

ספר

דור רביעי

ביאור רחב על מסכת חולין מרישא עד גמירה ואור חדש על פסקי הרמב"ם ז"ל שאינם מתאימים עם דעת יתר הראשונים טעמו וניסיונו עפ"י דרכו שדרך בהבנת המשנה והגמרה. אשר ביררתי וביארתי בעזה"ת ע"י יגעה רבה לילה ויום כמעט רובימי חלדי, אני הקטן משה שמואל בן לאאמ"ו הגאון מו"ה אברהם גלאזנר זצ"ל, וכן של הגאון רשבכה"ג בעל החת"ם זצ"ל, יושב על כסא הרבנות פה ק"ק קלוייזענבורג תע"א.

זה ארבעים שנים לטובה.

פה קלוייזענבורג תע"א, בשנת תפא"ר לפ"ק.

השער כפי שהודפס בהוצאה ראשונה בחיי המחבר זצ"ל

מודעה

כבר נודע בשער בת רבים, שבכל מקום שבא בספרותנו שם עכו"ם וגוי לגנאי, הכוונה על בני עובדי אלילים שבימי הקדמונים, שלא הכירו חוק ומשפט והתגלו בכל מיני התועבות, אבל לא חיללה על האומות הנאות שbezמננו אשר אב לכולנו, ושומריך דת חוק ומשפט, ואשר אנו חוסים בצלם ואנו מחויבים לדרכו שלום וטבתם כל הימים.

ספר
דור רביעי
על מסכת חולין

פרק	דף עמוד
הקדמה	ב א
פתחה	ז א
פרק הכל שוחטין	א א
פרק השוחט	מ א
פרק אלו טרפות	נ"ט א
פרק בהמה המקשה	פ"ה ב
פרק אותו ואת בנו	צ"ח ב
פרק כסוי הדם	ק"ג א
פרק גיד הנשה	ק"יב ב
פרק כל הבשר	קל"ה ב
פרק העור והרוטב	קמ"ט א
פרק הארווע והלחיים	קנ"ח א
פרק ראשית הגז	קס"ג א
פרק שלוחה הקנו	קס"ז ב

הקדמה

ולכל היד החזקה ולכל המורה הגדול, שהוא נתינת התורה כפירוש רשי"ז"ל, אשר עשה משה לעניין כל ישראל, ר"ל שעשה משה בכתב, כדי שעניינו העדה, המה העמילים בתורה, יענינו בה תמיד וידרשו בה ע"י המודות שנמסרו להם, הוא ממש כמו בראשית בראש אלקים את השם ואת הארץ, שבראם ומסרים להאדים "לעשות" לשכללם ולהשכיחם מדור לדור, כן התורה אשר שם משה לפני בני", נסירה להם להשכחים ולשכללם תמיד. ואעפ"י שהتورה כתומה נתנה, ועליה אין להוסיף וממנה אין לגרוע, ואמרו חז"ל אלה מצות כתיב שאין נביא רשאי לחישך דבר מעטה, כל זה אינו אלא שלא להוסיף או לגרוע אבל לפשרה ולדרישה, נונן רשות כל ב"ד הסמו". גם בזה הוא דומיא דבריה דגם שם אין בכך האדם לברא ייש מאין, רק למזג ולהתrick בחות ויסודות נפרדים ע"י המצאת הקישור הפנימי והנעלים שביניהם. הרי דהתורה והבריאה שווין זהה ואין חילוק רק במה שהבראה נסירה לכל בא עולם, ותו"ק לעם הנבחר לבני ישראל, לנו היא, לחבהה ולשכללה, להגות בה במסירת הנפש, כדי להשיג את המאור שבה, שתגלתה לנו אורות חדשות הנוגנות תוכן לחיינו הרוחניים.

וזיל הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות מרמים "ב"ד הגدول שדרשו באחת מן המודות כפי מה שנראה בעיניהם שחדין כך, ודנו דין, ועמד אחרים ב"ד אחר לסתור אותו, הרי זה סטור ודן כפי מה שנראה בעינויו, שנאמר אל השופט אשר יהי בימים ההם, אין חייב לכלת אלא אחר ב"ד שבימיך" עכ"ל. ומה ששנינו בעדיות נדרש ב"ד גדול בחכמה ובמנין כדי לסתור דברי הב"ד הקודום בזמן, כתוב הרמב"ם ז"ל שם בהל' ב', דזה דוקא בגזרה ותקנה, אבל לא בפירוש התורה. והקשה שם בכ"מ לפי דעת הרמב"ם, איך פריך הש"ס אמרה דאמורה, ממשנה או בריתיא, עד שהוצרך לתרץ אלא אמר כי תנא, ואם לאו מסיק בתיבותא, ולמה לא נאמר דמצוי פלייג, כיון דרשות נתונה לדורות האחוריים לחלוק על הראשונים, וכותב על זה וזה: "אפשר לאמר דמיoms חתימת המשנה קיימו וקבעו שדורות האחוריים לא יחלקו על הראשונים, וכן עשו בחתימת התלמוד, שמיום שנחתם לא ניתנת רשות לשם אדם לחלוק עליו" עכ"ל. והנה יש להעיר ע"ז,adam כן הוא כאשר כתוב ה"כ", איך לא הוזכר עניין גדויל ונורא צאה, בכל הש"ס בבלי וירושלמי, דבר שהוא היסוד ההוראה שקבעו על עצמן שלא לחלוק על המשנה, ואח"כ קבלו כן על הגמara, וכל זה אין זכר ורש לבוארה.

ולמה שנראה לפ"ד בעניין הרים והנשא הלויה, הוא עפ"י מה דאיתא בגיטין דף ס' ע"ב, דתנא דברי" מנין לדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאמרם בכתב שנאמר כתב לך את הדברים האלה, אהל אתה כתוב ואית אתה כתוב הלוות וכן לעיל מני דרש ריב"ג, כתיב כתוב לך את הדברים האלה, וכותב כי על פי הדברי האלה, הא כיצד, דברים

יוצר האור ובORA החשך, יתברך וישתבח מן העולם ועד העולם, כי את זה לעומת זה עשה אלקים, כדי שייתגדר בו האדם, להבדיל ולהפריד בין האור והחשך, בין האמת והשקר. כי זה כל האדם כל זמן שהוא חי על האדמה, לרדו ולדרוש אחר הנפטר והנעלם והרחק והסתומים ממנו. והשתוקקתו זאת היא תכליתו ותכלית המותאה למלאות נפשו במושכלות וחירות. כי מי שהשיג תאוותו ואני לו השתוקקות יותר, היוו אינס חיים, ומיו ימים שאין בהם חפא. כי עיקר החיים מהicia את כל הנברא, והוא התשוקה העצומה למה שמנוח חוצה לו וקשה להשיגו, ואין אדם מת וחצי תאוותו בידיו. וע"ז אמר החכם מכל אדם, שלוש הנה לא תשבענה וכי ארץ לא שבעה מים (משל לי ט"ז) וגם אמר (קהלת י' ז') וגם הנפש לא תמלא, ור"ל הן בארצות וhone במשכילות, א"א להשיג מלאה כל זמן שהאדם חי על האדמה. ואולי להא כוונו חז"ל במדרשי שדרשו על המקרא, וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל, שנגנו לצדיקים לעתיד לבא, ר"ל שלעולם יהיה האור האמתי גנו מעוני הצדיקים, ויחקרו ידרשו להשיגו. ובזה ימצאו תעונג חיים וככל זכות קיימים, להתעלות מנמו לגביה ולשאוף בכווסף נפש להשגה גבוהה מעל גביה בעולם העשי "אשר ברא אלקים לעשות".

ועיין בראב"ע ז"ל שפירוש האי "לעשות" השרשים בכל המינים שנtran להם כח לעשות כדמותם. ורש"י ורמב"ן ז"ל מאנן בפירוש זה, מסתמא מושום דהכח להolid, לא מקרי לעשות אלא לפרות ולרבות, וש"י שיך רק על דבר חדש מיסודות ישנות. (עיין רמב"ן על הקרא נעשה אדם) ולכן נדחקו בפירוש האי לעשות. ולענין נראה לקאים פירוש הרבא"ע, אבל לא קאי על התולדה הטבעית שלolid בדומה לו, אלא קאי על האדם, ופירשו שמנהם שברא אלקים, יעשה האדם בשכלו חדשות להוציא הכותות הצפונות בבריאה לפועלות ידים. וכאשר פירוש העקרבים דור דור ישבח מעשיך, שהאדם משבייח את מעשה ה' ע"י המיצאות חדשות, נפלאות שלא שערום הקודמים לו, ועל פעולה זו שפיר שיך לאמר לעשות. ומאוד יומתך לנעוץ בהז סוף התורה בתחילת. כי כמו שהוא בחכמת הטבע, שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חדשות מן היסודות הישנות, כן הוא בחכמת תורהינו הקדושה. כי אם שמעו בישן תשמע בחדש אמרו חז"ל, וכוננות שמן התורה הישנה המצויה בידינו, המתגיא בה וממית עצמה עלייה, יכול להוציא חדש של היה עוד לעולמים, ובבחינה או אמרו ז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמיד ותיק עתידי לחדר, כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתידי להתהדר בכל דור ודור. כי האדם לעמל יולד ולראות טוב ולשםו בעמלו, זה במא שמחדר וממציא דבר בצרבי בנ"א הגשמיים, זה במא שМОציא יקר מזולל, או מבאר כל חמירה ומגלה מצפוני התורה, רזי אלקים חיים. זה נרמז בדברי תורה"ק,

הקדמה

וחומרות בתורה, סופר שספר אותיות שבתורה ועל תושבע"פ קפּרִיך ושמא תאמר למה לא נכתבו ולא על הגזרות והתקנות שאין להן אלא מקומו ושתעתן, שנגוזו ונתקנו ע"י השנות הענינים והאשימים והמצבים כידוע. אלא דרש"י ז"ל מיאן לפרש דתושבע"פ' שנסמירה למשה בסיני בהדי תורה שככטב, תה"י קראה "חדים" ולכן נדחק לפרש דמשום דברי ספרים כולל גם גזרות ותקנות لكن מכנה לכל מה שהסופרים אומרים בשם "חדים" זהה ודאי דוחק גדול. ועל גוף המאמר קשה מאד מה מתרץ על הקושי, וכי לא הי' מazi ליתן לך ספר גדול כדי החזקה של הרמב"ם, ואיך מתורץ הקושי' ומה לא נכתב, במא שמשיב עשות ספרים אין זאת, ועיי' בתשו' חוי' סמן קצ"ב שהקשה כן, שהי' יכול ליתן לנו ספר גדול כולל כל דיני התורה בכלל ובפרט. ותוס' ז"ל שם בד"ה מפני מה לא נכתב כתבו ז"ל: "וגם בהללו"ם לא נתנו כדי שלא ישתחוו"עכ"ל, ועל דבריהם אלו הרבה דיו נשtopic. עyi' בחוי' שם ובחות השני והוא דוחק דמלבד ממה שזה נגד הכלל דכייל הרמב"ם ז"ל, דהלהלמ"ס לית בי' מחלוקת, אוין להבין דבריהם,adam עלולים להיות נשחחים, מה לא חשש לשחתת הני הללמ"ס שנמסרו לנו. ובחות השני רצה לאמר, adam כל תושבע"פ' הוי' ניתן למשה מסיני, מהמת הרביה היה השכחה נופלת בה. אבל עתה דהלהלמ"ס מעט מיעיר הוא כמו שמנאן הרמב"ם ז"ל בהקדמותו לארעים, ונשלמו באיזו מהן ע"י הבאים אחריותו אין השכחה מצוי' בהן. ובזה יש לישב שלא יסתרו התוט' דברי עצם, ובבמות דף ע"ב ד"ה הילכה, שכתבו שם כדעת הרמב"ם, דעת הללמ"ס לא מצינו חולק. ואם קבלה היא נΚבל. אבל בכל אלו הדוחקים לא ייצאו עדין נתנה, אלא היללו מדברי תורה, והיללו מדברי ספרים. דרש רבא מה כתיב, יותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אי' קז, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, בדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העובר על דברי ספרים חייב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבה אי' קז, עכ"ל הגמורא. והנה רשי' ז"ל מפרש "דברי ספרים" חדש שנתחדו בכל דור ודור לגדר גדר חז' וסיג. אבל תכ"ד חז' מפרש זה, דב"ה יותר מהמה פירוש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבונთ, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ', שנחלקו בהם חכמי ישראל לאחר שננטמעת הלב ושכחו, כדכתיב בסיפה דקרה נתנו מרואה אחד זה משה, כתיב בתרי' יותר מהמה בני הזהר מהה שנינתן בסיפי כתיב שהיא עיקר, בני הזהר באלו שביע"פ, שגם הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו אפילו לעשות ספרים הרבה בכל אלה עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת חז' ומפרש אבל דברי ספרים חייבים מיתה על כלם, כדכתיב פורץ גדר ישבנו נחש עכ"ל. והאי קרא ואדי על הגזרות והתקנות נאמר ולא על תושבע"פ והוא פלא. ובפי' רבינו חנן אל הנדף בגליון הש"ס ווילנא צין לרבות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון כדי הייתה היה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזרות ותקנות רק על תושבע"פ, אשר מזה דבר כאן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו שכרך לשוכב, ולא סמק אב"ה שדרשו שעל זמן שכיבה קאי. והדבר מוכח מתוך הוסוגי' כולה אכן דעת תושבע"פ הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני' חדשים גם ישנים, אמרה נסית ישראל לפני הקב"ה, רבש"ע הרבה גזרות גזרתי על עצמי יותר ממה שגורת עלי, וקיימות, ע"ז מביא אח"כ הא דאל"ר ח' להאי מרבנן שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתיב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המדות כי על שם זה נקרא ספרים כאמור בחגינה ט"ז ע"א ד"ה הא קמ"ל ז"ל: "איכא למימר אלו ואלו דברי

שבכתב אי אתה רשאי לאמרם על פה, ודברים שעל פה אי אתה רשאי לאמרם בכתב. עיין ברש"י ז"ל. ז"ל: "דברים שאמרתי לך בכתב אי אתה רשאי למסרן ליישראל על פה" עכ"ל וראייתי בת' שתנקשה בדברי רשי' ז"ל, למה זה דוקא למוסרים לשישראל, והלא האיסור הוא לכל אחד לעצמו, ולדעתנו נראה דכמו בסיפה, בדברים שעל פה אי אתה רשאי לכתבן, הוא דוקא למסרן ליישראל ללימוד מהם, אבל לרשום לעצמו כדי שלא ישכח شيء, וכאשר כתיב הרמב"ם ז"ל בהקדמותו ביד החזקה ז"ל שם: "וימיות משה רבינו ועד רבינו הקדוש, לא חבירו חיבור של מלמדין אותו בربים בתושבע"פ, אלא בכל דור ודור ראש ב"ד או נביא שהי' באו הדור, כותב לעצמו זכרון השמועות ששמע מרבותיו, והוא מלמד עפ' ברבים וכו" עכ"ל, הרי דלעכמו היה רשאי לכתוב, כמו כן סובר רשי' ז"ל איפכא ג"כ, דרך למד עפ' אסור בדברים שככטב, אבל למד לעצמו רשאי, ומה שאינו רשאי לכתוב שלא מן הכתוב, היינו משום כלל כתיבה הווה כملמד לאחרים כמובן, והנה הטעם שלא למד אחרים עפ' דברים שככטב נגלה לעין כל, כדי שלא יפול חלילה איזה שינוי בלשונו. אבל הטעם שלא לכתוב תושבע"פ למד אחרים נאמרו בזה סבורות רבות.

ובאמת ח"ל כבר ישבו על מדוכה זו, דלמה נחלה תורה לשנים, בכתב ובע"פ ולמה לא נתנה כללה בכתב. והוא בגמר' עירובין דף כ"א ע"ב, אל"ר ר' חי להאי מדרבנן דהוה קאי מסדר אגדתא קמי', מי שמייעא לך"חדים גם ישנים" מהו. אל"ר אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אל"ר וכי תורה פעמים פעמיים נתנה, אלא היללו מדברי תורה, והיללו מדברי ספרים. דרש רבא מה כתיב, יותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אי' קז, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, בדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העובר על דברי ספרים חייב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבה אי' קז, עכ"ל הגמורא. והנה רשי' ז"ל מפרש "דברי ספרים" חדש שנתחדו בכל דור ודור לגדר גדר חז' וסיג. אבל תכ"ד חז' מפרש זה, דב"ה יותר מהמה פירוש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבונת, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ', שנחלקו בהם חכמי ישראל לאחר שננטמעת הלב ושכחו, כדכתיב בסיפה דקרה נתנו מרואה אחד זה משה, כתיב בתרי' יותר מהמה בני הזהר מהה שנינתן בסיפי כתיב שהיא עיקר, בני הזהר באלו שביע"פ, שגם הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו אפילו לעשות ספרים הרבה בכל אלה עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת חז' ומפרש אבל דברי ספרים חייבים מיתה על כלם, כדכתיב פורץ גדר ישבנו נחש עכ"ל. והאי קרא ואדי על הגזרות והתקנות נאמר ולא על תושבע"פ והוא פלא. ובפי' רבינו חנן אל הנדף בגליון הש"ס ווילנא צין לרבות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון כדי הייתה היה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזרות ותקנות רק על תושבע"פ, אשר מזה דבר כאן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו שכרך לשוכב, ולא סמק אב"ה שדרשו שעל זמן שכיבה קאי. והדבר מוכח מתוך הוסוגי' כולה אכן דעת תושבע"פ הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני' חדשים גם ישנים, אמרה נסית ישראל לפני הקב"ה, רבש"ע הרבה גזרות גזרתי על עצמי יותר ממה שגורת עלי, וקיימות, ע"ז מביא אח"כ הא דאל"ר ח' להאי מרבנן שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתיב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המדות כי על שם זה נקרא ספרים כאמור בחגינה ט"ז ע"ב איה ספר, שוקל ששוקל קלות

סתירה גלויה בין החיים ובין התורה, וזה הוא מוח שתריך הש"ס על הקושי' אם יש ממש בתושבע"פ למה לא נכתבו, ותי' משומש עשות ספרים הרבה אין קץ, ר"ל דהיה מוכחה לכתב לכל זמן ואמן פ"י חדש משונה מכפי שהיא לפנים, כפי צורך המקום והזמן, דמה"ט נמי קרי לתושבע"פ חדשם, כי תושבע"פ אינה אמות החלי' אלא הסכמי', דרך מה שהסבירו עלי' חכמי' אותו הדור הוא האמת, אבל כשיטותיהם מה שהיא אמת עד הימים, העש פירושם החדש אמת, כי כן נצטווינו מאותו י' שלא נסור מן הדבר אשר יגידו לך חכמי' אותו הדור ואיפלו יעקרו מה שהיא מוסכם עד עתה, וזה ג"כ הכוונה במה שאמרו אלו ואלו דברי אלקים חים' וכפרש' שהbabati. וממנה כאן אותו י' אלקים חיים' וידעו מה שאמרו המקובלם' "אלקים" במטריא' טبع, והוא כמו חי' עולם שבברכת התורה ודוק'.

והן הן דברי הרמב"ם שהעתקתי למללה, דס"ל דכל ב"ד בדורו אף שאינו גדול מן הקדום אלא קטן ממנו, יכול לחלק ולפרש ולדרשו הכתובים כפי הבנתם ועפ"י הכללים המוסכמים בין החכמים, שנמרו לממ"ס, כי על הללמ"ס כתב הרמב"ם שלא מצינו חולק ואפי' ב"ד של יהושע הוה מץ' לחלק על ב"ד של משה רבינו בפירוש התורה והדרשות. אמנס' זאת כתב הרמב"ם מעיקר הדין, עפ"י מה שאמרה תורה אל השופט אשר היה' בימים ההם, כדרכו של הרמב"ם ז'ל, והיא באמת הלכתא למשיחא, שאם במרה יבנה בהמא'ק ושבו בניס' לגבים ותווזר עטרה לישנה, להיות תושבע"פ רק ע"פ והי' אסור בכתב. כי זאת שימסר פירוש התורה לחכמי דור ודור מבלי שייצרכו להשיגו על פירושי בתديיננו" ועין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דפרש' "תורת אמת" היא תורה שבכתב "וחי' עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן היטב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלטת שאין תוספת גורען תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחסר אותן או יתרות אחת פסולה, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלטת, רק אמת הסכמי' התלוי' בהבנת השופט שבימי'ן, אבל מהאי טעם גופה, נקראת חyi' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי' של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חyi' עולם, וכי ליתן חיוך (אותאריטעט) להכמי' התורה שבכל דור ודור, ולא ת הפרד האומה לכתות שונות, ציווית התורה פרשת זקן מורה, ז'ל החינוך מצוה תצ"ז אז'ל לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפי' היו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי' לך לחלק עליהם, אבל עלייהם, אבל נעשה לטעותם, טוב לשבול טעות אחת ויהי' הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כאו"א כפי דעתו, שבזה היה' חורבן הדת וחלוקת לב העם והפסד האומה למגרי וכו'" עכ"ל, וכעין זה כתב הרמב"זעה"ת שם וז'ל" אפי' תחשוב בלבבך שהם טועים והדבר פשוט עניין כימי' לשמאלי, תעשה כמצותם, ואל תאמר איך אוכל החלב הגמור זהה, או איך אהרוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך צוה אות' האדון המצואה את המצאות וכו', ועל משמעות דעתם נתן לי התורה אפי' יטעו" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" באחד' ז'ל" ולכן אמר שזאת התורה מסורה ליהושע, לעשות בה כמה שירצה שישאר על ימין שהוא שמאלו ועל שמאלו שהוא ימין וכי הזמן והמקומות, בכל אלה הוא שלו, לעשות בה מה שירצה, וכו' מסורה לזקנים וכו' וזה אחת מהסיבות, למה לא נכתבה תושבע"פ אבל נתנה לב"ד הגדול לעשות כמו שירצה" עכ"ל, הרי לך מבוואר ממש'כ' דעת'פ' שנמסר למשה מסיני תושבע"פ, כיוון שאין דלא נמסר המLOTOT אל הענן, ולא נתנו כתוב, זאת מורה שרצינו המצואה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, למען לא יבא

אלקים חיים' הם, זמןין דשיך האי טעמא, זמנין דשיך האי טעמא, שהטעם מותהפק לפי שניינו הדברים בשינוי מועט" עכ"ל. ומה"ט פסלו עד מפי עד, דכוון דהשומע לא ישמור המLOTOT רק העניין, וימסור לשליishi כפי הבנתו, ובקל ישונה העדות, ומילא עשרה ששמעו דבר אחד, או ראו עין אחד בכתב, כא"א מבין אותו בסוגנו שלו כפי שכלו ודעתו, כי אין דעתות ב"א שוין.

ומעתה מי שאינו רוצה לעקם האמת, יגיע להחלטה, שמה שנמסר פירוש התורה ע"פ ונאר לכתבה, הוא כדי שלא לעשותה קיים לדoor דורות ושלא לקשר ידי חכמי' דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנותם, כי רק על אופן זה נבון נצחות התורה, כי שניינו הדורות ודעתוניהם, מצבם ומעמדם הגשמי' והמוסרי' דרישות שניינו דיניהם תקנות ותיקונים. וראיתי בספר הכתב והקבלה, שטרח ג'כ למצוא טעם למה נמסר רובי דיני התורה ע"פ, ולא עוד אלא שקשה לו יותר, כי הרבה פרשיות שבתורה נשתנו מכל וכל ע"י התושבע"פ, שהוצאים מפשtotם, ולמה לא כתבה לשון מבוררת שלא תהינה בה הבנות מתחלפות, וכتب דלדעתו הוא כדי לנסות את האדם אם קיבל פירוש האmittiy של חז'ל, עי'יש מה שהאריך, ובאמת איינו כדי להסביר על דברים בטלים כאלו ויפה היתה שתקתו מדיבורו, וכל התהchatmot בזה, איינו אלא להסיף תימה על תימה, אבל האמת הוא, שהיא חכמה נפלאה מה תורה, שסarra להחמי' כל דור ודור פירוש התורה, כדי שתהייה תורה היה' עם האומה ומפתחת עמה, והיא נצחותה, ובזה מופרש בטוב טעם נסוח ברכבת התורה שלאחריה" אשר נתן לנו תורה אמת וחyi' עולם נטע בתוכנו" ועין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דפרש' "תורת אמת" היא תורה שבכתב "וחי' עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן היטב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלטת שאין תוספת גורען תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחסר אותן או יתרות אחת פסולה, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלטת, רק אמת הסכמי' התלוי' בהבנת השופט שבימי'ן, אבל מהאי טעם גופה, נקראת חyi' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי' של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חyi' עולם, וכי ליתן חיוך (אותאריטעט) להכמי' התורה שבכל דור ודור, ולא ת הפרד האומה לכתות שונות, ציווית התורה פרשת זקן מורה, ז'ל החינוך מצוה תצ"ז אז'ל לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפי' היו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי' לך לחלק עליהם, אבל עלייהם, אבל נעשה לטעותם, טוב לשבול טעות אחת ויהי' הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כאו"א כפי דעתו, שבזה היה' חורבן הדת וחלוקת לב העם והפסד האומה למגרי וכו'" עכ"ל, וכעין זה כתב הרמב"זעה"ת שם וז'ל" אפי' תחשוב בלבבך שהם טועים והדבר פשוט עניין כימי' לשמאלי, תעשה כמצותם, ואל תאמר איך אוכל החלב הגמור זהה, או איך אהרוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך צוה אות' האדון המצואה את המצאות וכו', ועל משמעות דעתם נתן לי התורה אפי' יטעו" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" באחד' ז'ל" ולכן אמר שזאת התורה מסורה ליהושע, לעשות בה כמה שירצה שישאר על ימין שהוא שמאלו ועל שמאלו שהוא ימין וכי הזמן והמקומות, בכל אלה הוא שלו, לעשות בה מה שירצה, וכו' מסורה לזקנים וכו' וזה אחת מהסיבות, למה לא נכתבה תושבע"פ אבל נתנה לב"ד הגדול לעשות כמו שירצה" עכ"ל, הרי לך מבוואר ממש'כ' דעת'פ' שנמסר למשה מסיני תושבע"פ, כיוון שאין דלא נמסר המLOTOT אל הענן, ולא נתנו כתוב, זאת מורה שרצינו המצואה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, למען לא יבא

הקדמה

וכו, הילך אצל עמו ומוואב, "אל מה כתיב בה, "אל לא תנאך וכו'. הילך אצל ישמעאל "אל מה כתיב בה, "אל לא תגנבו וכו'. ולכאורה' יפלא הא אני 'י משבע מצות שנצטו ב"ג הם, אשר בלא"ה חifyים לשמרם, ועיין מה שכתבתי בזה דבר נכון בשביב אש על הפסוק הנ"ל. וכעת נואה לי דנה בהרור אצלי כמשמעותו, שלא לפשוטי העם רק לחכמיהם הנארורים והישראלים בלבותם דבר ה', ולכן בחכמה השיבו כי לא יכולו לקבל התורה מצד הנהו מצות שלשה, כי אם תמסר לחרמי הארץ לדרש ולפרש אני לאוין, يولיכם רוח אומותם שולל להתייר אסורים, כמו שאמרו על ר"מ שהי' יכול לטהר את השערץ בק"ן טעמיים, וכתיב וולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי, ותשא בrichtiy עלי פיך, ואתה שנאת מוסר ותשליך דברי אחריך, אם ראת גב ותרץ עמו, עם מנאנפים חלק' (תהלים נ'), ופירוש אמר אמא"ר הגאון צ"ל כונת הכתובים האלה, דידוע שהרצון מקור החסל, ודעותיו של האדם משועבדים הרבה לרצונו ונטיתו, וכי שבבו להוות אחר התואוה, بكل ימצא היתר של הבל, וידמה בנפשו כי תורה הוועשה. כי بكل ימצא האדם המתעקש, לטובות תאותיו לטהר את השערץ בק"ן טעמיים, כמו שאמרו ז"ל בפסחים נ"ב ע"ב ומכלו גيد לו, מי שמקיל לו מגיד לו, זה שאמר וולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי" דהינו לדרש ולפרש דברי תורה, כי זה מקרי "ספר" כמו שדרשו איה סופר שסופר אותן שבותורה, ותשא בrichtiy עלי פיך ר"ל ותשען על הברית שכרתינו עמק, למסור התורה ביד חממי דור ודדורCDCתיב כי על פי דברים האלה כרתי אתך ברית" ועל אותן הברית סמיכתך לדרש דרישות של דופי, הלא לא עלייך ועל כי"ב הייתה כוונת בקריות הברית, כי "ואתה שנאת מוסר ותשליך דברי אחריך" מאחר שכובך נוטה אל התואוה ושנאת מוסר, מAMILIA תשליך את דברי לבאר אוותם "אחריך" ר"ל שלא תהי הבנותם נגד רצונך כי תשימים אחרי ענייניך" אם ראת גב ותרץ עמו, ואם מנאנפים חלק' כי הלא תמצא היתר גם על גנבה וניאור" פיך שלחת ברע וכו' ובבן אמר תנתן דופי" ר"ל שבהבל פיך תחריב עולמות להתייר איסורים, ובחכמי התורה האמתאים הנקראים בני אמר,بني ובוני אומתך, בהם תנתן דפי. ומה"ט מאנו חממי האומות לקלbet את התורה, שידעו כי יצאם לא היה משומרתocab ורובה ע"פ, בעלי פחד שנפהוק הקURAה על פיה ח"ג, וע"ז אנו מברכים "אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורהנו" שננטנה לנו במתנה לעשות בה כadam העושה בתוך שלו, וכן דרשנו חז"ל על המקרא "ויתן אל משה ככלתו א"ר" מתחלה למד משה תורה ושכחה, עד שננטנה לו במתנה. שנאמר ויתן אל משה ככלתו (נדירים ל"ח ע"א), ולפי האמור פירושו דמתחלת עליה במחשבה לפני יתברך למסור לו על כל הדורות הכל בהללמ"ס בעלי שיהי לו רשות לדירוש ולפרש ולחדש דבר, ולכן היה שכחה, שלא היה בכח זכרונו לשמר את הכל, אבל אח"כ נתנה לו במתנה, שלא מסר לו בסיני רק המדות והכללים, וננתן לו רשות לדירוש בהם ברצונו, וזאת היה בכח זכרונו להחזיק למשמרת עולם, וכמוש"כ בחות השני הנ"ל.

ותמיה רבתא יש לי על הרמב"ם ז"ל, ריש הלכות חובל ומזיק, אחר שביאר עין תחת עין, ע"כ פירושו ממעון כתוב בהלכה ו' וז"ל: "וועא"פ שדברים אלו נראין מעניין תורה שככטב, וכולן מפורשיין הון מפי משה רבינו מהר סיני, כולן הלכה למעשה הון בידינו, וכואה ראו אבותינו דנין בע"ד של יהושע, ובבב"ד של שמואל הרמותי,

ולפי דעת הרמב"ם, הלא יש כי ביד ב"ד לחולק על דרשה זו "ג' כמו על שאר דרישות, ולמה הרעישו "כ' על היתר כתיבתה. - אבל הדבר מובן ע"פ מה שכתבנו לעמלה, דהאי היתר כתיבתנה אכן כשר מצוה או לא שעררו, אלא ע"י היתר כתיבתנה עשו מותשבע"פ תורה שבכתב, דהינו שאסרו ידי ב"ד הבאיםacha ריחים שלא לחולק על דרישתם והכרעתם, רק לפרש דבריהם, כמו שמספרשין תושב"כ. ואין לנו צרכים לדחוקו של ה"כ"מ ז"ל, דאפשר בשעת חתימת המשנה וחתימת התלמוד קיבל עליהם שלא יבא דור שאחריהם שכתב, כי בהאי כתיבה בעצמו מונח האי קבלה, שלא לחולק על לחולק, כי בהאי כתיבה בכתב עצמו מונח האי קבלה, שלא לחולק על מה שקבעו בכתב וגבלו הראשונים. וקרווא לאה עקרית התורה, ומשלו כתבו הלוות לשורפי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שניטל כח מחכמי דור ודור, לדרוש ולפרט התורה כפי הבנתם. אבל ההכרח הגדול שאצטם לצעד הכבד בתוצאותיו הלאה היא כמו שאמרו מوطב שתעקר תורה ואל תשכח תורה מישראל, כי הן אמתו שרצו יתברך היה במה שחילק התורה לשתיים כתוב ובעלפה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפועל את אדם בהבנת תורה"ק ומצוות, אבל רק רוח האומה וחכמיה השרו"י על אדמתה, וחיה חי עט, וזכה לשם אליהם אפיו יאמרו על ימין שהוא שמאן, אבל עם שלם ומוגבל מעצמיות מכל צד, שלא נתעורר בה רוח או"ה. כי רק בקדושת האומה היישרלית המתפתחת בארץ הקדושה בטח, למסור לה התורה כדי לפרשנה ולדרשה כפי הבנת שופטי כל עט לא אומה המפוזרת בין האומות וחכמיה עמוקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאומות העולם מנשבות בהם, ומມיותו את רוח הקדוש שבחם, עד שאמרו חז"ל כל הדר בחו"ל דומה כמו שאין לוALKI. ועיין רמב"ן ריש"פ שופטים שכתב דלפי דעתו ודעת המשנה. ועיין ברש"ש מש"כ בהזאה וכן הוא ברש"י ב"מ דף לג ע"א רמב"ם ז"ל, אין חייב כלל למנות שופטים בחו"ל, וממילא מובן דין להנחי בידים לכך זה שננתנה התורה להשופט בכל עט ועת. ורבנן הקדוש וחכמי דורו (ופלא תורה ברש"י שבעות ד' ע"א ד"ה) וממנה לא זהה ממוקמה דמשמעו מני" דהרביה אחריו רבינו נתחרбра המשנה. ועיין ברש"ש מש"כ בהזאה וכן הוא ברש"י ב"מ דף לג ע"א ועמדתי משתומם) שראו התפשטות הגלוויות וצרות המתרבות על הארץ המימות רוחה, DAG על קיום התורה, כי מה תהא עלה, שברבות הימים יבא בה רוח זו ומואר לנו, רוח הזמן של האומות המושלת בנז, ותשכח תורת אמת ישראל, ולכן הסכימו לחפר תושבע"פ בכתב למסרה לישראל ליתורה חתומה, כמו משה מפי הגבורה, שלא ישילט בה תוספת וגרועו אלא לפרשנה ולדרשה, כמו שעד אותו הזמן היו מפרשים תורה שככתב. כי ע"י שננתנה המשנה לישראל המכילה בקרבה כל דין התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א"א שיזיק להם ולתפארתם רוח הגלוות העכו"ה, כמו שהיתה מזאת התורה שככתב, הסובלת לטוהר עפ"י המדות השרצ בק"ץ טעמים. ואחרי רבנן הקדוש וחבורתא קדישתא, באו רבינא ור"א, ואחריהם רבינו הרاشוןים הרמב"ם ובבעלי השו"ע, ומוצאו כי הם צרכים לעשות כמותם, לבנות מבצר לתורת בית ישראל ובדברים שלמעלה פרשתי ע"ג נסח ברכחה ראשונה שביברכת התורה "אשר בחר בנז מכל העמים ונתן לנו את תורה" כי יפלא לכארה דהוא נגד מה שדרשו בע"ז ב' ע"ב על המקרא, ה' מסיני בא וזרח משיעיר הופיע מהר פארון. Mai בעי בשעיר, Mai בעי בפארון, אר"י מלמד שהחצרה הקב"ה לתורה על כל אומה ולשון ולא קבלה, עד שבא לישראל וקבלה. ואיך מברכין אנו שבחר בנז מכל העמים אחר שחצרה על כל אומה ולשון ומאננו לקבלה. - והנה בספרי שם על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעתו שאל: מה כתיב בה, אל לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אותו אביהם רוץ הוא

מבוכחה גדולה בדעת הרמב"ם ذكرו לכל מה שנדרש ב"ג מדות ד"ס ומחלוקת ביןם, להלמ"ס ובכמה מהם ע"כ אנו צריכים לאמור-DDINIM ממש כמפורט בקרא, כמו קידושי כסף ע"פ דקרי לי ד"ס עיין ריש הלכי אישות. ובגוף העינו הלא הרמב"ם לשיטתו ס"ל בכל דרבנן אית ב"י לאו דלא תסור, והא דספיקא דרבנן לקולא, משום דכן אמרו דיהי ספק שלהם מותר, וא"כ במא שדרשו מן המדות לגמרי עשו כדאוריתא, ויש להם לכך זה מקרה דלא תסור כמו לרמב"ן, ודעמי" דקרא דלא תסור ד"יקא על פירושי המקראות קאי. וכל מה שכתבתבי בעין זה הוא רק בדרך אפשר, ואם שגתי חלילה, ה' הטוב יכפר בעדי. ונוחזר לעניינו: דעל ידי עשייתם נמיין לנו מקרה. אלא דרשו כן מסברא ומחבורה תחת חבורה, כמו ששם הרמב"ם, ובכעין זה בודאי היה כח לאיזו ב"ג באיזו זמן לחוק. אלא דלכארו כונתו למה שהאריך בהקדמותו לזערעים, דברים שהיו נוהגין כן מימות עולם, מעולם לא נפל ספק, כמו אם פרי עץ הדר הוא אטרוג או פלפלין וכדומה אלא דפליגנו מניין לנו מקרה. וה גם של זה וופא קשה הרבה, כמו שהאריך בתשובה חויי הנ"ל, דמצינו הרבה פלוגות גם בכען אלו, כמו דבini בתיאר שכחו אם פשת דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמאית והל דפליגנו בנדה אי מטמאה למפרע או לא, ובפסול זוחלין במקואה, דלשמאית לית לי כל, דבר הנוגג בכל יום ובכל אשה ובכל אדם בזמן שנגגו בטומאה וטהרה ור' ס"ל דגה"נ אינו נוהג אלא בשיל ימין וכדומה אין מספר, כמו שהאריך החוויי, ולא עוד אלא דגס בזמן השופטים והגבאים מצינו זהה, דעין ברמב"ן עה"ת פ' בחקתי, בקרא "דכל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מוות יומת" ופירשו, דביזוא ליהרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאර דרושים, אבל יפתח טעה בפסק זה שנדר להעלות בטו לעולה, ואמרו ז"ל דיפתח ופנחס ע"י גдолתם לא רצוי לילך זה להיא, כדי להתריר נדרו וונעשו שנייהם. וכן בדוד המליך רצוי לפסלו מפני שהוא מצדamo ממו庵 ולא מו庵ית, וכן עד על זה, עד שדרשו עמו ולא עמו נו庵 ולא מו庵ית, וכך עד שדרשו וחיו בהםים ולא שמיות בהם הי' שבותים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונה בא עליהם והרגם, ומסתמא דגס בשビル חולה שב"ס לא חילו את השבת, והם דברים הנוגגים בכל יום. אבל חוץ מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן א"א להעמיד דעת הרמב"ם ז"ל, דהרי היא קרא בנטיגת אש הרה כתיב, ואם יהי אסון, ונתת נש תחת נפש, עין תחת עין וכי, והנה בנפש בנטיגי אי נפש ממש או ממון, ותלי בפלוגותא דר"ש ורבנן, בנטכוון להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב"ם פלוגתא זו ואם השונה בא עתה, ידעו באיזו דרך דנו כל בתי דין מימות משה עד עתה, لما בנפש לא ידעו איך לדונו, ולפיגי בי, ומה תאמר כיון דاز כבר בטלו סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש"ס סנהדרין מא' שהארבעים שנה לפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם בעין בעין נמי לא דנו אז, דזאת הוה ג"כ דהוה דוקא בבי"ד של כ"ג, ובמלכות פליגי ר' ישמעאל ורבנן דף י' ע"א, אבל עין תחת עין דataksh לנפש בנפש, אי עין ממש ודאי אם לא שנאמר דמהא גופה שי דניין אז בחבלות עין יד ורגל כבמכוון, שם דמעולם היו דניין אותן במכoon, וא"כ בנפש נמי נאמר כן דנדנו בממון ואיך פליגו אם חייב מיתה או לא. ולא עוד אלא אמרין שם בהחולב פ"ד ע"א, דר"א אמר עין ממש, ופרק עין ממש ס"ד, אך פליג על כל הני תנאי אלא דשminor בעין דמוני ולא בדנייך, והני תנאי פליגו עליו. ואיך איפליגו אי בדנייך או בדמייך, כיון DIDYOU ממעשה בתוי דינים שלפניהם, גם זאת הי' צרכיים לדעת אי בדמייך שםו או בדנייך. שוב ראיית בהגחת מהו"ץ חיות ז"ל בב"ק פ"ד ע"א שמספרש ג"כ דברי הרמב"ם אלו כמו שפרשטי דכוונתו, דהוה כמו הני לפופות דפרי עץ הדר וכדומה, ומפרש דהינו דקשי ע"ר ר"א, איך אמר עין ממש. אבל הקושיות בטבע וכו', אבל לא בדבר שהוא רק מדרך סגולה וכי והוא עיקר

ובכל ב"ד שעמדו מימות משה רבנו עד עכשיי, עכ"ל. וקשה לי טובא, דמן'יל דלא היו דניין באיזו זמן מן הזמן עין ממש, כיון דזהו ז"ל בעצם כתוב דבר כל דרישות ח"ל, יש כח לחוק על ב"ד שלפנינו, הלא אין זה הלמ"ס אשר לפי דעת הרמב"ם אין חוק עליהם, אלא דח"ל דרשו כן מסברא ומחבורה תחת חבורה, כמו ששם הרמב"ם, ובכעין זה בודאי היה כח לאיזו ב"ג באיזו זמן לא מקרה. וה גם של זה וופא קשה הרבה, כמו שהאריך בתשובה חויי הנ"ל, דמצינו הרבה פלוגות גם בכען אלו, כמו אם פרי עץ הדר הוא אטרוג או פלפלין וכדומה אלא דפליגנו מניין לנו מקרה. וה גם של זה וופא קשה הרבה, כמו שהאריך דבini בתיאר שכחו אם פשת דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמאית והל דפליגנו בנדה אי מטמאה למפרע או לא, ובפסול זוחלין במקואה, דלשמאית לית לי כל, דבר הנוגג בכל יום ובכל אשה ובכל אדם בזמן שנגגו בטומאה וטהרה ור' ס"ל דגה"נ אינו נוהג אלא בשיל ימין וכדומה אין מספר, כמו שהאריך החוויי, ולא עוד אלא דגס בזמן השופטים והגבאים מצינו זהה, דעין ברמב"ן עה"ת פ' בחקתי, בקרא "דכל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מוות יומת" ופירשו, דביזוא ליהרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאר דרושים, אבל יפתח טעה בפסק זה שנדר להעלות בטו לעולה, ואמרו ז"ל דיפתח ופנחס ע"י גдолתם לא רצוי לילך זה להיא, כדי להתריר נדרו וונעשו שנייהם. וכן בדוד המליך רצוי לפסלו מפני שהוא מצדamo ממו庵 ולא מו庵ית, וכך עד על זה, עד שדרשו עמו ולא עמו נו庵 ולא מו庵ית, וכך עד שדרשו וחיו בהםים ולא שמיות בהם הי' שבותים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונה בא עתה והרגם, ומסתמא דגס בשビル חולה שב"ס לא חילו את השבת, והם דברים הנוגגים בכל יום. אבל חוץ מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן אופן א"א להעמיד דעת הרמב"ם ז"ל, דהרי היא קרא בנטיגת אש הרה כתיב, ואם יהי אסון, ונתת נש תחת נפש, עין תחת עין וכי, והנה בנפש בנטיגי אי נפש ממש או ממון, ותלי בפלוגותא דר"ש ורבנן, בנטכוון להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב"ם פלוגתא זו ואם השונה בא עתה, ידעו באיזו דרך דנו כל בתי דין מימות משה עד עתה, لما בנפש לא ידעו איך לדונו, ולפיגי בי, ומה תאמר כיון דاز כבר בטלו סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש"ס סנהדרין מא' שהארבעים שנה לפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם בעין בעין נמי לא דנו אז, דזאת הוה ג"כ דהוה דוקא בבי"ד של כ"ג, ובמלכות פליגי ר' ישמעאל ורבנן דף י' ע"א, אבל עין תחת עין דataksh לנפש בנפש, אי עין ממש ודאי אם לא שנאמר דמהא גופה שי דניין אז בחבלות עין יד ורגל כבמכוון, שם דמעולם היו דניין אותן במכoon, וא"כ בנפש נמי נאמר כן דנדנו בממון ואיך פליגו אם חייב מיתה או לא. ולא עוד אלא אמרין שם בהחולב פ"ד ע"א, דר"א אמר עין ממש, ופרק עין ממש ס"ד, אך פליג על כל הני תנאי אלא דשminor בעין דמוני ולא בדנייך, והני תנאי פליגו עליו. ואיך איפליגו אי בדנייך או בדמייך, כיון DIDYOU ממעשה בתוי דינים שלפניהם, גם זאת הי' צרכיים לדעת אי בדמייך שםו או בדנייך. שוב ראיית בהגחת מהו"ץ חיות ז"ל בב"ק פ"ד ע"א שמספרש ג"כ דברי הרמב"ם אלו כמו שפרשטי דכוונתו, דהוה כמו הני לפופות דפרי עץ הדר וכדומה, ומפרש דהינו דקשי ע"ר ר"א, איך אמר עין ממש. אבל הקושיות בטבע וכו', והני תנאי ששהקשי חויי ע"דיו במקומו עומדות. אלא דבלא"ה יש

הקדמה

видיעני אלו הוה המחבר ההוא קיים ועומד לפניי, והקשה לי קושי' שלן, והייתי ממהר לציב סברתו. והבאתי לי ראי' דאל"כ תקשה קושי' פלונית על התוס'. ועל הריא"ז קושי' פלונית, אלא שמע מינה הם סברו סברתי, ונראה מי נדחה מפני מי, התוס' והראי"ז או המחברים. ואם אولي יש את נפשו תירוץ אחר על התוס' והראי"ז זולת סברתי אשר הסברתי, יודיעני ואודה לו, ובלבך שתרכזו "היא" ג"כ סברא ואפילו מודחק, כי הדוחקים רובם אמתים, אמנים השליליים והמעאות רובם שקר, והם המכxis פנוי האמתות וגורמים לעבילהם להחזיק בשקר בתורת ה'. כי רע בעיניהם להזות על האמת ולעוז החrifיות שלהם **וזאת המכשלהחתת י"ח החrifיות**. ויל' הריב"ש בתשי' סימן רכ"ט לרבענו מנחם האריך ז"ל "אמנם תדע ותשכל כי ראי' לכל חריף ומופלפל לשמור מעד את הדרך עץ החיים, פן בפלפולו ואגב חורפי יהיה למיטים מן הישרה נטפל, ומה בצע אם חריב פיפות בידו, חריב חל הגدول, חריב החודרת יורדת ונocket עד התהום ובחרים מקדרת ותהי האמת נעדרת -لال כל ישע וכל חוץ להעמיד התורה ביישור על מכונה ולא יכרת מעונה" עכ"ל. ומה שקשה בעינו שהראתי שהרב ב"ש נעלמו ממנה דברי התוס', והקשה א"כ גם המל"מ יהיו נעלמים ח"ז, וע"כ אמר שצרכיכים לפרש פ"י אחר בתוס'. בחוי, כי הראה לי אחד מתלמידי כי הרגיש שעיה"מ שדברי תוס' אלל נעלמו ממל"מ. ותמן עלי מעלתו וכי מפני כן נעקש לנו את דברי התוס' מפשותם ח"ז, והקדושים האלה ר"ל הב"ש והמל"מ הם בעלימא דקשות וויחא להו שנងzia שנגיותם, כי שגיאות מי יבין, ולא ח"ו שיגרמו לנו לעות היישור ולעוקם דברי התוס' מפשותם ואמותותם, וכן לא יעשה, עכ"ל הטהור. מתוך הדברים האלה תראה עד כמה בהלה נפשו הטהורה בהאי דרך עקלתו ש כדי לקיים דברי האחرونים נעם הדרך לפרש דברי הראשונים באופן רחוק מן השכל והפשט, ונאמר על ימון שהוא שמאל.

וננה דבריו הקדושים צרכיכים קצת ביאור, כי נראה כסוגרין את עצמן שכותב שיקבל סברא אפילו מודחק, כי הדוחקים רובם אמתים, והוא סתירה גלו' מני ובי', דסבירא היא תולדה שלילת ואם הוא דוחקה אינה סברא. ולא עוד אלא דבריו קדשו מתרעם הוא בעצמו, על הדוחק שרצו השואל להעMISS בדברי התוס' להוציא הדברים מפשותם. אבל דעת כי לעולם הסברא השרה הייתה הגבירה שא"א להסירה ממשלתה, וכי לקיים את הסברא שא"א להכחישה, נדחו בלשונות הקדומים שהיו מורים לכאר' להיפך. אך היה תמיד מימות המשנה ולהלאה. אך אנו רואים שעשו חכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה להן רשות לחלק עליון, אם נמצא בהן סתירה למימרא דאמורא, ותירצו חסורי מחסרא וכו', או נעשה כמו שאומר וכו' וכוכנו בדוחקים בלשונות המשנה כדי להעמיד סברותם השרה והברורה להם. וזה כוונת החת"ס במא שכותב שהדוחקים רובם אמתים, ר"ל הדוחקים בלשון הראשונים שאנו דוחקים בהם, כדי להעמיד סברת האמת של האחرونים, הם לרוב אמתים ריל אמת הסכמיה. אבל כל זאת אנו עושים רק במקום שניגר עליינו הדרך רק לחלק ולסתור הסברא, אבל כדי להעמיד דעת אייזו אחרון שאין סברתו מוכחת, ורק כדי שלא נושא' כתועה נכenis דעתה הראשונים נגד משמעות לשונם או שנניהם את הסברא השרה, ונבנה גג על גג להמציא דברים שלא היו ולא נבראו, רק כדי להמתיק לשונו של חכם קדמוני כנגד השף הנגן זיל סוללה ויפה אמר ALSO ה' האי אחרון בחיים עומד לפניו, פשיטה שהיינו דוחון סברתו מכח לשון התוס' או הרשב"א, ועתה בשביל שמת ודבריו נקבעו בדףס, הרי

גדול עיי"ש. ועיין בתוס' שבעות ט"ו ע"ב ד"ה אסור להתרפות דמשמע דלא ס"ל סברת הרמב"ם. ולא ידעתו מה השמשו כל הפסיקים והרמב"ם בכללים, דין זה אסור להאכיל מחרך הכבד של כלב שווה. וכע"פ לפי מעמד חכמת הרפואה שבזמןנו, אין זאת מדרכי הסגולה כמו שדיימה הרמב"ם, אלא רפואה בטבע כידוע מפостиירוסיסטום, ועוד מלפנים מן האימפונג של הילדים נגד הבלתי טבעי. ועיין רמב"ץעה"ת פ' חקת על הפסוק ויעש משה נשח חשת שכ, כי הוא מדרכי התורה שכל מעשה נס בתוך נס תסיר הנזק במזיק ותרפא החולי במחלה וכו' עיי"ש. ובאמת הוא מדרכי הרפואה לרפאות חולין הארץ בארכ עצמו. הנה אמרת כי הסכמת חכמי הטבע ג"כ אינה אמת מוחלטת, ואפשר יעמוד דור יותר מושכל ויסטור כל בניין הקודמים, אבל גם זאת אמת, כי אם לא היה הסכמת חכמי התלמוד ע"ה מכרחות אותנו, היינו דנין על פי מעמד החכמה במקומות ובזמן ההוא, כמו שהראתי דאנו דנין רוחח עפ"י אומד הרופאים שככל זמן וזמן. ואם יאמרו שלמה זו אין רפואי, נהרוג את הרוחץ, ולא נאמר להם, גמירי דאי בדרי לי סמא, שאין אנו מכירים אותו עתה כי ע"ז נאמר ולא הושפט אשר יהיה בימיים ההם וכן פשיטה אדם חז"ל היו עומדים אז על מעמד חכמת הטבע דהיהם, לידע שככל בע"ח פרה ורבה, לא היו מותיר להרג כנה בשבת ולא יכול גבינה מותולעת רק בשביב שדורות הקודמין להם היו סוברים שהני בע"ח מנינו קגבלי ונתהו מעצם וכמ"כ הרמב"ם ז"ל, דב"ד מותר לסתור דברי ב"ד הקודמים בזמן אפילו איינו גדול בחכמה ובמנין. ואפילו בפירוש הכתובים ומכו"ש בדברים התלויים בחכמת הטבע, דלא היו חושים לסתור דבריהם, מושם דשמא מהו הינו חכמים ביוטר וידעו מה שאנו יודעים, ומה תראה דאמר זו ז"ל בעירובין י"ג ע"ב דלמה לא בימיים ההם. והרי תראה דאמר זו ז"ל בעירובין י"ג ע"ב דלמה לא קבעו הלכה כר"מ, מושם שלא ירדו לסוף דעתו. אמנם כל זאת אפשר כל זמן שלא היתה הקבלה והמשמעות כתובה וחותמה בעט ברזל וצפורן שמיר, אבל מארח שהחכרה העצום הביא לידי כך לעשות לתוכה עפ"ק קioms לדורות, אין לנו רשות לשנות אף כקו"ז של יו"ד בהסכנות והכרעות הן מה שנגע לפירוש הכתובים, והוא מה שנגע בחכמת הטבע, כי כל תורתם קודש היא לנו, ואין לו אז ממנה וכמ"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל.

אבל דע כי עיין זה אחרי שעברו עליו אלף שנים גלות ונודדים, המית בתוכנו את ההגון הישר וכח הביקור, והolidך דרך פלפול הרחוק מדרך החכמה, כרחוק מזרחה ממערב. וכבר צוחו ע"ז רבותינו גודלי האחرونים אשר ראו בשבר בת עמנון, איך היינו לבז וקלון עבini כל בעל דעה ישרה. ולא אביה בזה דעת המבקרים החדשניים שאין לי עסק בהם ועםם ובهمונם, אבל נאמנו עלי דברי צדק ונאמן, גדול ליוחדים החרדים, עמוד ההוראה שבדור אחרון, ה"ה ק"ז בעל החת"ס ז"ל מהו שכתב בעין זה, והוא בתשובה הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרבות אחד מפלופל שרצה לדוחקו לכנוס עמו בפלפולא רביה, ז"ל הטהורה: "מאז שמת" גדר בפנין מבלי השב על קושי' כי אם פ"א וכו' ואלפי קושיות מתוגולים כת בעה"ר בבתיה מדרשויות בכל יום כי לקוצר שכלנו אין לנו ידוע עד מה וכו'. אמנם לכבודו הגדל אשובך רק על אופן שביל פלפול, לא על העיקר. כי מה זה דרכך אמרו: תדע מכך קושי' מחבר פלוני שהוא סובר כמווני, דאלת"ה לא היה פלוני מנסה מיד, הימנותא קאמינה שגמ עלי ידי חשוב וספרן אצלי כמו אותו שהביא ראי' ממן, אלא שאין שכלי נטויה לקבל הסברא יאמRNA מי שיאמRNA. ואין משוא פנים בהלכה. ועתה אשאלחו

שכלי והבנתי. אבל אין רצוני שיקבלו דברי גם אחר הבאות בדףס ואחריו שתאסף נפשי, כאשר יעלה ברצון הבורא יתברך. אבל אדרבא יבדקו אחריו עד מקום שידם מגעת, ובלי שפק ימצא דברים רבים שלא כונתי בהם את האמת אשר מחותמת שהאדם משוחח מדבריו ומרעינותו גם אני לא יכולתי להשمر מרשת הטוענות הפרושה לרגלי כל אדם. אבל כך היא דרכה של תורה, זה בונה והשני בא אחריו ומקיר דבריו, ומוציאה הפסולות מתוך האוכל כדי למצוא את האמת האהובה מכל, ואם שכלו, והשגתנו, וראייתינו מכך הוצאות אותו לסתור בינו של ראשון, הוא סותרו ואני עושה שקר בנפשו ובנפש המחבר, לבנות בינו של בגין רעו הלזה, גג על גג, כי בזה מזיק להענין ומזיק גם להמחבר ההוא, המציג בעולם האמת, שגרם ע"י טענות להחיזק בשקר. וכן אמרו חז"ל במסנה פ"ה דאבותות ד' מדות ביישבים לפני חכמים, ספוג ומשפך משמרת ונפה. ומהדה הטובה שככלן נפה שמצויה את הקמה וקולות את הسلط, דהיינו שمبرר את הפסולות מתוך האוכל, ועיין בהקדמת ליקוטי חבר בן חיים, שהביא בשם רב החת"ס ז"ל שמקדקדן איך נוטנים החכמים פסולת לפני תלמידיהם עי"ש מה שכתב. אבל הדבר פשוט שא"א לבר בלא תבן, והחכם בעצמו אינו יודע לברר דברי עצמו, שלא יתעורר בהם פסולת מעט, ואთ היא מעשה התלמיד המשכילד. אבל יש מי שקהל הכל לקרבו, כל מה שראה ולמד וקרו ואינו מבחין בין טוב לרע כספוג שקהל הכל וגורע ממנו מי שקהל את הפסולות ומשליך העיקר והוא משמרת.

ועיקר תכליתי אני רוצה להציג ע"י חבריו זה הו, ללמד בני יהודה קשת, איך צריך לבקר ולהקור ולדרשו בדברי חז"ל הקדושים, כדי למצוא את האמת, כדי להבין עומק דעתם ותובותם, ובפרט איך צריך לדקדק בלשונות הרמב"ס ז"ל אשר לרוב הוא מפרש הסוגי דלא בחכמי צraft ז"ל, וכן לדקדק בין פרשי"י ודברי התוסס". כי בכל מקום דפלוغو תמצוא שכל הסוגי מתפרשת באופן אחר לכל חד וחדר, ולאו דוקא באוטו מקום דפלוגי. ויעיר עבדותי היהתה באור שיטת הרמב"ס ז"ל, שלרוב פעמים נתקשו פסקיו מפני שריגלים אלו לפреш הסוגי עפ"י פרשי"י ותוס" שלבפניו, ואין איש שם על לב שיש דרך בפירושה אשר בה דרך הרמב"ס. ואני משכני נפשאי בעיון אחר עיון עד שאדמה שבעה"י כונתי לאותה הדרך, וממילא פסקי הרמב"ס מוכראhim. והרבה פעמים נראה להפום הרהיטא כי פסקי הרמב"ס מכונים עם פסק חכמי צraft ז"ל, ועי"ז נתקשו פסקי מכאן למקום אחר, עד שגם ה"כ"ם לא ידע פשר דבר, והאחרונים אחריו זה אומר בכח זהה, ממצאים סבורות ומוציאים דיןדים חדשים, ואני הרأتي כי מעיקרא אין התחלת לשום קושי, כי פסק הרמב"ס בדיינא וטעמא, חלק מפסק יתר הרשות. גם על דברי רשי"י ותוס' טרחתיה הרבה להבינים, ולמצוא תميد סדר ומשטח בפלוגותם, וזה כחוט משוך על כל המסכתא יותר מקומות בש"ס.

והנה הראש יוסף והלב ארוי, שני מוארות הגדולים על מס' ז', היו לי לעיניים, כי לווי שacuteiti לראות דבריהם, לא הייתי בא לכמה דברים וככלים גדולים. אבל בכל זאת לא נשאתי להם פנים במקומות שמצאתי דבריהם אינם מחוורים. וביתר האחרונים לא עסקתי בקביעות רק לפעמים, או כשנתעוררתי על דבריהם מאחד החכמים או התלמידים, וכן אפשר שתמצאהנה סברות והערות בחורי זה, שכבר קדמוני אחרים, וא考ה שלא יחשدني שום אדם, למטעטף בטלית שאין שלו. וכן לעומת זאת אם תמצאה סתרה לדברי בספריו האחרונים ז"ל הלא זה הדבר אשר דברתי, שאין אנו אחרAIN וערבעין לדברי האחרונים ז"ל, אף שלא יעלה על דעתך לחשב

הם מוקדשים לנו, ולא נהון לסתור אותם לא מוגם' ולא מסברא, אין לך שבועש הדעות יותר מזה.

ועיין בנו"ק חי"ח סימן ל"ה, ד"ה מה שנסתפק ז"ל: "וינהן אף אם החוי" היה פסק כן, ואטו כל מה שנמצא בתשי' האחרונים נחליט להלכה, הלא חיך אוכל יטעם, ואם דבריו לא נהירן מאן משגיח בהו", עכ"ל. עוד עיון בnb"ת י"ד סימן צ"ז מה שכתב הנגנו ז"ל על הגאון העצום ר' וואלף אלעלסקער ז"ל וע"ל: הנה חבוינו עדיין לא ראייתי אבל את המחבר הכרתוי היטב, ואם כי הוה מופלג גדול ועצום בתורה ועצום התמדתו היה דבר פלא בציירוף גודל חריפותו ובקיומו, ידעת כי כאשר יבוא דבריו בדף, **ירוץ הרבה בדרכי הפסיקים והראשונים**. כי אף שהיה ציט"ע וחסיד ופרש גדול היה לו לב אמרץ בגברים, ולא נשא פנים לגודלי הראשונים, והיה נקל עניינו לסתור דבריהם ולהרוס יסודותיהם, כאשר תראה אשר הוכחתיו בחורי נוב"ק חלק א"ח סימן ל"ח, ואמנם לע"ע הוא בג"ע העליון בישיבה של מעלה, ובלי שפק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו הי' לש"ש עכ"ל הזהב.

הרי תראה כי עוד ביוםיהם הם דרכי הלימוד של הגאוןם האמתיים לברר וללבן לחקור ולדרשו אחר האמתות בעלי שום משואה פנים. אבל מאז וע"ע אין נפלנו מאה ועשר מעלות אחרות. כי אין דורש ואין מבקש, אין חוקר ואין מברך, רק בונה גג על גג. כי כל מה שנדפס שתווך ע"ג לבן עליון אין להшиб, וההפסה מצויה לכל מאן דהוא, והספרים החדשניים יציצו כעשב השדה. ואם המצא ימצא איש אחד יוצאה מן הכלל הרוצה לעבר את הקוצים, ולנכש את הפסולת, הרי הואណן נזון זיקן ממירה, וכוקוצ' בנטיעות ח", ועי"כ מלאה הארץ חנופה לככוש הדעת תחת יד בעלי זרע ולשון מדברת גדלות המוכנים בכל עת להכות בשבט אפס, את כל מי שמתנגד לדעתם, וכל אלם גבר בחנים יהוז אדם המעליה בכל שוק האמתות והשלב והסביר, תחת לסתור דבריו בראיות נכחות, ותחת להעמיד למוד נגד למוד, מחשבה מול מחשבה, המהו מסתפקים לצתת נגדו במצב נחוצה במלשינויות, רכילותות לה"ר וכדומה מהאמצעים השפילים של אנשים חסרי מוסר ונעדרי דעת שלמה.

ואני הגבר נסתיי בכל אלה, כי רב בו שבעתי בימי חי', ותלי"ת לא מצאו بي ובב' כל און, כי קמו בי לרדרפני, אבל רק מפניו של מודע לא יטעם לחיים וקשה עליהם לשמעו היגיון המברך דעת שלפניו בלי משואה פנים ע"כ חבוינו עלי ריבים לרדרפני חנם. ואני על כל גל וגלו נגעתי ראשי והייתי תמיד מן השומעים חרפתם ואני משיבים, אבל בשיטת למודי עמדתי כעמוד ברזל ולא הנחתיה בשבייל יללטם של אלון, ואדרבא בו מצאתי חי' רוחני נוחם ונופש על כל התלאות, ותלי"ת לא יגעתי ליריק, כאשר יראה כל המיעין בצדκ בחורי זה אשר אני נוטן לפניו החכמים השלמים ונובנים המבקשים האמת ולהבהיר האמת, צריך אני להחזיק טוביה להני המהרים, כי ע"י התנדותם, טרחתני ויגעתי להחזק הענינים בראיות כראוי מוצקות ותלי"ת עלתה בידי. ואל יחשدني הקורא והמעיין בחבור זה, כי אדמה בנפשי שככל מקום שעירות מאיין כמושה, לנו ז"ל כונתי האמת, כי רמות רוחא צזו הוא בערות במושה, ובפרט שהוא בנוי על היסוד, שככל אדם עלול לטעות, אפילו הגדול שבגדולים, שהרי משה רבנו וגוי' טעה במא שדרה בת בנספי עז אהרון ואחרון העמידו על האמת. הרי אכן אדם בארץ שלא יחתיא המטרה לפעמים, ואין זאת גנאי לשום אדם אם יטעה, אם הטוענות היא מלטה דלא שכחיא אצלו, ועל דא סמיכתי לבקר ולהציג לפ

הקדמה

אמו"ר זצ"ל נולד בשנת תקפ"ה בכפר קטן סמוך לראזענברג (בשלואו אוקייע) אביו מה"ז יקוטיאל ואמו מרת אידל ע"ה, שניהם היו צדיקים ישרים, תמיימי דרך, וגדלו את בניםם בעושר וכבוד, על ברכיו התורה והיראה. ובבניהם אברם עבדו בילדותו גבורו בו טהרת הנפש וזכה לבב, כי היה מסור בכל גופו ונפשו ומואדו ל תורה ולעבודה ולגמ"ח, עוד בימי נעוריו. חז"ז מהתמודתו הנפלאה הצעיר ביראת אלקים, והי' לפלא בבית מדרשו של רבו הראשון הנגאון האדור מה"ז בער מיאלאש זצ"ל בתהיליותו ובתפלתו שהיתה רטובה מבכי ודמעות באיזות ביהמ"ד, וכי למוות לכל בני גilo. גם עוד מימי בחרותו בפ"ב נаг בטבילות, דבר שהי' אז לפלא ויצא מן הכלל. וחוץ מיראותו ודבקותו בה' ובתורתו, הצעיר בענות רוח וטובת לב, יצא מגדר הממצוע. תמיד בקיש התחרבות עם חבירים עניים ודלים, ועשה עמם צדקה וחסד בכל עת. מנהגו היה לתת בכל שנה בגדיו - מחולק ועד בגדי העליון - לבחורים עניים. ואם חבריו אלה גם אחר חתונתו, כאשר כבר ישב על כסא רבניו בק"ק יי"ק, התהלך באהבה ואחות, זכר אותן שלא זכו לפרנסת מרוחות כמותו, ושלח להם בכל רוגל ומינה יפה יותר מכדי יכולתו. נפשו הייתה כעפר לכל ולא היתה גנא בעניין, לשמש אורח הי' מי שייה', והוא תמיד מן הנעלבים ואינם עלבים.

עוד בימי בחרותו היה מנהגו, לרשות בפנקס כל מעשי מיד' יום ביום. בו בא לחשבון עם נפשו, בו מצא אח"כ מראה חייו הפנימיים, כי אפיו מוחשبة לא טובה רשם שם. ואספירה מעשה שהיה כמי שמשמעותה מפי אמו"ר זצ"ל CSL שלמד אצל רבו האחrown ק"ד בעל הכתב סופר זצ"ל, והיה אז בן עשרים, נתן רבו זצ"ל עניינו בו לטובה, כי היה מן הבחורים המושלמים במדעים ועם מנהגו בחסידות, ורצה רבו לתהות על קנקנו לראות אם תוכו כברו, لكن כאשר נסע בקי"ז לערגן על אייה שבועות, קרא לו שישע עמו, חז"ז מהבחור המשמשו א"א זצ"ל נתרצה בשמחה הלב, להיות בצוותא חדא עם רבו. יהיו הימים וא"א יצא מן החדר שדרו בו, בעת שרבו ישן מעט אחר הצהרים ושכח לסגור את האגוז אשר בו הווה מונח הפנקס הנ"ל. והיה בבאו החדרה אחר עברו זמן מה, וימצא את רבו קורא בגלויותיו ויחרד חרדה גדולה, וכמעט פרחה נשמהתו מבלהה. כי מובן мало כי שם נרשמו עניינים שונים ומחשבות שונות, כי באמונה שלמה חשב עם נפשו, ושמרים בסוד ולא הווה מרואה לשום אדם بعد כל הון וק"ז לרבע. (ובפרט שהיה כתוב בו שהוא משותק לייש את אחוזות רבו. אשר בימים מעטים אח"כ שבקה לנו חיים בעודה באבה בתולה בת חי' שנים). ויפול לפני רבו ויבך ומתחנן לו שלא יעשה זאת לקרווא הדברים. ורבו לא קם ולא השיב לו מאומה. כאשר ראה כי כלתת אליו הרעה מأت המלך, וישב אל חדרו ווחשב כי עתה הי' מוכרכה לבrhoת מפ"ב, וגעה שם בלבכיה. רבו לא קם ממשכבו עד שקרוא כל הכתוב בפנקס מרישא ועד גמيرا, וכאשר החלים קרייאתו יציא ויבא אל חדר הסמוך ומסר את הפנקס לידי תלמידו ונש��ו על ראשו ואמר לו בזה"ל: "គולק יפה ומום אין לך" ומאותו שעה ואילך היה תלמידו זה איש סודו ויועץ הפנימי בכל ענייני הישיבה ושאר עניינים, וכאשר שאל אותו גיסו זקני הגה"ג מו"ה דוד צבי ע"פ זצ"ל, האם כשר הדבר עניינו שיתן בתו הבכירהامي מורתו ריזל ע"ה לאיש זהה לאשה, השיב לו: דע כי אם היה לי בת שהגע לפרקה לא הייתה בא למדה זו לשאול ממוני עצה בדבר זה.

התנהגותו בעבודת ה' הייתה בהצען לכת ובתשוכה גדולה אחר המצוות פ"א לא היה בנמצא בפסח חזרת (סלאט) שהוא מצוה מן המובהר למורר כמבואר בש�"ע או"ח סימן תע"ג ונtan

שהגעתי לדודתם ובקייםם - כי חיך ואוכל לטעם כמש"כ הנב"י כנ"ל, ואין אנו משועבדים להם לכבות דעתינו בחזק היד, במקום שדברינו נראין מדבריהם, וסבירתו אמתית מסברתם. אבל אפיו אם תמצא סתירה להדשו בראשינו או באיזו מאמור בש"ס שלא הרגשטי בהם, ולהם אנו משועבדים ואין בכחנו לחלוק עליהם, הלא זה הדבר אשר דבר האדון החת"ס זצ"ל דבכל מקום שהסבירו ושכל הישר מכירח שהוא כך, לא סברא כرسית אלא סברא מבוארת כלל בר דעת, אז אנו מוחיבים לישב לשון הראשון ההוא או המאמר בש"ס, אפיו בדוחק, למען לא נצטרך לאו' מסברתינו הישרה והאמתית, וכאשר דרכו זצ"ל או הקדמוניים זצ"ל, ודוחקים אלה רובם אמתיים, ר"ל אמת הסכמי.

אמנם להלכה ולמעשה, ודאי אכן לאו מדברי והסכמות הפסוקים המקובלים אצלנו מדור דור, אף שלפי ואורנו והבנטינו יש לפפק בדבריהם אבל מ"מ מהני לנו בירור הפסיק הלאה, נגד המוסכם בפסקים לצרפו במקומות שיש עוד מקום להקל וכדומה. ובפרט נחוץ מאד לידע אצל כל דבר הוראת או"ה, אם הנדונו הוא דורייתא או דרבנן, ובדבר זה נסתם כל חזון ונתערבו הפרשיות והתחומין, עד שקשה מאד לדעת, עד היכן הוא דורייתא ומתי מתחיל הדרבן, ובש"ס גוף' ובראשונים תמצא פלוגות נוראות בזה. ועל כל זה נתתי לב בחרורי זה, לברר וללבן עד מקום שידי יד מהעת. ובתפללה למשה אסיים יהא רועה קדם אבוח דשמיא יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, שלא אומר דבר שלא כרצונו יתברך, ובaczot אבותי הקדושים נ"ע או"כ"ר.

איתא בירושלמי פ"ו דפסחים, כל תורה שאין עמה בית אב אינה תורה, - ונראה כונתו כי מלפניו זאת בישראל שرك יחשוי כהונה ולוי היו מורים לעם וכדכתיב בקרא, ירו משפטיך לעיקב ותורתך לישראל, וכתיב ושבתי כהן ישרמו דעת תורה יקבעו מפיו, כי בשבט הלוי בחר ה' להיות החכמה העלינה שופעת עליהם תמיד והמה מסוגלים מצד קדושות מקורות ותולדתם לדון ולהורות. ועיין בתשי' חת"ס סוף או"ח מש"כ להגאון מהר"ץ חיות. ואע"פ שכתר תורה וחכמה מונח לכל מי שירצה לאכות בו, בכל זאת מצהה לכתה עכ"פ בכהנים ולויים, וכן נדרש על הקרא, אל הכהנים הלוויים ואל השופט אשר יהי' וכו', מצוה בכהנים הלוים ואם לא ימצא בהם מי שראו' רך איז, ואל השופט. וגם זאת היה לחיזוק תושבעעפ", כי מסתמא בראש רכען דאבותו וילך בעקבות אבותיו, ולכן גם אחר שלגינו הארץינו, ונוטל כתר התורה מעיל ראש הכהנים, מ"מ ראיינו שהتورה הייתה מהורת על אכסני' שלה, דור אחר דור. ויש לדרוש סמכין אל הכהנים הלוויים ואל השופט, שופט דומי' דכהנים מה כהנים מיחסים, אף השופט שהוא ממיוחסיםشبישראל. וזה כונת היירושלמי הנ"ל דכל תורה שאין עמה בית אב, אינה תורה, וכן אמרו במדרש ומה נמשלו ישראל לגפן, מה הגפן היא חייה ונשענת על עצים מותמים, כך ישראל הם חיים ונשענים על המותמים, (מד"ר שמות פמ"ד) ולכן מדרכי מחברנו להקדים לפרי שלכם, תולדותיהם וקורותיהם למען ידענו מבלט מי יצאו הדרבים, ולא אשנה גם אנחנו את מנהגם, ובפרט שמצוות כיבוד או"א שאנו מוחיבים בה גם לאחר מותם, מביאתנו לידיך, לספר מקצת שבחי אמו"ר הגאון ר' אברהם בן אידל זצ"ל שהיה ג"כ רבינו מובהק, גם למען יהי' דברי אלה מדרכיו של אמו"ר הגאון זצ"ל מוצקים וקויימים, לזכור עולם ליויצאי חלצי, בני ובנותי, חתני וכלהי ובניהם אחרים, ושרמו דרך אבותם לעשות צדקה ומשפט, ולא יעדו קריסטוס מדרך התורה והמצוה, למען יטב להם ולבניהם אחרים.

הדרך והמה טrhoו ויגעו בעבורך והتورה מחזרת על אכсанיא שלה ופירוש זהה דברי המדרש. צדיק כתמר יפרח הארץ בלבנון ישגא אלו בני לוי. שתולים בבית ה' אללו תשבר', בחצרות אלקינו יפריחו, שעומדים ומשמשים בעזרא. ובאר הוא כונתו דבני לוי שנטקדו שטבון נצרו בכל גינו מדרוגה למדרגה בעלי عمل וטורח הרבה עד שנעשו גדולים בעודם עולי ימים, משא"כ מי שאינו מבני לוי אע"פ שיגעתית ומצתת תאמין, אבל רך אחרי גייעה שנים רבות, ורק לעת זקנותו יזכה לאגדלות. וזה שאמיר צדיק כתמר יפרח, דהינו שמתחליל לפרוח ומיד הארץ בלבנון ישגא, בעודו באבו יתגדלשמו. אבל הוא אין רך לבני לווי המיעודים לכך מהרין ולידה, כי בהם תמצאה, "שתולים בבית ה' אללו תנוקות של בית פרחה" אתמול ראייתי אותם בבית רבנן בתור תנוקות, ולחדר בחצרות אלקינו יפריחו שעומדים ומשמשים בעזרא עומדים בראש העם ותורה תבוקש מפיים, והיינו יפריחו את אחרים. וכן מצינו בנח ואברהם. כי בנה שהי' חטר מגען צדיקים ושרים למלך ומתושלח, מתחלה ימי היו נקרא צדיק, וצדיק תמים, וכתווב ונח מצא חן בעני ה' מציאה מצא שבא צדקתו ללא عمل וגייעה, אבל אברהם שהי' בן תרח הי' צרייך לעמוד בשער נסיוונות עד שקראו הוא יתברך ירא אלקים ומיצאת את לבבו נאמן לפניך, דוד דכתיב מצאתי את דוד עבדך, וישראל דכתיב כענבים במדבר מצאתי לישראל איתובין חביבך לרי' סימון, הלא כתוב ונח מצא חן בעני ה', אמר להם הוא מצא אבל הקב"ה לא מצא, עכ"ל. והכוונה מבוארת באברהם הקב"ה מצא בעין מציאה הבאה בהסת הדעת כי דרשו עליו במדרשי מי יtan טהור מטמא, אברהם מתרח, וכן דוד שהי' אדמוני, ואמרו עליו שבן שפהח הוא ומצד אמו מואבי עד שהוזרכו להתריר לבא בקהל, ולדרישו מואבי ולא מואבית, וממי הי' יכול לחשב עליו שהיה נעם זמירות ישראל, ולו המלוכה, יהיו למציאה לפני הקב"ה, וכן ישראל במדבר כי עס לוועץ יצא מצרים ובעוד ימים היהתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותו, ואמרו במדרשי על ויהי בשלח פרעה מי צוח ווי, פרעה צוח ווי בראותו את העם דגלים, נוסעים ביד רמה להיות מלכתה כהנים וגוי קדושים, והמשיל הדבר לבעל שדה שבו תל ומכרו בזול והלוקח הסיר התל וסקלה ונטעה, עד שנעשה גן הדסים, וכן מצא הקב"ה מציאה בישראל. ופרק מנה דכטוב ונח מצא חן, ומתרץ לי ספר, היא מצא כי בלי عمل זכה להיות חשוב בעני המלך אבל הקב"ה לא מצא בו מציאה, כי מעותד הי' להיות צדיק ונאמן מצד מה שטרחו אבותיו בשבilo.

סדר למודו של אמרו ר' ז"ל הי' מס' ר' והומא או סוכה באלו ותשרי, מגילה על פורים, פסחים על פסח, שבועות על חג השבעות, תענית על ת"ב וכלה עם פסקי הרא"ש ז"ל. בכל לילה קודם שעלה למטה פרק משניות, ובכל יום שעור עיון, חז"צ משות' הבאים לפני מהמבקשים תורה מפי. ורבו השני הגאנון העצום מהו' שלמה קוווטש ז"ל, כאשר הציע לפני איזה שאלה בפפלואה הרבה בעודו צער לימים רב בק"ק יינק תצ", השיב לו בזה": מובטחני בכך שבiemים לא כבירים תהי" מהנשאלים. - מעת שהייתי בן עשר היה לומד עמי כל עניון עמוק שבא לפני הון בא"ה והן בתק"ע, גיטין וקדושים. ואף שגעונו עלי היו גדולים באשר הייתה לו בן יחיד היה דרכו לעוררני משנית הילדיים כמה שנות קודם עלות השחר והביא לי למוטתי מים לרוחצה ו Kapoorע חם, וישבנו אח"כ ללמד יחד, כל דבר בעיון גמור אפילו עניינים העומדים והרחוקים מדעת

לטורייבוהויגערטען דינר זחוב بعد אייזו קלחים סאלאט. וכשנודע זאת לרבים ע"י המוכר, לעז עליו בני עירו, ונצלער הרבה על שנדע הדבר.

בנציותיו על הדרך שהי' בימים ההם לרוב בעגלה, הי' תמיד מחר להתפלל בעשרה, אע"פ שהי' מוכרכ להתעכוב ע"ז שעיה או שתים, ולהוסיף לבעל העגלה כמה דינרין על שכרו. ואף אם לא עלתה בידו אחר כל הטרחה להמציא צבור להתפלל, שמח עכ"פ על שחאב לשות מצוה. והיה רגיל לפרש בזה מאמר נפלא בברכות מ"ז ע"ב אר"ה תשעה וארון מצטרפין, א"ל ר"ג וארון גברא הו, אלא אר"ה תשעה ונראין כעשרה מצטרפין, אמרי לה כי מכני ואני לה כי מבדרי, ופרש"י ז"ל סתום וחותם, והמאמר צריך בארור, ואמר הוא ז"ל בכוונת ר"ה שבא לפרש דבריו הראשונים דתשעה וארון מצטרפין. דהנה הרבה פעמים באים תשעה יחד למנין, ואם יחסר מהם אחד הם מתפזרים לבקש, ולהזoor אחר העשירי, ובתוך כך בא אחד, אבל מהה מפוזרים אינה ואני ע"כ תפדרה החביבה. ופעמים יראום להתפזר וממונינים על העシリ בחשבם שע"י שיתפרדו בתוך כך יבא אחד ולא ימצא וילך לו אבל העשירי לא בא ונתבטל המניין, ואלו היו מוחיירים אחרי, היו מוצאים אחד להשלים המניין. שמא תאמר שאלו ואלו לא יקבלו שבר אלו התפללו בעשרה, ע"ז אמר ר' דליתא, דעת' כה"ג מצטרפין, ודבר זה לדמנו מן הארון, דאמרו ז"ל שם דף מ' ע"ב דلوחות ושברי לוחות מונחים בארון, ולפוף מהה שייזהר בזקן ששכח תלמודו, דכל שנאנס ולא עלתה בידו חשבין לע"י אלו עשו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהי' תשעה והתאמכו להחשב אלו עללה בידם, ע"י מה שלמדו מארון מצטרפין מהה המניין גברא הו, ופיר' לו ר"ה דבריו דכוונתו על תשעה שנראין בעשרה, והיכי דמי, או דמכני וממותניים שעיה או שתים על העシリ ולא בא, או דמבדרי להזoor אחר העシリ וע"ז תפדרה החביבה, כי בנתים בא אחד והלך לו, כיון שלא מצאים במקומות כלל אופן מצטרפין כאלו היו תשעה, מרן דילפין מנוי חשב לעשות מצואה ולא עשה מכבש כלו עשה. (ועיין תוכ' שבת בע"ז ד"ה על שקרין לאלה"ק ארנה שכטבו ע"ג דבלכל דוכתני קרי לע"י תיבה כמו העובר לפני התיבה, היורד לפני התיבה או"י אשכחן נמי דكري לע"י צארן כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמרו ר' ז"ל, אין מכאן ראי דהכא על ארון דמשה קאי שימוש נלמד חשב לעשות מצואה וכו').

ואותי בנו ייחדו כל כחוויות הרוחניים פэр עלי להדריכני וללמדני וכיים בי מצות ושנוגטם לבניך לדבר בס בכל יכלתו, כבר ד' שנים התייחס כאשר התחליל למדני האלפא ביתה ולא רצתה למסור דבר זה למלמדי בית הספר החדשינס מטעם הדיע. וכמה פעמים ספר לי שכשר הראה לי אותן שי"ז ואמר לי: ראה בני לאות זה יש לי ראש אחד על השי"ז שיש לה ג' ראש דרכ הלאה לעניין אחד, ואמר לامي ע"ה: מובהחני שבננו זה יהי' גדול בישראל, כי מי שמע מילד כבר ארבע שנים לימוד ק"ז שהוא יבקש שכלי מודיעתא דנפשי. חז"צ ממה שלמדתי בחדר חומש רשי' וגמרה, למד הוא ג'כ עמי, וכאשר היהי כבן תשע כבר ישתי בין הבחרורים לשמעו שעורי. בחדשו מון העת היהי הביא כמה פעמים קושיות פלפולים ממי, לא פעם אחת שמעתי מאחורי הדלת אחר השער ובאמרו לאמי ע"ה "אשרי יולדתו" רגיל ה' לאמיר לי שלא יהיה לי גס עלי על שאני מצליח בלמודי, ואמר: דע כי אבותיך כבשו לפניך

הקדמה

יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאינו יודע להסביר לו כראוי, וכי' מנווץ ממנו. וא"א השיב לה תמיד על תרומותיה: אל תdagי כי בנק זה יתבעיד בעזר הש"ת לאילנא רבא. ובעת פטירת אבי צ"ל הייתה א"מ ע"ה בת מ"ט שנים. ונשארה אלמנה ל"א שנים, ולא רצתה להנשא שנית רק להשאר אצל, בנה יחידה ואצל בתה יחידתה, אחותי היקרה אשת חיל המפורסמת בצדקה מורת מרים גיטל תחיה שדרה בעדש וכעת פה, ונפטרת אמי מורת ע"ה ביום י' מרחשון שנת תרס"ט.

והנה מקורות חי אבותי וקורות חי, אלו הייתה כוונתי לפרטן ולספרן כלו, הייתי צריך לחבר חבר גדול, אבל לא בא זה חפצתי ורק ראשי פרקים נתני לפני הקורא כדי להודיע כי מוגע גדולים אני וגיגדי בית מלא תורה ויראת ה' וכל תורה, מראשת למודי, קיבלתי מאמו"ר צ"ל, כי חוץ מאייה חדשים שהייתי בפ"ב בסוף ימי ק"ד בעל הכת"ס צ"ל לא שמשתי אצל שום רב אחר, ומעט בואי הנה עם אבותי צ"ל בן שבע שנים, לא עזבתי את עיר ריק באקרה, ואני מלא תודה לבני קהلتן הון לאותם ב"ב שכבר שבקו לנו חיים והן לאותם שם חיים אנתנו ה' יאריך ימיהם, כי של ושל אבי צ"ל עירנו י"ד שנים. תנצבה וזהו יגון עלנו וככ"א.

ילדים, עד שיכלתי לפלפל אם הרבניים ות"ח שעברו דרך עירנו בשנות גיטין ותק"ע ענינים, שאין יד כל בחור משתמש בהם עוד לפני שנעשתי בר מצוה, עד שהגה"ק מהר"מ פאנטע צ"ל מಡש שלח לי כתוב חבר לבר מצוה נגד רצון אמר"ר ז"ל. ודרך היה לפלפל עם הרבניים שדרשו בבית הכנסת, עד שהגה"ק ר' הל ל"ש צ"ל, ביקש ממני שלא לעשותות כן עמו כי עיקר תכלית דרשתו דברי מוסר ולא פלפל הלהקה. וועורני למדוד בכל יום ספרי מוסר כי לא המדרש עיקר אלא המעשה. ודברי קדשו בהבת קודש עשו עלי רושם גדול.

אמו"ר צ"ל בר ברכתו גזר אומר להשIANI אישה בן י"ח שנים לקיים דברי זה צ"ל בן שמונה עשרה לחופה ואני נולדתי בב"פ כ"א אדר ראשון תרל"ז ובשנת תרל"ד בל"ג בעומר נכנסתי לחופה עם הזוגי הצדקה המפורסמת בכרון מעשה ומדותה מרת צבי תחיה. ואחר שלוש שנים ומהচה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרבותה קהلتן י"ז, למלאות מקום אבי מורי צ"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בון נ"ב שנים אחרי שישב בברונות ביינק י"א שנים ופה מכך אמי דор רביעי מהחת"ס צ"ל. זקנתי הצדקות המפורסמת מרת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת ריזל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס צ"ל, איממי מורת ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זmirת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהבת תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בבית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמני. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: רואה אני הן בלמודך עם התלמידים והן בניסיון איןך משבIGH עלי לפני אני אמר"ר ז"ל לאמר לו: דע כי לאחר פעמים הייתה קובלת על לי לפני אני אמר"ר ז"ל לאמר לו: לא מודע לך מה החרדים בעת ישנת, לא למד בנק מאומה, כי על דברת תוכ' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפטט, ובזה עברו ב' שעות

פתחה

לهمبشر נחירה כלל, ולר"ע לא איתסר להםبشر תאהה במדבר, ובפירוש האי פלוגתא, מחלוקת רשי' תוס' ורמב"ס ז"ל.

וטרם שנבוא לביאור הני שלש שיטות נברת תחהה ענן נחירה מה טיבה כי גם בזה ראיתי מבוכה גדולה.

ורשי' בפ' השוחט כ"ז ע"ב כתוב דאפיקו אי יפלין מושפך את דמו דאין שחיתה לעוף מן התורה עכ"פ נחירה בסמנים בעין, וכונתו דושפך דהכא דכתיב אחריו וכשהו בעפר עכ' הוצאת הדס ממש קאמר, וכיון דהתורה הקפידה על הוצאת הדם, פשיטה לא שכונתה השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאריך חכמים.

דזוקה במקומות הסימנים יש לקיים את זאת, אבל ראיית בתוי"ט על המשנה لكمן פ"ה דהנחר והמעקר שכטב דהנחרה אינה נוגעת בסימנים כלל עיי"ש. ודבריו תמהין מאד, חדא שהוא נגד דברי רבוינו רשי' ותוס' שכטו בכמה מקומות במס' זו דהנחרה בסימנים זהה, ועוד אדם אפשר לקיים ושפך עכ' חתיכת ורידין בלי לנגע בסימנים, באfon דבעמsha נחירה אין בה מעשה טרפה אלא הוצאת דם הנפש, או פשיטה דאסורה היה להחנק בסימנים שהוא מעשה טרפה שאסורה להם במדבר, כיון שלא שיק לנחירה ומילא, דשיטה היהת באבמה בקדשים כמו מלקה הושט מעשה טרפה, והי' השחיטה באבמה בקדשים כמו מלקה בעוף ושניהם בחולין אסורים היו, דבר זו שלא נזכר בשום מקום, אלא ודאי דהנחרה ג"כ בסימנים היה, כי בלא הכרת סימני הצואר אין הדם נשפך בשפע מון הוירידין אלא דכפי הנראה נתמך התוי"ט בדברי רשי' י"ז ע"א ד"ה הנחר שכ', דנחרה היינו קרוע לארכאה מנחריים עד החזה עכ"ל, دمشמעו לכארו' בלי נקובת סימנים, אבל זאת א"א, דהרי רשי' בעצמו במקומות הנ"ל לא כתוב כן, וגם על משנה זו لكمן פ"א ע"ב ד"ה הנחר והמעקר, מוסיף רשי' ז"ל "סימנים", הרי דקאי גס אגהור ופרש דנחר היסמינים, ובדף פ"ה ע"ב ד"ה נחרו פ"י, "חנקו" הרי דבעין סימנים בנחירה, וכן באמות דברי רשי' תמהין بما שכ' דנחרה היינו קריעה לאורך הצואר, ומה שמדיק לשון נחירה ואומר כי יסודה מנהרים, לפ"ד נהפק הוא, דנחרים מלשון נחירה שיסודה "חו"ר" והיינו נקב, ונקרווא נקי החוטם נחריים על שם שני הנקבים, ונרדף עם "דקורה" "ונקירה" וכולן פירושן תחיבת הסcinן או הרומח בחזקה, והיינו דרשׁה וגיטרא, וזה הוחילק שבין שחיטה לנחירה כי שניהם נפשות, דנחרים מלשון נחירה שיסודה "חו"ר" והיינו נקב, ובלא דרשׁה בסימנים ולרוחב הצואר אלא לשחיטה דורך משיכה ובלא דרשׁה וגיטרא, ונחירה שהוא דקירה בכח בדרשה ללא משיכה והוא דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אלון, ריש' ור"ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נפשות תאכלبشر, וכי ירחק ממקם המקום ובחתת מברך ומצאנך וכו' ריש' סובר דפרשה זוأتא להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור"ע סובר דתא לאסור להםبشر נחירה שעינן מה שכתבת שם ומצתת עונג נפש.

ראיית נחוץ לפתח שער הפתיחה לפרק הראשון המדברים מעין שחיטה וטרפה, באשר זכיתו לגלוות עמווקות, בפרט בשיטת הרמב"ס ז"ל, דברים שלא שעורום נושא כלו ומספרשי השיטות, ועפ"י הכללים שהוצאתי פרשתי הסוגיות אנה ואנה, עד שבכל פרטיו הענינים היתי צריך לכפול הדברים ולהאריך יותר מדי, לכן מצאתי נכון להעמיד בראש ספרי עיקרים אחדים ולבאר כל עיקר ועיקר באריכות, ובזה הקלטי לי המלאכה בפנים החיבור שלא אצטרך רק להראות מקום לעיקרים, וכן כתבתי שער הכלול בכמה כללים השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאריך חכמים.

יעיקר א' השחיטה והנחרה

תוה" ק אסורה לנו האבמה"ח והטרפה והנבלה מפורש במקראי קוודש, אבל לא פירשה לנו במקרא מלא איך נקשר הבשר לאכילאה, בלי לפוגע באחד מאיסורים אלו, כי הקרה דזוחחת שנאמר קודם שנכנסו לארץ אתה להתר הזביחה של בקר וצאן בריחוק מקום שהי' אסור להם במדבר מכובאר בפשטהDKRA, ואין כאן ציוו מפורשת על שחיטת חולין, אלא מכלא נשמע, וזה דבר נפלא שלא יבוא ציוו מוחלט על הקשר בשר לאכילאה, ולא עוד אלא כיון דהאי קרא בסוף ארבעים נאמר, ועל אחר כניסתן לאארץ, כל ארבעים שנה במדבר איך אללו בשר - וקרא דושפך את דמו וכשהו בעפר בחיה וועף הנאמר במדבר מיד במתן תורה, שם לא נתרפש על איזה אופן ישפך הדם, ובאמת שפיכת הדם בכל מקום הוא נטילת נשמה על איזה אופן שהיה, כמו שופך דם האדם בediator זמ"ה הנאמר לב"ג, ואל תשפכו דם גבי יוספ, דכולל כל מיני הריגה, אלא דכאן כיון דכתוב וכשהו בעפר עכ' שפיכת דם ממש קאמר, אלא דסכ"ס לא אייתפרש איך נשפך את הדם, גם לא דבר כאן אלא מהיה וועף, ועicker הקרה מושום כייסוי נאמר, ולא מצין אופן ההקשר בע"ח לאכילאת אדם אלא בקדשים, דשם כתיב ושותט את בן הבקר, ולילך משם על חולין, חוץ ממה דעת למדין חולין מקדשים, א"א דהא מצין מליקה בעוף קדשים, הרי דקדשים מצוות הקרבתו בכך, בהמה בשחיטה וועף במליקה. ועדין הקשר בשר חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמאי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילון דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגותם לפי המתבאר בשkil וטרוי בסוגי, איך שאלש שיטות גדוות וקבועות, הלא הא מהה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אלון, ריש' ור"ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נפשות תאכלبشر, וכי ירחק ממקם המקום ובחתת מברך ומצאנך וכו' ריש' סובר דפרשה זו אתא להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור"ע סובר דתא לאסור להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלהי"ש לא אישתר

פתחה

לרי"ש מיותר למגורי, על כן כתוב רשי"ד במאמת מיותר הוא אלא דוורחא ذקרה למיكتب נמי אכילתبشر זביחה, או אתה למעט וובהת ולא גיזה ובפסה"מ כתיב או דבאת לאסור חולין שנשחטו בעזה, כן כי רשי"זיל בד"ה בשר נחרה לא אישתרי כלל. וזה היא דעת רשי"ש, אבל ר"ע דרש קרא דלאחר קרא דברת תאוה כתיב, כי ירחק מנק' המקום וכו' וובהת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, וכאמר ذקרה אתה לאסור להם בשר נחרה משנכנסו לארץ, שעד עתה הותר להם. ולדעתי רשי"ליפ ר"ע היתר נחרה במדבר מכללא, דמדיאצטריך לצאות מעתה על האזביחת מכלל דעד השטה אישתרי להם בלי זביחה, ובמה בנחרה ומדקאמר ר"ע ذקרה דזבחת אתה לצאות על האזביחה, ולא להתייר האזביחה בחוץ מוכח דלר"ע גם עד השטה הותר להם האזביחה בחולין בחוץ ذקרה דשהוטי חוץ רך על קדשים קאי (וכן פרשי"זיל בתורה בפ' שהוטי חוץDKAI אקדשים וכרי"ע אלא דבר' ראה בקרא דבלאות נפש תأكل בשר מפרש דעתך להתייר להם בשר חולין שנאסר להם במדבר אה"כ מקריבה שלמים, ואת כרי"ש לפי שיטת רשי" וא"כ שהוא מזci שטרוי לב"י תורי ודו"ק).

והתוטס' הקשו על רשי"ד כמו לר"ע דנימא לי" דיליף הימן נחרה במדבר מכללא מדוחייה רחמנא באזביחה כשןכנסו לארץ, למה לא ניחא לי" רשי"דיליף איש ברש תאו מאכלא דاشתראי בקרא בכ"י ירחיב ה' את גבולך וכו', אבל כבר כתבי,-DDOR המדבר לא ידעו ממשנה תורה עד סוף ארבעים ולא מצי ידעו לא איסור ולא היטר מן הכתובים שבפ' ראה אבל הי' מוכרכה משה רבינו לומר להם מפי הגבורה תיקון נחרה לאכול בשר, או איסור בשר תאוה, וכל מה שאמור להם משה במצוויו לשם הווא תורה שכטבת. והי' מוכרכה לכתבו בד' ספרים בין שאור הצעוים והפרשיות שבתורה, ולכן מה שכ' רשי"בר"ע דמהאי קרא דכתיב כי ירחק וובהת נפ"ל דעת השטה לא נצטו על האזביחה, היינו אכן DIDUNIN זאת מהאי קרא אבל לדoor המדבר הי' להם מקריא אחר המתיר להם הנחרה והוא קרא דושפּק את דמו דכתיב בחיה וועף והוא נחרה ממש"כ לעיל, וליפ בחמה מעוף מהקיישא דזאת תורה בהמה והעוף, והא דכתיב רשי"ד מהאי קרא דזבחת יlip ר"ע מושם ذקרה דושפּק יש למיליף להיפך נמי וכרי"ש שפיכה שפיכה משוחטי חוץ ולומר דהאי ושפּק שחיטה קאמר או קאמר, דשחיטה חולין בקר וצאן מקדים לפינן וועף מהקיישא לבהמה ננ"ל, ולכן הכל תלוי איך מפרשין האי קרא דכי ירחק וובהת, כי ממש נוקח לפרש קרא דושפּק את דמו, וגם קרא דושחט את בן הבקר דהוא עובודה בקדשים דוקא, ותדע Adams אמר דלייא שום קרא אחר להתייר נחרה אלא מקריא דזבחת, קsha נחרה לר"ע מנ"ל דילמא שאר הריגא, וע"כ לומר דמושפּק את דמו יlip דבעין עכ"פ נחרה ממילא דמץ' ליפ נמי דסגי בנחרה, וכמו למ"ד דין שחיטה לעוף מן התורה דיליפ מהאי קרא דבשפיכה בעלמא סגי, וליפ בחמה מעוף בהקיישא ננ"ל.

עשא אונז' כaepernick ושמע דבר נפלא דזבחחים דק"ז ע"א פлаг נמי רשי"ש ור"ע, בדינא דשחוטי חוץ בעוף מנ"ל. רשי"ליפ איסור שחוטי חוץ בעוף מקריא דאו אשר ישחט, לרבות את העוף, ומיליקה בעוף ממוצע מקריא דזה הדבר, ור"ע איסור דשחוטי חוץ בעוף יליפ מקריא דэм' יחשב דם שפּק, ומיליקת בעוף ממוצע מקריא דאו אשר ישחט, לאפוקי מליקה, והנה כפי שרגלים לפרש פלוגנות כללה, זה למד מפסקוק זה וזה מאחר ביל שום הכרח פנימי ואין סדר, ופה תראה כי דברי רבותינו זיל בדרשותיהם עמקים וכrai מוצקים, דרי"ש דס"ל כאן דלא אשתרי להם נחרה במדבר, ולא יכול לאכול רק בשחיטה, וליפ שפיר מאו אשר ישחט לרבות שחוטי חוץ בעוף, כיוון דזאת הימנה הקשר שחיטה חולין בכלל, لكن בתווים

בבא סלקינו דעכ"פ נחרה נמי בסימנים והחילוק שבין שחיטה לנחרה שזו במשוכה וזה בדרסה וקרא דושפּק את דמו, ממעט כל שאר מני הrigot אבל מורה על הכרת סימני החואר עם הורידין כדי שיצא הדם בשפע דרך שפיכה, ועתה נבוא לביאור השיטות.

שיטות רשי"זיל, ר' ישמעהל דס"ל בשר תאוה נאסר להם במדבר, יליף זאת מקריא דשהוטי חוץ, ذקרה זה אף בחולין נאמר דאסורה התורה גם את החולין לשחוט בחוץ ולאכלו ורק כשהובה לארכנו הותרו להם לאכול בשר הבמה. ומיאן רשי"זיל לא אמר דרי"ש יליף איסור בשר תאוה, מדחתיר להם בשר תאוה כשןכנסו לארץ, בקרא דבלאות נפש תأكل בשר, אשר כן סברו התוס', דהרי האי קרא נאמר להם בסוף ארבעים קודם כnishten לארץ ממש, ומניין היה להם איסור בשר תאוה במדבר כל הארבעים, ע"כ לומר דאייסור זה אמר להם משה ע"פ, וההיתר כשןכנסו לארץ נכתבה בתורה, ואת דבר שא"א, דכל תושב"פ' אינה אלא לפרש הכתוב ולא חדש איסורים או מצות, ואיך נאמר דאייסור בשר תאוה נוון להם ע"פ, הא חדא ישנית איך יבא קרא כתוב להתייר מה שנאסר ע"פ, ولكن ביחס רשי"י מקריא מלא שבו נאסר להם בשר תאוה, והוא הקרא דאיש אשר ישחוט בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין, ומדייף מהכא דבשר תאוה איתסר להם מוכח דלי"ש לא הי' גם במדבר רק השחיטה המכשרת את העב"ח לאכילה, ולא הנחרה קר"ע, דאי קר"ע דהנחרה היתה מכשרת במדבר, מנ"ל דבשר תאוה איתסר להם הלא רק השחיטה בחוץ נאסרה ולא הנחרה דהרי אשר ישחוט כתיב, ואפילו מליקה בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין הסוגי זבחים לפניו לkeysן, אלא ודאי דלי"ש מעולם לא הותר אביה הנחרה אלא שחיטה בעין ויליפ שחיטה בחולין, מדכתיב ושהחט את בן הבקר בקדשים והאי שחיטה לאו עובודה היא כמליקה דבונה, דבבבמה שחיטה כשרה בז' למקבלה ואילך מצות כהונה, וא"כ האי שחיטה משוס הקשר אכילה בעין ומ"ש קדשים מחולין, וא"ת דין דרך שישמך הקרא בדבר הנחוג בכל יומ ובכל אדם שחחית חולין, שנדע אותו ממה דכתיב בקדשים, לק"מ דהרי לר"ש הי' איסור להם בשר תאוה ולא הי' צריך קרא מיעוד להקשר בהמת חולין, ובחייב וועף דכתיב ושפּק, יליפ שפיכה שפיכה משוחטי חוץ, דמה הטעם דכתיב דם שפּק והוא בשחיטה אף האי ושפּק את דמו ע"י שחיטה קאמר, וכמש"כ רשי" שם ד"ה פטור מלסתות דלי"ש גמר שפיכה שפיכה משוחטי חוץ, וכן הנחור והמעקר פטור מלסתות, או דהאי ברי"תא בראש סרך השוחט דיליפ מזאת תורה בהמה והעוף, מה בהמה בשחיטה אף וועף בשחיטה ר"ש היא, דבלאי"ה אליא דרי"ש אתיא, דיליפ וועף חולין מבכמה קדשים, וכן ס"ל דשחיטה דכתיב בקדשים אינו אלא תיקון נבלה וכן פרשי" שם ד"ה מה בהמה בשחיטה, יוצא מיד' נבלה דכתיב ושהחט את בן הבקר עכ"ל. וכל הרואה יראה דריש" רצה להטעים איך מבואר בשוחט דכתיב בקדשים, הקשר חולין דהרי חזין מליקה בעוף שאינה מכשרת בחולין. וכן הוסיף רשי" דהאי ושהחט בבהמות קדשים ע"כ לטהר מיידי נבלה את דהרי אינה בכחן ולא עובודה כמליקה, ולר"ע ודאי עובודה הי' במדבר עיין לקמן בדרכנו, וכיון דיליפן מהכא דעוף בשחיטה כמו הימה הרי האי ושפּק את דמו ע"כ ע"י שחיטה קאמר ושם כתיב נמי חיה הרי דגס חיה בשחיטה, ולא הקפיד הקרא לפרש שחיטה בפירוש משום דעתך קרא על מצות כי סיוי הדם אתה, וכמש"כ דלפי מה שפירותי במקומו עפר למטה ידען מדפרשין האי ושפּק את דמו דקאי על בעפר כלומר ושפּק בעפר וכשהו בעפר עי"ש דנימא דכל הקרא על מצות כי סיוי אתה, וכיון לדעת רשי"ר רשי"ש עכ" קרא בד' ספרים בעי על שחיטת חולין ולא סגי לי' בקרא דבמשנה תורה דכתיב זבחת, שזה נאמר בסוף ארבעים, וא"כ האי זבחת שבמשנה תורה

הפלא ופלא, דאך אס נסתפק בדוחקים הללו על האי זבחת, איך יתיישב מה דכתיב רחמנא, "כאשר צויתיך" אצל האי זבחת דלא אתה כל להורות לך הולכות שחייבת. ולן נרא דיש לתרץ קושיות רשי"ד דלא רשי"ש האי זבחת למה לי. דלאורו יש לדון אס במדבר היו מוחיבים בכיסוי הדם בבהמה, ומפניו בגמרא לקמן פ"ד ע"א דאמר לי יעקב מינא לרבע, אמרת חיה בכללה בהמה לסייענים נימא נמי בהמה בכללה חיה לכיסוי, אמר לי עלייך אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, מה מים איינו חייב בכיסוי אף אם איינו חייב בכיסוי. וכואורה האי קרא דפ' כי ירחיב עיין בהגות מהרש"ש שם) רק על ניסתנן לארץ נאמר, וא"כ במדבר באמת הי' בהמה לעוף מהר' תני' דלא רשי' יעקב בכללה חיה לכיסוי אלא דבושא' שם ביארתי בארכוה, דהאי יעקב מינאה רק לר' ירחיב דרכך לדידי' אפשר לומר דהא דכתיב כי יצוד דדיבר הכתוב בהוויה, כמש"כ הרמב"ם שם בפי"ד משום דבר בר בקר וצאן נאסר להם במדבר, ולן דיבר רק מחי' ועוף, אבל לעולם אי איתרמי לי בקר וצאן בעלי מומיין, דמותר לשוחות בחוץ, הי' צריכין כיסוי אבל לר' ירחיב וצאן אישטרி להו ע"י נחירה, למה כתוב כי יצוד, אי בהמה בכללה חיה לכיסוי עיי' בארכות, ולפ"ז ייל דר' ישמעאל דהאי חייב בהמה בכיסוי ועכשו דיאשתרי להו בשער תאווה נפטרה מכיסוי וע"ז נאמר זבחת כאשר ציויתיך בקדושים ולא כיסוי הדם, ה"ג מעתה גם בהמה חולין לא בעי כיסוי, והאי דרשה דעל הארץ השפכו דקאמור דרך דחו"י בעלמא אמר לי להאי מינאה, דהרי כמה פעמים כתיב כן ודרשין מני' כמה ענינים, דוק ותשכח.

עוד קשה דלאי שיטה זו או איך מתפרש לר' ירחיב דוכי ירחיק ממך המקומ, دمشע שהוא נתינת טעם למצות זיבחה דלאחריו ולאיסור הנחירה, ואיך תלי זיה בריחוק מקום ועין בלב ארי' זיל דקמתומה כן, וכותב דהאי כי ירחיב וכוי סימנא בעלמא היא, אז נצטו על הזיבחה, ואין זה נתינת טעם, אלא דזה דוחק גדול שלא בריחוק מקום, אלא בכינוי הארץ תלוי המזווה זיבחה. ועוד קשה על שיטת רשי"ד זיל דס"ל דר' ירחיב ילייף דוחק מושפך את דמו כמו שכתבנו לעיל, מוגمرا גופה דקמiska בשלמא לר' יי' הינו דתנן השוחות וכי נוחר והמעקר פטור מלכסות אלא לר' יט' אמאי פטור מלכסות, ועין רשי"ד כתוב דלאי' ניחא אפילו למ"ד השוחט את הטרפה חייב לכוסות כתיב עכ"ל, מלשון זה המשמע לאורו' דהא דבעינן חזק ושם שחייבת שאינה ראוי' שמה שחייבת. אבל הכא ניחא דשחייבת מיהו בעין דילפין שפיקחה שפיקחה משוחטי חזק ושם שחייבת כתיב עכ"ל, מלשון זה המשמע לאורו' דהא דבעינן שחייבת בכיסוי ילייפן לר' יי' מהאי קושי' גופה. וקשה דהא הקושי' נם לר' יט' אזלא רק אי אמרין שחייבת שאינה ראוי' שמה שחייבת, והיינו משום דילפין שפיקחה שפיקחה ממשוחטי חזק, א"כ נם לר' יט' איכא גז"ש לחיב דוקא בשחייבת ממש כמו לר' יט', וצ"ל דס"ל לרשי"ד דהא דילפין גז"ש דלבעי שחייבת הוא רק לר' יט' דס"ל דאונן המתיר באכילה הוא רק שחייבת, אבל לר' יט' דס"ל דאונן המתיר הוא הנחירה ג'כ, א"כ הא גז"ש על הנחירה הוא דאתא וכמש"כ רשי"זיל בד"ה אלא לר' יט' דלדיד' נחירתן זה שחייבתן כן צ"ל ע"ב, אלא דזה ניחא רק אי איכא איזו למוד לר' יט' ע"מ מוקום אחר דנחירה מותרת, אז אפשר לומר דהגז"ש להכי הוא דאתא, אבל אי ליכא לר' יט' למוד אחר רק מקרה דושפך ילייף לי' דנחירה סגי, כיון דחצינו דס"ל להגז"ש א"כ למה לא נילוף באמת גז"ש שפיקחה שפיקחה לחיבתו בשחייבת ממש דומאי' דשוחטי חזק, וזאת בודאי אין לאמר דרך ילייף שפיקחה כיון דגס בשוחטי חזק דס' שפך לנחירה אתה ואעופ, וכמש"כ לעיל בבואר האי פלוגתא דזבחים ק"ז ע"א, דבאמת הא דשביק ר"ע דרשה הפוטה דרי"ש שם מאו אשר ישחת, ודרש מדם יחשב דס' שפך, כיון דוקא כיון דידענן

ובני' הרואים להקרבה נאשרה השחייבת בחוץ, והמליקה ממועטת מקרה דזה הדבר, כיון דהמלך' אינה מתרת את החולין, והتورה לא אסורה בחוץ רק הקשר המתריר לאכילה. אבל לר' יט' דס"ל דגס נחירה התירה בחולין במדבר, סברא נדולה הוא דגס בחוץ תאסר הנחירה, כי שחיטה דוקא למזה לנו. בשלמא בהמה הקפידה תורה דוקא על שחיטה, אע"ג דבחוץ גם נחירה מתרת, משום דברkusים בעינן דוקא שחיטה ולא חיבבה תורה בחוץ רק כעין פנים, אבל בתורים וב"י דבפניהם במליקה, והוא ממועטת בחוץ וע"כ משום דבחולין אין המליקה מתרת, דכי תבר שדרה ומפרקת עכ"פ טרפה היא, אבל הנחירה בסוגיה בסוגים שפיר משרות, וכיון דרצה לאסור גם בעוף מהי' תייתי יקפיד על השחייבת דוקא שאינה דומיא דפנוי, וגם איינה מוכרתות בחוץ, ולכן דרש ר"ע מדים יחשב דס' שפך לרבות השחייבת [ולאו דוקא שחיטה אלא ה"ה נחירה ונקט שחיטה כיון דעתה נאשרה הנחירה נקט מה דנהיג עתה, כמו דאמרין כאן בסוגיא לעין כיסוי, וכיון דאטסר אטסר, ואע"ג דבמדבר היהת הנחירה בעי' כיסוי, עתה דנאשרה הנחירה בטל מצות כיסוי ממנה, הכי נמי לעין שחוטי חזק במדבר הי' חייבין גם על הנחירה בעוף, ועכשו וכיון דאטסר אטסר ודוק], וזה יחשב וכו', מרבה הכל אף הנחירה והיו חייבין על נחירה חזק בעוף כמו על השחייבת, וכעון שאמרו ביוםא דס"ד ע"א דוחהיתו לזכוק היינו שחיטתו לעניין או"ב, ומשם נשמע דלר' יט' גם באו"ב חייב הי' במדבר גם בנחירה, אע"ג דכתיב בחוץ דכתיב ור' יחשב הולך פתח אורל מודע לא הביא, דדרשין דבעינן ראי לפתח או"מ, בעין שחיטה דוקא, אלא דזה לא קאי רק אבקר וצאן, ולא עופר דבמי' מליקה בפניהם, וע"כ צריך לאמר כן דלר' יט' נחירת עוף בחוץ חייב, דאל"כ הא דלאי' נחירה, וכמש"כ רשי"ז ע"ב דשפיקה כולל עכ"פ נחירת חזק, ופשיטה דס' שפך איינו ממעט נחירה, דהא ר"ע מושפך את דמו יליף נחירה, וכמש"כ רשי"ז ע"ב דשפיקה כולל עכ"פ נחירה, וע"כ הייתי צריך לאמר Dao שחת ממעט נחירה, וא"כ לפחות מליקה דאתאי בק"ז מנ"ל, ועוד קשה קצת לאמר דר' יט' דרש מאו אשר ישחת דכתיב בראשא למעט מליקה, ומדים יחשב דכתיב מאוחר בקרה מרבה שחיטה, ור' יט' שכתב שם בזבחים Dao אשר ישחת אחר דס' יחשב, שלא בדקדוק הוא, אלאDao אשר ר"ע ס"ל Dao אשר ישחת מרבה שחוטי חזק בעוף, אלא Dao אשר ישחת משמע לאכורה ר' שחייבת וע"ז כתוב דס' יחשב הכלל, גם הנחירה כנ"ל, וכיון דאייכא שני ריבויים ע"כ Dao אשר ישחת למעט מליקה אתאי, דלא ליתי בק"ז Dao למעט נחירה ומליקה באמת אתאי בק"ז, דס' יחשב למה לי ובא זה ולמד ע"ז דשחייבת ונחירה אסורין, ומילקה לא נאשרה, והדברים מוכרים וקיים בעינן בס"ד.

ודע דאפילו לר' יט' דמרבה, מאו אשר ישחת, שחיטת עוף בחוץ, וס"ל ג'כ דגס על חולין חייב מושם שחוטי חזק לשיטת רשי"ז שאנו עוסקים בה, ע"כ צ"ל דאייכא חייב על עוף חולין, כי אם אמרת כן אסורת אכילת תורים וב"י במדבר מכל וכל. דבשלמא בקר וצאן נאסר להם בשער תאווה, אבל הותר להם אכילתبشر ע"י הבאה לקרבן ולאכלם שלמים, אבל בעוף הא שלמים ליכא כדרישין בת"כ ריש יוקרא, ואסמן העוף עללה קרבן, עללה ולא שלמים, וזה לא מסתבר כלל לאמר, דהטורה אסורה להם אכילתبشر מבלי מצוא להם היתר באיזו אופן כموבן, וע"כ בהיתר בשער תאווה לא הזכירה תורה רק בקר וצאן, ולא תורים וב"י דהני גם במדבר לא נאסרו בחוץ אלא דוקא בקדושים.

זו היא שיטת רשי"זיל, וקשה על דבריו זיל, דמש"כ דלאי' שאתא בעורה, או דאוראה בקרה למכתב זיבחה גבי אכילתبشر, הוא

פתחה

ירחיב ה' את גבולך, ומוחמת זה לא תוכל להביא קרבן בכל פעם שתתוארו לאוכל בשור, ע"כ היתר בשר תאוה, אבל לר"ע גם זה לא צריך נكتب. והחת"ס נשמר מזה באמרו דלא יאכל אדם בשר אלא מתווך הרחבות גבול ולתיאבו, אבל כל המעיין בגורם שם לא מצא רק שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו, אבל הרחבות גבול לא נזכר שם, וגם הרמב"ס פ"ה מהלכות דעות הלכה י' לא הזכיר רק תנאי זה דلتיאבו, אבל אמרו שם יכול יאכלadam מן השוק ת"ל וצbatchת מבקרך וממצאנך יכול יאכל בקרו ת"ל מבקרך וכו' ומהذا כתוב שם הרמב"ס דלא יzion אלא כפי הצלחתו, ודין לבריא לאוכל בשר מע"ש לע"ש, ואם הוא עשיר יכול בכל יומם. אבל זאת לא נדרש מקרה דכי ירחיב ה' אלקין, אלא מקרה דזbatchת מבקרך וממצאנך, כי קרא דכי ירחיב וכו' קאי על האומה בכלל, ולא על אישוי פרטיו בני אדם, דהרי כתיב כאשר דבר לך, ולא דבר רק על האומה להבאים הארץ נושבת ולאו מעושר ההיד מדבר. ואם הינו דרישים האי כי ירחיב וכו' כדברי החת"ס זיל שהוא ג' תנאי לאכילתبشر, הוה מסתבר אמר דלא נאכל בשרגולה רק בא"י אם שלנו היא, וכאשר באמות מביא האב"ע בשם רבים אומרים בפרשׁת שחותי חוץ דאסור לאוכל בשרגולה. וכיון דאן אלין בשראה, ע"כ דלא דרשין להיות תנאי לאכילתבשר וא"כ לר"ע דק"יל כוותי גם האי כי ירחיב אין לו הבנה, והיא קושי' גדולה על שיטת רשי". ובר מן דין הלא כל רואה מראה דהאי דרשה לדראב"ע היא אסמכתה ודרבען הוא כמש"כ הרמב"ס בהלכות דעות הנ"ל, ואיך נאמר דלר"ע יכול לכדרaab"ע הוא דאתי ולכן שיטת רשי" זיל אין בידי ליישבה על כנה.

(ב) **שיטות התוס'**. ס"ל לרבותינו בעלי התוס' דהו ר' ישמעאל והן ר' עקיבא סברו דהאי קרא דשותי חוץ רק בקדשים אייר, והוא דאמר ר"ש דבר תאוה אסור להם במדבר מהאי קרא דהתיר להם עכשו שנכנסו הארץ, דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר, יליף, דמקלע דעד השטה הוא אסור להם, וכן ר"ע דקאמר בשר נחרה הותר להם במדבר ממשאי דעתכו עתה בכנסתם הארץ על השיטה ילי', דעד עכשי הורתה הנחרה, והגס דדור המדבר לא מצי ידע הני דינים מהני קראי שנאמרו בסוף ארבעים שנה, ורק אכן יודעין זאת מדיוקא דהני קראי, ס"ל להתוס' ע"כ דלים נאמרו הדברים על פה, וממילא הן תיקון הנחרה לר"ע, והן השיטה לר"ש ע"פ נאמרו במדבר. גם אפשר אמר דחויב שיטתה לר"ש איליף מזאת תורה גם ר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר נתנשקו בתוס' מנ"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, דהני תרי דינים מצי להיות קיימים שניהם כאחד ואין סתירה ביחסם דבר תאוה של בקר וצאו הראים להקרבה גם לר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל בחודשו, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, אלא דו' נדרשת מורישהDKרא דכי ירחיב ה' אלקין לשיחתו מומיין, היהת הנחרה והניחתו בקושי'. ומובן מאליו דלשיטת רשי" זיל אינו התחלה לקושי' זו, דהא אסור לו בשר תאוה לר"ש ע"כ מקרה דשותי חוץ ידיעון, ואיך אפשר דאטסר לו דהא שם בפיירוש שיטתה כתיב ולא נחרה, דואל פתח אוחל מועד לא הביאו כתיב, וביעין דוקא שיטתה הרואי' לאוחל מועד, ואי דמודה דנחרה אשטרி לו או א"כ גם בברא וצאן אשטרי לו הנחרה וא"כ הותר בשר תאוה בנחרה, אע"כ דר"ש פליג אר"ע בדינא דבר נחרה. **ושיטה** זו של התוס' תמהה מאד, חדא גם לשיטה זו קשה קושי' רשי", דלר"ש האי וצbatchת למאי אצטוריך, כיון צ"ל גם לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמ"ס לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

כבר דלא"ע נחירה מותרת מאיוז קרא, אבל ללימוד זאת שם בודאי א"א, דא"כ אכתבי יקשה לנו מני"ל לר"ע למדרש מהאי קרא ולאמר ע"כ דנחרה מתרת, מה הכריחו לכך לישבק דרשת פשטונה דרי"ש כדי שיוכל לומר נחירה מתרת ועוד קשה דהאי ברייתא דרבי או הכרח אחר לר"ע דנחרה מתרת ועוד קשה דהאי ברייתא דרבי המובהה דף כ"ח ע"א דכאשר צויתיך מלמד שנצטויה משה על הוות שחייתה בעין סמנים ומסתמא בברימה, איך נפרשנה, ועל הקנה, ועל רוב אחד בעופר ועל רוב שנים בברימה, איך נפרשנה, דהלא הני דינים מהה הלוות נחירה לדעת רשי" ותוס', ולא הלוות שחייתה בעין סמנים ומסתמא בברימה, איך נפרשנה, דגס בנהירה בעין סמנים ומסתמא בברימה, רוש" זיל הרגש שם דכאשר צויתיך מנ"ל, הא בקר וצאן כתיב. רוש" זיל הרגש שם בזה דכתב בד"ה ברוב אחד בעופר דלאו מקרה יליף אלא כלומר: שנצטויה על הלוות השחיטה עכ"ל, וכן פירש על האי קרא דכאשר צויתיך, בפיירשו עה"ת, דמלמד שנצטויה משה על הלוות שחיטה. אבל איך אפשר לומר לנו, הרי הגمرا מביא האי ברייתא דרבי, על הא דפרק מאן תנא דפליג על ר' אליעזר הקפר ברבי, דס"ל אין שחייתה לעופר מן התורה, דיליף היקשא צבאי ואיל לפולני המקדשין חייבים שחיטה, אבל עופר דפליג ודרש מכארש צויתיך דגס עופר יש לו על זה מביא הוא דפליג ודרש מכארש צויתיך דגס עופר יש לו שחייתה ואיכא ציווי על עופר, ואם כן ע"כ דיש כאן לפוטא גמורה על שחיטה עופר, ונראה ע"כ מפשטות ואמתות הדברים דרבי מכארש צויתיך יליף עופר, ואיך נכלל עופר זהה. והותס' שם באמות הקשו למה לא מביא הגمرا הא דבר קפרא דלעיל דדריש מהה הטיל הכתוב עופר בין בברימה לדגים וכו', והה דהו"מ להקשות דהיה להגمرا להבאי בר קפראות'ך דר"א דשניהם דרשו מזאת תורה הבימה והעופר דשניהם ציריכים שחייטה זה בשני סימנים וזה בסימנו אחד, ונתקחו עד להפליא דנימאה למצויא דרבי הוא, וכփ שכתבתי גם מצד הדוקא א"א לאמר כן דבלאי"ה אלו ציריכים להני תנאי דאל"כ עופר דבמי שחייטה היכי כתיבא דמללמי" לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע וביררט ללקות עלי', ודאי דיןлокן על הלכה אל לא דתותס' לשיטתייה הנה ניחאaho כי שם בד"ה ועל רוב א' בעופר דרשו בגמטריא של "כאשר" אחד בעופר ושנים בברימה ורובה של אחד כמוותו עי"ש, וא"כ רבוי לא צריך להני תנאי, משום דדריש "מכארש" גם עופר דבמי שחייטה. אבל אין אפשר לקבל דרשת ודרשה גמורה, על שיטת עופר מה"ת נגד המפורש בקרא בקר וצאן והיקש מושך חיה אבל עופר מאן דכר שמי', עוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא"ע קרא דבשער תאוה לכדרaab"ע אתה דדריש דף פ"ד ע"א מזה למדך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעופר התוס' זיל בחודשו, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מזאה את בוביל ואמרת אוכלה בשר, ומזה נפשך לאכול גבול ולתיאבו, אלא בסיפהDKרא דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיך מנק וכו' ומה דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא"ע יכול קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז התוס' זיל לא הרגש, כי דבריו אלו המה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרשת על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלוות. הוכרח כאן לומר דתורתה דברה ממש אמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישאDKרא דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמ"ס לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

הלא כלל בדינא הלכה כר"ע מחברו, ואיך פסקינו כר"ע וק"ייל יש שחייבת לעוף מן התורה.

ופלא תראה דשם דף כ"ח ע"ב, מביא הגמרא מימרא דר"י בר פינחס דאם אין שחיטה לעוף מן התורה, מdecתוב ושפך מכלל בשפיכה בעלמא סגי, ופרק אי הכי חיה נמי, ומשיין דאיתיקש לבקר וצאן, ופרק הא עופ נמי איתיקש בהמה בזאת תורה הבהמה והעוף, ומשיין הא כתיב ושפך וכו'. והנה כבר הריגש הפלתי והחתת' ס"ל בחדשו הא האי קרא במדבר נאמר, ואז התורה הנחירה גם בבהמה וכרכ"ע, וכן ש' רשי"ז ל' בסוגי' דברת תאוה בד"ה אלא לכ"ע, דמה"ט פריך שם הש"ס לר"ע לבני כייסוי בנוחה, ואיך ליף מושפך אין שחיטה לעוף מה"ת, וכתבו שעיהם דהאי אליבא דרי"ש קאמר דלא התורה נחירה במדבר. זה פלא והפלא על הנני גאננס, הרי לא ראו דהגמרא פריך לר"ע לבני נחירה כייסוי אבל לרי"ש נחיא והיינו משום דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, וכמש"כ לעיל מקרא דעתך תורה והעוף או דילפין שפיכה שפיכה משחוותין חוץ לחיב בשחיטה דוקא, כמו שנראה לאכור' מלשון רש"י דף י"ז ע"א ד"ה חייב לכיסות, דלי"ש האי גז"ש גופה נמי אפשר דמורה לנ שחיטה ולא נחירה (ועיין מה שנטקשת בדרכי רש"י הללו לעיל בדרכינו) הון אמרת שהתוס' כתבו שם דרכ' דיליפ' ר"מ שפיכה שפיכה משחוותין תוך, מ"מ אין מקרא יוצא מידי פשוטו. וכונתם לעלענין דניליף מכח האי גז"ש דבעין דוקא שחיטה, ליכא פלוגתא בגין ר"ש ור"מ, גם ר"ש אפשר דיוודה לא, דהא רק מכח דדריש אשר יאלל, כמעט שחיטה שאינה ראוי' מכסי, אבל הא דלבעי שחיטה אינו ממוצע מה, וא"כ קשה על מימרא דר"י בר פנחס, איך ליף מושפך למעט שחיטה, ניליף שחיטה בגז"ש משחוותין חוץ, וע"ז כתבו אכן מקרא יוצא מידי פשוטו, שא"א למליפ' גז"ש לעניין המפורש כאן הפכו, וזה בודאי בדור אבל זאת אינו בדור, פשוטו של מקרא אינו סובל שחיטה, אמרת הוא דגס שפיכה בעלמא ממשמע לולי הגז"ש, אבל כיון דaicא גז"ש שבש"ס, יהיו איך שייה' ר"ש ע"כ ס"ל המפורש, כמו בכל גז"ש שבש"ס, יהי איך שייה' ר"ש ע"כ דר"י דיש שחיטה לעוף מה"ת דהכל היה בשחיטה במדבר, וע"כ דר"י בגין פנחס אליבא דר"ע קאמר אין שחיטה לעוף דס"ל במדבר התורה נחירה וرك' כשנכנסו לארץ נצטו על הזביחה בקרא דזובחת מברך ומצאנך, ושם בקר וצאן כתיב, ונתמטעו ח' ועופ.

אלא דלח' ايقا הקישא דצבי ואל לפסומר'ק, ולווער ליقا קרא, וממילא בהתריא הראשון קאי, דכתיב ושפך, בשפיכה בעלמא סגי, ומכאן נשמע הנחירה לר"ע גם לחיה ועופ לשיטת רש"י ולתוס' הייתה הלהלמ"ס, וכיון דלעופ ליقا קרא לחיב, מילא דבתהתריא הראשון בושפך קאי. אלא דלי"ש קשה מאי פריך הש"ס, והוא עופ איתיקש בהמה בקרא דעתך תורה והעוף, והוא האי קרא במדבר נאמר, ואז גם בהמה בנחירה הייתה, והאי תנא דיליפ' שם מהאי הקישא דעופ בשחיטה ע"כ כרי"ש ס"ל, ובאמת ממש ליף ר"ש דבעין שחיטה, ואף אם נאמר כנ"ל דלי"ש מגז"ש הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' היתר, אבל עופ לא, דבר כtabno, אך גם עופ בחוץ חייב, הינו דוקא עופ קדשים אבל עופ חולין לא היה אסור. אבל ר"ע דסובר דבשר תאוה לא אתסר כל, וקרא אתה להתריר בשר תאוה של בקר וצאן, ולא לצות על הזביחה שנצטו עליה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דעתך תורה והעוף, ע"כ פשיטה דין חילוק בין עופ להמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקרא דזובחת, הוא להתריר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' היתר, אבל עופ לא, דעל כלבנן, אך גם עופ בחוץ חייב, הינו דוקא עופ קדשים אבל עופ חולין לא היה אסור. אבל ר"ע דסובר דבשר תאוה לא אתסר כל, וקרא אתה לאסור הנחירה שהותר להם עד עתה, וכיון דקרא דזובחת ציווי הוא ולא כתיב בי' רק בקר וצאן, ניהו דעל היה ايقا הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ בהתריא הראשון קיימא וכרי"א הקפר ברבי ללקמן כ"ח ע"א. וא"כ דוק הוא דאם נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ א"כ פרט בבר וצאן, אבל עופ בהתריא لكن הוכרת רש"י זל' לפרש מה בהמה בשחיטה מושחתת את בן הבкар, ור"ש הוא דיליפ' מקדים לתולין לשחיטה, וס"ל נחירה לא

וכmesh"כ לעיל, איך לא צריךתו ציווי על השחיטה עצמה. ולכאורה' הוה אפשר לומר דלתוס' ע"כ כולהו קראי הכא אותו, להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר, דיש כאן לכאר' סתירה במקראי דקרא דואמר את בשר כל וכס"ד דהמקשן על ר"יש, ומצד אחר יוכלים לאכול בשם כל דזובחת כללה בשם, משמע דאומר שלא היו יוכלים לאכול תורה כי יוזד ציד חיה ועופ אשר יאלל וכו', וכן קרא דכך כאשר יכול דזובחת מברך ומצאנך המודיעו לנו ברור שלא נאסר להם רק בהמה דחאי' להקרבה, וכךין דלשיטת התוס' ע"כ צ"ל דהتورה הודיעעה לנו אופן אכילתם במדבר, איך אנו צריכים למידע הכל באפון ברור. אלא דאפיילו נאמר כן דכל המקרא ATI להורות שرك בקר וצאן הווה נאסר להם, עדין קשה זובחת וכו' כאשר צויתך למה לי כיוון דלא בא להורות לנו בדיני שחיטה שכבר נצטו עליהם כולם במדבר וכמו שהקשתי לעיל לשיטת רש"י זל. ועוד Dai'a לאמר דلتוס' כל המקראות, האלו באים להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר בלי' שיחי' בהז' איזו נפ"מ לדידן, דמלשון הגטרא מוכח להיפך, דאמרו לא בא הכתוב אלא להתריר להם איסור תאוה, משמע>Dצריך היתר על זה לדידן דאל'ה הינו אסורים בשער תאוה, ועוד דחש"ס עלי אמר בס"ד דעכשו שגלו ייחרו לאיסורן הרשות, וע"כ צ"ל במדבר היה ציווי ע"פ, לשיטה זו, לאסור בשער תאוה, וכשנכנסו לארץ רצתה התורה להתריר להם איסור זה, וע"י באו הני קראי, ודבר זה מבהיל את הריעו לאמור, דהיה ציווי שלם על מה שלא מענו בשום מוקס, ועוד דנאמר דאתי תורה שבכתב להתריר ציווי שעל פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא לא הייתי צריך להתריר זה מה שפה מטה המצוות ודאי הודיעו להם לשישראל, שאיסור זה דבשר תאוה הוא זמני, כל זמן שהם במדבר, ועוד תימא דלי"ז ע"כ א"א לאמר דקראי אותו להודיעו לנו אופן אכילת בשר במדבר בלי' שיחי' להז' איזו נפקותא, וא"כ קשה בשלמא קרא דבשר תאוה אשמעין דעתה הותר להם, אבל קרא דזובחת המורה לו רק, במדבר הי אסורי רק בבשר וצאן, והא למה לנו לידע דבר שכבר עבר, ודור המדבר שלהם נאמרו הדברים הלא ידעו מה בא הכתוב להתריר להם, וא"כ הא זובחת מיותר למגורי.

ובגוף פלוגתא ר"י"ש ור"ע דפליגי במה שהיה במדבר כדאמרו בגמרא ר"י"ש סבר בשר נחירה לא אשתרי כל, ור"ע סבר בשר תאוה לא אתסר כל, איך יפלגו בדבר שאין נפקותא לו כל בו, וגם הלכתא למשיחא לייכא, ולא שיק' לישנא דמר סבר הци' ומור סבר הци' וזה חון לר"ש' והן לתוס'. ולכאורה' היה נרא לה אמר דיש נפקותא גדולה בפלוגתא זו והוא אי שחיטה לעופ מה"ת או לא, דלי"ש דבשר נחירה לא אישתרי כל ומעולם לא היה נחירה תיקון לאכילת בע"ח, וקרא אתה להתריר בשר תאוה של בקר וצאן, ולא לצות על הזביחה שנצטו עליה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דעתך תורה והעוף, ע"כ פשיטה דין חילוק בין עופ להמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקרא דזובחת, הוא להתריר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' היתר, אבל עופ לא, דכבר כתבנו, אך גם עופ בחוץ חייב, הינו דוקא עופ קדשים אבל עופ חולין לא היה אסור. אבל ר"ע דסובר דבשר תאוה לא אתסר כל, וקרא אתה לאסור הנחירה שהותר להם עד עתה, וכיון דקרא דזובחת ציווי הוא ולא כתיב בי' רק בקר וצאן, ניהו דעל היה ايقا הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ בהתריא הראשון קיימא וכרי"א הקפר ברבי ללקמן כ"ח ע"א. וא"כ דוק הוא דאם נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ א"כ פרט בבר וצאן, אבל עופ כל, ובכח מברך וצאן כל ופרט הוא, זובחת כל, למאי אתה הלא זובחת מברך וצאן כל ופרט הוא, זובחת כל, מברך וצאן פרט, וע"כ הפרט למעט אתה. אלא דאם נאמר כן

פתחה

שם משומם דאנן פסקינו לר"ג' דשחיתות חולין לא בעי כונה, ע"כ דכאשר צויתיך לא קאי אקדשים, דא"כ לעבי כונה. והחთ"ס ז"ל בחדשו חולין ל"א, בלי להביא דברי הב"ח עושה מתרוצז קושי' על ר"ג, שהקשה שם כיון דרוב תנאים לית להו להא דרבנן, ומפרשים כאשר צויתיך בקדושים (cmbואר בהאי רמב"ן) א"כ לעבי כונה חולין כמו קדושים. [וקושי'תו ע"כ לרבות דס"ל חולין לא בעי חולין כמו קדושים]. וא"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר כונה, וא"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר צויתיך אתה אמר דגס חולין בעי כונה, אבל לר' יוחנן דס"ל לכל חולין בעי כונה ליכא קושי' כמובן, לדידי' הא חולין כאן לא בעי כונה והיינו מDSL'ת התורה מתעסק בקדושים וא"כ אי אמרת דכאשר צויתיך אתה לחרות נמי דבעי כונה בחולין, א"כ חולין וקדושים שוין זהה, ולמה לנו קרא בקדושים הלא בלי קרא נמי היינו אומרים דבין חולין ובין קדושים בעי כונה, כמו דס"ל לר' יוחנן בעי כונה ועין בחידושי לסתו דף ל"א ודוד'ק]. וכל הני גאנונים והרמב"ן מכללים לא חלו ולא הריגשו דבחאי דחוינ' דברי רבינו עוקרים שחייבת עוף מה"ת, כי הלא רק רבינו דפלייג אר'א הקפר דקאמר כאשר צויתיך לא קאי אקדשים, רק אצוי' חדש של שחייבת חולין הכלול גם עוף אבל אי כאשר צויתיך קאי אקדשים, הלא בקדושים לא היה עוז בשחייבת, ואם אין לנו קרא על עוף, שחייבת לעוף מה"ת מניל' כאשר כבר בארכנו לעמלה, והני י寥ות דלעיל מני', לר' יוחנן קאי ולא לר' יוחנן להם בשער נהירה במדבר. ולא על חנוך הביא הרמב"ם בראש הלכות שחייבת הכל' ד' ברייתא דרבנן, וכן הטור אחריו פתח הלכות שחייבת בדברי רבנן, והתחילה תניא רבני אומר ואם כדבריהם דרוב תנאים לית להו הא דרבנן, והפשוט והנכון במקרא דכאשר צויתיך דקאי אקדשים וכרמב"ן ז"ל, איך הביאו הפסוקים דברי יוסמכו כל הלכות שחייבת על קרא דזובחת, ובאמת איינו כן אלא דבקרה דזובחת את בן הבקר כתיבו הלכות שחייבת, וכאשר צויתיך מראה מקום הוא על קרא דזובחת וכרמב"ן אמרה, אלא דלעומת זה קשה אם להיפך על רבנן מציא לאמיר דכאשר צויתיך קאי על צו' חדשה על שחייבת חולין, כיון דעתך' כבר נצטו על הלכות שחייבת עכ"פ בקדושים, ולמה בעי ציווי חדש ולא סגי להראות מקום על קדושים ועכ"פ משומם עוף הוא דבעי ציווי חדש, דלא הו בקדושים, אבל עוף מאן דבר שמי' בקרא דכאשר צויתיך, הלא בקר וצאן כתיב, ואדרבה ממוסעת בפירוש בהאי קרא ממש'כ' למ�לה, דזובחת כל' בקר וצאן פרט ואין בכלל אלא מה שבספרט, ואפלו צבי ואיל דמרבען מהקיsha קשה להולמו נגד כלל ופרט, שהוא מודה בתורה, אלא דבזה י"ל כיון דמצינו דחיה בכלל בהם ובמה בכלל היה לכמה דברים, אין בהאי ריבוי דצבי ואיל דבר חדש. עכ"פ דבברker וצאן אין היה במשמעותו, אבל עוף ודאי אימעט בפירוש דאל'כ פרט דברך וצאן פרט למה לי, ולמאי אתה.

גם מש'כ' הרמב"ן ז"ל דלשון ושות' משמעותי' הפשט הכרת סמנני הצואר משא"כ וובהת שאין זה במשמעות הלשון, לפ"ד אין בין ושות' לוובהת וטבח ולא כלום, דכולם שמות נרדפים לענין אחד. ואם בדברי הרמב"ן ז"ל למה לנו למכתב וובהת דלביעי כאשר צויתיך להראות מקום על ושות' וכו' בקדושים, הי' לו לכתוב ושות'ת, ולא יצטרך לומר כאשר צויתיך. ועוד ר' י"ל לדברי מהגמרה לסתו פ"ה ע"א, דפלייג ר' י"ל ור' מ' בשחייבת שאינה ראי' באוא' ב' ר' י"ל מטבח טבח והכן דשחייבת ראי' בעין ור' מ' יל' משוחשי חז' להיפך והקשׂו על ר' מ' מה לא יל' מטבח טבח והшиб' יפליגן שחייבת משחייבת, ולא יפליגן שחייבת מטבחה, ומקשה בגמרא מי נפקא מני', הא תניא דבר' י"ל, ושב הכהן ובא הכהן זו הוא שיבת צדקה ביאה וכו' הרי דהגמרה דמקשה מי'

הותר כלל בשום מקום אף עוף בשחייבת, נמצא דהאי תנא קמא דר' א, וכן בר קפרא דיליף שחייבת לעוף מדהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, ע"כ קר"יש ס"ל שלא התורה להם נחרה כל' במדבר, ור' י' בר פנחס דס"ל אין שחייבת לעוף מה"ת ע"כ בר"ע ס"ל, נחרה התורה מקרה דושפץ את דמו, וכשנכנסו לארץ נצטו על האביבה, אבל רק בברker וצאן, ולכן הוצרך הקיש על ח' מ' מקרה דאך כאשר יאלל, ולעוף דליך ריבוי לשחייבת נשאר בהיתרו הראשון, כמו אלו רואים מפורש בגמרא דהא האי ר' י' בר פנחס מפיק בוגרנו דכר' א הקפר ברברבי ס"ל, ובדבריו מפורש דלהכי אין שחייבת לעוף כיון דלא מצא קרא לחיבו, כמו שמצוין באחריו הראשון, כמו וכו', עכ"פ משומם דס"ל דזובחת מבקרך ומצאנך ממעט עוף ועוף, או שאינו מרובה לשחייבת רק בקר וצאן ועל עוף לית לנו לימוד לחיבו, וא"כ קושי' הניל' חזקה מאד, Mai פריך הא איליא הקיש איז דזאת תורה בתהמה והעוף, הא האי במדבר נאמר ולהיפך אתה למדרש מונ' מה עופ' בבחירה דכתיב ושפך, אף בהמה בנחרה. עכ"פ צריך לאמר כן דאם נאמר דגס עוף בשחייבת, א"כ פרט דבקר וצאן הנאמר אחר הכל' דזובחת, Mai אתה למתעט, דאם לא למטע עופ' עכ"פ, ליכתב רחמנא וובהת כאשר צויתיך ואכלת וכו', דרך כלל ולא נצטרך ילפנות על ח' ועוף, ומדובר לא שמענו דאך אחר כלל ופרט שהוא מודה בתורה, נרבה ממק'א הכל ואתה האי כלל ופרט בצדדי, ודי לנו הכא דנילוף ח' מהקיsha דצבי ואיל והוא היל' הכל' ופרט דברך וצאן ממעט עכ"פ עוף, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

ומתוך הדברים תורה גם כן, איך אין התחלה לקוישת התוס', דמתקשו על הא דקאמר מוא תנא דפלייג על ר'א הקפר ברבר, ומסיק רבינו הוא, והקשׂו למה לא הביא את בר קפרא (והאחרונים חוסיפו דהיה יכול להביא את ת'ק' דר' א ואת בר קפרא) וזה לא קשה כלל, דהיה יכול לאסוקי פלוגתא ביש או אין שחייבת לעוף מה"ת אליבא דר' ע"ד, כדי הוה אמר ת'ק' הוא או בר קפרא הוא דס"ל עכ"פ קר"ש, א"כ יהי' נצמח מזה דפלוגתא דיש שחייבת לעוף מה"ת תל' בפלוגתא דרי"ש ור' ע, ואנן קר' ע' בעינן למיפסק וממילא דהיאנו מוכרכים לפסק אין שחייבת לעוף מון התורה, וע' ז' קשיאל מאן תנא דפלייג וכו' וס"ל דאך אליבא דCKER' ע' דקייל' כוות' א' פ' יש שחייבת לעוף מה"ת, ומסיק דליך תנא אחר דס"ל כן רק רבנן, וכאשר אבאר, והוא עכ' שיטות הרמב"ם ז"ל, שהוא דעת, שלישית ומוכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

ג) **שיטת הרמב"ם.** וטרם נבא לביאור שיטת הרמב"ם ז"ל בעין הגודל הלאה,اعتיק לך מה שכתב הרמב"ן ז"ל בנומיוקיעה"ת, אקרא דזובחת ז"ל ש: על דעת רבותינו כאשר צויתיך על מה מהלמ"ס, מלמד שנצטו מה שאל הושט וכו' ודע כי שחייבת בה'ק היא הכרת סימני הצואר וכו', והנה עתה כשבא להתייר בשර החולין, ותאכל אותם בכל אות נפשך, לאמר שיטירם חולין בכל מקומות, ובבד' שיהי' זובחין כאשר צוה מתחלה בהיותם כולם קרבנות, וזה פשטו של מקרה זה על נכוון, ושמא רבותינו נתכוונו להה שאמרו בספרי כאשר צויתיך, מה קדשים בשחייבת אף חולין בשחייבת. והנה מצות שחייבת מפורשת בכאן ומבראות בדרכי רבותינו בקבלה עכ"ל. ואני עומד משותומים על המראה הגדולה והנוראה הזה שהרמב"ן ז"ל מדחה דעת רבותינו בעלי הש"ס, דהינו ברייתא דרבנן ובל' ולא הריגש כי זה קושי' עצומה על הש"ס ובריתא דרבנן. ותב"ח ז"ל ריש הלכות שחייבת בלי לצין על הרמב"ן הקשה מדעתא דנפשי' למה נפרש כאשר צויתיך נצטו על פה, כיון דמצינו בפרקו דקאי אקדשים ותירץ

נתקשה אז בזה כמו שheckشتני אני דומהני פסוקים דנאמרו להם בסוף ארבעים שנה א"א דיעו מנה, לא אישורبشر תאوة לר"ש, ולא היתרبشر נחרה לר"ע ולכן דברי התוס' א"א להולס, אבל שיטת רשי נicha ל"ד לדריש' באמת אייכא קרא דחווי חז על אישור דבר תאوة, ולר"ע לא בעי היתר נחרה דכל שלא נצטו על השחיטה, ממילא ידעו לנchor. אבל לא פירש דבריו דמנין ידעו נחרה בסמנים מטהר ומחייב ולא הריגה בקופץ. וכן קשה זאת על דבר הרמב"ם ז"ל שכטב דלא נצטו במדבר על שחיטת חולין אלא הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, הרי מבואר דלא ה' להם ציווי מיוחדת על ההקשר בשער, אלא עשו בזה כשר ערכ"ם, וזה לכאורה פלא, דشار ערכ"ם לא הזהר רק על אבמה'ח, אבל מצו הרגו בקופץ ואשר גם בזמןנו שעשין, שמקין על המוח וממיתון, ואני הלא נזhero גם במדבר על נו"ט וע"כ היו מן הצורך לצוות על איזה אונן נמית הבע"ח כדי לאכלו. אבל דעת דמזה ראי' גמור' מה שכתבת כי כבר באורך בקונטרס הלכה למשה, כי גם ב"ג היו מצווין שלא לאכול מטה מלאיה, וגם נוטה למות מחמות מכותיה שהיא הטרפה המפורשת בקרא אשר עליה אמרה תורה לכלב שליכון אותו, שאין זה ראוי לשום אדם הנברא בצלם אלקים, ומהויב לשומר את נפשו, וכמש"כ הראב"ע שם כי הטרפה ארסית, ואני אין לתנה לאדם. אלא דמש"כ שם דגרוע מן הנבלה, لكن לא התיר לתנה לגר שבשעריך או למכרה לנכרי,יפה כתוב אם נפרש נבלה נחרה או נתבללה בשחיטה ע"י אחד מפסולי שחיטה, כאשר כן האמת, אבל אם נפרש דאתא קרא על סתם נבלה שהיא מטה מלאיה ע"י חולין או ע"י אפיקת כחות החיים, היא ודאי ארסית כמו טרפה הנוטה למוות עכ"פ. (ונדרם מעניין זה בהאי פותיחה במק"א בס"ד), אבל דעת כי בקרא דאבאמה'ח הן בקרא דכתיב גבי ב"ג, אך בשער בנפשו דמו לא תאכלו. והן בקרא דנאמר בשיני ולא תאכל הנפש עם הבשר, מבואר אישור נבלה כמו אישור אבמה'ח. דהרי התורה אסורה לאכול הבשר بعد שנὴנש דהינו הדם בתוכו, ור"ל דכל שלא הוציא תחילה את דם הנפש, והוא מסתמא בסימנים וכמש"כ רשי' ז"ל דף כ"ח ע"א בד"ה לטהרה מידני נבלה, דושפך את דמו סתמא במקומות הסימנים הווא, אסור לאכלו. והרי תורה דבדף קכ"ח ע"ב ילי' דאבאמה'ח מטהמא נבלה מקרה דכי ימות מן הבבמה הרי דקרה לאבמה'ח מיתה במקצת. והנה הרמב"ם בפ"ד ממש"א הילכ' כתוב דבריו מן החי ובשר מן הטרפה חד לאו הו, משומש דמה לטרפה היה או חתכה בסיכון, ומה ל' כולה מה ל' מקצתה, וא"כ ק"ו אם אסורה תורה אבמה'ח שהיא מטה מקצתה, שלא ע"י הוצאת הדם הנפש, מכ"ש מטה כלה שלא ע"י הוצאה דם הנפש שאסורה, ומזה נדע כי גם ב"ג צריך נחרה להחסיד הבשר, וכסתם לשון השיס' חולין ל"ג ע"א דנקרי בנחרה סני ל' ובmittata הילכ' דבעי עכ"פ נחרה ולא הריגה בקופץ ולא מטה מלאיה עי"ש בהגחות רצ"ה חיות ז"ל. וכן הוא בתוס' לקמן צ"א ע"ב בד"ה כמ"ד דב"ג נצטו על הנחרה לתירוץ, ה'ב' שם. וכן כתוב רשי' ז"ל דף צ"ב ריש ע"ב לחד לישנא דבריו דמקכל מלאיה נאסר לב"ג, ובפסיקתא ממעט מטה מלאיה מקרה דמקכל רמש אשר הוא ח' הכתוב בפרשת נח, עיי' בזה לפניו בفتיחה זו אריכות דברים. ועכ"פ אם נאמר כן בגין היטב דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דישראל במדבר היו נוחרין או שוחטין שארכ"ם משומש דגם שארכ"ם נצטו על הנחרה דהינו הוצאה דם הנפש ע"י שינחרו במקומות הסימנים. ואפשר לומר ג"כ דלפ"ז לא בעי הנחרה דוקא בסימנים דכוון דהעיקר להוציא דם שהנפש תלוי בו ד' בנחרה לתוך הלב בשם נמי יוצא דם הנפש והוכחת רשי' ז"ל דף כ"ח ע"א מה אדרמן ניהו דכי תבר שדרה ומפרקת טרה הוה, דמשמע דא בנחרה מתכשרה, מ"מ צריך להיות בלי מעשה

נ"מ, משמע שאין שום נ"מ במשמעות הלשון בין שחיטה לטביה וכיון דאין נ"מ בהוראת הלשון, הוא ג"ש טובה אף דיש שניי במבטיא, כמו גבי ושב הכהן ובא הכהן, דהתס נמי בהמעשה אין שינוי בין שיבת לבאה, דבאה הינו ובא הכהן אל הבית, ושיבת נמי ובא הכהן אל הבית, אלמא דשחיטה לטביה והמעשה אין השיבת בודאי שווין, דאין רק חילוף זיין בטית כMOVEN, וא"כ ראי' דושחתה זהה ממש כמו זבח. ועיין שם בתוס' ד"ה ורב שמעון וכו', שכטבו דאם לא אשר יכול מטבחה לא גמר, משומש דלא דמי שפיכה לטביה כמו שחיטה לטביה, הרי ג"כ מפורש לטביה שחיטה שווין בעצם הוראתן להקשר הבע"ח שייה' ראוי לאכול משא"כ שפיכה. ולכאורה בלא"ה דבריו של הרמב"ז ז"ל נגד הסוגי' דריש השוחט דחקר הש"ס שחיטה מן היצור מן ע"ד שטמייך ולטעמיך או ותו, שהייה דרשעה וחילדה וכו' מנ"ל, אלא גمرا, שחיטה מן היצור נמי גمرا, אלמא דלאו מלשון דושחתה נשמע דכתיב הרמב"ן, דמקובל אצלנו לדשן ושותט הכרת סימני היצור, ולא כמש"כ רשי' ז"ל דהלהם"ס הוא ועיין תויו"ט פ"ב דזבחים דגמירים לאו הללמ"ס אלא קבלה בעלמא מדור דור, וכן הנ' ה' דברים הפטולים בשחיטה מלשון ושותט וזבח נלמד כאשר אבא בהאי פותיחה במ"א. ורשי' ז"ל בעצמו כתוב שם דדרשה מפורש בקרא וכן פסול עקרו לדעת רשי' דאי מעת מושחת ולא וקרע, וכן איןך כאשר אבbar במקומו אלא דגס זבח כן הוא וכדמיסיק שם בגمرا גם איזובחת וא"כ עכ"פ נפרק מה שעלה בדעת הרמב"ן לחילק בין שחת לאזבח. אבל שמע נא והטה אונן לשיטת הרמב"ם ז"ל בפירוש הענין הרם והנשא הלאה, ותראה איך כל דברי ז"ל שקולים במאזני משפט צדק, ואין בהם נפתל ועקש, וכל אחד ואחד מן התנאים איך למד המקרא לפוי שיטותו בחכמת אלקות אשר עלי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל היפך דעת רשי' ותוס' דבקרא דשחוט חוץ לא פלגי ריש' ור"ע כלל, ושניהם ס"ל דאתא קרא לאסור שחוטי חוץ בברker וצאן דחזי להקרבה אף שהוא חולין, כאשר מבואר בהלכות שחיטה פ"ד ה"ז ז"ל הטהורה: "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטות חולין, אלא הי נוחרין או שוחטין (האי שוחטין קאי על חייה ועופו) ואוכלין שארכ"ם, ונצטו במדבר שככל הרוצה לשחוט לא ישחט אלא שלמים וכו', עד סוף הפרק". הרי דפסק קר"ע דהוותר להם במדברبشر לחוץ, אבל בקרר ונחירה, או להבאים להקרבה, לא היו רשאים לשחוט בחוץ אלא לנחור, או לעמידה שלמים. זה הוא היסוד אשר הכל תלוי בו. ואע"פ שמדובר הרמב"ן ז"ל הלך בשיטה זו, מבואר במה שהבאתי ממוני, וגם בדבר הקודם שם בקרא דכי ירחיב ה' אלקיך את גבולך כתוב כן מ"מ לא זכה לפרש הסוגיות ע"פ הקדמה אמותית זו על נכוון כמו הרמב"ם ז"ל. הנה אי גם ר"ע ס"ל דשחוטי חוץ גם בחולין נאסר להם במדבר, א"כ הקרה דוכי ירחק מכך וכו' וובהת מבקיך ומצענק גם לדידי' אתא להתר למס הזביחה בחוץ, ולא למצוות על הזביחה אלא כיוון דס"ל דבקרא דבשר תאوة לא אתא להתר בשר תאوة דלא אתרס כלל, ע"כ דבשר נחרה הותר להם במדבר וכיוון דמצטרך עתה להתר להם זביחה בחוץ משומש ריחוק מוקם, מכל דעתה נאסר להתר מטה הזרה דاشתרי להם עד עתה ולא דמהאי קרא ידיעו במדבר דנחרה מכשרה, דהא hei קרא בסוף ארבעים שנה נאמר להם, ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל בסוגי' שם ד"ה שבתחלה, שכטב בשלמא לר"ע ז"ל מדמצטרך למצוות על השחיטה ש"מ דעת השטה לא נאמר דבר, וממילא נחרו ואכלו דודאי לא הרגו בקופץ דהו"ל נו"ט, וע"כ הייתה המיתה בסימנים אך ע"י נחרה עכ"ל. והנה

פתחה

פשות ולא נכון הוא אלא הפשט והנכון הוא כמו שפירשו רבי בבריתאճאש צויתך הוא מאמר בפני עצמו וכאליו היה כתיבճאש צויתך לאזוח ונשפט תיבת לובה משום דלעיל מני כתיב זבחת וקאי נמי אשלה אכאר צויתיך, ולא קאי על זבחת דרישא דקרו דהוא התר ולא צוויי, אלא כאשר צויתיך לאזוח על פה, על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, כי באשר צויתיך מדבר על כלל האזיהה בכל בע"ח, ולא בברker וצאן בלבד דברך וצאן דאדר ברהיא קריא, אהיתר זביחה קאי, והאי היתר לא בעי רק בקר וצאן שהיה נאסר בהם האזיהה בחוץ, דחיה ועוף לא היו באיסור זה, ממש"כ למעלה, דאך תורמים וב"י, אף דעתית בהו איסור שחיטה בחוץ, הינו דוקא בקדושים ולא בחולין, וכיוון דעתה באשר צויתיך נאסר להם הניתירה מה לי בהמה מה לי דחיה ועוף, ולא הזכיר רבי ה' דברים הפוסלים בשחיטה משום דהם כבר הי, שיערים בקדושים, ולא הוצריך עליהם הלכה חדשה, וגם נכללים מהם בכלל לשון הקרא דושחת זבחת כאשר נבר לKNOWN, אבל שיעור השחיטה לא נtabar חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך ציווי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואפילו נרבה צבי ואיל מכח היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דא"כ בקר וצאן דרזה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברker וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מבקרך וממצאנך, אתה להתייר האזיהה בברker וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר האזיהה משום ריחוק מקום, ממי לא נשמעו דנאסר להם הניתירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בברker וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בברker וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על התר האזיהה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמעו, ולא עליו כיון ומה דאמר זבחת מבקרך וממצאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי אזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום בקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר האזיהה בברker וצאן, ולא לצות על האזיהה, מה זה דמראה מקום בקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן האזיהה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מבקרך וממצאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלת בהיותם כלון קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מדויק כלל דהרי מהיתר האזיהה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשתרי להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם, וכי יתר איסור קדשים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלבי בשלך, אבל החולין דלית בי' הנ"ט עמי, אף דחיבbert על האזיהה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקריא, אפילו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבחת דани מתייר לך האזיהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל ציווי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו דלכטוב רחמנא וחיטתה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

טרופות, מזה הכרח רק שמשמעות אחרת שאין לה שייכות לשפיקות הדם אסורה אבל שפיקת הדם גופי אפשר דשרי בין במסנין ובין בלב. נמצא עכ"פ דגס לב"ג נאמרה הנחירה זהה שנאסר להם לאכול בשר נפשו דמו ונשנית בסיני בקרא דאמבה"ח, דפירוש שנייהם איסור אכילת הבשר בלי סילוק דם הנפש ממנו, והן הן דברי ר"ע דאמר, שכאן אסור להם בשר נחירה, שהותר להם עד עתה מקרה דלא תאכל הנפש עם הבשר, דמשמע הא אם תוכיא הנפש מן הבשר תאכלנה.

והנה לפי פרשי ז"ל דלר"ע קרא דשותי חוץ רק בקדושים כתיב, הרי דזבחת לר"ע זהה ציווי על האזיהה, וממילא כאשר צויתיך הפריש כmo בקדושים, דעת עתה היתה האזיהה רק מצוח בקדושים, כי גם קדושים אם היה נותר אותם, ניהו דنفسלו אבל נתהרו מידי נבלה, והיתה השחיטה עניין עבודה דוקא בקדושים עיין לב ארוי בסוגי' זו ד"ה ומידי דברי, דכ" דבמדבר היתה השחיטה עבודה ופסולה בזර) ולכן אמרה תורה, עתה אני מציך גם על שחיטת חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך ציווי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואפילו נרבה צבי ואיל מכח היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דא"כ בקר וצאן דרזה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברker וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מבקרך וממצאנך, אתה להתייר האזיהה בברker וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר האזיהה משום ריחוק מקום, ממי לא נשמעו דנאסר להם הניתירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בברker וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בברker וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על התר האזיהה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמעו, ולא עליו כיון ומה דאמר זבחת מבקרך וממצאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי אזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום בקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר האזיהה בברker וצאן, ולא לצות על האזיהה, מה זה דמראה מקום בקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן האזיהה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מבקרך וממצאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלת בהיותם כלון קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מדויק כלל דהרי מהיתר האזיהה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשתרי להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם, וכי יתר איסור קדשים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלבי בשלך, אבל החולין דלית בי' הנ"ט עמי, אף דחיבbert על האזיהה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקריא, אפילו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבחת דани מתייר לך האזיהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל ציווי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו דלכטוב רחמנא וחיטתה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

בע"ח שידך דין השחיטה בזה לא סמך על ההלכה, ומפרשו בראש ההלכה דע"פ מודה בתורה מפורשים בקרה, וכותב דברך וצאן כתיב בהדי' זובחת מברך וצאנק, ע"פ דלהתיר הזביחה בחוץ אתה, מ"מ מכללא נשמע דברי לזביחה דוקא, דאל"כ למה תלה היטר הזביחה בריחוק מקום, והאי כאשר צויתך עכ"פ אברך וצאן כתיב בהאי קרא ודאי קאי וח"י לפנין מהיקש דצבי ואיל, וועף מדאיתקש לח"י לומר דעתך וח"י חד דינא אית להו דשיפקה של זה כזה במדבר בנחירה, ואחר שנצטו על שחיטה חולין בשחיטה, ודרשה זו מוכרת מן השkol וטרי' דהרי פריך למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורהليل' מהיקשא דזאת תורה הבמה והעוף, והא אין קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ לומר קושי' הש"ס hei מ"מ נילוף מני', דבמהה וועף חד דינא אית להו, ואם נתחדר מצות שחיטה שניים בשחיטה, וא"כ מכש"כ דיש למילוף מחי' וועף שכותבים יחד בשפיכה וכטוי' דשניהם שוים. והוא דלא פריך הש"ס מהיקש זה, הוא משום דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה דסובר דלע' שחויט חוץ לא נאסר רק בקדושים, וקרא דזובחת ציווי הוה ולא היתר, ע"כ ולמעט אתה עכ"פ חדא או עוף או חי', וכן לא מאי הש"ס להקשות דנילך עוף מחי' אבל אנן דמפרשין גם לר"ע דזובחת להתריר הזביחה בחוץ אתה, ומcáשר צויתיך אנו למדין אתה ציווי על הזביחה בכלל, באופן דיש לנו מקום להכנסי הכל בכלל הזביחה, למה לנו ההיקש דזאת תורה הבמה והעוף דיאנו מדבר כלל מהקשר איכלה, אם יש לנו ההיקש חי' וועף המדבר מהקשר איכלה, וממיילא כיון דיאנו יודען מכח האין היקשא דהקשר איכלה חי' וועף שוין שפיר, אנו אומרים בכח אשר צויתיך, כולל הכל אפי' חי' וועף, ולמדין מן הלמוד מבואר שבזכים מ"ט ע"ב, וזה פירוש ננון ופשוט בהאי קרא דזובחת כאשר צויתיך אליבא דרבבי דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה ואשר פסוקין כוותי', והספרishi שהביא הרמב"ן ז"ל דמפרש כאשר צויתיך בקדושים משום דАЗיל כמ"ד אליבא דר"ע דיאן שחיטה לעוף מן התורה אשר לדידי' מתפרש כאשר צויתיך בקדושים או דס"ל קר"ש לדידי' גם כן מותפרש כאשר צויתיך בקדושים ולמעט כייסוי הדם, מה קדשים בשחיטה בלבד כייסוי, אף חולין בשחיטה ובלא כייסוי, ובאשר תראה לפניו הוא העיקר כי הספרי גם במ"א ס"ל קר"ש.

נמצא פסקן של הדברים, דעת התוס' בפירוש לוגתתק ר"ש ור"ע נדחה לנמר', מטעמים שביארנו, ודעوت רשי' בפלוגות' זו הו אדעת המ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה אבל דעת הרמב"ם הו אדעת רבבי בפלוגות' דרי"ש ור"ט דלשניהם יש שחיטה לעוף מן התורה, אבל פליגו אי השחיטה מ"ע או רק דיקון הלאו דנבליה, דרי"ש דברשר נחירה לא אישתר כלל השחיטה ואפי' בקדושים אינה מצויה אלא תיקון והקשר הבע"ח לאיכלה, ואפי' אם נאמר דמצווה הוא בקדושים, רק מצד מצות הקרבת הקרבן הוा, אבל לדעת ר"ע דוחנירה התורה להם במדבר, היהת השחיטה בקדושים במדבר מצויה מיחודה, ואחר שננכנו לארץ נעשה מצווה גם בחולין, ונאסר להם בשר נחירה, ומזה נפרק דעת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל נבלה דס"ל, דזובחת לאו עשה אלא תיקון הלאו הוא כמו תזבח ולא גיהה עי"ש, ודבריו סותרים דברי ר"ע דהلاقטה כוותי' לגביה ר"ש, דהא ר"ע אומר זובחת לאסור הנחירה אנטא שה' מותרת עד עתה, ואין זה דומה לתזבח ולא גיהה, דהנתם אי לאו תזבח היהת הזביחה אסורה, וניהו דגס הכא בעי' קרא להתריר הזביחה בחוץ וכדעת הרמב"ם והרמב"ן בדר"ע, מ"מ הנחירה הי' מותרת ומכללא שמעין דנאסורה אתה, ועכ' מכח עשה דכאשר צויתיך וכמו שביארנו, אבל כוונת הריצב"א הוא לפרש דברי ר"ע דאמר זובחת אתה לאסור הנחירה, דהינו להחליף תיקון הנחירה

והנה האי ר"י בר פנחס דיליף מושפך את דמו דאל"ע מה"ת הוא ממש כר"א הקפר ס"ל כמ"ש בגמ', אלא שהעמיד הדין הלאה על הקרא דושפך את דמו הנامر לישראל במדבר, דלר"ע אנטירה קאי הון בח' והון בעוף, וכמש"כ נמי רשי' ז"ל בסוגי' דבר טרואו, וכונתו אינו למדוד מהאי קרא לחודה. דאין שחיטה לעוף מן התורה, אלא מקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ' ממועט חי' וועף, שלא בעו שחיתה, אלא דיש לנו שתי היקשות חדא צבוי ואיל לבקר ואון, שהוא היקש שנאמר לג' במשנה תורה אחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, וש' לנו עוד היקשא דזאת תורה הבמה והעוף שהוא בויקרא, והנה האי היקשא עכ' לר"ע אתה, דבמהה בנהירה כמו עוף, אלא כיון דאיתקש להדי' ה'ה דלאחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, אפשר למילך לעוף דעתה בשחיטה כמו בהמה מכח האי היקש עצמו ולא נמעט מברך וצאן אלא חי' ולכן אמר כיון דכאן כתיב נחירה בח' ובעוף, וא"כ יש לנו היקש חי' לעוף וועף לח' ואות א"א שהי' שנחams בשחיטה דא"כ פרטא דברך וצאן אצל זובחת מאין אתה למעט, אלא עכ' איזלין בתר היקשא צבוי ואיל לבקר וצאן, ולא בתר היקשא דזאת תורה הבמה והעוף משום דושפך אצל עוף כתיב, ומסתבר יותר להניח הנחירה בעוף, דסליק מני', מלוקמי את' דרוחוק מני', כך מתרפרש השkil וטרי' מה דריך והא עוף נמי איתקש לבמהה, והכוונה שנרבבה עוף ולא חי' דהקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ' למעט אתה או חי' או עוף.

ואם ננים אלו הדברים, תראה איך צדקנו פסקי הרמב"ם שכטב בראש ה"ש ז"ל: „מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשר בהמה חי' וועף ואחר כך יאכל, שנ' זובחת מברך ומצאנק ונאסר בבכור בע"מ, אך נאר שיאכל את הצבי ואת האיל, הא למדת שח' כבמהה לעניין שחיטה, ובועף הוא אומר אשר יצוד ציד חי' או עוף ושפק את דמו מלמד, ששפיכח דם העוף כשפיכת דם הח'“, עכ"ל. ורבים תמהו, איך מביא על שחיטת עוף, לפותא דושפך את דמו, אשר מהאי קרא נשמע להיפך דבשפיכת בעלמא סגי' וכמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה, ולמה מיאן הרמב"ם להביא הדרישה דזאת תורה הבמהה והעוף, או דרשא דבר בקרה, דהטיל הכתב עוף בין בהמה לדמים, והוא קושי' התוס' על הש"ס, מהו אמר רבינו רבי היא, ולא אמר כהני תנאים דלעיל, ותירוצים דניאחא לי למ Zhao דרבי סבר יש שחיטה לעוף מן התורה לא יעיל לתרץ לשוו הרמב"ם דיאנו מביא כלל הא דרבי, אלא ממצא לא עצמוני לפותא חדשה, אבל לפי העצתינו דבריו הקדושים מזוקקים כצרכו כסף ומוכחים מן השkol וטרי', דהנה מהא דרבי שפיר נשמע חיוב שחיטה לכל בע"ח בדרכ' רמז, דכאשר צויתיך סתמא כתיב וקאי על ציווי הזבירה, מ"מ לא מקרי מפורש בתורה חי' וועף, אלא אברך וצאן, עכ"פ מכללא נשמע דיש עליהם מצות זביחה כיון דהוצרכה התורה להתריר הזביחה בהם בריחוק מקום, אבל לומר דכאשר צויתיך קאי אכל בע"ח אין מוכרת, דאפי' אי לא קאי רק על אברך וצאן נמי שפיר מתרפרש הקרה, דגס אברך וצאן צריך ציווי חדש על השיעור של ב' סימנים כאשר נפרש לפניו בס"ד, וא"כ הא נופה דנאמר דכאשר צויתיך כולל גס וח' וועף אינו אלא הללמ"ס, ועינו בש"ס וילנא בהגנות ר' דוד לורי' ז"ל על הא דנאמר בגמרא רב היא ז"ל: מאן תנא דפליג וסביר שחיטת עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והיא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו ובסה"מ לרמב"ם שסביר, דהllum"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמת שרבני ז"ל פסק שם בה"ד כרבי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה ארך לשוחט וכו' אבל הא דבאיזה מני'

פתחה

ובפוסקים רק התז' הראש וכדומה דוחה נבללה, ולא זכרו גם ביצה כל דם הנפש דהפרכוס לאו כלום הוא, משומש דקשה לעמוד על הדבר דדם הכוнос בלב נמי דם הנפש מקרי, עיין רמב"ם פ"ו הלכה י' ממ"א, וכן תלו גם הכלש נחרה במיתה ממש, ולא בשיעור הוצאה הדם וכן מסתבר לאמר דושפק את דמו בעין במקום שעלול יצאת רבוי הדם בשפיכה, והוא במקומות הסימנים כאשר בארנו בעיקר א' וזאת נקראת נחרה. ומעתה איך נאמר דעתה נחרה שלא נצירה בתורה מתרת בל' הוצאה דם הנפש המפורש בקרא, אלא ובין יציאת כל דם הנפש או מיתה שע"י נחרה, והוא שימות הע"ח עכ"פ בתוך מעל"ע. כי כן יש למדן מדיין עבד לנו ענני דאמורה תורה, שאמ מות תחת ידו נקם יקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם שאמרו חז"ל שהוא שיעור מעל"ע, הרי לכל שמת בתוך מעל"ע מחמת האתו, מקרי מות תח"י ולאחר מכון הווה מיתה בידי שמיים בהגרמו, שלא חייה התורה על זה בעבד לנו ענני וא"כ בנהירה דבעין מיתה שע"י נחרה פשוטא לכל שלא מת אלא אחר מעל"ע דמיתה צו נבללה מקרי ולא נחרה. אבל משיחתת המתרת מיד, לא איכפת לנו אם ישחה אח"כ כמה ימים. הרי דאיכא בשיחיטה קולא גдолה, משא"כ בנהירה אם שהה מותה בערך כמיורין נבללה ונתקשו לעארץ אשתרי ע"י השיחיטה המתרת מיד. ובגינט ורדים נתקשה איך אפשר דייצנו מקדשה חמורה לקדושה קלה דמפרקסת היהת אסורה קודם מותן תורה (וגם במדבר אליבא דר"ע) ואח"כ אשתרי כי גם בכח"יו שיקי מי איכא מידי כמובא בסנהדרין נ"ט ע"א, וניחא לי באמרו דכיון עד"י שנתקדשו במצוות שחיתת אשתרי אין זאת יצאה מקדשה חמורה לקדושה קלה. אבל בחבورو פרמ"ג סיימן כ"ז נתקשה טובא מנ"ל לח"ל הא היהת דמפרקסת דלמא רק להחמיר צוותה תורה ליזוב ולא נחזר אבל להקל להתרי איסור אבמה"ח בעודה מפרקסת מניין לנו, ולא מצא מענה לחומר הדבר, אלא לדעת הרמב"ם ז"ל דדרשין מלא תאכלו על הדם שלא לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה (סנהדרין ע"ג ע"א) שהוא דרשנה גמורה ולא אסמכatta, הרי נשמע משם דהשיחיטה מתרת מיד. וופר אני תחת כפות רגלי הפרמ"ג ז"ל, אבל במחכ"ת לא נאה לו לאמר דבר זר ומזרע צזה, כי כבר הוודעתיך כי כל גדול הוא שדרשות חז"ל נבנו על סברתם ושכלם של אלקי שביהם, ומעולם לא הכנסיו בפסקוק דבר המתנגד אל הדעת והשכל הישר, ואם כן הוא בכל הדרישות מכ"ש בדרישה כזו, אשר בפסקוק זה דלא תאכלו על הדם שהכנסיו בו כמה עניינים כמו לא תאכלו בשר ועדין הדם במזרכ, שאין מברין על הרוגי בי"ד, שסנהדרין שהרגו את הנפש שאין טועמן כלום באוטו היום, גם אמרו שם, אתה לא אחרה לבן סורר ומורה ועל כלם אמרו דין לוקין משום דוחה לאו שככללות ועי"ש בהגות מצפה איתן, שהביא בשם תשוי הרשב"א והרמב"ן והרבא"ן ז"ל שאפילו למ"ד לוקין על לאו שככללות, הני גורינו משאר לאור בככללות ולא לקו, משום דכללו רק ברמז עניינים שונים ומעתה איך יעלה על הדעת דסמכו חז"ל להתרי מכח דרשת בפ' קדושים נכתב ובמדבר נאמר, אז עדין לא נצטו על שחיתת חולין ולא הותר להם מפרקסת, ואיך TABA אז זהה ראי דלא תאכל הנפש עם הבשר ומאל בשער בנפשו לא תאכלו נשמע, דכל שהוציאו דם הנפש שרוי, וכמש"כ לעיל בערך א', וכיון דבעין החזאת דם הנפש עכ"פ שפרקסת הרי הפרקוס מלא דבר הכתוב לאחר שהתז' הראש דהוא צאנב הלטאה כי מקרה מלא דבר ריש כי הדם הוא הנפש וכל שיצא הדם יצא הנפש. עיין ברמב"ם ריש פ"י מהל' טו"א שכ' ז"ל, "הדם שמנוין מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שחיתת וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעידיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר מותת ייחשב, עכ"פ שעידיין מפרקס כיון שייצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה עיין בסוגי מש"כ מזה. וכעכ"פ דברי הפרמ"ג תמויהן.

שעד עתה בשיחיטה, וכך שהנחרה הייתה תיקון ולא עשה, כמו כן לר"ע עכ"פ דבקדשים עשה הוה, אבל בחולין שנטטו עתה עלי' אינה מצה אלא החלפה הקשר בהחשרה, אלא דהא מנ"ל לר"ע, דלמא באמת למצה צוותה התורה על הזביחה בחולין כמו בקדשים, דהרי אין דומה לתזבח ולא גיזה, עיין בשות' ק"ד בעל כתב סופר זצוק"ל י"ד סי' ס"ט שהביא שם קושי' עצומה שהקשה ג' אבוי החת"ס זצוק"ל, על הא דס"ל לר"מ דנותן טעם לפגמים אסור, ויליף מגיעולי נקרים, והוא דכתיב לגר תנתנה בנבלה דרישינו מניין הרاوي לגר קראו נבלה מוקי ר"מ בסРОוח מעיקרא, והקשה דהא איכא איסור עשה דאיינה זבוחה זודאי קדמה לסרחו, ותירץ הוא ז'ל, דהאי דינא אי איכא איסור עשה דאי' תלי בפלוגת' דרי"ש ור"ע ואולי ר"מ ס"ל קריש עי"ש, והגאון ז' לפה כיוון דודאי תלי האי דבר בפלוג' דרי"ש ור"ע, ונפרך הריבצ"א כמו שביארנו, ומש"כ דר"מ אولي קריש ס"ל, אין זה ספק אלא ודאי הchein הוא, דר"מ קריש ס"ל כאשר תראה מבואר לפניו בפלוג' הבא. ומכח כל האמור תראה כמה הלקוחה גבורתא תלוין בפלוג' ר"ש ור"ע לדעת הרמב"ם, וכן יש נ"מ עוד לעין אח"א וכי המבוואר גם פלוג' נותן טעם לפגם תלי בזה, ועוד נפקותא כאשר נbaar לפניו בס"ד.

ומה שיש מן העיון אי השיחיטה עשה הוה, מניין לנו דאוכל בשר שאיני כאוכל נבלה ובלאו דnablella קא, דלמא רק איסור עשה דאי' איכא עלי', אבל הנחרה גם עתה שנאסרה לאכילה מכח האי עשה, מ"מ מטהרת מידי נבלה, ביאור דבר זה יבוא לפניו א"יה בעקרים הבאים, גם תראה איך מותפרש הקרא דבשר תאוחה לר"ע אשר נראה כמו יותר למורי כמו שהקשתי לעיל.

עיקר ב' השיחיטה מתרת מיד והנחרה אחר יציאת נפש

שנינו בבריתא דף ל"ג ע"א, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה, חותק כיitzת בשר מבית טביחתה וכוי' וממתין לה עד שתצא נפשה ואכלו, הרי דהשיחיטה לא דיא שהמיתה שלל ידה לא מקרי נבלה, אלא שמלקט גם איסור אבמה"ח ומתרת מיד, עכ"פ דכל זמן שפרקסת הרי הואichi לככל דבריה וכמו שפנינו בראש העור והרוטב, דהשוחט בהמה טמאה עד שתמות, אבל בטהורה השיחיטה מתרת מיד. ולදעת הר"ר שמעי' בתוס' בשמעתין פ"ד ע"א דה בעין העמדה והערכה, לכל מיל' חשוב הע"ח כמו ע"י השיחיטה הקשרה. אולס בנחרה אמרו שם בגמרא, דלכרי בנחרה סגי לי' ובמיתה תלי מלטא, וכל שלא מותה עדיןאית בה אבמה"ח, ולאו דוקא לנכרי אלא אף לישראל במדבר שהותר להם הנחרה אליבא דר"ע פשיטא דלא התירה הנחרה מיד קודם שצאה נפשה, וכ"כ הפלטי ז' בسانון כ"ז אות ב'. והוא מוכחה דהלא נחרה לא כתיבא אלא מושפע את דמו דכתיב גבי כס"ה"ד בחיה וועף, וגם ר"ע דבמדבר סגי להו בנחרה בעלמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומאל בשער בנפשו לא תאכלו נשמע, דכל שהוציאו דם הנפש שרוי, וכמש"כ לעיל בערך א', וכיון דבעין החזאת דם הנפש עכ"פ שפרקסת הרי הפרקוס מלא דבר הכתוב פ"י מהל' טו"א שכ' ז"ל, "הדם שמנוין מן המשקין הוא הדם השותת וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר מותת ייחשב, ומה שהוזכר במשנה עכ"פ שעידיין מפרקס כיון שייצא דם הנפש.

ודאי לא יעשה כן, רק מי שאינו יכול לעמוד על יצרו נגד תאותו, ולכן מסוים שם הפרשה ואכלת בשעריך בכל אחת נפשך ר'יל דשנוי דברים הותר לך אאן אחת לאכול בשעריך חולין הנשחטיןומי שיצרו מתגבר עליו שלא יוכל להמתין עד שתצא נשמה, יוכל לאכול מיד בכל אותן נפשו.

וראה זה דבר נפלא איך מפורש דבר זה בימה דעתית בקידושין דף כ"א ע"ב, והוא מברית' שמחות דביפת לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר. ומוטב שיאכלו ישראל בשער חמותות שחיתות, מלאכול בשער תמותות נבלות, ורש"י פירש שם דקאי על מסוכנות וקריות תמותות שחיתות - וכי לא יפלא על פירוש זה, חדא דמסוכנות החיתות גמורה הוא ורק יחזקאל מופאר שהחמיר לעצמו שלא לאכול בשער כס כס. ואיך מדמה זאת ליפ"ת שהתרה תורה בקשרו נגד יצה"ר, ולא עוד אלא דאייה דמיון יש בין הני תרתיDKמדמה אחדדי, אבל המעיין שם במס' שמחות יראה דקאי שם על הפלוגת' דלת"ק צרך להמתין ביפת תואר ג' חדש ואחר כל המעשים ובראשם בפרשה מותר בה, ורשב"א אומר דגאע"פ שאינה רוצה המבוادرים בטבילה ומשחררה ומותר בה מיד, וע"ז אמר שם דמוטב וכיו', והגירסה שם משובשת קצת עי"ש. הרוי דמדמה פ"ת תואר שאינו רוצה להמתין עד אחר כל המעשים, לשער תמותות שחיתות, וע"כ כפירושנו שם案 מיiri באינו רוצה להמתין אחרי השחיטה עד שחצא נשמה, וחותך כיitzת מבייט טביתה, או מתייז את ראש, וקרי ל"י בשער תמותות שחיתות דעתית בי תרתי - וזה נסתלקה גם כן הקושי העצומה שהוקשו כל המפרשים על פרש"י ושיטות הראב"י ריש פרק השוחט, שאסור לעשות גיסטרא אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה, והוא נגד המשנה דלקמן דשחוט והתייז את הראש דשחיתתו כשרה. ולפי הנ"ל ניחא דודאי מושחת נתמעט גיסטרא דפסולה, אלא דהתורה החירה שנכנסו לארץ כנגד יצה"ר כמו יפט תואר, ولكن באמת צרך זהה שלא להניח לדקור בסיכון תוך החותט אחר שחיתה מטעם השחיטה עצמה דלקתחה צרך להמתין שתמותות עי"ש שחיתה ולא עי"ה התזות הראש.

וכל זאת אליבא דר"ע דנתחודה עשה לאבוה כשנכנסו לארץ, ונתחדשו עמו קולא זו דשחיטה מתרת מיד, אבל לר"ש דמעולם לא התורה הנחרהomid במתן תורה היתה השחיטה תיקון נבלה בנחרה לר"ע, ואדרבה במדבר נאסר להם בשער תאוה מכל וכל, וכשנכנסו לארץ הוחר להם בשער תאוה, וע"ז אתא קרא דבכל אותן נפשך תאכל בשער דהינו בלי הקربה, א"כ על הא דשחיטה מתרת מיד אין לנו שום לפוטה, והוה השחיטה לר"ש כמו נהירה לר"ע תיקון נבלה, ולא היתר אבמה"ח - והנה כבר הוכחות לך בעיקר הראשון דר"ם קר"ש ס"ל ע"כ, דהרי הוא סובר בע"ז דף ס"ז ע"ב דנותן טעם לפגס אסור, ומוקי קרא דنبלה בסרוכה מעיקרה, ואית דוקא לר"ש דליך עשה דaina זבוחה, אבל לר"ע דaicא כאשר צויתך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרה כיון דבעודו במעי אמו אייכא הא夷 עשה, ועינן בסוגי דטע"כ פשטים מה' בהמරש"א שם שנטקsha מה' הוצרך הש"ס שם לעשות ג' פלגותות בין ר"מ ור"ש ור"ע, ולהחדש דר"ע ילי' טע"כ מגנוליע עכו"ס איתך ל' דלא אסורה תורה אלא קדרה בעי', ולמה לא ניחה לי למימר דר"ע קר"מ דנותן טעם לפגס אסור, ולפי הצעתנו תורה כי ר"ע ע"כ ס"ל מותן טעם לפגס מותר, דהה לא מצי מוקי קרא דنبלה בסרוח מעיקרה כיון דלדידי אייכא מעיקרה עשה דאינו זבוחה.

ועתה אנחנו מוקומ אחר להראות, כי ר"מ קר"ש ס"ל ולית לי' דשחיטה מתרת מיד. כי בבהמה המקשה פלייג ר"מ וחכמים, אי בן ט' חי ניתר בשחיטת אמו או לא. והנה היתר שליל עי"ש שחיתת אמו ילי' שם בגמרא מקרא דפ' ראה, כל בהמה וכיו' בבהמה תאכלו

וראיתי בחשי' ק"ד בעל הכה"ס ז"ל חי"ד סיינו י"ז שנטקsha ג'כ' מנין יצא לחז"ל דבר זה, דשחיטה מתרת מיד ע"פ שהיא חי' לכל דבריה, וכותב שנטקste הרבה על הדבר, וכוננס שם בפרча דחויה למדוד דבר זה מהיתר בני מעיים. ומוכח'ת כל דבריו שם בנויים על הקדומות רעוות כאשר תראה בחודשי לזמן בסוגי' דאיין מזמין דף ל"ג, ואין עת האסףפה. ואני בקונטראסי הלכה למשה העלתי תאכלו אשר מזיה לפינן בראש פרק בהמה המקשה דבון ט' חי הנמצא בהמה ניתר בשחיטת אמו, ואם נאמר דבשחיטה לא סגי עד שתמות, איך נותר הولد שלא מת ולא מותים לעולם מחמת שחיתת האם, ודין לולד להיות כאמור, וזה נכון מאד, אבל גם לא מומו עמו, כי גם היתר שליל בمعنى בב"ט חי לא דרשו אלא אחר שידעו ממק"א דשחיטה מתרת מיד, אבל פשיטה דלא חדש דבר גדול זהה, מכת האי דרצה דגאע"פ דהוא דרשת גמורה, הרוי תורה דר"מ חלק ומוקי לקרוא לבן ט' מת ולא חי, או בן ח' חי דהוא כמת וכאחד מאבריה אבל להתיר בן ט' חי איין כאן הכרח גמור.

אבל דע כי גם בהזה פליגו ר'יש ור"ע, כי הקרה דבכל אותן נפשך תאכל בשער אשר ממננו דרש ר'יש דהותר להם בשער תאוה שנאסר להם עד עכשו, הוא לר"ע מיותר לגמרי, כאשר נתבאר למלעה בעיקר א'. והוא דבר שא"א, וכן צרכין אנו למשכנא נפשנא לאמצוא איזו דרצה לר"ע בקרא המיותר להזה, ותל"ית מקום הניחו אבותי להתגדר בו והוא.

דהנה כל זמן שהנחרה הייתה מכשרת לא היה המתואה לאכול בשער צרך להמתין על המיתה כי היה רשאי לעשות גיסטרא ואדרבה כל שמהר להמית את הבע"ח שלא יש' הרבה בהוצאה דם הנפש עדיף טפי. אבל בקדושים שנצטו על השחיטה נאסר להם לעשות גיסטרא כי היא המחלוקת בין שחיטה לנחירה ששניהם בשמנים, אלא זו בדרשה, וזה ממש'כ' רשי' ז'ל בריש השוחט בפי' דברי הש"ס שאמרו דושחת וזבח, אתו למעט גיסטרא, והוא האמת לאמתה של תורה כמו שתראה בדברינו אלה. וכן במדבר מי שאינו להוט כ"כ על אכילתו היה מביא שלמים ושהטם ורק אחד כל המעשים קיבל זורקת הדם והקטרת אימורי זכו משלחן גבוה לאכול בשער.ומי שתאב הרבה לאכול בשער היה נחרו ומותר בה מיד דהרי יכול לעשות גיסטרא אם ריצה שימות הבעל' מיד. ועתה כשנכנסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחרה ולקדשנו במעות שחיתה גם בחולין, וגם למי שאינו רוצה להביא לאוהל מועד אפילו אינו רחוק, כי תאוה נפשו לאכול בשער ואינו רוצה להמתין עד שנעשו כל המעשים הצריכים בקדושים, רק ריצה למלאות תאות נפשו מיד לכך התירה התורה כנגד יצה"ר להתיר אחרי השחיטה לעשותה גיסטרא אחר השחיטה כאמרים ז'ל, דשחיטה מתרת מיד, ומיליא דמצוי חותך גם בעודה חי' מבית טביתה. וכן דברה תורה כאן נגד שטי כתות, כי ריחק מנק המקום ואמרת אוכלה בשער, והוא הכת אשר הייתה מביא שלמים אם לא שנטרחק המקום, ועוד כת שני' שתאמיר, אוכלה כי תאוה נפשך לאכול בשער, ולהותך אחר אכילתו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"ט אמרה תורה וזבחת כאשר צויתך ולא תנchor, ולעומת המטאוה אמר דאיין צרך להמתין עד שתמות רקס, בכל אותן נפשך תאכל בשער מיד, כי השחיטה מתרת מיד, ומיליא נשמע שג' גיסטרא אחר השחיטה מתרת מיד, אלא דדבר זה לא הותר אלא כנגד יצה"ר והוא ממש' כמו יפ"ת תואר דדברה תורה כנגד יצה"ר וכעון שאמרו בפסחים מ"ט ע"ב מה אריד דורס ואוכל ואינו ממותין עד שתמתפיס, ובעל נפש שתמות, כך ע"ה מכיה ובועל ואינו ממותין עד שתמתפיס, ובעל נפש

פתחה

אבל הלאו דלא'ת כל נבלה הנאמר ג'כ' במת'ת בפ' ראה אנחריה קאתא והוא ג'כ' נתחדש שנכנסו לארץ ולכן לא נאמר לאו זה בפ' משפטים כמו שנאמר שם לאו דטרפה, כי באמות לאו דטרפה כולל טרפה ונבלה, דמי לא עסקינו בטרפה ארי והמיתה בטרפה זו. וחרי תראה ברמב"ס בפ"ד הי' ממ"א פסק דכל שני לאוון משני שמות אין מצטרפין חוץ מנבלה וטרפה הויאל והטרפה תחולת נבלה הוא. הרוי ע"כ דמלאו דטרפה שמינן גם הנבלה וגם ללקות עליו דהוה כמו בת מבת הבית דין זה כאשר ק"ז דין לוקין מה"ד, אלא זו עוד יותר, אדם אין אתה אומר בן אלא דבעין לאו מivid אונבלת, איך מצטרפין טרפה ונבלה יהוד כיוון דשניהם הם - ומה שכתוב הרמב"ס זיל' שם בהלכ' ז' ו' זיל': טרפה זו הוא האמורה בתורה זו שטרפה אותה חיית העיר וכו' ואין אתה יכול לומר שטרפה אותה והמיתה אותה, שאם מתה הרי הוא נבלה, ומה לי מתה מחמת עצמה וכו', הוא אינו מדבר אלא שנטרפה ולא מתה עכ' הזהב אין כוונתו לשוליך דטרפה ומתה אין בכלל לאו זה, דזאת לא נשמע מהוכחותו, כי מה שכתב אדם מטה הרי הוא נבלה אין הכוונה ונבלה כבר אמרה במק"א בפ' ראה, חדא הלא כמעט כל התורה נשנית במת'ת ומה קשה לי, ועוד דהלא מפרש דברי עצמו באמרו, דא"כ מה לי מתה מלאיה או שברתם חיה, אלא דר"ל דבשלוםאי הקרה מיירி ללא מטה נמי, אז דבר הכתוב בהוה כאשר כתוב הרמב"ס לקמן, וזה אם נתרפה ע"י סבה אחרת נמי אטורה, אבל אם אמר דמיירי בהמיתה דזוקא או המיתה שע"י חיית העיר ההוה, אדרבה המיתה מלאיה ע"י חייה או אפיקת הכהות הוא ההוה, באשר כל בע"ח עומד למות, אבל לא להיות נטרף ע"י חיית העיר, ולא עוד אלא דלמא לא נקט נבלה סתם והוא כוללת כל מיני מיתות, וזה שאמר דאם מטה הרי הוא נבלה ולמה אסרה תורה טרפה בשדה ולא סתם מטה או נבלה אבל לעולום טרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. ומעטה אם כוונת התורה כלל דنبלה רק לשנות לאו דטרפה שנאמר בפ' משפטים, למה מזהיר על הנבלה ולא על הטרפה. ובאמת כפי הנראה נתקשה הספר בז' וק"ז בעהחת"ס זיל' והמלבי"ס זיל', ככל בלא א"ז מפרש לפי דרכו לפיה שנתקשה בעיניהם. ופלא שכולם העבירו עיניהם מן הפשט בכתלית המשפטות, דהספרינו נתקשה לה' מה בה מת'ת הנבלה ובפ' משפטים על הטרפה דחויה תחולת נבות, דע"כ מה"ט לא הזיהיר בפ' משפטים על הנבלה, משום דהוא בכלל טרפה, ולכן לא מצא מענה ע"ז אלא לדרשן כל לרבות את הטרפה באופן שהזיהיר כאן ובפ' משפטים על שנייהם.

ובאמת הספרי איזיל בזה לשיטתי דהרי בעיקר אי' הדועתייך דהספרי המובה ברמב"ז זיל' על זבחת כאשר צויתיך דמפרש כאשר צויתיך בקדושים כרי"ש סובר, דבמדבר כבר נקטו על השחיטה, וא"כ הנירה משעת מת' הוה נבלה, لكن לא מצא פירוש אחר בקרוא דלא'ת כל נבלה הנאמר במשנה תורה אלא דחויר ושונה הלאו דטרפה שכולן נבלה וטרפה, ונשנית במת'ת משום נתינה לגר וכירה לנכרי, כי רק במדבר שלא ה' להם לא גור ולא נכרי אמרה תורה לכלב חשליכו אותו או שמריש לכל הינו נכרי ירעיש ע"י העזה ובמיכליה ודוו"ק. אבל לר"ע דס"ל דנחריה אשתרי. במדבר שפיר בעינן הלאו דלא'ת כל נבלה על הנירה, שלולי לאו זה לא הוה בשער נחריה אלא בעשה דזבחת, ונתחדש האי לאו דنبלה ע"י העזה דזבחת, ולכן אמרה תורה על האי נבלה לתהה גור או למקרה לנכרי, ועל הטרפה להשליכה לכלבים, כי נבלה וטרפה הנוטה למות ומנפרכת, אינה ראוי' לאדם הנברא בצלם אלקים,

- ועין שם בחודשי ק"ז בעהחת"ס זיל', שהביא דברי רשות' עה"ת בפ' שמיini, שדרש זאת מקרה דכתיב כל מפרשת פרשה וכוכ' בבחמה תאכלו, וכתב הוא זיל' דכן נדרש בת"כ. ובמחלוקת לא דק שפיר, דהן אמת שבת"כ שם נדרש היתר שליל, אבל הת"כ עצמו שם מביא קרא דפ' ראה, ולא קרא דפ' שמיini, עיין שם בקרובן אחרן דעתך ע"ז עי"יש. ובאמת גם בפ' שמיini, מיותר האי תיבת בבחמה, אבל שם לא כתוב כל בחמה וכוכ' בבחמה אלא כל בבחמה - וכבר כתוב הראש יוסף זיל' בסוגי' שם, דל"ר מ" דלא הותר ב"ט שי בחיתות אמו רך מת, לא יליף מבהמה בבחמה רך מכל בבחמה, אבל חכמים דילפו שליל ב"ט שי דיקא מבהמה בבחמה, דאפילו ב"ט שי שהוא בבחמה שלמה ויש לה שחיתות עצמה, דד' סמנים אכשר בה רחמנא אפ"ה תאכלו ע"י שחיתות אמו - ומעטה הרי שלך לפניך דבקרוא דפ' שמיini שנאמר עוד במדבר, דעתך לא נקטו על שחיתת חולין ולא הותר להם אישור אבמה"ח לא ע"י נחירה ולא ע"י שחיתה, לא רבתה התורה להשילך רק ע"י כל בבחמה, ורק ב"ט מות או ב"ח דהוה כמות, אבל בט"ח לא, דדי לווד להיות כאמון, ובאנו הלא בmittah תלי' מלת', ואיך נתיר ב"ט שי שהורש בשדה - אבל במשנה תורה בפ' ראה אחר שנקטו על שחיתת חולין, והתחדשה ג'כ' הحلכה דהשחיטה מתרת מיד, גם אישור אבמה"ח, נתוס' גם היתר להשילך בט"ח, ולכן כתיב כאן, כל בבחמה תאכלו, וזאת דעת החכמים דס"ל קר"ע וכחלהכתא, אבל ר"מ דס"ל קר"ש לא מדיק האי בבחמה בבחמה רק כל בבחמה, ואני מרבה רק ב"ט מות והבן הדבר כי הוא עמוק ואמת לאמתה של תורה.

והנה כבר כתבתי בערך הראשון, כי לר"ע שיעור השחיטה ב' בבחמה ואחד בעוף הוא ג'כ' נתחדש בהלכה שנכנסו לארץ, כאשר העיד רב' דכאשר צויתיך קאי על השיעור וע"כ דלית לי' כהני דרישות שלפנוי מזאת תורה הבחמה והעוף ומאות ראשו שכבר הותז או ממה שהטיל הכתוב עוף בין בבחמה ודגים מבואר בראש השוחט מושום דהני תנאים כרי"ש ס"ל וליל' כאשר צויתיך דאיתא על הללמ"ס אלא כאשר צויתיך בקדושים וא"כ רבי אליבא דר"ע דבעהי האי כאשר צויתיך על ההלכה שיעור השחיטה בבחמה ובעוף ע"כ דבמדבר ס' בקדושים לא הי' שיעור ב' סימנים מעכבר. והדבר נכוו ומובן מalto דכיוון דבמדבר עדין לא הייתה השחיטה מתרת מיד רק לאחר מיתה שע"י שחיתה והוא עכ' פ' תוכ' מעל"ע כאשר בארנו א"כ שיעור למאי עבי,adam באמת מותה בפחות מבי' סימנים מחמת ריבוי הוצאות הדם נמי שפיר דמי וرك עתה שנתחדשה ההלכה דהשחיטה מתרת מיד בעין לעומת זאת מעשה גמורה המיתה ע"פ רוב בשעה מועטת. - ורק עפ' הקדמה זו נBIN דעת ר"ע במשנה דר' ל"ב דסובר לפני חזקה בשחתת את הושט ופסק את הגරגרת או להיפך או שחתת אחד מהם והמתין לה עד שמתה דמהני האי שחיטה סימן אחד לטהר מידי נבלה ואינה אלא טרפה (ר"ל אסורה באכילה) ומיל' יודע פשר דבר זה ומה סבר ר"ע לפני חזקה וקיבלה ההלכה מר' ישוב שככל פסול בשחיטה נבלה, עיין במחר"ס לובלין שהרגיש ג'כ' בפלא זה ולא העלה דבר - לכואו' עלה במחשבה לפני דר"ע דס"ל דהותר נחרה במדבר הרי דנחריה הייתה מתרת מידי נבלה וניהו דכשכננסו לארץ נקטו על הזביה אין זה אלא לעשה ולא לעקור הנחריה מכל וכל שלא טהר מידי נבלה וממי לא דר"ע גם בפסק שנייהם ה' מטהר ולבוטא דר' ישב נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסקה אלא דחויז ממה שזה דוחק גדול נפרק מהה דנקט במתניתין או שחתת סימן אחד אלא ודאי דגס לר"ע עכ' פ' סימן אחד בשחיטה בעי אבל כולה בנחריה לא דנחו דכאשר צויתיך רק עשה הוה על הזביה,

נבלה, מקרה דלי"ת כל נבלה דקי על הנחירה ושהיתה פסולה, מ"מ לגבי שיעור השחיטה של ב' סימנים בהמה, שלא היה נהוג במדבר גם בקדשים. ועתה נתחדש בהלה, לא אתה הלהך אז אלא לעניין אכילה, כי הקרא דזבחת ואכלת אתה לפרש, אבל לגבי טומאת נבלה כל נשחת סימן אחד בקשרות, ומזה מה שחיטה תוך מעל"ע עכ"פ, נתהר מטומאות נבלה כי הלאו דלי"ת כל נבלה לא קאי אלא על נחירה ב' סימנים, עד שהחיזרו ר' ישוב בשם ר' יושע שהיה לו קבלה, דהלהך זוז דבעי ב' סימנים, קאי גם לפרש הלאו ד Nebula, ולא רק עשה דזבחת.

ובא ואראך איך מוכרכה הדבר מלשון המשנה עצמה דקתי' שחת את הוושט ופסק וכו', או שחת אחד מהם ומהתו לה עד שמותה. הנה האי והמתין לה עד שמותה הוא לכורה שפת יתר למורי, דPsiṭṭia דרכ לאחר מיתה מצי מטמא משום נבלה, דהה משנה מפורשת היא בריש העור והרוטב, דאפילו שחת ב' סימנים בטמאה אינה מטמא טומאות נבלות כ"ז שהיא חייה, ומקרה מלא דבר הכתוב כי מוות מן הבאה, עיין לממן ל"ז ע"א, וכן כתני בפרק קמא שחיטת נכרי נבלה ומטמא במסה, ולא כתני אחר מיתה טעם טעם למה הניחו עד מ"ג, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מלאה לגר וכרכי, דבר שהוא סכנה גדולה ונענש עם גדור ע"פ נמוסי בכ"א בכל אומה ולשון ובלא"ה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. וכך לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמיר דנתחש הלאו הזה ע"י ציווי אוביחה, על הנחירה להשוותה נבלה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמיר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבלה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגותוי על הש"ס דעת ג"כ בחומרא זו, וככתב דיל' בטעמי דר"ע דנקא לי' בהקיא דזאת תורת הבאה והעוף, דעיקרו לעניין טומאה נאמר כפרשי' שם, דמה עוף יצא מיד טומאה בסימן אחד ב晦מה כן עכ"ל. ויפה דבד הנביא אבל שכח דר"ע דהוותר הנחירה במדבר, ע"כ מהאי היקש על הנחירה ילפין דבש"י אחד סגי לי' בין בהמה ובין בענין, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בהמה הוא הלהכה שנתחדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרב, ע"כ דלית לי' גם בקדשים דרש דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הותז, אשר משם ילפי הנני תנאים בקדשים בעניין ב' סימנים, דאי את לי' למה לי הלמ"ס על ב' סימנים בהמה, כיון דכבר נצטו על ב' סימנים בקדשים, ואי דأتא בחוין דבעי נמי ב' סימנים, שלא נטעה לאמיר ניחו דנטטו על הזביחה בחוין, איינו אלא לגבי איסור נהירה דעד עתה הותר להם הדדרסה והעוקר, ומעתה בעניין זביחה במשיכה, אבל עדיין בסימן אחד סגי כמו בנחירה, דע"כ "א"א לטעות כן דא"כ למה תולה היתר הזביחה בrixoch מוקם, הלא על זביחת סימן אחד לא היה חייב בחוץ, דהה איפוא לסייע התוס' לקמן כ"ט ע"ב (עיי"ש בחודשי שהוא נפרק) דגם על סימן א' בחוץ חייב, היינו דוקא אם גמורה בפניהם אבל בפסק מלשוחות פשיטה דפטור, דהה אינו ראוי לבא לנויים.

ולבן אין לנו מנוס אחר אלא לאמיר, דר"ע לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעניין מיתה שע"י זביחת הסימנים, ותוך מעל"ע עכ"פ כמו שביארנו למעלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים ביוומו א"כ כל שמוט ע"י זביחת הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מותCAST. ואל יפלא הדבר בעניין דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבמיתה תלייא מلتא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשך לא שייך על נקב בעמא דלא בעי משיכת הסכין, והרי בפירוש אמר רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה נתחשדה בציוי דשחיטה חולין, ולכן סבר ר"ע קודם זהה, ניחו דآخر שנצטו על הזביחה נעשה הנחירה גם

רק לכלב, אבל האי נבלה שנטנה נבלה בשחיטה שפיר ראוי לנכרי, ואיפואו לגר שלחה מצוא להחיתה. היצא לנו מכל זה דלר"ע נמי ע"כ איכא לאו ד Nebula על הנחירה או שחיטה פסולה שהיא כנחירה ולקמן דף י"ז ע"א הארכתו לפרש דברי ר' ירמי" ביוםא לע"ב דקאמד דר"ע וריש"ג קמפלגי בלאו ד Nebula, דלריש"ג לאו לאו מעלייה הוא, ולר"ע לאו מעלייה הוא. ופרשטי נגד רשי' ותוס' ז"ל דהכונה, כיון דהאי לאו ע"כ עלبشر נחירה או פסולי שחיטה קאי, והאי לאו נתחשד ע"י עשה דזבחת, וס"ל לריש"ג אכן לוקין על לאו כזיה, ולר"ע לוקין כיון דס"כ נאסר בלאו. ولكن א"א לא אמר דר"ע קודם חירה הוה ס"ל דליקא בשר נחירה רך עשה דזבחת, ולא עוד אלא דמסתבר לאמיר דכל שיטת ר"ע בקרא דזבחת כאשר צויתיך דאתא לחיש זביחה בחוין נצmeta מה קרא דלא תאכל כל נבלה דנטקהשו לו, איך אפשר דבמשפטים מזהיר רחמנא על הטרפה, ובפ' ראה על הנבלה ועין רמב"ז ז"ל עה"ת ריש פ' דברים, דכל מצות שנתוסףו במ"ת ולא נזכיר בד' ספרים, או שלא נהגו בהם עד שנכנסו לארץ, או דלא שכח, ובלאו ד Nebula א"א לא אמר שום טעם למה הניחו עד מ"ג, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מלאה לגר וכרכי, דבר שהוא סכנה גדולה ונענש עם גדור ע"פ נמוסי בכ"א כל אומה ולשון ובלא"ה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. וכך לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמיר דנתחש הלאו הזה ע"י ציווי אוביחה, על הנחירה להשוותה נבלה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמיר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבלה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגותוי על הש"ס דעת ג"כ בחומרא זו, וככתב דיל' בטעמי דר"ע דנקא לי' בהקיא דזאת תורת הבאה והעוף, דעיקרו לעניין טומאה נאמר כפרשי' שם, דמה עוף יצא מיד טומאה בסימן אחד ב晦מה כן עכ"ל. ויפה דבד הנביא אבל שכח דר"ע דהוותר הנחירה במדבר, ע"כ מהאי היקש על הנחירה ילפין דבש"י אחד סגי לי' בין בהמה ובין בענין, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בהמה הוא הלהכה שנתחדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרב, ע"כ דלית לי' גם בקדשים דרש דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הותז, אשר משם ילפי הנני תנאים בקדשים בעניין ב' סימנים, דאי את לי' למה תולה היתר הזביחה בrixoch מוקם, הלא על זביחת סימן אחד לא היה חייב בחוץ, דהה איפוא לסייע התוס' לקמן כ"ט ע"ב (עיי"ש בחודשי שהוא נפרק) דגם על סימן א' בחוץ חייב, היינו דוקא אם גמורה בפניהם אבל בפסק מלשוחות פשיטה דפטור, דהה אינו ראוי לבא לנויים.

ולבן אין לנו מנוס אחר אלא לאמיר, דר"ע לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעניין מיתה שע"י זביחת הסימנים, ותוך מעל"ע עכ"פ כמו שביארנו למעלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים ביוומו א"כ כל שמוט ע"י זביחת הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מותCAST. ואל יפלא הדבר בעניין דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבמיתה תלייא מلتא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשך לא שייך על נקב בעמא דלא בעי משיכת הסכין, והרי בפירוש אמר רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה נתחשדה בציוי דשחיטה חולין, ולכן סבר ר"ע קודם זהה, ניחו דآخر שנצטו על הזביחה נעשה הנחירה גם

ומקרה דוחחת כאשר צויתיך, מ"מ כתוב דעך בשיטתה מהקיים
דכי יצד ציד חיים ועוף דשיפתך דם עוף כדם חיים, ולעיל בפיקר
הקודם הארכתי להוכיח זאת דלא על ההלכה קסמרק רביה בעוף
בשחיטה מה"ת עי"ש. אבל האמת הוא כי, אליבא דר' ישמעאל
והתנאים דסל"ל כוותי" איזל הסוגי" דריש השוחט, ולדידיו באמת
גיסטרא פסול משום דברענן מיתה עי" שחייב אבל אכן קר"ע
ס"ל דשכננסו לארץ נצטו על שחיטת חולין ואז אישתרי להם
מפרכסת נגד יצה"ר ומילא גם גיסטרא אישתרי וזה פע"ד
האמת לאמתו והניחו לי מקום להתגדר בו ודוק".

עיקר ג' שחיטה שאינה ראוי'

בשחיטה שאינה ראוי' כגון שחיטה את הטרפה או שוחט חולין
בעזרה או לע"ז וכדומה באופן שאין הנחתת ראוי לאכילה מצד
איו' איסור שבו, פליגו בה תנאי, ר"מ ור"ש אי שמה שחיטה או
לא. ונפ"מ לעניין אוא"ב ולענין כס"ה ד' כמבואר لكمן דף פ"ה, אבל
אמרו שם דלא לכל אמר ר"מ שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה,
דמיודה ר"מ שאין מתייה שחיטה טרפה את ב"ט כי הנמצאת בהמה
(דהינו רביה אליבא דר"מ) ולא לכל אמר ר"ש ששא"ר לא שמה
שחיטה דמודה ר"ש דמתורת מידי נבלה עי"ש בגמרה.

והנה הגם דמפרש שם בגמרה, דר"מ יליף משחוותי חז' דשנא"ר
שם שחיטה, ור"ש יליף מטבח טבח והכן דלא שמה שחיטה,
כבר כתבתי לך כמה פעמים דכל גדול הוא, דדרשות ולפנות
כallow שאין הכרח גמור, דהלא איכא לומר גם להיפך אין אלא
אסמכות ועיקר הדין או שידעו מקבלה ישנה איש מפי איש שכן
הוא, או שמקח הסברא לנו כן ולכך יש לעיין, דבשלמא סברת ר"מ
מובנת, دقינו דעתך השחיטה אין כאן שום חסרון, רק מצד אחר
איכא כמו טרפה או חולין בעירה, למה לא קרא שחיטה לבני
או"ב ושאר מילוי, ומהיכי תיתי למיר דלא עבר אלאו דוא"ב
לא שחתו או בגנב וטבח משום דאית ב"י איסור מצד אחר. אבל
טעמא דר"ש דלש"ש צריכא עינא רבה והי יאמין לשימושו לامر
דאכילה, לאו שם שחיטה גביachi יוסף וטבוח טבח והכן גאה"כ הוא דשנא"ר
דאכילה, ומושום דכתיב גביה*ר' יוסוף וטבוח טבח והכן גאה"כ* והכא"ד וכסה"ד וכדומה.

אבל עשה אזן Каפרכסת ושמע דעתמא דר"ש הוא, משום דסל"ל
דכל שחיטה הרואי לאכילה, אית בה מצוה כדכתיב וabit וabit
כאשר צויתיך, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בריש הלכות שחיטה,
מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשחיטה היה ועוף. ואח"כ
יאכל וכו' ורק כשחשיטה מצווה אז התיר ה תורה לאכול מיד
וכנדג יצה"ר כאשר הארכנו בה מעלה, והוא זאת עיין שאמרו
ח"ל דכל שנעשה מצותו אין מועלין בו ה"ג, כל שנשחט ונעשה
מצותו הותר לאכול ממנו מיד, ולית ב"י אבמה"ח, אבל בשוחט את
הטרפה וכודמה דין כאן מצוה לאבחן דאין זה לצורך אכילה, הנה
היא שחיטה כנירה במדבר דלא הותר על ידה איסור אבמה"ח,
והא דינו מטה מא עתה כנירה משום דעת זה איתן קרא מיוחד,
דשות את הטרפה איינו מטמא, דכי ימות מן הבמה כתיב, מקצת
בבמה מטמא ומיקצת איינו מטמא, וזה טרפה שחיטה, כמבואר
בשיעורין ע"ד ע"א. ודוקא לעניין טומאות גבולות מהני האי שחיטה,
אבל להתריך איסור אבמה"ח לא. וזה דלא כדעת התוס' שבת
ק"ו ע"א ד"ה חז' מחובל ומבעיר יותר הראשונים ז"ל שנמשנו
אחריהם. עיין יוז"ד סימן כ"ז. ומה עשה כי אהבת האמת
וזוחני שלא לכבות נבואי אף אם הוא נגד דעת הראשונים, ובדבר
זה מוכרכה מכמה סוגיות הש"ס ומtower פסקי הרמב"ם ז"ל כאשר
תראה באריכות בסוגי" דד" סימנים אכשר בה רחמנא דף ע"ה בימה

ашתרי גם מפרקסט בקרא דבל אות נפשך תאכלبشر, והוא
היתר מדויק נגד יצה"ר כמו יפת תואר, ומילא למ"ד אין שחיטה
לעוף מה"ת. באמת לא הותר מפרקסט בעוף. והפלטי סימן כ"ז
תמה דלא לשתחמי תנא למיר דבעוף מפרקסט אסור, וכי
שהראתיך גם בהמה היתר מפרקסט לאו ד"ה הוא. וה"ה לעשות
גיסטרא אחר שחיטה אסור להני תנאים, ועיין פסחים י"ט ע"א
דרצה להוכיח דלית לי לר"ע רביעי בתמורה וחמיishi בקדוש, דלא
לשתחמי תנא וכו', ופרקיך אי כי ניקום ונסמק. ועיין ברא"ש
בפיו"כ סימן י"ד, שהביא בשם מהר"ס דס"ל אין שחיטה לעוף
מה"ת, וכן בתשי' בשמיים ראש המיחוסת להרא"ש סימן ק"ז הביא
בשם הר"ר ישע"י שפסק אין שחיטה לעוף מה"ת, והגמ' דשיטה
זו ייחידת הוא, דרווא דרואה דפסקים ס"ל יש שחיטה לעוף
מה"ת, אבל עכ"פ להקל להכות על ראש העוף כשבועה למות,
שמתר הרמ"א ז"ל ביוז"ד סימן כ"ג. אני חוכך בזה הרבא" דלא
בבמה לפיה שחחש הרמ"א בסימן כ"ד על שיטת הרבא" דלא
לשוו"י גיסטרא, וכאשר בארכנו שיטתה זו מדין שחיטה קתנית עללה
דחסוגי" דריש השוחט אליבא דרי"ש ושאר תנאים דעמי" אולא,
דלית להו הא דרביבי דדרש מכאشر צויתיך דאתא על שחיטת חולין,
עד דמסיק לבסוף להא דרביבי, וכלל הנני תנאים באמת נתמעט
גיסטראמושחת ולא הותר שנכננסו לארץ, ולא מטעם הבלעת
דם באברים (עיין ט"ז סכ"ב ובראש יוסף ר"פ השוחט) כי
קשה הדבר מאי דמשום הבלעת דם באברים נגעו בה, כיון דקרו
דושחט ודאי ממיעט גיסטרא. ולפע"ד ברור ממש"כ דהאי קרא
דושחט ודאי ממיעט גיסטרא מצד שחיטה עצמה, אלא דלר"ע
דחלכתא כוותי" אשתרי מקרה דבל אלות נפשך תאכלبشر, ומאן
דרצה לחוש להני תנאים דפליגי אר"ע ובפרט גם לר"ע לאו היתר
גמור הוא דמקרי בשאר תמותות שחיטות, והותר מדויק כיפ"ת,
ודאי דיפה עשו להחמיר בהז, וא"כ מכ"ש בעוף דאייכא גס דפסק כוותי"
דר"ע מאן דאמר, אין שחיטה לעוף מה"ת ואיך מאן דפסק כוותי"
דאין להתריך בפשיטות להמית העוף אחר שחיטה. ומש"כ הפלטי
ז"ל דיל"ע עני שכתבו התוס' יבמות לעניין עד אחד בעדות אשא.
בדבר הדומה יש כח בז' חכמים לעקור דבר מה"ת אף בקו"ע
וא"כ שתקנו שחיטה בעוף התירו מפרקסט, ותמנהני על פה קדוש
איך יאמר דבר זה. דההם היינו טעמא דמשום חק"ע סמכו על
אשר דיקא ומינשבא, ומפוך חומר שהחומרת עליה בסופה הקלה
בהתלה מכך הכרח אבל כאן מה ראו על כהה להתויר מפרקסט או
להחות על ראשה דבר דאית ב"י מה"ת משום נבלה או אבמה"ח,
בלי שום הכרח לעקור דבר זה, והדבר צע"ג לדעתינו וזה יאיר עני.

אחר כתבי כ"ז ראיתי קדוש א' מדבר בעניין זה והוא הגה"ק
בעל השיב משה בתשוו"כ"ג ושם ביאר באריכות גдол לדלות רשי"י
וראב"ז ז"ל מדין שחיטה גיסטרא פסולה, אלא כדי לישב שיטתה זו
שלא תה"י נפרק מכמה מקומות בש"ס, חדש לון דאנן דרביבי ס"ל
דשות עוף מהללם"ס ידעינו, והקרא לא דבר אלא משחיתת
בקר וצאן, אין לנו קרא על פסול גיסטרא אלא בהמה ולא בעוף,
ובזה מושבים כל הקושיות על שיטת רשי"ז ז"ל עי"ש שמוקלט דבר
זה אף שלא נזכר בשום פוסק, כי מקום הניחו לו להתגדר בו.
הנה יפה כתוב דכל מי שיש לו עיניים לראות ולב להבין ידע, דכל
ההתקומות בדרכי רשי"ז דלאו פסול שחיטה קאמר הזא על חנס,
אלא דמה שהמציא הגה"ק ז"ל לחלק בהזא בין בהמה לעוף הוא דבר
זר, לא בלבד מפני דוחק העניין בעצמו, אלא דחלילה לו לומר דין
לנו שחיטה לעוף אלא מההלה, dazu ה"י עוף שנפלSEL בשחיטה אין
בו מלוקות כלל ההלכה שאין לוין עליו. והרי תראה דהרמב"ם הס
בריש הלכות שחיטה ע"פ שפסק כרבי דכל הל"ש הללמ"ס הם

של אחד כמושו שבתירוץ בתרא, הוא דאוריתא לפיכך אתיירוץ קמא דאחד בעוף קאי, מפרש עבד רבנן הרחקה ומפרש טעם הרחקה, אבל אתיירץ בתרא דקי על רובו של אחד כמהו, לא פירש מידי, ע"כ משום דס"ל דהא מדאוריתא בעין לכתלה סימן שלם, וכן הבין הרוא"ש ז"ל לפרש דעת הר"י ז"ל, דפסק כלשנא בתרא ולא כקמא משום דהני חרי לישנא בדרבן פלייגי.

ושיטה זו היא מנוסרת הבנה למרא, לא בלבד שהוא דוחק גדול לומר דמשום דלאأتي למייעבד רובא חד עבדו הרחקה שישחוות לכתלה ב' סימנים, דהא לפ"ד דעת רשי ז"ל ע"כ מודה לך ללו"ב לכתחלה בעין סימן שלם דהרי בחד"ה תנן במתניתן אחד בעוף ושינס בהמה, ולדעת רשי' הו"ז הוא מה"ת הרוי כבר עשו הרחקה דלא לעבד פחות מרוב, ומכו"ש אי גם זאת דרבנן איך עשו בעוף הרחקה לררחה, ובפרט דלרי' דק"יל כוותני דבעין בעוף שחיטת וורידין דאיכא הרחקה טובא לשוחות שחיטה שלמה. למה לי הרחקה قول' האי, אלא דקשה אלישנא קמא כיון דאליז ומודה דרובו של אחד כמושו רוק בדיעבד, ושפיר מצי קאי לישנא דדייעבד דמתניתן האהיא, למה ימציא לא צורך דבעי' ב' סימנים בעוף משום דבר שאין זכר לנו לא במשנה ולא בשום ברייתא. יותר קשה על שיטת הר"א"ש בעדעת הר"י ז"ל דלא פסקין כל"ק משום דבדרבנן אלילן לקולא, דהא דאלילן לקולא בדרבן היינו שלא נאסר בדיעבד מכח ספק דרבנן, אבל לעשות לכתלה ספק דרבנן שלא לצורך ודאי פשיטה לא בעדין וא"כ מהיכי תיתי דלא ניחוש לך לשוחות לכתלה ב' הסימנים וצ"ע.

(ב) **שיטה** הר"ר הושע' שבתוס' ליקמן לי ע"ב ד"ה החליד דמשיטתו שם נצמת דס"ל דרוב הסימן הוא השיעור שחיטה לכתלה הון בעוף והון בהמה כי מדאוריתא אין חילוק בין לכתחלה לדיעבד דהא ז"ל מפרש האבעי' דשחה במעטוט סימנים Mai קאי אשוחט בסיכון שאינו חד ושווה בחתיכת מעטוט בתרא של סימן הראשון בהמה וקמסתפק דכיוון דבר חותך רבו הוה כנחתך כולו ומה שמוליך ומביא באוטו מעטוט בתרא הוה כחותך ביד או ברgel והוה שהי' בשחיטה בין סימן לסימן. מותק דבריו מוכחה דס"ל דמה"ת שעור דכתלה הוא ברוב ורק מדרבן מושם הרחקה בעין כולו וא"כ הוה האי שחיטת מעטוט בתרא כחותך ביד וברגל דאי מה"ת בעין סימן שלם לכתלה איך יעלה על הדעת דכל זמן שעסוק בשחיטה הסימן שהוא מחויב לשחטו מה"ת כולו ולא רובו בלבד שהי' בו משום שהי' וכחותך ביד או ברגל.

וליהי שיטה ג"כ קשין קושיות הנ"ל ועוד יותר דכיוון דגס הא בעין סימן שלם הוא מצד הרחקה דרבנן איך עשו בעוף עוד הרחקה להרחקה לישנא קמא אם לא שנאמר דל"ק בamatת הא דבעין סימן שלם הוא דאוריתא ולפ"ז פלייגי הני תרתי לישנא בדאוריתא והאי דקמבעי' בחחליד או בשעה במעטוט סימנים קמסתפק בהאי דינה אי סימן שלם בעין מה"ת או רק מדרבן.

(ג) **שיטה** השלישית והיא המחוורת היא שיטת הרמב"ס ז"ל דס"ל דהכל מדאוריתא אמר דבעין לכתלה סימנים שלמים ובעוף שנים מה"ת דכן כתוב מפורש בפ"א מה"ש הלכ' ט' ז"ל, וכמה שיעור השחיטה ב' סימנים שהם הקנה והוות השחיטה המעלוה שיחתכו שניהם בין בהמה ובין בעוף ולאו יתכוון השוחט וכו' עכ"ל. וכן הוא דעת הר"י ז"ל לפי גרסתינו עיי' בראשי פרק השוחט. והני תרתי לישנא לא פלייגי כלל אלא דשני דיעבד קתני במתניתן א' בעוף ורובי של אחד כמושו וע"ז קאמר בעל מסדר הש"ס דמתניתן נקט לשון דיעבד או משום אחד בעוף או משום רשא"כ.

שבארתי שם, וולת זאת לא מצאנו ידינו ורגלינו בביham"ד. ובזה נבון נמי האי דקתני במשנה דף מ' ע"א דשוחט לשם הרים וכו' שחייבתו פסולה, ופרק בגמרא דלשון דינקט התנא או מושם אחד כמותו הוא דשוחט להר והא דשוחט לדגדא דהה. ויש לתמונה וכו' ומשני האי דשוחט להר והא דשוחט לדגדא דהה. טובא דאייך קתני שחיטתו פסולה, וכן בשאר המשניות שם האין כאן שום פסול בשחיטה עצמה, ורק איסור מצ"א, ואסורה באכילה הוה לי למימר, ובפרט דתנא דמתניתן קר"מ ס"ל דשא"ר שמה שחיטה, חוץ מכסה"ד דכתיב אשר יאכל, ואיך קורא להאי שחיטה שחיטה פסולה והוא תמו גדולה שאין עלי' יישוב אחר אלא עפ"י הצעתינו דכל שחיטה שא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח ולכן קורא אותה שחיטה פסולה הגם שאינה נבלה לעין טומאה ולא לעין אישור אכילת נבלה, אבל אבמה"ח אכן כל זמן שmprכסת שחיטה פסולה דקתני היינו דאסורה באכילה, דשחיטה פסולה ונבלה תרי מיili נינהו, כאשר נבואר אי"ה בעקרים הבאים דרך אחר שחרר ר"ע והודה לר' ישוב, בכל מקום דקתני שחיטה פסולה היינו נבלה, אבל קודם חורה לא, וכל המשניות דמקilton נסתמו אליבא דר"ע קודם חורה, لكن שפיר קתני לשון שחיטה פסולה ע"פ דאין בה משום נבלה. אבל אי גם איסור אבמה"ח לא הוה לא מציא למותני כלל האי לשנה דשחיטה פסולה. זה ברור ואמת לאמותה של תורה.

ולפ"ז ר"מ ור"ש לשיטתו פלייגי בששא"ר דכבר כתבנו דלר"מ דס"ל קר' ישמעאל גם בשחיטה מצוחה כלל רק תיקון כמו נחירה לר"ע וא"כ מה דהרי אין בשחיטה מצוחה כלום רק תיקון כמו נחירה לר"ע דמהו אכפת לנו שדבר אחר גורם לה בין שחיטה ראי' לאינה ראי' דמהו אכפת לנו ראי' דמוצה איכא באזיבת חולין איסור באכילה אבל לר"ש דכרכ"ע ס"ל דמוצה איכא באזיבת חולין שנתחדשה שנכנס לארץ וגם זאת נתחדר דהשחיטה מתרת מיד קודם שתצא נפשה א"כ בששא"ר דלית בה מצוחה, ולית בה היתר זה להוציא מיד אבמה"ח, ס"ל דלא ש"ע פ"ד מצצלת מן נבלה, כאשר גلتה התורה בשוחט את הטרפה דשחיטה מטהרתה מידי נבלה, אבל איסור אבמה"ח אית' בה, ומ"ה מסחרר לר"ש דבמקומות דבעין שחיטה, שחיטה שאינה ראי' לא מקרי שחיטה, כיון דאיתנה מתרת איסור אבמה"ח.

והנה רבנו הקדוש נראי לו דברי ר"מ באוא"ב ודבריו של ר"ש בכסה"ד מבואר בגמרא פ"ה ע"א, הרוי דסובר קר"מ בסברתו, ורק בכסה"ד ס"ל קר"ש מדקטיב אשר יאכל, ולפי הצעתינו לכואורה תמו, דהרי רבי קר"ע ס"ל, וכאשר ארנו בארכוה בעיקר א'. ולדידי' השחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח, ושחיטת טרפה אינה מתרת מיד דלאו מצוחה היא, ולמה הי' על ששא"ר שם שחיטה אבל באמות לקל"מ דנראי דבריו של ר"מ לרבי באוא"ב דקאמר בגמרא, היינו דינו ולא טumo כאשר תראה בבאור הסוגי' שם באריכות עי"ש היטב.

עיקר ד' שיעור השחיטה בהמה ובעוף

בריש

השוחט תנן השוחט אחד בעוף ושנים בהמה שחיתתו כשרה, ורובי של אחד כמושו, ומפרש בגמרא דלשון דינקט דנקט התנא או מושם אחד בעוף דכתלה שנים בעין או מושם רובי של אחד כמושו דלכתלה בעין כולו, והנה יש בזה ג' שיטות:

(א) **שיטה** רשי' ז"ל דהא דבעי' ב' סימנים בעוף לכתלה לתירוץ קמא הוא רק הרחקה דרבנן, דחששו דלמא לאathi למיעבד רובי דחד, אבל הא דכתלה בעין סימן שלם ורק בדיעבד רובי

פתחה

בו מצוה, משא"כ בחייבת וביבורים. דעירותן מצות נינהו, דיויצה בלי קרייה ונאמירה הקרייה רק למצוה. ולפ"ז נתקשה הנגון שליט"א איך מצי הרמב"ם לחלק על האיסר מבוררת, שאפיו היא מצוה אינה מצוה בעצם עשייתה, אלא כמו דעתה אתא לטהר הטמא השחיטה אתה ג"כ לטהר ולהקשיר הב"ח, וכיון דבשחיטתך רוח ובעו"פ בסימן אחד כבר טהור וכשר מאכילה, מה מוסיף תח כת המעות הנשאר שנאמר דלמצוה לכתלה יחתך עוד.

וחכם אחד הראה לי, תוס' קידושין י"ג ע"א ד"ה האשה דשם בקרובן يولדה דaina לא להתריר באכילת קדשים וביאת מקדש שכן מבואר בשבועות ח' ע"א דקרבנות דילוד וدمצערו כלו אין לטהר ולא לכפר עי"ש ברשי"י ותוס', ומ"מ אכן בהזיה לכתלה ודיעבד וכמש"כ התוס' קידושין הנ"ל והשבתי לו דלק"מ, דשאני קרבנות דבעלמא מצוה איננה בהבאתו וכן נמי בהזיה להזכיר ולטהר נמי איתו בהו בשיעיתן מצוה שיהי יותר לרצון, והרי כמה עניינים בקדשים דains אלא למצוה ולא לעכב, כמו שלא להקריב פחות מל' יום, לשחווט לכתלה בכל שרת לסמרק על הקרבן, והקטורת אימורים, דכל אלו למצוה ולא לעכב נאמרו וכי נאמר דקרבנות يولדה ומוציאו און לדקדק בכל אלו מפני שבאים להזכיר. ובסקרבנות הבאים לכפר הלא אכן סברת התוס' דכל שנטכפר בלאה"ה למה לי למייעבד יותר אלא ודאי דקרבנות שאני דבמקומות אחר מצינו שבאים למצוה, لكن בכל מקום איתו בהו מצוה חז' ממכליתן, משא"כ בטבילה טמאים דלא מצינו בשום מקום למצוה לטבול אלא לטהר טמאים, ומה שמצוינו בכחה"ג ביהו"כ חמיש טבילות ממש און למدين, כי הוא לתוספת קדשות היום וקדושות ה"ג אבל לטבילה עצמה און ללימוד שם שהוא מצוה, ורק סברת התוס' לגבי טבילה שיריה וקיימה וקשה ממילא מ"ש שחיטה.

ומתוך חומר קושי' זו תראה, איך צדקתי בדברי שכתב בעקרים הקודמים, דבאות וובהת לר"ע מצוה היא כשרה לאכול, ולא רק לתקן האיסור, ואדרבה ע"י מצות זביחה שנצטו עלייה בטלת הנחירה ונעשה נבלה, ני הלאו דנבלה ג"כ נתחש ע"י ציווי השחיטה וכן שהבאתי לעיל אשר מה"ט אמר ר' ירמי' ביוםא דף לד' דלאו דנבלה אינו לאו מעלה. ונתחש הלאו על הנחירה שהיתה עד עתה תיקון והקשר לב"ח, ע"י מצות זביחה נתבטל האיסור ונקרה בשער נחירה נבלה, וא"כ אינו דומה לטבילה דבטבילה לא היה מעולם תיקון אחר לטהר טמאים אלא ביאת מים, אבל כאן היה נחירה התקיקון, ורק ע"י מצות שחיטה בטלה. וקדמה השחיטה תחלה להיות מצוה, ואח"כ נעשית תיקון והקשר. ובני רחמי הרב מורה עקיבא שיחי' הביא לדברי אלו ראי' נפלאה מגמרא סוכה נ"ג ע"ב דפליי שם ר' ר' ובבן אי תקיעה ותורעהacha הוא או תרתי נינהו, וקאמר בטעמא דרבנן דאמרו תרתי נינהו מדכתיב, ובהקהל את הקחל תתקעו ולא תרעעו, וא"ס"ד תקיעה ותורעהacha אחת הוא, וא"כ פלא מצוה עביד, ופלגא לא עביד, ור"י האיל לסייענא בעלמא הוא, ורבנן סימנא הו ורחמנא שוו' מצוה. ופרש"ז ז"ל שמצוון להקהל בסימן זה ולא באחד עי"ש, הרי מפורש דנhero דאין לתקיעה או תכליות אחרת רק להקהל, אבל כיון דמצוי למייעבד סימן אחר להשיג האיסי' תכליות ורחמנא קפיד דוקא אהאי סימנא מכל דמצוה אינכא בדבר, וא"כ הכא בשחיטה ממש דומה לזה דהתמס, דהרי היה עד שנכנסו לארץ תיקון אחר דהינו נחירה, ורחמנא קפיד דוקא אשחיטה ע"כ משום דאיכא מצוה בדבר, ולגודל המצוה אסורה התורה הנחירה שהיתה התקיקון עד עתה. וכן אין זה דומה לטבילה דעיקרה לטהר ולתקון, ושם לא מצינו למימר דלמה הקפידה תורה דוקא אטבילה במים, דמי י"מר דאיכא תיקון אחר בעולם להוציא הטעמה מטומאתו, משא"כ

וג' שיטות אלו פלגי בהבנת דברי רב בברייתאDDRש כאשר צויתיך מלמד שנצטוosa משא על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעורף ורוב שנים בהמה דהרבמ"ס ז"ל ורש"י ז"ל מפרשיהם הא דנצטוosa על הוושט ועל הקנה היינו לכתלה לצריך לשחותו قولן ועל רוב אחד בעורף ורוב ב' בהמה היינו לכתלה דיעבד אלא דלש"י הא דעל הוושט ועל הקנה קאי אbehma דכל שנים ובעורף כל אחד וזה דוחק דהו"ל לפרש פל שנים בהמה ועל אחד בעורף אבל לרמב"ב הפירוש מרווח דין חילוק בכתלה בין עוף בהמה וכאשר כתוב ה'ם שם בראש הפרק דר��מ"ס דיליף עוף מהיקשא דכי' יצוד ציד היה או עוף ע"כ דשווין הוא עכ"פ בשחיטה ולכתלה, ולא פסק מהני תנאי דילפו עוף מהיקשא דזאת תורה בהמה והעוף או ממה דהתwil הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני הרי יצא מפורש דעוף בסימן אחד לכתלה סגי' משום דהני תנאי כולחו אליבא דר' ישמעאל אזלו כאשר בארתי לעיל, ואנו אין לנו אלא רביב אליבא דר"ע, דכאשר צויתיך מלמד וכו', והאי הלכה הכי מתפרשת ולכתלה בעין ב' סימנים שלמים בין בהמה ובין בעורף.

אבל לדעת הר"ר הושע'י ומדאורייתא אף לכתלה לא בעין רק רוב אחד בעורף ורוב שנים בהמה, האיל הלהקה דקאמר רב היכי מטופשת, שנצטוosa משה על הוושט ועל הקנה דהינו מוקם השחיטה, ולא פוקי בלבו או זבבו ואיזנו כדפרק בגמרא ריש השוחט, ועל השיעור כמה צריך לחותך ולשוחט בהם מפרשת הלהקה רוב אחד בעורף ורוב שנים בהמה, והוא עכ"פ שיעור דכתלה.

והנה באמת האי בעין לכתלה כל הסימן או רק רוב תלוי בפלוגת ר' ישמעאל ור"ע. דבאמת בדאורייתא לא מצינו חילוק בין לכתלה לדיעבד באיסור, אבל במצבה הלא כמו וכמה דברים נאמרו למצוה לכתלה ולא לעכב הון בקדשים והן בחולין כמו קרייה בחוליה, ואגד דלולב דנאמרו לכתלה ולא לעכב, וכן לר"ע דכאשר צויתיך למצזה נאמר ולא לתיקון הלאו, ודלא כריצב"א בתוס' שבז'ות כ"ד, וכאשר הארכנו בזיה בעקרים הקודמים, שפיר י"ל דלמצזה לכתלה בעין שני סימנים וגם שלמים, אבל לא לעכב בדייעבד דסגי ברוב ובעורף בסימן אחד, אבל לר"ש דין צויתיך למצזה ריק תיקון האיסור, לא שייך להקל בין לכתלה לדיעבד. והרמב"ס ז"ל הלא מפורש אומר בראש ההלכה, דמצות עשה לשוחט מי שירצה לאכול בשור והוא כר"ע ורבי דמפרש אליבאי' כאשר צויתיך דהלהקה אתה למצזה לכתלה על ב' סימנים שלמים הון בהמה והן בעורף.

אלא דהגון האמתי בעל אור שמה על הרמב"ס שליט"א עורנו דבמצואה שאינה אלא השר איסור אף דמצואה מקרין מ"מ לא שייך בה לכתלה ודיעבד מדאוריינטא כמו באיסור דכל עצמיותו לא אתה אלא להשרות ולתקן וכל שנטקון דבר מה לי להוסיף עוד, וסבירא זו המוכרחת ומוסכמת אל השכל הישר והפשט, מבוארת בתוס' נדה דף סי' ע"ב ד"ה כל הרואין לבליה שהקשו שם מה לא נבעיא ביאת מים בבייס"ת לכתלה כמו דבעין בילה במנחה וקידאה בחייבת ובביבורים ותרצו וא"ל: דין סברא גבי טבילה שלא הקפידה תורה אלא שיטה האדם, ואין אמר דלכתלה לבני' דכוון דבديיעבד טהור לכתלה נמי לא בעי, ותעללה לו טבילה אבל ביה ומרקא בעקרים וחייבת מצות נינהו, הלכך לכתלה ליעבד עכ"ל וכונתם מבוארת דעא"ג בטבילה טמאים נמי מצוה היא דהרי טבילה בזמןנה מצוה וمبرכין עליה, אבל עיקרה אתה לטהר ומש"ה בבייס"ת אם נאמר דמ"מ אכן מצוה לכתלה שיבא מים גם בבייס"ת, הרי יהי' זאת מצוה בפני עצמה, גם בלי' תכליותה לטהר לשם מצוה תקרא. וכך כל שהשיג תכליות ונתהר בלי' ביאת מים בבייס"ת, ואם דאיכא מצוה בהמי' הטעמה מטומאתו, המשא'ב' הטמא, וזה א"א דהאי ביאת מים יהי' כמו טהור הבא במים דין

פסקינו כוותי' אלא כרב דבר' ו' מקומות כשר אבל לגבי חלדה גם אין דרישין זאת, אך ר' ראה דחץ שחותן דהוא רק גל"מ בעלמא דשחט משמע בגלי ולא בחלדה, וכן משמע מותס' שם ל' ע"ב ד"ה החליד חלדה פסולה משום דברינו שחותנה מפורה. ובפרט עיקר פסול חלדה נראה דהוא מטעם דמסתמא לא מאי שחייב שפיר בלי דרשה או עיקור או שי"י' כשתווב הסcin תחת העור, וכיון שכתבו הראשונים גבי עיקור דבה"ג דבטיםנים עקרים לא מאי שחותן בלי פסול ה"ג בחלדה י"ל כן וקצת ראי' יש להז מהה דלא נשנה בשום משנה האי פסול חלדה רק דרך אגב הזיכרו לפולגותת ר' ישוב ור' ע"ד ל"ב ע"א ושם כתני בזה": שחותן את השות ופסק את הגרגרת וכו' או שהחליד הסcin תחת השני ופסקו. והנה פסק את הגרגרת דחלוקה ראשונה היינו עיקור וכפרש"י שם אבל האי ופסקו דחלוקה זו דהחליד את הסcin תחת השני ע"כ אין הכוונה דפסקו דרך דרשה או עיקור דא"כ הינו רישא ולמה לי החליד א"ו דחיא ופסקו בשחיטה קאמר ומלהטה למעלה וא"כ למה נקט לישנא דמשתמע דפסק בדרשה או עיקור אי לאו להשמעינו דפסול חלדה הוא מטעמא דמסתמא א"א שלא ידרוס או עיקור או ישחה. ועיין במה שכתבתី בהז במשנה דף ל"ב ע"א. ושיהי' נמי נתמעט מושחת דומיא דחץ בעינן הר' שמא להז בשת עפעמים ואם נצטרך הולכה לשיהי' הוא על שיעור שהי' ולkolא דלא תימא דאפילו שהי' מועtot, כל דחו פסולת, ואל תשיבנו אדם מץ שחותן שמעין דודומיא דחץ בעינן הר' שמא להז שהי' כל אין זאת קושי' דא"כ תקשה נילוף דומיא דחץ אין בו אלא הולכה דשחיטה פסולה בהולכה והבהאה דאיינו דומיא דחץ, אלא דכל כי הני קושיות לפק' כאשר כתבתី לך כמה פעמים דלulos לא דרשו ח"ל כסומה בארכובה, רק מה שמתobar להם וראוי להנגיש בקרא. וכן בשחיטה מסתבר להם, דעתינו שחיתה הוא הכרות סימני הצואר לא ע"י דרשה ועיקור שהוא זירות יתרה להמיתה מהר, וגם לא להיפך להשות בתחיכה זו יותר מדי, ע"י' ישחה בין סימן לסימן, דניהם דבלי הפסקת השחיטה מצי מוליך ומביא כל הים כלו, אין זאת פרכא לטעם הנ"ל, דכל שאסור לו להפסיק כתבתី מהו לו להוליך ולהביא יותר מכפי הצrik. ועיין במה בתחיכה על המשנה נפלת סcin והגביה דף ל"ב ע"א. עכ"פ בהא סלקין דאפילו להני ג' הגרמה שהי' וחלדה לא בעינן הללמ"ס. ע"כ איך פשיטה לי' לש"ס לאמר דכל הני ה' הלכות שחיתה גمراה הנה, עד שמנוכיה מהו דשחיטה מן הצואר נמי גمراה.

אבל כאשר תדקוק בפרש"י لكمן דף ט"ז ע"א ד"ה כלחו תניניא תראה דרש"י ז"ל בעצמו הדר ב' ממה שכתב בראש השוחט, וכבר כתוב השטמ"ק בב"ק, דרש"י ז"ל היה כתוב כמה מהודרות בפירושו על הש"ס, ואירע כמה פעמים דבמ"א נשר פירושו של מהד"ק ובמקומות אחר תקנו דהדר ב' מנוי, וכן גם בעינן זה דכאן הביא רשי"ז ז"ל על דרשה משנה דף ל' ע"א, דשחט והתייז את הראש בב"א שלא הוליך והביא. ופלא דהרי שמא קתני דשחיתנו כשרה, אלא דתלאו באם יש כמלה צואר בסcin אשר מזה מצין לדיק שאותה בפחות מהו שחיתתו פסולה ולמה לא הביא משנה ל' ע"א דפליגי ר' ישוב ור' ע' בשחט את השות ופסק את הנגרת דהינו עיקור ולמה מניה משנה דלעיל דף ט"ז ש"ב דשם קתני עיקר דין דעיקור, דבכל שוחטין חז' מגול קציר והמגירה מפני שהן חונקי - אלא ודאי דרש"י ז"ל השמייט הני משום דשם המذובר מכלו בדרשה או בעיקור דהתיז את הראש בב"א כלו בדרשה, ושחט במגול קציר ומגירה כלו בעיקור ואין זה בכל הלכות שחיתה דהרי זה נוחר ומעקר, ומקרה מלא דבר הכתוב ושחט ולא וدرس ולא

בשחיטה דידענן, מתיקון נחרה שעדי עתה. וזה ראי' נפלאת לדברינו. ולפי"ז כל זאת לר"ע דנחרה הייתה מכשורת במדבר אבל ר' ישמעהל דס"ל דמעולם רק שחיטה הייתה מורתת המכשורת אין בשחיטה מצוה רק תיקון כמו בטבילה ואין בה לכתלה ודיעבד וכל שרבו של סימן כשר בדיעבד ה"ה דלא עבי לכתלה יותר מה"ית עכ"פ.

ולפסק הלכה חששו הפסוקים לכל השיטות ופסק המחבר ריש סימן כ"א כרמב"ם דשחיטה המעלוה שישוחט שניהם בין בבחמה ובין בעוף ומ"מ פסק נמי קר' הוועי' בסימן כ"ג ס"ד דהשוחט בסcin שאינו חד ונתעכט בשיעור שהי' בשחיטות מעוט האחרון של סימן הראשון הרי זו פסולה. ומתה הדרישה מובא בט"ז ר"ס כ"א דלמה מתייר הטור לכתלה לשוחט בסcin שאינו חד כיון דפסק כרמב"ם דלכתלה גם בעוף בעין שני סימנים מה"ת עי"ש מה שנדחק הט"ז. ובמחכ"ת של הניגאנים כאן לא חשו ללחמים, דלפי דעתם היה להם להקשות יותר דאפילו בדיעבד פסול גם בעוף דהיכן מצוי שהי' לכתלה ולא בדיעבד, דאם צרכין לשוחט לכתלה גם בעוף שני סימנים ממילא אית בי שהי' גם בדיעבד לפסול, וכך לרש"י בשחה ממש במעטות בתרא כיוון שאין צורך בדיעבד. לכתלה לשוחט כל הסימן שוב אית בי שהי' לפסול אף בדיעבד. אבל לкосייניס אין שום התחלתה כלל כפי מה שבארנו דהני שיטות כל הסימנים גם יחד לדעת הרמב"ם דבעין מיה"ת לכתלה כולם לחומרה אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דבסcin שאין חד בעוף כשר לד"ה, דאי לרבmb"ם דבמי' שחיתות שני סימנים, אין כאן שהי' ואי להר"ר הוועי' דפסול בשחי' כה'יו' מושום דהווה בחותך ביד וברגל, ע"כ דלא עבי לכתלה כל הסימן ולא שנים בעוף אלא מפרש הולכה דעל השות ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בבחמה הוא השיעור דלכתלה ודוו"ק.

עיקר ה' פסולי שחיטה

שגור בפי בעלי התלמוד חמשה הלכות שחיטה שהי' וכו' וקראים הלכות מושום דהינו ומשך מבואר בגמרה, ומש"כ רשי"י כגון שהי' וכו' מנ"ל אלא גمرا ה"ג גمرا. אלא דרש"י ז"ל כתוב שם דכלחו הללמ"ס לאו דוקא דיש מהן שכתבו, כגון דרשת דהוא נתמעט דהינו ומשך מבואר בגמרה, ומש"כ רשי"י כגן מושום דעיקור שהוא בסcin פגום לדעת רשי"ז ז"ל נמי כתיב כמו דרשת דממעט נמי מושחת ולא קורע וכאשר תנן במשנה דלקמן דף ט"ז ע"ב דבכל שוחטין חז' מגול קציר והמגירה וכו' מפני שהן חונקים, ופרש"י ז"ל שאין חותcin אלא קורעין מפני הפגימות. ויש לתמונה טובא אם תרתי מהם מפורשים בקרא איך כללים יחד בהלכות שחיטה לומר שהם רק מהלכה, הלא ש נפקותא רבתא זה אס הוא תושב"כ או תושבע"פ וכאשר תראה לפניו. אלא דאני אומר שאם תדקדק תראה דכלוחו כתיבי ולא עיין שום הלכה אפילו על אחת מהן. דהנה הגרמה הר' שחת שלא במקום שחיטה וחותך בידו או ברגלו הוה וכיון דאן ידיעין דשחיתת סימני הצואר בעין וכמש"כ הרמב"ן ז"ל עה"ת דושחט ממשמעתו בלשח"ק כריטת סימני הצואר, ועד כמה הוה ושת וקנה. זאת לפניו מליקה דארסה תורה ממול עורף ולא עורף, ולעומת מול עורף בצד או מקום השחיטה עי"ז בחדושנו שם י"ט ע"ב ודף כ' עי"ש. ושיהי' וחלדה שניים יש להם סמק בושחת כאשר נרא מה דקאמר ר"ל لكمן דף ל' ע"מ מניין לשחיטה שהיא מפורה, ונאמר חץ שחיטות לשונה, ופסול בשחיטה בב' וכו' מקומות. ואני לא

פתחה

נבלה לטמא כי ההלכה גופה לא לעניין טומאה נאמר, ולאו דנבלה אצטראיך לנוחר ומעקר דיליכא שחיטה כלל - אלא אפילו לר"ע לדידי" אתא קרא דזוחבת כאשר צויתיך לאמר שנצטויה משה על הל"ש, כמו שאמר רבינו אליבא דר"ע (עיי' היטב בעיקר אי') הרי לפלא ייחשב שרבי האזכיר בהאי הלהקה דכתאר צויתיך על השות ועל הקנה ורוב א' בעוף ורוב ב' בבהמה, והשמיט מכל וכל הני הלהכות שחיטה של שהי' וכו'. ורק"י ז"ל בגמרה שם ובפירושו עה"ת הרגשizia בזה וכותב דלאו דוקא אלא דעתו על הלהכות שחיטה וכן הרמב"ס ז"ל בפ"א כתוב דכל דין שחיטה נאמרו למשה ע"פ ונסמכו אקרוא דזוחבת כאשר צויתיך, אבל מי לא יודה דברי בבריתא זהה לי' להזכיר עכ"פ בפירוש ובפרט דמה דמצחיר ושת קנה ושיעורן בבהמה ובעוף אין זה הלהכות שחיטה, שכן בנחירה נמי בעין ושת קנה ומסתמא ב' בבהמה דנפש חיותא ואחד בעוף דזוטר חיota כמש"כ רשיי ותוס' כמה פעמים במש' ז' דגמ' נחירה בסוגים בעין - אלא דבר כתבנו בעיקר ב' דל"ע בין שחיטה ובין בנחירה היה סגי במדבר בסימן אחד בין בבהמה ובין בעוף, דהרי בmittah תלייא מלטא, דהינו אייה. ולכן שפיר קרי לחו' לכולן הלהכות שחיטה דרך מהלכה אנו יודעים דמעקבבים השחיטה.

אליא דלפ"ז נצمح לנו קושי' חזקה עד מאי והוא, דהרי כלל גדול הוא בידינו דכל הלהקה דלא אתה לפרש ר"ל דבלעד מתפרש הקרא אין לה אלא די דברי ספרים שאין לוין עליה, ומכ"ש שלא נאמר דהני פסולי שחיטה יהיו פסולין שחיטה כ"כ עד שתעשה נבלה והלא קרא דזוחbat שפיר מתפרש מעצמו כנ"ל ואתא הלהקה רק להוציא איסור, דאפיין פסול במקצת השחיטה פסולת א"כ מלכות וטומאת נבלה מנ"ל. והפרמי' ז' בفتיחה לה"ש נתעורר לחקר על שאר הלהכות שחיטה חז' מדרצה (ופלא דשכח עיקור דהוא ג"כ מפורש בקרוא) אם יש להם די תורה לעיין ספקן וכדומה שהוא מתקן תוספ' מהלכ' שלא ידענו מקרא, אלא בدرس ועקר כלו או רובו כ"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונטקיים הרא דאיתא הלהקה לפרש הרא - ותורי תיהא קחצינא הכא - חדא דגמ' על דרשה ועיקור יש לחקר והידנו בدرس ועקר במקצת הסימנים כנ"ל, זאת הוה תוספ' מהלכ' שלא ידענו מקרא, אלא בدرس ועקר כלו וدل האי מקצת דרשה או עיקור, ולולוי הלהקה גם מעשה טרפות ליכא, דא"ט לחצ'י חיות בלי האי הלהקה דר' ישב באשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין לאמר דעתך הלהקה לפרש הרא כיון דהקרה מותפרש מלאיו. ומה שמשמעותם ז"ל, "והאוכל מבהמה ששחה או החיליך וכדומה לוקה מה"ת דהני אגמרי" רחמנא למשה שזהן שנאמר ל"ת כל נבלה הכנ הוא" ע"כ ודאי הלאו דלי"ת כל נבלה הכתוב במ"ת בפ' ראה לאחר שנאסרה הנחירה על נוחר ומעקר נאמר, דחויתר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשער נחירה בלאו, וכאשר הארכנו בזה לעיל בעicker א'. אבל לא אמר דכולל גם פסולי שחיטה במקצת סוגים מניין לנו.

ויתר תימה דלמאן אמר הפרמ"ג דלהבות שחיטה דהינו ה' דברים הפסלים שחיטה נאמרו לפרש הרא דבון לר"ש ובין לר"ע א"א אמר כך, דלפי' ישמעאל דלא אתה קרא דזוחבת על מצות שחיטה כלל רק מושחת כתיב בקדשים נדע גם בחולין ומחייב היקש זאת תורה בהמה והעוף ואשר צויתיך קאי אקוושים הכל כמו שבירנו בעicker א', לא מצינו שום הלהקה על האי ושות, כי הכל יlf' מקראי, דב' בבהמה וא' בעוף מבואר בראש השוחט וכל הסוגי' שם אליבא דרי"ש אזלא, ולידי' וכי אין לשום הלהקה סמך בקרוא דזוחבת רק הלהקה בעלמא נינהו, כי אין לשום הלהקה שיטות בחינה וועו, ופשיטת דין לוין על הלהקה כזו ומכ"ש דין לאמר דזהו

אבל הט אנק' ושמע דברי אמת המאים עני חכמים ומגלים סוד הטעוס בעין גדל הלהה. והוא דבר כתבנו דכל הני הלהכות שחיטה כתובים דזוחbat ממעט דרשה ועיקר וגם שהי' דזוחבת משמע ומשך ולא ודרס ולא ועיקר וגם בפעם אחת ולא בהפסקה. וכן ממעט חז' לסוגים דהינו הגמורה, דאנו הכרת סמני הצואר מול עורך בעין. וחולדה כבר מلتיא אמרה מושום דמסתמא עלול לקלקל אם לא יהיה הסיכון מגולה והוא עיין עיקור של בה"ג שכתבו ז"ל דעתמא פסול מושום דלא מציז שיט שפיר. ואם תרצה גס חלדה ממעוות כמו שהי' דזומני' דחץ בעין שהוא בגלי ובע"א, ודרך הלהקה ולא דרך דרשה ועיקור. וא"כ אין לנו צורך לשום הלהקה לידע אלו, אלא דלולי הלהקה לא הינו פסולים שחיטה אלא בכולו או רובו בדרשה וכו', וכן בשהי' בשוחט בהפסקות הרבה עד שלא נשחט רובו בפעם אחת, אבל בעשה כל הני במעט הטעוס באופן דאייכא כאן רוב סוגים שחוטים שפיר דתהי שחיטה נפסקת מעצמו ומהיקשא ידעין שיעורי שחיטת בחינה ולא ידענו מקרא. ולא מבעי דלא הוה ידען דהשחיטה נפסקת בכך והוא כנחד וחנן,

רזה לכלול גם פסול בשחיטה המוחדשת, דהיינו שני סימנים, וליג' אסבירך דר"ע לאמור לכל שנתהדרת ההלכה דברינו שני סימנים בבהמה, שוב כל שלא עשה גם סימן השני בהקשר שחיתה, נפסקת בשחיטה מקרי ונבלה הוה כמו נהירה. כך הוא שיטו של ר"ל אבל ריו"ח דהוא בר פלוגתי בכ"מ, גם כאן דעת אחרת עמו. והוא דלית לי' סברת ר"ל דבנחתת רוב הקנה, דרייה כמוון דמנחא בדיקולא דמייא, ולאו דוקא רוב אלא גם בכל הקנה לית לי' סברא זו, ולאו דוקא הריה אלא אפילו הקנה עצמו אינו כמוון דמנחא בדיקולא, כאשר הוכחות זאת באורך בסוגי' שם. ומהאי טעונה מצי סבור דכתוצאה בעין כל הסימנים בשחיטה, ורק אידייעבד סגי ברוב, והוא מן התורה, בכך מתפרשת ההלכה על הקנה ועל הושט ר"ל כולם, ועל רוב אחד ורוב ב' הוא האידייעבד. וכיון דאייא תורה שחיתה על כל הסימן, שוב אי אפשר לאמר דמקצת בפיסול מפסיד שחיתה מסוים דליקא רובא, דהא שפיר מצטרף מיעוט בתרא לרובה. ופשיטה דבמדבר לא נפסל בקרבן בשליל מקצת נהירה שהיתה אז הקשר בחולין, אלא גם עתה אין בו ממשום מעשה טרופות כמו שביארנו לעיל, ורק בסימן אחד בפיסול אית' מי' משוס מעשה טרופות, עתה מאחר שהנהירה נאסרה, ואפילו נהר השני לבסוף או לא נהר כלל, אלא המתין לה עד שמתה תוך מעל"ע, מ"מ אסורה באכילה מצד שנתהדרת ההלכה דעתה בעין עכ"פ רוב ב' בבהמה להכשיר, אבל מיד' טומאה נתהר. ולפי"ז ר"ע קודם זהרה היה סובר דסמן בפיסול לגמרי הוה טרפה, ופיסול במקצת אפילו בשני סימנים קשר מה"ת לנגרי, משום דס"ל לכל מה שנתהדר עתה עי' איסור נהירה ושיעור שחיתה שני סימנים הוא, דנהירה גמורה נאסרה בלאו דל"ת כל נבלה, ונחרה בסימן אחד נאסרה רק באכילה, כי מה שהיה קשר בקדשים במדבר לא מazi להיות עתה נבלה. וממילא פיסול במקצת הסימן אין כאן מקום כלל לאסור מה"ת אם לא שנאמר יש טרופות לחזיות אז היה מקום לאסור בשוט מקצת פיטול, אבל מהיכי תיתני לאמר כן בלי הכרת. עד שהחיזרו ר' ישקב עי' הכלל שקיבל מר' יהושע, והוא דנהירה במקצת הסימן גם במדבר היה פיסול שחיתה בקדשים, ולא משום טרופות, אלא משום דא"א לנחרה שתעשה שחיתה, ור"ל לכל מעשה טרופות בסימנים נהירה הוה, דמ"ש נקובת השוט מן פיסוקת הגרגורת, דכוין דנחרה בחד סימן סג'י, ה"ה דנקה"ו נהירה מקרי, דהא לא בעין ומשך בנחרה כמו בשחיטה, כי היכי דנאמר דנקב לא מקרי נהירה, לכל מעשה טרופות בסימנים נהירה מקרי, והאי קבלה דר' יהושע לאו מזבחת כאשר צויתיך נצמחה, רק היא ישגה יותר ומרקא דושחתת את בן הבקר דנאמר למצוה בקדשים, גם איז היחה נהירה פוסלת ר"ל לכל שנחרה במעשה טרופות בסימנים tuo לא מתחרשת בשחיטה, דאין נהירה נעשית שחיטה, כך היתה מתפרשת מצות וחתט בקדשים בתושבע"פ. אמרו מעתה דעתה שנכנסו לארץ ונצטו גם על שחיטת חולין ממילא הנהירה פוסلت את החיטה, כמו עד עתה בקדשים וכיוון דעתה בעין ב' סימנים בבהמה לשחיטה, ממילא דנס בסימן השני פוסلت הנהירה את החיטה.

והוא הסוד הנadol אשר רק הרמב"ם ז"ל היה מישגו במה דס"ל נקח"ו הוה נבלה מחיים, והטעם בזה דכוין דנקב הושט הוה נהירה, ותו לא מazi להיות נשחות. דבג��ות נמי אין לנו טעם אחר, כי לולי זאת הוה מazi לשחות גם הגרגורת שלא במקום חתק, דלית כן כמוון דמנחא בדיקולא. וזה שורש הפלוגתא דרי' ור"ל, בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף. עי' בסוגי' בדברינו בארכיות דף כ"ט ע"ב. וכן רבידי דקምפרש הקרא דכאשר צויתיך נצטו מה' וכו' אליבא דר"ע, לא מazi אמר רק מה שנתהדר עתה מהליך'

אלא דגם איסורה בעלמא לא הוה ידעינו בפיסול מקצת הסימנים לא בושט ולא בקנה. בקנה לא אפילו היה דורס ועוקר בשליש האמצעי באופן דעת שנספק הרוב היה בدرسיה, דהרי תראה בהרים שליש האמצעי כשרה כדאמרינו לקמן יט ע"א וכן הלכתא ומטעם דכוין דהני ב' שלשים מצטרפין להיות שחיתה כשרה, לא מצטרף למעשה טרופות. אלא דשאני במקום שחיטה משלא במקומות שחיטה, כמו שכ' התוס' שם, אבל רק מטעם דהלהם"ס הוא דבמקצת שחיטה, פיסול בשחיטה, ואמרינו להיפך דאייא כאן פיסול בשחיטה, ואין כאן צירוף לשחיטה עי"ש בחדושים, הרי דלולי ההלכה דפסול במקצת השחיטה מקלקל את השחיטה גם טרופות לא היה במקצת הגרגרת אפילו בשליש אמצעי, ובושט נמי אי אין טרופות לח"ח והוא הסברא החיצונה וכבר שחת הקנה ואפי' התחיל לשחות בושט יש סברא למור דלא איכפת לו אי דורס ועוקר מקצת מן הושט בשעת שחיטה דכחדא מעשה קחشب. ומש"ה בעין ההלכה שמקצת הסימנים בפיסול מפסידות שחיטה.

אלא דהא מלטה דמאי דבעין ההלכה על פיסול במקצת הסימנים, ולול ההלכה אף כשר לאכילה הוה לאו ד"ה הו, כי הוא פלוגתא רבתא בין רווייח ור"ל لكمן דף ל"ב, וכמה פלוגותה שביניהם תלויות זהה. ולא אריך כאן בבאור כל הסוגי' דשם, ושאר הסוגיות המסתעפים וرك' הראשם כאן וממי שרוצה לבוא עד תוכן הדברים לאורך ורוחב ועומק העניינים עי' בחדושים בסוגי' שם, ובסוגי' דף כ"ט ע"ב דפלו אי ישנה לשחיטה מתחליה ועד סוף ובסוגי' דגמראת יט ע"א.

ותמצית היוצאה מכל הlein סוגיות דרי"ח ור"ל ישבו על מדוכה זו, ומה יופסל פיסול במקצת הסימנים כנ"ל, וס"ל לר"ל דעתו דהא מלטה הוא משום לכל שנספק רוב הסימן הוה כמוון דמנחא בדיקולא, ושיעור שחיטה באמת גם לכתולה אין אלא רוב סימנים וכדעת הר"ר אושע' שבתוס' שהבאתי בערך הקודם, לכל שוחץ יותר מרוב הוה כחוות ביד וברגל, וא"כ מי שדורס או עוקר אפילו רוק במקצת הסימן הרי ליכא רוב הסימן בשחיטה כי מיעוט בתרא לא ייחס שחיטה כלל רק רוב הראשון, ולכן אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רוק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוב בשחיטה. ולפי"ז שלא במקומות הפיסול יכול לשחות שחיטה הוגנת ואין אלא טרפה ורק במקומות השחיטה נפסדת שחיטתה דליקא רבו בשחיטה. ולפי דעת ר"ל הא מלטה אית ל"ר"ע גם קודם זהרה, דא"פ שהיה סובר דסימן אחד בשחיטה וסימן אחד בנחרה מוציא מיד' נבלה מ"מ היה מודה דב' סימנים רובן בשחיטה ורק מעוטם בפיסול או בעוף סימון אי' רובו בשחיטה ומעטו בפיסול דנבלה הוה, דוקא סימן אחד בנחרה וס' אחד במקצת שחיטה ס"ל דטהור מידי נבלה, משום דבמדבר היה מכשיר גם באכילה בקדשים, דכוין דבמיתה תלי' מלטה אפשר להיות בשחיטה אחר הנחרה, לכל זמן שלא מת לא עשתה הנחרה פועלתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אז כיוון דנהירה לא נאסרה, וא"כ גם עתה שנאסרה הנחרה אינה אלא כטרפה שחיטה, אבל בשחיט במקצת פיסול גם במדבר היה הקרבן נפסל, דהרי לא נתקיים ושות אף בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ"ל. ועיין בדף ל"ב בסוגי' שם כתבתי דבאמת גם זאת לכל שנחתת רוב הוה כמנחא בדיקולא ידעינו מהאי ההלכה לכל פיסול אפילו במקצת הסימן פוסל. ר' ישקב החיזרו עי' הכלל שקיבל מר' יהושע, לכל שנספסלה בשחיטה נבלה. ואע"ג דגם ר"ע ידע דפסול בשחיטה נבלה, אבל הוה סובר דזה לא נקרא פסול בשחיטה, משום דשייעור שני סימנים הלהקה מוחדשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ"ל, מ"מ ר' יהושע דאמר כלל

פתחה

הנקרה בשם „הלה למשה“ ומazel שיצא החבור לאור עולם, ניתוסף לי באזה תוספת מרובה, לכן אמרתי ליחד כאן בפתחת החבור על חולין, עיקר בפני עצמו להאי דין.

הנה בדיקת הסכין לשחיטה לא נזכר לא במשנה ולא בברייתא, ואדרבה תנע במתניתין ט"ו ע"ב, ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמנירה, ואי סתם סכין פסול לשחיטה איך מוציא דוקא אלו שהמה כל אומנותות עשוות פגימות על פניו כל החוד, כיון דגם בסתם סכין העשוי לחתוכ פסולה השחיטה. ומה שאמר בגמרה שם בעין מגירה שניינו, ע"כ אין הכוונה דבסכין בעין מגל קציר ומגירה שניינו, דהה לעומת מגל יד דרישא כתני, וכן כתני בהדי שניים ציפורן, אלא דהש"ס מזכיר דזוקא פגימה בעין מגירה בעין דפסול. ורק ממירמא דר' חסדא אמרה בתרא שמעין לארונה חיוב בדיקת הסכין. ואופן שמעוינו הוא נפלא מאד, באמרו מןין לבודיקת הסכין מהות שנאמר ושותם באזה, והוא קרא דכתיב בשאול המלך, והוא לחשות ע"ז דהאי דברי קבלה ולא דברי תורה הוא, ולא עוד אלא דעתך זה תוס' על דברי תורה, דבתרורה כתיב רק ושותט או זוחת ולא כתיב "באזה" ושאול הוסיף ושותטם "באזה" הרי דהתורה לא הקפידה על הסכין לבדוק לא בתקלה ולא בסוף, ורק שאול הקפיד מdadamer "באזה" ואיך אמר דבדיקת סכין הוא מה"ת, אבל לעומת זאת פריך פשיטא כיון דכי נקב טרפה, ומשיין בעי בדיקה לחכם אמרינו וכו', עד שלבסוף הסוגי מסיק דבאי בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל שלא בדק כן שחתטו פסולה וכן הלכתא. וכי לא ישוטום על המראה הנוראה הללו, דכמה רחוק האי דין בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא לעובא, מדינה דמתניתין דבכל שוחטין חוץ מגל קציר והמנירה והשנים מפני שהם חונקין.

אבל עשה אונזן כאפרכסט ושמע איך יתפרשו המשנה והגמ' וмотוכם הרבה פסקי הרמב"ם ז"ל. כי רק הוא היחיד והמיחיד שבין הפסוקים אשר העמיק בשכלו האלקני, להבין דברי חכמים והוציא מדבריהם סلط נקי, בירור ההלכה האמותית. ואני העני יעתה הגיעו הרבה ונוראה, ובשבבי על מותמי ובהליך ביתוי, בחצריו וברחוב העיר, בשעת אכילתazon, ובדברי עם הבריות לא הסחתי דעתך מעוניינתי, עד שהגעתי עד תכליתו כפי קט שכלי, ונוראות האורות שנגלו לי מן השמים תלי"ת בכל מקום שמשכנתי נפשאי למוצא האמת באזכות אבותי הקדושים נ"ע וזה הוא ג"כ אחד מהענינים האלה. וזה החלו בעוז הנoston לעף כת.

הנה בין לרשי"ד דעיקור דהלכות שחיטה הוא שוחט בסכין פגום, ובין לבה"ג שלאמנה בהילש עיקור דסכין פגום, לשניהם סכין לא נזכר כלל. דלבה"ג כתבו התוס' דף ט' ע"א ד"ה כלחו דשותט בסכין פגומה איינו שוחט אלא חונק لكن לא מנאם בהלכות שחיטה, וכי חכם ויבין את זאת, דמ"ש מדרש דממעוט נמי מושחת ולא וודrus ומ"מ חשבם בין להילש. וגם לרשי"י נתמעט מגל קציר ומגירה מושחת ולא וחנק, וכגדתנו במתניתין משום דהן חונקין וכפרש"ז ז"ל שם דאי חותכין אלא קורעין, ולא נזכר פגימה כלל, ועיין בש"ת ק"ז בחת"ס י"ד סימן ט"ו שכותב שם בתוכן הדברים ז"ל: אטו פגימה נאמרו לממ"ס עיקור ושהיה נאמרו וכו'. וכיון דליך לא קרא ולא הלכה על סכין פגום, רק דבעין ושותט ולא וקורע ולא וודrus, לא הי' עולה על הדעת דنبي עיינן בדיקת סכין לעכב, דהרי כל שאינו מרגיש בשוחטונו שקרע רק שהליך והביא הסכין בili עכבות דבר, ושותט" קריין בי' ואין יוקרע" רק כשהרגיש שקרע או שנראה בתוך החתק איזו מקום שנקרע ולא נחתך. והרי הדבר מוכרח דיכין דזה נקרא,, ושותט" וזה,, ווקרא" ע"כ המעשים אינם שווים ונרגש או ניכר בין מעשה למעשה. ופלא תראה בלשון

שיטת חולין, והוא דבעין לכתה ב' סימנים שלמים ובודיענד סייג ברוב א' בעוף וברוב שנים בהמה דבר שלא היה נהוג עד עתה בקדשים, כי בקדשים בהמה הוא סגי בודיענד בסימן אחד, ובעווף לא היה נהוג שחיטה כל, אבל בפסולי שחיטה הוו בכול סימנים והו במקצתם, לא נתחדש עתה דבר, ודינם כמו שהיה במדבר בקדשים, ולכן לא האקרים רביכם כאן. וכל המשניות דמקילתן נשנו בר"ע קודם חזקה, ולכן באוא"ב וכשה"ד, לא פטר אלא בנוח ומיעך דלא שחתט כל, אבל בפסולי שחיטה במקצת הסימנים, דאין אלא חומרא דרבנן לפסול, לא להקל אמרו לפטור מכסי ואוא"ב, והשותט ונתנהלה בידו דקתני התם, היינו שמת עם גמר שחיטה ולא שנספהלה בשחיטה, ורק לאחר חזרה נשנה האי דין, ועיין בהז' במא שכתבתי שם בפ' אוא"ב ובפסקין הרמב"ס שם, דברים המכרים לפרש כן ותורה צמאונך.

ול' זאת אליבא דר"ע, דנחרה הייתה מכורת במדבר, והשחיטה הייתה מצוה תחלה בקדשים ואח"כ גם בחולין, אבל לר' ישמעאל דמעולם לא הייתה נחירה מכורת רק שחיטה, מAMILא דהשחיטה לאו מצוה היא רק תיקון לאו דנבללה, גם אינה מתרת מידי איסור אבמה"ח, רק בmittata תליא מלאה, כמו בנהירה לר"ע, ומAMILא דמאי היהת ב' סימנים וכדייף את ראשו מכרב הותז, ולא כל הסימנים וכאשר תראה דגס לכתלה לא בעין יותר מרוב, ולא כל הסימנים וכאשר תראה במסת מלשון הש"ס ריש השוחט דקאמר שם אי מה בהמה ברוב שנים הרי דנקט רק רוב שנים גם לכתלה, ואע"ג דמאת ראשו שכבר הותז יליפ, משום דגס רוב מקרי כבר הוחז. דע"כ לא אמר כן, דהרי בDAOHTITA א"א לחלק בין לכתלה לדיעבד, וכיון דמקובל אצלנו דרובו כמותו, ע"כ דהוא השיעור דכתלה דהא אין בשחיטה מכך רק הקשר ותיקון בעלמא. ולכן ישמעאל לא בעין שום קבלה או הלכה על פסולי שחיטה אפילו במקצת השחיטה, כמו שביארנו לר' אליבא דר"ע. ואפיו אם נאמר דלי"ש נמי לאו מקרא ידע שייעור ומקומות השחיטה אלא מהלכה, מ"מ לא מהלכה הנשענת על הקרא דזוחת כאשר צויתיך דהאי קרא לא אתה לצות מיד, אלא מהלכה המפרשת קרא דושחת את בן בבר כ' שם איכא ציו על השחיטה הוו בקדשים והו בחולין. ולידי' פשיט ההלכה דעל הוושט ועל הקנה היינו מקום השחיטה, ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בהמה היינו שייעור השחיטה לכתלה.

וראה עתה כי לרביב אליבא דר"ע דקסמן האי הלכה על הקרא דוחבתת כאשר צויתיך, א"א לפרשא בעל הוושט ועל הקנה היינו לציין מקום השחיטה אתה, דהרי מקום השחיטה כבר ידענו מושחת בקדשים וכונו דכתבנו, דלא אתה ההלכה על שאר הלכות שחיטה שכבר קבלו ע"כ במדבר בצוויו דושחת, ה"ה וכשי'ך דלא בעי עתה לציין מקום השחיטה דהוה וושט, אלא ע"כ דגה זאת על השיעור אתה דבעין לכתלה שני סימנים שלמים, הון בהמה והו בחוי ובעווף דעד עתה לא הייתה השחיטה נהוגה בחוי וועוף. ומהז ג"כ ראי לרמב"ס דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתלה, דאי בעוף סייג לכתלה בסימן אחד, מהו חידש עתה דבעין ב' סימנים ב' סימני שלים בבהמה לכתלה, דהרי כבר היה זאת כן בקדשים, אלא ודאי דקאי גם אוועף להצריך לכתלה ב' סמני' וודוק היטב כי הדברים אמורים ועמוקים תלי"ת.

עיקר ו' בדיקת הסכין לשחיטה

יחדתי עיקר מיוחד בבדיקה הסכין, מפני שהוא עניין סגור ומסוגר בש"ס ופוסקים, והוא מڪצע גדוול בדייני שחיטות כידוע, וכבר חברותי קונטרס מיוחד לבירור העניין הרם והנשא הללו,

עיפוי חדשני. ומעטה הרוי לפניך דחתם ודאי לא מפני כבודו של חכם קאמר, אלא אדם אירע דשתת שחייטה מוצמצמת בעי להראות ליחסם, כי בדיקה זו עי הבחנה יחירה והבנת הלב, דעתך קאמר להבדיל בין הטמא והטהורה, בין נשחת ח齊ו או רובו של הסימן, ועיין מש"כ בזה בפרק אלו טרופות דף מד"ב. וזה דקמתרץ הש"ס על הקושי, דPsiטיא דכי נקב טרפה, ולמה לי בדיקת סcin, ואם ירצה להיות בטוח מעצמו יודע שעריך לבודוק סcinו, ומה חידש לנו ר'ח, ומתרץ דבביה ליחסם קאמר, ר'ל דחידש לנו הרבה, דלא תלי הדבר באם נקב או לא נקב, אלא בסcin, אם פגום או לא, אשר זה עי חכם לראותו. כי להרגיש בפוגימה דקה הנרגשת ואינו אוגרת דבוי הבנת הלב והבחנה יתרה, צrisk חכם. וע"ז פריך דהרי האי בדיקה ליחסם באמות אינה מעכבות, ואני בה אלא משומס כבודו של חכם, כדאמ"ר ר'י דלכתחלה יהי הסcin שלם מכל פגום, אבל בדיעבד לית לנו בה, כי כך היה דעת ר' יוחנן, וכאשר אבא ר, ע"ז משני דמדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, ר'ל לא תימא הדאי חיווב בדיקה על פוגימה דקה דבוי חכם הוא מדברי קבלה שהי' כן מאז, כי היכי דתקשה על ר'י דאמ' דאיו אלא סלסול בעלמא מפני כבודו של חכם זהה ליתא, אבל חומרא דרבנן הוא שהחמיירו החכמים אחר ר' יוחנן, וסמכותו אמקרא דושחתם בזה, אבל באמות מקדמתו דנא לא هي באזה פסול בפוגימה הנרגשת לחכם שאינה אוגרת ואיינה קורעת אלא לכתחה. כך הוא הפירוש האמתי לדעת הבה"ג כפי הבנת הגאון ר'ץ חיות, וכן דעת הרמב"ם ז"ל כדמותו הרבהה פסקי בעין זו וכאשר אבא.

דנהה כבר הרואתי בעקרים הקודמים, דל"ע קודם חזורה לא הי' בכל פסולי שחייטה דהינו בפסול במקצת הסמנים רק אסור מדברי סופרים שאין בו מלוקות ולא טומאת נבלות, וה"ה דספקם לכולא בשאר ספק דרבנן, ולכן המשנה דשנית אליבא דרא"ט קודם חזורה שפיר אמרה דבכל שוחטין חוץ מגול קציר והמגירה, ובבסטם סcin אין בו אלא ספק פגום אם שחת בוחניתה ודאי כשרה דניהם דרבנן ה"י פסול אם היה קורעת מקצת הוועט, אבל כל שלא הריגש שום עכבות דבר בשעת שחייטה וגם לא ראה במקומות החתק שום היכר קריעה שפיר דמי ע"ג דיש פגימה בסcin, וממש"כ דלא דקדקו על פוגימה כ"ש שאינה אוגרת ואפי' לכתחה לשחותו בו, ולכן אין כאן מkos תימא שלא נזכר בשום משנה או בריאות בדיקת הסcin ו גם פסול פגימת הסcin אלא השוחט במגירה שאין בה שוחט אלא חונק, והוא ניכר בכולה מעשה, כי כן הוא עיקר מה"ת ואם ה"י פגום במקומות אחד והרגיש או ניכר שמייעוט הוועט נקרו ה"י פסול פגימת הסcin אם לא ATA ההלכה על פיסול במקצת הסימנים, והאי והודה לו ר"ע כ"בachi נתודע, כי לא בלבד הרובה משניות נשנו כר"ע קודם חזורה, אלא דהאי ברייתא דרבנן, דכאשר צויתיך דמלמד שנצטווה משה וכו', ג"כ נשנית כר"ע קודם חזורה, כמו שביארנו במקומו בעקרים דלעיל, דמה"ט לא הזכיר רבינו חמי חמישה הל"ש, והוא זה פלא כי מתווך הסוגי' במקומה لكمן ל"ב ע"ב מוכח דגם אמוראי קדמאי עדיין לא ידע מהאי חזורה דהדר ב"י ר"ע, או לא קבלוה דמסדר שם התריצים על האי ורמנחו אלו טרופות וכו' תחליה תירוץו של רבא, תירוץ אחד שנדחה ואח"כ הדר ב"י רבא ואמר אלו אסורתו קתני, ואח"כ מביא תירוץ מר"ל, דאמר כאן ששחת במקומות חתק וכו' וודחאוומי אר"ל הכי, והא אר"ל וכו', ואח"כ מסיק אלא אר"ח בר' אבא אר"י, כאן קודם חזורה וכו', וכי לא ישנותם, אי בבית מדרשו של ר'י ור'ל ה"י מקשין האי סתרית המשניות מן והודה לו ר"ע על משנה דalgo טרופות נקיה"ו ופסח"ג, ה"י לבעל מסדר הש"ס מוצמצמת דצrisk ביקור להבחן אם הוא מכחZA או רובה ובדיקה צזו עי חכם, ולעולם אסימנים קאי ופירוש זה מוכחה

הש"ס דפרק PSIטיא, כיון דכי נקב טרפה, ולא קאמר כיון דכי פגום טרפה, הרי PSIטיא הסcin לא נאסר כלל בהלכה. ובלב אר"י נתעורר על דקדוק עצום הלאה. אבל עיון בהගות הגאון ר'צ"ה חיוט ז"ל שכתב ז"ל. נגרא PSIטיא כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עיון ש"ז סימן יט סק"ד מה שתפס על הדרישה שכטב בטעם בדיקת הסcin משומס דכתיב ושחתתם בה, ודחה הש"ז מכאן, דאמרין דעתך לא צrisk קרא, רק על בדיקה ליחסם מורה הקרא ע"י, ונעלם במוחך"ת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפשיות לשון ר'ח, מנין לבודיקת הסcin מהו"ת שנامر ושותם בה, משמע דלא הי' לפני נירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא הייתור מסתבר), דה"ק בוגרמא, PSIטיא כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אמר, עכ"ל הגאון ז"ל. וכוונתו דמכח האי דקדוק דלא קאמר PSIטיא דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי קאמר PSIטיא דכי נקב טרפה, דה"יינו אם י:right שמנקב וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איזו קרע שאינו חלק, שמכח דשם לא נחתק רק נקרע דטרפה, ומילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתנקנו ז"ל ברכיה בשם ומלכות על השחיטה ודאי לצrisk לבדוק את סcinו תחליה, אבל בדורש מקרא לצrisk לבדוק הסcin מהכי תיתי וע"ז משני דבוי בדיקה ליחסם קאמרין. תירוץ זה לפי פירוש זה בקושית הש"ס צrisk ביאור כמובן, גם מה דפרק אח"כ, והא אר"י לא אמרו להראות סcinו אלא מפני כבודו של חכם, ומני מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא הוא, איינו מובן, כיון דאין בהראות סcin ליחסם אלא מפני כבודו של חכם, גם מדרבן אין כאן חיווב ואיך קאמר ר'ח מנין לבודיקת סcin וכו',adam בדיקה ליחסם קאמר דאיו אלא מפני כבודו של חכם, לא שייך לשאל מניין, וגם לא לסמכו על הקרא. וע"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מורי' וכו' לא ידע דמדברי קבלה לא ילפינו דינימ' חדשים, עיון בב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה ATIיא גיזה ודוק. אבל יוזעה דעת הרמב"ם ז"ל דס"ל דמשום לתא דאייסורה נגעו בי, ולא משומס כבודו של חכם ז"ל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק הסcin שלו ששחתה בה לפני חכם וכו' מנדין אותו לפי שיסmock על עצמו פעם אחרית ותהי' פגומה וישחט בה וכו' עכ"ל. והרבה דיו נשפה לישוב דעת הרמב"ם ולהשווותה עם הגמורא דכאן עיון לח"מ שם ובפלתי ויתר אחרים, ובמחק"ת העלו חספה בידם. אבל האמת יורה דרכו, דהנה הא דבעין הוראת סcin ליחסם, או שיבדק לטבח קמי' תכם כלשון הרמב"ם, הוא משומס דגמ' פגימה דקה שאין בכתה לעוקר נמי פסולת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת אקרא דשאול דושחתם בזה, דלא די בשחתתם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרע, אלא דבעין גם "בזה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצקי קרע או לא, דכל שהסcin נקרה פגום, פסול השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגמה צזו, צrisk הבנת הלב וטורח יתירא לבן צrisk חכם או קמי' חכם, שלא סמכינן בה על סטם טבח דלא ידקדק קרוא' בבדיקה. ולא מפני כבודו של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר'ש אומר אם שהה ביקור מפרש הרמב"ם ז"ל בפיהם"ש, דה"יינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ט' ע"א קאמר בוגרמא, מי לאו כדי ביקור סימנים, ואיך ראי' לטבח צrisk לבודוק בסימנים לאחר שחיטה וקامر אבוי לא, היכי אמר ר'י צrisk ביקור חכם, ופרש ז"ל לבודוק הסcin להראות ליחסם. אבל אני כתבתי שם דהרמב"ם ז"ל ה"י מפרש דברי אבוי הכי, לא בדעתם שחיטה אפשר דלא עי' שום בדיקת סימנים, דיכול לסמוך דמסתמא שחית שפיר, אבל בשחת שחיטה אסימנים קאי ופירוש זה מוכחה או רובה ובדיקה צזו עי חכם, ולעולם אסימנים קאי ופירוש זה מוכחה

פתחה

מקום חתק לשלא במקום חתק וכאשר נדחה, דמנהני תרי ממרות א"א להמציא תירוץ זה כנ"ל, אמר רח"א תירץ אליבא דר"י, ואמרו בשמו כאלו היהת נתקשה קושי ז' ובית מדרשו של ר"י, אבל באמות זה אינו אלא דרב"א המציא תירוץ זה מתוך דברי ר"י המחולק עם ר"ל, בהא דמקום חתק ושלא במקום חתק, וא"כ בימי ר"י עדין לא נתקבל עכ"פ חורת ר"ע, וממילא דכל פסולי שחיתיה במקצת הסימנים אינם לכל היוטר אלא מדרבן אסורים, וכן שפיר אמר ר"י דלהראות סכינו לחכם, שהוא על פגימה דקה הנרגשת ואינה אונגרת, דין בה אלא מפני כבודו של חכם, אבל לאחר אשר אמרו אי בתראי קבלו חורת ר"ע, וקבעו כמסמרות נטועים דכל פיסול במקצת השחיתה בגללה כנחרה ממש, שב החמיירו ב厖מה אפילו אינה אוגרת פסולת מדרבן אף בדייבד, כי סמכו אקרא דושחתתם בזה לפסול סכין פגם, אפילו אין בכך האי פגימה ליקרע כלל. ולהאי פגימה כדי להרגיש בעי חכם מדינא כאשר ביארתי כל זאת בארוכה במקומה ומילאשוב הוה הוראת הסכין לחכם עיקר הדין ומשום ליתא דאייסורא, ועל חנס טרח הפלתי זל לישב דעת הרמב"ם ולומר דמאחר דתנוין חז"ל להראות סכינו לחכם מפני ביו"ט, שהוא שועבר לדורותיו של ר' יוסה האי עבירה לשטן לו, שיбурור על ה厖מה בבלי דעת, כי בפרטאות אלו, א"א ליישב חומר עצום זה, אלא אפילו היינו רוצים לקבל התהכנות הלו לאמת, הרי הוא נפרק ממה שנותן הרמב"ם טעם, שאין מראן סכין לחכם ביו"ט, שהוא ימצאה פגום ויחזינה במשמעות שלה, עיין עוד ל�מן בהז, ולפי תירץ של הפלתי, למה ניחוש כאן מאחר שעשה כתיקון חכמים להראות הסכין לחכם, ומה בין בדיקה שבודק לעצמו בביטו, לבדיקה שבדק בפני החכם, וע"כ המכין לו סכין בדוק בעי"ט כמובן, והוא תשובה נצחית לדבריו אלא ודאי ברור כמשמעותו, לדעתו הרמב"ם, איכא חשש בדיקה בינו לבין עצמו יהי בהעbara בעלימא, ומהני רק על פגימה האוגרת, והוא עתה אחר חורת ר"ע חש פסול דאוריתית שאם יקרע משחו בשוט, ובדיקה לפני חכם תהי על פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, שהיא פסולת עכ"פ מדרבן אחר סמכו אקרא דושחתתם בזה דבעינן סכין שלם שאינה פגום כלל, והוא חומרא שעדיין לא נהגו בה בימי ר' יוחנן כנ"ל וזה ברור. בס"ד, עיין בחודשנו דף ג' ע"ב ד"ה גמור' אבי לא אמר קר"א, ותמצוא עוגן.

ועל"י הדברים האלה ב亞ת הישיות בסוגי' דשם, והמה שיטת הרשב"א והרא"ש והטור בעדעת הר"י' מצד אחד, ושיטת הראה והרמב"ם זל' שהמה איזל בחד שיטה מצד שני, ודלא כב"י דסובר דהרמב"ם כרשב"א, כי זה ליתא דהרי הרשב"א פסק מהני אמוראי דחלקו אר"ח, ורמב"ם ורא"ה זל' פסקו כר"ח, דחירות הצפורה דהינו הרשות הצפורה פסול בסכין, אפילו אינה אוגרת כלל, אלא דזה מדרבן גזרו חז"ל על סכין פגום ע"ג דין בכחו לעקרור הסימנים כולם, וממילא דוגם במקצת הסימנים נבלה מה"ת הוה עיי"ש בארכיות ולא הראשונים כאן רק הני פסקי הרמב"ם זל' המיעדים כולם עדות המכונת ע"ז דוגמיה כ"ש אינה פסולת אלא מדרבן.

א') הרמב"ם בפ"א הט"ו וט"ז כתוב ז"ל. היה התלם הזה מרוח אחת לא ישחות בה ואם שחתך דרך שאין ה厖מה נכרת בה שחיתתו כשרה. כיצד שבדק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגם, בפסק הלאה נלאו כל אנשי חיל לממצא ידים ורגליםם, דהרא"ש ז"ל תמה כיון שה厖מה זקופה מצד אחד, אך אפשר שלא תרגיש אצבעו כשהוא יורדת לתוכה, והמעי"ט הלייז بعد הרמב"ם לאמור אחד מבני דורו, רצה להעמיס תירוץ משום ר"ל מחלוקת בין

תירוצו של רבא אמרו באברה, כדרכו בכל הש"ס, ולא עוד אלא דהש"ס מודה דר"ל מעולם לא הי מתרץ קושי ז', דהרי אר"ל שחתך את הקנה ואח"כ נקבה הריה וכו' ועיין בראש"ש שכ' ולא ידעין הי אחرونיתא ואיזלן לחומרא, ועיין בהגנות מהרש"ש שתמה ע"ז דהויל"ל דהדר ב' מחדא דכען זה לא מצין בש"ס, אבל כתוב דומה שאמר הש"ס, אלא ארחב"א אר"י, כאן קודם חרזה וכו', ר"ל בזה דמעולם לא הי ר"ל מתרץ כלום אלא ר"י הי מתרץ עי"ש,ומי לא יבין כי דבר זה העוד יותר דחוק מדברי הרא"ש, דמג"ל הש"ס הא, דר"ל מעולם לא תירץ כנ"ל, דלמה לא נדחה האי מימרא דשחתה הקנה ואח"כ נקבה הריה וכו', כמה האי מימרא דמתרכז בין מקום חתק לשלא במקומות חתק ובפרט מאחר דהאי אחרתה דנקבה הריה בין סימן ליתן כוותי, הרי מסתבר דלא אמרה כלל או דהדר בה וכחכתה, הון אמרת דכפי שכתב הרשב"א ז"ל דלגביה הקנה עצמו כ"ע מודים דווהCMDMB"ד, לא קsha זאת אבל אז יותר תמהו למה הביא כל האי מימרא לדחות תירוצו של ר"ל, דבלאי"ה הויל"ל, כיון דנספק הקנה, מהו לי מקום חתק ומה לי לשלא במקומות חתק, אם דבר זה פשוט כ"ב, עד שאנו אומרים דאפילו מאן דחולק אידיינא דנקבה הריה בין סימן, אבל בסימן עצמו מודה גם הא דר"י דכאן קודם חרזה וכו' לאו ר"י בעצמו אמרו אלא רחוב"א ממשמי', וגם זאת רק בלשון „אלא“ לאחר שדחה דר"ל לא תירץ מידוי ואם בביב"ד של ר"י נתקשה קושי זו דרומינחו וכו' ור"י מתרכזה כנ"ל, ודאי הי צרך להעמיד דבריו ברישא, ולא לסדרו לבסוף ובדرك אלא ארחב"א אר"י וכו', אבל עיין לקמן בחודשנו שפירשתי הסוגי' לדעתו הרמב"ם, כי ר"ל רצה למצוא טעם להאי הלכה דר' שבב, דאפילו שחתה הרוב בהקשר השחיטה, פסול מקצת בדרישה או בעיקר לעשותו נבלה וככולה נחרה, וכאמר משום דהאי מיעוט בפסול מצטרף להשמלת הרוב, דמיוטה בתרא לא מצי מצטרף להשלמים רובה בשחיטה, משום דכיוון דאייספק רובה הוה CMDMB"ד ותו לא איצטריך לשחות אפילו לכתחילה לא, וכשיטת ר' אוישיא בתוס' ל' ע"ב ד"ה החליד, וא"כ ע"כ שני המימרות אמרם ר"ל, כי תלויות זו בזו, כי רק מכח דס"ל דאחר פסיקות רוב הסימן הרובCMDMB"ד, מצי אמר האי טעונה של ההלכ', ומה מקצת הסימן בימיוטה קמא בפיסול פסולת את השחיטה, אבל זה לא מתרץ הקושי' מפסה"ג דקתיini נמי בין הטרופות דמה"ט גופא הוה לי ליחסוב לנבלה כיון CMDMB"ד, تو לא מצי שחותה הרי ע"כ דר"ל מעולם לא אמר מלתי כדי ליישב המשנה קר"ע לאחר שהוזה, אלא כדי ליתן טעם ל渴בלת ר' ישוב, וע"ז אמר אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חרזה כאן לאחר חרזה ומהנה לא זהה מקומה, הנה גס זאת אינס דברי ר' יוחנן, אלא ר' חייא בא"י למד תירוץ זה, ממה דר"י מחולק ה' עס ר"ל, על מה דאמר חלק במקומות חתק לשלא במקומות חתק בפסול במקצת הושט, דר"י לית ל' CMDMB"ד לא הריה ולא הסימן עצמו, ולכן ס"ל דלבכתלה בעין לשחותי הסימנים כולם, וממילא דוגם במקומות חתק מצטרף שפיר מיעוט בתרא להשלמים הרוב בשחיטה, אבל סובר בטמא דהאי הלכה, דכל שנעשה מעשה טרופות בסימנים ואפילו רק נקב בושט, הוה כנוריה, כי ס"ל ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, והה לנחרה מהילה ועד סוף, ומתני דאלו טרופות קר"ע ATI דלית ל' הלכה דר' שבב, זאת אמר ר"י ור"ח ב"א הוסיף מדיל"י דמיילא לאחר שבימיויי כבר נתקבל האי חרזה דהדר ב' ר"ע צ"ל דמשנה לא זהה מקומה כמו שהיתה שניי' קודם חרזה, אבל כמו דר"ל לא אמר תירוצו על קושי הש"ס מלאו טרופות, כן ר"י לא אמר בה מידוי, אלא הקושי' נתקשה בימי רבא, ורבא הי' המתרץ הראשון ואחריו אחד מבני דורו, רצה להעמיס תירוץ משום ר"ל דהיא מחלוקת בין

קציר עכ"פ נרגשות הפגימות גם בהולכה, והוא ל"י שוחט בסכין פגום דהוה נבלה מדרבנן, וכך לא מצי הרמב"ם מיתי האי דין. וראה איך הרחוכנו פירוש בוגרמא לדעת הרמב"ם ז"ל, ולא הוצרכנו לדוחק פרש"י ז"ל שמלחך בין פגימות דמגל קציר ובין האי דמסוכסת, כי כל דברי רשי"ז"ל וראשוניים זהה דוחק אחר דוחק כמו שבארנו שם בסוגי ודוק.

ב') הרמב"ם פ"ד הי"ד ז"ל: ישראל מומר לענירה מן העבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לבתולו וצריך ישראל כשר לבדוק את הסני ואח"כ יתננה למומר זה להשות בה מפני חזקתו שאינו טורח לבדוק, ואם הוא מומר לע"ז וכי הרי הוא עכ"ס ושותתו דקאמר לבודוק, ולבסוף פסול לעודות בעבירות מן העבירות של נבלה. הלכי ט"ז, מי שהוא פסול לעודות בעבירות מן העבירות של נבלה. הרוחה הרוי זה שוחט בין לו לבין עצמו, אם היה מומחה שאינו מניח דבר המותר ואוכל דבר אישור, שזו חזקה על כל ישראל ואפיו הרשעים שלהם, עכ"ל הזחוב והמוזוק שבעתים בכל מהלך בלא חסר יותר, ובכל זאת אין יוצא ואין בא בשתי הלוות אלו כאשר אבא רצה בזיה. א) אכן מחייב בבדיקה שכין ונוטן לו לכל מומר אפיו לעבירה קלה מנבלה דלא חדש על נבלה כלל, ורבא מרא דהאי שמעתה לא דיבר רק מומר אוכל נבלות, ולא מומר לשאר עבירות. ב') ולעומת האי חומרא שמחמיר בודק סכין ונוטן לו גם למומר לקל, מקל בפסול לעודות, דהינו באינו מומר ומוחזק בכך רק שעבר פעם אחת ואפיו אוכל נבלות, דחושת בינו לבין עצמו, אף בודק סכין ונוטן לו לא עבי, דכאן מדייק דרבא דוקא מומר קאצ'ר ולא חדש ע"י פעם אחת ואוכל נבלות דקאמר רבא אינו מדייק לאמר דזוקא נבלות ולא אישור אחר. ג') בוגרמא אמרו בטעמיא דהאי היתרוא דמוות לאכול משחיתות מומר ולא חיישין לקלקל בשחיטה דלא שבק היתרוא ואכל אישורו, ומ"מ בדיקת סני ונוטן לו עבי, משום דמייטה לא טרחה. אבל הרמב"ם בחלוקת הראשונה במומר לא הזיכר האי טעמא, שלא שבק היתרוא, ובחלוקת השני"י דהינו בפסול לעודות דאיו אלח שוד, אשר לפי דעת הרמב"ם אפיו בחשוד לנבלות לא עבי בבדיקה סכין כתוב פיסול במקצת הסימנים, זהה גופי לא הוות רക פסול מדרבנן כמו שבארנו למעלה, לא גרו הולכה אותו הבא, והש"ס מתחלת לא ידע דמולחיק ולא הביא מיררי, لكن נתקשה מ"ש פגימה אחת מפניות הרבה דהרי גם פגימה אחת דקורע רק מקצת הסימן נמי פסולה החשית עכ"פ מדרבנן ועי' משני דכשהוליך ולא הביא דאי ליכא חש שנקרע באמת, אלא דראוי לגוזר הולכה אותו הבא, ולא גור רק בפgingיות רבות מגיל קציר, אבל לא בפgingימה אחת. אולם כל זאת קודם קיבל חזרת ר"ע אבל אחר שקבלו החזרה הרי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה קורעת פסולת השחיטה ומתמא מדרבנן, א"כ דיא בוגר מאכל דמתניתין נפל בבריא מכל וכל דהרי הני פgingיות עכ"פ שאינן קורען דרך הליכתן, אבל נרגשות המה וכל סכין שנפנס בהרגשה פסול את השחיטה וגם לעניין טומאה דלא חלקו ח"ל בגזרה זו כדי לחזקה ועשה כפסול בשחיטה דאויריתא. וכן לדידן יש לנו נדון חדש דמה דין סכין שיש בו פגימה הנרגשת בהבאה ולא בהולכת הצפורן. וזהו ודאי אין חילוק בין פגימות הרבה לפגימה אחת דביבוב'כ אין בהם כדי לעקוף לא בהלה ולא בהבאה ואין כאן רק דוחט בשכין פגום פגימות שאיןן אוגרות, וכיון דחיזין דפgingה האוגרת בholeה ולא בהבאה התירה הברייתא בשחיט בholeה בלא הבאה ה"ה לדידן דלא מקרי שחט בסני פגום כיון דיאינו מרגיש הפגימה בholeתו, וכן חיתותו כשרה, אבל בשחיט בהבאה שחיתתו פסולה ומדרבנן דפgingה הנרגשת ואינו אוגרת אין בה אלא פסול שחיתתו דרבנן. וה"ה אם הסכין מלא פגימות כלו דמ"ש, ודין דב"ה דחושת מגיל קגיא דורך הליכתו דטהורה מידיו טומאה ליתא לדידן כיון דמגיל

דכוותו דאי הפגימה קורעת בירידתו, אבל ודאי נרגשת להבודק, ומ"כ הרמב"ם ולא תרגיש הינו פגימה הקורעת.ומי הוא זה אשר יקבל דוחק גדול ונורא זה בלשון הרמב"ם ז"ל שהוא לשון ערומים. אבל חוץ מזה הלה קשה עליו לה'ם, דלמה לא מחק הרמב"ם בין פגימה אחת להרבה כמו שמחלק בוגרמא, ותרץ דס"ל להרמב"ם דכל שאינה נרגשת בהליךתו ה"ו מגיל קציר שב"ה מכשירין לקמן במשנה י"ח ע"א בשחת דרכ' המכשירין ולא לעניין אכילה הרי בוגרמא קאמר דרכ' לעניין טומאה המכשירין וטר"י סתמא בוגרמא תראה דרמב"ם לא הביא דין זה בהלכות אבה"ט, וע"כ ס"ל דלא קיימא מסקנא הכי, ודלא כפרש"י ז"ל שם, והגمرا ובריתא דהכא דקאמר דבחרבבה נידון כמגירה הכל כב"ש ודלא הحلכתא.

ויאמר נא המיעין וכי נחיא לי לרמב"ם לתלות בי' בוקי סרקי דברים שאסור לשומם, דברייתא ושקלא וטר"י סתמא בוגרמא אז לא אליבא דב"ש, במקום דכל דיל בידינו דב"ש במקום ב"ה אינו משנה, ולא עוד אלא דלא הביא דין דמתניתין דבמגיל קציר דורך הליכתו ב"ה המכשירין, וסמק על מה דהביא האי דין דמסוכסת דמדבר רק מפגימה אחת, ומזה נדע דאן חילוק בין אחת להרבה, עכ"פ דהבריתא מחלוקת הכי בפירוש, במה דאמורה סכין שיש בה פגימות הרבה תידון כמגירה,ומי הוא זה אשר יכול לסבול דוחקים אלו.

אבל לפי הצעתינו פסק הרמב"ם להזה מודוקדק ומכוון להלכה בלי שום דוחק דהאי משינה דב"ה וב"ש ג"כ אליבא דר"ע קודם חזרה נשנית וכן הבריתא דח"ר ולכן שם במשנה קתני במגיל קציר פגימותיה קורען מ"ז והוא שחט לצד השני באופן שידוע שלא נקרו הטעמים מ"מ גרו ח"ל לאסור באכילה אבל טומאה לא גזרו. וע"ז כתנו בבריתא דזה דוקא בפgingות הרבה דאיכא רוב בפסול אם שחט דרכ' הבאות והוה נבלה גמורה, וכן גרו בה גם בהליךתו או הבהה לעשותו כמגירה לאסור ל"ב"ה באכילה ולב"ש גם לטומאה כנבלה מדרבנן, אבל בפgingה אחת דין, וזה אלא פיסול במקצת הסימנים, זהה גופי לא הוות רקל פסול מדרבנן כמו שבארנו למעלה, לא גרו הולכה אותו הבא, והש"ס מתחלת לא ידע דמולחיק ולא הביא מיררי, لكن נתקשה מ"ש פגימה אחת מפניות הרבה דהרי גם פגימה אחת דקורע רק מקצת הסימן נמי פסולה החשית עכ"פ מדרבנן ועי' משני דכשהוליך ולא הביא דאי ליכא חש שנקרע באמת, אלא דראוי לגוזר הולכה אותו הבא, ולא גור רק בפgingיות רבות מגיל קציר, אבל לא בפgingימה אחת. אולם כל זאת קודם קיבל חזרת ר"ע אבל אחר שקבלו החזרה הרי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה קורעת פסולת השחיטה ומתמא מדרבנן, א"כ דיא בוגר מאכל דמתניתין נפל בבריא מכל וכל דהרי הני פגימות עכ"פ שאינן קורען דרך הליכתן, אבל נרגשות המה וכל סכין שנפנס בהרגשה פסול את השחיטה וגם לעניין טומאה דלא חלקו ח"ל בגזרה זו כדי לחזקה ועשה כפסול בשחיטה דאויריתא. וכן לדידן יש לנו נדון חדש דמה דין סכין שיש בו פגימה הנרגשת בהבאה ולא בהולכת הצפורן. וזהו ודאי אין חילוק בין פגימות הרבה לפגימה אחת דביבוב'כ אין בהם כדי לעקוף לא בהלה ולא בהבאה ואין כאן רק דוחט בשכין פגום פגימות שאיןן אוגרות, וכיון דחיזין דפgingה האוגרת בholeה ולא בהבאה התירה הבריתא בשחיט בholeה בלא הבאה ה"ה לדידן דלא מקרי שחט בסני פגום כיון דיאינו מרגיש הפגימה בholeתו, וכן חיתותו כשרה, אבל בשחיט בהבאה שחיתתו פסולה ומדרבנן דפgingה הנרגשת ואינו אוגרת אין בה אלא פסול שחיתתו דרבנן. וה"ה אם הסכין מלא פגימות כלו דמ"ש, ודין דב"ה דחושת מגיל קגיא דורך הליכתו דטהורה מידיו טומאה ליתא לדידן כיון דמגיל

פתחה

על"פ' בדיעבד שוחט מותר הנשחת וכאן באמות לא התיר ליתן לו לכתתלה לשחות. ומה שכתב הרמב"ס בפיהמ"ש Adams שחת בתשובה במאיד זהה שחיתה פסולה לך"מ, דהותם בשיטת עצמו שחת וליכא למימר שמא עשה תשובה لكن שחתתו פסולה ומדרבען אבל אי שחת ביום של אחריו באמת כשרה דשמא עשה תשובה כל זמן שאיןו מוחזק למחל שבת. ועתה נבא לחלוקת השני במיל שתהיה פסול לעדות מחמת עבירה מן העבירות כתוב דשות בינו לבין עצמו אף שלא בדיקת סכין. והטעם לנ"ל, אמנים מאחר דaicaca עבירות חמורות מנובלות וגם לנובלות עצמו דהרי הרמב"ס כולל הכל, א"כ ניחו דלענן בדיקת סכין על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הוא לנובלות DAOYITIA, וא"כ לא יבודוק כלל הסכין וגם יקלקל בשחיתה עצמה, שכן הוצרך לטעם דלא מניח דבר מותר ואוכל דבר אסור. וכותב במתוך לשונו הזחוב דזה חזקה על כל ישראל אפילו הרשעים שביהם דלוי דaicaca חזקה אלימות על זה, הרי הוא ספק DAOYITIA, דשמא לא עשה תשובה, ואיז ישחוט ללא בדיקת סכין כלל, גם לא ישגיח לשחות כהוגן, וכן בעין כאן חזקה דלא שבק היתרא ואכל איסורא, וכי האי טעם גם ארישא דמתיר לעיל גם במומר לנובלות בבדיקה סכין, ולא ניחוש לפסולי שחיטה אלא דמתמיון לכתוב האי טעמא לבסוף, משום דעתך רק ליל שתי ההלכות. והוא דלא עלי בחשוד אפילו לנובלות בדיקת סכין אינו מה"ט דלא שבק היתרא דהרי מתרח לא טרכ לבודוק, אלא משום דבחשוד אין כאן חזקה שלא יבודוק שפיר, והרי לעיל בחלוקת ראשונה כבר כתוב-DDOKA בימי שחותנו שאינו טורח עלי בבדיקה סכין, והאי אין בו חזקתו אינו טורח, רק ספק ובבדיקה סכין זו שהוא משום פגימה דרבנן די באשין כאן חזקה שאינו טורח, רק ספק, דהוה ס"ס בדרבען דאף לכתתלה אין לחוש.

ולכן באבדו לו גדיו השמייט הרמב"ס נגנבו וכמיש"כ הפלטי, אבל מהתוספתא לך"מ על הרמב"ס, דגס היא נשות קודם שקבלו חזרת ר"ע, דכל פסול בשחיטה נבלה, ואיז לא היה האי בבדיקה חכם אברסרא ואוטופרא אצרכטא לעכב עכ"פ, ומשנה לא זהה ממוקומה, ועיין בمبוא התלמוד דגס בברייתא שייך לאמר משנה לא זהה ממוקומה ומה"ט לך"מ מה דחקשה בהגנות ק"ז רע"א ז"ל על י"ד סימן ל"ג דאיך פסק הרמב"ס נקה"וו נבלה נגד תוספתא מפורשת דנקה"וו אינו אלא טרפה סdagmatic נשנית קר"ע קודם חזרה וזה פשוט וברור.

ג) בפ"ד הלכ' ט' מהלכות יו"ט כתוב הרמב"ס ז"ל, אין משחיזין את הסכין במשחיז שלה אבל מחדדה ע"ג העץ או ע"ג חרש או אבן ואין מוריין דבר זה לרבים כדי שלא יבוא לחדדה במשחיז, בד"א בשיכולה לחתו בדוחק או שנפגמה אבל אם אינה יכול להחתוך כלל, אין משחיזין אותה אפילו על העץ, שמא יבוא להחיז במשחיז. מפני מה אסרו להראות סכין לחכם בי"ט, שמא תהי פגומה ויאמר לו אסור לשחותו בה משום פגימתה, וילך וייחד במשחיז, וחכם שראה סכין לעצמו הרי זה משאיilo לע"ה עכ"ל. והנה הגאנונים ק"ז רע"א בהגחותיו לאו"ח סימן TZ"ח ויד שאול בו"ד סי' י"ח הריעשו על טעם זה של הרמב"ס, דמהכייתי ניחוש שימיצאננה פגומה כיון דלא עלי בבדיקה לחכם אלא מפני כבודו של חכם ויד שאול כתוב הלא בלא נמצאת סכינו יפה מעברינו לי כמbovear בגMRI וברמב"ס. ובמחכ"ת לא קשו לקחים בקושיות בלאו, הלא הרמב"ס לשיטתי' איזיל דמשום לתא דיסורא בעין הוראות סכין לחכם ומושום דטעביס קל הדעת המוחץ דהרי לר"מ במשנה דריש יה"ג אינס נאמנים על חלב וגיד ולחכמים דנאמנים משום דהוא איסור תורה ודאי, אבל לטrhoch bi"b בבדיקה אחר

של הרמב"ס ז"ל, אשר מימות משה עד משה לא קם ממשה. אבל לפי הצעתינו אין התחלה לשום קושי' וכל דבריו מזוקקים. והוא דרמב"ס ז"ל מיאן בפרש"י ז"ל בהא דמיורה לא טרכ שפירש Adams ימצא פום לא יחוור אחר סcin אחר או ישחיזין, דפירש זה נפרק מני' וב' דקרו אמר שם בגמר דחמצן של ע"י מותר מיד מפני שמחלפיין, הרי דטרחא כ"ד להחליף חמצ מטוריכון וא"כ כ"ש דמטריחן לתקן הפום או להחליף את הפום בכשר, ועיי' ריטב"א שנחדק הרבה לישיב פרש"י ז"ל מכך האי חומרא. אבל הרמב"ס ז"ל הרי כתוב שהזקתו שאינו טורח לבדוק, דזאת ודאי לא ניתן להאמר דיה' גודל הטרחא שיש בבדיקה, אלא ע"כ כונתו דמחמות קלות דעתן, איןו נתון לב לבדוק ביישוב הדעת י"ב בבדיקה שהצריכו חיז'ל כדי בדיקת הסcin טורה גודל, אלא ע"כ כונתו דמחמות קלות דעתן, למצוא אף פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, וע"כ משום דאין זה אלא חומרא דרבנן שאינו חשש עליה וידוע מש"כ הר"ר יונה ז"ל דהרבבה יראית שמים ויישוב הדעת צריך לדיקת הסcin, וא"כ מומר אפיו לאיזה עבירה קלה שהיא, פשיטא דעת' פ' אין בו יראת שמים כדי לבדוק ביישוב הדעת והבנת הלב למצוא גם פגימה הנרגשת לחוז, דאין בה אלא חומרא דרבנן, ואני אוגרת דרבנן שאינו מאותה עבירה שהוא מומר עליה אינו חזק דהרי חמצ שעעה"פ לר"ש נמי רק איסור דרבנן הוא, ומ"מ אמרין דמחלפיין, ע"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה DAOYITIA, וא"כ גם הכא נימא דעת' פ' שהוא מומר למשל אשעטני, מ"מ אינו חזק לשחות בסcin פום מדרבען דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"ג אבל כאן הלא על הבדיקה אין דנון דהינו אי טריה למצוא פגימה אז, ורק ע"ז אמרו דאין בו יראת שמים לטrhoch עליה בשומות לב כדי שימצאה, כדי שלא יכשל באיסור דרבנן. וכיון שכן הוא לא חשש אלה רק במומר ואפי' לשאר עבירות ולא בחשוד אפילו לנובלות משום דחילוק שבין מומר לחשוד הוא דሞמר שער ג' פעמים מוחזק אצלנו לעבר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חזק דאפשר דעשה תשובה, דניחו דגס בפ"א נפסל לעדות, היינו משום דלעדות בעין מוחזק בנסיבות והאי עכ"פ אינו מוחזק בנסיבות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ אינו מוחזק להיפך דאפשר דעשה תשובה, דהרי תראה דאםרו בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שמא עשה תשובה, ופרק' שמא ס"ד דמשום שמא עדין יש מקום לההרר אחריו, ומתרץ ודאי עשה תשובה הר' דבת' ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשאар בנ"א עכ"פ ספק הזה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הזה לא נחמיר בבדיקה סcin דאין בו אלא ספק דרבנן שמא לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת ואף דספק דרבנן נמי לא עבדין לכתתלה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסcin פגימה כלל, لكن מותר לכתתלה לסמוך עליו בלא בדיקת סcin ונוטן לו בפרט אם אין לפני שוחט אחר. וזה שמדיק הרמב"ס ז"ל בלשונו הטהור בחלוקת הראשונה דሞמר צריך לשר לבדוק לו הסcin, מפני שוחזקתו שאינו טורח לבודוק"MDIK לכתוב "חזקתו" דדוקא מומר שוחזקתו שלא עשה תשובה, וא"כ חזקתו שאינו טורח לבדוק, דמקלו ייד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוז, ואח"כ כתוב דሞמר לע"ז ולחול שבת שחיתתו פסולה למגמי, ודוקא מומר ולא חזק, והוא נמי מה"ט דשחיתות מומר לע"ז ולחול שבתות אינה פסולה אלא מדרבען עיין בחודשי הר"ן ז"ל בסוגי ומ"ש לדעת הרמב"ס ז"ל דשחיתת נכרי גופה אינה אלא מדרבען ומושום לתא דעת". ועיין באח' בחודשי לסוגי דחשות שבת. וא"כ מי שرك פעם את עבר הרי ספק שמא עשה תשובה וא"כ

עלול אסור דגש בסיכון שראוי למשב בדוחק אסור, זהה מלאה ממש מקרי. ומושב זהה גם מה דחקה ק"ז רעכ"א ז"ל דחכם איך רואה לעצמו סכינו בו"ט שמא ימצא פגום והוא לי מטלטל מוקצה, ולפי הנ"ל לך"מ, דהרי על עץ ואבן יכול לתקן דזה שר' לחכם, ורק אין מוריין כן ורק בע"ה חששו שיחדדה במשחזה שלה אף ذדי היה על עץ ואבן, דמסתמא בכל מתקנת במשחזה שלה מעלה עץ ואבן שיש יותר טרחה לתקן.

מכל הלין פסקי הرمب"ס ז"ל יוצא מפורש דהאי בדיקה מעולה אפנימה הנרגשת שאינה אוגרת אינה אלא מדרבנן אחראי שקבלו חזרת ר"ע שגורו אומר דסיכון פגום פסול השחיטה ע"פ שאינו עיקר הסימן וסמכותו אקרוא דושחתם בהז דלא די להשגיה על השחיטה שתה"י בדרך משיכה ולא בדרך דרשה ועיקורו, אלא דגש על הסיכון צריך להשגיה שלא תהי פגומה, וכל שנקראות פגומה השחיטה פסולה ויתר באור השיטות בהז עין בסוגי' במקומו.

ולך זאת אזכיר עוד כאן דהאי בדיקת הרגשה בחוש המשוש נמי סמכותו אקרוא דושחתם בהז, דכיון דלמדו דברי בדיקה לחכם, ע"כ בדיקת הרגשה בחוש המשוש ולא בדיקת ראי' בחוש הראות קאמר, כי דבר ידוע דחוש הראות חזק יותר אצל ההומונאים העוסקים בעובדה גשנית ולא במושכלות, וחולש אצל החכמים בעלי ספר, וחוש המשוש הוא להיפך חלש אצל ההומן עובדי אדרמה וכדומה וחיזק אצל החכמים בעלי מנורה וכיון דאבדיקת חכם כסמכין ממילא בדיקת הרגשה בעין דהוא יותר מוכשרתו לה. והא דבעינן אبشرא ואטופרא נדחקו הראשונים ז"ל, והתוס' כתבו דבשרה כנדג' ושת וטופרא נגד קנה והאחרונים ז"ל חקרו למה עבנו אכן בדיקת בשרא. ולולוי דבריהם ז"ל היו ראי' אמר דבדיקות צריך להיות על תרתי על חדוזו ועל חלקו, כי הסיכון צריך להיות חד וחלק וכ"כ הרכב"ס בפ"א ה"ה באיזה דבר שוחtiny וכו' והוא שי"ה פיה חד ולא הי' בה פגום, ולכן אبشرא להבחן אם חותך היטב שהוא חד כראוי, ואטופרא אם אין בו פגום והכי נוהגן אנו גם עתה לבדוק הסיכון עלبشر היד אם חותך-caretוי יידוע. עוד זאת ראי' להזכיר כאן מה שראיתי דבר חדש מק"ז החת"ס ז"ל בחשי הנ"ל דגימה אית' בה משום עיקור או משום שי"ה, וזה לא כאר' פלא, נהי דבמוקם שהוא פגום איןנו חד ואיןנו חותך אבל שי"ה כי' כזו הרי מדיינא אינה פסולת ורק חומרת אחריםים היא לפסול בשחיי' משהו, ואיך אפשר דבסיכון פגום משום שי"ה נגעו בי'. אבל ניחא לי בשנאמור דבריהם אין שיעור לשחיטה ומוליך ומביא כל היום כלו כשר, א"כ השהיות מצטרפות לשיעור שהי' בשחיטה אריכתא והוא אבעיא דלא אפשתא בגمرا דף ל"ב ע"א. ולפ"ז יש לנו טעם חדש דחו"ל חשו על כל פגימה אפיקו אינה אוגרת ואני קורעת משום דעתך' פ' מוקם הפגום אינו חד ויש חש שי"ה בשחיטה אריכתא لكن לא פלוג רבנן ופסלו כל פגימה אפיקו אינה קורעת ודכו'.

ועוד זאת נשאר לבאר לך, דעתת הבה"ג ג"כ כדעת הרכב"ס, וכאשר הבאתני לעיל מהגחות רצ'ח ז"ל שמעתיק דברי הבה"ג שכתב בדיקת הסיכון אנו למدين מושחתם בהז, וממילא שלא קשה על הבה"ג קושי' התוס', דלמה לאמנה בין חמשה הל"ש עיקור דסיכון פגומה, דהרי מאחר דחכמים פסלו סיכון פגומה גם בלא עיקור ר"ל אפיקו אין בכח הפגימה לעיקור, איך נחשוב עיקור דסיכון, וכן תראה בחינוך שהוא הראה ז"ל שמנה הל"ש וכדעת הבה"ג בתוכם עיקור סימנים ממקום חיבורם בליחי ועל מותקן מנא, ולכן גם כאן בסיכון של שחיטה הפגומה רק פגימה דקה דרבנן שרוי על עץ ואבן, דזה הוּה כמו בשאר סיכון דאפשר לשמש בדוחק, דין בו משום מותקן מנא, אבל במשחזה שלה

פגימה דקה שאינה אוגרת חשודים הם דשمائים לא יתריחו בהז. והחולוק בין מומר לאחד מן העבירות לדעת הרכב"ס דሞמור חזתו אין טורח כלשון הרכב"ס, ובtbody ספק הוא ודינם כפolid עדות דספק שמא לא בדקנו כראוי על פגימה הנרגשת. וניהו דשם כתוב דשותט בין עצמו הינו באינו טבח דלא תקנו להראות הסיכון לחכם אבל בטבח תקנו. וגם בטבח בדיעבד כשר הבשר אף דלא הראה סכינו לחכם דזוקא بلا נמצאת סכינויפה מכריין אבראה דטרפה אבל בנאבד הסיכון משמעו דקשר ולא נדייך מרישיא דזוקא בנמצאת יפה לא מכריין הא בנאבד מכריין דכן יש ללמדן הרמב"ס ז"ל שכטב, דבלא נמצאת יפה מכריין אצל ברשא דטרפה, עיין בחודשי לסתון דהרבב"ס לשיטתי' מוכחה לפרש כן, ועל כל בשרא הינו אותו הבשר ששחט בלי להראות הסיכון לחכם שא"א לעמוד על הסיכון לבודקו עתה. דלא מסתבר כלל לאמר דאפיקו הראה סכינו לחכם יקנסו לחם האי בשר, וכיון שכן מוכח דבנמצאת סכינו יפה לא מכריין גם על האי בשר דאי' לביר השר סכינו והבן. עכ"פ ל"מ לכל שמראה סכינו לחכם אין בכך כלום אם הטבח לא בדק רך בהעbara בעלמא מגימה האוגרת דהרי מה"ט תקנו להראות סכינו לחכם משום דחשודים הם בכך. אבל אם עבר ושחט ללא הראות סכין לחכם ונמצאת פגומה מעברין לי' שפיר. ובזה נסתירה ג"כ ראיית הגה"ק בעל ד"ח זוק"ל שמכוכיח מהאי רmb"ס דאם מחזירין לש"ב הסיכון שהראה בתורת יפה שהוא פגום דלא מעברין לי', דאל"כ אין השוו להראות סכין לחכם בי"ט שהוא פגומה. והוא קושית הגאנונים הנ"ל אבל אין זה ראי' דהרי מה"ט תקנו הראות סני' לחכם ואיך נעביר את הטבח שעשוה תקנת ח"ל, וא"א לבוא למושול דהרי בכל פעם מראה סכינו לחכם אבל עתה בזמןנו שכטבו הראונים ז"ל דמנינס אנשים ידועים ומוחזקים, וגם אין ס שוחטים לעצם ומוכרים לאחרים, ולהם חלקו חכמים כבודם, ולרמב"ס דמשום לתא דאיסורה ג"כ בטלת התקנה, דהרי רך בטבח המוכר לאחרים תיקנו, וא"כ מי שנמצא סכינו פגום אין ראי' ממש דין אין לקנסו, אמן לדינא ודאי הכוי הוה, דאל"כ לא הנחת בת לא"א וכו'.

אבל מה דקרה טובא על הרכב"ס הוא דהמעין שם ברכב"ס ובכ"מ ימצא דשיטת הרכב"ס הוא דכל שנטקלקל הסיכון באופן שוגם בדחק אין ראי' לתשミשו, אז גם לחדרה על עץ ואבן אש שלא נתkon לגמרי אסור, דהוה תיקון מנא בי"ט. אבל אם לא נתקלקל כ"כ רק שמ"מ טוב לחדרו שיחזור יותר יפה, אז על עץ ואבן שרי ואין מוריין כן לרבים, אבל במשחזה שלו לעולם אסור משום דזה מלאכה גמורה עיי"ש. וא"כ קשה בסיכון של שחיטה כל שנפוגם אין ראי' כלל למלאכתו ומה ל' עץ ואבן או משחזה שלה, ולמה לי' לרמב"ס לאמר דילך ויחדד במשחזה הרוי בעץ ואבן נמי אסור כל שאין ראי' כלל ועיי' בש"ז החת"ס ז"ל י"ד סיון ט"ו דנתקהשה בהז, ורואה להוכיח מזה דין שום פגימה יוצאת רך במשחזה שלו והוא פלא, דהוא דין שם על מטלית אבל מה עניין זה לעץ ואבן וחוש שדבר בהם הרמב"ס, היכי נאמר בפגימה דקה הנרגשת אוגרת, לא תסולק על עץ ואבן אתמהה.

אבל אם נאמר דהי פגימה שאפשר שינצא החנס אינה פסולת השחיטה אלא מדרבנן, אז דברי הרכב"ס מזוקקים עפ"י הסוגי' דביצה דז י"ט ע"א דכל שנטמא בולד הטומאה מתובילן אותו ביו"ט ופרש"י כיוון דמה"ת חי' אלא מדרבנן אסור לית ב' משום מותקן מנא, ולכן גם כאן בסיכון של שחיטה הפגומה רק פגימה דקה דרבנן שרוי על עץ ואבן, דזה הוּה כמו בשאר סיכון דאפשר לשמש בדוחק, דין בו משום מותקן מנא, אבל במשחזה שלה

פתחה

שכיה שיווציה אבר ויחזירנו.

אבל שיטות הרמב"ם הלא מוכרת מدين דבן פקועה, דהרבנן "ב"ש ז"ל סובר דבן פקועה שהפריס ע"ק קרע טווע שחיטה מה"ת, והוא דבר חדש שלא שערו אדם שקדמוני, ומ"מ כן הוא כאשר אבר בזה, וכל המיעין ישפט בצדך דבן הוא.

וזיל הרמב"ם ז"ל ספ"ה מה"א, "מצא בה עובר חי ע"פ שהוא בן כי גמורים ואפשר שחייה אינו צריך שחיטה עכ"ל, והוסיף על דבריו מטהרתו ואם הפריס עג"ק צריך שחיטה עכ"ל, והוסיף על דבריו הכה"מ וז"ל, "ושחיטה זו אינה אלא מדבריהם משום מראית עון וככתב רבנו בפיהם"ש, ודע שאיןו צריך בדיקה, ר"ל שאין הטרפה מפסידתו, לפי שהוא אצלנו כשחווט ע"פ שהוא חי עכ"ל. וכן הסכים הרשב"א ז"ל וכמו"עכ"ל הכה"מ.ומי לא יודה, דהרבנן "ב"ל, לא ירדו לסוף דעתו, ולא הרגשו מה היא שיטתו, וכך אעמיד רק מקצת שיטתו בענינים אלו, שהוא נ"מ רבتا לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתינו אמרת צדק תליית.

וראה איך במחכ"ת של הכה"מ ז"ל, שגה גם במה שתלה ברמב"ם בפיהם"ש דברי התוס"ה והראשונים ז"ל שכתו בדבaprיס עג"ק דין השחיטה הכרחית אלא מפני מראית עין, אין הטרפות פוסלת בו. וכל הרואה יראה דמעולם לא דבר הרמב"ם מה.adam כדברי הכה"מ ודאי לא היה הרמב"ם ממשיט דין זה מחבورو יד החזקה. ז"ל בפיה"מ „זה בט"ח שמוטר לאכלו ללא שחיטה, אין חלבו ודומו מותר אצל חכמים, ודע שאין צריך בדיקה, ר"ל שאין הטרפות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו כשחווט ע"פ שהוא חי, והלכה כחכמים ע"מ שלא יהלך על הארץ, ובדררי ריש"ש שמתיר אפילו הפריס עג"ק אינם הלכה עכ"ל, הרי לך מפורש דלא דבר הרמב"ם מהפריס עג"ק עד סוף המשנה רק דבר מלא הפריס דחשתה של אמו מתירתו, מ"מ חלבו ודומו אסור, כי כן הוא שיטת הרמב"ם כיודע, ומעתה נצמץ לו קירה, אם תרי האי בט"ח טרפה מבטן מה תהא עליה, דלפומ סברא חצונה כמו דחלבו אסור מושום דמקרי שור, ולא נידון לענין חלב כאחד מאבריו האם כמו כן יהיה הטרפות פוסלת בו, ע"י מלמדנו זהה ליתה דיןינו דגביה חלב נידון כשור שלם ובפ"ע, אבל לנגי טרפות לא, והטעם דכל טרפה הוא תחולת נבלות ורק לאו הוא כמש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ד ע"ז מ"מ, ולכן כל שכן הנבלות פוסلت בו, איך תפיסת הטרפות שהוא רק תחולת נבלות. ואס נמצוא עובר מות לכ"ע שחיטה אמו מתיירתו, ואיך היה הטרפה החי גרווע מהמת. דין זה ממשמענו הרמב"ם ז"ל לשיטתו דס"ל תלבן אסור. והתוס"ה יותר הראשונים דפלייגי בזה על הרמב"ם, וט"ל דחלבו מותר, און מן הוצריך שאמרו דין טרפות מון הבטן פועל בו, דהוא ק"ו מחלב, אבל לעומת זה בהפריס עג"ק דס"ל דבעי שחיטה רק מדרבנן, נתהוה להם החקירה מה דינו אם נטרף האין בן פקוועה לאחר שהפריס עג"ק ברבות הימים אשר הוא חי והחליטו בזה להכחיר כיון דחשתה גופה אינה אלא מפני מר"ע והטרפות אינו ניכר כ"כ, וכן לא החמירו בנמצא סכין פגום. אבל הרמב"ם ז"ל לא דבר מדין זה כלל לדידי" טווע שחיטה מה"ת, ופשיטה טרפות אח"כ פוסلت בו.

ועיין בחודשי בפנים בסוגי' שיש, דהרבנן "ב"ל מפרש הסוגי' דר' מרשיא ואבוי פלייגי בזה אי חכמים דרש"ש מה"ת אמרו או מדרבנן, דר' כהנא שם סתמא קאמיר הפריס עג"ק אכן בינויו,

כ"ש השחיטה אסורה" עכ"ל, הרי מפורש אומר בבדיקה הסכין מגימה כ"ש אצרכתא דרבנן הו, והשותט בהאי פגימה כ"ש, השחיטה אסורה ולא פסולה. ויתר ביאור הדברים נמצא בסוגי' דף י"ז ע"ב עי"ש היטב.

עיקר ז' אבר היוצא ואבר המдолדל ובן פקועה

דינ' אבר היוצא והמדולDEL וידיין בן פקועה מבוארם בפ' בהמה המקשה, אלא דבביאור הסוגיות יש מבוכה רבתא בין המפרשים והפוסקים. ואשר בارتני בפנים דעת הרמב"ם ז"ל בבאור הסוגי' היא המחוורת ומתΚבלת וכל גושאי כלוי גם לרבות הראשונים ז"ל, לא ירדו לסוף דעתו, ולא הרגשו מה היא שיטתו, וכך אען לא עמיד רק מקצת שיטתו בענינים אלו, שהוא נ"מ רבتا לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתינו אמרת צדק תליית.

הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ט ממ"א כתוב ז"ל: עובר שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם וכו', ואפייל החair אותו אבר למען אמו ואח"כ נשחת, או נולד הولد וחיה כמה שנים, הרי אותו אבר אסור מושום טרפה וכו', עכ"ל, וע"ז כתוב הכה"מ דלכאר' נרא שדין זה כולל לכל עובר שהוציא ידו גם למי שלא נשחתה אמו קודם לידתו, אבל לפि האמת זה טעות, שא"כ ברוב הבעמות מצא איסור בהרבה אברים שיויצאים קודם הלידה. ואף שמדובר הכלבו מוכח שהיה סובר ברמב"ם כפשווטו, אבל האמת יורה דרכו שלא כיון הרמב"ם לזה עצת". ומכח האי אמת שלו, נתקשה בבי"ר הרבה, שהשימייט הרמב"ם ז"ל הא דר' מרשיא דדר' ע"ה ע"ב דאמר בן פקועה הבא על בהמה דעלמא הولد אין לו תקנה למ"ד חושין לארע האב, וכן השמייט הא דאביי דamar התם הכל מודים בקליט בן פקועה דשרי דמלטה דתמייה מזכר דכוורי אנשי, ולא ידע הב"י מענה לכל אלו. אבל אני בארתני כשם שבסחרים בדברי הרמב"ם, ידו על התהנתונה, כאשר כתבתי בהקדמה, דהרבנן "ב"ר רבנו משלנה תורה, בכונה שלא נctrיך אדם לעין בשום שעשה חברו מושנה תורה, והוא נctrיך אבר הראשיה בפ"מ ראיינו ספר זולתו כדי לידע דיני התורה, היה מוכחה ע"כ לדקדק בלשונו להיות ברור ומובן וטהור מכל סייג, ושלא ישטעם לתריי אונפין, כי לולי זאת נפל פטו בביברא מכובן, ולכן תמיד משכנתני נפשאי, להעמיד דברי הרמב"ם על פשיות ממשמען, ותליית בפ"מ ראיינו נפלאות, וכן הוא בהענין אשר לפניו.

דעת הרמב"ם ז"ל דברי היוצא לדעת חכמים דר"מ דף ע"ב ע"א, ע"כ אית בי איסור טרפה גם קודם שחיטה ומצד בשאר בשדה טרפה, כי רק אז מובן מה שאמרו דחשתה מטהר את היוצא מידני נבלה לטרפה. ופלוגת ר"מ ורבנן הוא בש"ל לאברים, או אין לידי לאברים, דר"מ יש לידי לאברים, ולכן לא בעין קרא כלל לאסזר אבר היוצא דכיוון דהוה כילד, שוב לא נגרר אחר שאר העובר, ולא ניתר בשחיטת האם, וממילא דהוה כשאר אבמה"ח ומטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל אין לידי לאברים, והיה נגרר האבר היוצא אחר עיקר העובר, اي לאו קרא דובש בשדה טרפה דמרביין מנ"י אבר שיצא חוץ למחיצתו שנאסר טרפה. אלא דהא דין לידי לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שהחיזיר האבר דבטלה הלידה הלווא ע"פ שנולד Ach"c. אבל בנוולד כדרכו אף שהחיזיר תחולת האבר מה בכך ולא אגלי מי לא למפרע דהכל חד לידי ואני כאן יציאה חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי' דמברכתת ס"ט ע"ב דברים נחכמים קילוריין לענינים תליית". וכן על חנס קמתמה הב"י ז"ל, דהא רוב לידיות נמצאו אבר היוצא דהרי רק בהחיזיר כתוב הרמב"ם ז"ל האי או נולד, והוא ודאי לא

הרמב"ם אין לו שחר, אם נאמר דכל השחיטה בהפריס עג"ק אינה אלא משום מר"ע, דהרי הרמב"ם הכא מכרת דבר דחייב על חלבו כרת, ומה ליה הפריס או לא הפריס. דמלשונו משמע Adams הפריס פשיטה דחייב כרת, וכל החולק על הוכחה זו בדוחקים בודדים אין תרופה למכת עורנו בעניינו שכלו.

ג') **והוה** היותר בולט, דהרבמ"ס פ"ב הל' ז' מהלכ' אבה"ט כתוב וא"ל: השוחט את הבהמה וכוי' ואם מת קודם שיפריס עג"ק הרי הוא טהור שוחיטת אמו מטהרתו עכ"ל. ואשות את הטופה קאי עי"ש בכ"מ. והרי מבוארadam הפריס עג"ק ומota מטמא כנבלת והוא מנ"ל לרמב"ס, דמהיכי תיתי נימה דמשום מר"ע גרו רבנן טומאה. ועיין בי"ד סימן יג' טו"ז סק"ד דרצה לומר דכל עצימות השחיטה משום מר"ע אין אלא לכתהלה ולא לאסור בדייבך, ובו"ד החדשות נדפס מנוב"ז' לשהגה על דברי הטו"ז אלון, מדברי הרמב"ס אלו דפסק דאפיקו מטמא כנבלת גמורה. ולא תלי ולא הרגיש כי אפיקו נדחו דברי הטו"ז אין לדברי הרמב"ס שום הבנה, דכלל גדול בידינו אפשר טומאה לא מפשין, וכאשר אמרו במקילון פ"ז ע"ב אם אמרו ספק טומאה לטהר, יאמירו ספק איסור להתרה. ואיך עליה על הדעת לחיש דבר זה שain לו שום רמז רמייא בגمرا, דבהתפריס עג"ק מטמא אם מות. ולא עוד אלא דהרבמ"ס לא חשה השמיינו שערק שמעין הא לאחר שהפריס דמדכתב ואם מת קודם שהפריס עג"ק שמעין הא לאחר שהפריס מטמא. וככלו הוא דבר פשוט שאינו צריך להשמיינו, וזה הפלא לפלא. ומהא מוכח בלי יכולת להשיב, דהרבמ"ס ס"ל דעתו שחיטה מה עיקר הדין ומה"ת, ולכנן אם מטמא כאשר נבלה.

ואחר שזכינו לידע כל זאת מילא נבון כי הרמב"ס היה מוכחה לפריש עג"ק אשר היצאינו תלוי בשחיטה, אלא הוא אסור בפ"ע מקרה דובשר בשדה טרפה, דהרי גם אחר שחיתת האם אסם דבאות אין לוקין עליו, משום דהא אכן כמה אמראים דאמרו הלכתא קריש' וניהו דפסקין להחמיר בשל תורה חכמים, ולא סמכין ההאי כלל דר' חייא דבעל מקוס ששנה ר"ש במשנתינו הלכתא כמותו, אבל להקל להלכותו וחושין לדריש'ש. ולא עוד אלא דהוא אasar הרמב"ס ז' לשחוות העובר בו ביום נמי מוכח סעיו שחיטה מדינה, דהרי ק"י אכן הטרפות פסול בו מפני מה שתבו התוס' והראשונים ולדעת הב"י גם הרמב"ס בתוכם, משום לא חששו משום מר"ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטטרופות וכן על פגימת הסcin לא חשו, מכש"כ דין לחוש משום או"ב דמן דראה אותו שותט ממנו ידע דנסחטה אמו היום, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג' כשהעובר היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר"ע נשחת. ואם מכר הولد לאחר ושחטו בודאי ליכא מר"ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנסחטה אמו היום, ומהיכי תיתי יחשדו בו בידע ושחת. ואפיקו אם נדחק דמ"מ שיקק כאן מר"ע, עכ"פ איסור דין שחידש הרמב"ס מדעת"ד דנפשי' שאין דרכו בכ"ק למה לא כתוב יראה לי, כדרכו הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא"ש והטור ז' ל'" המשיטו דין זה של הרמב"ס מכל וכל, וידעתி שלא מטעמא ידי השמיותו, דהמה לא נחטו כלל זהה לדעת דהרבמ"ס מציריך שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אצלי דהשמיותו משום שלא מסתבר فهو לחוש למראית עין גבי או"ב لكن לא חשו להביאו.

ב') **בפ"ז** הלכה ג' שם כתוב השוחט בהמה ומcta בה שליל כל חלבו מותר וכו', ואם שלמו לו חדשיו ומצאו חי עכ"פ שלא הפריס עג"ק ואני צrisk שחיטה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ"ל.ומי הוא זה אשר לא יודיע דהאי, "עכ"פ שלא הפריס עג"ק" שכתב

ועז' היבא דר' מרשיא דבן פקועה הבא על בהמה דעלמא הולא אין לו תקנה. ומימרא זו לפום רהיטא אין לה שיוכת כלל להאי פלוגתא דרש"ש ורבנן, עיין בחדושי ק"ז החת"ס ז"ל שם, דמתמה הרבה ע"ז, אבל הרמב"ס ז' ל' קמתרץ ברוחב בינו וומרא זו בשיטות, דר' מרשיא דока לרש"ש קאמר למלאי' משום דהוא היה מפרש דברי ר' כהנא חמיו, דהפריס עג"ק אכן בינייה מדאוריתא קאמר, וא"כ לדעת חכמים דין אין לו מקום רק לרש"ש ועל זה חולק אבי' וס"ל דגס לחכמים אין טעו שחיטה רק מדרבנן משום מר"ע. וכיון דר' א"ד הואה בתרא לא רצה לקבל הא דהרבבה אמראי קדמאי אמרו הלכה קריש' וכל מקום שננה ריש' הלכה כמותו וחושש להא דר' יונתן דאמר דארה הלכה קריש' במשמעותם מעשר. והאי ר' יונתן גוף' לא קאמר דאי הלכה קריש' רק בהני תריר אלא דבאייך אין כאן הכרעה. ואיל כל עצימות פלוגתתם רק בדרבנן ומשום מר"ע, אין מקום לפסק דלא בראש'ש כמו במו. אבל ודאי משום דר' אש"ל דלא כאבי' אלא כר' מרשיא דבדאוריתא פליגי, ופסק הרמב"ס כוותי' ולפיכך יפה עשה דלא היבא לא דר' מרשיא ולא דאבי' משום דר' מרשיא אליאב דרש"ש אמר למלאי' ואנן חושין לפסק חכמים דפליגי, וס"ל דמדאוריתא טעו שחיטה, ודאבי' פשיטה דאיינו הלכה, אלא כר' מרשיא דבדין דאוריתא פליגי, עיין בחודשי שם בארכיות. ועל אמרת דברי אלו מוריים גם שאר פסקי ולשונות הרמב"ס וכולם מעדים עדות מכוגנות דמה"ח טעו שחיטה כאשר תראה מן הפסיקים שאביה באזה.

א') **בפ"ב** מהלכות שחיטה ה"י כתוב "דאם יצא העובר חי והפריס עג"ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחת אין לויה" עכ"ל. מהא דכתיב דאיינו לוכה נמי מוכח דעכ"פ איסור תורה אכן הכא דאי רק משום מר"ע בעלמא פשיטה דין אין מלוקות. והא דבאות אין לוקין עליו, משום דהא אכן כמה אמראים דאמרו הלכתא קריש' וניהו דפסקין להחמיר בשל תורה חכמים, ולא סמכין ההאי כלל דר' חייא דבעל מקוס ששנה ר"ש במשנתינו הלכתא כמותו, אבל להקל להלכותו וחושין לדריש'ש. ולא עוד אלא דהוא אasar הרמב"ס ז' לשחוות העובר בו ביום נמי מוכח סעיו שחיטה מדינה, דהרי ק"י אכן הטרפות פסול בו מפני מה שתבו התוס' והראשונים ולדעת הב"י גם הרמב"ס בתוכם, משום לא חששו משום מר"ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטטרופות וכן על פגימת הסcin לא חשו, מכש"כ דין לחוש משום או"ב דמן דראה אותו שותט ממנו ידע דנסחטה אמו היום, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג' כשהעובר היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר"ע נשחת. ואם מכר הולד לאחר ושחטו בודאי ליכא מר"ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנסחטה אמו היום, ומהיכי תйти יחשדו בו בידע ושחת. ואפיקו אם נדחק דמ"מ שיקק כאן מר"ע, עכ"פ איסור דין שחידש הרמב"ס מדעת"ד דנפשי' שאין דרכו בכ"ק למה לא כתוב יראה לי, כדרכו הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא"ש והטור ז' ל'" המשיטו דין זה של הרמב"ס מכל וכל, וידעתி שלא מטעמא ידי השמיותו, דהמה לא נחטו כלל זהה לדעת דהרבמ"ס מציריך שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אצלי דהשמיותו משום שלא מסתבר فهو לחוש למראית עין גבי או"ב لكن לא חשו להביאו.

פתחה

טומאה יש לה חזקת טהרה, והני תרי חזקות מתנגדות דוחקתו שחייטה מה"ח לדעת הרמב"ם, אלא גם מה שהתייר הרמי"א זיל' ביטמן כ"ג סעיף ה' להכות על ראש העוף כשותחה למות יש לדון בהז בתרתי, חדא דמאחר שלדעת הרמב"ם בעינן לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבשחת שחייב דיעבד ופרט בעוף רק רוכסן אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דוגם בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעינן להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבללה גמורה הוה, דהרי בארכנו דהא דניתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרוא, היינו מושום דאן סחדי דאחר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטה גם בלא עשיית גיסטרוא. אבל בשחשת רק סימן אחד וכ"ש רק רוכסן אחד, ואנו רואין אותו חיל פנינו כי אפי' בב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתר אלא זה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקום שלא שחת הוריידן ולא יצא ממנה דם הרבה שחי' ימים איך נתיר אח"כ להכות על הראש ונבללה אם גם בגין פקעה שהפריס על גבי קרע עכ' שחיתה מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על רחונו משית הרמב"ם זיל' ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בראשו ד"ה ולכן.

אבל דעת רשי"י ותוס' הלכו בזה לשיטתויהו, כי התוספות סברו דוחזקת אישור דקאמר הינו חזקת אישור שאינו זובח, כמו'ש התוס' שבשעות ובביצה CIDOU ובמקומו ארarti שחנות' סברו, דעתן חזקה הוה להחזיק את השם טהור טמא אסור מותר וכדומה, ואיפלו עיי' סיבה חדשה. ר"ל אפי' נctrיך לחריש חזקה שבנה שניתה, כדי להעמיד הדבר על חזקתו, עשוין כן כמו שתבו החנות' בהרבה מקומות בסוגי' דרוב כמו' דחויקת טומאה דගברא תעיד שהפרה אדומאה טרפה, או חזקת ולד בעמי' דפטור מן הבכורה מוקומו, ואע"פ שהحسابות מתחלפות, כי מתחלה פטורה מן הבכורה משום דעדין היא בעמי' אמה ולא נפטר רחמה, ואח"כ כשכבר נולדה פטורה, מפני שאמה ילדה כבר, מ"מ כדי להחזיק שם פטור מהזיקן שבנה חזקה חדשה, וא"כ הכא נמי חזקת טורה דברמה חזקה לא למתה לא למתה להעמידה גם אחר מיתה בהמה, דאע"פ שהחיה היתה טורה מפני החיות המצלת מן הטומאה, ועשיין נחיקנה לטורה שהיא שחוטה, מ"מ שפיר חזקה הוה להחזיק את השם טורה איפלו מסבה לשבה, ולכן נתקשו דנוקי חזקה להדי' חזקה חזקת טורה כנגד חזקת אישור, ולהיו ספק שחוטה הון לעניין אישור והוא לעניין טומאה, דליול לגבי אישור בחר חזקת אישור ולגביה טומאה בת רחיקת טורה א"א, כיון דזהו תרתי DSTARI וכן הוכrhoו לאמר דמשום דרוב פעמים שחית שפיר מה"ת טורה ומורתת אלא דמדרבן החMRIו לגבי אכילה ולא לגבי טומאה שלא אפשרי טומאה ולמד' ז' נבלה ס"ל כיון דזהו תרתי מיל' DSTARI השוו מודתויהם לאמר דגם לעניין טומאה מटמא מדרבן.

אולם דעת רשי' זיל' היא, דעתן חזקה היא לאמר ולא נתוהה השנות או התחדשות רק להעמיד מעמד מצב כל דבר כמו שהוא כל זמן שאפשר, ואין משגיחין על השם כלל והוא למ"ד נבלה, והכי קאמר בחיה היתה בחזקת אישור אבמה"ח מטעם שלא נשחתה, כי השחותה אף שהיא חי' מוציאה מידי אישור זה, ועתה אמתה שמתה לפנינו, וליכא אישור אבמה"ח, אבל המعتمد שלא השחותה, ר"ל שלא נעשה מעשה השחיטה עדין במקומו עומד, וכיון דבחזקת שלא נשחתה מוקנית לה, והרי מותה ממילא נבלה הוה גם לעניין טומאה, מה תאמיר והוא היתה טורה ע"ע וכן דעדין טורה הוה נגד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

והויצא לנו לדינה לא זו בלבד דben ט' ח' שהפריס Tag'k טען שהחיטה מה"ח לדעת הרמב"ם, אלא גם מה שהתייר הרמי"א זיל' ביטמן כ"ג סעיף ה' להכות על ראש העוף כשותחה למות יש לדון בהז בתרתי, חדא דמאחר שלדעת הרמב"ם בעינן לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבשחת שחייב דיעבד ופרט בעוף רק רוכסן אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דוגם בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעינן להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבללה גמורה הוה, דהרי בארכנו דהא דניתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרוא, היינו מושום דאן סחדי דאחר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטה גם בלא עשיית גיסטרוא. אבל בשחשת רק סימן אחד וכ"ש רק רוכסן אחד, ואנו רואין אותו חיל פנינו כי אפי' בב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתר אלא זה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקום שלא שחת הוריידן ולא יצא ממנה דם הרבה שחי' ימים איך נתיר אח"כ להכות על הראש ונבללה אם בגין פקעה שהפריס על גבי קרע עכ' שחיתה מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על רחונו משית הרמב"ם זיל' ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בחודשנו ד"ה ולכן.

עיקר ח' כל ספק בשחיטה להחמיר ונשחתה הותרה

מיימרא דר"ה במכילתן ט' ע"א אמר בהמה בחיה' בחזקת אישור עומדת עד שיודיע לך במה נשחתה, אבל אם נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיע לך במה נשחתה, ואך באיתיליד בה ריעותא. ומימרא זו מביאה הגמoria על הא דתנא בברייתא, שלא בדק בסימנים נבלה או טרפה לכל חד כדאית לי' וקאמר דפליגי בדר"ה דמ"ד טרפה ס"ל חזקת אישור אמרינו חזקת טומאה לא אמרינו, ולמ"ד נבלה בחזקת אישור קיימת והשתתा מתה עיין בגמרה. והנה שורש מיימרא דר"ה נמצא בספרא מובה ברשי' ס"פ שמיני: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין החיה' הנאכלת ובין החיה' אשר לא תאכל, צל' בין חמוץ לפורה ובין צבי לערוד, אלא בין נשחת חמוץ של קנה לנשחת רוכבו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הני נמי למה לי' וכי לא ידיעין מקום אחר דבעינן נשחת רוכבו ולא חצין, וכן בטרפאות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא כדומה דטרפה, כי על מעיים דכשר, או האדים הסימנים עצם וכדומה דטרפה, כי כל אלה עכ"ב בא ההליכ' המיחודה, ולמה לי' האי קרא, אבל הפירוש האמתי בדרישה זו הוא, דאתא לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחיתה אם נשחת רוכבו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, דקודם שנבדוק אם נשחת רוכבו הוא טמא, דבחיקת שלא נשחת' מוקמין, ובין החיים הנאכלת ובין החיים אשר לא תאכל, הינו בנמצא נקובה הריאה או בני מעיים לאחר שחיתה, דמסתמא תלין בזאב או במשוש ידא דטבחה, لكن הקדים הנאכלת, ואם הוא במקומות דאי מוקם לתלות עכ"פ דמ"מ אפשר דעתהacha אחר שחיתה, חיישין מושום דהרי נקוב לפנינו. הרוי לך משחית הנני דינים המבוארים בוגרא דקאי ר'ה עלייהו, ומובאים בהאי דרשיה דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר למ"ד שלא בדק בסימנים נבלה דטמא קרי לי', אם לא בדק אי נשחת רוכבו, ולא למ"ד טרפה ואסורה באכילה.

ויש להעיר, דלא כואדה הינו אומרים דלא כמר ודלא כמר, אלא בין לעניין אכילה ובין לעניין טומאה ספק הוה, דהא אוקי כאן חזקה נגד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

הוא כמו בת מבת הבית דלכ"ע לוקין עליו, ולא עוד אלא דמי לא מيري הקרה נמי בטרפה חית העיר עד שמתה ממש, בלי חסרונוابر תחליה, ומה ש' שם בhalb' י' וז'ל,, "ואין אתה יכול לומר שטרפה והמיתה, שאם מתה הרה היא נבלה, ומה לית מהמת עצמה או הכה בסיר' או שברה ארוי והמיתה, הא איןנו מדבר אלא בשנטרפה ולא מיתה" עכ"ל, אין כוונתו כמו שביארו الآחרונים וכן הוא בפי המלב"ם ז"ל, נבלה כבר אמרה בפ' ראה, דהרי רוב המצוות והלאו נאמרו בד' ספרים ונשנו במת', וניהו דח'ל' דרכם לדרכו איזה חדשון דין בהאי השנות העניות, מ"מ העיקר שבמ"ת חור על הראשונות, שעל שם זה קורי' משנה התורה, ואשר כ' הרמב"ן ז'ל בריש דברים עי"ש, ובמקום שיש לדרוש דרשינו, וכן כאן יש כמה וכמה חידושים דינים נדרשות, כמו נוטל'פ' שמותר, ולהקדים נתינה לגר למיכירה לנכרי, וכן להקיש בב"ח נבלה וכדומה, עד שאין זה שום קושי' למה נשנית במת', אבל הלא הרמב"ם בדור מללו, שכותב דאם טרפה והמיתה הרוי נבלה ומה לי וכו' ר'ל דאם נבלה רוצה לאסור למא נקט שנטרפה עי"תיתי יער, דה' מתה מלאיה או עי"סיבה אחרת, כי אין לנו שדיבר הכתוב בהוויה, כמו דאמרין בטרפה ולא המיתה, לומר שדיבר הכתוב אבל"ה והש' כ' כהמיתה אבל ה"ה והש' כ' כהמיתה لكن מוכח-DDיבר מטרפה שלא המיתה אבל ה"ה והש' כ' כהמיתה שהוא נכלל בלאו זה והשתאות זוכינו לידע, דלאו דטרפה כלל גם את הנבלה, האילו נבלה שנשנית במ"ת לכאר' מוציא את הטרפה, כמו דאמרין בשמעתין ל"ע ע"א נבלה ממעטת המשוכנת, ה"ה דיש למעט גם מחסרא אבר שקרובה למות שהוא תחולת נבלות ולמהrina הכתוב כאן לכתוב נבלה תמותה טרפה להזיהה איזה דבאתם האילו נבלה לאו מוחודש הוא שנכננו לארץ ונצטו על הזיהה ואיתסר להם הנחירה. ולולו האילו היהبشر נחירה איסור באיסור עשה דאיינה זובהה, אבל לאו נבלה מנ"ל, لكن אתה קרא דל"ת כל נבלה ר'ל אפלו עי" נחירה, ולאחר שקיבל ר'ע קבלת ר' ישבע, אפלו בפסיקת השיחיטה, הכל נאסר בהאי כל נבלה, ובזה ניחא נמי דציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכרי, ולא להשילכה לכלב טרפה שכולג גם את הנבלה שמתה מלאיה או הרגה בkopatz, הדני אינט ראין לאדם הנברא בצלם אלקים, וכמ"כ ר'הרבא"ע עה"ת דטרפה ארסיי וסכנה לאדם לאכללה, ומכם"כ הנבלה שמתה מלאיל' דכל דתוי ונימוסי עם ועם מענישים את המאכילה המתה מלאיל' לאחר וכמ"כ רשי' בשמעתון דף צ"ב ע"ב שהוא בכלל שלשים מכות שקבלו עליהם ב"ג שלא לאכול בשער של מיתה מלאיה, וכן נהאה מגמ' لكمן ל"ג ע"א גומ בעי נחירה, כמו שמדליק הגאון רצ"ח ז'ל בהגותוי, אבל הנבלה שציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכראה היא הנבלה המחוודשת שנכננו לארץ דהינו שלא נשחתה קרואוי, וחכם אחד הקשה לי ממה ר'הרבא"ע דמסוכנת, דמסוכנת שר' דאל"כ לאו נבלה מה לי השטה מסוכנת אסורה נבלה מבעי, ולידי הלא הלאו איצטריך על הנחירה ושלא נזבחה כראוי והשבתי לו דהינו קושי' התוס' שמשקהו, דהרי בלאו מסוכנת איכא איסור עשה דאיינה זובהה, ומ"מ איצטריך הלאו כדי ללקות, ותירצ'ו דהוומ'ל ולטעמייך, ובמסקנא הלא יש לו יופota אחרית להתרтир מסוכנת. ועוד אני אומר דסוגי' מציא את' כרי"ש ככמה סוג' בשמעתון דאיל' כוותי' כאשר הרأتي במקומות, ולרי'ש הלאו נבלה אינו אלא חורת הלאו דטרפה כאשר אבר זהה, והוא דלרי"ש דם במדבר נאסרו בנחירה וرك השיחיטה היתה מוציא את הב"ח מיד נבלות, ע"כ האי לאו דל"ת כל נבלה אינו אלא חורת הלאו דטרפה שבספרת משפטים, ומה דשינה הכתוב לכתוב נבלה תמותה טרפה. ע"ז איתי תייז' בספרי שהוא אליבא דרי"ש נשנה כאשר כתבתי בעיקרים

לחדר שנשחתה זאת מנ"ל. ואולם אידך מ"ד דס"ל טרפה ואסורה באכילה סובר דאלין בחזקה בתר שמא ומחזקין השם כמו שהי' בili השקפה על הסבה וכלן אף דטרפו אהדי לא אכפת לנו כמו שמצוינו בפ' דטרחות גבי שי שבילין ושני בנ"א דבאו לשאול בזא"ז דטרהוריס שניהם ע"ג אחד ודאי טמא הכא דכוותי',adam נשאל על אכילתה אמרין לע' אסורה, ואם נשאל על נגיעה אמרין לע' טהור דכמו דבשני בגין"א דאים תלויים זב"ה ע' שני עניינים בחד בהמה דין לחולות זב"א, דהרי אם הוא טרפה מצד אחר שפיר נאמר דטרהורה היא כדי להעמידה על חזקתה הקודמת, כמו כן אמרין גם בכשרה ע"פ שאנו אוסרים אותה באכילה מצד האי שחייטה. ומדובר דלגן הלשון טרפה ואסורה באכילה דר"ל דלא גרע מאלו הייתה טרפה דאי ודאי אינה מטמא אלא אסורה הכי נמי בכשרה. ועיין לקמן בסוגי' ומשי' שם. ועתה נAMD דכל זאת לא שיק אלא בלא בדק בסימנים דההספק הוה שמא לא שחת רובה רק מחיצה, והרי לא נעשה מעשה שלמה אלא אסורה הכי שחייטה, ובזה שיק לאמר דאוקמין בחזקת שלא נשחתה, והוא ודאי נבלה כי חזקתה אינה מצי מתנגדת להה כנ"ל. אולם בשחת שני סימנים אלא דההספק שמא שהה ודרכ' או שמט הסימן, והספק אי קודם שחייטה או לאח"ש, כאן לא שיק לאמר דנקוי בחזקת שלא היתה נשחתה דכמו כן נקי בחזקה שלא היתה נשחתה, דמה לי שחייטה המכשרת או נחירה הפויסלט, בכוב'כ נתחדשה כאן מעשה או מכשרת או פסולת, מה תאמיר חזקタ אינה זבוחה אמרות שלא הייתה המעשה מעשה מכשרת, הלא חזקタ תורה אמרות שלא הייתה המעשה מעשה פסולת, ולמ"ד טרפה ואסורה באכילה בלא בדק בסימנים דאיזיל בתר שם בחזקת אה"ג דכל ספק בשחיטה הדין כך, דלגבוי אכילה הוה ודאי נבלה ולגי טומאה תורה. אולם למ"ד דלא איזיל בתר שמא רק בתר הסבה המעמיד את השם לכל מילן הן לאכילה והן לטומאה ספק הוה, כי כאן אנו דינוי על המעשה אי היה באופן המכשיר או באופן הפויסלט, ואין כאן שום חזקה לא לאcano, וכן שפיר פסק הרמב"ם דהוה רק ספק נבלה וזה אמרות וצדוק בס"ד. ולפ"ז לדעת הרמב"ם דכל ספיקות מותרות מה'ת הרוי כל ספק בשחיטה חוץ מלא בדק בסימנים, כאשר ספיקות דאסורים רק מדרבנן, אבל לדעת התוס' הנפוך הוא דלא בדק בסימנים דרוב פעמים שחת שפיר לא הוה רק נבלה דרבנן אבל שאור ספיקות בשחיטה כגון ספק נשחת קודם או לאחר שחיטה או ספק שהה (עיין מה שכתב לקמן דף ז' ע"א בתוד'ה סכין דספק שהה וכוי' ספק השקל הוה) הרי זה נבלה ודאי מה'ת, משום דሞוקמין אחזקה איסור עשה דאיינו זבוח ודוק').

עicker ט' „הטרפה והנבלה"

כבר כתבנו בעיקרים הקודמים דמה שנאמר לאו דטרפה בפ' משפטים, ולאו נבלה בפ' ראה שהוא מ"ת הוא זורות גדול, ועל כל הני ציווים שלא נאמרו בד' ספרים ונאמרו רק במת', מתיגע הרמב"ן ז'ל בריש דברים ליישב ואומר, או משום דלא דבאמות הנים מההיאר לישראל עד ערבות מואב במת', או דבאמות לא נהגי בדבר עי"ש. ועתה מה יענה הרמב"ן ז'ל, על האי לאו דnable דלא נאמר בד' ספרים כטרפה, שלא שיק שום אחד מהני טעמים כMOVEN, והלא דבר הוא.

אבל דע דבاهיזר קשור זה פלגי ר'יש ור'ע הנ"ל, דהנה לכ"ע האילו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמה'ת כתוב הרמב"ם בפ' ד' ה'ז ממש' א' דנו"ט מצטרפין לכך ללקות עלי, משום דטרפה תחולת נבלות הוא עי"ש. וע'כ משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, אדם תחולת נבלות אסורה תורה, נבלה גמורה לא כ"ש, והאי ק"ו

פתחה

וטרפה הקיש נבלה לטרפה טרפה לנבלה¹ ואיזה מן המפרשים מחק „טרפה ונבלה“ דזאת לא נמצא כלל בקרא, הכי יאות למחוק כמה וכמה תיבות מתוך מאמר שלם, משום דלא ידעינו לפום רהיטא פשוט הדבר. אבל האי מכילתא יפה מתרשית במאי שכטבנו לעמלה, ועליה קסמץ הרמב"ס ז"ל במה ש' בפ"ד ה"ח ממ"א הנ"ל, והכי פירושה, אין לי אלא בשדה, רצה לומר אם נטרפה ע"י דרישת חית השדה צאב או ארוי, שמצו דיבר הכתוב, בביתינו, ר"ל אם נטרפה כמו נקבת הקוץ או חולין וכדומה, מן המכות שאינה יכולה לתחיות מןין שהוא ג"כ בכלל טרפה שאסורה התורה, ולא מצי משני דבר הכתוב בהוה, דהא תינוח אם ידעינו דהאי טרפה חית השדה באرس הממית אולם, ומושום דא"ח אסורה תורה, אז שפיר תלינו למימר מה לי א"ח ע"י דרישת הזאב או ע"י סיבה אחרת שארע בבית, אבל מניין לו זאת דלמא טרפה האמורה בתורה מצי לחיות, ומ"מ כל שהטיל ארס בה אסורה התורה מאיזה טעם שי"ה, ואז איך למד ניקב החוט והריה והדקין מהטלת ארס בגופה, דמנין דחדא פעהה בשינויים, ולכן צריך תחללה לילוף טרפה ממשום דעתתה למות אסורה תורה שהוא תחולת נבלות, ושיך לאו זה דטרפה לאו נבלה, ולמד זאת מהא דכתיב בפרשנויות טרפה ובפ' ראה בהלה, וע"כ חד לאו הוה כנ"ל וקאמר „טרפה ונבלה“ ר"ל דכאן בפרשנויות משפטים כתיב טרפה דע"כ כולל גם הנבלה, משום „נבלה וטרפה“ דכתיב בפ' ראה דשם נבלה מופרש וטרפה איתרבי מותיבת „כל“, וכదדרש בספריו הנ"ל, וע"כ שנייהם משום נבלות אסורה, זאת מושום תחולת נבלות, וזאת משום גמור הנבלות, ומיליא ידעינו דכמו דنبלה לא חלק בה באיזה אופן מטה, כן לא תחולק בטרפה באיזה אופן נעשה קירבה למות, ומה דכתיב בשדה ע"י דרישת חית השדה, משום דיבר בהוה, והן הוו דבורי הרמב"ס בפ"ד ה"ח ממ"א ע"י"ש, אלא דהא טרפה ע"כ בנטחה למות הקרובה לנבלה מייר, לא יליף שהכניסו לא"י מה שכטבת שם ותמצא עוגג.

ועכ"פ היוצא לנו מזה דגム לר"ש הלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, ומושום דטרפה תחולת נבלות וע"כ בנטחה למות, ועכ"פ שר"ש שהוא תדברי"ש ס"ל בראש פ' אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר י"ד וכן בפ"ט גם למ"ד טרפה חייה, טרפה המפורש בקרא הוא הנטה למות מחמת מכוותיה, ורק בח"ט של ההלכה פליגו אי חי או א"ח והוא דעת הרמב"ס ז"ל כאשר אבא בעיקר י"ד.

וראה זה איך דבכנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא דז"ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת"ל טרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה במ"ת) אלols הרמב"ס ס"ל דהאי מכילתא דדרש טרפה ונבלה נבלה וטרפה, דחיך לאו הוא, אליבא דרי"ש נשנית, דהנירה לא אשטרי במדבר, וע"כ דהאי לאו נבלה שאמרה להם בכניםstan לא ארץ, הוא השנות הלאו דטרפה, אבל במדבר שלא ה"י להם גר ונכרי וגם כדי ליתן שכר לכלבי מצרים שייצאו עמם על שליא יחרץ כל לשונו אמרה תורה לכלב תשיליכו אותו, אבל כשכננסו לארץ יתנו גר בצעמה שם אומרת כן, דקתיini שם כיווץ בה, בשדה מצאה, דה"ה בבתי, ונטע כרם, הוא הדין שאר אילנות ורש"י ז"ל ע"ה"ת מוסיף עוד, מקרה לילה, ה"ה ביום, אלא דמסבר' לומר דלאו דוקא, וכואנו עליילו' מividת להקשי טרפה לנבלה דבשדה לאו בעי ילפות' מividת להקשי טרפה בהוה, אתמהה. ב') אינה כתיב נבלה וטרפה נבלה כדי להקשי אחדדי. ובת"ת כתיב דבעלמא כתיב, וטרפה ונבלה כדי להקשי אחדדי. ואלא דמסבר' לומר דלאו דוקא ובמלבי"ס והוא דוחק גדול, ולא עוד אלא דאי אקרא דנא דבשדה לא יאכל לטמאה בה קסמן, מה לי הקשי הלא שם לא כתיב ובין ובין בבדה, אלא סתם טרפה, ונילוף משם דטרפה בכ"מ בין בית ובין בשדה. ג') במכילתא איתי „טרפה ונבלה, נבלה

ובכללם גם הטלת ארס של הדורס לתוכך בשר הבהמה אין זה בכלל פירוש הקרא אלא היא עוקרת הקרא ולמה לא חשבו בסוטה דף ט"ז ע"א בין הני שלשה, דhalbca עוקרת הקרא, עי"ש ברשי"ע על מה דאמרינו שם דהתורה אמרה בתער וחכמים בכל דבר וא"ל „וא"ת אין זו עקריה אלא תוספה, איברא עקריה היא שלקון אותו על כך, ואסור להכות את ישראל בחנוך" עכ"ל, וא"כanca דכוותי", דהתורה אמרה בנטטה למות עד שאינה ראוי לאדם אלא לכלב, כמש"כ הרמב"ם וההלה מוסיף, נקב כ"ש באחד מאברים הפנימיים אשר בזה הולכת ואוכלת כשאר בראים, ומ"מ לκה על זה, ולכן גם בדורסה קשה כן, דהרי גם בדורסה בעין עד שנטהה למות, ומניין לו דבהתלת ארס בתוך בשר הבהמה וחוץ לא שתהי' בכל טרפה האמורה בקרא. ודע דאפילו הני תלתא דמנה שט בסוטה דhalbca עוקרת הקרא, דוקא ר' ישמעאל ס"ל כו, אבל חכמים פליגו עלי' ואיתו לה קראי על כל הני שלשה, כן כתוב רשי"זיל שם, וכן כתבו התוט' בשמעתנו דף פ"ח ע"ב ד"ה שוחק, הרי לדידין לא מצינו בשום מקום דhalbca מוסיף על המפורש בקרא ללקות עלי', והפרמ"ג שכتب דהאי הלכה יצא מן הכלל, והוא דבר זר שלא ניתן להאמר, והן אמת כי גם על דברי הרמב"ם זיל יש לתמוהו שכتب דדורסה מפורש בקרא ושאר מני טרפויות מהלכה אותו, ואע"פ שכולן הללמן"ס הויאל ואין לך בפירוש אלא דדורסה החמיירו בספקו ובשר מריני טרפות יש בהן ספקן שמוטרין עי"ש בראש פ"ה מהליש' ודברים אלו חותמים וסתומים הם, א') דדורסה עי' הטלת ארס איה מפורש בקרא, דהרי גם בדורסה בתוך הני ת' מריני טרפויות נמנה, ב') סותר דברי עצמו שלפניו דברים הפרק כתוב וא"ל „כבר ביארנו בהלכ' מ"א שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדיבר הכתוב בהווה" וכ' עכ"ל הרי דהכל מפורש בקרא,-DDיבר הכתוב בהווה, וגם דדורסה אינה מפורשת בקרא מה היא, כי אפשר לפרש שגורר באזנו או ברגלו או שטרפה וקרעיה כדג, ובعين ההלכה לפרש דהטלת ארס קאמר, ג') אם יניח שיש צד קיל בשאר מני טרפות על דדורסה, אך אפשר ללקות על שאר המינים דהרי ללקות מלוקות הוא הקולא היית גדולה כמו"כ רשי"זיל שהבאתי לעיל ללקות אדם מישראל הוא לאו שיש בו מלוקות דלא יוסיף להכותו, ואם מקרים בשאר טרפויות מכח שאינם מפורשים פשי"א דא"א ללקות עליהם, להקל בלאו דלא יוסיף להכותו.

אבל הט אזיך ושמע קושט דברי אמת בהבנת שיטת הרמב"ם זיל בעין גדול הלה, אשר כל הבאים אחורי לא ירדו לסוף דעתו הרחבה, עד שנטקשו עלי', וזה אומר בכח זה בכח, ולא די שלא העילו בתיאורים כלום אלא שנטגדל על ידם, המבוכחה עד שנטבענוabis ביט הקושיות והספקות.

ו^{ודע} דכל דיני טרפויות שייכים גם בהורג את הנפש לעין טרפה שהרג והורג את הטרפה וכדי שנבין דעת הרמב"ם בטרפota בהמה עתיק עצמנו להלכ' רוצח לראות פסקי שם ונושא אותם לכון דהנה בפ"ד הג' כתוב וא"ל „המכה את חבריו באבן או באגרוף וכיוצא בהם, אומדין אותו, אם אמדחו לחיים נתן ה' דברים ונפטר ואיפלו חלה המכה והכבד ומת מחמת המכה ה' פטור, ואם אמדחו למתה אוסרין את המכה בבייה"ס וממתינים לה, ואם מושום דדיבר הכתוב בהווה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על אם מת נהרג המכה, אם הקל ונטרפה רפואה שלמה והליך בשוק על רגליו כשר בראים, משלם המכה ה' דברים" עכ"ל והדינים אלו יצאו מותו הסוגי' בסנהדרין שם, והוא דבעין נפל למשכב, דכל שעומד והולך על רגליו כשר בראים, נפטר הרוץ מעונש מיתה וasm שוכב במשכבו אומדין אותו, אם אומדין לחיים, שאין במקה זו כדי להמית פטורין הרוץ, ואע"פ שהנרצה מת לבסוף, ונראה אכן דמיהני חי"ט שאין דני עליהם בטרפוות בהמה, אין

עומדת לכלב, והכי פירשו של הקרא, ובשר בשדה טרפה, שאם לא ה' ממהר ומקדמים לשיטה קודם שתצא נפשה, היהתה מתנבלת ונשלכת לכלב, כי כן הدين נוטן בכל מטה מלאיה, אע"פ שקדם ושותה, מ"מ תשילכה לכלב כמו אם לא הייתה שחותה, דניהו דלפי דרישות חז"ל פעולה השחיטה עכ"פ לטירה מידית טומאת נבלות, אבל לעניין אכילה אינה עדיפה ממטה מלאיה, ותדע דע"כ צריך לפרש כן לדעת הרמב"ם, שהרי כתוב בפירוש דהקרא מיריע בקדם ושותה, והוא מוכרת ממה דקרי לי, "בשר" דהינו דבודה עין בשר, וכמו-DDדרשין בב"ק מ"ב ע"א דלא יכול את בשרו בשווה", ב' בקדם ושותה לאחר שנגמר דין, וע"כ בהכי מיריע הקרא דמחייבים דאית בה אישור במה"ח, אם תלש ממנה בשר והוא ג"כ מלאו דטרפה אתה, לדידין דפסקין כר"י לטעם ק"ב ע"ב, וא"כ מחייבים שני פעמים טרפה א"א, לאו משום אהעח"א אלא משום דלאו אחד הוא, וכמש"כ הרמב"ם דהאי במה"ח טרפה במקצת קרי לי, וע"כ דהאי לאו יכול בשר התולש מה"ח, ובשר של בHEMA טרפה לאח"ש שעשה עין בשר, וא"כ איך מצי' לרמב"ם דטרפה בנטטה למות קאמר, משום זאת אינה ראוי אלא לכלב, כיון דהקרא לאח"ש דבר, אלא ודאי דהכי קאמר דמסתמא לא ציוותה התורה להשליק לכלב הרاءו לאדם, והרי במה"ח באמת אסור' לב"ג, ושפיר אמרה תורה להשליכו לכלב, ועיין בירושלמי ריש פ' כל שעיה דיליך מהאי קראי היתר הנאה לאבמה"ח, ור' ל' בשר מה"ח מפני שהוא קראי קאי נמי על בשר מה"ח, וכתריגוט אונקלס, עיין בערך הבא, וא"כ ה"ה בשר מן הטרפה, מיריע בשר שאינו ראוי ליתנו לאדם, וכמש"כ הראב"ע עה"ת, מפני שהוא ארסיס וסכנה לאכלו, וע"כ בנטטה למות מיריע, דאל"כ שפיר ראוי לאדם, ולמה ישילכה לכלב, וכאשר באמת בנבלת שנטבעה בשחיטה אמורה תורה ליתנה לגר ולמכרה לנכרי.

היו"צ לנו מכל האמור, דבין לר"י' וביון לר"ע, טרפה המפורשת בקרא היא הנוטה למות וקורובה לנבלות, ואע"פ דרי"ש שהוא תדברי"ש ס"ל בראש פא"ט טרפה ח', דהאי ט"ח על הח"ט של ההלכה קאי, ולא על הטרפה המפורש בקרא וכאשר אבאר עיקר הבא ודוק.

עיקר יו"ד „הח"י טרפויות שנלממו"ס"

הפרמ"ג זיל בפתחה שלו לטרפויות כתוב וא"ל „והנה אף שדרosa נאמра בפירוש ופירשו מהלמן"ס, וכדאמרון ושאר מין טרפות הם הללמן"ס,Auf"כ לוקין עליהם שהלמן"ס כך נאמרה, דמה שני בכתוב טרפה ל"ת, כולל גם שאר טרפויות וכמש"כ הפרח' א' וזה מבואר ממה שכתב הר"ם זיל בפ"ד מ"א, דאין חילוק כלל בין טרפות ארוי או נולד בה מעצמה ולוקה עליו ודאי"עכ"ל. הנה עירובוב דברים ראייתי כאן, שמתחלת כתיב דכך אתה ההלכה לומר דהקרא דבשר בשדה טרפה כולל גם הני זיין מיני חילאים, ואח"כ כתוב דכן מבואר ממה ש' הר"ם דאין חילוק, והוא סתירה גלויה למה שכתב תחילה, דהרי הרמב"ם כתוב דאין חילוק על אייזה אופן געשה נטויה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפה זאב וארוי מושום דדיבר הכתוב בהווה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דה"ה שאר מכות העושות אותה נטויה למות שהוא בכלל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על הח"ט הוא מצד מה שכתב הרמב"ם דהטרפה המפורש בקרא היא שנטטה למות מחותמת מכותיה, והוא שתהי' אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שחייבת חוליה מחמת שתישש כחה ונטטה למות וכו"ו וא"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתהי' נטויה למות,

פתחה

כשרה, אולם אם אמדונו למייתה אע"פ שאינה נתהה למota, אבל הולכת ואוכלת כבראים, ניהו דין באכילתם מלוקות, אבל אסור תורהrica מקרה דזאת החיים, כי אוכל אבל אחר' ל"ת, שהוא לאו הבא מכלל עשה, וכמו ברווח דלגי הורג את הטרפה אפילו אינו נפל למשכב, כל שאמדוו למייתה, ההרגו פטור, ה"ה דאסור לאכול מבהמה צו, דחי דוקא אכול, אבל כל שאינה חי, אלא סופה למota ל"ת, אבל גם זאת רק ע"פ אימוד הרופאים בכל בהמה לפי מה שהיא ולפי המכחה שיש בה, כך מתפרשים הכתובים בלי ההלכה, אמרו מעתה דהאי הלכה שעשתה כללים קבועים כדי שלא ליבעי אימוד הרופאים כמו ברוחץ, אין זה פירוש הקרא אלא חומרה כדי שיפטור, דממעטינן הורג את הטרפה מאיש כי יכה כל نفس בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם עד שידעו בואי שהוא טרפה ויאמרו הרופאים שמכה זו אין לה תעללה באדם ובה יmitt"עכ"ל. והנה בהרוג את הטרפה לא בעין נפל למשכב תלוי בו, וכן אפילו אבל והליך בשוק כשאר בראים, כל שהי' בו מכח שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בהזה שייה' ושתו או מותו נקב, אלא בעין אימוד הרופאים שלפי מעמד החכמה שבכל עת ובכ"מ דין על האי גברא והאי מכח אם יש תעללה באדם או לא, ואם אמרו שיש רפואה למכה זו, הורגין את הרוץ ע"פ שההلاقה אתה דהני ח"ט אינס חיין, הרי אפילו להציג את הרוץ לא משגיחין על האי הלכה בטטרופות בהמה לדעת הרמב"ס, ורבים מתפשים לומר דעתם אית' לי' מזלא שאני, והוא טועות גמור דמשום שהוא מזלא גרים שלא היה מת, נהרג את אחינו, ולא עוד אלא דא"כ מה מהני אימוד הרופאים שלא ה' יכול להיות, שמא מצד מולו ה' חי ונחרג את הרגוו אלא והוא ברווח שימוש רצח האי הלכה של ח"ט לא מעלה ולא מורד, לא להקל ולא להחמיר, ואל תאמר דהרבנן"ס מסברת עצמו חידש כל זאת, אלא הדבר מוכח ממקומו, שם סנהדרין ע"ח ע"א אמר רבא ההרוג את הטרפה פטור, והקשו בתוס' הלא רבא הוא דס"ל בנדה טרפה חי, ולמה יפטור ההרגו, ותירצ'ו דמ"מ מודה שסופו למota מהבלה זו. מי הוא זה אשר יוכל לקבל תירוץ כזה, דהוא נגד הסוגי דריש א"ט,-DDIK מדקתי כל שאינה כמות חי טרפה, דס"ל לתנא ט"ח, וזה מנג' כיוון דגם לאידך דס"ל ט"ח, סופה שמיומות מהבלה זו, גם הדרשה דזאת החיים, חי אוכל שא"ח ל"ת למה לא אתה שפיר גם למ"ד ט"ח, הלא שיעור של יב"ח לא נזכר כלל, ועיין היטב בחודשנו שם, דא"א לומר דהקרא אתה על ס"ט להתרו ע"י שהיית יב"ח لكن הוכית הרמב"ס מכח חומר קושי' א', דהרוג את הטרפה דקאמר רבא, איינו האי טרפה של ההלכה, אשר בהז איכא מ"ד ט"ח, אלא טרפה ברוצח היינו טרפה ע"י אימוד הרופאים, וכן גם מה שכתבו התוס' ר"פ א"ט ד"ה וכן לטרפה, דיש נפ"מ בעשאו חברו טרפה, וכן בהרוג את הטרפה הכל נפל בביראה דלגי רוצח אין אנו דין עפ"י הלכה זו דטרופות בהמה אלא ע"י אימוד הרופאים הן להקל והן להחמיר ואל תשיבנו ממה דאמרו בסוגי דרוב דלמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמרו במקות ר"ע ור"ט אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדם מעולם, שהיינו שואלים שמא דאתה מכח רוב, וממילא איכא ספק שהוא נקב במקום סייף, אשר הרופאים היו אומדים אותו למייתה, אבל אחר אשר זכיינו לידע דזילין בת"ר ואיכא לכל אדם חזקת שלם, אין האי נKen במוח או بواسט מוציאו מחזקתו שהוא שלם ולא טרפה, עד שיאמדונו הרופאים למייתה, אבל האי ההלכה דניקב הושט או קром של מות טרפה הוה, לא מהני להציג את הרוץ, כי גם בטטרופות בהמה בן הדין תורה, טרם שנדע מהלהקה, והוא ממש כמו ברוחץ, דלעבור על הלאו דטרפה כדי ללקות עלי מלוקות, כתוב הרמב"ס דבעין נתהה למota והוא אינה יכולה לעמוד, ומהמת מה שאין לה טרפה, ולoli ההלכה היה אומדיין את בהמה על ידי רופאים כמו שאומדיין את הנרצח, ואס אמדונו לחיים הייתה

וא"כ מניין לנו על מעשה אחרת נמי לומר דהתורה אסרתה, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בחכמota אקלות שבון, שהני זיין מנייני טרפיות קילו, מן מין החית שהוא אדרוסה ע"פ שכולן כחודה הללמ"ס הם, כי גם על דרושא בעינן הלכה כמו אשראי, דעתפה כתיב ולא דרושא, אלא אדם נאמר דהאי הלכה לפרש הקרא אתה, ע"י הטלת ארს נעשה טרפה, אפשר ללקות על דרושא מושם דהלהקה מפרש דעתפה דקאמר ע"י הטלת ארס קامر, אבל שוב הני שארי מנ"ל, דאפשרו נאמר דארוי מצ"ג כי לנקב האברים הפנימיים קודם שהרגנו, זאת עכ"פ מלטה דלא שכיהה כלל דכל שאר מנייני טרפיות שכיחים יותר ע"י שאר סיבות קו"ץ וחולי"ם מבון, ולמה דבר הכתוב מטרפת חית השדה, וכן קامر דבדרושא החמיריו יותר, דדרושא אפשר להסמיד על הקרא, אבל שאר מנייני טרפות אין להסמיד כלל, אבל באמת גם על דרושא אין אנו לוקין כיון דלא נחלק הנ"י ח' מנייני טרפות אלא אומרים דעתפה המפורש בקרא אינה דרושא דוקא, אלא כל שעשתה נטויה למota ביל השקפה על מעשה מיוחדת, וזה רגיל להעשות ע"י זאב ואריה, כי ע"י קו"ץ וחולי"ם שכך שתעשה נתה למota, אם לא ממש"כ הרמב"ס שם, בנפלת מן הגג או בזורך חז לתוכן לבה וריאותה, וסיבות אלו רוחקה מיציאות הון, נגד טריפת הזאב באזע עדרי צאן שהוא מעשה בכל יום, ומילא דהלהקה של הנ"י ח' מנייני טרפיות ביל השקפה על נתה למota, תוספת על הקרא והו, ואין להן אלא דין של ד"ס שאין לוקין עליהם, הון דרושא והן איןך, וכן לשאר דיני תורה לא משגיחין בהלהקה זו כמו שהראתיך בדיני רוצח, דלא מהני האי הלכה לא להקל ולא להחמיר כפי מה שפסק הרמב"ס, וכמווכת מותך סוג' הש"ס בסנהדרון.

ועתה אביה לך כהנה וכנהנה פסקי הרמב"ס, שכולם מעידין עדות מכוונת על זה, הרמב"ס בהלכ' איסורי מזבח פ"ב ה"י כתוב בטעם דפסול טרפה לקרבן מקרא דהקרבה נא לפחתיך, וכותב ה"כ"מ שם המשום דס"ל דמן הבקר להוציא את הטרפה הנאמר בגמ', איינו אלא אסמכתא, והשעה"מ בפי"א מהל"ש תמה עלייו בדבר זה לא ניתן להאמור ע"י"ש, אבל ק"ז בעחתת"ס ז"ל ביו"ד תש"ו ע"ב רוח"ק דבר ברכבתנו, דהרבנן סובור דמקרה דמן הבקר אין למעט אלא טרפה המפורש בקרא, דהינו דרושא, ולא שאר מנייני טרפות דעתו מהלכ', וכן בעי קרא דהקרבה נא לפחתיך, ומיסים שם, דאפי' לא נתכוון ה"כ"מ זהה, אבל הדברים עצמים נוכנים למניין וישראלים למצואי דעתך, עכ"ל הטהור, ועלא כי לא חלי ולא הרגיש שמתוך דבריו יוצא מא פרוש דיןлокין על שאר מנייני טרפיות חוץ מדרושא,adam לעניין פסול קרבן, נחalker בין המפורש בקרא לשאר מנייני טרפות הבאים מhalb'ה, ממש"כ דלא מצינן ללקות עליהו, אסור להוכיח אדם מישראאל בלאו, ממש"כ רשי" סוטה שהבאתי לעיל, אלא גם הוא זיל עמד באצע הדריך ולא הגיע בענין זה עד תכליתו כי יאמר החותת"ס ז"לadam רצק חז בלביה גם כן לא איתמעט להוכיח מקרא דבן הבקר, הלא הרמב"ס כתוב ע"ז, מה לי טרפה ארי וברורתה, מה לי רצק חז בלביה ונתחה למota, ע"כ מודה דבמכתה הנתה למota, כך ליה הסיבה, וא"כ בדרושא נמי אס אין נתה למota לנו, דהרי א"כ אתה אומר דגס בדרושא בנטה למota מיררי, אבל בלא נתה למota צריכין הלהנה על דרושא כמו על שאר טרפיות, כי הטלת ארס אינה מפורש בקרא, והדברים ברורים כשמלה דעת ההייט של הלהקה ודרושא בכללים בעי הרמב"ס קרא דהקרבה נא לפחתיך לפסלון לקרבן, וקרא דמן הבקר דמעט את הטרפה, הינו הנתה למota מחמת מכחה ה"י איזה שייה', וכן בהרוג את הטרפה דפטור דלא קאי על ההייט של הלהקה.

עוד זאת בחו"מ סי' רלא"ב סעיף י"א פסק המחבר „המושך בהימה

הלהקה נבנית על הקרא דזאת החיה ניהו דבודאי טרפה אין ליזוז מן ההלכה דאיתא להחמיר על ידי קביעת הכללים, אבל בספק טרפה הדרין על שורש האיסור, שאסורה התורה בקרא דבעין א"ח, ומחרין האי ס"ט ע"י שחי ב"ח, ותדע שכן הוא דהרי ביתרת או חסר מתולדה בס' הרשב"א באותו חשבהazel ומודה, דיכל לחוות כחול ימים, ומ"מ מסיק שה"ז ז"ל בס' נ"ז סקמ"ח, דגס באלו בספק יתר או חסר מהני שהיה יב"ח להתר עי"ש, ע"כ הטעם ממש"כ ועפ"י התקומות מילין אלו נובא לפרש דברי הרמב"ס בראש פ"ה מהל"ש, דתחלתה כתוב „טרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה כגון טרפה אריה יכו"ז עכ"ל הנה לא הזכיר כאן דרושא, כי בתיית טרפה, לא נשמע הטלת ארס שעיל שיש זה נקרא האי טרפה דרושא, כי שם טרפה על קרייה ושבורה וכדומה נאמרה, גם ממה שכתב הרמב"ס דבעין נוטה למota, מוחך דאין בלשון טרפה הטל ארס, כי הלא בשבייל שהטייל הדרוס טפת ארס בגבו של שור ותו לא מידי, איינו נוטה למotaCID, ותדע עוד, שהרי כתוב אח"כ בהל' ב' ויש שם חלאים אחרים וכו' ומשמעותם מנייני טרפות נלמ"ס ואלו הון, דרושא וכו' הרי דמונה דרושא לא חלהים שבין החלאים שיתווספו מהלכה, ועכ"ד דהאי טרפה האמורה בתורה אינה הטלת הארץ, אלא טרפה כמשמעותה למotaCID, קאמר טרפה ע"י זיקת העיר לאו דוקא, אלא שדייר הכתוב בהווה, דה"ה אם נטרפה בבית ע"י סיבה אחרת, וכן מבואר הדבר בפ"ד ממ"א, דהאי מה לי, לאו אדרושא אלא אטרפה קאי, כי כן כתוב שם „וכשים שלא תחולק וכו' עכ"ל הרי לא תחולק בנותה למota בין טרפה חיה וברורה וכו' עכ"ל הרי לא מדרושא של הטלת ארס דבר, אלא מטרפה חיה וברורה שהיא המפורש בקרא, ובין שנפלת מן הגג ונשתבררו רוב צלעותיה וכו' ועכ"ז קאמר דדייר הכתוב בהווה, דכיוון דסכ"ס נתה למota, מה לי אם ע"י טרפת ארי, או ע"י נפילת מן הגג, או ע"י זיקת חז בלביה או ריאותה, אבל הטלת ארס שאון בזה נתה למota, איינו מפורש בקרא כמו נקיית קו"ץ, ועל שניהם אין בו מלוקות, משום דאותו מהלכה, וכן לפרש את הקרא של זאת החיה שאינו חי לא תאכל שהוא רק איסור עשה בלבד, ולא לאו שיש בו מלוקות, אבל מה שכתב בהל' ש"ס אח"כ וא"פ שכולן הללמ"ס הן הואיל ואין לך מפורש בתורה אלא דרושא החמירו בה וכוי הכי מתפרק, אדם נאמר דהאי הלכה לפרש הקרא דבשוד בשודה טרפה אתה ולומר, דהאי טרפה ע"י שטול ארס מן אצבעותיו, ובין נתה למota או לא טרפה יקרה ואסורה בלאו זה, שוב הני זיין שאר מנייני טרפות, נפלו בבריא, כי تو א"א לומר האי מה לי ודייר הכתוב בהווה, דהאי מה לי און לו מקום אלא אם לא מתפרק האי טרפה דקרא מה היא, אלא שטרפה עד שנטה למota, אז שייך לומר מה לי ארי ומה לי קו"ץ או חולין, כל שנטה למota ע"י מכבה בכל טרפה הוא, ומשום-DD דדייר בהווה, כתיב בשודה, כלומר ע"י תיתני השדה, אבל אי נפרש כל שהטייל, ארס טרפה, בין נתה למota ובין לא, אך נאמר דה"ה כל שנקל ושתה או ריאותה נמי הדין כן, את מהה ועין בלב אריה ריש פ"ט שכיוון לסבירה זו, אלא שהוא כתבה למ"ד ט"ח, אז ליכא האי מה לי, אבל למ"ד תא"ח שפיר איכא האי מה לי, זוממיא לא ראה מקצתו ולא יכולו להסביר שיטת הרמב"ס, אבל זה ליאתא, דכל שאננו מעמידין כללים קבועים בלי תנאי דבעין נתה למota, הרי הוא גזה"כ להטירף כל שנעשה מעשה זו ביל השקפה על פועלתה, וא"כ הלא גם למ"ד תא"ח, אין הטירוף תלוי בחוית דכל שניכר בע"ח אחת מן הני מני טרפיות לעולם טרפה, בין חי ובין א"ח, וכל פלוגתכם הוא בס"ט אי מהני שהיה יב"ח אבל התורה לא דיברה מזה בקרא דבר בשודה טרפה, אם נפרש דעתפה דקאמר על מעשה ידועה כיון, דהינו הטלת ארס בלי שום תנאי אחר,

פתחה

האי הילכה סותרת ועוקרת הקרה' וע"כ צריך להודות דלאחר שי' ב"ח א"א ללקות, אבל מהני הילכה עכ"פ לאיסורה, ובתווך יב"ח מהני למלכות, ואיש מא היה חי, רוב פעמים א"ח, ואיש דשמא רק לתוך יב"ח ולמלכות אתה, ולא לחדר אישור אחר יב"ח, א"כ למה לי הילכה הלא משה רבינו מסתמא הי' חכם הכלול בכל מיני חכמוות וממילא גם בחכמת הרפואה, והי' ידע להמציא הנוי כללים מכח חכמוות אלא ודאי אתה הילכה לחדר אישור אחר ב"ח שטרפה מ"מ, ויאמר נא הגאון, מנא ידע דמשה היה רופא כלبشر, הילא בגמ' בשיעוט אמרין וכי משה קנייגי או בטלטרי היה, ועוד אשאלה ממון, וכי מנ"ל דבאמת הנוי ייח"ט לא משה מפי עצמו אמרון, דהא אמרין אלו ח"י טרפות נאמרו למ"ס, הכוונה דכיוון דמקובלים בתוך האומה דאלו טרפות בהמה, עכ"ב הללמ"ס המה, וכמו אמרין בש"ס פעמים אין מספר, דלאחר דטרח למצוא דרשה מקרא, על איזה הילכה, ולא עלתה בידו, מיסיק אלא הילכתא גמירי לה, אבל דבר שהי' ראוי להאמיר מפי משה עצמו, ולא צריך הילכה כדעת הדגמ"ר, עד שאם נאמר דעתה הילכה עליון, צריכין לדוחק ולומר הילכה חדשן לנ"ז ה"כ נגד השכל, לאסור בע"ח בריא ואולם שנטרפה רפואה שלמה, שמ"מ תasser, מהיכי תיתי נאמר כו', ולא נאמר דעתה ממשה קבלנו הני כללים, אבל הוא לא קבלם מסיני אלא מחכמוות המצאים. אבל האמתכתבנו לעיל דכללים כאלו אינם מתאימים עם החכמתה כלל, כי חכמת הרפואה לא תעמיד כללים קבועים על כל מיני בע"ח אדם ובהמה צפור השמים ודגי הים. ועלILD קטון זקון וגבור באמצע שניתי, אין זה מדרכי החכמה, וכמו בשאר שיעורי התורה שיעור גדולות בזיכר ונוקבה ושיעור יתובי דעתית באכילת כוכבת, דההכמה מחלוקת בין האנשים והמאכילים, עיין גיטין סוף המסכתא, יומא בפ' יוה"כ. וכן הוא כאן דהני כללים מהה עכ"מ מהלה ולא מחכמתה אDEM, וממלוקות א"א ללקות עליהם משום דברענן נתנה למות כדי ללקות, כמו שבארנו לעיל, יותר ביאור הדברים המצא בחדישנו לפוזרים, כמו לסתור כל הנוי ראיות שהביא הפר"ח ז"ל דלקמן על הח"ט, וכדומה.

אבל עד זאת עלי לבאר כי בננטה למות מחמת מכות שהיא המפורש בקרא בעין דוקא מכח שאין לה תרופה דאל"כ הרי תחזר לאייתהן, ואין סופה למות, אולם בננטה למות מחמת מכות ופצעים שונים ושפיכת דם עד שנעשית גוססת בל' שיה' חסרוןابر מיחוד שהחיות תלי בה, מה דינה של זו. והנה באדם פליגו באזה בסנהדרין ד"ר ע"ח ע"א ריבי' ורבנן בגוסס ב"י"א דריבי' ההרגו חify כמו בגוסס בי"ש ורבנן סברו דפטור כמו בהורג את הטרפה, וממילא דה"ה בהמה אי ע"י הכא חיצוני' נעשית גוססת דריבי' דמדמה לי' לגוסס בידי שמים הרוי זו כשרה כמו מסוכנת דעלמא, אבל לרבען דמדמה לי' לטרפה גם בהמה כהגו'ו אסורה. אבל מלכות ודאי ליכא כיון דרך מפעם רוב גוססין למיתה קאתינן עליה, דהרי לרבען שם כלו פטורין והתוס' הקשו שם למה לא יתחייב מי שעשו גוסס ודבריהם צ"ג, כי האמת הוא דבלא אמרו הרופאים ע"ס רוב בעלמא אין הרגון ולא מלקין, אם לא על רוב דאיתחזק ובמ"א הארכתי בה. וזה הוא לדעת הרמב"ס ז"ל עניין נפלה מן הגג דברענן שהייתה מעל"ע דלא כמו שסבירו רשי' ותוספת דצלאת מידי חשש ריסוק אברים בעין מעל"ע והוא יוצא מכלל שאר טרפיות דמתברר תוך מעל"ע, ועוד דחחיות מצלת ודלא בשאר טרפוות והכל גזה"כ, אלא לדעת הרמב"ס ריסוק אברים הוא טרפוות הניכר כשאר טרפיות, אבל גם בILI ריסוק כל שאינה יכולה לעמוד ע"י הנפילה אפילו אין כאן ריסוק אבר מיעוד, אבל יש כאן גוססת בידי אדם אסורה, דכל הכא או נפילה נדונן כמו ע"י אדם כמובן. וזאת לרבען דריבי' הוה לטרפה לעין רוצח, והי'

לטבחה ושהטה וنمצתה טרפה וכי הוה מק"ט וצריך להזכיר לו הדמים" עכ"ל, וכ' שם הנתייבות, דהאי מצות „לטבחה" בטור ליתא, דאפילו מכרה סתם נמי הוה מק"ט, דטרפה א"ח ואף לאחרישה או לדלות אינה רואי', אבל המחבר דנקט שמכר לטבחה דוקא, משום דפסק בסע' שאח"כ, דגס בנמצא טרפה מחמת סרנא חזור נמי המקח, וזה אינו אלא ספק טרפה, لكن כל שלא לך בפירוש לטבחה, מצי המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא היתה רואי' להחרישה, עי"ש, ולא אוכל לקבל בדברים כאלו, וכי בשביל הסעיף שאח"ז כתוב כאן המחבר דין שקר, להטאות משפט, ולכתוב דודוקא במוכר לטבחה הוא מק"ט, ולא במוכר סתם, הא חדא, שנית הלא המחבר לא מודעתה דנפשי' כ' היא לטבחה, אלא העתקה בזה לשון הרמב"ס, והרמב"ס לא הזכיר כלל דין זה דטרפה מחמת סירא כ' נמי הוה מק"ט ואע"ג דהבי' שם כתוב דמסתימת לשון הרמב"ס ממשמע דבכל טרפות שנמצא דין כן, אפיקו אם נניח לו שכן הוא, אבל אין מפני שמכר בפירוש לטבחה, אבל איך נאמר דמשום הци' נקט הרמב"ס האי לטבחה דלא נזכר בגמרה, כדי שנדע הדי', שבאמת הוא פשוט אין בו חידוש, דPsiטיא דכל שמכרו לאכילה ראי' לאכילה בעין, ולעומת זה יקלקל את עיקר הדיון דאפילו בלי מכר לטבחה נמי חזור המקח, במצות טרפות גמורה, ולא עוד אלא דהרמב"ס כתוב שם ז"ל: „המוכר בהמה לטבחה וכוי ומכאן אתה למוד שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכי' כגון זה, ששחט את הפרה פטור וכוכי" איך הoxic'h הרמב"ס די' זה מגמ' דלא הזכירה שמכר לטבחה ויל' דמיiri' במוכר סתם ונמצא טרפות גמורה, אז לא קלקל הילוקח מידידי במה ששחטה, דהרי אינה רואי' רק לאכילה ולא למלאכה, והוה כמו שוחט את המשוכנת דמקרי מתקן ולא מקלקל, כי בכל יום ויום מתבחשות והולכות ומתמעש שוויה, ואיך נשמע מזה בעושה מום מוחלט במקח שיכול לתבוע ממנו מועות נתן והഫסד של המום הי' מוטל על המוכר, אלא ע"כ טעמא של הרמב"ס, במה שכותב לטבחה, דאל"כ אפיקו מצא טרפה ודאי מיחי' און כאן מק"ט, דהאי הילכה לא נאמרה לדון על פיה שאר דיני תורה וכמו שכתב הרמב"ס בהרוג את הטרפה, כל זמן שלא אמדודה הרופאים מוקמים אחיזת שלם ונרג הרוצה, אפיקו הי' הנרצח ניקב קרום של מוחו וכדומה, ה"ה ומ"ש' כ' דמוהני האי חזק שלם דבמה, דלא נבטל המקח מחמת הני טרפיות של הילכה, ולכן מה ששחטה הוא מום גמור, דבחזקת שלמה ובראה חזקן.

ואלו הייתה רוצה להראות לך עוד כמה גדרה השערוריה בין האחرونנים, לאיזה החלטות שונות הגיעו, עי' שלא ירדו לסוף דעתו של הרמב"ס בזה, הייתי צריך לחבר חיבור מיוחד לה, אבל עוד דוגמא אחת אביה והמה דברי הדגול מרובה זיל' ריש הלכי טרפות, כתוב לישב מה דפסק הרמב"ס כעולה וכרכיש דנראה כסתרה, דהרי עלולאת לאפוקי דרכיש כדאמר בgeom', דקשה למה לי הילכה על דרושא המפורש בקרא, וגם אינן, הלא משעה רבינו בחכמת הטבע הי' יכול לידע איזה מכח מצוי לחיות ואיזה לא מצוי לחיות, וע"כ דלהכי אתה הילכה, דאפילו אם אירעichi' ב"ח מ"מ טרפה הוה, אבל לקותא דרכיש דלא אתה הילכה, מהני יב"ח להכירו.

אבל תוך יב"ח אסור גם לעולא, דכל שא"ח ל"ית עכחד"ק.

יפה כתוב הגאון, דכל שקבע לנו הילכה כללים קבועים מה לנו אם ח' או לא כל שניקב ושתה או ריאותה טרפה אפיקו אלף שנים חי', וליקוי על אכילתו מושום אוכל טרפה, אלא דא"כ מנ"ל דמשום אינה חי' אסורה התורה את הטרפה, מה יאמר, דהכי כתיב חי' אכול וرك א"ח ל"ת, ולדעת הרמב"ס והמכליתא קרא דבשר בשדה טרפה עצמו מדבר בניטה למות, או מלכלב תשיליכון אותו, או מדאיתקס טרפה לנבליה דטרפה תחולת נבלות, ואם כן הוא הרי

ולודו סימני טרפה בדגים מהו, אליבא דר"ע לענין טו"א דאמור כל שאים יכולין לחוית, דושא דוקא בהמה דאית במנה שחיתה אמרינן תא"ח, ורש"י נראה דgresスマ בדאית במנה טרפות וכן גרס השטמ"ק בගליון ש"ס ווילנא, והוא פלא, דמ"ש דג מקריע, משאר חלאים שאינו יכול לחוית, אלא ודאי דהכי פירושא דג מקרטע דהוא נתה למוה וגוסט כפרש"י דפרפר פשיטה דמקרי אינו יכול לחוית אבל סימני טרפה כמו ניקבו הדקין כפרש"י שהוא חי"ט של ההלכה, דעתך רך במיניהם היצריך שחיתה בדקוקי שחיתה כמו נקה"וו, לא מקרי אינה יכולה לחוית לגבי דגים, דבעין דוקא טרפה האמורה מפורשת בתורה כמו שהיא במדבר והרי לך מפורש הדבר כשלמה, והבן את זאת ותדע עוד דבריש הל"ש מונה הרמב"ם המצוות המובאות בהלכתنا זו כדרכו בכל ההלכה, ומונה חמש מצוות, ג' מצוות עשה, וב' מצוות ל"ת, לשוחות ואח"כ יאלל שלא לשוחות או"ב, לסתות דם חי ועוף, שלא ליקח אם על הבנים, לשלח האם אם לקחה, עכ"ל, ואיך המשיט שלא לאכול בשער טרפה, אשר זיין פרקים קבוע לביאור היא לאו דטרפה בהל"ש, ולמה לא יעד הלכתא מיוחדת לטרפות היכי יש עוד מקום להסתפק בדעת הרמב"ם, דין אין בויאור של הלאו המפורש בקרא, אלא ביאור ההלכה שנתהודה עם האי ההלכה דכל פיסול במקצת השחיטה פסולת, ואקווה שכל מי שאוהב האמת יודה כי כוונתי האמת בדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שדעת הראשונים והאחרונים אינו כן, לא יכולתי לבבוש מלהעלות על הכתב מה שלפע"ד נראה אמת לאמתו בס"ד.

עיקר י"א נקה"ו נבלה

הרמב"ם ז"ל בפ"ג ה"י ט מונה שיש נבלות ובתוכם גם נקה"וו פסה"ג דהרי הם נבלה מחיים ואין שחיתה מועלת בו ורבים וכן שלמים תמוו עליון, חדא לא ידעו מאין יצא לרמב"ם דין זה, דנייהו דין שחיתה מועלת בו, אבל נבלה מחיים מהיכי תיתי וכmarsh' התוס' ל"ב ע"א ד"ה ורמיינו, דמחיים טרפה הו, אלא דין שחיתה מועלת בו, ונעשה אח"כ נבלה, שנית הלא כמה סוגיות מורות נגד דעת הרמב"ם, דבזבחים דף ע' ע"א אמרין, דטרפה חמירא דאסורה מחיים, משא"כ נבלה דין אלא לאח"מ, וכן בשמעתו דף ל"ז ע"א קאמר דין ז"ל לומר היינו נבלה ההינו מסוכנת, כתיב כי ימות מן הבהמה וכו', אינה קרו"י נבלה עד שמתה, ועיין בלב ארוי שם דיפה דחיה בזה מה שהמליצו התב"ש והפלתי ז"ל, לדענו טומאת נבלה הרמב"ם מודה דבעין דין דוקא מהה ממש וכדמוכה ממותני" דריש פ' הער והרطب, אבל לענין אישור אכילת נבלה קאמר דמחיים אית בה אישור נבלה, וזה עכ' נדחה מגמר' זו דהרי האי קרא דכי ימות מן הבהמה, בטומאות נבלה כתיב, ומה ראי יש מזה על אישור אכילת נבלה ואפשר גם אמנסוכת יש אישור נבלה, וכן קsha מגמר' זבחים הנ"ל, דשם מאיסור אכילה דבר, וקאמר דטרפה מחיים וnableה רק לאח"מ, וא"כ סברת האחרונים אלו לחלק בין אישור לטומאה בטלה ומגבותלה, ובלאה" אין חילוק זה מתקל בעל דעה ישרה, דנאמר התולש אחר מבהמה שוטטה נקוב לoka משום אבמה"ת ומשום נבלה לשם שני הפכים בנושא אחד כמובן.

אבל יותר פלא שלא הרגשו כולם שהרמב"ם בעצמו גם לעניין אישור אכילת נבלה בגין מטה דושא והוא בריש פ"ד ממו"א ז"ל, "האוכל צוית מבשר בהמה שמתה וכו' לoka שנ' ל"ת כל נבלה, וכל שלא שhot קרואו הרי זה מתה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דלאו דnableה לאכלה נאמרה עלبشر מבהמה שמתה, ועכ' שלא ע"י שחיתה, ואח"כ כתוב, וכל שלא שחיטה קרואו, הרי זה מתה, ר"ל

לענין טרפות בהמה, ולאה צריכין שהיית מעל"ע דבזה יצאה מכלל גוסט בידי אדם ונעשית גוסטת בידי שמים, וכך תראה שהרמב"ם במ"א פ"ד ה"י א', אחר שכטב דין הטרפה, כתוב "בהמה שהיא חולת מוחמת שתחשש בחיה ונוטה למוט" וכו', הרי זו מותרת ולמה נטה ממה שמייריך עד עתה, מבהמה שנטה למוט מחותמת מכותיה, אלא שאין בה חסרון אבר, אלא ודאי דהיא אסורה כטרפה אלא שאין לוין ע"ז מטעם דושא תרפה, כיון דין כאן חסרון אבר אלא חולשה כללית, ואין עונשין על רוב גוסטין למיתה ורש"י ותוס' היו סוברים דהינו טרפה של נפלה מן הגג שבא בתוך הח"ט של ההלכה, וכן נדחקו מאד בפירושו, שהתוס' כתבו בסוגי דמסוכנת דנפולה הוה כמחסרא אבר, וממילא צריכין לומר שלא דלא כי הוא משונה משאר טרפיות שאין כאן חסרון אבר, אלא דכל שחמי מעל"ע, חזר להחזרו וכן כתוב רשי' במשנה דריש א"ט דגזרות ההלכה כך היא, דשאך טרפיות יכולם לחיות עד י"ח וז' רק עד מעל"ע, ושאר טרפיות אינם חזירין להחזרו ע"פ שחמי, אבל נפולה חזורת להחרשה אחרי מעל"ע, וכל זאת לא ניחא לי לרמב"ם, אלא דהאי טרפה שהוא גוסט איןו מן הח"ט של ההלכה, אלא מן הטרפה המפורשת בקרא, דהרי כל שנטה למות ע"י הכאח היצנונית ע"פ שאין בה חסרון אבר דין צרפה לרבען דרייב", ולרייב"י דגוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, באמצעות גוסט, ומטרפיות זו שפיר יראה אחר שהיית מעל"ע דכל טרפה של גוסט ב"י א', איןו אלא אם מות תוך מעל"ע, אבל לאחר מעל"ע דינו כגוסט ב"י ש, ודבר בה נלמד מזמן עבד כנעני דammerה תורה, אם מות תי' נקום ינקם. ואם יום או יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) עומד לא יוקם. הרי כל שימוש הכאח תוך מעל"ע, מות תי' קריין ביה וחיב עלי, אבל בשחה מעל"ע ומות אח"כ, כמו ב"י ש חשבין לי, עכ"ג דהוה בהגרמתו, ושפיר נשמע מזה לנידון דנפולה דכל שחתה מעל"ע יראה מכלל גוסט ב"י א', וכל זאת אין עניינו כלל לח"ט של ההלכה, אבל מה דאתא בהלכה היא, דכמו דהיל' הוסיפה שאר מיני טרפיות, אף שאינה נתהה למוט כך הוסיפה על טרפיות נפולה שהיא נתהה למוט ע"י הכאח בלי חסרון אבר, שאם יש בה ריסוק הניכר באבר אסורה, ע"פ שאינה נתהה למוט כלל, ועל טרפיות זה אין כאן חולק, דאפיילו ריב"י מודה לו, אבל לדעת רשי' ותוס' ע"כ ריב"י מחולק על האי טרפיות של נפולה שאין בו חסרון אבל דלדיידי גוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, וזאת הוו"ל להשמענו בפ' א"ט, כי כפי הגראה כל הח"ט של ההלכה אין בהם חולק ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים תעין בחדושנו בסוגי דנפולה ותראה נפלאות.

ואחריו שהודעתיך את כל זאת תבין ג"כ למה קבע הרמב"ם כל דיני הח"ט בהל"ש, ולא ביאר אותן בהיל' מ"א שם ה' מקומן, אי הי' סובר הרמב"ם שהמה ביאור של הלאו דבשד בשדה טרפה, אבל הרמב"ם סובר דהאי היל' הוא תוספת על המפורש בקרא, וסמכותו אקרא דזאת החיה, דרך אסמכתה ולא היתה נארמה במדבר אלא נתהודה עם האי הילכה שקיביל ר' ישוב מר' יהושע שמקצת פיסול בסימנים הוה פסול בשחיטה והוא מזורמת בקרא דכאשר צויתיך בסיני, דהינו אז שנצטו על שחיטת חולין אבל בשחיטת קדשים במדבר לא הייתה השחיטה נפסקת במקצת הסימנים, וכאשר ביארנו באריכות בעיקרים הקודמים דכוון דהנחירה הייתה מכשורת במדבר והשחיטה בקדשים עבודה היהת, ולמה יפסל במקצת נחירה עי"ש, ומה"ט נמי מתחיל התנא בנקה"וו ופסה"ג שלא כסדר הילוק בהמה, כי הגי ח"ט נתחדו עם האי הילכה דנקה"וו פסה"ג פסול בשחיטה הוה אשר ר"ע לא היה רצה לקבלה לעניין טומאת נבלה וכאשר ביארנו הכלל במקומו ולכן סיידם הרמב"ם כולם בהל"ש ועיין لكمן ע"ה ע"א דקמבי עי

פתיחה

דף ס"ט ע"ב ותמצית הדברים בקיצור הוא דדעת הרמב"ם דכל דבר שיש לו התחלה והמשך עד הגמר, אם נגמר לבסוף אמרינו אגמלל"מ, אלא דהאי נילוי לא מהני אלא על גוף הענן ולאណון על דבר אחר המסתתק, ולכן גם בגט אשה, כל שembr ליה גטה, ואמר לה אם תנתן לי תוך ל' יום מאתים זו זיה מגורתה, אע"פ שלא אמר מעכשי, ולא חלין הגירושין אלא אחר שנטקיים התנאי, אבל התחלת הגירושין ע"כ מעכשי הוא, דהרי עתה קיים וכותב לה ספר כרויות ונתנו בידה, אלא למעשה זו יש לה המשך, ולכן נילוי אדם קיבלה קידושין בנתים מאחר, לא תפסו, דהרי היא מעשה קידושין דבר המסתתק הוא, אדם לא חל עתה בשעת המעשה, בטל כי חלף החלק לו, ולא מהני מה שאגמלל"מ שנגמר גירושיה ע"י שקיימה תנאי, אבל להיפך לומר דזינתה תחת בעלה ונעשה טמאה שהוא נגד הגilio שלבוסוף, זאת ודאי לא אמרינו, וכמו בהקדיש לוה זבין לוה, דהכל מודים דעתך הגilio שלבוסוף לא מהני זבינו וקדשו ה"ה הכא לא נאמר ד"א היהת נשנאת לאחר, וזה ברור כבשמי, וכן הכא בנבלה דכוותי" דכל שחתך צית קודם גמור הנבלות לא מהני הגilio לחיבבו למפרע מושום איכילת נבלה ואתה כוונת הרמב"ם במה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג נבלה מחייבים, ר"ל דהוה כמו עוף טמא דעתך במינו שחיטה, דלא שייך בו טרפה מושום לדסopo להיות נבלה, כן האי בהמה בניקב ושתה, מאחר דסופה להיות נבלה, מיד בשם זה יקרה, ע"ש סופה, אבל לא לחיבב על התולש ממנה מושום נבלה, דכל שנספק ולא בא לידי גמר, אין כאן נבלה, ואי דהאי צית עכ"פ טרפה יקרה, אה"ג אבל גם בלא טרפות נמי האי בשער הנintel שהם טרפה יקרה ולוקה מושום בשער טרפה. וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

בזה נשלו י"א עיקרים שייעדי על שחיטה וטרפות, ועתה(ac) כתוב עוד פתיחה כללית על כלל ענייני איסור והיתר הנוגעים לכל המשכתי.

פתיחה כללית

דיני מאכלות אסורות מהה מקצוע גדול במצווי התורה, ובריש פ' תזיעו מובא ברש"י דרשה דר' שללאי, דלמה הקדימה התורה דיני מאכלות אסורות בפ' שמיני ואח"כ נדה ועריות בפ' תזיעו ואחריו ואמר דכים שיצירת בהמה חייה ועוף קודם לצירת אדם, כן תורתן קדימה לتورת האדם, והאי דרשה צריכה ביאור, דודאי יש לבקש טעם על הקדמת דיני מאכלות לדיני עריות, דכפי הנראה מן העונשים מהה החמורים, אבל מה שתירץ איינו מובן, דהרי הכל תורה אדם ולא תורה בהמה היה ועוף, ומה עני יצירה לכך.

ואמרתי לפרש עפ"י מה ששמעתי מפי אאמו"ר"ה"ג צ"ל בשם רבו הגאון מה"ז שלמה קווטש צ"ל על הקרא דארורה האדמה בעבורך, שפרש"י צ"ל דהאדמה שנינה מהה שצטויה להוציא עז פרי עשה פרי, שייה' טעם עז פרירה שווין, והיא הוציאה רק עז עשה פרי, וכשנתקלל האדם על חטאו, נתקלה היא עמו, ופיריש הגאון הנ"ל, דחטא האדם נצחה האדמה, لكن לא קבלה ענשה אלא ע"י שחטא האדם, כי יצירת האדם מן האדמה לבסוף הבריאה אחר שנבראו כל הנבראים, ה"י כדי שיוחלש האדמה ע"י שהוציאה כל צמח השדה וחייתו ארץ, למען יהי קל לאדם לגבור על נפש החומר ולשמור את דרך עז החיים, ובכל זאת ראיינו כי האדם לא יכול לכבות יצרו ונפל בראשת התאות, ועתה אולי אם האדמה הייתה משמרת ציווי הש"ת להוציא עז ופרי בטעם שווה ונחלשה יותר, היה בכך האדם הנברא מadmaha חולשה בתכלית החולשה, לעמוד בנסיוں לבلتיא לאכול מעץ הדעת, لكن אחר חטא האדם נתגלה קלונה של האדמה, ונתקלה עם האדם על ששינתה

שניתנה שע"י שחיטה פסולה כמותה מלאיה חשובה, ואם נאמר דוד מחים איתה בא איסור נבלה בתולשبشر מבית טביחתה, הוליל "הרוי זו כמתה" ויוטר מבורר ה"ל, הרוי זו נבלה, אבל הרוי זה מתה דקרו אמר, מורה דלאח"מ אמר, דהרי זה מתה ולא שחותה, והרמב"ם לשון ערומים דבר, וכל תיבה וכל אות בדקוק גדול נכתב, וכל המתועקש להכניס בדברים ברורים אלו בונה אחרת, ידו על התחרתונה, ובפרט שהוא לא צורך, כי לא על הרמב"ם ממשה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מהיים, כאשר אבאך לך כוונו בזה והוא.

ধהנה כבר הבאתי דעת הרמב"ם דנו"ט מצטרפין לכzieit, מושום דטופה תחלת נבלות, ואין זה תרי לאוין, ולן כל טופה שלא נשחתה ונחנבלת לבסוף אגלאי מלטא למפרע דמתחלת נבלה הוה, דכל דבר שיש לו התחלת וסוף, כל שנגמר לבסוף, אמרינו בי" אגמלל"מ, כמו בשחיטה דתחלת הוה מעשה טרופות, ואם ה"י פוסק הרוי משעת שעשה הנקב הראשון בשוט הוה טרפה, אלא כל שגמר השחיטה בהחישר, אגמל"מ דכולה שם שחיטה עלייה, וכן הוא בטרפה שהוא התחלת נבלות, ניהו דאם שחטה נשרהה טופה לחוד, דרשתה באה באםצע והפסיקה אבל כל שלא שחותה ומיתה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דאח"ש אה"ג הנבלות להגmr, משום דשחיטה מטהרת את הטרפה מנבלות, אבל אם באמת לא שחטה ונחנבלת הוה נבלה למפרע, וכמו בבעל חוב שшибען נכסיו למלה, דמתחיל קניין של המלה מתחלת השיעוב, ואם לא פרע הלוחה לבסוף אגמלל"מ דהקרקע של המלה מוחלת השיעוב, ואת לאכ"ע דהכל מודים דהקדיש או זבין לוה, אתה מלה וטריף ופריך, ודבר זה מתבאר בחבורי זאת בהרבה מקומות, אבל אם הלה משלם, פסק הכנין ולא הגע ידי גמר, וזה דלא כתוס' שלא נתחו לזה, וסבירו דאפשר להיות טרפה וגם נבלה, ולכן נתקשו להו בד"ה ורמינו ה"נ"ל דמה פריך דשפיר מונה נקה"ו ופסחה"ג בין הטרפות דמחייבים רק טרפה והא"כ חל עליהם לאכ"מ גם נבלה, ולכן נכסו בדוחקים, גם לפרש מה דאמרו בזובים דיצה עוף טמא במינו טרפה בדוחק גדול, אבל לרמב"ם מופרש כפשותו, דכל שאין בו שחיטה נבלה וטרפה חדא מלטא הוה, דטרפה תחלת נבלות ונגמרת כמשמעותה, כי מחייבים גם לאו דטרפה אין לו מקום לחול דכאן כתיב בשדה טרפה, דלאחר שעבדה כעין בשור דאם חותך צית בשור מן הטרפה בחיה בלא"ה האי בשור בלאו דטרפה אסור, וכדר"י בשמעון ק"ב ע"ב דבמה"ח הוא בכלל טרפה וכפי הרמב"ם, דהרי בשור טרווף מן הבמה הוה, ואפילו לעניין הלב ובייצים אין איסורים מושום טרפה, אלא משום יוצא מאבר ובמה"ח, כיון דאין להם היתר בשחיטה בהמה טרפה כמו שהוחתוי זאת בעיקר אבר היוצא והמדולדל, עי"ש היטב, וכן כל שניקב הושט דהוה להיות נבלה מועלת בה מידי נקרה נבלה ע"ש העtid, דסופה להיות נבלה ולא טרפה, ולא לומר דאם חותך צית ממנה לוכה משום נבלה, דהרי לגבי האי צית שוחתך ממנה לא מהני האגמלל"מ דלבסוף דהרי על דבר המסתתק לא מהני האגמלל"מ כמו שביארתי זאת בארכוה בשמעון בכמה סוגים, ואראך עניין זה ממש ברmb"ם בריש פ"ח מהלכ' גירושין, שפסק שם הרמב"ם דהמגרש ע"ת בתנאי של "אם" לכתלה לא נשא עד שנטקיים התנאי, ואם נשא את לצא, עי"ש בה"ה ובכ"מ בשם הר"ן צ"ל שכולם עומדים ומתמיהין על פסק זה, דהרי בתנאי אם נתן לי, לא נתגרשה עד שתנתן, ואיך כתוב הרמב"ם דלא תצא אם נשא קודם קיומ התנאי, דהרי נתמאה ואסורה לבעל ולבעול, עי"ש שלא ידע פשר דבר, אבל אני ביארתי הדבר ע"ג הסוגי" דלקמן דף כ"ט ע"ב ובסוגי" דמכברת

לי הרמב"ם, וקיים משאר איסורי תורה שאין בהם מלכות, דלעניןacha"ע אמרין דגס על איסור עשה לא חל איסור אחר, אבלacha"ש נו"ט חל איסור שבואה, עיין שבעות כי"ג ע"ב, דכל דעתא מרובוי הכתובים כעינן אסמכתא ייחשב ולא כאיסור ודאי של תורה, ורק להחמיר אמרין דאסור מה"ת, ולא להקל ועוד בדבר מעניין זה לפניו, אבל עתה נחקר בטעמא דהא מלטה דכל שאינו נהנה באכילתו לא אסורה תורה, שהוא נגד הסבר' החיצונה, דכל כתבי טעמי המצוות שווין דיש במצוון זה של האיסורים לגוף ונפש איזה הפסד וגרועו, הנני נאמר דאם כרך החלב בסיב או עירב בו דבר מר, שוב אין בו מון ההפסד, ואינו מולד בו הנני חוכנות רעות שעלוול להחוליד במני שניין ממנה, הנני נבלה סרכוה שאינה לגר, איןנו מזיק לגוף ונפש כמו נבלה שנתנבללה בשחיטה וראוי למאכל אדם, הוא דבר שקשה לקבלו, ולומר דחו"ל קרא קדרשו דأكلיה כתיב בהו, ולשון אכילה מורה על דרך אכילתנו, אבל שלכפ"א לאו אכילה מקרי, גם זאת א"א לקבלו, דהרי בכ"מ אמרין דיבר הכתוב בהו, ולא כמעט את שאינו הווה, וכמו בטרפה ע"פ-DDיבר מטריפת חית עיר, אמרין מה לי וכו' וכן מקרה ליליה, לא כמעט מקרה יום, מושם דהסבירא ווונתא דאין חלק בין הנושאים, וא"כ אם אין הסבירה ווונתא חלק בין אוכל כדרכו או משנה באכילתנו, ודאי אין מקום למעט שלא כדרכו מՃתיב אכילה, דהרי דיבר הכתוב בהו, יותר קשה לי על הא דפסקין קטן או"ג אין בי"ד מצווין להפרישו, ולמה הלא אותו הפסד טביעי שגורם אכילות נבלות בגופו של אדם, פשיטה דוגרums גם בגוף הקטן ועוד יותר מבוגדול כמובן, וכי בשbill דאיינו בר עונשין מחלת דעתו לא נפרשו מה הפסד, הלא לא תעמוד על דם ריעך כתיב וכמו שאנו מצוין לשמרו ולהסיר ממנו כל נזק וכל מחלה, למזה נראה בחיבור ידים איך האקי קטן מטפסים את לבו במאכלות אסורת, ואמרו בגמרא סנהדרין נ"ה ע"ב בקטנה דמאיידה היא, תקלה נמי איכא והא דלא נענסה מושם דרhamna חס עליה.

אבל דע כבר חקר השב שמעתא ז"ל למה החמירו בספק סכנתא ואפילן רוב וחזקה לא מהני, ובספק איסור הקילו דלא נאסר מה"ת כלל, וסמכו גם מדרבנן על רוב וחזקה, ונימא לי' באמרו, דבאיסור כל שהתרה התורה, אף' אי איתרמי דأكل איסורה הרי הוא אнос ברשות התורה, ולית לו בה, משא"כ בימים מגולים אם מ"מ שתה הנחש מהם יזק וימית, لكن אין לסמק על רוב וחזקה, עי"ש, ובער אני ולא אדע, וכי יאמר דאן בטבע המאכלות האסורות שום גרעון והפסד אלא משום דהתורה אסרתון, דאו נשאל למה אסרתון התורה, וכיון דעת"כ לומר דיש טעם לאיסורו, הדרה הקושי לדוכתי דמה"ט דמה"ט מהוים לחוש להאי הייך טبعי שיש בהם כמו שאנו חוששין בסכנתא להפסד טبعי שבו, וכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר, דהאי הפסד וגרועו הנמשך לגוף ונפש ממאכל איסור איינו כמו אריס הממית מיד, אלאadam האדם רגיל ליין בהם לאט לאט מולדים בגופו הנני תכוונות ומזרות רעות, אבל בדרך מקרה אין בהם הפסד הניכר, אלא כיוון דהתורה הצריכה לאسرן, מAMILא עבר אמירא דרhamna בכל ציטת וציאת ואפלו רוק פ"א שאכל חייב על אכילתנו, וכן בספק ומ"ש בדאיכא חזקה ורוב ואין כאן מקום לחוש שיתמید באכילת איסור, לא אסורה תורה ומה"ט נמי אמרין דזוקא דרך מתרמי דיאכל בכהג'ו, והן אין אנו מצוין מה"ט לפרש את הקטן, דכיון דאסור להאכיל בידים, א"א שיأكل הקטן דבר איסור רק דרך התadmונת ובזה אין כאן הייך טبعי.

ודבר זה יוצא מפורש מתוך הסוגי' דעכbara בשיכרא ע"ז דף ס"ח ע"ב אמרין שם שרצים המאוסים דאסורה תורה חדש הוא

ולא הוציאה עז פרי עושא פרי, עכת"ד הגאון ז"ל והוא פרפראות נאה ודפח"ח, והוסףתי אני לפרש בזה הקרה שם, דוחבחה האדם ואשתו בתוך עצה הגן, ר"ל שתלו חטאם בעץ הגן שאין טעם העץ שווה לפרי, ובזה מצאו התנצלות על שלא יכול לעמוד ביצרם.

והנה כשם שבתחלת יצירת האדם השגיח יוצר הכל י"ת על חומר האדמה שמננה לוקח, שיהי' חלש ומזוקך, ולא יעכב יותר מדי מהתגבר האדם על תאותיו, כן השגיח על תולדותיו לצוות לו על מזונו שהוא המחליף את חומרו אינס מקלקים את טבו ומדתו כי"ב, ממאכלות האסורות אפלו אינס מקלקים את טביהם וمتגשימים לטוב או לרע, כי כוחות מזון של האבות מתעבים ומתגשימים בولد הנוצר, ועוד זאת כי לגדור بعد העיריות והנדחה, מוכשר רק מי שניזון ממאכלות טהורות וכשרות, כי רק אז יש בידו להכניע את יצרו בעניין האישותCID, ולכן מתנאי גדר העrhoה הוא גדר המזון המחייב ומחליף את חומרו, ויש לרמז זאת בקרא דשו"ש, "שריך אגן הסהר, אל יחסר המזג, בטנק ערמות חטים סוגה בששנים" (פ' פסוק ג') שරיך ובطن שמתקבץ מזון, ואם שומר את נפשו מלהתגעל במאכלות המתוועבות, ואל יחר המזג, אז יהיו בכל סוגה בששונים, שדרשו ח"ל על פתחי נדה, שאם אמורה לו לאשתו, כושונה אדומה ראייתי מיד הוא פורש. כי המעווצר הזה אין לו רק מי ששומר השריך והבטן שלא יכנסו לתוכם מזונות המונשים את האדם ביותר, ולזה כיוון ר' שמלאי בדורתו, דלמה קדמה תורה בהמה חייה וועף דהינו דיני מאכלות לדיני עrhoה. ואומר כשם שיציריתן קדמה לצירת אדים והוא טעם להכחיש ולזכך החומר אשר ממנו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא מן הצורך לכך את חומרו כדי לגדרו בעיריות ולהוליד כדמותו וכצלמו, צרע קודש מוכשר לקבל טהרת הקודש, ומה"ט נמי כתיב קדושה, הן בטרפה ונבלה והן ב"ח, כמו דכתיב בעיריות קדושים תהיו, כי קדושת האומה תלוי במצוונה תחליה, ועל ידה, בגין ערוה, ולכן מצאו ח"ל לגדור ולהחמיר בהני תרתי איסורי המאכל ואסורי אישות יותר מר משאר מקצועות שבתורה עד שנעשה הלכות מאכלות אסורות להלכטה גבירטה בשרשים וענפים וענפי ענפים, ועי"ז נתהווה מבוכה גדולה ונטשטשו הגבולים, עד שקשה לידע מה הוא המפורש בקרוא ומה הוא שדרשו והוסיףו, ומה הוא גורה וחומרא, והלא יש בו נפקותא רבתא לידע את כל זאת, למי שרוצה להורות כהלהכה ולא לאבד ממנה של ישראל חנם, וכאשר תראה בעיקרים הקודמים, עיקר עבודה בחיבוריה, לעמוד על רשיע הדברים ולהגבילים כל א"א לפי מה שהוא, עד מתי הוא לאו שיש בו מלכות, ועד מתי הוא איסור תורה ללא מלכות, ומתי התחיל הדרבנן והחומרא, ובכל ביקורי היה לי הרמב"ם עמוד ההוראה, למורה דרך ולמAIR עני, ועפ"ד דרכי זאת אפרש פסקי גם בשאר פרקים הבאים בכל המסתכתא עד כליה, ואצין כאן רק אייזה כללים הנחוצים לידע כדי להבין דרכי ח"ל במסכתא זו, ואסדר דברי עפ"י אתויות א"ב וזה החלי בעזה"ת.

אות א'

הלכה רוחות בישראל דأكلיה שאסורה תורה הוא דока כשנהנה ממנה, דחיך ואוכל יטעם, אבל אכל שלא כד"א או שנפוגם המאכל, או הכרכו בסיב עד שగרונו אינו נהנה מאכילתו, או שאוכל אכילה גסה שאינו תאוב לאכול עוד, או שאוכל פחות מכזית מכדי"פ, בכל אלו אין לoka וחוץ מחייב שיעור גם איסור תורה ליכא, ואפלו ח"ש דאסור לר"י מקרה דכל הלב רק דברי סופרים קרי

פתחה

מסתייע שיכשל בה הצדיק וקושי התוס' מכל הני עובדות אין להם התחלה כלל לפि פירש"^י, עין בחודשו שם ותורה צמאונך, ורק ש"י בזה לשיטתי" דהכא איזל דאכילת איסור לעתים וחוקים אין בו מושום גנאי, ומה שמשמרו הוא כדי שלא יעבור אמיירא דרמחנה אוף' בשוגג דבר הצריך כפירה, אבל אין חילוק בין דבר מאכל או שאר עבריה ודז"ק.

ובזה אמרתי דבר המתקבל בפירוש דברי ר"ש בפ' גה"ג דפורט אוכל גה"ג של טומאה מכולם, מטעם טומאה הלא אגבנן^ט, ומשום גיד נמי ליכא, דזוקא מי شبשרה מותר אסורה התורה הגיד שלא, אבל לא מי شبשרה אסור, ולפי הצעתו דלמעלה יש טעם לשבח בדבר הזה, דר"ש דזרוש טעמא דקרא טובר, דחא דאסר' התורה אכילת גה"ג, אעפ' שעץ בעלמא הוא ואין בו טעם לחיך משום דמ"מ"י אاقل הגיד עם הבשר כدرכו דמי פתי ייסר הגיד מפני שאין בו טעם, דאיינו בעץ ממש איינו ראוי לכוס, וכיון דדרך ב"א לאכלו עם הבשר שפיר אסרו כדי שלא יאכל אותו תמיד, כי הא דלא אסור בשאר איסורים אם אין בו הנאת אכילה הוא, משום דבלאי"ה בדילין מני לאכול בכחגיו, אבל בגה"ג דדרכו לאכלו עם הבשר אין כאן חדש שאסרו, אמנם כל זאת בטורה, אבל בטמהה דברשו בלאי"ה איינו נאכל, למה יאסר הגיד,adam יקרה דינקר הגיד ממנהתו לא יאכל אותו משום אין בו טעם, דעת הו, וניחו דברוכ גה"ג של תורה בפ"ע ודאי דעובר דכינוי דאסורה התורה לא נאמר דזוקא בתוך הבשר אסורה ולא בפ"ע, אבל בגין טמאה שפיר דרשין הכר"ש כנ"ל ומטעם הנ"ל ודז"ק.

עלפ'י האמור למעלה דגרעון והפסד האיסורים ניכר רק למי שרגיל בהם, יש למצוא טעם הנו לעדיל"ת אשר נתקשו בזה הרבה, הלא הל"ת חמורה מן העשה שעובר בל"ת לוכה והבטל מ"ע ללא כלום, ולמה ידחה העשה את הל"ת, אבל לפי הקדמתנו הנ"ל ניחא טובא, דחוירות הל"ת אינה אלא בשרגיל בה, והא דלוקה בעבר אף פ"א הוא משום דעובר אמיירא דרמחנה, אולס קיומן מצוות עשה אפילו פ"א הוא תיקון גדול דהרי מצוות שנוהgin רקס עסם בשנה, כמו מצה לולב ושופר, וכן שפיר דוחה העשה את הל"ת, דזל המירא דרמחנה, אז לא יזיק לו עבירת הלאו פ"א ותועלת המזווה הרי איכא.

אבל מה שיש מן התימא הוא מהא שכותב הר"ץ ז"ל בפרק לולב הגזול וכן הרשב"א והרבא"ד ז"ל, כדי להנצל שלא לעbor על מצות ל"ת, מחייב האדם ליתן את כל אשר לו, והוקבע האי דין להלכה באוי"ח סי' תרנ"ז בהגה, והוא פלא לפי הצעתו דהרי בשביב פ"א שיעבור לא יגע אליו הא נזק טבאי' שנמשך אחר עבירת הלאו זה כשרגיל בו, ולא נשאר רק המירא דרמחנה, ולמה לא נאמר דלא אמרה תורה דלא תאכל אלא מרצוינו ולא שכופין אותו ומילא לא יצטרך ליתן כל ממונו כדי להפטר מן האונס, ויש לראות אם האנס רוצה לכופו, או לעבור על ל"ת או לבטל מ"ע, או שיתן לו כל ממונו, מה יעשה הלא בשביב קיומן מ"ע אין צורך לפזר רק שליש בממוני, יבטל המצוה הלא עשה דוחה ל"ת, ומוטב לעbor על ל"ת כדי שיקיים המצוה, וגם בלאי"ה יש לתמורה הרבה על האי הלכה דמחובי ליתן את כל אשר לו, כדי להנצל מעבירות ל"ת, שהוא נגד בריתא מפורשת ברכות ס"א ופסחים כ"ה דתנא ר"א אמר, אם נאמר בכל נפשך ומה נאמר בכל מאדים, ואם נאמר בכל מאדי לך ומה נאממי' בכל נפשך אלא אם יש אדם שגופו חביב עליו יותר ממונו נאמר בכל מאדי, עכ"ל, הרי דזוקא גבי ע"ז צריכין למסור נפשנו ומאננו, ואם כדעת הר"ץ ז"ל דבכל לאו דעלמא צריך ליתן כל ממונו, בע"ז ל"ל קרא כלל, ולא עוד דהרי חיאין דבהרבה בנ"א

דמאייסו ובדייל אינשי מני, ופרש"י ז"ל ובלאו אחרה בדייל אינשי מני ולמה לי' דازה רחמנא עלי', لكن לאסור נוון טעם לפנים ATA דשרי בשאר איסורין, והתוס' הקשו על פ' זה, דמ"מ לא הוא דעין דהאכלו בלאו, וכן פירשו דחידוש הוא, דמן הדין הי' להתרין כל נטפל"ג דעלמא דשרי, עי"ש, ובחידושי ק"י בעהחות"ס ז"ל על ע"ז יפה כתוב, פרש"י ז"ל מוכרח מלשון הגמ' דקאמר משום דבדיל אינשי מני, שהוא שפת יתר לפ' התוס', ועוד דמשנה שלמה שנינו במקות כ"ג ע"ב, ר"ש ברבי אומר, רק חזק לבתיו אcolo את הדם, ומה אם דם שנפשו של אדם קצה בהם וכו' וע"ז אר"ח בו עקי"י ריצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות ופרש"י ז"ל שלא היה צריך לצות על אחרות, על שकצים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהם, עי"ש, ולדעת התוספת הלא איצטריך לצות כדי לידע שיש לאו באכילתן, אלא דחתת"ס נדחק לישב דעת התוס' דהנתנא קאי על ריבוי הלאו בדם ובשרצים עי"ש. ואני תהה דאם אכן איצטריך כדי ללקות עלי גם היתרים הן בדם והן בשරצים נדרשו למה הן באין, דוק ותשכח, אלא דבמחכ"ת אגב שיטפ"י כתוב בשם התוס' דאיתריך להזuir בhem כדי ללקות עליהם, וכל המשיעין בתוס' יראה שלא האצירו מלוקות, אלא כתבו דאיתריך ללאו ואין כוונתם כדי ללקות עלי, דזאת לא ניתן להאמר, דמלוקות בא על דבר אמיירא דרמחנה, אבל מירא דרמחנה לא בא כדי ללקות, ואם אין צורך בלאו רק כדי ללקות לשtopic קרא מני, ולא יקח אדם מישראל חסן, אלא כוונת התוס' דמ"מ איצטריך לכתוב לידע שיש לאו באכילתן שם יידמן פעמים שיריצה לאכול לרפואה במקומות דליקא סכנה, או מלחמת רעבון וכדומה, כדי שידע שיאת אסורה התורה וימשוך ידו ממנה זאת הייתה קושי התוס' על רש"י, אבל דעת רשי' וכן דעת האי משנה דמכות שבביא החתת"ס ז"ל הוא, דבשביל שיאידמו לעתים וחוקים שייאלך דבר איסור לא היה התורה איסור אם לא כמו שאמר רחבי"ע דרצה הקב"ה לזכות וליתן שכר טוב להמוןיהם מהם אף דבלאי"ה ה"י נמנע, ומ"כ ק"ז ז"ל שם דלרשות"י קשה איך רוצה ללמידה דגס נטפל"ג אסור, דהרי משום דרצה הקב"ה לזכות את ישראל נכתבו, תמן הני דה"ה דקשה לפ' התוס' איך נסיף חדש על חידוש, הלא כל גדול בידינו אין לך בו אלא חידוש, וכן פסקין בסיסי ק"ד והוא מרשב"א ז"ל דआ"ג דשרצים מסוימים בעצם איסורים, אבל תערובות שלהן מותר, אבל בין לפרש"י ובין לפ' התוס' צ"ל דהסוני ריק בהוו"א ריצה לומר דטעמא דרב משום דבדיל אינשי מני, אבל רבא מסיק שם דרב או כר"מ ס"ל דנטפל"פ בכח"ת אסור או דס"ל עכברא בשיכרא אשוחוי משבית, עי"ש הרاي דלא חש לדרצה לומר בתקלה דשאני שרצים דחידוש הוא, אבל בגין הסברא דס"ל לרשי"י דרך הרגילות גורם הנזק כמה הראי ממשנה דמכות גם נצבה, והתוס' פליגו ע"ז וסבירו דגס אכילת פ"א גורמת הפסד ניכר בגין ונפש כמו בסכנתא, היא פלא מכח המשנה הנ"ל, ומכך כל הני קושיות שהקשינו עלי.

ועלפ'י דרבנו אלו תמצוא שרשי ותוספות במקילתן דף ה' ע"ב פליגו שם לשיטתן הלאו, דהנתוס' שם דה"ה צדיקים עצמן לא כ"ש, חידשו מכח כמה ראיות שהביאו דזוקא במידידי דבר אכילה אמרו דאיין הקב"ה מביא תקללה לצדיקים, משום דגנאי הוא להם שאכלו דבר איסור, ומסתמא כוונתם משום דהאי אכילה עשו רושם בגין האדים לגנאי, וכן נכנסו שם בדוחקים לחקל עוד בין מאכל למאלל, אם הוא איסור בעצם או תלוי בזמן, וכל זאת משום דאיין לשיטתם דהכא, דאפיילו אוכל פ"א דבר איסור עשו רושם הניכר בגין והוה ננא, אבל רש"י שם בד"ה היכי מסתיע פנוי הצדיים עי"ש שוגג שום דבר כתוב ז"ל: "האייך יגורום שום שטן לפני הצדיים עי" שוגג שום דבר עון" עכ"ל, וכן כופל רש"י הדברים בדף הסמוך דשום דבר עון לא

אונס מקרי, ולא מצאתי בכל ראיותיו הכרע אלא ממה שהביאו האין ברייתא דערובין הנ"ל, ולא ידעת איך יפרש הוא זו"ל האינדרטם"ס שכ', דכל שאנו רצון איןנו חייב בע"ז וה"ה ברוצה, ובהנני כיון דמוחיב למסור נפשו ולא עבור, מה לי אם עבר מחמת אונס נפשות ומה לי מחמת אונס ממונו, ופלא ראייתי עוד כי בדין דעדים שאמרו אונסין היינו בכתבות דף י"ח ע"ב מחלוקת שם הש"ס בין אמרו אונסין מחמת ממון לבין מחמת נפשות, והרמב"ס בפ"ג מהלכ' עדות כתוב סתם דאם אין חתימתם יצאה מקומות אחר נאמני לומר מוטעים או מוטעים ההינו, ואינו מחלוקת בין מחמת נפשות למחמת ממון, אלא שהגמ"י ציין תשובה לרמב"ס אשר שם מחלוקת זהה אבל מ"מ הדבר לפלא בעני שבחברו יד החזקה המשיטו, כלל לא של דבר עניין זה צ"ג כדי לבררו, ואני לא באתי אלא לעורר כי הדבר קשה לאמרו שמוחיב האדם להשאר הוא וביתו בערום ובחרור כל ולא יציל את אשר לו בעברתו לאו, ועיין בתהוס' כתובות לג' ע"ב ד"ה אלמלל נגודה לחנינה משיאל ועריה הו פלחו למגוון, שהקשו והוא כשהוחציאו את ר"ע אמר וכו' משמע דברכל נפשך מيري אפיו היו מיסירין את האדם ביסוריין קשין וכש"כ לנוגדי, עכ"ל ובהגחות מהר"י י"ב"ץ כתוב ע"ז, דסריקת בשרו הכאה שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגנה, אבל נוגדי שאמר רב הוא הכאה שאין לו קצבה. וזה דבר שא"א לעמוד בו עי"יש. וא"כ עניות תמידית כל ימי שהוא יסוריין שאין לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמתו, וכן אני אומר שהאי מלטה לאו דרך כלל נאמר, אונס ממון לאו אונס הוא, דודאי מי שהוא איש בריא ואולם מלאכתו בידו לפrensנס את עצמו ואת ב"ב, אם יקחוו כל ממונו אין זה אלא צער הפסד ממון, אבל איינו דומה לפ"ג אבל איש חלש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הנו ורכשו שמתפרנס על ידו, ואם יקחוו ממונו הרי נפש הוא חובל כי אין לאל ידו להתפרנס הוא וב"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבריות, בogenous דא הרי מן הדין חביב עליו ממונו גנותו ויתר מגופו כי טוב לו המות, מחי"צ צער של עניות, ואע"פ שחייב זה לא נזכר בפוסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב ודוד"ק.

אות ב'

ממה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסורה התורה האכילת איסור שלכדה"ג, איינו מטעם דלא הקפידה התורה רק על הנאתו, אלא דלא אסרו מפני דבלא"ה בדילאי אינשי מנ"י לאכול באופן זה, אמרו מעתה מי שרצה להתרחק וליזון ברגילות ממאלכות אסורתה בדרך היותר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל ברשות התורה, וכמו שכותב הרמב"ן ז"ל על הקרא דקדושים תה"י דאיתא לומר קדש את עצמק במורתו לך ו/or שללא יה"י זול וסוביה בריבוי הכמות וריבוי משאל, וקרוי נבל ברשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעשים את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרכן, כדי לבא על ציווי השם י"ת בעקביפין, וכן למשל מי שמספריש תומ"מ מתבאותו ומשליך לאיוב, כדי שלא יגיעו ליד כהן ולוי, דלא עבר אלא עשה דעתינה להכהן, אבל כריו מתקון מאיסור טבל שהוא בmittah, הכי אין זה רשע ערץ, כי מה שאסורה התורה את הטבל באיסור mittah, ועל הנתינה לכך ליכא רק מ"ע בעלמא, אע"ג דאין להחייב דכל עצימות איסור טבל נצמו ממה שרצו תורה להחזיק את השבט מרשותו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ב בראש העמוד שכתבו וז"ל,, טבל ע"ג דאיינו בשאלת, כיון דאיסורו איינו אלא מחמת תומ"מ לא חמירי מיניהם" עכ"ל) מ"מ ירצה תורה לסוף דעתן של בא"ד אדם יאשר הטבל בעונש מיתה בי"ש כל או"א יפרש תומ"מ, וכל

חייב עליהם יותר מגופן, וכפי חז"ל בצדיקים כן הוא, דיעקב אבינו נכנס בסכנה כדי להציל פכים קטנים ששכח, וכיון דנפשו פשיטה דאין חייב למסור כל ממונו שחביב אצלו כופו או עוד יותר מהה י"י מחויב למסור כל ממונו חוץ מע"ז ג"ע ושפ"ד לעמו והוא תימה רבתא על האי הלכה, שוב נזכרתי דלא על הר"ן ודעמי תלונותי, אלא דהלהה זו דאין לעבור על הלאו בשביל הצלת ממוני, היא הלכה רוחת בישראל, עי"י עירובין דף מ"ה א"ר א"ר וכן תנ"י בבריתא, כותים שצרכו על עירויות ישראל אין יצאי עליהם בכל זיון ואין מחלין את השבת וכו' בד"א שבאו על עסקי ממוני וכו' ושבת פ' כל כתבי מבואר, דבנפלה דליהקה בשבת אסור לבכotta ולבת' כתובות עי"ש, עירובין דף מ"ה א"ר באו"ח סוף סימן של"ד כתוב בשם האחוריים דכל זאת בזמניהם, דלא היה סכנת נפשות אם לא יכבה הדליהקה אבל עכשו שאנו דרים בין האומות, דיש בזה סכנות נפשות לעמדות בחיבור ידים בפני הדליהקה, מותר ומוכיח לבכotta עי"ש, היוצא לנו מזה שאם נזכה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מוזהרים אנו שלא לבכotta הדליהקה שנפלה בעיר, אלא לראות בחיבור ידים שתהיה כל העיר לשירות אש, ואעפ"י שעני חשוב כמה והתורה אמרה וחוי בהם, לא נתיר אישור כיובי בש سبيل הצלת ביתו והנו ושב سبيل הצלת כל העיר, והוא תימא בעניין, וסותר למה דאמירה תורה בכל מדך דוקא בע"ז, הרי דהשוה הכתוב נפשו למאודו, דכל מקום שאינו ביהרג ועל עבור, ה"ה דאיינו מצווה למסור כל הונו, עד שיהי מושלך התוצאה, ולא עוד שידוע דבר זה פוגע גם בנפשות ועניות מעביר גם על דעת קומו כמו שאמרו חז"ל.

אבל חוץ מכל זה, גם מצד אחר יש לי תימא רבתא על האי דינא אסור לבכotta את הדליהקה בשבת, דהנה הרמב"ס בפ"ה מיסחה"ת ה"ד כתוב ז"ל: „ואעפ"כ אם עבר באונס אין מלקין ואין ממיתין אותו אין מלקין וממיין אלא לעובר מרצינו ובעדים והתראה שלנו וכו' ומפני השמואה לממדיו „ההוא" ולא אונס ולא מותעה ומה אם בעכו"ם שהוא חמורה מן הכל העobar אותה באונס אין חייב כרת ואינו צריך לומר מיתת בית דין ק"ו לשאר מצוות האמורות בהרורה וכו', ובעריות כתיב וលעריה לא תעשו דבר וכו' עכ"ל, והנה הרמב"ס לא חש להא דכתוב הרמ"ץ מובה בכ"מ שם לחלק בין הרמב"ס בזה דהמבחן לא ירד לדעת כרת למיתת ב"ד, ופלא על ה"כ"מ ז"ל דבמבחן"ת לא ירד לדעת הרמב"ס בזה דהמבחן"ס ודאי מודה דלא מטעם דלא קיבל אלהות פטור דאל"כ ק"ו שלו פריכה דשאני ע"ז דכל שאנוש בדבר לא עבד כלום שהרי לא קיבל אלהות ולא עוד אלא דלמה לי" לרבנן"ס להביא דרשה דהווא למיועטה אונס, אם נאמר דכל שלא קיבל אלהות פטור, אלא ודאי דכל שעע"ז בעדים והתראה חייב על המעשה אפילו לא קיבל אלהות בלבד לא הו דברים, ולכן אין לפטרו אלא מטעם אונס, דאנן רצון בעין כדי לחיב, וכל שהוא אונס ע"פ שהיה חייב למסור נפשו, לא עבר בזה רק על עשה דונדקשתי, אבל הלא דע"ז לא עבר, ולכן ילך מזה גם לרוץ דכל שאנוש במעשייו לא נהרג עליון, ומה שיש בזה מן התימא ממה שפסק הרמב"ס בהלכ' ע"ז פ"ג ה"ו דהעובד מאהבה או מיראה דפטור וכרבא בסנהדרין ס"א ע"ב, הארctic בזה במ"א, ואכ"מ.

אבל היוצא מפורש מתוך דברי הרמב"ס דכל שעובר נגד רצונו רק מחמת אונס פטור, וא"כ פשיטה לי דה"ה מחמת אונס ממון הדין כן דמ"ש, הלא אין כאן רצון לעבור ואי דמוחיב ליתן כל ממונו כדי עבור, הלא נפשו נמי מוחיב ליתן, אלא בכל זאת אם עבר ולא מסר נפשו פטור מושום דרצון בעין וליכא, א"כ ה"ה מי שאינו יכול לעמוד על עצמו למסור כל הונו, נמי לאו ברצון עובד אלא מחמת אונס דממונו ולמה יהי חייב, שי"ת ריב"ש ז"ל סי שפ"ז מובה במל"מ שם, האריך הרבה להוכיח דאונס ממון לאו

פתחה

המצווה דקדושים תהיה, וכל שאסור לכל מין האנושי הנאהה בחוק הנמוס א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי אילך מדידתו אסור ולדיין שרי, והتورה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חיקים ומשפטים צדיקים, ואם המה יעדנו על המדרגה יותר נבואה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו علينا, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בין פקעה הנמצאת בבטן הבמה גם מוכרים לאחרים בתורה, דבר עגל רך, דבר המתועב ומואס בעיני כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש תפיסה, וכן אין להתריך אכילת ומיכרת מסוכנת, עפ"פ שפטה ידה והחזרה לאח"ש, בפרט שלא יצא ממנה דם, שהוא ג"כ בעונש החק"צ ז"ל, ולפי דעתינו דכל זאת יש לאסור מדינא, מפני שמדרגתנו צריכה להיות תמיד גבוהה מדרגת שאר האומות בניmos ובמושר, ולא נמוך מהם.

עוד אביא לך לדוגמא מה דאיyi כתובות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם און בניו ובנותיו הקטנים, אבל און אוטם כהם קטני קטנים, ועד כמה, עד שיש, ומכאן ואילך עד שיגדלו מתקנת חכמים שהחקינו באושא, ודעת הרץ ז"ל דעד שיש בכל מזונות האשא היא, ולכן אין דבאיין לו אשא פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכותב דהרא"ן בעצמו כתוב שהוא יחיד בזה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבאי, אלא שהמל"מ מצא סעד לדברי הרץ בלשון הרמב"ם שכותב "כם שאדם חייב במזונות אשתו כך חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשנינו עיי"ש, ואני אומר אדם כוונת הרמב"ם הי' לחלות חיוב מזונות בניו באשה כדעת הרץ הוול"ל, כך חייב במזונות בניה ובנותיה שמננו, ולא עוד אלא דהאי, "כם" גופא איינו מודדק, דהויל"ל כיון חייב במזונות אשתו וכו', ולא, "כם" כמובן, אבל עיין ברמב"ז עה"ת על הקרה דויצאה אשתו עמו ש"כ ז"ל, ונראה עיין שהאדון נכנס למקום הבעל כי חמלא התורה על האשא והוא ברחמי היה לאמני כתובות מבואר דעת שירדים לנכסיו לפרנסת בניו, ורק אחר שע הוא מתקנת אשוא, אלא ע"כ לומר דסביר רם, והוא מידי אחר החטא הרגשו בעצם חתונות גدول לילך ערום, כחית השדה, ויתבשו ויתפרו עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכחות בשער העיטה, ועתה אשאלך מי שכך משנתו ומושכב ערום במתומו, והבית בורא באש עד שמוכרח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשא לכחות ערומי, מה יעשה מוטב לצאת ערום בקרית חומות שאין באז לאו מפורש מללבוש כסות אשא שיש בו לאו דלא לבש, עיין בו"ד סי' שע"ב בכהן ערום באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנ"ב דעכ"פ לבש הכתנות והמכנסים, ובעני פשט הדבר דצלאת ערום עבריה יותר גדולת מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתין ובגד אשא, כי היא עבריה המוסכמת אצל כל בעלי דעת, והעbor עליה יצא מכלל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד مثل אחת,بشر אדם לדעת הרמב"ם איןו אלא באיסור עשה, ולדעת הרשב"א מותר לגמור מה"ת, ועתה אמרנו נא בחולה שב"ס ולפנויبشر בהמה נchorה או טרפה של חי"ט, ובשר אדםizia בשירiac הכי נאמר, דייכל בשיר אשא בו איסור תורתא עפ"פ שמקוח הנמוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכיל בשיר אש אסוד מודה מהות נמנה בין האשים, ולא יאכל בשיר שהتورה אסרו בלאו, היעלה עה"ד שאנו עם הנבחר עם חכם ונבון, נבעור על חוק הנמוס זהה, כדי להנצל מאיסור תורה אתמהה. ועיין בש"ת חכ"צ ז"ל סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומוסים ז"ל, "זלת במקום שנטנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעני הנוראים, וכבדרי ספר החסידים", עכ"ל, ואני אומר דכל שמטוע בעני אומות הנאוראים אסור לנו بلا חילול ה', מטעם הרואי לאדם.

שהפרש למה לא יקיים מצות נתינה לכהן, וממילא די במ"ע בלבד ולא איצטרך להזהר בעונש מיתה למי שלא יתן מעשרותיו לשפט הנבחר, אבל פשיטה דמי שבמתקוו עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכהן, דגרא ממי שלא הפריש כלל, דהרי עשה התהכנות שלא יגיע העני לידי תכליתה שרצה המצווה י"ת.

ומה מאי מתישב באז קושי' התוס' החמורה קידושין ל"ז ע"ב ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמא איינה מקודשת, הא שרי להנות ממנה שלכדה"ג ונדחקו כל הראשונים בישוב קושי' ז', ועפ"י האמור ניחא טובא, דהא דלא אסירה התורה להנות שלכדה"ג הוא משום דבלאי"ה בדיל איישי מינין להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקומות כ"ז ע"ב דרבينا שיפר לברתא החולנית בגהורגי דערלה, אבל אם ע"י שאסירה התורה להנות מערלה וכ"כ, אנו מתחכמים להנות ממן בתמידות שלכדה"ג, וממילא יהי דמים לערלה ולהחמצ בפסח לייש ואלitin בהן ולקדש בהן אשר, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תהי, דעתא שלא נה"י נבל ברשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבותות, ולא עוד דאי הח מקדש והוא המתקדשת שניים נהנין בערלה זו, דהוא לך בה האשה והיא קבלת דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג, והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי' ז' ודוד"ק.

ועוד תדע דבכל דברים המאוסים שנפשו של אדם קצה בהם, אפילו לא היה התורה אסורתן, היה האדם העובר ואכלן יותר מתוועב ממי שעובר על או מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל בעיני בני אדם הנארים לתوطבה אפיילו איינו מפורש בתורה לאיסור, העובר ע"ז גרע מן העובר על חוקי התורה, למשל התורה אמרה לא ילש גבר שמלה אשא, אבל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אבל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחווה מידי אחר החטא הרגשו בעצם חתונות גдол לילך ערום, כחית השדה, ויתבשו ויתפרו עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכחות בשער העיטה, ועתה אשאלך מי שכך משנתו ומושכב ערום במתומו, והבית בורא באש עד שמוכרח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשא לכחות ערומי, מה יעשה מוטב לצאת ערום בקרית חומות שאין באז לאו מפורש מללבוש כסות אשא שיש בו לאו דלא לבש, עיין בו"ד סי' שע"ב בכהן ערום באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנ"ב דעכ"פ לבש הכתנות והמכנסים, ובעני פשט הדבר דצלאת ערום עבריה יותר גדולת מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתין ובגד אשא, כי היא עבריה המוסכמת אצל כל בעלי דעת, והעbor עליה יצא מכלל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד مثل אחת,بشر אדם לדעת הרמב"ם איןו אלא באיסור עשה, ולדעת הרשב"א מותר לגמור מה"ת, ועתה אמרנו נא בחולה שב"ס ולפנויبشر בהמה נchorה או טרפה של חי"ט, ובשר אדםizia בשירiac הכי נאמר, דייכל בשיר אשא בו איסור תורתא עפ"פ שמקוח הנמוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכיל בשיר אש אסוד מודה מהות נמנה בין האשים, ולא יאכל בשיר שהتورה אסרו בלאו, היעלה עה"ד שאנו עם הנבחר עם חכם ונבון, נבעור על חוק הנמוס זהה, כדי להנצל מאיסור תורה אתמהה. ועיין בש"ת חכ"צ ז"ל סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומוסים ז"ל, "זלת במקום שנטנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעני הנוראים, וכבדרי ספר החסידים", עכ"ל, ואני אומר דכל שמטוע בעני אומות הנאוראים אסור לנו بلا חילול ה', מטעם הרואי לאדם.

אות ג'

כל גדול בידנו דכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל י' החתיכות בב"א מותר מה"ת. ועיין בפתחה על תערובות פרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לח"ל חידוש דין זה, הלא מקרה דארליך, דמיינ' ילפינן דאלענן בתר רובה, לא נשמע חד בתרי בטל, כי בסנהדרין אלענן בתר רוב דעת, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוק על כל דפריש מרובה פריש גם באיסוריין, דגם באחינו דאננו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר אס הרוב היתר, אמרען דגם האי שאנו דינן עליו מן הרוב הוा, אבל בטעירב חתיכת הלב בשני חתיכות שומן לומר דעתהך החלב לשמן להיות מותר כמותו היא מאן"ל עי"ש. ולכאור' הי' מקום לומר דהיתר ביטול חד בתרי דומה להיתר דשליך"נ שכטבנו לעלה, דכיוון דהוא מלטא דלא שכח שיזדמן אכילה צו, لكن לא קפיד רחמנא על אכילה צו, וכן תערובות דלבטל לכתהלה אסור מה"ת כמו שהעליה הנוב"ת יה"ד סימן מה', וכאשר נדבר מזה עוד לפניו, ודרך הזדמנות הר' הוא מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלן אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אדם שאינו קץ בהן, עד שמי שאכלן יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה כתבו, שלא קריא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ולכן קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא לאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא לאו מפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, אוليلך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכופין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי' דלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחראונים בשם הגאון מהו' משלום טיסמניטץ ז"ל בטעם דהא מלטא, דהרי בסנהדרין בעין רובה מותוך כלו כדיוע, וגם המיעוט צריכין לחתום הפסק כד' שיצא מותוך כלו, וע"כ משום דעת המועטים בט ברכובא, ואולי שלזה ייוינו ג"כ התוס' בראש פ' המנית, במה שכטבנו, דהמיעוט סנהדרין כמאן דליתא דמי', עי"ש עכטד"ק אלא דלפע"ד לא הואר בזה כלום, דסכס"כ, אין כאן איסור ברור דאו חיב או זכאי, וכן מקרים את המיעוט שיסכימו אל הרוב, אבל עדין אין למוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר הנפק איסור להיות היתר لكن צריכיןanno להויסף מיא ולהויסיף קמחא כדי להעמיד תירוץ זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו זולת התורה שבכתב שנמסרה לנו ממשה מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדרשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחווים אנו לשמעו ולעשות למצותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסכמי', עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזה בהקדמה עי"ש, וא"כ הוא בתושבע"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהב"ד דן וכמሩע ע"פ רוב דעתו, אע"פ שציוויתה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל לאחר מכן או לאחר זמן, יכול ב"ד אחר או אפילו גם הם בעצם להכריע להיפך, ונעשה כהכרעתם, וכן האמת הסכמי' מקרי, והتورה גזרה לילך אחריו אע"פ שאינו אמת מוחלט, ומה מאיד יובן בזה מה דאייתי בשמעתן דך קי"א ע"ב דאמר רב, חס לי' לארען דאבא ב"א דלייספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לא כאר' איןנו מובן, למה לא ליספי לי' כיון דלפי דעתו היתר הווא ואוכל בעצמו, וידען דמאן דאסור טעה בהלכה הווא, ולא שייך כאן לומר דמ"מ' האי דאסור שוו' אנפשי' חד"א דהא לא או מטעם חומרא אנפשי' קאסר, אלא משום דסבירר שהדין כן, ואם חברו החולק ומתייר, יידע דחברו טעה בדיון, למה לא יאכיל אותו מהו, אבל לפי האמור

וראה זו בהאי משנה דסוף מכות שהבאתי, כתוב רשי' ז"ל ז"ל "دلע הי' צרך לצות על כמה מצות וכמה אזהרות, על שקצים וגבילות (ר'ל מותות מאליהן) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל והנה במשנה שם מביא תחלה,, רשב"ר אומר, הר' הוא אומר רק חזק לבתיוأكل את הדם וכו', ומה אס דם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שcar, גז ועריות שנפשו של אדם מתואה להן ומחמדתן וכו" עכ"ל ולמה מיאן רשי' ז"ל גם בדברי רחבי' להשאר אצל איסור דם, ובביא תמורה שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקטני לעיל בדים שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גז ועריות שנטהה להן, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נש שושים אדם לא יאכלנה, לכן מאי אידי דקאמר דלא איצטריך לכמה אזהרות, לא מאי אידי, דהאי לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלן אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אדם שאינו קץ בהן, עד שמי שאכלן יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה כתבו, שלא קריא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ולכן קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא לאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא לאו מפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, אוילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכופין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי' דלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

והנה בעיקרים דלעיל הבאתך דברי הרמב"ם ספר ד' מהלכות שחיטה שתכתב, דישראל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכו"ס, ותמהתי שם עליו, הלא העכו"ם אינם מצוין על נו"ט ולמה ב"ג מצווה אלא דנקנשתי בדוחק למה לא חשב הרמב"ם בהלכי מלכים גם את זאת בין ז' מצוות שנצטו ב"ג, אבל לפי האמור ניחא בריווח, דהרי רחבי' קא קשי' לי' שקצים ונבלות מאליהן, ומה ניצטוינו כיון דמעצמנו הינו יודעים להבדל מכם, באשר הוא מeos ומשוקע עבini כל אדם, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לאזחות את ישראל, כתוב בס מה דממליא הוה יעדין וא"כ בב"ג דלא רצה הקב"ה לאזחותם באמת לא נאמר להם מה שצריך לכתוב, אבל מה שהוא הנימוס באשר הוא אדם, מעצםם צריכין לדודר בהם, באשר המה בכל מה שנפשו של אדם קצה בו, וכן באמת אסורים גם המה באשר המה נבראו בצלם אלקים, וא"כ שפיר בעו נחירה ולא מיתה בלא נחירה, שהוא מתוועב מעצמו בלבד ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לעונש בפלילים כל העובר.

היוצא לנו מכל האמור, דכל המתוועב בעיני אדם כלל האנושי אע"פ שאין על הדבר אחרת מפורשת בתורה, אסור עליינו יותר מאיסורי התורה, ולא מצד חה"ש בלבד כמו ש' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנasar לב"ג א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכה מיד, וכן בשיר אדם או נבלה סרווחה ודאי חמור מחלב וטבל לעניין חשב"ס, ומה דאמרו ביוםא פ"ג ע"א דטבל ונבלה מאכליין אותו נבלה, נבלה שנתנבללה ע"י שחיטה פסולת קאמר, אבל לא המתה מאלי' שעונשין על אכילתו מצד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מאליה סכנה גדולה הוא לאכלו ואיך יעלה עה"ד דחיז"ל יכוו ליתן חוללה בשר המת, נבלה מאסה המושלת לאשפפה לכלבים טרם שיתנו לו טבל שלא נתkon, וכל המותעך בזה הוא משפיל כבוד התורה, וגורם שייאמרו עליינו עם טפש ונבל תמותת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

פתחה

וק"ו בדיני נפשות שאדם מוחזק בנפשו ואין להרגו או להלקות עפ"י רוב, וכוקשי התוספות ריש המנין, וסנהדרין שאני דהמיוט כמאן דליתא ממש"כ שם התוס' ומה שמצוינו באפליו ברובה דליתא קמן איזלען בנפשות אחריו כמו שהקשו בתוס' כבר הסכימו האחרונים כלומ פה אחד, דיאת דוקא ברוב דאיתיחס מלפני האי מעשה במ"א, והוא דיליף מרוץ וудים זוממים איזלען בת"ר דאל"כ ניחוש דלמא במקומות סייף נקב הוה, ואע"ג דהאי רוב ע"כ איתיחס הזוא, הכי פירושא, דאי לא איזלען בת"ר לא יתחזק הרוב לעולם, ורק אי בעלמא איזלען בת"ר ואז איתיחס הרוב לשאר מיל, ומילא אי יש לנו לדון עליו בדיני נפשות נמי איזלען בתרי' משום דבר איתיחס לשאר מיל.

מכל האמור יוצא דהא איזלען בסנהדרין בין בממנות ובין בנפשות בת"ר, אין הטעם כמו שעלה ע"ד מקצת האחרונים, משום דרוב פעמים הדין עם הרוב, והם מכוונים עפ"י הרוב את האמת, דהרי בין בממון ובין בנפשות לא איזלען בת"ר, ואייך נסmock על האי רוב להוציא ממון ולהרוג אדם המוחזק בגופו ונפשו ובמונו, ואס הי' אמתה מוחלט בדי והיינו כיון האמת הרוב או המיעוט, באמת לא היינו יכולם להוציא ממון ולגמר את דין הרוץ על סמך רוב, דרוב פעמים הרבים מכובין האמת, דין זה רוב דאיתיחס שנלך בתרי' בדיני ממנות ונפשות, אלא איזלען ליכא אמת מוחלט, אלא אמת הסכמי, ע"י הסכמת הרוב נעשה ונתקווה האמת, ומילא המיעוט כמאן דליתא, ואת כוונת התוס' בימה שכתבו בסנהדרין המיעוט כמאן דליתא, והבן את זאת, ומינה דהה בתערבות איסור והיתר אמרין דהרוב מהפך את המיעוט מאיסור להיתר, כי אם הרוב היה מסכים לדעת המיעוט, היה זאת האמת, והוא אמרין כל דפריש מרובא פריש לא מסנהדרין ידען, אלא מהא חד בתרי' בטל, דכיון דחצינו מסנהדרין דהמיוט נהפוך מאיסור להיתר ע"י הרוב וא"כ בט' חניות, אלו כל החתיכות שבתוכם היו נשלכות לחוץ על צבור אחד, היו כולם מותורות, משום חד בתרי' בטל ממש"כ דחתיכה אחת הפורשת מאתה מהן שימושות, ושמור לך את זאת ועיין עוד באות הבא ודוק.

אות ד'

לפי הצעתנו שמעלה נביין מה דאמר בגמ' מנא הא מלאה אמרו רבנן דיזיל בת"ר, רובה דאייתי קמן כגון ט' חניות וסנהדרין לא קמבעי לו כי קמבעי לרובה דליתא קמן כגון קטו וקטנה, ובסוף הסוגי' מסיק דליל' לפוטא אלא אהיכא דלא אפשר, אבל היני דאפשר עדין לא נדע, מנ"ל דסמכין ארובה דליתא קמן, וכותב שם רש"י זיל דע"כ לומר או דמהלכה ידען למיזל בת"ר, או דזרע ממה דמחקל לעיל בין רובה דאייתא לרובה דליתא קמן, והרבבה האריכו האחرونים לפרש דמעיקרא מאקי כסבר ולבסוף מאוי כסבר, גם מה דמחקל בין אפשר לאפשר קשה לשמעו, ועיין שם בסוגי' מה שכתבתי זהה, ועתה האיר ד' לי אוור חדש בעניין זה, לירד לעומק מחשיבות זו".

והנה הלב ארי' זיל שם בסוגי' נתקשה בכל הנ"ל, ועוד הקשה אכן מדמה הא דר"מ דחייש למיעוטא רוק מדרבן ומיהלך בין אייך דרכאה לא אפשר, להא דרכאה לילך מדאוריתא ודחה דלמא שאני בין אפשר לא אפשר, ועוד זאת דהאי דחוי' דרב כהנא לדוחות היפוטא דר"א משחיתה עצמה, נתקשה לדנפשה דהוא ילך מהרג את הנפש, שם נמי יש לדוחות דשמא שאני הטעם דלא אפשר, لكن מפרש הלב ארי' זיל דבහאי פירכא דר"כ, לא כל הני לפוטות דלעיל רצה לסתור כפרש"י זיל, אלא רק האי לפוטא

ニחא כיון דבכל הלכות כאלו הכל תלוי בהסכמה חכמים, ואין כאן אמות מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האoser אוכל ממנו שאסור מכשול הוא בידו, ועיין מה שכותב זהה בשם ע"ז ודו"ק.

הקדמה ב'. המרדכי זיל הקשה איך הולclin בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הו וקבעו כמעמ"ד, ותירץ אייך אנו דינן על הגוף, אלא על הדיבור היוצא ביאור דלא כו' העתוד' הקושי' כמו התירוץ גם שניהם צריכים ביאור דלא כו' המיד' איננה מובנת, דהרי אין אמרין דהדין עם הרוב ומילא המיעוט כמאן דליתא דמי' וכמש"כ התוס' ריש המנין שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חניות דליך למימר דהמיוט כמאן דליתא, כיון דנזכר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכותבו באות הקדום, דכל זמן שלא מעמדו למשמעותו ההן, ושניהם יכולים להיות אמת הסכמי, והכל תלי בהכרעה, אם יהי' הרוב לכך יכול או לא, וכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיון איזיא קביעו הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מציל לדוחות רק ע"י ביטול כי לויל' זאת באמת הוא האמת וכם"כ באוט הקדום. אבל התירוץ ע"י הוא דהא דרוב לא מהני לבטל הקבוע היינו דוקא רוב המצויר מקביעות הרבה כמו בט' חניות, דיאת אנו יודעים דלא לך רק מחתה מהם, וכייל להיות מן הטרפה כמו מן הכהירה, דלבgi כל אחת עומדת הטרפה נגד ומה תאמיר בצירוף כל הנסיבות הוא רוב נגד הטרפה, ע"ז נשיב מי צרפים יחד, הלא רק באחת מן החניות לך ואם לא הי' חילוק בנסיבות ביניהם, היהת כל אחת נכנסת בספק שמא בה לך. אבל אם איפלו בשתי חניות אחת טרפה ואחת כשרה, והכהירה מוכרתת לך כרובי הлокחים, משום דהאי רוב אינו מצורף דמסתמא מוכירה לך כרובי הлокחים, ומה דסקפ אצל הנז' זיל הנוב'ת או"ח ס"י ע"א דמסתפק באז, אי בכח'יו נמי אמרין קבעו כמחצה דמי, או איזלען בת"ר, ומה דסקפ אצל הנז' זיל' כמחצה על מחצה דמי, דהרי אין בפ"ת אותן ב' שהביא דברי מקביעות רבות, ועיין בז' סימן קי' בפ"ת אותן ב' שהביא דברי הנוב'ת או"ח ס"י ע"א דמסתפק באז, אי בכח'יו נמי אמרין קבעו כמחצה דמי, או איזלען בת"ר, ומה דסקפ אצל הנז' זיל' כמחצה על מחצה דמי, דהרי בין קורבה ובין רובה דוחה את הקבע אמור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנפישא, דהרי שתי דעות עומדות זכ"א, דעת המכביין ודעת המזיכין, ודעת את יוצאת מ"ב' דינים ודעת השנוי' מ"י' דינים, ומילא האי דעה חזקה נגד חברתה, ולא שייך בכח'יו קבע, זאת כוונת תירוץ של המרדכי דעל הדיבור דהיאנו הדעה אנו דינן, והוא ניד ר' דיל' דקבע עשו רך אחר שמתכבדים יחד, המכביים והמציכים, ואז לא איכפת לנו, הקבוע' ואיפלו לדעת המהרי'ק דגם מטעמים שונים מצורף לרוב, מ"מ כחדא חשבו דהרי אפשר דכולא טעונה אית' ב' לחיבבו או לפטרו, ולכן אין לפניו אלא שתי דעות חולקות, האחת חזקה יוצאת מרוב, והשני' חלשוה יוצאת ממייעוט, ולכן החזקה מכריע את החולשה.

הקדמה ג'. כמו דאין הולclin במנון אחר הרוב משום דחוקת ממו של הנתבע חזק, עד שאין מוציאין ממו ממו עפ"י הרוב, כן

קמן ללייטה קמן אלא דכל הני ילפותות דלעיל קמו ו גם נצבו ולא נפרק רק אוקיימתא דרא"א ובפניהם בסוגי ראיית מקצתטי ולא כולה עי"ש ומה שכתבתתי כאן הוא סולת נקייה בעזה"ת.

אות ה'

אע"פ שהביטול חד בתרי הוה ממש כמו בסנהדרין דהמייעוטisman דליתא דמי, כמו שביארנו למעלת מ"מ לבטול חתיכת אישור בשנים של יותר לכתלה, אסור מה"ת לשותן וכן כמו שהבאתי מנווב"ת יוז"ס י"ה, דהרי אמרין לא אמרה תורה שלח לתבלה, ואל תמהה על החפש שהרי בדאריותא לא מצין חילוק בין לכתחלה ודיעבד, דאנן על מעשה הביטול אמרין שהיא עבריה בידו, וטמא דהא מלטה הוא דגס בסנהדרין רק מדווח אמרה תורה ארליך, וכען שאמרו טומאה דחו"י בצדgor ולא הורתה, וכן מה"ת מחויבים לחוזר אחר תורה אם אפשר, כן הא דסמכין א羅וב סנהדרין ואין וחושין אדעתה המיעוט הוא מדווח, כדי שלא תתפרד האומה ותקרע התורה לקרים, וכאשר הבאתי בהקדמה דברי החינוך בזה, וא"כ ה"ה לבטול בידים איסור בהתר הוא אסור מה"ת, ועיין ברשב"א ז"ל סוג"י דמカリין דף צ"ד ע"א שכטב דמעיקר הדין מטורין ליקח בשיר שקידם נקרי בעיר של טבח ישראל, משום דאסור למוכר להם טרפה שמא ימכרנה לישראל, ומשמע דמדין תורה קאמר דהוא כמו שלח לתבלה, ואי קשי' לך לא מקרו מאלה דבר הכתוב בנבלה, לגר אשר בשעריך תתננה או מכר לנקרי, אף אני אשיב לך, הרי כתיב, "ואכלת" שהוא שפת יתר, ואתא לומר דרך דתקדך יותר, נאמר דזוקא בגין תושב איכא אנכי, ואם תרצה לדקדך יותר, ולא בנקרי שבא מארץ אחרת חששא זו שיחזר וימכרנה לישראל, ולע"פ הדין דזון דמננו לא יקחנה ישראל, דשא מאהה ממוקמו, ועכ"פ הדין דזון אמרת דלבטל איסור חד בתרי אסור מה"ת, ובזה מצאו חז"ל סמך לאזרע על דבר שליל"ם שלא יתבטל דכל שאפשר להמתין עד למחר שלא נctrיך לבוא להיתר חד בתרי בטל שהתיירה התורה בקושי, טפי עדין.

אבל כל זאת בתערובות מב"מ דאפילו אם יתבטל באלו רק מטעם חד בתרי בטל קאtiny עלי', אבל בלח שהאיינו מינו שאיינו שוה עם האיסור לא בשמא ולא בטעם, לאו מטעם חד בתרי בטל הותר, אלא משום דפנימ חדשות בא לאן ועצם האיסור נשתנה לד"א, ועי"ז פקע ממנו שם האיסור, והוא סברת רבינו יונה ז"ל, מובהה במ"א או"ח ריש סי' ר"ו, דכל שהאיסור נשתנה לגוש אחר גם בל' תערובת פקע איסורי ממו, אלא דאנן לא פסקין בזה כוותי' כמבעור שם במ"א, אבל הטעם הוא משום דאמרין בכוכורות דף ו' דכל היוצאת מן הטמא טמא, ולכן כל נשנתנה לד"א עכ"פ יצא מן הטמא מקרי ואסור, ואולם איסור זה הוא איסור חד בשיטת הרמב"ם הלאה, ואיפלו לדעת התוס' דדרישה גמורה היא ואתה בי' מלכות, מ"מ מודים דאיסור חדש הוא דבלאו דטרפה וטמאה בשיר כתיב, וחלב וביצים לאוبشر נינהו, ובמקומו שם הוכחות דבר זה מכח כמה קושיות שנתקשו בהן האחرونין, כמו שהקשה הנז"ב א"ק ס"ד בגמ' דחלב תה"י אסורה מכח דס נערך ונעשה חלב, כיון דגס דם שבשלחה מותר, וכן חקר הפלתי איך נתיר נטלאפ' בחמצ' בפסח, כיון דגס אפרו אסור, וכדומהו מן הקושיות, ועל قولם אני אומר דאיסור יוצא איסור חדש, וכן אף החמצ' אינו חמץ, אבל יוצא זה חל אחר שפקע עיקר

דר"א, דיליף משחיתה עצמה עי"ש. אין נדחק להעמיד דבריו עפ"י דעת הרמב"ם דכל הספקות מותרות אלא במקום דאייא לברורי מה"ת צריך לברר, והורג את הנפש שאני דעל הספק לא נהרג, ולא אאריך כאן בדבריו לסתורם, ולא הבאים כאן אלא מפני שגם בדרךו אלך לפרשו ר' ר' רק לסתורו לפותא דרא"א אמר, אבל לא מטעמי' דלב ארוי' אלא מטעם אחר כאשר אבא בזה בס"ד.

הנה לפ"י מה שביארנו באוות הקדום רובה דאייא קמן דילפין בסנהדרין, היינו דילפין חד בתרי בטל ונחפק האיסור להיות היתר, כמו בסנהדרין דהאמות של המיעוט נתהפק לשקר, מחותמת שהרוב מכריע את המיעוט, אבל במקום דלא שיק לבטול את המיעוט מכל וכל, מאיזה טעם שייה', לומר כל דפריש מרובה פריש זאת לא שמענו מסנהדרין, וע"ז קמביי בסוגי ראיית מקצתטי מנא הא מלטה אמרו רבנן זיל בת"ר, ומפרש כגן קטן וקטנה דלא שיק לומר דהסרים והאיilonות מפני שטעותים המה, יתבטלו ברובה דשר קטנים, או מיעוטם מבטלים דילפין ברכוב השרות שבועלם, ויהי המיעוט מבאן דליתא, זהה א"א כיון דעתם להתרבר בבהמות עי' בדיקה, ובקטן וקטנה הלא גידול ותברר ולא שיק כאן ביטול כמובן, אלא דנאריך דמסתמא האי קטן וקטנה והאי בהמה אשר הנידון עליהם ההמה מן הרוב ולא מן המיעוט, ולא נctrיך להמתין עד שיגדלו, ולא נctrיך לבדוק ההמה אחר הטרפות, זאת מנ"ל, וניה דבטה' חניות אמרין בנסיבות הלא נctrיך אחר הרוב, משום כל דפריש מרובה פריש, היינו דזוקא ברובה דאייא קמן דנצטמג ג"כ מהיתר חד בתרי בטל, דאנן hei קאמרי', אם כל החתיכות היי פורשות מן החניות לחוץ היי כולל מטורות, משום חד בתרי בטל, ק"ז דאית שפרשה לחוץ דכשרה משא"כ ברובה דליתא, דלא שיק בו חד בתרי בטל כיון דיש להכיר האיסור כמו שהסבירנו באות הקודם, מניון לנו דגס כאן סמכין אצל דפריש מרובה פריש, וע"ז ילך כל הני ילפותות מקרונות ומרוץ וע"ז דבכלן ע"כ סמכין אצל דפריש מרובה פריש, דהרי לא מצין למיבדק, מטעמים שונים כדאמרין בגמ', עד דיליף כ"א משחיתה עצמה דניה דבדקינו אחר הטרפות אבל מוה נעשה בנסיבות שהיתר שמא היה שם נקה"וו, וע"ז השיב ר' ר' שכנות גדול, דאין זה דומה לכל הני ילפותות שלפנינו, דבכל אלו לא שיק חד בתרי בטל ובכל זאת אנו סמכין אצל דפריש מרובה פריש, אבל כאן בשחיטה דבאות מקום החתקן אין לו בדיקה, מילא הוה דמי' דט' חניות וכורובה דאייא קמן, דאם היינו שוחטין את כל הבהמות שבועלם ובודקין אותן מכל הטרפות הוי כולן שרות, די משום מקום שחיתה דאיון לו בדיקה, הרי חד בתרי בטל, ואיך יגוע בשוחט אחית מהו דהו יציבי באירוע וגיורא בשמי' שמי', ואל תשיבנו דהא דאי"א לבודוק, הוא בעצם גרט עי' מעשה השחיטה שלו, והוא כלכך מן הקבוע, דהרי קודם השחיטה לא בטלו הטרפות בתוך רוב הנסיבות, הא ליתא, דכל עצמיות הטעם דלא בטלו מחייבים משום דאפשר לשחטו ולבדקו, ועתה הרי עשה כן וא"א לאחיז החבל בשני ראשין כמובן וזה הוא דמלקלק בין אפשר ללא אפשר, דבכל הני דלעיל אפשר לבדוק מצד מציאות הטרפות, אלא דאי"א מצד אחר כמו ברוחח משום דאסור לנויל' או ברישא של עולה דאסור לחתוכו, זהה יליף שפיר רוב מנוייו ולא נשוב לחלק בין אפשר ללא אפשר, דכל שגלהת התורה דסמכין אצל דפריש מרובה פריש, מה לי אפשר או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום דאי הטרפות ניכרת אחר ששחט, וא"כ שיק בו חד בתרי בטל כנ"ל וליכא למיליף מני' במקומות דהמציאות של הטרפות אפשר, שלא שיק ביטול חד בתרי והפירוש הלאה הוא אמת לאמתו לפע"ז ולא צריכין לדוחוק, דהש"ס חוזר ממה דבר מתחילה לחלק בין אייא

פתרונות

זהו מובן כיון דמונא הוא", עכ"ל,ומי כחכם יודע פשר דבר זה, אבל לפי הקדמתנו שכאלקוות דבר בהם, דהנה מתחלה רצה הש"ס לומר דמונא לא בטל מכל וככל,adam יתערב קב חיטן בט' קבין של חבירו יכול להה וחדי, ואחיכו עליה ומסיק דנייהו דמוננו לא בטל אבל איסורה התלויה במונא שפיר בטל, ע"ז משני ר"א דהני מים ומלה לא בטלו משום דשיל"ם, והטעם כיון דעכ"פ מונא לא בטל לגבי קני הבעלים, וא"כ אף בתערובות מבשא"מ ונשתנה הגוש בשמא ובטועמא לגוש אחר, האי שינוי איינו רק בגזלו, אבל לא בשואל, וא"כ עדין נשאר ממונא של המשאל ומה תאמר מ"מ לגבי איסור תחומי בטל ברוב או בששים של השואל, הרי שוב מכך חד בתاري בטל קאתיין עלי' והוא לי' דשיל"ם ולא בטל, זו היא כוונת התוס' ברור כמשמעותם בס"ד.

ובזה השלמתי הפתרונות לחיבוריו זה בעזה"ת ושבח לכל עליון שעזרנו עד כה ויה"ר שאכה לראות חברוי זה יוצא בהדרו מותחת מכבש הדפוס ויתברדרו מיili בעולם עוד בחים חייתי אכי"ר.

האיסור ע"י השתנות עיל"ש, בסוגי" דשללא קמאי, והנה ידועה סברת המורדי מובאה באו"ח סי' ק"כ ס"ב דבתרובות לא מצי חיל איסור חדש لكن ענבים שבתוך הגיגיות שנתקבעו בשבת, היין שיצא מהם מותר לשתו, מפני שבתערובות בא לעולם ולא חל עליו איסור משקין שזיבו, ואע"פ שהוא דשיל"ם, וה"ט דדシリ"ם לא בטל משום חד בתاري בטל לאו היתר גמור הו, אלא בקושי התירה התורה, لكن צרו חז"ל להמתין עד למחר, משא"כ באיסור שבא בתערובות לעולם, אמרין דלא התחיל לחול ולא בעי ביטול, וזה ברור, וא"כ גם בתערובות מבשא"מ כיון דנשתנה בשמא וטועמא לגוש אחר ופקע מנוי" איסור הראשון שחול עליו איסור יוצא, הלא הוא איסור חדש שלא מצי חיל בתערובות.

ומה מאי יובנו בזה דברי התוס' הסתומים וחותמי ביצה ל"ט ע"א ד"ה משום על הא דאמר ר"א דמים ומלה של חברתנה אינהبطلה בעיסה משום דהוה דשיל"ם, והקשו בתוס' והוא דシリ"ם רק במינו לא בטל, אבל בשאיינו מינו בטל, ותירצו ז"ל,,ויל דאה"נ דלא אמרין לי' אלא במב"מ, והכא גבי תחומי שאני דחמיiri כאלו

דוֹר רַב יְעֵד

חולין פרק הכל שוחטין

תuttleה נפש הב"ח ועי"ז נקרא האדם משפייע הרי שניהם מקבלים ומושפעים, ולכן רך אדם אשר הוא בבחינת מקלט ומשפייע רשאי לאכול בשם אבל מי שתחרס לו אחת מבחינות אלו ומכש"כ אם אינו מקבל ולא משפייע וגורע מן הבחנה, שאסור לאכול בשם.

וכל זה מרום במשנתינו דרך הקדמה למס' ז' אש סקה בהקשר אכילתبشر, "הכל שוחטין ושחיתתן כשרה" ר"ל כל אדם מישראל ראוי והגנו לבוא לאכול בשם „חוץ מהרש" שהוא אינו שומע ואין מדבר רמז למי שאינו משפייע ואינו מקבל כי השמיעה רמז להקבלה והדיבור רמז לה להשפעה, „שותה" הוא בחינת משפייע ואני מקבל דאייה שוטה המאבד מה שנותנים לו ולשיטה דומה מי שמחזיק את הת"ח ואני מSTALL ממן חכמה דעת ומוסר השכל הרי כדי זואי בצד, „וקטן" הוא בבחינת מקלט איינו משפייע כדאמרינן בסוכה דקטן אקנוי קנה ומקני לא מקנה והוא משל לת"ח שמובל ומתהנה מאחרים ומחייב טוביה לעצמו ואני משפייע מאור תורהנו לאחררים, וכל הנני שלשה מיני בני אדם ראויין לאכול בשם שמא יקלקלו ולא יתקנו שחיתתן ר"ל שע"י לא תuttleה نفس הב"ח, וזה רמז נפלא וראוי להתחלה מס' חולין, ובסיומה אומרם לעמן יטב לך ליום שכלו ארוך ליום שכלו טוב.

הנה אנו רואים כי לרוב הזרים והראויין לאכילת בשם מצד מדרגותם אין פרנסתם מצויה ומשמעות והתורה אמרה כי יריחיב ד' את גבולך ואמרת אכלת בשם ואמרו لكم פ"ד ע"א דלמוך התורה ד"א שלא יאכל בשם אלא לטיaben מותך רחבת ידים ורובי תה"ח הלא אין להם אותה הרחבה הצריכה לאכילת בשם, גם אמרו חז"ל כך דרכها של תורה פת במלח תאכל וחוי צער תה"י ובתורה אתה عمل, וא"כ תאמר לבך אני מתייגע ללמידה כדי לדעת איך להזכיר את הב"ח לאכילה ואיך להגע למדרגה להיות ראוי לאכול בשם ולבסוף אני רואה כי אחרים שאינם ראויין אוכלי בשם וליא"נו מגע אף כפל, ע"ז אמר בסוף המשפט כדי להגע עאת רוח המדוכה הלהזה באמרו כי על שאלה זו מודיעך רך רשעים צלחח וצדיק נגע כל היום וחכמת המשכן בז"י כבר התחכם רבים וכן יישרנו ע"ז תירוץ מספיק אחר רק לומר לעמן יטב לך ליום שכלו טוב, ולעמן יאריכון מיך ליום שכלו ארוך ובאהי אמונה צדק יחי כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, ודז"ק.

הכל שוחטין ושחיתתן כשרה" שמעת מהגאון מהר"י אסא"ז' שהעיר כי כאן בשחיטת חולין משתמש התנה בלשון שחיטה, ובזחים שմדבר מקדשים משתמש בלשון זביחה, „כל הזחים שניזבחו" והוא היפך הקרא, דקדשים כתיב ושותת את בן הבקר ובחולין כתיב ושותת מברך ומצדך.

הנה דבר גדול דבר השם, דניהם דקדשים הנאכלין לעולם נקרו גם בתורה זבחים ולרוב כתיב בהו לשון זביחה וכמו ושותת פסה אשר תזבח בערב וכדומה הרבה וכן יפה באර התנה בלשון זביחה על הזחים לשון נופל על לשון, אבל בשחיטת חולין דילפין מקרה דזבחת מביך ומצדך וכגדתני רבי ובפ"ב דף כ"ח ע"א ודאי היה לי להתנה לאבחן בלשנא דקרה ולשנות הכל זבחין וביחסתו כשרה. - אבל האמת יורה דרכו דכאשר ביאנו בפתחה וכן לסתם שם על ברייתא דרבנן דלא ישמיעאל וחבל תנאים שעמו

משנה: הכל שוחטין וכו', הנה צריך ליתן טעם למה פתח התנא מסכת שחיטת חולין בדין השוחט ולא בעicker דין דשחיטה ונשחטים וכמו שישידר הרמב"ס ז' דין אלו והתחל במיini בע"ח הטוענים שחיתה ואח"כ מקום השחיטה ושיערה וכי ולבסוף מי הוא השוחט, ועיין מה שאכתב בו בא בראש פ' בהמה המקשה טעם עמוק שהיה לרביבנו הקדוש בזיה, וכך בריש חיבורו אכן במילוי דאנגדתא ודרך אגב לנעוז סוף המסכתא המסימית בדרישה דלמען יטב לך ליום שכלו טוב לתחילה.

הנה בפסחים מ"ט ע"ב איתא תנ"י רבי אומר ע"ה אסור לאכול בשם שני זאת תורה הבהמה והעוף כל העוסק בתורה מותר לאכול בשם בהמה ועוף וכל שאיןו עוסק בתורה אסור לאכול בהמה ועוף, והכוונה מבוארת כי הקב"ה לא נתן שליטה לאדם על הב"ח להמיתם ולאכלם רק אם הוא אדם שלם כי ורחווי על כל מעשי כתיב וצער בע"ח דאוריתיא ואין לאדם רשות להמית הב"ח רק אם ע"י אכילת האדם יתעללה הב"ח מדרגת חי למבדר כי כך היא המדה הדומס יתעללה בצומה, הצומה בחיי, והחי במדבר, ויתרונו וזכות המדבר על החיים תלוי במה שהמדבר משעבד כחוותיו הרוחניים הדעה והדיבור לתורה ולעבודה להיות שלם בגופו במומו ובתורתו אבל עם הארץ של אותו הזמן שהי" רוחוק מהת"ח בדעותיו ובמעשייו כרחוק מזרח ממערב לא ה"י לו רשות להמית הב"ח מפני שלא יתעללה על ידו ואין זה תיקו אלא קלקול, ויפה ביאר ק"ז בעל החות"ס זצוק"ל הקרא במשלאי ע"ז, כי חנם מזורה הרשות עבini כל בעל כנף והם לדם יארבו יצפנו לנפשותם, הכוונה, בעל כנף מקרי הנפש החינוי של העוף המרגשת עצמה הוצרך להuttleה ובמחנה בין מה שטוב לה ובין מה שרע לה, וקאמר אתה בן אדם שאינך כדי לאכול ציד חי ועוף בחנוך אתה פושט את הרשות לכלוד בה את העוף, כי הס" ר"ל ע"פ שהב"ח בעצם, לדם יארבו" ומצפים שבאו מיראו מי שראו מיכפנו לנפשותם" שלא יצדו על ידך כי מלאיחו חי שלא תתעללה נפשם החינוי בז' ודפת"ה.

ויש לرمז זאת בקרוא „ולא תאכל הנפש עם הבשר" ר"ל שלא תכללה הנפש של הב"ח ע"י אכילתבשרו כי מי שאינו בבחינה זו שוכן לתukan נפש הב"ח מכלה עם אכילת הבשר גם את הנפש, ולכן אמר רבי דעתה אסור לאכול בשם וע"ה מקרי מי שאינו לא בתורה ולא במע"ט המחזיקים את התורה כי בצל החכמה בצל הכסף אמר החכם והכוונה כי מי שהוא מחזק את החכמה בכיספו לא ימלט שלא יקבל לעומת זה מאור תורהו של המוחזק ממנו כמאמר התנה בפ"א הי" ביתך ביתך ועד לחכמים והו מתפקיד בעפר רגליים והו שותה בצמא את דבריהם, ממי לא דהני תורת החכמים והמחזיקים בעם מוקרי ור חממי רבנן מהה ראויים לאכול בשם, אבל מי שמחזיק תה' וממאן לבוא בחברותם ואינו מתחכם באור תורהם ומדמה בנפשו שייצא י"ח ע"י משפייע להת"ח מזון גשמי מבלי להיות מקלט ג"כ, או להיפך אותו החכם המקלט השפעה מן המחזיקים אבל איינו מתאמץ להיות ג"כ משפייע השפעה רוחנית על המחזיקים ומחזק טוביה לעצמו תועבת ד' גם שניהם ואים ראויין לאכול בשם כי היתר אכילת בשם נבנה על השתתפות העניים כי כל אחד מקבל ומשפייע דהאדם ניזון מן הב"ח ונעשה מקבל ולעומת זה

הני תרי לישני דרבינא דלא קיימי רק למסקנא דהכל לכתבה הוא אבל אי הכל בדייעד לא מצין לאוקמי הריבוי איאנו מומחין או אינו מומזקן כפי מה דס"ל ר宾א בלשנותיו עכ"פ ודוו"ק.

ע"ש משנה, חז' מחרש שוטה וקטן וכו', שיטה הגראע מכון, ולכון יש להעיר למה מעמיד שוטה בין Chrsh וקטן - יש לישב, דלא ברביה דינים נקטם יחד כדיוע, ויש מהן להחמיר ומוהן להקל, כמו במשנתנו פטולין לשחיטה בין לבין עצם, וממושיר את שחיטתן באחרים רואים אותם ואשמעין דלא בעי כוונה לשחיטה וכדליךן י"ב ע"ב, וכן בגיטין כ"ד קתני הכל כשרים לכתוב את הגט, ואפי' חז"ק דהוא לקלוא וא"כ בכל דין ודין הי' צrisk לשנות הסדר, כדי שייה' בדרכך לא זו אף זו, וכדי להשווות הסדר הטיל שוטה באמצעו לעמץ יהי' לא זו אף זו בכ"מ במקום שמkill הר' ריש ושוטה ובמקום שמחמיר הר' שוטה וקטן, ואידך כדי נסבה אותו הני תרתי.

ויתר ניל לישב הא סי סדר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל אה"ע ח"ב תשוי' ב' דשנין מיני שוטים הם א' חסרי דעת והם ודאי גרוועים מחרש וקטן שהם פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש איה שגעון והוא פחק לכל דבריו עפ"י משיב וושאול ענין, אבל יש לו תוספת שגעון בענין אחד, (פיקסע אידיע), וזה עדיף מחרש וקטן ומ"מ פסול לכל מילוי דבעי דעת, עי"ש היטוב, וכן י"ל דכדי לאשמעין דבכל מיני שוטה קאמר, הטילו בין Chrsh לקטן - וזה קרוב לשם טוב - ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא שאדם רשאי להמיר דכתיב לא יחליפנו וכוי עכ"ל יש להעיר למה הביא רש"י ז"ל כאן לאו דלא יחליפנו ולקמן בד"ה וסופג את הארבעים הביא הלאו מיר, אבל ניחא ע"פ מה שכתב המהרשות"א ז"ל בתוס' ד"ה וסופג דמש"ה לא לקי שמנונים משום דהוה לאו הנתקע לעשה ולא איתיר הלאו השני להוסף עוד ארבעים כי צrisk לתרי לאו ללקות עכ"פ חדא, ולפי"ז ניחא דלאו שאדם רשאי להמיר דלא מיר ריק מאיסור גרידא מביא רש"י ז"ל הלאו דלא יחליפנו דכתיב ברישא דלענין איסורה לא איכפת לו אף שנתקע לעשה אבל אהא דסופג את הארבעים מוכרכה להביא הלאו השני דלא מיר כי הוא גורם המלכות דבלא לא השני הוה ניתק לעשה ודוו"ק.

תוס' ד"ה הכל שוחטין, כתוב בה' א"י דנשימים לא ישחטו מפני שעדעתן קלות וכי אין נראה דאיילו במוקדי שוחטות לכתבה דאמרין בפ' כה"פ וכי עכ"ל, ראי' או לא זכיתי להבין דאייך נוכל לומר דאנגב נשים נקט לשון דיבעד דהה נשים נמי שוחטות לכתבה עכ"פ בעוג' ובקדשים דאייכא קבלת הדם דהוה עבודה בכהן סתמא דמלטה הכהן עומדים שם לקבל הדם ורואה ממילא השחיטה ונראה דאפשר שאינו מודקדק לראות השחיטה לידע אם נשחט כהונן מ"מ כיוון דסתמא דמלטה איך עומדים על גבוי שפיר מצי' לשנות דהפטולין שוחטין לכתבה וגם נשים בתוכו כיוון דאייכא עכ"פ מציאות דשותות לכתבה בעג'ג מדינית שחיטה גרידא לא מיר ר'aca אלא מדיני שחיטה קדשים מצד עבודה ואיך נאמר דמשום נשים נקט לשון דיבעד שאינו מודקדק, אולם לפ' מש"כ הגמ"י' בכוונת הלכות א"י דנשימים דעתן קלות לפי שהם רכות לב ומיעודות לעילוף הי' ניחא דלא ביהר' דהה נמי עומדים על גבוי דמי' אינם ראיות לשחיטה קדשים לכתבה כדי שלא להביא קדשים בבית הפטול, אלא דלפ"ז מצד אחר נפרצת ראי' התוס' דודאיasha שה"ס דמשום נשים נקט לשון דיבעד כיוון דאייכא האש דשותות לכתבה וצ'ע.

בא"ד בסוף דבריהם בפרק כה"פ איצטריך למיתני נשים הויל ובשאר עבודות פסולות ואפי' כהנות עכ"ל, עיין באחרונים

далא אישתרי נחירה במדבר כל הלכות שחייב מושחת את בן הבקר ילפין לדידי' הא ושות משום הקשר אכילה כתיב ולא שיך לעבודה ומה לי קדשים ומה לי חולין ולר"ע נמי דאישתרי נחירת חולין במדבר וחתט דוקא בקדשים ובארוכה בקדשים וכארוך כתוב ואבוחת כאשר צויתיך פירשו כאשר צויתיך בקדשים וכארוך כתוב הרמב"ז ז"ל עה"ת וא"כ ג"כ מושחת ידענן הלכות שחיטה בשחיטת חולין, וכארוך אבאר במ"א, אבל אז אין שחיטה לעוף מה"ת, אבל רב' דמפרש כאשר צויתיך על פה בסיני ריק לדידי' אין לנו מנו מה קרא דושחת מאומה אלא מקרה דושחת כאש צויתיך, וכארוך ביארתי זאת בארוכה דרך לרבי יש שחיטה לעוף מה"ת וא"כ לישנא דמתני' הכל שוחטין באמות מורה או כרי"ש תנאים אליבא דר"ע דסבירו אין שחיטה לעוף מן התורה או כרי"ש ודעמי' דלא סביר כלל דקרא דושחת לשחיטת חולין אתה. ובזה הרוחנו נמי דלא צriskין לדחוק כרש"י ורש"א ז"ל בריש פ"ב דה' דברים הפטולין בשחיטה דamar בגמו' דגMRI לחו מוחלכה דלאו דוקא, דהרי דרסה ועיקור מקרה דושחת ידענן, דושחת ולא דרס ולא קרע, דכל זאת ליתא לרבי דהלהכא כוותי' דלא מצינן למילך מושחת דכתיב בקדשים מאומה דהרי מצד ההקשר אכילה גם נחירה סגי ולא בעין שחיטה אלא לא לקדשים מצד עבודה ולא להזכיר, ושפיר בעין הלכתא על כל ה' דברים לרבי ואליבא דר"ע והא דדרש لكمן ל' ע"ב ושות אין ושחט אלא ומשך הלא תדר"י והוא ר"ש קאמר אבל לר"ע אליבא דרבי ליתא לדרשה זו פטול דרסה ועיקור בחולין דלא מzinן למילך מקדשים וקצרתי כאן ובמ"א הארוכתי ומשם תקח להבון הדברים על בוריין ודוו"ק.

הכל שוחטין, פירשי ז"ל היכי דקתני הכל כולהו מיתוי וכי' והכל שוחטין דמתני פליגו בה אמראי בגמי' למר לאatoi' טמא בחולין ולמר לאatoi' כותי או מומר עכ"ל עין בראש יוסף ובלב אריה שתמהו על רש"י ז"ל מאחר דנהית להביא האוקימיות מה השםיט הני תרתי לישני דרבינא, עי"ש שנחקרו בזה, ולפענ"ד הי' נראה דהנה הא צrisk לרש"י ז"ל להקדמים לנו דהכל את לatoi' הוא מסום דבגמי' שקידל וטורי אי האי הכל לכתבה הוא או דיעבד דוקא ואילו דהכל לאatoi' אתiah היהודש, איך מצי' אומר הכל שוחטין בדייעד דא"כ מאן לשחות לכתבה, ולכון באמת פירשי ז"ל لكمן ג"כ בד"ה וכל הכל ז"ל, וה"ק "הכל תורה שחיטה נהגת בהן שאם שחותו אותן הפטולין דמטרבי תה' שחיתתן כשרה" עכ"ל ולכון מקרים לנו רש"י ז"ל מיד דהאי הכל עכ"כأتي לרובי' איזה שוחט שיש למגנס עליון, ומזה נבין איך הגמי' ריצה לפרש הכל שוחטין בדייעד מושם דקאי אהאי שוחט שמרביבן, ולפ"ז נאמר דרש"י ז"ל נקט בדקוק ריק אות הג' אוקימיות דאייכא לפרש אליביהו הכל גס בדייעד מושא"כ הני תורה לישני דרבינא א"א לפרש ריק כפי המסקנא דהכל דהכא לכתבה הוא, ונחזי הני אוקימיות כסדרון דרב"ע דמוני רישא בטמא בחולין אם נפרשנה שהיא בדייעד נוקמי בסכך קצהה וכארוך אפרש בזה لكمן בס"ד בד"ה אמר רב"ע עי"ש, ולמ"ד בכותי או מומר נמי יש לאוקמי בדייעד בחותק כזית בשר בכותי ובודקית סכך בדיעבד ובכלהו אייכא ריבותא דשחיטה כשרה ושפיר דמי לפרש בדייעד כמובן, משא"כ לתרתי לישני דרבינא דדייעד היינו צrisk לבדק או לשאלו מה אתה לאשמעין בזה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתבה לא צrisk לרבינא, ולהליך בין לכתבה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק לומר דבדיעבד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך בהזאה"ה בסוף הסוגי' דכלחו רבינא לא אמרו עי"ש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימיתא המוזכרת בגמו' ולכון שפיר עביד רש"י ז"ל שהשטייט

אולם אחר העיון אני רואה כי לא עלה על דעת התוס' לומר כן ובפרט אם ה' כוונתם לכטוס בפרצה דוחקה כזו להחמיר בגודלינו מומחה יותר מבהיר'ק נגד הסברה החיצונה ה' מפרשים את זאת בפירוש ולא ה' סומכין בכךן זה על המבין עצמו, אבל כוונתם פשוטה דהנה לאותן האוקימיות שמת叙述ים האי „וכולן" דקאי אטמא במקדשין או איאין מומчин ואין מוחזקים הרבותא דמותניתן חומרא הוא ולא קולא דודאי פשיטה היאadam אחרים רואין ומיעידין שלא נגע ושות שפיר דמהני לטהר ולהתיר דלא גרע מכל עדות שבתורה דע"א נאמנו באיסורין ומה לי הוא או אחר הרואה את המשעה אלא ודאי הרבותא לחומרא דצרכין אחרים רואין ולא סגי בלא"ה בליטת קמן ולא סמכין לומר דודאי נזיר מליגע או דספק טומאה ברה"ר טהרה ולרבינא דלא סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה אבל לעני חשי"ק הוא להיפך הרבותא לכולא דASHMEINUN דלא בעין כוונה לשחיטה ולאפוקי מוחכם דר"ג דבעי כוונה כדלקמן יב ע"ב, אבל הא דבעין אחרים רואין ליכא שום רבota מאחר דכבר קתני ברישא שמא יקללו את שחיתתן וממילא ידעין דבלא אחרים הוה עכ"פ ככל ספק בשחיטה דלהחמיר, ולפ"ז אי וכולן קאי רק רק אחשוי'ק לחוד מוכח שפיר דין מושרין להם לכתלה לשחיטה באחרים רואין דלא"כ ומה נקט בדיעד דוקא ולא לכתלה כיון דעיקר הרבותא השרויתא היל"ל רבota יוטר דאפילו לכתלה, משא"כ اي וכולן קאי נמי אטמא ואינו מומчин ומוחזקים הרבותא הוא לחומרא דצרך אחרים רואין ואיכא למימור שפיר לדכתלה נמי שחיטן באחרים רואין והא נקט בדיעד לאשמעין דאפיי בדיעד צרך אחרים רואין בליטת קמן ולא סמכין ארוב ודוו"ק כי הוא ברור כמשמעות ופלא על הגאנום זל שלא נחתו לעומק הפשט זהה.

בטור ס"י א' פסק דקTON מומחה ויודע לאמן את ידיו אם שחת בין עצמו כשר בדיעד, ותמהו עליו הא אין לקטן שום נאמנות, ותירץ הפלתי זל דلغבי מומחה לא בעין הגדרתו דהא מצא תרגנגולת שחיטה בשוק ג"כ כשרה וכן מומר שחיט עג'ג שאון לו נאמנות משות דכיון דמומחה הוא ודאי שחיט שפיר ולא חיישין לקלוקל שאירע לו והג' בקטן שהוא מומחה ויודע לאמן את ידיו, עכט"ק, ופלא גדול בעניין איך דימה הגאון זצ"ל בדברים שאין דומים ורוחקים זמי' כרוחק מארח ממערב, דודאי גדול בר דעת שרצו לשחיטה בהגאון אין קלוקל יוצא מתי' מן הסתם אבל קטן הגם שיודיע לשחיטה הגונה כיון שאון לו דעת שלימה בגין למאן דלא רצח עתה לקלוקל בידים כדרבן של קטנים לחבל ולהחשתית, צע"ג, ומכח זה נולד לי קושי על הא דדייק בגמ' שמא קלוקלו לא כתני אלא שמא קלוקלו, והוא שפיר נקט שמא קלוקלו כדי לכלול גם האי דינה של קטן אומן ומומחה שהוא ג"כ פסול לשחיטה מפני שהוא מועד לקלוקל אשר ע"ז מורה לשון לכתלה כמש"כ התוס' ד"ה התם דקדתני טעמא על הכל מערכין וכן רשי' זל לקטן על קלוקלו, כתוב דמועדדים הם לנבל בידים וא"כ טובא אתה לאשמעין במה נקט לשון לכתלה, ואח"כ מצאתי שכונתי בקושי זל להגאון יריונות שלמה בבית יד שלו ה"יא, ומה שתירץ שם הוא דוחק, ומה שנלעפנע' דהוא עפ"י מה שכתבו בחרינה וצע"ג.

שנדחקו בכוונתם, ולפענ"ד הכוונה דנסחים כהנות אינם פסולות לעבודה מטעם זרות אלא מושם שהמה נקבות ולא זקרים כי כהנות אוכלות בתרומה וпотירות פטר רחמן מבכורה הר' דaina זורה ושם במשנה מנה כל מי פסולם לעבודה שהמה כשרים לשחיטה ומינה זרים ישראלים ונשים כהנות וטמאים ונתקט עבדים ממשום איןך או ג"כ עבד של כהן דאוכל בתרומה והוא זר, כנ"ל בכוונת התוס'.

אבל אני תמהה עפ"י תוס' חrigga י"ז ע"ב ד"ה וסמק שהקשו דלמה לא נמעט נשים מהקיים דושחת וסמק דכמו שאין סמכות כך אין שחיתות, ותירצ' דמרビין דנסחים שחיתות בקדשים בפ' כה"פ, ועל תירוצים זה תמהני דלא מצין שום ריבוי פרטני לנשים רק ושות והקריבו בני אהרן כתיב מלמד שמקבלה ואילך מצות כהונה אבל השחיטה כשרה בזר וכיוון דידייען דלא עבודה הוא ממשיל אמרין דכל הפסולין לעבודה כמו נשים ועבדים נמי כשרים לשחיטה וא"כ באמת עדין קושי התוס' במקומה עמדת דעתם נשים משחיתת קדשים מהקיים דושחת וסמק, אבל ה' איך שיהי' מה דנדחקו התוס' כאן למה לי למייתני נשים בהדי הנך פסולים הוא פלא גדול הלא איצטריך טובא לאשמעין לאפוקי מוקשי' התוס' חrigga הנ"ל וצע"ג.

ובגוף קושי' התוס' חrigga הנ"ל נראה לי לתרצ' עפ"י התוס' קידושין ל"ז ע"א ד"ה קובלות והזאות שהקשו מהה ל' מיעוטה דבני ישראל ולא בנות ישראל דנסחים אין בסימכה תיופוק לי דהוה מ"ע שהז"ג דנסחים פטורות, ות"י איצטריך כי היכי דלא נקי שסימכה לשחיטה ולומר דסימכה נהגת בנשים כמו שחיטה שמרבייןמושחת שחחיטה כשרה בנשים עכ"ל והנה כאן יפה כתבו דיאתרבא נשים מושחת דניהו דליך רבוי פרט עלייהם אבל כיון דמילא איתרמאי הוה מצין למידרש היקשא מסימכה לשחיטה ולהייב בסימכה שהוא חומרא ולא להיפך להוציא נשים משחיתת כי היכי דאין בסימכה, - ועיין תוס' ב"ק ג' ע"א ד"ה דומי' דרגל דלעלום הקום ועשה ה' הוא החומרא, עי"ש, וא"כ כיון דיש לנו מיעוטה דבנ"י דלא נדרוש היקשא דסימכה לשחיטה להייב נשים עכ"ב דנסחים שחיתות, ואין להקשות דעתה שידייען ממיועטה דבנ"י שאין נשים סמכות נדרוש להפק דנסחים אין שחיתות, זה לאו דא"כ לכתוב קרא מיעוטה דבנ"י לשחיטה ולא בסימכה, גם יש לדורך דרך אחר ולומר עפ"י מה שכתב הריטב"א בסוגי' דמ"ע שהז"ג דלעלום אין לדוש נגד הכלל אם יש לדוש להפק, וא"כ ליל בני ישראל למעט נשים מסימכה כי היכי דלא נדרוש היקשא לשחיטה לחיבם ודאי נדרוש נגד הכלל דמ"ע להפק להוציא נשים משחיתת כי היכי דלא נדרוש נגד הכלל זל ש"ג נשים פטורות אלא ודאי דנסחים בכל שחיטה מ"מ لكن איצטריך ב"י בסימכה למיעוטי נשים, וזה בגין מה שכתבו התוס' קידושין ל"ז ע"ב ד"ה ט"ז ט"ז מיחג המצות עי"ש ואפילו לפי הבנת הפ"י זל שם בכוונת התוס' עי"ש גם כאן ניחא דהא איכא שחיטת דכלול גם נשים, ואולי כוונו התוס' חrigga לזה بما שכתבו דיאיכא ריבוי לנשים בפ' כה"פ וכוונתם דושחת ובני ישראל דכתוב בסימכה הוה ריבוי בפירוש לנשים, ודוו"ק, אבל עכ"פ דברי התוס' כאן לא נתיעשו איך העלימו עין מנה שכתבו בחרינה וצע"ג.

תוס' ד"ה שמא יקלוקלו בגמ' דיק וכוי' וליכא למימר דידייעד נקט מושום טמא במקדשין או אינו מומחין אבל חשי'ז אפילו לכתלה שחיטן באחרים רואין עכ"ל בתחלת עלה במחשבה לפני דוכנות התוס' להחמיר יותר בגודל אינו מומחה מחשש'יו מושום דבגדול אפשר דלא ידקדו הרואין כ"כ שכן אין ליתן לו לכתלה לשחיטת משא"כ בחשי' מסתמא ידקדו יותר ומצתאי פ"י זה בפלטי סי' א' וכן בהגחות ק"ז רעד' א' זל ליו"ד ואע"ג שיש קצר סתירה זהה מותוס' לנקן ד"ה דליך קמן עניין בפלטי זל מה שכתב זה,

אותו לאכלו אז יאכלנו עם תרומה ויתמאנה טומאה דאוריתא, וזה נכון.

ויתר נראה לי מכאן ראי' לשיטת הטו"ז בס"י א' סק"ז דברי לי מהני אף' בסכין קצחה ומש"כ התוס' דרוב פעמים אין יכול ליאזר או סכין קצחה קאי דלא מסתבר כלל לומר בsburgן ארוכה אין יכול ליאזר, ולכן בטמא בחולין שוחט בסכין ארוכה אין צריך שאלת כל דתלין אלא נגע ובמקודשין לא ישחוט אפילו בסכין ארוכה דשמא גען ויפסול את הקדשים דהוא אסור תורה ואם שחת בsburgן אפילו בקצרה סגי בברוי וצריך הברוי אפילו בסכין ארוכה כאשר באבר, אלא דבליטה קמן לצריך אחרים רואין אפשר דלא צריך רק בשחט בסכין קצחה דבלאה' הוה לי' ספק טומאה ברה"ר או דקשי' לי' תרתי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' נקט דיעבד דסיפה, אבל שארם קדשים דמיירי בבמה דהוה רה"י כמש"כ התוס', או י"ל דשאני קדשים דעתו באלו בסכין ארוכה חישין לשם נגע וצריך ברי' דוקא מושום דעתו באלו ח"ל שאמרו לא ישחוט והאי עבירה גורמת לו ליגע עבר אדרבי ח"ל שאמרו לא אוור הנר ר"ל מושום דברי ח"ל שאמרו לא יקרה לאור הנר דכל מושום דברי אדרבי חכמיםaira ע"ז וכן עיין לממן דף ה' מה שכתבת בענין זה ברשי' ותוס' שם.

ומה שהקשה הל"א ז"ל לשיטת הטו"ז לוקמי מתני' הכל בטמא בחולין ורישא בסכין ארוכה וסיפה בקצרה ובברוי לי' ובלייטה קמן באחרים רואין לק"מ לפענ"ד דאיך שייך לומר דסיפה דשחיטתו כשרה בחולין מיירி דלמה לא ישחוט אפילו בסכין קצחה דהאlica שום אסור לטמא חולין כמש"כ התוס' ואיך שייך לומר אבל בסכין קצחה לא ישחוט וגם אין לומר דלא ישחוט ע"מ לשאלו דבלמא משתalli דהא באיסור דרבנן ודאי אין לחוש לדלמא משתalli כדעליל וחוץ מהה להלן שחיותו כשרה לא אתה שפיר דהא גם בנטמא הבשר שר ורואי לאכלו בימי טומאותיו ושאני בקדשים דניהם מצד השחיטה ליכא פסול אבל מצד הטומאה אין רואי לאכילה דבאת שירפה היא ולא קאמר דזוקא דברי לי' שלא נגעתי שחיותו כשרה ורואי לאכילה משא"כ בחולין דב"כ וב"כ ראי' לאכילה וד"ק.

ע"ש ואם שחת ורואי ברוי לי' שלא נגעתי, הקשה בגלוי הש"ס למה לי ברוי לי' כיון דזוערה רה"ר היא, ותמה על התוס' דחקשו כן לקמן אהא דלייטה קמן לצריך אחרים רואים אותן דלא הקדימו קושיתם לכאן, ולפענ"ד נראה לישיב דזודאי הא לא קשי' ליל' לשאלו כלל כיון דספק טומאה ברה"ר טהור דהא כל היכא דאיכא לבורוי, מבירין אלא קשי' לי' דלסני גם באומר שמא וזה לק"מ אדם הוא בעצמו מסתפק אי נגע הרוי דלא הוה רמיה אדעתני להזhor ואיז קרוב לוודאי שנגע ולכן צריך ברוי דוקא ולא סגי בשמא אבל בלייטה קמן דלשטייל' שפיר נתקשה לתוס' כיון דלייטה קמן אפשר דה"י נזהר מligע ולמה נחמיר בספק טומאה ברה"ר ומוכרים לתרץ דרוב פעמים אין יכול לאחר מליגע ר"ל אף' היה ג"כ שכיח יותר ליגע וד"ק.

ע"ש הכא עיקר והතם איידי דתנא שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים, ראייתי מקשין דלפי תירוץ זה איך נפרש שם המשנה דנקטה לשון דיעבד דמשני הש"ס דמשום טמאים נקט לשון דיעבד ואיך יתכן דנקטה לשון דיעבד שאינו מדויק על שאר פסולים מושום טמאים אשר נשנה רק איידי דהני פסולים, והנראה לפענ"ד דהתם אין הכוונה כמו בכל מקום דאיידי חדא נקט אידייך לשון שאינו מדויק אלא הכוונה דהאי טמאים דתנאי קאי אכל הני פסולים זרים נשים ועבדים שהמה טמאים ג"כ שחייבן כשרה בדיעבד וכיון שמיيري בכל טמאים מדויק הדיבר לשון דיעבד, וממושב בזה ג"כ קושי' התוס' אהכל' א"י דלעיל אלא משני דמשום נשים נקט לשון דיעבד דתנאי קודם לטמאים והיינו משום טמאים הוא תירוץ יותר מרוחה כמובן, ולהכי נקט טמאים לבסוף דקאי אכל הני שמנה שם טמאים וד"ק.

לו דעת ובודאי אין חושש אלף� עור ולא עדיף מכותי ולכון שפיר אמרין דעדין האי לשון לכתלה שמורה קלקל בידים מיותר, ודעת הטור דקטן המוחזק אצלנו בעל נאמנות כמו שמסמיכין עליו להביא ע"י בשער ממקולין אפיקו ברוב טבחיו עכו"ם ה"ה בשחיטה בין לבין עצמו כשהוא מומחה ורגיל, - ולא חיישין שלא ידקך בשחיטה או שיקלקל בידים ודוק היבט.

תוס' ד"ה התם דקדתני טעמא פ' בקונטרס וכו' ועוד וכו' והוא לי' לשוני' דתני לי' משום ווסף את הארבעים עכ"ל התוס', הקשו קושי' האחורה הללו לשיטוטם שם בראש תמורה דמפרשים קושי' המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דיעבד דאיכא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' תרתי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' נקט דיעבד דסיפה, אבל שארם קדשים דמשום ווסף את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפי פירושי ז"ל התם דקשי' הש"ס שם כמו הכא דהכל לכתלה ולא שארם רשאי דיעבד כמו שמקשה הכא על מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום ווסף את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל שארם רשאי דיעבד כמי' הש"ס שם כמו הכא דהכל מתרץ לכתלה ולתרץ ורשי' ז"ל מתרץ דיל' תרתי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ ולתרץ ורשי' ז"ל מתרץ הכא דמשום ווסף את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרשי' ז"ל למלה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש' ז"ל, הכא בתירוץ הגמ' דתנאים דקדתני טעמא דהתרצן דההטם רצה לתרץ במסקנה דהכא דאיכא הכל דיעבד מילא לא צריך לומר דדריך התנאים הוא זה, ורשי' ז"ל הוצרך לתרוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתלה ובמסקנה גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דאיכא הכל דיעבד تو ליל' האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן וד"ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בע' הכי קתני הכל שוחטין אפילו טמא בחולין וכו' הנה הא דשוחט לכתלה ולא חיישין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טהרת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אין אלא מדרבן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבוואר ביוםא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אף' ברה"ל כאן וכמו שמבוואר ביוםא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אף' ברה' להקל כמו שפסק הרמב"ס ז"ל ריש פט"ז מבות הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי" בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בלייטה קמן גם בחולין שנעשה על טהרת הקודש צריך אחרים רואין אותו מושום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הגאון ז"ל גמ' ורמב"ס הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אין יכול להזhor מליגע ה' דינו אמת אלא דקשה לפי דעת התוס' אין שוחט לכתלה כיון דסביר פעמים נגע וצריך לומר דלטמא חולין ליכא איסור כלל אפילו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזוקא בפירות דשיך בהו טרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דגס ביה עדין לא סגי דא"כ עדין קושי' הגמ' במקומה עומדת טמא בחולין מאילימרא דלמה לא ישחוט לכתלה דלא איכפת לנו אם יטמא, ואי דמותר לאכלו ביל' שאלתו זה ליתא לפי דברי הראי"י, וגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אין יכול ליהר מליגע וצריך באמת ברוי לי' או אחרים רואין, ואי דהא גופא קמ"ל דבשר ליכא איסור לגרום טומאה למה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלמאי למימרא, אלא ע"כ דאיין זה תירוץ דמה עניין זה לשחיטה ולא שייך למס' זו.

שוב נתישבותי לקיים דברי הראי" דניהו דבטומאה דרבנן גם בරה"י ספקא להקל מ"מ ס"ל דשאני הכא דלענין לידונו לטמא לטמא טרומה וקדשים דאוריתא הוא ומוחזקין בשאר זה לטמא ודאי כשאר ספק טומאה ברה"י א"כ גם לאכלו למי שאוכל חולין בטורה נמי איסור דהא מושום ספק טרומה נגעה בה ואיך נתיר

טופח עלי' וכל זמן הפירוכס דהוה כח' לפי סברת התוס' ודאי לא מהני הבהיר, וגם לפיד רצינו זה מি�ושב מה שלא העמידו קושיותם על חולין שנעשו על טוהרתו הקודש דשם איכא הקשר דם חולין שהיא אדרורייתא מילא דמקבלת המפרכשת טו"א הגם שהוא דרבנן ודוק'.

גמר' הכא עיקר והtems אידי' דקתי נישאר פסולים תנא נמי טמא במקודשים וכותב המהרשות'א ז"ל במה"ב דלהיא תירוץ צ"ל ע"כ כהלוות א"י נשים לא ישחטו לכתהלה ונקט.htm התם לשון דיעבד משום נשים ולא משום טמאים דהא הכא עיקר והtems לא נקט טמאים אלא אידי' שאר פסולים ואיך יתכן דבשביל הא אידי' שנייה נימוקו וטעמו מכתהלה אדי'ב אלא ודאי כהלוות א"י ונקט דיעבד משום נשים, ואני תמה לא'ם הכא עיקר דכלוא פרkon בתורת שחיטה איררי בין חולין ובין קדשים איך העלים התנה מאתנו עיקר הדין דפ' כל הפסולים ذור שוחט בקדשים ותנה רק טמא, אבל הנראה לפענ'ך דהא"י לפי תירוץ זה דהכא עיקר אנו מפרשין הרישא דהכל שוחטין בקדשים נמי ומר宾ן בי' כל הני פסולים דפ' כה'פ' ובלבב שלא יהי' טמאים אבל אם הם טמאים לא ישחטו ולא שחטו בסיכון ארוכה ואמר בר' לי שלא נגעתי שחיתתו כשרה והוא דמוקי בחשונטה'ק הוא משום דאי'ל לפי האב'א דהתם עיקר, דבלא'ה הרי כתבנו ל�מן בתוס' דה' חשונטה'ק דלפי תירוץ דהכא עיקר לא צרכין למימר דמבייא סיכון ארוכה שלא יען וסביר חשונטה'ק בקדשים דמי' לא מצין למימר דהכל שוחטין אפי'ו בא סיכון ארוכה משום דס'ל חשונטה'ק לאו בקדשים דמי' עי'יש' ומעתה אמר אמי' דאם הכא עיקר על כרחנו לאוקמי הכל שוחטין לרבות זומי' בקדשים וא'כ' קשי' לו' תרתי מתניתן ליל' וצ'ל' כהלוות א"י בנשים לכתהלה לא אפי'ו בחולין גרידא ולא נתרבו בהכל שוחטין ומילא' דלא מצין לרבי' נשים בס' שחיתתו כשרה דהאי שחיתתו כשרה לא קאי אני שוחטין המתרבו לכתהלה דלישנא דשחיתון הכי' משמע, ואני טמאים דמצוי קאי אוכל' דזרים יכול' להיות או טמאים או טהורים כי הטומאה אינה עצימות אלא סיבה מקרית והוא כמו' מומחין או מוחזקן דמוקמי'ן לקמן רישא במויחין או מוחזקן וסיפא בא' שחטט, לפניו או לא יידעין אי מומחא הו' כמו' כן מצין לאוקמי רישא בטהורים וסיפה בטמאים והכי' קתני הכל שוחטין כשהן טהורים אבל לא כשהן טמאים ובדי'ב שוחטו כשהן טמאים שוחיטון כשרה, אבל רישא באנשיס' וסיפה בנשים א"א לאוקמי משום לשנה שחיתתו, ולכן נשנה משנה דכל הפסולים משום נשים דלא נתרבו הכא וכמש'כ' המהרשות'א ז"ל זdock.

דף ג' ע"א רשי' דה' ואפי'ו כותני מוסרין לו' בהמה לכתהלה לשוחט דמצואה שהחיזקו בה היא וכי' עכ'ל וכותב הראי' ז"ל לצריך להא ע"ג' שעומד על גביו הוא משום דאי לאו דהחיזקו במצאות שחיתה הול' כמו' מומר להכuis' דלאו בר' זיבחה כמו' של' התוס' לקמן דפ' ד' ע"ב דה' אלא מומר, ותמהני איך מדמה מומר להכuis' לכוטוי דל"ל תורה שב"פ דזה לא מקרי להכuis' כיון שאינו מוחזק בה כלל, ועוד דאי היה דינו להכuis' א'כ' מה אהני לו' בה שמחזיק במצאות שחיתה הא סכ'ס' א'ינו מחזיק בכמה מצות אחרות והוא מומר להכuis' לשאר עבירות וקיי'ל דמומר להכuis' אף' לד'א דינו בעכו'ם כמש'כ' התוס' הנ"ל וכן פסק המחבר בס' א' סע' ה', ובר מן דין געלמו ממנה דברי רשי' עצמו ג' ע"ב דה' חז' מחשו'ק' שכטב שם בסוף ז"ל: אבל להכuis' אפי'ו נמצאת סכ'ינו יפה לא דמועד לנבל בידים עכ'ל מזה מוכח דס'ל לרשי' דמומר להכuis' הוי בר זיבחה דאל'כ' לא הי' לו' לכטוב משום דמועד לנבל בידים אלא דאי'ו בר זיבחה, ובאמת הביא הרמ"א בשם ב"י שהכריח מלשון הרא'ש דמי' שאינו חשש בשחיטה ואוכל נבלות

רש"י דה' דיעבד נמי לא שמא ישחו כלומר שהוא עכ'ל, אלא דלא פירוש'י ז"ל כן במתני' על שמא יקללו דר"ל שמא קלקלו אלא נקט יקללו וכי' משום דבמתני' אינו מוכחה דהאי חז' אדי'ב קאי דשמא האכל שוחטין קאי' וכדמתץ' לקמן דף י"ב ע"ב דאפל' באחרים רואים אותם אין מוסרין להם לכתהלה אבל כאן אמר בפירוש אפל' דיעבד נמי לא הזרך רשי' ז"ל לתוך לשון לכתהלה דנקט, ותדע שכן הוא דלא על חם ציין ז"ל דבריו על "דיעבד נמי לא שמא ישחו" ולא סגי' לי' לציין רק על תיבת "שמא ישחו" ודוק'.

תוס' דה' ובמקדשין לא ישחטו שמא יען בبشر, ע"ג' אמרין ל�מן מפרכשת ה"ה כחי' וכי' מה שלא הקדים' קושיותם על חשונטה'ק ולא עוד אלא דגס' תירוצם שמא יען אחר הפירוכס לא מספיק על חולין דא'כ' מה מהני סיכון ארוכה, נראה לפענ'ך' דלכא' יש לתרצ' קושי' התוס' דחשש שמא יען בסימנים שכ' דרך להזכיר ידו על החתק לראותם נחתטו כראוי' וסימנים הנה מנחא בדיקולא כדלקמן ל"ב ע"ב אפל' מען דל'ל' הא דר'ל' שס' דשחט הקנה ואח'כ' ניקבה הריאה כשרה בשני סימנים מודעה ועכ'פ' בסימנים עצמים לכ"ע המה כמנחא בדיקול' עין בו'ז סי' כ"ז, וועין מה שכטבתי בזה בסוג' דהנתם ודוק'ו) וכן הראה כנ'ל' דאית' יוכשרו הבני מעיים שהמה כארבים המודולדלים עי' כנ'ל' דאי'ק' שביבר' הטענה דהא' א'ת רצ' כנ'ל' ע"ב פליגו בה א' הקשר של במא' דלקמן בעור ורוטב דף קכ'ז ע"ב דנעשית יד לאבר בהמה בח' מסיק בתיקו ולכן בחולין לא מצי' מקשו למה לי' סיכון ארוכה כיו'ן דמפרכשת דהא אפשר לומר דחוושין שמא יען בסימנים שהמה ארבעים המודולדלים ואי' משום הקשר הלא דם חולין מכשיר משא'כ' בקדשים לצריך לומר שהעבירה בנهر וудין לעיל' ה' לא'ת רצ' הסימנים ולכן שפיר' קsha' הרוי' מפרכשת כחי', ומישב בזה גם קושי' האחרונים דלפי תירוץ התוס' שמא יען אחר הפירוכס מה מקשה'ai' טמא דאי'טמי' במא' דוקשי' הגמ' קאי על חולין דאית' הקשר דם ולא צריך לחשש שמא יען אחר הפירוכס וכן מיושבים שאר דקדוקים וגם קושי' התוס' דה' בגון דבדק קромית של קנה כמובן.

אמנם בעיקר קושיותם הרובה לתמונה הל'א היכי לא ידעו התוס' השני שהיא משנה שלמה דמפרכשת מטמאת אוכlein הלא הא דמפרכשת היא כחי' לא ידיעין אלא מאותו המשנה דור' ורוטב כמש'כ' התוס' בעצם' לקמן דף ל' ע"ד והנתן עי'יש' וקושי' ז' באמת צריכה נגר ובר נגר דיפרקי'ני, ולול' דברי' לעיל' ה'ית' א'נור דקשי' ז' ושני תירוצים שתירוצו משלובים הם בשני טעמי' שכתבו התוס' בדיבור הסמוך לעין' הקשר אי' חיבת הקודש מכشرת או שהעבירה בנهر, ונאמר דהנתם' דה' בגון דבדק קромית של קנה כמובן. דחיבת הקודש אינה מכشرת אלא מדרבן ולפי מה שהוכח' הל'א בהעור והרוטב הא דמפרכשת מטמאת אוכlein נמי רק מדרבנן דמה'ת החיות מצלת מכל טומאה ולפ'ז' ה' סברת התוס' דרבנן לא מסתבר למר וכיו'ן דהנטואה עצמה מדרבן צריכין עכ'פ' הקשר דאוריתא והכא הקשר דחיבת הקודש איננה אלא דרבנן וע'ז' תירוצו דחיישין שמא יען אחר הפירוכס אבל בא' שכתבו דמטמאה טו'א כמשנה דור' ורוטב סובבים דביריהם לפמש'כ' בדה'ק' דמי'רי שהעבירה בנهر הקשר תורה, ונחיא לפ'ז' ג' למה להעמיד במציאות שהעבירה בנهر כיו'ן דאית' הקשר דחיבת הקודש אשר אין בה פלוגת', אבל לפ'י האמור יჩיא כדי' שלא נצרכ' לומר דחשש הוא שיע' אחר הפירוכס, וכן לפ'י התירוץ שיגע אחר הפירוכס בלבד'ה אין לומר שהעבירה בנهر וудין משקה

הרי דלפירים"י ז"ל צריכין לדחוק דהאי שמא יקלקל מרבה דין באחרים רואין אותו ע"פ שבבאו או מيري בגין אחרים רואין, וא"כ לפי אוקימטה של אבי הוה פלטינן מהאי דחוק אם הינו מפרשים דחוק מחשוך"ק קאי אלכתלה ובעומד על גביו וספר קאמר שמא יקלקל וזה ה'י ממש דין של רבא, וכן לתרץ זאת כתוב רש"י ז"ל, "דהא אדייעבד קיימין" ור"ל דעתה דהיא יותר מרווח לפריש האי חוץ מחשוך"ק ארישא דהכל שוחטין מ"מ כיון אדייעבד דסיפא דשחיתון בשרה קיימין מפרשין האי חוץ נמי אדייעבד ע"ג לצרכין לסביר הדחוק בתיבות שמא יקלקל לשם שימוש באחרים רואין אותם אשר לא מיירי מזה השטא, ותמהני על הראי" שהריגש בדברי רש"י אלו ולא נחתית לדבר פשוט זהה, ודוד"ק.

תנוס' ד"ה המניה קתני דיעבד לאו לשינויו אליבא דברי קatoi וכוי' אי נמי כל זמן שיכול לתקון ע"י חותך צית בשר ונוטן לו יש לו לתקן אבל אי ליתא קמן שרי עכ"ל מכאן מוכח דהתוס' חולקים על שיטת הגאנונים המובהה لكمן ברא"ש דהיכי דבديיעבד מותר בלא תיקון שרי לכתלה על סמק שיעשה אח"כadam סברו כשיטת הגאנונים איך מוקי אבוי הכל שוחטין בעומד על גביו הא גם בלא עומד על גביו יצא ונכנס שרי לכתלה על סמק שהי' חותך צית בשר כיון דבديיעבד בלאי"ה שרי, ואין לומר לך צרך עומד על לא מקרי לכתלה ממש"כ הראי"ז"ל لكمן לך צרך עומד על גביו דוקא שהיה בlij תיקון, זה איןנו דעתן لكمן ברא"י בשיטת הגאנונים ד"ה השיטה הב' דין לאוקמי הכל מומחה שוחטין לכתלה ובאי מומחה וליתא לפניו דיעבד כשר دائיך יאמר דהכל מומחה דוקא שוחטין לכתלה דהה גם בגין יודען שהוא מומחה שוחט לכתלה על סמק שיבדקנו עי"ש וא"כ ה"הanca איך קאמר דוקא בעומד על גביו שוחט לכתלה וביזא ונכנס לא יהא גם ביזא ונכנס מצי שחיט על סמק שיתן לו בזיתبشر, ובראי"י אילא עירובם דברים עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' רבינה אמר הци קתני הכל מומחה שוחטין ע"פ שאינם מוחזקין וכו' ל"א הכל מומחים שוחטין ע"פ שאינם מומחים וכו', ותמייה לי אכן סובר רבינה להקל בין מומחה למוחזקן מהיפוך להיפוך דבלשנא קמא סובר דלענין מומחה לא סמכינו ארוב אפילו בדיעבד ולענין מוחזקן אפילו לכתלה ובאיתא קמן אין צרך לשאלו ובלי"ב מהף סברתו דלעילופי אפי' בדיעבד חיישנן ובמומחה אפי' איתא קמן א"צ לבדו ולא ראייתני מישרגיש באה.

ונלפען' ד' דהנה כאן נגד הרוב דמווחין ומוחזקן אכן חזות אישור דאייה זבוחה וכבר הקשה הראי"ש لكمן דף ט' ובתה"ב ה' שחייבת דנאמר סמוך מיעוט אל החזקה, ותירצ'ו דהאי רוב עדיף מסתם רוב או משום דהוה רובה או משום דאיינו מומחה ומוחזק נמי מצ' שחת שפיר, והנה רובה דרובה הוה כודאי ולא מגערע לי' אפילו אלף חזות שכגדוד דמה איקפת לנו החזקה כיון דיעבדין בודאי נשנתנה ונסתלקה החזקה אבל אם נאמר דהאי רוב הוה רק רוב פשוט ממילא דמגרע לי' החזקה ומctrפה למייעוט להשותתו ספק ואסור אף בדיעבד, וא"כ רבינה הכי ס"ל דרוב דמווחין הוה רק רוב פשוט ורוב דמווחקים הוה רובה דרובה ומילא משתנה הדין ע"י האי מעליותא וגריעותא מהיפוך להיפוך בכיוון דמווחקן הוה רובה לא צרך שאלה כלל דהאי חזות איסור איינו יכול לגרע רובה דרובה דהוה כודאי לעשותו ספק אבל מומחה דלא הוה רק רוב פשוט אפילו בדיעבד לא מהני משום דסמוך מיעוטה לחזקה ובילשנא אחרינה סובר להיפוך לעניין מוחזקן ומומחין וכל עצימות החלוק איינו אלא אי הוה רוב פשוט או רובה דרובה וזה נכון.

ויש לראות לפ"ז להנץ אמוראי דפליגי אתרי לישנא דרבינה לשיטת הגאנונים דאית להו רוב מכוין אש"מ דוקא בדיעבד אבל

בלא תיאבו ע"פ שאינו עושה להכעיס דיינו כሞור להכעיס, ועיין בב"י שהרץ ז"ל חולק ע"ז, וא"כ לפי שיטתה זו צ"ל ע"כ דאף בשאר עבירות מי שאינו חושש בה הוה כሞור להכעיס דהה כל טעםו של הראי"ש הוה משום דס"ל דאיינו צרך לכון להכעיס את קונו אלא כיוון דלא אשכח כל במצבו זו הוי צרכי להבין לפי שיטה זו מהי היא כותי בר כן דמ"ש וא"כ לכוא' צרך להבין לפי שיטה זו מהי היא כותי בר זביחה, אלא כמה דברים שבע"פ שאינו חושש מכך שאין לו תורה מבואר כאן, אלא ודאי כותי דאיינו חושש עליהם וכך לפ"ע שבע"פ אינו בכלל להכעיס אפילו לדעת הראי"ש ולכן דברי הראי" שופרכים.

ומה שנלפען"ד בכוונת רש"י ז"ל היא דהנה הא עומד ע"ג דנקט אבוי גבי כותי לאו הינו אחרים רואין שבמשנה דשם מيري בשחיתת חשוק"ק דמוועדין הון לקלקל ולכן הרואה אותו צרך שיהא בקי ומומחה שידע שיחטו כהונג אבל גבי כותי, לא משום שאינו בקי קאתין עליה אלא משום חדש אלפ"ע ולכן סגי שהיא מירתת ומיליא ישחות כהונג, והגע בעצמק דהה לרבע ביוצאה ונכנס ספר דמי זהה דלא מהני בחשי"ק אלא ע"כ משום דמירתת ושהיט שפיר ומיליא מדרבנא נשמע לאבוי דלכן צרך עמד על גבי כדי שיהא מירתת דהה לא פליגי אלא דלאבוי ביוצאה ונכנס לא מירתת כאשר כ"כ וצריך עמד על גביו ולרבא אף ביוצאה ונכנס מירתת כאשר הביא ראייתו ממתני' דאן השומר צרך להיות ישב ומשמר והתס ודאי לא הו טעמא אלא משום דמירתת, זה ברור, עין תוס' لكمן ע"ב ד"ה בודק סכין, וכיון שכן הוא עי"ג לא בעין שהוא מומחה ובקי וסגי שהוכותי יחשוב שהו מאומחה לכלו שנייה מירתת ושהיט כהונג ע"פ שבאמת העיג' אינו מומחה לאו שינה אבוי לשונו ונקט ע"ג ולא אחרים רואין דאחרים משמעו שוחטים כי מהם המדובר במתני', אבל עיג' הינו סתם אדם אלא שהוכותי יסביר שהוא מומחה וורתת מין.

והשתא דאיתית להכא דהאי ע"ג אינו מומחה באמות א"כיפה כתוב רש"י דשחיטה מצוחה שהחזיקו בה הוי דלא"כ איך סמכינו דשחיטה שפיר אם איינו יודע ה' שחיטה דהה העומד ע"ג אינו בקי וזה נכון ברור ועיין עוד לפקן מזה.

ומה דלא פירש"י דASHMEUNIN דכותים גרי אמת הון ולאפקוי ממ"ד لكمן דלא מוקי כאבוי ורבא משום דכותים גרי אריות הון, ייל משום דאי אין זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ס' זו והכא דיני בלא"ה אין דין זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ס' זו והכא דיני שחיטה בעי לשוני' ודוד"ק היטב.

רש"י ד"ה חוץ מחשוך"ק דאפילו דיעבד נמי לא דהא אדייעבד קיימין עכ"ל ויש לדקדק למה לא פירש"י ז"ל כן לעיל באוקימטה דרב"ע ובשאר אוקימטות דלקמן, ונראה לפען"ד משום דבכל אידך אוקימיות א"א לפרש דחו"ק קאי אהכל שוחטין שהוא לכתלה אבל בדיעבד ש"ד וכשר דמיהיכי תיתי נקשר שחייבתו כיון דקtiny דשמא יקלקל את שחייבתו הרוי בדור דגס בדיעבד פסול אבל באוקימטה דאבי דהכל שוחטין מيري בכותי ועומד על גביו א"כ שפיר הוה מצינו לפרש דחו"ק אלכתלה קאי שלא נמסר לכט להכתלה לשחות אפילו בעומד על גביו שמא יקלקל את שחייבתו דמוועדים הם קלקל כשיתר רש"י ז"ל בהא מירמא דרבא لكمן יב ע"ב אבל בדיעבד שחייבתו כשרה ונוקמא כשהיא עמד על גבי הוא באמות מומחה וראיה השחייבת, ומיליא הוה ידען דאם שחייבתו בין עצמן שחייבתן אסורה דהוה ק"י מהאי דינא דאין מושרין להם לכתלה בעומד על גביו, והינו מירוחין הרבה בפירוש זה לפי שיטות רש"י ז"ל כי התוס' לעיל בד"ה שמא יקלקל בסוף דבריהם כתבו דלפי ר"ת ניחא דבאיין אחרים רואין אותן עסקין

עליו למה לא מוקי הרישה במומר והסיפה בכוויי כנ"ל ע"ז משני דע"כ לית לי' הא דרבא דסמכין אמור לאוטו דבר דלא שבת התירה וס"ל דכינוי דעתם בי' מהTierא דמי' לי' ולכן מוקי הרישה בכוטוי והסיפה במומר לשאר עבירה דלא דש בי' ואתה לאפוקי מדראם דס"ל דומור לד"א הוות מומר לה' אלא לרבעא קשי' למה לא מוקי רישה במומר כשמעת' וסיפה בכוטוי ולא נצטרך להקל בדוחזיך ולא כתיבא כנ"ל וע"ז משני דאה"ג ולדבריו דאבי' קאמר אבל הוא בעצמו מוקי רישה במומר וסיפה בכוטוי.

אמנם لكمן נайд מהז כי האמת איינו כן והדבר תלוי בשתי לשונות שבגמ' لكمן דף י"ז ומכאן חיל' לשיטת הרמב"ס "ול כי באורנו ועשה אזיך כאפרכס לשמעו עמוק עני הלה" - דתנה כבר ביארתי בפתחה ולאחר מכן במימרא דרבא דעת הרמב"ס בהא דבעי בדיקת סיכון ממשום דמיירא דלא טרח הינו שחזקתו איינו מטריה לבדוק בדיקת הרישה אבישירה ואטופרא על פגימה הנרגשת שאינו אוגרת כי בדיקה זו צריך יראת שמים לבדוק בהבנת הלב ולכן צריך להראות סכינו לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכבר אבל חומרא זו לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת אבל קודם לכן לא היהה בדיקה זו אלא חומרא לכתחה ולכן אמר ר"י להראות סכינו לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכבר אבל הרמב"ס פסק דזהו ממשום לתא לאיסורא ובחנים נתקשו האחرونים על הרמב"ס זהה כאשר ביארתי זאת במקומו - ומעתה אם רבא עדין לא קיבל חומרא לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דינו במומר בודק סיכון ונוטן לו רק אלכתחה קאי אבל אם שחת בדיעבד מותר בלא"ה כי על פגימה האוגרת איינו חדש כמו שאינו חדש לשחיטה עצמה ועל מה שחוּשׁ לעבור על פגימה הנרגשת לחוד מחמת שאינו בודק בהבנת הלב ובמтиינות יתרה אינה פוסלת את השחיטה א"כ לא מצי רבא לאוקמי רק הסיפה דהכל שוחטין כשרה והוא ע"י שבודק סכינו אחורי זה אינה דקתו ושותיתן כשרה והוא ע"י שבודק דלא קטני ושותיתן כשרה א"כ דהרי בדיעבד קשר בלא שום בדיקה - ולשון ושותיתן כשרה ע"י איזה תיקון ממשע' כמש'כ הטו"ז - וע"ז ברא"י שהביא כמה ראיות לסברת הטו"ז - אבל אם רבא קיבל חומרא או לפסול השחיטה גם בדיעבד אז שפיר מוקי רישה במומר ומפרש שוחיטן כשרה ע"י שבודק סכינו אחריו.

ונהנה لكمן דף י"ז ע"ב איתא איל' רביינה לר' אש' אמר לי ר' סמא ב"ד ר' מרשיא משמק דאמרת לי' משמי' דרבא צריכא בדיקה אבישירה ואטופרא ואתלת רוחתא אל' אבישירה ואטופרא אמרי אתלת רוחתא לא אמרי איכה דאמרי אבישירה ואטופרא ואתלת רוחתא אמרי משמי' דרבא לא אמרי - ומסתמא עיקר כהאי איכה דאמרי כבכל הש"ס דלשון שני העיקר ולא עוד אלא דחכא ודאי כן הוא דהרי אין פסקין להלכתא דבעינן גם אתלת רוחתא ואי רבא ור' אש' אמרו אי' בתראי ודכלוא חלמודא לית להו אתלת רוחתא איך נקבע הלכתא דלא כוותיה וא"כ ר'א משמי' דנפשי' אמר האי דינא לצריך בדיקת הריגשה ולעכבר דהאי צריכה לעכבר הוא וכasher ביארתי שם בסוגי' אבל משמי' דרבא לא אמרה וא"כ לא קשהתו למה לא אמר רבא כשמעת' דהרי הוא רק לכתחה בעי' בדיקת סיכון למומר ולא לעכבר בדיעבד ורק ר'א שהוא אמר לצריכא האי בדיקה ולעכבר מוקי מהני' בהכי ומוכניס זאת בסיפה דשחיטון כשרה - וממילא דתו לא קשה על אבוי' דלא מוקי ר'א ובמומר ולא צריכין לומר דלית לי' להא דרבא אשר כפי מסקנת הסוגי' דלקמן הבריטי' כוותי' ודלא קר' ען' ואיך נאמר דאבי' קר' ען' דמסקין בתיבותא אל' אבוי' קרבה רישה בכוטוי וסיפה במומר ולאוונו דבר כנ"ל.

וזה דלא תקisha לך איך מוקמינן מתני' קרבה במומר לאוטו

לכתחלה צריך לבדוק את השוחט וכן פסקין להלכה בש"ע ריש ה' שחיטה, ועתה מה סוברים בהאי רוב אי הוה כollow א"כ לכתחלה נמי לא נצטרך בדיקה ואי ס"ל דזהה רוב פשוט בדיעבד איך סמכינו כיון דאי'א חזקה המתנגדת, ונראה מהה ראי' לשיטת הרשב"א בתו"ב דסובר דלעומם האי רוב פשוט אצל שחיטה מומчин הוה רק רוב פשוט ומ"מ לא אמרין סמוך מיועטה להזקה משום דעכ"פ נעשה מעשה לשלק החזקה ואין זה דומה לשאר מעשה סמוך מיועטה להזקה דהחזקה מעידה שלא נעשה כלל עי"ש, ולפ"ז ניהו דהאי סברא מהני' אדי'עב' בדיקת השוחט אבל מ"מ כל זמן שלא נשחט להקשר הנשחט בלי בדיקת השוחט אבל מ"מ וזה מזה ודוק'.

גמר' אבי' לא אמר קר' אש' לא ס"ל הא דרבא אלא רבא מ"ט לא אמר כשמעתיה לדבורי דאבי' אמר ול' לא ס"ל התוס' הקשו בתימה הא תרי הכל שוחטין קתני ומפרש רבא لكمן חד לאatoi' כותוי וחדא לאトイ' מומר ותירצ'ו בדוחק דהכי פrisk דקמיהא איבעי לי' לאוקמי כשמעת' - ומ' לא ירגיש כמה מן הדוחק לומר כן, ולא עוד אלא דא"כ מה פrisk אבוי' באמת מוקי רישה בכוטוי כשמעת' דלא' הא דרבא כיון דאבי' באמת מוקי רישה בכוטוי כשמעת' דאבי' קאמר ול' לא ס"ל והא שפיר ס"ל דהרי מוקי אידך מותני' בכוטוי - עוד קשה איך קאמר הכא לדבורי דאבי' קאמר והא لكمן בפירוש קרבה חדא בכוטוי וחדא במומר הרוי דמשנה ראשונה מוקי בכוטוי ואין לדוחק לומר דהש"ס לא מדקדק בסידור דברי רבא והוא באמת משנה קמא מוקי במומר דא"ה איך קאמר רב' אש' משמי' דפשעה דמתני' במומר ולא אמר שמעת' משמעיה דרבא בעל האוקימתא ונגב גנובי למה ליה.

אבל דע דפירוש שkill וטר' ז' הווא סוד גודל ר'ל סוד דפשט (גם לפרד"ס יש פרד"ס) וכמה הלחאה גבורתא נשמע מן הדא הנה אם נוקי משנתינו בכוטוי שמעין א') דכותמים גרי' אמתה הון והוא בר זביחה, ב') דלכתחה בעין עומד על גבוי ולא סמכין אתותך צית' בשר א'כ דלמא משתיל, ג') דבוחות' צית' בשר סמכינו עלייה וכרש'ג' لكمן דוחזיך בדלא כתיבא מהני' ודלא כת'ק דבעי' כתיבא ואחיזק וא"כ איכה רבותה הן ברישא דהכל שוחטין והן בסיפה דשחיטון כשרה והאי דסיפה רבותה גדרולה הוה דמכייע להקל בפלוגתא דת'ק ורש'ג' דלקמן - ואם נוקי משנתינו במומר איכא רבותא דסמכין אמור בשחיטה עצמה ממשום דלא שבת התירה ואכל איסורה אבל דוקא בבדיקה סיכון ממשום דמיירא לא טרח ואלכתחה רק הכל שוחטין אס נוקי בכוטוי שמע' דכותמים גרי' שוחיטון כשרה רק הכל שוחטין אס נוקי בכוטוי שמע' דכותמים גרי' אמתה הון ובר זביחה עד שבעומד על גבוי' שוחטין לכתחה אבל הא דבוחות' צית' בשר ונוטן לו דסגי' ודלא כת'ק דרש'ג' לא שמע' - ואם נוקי במומר נשמע דמותר לסמוך עליו אפי' לכתחה דלא שבת התירה ואכל איסורה והאי דבעי' בבדיקה סיכון לא נרמז' כלל אבל בלא"ה הלא דין זה הבני על הסברא דמיירא אבל בדלא בדקנו להוסיף מעצמוני דבר זה דבעי' בבדיקה סיכון ומילא בדלא בדקנו לו הסיכון ושחט אין לסמוך עליו בדיעבד דמה' לי' לכתחה ונוה לי' דיעבד כיון דהסבירא נוונת דמיירא לא טרח - ועתה נזהה אן אם יש לנו הני תרי' משנות דהכל שוחטין וצריכין לאוקמי חדא בכוטוי וחדא במומר פשיטה דנוקי הריאונה במומר והשנ'י בכוטוי ולא להיפך כי אם הריאונה בכוטוי צריכין להקל כרש'ג' לסמוך אחיזק בדלא כתיבא משא"כ אם השנ'י בכוטוי לא נカリ' להקל דלא כת'ק וא"כ מהיכי תיתי נוקי הריאונה בכוטוי ולכן פריך תחלה על אבוי' למה לא אמר קר' אש' ע"פ שיש עוד הכל שוחטין אידך משנה דמץ' מוקי במומר מ"מ הקושי' חזקה גם

ונדריך בדיקה מסוימת דלגביה אמרינן חזקה שלא למד ואם נוותנו לו בלי בדיקה ע"מ שיבדקנו אח"כ ואישתלי לבדוקו ודאי אסור הנחתת דכיוון דבר דנו על השוחט והנחותו בספק מומחה חזקה שהוחזקנוו שלא למד שוב אפילו בדיעבד מעכבות הבדיקה. ודוק"ק כי הוא נכון מאוד בס"ד.

גמר' ואם שחת ואמר ברוי לי שלא נתעלפת שוחיתתו כשרה, תמייה לי טובא כיון דבברתי לי סגי ע"ג שלא שחת מעולם מסוום דהוא מומחה ויודע דאם נתעלף שוחיתתו פסולת מה לא יתנו לו לבתיחה לשוחות וגם בדיעבד מהה לשאלו וביתיא קמן למה תפSEL החשיטה הלא הלכה רוחות היא דוחזה על חבר שאינו מוציא מתח"י דבר שארינו מתוקן וכי"י אם הוא קילקל תשחיטה ע"י עילוף זודאי יגיד למי ישנתן לו לשוחות כדי שלא יכשל בנבלה ובפרט אם הוא בפנינו שאללה זו ומה זודאי هي' מnid לנ' בלא שאלה והוא תמורה בעניין מאוד לא ראייתי מי שנעתור באזה וצע"ג.

תוס' ד"ה דלייאן קמן דלביקי תימא דמשמע הא איתא קמן ולא ידע אין שוחיתתו כשרה וכו' והנה כפי הבנת המפרשים הוכחו התוס' את זאת מדלא אשמעין יותר רשותא דאפיילו איתא קמן ולא ידע סגי באחרים רואים אותם סגי גם בידע דלא גמיר ואיך נאמר דתחנהן איתא לאשמעין דבר פשוט כזה, וכוונת הגמ' דבליתא קמן צרך אחרים רואים אותם ולא סגי בל"ה ולא נאמר דבליתא קמן סמכין ארוב מצויין אצל שוחיתה, וראייתי בראש יוסף שהביא בשם ת"ש דמתירץ קושי התוס' נ"ל ונחenti שכונתי לדעת הגאון בעל ת"ש אלומ רראי' המליך בעד קושי התוס' שהוכחו דלא סגי באחרים רואים אותם מدلא מוקי הש"ס באיתא קמן ולא ידע זודקה בדיעבד שי באחרים רואים אותם אבל לכתיחה אין ליתן לא גמיר אפיילו באחרים רואים אותם וכductה הריבינו ברוך הובא בהג"א, ולא הבנתי מה העיל בזה דאיך הוכחו התוס' מזה דלא מהני אחרים רואים אותם והוקשו ממירמא מפושחת דר"ל דלקמן כיון דיוטר יש לדחות האי דינה דרבינו ברוך ונאמר דברם שרי ליתן לאו גמיר גם לכתיחה וצע"ג וגם מן הריטב"א ז"ל ונראה דምפרש כוונת הגמ' דסגי באחרים רואים אותם מהא דהקשה לעיל על הא אמר לעיל בליתא קמן דנסיליל' מה אתה לאשמעין באחרים רואים אותם ודאי עדיפא מבררי שלו וכיון דכבר שמעין דברי שלו סגי מכש"כ אחרים רואים אותם, ולפי האמור גם זה לק"מ דהה רבותא הוא להיפך דבליתא קמן לא סמכין אסתמא אויר ולא נגע אלא חישין דעתו וצריך דוקא אחרים רואים אותם, ועיין מה שכתבתי לעיל בתוס' ד"ה שמא קילקלו וצע"ג זודק.

תוס' ד"ה רוב מצוין אצל שוחיטה ושוחטין אף לכתיחה אבל אין לפреш בדיעבד הוא דוחה שוחיתתו כשרה וכו' עכ"ל והנני בזה לפреш שיטת הגאנונים ז"ל בהאי שמעתתא CID ד' הטובה עלי.

שיטה הא היא שיטת רשי' ותוס' דהנץ אמראי נאדו מאוקימתא דרבינא מכל וכל וסוברים דאפיילו לכתיחה סמכין ארוב מצוין אצל שוחיטה וא"צ למבדק' כל, וכותבו התוס' דאין לפреш זודקה בדיעבד כשר בלא בדיקה ולא אוקומה כרבינא משום דקשי להו וכולן הא גם לדידהו וכולן קשי' ר"ל דה' מצי לאוקמי הכל שוחטען הכל מומחיין ע"פ שאינם מוחזקי ושותיתן כשרה היינו אינו מומחה שוחט וליתא קמן למבדק' שוחיתתו כשרה בדיעבד, ונפלאתי מאד על הב"י סי' א' דרצה להוכיח מدلא הביא הטור שיטת התוס' דגס' הם סוברים לכתיחה צרך לבדוקו ומה שכתבו דושוחט לכתיחה היינו על סמק' שיבדקנו כductה הגאנונים והוא תמורה דא"כ מה זה שכתבו „אבל אין לפреш בדיעבד היא דוחה

דבר ודבעי בדיקת סכך גם בדיעבד אם הוא דין מחודש שנחנדש בדורות האחרנים כי כן דרך של חז"ל כמו שסמכו הרבה דיןיהם דרבנן אקרא בדרך אסמכתה בעלמא כן עשו אח"כ האמוראים להספיק דיניהם על המשנה - וכל מי שיש לו מוח בקדקו צרך להודות להזהר וכן ראייתי מובא בשם הגרא"ז"ל שכתב הא דמצינו בגמי' חסורי מחסירה והכי קתני וכדומה מן הדחוקים הרחוקים מן הפשט הוא כדי להעמיד דיניהם דרך אסמכתה במשנה - כי לולי זאת איך יטלה על הדעת כי התanja דלא הזכיר כלל מומר ולא נזכר בשום משנה בדיקת סכך - וכאשר אברא דבר זה במשנה דחשוחט במיל קציר - יתכוון להשמעין לנו דין מומר דלא שבק התריאו וגם דין בדיקת סכך שהמומר מיטרח לא טרכ וככל זאת בתיבות הכל שוחטין ושותיתן כשרה ועיין בריש פ' כל הבשר בפי' מ' ובמה שכותבת שם זודק' היטב.

תוס' ד"ה ואם שחת בודקין אותו ע"ג דaicא ברייתא لكمן דסביר רוב מוציין אצל שוחיטה מומחים וכוי' ותירצו בדוחק, ולפענ"ד נראה ליש' עפ"י מה שכתב הפ"ז ז"ל כאן שברת רビינה בליישנא קמא דל"ל רוב מצוין אצל שוחיטה מומחה דלשיטתי' אצל בברורות כ' דרובא דתלוי' במעשה הלמוד ולא אלין בתרי' והנה שוחיטה מומחה הוא תליא במעשה הלמוד ולא אלין בתרי' ידועה סברת הרשב"א בטעה דרובא דתלוי' במעשה דלא ההו רוב משום דוחזה שלא נעשה מעשה וידוע ג"כ סברת התוס' ורא"ש בהא דרוב גנבי ישראל שלא שיך לאוקמי אחזקה רק אדם או דבר ידוע שדני עליו אבל ארובא דעלמא שעין עליו לא שיך חזקה דהה ידוען בודאי חלק ממנו יצא מחזקה ורק אי דניינו אadam או דבר ידוע אם הוא מן הרוב או מן המיעוט שיך לאוקמי אחזקה ולומר דניינו דaicא דיצאו מחזקה זו אבל הא נידוע לא יצא מחזקתו וסבירא זו אמתית ומשתמשין בה כל האחرونים.

ולפ"ז הא דלא סמנין ארוב מצוין אצל שוחיטה מומחה זה דוקא כשמכריין השוחט ודניין עליו ובזה מצין למיר דאוקומו האחזקה שללא למד אבל בבריתא נמצא תרגנגולת שוחטה בשוק דאיון השוחט פנינו ואין מכירין אותו כדי שנדון עליו והנידון הוא רק על הנחתת זהה גם רבינא מודה דאמירין אחד מן הרוב שחת דרוב מצוין אצל שוחיטה מומחה וליכא כאן חזקה שלא למד נ"ל זודק' היטב.

ובזה נ"ל ליש' על נכוון דעת בעל העיטור מובא כאן בהג"א דכתיחה צריך לבדוקו אם הוא מומחה ואם שחת בדיעבד אפיילו הוא לפנינו א"צ לבודקו והוא חמוה דכיוון דהוא לפנינו הרי זה ממש לכתיחה, יותר תמה שחה"י כתוב לדעת בעל העיטור אין ליתן על סמק' שיבדקנו כמו דשרי לדעת הגאנונים, והקשה החבאות שור דאיך פליגו הגאנונים ובבעל העיטור בסברות היפות כזו דהה לשיטת הגאנונים הבדיקה חמורה יותר דאפיילו אי שחת בדיעבד צריך לבדוקו ומ"מ הקילו ליתן לו על סמק' שיבדקנו ולבעל העיטור דקיל הבדיקה בדיעבד אפיילו איתא קמן אין צריך לבדוקו איך יחמיר שלא ליתן על סמק' שיבדקנו, אבל לפי האמור לעילה יש ליש' הכל ע"ג דהנה סברת בעל העיטור הוא נ"ל דאם דניין על הנחתת ולא על השוחט שפיר סמכין ארוב מצוין אצל שוחיטה מומחיין דהוא רוב גמור אלא דוחול' בסברא או בחד דרגנא לעילה דאפיילו אם השוחט קמן כיון דלא התחלנו לדון עליו רק על הנחתת לא איכפת לו מה שהוא לפנינו, והוא כען סברת הריב"ר ז"ל גבי אישתמודענא דהאי אחווה דהאי מיתנה הוא דנאמן קרוב או פסול מצד דלא הוה רק גiley מלתא בעלמא דעדין לא דניין עלי, וא"כ מי שוחט אפי' הוא קמן לא צרכין לבדוקו משום דין דניין עלי אלא על הנחתת ועל הנחתת מהני שפיר הרוב משא"מ, אבל אם נוותין לאחד לשוחט הרוי תסובב הנידון עליו אם הוא מומחה או לא

וחכל מומחה שוחטין אע"פ שאינם מוחזקין, אלא דהרא"ש ז"ל הקשה ע"י דינהו דהאי אוקימטה דרבينا אידחי שפיר אבל עדין יכול לאוקמי במומחה להיפך מרביבנה (ומה שכתב בראש"ש רביבנה במומחין ר"ל לאפקי אכן דלא מוקי כלל לעוני דינה דמומחין אבל לעולם כוונתו לאוקמי להיפך מרביבנה כן כתב בעמיו"ט שם עי"ש) ור"ל הכל שוחטין אפילו אינם מומחים על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיעבד וליתא קמן ע"ז תירץ הרא"ש דלא שייך לומר הכל שוחטין במקום צריך עוד איזה תיקון.

ואם נאמר דהగאנום רק מצד הכרע חדש האי דינה דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ניחא מה שהעה ה"ב" בדעת בעל העיטור במוחזקין רק בדיעבד דיליה קמן אבל לכתהלה צריך בירור בשניות ובדעת הגאנום א"כ לא מציא אוקמי מתני' בהכי דהא הכל ע"כ לאתוי' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחים מוחזקין שוחטים פשיטה מאן לשחות או מוחזקין ומוחזקין, וע"כ דכוונת התוס' לפיה שאמרו בגמ' דפליינ אלישנא קמא וס"ל רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין אבל במוחזקין מציא סביי כרביבנה דלא צריך כלל מוחזקינו ואז שפיר הוה מציא לאו מומחה ומוחזקין, וע"כ דכוונת הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בליך בדיקה בליהא קמן דהא שחיתתן כשרה ע"ז תיקון ממשמע, ותמהני על הגאון ז"ל דלפי הבנתו יותר הי' להקשוט על הטו"ז עי"ש וכוונתו דלפי סברת הטו"ז לא הי' קשה קושי הראי'ש על הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בליך בדיקה בליהא קמן דהא שחיתתן כשרה ע"ז תיקון ממשמע, ומוץיא אוקמי מתני' בהכי ממש דקשי' להו וכולן' הרי'ג'ם התוס' סבירי דמציא לאוקמי שחיתתן כשרה בלוי' תיקון דודאי כך היא הכוונה ומה שכתבו דאין לפרש דאי'ן לומר דרצונם לפרש שחיתתן כשרה באיתא קמן וע"י בדיקה דאי'ן לא הזוכר כלל במשנה דין דרוב מצוין אש"מ רק אדרבה בדיקה דוקא משרות השחיטה ולא סמכינו ארוב וממש כרביבנה ובמה פליינ, אלא ודאי פשיטה כוונת התוס' דנוקי האי ושחיתתן כשרה בלא בדיקה בליתא קמן וא"כ הווה זה נגד סברת הטו"ז, אבל באמת קושיתו של הפמ"ג מעירא ליתא דודאי האי דליתא קמן היא התיקון אשר על ידו יצאנו מידי חיוב בדיקה دقין דליתא קמן לא מטרפין מה שחתוט וסמכינו ארובה אבל עיקר סברת הטו"ז קאי על שיטת הבעל העיטור דסובר לאפלו איתא קמן לא צריך בדיקה ע"ז כתוב דלישנא דמתני' קשה לשפר בכחג'ו, והן אמרת כי גם בזה קשה להלום דברי הטו"ז דמה קשה לי' אם על הדין עצמו אין צורך בכתהלה צריך בדיקה והבעל באיתא קמן לא צריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ואם הבעל העיטור סבור כן למה לא יכנס דינו במשנתנו אלא דיש לפרש כוונת הטו"ז באופן זה דלישן שחיתתן דבמשנה משמע דקאי על האי שוחט עצמו שמייר' ב' ברישא ומכוון דמייר' ברישא משוחט מומחה איך אמר ושחיתתן על אינו מומחה ובשלמא לרביבנה דמוקי כן מתני' לא קשי' ממש דכין דמצרי' בדיקה הרי' נעשה מומחה ושפיר קאמו ר' קשא שוחיטן של הנ' מומחן רק שנחזק' א' כ' שהם מומחים כשרה אבל בלא בדיקה שנשאר אין מוחזק למומחה אין זה האי דרישא ולא שייך לשון "ושחיתתן" אלא דאי'כ' כוונת הטו"ז אז באמת קשה עלי' גם מתוס' נ"ל דהא התוס' ר' צרו לאוקמי מתני' כן דהכל שוחטין מומחים ושחיתתן כשרה בגין מומחין וליתא קמן ולא עוד אלא דרביבנה גופה האי וכל קאי גם אם אין מומחין ובבלא בדיקה כמו שmediקינן מלשון ושחיתתן הינו אותו מומחין כמו כן מצין לדיק' לשון וכולן' דקאי ג'כ' אהני דלעיל וכן דברי הטו"ז צ"ע להבינים.

ונהדר להא דקמן Adams לא נאמר בטו"ז גם לדעת הבעל העיטור ה' מסתבר לומר דסובר בהא قضית הגאנום דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ודלא כדעת ה"ב" בשיטת הבעל העיטור אלא דלפי

שחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מוחני בהכי ממש דקשי' להו וכולן' והוא באמת כן הוא לדעת הגאנום דזוקא בדיעבד שחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מתני' בהכי ממש דקשי' להו הכל דמשמע بلا תיקו ולדידחו צריך לתקו של בדיקה וגם אין לפרש הכל מומחין שוחטין דהא באמת גם אין מומחה מציא שחית על סמך שיבדקנו. ומתח' חומר הנושא עלה בדעתו לפרש דברי ה"ב" עפ"י מה שיש להעיר בדברי התוס' שכתבו דהוה מציא לאוקמי מתני' בהכי נ"ל דהא הש"ס מסיק דהני אמוראי פליינ' אתרתי' לישנא דרביבנה ובשניותם לקולא ואם נפרש שלא הקילו הון במומחה והוא במוחזקין רק בדיעבד דיליה קמן אבל לכתהלה צריך בירור בשניות ובדעת הגאנום א"כ לא מציא אוקמי מתני' בהכי דהא הכל ע"כ לאתוי' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחים מוחזקין שוחטים פשיטה מאן לשחות או מוחזקין ומוחזקין, וע"כ דכוונת התוס' לפיה שאמרו בגמ' דפליינ אלישנא קמא וס"ל רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין אבל במוחזקין מציא סביי כרביבנה דלא צריך כלל מוחזקינו ומוחזקינו אבל לשחות הוה מציא לאו מומחה ומוחזקין ע"פ' שאימים מוחזקין כרביבנה ושחיתתן כשרה קאי איני מומחין וליתא קמן נ"ל ולכון ע"כ צריכין לפרש דכוונת הש"ס במה שאמרו דפליינ' ארביבנה וסביר ר' רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין הינו אפי'ו לכתחילה אין צריך מומחה ולפ"ז לפי מה דמסיק גם אידיך לישנא דרביבנה פליינ' וס"ל לעלופי לא חיישין שב לא צריכין למיימר דס"ל במומחין ומוחזקין דאפי'ו לכתחילה לא צריך לבדוק אלא בשניות רק בדיעבד סמכיין ארוב ומ"מ לא מציא לאוקמי מתני' בהכי ממשום דל"ל לרבות בהכל דמתני' מידי כיו' דל' דהתוס' לא כתבו דבריהם אלא ומוחזק, וזה אפשר כוונת ה"ב" דיל' דהתוס' לא כתבו דבריהם אלא לפום האי צד דפליינ' הני אמוראי רק אלישני קמא ורק אלישני קמא ר' ר' במוחזקין ס"ל כרביבנה ואז ואדי צריך לומר דמומחין ומוחזקין אבל לכתחילה אבל לפיה מה שמלפענ"ד לישוב דברי ה"ב" אולס דעת כל האחוריים בשיטת התוס' כפושטם דס"ל לדינה דאפי'ו לכתחילה לא צריך במומחין והנה הראש יוסף ז"ל כתוב דදעתה התוס' קשה לשיאנו גמ' דבמוחזקין קאמו ר' רוב מציאין אצל שחיטה מומחה ומוחזקין קאמו לעלופי לא חיישין דמשמע דלא חיישין כל' אבל במומחין ליכא רק ר' ר' וב' צ'צ'ל' לדעתה התוס' דלעלופי לא חיישין אפי'ו ברגיל להתעלף כדעתה ה"ב" אליבא דרמב"ם ואע"פ שלא הтир רק בדיעבד התוס' סבירי דאפי'ו לכתחילה לא חיישין עכטד'ק עי"ש ולפי דעתך אין הדברים מוכרים כל' כי לא לישנא דש"ס מודקד היטב דלבגי מוחזקים אפי'ו ידעין דלא שחת מועלם לא חיישין לעילוף ממשום דרוב בא' אים מתעלפים لكن קאמו לעלופי לא חיישין ולא מציא קאמו ר' רוב מא"ש מוחזקין אבל במוחזקין צריך להיות דוקא מומחה אלא דאנו אומרים דמסתמא כל' הוועס במלאת הזיהה מומחה הוה لكن קאמו דרוב מצוין אש"מ ודז"ק.

שיטות ה' הוא שיטות הגאנום מובה ברא"ש דלא נאדו הנך אמוראי אלא מסוף דברי רביבנה וرك' בליתא קמן סמכין הרוב מציאין אצל שחיטה מומחה אבל מ"מ שרי' ליתן לאינו מומחה לשחות על סמך שיבדקנו א'כ' כיו' דאי' נמי מישתלי התייר' קאכל, הנה כפי הנראה מדברי הרא'ש חדש הגאנום האי דינה דמותר ליתן על סמך שיבדקנו א'כ' כדי' לקיים הפרוש אשר שללו התוס' דהינו דלהני אמוראי רק בליתא קמן סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה מומחה ומ"מ לא קשה קושי' התוס' דאי'כ' לאוקמי הכל מומחין שוחטין ובדיעבד שחיתתן כשרה בגין מומחה וליתא קמו דבחכי א"א לאוקמי דהא גם אין מומחה שוחט לכתחילה על סמך שיבדקנו ולכון שפיר קאמו הרש"ס דנאדו מהני אוקימטה

לא שיק הכא לדיני שחיטה ומה בעי בהאי דיןא הכא דבשלמא אי סובר קדשים דמי ואתה לאשמעין דמ"מ מותר לשחוט וב███ן ארוכה ולא חישין שמא יגע בשער שפיר שיק זאת לענין שחיתה אבל אי לאו קדשים דמי ולא בעין סכין ארוכה אין עניינו לבא, אמן אם אמר דחא עיקר לאשמעין דיןא דסיפה דשחיתות כשרה בקדשים וחולין דרישא אגב גרא דסיפה נקטה, שפיר מצין למייר דעתך לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדשים דמי ע"ג דלא שיק לבאון כיון דדין אגב גרא נשנית, משא"כ אם התם עיקר והכא קדשים אגב חולין נקט ע"כ צרייך לאשמעין ברישא דחכל שוחטין דין השיק לשחיטה דוקא ודוק' היטב. שוב מצאתי בדברי בראש יוסף.

בסוף העמוד רשי"ד מותר לכתלהanca להאי ה"ר נראה דעתות הדפוס איך הכא וצריך לציין "מורתרת" וכי ארישא דבריתא דשחיתות כתמי מורתת וכותב רשי"זיל דהאי מורתת ע"כ לכתלה היא ע"ג דשחיתתו כשרה דמתני דיעבד, ומצתתי אח"כ בהגנות מהרש"ש שהגיה כן, שוב אני רואה דיש לקיים הנירסא שלפנינו ולומר דכוונת רשי"זיל לומר דלא תימא דוקא בשחת בהמת ישראל דמותר ע"י חוות כיית שליא פסיד בהמה אלא אפי' שוחט בהמת עצמו כדי למכור לאחרים מותר ליקח ממנו לכתלה ע"י חוות צית ונตอน לו ודוק'.

הרא" ש"ז הביא בשם הלכות אי" דשחט ולא בירך שחיתתו פסולה, ותמה בהג"א שלא אישתמי לנו בשום דוכתא דמש"ה הוה שחיתתו פסולה, ובאמת בייתר הול"ל דזה שנינו למון דזיך סכין לנועצה בכותל והלכה ושחטה בדרכה השחיטה כשרה, הרי בפירוש דין הברכה מעכבות, עיין ברמב"ם ריש ה' שחיטה של' ואם לא בירך בין בשוגג ובין מזיד הבשר מותר, עכ"ל וכותב היכ"מ וכן בהגמ"י לאפוקי מאלדד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, והנה מדוקן דבריו ושל רבנו הרמב"ם זיל אנו למדין טעםא דמן דפוסל כי לא על חנם נקט הרמב"ם הבשר מותר ולא סתום שחיתתו כשרה, והנראה ביה הוא, דהנה כל ברכות המצוות אינם אלא מדרבנן מבואר בברכות ט"ז וע"י בהגנות מהר"ץ חיות שס, ושגור בפי האחרונים דהטעם שתקנו חז"ל לברך על כל מצוה עבר לעשיתין כדי לעורר הכוונה כן כתבו הנג"ב ושאר האחרונים, ואני לא כן אדמה דהרי לא תקנו חז"ל ברכת המצוות רק במצוות שבין אדם למקום ולא במצוות שבין אדם לחברו וכן כתוב הרמב"ם זיל בפי"א ה' ברכות ה"ב וז"ל: וכל מ"ע שבין אדם למקום בין מצוה שאינה חובה ובין מצוה שהיא מברך עלי' קודם עשייתה עכ"ל ואם נאמר דתיקון הברכה מושום כוונה נגעה בה אז יותר ה"י הסברא להזכיר ברכה בצדקה בקרח חולמים והכנתת כליה וכדומה מתיקעת שופר ושאר מצוות שבין ד' קעביד דאל"כ לא ה"י עושה מעשה זו מוכחת דלים מצוות ד' קעביד דאל"כ במצוות שבין אדם לחברו רק שאין בה שום צורך ותועלת משא"כ במצוות שבין אדם לחברו רק ע"י הברכה ניכר שעושה לשם מצוה ואפ"ה לא תקנו בהן ברכה, ואל תשיבנו דבמצאות המכון משא"כ במצוות שבין אדם לבין המקומות כיון שהגנו התקלית המכון לאו מידי קעביד ולא יצא כמו שופר או תפילין אי לאו הכוונה לאו מידי קעביד ולא יצא שתי תשובות בדבר חדא מה נאמר למ"ד מצוות א"צ כוונה ויצא נס בלא כוונה למצווה, ועוד להלא הרבה מצוות כמו שחיטה וטבילה וכדומה דליך ע"פ' בא כוונות מצוה ואפלו דרך מתעסק השגנו התקלית דהנדה טהורה והנשחת מוכשר לאכילה ולמה תקנו שם ברכה, ע"כ תאמר דאפ"ה תקנו ברכה כדי שיעשה המצווה בכוונה ויקבל שכר על עשיית המצווה לשם המצווה א"כ מכש"כ דהה"ל לחז"ל לתקן ברכה בנטילת צדקה וכדומה כדי שיתן לשם מצוה שזו השית', لكن נלפנען דטפ"י מה שכתבו ספרי הקבלה דיש

מה שabajar לפניו בטעמא דשיטת בעל העיטור כנים דברי הב"י במה שהעmiss בשיטת בעל העיטור דלא יבין לי על סמק שיבדקנו, עיין לקמן, ולכן היותר מחוור בזה הוא ממש"כ הרא יוסף דהנאנום לאו מצד הכרע התוס' חדש דין ואקו"ש הרא יוסף דהנאנום לא קשה להו בלא"ה דכוון דלא ניחא להו וכולן תו לא קשה מה טעמא לא אמר זה כזה עי"ש שוחחיכי כן מדברי הרשב"א וא"כ מילא גם לשיטת בעל העיטור מצין למייר כן ועינו עוד מה שאכתב لكمו בקמם בשיטת בעל העיטור בס"ד.

אולם יש להעיר על שיטת הגאנום זיל דלפי שיטות דהני אמוראים מכיריעים הם דלכתלה צריך מומחה ומוחזק ובדייעבד סמכין אוrob למה לא אמר הש"ס להיפוך דעתו מאקימות דרבינא מושום דעתה להו דבעין מוחזקין ומומחין לכתלה ומ"ה לא מצי לאוקמי כרבינא דהא הכל מוקמי דמתני ע"כ לרובי אתה ומה מרובה אי הכל מומחין ומוחזקין דוקא שוחטין לכתלה והוליל להש"ס דפליגו ארביינא בחומרא בהני תרי לישנא וניהו דליקא נפקותא לדינא אם נאמר דפליגו אמורומיין לקולא או איינו מוחזקין לחומרא אבל הטעם דלא מוקמי מתני כרבינא יוטר פשוט ומסתבר אי ה"י אומר דפליגו בשניהם לחומרא דזא לא מצי לאוקמי רישא דחכל משא"כ עתה שאומר דפליגו לקולא שפיר מוקי הכל דרישא וגם שחיתתו כשרה דסיפה אם לא שנחיש דין יוסף דרישא סמק שיבדקנו, וממש"כ לפ"ז בשם הרשא יוסף דרישא מצד יכול דמתני נאדו דודאי דוחק גדול הוא וצע"ז.

שיטה ה' הוא שיטת בעל העיטור דהני אמוראי נאדו גם באמצע דברי רבינא דאפיילו אי איתא לפניו א"כ לבודקו ושחיתתו כשרה בדיעבד בלבד בדיקה, עיין לעיל בד"ה "תוס' ד"ה" ואם שחיתת בודקין אותן" שכתבתה להסביר טעמא דשיטה זו מושם דאם דין על הנשחת סמכין אוrob דתלי' במעשה משא"כ אם דין על השוחט, ולפיכך יפה כתוב ה"ב" בשיטת בעל העיטור דין ליתן על סמק שיבדקנו דהרי כבר דנו על השוחט ואוקמו על החזקה שלא למד שוב אי אישתלי ולא בדק אסירין גם בדיעבד את הנשחת, אלא דפל"ז ה' לנו אוקימחא מרווחת ואפיקו וכולן דמתני אתה שפיר דחכל שוחטין מומחין דוקא שוחטין ואפיקו על סמק שיבדקנו איינו רשאי ליתן ושחיתון כשרה אם שחטו בדיעבד ולא צריך בדיקה וכולן שוחטו על סמק שיבדקנו וליתא קמן לבודקו צריך אחרים רואין במקום דעתנו לו על סמק שיבדקנו אם יש אחרים מומחין רואין אותו למה יתנו לו על סמק שיבדקנו אם לא שהוא בדרך הזדמנות והוא דחוק בלשון ואחרים רואין אותו דהה"ל ואחרים רואו בלשון עבר, ומדאמר בלשון הוה משמע דברונה עומדין שם לראות, ודוק'.

וזע Adams נאמר דלא כב"י בדעת בעל העיטור אלא דבליתא קמן לא צריך לאחרים רואין אותם וכשר מטעם רוב יש אתנו לפרש טעמא דבעל העיטור עוד באוף אחר, והוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל בריש ספרו תורה"ב בטעמא דרוב מצוין אצל שחיטה מומחין מושם דגס האינו מומחא מצי שחיט שפיר ולכן מהני הרוב אפיקו נגד חזקת איסור דבhma, ולפ"ז יש חילוק אם אנו דין על השוחט או על הנשחת, Adams אנו דין על השוחט ליכא רק רוב פשוט לכן צריך לכתלה לבודקו אבל אם שחיט שפיר ואנו דין על הנשחת, סמכין بلا בדיקה אפיקו הוא לפניו דהוה רובה דרובה ודוק' היטב.

תוס' ד"ה חולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדשים דמי האי טעמא הוה מצי למייר נמי לישנא קמא עכ"ל ונלפען"ד ליישב בטוב טעם דלאכו' למה לא נאמר דהא גופא אתה לאשמעין דמי לכון שוחטין אפיקו טמא ולא סכין ארוכה אלא דזה א"א לומר משום דזה

לא שחת רובה דזאת אינו תלוי בברצונו ודעתו ותירץ דמסתמא יבדוק בסימנים מיד ואם ניתן שחת כשיור ישלים החתק טרם שיעור שהי"י - אבל לפ"ז נצחה תמייה רבתא איך הוקע האי דינא דרבא בש"ע להלכה לדין דאוסרין כל שהי' אפילו משחו.

והנראה לפ"ד דהרי لكمן כתבו התוס' דין בדיקת הסימנים לאחר שחיתו אלא מדרבן מושום דרוב פעמים שחת שפיר אבל הרשב"א כתב דהוא דאוריתא מושום דרובא לתלי' במעשה הו ולא אלין בתירה - ואומר אני דלפ"ז אם אנו רואים שנחטו רוב הסימנים אלא דאנו מסופקים מתי שנחטו אם בב"א או בש"י בinityים שוב אמרין דרוב פעמים שחת שפיר ולא צריך להשלים אח"כ דין כאן חזקה שלא נעשה מעשה דהרי המעשה מונחת לפניו שנחטו הסימנים כולן או רובן ועל הספק אם בב"א או באיזאי שפיר מעיד הרוב דשחט שפיר דבב"א נעשה ודוק' - עיין لكمן דף ט' אריכות בעניין זה.

הרמב"ם ז' בפ"ד מהלכ' שחיטה פסק דאפילו מומר לאחד משאר עבירות צrisk בדיקת סכין, ותמהו עליו הא מומר לד"א לא הוה מומר לכ"ת, הנה לפען"ד הרמב"ם ז' נשמר מקושי' ז' דהוא ז' אילינו מפרש הא דאמרו בגמ' מיטריה לא טרכ כפריש"ז ז'adam ימץ האסיכון פגום לא יחוור אחר סכין אחר רק מפרש מיטריה לא טרכ לבדוק יפה ומישב באזה מה דקsha בגמ' לפרש"ז דהה מיני' ובמי הש"ס ברייתא דחמצן של עובי עבירה מותר מיד מפני שמלחיפין הרוי דטريقין להנצל מעבירה וכאשר הקשה כן הריטב"א ז' בליחידייו ונתקח לחلك בין טרחה לטרחה אבל לפ"ז פירוש הרמב"ם ניחא דמחמת קלות דעתו לא יתריח את עצמו לבדוק כראוי' ומכלו יגיד לו שהסיכון יפה וכאשר כתב כן הפ"ז בטעמא דהילכ' א' דנסים לא ישחטו לכתהלה מפני שדעתן קלות והכוונה דישחטו אלא בדיקת סכין כראוי' דזה צrisk הבנת הלב ויישוב הדעת והמה יקלו לבדוק בהעbara בעלימא עי"ש ואם נפרש כן יפה פסק הרמב"ם דזה"ה במומר לד"א דעכ"פ קל בדעתו הוא ולא יתריח לבדוק הסיכון כראוי' דהינו בדיקת סכין אחריו פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת שאינה אלא מדרבן כאשר ביארתי בקונטרסי הלכה למשה ועיין لكمן זהה במקומו ובפרטיה בארכות בודאי דיש חשש שכ העובר עבירה מיקל בבדיקה זו, והא דנקט הרבה מומר לנבלות לאשמעין דאפילו מומר לנבלות סגי בבדיקה סכין ולא חישין לקלול בשחיטה עצמה דלא אמרין דש ב' בתירא דמי' לי'.

אולם גם לפי דרכו של רש"י ז' יש מקום לישיב דקדוקו של הריטב"א הנ"ל שלא תקשי מחמצן של עובי עבירה דהא דקאמר מפני שהן מחליפים הכוונה שמחזירין אחר החלפה אם ימץ בנקל להחליף ללא טרחה יתירה וכן בסכין ודאי ממי מחזירין לתקנו או להחליפו לאחר מכן אפשר בנקל אבל אם לא עלה בידם התקינו או החלפה הכא והכא עושים בעבירה אלא דבחמצן מירידי דלא ידענן בודאי דאית להו חמץ שעעה"פ רק ספק הוה שמא נשאר להם ולכן מהני הא דמחלישין לעשותו ס"ס דשמא לא ה' להם חמץ כלל, ואז אף או לשׂו אחר הפסח, ואם מיד מש דיליכא שיעור לisha ואפי' שמא ל��חו מן הנקרי בכספי, ואת"ל שהי' להם חמץ שמא עלתה בידם להחליפו כי המה מחזירין להחליף אם אפשר, אבל בשחיטה דאייכא חזקת אישור ודאי לא סגי לנו בהא דאנו אומרים שהשתדלו לשחות בסכין יפה דשמא לא עלתה בידם, ובדברנו אלו מצאתי מקום לישיב מה דתמונה האחוריים ז' למזה השמיינו הפסוקים האי דינא דחמצן של עובי עבירה מכל וכל, ולפי האמור יול'adam הביריתא את' כר"ש חמץ שעעה"פ מותר מה"ת אלא דקנסא קנס לכאי יש לתמונה אי מירידי דלא ידענן בודאי שיש לו חמץ א"כ בלא"ה מותר לכל ספק דרבנן להקל, ואי דaicא ודאי

ליוזר מאד שלא לכבד ולהוקיר תשמייש המצוות דנראה בע"ז ר"ל שמכבד עצ ואבן ומה"ט אומרים בהשותנא כשמסלקין הד' מינים למען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים אין עוד להורות שלא נטעה ח"ו לכבד את הד' מינים כי תשמייש מצוה נזקרים ואין בהם מושום קדושה ורק מפני כבוד המצוה יתרברך אנו נוטלים ומחבבים אותם בשעת קיום המצוה אבל לא חלילה שיגיע להם אזיא כבוד או חיבור, ולכוונה זו כיוונו חז' לפען"ד בתיקון ברכה עבר לעשית המצואה לשலול כל כבוד ויקר למעשה וחוץ שעשו בו המצואה, וממש"ש שיש לחש בזה במילה ושהיטתה שלא יהיה' כמל לשם הר גרים ושותט לשם הרים וכדומה.

ולפ"ז יש לומר דבעל הלכ' א"י החוש דמאחר שתקנו ז' ברכת השחיטה והוא היזד ולא בירך הרי יש לחוש שם שחת לשם אחד מכל הני שמנה התנא בפ"ב ולכן פועל השחיטה, מצד תקרובות ע"כ אבל בארכ סכין והלכה ושחטה כדרכה ע"פ שלא בירך כיון דנופל החוש שחת לשם ע"ז או ד"א ממילא השחיטה כשרה דלא בעי כוונה אלא דהרמב"ם ז' לא ס"ל האי סברא וכדי לשלו זאת כתוב הרמב"ם דהבשר כשר לא מיבעי השחיטה ודאי לא נפלת בכך מה שלא בירך אלא גם הבשר כשר ואין לחוש שנאסר הבשר מחתמת הרהור ע"ז נכון וברור.

דף ד' ע"א גמ' ולאבי קשי' סיפא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא וממצו קרי לי', ולרבא קשי' רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי כעומד על גבוי דמי עכ"ל, הא דקאמר לאבי דיויצא ונכנס בא וממצו קרי לי' ולרבא קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גבוי דמי, הינו מושום דודאי יש חילוק בין יוצא ונכנס לאב וממצו לדינא כמו שמכוח מהני מתניתיא דע"ז דלבבי יי"ג יוצא ונכנס שרי לכתהלה ובא וממצו דוקא בדיעבד ولكن מוכרכ לומר לאבי דהאי בא וממצו באמת יוצא ונכנס ובעוד שהוא יוצא ונכנס בה וממצו עוסק בשחיטה או בא לבסוף השחיטה, אבל לגבי רבא הנפק הוא דמלישנא שעומד על גבוי א"א להכニיס יוצא ונכנס אבל קאמר לדינא שווין הון דמהה לי עומד על גבוי או יוצא ונכנס דדמי להדי לדינא ובשניהם שרי לכתהלה כמו שניינו גבי יי"ג דיויצא ונכנס לכתהלה נמי שרי וכאשר כתב הלב אריה לעיל לרבא דנירדו דמודה להליק דקאמר אבי הכא נגע והתס לא נגע אבל הוא סובר דביויצא ונכנס מירתת כ"כ כמו בטומד על גבוי וכן קאמר לישנא "דدم" ומזה ראי' למה שכתבתתי לעיל דהא עומד על גבוי דקאמר אינו שוחט מומחה המבין אם נשחט קרוי אלא אפי' איןש דעתמא אשר הכותי יה' מורתת ממשו, האם נאמר שעומד על גבוי פירשו כמו אחרים רואים אותו דמותני' שמעמידן על השחיטה א"כ לא צrisk כל לטעמא דמירתת ואיך קאמר דיויצא ונכנס אם מהני הוא מטעם מירתת ועומד על גבוי לדיני דיויצא ונכנס אם מהני שפה שחט הכותי, אלא ודאי כמש"כ, ולפ"ז לכאו' תמהני על לשון רש"י ז' ד"ה כעומד על גבוי דמי ז' ועומד על גבוי דקחני תנא הינו יוצא ונכנס עכ"ל אשר מזה נרא דריש' רצה לפרש האי דמי כמו קרי לי' דלעיל והוא פלא דאייך יקרה יוצא ונכנס לומר דאין בהאי עומד על גבוי מעליה דקאמר הינו יוצא ונכנס לומר דמי כמי אחרים רואים אותם וمبינים רק יתרה מיזא ונכנס דאינו כמו אחרים רואים אותם או אינו מבין כלל מה שעשו יול' שכתב דמש"ה קאמר לבבי רבא דמי ולא קרי לי' משום דיויצא ונכנס לא מצי קרי לי' עומד על גבוי עי"ש וננהANTI ודו"ק.

גמר' גופא אמר רבא מומר או"ג לתיאבו בודק סכין ונוטן לו ומותר לאכול משחיטתו וכו' הקשה הרשב"א ז' דהרי אמרי لكمן דף ט' ע"א דלא בדק בסימנים נבלה ואיך סמכין אמור דילמא

הינו אפילו אם יכולם למכור חמץ לנכרי בזול ג"כ אינם מבערין וממצנעים החמץ לאחיה"פ להחליף אם אפשר אבל אם לא ימצאו מי שיחליף עטם בעלי הפסד אוכלים אותו בעצמן דמפני הפסדן יעברו גם על אכילת חמץ שעעה"פ דאל"כ למה לא ימכרו אותו קודם הפסח בזול ומלשון הבריטית מוכך דמייר בעובי עבירה קודם הפסח בזול וממשון הריביתא מוכך דמייר בעקבות דמפני הפסדן כלו דאל"כ ל"ל טעמא דמפני שמחליפין דהא אפילו לא ימכרו מי שיחליף עטם שוה בשווה יקחו בוקיר פת מנכרי יימכרו את שליהם בזול כאשר יוכלו כיון דלא חישדו על אכילת חמץ בשום אופן וכיון שאמר מפני שהן מחליפין הרי מבואר דודוקא כשמחליפין אינם אוכליין אבל אם לא ימצאו להחליף יאכלו בעצם וכן יתנו לאחרים וזה ברור בס"ד.

ע"ב רשי"ד "ה מפני שמחליפין בסה"ד ו"א שאף לעצמו שרי וטעות הוא בידם דא"כ מצין דמים לחמצז בפסח, הנה דברי רשי"זיל תמהין לפום ריהטה וכאשר תמהון עליהם בתוס' דהא לכתחלה עכ"פ אסור להחליף וראיתי בשורת"ס צ"ל ע"ח סי' ק"י בעל החת"ס צ"ל ע"ח סי' ק"ב וביתר ביאור בחודשו לחוליין כאן דכוונת רשי"זיל כי הי"א מה שיטת הרמב"ן זיל בפ' השוכר ד החליפין מותרין ממש דאיו אלו דמיון של איסור הנאה וכדרבי הירושלמי קדושיםן על המשנה דמיכרן וקדש בדמיון מקודשת וא"כ ילכא איסור בהחלפה או במכירה ושפיר קשי' לי לרשי"א"כ מצין דמים לחמצז בפסח דהא שרי לכתחלה למcor אלא דבאותם הרמב"ן זיל נשמר מזה כמו שכ' החת"ס דעתם דהא מלטה הווא משום דאי"ל למcor דאיו לו בעלים והמעות שקיבל מהנה או גזל הווא, וכן תראה שם"ט דחיה הרשב"א כאן קושי' רשי"על הי"א דאי"ל למcor דאיו שלו ולא כמו שדחו התוס' דברי רשי"י בכתוב דאיו זה דיקא לכתחלה אסור למcor דזה ודאי ליתא דאם עבר איסור תורה בהחלפה עצמה א"ז מミלא אסרו חכמים החליפין כי היכי דלא להנות מאיסורא וכאשר נברא בס"ד הדבר לפניו בסוגי' דסכך של ע"ז עי"ש ולכן מצד זה שפיר הקשה רשי"זילadam החליפין מותרין אפילו מדרבנן ע"כ דלא עבר איסורא במעשה ההחלפה וא"כ מצין דמים לחמצז, אלא דנפרדים דברי רשי"י כמש"כ הרשב"א דאיו זה מכירה דאיו שלו, אלא דעתת הי"א שהיא שיטת הרמב"ן זיל נפרכת כאשר הארכתי בכמה מקומות עיין בספר ישיבתי אש במס' פסחים ובגיטין עי"ש ודוק.

תוס' דה מותר מיד, וכוי א"ג כפ"י ר"ת דבבצק מيري וכוי והשתא אתה שפיר וכוי' ומותר מיד דקרו אמר הינו שישור לעישה עי"ן במהרשי"א ובפ"י דבריו בראש יוסף דזוקא מיד קאמר דמותר דהינו כל זמן שנמצא בזק בידו אבל לאחר שנמצא פת בזק להגצל מאייסור פת עכו"ם דמייר לא טרכ ולחלוות שהי' לו בזק והחליף בבצק ואפחו זה לא אמרין דכל מה שנמצא בידו עתה תלין דכך ה' לו והחליף עי"ש ואני בער ולא עדעadam לא ידעין שנשאר לו חמץ או שנתחמץ לו עיטה בפסח מהיכי תיתני ניחוש בפרט אי הבריתיא קר"ש ATI דחמצ שעה"פ אינו אלא קנסא דרבנן בעלמא ולא עוד אלא אפילו אי ATI קר"י דאייכא חש דאוריתא מ"מ איך קאמר דזוקא מיד מותר אבל כשי' לו פת אסרו אפילו אחר לעישה ואפי' דהא לגבי איסור פת עכו"ם פשיטה דספק מותר ואמרין דשما לא נשאר לו חמץ ולש ואפהacha"פ כדרך כל הארץ, אבל הא לא קשי' adam נאמר שלא ידעין אם נשאר לו חמץ איך מביא סיעטה לרבעא לפי מה דקרו בגמ' ודאי מחליפין אין הפירוש דזודאי מצאו להחליף אלא דזודאי מוחזרין להחליף אבל הא ודאי לא ברייא לנו דזודאי מצאו מאן דמחליף להו, אלא דסגי בהא דזודאי מוחזרין להחליף כיון ATI מוצאים להחליף כל הארץ לא נשאר להם חמץ ואם נשאר הלא מוחזרין להחליף ושם מצאו מי שהחליף להם אבל כאן

חמצז להאי עובי עבירה מה מהני סברת מחייבין כיון דועשה רק ספק כנ"ל וספק במקומות חזקה הלא הסכימו האחרנים דאסור גם באיסור דרבנן עין בפרק י"ד סי' ק"י ובשער אחר אורחים מה שפלפו בהז, אולם "יל דריש לשיטתי" באמת ספק במקומות חזקה באיסור דרבנן שרי ולכן שפיר מצי ATI האי ברייאתא קר"ש ומירי בדאית ל' חמץ ודאי ומ"מ סמכין להקל שמא עלתה בידו להחליף כיון דודאי מוחזר להחליף, אבל לדידן דיל' בהא קר"ש באמת אין מכך ספק דרבנן ואי ידעין דה' לו חמץ ודאי לא מהני סברת מכך מחליפין דסכך' ס הוה ספק במקומות חזקה, דהנה בראש נדה מביא הש"ס פלוגתא דרבנן ור"ש במקווה שנמדד ונמצא חסר דלת'ק כל טhoroth שנעו ע"ג בין ברה"י ובין ברה"ר טמות ודיי ור"ש אומר ברה"י תולין ובברה"ר טהור ומסיק דשניהם למדונה מסוטה ור"ש יlf' סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחלת טומאה ברה"ר טהור אף סוף טומאה כן ורבנן שברו ותקשו שם בתוס' וכי ל"ל לר"ש חזקה עי"ש שנדחקו אלום מדברי הרשב"א זיל כאן בחוליין לקמן דף ט"ד דהא אל אבוי לממדתי ישוב נכון ל��שי' התוס' והוא דענין חזקה איננו אלא במקומות שמסתפקים متוי יצא הדבר מחזקתו בזה ילפינו מגע דሞקמינן אחזקה דמעיקרה אבל אם נעשה איזה מעשה לסלק החזקה ורק אנו מוספקים אם נעשה כראוי או לא לא שייך לומר דאומני אחזקה ולמרם דלא נעשה מעשה אבל כל ספק במקורה התירה התורה בלאה, עי"ש היטב, שכטב הרשב"א דזה טעם דריש' דמטהר ברה"ר אפילו נגד חזקה טומאה, ולפ"ז נאמר דפלוגתת האחרנים אי ספק דרבנן במקומות חזקה להקל או להחמיר תלי בזה אדם נאמר דגם בספק במקורה מוקמינן אחזה לשעותנו כוזאי דלא נשנה אז גם בדרבנן להחמיר אבל איזה מעשה מגרע החזקה רק שרי מטעם דכל ספק במקורה שרי מה"ת א"כ בדרבנן אמרין להיפוך דספק שמא נשנה הדבר מהני להתייר, וזה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי' שפיר מהני ספק החלה להתייר חמץ של עובי עבירה הגם דזודאי נשאר להם חמץ אבל אן דפסקין כרבנן בגין מחזקה במקומות ספק במקורה ליכא להאי דינא דחמצן של עובי עבירה שום מציאות וכלו השמיותו הפסיקים, ודוק' היטב.

ע"ש תנוי דמסיע לך חמץ של עובי עצירה מותר מיד מפני שהן מחליפין, פירש"י שאין מבערין מפני הפסדן, והקשה בת"ח ובר"י דאייה סייעתא אייכא לרבעה דהא החשוד על ב"י הקל לא חמוד על אכילת חמץ שעעה"פ החמור עי"ש וצריכין אנו להוציא לבאר הקשי' דניהו דחשודים נמי ליהנות מחמצז כי ע"כ לתכלית זה אינס מעירין החמצז כדי ליהנות ממנה אחר הפסח אבל עדיין אכילה דחמור מהנה לא חשידי וה"ה להכשיל אותנו באכילת איסור, וניהו דלפי מה שכטב הרש' יוסף לקמן בד"ה עוד אbara לך דהא דמליחף אסוריין לו החליפין הוא דזוקא במחליף עם נכרי אבל במליחף עם ישראלי לא דהמעות שקיבל מישראל גזל או מתנה הוה עי"ש, וא"כ לכאו' יש לומר דמה' לי. מחליף עם נכרי או ישראל דבלב"כ עבר רק אחדא איסורא דמחליף עם הנכרי עבר אדאורייתא בהחלפה עצמה דהנה בשעת המקח בקניון החליפין ובהחליף עם ישראלי ניהו דבער אלףין עור להכשילו אבל לעומת זאת לא נהנה מאיסורא. אבל זה אינו חדא adam יודע כל זאת אז יודע דבר איסור גזל ועם לפני עור ועוד דלהכשיל אחרים באכילת איסورو חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכן שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכטבנו בדבור הקודם לק"מ דהא דאמרי מפני שמי מחליפין אין הכוונה דזודאי מוצאים להחליף אלא שימושדים ומהזירין להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן

ודרש כי חרס היא למיעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה"ת אין תופסין דמיון והותס' לא בקש יותר אלא להוכיח דאיقا הרוחה רבה בין החמצ לחולפיו ואם גם מדרבנן שרו החליפין אז התמייא יותר גדרולה על רשי"ז"ל שכתר דאיין כאו אלא הרוחה פורטא דאיין לומר דכונת התוס' דלא נאסרו החליפין למחליף מה"ת דזה פשיטה כיוון דאיין תופסין את דמיון מה לי אחר ומה לי הוא אלא ודאי כיוונו התוס' למה שכתבנו דאם החליפין ה"י מותרין לגמרי למחליף אף' מדרבנן לא קשה מידי על רשי"ז"ל דשפир כתוב דליך אלא הרוחה פורטא כיוון דההחלפה עצמה אית' ב' איסור DAO-ריאיתא ולכן כתבו התוס' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן ר"ל מעשה ההחלפה נמי רק מדרבנן והטעם משום דגזרו על החליפין וממילא לא עבר בהחלפה איסור תורה והוה הרוחה גדרולה ולא פורטא ולכן הביאוראי' מרשי"ע"ז דהחליסין אסורן לו מדרבנן אבל רשי"ז"ל הי' סובר דהאי איסור שאסרו רבנן החליפין לא מבטל איסור של החלפה והוא פלוגת' ישנה אם ע"י רבנן נשנתה הדין תורה ויש בזה כמה דעות ואכ"מ להאריך בזה.

ובזה תבין גם מה שכתבו התוס' אח"כ וז"ל: ונראה שפושט לרשי"ז' אסור מדרבנן מכמה שכתב כאן דא"כ מצין דמים לחמצ בפסח ואין זה דיווקה וכי' כיוון דלכתחלה אסור למכור עכ"ל ומילא לא ישנותם על לשונם שכתבו ונראה שפושט לו לרשי"ז' וכי' הלא בפירוש כתוב כאן רשי"ל לדחות ה"יא שمبיא וכו' ה"י להtos' כתוב ומה שהוכיח רשי"ז"ל כאן אסורים החליפים דאל"כ מצין וכו' זה ליתא דהא עכ"פ לכתħħala אייכא איסור בהחלפה וכאשר מתמיחים האחرونים ז"ל על האי דברת רשי"ז"ל שאין לו שום הבנה. עיין בראש יוסף שהביא בשם אלל' אברהם פירוש דוחק, גם קשה דלי' מה שפירשנו דברי התוס' דרצו להוכיח דרש"י אסורים החליפים עכ"פ מדרבנן למה הביאו מරחיק לחם מרשי"ע"ז כיוון שכתב כאן דע"כ החליפים אסורים מצין דמים לחמצ בפסח.

אבל לפי האמור הכל ניחא דהני ה"יא שمبיא רשי"ע"כ לא ניחא להו לומר דמשום הרוחה פורטא בגין איסור אכילה לאיסור הנאה מחליפין דכוון דעובי עבריה הון שאם לא ימצאו להחליף אוכלים נס בעין החמצ אין מסתבר לומר דמחזרין בטירחה אחר הקל הקל כיוון דשניהם אסורין מה"ת ואכ"ע' לומר דר"ל למחליף עצמו שרי' דהינו דלא עשה איסור תורה בהחלפה ומילא ליכא באכילת החליפין אפילו איסור רבנן לא, דהא בהא תל'י'adam מודים דבחלפה עצמה עברו איסור תורה מה הוועילו באמרים דשרי' באכילה כיון שכבר עבר DAO-ריאיתא בחחלפה וכן כאן רק הרוחה פורטא אלא ודאי דלהי'א גם בחחלפה לא עבר AMDI' וכאשר באממת כן הוא שיטת הרמב"ז ז"ל ומוקשו מירושלמי קידושין על מתני' דמקdash בערלה שכתב בטעה דמכרון וקדש בדמיון מקודשת משום דאיין דמיון והוה גזל או מתנה בידו משום דס"ל לשיטה זו דאיין לאיסור הנאה בעלים כלל ומקרי אינו שלו וע"ז הקשה רשי"ז"ל אכ"כ מצין דמים לחמצ בפסח, אלא דלי' האמור קושי' ז' לא ק"מ דעתמא דשרי' למכור היא משום דאיין זה מכירה שלא מצי מוכר דבר שאיןו שלו ואכ' ליכא דמים לחמצ בפסח אלא דרש"י ז"ל לא נחית לטעניא דהא מלטה ולכן הקשה שפיר על האי שיטה, ולכן אין כאן הוכחה דרש"י החליפין אסורים כלל כי כאן אין כוונת רשי"ז' אלא להוכיח דאייכא איסור תורה בחחלפה אבל מ"מ כתבו התוס' מאחר דרש"י ז"ל סובר בפירוש בע"ז שם החליפים אסורים עכ"פ מדרבנן למחליף נראיה דהוכחו ה' מהא דכתב כאן לדחות ה"יא על גוף ההחלפה דאסורה ה' ה' דחליפין עצמן אסורים וע"ז כתבו דזה ליתא דעתו שיש להוכיח דההחלפה אסורה אבל החליפין אפשר דמותרים, ודיל' היטיב בכל הדברים שכתבתי כי הדברים ברורים בס"ז.

בשותך דאייכא חזקת איסור ודאי מה שהחצר לשוחט כהונן דשמא לא עלתה בידו, אבל קושי' ז' ליתא דודאי סגי' כאן במה שמהדר לשוחט יפה דאייך חזקה אלימתא דאיין קלkol יצא מתת' מומחה בר דעת ושפיר סמכין דשחת שפיר ולעין בדיקת סcin' באממת מה"ט לא מהני מה שמחזר אחר סcin' יפה דלמא לא עלתה בידו ממש'כ' למעלה.

אבל התוס' שהקשו דהוה פט עכ"ו'ס עכ' לא סברו דלא ידעינו אם נשאר להם חמץ דאי' באמת לא ה' מקשין מידי דלבבי איסור פט עכ'ס תلينן להקל דלא נשאר להם ואפו בעצם אבל הם סברו דמייר' בדיעינן שנשאר להם חמץ או עיסה בודאי ורובה ורובה עדיף בחלפה סברו דרוב עמיים מצ' מחליף ורובה ורובה רוחין אפיקלו מדרבנן להאי מ"ד ולכן קאמרו דע"כ מייר' ה'aca' דאנו רוחין ליקח מה שידיעין שנשאר להם ואכ' בבקש שפיר לוחין אבל אם נמצא בידם פט וANO יודיע' שנשאר להם פט אין ליקח משום פט עכ'ס, ויש להם קצת ראי' DAO-ריאיתא מייר' שידיעין שנשאר להם חמץ מהה דפריך הש'ס ממאדי דרי' ה'aca' דלמא ר'ש ה'יא וא' דלא ידעינו שיש להם חמץ שעעה'פ' איך מצ' אתי' קר'ש דהא אז בא טעמא דמחליפין שרי' דשמא לא נשאר להם חמץ והוה ספק דרבנן לקולא אלא דמ"מ ראי' גמורה ליכא דיל' דהכי קامر דלמא ר'ש ה'יא ומיר' בדיעינן שנשאר להם חמץ אבל אי' ר'ה ה'יא אז מיר' בא' דיעינן ודוק'.

בא"ז ומה שפירש הקונטרס שמרוחין לדידן מיהא שרין ונראה שמרוחיכון גם לגבי דידחו למה דס"ד השטא דהוה DAO-ריאיתא דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן וכו' עכ'ל עין בלב אריה שכתב דגס רשי"ז"ל כתוב דמרוחיכון גם לדידחו והא-DDIK לכתוב בהתייא טפי פורטא עג'ג דאייכא הרוחה רבה DAO-ריאיתא לדרבנן דיק' לכתוב כן למסקנה דמצ' אתי' קר'ש ומ'מ' אייכא הרוחה פורטא גם לר'ש דלא אכל האיסור עצמו אלא חלפי, ור'ל דהוה תרתי דרבנן, ולאכ'ו יפה כתוב בכוונת התוס' דנראה דהוקשה להם על רשי' שכתב דאיין כאן לדידחו אלא הרוחה פורטא דהשתא דקאמר דאתה' קר'יא הרוחה טובה, אלא דמה שהמליץ بعد רשי' הלי' שא טובא דהא השטא לר'י קיימין אבל במח'ת' כל מה שכתב ליתא דהא רשי' ז"ל יפה כתוב דגס לר'י ליכא אל לא הרוחה פורטא דנייהו דחליפין אינם אסורין אלא מדרבנן אבל ההחלפה עצמה הוא איסור תורה דנהנה בחחלפה שנתעורר להשיג היתר תמורה איסור וכאשר נדבר מזה לקמן בסוג'ו' דסcin' של ע"ז עיי'ש', ואם תדי'יך בדבורי רשי' ז"ל תמצא שכן הוא, דז'ל: ואע'ג' דהשתא נמי איסור הוא לבב' דהא מתהני מחמץ שעעה'פ' דאי לא דיהיב' לי' לעכ'ס לא יהיב' לי' דידי' וכו' הרי' דקאי על מעשה ההחלפה עצמה דהוא איסור תורה וכן כתוב רשי' ז"ל דאיין כאן אל לא הרוחה פורטא מאיסור אכילה שהוא במלוקות לאיסור הנאה שאין לוקין עלי' לדעת הרמב'ס ואפיקלו לדעת התוס' דלוקין על הנאה מ'מ' אייסור אכילה הוא גנאי יותר ממש'כ' התוס' לקמן ה' ע"ב ד"ה השטא.

אולם התוס' השיגו על רשי' ז"ל שכיר באמרים דמאיחר שנזרו ז"ל לאisor החליפין למחליף שוב לא עבר DAO-ריאיתא כלל בהחלפה עצמה דהוה כהחליף איסור הנאה באיסור הנאה והמעין היטב בדבורי התוס' יראה ויבין כי לכך כיוונו דז'ל: ונראה שמרוחיכון נמי לבב' דידחו וכו' דבלוק' דחליפין' אוט' שפירשו בקונטרס בע"ז וכו' ויש לדדק דבתיבת 'דחליפין' האב' יתרה והול'ל 'דחליפין' ומילא הול'ל 'אינם אסורין' בלשון רבים ולא 'לא אסורה' בלשון יחיד, יותר יש לתמונה שהביא ראי' מרשי' בע"ז שפירש DAO-ריאיתא החליפין מדרבנן הלא לא בעי ראי' DAO-ריאיתא אלא לא אסורה מה'ת וזה מבואר בגמ' עצמה שם

וכו' ואיך כתוב רשי"י דר"ע אהיה ברייתה קאי ואמור דעתך דזהה ככופר בכחית מ"מ בר זビחא הוा.

ה' הקשו האחרונים דלאחר דאיתותב ר"ע מה נעשה בראשיתו מיהושפט שאכל מב' טבח דאהאב דלא מתרץ הש"ס מיד עלי זה.

ו' הרא"ש יותר הראשונים פסקו הרבה מושם דהאי ברייתה דהכל שוחטין ואילו מומר ע"כ במומר לאותו דבר מיירי וכברא דהרי איתותוב ר"ע והקשה הלב אריה למה לא סמכו ג"כ על הברייטה דחמצן של עובי עבירה דקאמר בגמי' דאמר לי' רבנן הרבה תניא דמסיע לך.

אבל הת אנק ושמט פירוש הסוגי לפי שיטת רשי' ורמב"ס ז"ל כל או"א לפ' דרכו ותיישבו לך כל הנני קושי' דלעיל כמו' חומר בעזיה'ת ותחלוה נפרש הסוגי לפי שיטת רשי' ז"ל.

הנה דע דלפי הס"ד שבגמי' לא ידע הש"ס שום חילוק בין מומר להשוד דהינו בין אכל נבלה פ"א שנקרה השוד ובין אכל הרבה פעמים הנקרה מומר לעניין דינו של רבא דבשניהם בעי בדיקת סכך ובשניהם סגי לסתוך עליהם במעשה השחיטה עצמה שלא שבק התירא ואכל אישורה דהרי רק אח'כ חדש סברת דש ב' בתירא דמי' לי' והוא דנקט רבא מומר או דשיגרא דלישנא הווא או דלרבותא נקט דלא תימא מומר לד"א הווא כמו' כמומר להכחית ואינו בר זビחא ולכן שפר מבי ראי' להאי דינא דרבנן מברייטה דחמצן של עובי עבירה ע"ג דלא אתחזקו למומרין לאכול חמץ שעעה'פ' אלא אתחזקו שאין מבערין מפני הפסן ואם לא ימצאו להחליף לאה'פ' חסודים לאכול וכאשר בירנו זאת למעלה דק' מيري האי ברייטה ועיין לעיל דבזה מישוב כל מה שנטקשו האחרונים זהה. ולכן הראי' מהאי ברייטה לדינא של רבא לא קמה במסקנא שזכה חלק בין השוד למומר דבמומר אל' דש ב' וכחתира דמי' לי'.

ואח"כ מביא ראי' מברייטה שני' דהכל שוחטין ואפי' עREL כתוי ומומר. וудין לא נחית לחלק בין השוד למומר ומ"מ ממומר לערבות ליכא ראי' לרבעה מושם דמומר לערבות לא מקרי חמוץ מנבלה או כדעת הש"ד מושם דהוה בשואה'ת. והוא האמת כי דעת הש"ד נפרק מרבבה משום דהוה בשואה'ת. ובדקה כאשר תראה ובמומר לערבות אתה לשמעין לאפקוי מד"מ דס"ל דחשוד לד"א הווא חישד להכחית אבל הראי' לרבע הוא מאפיilo ישראלי מומר דקANTI אח'כ דאי במומר לד"א ושאינו חמוץ מנבלות ההינו מומר לעאר עבירות בעי במומר לנבלות וה'ה דהוה מצי לאוקמי במומר לחומר מן נבלה כמו' חמץ בפסח או חלב ודם שחושד לנבלות הקל ממנהן אלא דכיו' שעדיין לא ידע חלק בין השוד למומר יותר ניחא לי' לאוקמי מומר סתם דקANTI הינו במומר לאותו דבר דמיiri ב' וע"ז מדחה הש"ס דילמא מומר לאותו דבר לא אלא במומר לע"ז וכדר' ען וניחא לי' לשון סתם דשיך על ע"ז כਮובן אלא דגס אי נקי כן הרי נשמע כדרבא דהא ע"ז ודאי חמורה מנבלה והו השוד לנבלות لكن חדש עתה דמי' מילא ראי' לרבע דשאני חשוד לאותו דבר מומר לאותו דבר לא מימיר דכתה'ריא דמי' לי'.

וכשתדקדק בדברי רשי' ז"ל הנחמודים מהב ומפע רב תמצא בדברי דעל הא דקאמר אלא מומר לאותו דבר פרשי' ז"ל: לנבלות לתיابו ואיצטריך לשמעין דאפיקו מוצאה חדש עליה כי מזמןין לי' התירא סמכין עלי' עכ'ל הרוי ריבותא אחרית בדיינו של רבא אלא דעתך דחשוד לא שבק התירא אבל لكمן כאשר דוחה הא דר' ען וקאמר כדרכ' לע לא אלא כדרבא במומר לאותו דבר פרשי' ז"ל: לשחיטה לתיابו ואיצטריך לשמעין דלא תימא כיו' חדש ב' כחתירה דמי' לי' וכוי' עכ'ל הרוי דעתה נתחדש לנו' דרבא

גמר' לימה מסיע לי' הכל שוחטין אפילו כתוי ואפי' ערל ואפיו ישראל מומר וכו' עד סוף הסוגי' דמסיק לר' ען בתיבתא.

והנה רבו כאן הקושיות והדקודות ואסדרם אחת אחת.

אהאי עREL דקANTI מוקי' במומר לערבות וקמ"ל לד"א לא הויה מומר להכחית כולה ופרש' ז"ל וחיט שפיר - הכוונה לאפקוי מד"מ דס"ל ברכות ד' לי' דחשוד לד"א הויה השוד להכחית (ועין לקמן בראש הסוגי' דחשוחט בשבת בתוס' וראש יוסף שם ובפלתי ודז'ק) וא'כ אינו חשוד לנבלות וחיט שפיר וגס בדיקת סכך אינו צדיק לשיטות רשי' ז'ל ומוכח מכאן דערל ע"פ שהוא חמור מובלה דאית ב' כרת לא משוי לי' השוד לנבלה והטעם או כמש'כ הש"ך י"ד קי"ט סקי"ב ממש דבשני מיני איסורים לא אמרינו השוד לחמור השוד לכל או כמש'כ הדגול מרובה שם משום דהוה בשוא'ת ויש לו שהות עדין למול לדעת הרמב"ס אינו חייב כרת עד שימות עיין בפ"ב מהל' מיליה - אבל אין לפреш דלעולם מומר לערבות דקל מני' אבל מ"מ שוחט שפיר משום דלא שביק התירא דהרי הגמ' אמר דקמ"ל דלא הויה מומר להכחית ולא דחשוד לנבלות לא שביק התירא - ומתווך כך אני תמה אקריא על הגאון בעל הଘות יד שאל שם בו"ז שהקשה למה לא מוקי' בגמי' האי מומר בברייתא במומר לדבר חמוץ מנבלות כגון חמץ בפסח ודלא כרבא ולא כר"ע אלא ודאי דמומר לערבות השוד לנבלות ואילו כdagm' ר' עכ'ד והמה נפלאים ממנ' דלפ"ז מפרש הא דאמר בגמי' במומר לערבות וקמ"ל דלא הויה מומר להכחית דהינו שוא בר זビחא ולא כפרשי' דחשוחט שפיר ופירוש זה ודאי ליתא דפשיטה דמומר לדבר אחד לא נפסול מלשות וכמש'כ הפלתי והראש יוסף שצ'ינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לערבות דלמא מומר לד"א שהמור מנבלה ואז לאו הינו מומר לערבות דאיו השוד לנבלה והאי מומר לד"א החמור מן נבלה השוד לנבלות.

ב' בגמ' לא לעולם אימא לך מומר לאו'ו דבר לא מ"ט כיו' DDS ב' כהיתרא דמי' לי' והקשה הלב אריה וכי לא ידע כבר החילוק בין דבר אחר לאו'ו דבר דהרי המבאי ראי' מבריית' זו כבר אמר אי מומר לאו'ו דבר הינו מומר לערבות אלא מומר לאו'ו דבר אלמא דaicא טעם דלאו'ו דבר גרע מל"א ואיך - שאל כאן מ"ט ועין ב' מש'כ שדריך קרוב לדרכנו.

ג' עוד הקשה והגאון הנ'ל דר' ען המוכחים דינו מיהושפט שאכל מטבח דeahab, לדעת הרמב"ס דגם במומר לשאר עבירות בעי בדיקת סכך קשלה לדנPsi' איך אכל יהושפט מטבח דeahab בלי' בדיקת סכך דהרי אמר דלא הויה מפלג מני' נPsi' כל. עי' יש שנדחק.

והנה כפי מה שבירנו שיטות הרמב"ס דמייטה לא טrho לבודק בדקוד והבנת הלב על פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת וחומרה זו דהינו לפסל השחיטה עי' פגימה הנרגשת נחהה בימי אמראי בתראי, קושי' ז' לק' מ' כמובן, אלא לדעת רשי' ויתר הראשונים דמפרשים מיטrho לא טrho לתקון הסכך הוגם מפני שאוכל נבלות לתיابון ודאי קשלה הא מומר לע"ז ודאי השוד לנבלות, וכאשר באבר לפנינו ודלא כב' דבוי דוקא מני' איסורים שווין. וחשוד לנבלות ודאי עי' בדיקת סכך כמו' מומר לנבלות לדעת רשי' דמ"ש וכאשר באבר וא'כ הקושי' איך אכל יהושפט בלי' בדיקת סכך בעי' שוב.

ד' רשי' דה' אלא מומר דקANTI לעכו'ם ואיצטריך לשמעין מושום דאמר מר דחמורה עי' שככל הkopfer בה כמודה בכח'ת וא'כ' סמכין עלי' כר' ען עכ'ל וכל הרואה ישתומים הלא מהאי ברייטה נפרק דינו של ר' ען וכדליך דקאמר דלא כר' ען משום דאמר מר

התירה ואכל איסורה וא"כ למה ניחוש שמעיד עדות שקר ולבור על פני עור במקום שאין לו תועלת לעצמו.

אבל מה עעשה שכל אלו החרוגים וגם הרשונים ז"ל עמהם במחלוקת לא ירדו לדעת הרמב"ם ז"ל שמננו יצא החילוק הלא שבן מומר לחשוד לידע טumo וניימוקו כי הוא מחמיר מצד אחד להצטרכ בדיקת סcin על חשוד אפילו לד"א ולקל מנבלה נמי ומיקל מצד אחר לסמוך על חשוד אפילו לנבלות ולא מצרך בדיקת סcin וע"כ טעמא אחרינה הי' לרמב"ם בזה לא משום דሞמר דש בי' דהרי מומר לדבר הקל אפילו חדש אין לנבלות ומ"מ מצרך בדיקת הסcin אבל דע כי מצאת גם ברא"ש ז"ל שמלחין בין מומר לחשוד מטעם דሞמר דש בי' ז"ל והלctaה בהא כרבא וכוכ' אבל מומר לד"א מסקין רקמן לא הוה מומר להכחית חוץ ממומר לנסך הרבה הין ולחחל את שבות ולא בעי בדיקת סcin דזוקא עבריין לאו דווקא דבר דdash ביבי' הוה דקאמר רבא דבעי בדיקת סcin וכי עכ"ל כוונתו מבוארת דהוא מודה דעת הרמב"ם בתרתי לא לבד במומר לעבירה אחרת שקל מנבלה אין חדש כל לנבלה שלא בעי בדיקת סcin אלא אפילו אם הוה מומר לחמור מנבלה דהוה שפיר חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ובזה לא די במה שכותב דמסקין דሞמר לד"א לא הוה מומר להכחית אבל חדש ודאי הוה ואיך מתיר ללא בדיקת סcin לכל מומר חוץ ממחלל שבות וע"ז כיון דעכ"פ חדש לנבלות ע"ז הוצרך לחשוד דרבא לא מצרך בדיקת סcin גם באוטו דבר רק למומר ולא לחשוד ומומר דזוקא דdash ביבי' - אבל כל הרואה ישותם הלא רבא לית לי' סברת דש כהתראה דמי' לי' אין נסיך על גוף השחיטה שלא יקלקל מלחמת שאינו חשש לאיסור נבלה ומ"ש מומר לנבלה מכותי דבעי עומד על גבי או יצוא ונכנס - וכדי שלא להשות גдол הרשונים כתועה בדבר פשות ח"ז מסתני נשאי ליריד לסוף דעת קדשו ומצתתי מוקם לישב דבריו ולומר דגム רבא מודה לשברת דש ביבי' כהתראה דמי' אבל דזוקא לתיאבו שהוא דש בי' אבל שלא לתיאבו שאינו דש לאכול לא הוה כהתראה ולכן שפיר יש לחלק בין מומר לחשוד לגבי אחרים שאין בו תועלת עצמה רק לאחרינה במומר דכל שהוא לתיאבו משווה לי' כדי להאכיל לאחרים אינו חשש דהרי במקום צורך כהתראה דמי' לי' ומילא גם לפני עור ליכא לפי דעתו אבל בחשוד ניהו דלעכטם הוי' שוחט בסcin פגום ע"ג דיזוז שעבד איסורה משום דיסקין תקיף עלי' אבל להכשיל את חבירו במקומות דלא מגיעו לו הנאה למה לי' ואין אדם חוטא ולא לו.

ותיתתי לי שאחר זמן רב מצאתי בספר יריעות שלמה בבית יד שלו הלכה ה' דה' וכן סברת הש"ך שרצה להעMISS סברא זו בדרכי הש"ך אבל נעלם מעניינו הבדולחים שמדובר הרא"ש ז"ל מוכח סברא זו אבל הש"ך ז"ל אלו היה לכך כוונתו לכך לא היה שותק מלבר סברא מחודשת זו.

ולא עוד אלא שאין ספק אכן דהרא"ש גופא דלולי שהיה רואה ברמב"ם שמלחין בין מומר לחשוד גם באוטו דבר לא היה עולה בדעת קדשו להמציא סברא זו כדי להקל בחשוד שלא לחציך בדיקת סcin כי סכ"ס קושי הפרמ"ג הנ"ל במקומה עומדת דין לדמות שוחט לאחרים לمعد לאחרים כי בשוחט לאחרים בין בשכר ובין בחנם איכה הנאה ותועלת להשוחט כמו שביארנו לעיל, ומימירה דרבא דנקט מומר ליאס שום הכרע עתיקר מימרא דרבא לקולא אתה דמouter לסמוך אשחיתות מומר בגין עצמו ומשום שלא שvikת התירה ולא אמרין דש בי' כהתראה דמי' לי' ורך דרך אגב קאמור האי דבודק סcin ונותן לו משום דעתינו הוי הוה ואיך בדיק דחשוד לא בעי בדיקת סcin.

ומומר לרבותא נקט מושם דASH ביבי' ומ"מ לא שvik התירה וזה ברור ואמת.

ולפי האמור גם בהא דרי' ענן אייכא ס"ד ומסקנא בדס"ד סובר הש"ס דר"ע ממשמעו דמומר לע"ז ע"ג חדש לנבלות דהרי מומר לכל הוא מ"מ לא שvik התירה ואכל איסורה ומילא גם בהא דאמר מר חמורה ע"ז וכו' נמי מותפרש דהוה חדש להכחית וכמו של"מ דמומר לד"א חדש להכחית אבל אין מומר להכחית והוא בר זביחה כאשר ישראל אלא כאשר מסיק דכר' ענן לא אלא כדרבא הי' מוכרכ לחשוד דברך' ענן טעמא אחרינה אייכא לפסול שחיטתו ומשום דאמר מר חמורה ע"ז וכו' והוה ממש כמושם דמומר לד"א חדש בר זביחה ולא קשהתו לאווקמי דלא קר"ע ודלא כרבא במומר לדבר חמורה מנבלה דכיון דמומר סתם קאמר וצרכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאווקמי בהכי.

ולכן כמה הראי' לרבה מבריתיא זו ולפ"ז דרבא אפי' במומר חדש ביבי' קאמור שלא שvik התירה משום דל"ל דכתהeria דמי' לי' ומשום דאצלו מומר וחשוד חד דינא אית להו וא"כ מכש"כ לחומרה במה שבעי רבא בדיקת סcin משום דמיירתה לא טrac' פשיטה דגס חדש בעי בדיקת סcin דמומר דנקט רבא לרבותא דגס מומר סמיכין עלי' דלא שvik התירה אבל להקל בחשוד דלא לביעי בדיקת סcin במומר מהיכי תיתתי.

אלא דהמעין בפסקים יראה דלא כן הוא וראש המדרבים זה הוא הרמב"ם ז"ל דמלחין בין מומר לחשוד ופסק דמי' שנפסל לעדות ע"י שעבר איזה עבירה שבUberiotות שוחט בין עצמו גם בלי בדיקת סcin והכ' כתוב שם דמלשונו מוכח דאפילו חדש לאוותה דבר דהינו שנפסל לעדות ע"י אכילת נבלה נמי לא בעי בדיקת סcin אלא דבב"י סותר את דברי עצמו וכותב חדש לאוותה דבר צריך גדייה בדיקת סcin ובש"ע שלו העתקה דברי הרמב"ם מלא במלה אשר מלשונו משמע חדש לא בעי בדיקת סcin אלא דהרמ"א בהגה שדרכו לנוטות תמיד אחרי המחייב כתוב חדש לאוותה דבר חדש כמושם ובאי בדיקת סcin ושרשו נרשם ביבי' - וע"ז השיגו הש"ך סק"כ דהרי הב"י בעצמו בכ"מ כתוב חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ומה ש' ביבי' דבעי, השכיל הש"ך את ידו לפשר הדבר באמרו לחלק בין שוחט בשכר לשוחט בחנים דבשוחט בחנים דינו כמושם בעי בדיקת סcin ורששו כריש'ג בביבירות דחישוד על הדבר מעיד עלי' דחזקה אין אדם חוטא ולא לו אבל בשוחט בשכר שיש לו תועלת בדבר ודאי חדש אין נאמן ובאי בדיקת סcin וע"ז אתא הפרמ"ג ז"ל ומחי לי' אמושא דמה עניין זה לעדות הלא כאן אמרין דמטרח לא טrac' לתוקן הסcin הפגום עיי'ש ולכורה כוונת הש"ךadam שוחט בחנים אם ימצא הסcin פגום לא ישוחט לו דלמה לי' לעבור על פנוי עור חנס בלא דבר, אבל באמות זה ליתא דהשחיטה הוה טרחא גדולה אשר נוטנים שכר עליה ואם נמצא מי שעושה שירות זה לחבירו חנס מסתמא הוא צריך להחזיק לו טוביה או שמצופה ממנו איזה טוביה להבא, ואינו לך תועלת גדולה לעצמו מזו והרי תורה באיסורי הנהא כשם שאסור למכרן כך אסור ליתנס לנכרי ומשום דנדירים דמודר הנהא מפני שהנכרי מחזיק לו טוביה וכן שנינו בנדרים דמודר הנהא אסור למדוד מקרה במקומות שונים שכר וכלן יפה השיג הפרמ"ג על הש"ך שמדדנה העניים הרוחקים זמ"ז כרוחק מזרחה ממערב.

ולא די בזה אלא דע"י חידשו הוצרך הש"ך ז"ל לחישוד דמומר אינו מעיד בשול אחרים אשר אין לו טעם ו גם סתימת לשון המחבר בס"י קי"ט שהוא מתשובה הרשב"א מורה להיפך שהרי כתוב מי שהוא מפורס בעבירה מעיד בשול אחרים וגם הסברא אומרת כן דגס במומר נאמן דהרי סמיכין על שחיטתו משום דלא שvik

הרי באותו שעה עכ"פ דין מומר עליו וזה אמת לאמתו של תורה ומה מאי שמח לבני כאשר מצאתי בדברי בס' ירידות שלמה סי' ב' סי' ד' ד"ה ועוד נ"ל ברור ז"ל, "ועוד נ"ל ברור אף שהעלתי בפ"א חשוב מומר לדעת הרמב"ם הינו דנקרא מומר אבל לטעם דבר חשוב מomiduto בודאי עבי מועד ורגע וכוי' וכי נימה משומן דאלל פ"א במאיד עשה עוד פעמייד אדרבה אמרין אולי עתה לא הי אוכל וכו' עכ"ל ובזה מיישב סתרת פסקין הרמב"ם באותו עניין עי"ש ועיין לךו בחדושנו בסוגי" דשותט בשבת.

ועתה בא ואראך איך כל מה שכתבתי מוכרכ ובולט מתוך דבריו הקדושים וסידורו הנפלא של הרמב"ם ז"ל כי ז"ל בפ"ד ה"ד, "ישראל מומר לעבירה מן עבירות שהיא מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וציריך ישראל אשר לבדוק את הסcin וכו' מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק ואם היה מומר לע"ז או מחל שבת בפרהisa וכו' הרי זה בעכו"ם ושותטו נבלה. הל' ט"ז מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן עבירות (כאן כול גם ע"ז ומחל שבת) הרי זה שוחט בין לבין עצמו אם היה מומחה שאינו מותר ואוכל דבר אסור שזו חזקה היא על כל ישראל ואפילו הרשעים שבהם" עכ"ל הזהב.

וכל המדקדק בדברי קדשו יראה כי חוץ מהא דמדיק לכתוב במומר חזקתו שאינו מטריח לבדוק, ולא די לו בשמא אינו בודק הרי שכח ליתן טעם שהיתר לשוחט בין עצמו דהרי גם במומר נבלות מيري והי' לו ליתן טעם מושום דאיינו מניח ההיתר זהה חזקה אף על הרשעים شبישראל כמו"כ בהלכה שאח"כ ובהלכה זו שמדובר מפסולי עדות ואפילו על הנבלות שוחטין גם בלי בדיקת סcin ע"י כשרים, שם כתוב האי טעמא דלא שביק היתרא דין בו צורך וגם איינו מספיק דהרי לפי הבנת הש"ז וגם הרא"ש ז"ל שהזכרתי הטעם בחשוד להתריר מושום דבשל אחרים נאמנו דאין אדם חוטא ולא לו וא"כ تو לא בעין הטעם דלא שביק היתרא ומייקר הטעם ד"א חוטא ולא לו שתיק הרמב"ם מכל וכל האם מה? אבל לסי פירושינו אין כאן לא חסר ולא יתר ולא חילוף רק הכל מודקד דבhalbca קמא מדבר מן המומרים שאפילו דבר קל נבלות צריכין בדיקת סcin ע"י הקשר ואע"פ שאינו חזוד כלל לנבלה ובודאי בודק הסcin ואם ימצאה פגומה יתקנה דטרחא כל דהו ודאי מטריח שלא יאכל ולא יאכל נבלות ואפילו מומר לנבלות עשויה כן כיון אפשר בטרחא מעות לשוחט כראוי' ובסcin הראו"י מ"מ חזקתו שאינו טורה לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כדי למוצה פגימה הנרגשת שאינה אוגרת ומפני זהה אינו אלא חומרא דרבנן אין חושש עלייה וממילא גנס אינו אינס חושש על זה אלא נבי מומר חזקתו אין טורה לבדוק אבל גבי חזוד ופסול לעדות כיון דין אין חזקה דשמא שב מאולתו והוא ספק דרבנן ולהקל. ולכן לא היה צריך להזכיר בהלכה שאח"כ טעם למה לא נצrik בדיקת סcin גבי חזוד דῆמה שביקט לעיל במומר מפני חזקתו וכו' מבואר הטעם מעצמו דבחשוד דליך חזקה לא עבי בדיקת סcin אבל טעם על מה ששוכמץ על גוף השחיטה שלא קקלול ויזהר לשוחט כהונן ודאי עבי הון במומר והן בחשוד דלגי פסולי שחיטה דאוריתיא גם הספק אסור כודאי ופה עשה שהמתין בתנית טעם זה עד הלכה שני' כדי להشمיענו דבחשוד נמי בעין טעם זה דלא שביק היתרא כמו במומר ולפוקי מדעת הרא"ש דבחשוד לא בעין טעם זה דשותט הוה כمعد בשל אחרים ונאמן מטעם אין אדם חוטא ול"ל - וזה אמת לאמתו בשיטת הרמב"ם ז"ל.

נמצא פסקן של הדברים להלכה דלפי שיטת רשי" ז"ל דוקא מומר לאותו דבר עבי, בדיקת סcin אבל מומר לשאר מייל' אם הוא קיל נבלות לא אבל במומר לחמור שחשוד לנבלות וכן בנפלל

ולכווארה הייתה אמיור דיש הכרע נזה מכח הקושי' דלעיל בריש דברנו דאין אבל יהושפט מב' בטחים דחאכاب בלא בדיקת סcin דעכ"פ מומר לע"ז חשוד לנבלות ועכ' דחויס לא בעי בדיקת סcin אלא דעכ' זה ליתא דשותט בשבר הלא גס לדעת הש"ז בעי בדיקת סcin והני ודאי שוחטים בשבר נדונים כי מושתאי אחאכ ה'י ומוכרחים לעשות מלאתכו אבל רשי" ז"ל באמות נשמר מוקשי' זו במאה שכ' ז"ל, "אחאכ וסיעתו חזין בהו דעתבו ע"ז היו ובנבלת לא אשכחן דפרקנו ואייכא למימר דצרא דעכ' תקייף עלייהו" עכ"ל הרי דרש"י ז"ל רצה לתרץ בזה למה לא אצרך בדיקת סcin עכ"פ ותרץ דשאני בזמן אהוה אז יצרא דעכ' שחיקף עלייהו ולא העשה חשודים כלל על שאר עבירות ומ"מ הוכיח דאיינו כמושר לכח'ת אינו בר זביחה דלבבי האידי ודאי אין נפ"מ דאפילו אם מצד יצרו עע"ז מ"מ הרי ככופר בכח'ת למ"ד דכן הוא.

ועתה נבו לפרש הסוגי עפ' שיטת הרמב"ם ז"ל דהנה כבר כתבנו למלعلا דהראמ"ם מפרש האי מיטרא לא טרח דלא כרשי" אלא שאינו מטריח לבדוק וממאן בפירוש רשי" דמפרש אינו מיטרא לתקון הפגימה שמצוין מושם דטרחא כל דהו צו' ודאי מטריח כד' להנצל מאיסור אכילת נבלה דהרי חזין דטרחיה להחליף החמס שעעה"פ כאשר הקשה כן באמות הריטב"א על פרש"י ונתקח חלק בין טרחה לטרחה עי"ש וא"כ פשיטה דין לפреш מה שכ' הרמב"ם חזקתו אין טורה לבדוק בפישוטו שאינו בודק הסcin כל מפני הטורח, אלא הכוונה שבודק בהעbara בעלמא בלי הבנת הלב באופן שמרגיש פגימה האוגרת אבל לא פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת כי להרגיש פגימה דקה צו' צrisk התבוננות הרבה וישוב הדעת וכמו שכ' הרבנו יונה מובה ברא"ש לנקון ע"ז דרבבה יראת שמים ויישוב הדעת צrisk בדיקת הסcin ומה"ט אין לנו חלק במומרין בין לאו דו"ר ובין לד"א ואפילו لكل נבלות שאינו חזוד כלל נבלות כי האי פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת אין בה אלא פסול דרבנן שהחמירו בה אמרואי בתראי כאשר בירנו זאת בארכוה לנקון דר"ז יי' ובפתחה בעיקר מיחוד שכן הוא דעת הרא"ה והרמב"ם ז"ל יי' כל שהוא מומר לעבירה תה' מה שהתהי' עכ"פ הוא קל בדעתו ואני מטריח לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת לא מפני גודל הטורח שיש במעשה זה את אלא מפני קלות דעתו שאינו חזוש על איסור קל דרבנן ושפיר מוכרח הרמב"ם לומר דכל שהוא מומר לאיזה עבירה תה' בעי בדיקת סcin. אולם בחשוד עכ"פ שעבר פ"א ואפילו לאו דו"ר לא בעי בדיקת הסcin כי שמא עשה תשובה דנניהו דפסול לעדות הוה מושם דעדות עי' עד כשר בודאי והאי ספק הוה אבל לגבי חיש פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת שאין בה אלא פסול דרבנן הספק מותר וכן הוא לעניין בר זביחה דמחל שבותות עע"ז בעי הרמב"ם דוקא מומר ומוחיק בכך אבל בפ"א לא מושם דהאי פסול דין אינו בר זביחה אינו אלא פסול דרבנן כמש"כ הר"ן ז"ל בחדושיו וממש"כ לדעת הרמב"ם דאפילו על שחיתת נברה נבלה כתוב שיראה דין אינו אלא דרבנן ולכן בפעם אחת דאפשר דעשה תשובה הוה ספק דרבנן ומוחיק תמצוא מדויק לשון הרמב"ם שכ' במומר, "חזקתו" אינו מטריח לבדוק הרי דזוקא בדאכא חזקה שאינו שב משא"כ בחשוד אפילו על נבלה אין חזקתו שאינו מטריח רק ספק וספק שר'.

ומה מאד מישב בזה מה שכ' הרמב"ם בפיה"מ לנקון על המשנה דשותט בשבת דאם במאיד הרי שחיתתו פסולה שרבבים תמהו עליו דהלא בפ"א לא עשה מומר ולפי האמור אין כאן דומור חזקתו עומדת כל כי בין מומר לחשוד אין שום חילוק אלא דומור חזקתו עומדת במרדו וחשוד أول עשה תשובה דהרי בת"ח אמרין ודאי עשה תשובה ובכל אדם טכ"פ ספק הוה ולכן מי שחייב שבת פ"א ואח"כ שחת בימי החול לא פסלין שחיתתו כנ"ל אבל שחת בשבת עצמו

דינו כמפורט להכweis ובימי ר"א ור"א חדש ולכך בימי הבריתא עדין לא דנו לכותי כמפורט להכweis ודוק".

גמר' שם חוץ ממומר לנסך את הין ולחול שבתוות בפרהסיא. מאיד אני משתומם מהו לחילול שבת בפרהסיא מה דלא צריכה בע"ז שם גם בצעה הוה כמפורט להכweis. ומה שעלה בדיון בזה הוא, דלulos שבת וע"ז שוון וכפרש"י ז"ל דמחל שבת כופר במעשה בראשית אלא דבע"ז גופא דוקא כשועבד מחתמת שמקבל אלהותה דין ככופר אבל אם מכח סיבת אחרת ואיפלו שלא מחותמת אונס בשbill אליה תועלת אין עלי דין ע"ז וכמפורש בסנהדרין ס"א ע"ב אמר העובד עכו"ם מהבה או מיראה אבוי אמר חייב ורבה אמר פטור עד שיקבל אלהותה עי"ש בסוגי' וברמב"ס ופסקין כנגד דפטור וא"כ שבת ודאי לא חמירה מע"זadam מחל את השבת לא כדי שכופר במעשה בראשית אלא להנתו למה י"ה נידון ככופר. וכן בעין פרהסיא דהינו שעושה כן ביד רמה במקום שהי' יכול לעשות כן בצעה דזה מורה על כפירה במעשה בראשית אבל בע"ז לא בעין הוכחה שעובד מושם קובלות אלהות דמסתמא כן הוא דאל"כ למה עבדה משא"כ בעושה מלאכתו בשבת מסתמא שלא לשם כפירה עשויה, אם לא שעושה כן בפרהסיא ביד רמה.

והא דמחל שבת דין בע"ז כתוב רשי"ז ז"ל דהאי תנא חמירה לי' שבת בע"ז והוא לשנאה דגמי' עירובין ס"ט ע"ב ר"א אמר האי תנא הוא חמירה עלי' שבת בע"ז עי"ש ומשמע דלאו ד"ה הוא אלא האי תנא ס"ל כן. ולפע"ד עניין זה תלוי בפלוגתת הרמב"ן והרמב"ס ז"ל דהרמב"ן ז"ל ריש בראשית כתוב על הא דקהשה רשי"ז דלא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ז"ל, "יש לשאול בה כי צריך גדול הוא להתחיל התורה בראשית בראשית כי הוא שורש האמונה ושאינו מאמין בה וחושב שהעולם קדמוני הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל" עכ"ל. אולם הרמב"ס במורה נבוכים דעת אחרית עמו שבפ' כ"ב שם כתוב דלולי שיש לנו הוכחות וראיות פוליסופיות על חידוש העולם מכח המקראות לא הינו מוכרים לאמונה זו עי"ש ועכ"פ לפי דעתו אפשר להיות מצווה ושליט בעולמו גם לדעת אפלטון שהעולם קדמוני. והרי לך בזה תלוי אי כופר במעשה בראשית הוה ככופר בכח"ת וכגע"ז.

ובאמות' פלא בעין אם כדעת הרמב"ן ז"ל דמי' שמאמין בקדמות העולם כופר בכח"ת אז גם הבן נה מצווה להאמין בחידוש העולם וא"כ למה לא נצטווה גם הוא על שמירת שבת, ומה תאמר דגוי שלא נצטווה על השבת יוכל להאמין זאת בלי' אותן של שבת אבל מי שנצטווה על שמירת שבת כל שמחלו מורה שכופר במעשה בראשית זאת מכיון הינה וכי נאמר דכופר נמי ביצ"מ אשר שבת גם על יצ"מ הוא יותר והדבר צ"ע ודוק".

אבל חוץ מהה אני נבוך מאד בדיון זה דמחל שבת במ"י נסך את הין במנגו הוא דבר איז שא"א לשמעו דנה ח"ל אסרו יים של גוים מושם בנותיהם ומגען בין שלנו מושם תקרובות עכו"ם ואטו שכשוך שדרך לנסך בכך - ומעתה אם נדונ' את המחל שבת ככופר בכל התורה ומשום דכופר מעשה בראשית ונארס ינו מושם בנותיו מוטב כי אישור חיתון שייך גם במחל שבת כמו בע"ז - אבל לומר מגעו בין שלנו הוה כמגע עכו"ם מהיכי תיתי הלא האי דכופר במעשה בראשית ואומר שהעולם קדמוני הוא יותר רוחק מנסוך ותקורת עכו"ם מכל מאמין ואיך נדונה בה מחל שבת לע"ז.

ובאמות' דין זה דמגען אסור את הין לא נזכר לא ברמב"ס ולא בש"ע ורוק בתשוו' הרשב"א יש ذכר למו, ובعين הוא מכיון הינה ודוק"ק היטב.

תנוס' ד"ה חכם תימא דהא איצטרך לכדרשין בראש לולב הגzel

לעדות מחותמת שאכל נבלות אין שום טעם להקל שלא יצטרך בדיקת סכין כי התחומות הרא"ש והש"ץ ז"ל אינו כדי להקל ומה שהקלו הראשונים באזה בלאה' קשה מאי הלא לא נמצאו שום חולק על דברי רבינו יונה שהבאתי לעיל בדיקת סכין צריך הרבה ר' יאת שמים ויישוב הדעת והרא"ש בעצמו הביא דבריו לסתם - כי בדברי הכל לכתהה בעין סכין חד וחלק בלי פגימה הנרגשת כאשר באאר במקומו - וא"כ איך נאמר דמי שאכל נבלה אפילו פ"א ומכח"כ מי שהוא עבירה אחרת יש לו אותו היראה ויישוב הדעת הצורך בבדיקה סכין כדי למצוא פגימה דקה והוא תמייה קיימת על כל הני הראשונים שחלקו על הרמב"ס במומר לשאר עברות אבל בחשוד אפילו לאותו דבר יש להקל ולסמוד כשר דעת הרמב"ס ז"ל ומטעמי' דשמא עשה תשובה והוא ישראל כשר מפני שהבדייה ביישוב הדעת היא רק מדרבנן וכדי למצוא פגימה דקה כנ"ל.

ואחר בירור השיטות בעין זה נסתלקו כל הקשות שהעמדו בראש דרבינו כМОבן זולט הקושי' דמה נעשה אנו דלית לו להא דר"ע ומומר לע"ז לאו בר זביחה הוה, בהאי מעשה רב דיהושפט אשר הש"ס לא נחית לתרצה אבל גם זאת לק"מ לפ' מה שהבאתי בתוך הדברים לעיל דברי הר"ץ וכדמוכח נמי בפסק הרמב"ס דהא דע"ז ומחל שבת לאו בר זביחה אינו אלא מדרבנן דע"כ רק מה"ט דוקא במומר פסק הרמב"ס דשחיתתו פסולה אבל בפ"א לא וכאשר ביארנו למעלה וא"כ בזמן יהושפט אכן לימי דעדין לא פסלו שחיתת מומר לע"ז ורב ען שהביא ראי' מיהושפט ה' סיובר דכל שמן פורש להיתר גם בדברי הנבאים אין כח ביד חכמים לאסרו וכדעת הטו"ז הידענה ודוק היטב.

דף ה' ע"א רשי"ז ד"ה עפ' הדיבור שאני שהקב"ה התירו לו לפי שעיה דכתיב וכו' וכן פ' התוס' ולכארה לפי הס"ד דעדין לא ידע הש"ס מהא דשחיתת מומר לע"ז נבלה, ה' די לומר דהקב"ה ידע דכשר ה' וכמ"כ התוס' על איסור בשר שנטעלם מן העין אלא דיל' דרש"י רצה ליתן טעם גם לפי המסказנא אלא דלא הוועיל באזה דהרי עדיין נשאר הקושי' מהו נעשה במעשה רב דיהושפט כנ"ל, ע"כ לומר דעדין לא אסרו שחיתת מומר לע"ז שהוא רק איסור דרבנן כנ"ל אלא דמ"מ סבר רשי"ז דבדבר שהקב"ה בעצמו התיר לאיל' שחיתת טבח דאתaab לא מסתבר כלל שיגזרו ח"ל לאסרו, וכן צ"ל על מה שהקשו בתוס' מבשר שנטעלם מן העין דזאת ודאי גזירה דרבנן עיין لكمן דף צ"ה בסוגי' שם ובמה שכטבנו - ואין לומר דבשר שנמצא בפי עוף הפורה ודאי גרע ואסור מה'ת' דזה ליתא דהרי כל המדינה טבח ישראל הוה ואין חיש דאוריתיה וכן כתוב הרаш יוסף ועכ' קושי' הרנוס' נמי סובבת דאן אסר רב בשר שנטעלם מן העין במקומות שהקב"ה בעצמו האכיל לאיל' מה שהביאו אורבים וצ"ע ודוק".

הרא' ש' סוף ז' כתוב ועבריין להכweis פר"י שאינו חושש לאבוה הוה בע"ז ואיינו בר זביחה וכו' ואע"ג דתני' בהז בריתא שחיתתו מותרת וכו' והא מסקין קמו בדבורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים עכ"ל וככתב המיעו"ט דהאי ואע"ג דתני' וכו' הוא מלטה באפי' נפשה דמה עין זה להא דלעיל ולפנע"ד להמשיכו שפיר להא דלעיל דמסכים הרא"ש לר"י דמי שאינו חושש ליבותו דינו כሞר להכweis שאינו בר זביחה ובמומר להכweis ודאי אין חילוק בין לאותו דבר ובין לד"א כМОבן וא"כ הכותים שאינם חוששין על לאו דלפ"ע ה'י נמי דינים כמוסרים להכweis ע"ז כתוב הרא"ש דבאמת בדורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים וא"ת סכ"ס איך התיר בבריתא שחיתת כותני' כיוון דדינו כሞר להכweis איינו בר זביחה י"ל הלא בלאה' כתבנו למעלה דהא דሞר לע"ז איינו בר זביחה דרבנן הוה וא"כ הא דמי שאינו חושש בדבר ה'י

עצמם ולהיות שפל בעיני עצמו וכמו שאמרו ז"ל אם כל העולם יכול יאמרו عليك צדיק אתה תהי בעיניך כרעך כדי לכוף את יצרך, אולם לרשע ובעל עבירה היצה"ר מהפך את דרכו כדי שלא יעלה על דעתו לשוב בתשובה אומר לו כבר נפלת ברשות החטאיהם ואין לך ישועתך באלוקים סלה ומה לך לעשות רക אכל ושתה ויטב לך בכל מראה עניין כי אבד תוחלתך מ"ד לכיה"פ תורה נפשך בעולםך בכל אשר תאוה לעניין וא"כ באדם זהה העונה הוא גוריאותך כי מעכברו מושב מדרכו הרע - ומה מאי מתישב בזה לשון הש"ס דקאמר מן הבהמה וכו' כדי שיחזרו בתשובה ותוס' הרגשו בזירות זה שנוטן טעם לתורה וכתבו דלאו טumo דקרה קדרש וכוי אבל לפיה דברינו נכוון מאי שרצונו לתרץ הא גופא דידילמא בהמה דקרה על המתאר את עצמו בהמה דהוא מעליותא קאי וכונל וע"ז מתרץ הש"ס דכאן מביאי קרבן שתכלית הקרבן לעורר את החוטא לתשובה אין מקום לענוויות יתרה להיות חשוב בעניין עצמו כבבאה כי זה עצת יצח"ר וכן קאמר דכדי שיחזרו בתשובה איך גוריאותך אם הוא בעניין עצמו כבבאה, וזה כוונת המתאר התם אדם ובבאה ר"ל שמדובר מן צדיקים מנוקים מן ר"ל דכאן המודובר מן החוטא המביא קרבן כדי שיחעורר תשובה ובהזאת אם ייחס בעניין עצמו כבבאה גוריאותהacula הכא מעניini דקרה והכא מעניini דקרה ודוו"ק.

תנוס' ד"ה ר"ג פרשי"ר ר"ג בנו של ר"י הנשיא וכו' ועוד תימא גוזר ר"מ על סתם יננס ולא גוזר על שחיטה דאוריתא וכו' עיין בראש"א ובראש יוסף והנה מדברי התוס' נראת דסבירו דשחיטת מומר לע"ז הנה פסול מדאורייתא דאל"כ איזה לתא דאוריתא אילא בשחיטת כותה אלא שוחט בעומד על גביו באופן דעל גוף השחיטה אין להסתפק אבל באמת כתבתני לעיל בשם הר"ן והרמב"ם ז"ל דשחיטת ע"ז רק מדרבנן אסורו וא"כ לא לקל' מה לא גוזר על השחיטה כשגורר על יננס דינם חמור מון השחיטה דב"ים אפשר דנטנסך ממש ואז אסור מה"ת אבל בשחיטה שוחט הכותי בעומד על גביו לייכא למירמר שמא שחתל לע"ז דמחשبة הבל דברו לא מהני כמו בפיגול עין תוס' לפקון ל"ט ע"א ד"ה אל ותו"ט ב"מ פ"ג משנה י"ב, ע"כ לומר לנו דהרי גם לאחר שגורר ר"ג על שחיתתנו רק באכילה גוזר אבל לא לעשotta תקרובות עכו"ם ובסתם יננס הלא אסור גם בהנאה ואם תקשה לך למה לא גוזר על שחיתתם שבינו לבין עצמו לאסור בהנאה מחשש תקרובות כמו בין זה ילי' כיוון דבاقילה בלאה"ה אסור לא גוזר על הנאה לחוד - ועיין בראש יוסף שכותב בשם הרשב"א דר"מ לא גוזר על שחיטתה ממשום דס"ל קר"ע דמזור לע"ז מותר לאכול משחיטתו ולא הבنتי דמ"מ כמו שגורר כל יננס למה לא גוזר על שחיתתם ממש לטא ותקרובות כמו ביני כיוון דאית ל"י דשותט בינו לבין עצמו יצא ודוו"ק.

תנוס' ד"ה צדיקים עצמן לא כ"ש הקשו מכמה עובדות שמצוינו שנכשלו צדיקים בדבר עבירה וא"ר"י דזוקא במידידי דאכילה שהוא גנאי לצדיק שאוכל דבר אישור משמרו הקב"ה אבל בשאר מיל' לא עכית"ד התוס'". אולם מדברי רשי"ל מוכח דלא ס"ל חילוק זה דהרי כתוב "שם דבר עוז" לא יארע לצדיק אבל לעומת זאת מישיב רשי"ל קושי התוס' באופן אחר דז"ל רשי"ל רשי"ז"ל "האיך גרים שום שטן לפני צדיקים ע"י שוג שום דבר עוז" והאי שום שטן אין אלו יודעים מה הוא אבל רשי"ז"ל لكمן בדף הסמוך מפרש את עצמו בד"ה אפשר וע"ל אי איתא גוזרו חכמים על חערבות דמאי, מסתיע מלטה דיגרים עוז וכוי עכ"ל הר' דהאי דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בעבירה גוררת בעבירה כי העבירה שעבר אדם נעשה לשטן לו להכשילו בעבירה אחרת וא"ת

אי לפני יאוש אדם כי יקריב מכם אמר רחמנא ז"ל לאו משוע דתפקידך לך מהאי קרא דהא מביתו נפ"ל כדאמרין בב"ק קרבנו ולא הגזול אלמת אי לפני יאוש למה לי קרא כלומר וכי יכול להקדיש ביתו אמר רחמנא וכו' עכ"ל ומיל לא יראה כמה מון הדוחק אנו צריכין לשוב לפיה תירוצים ולא עוד אלא דמתוך דבריהם הוסיף חומר על חומרadam מביתו נפקא לנו דלפנינו יאוש אינו קדוש וכמו שאמרו בב"ק לפני יאוש פשוטא ל"ל קרא א"כ למה נайд מזא בלול הגזול והביא על לפני יאוש קרא דהכא דמכם אמר רחמנא, אבל לויל דבריהם הנק' נלפע"ד לישב כל הנני סוגיות באופן אחר והוא, כי מביתו לא מצין למילך אלא דקדשות פה אינו חיל על דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדש אק ביתו מקדשות בה"ב משעת דלית ב"י רק אמרה בעלמא אבל בקדשות מזבח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מטsha ודי איסרו ע"פ שאינו שלו ומנא אמינה לה ממנה שכ' התוס' לפקון דף מ' ע"א ד"ה רבוצה דהא אמרין אה"ז דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דאמרין אבל עשה בה מעשה אסורה זו את מדורייתא דילפין מכל מقدس בע"ז דף נ"ד כו' נמי במקדיש ותתיי לי שכונתני בדבר זה לדעת קדשו של התבב"ש סוף סי' ה', - אמור מעתה דבפ' LOLוב הגזול דמייריך מקרבן שמקריב הגזול לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואני עלה לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני יאוש דאיינו שלו ניהו דאיון מכם", וכן בב"ק דדרש אם עולה ע"י מעש גזול שפיר קאמר אי לפני יאוש ל"ל קרא וכונתו לא כמש"כ התוס' דביתי אמר רחמנא אלא אקרא דאמ' כי יקריב מכם קסמא דמכך נדע דכל שאינו שלו אפילו הוא מקריבו ואיסרו אבל איינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזיכינו לידע דגס אחר יאוש דקינה ביאוש נמי פסול ומשוע מצווה הבהא בעבירה אבל מאחר שממעט גם לאחר יאוש דפסול א"כ אלף הוא מקריבו ואיסרו אבל איינו לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יאוש גם הטעם דאיון מכם לא עיי דהרי לאחר יאוש מכם קריין ב"י דהרי אילא יאוש ושינוי רשות ומשוע ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדרשו על המקריב שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ' האmittiy לפע"ד ובסוגי" דחתנת גזולה הארכתי ודוו"ק.

ע"ב גמר' וכל היכי דכתוב בהמה גוריאותה הוא והא כתיב און ובבאה תושיע ד' וכו' ומשני התם אדם וגמה הכה באהמה לחודיה - ונלפע"ד בביואר דברי חז"ל, דודאי "בבאה" מושאל על אדם מורה על פחיותות ושלות המדרגה אלא דנטקota רבתא אילא בין המתאר את עצמו למтар את אחר כי המתאר את עצמו "בבאה" הוא מדרכי העונה וכמו שפי"ר רשי"ז לולמר דכאי רוח וא"כ פריך שפיר מנ"ל לפרש האי מן הבאה דתורתה מכנהו להבאה והוא ממושיע ישראל דילמא מן הבאה קאי למtar את עצמו כבבאה שהוא מדכאי הרוח וכמו שמספרין "אדם ובבאה" דקרא ונקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמושימין את עצם כבבאה דלא נקל קרבן אלא מושיע ישראל ומן הבאה דלא מבعلي גאות שהקב"ה שנאן ואני רוצה בקרים - וע"ז קמשני החם אדם ובבאה וכו' ור"ל דלענין הבאת קרבן המודבר בו גם מי שמחיק את עצמו כבבאה אינו מעליותא דהרי דרכיו של היצה"ר משווים הם ומתהפקים כחומר חותם לפי האדם והמקום והזמן דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בתחבולה לעורר בו הנאה מגביהו בעניין עצמו זלעומתו צריך לדחפו בשתי ידיים ולהכניע את

דאישתחת שפיר והדמאי מעושר ותירץ דמ"מ כיון דחכמים גוזר על שחיתות כותוי וכן על דמאי הוה אישור דרבנן ודאי עד דהוה מכשול אפלו אם קמי' שמי' גלי' דשחת שפיר ונתענש הטבל והלב אריה לעיל על ר"י דאכל משחיתות כותוי ג"כ מתרץ כ"ל אלabal כאן לדמאי כתוב לאחר שזוכינו דלא גוזר על תערובות דמאי שוב ליכא מכשול אפלו בדמאי עצמה אם הוא מעושר והוא עפי' דברי הש"ך בכללי ס"ס שלו אות י"ז שכותב דכל אדר' שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא לא גוזר על התערובות ובטל ברוב וא"כ כיון דדמאי בטבר הרוי דאין אישורו אלא חומרא בעלמא ולא מקרה מכשול אם אירע שאכל וקמי' שמי' גלי' דמעושר עי"ש ודבר גודל דבר הנביא ויש לי שתי ראיות ברורות לדבריו, א') מהה שאמרו בגמ' שבת כ"ג ע"א דגם מצוה דרבנן בעי' ברכה ופריך מודמאי דלא בעי' ברכה ומשי' אבי' ודאי דדבריהם בעי' ברכה ספק דדבריהם לא רבא ברכה ורבא אמר רוב ע"ה מעשרין, ועתה אם נאמר דאפלו אי קמי' שמי' גלי' דמעושר מ"מ רבע עלה אישור דרבנן וכל האכלו מקרי מכשול למה קראו אבי' ספק דדבריהם ומה הועל רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין כיון דס"ס איכה אישור דרבנן ודאי על הדמאי שאין להיסרו אלא עי' הפרשה. - ראי' שנייה מהא דשינו במס' דמאי דין מעשרין מודמאי על דמאי אלא מינה ובבה כדי שלא ישרר מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור, ואי נימא דמה"ת הכל מותר ומדרבנן הכל אסור ודאי אין ספק רק ודאי ר"ל ודאי היתר מה"ת ודאי אישור דרבנן - אבל העניין לכך הוא דהא דסמכין ארוב או אחזה מה"ת ולא חיישין אמיינוט או על השתוות החזקה משא"כ בסכנתא שם חיישין גם למיינוט ואפלו למיינוט ואם פירסה נדה בשעת תשמש חיב החטא ומא"ג דמה"ת דשאני אישורא מסכנתא דבאיסורה כיון דהתורה לטעמך ארוב וחזקה אפלו אם לפעמים יבא אישור לידי' מן המיעוט מ"מ אין עליו אשמה של כלום דהרי ברשות התורה עשה מה שעשה ואס אכל מhalb בהמה ואח"כ נמצאה טרפה לא בעי' תשובה כלל כמו בשוחט את הפסח בשבת ונמצא טרפה בסטר שפטור מרבנן משא"כ בסכנתא שאם יידמן המיעוט לידי' יסתכן ימות ולא יועל לו הרוב והחזקקה להצלו ובפתיחה הארכתי בדברי הש"ש אלו עי"ש.

ולפ"ז אם באים חז"ל לאסור שלא נסוך על הריב באיזה עניין אם עבר ועשה או אכל ונמצא שאכל ועשה אישור אז גם מה"ת עשה האיסור וחיב' קרבן נמצאת באיסורי כרת ולא יכול מואהיסור עי' הרוב והחזקקה דתו אין זה אнос ברשות התורה, סברא זו כתבה הרשב"א ז"ל בשבות על הא דאמרו שם בעונה סמוך לסתה אם פירסה נדה בשעת תשמש חיב החטא ומא"ג דמה"ת הוה אнос ולא שוגג אבל כיון דרבנן הזהרוו לפירוש ממנה עונה הסמכה לוסטה שוב אין לו התנצלות זו של אнос עי"ש נמצאה לפ"ז באיסורי דרבנן אבל שאסרו מלחמת שחשו על המיעוט אין להם דין אישור ודאי דרבנן דהרי אין לנו צורך בזה כי גם מה"ת מזוהר לחוש על המיעוט וממיילא יש באיסורה אלו צד קל הצד חמוץ Adams נמצוא ונתגלה דעבד איסורה ונכשל במיעוט בעי' כפרה מה"ת ואפלו קרבן חטא מביא והוא הצד החמור ואם באמת קמי' שמי' גלי' דמן הרוב הוא אז לא עבד מיד' והרי לא גרע ממה שאמרו Adams רצה לאכול בשער חירות ועלתה בידו בשער טלה וכאה שנדירה בנזיר ובעה הפר לה שלא בפניה דאמורה תורה ד' יסלה לה - וכן יפה אמרו חז"ל דהפרש דמאי לא בעי' ברכה מפני שאין כאן מצוה ודאית וכן אין מפרישין מודמאי על דמאי אחר מושום לאפשר שvae פטור וזה חיב' מה"ת וממיילא מי שאכל דמאי ולא אדעתה לאו מכשול הוא אם קמי' שמי' גלי' דהוה מעושר וכמש"כ הלב ארוי ז"ל ברוח קדשו וזה אמת לאמתו.

ובייה הראשה האיך אתה לידי'>Dצדק אם הקב"ה משמרו ע"ז תשוב שלא משמרין אותו אלא משגנה ולא מזוון שעריך לשומר את עצמו, אמרו מעתה במקום שמדובר שאנו מוסופקים על מעשה שעשה הצדק אם הוא מעשה אישור ולא אדעתה או שבעינו הוא היתר וכמו בכל הני עובדות שਮביא כאן דר"י אכל משחיתות כותוי ואנו מוסופקים אי נכשל באיסור או לא ח' לגזרה שגזר ר"ג וכן דר' אסי אכל ביצה המצומקת בין אצל ע"ה ואנו מוסופקים אי נכשל בדמאי ולא אדעתה או שלא גוזר על תערובות ולצד זה שנכשל באיסור צריכין לומר על כרחנו שהאי צדיק עבר תקופה על אליה עבירה בזדון הגם שרוחוק הדבר מ"מ איינו מן הנמנע דהרי נאמר אין אדם צדיק בארץ שלא יחטא שהרי משה ואחרון חטאו ונענו והאי חטא העשה לשטן לו להכשילו בשוגג, ודאי יותר מסתבר לפשטוט האי ספק ולומר דלא ח' לגזרה ר"ג ולא גוזר על תערובות דמאי ממה שנאמר שעבר תקופה על עבירה בזדון אשר גרים לו השוגג, אבל במקומות שאין לננות ימין ושמאל ובודאי אישור נכשל ע"כ נאמר בעבר תקופה על עבירה מזיד, וכן תראה במעשה דר' ישמעאל שקרה והטה שהביאו התוט' דהרי בה שאמר ר"י אני אקרא ולא אהה עבר עבירה בזדון שלא ח' לאזהרת חכמים שגוזר שלא יקרא לאור הנר ועי' אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר כי הודה ולא בוש דמחמת האי גזרה דרבנן שעבר עליה בא לידי הטיה וכן צריך לומר בכל היב עבירות שהביאו התוט' שמשמעותה עבר תקופה על האיה מזיד שנעשה לשטן לו. ומה מאי מודוקדק לישנא דגמי' דקאמר „היכי מסתיעי מלטא" דמשמע דלעולם אפשר דמסתיעי כך אלא דמהיכי תיתי נאמר דנסתיע במקומות דיש לומר דלא עבד אישורא. ועיין בפתחה שכתבתני דרש"י ותוס' לשיטתייהו אזלו בפלוגתא זו ותורה צמאן ודוק'.

ד"ג ו' ע"א גמר' איננו גוזר ולא קובל מניינו אתה ר"א ור"א גוזר וקבלו מניינו ופרש"י ז"ל דבדורו של ר"מ ור"ג לא רצוי לקבל לפי שהי' רגילים בהם בדורו של ר"א ור"א ה' אפשר להם לפירוש עכ"ל ולפ"ע' קשה לומר דר"ג גופה דאכל משחיתות כותוי ור' אבחו דשלח לאתווי חמורה מבוי' כותאי לא חשו לאזירת ר"מ ור"ג מפני שהחומרון עם לא רצה לקבל הנזרה מפני קשה לפרש מהם. אבל לפ"ע' נראה לויל דברי רש"י ז"ל לומר דלא קובל הנזרה מר"מ ור"ג מפני שהם גוזר מטעם דחייב למיינוט וכמו שסביראר כאן בגמ' דר"מ לטעמי' דחייב למיינוט וגזר רובה אטו מיינוטא, אבל ר"א ור"א ודאי קרבען ס"ל דלא חייב למיינוט ואפ"ה גזרו עליהם וכך שגוזר על הדמאי ע"פ שרוב ע"ה מעשרין לפיכך קובל מהם. ועיין Tos' יבמות קי"ט ע"א דה מחווורתא ודוק'.

שם גמר' ר"ז ור"א איקלעו לפונדקאי דיאי אייתי לקמיינו ביצים המכומקות בין ר"ז לא אכל ור"א אכל אל"ר ר"ז לר"א ולא חייש מושח חערובות דמאי אל"ל לאו אדעתה. כפי הנראה אכל ר"א כל צרכו ואח"כ שאלו ר"ז שהרי אח"כ קומתמה איך מסתיעי מלטא וכוי' וקשה טובא איך המתין ר"ז עד שר"א מלא כרסו מהני ביצים ולא עכבו מיד בתחילת אכילה להצלו לביש את בעל הפונדק פלא והפלא. אבל הנלפ"ע' דכדי שלא לביש את אכילה שתק ולא ח' שהביאו להם ומסתמא עמד עליהם כל שעט אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו איסור דרבנן גדול כבוד הבריות ובמה שהוא לא אכל לא נתבישי כי לא גילה לו הטעם מפני מה שמי' אוכל זה וכוכן מאי בס"ד ודוק'.

ע"ש גמר' אר"ז אפשר גוזר על תערובות דמאי ומסתיעי מלטא דר"א למיכל אישורא והקשה הרראש יוסף הכה וכוכן לעיל גבי' הא דר"י אכל משחיתות כותוי דלמא קמי' שמי' גליה דלא עבדו אישורא

לא בעל התובות והאי אשת חבר המשייעת כי אשתו מחייבת לטחון לצרכו כדתנן בכתבות והאי אשת חבר המשייעת לה אפילו נאמר סיוע שיש בה ממש לא עשתה טוביה לבעל התובות אלא להאהה פשיטה אדם שיכיר לטחון תבאות חבירו ישבור לו מס'יע שהאי מס'יע לפועל אין לו דין פועל לאכול מתבאות בעה"ב וז"ב ודוק.

רש"י ד"ה מפני שחוזדה מחלפת והוא הכא דלא לטובה הוא ואיש נכריו הוא ובמש' דמאי קתני לה ולא קתני המתקלקל וכי' עכ"ל לכארוי האי "ובמש' דמאי קתני לה" שפט יתר הוא ולא חדש רשי" ז"ל לכתוב דברים בטלים שאין בהם צורך לפירוש הגמר' אבל באמות דבריו אכן מזוקקים ואין בהם "יתור דרשי" לשיטתו דפרש הא דמתוך הש"ס הטעם נמי מורי ואומרה לה דלטובת ברבי רב קמכוונת דיליכם חמימה ונטקתה לי' למה לי' להש"ס להמציא טוביה חדשה כדי לאכול חמימה כיו' דבר אמר לעיל דמחלפת המתקלקל בחמותה ואי משום דכאן לא קתני בהדייא כמו לעיל הלא הא כדכי ליכל חמימה נמי לא קתני ומה ז' או ז' لكن הזכרך רשי" ז"ל לומר דמש' דמאי קתני לה בהדי משנה דלעיל ואם דגס בפונדקיות מטעס מחלפת המתקלקל חיישין ומה לא כרך ותני הנוטן לחמותה ולפונדקיות בחד בבא ע"כ לומר דפונדקיות שהיא אורה אצלם לא שייך לומר שתעשה לאיש נכריו טוביה גדולה כזו להחליף המתקלקל אבל טוביה כל דין להחליף קרייא בחמימה תעשה וכן חלוקם התנה לשתי משניות ודוק.

דף ז' ע"ג גמר' מוקם הניחו לו אבותוי להתגדיר בו וכי ופרש"י כшибאוו בניינו אחרינו במה יגדל שם עיין במהרשי"א ח"א ובמהר"ס על התוס' ד"ה אלא ולפע"ד נראה בכוונות רשי" ז"ל בפשטו דהניחו לבנייהם להתגדל בו כי צורך ותועלת גדול בדבר אם ימצאו המנהיג מקום להתגדיר כדי להגדיל שמו כי רק אז דבריו נשמעים אצל המונע העם וכן לא חששו להניח המכשול בשוא"ת מצדם כדי שיבאוו אחרים ויתגדרו בו להגדיל שם ומ"מ לא קשה לרשי" קושי התוס' משבת דרכ בדבר שיש בו איזה חידוש דין שייך לומר שיתגדל שמו של המכשול אבל בדבר פשטוט לכל אין באזה משום נידול שמו וכן שם בשבת שמיירי מביעור הבמות שהוא דבר פשוט שיש לבערם לא מazi לומר שהניחו כדי להתגדיר בו הבאים אחרים אבל הכא בכיתה נחש הניחות שעשה משה עפ"י ציווי השם וממש"כ במה שהתריר רב בית שאן נגד המקובל עד עתה ודאי יש בו להתגדיר ולהתגדל ע"י חידוש זהה שלשה דברים דף נ"א שמנה הא דכיתת נחש הניחות בהדי שלשה דברים שעשה חזקי' ולא מיחו חכמים בידו הרי דהיה מקום לבעל דין להחוליך עליו ודוק.

עמ"ש גמר' מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין מיזיכון אותו וא"ל אין מזיכון וא"ל אין מזיכון וכו' ועיין בה' ק"ז ועל החת"ס ז"ל ולריאה בא"א לפרש כוונת הני שלשות -adam תעין בהני קושיות שמקשה הש"ס על האי היתר בית שאן הן הנה נחיקות שלשה סוגים اي' הקשה ומ' איכה מ"ד דבית שאן לאו מא"י ובkowski' ז' רוצה להכחיש את עדות ר' יהושע מכל וכל דפשיטה דרך ענה בר"מ שאכל עלה של ירך בבית שאן בלי לעשר וע"ז קאמר מدلע דחה רבי את המעד בkowski' ז' למידן דאין מיזיכון את הת"ח שאמר שמוועה מחדשת מלשון ולא יצח החוץ וכפריש"ז לומר לו לא שמעות וחזר בז' ב' פריך והא ר"מ עליה בעלמא אבל או דלמא אבל ולא אדעת' או דלמא הפריש ממ"א כל הני קושיות הם מסוג שני דהינו שאכלו עדותם ומטעתו מכוננת אבל אין בה ממש ללימוד ממנה האי חידוש זהה שאמרו לה אין מזיכון אותו מלשון כי לא יזכה לעולם ד' דהינו לשון ריחוק וכפריש"ז שאין משקצין דבריו כלומר שאין ממש בדבריו למדוד מהם דבר ו- והkowski' האחורה שהקשה ודלמא נתנו עניין בצד זה ואכל מצד

אללא דמכח דבר אמיתי הלא נמצח לי קושי' גדולה על שיטת ר"ת דבسمוך ע"ב ד"ה והיתר דס"ל דר"מ עליה של דמאי אבל ולא טבל כפרש"ז וא"כ כמה קושי' הש"ס שם ודלמא אבל ולא אדעת' ותירץ הנمرا דהשת' בהמתן של צדיקים וכי' נפרק דהא בדמאי עפי' מה שביארנו ליכא מכשול לדציק אם באמת מעשור היה. - אבל יש לתרץ זאת דר"מ לשיטתה דחיש למיעוטה בכל מקום אפשר הרה אישור דמאי איסור גמור דרבנן עין Tos' יבמות קי"ט ע"א מחוורתה ולדידי' אפשר דהפרשה בעי ברכה וגם בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אבל דמאי ולאו אדעת' וע"ג דין הלכה כר"מ בהא דחיש למיעוטה מ"מ לא הוו ספו לי' מן שמי' דבר אישור שהוא איסור ודאי לשיטותו וכמו שאמר רב לKNOWN דק' קי"א ע"ב בגב' נ"ט בנ"ט דחס לי' לאזרע' דאבא דליספי לי' מידיו דלא ס"ל, ולכארוי' למה לא ליספי לי' כיון דיודע דכשר ורב טעה בדיון ולא שייך哉 אונפשי' חתיכה איסורא כמובן, אבל כבר הארוכתי בזה בהקדמה דלגביה תושבע' פ' אין לנו אמות מוחלט רק אמות הסכימי ולכך כל זמן שלא הסכימו להזכיר חד מ"ד איפלו קמי' שמי' אין כאן הלכה מבורת ויש מקום לשני הדעות ולמאנן דס"ל דאסור הוה שפיר לדידי' איסור גמור וממושל אם עבר על דעת עצמו והדברים עתיקים ודוק. ועיין בפתחה אותן ג'.

עמ"ש גמר' ולחלופי לא חיישין והנתנו וכי הלב ארוי' הנ"ל הרגיש בדקדוק עצום דמה שייך כאן להקשوت על דינא דהאי ברייתא שהביאה כאן רק להקשوت על הא דאמר דלא גزو על תערובות דמאי, וכותב דלפי האמור ניחא Adams לא גزو על תערובות ה"ה דספקו מوتر כמש' כ הש"ז שם הנ"ל דכל שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא גם ספיקא מותר ואני דומה לגבינות עכו"ם עיי"ש - ואני תמה על דבריו דאי' מה משני הש"ס הטעם בדקהני טעם וכו' סכ"ס לא יצא מכלל ספק דמאן יאמר לו שיתקלקל הלחם עד שייצטרך להחליף - אבל באמת זה הכלל שכ' בש"ז דכל שלא גزو אתערובות גם על ספק לא גزو בדמאי ליתא דעין בכ"מ בהלי' מעשר פ"י ה"ב שכטב דבDMAI כיון שחשו רבנן אמייעוט ה"ה דלא מהני ספק ספק ואין בראש יוסף כאן אבל אני רואה דהראב"ד ע"כ ס"ל כהלב ארוי' שימוש שם על הרמב"ם שפסק בנוטן לטוחן עכו"ם דאסור שמא החליף בתבאות ע"ה וכותב ז"ל "אי' ואם משום הספק הזה הוה ס"ס אלא שמא החליפים בשלו מותר והא דחיישין בפונדקיות בחמותה הוא מטעם האמור בגמ' דלטובה מתכוונות אלא דבר עני ולא אבן, וכי בשביל דלטובה מתכוונות יצא מכלל ספק וקרוב לוודאי שהחליפה - ולא עוד אלא דלבסוף פריך הגמ' מהא דטוחנת אשת חבר עס אשת ע"ה וכי' השטא מגזל גולה חלופי מבעיא ומה פריך אה"ג דחוזדה להחליף אבל מ"מ שרי משום ס"ס כמש' כ הרaab"ד - גם לא הבנתי מה שתיקון הרaab"ד דחחשש הוא שיחליף בתבאות עצמו ומירוח עכו"ם חייב מדרבנן ג' להקל ומ"ש דמאי ומ"ש מירוח עכו"ם דשניות דרבנן וספקון להקל, וצע"ג לישב.

ובגונף דקדוקו של הלב ארוי' י"ל דשפир שייך הכל לא פי מה שתירץ רפרם דשאני שאור ותבלין דלטועמא וחשוב כבעין נצמה קושי' ז' דלמה לא ניחוש לחלופי דלפי תירוץ ראשון דעשי לי משליכי כמאן דמערב בידים דמי לא קשה דניחס לחלופי כיון שלא גزو על חערובות דמאי וז"ב ודוק.

עמ"ב גמר' השטא מגזל גולה וכו' הקשה המהרשי"א ז"ל דאייה גולה איכה כאן דהא פועל אוכל מדינה בדבר שלא נגמרה מלאכטו להלה כדאמרינו בפ' הפועל עיי"ש במה שנדחק לתרץ, ולפע"ד רק"מ דין לאשה זו מסויעת לחברתה בתחינה דין פועל כי

וא"כ הוא שום הוכחה מהאי עובדא שהקב"ה רגלי החסידיו ישמור כמובן. ומטהה אמרו אני דרפסי" ברוב ענותנותו שללא רצה לגלות הדבר אכן שלא יוכל הוא ממשיא עכובתו את חומו שללא יוכל דמיין לכך תלה הדבר בחומו והשיב להם מחומרה אנטשה היהת וכן משמעו נמי מגמ' דילן שמביא דברי רפסי" שאמר עניה זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכליין אותה טבל. הררי דתלה הדבר בחומו שיש בו דעת ורצון ולא שעכובתו מלאכול משמי" מפני מעלת רפסי" וגם אמר שמאכליין אותה טבל ולא קאמר דמאי מפני שהיא ידעה שלא עשו והוא טבל גמור ולא דמיין. וכל זאת אמר רפסי" בענותנותו אבל אכן לא קבלנו דבריו בזה ולא נאמני בזעם יתרה שבחומו אלא בשבilo עכובתו מלאכול דמיין שלא יכול בו הצדיק מכך"כ שלא יוכל איסור של בהמתו נשתרם הצדיק מכך"כ שלא יוכל בעצמו דבר איסור. וכן פרכינן שפיר דהא מאכליין את הבמה דמיין וא"כ אין כאן שום מכשול לבעליו ודוק".

ד' ח' "א גמר' א'ר'ז אמר שמואל ליבן סיכון ושהחט בחריטה
כשרה והוא אכן צדדין בה'ש מרוחה רוחה. וכתבו התוס' דמכאן
משמע שאם ניקב החותם כנגד מה שחתט טרפה, כוונתם במא
שכתבו, "בגדי מה שחתט" דשלא כנגד מה שחתט פשייא דטרפה
דייש טרופות לחץ חיים והוא עוד אלא אפילו נבלה נמי הוה דהא
אותו הקב משלים לרוב הסימן והוה מקצת שחיטה בפיסול אבל
בנוקב כנגד מה שחתט דהאי נקב לא מצטרף לרוב לעשותה שחיטה
פסולה דהרי כן מבואר لكمן דג' ל' ע"א דשחט בשנים ושלש
מקומות כשרה ודוקא בהיקף ואפילו זה למעלה וזה למטה אבל
בשווה זה למעלה וזה למטה לא מצטרף עי"ש בתוס' ופוסקים וא"כ
נבללה לא הוה דלא שייך לשחיטה כדי לפסלה מה' טרפה מיהא
הוה משום דייש טרופות לחץ חיים ולא תאמר דוקא באבר אחר
קמ' ר' ז' דאפילו באוטו אבר עצמו הדין כן דג' דلغבי צירוף
שחיטה הא נקב שכנגד מה שחתט לא מצטרף לא להכשיר אם
נעשה בסכין כשר ולא לפסול שחיטה אם נעשה בסכין פגום מה' טרפה
היה, אלא דלפ' ז' הוה מצינן נקה'יו שייהי טרפה ולא
טרפה מיהא הוה, אבל שחט שלא במקום חתק דהיינו חך דכל שלא
נבללה ולמה לא מוקמי בהכי لكمן ל"ב ע"א מתני' דalgo טרופות,
אבל כד תדיק באמת מוקי בהכי ר'ל שם באמרו כאן שחתט
במקומות חתק וכן שחט שלא במקום חתק דהיינו חך דכל שלא
משלים את השחיטה אינו אלא טרפה אלא דלפ' ז' ר'י דפלג ומתרץ
מתני'algo טרופות שנשנית קודם חורה ס'ל באמת דבר מעשה
טרופות בסימנים נבלה הוה דמעשה טרופות בעצמו דין נחירה עליו
והוא שיטת הרמב"ס ז' דכל נקה'יו נבלה מקרי וכן הוא ברמב"ס
לפי גירסת הטור סי' ט' שנקב זה כנגד מה שחתט פסול השחיטה
אבל הב' היבג גירסא שرك טרפה. ולעפ' ז' ברור שגירסא מוטעת
היא דלשיות הרמב"ס אין במציאות שם טרופות על החותם ועל
הקנה שם מקום הנחירה ואם תרצה להבין הדבר על בוריי תעין
בדרבינו לבראו בגד בחניון' יש ובכתובת יורה אומאייז

עד זאת יש להעיר על הא דפרק כאן והאとにか צדדין לפי שיטת רשי"י לזכור שם בסוגי" דר"ז לית לי" הא דיש טרופות לחץ חיות אקדמי פרץ כאן לר"ז שהוא בעל המאמר והואとにか צדדין ובdochק ייל' כיון דבשם שמואל אמר המימורה ואנו פסקינו דיש טרופות לחץ חיות שפיר פרץ על שמואל דמסתמא הי' סובר כהLECתא יש טרופות לחץ חיים ודרכ'ך.

יעוד יש להעיר בהאי ענינה דלקמן דף ל' מובהר דברchat בשנים וושלשה מקומות דהינו בשנים שוחטים בב' סכינים זה למעלה וזה למטה או ששחט מקצת הסימנים ופסק ושחט במ"א בל' שיעור שהשי' השחיטה כשרה וכן פסקינו בו"ד סי' כ"א והוא כיון דמה

אחר היא מסוג השלישי - דהינו שמניה לו המעשה כמות שהיא
וגם מודה לו שיש ממש בדבר ללמידה מהנה האי חידוש דין כפי
הנראה אבל אפשר שר"מ ע"י מחשבתו עישר את העלה שאכל
ודבר זה התייחס במחשבה מי יכול לידע מה שבלב חברו אם לא
בחכמה נפלאה ורוחה קח והוא גואה ורמות רוח תיירה לסמך על
עצמם שיפה יריד לדעתו של ר"מ ומ"מ רבוי שלא חש לקושי' זו
משמעותו שזו מאן גברא הרבה דקמסהיד עליה ופרש"י ומסתמא יפה
כיוון ודקדק בדבר זה אין לסמך אלא על אדם גדול רם
ונשא - וכעין זה מצין בגמ' ברכות ל' ע"ב דפרק ז ולמרא מעירקרא
לא כיוון דעתיה ולבסוף כיוון דעתיה ומשני חז' מאן גברא הרבה
דקמסהיד עליה הרי גם שם על המחשבה היה ציד לדון וקסמי'ו
עליו דיריד לדקדק על מחשבתו משום דגברא הרבה הוא - וראה
זה כאן איך>Dקדק בטל הש"ס ליחס את המעד באמרו העיד ר' יهوושע בן זורז בן חמיו של ר"מ לומר דברן גדולי הדור הוא כי אביו
זרז ה' בן חמיו של ר"מ ומסתמא מי שזכה לחטנא כר"מ אדם
גדול היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר' מ' שחכמה גדולה
היתה ולכן לא חש רבוי לקלע עדותו ולא אמר לו רמות רוחה הו
זה להיעיד שלא נתן עינוי בעד זה ואכל בעד אחר וזה מסוג השלישי
שהיה יכול להקשות ולא הקשה בכך אמריו לה אין מוחיחין אותו
מלשון זוחרי הלב וכפרש"י גאותך גרמה לך שלא הטעית אזון וכו'
שלא ירדת לסוף דעת ר"מ לידע אם לא נתן עינוי וכו' ודוק"ק כי
נכחו הוא מאד בס"ד.

ע"ש גמר' אל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני אתה ספק עושה ואני ודאי עושה אל אם אתה חולק גורני עליך שלא יעברו לך מים לעולם - ויש להעיר שלא השיב לו על טענותיו שאני ודאי עושה ואת ספק עושה אבל מה שנלפע' ד הוא דבזה שאמיר לו אם לאו גורני עליך מצא תשובה נצחית לטענותו מפני שהבינו בשיעושה רצון צדיק ג' עושה רצון קונו דכיוון שהצדיק גדול כ' עד שיוכל לגוזר על הנחר שר לא עברו בו מים לעולם ומשום ותגוזר אומר ויקים לך א' אם ישמע לו לפולוג מקיים רצון קונו כמו בהילוכו כדרכו ודוק'.

על ש"ש גמר" אר"י כמה נפיש גברא ממשה ושיתין רבונו דאלו התרם חד זימנה והכא תלתא - ולכארו' קשה טובא מנ"ל דאם משה היה צריך לבקווע הים שלש פעומים שלא הי' בכחו לנזור כן עד שמחליט דרבבי"י הי' נפיש זכותי יותר ממשה - וכן נראת דמכאן יש סטירה לדברי הרמב"ם פ"ח מהל' יסוח'ת שכטב וא"ל "משה רבינו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה וכוי אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפי הצורך שעשאים לא להביא ראי' על הנבואה הי' צריך להשקייע את המצריים קרע את הים וכו'" והנה אגדה זו שלפנינו מורה על ההיפך כי האי בעל המאמר סובר ע"כ דהני ניסים כולם נעשו כדי לחזק אמונה ישראל بد' ובמשה עבדו דלולי זאת היה מקום להצילם על אופנים טבעיות וכן לאונם ולהשיקותם בעלי נס ואם נאמר כן יפה קאמר אלו היה בידי משה לבקווע את הים כמה פעומים בזה אחר זה היה עושה כדי לחזק יותר אמונה העם דהרי גם פעם אחת שקרע לא היה בו תכלית אחר אלא כדי לחזק את האמונה אלא ודאי דלא נפיש זכותיה יותר ודוק".

ע"ב תוס' ד"ה הא איתמר, בירושלמי וביב"ר לא משני מידי אלא השיב להם דמחרמא אנפשה עכ"ל לפ"ד אין כאן פלוגתא בין הירושלמי לנמר' DIDUR דלפי הירושלמי דמחרמא אנפשה היהת צ"ל דהאי חמור לאו חמור בעלמא ה' אלא כמו שכתבו הקדמוניים שהי' אותו החמור שרוכב עליו אברהם ובלעם ושמעוותד לעני רוכב על החמור ועל חמור בעלמא לא שייך כלל לומר דמחרמא אנפשה,

עכ"פ בנסיבות לשורף את הסימן כشيخה לצדין אלא דמ"מ פריך ר' י' ימר מר"ז על ר"פ מושם דהוא סבר דעתני סכך פגומה על חודה כדדי שלא תחולוק בין פגימה אסרו חכמים השחיטה בכל סכך פגום משא"כ במלובנת דלא מצי פסול את השחיטה רק כشيخה הדין דר"ז במקומו עומד דין לחושشيخה ואין על הסכך שם פגום וקשר בדיעבד אבל אין לא חיישין להאי סברא דר' יימר ופסקין קר"פ דבעינן בדיקת הסכך גם אתלת רוחתא ולעכובא ומיליא גם על סכך מלובנת שם פסול עלייה ומהני היא דביה"ש מרוחה רוחה סכ"ס לא עדיף מסכך פגומה בפגימה הנרגשת לחוד דPsiטיא שאינה קורעת הסימן ומ"מ פסול השחיטה וזה ברור ואמת בס"ד.

ומה מад מתוישב בהז珂שי עצומה שהקשה הראש יוסף דאין דחו הר"ז והרמב"ם דינו של ר"ז מכל וכל דהא עכ"פ בעוף ואוז אeat הגרגרת לבדה יתקשר דהא רק אסבירת בה"ש מרוחה רוח פליגו אדר"ז וחישו哉 לצדדין אבל על הא חדודה קודם לליובנה לילכא מאן דפליג וא"כ בקנה להיא שום חש אפאילו שורף הצדדין דקודם שחיטה רוב הסימן לא איכפת לו וכיון דנשחט הרוב שב א"א לטורוף אחר שכבר נשחט בהקשר ואזת אפאילו לשיטות רשי"ז ז"ל דמץ מפסיל במייעוט בתרא דזה דוקא בהושך דרך שחיטה אבל בפסק הגרגרת לאחר שחיטת הרוב לית לנו בה וכמו ש' הש"ז י"ז סי' כ"ז בשם המהרש"ל ז"ל. ועיין מש"כ אני בהזקמן ל"ב. ולפי האמור הקושי מתרצת שפיר דאן לא מڌחין הא דר"ז לא ריש דבריו ולא סוף דבריו אלא מטט אחר נדחה דינו ומשום דחכמים פסל כל שחיטה שנחתה בסכך פגומה וסכך מלובנת עכ"פ די פסול עלייה כמו סכך פגומה הנרגשת ואינו אגרת וא"כ מה בין עוף להמה ותדע דכן הוא דהרי בסכך פגומה נמי מצי להקשוט כן דבעוף ותוופס את הקנה ליתקשר דהרי בידי שמים א"א לצמצם עין תוס' לקמן כ"ח ע"ב ד"ה לפי דמלטה לא שכיח כלל שבלא כוונת הצמצום יידמן הצמצום מעצמו וא"כ בשוחט את הקנה בלבד עד שmagyu לרוב לא איכפת לנו אם הפגימה קורעת ורק באוטו משחו המשלים את הרוב ומחייבתי תיתני ניחוש דכשგיע לאותו משחו פגע בו הפגימה והשלים את הרוב ע"ז אמרו דאי"א לצמצם ולמה נפסול השחיטה אלא ע"כ כדאמרן דמאחר דח"ל החמירו לפסול הסכך פגומה בין שפსלת השחיטה ובין שאינה פסולת השחיטה אין להקל בין עוף להמה אפאילו באז הקנה בלבד והדברים ברורים וקלורי לעיני בס"ד.

ע"ש גמר' רבבה ב"א סכך של ע"א מותר לשוחט בה ואסור להחות בהבשר וכוי א"ר פעמים ששותט אסור במסוכנת ומתחך מותר באטמי דקיימי לקורבנא עכ"ל הנגמ' הנה הא דאסור להחות בשר ולשותט מסוכנת כתוב התב"ש דהוא אסור מה"ת מקרא דלא ידבק בידך מאומה והביא ראי' מהא דamaro בפסחים אפיק עצי מוקצת ועיל עצי אשרה, אבל בעבר וחתק או שחת דפי דעת הרמב"ם והש"ע הבשר אסור פשיטה דאיינו אלא מדרבן וכן ראיתי בישועת יעקב סי' י"ז בשם הר"ז ז"ל. ובabar עניין זה הכלocr.

הננה הנאה שאסורה התורה באיסורי הנאה הוא דוקא בשנהנה בשעת מעשה ובעוודו קיים האי דבר אסור וכגון המרייח בبشמי ע"א או סך גופו בשמן של ערלה וכדומה אבל גרמא של הנאה לא אסורה תורה דהיאנו השוכר את הפועל שכחו רק גורם הנאה מקרי וכן שכר מצווה בה ובבא והיה בשער המתוקן ע"י סכך של ע"א נמי רק גורם הנאה וכן בו איסור תורה אבל השחיטה עצמה ודאי איסור תורה ואע"ג דין במעשה עצמה הנאה הנרגשת כמו סיכה אבל מה שהדם מוחשע ג"כ הנאה מקרי ואיסור מה"ת דהרי

שוחט תחילה במקצת הוושט איינו מצטרף להשלים השחיטה ששחח Ach"c למעליה או למטה מהה לא יתרוף בהאי נקב שעשה בושט דבלא"ה פריך הרשב"א וכן הוא ברש"י לסתן כי ע"ב בכל שחיטה דעלמא דהא איכא מעשה טרופות בתחלת השחיטה ואיך מתcsr ע"י מה שהושך להשלים והוא אין טרופות חזר להכשרה ותירצוי דשאני הכא דדרך שחיטה בכך וא"א לשוחט בא"א אבל כאן בנ"ד שפסק משלוחות והתחיל בם"א והאי מיעוט הנשחט לעמלה איינו מצטרף להשלים השחיטה למה לא מיטרפ בהכי ועיין לסתן דף ל' יישוב נכו"ע ז"ז ודוק'.

הר"ז ז"ל המשmitt האי מימרא דר"ז והרמב"ם פסק בפירוש דלא כוותיה וכתבו הראשנים ז"ל בטעמא דהא מלטה ממשום דאנן פסקין כהני אמראי דלקמן י"ז ע"ב דמצרכא בדיקה לסכך אבשרה ואטפרא ואתלת רוחתא ור' יימר פריך שם מהא דר"ז הרי דאנן לית לנו בה"ש מרוחה רוח, אבל הראב"ד יותר הראשנים ז"ל פסקו כהא דר"ז ממשום דמחלקיים ואומרים דבסכך מלובנת ידוע להזחර שלא יטה לצדדין אבל אם לא יבודק אתלת רוחתא ולא ידע דפגומה לא יזהר מלהטוט אבל לא ניחא להני ראשונים לומר דהני אמראי שם פליגו אדר"ז ממשום דלישנא דגמ' שם "מי לא אר"ז" ממשמע להו דהאי מימרא הוה מקובלת אצל להלכה פסוקה. וכן כאן הלא הביא האי מומרא בלי חולקץ ולפע"ד נראה דגם הר"ז והרמב"ם לא העלימו עיניים מכל זה אבל מ"מ יפה דחו דין זה מהלכה ומטעמא שאבאэр בהז.

ধהנה לסתן בסוגי דף י"ז ביארתי דהרמב"ם וכן הר"ז ז"ל כשית הרא"ה ס"ל דפגימה הנרגשת אטפרא אף שאינו אוגרת כלום פסולת השחיטה אבל היא חומרת אמראי בתראי דלפני כן רק לכתלה קסדו שי"י הסכך חלק אפאילו מפגימה הנרגשת. והאי דר"פ דצרכך בדיקה אבשרה ואטפרא אצרכת לעקב קאמור ומAMILIA דגס אתלת רוחתא לעקב דאייך נחלה המימרא לשתיים אבשרה ואטפרא לעקב ואתלת רוחתא רק לכתלה אבל לדעת הרשב"א והר"ז ודעמהם דס"ל דזוקא פגימה האוגרת פסולת וכאשר כן נקבע ההלכה בשוו"ע האי אצרכטה דר"פ בדיקת הנרגשה רק לכתלה הוא. ועיין תוס' לעיל דף ג' ע"א ד"ה אין השומר דיל' צרייך לכתלה וגם בדיעבד, דבديיעבד אין השחיטה נפסלת אלא ע"י פגימה האוגרת שקורעת את הסימן.

והנה הר"ז ז"ל כתוב בשם הראב"ד ז"ל "דע"כ לא אמר ר"ז אלא בדיעבד אבל לכתלה לא ומ"ה אסיקנא דלכתלה צריכה בדיקה אתלת רוחתא ור' יימר הוא שא"י לומד לכתלה מידיעבד דר"ז ואנן לא ס"ל כוותיה עכ"ל ודבריו לכאורי' אינס מובנים איך למד ר' יימר לכתלה מידיעבד ואיך לא השיב לו המסדר הש"ס דאי זה לימוד אבל לפי הצעתנו ניחא דר' יימר הכי קאמור דהא מר"ז נשמע דפאילו האוגרת אינה פסולת מן הצד וא"כ ניחא דלכתלה יש לבדוק מפגימה האוגרת אבל בדיקת טופרא שהיא מפגימה הנרגשת ודאי לא תבי ע"ר"ז ודאי אם רואה או ע"י שאר בדיקה שאין בצדדי הסכך פגימה האוגרת ויפה דן אלא דאן לא חיישין לקושיינו ממשום דר"פ ממשום לא פלוג קאמור דכל שבדוק בטופרא אחזודה יבדוק גם הצדין גם ה_pguma. אבל הרמב"ם דס"ל אצרכטה דר"פ לעכובי קאמור דח"ל גזרו שי"י הסכך חלק מכל וכל שם פגימה על הסכך אפאילו ברי לו שאין הפגימה אוגרת את הסימן שחיתתן פסולת והוא חומרה שהחמירו בימי אמראי בתראי כמו שהוכחת זאת בסוגי' שם א"כ אין כאן סתירה מהא דר"ז בשם שמואל שעuden בימי לא החמירו על פגימה הנרגשת על הא דר"פ, ולאחר שהחמירו לפסול כל סכך פגום אפאילו אין הפגימה אוגרת מכש"כ שיש לפסול סכך מלובנת שיש

בבריתא סוף תמורה אף של אשירה והרמב"ם פ"ז ה"י מע"ז, כתוב עכ"ס או אשירה שנשraphה אפרה אסור בהנאה ולא כתני השורף את האשרה ועכ"ס משומס דגם נשraphה מלאיה או נשraphה גוי אסור האפר אבל הכא בנעל ישראל ואפה הפת וארג את הבד אסורה הפת והבד מדבדנן ומטעם שעבד אישור תורה בשעת אפי' ואירגנה אבל אפה וארג נカリ לא נאסר הפת והבדן וכן יש לדיק משולן הרמב"ם ז"ל בהאי דין דשות בסקין של ע"ז שכותב שם בהל' יט' וז"ל, "סקין של עכ"ס וכו' ואם היהת בהמה מסוכנת הרי או אסורה מפני שהוא מותך והרי זה התיקון בעצמו הוא ההנהה ממשמי ע"ז עכ"ל הרי ברור מללו דהתיקון בעצמו הוא ההנהה ממשמי ע"ז וזה ודאי איסור תורה ומה"ט אסור הבשר שהוא איסור דרבנן, וכן הוא דעת הרשב"א ז"ל שכותב שהבהמה כולה אסורה. וראיתי בס' רຽעות שלמה סי' יו"ד אות ב' שתמה בא על הרשב"א שסתור דברי עצמו שהוא ז"ל כתוב בסוגי' דמצוה לה"ג דאע"ג דיקבל שכר בזה ובבא עברו עשיית המצויה אין זה אלא גורם הנאה דשרי ולמה אסור אכן הבשר של המסוכנת, ולהיפך קמתמה היירוע שлемה על הרמב"ם דאוסר הבשר במסוכנת למה לא תהי גם בבריאת אסור הבשר לאחרים דיניהו לדידי' מקלקל הוא אבל לאחרים אין כן רק הנאה ולמה נתיר לאחרים להנות מאיסורא, עי"ש שראה במקצת דעתם ההיתר הוא משומש שגורם הנאה מותר אבל לא נחית לעד כי רק אז מותר בלבד עבד איסור בשעת מעשה כמו במצוה ובפועל וכן שאותת הבריאה אבל במסוכנת דבר בתיקון זה איסור תורה איסרו חז"ל הגורם ממנה לו ולאחרים כן"ל.

ולא אחד תחת לשוני כי גם מדברי התוס' נראה דלא נחית לדברים האmittים הנ"ל שהקשו ב"ה מותר לשחות, משבת דשות חיבר משומש שהוא מתנקן לגבי אבמה"ח ולפי הנ"ל אין כאן מקום להקשות דשאני שבת דכל שעושה מלאכה שמניע לאדם הנאה ותועלת ממנה אפילו לאח"ז ועכ"פ שלא נתרבה הנו בשעת עשיית המלאכה שפיר חייב דחרי חולב וمبער הנה המלאכות שביצם הון קלוק וายבוד ומ"מ בכל מלאכות שבת הם שנאיסרו וכמו שאמרו בשבת ק"ו ע"א דכל המקלקין פטורין חוץ מחובל ומבער ולמ"ד שם דודקא בצריך לאפרו ולכלבו מ"מ בשעת המעשה מקלקל יחשב כי עי' הערת העצים ונטילת נשמה של בע"ח יפסיד שווי' הקודם אבל כיון דדרך לעשوت כן מפני הנאה הבא לו או אח"כ מלאכת מחשבת מקרי אבל אכן לגבי הנאת איסורי הנאה שגורם הנאה מותר כל מעשה המגרע את ושווי עכ"פ שגורם לו הנאה אח"ז אין בו משום נהנה וכן שבירנו לעיל ואין לומר דגם התוס' כיוננו לזה בתירוצים כי מסוף דבריהם שכתו „אבל לעניין הנה מע"ז לא חשוב בכרכו של ע"ז דבחיליפין לא אסרו אלא למחליף עצמו שנעשה בכרכו של ע"ז דבחיליפין לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להיבריאנה ולא נהנה מייסורא אם יכול מהני פירות שהחולפו בערלה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראל משא"כ האי בשර והאי בגדי דשתנה למליאות' של עטה עי' סכך וכרכור של ע"ז כל מי שננהנו ממנה נהנה מייסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצליadam נカリ ארג בג בג בכרוך של ע"ז שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעובד ע"ז אבל לא על הנאת תקרובות ודאי דשיי האי בג לשישראל כי אין כאן מקום לאסרו הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג בכרוך של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתני

מכירה ג"כ אין במעשה עצמה הנאה ממשית לנוף ומ"מ ילפין מאו מכור לנカリ היתר הנאה כי בשעת שMOVEDIA את האיסור מושתו ומוכניס את ההיתר חמורתו הרי נתרבה הנו וריבוי נכסים הוא הנאה גמורה כי ברבוי נכסים נתרבה בנסיבות איסור תורה וכן כתוב התב"ש הנ"ל דהשחיטה במסוכנת איסור תורה הוא כי בשעת מעשה נתרבה הנו כי המסוכנת עומדת לכלבים ושוו' מועות והשחיטה רואוי' לאדם ושוו' מרובה אבל להנות אה"כ מן הבשר מותר מה"ת כי הנאה שיש לו באכילתבשר זה אינה אלא נרמא בעלמא מצד הסכך וכן שחליפין ערלה שמכר או החליף מותרין מן התורה דעתך רך גורם הזה לאוטו ההנהה שננהנה בחיליפה אלא דבכ"מ שעבר בשעת מעשה המכירה והחלפה על איסור תורה אסרו עליו מדרבנן הגורם ממנו כדי שלא להנות מאיסורי שעבר וכמו שאסרו מעשה שבת כדי שלא להנות מאיסור מלאכה שעשה, ולפי שביארנו לעלה בסוגי' דמחליפין החליפו באיסור זה גם מאיסור תורה שעשה במכירה והחלפה דכיוון דאסרו החליפין שב לא נתרבה הנו והוא כמחליף איסור באיסור וכן אסרו עליו הבשר במסוכנת כשחיתה בסכך של ע"א שלא להנות מעשה איסור שעשה ומילא ניצל גם מאיסור זה כי מאחר שנאסר עליו הבשר לא אהנו מעשי ולא נתרבה הנו. וכן בשוכר את הפעול לעשותו עמו בי"ג וכן במצבה שתקע בשופר של עולה למ"ד מצוה לה"ג לא הי' מקום לאסרו עליו שכרו או לומר דלא יצא כדי שלא יהנה משכר מצוה שהוא גורם הנאה דהרי בשעת מעשה לא עבר מיד כי לא נתרבה הנו כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וכן שכר מצוה והמעשה הלא היה לעול על צוארנו ולא נתנה להנות כמו שפרש' בರ"ה כ"ח ע"א וא"כ אין מקום לאסור אף מדרבנן מה שננהנה משכר מעשי. וכן פריך שפיר בריש פ' השוכר על הא דקתני שם שכרו אסור ממתני' דמקdash בערלה דקתני אם מכון וקידש בדמיון מקודשת. ועל חנוך הקשו בתוס' שם דהא מכון וקידש בדייעבד קתני אבל לתחילה גם שם אסור לקדש בדמיון ונתקחו לרטרץ עי"ש דממתני' דמקdash בערלה לא רצאה אלא להוכיח דגורם הנאה מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה לחיליפין וכיון דמותר מה"ת ניהו דשם אסרו תכמים לכתחילה לקדש בחיליפין וכיון דמותר מה"ת עלה הוא משומע דבר איסור תורה בחילפה ובמכירה אבל כאן במה שעבד עבדותו בי"ג לא עבר איסור תורה כי לא נהנו ממלאכתו רק לבסוף וא"כ אין כאן טעם נתרבה הנו מפני שהשכר משתלם רק בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לאסרו אח"כ את שכרו שקיבל בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' זו אלא بما שהדרשו דגזרו שלא ישכיר א"ע לע"א. ואת לדעת שיש חילוק בין חיליפי איסור הנאה להאי בשר של מסוכנת או בגד שנעשה בכרכו של ע"ז דבחיליפין לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להיבריאנה ולא נהנה מייסורא אם יכול מהני פירות שהחולפו בערלה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראלי משא"כ האי בשר והאי בגדי דשתנה למליאות' של עטה עי' סכך וכרכור של ע"ז כל מי שננהנו ממנה נהנה מייסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצלי adam נカリ ארג בג בג בכרוך של ע"ז שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעובד ע"ז אבל לא על הנאת תקרובות ודאי דשיי האי בג לשישראל כי אין כאן מקום לאסרו הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג בכרוך של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתני

לאוקמי' יותר בסיכון דמוית להשתמש בו ללא תיקון כלל אבל על החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחabitin התיקון נגד הקלקל אבל החט דהתקון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקל של הצל מבון והסבירה נכוונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היט בכל הדברים שתכתבנו.

דביה' ש צונן וא"כ קשה דהרי אז בהדחה בעלמא סגי' גם נעיצה לא בעי וכדליך וולכתא בעזון וע"ז הי' להם לתרץ דהש"ס רצה לתרץ אפילו למ"ד ביה"ש רותה. אבל ניחא דכאשר נכתב אח"כ האי תירוץ שליבנה באור יש לו מעלה נגד התירוץ דפסק בי' גוזא דמץ' מיריב בכל סיכון שייה' והתוס' כתבו לקמן ד"ה וולכתא דהא דסגי בהדחה הוא רק בשחתה בה באקראי ולר'ת בסיכון שנחתך בה צונן דוקא, וא"כ הכא דרצה לאוקמי בכל סיכון שייה' צרייך דוקא נעיצה.

בא"ד ותימא דמשמע הכא דבעי ליובו וכן משמע בתוספתא וכו' ותימא דבפ' כל שעיה וכו' עכ"ל ליל' דבקושי' הראשונה דתסאי נעיצה לא הקדיםו האי דמשמע הכא דבעי ליובו וכו' ולמה הוורכו בגין להקדמה אבל ניחא ולשונם מדווקדק היט - דהנה הרשב"א ז'ל מתרץ קושי' התוס' דכאן לא נחותה הש"ס בדיני הגעה ובלאו דוקא נקט התיקון יותר מעולה דהינו ליובו עי"ש' והנה תירוץ זה ודאי לא שייך אלא על קושי' דסגי בהגעה אבל לא על הקושי' דידי נעיצה בקרקע דבשלא מאלי יובו והגעה דשינויים באים להוציאו הבלתיה שמתוך הכליל מצין למימר דלא דקדווק בינויהם ונקט ליובו היותר טוב להוציאו הבלתיה אבל אי סגי בעניצה בקרקע שאין זה הגעה כלל אלא להסיר כל הנבדק על הסיכון עכ"ל לומר דבמוקום נעיצה נקט ליובו, כיון שלא צריך כאן שום הגעה מן בלועה ולכן הרשב"א כתבו דמשמע הכא דהאי ליובו דוקא הוא ומושום דמשמעו להו שקיי לתקן התירוץ בחדשה ואין לומר דלאו דוקא קאמר כmobן והויסף עוד דכן משמע נמי מtosפתא ושם בדיני הגעה קעסוק ומטעים זה הרשב"א באמות מדחה האי Tosפתא מהלכה עי"ש.

ובזה מיושב גם קושי' המהרשב"א שהוקשה למה הביא התוס' ממරחיק לחמס מפשחים ולא הביאו מהא דMOVואר לקמן דאפילו בסיכון טרפה סגי בחמיין, דמהא דלקמן לא הי' קשה אלא על המירמא שלנו אבל לא מן התוספתא מושום דtosפתא מיריב בסיכון שהשתמשו נקרים כל השנה לכל צרכיהם ובעי דוקא ליובו ועל דהכא נוכל לתרץ כתירוץ הרשב"א דלאו דוקא ליובו דה'ה הגעה אבל מהא דפסחים קשה גם על התוספתא ולא הווענו בתירוץ הרשב"א דהרי בפסחים נמי מיריב בסכנים נשנתשו בהם כל השנה עד שהוכרכו לחלק בין הא דפסחים להא DOTOSPA, וזה ברור בפירוש דברי התוס' ודוק'.

ע"ב רשי' ד"ה ואבע"א אפילו בישנה וכגון שליבנה באור. וליל' דמלשוןDK אמר תרתי אבע"א ואבע"א משמע דקאי להעמיד התירוץ שמתירץ בחדשה וקאמר אבע"א דפסק בי' גוזא ואבע"א דביבנה באור ומש"ה קר לי' חדשה וכמו דאמירין בפסחים מובה כאן בתוס' לעיל DK אמר ר"א לדידי חדתה דעבדי לי' ומפרש דכען חדתא עי' גוזא. ויש לישב דרש"י קשי' לי' דדריך הש"ס לעולם לאחר התירוץ יותר מרווח ולהקדים התירוץ החלוש וא"כ קשה כאן הוא להיפך כדי לתרץ מה דמוקי בחדשה יותר מרוחה לומר דפסק בי' גוזא שהוא חדשה ממש מלומר כגון שליבנה באור ועשה בעין חדשה, ולתרץ את זאת קאמר רשי' ז'ל דלא קאי להעמיד התירוץ דחדשה אלא קאי על גוף הקושי' ותפ'ל לתרצה אז יותר מרוחה לומר דביבנה באור דמץ' מיריב בכל סיכון סיכון

דשאני הכא דכל התקון נצחים מן הקלקל דאליו לא הוה מתחילה רשי' ד"ה ותיפוק לי' עע"פ שהוא מקלקל אסור לחותך מושום שמנונית וכו' עכ"ל, המהרשב"א ז'ל הרגיש שיש לדקדק למה נקט רשי' מוחתק מירמא דרבא ולא נקט שוחט שהוא עיקר המירמא דר'ג, והנראה לפע"ד דרש"י ז'ל בכיוון דוקא מוחתק נקט אבל משוחט לא מצטי מקשה דלכוא/or מה פריך וזה סתם סיכון של עכו"ם אינו בי' ואפילו נאמר דבסיכון הטומד לתקרובות בשער לא שייך לומר סתם אב"י הלא אפשר עכ"פ לאוקמי באינו ב"י וא"י משום שומן שקורוש עע"פ אפשר בקינוי והדחה ז'ל דמ"מ גם אב"י אסור לכתלה אלא דהמרשב"ל כתוב דמותר על סמך שיקלפנו אח"כ וא"כ לא פריך מיד עיין בראש יוסף. אבל זה אינו אדם יש לו סיכון לקלוף החתיות בשער שחתך בסיכון על ע"א יחוון מיד בהאי סיכון ולא יצטרך לקלוף אלא ודאי דל"ל لكن פריך שפיר ותפ'ל מושום שמנונית אבל על שוחט לא מצפי פריך דהרי מצי שחת על סמך שיקלוף את ביה"ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא"ד מושום שמנונית דאייסורה דنبולות דnbulo בsicun עכ"ל הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט רשי' דנדבות ולא תקרובות עכו"ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת הפסיק לקמן בסוגי' דרביצה דעע"פ שאין אדם אסור דבר שאינו שלו אפ'ה בשחת בהמת חבירו לע"ז לא תיראה בשחיטה זו אדם כדעת המתירין מה פריך וכן מא בשחת בהמת חבירו לע"ז דליך שום אסור לא תעכ'ם ולא נבלות אבל הסיכון נאסר מצד ממשי ע"ז. ולזה כיוון רשי' בamarvo דעע"פ איך מושום נבלות אפילו אם נוקמי בשחת בהמת חבירו לע"ז עכטדי'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש"ס מוקי בסיכון דפסק בי' גוזא וה'ה דהוה מצי לאוקמי בשחת בהמת חבירו. אלא דאיini אומר דאפילו בהמת חבירו דלא אסור בהמתה מושום דא"א דש"ש אבל מה שנבלע בסיכון שהוא דבר מעט שלא ניתן להסביר לא שייך לומר דלא נאסר מצד שהוא של חבירו, ואם נרצה לישב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות ייל' דכל שנבלע בסיכון בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע"ז לא שייך מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה הבהמה תקרובות לעכו"ם וא"כ מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסיכון לא נגרר אחר הבהמה להעשות עמה תקרובות זהה דבר נכו' לפע"ד ועינוי לקמן בסוגי' DSTIFT חלב ק"ח ס"א בעין סברא ז.

וראייתי באחרונים שדנו בשחיטת מסוכנת מצד מצות לאו להנות ניתנו וזה שגיאה דאפילו נחירה במסוכנת מתיקן מקריadam לא נחרה הוה מטה מלאה ואני רואוי' אלא לכבדים ועינוי בפ"ת סי' יוז' א'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר בהמתה בריה לשחות בסיכון של ע"א ולא יצטרך השלcta דמי שכר הסיכון לים המלח ואם נאמר דבאמת צrisk אז ודאי הי' אסור לשחות לכתלה כדי להשליך אח"כ דמי הנאת הסיכון לים המלח וצ"ע בעת.

תוס' ד"ה שליבנה באור הא דתנן בסוף ע"ז וכו' דבעניצה בקרקע סי' וכו' טכ"ל. הא דלא העמידו קושיות על מה דתרץ בחדשה דעל מה שמתירץ שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ בחדשה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למטה בשם הלב אריה ז'לadam בחודש ממש מוקי כמו דאמר דפסח בי' גוזא לא קשה מהא דע"ז דסגי בעניצה דהרי רוצה

מקצת בפיסול נמי שחייב פסולה וכנהירה נידונת כאשר העיד ר' ישבב בשם ר' יהושע ל�מן ל"ב ע"א במשנה שם, וכן י"ל^ד מלשון המאמר עצמו דקאמר שהי' דרשה וכן' שהם פסולין השחיטה שהוא הוא השילות ולא קאמר הלכות שחיטה בابت אחת בהלכה והבאה בגלי בסימנים שאינם עקרוניים ולרש"י בחרתו ולא בקרעה ובמקומות הסימנים ולאוקי לעמלה או למטה מהן והחילוק שבין לשנא דקרה ולשנא דהලכה בולט ומורה באכבע על מה שכתבנו דקרה מדבר בלשון החלה "וישחט" וכל שרוב הסימנים שחוטיםינו י"ד ו"ישחט" אבל ההלכה מדברת בלשון שלילה "שהי'" דרשה וכ"ו^ו וכן כל שקרין בי' שהה או דرس ואפיilo במקצת הרדי עשה מיטה פיסול והבן דבר זה ועוד תדע לך דהמאמר הלאה מדבר מפסולי שחיטה במקצת הסימנים דהרי הש"ס פריך מאי קמ"ל כלחו תנינהו ומני לא צריכה שחחת לפניו ב' וג' פעמים וחattr שפיר קמ"ל כיון דלא גמר זימני דשהה ודרס ולא ידע ופה מדייק זאת מדקאמר "כל טבח שאיןו יודע" ולא קאמר סתם "כל שאיןו יודע" משמע דטบทה הרגיל לשחות ומוחזק אצלינו שחחת שפיר מדבר ומ"מ חיישין זימני דשלא מdeadע אירע לו דרך מקרה דשהה ודרס, ולא קאמר דלמא בגין שהה ודרס כיון דלא ידע מושום דינהו דלא ידע ההלכה אבל מקרה ידע דכתיב וחattr בפ"א ולא בשתי פעמים ובדרך משיכה ולא בדרשה וכן ע"י אין לחוש אבל חיישין דairע לו במקורה שהי' או דרסה וזה ע"כ רק במקצת הסימנים ולא רמי עלי' לידע את את וכמש"כ הרשב"א ז"ל דאפיilo בין סימן לסימן לשחות וושאלוין אותו אם לא עשה את מהلة לא מלמדין אותו אח"כ וושאלוין אותו אם לא עשה את מהلة לא נאמין לו מפני שאז הי' מלהתא דלא רמי עלי' ואפשר ארע לו ולא אדעתי' ואם דרס מכל וכל ולא משך הסיכון כדרכו תמיד או פסק בחדוון דביני סימן לשחות וושאלוין אמר קמ"ל בפ"ז דביני סימן אחד וAKER גדור התנאים עד שקבעו לתקון במשנה דשות סימן אחד וAKER או דרס סימן השני אין אלא טרפה ולא מטמא אלא דלבסוף הודה לקבלת ר' ישוב, וכאשר מסיק שם בסוגי', המשנה דallow טרופות נשנה כר"ע קודם חורה וכאשר תראה מתוך חדשנו כמה וכמה משניות במס' זו כולם נשנו כר"ע קודם חורה דין דין במקצת מעשה נבלה וכן האי בריתיא דרבי ל�מן שלאמנה הני ה' הלכות שחיטה קודם חזרת ר"ע נשנית וכאשר באրתיה בדף ל"ב בסוגי' שם האי והודה לו ר"ע ניתוסך לשמונה אחריו מות רביעי עיי'ש. וחדබים ארוכים ובפתחה תמצאים בארכוה ותבקשים ממש והענין כדאי שתשחה עלי' עד שת לעמוד על אמרתו ודוק.

ע' ש' גמר' כולחו תנינהו ופרש"י ז"ל בפ' השוחט תנן לכולחו וכו' שחית והתי' את הראש בב"א שלא הוליך והביא הני דרשה שחט את הושט ופסק את הגגרת הני יעוקר וכו' עכ"ל וכל הרואה ישנותם שmbיא על דרסה סיפא דמתני שחט והתי' את הראש דקנתני בה דcarsה ביש בסיכון כלל בא' צווארין וסמק אדיוקא, היא אין בו פסולה, והניח מלהביא רישא דמשנה דמפורש התיז את הראש בב"א פסולה וכן בעיקור הביא המשנה דשות קציר הושט וכו' בפ' הבניה משנה דברפרק קמא דקנתני חז' מגמל קציר והגירה מפי שהן חונקי. אבל כבר כתבנו לעמלה דהני הלכות שחיטה דקאמר הכא היא בשחתת כהונת ורקע במקצת הס' עשה שני פסולים והן הננה פסולי שחיטה כי הוא מקרה מלא ושות ולא ודרס ולא וקורע ולכך הוצרך רש"י להביא הני משניות דקנתני בהוא דמקצת בדרשה וביעיקור נמי פסול.

אבל התוס' לא ניחה להו בזה והקשו על פרש"י דעיקור הני ה' הא דתנן שחט את הושט ופסק את הגגרת ז"ל ותימא דין זה

שתמשו לשחות ולהתוך בשר מלעה מיד בסיכון דפסק ב' גוזא דוקא. ועוד נלפע"ד דבלא"ה ליכא לתרץ הכא חדשה דקאמר הני שלבינה באור דעין ברשב"א ז"ל שכטב דעתו בהגעה ולאו דוקא נקט שלביבה באור אלא לרוחא דמלתא קאמר כן וא"כ א"א לתרץ בהז האי בחדשה דקאמר מבון ועין לב ארוי ודוק". **וזה** דהא דקאמר דפסק ב' גוזא לע"ז ופרש"י חתיכת עצים לא ידעת כי הcorrת עצים להסיק לע"ז העצים גוף אין נאסרם דמשמי כי הcorrת עצים להסיק לע"ז העצים גוף אין נאסרם כמו ש' רשי' ז"ל הכא דכל"ע במשמי עכו"ם בעין עד שייעבדו ואיך יאשר הסיכון משום שימוש העצים שהם גוף עין לא נאסרו. וצ"ע וכעת לא פנית ליין ולא באתי רק לעורר את המעיין.

ד' ט' ע"א אדרי א"ש כל טבח שאיןו יודע הלכות שחיטה אסור לאכול משחתתו ואלו הן הלכות שחיטה שהי' וכו' מדקאמר הלכות שחיטה ולא קאמר דיני שחיטה מוכת דהני היללמ"ס הם וכן אמרו בפי' ל�מן ריש השוחט,ותו שהי' וכו' מנ"ל גמר' וכו' ופרש"י היללמ"ס אלא שכטב דכלן לאו דוקא דיש מהן שנכתבו כגון דרשה דאמרין לקמן וחattr ומשך, והיללמ"ס אשרא קאי וכן כתוב הרשב"א ומה שכתב רשי' ז"ל כגו' דרסה משום דגם עיקור דסיכון פגומה מפורהש כמו דרסה וכמו דקנתני ל�מן במשנה דחוץ מגל קציר והגירה ובשנים מפני שהן חונקין ופרש"י שאין חותכין אלא קורען עכ"ל וכן אמר דגס אין מפורשים דכן שהי' ממוצע מושחת דאםרו ל�מן ל' דושחת ליפין מיח' שחוט לשונים דביני מפורעת ובהלכה ולא בדרשה וא"כ ה'ה' דבעינו בחד זימנא כחץ ולא בהפסק שהי' ואין להקשות דא"כ נימא דבעינו דוקא בהולכה כחץ ולא בהולכה והבהה ע"ז נשיב דין ז' קושי' דרק מה שמסתבר נמעט כי ע"ז הלכה לחוד בכל עשה גיסטרא שהוא ממוצע מושחת ממש"כ רשי' ז"ל בראש השוחט עי"ש בחודשון, ואיך נמעט הלכה והבהה ונצטרך דוקא הלכה לחוד, חלדה הטעם מבואר דא"א לשחות כהונת בלי דרסה והי' כשחלד הסיכון תחת העור והוא מלתא שחחות מעיד עלי' והגמרא הלא שחיטה בסימנים בעין וכמש"כ הרמב"ז עה"ת דמלת וחattr היא חתיכת סימני הצואר וא"כ למעלת או למטה אין זה צואר ואין זה סימנים ולקמן דכ' כתבתת דמליקה דבעינו ממול עורף ולא עורף, ידעון דלעומת זה בשחתת צואר נגד מול עורף וכן עיקור לדעת בה"ג כתבו הרשאונים דסימן השמות א"א לשחות כהונת בלי דרסה ושהי' וא"כ קsha טובא האי היללמ"ס למאי אתה, ופלא תראה כי ל�מן כ"ח ע"א דתני' רבי אומר כאשר צויתך מלמד שנטטו משה על הושט וטל הקנה וכו' ומהני הלכות שחיטה דהכא אין זכר למו ופרש"י פ' שם דלאו דוקא אלא הלכות שחיטה בכלל ותוס' ש' מצאו רמז על אחד בעוף ושנים בהמה ורובי של אחד כמוות בתיבת כאשר עי"ש עכ"ל עכ"פ התמייה קיימת למיה השמייט רב' הני חמשה הלכות שחיטה ומנה ושת וקנה בעוף אחד ובבהמה שניים ורובי של אחד כמוות של הני לכאר' לאו דיני שחיטה לחוד המה אלא גם הלכות נחירה כי הלא לדעת רש"י ותוס' גם בנחירה בעין סימנים מבואר בכמה מקומות במס' ז' וא"כ ציריך נמי לידע כמה מן הסימנים צריך להנור וכמה בעוף וכמה בהמה ועין היטיב במאה שכתבנו שם בסוגי' וכן רק בקיצור אני מוגלה לך סוד עניין זה והוא:

דהני הלכות שחיטה דקאמר הני במקצת הסימנים וא"פ שרוב הסימנים נשחותים בהחזר וזאת לא נשמע מן וחattr דפסול ואשר נbaar בדיבורים הבאים לדלא הולא הולכת הני מציין להכיר דרס או שהה במקצת הושט שאפיilo טרפה לא יהיה כי וחתט קרינו ב' כל שרוב הסימנים נשחותים אבל הולכת אתה דאפיilo בשחת

איך שתקו התנאים במשנה ובברייתא מלהזכיר חיוב זה דרבנן של בדיקת הסימנים לאחר שחיתה, ולא עוד אלא מה נעשה בדיינא דרבא דמומר נבלות מותר לאכול משחיתתו מושום שלא שבך התירה ואכל איסורה ושחית ספר אבל דלא לא שחת רובה ואת אינו בידו דהרי צרך לבדוק בסימנים והרשב"א שם הקשה כאמת ותרץ דמסתמא יבדק בסימנים ואם מצא דלא נשחט רובה יגמור השחיטה תוק שיעור שהי' אלא דסכך'ס מה נעשה לדין דאנו אוסרים כל שהי' כל דחו ואיך פסקינו דין זה דרבא לקבעו בשו"ע, ולעליהם שם ישבתי זאת דרך פלפול בסברא הנה עי"ש.

ב') דמתחללה רצה להביא ראי' כדיינה דשמואל מהא דתנן דריש"א דשיעור שהי' כדי בикור מאי לא כדי ביקור סימני ודחנה ראי' זוCDC ביקור חכם קאמר וקאי אסכין, ואח"כ שאל לא בדק מייא ומביא בריתא דפליגו בה תנאי אי טרפה או גם נבלה ומטמא במשא הרוי מפורש כאן בבריתא זו דין של שמואל, למה לא הביא ראי' לשמו אל מהאי בריתא כמו שمبיא תחילת ממשנה והביא הבריתא כדי לפרש מימרא דאמורא דבלא בדק מה דין זה וזה אינו מדרך הגמ' וכמו לא מצאת ביש"ס.

ג') האי כדי ביקור חכםDK אמר הוא תימא רבחא דהרי בדיקת סכין לחכם ורק קודם שחיתה בעין וגם זאת רק מפני כבודו של חכם ומה עניין זה לשיעור שהי'.

ד') כאשר מסיק דעתך חכם אמרין מה עניין חכם לכאנ הלא כל שוחט צרכ' שיבודק בסכין גם לאחר שחיתה ולא בעי חכם וא"כ יותר הי' לו לתלות שיעור שהי' בבדיקה בסכין שלאחר שחיתה בין שחיטה לשחיטה.

ה') הרמב"ם ז"ל בפיה"מ מפרש כדי ביקור בטח חכם " כדי שיעור בדיקת השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחביב או לא" עכ"ל וכל אנשי חיל עמדו כמשתומים איך אפשר שהרמב"ם העלים עניינו מסווגי מפורשת כאן דדחה הש"ס דלא קאי על בדיקת הסימנים אלא אבדיקת בסכין ולא עוד אלא אדם באמת אבדיקת הסימנים קאי חכם מה עבידתא הא לא בדיקת הסימנים על הטבח אם חכם ואם לאו ואיה מצין להצרך חכם בלבד בדיקת הסימנים.

ועתה בני הט אונז לשמעו קושט דברי אמות ותראה איך שיטת הרמב"ם בולתת מתוך הסוגי' אשר בה כל יתר הראשונים נלאו למוצהךך יישוכן האור.

הנה הרא' ש"ל כתוב ואחריו בנו הטור בס"י כ"ה Adams רואה בשעת שחיטה הסימנים שוחטין לפניו אין צרכ' יותר והמחבר בש�"ע שינה לשונו וכ' ז"ל,, השורת צרכ' שיבודק בס' לאחר שחיתה אם נשחטו רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שוחטין רובן וכוכ' עכ"ל והטו"ז הרגיש בשינה לשון זה שהמחבר מוסיף מدل'י דאפשר רואה שנשחטו רובן יכול לסמן אראי' בשעת שחיטה אבל במהרי"ל בשם רבו כ' באמת להחמיר, שראי' ונכוון להعبر ידו על החתק דבראי' אין לבדוק יפה דביה"ש מלא דם, ופשיטא דעל שחיתות רוב אמר הכי עכ"ל הטו"ז. וכפי הנראה מתוך דבריו הרהור"ל לא לפреш מלטה דשモאל קטאת, אלא אם הוא מודה לדעת הב"י Adams ראה בשעת שחיטה שנשחטו רובן מדינא לא צרכ' יותר, אבל מצד חומרא ועצה טובה קامر שייעביר ידיו לתוך החתק, אבל לפע"ד א"א לומר כן כי דעת הב"י הוא לפלא עניין כי לפי שיטתו צרכ'ין לפרש מירמא דשモאל דקא דוקא אם לא ראה בשעת שחיטה שנשחט הרוב ואיך סתם דבוריו לומר הטבח צרכ' לבדוק לאחר שחיתה שטבה כל טבח וכו' אלא דהרא' ש"ל כתוב דאמון הנשחט לפניו באופן שרוואה בהי"ש מפורעת

שייך להל"ש דזה פסול מפני שלא שחתו ולא דמי לשאר הל"ש ויל' דמיירי שחתוט בסכין פגומה או במגל ואה נקרא פסק את הגרגרת ופסולה הוה מושם דין שוחטין אלא חונקין וכ' עכ"ל עי"ו במהרמ"ל שלישיב דעת רשי"ג כתבו דמיירי בסכין פגומה וקרי לי' פסק את הגרגרת אלא דבר אני ולא עד אין מקום תימא מצאו כאן הלא ר"ע שם במשנה באמת סובר דס' אחד בשחיטה סגי לטהר מיד נבלה אע"פ שהסימן השני בפסקה אלא דרי' ישבב החזרו באמרו כלל ממשמי' דר"ג דכל פסול בשחיטה נבלה וא"כ אכן כתבו התוס' דלא שייך זאת להל"ש וניהו דר"ע גם קודם חורה סבר דטרפה מיהא הוה עי"ו בזה لكمן מה שכחתי שם בעניין הנSTER הלאה אבל עכ"פ שם שחיטה כד לטרח מיד נבלה גם על סי' אחד איכא - ועוד זאת קשה ליadam ננייה להתוס' דכל שכל הסימן בפיסול עי"ז עיקור או פסיקה לא שייך למנות בהל"ש מה העוילו בתירוצים דמיירי בשחט בסכין פגומה דהאaca בגראגרת מירוי דלא מיפסל בסכין פגומה אלא אם הפלס פוגע במשחו המשלים את הרוב דקודם לנו או לאח"כ לא מיפסל ואפיילו לדעת רשי' דקמפרש האיבער דשחה במיועט סי' דלקמן על מיעוטו ונאמר דמדאוריתא קמבעי לפסול עכ"פ איבער דלא איפשטא הוה וא"כ לא מצין לומר דאתה ההלכה על סכין פגומה בגראגרת אדם פגע בפגימה במשחו המשלים את הרוב הרי זה כלו פסקו כלו וכמ"כ התוס' בעצם לדעת ההב"ג דלא מנה פסק הגרגרת בסכין פגומה בתוק הל"ש מושם דין כאן שחיטה אלא חניקה. גם לא הבנתי מה בין דרשה לעיקור ולמה דרשה שיך להי"ש עכ"פ שהוא ג"כ דרוש ולא שוחט וכן כל דברי התוס' לפנין בספר החחות. אולם זאת שכחינו בגראגרת אין חילוק בין פסקו כלו במגירה או שחתו בסכין פגום כל שחלים את הרוב עי' הפגימה הרי היא כמו חצי קנה פגום שהוסיף עליו כ"ש בפגימה דוידי כעוקר כל הסימן יחשב זה ליתא דעתינו لكمן בסוגי' דמוגרמת דפסקינו קר"י א"ר בהרים שלוש אמצעי ושחט שני שלשים כשרה ובטוס' שם עכ"ב דה שחט ופגע בו נקב והיוצא ממש הוא לכל שמצטרף להשלים את השחיטה לא מצי מצורף נמי אל מעשה הטרפנות וכן בשחט שני שלשים אף שליש האמצעי בהגרמה כשרה ממשום דשליש קמא דמצורף לשולש בתרא להשלמת השחיטה לא מצורף לשולש אמצעי כדי להתריף אבל במקומות שחיטה שאני והיינו ממשום האילכה דכל פסול בשחיטה נבלה עי"ש, ובפרטיה יש בעניין זה אריות כ' זאת עיקר הפלוגתא בין ר' וי' ול' لكمן ל"ב ע"ב ומתחום פלוגתם הוציא הרמב"ם דין דכל טרפו במקומות שחיטה נבלה ולא טרפה והדברים עתיקים ודוק' היטב.

ע"ש גמר' ואר"י א"ש הטבח צרכ' שיבודק בסימנים לאחר שחיטה וכו' עד במתניתא תנא נבליה ומטמא בשא הסוגי' הללו כולה מוקשה וצריכה הרבה כדי ליריד לעומקה ולגלות סודה. א' קשה דכפי הנראה הוא נבלה מן התורה דקמסמך האי דין דלא בדק בסימנים להא דר"ה דבכמה בחיה בחזקת איסור עומדת עד שידעך' לך במה נשחטה ולולי דמסתפניא היטני מגיה ב' של במה בכ' ולගורס כמה נשחטה وكαι על הסימנים אם נשחטו כשיורו כי תיבת במה אין לו פירוש ולשון הרמב"ם בפ"א הי"ג "עד שידעך' בודאי נשחטו שחיטה כשרה" וכן דעת הרשב"א ז"ל כאן דלא סמכין ארובי פעמים שחט שפיר ממשום דהוה דתלוי בנסיבות והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרה ולהבדיל בין הטעמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא ברשי"ג שם "צ"ל בין חמוץ לפרט וחטוט רבו" והאי נראה דדרשא גמורה היא דהרי קامر דהרא' שום תנא ובין נשחט רבו"ז והוא מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא ואפיילו לדעת התוס' דמה"ת יש לסמק על רוב פעמים שחט שפיר

שהקשו להם הרוי אסור אבמה"ח ע"י המיתה חלף הlek לו, ואיך שיק לטעמו על אישור שכבר עבר ולכן כתבו דחזקת אישור דקאמר היינו אישור אין זוכה ומשום דכתיב זבחת שהוא מ"ע ע"ש.

והנה לכארוי נראה דרש"י בעצמו חזר כאן מנני ובו' ממה שכתב בחזקת אישור הוא אבמה"ח, דבד"ה מר סבר כתוב אז'ל מס' בחזקת אישור הראשון עומדת שלא הייתה שחותה, וכיון דבחזקת שאינה שחותה מוקנית לה הרי מותה ומטמא עכ"ל הרי דלא הזכיר כאן חזקת אבמה"ח אלא חזקת אינה זוכה כתוס' - וכד והויא טליה אמרתית ליישב סתירת דברי רש"י זיל' בדרכ פלפול הנרגוג בגיןו עפ"י מה שראיתני לקודש זקנין מאוחז' רע"א זיל' בהגחותיו לוי"ד סי' כ"א, שרצה ליישב קושי התוס' על רש"י דאישור אבמה"ח בלאה הרי הלה לו, וככתוב הוא זיל' דבשחיטה פסולה עכ"פ הבני מעיים אבמה"ח, אפילו לדיןן דיל' הא דר"ל דרייה לאחר שחתית הקנה, כאמור דמנחית בדיקולי, בב' סימנים כ"ע מודים דהבנייה מעיים כמנחית בדיקולו, וא"כ חזקת אישור אבמה"ח של בני מעיים מעד שלא שחותה כראוי, והבמה כולה נגררת אחרי הבני מעיים עי"ש ולפ"ז אמרתית דכל זאת שידי בפסולי שחיטה של שהי' דרשה וכו', אבל בפסול דלא בדקו בסימנים דאיירין הכא לא שיק הא חזקת אבמה"ח, דהרי אי לא נשחט רובה ליכא אישור אבמה"ח על הבני מעיים, لكن על עיקר מירמא דר"ה דקאי על כל ספק שחיטה לעלמא, מפרש דחזקת אישור הוא אבמה"ח, אבל בהא דמר סבר, דקאי על לא בדק בסימנים, והכרח לפреш דחזקת אישור הוא אינה זבחה אבל אחר שנכנסתי בעומק ענייני מסכתא זו, ראיyi שאין בכל אלו ההקדמות ממש, וכאשר יתבאר לכל המעין בפתחה של ובחדשי לקמן ל"ב ע"ב.

אבל האמת יורה דרכי שאין כאן שום סתירה בדברי רש"י זיל' - כי מה שפי' רש"י זיל' מס' דבחזקת אישור שעשה דانيا זבחה מוקנית לו ענין לפי התוס' דבחזקת אישור הוא התוס' קרא דזבחות, אבל רש"י כאן לא הזכיר קרא זה כלל, וגם לא כתוב דבחזקת אינה זבחה מוקנית לה, אלא בשחתת שלא נשחטה, פלוגתת רש"י ותוס' בזה הוא כאשר אבאר דעתינו חזקה דילפין לקמן מגע יש לפרש על שני אופנים, אופן אחד דבכל ספק שנטעורה אצלו על השתוות הדבר מכמותה שהיא מתחלה, אמרין שלא נעשה שניין אלא הדבר נשאר כמוות שהי' וא"כ אין אנו מחייבים את השם טומאה טהרה אישור היתר וכדומה, אלא מחייבים המעד ומצב בלי השתוות, ולא איכפת לנו השם כלל, אלא אפילו משנתנה השם ע"י סיבה מ"מ מחייבין העמד הישן ולא נסתפק שנתחדש סיבה חדשה, והמשל בזה אישור אבמה"ח, ע"פ שעי' המיתה משתנה האי אישור אבמה"ח לאיסור נבלה, מ"מ אם נחייב בעמד הישן שלא נשחטה ע"פ שהוא מותה לפניינו, אבל מעשה השחיטה נאמר שלא נעשה כהונן והוא היפך למשל אם אנו נעשה, אז שפיר אסורה ומטמא לנבלה - וכן למחרת מוצמצמת המדובר, שלא נתברר אם נשחט רבו או רק חייו, ע"ז אמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיט שפיר - וכאשר אבאר בסmock במיירא דר"ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודוק ולא לסmock ארובה, כך מתפרק הסוגי לדעת הרמב"ם ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבינו ודוק' היטב.

ודבריהם שכתבתם למדתי מtopic דברי הרשב"א זיל' יבמות דף ל' באבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בה,

והסימנים נשחטים מכל וכל לא מסתבר כלל להזכיר עוד בדיקה אח"כ, אבל בסותם שחוויותינו כן כי מלוכלך הבה"ש בربivo הדם והרבה פעמים לא נשחטו قولן רק רובן שכן קאמר בסותם דהטבה צרייך לבדוק ולא יסмоוך על מה שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים قولן או רובן, כי עלול לטעות לפעמים, והוא חומרת שמואל שהחמיר שלא לסמוך על הראי' שבעת שחיטה ומסתמא רק לכתחלה קאמר האי צרייך אם באמת ראה בשעת שחיטה שנטחט הרוב וכן למדתי מלשון הרמב"ם זיל' שכתב 'כל טבח צרייך שיבודק בס' לאחר השחיטה ואם לא בדק וכוי' הרי זה נבלת אפיilo היה השוחט זעיר ומהיר' עכ"ל הזחוב הנה בסיפה לא כתוב אם לא בדק לאחר שחיטה אלא סתום אם לא בדק ממש דברישא לכתחלה מצרייך בדיקה לאחר שחיטה דוקא ולא סגי במו שראה בשעת שחיטה, אבל בסיפה כתוב, אם לא בדק דהינו דלא בדק כל לא בראי' בשעת שחיטה ולא בבדיקה לאחר שחיטה, אז הוה נבלת, ותדע שכן כוונת דברי, מדמים שחיט שפיר, וא"מ'יר' דלא בדק לאחר שחיטה אבל ראה בשעת שחיטה נשחטו قولן או רובן, יותר רובותא הול' לא פירוש ראה בשעת שחיטה נשחטו כהונן מ"מ נבלת הוה, והוא ברור בפירוש דברי הרמב"ם זיל'.

ועל זה רוצה הש"ס להביא ראי' לחומרת שמואל כדרכו להסמיד דין מחודש לשונה וברירתא, ממתני' דלקמן דקאמר ר"ש כדי ביקור, היא שיעור שהי', ודחה לא כדי ביקור חכם - והכוונה בזה לדעת הרמב"ם עפ"י שיטתו, בהא לצרייך להראות סכינו לחכם הוא מושם לתא דאיירון, וכתבנו כבר למעלה לאחר שחחמירו לפסול השחיטה ע"י פגימה כ"ד הנרגשת ע"פ שאינה אוגרת, עניון חכם מדינה דסתם טובח אינו מטריח לבדוק בהבנת הלב, כי למצוא פגימה דקה כל כך צרייכא הרבה ישוב הדעת ומתיונות ומינה דה"ה בכל דבר הצריך הבחינה יתירה על כל שהו בעי חכם, וכאדמרינו لكمון מ"ד ע"ב דמלטה דתלוי' בסברא מקרי הורה בה חכם, ופרשי' כגון מקיפין ברירה דפעמים אדים טועה בدمיוון, וא"כ ה"ה בשחיטה מצומצמת שקשה להעמיד על הבירור אם נשחט רובה, לא די בבדיקה הטבח אלא בעי חכם, וזה דקמנני לא אלא דאמар ר"י כדי ביקור חכם וקיי הסימנים דאם אירע שחיטה מצומצמת, אבל לעולם אימא בסותם שחיתות סגי ברואה בשעת שחיטה דאייכא רוב הנראה לעינים, וע"ז פריך א"כ לא בדק בסימנים והוא בדלא בדק כל או בשחיטה מצומצמת שמייר המשנה בamarra כדי ביקור חכם ופריך בדיעבד אולי סמכין אשוחט זעיר ומהיר, דמסתמא אכן רובה, ע"ז הביא ברירתא חד אמר טרפה וחד תנא נבלת, ומהאיי ברירתא ודאי ליכא הוכחה לדינא דשםואל שהוא עצכטא לכתחלה ומדרבנן, במקומות שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים כהונן, אלא הא ברירתא קאי על לא ראה כלל או בראה שחיטה מצומצמת ולא בדקה וכאשר נדרש בספר הnl, דלהבדיל בין הטמא ובן הטהור היינו בגין נשחט חציו של קנה לנשחט רבו, הרי דמשחיטה מצומצמת המדובר, שלא נתברר אם נשחט רבו או רק חייו, ע"ז אמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיט שפיר - וכאשר אבאר בסmock במיירא דר"ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודוק ולא לסmock ארובה, כך מתפרק הסוגי לדעת הרמב"ם ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבינו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' בדר"ה קמייפילנו וכוי' מר סבר בחזקת אישור קימא והשתא מותה היא ומר סבר בחזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין - הנה רש"י זיל' מפרש חזקת אישור היינו אישור באבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בה,

איסור דaina זבוחה אילא חזקה טהרה דבנה, והיין צריכין למימר אוקי חזקה מול חזקה ויהי' הן לעניין איסור אכילה והן לעניין טומאת נבלות ספק, וזה שלא יחד תנא דהנין תנאי דבריתא לכן כתבו בד"ה ואסורה באכילה, דמה"ת מותרת גם באכילה ומושום דרוב פעמים שחייב שפיר, ואינו דומה לשאר ספק כמו ספק שהה או דרש, דעתה איזו שינוי, כמו הגביה הסיכון באמצע השחיטה ומסופקים אלו אם שהה כשיור שהי' או שחתט בסיכון קצר בהלכה ללא הבאה ונסתפק אס דרש, וכדומה מן הספקות העולות ע"י איזה שינוי, זה שיק לומר דומוקמין אכן חזקה איסור של אבמה"ח או אילא זבוחה, וכןו דלעומת חזקה אילא איסור אילא חזקה טהרה, עכ"פ ספק הוה ולדעת התוס' גם ספק אסור מה"ת, אבל بلا בדק בסימנים דיליכא לפניו שום ריווטה לעורר ספק אם נשחת הרוב, אזילין בת"ר רובה דרוב פעמים שחייב שפיר, וכן"ל לדಡעם לא מירוי בשראה שהשחיטה מצומצמת, או שנאמר דאפילו בראה שהאי שחיטה מצומצמת מ"מ אילא רובא, דמסתמא שחיט הרוב, כרוב שחיתות דעתמא, אבל מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא החמירו לגבי טומאה, אלא דהתוס' לא בארו דעתם המתניתא, תנא נבלה ומטמאה במשה, וכן"ל גם לדעת המתניתא מה"ת שראי ממשום דרוב פעמים שחיט שפיר, אבל מדרבנן החמירו גם לעניין טומאה ממשום שלא יהיה כסותרים איסור עס טומאה, וזה דוחק גדול, אבל אין לומר דלשיטת התוס' תרתי בעיןן, שם המשום דסיבתה שלא נשחתה אינה חדשא, אבל חזקה טהרה לייא, ממשום דסיבתה נשתנה דמתחללה בעודה בחיותה של הבמה היהת טהורה ממשום שחיה, ועתה נחיק את טהרתה מכח סיבה חדשה דהינו נשחתה כראוי, לכל המעניין בתוס' בסוגי' דלקמן דף י"ד בד"ה ודילמא, יבין כי לדעת התוס' נחיק את השם גם ע"י סיבה חדשה, שהקשו שם למה לא נחרש חזקה טהרה דגברא לחסרון הנגע דשתטא, ונתרה את התכנס לתוכן הבית בתנאים, ואס נאמר דלעולם לא נחיק את השם ע"י סיבה חדשה לק"מ דעד שנכנס לבית ה"ט תהור בשביב שלא נכנס לבית המנווג, ועכשו נחיק אותו לתהור בשביב שמא נתקطن הנגע קודם כניסתו, ואדרבה נאמר דכמו כן ה"ט חזקה, שאם הטהור יכנס בבית זה יטמא, ומספק שמא בקרה הנגע אתה רוצה לטהרו, עליך להביא ראי' שכבר חסירה הנגע, וכן בדף הסמוך ד"ה את' מפרה אדومة, כתבו התוס' דאיaca חזקת טומאה נגד חזקת כשרות דבנה, גם אילא האי פירא, דרי' הי' להאי טמא חזקה שאם יוזرك באפר פרה יטהר, ואיך נחיק בחזקת טומאתו, ע"י שניחוש שהפרה טרפה, שהיא סיבה חדשה, ע"ש ע"ב ד"ה לר"מ דחיש למיועטו כתבו דאיaca נגד חזקה שלא לידי, חזקת ולד שאינו קדוש גמיע אמו וכמו שהbabati זאת לעיל - מכלulin מוכרכות, דהתוס' חולקים על סברת הרשב"א מהיפך ולהיפך ולדעתם מחזיקים את השם הישן אפיולב ע"י סיבה חדשה. ולא עוד אלא שאני רואה סברת הרשב"א מופרכת גם מכמה זוכתא בש"ס גופה, דמה יענה לכל hei משניות מובהים בראש נדה מקווה שנמדד ונמצא חסר, וחביות שהי' הולך ומפריש עליו, וכן הא דאיata כאן לקמן, טבל ועליה ונמצא עליו דבר חזקץ, וכן שחתט בסיכון ונמצאת פגומה, דמצרפין חזקת טומאה דגברא וחזקת טבל וחזקת איסור לחזקה דשתטא של המקווה והחביות והסיכון,-shell זה לפי סברת הרשב"א ליתא, דאייך נחיק את השם ע"י שנחיד סיבה חדשה לומר שכבר היהת המקווה חסירה והחביות חומץ והקניין פגום, במקומות שהחזקה דמעיקרא אומרת להיפך, דשתטא הוא דאיתרער, וחזקת טומאה דגברא מה בעי הכא דכמו שהי' לו חזקה שטמא כן הי' לו חזקה שאם יטבול במקווה זו שיטהר, ומפני מה אתה בא לטמאו, מפני שנטעורה לך הספק שם שהמקווה עטה

ע"ב, דבגמי' שם קאמור רבה דמש"ה לא קתני בגירושין ספק קרוב לו או לה דחולצת, משום דasha זו בחזקת היתר לשוק הייתה עמודת ומספק אי אתה יכול לאסירה, וכ' שם הרשב"א שאחרים הקשו למה לא נחיק מאיסור אבמה"ח לאיסור יבמה לשוק, כמו לר"ה דהכא דמחזקין מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, ותירץ הוא ז"ל דלעולם לא מחזקין מאיסור אחד לשני, אמנם שאני בהא דר"ה, דבין בחיה ובין בmittata אסורה וא"א להתיירה רק ע"י מעשה השחיטה, וא"כ עליך להביע ראי' שנעשה בה מעשה המכירת הלוא (ווע"פ שעשה אשר עליה אנו מוסופקים אם היא מעשה המכירת או המובלט, מעשה הצריכה דקדוק בכל פרטיה חשובה יותר ממעשה המתובלט, שכן כ"ז שאין לנו בירור, יותר מסתבר לומר דהאי מעשה אינה מודקמת המכירתה, משא"כ באשה זו שהיה לנו חזקה שע"יmittat בעלה חי" מותרת לשוק בלי שום מעשה כדי להתיירה, ורק אתה בא עליה לאשרה מהמת ספק מעשה גירשין, זה אמרין להיפך, עליך להביע ראי' שנעשה מעשה זו כהונן כדי לאסירה עצדי"ק, וכל הרואה יראה כי דברי נכללו בכלל דברי, שבחזקת לא איכפת לו להחזיק את השם אלא שלא חדש סיבת חדש להוציא הדבר מהה מתחלה.

אבל האופן השני בעניין חזקה, הוא ההיפך ממנו שכתבנו, דלעולם מחזיקין את השם הישן אפיולו ע"י סיבה חדשה, כמו בהא דולד הנולד, יש לו חזקה שאינו קדוש בכוכורה מעוי אמו, כמו שחזקת טומאה דגברא לא נסתלק ע"פ שנטהר באפר הפרה, משום דשماה הפרה טרפה היתה ולהיפך לא נחיק שם לאחר אחר, ע"פ שהסיבה לשני השמות שותות, כמו מאיסור אבמה"ח לא נשליטה" נבלה, ע"פ שלשיניהם יש סיבה אחת, דהינו "לא נשליטה" אלא דבחיה כל שלא נשחתה נקרא האיסור אבמה"ח ובmittata אם לא נשחתה נקרא נבלה, מ"מ כיוון שאין השם שוה לא נחיק הסיבה לחודה.

ובזה פליגו לפי פירושי ז"ל הני תנאי דבריתא בהא דר"ה, דמר סבר נבלה ומטמא במשא דכל זמן שלא תוכל להביא ראי' על מעשה השחיטה שנעשה כהונן אנו מוקמינו את הבמה בחזקת שלא נשחתה, דהינו שלא העשה האי מעשה כהונן, וממילא מחזיקינו מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, כי הסיבה שלא נשחתה שווה בשניהם, אבל אייך מ"ד דסובר טרפה ואסורה באכילה אבל נבלה לא, סובר דאן השם מחזיקין ולא הסיבה שלא נשתנה, ולכן שם איסור אכילה שהי' לעלה בחיה מחזיקין, שגム עתה אסורה כבתחלה, ובזה ז"ל או דסובר בתוס', דשם איסור הוא איסור עשה דאיינה חזקה, או והוא העיקר, דשם אבמה"ח ונבלה כשם אחד יחויבו כי אבמה"ח הוה מטה מקצתה ונבלה מטה כולה, דמה"ט אבמה"ח מטמא נבלה וככברואר לקמן קל"ח ע"ב וכאשר נדבר מזה עוד בכמה מקומות במס' ז', וכן גבי איסור מוקמינו לה בחזקת טהרה, ואני בזה סתירה, דמג"כ אי לא נשחתה כראוי' הרני נבלה ואי נשחתה כראוי' הרני ז' מותרת גם באכילה, דמ"ש מה דשנין במס' טהרות, מובה בגמ' פסחים דף י', בשני ב"א שהלכו בשני שבילין, אחת טמא ואחת טהור, דבבאו לשאול בזאי' שניים טהורין ואפלו בב"א רק מדרבנן טמאים, אבל מה"ת טהורין וכמ"כ התוס' שם.

זו היא שיטת רשי' ורשב"א ז"ל אבל התוס' סברו בעניין חזקה כאופן השני שכתבנו, דלעולם מחזיקין השם, וכןו המציגו שם שחזקת איסור עשה שאינה חזקה ומקרא דזוחבת דאיתא למצוחה, ואפלו להחזיק את השם ע"י סיבה חדשה נמי מחזיקין כאשר מבואר מtos' לקמן בסוגי' דרוב, דמוקמינו בחזקת שאינו קדוש בכוכורה ע"י שנאמר שאמו כבר הוליד ולד לפני זה וכפni זה חזקה לאותו, וכאשר נברא שם. וכך נתקשה להו כאן, הלא נגד חזקת

דחני איסורים אלו ג"כ ע"י המיטה של הבע"ח ושל הבעל, אבל לא נתהפקו להיתר, כי גם אחר מיטתת הבעל ח"י אסור משום נבלה, ואחר מיטתת הבעל אשתו אסורה משום יבמה לשוק, אבל האי איסור אשת את דמלילנא געשה היתר ע"י מיטתת הבעל, אין כאן מקום להמשיך אותו האיסור לאחר מיטתת הבעל, והסבירא ברורה בעיני, אשר על כן אני אומר דעתך הרשב"א אין לה שום ראי' מש"ס וסתירות רבות לפניו נגעה, لكن גם דין שלן הפלתי במקומו דוגם נקיה'ו הוה ספק בשחיטה, ועוד נדבר מענין זה לפניו בסוגיות הבאות בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' גופא אר"ה בהמה בבחיה בחזקת איסור עומדת וכו', נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', כתוב בחדושי ק"ז בעהchat"ס ציל' דרא"ה בראשיא קמ"ל דאלין בתר חזקה ובסיפא דאלין בתר רובה, דברישא ממשיכין חזקת איסור שבחי הבהמה, ובסיפא סמכינן ארוב בהמות כשרות עי"ש, ויפה כתוב דברישא אכן חזקה ובסיפא רובה אלא דהא מלטא דאלין בתר חזקה ורובה איתי בכמה משניות וברירות ולא צריך אין בא דרא"ה אבל ר"ה רבותא אחררת קמ"ל דברישא קאמר דומוקמין בחזקת איסור עד שידוע לך בנה נשחתה וליל כתבנו דה' ראי' להגיה, "בכמה" תחת "במה" כדי לכון דבריו להא דספראDDRש להבדיל בין הטמא ובין הטהור על ספק שחט חייו או רבו של קנה אלא דקשה מאי לשלוח יד בלישנא דגמ' ובירט שא' צריכין להגיה גם חיבת נשחתה לשלק אותן ה"ה וגם קשה וכי ר"ה ברייתא אתה לאশמעין אבל האמת עד לעצמו כי דרכן של חז"ל להכenis חדושים דינים ולהסミニים לקרא וכן חדושים דינים של האמוראים להכenis במשנה או ברייתא קדומה וכן עשה ר"ה כאן כי הברייתא מדברת מספק במעשה השחיטה עצמה אי שחת רובה או חז'י דומוקמין אחיקת איסור ונידון כנבלה ודאי אבל ר"ה מוסיף דרא"ה גם בנולד ספק בסיכון והוא דין דלקמן דפelig בהא אם חברו ר'ח' בשחית ראי' ונמצאת לאחר שחיטה פגומה וקמ"ל דע"ג דהנשחת בחזקת ראי' לשחיטה עומדת וגם הסcin ה' לו חזקת בדוק והינו צריכין למורשתה הוא דאיתרע מ"מ ממשיכין חזקת איסור דבמהו למור דברו נגט הסcin ולכך בדקוק גודל קאמר עד שידע לך בנה נשחתה ר'ל באיזה סcin נשחתה אם שלם או פגום וזה רבותא רבתא כי ר'ח' באמת מחייב ואומר שמא בעצם המפרקת נפגמה ור'ה פסול אפילו בשיבר בה עצמות וכן בסיפא דקאמר נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שידע לך בנה נטרפה נמי בדקוק ואומר "במה" ולא "אם" כי הברייתא דרשא זאת מקרה דולחבדיל בין היה הנاقلת לחיה אשר לא תאכל בנולד בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה וכמ"כ רשי' ז"ל ע"ת ומסתמא הפירוש על ספק דרושא או בישוב לה קוץ מהיים בספק שאירע בה דבר מחיים ואנו מסופקים אם נפסקה ע"י האי ריעותא או לא כי לא על חנס קרי לי' סימני טרפה דבכוכ"כ נטרפה מחיים כי רק מה שנעשה מחיים קרי טרפה וקמ"ל דע"ג דהריוטא לפניו לא נאמר הרי האי בע"ח בכוכב"כ יצא מאן הרוב דהרי רוב בהמות אין להם מים במות או קוץ בשוט מ"מ סמכינן ארוב בהמות כשרות לומר דיניהו דיצא לעניין זה מן הרוב שאין להם ריעותא עדין לא יצא מן הרוב הנסיבות וכאשר כן דעת חכמי קראקא בי"ד סי' ל"א וכאשר נדבר מענין זה באריכות בסוגי' דישב לה קוץ בשוט עי"ש - אבל ר"ה לא ס"ל כן אלא כדעת הרמ"א המחריר בנולד ריעותא מחיים אלא בבא זאב ונintel ב"מ והחיזין כשהן נקובים דליקא ריעותא מחיים ולא איתרע הרוב כלל בזה אלין בתר רובה ולכך בדקוק אמר בנה נטרפה מושם דקאי על הספק אם ע"ז אב ולאת"מ או ע"ז קו"ז וחולי ומחייבים וקרוי' לי' טרפה שלא בדקוק אדם הזאב נקבע לאח"מ לא מקרי טרפה.

חו"ר לפניך, אולי כבר נתחרס קודם הטבילה, عليك להביא ראי' שכן הי', וכל זמן שאין לך ראי', אמרין השتا הוא דזרה, דהרי לפניו מנגע ליזול בתר חזקה דמעיקרה.

ולבן מאי תמה על הגאנונים השב שמעתה והישועות יעקב סי' נ' וק"ז בעהchat"ס ז"ל י"ד סי' זה שכולם דוחים הא דחידש לנו הפלטי בס"י ל"ג, דספק נקה'ו הוה ספק בשחיטה, כיון דאם ניקב החותט אין כאן שחיטה, והגאנונים הנ"ל דחו דבריו ע"י הרשב"א היל', דכוון דלהאי נשחת היה חזקה שאם יעשה בה מעשה השחיטה כהונון תתנכר לאכילה, כי בחזקת ראי' לשחיטה הייתה עומדת, א"כ עלייך להביא ראי' שנולד איזה דבר המוציא מהיקת ראי' לשחיטה. ואיך לא חלו ולא הרגישו דהותס' לא סברו כסברת הרשב"א, אלא אכן מחזקין את שם החזקה ואפיו ע"י סיבה חדשה, וכן מורים כל הני סוגיות שהבאתי לעיל שלא כרשב"א.

והנה השב שמעתה שמעתה הא ה' פ"ז הרגישי בתימא זו, והקשה מרבייתא דשחט את הושט ונמצא הגרגרת שמטה ואין יודע אם קודם או לאחר שחיתה נשמט, דהוה ספק בשחיטה ופסולה, ולפי סברת הרשב"א דלעלום דין על החזקה כמו שהיתה קודם שנולד הריעותא, הנה הייתה בחזקת ראי' לשחיטה ואיך נוציאנה מכח ספק, כיון דגוף מעשה השחיטה כהונון נעשה, ומתרץ את זאת עפ"י דברי הרמב"ן מובה בח' הר' ז' ז"ל ריש א"ט, דשותה בשעת שחיטה מש"ה טרפה, משום דאי' דשחט שפיר משום חנויות הסימנים וא"כ בספק שמוותה אכן ספק בגוף מעשה השחיטה אי נעשה כהונון, ואין דזינה לספק נקה'ו דאין לספק על גוף מעשה השחיטה עי"ש.

הנה מה דלא נתקשה לי' מכל הני דלעיל צ"ל דהנני פשיטא לי' דהספק בגוף המעשה, דאם המקוה חסירה הרי לא טבל כל גופו בב"א, ואם יש עלייו דבר חזק נשאר מקצת גופו בלבד טבילה, ואם הסcin פגום לא שחתט אלא קרע, וכמ"כ רשי' לcumן י"ד ד"ה שמא בעור נפגמה, ונמצאת שלא נשחתו הסימנים אלא נקרעו וקרו אמר וזבחת עכ"ל, אלא אני רואה דבל זאת לא הוועיל הגאון לסלק האי חומר, הון מרביית' דספק שמוותה שהקשה הוא ז'ל, והן מכל הני משניות שנמצא בהן סתרה לסבירת הרשב"א, כי אפיו נניח שבכל הני אכן ספק בגוף המעשה מ"מ מה מעורר לנו האי ספק בגוף המעשה, אותו הספק שחחaza לה, והרי האי ספק אפשר לנו אם נעמיד המקוה והגוף והסcin בחזקתו דמעיקרה, ואז נאמר האי גוף ה' בחזקת ראי' לטבילה, והאי בהמה היהת בחזקת ראי' לשחיטה, لكن עלייך להביא ראי' שע"י סיבה חדשה יש על האי גוף דבר חזק, והסימני הבהמה נשמטו - וממש'כ' במקואה סכין פגום שעלייך להביא ראי' שנחרס המקוה ונפגם הסcin קודם גמר טבילה ושחיטה נגד חזקה דמעיקרה.

גם הראי' שהביא שם השב שמעחה לסבירת הרשב"א שנראה בעינוי מוכחת, לא כן עמד', דראיתו הוא ממה דהקשה אבוי ביבמות שם, א"ה בספק קידושן נמי נימא אשה זו בחזקת היתר ליבם עומדת אל חאסרנה מספק, ומהו פריך והא אשה זו אסורה היהת בחיי בעלה על אחיו מצד איסור אשת אח וא"כ נחזיק האי איסור אשת אח גם לאחר מיטתת בעלה, וכאן איןו מאיסור לאיסור כמו אשת איש ויבמה לשוק, אלא האי איסור אשת אח עצמו נחזק גם לאח"מ מפני ספק קדושי ערווה, אלא ודאי דע"י סיבה חדשה לא נחזק אפיו אותו איסור עצמו, ולפע"ד שאני התם דאיסור אשת אח במקומות שאין לה בנין, כתעת יתרף להיתר ולמצוות ע"י מיטתת בעלה ואני דזינה לאבמה'ח או לאיסור אשת איש דע"ג

הרבבים לילוף מסוטה לטהור ומוגזה"כ, אבל ברה"י טמא ככל ספיקות דעלמא באיסורין דאלזין בזו לקהל - וזה ש"י ד"ה הילכתא גמירי לה מסוטה, ז"ל, "דברה"ר ספק טהור ומוגזה"כ הוא זהה ברה"י לחומרא אלזין וכל ספק איסורה נמי לחומרא בעינן למיזל שמא יעבור" עכ"ל - ועיין בח' רשב"א שמיישב זהה לאבי מהיכי תיתיב לילוף איסורה מטומאה ברה"ר כיוון דחצינן דעתומה ברה"י לחומרא, ואח"כ הקשה לרבעא לפי פ' זה, וכי לית ל' דבספק איסורה מוקמינן הדבר אחזקתי, הנה קושי" ז' היא דוגמאות קושי' התוס' בד"ה התם מפ' שני נזירים, دمشס מוכח דאפיקו דבר שאין ללימוד מסוטה אפ"ה מוקמינן אחזקתייה ולהקל, ומה שלא הקשו תלינן, אין כאן ראי' והלב ארוי' ז"ל לא עיין בגמ' עד שהי' סובר דהה Tos' מסברא דנפחים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגם' דהaca מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמי' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולחו תניננו כבר כתבנו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביאן, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה הילכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיקו בעוף שהசשו בו בס' אחד אם שפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטתת שני הסימנים דאל"כ רב"א לeken כ"ח ע"א דעתך ל' בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגרת אשר מינה שמעין עיקור דביה"גadam בעוף גם לכתלה רתק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגרת, דבשלמא אי לכתלה בעין שני סימניין, אז שפיר י"ל דראוי' לשחיטה בעין גם שנייהם, ואפיקו לעכב בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגרת, למה לי ראוי' לשחיטה, ولكن רק רשי' לשיטות' דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס' אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין לךן כ' ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטתה, ובמה שכתבתני שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין אישווא לסקנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכלי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התם ذרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ' הא' הוא פרשי' ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש בן, והוא דלulos הילכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה הילכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתריר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה הילכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, דכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהור, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו ילפotta לטהר ברה"ר, אלא לראי' מבאי, דכמו דמתחרין ס"ט ברה"ר משום דhilכתא לא אתה לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר אידייא וכן כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה הילכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילפotta מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה ה"ה באיסוריון דליך חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההילכתא אתה ארשות

נראה דקיי על הנקב שבמקום נקב או לא, מפרש"י נמי כן, אך אמר מי חיישין שהוא שמו נקב, הרוי דפשיטה ל' דהיא נקב אלא דהספק הוה שמו במקום נקב, הרוי דפשיטה היכnis את שניים, אבל לא לפרש בן, דא"כ היה ריעוטא איכא ומיש מלתניינו דהיא נקב ודאי נקב ולכן העיקר כמש"כ התוס' דמיירוי אפיקו יש נקבים שלא במקום שניים, והביאו ראי' מלקמן דמיכשרין נקבה הריאה במקום דמשמשא י"י דטבחא, אך אמר שם גמ' כי היכי דתלין באב, ואי דבזאב דוקא במקום שניים תלינן, אין כאן ראי' והלב ארוי' ז"ל לא עיין בגמ' עד שהי' סובר דהה Tos' מסברא דנפחים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגם' דהaca מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמי' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולחו תניננו כבר כתבנו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביאן, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה הילכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיקו בעוף שהচשו בו בס' אחד אם שפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטתת שני הסימנים דאל"כ רב"א לeken כ"ח ע"א דעתך ל' בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגרת אשר מינה שמעין עיקור דביה"ג adam בעוף גם לכתלה רתק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגרת, דבשלמא אי לכתלה בעין גם שנייהם, ואפיקו לעכב בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגרת, למה לי ראוי' לשחיטה,但不限于 רק רשי' לשיטות' דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס' אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין לךן כ' ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטתה, ובמה שכתבתני שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין אישווא לסקנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכלי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התם ذרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ' הא' הוא פרשי' ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש בן, והוא דלulos הילכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה הילכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתריר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה הילכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, דכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהור, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו ילפotta לטהר ברה"ר, אלא לראי' מבאי, דכמו דמתחרין ס"ט ברה"ר משום דhilכתא לא אתה לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר אידייא וכן כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה הילכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילפotta מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה ה"ה באיסוריון דליך חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההילכתא אתה ארשות

בדברינו لكمן.

הפי' הב' הוא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה מותר מה"ת מבואר שבשב שמעחתה ריש ספרו עי"ש והפרשן הזה הוא ממש כפי' הרשב"א ורש"י ז"ל אלא לדעת הרשב"א פליגו אבי ורבה בספק במרקלה דока ולדעת הרמב"ם פליגי בכל ספק ואפיו בתולדה עי"ש היטב, ובער אני ולא א宾ן דאייך אפשר לומר כן, דהרוי כתבנו לעלה דלאכי דילכתא כוותי' אפיקו מדרבנן מותר כל ספק במרקלה, ولكن שפיר מביא אבי ראי' דחמירא סכנתא מאיסורה, מס"ט ברה"ר דטהור וזה באיסורי כו, ומושום דכל ספק במרקלה טהור, אבל במים מוגלים אסור עכ"פ מדרבנן, אבל לדעת הרמב"ם דילוי אפיקו ספק בתולדה להקל מס"ט ברה"ר כמובואר בדבריו איך מוכיח אבי דחמירא סכנתא מאיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור עכ"פ מדרבנן לחומרא אבל בס"ט ברה"ר לא החמירו ח"ל וא"כ מנ"ל דסכנתא חמירה מאיסורה וכ"ע בעת.

והנה הגאון הנ"ל מכירע כדעת הרמב"ם, מפני שיש לו שני קושיות חמורות על שיטת הרשב"א, ואני אומר דמשום הני קושי' אין לדחות שיטת הרשב"א, כי לך"מ כאשר אבר בזיה.

הקושי' הרשותה דהרבש"א מדויל ודין קשtightם זהה עיקר קושי' הרשב"א על הרמב"ם, מסוגי דרוב דלקמן, דאייך לפניו רוב מכל הני קרבנות מדלא היישין דילמא טרפה הו, הא לדעת הרמב"ם כל ספק שריא מה"ת ולא בעין רוב' וקושי' זו עצמה קשה גם לדעת הרשב"א דהא שמא טרפה הו, הוא ספק במרקלה ובספק זה גם הרשב"א ס"ל דשרי וכאבי, ואפיקו אם נדוח טרפה מבטן לאו ספק במרקלה יחשב, מה עינה ליפוטא מפרה אדומה, דהיא בת שתי שנים דיליכא למיחש לטרפה מבטן עכ"ק - הנה פשיטה דגם החשש טרפה מבטן בספק במרקלה יחשב כי כל שניינו הטבע עכ"פ מקרה חדש הוא נגד הרגילות - אבל מ"מ אין כאן התחלת לקושיתו, כי הלא אנו יודעים בבירור שיש בהמות טרפות בעולם ואי לא אזילין בתר rob הנסיבות, יחושו כמחצה ע"מ ועל כל בהמיה אנו מסופקים שמא היא מן אותו הטרפות שישנים בעולם ואת ספק בתולדה יחשב ורק אחר דזילין בתר רובא אם מכח אייזה סיבה שאריע, כמו ישב לה קוץ בשוט וכdomה, אנו מסופקים שמא ניקב מעל"ע, זאת ספק במרקלה יחשב, ומה שנקט הרשב"א חתיכה ספק הלב ספק שומן ה"ה חתיכה ספק מן הטרפה או מן הכרעה דאסור מה"ת כי אין אנו דעתן על המקרה של הטרפות אלא על החתיכה שכבר נטרפה, אם היא מן הטרפה או מן הכרעה - וזה פשוט וברור, עד שתמה אני על הגאון בעל שב שמעתה איך שהוא בדבר פשוט זהה.

ודע אין ליישב בזה גם קושי' התוס' שהקשו שם בסוגי', דילמא משום דמקומין הפרה שהיא בת שני שנים בחזקת היתר שהיתה לפני שנה, ונאמר כיון דאייכא בטיח ברכות בת שיטים בעולם שהם טרפות, אנו חוששין שמא האי פרה היא חד מאותן טרפות שייצאו מחזקתן ונטרפו, דזה ליתא, דברי כתבנו לעיל ד' ג' בשם התוס' והרא"ש ז"ל בב"מ, דלulos לא שיך חזקה אלא על דבר ידועה, אבל על דבר שאין לנו דינן לעלי לא שיך לאוקמי חזקה, וכן אם נאמר דהאי פרה הוה מאותן שנטרפו הרי אנו מוציאים אותה הפרה מחזקתה, אבל אם נאמר שאוותן הטרפות נשארו ברוב דעלמא, לא נציא שום פרה מוחזקתה, וכן כתב הנ"ב לענין חזקת חידגרא שאנו דעתן, ולא נאמר דהרוי ההרוג מונח לפנינו ובכוב"כ אחד נהרג ויש מחזקת חיותי, ומה לי זה האיש אשר אנו דעתן עלי, או איש דעתמא, דזה האש הידוע לנו יש להעמידו על חזקת

חי, אבל איש דעתמא שאינו יודעים אותו לא שייך להעמידו על חזקת חי, כי הרבה ב"א מתים בכל יום והוא אחד מהם. ושמור לך דבר זה כי הוא כלל גדול בענין חזקה.

הקושי' השני שהקשה השב שמעתה על שיטת הרשב"א היא. מנדה דף ט"ו ע"ב דתנן שם נמצא על שללה לאח"ז וכו', תנא וחיבין אש תלי ותנא דין מ"ט, בעין חתיכה אחת משתת חתיכות, עכ"ל הגמ' והקשה הגאון הנ"ל והא תנא דבריתא דלא כמוון, דאפיו סובר דבחתיכה אחת נמי חיב אש הלא ספק במרקלה דמותר לדעת הרשב"א - עכ"ק - וגם בזה שגה הגאון במחכ"ת כי אן נתחרשו שני מקרים, הביאה וראיית הדם, ואן אנו יודיעים היה מקרה קודם ואיה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה היה שchip ואינו דומה להא ש' הרשב"א דבמוקה שנמדד ונמצא חסר דספק במרקלה קודם דהיא, דכבר כתבנו לעלה דוקא לר"ש דאית מיסורה מס"ט ברה"ר כמובואר בדבריו איך מוכיח אבי דחמירא סכנתא מיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור מנ"ל דסכנתא חמירה מאיסורה וכ"ע בעת.

דהנה התוס' הקשו לרבה מפ' שני נזירים דמשם מוכחים דאפיו ספק דיליכא למילך מסוימת מתרין מושום דמקומין אחזקה טהרה, ואיך קאמר כאן דהילכתא גמירי מסוימת, דמשמע דכל ספק טועאה ברה"ר דלא מצין למילך מסוימת, וכמו ברה"י - ויש לתמה, חדא, דלמה טהורין מחמירין לטמאם, כמו ברה"י ולית להא קשו בפשיטות, וכי לית לי לרבה דמקומין מלטה אחזקי' במקומות ספק, וכמו שהקשה כן הרשב"א, וע"ז דמקומין מלטה אחזקה לא בעו להביא ראי' מפ' שני נזירים - דהרי במקומות אין מספר מצין, במשניות וברייתות דמקומין אחזקה, כמו שפי' רשי' לקמן על הא אמרו שם, מנא הא מלטה דאמרו רבנן אוקמי מלטה אחזקה, וזל"ל "בהרבה מקומות סמכי לайл בתר חזקה" עכ"ל.

שניית בתירוצים, דהילכתא איצטריך לספק ברה"ר בדיליכא חזקה, כמו האי דמקווה שנמדד ונמצא חסר לר"ש, אמרם בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, מוקמינן הילכתא אפיקו במקומות דאייכא חזקה, ועיין ב מהרמ"ל שהביא קושי' העולם, דלמה فهو האי אריכות, דאייכריך הילכתא במקומות דיליכא חזקה, דהרוי לתרץ קושיטים די באמרים דסוגי' דהכא איזיל בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, אבל לפי האמת דעתלין בתר חזקם בכ"מ, מוקמינן אחזקה ואפיקו מה שאינו דומה לסוטה - ואני מוסיף לתמה דעכ"פ ה' לתוס' להקדים בתירוצים עיקר הדבר דלפי המשקنا דעתלין בתר חזקה

ריעוטא, אלא דבאיילד ריעוטא בבהמה מחייב זה איכא פלוגטאות ועינן זהה בסוגו' דישב לו קוץ' בשוט בארכות.

הפי' הד' הוא פ' הראש יוסף ז"ל דלulos כבר ידעו כאן דמוקמינן אחיזקה, ומה שרצה רبا לאסור הרא רך מדרבנן, וכמו בסכנותא דמחמרין, וזה הקשה לו אבי מס' ט' ברה"ר דמתהירן אפיקו מדרבנן, וע"כ דלא מחמרין במקום חזקה, ושאני סכנתא מאיסורה, ע"ז השיב רבא דמספק טומאה ברה"ר ליכאראי', דהתס הלכתא גמירי לה מסוטה לטהר, לפיך לא רצוי חז"ל להחמיר נגד המפורש להיתר, משא"כ באיסורה החמירו בספקו אף במקומות חזקה, פלא דהראש יוסף לא הזיך כלל דרש"ו ותוס' ורש"א פירושו הסוגי' באונן אחר - ולפי פירוש הראש יוסף אפשר דפסקין הרבה לאחמיר מדרבן בספק במקומות חזקה, ע"ג דמסיק לבסוף להוכיח מהא דעתית דחמירא סכנתא מאיסורה, מ"מ עיקר דין של רבא דהחרミו בספק במקומות חזקה לא איפרך, דבסכנותא מחמרין אף נגד רוב וחזקה, אבל בבא צאב ונטל ב"מ דליקא רך רובה לחודא מחמרין, ועינן זהה בסוף סוג' דרוב בראש יוסף ובפר' ח' סי' ק"י ודוו'ק.

ע"ב גמרא מתיב ר' שמי שרצ' בפי חולדה וכי' וקשה, תקשה לדנפשה, והוא טומאה ברה"י הוא דספקו טמא, דהרי לא ידע דברין דוקא דבר שיש בו דעת לשואל, ויש לישב דרבא דס' ל' לכל ספק מה"ת להחמיר ע"כ דהלהcta דסוטה רך להקל ATA אהרה"ר ולא להחמיר אהרה"י, וכפרשי' דברה"י להחמיר כבשר או סורין שבתורה, ולכן אפילו ידע אכן בו דעת לשואל ואינו דומה לסתה, מ"מ פריך ליטמא כמו בשאר איסורי תורה דספקו להחמיר ע"ז קמשני דהלהcta ATA גם על רה"י לקולא לכל ס' ט' ברה"י דוקא בשdomה לסתה טמא ואם לאו טהור, כמו ברה"ר דתיהר מושום דaina דומה לסתה.

וסברת חז"ל דחלקו בין יש בו דעת לשואל לאין בו צרך הסבר, זודאי הא מلتא בסברא תל'י' וכמוש'כ התוס', כתובות נ"ד ע"א ד"ה תנאי, לגבי דיני תנאים דבעין תנאי דומי' דגבוב'ר, דడוקא בדמיון דאית ב' סברא מדמיןן, דאל"כ נימא דוקא בקרקע מהני תנאי' וצדומה עי"ש, וכן הכא ע"כ מכח סברא אצריכו חז"ל דוקא דבר שיש בו דעת לשואל דאל"כ נימא דוקא באדם ודוקא באשה וכדומה.

ולכן נלפע'יד בסברא דהא מلتא, לכל שיש בו דעת לשואל, דהוה לי' למידע אם נתמא או לא, הוה האי ספק בספק מהחמת חסרון ידיעה שלא מצרפין לס' ס' וה'ה דלא מטען להקל בספק כזה, ומושום לכל מلتא דאפשר לעיד ולברר ספקו לא סמכין להקל, וניהו דבסטה יש להאהה והbowל ידיעה ברורה, א"א לומר דהה בשאר ס' ט' בעין ידיעה ברורה לאיזה אדם, דא"כ אין כאן ספק, דנשאל להאי והוא נאמן, لكن אמרינו דעכ' פ' בעין יד אדם באמצע שיח'י' במציאות לידע והוא דומי' דסוטה דאם היא או הוא מודים, טמא ודי' ואינה שותה ודוו'ק.

תנוס' דהה התם הלכתא, תימא וכו' דבפ' שני נאים וכו' ואכתי Mai תירץ, דהשתא הוה לי' ס' ט' ברה"י והוה לי' ודי' טמא וכו' עכ' ל' וקשה לי' טובא, דהה התם מביא קרben טומאה על תנאי, שעולה למי שהוא טמא ובסוף נזירות דטהרה מביאין שניהם קרben טהרה, וכיון דיכולים לבורר ע"י תנאי וסגי בקרben אחד, למוא יביאו שניהם קרben טומאה, ואין להקשות א"כ מה פריך הש"ס שם, אי רה"ר הוה, יבאו שניהם קרben טהרה, והא אפשר לבורר ע"י קרben טומאה על תנאי, זה לך' מadam מדינה שניהם טהורם, לא נחיב

לא בעין דומי' דסוטה, אבל התוס' מקדיםין האי תוספת יתרה, דמסוטה ילפין היכי דליך חזקה וכו' הרי ממשען דזה עיקר התירץ - אבל כד נדייך אין בדברי התוס' אלו לא יתר וללא היפוך אלא כל דבריהם בדקוק גדו' נכתבו - דהא דלא קשי' לחו קושי' הרשב"א, וכי לית לי' לרבע חזקה, ע"כ משום דפשיטה לחו דהסוגי' דהכח אליל בהו'א דעדין לא ידעתן חזקה מקרא, דלפי סברתם דוגם במקומות דאיילד ריעוטא שייך לאוקמי אחיזקה, גם לאבי' קשה למה לי' להביא ראי' מס' ט' ברה"ר להתר האי ספק, כיון דaicaca CAN חזקה כשרות, אבל ודאי לכל האי פלפולה אזלי, קודם שמשיק דאלילון בתר חזקה וליפין זאת מנגע, ולכנן גם לרבעא לך' מ, דחשיב לאבי' דאסורה מטומאה א"א למילך משום דההcta הלכתא גמירי לה מסוטה, אבל נתקשה فهو דלפ' דלרבעא אתה ההלכתא אריה'ר ליליך מסוטה לטהר, נצמתה חומרא בס' ט' ברה"ר, לכל שאינה דומה לסתה ספקו טמא אפיקו איכא חזקה, דאל"כ ההלכתא למאי אתה, וזה עיקר קושי' התוס' שהביאו הא דשני נאים, להקשות ממש דוקא דמי'רו מס' ט' ברה"ר ומטרה ע"ז דין דאין למדוד זאת מסוטה כמו שהוכיחו, וע"ז תירצו דלפי מתיישב ג'כ' קושי' חומרה שהקשה הפ' ז'ל על הא דפרק התוס' איך ילפין מסוטה לטהר אפיקו ליכא חזקה, והא בסוטה איכא חזקה טהרה, והקשה הו' ז'ל והא ע"כ ההלכתא ATA לטהר אפיקו ליכא חזקה דאל"כ ההלכתא לטהר במקומות חזקה למא' לי', וכמוש'כ התוס', אבל לפ' האמור ניאחא, דהלא בא הלי ההלכתא יש לפניו שני דרכים, האחד שנאמר ATA לטהר ברה"ר אפיקו במקומות דליך חזקה ואהו גזה'כ' בטומאה ברה"ר, להקל נגד כל התורה דספק להחמיר - או שנאמר דהלהcta ATA להחמיר שלא לטהר ברה"ר אלא דומי' דסוטה, אבל בשאיינו דומה לסתה טמא ע"פ דaicaca חזקה, ואז ההלכתא ATA להחמיר, והרי כלל בידינו בכל הדרישות דלקולא ולחומרא לחומרא מקשין ולכנן שפיר הקשו התוס' כיון דבסטה איכא חזקה טהרה, מהיכי תיתני נוקמי ההלכתא להקל אף בדליך חזקה, כיון דמצינו לאוקמי ההלכתא להחמיר דבטומאה ברה"ר לא נטור אלא דומי' דסוטה. אבל באינו דומה לסתה נתמא אפיקו נגד חזקת טהרה - וע"ז מתרצים דוגם בסוטה כיון דקינא לה ונסתרה איתרע חזקה, ר'ל ניהו דברה"ר אין קטת סתרה, מ' כתבו התוס' נדה דבלילה ואפליה גס ברה"ר יש קטת סתרה, ולכאר' אין זה מספיק דכינן דס' אין סתרה גמורה איך נילוף לטהר ברה"ר ס' ט' בדליך חזקה כלל, אבל לפ' האמור, היכי מתפרש תירוץ התוס', וכיון דבסטה ברה"ר ג'כ' איתרע קטת החזקה, שוב יותר מסתבר לאוקמי ההלכתא להקל ברה"ר אפיקו בדליך חזקה כל מלוקמי ההלכתא להחמיר אפיקו בדאיכא חזקה, דבר שוגם בסוטה ליתא, זה ברור וכוכן בפי' דברי התוס'.

ומעתה נבין היטב למה לא הילך הרשב"א בעקבות התוס' לתרץ דהסוגי' דהכח איזלה בהו'א קודם דידעין חזקה מקרא, משום דס' ל' לכל ספק במרקחה מותר מה'ת, וא"כ בمسקנא מה' נעשה עם ההלכתא ATA לטהר ספק ברה"ר, דהא למה לי' כיון דכל ספק במרקחה איזלען לקולא אפיקו ליכא חזקה.

נמצא פי האמור, לדעת התוס' כל ספק הון במרקחה והן בתולדה אסור מה'ת, אלא דמקום חזקה נundy על חזקה אפיקו איילד

מצד טبع העניין, וא"כ למה לא ניתן באיסור כמו בסכנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לומר, דההפסד באיסורין איןו בא רק בשרגיל בהם, אבל בפ"א לעתים רוחקים אין בהם אלא משום דבר אמרה דרומא דרומא ועיין אריכות זהה בפתחה ולעיל דף י' ע"ב בהא דאכל ר"י משיחית כתוי עי"ש ודוק.

על' גמר' אמר השוחט בסכין ונמצאת פגומה אמר ר"ה אפילו שיבר בה עצמות כל החיים כלו פסולה חיישין שם בעור נפגמה, ור"ח אמר כשרה שם עצם נפגמה - הא דאמר „אר"ה“ ולא ר"ה אמר כדרכו בכ"מ דפליגו תנאים או אמראים, משום דעתיך פלוגתתם בא שיבר בה עצמות, כי אם מכיר ר"ח ותלה שביצת המפרקת נפגמה, אבל ר"ה מוסיף מדל"י דאפיקו שיבר בה עצמות נמי, וכן מוכחה מدل"א כולל האי „אפיקו שיבר בה עצמות“ בראש המאמר ולומר „השוחט בסכין ונמצאת פגומה אפיקו אחר שיבר בה עצמות“ וכן מכלל דינדו פלוגתתם אף בא שיבר בה עצמות ור"ה מוסיף דין אפיקו שיבר בה עצמות, וכדברי תמא בא ר"ב רב"א זיל, ולכן להורות ע"ז אמרו, „אר"ה“ ולא ר"ה אמר דלא תימא דר"ח רק בשיבר בה עצמות מכשיר, אלא על עיקר הדין ובלא שיבר בה עצמות מחולק וחולקה להקל דשמא בעצם המפרקת נפגמה.

אלא דלכאו ר"ש זיל לא פירש כן שהרי כתוב בהא דר"ח שמא בעצם נפגמה, „בעצם שיבר בה“ - אבל כד נדייק ע"כ ר"ש זיל רק בהו"א מפרש כן דהרי בגמ' ל�מן, והלכata כתוי" דר"ח בשיבר מכלל דפליגו אף בא שיבר ור"ח תולה להקל בעצם המפרקת, אלא בסב"ד לא נהית לדקדק בדברי ר"ה כמו שדקדקנו, וסובר דזוקא בשיבר פליגו, דהרי הגמ' לקמן פריך, אי בא שיבר נמי פליגו, אלא דאייגם במאי, וממנה אימה בעצם המפרקת איפסם, הרי DSTMS גמר' הי' סובר מתחלה, דשמא בעצם נפגמה דקאמר ר"ח, עצמות שישיבר בה כאמור. ועיין בהගות מהרש"ש זיל שימוש לשיבר פליגו, ומושמע מהא דמפירש טעמא דפלוגתתם וקאמר בשלמא ר"ה כשותעת" אלא ר"ח מ"ט אמר לך עצם ודאי פוגם, עור ספק פוגם, ואין ספק מוציא מידי ודאי, ע"כ עצם שישיבר בה קא, דאי אמפרקת איך קאמר זודאי פוגם, זודאי לכא מ"ד דמפרקת בנסיבות בעלמא פוגם ודאי אלא דיש לראות למה באמת הדר הש"ס מהה הס"ד כיון דבאמת לית הלכתא קר"ח בהא דתולה במפרקת, ומה נתלה בי בוקי סרייקה, ולמה לא נימא דרך על מה שמוסיף ר"ה לאסור בשיבר חולק ר"ח, ומושום דעתך דרך שיברה ודאי פוגם.

אבל הט anzך ושמע פ"י הסוגי על אמתה ועל ידה יפתרו כל הספקות הנופלות בענין, ולא אאריך בקושיות ודקדוקים, אשר בלבד"ה מבוארים במפרשי הש"ס ואען ואומר:

הנה בשוחט בסכין ונמצאת פגומה פליגו ר"ה ור"ח, אבל בנאבד הסכין بلا בדיקה שלאחר שחיטה, זהה איכא פלוגתא ברשונים, אי גם בזה פליגו ר"ה ור"ח, דעת הרמב"ז זיל דר"ח דפוסל בנמצאת פגומה אחר שישיבר בה עצמות, ה"ה דפוסל בנאבד הסכין, לדעתו גם ר"ה מודה דעתם ודאי פוגם וא"כ אין לפנינו שום ריעוטה ומה שפוסל ר"ה הוא מטעם דאיתሩ הסכין ע"י חתיכת העור שקודם שחיתות גוף היסמין, עד שאבד חזקתו חזקת בדוק, והבדיקה שלא"ש היא חיויבות המעכבות אף בדיעבד, ומה שנקט דינו בנמצאת פגומה ולא בנאבד הסכין, משום דנאבד מלטה דלא שכיחא היא, ומה מאי מושיב בזה מה שדקדקנו לעמלה שלא כלל כל ר"ה האי דшибר, בראש דבריו, משום דאי תקשה שישיבר בה עצמות ודאי עוד יותר לא שכיח, ולמה לא נקט דינו בנאבד אבל עתה דקאמר

קרבן טומאה ולמנוגת עוד נזירות דטהרה, ואין זה בירור כמובן, אבל להיפך אם כריה"י דNING ומיטמאן שניהם, ניהו לצרכיך למנוגת לשניםיהם עוד שלשים דטהרה, אבל שעניהם יביאו קרבנות טומאה מהכי תיתתי, כיון דבחד על התנאי סגי וצ"ע ודוק.

ד"ה שאני אומר אדם וכו' וא"ת דהכא תלין באדם טמא וכן בפ"ק דפסחים גבי קרדום שאבד בביתו, ואלו בפ"ק דנדזה וכו' עכ"ל, מה שלא הביאו ג"כ הסוגי דלקמן מפ' כסוי הדם דר"מ מטהה העיסה משום דתלין באדם טהור וכמו שהביאו בסוף דבריהם, ייל בפשיותם משום דמשם מטבחין אעיסה קאי אבל לפרש"י שם דרוב מטבחין באשפה לא מיירי כלל מזה, אבל בלא"ה נמי ניחא דלא מטבחין באשפה לא מיירי כלל מזה, אבל בלא"ה מטבחין באדם מיעוט אדם והוא לי' רובה דרובה תינוקות מטבחין בעיטה, נטרף שכ' הרשב"א בתו"ב ריש הל' שחיטה דרוב מטבחין אש"מ וזה רובה דרובה משום דמיוטו אינס מומחין ג"כ לפעםים שוחטים שפיר, וא"כ הכא במעיוט זה לא חייש להסמכיו אל החזקה וכיון דבלאה"ה קשה על האי פי של ר"ת דשם, لكن לא הביאו בקשיטם, אבל בתירוצים שפיר כתבו, דוכן צ"ל בהאי דכייסוי הדם ודוק.

ד"ה אם יכולת חולדה לשותות פי' בכו' וכו' הרוי נעשית בהם מלאכה וכו' קשה לפירשון, וכי מה מלאכה שייכיא בשתייה עכ"ל, והנה הלב אריה זיל יפה תירץ דכוונת רשי"ז זיל לפ' הרא"ש דהיסח הדעת עכ"פ מקרי, ומ"ה ציין רשי"ז מס' גיטין דשם איתא הא דמים נפסלו בשקל בהם משקלות ומשום היסח הדעת עי"ש ואני הבאת ראי' לדבריו, דריש"י לאו דוקא מלאכה קאמר רק כוונתו להיסח הדעת, דהא מלאכה אינה פסולת רק קודם קידוש ולא אח"כ כמבואר במס' פרה ס' פרת חטא משנה ד' וא"כ למה לי' לרשי' להוכיח דהכא קודם קידוש מيري, דאי לאחר קידוש טמאה למאי, והא בלא"ה לא מצי מيري לאחר קידוש דלמה יפסלו ביכולת חולדה לשותות, דהן משום מלאכה והן משום מים חיים לא שייך אלא קודם קידוש, אלא ודאי דמשום היסח הדעת קאמר, וזאת פסול בין קודם ובין לאחר קידוש והוא ראי' ברורה ודוק.

ד"ה או שירד בה טל בלילה וכו', א"נ לפ' שפסול בא מחמת טומאה וכו', עכ"ל ועיין ב מהרש"א ועיין לבב ארוי' שכ' דגס רשי"ז סובר דאי ליכא למיחש חולדה, לא טומאה איכא ולא פסולה, דהינו באופן דלא שכיחו חולדות אבל שאר שריצים איכא עי"ש היטיב - ובאמת לא הבנתי איך אפשר לפרש בענין אחר, דהינו שלפי שיטת רשי"י הי' כוונת הברייתא, דאי ליכא למיחש חולדה אפיקו טמא נמי הוה כמו ברישא, אדם כן הוא, מה זה דנקט או שירד עליהם טל בלילה, דהא בלא"ה טמא ופסול הוה, כיון דליך למיתלי בחולדה, דבשלמא ביכולת חולדה לשותות אמרין דפסולה הוה, ואי לא אפיקו טמאה נמי הוה, אבל האי דיריד עליהם טל, הינו באין יכולת חולדה לשותות, וא"כ טמאה נמי הוה וצע"ג לפ"ע"ד על רבינו מהרש"ז זיל שהעלים עני מזה וגם על הלב אריה דלא הביא זאת לראי' ברורה לפירשו ודוק.

ד"ג יוז"ד ע"א גמר', ש"מ חמירה סכנתא מאיסורה בטעמא דהא מלטא כתוב הגאון על שב שמעתא דבאיסורה כיון דהתורה התירה הספק, לא עבד מידי אפיקו אי קמי' שמי' גלייא דאיסורה אל, אבל בסכנתא סכ"ס אם שתה הנחש מן המים יסתכן, ואני השוגתי ע"ד זה, כי גם באיסורין ע"כ יש טעם בדבר למה אסורה התורה החלב והתרה השומן, כי מסתמא נצמתה להעובר איזה הפסד בגוף ונסנתו, לא רק מצד דבר אמרה דרומא אלא

בסבירה או כאן, דא"כ במקורה נמי נימא דין הנידון על המקורה שהוא בא"ה חסר לפניו אלא על הטעמה, ורק לאنعمיד המקורה על חזותו דמעירקא, וצ"ע.

ועכ"פ לפי שיטה זו דעור לא שכיח שיפגוט, לא חיישין בנאבד הסcin שונפוגם ע"י חתיכת העור, אבל כשנמצאת פגומה ואיתרעל לפניו מספקינו שהוא נפגמה, ואפילו שיבר בה עצמות, דודאי ר"ה לא יחולק לומר דעתם אינו ודאי פוגם, אבל מ"מ דומה האי סcin בעניין זה, לב"מ שהחזר זאב בנקבים גם שלא במקומות שניינו פשיטה דלא שיבר בה עצמות, אבל מ"מ מקרי נקב שלא דודאי' שזהאב ודאי מנקב בשינוי, אבל מ"מ מקרי נקב שלא במקומות שניינו ריעותא עד שצרכיך לומר דבמה נשחתה בחזקת היתר עומדת, ולא די לנמר נשחתה הווורה וכמבואר בגמ' עיל, וא"כ הכא ג"כ הני הרבה פגימות שבסcin, אין מוכרכחים שבאו כולם משבירת עצמות, لكن ריעותא אייכא, וחיקת היתר לייכא, דהרי אנו דינן ע"י האי ריעותא על השחיטה עצמה, لكن קאמר ר"ה דפסולה, שהוא נפגמה אלא דפ"ז צ"ל דאייכא בסcin גם פגימה דקה,adam רק פגימות גסות, שאין בכח העור לעשותם, הרי המה כמו נקבים שבמקומות שניינו של האיבר, והוא נאבד הסcin בלא בדיקה, וזה כשר גם לר"ה כמש"כ למעלה, ור"ח מכשיר דאימא בדיקת הסcin שלחיקת העור איתרעל הסcin וצריך בדיקת החזקה דבמץוי. ולפ"ז לר"ח גם באזב לא בעין טעמא דנשחתה בחזקת המה במצוי. והיה בזב מלומר שנטרפה מחיים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה לתלות באזב מלומר שנטרפה מחיים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה ונמצא עליו דבר חזוץ דהרי גם שם יותר יש לתלות במאה שעסוק באותו מין כל היום, מלומר שנדבק בו קודם טבילה, דהרי הוא היה בחזקת שאין בו ח齊ה וראוי לטבילה, ומ"מ טמא. ומכח האי קושי' מוכרכה הש"ס לחזור מהאי טעמא דין כאן ריעותא, אלא דוגם ר"ח מודה דריעותא מקרוי, ובזב דוקא מושם דבחזקת היתר עומדת שרי, אבל בטבל ונמצא עליו דבר חזוץ טמא, מושם דבחזקת טומאה עומד, אבל חידש לו דהכא קיל מושם דסcin איתרעל בהמה לא איתרעל, וכאשר אבר לפניו סברא זו, וכן נדחה הריעותא מכח חזקת הסcin ולא נגרע ע"י חזקת איסור דבמה, ומיליא דבاهאי מסקנה פlige ר"ח גם بلا שיבר בה עצמות ותולה במפפרקת מושם חזקת הסcin, אלא דלקמן אייכא תרי אבע"א, דלחד אבע"א דטרף כר"ח לבר מקמייתא צ"ל דס"ל דר"ח דמכשיר אף בלא שיבר, מושם דעתם המפרקת נמי שכיח ועלול פגום יותר מן העור, אבל בעמ"מ לא הוה תלין לkolא לשמוד על חזקת הסcin, וככלעל דפליגו באיז אובי' ורבא וכאשר הארוכתי שם, דלפי שיטות הרשב"א לא שייך לאוקמי אחזהה במקומות ריעותא, אבל אידי אבע"א דל"ח כלון מוטרות דתלין בטcccc המפרקת דבתריתא, סובר דוגם בספק השקו יש לסמוךacha אחזהה דמעירקא ולומר דלבסוף איפגם, ומה שתבטו התוס' דבראונות רגלי ליהר שלא לדוחוק את הסcin משא"כ באחרונה נראה לכל שהוא דוחק גדול.

ומעתה נבין היטב מה דפריך لكمן, די כר"ח ולאכשרי בתרייתא תעשי בדיקה לכם, ולא פריך כן לר"ה, וכאשר הקשתי לעיל, adam כאבע"א קמא דלר"ח גם بلا שיבר כשר מושם דעתם המפרקת נמי עלול יותר לפגום מעור, אז אייכא לר"ח חומרא מה דליתא לר"ה, דלר"ה ע"כ עצם המפרקת בדרך הולכה אינו עלול על חזקתו, וכמש"כ לעיל סברא זו.

נמצאת פגומה סתם דהוא שכיח נגד נאבד ניחא, אלא דמוסיף עוד אפילו שיבר בה עצמות, וממנו תלמד דה"ה בנאבד הסcin, דהינו חק.

ועוד אני אומר דבאה דنمיצאות פגומה דקאמור, אפילו לא הי מוסיף האי אפילו שיבר בה עצמות, יש במשמעות, גס נאבד הסcin הדין כן, דמי לא עסקין דنمיצאות פגומה בפוגימה גסה והלא כבר כתבו האחرونים בספרי שחיטות, אדם נמצא פגימה גסה לאחר שחיתה כשרה, מושם דפוגימה כזו שאין בכך העור לעשות, פשיטה דלא שיבר בה עצמות, ואמרינו דבעצם המפרקת נשעה, וא"כ ר"ה רק לרוחה דמלטה הויסיף האי אפילו שיבר, דלא תדוחוק לומר דنمיצאות פגומה דזוקא בפוגימה דקה קאמר שאפשר להעור לעשותה, אלא אפילו בפוגימה גסה שא"א לעור לעשותה נמי, ומושם דכל שחתק העור איתרעל הסcin וצריך בדיקה והאי פגימה גסה מעכבות הבדיקה, لكن תקשה דא"כ ליבעי שני סcinים לשחיטה, אcht שיחתוק בה העור והשני שישוחט בלה סיינטנס דכיוון דבידיקת הסcin שלחיקת העור איתרעל הסcin וצריך בדיקת החזקה דבמץוי. כמו דחישין לעניין בדיקת השוחט אם מומחה, ודאי לאו מלטה הוא דכל שחוא חובה בכל שחיטה לא חיישין לשחחה, והוא פשוט.

ונפלאת מאי על הרاش יוסף ז"ל שכתב בראש הסוגי' שני טעמים להתир בנאבד הסcin, חד דהרי יש לסcin חזקת בדוק ואי דלעומת חזקת הסcin אייכא חזקת איסור דבמה, הלא החבמה שוחטה לפניך. ובמחכ"ז זה ליתא adam נאמר דעור ספק פוגם גם חזקת הסcin איתרעל לפניך, דהרי חתק בה עור, כי האי דהרי שוחטה לפניך נמי הכוונה דעתשה מעשה שאפשר לסלך האיסור, אבל אם השחיטה הגונה ע"ז אנו דינן, דשמא איפגם הסcin בחתיכת העור, ואין כאן שחיטה הוגנתה. אבל יותר תמורה הטעם השני של' הגאון, והוא דבנאבד הסcin אייכא ס"ס שמא לא איפגמים כלל, ואם איפגמים שמא במפפרקת איפגמים, וזה טעות נתעורר הספק שמא נפגמה כיון דעור ספק פוגם ואם היה מסליך ידו מיד היה האי סcin ספק פוגם ואינה ראוי לשחיטה ומפרקת מה בעי הכא והוא פלא.

אבל מה שקרה על שיטת הרmb"ז ז"ל הוא ממה דקאמור لكمן דר"כ מצריך בדיקתא בין כל חדא וחדא, כמוון כר"ח ולפסולי קמייתא די כר"ח ולאכשרי בתרייתא לבעי לחכם, וקשה הלא לר"ה נמי תקשה תעשי בדיקה לחכם, כיון דלדידי' אבד לסcin חזקת כשרות וצריכה בדיקה לאחר שחיטה לעכובי, איך ישוחט את השני בלי בדיקת חכם, ולא עוד אלא דגס מושם קמייתא לבעי בדיקה לחכם, דמה מהyi בדיקת חכם של קודם השחיטה, כיון דבון הבדיקה לשחיטת הסימנים חתק עור, המאבד חזקת הסcin, וזה תמייה גדולה.

שיטות הרשב"א והרא"ש ז"ל דר"ה דזוקא בנסיבות פגומה קאמור, אבל נאבד הסcin גם ר"ה מודה דכשרה, דלא חיישין לעור שיפגום דלא שכיח כלל, והוא כמו רוב מוציאין אש"מ, דמיוטא כמוון דליתא ולא מצרפיין לחזקת איסור דבמה, כן כתוב הרא"ש ז"ל והנה לפע"ד לא הי' צריך לומר דהאי מיעוט כשאר מיעוטים, אין להקשות, למما גמור, דאפילו הוה מיעוט כשאר מיעוטים, אין להקשות, סמוך מיעוט לחזקת איסור דבמה, דהא כמו כן אייכא חזקת בדוק דסcin ומוקמינו חזקה להדי חזקה, ולא דמי להא דרוב מצוין אש"מ כמוון, אם לא שייאמר דסובר הרא"ש כיון דהscin נאבד גם בלאי'ה אין אנו דינן על הסcin לא שייך להעמיד הסcin על חזקתו, וכמש"כ לעיל סברא זו.

אבל באמת קשה להשתמש

בתר דמיעיקרא, הינו בשאיינו עומד חזקה אחרת כנגדה אבל לגבי חזקת טומאה דעתבל, כספק השוקל דינין.

ולפי תירוץ זה, הוצרכו לתרץ הא אמר لكمן מכדי מיתלי תלין, ותלין בפרקת דברייתא, הא כאן ספק השקיל הזה, ואיך תלין להקל, لكن הוצרכו לחיש דעתלו יותר לפוגם בפרקיתא משום דבקמייתא זהיר שלא לדוחק את הסcin בפרקת כד שלא פוגם הסcin.

הת'ii השלישי דבאמת אין חילוק בין איתרעת הסcin או הבמה, אבל הכוונה, דאפילו אי נפגם הסcin, עדין אפשר דנשחת כהונן, דאפשר דלא נגע הפגימה בסימנים, והוא ס"ס, כתבו דהשתא אתה שפיר דפרק בתור הכא, כל ספק לאותוי' מאי וכו', עיין במחרש"א מ"ש דניחאה להו טפי לפיה האי תירוצא מבתיירץ קמא, ועיין ב מהר"ם, ועודין דבריו אינם מבוארם, דהא גם לח'י' קמא טעמא דר'ח דעתם ודאי פוגם וקרוב לפוגם יותר מעור.

אבל פירוש דברי התוס' הכי הוה, דהנה לפי התיריצים הקודמים אינו צרכין לומר בטעמא דר'ח, או משום דמקומינו הסcin בחזקתו דמיעיקרא, או משום דרגיל יותר לפוגם בפרקת מבוער, כדי שלא תקשה לך מקווה שנמדד ונמצא חסר. אבל עדין קשה מטבל עליה דשם איכא ג"כ חזקה דמיעיקרא דה' ראי לטבילה, שהרי לא היא חיישנן שמא המים שטופו איזה ח齊עה מגופו, ולא היא' צרך בדיקה כלל אחר הטבילה, אם אין עליו דבר חצץ, וגם יותר יש לתלות באותו המין שעסוק בו כל היום, ומ"מ מטמאין אותו, ולכן החצרך עוד חלק ולומר דכאן קיל משום דסcin איתרעת בהמה לא איתרעת, משא"כ בטבל ועלה דעליו גופא נמצאה הריעוטא, אבל עדין אינו צרכין גם לטעמי היתר הנזכרים לעיל כדי שלא ישקה ממקווה שנמדד, דהרי גם שם, המקווה איתרעת וספק דרס, מה פrisk קשה כאשר מתרץ לא לאותוי' ספק שהה וספק דרס, והא באופן דקורב ומיש', דאפילו אם נפרש דספק שהה ודרס, השהה עליה מזקקה יותר להיתר מלאייסROLE מ"מ לא עדיף מטבל ועלה, משא"כ בסcin דאיכא סברת סcin איתרעת ולא הבמה, אשר בזה מחלוקת בין הא דסcin להא דטבל ועלה, אבל לפי ת'iii השלישי שפרש סcin איתרעת, והוה ס"ס שב אין אינו צרכין לשום טעם אחר, ונאמר דבסcin לא שייך חזקה העור ונגעתה בפרקת, ע"י איזה מהם געשה, וגם השפק שקול כי אין לתלות יותר בפרקת מבוער, ובכל זאת מתיר ר'ח משום דהוה ס"ס וא"כ בספק שהם ספק דרס, דע'כ נמי מה'ת בעין לרבות אותם משום דאיכא כעין ס"ס חדא דROAD בעמיהם שחייב שפיר ומסתבר לומר דעתה כמו כן, ועוד דאפיקו שהה ודרס לדלא במקומות דאיתנה פסולת כמו בחצי קנה או במעיות בתרא, או לא שחה כשייר, דאל'כ מה לי ספק שמותה או ספק שהה ודרס, ועוד שני מ"מ איכא חילוק דכאן נולד הריעוטא בסcin וכאן בגוף השחיטה, והוגם שכתבו דין חילוק בין איתרעת הסcin להמה, ייל' דהינו דוקא כדי לתרץ הקושי' מטבל ועלה אין חילוק, אבל לגבי הני ס"ס שפיר יש חלק בינהם, בין ריעוטא דסcin לריעוטא דבמהמה, דבסcin בספק הראשון אם היא פוגם מתחלה או לא, אין חזקת אישור דבמהמה מעידה דפוגם היא', משום דאפשר דמ"מ שחייב שפיר, דלא נגע כפוגמה במקומות המטריף, משא"כ בספק שהה ודרס דספק ראשון אי שחת כמו שריגל או שינה כאן, חזקת אישור דבמהמה מעידה שניתנה, ואע'ג דאפשר דהאי שינוי עדין אינו מוכחה לפסל השחיטה, מ"מ הרי בגוף הנחתת כל ספק במעשה אישור ספק על הכשרה לנעל"ד לפרש דברי התוס'.

לפוגם יותר מעור,adam נאמר גם לדידי' עלול יותר אלא דמ"מ ריעוטא מקרי ובמקום דסcin נשחתה בחזקת היתר מטריפין, מה רבתה איכה בשיבר בה עצמות, דהא ע"כ בפוגימות דקות מירוי, דבגימות כבר בתבוננו לעיל יותר איכה בשיבר נאנבד הסcin, אשר גם לר'ה כשר, וא"כ איזה רובותא יותר איכה בשיבר מבעצם המפרקת, דהרי לגבי פגימה דקה אדרבה איכה סברא לומר דבשברת עצם אינו עלול לפוגם דקות אלא גסות, אלא ודאי לר'ה עצם המפרקת שהוא ר'ק אינו עלול לפוגם וכמו עור, ולכן איכה רובותא בשיבר בה עצמות, דעכ"פ גם פגימה דקה עלול יותר להיעשות ע"י شبירות עצם מע"י עור או מפרקת הרך, וא"כ לר'ה גם בשחיתות רבות שנגע בפרקת ונאנבד הסcin בשרות דכמו דעור אינו פוגם. כך מפרקת - אבל ר'ח דאמר בנסיבות פגומה כשרה, דיותר תלין בפרקת מבוער, נצחתה חומרה בנאנבד הסcin אחר כמה שחיתות, לאחר נגיטת המפרקת כולן אסורות, ולכן רק לר'ה קשה תבעי בדיקה לחכם ואישורי בפרקיתא, אבל ל"ה דלא חייב למפרקת יותר מבוער לא בעי בדיקה רק לפסולין קמייתא, ולא בעי בדיקה לחכם, וסבירת סcin איתריעי וכו' יתבאר בדיבור הסמוך ודוו'ק.

תוס' ד"ה סcin איתריעי בהמה לא איתרעה הקשו ממוקה שנמדד ונמצא חסר, דשם נמי מטמאין הטהרות שנעשו על גבי, ולא אמרין המקוה איתרעת והאדם לא איתרעת, ותירוץ ג' תירוצים ואברים אחד אחד.

ת'ii הראשון, סברת סcin איתריעי, ולא הבמה היא, דחזקת אישור דבמהמה לא מצי מעיד על הסcin שנפגם, כי רק דרך הזדמנויות באו הבמה והסcin יחד, ולכן אינו נני על הסcin בלי התייחסות להנחתת, וכל שהסcin יצא בחזקת שירותו, מיליא נגררת הנחתת אחראית, וכשה, משא"כ בטבל ועלה דהרייעוטא בהנטבל נולד, אע"פ שה' ראי לטבילה, מ"מ כל שנותורר הספק ע"י שנמצא עליו חוץ, לא מצין להכריע את הספק שנולד להקל מצד החזקה חזקת ראי' לטבילה, באשר עמדת נגדה חזקה טומאתו - אולם במקומות שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת טומאה של הנטבל און להעמיד המקוה על חזקתו דמיעיקרא, ולומר השטא הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב'כ איכא ספק במקומות זו, אי שלם הי' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואין ספק מוציא מיד' ודאי, ולפי תירוץ זה, אע"פ שרייעוטא דסcin ספק השוקל, דין מפרקת עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לכולא מלחמת חזקת סcin לומר שלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת אישור דבמהמה לא מעלה ולא מוריד, דגנבר הנחתת אחר הסcin, וכן נראה מפי' רשי' דלקמן, ד"ה מכדי מותלי תלין شي' זיל' דהא ודאי נגעת סcin בפרקת לא פגמה טפי מעור שהרי אינו מכח עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לקולא וכו' עכ'ל.

הת'ii השני סברת ר'ח דתולה בפרקת להקל אינה, מצד חזקה דמיעיקרא דסcin דלא שייך במקומות דaicא לפניו שתי סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והפרקת, לא שייך ביה לומר דסיבה האחורה גורמת ולא הריאונה, דין זה דומה להא דגנע, או שנאמר דבזמן קצר זהה, בין חתיכת העור לנגעתה בפרקת, לא שייך לאוקמי אדמיעיקרא, אבל טומו דר'ח משום דעור אינו עלול לפוגם כמו מפרקת, לכן תלין במצו' לא דבטבל ועלה דaicא חזקת טומאה נגד האי רוב ומוציא, אמרין סמוך מיעוט להזקה אבל בשחיטה דין עני לנחתת אל הסcin, אין להסמיד חזקה איסור דבמהמה אל המיעוט של פגימות העור - אולם במקומות שנמדד, דחזקה דהשתא עומדת נגד חזקה דמיעיקרא, ניהו דגזה'כ הוא לайл

לן אם אלף חזקות יעדמו נגדה, כיוון דאין בהמה שום שייכות לשלcin אלא דרך הזרמוות, ומוקה שאני משומש דחסר ואתאי, ובלאו חזקת טומאה של הנטbel איכה ספק על הזמן שבין שני המזciות, וטbel וعلا דטma ואדי הוא משומש דרי'וותא נולד בגוף הנטbel כמו שמחליך הש"ס - אמנים כל זאת לר'ח דאית ל' האי חילוקא דשלcin איתרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו בזה כוותוי, אלא כר'ה דלא מחלוקת בין נולד ריעותא בסclin לנולד בהמה, וכן נתקשו להו שם בנדה, למה שרפינן תרומה על הנכסן בביית הנגע, כיוון דaicא תרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו וזהקת טהרה דברא, עד שהוחרכו לתרץ, משומש דגזה"כ דטma אף שנחכר בתוך שבעה.

ולפ"ז הא דפסול ר'ה כאן בנסיבות הסclin פגומה באמות ר' מספק, כיוון דלא שיך כאן חסר ואתאי כמו במקוה, אלא דקשה טובא על הרמב"ם ז"ל, דבاهאי דטbel וعلا פסק בפ"ב ממוקאות דטma ואדי, אם לא שנאמר ממש"כ המל"מ פ"י"א שם לישיב דעת הרמב"ם שஸותר את עצמו ממוקה על בחיות, דהרבmb"ס סובר כת"י שני שבגמ' נדה, דגמר סוף טומאה מתחלת טומאה עיי"ש היטב, דלפי תירוץ זה בכל ענייני טומאה הספק קודאי - אלא דלפ"ז יש לי השגה רבתא על הרаш יוסף ז"ל שכ' בסוף סוג' דרוב ד'ה הנה קיימ"ל דאoki מלטה אחזקה, דבכ"מ דלא שיך חסר ואתאי פסקינו דמכח תרעה לריעותא לא הוה ר' ספק, ולא ודאי, ומתוך זה יצא להציג את ה"כ"מ פ"ה מתרומות ה' כ"ד מקושי' הלח"מ שהקשה למזה ניחא להכ"מ הא דפסק הרמב"ם במניח פירות להיות מפריש עליהם ונאבדו, דזהה ר' ספק, עד שכתב עליו ה"כ"מ דפושט הואר, ועל הלכה הקודמת דהוא דינא של חביתה שנמצא אח"כ חומץ, תמה על הרמב"ם דפסק דזהה ספק, דמ"ש ממוקה, וכותב הרаш יוסף דשפיר עבד ה"כ"מ דלא השיג, דהרי בפירות שנאבדו לא שיך חסר ואתאי, ובפ"י הרשב"א בגיטין הינו נגנוו, ולא נרבכו, עיי"ש ואני תמה על הרاش יוסף בזה דמה עינה להא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דטma ואדי, ואי דשאני טומאה דספק קודאי והא ה"כ"מ לא נכנס זהה דהרי הקשה מ"ש חיובות ממוקה, ואולי י"ל גם לדידן דפסקינו דלא כר'ח מהני סברת סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, לעשות עכ"פ מודאי ספק, אלא דהראש יוסף לא יתיישב בזה, כי הוא כתוב שם בפירוש דיןון האי סברא סclin איתרעה לית לנו כלל, והכל תלוי ר' בחרס ואתאי, ואיך יתרץ הא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דודאי טma, ובסוג' דלקמן עוד נאריך בעניין זה ודוי'ק.

ע"ב גמרא מנא הא מלטה אמר רבנן אוקי מלטה אחזקה, הא דלא קאמר, זיל בתר חזקה" וכמו שאמר לקמן זיל בתר רובא" משומש דפשיטה לנו מסברא דלא ניחוש להשתנות הדבר, ואשת כהן שהליך בעלה למ"ה, אוכלת בתורמה על חזקת חיל בעלה, דאל"כ לא מצין טהרות אלא נשמרם כל שעה שלא נתמאו וכdomה, ולא עוד אלא דזאת נלמד מהא כתוב ושמרתם בתורמה וקדשים, דביהם באמות פועל היסח הדעת, והוא פסול טומאה כדאמר ר"י בפסחים דף ל"ד ע"א, ש"מ דבשר מיליאlein בתר חזקה ואמרין דמסתמא לא נשתנה הדבר מכחות שהיא, אבל כאן המכדר במקומות דאיתרעה החזקה עיי' איזה סיבה, או נשתנה לפניינו ואנו מסופקים על העת שבניתים מתי נשתנה, וכך אמר מנא הא מלטה אוקי מלטה אחזקה, דהכוונה במקומות ריעותא, וכו' אמר לעיל גבי מירא דר'ה, מדלא אמר נשחתה הורתה, אלא נשחתה בחזקת היתר עומדת, ש"מ דאפיקו איתילד בה ריעותא, דהכא דכוותוי, אם ה' אומר זיל בתר חזקה" הוה מפרשין כמו זיל בתר

אולס כשאני לעצמי ה' נראה בפ"י דברי הגמ', דאמור בטעמא דר'ח סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, דכביר כתבנו למלعلا דבנמצא פגימה גסה, שאין בכח העור לעשותה לכ"ע כשרה דעת' בעצם המפרקת נפוגה, וא"כ המדבר כאן מפוגמה דקה שדרכו של עור לעשותה, והנה לקמן דף י"ז בירנו ארכיות, דפוגמה הרואו ליקרע את הסימן אפיקו במקצת צrisk להיות אוגרת הרבה, אבל החכמים נזרו על סclin פגום אפיקו אין בכח הפגימה לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה וסמכו זאת אקרא, דושחתתם בזה" דב תורה כתוב "ושחת" וקיים על מעשה השחיטה שתה" דרכ המשכח ולא דרכ קרעה ועיקור, ובדברי נבלה הוסיף, "ושחתתם בזה" דהיכן סclin חד וחלק וכל שחתת בסclin פגום אפיקו אין הפגימה גדומה כ"כ שמצו לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה, והוא מדרבנן אלא שעשו כעין דאוריתא, והוא פי' מימרא דר'ח שם דקאמר, מנין לבדוק סclin מה"ת עיי"ש, ובפתיחה מה שהארכתי בזה, ומעתה כאן דע"כ מפוגמה קטנה וקלילא המדבר, דגדולה וגסה ודיי מפרקת קאתה ולא מן העור, שפיר קאמר, סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, ר'ל, דנייהו דסקין איתרעה, מ"מ הבמה פסולתו ודיי לא איתרעה ונחתת כהונן, אלא דמ"מ בסclin ודאי פגומה פסולתו השחיטה, אבל כאן דשמא בעצם המפרקת נפוגה השחיטה כשרה.

וע"ז פריך מבריית' דזה הכלל כל ספק בשחיטה פסול Mai לאו לאותוי כה"ג דאל"כ Mai Km"ל, וע"כ בפסול דרבנן קאמר, דנמי ספקו להחמיר דnidon כדורייתא, וממשני לא ספק שהה וספק דרש, וע"כ נמי במיעוט סימנים קאמר דהוא אייבעדי דלא איפש, דאל"כ Mai שאני מספק שמותה ולכנן פריך ומ"ש, Adams החמיר בספק שהי' במיעוט סימנים, למזה לא יחייב גם בספק סclin כו, ע"ז משני דמ"מ כאן איך שינוי בಗוף מעשה השחיטה, אבל בסclin דחשתה הונגת ביל שום שינויי אין להחמיר כל כך כנפער'ז. ודוק' היטב כי הדברים עתיקים בס"ד.

עוד לאליך מיין על דברת התוס' אלו - דנהנה בתוס' נדה ב' ע"ב ד'ה התם תרעה לריעותא, הקשו מ"ש מקוה מנגע, דהרי בגע מטמאין הנכסן לתוכן הבית תוכן ימי ההסגר, ע"פ שנמצא הנגע חסר בסוף שבעה, ולמה לא נצרכ' חזקה דהשתא דחסר הנגע לפניך עם חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, ותירצו דשאני מקוה דחסר ואתאי, אבל הנגע אין דרכ' להתחסר אלא בפ"א, והוסיפו עוד דבגע נזה"כ הוא, דאפיקו חסר בתוך שבעה, כל שהי' שלם בשעת ההסגר טמא כל שבעה, וכ' שם המהרב"ל ז"ל, שהוחרכו לזו החוספה, דיי משומש לדילא בגען טעמא דחסר ואתאי, עדיין קשיה נוקי חזקת שלם דגע ננד חזקה טהרה דגברה, וויל' טמא מספק, אבל לא נשרו עליו את התרומה, לפיך הוכרחו לחיש, דבגע האי חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, כיון דאנו דניין על שעת ההסגר, אשר אז לא היה שום נפקותא להאי גברא אם הבית טמא או טהור, ואיך נאמר דמשום האי חזקה דגברה שנכנס השטא, נתחסר הנגע בשעת ההסגר עיי"ש במהרמ"ל, ועיין לקמן בראש יוסף על התוס' ד'ה אדנפיק, שהקשה ג'כ' למזה לא יהי' עכ"פ ספק, מכח דנקוי חזקה בהדי חזקה, ותירוצו של מהרמ"ל לא נירה לי' עיי"ש - ולפ"ז קשיה נמי כאן מה הוועילו בתירוצים דשאני מקוה דחסר ואתאי דاكتי קשא בסclin, ניהו דלא שיך חסר ואתאי מ"מ חסרונו דהשתא שהסclin פגום לפניך, בציירוף חזקה איסור דבבמה יעשה ספק איסור, כקושיותם בגען שם.

ומה שנראה לפ"ז הוא, דהתוס' סברו בהאי תירוצא קמא, דר'ח חזקה דהשתא ליתא נגד חזקה דמעיקרה, עד דלא איכפת

אחזקה, כמוו שמצינו בתרומה וקדשים דהיסח הדעת פסול בהם ולא אזילין בחר חזקה, ונפרש הקרא כפשוטו, דעתמוד על פתח הבית כדי לראות הנגע בשעת הסגר, אלא ואדי מנגע גופה ילפינן חזקה, וכאבי דאחוורי הדלת מאי אייכא למימר, ע"ז השיב ראב"י דלעולס "ל" דלא מנגע ילפינן חזקה אלא מהלכה, ומאחוורי הדלת נמי יש לראות הנגע ע"י פתיחת חלון, ומה דלא מפרשין הקרא דגזה"כ הוא בנגע כנ"ל, משום דגס בל' לעמוד על פתח הבית מציא לביר שלא נחרש הנגע ע"י דרא דגברי, لكن ע"כ הקרא אתה שלא ישחה, ויסגור מיד, נclfפער"ד נכו פירוש הסוגי ואעפ"ר שהרשותנים וגם האחרונים לא נחתו זהה, מקום הניחו ליתתגרר בו ודוק".

תונס' ד"ה ודילמא, אין להקשוט וכו' דלמא הכא טמא מספק, דספק טומאה ברה"י ספקו טמא וכו' שמעתי בבחורותי מפי הגאון מה"ז נטע ואולף "ל" רבא"ד בפ"ב שאמר שנעלמו מעיני בעיל התוס' משנה שלמה נגעים ריש פ"ה, דכל ספק נגעים טהור, והוא פלא - וכעת שבתי וראיתי במקור הדין שם, והוא נדרש בתו"כ מן הקרא, וראה הכהן את הנגע לטמא אותו, דכתיב בנגע אדם, וכן במשנה שם רך מגע אדם מירוי, ואולי לא ילפינן נגע בתים מגע אדם, ע"ז הדבר צריך תלמוד ודוק".

בא"ד דכל עין טמא הכתוב וכו' ואפילו דבר שאין בו דעת לשאול, והקשה הרاش יוסף והא הבית בעצמו דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ומה זה שכטבו דכל עין ואפילו וכו' ולכאר' הייתה אמרת הכהן את הנגע לטמא, וכן אמר ר"י בנדזה דף ה' ע"ב דכל ס"ט הבא ביידי אדם נשאלין עליה, אלא דלפ"ז קשה לי להפץ, ומה זה דבר שאין בו דעת לשאול, דכלים שבבית נתמאו עם הבית ואפילו נחلك לומר דכלים לא ע"י אמרת הכהן נתמוא, אלא תחלה נתמוא הבית, וכן הבית נתמוא הכלים, מ"מ פשיטה דגנרגרים הכלים אחר הבית ואם הבית טמא ודאי, מפני שמקרי דבר שיש בו דעת לשאול, גם הכלים שבתוכו נגררים אחריו ע"פ שאין בהם דעת לשאול, וכן שם בנדזה דאר"י דכלים המונחים בקרקע נתמוא ע"י ספק מגע שraz שביד האדם, וכי נאמר,adam ach"c נגע הכלים בטהורות לא נתמוא הטהורות מפני שהם דבר שאין בו דעת לשאול אטמהה, וכן דברי התוס' צ"ג ודוק".

בא"ד ומיהא קשה דהך מלטא דמי' למוקה שנמדד וכו' וזה נ hollow דשבקין חזקת נגע ואזילין בתר גברא דאומקין בחזקת טהרה והרי חסר לפניך עכ"ל, והקשה האר"י, למה לא קשי' להו דנוקמי הבית בחזקת טהרה ויהי תרתי במקום חדא ות' כיוון דrangleני hei שלם פ"א כבר יצא מיה חזקתו, ומ"מ הקשו הtos' דנטהר הנכנס תוך שבעה מה שחתט דה"ה דאושרין הכלים, ולא מוכח דrangleני על הא גבוי למפרע מה שחתט דה"ה דאושרין הכלים, ולא שוכח, דמיטריפין למפרע מה שחתט דה"ה דאושרין הכלים, ונמיד הכלים בחזקת כשרותן וכמו שפי' רשי' בගיטין גבי מוקה שנמדד, דכל טהורות שנעו על גבוי למפרע טמות, דהיאנו תרומה ששנשתמשה בכלים שנטבלו במקוה זו, ולא מעמידין התרומה על חזקת טהרתה, אלא נגררת אחריו האדם והכלים שטבלו במקוה חסר, ה"ה הנ כלים שבשלו בו בשර משחיתות השוחט שוכח, נגררו אחרי הבשר שנתבשלה בהם, ואם התוס' היו סוברים כן, לא הווה קשי' להו, לאוקמי גברא חזקת טהר ונצחפה לחסרו הנגע שלפניך, דהלא כל שהבית טמא נגרר האדם הנכנס לשם אחריו בבית, כמו הכלים אחר הבשר שנתבשלה בהם, עי"ש.

רובא" בدلיכא שום ריעותא, אבל כשאמיר "דאוקי מלטא אחזקה" הפירוש לאחר דיתילד ריעותא, אז דנשתנה ודאי, והספק על זמן שבניתים, וזאת ילפינן מנגע וכמש"כ התוס' דאפיקו נמצא הנגע חסר בסוף שבעה ועיין עד בדברנו לקמן ודוק".

ע"ש גמר וدليلא כגו שיצא דרך אחורי דקחוי לי - והקשה הרשב"א ז"ל דהא בפשיותו הוה מציא להקשות, דלאחר שיצא החזיר פניו לראות את הנגע, וכן הראש יוסף ז"ל כיון בקושי זו לדברי הרשב"א ולא תירץ מידי, ולפע"ד נראה, כמו דאמרינו لكمון ריש פ' כייסי הדם דושפך וכסה אמר רחמנא יצא זה שמחוסר שפיכה גרידה וכסוי הכי נמי ויצא פריך דילמא דשיכא זה שמחורי דעדיין הראיי הראונה כאן, דהא דכתיב וראה הכהן דרכ' א"ר לאפוקי הינו מתחלה וע"ס ודוק".

רש" ד"ה יכול, יהיו רשות לך לבתו ולחוור ולסגור הדלת, עכ"ל ועיין ב מהרשב"א שכ' דבין בראשית דלא לך לבתו לכתחה, ובין בסיפה דבידי עבד שפיר דמי, סתמא כתני, ומירוי בכל גונא עי"ש ולא ידעת מה הוועיל בהז דס"ס קשה, אדם לא ניזל בת רוחה, מהיכי תיתי נאמר דיסגר ע"י חבל ארון מביתו, ומיש"כ דברייתא סתמא כתני, ליתא, דא"כ מה משני רבא"י כגו דקימיא דרא דגברי, כיון דברייתא סתמא כתני, אפילו לא קימי דרא דגברי ומה לי אי מוקמינן כגו דקימי דרא דגברי, או כגו דחוור לפתח הבית לראות הנגע, דהרי עיקר הברייתא לא מירוי אלא מדין דיסגר מיד כאשר יצא מן הבית ולא ישחה, והוא דנקט שלא לך לבתו, אורחא דמלטה נקט, אדם אין לו עסק אחר למה ישחה שם, אבל גם בשהיי שם עובר על המוצה דלכתחלה שסגור מיד.

אבל לפען"ד דהכי מתפרק קושי' הש"ס על רבא"י, די לא אזילין בחר חזקה וצריך לראות הנגע אחר שיצא קודם ההסגר, מנ"ל לדריש ממה דכתיב "אל פתח הבית" דלא ישחה בהסתגרו, דלמא לעולם מותר לשוחות וממילא גם לך לבתו וראה את הנגע יסגר, ובידי עילך על פתח הבית וראה את הנגע יסגר, ובידי עילך ממש' דלא מטבח האי ראיי, דכל זמן דלא מתילד ריעותא ודאי פשיטה דלא מטבח האי ראיי, שיעורא, כמש"כ לעיל, אלא שאם נמצא חסר לא חיישן דבציר לי" שיעורא, כמש"כ לעיל, אבל רשות שבעה באמת טהור למפרע דלא מוקמינן אחזקה, וכן אמרה תורה, דעתמוד על פתח הבית, ומදלא מפרשין קרא הכי, ש"מ אזילין בתר חזקה וליכא קפidea לך לבתו ולסגור משם, אלא משום שהי', ע"ז מתרץ רבא"י דלעולס איכא למימר דלא אזילין בתר חזקה, ומ"מ א"א לפреш הקרא דמשום שרואה את הנגע צריך לעמוד על פתח הבית בשעת הסגר, דהרי גם מביתו יכול לראות ע"י דרא דגברי, אלא דמש"כ מהרשב"א, מושם דלישנא דברייתא ועכ"ד פרש כן, די כמש"כ מהרשב"א, מושם דלישנא דברייתא דסתמא כתני קשי' לי, דודאי מירוי גם לסגור מביתו קשה טובה דהא רבא"י אינו חולק על גוף דין דחזקה, שהוא מהללם"ס אלא דלא יליף מנגע וכמש"כ מהרשב"א בתוס' ד"ה מנא הא מלטא בדף השמוך, וא"כ אלישנא דברייתא לך"מ, דמאחר דעכ"פ אזילין בתר חזקה لكن קאמיר סתם, דאפיקו לך לבתו ויסגור משם ע"י חבל, נמי שפיר דמי, אבל מקרה לא מצין למילפ, דשמא אי לאו דיעילן מהלכה אזילין בתר חזקה הוה מפרשיןadam הלך לבתו וחזר לפתח הבית, שוב מצאתי שהלב ארי' עמד ע"ז, והביא שכן הקשה הרמב"ן מובא בחו' הרץ ואני אחד מהם העלה באזה דבר המתקביל, אולם לפי פירושינו ניחא, דהכי קא קשי' לי'adam רק מהלכה ידעין חזקה, אז שמא בגע גזה"כ הוא דלא סמך

הטמא אחר המקוות והנשחתת אחר הסכין, דהרי בשאיו לפניו לדון על הנובל ועל הנשחתת, לא נוקמי המקוות והסכין על חזקתו דמעיקרא, משא"כ בטהורות שנעשו ע"ג שפיר אמרין דנגרו אחריו הכלים הנטבלים כי כבר החלנו את הנובלים לטמאים ומילא ג"כ דברי הנגרו הטהורות אחרות, הון הנה דברי הטו"ז שהם ג"כ הריבט"א ומעתה דברי התוס' לא די שאין חולקים על הטו"ז אלא אדרבה מכונים לדבריו, דהא דלא קשי' להו, לצרף חזקת טהרה של הבית, הון לפ"ד דברינו פשוט, מושום דעתה כשהCSR הנגע לפניו הבית טהור בכוכב"כ, ומה איכפת לי' בבית, אם היה טמא עד עתה או טהור, ומה תאמר דיש נפקותא לידע זאת, מפני אדם טהור שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או לטמאו, הרי זה כמו שאמרו בכתובות דחיקת אמה לא מהני לבתיה, כן נמי הכא חזקת הבית לא מהני לאדם הנכנס בו, וכיון דלבית עצמו אין נפקותא בדבר, חזקת טהרטו לא מעלה ולא מרדיך, אבל חזקת טהרה שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או ריק ע"י טהרה דגביא שפיר מעיד על הבית שהי' טהור אי, כי ריק ע"י שנכנס לתוכה אנו באין לדון על שתי החזקות דמעיקרא ודהשתא.

אלום בתוס' נדה מתרצים קושיתם זו, דנימא תרתי לטיבותה לטהור, כמו שאמרין תרתי לריעותא לטמא, דשאני מקוה דחרס ואתאי, משא"כ נגע דרכו להתחסר פ"א, והוא סייפו עוד דבגע גזה"כ,adam שלם הנגע בשעת ההסגר אפילו נתחסר מיד, מ"מ טמא הבית עד סוף השבע, וכבר הבאתי לעיל דברי התוס' אלו ומה ש' עליהם המהרמ"ל והראש יוסף כתוב כאן, דברי המהרמ"ל אינם מובנים אבל לפ"ד כוונתו מבוארת דהא דמחלקין התוס' בסברת חסר ואתאי, והוא התני' הראשון שבtos' כאן שהוקשו לסכין מקומו, אינו מספיק אלא לתרץ ר'ח דעתך לי' סברת סכין איתרעני בהמה לא איתרעני, וע"ז שפיר כתבו בסברת סכין איתרעני לא שייך אלא במקומות דלולי ריעוטא דסכין, היינו מחליטין לצד חזקה דמעיקרא, ורק אז נגרר הבבמה אחר הסכין, אבל במקווה, בבלא טמא נמי הי' ספק מתי נתחסר, מהני חזקת טומאה דהנטבל לומר ארין ספק מוציאה מידי ודאי, אבל לר'ה דלית לי' סברת סכין איתרעני, כמו שביארנו טumo למעלה, כאשר כן הحلقتא, עדין קשה, ניהו דגע דרכו להתחסר בפ"א ולא חסר ואתאי, מ"מ עכ"פ נוקי חזקת טהרה דגביא נגד חזקת טומאה דבבית, והי' ספק ולא נשורף תרומה עליו וכן שחזקת איסור דבבמה עומדת נגד חזקת סכין לר'ה, ונפסקה השחיטה עכ"פ מספק - וע"ז קמשני, דמ"מ נגע שאני דגזה"כ הוא שהבait טמא, אף שצביר הנגע מיד אחר החסגר, ועל זמן מיעוט זהה שבין יציאת הכהן להסגר, ודאי אין לחוש שנתחסר, יותר יש לתלות החסרונו בזמן שבעת ימי החסגר - כן יתפרשו דברי התוס' ולזה כיוון מהר"מ שם. אלא דלפ"ז קשה טובא, איך ליף חזקה מגען, דילמא במקומות דאיתיליד ריעוטא לא מוקמיין אחיזקה דמעיקרא, ושאנו נגע דסמכין אורובה, דבזמן קצר משעת יציאה עד החסגר לא נשתנה, וע"ז ודוך"ק.

תנוס' תוס' דהא לא לאו משום דאמרין אוקמיין אחיזקה, ואין לומר דשאני הכא דאלין לחומרא וכו' וחזקת הראש יוסף בדיורanca אחיזקי' adam הני גודול וכו' וחזקת הרה"י טמא ולא מוקמיין אחיזקה,ותי' דהבית דבר שאין בו דעת לשאול הואה, ויפה דחה הלב אר'י תירוץ זה, דא"כ קשה להיפך דאי' ספק טהור כמו ברה"ר, ואיך נלמד חזקה בעלמא - ועוד הלא כבר כתבנו, בית דין דעת לשאול יש בו - אבל דקושי' אין כאן, דרך בספק השkol איזלין בס"ט ברה"ר להחמיר וכמו בסוטה דע"י מקרה שארען נולד לנו הספק אמרין ודאי טמאה, ולא מהני חזקת יותר שלה, להכריע את הספק לקולא, אבל בחזקה דמעיקרא נגד מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

ובמחכ"ת של הגאון ז"ל ערבות דברים ראייתי כאן, כי לא ירד לעמק הענין, וההקדמה שהניח דהבית טמא מפני שבשעת מציאות הנגע ה"י הנגע שלם ובטלת חזקת טהרה דבבית, הוא דבר שלא ניתן להזכיר, דניינו דאי בשעת ראיית הכהן את הנגע, החלנו את הנית לטמא, אבל כאשר בסוף שבעה מצאנו הנגע חסר ועלה הספק אצלנו שהוא שמא נתחשר עוד קודם הנטבל ומילא החסלנו בטעות את הבית לטמא, למה לא נצרף חזקת טהרה דבבית לטהרטו, ותדע ממקוה שנמדד שכן הוא, דהרי כל הנטבלים בתוך המקוה שהיתה שלמה עבינינו החסלנו לטהורים, ומ"מ אחר שנמצא המקוה חסר לאחר זמן נתעורר הספק שהוא המקום חסר אז כשבלו הני טמאים, מצרפין חזקת טמאתו לחזקה דהשתא אע"פ שכבר החשלנו לטהורים, וזה ברור כמשמעותו, ומילא גם מה ש' בראש יוסף דהתוס' פלגו על דטו"ז, ליתא וכאר אבאר בזה בס"ד, ובתוך דברו יתורץ שפיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' שנעמיד הבית בחזקת טהרטו הקדום.

ותחללה נבאר דברי הריבט"א שהם דברי הריבט"א لكمן בפ' כסוי הדם, שכתב דטהורות שנעשו ע"ג נגררים אחר הנטבלים במקוה, וחיקת טהרטו לא מעלה ולא מריד לשנות את דינם, והסבירו לכארו' מבוארת דאנו דני על המקוה בשעה שטבלו בו הטמאים אם עדין הי' שלם או כבר חסר כאשר נמצא אח"כ ואז לא היו להני טהורות שנעשו ע"ג עדין שום شيء עם הני הנטבלים, והחסלנו עפ"י צירוף חזקה דהשתא עם חזקת טומאה דהנטבלים שהמקוה היא אז חסר ומילא הנטבלים טמאים כמו קודם הטבילה, ואיך יבאו הטהורות שנשתמשו בכלים הנטבלים אלו להעיד על שלומות המקוה בזמן שלא ה' להני טהרטו שום נפקותא בשלמות המקוה או בחסרונו - אלא דעתו זה יקשה לנו כי האי סברא עצמה נוכל לומר גם לעומת חזקת טומאה דהנטבלים, כי אנו דני על המקוה מתי נתחסר והחזקת דהשתא אומרת שנתחשר מיד אחרי המידיה והחזקת דמעיקרא אומרת השטא היא דחסורה, ואנו יפלין מנגע ליאול בתר חזקה דמעיקרא ולומר השטא היא דחסורה, ולמה לא נימא דהנטבלים נגררו אחורי המקוה, וכל שהמקוה בחזקת שלם, ממי לא נגרר הנשחת בה אחורי הסכין, אלא דניון קר'ה פסקין איתרעני בהמה לא איתרעני דס"ל דהבבמה נגררת אחר הסכין, וכל שנחלייט מכך חזקה דמעיקרא, דסכין השטא הוא דאיתרעני ממי לא נגרר הנשחת בה אחורי הסכין, אלא דניון קר'ה פסקין דמצרף חזקת איסור דבבמה לחזקת פגום דהשתא, וא"כ לית לנו האי סברא דגירה, ואיך נאמר חזקה דטהורת לא מהני להעיד על שלומות המקוה אלא נגררים אחורי הנטבלים, וחיקת טומאה של הנטבלים תהני לגרוע חזקה דמעיקרא של המקוה, ולא נאמר דהנטבלים נגררים אחורי המקוה, אבל דע דברי הבאתי כמה פעמים סברת התוס' והרא"ש בב"מ חזקה לא שייך אלא על דבר ידועה ושאנו דניון עליו, כי דבר שאין לנו שום נפקותא אם הוא כך או כך לא שייך להעמידו על חזקתו שלא נשתנה, ומילא גם בדבר ידועה, שהוא לפניו כל שאין לנו נפקותא בדבר לא שייך לאוקמיין אחיזקה.

אמור מעתה סכין שנמצאת פגומה ומוקה שנמצא חסר, ואני מוספקים מתי נפגמה הסכין ומתי נחרה המקוה כיוון דהשתא בכוכב"כ הסכין פגומה ואינה ראוי' לשחיטה, והמקוה חסר ואני ראוי לטבילה, מה לי אם השטא נפגמה ונחרר או לפני זה זמן מה ולא שייך לאוקמי אחיזקה דמעיקרא אלא אם יש לנו איזה נפקותא, והיא ששחת בסכין וטבל במקוה ואיז שייך לאוקמי על חזקתו דמעיקרא, וא"כ שפיר מעד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיוון לכל עצמיות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

אלא כי הא דר"ה באיתילד ריעוטא קמבעי, ומכח"כ להני שיטות דאפיקו איתיילד ריעוטא מחיים נמי סמכין ארוב בהמות שרוט, דחאה מנ"ל, וממילא גם הנני יליפותות שהביא, אין להם מקום כאן, דהרי האי דינא לא נשמע מהם.

אבל דעת, כי לישיב הסוגי על נכון לא מצאת אלא לפי שיטת הרמב"ס ז"ל, דס"ל דכל הספקות מותרות מה"ת, כמו ס"ט ברה"ר, אשר באזה פליגי לעיל אבוי ורבא, כמו שהבאתי שם בשם השב שמעתה - והרשב"א ז"ל הקשה על שיטת הרמב"ס מסוגי זו, דמה קמבעי מנ"ל דזילין בתר רובה מקרא, דהא ספק השkol מותר מה"ת ונילך מס"ט ברה"ר, ומכח"כ דרוב מותר ואפיקו מדרבנן כדי אם אסור הספק, אבל לדעת הראשונים ספק אסור מה"ת מסוטה, דילפין מינה ס"ט ברה"י לטמא, והה בכל איסורי התורה דבעין למיזל לחומרא, כמו שפרש"י לעיל עי"ש, שפיר קמבעי לי, מנ"ל דיש חילוק בין ספק השkol לרוב, כך צרך לפרש לדעת הרשב"א ויתר הראשונים. אבל קושי הרשב"א על הרמב"ס לק"מ, כי מה דקמבעי לי, מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בחר רובה, היינו לעשותו כודאי, ולא מטעם ספק להקל, ונפ"מ למיזל גס בקיים מצות, ספקן לחומר כאשר אבאו, וכן נגד חזקת אישור, ולמר זודאי נשנה מכח הרוב, تعد שחררי מפרש, דקמבעי לי' כגון קטן וקטנה, דפליגו בי ר"מ וחכמים, ולמה לי' להביא מפרק לחמו, ולא קאמר כי הא דר"ה דלעיל, דאלכין בשרא בכל יומא בלי' בדיקת חי"ט, דהרי אפיקו נטלן זאב והחירין כשהן נקובים, סמכין ארוב בהמות שרוט, וכן אוכליין חלב ולא חישין לטופה, אלא דחאה פשיטה לי', דהרי גם ספק טרפה איינו אסור מה"ת רק מדרבנן, ואיך נחמייר ברובה ומכח"כ דלא נבעי קרא על רוב, כיון דאיתן לו לפוטא מטומאה ברה"ר, ספק איסורי להקל ומכח"כ רוב, אבל בקטן וקטנה קמבעי לי' כי שם לויל דזילין בתר רובה מכח ודאי, לא הוה שריין לדoor זה, לא מבעי לפי גירסה אחת ברמב"ס, דבאייסור כרת מודה דספקו לחומר מה"ת, וא"כ اي' רוב דינו כספק ולא כודאי, איך ידורו זה עם זה באיסור אשתי אח שהוא בכרת, אלא אפיקו נניח גם באיסור כרת הספק שרי מה"ת, למ"ד חתיכה אחת משתי חתיכות בעין, וכאשר כן הحلכה, ומ"מ אס מה"ת אין חילוק בין ספק השkol לרוב ורק דרבנן חלקו לגוזר על הספק ולא על הרוב, במצב יבום לי'א בקטן וקטנה שום מצבה, דשמא הוא סריס או היא אילנות, איך ידורו זה עם זה במקומות דליקא מצוחה, ואבאר לך דבר זה - הנה החוו"ד ז"ל בראש בית הספק שלו חידש לנו דבר זה, דרך באיסורי קאמר הרמב"ס דספק מותריין אבל במ"ע בספק לא יצא, אלא דהוא ז"ל נסמך סברתו על מירמא דר' גידל סוטה כ"ט דיליף חילוק בין דבר שיש בו דעת לשאול, לאין בו דעת לשאול מסתירות הכתובים, והבהיר אשר יגע בכל טמא לא יאכל", הא נעבע בספק יאכל, וכל טהור יאכל בשער" טהור ודאי יאכל, ספק טהור לא יאכל, הרי לך דבר כל מקום דיבורה התורה בלשון ודאי, ולכן ס"ל לרמב"ס דבלא תאכל נבלה וכדומה, נמי מתפרש לנו, ודאי נבלה ל"ת אבל ספק תאכל, ובמצוות אמרה תורה אכול מצחה נמי כן מתפרש, ודאי מצחה אכול, אבל בספק מצחה לא יצאת ידי חותבק, עכט"ק של החוו"ד והאחרונים התחכמו עפ"י הקדמתו, להמציא בטופה, דכתיב זאת החיה אשר תأكلו, ודרשין חי אכל, שא"ח לא תאכל, נמי ספקו אסור, דחי ודי אמר רחמנא, עיין בלב ארוי ריש פרק אלו טרפות וכן בכל לאו הבא מכלל עשה - אבל לא כן עמידי, כי כלל גדול בדרשות חז"ל שהעיקר נבנה על הסברא, ולפי סברתם דריש המקראות, כאשר הראות זאת בנסיבות אין מספר, גם במס' ז', ועיין בתוס' ליקמן פ"ח ע"א ד"ה ור"י סבר דמו ואפיקו מקצת דמו, שתמהו, דר"י ורבנן הפכו סברתם גבי בכור אפיקו מקצת בכור, ותירציו

חזקת דחתשתא, דראשונה עדיפה מן השניה, גם בטומאה כן, ודבר זה למדתי מותו' פסחים ט' ע"א ד"ה וא"ת", שכתו בתי" האחרון דספק הריגל מהני להקל אף ברה"י, אע"ג דס"ס לא מהני, וטעמא דהא מלטה הוא, כי בכל ספק טומאה גזה"כ דאלכין להחמיר, ומכח ודאי ולא מספק, וא"כ ס"ס נמי לא מהני, מושום דא"א לדון על שתי ספקות כאחת, וכאשר דינן על ספק הראשון אמרנו ודי להחמיר, וממילא כמו כן בספק שני ושלישי, אבל בספק הריגל לצד אחד, דיליכא גזה"כ בכהג'ו, שפיר אזליכן לקולא, וכן הוא בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דחתשתא דחזקת דמעיקרא עדיפה אזילין בתרה גם בס"ט ברה"י, שוב ראיתי כי הראש יוסף בעצמו לקמן בד"ה הנה הראת לדעת כתוב בדברי, ופלא שלא הזכיר כאן לישיב קושיתו, ודוק".

דף ז' ע"א גמר' מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ראייתו בס' חתן סופר לדודי הגאון זיל שמדקדק למה לא קאמר סטם, מנא הא מלטה דזילין בתר רובה, כמו שאמר לעמלה מנא הא מלטה דומוקמין אחזקה, ואגב שיטפי' לא עיין אז בגמ' כי גם לעיל קאמר כמו מנא הא מלטה דאמרו רבנן.

ורגה לעיל פרש"י זיל במקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולהתир כי ההוא דלעיל, ור"ל הא דר"ה, דאמר בהמה בחזקת איסור עומדת וכו', ופосל השחיטה בנסיבות הסיכון פגומה, מושום האי חזקת איסור, וכבר כתבו לעיל דמש"ה לא קאמר מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר חזקה, אלא דאוקי מלטה אחזקה, משום דرك דחזקת דאיתרעו קמבעי לי', ולכן מדויקדק הלשון דאמרו רבנן דהס דחוינו דין זה ואע"פ שהוא דאוריה, אבל הכא ברוב דפרשי' דאיידי במנא הא מלטה דחזקת נקט נמי הא, הרוי לא משמע לי' לרשי' דקאי נמי אדר"ה דלעיל, דאמור בסיפה של מאמרו, נשחה בחזקת היתר עומדת וכו', דהינו מכח רובה בתרו'תא, חדא כשרות וצדמור לעיל, דמשמעני אפיקו איטילד בה ריעוטה, חדא משום דלא ידע רשי' זיל נפרש הני לפוטות שבגמי, שלא נשמע מהם דאפילו באיתילד ריעוטא אוקמיין בחזקת הרוב, ואמרינו דלא יצא מן הרוב, ועוד משום דלא אמר הא ליישנא, מנא הא מלטה דאוקמיין על הרוב, דlishe mu minai' דקאי אדר"ה, דאפילו באיתילד בה ריעוטא קמבעי, لكن פרש"י זיל דאיידי דחזקת, קמבעי ארוב, וכונתו אממשה בכל יום שאוכלים בשר בלי בדיקה אחריה חי" טרפות וכן חלב, בלי לחוש לטרפה וכדומה, ולא חישין למיעוטה, ולפ"ז ודאי קשה ליישנא, "דאמרו רבנן" דהא מלטה לא מצין מפורש ב佗א דליתא קמן, אלא בקטן וקטנה, והוא באמות פלוגתא דר"מ ורבנן, וקשה לומר דעל זה כיון באמרו "דאמרו רבנן" ודרך פלפול אמרתית דכוונת הש"ס על האי רובה דאמרו רבנן, רובה וחזקה רובה עדיף, וע"פ מה שראיתי בשו"ת מהרי"א זיל לישיב קושי התוס', דהא מצין למילך רוב מחזקה, דהרי רובה עדיף מחזקה, וכותב הוא ז"ל דאי"כ לא הוה מצין למימר רובה וחזקה רובה עדיף, כדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון הגמ', דמנ"ל הא דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ואפיקו נגד החזקה, שאם לא תמציא לפוטא על רובה אלא מק"ו מחזקה, איך תאמר דרובה עדיף מחזקה דהא אמרין די וכו'.

אבל הר"ן זיל בחידושיו באמות מפרש דקאי על סיפה של המירמא דר"ה, דמנ"ל הא דאמרו רבנן לעיל דזילין בתר רובה אפיקו במקומות דאיתילד ריעוטה, וממילא ניחא ליישנא "דאמרו רבנן" אלא דקשה לפ"ז דקאמר בגמ', דרוב בסנהדרין ותשע חנויות דאיתא קמן לא קמבעי לנו, אלא כגון קטן וקטנה דפליגו בה ר"מ וחכמים, ולמה לא קאמר דרובה בין דאייתה קמן ובין דליתא קמן לא קמבעי לנו, וכאשר באמות מסיק לבסוף הסוגי', שלא אני

עליהם דהו כודאי והה דמהני בסכנתא מה"ת כנ"ל. **ומעתה** נשוב למה שהחלה לנו ב' לפרש דמש"ה פריך מקטן וקטינה דפליגו בהן ר"מ ורבנו,adam לא נדע רוב מקרה דחייב כודאי, אלא יהי' דינו כספק שמוטר בכה"ת, מ"מ עשה למצות בום ע"כ ליתא בקטן וקטינה דשמא הוא סריס או היא אילנות,وضיטה דלא ציוויה התורה לקיים ספק מצוה, במקום ודאי כרת, דין ספק מוציא מידוי ודאי.

ולפי הצעה הנ"ל נבואר הסוגי' לדעת הרמב"ם דכל הספקות מיותרות, ובכדי רובם מיל' מקרה דהוה כודאי וכנ"ל, ע"ז קמתמה, הלא כתוב אחר רביס להתות וכיון Dunn עפ"י רוב סנהדרין אפיקו להרוג את הנפש, ע"כ דרוב כודאי לכל מיל', ע"ז משיב דרובה דאיתו' קמן לא קמבעי לי, ונקט גם ט' חניות, ע"ג דבאסורין גם ספק מותר ולמה לי רוב, דשאניبشر, ספק משוחחות או מנבללה, דאייא נמי חזקת איסור דאייה זבוחה, וכן כתבו התוס' נה ד"ח ע"א דה אחר הרוב, דגם בט' חניות תאיכא עלبشر הנמצא חזקת איסור שאינה זבוחה - והדין עטם וכמו שהארכנו לעמלה דברבור שנאנו Dunn שלו שייך לאוקמי אחיזקה, אבל השאר דין הנידון עליהם, לא שייך לאוקם על החזקה, כי רק עפ"י סברא זו דבריהם מובנים, אבל על רובה דליתא קמן וכגון קטן וקטינה קמבעי לי' וכן שביארנו לעמלה, דלויל קרא דרוב כודאי איך נאמר DIDORO במקום איסור ברת ודאי מצד ספק מצוה.

וע"ז הbia כל הni יפותtot, מקרבנות ומפרה אדומה ועגלה ערופה ושער המשתלח, דbulletini הni מצות, ai לאו דרוב כודאי, איך אמרה תורה תקאים המוצה רק בספק דשמא טפה הוה, Ach'כ ילי' ממכה או'יא ומרוץח ועדים זוממין, דbulletini הni ai רובה רק ספקה הוה, איך צotta ה תורה להרוג את הנפש על הספק, ו/or' איש אמר דעתיא משיחיטה עצמה דאמר רחמנא שוחות וליכול, ולהוש דלמא במקום נקב קשטי.

הנה נס האי יפותוא נחא לדעת הרמב"ם דכל נקה"וו נבליה, ואין שחיתה מועלת בו, ואם הרוב רק ספק הוה שה תורה התייה, כלן הרי איכא חזקת איסור דאייה זבוחה, ועליך להביא ראי' שנזבוחה, ממש'כ הפלתי דכל ספק נקה"וו ספק בשחיטה הוה, וכאשר החזקי דברו לעיל וכן נואר שדעת הרמב"ם נמי כן הוה, כאשר ביארתי במ"א, ודז"ק היטב.

ע"ש גמרא כי קמבעי לו רובה דליתא קמן. בסוף הסוגי' כ' ריש"ז ציל דהדר מחלוקת זה והכל נלמד מקרה דאחרי רבים להתות, ויש לראות דאייה סברא יש לחלק בין רובה דאיתו ובין רובה דליתא קמן, ומה ל' ט' חניות דאמרין עלبشر הנמצא לפני החניות כל דפריש מרובה פריש, ולא אמרן כן עלbamot דעלמא שרובם כשרות, דהיא עולה שנייה מקריב, או האי קטן וקטינה שאני דן עליהם פרשו מרובה דעלמא ולא מיעוטם, ועיין בהගות ר'צ' חיוט שנטוורר בה ולא העלה כלום.

אבל דע כי הפרמ"ג זיל בפתיחה לתערובות חקירה ai, מניה לו כלל גדול דכל הלא היה האיסור והיתיר ניכר מعلوم, לא שייך ב' ביטול חד בתרי, כי על כל חד ואחד אני דין שהוא טפה, ומה לרוב הכא, וכן הסכים עמו החוז"ד בס' ק"ח סק"ה, והניא ראי' נפלאה מהא דפרק ל�מן, ור"מ דחייש למעוטה האיך אכל בשראי, ומה פריך, וכי לית לר"מ חד בתרי בטל, ויתבטלו מיעוט הטרופות שביעולם ברוב הנסיבות ומיותרין כלו משום חד בתרי בטל, ואין לומר דאפשר לברר איסоро ולא שייך ביטול, דהא שמא במקום שחיתה נקב הוה קפריך, וזאת ai לברר כמובן, אלא ודאי דכל שלא ניכר ההיתיר והאיסור מעולם לא שייך ביטול חד בתרי עיישי.

שאין לדמות הדרשות, אלא מה שהש"ס מדומה, והביאו עד שם סתירותם כלו, וע"כ כוונתם דלפי סברתם דרשו ח"ל פעם כן ופעם להיפך, והוא האמת, ולכן אין להביא ראי' מדרשות ר'ג בנדה שם, שכן דירוש בכה"ת, ובפרט דשם בחד קרא כתיב הני תרתי, ויש יותר מקום לדיק רישה וסיפה, וכעין שכטבו התוס' ריש מכילתא, דנדר ונדבה בחד קרא דיקין שניהם דוקא, אבל במ"א לא, וכן גם כן לא נסמך על הדרשתה, אבל נראה מה יאמר מה זה מה, ואחר והשכל, אם הספק בל"ת ועשה שוויין, או חלוקים הם זה מה, ואחר הסברא נלך.

והנה כבר הבאתי לעיל דף ט' דברי השם שמטטה שטביה לו מהו חמירא סכנתא מאיסורה, שכטב דכל שה תורה מהמתה חזקה או רוב, עפ' שקמי' שמי' גלייא, דהאי יצא מן החזקה והרוב, מ"מ אין עליו אשמה, כי היה אнос בראשות ה תורה, ולכן שפיר מצין למימר דבכחגו'ו לא אסרה ה תורה ומילא לא עיבד איסורה משא"כ בסכנתא, האי סמייה על החזקה והרוב לא יצילנו מן הנזק, אם מ"מ ארע שהמיוט בא לידי, וכך לגבי סכנתא לא מהני, לא רוב ולא חזקה, והנה דכוותי בספק לדעת הרמב"ם דה תורה והרשות ואין עליו אשמה, ועיין מה שכטבshi שטטן דבריו, ועתה אני רואה כי לא הועלתி כלום, כי דבר זה ai להעמידו, דהנה לפי הקדמותו, מובן החלוקת שבין עשה ליל"ת לעין זה, שכבר כתוב הש"ץ חי"מ סי' כ"א בשם הירושלמי דלעולם אנוס ממאו דעבד לא אמרין, אלא אнос ממאן דלא עבד, והסבירו ברורה, דכל מה שעבד באונס, כיון דחסר מחשבתו ורצוונו לעשות כן, הרי לא רחਬ המעשה לכלום, אבל להיפך מי שלא מציא ליקים מה שומט עליו מהמתה אונס, שייה' חשוב ממאן דעבד, זאת לא אמרין, ועפ' שאמרו ח"ל, חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאו, מעלה עליו הכתוב כאלו עשאו, אין זה אלא לעין שכר אויל דמחשבה כמעשה, אבל סכ"ס המצואה לא עבדו ולמשל, אם הbia קרבן ונמצא Ach'כ טרפה בסתר לא נאמר דאונס ה' בראות ה תורה ותיפור מלhibia קרבן אחר, וכך חילוק מבואר דבל"ת שפיר מצין למימר דספק שי' רחמנא ואם ארע שאכל אישורא פטור מצד אונס בראשות ה תורה, אבל בנסיבות עשה, אם אכל ספק מצחה או הbia ספק קרבן, איך נימה דיצא מספק דאם קמי' שמי' גלי' דפסול ה' הרי ai לומר דכל שמחות אונס לא אכל מצחה ולא הbia קרבן, וזה כמו שאכל והביא, אולם חזקה ורוב דהמי נמי בנסיבות עשה, ע"כ כודאי יחשב, ואז מש"ה אמרין דמציא מביא קרבן שהחזקה או הרוב מעיד עליו שקשר, משום דמציא לסייע דודאי כן הוא, וניהו דאם מ"מ הוא מן המיעוט לא יי"ת, מ"מ לא בעי למיחס למיעוט דכמאן דליתא דמי, דרוב כודאי יחשב, ומילא דבזה נדוחין דברי השם שמעטה דהרי בסכנתא נמי נימה הכי דלא צרכין לחוש על המיעוט כמו במצבה אלא ע"כ לומר, דסכ"ס יותר חשוב על איבוד נפש ממה שחשו על ביטול מ"ע, מAMILIA לא צרכין תז לסבירתו דה' דלא חשו על עבירת הל"ת בדאיכה רוב או חזקה, כמו שחשו בסכנתא, ומה'ת באמות גם בסכנתא אין לחוש למיעוט ואכן כהראש יוסף זיל דחמירא סכנתא מאיסורה רק מדרבנן הוא ובמ"א הארכתי בעניין זה עיון לקמן פרק אלו טרופות דף מ"ז ע"ב.

אבל היוצא לנו ממה שכטבנו דבאמת רק בל"ת קסביר הרמב"ם דספקות מיותרות אבל בנסיבות עשה הספקות איינו יוצאת בהם, ומה'ת לחומרא בעין למיזל בהו, ומטעם שכטבנו לעיל, דבל"ת פטור מטעם אונס ממאן דלא עבד, אבל בעשה לא מיפטר מטעם אונס, אבל רוב חזקה מהני גם במע' משום דאיתן לו יפותוא

השערים שהוא"י שניהם שוין. מאי אני תמה למאי הולכתא מביא האי דרשה שהי' שניהם שוין, דזאת, דגם המשתלה צריך להיות כשר יליף לפחות מה אדין הגורל קבוע לעזאל אלא בראי' לשם, ויתור אן קומתמה דלא מצאתי מי שהרגיש בדקודק עצום הלאה, ומזה שהקשה המהירוש"א דלמה לא ילי' מה אדעינו שניהם שוין שצרכיס להיות כשרים לק"מ א דין זה אלא למצוה ולא לעכב כמבואר בשונה ריש פ' שני שערין, אבל מה שנלפע"ד הוא, דבדברי המהירוש"א ייל"י קושיתינו, והכי פירוש הנמר', דמתחלת מקשה מהא דשניהם שוין, וליחסו דילמא חדра טרפה הוה וא"כ איןם שוין, וכי תימא מה נפ"מ, ר"ל דין זה אלא למצוה ולא לעכב, ע"ז משיב דהלא אין הגורל וכו' והוא לעכב, ודוק". שוב ראי' מעין זה בהגחות ר"ץ חיות ז"ל.

רש"י ד"ה וסנהדרין דתנן י"ב מזakin ו"א מחייבין זכאי. מה דלא הביא דרוב מחייבין חייב, משום דברם באם בי"ב מחייבין לא קטלין, דהרי אמרה תורה לא תהא אחרי רבים לרעות, אלא דכלאורה מהא ד"ב מזakin זכאי, אין ראי' כל דאלין בתר רובא דמקש"כ אי לא ניזל בתר רובא, דלא קטלין לי' בשביל המיעוט דמחייבין, אבל כוונת רש"י אדייקא דמהא ד"ב מזakin זכאי נשמע, אדם איכא רובה לחיוב דמחייבין אלא דאי צרכין יותר מ"ב ומרבין עליהם עוד דינים כמבואר בסנהדרין, וכדי שלא להאריך בהאי דינא כתוב רש"י בקיצור דלענין פטור סגי ב"ב, ולענין חיוב צrisk לעין שם במקומו איך הדין ודוק".

רש"י ד"ה היכא דלייף שמחובר מבחוץ לצד הגב וכו', מה שלא פ"י כן למלعلا גבי רישה של עולה, דקאמר נמי היכי דלייף ליל בה, משום דשם לא הקפידה התורה אלא שלא ניתן לנתחים, וכל שיש Katzח חיבור בין מבחוץ ובין מפנין שב לאו לנתחים נחתכו, אבל בגין הקפידה התורה שתהא"י האליה תמיימה, כל שנחתק שוב אינה חמימה, אפילו אי לא מוחתק לנתחים, לפיכך החצרך רש"י לפרש האי ליפ"ד דהaca, הכוונה שנחתק רק מבפנין אבל בחוץ לצד הגב נשאר שלם מכל וכל שלא יהי ניכר שום קרע וסדר, כדי שהי' נופל עליה שם תמיימה וזה פשוט ודוק".

תוס' ד"ה מנא הא מלטא, וא"ת כיון אמרין זיל בתר חזקה כיש"כ בתר רובא דרובה וחזקה רובא עדיף, ויל' דלראבל' פריך דלא קים לי' חזקה מקרה עכ"ל, ופי' ריק מהלהה ואין למידין ק"יו' מאלה, והקשו האחוריים דעתךין נלמד דאלין בתר רובא מקרוב, דרוב עדין מקרוב, ורקוב הלא מפורש בקרא: וזה העיר הקרובה. אולם הרשב"א מתרץ קושי התוס', דהא דרובה וחזקה רובא עדיף דזוקא אחר שידיעין רוב מקרה, אבל כל זמן דלית לנו לפותא על רוב, לא איזלין בתר רובא כלל ומיש"כ נגד חזקה, ולפי' מישוב גם קושי האחוריים דנילוף רוב מקרוב, אלא לדבר הרשב"א זיל' סתוים, דכמו דידייעין עתה לומר דרובה עדיף מחזקה זאת עכ"כ מכח הסברא, למה לא נסמק אסבירה זו גם بلا לפותא ולומר, כיון דאמרה תורה זיל בתר חזקה מיש"כ בתר רובא עדיף מחזקה, אבל מה שנראה לפע"ד בכוונת דברי הרשב"א הוא: דהנה הא דאוקמינן אחזקה יש לפנינו שני דרכים, או דנאמר גזה"כ הוא דנקיק מלטה אחזקי', או שאמר טעם לדבר זה והוא משום דעפ"י הרוב לא ישתנה הדבר מכמות שהיא וא"כ הא דאלין בתר חזקה נמי נבנה אסברת רוב, ואז מילא אם הרוב מעיד נשנתנה החזקה, החזקה בטלה נגד הרוב, כי כל עצימות החזקה היא מכח הרוב, וכיון דהרוב אומר נשנתנה מה מהני החזקה, אמרו מעיטה כל זמן דלית לנו לפותא הדתורה סמבה למילז בתר רובא, לא נדרוש טעמא דקרה דמויקי אחזקה, משום דרוב פעמים לא נשנתנה הדבר מכמות שהיא, אלא נאמר דגזה"כ הוא לאוקי מלטה אחזקה,

ולפ"ז גם כל דפריש מרובה פריש לא שייך, דהרי אין כאן רוב ומיעוט כי היכי דנאמר דהאי מרובה פריש, כי על כל חדא וחדא אנו מסופקים שמא טרפה הוה או שמא סריס או איילונית היא, ואין זה דומה לט' חניות דaicא רוב ומיעוט מבורר אלא מוחמת שניכר כל או"א בפ"ע לא שייך בהם ביטול, אבל חתיכה שפירש ונמצאת שפיר אמרין כל דפריש מרובה פריש, שהרי אם כל החתיכות שבכל החניות היו פורשות לחוץ על כדי את הוי יכול מותרות מכח ביטול ברוב, מכש"כ שחתיכה אחת שפירשה שモותרת, אבל בבהמות דעלמא שלא הי' ניכר מעולם הנסיבות הטרפאות בפני עצמן, ולא שייך בהו ביתו כנ"ל, גם פירוש חד מיניהם לא שייך דעל כל חדא וחדא נופל הספק שמא טרפה הוה, ואני כאן אלא דרוב פעמים לא מיטרף וזה רובא דליתא קמ"ע ז' קמבעי מנ"ל, אבל בסוף קמסיק דל"ש וכמו דאלין בתר רובא דאיתא קמן ומכח, ביטול חד בתרי כן איזלין ברובא דליך קמן ומכח דרוב פטמים לא מיטרף ולא נעשה סריס - ובזה תמצוא פשר להא דחקרו האחוריים מנין לנו חד בתרי בטל דמסנהדרין לא נשמע זאת, ועיין בפתחה כללית של מה שהארכתי בזה.

ודע דבזה חזר ונעור מה שהקשה השם עתה על הרשב"א שהבאתי לעיל, דתקשה הרשב"א לנפשיה דהא בספק במרקחה גם הרשב"א מודה דሞתר מה"ת, וא"כ האי דלמא טרפה הוה, וזה ספק במרקחה, וڌיתו דהרי הספק הוא אם האי בהמה שלפנינו מן הרבו או מן המיעוט, והוא ספק בתולדה, אבל לפי דברנו אלו שבכאן, הדין עם השם שמעתה דע"כ כאן אין הספק אם נפרש מן הרבו או מן המיעוט, דאי היה דומי' דט' חניות ורכובא דליך קמן, אשר על זה לא קמבעי, אלא הספק על כל חדא וחדא שמא היא טרפה, ולכך קשה ודאי לדעת הרשב"א, ליאו דמקח ספק במרקחה לא חיישין, ולא מצד דאלין בתר רובא ודוק".

עד' יש לחלק בין רובא דאיתא לדילתי' קמן דהרי הא גופה, דרוב בהמות כשרות ורוב קטנים לאו סריסים, אין אנו יודעים בבירור גמור, אלא ע"י נסיוון של דורות הקודמים, דראינו בהמות ששחטנו שרובם כשרות וקטנים שנתגלו שרובם מולדים ואני סריסים, אבל בכל מקום אינו מן הנמנע, שדור אחד מוחמת איזה סיבת נשתנה עליו סדרי בראשית, וכעת רוב בהמות טרפות ורוב הקטנים של עתה סריסים, ואע"ג חזקה אלימתא הוא דלא נשתנה הטבע מכמות שהי' מקדמת דנא, מ"מ אינו כרובא דאיתא' קמן שהוא ודאי גמור ולא בעין חזקה כדי להחזיק את הרוב, אלא דלבסוף מסיק אכן חילוק, והוא משום דחזקה דלא איתרעד ולא ראיינו מעולם נשתנה, הוא כודאי.

ומה' מאד מישוב בזה הקושי' המפורסת מאית הגה"ק מה"ו משה ט"ב צ"ל שהקשה דהרי הסוגי' איזלה אליבא דר"ש לפ' דעה אחת בתוס' ד"ה חטא כת קרי' רחמנא, ולר"ש דדורש טעמא דקרה, מסתמא טעמא דאלין בסנהדרין אחרי רבים, הוא משום דרוב פעמים האמת עם הרבים ולא עם המיעוטים, והאי רוב, רובא דליתא קמן הוה, וא"כ רובה דסנהדרין נבנה על רובא דליתא קמן. והוא קושי' מושכלת, אבל לפי האמור מישבת על נcone, דהאי גרעوتא דאיתא בכל רובא דליתא קמן, ליכא הכא, דהאי רוב פעמים מכובנים הרוב את האמת, לא נבנה על הנסיון כי מעולם לא נתרבר לנו שהרוב כיוון האמת והميعוט טעה, אלא שהשל הישר מחייב את זאת, דטוביים שננים מאחד, והוא ראי' שכילת חשובה ממש קראי' גשמיית, וא"כ האי רובא, דרוב פעמים האמת עם הרבים, הוא רובא דאיתא' קמן לפני עיני שכלונו כמו ט' חניות. והבן את זאת ועיין בפתחה כללית וдолח שני ע"ש גמר' את' משער המשתלה דרחמנא אמר ולחק שני

הוא כמו שהביא קרבן, אבל כבר כתבנו לעיל דאנוס כמוון דעבך לא אמרין, ותדע שהרי חייב לשוחט קרבן פסח אחר, ולכן אין לפטרו אלא מצד טעה בדבר מצוה, וכן פליגו רשי' ותוס' באומר מותר בשבת, והדברים עתיקין ואכ"מ להאריך בהם, וכע"פ פפי דעת התוס' צריכין לפרש גם כאן, דלא הקפיד ההלכה כשמביא קרבנות בשבת, אף שהמצוות ספק הוה, משום דעתה בדבר מצוה, ואפילו לא עשה מצוה פטור, ואפילו למ"ד שלא עשה מצוה חייב מ"מ לא מצי ליף מכאן רוב, דהרי יש לומר דעתה בדבר מצוה אפילו לא עשה מצוה פטור, ובפקנ"פ דאפילו נגד הרוב וס"ס מותר לחלל שבת, הוא מטעם דשבת לגבי חשב"ס הותרה ולא הודהה ודוק"ק.

תנוס' ד"ה את' מפרה אדומה, וא"ת וכרי ויש ללימוד מתוך כך הלכה למעשה אדם עשה גבינות מכמה בהמות וכוי' הקושי' מפורסמת דלמה נקטו שעשה גבינות מכמה בהמות, ולא סגי להו לדון על גבינה מאותו הבמה, ועיין בלב אר"י איך מתרץ את זאת, אבל אין דבריו מובנים דמשמע דבאיסור דרבנן בטל חד תרי במוב"מ, וזה ליתא מבואר בו"יד סי' צ"ח סעיף י' בש"ז וט"ז ופרק מג' שם דוחז"ל לא תלקו בהז כלל, ואפילו באיסור דרבנן צריך ס' ואיך כתוב הלב אר"י, דאי ריק מדרבנן לא מוקמינן חזקה שלא נתבררה, בתערובות חד בתרי היה מותר מצד תרתי דרבנן.

אבל יש לךים דבריו בשנאמר דמיiri בעשה גבינה מכל בהמה בפ"ע ולא עירוב החלב ביחד, ואז התערובות של הגבינות הוה יבש ביבש, והוא דלא בטל הגבינה מן הטרפה, בהני דכשרות, משום דהוה דבר שבמנין וחטיכה הרואין להתכבד, ובזה שפיר איכא חילוק בין שהוא ספק אישור דאוריתא או רק דרבנן, דעל כל גבינה וגבינה איכא ס"ס להתייר, ספק שמא לא נטרפה בהמה אלא סמך לשחיטה וכולן כשרות, ואת"ל דaicaca כאן גבינה טרפה, שמא האי גבינה שבידי מן הקשרות, אלא דס"ס צזה, דהוה ספק אחד בגנוו וספק אחד בתערובות לאו ס"ס הוה להתייר, אבל עיין בש"ז סי' קי"י סקס"ב וס"ג דבאישור דרבנן מהני גם ס"ס צוז, ואף שיש חלק דכאן עיקר האיסור סכ"ס דאוריתא מ"מ יש לומר דהתוס' לא חלון בהז, ודוק"ק.

ועתה הנני לבאר שיטות התוס' ושיטות הר"ש שחולק עמם כmoboa כאן ברא"ש זיל': הנה דעת התוס' דרך חזקה דעתו קרא שניתבררה בשעתה ממשיכין לאח"ז אלמפרע, כמו בפירה בת שתים שלאחר קלות שנה נודע לו שכשרה היתה בשעת לידה, לאו חזקה הוה להמשיכה עד החשתנות, ולכן בהמה שנמצאת טרפה איפלו היא בת כמה שניין, לא נאמר השטה היא דעתו, ועד השטה הייתה בחזקת כשרהה, כי מעולם לא הייתה כשרהה מבוררת בשעתה אלא למפרע, ואת לא מקרי איתחזק, لكن אוסרים הגבינות למפרע דשנא טרפה היתה מכבר, ואפילו לאחר שצינו דאלין בחר רובה, וא"כ גם בלאו חזקה הרי אמרין על כל בהמה מיד כשלולדה, דהיא מן הרוב וכשרה היא, וא"כ נימא כמו ממשיכין החזקה לומר דהשתא נשתנה הנגע ולא קודם לכך, כן נמשיך הרוב לומר דהשתא יצאה היא בהמה מרוב כשרות, ועד השטה הייתה בתוך הרוב כשרות, דהרי רובה עדיף מחזקה, ואם ממשיכין החזקה מכש"כ ממשיכין הרוב, זה בוכרא דהא דרבנן עדיף מחזקה, הינו מאין שאחר הראי', כי רק אז מקרי חזקה, אבל בשעת ראי' אין זה חזקה אלא ודאי, והוא פשיטה עדיף מרוב שיש נגדו מיעוט, וכן ניהו דגילתהلن ההלכה כשרות דמשיכין הוודאי, הינו הנגע בשעת ראי' שהיתה כשייר, לומר כשםמצאה חסלה לאח"ז, דהשתא היא דחשרה, אבל מניין לו להמשיך הרוב דאיינו עכ"פ ודאי, לומר דלא

וממילא לא מצין למילך רוב מינה, ומכח"כ דלא מצין למינור רובה עדיף מחזקה, אבל לא אמר שצינו למילך רובה מקרה, אז ודאי לא נאמר דחזקת גזה"כ הוא אלא טעמא דחזקת נמי מכח רוב הוא, וממילא רובה עדיף מחזקה ודוק"ק.

בא"ד ולמאי דמפרש ר"ח, דרבנן עדיף מחזקה לא מסברא, אלא ילפין מפרה אדומה דאייכא חזקה נגד הרוב וכו', כפי מה שהבאתי למללה דף י' דברי הטוי' דלעלום נגררו הטהרות אחרי כלים הנטבלים, גם כאן נגרר הטמא אחרי הפרה דהרי חזקה היה להאי טמא שams יזרקו עלייו מאפר הפרה יטהר, ומה לי עם חזקת טומאה שלו, אבל כפי שביבארנו שם הדבר הזה תלו依 אס נאמר רוב הוה כודאי או שספקה הוה אלא דה תורה ההירה האי ספק, אס נאמר רוב כודאי, אז פשיטה דהטמא נגרר אחר הפרה ואין לו דמיון לשאר רוב וחזקת המתנגדים זה זהה דהרי כאן עשינו מעשה המסליקת את הטומאה והמעשה נעשה כהונן באפר פרה שודאי כשרה, אבל אס נאמר דרוב דק ספק איז דה תורה ההירה, באיז ייל' דגנד חזקת טומאה לא התירה ההלכה דאין ספק מוציא מידי, ודאי, ולכן כוונת התוס' דמפרה אדומה מוכרת דרוב הוה כודאי, וממילא ליכא כאן חזקה המתנגדת, אבל נלמד מכאן דגס במקום שעומד הרוב נגד החזקה דרבנן עדיף דכיוון דרבנן כודאי פשיטה דמדחה החזקה, וכאשר פרשתי לעיל לדעת הרמב"ם דכל הסוגי ע"ז קאי דרבנן כודאי, וממילא איפלו נגד חזקה, ודוק"ק.

תוס' ד"ה אבל היכי דלייף, מקשין אמא לא ליף מכל קרבנות דדחו שבת וכו', ונ"ל דלא מאי להוכיח ממש, דaicaca למימר דמספק נמי אמר רחמנא לדלחין שבת כמו בפקנ"פ דלא הלכו בו אחר הרוב, עכ"ל, הנה לכאו', קושיתם לשיטת הרמב"ם ילי' דהרי כל הספקות מותירות, ולמה לא יחל שבת על ספק קרבן, אלא דכבר כתבנו לעיל דLAGBI מצות יבום, אי לאו דזילין בתר רובה והוא קטון וקטנה ספק סריס ואיילנות ודאי דלא שר' לדור זה עם זה, מפני שהאישור ודאי, דהרי איכא כאן אשת אח, אלא דבמקום מצה נדחה, א"כ עליק להביא ראי', דaicaca כאן מצוה, וכן הוא בשבת כיוון דחילול שבת ודאי, והמצוות שדוחה אותו ספק, איו ספק מוציא מידי ודאי, הא חזא, ועוד שניית, דהרי הרמב"ם מודה בספק העומד להתרברר דאסור מה"ת, ולכן קושיתם חזקה לכ"ע, אבל לעומת זאת תירוצים חלש מאד, דאיך מדין זאת לפקנ"פ שהרי בעצם כתבו דבקנ"פ לא הלכו בו אחר הרוב, משא"כ הכא דפשיטה אס סמך על המיעוט לחילל שבת דחיב, וא"כ מ"ש ספק ממיעוט דשניות ספקה הוה אי לא איזלין בתר רובה, אבל דבריהם צרכין תיקון, כי למשום דספק מצוה דוחה את השבת, אלא משום דכל שציוויה תורה להזכיר קרבן בשבת אפילו אם נמצא טרפה, הרי הוא פטור משום דהוא אнос מכך ציווי התורה, אלא דבזה נמצא סתירה בתוס' פשחים ע"ג ע"ד ד"ה שחוטו כתבו שם דהא דפטור מקרבן בנמצא טרפה בסתר, לאו משום אונס Kapitir ליל' אלא משום דעתה בדבר מצוה, ולר"א דבלא עשה מצוה חייב באמת גם בהז חייב ודלא כפרשי' שם במשנה, ובסוגי' שם הראי', כי זאת פלוגתא ישנה בין רשי' ותוס', לדעת התוס' לא מקרי אונס אלא כעין נערה המאורסה דאונסין אותה ממש ואני מהויבת להציג את עצמה בחיותה שלה, אבל המקדים מצות ההלכה לאו אונס מקרי, דאיך יצא ידי מצוה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוה צריך שיאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס בעשה, וכל שאיןו אונס במעשה, אך יפטור בשוחט קרבן פסח בשבת ונמצא טרפה בסתר, מטעם אונס, וכי עדיף יהי' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעתה מצוה וקרבן פסח דוחה את השבת, ולא מטעם אונס, ואס הוה אמרין אונס מכאן דעבך דמי, הוה מצין למיפותרי בשנאמר דאך אם נמצא טרפה הרי

דשכיה יותר לאיסור מלאה יותר, כי לולי זאת בעין לאוקמי הbhמה על חזקה ذاتי מכך רובה דכהר, והוא סברא ה'פוכה ממה שכתבו כאן, אדם לגבי חזקה דמעיקרה לא מהני חזקה ذاتיה מכח רובה, מכש"כ בנויל ריעוטא מוח"ם - והרמ"ז זל' באמת פסק להיפך מותוס' דבסי' נ' פסק דבסקט טרופות לא סמכין להתר מחמת חזקה ذاتה מכח רובה בהמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצא ודאי טרפה אפילו הוגל פ' המקה, כשרים הנגינות של קודם ג' ימים, והוא כשיתר הר"ש, ועיין שם בפ"ת ו' - והת"ש חלק בין ריעוטא שבגופה, כמו מים במוח שאפשר להיות מתולדה, ובין כאן בשוט שבודאי לאח"ז אתה, והחו"ד חולק עליו וכי אין חלק זהה, והרבה פפללו האחرونים בעניין זה בראיות וסתירות, ותלי"ת הניחו לי מקום להתגרר בו, ואם תרצה לעמוד על שרשן של הדברים, תעיין لكمן בסוגי' דישב לו קוז בשוט מה שכתבתם שם וירוח צמאונך ודוד"ק.

ע"ב גמר' ר' כהנא אמר את' מהורג את הנפש, וניחוש שמא במקומות סייף נקב הוה, וכן אמרין במקות ד' ז' דאמרו ר'יע' ור'ט, אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדים מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הוה - ועיין ברמב"ס בפ"ב ה"ח מהל' רוצח שכטב, זל' „ההורג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והולך בשוק, ה'ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם והרגו נהרג עלי עד שיודע בודאי שזה טרפה, ויאמדותו הרופאים שמכה זו אין לה تعالה באדם ובבה ימית" עכל' ולכאורה' תמורה, דמוכח מדבריו דאפילו ודאי טרופות אינה מצלת את הרוצה, עד שאמדותו הרופאים את הנרצח, שלווי זה שהרגו היה מת בל"ה מכח האי מכחה, אבל עיין בפתחה אות י"ד אריקות זהה שביארתי שיטת הרמב"ס המחוורת והאמיתית ותומצא עונג - ומה שנטחן דלי' עתה הוא דמוהאי פסק הרמב"ס נשמע, דסביר כדעת הר"ש הניל' דחזקה ذاتי' מכח רובה, נמי מהני לסלק את הריעוטא הנולדת ואפילו לקטלא, דהרי נרצח שיש לו נקב במוחו או בשוטו, עכ"פ ריעוטא גדולה הוה, ומ"מ כל זמן שלא יאמדו הרופאים שהמכה הוה ממיתו בודאי ממייתן את הרוצה מפני שמעמידין את הנרצח בחזקת שלם, והוא מכח רוב, דרוב ב"א שלמים הם, ולא מעותדים למתה מחמת מכחה, ומיוחה דהמכה לפניו, אנו אומרים אין זה מפה הממית וועשה את האדם חסר, אלא מעמידין אותו בחזקת שלם ואע"פ דאין הולclin בדיני נפשות בתר רובה אבל בתר חזקה ذاتי', מכח רובה שפיר הולclin, ועיין עוד لكمן מזה ודוד"ק היבט.

ע"ש גמר' את' מудים זוממים וכו' וכי תימא דבדקינן לי', והתנני' בריבי אמרו לא הרגו נהרגין, הרגו אין נהרגין - קשי' לי דהאי בריבי למה לי דהרי לא הרגו נהרגין מקרא מלא הוא דכאשר זם כתיב, ואי דלא נתעהצדוקים, דאמרו דוקא הרגו נהרגין שם במקות דף ה', hei לו להביא המשנה שם, דקתיini כיון שנגמר דין נהרגין הזוממין, ומധביה האי דרביבי נראה, דלילי בריבי דהrgo אין נהרגין, לא מצין למילך מעדים זוממין.

ונהראה לע"ד, דבאותם בלואו בריבי ליכא ילפוטא, דהנה בתוס' ד"ה ודילמא, הקשו שמא חובשין אותו יב"ח לברר שאינו טרפה, ותריצו בתירוץ השני, אדם הם איןם נהרגין אלא לאחר יב"ח, גם הוא איןנו נהרג אלא עד אחר יב"ח, דאין להחמיר עלי יותר מעלהם אם הווזום, עי"ש, ולפ"ז אם נימא דם הרגו נהרגין אז פשיטה נהרגין מיד דהרי אפשר לבדוק כפי הס"ד דהשתא, א"כ גם בלואו מהה לא נהרגין לאחר יב"ח, דשוב אין לומר דגם הוא לא ה' נהרג עד אחר יב"ח דזה ליאתא דהא שפיר ה' נהרג מיד, דהרי אחר שנהרג, אם יוזמו ג' כ נהרגין מיד, ولكن לויל' בריבי, דהrgo אין נהרגין, לא ה' מצי למילך רוב ממה שהורגין העדים,

צאה מן הרוב עד השთא.

אולם שיטת הר"ש, והוא הוועיל שברא"ש כאן הוא, זל' למאי דמסקין דאלין בתר רובה, כל הבהירונות בחזקת כשרותן ואפילו בתוך שנותן, משום דרוב בהמות כשרות ה', והוא עדי' מחזקה, עכ"ל הדברים צריכין ביור, עיין במעי"ט ואין דבריו מובנים, דהנה דעת הר"ש הוא, מאחר דאלין דתר רובה, נעשה מן הרוב חזקה ממליא, דכל בהמה אנו מחייבים לכשרה מכח הרוב, וחזקה זו אלימטה היא כמו חזקת גג שארינה שלמה, וכמו אמרין סוקlein ושורפין על החזקתו דהינו חזקה ذاتי' מכח רובה, דasha שבאה ובנה מורכב על כתפה ונתחזק בעיר שהוא בנה, הרי אח"כ נסקל על ידה כשהכח אותה, וא"כ האי בהמה נמי נתחזקת אצלנו לשראה, והרי אכלנו מחלבה, והוא חזקה אלימטה להמשיכה נגד השינוי שנמצא בה אח"כ, לומר דהשתא הוא דאיתרפי, וכן יל"פ ריש דברי הרא"ש, אלא דומה שהוסיף בסוף דרבינו, דרובה עדיף מחזקה אין לו פירוש, דאי' למה לי לומר דמכח רוב, כל הבהירונות בחזקת כשרות, תפ"ל דרוב עדיף מחזקה ואם ממשיכן החזקה מכש"כ הרוב, אלא דזה ליאתא כמש"כ למללה דרוב עדיף מחזקה אבל לא מודאי, ואני הוודאי ממשיכין ולא החזקה.

ועיינתי בתשי' הרא"ש זל' ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מחזקה בכל שעטה ושעתא אלין בתר רובה" עכ"ל ור'ל דנייהו דחזקת בשרה בשעת ראי'י ודאית היתה, אבל מיד כההעיף עניינו ממנה נעשה מן היהודי, חזקה שלא תשנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת ח'י עדיף למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר ונדונה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגראע מצד אחד שלא ה' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחלשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר, אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה כתוב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דספלו להשנתנות, כמו שהוא בגעג, דחשינו לטובה להתרפות הוא טبعי ועלול הוא לך, זאת הוא סברת הרא"ש, וממילא דלדי' באמת לא צריכין تو לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכין הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של ההשנתנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשנתנות ועלולה לך.

ועיינתי בתשי' הרא"ש זל' ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מחזקה בכל שעטה ושעתא אלין בתר רובה" עכ"ל ור'ל דנייהו דחזקת בשרה בשעת ראי'י ודאית היתה, אבל מיד כההעיף עניינו ממנה נעשה מן היהודי, חזקה שלא תשנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת ח'י עדיף למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר ונדונה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגראע מצד אחד שלא ה' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחלשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה כתוב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דספלו להשנתנות, כמו שהוא בגעג, דחשינו לטובה להתרפות הוא טבעי ועלול הוא לך, זאת הוא סברת הרא"ש, וממילא דלדי' באמת לא צריכין تو לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכין הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של ההשנתנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשנתנות ועלולה לך.

והנה בנויל ריעוטא מוחיים, כמו ישב לה קוז בשוט, או נמצא מים במוח, סתרו התוס' שיטות, כי لكمן דף מג' ע"ב ד"ה קסביר כתבו דבישב לה קוז בשוט, וכן בספק דרושא, ע"כ צריכין לומר,

ולע' דעל הא דאמר פסח וקדשים מה איכא למימר יש לתמונה, המכביימי ר"מ, שהי' הרבה אחר החורבן, הקריבו פסח וקדשים, וכבר נתעورو ע"ז האחרונים, ואולי ייל' דכונת הגם' הו, דאלו ה"י בא לידי מדה זו, מהי' עשוה ודוק'.

תוס' ד"ה ליהוש, בסה"ד הקשו מנסקלין בנשרפים DIDUNO בmittah הקללה, הרי דבדיני נפשות לא אלין בתר רובא, ותי' ר"ת DCINON דבכוב"כ נהרג בין mittah לאלין בתר רובא, והkoshei' מפורסמת משפט ארוסה בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך נידונת בשרפפה החמורה, ולא בחנק הקל כ"א דעלמא, וראיתי בס' חתן סופר לדודי הנגאון צ"ל שכטב, דעתך התע' על Koshei' זו, הוא, מה שכתב הפלאה ז"ל בסוף פ"ק DCINOTOT על התוס' שם, דהא דלא אלין בתר רובא בממוון, היינו ברוב הנולד עכשו בהאי נידון שאנו דינין עלייו, אבל ברוב שהחזקנו מתקומות דנא, הרי נעשה מרוב חזקה ומהני גם בממוון (והוא כמש"כ למלילה שיטת הר"ש והרמב"ס) ובזה מיושבים כל הקשות שהקשוי כויצא בהז עיי"ש, וממילא דמי שבת גם קושי' זו מבת כהן, כי היא נתחזקת אצלנו שהיא בתו של האי כהן עוד קודם הזנות, וזאת מהני גם בדיני נפשות ובין mittah לmittah.

ואני פה אל מה אמרתי לדודי הנגאון צ"ל שלא כיוון המטרה בזאת, דנינו דודאי אמרת לאמתו הוא מה ש' הפלאה, כי לולי סברא זו לא מצין ידינו ונרגלו בבייה"מ, אבל מה נעשה כי בעלי התוס' כאן ע"כ לא נחתנו לסרבאו זו, דלפי סברא זו, אין התחלת לקויותם, דהרי כאן אלין בתר רובא דאיתחיק דלאו טרפה הוא, אבל התם בנסקリン ונשרפים שנתערבו רובא דלא איתחיק הוא - ולא היה לו מענה והודה לדברי - ואחר זמן רב בשערתי עוד הפעם על מס' זו, ראייתי כי שגנית, כי התוס' בקשותיהם נשמרו מיה, והרי צ"ל: "הקשה ר"י דהaca לפינן מרווח ועדים זוממין אלין בתר רובא אף בדיני נפשות, וכן מוכח בפ' בן סorer דף ס"ט וכור"ע כל' ולא על חנוך הוסיפו האי הוכחה מפ' בן סorer, אלא לשולח האי תני' של הפלאה באו, שלא תאמור שאני הכא דאיתחיק הרוב, لكن הביאו מפ' בן סorer דשם מוכח דגס אחר רוב דלא איתחיק אלין בדיני נפשות עיי"ש, וזה נכון ובورو בכונת התוס'.

אלא דלפ"ז מצד אחר יש לתמונה על התוס' דלמה הקשו מהכא ומפ' בן סorer ולא הקשו קושיותם לעיל בראש הסוג'י' דקאמר בסנהדרין דרובא דאיתיק קמן לא קמבעי לו דאלין בתר רובא, ושם המדובר מדיני נפשות, דקרה דאחרי רביס להטות בדנ'פ כתיב, והי' להם להקשוט למה בנסקלים עם נשרפים לא אלין בתר רובא דאיתיק קמן כמו בסנהדרין, ועל Koshei' זו גם תי' של ר"ת נפל בבירא. הכי יאמיר הר"ת דאם נפל מחלוקת בסנהדרין באיזה מיתה יחרג, שלא אלין בהז אחר רביס להmittתו בחמורה אלא דינין אותו בקהל, כפי דעת המועטים שבסנהדרין, הלא מקרה מלא דבר הכתוב אחרי רביס להטוט, ומאן מפיס לחודש דבר זהה להוציאו מן הכלל נידון שבין mittah, שלא נלק בו אחרי הרוב והוא דבר זר שאינו הדעת סבלתו.

אבל האמת יורה דרכו, דבר כתבנו למעלה וכן בפתחה, דביטול לא שיק אלא באיסור בתוך התיתר, אבל לא בהתיתר בתוך האיסור, ומפסיק דהאייסור שהוא המציאות יכול להתבטל ברוב התייר שהוא העדר, אבל לא להיפך, ההתייר שהוא העדר, לא יתעללה להיות מציאות עיי' הביטול, וכן הפטור לא מצי' להתבטל כדי להעשות חייב וכן מוכח ממה שאמרו בב"מ דף י' ע"ב, עשרי ודאי א"ר ולא עשרי ספק, כי האי פטור שփצ' מן המוני לתוך העדר, לא יתרחיב עיי' ביטול מה שכך נפטר, וא"כ ה"ה הכי הני נסקלים שפטורין ממיחת שרפפה החמורה לא יתרחיבו טיי' ביטול בנשרפים

דאפשר דממותין יב"ח כקושי' התוס', ונכוון הוא מאד ודוק'.

ע"ש גמר', ר"א אומר את' משחיטה עצמה וכוי' עיין בח' הר"ן כאן ובתוס' לסתן דף כ"ה דה' אתה, דאין להוכיח מכאן דין לושט בדיקה מבחוץ דעתך הלפota היא מפסח וקדשים, דאי' לא לקרווע את העור ולבזוק השוט, דין לך מים גדול מזה - ולע' העני קשה ע"ז טובא, חדא דהרי אין זה אלא מום עבר עד שיתרפה העור, וא"כ מצין לבdkו איזה ימים קודם, ואז יתחזק שאין השוט נקוב, ודו' ודי לא חיישין שמא ניקב אח'כ, הא חדא, שנית אם נימה דלא סמיכין ארובה, הרי האי בדיקה צורך הקרבה הוא, וכמו שאון מום בחתיכת העור עיי' סיכון של שחיטה, שהוא ג'כ' לא שיק לשחיטה, ומושם דין' בא' בלואו ה'כ, ה'ג' בדיקת השוט צורך הקרבה הוא ולא סגי בלאי' ויש לישב בדוחק ודוק'.

ע"ש גמר' ודלמא היכי דאפשר אפשר, והיכי דלא אפשר לא אפשר, דאל'ת ה'כ' ר"מ דחייש למיעוטה היכי אכל בשרא וכו', ופרש' צ"ל היכי דאפשר לא סמיכין ארובה וצריך לבדוק כל ח'יט, אבל בשוט במקומות שחיטה דלא אפשר סמיכין ארובה, וכן בקטן וקטינה דאפשר להמתין עד שיגדלן, והנ' כולהו משום דלא אפשר עכ'ת'ד. וקשה לי טובא, אם קטן וקטינה מקרי אפשר דלא ישאו עד שיגדלן, למה לא נימה גם בטרפה אפשר שלא לאכול בשר, והלא ר"א משחיטה חולין קיליף, דהתורה אמרה שחוט ואכול, והרי עד נח נסר אכילתבשר לאדם, וכן במדבר לר' ישמעאל נסר להם בשר תאווה, ולמה הותר להם כשנכנסו לאארץ, ולא חש שמא במקומות שחיטה נקב הוה, עוד קשה דהרי ר' כהנא בעצמו יליף לעיל רוב מהורג את הנפש, הר' דילית לי חילוק זה בין אין אפשר לא חלק, ולא עוד אלא דמדוראי'ת ודאי אין שום סברא לכך בין אפשר לא אפשר, דהרי אפילו בין לכתחלה לדיעבד אין חילוק מה"ת, ומדר' מ' און ראי, לפי מה שכתבו התוס' لكمון דר' ר' מק מדרבנן חיש מדרבנן, עיין בלב ארי' שנתקשה בכל זה ולא העלה דבר המתבקש.

ולולי פירוש' צ"ל ה' נלפ"ד לפרש פ' אחר, ועפ' מה ש' ק"ז בעחתת'ס צ"ל ביו"ד חשו' כ"ד על דברי התוס' בכוורות דף 'ש' שהוקשו, למה לא אמרין סמוך מיעוטאים מומחין לחזקת איסור של הנשחת, ותריצו דהאי רוב מצוין אצל שחיטה מומחין, הנה כמו סתם ספרי דדיני מגמר גMRI, דגס ר' מ' מודה דלמייעוט כהאי לא חיישין, אבל הרשב' בא בתוח'ב, הקשו על זה דמה יענו להא דבעלי למילך רוב מרישא של עולה ומשחיטה עצמה, הר' ע"כ דמייעוט גמור יחשב, ומ"מ לא אמרין סמוך מיעוטא לחזקה, ותי' החחת'ס דודאי כל התרופות יחד מייעוט גמור הוה ואי לא אלין בתר רובא וצריך לבדוק אחר' צ"ט, א"א לחילוק ולומר דושט לא נבדק מושם דהוא מייעוטי דמייעוטא, אבל אחר דזיכינו למייל בתר רובא ולא צריך בדיקה על שאר טרפות, ורק על השוט ממשום דעתך חזק איסור כהאי נקה'יו הוה מייעוטי דמייעוט ומכאן דליתא שפיר אמרין דהאי נקה'יו הוה מייעוטי דמייעוט ומכאן דליתא דמי' עכ'ת'ק עיי'ש. ומעתה היכי קאמור ודילמא שאני לו בין אפשר לא אפשר כדי לחלק השאר טרפות מן נקה'ו' ונאמר, דצרכיך قولן בדיקה מושם דלא אלין בתר רובא, ונשאר נקה'ו' דלא אפשר למידקי לבודו, והוא מייעוטי דמייעוטא ולא צריך בדיקה דכמאן דליתא דמי', אבל הני שאר הילפותות קיימו במקומם, ודלא כפרשי'.

והראי' שמביא מר' מ' אינו אלא דהוא עכ' עבר הci, לבדוק אחרי הח' טרפות, ובושט סמך, דהמייעוט הוא מייעוטי דמייעוטא וכמאן דליתא דמי', שלא מסתבר לומר דכל פסח וקדשים בלבד בדיקת הח' טרפות, נלפ"ד מתוך חומר העני.

מרחוק ששחט וכיו' וכאשר נתקשו התנוס' על הבריתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא ששחט אחר, ולא הבעלים מצאו שחוות, דזה נלמד מרישא בק"ו כנ"ל.

ומה שנלפע'ד הוא, דיאכא רבותא כאן דאע"פ דהאי ששחט עבד איסורה, ששחט בהמות חבירו שלא ברשות בעליים, דהרי מזיק הוא וכדאמרין בסוג' דסכך של ע"ז, ומ"מ סמכינו גם בזה ארוב מצוין אצל שחיתה מומחין, כי זאת לא נשמע מרישא, דראה אחד ששחט מרחוק, דמצוי מيري בהמת עצמו, וכן לא מהא דבר דאבד לו כדי ותרנגול דשחטן בתורת מציאה, והרמב"םazel לשיטתו בהז דס"ל לכל מומר לאייה עבירה שייה' צרייך בדיקת סכך משום דחויקתו אין טוריה לבחון בדיקה כראוי ואפילו אין כומר רק פ"א כל שבעת שחיתה עבר עבירה דינן בהז כמומר וכאשר ביארתי לעיל בסוג' שם מלטה בטума, וא"כ ה"ג דשחט שלא ברשות בעליים היה לנו למיר, דבעי עכ"פ בדיקת סכך, אבל מ"מ מותרת מושם דספק היה דשמא ששחט השלית, ובספק הלא פסק הרמב"ם דשרי דడוקא במימר ושחטו אין טוריה לבדוק פסול, וכאשר ביארתי שם, ולכן מי שראה שאחד שוחט בהמותו שלא ברשותו באמת אסור ואפילו הוא מומחה מושם עדברין הוא זוריך בדיקת סכך, לנפע'ד.

והנה עינתי בתוספתא בפ"ב ומצאתה משונה ממה שהביאה כאן בgem' כי ז"ל,, „המוחא תרגנות שחוטה בשוק וכן מי שנtan הרנגולת לאחד מן השוק לשחות ואינו יודע מה טיבו, הולין אחר הרוב' עכ"ל, הרי התוספתא מيري דעתך העבילים שחוטה אלא דהשליח לא הי' מוחזק אצל למומחה, ויש בהז רבותא רבתא נגד הרישא דעתך תרגנות שחוטה בשוק, כי כאן העבילים עבדו שלא כדי, דהרי אסור לכתהלה ליתן למי שאינו יודע אם מומחה אם לאו, ולדעת בעל העיטור אפילו בדיעבד אסור מבואר שיטתו לעיל בסוג' ואם האי שליח מומחה, הי' לו לידע גם דין זה דעכ"פ לכתהלה אין ליתן לשחוט למי שאינו מוחזק אצל למומחה, ומ"מ אמרין בי' רוב מצוין אצל שחיתה מומחי, וחידוש שהפוסקים לא הביאו דין זה, ויש ליישוב ודוק'.

כבר בכך הבאתי לעיל בדקה דהרבנן לא פסק כהאי ברייתא בתרגנות מצא שחוטה בשוק, מפני שדבר זה תלוי בפלוגתא דר"י ור"ח בנו של ר' יוסה"ג דלקמן, אם עשי' להטיל נבלתו באשפה שבבית ושם פסק קר"י לחומרא ומיליא דה"ה בשוק אסור, חד דיאית להו לטרויויהו, וכמ"ש התנוס' ד"ה פיליג', דממה דקאמר בע"מ דף כד' גדי דר"ח, שמצוין שחוטה בין טבריה לציפורי מוכח כן, אלא דתמותו האחוריונם על הרמב"ם דשבק הסוג' דשם, דתהייר את הגדי לר"ח קר"ה בנו של ר' יה'ג שהוא מעשה רב, ופסק קר"י לחומרא.

ונוראות נפלאת על הפלטי שכ' ליישב זאת על שני אופנים, או דהכא אילא תרי מיעוטי, מיעוט אינס מומחין ומיעוט שטטילין נבלתם בשוק ובאשפה שבבית, מושא'כ התם דעתך בברוב טבחין ישראל דודאי מומחין ומוחזקין הוי, או דהכא בע"ב מيري דין דרכם לטפל בנבלה, אלא להשליכה, אבל התם בטבחים דין איני איך מתיישב הסוג' שם לפי דבריו שאמרו שם שהתירוח כר"ח בנו של ר' יה'ג, והרי לפי חילוק הפלתי גם ר' בר פלוגתי' מודה התמס, שנית הלא כאן אמר דפלייג' אי אדם עשו להטיל נבלתו באשפה שבבית ולפי דברי הפלתי, ר' מטעם תרי מיעוטי אסור ואפילו אין עשי' להטיל, ועוד זאת לא ידעתך איך אפשר לחלק בין הכא להתחם כיון דבין הכא ובין החם מيري במצא שחוט ומ"י יודע אם טבח שחוט או בעה'ב, ומה תאמיר גדי אין דרך בעה'ב שישחוט אלא טבח הרי הרמב"ם גם בגין וגם בשוק פסק קר"י

זה ברור כמשמעותו' לא נחתו להז ודוק'.

בсло' סוגיות רוב, אציג מה עוד קושי' אחת שמשמעותי מפי ת"ח אחד והיא, דלמה לא יליף דאלין בתר רובה מיבום גופה, אשר מני' המדבר בראש הסוגי', בקטן וקטנה דפליג' ר"מ ורבנן, והרי ממצות יבום גופה מוכרת דסמכין ארובה, דאל"כ דילמא לאו אחין מחד אם הם וליכא כאן מצוה יבום, אבל כרת דאית אח איכא גם באחין מן האם, והשבתי לו דלאור' דהיאנו ממש קושי' התנוס' דבריש הסוגי' דלמה לא יליף מכל הקרבנות שדווחין את השבת ולא חיישין לטרפה, אלא דיש לראות דתירוץ שכתבו התנוס', וכן מה שכתבתי אני שם לא שייך הכא, דהרי רק הביאה הראשנה היא המציאות, אבל אח'כ אין בדירתם יחד, מצוה מיוחדת של יבום, אלא מצות פור' וממצות עונה כשאר איש ואשה, ועל הנני מצות ודאי קשה, כיון דיאכא חש איסור כרת, איך ידורו זה עם זה, שכן הקושי' צ"ע.

וכעין זה הקשה התה' מה לא יליף רוב, דאל"כ איך נושאים נשים ולא חיישין למזרות, והראש יוסף קמתמה על התה' הילא מזיר ודאי אסור רחמנא ולא מזיר ספק, אבל במח'כ'ת לא דק, דהאי דרש דמזיר ודאי ולא מזיר ספק, וכן קחל ודאי ולא ספק, לא מצין למידרש אלא לאחר שצינו למייל בתר רובה אבל אי לא אלין בתר רובה, לייכא במציאות לא מזיר ודאי ולא קחל ודאי, דאפילו א"א שבעל בהמדה"י וילדת אין כאן מזיר ודאי, דביאת עכו"ם אין עשו מזרות, וקהל ודאי פשיטה דליתא כמובן, لكن גם קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעל קושי' זו יש לתרץ, דעתך במקומות מצוה התרעה איסור מזרות, וממש'כ' דעתך הרמב"ם, דקמבי עני'ל דרוב הוה כוזאי, שלא מצי' למדוד מזה מבון ותל'ם ודוק'.

ד' י"ב ע"א גمرا, מי לא תניא הרי שמצוין תרגנות שחוטה בשוק, או שאמר לשלווחו, צא וחוות, והליך ומצא שחוט, חזקתו שחוט, עכ"ל הראיתא, וכתבו התנוס' וכן הר' ז'יל בחדשו דברישא איכא למימר דבעליה שחוטה, ובסיפה קמ"ל, אפילו אמר לשלווחו, והשליח הלך ומצא שחוטה, דהשתא שלא ברשות בעליים נשתטה, אפי' חזקתו שחוטה.

והנה הרמב"ם ז'יל בפ"ד הל' ז' פס' דינים אלו בז'ה'ל: "הרי שראיינו יישראל מרווח שחוטה, והליך לו, ולא ידעו אם אין יודע הר' ז' מותרת, וכן האמור לשלווח צא וחוות לי, וממצא ההמה שחוטה, ואינו יודע אם לשלווח שחוטה או אחר, הר' ז' מותרת, שרבו מצוין אצל שחיתה מומחין הס' עכ"ל, והכ'ם שם, על דין השני, דוכן האמור לשלווחו, ציין האי דבעי מינני ר' ז' מר'ג', האומר לשלווח צא וחוות והליך ומצא שחוט, והא דלא ציין הראיתא דין דאו שאמר לשלווחו, מושום דהאי דין מטאפרש ממש'כ' התנוס', במציאות השליח שנשחט ע"י אחר, והרמב"ם מيري שהבעליהם מצאו שחוט, ולפ"ז גם רישא, הרי שראיינו מרווח וחוי לאו דינא דברישא הואה, דעתך דר' גן לעיל מני', דראה אחד שחוט וכוי' דקאמר עליה, על מירמא דר' גן לעיל מני', דראיה אחד שחוט וכוי' דקאמר עליה, אי דלא ידע אי גמיר אי לא גmir, לימה רוב מצוין אצל שחיתה מומחין, ופסק הרמב"ם קושי' ז'ו, וכמציאות שאמר ר' גן בראה אחר שחוט, אבל הני תרתי דינים שברישיתא השמייט הרמב"ם, והוא משום דפסק בהל' ח' שם קר' דבמציא בשוק אסור, וכן באשפה שבבית מותר וכפסק בהלכה שאח'ז' באבד לו גדי או תרגגול ומצא שחוט בביית מותר, והאי בראיתא הלא מيري דעתך בשוק, אבל מה שיש לתמונה הואה, דלמה הביא הרמב"ם כלל האי דין דאומר לשלווחו דיאכא תרתי לטיבותא דאפשר דהשליח שהוא מוחזק אצל שחוטה, והוא נלמד בק"ו מדין הרשותן בראה אחד

תורום, דרישתו תרומה בזה"ז דרבנן, ואי משום דעתקו מה"ת, וכמ"כ התוס' עירובין ל"ב ד"ה תנאים,-DDן אחד יש לו עם דאוריתא לענין זה, ע"כ הרמב"ם ל"ל האי סברא, דהרי עירובי תחומיין לדידי, ד"ב מיל דאוריתא נמי עיקרו מה"ת, ומ"מ פסק דחזקאה שליח עושה שליחותו, אלא ואדי דהרבנן סובר בזה قضיתת הר"י שבתוס' עירובין דבמוקם דין כאן מכשול למשלח, גם ר"ש מודה דין חזקה שליח עושה שליחותו, וממילא דהלהה כר"ש נגד ר"ג, כיון דליך שום הוכחה לפסקו קר"ג, אלא דלפ"ז נשארה קושי התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייה החזקה שליח עושה שליחותו, אלא ואדי דהרבנן סובר בזה נתנו פירוט ראי"א איכא לר"ש מלקט כללה של תנאים, דהא מעשר פירוט דרבנן ומודה ר"ג דחזקאה שליח עושה שליחותו, ואדי דהרבנן לשיטותי דמעשר פירוט דאוריתא, הלא בזה"ז בלא"ה הכל דרבנן לדידי כנ"ל, ומה שתני הנ"ב דהרבנן סובר, דסוגי דחתם סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דאוריתא, דהרי פליינ' בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דס"כ"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא או דילמאأتي כמ"ד דרבנן, וגם ר"ג למה לי להזרוי ולאוקמה כר"ח חוותה, ולא מתרץ בפשיות דatoi כמ"ד תרומה בזה"ז דרבנן, ואדי דכו לום סברו בפשיות דתרומה בזה"ז דאוריתא עד שאלא ניחא להו לאוקמי אותו מ"ד דרבנן, איך מודה הרמב"ם סוג' ערוכה זו, ופסק דתרומה בזה"ז דרבנן.

ולכן נלפ"ע"ד ליישב קושי התוס' הנ"ל לפי דרכו של הרמב"ם, והתוס' לשיטות מוכרים לתרץ ולהלך בין עיקרו דרבנן לעיקרו מה"ת.

זהנה רשי" עירובין דף הנ"ל ד"ה מת"י, כתב וא"ל "אבל שליח דקביל עלייה מחבירו, איכא למימר, דמייאש ולא עביד, דסביר ההוא לא סמך עלייה" עכ"ל למדנו מדברי רשי"ז, דסבירת ר"ג דלית ליה שליח עושה שליחותו הוא, מפני שהשליח ידמה בנפשיה שליחותו, ולא יסмоיך טרחתית, כי המשלח יסתפק אם השליח עשה שליחותו, דהרי עלייו, ולכן בדרבן דספקו מותר, ואדי夷' יששה שליח שולחו מ"ד לר"ג העבילים בטח יסמכו עלייו אפילו מכח ספק, ואם יקשה לך א"כ לר"ג למה לי בדרבן חזקה שליח עושה שליחותו תפ"ל דספק דרבנן שרי, עיון במל"מ בפ"ד מבкорות שקהשנה כן ותני' שני תירוצים אי' בעירובין לא שר'י ספקו אלא בהונם ואח"כ נולד ספק, אבל ספק הונח להחמיר, ב' דנפ"מ דלקתכללה אין להכenis א"ע בספק עירוב, אבל משום חזקה שרי לשולחו עירובו ביד אחר עי"ש, והנה לפי הסבר' של רשי"ז נופל תי' הראISON בביבא, לכל עצמיות החזקה שליח עושה שליחותו נבנה על הסברא, דיעשה משום דהמשלח יסמויך עלייו, וא"כ אם ספק הונח אסור אדרבה לא יעשה שליח שולחותי' משום דבדרבן טמכיין להקלacha שליח עושה שליחותו לומר כפשו דבדרבן טמכיין להקלacha שליח עושה שליחותו ולא בדאוריתא, אבל אם ספק הונח מותר יש לקיים סברת רשי"ז دمش"ה היכ' מותר ליתן לו לכתלה עירוב בידו, חזקה איכא דודאי יעשה, כי יודע דבכוכ"ב העבילים יסמכו עליו.

והנה עיון עירובין דף ע"ו סוף פ' הדר דריש"י ותוס' פליקו בספק הונח, דריש"י ז"ל סובר דמותר ותוס' פליקו עליו, ועיון ברמב"ם פ"ז מעירובין ובזה"ה שם, דהרבנן סובר בזה כריש"י דספק הונח ג"כ שרי, וכן הובא שיטת הרמב"ם בזה בא"ח מג"א סי' שצ"ד, וא"כ לפי דעת רשי"ז ורמב"ם ז"ל דספק הונח שרי לא קשה קושי התוס' ד"ה תנאים, דשפיר הביא ר"ש ראי' משם דחזקאה שליח עושה שליחותו, דניהו דבתרומה דרבנן מיiri, אבל הלא ספק עישור בטבל דרבנן נמי אסור, דපלו דמאי אסור בזה"ז וא"כ איכא הסברא דלא יסמויך המשלח, ומ"מ שרי, הרי דחזקאה שליח עושה שליחותו אפילו בדבר דלא יסמויך המשלח וממילא ה"ה

להחמיר וע"כ גם הוא ברוב טבחו ישראל מירי, דאל"כ בלא"ה אסור, גם חילוקו דברוב טבחו ישראל לא צריכין לרוב מצוין אצל שחיטה מומחין מפני שהם מומחים מוחזקים, לא הבנתי, הרי סכ"ס איכא מיעוט טבח עכ"ס גם מה של' לחلك בין טבחים לעב"ב דבר תימא הוא, וכי בע"ב אינם חששין על איבוד אוכלין ואיבוד מזונות, ושליכים מה שנפסל בשחיטה באשפה, אטמהה, ועיין لكمן צ"ז ע"א דשמעי" דשםואל פיסטי לנכרי בתרגנות טרפה, ומה שעשו להטיל לכליים באשפה או בשוק הוא מה שמותה מלאיה, ואני החזקה בשחיטה תחת ידו, ועיין لكمן בפ' אוא"ב וכיסוי הדם, על נתנבללה בשחיטה תחת ידו, והיינו להטיל לכליים, וכן מורה הא דקחני במשנה, שחת ונתנבללה בידו, מה שכתבתתי שם, וכן מורה לשון הגם' דמנבללה ממש שעומדת לכליים ולא לאכילת אדם מירי, דאל"כ איך קאמר דפליגו אם אדם עשוי להטיל נבלתו הלא האי נפסלה בשחיטה אין דרך אלא לקיים בה מה שאמרה תורה לגר אשר בשעריך תתנה או מכור לנכרי, ואני דע"כ החשש שמא נתנבללה ממש בשעת שחיטה תחת ידו, ודאי דאין חילוק בין טבח לבעה"ב, דשנים מוזהרים שלא להאכיל נבלה ממש לשם אדם, וכאשר ביארתי זאת בארכוה בפתחה, דמה שאמרה תורה לכלב תשילכו אותו לטרפה, והיינו טרפה הנטהה במות, מכש"כ במתה ממש דאיתנה ראוי' אלא לכלב, והקרא דלגר, ולנכרי דכתיב בנבללה היינו בתנבללה בשחיטה עי"ש, ולכן כל דבריה שהיה ראוי' גם לישראל במדבר לדעת ר"ע, עי"ש, והילא קיומם כלל.

ומה שפסק הרמב"ם ז"ל לחומרא רבי' וধחה האי סוני' דבב"מ במעשה רב, וכן האי Tosfeta שמובה כאן דמצא תרגנות שחיטה בשוק כשרה, נלפ"ע"ד פשוט, דהרי דבר זה תלוי במנהג בני אדם בזמן ובמקום, אי דרכם להשлик נבלתם בשוק או לא, וכיון דחוינו בזמנים ובמקומות של הנני תנאים היה חילוקי דעתות בזה, הרי דקשה לעמוד על הדבר, ומכש"כ אין לקבוע הלכתא בזה לדורות להקל, ולכן שפיר עבד הרמב"ם דפסק להחמיר, וזה ברור בעניין ודוק'.

ע"ש גמר', איך שמא שרה ושמה דרס, ראיית מדקדים, ולמה לא חייש נמי להלדה וכמו שאמר לעיל בריש מיליטן גבי' חשו"ק ושמא יחלדו, ונלפ"ע"ד, דעל חלדה לייכא למיחש רק בחשו"ק, דעלולים לקלקל בידים מפני חסרון דעתם, אבל בר דעת שחווט מהוייכי תיתני היליד הסיכון תחת הסימן ולחתוכו ממיטה למלטה, ואחד מותלmedi עוררני על דברי התוס' لكمן ל' ע"א או ד"ה או שהחילד הסיכון תחת השני ופסקו, שכתבו דנקט אורחא דמלטה, דכשחחת סימון הראשון בהבאיה, כשחזר ובא לעשות הולכה, תחוב ראש הולכה בין סימון לסייען עכ"ל, והשבמי לו, אדרבה מדבריהם ראי' דחלדה אצל בר דעת הוא זר, ולכן צריכין למצוא ממציאות איך יחרמי חלדה בלי כוונה, וכתבו דכשחזר עם הסיכון לשחווט סימון השני אפשר שתחוב הסיכון בין סימון לסייען אבל גם זאת הוא רוחק הממציאות כמוובן אלא לאפשר שאירע כך על צד הרוחק משא"כ לשחווט בכיוון בחלדה תחת הסימנים, אין שום בר דעת עושה כן, ודוק'.

ע"ש גמר' צא ותרום Mai, אל אין חזקתו תרום, הנה הרמב"ם ז"ל פ"ד מתרומות פסק כן שאין חזקתו תרום, מפני שאין אומרים באיסורין חזקה שליח עושה שליחותו עי"ש, והמל"מ רצה להוכיח דהרבנן פסק קר"ג, אמנם יפה השיג עליו הנוב"ק א"ע סי' ב' דהרבנן פ"ע"כ קר"ש סי' ל, דאל"כ למה פסק בתרומה דין חזקתו

וטבילת טמאים, דכולם הכהרים המה, אך נמסר להם לכתולת השחיטה לשלחות, גם בלי טעם שהוא יקלקלו, דהרי אין להם כוונה לשחיטה וכפי מש"כ התוס' למלך, אפילו לחטיכת סימנים לא, והוא מושך במתusalemים, הרי בטלנו מ"ע. אבל י"ל דנפ"מ בגין לו שוחט אחר היודע לאמן את ידיו לשחיטה, אע"פ שידוע להיות עומד על גביו, ואז ודאי אין למנוע מלאכל בשר בשביל ביטול מ"ע רשותית, כמו דמותר לו לאכול פת בגין לו סוכה ולא אמר שיאכל קלויות ואגוזים, אבל מטעם שהוא יקלקלו, ואחרים הרואין לא ישגתו קרואין דאיכא לתא דאסורה, יש למנוע לכתולת מאכילת בשר. ולפ"ז ע"כ משום לתא דאסורה נגעה בה ולא משום בל תשחית, דבמוקם צורך ודאי דלא שייך בל תשחית.

ולפי האמור מיושב בהזאה קושי התוס' על רש"י בראש מילתין, שהוקשו, דהרי מסיפה דקטני וכולו שליחתו בדייעבד, שמעין דין מיסרין להם לכתולת השחיטה, ולפי האמור ניחא דמסיפה שמעין בדאייא בר דעת לא ישחטו הם, משום ביטול מ"ע דזוחבת, אבל בדאייא בר דעת לא ישחטו הם, משום ביטול מ"ע דזוחבת, אבל שמה דקטני שהוא יקלקלו, אשמעין אפילו בדלייא אחר היודע לאמן ידיו לשחיטה, דתנו לייכא משום ביטול מ"ע, מ"מ לא ישחטו משום לתא דאסורה. וזה דבר נפלא בס"ד, והධין היוצאה מהה דין אמרת ודו"ק.

ע"ש גמר' מאן תנא וכו' זרך סכין לעיצה בכוטל והלהקה ושחיטה כדרכה, ר"ג מכשיר וכו' והוא בעין מוליך ומביא שלילה ובאה כדרכה, ופרשי"זיל דהה" דזהו"ל בסכין שיש בו חוץ לצואר במלא צואר, דסגי בהלהקה לחוד, אלא בכ"ד מהדר לאוקמי אפילו באיזימיל עכ"ל ועפר אני תחת כפות רגליו, אבל פירשו אינו מתקבל בשום אופן - חדא להלהקה ובאה כדרכה הוא רוחוק המציאות, ולמה לי לכטוס בפרצה דזוחקה, במקום שיש לו דרך מרורות, דשחט בסTEM סכין שיש בו כמלא שני צואר, ולא עוד אלא דגס על המקשן קשה, כיון DSTSM סכין של שחיטה יש לו הא夷 שעירה, מה עלה על דעתו לפוך והא בעין הלכה והבהא - וחוץ מזה אגוף הדין אינן אומר דליהא, דבזרך סכין אפילו אין לו שיעור נמי כשר, דרך באדם המוליך את הסכין איך חיש דרשא, אבל בסכין שהולך מעצמו ושחט בדרכ הלייכת מה חשש דרשא שייך כאן, ועיין למלך ל"א ע"א בתוס' ד"ה חוץ לצואר ובראשונים שם ותמצא כי כן הוא, ואפילו לכתולת נראיה דמותר לשחוט כן בהלהקה לחוד, והרא"י מהא דאמרו למלך דרבא בדק גירא לר"י בר חלפתא ושחט בה עופא בהדי דפרה, ואיך שחט בה לכתולת בהלהקה לחוד, ודוחק לומר דחחט כדייעבד דמי, דהרי א"א לטאפש העוז, דכמו דה"י יכול לצמצם הגираעל הסימנים לשחטן, ה"י יכול לירוט בו הנגירה במקום שאיןו עשויה טרפה כדי לתפשו, אלא ודמי דדרך זריקת הסכין אין כאן חשש דרשא.

אבל לפ"ז נראה דהש"ס מדיק לישנא דברייתא דקאמורה, והלהקה ושחיטה כדרכה, דהאי,, "בדרכה" מיותרת ומורה ע"כ דהשחיטה הייתה כשר שחיות, ע"ז פריך, והא בשאר שחיות בعين הלכה והבהא, וכן אין איך אפשר זאת, ע"ז משני דאפשר דהכותל הקשה ע"י חבות הסכין החזרה לאחריה עד שלילה ובאה כדרכה, ודבר גדויל משמעין בה התנה דרכ' אגב דהו"א בחזרתה אין כאן כח ראשון של גברא אלא גראם דיל'י וכמו דאמרו למלך ט"ז ע"א בסRNA דמי, החלק בין כח ראשון לכח שני, קמ"ל דליתא אלא דכח גברא מיקרי, ובאמת צ"ע אם בכח"ו אוינו מעורב בו כח הכותל, ועיין למלך מה שכתבתי שם בס"ד. ועפ"ז פי זה ה"י עכ"פ להposekim להזכיר זאת אפילו חזר הסכין ע"י חבות הכותל על הסימנים דכשר - ואני רווח דהרב"ס זיל אדרבא השמייט את זאת וכותב זיל: "ששחטה בהלייכת"

בדאוריתא, אבל התוס' דס"ל ספק הונח אסור, מוכרים לחלק בין עיקר מה"ת לאין לו עיקר מה"ת - והוא כפטור ופרה בס"ד.

ולפ"ז יש נפקותא לדינה בין רmb"ס ותוס' אפילו לפי מה דפסקו כר"ש, דגס בדאוריתא אמרין חזקה שליח עשויה שליחותו, אדם פסקין כר"ש צריכין אנו לחلك בין שיבוא המשלח לידי מכם או לא כמש"כ התוס' דבאיין מכם של משלח גם ר"ש מודה דין חזקה, ואולם לדעת התוס' אפשר דבאיין לו עיקר מה"ת, סמכין אחזקה זו אפילו במקום דאין מכם, דמהא דין חזקו תרום אין ראי" דהרי הוא עיקר מה"ת, אבל לרשי" רmb"ס דין חילוק בין עיקר מה"ת לאין עיקר, שפיר מוכח שלא אמרין כלל חזקה שליח טושה שליחותו אפילו באיסור דרבנן במקום דליך מכם, ניל.

ובאמות' צריך ליתן טעם למה לא סמך בא"ר אחזקה, צ"ל דין זה חזקה כלל, ואדרבה אחזקה שליח עשויה מעשה והוה רק ספק השkol ולא מהני נגד חזקת איסור אפילו בא"ר, וכדעת הרבה פוסקים דספק נגד חזקת איסור גם בדרבנן אסור, אבל התוס' סבירו דלעולם חזקת שליח עשויה שליחותו חזקה הויה, אלא דגראעה היא ולא אזלין בתורה בدلיכא מכם לא בדורייא ולא בדרבנן שעיקרו מה"ת, אבל מדרבנן שעיקרו מדרבנן, או לחומרא כמו לאסור בכל הנשים שבועלם, שפיר חזקה מיקרי.

ולפי האמור יש מקום ATI, לקיים פסק של רmb"ס זיל בא"ע סי' ל"ה סע' י"א שהביא בשם יש חולקין, דבצא וקידש לי איש פלונית דמותר בקרובותיה, משום דהכא ליכא למיקנסי ותומו עליוי, דמה שכתבו התוס' בנזיר ובגיטין דרך מיטעם קנס אסור בכל הנשים, הינו משום דין הדין יש לילך בתור רובה אבל אמר איש פלונית, מדינה יש לאיסור מצד חזקה שליח עשויה שליחות, ולפי הנ"ל י"ל דודאי לשיטת התוס', דחזקה זו מהני להקל בא"ר דין לו עיקר מה"ת נגד חזקת איסור, ה"ה ומ"כ' דמהני להחמיר באיסור נורה, ולפיכך דוקא בדאייא רובה כתבו התוס' דמיטעם קנס אסור, אבל לדעת הרmb"ס דאפילו באיסור דרבנן גרידא שאינו לו עיקר מה"ת, לא מהני הא夷 חזקה, כדי להתיר, ה"ה דלא מהני להחמיר אפילו איפלו באיסור תורה ומשום דלית כאן חזקה כלל, והוא כספק השkol נגד חזקת היהיר, דשרי גם בדורייא, ודוו"ק.

ע"ש גמר' אבל בתרומה דילמא איש אחרינה שמע ותרום, והוא לי תרום שלא מדעת וכו', הנה הא דמצאו תרום כתבו הראש יוסף כאן וכן המל"מ בפ"ד מבכורות דיש לפניו על שני פנים, או שידע הבע"ב מידת בריו ונתנו הטבות הנהה לשלווחו, ואז מצא תרום הכוונה שמצוין חסר מידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא ידע מידת כרי ומצא תרום בצד הכרוי צבור קטן כשיעור תרומה ומערש בפ"ע, והנה לדידי קשה על שניהם, על אופן הראשון קשה לי, איך קامر דמצאו תרום, מהמת שחרsr לו ממידת הכרוי כשיעור תור"ם, ורק משום תורם שלא מדעת קאתא עללה הלא יותר קרוב, Adams לא תרם השליך שנגניב הא夷 חסרון, דבכוב"כ הא夷 תרום שלא מדעת דמחזיק טה"ג לעצמו והליך לו עם התו"מ, גנב הוא - ועל אופן השני יש לתמונה, הלא הבעה"ב שמצוין מופרש יכול לקרווא שם תרומה ופשיטה דבמוקם דיכול לבירר הדבר, דין לסמוך על חזקה או דהוא רק מטעם סברא, דדרך השליך לעשות שליחותי, ויש לישיב בדוחק ודוו"ק.

ע"ש גמר' זיל לכ"י תיכל עלי' כורא דמלטה - עיין למלך ק"ב ע"א מה שכתבתי שם.

ע"ב גמר' שמא יקלקלו וכו' א"ר זאת אומרת שאין מוסרין להם חולין לכתולת לשחיטה, ויש להעיר, לפי דעת הרmb"ס ורוב הראשונים, דזוחבת מ"ע הויה וمبرיכין עליה כמו על הפרשת תרומה

דממעטינן גם משום חולין מקרה זה, איך קאמר ל�מן לא ע"א דבחולין מתעסק כשר, מדאייטרך קרא לעכובי בקדשים, דהא שפיר איצטרך קרא לעכובי במסום חולין דפוסל, אבל במתעסק בזיביחה לעולם גם בחולין פסול, אבל לפי האמור ניחא שפיר, כמו דיש שני יתרורים על שני מיני מתעסק בקרא דושחת את בן הבקר, כמו כן יש בקרא דרכונכם תזבוחו דאתא אלעכבר י"כ שני יתרורים "רכונכם" אשר מני" דרישין לדעתכם זבחו והוא קאי על עיקר הזיביחה, והו"י של "תזבוחו" מורה דעתכם גם לענין בן הבкар, והש"ס לא האזכיר אלא דלעתכם זבחו, משום דהאי לדעתכם קאי על שנייהם, וניהו דלקמן כ"ט ע"ב דרישין מהאי "תזבוחו" שלא יהי שנים שוחטין זבח אחד, אלא יחידאי הוא, כי החכמים חולקין עליו, ועוד דהרי אמר שם ר"כ, "תזבוחו" כתיב חסר ויו' הראשו, וא"כ סובל האיני דרישות, וזה אמות ונכוון ולכך יפה השינו תוס' על רשי', דלעת רשי' דאתא למעט מתעסק כמו ורק סכין, י"כ מבן הבкар מתמעט וממעט גם משום חולין הכל מהאי, א"כ גם "תזבוחו" ממעט שנייהם, קושתי הדרת למקומה, דילמא מתעסק בגוף השחיטה מדי שחיטה נגעה בה ולא מדין קדשים, ופוסל נמי בחולין, ולעכובי בקדשים כתיב מפני מתעסק דמשום חולין, ועיין עוד ל�מן בסוגי דף ל"א אריכות בענין זה ודוד"ק.

על"ש משנה שחיטת ע"כ נבלה ומטמא במשא. המשנה מעלים לנו דהא מנ"ל, ולא כמו דחקני ל�מן לא ע"א נפללה סכין ושותה פסולה משום שני' וובהת ואכלת מה שאתה זבח אתה אוכל, וכן הגמ' לא קמבעי מנ"ל, אולם בתוס' לעיל דף י' ע"ב ד"ה קסביר, כתבו דילפינו מקרא דזבחת ואכלת מה שאתה זבח אתה אוכל, כלומר מי שהוא בר זביחה עי"ש וברא"ש שם, והוא ממש הדרשה המובאה במשנה דנפלה סכין, וזה פלא אדם מכח האי יפותא פסلين שחיטת נכר ומשום דבעין דוקא בר זביחה המזוועה על הזביחה, מכש"כ דנפלה סכין ושותה דליקא שום כח אדם דפסולה, וא"כ האי משנה דלקמן הוא משנה שאינה צריכה וכדי נסבה, ולא ד'lein בזה, אלא שהנתנא המתין בדרישה זו עד להתמס, ולא האירה כאן שהוא העיקר, דמן הקרא ממוצע מי שאינו בר זביחה, אלא דמק"ו שמעין דנשחתה מלאיה שפסולה, ולא עוד אלא למעט נשחתה מלאיה סגי, "בזבחת" לחוד, דהרי בכל מקום דכתיב עשיי' ממעטינן העשויה מלאיה, כמו גבי סוכה וציצית ומזכות, וא"כ גם כאן, מזבחת ולא הנזבח מלאיה, וכן תראה, שהרבנן"ס במתוק לשונו הזחוב בפ"ב הי"ב תקין את זאת וו"ל "אבל נפללה סכין וכו' פסולה שני' וובהת עד שייה' הזבח אדים" וכוכ' דילר עניין למדרש סמכין וובהת ואכלת אלא מזבחת לחוד ממוצע נזבחה מלאיה, ע"כ לומר דגס התנאה כיון רך להאי וובהת ולא שנזבחה מלאיה, אבל מה שקבעי במשנה דדרש וובהת ואכלת מה שאתה זבח אתה אוכל, האי אריכות דברים הוא, מפני דזבחת אינה מצוה חביבות, כמו ועשו להם ציצית, אלא מצוחה רשותית אם תרצה לאכול لكن מביא התנאה גם ואכלת כי רך בצירוף ואכלת הוה וובהת מצוחה, אבל לגוף הדרשה אין בתיבת ואכלת שום צורך, וא"כ ודאי קשה טובא למה לא הביא התנאה האי דרישת דין דשחיטת נכר, כי כאן באמת רך ע"י סמכין מצוחן למעט נכר, דמזבחת לחוד לא נתמעט נכר ע"פ דודאי מצוחה וובהת לישראל נאמרה כמו דלא נתמעט נכר מעשיית סוכה ע"פ דכתיב חוג הסוכות תעשה לך, ולא נתמעט אלא העשו' מלאיה אבל סוכת גב"ך כשר, ודבר זה מבואר היטב ל�מן בסוגי' דנפלה סכין ועי"ש כדי שלא איצטרך לכפול הדברים, וכן אי כדעת התוס' דרישין האי סמכין וובהת ואכלת האי לו להביא התנאה כאן דרשת זו, ומילא ה"י מיותר כל המשנה דלקמן דנפלה סכין, ומכש"כ הדרש דזבחת למיעוטי

והשמיט האי כדרכה, וגם לא האזכיר שהלכה ובאה ומסתמא בכונה עשה כן וצ"ע ודוד"ק.

דף י"ג ע"א גמר' בעי מני' שמואל מר"ה, מני' למתעסק בקדשים שהוא פסול, פרשי' ז"ל, "כלומר מני' למתעסק שהוא שפסול בקדשים וכו'" רצה לתוך זהה דקביעי על מתעסק בשחיטה מה דינו בקדשים, והיינו כמו בפelogתא דר"ג ורבנן דורך סכין, אבל לא תימא דמתעסק בקדשים וסביר שהוא חולין, אבל השחיטה היהת בכונה, וזה לא כארו' מן התימא דהרי עיקר מירא זו נשנית בזבחים מ"ז ע"א ושם קאמר, השוחט לשם חולין כשר, משום חולין פסול, כי הא דבמי' שמואל מר"ה וכו' ושם פרשי' "מנין למתעסק בקדשים שוחט קדשים בלבד בא כונה אלא כמתעסק בקדשים אחרים" ואתה מתפרש דזהו מתעסק בקדשים, וסביר שהם דברים אחרים, ולא מתעסק בשחיטה, אלא כוונתו על מתעסק בשחיטה, מהו לי, דקסבר דהוא דברים אחרים, דאפילו יודע שהם קדשים אבל אין כוונתו לשוחט, אלא חותך דרך מתעסק - וצ"ל דגס לדעת רשי' מתפרש האי איבעי על שני אינפין, אלא דהתמס, דהמذobar לשום חולין או משום חולין, מפרשין האיבעי דשםואל על מתעסק בקדשים שאינו יודע שהם קדשים, וכן און דקאי על פלוגתא דר"ג ורבנן בזורך סכין, מפרשין מתעסק בקדשים, מתעסק בשחיטה אצל קדשים, והיינו חך וכמוש"כ התוס', ותרוייוויל יlf' מושחת את בן הבкар, דושחת מורה דבעין כוונה להגביהו ולזרוק תוס' דיה מני' למתעסק, פרשי' למתעסק בסכין להגביהו ולזרוק אותו, וקשה דבכחיג'ו אפילו בחולין פסול לבון וכו', כוונתם להקשות אדם אין לנו למעט אלא בכחה'ו דורך סכין שהוא לאו דרבנן ממש, א"כ איז פסל רבן מתעסק בחולין אלא ודאי דרבנן ממעטין אפילו אם נתכוון לחthicת סימנים דקשר בחולין אבל בקדשים פסול, וזאת גס לר"ג כן הוא, כי לא פליגו רך בחולין אבל בקדשים מה דפסול לרבן פסול נמי לר"ג, וכן כתוב הלב ארוי' ודלא כלח'ם ריש פ"א מהלכ' פסחה' ממסתפק בהו, וכן מוכח מגמי' לקמן דף ל"א ע"ב דקאמר רבא בהא זכינחו ר"ע לרבן, מי כתיב וחתקת וובהת כתיב וכו' הרוי דלר"ג, או דלא בעי כוונה כלל, או דבמי' כוונת זביחה דוקא, וכן בקדשים דמתעסק פסול ממילא גם כוונת חthicת סימנים פסול עד שמתכוון לשחיטה, וכן הקשו להם דהוויל לרשי' לפרש דאפילו נתכוון לחthicת סימנים נמי פסול בקדשים ואפילו לר"ג אלא דסוף כל סוף קשה להבין מה קשה ליה כיון דלר"ג באמת ליכא חילוק لكن לא נחות רשי' לפרש את זאת, בפרט דלשון הנג' דאלו לתוס' מושחת את בן הבкар עד שתהרי' שחיטה לשם בן הבкар, מוכח כריש"י דאלו לתוס' מושחת ממעט כל שחיטה שאינה בכונה לשחיטה ולא בגין הבкар, אלא דהთוס' נשמרו מזה, דלהכי כתבו דיאica עוד מתעסק בקדשים, והיינו בשוחט משום חולין כדאמרין בזכחים ותרוייוויל מושחת את בן הבкар נפקא עכ"ל ור"ל דבאמת כאן לא הי' צריך להביע רך וובהת, ולדרשו מזה דבלא כוונת שחיטה פסול, ולא פוקוי אפילו כוונת חthicת סימנים דג"כ פסול בקדשים, אבל משום דמעטינן ג"כ משום חולין, ואתם אימעט בגין הבкар, הביא כל הפסוק ודרשו כפי הצורך למעט גם משום חולין, אף דלא מיירי הכא מהאי מתעסק, וזאת כוונתם במאה שכתבו, דמושחת את בן הבкар תרוייוויל נפקא, אבל מאן דמפרש דהרי מושחת א"א למעט משום חולין, ומبن הבкар א"א מושחתת מתכוון לחthicת סימנים.

ומה מאי מתוייש בזה קושיא עצומה שיש להקשות דלפי מה

עכו"ם דגרא ממן ישראל, וכదאמר לקמן בגם' דמין נכרי גרע ממן ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' דמתני' משום קרא דזבחת ואכלת פולש שחיטת נכרי, דלאו בר אביהה הוא וכמו שחיטת הקוף, א"כ הא עכו"ם דקנתני במנתני לשון מושאל הו, וכונתו "נכרי" שAINו ישראל, לא מצי מדיק הא ישראל ע"ז בהנהה נמי אסור, דהרי לא מיירי כלל בע"ז אלא בנכרי, ואפלו הוא גר תושב, או נכרי שמקיים שבע מצות ב"ג, אלא אז גם האי דיקא הא דמין לע"ז, נמי איינו מכון כ"כ מבון.

עוד זאת יש לי תימה על כל הפסוקים והרמב"ם בראשם, שהשימיטו מכל וכל דין זה, דשחיתת מן לע"ז ואסור בהנהה והוא דין מוסכם יוצאה מתוך הברייתא ומדוקא דמשנה.

שוב מצאת שחתב"ש ז"ל כבר קדמנו בקושי" ז' וכותב, דבזה"ז שAINו ע"ז אלא מנהג אבותיהם בידיהם, אין חילוק בין מין למומר לע"ז, וכמש"כ הש"ז בס"י קכ"ג בשם הב"ח דהיאדנא אפלו חזין דשפכיה לוי קמי' ע"ז מותר בהנהה, משום דאין יודעים בטיב ניסוך, עי"ש ואני תמה, דא"כ נימא בשוחט לע"ז נמי דלא נאסר בהנהה, ומשום דאיינו יודע בטיב עובודה שלם, והרי בי"ז סי' ד' פסקין בשוחט בהמת עצמו לע"ז במקום דליך למירר לעצורי' קמכוון אסור בהנהה, אלא ודאי דוקא בניסוך אמרין כן דאין עתה דרכם לנסך כלל, لكن לא חישין אפלו בשופך לפני ע"ז דקמכוון לנסך, אבל בשחיתה לא שמעין דאין דרכם לובוח לע"ז, ומה לי אם מצד מנהג אבותיהם או מצד קריית עצם עובדים, ותדע שהרי בגמ' אמרו, בא דאמר ר"י אר"ג און מינים באומות, למאי, אילמא לשחיטה, השתא במין ישראל אמרת אסורה, דעכ"ם לא כ"ש, הרי לך בפרירוש דמין אף בהז"ז שחיטתו אסורה בהנהה, והא דאמרו לעיל דמנהג אבותיהם בידיהם, היינו דלא חישין בסתם עכו"ם שמא מין הו, אבל במילוי שידועים בו שאדוק ורגיל לשוחות לע"ז ליכא חילוק.

הן אמרת שהרמב"ם בפייה"מ כאן כתוב בחלק בין עכו"ם לעכו"ם וכותב דהני עכו"ם דיין שAINו עובדין רק מצד מנהג אבותיהם בידיהם, אין שחיטות אסורה בהנהה, אלא באכילה מצד מחשבתם לע"ז, אבל כבר תמה על דבריו הלב אר"ז ולחריך לישב דבריו, אבל ללא יועל דסכ"ס תקשה לרמב"ם, לא יהי' בהז"ז שום תקרובות ולא יי"ג אסור בהנהה, והוא בעצמו כתוב בפירוש בפי"א ממש"א דכל תקרו' עכו"ם ויי'ן אסור בהנהה ולוקה אכ"ש, משום לא ידק בידיך מאומה, ולא הוציא שם מן הכלל אלא גר תושב וישראלים שאינם עובדים כלל הרי מוכח דشار אומות העובדים ואפלו רק מצד מנהג אבותיהם, עושין תקרובות ויי'ג, דאל"כ יותר hei' ליה' להחיציא אומות שבזה"ז, لكن הדבר תמהה מאד שהשميיט האי דינה דמין לע"ז סתמא אסור בהנהה.

ומה שנלפעד' בזה הו, דוידי מחשבת ע"ז כמחשבת פיגול, דבעין דוקא דיבור ולא מחשבה לב, עי"ו תויויט' בב"מ פ"ג משנה י"ב אולם מחשבתו ניכרת מתוך מעשי, או באדוק לע"ז דאן סחדוי דמחשבתו לע"ז, חשוב כדיבור דתו לא הוה דברים שבבל - והרי תראה ר"א אומר סתם מחשבת עכו"ם לע"ז, ולא סגי' לי' בשמא חושב לע"ז, וכן החכמים דפלגו עלי', לא חשו לשמא חושב, והרי لكمן פריך וליחסו שמא מין הו, וכן רשי' זל פי' لكمן, אין רוב אומות מינים, אלא מיעוטם ולמיועוטה לא חישין הר' דבשפק הוה חישין, ואפלו לפי הורות מהרש"ש שם דבמיע"מ הויה מוקמן בחזקת היתר, אבל ברוב פשיטה דהוה חישין, ולמה לי' לר"א לומר סתם מחשבת עכו"ם לע"ז דהוא יותר מרוב, כמו סתם ספרי דידייא מגמר גמירי בריש גיטין, וע"כ משום דרכם hei' לעבוד במחשבה אשר מדינה אינה פסולת, لكن בעין סתם מחשבתו לע"ז,

נשחטה מלאיה, דהרי ממעט יותר אפלו שחיטת איינו בר זביהה, וחוץ להז' הרואה במקרא ימצא שתיבת "זובחת" רחוק מטיבת "ואכלת" עד שאין כאן סמוכין.

אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי ז"ל בפ"ד ה"י, "נכרי" שחחט וכוי שחחטו נבילה ולוקה מה"ת, שנאמר וקרא לך ואכלת מזבחו, מאחר שהאהיר שמא יאכל מזבחו אתה למוד שזבחו אסור וכו', וגדר גדול גדרו בדבר שאפלו עכו"ם שאינו ע"ז שחחטו נבלה, עכ"ל ובפיה"מ מבאר דמשום לתא דע"ז נגעה בה, ובפ"ב מוחל' אבה"ט מפרש יותר דטומאת מגע ומsha דקנתני הכא לאו דאויריתא, דטומאתה רק כמו תקרובות עכו"ם עי"יש, ונושא קלוי ושאר האחוריים האריכו הרבה בביאור שיטתו ולהשוויה בסוגי דהכא עיין בהם.

הנה הרמב"ם נאיד מפי התוס' מטעם שכתבנו למעלה, וע"פ שב Tosfeta מבואר בתוס' דקנתני בה ואצתת, ולא הנכרי והקו' ושנ兆בחה מלאיה, מ"מ משנותינו ע"כ פליגו, דהרי על שחחטו נכרי לא הביאה הקרא דזבחת רק על נזבחה מלאיה בנפללה סכך, וגם משום דא"א למעט נכרי מזבחת כמו דאין ממעטין אותו כשר גם הנכרי סוכה וביצית נמי לאו דבעין עשו' לשמה ה' כשר גם הנכרי משום דקרה למצווה כתיב ולא לעכב, ורק עשו' מלאיה לתמעט וכמו שאבא בר סוג' דנפללה סכך.

ועל התוספთא גויא יש לדקדק שנקטה בדרך זו ואין צ"ל זו, תחלה נכרי ואח"כ קו' ושנ兆בחה מלאיה, אבל אם נאמר דרכך דרך אסכתא קתני עכו"ם, כי עכו"ם לאו מזבחת איתם עט, אלא משום לתא דע"ז, אז מסודר הסדר, דלא זו אף זו קתני לא מביע עכו"ם דאית ב' משום לתא דע"ז, אלא אפלו קו' ונזבחה מלאיה דליך האי טума, פסול משום דכח אדם בעין.

ומיש"כ הראב"ד ז"ל בהשגתנו שם דהמה כבכמה וכאין יחשבו לו, הוא פלא והפלא, הפרוי על המדה יותר מדי, וכי לא ידע דבעשיית סוכה הקוף ומאליה פסולת, ובעשיות גוי כשרה, וכן ביאת בהמה לא אסרה האשה על בעל, וביאת גוי שעאה טמאה ואונה, ואיך עלה על דעתו, שגוי הנברא באצלם אלקים ומצווה על שבע המבאים אותו לידי חי' עווה"ב, כקו' וכבכמה יחשב, חלילה לומר כן.

והנפקותא לדינה בין שיטת הרמב"ם לשיטת התוס' לא לבד לעין טומאת נבלות וכן לעין גוי שאינו ע"ז, דרמב"ם אינו אלא מדרבן, ולתוס' הכל מדאויריתא, אלא דכמה וכמה נפקותות יצאו מפלוגנתא זו, כאשר תראה בחודשנו لكمן בסוג' דהשוחט בשבת ובסוג' דשינה לשחיטה מתועיס' لكمן כ"ט ע"ב, עי"ש היטב ויארו עניין.

ע"ש גמר' ר"א הכי קטני שחיטת עכו"ם נבלה הא דמין לע"ז - האי מין דנכרי קאמර, אבל ישראל מומר לע"ז, ע"פ שאינו מין דינו כמין, כמש"כ התוס' لكمן בע"ב ד"ה שחיטות מין, דבஹוריות דף י"א מוכח כן, וכותב המהרש"א ז"ל, דהא דכתבו התוס' לעיל דף ד' ע"ב, דהכא מיררי באדוק ועי"ז תמיד, היינו דוקא לר' ענן, דמישיר שחיטת מומר לע"ז, והוא ע"כ מחק בהכי, אבל אכן דיל' הא דר"ע, מומר ישראל דינו כמיין, ולפ"ז, מתני' דקנתני שחיטת עכו"ם נבלה, וד"קינו אבל איסור הנהה לא, דוקא בנכרי מיררי, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנהה, וכן נרא מפרש"י, אבל יש לתמונה הרבה, דהרי משנותינו סתמא עכו"ם קחני דמשמע בין נכרי ובין ישראל,adam לא תאמיר כן אלא דוקא נכרי קאמר, אבל ישראל מומר לע"ז גם בהנהה אסור, יותר הוו' להגמ' לדיק עכו"ם נכרי נבלה, הא עכו"ם ישראל בהנהה נמי אסור, וממילא דעת מין

לי לרשוי לכתב, שהוא לא ישחוט רובה וישכח לבדוק אח"כ ביום, ועוד הלא סומא ע"כ צריך לבדוק פकח את הסימנים אחרים, ואת מカリ להיות מיד, ולמה לא ישחוט, שכן לפע"ד דרשי"ה סובר דהא צריך לדודוק בדרכו שלא נשחטו כלום, אין לדודוק בדרכו שטויות בזה, דבריה"ש מלא דם ווגם מתרחב החתך ונדמה נשחטה הרוב, אבל במקומות דלא ראה מידי, בדייבעט סמכיין דמסתמא נשחטו כולם כדריך לשוחט כל הסימנים, עיין זה לעיל מה שכותבי שם אמרה דוקא, או שמחשובו ניכרת מזוקן, כגון מקריב ממש לע"ז או מנתק ממש לפניהם, ואז אין חילוק בז' מין למומר, אלא דעתין שטויות הסוגין לא נתישב היטב, ודוקא.

אבל הרשב"א כתוב טעם אחר דlatent להא שמא ישחה וידرس, כי לא מカリ להזהר כ"כ באפלה, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ס, שכ' בסומה לא ישחוט אלא א"כ אחרים רואים אותו, וכי כדעת רשי"ה למה לי אחרים רואין אותם דהא סגי אם יש כאן מי שיבודוק בסימנים ע"פ שאיןו מומחה לשחיטה, אלא ודאי משום חשש פסולין שחיטה לא ישחוט בלילה וכן הסומה.

ובלאה אני תמה על פרשי"י וכי לא סגי במעביר ידו על החתך ומרגיש שהסמנים כולם נשחטים, אשר ליה לא בעי ראי"כ כלל, וכן יש להוכיח מדברי הרמב"ס, שיש שם בדין סומה, ואם שחיטתו כשרה, ולא הזכיר ובלבך שפוקח יבודוק בסימנים ודוקא.

דף י"ד ע"א משנה, השוחט בשבת וביו"כ ע"פ שמתחייב בנפשו, שחיטתו כשרה - הא דמעשה שבת לא מיטיסרי, לא שייך להאי מס' שעסקה בדייני שחיטה, ומוקמה במס' שבת או בתרומות דשינויים שmbush והמעשר בשבת, והי' לו להוסיף שם גם השוחט בשבת, והרי תראה דבאמת לא קתני דאסורה באכילה ליוםא, והוא ע"כ משום דלא עסוק עתה בדייני שבת, ולכן צריך לראות מה אתה להשミニון בהאי משנה דרשות שבת, וראיתי בש"ת מהר"ק שרש ק"ס שכ', דאתא לאשמעין דשחיטתו כשרה גם בגין אחרים רואים אותן מושום דע"ג דמחל שבת, איןו חדש אנבלות, או משום שלא שבק התירא ואכל איסורה, אבל אין לומר דמיירו באחרים רואים אותם, וكم"ל דלא זהה כמור לחיל שבת דשחיטתו נבלה, או מפני שהוא בצענה או דבפ"א לא נעשה מומר, כמש"כ התוס' דاز לא שייך האי דין הכא אלא לפיל אחר משנה דשחיטת נカリ, אבל אי קמ"ל אין חדש לקלקל השחיטה, וזה דומי"ל דאור וסומה שאינו חושין שקלקו השחיטה, עכת"ד המהרי"ק ז"ל. ויפה כתובadam דין שחיטות מומר שנן אכן מקומו הי' ניל אחר משנת שחיטת נカリ, אבל גם אי דין חדש קמ"ל דמאי שחיט בלא אחרים רואים אותם ג"כ אין אכן מוקמו, דמשנה דרשות בלילה קמפרש הזמן מתי שוחטין כמש"כ למעלה שם, אבל דין השחיט הון חדש והן מומר שייך למעלה מזה כי שם דבר מן הכלל "וחוטין", מי שוחט ומה אינו שוחט.

אבל האי מתני' קמ"ל לאפוקי מוקשי' מהרשב"ס דנימא כל מלטא אמר רחמנא לא תעיבד לא מהני וא"כ שבת וי"כ לא זמן שחיטה הוא, והטעם הוא כמש"כ המהרי"ט, דהכא בכוב"כ עבר אמרירה דרומנא דהרי נטילת נשמה בלאו שחיטה מלאכה היא, וכן לא שייך כאן לומר אי עיביד לא מהני מושום דלא ניצל מן האיסור, ע"י יש להשיב, דכיוון דהוא לשחיטה כשרה כיוון, ואם לא עשה מותשבותו, עשה חיישׁת קלקול וופטור, עיין לקמן מה שכותבי בזה על דברי הפיה"מ, אבל אני אומר עוד טעם אחר, דכיוון דאנן כר"ג פסקין, דאפשרו מטעסק בשחיטת חולין כשר, שוב לא שייך בשחיתת חולין אי עיביד לא מהני, וכמש"כ התוס' תמורה דף ה' לעניין צורם אוזן בכור, דכיוון דגם בשגענה מלאיה

דאז הוון סהדי דחישב וחשוב כדבר, אוליomin כ"ע מודים דסתום מחשבתו לע"ז, لكن פריך שהוא מין הוא, וספק אוסר, דהרי אפשר נודע למי שנודע שמיין הוא, אז סתמא כודאי (ומזה ראי' דלא כמהרש"ש, דגם ספק פועל).

ולפי האמור י"ל דמאיחר דמסיק דעתו של עתה רק מעשי אבותיהם בידיהם, تو ליכא סתם מחשבתו לע"ז, ואפלוomin לא, משום דאיו אודוק כ"כ, כדי שנאמר סתם מחשבתו לע"ז, וביענו אמרה דוקא, או שמחשובו ניכרת מזוקן, כגון מקריב ממש לע"ז או מנתק ממש לפניהם, ואז אין חילוק בז' מין למומר, אלא דעתין שטויות הסוגין לא נתישב היטב, ודוקא.

ע"ב משנה השוחט בלילה וכן הסומה שוחט שחיטתו כשרה, הנה הרמב"ס ז"ל מחלק האי משנה לשנים ודין דשחוט בלילה הביאו בפ"א ה"כ ז"ל ואמתי שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה והוא שיהי' אבוקה כנדגו וכו', והדין דסומה מביא בפ"ד ה' ז"ל, הסומה לא ישחוט לכתלה אלא א"כ אחרים רואין אותם ואם שחיט שחיטתו כשרה עכ"ל, והטעם בז' מבואר כי הרמב"ס בדיון דשחוט בלילה, דינא דתוטסתא פסק, דשחוטין בלילה לכתלה והוא שאבוקה כנדגו כי זה עיקר הדין מה שרצה התנא להשミニון, כדי לפרש הכלל שבמשנה שאח"כ, דר"ט ע"ב, הכל שוחטין ולעולם שוחטין ובכל שוחטין, ותחלה מפרש הכל שוחטין חז' משחו"ק, ושחיטה נカリ נבליה, ואח"כ לעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, ואיכא בזה רבותא להשミニון שלא טעה לומר דנילוף מקדים דليلה לאו זמן שחיטה הוא, וניהו דמצד הקربה אמרה תורה, ביום צוותו להקריב קרבניהם, אבל מצד השחיטה מטהרת מידי נבליה גם בשוחט קדשים בלילה, היינו לפי האמת דיעינן דשחיטה נהגת גם בשוחט קדשים בלילה, אבל יוכלים היינו לומר דהא דאמرا תורה ביום צוותו להקריב, משום שחיטה ציווה כן, משום דאי שחיטה בלילה, ואז באמת הי' שחיטת ליל פסולה מדין שחיטה, קמ"ל דלעלום שוחטין בין ביום ובין בלילה, אבל אין לדוחק ולפרש, דקמ"ל דאור האבוקה כארו הימים דמי, דاز עיקר חסר מן הספר בתוטסתא, דרכ' ר"פ מוסיף והוא שאבוקה כנדגו, וכן תראה בלשון הרמב"ס ששמר לבתוב' מותי שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה וכו' ולייל מני' בהל' ז' כתוב "דזביחה זו האמורה בתורתה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכי' שכל אלו הדברים ע"פ ציווה בהן וככו"עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשחוטין בין ביום ובין בלילה, עכ"כ צריכין האי הלכה כדי שלא נאמר דليلה לאו זמן שחיטה כמו בקדשים, ויתור ראה לומר, לפי מה שכתבו בעלי המקובלים דليلה זמן שליטות השדיין והלליין, ונואה כשוחט להני, ושicket ראי' להה מדקנני בתוטסתא בהדי לילה בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשני אלו ודאי הרבותה שלא חיישין שוחט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשיי' (ויש לעין מה המשmitt הרמב"ס את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבורו עם סומה, ונקט לשון דיעיבוד ומשום דמיiri' דומי' דסומה, בגין אבוקה כנדגו כדאמר בגמ', ומילא שמיין דليلה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה כנדגו גם לכתלה מצחט, כי בזה דאבוקה מהני לאור הימים, אין בו שום חדש, כי גם התוטסתא לאו האי רבתוא קמ"ל אלא דليلה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין עוד לקמן בשגה דרשות שבת מה שכותבי שם, ודוקא.

רש"י ד"ה לכתלה לא ישחוט בלילה שמא לא ישחוט רובה והוא לא ידע עכ"ל, ויש להעיר על פירוש זה, הלא בלא בדק בסימנים גם בדייבעט טרפה או נבלה כדעליל דר' ט' ע"א, וא"כ צריך לבדוק בסימנים אח"כ ביום, ולמה לא ישחוט בלילה, ואם חיישין כיוון שלא מカリ בדק מיד, דילמא מישתלי ולא יבודוק אח"כ, זאת הוה

השחיטה, דבשבת שאני שנעשה מומר בתחילת השחיטה, הראי" השני היא, דלקמן סוף פ"ב דשנים אוחזין בסיכון ושותפני ואחד מהם שחת לאחד מכל אלו, ומוקלי לי' בישראל מומר ותפ"ל מושם סי' ב' פסק המחבר כדעת התוס' דשנים שוחטין ואחד מהם מומר בשחיטה פסולה, אבל הש"ך שם הביא בשם הרמב"ם דמיכשר, והש"ך ז"ל לא הבין טעם הדבר, אבל הוא פשוט דגש דין זה תלוי בפלוגותא זו שבין תוכ' לרמב"ם, אדם מזבחת למדנו דודוקא בר זביחה בעין, כל שפטיכי בי' אינו בר זביחה, שוב לא קרינן בי' וzbollahת, אבל אי לא בעין בר זביחה, אבל מיפסל ממש וקרלא לך ואכלת מזבחו, כל שפטיכי בי' אינו עובד ע"ז שוב לא קרינן בי' זבחו, דזבחו כל זבחו ממשמע, כמו וzbollahת דכולו ממשמע ולכך שפיר פסק הרמב"ם דלא מיפסל בשנים שוחטין, אלא במחשבת ע"ז ממש דזאת לא מזבחו ילפין לפסול, אלא ממש דחציו תקרובות הוה, ומה לי' יכול ומה לי' חציו, וזה ברור ואמת לאמותו של תורה בס"ד.

אבל יש לנו עוד לבאר בדברי הפיה"מ, מה שכ" דמיד בחתיכת העור חילול את השבת, ואם תרצה לבאר יותר עכ"פ מתחלת החtica הסימנית, הכרונה בהז, דלמ"ד מקלקל בחבורה חייב בלא שום תיקון, הרי חייב בחתיכת העור אף שהוא מקלקל, אבל אם תאמר דמקלקל בחבורה נמי פטור עין שבת ק"ו ע"א ובתוס' שם, עכ"פ בחתיכת השחיטה שעשה מעשה טרפות ודיין חייב, דמעשה טרפות מקרי נטילת נשמה, עע"פ שלא תמותה רך אח"ז, ואית בה תיקון, להוציא מיד' אבמה"ח ע"י שתמותה לאח"ז, ומצתתי שכן מפרש דברי הרמב"ם גם המנ"ח, ובמ"א הארכתי בה ועיין Tos' שבת דף ע"ה ד"ה צד חלazon - אבל מה שיש להקשות בהז הוה, לדמה ייה' חתיכת העור מקלקל כיון דצורך שחיטה הוה, אלא דבזה ייל' דאם הי' מפסיק הי' מקלקל גמור לנען עדין לא איקבע איסור מלאכה, אלא דאי' גם בחתיכת הסימן ייל' כן, דאם פסק מגלגור השחיטה יהי' מקלקל, לכל השחיטה בעצמה מקלקל הוה, כמו שאמרו לעיל בסוגי' דסכךן של ע"א, אלא כיון דזהו רוצה לאכול בשער מלאכת מחשבת קריין בי', וכמש"כ התוס' שם, ועיין בחדושיםינו שם, אבל אם פסק מלשחות, ולא נעשה מחשבתו, מה לא יפטור מצד מקלקל, והנה הפרמ"ג באו"ח בפתחה שלו כתוב, בכל שוחט בשבת ונמצאת טרפה הר' הוא מקלקל ופטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, אבל התפלאו עליו, דהוא נגד משנה מפורשת וגמ' פשחים דף ע"ג ע"א דשותן ונמצא טרפה, ובסוגי' שם מבואר דחיב' מושום דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דהתמס תיקון גמור הוה דהרי טרפה בלאה' אינה עומדת למיד' לאחריש ולא גידל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וכל השחיטה ועשה ראוי' לב"ג תיקון גמור הוה, אבל במ"י שופסיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, מה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הוה, והדבר צריך תלמוד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מוכנים, נבוא להצלם מקושי' המפורסת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס רצה לאוקמי מתני' במאיד וכר"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגלו באמרו, במאיד הוה שחיטה פסולה מצד שחתת מומר, ולישב שיטות הרמב"ם, הרבה דיו נשתפכה והרבה קולמוס נשתרבו, ובכל מה שכתבו האחראונים בהז, אינו מתקבל על הלב, ולפע"ד מקום הניחו ללחגדר בו, ותחילה נבואר הסוגי' לצריכה ביאור רב דcola מוקשה.

א' **בגמ'** ונסבירן חבירא למימר ר' יהודה היא, פרשי' עלה דעתם לומר ר' ה' הוה, וזה פלא והפלא דכל הסוגי' מתחלה וע'ס קאי הכא, דמתני' ר' ה' הוה, אלא דמזהר למצוא לאיזה ר' קמכוני הני אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מיפסל

הותר, לא שיך אי עבד לא מהני, וכן הוא נמי במקום דמתעסך כשר, ודוו"ק.

בפיה"מ לרמב"ם כתוב וז"ל „וامر השוחט בשבת אם הי' שוגג ולפיק שחייבתו כשרה, ושם תאמר למה לא תהא שחייבת מזיד בשבת כשרה, הויאל ואינו מחל שבת ואין שחייבתו פסולה אלא אחר גמור שחיטה וכו', דע שמשיתחיל לעשות חבורה בצדאר הבהירה הוא מחל שבת, קודם שיוחשות שום דבר מן הושט והגיגרת, ואם תרצה לבאר יותר מזה תאmr בשעת שיוחשות קצת מן הסימנים קודם שיגמור השחיטה הוא מחל השבת וכו', עכ"ל. **הנה** מדברי הרמב"ם אלו יוצאים שני דיןיהם המעוררים פלא, אי, שבעפומע אהת דינו כמומר לפסול השחיטה, והוא נגד סתמא דברייתא דלעיל דף ה', דמדדבר דזוקא ממומר לחיל שבתו, ונגד פסק של עצמו בחיבורו יד החזקה שכtab בפ"ד הי' ז' וט' בפירוש דזוקא מומר לחיל, ומחלק שם בין חדש למומר לא נפסלה השחיטה הללו, ולא אמרינן שהמומරית שנעשה מומר לא נפסלה השחיטה הללו, ולא אמרינן שהmomarity ופסול השחיטה בהדי הדדי קטאות, כמו שאמרינן בעלמא ניתנו וחצרו באים כאחת, והתוס' כאן בד"ה השוחט בשבת כתובין להיפך בזה, דבפ"א לא חשוב מומר עד שעבר ג' פעמים, אבל לעומת זאת דהאי שחיטה שנעשה בו מומר, נפסלה מטעם שחיתת מומר.

אבל דע דהא דמחלק הרמב"ם בין מומר לחישוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג' פ, הוא מפני דבפ"א אמרינן שמא עשה תשובה, משא"כ בג' שהוחזק לעבירה זו, הויא ודאי ולאו ספק, וכאשר ביארתי והוחתתי זאת באריכות לעיל בסוגי' דሞמר או"ע עי"ש הטיב, וממילא לך' מכך בשוחט בשבת ניהו אדם שחט אח"כ ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו (וספק מותר, ממש דפסול דשותן מומר בו ושמא עשה תשובה) אלא פסול דרבנן וכmesh"כ שם בח' הר' ג' ז"ל החל שבתו, אינו אלא פסול דרבנן וכmesh"כ שם בח' הר' ג' ז"ל אבל האי שחיטה שחתט בשבת ודאי פסולה, דהרי באותו שעיה ודאי לא עשה תשובה, וזה אמת לאמותו.

ועתה על איך דינו שמחדש לו הרמב"ם, דהאי שחיטה עצמה שנטשה בה מומר לא הי' נארט, אם לא שנעשה מומר בעשיית חבורה מיד, או עכ"פ בחתיכת השחיטה, והתוס' חולקין עליו בהז, והוא באמת תמורה דלמה לא נאמר דהמומיית עם פיסול השחיטה בהדי קטאי' כמו אמרינן גיטו וחצרו בגין כאחת וכדומה.

אבל גם ואת לא נתגלה, אלא למי שזוכה לסוד הפשט, כי בדבר זה הלכו הרמב"ם והתוס' לשיטתה, לדעת התוס' דפסול שחיתת נカリ מקרה דזוחבת ואכלת Kataata ודיין כך הוא דכל שנעשה מומר בשחיטה זו נקראת האי שחיטה שחיתת מומר ולא קרין כאן ואובחת, דהרי עשה אינו בר זביחה עם הזביחה, כי בעין דזוקא בר זביחה להקשר את הנשחת, אבל לדעת הרמב"ם דגש נカリ כשר לאזביחה, אלא מצד לתא דע"ז פסול הזביחה וה"ה מחלל שבת מדרבנן דעשאו כע"ז והוא פסול מצד אחר שבא אחר ההקשר כי כל זמן שלא הוכיח לא נפסל, וא"כ איך קרין בי' וקרו לך ואכלת מזבחו, דרך או עשה מומר כשנגמר השחיטה ושוב אין לו שהות לפסלה והרי תדקך בלשון הרמב"ם שכ" וلامה לא תהי שחיתתו כשרה הויאל ואינו מחלל שבת ואין שחיתתו פסולה אלא אחר גמור שחיתה" ולא כתוב „עם גמור שחיתה" כי אז באמת הוי בגין כאחד והבן את זאת כי הן הן הדברים שנאמרו לממ"ס, ועוד נמצא נפקותות כלו לדינא, התלויים בהאי פלוגתא דרמב"ם ותוס' וכאשר ארץ מיד, מהני شيء ראיות שהביאו התוס' דבפ"א לא הוה מומר, האחת הוה מהא דר"ל ל�מן ל"ט, דשותן ע"מ לירוק דמה לע"ז, דהבהמה מותרת ע"פ שעבדו בס"י' - והנה לרמב"ם אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מיפסל

זהאי תנא בדייני שחיטה קעסַק, ולא בדייני מעשה שבת, ומצד השחיטה כתני דכשרה, ועדין אפשר דאסורה באכילה ליום מצה דייני שבת, דין לו עתה עסַק ביהן, אבל על הא דנסבין חבירי למימר ר' הייא, מאיריך רשי" בפירושו, דמהא דאמרו ר' הייא ולא אמרו,, "ס' כל כר"י מוכח דשמעו דבר מוקי מתני" כר"י, כי על מימרא דאמורה לא מצין למימור ר' הייא אז הו"ל להאי בעל המאמר לומר דבר בשם אמרו, וכיון דעת"כ מוקי מתני" כר"י, צריין למצוא בלשון המשנה עצמה שמורה ע"ז, ובפרט DSTSM בר פלוגתא דר"י ר' י"מ הו"ל, ומהיכי תיתי נוקי מתני" כר"י נגדי הכלל DSTSM משנה ר' י"מ, ולכן קምפרש רשי" דהני חבירא כיון דלא מצאו להאי דינא טעם רק אליבא דר"י, במקום דחכמים שהוא ר' י"מ חולקין עליו, ע"כ דבר מצא במשנה עצמה רמז להאי דינא, דאסורה באכילה ליום, והוא כאשר קאמר לבסוף הסוגי, משום דשבת דומי' דיו"ה' כ' כתני, והאי רמז הוכחה גמורה הו, דהרי יוה"כ דקתני הוא מיותר למחרין, וכן כתוב הת"ח וע"כ להכא אתה דאסורה להמא כיוה"כ.

אולם יש לפניו עוד דרך אחרת ליישב האי יתורת דיו"ה' כ' דנקט, דהנה אם מתני' בשוגג מיריעי אבל במאיד hei שיחיתתו נבלה מצד שיחיתות מומר לחיל שבותות כדעת הרמב"ם כאן בפי"מ, אז הכי מתפרש המשנה, דהשות בשבת ע"פ שבמאיד מתחייב בנפשו לא חישין שמא מיד הוא ותהי' שיחיתתו נבלה, אלא תלין דשחיתת שהוא שבת ושחית בשוגג ולכן שיחיתתו כשרה, ומושום דשחיתת מומר נבלה איינו אלא דרבנן כאשר ביארתי זאת במקומו וא"כ נקט יוה"כ בהדי שבת לאשמעין דגס יוה"כ דינו בזה שבת, דאם היה מתחייב בנפשו היתה שיחיתתו נבלה, ואשר פסק התב"ש, וכאשר הוכחה כן מרמב"ם ס"פ ג' מהל' גירושין לפי נוסחת הטור מובאה שם בכ"מ עיי".

והנה הא דמחל שבת דינו כМОמר לכיה"ת להיות שיחיתתו נבלה, לאו כ"ע הו"ל, אלא כן כהן דרבנן כה"ת לאו שיחיתתו נבלה, ז"ל, דהאי תנא חמירה לי' שבת ע"ז וכו', והוא לשינה דגמ' עירובין זר ס"ט ע"ב, ומדקאמר דלהיא תנא חמירה לי' וכו', ממשע דאייכא תנא דפליג, ולפע"ד האי תנא דלעיל מנין, דאמר חמורה ע"ז, לכל הקופר בה כמודה בכיה"ת כול, הוא פליג ע"כ על הא דשבת ע"ז, דהרי הקופר בע"ז א"ג דמחל שבת הוה כמודה בכיה"ת, וניהו דמן דעובר על כה"ת, ע"פ שאינו ע"ז, נמי דינו כሞר, עיין בדרישה בטור סי' ב' שאני האי דעובר ממש על כה"ת, אבל אם מחל שבת היי' בע"ז, לא הוה מצי למימר, לכל הקופר בע"ז כמודה בכיה"ת.

והנה ראיתי בתורה תミימה עה"ת שהרגיש בזה, וכותב DCOUNTHT הנטנא בהיפך, לכל המודה בע"ז כkopfer בכיה"ת, אלא דלשנה מעליה נקט, ובמחcit'ת לא דק ולא עיין בספר, דשם תרתי' קתני, דמודה כkopfer וכופר כמודה עיי", וכיון דקרה דוכי תשגוע, אשר ממן יצא הדרש זהה, ממודה בע"ז מיריעי, ובכל זאת הנטנא נחות ללימוד גם ההפיק, ע"כ לשולו אתה שלא אמר שבת נמי בע"ז. עיין לעיל במקומו, מה שכתבתי בענין זה דשבת ע"ז. עכ"פ פשיטא דלאו ד"ה הו"ל, ולכן אני אומר דגס מאן דמוקי מתני' מותני' דאסורה באכילה ליום, ודיקי זאת מיתורת דיו"ה' כ' נמי לית לי' דשבת ע"ז, דאל"כ הלא יש לפרש האי יוה"כ דנקט להשוותו לשבת לענין מידע כנ"ל.

ונאמר מעטה, דשפירות קאמר ונסבין וכו', דהא דרב מוקי מתני' כר"י לא קיימת במסקנא, דכאשר מסיק ר' חנן בר אמר, וכי מורי להו רב לתלמידיה, מורי להו כר"מ וכו' דרש בפרק' דרש כר"י מפני ע"ה, א"ת לומר דמוקי מתני' כר"י, והוא פסק כר"מ שלא כסתמא דהכא ולהקל, אבל הני רברבאיו שלא שמו האי

חבריא, עד דמסיק ר' אשיך דר"י דlbrace הוא, ואייך שייך ע"ז לשון ונסבין, דמשמע DSTSM כן, אבל לא קם במסקנא, ויגעתו ומצאתה שהצל"ח בחודשו לחולין נתקשה בזה, ונחכח מעד ליישב עיי".

ב' לפ' המסקנא דר"י דlbrace היא, סתם רב' כאן כר"י, ובמס' תרומות פ"ב מ"ג סתם כר"מ DSTSM המבשלה המשער בשבת בשוגג יכל במאיד לא יאכל, והי' תרי סתמי' דסטרי' אהדי' והן אמת בפי"מ שם מפרש הרמב"ם גם משנה זו כר"י, דבשוגג יכול לומצ'ש ובמאיד לא יאכל עולמית, אבל הא גופה חדוש גдол, דהרי כאן בשוגג' קאמור, DSTMIN תנא קמ' דרב המבשלה בשבת, בשוגג יכל במאיד לא יאכל, ומשתיק לי' רב משום DSTMIN כר"מ, הרי דאי' לפרש לשון זה כר"י, ובפרט דהוא ממש לשינה דר"מ בבריתא, אשר ר' י"מ חולק עליו ואומר בשוגג לא יאכל עד מוצ'ש ובמאיד לא יאכל עולמית, ואייך נפרש לשינה DSTMIN DSTSM בו תנא המשנה בתרומות כר"י, יותר פלא בעניין, דהנתנא שם כולל מבשלה ומעשר ביחד, ובמעשר פסק הרמב"ם בעצמו בפ"ג הט"ו מה"ש דבשוגג יכל בו ביום, ובמאיד עד מוצ'ש והוא כר"מ, עיין במ"א סי' של'יט סק' ז' שכטב, לדידיון דפסקין כר"י ה'ה במעשר דאסור לו עולמית, במוח"ש שם מגיה דכו כתוב לדעת הר'ג', אבל לדעת הרמב"ם לא עיי", הרי דרמב"ם מחלוקת מדעת' דנפשיה בין מעשר לrbraceל, משום דמעשר בשבת אינו אלא משום שבות, אלים בזה נלפע"ד דיפה פסק במעשר להקל, דע"כ גם לר' י"א לאסורה הכרוי עולמית, דהא דאסרין מעשה שבת לריה"ס מה"ת ולר' מדרבנן, לא יהי' חמור משוחט את המסוכנת בסיכון של ע"א, ש' הרא"ש שם בסוגי דהברש מותר, ולא דמי לכרכר שארג בו בגד, או לעצים שאפה בהן את הפta, דעיקר הבגד והפת בצורתו של עתה נתהווה ע"י תשמי ע"ז, משא"כ שוחט בסיכון דלא נשנתה הבשר ע"י הסיכון, ואפילו הרשב"א והרמב"ם שחולקים ואוסרים את הבשר, כתוב הש"ך ביה"ד סי' קמ"ב, בדוקא במסוכנת דאי לאו שוחטה הייתה הולכת לאיבוד, אבל במחתק' בשר לחתיכות, גם המה מודים דין לאסור הבשר בשביל האי מעשה דמחתק', שלא שינה כלל את הבשר, וא"כ במעשר בשבת נמי אין זה בכלל מעשה שבת כדי לאסור התבואה, דינויו דהוא חילול את השבת במעשיה זה, אבל התבואה לא נקרהת בשビル האי מעשה שבת, וכמו שלא נאמר שהמוחץ אוכלין מרשות לרשות, שייה' אסורין עולמית משום מעשה שבת, ומה"ט ניחא ג' כקצת דרמב"ם ה' מפרש האי משנה דתרומות כר"י ולא קשי' ליה דהרי הנטנא נקט לשינה DSTMIN DSTSM גם מעשר בהדי מバス, ובמעשר גם ר' מודה דין דכוון דקתני מושם דבשוגג יאכל ובמאיד לא יאכל עולמית ובמעשר עד מוצ'ש, כן ה' דעת דינו, בمبادל לא יאכל עולמית ובמעשר עד מוצ'ש, כתוב סכ"ס פשוטה דמשנה ודאי כר"מ, ואייך סתם רבינו הקדוש שם כר"מ וכאן כר"י.

ג' דכאשר מסיק בגמ' דרב בעצמו מורה לחולמידים כר"מ, ורק בפרק' דרש כר"י משום עמי הארץ, אייך פסק כר"מ להקל, והוא מוקי משנתנו כר"י, הלא בלאי' ר' מ' ר' ר' הלהקה כר"י, וממש' כ' דהוא לחומרא, ואי משום משנה דתרומות DSTMIN DSTSM י' סדר כרמב"ם, הלא סתמא דהכא היא האחורה, דבשני סדרים י' סדר למשנה, והרי חזר רב' וסתם כר"י ולהחמיר, ואייך מצי רב להורות להקל.

אבל עשה איזיך כאפרכת ושמע קווט דברי אמת בפירוש האי שקיים וטרוי'.

דהנה בגוף המירא דר"ה משמי' דרב דאסורה באכילה ליום לא פרשי' דרב דיקי כן מותני' דהרי אפשר דרב דינא DSTMIN DSTSM קאמור, ולא קשי' לי' ממותני' דקתני סתם שיחיתתו כשרה, משום

בסוגי' דשם, דהוא משום דברשות מעשה החחיטה לא עבר איסור دائורייתא, ונס אדרבן לא, כיון דמעשה החחיטה קלקל הוא, אבל בכל מקום דעבר אדורייתא אסרו רבנן גם הגורם עי"ש, וא"כanca כיון דעת"פ חיל את השבת בשחיטה זו, لكن שפיר יש לאסור לו הגורם ג"כ זהה ברור ונכון מאד בס"ד.

עוד ראייתי להעיר במה שראיתי בספר ירידות שלמה, שכותב בשוחט את המסוכנת בשבת, אסורה עולמית, ואפיו בשוגג, משום דלא להנות מאיסורה, וכן לא שייך עד כדי שעשה כמובן, ולכאור' יפה דן, אלא דעת"כ הרי אין שבת דומי' דיווה"כ לגביה מסוכנת, ומותני' מסתמא במסוכנת אייררי, אכן יידמן מותנית שבחול שבת וישכח שהוא שבת, שהוא דבר זה, אלא ודאי מותן שבחול על ממונו להצילו שכח שהיום שבת ושחטו את המסוכנת, אבל מכאן ראי' לדעת הרא"ש שהבאתי לעיל, גם בסיכון של ע"ז לא אסרו הבשר של המסוכנת, הע"פ שuber איסור תורה בהאי שחיטה שהוא מותן מ"מ לא אסרו הבשר, משום דלא ניכר בبشر מעשה שהוא כהן בגד הכרבר, וא"כ גם בסעודה שבת לא נהמי יותר ולא נאסר עולמית רק בمبשל וכדומה, שניכר בכל המאכל, אבל לא בשוחט, והוא נקודה נפלאה ודוי"ק.

עוד יש לי להעיר על שיטת רשי"ז'יל שכותב לקמן דסוגי' דהכא חולקת על סוגי' דגיטין דין הטעם לר"י משום דקנס שוגג אטו מזיד כדאמר בגיטין, אלא אסרו כדי שלא להנות מאיסורה, וכן בעין להמתין בצדדי שעשה וגם אין חילוק בין לו לאחרים, דאי משום קנסו שוגג אטו מזיד הו"ל לאסור לו עולמית מזיד, ולאחרים הי' מותר גם בו ביום.

ואני חמוה דעת"כ כי קנס שוגג אטו מזיד מהא דקנס בנוטע בשבת ולא בשבייעת עי"ש בגיטין, ושם א"א לומר דמשום שלא להנות מאיסורה דמי' שבייעת משבת.

עוד קשה לי מהא דאמר שם בנוטע דעיקר, משמע דאסור גם בהנהה דעת"כ מציא למכוון, ובמבשל לא מצין אלא אסרו לו האכילה ולמכרו שרי, ואע"ג דמboveש שוה יותר, והנהנה במכירתו, ועיין ברמב"ם פ"ז הל' כ"ג שכותב, ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בדברן אסור לו להנות מאותו מלאכה לעולם וכו', כיצד ישראל שבישל מזיד למ"ש יאכל לאחררים, אבל לו לא יאכל עולמית וכו', וכן כל כיוצא בהז' עכ"ל, פתח באסור להנות, וסימן בליא אכל עולמית, אבל לאחררים שרי, משמע דמותר למוכר התבשיל לאחררים, עוד קשה לי על הרמב"ם, דהשmitt ולא היבא הדין נוטע בשבת דעיקר בין בשוגג ובין מזיד, ובזה חילוק בדיןינו מבשל, ואמת דבנוטע א"א למסנו באופן אחר רק בყער, אבל עכ"פ hei לו להיבאו בפ"ע, ולא לכללו בכל כיוצא בהז'.

עוד קשה לי על הרמב"ם איך מפרש האי מבשל דתרומות כר"י, כיון דשם קתני נמי נוטע דבשוגג יקיים והוא כר"מ ולא כר"י.

גם על תוס' גיטין יש לי להעיר, דבגמ' שם פריך מותני' דמעשר מבשל על ר"מ דקנס במטרמא ומדמע דרבנן, וככתבו התוס' דמשום DST מותני' ר"מ קפריך, ווערני חתני הרב משבעש נ"י דהא מעשר ומבשל קתני בהדי' במשנה, וא"כ עכ"ר ר"מ קאמר, דמבשל קנס ר"י שוגג אטו מזיד - ואני הוסיף בתיאמה על הגמ' למה ליה להקשות ר"מ אדר"מ, דיותר הי' ליה להקשות דמותני' דמבשל ומעשר מני, דאי ר"מ קשה מעשר, ואי ר"י קשה מבשל - וכל זאת צ"ע.

רש"י ד"ה מיחל, המערש שני הואר ויכול לתקן באמירה בעלמא, ולומר הרי הוא מחולל על מעות שיש לי בתוך הבית, לא התירו לו חכמים לשוטתו ולסמוד אברירה, אבל בתו"מ וכי' עכ"ל, עיין

מיمرة דר' חנן, לא דקדקו יפה במימורה דר"ה, שלא אמר הלכה ממשמי' דרב כמו בכל מקום, אלא דחיי' בר רב דרש ממשמי' דרב, והיינו נמי דדרש בפרקא ממשמי' דרבנו, כי כן עשה גם אביו בעצמו, דדרש בפרקא כר"י לאסור באכילה ליוםא, אבל להלכה הלא מורה לתלמידי' כר"מ, וא"כ עכ"ר מוקי' משנתינו נמי כר"מ דמוטור גם ביוםא, ויה"כ דנקט, משום DST לתנא דידן כי האי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, ואתה לאשמעין דרך אגב דיווה"כ דינוי בזה שבת, דבמיזיד היה שחייבנו נבלה וכמוש"כ למעלה.

ולפ"ז הצעה הלו' מיושב הרמב"ם כמיון חומר, דהא דפרקיך ונוקמי' במזיד וכר"מ הוא בס"ד דנסבין חבירי, וכאשר מתרץ לו דשבת דומי' דיווה"כ, והוא לפי התנא דפליג על האי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, וכן מצינו לאוקמי' גם במזיד אבל לאחרר שמסיק להא דר' חנן, דרב רק בפרקא דרש כו, אבל באמצעות מוקי' מותני' כר"מ וכלהקה, אז צריכין לתרץ הא דקצתנו יהוה"כ לאשמעין דיווה"כ כשבת לעניין דשחיטה מומו נבלה, שבוב א"א לאוקמי' במזיד, משום דשחיטתו מומו נבלה.

ולפ"ז הרמב"ם דפסק כר"י ודלא כרב, וגם פסק כהאי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, ליל הא דנסבין חבירי' דמשום שבת דומי' דיווה"כ אתני' כר"י, אלא דבלאי' הפסק כר"י, ומישנתינו לא אייררי' כל בדיני' מעשה שבת, ויהו"כ נקט משום דומי' דשבת בכ"ל, וליאו כאן סתמא לעניין מעשה שבת כלל, והאי משנה דתרומות מפרש כר"י מטעם שכתבנו למעלה ודוי"ק.

ואבאר עוד שיש להעיר על כל הנני אמוראי דרצו למימור ר"י דהנה או דכלים או דנרות, ובכל אלו משום מוקצת נעה בה, וממילא דליך חילוק בין שוגג למזיד, וגם במוש" מותר מיד, ואין צרי' להמתין בצדדי שעשה, וגם בחוליה והבריא מותר, וכי לא ידעו הני אמוראי מדין דמעשה שבת, דהוא משנה מפורשת בתורות ובՐ"תא דפליגנו בה ר"מ ור"י הסנדל, השגורה בפי האמוראים במס' שבת, אבל הא לא קשי' לי דהרי רב עכ"מ מותני' דיקיך דשבת דומי' דיווה"כ, ולדידחו איינו דומי' דיווה"כ בחוליה והבריא, דיל' ניהו דגמ' לדידחו שבת דומי' דיווה"כ, אבל לא דיקי' יכול' האי לומר דבunning מש' לכל מיili, ותדע שכן הוא, דריש' מפרש מיד דידי' מותני' דשבת דומי' דיווה"כ, עכ"פ דהש"ס עכ"ל לא ידע זאת, כשהקשה ונוקמי' במזיד כר"מ, עד שהמתרטז אומר לו דשבת דומי' דיווה"כ אלא ודאי. עיקר הדיויקא שפיר ידע גם המקשו, אבל לא ידע דבעין דומי' ממש, דכמו יהוה"כ בין שוגג ובין מזיד. וזה ברור אבל קושית הראשונה כרא' מוצקת היתכן שלא ידעו מאיסור מעשה שבת.

אבל מה שנלעפ"ד הוא דהני אמוראי סברו, דשוחט כיון דמקלקל הוא, אלא דמי' מלאכת מחשבת מקרי מפני שהוא רוצה לאכול, לגבי' מעשה שבת לא מקרי הנהה, דמ"ש מסcin של ע"ז דמוטור לשוחט בה אפ"ל לכתהלה מטמעא דמקלקל, והרי' מעשה שבת מטעם שלא להנות מאיסורה קאתין עליה וכמוש"כ רשי' לקמן בסוגי' זו, لكن מעשה שבת לא שייך רק באזון מלאכות שמשביחין ומעלון את החפץ בשווי, כמו מבשל ונוטע וכן מעשר, אבל מלאכת נתילת נשמה דמקלקל את שוו' ובאכילה אין כאן רק גורם הנהה לא נאסר, כך סברו הני אמוראי, שלא חזו בשוחט לאיסור מעשה שבת, שוב הראה לי בני הרב האברך נ"י שהගאון מהר"ש אוללמאן צ"ל הקשה באמרת איך הוה שוחט שהוא מאיסור מושם מעשה שבת, ומ"ש מסcin של ע"ז דמוטור לשוחט בה. אולם לפע"ד ניהו דשפיר מישוב בהזה מה שהני אמוראים לא חזו למעשה שבת בשוחט, אבל על אוקימתא דר"א אין מקום לתמונה, דינהו דלא מצאו מקום לאסור בסיכון של ע"ז הגורם הנהה, הלא כתבנו למעלה

הדרך השני הוא לומר, כיוון דהצירה מחייב להכחיש את הידיעה, הרי הדבר מעיקרא מוטל בספק ואין לדען עפ"י הידיעה לומר, דخل אז המבורר קמי' שמיा, לאחר דהצירה מחייב לסתור את הידיעה, וממילא לא חל העירוב והתרומה על שום אחת מהן, ושני דרכים אלו, מופרשים בתוס' עירובין דף ל"ז ע"ב ד"ה אלא מעתה, בסתם Tos' סברו שם שאין ברירה היינו דלא חל כלל והוא טבל כדמיעיקרא, אבל בשם מהר"י כתבו דאי אין ברירה אחת מהן תרומה, אז זה או זה, וממילא מותר לכהן לאכול שניהם אף אם אין ברירה עי"ש, והוא נ"כ שיטת רשי' כאשר הראיתך למלعلاה. **ומאחר** שצינו לכל זאת, אין כאן שום קושי' על רשי', דשפיר תל היחילול על מע"ש אף למ"ד א"ב דכיון דבכוב'כ אכן כאן מע"ש או זה או זה, למה לא חיל היחילול, גם מה שהקשינו דהרי לבני תרומה ומטרש ראשון בלא"ה צריך לסמוך אמרה, ומה לא יסמכ גםampus שמי' קושי' זו אין לה מקום אלא לדעת התוס'adam א"ב בלא"ה טבל הו, וא"כ מה לי אם הוא טבל מצד שלא נפרש רק תומ"ם או לו נפרש מאומה, אבל לדעת רשי' דהכל חל, והיין מתוקן, אלא דלמ"ד א"ב אפשר שישתנה תרומה ומע"ש מהם איסורים נפרדים, וכי בשביל שלא נוכל לתוך שלא ישתנה תרומה, לא נתכון שלא ישתה מע"ש שלא בקדושת מע"ש אתמהה, וקושי' התוס' מן התוספתא וכן מהא דamer, אי אתם מודים לי שמא יבקע בידי הפרשה, הרי טבל למפרע, רק מכח'כם לא בא ע"י איש סיבה בידי הפרשה, הרי טבל למפרע, מכח'כם למ"ד א"ב, דמה שאמרינו דאפשר שתנה תרומה, דוקא בא לידי הפרשה, דליך ספק אחר אלא שמא שי לוגין אחרים היו מיעדים להפרש מצד הידיעה הקודמת, דשما לא הי מעותד להפריש מאומה ואח"כ נשנה הדבר ע"י בחירה, להא לא חיישין כלל, דברי הוא הי' אומר שיפריש, והפריש כמו שאמר, ומהיכי תיתני נאמר, דמ"מ עפ"י הידיעה הי' מעותד שלא להפריש, ולכנן אין חחש אחר אלא שמא שני לוגין אחרין היו מעותדיין להפריש ושתאן ע"י בחרתו החפשית, אבל אם באמת לא בא לידי הפרשה ע"י איש סיבה שייה', הרי אין אומרים בטוח כן היהת הידיעה הקודמת וממילא דלא הי' מעותד להפריש כלל ואין כאן תרומה, והדברים עתיקין ותברתי קונטראס מיוחד לסוגי דברירה המפוזרת בכל הש"ס, ואיזה גרגון מקונטראס תמצא גם במסכתא או בפתחה או במקומו, ודוק' היטב.

ע"ב Tos' ד"ה אמר דעתם לי לר"י מוקצת מחמת מיאוס וכו', דחו"י בעלמא הוא דמוקצת מחמת איסור חמוץ ממו"ר מוקצת מחמת מיאוס דהא لكمנו וכוי עכ"ל ולפנ"ד נהאה לישב, דהא דקאמר, אימור דשטעות ל', קסמרק על הא דמסיק לבסוף, ודילמא שני אימור דחו"א דחו"א בידים, ור"ל דהכא במוקצת מחמת מיאוס, התרם, דחו"א דחו"א בידים, והיה סובר דמידי דמאייס מוקצת דחו"ב בידים ע"י שהשתמש בתוכו, והיה סובר דמידי דמאייס מוקצת אינש מדעת' למגاري, משא"כ בשחתה כאן, אין דחו"י בידים, והמותר, אין, דתנו כל הנרות וכו', לא הבין כוונתו, עד שהסביר לו דודאי בשחתו בידים, כך לי מוקצת מחמת איסור או מחמת מיאוס, אבל כוונתי היהת משום דחו"א בידים גרע מוקצת, ע"ג דלית אבל מה דאמר لكمנו דר"מ אית ל' בשחות מוקצת, לא מצא העירוב מקום לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחר שupy' הידיעה הי' החכם מעותד לבוא לזרחה, וזה שמי' ק"י הגאון רע"א ז"ל בהגחותיו למשניות, אבל לפי האמור האי מ"ד כ"ד דן, הלא אנו צרכין להאמין בידיעה ובחירה גם שניהם ע"פ' השם שני הפסים בנושא אחד, וכמ"כ הרמב"ם ז"ל בהלי' תשובה, כי לא מוחשבות מחשובותיכם ועכ"פ שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכרחת, لكن ש גם בחירה המבטלת את הידיעה, והיינו שupy' حق הידיעה הי' החכם מעותד לבוא לזרחה, ועפ"י הידיעה זו חל העירוב לזרחה, כי מה שאמר יבא החכם לזרחה, כי לויל זאת כוונתו אם כפי הידיעה העילונה מעותד לבוא לזרחה, אבל בכ"י לא מצא העירוב מקום לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחר שבר החכם מעותד עצמו לילך לערב, ואיך ילק' המניה לערב כיוון דכבר הי' חל עירובו לזרחה, וכן בהפרש תומ"ד דילמא עפ"י הידיעה הי' מעותדים שני לוגין אחרים להיות נפרשים וחל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפירוש אמר "שאני טוביד להפריש" אבל כשבא לשותות أولי בחר הוא בחרתו החפשית, לשותות אותו שני לוגין שהיו עתידיים להיות נפרשים מצד חוק הידיעה, הרי נמצא דשותה התרומה.

בתוס' יומה נ"ה ובכמה מקומות עוד, שמתחמיים על פי זה, חדא, بلا קביעות מקום איך מתחילה, ועוד דהרי בפי' קתני בתוספתא, דמפריש אח"כ תשעה מע"ש, ואם לא הפריש הרי שתה טבים למפרע, כמו שאמר لكمנו בגמ' מודים לי שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבים למפרע עי"ש בתוס'. ואני אוסף להகשות חדא, מה מהני לי' חילול זה כיוון דסק"ס לעניין תומ"ד עלי סמוך אברירה, שנית דהרי גם לחילול עניין ברייה דאם אין המ"ש מבורר ולא חל השם מע"ש עליו איך מציב מתחלה.

אבל אגלה לך בזה סוד עמוק של עניין ברייה, ופלוגתת רשי' ותוס' בפירוש דין ברייה, אבל רק בקיצור תמצית הדברים של קונטראס על סוג'י דברירה, והוא:

ধהנה בדבר שנטבר, אלא דחרוון ידיעה איכה עד שצריך להתנות, כמו במניח עירוב, אם בא חכם לזרחה, ה"י עירובו לזרחה, ואם למערב ה"י עירובו למערב, זה לא כ"ע חל, וכגד אמר لكمן ר"י, וכבר בא חכם הרי כבר מבורר הדבר אלא חסרו ידיעה של המניה איכא כאן עד שצריך להתנות, ואת אינו מסיד חלות העירוב, אולם אם עדיין חכם לא בא, ובידו לבוא בשbat בין לזרחה ובין למערב, והוא תולה חלות עירובו בביאת החכם לרוח זה או זה, זה נפלנו בפלוגתא גדולה של ברייה, דלמ"ד יש ברייה, סבר דגם זה הלא איכא ידיעה הקודמת לאיזה רוח יבא החכם, ורק מתנו בני אדם הוא נעלם, ולמה לא חיל העירוב לאוטו הרוח שבדרשי' שמי' גלי' שהחכם יבא בו, והסבירו הלא ליש ברייה, כתובה ברשי' ביצה ל"ט ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסה"ד וז"ל, "אמירין מר מדידי' קומלא, מים שעלו בצדיו הון המבוררין מן השמים לחלקו" עכ"ל הרי לפניך, שהטעם שהוא אמורים יש ברייה, הוא מפני שככל המעשים הנעשים בעולם, הנה מסודרים גלויים וידועים מז' ומקדם, רק נעלמים מתנו והוא הכל, כמו וכבר בא חכם,

ומעתה מה מшиб האי מ"ד דס"ל אין ברייה, הלא מובן מליין, שהוא צוח, הרי אתה מכחיש בבחירה, הלא יסוד כל יסודי הדת הוא שהאדם חשPsi לעשות או למנוע מלעשות כפי רצונו של עתה בily מונע או מכך מלמעלה וא"כ החכם בידו ה' לבוא בשbat לאיזה רוח שירצה עתה בשbat, ואיך תוכל לומר דהוה כדי שכך ברא, אלא דבזה יש לנו שני דרכים אשר בא פליגו רשי' ותוס', דריש'י لكمן בד"ה אוסרין כתוב וז"ל, "אלמא לר"י ליל ברייה, וחיש שמא תרומה שתה" עכ"ל וכל הרואה ישתומם, איך אפשר דשותה תרומה הלא הוא אמר מה שאני עתיד להפריש ה"י תרומה, ואיך יחיל על מה שלא הפריש, וכן קמתמה ק"י הגאון רע"א ז"ל בהגחותיו למשניות, אבל לפי האמור האי מ"ד כ"ד דן, הלא אנו צרכין להאמין בידיעה ובחירה גם שניהם ע"פ' השם שני הפסים בנושא אחד, וכמ"כ הרמב"ם ז"ל בהלי' תשובה, כי לא מוחשבות מחשובותיכם ועכ"פ שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכרחת, لكن ש גם בחירה המבטלת את הידיעה, והיינו שupy' حق הידיעה הי' החכם מעותד לבוא לזרחה, ועפ"י הידיעה זו חל העירוב לזרחה, כי מה שאמר יבא החכם לזרחה, כי לויל זאת כוונתו אם כפי הידיעה העילונה מעותד לבוא לזרחה, אבל בכ"י לא מצא העירוב מקום לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחר שבר החכם מעותד עצמו לילך לערב, ואיך ילק' המניה לערב כיוון דכבר הי' חל עירובו לזרחה, וכן בהפרש תומ"ד דילמא עפ"י הידיעה הי' מעותדים שני לוגין אחרים להיות נפרשים וחל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפירוש אמר "שאני טוביד להפריש" אבל כשבא לשותות أولי בחר הוא בחרתו החפשית, לשותות אותו שני לוגין שהיו עתידיים להיות נפרשים מצד חוק הידיעה, הרי נמצא דשותה התרומה.

איכא לכתהלה חשש שמא אתה למייעבד באידך גיסא, והוא מצא במסים קושיתו, אבל צור וקנה מ"ט לכתהלה לא, אלא דרך הש"ס הוא במקומות דיש לפrox מפורש לא קסמרק אסברא להקשות ממנה, וכאן בברייתא מפורש דצור וקנה אפילו לכתהלה די נפרש בכל דיעבד הוא, מהה השמשת האי תנא מגיל יד, אלא דהמחרש"א ז"ל ליקמן משיג עליו וכו' ז"ל, "וגם תורצטו אינו מבורר שכטב דלרווחא דמלטה פריך מברייתא וכו', זה איינו, דהא כיון דאייצטריך למיתני בכל שוחטין ולאתוויי כל הנני בתלוש, ע"כ און הסברא פשוטה בהן, זומני דכל הנני דקANTI הכל שוחטין" עכ"ל, ולכאורה יש לתמורה על דבריו הלא ודאי אית בהוא רבותא, שלא נטעה לומר דבעינן כל דוקא, דנילוף ממאלכת דאברהם, וגם לענין חולין ליבעי כל, ואח"כ מצאתי שגム הרא יוסף ז"ל ליקמן י"ז ע"א כתוב כן, אבל אני רואה שהמחרש"א נשמר מזה, שהרי כתוב „ולאתוויי כל הנני בתלוש“, ור"ל למה לי צור קנה ואוכוכית, דאי בשביב שלא בעי כל, בחדא סגי, אבל ודאי דאיכא בכל חדאי דגע"פ דלא בעינן כל ליה, ולפע"ד דמפני דיש רבותא בכל הנני דגע"פ אונן כל שוחט באמת כולין התנא חדך לשוחט בסכךין, ואם יש לפניו סכךין ושוחט באחד מכל אלו, ה"י מקום לחוש דלאיזה כונה שוחט בהני, כי ענין שחיטה הי' שוחט במוחבר כמו צפורה, ופלא ענייני שלא ראייתי מי שייתעורר על זה.

ע"ש גמר ל"ק כאן במחובר מעיקרא, וכאן בתלוש ולבסוף חבירו, הנה כתבנו לעיל דעתמא דמחובר הוא משום דאיו דרך הלכה והבאה בכך, וכן משמעו ממה שתבו התוס' כאן, דמשום שמא ידרוס ודאי דאיו חילוק בין חולש ולבסוף חבירו למחובר מעיקרא, ובכל זאת אנו רואין, דח"ל עשו האי פסול מחובר לגזה"כ חק בלי טעם, ע"י שמחליך בין מחובר מעיקרא לתלוש ולבסוף חבירו, אבל כן דרכן של חז"ל במקומות אין מספר, מפני טעם כמוס ש"ה"י להם בזאת, והרי תראה בשחיטה עצמה כמה דיןאים אשר על ידים נעשה העניין חק יותר מחיק פרה אדומה, למשל שהי' פסולת בשחיטה וכיון את זאת, כי הטעם גליו לכל, למען לא יאריך לענות נפש הבעה"ח שלא לצורך, ואח"כ בא רבא ליקמן ל"ב ע"א ואמר, השוחט בסכךין רעה אפילו כל היום כלו כשרה, וענין שחיטה עצמה הלא היא בסימנים, כדי שתצא נפשה ע"י שפיקת דם הנפש על הארץ, אשר בשביל זה קראת התורה האי מעשה, גבי היה וועף בלשון שפיקת דם שנ', כי יצוד וכו' ושפוך את דמו, ואת שחיטה לר' ישמעאל, וגם לר"ע עכ"פ נחרה בסימנים, עין ריש"י ליקמן כ"ח ע"א דה לטהרה מידי, ועין חינוך גבי מצות שחיטה, ולבסוף שגינו במתניתנו ליקמן ל"ג ע"א דהשוחט ולא יצא מכם דם כשרים עיין שם מה שכתבתי בזאת, והנה בלא יצא שום טיפת דם, הרי האי מעשה שחיטה מעשה קוף בعلמא, והmittah ע"כ מחלוקת סיבה אחרת נתהווה עין ברמבי"ס שם ובדברנו, ובכל זאת אמרו חיל' דכשרה, ועשו ע"י זה מעשה השחיטה לך בלי טעם ולקולא ומזה יש תשובה נציגת מה שכתב קדוש זקנינו בעחתת"ס ז"ל בתשוי סי' רנ"ד ל"ז, דהא דלא דרישין תעמא דקרה גם לר"י עיי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות ודי דרישין תעמא דקרה גם לר"י עיי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות וחיך מהן כאן, דהרי איין לך טעם יותר מבורר משבחיטה שהיא אי שפיקת הדם, ובכ"מ לא משגיחין על הטעם, ומכלין בשוחט את המsocנת שלא יצא ממנה אפילו טפה אחת שכרה אם פשטה דהה או רגלה, ולא עוד אלא דגס ר"ש דדורש תעמא דקרה איינו חולק על זה שהרי ר"ש איררי שם במשנה ואומר הוכשרה בשחיטה, והדברים עתיקין, וידועים לידעני בינה, ודוו"ק.

ד"ט ע"א גמר, אמר מר השוחט במוכני כשרה, והוא תניא

לחולה בשבת אסור לבריא גירה שמא יربה בשביבו, ע"כ, מקשין העולם לפי דעת הראשונים, דריבוי בשיעורא הוה איסור תורה, וכמו שמכוח מגמי מוחות ס"ד ע"א דבאי רבא, חוליה שאמדוהו לשתי גרוגרת, ויש שתי גרוגרת בשתי עוקצין, ושלש בעוקץ אחד, הי מניינו מיטין וכו' עיי"ש, א"כ כאן בשוחט נמי ניחוש שישוחט עופ גдол עע"פ שסגי לחולה בקטן - קושי ז' אין לה התחלה, קרוב קושיות העולם, דהני מקשין לא חשו לקמחייה, דאסיר ריבוי בשיעורא לא שיך אלא במקומות דיש חלק המלאכה לשתיים ושלש, וכמו בתלישת גרוגרת, דהוה מצי לתלשן בשלש תלישות, עע"פ שתלשן בב"א, הוה ריבוי בשיעורא כמלאה בפ"ע, אבל בשחיטה שא"א לחلك המלאכה של נטילת נשמה לחלקים, מה לי שוחט עוף קטו או שור גدول, וזה פשיטה כביעה בכוחתא, ודוו"ק.

משנה שם השוחט במגל יד וכו' ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה והשנים והצפורה מפני שהן חונקין - וכ' רשי ז"ל דמפני שהן חונקין אשרא קאי ולא על צפורה, דעתמא דצפורה מפרש בגמי מושום מחובר עכ"ל, ויש לראות למה באמת כולין התנא חדך טעמא, וכן בחמשה הלכ' שחיטה, ומה לאמנה ששה דהינו שוחט במחובר כמו צפורה, ופלא ענייני שלא ראייתי מי שייתעורר על זה.

ואין לומר פסול מוחבר איינו מהלכה, אלא נלמד מקרה דזוקח את המאכלת, עיין בהגחות ר"ץ חיות ז"ל שהעיר בזה מגמי יומא כח ע"א דאמרו שם ואנן מאברהנס נקים ונגמור וכן כתוב הערוז דאיו למדין מאברהנס שלא נצטווה, וכן הוא בירושלמי דאיו למדין מוקדם מ"ת, אלא דזאת הי' מקום לישב, דלאו ממה שעשה אברהנס לפינן, אלא מייתורא דקרה ממש"כ התוס' ליקמן ד"ה מנין לשחיטה, אבל א"כ מה השיב ר"ח זריזוה דאברהנס קמ"ל, ועין בהגחות מהרש"ש, שתמה למה לא פסלין במילה מהרור מדכתיב ותקח צפורה צור עיי"ש.

ולכן נראה לפע"ד דקרה דאברהנס המובה בגמי אפסול מוחבר איינו אלא דרך אסמכתא ועיקר פסול דמחובר ליפין כמו אפסול מושחת ומשיך כדאמר ליקמן בפ"ב דף ל' ע"ב - דהנה עיקור, מושחת ומשיך כדאמר מכות מליקה קוצת ויורד, וזה היא ליקמן דף כ' ע"א א"ר כהנא מכות מליקה קוצת ויורד, ומזכותה ואס מוליך ומביא נמי כשר, איכא שם פלוגתא והאדבעינן במליקה קוצת ויורד לחך מ"ד לעכב, ולחד מצוחה, לא איתפרש מון"ל, כי רק הא דהוא בעצמו של כהן ולא בכלאי איתפרש, דבכליל לא אקרי מליקה, וכמש"כ רשי ליקמן כ' ע"א ד"ה שנ וצפורה דבתלוש אפילו מליקה פסולה לא מקרי, וע"כ לומר דכיון דידיין דבעינן במליקה מחוחר, ממילא שמעין דהוא דרך דרשה קוצת ויורד, מפני שאין דרך במחוחר להוליך ולהביא, אלא דלמי"ד דלא מעכבר ומוליך ומביא נמי כשר, או דטפי עדיף, ס"ל דכל כמה דלא ממוצע קרא בהדי' כדממעט צואר וסכךין, כי עbid מליקה בשחיטה ר"ל דרך מشيخה טפי עדיף, עע"ג דמסתמא מחוחר בקיציצה ומיטה נאמר גם להיפך, דבשחיטה דבעינן דרך משיכה בהלהה והבאה, ממילא בעין תלוש כי רק בתלוש יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהנס דרך אסמכתא קמייתי וכיון דעיקר פסול מוחבר מפסול דרשה קשות דבשחיטה לא כלו התנא בהדי' איןך דנטטעטו מושחת, מפני שהן חונקין ולא חותכין דרך משיכה, ולכן לא נמנה מוחבר בין ההלכות שחיטה לפסול בפ"ע, לנפלע"ד נכון בס"ד, ועין עוד לקמן, ועדיין צ"ע ודוו"ק.

גמר השוחט דיעבד אין לכתהלה לא וכו', ורמיינהו בכל שוחטין וכו', וכותב המחרש"ל בדף הסמוך דלרווחא דמלטה מביא האי ברייתא, דהא בלא"ה הוה מצי להקשות, דמהיכי תיתץ צור וקנה לכתהלה לא, והدين טמו דהרי המקשין מתחיל כן בשלמא מגל יד,

דharma'ם לשיטתו" דס"ל דשחיטה נカリ אין פסול אלא מקרה זורא לך ואכלת מזבחו, لكن כל שישRAL נשתחף בזביחה זו, שוב לא קריין כי "זבחות" אבל התוס' ואשר פסקין נמי דסבירו, דפסול נカリ מזבחת קatta, מミלא גם שותפות נカリ פסול דהרי לא קריין כי "זבחות" זה ברור שימוש בצהרים - ומミלא נאמר דהחותסתפה דמכתשת נמי שותפות נカリ וכדעת הרמב"ם, ע"כ נמי בהא דרשה זורא לך ואכלת מזבחו כרמב"ם ס"ל, ומה שהביאה החותסתפה קרא דזבחת על פסול נカリ וקורן ונחתה מלאיה, הא נカリ כדי נסבה דנカリ לא מצין למעט מזבחת אלא מזבחו ואשר ביארתי זאת במקומו, ודוק"ק היבט.

ע"ש גמר', א"ל וי"ז דכתוב אופתא קאמר פרשי"ז, על הבקעת כולה מנותחה לפרק מפני שני הבקעת, ונראה דר"ל בהאי משל,DDRSHA ז דומה לו"ז הכתובת על אופתא, מפני שהדרשה מורה בעין כל, ולחולין עכ"פ תלוש בעין, וזה דומה לו"ז הכתובת על אופתא הנחלה, שהפסידה צורתה כן הדרש זהה, ע"י הא חילוק בין קדשים לחולין הפסיד טumo וכאש באמת התוס' מתגים ליישב האי דרשה על כנה, ודוק"ק.

ע"ש גמר', אמר רבא פשיטה לי תלוש ולבסוף חבו לעניין ע"ז הוה תלוש וכו', לעניין הקשר זרים תנאי היא וכו', בעי רבא לעניין שיחיטה Mai - ויש להעיר למה לא נילוף מחדא על איןיך ולומר דעתא דע"ז דקאמר תלוש ולבסוף חבו דינו בחלוש, בכ"מ ס"ל כו, והני תנאי בהקשר זרים דפליגו, בכ"מ פליגו, אבל כד נדי'ק ניחא דהיא תלוש ולבסוף חבו אין לא בכל מחובר, ולא בכל חלוש כובון, ולכו במקומות דהקרה מצרך בפריש מחבר ממילא נתמעט תלוש ולבסוף חיבו, ובמקומות דאי'ק קרא בפריש דבעין תלוש נמי ממעט תלוש ולבסוף חיבו, ובמקומות דלא נתרבר הדרשה, ואיקא למימר הци או הци, אי'ק פלוגתא, ולכו בע"ז על ההרים בכ"ל" ריבוי הכל "יכלי" ממעט הכל, لكن אמרין דבעין תלוש כתיב ולא ההרים, הרי מפורש אומר דמחובר לא, וא"כ תלוש ולבסוף חיבו, ומניין למעט, דהרי אין מ לחבר ממש, אבל בהקשר זרים ממעטין מ לחבר כתובים וכמ"כ רשי"ז לשם ת"כ, וא"כ יתנו מהיר הци או הци, אי'ק פלוגתא, ולכו מבורר בדרשה עצמה, אי'תלוש רחמנא, או שכל שאינו מBORR ברכיה שלש, ולכו פליגו בתלוש ולבסוף חיבו תנאי, וכן רבא מסתפק ושותאל על שיחיטה, דהקרה דבעי כל בקדשים כתיב, אלא מודלא כתיב את העולה אמרין דגס בחולין עכ"פ תלוש ולא מחובר בעין כמש"כ התוס' וא"כ מצי מסתפק על מה קפיד רחמנא בחולין, אי' על תלוש זורא, או שלא יהי מחובר, כי זה תלויל הדין של תלוש ולבסוף חיבו, ובזה נפרק קצת מה ש' התוס', דוקא דרש דבעין תלוש לחולין דז' ודאי הוה תלוש ולבסוף חיבו פסול דהרי ויקח כתיב, דבר היניך מיד ליד וממוקם למקומות, אלא דבלאי"ה כאן מן התימא הוא דחקלו חז"ל בין מחוחר לתלוш ולבסוף חיבו נגד הסברא הפשטה, דעתם הפסול הוא מושום דקרווב לעשות דרשה ועיקור, אשר באזה אין להקל בין הנושאים וכמ"כ לעיל ודוק"ק.

ע"ב תוס' ז"ה תלוש ולבסוף חבו לעניין שיחיטה, תימא Mai קמבעי לי' וכו' עיין במהרש"ל שסתמה על התוס' דמאי קשי' להו, דהה רבא בתלוש ולבסוף חיבו דמובלט לי' הוא דקמבעי, אבל מתני' מצין לאוקמי בדלא מבטל לי', וכן הוא בראי"ש ורשב"א עתcad'ק, ואני רואה שרשי' נמי מפרש כי, שכ' ז"ל: "ומהאי דלעיל לא משמעו לי' לרABA, כدمפרש ואיזיל" עכ"ל ור' לדמפרש ואיזיל, דשאני סכך דלא מבטל לי', ומミלא ה"ה מחני' דמכתשר בגור וקונה מירוי בדלא מבטל, אלא דהחותס' לא ניחא בהא, מושום

שחיתתו פסולה, לך בא ברנא דפחרא הא ברנא דמי' - ופרש"י ברנא דמי' שחיתתו פסולה, שהמים מגלgin אותו ואין שחיתה זו מכח אדם, ותנן לקמן נפלת סכך וחיתתו פסולה, דכתיב ואחתת ואכלת וכו' עכ"ל - וזה רבות בשנים נתקשה לי, לפי מה פסקין כר"י דASHO מושום חצי וכתבו סכך נתקשה ע"ז ע"א ד"ה סוף חמה לבוא, דלר"י אין חילוק בין מקרב האש אצל הדבר או הדבר אצל האש, דהלך מעשי מקרו ולא גראם, א"כ גם כאן אם הוא מקרב הב"ח אצל האי ברנא א"ו"ח רנ"ב סכך כה אדם אלא מאליה שחיתה, ומ"כ המג"א א"ו"ח רנ"ב סכך כdone תחיתו לתוכך רחיהם של מים בשבת דפטור מושום דאי'נו אלא גראם, כבר דחאו האחרונים מהאי טעמא שכטבנו, ובגהות ק"ז החת"ס ז"ל שם מחלוקת, בין מלאכת אפי' ובישול דג'ך רק מקרב הדבר אצל האש, וחיב' מושום דכו היה במקדש, ובין תחינה שהיא במקדש שחיקת סמוננים בידים ממש, לכן פטור, ואני לא ידעתי איך הוועיל בא לישב דעת המג"א, דמה יענה על הא דתניא בביבה כ"ב ע"א, דמוסיף שמן בבר חייב מושום מבער, ומלאת הבערה במשכן ואדי לא הייתה ע"י תוספת שמן, ואחר זמן כשיצא ש"ז מהר"ם שיק לאור עולם מצאתי שהגאון ז"ל בא"ח סי' קי"ד ישב נמי על מדוכה זו, ולא מצא מענה אחרת רק לחיש, דהאי שחיתה פסולה דקאמר הכא פסול דרבנן הוה שגוזרו אטו סוף מים לבוא, עיי"ש.

ואני תמה על הגאון ז"ל כי איך מלאו לבו לומר על איסור תורה, שהוא איסור דרבנן מכח קשי', ואפי'ו היא עצמה נגד פשוטות דברי הגמי' ונגד פרשי'י, וכל הפסיקים לא האצירו כלל שرك מצד גזרה נגעה בה, נתתי אלibi לחקור ולדרוש בטעמא דהא מלטא, עד שהAIR ד' את עני למצוא דברי חוץ, להסיר חומר הקושי' בסברא קלה אבל מוכרת מכח השכל הישר, והוא דודאי דכל המקרב דבר אל האש לא נחשב המעשה כולה לו לבדוק בלא שותפות, דמי' יכול להכחיש, דכך האש דלא אתה מחמתוי', נשתחן עם האדם במעשה זו, והמעשה נעשה בין שניהם, אלא דלגב' מזיק או רוצח, לאחר דבעל האש כבר אלה חצי'ו ונשאר האש בעלי' בועלם, והאדם המשתתק עם האש שאין בו רצון, והוא בר דעת וברב רצון, מחייבין אותו גם על חלק שותפו שהוא האש, יותר מזה כתבו התוס' ב'יק דף ו' ע"א ד"ה לאתווי', דאם נשתחן שור ובור ואדם בנזק,adam האדם בכוונה הוא חייב בכל הנזק, ובבעל השור והבור פטורין, דאחריות המעשה מוטל הכל על האדם בר דעת, עיי'ש, וכל זאת לעניין חיוב נזקון וכן לעניין חיוב מלאכת שבת דמבחן ואופה חייב גם על חלק שותפו האש, שהי' מוכן מע"ש, לפי שהוא בר דעת, אבל לעניין קיום מצוה במקומות שמוטל עליו לעשותה שהוא בר מה, והוא נשתחן עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, דבר מה, והוא נשתחן עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, הרי לא קיים המצווה כתיקונה, כיון דכולה מכח אדם בעין ולא חייה, ולכו בשיחיטה דכתיב וובהת אשר מני' לפינן דבעין כה אדם, אם כה אחר כמו מים מעורבב בו, הרי לא קריין כי' וובהת.

ובסבירא זו נחה דעת, כי היא אמיתית וקללה לעניין, אבל ראייתי עומד נגדה פסק הש"ז סי' ב' סכך, שחולק על המחבר שפסק בכרש ופסול שוחתו בשותפות, והוא ז"ל מכשירו בפשיטות, וככתב שכן דעת הרמב"ם מדהביה דין דב' אוחזין בסכך וכו' בפ"ב ולא המתין להביאו בפ"ד בין שאר פסולי שחיתה עכ"כ דזוקא בשוחט לע"ז פסול מצד מחשבת עכו"ם, אבל מצד פסל שחיתת נカリ, כיון דישראל משותת עמו, וכן מבואר בתוספתא, עכ"ד'ק עיי'ש בש"ז היבט - אבל באמת הש"ז במקצת' טעה בדי' זה, ואשר כבר כתבתי זאת למעלה בסוגי' דהשותט בשבת,

הרא"ש, ומה לו לחזור על העבר מכבר, כיון דלאו אקראי קסמן, ופרשי"ז זיל' לי' דראי' שהביא הרא"ש מגמ' יומהDKשאלה שם בצד הלבישן פריך מא דהוה הוה, אינה מוכחת דהכא ר' ירמי' קבעי לי' וורי' באמת דרכו לי' למבעי לחודוי בעלמא דבר שאין במציאות כלל, וכן ב"ב כ"ג ע"ב דקבי רגלה אחת בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה אפקחו מב' מדרשה.

ולפרש גוף האיבען שהוא מוקשה מעד צרך אני להאריך קצת, דהנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו נבלה וטרפה שהיה להם בשעת מת' מה דינם לאחר מ"ת, ע"כ פשיטה לי' דאסורים דמה לי מה שנtabלה ונטרפה מחודש או שנמצאו קודם מנבלה וטרפה של תmol שלשות, וא"כ מ"ש הני דלא קמבעי לי', ומ"ש האי איברי בשער נחירה דקמבעי לי', אבל דעת כי כבר הודעת לך בעיקר א' שבפטיחה, דלרא"ע דבר נחירה אשטרתי להו במדבר, גם אחר שנצטו על האזביחה בכונستان לארץ לא הי' בשער נחירה אسور בלאו דנבלה אלא באיסור עשה דזובחת, אם לא דאתא לאו דלי'ת כל נבלה שנאמר להם ג'כ' אז והוא ATA על הנחירה ופסולי שחיטה, והיא נבלה חדשה שנתהוו עי' העשה דזובחת, שאמורה תורה כל שלא קיימת בה מצות וצבחת הרי דין נבלה, ובזה נבון נמי' תמורה ביומה ל'ו ע"ב, דפלו' ר"ע ורואה'ג' אי' עולה מכפרת אלאו דלקט שכחה ופאה, ואמר שם ר' ירמי' דפליגו בלאו דנבלה דר"ע סבר דלאו מעלה הוא ורואה'ג' סבר דלאו לאו מעלה הוא וכמו כן בלקט שכחה ופאה, ופרשי"ז זיל' לאו לאו מעלי', משום דכתיב אחריו לגרת התננה וכו' דהוה עשה, ואע"ג דין זה כאשר ניתוק דכאן א"א לקיים העשה אלא קודם עבירת הלאו, מ"מ כיון דכתיב העשה אחר הלאו, שוב אין לكون ליריה'ג', וכן בלקט שכחה ופאה נמי' הци' הוה, דכתיב אחר לא תלקט, לעני ולגר תעוזב אותו, עכט"ד רשי' זיל', והתוס' שם הקשו עליו למה לא נקט לאו דטרפה דכתיב קודם לנבלה דאי'נא נמי' עשה אחריו, לכלב תשליקו אותו, ועוד הקשו דלמה לי' כל להביא לאו דנבלה כיון דמצוי אמר בלקט שכחה ופאה גופה, דלאו לאו מעלי' הוה דהה הינו הך, והתוס' שם הקשו עדו קושי' עצומה, דהה אין שום סברא שלא ללקות על אקלת נבלה משום האי עשה שקדמה, וכמ"ש בגמ' מכות ט"ז ע"א, וכי מושם דבר גם עשה עדיף לפטור מליקות, עי'יש מה שנדחקו זהה.

ואני אומר ע"פ שאיני כדאי, כי מעולם לא עלה ע"ד ר' ירמי' לעשות מנבלה לאו הניתק לעשה, כי גם הלשון "לאו מעלי'" ולאו מעלי'א" צוחו וי' על פירוש זה, אבל כוונת ר'וי' הוה דנבלה הינו נהירה או נתנבלת בשחתה, דעל זה נאמר האי לאו אליבא דר"ע, לאו מעלה הוה לדעת ורואה'ג' מפני שנצמה מן העשה דזובחת, ולא ה'י חמור למלוקות שאור לאו דעלמא, כי לולי העשה דזובחת שנתחשה להם, לא היתה זאת בכלל נבלה, כמו במדבר דנאסר להם הנבלה והטרפה ומ"מ בשער נחירה הותר להם, וא"כ לא ה'י הלאו חמור מן העשה שהיא סיבתו, ומדמה האי לאו דלא תלקט נמי' לאו דנבלה, כי הלאו דלא תלקט נצמה מן העשה של לעני ולגר תעוזב אותו, דלולו דציוויתה התורה להנחים לעני'ים לא איכפת לנו אם מלקט או מנייח וכן גם האי לאו יהי' חמור מן העשה ללקות עליו, וכען סברא זו מצין ג'כ' בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וזה ה'ה לערלה בשתיים שכטבו זיל': וטבל ע"ג דאינו בשאלת מ"מ כיון דאיסרו אינו אלא מחמת תרומה ומעשר, לא חמירי מיניהם עכ"ל, אבל ר"ע סובר דעת'ג' דنمצא הלאו דהה נבלה מעשה דזובחת אבל סכ"ס הרוי עבר אמי'רא דר'חמנא דאמרה לא תאכל כל נבלה, והוא הפירוש האמתי שם, ע"ג שרש'י' ותוס' לא נתנו לו זה, מקום הינו לו.

דנראה להם דוחק גדול לאוקמי צור וקנה דמתני' בدلא מבטל فهو, דשאני סכין דמסתמא לא מבטל לי', ועוד دائ' בدلא מבטל לי', מה שיק' צור וקנה הכא, דהה בסכין דינה הכא דלא ישנות לכתחלה בחבורה לכוון, ולכן הוצרכו לתרץ דרבא באמת מוקי מותני' קר'ח, דלית לי' פסול מחומר מה"ת, וחיש' ר' רק משום חשש דרשה ומדרבען, ولكن אשמעין בצור וקנה, אפילו מחומר מעיקרה כשר בדייעבד משום דליך פסול מחומר כלל, וביריתא דמצדרת מהוחר אפי'ו לכתהלה, בעופא דכליל, או קר'י דלצדין קתני, ולפ"ז תלוש ולבסוף חיבורו דמבטל לי' לרבי עדיין לא אפשר אי מיפסל בדייעבד כמחומר מעיקרה, או לא ודוק'.

ע"ש גמר' שוחtiny, מאן תנא רביה, ר' ישמעאל היא, דתני' וכו', הנה פלוגתא דרי'ש ור"ע הוא יסוד ושורש של כל המסכת' הללו כאשר תורה כי כחות השני נשך פלוגתא זו בכמה וכמה עניינים, ובפירוש פלוגתתם איכא פלוגתא נפלהה, רשי' ותוס' והרמב'ס, וכל אחד מהני פירושים צרך ביאור רחב, וקבעת לי' בפתחה עיקר הראשונים, הנקרא "השחיטה והנחרה" ושם ביארתי בארכוה הסוגי' כולה, עם הני שלש שיטות של הני שלשה הרועים, וכן לא רציתי לכפול כאן הדברים, וכל הרוצה לעמוד על עומק הסוגי' הלאו לימוד בעיון האי עיקר ויאירו עניין - ולא אחיזר כאן רק על קצת דברים קטנים שלא באו שם לדי' ביאור, ותל"ם.

ע"ש גמר' מתקין לה ר'וי' וכו' ועוד מעיקרה מ"ט איתסר משום דמרקבי למשכן ולביסוף מ"ט אישתר, משום דמרקבי ממשכן וכש'כ' השטא דאי'ריךקו להו מפי, ויש לראות, ורבה מה קסביר, והגמ' לא חש לתרצוי, אבל מסתמא נברא רבה ממותו לא יאמר מלטה בלא טעמא - ולפ"ז דטעמא דרביה, דסבור הא דנאסר להם בשער תאזה במדבר לרי'ש הוא משום דעדין לא קיימו מצוות התלויין בארץ ואפי'ו ממצוות שאין תלויין, הרבה מהן לא קיימו במדבר, עי'ון רמב'ז עה'ת ריש' דברים, וכן לא היו ראיין להמית בע"ח למלאות תאזה אלא בשחרירבו קרבן, אבל שנכנסו לארץ, ונעשה שומרי המצוות בארץ, הותר להם הבשר, אפי'ו להשביע תאונות נפשם בלא הקרבה עי'ון מש'כ' בריש' מיכלtiny בעניין זה, וכן ה'ו'א כשללו ונוטבלו מן המצוות התלויין בארץ, וגם אותן המצוות הנהוגין בחויל' ובגלוות, רפואיים בידם, וגם כי עיקר המצוות מהה בארץ ממש'כ' הרמב'ז זיל' עה'ת בכמה מקומות, ייחזו לאיסורן הראשון קמ'יל, ומ"מ לא קיבל ר' יוסף טעם זה, לפי מה דמסיק לקמן, דגם לר'יש' הותר להם במדבר מה דלא חי' להקרבה, מקרה דנאסר יاقل את הצבי ואת האיל, הרי דין אין הטעם נ"ל. ועי'ון בח' ק"ז בעה'ת"ס זיל' מה שכטב עיין זה ודוק'.

ד"ג ע"ז ע"א גמר' בשלמא ל"ע דamar בשער תאזה לא איתסר כלל וכו' ויל"ד למה בכל הני בשלמא לרי'ש דלעיל, לא קמחדר סברתו של רשי'ש, אלא קסמן על המבואר לעיל בבמא'י קמפלגי, וכן בא'י בשלמא לרי'ע חז'ר לשנות טumo דבשר תאזה לא איתסר כלל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשלליק מבמא'י קמפלגי לא ה'י מן החורץ לחזר על סברת רשי'ש וכיון שההתחלין כן לא שינוי לשונו גם בכל הני בשלמא שאח'כ', אבל כשההתחלין להקשوت על ר'ע שכבר נתרחק הרבה מביאור טumo, חזר לשנות טumo דבשר תאזה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר'וי' איברי בשער נחירה שהכניסו עמהם לארץ מהו, הנה רשי' זיל' פירושDDRוש וקבל שכר הוא, אבל הרא"ש זיל' הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל קבוע בעיא בגמ' לא צריך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ'ם לעניין מודר הנהה עי'יש ועי'ון בנוב'ת חי'ז ס"ה בעי' דברי הרא"ש, ובאמת קשה מאד לישב דבריו, דלמה לא בעי ר'וי' על מודר הנהה ובמציאות

איך גдолי הרמב"ם ואחרונים נסתמכו בסבוך השגיאות בהבנת פסקי הרמב"ם בענין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למליה ראש, וצטרכו לכטנוס בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמרת כי סוג' הש"ס הללו שהיא אחת מהסוגיות הייתר סתוםות, ומולבשת בנוסתרות הפsti, גורמת להם שלא ירצו לסוף דעת רבינו הגדל הרמב"ם, אשר כל רז לא אנוס ל"י וידע מה בחשוכה ונורה עמי".

הנה הרואה את הסוג' הללו בעין בקורס עמוד ומשתומים, ממנהן תנן בכל שוחטין חז' מגל קצר והמגירה וכו' מפני שהן חונקי, והרמב"ם פסק האידי דין באיה לישנא, "ובאי זה דבר שוחטין, בין בסכין של מחותכות, בין בצור או בוככית או בקרמית של קנה הראם, וכיוצא בהן מדברים החותכנים, והוא שיחי" פיה חד ולא ה"י בה פגס וכ"ו" עכ"ל, והוא דין דהאי מתני' אלא דתמותת מה דקתי נ' במשנה, חז' מגל קצר והמגירה וכו' כתוב הרמב"ם, והוא שיחי" פיה חד ולא ה"י בה פגס, וזאת על כרחני רק ע"י בדיקת סכין בהבנת הלב וביחסוב הדעת נוכל לידע כי בסוף ההלכה כתוב, "אבל אם ה"י כמו תלם בחודו של דבר שוחטין בו ואפיו ה"י התלם הזה קטון ביוטר, שחייב פסולה" עכ"ל הרי דלא התנה שום תנאי בהאי תלם וככתב אפיו קטון ביוטר דהינו שرك נרגש בלבד, אע"פ שאינה אוגרת שום דבר שחייב פסולה, ואיזה מරחק רב אי'ך מן המשנה דקתי נ' מגל קצר והמגירה ובין הרמב"ם של' והוא שלא ה"י בו פגס ואפיו קטון ביוטר, דלפי דין זה ע"כ ציריך בדיקת הסכין, בדיקה מעולה ביישוב הדעת והבנת הלב, והשוחט בסTEM סכין או דבר אחר בלי בדיקה הרי זה נבלה, וא"כ הרי מה דאמר במשנה בכל שוחטין הינו ע"י בדיקה מפגימה כל דחו, וכאשר מפרשין המשנה דהכל שוחטין אליבא דר"א אפיו במומר או"ע אבל בבדיקה סכין, כן צריךין לפרש גם היא בכל שוחטין רק ע"י בדיקה מכל פגס כ"ד, ואין שיד' אח"כ לומר חז' מגל קצר והמגירה מפני שהן חונקי, ומ' מון בני הדעת לא יודה, כי האי תנא, דתנא האי מי' משנה לא עלה על דעתו לפסול השחיטה בסTEM סכין בלא בדיקה, ואפיו לכתחה, ואיך נבין את זאת.

אבל כבר ידעת דכל המסת' נשית אליבא דר"ע קודם חז'ה, ולא מיקרי נסלה בשחיטה אלא בשכל השחיטה בפיסול נשחתה, ואפיו סימן אחד בפיסול, נתהר מיד נבלה ע"י סימן השני, ופיסול במקצת הסימן לפי שנברא אפיו באכילה שרי עכ"פ מה"ת, לא מביע בסTEM שחיטות דשותט את הקנה תחליה, דלא מצי מיטרף במקצת ושת בפיסול, אלא איפלו אםaira דמקצת הוושט נשחת בדרשה או בעיקר דסכין פגימה קודם שחיטת הקנה, ג"כ אין מעשה טרופות אליבא דר"ע שקודם חז'ה, דהרי כל מעשה טרופות בסימנים אם גמרן עד שמת הבע"ח הרי זו נחרה כי הנחירה בסימנים היה, וא"כ אין כאן טרפה אלא נבלה, וכאשר ביאנו זאת בארכוה لكمן ל"ב בסוג' דשם, ולאו נבלה שנאמר על הנחירה, הוא אם לא נתקיים בה מצות שחיטה אבל האי, הלא נשחתה כראוי' ואיך אפשר להיות נבלה ושוחטה, והבן את זאת כי הוא אמרת לאמתנו, וא"כ השוחט נסתם סכין לר"ע קודם חז'ה, אע"פ שמסתמא יש בה פגס אחת או כנמה פגימות מ"מ רוב הסכין לא נגס, וא"כ רוב הסימנים נשחתים, ושהחיטה מעליה הוה, וטרופות לא הוה אלא או שנתקבב את הוושט וסילק את ידו, כיו' דלא נחרה מקרין מילא טרפה הוה, אבל כאן שומר את הסימנים, הלא נחרה לאו טרפה הוה, ואיך יגרע מושם שחיתה, ונחרה לא הוה, דשחיטה כשרה לא מכך להצרכך עם האי מיעוט באכילה דלא לטרף מדוי נבלה, ולהקל נגדו וכל זאת בהעbara בעלמא, כי בפירוש לא כתוב הרמב"ם דין חילוק בפגימות הרבה לאחת נגד הברייתא, כל זה הוא כחומר לשנים וכעשות לעיניהם.

ומעתה האי ר' ירמי דהותם, קמבע לי' הכא אליבא דר"ע ניהו דמחיב מלוקות אלו דבשר נחרה כנ"ל, מ"מ באברי בשר נחרה שהיכiso לא"י, אולי לא חלallo כל דכיו' נצמ' מן העשה דוחבתה דהוא מצוה אגרה, וכל שלא ה' במציאות להשחתה אין בו עשה זו, וא"כ על האברים שהיכiso לא מצין למירר דאיכא עלייהם עשה דאיתנה זובה, כיון דאברים לאו בני שחיטה נינהו, והעשה נתחדשה עתה שכבר היו אברים וא"כ אולי גם הלאו לא נאמר עליהם, או נאמר כיון דכל בשר אין זובה דין נבלה יש לו, כמו כן הני, וה"ה דהוה מצי למיבעי בהמה שיש לה עיקור סימנים, לדעת הבה"ג שאינה טרפה אלא שאין שחיטה מועלת בה, שהיכnisה לא"י מהו, דהרי עליה לא נארמה העשה דוחבתה, אם קאי עליה בלאו נבלה אם נחרה, אבל עתה בהמה בסימנים עקרים, כיון דהה עלייה עשה דוחבת קודם שנעקרו סימני, או עכ"פ בمعنى אמה אגב אמה, ודאי אית' בה איסור נבלה בנחרה, ואולי גם איסור עשה דאיתנה זובה, אע"ג דהעשה אגרה קאי, מ"מ כיון לקודם העיקור היה עלייה איסור עשה דאיתנה זובה, שוב לא פקע האי איסור ממנה ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' ת"ד סכין שיש בה פגימות הרבה תזוזן מגירה שאין בה אלא פגימה אחת, אוגרת פסולה, מסוכסכת כשרה וכו', הנה בעין פגימות הסcin' חברתי והוציאתי לאור קוונטרס מיוחד בשמו "הלהקה למעשה" והתמצית ממנה אספרי בפתחה עיקר ו' בדיקת הסcin' לשחיטה" עי"ש היטב כי אכן אקרר בדברים.

הרא"ש זל' הביא לשון הרמב"ם ז"ל שכ' סcin' שתבדוק בהלהקה ולא תריגש שיש בה פגס, וכשתחזרו ותבדוק אותה בהבא, תרניש שיש בה פגס וכו', ותמה עלייו הרא"ש במסוכסכת כיון שזקופה היא מצד אחד, אך לא יריגש באצבעו כשהוא יורד לתוכה, והمعدני יוט' המליך بعد הרמב"ם דס"ל קר"ף זל' בדידתו אינה קורעת, וכוונתו בהמה ש' "ולא תריגש" פגימה הקורעת עי"ש.

והנה אמרת הדבר דגם הרמב"ם קר"ף לא הזכיר הא דמוקי בגמ' מסוכסכת, כגון דקימא ארישא דסcin'א, אבל ללימוד משה דסובור קר"ף וביעין דזוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בפגימה הנרגשת, הוא דבר בטל, שהרי הרמב"ם ברור מללו דמדובר בבדיקה סcin' כדי אוטפרא, וכאמר שיריגש בהלהקה ולא בהבא, ואי'ך נעmis בדבורי שפגימה הקורעת קאמו, אלא דלעומת זאת גם על הרא"ש יש לתמורה טובא, דאיך מצא בرمבי' רמז רמי'א דמסוכסכת הנשנית בברייתא קמיiri, דהרי הרמב"ם לא הביא כלל, לא דיני דברייתא המחלוקת בין פגימות הרבה לאחת, ולא חילוק שבין אוגרת למסוכסכת ני לא הזכיר כלל ההני לשונות אוגרת ומסוכסכת אלא מריגש ולא מריגש, גם לא, הא דמוקי בקיימי' ארישא דסcin'א, גם לא הביא להלהקה דברי ב"ה במשנה שא"ז דחשוחט מגל קצר דב"ה מכשירין לעניין טומאת נבלות, שהי' לו להביא בהלכ' אב"ה עכ"פ, והלח"מ הריגש בכל זה, וכוננס בדוחק שאין למעלה הימנו כתוב דהרבmb"ס לא ס"ל כרש"י דלקמן ש' דע"ג דדח' האי דיקא נמי, מיה דר"י איתא דגמURA גמיר לי' מרבי', דרך לעניין טומאה פליגו, אלא ס"ל דב"ה מכשירין מגל קצר גם לאכילה, ולא גזירין הלכה אותו בהבא, וכן גם במסוכסכת הרבה כשר כב"ה, ודלא כי האי ברייתא דאת' ע"כ כב"ש עי"ש,ומי שמע' זאת לדחות ברייתא ושקל וטררי' שבגמ' לומר דאת' כב"ש, גם לדחות מירא דר' יוחנן מרא דכלול תלמודא דאמר דלא התירו ב"ה אלא לטהר מידי נבלה, ולהקל נגדו וכל זאת בהעbara בעלמא, כי בפירוש לא כתוב הרמב"ם דין חילוק בפגימות הרבה לאחת נגד הברייתא,

ובאמת אני עומד ומשתומים לראות את המראה הנוראה הלאו,

לידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת שחיטה שהוא יכול להרגיש אם הוא חותך בלי עכבות דבר או שיכמגע למקום הפגום הוא קורע, או אפילו אם שחת בלי להשגיח על זה, יכול לבדוק מקום החותך ויכול להכיר בין חתיכה לקריעה, כי החותך חלק והקרועה מוגנים - וכן בתורה לא כתיב רק וחתט, ומילא מי שירצה להיות בטוח שייהי השחיטה כולה חותכה ולא קרועה, צריך להזכיר סכין שאין בו פגימה העוללה לקרוע הסימן, ולכן ר'ח דיליך ממה דכתיב לגבי שאלת דאמר „וְשַׁחֲתָתֶם בָּזָה“ דבעינן הכתנת סכין לשחיטה, הוא לא צורך דם מושחת כתיב בתורה שמעין, דמי שירצה להיות בטוח לאכול מזבחו, צריך להזכיר סכין חלק בלי פגימה, וכן מה הוסיף שאל במה שאמר וחתטם בזה ואכלתם, וזה מה דפרק הש"ס פשיטה כיון דכי נקב טרפה, ועיין בלב אריה שמדקדק על לשון הגם „דָּחֹלְלָה“ פשיטה דכי פגום טרפה, והוא דקדוק עצום וגם רשי' ז"ל הרגש בו דוק ותשכח, אבל לפי ביאורנו מודקדק הלשון מאי דהכי פריך מה מוסיף לנו האי קרא דשאול, דהרי גם מקרה דושחת, אנו יודען דכי נקב דהינו באופן שביארנו דטרפה הו, וא"כ מי שירצה להיות בטוח יבודק תחלה סכין, וא"כ שאל לא חידש לנו כלום, וגם ר'ח אחורי, ע"ז הי' לו לתרץ דלא כן הוא אלא דשאול חידש לו דלא סמך כלל, לא על הרגשות בשעת השחיטה ולא על מה שנבדוק אח"כ מקום החותך אלא כל שהסביר פגום השחיטה פסולה, אלא אז יקשה לו מנ"ל הא מהאי קרא דשאול, דהרי שפיר אמר וחתטםanza בזאת כדי שלא נצרכך לבדוק, דס"ס לא הי' להם לאכול אם ימצא קרועה במקומות אחד, וכך ממשני בדיקה לחכם קאמරין, כי מהאי קרא אין, דלא סמך על השחיטה שיבדק הוא הסcinן אלא דעתן בידו סכין בדוק, „דבזה“ הכי ממשען, וכבר כתבנו לעללה דר' ט' ובפתחה עיקר י' דכל דבר שצריך מצטט על משחו וכל דחו לא סמcinן אסתם טבח וצריך חכם וכמו בדיקת הסימנים לאחר שחיטה מצומצמת כאשר מפרש שם הרמב"ס כדי ביקור והוא מדינה ולעכובי, וכך מה דבדק שאל הסcinן בעצמו, ולא סמך אתuchosים, מוכח דסcinן פגום פסול השחיטה אפילו אין בכך הפגיעה ליקרע הסימן, אלא נרגשת בהעברת צפורהן על הסcinן, דכל שהscinן נקרא פגום, פסול השחיטה דאל"כ אלא דבעינן פגימה האוגרת דוקא שכבה ליקרע הסימן, חכם מה עyi התם הלא למצוא פגימה כזו אין צריך להבנת הלב וישוב הדעת כי אפילו האוגרת רק חוט השערה דהינו שהחותט השערה נאגר בין עוקצי הפגיעה ואני יכולה לעבוד אנה ואני פגימה כזו בהעברת בעלמא בין צפורהן ובין בראיית העין נמצאה بكل ולא עyi חכם, ע"ז פריך והאמר ר'י לא אמרו להראות scinno לחכם אלא מפני דלא סמך של חכם, ורק לדבידה על פגימה כ"ד כזו הנרגשת ואני אוגרת אינו אלא סלסל לכתחה, אבל לא פסול השחיטה בדיעבד, וכך רק מפני דלא סמך מראין לחכם, אבל בלא ראיית חכם כשרה השחיטה בדיעבד, ע"ג דחישין שהתחב לא בדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כראוי, ע"ז שנין מדרבן וקרא אסמכתה בעלמא, ר"ל דהאי חומרא לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת, הוא חומרא דרבנן שהחמירו אחר זמן של ר'י ואסמכותו אקרא, ואח"כ מביא הש"ס hei אני אמראי קדמאי דבדקו לי בשמשא במאי באבשרה ובחותט השערה, עד דמסיק אר"פ צריכה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת וחותטה. מפשות הלשון משמע דכל hei אני אמראי הקילו לבדוק רק אחר פגימה האוגרת דבר מה והחמיר שבhem hei ר'אב"י שבדק בחוט השערה דהינו אם הפגיעה אוגרת חוט השערה, ומילא גם זה עyi חכם דאם הכספיו פגימה פחותה משיעור שלהם לשחות בה לכתחה הרי אכן הבינה דקה בין פגימה לשורה וז' פסולה, אבל ר'פ אמר צריכה בדיקה אבשרה ואטופרא והוא בדיקת הרגשה

לפסלה, עי"ש ובמה שכתבתי, וכן בזרור כשם שדר"ע קודם חזרה וכל המשניות שבמס' זו שנשנותו אליו לא יידעו מבדיקה סכין, ור'א דמוקי מתני דהכל שוחטין במומר ובבודק סcinן הוא דרכ אסמכתה וכמש"כ שם במקומו.

אלום לאחר שחרז בז"ע וקבלו חזרתו שזה hei בימי ר' יוחנן כמו שהוחתי מוש"י שבועות דר' ד' ע"א, ופסلينן כל פיסול במקצת סיימים להיות כנירה, ושוב לא יועל שחיטה ממילא סcinן פגום נמי פוסל את השחיטה דהרי כל נקב בושט שלא עי שחיטה, נחרה מקרי ושוב אין שחיטה מועלת בה, וכאשר אבאר את זאת לזמן ל"ב, אבל עדין בדיקת סcinן לא עyi, רק מפגימה שיש בכתחה לkeruya את הסימן, אבל בדיקת הרגשה, על פגימה שאינה אוגרת, לא היתה רק סלסל בעלמא, ולפייך א"ר יוחנן דלהראות סcinנו לא חכם הוא מפני כבodo של חכם, והרי תראה, דהרבמ"ס מצריך הוראה לחכם מדינה ומשום לתא דיסורא, ואשר ביארתי לעיל דר' ט' חילילי דהרבמ"ס ממה ששנו במשנה לזמן ב"ב, בשיעור שהי' כדי ביקור חכם ומפרש הרמב"ס בפי"ה"מ דביקור סימנים קאמר, והדיין עמו דבשחיטה מצומצמת דבעינן להבחן בין מהצה לרוב במשהו, הבחינה זו היא הוראה וצריכה חכם דזאק, ולא סמכו נאטבח, וא"כ אי בסcinן, פגימה דקה שאינה אוגרת נמי פוסלת השחיטה ודאי להאי בדיקה, חכם בעינן, אבל בזמן ר' יוחנן עדין לא פסל בדיעבד האי פגימה ורק לכתחה נהגו להחמיר, וכן הוראות הסcinן לחכם אינו אלא מפני של חכם, דלהבחן אם יש בו פגם האוגר דבר מה או לא בכל יכול לראות את זאת גם הטבח, ואין זה הבדיקה, רק ע"י דרשיה דר'ח והbabim אחריו נתהוו האילכה, לפסל מכח האי אסמכתה דוחשתם בזאת, כל scinן פגומה, בגין יש בכתח הפגיעה ליקרע את הסימן ובין אין בכתחה ליקרע, כל שם פגום על הסcinן, השחיטה פסולה, וכאשר אבאר לזמן שזה שיטת הר"ה והרמב"ס ז"ל.

ולפ' ז' הרמב"ס לא פסק, לא ממשנתינו דرك מגירה פסולת דהוא כר"ע קודם חזרה, וגם לא כביריתא דת"ר אע"פ שהיא כר"ע לאחר חזרה, אבל מ"מ לא פסולת מוסוכסת אלא אוגרת, אבל פסק כר'ח דפגימה כדי חנית צפורהן והוא הרגשת צפורהן אפילו אינה אוגרת כלום פסול השחיטה, ומילא דלא פסק כב"ה דוחשת במגל קציר בהליךתו דאיינו מטמא, דהלא גם בהליךתו נרגשות הפגימות, וכקשיות הרא"ש ופסול השחיטה מדרבן, גם מטמא כנבלת מדרבן, אבל בפגימה שאינה נרגשת בהליךתו אבל נרגשת בהבאתו מכך אפיקו באכילה וכב"ה במגל קציר, ולא גוינן הלכה אותו הבאיה כיוון דבלאי"ה גם בהבאיה אינה קורעת, דכל פגימה הקורעת בהבאתה א"א שלא תרגש גם בהליךתו, וכקשי"ה הרא"ש, ומילא דאיון לחק בין הרבה לאחת ובין באמצעות רישא דסcinna, וכל הדינים מכונים להלכה כפי מה דמסקין כר'ח דפגימה הנרגשת שאינה אוגרת פסולת מדרבן, וזה בזרור ואמת עוד לזמן בביואר השיטות ודו"ק.

ע"ש א"ר חסדא מנין לבודיקת scinן מה"ת שנ' וחתטם בזאת ואכלתם וכוכ' עד א"ר פפא צריכה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, אבאר הסוגי' כפי שיטת הרמב"ס והרא"ה ז"ל.

הנה בתורה כתיב וחתט, אשר מני' שמעין דדרך חתיכה ולא דרך קרעה וחניקה בעין, וכדתן במשנה חז' מגל קציר והmagira מפני שהן חנקיין, ופרש"י שאין חותמי אלא קורען מהמת הפגימות, וכבר כתבנו לעללה דהאי משנה נשנית קודם חזרת ר"ע ואז במגל קציר ומגירה דזאק פסולת השחיטה, אבל לאחר חזרה גם בסcinן קציר ומגירה שבחם hei ר'אב"י שבדק בחוט השערה, מפני שקרעה במקצת הסימן נמי פסל השחיטה, נמי מיפסל השחיטה, ומילא שקרעה

דאית תולה הרמב"ם תנ"י בדלא תנ"י לכתוב דפיגמת אבן בסיכון של שחיטה, וב███ן של שחיטה הלא המבוקה הגדולה בין הפסיקים מה היא חgitrat צפורהן, הרגת צפורהן או אוגרת הצפורן והוא רצחה לפרש ומסתמן כא סתם ואם דלדי' פשיטה לא' דכדי' חgitrat צפורהן פירושו דאגורת את הצפורן, א' מ' מה מוסיף ביאור איך באמה שכתב, בסיכון של שחיטה, ועל הב"י עוד יותר יש לתמוהו, דעתך הרמב"ם קר"ח פסק ולא כהני אמראי, וא' מ"ג מי פרש חgitrat צפורהן אוגרת את הצפורן, הרי איך באן שיעור גדול ואיך כתוב בהל"ש דהרגשת פגימה בלבד השחיטה פוסלת ולא נתן שיעור, ואי דפרש חgitrat צפורהן דר"ח הרגת צפורהן, והוא כדעת הראה, איך יכול להשוותו לשחיטה הרשב"א דבעין עכ"פ אוגרת דבר מה דהינו חוט השערה, שהוא כראב"י דבדק בחוט השערה, וכמ"כ הגר"א ז"ל בהגחותיו ליו"ד, הלא ר"ח דקאמר כחgitrat צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא התנה כלל שתהיה אוגר דבר מה, וכן פשיטה דדעת הרמב"ם קר"ח דפרש הא דר"ח כחgitrat צפורהן הרגת צפורהן והיינו נמי דר"פ, והביא שפיר ראי מסיכון של שחיטה ממש דחתם ודאי אמראי בתראי להחמיר אותו נגד הקדמאי ולא להקל, ורקשי' הרשב"א הלא אוגרת שניינו רק"מ, דהרי הוא חומרא דרבנן שנתחווה בימי ר"ח בעל הדרשה של ושותתם באה, דכל שם פגום על הסיכון, שחיטתו פסולה והני אמראי שקודם זמן ר"ח ור"פ עדין הקילו בבדיקה זו לבדוק במש מא ובמשרא ובחוט השערה, וכל אלו הבדיקות קולות הנה נגד בבדיקה הרגת השבעה שבטופרা ובבשרה, וכאשר כתוב הפלטי בס"י י"ח שהודיע ע"ז השוחטים שלו, שמי שיש לו הרגת טובה אין לך בדיקה טוביה מהרגשת טופרा בהעbara על חזד הסיכון, וכן בבדיקה הרגת בטופרא היא החומרא היית גודלה בלי ספק, ודמי לסאסאה דמץשיר ר"א, אף דגס זאת נרגשת בהעbara הטופרא, על זה כתוב הראה ז"ל, דהטעם בהז מושם דין זה מגוף הסיכון, והרישב"א במשה"ב שחק על חילוק זה דסכים הרי נרגש, וכן ק"י לענין הל"ש אטו פגימה נאמרה לממ"ס, עיקור ושהי' נאמרה, וכל שיש בסיכון עכבות מוקם שמקילן השוחטים שמחליקים הסיכון אחר השחיטה בעור או סמרטוט, באומרים שפגימה בגין הרגשת צפורהן דבב"ה ז"ל, לא הריגש כי או שהי' והוא עכ"ל - וזה פלא והפלא שק"י ז"ל לא הריגש כי בימה שכי' וכי פגימה נאמרה לממ"ס עיקור ושהי' נאמרה" סתר את דינו והוא ראי לסתור את דבריו, כי כנים דסכך קדשו דהתורה והללמם"ש לא דיברה כלל מפיגמת הסיכון לא מביע לדעת הבה"ג אשר הרמב"ם והשוו"ע פסקו כוותי', דעיקר של הל"ש הוא עיקור סימנים, דליך סיכון פגום בין הני ה' הל"ש שמנה שמואל לעיל דף ט', אלא גם לדעת רשי' דעיקור הינו עיקור דסכך פגום, ג' סכך פגום לא נזכר בהלכה אלא עיקור הסיכון, ואנן הו אדמוריין הרשב"א דבעין דוקא אוגרת עכ"פ חhot השערה, אז ליכא מי שלא ירגיש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ גודלה دائمא באמתו לא יתוב כידוע.

וain זה בדיקת בשורה ולשינה דלעיל שבדקו בה ר"ש ובסורה, דהמה בדקנו אם הפגימה אוגרת הבשר והלשן והכא אבשרה ולא בבראה קאמר דהוא העברתبشر האצבע על הסיכון אם מרגיש הפגימה בכח המשוש וכובדיקתו של עצשו, וכן ר'יח דמנה לקמן גם להרגיש בכח המשוש וכובדיקתו של עצשו, לפ' מסקנת אמראי בתראי כל פגימה הסיכון בהדי הנך ג' פגימות שהמה כדי חgitrat הצפורן, והאי חgitrat צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא שתאנר בה הצפורן, כאשר תראה מלשון הרמב"ם שאבאי, א' לפ' מסקנת אמראי בתראי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה אוגרת פולט, לפי שהסיכון בשם פגום יקרה וזאת פסלו הני חכמים דהינו ר'יח ודעמי', וסמכותו אקרה דוחשתחם בזאת, דבעין סיכון שאיינו פגום שובי מAMIL נפל כל הני בדיקות של הני אמראי בבריא, ומה מודוקד בזה הלשון אר"פ ולא קאמר רפ"א כدرיך בכ"מ שאייך חולק על הרשות, כי כאן רפ"פ הסכם חכמי דורו קאמר שחייב לעכובה בדיקת הרגת, וכן נעשה הוראת חכם ג' בארכטה לעכובה ולא רק מושום כבודו, כך מתפרק הסוגי לדעת הרמב"ם שהוא ג' שיטת הראה ז"ל כאשר אבא.

דינה הרמב"ם ז"ל כתב, והוא שילוי' פיה חד ולא יהי' בה פגום וכו', ואפילו ה' התרם קטנו ביותר שחיטתו פסולה, ולא הזכיר כלל שתהיה אוגרת עכ"פ חוט השערה, וכן בהלכות שאח"ז דבר רק מהרגשת פגימה בהליכה ולא בהבאה, אשר מעיד עליו הראה ז"ל דזאת א"א בפגימה האוגרת, דכל שאוגרת א"א שלא ירגיש אפילו בצד שאין אוגרת, כמו שהבאתך דבריו לעיל, וכן בחנים רצוי הטויר והב"י להשותות דעת הרמב"ם עם דעת הרשב"א, והב"י כ' דעתך הרמב"ם לא האזכיר הא' תנאי שהזוהיר הרשב"א, דבלבד שתאנר דבר מה', סתמא כמפרש ע"ז נתהוו כל המבוקה הגדולה בין האחرونים כאשר תראי. ובאמת לא ידעת מה אדוין בי' הלא כבר כתבתי בהקדמה שלי, דההמ"ס אשר חיבר חיבור, כדי שלא יצטרך לשום חיבור זולתו בעניין הלכה, בשום אופן איינו סובל דחוקים כלל,DKSMK על המעין בגמ', וכדומה, כי דבריו צריכין להיות מבוררים ומובנים לכל קורא אף למי שלא ראה גמר' והוויות דאבי' ורבא מעולם, ובפרט בדבר גודל זה שמרבה יגון ואנאה לחכמים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ם מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הרגשת פסלת השחיטה, ולא יזכיר דבעין עכ"פ שתאנר חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחוט השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספטל פגימה הנרגשת אף שאין אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי' לו הריגש מעולה בחוש המשוש שימצאנה, ועל ידי יפלו השוחטים כזובבים לפניו כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הניסין מעיד שענין זה רבים חללים הפליה ועצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעין דוקא אוגרת עכ"פ חhot השערה, אז ליכא מי שלא ירגיש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ ועד אני חמה איך לא חלי ולא הריגש הב"י ז"ל, שהרמב"ם עכ"פ חולק על הרשב"א, דהרי הרמב"ם בפ"א ה"ד מהל' בה"ב כתוב ז"ל "כל בן שנפגמה כדי שתאנר בה הצפורן בסיכון של שחיטה, הרי זה פסולת" עכ"ל והאחרונים מצאו סתירה בשני פסקים אלו, מהל"ש להלכ' בה"ב, עד שהางונים הלב אר'י והיריעות שלמה ז"ל כתבו, דהכא בהל"ש מדרבנן קאמר, ואפל' פגימה כ"ש שתרגיש פסולת, אבל בהל' בה"ב די' דאוריתיא קאמר, דהוא חgitrat צפורה עי"ש באריכות בדבריהם, ובמוכחת' אין בדבריהם ממש,

דמנין לבדיקה הסכין מה"ת שנ' ושותתם בזה, וכותב עליו הגאון ר"ץ חיות בהגהותיו לש"ס וא"ל "משמע דלא הי' לפניו גירסת הש"ס כאן או שסובר דה"ק בגמ' פשיטה כיוון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתمرة" על"ול וחכם עדיף מנביא דברי הבה"ג ע"כ סובר כן דכי נקב דהינו יעkor אז טרפה, אבל בדיקת סכין לא אמרו, וע"כ דרבנן הוא וסמכותו אקרוא דושחתתם בזה ולכן לא מנה יעkor דסכך פגומה בהל"ש כנ"ל.

אולם לדעת רשי"י דעיקר דהיל"ש הוא עיקר דסכך פגומה, ע"כ אין בשיטת יתר הרשונים דחכמים לא פסלו אלא פגימה האוגרת ומפטעם שמא עker האי פגימה מקצת הסימן ולא רצוי לסמוך, אחרagation השוחט או בדיקת הסימנים אם הם חתוכים או עוקרים, אלא דבכל זאת צ"ל הא דנקט שמואל, "יעקור" בין הל"ש אין הכוונה שידוע הטבח, מושחת ולא וקרע וממתני" דבכל שוחטין חוץ מגיל יד והגירה מפני שחון חונקי, אלא דודע ג"כ DSTMS סcin פסול לשחיטה, וצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל זאת נכלל בתיבת יעקור דמקורו על הסימנים נאמר, אבל עתה אידיין הכתנת הסcin לשחיטה קאי והיינו מושום לכל שידוע יעקור פול הרי ממילא יודע דבעי בדיקת סcin וכמושי" הגמ' על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה וכפרשי" שם דאי איכא פגס נקב, וכמהו מונע הדוחק לסביר את כל זאת, כי לא אמרין שרש"י ודעמי" היו אוכلين משחיתות טבח שי' יודע דיאן חונקו ועוקריון אלא שוחטין בוחתיכה, ותו לא, על סמך האי קושי" הגמ' פשיטה דכי נקב טרפה ממילא ידע האי טבח להזכיר את הסcin כדינא.

ועתה נברא שיטת רשי"ז זה היא שיטת הר"ף עפ"י הבנת הרשב"א ז", והוא דהרי"ף הביא בהלכותיו הני אמרויי בדקו בשמשא במיא וכוי ואחרכ' הביא מימרא דר"פ שצrichtה בדיקה אבשרה ואטופרא והשミニט הא דר"ח דפגימת הסcin כפיגמת המזבח בחגירת ציפורן, ומהذا דנו הרשב"א והר"ן ודעם ז"ל דהרי"ף מפרש חגירות צפורה שתהיה" הצפורה נאגר בלבד ר"ח כוקצי הפגימה, ומkill לפ"ז ר"ח לא בלבד ר"פ דבעי בדיקת הרגשה אבשרה וטופרא, אלא אפילו ננד הני אמרויי בדקו בכל הני תחבולות, דודאי מחרמו נגד ר"ח אבל לית הלכתא לר"ח וקיימ"ל דפגימת הסcin בכ"ש מיהא לאו דוקא כ"ש ממש דהא אוגרת קריינן לי', ואוגרת כשמה שום דבר ואפיו חוט השערה, אבל בשאינה אוגרת שום דבר כשרה והיינו דמי" לסתאה, עכ"ל הרשב"א ז"ל.

ויש להעיר דהרבש"א לא הביא ראי' נגד ר"ח רק מהני אמרויי בדקו אנה ואנה, ולא הביא הא דר"פ דבעינן בדיקת הרגשה אבשרה ואטופרא, אשר עליו אמרו כל הני אמרויי בתראי יישר, (וברא"ש באמת כולן גם ר"פ בהדי הנך ולקמן נדבר מה) אבל ניחא לי דהרבש"א דס"ל דהאי כ"ש לאו דוקא אלא אוגרת בעין, ע"כ מפרש אצרכתא דר"פ אלכתחה, (וاع"ג דלשון צרכיה ממשמע לעכב, עיין רמב"ם פ"א הל' כ"ד ב"כ"מ שם, אין זו קושי), דהאי צrichtה בדיקה, הלא אסcin קאי, וא"כ הפירוש לצrichtה בדיקה, ואם ירגשי איזה פגס אסור לשחות בhai סcin עד שיתתקנה, ועיין Tos' גיטין ד"ע"ב ד"ה אי מההיא, ודוק). דלכתחה בעין סcin שאין בה פגימה הנרגשת כלל, והאי דמי" לסתאה, דהוה לרשב"א פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, כמש"כ דבשאינה אוגרת שום דבר מלחתוך, אבל ניהו דבSciin הפגום אינו חותך אבל אינו מעכ卜 את החלק החד מלחתוך, אבל כדבריו חמוהון, ונשוב לעניינו.

גם על עיקור סימנים בסcin פגומה אתה ההלכה אלא דפיגמה הרואוי לעקוור אפיו מקצת ומשחו מן הסימן, צריך להיות עכ"פ אוגרת דבר מה, אבל אכן מחומרין לפסל השחיטה בסcin פגומה אפיו אינו אוגרת, ואפיו להני מ"ד דבעינן אוגרת דבר מה כוון חוט השערה, עדיין רוחק הדבר שיבא לידי קריית הסימן, כי הסימן רך ואני מותח, וכש מגיע עbor הפגם מעליו כמו סcin רע שאינו חותך, ומה"ת ודאי די אם נבדוק הסימנים, ולא נמצא בהם היכר קרייה, או שהרגיש השוחט שלא מתעכ卜 בחתיכה וכמש"כ למעלה, لكن אין מקום למנות יעקור סימנים בסcin פגום, כיוון דآن פסלין סcin פגום גם بلا יעקור הסימן, וראה זה מה שכתב הרא"ה בספר החינוך שלו מוצה תנ"א, דשם מבאר כל דיני חמשה הל"ש וכתב על כל אחת מהם לשון פסולה, ואח"כ כתב שחיתתו פסולה, וכן בدرسא מסיים שחיתתו פסולה, ואח"כ כתב ז"ל, "וג"כ צריך לדעת עין בדיקת הסcin **שהצרכיבו חכמים** לבודק אותו עם הצפורה ועם הבשר ובשלש רוחותיה של סcin, ואם נרגע בה פגימה אפיו כ"ש **השחיטה אסורה** עכ"ל והרי שלך לפניך דהאי בדיקת סcin מפיגמה כ"ש חכמים הרציכו, והשוחט בסcin פגומה אז, השחיטה אסורה ולא פסולה, וא"כ האיך חשוב עיקור סימנים בסcin פגומה, אי בלשון זה, הרי נפרש דבעינן לראות עכ"פ מקצת הסימן קרוועה ולא חותוכה, ואי שיחשבו שוחט בסcin פגומה, אין זה מהל"ש דאוריתא, אלא דרבנן, שאסרו כל שחיטה בסcin פגומה, וזהאמת וצדך.

ולכן קושי" הרשב"א על הרא"ה דמי"ש האי סאסאה דלא פסלה כיוון דסכך"ס איכא איזה הרגשה בהאי סאסאה, רק"מ דסבירה הרא"ה מובנת יפה, כיוון דבכוב"כ אין בכך פגימה שאינה אוגרת ליקרע הסימן, אלא דחכמים אסרו כל סcin אשר שם פגומה עלייה, וכיון דהאי סאסאה אינה מגוף הסcin (וכפי הנרא הוא סcin שלא נפל ממנה מה שנקרה בפי השוחטים דרונטיל) הרי אין שם פגומה על הסcin, שכן כשר לשחות בו אף לכתחה ולפי דרבנו גם על דברת החת"ס הנ"ל יש לתמוהו כן, דכיוון דازיל ומודה דכל שעבורת ע"י החלקה בעור אינה פגימה בגין הסcin, מה קאמר דהרי יעקור אסורה רחמנא יהי העכבה בסcin או שאר עכבות הרי קורע את הסימן, הלא אין בכך האי עכבה ליקרע את הסימן, אלא דאוין עלה משום דשחט בסcin פגום בין אוגרת ובין אינה אוגרת שאסרו חכמים, והאי דעוברת ע"י החלקה שאינה בגין הסcin אין על הסcin שם פגום, ולא איפכת לו וכך סאסאה כשר מה"ט לדעת הרא"ה.

והנה כפי הנראה ק"ז צ"ל הרגשיה באזה ולכנו הוסיף דעתם דסcin פגום הוא גם מצד שהי"י דבר שלא ראוי בשום פוסק, וכוננותו דמקומ הפגום, אם גם אין בכך ליקרע הסימן, אבל טכ"פ איןו חותך באותו מקום וכמו סcin רעה, ואית בי' משום שהי", אבל גם זאת לפלא בעיני, שלא מביע לפ"ד דינא דגמ', דבעינן שייעור לשהיי כדי שחיטה אחרת, דליך לחוש משום פגימה אחת או שתים שייעכ卜 השחיטה כשייעור שחיטה, אבל אפיו לפי חומרת האחרונים לפסול בעוף אפיקו במצוות נמי אין זה דומה לגמי, דשם חישינו שהגמי מעכ卜 כל הסcin מלחתוך את הסימן עד שיתחטוג הגמי, אבל כאן ניהו דבSciin הפגום אינו חותך אבל אינו מעכ卜 את החלק החד מלחתוך, אבל כדבריו חמוהון, ונשוב לעניינו.

הנץ רואה לדדעת הבה"ג, لكن לא נזכר פגימת הסcin בתוך הל"ש שנמסרו מיסני, משום דבSciin יעקור בסcin פגימה נאמרה, וחכמים הוסיפו פסל דSciin פגומה בלי השקפה על יעקור הסימנים, ומינה תראה איך הבה"ג לשיטתי" איזיל במה שתפס מימרא דר"ח כפושטה

בזה, כאשר אבא.

א' דמה שכ' בתחילת דבריו, וככל לבסוף, כי התורה או ההלכה למ"ס דיברה מ אדם יותר שלם בחוש הרגשותו, הוא שגיאה כי לא התורה ולא ההלכה דיבירה כלל מפגימת הסכין ובודיקתו, לא לדעת הבה"ג ולא לדעת רשי", כאשר ביארתי לעיל בארכוה, רק מעיקר סימנים וכאשר הבאתי כן ג'כ' משות'ת חת"ס ז"ל סי' ט'ו.

ב' ואפילו היה בדבריו, דהלהך אתה על בדיקת סcin ברגשות צפורהן, מנ"ל דמאותיו יותר שלם בחוש הרגשותו דיברה, הלא אדרבה, בכל שיעורי התורה כמו ציות ביצה ואגדול וכדומה, אנו הוליכין בו אחר גודל בינוינו כדיועה ולמה כאן נביי אדם יותר שלם בחוש הרגשותו וה תורה אמרה זוחחת מבקרך ומצעך לכל איך עובד אדמותו, שמסתמא חוש הרגשותו חולשה כדיועה.

ו אני אמרתי דבר נאה, דמאותי אסמכתה, "דווחתתם זהה" ייפני כי' בבדיקה הרגשותה, דכיוון דלפין מכאן הוראת חכם ולא סתם בטבח, ע"כ בבדיקה הרגשותה ולא בבדיקה ראיית העין בעין, דחוש הראות חזק אצל בעלי עבודה שאינם קורין בספרים, וחוש המשיש חולשה אצל מפני כבדות ידיהם מן העבודה, ובת"ח בעלי ספר שעסוקם תמיד בקריאת ספרים ובטלים מלאכה שנעשית ע"י אחרים, הוא להיפך, כי חוש הראות נחלשה וחוש המשיש חזקה אצל, וזה פרפורות נאה.

ג' איך עלה על דעת קדשו, לפסל כל פגימה הנרגשת בטופרא מה"ת, וכי לא ראה בגמי' דשמדוּ פגם ושדר פגם ושלחו לי' כמגירה שניינו, אבל כל הני פגימות שעשה כשרות היין, הכי יאמר הפלטי שלא היו נרגשות, והוא בעצמו מעיד, שאין לך פגימה קטנה כל כך שאינה נרגשת בחוש המשיש של אדם הרגשותה, ודמי' לסתאה יוכיה שהיא נרגשת לכל אדם וכשרה ואשר מזה מביא הרשב"א ראי' דבעין דוקא אוגרת, אבל נרגשת לחוד לא מיפסלא, ולפוגמה האוגרת עכ"פ חוט השערה למה לי אדם השלם בחוש המשיש.

ד' אם הני אומורי מרוב קדושתם חשוו שאין להם חוש המשיש כראוי, ומה לא חשוו על חוש הראות, ולמה לא בחרו באנשים מוחזקים בחוש הרגשותה כיוון שהיא יותר מעולה, וגם איך עלה עה"ד כי בכל נהרדע ובערבה כולם היו חלושי הרגשותה, עד שהוחרכו לבדוק בשושא ובמיा.

ואינני מוספק כי כל זה קרה להגאון ז"ל ולשאר הפוסקים של"כ נכשלו בכךין זה כמו שהבאתי למעלה, מושם שראו דברי הראה"ה שכתב דהני בדקנו בהני אופנים שונים, לאו אצרכתא קאמר, אלא דלרווחא דמלטה עשו כן, הרוי דבר הראה"ה דהני בדיקות מעולות יותר מבדיקות הרגשות דטופרא, עי"ז נתבללו הדעות חד אمر דברמת כן הוא, והפלטי מציא דלא כן הוא, אלא שחששו שהרגשותם אינה שלמה, אבל באמות מעולם לא עלה על דעת הראה"ה לומר דבר זר כזה, אבל הראה"ה בתקופה ה' מפרש הא דר"ח אמר חירגת צפורה דאגורת צפורה קאמר ונגיד זה ודאי החMRIו הני אומורי לבודוק בשושא ובמי' וכו' שהמה פחות מאוגרת צפורהן, אבל תכ"ד חזר מזה וקאמר דגס ר"ח כר"פ הרגשות צפורהן קאמר, לאינו מלשון חgorה אלא מלשון חgorה בי"ד עי"ש, ואז פשיטה דהוא המחייב מכלום, ופירוש זה בדברי הראה"ה למדתי מותך דברי המשמרת המשיג עליי, כי תקופה הקשה עליי, דין אפשר להשות דר"פ בדר"ח, כיון דר"פ נמי באשרא עלי, והוא ודאי פחות מחירגת צפורהן, (דהיינו אוגרת צפורה) אלא ודאי דר"פ רק בתחילת

לשוחות בסאסאה, היה לו להסביר מאן יהיב לנו האי סcin ואוחטין בה, וא"כ ר"פ בבדיקה הרגשה בעי' בili שתגור דבר מה, ע"כ בתחילת קאמר אבל בבדיקה כשר כמו סאסאה, דהינו סאסאה כמש"כ הרשב"א, ולכן אין מר"פ כל כך ראי' בבדיקה אפיקו אוגרת כ"ש פולשת דאפשר עד אגרת צפורהן הכל רק בתחילת דה הני אומורי לא חלקו בין תקופה לדיעבד, דהרי בדיקתם בדיקה דלכתחלה הוה, דכן נהגו לבדוק את הסcin להכינה לשוחיטה, ולא קפדו בבדיקה הרגשה גם בתחילת דה, אבל בבדיקה נמי פסלו אם נמצאת אוגרת שום דבר, וכן מבואר הדבר בתוה'ב' במשמעותו, אז"ל: "מייחו לא שתה' פגימה כ"ד ממש הנראית לשמש פולשת דה אוגרת אמרין, אלא שאלו ה' נראית שם ה' בודקין אותה לאחר אמרין, אס' תחגור שום דבר ואפיקו חוט השערה ובכך ה' פסלין מכון, אס' תחגור שום דבר ורק אחר שחיטה" עכ"ל הרוי דהקלו מצד אחד נגד ר"פ בדעי' בתחילת בדיקת הסcin לאבישרא ואוטופרא והחמירנו נגד ר"ח לפסל בוגרת שום דבר אפיקו פחות מעובי הצפורהן וכן לעניין בבדיקה פסקין כר"פ, דמצריך בבדיקה הרגשה לפסל הסcin פגום אפיקו איננו אוגר שום דבר, אבל בבדיקה כשרה השחיטה עד שתתגור הפגימה עכ"פ חוט השערה, וכראב"י בדיקת חוט השערה אס' אוגרת, וכמש"כ הגרא"ז ז"ל, ודלא כר"ח דאיינו פסל אלא בוגרת עובי הצפורהן, אבל עיין בפרק מג' במש"ז א' אותן ב' דמפרש דברי הרגשה בדר"ל דלאחר שבדקו בדיקתם במ"י בשושא וכי' נראית להם פגימה, אז מודיעו אותה אס' תגור דבר מה ואפיקו חוט השערה עי"ש, ואס' הפירוש בדבריו, דברי הרשב"א נפאלים בעניין, דלפ"ז הני בדיקות במ"י בשושא וכו' ה' מראין להם כל עכבות כ"ד אפיקו אינה אוגרת וכמו בשאר ואוטופרא פליג עליהם, לומר דר"פ דאמור צריכה בבדיקה אבישרא ואוטופרא פליג עליהם, דאיון לסמוך על אופן בדיקתם, וא"כ קשה למה הביבא ר"י כיוון דהביא דר"פ דעליו אמרו יישר והלכתא כוותי, ויתר קשה קושי' הרוי ז"ל על הני חכמים, למה فهو כולי האי, כוון דאיaca טופרא ובשרא דצבעע, והיא הבדיקה היותר מעולה והיותר פשוטה, וכן נוואות נפלאת על דברי מהרש"ל מובאים בטו"ז ריש סי' ח"י, דמשום הני אומורי ראוי להחמיר אפיקו על פגימה שאינה אוגרת כלל, ואחריו כל האחוריים שפכו סוללה על ה"ב' שחקל באיסור תורה להתיר פגימה פולש פגימה בכ"ש, ובה' ביה"ב כתוב שיעורה שהגיעו להחלה אמיתית, דהרגשות טופרא היא הבדיקה הייתר מעולה, יותר או להחמיר, מפני שפוגמה שאינה נרגשת מרגש טוב, א"א להכירו באופן אחר, ושכן העידו לפניו כל השוחטים המופליגים שלו, ומישוב לו בזה הרמב"ם, דלא סחר את דבריו, דכאן בהלכות שחיטה פוגמה פולש פגימה בכ"ש, ובה' ביה"ב כתוב שיעורה בחירות צפורהן, הני הרגשות צפורהן, והוא ממש בכ"ש והיינו כדעת הראה"ה, עכטדי"ק, וכל מה שכתב עד עתה הוא אמרת ומכוון למא שביארנו למעלה, אלא דאית' ב' נתקשה לו מה נעשה בהני אמוראים שבדקו בכל הני שאר בדיקות, דלומר דהני אופני הבדיקות עוד יותר מעולות מבדיקה הרגשות בטופרא, ה' דבר זר בעניין הפלטי, כאשר באמת כן הוא, בעניין כל בר דעת, لكن הגע להמצאה נפלהה, לחדר דמפני שכח הרגשות אינה שוה בכל אדם כידעה, וה תורה ודאי מ AIDS שלם בחוש המשיש דיבורה, لكن חשו הני אמוראים לעוצם קדושתם, אלו אין הרגשותם שלימה, ובחור בדרכם שונים אחרים שא"כ הרגשה כמו בשמי' ושושא וכדומה וכו' ומסיים זיל, כי עיקר הפגימה אשר לנו במסורת הללמ"ס, היא הגיית צפורה וכו', וזה ברור ובטלו כל המחלוקת" עכ"ל.

והנה כל הקורא הדברים, משתומים, איך חכם ממותו הוציא מקולמו דברים בטלים כאלו, ובמחיצ'ת שגגה יצאה מלפני השליט

צפורהן, ס"ל דהבדיקה לחכם אינו אלא משום כבודו ולא משום לתא דasiswa, משא"כ לרמב"ם דפסק שישור פגימה בכ"ש אכן בבדיקה לחכם משום לתא דasiswa, ודבר זה נאה לאמרו בדרך חידוד לתלמידים, אבל אינו אמיתי, כי כל הכאב הזה הוא רק מפני שבדיקת סכין עלי הבנת הלב וישוב הדעת, אבל מה שיש ביד כל אדם להבחן בהשכמה ראשונה אין בזה שום כבוד לחכם, וכך בבדיקה סימנים דלא עליה על דעת אדם מעולם לומר شيء כבוד לחכם שיבדק הוא אם נשחתו הרוב, אבל עשה אכן אפקסט ומשע בירור שיטות הראי"ש ז"ל לפי דעת הטור.

הנה הראי"ש סובר כפי שתראה דהא_DACRICK ר"פ בבדיקה אבשרה ואוטופרא היינו אך דר"ח, והבדיקה היא אם אין בסכין כדי חנירת צפורהן, ואפלו אם יש בו חנירתו שהוא פחות מצפורהן, מותר לשוחט בו לכתחה, וא"כ تو אין לסתמה למא לי בعينו השחזה כמו השחזה ולא די בראי' בעלמא, דלפי שיטה זו לא בעין השחזה כמו השחזהخلفים שלנו שאין בהם פגימה כלל, אלא מיררי בסכין הבאה ממשחזה גדולה מאשר סכינים מסוימים פגימות דקוטר עכ"פ, וכן לחתוכם, ובهم מסתמא נמצאים פגימות דקוטר עכ"פ, וכן בעי בדיקה מגימה שהיא חנירת צפורהן, ושפיר נקט ר"פ לשינה דצrichtה מושם דקאי על סתם סכין דאית ב"י פגימות וצריכה בבדיקה להבחן בין פגימה לפגימה שלא תהי' גדולה בחנירת צפורהן ובcheinה או צרך עין והבנת הלב כמו סכין חד וחלק המיעוד לשחיטה לבדוק מגימה כ"ש, ונינו דכתבנו לעמלה דגס בבדיקה סימנים, אםaira שחיטה מצומצמת, בעי הבחנה יתרה ביישוב הדעת לשער בין מחצה על מחצה ובין רוב ומ"ל לא בעי חכם, זולת לדעת הרמב"ם ממש"כ למלעל, אבל התם אינו מתרמי זאת אלא לעתים רוחקות ומלטה דלא שכחיה היא, אבל כאן כל סתם סכין בחזקת פגום הו, וכן שפיר בעין חכם משום לתא דasiswa, או משום כבוד לכל מר דאית ליל, כדי שיבחין בין פגימה שיש בה כדי חנירת צפורהן, לפגימה שהיא פחותה כ"ש מהניגרת צפורהן, ולפ"ז מתפרש הגם' דפרק על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה, כפשו דודאי סתם סכין עלי בבדיקה מה"ת, דשמא הני פגימות, שמן הסתם יש בו, אית בהו שיעור חנירת צפורהן ומיטריף בהכי, וע"ז מתרץ בבדיקה להחכם אמרין נמי כפשו, דלהראות לחכם קאמר ואסמכתא בעלמא הוא שלא לסמן על הטבה, או משום כבודו של חכם או משום לתא דasiswa, אבל עיקר הבדיקה להבחן בין הפגימות הוא בודאי מה"ת, והני אמוראי דבדקו בשושא ובמיון וכדומה נמי בבדיקה קודם שחיטה הוה, והחמירו על עצם אפלו על פגימה פחות מהניגרת צפורהן, כי חנירת צפורה היא מעיקר הדין אבל הם קאמרו צריכה, אבל כלוי האי לא החמיו לדוק בחרגת צפורהן וכן לא קאמרו צריכה, וכן כתוב הריטב"א ז"ל וא"ל. וכל מה דאמरין בהני אמוראי אינו אלא בתקלה, ולא עבדו הני מדינא ממש, דהה לא נקט חד מיניו לשנאDACRICK, אלא הני בדקנו והני בדקנו, לנוכח בו חומר בעצמו ראוי לכל בעל נפש לדקדק בזאת לכתחה הרבהה, שלא לזלزل בו ולא אמרו אצרכתא אלא בبشرא וטופרא ואתלת רוחתא, דהה ודאי צריך לכתחה אבל בדיעבד הכל מודים ר"ח שאינו נפסל אלא בחנירת צפורהן, ודמי' לסתאה שאין בו פגם כלל להתирו לשוחט בו אף' לכתחה וכו' עכ"ל, הרי כי גם הריטב"א ז"ל שהביא כאן שיטות הראי"ש דהכלחא כר"ח סובר בן דהני אמוראי החמירו על עצם, ומשום דלכל בעל נפש ראוי לעשות כן, הביא גם הראי"פ ז' בל בHALCOTOT הני אמוראי, להתמוד שמהם לימדו וכן עשו יראי' ד' מודקרים במצות אבל מה שכתב

בעי הרשות צפורהן ובשר, ור"ח בדייעבד אגורות צפורהן קאמר, והני אמוראי פליגו אר"ח ופסלו מדינה פחות מהאי שיעורא, ואח"כ כתוב הרשב"א שם ז"ל „עוד כתוב כאן לשנא דתଘgor בה בצפורהן אינה מלשון חgorה וכו'“ א"כ חזר לומר שפוגימת סכין בכ"ש, שהצפורהן מרגשת אפלו בכ"ש עכ"ל הרי דהרב"א דן את הראה להזoor מדבריו הראשונים, ולאחר חזורה זו ודאי לא מצין למימור דהני אמוראי גם ע"ז החמירו יותר, דעת כמה ליחמורו וליזל, וגם איך מהני להו בדיקה שליהם יותר מבדיקת ההרנשה, שהיא הבדיקה הייתר מעולה, וכל זאת ברור אמת וצדק.

שיטות הראי"פ פי' הראי"ש ז"ל כפי שהבינו בנו הטור, דלulos הלכתא כר"ח דפגינה אינה פוסלת אלא חנורת צפורה ממש, והוא דהשmittת הראי"פ הא דר"ח מושם שהביה הא דר"פ, ז"ל הראי"ש ז"ל: „רב אלפס ז"ל לא הביא הא דר"ח יש שמרפרש דעתו שהוא סובר דההן בדקנו בשושא ובמיון ור"פ בדק אבשרה ואוטופרא פליגו אדר"ח וכו', ולן נראה כיון דפסק דבעין לבדוק אבשרה ואוטופרא, היינו כדי שתଘgor בה הצפורהן, דכל פגימה שמרגיש בczpuren היינו שתהଘgor בה הצפורהן, הלך לא הזיך להזoor הא דר"ח עכ"ל, והנה אם תדקק תראה, כי כאשר הביא הראי"ש הא „יש שמרפרש" שהוא הרמב"ן הרשב"א והר"ן ז"ל, מוסף על דבריהם, כי הם לא הזכירו בדבריהם, בין הני אמוראי דפליגו אדר"ח את ר"פ דאמר שצריכה בבדיקה אבשרה ואוטופרא, רק הני אמוראי בדקנו בשושא ובמיון וכו' ואשר ביארתי לעיל דבכוונה גדולה השמיתו האי דר"פ, דלא דיבר מבדיקת הסcin של אחר שחיטה כדי פסול שחיטה, אלא מבדיקת הצריכה קודם שחיטה מדרבן מקרה דושחתתם זהה, ומהז לאicia סתייה לר"ח דיבר מעיקר שעור פגימה הפוסלת מה"ת לאחר שחיטה, אבל הרא"ש כולל עמהם גם האי דר"פ, ע"כ דלא דקדק זהה דר"פ לא שייך כלל בהדי איןך, דמש"ה לא אמר „ור"פ אמר" רק „אמיר ר"פ“, גם לשנא לצריכה, שמורה על בדיקה לכתחה ולא שטפסול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דליך כאן שום בבדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתחה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי חנירת צפורהן אפי' אם חוגרת חוט השערה, שוחטין בה לכתחה, דאל"כ לא הי' מצי לכלול האי דר"פ בהדי איןך, ולהוכיח ממנו דלא כר"ח, כיון דהוא מדבר מלכתחה ומה עניין זה להא דר"ח שמייר מפוגימת הפוסלת מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הראי"פ בפשיות, דכיוון דהביא הא דר"פ לא צריך להביא הא דר"ח, הרי דתירצטו כבר הי' מונח בכך, بما שכלל בקושי' את ר"פ בהדי איןך, גם לא דקדק בין אבשרה ובין בבלשנא, אשר הערטתי זה לעלה, ומפרש אבשרה כמו בברשא ור"ל דחוותך בתוך עור האכבע, כמו שעשינו השוחטים לבחן חידודו של הסcin, כן ס"ל שהי' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צריכה שיטה זו ביאור רחב, והרא"ש קיצר מאד, והטור שמרפרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשוכין נפשנא כדי שתהיה שיטתו עכ"פ ראי' להעמידה, כי מאי עומדת נגדו מה שביארנו לעמלה דעל חנירת צפורהן לא בעין שום בבדיקה של הני בדיקות אלא בראי' בעלמא סגי כמו בקרבתות, וגם מה יענה על הא דהביא הראי"פ הני דבוקע בשושא ובמיון וכו' דעל פליגו אדר"ח, וממש"כ דקשה על הא דיאיבע דמייא לסתאה Mai, הרי דאפלו על פגימה בלבד שום חסרו הינה מסתפק ושולא, וכן שהקשה הרשב"א בתו"ב, וייתר מכל זה קשה בבדיקה לחכם Mai עבידתא, כאשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך"ז החת"ס ז"ל בחידושים לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשטו דאין פגימה פוסלת אלא כדי חנירת

הרואה"ש היא שיטת הראאה, דחיגורת צפורה דקאמר ר"ח הרגשת צפורה קאמר, ואיך כתוב דלא פליגו הרשב"א והראא"ש בגוף הדין, והא הרואה"ה והרשב"א ודאי פליגו לדלהראאה לא שיק הא תנאי שהנתנה הרשב"א, ובלבך שתאנור בה עכ"פ חות השערה", והדרישה בעצמו על דברי הטור שהעתיק מרשב"א: "ובלבך שתאנור כ"ש ואפלו בחות השערה" כתוב דלא דק הטור בלשינה, דמשמעו מלשונו דאצפורה קאי שייה" חוגר בה בחות השערה, דהינו שירגיש הczפורה בחות השערה, זהה ליתא דלשוב"א בעין שייה" אונור בה חות השערה ממש, ולא די בהרגשה לחוד, וכן תיקון המחבר לשון הטור, וכותב "ובלבך שתאנור בה כ"ש ואפלו חות השערה", ועיין בביואר הגר"א זיל' שצין על זה: "מהא דראב"י", וכונו מושם דראב"י בדק בחות השערה נקט הרשב"א שיעור זה, דהיא השיעור היותר קטן שנשמע מהני אמרואי, דכל אידך שיעורים יותר גדולים, לא מבוי מען דבדיק במיא דודאי יותר גדול כמובן מאליו, אלא גם הנני דבדקו בשושא בלשנא ובברשא, א"א לפרש דכל פגימה כ"ש בדקנו בראיית שמש כפ"ר ראשוני ברשי", וכן בלשנא ובברשא דברהוניה בעלמא פסל, דכוון דהני מדין דאוריתיא מייריה לפי דעת הרשב"א, הרי קשייא להו דהא אונורת שנינו, ודמאי לساسאה הא התייר ר"א אחרון שבאמוראים והחילוק שמקולק הראאה בין פגימה מגוף הסcin לsassאה שאינו מגוף הסcin, לא ס"ל הרשב"א, ولكن עכ"ד דהני נמי אחוגרת דבר מה בדקון, ואס' קון ראב"י דבדק מחוגרת חות השערה, הוא החמיר בכלום וגם נקט דבר מסוים, لكن הכני נקטין דבע"פ חוגרת חות השערה, אבל להראא"ש אס' כראא"ה סובר כבר ביארנו דהני אמרואי ליכא להוכיח מיד דהמה הקילו נגד ר"ח ור"פ, שבדקו שתאי" אונורת מידי, אבל אונן כר"ח ור"פ עבדין ומדרבן פסליין כל שנרגשת בczפורה, דמדרבען גס بلا אונרת מיפסל, ודמאי לsassאה שאני, וכחילוק הראאה זיל'. א"כ פליגו טובא הרא"ש והרשב"א בשיעור הczפימה דלאא"ש אין כאן שום תנאי שתאי" אונורת, אלא שירגיש באצבעו, בחות השערה לשון הטור, ולאפוקי sassאה, וידעו דבר זה האצל השוחטים שמחליקים בין שמרגשים אין לעגיל או אין דרעטיל, ובין שמרגש אין קלעפיל אפלו דקה מן הדקה, וזה חילוק גדול שבין הרשב"א והראאה בשיעור הczפימה עצמה.

ואע"פ שהראייתי זהה, דלא צדקנו דברי הדרישת במהו כתוב, לדינא אין חילוק בין הרשב"א והראא"ש דהא סותר את דברי עצמו, שמגיה בטור דבעין לרשב"א דוקא אונורת חות השערה ממש, ולא רק הרגשה בחות השערה, אבל פירושו בשיטת הראא"ש דלא כטור נראה נכון דכן משמעו הרא"ש דסובר כשיטת הראאה, וממילא דחמיר נגד הרשב"א והרמ"ז זיל', לדידיהו בהרגשה לחוד אין לפסול בדייעד רק לכתחה, והיינו דמי לsassאה שלא התיר ר"א לשחות בו אלא לאכול הבשר בדייעד, דלשוב"א פגימה הנרגשת ואין בה כדי אונורת חות השערה יפלין מהא דר"פ, דאצרך בדיקה אבשרה ואטופרא והוא צרכיתא לכתחה, אבל הנני אמרואי לא החמיר על אלכתחה כלל, ובדקנו בהני בדיקות אותן הסcinים שהי' נראה להם פגימות, או שהי' מרגשים בטופרא אם יש בהם כדי אונורת דבר מה עכ"פ חות השערה, כאשר כתוב כן הרשב"א במשמרת בפירוש, אבל הרא"ש מחמיר לפסול כל פגימה הנרגשת בחות השערה, ומקין לכתחה בדמי לsassאה כשיתר הראא"ה.

ומתווך אלה הדברים תראה, גודל השפוררי' שנחווה בין האחוריונים זיל', עי' שלא ירדו לתוך עומק פלוגות הרשב"א והראא"ה זיל', דהנה הב"ח אחר שהביא שיטת הרשב"א ודעמי' בדעת הר"י', הביא דעת הראא"ש כפי הבנת הטור, וקסמן להקל על שיטה זו

הריטב"א זיל' דאצרכטא דר"פ הוא מדינה לכתחה, ומפרש דבידקה אבשרה ואטופרא היא מפגימות בחות מהוגרת צפורה היא לפלא עבuni, כי כפי הנראה הוא אכן רוצה ליישב פסק הר"י' זיל', דלפי שיטתו לא מתיחס שכתוב הר"י' במא שהשפט הא דר"ח, דlididi לא מצינו ליישב זאת כמו שכתב הראא"ש, דנככל בדברי ר"פ דבידי אבשרה ואטופרא והוא כדין חגירת צפורה, עכ' עדין שייעור הczפול בדייעד לא שמענו, אלא דהרטיב"א לא רצה ליישב שיטת הר"י' כמבואר בסוף דבריו אלא דרך עצמו כאשר יראה המעין בו.

ונחזר לביאור שיטת הראא"ש זיל', כי הסרנו משיטה זו כمعט כל התלונות, אבל הוא דמסתפק בעל האיבר, דמי' לsassאה מא', אפלו נפרש דלכתחה ולבעל נש קמייבער, ממש'כ הריטב"א זיל' עדין קשה, דמה עלה על דעתו לחמיר אפלו בעלי נש, כיון דגם הני אמרואי בדקנו במא ובמשמעותו מצד חסידות ולכתחה, רק לצאת מחשש פגימה פחות מהוגרת צפורה בדקנו, אבל פגימה בלבד חרשון כל מהיכי תיתי להחמיר, והרי תראה דהרטיב"א זיל' כתוב ודמאי לsassאה מותרת אף לירא שמים, והוא לשיטתו דהני אמרואים החמירו על נשים לכתחה, אפלו על פגימה בלי שום חסרון, ولكن יש מקום להאי איבער, ואדרבה צריך עצם בפגימה ללא חסרון, אבל ציל' דהרטיב"א סובר זהה חלק, בין פגימה בגוף הסcin לsassאה שאינו מגוף הסcin, כשיתר הראא"ה זיל', ואע"ג דיפה דחה הרשב"א במשמרת שם חילוק זה דמי' השם מהא, עי'יש אבל ייל' דרכ לשיטת הראאה אין חילוק בהכי, והוא זיל' סובר דמدين אסור כל פגם אפלו ללא חסרון, ואס' כו' שפיר דחאו המשמרת, דמדינה אין חלק בין זיל'ז, אבל לשיטת הרטיב"א דרך מצד מידת חסידות החמירו הני אמרואי בפוגם בלי חסרון, זיל' שפיר דגס שאינו מגוף הסcin כמו sassאה שהוא מה שנוין קוריון דרענטיל, כמו שכתב הראא"ה זיל' כיוון דלעלום לא שיק בי' חסרון שייה' אונגר אפלו בעלי נש, השיר קאמור ר"א מאן יhib לנ' וכוי' זאת יש להמליץ بعد שיטת הרטיב"א, אבל לפוי שיטת הראא"ש דגם הני אמרואי החמירו, לא החמירו אלא בו חוגרת דבר מה עכ"פ, מהיכי תיתי נחמיר עוד יותר ומה עלה על דעת בעל האיבר, אבל גם זאת ניחא דנייהו דלדעת הראא"ש הני אמרואי בדיקה דלכתחה בדקנו, אבל הלא יש בתוכם בדקנו בשושא ובברשא ונוכל לפרש בראיית השימוש בצל הסcin כלשנא אחרニア שברשי', ובראה הניינו הרגשת בשרא, ואז יש מהם שהחמירו לכתחה על ראי' והרגשה בלי שום חסרון, וא"כ שפיר קמייבער דמי' לsassאה מא', ואחדדר לי' ר"א דלא היא, דגם הני דבדקו בשושא ובמי', על פגימה שאונגרת בדקנו וכפי' שני שברשי', וכן בברשא שאונגר כת עור האצבע, אבל בדמי' לsassאה אין מקום לחמיר כלל, כן ציל' שהבין הטור זיל' שיטת אבוי הראא"ש זיל'.

אבל הדרישת זיל' לא ניחא לי' בפירוש זה שהוא קולא גдолה, ומדקדק מלשון הראא"ש שכ' "וכל פגימה שהוא מריגש בczפורה, הינו שתagnar בה czפורי", דמשמעו להיפך דכל פגימה כ"ש הויה בחגירת צפורה ובלבך שתאנור בה עכ"פ חות השערה ולכן כתוב, דבעיקר הדין אין חילוק בין הראא"ש לשוב"א, דלדעת שניהם פגימה כ"ש שאונגר חות השערה פסולת, אלא פליגו בפירוש דברי ר"ח, דלשוב"א ר"ח שייעור יותר גודל קאמור, דהינו שאונגר בה czפורה ממש, אלא דלית הלכתא כוותי' אלא כדי' חמורייא, ולראא"ש ר"ח נמי הא שייעור קאמור, ולא פליגו עי'יש. **והנה** תיווה גדולה קחינה כאן, דלפי פירוש הדרישת שיטת

השערה זהה אמת וברור בס"ד.

עוד תראה, כי גם המחבר ז"ל זיכה כאן שטרא לבי תרי, כי מאחר דפסק כרשב"א כאשר מבואר לכל רואה, לא ה'יל לו להתר שחוות בדמיון לסאסאה לכתתלה, דהorsch"א בפירוש אמר דדמי' לסאסאה, היינו פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, ולא חילק ביןותם כמו שחילק הראה", וכיון חד דינא אית להו מילא לא התיר ר"א, אמר מאן יהיה לנו מבשרא, אלא הבשר בדייבעך ולא השיטה לכתחלה, דמר"פ דאמר צריכה בדיקה אבשרה ואטופרא אנו למדין שאין לשחות לכתחלה בסיכון שמרגשים בה פגימה אפילו אינו אוגרת חוט השערה, והמחבר מעתיק בדיון דסאסאה לשון הרמב"ס, משום דברי"ז כולל הרמב"ם עם שיטתה הני ראשונים הרשב"א ודעמי' אבל לא כן הוא כאשר בארץ.

ועתה נשוב לדברי הדרשיה, שמספרש מה שכתב הטור „וכיוון שהפגימה פוסלת צריכה לבדוק הסcin' תחלה“ וכתב הדרשיה, מושם דכתיב ושחותם באזה, וכן הוא בהאי בריש שיחית חולין, וכן שצין מהר"ץ חיות, אבל הש"ץ משיג ע"ז וכותב, והוא בדיקת הסcin' גופה DAOיריתא היא, ורק להראות לחכם אמרו רבנן, ולפי הצעתו בבירור השיטות, שניהם ננים לשיטותם, כי האי „וכיוון שהפגימה פוסלת וכו"ו הוא ג"כ לשון הרא"ש ולדעת הפרישה, הרא"ש הוא המכמיר ביותר, וכשיות הראה"ה דהרגשה בעלמא פוסלת, והוא מדרבנן כביאורנו בשיטת אה"ה שסבירו על קרא דוחתתם בהז, אשר ממש נדע שראווי להחמיר בהרגשת טופרא דמה"ט בעניין חכם כמש"כ למעלה וכן שפיר כתוב הדרשיה מושם דכתיב ושחותם באזה, אבל הש"ץ שפיר השיג עלי מושום דהלא הטור מפרש דעת הרא"ש דבעין שתងור בה הצפוף, דהוא ודאי פסול תורה, ועל זה שלא תងור בה הצפוף ודיי פשיטה דבעי בדיקה, וכוקשי' הש"ס וرك להראות לחכם היא מדרבנן, וכן שביאורנו לעיל דלפי שיטת הטור פי' הגمرا"ע כפשוות, וכן שפיר השיג הש"ץ, דעל גופו בדיקה זו לא בעין קרא, ותדע שכדברי כן הוא, דהנה תראה שהטור הוסיף על דברי אביו שהרא"ש כתוב „וכיוון שהפגימה קורעת צריכה לבדוק הסcin' תחלה“, והטור הוסיף „יסמוד על מה שיבדק אה"כ“, והוא פירוש לדברי הרא"ש, מושם דקשי' ליטור פשיטה בקושי' הש"ס וכן הוסיף לומר דאין הכוונה להשמעינו עיקר בדיקת הסcin', אלא צריך בדיקה בתחלה ולא יסמוד לאחר מכן שיחיטה, ופירוש זה צרכין דוקא לפי הבנת הטור בעדעת הרא"ש, דהבדיקה היא שלא תងור שהצפוף ממש אבל לפירוש הדרשיה, אין כאן שום צורך להוסיף דלא יסמוד אבדיקה לאחר שיחיטה, דנא גוף הדין לצרכי בדיקה בהרגשת צפוף ולא יסמוד על הראה, דאין כאן חנירת צפוף אתה לאשמעין, והוא הונ דברי הדרשיה.

והנה המחבר בש"ע שינה מלשון הטור וכותב בסעיף ג' וז"ל "צריך לבדוק הסcin' קודם שיחיטה ואם לא בדק לא יראה"ש", וילשונו נפלא דלא די שగוף הדין אין בו צורך דפשיטה, אלא שמוסיף אחרת אחר איזהה,adam לא בדק לא יראה"ש והש"ץ הרגיש בזה וכותב בס"ק ה' וז"ל: "צריך לבדוק הסcin' קודם, ואין לסמוך על מה שיזכה לבדוק אחר השיחיטה (טור) ולזה כפל המחבר וכו', ואם לא בדק לא יראה"ש והטעם וכו"ו עכ"ל. הנה כל רואה יראה כמה מן הדוחק לתנקן לשון המחבר כדי שייה' מכובן מה שכתב הטור, אבל לפער' נראה דהמחבר שפסק דלא קרא"ש, לא כטור דמייקל עד חנירת צפוף ממש, ולא כפי' הדרשיה, דמשווה את דעת הרא"ש עם דעת הראה", אלא כשיטות הרשב"א דבעין דוקא פגימה שאוגרת חוט השערה ממש, אבל בהרגשה לחוד אינה פסולת, הלא כתבנו דלשיטה זו צריך שייה' הסcin' חלק לנMRI

בפגימה שנראית כיוון שאינה חוגרת הצפוף, עפ"י מעשה דרש"י שהובאה בב"י, במעשה שבאה לפני רשי"ד אחד שבדק לאחר שחיטה, ונראה לו פגימה קטנה, ורשי"ד לא רצה לאסרו, מפני שאין צפוף חוגרת בו, וכותב עליו הפר"ח ז"ל דשמי לי" מאר"י שהתייר איסור תורה עפ"י דעת יחיד, ולפי ביאורנו הב"ח והפר"ח גם שניות במחcit לא כיוונו המטרה, דאמית הוא מה שכתב הפר"ח דלומר דבעין דוקא חגירת צפוף, דהינו שתאנגור הפגימה את הצפוף, הוא דעת יחיד דהינו דעת הטור המפרש כן שיטת אביו והוא דרך הראשון בהראה"ה, אשר גם הראה"ה חזר בו, וזה קולא גדולה באיסור תורה עפ"י דעת יחיד, דהינו הטור אע"פ שום הריטב"א סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זאת זה מה שהתייר רש"י ואחריו הוב"ח, לא בעין לתלות בשיטה זו, אלא גם לדעת רש"א"ו רmb"ז ז"ל הדין כן, דכל שאינה אוגרת חוט השערה ממש ולא כחוט השערה כמו שהביא הב"ח שלא בדקוק) כאשר בדיעבד ואין כאן מי שאסר זאת רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפוי הבנת הדרשיה וכפי ביאורנו גם הרמב"ס סובר כשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומכך מימרא דר"ח ור"פ דבهرגהה בעלמא סגי לאסור, אבל הני אמוראי דבקו אחריו פגימה הנראית או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמירו قول היא, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דleshita זו ג"כ החמירו הני אמוראי כי זה טעות גמור במחcit, כאשר ביארנו ככל הצורך, וא"כ הב"ח לא התיר אישור תורה על סמק דעת יחיד, רק אישור דרבנן ע"ד הרמב"ז הרשב"א והר"ז ז"ל, והרי תורה בפסקי המחבר והרמ"א ג"כ שפסקו כחוב"ח, דהלא המחבר בסע"י ב' פסק וז"ל: "שיעור הפגימה כ"ש ובבלבד שתאנגור בה כ"ש איפלו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקן הלשון שאינו מಡוקך בטור וכותב "חוות השערה" ולא "כחוט השערה" וכפי' הגור"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחוות השערה, ולא בהרגשת צפוף בחוות השערה, גם משנה מלשון הטור שכתב "ובבלבד שתאנגור", שהאי לשנא מפוקפק, דיש לפרשו על הרגשה כפי' הראה"ה והרא"ש, וכותב לשון מבורר יותר "ובבלבד שתאנגור", להורות דבهرגהה בלבד אינה פסולת עד שתכנס בפוגם עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, אכן אין אלו בקיאין בבדיקה, ואוסרים כל פגימה הנרגשת, ורק בסעיף י' שפסק המחבר דבסקין הדומה לساسאה שאצבעו מסתובב, שוחטין בה לכתתלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכותב, אין לנו הוגין לשוחט בה לפי שאנו אנו בקיאין בדבר, והרי אתה כי לעיל דאדעדב קאי ושם בעין להבחן בין פגימה הנרגשת לאוגרת עכ"פ חוט השערה, בזיה שפיר בקיאין, כי כל שאינה אוגרת חוט השערה, ממש אין לאסור בדייבעך, ושפיר סמכין אבקיאוותנו גם עתה, וכך לא הגיה כלום, אבל כאן דמיירי לשוחט בו לכתתלה דהינו להבחן בהרגשה עצמה אם רק מסכט הצפוף או מרגיש פגימה דקה מדו"ד דקה כתוב דלאו נוהגנו לשוחט בו, והרא"ד דכן הוא,adam יתעקש אדם לומר דמהנה זו נשמע גם לעמלה שאין אנו בקיאין, וכל פגימה כ"ד הנרגשת פולין השיחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, א"כ ה' לרמ"א לכתוב ואנו נוהגין לאסור השיחיטה בסאסא, כיון דאין אנו בקיאין וחישין דלמא אייכא פגימה כ"ד ואיך הינה לשון המחבר וכותב רק אין אנו בקיאין ואין נוהגין לשוחט בו לכתתלה, אלא ודאי דאי ברגשת הפגימה שאינה אוגרת אין לאסור בדייבעך, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אות י"ג ודוו"ק) וא"כ לא התיר הוב"ח, רק מה שהתייר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו כשיטות הרשב"א ודעמי', ואין כאן מקום להרעיש על הפסק גופא, אלא על טעמו כי מותך דבריו נראה שסמק בפסק זה על שיטת הטור דהיא ייחיד, כי לא נחיה הוב"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחוט

בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על סכון פגום שיפסול את השחיטה ולכן כל שם פגום על הסcin, אכן פסול בשחיטה וא"כ כל הני אמוראים בדקו הכהן והכהן, על שיעור שהscin יקרה פגום בדקנו, ור"ח דאמר בדיקה לחכם ולעכובא, מדרבנן ולא לכבוזו לחוד, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה ביישוב הדעת והבנת הלב קאמר, ושיעורה אמורה ממילא דהיא בהרגשה בעלמא, ועתה דר"ל מנה שלש פגימות פריך שפיר, ולהשופט נמי פגימתה הסcin, דהיה" שיעור הני דקחשיב איזה שיעור שייהי, הלא אכן שיעור שנקרה פגום בעין בכל הני, ומילא גם סcin עמהם והפסיק במירא דר"ל ולא הניחה למגרה, "דוכLEN כדי פגימתה מהבהה שהוא חחרת צפורה", מפני שהוא צפורה אין מבורר מה הוא, אי מleshon חgorה, ואז אוגרת בעין, או מleshon חgorה, ואז נרגשת לחוד נמי פגימה יקרה, אבל ממה דמוסיף ר"ח, אף פגימות scin שמעין דהרגשת צפורה קאמר, דהרי ר"ח בדיקה לחכם בעי ולטכוב, וע"כ מחמיר על הני אמוראי דלעיל, ולדי"י הרגשת צפורה נמי פסול, אבל מ"מ פריך שפיר על ר"ל ולהשופט נמי פגימות scin, דאפילו אם הוא חולק, וסובר מהני אמוראי דלעיל דבעי חגורת דבר מה, ואפילו כעובי צפורה, א"כ גם בהני הדין כן, כי בכלון על שם פגום פולין, הון scin והן אבני מזבח ואוון בכור, כי גם בסcin אין אינו בודקין מה שיש בכח הפגימה ליקרע הסימן, אלא מה ששם פגום עלה, ע"י מתרץ, בחולין לא קמיiri דפשיטה לי' דבקדשים לא החמיר חכמים לפסול הקדשים ולהביאם לביה"פ, מפני האי חומרא, דלא לישתח בסcin פגום, אפילו אינה אוגרת.

וראה זה איך מಡוקך לשון המרmb"ס בהל' ביהב"ח, שכטב דגימת המזבח בחחרת צפורה בסcin של שחיטה, כי רק מהה שהוסיף ר"ח scin של שחיטה להני שלש פגימות, אינו למدين בחחרת צפורהDKאמר, לאו חגורה קאמר אלא חגירה וכדברי הראה"ז, והוא אמת לאמת בס"ד.

ואחר אשר זכינו לבאר הסוגי והשיטות היוצאות ממנה נבוא לפסק הלכה.

פסק המחבר והרמ"א.

המחבר חפס שיטת הרשbab"א לפסק הלכה, שהיא שיטה אמצעית בין הראה"ש לפי דעת הטור המקיל ביותר, ובין דעת הראה"ה המכמיר ביחסו, ולכן פסק בסעיף ב' בשיעור פגימה בכ"ש, ובלבד שתאגור בה כ"ש אפילו חוט השערה, ונשמר המחבר, בלשונו לכתוב שתאגור בו חוט השערה, ולא שהצפורה יגישי חוט השערה, וכבאיור הגרא"א שכ', דהוא כראב"ד בדיק בhotot השערה, דהוא המכמיר בין הני אמוראי דפסקין כוותיהו ודלא כראב"ח דבעי דזוקא חחרת צפורה, ודין זה הוא דין תורה ובדיעבד, אבל כתוב להלן בעין שיחי' scin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם בסעיף ד' צריך לבדוק scin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם שחיטה לא ישחות, וככין בא"ג דהוא מירא דר"ח, בדיקת scin מדרבנן, דהינו בדיקת הרגשהDKאמר ר"פ שהיא בכתלה, ודלא כפ"י הש"ז, שרצו להעMISS בדרכי המחבר דבר הטור "ולא יסמווק אבדיקה שלאחר שחיטה" דלפי פסק המחבר שהוא כראב"א, אין מקום לדין זה, דהא אכן scin דפסל בכתלה ולא כראב"א, אלא מניינה בעלמא, הוא דוחק גדול דמפתחות מירא דר"ל נראה, דעיקר כוונתו למה דסימן וכולן כדי פגימת המזבח.

עד הקשה הריטב"א ז"ל דמה מתרץ בחולין לא קמיiri הלא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ותי' דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוחק גדול ונורא, ועין בהגחות מהרש"ש ז"ל, אבל לשיטת הראה"ה שהוא שיטת המרmb"ס ז"ל ניחא טובא ובל' שום דוחק. דלשתה זו, מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או

לכתחלה גם בהרגשה לחוד, כי זאת נלמד מר"פ דמצרך בדיקה אוטופרא, דהיא ע"כ הרגשה, וניהו דכתבנו למעלה, דלפ"ז לא היל מהמחבר להעתיק לשון המרmb"ס בהא דדמי" לסתסה שוחטין בו בכתלה, דלשתת הרשbab"א אין צרכין לחלק בין פגימה דקה מן הדקה להא דסתסה, אלא שניהם אסורין בכתלה, אבל ייל דהמחבר שהי' סובר דרמב"ס ורשב"א בחדא שיטה אזלו כמש"כ בב", וכיון דרמב"ס פסק כסאסאה שוחטין בו בכתלה, הרי דע"כ חילק בין הא להא משום שלא ניתן לי' לפרש דר"א דאמר מען ייבן לו מבושרא, יהי' כוונתו רק אידיוב, ולכן פסק בזה כרמב"ס אבל לעולם לשוחט בסcin שמנגיש בו פגימה אף שאינה אוגרת כלום אסור בכתלה, ולפ"ז אין צרכן צורך בדיקת scin תאיו אוטופרא, וצריך לכפלו שלא ישוחט בלי בדיקה זו, ור"ל דאפילו רואה שהscin יפה ואין בו פגימה אוגרת, כי זאת יכול לראות בשקפה ראשונה מ"מ לא ישוחט בלי בדיקה הצריכה בכתלה אוטופרא,adam ימצאה אח"כ פגומה בלי אוגרות חוט השערה תהי השחיטה כשרה, אבל עבר לשוחט בכתלה בסcin שאסרנו חכmoz"ל לשוחט בו, ולכן דין זה מון הצורך הוא בכתבו, ואני צריך שום טעם, וניהו דהש"ז מביא בשם הרשב"א בעצמו טעם דשמא ישחט מלבדוק אח"כ, הרשב"א קאי שלא ישוחט בסcin בלי בדיקה כלל, וע"ז אמר טעם יותר מרווח דאייכא חש איסור גם בדיעבד, או דבעי ליתן טעם גם לשיטת החולקים ופוסלים פגימה כ"ש, אבל המחבר לפי פסק הרשב"א, שפיר עביד להזירנו שלא לשוחט בסcin שאינה בדוקה אוטופרא, אף שראה שאין בה פגימה האוגרת, שוב ראייתי בבא"ג שציין דין זה של המחבר, לא ברא"ש וטור כמו שפי' הש"ז דברי המחבר, אלא שהוא מירא דר"ח, וכן הוא באיבור הגרא"א על האי דינא, וגם כתוב שם בתוא ד' דהרבש"א מיקל בשיעור פגימה נגד הראה"ה, ודלא כב"ח דלא נחית ליה הכל כמו שכתבתוי, ושמחתוי כמוצא של רב וברוך שכונתי לדעת גאו הגאנום מאורן של ישראל.

ועתה חל עוד עליינו חובה ביאור סוף הסוגי' דנתבקש בה הראשונים ז"ל, והוא במה דאמר ר"ל שלש פגימות הון, והוועיף ר"ח אף פגימות scin, ופריך ואידיך, ומישני בחולין לא קמיiri, ואח"כ מסיים המירא דר"ל, וכולן פגימתן כדי פגימת המזבח.

וקשה טובא מה פריך ואידיך, דלמא ר"ל דלא כראב"ח, אלא כאחד מהני אמוראי ס"ל, ולית לי' דפגימות scin בחרירת צפורה, ועוד זאת למזה מפסיק את המירא דר"ל ולא הניחו למגרה, עד שambil דר"ח שמוסיף פגימת scin ומקשה ואידיך ומתרץ, ואח"כ מסיים המירא דר"ל וכולן וכו', ולרשב"א מיושב כל זאת דלפי שיטתו אין כוונת המקשן לדילוחש נמי scin של שחיטה בחד שעורה, אלא כראב"א לפי שעורה, וכדי שלא נתעה בזה, הפסיק במירא דר"ח וקמiska לעלי, טרם ממשים דcoln הני שלשה בחרירת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי' יותר גדולה, אז מפי ר"ח לא שמעין כלל שעור הפגימה, דבמה שהוועיף אף scin, אין למדוד שעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן דר"חمرا דשטעחתא דמניין לבודיק scin מה"ת לא ישמשינו בדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגוף התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא דר"ל וגם לא הרא"ח, אלא למניינה בעלמא, הוא דוחק גדול דמפתחות מירא דר"ל נראה, דעיקר כוונתו למה דסימן וכולן כדי פגימת המזבח.

חות השערה, הוא מכשול גדול לא מיבעי לשיטת הראה"ה והרמב"ס דפסול אף בדיעבד, אלא אפילו לפיקט המחבר כרשב"א אסור ללחוט בו לכתבה, דהינו דר"פ, דמה שלא הרגיש ודאי מחייב חולשת הרגשותו היא כיון שההגינה נראית לעין, וחיללה להתייר זאת לכתבה, וגם אי אפשר זאת במצבות דהלא חוש הרגשה גודלה מחשש הראות, וכאשר העיד כן הפלתי וידוע לכל מי שיש לו עסק עם חלפים, דמי שהוא שלם בחוש הרגשה, מרגיש אף מה שאינו נראה אף לטוב עין, אבל להיפך יהיה "נראה ולא נרגש הוא רק למי חשש הרגשותו חילשה מחוש הראות שלו, ומה"ט החמירו חכ"ל לבודוק בטופרא שהיה בדיקה המעלוה, ואם נאמר דגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת פוסלת השחיטה, אז "ה" וכש"כ פגימה הנוראית, ועוד דלפי דבריו הת"ש אכן פגימה האוגרת חות השערה ואני נרגשת בטופרא, וזה דבר זו לא ניתן להאמיר במחכ"ת.

ואספרה בזה מה שקרה לי כד הוייא טליה עם הגאון הצדיק חכם עדיף מנביא מהר"ס פאנעט צ"ל בעהמ"ח שוי"ת שערוי צדק ובבנוי צדק, כי הרגשה צ"ל הנ"ל הי נקרא רבינו של השוחטים, ובכל מדינת צ"ב לא קבלו שוי"ב שלא הי לו קבלה ממנו, והי' מבון נפלא בכל עניין שוי"ב, אולם בימי יקנונו הוחלשה כך הרגשותו כאשר נתודע לי ולשוחטים המופלגים שלי, וטלILDות שהיתה בי הרהיב בנפשי עוז לכתוב לו: ילמדנו רבינו לנו שהרב יעד בתוך הקבלה הקבלה שהשי"ב מרגיש פגימה דקה מן הדקה, הלא כתוב הקבלה של הרב הנהוגה בינוינו מבואר בש"ע ריש הלכה שחיטה ואני יכול לסתובב, רק על השחתות הסכין והרגשת פגימותיו אין הרב אדון מתעלף, אבל על השחתות הסכין ולהרות בדיני אמרה, והוא בדבר זה, וכי מי שיש לו הרמנה לדון ולהרות בדיני אמרה, מAMILא מבין על החלף, הלא אין מנהגנו לננות את הרב על זה, ואני חכם שבגמי, שהרי אמרו צ"ל בחולין צריך ללמד כתוב שחיטה ומיליה, אבל בזמןנו שאין לו מדין כל זה, מה להרב אצל הסכין, הנה זאת לשוחטים המומחים וכלך אצל הדינים, כאלו הדברים כתבתתי להגאון הנ"ל צ"ל, והшиб לי דבריםCMDיקות הרבה, וכותב לי אל TZדקה הרבה וכי תקsha על הגמי' שאמרו חכ"ל להראות סכינו לחכם, וכי מי' מנסה את החכם, ושחיטה שאמרו צריך למדוד פירש רש"י צ"ל לאמן את ידיו לשחיטה, אבל למדוד הרגשות הפגימות לא הזוכר, וכן הי' מלפנים בישראל שככל רב מוסמך להוראה מסמיך שוחטים, וכל המוסף בזה גורע, זאת הייתה תוכן תשובה קדשו, ואני עדין הרהרתי אחריו כמה שנים, עד שהגעתי לימי בינה ואז ראייתו והכרתי שתורת זקנים בינוין, ובנין נערים סתירה, כי אם נחמיר בהזורה יותר ויותר לא הנחת שוי"ב לבני אברהם אבינו, כי יבוא עליוizia מרגיש אחר, שלם בכך המשיש, והי' חי השו"ב תלואים מגנד, ובבורך לא ידע מה הי' בערב ויפה עשו הרבה זקננו שבדורות הקודמים, שלא הניחו את השובי"ם להראות סכיניהם לשום עובר ושב, ובדורנו היו היתום כאשר בואה אינה רב להעර או לישוב, תחלת עסקו שנופל על השו"ב להראות לו סכינו, ורבים חללים הפilo בזה, כי פעמים באממת חכם העיר אינו מן המרגישים הנפלאים, וכן השו"ב שלו והוא יושב בטוח תחתיו ופתאות יעבור דרך שםizia ראייה רב שחווש הרגשותו טובה ושלמה ומרעיש על השו"ב שהוא מנבל ומאליל נו"ט, ואשלה נא, לפיו אשר ביארנו השיטות לעמלה, הכי באממת אתא הללמ"ס שرك מרגיש נפלא ראוי להיות שוחט? ישתקע הדבר ולא יאמר, כי כן הוי' לפנים בישראל שככל רב בעירו הי' בוחר בשוי'ב שמצא חן בעניין היכי נאמר חיו' שמאני שאותו הרב לא הי' מן המרגישים הנפלאים, האכיל נו"ט, וכי לא די במה שהחמיiro לפסל סכין פגום אף שאינו אוגר כלום ונוסף אכן דבעין מרגיש נפלא, ולכן מאד מאד הי'

לכתחלה, لكن הי' סובר, לדדבר זה אכן פלוגתא בין הרשב"א ורמב"ס, דהרמב"ס הי' מחקך כרא"ה, בין הרגשה בגוף הסcin ובין סאסאה שאינו מגוף הסcin, אבל לעיל ביארנו דזה ליתא, כי הרמב"ס כרא"ה ס"ל, لكن שפיר מחקך בין פגימה שאינה אוגרת, לדמייא לסאסאה, אבל הרשב"א מחקך, זה נצמץ מושיתו כמו שביארנו באורך מעלה, והרמב"א שהגיה בהא דסאסאה, דאין אנו נוהgin לשוחט בה, מושום דאין אנו בקיאן לא הגיה לעלה בדין פגימה האוגרת דפוסלת בדיעבד, כתוב דאי אין בקיאן ואסוריין כל פגימה בדיעבד, אפילו אינה אוגרת כלום רק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי' בקיאים לראות, אם חות השערה תאגור בין עוקצי הפגימה, אבל כאן בדמייא לסאסאה דקאי אלכתחה, להבחן בהרגשה בעלמא אם מרגיש סיבוך בעלמא שהיא נדבקת על הסcin מה שנקרא דרטנטיל או געלענט, או שמרגיש פגימה דקה שהיא מה שנקרא קלעפיל, בזה אין אנו בקיאן לסמוק לשוחט לכתבה, ובדיעבד ליכא נפקותא כי בדיעבד שנייהם כשרין, כל שאין חות השערה נכנס בתוך הפגימה כו' הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כמו שהראתך לעלה, אבל האמת היא דכפי ביארנו נמי, שיטת הראה"ה שהיא נמי שיטת הרמב"ס צ"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בgeom מתרפרש בל דוחק, לווי מה שצריכין לומר דגס בקרבות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והגם דלפי שיטחם הכל דרבנן בין אליה אוגרת ובין אורחות כשייטה זו כי אין בזה כח לעkor הסימן אבל מ"מ ראוי להחמיר כשייטה זו ולאסור גם בדיעבד פגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע דגס הרמב"ס ס"ל כרא"ה, לא הי' מקל נגד דעת הרמב"ס, שהוא>Create תמיד העיקר, אבל מה שהרעוישו על הב"ח שהתיר איסור תורה על סמק שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמב"א,ומי שסומך בזה בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרשותו הטובה ואני מרגיש פגימה שאינה אוגרת כלל אבל הוא מרגיש פגימה האוגרת חות השערה, שאינו אסור השונן והכלים בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על ממונם של ישראל, וע"ז אמרו צ"ל גודל הנהוגה מיגע כפוי יותר מירא שמיים, ולא אוכל לסייע האי דינא בلتיה להביא דברי התבאות שור ולדקדק בהם, וע"ז שם בס"י חי' סע' ב' בשם'ה: שיעור פגימה כ"ש, בין בעומקה בין בעומקה, ובלבבד שתעכב ויסתבך בהם שום דבר ואפלי חות השערה, ואע"ג דבדקה אבשרה ואטופרא ולא הרגיש שום עיכוב ואחר' מצא בה פג משחו ע"י ראי' נגד המשמש וצדומה, יבדוק שם בחות השערה אם נכנס לשם לא ישחות בו ואם שחת אסורה, אבל אין צורך לבדוק אח"ז כי אם כמו שכתבתי لكمן סע' ז' ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שםיא יראה במשם עכ"ל וממי לא ישתומם על דבריו דמשמע מהם,adam מרגיש לא מהני בדיקה בחות השערה, רק בגין מרגיש אלא רואה, אז מהני בדיקת מדידה בחות השערה, ובמ恰כ"ת כי רובה היא, שגיאיה יצאה לפני השליט, הון בדין והן במצוות, דבת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכותב במשה"ב, דבディיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיוון דהביא חז דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיהרגשה בעלמא טרפה, וזה פלא והפלא, והלא הרי"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פגימה בדיעבד, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתחה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרשב"א כתוב, דהרגשת פגימה שאינה אוגרת הינו סאסאה ולא רצה חלק כחילוק הראה"ה, וא"כ אין אפשר שהרשב"א פועל פגימה שאינה אוגרת ומחייב סאסאה, אין אפשר שהרשב"א פועל פגימה שאינה אוגרת ומחייב סאסאה, ומambil גם להיפך, מה שהתיר השמ"ח פגימה הנראית ואני אוגרת

גם טבח בעי בדיקת חכם, ואם שחת בלא בדיקת חכם מכריזין אבשרה דטרפה, כבר תירצzo דהכא דטבח מוכר לאחרים אמרין כן, ובומוור בשוחט באקראי ובחנום נמי בדיקת סכין, אלא דלפו' רמב"ם יש להקשות למה לא סגי גם במומר שיבדק הוא עצמו הסכין לפני חכם או בקי בדיני בדיקת סכין, דהרי הרמב"ם גם במומר כתוב דחויקתו אינו מתריח לבדוק, אבל אם אנו רואים שבודק כראוי', לא חשוד לשוחט בסכין שנמצאה פגומה אפלו' פגומה בהרגשה לחוד, אלא יתקננה, וכמו שסמכין עלי על השחיטה עצמה, שידקך בה לשוחות מהוגן, משום דלא שביק היתרא ואכל איסורה, ואפלו' איסור דרבנן כמו חמץ שעעה"פ, אינן חדשים אם יכולן להחליף, וכמו שביארתי שם לעיל בסוגי', והוא קושי' עצומה לפי דעתך על פי' הרמב"ם דמיורה לא טרח לבדוק וצ"ע.

על' ש' משנה, השוחט במגל קציר בדרך הליכתו וכו' עד סוף השקיל וטררי' בגין' עיין מה שכתיתי בזה בריש הסוגי' דלעיל ישוב ברור ואמת מה השמייט הרמב"ם ז"ל האי דינה בהלכ' אבה"ט עי"ש הטיב.

על' ש' יש' משנה, השוחט מתוך הטבעת וכו' לעיל דף ט' ע"א בראשי' דה' כולחו תניניו, כתוב בפרק השוחטת תנא כולה פסול' השחיטה, ובאמת זה לא דוקא, דהרי דין הגemmaהaca בא בפ"ק, וכמש"כ שם רשי' ז"ל בעצמו, ولكن יש ליתן טעם, למה תנא פסול הגרמה, בפ' זה, ואין פסול' השחיטה בפ' השוחטת, ומה שנלפע' דהוא, דתנא סדרא נקט, דבתחלה מפרש הכל השוחטין, דהינו מי ראוי' להיות שוחט, ואח' כל לעולם שוחטין, דהינו זמן השחיטה ביום ובלילה, וכן בשבת שחתתו כשרה, ואח' מפרש בכל שוחטין בין בוצר וכו', ואח' מפרש מקום השחיטה בסימנים, אלא דכאן לא מפרש אלא מקום השחיטה בקנה, ולקמן בגמ' דר' מג' ע"א פליגו רב ושמואל בשוט אי תורבץ הוושט נמי ראוי' לשחיטה, וככתוב שם רשי' ז"ל, דרב דטורבץ הוושט נמי הוה ראוי' לשחיטה, לא גמירי הגרמה אלא בקנה, אלא דהתם מסיק, דלא יצתו להא דכייל היהודה אחוי' משמי' דרב, אלא ע"פ דנקותת תורבץ הוושט במשחו כוושט עצמו אבל לעניין שחיטה, נתנו בו חכמים שיעור. וכי הגראה גם זה מהללם"ס, וא"כ ש"יך הגרמה מה"ת גם בשוט, וכן קשה למה נקט הכא דינו דוקא בקנה ולא משמענו מקום השחיטה גם בשוט.

והנה אם נאמר דפליגו רבנן וריב"י בהגרים שליש ושחט שני שלישים לכאור' ניחא דבושט ז"ל דכ"ע מודים דפסולה השחיטה, כיון דנקיתו של התורבץ נמי במשחו אבל למ"ד דפליגו בשחט שני שלישים והגרים שליש, ודאי קשה מה פליגו דוקא בקנה ולא בשוט, והתוס' לקמן דה' דילמא ריב"י היא, כתבו כמסתפק דשמא פליגו בשוט כמו בקנה, ולא ידעת' למה בשוט יהי' רבנן מודים שלא מיפסל בשליש האחرون, אבל יהי' איך שיהי' כפי' שתבנו דעתך כוונת התנא להמשמעות מקום השחיטה איה, איך שכך ציין בשוט עד כמה הוא מקום השחיטה, והכי הו"ל למתני מקום השחיטה בקנה מן הטבעת הגדולה ולמטה, ובשוט מן החורבץ ולמטה, ואח'ך דרך אגב פלוגתת רבנן וויב"י בדין הגרמה, ואי הנית התנא מקום פלוגתת רב ושמואל, אי תורבץ מקום שחיטה הוא או לא, והדבר צע"ג לפע"ז.

והנה בגוף פסול הגרמה שי' אחת מפסולי השחיטה יש לעין, כבר כתבנו לעלה דף ט' ע"א וכן לעיל בסוגי' בדיקת הסכין דהילכה לממ"ס על הנני הל"ש לא צרכין אלא דמקצת בפסקול נמי פסל, וא"כ בהגרמה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמזכיר ריב"י

נוח לתקן בעין זה תקנות קבועות, למען לא יוכל לבוא איש זו ויחית ויחבל כרצונו באין מפריע, וירבה מחלוקת בישראל, והמחמיר ע"ע קדוש יאמיר לו אם לא יاقل בשר רק בביתו, ולא יפריע שוחטים דכלוא עולם.

דף י"ח ע"א א"ר האי בטחא דלא סר סכינוי קמא חכם ממשתינן לי' ורבא אמר מעברין ל' ומכריזין אבשרה דטריפה היא ולא פליגו כאן בשנמצאת סכינוי יפה כאן בשלא נמצאת סכינוי יפה, והנה הרמב"ם ז"ל בפ"א ה' כ"י פסק האי דינה באזה'ל: "כל טבח וכו' ואם נמצאת פגומה מעברין אותו ומণדי' אותו ומכריזין על כל בשחט שהוא טרפה" עכ"ל וכל רואה ישתומים מה זה השוסיף הרמב"ם ז"ל שמכריזין על כל בשר ששחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין דגס על בשר שיש בחנות ששחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין שלא למכרו עוד לישראל ומ"ל האי חומרא, אבל הדבר נחיא מאד דהאי מכריזין דטרפה שהוא בנמצאת סכינוי פגום למאי עבי אדם היא במקום שמכריזין פשיטה דמ"ש מנפל טרפה בעיר, ואם במקום שאין מכריזין הכרזה זו למא, אי שלא למכור לישראל, אטו בטח רשות עסקין שמאכילד נובלות לישראל מזיד, הלא אין לו אשמה, אלא שלא סר סכינוי לחכם, וגם אחר השחיטה לא בדק סכינוי ביחסו הדעת כראוי', אשר מה"ט בעין הראת סכין לחכם, דח"י שיקיל הטבח בבדיקה זו, וכשיטת הרמב"ם ז"ל, אבל שי' חשווד למכור נבולות אחר שמצאו סכינוי פגום, מאן דבר שמי' אלא דלשיטות הרשב"א דלקתיחה בעין סכין יפה מכל וכל, ז"ל דמיiri הכא בשלא נמצאת יפה לשוחט בו לכתיחה, וניהו אפשר דנתקלקל ע"י השחיטה, ובידייעבד כשר כל שאינה אוגרת חוט השערה, אבל כיון דלא סר סכינוי קודםلن לא תלין בשחיטה, אלא אמרין דשחט כן לכתיחה בסכין שאינה ראוי', ולכן מעברינו וקנסין לי' להכריז אבשרה של בהמה זו דטרפה, ע"פ שאינה טרפה מדינא, אבל לשיטת הרמב"ם דאיינו כשיתר הרשב"א כאשר ביארנו לעיל אין לנו סכין פגום של לכתיחה ודיעבד, כי רק דמי' לסתסהה שוחטין בה לכתיחה, וכל שמרגשין בה פגימה כ"ש, פועל אף בדייעבד, א"כ קשי' לי' האי מכריזין Mai עבידתא, וכן מפרש דמכריזין גם על מה ששחט בסכין הבודוק קמי' חכם. ולרמב"ם לשיטתי' בעי מדינא בדיקה לאחר שחיטה, אפלו' בשוחט רק בהמה אחת, עיין בה' כ"ד שם, ודלא קראב"ז וא"כ חישין כי היכי' דבاهאי בדיקה אחרונה הקיל ולא הרגיש, כן הקיל גם בשאר שחיטות, וא"ג דמדינא נאבד הסכין כשר, אבל מכח קנסא ז"ל על כל בשר שיש לו עדין למכור, שמכריזין עלי' דטרפה היא, שוב ראייתי דהרייטב"א ז"ל הרוגש בהאי מכריזין וכן בעט"י, וכתבו דמכריזין על כל בשרא ששחט קרמב"ם, אבל לא הבנתי על הריטב"א, זה הוא לשיטתו לא הי' צrisk להא, דהא שם בד"ה הקדום מפרש דאצרכתא דר"פ הוא לכתיחה, ודרכ' חងירת צפורה בדייעבד, א"כ מתפרק שלא נמצאת סכינוי יפה לשוחט בו לכתיחה, ומשום קנסא מכריזין ודיק' היטב.

רש"י דה' דלא סר סכינה, שלא הראה סכינוי לחכם עכ"ל, אבל הרמב"ם ז"ל כתוב ז"ל "כל טבח שלא בדק הסכין שלו ששחט בה, לפני חכם" וכי עיון בתעניית דף כ' ע"ב ברש"י דה' סייר, שמספרש נמי האי מימרא דר"ה דהכא, קרמב"ם דסר לשון בדיקה הוא, והנה הרמב"ם לשיטתי' דמשום לתא דאיסורה נגעה בה, יפה מפרש, דאנו חסידין את הטבח דלא יתריח לבדוק י"ב בבדיקות במתיינות, ויעבור על הסכין בהעbara בعلמא, עד שלא ירגיש פגימה שאינה אוגרת, וכמש"כ לעיל בשיטת הרמב"ם, ولكن כל שבודק לפני חכם והוא שבודק במתיינות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, סגי בהכி, ומה שהקשו האחرون דמ"ש טבח ממומרא, כיון

דעתה ההלכה, על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, לית מאן דפליג, אלא דגם' מדיק לישנא „רכמוּהוּ“ דקתוני, דמשמע אין חילוק בין נשחת רובה או כולה, וזה ליתא לרבען דרייב”י דלדייהו יש חילוק, דבשחט רק רובה עדין יוכל לפסלה עי’ איזה פיסול דרשא או הגרומה, והוא מפני שלכתהה בעין שחיטתה כל הסימן מה”ת, וכן הוא דעת רשי' ורמב'ם, וכאשר באבר זאת במקומו, אבל בשחט כל הסימן تو לא מצי מiful אם דרס או הגרים במקומות אחר, עי' פ' דיש טרופות לחץ חיות, ולא הוה הסימן כמוanche בדיקולא לר' דהילכתא כתותי, וכאשר ביארתי זאת لكمן ל'ב, מ"מ כיוון דבר נשבח השיט הסימן تو א"א לנחרו, כי נחרה אחר שחיטה לאו כלום הוא, ואין זה דומה לניקבה הריאה בין סימן לסימן, דזה מעשה טרופות, אבל בסימניםlica מעשה טרופות אלא מעשה נבלות דהינו נחרה, ולאחר שחיטת השיט הסימן א"א לנחרו, וזה הוא דעת הרמב'ם כאשר ביארתי זאת בכמה מקומות וד"ק.

ע"ב גמר' העיד ר'ח בן אנטיגנוס על מוגרמת שהיא כשרה, וכותב רשי' ז'ל דהיכי הלכתא, דכל עדות הלכתא נינהו, ועי' במරשר'א' لكمן, על הא דקבוע הלכתא כרחב'א משום דקי ר'ג'ן כתותי, שנטקתה על הש"ס שתלה הקביעות הלכה בדר'ג' ולא ממש'כ רשי' כי אן דכל עדות הלכתא נינהו, ואני רואה כי גם על ר'ג' גופא קשה, דבגמי' הוקשו לו, כמאן לא כרבנן ולא כרביב'י, והшиб אנה לא חילוק ולא בילוק אלא שמעחטה ידענא, דאמר חי' בר'א אר'י משיפוי כובע ולמטה שחיתתו כשרה, ומה לו לתלות בשמעתתא דאמוראי, אשר גם עליהם סובב הקושי', איך פסקו להקל באיסור תורה נגד המשנה אשר אמרה דמוקם השחיטה בגרגורת, הוा מטבתת הגודלה למיטה בין לרבען ובין לריב'י, ועי' דגם' אמרוא ר'ק על עדות דרחב'א קסמכו, וכמש'כ רשי' שם.

אבל מה שנלפעד' בזיה הו, דלקמן קאמר ריב'ל דמוגרמת דרבנן כשרה לריב'י, ומוגרמת דרייב'י כשרה לרחב'א, ופריך פשיטה, ומתרץ מהו דתימא רחbab'א אדרבען קאי, קמ'ל, ואימא ה'ג, א"כ העיד עלייה מיבעי לי עכ'ל דגמ', ולפ' ז'ל דקמ'ן דכל עצימות העדות אינה מבורת דקי גם אריב'י, אלא מכח האי דקדוק קל, אדם רק אדרבען קאי, העיד עלייה הו'ל, لكن לא סמך ר'ג' לפרש מעצמו עדות זו של רחbab'א, אלא עפי' שמעתתא דהני אמרוא, וגם הש"ס לא קבע הלכתא ר'ק עפי' ר'ג' משום דאפשר לפרש עדות דרחbab'א, באופן דלא פlige עיקיר מקום השחיטה, אשר מה'ט הוזק גם ריב'ל לפרש לו דברי רחbab'א, אלא עדין קצת דוחק הלשון שבגמ', „דהילכתא כרחב'א“ דהכי הו'ל דהילכתא משיפוי כובע ולמטה משום ר'ג' הכי ס'ל בדרחbab'א, עוד דהוו'ל להבאי דריב'ל דהרי הוא המפרש דברי רחbab'א דמקשיך גם למעלה מטיבעת הגודלה וד"ק.

ד"ה י"ט ע"א, ארא' הא' ר'אס מחלוקת בשחט שני שלשים וחרים שלשים וכו', אבל הגרים שליש ושחט שני שלשים ד'ה פסולה, כדי נפיק חיותה בעין רובה בשחיטה וליכא וכו', לישנא אחרינא מחלוקת בהגרים שליש ושחט שני שלשים, דרייב'י סובר מיד דהוה אחצ'י קנה פגום, ורבנן הטע מקום שחיטה, הכא לאו מקום שחיטה וכו' עכ'ל הגמ'.

הננה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה בין המפרשים ז'ל, ואני טרחתி הרבה לירד לעומקה דהאי הלכתה, ותלי'ת עלתה בידי עפ' הקדמות והעיקרים שליל' לבאר כל חמירה.

הננה כבר ביארתי בעיקר ד' כי לדעת רשי' ורמב'ם, בעין שחיטת כל הסימנים מה'ת, ורק בדייעבד סגי ברוב, אבל דעת ר' אושיעא

וכאשר איפסק נמי ההלכה דעת שלא הגרים ברובא לא מיפסל השחיטה, א"כ הא' הלכתא למא' אתה, אלא דודאי כל ששחט שלא במקומות שחיתה אין זה שחיטה, אלא דיל' דשאני דרשא ועיקור דבמקומות שחיטה, כל שדרס או עקר הרוב אין זה שחט אלא ודרס ועקר, וממילא כנורח, ולא מהניתו שחיטה במקומות אחר כיון שכבר נפסלה עי' נחרה, אבל בהגרמה דהוא למעלה ממקום שחיטה, הו'א דגם' נחרה לא הות, דהרי גם נחרה בסימנים בעין, ושלא במקומות שחיטה רק מעשה טרופות הוה ולא נחרה, וא"כ מצי שחט במקומות אחר, דהינו למטה ונתרה מיד' נבלה, لكن בעין ההלכה דעכ'פ' להיות פסול בשחיטה, גם למעלה ממקום שחיטה משווה לי, לנבלה דלא מהני בה שחיטה לטהר מיד' נבלה, וטעמא דהא מלטא, בזו פליגו ר'י ור'ל כאשר ביארתי בפטיחה ודקמו דף ל'ב, לדעת ר'ל שנפסק השיט הסימן ואפליו רק ברובא הרי הוא כמוanche בדיקולא, וא"כ ממילא גם בנפקד למעלה ממקום שחיטה כו'ו, ותו לא מצי שחט, ולר'י דיל' הא דר'ל, ואפליו השיט השחוט גופא איינו כמוanche בדיקולא, ודלא כריש'א, וכאשר ביארתי שם באר היטב, ניל' דמ'מ' לענין נחרה לא בעין מקום שחיטה דוקא, אלא ה'ה דלמעלה ממקום שחיטה נמי נחרה מקרי, ולאחר שחירה לא מצי שחיטה.

אללא דלפ' ז' לר'ל הקושי', דלמה לי הלכה על פסול הגרמה, חזורת וניירות, כי לר'ל גם בדרסה ועיקור אין כאן כו' פסול אחר, אלא דמאתה שנפסק השיט הסימן והוה כמוanche בדיקולא, تو לא מצי שחט, וא"כ בשאר פסולי שחיטה בעין ההלכה רק על מקטצת בפיסול, להשמיינו דמצטרף הא' מקטצת לשאר השיט שנטתקה בהחצר, להשלים הרוב כדי ששוב לא מהני המיעוט הבתרא להכשיר, כיון דכבר עי' רוב הוה כמוanche בדיקולא, אבל בהגרמה, הא' הלכה למא' צrisk.

אבל לקמ'ן דר'ל לשיטתי' עי' סובר דהגרים שליש ושחט שני שלשים פסול, דהרי בשליש אמצעי כבר הוה הקנה כמוanche בדיקולא, וכאשר באבר لكمן, וכן שמואל בעל המימרא של החמשה הל'ש, סובר בפרטיו لكمן כ' ע"א, דהגרים שליש ושחט שני שלשים דפסול, ולמ'יד דהגרים שליש קמא כשו, באמות כר'י ס'ל, דלאו כמוanche בדיקולא הוה, וממילא צריך הלכה גס על רובה בהגרמה, לאשמעין, דעכ'ג' דלאו מקום שחיטה, אבל הילכתא, וכן כל שחירה שוב לא מצי שחיטה, וכן הילכתא, וכאשר תראה لكمן ביאור הדברים ודוק'.

ע"ש במשנה ריב'י אומר ע"פ רובה, רשי' ז'ל מפרש פלוגתיהם. בהגרים בשליש האחרון וכלישנא קמא דר'ה لكمן, והוא מתרץ טעמא חדא דסתמא דליישנא דרבנן, דאמורו ע"פ כולה משמע הכי, דגם' מיעוט בתרא בהגרמה פסול, דלמ'יד דוקא בשליש קמא פליגו, צ'ל דהיא ע"פ כולה דאמרו חכמים לאו דוקא, ולמיועטת שליש קמא ATA, כמש'כ רשי' لكمן, שנית דהרי רשי' באמת פסקacao לישנא קמא דר'ה, וכרבנן טרפאי, ופוסל גם בהגרים בסוף הסימן.

אבל דע דגם' להאי לישנא דפליגו בשליש בתרא, מודים חכמים דאם שחט רובה של הסימנים ופסק מלהשוו, דכשר וכסטם מתני' דריש השוחט, דרובה של אחד כמוoho דאל'כ' ליפלו בשחט רוב הסימנים ופסק, וממילא נדע, דמי' שמצויך לעכובי כל השיט, דפסל במיועט בתרא ככל פסולי שחיטה, אלא דנתקשו האחוריים במא שאמרו لكمן בגמ' דלר'ה דפליגו בהגרים לבסוף, הא דתנן רובה של אחד כמוoho ריב'י אמרו, הר' דלבון לית להו הא' דינא, ואולם לפע' דעל גופו הדין שהוא הללמ'ס, כדאמר רב'י בפ' השוחט,

- ובזה נמצא עוד טעם מרווה, למוה פליגו בהגרמה ולא בעיקורוDSLICK מנוי, משום דבעיקור הלא לכ"ע קשר במיעוט קמא בקנה, וא"כ אין רשותה לכ"כ דמcker ריב"י במיעוט בתרא נמי משא"כ בהגרמה דבמיעוט קמא פסול מ"מ במיעוט בתרא מכשר ומשום דבר נפיק חיותה דכמ"ב.

אולס באידך לישנא דר"ה דלכ"ט בהגרמים לבסוף כשרה ופליגו בהגרמים בתקופה במיעוט קמא, מיעוט בתרא כחותך בשר סברו דرك רוב הסימן עלי שחיטה, ומיעוט בתרא כחותך בשר המת, משום דכמאן דמוני בדיקולא דמי, וכן בהגרמים במיעוט בתרא כשרה, אבל במיעוט קמא פסולה, דהרי ליכא רובה של סימן במקום שחיטה, דמיעוט בתרא לא מצטרף לשחיטה, דכמאן דביקולא הויה, אבל ריב"י סובר דלאו כמנחא בדיקולא דמי, ובعينן לכתלה כל הסימן בשחיטה, אבל כיון דבדיעבד sagi ברוב, لكن בין הגרים במיעוט קמא ובין הגרים במיעוט בחരא כשרה, משום דרובה של אחד כמוomo, ומה אמר דעתמא דריב"י דמcker בהגרמים במיעוט קמא, מיד דהוה אחצוי קנה פגום, לאו דודומה לגמרי דהרי בחצוי קנה פגום sagi בהוסיף עליו לכ"ש בדייעבד, ואנו הרוי בעינן שני שלשים האחרונים בשחיטה, כדאמר ריב"י, מלא חות ע"פ רובה, הרוי דשאני במקומות שחיטה משלא במקומות שחיטה, אבל לגבי שלא לצרכ' שליש אמצעי שבשחיטה, לשילש קמא בהגרמה לפסול, קמדמה האחדדי ואומר, כמו דבתוכ' קנה פגום חלק השחוט לא מצטרף, אלא להכשיר ולא לפסול, כמו כן בהגרמים שליש, ע"פ דלהכשיר לא מצרי מצטרף, כיון דלאו מקום שחיטה הווה, אבל לפסול לא מצטרף כלל, דהרי אין כאן שום מעשה טרפות כמו בחצוי קנה פגום, ורבנן סברו, התם מקום שחיטה הכא לאו מקום שחיטה, הכוונה bahwa כיון דלאו מקום שחיטה, ולא מצרי מצטרף להשלים הרוב, במה יתפרש לריב"י, דרבנן האי כמוomo דמיטרפה כמותו ממש קאמו, דהרי לא עלי לכתלה הראה יותר מן הרוב, אבל לריב"י באמת לאו כמוomo ממש, דהרי בעינן לכתלה לשחוט כל הסימן, אבל הכוונה דכיוון דגם לדידי' כשר בדייעבד ברובא, וא"כ אין סברא לפסול ע"י הגרמה במיעוט בתרא, וכן בשנייהם רובה שא"כ דלא מיפסל בהגרמה במיעוט בתרא אבל לא מחד טעםא לנ"ל.

וע"ז פריך קושי' מושכלת, ומאן ליאו דהאי רובה דהתס לאו ריב"י אמרו, דילמא ריב"י אמרו וקיי על רובה דשני שלישי בתראי, ע"ג דוגנים בשליש קמא כשר וכדינא דרכה דקאמר ע"פ רובה sagi, והוא מפני דגם המיעוט בתרא שייך לשחיטה, וא"כ מצינן שפיר למיר, דבගרים במיעוט בתרא פסולה לריב"י, וכדעת רבנן בלישנא קמא, ומ"ל דהאי רשא"כ קאי אמיטות בתרא בהגרמה, בין לרבן ובין לריב"י, והבן את זאת, כי הוא כפטור ופרח.

ועתה נבוא לבאר פלוגתת ר"ה ור"י בהגרמים תחליה וסוף, וחתט שליש אמצעי, דר"ה מכשר ור"י פסול, וע"י מהרש"א ז"ל על תוס' ד"ה הגרים, ויפה כתוב, דר"ה ע"כ מפרש הא דריב"י דקאמר ע"פ רובה, בבעית גמר הרוב יהי' בשחיטה ואז דומה ממש לחצוי קנה פגום, וכי היכי דשם מהני הא משחו שבשחיטה להצטרף להחצוי פגום, כך מצטרף נמי הא שליש קמא של הגרמה לשילש האמצעי.

ולפ"ז לר"ה, בין לרבן ובין לריב"י, לא בעינן לכתלה נמי רק רוב הסימן, כי השאר כמאן דמוני בדיקולא דמי ולא פליגו אלא אם שליש קמא של הגרמה, דין בחצוי קנה פגום, או שאין חצוי קנה

שבתוס' לקמן ל' ע"ב ד"ה החlid, דמה"ת לא בעינן גם לכתלה רק רוב הסימן, וכל החותך יותר הוה כחותך בידו וברגלו ולא שייך לשחיטה כלל, ובדבר זה פליגו ר"י ור"ל לקמן ל"ב ע"ב, דל"ל דבשחטת רוב הקנה, הריאה כמאן דמנחא בדיקולא מכש"כ הקנה עצמו, ע"פ דלא נשחת כלו לכתלה למא, והוא כמו כמנחא בדיקולא, וא"כ האי שחיטתו כלו לכתלה למא, והוא כמו כמנחא בדיקולא, ולמה יחתוך בשר המת, והוא כחותך בידו ואמרין לקמן כי ע"ב, וכי מטה עומדת ושוחות ה"ג האי קנה כמתה ממש וכמנחא בדיקולא, וזה מיה דהרי האי קנה הריא כנתלן מן הבהמה, ואיך יצורי, שתהני האי פסיקת מיעוט בתרא על הבהמה אבל ר"י שהוא חולק זהה על ר"ל, כאשר ביארתי זאת בסוגי' שם ובפתחה, לית לי' דריאה כמנחא בדיקולא, וגם הקנה עצמו לא, ודלא כריש"א דסובר דהסימנים השחוטים לכ"ע כמאן דמוני בדיקולא דמי זהה ליתא כאשר ביארתי שם, ولكن לדידי' מצינן למימר דלכתלה בעינן מה"ת שחיטתת כל הסימנים, כיון דע"י השחיטה עדין לא נפסק חיותם מן הבהמה, וכך שהבהמה עצמה חייל לכל דבריה, כן גם סימנינה חיין הון ע"י חיבור חזק ואמץ לאברי הבהמה, כאשר ביארתי במקומו בראיות ברורות.

ולפי האמור, ר"ה בלישנא קמא סובר דרבנן וריב"י נמי פליגו בהזה דרבנן בעינן שחיטתו כל הסימן לכתלה ומ"ת ולכן פסול בו הגרמה גם בסוף השחיטה, דכל זמן שלא סילק ידו מן השחיטה, יכולה חדא שחיטה הוה וכל פסול שארע בה, בין בתקלה ובין בסוף פסולת את השחיטה, וריב"י סובר, דלא בעינן לכתלה מה"ת יותר משחיתת רוב הסימן, וכל שנחתת הרוב בהכר הסימן כמאן דמוני בדיקולא דמי, והוא כחותך בשר המת, והוא דלא אמר, דריב"י נמי בעי סימן שלם מה"ת, ומ"מ מכשר כאן בהגרמה במיעוט בתרא, משום דס"ל כל שכשר בדייעבד, אם פסק מלשוחות לנו מצרי מיפסל, וכאשר סובר כן בלישנא בתרא כאשר אבא, משום דא"כ למה לא פליגו כן בשאר פסולו שחיטה, וכגון בעיקור דסכך פגומה דאיiri בי' במשניות שלפנוי זו, דהוה רובה יואר, דאפיילו במקומות שחיטה,תו לא מיפסל אחר שחיטתת הרוב, אבל בהגרמה יול' כיון דלאו מקום שחיטה הוא, הוה כפסק מלשוחות, וסביראו זו נזכרת באחרונים, ולומר דבאות ריב"י לא מאכשר אלא בהגרמה ולא בשאר פסולו שחיטה, לא מסתבר לי' לר"ה, כי באמות אין חילוק זהה, וכיון דלהאי לשנא אתא הحلכה לממ"ס, על הגרמה בתקלה שחיטתה שפסולת השחיטה, הרוי דשייכא לשחיטה כדי לפסהה עכ"פ, וכמו שביארנו בדדה"ק, וא"כ ה"ה בסוף השחיטה, אבל עכ"פ כדי שלא נטעה כן, הוויל להעמיד פלוגתם על מה דסליק מנוי, لكن הוכיח מזה דפליגו אי בעינן לכתלה שחיטתת כל הסימן מה"ת, או sagi ברוב לכתלה, ואז אין שום חילוק בהאי דינא בין הפסולים, لكن נקט הגרמה לאשמעין דרך אגב פסול הגרמה, ולפ"ז הא דקאמר, דבגרים בשליש קמא ד"ה פסולה, דכי נפיק חיותה בעינן דלהאי רק לריב"י איתא דرك לדידי' נפיק חיותה ברובא, דהינו חיות הקנה דהוה כמאן דמוני בדיקולא דמי, אבל לרבן כל הסימן לכתלה, הרוי עדין לא נפיק חיותה דקנה כיון לא נפיק חיותא, זמן שפרקסת, ואפיילו אם נפסק כל הקנה כיון לא נפיק חיותא, כמו שביארנו במקומו, אבל לרבן לא בעינן האי טעמא, דהרי פסולת השחיטה גם במיעוט בתרא וממש"כ במיעוט קמא, מפני של הסימן בשחיטה בעינן, ובמקומות שחיטה, ואין זה דומה לחצוי קנה פגום, ודואז גם לרבן כשרה מושום דהתס מקום שחיטה, וכ"ז דלא עשה מעשה טרפות לא קפдинן על פסיקת החצוי גם בפסול משא"כ בהגרמה דליך פנינו שחיטת הסימן כלו אלא בהגרמה

"ל'CMDב"ד, ומצי משלים רובא בשחיטה ע"י שליש الآخرון, אבל בנקב במקומות שחיטה שפגע בו, דהוה כזכור הרוב בפיסול, הוה שחיטה פסולת, כמו נקה"ו דמתעם שחיטה פסולת Katainu עלה לדעת הרמב"ם, ותו לא מציח מה שכבר נפסלה, אלום לדעת התוס', ודאי קשה טובא להבין דין זה דפגע בו נקב, דרישיותם דלא"ע אחר שחיטת הרוב, הגוררת כמונח בדיקולא דמי, צריך לחלק ולומר/DDזוקא בנפק במקומות שחיטה כן הוא, אבל למעלה ממוקם שחיטה, ע"ג דbullet פסה"ג וטרפה, מ"מ לעניין כמו מונח בדיקולא דמי לאחר דבוקה, וזה דבר שלא ניתן להאמיר, כמו שתמה על זה הפלתי שחבתאי בד"ק, ודוק"ק היבט.

ע"ש משנה, השוחט מן הצדדין וכו', השוחט מן העורף שחיתתו פסולת, המולך מן העורף מליקחו כשרה, בגמר' מדיק' דהאי עורף מול עורף קאמר, דאל"כ, Mai Ari' שוחט אפיקו מלוק נמי פסול, וכואור' היה לו למידק יותר משוחט עצמו, Mai Ari' עורף אפיקו פנים נמי פסול, דהה בעין שחיטה למטה משיפוי כובע, ולדעת משנתינו דעליל למטה מזה בטבעת הגדולה, אלא דיל', דפסול הגורמה באמות מליקה ידעינו דכוון דאמרה תורה מליקה ממול עורף, ולא מעורף, משום סימנים אמרה, דבעין משיפוי כובע למטה גם במליקה, וממילא דשחיטה כנגד מול עורף בעין, כי את זה לעומת זה אמרה תורה, מליקה מלאחריו ושחיטה לפניו, וזה נכון מאד.

והא דקנתני, בשוחט מן העורף דשחיטתו פסולת, לכואר' אינה אלא טרפה שחיתה, לפי מה דמסיק ל�מן דמליקת עורף בלבד רובبشر קאמר, דאל"כ, וכי מטה עומד ומולך, א"כ ה"ה שחיטה מן העורף נמי בלי רובبشر ואינו אלא טרפה, אבל מ"מ פסולת מטעם מחליד, ואת אפיקו לרבע דלקמן, דיל' טעמא דמחליד, הדתם לפי הס"ד, דעת רובبشر קאמר, אז ס"ל לרבע דליך כלדה, אבל לאחר מסקנא, ע"כ בלי רובبشر, ע"כ הוא מחליד הסכךין ביןبشر המפרקת ליסינים, וכמש"כ התוס' ל�מן ד"ה מפני שהוא מחליד, וכל מה שכבותתי עד הנה מצאתו מבואר בראש יוסף, אלא דלפע"ד, דעת יש"ז ע"ל סי' מ"ד, דشبירת המפרקת, אף بلا רובبشر ומטעמא מיד, והיינו דר"ל ור' אס"י דלקמן דפרשו, והוזע ראשיהן כן, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם עיון ראש יוסף לקמן כ"א ד"ה כתוב הר"ם, גם בלי טעמא דחלדה שפיר קאמר שחיטתו פסולת, והוא לפי דעת רשי' ע"ל ל�מן בסוגי' דמסוכנת דבעין פירוקס לאחר גמר שחיטה, ולא די בפרקוט עם סוף שחיתה, וכאשר אמרו שם בגמ', זה פירש לחיים וזה פירש למיתה, דבעין חיית אחר גמר לידה, וכן פסקין בוי"ד סי' י"ז קרשי', וא"כ כל שנפקם המפרקת שני סימניה הרי היא כמותה, וליכא חיית אחר שחיתה, ואנן חיית אחר שחיטה בעין, ואפיקו בעוף דסגי בנפקו אחד, וכן בבהמה דסגי ברוב שני סימנים, ונאמר DDזוקא בנפקו הסימנים לגMRI הוה כמותה, ולא בפסקת הרוב שלחן, מ"מ הרי לכתלה בעין שחיטת כל הסימנים, וגם בעוף דעת הרמב"ם, והוא מה"ת, אלא דבדיעבד כשרה שחיטה ברובה, ובעורף אף בסיכון אחד, אבל ראוי לשחיטה עכ"פ בעין וכמו בבלית המנוחות, דאונ' דין הבילה מעכבות, אבל ראוי לבילה בעין, ואנן אחר שנפקם המפרקת, אין שני סימנים ראוי לשחיטת למגרון, אך יופסקו כוון, תה' כמותה, ואין זה שחיטה אלא הריגה.

ומה דקנתר' ר'ח ל�מן לסיע לעזרי ממתני, דמלך בסיכון מטמא בגדים, ואי אמרת טרפה הוה, תהני סכךין לטהרה מיד' נבלה, לכואר' לפי האמור, מה ראי' מביא ממש, דילמא ע"י שחיטת סימנים נעשה מטה ולבן מטמא כנבלה, רק' מ' דהא דחידש לנו

פוגם דהוה מקום שחיתה. ויש להסביר קצת סברת ר'ה דמדומה הגרים שליש קמא לחץ קנה פגום, ולא מחק בין מקום שחיתה לשלא במקומות שחיטה, מושום דכיוון דלדי' כל שנחתת הרוב כמאן דמוני בדיקולא דמי, ממי לא בשתע גמר פסיקת רוב הקנה גם מה שלמטה ממוקם הגורמה כנפק דמי, אלא דבכלו בהגרמה גזה'כ דפסול שחיטה הוה, אבל כל שהגmr של הרוב במקומות שחיטה שפיר דמי דכוון CMDב"ד, וממי לא בשחתת תחלה וסוף, והගרים באמצע ע"כ דטרפה, דהרי השלייש בתרא לא מצטרף דהוא CMDב"ד, ולכן כאשר חזר ר'ה להזכיר את זאת כר'י, שפיר קאמר לי' ר'ח לא תחדר בז' דא' הפסידת לקמייתא, Adams תודה דשליש האחרון שייך לשחיטה, א"כ לאו כמאן דמוני בדיקולא דמי, ואיך תצטרף שליש קמא דהגרמה להשלים כיון דלאו מקומות שחיטה הוה, אבל ר'י שפיר פועל באמצעי שחיטה ושלישי קמא ובתרא, בהגרמה, והקשר באמצעי בהגרמה ושאר שני שלישים בשחיטה, מפני שסובר דרב'י ע"י סימן שלם לכתלה, ולכן ההני שני שלישי שחיטה מצטרפין להקשר, ושני שלישי בהגרמה מצטרפין לפסול.

וראה זה איך שגה הפלתי ז'ל שנגאה רבתא בפירוש הסוגי' הללו, עיון בי' בס' כ' את ג', שהולך ביד רמה על ה'כ' מ' והש' ז' יותר הפסיקים, שכתו דשליא במקומות שחיטה בין בקנה ובין בשוט לאו נבלה הוה כנספק, אלא מהני שחיטה למטה מקומות הפסוקה כמו בשאר טרופות, והוא ז'ל לפי דעתו הביא ר'אי' שאין עליה תשובה נגדס, מהא דמכשיר ר'ה בשחתת שליש אמצעי, מושום דנפיק חיota בשחיטה, ומISK בז'ל, ולכן ברור דהויאל דנספק רוב הגוררת ורובי ככלו בכח'ת, הווע'ל' כנטיל, ונפקם הגוררת נבלה עכ'ל, ופלא והפלא שלא שת לבו דהינו פלוגתא דר'י ו'ה', דלר'ה כל שנפקם הגוררת הוה CMDב"ד, וממי לא דליך חילוק בין במקומות שחיטה ובין שלא במקומות שחיטה, אבל ר'י החולק עלי, ואשר ההלכתא כוות' סובר, דగוררת שנפקם לאו כמאן בדיקולא דמי, ואפיקו כלו נפקם, ולכן כל שנפקם למטה מקומות שחיטה, שפיר מציח שחת למטה ממנה ומה שלא מציח שחת, בנפקם במקומות שחיטה, למטה או למטה מקומות הפסיקה, לאו מטוטם דכבר הגררת כנטיל דמי, וכסבירת ר'ל, אלא כר'י ומטוטם דכבר הוה נהורה, ונפקה לשחיטה, ותדע דהרי ר'י דמכשיר בהגרם שליש אמצעי, והוא שגמר שליש האחרון בשחיטה, Adams פסק ולא גמור פשיטה דטרפה וא"כ איך יוכשר ע"י שחיטת שליש האחרון כיון שכבר איתרף וכונטול כלו דמי, וזה ר'אי' שאין עליה תשובה היפך דברי הפלתי.

הן אמת, שהני הגאנונים מדוילIDIיו קמשתלמו, כי כולם נשיכו אחרי הרשב"א והוא ג'כ' שיטת התוס', דאחר שחיטת רוב הקנה, עכ'פ' הקנה כמאן דמוני בדיקולא דמי, אפיקו למאן דיל' הא דר'ל' לגבי ריאה, כי גם בין הראשונים, לא מצאתו זולת הרמב"ם והר"ז בחידושיו שם בסוגי' ל�מן ל"ב, שזכה ל"ב, שידע את זאת, שר'י בר פלוגתא דר'ל לא ס"ל כמאן דמוני בדיקולא דמי, לא הריאה ולא הקנה ולא בסיכון אחד ולא בשני סימנים, אבל האמת כן הוא כאשר תראה שם בחידושי, וכאשר גם סוג' ז' מוכיחה, וכן סוג' דישנה לשחיטה מתועיס' ל�מן כט' ע"ב וו'ק.

ע"ב Tos' ד"ה שחיטת סגע בו נקב, ולא דמי לשחתת שליש וכו' ועיון היטב במרהש"א, והדבר מובן ע"פ דברינו לעיל, דמקום שחיטה גרע מהגרמה לעניין פגע בנקב, חן לר'ה והן לר'י, דלר'ה, לפי מה דס"ל עתה דפגע בנקב הוה כנעשה לאחר שחיטת השלייש קמא, פסולת מושום דנעשה כמאן בדיקולא דמי, ע"י הנקב, שלא ע"י שחיטה, ומה יועיל אם יוסיף עוד שליש האחרון, כיון דהוה כבר כמאן בדיקולא דמי ולר'י הגם דבଘרמה כה"ג' כשר הוה, דהרי

על' גמר' א"ר כהנא, מצות מליקה קוצץ וירד זו היא מצוותה וכו', א"ל ר"י כ"ש מוליך ומביא, ופרש"י ז"ל, "דכל כמה דלא ממעט קרא בהדי' כדמעט צואר וסכין, כי עבד מליקה בשחיטה, ור"ל דרך משיכחה) טפי עדיף" עכ"ל וקשי' ל' טובא, דא"כ מנין לו' דקוצץ וירד כשר, וממש"כ דקשה על המ"ד דקוצץ וירד Dokka, מנ"ל, וראיתי להרש"א שהרגיש בזה וז"ל, "קוצץ וירד אין מוליך ומביא לא, שהתרה חלקה בין שחיטה למליקה, א"ל ר"י כ"ש דמוליך ומביא, דלא אשכחן דחקקה התורה אלא בממול עורך, אבל בהלכותיה, כל שאתה יכול לעשות מליקה בשחיטה וכו', וכן הדתורה התירה אפילו בדרישה, כ"שadam הוליך ובביא וכו' עכ"ל, וудין לא איתפרש לנו, איך התירה התורה בדרישה, וממש"כ למ"ד קוצץ וירד Dokka, מנ"ל דחוק מליקה משחיטה גם לעני מוליך ומביא, אז במשיכה וזה בחנינה אבל לפע"ד ברור הוא מה שכתבנו לעמלה, משנה דשותט במגל קצר, דכל שהוא בעצם של כהן, דהוא במוחבר, דרכו בדרישה וכל שהוא במשיכה דושחט ההינו ומישך, דרכו בתלוש, עיי"ש, ולכן מליקה שהוא בעצם של כהן, כדרשין מהקריבו הכהן, כמו שהביא רשי ז"ל ע"ב דכרש עכ"פ בדרישה, אלא דלחוד מ"ד בדרישה דוקא, כסחמא דמחובר, ולהאי מ"ד גם בשחיטה לא בעינן קרא מיוחד דבעי תלוש, DSTAM וחתט שהוא ומשך הוא בתלוש, והוא דוקא, וגם לאידך מ"ד דכ"ש מוליך ומביא, כדי שלא תחולק מליקה משחיטה לגמרי, מ"מ בשחיטה לא נאמר, דכ"ש בבחנינה תחולק מליקה, מטעם דחסברהנותנת דמשיכה עדיף טפי מחנינה מטעם צער בע"ח, שהחנינה מיתה קשה, והמשיכה מיתה קלה, וקרא דאברהם דשחיטה בתלוש רק אסמכתא בעלמא וכmesh"כ לעיל.

ובזה מישוב הטוב לשון רש"י ז"ל בד"ה אמר שמואל, שכטב, וממש"כ קוצץ וירד, והגיה השטמ"ק שננדפס על הדף בש"ס ווילנא, "וה"ה קוצץ וירד", משום דקשי' לי, דהא בגמ' קאמר להיפך, דמוליך ומביא הוה כ"ש מקוצץ וירד, ולפי האמור אין כאן מקום להגיה, דק"ו מצין למיור, או ממה שמספרש על דבר שאינו מפורש, ומכח הסברא, או להיפך מן מה שהסבירנו נוטנת, על מה שיש סמק בקשר, וכן הש"ס שפיר קאמר, מוליך ומביא ק"ו הוא, ממפורש דקוצץ וירד ומכח הסברא דכל שדומה לשחיטה טפי עדיף, אבל רש"י נמי יפה כתוב, אם שמואל סבר דמוליך ומביא כשר מכח הסברא, ממש"כ דקוצץ וירד כשר דנלמד ממה שהקפידה תורה על המוחבר שהוא מסתמא בדרישה, זה נכו' וברור ודוק'.

רש"י ד"ה אמר שמואל כל הכהר וכו', שמואל לאו בהל"ש אייר, דא"כ אייכא למperfץ טובא, דאי סבר מוליך ומביא פסול והא אייכא מליך ומביא ואייכא תלוש, ואיי קסביר מוליך ומביא כשר וכו' קשי' סיפה וכו', עכ"ל, עיין מהרש"א, שנטקsha הרבה בדברי רש"י אלו, דאיך קאמר, והוא אייכא תלוש, כיוון דלעיל כתוב, תלוש לאו מליקה מקרי, ולא שיק' בו לומר דפסול, ואי נאיך רש"י השטא מהא דכ' לעיל, א"כ גם אי קסביר מוליך ומביא במליקה כשר, עדין קשה, והאייכא תלוש, עיי"ש שנדחק מaad. ולפע"ד נראה, דהא דכ' רש"י לעיל, תלוש לא מקרי מליקה כלל, הוא כדי לישיב המ"ד דאתא לטעוט שוו צפויון במוחבר, דלמה לא אמר להפוך וכדיית דperfesi לדלמטוט תלוש אתה ואייכא ארישא, והאי מ"ד עכ"ס סובר דמוליך ומביא במליקה כשר כדאמר בגמ' דמה"ט לא קאמר לטעוט שמו' מיליך ומביא, ולידי' הוה דכ' רש"י תלוש לא מקרי מליקה כלל, משום דמספרש בקשר דבעינן בעצמו של כהן, אבל פסול מהוחבר כמי בשחיטה, איינו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיוון דיש לפרש כמו שפרש"ז ז"ל, דבעל הגמ' מוסיף שנ מפני שמחד טעמי פסול כמו צפויון, ואולי לא ניחא להו בזאת, משום דנקט שז תחלה, דperfesh' הוליל לאחר צפויון, כיוון דנלמד מצפויון, אבל גם משום הא לא אר'י, דנקט לשנאה דמתני דלעיל, דקתני והשניים והצפויון ואע"ג דהתמס בשינויים תלושין מיררי, עיין תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתו בד"ה דהוה מצי לאוקמי במוחבר ופסול כמו צפויון ודוק'.

היש"ש דperfekת עם הסימנים עושה נבלה, הינו אם איתא להא דזעירי, דperfekת ורוב בשער נבלה, ה"ה perfekת ושני סימנים נמי כן, אבל אי ליתא להא דזעירי, אז גם הא דהותזו ראשיהן צריכין לפרש עם רוב בשער, ולא נשאר מעוררת אלא בעור.

והנה הא דperfik רבא ל�מן, אי קשי' הא קשי' וכי מטה עומדת ומוליך, ומתרץ דעתו כמו דתני בא בריית' וכיצד מוליך את העוף, חותך שדרה ומperfekת بلا רוב בשער עד שmagui אדם ימלך לפי האמור, האי קשי' ותירוץ שייכין גם بلا עיר, דהינו הותז המperfekת עם הבשר והסימנים, פשיטה דכמיה הוה, דהינו הותז הראש ממש, ואני בעינן גם במליקה חיות אחר המליקה, כמו בשחיטה אחר השחיטה, דכל שמות תחת ידיים ממש, אין זה, לא מוליך ולא שוחט, אלא הורג, ואע"פ דלישנא דרבא, וכי מטה עומדת מוליך" וזה משמע דאדזעריקאי, מ"מ גם بلا הא דזעירי, הינו מוכרכים לומר דמניח רוב בשער כדי שלא יהיה מות תחת ידו.

ומה מאי מיושב בזה קשי' עצמה, לשיטת הסוברים דר"ל ור' אסי פליגו אדזעריר, וכmesh"כ התנוס' ל�מן ד"ה הותז, איך פרנסו הני אמראים האי ברייתא دقיצד מוליך את העוף, והראש יוסף הוכרח מכח קשי' זו לומר, דהני אמראים לא ידעו מהאי ברייתא, וכך לא פסקין כוותייהו, ולפי האמור אין מבריתיא זו שום סתייה לדבריהם, דכוב"כ צריך להניח הבשר כדי שלא תהיה מטה עם גמר המליקה.

ולפ"ז ר"ח הני קאמר, די אמרת טרפה הוה ולא נבלה, ומ"מ מניה הבשר כדי שלא תהי מטה עם נמר המליקה, תהני לי' סכין לטהר מידי נבלה, אז לא נימא כייש"ש דperfekת עם הסימנים נבלה הוה, אלא צעירים Dperfekת עם רוב בשער נבלה, וממילא כמו כן Dperfekת עם הסימנים וכיש"ש, ולכן אפילו אם מניה הרוב בשער מ"מ לא מהני הסcin לטהר מידי נבלה, מטעם Dperfekת עם הסימנים עושין מיתה וכיש"ש ואי תקשה לך בכל מליקה הר' הוא מperfekת וסימנים והוא מטה עם סוף המליקה, לא היא כי ברוב סימנים עדין לא מטה, והמייעוט הבתרא הוא רק מושם מצוות הבדלה ולא שייכי לעיקר המליקה.

וכל זאת כתבנו לדעת רש"י, דבעינן חיות אחר גמר שחיטה, אבל התנוס' ל�מן שם בסוגי' נראה דלא סברו כרש"י ולא לדי'הו ודאי צ"ל דטעם חלה פסולה השחיטה מון העורף ודוק'.

דף כ' ע"א גמר' ארביב'ח לא, למיעוט, שנ וצפירון, לפי פרש"י דמחוברת קאמר, ולמעוטי מסיפה דקטני, כשר במליקה פסול בשחיטה, הכי מותפרש, כשר במליקה, דהינו צפויון מחוחרת פסול בשחיטה, משום דבשחיטה בעינן תלוש, וממילא ממוצע גם שן מחובר מהט' גופה, וכן כתוב רש"י בפירוש, וז"ל, "והכי קאמר כשר במליקה כגון צפויון וכו', וכיון דASHMUNIN צפויון ה"ה לשון דעתמא משום מחובר הוה" עכ"ל لكن לא ידעת מה נתקשו התנוס' בזאת, ואולי הוא תוספות ברש"י מההדור' בתרא שלא היה לפניהם, כי רש"י ז"ל כמו מהדורות כתוב כאשר כתוב השטמ"ק בק"ק, אלא דמה שתירצו התנוס', דלא נקט שן, אלא לומר דלא מייפסל מטעם מחוחר כמי בשחיטה, איינו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיוון דיש לפרש כמו שפרש"ז ז"ל, דבעל הגמ' מוסיף שנ מפני שמחד טעמי פסול כמו צפויון, ואולי לא ניחא להו בזאת, משום דנקט שז תחלה, דperfesh' הוליל לאחר צפויון, כיוון דנלמד מצפויון, אבל גם משום הא לא אר'י, דנקט לשנאה דמתני דלעיל, דקתני והשניים והצפויון ואע"ג דהתמס בשינויים תלושין מיררי, עיין תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתו בד"ה דהוה מצי לאוקמי במוחבר ופסול כמו צפויון ודוק'.

הס מובדלים מן הראש, ואע"ג דעתינו יש בהן חיות להיות נשחטים, אבל למליקה הבדלה בעין בועלת העוף, ולא יבדיל כתיב בחטא העוף, אין בסימנים עיקורים ניכר מעשה הבדלה, או חיבור בחטא, אבל למ"ד אין עיקור סימנים בעוף במליקה, אבל בשחיטה יש עיקור, ע"כ דס"ל כב"ג, דין טרפות כלל בעיקור סימנים, וכן ש"יך הבדלה למטה מן העיקור, אבל שחיטה, הכי אגמרי' דין מדינית, מ"מ פסול דין דקה פסולה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדירסה כי הינו הך, א"כ גם זה ע"כ כمفוש בקרא יחשב, דלא"כ הוה לנו למימר ק"ו דמוליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' דמה שمفוש בקרא לא מקרי מפורש, וכן שפיר כ' רשי' ז"ל דאי ס"ל מוליך ומביא כשר, והאICA מוליך ומביא גם חולש, דלהיאי מ"ד תלוש פסול מקרי, אבל שם מליקה עליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא אילICA תלוש, דלהיאי מ"ד מהדרין לסברת רשי', תלוש לאו מליקה היא כלל, וכמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועין לעיל ט' ע"א Tos' ד"ה כו"ה תנינה ובמה שכותבי שם וד"ק.

תוס' ד"ה לא אמרו, בס"ה, והא דנקט בהתקלת גבי נ"ט לא יאכלו הכרנים וכו', לאו Dok'a, דבילה לא הוה כדמוכח לקמן וכו', אלא כלומר טרפה, וкраה נקט נבלה אגב טרפה, ע"כ התוס' כפי הנראה גרסו שם בגמ' "אישתרי נמי נבלה" ולא כמו שהගירסא לפנינו, "אישתרי נמי נבלה וטרפה" וכך כתבו דבילה דנקט לאו Dok'a, אבל כוונתו על טרפה, אבל היינו גורסים נ"ט, לא מצין לתרץ דנקט נבלה אגב טרפה, דהרי רבينا דקאמר אישתרי להו, לא יאמר שקר דרך אגב, אבל אקראי דזהירות נבלה וטרפה לא יאכלו, שפיר כתבו DAG' אגב טרפה אהיר נמי אנבלה אף דין בו צורך.

והלב ארוי' נתקשה דמה קשי' להו, למ"ד א"ש לעמיה'ת הלא יש לו תיווך על הקרא, כדאמר ש ר"י דהאי קרא אל' עתיד לדרשון, ועל רבינה לא מצי מקשו, דמסתמא סבר כהאלכתא יש שחיטה לעוף מן התורה, והניח קושיתו בcz"ע, והוא באמת קושי' עצומה על התוס' ואין לומר דהתוס' לכ"ע קשי' לחו משום דבריו דין נבלה חל אטרפה משום דין איסור חל על איסור וכמ"כ הנ"ב, עיין בש"ת ק"ד בעל הכת"ס סי' כ"א ודלא כמש"כ התוס' ל�מן ל"ב ע"א ד"ה ורמיהו, עיי' וע"כ אין במליקה רק טרפה מכח שבירות השדרה שקדום זהה ליתא דטעמא דנו"ב הוא משום דסבירה לא מוסיף ולא כולל הוה, אבל אם נימא דטרפה אישתרי לכהנים מミלא הוה נבלה מוסיף לגבי הכהנים, וא"כ ע"כ גם נבלה אישתרי להו, ולכאורה' יל"ש ומש"כ התוס' דהכי קשי' להו, דין דבלא"ה תירוצו של רבינה דחוק ונמש"כ התוס' שם במנחות דמצותי' בcz' שאינו, ואם דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה ע"כ צרכין לתרץ כר"ז דAli עתיד לדרשון, מהה ל"י לר宾נה להמציא תירוץ דחוק שאינו אלא לח מ"ד, אבל אם כן כוונתם לא היו צרכין לתקן דברי רבינה אלא הקרא דנקט נבלה אגב טרפה, אבל דברי רבינה בלבד"ה ניחא דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה لكن נקט נבלה.

וכך הווינא טלי' אמרתני בכוונת התוס' דקשי' להו דמן' דאל' דאישתרי נבלה, דלמא רק לא נצטו על האזבחה ואישתרי להו נהירה אבל נבלה גמורה מנין ואי דקראי דיחסקל נמי אהאי נבלה, דהינו בשער נהירה אהיר להו, הו"ל להקדמים טרפה לנבלה דוזאי טרפה חמור מבשר נהירה בסימנים דאישתרי להו במדבר, אלא דעתה אני יודע דא"א להעensis זאת בתוס' כי המה לא נתנו לעין זה כאשר ביארתי אהיר להו, ור' להו' להקדמים טרפה לנבלה מידי נבלה.

ע"ב גمرا' אמר עזיר נשביר המפרקת ורוב בשער עמה נבלה, פרשי'!

כ"ש מחובר כדי להשותו למליקה כל מה דאפשר, אם לא מכח אסמכתה דאבלם או ממש"כ לעיל, דכל שכן סברא לומר דזה עדיף, אמרין קרא דוקא אמר, אבל עכ"פ לא מקרי מפורש, כדי שנאמר דין זה שחיטה כל, אלם לאידך מ"ד, דمولיך ומביא עדיף במליקה פסול, ע"כ דס"ל ע"ג דאיכא ק"ו דמליך ומביא עדיף מדינית, מ"מ פסול דין דקה פסולה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדירסה כי הינו הך, א"כ גם זה ע"כ כمفוש בקרא יחשב, דלא"כ הוה לנו למימר ק"ו דמליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' דמה שمفוש בקרא לא מקרי מליה, וכן שפיר כ' רשי' ז"ל דאי ס"ל מוליך ומביא כשר, והאICA מוליך ומביא עלייה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא אילICA תלוש, דלהיאי מ"ד מהדרין לסברת רשי', תלוש לאו מליקה היא כלל, וכמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועין לעיל ט' ע"א Tos' ד"ה כו"ה תנינה ובמה שכותבי שם וד"ק.

תוס' ד"ה אילימה למיוטי עיקור סימנים, לפי' הקוי, דעיקור סימנים הוה טרפה תימה וכו', והנה הלב ארוי' ז"ל רוצה לישיב שיטת רשי' ז"ל, באמרו דגס רשי' מודה דלא מהני שחיטה בסימנים עיקוריים, ומכח סברא דאי' לשחטן כראוי' בלי פסול דרשא או שהי', כדעת הרמב"ן ז"ל מובה בר"ן, והראי' דכן הוא, דהא בתוספתא דנסמתה הגיגרת, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיטה, דקתני זה היה מעשה ואמרו כל ספק בשחיטה להחמיר, ע"כ לאו מטעם טרפה Kataata עליה, דהרי בספק טרפה אמרין שחיטה הותרה, אלא ודאי מודה רשי' דלא מהני שחיטה בסימנים עיקוריים, וכל הסוגי' כאן אלה לעין פסול שחיטה ומילקה שתה' מטמא, וכן כתוב המג"ש עכט"ד הלב אריה.

והנה ראיינו מן התוספתא אינה ראי', דאפשר לדעת הבה"ג דסימן השmot אין שחיטה מועלת בו, קשה, למה יקרא זאת ספק בשחיטה, לפי מה שדחו האחוריים את דברי הפלתי, שכ' דספק נkeh'ו הוה ספק בשחיטה, וכתבו הם דזה ליתא, דוקא ספק במעשה השחיטה עצמה אבל ספק במרקחה אחרת ע"פ שעיל ידה השחיטה נפסלת, אין זה חמור משאר ספק. טרפות דמקומינו אחיקת שרוט, ועין בהזאת היטב ומה שכותבי בזה לעיל בסוגי' דחזקה, אבל נ"ל דהאי ספק אי נשפט קודם או לאחר שחיטה, איינו דומה לשאר ספק טרפה, דכאן לפניינו שני מעשים שמוטה וחוטה, ואיינו יודע איזה מעשה קודם, אי השמותה או השחיטה, והוא כמו במלחף פרה בחמור וילדיה, ואין אנו יודעים, אם המקה קודם לילדה או הלידה קודמת להחלפה, שלא שייך להעמיד על חזקה דמעיקרה, עיין לעיל בחידושי בזה, זה ברור, ולכן אין שום ראי' מזה, דמפסול שחיטה מירוי, ובגוף הסברא לומר דעיקור הוא מטעם דא"א לשחות כהוגן כשים נסימנים עיקוריים ממקומות חבורו, הגם שהוא טעם נכו' על ההלכה, אבל קשה לומר דמטעם זה העשו רבינו כפסול ודאי, דאי באמות ריק פסול ספק הוה, נימא נשחת כהוגן, ועוד קודם שחיטה, ס"ס, שמא לאחר שחיטה, ושמא נשחת כהוגן, זאת, דמתוך הטעני' דהכא מוכח, דעיקור סימנים הלכתא בא' טעמא הוה, דקאמר אדרבא אי יש שחיטה לעוף מה"ת, הכי אגמרי' דבעופ אין עיקור, הרי דעיקור הלהה הוה, ובלא טעם, דלא"כ אין חילוק בין עוף לבמה, גם דחוק גדול לומר, דশמואל לעין טומאה אמר למלאי, ולהאי תנאי דמליקת טרפה מטהרתה מידי נבלה.

ולפע"ד יש מקום יותר מרוחה לישוב דעת רשי', בשןאמר דס"ל לשמואל אין טרפות לחצי חיים, וא"כ אם נשפטו הסימנים לאחר שבירת המפרקת ופסיקת החוט, تو לא איכפת לנו עיקור סימנים מצד טרפות, אבל מ"מ פסולים למליקה, כיון דכביר נפסקו, הרי

קי, הינו כדי שלא לעשות פלוגתא בין זעירי ומשמעותי, לר"ל ור"א מפרש המשנה דהותזו ראשיהן, אבל אי ליתא לאערוי, גם רשי' היה מפרש דהותזו ראשיהן על כל שאר בע"ח כסתמא דמשנה דהלוות, ועוד הלא גם לתוס' צריכין לפреш, הא דפרק רבא וכי מטה עומד ומולק, דאיתא דבאמת המשנה שם ליתא תיבת, עוף" אלא בהמה וחיה כתני, וכן גם בתוס' צריכין להגיה כן ולמחוק תיבת עוף, דבלאה" אין לגרוס שם עוף, דלמא נפ"מ אמר דעופ' מטמא מיד, והוא אין לעוא טומאות מגע ומישא אלא טומאות בית הבלעה וכבר כ' רשי' זיל במכות ט"ז ע"ב, דנמלה בשעת בליעתה נעשה מטה, וניחו דלקמן ק"ב ע"ב ד"ה בכ"ש, כתוב רשי' זיל דחיב' משום אבמה"ח בבלעה, וא"כ ע"כ צריכין לחلك בגין נמלה לעופ' דעופ' חיותא נפשי יותר מנמלה, מ"מ הכא בהותזו ראשיהן, פשיטה דחויתא זוטר כ"כ שבשעת בליעתה למורי כמו נמלה בריאה, וא"כ אין שום נפ"מ בהאי דינא דהותזו ראשיהן לגבי עוף, וכן י"ל דבחיה ובמה בעינו שני סימנים ובעופ' בחוד סימן, כדין שחיתה מהני לעשותו מת ביצירוף מפרקת ורובبشر אבל כל זאת דוחק לומר, דאבי פריך לי לרבה, ותקשה לך עולת בעופ' וכי מטה עומד ומולק, כמלטה דפשיטה, דבסיימן אחדangi בגין עוף לבמה לעין זה, ובגי גם בעופ' שני סימנים לעשותו מת, וגם בלשון רשי' זיל קשה להעensis פירושו של המהרש"א, וראיתי בשטמ"ק שנדפס על הדף בש"ס וילנא שמגיה ברש"י, "זהה הא עוף" ולא ממש"כ לפניו "זהה ודאי עוף" ורצה לתקן בזה הלשון, שהיה" מכוון לתרווצו של המהרש"א.

אבל לפ"ד נראה עפ"י מה שהשיג הראש יוסף על יתר דבריו המהרש"א, וכותב דכל מעשה מליקה מהלכה וגזה"כ הוא ואין להקשות, וכי מטה עומד ומולק אלא דקושי' הגמ' היא, דלא מסתבר דמצות מליקה חלוק משחיתה עי"ש, א"כ י"ל דהכא הכי קא קשי' לי וכי מטה עומד ומולק, כיון דבסיימן אחד עוף עומד למומת מיד, דמש"ה סgi בשחיטת סימן אחד, ומה הקפידה התורה בעולות העוף על שני סימנים, חלוק משחיתה, ע"ז משני, משום מצות הבדלה, וא"כ הפירוש בגמ' אז דברי רשי' מתפרשים כפשרן עופ' בחוד סימן מטה, דהינו שעומד לモת תיכף לאחר שחיטת סימן אחד, ואמאי מując את השני, במליקה יותר מבשחיתה, ודז"ק. **ע"ש** רשי' ד"ה כל המעכ卜 בשחיטה, עור איינו מועלב בשחיטה וכו', אבל סימנים שחיתה תלה בהו רחמנא, ולכתחה כולהו עבי כדתן בשוחות וכו' עכ"ל.

הנה פשיטה דסימן השני עכ"פ איינו מועלב בשחיטה אלא, כוונות רשי' זיל דעכ"פ בעין שניהם ראוין לשחיטה, דהרי אפילו נקיה"ו מועלב את שחיטת הגרגרת, אף בעופ' דהכשרו בסימן אחד, ובהגותות המהרש"ש כתוב דברי רשי' אלו שייכין למטה, אבל שישנו בשחיטה, כי שם מקומות עי"ש, אלא דרש"י זיל סותר שיטת עצמו, בימה שכabb בכאן, דלכתחילה בעי שני סימנים, ועכ"פ מוח"ת קאמר, שם בריש השוחות, כתוב דהיא דבעי שני סימנים בעופ' לכתחה, איינו אלא מדרבן, ומשום גזרה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, ועיין בלב אריה איך נדחק לפреш דברי רשי' דכאו, ולפ"ד נראה גם כאן אין כוונת רשי' לומר דמה"ת בעין שני סימנים לכתחה, שכן הוא באמת דעת הרמב"ם, אלא דמומה גזרו חכמים לשוחות לכתחה שני סימנים, דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, מוכח גם שניהם המה בתורת שחיטה גם ביחד,adam לא אמר כן מה אני להו, האי תקנחא, דזילמא לא יהי סימן השני דהינו הוושת שחיט רובה, רק מקטנו, והוא נשחת תחה ואיך יתקשר בשחיטה והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חי ועוף במס' אהלוות, הרי דגם בעופ' בעין שני סימנים דזקא, וניחו דרש"י מפרש לפקון דאשונאים

זיל ומטעמא מיד עפ' שmprכסת וכו' עכ"ל, והוא ממש כמיורה דשומאל לעין אדם דלקמן דקאמר נשבר המפרקת ורובبشر עמה מטמא באוהל, והוא דלא אמר זעירי בפירוש ומטעמא במשא וכו' שטואל לפקון בעשא גיסטרא, וכן ר"א דאמר ניטל הירך וחיל שלה, לא אמרו רק דנבלה הוה ולא האצירו דמטמא במשא ור' רשי' הוסיף גם התם „מטמא עוד בחיה“ - אבל באמת אין זהה צורך, דמובן מאליו דכל שטס נבלה עליו מטמא במשא, ורשי' זיל ג' ר' בשביל האי, „מיד“ שכתב מצא בו צורך להוסיף שלא תאמר דר"ל נבלה לעין שלא תחיטה אבל אינה מטמא מיד, וכן הוסיף רשי' דכוונתו דהוה נבלה מיד בעודה מפרקת, כי האי פירוקש הוה כפירוקס דזבב הלטה, אלא דגם זאת מובן מאליו ורק לרוחא דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי' זיל את זאת, דניאו דמצין גם על נקיה"ו ופסה"ג דמקרי נבלה, והינו דלא מהני בהו שחיטה אבל אינו מטמא מחייב, שאני החם לדಡעת התוס' רק על פשרה"ג קאמר כן, ולא הוה נבלה מחייב כלל לעין איסור אכילה נמי לא והכוונה שט דהוה נבלה לאחר שחיטה ומיתה ומטעם, דוגראת הנפסק כמוון בדיקלא דמי הוה ולא מצץ שחייב לי, וא"כ זאת ודי לא שייך במילוי אחרינא כמוון נשבר המפרקת או בגיסטרא וכדומה דמ"מ אם עדין היאichi תהני לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבלה, ואי דלא הוה כחי הרி מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגס נקיה"ו הוה נבלה, ומחייבים לעין איסור אכילת נבלה, וכמוש"כ התב"ש שלדעתו איכא חילוק בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרי ביארנו הטעם ג' משום דכל שניקב הוושת הוה נחירה ותו לא מצץ שחיט, וא"כ בהני דזעירי ודשומאל לא שייך זאת כלל, لكن כל שאמרו נבלה, עכ"פ הכוונה דמטמא מיד, והוא דקחני לעיל במתני שחיטת נקרי נבלה ומטעמא במשא, וכן בברייתא לעיל דף ט' بلا בדק בסימנים נבלה ומטעמא במשא, דבכל הני לא מטמא מיד אלא לאחר מיתה, מ"מ קתני מטמא במשא, בשחיטת נקרי פריך באמת גמ' פשיטה, ומשיין לאפוקי דאיינה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנא טרפה ואסורה באכילה, לאפוקי דלענין טומאה אמרין דשפир שחייב, קתני במתניתיא דבללה ודאי הוא גם לעין טומאת משא, ועיין בראש יוסף, ד"ה הר"ס זיל, שכותב דמש"ה לא קשי' מתני היא, דמלך בסכך מטמא בגדים אביה הבלתי רשות, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לומר דהוה כמו נקיה"ו ופסה"ג, דהוה נבלה מחייב לעין איסור ולא לעין טומאה עי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דהוה נבלה מחייב, لكن לא מהני בי' שחיטה, וא"כ ה"ה בשאר מילוי נמי מצין למימר כן, דהוה נבלה מחייב לעין איסור אכילה لكن לא מהני בי' שחיטה, אבל באמת נהפו הזא, משום דלא מהני בי' שחיטה, لكن מקרי נבלה מחייבים לעין איסור בטרפות בסימנים, דaicא טעם לומר דלא מהני בה שחיטה, איך האי מיון נבלה שאסור באכילה, ואינו מטמא, אבל בשאר מני טרפות, מה לא תהני בהו שחיטה, זה ברור כשם בשחררים - ובפטיחה שליל וכו' בחדושי לפקון ל"ב תראה, כי גם מה שמחדש לנו התב"ש וחסכינו עמו כל האחרונים, לחלק בין איסור לטומאה, לא מני ולא מקטני, והוא שגיאה רבתא, שטואל לא עליה כזאת ע"ד הרמב"ס זיל עי"ש ודו"ק.

רש"י ד"ה וכי מטה עומד ומולק, דהיא ודאי עוף בחוד סימן וכו', עכ"ל עיין בmhרש"א זיל דכוונת רשי' דבhai עוף דכבר נשבר המפרקת ורובبشر ערומה, עי"ש, וש להheid, דהיא לפקון קאמר ר"ל. הותזו ממש, ור"א אומר כהבדلت עולת העוף לרaber"ש, והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חי ועוף במס' אהלוות, הרי דגם בעופ' בעין שני סימנים דזקא, וניחו דרש"י מפרש לפקון דאשונאים

"יתורה לעכב, אמרין דרכ למצוֹה נאָמֵר, אבל על גוף הנקרב לא בעין קרא לעכב, וגם לא נלמד ק"ו דאמ עלה כשרה לערופה מכש"כ פרה, כמו שעשוין ק"ו מעורפה על שחיטה, אבל רשי"ז"ל דעת אחרת עמו, דס"ל אפלו ידעינו דתורים גדולים, מדכתיב לעומת ב"י שם קטנים, מ"מ הווא דמצוֹה קאמר ולא לעכב, משום הק"ז, אבל بلا הק"ז ודאי כן הוא, דלא בעין קרא יתריא לעכב, ולכן לא קשה לרשי"ז קושי התוס' ד"ה ומה תורות, דרש"ז לא יסתרו שני הק"ז, כי גם שנייהם יכולים להתקיים, דלטכבר לא נפסלו קטנים בתורים גדולים ביונה, והכי קאמר, ומה תורים דלא הוכשרו בקטנים, קודם שעשינו ק"ז להיפך, אז תורים גדולים דוקא גם לעכב, וניהו דוּאת דתורים גדולים גופא ידעינו יונה, כמש"כ רשי"ז, מ"מ מצין למילך שפיר דבב"י גדולים לא מעכbero בדיעבד וממילא נדע גם בתורים קטנים לא מעכbero בדיעבד, ולכן שפיר כתבו התוס' דרש"ז דבעי למד רק לעכובי הי' ניחא, ולפי פרשי"ז הא דקאמר, דלא לשיטתם קרא, הוא דמעכבר, כמו דבזה הקשה המהרש"א, דהא אין מה שום ראי"ז דמעכבר, כיון דמצוֹה עכ"פ בעי דוקא תורים גדולים וב"י קטנים, מוכרכ לכתוב בכל מקום תורים וב"י, והוא קושי עצומה, אבל לפע"ז נראה ליישב דוכנות הגמי' הוא, דהרי בכל קרבנותו אנו מוצאים גדולים וקטנים, כמו פר ועגל, כבש ואיל, ומסתמא הגדול חשוב יותר מהקטן, ומ"מ חזין דפעם מצוה בגודל ופעם מצוה בקטן, ובאלו דמביין קרבן עופות, כגון יולדות זב ובה ומצורע ושמיינע קול, לא לשיטמי בשום אחד מהם, דיצוה על תורים קטנים ויונים גדולים, כמו שמצואים בקרבותה בהמה, אלא ודאי דהני אינס ראיין כלל לקרבן, ודז"ק.

ע"ב גמר' ת"ר יכול היהו כל התורים וכל ב"י כשרים, ת"ל מון וככו, פרט לתחלת הציהוב שבזה ושבזה, הנה לפי דעת רשי"ז"ל שביארנו לעמלה, אף דמצוֹה גם בלאו מיועטה דמן, הויא ידעינו דבעינן דוקא גדולים בתורים וקטנים ב"ב", ותחלת הציהוב דהוא בריה לא, דהרי איינו לא בכלל גדולים ולא בכלל קטנים, אבל לעכבר לא הויה ידעינו, דכאן לא מצין למיר, דלא אישיטמת קרא לצווות על תחלת הציהוב, דהא גם בקרבותה להמה לא מצין קרא על פלגס להיות מצוה לכתחה, ומ"מ כשר פלגס להקרבה (וכאשר מבואר ברמב"ס בפ"מ ממעה"ק, וטעמו כתוב ה"מ דילפין מומויום השמנני והלאה ירצה, דפלגס ג"כ עולה לרצון עי"ש) וא"כ היה מקום לומר דהה בעופות כן, لكن בעין מון"ל ממעט תחלת הציהוב דלא, אבל דעת התוס' דכל שאינו למצוה ה"ה דמעכבר, למה לי קרא לממעט תחלת הציהוב, כיון דאיינו לא בכלל תורים ולא בכלל ב"י, אלא דהתוס' לקמן ד"ה כי איצטריך, באמת כתבו דלפי המשקנא דמיוטו דמן אתה להובע ונרבע, אפלו יאי תחלת הציהוב בריה הויה, לא איצטריך קרא למיעוט, דבלא"ה ממועט, כיון דלאו גדולים ולאו קטנים אלא בריה הויה, אלא דלשנא דגמ"ל לא משמע כלל כן, ועוד גם לפי דעת התוס' עכ"פ בס"ד ה"י סובר דבעי קרא לממעט תחלת הציהוב, וקשה דהא לפ"י התוס' כבר ידע לעיל דלא בעי קרא לממעט כמש"כ התוס' דהיא לא לישיט, וא"כ بلا בעי דר"ז הו"ל להקשوت על הברייתא דבעי, "מן" למעט תחלת הציהוב הא מה לה כיון דלאו תורים ולאו ב"י נינהו, ואולי ילי"י דמתחללה סבר דלהא גופא בעי קרא, לאשמעין דבריה ולא ספק הויה, וכן משמע מפי רשי"ז ה"י א"י אמרת בשלה מא, אשמעין קרא דבריה הויה וכוי עכ"ל, ולבסוף מסיק דאנן بلا קרא, ידעינו דבריה הויה, ולא איצטריך גדוּל כמוון.

רשי"ז ד"ה אלא אתה לממעט רובע ונרבע, ודז"ק. הה קרא ע"י לא פסקא נינהו, וקרא לא פסלינוו אל הא היכי דמחייב תורה בהדי"ז או ב"י בהדי"א עכ"ל, דברי רשי"ז"ל דזוקא בעין בשעה דפסח ובפרה אדומה, דזוקא שה לא איל, וזרקה פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא

לקמן בהשוחט שס"ל, בעוף ושת ולא קנה בעין, וא"כ קשה, אם נשחת הקנה תחללה הרי הוא מעשה טרופות ולגביה שחיטה הלא ושת ולא קנה בעין, וא"כ הוה צריכין להזהר שלא לשוחט לראב"א, רק תחללה, אלא ודאי דגס שנייהם יחד שיכים לשחיטה וטובים החשניים מן האחד, אע"ג דליך מצוה להדר לכתחה על שחיטתו השני, ולפ"ז לרשי"ז"ל דמפרש האיBei בעי לקמן ל' ול"א בחחlid במיעוט סימנים ושזה במיעוט סימנים, דקאו אמיוטות בתרא, י"ל דגס בעוף ובמיועטו בתורה של השני קמבעי לי, כיון דטורתו שחיטה על שנייהם, יש לעין זהה והסבירו עצמה דחוקה לומר, דשניהם ביחס תורה שחיטה עליהם, ומ"מ לא בעי אף לכתחה רק סימן אחד, ודז"ק.

ד"ג כ"א ע"ב, רשי"ז ד"ה ובידו הימנית, ואי קשי' למה לי להאי תנא למירר כמשפט חטא בהמה, לאוקמא אחטא העוף דסליק מני' וכו', דהא כולחו נמי איתנייהו בה וכוי עכ"ל, והתוס' נתקשו הרבה בתירוץ של רשי"ז, ולפ"ז נראה לויל דבורי שניהם, דאי"א לומר דכמשפט אתה לחטא העוף, אלא בשיש שיווי גס בין עולה לחטא העוף, דלא שייך בשאר קרבנות, אבל אם השינוי אשר עליו אתה כמשפט, איינו נוגע לקרבן העוף, והוא חלוק בקרבותה בהמה, לא שייך לומר כמשפט חטא העוף, והוא חלוק ממש ממי' בכל דיני השיעיכים לעוף, ושזה רק בדין השיעיכים גם ממנה בכל דין השיעיכים לעוף, ולכן מוכרכ ה"ק לדריש המשפט חטא בהמה, ולפ"ז ר' ישמעאל דדרש כמשפט העוף לענין ממול עורף, מציע שפיר למילך גס הנני שלשה דיןים מכמשפט, ולא צrisk להזהיר את זאת, דממילא משתחמע, ולא צריכין למה שכי רשי"ז דרי"י ילי' הני מהركשא אחריניאן, ודז"ק.

ד"ה כ"ב ע"א גמר' ת"ר, תורים גדולים ולא קטנים, ופרש"ז"ל لكمי' מפרש מי' משמע עכ"ל, כוונתו בא, דודאי תורים שם המין, וכולל בין גדולים ובין קטנים, וכמש"כ גם לקמן ד"ה ואימא בני יונה, דזוקא ב"י דכתיב בהו בני יתירה משמע דזוקא קטנים, אבל תורים בין גודלים ובין קטנים משמע, אבל לקמן מפרש, דדרשינו סמכים דתורים דומי' דבני יונה, מה בני יונה קטנים ולא גדולים, כך תורים גדולים, ולא קטנים, ומה אני מותפלא על התוס' ע"ב ד"ה ומה ב"י, שכתבו דרש"ז לשון תורים משמע גדולים, וכאריך להרגיש בראיותיך זה ליתא, שוב מצאתה בהגחות המהרש"ש שהרגיש בהז, ועין עוד לקמן מה שאכתב זהה ודז"ק.

תוס' ד"ה שיכול ומה ב"י וכו', א"נ דהוה מצי למיכתב ב"י ותורים, דהשתא לא הויה מקיש תורים לב"י, דaicaca למירר דקאי נמי' בני, אחורים וכו' עכ"ל, תמהני דהא, או מון' מפסיק בין תורים לב"י, ולא עוד אלא אדם, "בני" קאי גם אחרים, אז הי' צrisk לכתוב תור במספר יחיד כמו יונה, וצ"ל דלא דקדקו התוס' לתקן הלשון, וכונונתם אי הוה כתיב בני יונה ותור - אלא דכפי הנראה לא נתנו התוס' לחלק בין תורים לטור, דאל"כ הי' להם תירוץ מרוחה יותר, דלו"ה הי' כתיב בני יונה ותורים, לא הייתה מחייב קטנים מן תורים, משום דבנין מצי קאי גם אחרים, אבל מ"מ הייתה מחייבת הרבה גודלים, מפנין דכתיב תורים לשון רבים, ולא חור כמו יונה, אבל מש"כ התוס' משום דלא כתיב, "בני" מפורש גם בתורים, הווא דחוק גדוּל כמוון.

והנה דברי התוס' אלו מישך שיכו, להני דברת התוס' שבמועד השני, כי שיטתם הו, דאם הלשון מבורר דתורים גדולים וב"י קטנים משמע, אז לא בעין קרא יתריא לעכב, כי היכי דלא בעין בשעה דפסח ובפרה אדומה, דזוקא שה לא איל, וזרקה פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא

תראה דכאן כתוב סתום הרי זה ספק, ולעיל מני בפלגס כתוב הרי זה ספק אם קיים נדרו, משום דבפלגס שהוא נקרב בכוכב'ם, והוא ספק אם קיים נדרו, אבל בתחילת ה査הוב דלא נקרב, הרי זה ספק להקريب, וזה חייב להביא אחרים הרואים להקriba, ודוק'.

ד"ג כ"ג ע"א רשי' ד"ה ואין עליה לו מזבחו, אם הי' מחויב איל בלבד או כבש לבדו, וטעמא לא מפרש תנא אי משום ספקו אי משום בריה, עכ'ל, הנה לריש' דבריה הוה, אפילו או מצי מקריב זבחים, כל האזכורים שנזבחו שלא לשמנן כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדיר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאיה, ומשום דלשו נדרו לא כתוב דאמ' מחויב רק אחד בלבד או זה או זה, אולם על התינוי'ם, דפרשך המשנה לפי האמות, קמתמה ק"ז רעה'ג' צ'ל בהගותיו שם, דהא אנו פסקין כר' דבריה הוה, א"כ שפיר מצי מיר' מתני' בונדר או זה או זה ומ"מ לא עליה לו פלגס מזבחו והנימ' הדבר בתיהם.

והנה לדידי קשה להיפיך, דaphaelו לריש' דבריה הוה, למה לא עליה לו מזבחו וכן יש לי תימה על הא דפסק הרמב"ם בריש' פט'ז ממעה'ק, דהנודר קטן והביא גדול, יצא וכת'ק ודלא כרבי במנחות ק"ז ע"ב, ומ"מ בפלגס פסק דעתך הוה, דשמא בריה הוא ולא יצא, ותמהני כיון דגם אם בריה הוה, ראי' הוא להקriba כמו שהבאתי לעיל, ובנדירים האלה הולcin אחר לשון ב"א, וכיון דמי שנודר בקטן, כוונתו כ"ש גודל דיקול להביא, א"כ גם פלגס י"ש מקטן, ולא עוד אלא דפלגס בלשון ב"א אין לו מושג כלל, והרי תראה דבמשנה דפירה שס קאמר דר"ט קרי לי פלגס, בן עזאי קורחו נוקד, ור' ישמעאל קורחו פריך גסא, הרי דין למושג זה, שם בלשון העם, כי ריק מכח הכתובים, דכbesch בן שניתו, ואיל בן שני' שנים,anno למדין לאחר שנטו מיום יוצא מכלל כבש, ושלשים יומ' אח'כ' נכנס לכלל איל, וממילא תוך אותן שלשים יומ' אין אלו יודיעים מה לדzon ב'י, אי בריה או ספקה הוה עי'יש בתינוי'ם, אבל בלשון ב"א פשיטה דאים מכירין מושג זה כלל, וא"כ בונדר להביא כבש, למה לא יכול להביא פלגס הגדל ממנו, דויאי מי שהבטיח לחברו ליתן לו כבש וננתן לו פלגס תבואה עלי' ברכה, ולמזבח נמי הלא גדול במקום קטן שפיר דמי, וכך היה נראה דהאייבע' דר'י הכא בפלגס, קאי ריק לרבי, דקאמר בנדר קטן והביא גדול לא יצא, לדידי' צ'ל, דברבנות, דעת הנודר שייה' כדין קרבנות חובה, ובקרבנות חובה, הלא במקומות קבועים דבעי כבש לא מצי מביא איל, אבל אנן דפסקין כרבנן דרבי, דגדול במקומות קטן שפיר דמי, הרי בונדר בדעת עצמו תלה הדבר, וא"כ אנן מקומ' לומר דלא מצי מביא פלגס לצאת ידי נדרו של כבש, וצ"ע לפע"ד ודוק'.

תוס' ד"ה כי איצטרך וכו', ומורי הר' אהרן תא' וכו' חד למיעוטי נרבע ונעבד, וחיד למיעוטי תחלת ה査הוב וקמי' שמי' ודאי גלי' אי קטנים אי גדולים הוא וכו', הנה לדעת הר' אהרן גם לספקא ATA קרא, לברר הספק שלנו לצד אחד, אבל תרי מיטוטי לספקא לא, זאת נשאר הספק גם לתורה, זאת א"א דהא קמי' שמי' גלי', אלא דתמהני ذكرיה מה קרי לה, דכיוון דהכא תרי מיעוטי כתיבי, חד בחורים חד בבי', ולא ידעינו אייזה מהן לרובע ונעבד, ואייזה מהן לתחלת ה査הוב, א"כ האי מיעוטא על תחלת ה査הוב כדי כתיב, אדים נדע מקום אחר דתחלת ה査הוב בכלל גדולים או קטנים, לא בעינן האי מיעוטא, ואי דלא נדע, לא נתחכם מהאי מיעוטא, ושאר אצלנו הספק בתחילת ה査הוב, אי נמעט מן תורות או נמעט מן ב'י, והקראי עכ' פפרש אתא ומיסטים קסטם, וצ"ג.

ע"ב גמור', בעי ר'ז, האומר הרי עלי' לחמי תודה מן החמצ' או מן המכח'ה, והביא שיאור מהו וכו', וא"י דר' מ' לר' מ' מדליק עלי' חמצ' מצי להקريب, וממילא באמות חייב מכה ודי להביא אחרים, והרי

תורים או ב'י צריך לפחות תחלת ה査הוב שלא יביא מצד ספק, הכי נאמר דעתה רשי' ז'ל לומר התורים וב'י חד מינא הוא וצ"ג. **תוס'** ד"ה והביא תחלת ה査הוב, וא"ת וכו' א"ג כיון שהביאו ליד כהן יצא ידי נדרו, מאחר דמ"מ האחד מוה רואי' להקريب, עכ'ל, בלח'מ' פ"ז היל' ה' ממעה'ק תמה על דברת התוס', דהא אפילו נפסק בשעת הקربה צריך להביא קרבן אחר וכדנתן בראש זבחים, כל האזכורים שנזבחו שלא לשמנן כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדיר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאיה, ומשום דלשו נדרו לא משפט מע יותר אלא להבאיה, כי זה הוא בידו, אבל אם אח'כ' הכהן פסלו בעבודתו, או עי' סיבה אחרת לא בא לידי הקרבה, הוא כבר נפטר מפני שעשה מה שהתקהיב את עצמו דהינו להביאו לעזרה ולמסרו להכהן, אבל בזכחים שחיבם התורה כדי לכפר או אפילו למצווה בעלמא, מודים התוס', דמחזב זה לא נפטר עד שנקרבו הhalbתן, ועיין במעילה ד' יט ע"א, דלפי פרשי' שם פליגו ר' שיש גם בקרבות חובה, אי נפטר בהבאיה לעזרה לחוד, ושם הhalbתן כר'י, דלא נפטר עד שייזורך הדם, אבל התוס' הכא סברו דבנו'ג' גם ר' מודה, דאחר הבאיה אין עלי' שום אחריות, דרבנים שליחי דרכמנא נינהו, וכיון שקיבלו ממנה, הרי קיים העשה דוחבאותם שמה, ולבן בדקודק אמר התנא, דלא עליה לעבילים לשם חובה, ולא קאמר לשם נדרו, הן אמרת דריש' שם במשנה מפרש דלא לשם חובתו ולא לשם נדרו, אבל אתוס' אין כאן חיפוי, אם מפרשים דזוקא לחובתו איינו עליה אבל לנדרו עולה, וגם מלשון הרמב"ם שם דכ' "עד שיקריב כמו שנדרך" לא ראיתי שום הכרע לומר דכוונתו על ההקربה ממש, ואדרבה מהה שמוסיף הרמב"ם "כמו שנדרך" נראה יותר דסגי במסירה לכחן, כי אם בתור אמרתו אולין, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו, ומפני שאמר הר' עלי' עולה, יותר משמע דלהבאה אפשר ולא להקريب, שהוא דבר התולוי באחרים, אבל מה שיש להעיר על התוס' הוה, דהאי הבאיה דכאן, שambil דבר שאינו רואי' להקريب, לאו הבאיה היא, דננהו דרך מכך ספק לאו בר הקربה הוא מ"מ איינו ראי' מקרי, ומ"ש ממה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רובו, אם קודם זריקה שכח חיבין בפסח שני' דאין ראי' לאכליה מצד ספק והוא כודאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראוי להקربה מצד ספק, הוא כודאי דלא קיים נדרו, אך גם בהבאיה יצא, אף שאינו להקרים לכתחה, ולפ"ז תי' קמא שבתוס' משיך שיק' לת' בתרא.

אלא דעל הרמב"ם יש לי תימה רבתא, ש' בפט'ז ה' ב' ממעה'ק, וכן הנודר עלות מן התורים או מב'י, והביא תחלת ה査הוב שבזה' ישבזה' הר' זה ספק, עכ'ל וכותב ה'כ'ם, דמסופק, אי ההלכה כר' או כב'פ' דלקמן, וא"כ ספק אי בריה או ספקא הוה, עי'יש וא"כ ודאי לא יצא ידי נדרו, דהא אי אפשר להקריםם כלל, ואפיו הקריםם בדיעבד נמי ספק הוה אי יצא, דשמא בריה והופסול, ואינו זה דומה למה ש' הרמב"ם ברישא, בנדר מן הכבשים או מון האלים, והביא פלגס, דספק הוה אם יצא, דשם ראי' האי פלגס להקريب עכ'פ', וא"כ שפיר ריק ספק אם יצא, דשמא בריה הוה, אבל כאן בתחלת ה査הוב דלכתחלה אין להקريب ווגם בדיעבד ספק בריה הוה, איך יצא בהבאיה זו מספקא, ולא נאמר דזודאי לא יצא, וממוש'כ' לפי דעת הלח'מ' דלרמב"ם בעי הקربה ממש, ואלתה זה לא יצא הרי nisi לא באים לידי הקربה ולמה פסק, דספק הוה, וכל נלפע'ד דמה שכתב הרמב"ם דספק הוה, היינו דספק הוה אי מצי להקريب, וממילא באמות חייב מכה ודי להביא אחרים, והרי

ד' חננה בפסחים שם איתי, דלא"מ אתה כל מחמתך לריבוי נוקשה, ולר"א אתה לריבוי תערובות חמץ גמור, ופלוגתכם תלוי לפע"ד בפירוש הקרא דמחמתך דאיתא במקילתא מחמתה היא שאור, ובעי קרא משום דאיינו ראי' לאכילה, כי באמת לא נזכר בתורה שאור לגבי אכילה אלא לגבי לאו דבל ימץא, ולגביה מצות תשכיתו, והוא משום דראוי לחemu ביה עיסות אחרת, אבל לאכול אותו כמוות שהוא, מנ"ל, דהרי בכל התורה לא נאסר לאכילה, דבר שאינו ראי' דבנלה הראו' לגר אסורה, שאינה ראי' לא נאסרה בלאו דבנלה, אבל כאן בחמץ זהה' כ' הוא, דגש על אכילת שאור איכא כרת, אולם בגמ' דילן אין זכר להאי פירוש המכילה, דמחמתךichi' שאור, אלא בדף כ"ט ע"ב שם מביא ברייתא דר"ש שאומר דקראי דמחמתך אתה לחמץ שנתחמץ מחמת ד"א, וכתבו שם התוס' דע"י שאור פשיטה, אלא בנתחמץ ע"י שמריין, והוא"א שי' כמו ערבות חמץ, אמרו מעתה האי כל דכתיב אצל מחמתך, דאיתא לריבוי' דבר מה למלכות ולא לכרת, ע"כ דומי' דמחמתך שהיא עיקר הקרא בעינו, ולכן למ"ד דהאי מוחמתך הוא שאור שהוא רע לאכילה, ומ"מ חייבה עליו התורה כרת, מסתבר דהאי כל דכתיב אצל אתה על חמץ, רע לאכילה דכוותי, שי' עכ"פ ballo, ולא בכרת כשרו, דחוימרא דשאור הוא משום דראוי, לחםע בה עיסות אחרות, משא"כ בהני מיני אומניות שהם רק חמץ ולא שאור, אלא שרע לאכילה הם כמו שאור, אבל אי מוחמתך פירוש' חמץ שנתחמץ בשמריין, וחיב' עלי' כרת ע"ג לדומה לערבות ממש'כ התוס', א"כ האי כל דסמק לי' בדומו' אתה לריבוי, והוא חמץ בתערובות דין בו כרת אבל חייב עליו בלאו.

אמור מעתה דר"מ מרובה נוקשה, ע"כ מפרש הקרא דמחמתך דאיתא על שאור,,וכל" מרבה דומי' דשאור שהוא רע ואינו ראי' לאכילה, דהינו הני דמנה במשנה, ור"מ כולל גם שישור עמהם, ע"כ דגש ישור חמץ גמור אבל רע לאכילה, משום דאיינו לא מצה וגם חמוץ איינו נגמר, ואיל ר"מ בהז' לשיטתי' דס"ל בע"ז ס"ח ע"א דעתלפ"פ אסור וליפ"ז זאת מגעולי כותמים, ולא חילק בין פגס פורתא לפגס מרובהה, ואפילו קדרה בת יומא לדידי' הזה פגס ומ"מ אסור, ולא התיר אלא סrhoה מעיקרא כמבואר שם בגמ', וכן גם האי ישיאור דין בו אלא פגס פורתא הויה לר"מ רע לאכילה, אבל חמץ מקרי, מה"ט גופא דמקצת חמוץ ככל החימוץ, כמו מקצת פגס כפוגם גמור, אלא דלול הריבוי לכל, הזה מותר משום דזהה כסדרה מעיקרא, דחוימוצו ואייסרו בגין כאח'ת, אפילו אם נעשה ישיאור בפסח, בגין קרלא לחיב' טכ"פ מלכות, ואולם בתודה ובמנחות כיוון חמץ הויה, למה לא יוכשרו משום לחמי חמץ, ואי' משום הפוגם כיוון דلغבי תודה שנטקדשו הלחמים קודם שהחמי'ו, לא מazi מיפסלו לר"מ דסובר נטלאפ"ג אסור, ה"ה דלא נפסל ע"י פגס ומכח"כ משום פגס פורתא דלא שייך נמי הקייבתו נא נא לפחתיך, וכל זאת לר"מ, אבל לר"י דמסתמא אית' לי' נטלאפ"ג מותר כר"ש, וכלהכחא, ומחלוקת בין פגס פורתא לפסם טובא, אי הוה ס"ל דשייאור חמץ גמור הכר"מ, הי' מחייב אפילו כרת ובלא שום קרא, אלא ודאי לדידי' אין זה חמץ גמור, ומה"ט גופא דחימוץ פורתא הויה כפוגם פורתא, ולכן לדידי' יש להסתפק אי בריה או ספקה הויה, ואי' בריה הווה פטור מכולם, דהרי לדידי' דעתלפ"ג מותר, לא מפרש מחמתך שאור, דלא מסתבר כלל לומר דחייב כרת על אכילת שאור שאינו ראי' לאכילה (ועיין בשו"ת בית שערים ותיתני לי כי הרבה קודם דילן, דמפרש מחמתך על נתחמץ מחמת שמריין, וא"כ אפילו דורש,,כל" לריבוי, יש לו לרבות תערובות חמץ ולא ישיאור. ומה' מאי מישוב בה, דלא יסתורו סתומות אהדי' דשם בפסחים

הוא וכוכ' עכ"ל הגמ', הנה כל הראשונים ואחרונים עמלו בפיירושה דהאי שקל וטררי, ובكونטראטי,,מצחה שמורה" הארכתי בביואר האי סוג'י וכאן אקצ'ר, הנה הא דקאמר דלא"מ חמץ הויה מדליק עלי', אע'ג דכרת לאכילה, פרשי' היינו טעמא דליך כרת, דלאו חמץ הראו' לאכילה הוא, ועל פי' זה קשה טובא כאשר הארכתי שם בקונטראטי, ועקר התימה, אם מחמתך שהוא רע לאכילה פטור מכרת, ולול הריבוי דכל מחמתך הי' פטור לנMRI, אוכל דבר פגס ונטס, איך יוכשר כזה לגבי מצה, דהרי פשיטה דאם הביא לחמי שאור תמורה לחמץ, דפסולים מה"ט דין זה ראי' לאכילה, והקייבתו נא לפחתיך, וא"כ ה"ה שייאר אם נשייאר לאכילה, רשי', דא"ר לאכילה, דאי' הי' פסול לתודה מחמת קלוקול, אלא כוונתו דין חמוץ עשו'ו ראי' לאכילה, لكن איינו חייב כרת על חמוץ זה, אבל בתודה לא אייפת לו אלא שי' חמץ, וחמץ הויה מדליק עלי' בפסח עי'יש', וכל הרואה ישותם, איך גאנ' וחכם כמותו, יאמור דברים כאלו שאן הדעת סובלטן מכמה טעימים, דוק' ותשכח.

תומס' דרכו דרך אחרת לפרש, דודאי גם לר"מ האי שייאר לאו חמץ גמור הוא מدلע חייב עלי' כרת אלא בריה הויה, אלא דכוונת השיס' במה דקאמר, פשיטה דלא יצא, משום מצה קאמר, דלענין מצה ילפין תודה מפסח, ופי' זה לא הבניי כלל, דה"ה משום חמץ פשיטה דלא יצא, דהא לאו חמץ הויה אלא בריה, מדאיצטריך קרא בפסח לחיב' מלכות עכ"פ, ש"מ דבריה היא, וממילא לא איצטריך כלל למילך תודה מפסח, דכל זמן דלית לו ריבוי, איינו לא בכלל חמץ ולא בכלל מצה, ואיך עליה ע"ד ר"ז דקמסטפק לר"י אי ספקא או בריה הויה, כיון דלא"מ פשיטה דבריה הויה, מהיכי תיתני חדש פלוגתא בהז' בין ר"מ לר"י, בגוף מהות, השיאור, ולא נאמר, דלשניהם בריה הויה, אלא דריש hundred כל, אייכא קרא בפסח לחיב' מלכות, ולר"י דלא דרש ליכא מלכות, ופטור אשיאור משום דלאו בכלל חמץ הויה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין דרבבי קרא, למידין לר"מ דבריה הויה, וכמו שכתבנו לעיל תענית תחולת הציהוב, כראיה מפי' רשי' ד"ה אי אמרת בשלמא, שכתב דקרא אתה לאשמעין דבריה הויה, אלא דין א"א לומר כן, שהרי במשנה ריש פ' אלו עוביין מונה שם שלשה מיני אומניות שהם חמץ נוקשה, ולא מנה ישיאור ביניהם, והשיס' מוקי האי משנה כר"מ דשייאור, והני שלשה ודאי לאו מטעם בריה קאתינן עליהם, דהרי הם חמץ גמור אלא פגומים בטעםם, וכולן מרביבנן, ייחד עם שייאור, וא"כ מנ"ל דמרבה גם שייאור, ונולד ממנעו דבריה הויה, כיון דבעין הריבוי על הני דפוגומים ואינם ראיין לאכילה, עכ"ב דבלא קרא ידע לר"מ דבריה הויה, וסביר דשוה שייאור דבריה להני הפגומים, ומרבבה כלו' משום דהי מנייהו מפקית, ולא עוד, אלא דזה גופא קשה טובא, דאייזה שי'ו יש בין שייאור שהוא בריה, להני חמץ גמור ורע לאכילה נינהו, עד שיליך לר"מ גם שניהם מחד ריבוי, גם תירץ השני שבתוס', דנראה שיש שום ריבוי' בתודה ומונחות, חמץ נוקשה חשוב בחמץ לבגייה, אין לקלבו, מי' יון ואבין אותו, דאפילו מצד הדוחק אין לממר כן, שהרי הגמ' כאן לא על האי יתורה קסמן, אלא קאמר מדליק עלי' בפסח חמץ הויהrgb'תודה, ועוד איך מספק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקא הויה, כיון דאייכא ריבוי בתודה חמץ הויה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, והוא תימה רבתא על תי' זה.

אבל לפע"ד נראה לקאים פרשי' זל, ולא כמו שהבין ק"ז החת"ס זל את דברי רשי' על צד הרחוק והדוחק, אלא כפושטן, וכאשר באר בהז' בס"ד.

זהאי תלו, אי איתקש לשך, והאי תלו אי דמיה יקרין, אבל אי כל הטומאה בכליה עצם מדרבנן, כיון דלענין גולמא דינס כמתוכות, משום דדמיה יקרין, למה לענין פשטיהן עשאום כליה עצ, ולא השוו אוטום לכל ملي' לכל מתקות, אלא ודאי דעתמה שלחן דאוריתא, ודוק'ק.

תוס' דה ופossil את המקוּה, הינוּ מקוה חסר, אבל שלם איינוּ נossil בשום עניין וכו', הנה הלשון פossil את המקוּה לא משמען כן, אלא דהמעיין בבר' ב' שם בהגחות אשרי, יראה דב' לוגין מים שאוביים בתחלה, קודם שהי' במקווה רוב כשרים, פossilין את המקוּה מה'ת, למ"ד כלוּ שאוב פossil דאוריתא הוא, (ודבר זה נעלה ממעני הגאון בעל דית' זיל בהלכ' מקוואות של), ומעתה לשון המשנה מדויקדק, פossil את המקוּה שלמה שנמשך לבור אח'כ, והוא פossil דאוריתא, וממילא ליתא גם מה שכ' התוס' لكمן דבפossil דרבנן מיריה הכא, ודוק'ק.

תוס' דה המתמד ונطن מים במדעה וכו', וא"ת ומ"ט דרבנן שפטרו שמורים שיש בהם טעם יו', וא"ג דלא החמייך, והלא כל איסור שבתורה שלא במינו בנ"ט וכו' והקשוי חמורה ותרוצס אינוּ מספיק כמובן, ונתני אל לב, ונתגלה לי ישך קוש' ז', והוא עפ"י מה שכ' הרמב"ם בפי' מתרומות הל' ה' ז'ל, "בדרך שמרקדים את הקמח בחולין, כך נהוג הכהן בתמורה, מרകד לאכול, ומשליך את המורסן וכו'. בהליך י'ב הסובין של חיטים חדשות הנצולות וכו' שמורים של תרומה שננתן עליהם מים, הראשון והשני אסור לארים, והשלישי מותר וכו'", עכ'ל, וכל הני הדינים, הנה משניות ותוספות, והנה מי לא יודה, שבתווך הסובין והמורסן יש הרבה חלק קמח, ואיך יצאו לחולין עד שימושיכין אתם, ועכ' אתה אמר דתרומה הננתנה לכהן לאכילה ולשתיה ולסיכה, כמו שהתחליל שם הרמב"ם בריש הפרק, רק חלק הרואי' לכך נתקדשה בקדושת תרומה, ולא הפסולת שעמודה להחפרד ממנה, כי לא ציוותה התורה על הכהן לינוהו בתמורה מנהג אחרת מבחולין, ולפ"ז התמד שהוא הפסולת מן ההיי, ודאי דיננו כמו הסובין והמורסן מן החיטים, אלא דיון דדרך להוציא עוד מושר השם רחיקי יי' עי' שנותנים עליהם משא"כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ז ע"ב רשי' משהחמצץ אין משיקו במים, דחמרה הוא וכו', ומימס מטהרין בהשקה וכו', והיה חיבור ובטלי לגבי מקוה, כתבואה טומאה שזעעה בקרעך, וכי אבל יי' במים לאו זרעה הוא, דעתמא לא בטיל עכ'ל, אבלו תיבות, "דטעמא לא בטיל", אני רואה סתירה למה שכ' רשי' בתחלה, כי בתחלת כתוב דחשקה מטעם זרעה הוא שמחברן למקוה, והה' דקודם שבטוּ רבייעת דמקוה, גם בשופcin לבור ריקון רבייעת מים, היו נתהרים מה'ת למ"ד מקוה כולה שאובה מטהרתו דכל שהמים נתחברו לקרען עולם חבורו למטעתן, ונטהרו מטומאתן שהי' עלייהם בתולש, וניהו דפossil שאיבת עדין נשאר עליהם אבל טומאתן בטלה, אבל בין שיך' חיבור

סוטם בחמץ נוקשה כר'ם דלוקין עליו, ובשיאו סותם כר'י דהאכלו פטור, ולפי האמור אין כאן שום סתירה דהא דסוטם בשיאור כר'י, והוא משום דפסק כר'ש נטפל'ג' מיותר ואין בשיאור מה'ט גופא משום חמץ גמור, אלא בריה, ולית לנו קרא לריבוי' ומה שסוטם חמץ נוקשה דהני ג' א' אומניות לעבור עליהם, לא משום דמרבנן נוקשה מכל מחמתצת כר'ם, אלא כר'א, דמורבה מכל מחמתצת חערבות, וכמו ששנה שם במשנה, תחלה הני ד' מיini מדיניות שעוברין עליון, נוקשה למד מק'ו מתערבותותההאי מ"ד שם בגמ' ויתר בגין הדברים תמצא בקונטרסי מצחה שמורה, ואכ'ם להאריך בזה יותר, ודוק'ק היטב.

תוס' דה ותאה פרה כשרה בעירפה מק'ו, והה' דהו'מ למיפורך הци, אבל חולין וקדשים וכו' ולפ' ד' דברי התוס' תומאין זהה, דכל חולין וקדשים הנאכלין, א'א לממוד מק'ו מעגלת בעירפה, כדי לבא מה'ד להיות תנודן, ועריפה בעגלת אינה מתרת לאכילה, ואיך נתיר באכילה עי' עירפה חולין וקדשים, ורק עולה דcolaה כליל ה'י מקום לממוד, אבל עולה איתקש כמה פעמים לחטא את, לכון דברי התוס' צ'ע. שוב נזכרתי, במא שכתבו התוס' لكمן פ'ב ע"א דה' עגלה ערופה דעריפתו זו שחיטתו, ומתרחחה מידי נבלה, וחיבר משום אווא"ב, וא"כ אין כאן תימה, ודוק'ק.

דף כ"ז ע"ב תוס' דה התורה העדיה וכוי' הקשה ר'א, מנ'יל דההינו מטעם אויר, דילמא מטעם שכלי חרס מצרכ' כשבולן נוגעים זב'ז' ונוגעים בכל וכו', ולפ' ד' נראה Adams משום צירוף כל' גם מה שעלה החדש חוץ מzdפוני הכלוי, הי' מצטרף להיות טמא, וכן כתיבתוכו דוקא, דמשמעו דוקא מה שבתוכו ולא מה שמנוח על החדש חוץ לתוכו, אלא דשוב נזכרתי דעתך איבע' דלא איפשطا הוה בפסחים מ'ח ע"ב, בכללי שאון לו לבזבז אס מצטרף מה שמנוח עליו, וכותב הטoor והשו'ע סי' שכ'ה, דלכן יש ליזהר כשצמך' בכללי, שלא יצא שום דבר למעלה zdפוני הכלוי, אז הוה הצירוף ספק עי'יש', אולם לפ' ד' מדלא קמבעי בגמי' בככרות שמנוחות על הגודש בסל חוץ לדופני הסל, אלא קמבעי בכל שאון לו לבזבז כלל, יש לממוד, דבסל כיוון דמצרכ' מה שבתוכו, נגרר אחריו גם מה שעלה הגודש משא"כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ה ע"א תוס' דה ואפלו כל' שטף מציל, פ' ב��' וכו', וקשה לפירושו דא'כ מה חידוש יש בכללי שטף יותר מכללי חרס, עכ'ל ולפ' ד' נראה פשוט, דכל'י חרס שאין מכבליין טומאה מגבן כלל, פשיטה דמציל, דהרי' הגב שאינו בר קיבול טומאה, מפסיק בין הטומאה שבאויר החיצון, ובין האוכלי, משא"כ בכללי שטף, דשפיר מכבליין טומאה מגבן, אלא דהחרשו און שטהטומאה אונן, שהוא ראיון ומטהרינה מטמא כלים, لكن לאגבי אוכליין שבתוכו דמקבלין שהוא גם מראשו לטומאה, הו'א דגב' כל' שטף לאו הפסק הוה, ומכך הטומאה לאוכליין שבתוכו, והוא לא נטמא מושם קלישת הטומאה, אבל לא משום דמעקב כניסה הטומאה, וכל המעניין בלשון רשי' ימצא שלחכי כיוון ודוק'ק.

ע"ב תוס' דה מכלל דכל'י עצם מכבלי טומאה, מדאוריתא קבעי לאתוי' וכו', עיין במהר'ס ז'ל שנטתקשה, דמן'יל דר'ג' דקאמר, כל' עצם כליכל מתקות דמי, דמדאוריתא קאמר, דילמא מדרבנן, וכל' דתיכון רבנן בעין דאוריתא תינוקו, וכיון דהני דמיה יקרים כמו מותכת, גולמא שלחן נמי מכבלי טומאה, ולפ' ד' נראה לא ישב, דהנה הא דתנו ש במתני' דכלים, דכל'י עצם פשיטה טהורין, ומכבליין טמאים, אי מדאוריתא קאמר לא קשי' לנו מה לענין גולמא יש להן דין מתקות, ולענין פשטיהן יש להם דין כל' עז,

מקווארות הארכתי בשיטות אלו, וכן אין מקום להאריך בזאת ודוק.

הדון עלך פרק כלל שוחטין

לקראע לא שייך ג"כ זריעה למים, וא"כ איך מסיים רשי"י דמשוע טעמא לא בטל אין זרעה, ואולי כוונת רשי"י דאלו לאו טעמא הנשאר, ה"י נתהפק היהן למים ע"י ביטול ומילא מהני עלייו זרעה, ובאמת יש מי שאומר דזרעה ג"כ מטעם ביטול קתינן עליה, ובהלי

פרק השוחט

סימנים מה"ת או סגי" בס"י אחד תלו בפירוש האי הלכה שאמרהשרה, במ"פ פריך דיעבד אין לכתלה לא ושנים בהמה שחיטתו לנו רב בבריתא לנ"ל, דרש"י ז"ל מפרש ההלכה „על הוושׁ וועל הקנה" שבזה מצין מקום השחיטה, שהוא בסימנים ולא בשאר אברים וכמה שיעור השחיטה, ע"ז אתה סיפא דהאי הלכה ואמרה משום הרחקה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, וזה דוחק גדו, כיון דעתך כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקסובא, עלי להשלים שחיטתו תוך שיעור שהי, כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוחה דרבנן לשוחט לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למייעבד רובה, אז ה"ח החשש דיכשיר שלא כדין פחות מרובה בחשבו שהוא רוב, וה"י להם לתיקן דלא יכשיר עד שנשתת כל הסימנים, וכמו שאמרינו לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקראו רובא, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרע כולה גורה דילמא לאأتي למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עי"ש, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שנים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יידמן שלא שחת אלא מוחצה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי, יכשיר בחשבו שנשתת הרוב, גם לישנא דגמ' מורה דלא כפרש"י, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי, ומה לכתלה לא סגי לי באחד, והוא לא ידע מגזירה זו, וה"י לו להקשות סתם בין אבהמה ובין אווף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דגס בעוף בעין שני סימנים מה"ת לכתלה ורק בדיעבד כשר בסימן אחד, ועיין בכ"מ שם בראש הל' שחיטה, שכ' דהרמב"ם ז"ל פסק כתרי לישנא דגמי לחומרא, דהינו דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובו, וגם בעוף כן מה"ת, וזה תלי אי לפנין שחיטה לעוף מליפוטא דבר קפרא, דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, דاز גס לכתלה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפנין, מאשר יצד ציד חיה ועו"ף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי"ח דחיה בעין לכתלה שני סימנים, עכת"ד המכ"ם, ובמחכית אין בדבריו ממש, דכל הגי הדרשות המה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי לרמב"ם לומר דגוף חיוב דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו"כ הרמב"ם בפירוש בהל' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן בהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכי שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כאשר תושבע"פ כי עכ"ל, והוא ליקח ממה שאמר רב, ורב rob אחד צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושׁ ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללמד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם נאמר דמקרה דעתך מה שאמיר רב, ועיין ג"כ רשות רוחה שוחטה שתהיה עוקרת הקרא המורה דשיעור אחד לחיה ועו"ף גם דיעבד.

ע"ש גמר' א"ר כהנא מנין לשחיטה שהוא מן הצואר וכו', עיין ברמב"ן עה"ת, על הקרא דזובחת כאשר צויתך, שכ' דלשון ושות פירושו הכרת סימני הצואר, ולפ"ז צ"ל דלרווחה דמלטה קפריך הци, וגם תירוץו דשחיטה מן הצואר גמר', וכו' ג"כ לרווחה דמלטה אמרה, דהרי תראה דרש"י ז"ל כתוב דלאו דוקא דצא"ג דהלי שחיטה הללמ"ס הם יש מהן שנכתבו כגון דרשה, וכי גמירי הלכתא אשארה וכו' עכ"ל ומה שכ' רשי"י כגון דרשה, מושום דעיקור לדעת רשי"י דהוא בסיכון פגומה נמי מפורש בשוחט ולא וקרען, וכאשר ביארתי בפתיחה, וכן לעיל דף ט', גם אהנץ שארה איתך לנו סמק מפורש בלשון הקרא, ולא בעין ההלכה אלא על מקצת פיסול הסימנים עי"ש, וכיון דפסולו שחיטה מפורשים בקרא, ע"כ מקום השחיטה ודאי צריך להיות מפורש בקרא, באמת דלעולם ההלכה לא אתה אלא לפרש פרטוי דיני המוצה, אבל לא אתה לחודש לו מוצה חדשה, ועיין עוד לקמן ודוק.

דף ע"א משנה, השוחט אחד בעוף ושנים בהמה שחיטתו כשרה, במ"פ פריך דיעבד אין לכתלה לא ושנים בהמה, עד כמה לשוחט ולזיל, ומתרץ אבע"א אחד בעוף ואבע"א, ארובו של אחד כמוני, ופרש"י אבע"א בעוף אערוכו רבנן לכתלה חרוייה, משום הרחקה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, וזה דוחק גדו, כיון דעתך כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקסובא, עלי להשלים שחיטתו תוך שיעור שהי, כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוחה דרבנן לשוחט לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למייעבד רובה, אז ה"ח החשש דיכשיר שלא כדין פחות מרובה בחשבו שהוא רוב, וה"י להם לתיקן דלא יכשיר עד שנשתת כל הסימנים, וכמו שאמרינו לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקראו רובא, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרע כולה גורה דילמא לאأتي למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עי"ש, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שנים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יידמן שלא שחת אלא מוחצה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי, יכשיר בחשבו שנשתת הרוב, גם לישנא דגמ' מורה דלא כפרש"י, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי, ומה לכתלה לא סגי לי באחד, והוא לא ידע מגזירה זו, וה"י לו להקשות סתם בין אבהמה ובין אווף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק כתרי לישנא דגמי לחומרא, דהינו דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובו, וגם בעוף כן מה"ת, וזה תלי אי לפנין שחיטה לעוף מליפוטא דבר קפרא, דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, דاز גס לכתלה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפנין, מאשר יצד ציד חיה ועו"ף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי"ח דחיה בעין לכתלה שני סימנים, עכת"ד המכ"ם, ובמחכית אין בדבריו ממש, דכל הגי הדרשות המה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי לרמב"ם לומר דגוף חיוב דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו"כ הרמב"ם בפירוש בהל' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן בהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכי שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כאשר תושבע"פ כי עכ"ל, והוא ליקח ממה שאמר רב, ורב rob אחד צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושׁ ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללמד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם נאמר דמקרה דעתך מה שאמיר רב, ועיין ג"כ רשות רוחה שוחטה שתהיה עוקרת הקרא המורה דשיעור אחד לחיה ועו"ף גם דיעבד.

אבל גובה פלוגתת רשי"י ורמב"ם, אי בעין בעוף לכתלה ג'

והעופ, ועל זה לא ה' מצי לתרץ רביה היא דהרי רבינו ע"כ לא דרש האי דרישה, דהרי תולח עיקר שחיטת עוף בהלה ובקרה דכאשר צויתיך, וגם הלשון מאן תנא דפליג א"א הקפר משמעוгалו עדיין לא ידע שום משנה וברייתא, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה דאל"כ הוול"ל, "מאן האי תנא" ולא "מאן תנא" פתרון של כל אלו החומרות תמצוא בפתחה בעיקר א', ולא אכפול כאן הדברים מפני גודל הארכיות ודוק".

ע"ש גמר ר'راب"א אמר וושט ולא קנה, מכאן נראה ראי ברורה, לדעת הרמב"ם זיל דכתבה גם מה"ת בעין שנים בעוף, דאי כדעת רשי"ד מה"ת גם לכתבה סגי באחד, א"כ לראב"א דהאי אחד המוחיד קאמר וושט ולא קנה, הרי דקנה כעוזר אינו בתורת שחיטה כלל, ואיך לא יופסל השחיטה בעוף, אם שחת הקנה כדרך רוב השחיטות, הלא עשה מעשה טרפוות בקנה קודם שהגיעה לשיטף, ואיך לא אשטעט תנא לראב"א להזuir שלא לשחוט הקנה קודם שחחט את השוט, אלא דכבר כתבתי לעיל דף כ' ע"ב ברשי"ד ה"ה כל המעכוב המשעב בשחיטה דגס רשי"ד סגיא בס"י אחד אפילו לכתחלה, מ"מ שייכים שניהם יחד נמי לשחיטה, א"כ גם לראב"א צriskיך לדוחוק כן לדעת רשי"ד, דלא מסתבר כלל לומר דשחיטת בהמה גופל בעוף, וכן מוכח מרשי"ד ה' לא בבהמה שכתבת שחיטה בחולין גרידא מנ"ל, אלא דלפי הנ"ל, שוב לפניו בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו לצבי ואיל טען שחיטה לאחר ניסстан, כן גם בקר וצאן של חולין, כי היקש זה דרישה גמורה היא, ודוק".

ע"ש גמר רבי היא דתני רבי אומר וזבחת כאשר צויתיך, מלמד שנצטווה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דברי.

א' **למה** לא נפרש כפישוטא דכאשר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השחיטה בקדשים, כדכתיב ושות את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כתוב באמת, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספר, וכי בעהה"ס כתוב דרוב התנאים חולקים זה על רב, ומפרשים כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא אכן הביא הרמב"ם האי רבוי וכן הטור מביאו בראש הל' שחיטה, וכל הדין דיש שחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק אחר רק האי ברייתא דרבוי, כאשר תראה בביאורינו בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרא רחוק ודוחוק, ורוב התנאים חולקין עליו, וכן מ"מ על האי דרישה קסמכין.

ע"ב **למה** אמר רבא, חכמים ר"י ברי בטרפות כר"י, אלמא אחד דכאמר או הא או הא, עכ"ל הגם. ויש לחמו, וכי גברא אגרברא קא רמיית,ומי עדיף רבא וברוי החכמים, מורי"ח החלק על ראב"א, ואומר או ושת או קנה, עכ"כ צ"ל דמ"מ ממעשה רב קפריך, דמוכחה דגס למשעה לית מאן דחץ לי לראב"א, אלא דעתך קשה דהו"ל להביא ממעשה בכל יומ, דשוחטין עופות ולא בודקין אם נשחט הושט, רק תוקפין אגודול ואם יוצא הקנה המכשירין כמו שאנו עושים היום, דמסתמא גס איז כה היו עשוין, ולמה לי להביא ממעשה שאריע דמסמס קועי"ד דמא, אבל ייל דכיוון דכתבה בעין שני סימנים, או מדאוריתא או מדרבען, ובזמן הגמ' עדין לא פסלו שהי"י משחו אפילו בעוף לא, הי' תמיד בודקין אם נשחט גס הושט, כדי לגמורו, אם לא נשחט תוכ' שיעור שהי", וכמיש"כ הרשב"א זיל בריש מילון דף ג', דמומר מותר ליתן לו לכתבה לשחות, אף דאי לא בדק בסימנים נבלה, מושם דמסתמא יבדוק, ואם ימצא שלא נשחט הרוב ישלים תוכ' שיעור שהי', וא"כ כל שחיתות שליהם בעופות נמי כה היו דבוקדים גס את הושט, וגמרן אם לא ה' נשחט, ולכן לא ה' מצי מביא ראי' ממעשה בכל יומ ודו"ק.

ע"ש א"ר חכמים יוסף ברyi בטרפות כר"י, הנה לדעת רשי"ד מה"ת לא בעי לכתבה יותר מס' אחד ורבנן הוא חדש שמא לא ATA למיעבד רובה דח, ייל דחכא ליתה להאי חששא, דלא כור' קשה

וכן יש לפירוש מה דאמר שם בפרק כי סיוי הדם דבעינן עפר למטה מדכתיב, "בעפר" ולא כתיב "עפר" דכוונתו דאלו קאי רק על וכשה הולל עפר אבל אי קאי גם אושפץ אז שפיר כתיב ושפק בעפר, והוא דבר נאה ומתקיים בס"ד ודוק".

ד"ג כ"ח ע"א גמר', הוא דאמיר כי האי תנא, דתני ר"א הקפר ברבי אומר, מה ת"ל אך כאשר יאל את הצבי ואת האיל וכו', מה פסה"מ בשחיטה, אף צבי ואיל בשחיטה וכו', עיין לעיל י"ג, ע"א דקאמר שם בשלמא לר"ע הינו דכתיב אך כאשר יאל וכו', ופרש"י זיל, אך כאשר יאל עכשו צבי ואיל בטומאה, ר"ל דהא לא בעי שחיטה), כן תאכלנו לבקר וצאן משתכניםו לארץ, שע"פ שאני מטענן שחיטה לחולין כשתכניםו לארץ קדושים של עכשו, אין צריכין לאכול בטורת הקודש, אלא צבי ואיל של עכשו, שהטמא והטהור יאלו בקערה אחת" עכ"ל הרוי לצבי ואיל דהאי קרא לצבי ואיל שבמדבר מירידי דלא טען שחיטה, אבל מה שמקיש הכא צבי ואיל לפסה"מ, הינו צבי ואיל של אחר ניסstan, כי פסה"מ במדבר ג"כ לא היו בשחיטה אלא בנחירה וכמש"כ בתנ"ס, שם ד"ה ר"ע, ויל"י בזה מה דקשה, דלפי הגמ' דילין, דקרה דזbatchת בפסה"מ במדבר וכמש"כ רשי"י כאן, שחיטה בחולין גרידא מנ"ל, שוב לפניו בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו לצבי ואיל טען שחיטה לאחר ניסstan, כן גם בקר וצאן של חולין, כי היקש זה דרישה גמורה היא, ודוק".

ע"ש גמר רבי היא דתני רבי אומר וזבחת כאשר צויתיך, מלמד

ב' **למה** השמייט רבוי עיקר הל' שחיטה שהוא, מה דאמר שמואל לעיל דף ט' ע"א שהי' דרשת חלדה הגרמה ועיקור, ומציין להל' שחיטה קנה ושת ורוב א' בעוף ורוב ב' בבהמה שהוא ג"כ הכל' נהירה לדעת רשי"ד ותוס', דגס נהירה בעין בסימנים, ומסתמא בעין שיעור, כמה מן הסימנים צריך לנchor.

ג' **איך** מכניס בקרא דכאשר צויתיך, דקאי מפורש אברך וצאן, גם עוף דלא נזכר כלל בקרא, והתוס' הרגישו בקושי עצומה הלאו, ורוצים לתרצה עי' שדרשו רשומות וגמטרי של כאשר, ואיה מצין בכל הש"ס שמצוות ולאו דאורית', יהי' נבנה על גמטרי' מושכלת哉.

ד' **קושי'** תוס' על הגמר', למה לא הביא בר קפריא דלעיל,DDRASH מזאת תורה הברמה והעוף דהטיל הכתוב לעוף בין בהמה לדגים, ומה דלא הקשו דהוומיל' דתנא דברייתא דלעיל הוא, דלמד מזאת תורה הברמה והעוף, דאיתא לומר מה בהמה בשחיטה אף עוף בשחיטה, הוא מושם דשם סתמא נשנית ולא נזכר שם התנא, אבל באמות הקושי' על הגמ' יותר עצומה, דמה פריך מאן תנא דפליג עלי' דר"א הקפר, כיון דסביר היבא לעיל כמה תנאים, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה, ואם רוצה לידע שם האי תנא מי הוא ה' לו לפrox' היכי מאן האי תנא דדרש לעיל זאת תורה הברמה

טובא לומר דאורידין קפיד בשחיטה, וכן מפורש ברש"יziel שכותב בד"ה דرس ביהן, ז"ל „שחיטה ממש בעי ר"י או לא, ר"י לא שמייעלי ה' הא דר"ח" עכ"ל, הר' אדם שחיטה ממש בעי ר"י, אז ליתא לדרכ' ח' דמחלוקת בין עוף לבמה, דלאו משום דם הוא, אלא משום דשיך לשחיטה, אז עכ"ל מה'ת הוא ולעכבר, ואני דומה למייעוט בתרא, דמה'ת אי'א חילוק בין לכתחה לדיעבד, משום דשם אתה ההלכה דרבבו של אחד כמהו, אבל כאן, אי שחיטה הוצאה דם הנפש הוא, עכ"ל הורידין מעכבים דבלא ווירידין לי'א שפיקת כל הנפש, וכל זאת פשט וברור, ודוק".

ד"ג כת"ע"ג גמר', חדא בחולין וחדא בקדשים וצריכא וכו', ויש לתמונה טובא על האי צריכתא, דהאי טעמא לדם הוא צריך, לא מספיק אלא להצריך לכתחה כל הסימן, אבל לא לפסול בדיעבד, וכאשר אמר נמי ליקמי, דair"י דקאמר עד שישוחט את הורידין בקדשים, אםאי פליגו רבנן עלי', וכותבו התוס' בריש פרקן להוכיח מזה, דר"י רך לכתחה אמרול ולא לעכבר עי"ש, הר' דהאי טעמא לדם הוא צריך אין כדי לפסול השחיטה, וכן כתוב המשמעו"ט על הרא"ש בריש פרקן, וכש"כ דקשה לצד השני של הצריכתא, דקאמר, دائ' אשמעין בקדשים בסוגי ברוב, הו"א דבחולין שלא צריך לדם, גם בפלגא סגי, וזאת מהיכי תיתני, דמה' דשייך לגוף השחיטה, ודאי דין חילוק בין קדים לחולין, אבל מה' שנעל"ד בהזאת, דהאי צריכתא קאי על ההלכה דקתוני רב' דאתא על הושט ועל הקנה ועל רוב אי' בעוף ועל רוב ב' בהמה, דכתבנו לעיל דרישא סותר לסייעא. וכך פרשונה לפי שיטת הרמב"ס ורש"י, دائ'א לכתחה ודיעבד בהאי הלהכה, דכתחה בהאי עצה דלשוחט חידוש דין, ולומר כפשוטו דמצא דבר חכמה בהאי עצה רך הגרגרת לחוד, קשה לקובלו, כי הוא דבר שככל בר ב' יוכל לאמרו ואולי דחידש לו שלא נאמר דכל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מחמת חיש טרופות איינו ראוי מקרי וממילא גם דהאי ראוי מקרי, ויש בעינן זה חילקי דין ולא כל המקומות שוות, עיין בפסחים דף פ"ח ע"ב ודוק.

ולדעת הרמב"ס דצורך מה'ת לכתחה ב' סי' ג"ל היינו במקום אפשר, אבל כאן כיון שלא אפשר באופן אחר שרין לי' לשוחט לכתחה רך סימן אחד, אלא דלא ידעתיא זכמה איך איכא בהאי חידוש דין, ולומר כפשוטו דמצא דבר חכמה בהאי עצה דלשוחט רק הגרגרת לחוד, קשה לקובלו, כי הוא דבר שככל בר ב' יוכל לאמרו ואולי דחידש לו שלא נאמר דכל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מחמת חיש טרופות איינו ראוי מקרי וממילא גם דהאי ראוי מקרי, ויש בעינן זה חילקי דין ולא כל המקומות שוות, עיין בפסחים דף פ"ח ע"ב ודוק.

ע"ש עבי ר' ירמי' ווירידין לר"י שהה בהן דרש בהן מהו, הלב ארוי רוצה להוכיח טכאנ שיטת רשי", דהאיבעי בהחליד ושחה במיעוט סי' קאי על' מיעוט בתרא, דהרי כאן ודאי לא עלה ע"ד ר"י, דורידין יעכבו בדיעבד אם לא שחתון, דPsiṭṭaa דורידין לא נאמרו בתורה או בהלממו"ס, ומ"מ מסתפק ר' ירמי' אולי שהי' ודרשה פוסל בהם וסימן שזה ברור ע"ש.

ותמהני על גאון כמותו איך ישגה שגיאה רבתא צו, וגם עירובוב דברים ראייתי כאן, דכתחה ודיעבד מה בעי הכא, דלפי דעתנו, דלא נאכו ווירידין לא בקראה ולא בהלה גם לכתחה לא נוצרו להצריך שחתון, עכ"ד ר"י רך מדרבנן אצרךיך ווירידין וא"כ שפיר אפשר דאך בדיעבד פועל מדרבנן, ואם נניח לו גם זמת את פשיטה דרבנן לא תיקנו שחיטת ווירידין לעיכובי ורק לכתחה, א"כ נאמר דרב' ירמי' עלה ע"ד דאפיילו במה אצרכיו ובן לכתחה, אית' ב' פסול שהי' ודרשה לפסל, וזה יותר ממה שסביר רשי", דריש"י במיעוט בתרא אמר למלאי ומפני לכתחה בעין כל הסי' מה'ת וכאן רצה ר"י לפסל שהי' ודרשה במה אצרכו ובן רק לכתחה אתמהה.

אבל הדבר פשוט כביעה בכעה בכותחה דר' ירמי' קמסתפק אי ר"י מדין שחיטה קامر ומילא הוא מה'ת ולעכבר, ושפיר נאכו בקראי, דהרי וחת ובח דרישין דבמקומות שזב ושחטהו, מן הדם, וגם ושפך את דמו דכתיב בחיה וועוף מן הוצאה הדם ממש קמשתעי וכאשר הארכתי באזה לעלה ושפיר איכא מקום

ומה ומה מאוד מיושב נמי באזה קוש' המהרש"א, שהקשה למה לא משני הש"ס לעיל, דפרק מהא דחצ'י אחד בעוף, על רב דס"ל מע"מ כרוב דמתנית' בקדשים ומשום לדם הוא צריך, ולפי הצעתון לק"מ, דלעיל חצ'י ממש קאמר רב דהוה כרוב, וא"כ א"א לומר בקדשים משום דם בעין משה נוסף על הרוב, דבاهי משחו יותר לא יצא דם יותר, ועוד דלעיל לא קאי לפרש ההלכה, כי היכי דעתיא דהא דקאמו על הושט ועל הקנה מה'ת קאמר ומיני

מושום דאגלאי מلتא למפרע דמעיקרא שם גם שחיטה עליה, א"כ אין קאמר לעיל דלפלוgi בהכשרה דפירה בתרי סודרא, והוא לכ"ע מטמא אגמל"ם דשחיטה הוה, ונדחק הרבה, אבל יפה כתוב בזה הלב אריה, דודאי מודה ר"ל על גוף השחיטה שams נגמרת בהקשר, אגמל"ם דכללה שחיטה הוה, ומילא האי גם לאו גם מכח הוא, ולכן ללא נתקנה עדין, נוכל האי גם להקשר עתה אחר שנתגלה גם קודם הגilio, בזה סובר ר"ל ור"ח דעת ל' לומר דהקשר אז קודם הגilio, דאנן בעין שאז כוותי, שלא מהני הגilio על דבר המסתלק, דאנן בעין שאז כאשר הדם על הדלעת יקשר, ואז עדין לא נתגלה ור"י ורבי סברוי, דהgio מהני גם על דבר המסתלק, שנאמר שעשה פעולתו אז קודם שנתגלה, ולכן שפיר קאמרינו לעיל בתרי גברא ותרי סודרא דהוא כמו נתקנה הדם, דאה אזדא ל' מעשה קמא ואם לא לא נתמאת בשעת מעשה איך יטמא למפרע, כי בזה פליגו ר"י ור"ל אל אמרין אגמל"ם אדבר המסתלק, אבל לאחר הגilio, לכ"ע מהני הגilio לדון עלי, כפי אשר נתגלה עתה, דינו לומר דכללה שחיטה מיקר, ומילא מצי הדם שניתז באמצעות השחיטה עתה אחר הגilio, עכת"ד הלב אריה ז"ל והה" הדברים שנאמר למ"מ, ובזה ישבתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"לربא בזכחים ל' קר"ל, דין לשחיטה וכו', למה לא חשב בהדי הני תלת הלכה קר"ל לבני ר"י ביבמות ל"ז ע"א, ולפי האמור פליגו א夷 מהני אגמל"ם בדבר המסתלק, הרי הוא ממש אותו הפלוגתא דחולץ למעוררת שהיא בין הני תלת, כי גם שם פליגו א夷 מהני החלטה שכבר נסתלקה קודם הגilio שפהילה, וא"כ הינו לך ולמה ליה לחשו בפ"ע, ופלוגתא זו תמצוא עוד כמה פעמים בש"ס כמו בע"ח למפרע גובה ועיניו היטב لكمן ע' ע"ב בסוגי דמברכרא, אבל עכ"פ היוצאה לנו מזה, דר"ל דס"ל שלא מהני הגilio למפרע על דבר המסתלק, אין אפשר שיתחייב על שחוטוי חוץ בס"י אחד, לאחר דמתלי תלי וקאי, עד שגמר השחיטה, כי بلا גمراה או גمراה בפסול, לכ"ע פטור, ואיך יתחייב על מעשה שעברה קודם הגilio, וז"כ עצומה על התוס', ועתה נראה איך פסק הרמב"ם ז"ל דינים אלו היוצאים מתוך הסוגי, הנה בפ"ד מה' שחיטה הי"ג כתוב "התחיל העכו"ם לשחות מיעוט סימנים גומר ישראל וכו' פסולה ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף", ותמה הלח"מ דהלה בגמי' אמרו בשחתת סי' אחד נכריו וגמרו ישראל דפסולה לכ"ע, ולמה תלה הרמב"ם הפסול בהא דיננה לשחותה מתחלה ועד סוף ולא מצא מענה זהה, בפ"א הי"ח מפש"מ כתוב הרמב"ם, "שחת מיעוט סימנים בחוץ וגמרו בננים וכו' פסולה ישינה וכו'" הרי דתלי הפסול במ"ד ישנה וכו' ובגמר' אמרו, דשחת א' בחוץ וא' בננים לכ"ע פסולה, אבל כאן יותר תמורה, דכיון דפסק קר"י דישנה וכו' הרי מסקין דבמיעוט סימנים בחוץ לא די שפסול לר"י, אלא חיווא נמי חייב, ואיך כתוב הרמב"ם דוקא פסול ולא חייב וכן אין לדחוק כס"כ התוס' דלאו דוקא, דא"כ עיקר מוקם דין זה הי' בה' שגנות, ולא בפה"מ, ובשוגות לא הזכיר מדין זה כלום, ולא עוד אלא דשם מבואר להיפך, בפ"ד ה"א שפסק שם בשוחט בהמת קודשים בשבת בחוץ לע"ז חייב שלש וכותב וכו': "ובמד"א באומר בಗמר זביחה עובד אותה, אבל אם לא הייתה כוונתו לכך, משוחט בה מעט לע"ז תאסר, ואינו חייב מושום ש"ח עד שישחט שנים אוRob שנים, ונמצא כמשמעות השחיטה שוחט בהמה אסורה לקרבן שאינו חייב עלי' מושום ש"ח כמו שביארנו" עכ"ל הרי בAIR הרמב"ם דפטור, משום דבגמר השחיטה אינו ראוי לבא לפניים, אבל לא ממש"כ מחייב סוביר אינה וכו', וקאמר שם ר"פ, דהכל מודים היכא דלא נתקנה הדם דמקשיר, כי פליגו בנתקנה בין סי' לסי', ונתקנה שם בחידושי הר"ז דכיון דסביר דליך"ע ללא נתקנה מחייב, עכ"ב

בחולין דהרי ההלכה דעת הוות ועל הקנה לא מיתפרש אלא יכול או מעשה טרופת, אבל מוחצה מהicity תיתני, וא"כ איןו אלא מדרבנן ומהicity תיתני דນפסול קודשים בשביל זה, וזה ברור ואמת ואין צורך בכל מה שנדרקו האחרונים בהזה ודוק".

ע"ב

גמר אר"ל מושום לו סי' אינה לשחיטה אלא לבסוף, ור"י אמר ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, אמר ר' רבא הכל מודים וכו', לא נחלקו אלא בשחתת סימן אחד בחוץ וס"י אחד בפנים, למ"ד ישנה וכו' מחייב ולמ"ד אינה וכו' לא מחייב, אמר לו ר' רבא ב"ש, מר לא אמר היכי ומנו ר' יוסף, היכי דשחת סי' אחד בחוץ וס"י אחד בפנים נמי פסול, שהרי עשה בה מעשה דחתאת העוף בחוץ, לא נחלקו אלא בגין ששחתת מיעוט סימנים בחוץ וגמרו בפנים, לא מחייב ולזה לא מחייב, עכ"ל הגם, והוא מוקשה עד מאי אין יוצא ואין בא בה, רשי ז"ל פי' דבעוף קאי, והתוס' דחו דא"א לפרש בן, לכן פרשו דבבמה קאי, והי' מיפותר למ"ד אינה וכו', אבל חידש לו ר' יוסף, דמ"מ מודה האי מ"ד דחייב, מושום שעשה מעשה דחתאת העוף, והא דקאמר רק פסולה לאו דוקא דחייב נמי לכ"ע, ז"ל הוא דקאמר שעשה בה מעשה דחתאת העוף, ליישנא דלעיל מניה הא דקאמר שבעה בה מעשה דחתאת העוף בחוץ, נקט, והכוונה שעשה שחיטה העוף בעוף בס"י אחד שחיטה מקרי, ה"ה בבהמה שם שחיטה גם על סי' א', אלא תלת הלכה קר"ל לבני ר"י ביבמות ל"ז ע"א, ולפי האמור פליגו הזרין לסברא דגס סי' אחד שחיטה מיקר לייחדו מושום שחוטוי חז' צ"ל, וכן הבין עכ"ל המהרש"ש ז"ל בהגותיהם שם בסוגי' שבמביא ראי לסבירת ר"ע, מהאי דכן עשה בה מעשה דחתאת העוף, דאם נפרש כפשו דחתאת העוף דוקא קאמר אדרבה הראי' תתחפה לטטריה, אלא דמה שכתו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, דאייך אפשר לומר כן, כיון דר' יוסא בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסול לחיווב ואמר לא במעטות סימנים פליגו, דלאו מחייב וליה לא מחייב, וכן מצאות בהגותיהם מהירוש"ש שמחרפלא ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי התוס' שהקשו בעצם עלי פירושם, מהא דלקמן מי' ע"ב, דשותח בשחתת בחוץ לע"ז חייב ג' חטאות, והווצרך לאוקמא בחחתת העוף ובחייב קנה פגום, אבל באזח בהמה לא, דמכי חשת סי' אחד אסורה ואיך מוחתק בעפר הוא, והרי כאן מחייב לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותירצ'ו דשאני הכא דגמר השחיטה בפגם אבל התם כיון דלע"ז שחטה יחשUb עכת"ד התוס', וכבר צוותו על דברי התוס' אלו, דהלא מוחתק בעפר דקאמר הש"ס שם, הינו דעתו אינה בהמת קודשים הראו' לבא לפניים, אבל לא שחחיטה תהיה נפסלת ע"ז, דהלא משנה שלימה הוא באזח' ובכיסוי הדם, דשותח לע"ז חייב מושום אווא"ב, ובכיסוי הדם, ואיך דהוה ננטקללה בשחיטה, ואין זה דומה لما שכתו התוס' בד"ה אירע פסול בשחיטה וכו', עכ"א לחיב בס"י א' רואה, דלר"ל דסוביר אינה לשחיטה וכו', עכ"א לחיב בס"י א' בחוץ, אם נאמר דצרכיך עכ"פ למגורר השחיטה כאשר כן הוא באממת, דהנה לקמן דר' לי' ע"א, פליגו ר' רב' וחיא בשוחט והתייז דם על הדלעת בין סי' לסי' אי מחייב או לא, וקאמר דפליגו בפלוגת ר"י ור"ל, דרבי סוביר דמקשיר סוביר ישנה וכו', ור"ח דסוביר אינו מחייב סוביר אינה וכו', וקאמר שם ר"פ, דהכל מודים היכא דלא נתקנה הדם דמקשיר, כי פליגו בנתקנה בין סי' לסי', ונתקנה שם בחידושי הר"ז דכיון דסביר דליך"ע ללא נתקנה מחייב, עכ"ב

הקרבן נגד האי גilio, וכן קאמר דהיכי דשחטו ס"י אחד בחוץ, נoho דלגבוי חיויבא דכרת וחטאת דהוה נתנקנה הדם, פליגו ר"י ור"ל כנ"ל, אבל לענין פסול מודים דפסולה, משום דעשה מעשה דחטאתי העוף, וכאשר פירשנו למעליה, דלישון דלעיל נקט, והכוונה דעשה מעשה דשחיטת העוף דלכ"ע שם שחיטה עליה, ושיהיא כשרה, ע"י מהני הגilio כדי לפסול, אבל לגבי חיויבא ודאי פליגו, דהה הוה נתנקנה הדם, אלא דחידוש דפליגו גם במקצת סיימנים, וזה תלוי בפסקת אגמ"ל, אלא דל"ר"י לשיטו, גם על נקב הושט בלבד, שם שחיטה עלי' והאי מותועס"ס סוףDKامر, מתחילה ממש קאמר, דהינו מיד שעשה בשוט משעה טרופות, ולר"ל לשיטו על נקה"וו לאו שם שחיטה עלה, עלי', ולסוףDKامر הינו בסוף ס"י אחד, אז שם שחיטה עלה, אפילו הפסיק, אלא דשחיטה פסולה תקרה, ולגבוי שחיטה כשרה לבסוף ממש בעין, והוא כפי שביארנו לקמן ל"ב דר"י יליף מההכלכה, דכל פסול בשחיטה נבלה, דכל מעשה טרופות בסימנים שם שחיטה פסולה עלה, באfon שא"א לשחות עוד אפי' שלא במקומות הנקב, מושום דלשתטי' דל"ל כמוון דמונה בדיקולא דמי, גם במקומות הנקב הי' מקום לשחות כראוי, דאיכא רוב חז' מהנקב בצירוף מיעוט בתרא, ומධאמרה לנ halacha דבמעוט קמא מקרי פסול בשחיטה, הרי דנקה"וו יש לעלי' שם שחיטה פסולה, רק כה שגמרה ואפי' בהחצר, דכל שנגמר השחיטה, על ההתחלה לאחר שגמרה, מקרי שם שחיטה, אמרו מעטה בשחיטה כשרה נמי, אגמ"ל דנקב הראשו שעה בשוט שם שחיטה כשרה עלה, וכך לא די שפסקת הקרבן אלא דחיב נמי השוחט, דמקרי שוחט בחוץ בהאי מיעוט סיימנים, אבל ר"ל לשיטטי' דאית ל"י כמוון דמונה בדיקולא דמי, דלעולם לא מציא יליף מן halacha דמ"ק נמי בשם שחיטה יקרה, דלעולם לאו שם שחיטה עלה, אבל פסל הוה, משום דאינו מצטרף לרוב החווט, כי המיעוט בתרא של הוושט א"א לצרפו לרוב, דהוה חחותך בשבר המת, אבל לעולם מצ שחט שלא במקומות הנקב שחיטה המתרת מידי נבליה, וכיון דלאו בשם שחיטה יקרה, לא מיבעי דאינו חייב כרת וחטא ל"ל, דל"ל אגמ"ל ולא מחייב אפי' בסימן שלם בחוץ, אלא דגס כשר הקרבן דניהו דלענן גוף השחיטה, גם הוא מודה אמרין אגמ"ל, אבל לא נתגלה אלא דגס האי מיעוט ש"יך לשחיטה זה לא נתגלה, ואיך יופסל הקרבן ע"י חלק מון השחיטה והותורה אמרה איש אשר ישחט וע"ז לבד לאו שם שחיטה עלי', וכן כשר הקרבן.

ומעתה תראה איך כל פסקי הرمב"ס מכונינים, ומה שאמת ותורתו אמת, דהנה לגבי פלוגות' אגמ"ל, הלא איפסוק הלכתה כר"ל לנבי ר"י בחולץ למעוברת, ומיליא נס הכא בשחיטה דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, אבל לגבי פלוגות' זו אי תחלת השחיטה דהינו נקה"וו בשם שחיטה יקרה אם בפיסול, להיות שחיטה פסולה, ולא תhani לה تو שחיטה לטורה מידי נבלה, אפילו שלא במקומות נקב, ואם לא בפיסול וגירה בהחצר שנאמר לגבי השחיטה עצמה אגמ"ל, דגס על האי מיעוט שם שחיטה כשרה עלה, או לא אמר כן, בזאת הדرينן לכלא דר"י ור"ל הלכה כר"י, וכן פסק בה' שחיטה דשחט מקצת סיימנים ע"י נカリ השחיטה פסולה כר"י דישנה לשחיטה וכו', ומיעוט דגס המ"ק בשם שחיטה יקרה, והוא צבחו של נカリ, אבל לר"ל לא hei מיפורSEL בכך, דלא קרין ב"י צבחו על מיעוט סיימנים, ומה שאמר רבא דהכל מודים הינו בס"י שלם ולא במיינט השט כנ"ל, ובפסח"מ פסק נמי דבשחט מיעוט סיימנים בחוץ דמייפסל, משום דישנה וכו', וניהו דלא מיפורSEL רק בשחיטה ולזה שתקראי שחיטה בעין הגilio של סוף השחיטה, הלא על גוף השחיטה גם ר"ל מודה אמרין אגמ"ל, כמו אמרין בלא נתנקנה הדם, אבל לענין חיויבא פסק דמייפטר ואפי' בסימן שלם, דבזה

השחיטה, ואי דלע"ז, הרי אכן פסקינו שחיטה שא"ר שמה שחיטה, ואחרי העין מצאתי תליית' שאיתן כאן שום קושי' והכל מכון דהנה עיקר פלוגות' ר"י ור"ל הוא מבואר מתוך הסוגי', בהתי על הדלתע באגמל"מ בדבר המסתתק, אבל על גוף השחיטה לכ"ע אמרין אגמל"מ, לקרוא כל המעשה בשם שחיטה, דהינו דגס תחלתה לאו מעשה טרופות הוה, אלא חלק מחקקי השחיטה, ולסן כל שלא נתנקנה הדם מכשיר הדם עתה אחר הגilio, משום דעתגלה דהאי דם לאו דם מכיה הוה כמש"כ לעיל, אלסן כדי לחיב על ש"ח לא די ביה דניהם דעתגלה דגס התחלתה הי' שיק לשחיטה והיא חלק ממנה, עד שדים הניתז לאו דם מכיה נקרא, אלא דם שחיטה, אבל השחיטה יקרה, לחיב עלי' חטא, וכן בשחת גו' מקצת סיימנים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, ולסן שחיטת נカリ דהוה כה אדם הי' כשרה, אלא דאסורה מקרה דוקרא לך' ואכלת מזבחו, מכאן שזבחו אסור, ליכא למירר כמש"כ רשי' ז"ל דפסול גס לר"ל, משום דניהו דלאו שחיטת נカリ הוה, מ"מ פסולה, דהוה לי' כקוז בעלמא, זהה ליתא לרמב"ס דאם לא יקרה בשם שחיטת עכו"ם, אז כשר דלא מקרי זבחו, וניהו דהאי מיעוט עכ"פ אינו זבח ישראל, מה בכך והלא לא בעין זבח ישראל אלא למציה, רק כה אדם בעין והוא איכא וא"כ הוה ג'כ' כשותפי חז' דבעינו זבח נカリ כדי לפסול, ואיך נאמר דתחלת השחיטה זבחו מקרי, משום דמצטרף להיות חלק הזביה, כי היגlio לא פעיל רק שתהי' נකראת חלק מן השחיטה, ולא בשם זביה סתם, וכך לא נזכיר בגמ' במירא דרבא בהכל מודים, וכן במה דפליגו, רק שחט סיימן אחד, ולא מקצת סיימנים, ובסימן אחד כבר כתבנו דשםעין מדר"ע דבשם שחיטה יקרה אף בהמתה, אלא דעתגין אינה שחיטה כשרה עד ישיחוט סיימן השני, וכן קאמר דשחט סיימן אחד נカリ וסימן אחד יישראל, הכל מודים דפסולה, דהרי איכא שם זבח עכו"ם גם על סימן אחד אפי' بلا סימן שני, והא דקאמר שהרי עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לאו דאיכא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיטה עלי', אבל כיון דאיכא מעשה טרופות, הוה שם שחיטה על סימן שלם, ואס תרצה לדקדק ר' נתן לרבען לך' דרבא באמת ס"ל, דזבחת לגבי ישראל לעכבר נאמרה כאשר נראה מהה שאמר רבא לקמן ל"א ע"ב, בהא אזכרו ר' נתן לרבען מי כתיב וחთכת וזבחת כתיב, וכוי' אכן לא פסקינו ביה כרבא, כאשר מתבואר באורך בקונטרמי מצה שמורה עיישי', וקאמר עוד דבעולות העוף אם מלך סי' אחד למטה וסי' אחד למטה וסי' אחד למטה, וכמש"כ הרשב"א פסולה, משום דעשה דחטאתי העוף למטה, וכיון דמצינן שם מליקה על סי' ז"ל, דמליקה דומי' דשחיטה בהז, וכיון דמצינן שם מליקה על סי' ז"ל, דבעל העוף לא בעין שום גilio, אבל קאמר דפליגו שלא במצותו, דלכל הני לא בעין שום גilio, אבל קאמר דפליגו בשחת סי' אחד בחוץ וסי' אחד בפנים, דניהו דגס שחיטה איכא על סי' אחד, אבל לא שם שחיטה כשרה, וכיון לחיב על ש"ח הלא שחיטה כשרה בעין, ואתה שהיא שחיטה כשרה תל"י בהגמר, דאם לא גמורה או גמורה בפיסול, הרי פטור דלאו שחיטה כשרה יקרה אלא שחיטה פסולה, וכן ביה פליגו, למ"ד אגמל"מ על דבר העבר ומסתתק, חייב כרת וחטא על סימן אחד בחוץ, אם גמורו בהחצר בפונים, ולמ"ד דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחייב וע"ז קאמר רבבה בש"ג, דר' יוסף לא קאמר הכי, דמשמע לעי' מدلלא אמר רבא דלענין לפסול קרבן נמי לא פליגו דפסול, דס"ל לרבעא דל"ר קרבן כשר נמי הוה וזה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקנה הדם לכ"ע מכשיר, משום לגבי השחיטה עצמה כ"ע אית' לה אגמ"ל, ואיך לענין לפסול הקרבן הוה בלא נתנקנה הדם, דעתה שהקרבו לפניך אגמ"ל דעתחט בחוץ סי' אחד שחיטה כשרה, ואיך נכשיר

כמו שסבירו התוס', דמנין לנו לילוף מבחן שחוט,adam ה' הקנה פגום במקצת דין לשחטו במקום אחר ולא עוד אלא דר"ל מרוא דין Hai שמעתא, הוא בעצמו אומר לקמן ל"ב ע"ב' בדבשחט שלא במקומות חתק דין אינו אלא טרפה ומהני השחיטה לטהר מידי נבייה, וקשה היא השחיטה מפורעת בעינן, וכל שנפק במקומות אחד שוב אין השחיטה מפורעת במקומות השני, וניהו דשם פריך ע"ז מאידך דר"ל דס"ל בפסק הגרגרת הוה כמאן דמנון בדיקולא דמי, הרי ביארתי שם, דהוא מותירוצו על מתני' דפסחא ג' הדר ב', אבל בגין הדין לבבי ושט קם דיני', בדנפק הוושט במקצתו, מציא שחט לעמלה או למטה לטהרו מדינ' נבליה, עי"ש, וא"כ יסתורו הני תרתי מירמות אהדי.

אבל לפע"ד נראה ברור, דהא דפosal לדעת רשי' ב' וג' מקומות אף בדיאכ'א רוב במ"א, היינו דוקא בוושט ובשהתחל במקומות אחד, ולא גמר הרוב והתחילה לעיל ריש ד' ח' ע"א, איך יכול שוחט אשר באבר, דבר הקשתי לעיל ריש ד' ח' ע"א, כי יכול שוחט רב בשחט ב' וג' מקומות בוושט, כפי מה דפסקין דכנגד מה שוחט לא מצטרף לרוב אלא בהיקף, וא"כ הא דחתהיל בוושט ביל' לנמרו מעשה טרפות, בעלמא הוא, והלא בלא"ה הקשו הרשב' וא' רשי' לעיל ד' כ' ע"ב, דבכל שחגemo הרוי אגמל' מ' דשייך לשחיטה, אבל כאן טרפות, אלא דכל שחגemo הרוי אגמל' מ' דשייך לשחיטה, אבל כאן בתחיל בוושט והניחו מנוקב, וא"כ שוחט לעמלה או למטה, מה שוחט בא' יופסל בהאי נקב דלא שייך לשחיטה, אבל התירוץ בזיה הוא, כיון דביהיקף מצטרף למה שלמעלה ולמטה, שפיר שמשחח עליו, מה תאמור, וא"כ יופסל ע"י מה שוחט כננד הנקב, כמו דהוה פסליין סכך מלובנת אי לאו דביה' ש' מרוחה רוח, משום צדדין לעיל שם, שאני התם, דע"י שריפה או קו"ז ודאי מיפסל משום דיש טרפות לחצוי חיות אבל כאן דנעשה בסכך ובדרך שחחיטה, הרי ממי'ן כשר אדם אין טרפות לח' ח' פשיטה דכשר ואם יש טרפות לח' ח' ע"כ לומר דפועל בקרב המיתה גם מה שכנד השחוט, וא"כ הרי הוא מוסיף על השחיטה מה דלא מפסיד, וכמו דאם שוחט עוף בקנה ומkeit השוטט אפילו ניקב תחלה הוושט, דלית לנ' בה, ולא נאמר דהרי ניקב הוושט תחילת ואינו מצטרף לשחיטה שנגמרה בקנה בלבד, וע"כ לומר כיון דהוה הא' נקב בוושט ראוי לצרפו לשחיטה.

הרי זה תוספת לשחיטה שאינו מפסיד, וזה אמרת וצדקה.

אמנם כל זאת למ"ד דלא בעינן שחחיטה מפורעת, אבל למ"ד דבעינן שחחיטה מפורעת, ויליף זאת מקרה דח' שחוט, הרי שחחיטה שאינה מפורעת פסול שחחיטה הוה. כמו שהי' ודרשה ואיינך פסולין שחחיטה, וא"כ הא' מkeit חתק בוושט לאחר שסילק ידו מן השחיטה, באופן שא"א להוציא עוד על החתק, הרי הא' מkeit חתק בוושט הוה שחחיטה שאינה מפורעת, וזה פסול שחחיטה כדרשה, ומה מהני שאח' כ' שוחט שחחיטה מפורעת במקומות אחר, כיון דאחר שעירור שהי', שאינו יכול להוציא עלי' הו"ל למפרע שחחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחחיטה, ולפ"ז גם בעוף, להאי מאן דפosal שחחיטה שאינה מפורעת, צרך לייזר שלא לנקב את הוושט תחילת כיון דיאכ'א רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאד בישובם, לומר כיון דנחתך גם למעליה או למטה ואפילו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש' ע"כ' אינו סובר כו, דעת מאפרעת אז"ל. "מנחה ונכרת דהינו במ"א עכ"ל, ואין טעם זה מספיק ליפסל אלא בדיליכ' רוב במ"א, אבל בדיאכ'א רוב במ"א אלא דיאכ'א רובל מעליה ולמטה איזה חתק ליפסל, hei הול'ל, מפורעת מגולה ונכרת, אבל מלשון ע"כ' איננו מ' הרוב למעליה ולמטה, אז לא מרווח, אבל דהינו, "בדיליכ' רוב במ"א מוכיח דכל דיאכ'א רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפotta מבחן אינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשחו

הכח' כר"ל, דעל דבר המסתלק לא אמרין אגמ"ל, דלחיב על מעשה המסתלק קודם הגilio, הוה כמו נתנקה הדם דלא מכשיר, והן הדברים כי הם אמתים תל"י".

ורחי והרי לך מבורר גם מותז סוג' ז' דר"י ור' פליגו, כי נkeh'יו נבלה דהינו כשחחיטה פסולה, ופסקין קר"י ולא תקsha לך קושי' התוס', דרבא ס"ל בזבחים כר"ל, לגבי אגמ"ל דוקא ס"ל כר"ל אבל לא לעניין אם שם שחחיטה על תחלת השחיטה, ובפרט לפי מה שנראה, דרבא ל"ל כל הא חדש ר' יוסף דגם במעיוט סימנים פליגו, ולא עוד אלא דמוכרח דרבא ל"ל כל, דעל המעיות שם שחחיטה פסולה עלי' דהא הוא מתרץ סתוות המשניות ד' ל"ב ע"ב, דכאן שחחיטה ואח' פסק, דאו פסול בשחיטה מקר', אבל פסק ולבסוף שחחיטה, בדבר אחר גרים לה ליפסל, הרי דהוא סבר דאפי' בסימן שלם שפסק, אין עלי' שם שחחיטה פסולה, ובזה נתיב' השחיטה מה שתמה הראש יוסף עיל' יש' ז'ל, על שהקשה על הרמב'ם ז'ל דהشمיט הא דamaro, בהכשרה דפירה פליגו בתاري גברי או בתاري סודרא, והראש יוסף שפוך עלי' סוללה, דנעלים ממנה, דהרבמ'ם פסק ישנה כי' כר' ז' וזה ליתא לפ' ביאורנו דיפה הקשה היש' ז'ל דלבני התחלת השחיטה פסקין קר' ז' דהשחיטה דה'ו'ו, דנייהו דלבני התחלת השחיטה פסקין קר' ז' דהשחיטה מהתחלת ממי'ק, אבל לגבי אגמ"ל הדבר הראשון כיון דהו'ו פסקין קר' ז' לרבמ'ם לפסק דהראשון טהור כיון דהו'ו פסקי' העש' ז' ב' טומאות אוכליין, בנית' דם בין סי' לסי', ונתקנה דתולין לא אוכליין ולא שורפין, וזה כר' אש' בגמ' דקምר'ש תולין דרי' חייא ה'כ, משום דפסוקי מספקא לי', ישנה וכו' או אינה וכו', הרי דהא דפסקין קר' ז' בחולץ לערבות, וגם בגין שחחיטה, אינו מכח ודאי, אלא לחומרה לא אמרין אגמ"ל אדבר המסתלק, וא"כ א"א לטהר בתاري גברי אלא חולין, וזאת איינו מפורש בגמ', ولكن השמי'ו הרbam'ם, וסמך שנלמד סתום מן המפורש, אולם התוס' שישבו דגס לר' הגרגרת עצמו כמאן דמנון בדיקולא דמי, וא"כ גם לדידי' נkeh'יו רק טרפה ולא נבלה, וממילא לא הוה לשחיטה פסולה, ולא מציא לפרש דפליגו ר' ור' בתרתי' כנ'ל' ולכנ' הוצרכו ליכנס בדוחקים שונים בפירוש השוג'.

ד' ל' ז' ע"א גמר', אמר ר' ז' אמר רב השוחט בשנים ושלש מקומות שהחיטתו כשרה, והעיר הת'ח'יך, מה עניין מירוא לו לאין, בשלמא לפ' השאלות דמי'ר'י דבין הכל איכא רוב, י"ל דקא' אמתני' דקטני' דרובהagi, וקאמר רב דהאי רוב אפילו הוה מצורף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' דמפרש דדוקא בדיאכ'א רוב במקומות אחד מכחיר רבר, ושמואל פליג גם ע"ז משום דבכ'ג'ו'ו ליכא שחחיטה מפורעת, דיו' זה יותר הי' מקומו על המשנה דשנים אווחין בסכך הסמוך בעמוד, וגם יתר הקושיות שהקשה שם על פרשי' עד שמקרי' דעיקר בשאלות עי"ש.

אולם לפע"ד נראה דרש' ז' ושאלות לא פליגו ושניהם לדבר אחד נתקונו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי' ז' שהקשה כיון דיאכ'א רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאד בישובם, לומר כיון דנחתך גם למעליה או למטה ואפילו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש' ע"כ' אינו סובר כו, דעת מאפרעת אז"ל. "מנחה ונכרת דהינו במ"א, אבל דיאכ'א רוב במ"א אלא דיאכ'א רובל מעליה ולמטה איזה חתק ליפסל, hei הול'ל, מפורעת מגולה ונכרת, אבל מלשון ע"כ' איננו מ' הרוב למעליה ולמטה, אז לא מרווח, אבל דהינו, "בדיליכ' רוב במ"א מוכיח דכל דיאכ'א רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפotta מבחן אינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשחו

בהרבה מקומות, דהא דהשחיטה מותרת מיד הוא דבר חידוש גדול, ועכ"פ אין להסיף עליון, וכן אני אומר דנヒו דלאחר שחיטה מיד, מותר לחותך צית בשר מבית השחיטה, וכמו ש兩人 בבריתא דלקמו, אבל מי שחותך צית בשר אחר שחיטה רוב הסימנים קודם שישילק השוחט את ידו, מלגמור השחיטה בכל הסימנים כמוזו עלי מה"ת לדעת רשי" ורמב"ם, הרי זה לוקה משום אבמה"ח, דרך אחר שחיטה דלכתחלה התירה המפרכסת, וכן אחר שחיטת רוב הsei ויסליק את ידו באופן דתו לא מצד גמרא מפני פסול שהי", אבל כל מן שעסוק בשחיטה לא, ולול דמיסתפינה, הייתי אמר באמת לא התירה מפרכסת רק בשחיטה שלמה שהיא שחיטה לכתחלה, אבל בשחיטתה דיבעד ברוב הסימנים צריך להמתינו עד שמתה משם, ובזה היינו מבינים מה שחלקו התורה השחיטה לשנים לכתחלה ודיעבד, ועיין בفتיחה עיקר ג' שם לעניין שחיטה שאינה רואיה כתבתתי דאיתנה מותרת איסור אבמה"ח, עיי"ש, ומילא שפיר מיפסל במשמעותו בתרא כמו במק"ד דהרי למי"ד יש טרפות לחיצות, ה"ה דלאחר כל הסימנים כל זמן שהוא חי היה נטרפת עי" נקובת הבני מעיים, אי לאו דלאחר שחיטה מותרת מיד, וכן אם נאמר דלאחר שחיטת רוב הsei איןנה מותרת מיד שפיר שייך בה גם טרפה וכן פסול שחיטה במב"ת, כנפלו"ד נכון להמליץ بعد שיטת רשי" זל.

אולם הרמב"ם, ע"ג דס"ל קרשי" דלכתחלה בעין סימנים כולם שחוטים מה"ת, ויתר מרשי" דאפשר בעוף הדין כן, מ"מ לא ניחא לי לפרש האיבעי במב"ת, ומפרשה כפושטה דבמעות קמא קמבעי בחילה, אבל בשאי", השיכל לפרש דהאיבעי דשהה במיעוט סימנים קאי על שעירו שהי", דהיא כדי הגבה והרביצה ושהיטה, וקמבעי אי כי שיעור כולה שחיטה, או וכשיעור שחיטות מיעוט סימנים סגי, ושראות, מה ראה על כהה, לפרש הני שתי האיבעות על אופנים שונים, אבל אחר העיון שיטת הרמב"ם בזה ברורה ונכונה.

דרhana בין לרשי", דמפרש האיבעות על מב"ת, ובו לר"ת דמפרשם על מק"ד, קשה טובא, מה קמבעי, ומה קמבעי וזה בחילה וזה בשאי", ושנים לא קמבעו, לא בדראשה ולא בעיקור דסכי פגומה, ולא דבר הוא, עוד קשה דהרי איכה Tosfa מפורשת דשות מיעוט השוט ושהה כדי שחיטה פסולה, כמו שהקשו שם בתוס' על ר"ת, וכן ס"ל לרמב"ם, דהא פשיטה לי" דפסולי השחיטה פסול במק"ד, דעת זה ATA ההלכה, כמו שביארנו זאת כמה פעמים במס' ז, וכן בשאי" מפרש דהאיבעי קאי על השיעור אם ככל השחיטה, או בשאי" כשיעור שחיטות מקטת סימנים סגי, והרמב"ם בזה לישטי"ייפה קמפרש דבר ביארנו דהא דנקה"ו נבלה הוא מטעם, ועל מקטת השוט נמי שם שחיטה כשרה, ישנה לשחיטה מתחלה ועד פסולה, וממילא גם בשחיטה כשרה, עיין לעיל בסוגי" סוף, כי על מקטת הsei שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעניין שעירו דישנה לשחיטה ובמש"כ שם, וא"כ שפיר קמבעי אי גם לעניין שחיטות שהי", בשחיטת מקטת הסימנים משערינו, אבל בחילה מפרש כפשוטו, דההיליד במיעוט קמא ואח"כ גמר הרוב שלא בחילה, וא"ג דבשאך פסול שחיטה פשיטה לי" דפסול במקצת כמו בقولו לאחר שקיביל ר"ע ההלכה שאמר ר' שבב מושם ר"י, מ"מ בפסול תלדה יש מקום להסתפק, משום דכפי הנראה פסול תלדה הוא משום שחיטה שאינה מפורעת, דא"ג דלית לנו הא דsharp ודר"ל דבעו שחיטה מפורעת, היינו דוקא לעניין שחיטות ביב' וג' מקומות, אבל לעניין חלדת הסcin גם אנו בעין שתהי גלו"י הסcin כדי לראות את ביה"ש מפורעת לעינים, וכן נראה משלו התוס' כאן, ד"ה החליד, דקשי" להו, דמה עניין זה להן, ולאחרם גבי מתני תלדה הוה לי להבאו, ותירצחו DAGGER דאכשר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת,

ביארנו זה ליותר דבגרגורת גם ברוב במא כשר, ובושט גם כל הסימן לא מהני מחמת הפסול של המיעוט שאינה מפורעת, והדבר חידוש, אבל לפע"ד ראוי לקביל, כדי שלא לדחוק דוחק אחר דוחק בעית רשי" זל ודוק".

ע"ב גמר' עלי ר"ב החlid במיעוט סי' Mai, תיקו, פרשי" זל דבמעות בתיא קמבעי, וסליק בתיקו, וכן בהג儒家 מספקא לנו דלמא כרבנן טריפאי, וכמ"ד גם בשחת שני שלשים והגרים שליש פליגו, כן הוא שיטת רשי", וריב"ם בתוס' כתוב דהग儒家 שאני דשלא במקומות שחיטה ודאי לא נפסקת, אחר שחיטת הרוב במקומות שחיטה, דהוה כאלו שחיתת ברגלה, ור"ל, דאפשר נפרש כריש" דהאיבעי דהיכא במעטות בתרא קאי, ומ"מ בהרומה ליכא למאבעי כמו בחילה ושהאי", דכל עצמיות האיבעי הו, משום דלכתחלה בעין שחיטות כל הסימן, א"כ עדין הוא עוסק בשחיטה, אבל בשגmr שללא במקומות שחיטה, הרי לא גמר שחיטתה, כי מה שחתקה לעלה ממקום שחיטה הוא בחותך ברגלו, ואיך יופסל בשבל זה, השחיטה שכבר נגמרה עי" הרוב במקומות שחיטה, ובער אני ולא אדע דמה עינה הריב"ם, על האי מ"ד לעיל בסוגי" דሞגרמת דמפרש כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתני" דשותל לתוכה הטבעת, דבשחיט שני שלשים והגרים שליש פסלו רבנן, אע"ג דמודדים שאם ה"ה פרש בשחיטת שני שלשים ה"י מתכשר, וכמוש"כ שם הריבט"ז זל, וכאשר הארכתי לעיל בזה עיי"ש, הרי דסבירתי דהוה בחותך ברגלו ליתא, כי באמת עי"ז אתה ההלכה דליפסל השחיטה חשוב מקום שחיטה, דכך בתבוננו דבכל פסול שחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אתא על מקטת בפיסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקטת בפיסול אתא ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי" דאם אכן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבען טריפאי ואיליא דהאי מ"ד דארף בהרים לבסוף פסלו, אלא דהרביב"ם הכי קא קשי לי לרשי" דכיו"ם דמסיק לעיל דההיליד כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחילה, הלא יש סברא לכך בין שאור פסול שחיטה להג儒家, ואי דרבנן טריפאי לא מחלוקת, אבל ריב"י מחלוקת כי"ל ומ"מ בחילה הספק עומד במקומו, אלא דיויתר ה"י לו להקשות על פרשי", דאיך מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחלקו בה רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי".

והנה אי לדע, רשי" מDAO ריאת קמבעי לפסל או רק מדרבן בזה יש חילוקי דעתות בין האחוריונים זל, דנヒו דהא פשיטה לנו, דDAO ריאת באעין לכתחלה כל הסימן לדעת רשי" וכמו שכ' ג' בהרמב"ם זל, מ"מ לא מסתבר لهו לומר דמיפסל השחיטה במעטות בתרא מה"ת, וכן כתוב מהרש"ל זל גם לרשי" רק מדרבן קמבעי לי" ליפסל, אלא דלפ"ז נצחת הקושי" איך פסק רשי" לחומרה בדרבן בספקא דרבנן, וכ' ע"ה הראש יוסף זל, דמשום חזקת איסור דבכמה, אזין גם בספקא דרבנן לחומרה, והנה גם בזה יש פלוגתא, אלא דלא הבנתי איזה חזקת איסור אכן הכא, כיון דמה"ת יצא בהיתר, ועל איסור דרבנן אנו מסופקים אי אסרי זה, ובשב שמעתתא אכן כווצא בזה, אבל איינו דומה לדרכה דוק"ק ותשכח.

אבל חוץ מכל זה, לא שמעתי מעולם להעמיד על החזקה בספקא-DDIINA, כי החזקה לא יכريع את הדין, וכן דברי הרוש יוסף תמויהין.

ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיט רשי" באמת DAO ריאת קמבעי לי, ואני לתמונה כל כך על הסברא דאי יופסל במעטות בתרא כיון דאין בו צורך אלא לכתחלה, דברי כתבונו

והו ל' נקב בעלמא וטרפה, ע"ש, ועין ל�מן שם שכותבי לישב שיטת ר"ת וד"ק.

בא"ד ור' אושעיא מפרש החליד במיועוט סי' הינו לאחר שחחת הרוב האחד והחליד תחת המיועוט שנשאר וחוט סי' השני, ושזה בכליות סי' דלקמן, מפרש דקאי אשוחט בסכין רעה וכו', אבל כאן שכבר חתק רבו הרוי הוא אלו נחתק כלו, וכשمولיך ומביא כל הימים באותו מיועוטא, והוא אלו חותך ביד וברגלו ויש כאן שהי' פסולה, עכ"ל.

כבר כתבנו לעיל, דלシיטה זו צרכין לפרש ההלכה דעתן רב**י** בבריתיא לעיל, "דרוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה" הוא השיעור דלכתלה ורישא דלהכה, "ועל הושט ועל הקנה"ATA לציין מקום השחיטה, ולא שיעורה, ומפירוש זה הצמח האיבעי בחלה כיוון דהאי מיועוט הנשר כפסק דמי, דכמאן דמ"ד, עד שהו חותך בשער המת, והוא כמו עור דלא הוות בכל שחיטה למ"ד תחת העור אינו יודע, וכן מסופק לענין שהי' הינו אם עסוק בחתיכת חיי מיועוטא, יותר משיעור שהי' כיוון דהוה חותך ביד וברגלו, אי שהוא כשהי' בהמה בין סימן לסיון.

ולפ"ז בחלה קמנין, כמו דמוסוף בעור, ולא בדרך את"ל, דהרי אם כשר בעור כשר נמי תחת מיועוט קמא של סימן הראשון, ואם פסול בעור פסול גם כאן, אבל בשהי' לכאור' מאי קמבעי לנו, כיון דלא שיק לשחיטה אף לכתלה, אם שורה בחתיכת דבר דשותט בסכין רעה דקאמר רבא דמליך ומביא כל הימים, אי בעין דוקא חותך תמיד, או סגי בשלא הגביה מביה"ש ומוליך ובמביא תמיד, בין חותך בין אינו חותך, וכਮובא בזה ב' דעות בתו"ש עי"ש, ואם נאמר כדעת המקיל, אז לא איכפת לנו אפילו אינו חותך מס' השני, כי' שעוסק בהא מיועוטא, דלא גרוו ממוליך ומביא בלא חתיכה כלל, אבל כל זה דוחק, דחויל' לספק בשחטה בסכין רעה שפעמים אינו חותך כלל מה דינו, ולכן נראת דהני בעלי האיבעוי מסופקים בפירוש ההלכה גופא באיזה אופן מתפרש או דכתבה בעין סי' שלמים ורק בדייעבד סגי ברוב, או דשוערא דרוב לכתבה הוא, ולא עיי' יותר, אלא דלפ"ז האיבעוי בחלה ה' בתא"ל דתחת העור כשרה.

ודע דלפ"ז בהני שתי האיבעות הדינים מתחלפים,adam נאמר דבעינן שני סימנים שלמים בשחיטה דכתלה, אז בחלה במעטה בתרא פסול ושבהי' כשר, ואם דסגי לכתבה ברובesi, אז הוא להיפך, דבלילה כשר ושבהי' פסול, וא"כ השוחט בסכין רעה והחליד במ"ת, והוא נבלה ודאי מונ"פ.

עוד תדע דלシיטה ר' אושעיא חלה ושבהי' ממש, וכן שאר פסולי השחיטה במיועוט בתרא, לרשותי' קאי האיבעוי עליהם, לדידי' כשר בפשיטות, דינויו דגם לדידי' מסופק בעל האיבעוי בפשט ההלכה כנ"ל, אבל אפלו אי בעין לכתבה כל הס' מ"מ מהיכי תיתי יופסל בו שהי' או חלה, וכן לשיטת רשי' דהאיבעוי קאי על חלה, ושבהי' ממש במ"ת, הא' דיןא דר' אושעיא בשחיטה בסכין רעה לית לך בה ושרי לכתבה כיון דרש"י בעין כל הס' לכתבה הרוי הוא עוסק תמיד בשחיטה, והוא פשוט, ובזה תמה אקרה על הדרישה והט"ז זיל בריש סי' כ"א, שהקשׁו על הטור והמחבר, דפסקו כרמב"ם, דגם בעוף בעין ב' סימנים לכתבה, ואיך כתבו בס' כ"ד, דבסכין שאינה חד אסור דוקא בהמה ומטעמא דר' אושעיא, אבל בעוף שוחטין בו, ומשמע אף לכתבה, ואמאי כיון דלדיודה גם בעוף בעין ב' סי' לכתבה, ועמדתי משתומם דלפי הבנטום של הני הגאנונים ומה לא הקשו דגם בדייעבד ה' פסול כמו בהמה, דהרי

קמ"ל דאיתנה מפורעת, כזאת פסולה עכ"ל, הרי דפסול חלה, מצה מפורעת גנעה בה, ומעטה יש מקום לומר, דבמיעוט קמא דבלאה עדין אין השחיטה מפורעת, لكن אין להקפיד על חלה הסקין בשעת שחיטתה מ"ק ולכן קמבעי ומסיק בתיקו וד"ק ועין בדיור שאח"ז.

תוס' ד ה' גבי החליד, גבי מתני' דחלידה ה' ראוי להביא, אלא אגבճ אכשיך רב עליל שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאיתנה מפורעת גנעה התוס' אלו ממש, דפסול חלה מצד שחיטה שאינה מפורעת גנעה בה, וכן כתוב הדרישה בס' כ"ד, דמקרה דחץ שחותט לשונם, יש סדק בחלה, דמה חץ במשיכה אף שחיטה במשיכה, והperfume' במש"ז מגיה בדברי הדרישה, דמה חץ בגלו אף שחיטה בגלו עי"ש, ולכוארה יש להעיר בזה, דהה בסוף העמוד מביא הש"ס, דרבא הוה בדיק ליה גירא לר' יונה בר תחליפה, ושותט בה עופא בהדי דפרה, ופרק ודילמא עיבד חלה, וממשני, הרי דעכ"פ גם עי' חץ מציא עיבד חלה, אבל לק"מ דאן הכי לפין מיחס, דכמו שהחץ מהו וורה אותו הולך בגלו דairo, דלויל' זאת ה' מעוכב מליך למרחוק כובון, כד הולכת הסcin על הצדאר צרך להיות בגלו ולא מעוכב בהליךתו על הצדאר, עי' שנחלה תחת הס' וממילא גם החץ אם נכנס בתוכו הצדאר ושותט הסימנים בחלה דפסולה השחיטה ע"פ שעוד הצדאר הלק' בגלו, כי אכן הולכת על הצדאר למדין מהלכת החץ עד הדבר שפגע בו החץ, ומזה נראה דהטעם של חלה הוא שלא יהי' הסcin מעוכב בהליךתו, וא"כ חלה מחש דרש ועיקור נגעה בה, וכן נראה מלשון המשנה לקמן דקטני, או שהחילד את הסcin תחת השני ופסקו, נקט לישנא דפסקו וגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחילד את הסcin תחת השני ופסקו וכו', וממשני אי ממתני' הו'א ה' מלמטה לעלה דלא קעביד כדרך שחיטה, אבל מלמטה למטה דקעביד כדרך שחיטה, אםא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הו'א דמשום חשש דרשה נגעה בחלה והוא מטה, וקמ"ל ר' א"ר דגס מלמטה למטה הדין כן, וע"כ דגס מלמטה למטה עדין איכה הא' חשש דרשה, דאל"כ למה נקט גם הוא לישנא דפסקו ולא קחני ושותטו, וע"כ מושום דרצה להשמיינו דגם כאן איכה הא' חשש שא פסקו, וניהו דבכוב'כ נפסלת השחיטה בחלה, כיון דatta הקרה או ההלכה עלייה, מ"מ נקט ר' א"ר לישנא דפסקו כמתני' כדי שלא יהיה לבעל דין לחוק ולומר דשאני מותני' דהוא מטה למטה ואתה בי' טעם שלא שחתט כרוא, משא"כ ממעלה למטה דליך טעם זה, כמו שאמר בגמ', שכן הוכחה לינוקות לישנא דפסקו לומר דגס מלמטה איכה חשש זה, ולכן כל אופן חלה פסולה, כנלפ"ע' נכו' וד"ק.

ד"ה החליד במיועוט סי' מהו, ומפרש ר'ת דהכא עיי' במ"ק וכו', וכן שהה במיועוט סי' דלקמן מפרש ר'ת דבמ"ק, עיין בתוס', וכו' הרא"ש זיל בסברת ר'ת דאפשר דלא אגמר'י פסולי שחיטה אלא במיידי דמנבלה ב' ולא במ"ק, עי"ש ומכאן ראי' גמורה דלשית הרטיס' נק"וו אינו נבלה רק טרפה שאיר טרפו, וכאשר אברא لكمן נצמתה שיטה זו, ממה דסבירו ר'ת דאפשר מ"מ בסה"ג אינו אלא טרפה מחיים, רק שאין שחיטה מועלת בגרגרת הנפסק, מושום דהוה כמנחא בדיקולא, וממילא דבנקה'ו' דשפир מציא שחיט למטה או למטה מן הנكب, אינו אלא טרפה, ולכן סובר ר'ת דאפשר לומר דלא אגמר'י פסולי שחיטה במ"ק, ושיטה זו קשה מאד להולמה, וכאשר דחאה רשי' לקמו נ"ב ע"א ד"ה תיקו, שכטב, דאי במיועוט קמא בושט מונ"פ מיטרפא, דכיוון דשהה הרי איזל מעשה קמא,

את הראש, והוא דלא קתני התנא בפירוש שחת בhabaa לחוד, ואז לא ה"י צrik להא דהתי את הראש בע"א, מושם דרוצה לאשמעין נמי דלכתחלה לעולם צrik הולכה והbabaa, ואת לא הוה שמעין, מהא דקתני שחת בהbabaa לחוד לשון דיעבד, דבכל הנני דקתני בתמани שחת שני ראשון כאחד, ושנים אוחזין בסכין, נקט לשון דיעבד אף דכרע לעשות כן גם לכתחה מושם דין דרך לעשות כן, ה"ה ה"ו"יא דהאי דשחט בהbabaa לחוד נמי מושם דין דרך לשוחט בהbabaa לחוד נקט כן, אבל לעולם גם לכתחה מציע עביד המכ, אבל עתה דקתני והתי את הראש, ומושם דבhabaa נגמרת עם כל הראש, אבל לויל זיאת ה"ג גס מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין אתה דמדינה מוחיב להבאי ולהוליך, דאל"כ, שפת יתר ה"ה דוחתאי את הראש בע"א, ועיין במל"מ בע"פ הילכ' ט' שהבאי חלוקי דעתות בדיון זה אי בעין בסכין ארוכה נמי הולכה והbabaa לכתחה, ולפי מה שכתבנו הדבר תלוי בשיטת רש"י ורמב"ם, דלרש"י נקט והתי את הראש בע"א, כדי להשמעינו זאת, דלכתחלה ה"י מן הצורך להבאי ולהוליך. אבל לרמב"ם ז"ל דודק נקט והתי את הראש, לא נשמע דין זה, ועיין לעיל ד"ר י"ב ע"ב בענין זה, ודוק".

הננה הא דנפלה סכין כולל הן דנפלה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד כח אדם, והוא דנפל מיד מושבו ונפל מחיקו, שלו לגבי נקיין ע"י שפט את ידו או שעמד ממושבו ונפל מחיקו, מה שאתה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטררי ואכלת, מה שאותה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטררי שעליה צריכה ביאור ורחב, וכבר כתבתי לעיל בע"ק על המשנה שחייבות נカリ נבלה, ובשאר מקומות ביאור שיטת הרמב"ם והתוס' ביה, ועתה ארכחיב את הדיבור, אבל אודה ולא אבוש, כי גם אחר כל הטורתה, לא תלחה בידי לסלך כל הקשוות והסתירות הנמצאות בענין גודל ועומוק הלאה, וזה החליל בעזיה"ת.

לשדי כל דשיך בו שחיטה לכתחה, פסולין בו כל פסולין שחיטה אף בדיעבד, והרמ"א בהגה בס"י כ"ג כתוב דפסلين אין שהי' וכל פסולין שחיטה במעטה בתרא וא"כ גם האי שהי' דשחט בסכין שאינו חד נפסול אף בדיעבד, אלא דאנו פסקין לחומרא כדעת שנייהם, אמן תרי פירושים של רש"י ו/or אושעיא בפי האיבערויט, סותרים זה את זה כאשר ביארנו, אלא דאנו פסקין לשחר מושם דינן דר"א, דוקא בשוחט בסכין שאינה חד בעוף כשר ממן"פ, דאי לר"א, דוקא בהמה קמבעי לי אבל בעוף כשר ממן"ג, אי שהי' כי האי פסולת, ע"כ מטעם דלא בעין לכתחה יותר מן הרוב, וא"כ בעוף כבר איתכשר בשחיטה הרוב שחיטה דלכתחלה, ורקאי אח"כ לעשות כל מה שלבו חוץ, ואי דבעין כל הסיסי לכתחה, איך הרי הוא עוסק בשחיטה ולית כאן שהי', ולשיטות רש"י הלא פשיטא לי דבעין כל הסיסי לכתחה, ולית כאן שהי' כלל. ולמה לא ישוחט בעוף בסכין שאינה חד גם לכתחה. - ומזה תראה איך באיזים הין אריות דבי אילעוי נפהלה שלhabat, ע"י שלא דודק יפה בטעמא דהני שיטת רש"י ו/or אושעיא.

אבל על הטור והמחבר יש תימא, דחושו על שיטת ר"א כל, דכפי ביארנו הלא בהא מלטא, אי בעין לכתחה שני סי' שלמים, או רובו שליהם שני, פליגו ר"י ו/or ל�מן לע"ב, ומושם נצחים שיטת הרמב"ם דנקה"ו הוה נבלה מפני שפסקין בר"י נגד ר"ל, וא"כ אין מקום כלל לחוש לשיטת ר' אושעיא ודוק".

ע"ש משנה, התיא את הראש בע"פ פסולה, הי' שוחט והתי את הראש בע"א, אם יש בסכין מלא צואר כשרה, עכ"ל המשנה, הרמב"ם והרמב"ן ז"ל מפרשיס האי בבא בתרא, דוקא בתהיי את הראש קאמו, דבעין אורק הסכין ב' צוארין, אבל בסיסי לדודן אין קפidea ע"ג דשחט רק בהולכה, דנヒו דבבא קמא, האי התיא את הראש לאו דודק, דכל שלא משך הסcin ושהחט דרכ' דרשה, אפילו לא התיא את הראש רק הסיסי לחודן ודאי פסולה, מ"מ נקט והתיי את הראש מושום, דכן אורחא דמלטה דכל ששחט בדרשה וחתייכת צנון, דרכו להתיי את הראש עם הסימנים, וכמש"כ רש"י ז"ל בריש פרק, עי"ש, אבל בבבא בתרא דמיירי ששחט בדרך הבאה ולא בדרכה, אי בעין גם בזה שיור לסקין, لما נקט כלל והתיי את הראש, שאין הדרך כן, אלא ודאי דודק אם אירע כן שהתיי את הראש, בעין מלא צואר, אבל אם נחתכו רק הסימנים נמי כשר, ויש להסביר הדבר עפ"י מה שכתבו התוס' בע"פ הסמוך ד"ה חוץ לצואר, דין צrisk להוליך כל אותו השיעור, ולא הוצרך שיור זה, אלא כדי שישוחט בריות, ופעמים שהסcin חריף ושוחטו הרוב בלא הולכת מכלא צואר עכ"ל, וא"כ אין בסכין פחחות מכשיער אלא חשש דרשה, וזה בעצם מורה ששהחט בדרשה, דבדרך הולכה אין דרכ' לחותן כל הראש, וכמש"כ רש"י בריש פרק, لكن חשו כאן בסכין קצר ובהbabaa או הולכה לחוד, אויל דרס אבל בלא נחתכו רק הסיסי, שאין כאן ריעוטה המורה על הדרשה לא חיישין גם בסכין קצר והולכה לחוד דעה דרשה, כיון דאפשר לשוחט בלא דרשה, ואדרבה מדלא התיא את הראש, איך הוכחה דצמוץם את ידו שלא ידרוס.

ולרש"י ויתר הראשונים, דס"ל דגס בשחט רק הסימנים לחוד נמי חיישין לדרשה, צ"ל דהא דנקט והתיי את הראש הוא ליתן טעם למבהbabaa ולא הוליך את הסcin, כدرיך השחיטה דלכתחלה, لكن קאמר דמשום שאירע דבhabaa לחוד התיא את הראש, ולא הספיק להוליך וכן מבואר ברש"י ז"ל ו/or: "וותהיי את הראש בהbabaa הרואה עד שלא הספיק להוליך וכו" עכ"ל הרי דריש"י כיון לפרש הא דקתני והתיי את הראש, לא מושם דודק באתי

דוקא עשויי' לצל, וכదאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, Mai ההלכתה, אר"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"י ז"ל, ז"ל: דעת"ג דסוכה לשם חג לא בעין לשם סוכה בעין וכו"ע כל'. וא"כ הוא ממש כרבנן דר"ג דהכא, ואיך מצינו ידיינו וגלנו בבהמ"ד, דכאן פסקין כרבען דר"ג דהכא, והוא שעשה צוותת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה כר"ג דלא בעין אפילו כוונת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה תהיה מה שתהרי' סגי, ובסתור לא סגי בהכי, אלא בעין דוקא כוונת עשי' לשם סוכה, דהינו לצל, שהוא כמו כוונת חתיכת סימנים גבי שחתיכה, ובקונטרסי, "מצחה שמורה" הראית, דהירושלמי בסוכה חולק אתלמוד בבלי זהה, וליח' לי' דבעין עשי' לשם צל, ולא פושל רק במעשה מלאיה בלי כת' אדם, וחזרתי על כל הצדדים לישב גמר' דילן ולא עלתה בידי.

עוד זאת יש להעיר, לגבי טבילה דכתיב בה עשי' כמו בסוכה ושחתיכה „ורחץ את בשרו במים“, ושם ליכא שם מ"ד דנעבי כח גברא, דלכ"ג גל שנתナル ונפל על האדם ועל הכלים טהורין, אלא דלא יוחנן דאך לחולין בעי כוונה, מוקמאין ביושב ומצפה מתני תילש הניג, ועיין מהרמ"ל ז"ל באן ד"ה ברשי' אבל הכא, שכ' דሞצתת שמעינו תרתי דבעין כח גברא וגס דבעין כוונת זビיחה, יותר מסתבר לבעי כח אדם بلا כוונה מכונה בלא כח דהינו ביושב ומצפה מתני יפול סכינו עיי'ש. ולא אעד איך נפרנס לפ"ז הדין דטבילה דנהפוך הוא דכח אדם לא בעין, ובכוונה פליגו רב ור"י, ואולי י"ל דשאני טבילה דכתיב, במים יובא וטמא עד הערב, ואשר כתוב הרמב"ם ריש מקוואות, דהאי קרא הרי כתיב „יובא“ לכל הטמאים שיבאו במים עיי'ש, ובהאי קרא הרי כתיב „יובא“ דמשמעו אפילו ממילא בלא כח אדם, וכעון דדרשינן גבי הקשר דכתיב יותן, והוא דכתיב נמי ורחץ, ורחצו דמשמעו עשי' והו"ל למידרש כמו יותן ויתן דגבוי הקשר, דבעין יותן דומי' דעתך, הכא נמי יובא דומי' דוחץ מדעת ונבעי כוונה עכ"פ, ואנן הרי פסיקינו רב דחולין לא בעי כוונה, ואפילו בתורמה וקדושים איינו אלא מעלה דרבנן, אולי אין לדמות הדרשות אהדי, ועדין עצ'ג.

על' ש' גמר' אמר נדה שנאנסה וטבלה אר"ר טהורה לביתה, הנה בדיין זה יש לי מקום לעיין הרבה, דהנה בשחתה כל שאינו מותכוין לשחותה בדקוקני שחתיטה הרי עלול לקקלול וכמש'כ הרשב"א ז"ל בריש מכילתו לגבי כתוי, וכן פשיטה לפי דעתך דבטבילה נמי דאית בה דקוק גודל שתהיה כל גופה תחת המים, ולא יצא שער ראה חז' למים, וכמ"כ הרמב"ם בריש מקוואות, ג"כ הדין כן שאם טבלה בלא שם כוונת טבילה, שחיהשין שמא לא טבלה בחוגו, וכמ"כ בנאנסה כמו נפלת מן הגשר לתוך המים, שמה"ט לא עלתה לה טבילה, וכן עכ"ל לומר, דמיירican אין באיכא עומד על גבוי שנתכוין לראות אם טבלה בחוגו, וא"כ קשי' לי' הרי איך איכא אין כוונת הרואה, וזה סגי בטבילה כדאמרין לקמן אילימה דאנסה חברתא ואתבלתא, כוונת דחרבתה כוונה מעלייתא היא, אלא דבזה י"ל, דבעין דוקא כוונת בעלים, דמי' שנמסרו בידם כשפקחות מתקנות אותן, הינו מצד בעלים, ומה דמהני בידם לטרץ لكمן דדוקא בהני שמנה, חרשת סומה ושנטרפה דעתה, הוא דמנני כוונת המתנקת אותן, אבל בפקחת שנאנסה ע"י אחרים לא, אלא משום דלא שכיח שפקחות תהי' נטבות ע"י אחרים, لكن יותר ניחא לי' למיר דנפלה מן הגשר או שירדה להקר, אבל ה"הadam נתבלה על כרחה ע"י אחרים, נמי לא מהני כוונת אחרים על הפחותות. שובראייט שהראש יוסף נתקשה בזה והניח בצע'ע, דלמה לא מחלוקת הש"ס בין פקחות לשוטות, ומה שכתבתי אני נלעפ'ך נכו, ובזה נתנייש'ג' מה שhecksto התוס' לעיל ד"ב ע"ב, מ"ש שחתיכה מגט, דבגט מהני כוונת העומד על גביו בחשו'ק,

הרגל לחותך בסימנים, שהוא ניכר רק לאח"ז, אין בכך שכם של חשוי'ק. ג' כוונת חתיכת בעלמא בעלי השקפה על תכליתה, ובזה אין חילוק, אם כיון לחותכה בע"ח, או לחותכת דבר אחר, או אפילו כוונה הפלת סיכון בלי שום תכלית, רק שתפקיד הסיכון מידו ועשה מה שיעשה, כי כל שאיןו מתכוון להמית את הבע"ח להתריר או להזכיר, כל שאר כוונות אינם אלא כוונתizia מעשה, עד שרואו לקרוותו כח אדם, בזה פליגו ר"ג ורבנן דר"ג מכשיר בכהג'וו מושום דלא בעי רק כח אדם, וכיון דaicaca כוונת עשי' מקרי כח אדם, ורבנן סברו, דניהם דלא בעין כוונת זビיחה להתריר להדיוט או לגבוהה כמו דבעין בקדשים, אבל הכוונה הפתוחה ממנה דהינו כוונת נחרה עכ"פ בעין דהינו כוונת חתיכת סימנים כדי להמית הבע"ח כדי להזכירו לאכילת אדם, בעלי השקפה על מצות שחתיכה ד' פתח את ידו ונפלה הסיכון מידו, הוא כח אדם דרך מתעסק ר"ל מתעסק לגבי פתיחת היד, וניחו דמתעסק לגבי שחתיטה להתריר או/APIלו להזכיר כשר, אבל כיון דבעין כח אדם בעין נמי כוונת עבד מידי, וא"ג דלא נזקין גם זאת כAdam המזיק נידון, ע"ז כתוב הרשב"א ז"ל דשאני דמשום אדם מועוד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא ידע שעשה דבר מה, משום חסרונו זירותו, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, וחוסיפ הרבא"ש ז"לDual זה ודאי קפיד רחמנא דהאי זבחת, עכ"פ כמו ונשית ר"ל דניהם דמעטינן כוונת זビיחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להזכיר או להזכיר כנ"ל, מדיאצטריך קרא לעכבר במתעסק בקדשים אבל כוונת מעשה בעשיות מועוד כמאן משום דאי אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיות מועוד כמאן דלא עבד כלל יחשב, והנה כאן הבן שואל, הלא זבחת כתיב זה וזה עכ"מורה דבעין כוונת זビיחה ממש, אלא דאן לפינן מקדשים דרך למצוחה נאמר בחולין ולא לעכבר, וא"כ לעכבר במתעסק בעשי' בחולין מנ"ל, דמהא דכתיב זבחת אין למדוד כלל, דהרי למצוחה בначילה ודי בעין אפילו כוונת זビיחה, דלויל האי כוונה לא קיים המצוחה, ואפילו למ"ד מצוחה אין צרכיות כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעין, שהוא להמית את הבע"ח, דאי נעשה המצוחה באנו, אבל לר"ג דלא בעי כל זאת, עכ"ב דס"ל דזבחת למצוחה בначילה נאמר, אבל לא לעכבר, וא"כ כח אדם לעכבר מנ"ל, אבל דע כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחויב עזים למערכה או לסוכה, כיון דאם מצא חותב לאו מצוא החותב השתה נמי לאו מצוחה, עיי'ש, למידן מהתם, דכל דבר שכיר אם נשעה מאילו, וא"גadam לא נשעה מאילו מצוחה איכא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצוחה, דהוה מכשורי מצוחה אשר לר"א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למול ואפילו לעשות פחמן כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוחה עליין, דהרי לא ציוותה התורה לעשות כדי קליים מצוחה ולקחתם לכם, והיינו טעמא משום כלל הני, אם נמצאו בידו ולא עשי' שפיר דמי, ואמ' הרוח תלש האתrogate שיטול, אבל בסוכה דכתיב מצוחה בעשייתה, דכתיב בדורות ח' הג הסוכות תעשה לך, ניחו דכתיב רק למצוחה ולא לעכבר, ר"ל אם עשה שלא סס סוכה או אפילו עשה גוי כשרה לישב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה, adam בעשי' מלאיה בלא כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצוחה מפורשת בקרוא לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שופר, וזה ברור ואמת, ולכן אין נבחה מלאיה ע"י הרוח שהפיל את הסיכון נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה זבחת למצוחה אלא תאכלبشر זבוחה.

אולם מה דקיי' לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דמעטינן תעשה ולא מן העשי', ממעטינן ג' עשי' לדירה או לצניעות דבעין

אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דוחק גדול.

עוד הקשה הראשiosa'ן, דלמה באמת לא נבעי כוונה לטבילה בתורומה וקדוש מה"ת, דהא لكمן רצה לילך שחתה מטבילה לר"י דלבעי כוונה, ומתרץ הש"ס דשאני שחתה דגלי רחמנא מתעסק בקדושים שפסול, מכלל דבחולין לא בעי כוונה בשחיטה, וא"כ קשה להיפך, לרבות מה לא נילוף טבילה לתרומה וקדושים משחיטת קדושים דלבעי כוונה - ואני מוסיף בתמיा למה לא נאמר דקרה זוכבש שניית, גם לרבת אטא אכוונה לגבי תרומה וקדושים דבגד זוכבש שניית, גם מסתמא נפקותא אחרית בטהרתו אלא לתרומה המנווג אין לנו מיטמא דאיכא גם לאוכל חולין בטהרתו אבל מ"מ וקדוש, ואפילו נימא דאיכא גם לאוכל חולין בטהרתו אבל מ"מ אמרה תורה וכובס שנייה מדעת ובכוונה, כדי שהבגד יהי טהור גם לתרומה וקדוש.

אבל קושי הראשiosa'ן וממילא גם קושתי לך"מ, דמשחיטת קדושים לא נוכל ללמדך רק לkadשים אבל לטבילהTEMים שהם חולין לצורך קדושים, לכוא למילך מקדושים, וכן מוכבש אין ולומר דרך לצורך תרומה וקדושים בעי כוונה טבילה ולא לצורך חולין, כי אין לנו רמז לחלק בין טבילה לצורך תרומה וקדוש ובין לצורך חולין, רק לחלק בין קדושים לחולין, כי כן מצינן בשחיטה דמתעסק פסול בקדושים ולא בחולין, וכן לעניין טומאה, היסח הדעת פסול בתרומה וקדושים ולא בחולין, אבל לא נאמר דהה"ז בחולין יפסול את התרומה ואת הקודש בגניעתו, או שלישי בחולין עשה רביעי בקדוש, אבל מדרבנן עשו מעלה בטבילה לתרומה ולקדוש דבעי כוונה, ולא לעניין חולין, ולקושתיימה מה העלים הש"ס להשמעינו דפליגו רב ור"י גם בתרומה גופה, דלא"י הוא מה"ת ולרבך רק מדרבנן, ילי", נשמע שפיר מתוך הלשון>D אמר רב טהורה ולרבך רק מדרבנן, ולא קאמיר ואסורה לתרומה, מכלל לביתה ואסורה לאכול בתרומה, ולא קאמיר ומדי לא אמר אף דרכ איסור דרבנן איכא דאיסורה לאכול בתרומה ור"י אמר אף לבייתה לא טהורה, ע"כ מדאוריתא קאמיר מדי לא אמר אף לביתה ואסורה, ומכלל דגס לעניין תרומה, מה"ת טמאה היא ולא אסורה לאכול מדרבנן.

ומעתה נאמר דרבא שהקשה לר"ג לא דק בליישנא דבר כנ"ל, והי' סובר דכמו שר"י דבעי כוונה לטבילה מדאורייתא קאמיר, כן לרבת דחולק עלי רך לבבعلיה חולק, אבל בתרומה מודה לו מה"ת אינה טהורה, לכן הקשהadam לא בעין כוונה מה"ת באיסור כרת, מכש"כ דלא בעין באיסור מיתה בי"ש הקל, וניהו ודודאי ידע בתרומה וקדושים עשו מעלה למור דחווק לחולין לא החזק למעשר, ומינה נשמע מה"ת באמת טהור לכל, ואיך עליה ע"ד דרב בתרומה מה"ח פסול, זה ליאת דהרי לר"י באמת מה"ת פסול לתרומה וגס לחולין, וכך מירידי דאננסת בטבילה בלא כוונה כלל, וזאת אפשר דמה"ת הוא, והני מעלות מירידי בשטבל בכוונה לחולין ולא למעשר תרומה וקדוש, ולכן קשי' לי לרבעאadam לא רב לא בעי כוונה לבבעליה הה' וכש"כ דלא ליבעי כוונה לתרומה מה"ת, ולידי' נשמע לי דלא פליג רב א"ר, בתרומה כלל, ע"ז משני לי ר"ג וא"ל, בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה כלל, אבל תרומה בעי כוונה מדרבנן ומשום מעלה, ולפליג רב א"ר בתורתית אתה בתרומה ובעלה, ומරיש אני בעצמי כי לשון רבא גם ר"י דוחק, אבל לא מצאתי מפלט אחר מחומר קושי' רשב"א וкосייתי,ומי שכחו הרבה ממנה, יבוא ויתרך הסוגי' בדרך יותר מרוחה, ודוק'.

ע"ב גמר' היכי דמי נדה שנאנסה וטבילה וכו' אר"פ לר"ג בנפלת מה הגשר ולרבנן שירדה להקר, ופרש"י זיל ולא לטבול, ונפלת כולה לתוך המים עכ"ל וכל הרואה ישתומים, דמה בין זה לנפלת מן הנשר, כיון דלמעשה הטבילה לא כיוונה כלל ודרך מתעסק נפלת כולה לתוך המים, היכי מה שירדה להקר בלי טבילה, כוונת מעשה

דשאני גט דבעין דעת בעליים, ממי לא גם להיפך מהני דעת בעליים או שלוחם מחייבת כוונת שכחיתת חשו"ק, משא"כ שכחיתת דלא עלי דעת בעליים, لكن לא מהני מחייבת כוונת בעליים בשוחט חשו"ק, וככען אמרין ל�מן ל"ח ע"א דזה מחשב וזה עובד לא אמרין, ותייחס לי שכונתי בזה לדברי הרשב"א זיל שם, עי"ש.

אבל אי קשי' לי הא קשי', דהא פסקין בי"ד סי' קצ"ח דקרוชา שפתותיה או עצמה עיניה, לא תלטה לה טבילה, והוא מימרא דרי"י בנדנה דף ס"ז ע"א, ואיך יתקיימו הני שני דין, דלא קבעי כוונה לטבילה, ואפילו נפלת מהן הגשר טהורה לביתה, והוא אכן למייחש שמא קרча שפתותיה ועצמה עיניה, ומסתמא כך הוא,-DDRR ב"א לשות כו, אם לא שכינוו לשם טבילת טהורה, וכך ודי לא שיקד דאיכא רואה מי שכיוון לראות שלא עשתה כו, והוא דבר שאינו במצבות, שads אחר ידע את זאת, והי' נראה מיה ראי לדעת הרמב"ם ודעמי' שגרשו שם בנדנה, ולית הלכתא הכל הני אמרוי, והנ"מ לטהרות אבל בעלה לא כדר"ל, עי"ש בתוס', וא"כ ר"י לשיטתי' באמת בעי כוונה לטבילה, דלא"כ איכא חשאגוף הטבילה אם לא קרча שפתותיה ועצמה עיניה, אבל אכן דיל' כר"י דההן אלא לטהרות אבל בעלה לא, שפיר פסקין כרב דלא בעי כוונה לטבילה, אבל לפ"ז פסקי השו"ע קשים, דהרי מזכי שטרוי לבוי תרי, לפ███ כרב דלא בעי כוונה לבבעה, ולפ███ דברקרוชา שפתותיה לא עלתה לה טבילה, ולא עוד אלא דם לרמב"ם קשה דהא אמרו במתני' שם י"ג ע"ב וכמו באים כאן, דכל הני שחברותיה מתקנות אותן אוכלות בתרומה, הרי גם נגבי טהרות לא חיישין לקריצת שפתותיה ולעצימות עיניה, אם לא שנאמר כיון דאיינו אלא מדרבנן, לא החמיר להאליל להני נשים שאינן בני דעת את התרומה, ואע"ג דאנו ממצוין לשומר את התרומה מטומאה, מ"מ הקילו בהני נשים דאי"א בלא"ה, וудין הדבר צ"ע ודז"ק.

ע"ש גמר' אל רבא לר"ג, לרבת התרת איסור מיתה מיבעי, אל בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה, עכ"ל הגם' והקשה הרשב"א זיל ועוד אמרו אלא פריך, הלא מצין הרבה דברים דאמרו במס' נדה, דלא אמרו אלא לטהרות ולא בעלה ממשום דטהרות חמיריה להו, עי"ש שנדחק מאד לישיב.

והנה לדידי יותר קשה, דהרי עיקר פלוגתת רב ור"י בתרומה גופא הוא, דרי"י סבר לי כתנא דדרש וכבס שנית, מה ראשונה לדעת שניי לדעת, מבואר لكمן בסוגי' וא"כ כוונה לטבילה דאויריתא הוא, וכן כ' הרשב"א זיל, דלא"י בעין כוונה לטבילה מה"ת, וממי לא דלדי' לי'א חילוק בין קודש לחול, אבל רב לתרומה ולקיים נמי לא בעי כוונת טבילה מה"ת, ואינו אלא מעלה דרבנן, וכמובא ברמב"ם ריש פ"ג מאב"ט דכוונה לטבילה בכל מעילות הוא ומד"ס, וסימן שם,, אבל מדין תורה הויל וטבל מ"מ, הרי הוא טהור לכל, עכ"ל, ומזה נצמח דסובר רב דהאי מעלה עשו לתרומה וקדוש, ואלא בעלה חולין, וכמו כמה מעילות דעשוו בתרומה וקדושים וכקושי' הרשב"א, וא"כ קשה טובא, איך העלים לנו הש"ס עיקר פלוגתת בתרומה גופה, אי כוונת טבילה דאויריתא או מעלה דרבנן והעמיד פלוגתת, בנדנה לבבעה, אבל לתרומה שניהם שווין דלא עלתה הטבילה, וגם תירוץ של ר"ג כספר החתומים, דהשיב לו חולין לא בעי כוונה, הרי רבא לא על דין דחולין הקשה, אלא על דין דתרומה שהוא קיל מנדנה ומה בעי כוונה, והויל לתרוץ דתרומה וקדוש עשו בהן מעלה, וכקושי' הרשב"א, וכן דמצין במיל'ע' שבנדנה דلتרומה מטמאין למפרע ולא בעלה, והותם ליכא האי טמא דחולין לא בעי כוונה, הון אמת שהחותס' ד"ה עון כרת, מהפכין דברי המקשן שהוקשה לו עון מיתה

שחוּשׁ לעשָׂתָה" עכ"ל, וא"כ פשיטה דבשחיטה נמי דינא הכא דכל שנותכוין לשוחיטה עג' דנתכוין לאחרת, ונשחתה חברתה דכשרה וממילא גם בסנהתו שניהם ג"כ מהני כוונה להאהת גם לשנייה, שלא עד מוקם לחק בין שני דינים הלאו, ואם כנים אנחנו בדברנו אלו צ"ל דהא דקאמר רバ דבנשחתה אחרת עמה, דרבנן פרה כשרה, בהמה פסולה, זוקא בפרה אדومة הדין כן משום דפוסל בה שחיטת אחרת עמה, משום אותה ולא אותה ואת חברתה, וא"כ כל שוחות את הפרה הרי הוא לגבי אהרת כהיפך כוונה, ולבנין דבעין כוונה לשחיטה, ה"ה דהיפך כוונה פסולת, ובזה פסולה מלחמת מלאכה האחרת ובבהמה כשרה" עכ"ל, ותמה הראש יוסף צ"ל, למה לא פרשי" דמשום שחיטת שתים נפסלה הפרה, ואני אוסיף לדקדק, למה הוסיף רשי" תוספת שאינו צריך, כתוב דבבבמה כשרה, דפשיטה ומה"ט גם רבא לא הזכיר רק פסול דפירה לד"ה, אבל כשרות דבבמה הוא מלתא דפשיטה, אבל לפי האמור ניחא, דלכאור' ה"י מקום לומר כיון דפירה נפסלת ע"י שחיטת שנייה עמה הרי אכן סחדי דאיינו רוצה שתתקשר האחרת בשחיטה, אלא רוצה לנוחרה להאכילה לעכו"ם או לכלבים, כי פרה אדومة דמיה יקרים, ומהיכי תיתי ריצה לפסלה בשחיטת הבבמה הלאו, ונאמר DSTAMA כምפרש דהוה לי היפך כוונה, שלא תתקשר בשחיטה, וזאת מהני לרבען, דבעי כוונה לשחיטה כנ"ל, אבל זה ליתא דאפילו לא תתקשר הבבמה ותהי כנחוורה, נפסלת הפרה עכ"פ מחמות פסול מלאכה אחרת, וכן הפרה לעולם פסולה, והבהמה כשרה, וזה נכון מאד בכוונת רשי" צ"ל, וד"ק.

ר"שי ד"ה ופירות הרי הוו בכ"י יותן, ומקבלין טומאה מכאן ואילך, דאיתשנה להו נפילת פירות (לפע"ד נראת להגיה נטילת פירות) ליטול ידיו בהגבהתן, והוא לי' משקין שסופה לרצון וכו' עכ"ל, וכפי הנראה דלהיפך הוול"ל, דהוה לי' משקין שתחלתון לרצון, כי הרצון הוא כניסית ידי והוצאתו מן המים כדי שיודחו, ושוב מכשירין את הפירות עעפ"ש שהמים שעל הפירות שלא לרצון המה, כי רק תחלת תליות המים בעין שיהי לרצון, אבל נפילתן על הפירות אפילו שלא לרצון מכך.

ועיין בח"י הרשב"א צ"ל, שהקשה על הרמב"ם בפי"ב מטו"א, שפסק דבעין רצון בעלים דזוקא, מהא דקתרני הכא ופשט מי שידייו טמאות דמשמעו אףלו אחר שאינו בעל הפירות, ועיין בכ"מ שם שכ' על דברי הרשב"א שאין לדבריו הכרע, ואני תמה דיוטר ה"י להקשوت על הרמב"ם, דמקאו מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפלת המים על הפירות, כל תחלת תליות המים ה"י לרצון, והרמב"ם דמציריך רצון בעלים דזוקא, עכ"ל לשיטותי' איזיל דבעין רצון ומחשבה בשעת תליות המים מן המים, וגם רצון בשעת נפלתן בעין, והאי רצון בתחלת תליות המים, ודאי דלא בעי כופה קערה עי"ש) והאי רצון על הפירות, עי"ש בהשגת הראב"ד (ודבריו ה"כ"מ שם נפלאים בעין, דהרי בפירוש כ' הרמב"ם כן הלכה ג' שם בדיון כוונה לשוחת סימנים, מה דינה של השניה, ומדהעמיד רבא דינו בפרה אדومة ובבהמה אחרת, שהוא הלכתא למשיחא ולא קאמר בשתי בהמות חולין, נשחתה אחרת עמה, דל"ג כשרה גם השני ולרבנן השני פסולה, ליכא למישמע מינה, דבחולין לכ"ע שתיהן כשרות, דיל"ל דפסול פרה אתה רבא לאשמעין דתלו בפגולותא דר"ג ורבנן, וכמו שאמר לךן דר"ג איצטראיכא לי', אבל לפע"ד נראה דבבבמת חולין גם לרבען דר"ג אין לפסול השניה, דקשה מעד לומר דבמעשה אחת תה"י אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' אלה יש להביא ממה שפסק הרמב"ם בפ"א ה"י מהל' שבת, "דהי לפניו שתי נרות Dolokot או כבויות, נתכוין לכבות את זו וכבה את זו או להדלק את זו והדלק את זו חייב, שהרי עשה מן המלאכה

מרקם, ואין זה דומה כלל לכוונת חתיכת סימנים, כי מעשה דחתיכת הסימנים הוא מעשה השחיטה המותרת, אם לא ארע בחתיכה זו איזה פסול מהני פסולין שחחיטה, אלא דהוא כיוון לשוטם חתיכת הסימנים בלי השקפה על דקדוק המשעה הלאו, אבל כאן בירדה להקר, אין בעשא ולא בכוונתה עני טבילהת כל גופה כלל.

אבל דע כי מעו דבשחיטה, אי לאו דאתא הحلכה להגבילה בהני דקדוקי שחחיטה, גם על שחיטת פסולה ה"י שם שחיטה עליה, כי הحلכה גורמת שאנו מחקלין בין דבון דכוונת חתיכת סימנים לבין דבון בפיסול, ואשר על כן סברו רבען דכוונת חתיכת סימנים סתם כוונת מעשה מקרי, דלגי' הכוונה לא נחלק בין מעשה למשעה, כמו כן בטבילהת טמאים, דאמרה תורה ורחץ בשרו במים או במים יובא, לoli דרישת חכ"ל, "את כל בשרו" שהי' כל בשרו תחת המים בב"א, במשמעות לשון רחיצה במים, לא הוות מצין לחלק בין רחץ כל גוףו בפעם אחת במים, או רחץ גוףו וראשו בהפסקה, כי האי מושג טבילה שלנו, נתהוו עי' הحلכה דבעין רחיצת כל הגוף תחת המים בפ"א, ולכן לגבי כוונה, הוות כוונת ירידה להקר בלי השקפה על טהרה שציוויה הרחיצה ואין חילוק בין בפ"א לשתי פעמים, והוא ממש כמו כוונת חתיכת הסימנים בשחיטה, ושומר לך הדבר הזה כי הוא אמת לאmittion, ומתרשים דברי רשי" כפושטן.

אבל מה שיש להעיר על האי מימרא דר"פ הוא, דלפי מה שביארנו לעיל דגס לר"ג בעין כוונת מעשה הפלת הסcin עכ"פ, דכיוון דכתיב כוונה לכך שמאנו דעכ"פ מהרשב"א שהחאתה לעיל דמתעסק ובחחת למצותה, שמעין דעכ"פ כח אדם בעין, וממילא דבעין נמי כוונה לכך אDEM, וכמיש"כ הראב"ש והרשב"א שהחאתה לעיל דמתעסק בכח אדם. לא ייחס עשיית אדם כלל, וכל זה בשחיטה דאייכא קרא דזוחבת דמנין ילפין דבעין עכ"פ כח אדם לעוכבי, אולם בטבילה דאפיילו גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים מטהר, הרי דלא בעין כח אדם כלל, ומה"ט בנפלה מן הגשר נמי עلتה לה בטבילה לר"ג עג' דליקא בנפלה שום כח אדם, ודומה לנפלה סcin ושותחה, וכיון דלא בעי בטבילה שום כח אדם ולא שום כוונה מעשה כוונה זו להקר לרבען מנ"ל, דכמו דליין נפלת מן הגשר דליקא שום כח כשר, נימא דגס לרבען כן הדין דלא פליינו ר"ג ורבנן אלא בשחיטה דלשניהם בעין כח אדם, וממילא גם כוונה לאיזה מעשה, לר"ג סgi בכוונת הפלת הסcin לרבען בעין כוונת מעשה הממית, דהינו כוונת חתיכת סימנים, אבל בטבילה דלא בעין שום כח אדם לר"ג, מנ"ל דפליינו רבנן עלי, ודבר זה צע"ג בעניין ודוו"ק.

ע"ש גמר' א"ר, שחת פרה ושותח בהמה אחרת עמה וכו', נשחתה אחרת עמה, לר"ג פרה פסולה בהמה כשרה, לרבען פרה כשרה בהמה פסולה, ויש לי מקום יעון איך הדין בשתי חולין, ונתכוין לאחת ושותח השניה, או שוחת שניים לרבען דבעי כוונה לשחיטה, דהינו לחתיכת סימנים, מה דינה של השניה, ומדהעמיד רבא דינו בפרה אדومة ובבהמה אחרת, שהוא הלכתא למשיחא ולא קאמר בשתי בהמות חולין, נשחתה אחרת עמה, דל"ג כשרה גם השני ולרבנן השני פסולה, ליכא למישמע מינה, דבחולין לכ"ע שתיהן כשרות, דיל"ל דפסול פרה אתה רבא לאשמעין דתלו בפגולותא דר"ג ורבנן, וכמו שאמר לךן דר"ג איצטראיכא לי', אבל לפע"ד נראה דבבבמת חולין גם לרבען דר"ג אין לפסול השניה, דקשה מעד לומר דבמעשה אחת תה"י אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' אלה יש להביא ממה שפסק הרמב"ם בפ"א ה"י מהל' שבת, "דהי לפניו שתי נרות Dolokot או כבויות, נתכוין לכבות את זו וכבה את זו או להדלק את זו והדלק את זו חייב, שהרי עשה מן המלאכה

פסולה, ויש להעיר לפי מה שכ' רשי' ז"ל על האיבען דשהה במשמעות סי', דבמיוט קמא לא מצי מיבעי דמנג'פ' מיטרף, דכיוון דשהה אזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול שהי' דאתא עליו ההלכה להקל ATA, דלולי ההלכה, מיד כסילק את ידו מן השחיטה הוה מטורפין אם ניקב החוט, אפילו بلا שחה כשיור שחיטה או ביקור, וזה דברZR וומר כן, ולא עוד אלא דא"כ איכא מקום להאיבען במ"ק ולהיפך ולומר, דילמא דוקא בשחה בין סימן לסייען לאיא בבר שטחיתת עליו וכאשר נבאר במשנה שאח"ז, אז איכא האיא שיעורא שהי' אבל בפסק משלחות אחר מ"ק הוה טרפה מיד, וכן יש לתמורה לפ' שיטת ר"ת דלעיל ל' ע"ב דס"ל דבמ"ק קמבען, טרפות דנקה'יו לא משחחת לה אלא בניקב ע"י קוץ או חולא, אבל בניקב ע"י סיכון של שחיטה לא מיטרפ לעולם, משום דעתך זדי, והכוון בתוכו ר' ברצון עכ'ל, הנה תראה דהרמב"ס שניה מלשון הר' חן כתלושין ברצון' ומ' וכ' ופשט ידי ולא כ' מי שידי טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעל אדם דעתמא דעלמא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוון לדבר אחד ע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא ממכובין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוך המים כיון דא"א להעלוון בעלי מים שעלייהם, ולכן דכיוון להעלוון רק הפירות הראשונה דפשת טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעלה הפירות לדעת, העלה המים שעלייהם ג'כ' לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ס ניחא דניינו דתליתה המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אונן בעינן גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שיידחו ידיו פשט את ידיו הרי דהעלה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעלה הפירות עליהם וא"א שלא יתחלחו ע"י המים שבידו הרי איכא פסיק רישא גם זה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם' דאם ניחא דלא בעינן בעלים ע"כ מושום דסגי ברכוץ תחללה על תליתה המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומושום דא"א ליטול הפירות בעלי מים שעלייהם, ודוק'.

ד'נה כבר ביארנו בכמה מקומות במס' ז', דבניראה בדבר שהותר להם, הי' צריכין מיתה מחמת הנחירה, ולא אישתרי להם מפרקסט אחר הנחירה, ומעתה אני אומר דכל שנחרה ולא מבה תוך מעל"ע הוה נבלה, דmittah שלאחר מעל"ע לאו מיתה שע"י הנחירה הוה, אלא גרמא בעלמא, ודבר זה נלמד מדין בעני, דאמרה תורה אם מת תחת ידיו נוקם ינקם, ואם יום או יומיים יעמוד לא יוקם, וזה מעל"ע כפי דרשת חז"ל הרי דכל שמת חז' מעל"ע של ההכהה, מקרי מת תחת ידיו, וכל שמוט אחר מעל"ע, לאו מעשו ממש הוא, אלא כמוגרמתו וכן אני אומר בנחירה, כיון דבעין מיתה שע"י הנחירה, בעין המיתה תוך מעל"ע, למען תהיה מיתה תחת ידי הנחירה, אולם בשחיטה כיון דהיא מתרת מיד, עוד קודם המיתה, לא איכפת לנו כלל אם יומם יعتمد כי, דהרי איפילו בן פקעה וחורש בשדה כמו יחשב, אחר שנחשתה אמו, אמנים אם השוחט ישחה במעשה השחיטה יותר מעל"ע ג'כ' נבלה הוה, ולא על חנס אמר רבא בגמ' דשותט בסיכון רעה, איפילו מוליך וביא כל הימים כלו, ושיעור זה דוקא, ולא יותר, כי בשואה יותר מעל"ע קודם גמור, בטל כל adam דבעין בשחיטה, דהרי ההתחלה היה קודם מעל"ע של הגמר ולא מצטרף, ועיין עוד לקמן במשנה הבאה מה שכתבנו שם בענין זה, ומעתה נאמר دائ' לאו ההלכה על פסול שהי' הינו מכשירים לגמור השחיטה גם אחר שפסק, תוך מעל"ע כמו במילא, דמאי דמץ' מריך כל מעל"ע, ואתה ההלכה דכל שפסק דרבא, ומ"ל כמעט גם זאת זאת גם הסברא נותנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפני לנו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלה ודו"ק.

זרעים, וא"כ בעל הפירות לא שייך להז' כלל, אלא רצון שלנות המים כדי שייה' להמים דין תלושים לרצון, הרי דהאי פלוגתא שבין הרמב"ס לראב"ד, אי בעין דעת בעלים דוקא, תלוי בפלוגתא השניה אי בעין גם רצון בשעת נפילת המים על הפירות, ולכן יותר הרו"ל להרשיג'א להציג על הרמב"ס ולומר דמקאן מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כי הוא העיקר ומילא בטל מה שהצריך הרמב"ס דעת בעלים, דהא כאן לא חישב כלל על הפירות, לא הבעלים ולא הא טמא שרצה להדיח את ידיו.

אבל המיעין בرمב"ס יראה שנשמר מוקשי' ז' ד"ל שם בהל' י"ד, "פירות שנפלו לתוך המים ופשט ידיו ונפלן לא הוכשרו, ואם חישב שיידחו ידיו, והכוון בתוכו ר' ברצון עכ'ל, הנה תראה דהרמב"ס שניה מלשון הר' חן כתלושין ברצון' ומ' וכ' מי שידי טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעל אדם דעתמא דעלמא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוון לדבר אחד ע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא ממכובין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוך המים כיון דא"א להעלוון בעלי מים שעלייהם, ולכן דכיוון להעלוון רק הפירות הראשונה דפשת טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעלה הפירות לדעת, העלה המים שעלייהם ג'כ' לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ס ניחא דניינו דתליתה המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אונן בעינן גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שיידחו ידיו נשחטה בהמה אחרת עמה לר"ג פרה פסולת בהמה כשרה וכו'. הרמב"ס בפ"ד הי' מה' פ"א פסק, דבנשחטה אחרת עמה הוה כמו נחתק דלעת עמה כשרה, וכותב ה'כ' מ', דע"כ הי' לרביינו גירסת בגמ' והוא, דבנשחטה אחרת עמה לר"גشتין כשרות, ע"ז פריך הש"ס פשטייא, וקמשני סד"א דאותה אמר רחמנא, ולא אותה ואת חברתה, ואיפילו בהמת חולין קמ"ל, עי"ש. ורנה לפ"ד גירסת הגמ' דילך באממת תמורה פא"ד דאיפילו נימא ذקרא דאותה ממעט גם בהמת חולין, מ"מ עדין מנין לנו Adams נשחטה מאליה דרך מטעסק, דposelet את הפרה, ולמה לא נאמר דחברתת דומי' דידה מה היא בכוונה אף חברתה נמי בכוונה דזוקא, דהרי ושחט אותה כתיב והאי ושחט ע"כ בכוונה, ומילא דהדיוק ולא אותה ואת חברתה נמי בכוונה, אבל לא בנשחטה מילא, דלא קריין בה ושחט את חברתה, אלא ונשחטה, וכליישנא דרבא, ומ"ל כמעט גם זאת זאת גם הסברא נותנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפני לנו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלה ודו"ק.

ע"ש משנה, נפלת סיכון והגביהה וכו' אם שהה, כדי ששחיטה

צרכין לומר, דהאי הלכה דרי' לא איצטרך אלא אמצעת השחיטה בפייסול, כי לולי ההלכה הללו לא היו יודעים דמקצת בפייסול נידונות ככולא בפייסול, וכאשר נברא את זאת לפניו בפלוגתא דרי' ור' ל' לקמן דפליגו לפרש הא מלטה דמה בין מקצת בפייסול ככולה בפייסול, אבל דאי' לא נתישב לו איך עליה ע"ד ר' לעמר דאם פסק או עקר כל הסימן, ורק אחד מן הסימנים שחת, ולא עוד אלא אדם שחת רק ס"י אחד והנicha השני שלם, והמתין לה עד שמתה שתה"י ג"כ טהורה מנבלות, ועיין בהגחות המהרש"ש שישב על מודוכה זו, ונדחק מאד בישובו, ועוד זאת נפלא ממנה מה בעי ר' לע, באמרו והמתין לה עד שמתה, דהרי בכל נבלות דעלמא בעינן מיתה ממש, וכל זמן שמכורכת אינה נבלה לטמא מבואר במשנה דעור ורוטב, והרי לעיל בפ"ק קתני שחיטתן נカリ נבלה ומטמא במשא, ולא הוצרך לומר והמתין לה עד שמתה מרוב פשיטתו דעת שלא מתה אין כאן נבלות, ואיך נאמר דהאי והמתין לה עד שמתה שפת יתר הוא לא צורך, אלא יותר, גם הלשון "והמתין לה" ספרים וشكולים הם, לא פחות ולא יותר, אם רצונו לשולש לא הוא משונה וכי לא די אם הי' אומר "ומתת" אם רצונו לשולש לא תאמר שקדום מיתה תהי' נבלה ומטמא.

אבל ביאור דעת ר' לע קודם חזרה תמצוא באורךה בפתחה עיקר אי' וב', ותמצית הדברים כי במדבר בין נחירה ובין שחיטה לא היו מתירין מיד, אלא ע"י מיתה, ותוך מעל"ע של מעשה הנחירה והשחיטה, כאשר כתבנו לעלה, ומילא לא הי' שיור בנחירה ושהחיטה כמה מן הסימנים צרך לחנותך לכל שעשה מעשה המיתה דהוא סימן אחד עכ"פ, ומתה על ידה תוך מעל"ע כשרה, ורק אחר שנצטו על זביתות חולין ואייטסר להם הנחירה בלאו דنبלה, ונתחרש להם גם היותר מפרקסט, דהשחיטה מותרת מיד, לעומת זאת איקבע שיור ב' סי' בבהמה וסי' אחד בעוף, ומעתה סובר ר' לע, ניהו דלענין איסור אכילה בעינן עתה שני סימנים להתייר, אבל לעין תומאות נבלות, די סימן אחד בשחיטה לטהור, כמו שהשחיטה שבמדבר לא הי' יותר מס' אחד בהכרע, כל שמתה בו תוך מעל"ע, וכן בדיקdock גודול אמר, "והמתין לה עד שמתה", ר' לע שמתה תוך מעל"ע, אשר ע"ז מורה לשון "שהמתין לה" שהמיתה קרובה לה עד שיכול להמתין לעלה, אבל אם שחתה למותע עד אחר מעל"ע גם ר' לע מודה דنبלה, וכן אם הרגה בקופץ אחר שחת ס' אחד כיון דלא ע"י מעשה בסימנים מטה, נבלה הוה (ובמ"א נסתפקת בדין זה), ואם תרצה לעמוד על עיקרין של הדברים למוד העיקרים בפתחה של' ודוק'.

ע"ש גמר' ורמיינו, א"ט בהמה נקה"וו ופסה"ג וכו', הנה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה, ובנה נשורת הפלוגתא הגדולה שבין Tos' ויתר הראשונים ז"ל במחכ"ת לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם, עד שהפרמ"ג והאחרונים ז"ל מחייב הנורא, בפרט בהלכות אלו כתוב בס' ל"ג בשפ"ד שלו אותן ה', דהא דמוסכם מכל הפסיקים דנקה"וו נבלה ואין שחיטה מועלת בו, לא ידע מקום זהה בש"ס, ומה דעת הכהן הסוגי' דהכא, הלא רק בפסה"ג קאמר ומשום דכמונחא בדיקולא דמי, דהסימן עצמוDOI ודיי כמבד"ד (וכוonto על הרשbab'a שכותב כן בסימן עצמו, גם מאן דיל' הא דר' ל' דלקמן דריאיה כמבד"ד מודה) וכן גם בעוף, כיון דשניהם ראויים לשחיטה בעין, שפיר היה פסוקת הגרגורת או הוושט נבלה, אבל נקה"וו מנ"ל, ואח"כ הביא מtos' בכורות דנראה דנקה"וו הוה נבלה לא טרפה עי"ש שישים ז"ל, גם מkor הדין דנקה"וו הוה נבלה לא ידענא מניין לנו' עכ"ל ובהגחות ק"ז רעא"ג ז"ל על הי' לע מלה נכוון לא תוספתא מפורשת, אומרת דנקה"וו רק טרפה ולא נבלה, גם בהא מלטה דנקה"וו הוה נבלה מחייבים

ע"ש במשנה ר'יש אומר כד' ביקור, ובגמ' מפרש כד' ביקור טוב חכם, ועיין בפייה"מ לרמב"ם כד' ביקור על הסימנים אם נשחטו רובו, ועיין לעיל דף ט' ע"א איך ישבתי דעת הרמב"ם, דלא די דלא קשה עלייו מן הסוגי', אדרבה שיטותו מוכחת, עי"ש היטב, ועתה אני מוסיף להוכיח דאי' לא פרש כד' ביקור הסכין, כריש' ויתר הראשונים חדא, כיון דלא הזכיר התנה בשום משנה דין בדיקת סכין, ושצריך לבדוק י"ב בבדיקות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, איך יתנו שיור לשחיי' בבדיקה סכין שאין אנחנו יודע עד מה ויתלה תנוי' בدلיא תנוי', שנית הלא מסתמא גם שיור שהי' הללממי'ס הוא כאשר שיור תורה, וא"כ צרכין לומר גם אופן בדיקת סכין היללממי'ס, וזה לא ניתן להאמיר דהרי פליגו לעיל דף י"ז באופני הבדיקה כמו וכמה אמוראי, ולכן דעת רשי' ויתר הראשונים בזה נפלאים מני, אבל ביקור סימנים בשחיטה מצומצמת הוא DAORIYA וכאשר ביארנו זאת שם במקומו, ושפיר נתן שיור לשחיי' כדי שיבקר הסימנים בשחיטה מצומצמת אם צריך להוציא עוד, או אילך רובה וקשר ללא תוספת, ואע"ג דלרמב"ם בעין לכתלה כל הסימנים מה"ת, מ"מ בשאיינו רוצה לשוחות יותר נותניין לו שיור לבודק בסימנים, ודוק'.

ע"ש משנה שחת את הוושט ופסק את הגרגרת וכו', או שחת אחד מהם והמתין לה עד שמתה וכו' ישבב אומר נבלה ר' לע אמר טרפה, כלל אמר ר' ישבב וכו' והודה לו ר' לע עכ"ל המשנה, פלוגתא זו הוא יסוד המסכתא שבענייני שחיטה, וממנה מסתעפים דין' ז' דינים, וכרכ' ע' קודם חזרה נשנו כל המשניות ולא רק משנה דאי'ט, וכמסיק ר' יוחנן לקמן, אלא כאשר הראייתיך עד הנה ואחר תראה גם בפרקם הבאים אוא'ב וכסה'ז, قولם נשנו כרכ' ע' קודם חזרה, כי לא נתקבל בין החכמים האי מאמר דהודה לו ר' לע, אלא אחר זמן רב בדורות שאמר רב, כי כאשר הראייתיך לעיל גם ברייתא דרבבי, דתני כאשר ציתיך מלמד שנצטויה משה וכו' שלא הזקירה hei חמשה הליש', נשנית כרכ' ע' קודם חזרה עי"ש. לכן צרכין אנו לנשכנא כדי להבין שtot ר' לע קודם חזרה, אשר כל אנשי חיל לא מצאו פשר דבר, דהא דלא ידע או דלא רצה לקבל כללא של ר' ישבב שאמר מושם ר' יי', לכל שנפסלה בשחיטה נבלה, מובן היטב, כי לולי האי הילכה לא הי' עולה ע"ד שום אדם לדון נבלה כל פסול בשחיטה, כיון שראיינו שהנחירה מטהרת מדי נבלה במדבר, דהיא אסורה להם טרפה ונבלה, אבל בשער נחירה אישורי להם, והיינו אמורים כי נבלה לא נקרה אלא מה שמתה מלאה או הרגה בkopfz, שלא כדרך המיתין לצורך אכילה כדעת הרמב"ם, ולדעת רשי' ותוס', גם נחירה בסימנים דוקא, שבכל נשפך דם הנפש לחוץ, אבל מי שפך את הדם עי' נחירה בסימנים לצורך אכילה, אין זה נבלה אלא בשער נחירה דאיישטרי להם במדבר. - ומה נתחש להם שנכנסו לארץ, מצות עשה דזבחת, עי' הא מצוה נאסר להם בשער נחירה, וא"כ מאי והלאה מי שאוכל בשער נחירה עבר האהיא לאו הבא מכלל עשה, אבל לאלו דنبלה מאן ذכר שמי', אלא דההילכה שאמר ר' ישבב משום ר' ג' גליה לנו דלא די שכל שנפסלה בשחיטה אסורה מקרא דזבחת אלא דגם נידון נבלה שמתה מלאה ומטמא במ"מ, ר' לע דלא ידע או לא רצה לידע מהלכה זו, ממי לא סובר אכן אלא איסור עשה דזבחת, וטרפה שאמר נאמר דלשון מושאל הוא, ואסורה קאמר. כך היה לכאר' מקום לומר. אלא דזה ע"כ ליתא דהרי ר' לע גופה רק בשחת ס' אחד בהכשר שחיטה קאמר, אבל בפסק כל השנים בפייסול שהיא נחירה ממש מודה שהיא נבלה, וע"כ צרכין אנו לומר דל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטו על הזביחה על בשער נחירה נאמר, כאשר ביארתי זאת בראיות ברורות דכן הוא, עי' בפתחה עיקר א' וב', וא"כ

בדיקולא לנו המיעוט בתרא כחווך בבשר הרגל, ואין לצרפו לרוב הנשחתת ולומר דחווך מן הנקב איכא רוב נשחת בתכש, لكن הוה נבללה, אבל אם נשחת שלא במקום הנקב, שפיר מטהר האי שחיטה מיידי נבללה, והא דדחה הש"ס האי דר"ל, דמחלוקת כן, בין נשחת במקום חתק לשלא במקום חתק, היינו בגרוגרת דשם אין חילוק, כיון דכל שנפסק פ"א הויה כמנחא בדיקולא, אבל בשוט ודאי קם האי חילוק, ולכן ההלכה של ר' יהושע שפיר מתרפרש גם על מភצת פיסול בשוט, וא"כ הש"ס גם קודם שחידיש ר'ל תירצוי לחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק ידע את זאת לגבי ושת, וכן לא פריך רק מפסה"ג, או נאמר דפרק נס מקנה"יו אבל לאחר שתירץ ר'ל לחلك בין מקום חתק לשלא במקום חתק לא נשאר רק הקושי" מפסה"ג דבזה נדחה החילוק מכח אידך דר"ל, אך אמר דר' ראה כמדמ"ב"ד אבל לבני ושת, קם תירצוי שפיר ור' ראי החוצץ לתרץ כאן קודם חזרה וכאן לאחר חזרה משום פסה"ג כי גם הוא מודה דעת"פ הקנה בעצמו כמב"ד וכמוש"כ הרשב"א ז"ל, כך מתרפרש הסוגי" לפ" דעת התוס' ויתר הרשונים ז"ל אבל א"א להעמיד שיטות אפיקו אם נקבע כמה וכמה דוחקים, כאשר אבא בא זה.

א' תירוצים על קושיתם, דהש"ס פריך דהוו"ל למימור עיקר האיסור שהוא נבללה, הוא יותר מדויק וא"א קיבל בשום אופן, דהרי התנה מונה והולך הנ"ח" טרפיות שנמסרו לממ"ס, ושם ודאי נאמר גם נקה"ו ופסה"ג בין הטרפיות, ולמה ישלו אוטם שלא למנותם, מפני שאח"כ חל על איסור טרפה גם איסור נבללה, ולא עוד אלא דבשו"ת כת"ס הנ"ל מוכיח מגמ' זבחים דלא חל נבללה אטרפה, וכן כתוב הנ"ב דאסור נבללה לא מוסיף ולא כולל הוה על איסור טרפה.

ב' התוס' בעצם הרגישו, כי ממה דדרשו בזכחים ס"ט ע"ב נבללה וטרפה לא יאכל, על נבלות עוף טהורה, דיצא עוף טמא שאין במינו טרפה, מוחץ דכל שא"א לשחטו אין בו משום טרפה, וזה האמת וכאשר נבאר בשיטת הרמב"ס, אבל התוס' נדחקו לפרש האי דרשא, דאין במינו טרפה לחוד קamar, ומ"י יכול לסבול דוחק כזה, הרי זה מקרי אין במינו טרפה, משום דלאחר מיתה יתוסף עליו גם איסור נבללה, ואית מרומז זאת בקרא מא"ר, דאית ב' דאדרבה יותר מסתבר לומר דבבלת עוף טמא מירי, דאית ב' תرتתי נבללה וטרפה לעולם, כיון דאין במינו שחיטה - והמעיין בספרא במקור האי דרשא יראה בלבד, דאין מקום לפ" התוס' כלל, דשם פליגו ר' יהודה וחכמים בפירושו דחאי קרא, ר' דרש נבללה, יצא עוף טמא אסור משום טמא ולא משום נבללה, דס"ל א"א שע"א, וטרפה אתה על שחוטה, שאין שחיתתו מטהר טרפות עוף טהורה מטומאת נבללה, וחכמים שהוא ר"מ דס"ל אחע"יא דרש, נבללה שיש במינו טרפה לאפקוי עוף טמא אין במינו טרפה, ומעטה אין כפירוש התוס' דאין בו טרפה לחוד אלא גס נבללה, מהה ליטרפה, דהא מנבללה לחוד הוה מצי למדרש מי שאסור משום נבללה לחוד, לאפקוי עוף טמא דאית ב' תرتתי משום טמא ומשום נבללה, כמו שדרש ר' מובללה לחוד, וזה ראי ברורה נגד הפירוש של התוס'.

ג' רבא מפרש אלו אסורות קטני, יש מהן נבלות ויש מהן טרפות, ויפה דיק הכת"ס הנ"ל מדאמר, יש מהן בלשון רבים, גם נקה"ו בכל הנבלות ולא רק פסה"ג, ואני מוסיף להகשות מძרכיך להגיה אלו אסורות קטני, מוחץ נגד התוס' דס"ל דנקה"ו ופסה"ג טרפה נמי הוה, דא"כ למה לי להגיה דאלו אסורות קטני, דשפיר קטני אלו טרפות, דהרי אמת כן הוא דטרפות הוה, אלא דיש מהן, שהם גם נבלות, והכי הול"ל אלו טרפות, אלא דיש מהן

כמוש"כ הרמב"ס, נובוכים האחרונים ז"ל בפירושו וטעמו, עד שבא התוב"ש ז"ל, ומחלוקת בין אישור נבללה לאכילה, ובין טומאת נבללה, ולזה הסכימו כולם, אבל באמות במקצת"ת דבר בטל הוא, וכאשר מוכח מסוגי" דמסוכנת לקמן ליקמן ל"ז ע"א וכמו שהעיר על זה הלב ארוי שם, ואני הראייתי, כי מפורש יוצאה מפי הרמב"ס דגם אישור אכילת נבללה ליכא עד שמתה הבהמה ממש עיי"ש.

אבל הט אזיך לשמעו פירוש הסוגי" ואיך יוצא ממנה כואר נוגה שיטת הרמב"ס ז"ל ותחליה נבאר איך מתרפרש הסוגי" לדעת התוס' ואסדר הקושיות שנטקתה על שיטותם, ואח"כ יairo עיניך לראות או רהיר בפירוש הסוגי" לדעת הרמב"ס ז"ל.

הנה לדעת התוס' לאו דטרפה ולאו דבללה תרי לאוין נפרדים הם, וכל בהמה ועוף שנטרפו הרוי תלי מיד לאו דטרפה עליהם, ואם אח"כ מתו بلا שחיטה חל עליהם הלאו דבללה, והביאו ראי" לדין זה מסוגי" דמסוכנת לקמן, ותירצוי בדוחק הסוגי" דזבחים דף ס"ט דלא משמע הכוי, ולכן קשי" להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"ו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרפיות הא ודאי איכא לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, וסופו להיות נבללה בין אס תמות שהיא ובין שחיטה אח"כ, כי הגרוגרת שנספק הוה כמאן דמבד"ד ואין שחיטה אחר פסיקה, וכן מבואר ברשב"א בתו"ב דכל שנחשת הסימן, כמנחא בדיקולא דמי"י אפיילו למאן דחולק על ר'ל דלקמן, בשחיטה הקנה ואח"כ נקבה הריאה, כי הסימן עצמו לכ"ע כמנחא בדיקולא אחר שנפסק פ"א, וכן פסקו בפשיטות הש"ך והטוו"ז בסע' כ"ו ודווח דברי הב"ח שמסתפק אס לסמוך ע"ז למעשה עי"ש, ולפ"ז קושי" הגמ' לא הי' אלא מפסה"י, אבל נקה"ו, הלא אינו מעכ卜 מלשוחות שחיטה הונגה ולמה תה"י נבללה, ועיין בש"ז קדושת דודי בעל הכת"ס ז"ל סי' כ"א שמספרש ג"כ דעת התוס' דקושי" הגמ' ר'ק מפסה"ג קאי, אלא דרוצה לדוחק להשווות דעת התוס' עם הרמב"ס דנקה"ו הוה נבללה, אבל זה ליתא כאשר תראה כי הא דנקה"ו נבללה תלוי במה דכתיב הרמב"ס דזהו נבללה מהיים ולא טרפה, ומאחר שההתוס' כתבו כאן בפירוש דוחחים אין כאן אלא טרפה, מילא לא מצי סברנו דנקה"ו הוה נבללה, דהרי שפיר מצי שחיטה לעמלה או למתה מון הנקב, הון אמתת דלפי מה שהבין הרראש יוסף דעת הרמב"ס דנקה"ו נבללה מושום דכל טרפות בסימנים מוקם השחיטה חמורה וועשה נבללות, ה"י מוקם לומר דגס התוס' אית להו הכי, אבל מי יכול לקבל ציאות, דעל סברא קלישטא בלי' יסוד ושורש נבנה דין דנקה"ו נבללה, שיוציא מזה הרבה קולות כמו לעניין או"ב דMOVTOR לשחות אחרים, וגם שורפין את התורמה על מגעה בנבללה כזו, ואני לרווחה דמלתא הוחתמי דסבירת הראש יוסף ליתא ממה דמנה הרמב"ס נתחלפו עורות הושט בין העין טרפיות, וניקבה כנפה וחסרון כאיסור בטרופה, לא מנה, והרי אלו על שם שסוף הגרוגרת לפסק ברובו טרפה, וכמוש"כ התוס' והרא"ש שם בפ' א"ט, ומ"מ לא מנאן הרמב"ס בתוך הטרפיות, אלא הוא נבללה כמו פסה"ג וא"כ למה מנה בשוט נתחלפו העורות בתוך הטרפית, ולמה לא תה"י נבללה כמו נקה"ו, אם נימה דכל טרפות בסימנים חמור והוה נבללה, אלא ודאי דזהו ליתא, וועמא אחרינה אית לרמב"ס בזה, ואשר תראה בביורנו, لكن בהא סליקין לדעת התוס' קושי" הגמ' ה"י ר'ק מפסה"ג, אבל נקה"ו לעולם רק טרפה הוה, כמו דמשמע נמי מתוס' בכורות שהביא הפרמי"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פסול בשחיטה נבללה, והוא לא דוקא בסימן שלם בפיסול, אלא אפיילו במקצת השוט דהרי במק' פסלין כל פסול שחייב חוץ מהג儒家, ס"ל להתוס' דהוא מפני שבסמוך החתק הרוי נגמר הרוב בצרוף הפסול ולדעת התוס' ה"ה אחר שחיטה רוב הסימן הוה כמנחא

לבב הוה כניטל הראש דהוה כמתה ומטמא מיד, וא"כ כל שחתת שני סימנים הרי הלב כמב"ד, ואנן אמרין דמפרכסת לאח"ש הרי היא חי לכל דבריה, ותיתני לי שכונתי בדבר הזה לדברי חדשיו הר"ז צל' كانوا בסוגי' لكمן ע"ב, אלא דבר כtabנו מעלה דהלאו דלא"ת כל נבלה אבשר נחירה אתה, וכיוון דנחרה בסימנים כל שנפסקו הרי הוא נחורה והוא בלאו דלא"ת כל נבלה, וממילא דשוב לא מתכבר ע"י שחיטה, וניהו DCtabnu מעלה דל"ע גם ס"י אחד שני בגני בנחירה כמו בשחיטה וא"כ א"ק מטהר ר"ע ע"י שחיטת ס"י אחד אחר שכבר נפסק ס"י אחד והוה שחיטה אחר נחירה, הלא תנאי התנה ר"ע בדבר „והמתין לה עד שמתה“ וכאשר ביארנו היינו אם מתה תוך מעלי"ע, וכן בסתם אין בכך ס"י אחד בלי שפיקת דם הנפש מהmittah את הבמה דנפש חיותא בתוך מעלי"ע, וכן לא קמطا מא ר"ע בשחט ס"י השני אחר פסוקת ס"י הראשון, אמנים ר' ישוב הביא הלכה מפני ר' יהושע, אבל פסול בשחיטה, ואפיו במקצת הטימן דהינו בשליש אמצעי של הגרגרת, ומ"ק של יהושע, הוה נבלה, ר"ל שם נחירה עלי"ו, ושוב לא מצי שחוט, וזאת הלכה לפרש קרא דזבחת אתה, כתיב ב' כאשר צויתך, והוא דאוריתיא ממש וליקין עלי"ו, וא"כ נקה"יו ופסח"ג יצאו מכלל שאר טרפיות, כי עלייהם יש הלכה מיחודה דינדיונים כנחירה אשר תוו לא מתכבר בשחיטה, ואפיו לעניין טומאה לא, כי הלאו דלא"ת כל נבלה, קאי על כל בשור נחירה, וכיוון דההלה מפרש לון דזבחת מקרין דזוקא אם כל השחיטה היא בהכשר, אבל פסול במקצת הס"י הוה' נחורה, הרי דנקה"ג או פסה"ג נידון נחורה ולא משום טרפה Katainu עליה, אלא משום נחורה דאי לה שחיטה, אז א"א למנות אותם בכלל הני יח"ט טרפיות דאי להם רק דין ד"ס, שאין לוקין עליהם והני הלא אין שחיטה מועלת בהם ומה נבלה ומטמאן מדאוריתיא. וראה זה בכל המסכתא, לא תמצא שם נבלה על שחיטה פסולה, רק במסנה דשחיתות נカリ, קתני נבלה ומטמא במשא, והוא לדעת הרמב"ם מקרה דזוקא לך ואכלת מזבחו וטומאתה דרבנן ואיסור אכילה שלה דאוריתיא, אבל זולת זאת לא תמצא דקרה לפסולי שחיטה נבלה, והשוחט ונתנבלת בידו דפ' או"ב וכסה"ד, ע"י' שבארתי דהפירוש הוא שמתה ת"י ולא פרכסה, ולא כמו שפרשי' נتنבלת בידו שלא מדעת ע"י פסולי שחיטה, כי כל המ██' נשנית קר"ע קודם נזהר, ולידי' כל הני פסולי שחיטה במקצת הסימנים, אינם אלא כמו הני יח"ט, ואין בהם טומאות נבלה, דלענין טומאה לא גרוו כאשר תראה במשנתנו לר"ע, ודנפק סימן אחד רק טרפה הוה ולא נבלה, וטרפה דקאמר הני טרפה דיח"ט דאי בו מלוקות.

עוד זאת אבאר לך כי לדעת הרמב"ם אין נבלה חל אטרפה ולא משום דאי אין איסור חל על איסור, אלא משום דחדא לאו הוה, דכן כתוב הרמב"ם בפ"ד ה"י ז' ממ"א, אבל שני לאוון אין מצטרפין ע"ז חז' מן נבלה וטרפה, הוואיל והטרפה תחולת נבלות היא ע"י' ש, והדין עמו דהרי בפ' משפטים מזהיר על הטרפה ולא על הנבלה, משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמי לא עסקין דטרפה חייתו העיר והמיתה, ועוד כיון דהוא תחולת נבלות ק"ו, דcoleה נבלה אסור, והוא ק"ו כמו בת מבת הבית, דלוקין עלי"ו, וכן דnableה אינה אסורה אלא לאחר מיתה דرك איז קורי' נבלה, כי הטרפה ריק לאחר שחיטה דמש"ה כתיב בשור בשדה טרפה, ולא טרפה לחוד משום דמיירי דעתבי' כעין בשור, וכעין שדרשו בב"ק מ"א ע"א, ולא יכול את בשור דשור הנסקל, בשחוטו לאחר שנגמר דיןנו, ועל תשיבני ממה דאמירין בזבחים ע' ע"א דטרפה חמירא מנבלה אסורה מחייב, הכוונה בהז דטרפה מתחיל מחייב, ועוד דהרי כולל גם בשור מה"ח וכרי' لكمן ק"ב ע"ב דאמר האוכל בשור מה"ח מן הטרפה אינו לוקה אלא אחת, וא"כ מה"ט

גם נבלות, אבל לעקו ראל טרפות ולהעמיד במקומו אלו אסורות, הוא לא צורך, גם זאת הוא תשובה נצחית נגד דעת התוס'.

ד' ר"ל מתרץ כאן שישחט במקום חתק וכו', ופרק הש"ס,ומי אר"ל הכי, והוא אר"ל וכו', וכותב הרא"ש צל' ר"ל שאמר שני דברים הסותרים זאת, ולא ידעינו כי מיניהם דאחריתא, הלכך עבדין לחומרא עכ"ל, ועיין הගות מהרש"ש צל' שכטב זהה דוחק גדול, וכל כהגו הוול להש"ס לפреш דהדר ב' מהאי או מהאי, לכן כתוב מהה דאמר הש"ס, אלא אר"י כאן קודם נזהר וכו', בא לומר דמעולם לא היה ר"ל מתרץ כלום, אלא ר"י מתרץ עיל"ש. ואני אומר זהה עוד דוחק יותר, דמן'יל להש"ס הא,-DDילמא האי מימרא דר"ל דשחט הקנה וכו' נדחת מפני האי מימרא דמותר ר"ל כאן במקומות חתק וכו' או דחזר ממנה, ובפרט דאן בלא"ה לא פסקין כי הא דר"ל, דשחט הקנה ואח"כ נקבת הריאה דכמאן דמוני בדיקולא דמי, ולמה לא נאמר דמהאי הדר ב', אלא דהתוס' הלא סברו במש"כ הרשב"א, דלגביה הסימן עצמו כ"ע מודים דהוהCMDMB"ד, אבל אז יותר תמורה, דלמה הביא כלל האי מימרא דר"ל לדחות תירוץ, שאין מזה שום הוכחה דאפשר דהדר ב', וכלהכתא, ועוד דגונ' תירוץ עכ"פ לא נדחה, והויל להקשות סתום, כיון דכבר נפסק הקנה, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כמאן דמב"ד, אם כן הוא דהדר פשול בעבב הש"ס, גם בלי מימרא דר"ל וכל שנפסק הקנה פ"א שוב הוה כמ"ד, והוא תימא רבתא לשיטת התוס'.

שיטת הרמב"ם צל'

טרם שנבו לביאור גוף הסוגי' צרכין להקדומות מילון על כל עני שחיתות וטריפות, כפי אשר ראהו הרמב"ם צל' בעניינו שכלו ורחב בינו.

בריש' עט ובפתיחה עירק יוז' ביארתי כי לדעת הרמב"ם כל הני חי' טרפות שננה התנה שהמה מhalbamm"ס, אין לוקין עליהם, אלא דין דברי סופרים שי להם משום דלא בא הלכה לפרש הקרא אלא להוציא עלי"ו, דטרפה המפורש בקרא, היא הנטהה למות, דהינו מסוכנת ע"י מכחה שאין לה תרופה, אשר זאת אומדים הרופאים בכל זמן לפי מעמד חכמת הרופאה, כמו ברוצח, וההלכה דלא בעי נתהה למות, ולא אימוד הרופאים בכל פעם לפי הגוף המוכה והמכה מעמד החכמה, הוא חומרא רבתא, שהוסיפה ההלכה על הקרא, אשר אין לו דין פירוש הקרא, אלא הוספה על הקרא, אין לוקין עלייה, וכן כתוב הרמב"ם בפייש בספר המצות שלו, דאי בח"ט אלא איסור דרבנן, והתפארת ישראל בריש א"ט הביאו, וכותב דבחיבורו יד החזקה חזר מניה, ואני רראי דנפהוך הוא, כי אדרבה חיך את הדבר בכל פסquito, עיין בפתחה היטב ותמצוא עונג, וא"כ נקה"יו ופסח"ג כשאר טרפיות אס הולכת ואוכلت כשאר בריאות אין בה אלא איסור טרפה שאינו מפורש בקרא ואין לוקין עלי"ו, אם שחיטה קרוי איפלו בפסח"ג, כיון דאיixa ושת וסגי לר"ע קודם נזהר לטהר מידי נבלה, ואין לומר דהה בעינו עכ"פ ב' הסימנים לכתהלה, ומAMILא ראיון לשחיטה בעינו גם לעכב, כי גם הקנה הנפסק ראיו להשחט במקומות אחר, כי אין לית לו הא DR"ל דבנפק הקנה CMDMB"ד, וכאשר ביארתי זאת ברווח כשם בחררים, כי חיבור הקנה בשאר האברים כמו קנה לושט, ולמטה עם הכרשתה חזק מאד גם יכול להתרפא כאשר עינינו רואות מעשים בכל יום ואיך נאמר ע"ז דהוה כמאן דמוני בדיקולא דמי, ולא עוד אלא איפלו בפסקת שני הסימנים שכ' הרשב"א דיא לכ"ע כל האברים הפנימיים CMDMB"ד, ביארתי זהה ליתא, והראי' דניטל

רק טרפה כשאר טרפיות, אז דינם כד"ס, דין לוקין על הלהקה זו שמוסופת על המפורש בקרא, ועי' רצה רבא לחך בין שחת תחלה ואח"כ פסק ובין פסק ואח"כ שחת, ולפי האי חילוק לא אתא הלהקה על מקטצת סימן בפיסול כלל ואפילו על כל הסימן נמי לא דין בו אלא מעשה טרפיות בעלמא, אלא על סימן השן שהיא הגמר שחיתה, ואמ' הוא בפיסול הוה כנחרה, ואולי בסימן השני אחר שחיטת הראשו גם מקטצת בפיסול פסול, דלוי זאת, הלהקה ליה לי, אלא דלא ידעתי איך יפרש רבא המשנה דאי"ט בעוף דקמתי ג"כ נקה"ו ופסה"ג, הרי יאמר דפסה"ג בעוף לאו נחרה מקרי, הלא פסולו כמו הקשרו, ואחר הנחרה איך תהני שחיתה, ויל"י דלי' מה שביארנו לעיל אדם שהתחה מעלי"ע, לאו נחרה הוה, וממילא מהני שחיתה אח"כ לטהרה מידני נבלה, ובלא"ה רבא נפרק בתירוץ והדר ב', וממשני אלו אסורות קחני יש מohn נבלות ויש מהן טרפיות, ורק"ל דכלול בהאי משנה דאי"ט הני דאסורות מכח הלהקה דרי' יהושע שהן במלוקות, עם הני דעתתי מוחלהה של ח"ט מושום שאף בהן יש מלוקות لكن לא חש לערבינוו תחת שם טרפה, ועיין לקמן מ"ט ע"ב Tos"ד ר' רב ואיסורא דאוריתא שכתו, דרבא הדר לגבי ר'פ, וככתבתי אני שם דסבירת רבא ה' דלא דעתנו הני ח"ט דאוריתא ממש עי"ש, ואולי נהפק הוא ממה ש' התוס' כי מאחר ששמע ר' דרי' דהכא, חזר מתירוץ דאלו אסורות קתני, ואח"כ אמר דחלב טמא סותם מפני הטרפות אין בו איסור של מלוקות, ועי' פירץ א"כ למה לא מונה נמי דעתאה גיסטרא וניטל הירך וחולל שלה, וממשני כי קתני נבלה דלא מטמא מחיים, ורק"ל נבלה דנקרא ע"ש סופה, קתני בכל טרפו, אבל נבלה ממש שטטמא מחיים, משומס דהפרכו אינו אלא ציבג הלטהה, לא מציא לחשבין בין הטרפיות.

ומה מад מישוב לדעת הרמב"ם דקדוק עצום, דלמה סיידר בעל הש"ס תירוץ של ר' בא שהוא מאמוראי בתראי, לפני תירוצים של ר' ל' וורי' אמרראי קדמאי, והוא משום דיש נפקותא רבחא לדינא, דלי' באמות הני ח"ט אין בהם מלוקות, וקילו מנקה"ו ופסה"ג שהם פסולין שחיתה, אבל לר' בא כיון דהנתנא ערביבו נראה דושאון עכ"פ לעניין איסור אכילה, ולכן לא רצה בעל מסדר הש"ס לקיים תירוץ של ר' בא במה שביאו בסוףמדרכו בכל הש"ס, דהacketta כבתראי, אלא רצה לקיים תירוץ של ר' דכא קודם חזורה וכן לאחר חזורה, כי זה האמת דכאשר ביארנו לאו דוקא היא משנה דאי"ט נשנית קר"ע קודם חזורה אלא כל המסכתא כן מורה, ומסתמא גם ר' בא הדר ב' כמו שהדר מתיירוץ קמא אחר ששמע הא דרי', אבל לשיטת התוס' דין שום נפקותא לדינא בין התירוצים של ר' בא וורי', התמיה קיימת ומה לא המתין עם תירוץ של ר' בא עד לאמר תירוץ של ר' יי', והוא נקודה נפלאה.

ועתה נבו לארה הסוגי, הש"ס מבקש למצוא טעם על האי הלהקה של ר' ישבב בשם ר' יי', למה תה' מקטצת שחיתה בפיסול נבלה ומתחיל בקושי' ממונתנית' דאי"ט, דשם מנה נקה"ו ופסה"ג בין הטרפות, ואי דין שחיתה מועלת בנקה"ו ופסה"ג הרי בשם נבלה יקרא האי איסור, ע"ש סופה שתה' נבלה לאחר מיתה בין שחיטה או מתה באופן אחר, כי גם הטרפה מקטצת נבלות, אבל דנקראת טרפה משום דאפשר שלא תבוא ליד נבלות, אבל האי ראו'י להקרא נבלה, משום דודאי תבוא להיות נבלה, ואע"ג דבاهאי מסכתא בתיקוןبشر לאכילה קמיירי ולא בעניין טומאה וטהרה, ולעין אכילה מה ליטרפה ומה ל' נבלה, ואפשר דמי"ט לא דקדק התנא כ"כ, ומה נבלות בהדי טרפות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבע התנא כאן פלוגתא דר' ישבב ור' יי' נבלה או טרפה הי' לו לקבעה במס' טהרונות (ואי דלמי"ד שחיתה שאינה רואה שחתה, הוה לי' למיתני בפ' אוא"ב) אבל באמות יש לנו נפקותא גדולה בזאת, כי הלהקה של ר' ישבב דכל פסל במקצת שחיתה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עלייה, מפני שאטא לפרש הקרה דוחבתת כאשר צויתיך, ואם לא נקבל הלהקה זו ויהי' נקה"ו ופסה"ג

gov'a לא מציא חיליל לאו דטרפה בעודה בחיותה כי כבר אית בה לאו זה בלא שום מעשה טרפות, אם חותך צוית בשר מה"ח חייב משום האי לאו דבשר בשדה טרפה, ואל תשיבנו דמ"מ נפ"מ לעניין חלב ובצים אסורים מן הטמא טמא, וא"כ א"א ובצים אלא איסור עשה, דכל היוצא מן הטמא טמא, וא"כ א"א לומר דלאו דטרפה אהלב ובצים כתיב, דכל דליך לאו בשר מミלא ליכא איסור בחלה, אלא דחלבה אסור מושם דבשרה אסור מושם במה"ח, שהוא ג"כ בלאו דטרפה נכלל, דהרי בלא"ה אמרין ברכות דר' יי' בדחלב דשרי' חידוש הוא דהוה יוצא מאבמה"ח (וכוונתו איסור יוצא מבשר מה"ח, או אבמה"ח) אלא דהתורה התירה, ונאמר דהתורה לא התירה אלא בבהמה שאיסור בשר אבמה"ח יש לו היתר בשחיטה, אבל בנטרפה, דאיסור בשר מה"ח שהוא טרפה, יש לו המשך גם אחר שחיטתה או המיטה שוב אמרין דחלבה אסור מצד יוצא מן הטמא.

ודרך אגב אודיע כי מכת הא מלטה יש לי תימא רבתא על פסק הרמב"ם בס"י כ"ד סע"י ט"ו דעיקור סימנים פסול לשחיטה, אבל אין בו מושום טרפה, וחלה וביצה מותרים, והוא מתשוי' הרשב"א, ואני תמה על דין זה,-Decio דלית לה היתר בשחיטה מני"ל דחלבה שר'י, דלמא לא התירה חלב אבל אלא מבהמה שאיסור בשר ואבמה"ח יש לה היתר, אבל האי בהמה אסורה לעולם, וצע"ג.

ונחדר מה שהתחלנו דאיסור טרפה נמי מתחיל מיד ולא איקבע אלא לאחר שחיתה, אולם איסור נבלה אין לו תחילת מחייבים כלל רק עם המיטה נעשה נבלה, אולם בטטרופות שאין שחיתה מועלת בו, עד שבטח סופה להיות נבלה, אנו קורין את איסורה מיד בשם נבלה, כי מה דחליקן הכתוב לשני לאוזן הוא, מושם דטרפה ע"ג שהוא תחלת נבלות, אפשר שלא תבוא לידי נבלות, אם תשחט שחיטה המתהרת מיידי נבלה, אבל האי שא"א להשתט, מהה תקרא טרפה שם זה ג"כ לא הוקבע אלא לאחר שחיתה, כי מחייבים בלבד איסורה לחותוך ממנה בשר מהאי לאו גוף, וגם משום איסור העזה זבוחה ואם ע"ש סופה הלא תהי' נבלה, ולמה תקרא טרפה ולא נבלה, אבל מעולם לא עליה ע"ד הרמב"ם לחילק בין איסור לטומאה, ולומר דאם חתק אבר או בשר מן בהמה שנפסק הקנה שלה או ניקב וטחה, שילקה משום נבלה וס משום אבר או במוח"ח, זהה דבר בטל ולא ניתן להאמר, ובפתחה הארץ בזאת והראיתי דהרבמ"ס בפירוש כתוב גם איסור אכילת נבלה אינה עד שתמותות ממש עי"ש היבט.

ועתה נבו לבאר הסוגי, הש"ס מבקש למצוא טעם על האי הלהקה של ר' ישבב בשם ר' יי', למה תה' מקטצת שחיתה בפיסול נבלה ומתחיל בקושי' ממונתנית' דאי"ט, דשם מנה נקה"ו ופסה"ג בין הטרפות, ואי דין שחיתה מועלת בנקה"ו ופסה"ג הרי בשם נבלה יקרא האי איסור, ע"ש סופה שתה' נבלה לאחר מיתה בין שחיטה או מתה באופן אחר, כי גם הטרפה מקטצת נבלות, אבל דנקראת טרפה משום דאפשר שלא תבוא ליד נבלות, אבל האי ראו'י להקרא נבלה, משום דודאי תבוא להיות נבלה, ואע"ג דבאהי מסכתא בתיקוןبشر לאכילה קמיירי ולא בעניין טומאה וטהרה, ולעין אכילה מה ליטרפה ומה ל' נבלה, ואפשר דמי"ט לא דקדק התנא כ"כ, ומה נבלות בהדי טרפות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבע התנא כאן פלוגתא דר' ישבב ור' יי' נבלה או טרפה הי' לו לקבעה במס' טהרונות (ואי דלמי"ד שחיתה שאינה רואה שחתה, הוה לי' למיתני בפ' אוא"ב) אבל באמות יש לנו נפקותא גדולה בזאת, כי הלהקה של ר' ישבב דכל פסל במקצת שחיתה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עלייה, מפני שאטא לפרש הקרה דוחבתת כאשר צויתיך, ואם לא נקבל הלהקה זו ויהי' נקה"ו ופסה"ג

שחט ומילא דגס בשחיטה כשרה על מkcאת השוט שם שחייבת כשרה עליון, אם גמר השחיטה בהקשר, ואנן כר"י פסקין נגד ר"ל לענין זה אבל לא לענין אגמל"מ עי"ש בסוגי דלעיל כת"ע^ב.

ומעתה אין להקשות על הרמב"ם שפסקvr"י, מוטסתה שהביא ק"ז רע"א ז"ל, דהאי Tosfeta Nashtavr"u קודם חזקה מכמה וכמה משניות, וזה ברור ואמת בס"ד.

ועיין לקמן בריש א"ט מה שכתבתי ע"ד סידור הטרפויות שהתחילה בקנה וושט ולא בקרים של מות, ומתוך כל דברינו לענין זה יתבאר לך דבשפק נקה^ו ראי לחומר יותר מאשר טרפיות, לא מפני טעם שכ' הפלתי, דהוה ספק בשחיטה כי ע"ז, פללו האחרונים כאשר ביארנו במקומו, אבל מטעם דהאי הלכה דפסולי שחיטה תמיiri כנ"ל, וכען שכ' הרמב"ם דספק דרישה חמורה משר טרפי טרפות מסוים דדרישה מקרי מושר בקרה, ועיין היטב בפתחה עיקר י"ד זהה ודז"ק.

תנוס' ד"ה ורמינהו, בסה"ד, וי"ל דמתני דא"ט משמע לי לאח"ש, מידקANTI סיפה כל שאין כמות חיה, ולא קתני כל שאין חיה עכ"ל עיין בחודשונו לקמן שס, כי האי לשניא איצטריך לומר דאפילו איתרומי דהיא חיה, כל שיש לה אחד מן הטרפויות אלו הרי זו אסורה לנו מכח טרפה, ואם נהא מפרש"י שם שהבין כן האי הדיקוק, הא חיה כשרה, וכן נהא מפרש"י שם שהבין כן האי לשניא, אלא דהנותס לא הי צרכינו לדקדק מהrai לשניא דתנא דמתני בלכח"ש מיררי, דPsiṭṭia כו הוא, דרובן של הנוי טרפיות, א"א למצוא רק לאחר שחיטה כמו טרפות דברים הפנימיים וכן דרישה, א"א לעמוד עליה אלא בבדיקותبشر שכנגד הבני מעיים ובדיקת הסימנים עצמן, ולא עוד שהרי התנא אקררא קאי, והקרא בשדה טרפה קאמר וכמש"כ לעיל דבר לא איקרי אלא לאחר דעבדי' בעין בשර והטעם דידיירה התורה מבשר, מושם דברמת לא חל איסור טרפה מחיים לא מביע למ"ד בהמו בחיה לבעליים עומדות דמייתי תלוי איסור טרפה עד שהליך לו איסור אחר ובמה"ח כמו שכ' רשי"ל לקמן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, אלא אפיקו לאידך מ"ד דלאו לא"ע הרי איכא כאן איסור שעשה דיאינה זבוחה, עיין תנוס' שבעות כ"ד ד"ה האוכל ובמהרש"א שם, ואי מושם הלב וביצים, הלא אין בהם אלא איסור יותר יוצא הטמא, ומהן ציר של טרפה, ואי דליקא על הבשר איסור לאו טרפה, לא מצינו למימר דעתן היוצא ממנה, אסור מושם יצא מן הטרפה, ומה שמן^מ רוב טרפה אסורה, כבר כתבנו לעיל מושם דבר כל שאין להבהמה היתר אכילה הרי בשורה אסורה ועומדת, וליתן למד מחלב דעלמא דשתי רחמנא, מושם דבכל בהמה דעלמא יש לשבהה היתר, אבל האי טרפה לא, אלא דלאו התנוס' נחתו למה שכתבנו לא היו מקשין מידי, והיו יודעים, דטרפה לא מצי להקרא רק ע"ש סופו ולאח"ש, אז איקבע לאו זה דטרפה, אבל מה שלא נטהר בשחיטה לעולם, לא מצי להקרא טרפה ע"ש סופה, אלא נבלה ע"ש סופה, וכדעת הרמב"ם ז"ל והדברים עתיקים הפוך בהם ותמצאים אמתים לאמתו של תורה ודז"ק.

ותלמוד אחד עוררני על הא דאמרו לקמן קכ"א ע"ב דמפרכס לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, הוαι ויכול לגרה ולהעמידה על פחות מכך, הרי גם איסור נבלה מתלי תלוי דאפשר שלא תבוא לידי נבלות ע"י שגררה פחות מכך, אבל אנו עמוד ומשתומות איך אפשר לומר לנו הלא אפילו ניטל הירך וחולל שלא הרי זו נבלה ומתמא מיד מושם דאין הפרכו אלא כזב הلطאה וכmesh"כ ניטל לבה כאשר כתבנו לעללה, ואיך אפשר שתחיה בהמה, עד שמנגר כל בשורה עד פחות מכך, ועל חן געתי למצוא פתרון לחידה זו, וצע"ג.

mkact בפסיקו בככלו בפסיקו, אבל אם שחת שלא במקומות החתק שפיר דמי להוציא מיד נבלה גם לאחר חזרת ר"ע והינו דין דמשנה דא"ט, ע"ז פריך מי א"ל הכי, והוא אר"ל וכו', והנה بلا האי אידך דר"ל הוה מצי להקשות מנ"י וכו', דנヒו דלענין נקה^ו שפיר יש לחלק כנ"ל,adam גמר השחיטה במקומות הנקב נבלה, ואם שחת לעללה או למטה ממנה אין אלא טרפה, אבל בפסה"ג, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כל עצמיות סברתו דבמקומות חתק לא מהני רוב השוט שנשחטן כראוי, משום דמעוט בתראCMDMB"ד אחר שחיטת הרוב וא"כ בפסה"ג אין מקום לשחות עוד, כיון דכבד נפסק רובה, אלא דנヒא לי יותר להביא מירא מפורשת מר"ל, Dao'mor כן בפרק, ולהכי לא מצי אמר דר"ל הדר מבתיריתא כדי לקיים קמייתא דהרי מקמייתא גופא נפרק מתוך סברת עצמו, ע"כ דמעולם לא אמר קמייתא כדי לתרץ למה תנא נקה^ו ופסה"ג דתירוץ זה לא מספיק אלא על נקה^ו ולא על פסה"ג, אלא דוידי אמר האי חילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק לדינא ובפ"ע, אבל לא ליישב המשנה דקתו בנה נמי פסה"ג, ועל זה מסיק אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חזקה וכאנ לאחר חזקה, ומשנה לא זהה מקומוה, והנה ר"י מסתמא לית לי הא דר"ל לאחר שחיטתה הקנה הריהה CMDMB"ד דמי, והה הקנה עצמו, דהרי אכן פסקין דבעינן לכתהלה שני סימנים שלמים, וכאשר כן מוכח מהא דר"י א"ר דלעיל דפ"ט, דפסקין דשי שלשים בשחיטה שליש אמצעי בהגרמה דשר, משום דהני שני שלשים הקמא והבתרא, מצטרפין לשחיטה, ולכן שלש אמצעי בהגרמה לית לנו בה, אלא דהרש"ב ז"ל, הכריח דע"כ בקנה עצמו גם ר"י מודה CMDMB"ד דאל"כ, למה לי ליכנס בדוחק זה, דמשנה דא"ט נשנית קודם חזקה, כיון דל"ל להא דר"ל, יש לו תירוץ מחוור כמו שא"ל לחלק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, אבל לפי ביירנו זה ליתא דמה"ט גופא דלית לי להא דר"ל CMDMB"ד לא מצי לחלק בין מקום שחתה לשלא במקומות שחתה, דכיוון דגם המיעוט בתרא לשחיטה יחשב, מה לי הגרים שליש אמצעי, ומה לי פגע בנקב בשליש אמצעי, כי חילוק זה שכתבו התוס' שם ד"ה שחת ופגע בו נקב, הוא כען חילוק שרצה רבא לחלק, בין שחת ואח"כ פסק, לפסק ואח"כ שחת, ונדהה, ורק לר"ל דס"ל דבפסיקת הרוב CMDB"ד, יש מקום לחלק, אבל ג"כ רק בושט ולא בגרגרת, וכאשר הארכתי שם והבאתי דבורי הפלטי שכטב דגם במקומות הגרמה הוה CMDB"ע"ש, ולכן ע"כ ר"י סובר, לכל מעשה טרפות במקומות הסימנים דינו כנחרה, adam מטה תוק מעלי"ע מעשה הטרפות בסימנים, הוה כנחרה, ולכן אין חילוק בין נקה^ו ופסה"ג.

והו הלכה חדשה לנו שלא תאמיר דנchorה לא הוה אלא כשםתה תוק מעלי"ע, אבל אם שחתה יום או יוימים רבים, תה"ר רק טרפה ותhani לה שחיטה, ע"ז אתה האי ההלכה דלא היא דכיוון דשחיטה מותרת מיד ה"ה דנchorה פסולת מיד, וכיון דלאו הייתה מטה תוק מעלי"ע הוה דינא כנחרה, ה"ה بلا מטה שם נchorה עלייה, והרי תראה דר"י מה"ט גם בשחיטה סובר, דישנה לשחיטה מותע"ס, עיין לעיל דף כ"ט שביארתי דר"ל ור"י בתרתי פליגו שם, אי על מיעוט סימנים שם שחיטה עליהם, אלא דלשחיטה כשרה בעין הגמר בהקשר כדי לומר אגמל"מ, עי"ש בארכיות.

היוצא לנו מכל האמור דר"ל ור"י פליגו בהאי הלכה דר"ל רק ברוב גרגת אייפסל לשחיטה, ומשום CMDMAN דמוני בדיקולי דמי, ובמיעוט ושת לא נפסל אלא במקומות חתק, אבל ר"י דל"ל כמו דמונח בדיקולא דמי טעמא דההלה הוא מושם לכל מעשה טרפות בסימנים, ואפיקו במקצת השוט שם נחרה עליי, لكنתו לא מצי.

אלא ש"מ דקים فهو לח"ל, דוקא ריאת היא דחויתה תלו בקנה בלבד, ולא ינק משאר אברים ולא בשאר ב"מ וכו', עכ"ל הראש יוסף ז"ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להארotta שcumutet כל דבר ודברו, הוא שנגאה רבتا בפ"ע במחלוקת הנשגבה וascal' עמיד ומשתומם איך לנאו אדר כמותו יקרה כאלה.

הנה דברי חי"ר ר"ן ז"ל שהביא, תיתני לי כי כוונתי להם מודנפשיAi וברכתני ברוך שכונתי לדעת קדשו של גודל הראשונים, והבאתי ראי' מפורשת מרמב"ם פט"ו מעשה"ק, דעתל הלב הוה נintel הרראש אשאין בה שוב שום חיות, עיין ב"ש שפסק שם קר"ש, דחקדייש דבר שמתה בה פשטה קדושה בכלה וכותב כוון הקדיש לבה או ראשה, הרי הקדים עוד לב בראש, וכאשר ידועה כן בין הרופאים שאומרים, אחר געהרנשלאג אפשר עוד לחוית זמן מה, אבל הערצשלאג ממית על אחר, ובזה נדמו דברי הרשב"א שכטב, דבשחיתת שני סימנים לכ"ע כל האברים הפנימיים דמי, וממש"כ פשוטותי" דראש יוסף, דלר"ל אחר שחיתות הקנה גם הלב והכבד כמדמ"ד, דההיפך מזה הוא הפשיות וככיבא בכותחא, דהאי כמדמ"ד, ע"כ לאו דוקא כי חיבור הריאת לגוף הבהמה איינו תליוי ביה"מ, ע"כ דברי ר' ישוב, ולמה סיידר משנה דא"ט דלא כהכלcta, ודלא כפי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי, "והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחורי שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואילו אחר רב, שר"ע חור והודה לר' ישוב, וכאשר הראיתיך גם האי ברייתא דרבי דזבחת כאשר צויתיך, לעיל כ"ח ע"א, נמי נשנית כר"ע קודם זהרה, וכן הרבה מישניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסובר דבחדא מושב כאשר פלפו ר"ע ור' ישוב ביה"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו כשייטו קודם זהרה, עכ"ד לא ידעו או לא קבלו האי שמוועה, דהדר ב"י ר"ע ממה ששנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטתו, ועיין שבועות דף ד' ע"א, רשי"י דה ומשנה לא זהה מקומה ז"ל. ומשנה ראשונה ע"פ שחזר מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא יכולת בדורות שאחר רב, לשכח מפיים ולבטלה מביה"מ, והניחו את שתיהן וכ"ל, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי' בכחם להשיכחים ע"י זהרה, והיינו דלא רצוי לקבל החזורה ולא האמינו לשםות החזורה, ועיין בהגות מהרש"ש שם, שכ' דמדברי רש"י אלו מוכרת, דבמי רבי ודורות שלאחריו, עדין לא נכתבו המשניות עי"ש, ויהי" איק שיהי" האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רב ניטוסף על המשנה אחורי שנתקבל השמעה, דחזר ר"ע להודיעות לקבالت ר' ישוב ממשמי" דר' יהושע, ולכך דברי רש"י ז"ל אכן תמוון עד להפליא ודוק.

אבל מה ש"כ הרראש יוסף אם תלש הריאת לאחר שחיתות הקנה, שהיא מותרת באכילה, וממילא דגם לדין הדין כן בקנה עצמו, לפי דעת הרשב"א וכל הפסיקים אחרים, דהקנה עצמו לכ"ע כמדמ"ד, דבר זה הוא מבhill את הרעיון, דבזה התיר הרראש יוסף אמרה"ח דאוריתיא דאסור הן לב"ג והן לישראל בלבד בלאו שיש בו מלוקת, דאפיילו נניח לפרש האי דריאת כמדמ"ד כפשווטו, סכ"ס לא עדיף מבابر המודולל התליוי בחות השערה, דבעי שחיתה, ומהני לי' השחיטה דע"פ דאין בו שום חיות ועומד ליפול, אבל כ"ז שמחובר בחות השערה אין בו מושם אמרה"ח, וכددשין לקמן ע"ד ע"א, כי יפול עד שיפול, וניתרין בשחיטה עין ל�מן לע"ג ע"ב בתויס' ד"ה מדלא קברין, שכתבו דמה"ת לא הווי אמרה"ח, כיון שמחוביין הן מעט, מותרין בשחיטהaabrim המודוללים, ואין בהם אלא מצות פירוש בלבד עכ"ל, ואיך עלה על דעת הרראש יוסף דלא ליבעי הריאת שחיטת שני סימנים, ושלא תהני עליה שחיטת סימן השני, דמ"ש משאר אברים המודוללים, וכי ה"סובר דבאמת אין לריאת שום חיובו, אחר פסיקת הקנה, ומונחת בדיקולא ממש אהומהה? ולא אחד תחת לשוני, כי גם ק"ז בעחות"ס ז"ל נפל בהאי שגיאה רבטא, שכטב בתשי' י"ח לוי"ד דהא דעת ב"מ. מושם אמרה"ח בב"ג, הינו דוקא בשנשחטו הסימנים כולם, אבל במעורין עדין

אבל זאת אמת, דתולש בשר מפרקסת שנטרפה בושט או בקנה, אין על האי בשר איסור אכילת נבלה, אלא איסור בשר או אמרה"ח, כי כ"ז שהיא חייה, אין בה לא טרפה ולא נבלה, רק התחלת טרפה או נבלה שנקבע לאח"ש ולאחר מיתה ודוק.

ע"ב גמר' ומשנה לא זהה מקומה ופרש"י ז"ל וז"ל: „ומשנה דא"ט אחר שניסנת בביהם"ד לא זהה מקומה וכו' עע"פ שהזיר בו ר"ע וכו' ואע"פ שזו קודמת אליו, אין סדר למשנה ואע"ג דבחדא מס' יש סדר, הנ"מ בסתם ואח"כ מחולקת וכו' אבל במיל'i אחראיתיא לא קפדיין אסידרא"ע עכ"ל, כל דברי רש"י אלו אינם אלא דברי תימא, דמו הועל רשי" בדוחק העצום הלאה, דגם בחדא מס' מצין למימור דין סדר למשנה, עכ"כ קשי' לי לרשי" על רב' מסדר המשניות, אין סדר למשנה דא"ט כצורתה אחר ששנה בפ"ק דהודה לו ר"ע אין סידר המשנה דא"ט דרב' האי משנה דהaca, לאחר פרק לר' ישוב, ומה מתרץ ע"ז דרב' האי משנה דהaca, כבר ידע דהדר דא"ט, הרי סכ"ס רב' דהאי כמו דורות אחר ר"ע, כבר ידע דהדר ב"י ר"ע נגבי ר' ישוב, ולמה סיידר משנה דא"ט דלא כהכלcta, ודלא כפי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי, "והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחורי שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואילו אחר רב, שר"ע חור והודה לר' ישוב, לעיל כ"ח ע"א, נמי גם האי ברייתא דרבי דזבחת כאשר צויתיך, לעיל כ"ח ע"א, נמי נשנית כר"ע קודם זהרה, וכן הרבה מישניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסובר דבחדא מושב כאשר פלפו ר"ע ור' ישוב בבי"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו כשייטו קודם זהרה, עכ"ד לא ידעו או לא קבלו האי שמוועה, דהדר ב"י ר"ע ממה ששנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטתו, ועיין שבועות דף ד' ע"א, רשי"י דה ומשנה לא זהה מקומה ז"ל. ומשנה ראשונה ע"פ שחזר מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא יכולת בדורות שאחר רב, לשכח מפיים ולבטלה מביה"מ, והניחו את שתיהן וכ"ל, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי' בכחם להשיכחים ע"י זהרה, והיינו דלא רצוי לקבל החזורה ולא האמינו לשםות החזורה, ועיין בהגות מהרש"ש שם, שכ' דמדברי רש"י אלו מוכרת, דבמי רבי ודורות שלאחריו, עדין לא נכתבו המשניות עי"ש, ויהי" איק שיהי" האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רב ניטוסף על המשנה אחורי שנתקבל השמעה, דחזר ר"ע להודיעות לקבالت ר' ישוב ממשמי" דר' יהושע, ולכך דברי רש"י ז"ל אכן תמוון עד להפליא ודוק.

ע"ש גמר' גופה, ארשב"ל שחת הקנה וכו' א"ר לא אמר ר"ל אלא בראיה, הויאל וחוי הריאת תליוי בקנה, אבל בגין מעיים לא, עכ"ל הגם', וכי הראש יוסף וז"ל: „משמע ב"מ הוא דקינוי התליין בשוט, ומשום דיש טרפות לח"ח, אבל כל מה שתליין בקנה כגון הלב והכבד וככומה, כולחו כמדמ"ד, ולאו דוקא ריאת, ואף שפשוט הוא לאoor, אבל הר"ן בח' כי ואינו מחוור דא"כ הריאת מהתא ואיך יתירנה שחיתות השוט, וכו' עכ"ל. מה שכתב דא"כ יתרינה שחיתות השוט והלא כבר כבר מתה, לכארוי דר"ל, איך ניתר לב וכבד בס' אחד, כיון דבריך אין בהם חיית וכו', והנה גם בריאת תקשה זאת, אלא הכא אמרה' רחמנא למשה, דבעינן ב' סי' לכל הבהמה, ואה"ג דל"ר, אם שחת הקנה והוציא את הריאת מהבהמה קודם שחיטת השוט, דמותר דדי בס' אחד כיון שיצא כל החיות, כמו עוף דזטור חייתי" דיב"ס' אחד, אלא דקשי' לי לר"ן, اي אית' דלב כבך נמי ניתר בס' אחד כמדמ"ד, א"כ ודאי דמתה כל הבהמה בס' אחד, דעקר חיוט דבע"ח תליוי בלב, ועיין בשו"ת חכ"ץ ומה שישים שכן' רשי" ז"ל, הוא מ"ש על הא דامر ראב"י, ש"מ מדר"ל וכו', מושם ריאת, וממאי לא פ' על ב"מ ממש וכשחט גם הושט,

הכלכלי, ולעומת זה קשה גם להיפך,adam טעמו דר"ל משום דא"ט לח"ח, מה נקט דין בnickba הריא, ולא אמר סתם נקבו בני מעיים וכיר"ז, או סתם נטרפה הבמה, בין סימן לסימן.

אבל לפי ביארנו שלמעלה גם بلا האיא אידך דר"ל, מהא דמחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק, שמעיין דס"ל דלא בעינן אף לכתהלה רק רוב הסימן לשחיטה, וע"כ משום דאחר שנשחט רבו הוהCMDMB"ד, אבל פלוגתא דרבא ור"ז לפי הצעתנו הכי מתפרק, דהנה יש להעיר, כי הש"ס לא מבאר לנו אי הא דיש טרפות לח"ח או א"ט לח"ח, מלטה דתלוי בסבואה היא, או הלכה היא שקבעו זה להקל וזה להחמיר, כי כפי הנראה מדאוריתיא קאמר, דיש טרפות לח"ח למ"ד דס"ל כן, ולא מנזרת חכמים, אולם פע"ד נראה ברור דגם האיא דינא תלוי בהסביר וטעמא של האיל הלה שקיבל ר' ישב משום ר"י, דכל פיסול אפילו שמקצת הס"י פוסל את השחיטה, adam כר"ל דאמר דההלה אתה רק אמוקם חתק, ומושום CMDMB"ת כחוטק בידה או ברגלה, וכך לא מctrף האי מייעוט בפיסול למייעוט בהכרח, להיות רוב בשחיטה, אז אין לנו שום טעם לומר, דה"ה אם באמצע השחיטה אירע טרפות אחרת ב"מ, דנמי אסורה הבהמה, דהרי הסברא החיצונית נוננת דכל שכבר נעשה בה מעשה טרפות ע"י סימן אחד השחות, שוב לא מיטרופי, ושאני מקצת לפיסול בשוט אחר שחיטת הקנה, דהרי אין כאן שחיטה כולה אלא פתיכי בה נחרה אבל לר"ז דלא מחלוקת בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, ומטעם דבעי לכתהלה שני סימנים שלמים לשחיטה, והרי גם במקומות חתק אכן ראוב בשחיטה, בצירוף המיעוט בתרא, ומ"מ את ההלכה ואמרה, דמקצת נחרה פוסלת גם אחר שחיטת סימן אחד, ה"ה דמעשה טרפות יאסר אחר שחיטת ס"י אחד, דאי אין טרפות לח"ח, כמו כן אין נחרה לחץ שחיטה, ולפ"ז ר"זיפה פריך לר"ל, אם התורת בריאה, הרי יש לך לפרש ההלכה מטעם דכל מkeitת הושט מהני עליהם ר' מאיר מושום CMDMB"ד, אבל מי יכנס דינים תומאין אלו בדעת ר"ל גدول האמוראים, אבל צ"ל דכל דרך שחיטה, לא אסרו חכמים מושום מצות פירוש, ולדעת הרמב"ם לא הכניסו את זאת בכלל הדרישה דבר בשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מצי עשה טרפות וד"ק.

ד"ג לע"ג ע"א גמור, אמר רב"י ש"מ מדרשב"ל, מזמן לישראל על ב"מ, ואין זמןין עכו"ם על ב"מ וכו', מה דאמר ש"מ מדר"ל, ולא אמר ש"מ מדרבא דמפרש טעמא דר"ל משום CMDMB"ד, יש ראי' לדברנו דלעיל דגם לר"ז ס"ל, דר"ל מטעם CMDMB"ד קאמר, אלא דמליל נשמע דאית לח"ח, ורבא דאמר, לא אמר קילורין לעינים ואמיתים למביני דבר.

ומה שאמר מזמן ישראל, דהוא שפת יתר, וכן נהאה דרש"י ז"ל בפירושו השמיתו, ועיין בפ"ר הגנפס על הדף בש"ס וילנא, כבר כתבנו לעללה, דה"י מקום לומר דגם לישראל ליתסור הריא משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, בסתם שחיטות ששוחתינו הקנה תhalbלה, והוה שחיטת הושט לגבי ריאה וקנה, כשחיטה על אברים המודולדים קמ"ל דלא נכנס זה בכלל האיסור, וכמש"כ לעללה, ומזמן ישראל עליהם, ועיין מהרמ"ל ז"ל שambilיא מקשין סתם, דליהו לישראל נמי אבמה"ח, נמו בחתק בשער קודם גמר שחיטה, וכפי הנראה, גם הנמי מקשין לא נחתו לידע, דהיא CMDMB"ד לאו כנחתך ממש, אלא כאמור המודולדים, ולכן להקשות אלא דתאה בה מצות פירוש דרבנן, אבל מה שתירץ

במיוחד בתורה, הו"ל רק כאברים המודולדים, שאין בהם אלא מצות פירוש מדרבנן, וכבר תפסו עליו הבאים אחריו, בנו הכת"ס ותלמידו המהרא"ס שיק ז"ל, דהרי בב"ג בmittah תלוי מלטה, ומיתה הריא עשו ניפול, ונדבר מזה עוד לפניו) אבל לפלא בעינן כי כולם לא הרגשו דלהיפך יש יותר תימה, דמה של' החת"סadam נשחטו כל הסימנים, אז אין להם דין אברים המודולדים, אלא כמורים ממש, זו קשה מכולם, וכאשר בארכנו לעללה, וכל הרוצה לעמוד על הדבר ילק לביהם"ט, וינסה להוציא מתוך חלל הבמה אחרי הפשטה ופתחת גופה,இיה מן הב"מ שיריצה, אם יהי בכחו להוציאו דבר מה בלי חתיכה בסכין ana ana, ודבר זה אין צריך לפנים, ובכל זאת נעלם מעניין הגאנזים הראש יוסף והחת"ס, וגם מעניין המשיגים, שלא הרגשו בשגיא גדולה צו, וכן ישתקע הדבר ולא יאמר, דבשחיטת הקנה בלבד יותר דבר מה מן הבהמה, ואפילו הקנה לחוד, לא לדין ולא לר"ל, כי לעולם לכחה"פ כבר המודולדים יחשב כדי ליבעי שחיטה, ואם תקשה לך א"כ ליטיסרו הריא לר"ל מדרבנן מאשר אברים המודולדים, וממש"כ לרמב"ם דאיכא איסור תורה באברים המודולדים, ובגמ' משמע דגם לר"ל מותרין לישראל דהרי לא אמר ראב"י אלא דין אמן מזמן נרכרי, אבל לישראל שרי גם הריא, ולדעת הראש יוסף והחת"ס לא קשה קשי' ז' דלדידתו הכי פירשו דין מזמן נרכרי על ב"מ, כנסחטו כל הסימנים דاز לישראל שרו, דשחיטה אין עשו ניפול, לנכרי אסורים משום דמייתה עשו ניפול, אבל בנשחט רק רוב הקנה אז הריא והכל התלוי בקנה הלב והכבד והטהול, גם לישראל עליהם אסורים, משום דנייחו דשחיטת הושט מהני עליהם ר' מאיר מושום CMDMB"ד, אבל אסורים משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, אבל מי יכנס דינים תומאין אלו בדעת ר"ל גدول האמוראים, אבל צ"ל דכל דרך שחיטה, לא אסרו חכמים מושום מצות פירוש, ולדעת הרמב"ם לא הכניסו את זאת בכלל הדרישה דבר בשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מצי עשה טרפות וד"ק.

ע"ש גمرا מתקיף לה ר"ז לרבע, מאחר שנולדו בה סימני טרפה התרת, מה לי בריאה, מה לי בב"מ, והדר ב"י ר"ז עכ"ל הגמ', ופליגו בפירוש האי והדר ב"י ר"ז, רשי' ותוס', דרש"י הדר ב"י מוקשינו, משום דሞודה דיש טרפות לח"ח, וטעמא דר"ל כדרבא, דודקה בריאה קאמר משום CMDMB"ד, וראב"י אמר דילמא לא הדר ב"י, וס"ל דעתמא דר"ל משום דין דאית לח"ח, אבל מה דקמבעי לי' לר"ז ניקבו ב"מ בין סימן לסימן, אליבא דרבא קמבעי, דס"ל יש טרפות לח"ח, וכתבו התוס' דרבאה, דרש"י לא ניחא לי' שייחלוק ר"ז אדר"ל, וכן הביא הטור דעה זו, דהלהתא כר"ל, דלית מאן דפelig אידי' בריאה עכ"פ, אלא פליג בשאר בני מעיים מה דינו, וזה תלוי בטumo בריאה, אי משום CMDMB"ד או משום דין דאית לח"ח, אבל דעת התוס' אינו כן, אלא דר"ז פlige אדר"ל משום דס"ל יש טרפות לח"ח, ופליג נמי אדרבא דאמר בטעמא דר"ל משום CMDMB"ד, אלא טעמא משום דין לח"ח, لكن פריך, אם התורת בריאה, תיתיר נמי בב"מ ולכן כר"ז פסקין לחומרא, דיש טרפות לחץ ריאה, והרא"ש ז"ל מוסיף דר"ל וופא אמר תרתי מיל' דסתרו, ולא ידיעו ה' דאחרונייתא ועבדינו לחומרא. **והנה** הן שיטת התוס' והן שיטת רשי' לפי הבנת התוס', קשה מעד לקבלים, דכבר כתבנו לעללה בשם הגאות המהרא"ש, דקמתמה דהוויל להש"ס לסימן, דהדר ב"י ר"ל, שנית קשה adam יש מקום לומר בטעמא דר"ל כר"ז, ומושם דין אין טרפות לח"ח, ואיז לא יסתרו שני מאמריו, מהיכי תהיי לא נאמר כן כדי להשווות שני

כניפול, מושם דעומד ליפול, ודוק.

ע"ש גמר' בישראל דבשחיטה תלי' מלטה, כיוון דאיכא שחיטה מעלייטה אישטריה להו וכוי, עיין בفتיחה עיקר ב', דהא מלטה דבשחיטה מורת מיד, איתיחדש להו שנכנסו לאرض, ונצטו על שחיטת חולין, אבל בדבר בין נורח ובין שוחט, הי' המיתה מורת איסור אבמה"ח, אבל התולש אבר לאחר נהירה או שחיטה הוה אבמה"ח, וכן כי' הפלתי זל' בריש הל"ש דלמ"ז, אין שחיטה לעמלה"ת, מפרקסט בעוף אסור, וא"כ במדבר הי' צרכין להשליך הב"מ בכל בהמה בין חולין ובין קדשים, לכלבים או לשרפן מושום פסולי קדשים, והוא דבר שאין הדעת סבלתו, ובפרט לפי דעת הרשב"א, דלאח"ש שני הסימנים כל האברים הפנימיים כմגדמ"ז, מה נעשה בקרא מפורש ליתן הקיבה להכהן, וכןו שהעיר ע"ז בשו"ת כת"ס הנ"ל, וכי' שביארנו בעיקר א' ר' ישמעאל לית לי' היתר מפרקסט, ולדידי' מפרקסט גם עתה אסורה, והוא האמת והבאתי ליה ראי' ברורה מהא דאר"ל לקמן ע"ב, דר"מ מחולק באברים כמו בעובר דהוה מגע לנבליה, ושם באירתי מושום דר"מ קר"ש ס"ל, ע"י"ש בארכיות, וא"כ לכל הני נמא, דגס לישראל הב"מ אסורים, כיוון דגס לדידרו במיתה תלי' מלטה וזה דבר שא"א, וכבר כתבנו לעמלה דגס לדידן הי'lein לא אסור הב"מ עכ"פ מושום מצות פירוש דרבנן, דהינו האברים התלויין בקנה ועכ"פ הריה, אך אמות שכפי שביארנו אכן לא ס"ל כהא דר"ל, לא בריה ולא בקנה, ולא בב"מ אחר שחיטה שגי סימנים דcmbd"ז, אבל גם לר"ל קשה הדבר לומר, דሊר"י"ש ולר"מ לפי מה שאמר ר"ל, דפליג גם באברים דאסורים, תהיה הריה ג'ב אסורה מה"ט, ואין לנו מנוס אחר, אלא או' קושיטי לעמלה, דר"ל לא אמר אלא דבוחור ריה הוה cmbd"ז, אבל בתור בשר אינוCMDL, או שנאמר כיוון דדרך שחיטה נעשה, לא נידון CMDL לעניין האבמה"ח, ומילא דגס בנחירה כן הוא, דדרך נחירה בסימנים, לא נעשה אבמה"ח עכ"פ שהריה מותה קודם ללב, וכמש"כ לעמלה, וא"כ כל המאמר דראב"י דאי מזמין נカリ על ב"מ, לחודז' בעלמא איתמר ולא להלכה, ועכ"פ יפה עשה הרמב"ם זל' דהشمיטו מהלכה, עכ"פ דלא ס"ל האי מי איכא מיד', ואוסר אבר המודולל לבני' ועיין עוד לקמן ודוק.

ע"ש גמר' אבל לנכרי בנחירה סgi להו, ובמיתה תלי' מלטה וכו' ממה דאמר בנחירה סgi להו, מוכיח הגאון רצ"ח זל' בהגחותיו לש"ס, דגס ב"ג נצטוosa שלא לאכול מטה מלאיה ובעי' נחירה עכ"פ, ועיין בفتיחה עיקר א' וב' ארכיות זהה, וכן כתבו התוס' לקמן צ"א ע"א ד"ה כמ"ד, וכן רשי"ד דף צ"ד ע"ב בריש העמוד, בחוד לישנא שהוא בכלל שלשים מצות שנצטו בעי', ולפע"ד הוא בכלל דינים, דברכלם ודאי הוא מצות שמרת הגוף מכל נזק, ואיסור מאבד עצמו לדעת, וידועה דמיחה מלאיה, וכן הטרפה המפורש בקרא שהיא נתה למוט מחמת מכותיה, שאין להם תרופה, שהמה סכנה גדולה לגוף, וכמש"כ האב"ע, על הקרא דכלבל תשילכו אותו, ותדע דהרי האי קרא דטרפה כולל גם בשר מה"ח, וכדעת ר"י ליקמן ק"ב ע"ב, וכן ההלכה, וכן תרגום אונקלוס, וכןו שאסור ליתון במאח"ח לב"ג כן אסור לו ליתון בשר מבער"ח הנטהה למוט, וכן הוה בכלל לאו דטרפה, גם הנבליה שמתה מלאיה, או מחמת מכותיה דקו"ח הוא ולא עוד אלא דמי לא עסקינו דטרפה חית העיר והמיתה אבל הלאו דນבליה שנאמר בפ' ראה, שאמרה תורה לגר תנתנה או מכור לנכרי, היא נבליה חדשה, שנצטוינו עליה בכתינה הארץ, דהינו נהירה או נסלה בשחיטה, שהותרה במדבר, וזה ראוי ליתנה לגר או למקרה לנכרי, וכן איתי בפסקתא דממה שנ' בנח' "ומכל החיה" מנעט, ולא את המטה מלאיה והוא דלא הביא הרמב"ם זל' בהל' מלכים איסור זה לב"ג, י"ל כיון דבגמ' דילן לא

המור"ם הוא משולל הינה במחכ"ת, שכותב דכיוון דמייד אחר שחיטת הינה כליה חייתי' דריה, לא מקרי עוד בשר מה"ח עכ"ל, ותמהני והלא כל בשר מה"ח כו' הו, דמייד כשפירוש הוא מות, דהרי דרשינו כי ימות מון הבהמה על אבמה"ח, רקמן ע"ד ע"א, אם לא שנפרש דבריו, דכוונתו למה שכך' הרاش יוסף שהבאתי לעיל' דכיוון דהוא כמות ממש ומידי', הרי שחיטת הינה לבד סgi לריה, וע"ז כבר מلت'i אמרה לעיל'.

אולם על גוף המאמר דאיו מזמן נקרי על ב"ס, כתבנו לעמלה דיש תימא רבתא, דהרי מעולם לא עלה ע"ד ר"ל לומר ע"י שחיטת הינה הוה הריה כנפרדה ממש מן הבהמה, אלא דידי' כאשר בשר הבהמה שאינו בה טרפות בנקב, דרך כל זמן שהיא משמשת בתור ריהה המרחפת על הלב ע"י נשימתה אז שייך בה טרפות אם תנקב אבל אחר פסה"ג סבר ר"ל דבטלה פעליה שעווה ונידונת כבשר בעלמא, והרי תראה דרבא אמר בטעה דר"ל, מושם דחי' הריה תאלו' בקנה, ולא אמר דריה תאלו' בקנה, והוא דקדוק המכricht כוונתו, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל לא היא עצמה בתור בשר, אבל לעניין אבמה"ח הלא בעין שייה' האבר MADOLDL עד שייה' עומד ליפול מושם דחיבورو לריהה קל כל כך עד שטרום מיתת הבהמה עומדת ליפול מכל וכל, אבל האי ריהה חיבור גם אחר פסיקת הינה כל כך חזק, עד שאין לחשוב כלל, שהאי חיבור תופרד קודם מיתת הבהמה, כי או שתחרפה או שתמיית מהר, אבל שתתפרק חיבור הריהה מן הבהמה מכל וכל ע"י רקובו של החיבורים שלה, וудין תחיה הבהמה, הוא מן הנמנע, ולכן אין לדמותה לאברים החיצוניים שנDELLO, כמו יד ורגל שהן עומדים ליפול ממש, בעוד שהבהמה תשאר בהיותה.

ומה שנלפ"ד ביישוב חומר הלאה הוה, דהנה סברת מיתה עשו ניפול הוה, דכלابر המודולל דאי לו רק חיבור דק לגוף הבע"ח, אם תמיית יתפרק האי חיבור דק וקל, זמן מה קודם המיתה, מחמת קלשوت יניקותו מגוף הבע"ח, וכך חשבינו את המודולל כנפל קודם יציאת הנפש, וא"ת بلا דלול נמי מותים הבהמה האברים החיצוניים והרוחקים ממשן הראש והלב כידוע, וא"כ נאמר דחרגולים והידים מהה אבמה"ח שנפלו קודם גמור המיתה, זה ליתא, דכיוון דכך דרך כל המתים, שתחללה יצוא רוח החיים מאברים הרוחקים והחיצוניים, וא"כ מאברים הפנימיים, עד שגם הלב והמוח פוסקים מתנוועתם, הרי לא נחלק הגוף לשנים, מפני שדרך המיתה בכך, אבל אם נפסק הרגרט, עד שהריהה הסמוכה ללב, שדרקה היהת למוט לבסוף, מפני חזק החיות שבה, עתה תמות קודם הרבהה כמו היד והרגל, בזה שפיר אמרין, דמיית הקדונהה שלא כדרכה, מושה לריהה כניפול קודם גמור מיתה הבע"ח, ויש לישב בזה עוד קושי' עצומה שנטועור עליה קדוש דודי בשו"ת כת"ס זל' יוז"ד סי' י"ז, דאייך נחיב לב"ג על אברים המודוללים מושם אבמה"ח מכח מיתה עשו ניפול, זהה לפני מקרה דכל אשר יפול מהם במותם, שלישראל נאמר ולא לב"ג, ולפי האמור י"ל, דמכח סברא הנ"ל שלא שום קרא יוזען דכל של שועמד ליפול, דהינו למוט קודם מיתת הבע"ח, מחמת שנDELLO מן הגוף דינו כניתל, אי דאים מעליין ארוכה, עוד בעודם בחיבורם ליטמא המודוללים, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבליה, וממשני דאייכא קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי דלולי הקרא היינו מטעמיאו אונטן כאמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, מושם דכל העומד ליפול דמי, אלא דאייכא קרא דכי יפול עד שיפול, וכן בעין לעומת זאת קרא אחרינו דכי יפול מותם במותם דמייה עשו ניפול, אבל לב"ג דליך קרא דכי יפול, לא בעין קרא דבמותם, אלא הדרין לסבירה החיצונית, דכל המודולל הרי הוא

בשחיטה נמי מצין למים ל' שחייבת עצמה שוחחת מושם דאיינו מצווה על השחיטה, אין לו היתר זה דמפרכשת אם שhot הו, אבל אם שhot ישראל שמותר להשוחט ולכל ישראל חבירו, מהו "יהי אסור לנכרי, כיון דשחטה מי שמצווה על השחיטה, והסבירא פשוטה כל כך, עד שנתהפך לקשי' על התוס' שהניחו זאת בתימא, אבל לפע"ד נראה להוכיח התוס' דיפה הקשו, והוא עפ"י מה שראיתי בספר גינת ורדדים להפרמי' זל שהקשה איך אפשר לומר דמפרכשת שהיתה אסורה לב"ג קודם מ"ת (ולפי שכתבנו לעיל גם לישראל במדבר) שמותרת עתה, דזאת מカリ שיצאנו מקדושה חמורה לקדשה קלה, גם זאת הוה מי אילא מידי, כמובא בסוגי' דסנהדרין שם, ותירץ דכיוון דעתך לנו במצות שחיטה, עפ"ז אישטרוי מפרכשת, לא הוה יציאה מקדושה חמורה בקהל, עי"ש, וכן ס"ל להתוס' דכמו דליך מא"מ קודם מ"ת לאחר מ"ת, מכח האי סברא דעתך לנו במצות שחיטה, ה"ה דליך מא"מ מישראל לנכרי, ונאמר דרך למי שנטקדש במצות שחיטה אישטרוי מפרכשת, ולא למ"ל שלא נצטווה על הזיבחה, וזה נכון.

ומכח הני דברי הגנת ורדדים נדחו דברי האחוריים ובתוכם גם ק"ז בעחתת"ס זל' ביה"ד סי' י"י שסבירו דביכים וחלב של טרפה אסורים לב"ג מושם אבמה"ח לדידיהן,lica קרא להתרים, וזה ליתא דהרי כל שאסור קודם מ"ת, א"א שניתר לנו עי' נתינת התורה, וכיון דחלב וביכים אישטרוי לנו, מילא מוכח גם קודם מ"ת אישטרוי, ובאמת אין מקום לאסור, כי מה שאמרו בביברות דחלב חידוש הוא דריש' דזהו לי לאסור מצד אבמה"ח, ר"ל ציר של אבמה"ח ומצד יצא מן הטמא, וכ"ז לישראל אבל לב"ג לא נאסר יצא מן הטמא ולא צירן וווטבן, ודוק'.

בא"ד, ויל' מ"מ אבמה"ח דידיהו אסור מושם דבעי שחיטה עכ"ל וכי' הרاش יוסף, דמה שתכטו דטעו שחיטה, הינו עשה דזובחת, ומכח זו נתקשה לו, מש"כ דישראל עבי צית, והא לגבי איסור עשה דזובחת עובר אף בכ"ש, דהאי ואכלת בקרא שם רשות הוא, וכן נדחק דקאו על הטמאים עי"ש, והנה אפיקו נינה לרחש' יוסף הקדמוני, דבאייסור עשה סגי בכ"ש לעבור עליו, גם לר"ל דח"ש מותר מה"ת, מ"מ לא חז' לקחות' במה דחקשה על התוס' דמן'ל דהתוס' ס"ל הכא דזובחת לעשה אתא,-DDילמא קריצב"א בשבעות שצין בעצמו ס"ל, דין בשחיטה אלא תיקון ולא מצוח, ע"כ הוכיח זאת דאל"כ לר"מ דאליבי' קיימו הכא, דלית אבמה"ח בחיה וועפ', תהי מותר לגמרי לחזור אחר ובשר מהם כדי לאכלו, ולא בעינן האי תיקון שחיטה אלא אם ירצה לאכלו אחר מיתנותו, אלום זה ליתא דבריך ביארתי בעקר' א' וב' דבאה ואיזובחת מ"ע הוה כתוס' שביעות וביצה או רקס תיקון קריצב"א, הוא פלוגנתא שניה בין ר' ישמעאל לר'יע' ור'ם בהזה קריש' ס"ל כאשר הוכחת שטחית חולין כדי ברורות, וא"כ לר"מ לא מקרה דזובחת ילפין שחיטת חולין כדי להיות מ"ע, אלא מושחת, דכתיב בקדשים, וא"ז אין כאן מ"ע אלא תיקון הלא, ותדע, דבכ"מ הון בביצה והון שביעות וכן לקמן ל"ז ע"א בתוס' ד"ה השטא מחיים, דקדקו לכתוב "זביחה" ולא "שחיטה" וכן כתבו, "מושם דבעו שחיטה", הרי דלא כיוונו על איסור עשה דזובחת, אבל מ"מ עבי שחיטה לר"מ, מושם דבשר ואבמה"ח, אסור עכ"פ מושם טרפה, וזאת אפילו לר"ל לקמן דקאמר, דלאו דטרפה לא אתה רק אטרפה, ולא אبشر מה"ח, הינו מושם דס"ל דלאו דבשר מה"ח נכלל בלבד תאכל הנפש עס הבשר אבל לר"מ דהאי לאו רק אבמה קאי, ולא דטרפה כולן גם חייה וועפ', פשיטה דמכנישין בו גם איסור במ"ח בחיה וועפ', דלית בהוא איסור אבמה"ח, ואע"ג דתנוס' לא נחתנו לכל מה שכתבנו, כמו שביארתי בפתחה, מ"מ האמת הוא כן, דל"ר' מ לא הוה שחיטה אלא תיקון הלאו ולא עשה.

זכור בפירוש איסור זה לא חש להביאו, אבל מכללא איתמר, ממה שכי' בפ"ד ממ"א, דטרפה האמורה הינו שנותה למות עד שלא תהי ראו' אלא לכבל, דהינו לאחר מיתה, הרי דמפרש הקרא, לא למוצה, על השלcta הטרפה לאח"ש לכבל, אלא דתורתה אמורה דאותה הטרפה שעומדת היהת לכבל, אם לא היה שוחת אותה, לא תאכל, ואפיקו נפרש דעתו תורה שנשליך את הנטהה למות לכבל, ולא התירה לתהה לגר ולמכרה לנכרי, נמי משתמש דין ליתנה לאדם הנברא בצלם אלקים, ואני ראו' אלא לכבל, אבל בכל זאת לא שמעין דיה' הנכרי מצווה על נחירה בסימנים, אלא כל שמייתה כדרך המミニטים לצורך אכילה, ואפיקו בקופץ אין לה דין נבלה שמתה מלאיה, אבל ישראל גם במדבר היו מצווים עכ"פ על נחירה בשפיקת הדם, דכתיב ושפק את דמו, וזה שפיקת דם ממש, דהרי התורה חייבו בכיסוי, ומהז הוכיח רשי' זל' בראש פרkon דעתך בסימנים עכ"פ בעין, דמשם بكل שפוך הדם, וכך יש לתמוה על הרמב"ם, שכ' בסוף פ"ד מהל' שחיטה, דבמדבר היו ישראל נוחרין ואוכלים כשאר עכו"ם, והוא פלא דשר עכו"ם אפיקו נצטו על המתה מלאיה, אבל לא נצטו על שפיקת דם על הארץ, וכך יוכלים להמית את העב"ח כפי רצונם, כדי לאכלו, אבל ישראל נצטו על שפיקת דמו, והדבר צ"ע ועיין בפתחה ודוק'.

ע"ש גמר' תנוי דלא כראב"י, הרוצה לאכול מבמה קודם שתצא נשפה וכו' ואחד ישראל ואחד נכרי מותרין בו, הנה הרמב"ם לא פסק כראב"י, אבל גם לא כי האי ברייתא, דבפ"ט מהל' מלכים ה"ג כתוב, האבר ובשר הפורשין מן המפרכשת, עכ"פ שוחת בה ישראל שני סימנים, ה"ז אסור לב"ג מושם אבמה"ח עכ"ל, הרי דלית לי' מי אילא מידי, ומ"מ לא הביא הא דראב"י, דין און זומני לנכרי על ב"מ, אולם זאת ודאי לך'ם, דחוץ ממה שתמיה תלי לעיל על האי דינא, הלא ביארנו דרי' לית לי' להא דר"ל דכמדמ"ד, לא ברייה וגם לא בקנה עצמו, וא"כ אין כאן מושם אבמה"ח, אבל הא דדחה האי ברייתא מוהלכה ודאי קשה טובא, דהרי סברת מי אילא מידי מקובלת להלכה, בסנהדרין נ"ט ע"א עי"ש, והנה פ"ט לפי מה שבארתי בפתחה, דהא דמפרכשת שרי הינו כמו יפה' תואר במלחמה שלא דיברה תורה אלא נגד יצח"ר, למי שהוא להוט לאכול בשר, ולא מazi עמוד על נפשו להמתין עד שתצא נשפה, ולעשותה גיטרא הינו לך'ך, דושחת ממעט גיטרא, עיון מש"כ ברייש פרkon, וא"כ בנכרי דמצוי שפיר לעשות גיטרא למה נתיר לו לאכול מפרכשת, וזה ג"כ כוונת ר"פ דבעי למימר לי' לראב"י, והא מי אילא מידי, ולא אמר לי' מושם דעתמא קאמר, ואע"ג דבריתא מ"מ קתני דאחד נכרי ואחד ישראל מותרין בו, אויל ר"ל דין היב"ג נהרג עליו אבל איסורא עכ"פ אילא, מכח האי סברא הנ"ל, והרי תורה דהרבנן נשמר ולא כתוב דחיב משום אבמה"ח, כמו שכתב שם בשאר ההלכות אלא דאסור משום אבמה"ח, ומהר"ם שי"ר זל' כאן הרגיש בהזה וכותב ג"כ דרך איסור קאמר הרמב"ם ולא חיב.

ועוד נלפע"ד לומר, דמאיחר שכפי שביארנו לעיל ובפתחה האי ברייתא כר"ע ATI דלר"יש לא אישטרוי מפרכשת כלל, עי"ש א"כ לבב' ב"ג דלא נאמר ארליך, לא שייך קביעת הלכתא כר"ע ודלא קריש'ש. וממילא נשאר הדבר בפסק, אי שרי לי' מכח מי אילא מידי, ואיסור לו מספק אבל אין חיב עליו, ודוק'.

תוס' ד"ה אחד עכו"ם ואחד ישראל מותרין בו, משמע דעתמי משום מא"מ וכור' ותימא וכו' והג' שאני עכו"ם דלאו בני שחיטה נינהו עכ"ל, ותיתני לי כי כוונתך לדעת המעיו"ט, וכן הוא בהגבות מהרשיש' ויתר האחוריונים, דלק' מ"ד דחתם ספר קامر דלא התיירה תורה יפת תואר אלא לישראל דבוני כיבוש נינהו, אבל נכרי דין לו רשות לככוש ממילא אין לו רשות ליקח יפה' עכ' , וא"כ כאן

הדים, כי השחיטה מותרת מיד, וגם קודם הוצאה הדם מותר לחתק כזית מבית השחיטה, כדלעיל, וזה הוא הפירוש האמתי במשנה זו, ומוקם הנicho ליתגדר בו בס"ד וד"ק.

שוב נתישתי, דאפשר לומר דגם הרמב"ס ז"ל לא נעלם ממנו הפטש אמתית הלאה, אלא דהוא כבר כתוב בראש הל"ש בפירוש, דמה"ת בעין שחיטה בכל הגו' מינין, וגם פסק דמפרכשת מותרת מיד, בחותך ציטת בשר מבית טביחתה, וא"כתו האי דין דלא יצא מינו דם דהשחיטה מותרת, אין בו צורך, דנסעמו מן הנ"ל, ולכן קامر דיש עוד רשותה במשנה זו דרך אגב דלא חיישין בה למסוכנת, דמה"ט קתני לה סמוך למשנה דמסוכנת, אבל בכל זאת כבר מלתי אמרה דדין של הרמב"ס בזה לפ"ד הוא מכשול גדול, וד"ק.

רש"י ד"ה הוכיחו בשחיטה, מגו דשרי' שחיטה להז בר מידי אבמה"ח, משוי' לי' נמי אוכללה לגבי טומאה, עכ"ל וכ' הרاش יוסף ז"ל, דלפ"ז ה"ה בשחיטה טרפה, ציין Tos' ל�מן ל"ו ע"ב ד"ה שחיטה מכشرת ולא דם, שכתבו מושום דמתורת ברש לאכילה, וא"כ שחיטה טרפה לא, והנה כפי אשר ביארנו בפתחה עיקר י' שחיטה שאינה ראות אינה מתרת איסור אבמה"ח, אלא מצלת מטומאת נבלות, אין נפקותא לדינא בין רש"י ותוס', ומה ששינו התוס' מלשון רש"י וכתבו מושום דמתורת לאכילה, היינו מושום דהתוס' לא נחתו זהה האמת, דשא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח, ועיין היטוב בעיקר הנ"ל וד"ק.

ע"ב גמר' כל הטוען ביאת מים מד"ס וכי' וחכמים אוסרים במעשר, העין משפט, ציין לדין זה, ברמב"ס פ"ג מהלכ' מע"ש ופט"ז מהלכ' טו"א, דבמע"ש כתוב הרמב"ס שעREL כתמא למע"ש, שמע"ש קרווא כמו תרומה, אבל טבול יום ואוכל במע"ש אף שאינו ואוכל בתרומה, עכ"ל. ולא ידעת, אי אפיילו מכללא נשמע מהאי דין תורה, האי דרבנן דעתו ביאת מים מד"ס, שהשו חכמים מודתיהם במע"ש כמו בתרומה, דהרי אנו רואין לעניין טבול יום דהקליה התורה במעשר יותר מן התרומה, ותדע דגם ר"מ דאמר כאן מותר בחולין ובמעשר, ודאי לא פlige אידין זה שכ' הרמב"ס, דערל וטמא שוין.

וכן בפט"ז ה"ח מטו"א שכ' הרמב"ס, דכל הכתוב בתורה ומדברי קבלה מוהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ותרומה ומ夷' בלבד וכו', לא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ואין ללמידה מזה, דזה הפטול בתרומה מד"ס, דגם במעשר פוטל, ובפרט לפי מה דמסיק,-DDOKOA לגבי אכילת מעשר אסירים חכמים, אבל בנגיעה לא, וכמש'כ התוס' דין הדין, וכdomoch משלוν הברייתא, דחכמים אוסרים, בתרומה, הלא אלו פוטליין את התמורה ש"יך לשון מטמאין, וא"כ והו"יל לרמב"ס לפסוק דין זה בפירוש, אבל בנגיעה, וא"כ ואדי ראיית מי שנטעור בזה, ובעיני צע"ג וד"ק.

תנוס' ד"ה, והוא נגעה היא, בסה"ד וי"ל דההמירו חכמים שלא לאכול כשייש ידים מסובות, ע"ג דמותר ליגע, עכ"ל, ותמייה לי דא"כ מה בין יצא מהם דם לא יצא הלא אכילת תומ"ם בטומאת הגוף, אסור אפיילו אם המאכל לא הוכשר ל渴ט טומאה, שוב מצאתי שקדמוני בתמי' הלא בଘות המהרש"ש ז"ל והנicha בצע"ג.

ד"ג

ל"ה ע"ב גמר', א"ר אסי, אומר הי' ר"ש שחיטה מכشرת ולא דם, ופרש"י ז"ל דנפ"מ בנפל דם שחיטה על הארעיות דלא הוכשרו, וכותב הר"י ז"ל אבל בשוחט את הטרפה אין נפ"מ, דהרי גם בטרפה מוציאה מיד אבמה"ח, וכבר כתבנו לעללה, דשחיטה טרפה אינה

כל זאת כתבתי מכבר, ועכשו אני רואה כי מקומו הוא מוכרע, דהרי טעמא דר"מ, אכן און אבמה"ח נהוג אל באבמה טהורה בלבד, אמרו שם בגמ' מושום דלעיל מני כתיב זוחבת מבקך ומצאנך, אמרו מעתה דר"מ ע"כ ליל הא דרב, זוחבת כאשר צויתיך קאי גם על חיים ועוף, וגם לא היקש לצבי ואיל דם חיה בשחיטה דא"כ גם הלאו שלא תאכל הנפש עם הבשר קאי על כל הגו' דרבנן לשחיטה, אלא ודאי ר"מ לומד שחיטה חולין, מושפץ את דמו דכתיב בחיה ועוף, וילך שפיכה שפיכה משוחוטי חז' ומילא דליך עשה בשחיטה אלא תיקון הלאו, וכאשר יתרPEAR הכל בארכיות בפתחה, וד"ק.

ע"ש משנה השוחט בהמה חיה ועוף וא"כ ממה דם, כשרים וכו', הטור והשוו"ע הביאו דין זה בס"י כ"ח, בין דיני כס"ד, והשミニו בהמה, מושום דמפריש המשנה דANTA לאשמעין דמצות כס"ד איננה מעכבות והוא פלא, וכי אצטיריך זאת להשミニו, ולא עוד אלא דכמה דחוקים צרכין אנו לשובול. א') דשניתαι האי משנה שלא במקומה, דמקומה הי' בפ' כס"ד. ב') דקANTI בהמה בהדי חיים ועוף שלא לצורך. ג') דכל האריכות למונות כל שלשה מיini בע"ח בפרטות, הוא שלא לצורך. ד') למה לא קתני סתם השוחט ולא יצא מינו דם, כמו בכמה משניות דקANTI השוחט סתם, וכי על כל מינים הנשחטים, והרמב"ס ז"ל דרך דרך אחרת במשנה זו, והוא דקאי ממשנה שלאחריה שדיברה משוחט את המסוכנת, ואתה לאשמעין כאן דבלא יצא מהם דם אין לחוש למסוכנת להציריך פרוכס, אלא דגם בפירוש זה אנו צריכים לשובול דחוק גדול, דהוו"ל לשנותה אחר מונה משנה דמסוכנת, וגם לשנות השוחט סתם ולא למונות המינים בפרטות, ולא עוד אלא דעל גופו הדין אני נבוק מאד, כי הלא הוא ידועה לכל, דבכל שחיטה יבשתא, הבע"ח שווה למות הרבה גם יום או יומיים, עד שניצרכים להכotta על ראשיו כדי שימות מהר, וכך כל שוחט ולא יצא אף טיפול דם אחת, דכן מיררי הכא, אם הוא מונחת מטה מיד, פשיטה דהיתה מסוכנת, דלולי זאת אין במצוות שמשעה השחיטה עצמה היה מידי, וזה דבר שא"א להכחיש, ולכן חיליה להכשיר הנשחט שלא יצא מינו דם אם שוחט מהר, ולא נתנה סימן חיות כלל, דהאי דין דבירה לא בעי פרוכס, ודאי לא נאמר אלא ביצה דין הרבה, ובשפיקת דם הנפש, מצי להmittת מיד, אבל בשחיטה יבשתא חס מלzechir, ועפר אני תחת כפות רגלי ריבינו הרמב"ס ז"ל, אבל כאן לפי קט שכלי הפרוי על המדה, להתיר נבלה גמורה.

ולכן לפ"ד ברור כמשמעותה הינה הינה בהאי דין, לא להא דסבירו הראשונים, ולא מה שסבירו הרמב"ס, אלא דANTA לאשמעין, דשחיטה יבשתא כשרה, ולא בעניין שפיקת הדם כמשמעות הקרא דעל הארץ תשפכנה כמים וגס עיקר זוחבת דכתיב אצל זהירות הדם, וכטעם נגלה של שחיטה בצוואר מקום החזאת הדם, כמו שכתב החינוך ועין לעיל בריש פרקן, מה שכתבנו בזה, על דרי' אמר עד שיחסות את הוורידין, והשתא שפיר מקומ' דין זה בפ' השוחט, ומהנה כל ג' מינים הנשחטים, לאפוקי ממ"ד דא"ש לעוף מהו"ת דלדייד' עכ"פ בעוף, ודאי בעין שפיקת דם מנש, כדכתיב ושפק את דמו, דוזאי נהירה בלא החזאת דם הנפש, לאו מידיה הוא, דהרי כל עצומות נהירה בסימנים לא ידועין אלא מDUCTIB ושפיך את דמו, ומוקם הסמנים מוכשר ביותר לשפיקת הדם, כמו שכ' רש"י ז"ל בריש פרקן דף כ"ח ע"א, ואיך נאמר דחrichtict סימנים שלא נתפרק, ללא שפיקת הדם המפורש בקרה תשגי, וכן קאמר התנאו דאן דס"ל יש שחיטה לעוף מהו"ת, ומקרה דכאשר צויתיך, גם בעוף לא בעין שפיקת הדם, ע"פ שבמדבר בשעת התרה נהירה, כל נהירה או שחיטה יבשתא, נבלה גמורה היה, אבל לאחר שנצטוינו על השחיטה تو לא בעין החזאת

„לשטייה“ ר"ל דחישב להש��תו לנכרי, אבל זולת זאת אין דם האדם בכלל משקה להקשר הארץים, אלא דברין התולדות שמנה במשנה שם, מצין רוק ומירגלים וגם ריע וכדומה שהמה משקה סורה, ובעל משנה אחרונה כתוב שם לכל הנני מכשרין רק מדרבן עי"ש, אבל על דם שחיטתה בהמה חייה ועוף, א"א בשום אופן לומר דרך מדרבן מכשרין, א"ג דחתנה מנאש בתוך התולדות, דהרי דם קדשים דאיינו מכשר ילי' פ' מקרה דעת הארץ תשפכנה כמים, ולא מצין בש"ס עין זה לילוף מקרה חדש דינים בעניין שאינו אלא מדרבן, ובכל זאת פסקי הרמב"ם עדין לא נתבררו, צ"ע ודוד"ק.

ד"ג דז לע"ז ע"א גמר' ס"ד"א הויאל ואסירו בגזיה ועובדת, דמן ליבעי קבורה, קמ"ל עכ"ל הגמ', התוס' נדחקו מאי לפרש האי ס"ד, דהה גם הגזיה לאח"ש מותרת, ורק מעשה הגזיה אסורה מחיים בעבודה, אבל לפע"ד נראה לפרש בפשיות, דחס"ד היה, מאחר חזין מאיסור גזיה ועובדת דעתך נס לאחר שהוoms הקדושה עליהםם, הו"א דהdam שהיה עומד לזריקת המזבח עידין באיסורי קיימא, דשאני הבשר דם בעודה תמים, היה עומד לאכילת אדם אחר הזריקה, ומכח"כ העור והצمر שהי' ניתנים לבך גם בעולה, لكن לאחר שהוממו מותרין, משא"כ הדם שהי' עומד לזריקת המזבח, لكن צrisk קרא דם זאת יצא חולין לאחר שהוממו, והוא נכון לפע"ד ודוד"ק.

ע"ש בגמ', א"ר"פ הכל מודים, היכי דאיתני לדם מתחלה ועד סוף כ"ע לא פליגו דמקשר, כי פליגו בנטקינה הדם בין סימנו וכו', כבר הבאתי לעיל דר"כ ט"ב, מה שנטקינה כאן הר"ץ ז"ל בחודשו ומה שהшиб עי"י הלב אריה ז"ל, כי רוח"ק דבר ב', וכי הוא אחת מכללים הגודלים שבש"ס, פלוגתא זו אי ישנה לשחיטה מתוע"ס, היינו פלוגתת ר"י ור"ל בחולץ למעוברת יבמות ל"ז ופלוגתת אב"י ורבא, בלפרע הווא גובה או מכאן ולהבא הווא גובה, פסחים ל"א ע"ב, כי הכל סובב אל מקום אחד, אי אמרין אגלאי מלטא למפרע בדבר שאינו מוכರה להיוות כן לבסוף, ואם דנין על דבר המסתתק ממנו, ולא על גופו הדבר בעצמו, ואבאר לך הדבר.

הנה בכל דבר שיש לו המשך להגמר, כל שנגמר לבסוף אמרין בי"גמל"מ, דמיד בהתחלה הוציאו האי מעשה ממעדמו הראשון, להכניסו למעמדו החדש המשונה, מהיפך להיפך, כי כל המעשה אפילו ממש צמן רב, בחדא מעשה ייחשב מתוע"ס, סוף מעשה במחשבה תחלה, ובזה אין פלוגתא, אבל לדון על דבר אחר המסתתק ממנו, ולומר דגס קודם שנגמר דהינו עד שלא נתגלה, זהה כנגמר ונתגלה, בהז פליגו, והוא בחולץ למעוברת דהפייה לבסוף, דהכל מודים דחיית בחליצה, ולא אמרין דהניח המת ערע בתוך מיишטו, ע"פ שלבسو"ף הפילה, דכל שהפייה לבסוף, אגמל"מ דלאו ערע של קיימא היה, אלא מעותד ליפול, וכנפלו מעילקראה הו, ובכל זאת בחולץ למעוברת אכן פלוגתא, דר"י סובור, דכי היכי דעת גוף חילצה אמרין אגמל"מ, דהאי לא הניח ערע של קיימא, ה"ה אם נחלצה בשעת עיבורה, נמי חילצה כשרה הו, מכח אגמל"מ, ור"ל פליג וסובור ניהו לאחר הגילוי אנו רואין דמתחלה לאו ערע של קל קיימא היה, מ"מ האי מעשה החליצה צריכה לחול אז בשעת מעשה, אז עדין ספק ה'י, אי תפול או לא, ועתה שנתרבר הספק, מעשה החליצה כבר נסתלק ולא מציא לחול עתה, لكن אין במעשה זה כלום, וכן הוא בבע"ח שנשתעבד לוה למולה, ולבסוף בא השدة ליד מולה, כל שהקדיש או זבין להו בתentityים, כ"ע מודים דאותה מלוה ופרק וטרף, מושום דהרי כשלא שילם, ואתה לידי גוביינא, הרי הוא גובה למפרע, דהינו הגביה הוא מתחילה השיעבוד וע"ס, וממילא נגד האי אגמל"מ, לא מציא הלווה להקדיש אוazon, אבל מ"מ במקדים או זבין מלוה פליגו,

מושcia מיד אבמה"ח, אלא דבלאי"ה אני אומר, דכאשר ממשיע מסוף הסוגי, האי הכרש שחיתה לר"ש הוא כעין הכרש דחיבת הקודש, וחיבת הקודש לדעת הרמב"ם מכשר רק מדרבן, וא"כ ה"ה שחיתה לר"ש, ור"ש לשיטתי" דס"ל לשחיטה מחות עשה ומתרת מיד, ולכן חיבת מזווה זו מכשרה ג' כ"כ, ור"מ דס"ל לשחיטה אינה אלא תיקון בעלמא, וכפי שביארנו גם אינה מותרת מיד, لكن אינה מכשרה, וא"כ איכא ודאי נפקחנא גם בברשותה עצמה, اي הדם מכשר, אז הוה הכרש דאוריתא, ואיל הדם אינו מכשר רק השחיטה מכשרה, אינה אלא דרבנן, ואנן ע"ג דפסקין דשחיטה מחותה ומותרת מיד, מ"מ לא פסקין קר"ש דמקשרת, מושום דלר"ש נמי רק הכרש דרבנן הוא מצד חיבת מחות שחיתה המותרת מיד, אבל אנחנו ס"ל כיון דמ"מ אסור לאכול ממנה עד שתצא נשפה, ולרמב"ם הוא איסור דאוריתא, لكن לא מיסטבר דמשום האי היתר, דיכול לחזור כזאת מבית השחיטה שצריך להמתין עד שתצא נשפה, אמרו דמקשר, לנו לא פסקין בהא כ"ש, ודוד"ק.

ע"ש גמר' ת"ש, רש"א דם המת אינו מכשר, Mai לאו דם שחיתה מכשרה, לא הא דם חללים מכשר, עכ"ל הגמ', ופליגו רשי" ותוס' האי דם המת, אי דם אודם או דם בהמה קאמර, כאשר יראה כל המיעין בסוגי, ובפסקין הרמב"ם אני רואה שלא חיש כל הסוגי דהכא, ודרך דרכ' לעצמו, והוא בריש פ"י מהל' טו"א, שלא הזכיר דם חלל אדם שמכשר, שכפי הסוגי דהכא הוא עיקר הדם שמכשר, דכתיב דם חללים ישתחה, אשר בזה כ"ע מודים, ולעומת זה כתוב, הדם המוני מן המשקין המכשרים הוא הדם הקולוח אינו מכשר שעדיין חיים הן וכו', עכ"ל, והנה זה הוא נגד המשנה דפ"ז דמקשרין, שמנת דם שחיתה לתולדה, וע"כ דאב המוני בין השבעה משקין, הוא דם אודם, ומקרה דם חללים כתוב כתדרבי" דלקמן, וממילא דחילוק שבין דם הנפש ובין דם הקילוח, ג"כ רק בדם האדם הוא, ועל דם האדם כתוב דם חללים, דם שנעשה בו חלל, אבל דם שחיתה המוני בתוך התולדות, ואשר יליף מקרה דעת הארץ תשפכנה כמים, לא מצין חילוק בין דם לדם, וכל דם היוצא עי" שחיתה מכשר, והרמב"ם בעצמו מנ"י וב"י כתוב, בניתי דם על האוכל בין סימנו לסייעו ונטקינה הדם, הרי זה ספק, ופשיטה דם הניצז בין סימנו לסייעו, אין זה דם שהנפש יצאה בו, ועדיין בהמה בתוקפה וגבורתה ומ"מ מכשר, והוא סתירה גלו"י מנ"י וב"י, ולא אצית לפרש הני פסקים אחדדי, ובגוף תמיთה, שלא הזכיר הרמב"ם דם חלל אודם הוא האב לעניין הכהר, ודם שחיטתה בהמה חייה ועוף הוא התולדה, מצאתי במשניות החדשות דפוס ווילנא, ובמקשרין שם, שעמד על זה בעל משנה אחרונה, ויגע מאי לתרצוי, וכתוב שהרמב"ם מצא משנה בפ"ב בביבורים, דקתני שם דשו דם מהלכי שתים לדם בהמה לעניין הכרש זרים, אשר מינה משמעו אודם נלמד מבהמה עי"ש.

והנה לפע"ד, דהרמב"ם ה"י סובור דהאי יlopota מקרה, דעת הארץ תשפכנה כמים, יlopota גמורה היא לדעת חכמים דר"ש, והאי יlopota דם חללים ישתחה, אינה אלא למלוד על דם שחיטתה בהמה, דזוקא דם שהנפש יצאה בו מקרי משקה, דהאי קרא דרכ' מליצה נאמר, אבל לעולם אין דרך לשנות דם אודם כלל, וכעון שי' ושיחטם במדבר, עיין ברמב"ן עה"ת על קרא דזובחת, שי' דדרך מליצה נאמר על דם אודם לשון שי' אבל מ"מ למדין מליצה זו, דזוקא דם שנעשה בו חלל דרך לקראו משקה, ונאמר בו שטייה, ובאמת במשנה גופא לא הזכיר דם האודם, בין ז' המשקין, אלא דם סתם קתני, ואי דזוקא דם האודם אמר ה'י לו לפרש דם האודם, כי בדם סתם לא שמעין דם האודם דזוקא, ובדים הקזה קטני

למעוברת ובכל הגי שאר מיל', כר"ל דלא אמרין אגמל"מ אדבר המשטלק, והדבר צרך תלמוד ועינו גдол למצוא איזה טעם לחלק בין הקשר לשאר מיל', ודוק'ק.

ע"ב *תווס' ד"ה מתיב ר"ג*, ר"ש"א הוכשרה בשחיטה, מדרבנן לא פריך דאמרין דם מכשיר, והקשר דם חשוב כהקשר מים ויין שהכל משקה עכ"ל, כוונתם שלא תימא דמדם חללים ישטה, לא ילפין אלא דם אדם שנקרא משקה, אבל דם בהמה חייה וועוף לאו מטעם משקה קמץ, אלא מילפota דעל הארץ תשפננה כמים, דיתקש דם למים לעניין הקשר, וכאשר כתבנו לעיל דמשננה דמכשירין דקרי לי תולדה, משמעו דאיינו אלא כוול"ל נמי מדרבנן דריש, לכך כתבו התוס' דזה ליתא, אלא דם מטעם משקה מכשיר כמו מים ויין, דמדם חללים ישטה שמעין על כל דם בע"ח דאייקרי משקה, וכאשר כתבנו לעיל לדעת הרמב"ס, אדרבה עיקר הילפota מדם חללים ישטה על דם של בע"ח קאי, ולא על דם אדם, שלא נאמר אלא דרך מליצה, אלא דלפ"ז אינה מובנת הקושי שהקשו אה"כ מכובץ לגות שכתו, "וא"כ Mai פריך וככו" ומה שייקות יש לקושי זו להא דלא פריך מדרבנן דאמריו הוכשרו בדמיה, ודוק'ק.

ד"ג *לי"א* משנה, השוחט את המטוכנת רשב"ג אומר עד שתפרקס ביד וברgel וכו' וככתבו התוס' דאפילו לכתלה שרי, ונקט לשון דיעבד מושום דבעי למיחני עד שתפרקס עכ"ל, לא זכיית להבן, דמה בעו, הרי אפשר לפרש דלכתחלה לא ישחות, יישליכנה לכלבים, ולשון דיעבד דנקט היינו שלא ימתין עם החולנית עד שתסתכנת אלא ישחתנה מעט קודם لكن, בעוד יחולין עוד להעמידה על רגילה, ובול"א זיל כתוב טעם למה לא ניחא להו למייר דלכתחלה יש להחמיר כייזקאל, אכן זה אלא חומרה לגDOI ישראלי, אלא דהתפארת ישראל כתוב באמת דמש"ה נקט לשון דיעבד, ואולי כוונתם דמי שרותה להחמיר שלא לאכול מסוכנת, לא ישחתנה, אלא יmittנה בדרך שהנקרים ממיתין לצורך אכילה, וימכרנה לנכרי, ועינו לקמן ע"ב ד"ה גמור' ואב"א מהה שכבתבי שם ודוק'ק.

רש"י *ד"ה עד שתפרקס*, دائ' לא פרכסה, קים להו לרבען דעתולה נשמה קודם גמור שחיתה עכ"ל, והנה הרע"ב מברטנורא במשניות כתוב בלשון שמא, דעתא נתולה נשמה קודם גמור שחיתה, וכרש"י משמע נמי בגין' לקמן, דקאמר רבא, כל שאינה עשו כו בסוף שחיתה, בידועה שנטולה נשמה קודם לנו, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד היג' ממ"א, דכל שלא פרכסה כלל הרוי או נבלה ולוקין עליה, ויש לראות למה באמת היא נבלה ודאית, כיוון דבריאה לא בעינן פרcos, הרי דאפשר שיש בה חיות בלי שתפרקס, אבל מכאן יש ראי' ברורה למה שכתבנו לעיל המשנה הקודמת, אבל שיצאה ממנה דם הנפש בשפע, אפשר שתצטא נשמה גם באמת פרcos, ואע"ג دائ' לא פסקין כר"א דדי' אם זינקה (חטור באמת פסק כר"א ור"ש במא צתלי ביה"ש מלאים דם), אבל בשופך דם בשפע ובכח ודאי לכ"ע מודים, دائ' לך פרcos גודל מה, אבל מסוכנת דעתסטמא אינה מוציאה דמה אלא לאט לאט או לא מוציאה דם כלל, בזה כל שאינה פרכסת, ע"כ דיצאה נשמה קודם לנו, ועינו בפרמ"ג ס"י י"ז ובחו"ח ת"ס ז'ל.

אבל מה שכ' רשי' דעתולה נשמה קודם לנו, לכאר' נראה למדיק נמי'adam יצוא נשמה עס גמר השוחטה שפיר דמי וכדמשמע נמי' מרבא דלקמן שאמר בידועה שנטולה נשמה קודם לנו, אבל הש"ך בס"י י"ז סק"ג פסק דבעין חיות אחר גמר שחיתה, וכן משמעו מרש"י גופא בסוף הסוגי' ד"ה בסוף שחיטה שכ' זיל, "סוף שחיטה ממש שתפרקס בגמר שחיתה דתהיי בה חיות אחר

דאבי' סבר כר"י בחולץ למעוברת, דכי היכי דאתה מודה מכח אגמל"מ, קודשות לוה לא מהני מה"ט גופא נאמר קודשות מלאה מהני, אבל רבא כר"ל סובר דנייהו דעת גוף הגביה לאחר שבא לידי, אבל קודשות המלאה דהוה דבר המשטלק,adam לא ה'י חל ההקדש בשעה שהוצאה הקדשו מפי, تو לא מאי' חיל, כי באoir לא מתי תלי, להמותין עד שיתגלה מה תה' בהאי שדה, لكن לגביה דבר המשטלק אנו אומרים מכאן ולהבא הוא גובה.

וכן

הכא בשחיטה, דיש לה התחלה וסוף, ליכא האי פלוגתא, רב' אומר הוכיח ר'ח אמר תולין, ומפרש ר'פ פלוגתס היכי דאיתא לדם על הדעת מתוע"ס לכ"ע מכשיר, והטעם כיוון דלבסוף איתגלי דהאי שחיתה הויה, ממילא שם שחיתה אוכלה מעשה מתוע"ס, והוא האי דם דם שחיתה מכח האי גiley, ומכשיר עתה, כיוון דעדין לא נתקנת, אבל בנתקנה קודם גמר השחיטה, אנו נופלים בפלוגתא דר"י ור'ל בחולץ למעוברת, ורב' דסובר מכשיר כר"י, ור'ח דסובר חולין לראות אם הדם עדיין בעין על הדעת, סובר כר"ל, דלא אמרין אגמל"מ הדבר המשטלק, אבל بلا נסתלק, דהינו לא נתקנת, גם הוא סובר דעת גוף השחיטה אנו אומרים דמותחלת מתוע"ס, ור'א אמר, זר'ח אמר חולין, גם בנתקנתה קאמר, ומשום דמסופק בהאי פלוגתא דר"י ור'ל, אי ישנה לשחיטה מתוע"ס או לא, ועל הקדמה והסביר הלאו, נבנית כל הסוגי' דלעיל דר' כ"ט ע"ב, וכמה וכמה סוגיות במשמעותה זו כאשר ביארתי כל או"א במקומה עין בהם ותרוחה צמאן.

אבל בא וראה, איך שהלב Ari' זיל שאכה לגלות האמת הלאה בפלוגתא זו דרב' ור'ח ור'ל, לא ראה באספקרי' המAIRה את העניין כלו, עד שקבעה על הרמב"ס, דפסק בפ"י מטו"א בנתקנתה הדם דספק הו, וחולין לא אוכלי ולא שורפן, והוא כר'ח אליבא דר' אשוי, וקמתמה הלב אריה, הלא הרמב"ס פסק כמ"ד ישנו לשחיטה מתוע"ס, וגם פסק דלא כר'ש אלא כת'ק דם שחיתה מכשיר, ולמה פסק כאן דלא כרב' אלא כר'ח, ומשים "והמופרשים לא העירו בזיה ול' צ"ע טובא" וינו דעת קדשו כי גם הרראש יוסף זיל הניח קושי' או בצע'ץ, אבל מ"מ הלב Ari' לאחר שאכה להבין עומק פלוגתא זו, לא היה רשאי לתמורה על הרמב"ס בזיה, אלא להיפך הול' לתמורה Adams כנים הדבטים, דר"י וו'ל פליגו בשחיטה כמו בחולץ למעוברת, אי אמרין אגמל"מ הדבר המשטלק, כמו שגילה לנו הלב Ari' ברורה'ק שעליו הרי צרכין לפסק גם כאן כר'ל נגד ר'י, כמו בחולץ למעוברת ואייך יפסוק הרמב"ס קרבי, שהוא סברת ר'י ולכך התמיה להיפך הוא מאחר דהאי חולץ למעוברת, הוא מהני תלת מיל' דאמר רבא שם יבמות ל"ז ע"א, דהלהכה קר'ל לבבי ר'י, וא"כ ה"ה בפלוגתא דיל"ש מתוע"ס, דפלוגתא זו היינו ה'ך, וכאשר באמת פסק רבא בזבחים דר' ל' ע"ב כר'ל, دائ' לשחיטה אלא לבסוף, ועינו תוס' לעיל כ"ט ע"ב שהקשו למזה לא מנה רבא ארבע מיל' דהלהכה כר'ל לגבי ר'י שם ביבמות, ואני כתבתבי שם, דלפי דברי הל"א דחכא הקושי' מישובת, דלא מנה האי משום דהיא ה'ך דחולץ למעוברת, קשה על הרמב"ס להיפך, איך פסק תולין, ולא פסק دائ' מכשיר ודאי וכרכ'ח אליבא דר'פ, והא דפסק כר'י ישנו לשחיטה מתוע"ס, עיון ביאור דבר נפלא הלהה לעיל דר' כ"ט, ולא אכפול כאן הדברים, אבל מה שפסק כאן תולין ולא פסק הcalceta דאיינו מכשיר, משום דלא אמרינו אגמל"מ הדבר המשטלק, ודאי צרכין עיונה רבא, אלא דבאמת יש לראות, כיוון דרב' כר'י דאמרין אגמל"מ גם בדבר המשטלק, ור'ח אליבא דר'א ספוקי מספקא לי' בדבר, איך פסקינו בחולץ

שנפיסה בשחיטה, אין שחיטה זו מצלת שתה"י מותה, ואז תה"י נבללה, וא"כ סותר את דברי עצמו במה שכ' בפ"ג מהל"ש שחיטה דנקה"ו וופסה"ג הוו נבללה מחיים.

אבל אין כאן תחלה קושי' למאן דיור לעומקה דעת הרמב"ם צ"ל, ושם בفتיחה ביארתי הדבר, דהרמב"ם סובר דטרפה ונבללה חד לאו הוा, דטרפה תחולת נבלות הוा, דטרפה א"ח ועומד במות, ולכן ג"כ מצטרפין טריפה ובבליה לczyitz, משא"כ בשאר שני לאוין, למשל טמאה וטרפה לא מצטרפין, וכל דבר שיש לו התחלה ומגר אמרין כי אגמל"מ לעניין הדבר בעצמו, עיין לעיל בסוגי' ל"ב ע"ב אריכות באזה, ומה שיחילוק הכתוב נבללה וטרפה לשני לאוין, הוא מפני שהשחיטה כוחלת בינויים דטרפה ששחיטה נתחרת מנובלות, וטרפה גופה ג"כ לא נקבע איסורה מחיים אלאalach"ש, דלהכי כתיב גבי איסור טרפה "בשר" דעבדי כעוןبشر ע"י השחיטה, דמחיים כל שהותך ממנה בשער הרי הוא בלאו דבמה"ח, שהוא נקרא טרפה, וכרכ"י לסתו ק"ב ע"ב, דבמה"ח מלוא דטרפה קמרבנן, אבל לאו נבללה אין לו התחלה וגמר, כי מסוכנת שהוא התחלה נבללה שר' רחמנא, ולכן שפיר אמר בגם' זבחים וכן הכא הסוגי' דבללה לא איקרי עד שמתה, וטומאה ואיסור שווין בה דריי מסוכנת כמו דאיינה מטמא כך שר' באכילה, אולם הרמב"ם שפיר כתוב דכל טרפה שאין לה טהרה בשחיטה, האי טרפה נבללה מקרי ר"ל דתחלה איסורי מחיים הוא, דכל טרפה נמי רק לאחר שחיטה ומיתה אייקבע והאי דלית בה שחיטה, ומה נקרה טרפה ולא נבללה, וכן הדין בבחמה שישמין עוקרים, שלדעת הבה"י, וכאשר פסק גם הרמב"ם והשוו' י"ע כשרה, אלא שאין שחיטה מוטלת בה מהלמ"ס אם תטרוף ע"י איזה טרפה, נקבות קרום המוח או הריאה וכדומה, ג"כ נבללה תקראה ולא טרפה, ר"ל דלאח"מ תה"י נבללה, וכן הוא בנקה"ו וופסה"ג מאחר דמץ הלהלמ"ס אין שחיטה מועלת בה דנדות נchnerה וכאשר ביארתי לעל ל"ב ע"ב והוא ג"כ טרפה איסורה לא בשם טרפה יקרה אלא בשם נבללה ושניהם ע"ש סופה, אבל בחותך ממנה בחיה צית בשער או אבר ודאי לא ילקה רק מושום במחה"ח ובאמה"ח ולא משום נבללה, דהרי האי חתיכה تو לאأتה לידי נובלות, ומשום לאו דטרפה הרי במחה"ח, היינו טרפה, חד לאו הוा, ובזה נביין היטב דלר"ל, דעתית ל"י דבמה"ח וטרפה שני לאוין הוו ולוקה על במחה"ח ומון הטרפה שתים, שפיר איכא לאו דטרפה גם בנקה"ו וופסה"ג, אף דבפסה"ג עכ"פ אין שחיטה מועלת בה דהרי הגרגתCMDMB"ד, אבל החותך ממנה צית בשער, לוקה שתים, משום במחה"ח ובשער מטרץ לעיל ר"ל כאן שחחת במקומות חתק וכן כאן שחחת שלא במקומות חתק, דlidid"י איכא לחו דטרפה מחיים שלא יחויה בשער ממנה, אבל לר"י דלאו דטרפה אין לו מקום אלא לאחר שחיטה ומיתה כל שלא שייך בה שחיטה מעולם לא נקרות טרפה אלא נבללה, ובפתיחה שם הבאתה دقעין זה ממש פסק הרמב"ם בנט על תנאי של "אם", דנייהו דקדושים שני קודם שקיימה תנאה לא חליין, דהרי הגרושים לא נגמרו, עד שיתקיים התנאי, אבל מ"מ לא נאסרת על בעלה אם קיימה התנאי לבסוף, כיון דהני גירושין ע"ת יש להם התחלה וסוף, ואמגל"מ שהיא גורשה משஸר לה הגט, עכ"פ לעניין שלא חדון כא"א שונתה תחת בעלה, עי"ש בفتיחה באריכות, ועכ"פ האחرونים ז"ל על חנס נתיגינו להמציא חילוק בין איסור נבללה לטומאות נבללה לתולות בוקי סרייקי ברמב"ם, מפני שלא ירדו לסוף דעתו, ומה שכתבתתי הוא האמת לאמתו בס"ד ודוק.

ראשי ד"ה למאי הלכתא בסה"ד, שלא תימא אין איסור חל על איסור, ובתוס' זבחים דף ע' ע"א הקשו והטרפה ונבללה מוסיף הוו על חלב, כוונתם על מה שכתבו לקמן ק"א ע"א ד"ה מאן האי תנא עי"ש) ומהיכי תיתי נימא דלא חל, והניחו בתימא, ולפער"ד נראה

השחיטה" עכ"ל, הרי דכל שהשחיטה ומיתה בגין אחת נבללה, וראיתי במשניות חדשות דפוס וילנא בחדשי יתרון האור, פפלול אריך באזה, והגאון ז"ל ברוחב בינו בו מ"ש שחיטה מונע, דבגט אלא שהביא דברי הפר"ח ז"ל שקמתמה, כדמות מסווגי דב"ב קנ"ז דהמיתה והגט כאחת מהני וחל הגט, כדמות מסווגי דב"ב קנ"ז ע"א, והגאון ז"ל נדחק לומר דשחיטה אيكا הללמ"ס שביעין חיות אחר גמר שחיטה, אלא דבעצמו הרגש שהדבר קשה לאמרו עי"ש, אבל לפער"ד נראה חלק, דבשלמא גט ומיתה שניהם המה מתיירן את האישיות, ואני סותרם האחד, ומיתה גט ביחיד, כמו גטה וחצרה דבאיין כאחת, אבל שחיטה ומיתה הן דברים הסותרות זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבללה, והשחיטה מכשרת, שלא תחול איסור נבללה, ואיך אפשר שיחולו שניהם ביחד, ואדרבה מגט ומיתה יש ראי" דשחיטה ומיתה אסורה דהרי בנט ז"ה אסורה לכחן, אעפ" שנעשית אלמנה אבל נעשית ג"כ גירושה, ומיתה אסורה לכחן, ראי" דעבדי כעון בשער ע"י, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבללה הוה ולן אסורה, כיון דשניהם חליין וסוטרין האחד, הרי אין כאן יותר נבללה, ולכך ראי" לדין זה دقעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דתנן במסנתנו, בהמה דקה שפשטה ידה ולא החזירה פטולה, שאן אלא הזقت נפש בלבד, הרי דהמיתה עם השחיטה בפ"א פטולה, אלא דהרמב"ם עומד לנויד, כי במסוכנת שלא פרכסה כלל כתוב דחויה נבללה וлокין עליה וכמו שהבאתי לשונו לעיל ובהאי דינא דקה שפשטה ידה ולא החזירה כתוב "אסורה" ולא נבללה ולא מלוקות, וכי הניתה, דיק הרמב"ם לשנאה דתנן דתנן פטולה, ולא נבללה אכן אלא דיק דרבנן או מהלכה שאין לוקין עלייה ואני מטמא נבללה, וכו' איסור דרבנן ז"ו שקטני שחיתתו פטולה, ולא כתני נבללה, מתפרקן, בכ"מ במש"ז ז"ו שקטני שחיתתו פטולה, אני נבללה, והדבר מובן דכל שטש שחיטה עליה אלא שפטולה, ואני נבללה, וא"כ יש ראי" مكان להיפק, דהא دقעין חיות בגמור שחיטה הוא רק דרבנן, או הלכה, אבל לא מעיקר ד"ת, אלא דאני תמה על הרמב"ם דמאחר שלאחר הזרת ר"ע לר' ישב לעיל כל פטולי שחיטה המה נבללה לעניין טומאה ועכ"ג גם לעניין מלוקות, למה לא נימא גם על האי דינא, דחויה מהלכה וקרוי ל"י פטול בשחיטה, קודם חזרת ר"ע, אבל לאחר שחודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה ומטמא נבללה גמורה, ולהליך בין הנושאים קשה וצע"ג ודוק.

שוב נתיעשבת דילר"ע קודםazonה, דסימן אחד נמי מטהר מיידי נבללה, א"כ כל שיצאה נשמהה בסוף, סימן השני ודאי דאיינה אלא אסורה, ככל פטולי שחיטה, ולא נבללה, כי בסימן הראשוני כבר יצאה מידיו דרבנן או הלכה, אבל לא מטעיק ר"ע לר' ישב לעיל כל פטולי קתני במשנה רק פטולה ולא נבללה, אבל הרמב"ם שכטב דין זה אחר חזרת ר"ע הוו"ל לפטוק גס בזה נבללה וлокין עליה, ודוק.

גמר ודיлемא היינו נבללה היינו מסוכנת, לא ס"ד דכתיב כי מותם וכו' מחיים לא איקרי נבללה עכ"ל הגמ', מכאן הקשה הלב ארי" ז"ל על הא דכתוב הרמב"ם ז"ל دقענה"ו וופסה"ג הוו נבללה מחיים, שהוא נגד גמר' מפורשת הלו, ועל חנס חדש התבו"ש והפלתי ז"ל לומר, דהרמב"ם אלא לא איסור מקרה דמחיים לא איקרי נבללה לאח"מ, ועל חנס חדש התבו"ש והפלתי ז"ל לומר, דהרי האי קרא מחק בזון אכילת נבללה לטומאות נבללה, כיון דמחיים לנכ"א איסור בטומאות נבללה כתיב, ואיך יליף הגמ' מני' דמחיים לא איקרי נבללה בטומאות נבללה בתימא, והנich הדבר בתימא, ואני מוסיף להקשות גם מגמ' זבחים דף ע' ע"א דקאמר מה לטרפה שכן איסורי מחיים, משא"כ נבללה, הרי מפורש אכילת נבללה אינו מחיים, אבל בפתיחה עיקר יוד' הראיתיך שהרמב"ם גופה ס"ל דלאו דבללה ליתא מחיים, כי כן כתוב בפירוש בראש פ"ד מהל' מא"ז"ל: "האוכל כאית מברשר בהמה שמחה וכו' לוקה, וכל שלא נשחטה כראוי", הרי זו מותה וכו' עכ"ל ומdaemon מה לטרפה שכן איסורי מחיים, הרי זו כמתה, הרי מפורש אומר דעתך עכ"פ בעין מותה אלא דכל

כל מה שאינה חי, וממילא נשמע דטרפה א"ח, דהרי לא אסורה התורה אלא א"ח מכלל העשהuchi אכול, הרי לכל שהוא חי אינה אסורה, ולכן עתה רוצה להלמוד מהאי קרא דמסוכנת כלל שום חסרונוابر תאר ומשום דא"ח וע"כ דאיו כי מיד קאמר כלל שאין חסרונוabr תאר ומשום דא"ח וע"כ רק מסוכנת העומדת למות מיד בכל שאין חי היה, אבל בחוליה, הרי רוב חולים לחמים, וכאשר מוכיח דמסוכנת שרי, ע"כ דהאי לאו הבא מכלל עשה אמחרסראابر קראי, וא"ת הלא הוא בלאו דטרפה, הלא בשבילי זה כתוב הרמב"ם לדלאו דטרפה המפורש בקרוא הנוטה למות מחמת חסרונוابر דהיאנו מסוכנת שתומות מיד בתוך מעלי"ע, אבל הלאו הבא מכלל עשהuchi אכול שא"ח לא תאכל, לא התנה האי תנאי, והיא שנטותה למות, אלא כל שיש לה מכחה המミתה בודאי, אפשרו לאח"ז, מקריuchi א"ח ואסורה, בהאי לאו הבא מכלל עשה, אבל התווס' דלא נחתו לכל זאת, לא ידעו מה לעשות בהאי קרא דלומר דעתא קרא להושיף איסור עשה אלאו לא מסתבר כלל, דאפשרו בתמיון למפורשים אמרין כל היכי דאייכא למידרש דרישן ולא אוקמינן בלאיוי תיירה, מכש"כ דלא נפרש קרא להוציא איסור בעלמא אלאו מפורש, ולכן הוכרחו לומרDKרא אתא על האי דינא דטא"ח, ואי דיליאו לעניין טרפה גופא שום נפקותא כנ"ל, התווס' סברו דיש נפקותא גם לשאר דיני תורה כמו רוצח והיתר אשיש ואיטומאות לידי, וכדומה, אבל כל זאת ליתא לדעת הרמב"ם כאשר הוכחות את מפסקין, דהאי הלכה של ח"י טרפיות ושאים חיין, לא פסקין בשום מקום, רק בטרפיות בהמה, ולענין דמנה שהיית, ב"ח כנ"ל. וראה זה איך מחשובות הרמב"ם והתוס' רוחקים זמ"ז, רחוק מזרה מערב בהבנת האי הלכה של ח"י טרפיות, ואשר בכל דף כמעט בולט, בפירוש דברי הגם', החלוק שבין הני שני דעתות, ובפתיחה עיקר י"ד תמציא הדבר מבואר בארכיות ודוק.

תוס' ד" השטה מחיים אסורה, באה"ד, וא"ת למי דפרישות אי אמרת נמי מסוכנת שרי תקשי אמראי איצטריך קרא לאסורה נבלה, הא אסורה מחיים משום איסור שאינה זבוחה וכוי עכ"ל, וקשי לי טובא דהא במדבר עדין לא נצטו על הזביחה, ומ"מ נבלה נאסר להם, שוב מצאת שנתעורר בהזאה ק"ז בעחת"ס ז"ל בחודשוין, ומה שתמי"ש, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דיניקותא, ואין כדי להסביר עליו.

אבל האמת כמו שהארכתי בהזאה בפיחחה, בבדבר נצטו על הנבלה מכלל לאו דטרפה, והאי לאו נבלה שנאמר במ"ת אחר שנצטו על שחיטת חולין, נתחדש לאסורה בשר נחירה ופסולי שחיתה, כן הוא לר"ע, ולר"יש' אם נאמר דעתו גם במדבר על ביצת דברים שאינם ראויין להקרבה, או האי לאו נבלה, הוא חזרת לאו דטרפה, וכאשר נראה מדרשת הספרי שם, דקאמר לא תأكلו כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה, עי"ש בפיחחה, וא"כ קשיי התוס' כראוי מוצקת דאם לא צריכין קרא אנבלה אי מסוכנת אסורה, ה"ה דלא צריכין קרא אנבלה, משום דעתו על הזביחה, וממילא כל בשר שאינו זבוח אסור, ואין לנו תירוץ אחר אלא דבאמת הווה מצלי למימר ולטעמיך כמש"כ התוס' ה"ן אמר שהתוס' לא נחתו לכל זאת, כאשר מוכחה מכל הילך שיטות במסכת' זו, מ"מ כאן כיוננו יפה, ודוק.

תוס' ד" והלמא הינו טרפה, באה"ד וכ"ק דלעיל דפרק הינו נבלה הינו מסוכנת לא קאמר לעבור עליו בלאו ועשה כדקאמר הכא, עכ"ל ויפה אמר תלמידי המופלג מוי"ה שמואל קעפעטש נ"י דלעיל כיון דדחה הקשי' וקאמור, לא ס"ד וכי לא ח' לחזק קשי' שבלא"ה אינה מתקימiot, אבל הכא הקשי' דלמא הינו טרפה הינו מסוכנת מתקימiot, שעל ידה נדחה הילפotta, ביארה כל צורכה, דלמא לעבור עליו בשני לאוין ועשה, ודבר נכוון הוא מאד.

כיוון דאמרה תורה, יעשה לכל מלאכה ואפיילו נבלוה, והוציא את החלב מכללبشر לעניין טומאה, עיין פסחים כ"ג ע"א פלוגתא דר"ע וריש"ג בזה, ה"ה דאיו בכללبشر לעניין אכילה, لكن בעיין קרא מיום דאכול לא תאכלוهو גם משום נו"ט, ועל תשבני דלשון הגם' מוכח דלא כוותי, דהרי קאמר יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב, הרי דמטעם אין איסור חל על איסור בעי קרא דחל, שאני אומר דלעולם חלב לאו בכללبشر הוה, לריש"ג بلا שום קראי, ולר"ע מוכח דהוציאו מכלל טומאה כנואה שבסוגי דחזק"י ור"א, ולא נאסר החלב משום נו"ט אלא מוכח האי לאו חדש דאכל לא תאכלו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה וטרפה ויחול על איסור חלב, דכיוון דהאי לאו חדש הוא על חלב, ממשילא דליך לא כוול ולא מושך, כיון דגוף הבבמה בלא"ה אסורה לגביה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בכללبشر, וכחותה נבלה בהנאה חלבב וגידה לא הותרו, וממילא דלא צrisk קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתרו בהנאה, ור"ע סובר דחלב בכללبشر, בין להתר הנאה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטריך קרא להוציאו מכללبشر לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמונה על ריש"ג, דקאמר דחלב איו ניתר בכלל נבלה בהנאה ופרש"י ז"ל משום דחלב איו נבלה בשר, הלא בלאו נבלה לא כתיב בשר, ומיהיכי תיתני לא ה"י החלב והגיד בכלל נבלה סתם, אבל דע דריש"ג לשיטתי איזיל וריש"ג בשיטת בר פלוגתאי דר"ע שהוא ר' ישמעהל איזיל, דכבר הודיעתיך דריש"ע מפרש האי קרא דnableה שהוא לאו חדש על הנירה שנכנסו לארץ וכיוון דהאי לא כתיב בשר ממשילא דגם חלב וגיד בכלל נבלה, لكن לא איצטריך קרא להתר הלאה בלאו נבלה, וממילא הוו"א דה"ה לעניין איסור מכלל נבלה לעניין טומאות נבלה, וממילא הוו"א דה"ה לעניין איסור נמי כו הוא, וממש"כ בטרפה דכתוב בשר בפירוש, لكن בא הקרה דאכול לא תאכלוهو לאסורה חלב משום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמעהל איזילDKרא דnableה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וכددורייש בספרי שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה הכלול נמי גם נבלה, וכאשר ביארנו זאת כמה פעמים, ובטרפה כתיב בשר ממשילא דגם כאן על האי בשר קסמרק, וכן שפיר ס"ל דאין החלב והגיד בכלל נבלה כתיב ב"ב בשר בפ' משפטים, ודוק היבט.

תוס' ד" שא"ח לא תאכל, בריש"ט דרש מהאי קרא דטרפה איננה חייה, והיינו לפי המסקנה דהכא, שלא מחוקמי במסוכנת, עכ"ל, מה של התוס' דלפי המסקנה דהכא אתה קרא דזאת החיים על טרפה אינה חייה הוא פלא והפלא, דדבר שאפשר לידע הוא, אם ט"ח או טא"ח, ולא מצין קרא על דבר טבעי שיש לעמוד עליו, הא חדא, שניית דעתך לא נדע מה קרי לי טרפה, וצ"ל דעל ההלכה קסמרק דהני חי"י מכות מטריפין, ואתה קרא לפרש ההלכה, זאת לא נמצא, ועוד בו שלישיה דלמא נפ"מ לידע זאת, דהני דמנה ההלכה שהמה טרפיות, אם מציע לחיות או לא, דהרי המה טרפיות בין חיין ובין אינו חיין, ואנו נפקותא אחרה אלא לבב ספק טרפה אי מהני שהיית ב"ח, וכמש"כ הרשב"א והר"ן ז"ל בריש פא"ט, וזאת ודאי דרבנן הוא דמה"ת בלא"ה ספק טרפה שרוי, לא מבעי לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"ט לא גם לדעת הרשב"א הלא ספק במקורה שרוי, ובגמ' נמי מה"ט לא קאמור אלא רמז לטרפה שא"ח מה"ת מנ"ל, ור"ל דדרשה גמורה ליכא לאשכוחי ע"ז, כיון דמה"ת אין לו שום נפקותא, בין ט"ח לטרפה א"ת. אבל רמז קמבקש למוץוא, ומביא קרא דזאת החיים, אשר עיקר הקרה אתה לאסורה לאו הבא מכלל עשה,

תוס'

ד"ה שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה كانوا אוכל טבלים, מה רבותה דיזוקאל, ואע"ג דיזוקאל כהן הו, הלא גם כהן צריך לפרש תועם ואסור לאכול טבל עכ"ל, ותימא רבתא על התוס' דמשמע דס"ל דוג במתנות זروع והלחים וקיבה בעינן הפרשה ולא א"ת טובל כל הבהמה, וכן כתבו לקמן קל"ב ע"ב, על האי מירא דר"י, לטבל ממש קאמר דמתנות יפלין נתינה נהינה מתורמה לקמן קל"ו ע"א, והוא עני פלא והפלא דמצות הפרשה לא שיק, אלא בדבר שאיןנו מצוין כמו בתו"מ, אבל בזروع והלחים והקבה, שמצוינים הפ ומפרושים ועומדים, וזה שיק כאן להפריש, ועיין בו"ד ס"א ובפרמ"ג שם, שכותב ג"כ בדבר, דליית במתנות מצות הפרשה, אלא מצות נתינה לכاهן, ומה שבאיו התוס' ראי' מלקמן דיליף פריך שם, אי נתינה מטורמה, אדרבה מהתם מוכח בדבר, דאבי פריך שם, אי מה תרומה טובלת אף בראשית הגז טובלת, א"ל וכו', הרי דלא פריך רק על רה"ג, דבזה שיק טובלת, אבל על מתנות לא פריך כלל, אבל הא דאמר ר"י כאלו אוכל טבלים, דמשמע דכל הבשר אסור לאכלו, כמו בטבל קודם הפרשה, דכל הכרוי אסור, הינו מושום דשחיטה מפוגלת היא, דהרי אמרו שם דהדין עם הטבח לקמן קל"ב ע"ב, ועיין מה שכותבי זה לקמן מ"ד ע"ב, דמש"ה קרי לי פיגול, דכל שהטבח שחיטה ע"פ שידע, דהבעלים אין בדעתם ליתן המתנות להכהן, שחיתתו כפיקול במחשבה לא תורה וחיב הטבח לשלם המתנות להכהן, ולעומת זה קרי לי טבל כמו שהובל רובץ אישורו על כל הכרוי, כן כל הבהמה פיגול הוא ע"י השחיטה, בכונה שלא ליתן המתנות להכהן, ומה שתיריצי התוס' דר"י סבר כמ"ד שלא אכל מבהמה שהורחה בה חכם, לא זיכיתי להבון, דבזה מתורץ הקרא דיזוקאל, אבל איך יחולוק ר"י על תנא ר' נתן, דהרי הת"ק לא פlige אר"ג בדיון של ר"י דכאילו אוכל טבלים, וצ"ג ודודו"ק.

ד"ה לע"א גמר' ארכ"ח פרטוס שאמרו בסוף שחיטה, Mai בסוף שחיטה באמצעות שחיטה לאפקוי תחולת שחיטה דלא וכו', הנה לבא"ר הני אמרואיא לא פליגו עד מתי עיין שתה' דאס' מותה קודם גמור שחיטה פשיטא דנבלא, דכי מטה עומד וגמור השחיטה, וכן כתוב הראש יוסף, וכן הוא בתבורי"ש ריש סי"ז, דבזה אין כאן פלוגתא, אלא דפליגו למך בפרקוט באמצעות ולמר אפיו בתחולת שחיטה דז, לידע דכל שפירקסה אז מסתמא חיתה עד לבסוף השחיטה, ולמר בעין דוקא פרטוס בסוף שחיטה שחיטה גם בסופה, אלא דקשה איך מיסתם קסטם, שיעור זמן השחיטה לעין הא בכתמה, דשחיטה הנוגה בגין און בה שיעור אלא כמעט כהרף עין מtoo"ס, עד שאין חילוק בין תחולת השחיטה עד סופה אלא כהרף עין, ולעומת זה, מוליך ומביא כל היום נמי שחיתתו כשרה, הרי נאמר דפרקוט בתחלת או באמצעות השחיטה מהני אפיו שווה בשחיטה שע"ז, עד שאין חילוק בין תחולת השחיטה עד סופה ומפרשי הש"ס לא דיברו מזה כלום ועברו עליו בשתקה, ולא די בזה אלא שריאתי, בהגחות יתרון האור על המשניות שהבביא דבירי הבה"ג בהלה"ש שכותב ז"ל, "והלכאה דין לשחיטה אלא לבסוף וכו' ותו טעם אחרינו מהכא, שאמר רבא פרטוס שאמרו בסוף שחיטה" עכ"ל וכל הרואה משותומים מה עניין זה זה, ואיך תלה הבה"ג פלוגתא זו לגבי פירקס, בפלוגתא דישנה לשחיטה, דהרי לכ"ע בעין שחיטה מtoo"ס, וכך שאמרו לעיל כ"ט ע"ב, דברי התחיל ישראל וגmr הנכרי, ובין התחיל הנכרי וגmr ישראל, לכ"ע עין מהרש"א ז"ל איך להכניס אלו, בשער פיגול דכתיב בקרא, ונדרך מaad, אבל עין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרווה ותרווה צמאן.

ע"ב גמר'ocab"א מהכא, ואומר, אהא ד"א וכו' ויש להעיר, אין נילוף דברי תורה מדברי קבלה, ועד דאיתא יחזקאל מנא ידעו דמסוכנת שרי' ובפרטDKRA דזאת החיה פשוטו, אתה לאסור מסוכנת שאינה חיה, וחוץ מזה יש לתמונה, מה דחקו ז"ל למצוא היתר למסוכנת שמאסיה בעניי כל בעלי דעה ומוחקי כל המדיניות הנארום עונשין עונש חמור, למי שמוכר בשר מסוכנת העומדת למות ברוגעים מוגעים, ואשר השחיטה או הנחירה אינה פועלת מעצמה, להצלחה מותנבות, ומה ראו על כהה להתייר את זאת, ולתלות ההיתר על קנה רצוץ, קרא דיזוקאל דאמר נבלה וטרפה לא אקלתי, לפרשה על מסוכנת, כי פירוש זה דוחק גדול, וכאשר הקשה מהרש"א ז"ל, דמה נעשה בחיבת טרפהDKRA, וכי לא מסתבר יותר לומר, דהאי קרא נמי אל"י עתיד לדרשו, כמו אידך קרא דיזוקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נ"ט, והיינו הז, אבל מה שנראה בעניי הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, הוא הנטהה למות דהינו מסוכנת, עי' מכמה באחד מאברהה שאין לה תרופת, והוא-node ע"י אימוד הרופאים לפי מעמד חכמת הרפואה בכל מקום ובכל זמן, כמו ברוצח דהדין כו, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצטרך בכל פעם, בכל בהמה חייה וועף לאימוד הרופא, והגילה לו המכחות הראיות להמית, אבל בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתה' נתה למות מחמת המכה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לעkor מה שמנרך בקרא, או שמכרכ ממנה, אלא אתה פרשו ולכן גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסרין בהמה לKOI' באחת מהני טרפיות שהולכת בשוק ואוכلت כשר בריאות, וכן לא היינו אוסרים בהמה הנטהה למות מחמת חותה כהה או חוליה, בשאן לה אחת מן הני מכות המטפרות, כיון דהתורה התנה בטרפה שאסרה, דבעינן תרתי, נתה למות, וגם שתה' זאת ע"י מכת אבר, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, דאיתא לאסור בלאו הבא מכל עשה כל שנקרת אינה חי, ומעטה יש לפניו שני דרכיים או פרש האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכת אבר ואז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים יומם או יב"ח אין זה במציאות בלי מכת אבר ובלי שום חסרון, אלא חולה כללית ורוב חוליים לחים ואיך נידון אותה לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, עי' חסרון אבר, ואז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר فهو דהאי קרא אתה לאסור באיסור שעשה כל הני טרפיות המצוויות הרבה, מלאוקמי' על המסוכנת בלי מכת אבר, דהאי לא שכח כלל, דאס' עי' הכהה נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הוה טרפה דנפלה מן הגג עי' חשות במאה שכתבי במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת עי' חשות כהה שהגיעה קרובה למיתה, והוא מלטה דלא שכח, וגם בל"ה מייסי בעין ב"א ולא אכלו, ויזקאל שהתפאר דלא אכל מסוכנת הטעפר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה למות והולכת ואוכلت כשר בריאים ובשריהם כאחת יש להתפאר שפיר, דהאי קרא דזאת החיה מורה לאסור אחת מהני תורתינו כמו שביארנו, ואמר יחזקאל שהווג גם אחת מהנה לא אכל את המסוכנת לא, משום דמאסיה בעניינו ואת הטרפה לא משום דקרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהולכת ואוכלתם, מחמת שסופה לא תה' ודוק'.

ע"ש גמר' ולא בא בפי בשער פיגול, שלא אקלתי מבהמה שהורחה בה חכם, משום ר'ג אמרו, שלא אקלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עין מהרש"א ז"ל איך להכניס אלו, בשער פיגול דכתיב בקרא, ונדרך מaad, אבל עין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרווה ותרווה צמאן.

במחכ"ת, במה שהביא הפת"ש בס"י י"ז דמסוכנת לאחר שהות ראהה לא מהני הירכו שאיינו אלא צנוב הלטהה, והוא כיicia באראעה וגורא בשמי שמי' אבל שחו ולא ידעו כי רק בבריאה והות הראש אפשר שתפרקס גם אחר התזה, משום שפעת חיות שבארבים החיצוניים מקודם התזה אבל במוסוכנת אם באמת מהת היה מלחמת אפיקת הכח ולא מלחמת השחיטה, אז האברים החיצוניים מייתו ברישא ולא מצו מפרקסים וכל שהיד והרגל מפרקס מורה על חיות הלב ושאלמלא הות, היה חי עדיין, אבל בשעת התזה כבר ה' הלב מת, מכש"כ שלא היה רגש חיות בידים ורגלים שמותים תחל.

ודע דהמעיין בגמ' ותוס' בב"ב קמ"ב ע"ב ימץא לפום רהייא סתירה לדברי האמתים האלו אבל بكل יש לישב, ועל זה וכיוצא בזה צרך למשכן נפשי כדי להעמיד האמת המוסכם ומוחלט על תלו ודוק.

וכאן בסוף הסוגי אני חוזר מה שדרשו לעיל ולא בא בפי בשיר פיגול הינו בשר מבהמו שהורה בה חכם, וצינורתי לעיל שתעין במה שכתבת לי למן מ"ז ע"ב, וכעת ניתוסף לי ראי' ברורה לדעת רשי' שם דפי' מלטה דתלי' בסברא, הינו כמו מקיף בראשיה, אבל מה שתלי' בשיקול הדעת הינו גמור' דהרי מבואר ביבמות צ"ב ע"א דהרו ב"ז ששקעה החכמה ולבסוף זורחה, אין זה הוראה אלא טעות, והוסמך ע"ז לעשות מלאכה בשבת מביא חטא, אבל הורו בשיקול הדעת דין זה מלאכה או שאין זה הלב שאסורה התורה וטעו, העושה על פיהם פטור משום דזה הוראה מקרי, הרי יצא מהה מפורש אבל שדרך הוראה טעה, אין כאן שגגה להעושה על פי, אלא הקולר תלוי בב"ז שהורה כן, כי כך גזרה התורה לומר ועתה כאשר יוריך ואין לך אלא שופט שבימייך, וא"כ למה ניחוש בהוראת חכם על טעות, משא"כ בדבר התלו במציאות, שאם טעה אין זה הוראה, והעשה ע"פ טעותיו חייב חטא וכדומה, וניהו יש לחמיר שמא טעה החכם בראשיה או במדידה וכדומה, וכמש"כ דין פסקין דיחיד שעשה בהוראת ב"ז חייב חטא ודלא כר"ז דפטור, עיין ברמב"ם פ"ז משבגות, הינו משום כלל שהב"ז אינו מביא קרבן העושה מביאו, אבל לעולם גם לדין קיל להעושה, ממש שעשה ע"פ טעות במציאות.

ועכ"פ אני תמה על הרמ"א בהגה סוף סי' קט"ז, שפסק שם דין זה דהרו בה חכם בדבר שתלי' בסברא דלא כרש"י, אבל כלל שהורה חכם מסברא ולא נמצא הדין בפירוש שהיא מותרת בעל נפש לא יוכל ממנה, دمشמע כלל שנדף בספר להתר ע"פ שאותו המחבר מסברא החיר ספר דמי, ואין לדבר זה טעם,adam החכם זה יזכה לדפוס חדושו נעשה סברתו גמור' ע"י הדפסה ואפילו אם ימצא חולקין עליו מ"מ אם רוב הפסיקים מסכימים להתר שפיר דמי, ואשר באמת כן הוא ולא שמענו מעולם שבעל נפש יחמיר בדבר כמו לו Marshal בתרומות מין במינו דרש"י ודעמי' פסקין קר"י דלא בטל, אבל אנחנו פסקין קרבן בטול, ולא שמענו מעולם, מי שיימיר זה להலשיט רשי' ולמה נחמיר יותר בדבר שחכם מופלג מתייר ע"פ סברא ישרה ואין עדין שום חולק עליו לחוש, שמא טעה בסברא, וא"ג דבזה"ז דין לנו חכם מוסמך מ"מ לא יכול להבין דלמה נחמיר יותר בהוראת חכם בשיקול הדעת שאין שום חולק עלי אלא שלא נמצא ההתר מפורש בדפוס, מה שנמצא מחלוקת בדפוס, אלא שהכריע כדעת המתיר, יידעת שיש מקום לחלק בין שアイקבע ההתר בפסיקים מפורסמים, ובין סברת יחיד שעדיין לא נתקבל בכל העולם, אבל הסברא ישרה ונונת ההיפך, כלל שהסבירה הברורה מסכמת להתר, בלי שנמצא חולק עלייה, הא התר יותר ברור וראו' יותר לสมוך עלי מההתר שיצא מtopic פלוגתא בין הפסיקים במקומות שאין כאן הכרעת ב"ז הנadol

בשעת שחיטה ומעטה פליגו אימתי הוא שעת שחיטה, למ"ד ישנה לשחיטה מתועס תחלת השחיטה נמי שעת שחיטה קרי לי ולמ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף, לא קאי שעת שחיטה אלא על הסוף, ולפ"ז אין זה טעם אלא סימנא, וכיון דר"מ אומר בשעת שחיטה סתם, ס"ל אין לשחיטה אלא לבסוף, הרי לבסוף השחיטה בעינו הירכו, עכ"ז התרון האור, אלא דשגיאה רבתא שגה בכואן הירכו, וא"כ איזה ראי' הביא הבה"ג מהא דרבא דפסק קר"מ לבסוף השחיטה בעינו הירכו, להאי דינא דאין לשחיטה אלא לבסוף, לבסוף, דניהם דרבא לדמ"ן דבעין פירכו בסוף שחיטה, אבל בחאי דינא דאין לשחיטה אלא לבסוף מנ"ל דפסקין כוותי' ואמוראים הרבה, וגם גופו הדבר למדין מר"מ דבעין פירכו בסוף שחיטה דרבא, וכרכ"מ, דהרי בהאי דינא דישנה לשחיטה פליגו תנאים דכוונתו על סוף השחיטה הוא דוחק גדול כמושבן.

אבל מtopic חומר הנושא נראה לפ"ז דבר חדש בדעת הבה"ג, והוא דס"ל דלמ"ד ישנה לשחיטה מתועס, כמו דבעוף דזוטר חיותה די בסימן אחד ה"ה במסוכנת דזוטר חיותה טפי, די במקצת הושט, וכיון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר בירנו זאת בארכיות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דבבריאה לא חלקה התורה, ואצריך שני סימנים בהמה וסימן אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, דשחט בה סימן אחד והמתין לה עד שמתה, והודה דנבלת הוה גם קודם חורה עכ"פ טרפה הוה, שאני התם לכל שפק באמצעות השחיטה והי' יכול לגמara לא עדיף משחה בין סימן לסייע דפסקול, משא"כ שאינו יכול לגמara מפני שתחלת השחיטה פעלה שמונה, כיון שם שחיטה על האי מקצת ואין כאן יותר כדי לגמara שפיר דמי, ואך שהסבירא קלישטא, מ"מ מתקבל יותר ממה ש' בעל יתרון האור לפע"ז, ודוק.

ע"ש גמר' אר"ח, מנא אמיןא לה, דתנן וכו' אימת אי לימה בסוף שחיטה, עד כמהUCH ותיאל, עכ"ל הגמ', ר"ח היה סובר דעתה ידה, הוא סימן הוצאת הנפש של עתה בשעת פשיטת ידה, וכמש"כ התו"ס, דדייק כן מלשון המשנה דקtiny, שאינה אלא הוצאה נפש בלבד, ולכן פריך אי פירכו בסוף שחיטה בעין, למה לא תסגי בהאי פשיטת יד, אלא דזה תימא דהרי הירכו סימן חיות, ולא סימן להוצאה הנפש,ומי שבעי פירכו בסוף שחיטה, בעי חיות בסוף שחיטה, ולא הוצאה הנפש, וכאשר בראשו הסוגי' דשחיטה ומיתה בהדי לא מהני, וגם תשובה רבתא אינה מובנת דלמה לי' למימר, כלל שאינה עשוña כן, דהינו פשיטה והছירה כמו שפי' רשי' בידוע שנטלה נשמה קודם לכך, دمشמע אדם נטה נשמה אז בסוף שחיטה כשפיטה ידה, הוה שפיר דמי, והלא זה ליתא כפי' ש' הש"ז וכבראה מפרש"י הכא, אין חיות בסוף שחיטה בעין ולא הוצאה הנפש בסוף שחיטה, עצ"ג ודוק.

ע"ב Tos' ד"ה לא דמתה והדר ילדי, והוא דאמר בפ' יוציא דופן דעובר מית ברישא, הינו היכי דמתה עצמה, אבל נהרג לא עכ"ל, והסבירא מבוארת, דכל מיתה טבעית מחמת אפיקת הכוח, ומתים האברים הרחוקים ממשן החיות תחל, וממש"כ הولد שאינה גופה ממש, ועודין הלב והאברים הסמכים ללב יש בהם חיות, אבל במיתה פתואומיות ע"י שחיטה או הריגה, הנפק הוא דע"י שפיקת דם הנפש יומת הלב והראש משכן החיות, אבל באברים החיצוניים עדין השפעת החיות שמפנסים פועלת בהם, עד שפרקסים גם אחר מיתת הלב והראש, ומ"ה תנן במסנה דההלו, בהותזו ראשיהם טמאים ע"פ שהברים החיצוניים מפרקסים דאין זה אלא צנוב הלטהה, ר"ל דהאי פירכו הוא משפע החיות שקודם לכך, שעדיין פועלת בהני אברים החיצוניים, ע"פ שהרואה הותז, ומן האמת הלאה יוצא, כי שגגה רבתא יצאה מלפני האחرونים ז"ל

כנבלה, לעניין מלכות וטומאה, וא"כ שיק לשון שחיטה פסולה על כל דבר המפסדת כשרות הנשחת בשעת השחיטה, כמו מחשבה זרה, אע"ג אכן הפסול בגין השחיטה, כיון דס"ס אין האי שחיטה מכשרה לאכילה שחיטה פסולה יקרה, וזה אמרת לאמינתו, אלא דעת הרמב"ם יש מקום תפיסה, שכן בפ"ג הי"ח דכל מקום שאמרו בשחיטה פסולה, הרי זו נבלה, ואם אכל קצת ממנה לתקה מסוימת אוכל נבלה וכו', עכ"ל, ואיך כתוב הוא ז"ל על כל הני, שחיטתו פסולה כלשנאנא דמתני', וזה אינו, דהני גם לאחר חזרת ר"ע אינם אלא איסורין באכילה. אבל לא נבלה, ויל"י בדוחק דהאי כלל דכייל הרמב"ם, לא קאי אלא במקומות דההיפistol הוא בגין מעשה השחיטה, אבל לא אני דבגוף השחיטה אין כאן פיסול, אלא מצד מחשבה זרה, וד"ק.

ד"ג

זר ל"ט ע"א גמר' איתמר, השוחט את הבהמה לארוק דמה לע"ז, ר"א פסולה ורל"א מותרת, ופליגו אי מחשבין מעובודה לעובודה, ולפין חוץ מפניהם, והקשה הרשב"א ז"ל דתפ"ל דוחה נבלה מצד השוחט שנעשה מומר לע"ז, כיון דגם ר"ל מודה דהשוחט חייב וכמוש"כ התוס' כאן, והתוס' לעיל בסוגי דהשוחט בשבת, הוכחו מכח האי קושי', דבפעם אחת לא נעשה מומר, אלום שם כתבתו, לדעת הרמב"ם החילוק שבין מומר לחושד הווא, דבמומר שהוא רגיל בכך חזקתו דלא שב בתשובה, אבל חזוד ע"י פעם אחת, ספק היה שמא עשה תשובה, וממיילא דבשעת שחיטה דערירה אין חילוק בין פ"א להרבה פעמים ולבן הרשב"א בזהו קרמhb"ס ס"ל, ושפיר נתקשה לו אם הוא חייב ע"י שחיטה זו משום מקריב לעכו"ם, הרי גם שחיטתו שחיטה מומר לעכו"ם, אלא דלהרמב"ם לשיטתו ל��"מ דס"ל דשחיתת נקרי וממוש"כ שחיתת מומר שעשו רבנן בשחיטות נכרי, אין בו רק מקרה דוקרא לך ואכלת מזבחו, וכל שנעשה עתה מומר ע"י שחיטה זו, לא קריין בי' זבחו, אבל קריין בtos' ס"ל בהז, דמקרה דזובחת פסליין שחיתת נכרי, הרשב"א בtos' ס"ל זביחת דוקא, א"כ היא דונעה מומר בזביחה זו לא קריין ב"י זבחת, עי"ש בארכיות, עכ"פ הרשב"א דפסק קרמhb"ס דבפ"א באותו השחיטה עצמה דינו כמומר, וס"ל בתוס' דפסול נכרי הוא מכח ובחת, לא מצא מענה לקושיתו זו, עד שהוכרח לחדש דבר המבhalb את הרעיון, והוא, שמה שאמר בגמ' ע"מ לארוק דמה לע"ז, לא שחישוט יזרוק אלא ע"מ שהגוי יזרוק דמה לע"ז, ואילך הבהיר אסורה לר"י, מטעם תקרובות עכו"ם, אבל השוחט לא עבד כלל, וכן נפסק האי דינה בטור ושי"ע סי' ד' ומ"י יtan ויבינו את זאת, דחוץ מן הדוחק העצום, להכניס כאן נכרי בעל בהמה שאין לו רמז עליו בגין/, דהרי לא קתני השוחט בהמת נכרי אלא השוחט את בהמה, וזה הדין מרפסין איגרא לארעא, אכן איך אפשר לעשות תקרובות לעכו"ם, והוא לא עבר עבר עבירה, אלא ע"ז בטירה, אתמה? דע"כ אתה אומר דבאהי מחשבה עצמה הוא עי"ז דומי' דפיגול דהשוחט ע"מ שיأكلו הבעלים חוץ לזמןו, הרי הוא מפגל וליקה, כן עכ"ג גם כאן כיון דחישוב משחיטה על הזריקה, מקרי עבודה, וחיב בז' שייזרוק הוא ובין שייזרוק אחר, ואין לנו רצון הדרשות הרשב"א דהשוחט ידע שדעת הגברי לארוק דמה ולהקטר הלבנה דבידעה צו אין ע"ז בשחיטה ומ"מ נעשה תקרובות עכו"ם, דזה ודאי ליתא, וכדומכ מהה דשנינו בסוף הסוגי בהני טיען דיבח דוכרי לטבח ישראל ואמרו לה, דמא ותרבא לדידן, ופרש"ז לעכו"ם, ובשרא ומשלך לדידכו, וקאמר דשרי, הרי אע"ג דהטבה ידע דבעל בהמה יזרוק הדם ויקטר החלב לע"ז, מ"מ מותר הבשר, ושרי אפיקו לכתה לעשות כן, וכן דברי הרשב"א ז"ל תמותין ולית נגר ובר נגר דיפרקיינו לפ"ע וד"ק.

תוס' ד"ה ר"ל אומר מותרת, מודה ר"ל דחייב מיתה וכו' ואין

המוסמך אשר עליו אמרה תורה ע"פ הדבר אשר יורוך והדברים עתיקים ועיין בזה لكمן ק"י א"ב בהא דאמר רב חס לי לארע'י דאבא בר אבא דליספי לי מידידי דלא ס"ל, ובמה שכתבתו שם וכן בהקדמה שלי, וד"ק.

משנה השוחט לכוטי שחיתותו כשרה, הלב ארוי ז"ל הביא דברי הר"ז ז"ל, שכ' דהלהכה כר"י זה מחשב וזה עובד לא אמרין, ומוטר אף לכתהלה, והא דנקט במתני' שחיתתו כשרה לשון דיעבד וכו' וקמתהה על הר"ז, למה לא נימא דלט"ק בדיקת קתני לשון דיעבד, דלפי מה דמוקי בגמ' אף בדشمיעין דחישוב, הרי איכא ממשום לפ"ע, וממוש"כ לפ"ק, דרך בדלא שמעיין מירוי, דיש לחוש לכתהלה דלמא חשוב מחשבה לע"ז, עכ"ת"ז ולפע"ז נראה דוזאי ליל"ק לת"ק י"ל, דרך בדיעבד שחיתתו כשרה, אבל לכתהלה יש לחוש שהוא חשוב לע"ז והשוחט לא שמע, אבל מאחר דפסקין כר' יוסי זה מחשב וזה עובד לא אמרין, גם לכחה לא吟 לחוש, ומה שכ' הר"י לתרץ לשנאה דדייעבד לת"ק, היינו לליישנא בתרא דאף בדشمיעין דחישוב לית לנו בה, דלא לפין חוץ מפניהם, וא"כ אין שום נפקota לא דינא בין ת"ק לר' יוסי, ומה שכ' הלב ארוי דיש בזה עכ"פ ממשום לפ"ע, זה אני, דכיוון דזה מחשב וזה עובד לא אמרין, לא עבד הנכרי במחשבה זו ולא מידי, דהרי תנוי בסנהדרין נ"י ע"ב, בעכו"ם דברים שב"י"ד של ישראל ממיתין עליהם, בגין מזוהר עליהם, וכן פסק הרמב"ם בפ"ט ה"ב מלכים, ופשיטה דבזה מחשב וזה עובד אין ב"י"ד ממיתין, ואין זה דומה להא דלקמן דשות ע"מ לארוק דמה לע"ז, דאפיילו ר"ל דס"ל דהבהמה מותרת מודה דהשוחט חייב מיתה, וכך אמרו בסנהדרין ס"א ע"א דגמרה בר קטלא הוא מידי דוחה אמשתחווה להר, דהר מותר ועבדו בסיף דשאני התם דעבד מעשה שהוא עבודה, וכפרשי"ז ז"ל שם וז"ל, "והכא נמי לא בעי קרא הוואיל ושהיטה צורך זריקה הווא, והוא חשב בשחיטה ע"מ לארוק, הוה ל"י כעובד עכו"ם דזה אירקה بلا שחיטה לא סגי וכו'" עכ"ל הרי מסביר לנו רשי"ד דשחיטה זו ע"מ לארוק בכלל עבודה היא, ולכן חייב עליה, אף דלא נאסרה בהמה על ידה אבל כאן באה מחשב וזה עובד, דליקא שום מעשה אלא מחשבה בעלמא, כל שלא נעשה בהמה תקרובות עכו"ם, גם שם עבודה אינה על המחשבה לחוד, ואין זה דומה لما שאמרו דע"ז חייב גם על המחשבה לחוד, כדכתוב למען תפוש את ישראל בלבותם, דהינו קיבל אלהות בלב, אבל כאן הקרבה לעכו"ם הוא וכל שאין כאן לא קרבן ולא מעשה, רק מחשبة בעלמא אין כאן חייב לגוי המחשב וממילא ליכא לפ"ע, והלב אריה במחכ"ת שגה בהז, ומה שנלפע"ד כתבתוי וד"ק.

ע"ש במשנה ורש"י פוסל, אר"א אפיקו שחיטה לאכול לכוטי מחצר הכבד שללה פסולה וכו', הנה התוס' הקשו מהא דלקמן בשוחט לשם הרים, דמדייק פסולה אין זובי מותים לא, ולידי קשה להיפיך על לישנא דפסולה, דהרי שחיתטה אינה נפסלתא בכך ואפיקו בשוחט לעכו"ם ממש, למ"ד שחיתטה שאינה ראויה שמה שחיתטה, וכאשר סתם התנא לקמן בפ' אוא"ב דשות ע"ז חייב ממש אוא"ב, ואיך קתני כאן וכן במשניות שאחר זו, בשוחט לשם הרים וכן בשוחט לשם עולה, שחיתתו פסולה, שוב מצאתה בהגנות מהרש"ש ז"ל בסוף פרקן על המשנה דשות עלה שנטעורה בהז ולא ידעתי למה המתין עד המשנה האחרונה ולא הקדים קושיתו במשנה זו.

אבל באמת אין מקום לתמהה לפי מה שכפלתי ושלשתי זאת, דכל המשכת' אליבא דר"ע קודם זהה נשנית, ולידי שחיתטה פסולה אינה נבלה, אלא אסורה כטרפה, ואפיקו סימן אחד בפיסול אינה עשו נבלה, ורק אחר חזרת ר"ע נידונת כל שחיטה פסולה

שחישב עליה אח"כ לזרוק, משמעו דעד השטה לא אמר כלום, שהרי מי ששמע מה שאמיר אח"כ שייזורק ה"י שמעו גם בשעת שחיטה אם היה אומר ששותת ע"מ לזרוק ולא עוד אלאadam היה אומר כן בשעת שחיטה למה לי להכפיל הדבר אחר השיטה, וצע"ג ודוק"ק.

ע"ש גמר' אלא א"ר שיזבי, לא אמרו בה החיתר מושום כבודו דרשב"ג, ועיין בהגותה מהרש"ש, והלב א"ר כתוב, דאייסור לא אמרו מושום דהム בסעמס פלייגו ארשב"ג, וליל' סופו מוכיח על תחלתו, ולא הקרבן, והוא חייב מלוקות מושום מגיל, ואין לומר דרך לר"ל דלא יליך חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שיזורק, אבל לר"י דיליך חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בעלי שיזורק, כמו שחיב במאג'ל, דאי"כ הסוגי שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פלייגו ר"י ור"ל נמי בהיובא דברא דדרוי חייב ע"ג דນמלך ולא זרייק, ור"ל לא מחייב עד זרייק, ואיך קאמר שם בגמ' דלר"ל נמי לא בעי קרא לחיובא גברא דדרוי חייב ע"ג דןמלך וזה זרייק, דגס לר"י לא מחייב עד זרייק, וזה ערפי תי זה אין חילוק, דגס לר"י לא מחייב עד זרייק, וזאת א"א דשם קאמר דיליך הכל מפנים, הן פסול הבהמה והן חיובא דגברא, ולכן דברי התוס' בתוי זה אין להולם, אלא העיקר כתוי השני, וכן כת ר"ז צל שם בסנהדרין בפרקוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זרייק אח"כ ובין לא זרייק, והוא לר"י והן לר"ל, אלא דדרוי לצריך הדבר הסבר גדול כיון דלא יליך ר"י ונכו ר"ל, נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרון שלא נאסר הבהמה, הלא נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרון שלא נאסר הבהמה, הלא בעבודה, שאין מחשבין מעבודה לעבודה, ולמה לעניין חיובא דברא תחשב בעבודה, מה שלגביה התקרובות לא חשב בעבודה, ורק צל נדחק להסביר הדבר וכותב ז"ל, הויאל ושחיטה צורך זרייקה הוא והא חשוב בשחיטה ע"מ לזרוק ה"ו"ל בעובד ע"ז דהא זרייקה בלא שחיטה לא סגי עכ"ל, וכונתו הוא, דזהו כיון מה שאמרו בגיטין נ"ב ע"ב דהגבבה צורך ניסוך הוא, ומחייב מיד בשעת הגבבה, עי"ש בתוס' ד"ה מנסך, אלא דגס שם אס אחר הגבבה, חזר בו ולא נסכו דודאי לאו כלום הוא, אלא דכל שנסכו אחר הגבבה, אמרין דהגבבה נמי שיך לניסוך, לעניין קמ"ל בדרורה מני, אלא אפיקו אס נחקל ונאמר, דהתאם הגבבה בעלי ניסוך לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיטה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חישב בה לע"ז, لكن ה"ה אם חישב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפך למה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיטה עצמה במחשבת זרייקה מעבודה לעבודה, והיינו מחשבין מעבודה לעבודה, והדבר צע"ג בעניין ואחיזק טבואה למי שיגלה לטעמא דהא מלטא ודוק"ק.

ד"ג מ"ע"א גמר' אר"ה הייתה בהמת חבירו רבעוצה לפני ע"ז וכוי' ופרשי"ט צל דלא מבעי הגביה והרביצה דקנאה בהגבבה ונעשה שלו וכוי', והתוס' הקשו ע"ז, דהא גזלו אין קונה רק כדי להתחייב באונסין, אבל לא להיות שלו כדי לאסרו וכמו דאמר גזל ולא נתיאשו הבעלים, שניהם אינם יכולים לקידשו, וכן מוכח נמי מדפרק ליקמן לר"ג מננסך, והא שם הגביה כדאמרינו בגיטין שם דמכי אגב'י קניה, עכ"ת"ד תוס'!
וננה

לפע"ד דבר זה תלי' בפלוגתא, דבב"ק דף י"א ע"א מסקין דין א"ו שמיין לגנב ולגזול, אבל לשואל שמיין, וכותבו שם התוס' בשם היירושלמי, דדרשין חיים שנים ישלם ולא מותם, וכן בגולה והшиб את הנזלה אשר גזל כען שגוזל, וכותבו שם ז"ל, "והיינו טעםא, דגנב וגזול קנו מיד, כשהוחציאו מרשות בעלים, אבל מזיק לא נתחיב אלא כמו שהחזק וכוי"ו עכ"ל, והוחצרכו להאי טעמא מושום דין א"ו אףilo אין כאן שינוי לנקנות, מחייבן לגנב ולגזול לשלם ממונו, ולא להחיזר

لتמורה איך ניחרג, הא דלמא מימליך ולא זרייק וכוי' הכא ודאי לא מימליך וכוי' עכ"ל.

Large הנה לפי תירוץ זה סברו התוס' דחייב מיתה לא בא אלא על הזריקה, ואם באמת אריע דלא זרייק, דנשפך הדם וכדומה פטור, והוא תמורה מואד, דאי אינו דומה כלל לפנים, דהרי בפיגל לא בעין שיאכל או יקטר חוץ לאצנו, אלא במחשב לאכול מיד נתפגלו הקרבן, והוא חייב מלוקות מושום מגיל, ואין לומר דרך לר"ל דלא יליך חוץ מפנים, כתוב דלא חייב עד שיזורק, אבל לר"י דיליך חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בעלי שיזורק, כמו שחיב במאג'ל, דאי"כ הסוגי שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פלייגו ר"י ור"ל נמי בהיובא דברא דדרוי חייב ע"ג דןמלך ולא זרייק, ור"ל לא מחייב עד זרייק, ואיך קאמר שם בגמ' דלר"ל נמי לא בעי קרא לחיובא גברא דדרוי חייב ע"ג דןמלך וזה זרייק, דגס לר"י לא מחייב עד זרייק, וזה ערפי תי זה אין חילוק, דגס לר"י לא מחייב עד זרייק, וזאת א"א דשם קאמר דיליך הכל מפנים, הן פסול הבהמה והן חיובא דגברא, ולכן דברי התוס' בתוי זה אין להולם, אלא העיקר כתוי השני, וכן כת ר"ז צל שם בסנהדרין בפרקוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זרייק אח"כ ובין לא זרייק, והוא לר"י והן לר"ל, נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרון שלא נאסר הבהמה, הלא נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרון שלא נאסר הבהמה, הלא בעבודה, שאין מחשבין מעבודה לעבודה, ולמה לעניין חיובא דברא תחשב בעבודה, מה שלגביה התקרובות לא חשב בעבודה, ורק צל נדחק להסביר הדבר וכותב ז"ל, הויאל ושחיטה צורך זרייקה הוא והא חשוב בשחיטה ע"מ לזרוק ה"ו"ל בעובד ע"ז דהא זרייקה בלא שחיטה לא סגי עכ"ל, וכונתו הוא, דזהו כיון מה שאמרו בגיטין נ"ב ע"ב דהגבבה צורך ניסוך הוא, ומחייב מיד בשעת הגבבה, עי"ש בתוס' ד"ה מנסך, אלא דגס שם אס אחר הגבבה, חזר בו ולא נסכו דודאי לאו כלום הוא, אלא דכל שנסכו אחר הגבבה, אמרין דהגבבה נמי שיך לניסוך, לעניין קמ"ל בדרורה מני, אלא אפיקו אס נחקל ונאמר, דהתאם הגבבה בעלי ניסוך לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיטה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חישב בה לע"ז, لكن ה"ה אם חישב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפך למה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיטה עצמה במחשבת זרייקה מעבודה לעבודה, והיינו מחשבין מעבודה לעבודה, והדבר צע"ג בעניין ואחיזק טבואה למי שיגלה לטעמא דהא מלטא ודוק"ק.

ע"ב גמר' שחיטה ואח"כ חייב עליה, זה היה מעשה בקיסרי, ולא אמרו בה לא איסור ולא החיתר, ומסיק בגמ' מושום דמסופוק אי אמרין מוכיח סופו על תחלתו, משמע מכאן דמחשبة לחוד באלא שום דיבור מהני בע"ז, דהרי אפיקו נאסר דסופו מוכיח, איינו מוכיח אלא דמחשבתו ה"י גם אז כמו שאומר אתה, אבל איינו הוכחה על אמירה שבתחלתו, זהה תימא רבתא דינחו דעל ע"ז מותחיבם גם על המחשبة שחיבש להקריב, זאת לא שמען,ומי שלא אמר כלום רק חייב במחשبة ע"מ לזרוק, ודאי דלאו כלום כמו בפייגול דבעינן דזקא אמרה ולא מחשبة בעלמא, ועיין Tos' לעיל ד"ה אלא, ובחו"ט פ"ג משנה י"ב בבב"מ ד"ה החושב, שוב ראייתי שק"ז בעחתת"ס בחודשי נתקשה בהז, ולכאור' לפי דעת רבינו ירוחם דהאי חייב זרוק ממש קאמר, ייל' דסופו מוכיח דמססתמא דרך המקירבים לע"ז, קו הוא שאומרים, אבל מלשון ר"ז צל שכותב דחא"כ אמר שיזורק וכוי' וכן מפסק הרמב"ם והשוע"ע שכותבו

שמעכב מצות השבה, אבל כיוון דשחט בה פורתא שוב אינה בתורתה השבה ממליא חל איסור ע"ז עליה וקנינו ואיסורו באין כאחת. **אמנם** שיטת הרמב"ם איננו כן, וכוכוית' איפסיק הלכתא בחומרם סי' שנ"ד ושם"ב, והוא דהא דאי שמי נגב ולגוזן הוא תקנתא דרבנן, ואס ירצה הבעלים ליטול הכליל השבור ושלים להם הפקת שומעין להם, וכן מבואר ברמב"ם בפ"ג מהל' גזלה שכטב בטעם דהא מלטה שאם רוצים הבעלים בשבריהם הדין ערמות, משום דמןני תקנת הבעלים אמרו אין שמי ואס הם אינס רוצים בתקנתא או שומעין להם, וכן הבין הדבר הב"י סס"י שנ"ד עי"ש, ולדעת התוס' דמה"ת אין כל' שבור בתורתה השבה, ניהו דאפשר ג'כ' למורה, דתלili בדעת הבעלים דאינס מחויבים לקבל השבריהם, אבל אם ירצו לקבלם עדיין מצות השבה על הגוזן, אבל אז לא הי מחויב לשלם הפקת, אלא אם הוא היזקו או בגרמתו, אבל לא בשנאנס ונשבר, כי הוא לא קיבל חיוב שמירה על הגוזלה, ובאור שיטות אלו תמצא באריכות בס' שביבי אש, ואכ"מ להאריך בזאת ודודו'ק.

רש"י ד"ה הייתה בהמת חבירו, לא מבער שלו דמייטרי וכו', מיהו כי עבר מעשה בגופיו מיטיטרי, כדאמרין בפ' ר"ש ע"פ שאמרו המשתחווה לקרקע עולם לא אסורה, חפר בה ברורות שיחין ומערות והשתתחווה להן אסורה, וה"ג וכו', עכ"ל ולי יש תימא, קרקע עולם דנאסר ע"י מעשה בגין הקרקע מנ"ל, והש"ס שם על הא דעתא דאמר, המשתחווה להמת חבירו, בעשה בה מעשה אסורה, קאמר דיליף זאת מכל אחז, כמו שהביא רשי' ז"ל כאן, ועל הא דחפר בה בשו"מ דמצוי אוסר, לא פריך מנ"ל, ותתני הרוב מששבען נ"י עיררני שהריבט"א נ"ב ע"ב שם, עדיף ע"ז וכטב, דמהלהה לממ"ס ידיעין דעשה בה מעשה בקרקע עולם נאסורה, ואס קבלה היא נקבב, אבל כען זה הי' להש"ס לפרש עכ"פ, ועוד אני תמה, דשם דף נ"א ע"ב, מוקי לקרה דאבד תאבדן את בל המקומות, באם אין עניין למקומות דלא מצוי אוסר, תנן עניין לכלים שנשתמשו בהן לע"ז, ואמא לא מוקי במקומות ממש, כפשוטו של המקרה, ובחרפ בה בשו"מ, עוד יש לי לתמוה על הא דאמר שם אמר ראבא'ה, כגון שניסיך לה ייון בין קרנייה, שנאשרה הבהמה בה כמו הוא דעתא, ואכ"ב ה"ה בקרקע, אם ניסיך ייון על ההר וכיווץ בהז, שנאסר הקרקע, דחד דינא אית לי' לkraine עולם עם בע"ח וכMESS'ך רשי' כאן, וכדמשמע בע"ז מתוך הסוג' וכו' וכן מבואר ברמב"ם ריש פ"ח מע"ז, שכ' דכל שאין בו תפיסת יד אדם, כמו קרקע עולם ונחרות ואילנות ובעל חיים, עכ"פ שנאבדו הרי אלו מותרין בהנהה עכ"ל, הרי דכל קרקע עולם עם בע"ח בהדי, ואכ' כל שניסיך וקייטר על הרה נאסר ההר, כמו הרהורנה בניסיך לה ייון בין קרנייה, ואכ'αι דרצה שאין הררים אלהים אין לו מציאות, דהרי מסתמא כל העובד את ההר מקריב עליו קרבנות, הון אמרת דהרבמ"ס ז"ל המשmitt האי אוקיומטא, דניסיך לה ייון בין קרנייה, ולא הביא רקס שחת בה סימן לעכו"ם, והוא מיריא דר"ה דהכא, אבל מירא דעולה דמיiri בענבד, וקאמר עצמו אין דרך לשחטו אלא להקריב שחיתה קאמר, דהרי הנעבד עצמו שום משל איך תהי' בהמה הנعبدת נאסורה, מהא נראה דסובר הרמב"ם דבעין דוקא מעשה הניכר בגופה, ולכן לא מצא בהמה הנعبدת שחאר ע"ז עבודה, וכן בקרקע עולם כתוב דחפר בה בשו"מ לשם ע"ז משמע דדוקא בענשה הניכר בקרקע נאסורה, אבל ניסן וקייטר עליה לא נאסורה, אבל מ"מ מה דלא מוקי קרא דכל המקומות בחרפ בה בשו"מ, ודאי קsha טובא, וכעת צע"ג.

ודע' דבאה דחפר בה בשו"מ, הויסיף רשי' ז"ל כאן, והשתתחווה להן, והרמב"ם ז"ל כתוב, שחרפ לשם ע"ז, משמעו דבאה סגי, ולפע"ד תלוי

את החפש ולשלם הפקת, וכמ"כ התוס' שם דף ע"א ע"ב ד"ה אה' ובתוס' דף ס"ח ע"א ד"ה מה טביה, דבסי' אחד או אפילו בשני סימנים שחווטים, אין כאן שניין לקנות בכך, ומ"מ אין שמי המתה לגונב ולגוזן אלא היא שלו, ומשלים בהמה מעלה, لكن כתבו כאן טעמא של דבר זה, והוא משומם דברמת מיד בהגבגה קנה הגונב והגוזן את החפש, להתחייב בתשלומין, אלא כל זמן שהחפש בידו בily פחת, חייבו התורה להחזירו לבעליו תחת תשלומי ממון, והאי מצות והשיב מעכב הקניין שאינו יכול להקדישו ולמכרו, דהוא כמו שיעבוד שכתב בקרה, אבל אם נפסד הגוזלה, ואפיו במקצת שאין בו שניין לקנות, כיון שאינה ראוי' להшиб, ד הבעלים אין חייבים לקבעה, במעמד הנפסד, שוב הקניין של הגוזן הוה קני גמור לפרט מעשנת הגבגה, אבל השואל משיכה שלו אין כדי לנקנות, אלא כדי לקבל על עצמו אחריות כל הייק והפסד, ואפיו באונס, וכך שמי לשואל, ואפיו נשתנה החפש בשינוי הרואי' לנקנות, ומוח"ט נמי הגוזן משלים השוויה של הגוזלה, בשעת הגוזלה בין להקל ובין להחמיר, והשואל משלים כשעת ההזיך בין להקל ובין להחמיר, והארכתי בענין זה בס' שביבי אש שנדרפס ע"י תלמידי בשנת תרס"ג, ובתוך הדברים כתבתי שם לישב בהז ע"ג קושי' התוס' גיטין נ"ג ע"ב ד"ה גוזן הוא, דבגמ' שם פריך אחצקי' מהא דגוזל חמץ ועה"פ דמצוי אומר לו הרי שלך לפניך, ואי הייך שא"נ שמי הייך האי גוזן הוא, וממנו מעלי' בע' לשולמי, והקשו בתוס' איך מדמה הייך דמAMILIA למוני בידים, דכל שאין כאן שניין לנקנות למה ישם הגוזן יותר מושמר, ותירצו בדוחק דלחצקי' דהיאק שא"נ שמי הייך אין לך שניין גדול מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' שכחו דברי עצמים שבב"ק הנ"ל, שהרי כאן כתבו בשם הירושלמי וכפי הסברתם, דכל שנפסד ונקלה שווי, ע"י הפסד הניכר לעין איינה בת השבה, דהתרורה אמרה והшиб רב חיים ולא מותים, ועכ"פ שניין בזה שניין לנקנות, ומAMILIA דקני למפרע וחיב ממון על קני של שעת הגוזלה, ומדוקיק מעד לשנה דגמרי' שם "האי גוזן הוא וממוני מעלי' בע' לשולמי", ר"ל ממון טוב ולא רע, لكن אין הנגzel מהוביי לקבל ממנו החפש שניכר בו הפסדו, כי לא להקל אמרו תורה, והшиб את הגוזלה, אלא להחמיר שלא מצי להחץ בזילה ולשלם ממון, אם החפש עדיין בקומו וצביוו עומדים, אבל אם הפסדו ניכר, ואמורים העבילים אתה נתקונות לנקנות החפש בשעת שגוזל ונתחייבת אז לשלו ממו, ואין מיוחיב לקבל ממקח החפש שניכר בו הפסדו, מושום שהרמיירה התורה عليك להשיב את הגוזלה עצמה אם היא ראוי' להшиб, והאי איןנו ראוי' להшиб.

ומזה מאיד נבון בזה מה דאמרו בב"ק ע"א ע"ב, כיון דשחט בה פורתא אסורה יידך לאו דMRI' קטבח עי"ש בהגותות מהרש"ש שכ' דמכך מוכח דאייסורי הנהה מקרי איינו שלו, והוא פלא, דהרי אין פסיקנו דאומרים בא"ה הרי שלך לפניך, ע"כ משומם דאית בעלים לא"ה, ולפי האמור, כוונת הש"ס כך הוא, דכיון דשחט בה פורתא שב איינו בתורת השבה, וקנאו למפרע ומAMILIA אסורה בהנהה, וכיון דלענין א"ה חשב כשלו גם לעניין תשולמי ד' זה', אנו אומרים לאו דMRI' קטבח, אבל בטביה דעלמא ניהו דמתחלת השחיטה אין בתורת השבה, אבל התורה עשו כברשותו לעניין ד' וה', דהרי א"א להתחייב בענין אחר, וכמו בחמץ דאע"פ שאסורה התורה בהנהה ואני ברשותו, מ"מ אמרה תורה שלך אי אתה רואה, דעשאו הכתוב לעניין זה כברשותו, אבל בטביה לע"ז כיון דע"ז האי טביה פורתא אנו אומרים דשלו קטבח, כדי שיאסור בהנהה, איך נחיבו על הגמר ד' וה' שהוא תרתי DSTORO, נclfפ"ד נכון.

ועכ"פ מכל הא דאמרו צא שיטת רשי' ז"ל לאור נוגה, דגס כאן בהגבגה והרביצה כיון דעתשה גוזן עליה קנהה למורי, אם לא

מ"ד ליכא כאן שחיטה, ובזה ניחא נמי דנקט ר'יה ס"י אחד, משום דלא נחות לפולגתו דר"י ור'ל, אי ישנה לשחיטה מתווע"ס ומלאה דPsiקנא נקט דבסי"י אחד מסיק הש"ס לעיל כ"ט ע"ב דלכ"ע פסול בש"ת, אף כשהיגמור השחיטה בפניהם וא"כ בע"ז נמי כן דנאסר בס"י אחד, כשיגמרו אחר"כ, ולד"י אה"נ דם על מיעוט הושט שם שחיטה עליה אם גמורה אח"כ, ונאסר למפרע, אבל אחר כל הטורח א"א להעמיד דעה זו מפני חומר הקושי של הנקה"כ, דוחוכי מתוק הסוגי' דגס מקצת קנה די לאשרה לע"ז אלא כנגד שיטת התוס', והנקה"כ עומד הקושי העצומה, הא לעשות תקרובות בעי אחת מן העובדות, ולא סתם מעשה, ועל חצי קנה לא נופל שם שחיטה.

אבל

אחר עיון רב האיר ד' את עניינו למצוא דעת קדושים, והוא כאשר באבר באה, דהא דאנן אוומרים דאחצוי קנה אין, לא שם שחיטה כשרה ולא שם שחיטה פסולה, הוא ע"י ההלכה, כי יש לנו שתי הלכות שנראות כסותרות, חדא, דכל פיסול במקצת שחיטה נהגה נבלה, לקבלת ר' ישבע מושום ר"י וחדא, דPsiקנת הרגරגת ברובא, אבל עד חציו כשר ואיך יתקיימו שני הלכות אלו, דמכח הלכה הראשונה אנו פוסלים בנקה"וו את השחיטה, וכאשר ביארנו לדעת הרמב"ס, דשם שחיטה פסולה גם על מקצת הושט, וא"כ ה"ה בגרגרת דמ"ש, ואיך יוכשר השחיטה בחציו גרגרת פגום, אלא כיון דאיכא הלכה דפסה"ג ברובא, ע"כ לומר דכל שאין בו מעשה טרפה, לאו שם התחלת השחיטה עלייו, אע"ג דמצטרף לרוב ואינו דומה לחתיכת העור דלא שייך לשחיטה כלל, אבל אשר באבר בפתחה עירק יוד"ז ובריש א"ט, בפירוש אתה ההלכה דמקצת ושת רוחב קנה מגמ' דלעיל דף י"ז ע"א, דגס על הנירה נופל שם שחיטה זובייח, כדכתיב הצאן ובקר ישחט להם, והוא נחרה לדעת ר"ע דאיישטרי במדבר, ובנחרה, כי היכי דמקצת הושט מקרי תחלת נחרה, ה"ה מקצת הקנה דמה עניין התחלת השחיטה למעשה טרפפות, כי רק לדיזון מכח ההלכה אין בתחלת שחיתות הקנה מושום פסול שחיטה, אבל לויל האיל הלה, כיון דשייך להשלמת השחיטה, למה לי מעשה טרפפות דוקא, ובפרט לפי מה שביארנו בפתחה ובשאר מקומות, לדעת הרמב"ס לא דניין על פי האיל הלה דח"י טרפפות, לשום דבר מדיני התורה, רק לעניין שחיטה וטרפות בע"ח, וא"כ לעניין שוחט לע"ז, ודאי דין שום נפקותא בין מקצת הושט למקצת הקנה, ואם על המקצת שם זובייח לע"ז עליו, כך לי ושת כמו קנה ולפ"י יש לקיים שיטת ריש"י ליל' של' דמחייב ישנה לשחיטה מתווע"ס קאתיין עלה, דاع"ג דמודה ריש"י דגס במקצת הקנה קאמר, כיון דשחט בה פורתא, מ"מ למ"ד דעל מקצת הסימן אין שם שחיטה, ה"ה דין עלי שן נחרה, כי הון בשחיטה והן בנירה עיון שתה"י כדי שתצא נפשה מהר תוך מעל"ע כמו שביארנו זאת במקומו, וממילא גם זאת אמת, דכל שלא נמר אין כאן ממשום תקרובות, ומישוב הרשב"א שהביא מיו, בין שאר פסולים וכותב לכל שהתחילה ולא גمرا, אין כאן ממשום תקרובות עכו"ם, דודאי עבודה עליו, אלא כיון דין קר"י ס"ל דישנה לשחיטה מתווע"ס, וה"ה בנירה כן נארה הבהמה מתחלת הזיבחה, ואיפלו במקצת הקנה כנ"ל, והדברים קילורין לעינים ואmittים לאמיתו של תורה בס"ז.

אבל דע דלפי האמור דוקא بلا גמר כלל והניח והלך לו, אצל נמר השחיטה איפלו שלא בכונה לע"ז, או איפלו גמר אחר השחיטה בלבד מחשבת עכו"ם, מ"מ חייב המתחילה, והניחת הוה תקרובות

הדבר בחופר אם ישראל או נכרי, דבזה פליגו ר"י ור"ע בע"ז דף נ"א ע"ב ולר"ע דהילכתא כוותי, ע"ז של עכו"ם נאסרה משעשאה ושל ישראל עד שתיעבד, וא"כ ייל' דרש"י ורמב"ם לא פליגו ודז"ק. **בא"ד**, האי סימן אחד לאו דוקא, דה"ה לחץ סימן וכו' עכ"ל, והאי חץ סימן איפלו דקנה כדמות מגמי' דלקמן, דמויקי דוקא בחציו קנה פגום, ואי לאו דפוגם נאסר מיד בתחילת חתיכת העור והקנה, אלא דביו"ד ס"ב', פליגו בזה הטו"ז והנקה"כ ז"ל, שהטו"ז סובר דעכ"פ מקצת הושט בעין, כדי להקרא עליו שם שחיטה, אבל במקצת הקנה אין שם שחיטה נופל עליו, ולא על חנס נקט ר'יה כיוון ששחט בה דמשמע שחיטה דוקא, והנקה"כ דחיה דבריו מונדק הסוגי' שלפנינו עי"ש, ולא שעילם מעיני שניהם, כאמור פליגו בזה רשי"ו ותוס' בב"ק ע"א ע"ב דבגמי' שם אמר, כיוון דשחט בה פורתא אסורה, ופרש"י ז"ל דס"ד דישנה לשחיטה מתווע"ס, ומתחלה נאסורה, והתו' השיגו עליו, וכתבו דאיפלו למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף נאסרה בפורתא שהאיסור תלי במעשה ולא בשחיטה, וא"כ ממילא נשמע לדעת התוס', איפלו מקצת קנה עכ"פ מעשה מקרי, ולרש"י בעין דוקא מקצת שחיטה.

ורנה

מה שהשיגו התוס' מהא דעולה אמר עשה בה מעשה אסורה, לאו השגה היא, דהרי עולא מנענד מיררי, ושם כגון ניסך לה יין בין קרנית ודאי מעשה עבודה ייחשב, כי ניסך הוא אחת מאربع עבודות, אבל ר'יה דמתקרבות מיררי ושחיטה עבודה היא, אבל מקצת קנה דלאו שם שחיטה עליו, ואין כאן עבודה, מהיכי תיתי דתאסר בזה, ותייתי לי שקיימתי מנדפשאי מה שחדישו הגאנונים החו"ד וק"ז בעהחת"ס ז"ל, דעכ"פ מתחלת חיתוך הקנה מוקצת לע"ז הויה, עי"ז מעשה גם מוקצת נאסר להדיות כמו תקרובות, כמו בענבד דע"י מעשה נאסרת הבהמה אף להדיות, עיין בח' החת"ס בארכיות, אלא דדבר זה נפרק, ממה דמתרך הש"ס באומר בוגמר זביחה הוא עבודה, ופרש"י באומר אינו רוצה לעבוד אלא מוקצת הזיבחה, עכ"ל ופי זה מוכרת, דאין לומר דבשגען למגר זביחה הי' עבודה, דא"א לצמצם זאת, אם לא במדידה בדקוק וצמצום גדול, וכן עכ"ב באומר בתחלת השחיטה שרוצה לעבוד בוגמר זביחה, ואם כדברי הגאנונים הנ"ל, מה הויל הש"ס בת' זה, והלא מצד מוקצת תאסר מיד בתחלת השחיטה, דבלאי' הקשה הלב ארוי, דלמה לא תאסר כמו בשוחט ע"מ לזרוק לע"ז, ות"י דבעין עיין פנים שיהי המעשה מעשה עבודה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחציו מותיר אין מפלין, וה"ה בע"ז אין אסור בחציו מעשה שחיטה, וכל זה תינח אי מצד תקרובות בעין למים, אבל מצד מוקצת אמריא לא תאסר, אלא ודאי דגס למקצת בעין מעשה שמורה על המוקצת כמו גזיזה, כմבואר ברמב"ס בפ"ד ה"ד מהלכ' איסורי מזבח, אבל תחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למקצת ולדעת הראב"ד שם, שיש לו נסחא אחרת בגמ' ולא בעי מעשה להקצות, הלא נצחים מזה דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עי"ש, וא"כ בלא"ה א"א לומר דמטעם מוקצת קאתיין עלה, הא עדין הוא ראוי לבוא לפנים, אם יחוור מוקצת קנה חה' אסורה במקצת קנה חה' מוקצת הקנה שם שחיטה.

עוד אני מדקדק מלשנאי דר'יה, דאמר כיוון ששחט בה סימן אחד, ולא אמר אם שחט, דרוצה לומר דעכ"פ בעין שיגמור השחיטה, אלא דלמפרע אסורה מתחלת השחיטה, אבל בשפסק במקצת הסימן מלשות יותר, אין כאן תקרובות, כי לכאר' כון מוכרכ משיטת ריש"י בב"ק שכ' דשחט בה פורתא אסורה, מיעט דישנה לשחיטה מתווע"ס, והרי כל שלא נגמר השחיטה גם להאי

אבל אם תרצה לעמוד על אמינות הדבר, עיין היבר במא שביברט שיטת הרמב"ם בזה לעיל דף כ"ט ע"ב, ותמצית הדבר, דלענין חוב חטא לא אמרין אגמל"מ, לפי שהוא דבר שנסתתק קודם הגilio, אבל לענין פסול הקרבן שפיר אמרין אגמל"מ, ובזה הסוגי' וכל פסקי הרמב"ם הכל על מקומו יבא בשлом, עי"ש היבר ודוק"ק.

ע"ש גמר' ואר"פ אי לאו דאומר ר"ה בהמת חבירו, לא הוה חטא תיובת' מ"ט דידי' מצי אוסר דחביר' לא מצי אוסר, ופרש"י והאי חטא דכהנים הוא עכ"ל, והוא לכאר' תמורה דהרי כהנים משלחן גבוה קצוכו, אבל קודם שחיטה וזורקה אין לכהנים שום קניין בו, ויותר הוליל' דשל בובה הוא דחאה קדשים הו', ואולי כוונת רשי' ממש'כ' בלישנא אחרינה, דשא' זבחים שיש לבעלים חלק בו שפיר מצי אוסר, אבל חטא דכללה לכהנים אלא שהבעלים שוחטין אותה וכו', מהא משמע דלא"י לאו משום דעת' ג' דק"ק ממון בעלים ממש'כ' התוס', אלא דכל שהבשר לבסוף נאכל לבעלים, מקרי בעלים כדי לאסורה בחיטה ע"ז, כיון דנסר להם לשחיטה, ולא דמי לנעב' ומוקצת דלא מצי אסרו לרבען דריש' ג', ולידי' צע"ג דאיך שידך בנעב' שחיטה, שאין דרךה בכך, וכיון שלבו רחב יותר, ישב את זאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' ר"ג ור"ע ור"י אמרין אין אדם אוסר דבר שאינו שלו, הנה כפי מסקנת הסוגי' גם הם ס"ל דבמעשה מצי לאסורה, אבל קשה ממפלג דעת' הכהן שום חלק בו, הר' דבמשה וזה בעולה דאין לא לכהן ולא בעלים שום חלק בו, הר' דבמשה אדם אוסר גם דבר שאינו שלו וכן ראייתו שהקשה כן היריעות שלמה, ע"כ משום דנסר בידו לשחיטה, חשוב לגביה האי מעשה בעלים עלי', דבידו לקלקלו ולהפסידו וה'ה לאסרו וה'ה אם נסרג בהמות חולין ליד השוחט, דעת' אוסר כמו הבעלים עצם, ולפ"ז ה'י מקום לחلك, בין שוחט חטא באהמה לבין חטא העוף לע"ז, דבעוף שהוא במליקת ודוקא בימין של כהן, לא מצי הבעלים לאסרו לע"ז, אבל בחטא באהמה שלו דשחיטה שלא בעלים, מצי שידך אבל הסוגי' דהכא לא ס"ל כן וצ"ע ודוק"ק.

והנרא לה עפ"ד בזה, דנה ק"ז בעחחות' ס"ל בחודשו כאן, מביא דברי הרמב"ן ז"ל ע"ז שכתב שם דף מג' ע"ב וז"ל, "אבל האוסר דשא' ש"ע"י מעשה לא שמענו אלא וכו', וגם שי'י' מעשה ניכר בשינוי שאינו חזר לבריתו, דעת' קמן דקני' לי' בשינוי דומ'י דגלא' עכ'ל ודבריו תמהווין כМОון, והחחות' ס' מתרצט לומר דברצירוף אישור הנאה של תקרובות עם השינוי, עושה כשל עי"ש, ונ"ל דהינו אלו באדר' ג' דשא' ש' ורק במומר אוסר, אמרין דשינוי הניכרת או הגבה בצרוך אישור הנאה נעשה כשלו, וכן מצי אוסר, אבל לר'ה ועלא דאפילו במעשה כל דחאו, כמו ניסך יון בין קרנית, או חתיכת מקצת הקנה, נמי מהני בשל חבירו לאסרו, ע"כ אין הטעם מצד קני', אלא דגמرين מכלי אח'ז, דבמעשה בלבד שניין אסרן, וניהם דרש' דחאה האי פירושא, דמפרש לדר' ג' דפיג' אר'ה דוקא במעשה אוטא, אבל במעשה הרבה רבה מודה, הינו דוקא בס"ד דלא ידעין מסברת לציעורי' דחבירי' קמכוין, ור' ג' מודה במומר, ומושום דקשי' לי' לרשי' מיה פרץ מנשך, והא הותם מעשה הרבה הוה, ור' ג' לפ' דברי החחות' ס' דהגהה עם הניסך מעשה רבה הוה, لكن צרכין למימר דהש' ס' הי' סובר השטא דלא"י לא מצי אוסר כלל, אבל כאשר מתרץ במומר מודה ר' ג' דעת' אוסר, ורק

עכ"ם, וכמו בשחווטי חוץ, בהתחילה בחוץ וגמרו בפנים, למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, עיין בשוו"ת מהרי"א ז"ל יו"ד סי' ל' מה שפלפל בזה עם בעל ריעות שלמה ומה שנפלפע' דכתבי ודוק"ק.

תוס' ד"ה כי היא דאמור עולא, לא מייתי סייעתא מעולא וכו', דאי עולא בנעב' מיררי, וממילא האי מעשה דקامر ע"כ לאו מצא שחיטה הוא, דאין דרך לשוחט את הנעב' עצמו, ולכן לא מצא הש' ס' שם בע"ז מעשה אחרת, אלא דניסך לה יין בין קרניתה דמעשה בגופה דהוה עכ'פ' מום, אין זה עבודה, אלא ביטול ע"ז, דכל שפחסה וקטעה בטלה, כמברואר שם דף נ"ג, ולכן שפיר קאמר דמעשה דעולה ע"כ לגבי לאסור את של חבירו, מעשה כל דחאו יחשב, כיון דאינו ניכר בגופה, ולכן גם ר'ה לאו דוקא סי' אחד דהיא מעשה רביה קאמר, אלא מקצת קנה דאין בו מעשה טרופות, והוא מום עbor נמי סגי, לאסור של חבירו כן ה' נפלפע' ד, אבל עי"ו ברשי' לקמן ד"ה וועלא, דמשמע נמי דמפרש כתוס', וכן מפורש נמי בתוס' ל�מן מ"א ע"א ד"ה ת"ש, דעולה מעשה שחיטה קאמר, ולידי' צע"ג דאיך שידך בנעב' שחיטה, שאין דרךה בכך, וכיון שלבו רחוב יותר, ישב את זאת ודוק"ק.

ד"ה ד"ה חיב שלש חטאות, באה"ז ויל' דאם זרך הורצה וכו' וاع"ג דאוא'ב בחוץ פטור משום מחוסר זמן, שבת לא חשוב מהسور זמן דאין זה אלא משום דרבנן יחיד דוחה ל"ת' דשבת עכ'ל, הא נדרש להקדים האי תירוץ דאם זרך הורצה, משום דבלאה' לא גרע שבת מניעילת דלותות היכיל פטור, דאינו ס' בע"ב, דחתוט בחוץ קודם פתיחות דלותות היכיל פטור, דאינו ראיו לבוא לפניו, ואם הותם דבידיו לפתחו מקרי אינו ראיו לבוא לפניו ממש'כ' כשאיסור שבת מעכ'ב, דמקרי אינו ראיו לבוא לפניו אבל לאחר שהקדים דאם זרך הורצה, אלא דקש' מאוא'ב שג'כ' אם זרך הורצה, ומ"מ חשוב מחוסר זמן, ע"ז כתבו החלוק שבין אוא'ב לשבת, אלא דעת חילוק זה יש להסביר הרבה, דבסברתם זו פלגו ב"ש וב"ה במשנה כריתות דף ז' במפלת לאור שמוינס ואחד, והקשרו ב"ה לב"ש, מ"ש ממפלת בשבת שאתס מודים שמביאה שתי קרבנות, ע"פ שלא יצאה לשעה הרוא'י להבאת קרבן, והшибו ב"שiani לילה דאינו ראיו לא לקרבן חד' ולא לקרבן ציבור, משא'כ שבת דראוי' לקרבן ציבור, והיינו סברת התוס' דהכא, דليلת בעצם אינו ראיו להבאת קרבן, אבל שבת רק איסור מלאכה מעכ'ב, דהרי קרבן ציבור נקרב משום דוחה את השבת, ומאותר דב"ה לא נחתו חלק בהכי, איך תפסו התוס' כב'ש דאיתנה משנה במוקום ב"ה, וכמצאתני אח'כ בטור אבן שנטעור בזה, ובתשובה אחת הארcticי ואכ'ם ודוק"ק.

ע"ב גמר' מוחתק בעפר הוא, התוס' ב"ק דף ע"א ע"ב כתבו דלאו דוקא מוחתק בעפר, דודאי שחיטה מעלי' הוא למ"ד שא"ר ש"ש, דהא שוחט לע"ז חיב משום אוא'ב אלא דכיון דכיון דאיסור משום תקרובות עכ'ם, אינה ראיו לבוא לפנים, אלא דא'כ, פלא למה לא יתחייב אסימן קמא, כיון דגוף השחיטה נגמרה כהונן, ומ"ש משחת סימן א' בחוץ וגמרן בפנים דלעיל כ"ט ע"ב, ורש' ז"ל כתוב אכן דברים מעורבים, ומשתמען לתראי אפי', דפתח ואמר דפקע שם קדשים מיננה, דמשמע אבל השחיטה שפיר נגמרה כהונן, ואח'כ' כתוב לחלק מהא דלעיל, דהתמס טעמא משום דישנה לשחיטה מתוע"ס, אבל הכא סימן שני לא אישתחט כלל, דחיתוך עפרא בעלמא הוא, ולענין שבת וע"ז משום נטילת נשמה הוא דמחייב, מדברים אלו ממשמע דאין כאן שחיטה כלל, ואח'כ' מסיים "אבל לענין ש"ח לאו שחיטה קדשים הוא" בזה חזר לדבריו הראשונים לשחיטה הוה אלא דלאו קדשים נינהו, והדרה קושי' לדוכתי' אמא' לא חייב משום ש"ח, והוא פלאי.

קמכווין, אבל המכנסו לכלי או לתוך גומה נקייה, אין כאן חשש בעובדה כלל, אבל לעומת זאת העמשה עצמה מורה, שרצה בהאי דם לכנסו כדי לעבוד אח"כ ונראה כשותת ע"מ לזרוק לע"ז כי לדידון דדם אסור באכילה, ולמכרו לנכרי, שוויי מיעוט כ"ב, עד שאין דרך לכנסו בכללי, או בוגמא נקיי העמשה עצמה מכוער שעושה לכך העובדים המכנים את הדם לצורך איזה עבודה ואולי גם הנקרים אין דרכם לאכול דם, ויש להסמיד דין זה אקרה דעת הארץ תשפכנה כמוים, דהינו כמים השופכין, שאין לאדם צורך בחון, כן צייתה התורה לשופך את דם הנשחת לאיבוד, ולא לקלול בכללי כדי ליתנו לכלבו או למכרו לנכרי וכדומה, משום דחק ע"ט הוא קיבל הדם בכללי, כדי לעבוד בו ע"ז, لكن הרחיקה התורה דבר זה, איפלו הוא עושה כן כדי להנות מן הדם, דלולו זאת קשה מה אמרה תורה לשופך לאיבוד דבר הרואין להנות ממנו, כי לאחר שנשפך על הארץ קשה מאד לגררו כדי להנות ממנו.

ואח"כ סיים הרמב"ם וכותב, ואם שחת שחויטו כשרה, וזה מוכח מלשון המשנה, דבמשנה דלעיל דשותת לשם הרים, וכן במשנה שאח"ז בשוחטת לשם עולה, כתני שחיטתו פסולה, ובاهאי משנה כתני אין שוחטין, משמע דאיו לעשות כן אבל השיטה לא נפסקת בכך, וכmarsh"כ זאת הרשב"א יותר הראשונים, וטעמא דהא מלטא דניהם דאיו דאيكا חש הרואים שיחדוו דלע"ז נתכווין, אבל אין לא חסידין לאיש מוחזק בשרות, משום דעבד דבר מכוער ואיפלו הוא איסור מצד בחוקותיהם לא תלכו, לא נוציאנו מחזקת כשרותו, ואילו לדעת הרמב"ם עכ"פ בעיני בדיקת סכין, איפלו הוא מומר לשאר עברות לק"מ, דעת המשנה ודאי לא קשה, כאשר ביארנו במקומו, דהאי דינא של הרמב"ם די מחודש הוא, אחר שהחמירו לפסול כל פגימה הנרגשת איפלו אינה אונרט, אבל על פסק הרמב"ם נמי לא קשה דהרי דזוקא במומר עיי בדיקת סכין, ולא במי שעבר רק פ"א ולא רגיל בכך, מבואר זאת אצל בסוגי דלעיל בפ"ק.

אולם בשוחטת לתוך הגומה בשוק, כתב הרמב"ם שם בהל' ו' לאיסור לאכול משחיטתו עד שיבדקו אחריו שמא אפיקורס הוא, ודין זה יצא לו מביריותה שהביא הגמי' لكمון, דקנני בה, ובשוק לא יעשה כן, משום שנ' ובחוקותיהם לא תלכו, ואם עשה כן צrisk בדיקה אחריו, אלא דהרב"א הנ"ל בתוה'ב, לא מסתבר לי' לפרש דהאי צrisk בדיקה אחריו דказמר בגמי', כדי להתריר שחויטתו ששחט, ומפרש להיפך בדביקה זו להחמיר, שאם ימצא בו שמצ' דופי, להחזיקו למין, וכן נראה מפרש' זיל' שכ' 'בדיקה אחריו שמא מין הוא לא עכו'ם ויבדלו מפטו ומינויו' עכ'ל הרוי לא להקשר את נשחת, שסדר בלא בדיקה אלא להבא להחיזקו למנן אם נמצא בו שמצ' פסול, דהרב"א לא ס"ל לחلك בין כל הני דחشب במתניתו, ולכן גם בשוחטת לתוך הגומה בשוק אין לאיסור זיבחתו, אבל הרמב"ם, דמחלוקת בטעם דהני דיני המשנה כדעליל, וס"ל בשוחטת לתוך הגומה יש איסור ממש בדבר ולא רק מצד חש הרואים, אלא דאית ב' משום חוק לעכו'ם, לכן מחלוקת בין לשוחטין לתוך ימים ונחרות, שהוא אפיקורס מיס הוא זה, ונראה שוחרה כמרקבי למים, ולא ישחוט לכליל מלא מים, שמא יאמרו לצורה שתראה במים שחט' (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אנן" וכגירותת הארץ, ובצלולים כדקאמר בגמי' אסורה, כמו לתוך ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישחוט לתוך הכלים, ולא לתוך הגומא, שכן דרך עובדי עכו'ם וכו'" עכ'ל הרוי דבנהני תרתי לתוך כלים ריקנים ולתוך הגומה, אין הטעם מפני החשד של הרואים שנראה כמרקבי לע"ז, אלא משום דכווין דרך העובדים, לקבל בכלי כדי שעיבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל הצד חמוץ, דשותת לתוך ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקריב למים, אין בעשזה זה כלים, דמה לי שפכו על הארץ או לתוך המים, אבל לעומת זאת פנינו לחומרה וכוי' גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא,

בישראל פлаг משום דלציוורי' קמכווי, ודאי פлаг ר"ג אר"ה גם בזה, ובמי מעשה גמור בשינוי הניכר או הגבהה ובדברי החות"ס בשם הרמב"ן.

ולפ"ז אני אומר דאיו עוד נפקותא, בין ר"ג לר"ה, דלע"ז דמיטעם קניון קאtiny עליה, דוקא בדידע שהוא דחbery' ואז ע"י שאסרו רצה לknothot, כדרכ לעבוד בשלו, אבל בסובב שהוא שלו, ואני מתכוון לknothot גם במשועד שהוא knothot הנ"ל אבל לר"ה דאיו טעם האיסור משום קניון בין שיודיע שהוא דחbery' ובין שישובר שהוא שלו, מצ' אסורה, ומתרוץ מעתה הקשי' הנ"ל דשפיר פריך ר"ג לר"ה משלש חטאות, דבשלמא לדידי, לא עשה האי חטא תקרובות משום דהרי שג' גם בשחויטי חז' וסביר שהוא חולין והיא שלו, ולכן לא יכול לאיו לזכות בה, ולכן לא מהני, אבל לדידי דבעשזה כל דחו סגי לאיסור של חברו, ע"כ אין הטעם משום קניון קרמבי'ן, ולמה לא תאסר משום תרבותות ודוק'.

ד"ה מא ע"ג גמר' ח"ש ב' אוחזין בסכך וכו', עד הבמ"ע בישראל מומר, עיין לעיל בסוגי' דשותת בשבת, על התוס' בראש הסוגי' שכתבתני לפרש הסוגי' הלו, כיון דבهاי שחיטה שנעשה מומר, אין חילוק בין פ"א לשלה פעםים עיי'ש.

ד"ה מא ע"ג א"ת תוס' ד"ה לאו כל כמייניך, תימא וכו', ויל' דהכי מייתי התם, דכיווין דריב"ב שרוי לאבינהו לכל עכו'ם שיריצה, לרבענו נמי דפליגו עליה, שרוי לגבינהו להאי עכו'ם דנסכי, עכ'ל ואין דבריהם מובנים ועיין בתוס' ע"ז שם שביארו יותר, והוא דבשלמא ישראל מומר דנסכי', שפיר חייב לשלם מכח מיזק, משום דאלו שפכו הבעלים את היין נמי חייב, כיון דלא שוה לדידי' מידי, אבל נקרי דלדי' לא נאסר היין בהנהה, לא מצ' ישראל לתבעו נזקו ממנו, אלא כשמניה היין לנכרי שננסכו, דאלו שפכו מצ' הנקרי מיפטר, מ"מ כיון דבישראל מומר חייב משום מיזק שחיבנו גם בנקרי כדמי' הזיקו עיי'ש, אבל עדי'ן איינו מבור מה רצוי להוכיח מריב' בדמתיר לאיסור לכ"ע, משום דאיו בכח האדם לאיסור דשא"ש, והוא פלאי, אולם לפי דברי הרמב"ן שהבאתי לעיל יש לפרש הסוגי' דשם כמיון חומר, דכיווין דריב"ב ס"ל דלאו כל כמיינו יינו של תבירו לאנשו, ומה זה דקאמר לאנשו ולא קאמר בפשיטות, דאיו אדם ליקח דמי' היין מן המנסיך נקרי' ע"פ' שצרכיך להניח לו את היין, מפני שקנה אותו בעודו כשר, כי הכנין והניסיך באין כאחת כמו' ש' החית'ס בשם הרמב"ן, ודוק' היה בפי כי נכוו הדבר מאד בס"ד.

משנה,

אין שוחטין לא לתוך ימים וכו', אין שוחטין לגומה וכו', ובשוק לא יעשה כן, שלא יקרה את הצדוקים עכ'ל, המדקדק בלשון הרמב"ם זיל', ימצא שמחולק טעמא דהני דינים לשנים, כי זיל' בפ"ב ה"ה, אין שוחטין לתוך ימים ונחרות, שמא יאמרו עובד מיס הוא זה, ונראה שוחרה כמרקבי למים, ולא ישחוט לכליל מלא מים, שמא יאמרו לצורה שתראה במים שחט' (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אנן" וכגירותת הארץ, ובצלולים כדקאמר בגמי' אסורה, כמו לתוך ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישחוט לתוך הכלים, ולא לתוך הגומא, שכן דרך עובדי עכו'ם וכו'" עכ'ל הרוי דבנהני תרתי לתוך כלים ריקנים ולתוך הגומה, אין הטעם מפני החשד של הרואים שנראה כמרקבי לע"ז, אלא משום דכווין דרך העובדים, לקבל בכלי כדי שעיבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל הצד חמוץ, דשותת לתוך ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקריב למים, אין בעשזה זה כלים, דמה לי שפכו על הארץ או לתוך המים, אבל לעומת זאת פנינו לחומרה וכוי' גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא,

ואחר שכותבי תשובי תנו"^ל, נתעורה תמי מחים אחד, כי ראי' הד"^ז צל משרות גנב, בלבדה"ה בדotta הא, לדין זה הוצאה המודכי מהא דאמרו בב"ק כ"ז ע"א, דעת שמספרב לצאת דעתן איןש דין נפשי^ל בלבדה"ב לא ב"ד, וילך המודכי דה"ה משרת שיצא לעלו שם גנב, אין צרך להחזיק בבתו עד שידין עמו בדין ואדינא, אלא מצא למייעבד דין נפשי^ל, גם להכותו אם לא ירצה לצאת, אבל פשוטיא דין המשרת יתבענו לדין, והוא לא יכול לביר שבאמת גנב הוא שחייב לשלם לו כל נזוק והפסדו, כי מגוף הדין אין מדובר שם, אלא בדיון דמצוי איןש למייעבד דין נפשי^ל, ואפילו ע"י חבלה, ותדע דלא נזכר דין זה בהלכות שכירות פועלם, כי שם ה"י מקומו, אי שבות יעקב דاشתמיות הגעה הלאו, דזה ליתא, וכל דעתין שם במקור הדין יראה דכן האמת, אבל דלפי פשוטיא שכותבי לעיל, אולי שם גנב, אבל מביאו בהלך חובל בחברו, המדבר מדין עביד דין נפשי^ל, ובזה נפל בבירא ג"כ, מה שכך שם הבאה"ט על בעל שבתין יקבר דاشתמיות הגעה הלאו, דזה ליתא, וכל דעתין שם במקומ דאיaca חשש פסדא הרבה בעבה"ב, שאינו מחייב להחזיק משרת שיצא להאה אתה, לדחין עם העבה"ב, שאינו מחייב להחזיק משרת שיצא לעלו שם גנב, אבל מביאו בהלך חובל בחברו, המדבר מדין עביד דין נפשי^ל, וזה נפל בבירא ג"כ, מה שכך שם הבאה"ט על בעל שבתין יקבר דاشתמיות הגעה הלאו, דזה ליתא, וכל דעתין שם במקומ דאיaca חשש פסדא הרבה בעבה"ב, הדין עמו, שלא מצין לחיביו להחזיק בבתו, מי שחשוד בעני הבריות לנגב וצריך להתיישב בדבר, אבל הא פשוטיא דזה לא דבר המודכי והרמ"א בתגנזה שם, ודז"ק.

על"ב' משנה השוחט לשם עולה וכו', שחייטו פסולה ור"ש מכשר ופרשי ז"ל דכל שבא בנדר ונדבה איכה מראית עין, דהראוה אמר עכשו הוא מא מקדים ושחטו לעולה, ור"ש לא חייש למלה"ע עכ"ל, מדברי רשי" אלנו נשמע דאנן לא חיישין, דלמא בהאי שחיטה לשם עולה הקדישה עתה, דנייהו דהשותט לע"ז מהני לעשותה תקרובות, אע"ג דלא הויקצה לכך מתחללה, וכן ודאי מי שהי' שחוט בעירה בהמת חולין לשם עולה, בלי להקדישה קודם לכן דזהו עולה, אבל השוחט בחוץ שאין דרך כלל לשחות לא נאמר דכוונתו הי' להקדישה לעולה כדי שיתחייב על איסור ש"ח, DSTAMA לא כיון לכך, ולכן אין כאן אלא משום מורה"ע, שהראוה יאמר דבהאי אמרה לשם עולה הקדישה, (ועיין בטור ריש סי' ד"ט דמשמע דס"ל דגס אנן חיישין שהקדישה עתה ועיין בב"י ובב"ח שם) וכן הוכחה רשי" לפרש דר"ש לא חייש למורה"ע דהרי גם לת"ק ליכא רק משום מורה"ע, אולם בתוס' בשם הריב"א מפרשין דר"ש לשיטתו דכל שהתנדב שלא בדרך המתנדבים, איןו חל ההקדש, ליכא כאן ממשום מורה"ע, דהמקדים עולה כדי לשחתה בחוץ אין זה עולה, והתוס' לא מפרשין לדעת הריב"א דברי הת"ק, ורקשה לומר דפרשן קרשי" דרישון בסוגי" דע"א, שהביא בשם הרמ"ב ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שהטמי אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, עע"פ על איסורא דאוריתא או דרבנן, לא אבד באח חיקת כשרותו, וכ"ז בין בנו של ק"ז על לעז ורינוון שלא נתברר דאי מקום להעבירו, וראיתו שהבא ממשרת שיצא לעלו שם גנב, איינו ראי' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוחתמי בראיות ברורות, דادرבה ממון הקל חמור בזה מאיסורא, והרי ספק ממון להקל להנתבע עע"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"נ קדושין בסוגי" דע"א, שהביא בשם הרמ"ב ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שהטמי אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, עע"פ שישק איסורא לחומרא, אבל כיון מגנבתו, אם הוא באמת גנב, ומ"י ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש לעלו לעז ורינוון, אם יאמרו הבעלים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט ישלמי בשחיטה שאינה כשרה, אף אן נשוב לו, מי שאמיר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צרך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משתאות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה חיקת כשרות דברא חזקה כל כך, עד שתשי כי עדים המכחישים זו את זו, באין מעידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חיקת כשרות עע"ג דבודאי חד כת פסולה, וממוש"ש שאין להרוג איש וביוו לסלוקו מפרנסתו שהוא עבירה כרכיצה, בשביל חיש לעז ורינוון,ומי שמקיים מצוה זו של הגה"ק ז"ל, ליפסוק רישא דשותט בשビル קול רינוון, חבר הוא לאיש משחיתת, והוא עיין שאמרו ביוםא דג"ג דחמירא להם טהרת כלים יותר מהורג את הנפש.

ראשי דה' אשם תלוי בא על ספק חיוב כרת, כגון ב' חתיכות לפני, ואכל אחת מהם, ובאו עדים ואמרו,acha מהן של הלב היהתו וכו', עכ"ל מדברי רשי" אלנו ממשמע גנד דברי ק"ז בעחתת"ס ז"ל ח"מ סי' כ"ו שכתב, דין תלי חייב אפילו בדין שיש בין החתיכות של הלב ונכנס במאיז בספק, אם לא שנאמר דרש"י נקט

ובודין מפתנו ומינו עד שבודקין לחומרא וכו' עכ"ל ותמה אקרה על הני הדברים שבמחייבת כד שכב וננים כתבים, דהנה המשנה בר מללה דין שוחטין, אבל אם שחת שחייטו כשרה, ומסתמא מטבח השוחט למכור מיררי, ומילא דמותר ליקח מהאי בשראי, שהוא לכתה לגבי הלקחין וכש"כ אדם אין לו שוחט אחר, דמותר לו ליתן לשוחט ולא צריך ליחסו שהוא מין, אלא דלכתחלה צריך לבדוק אחריו, כדי שאחר שמנמצא עליו דבר המעורר ספק על כשרותו שנמנע משחיתתו מיינו ומפטו, דשما מיון הוא, וմדברי הרשב"א מוכח כן שכ' דהבדיקה לחומרא, ולדעת הפרמ"ג הוא להיפך קודם בדיקה אסור ליתן לו אבוח, וכן יינו ופטו אסורים, וא"כ הבדיקה לקולא שאם לא נמצא עליו דופי, לא ליחסותו שהוא מין בסתר וכו' מוכח מוש"י שכ' בדובקין אותו כדי שיבדל מפטו מיינו, ופטו ווינו ודאי לגבי דינן לכתה הוא ולדעת הפרמ"ג אסורים קודם הבדיקה, ואיך כתוב רשי" דהבדיקה הוא שיבדל מפטו מיינו, ומזה הביא הרשב"א ראי' דהבדיקה הוא לחומרא ולא לקולא כדי להסבירו, ولكن דברי הפרמ"ג מושללים הבנה.

ומהה ז"ל, שכטב דשותט שיש לעז רינוון, שלא שום בירור אם אמת הדבר, מעבירין אותו, והביא ראי' לא מה דין משרת שיצא לעלו שם גנב, דפסקין בחו"מ סי' תכ"א בהגה, דאפילו תוק זמנו יכול להוציאו מביתו, ואם בממון הקל אמרו באיסור החמור לא כשי' וכו' וסימן שם שמצוה לסלקו עי"ש, ומה עינה הגאון להאי דין דרש"א ורשי" דהכא, וכדייפסוק ההלכתא כוותיhiro בשו"ע, דהבדיקה אחר השוחט שחתט לתוך כלים או לתוך גומה בשוק, איןו אלא לחומרא, וכך הרי עבר איסורא ודאי דאוריתא או דרבנן עכ"פ, דאמרו לא ישחוט לתוך הגומה, ואפילו לדעת הרמ"ב דמחמיר, לאסור שחייטו עד שיבדק אותו, הוא דוקא בשוחט לתוך הגומה בשוק, דאיaca רגלים לדבר דלשם ע"ז נתקווון, כמו שביארנו לעיל, אבל בחזרו או בתוך ימים ונחרות, עכ"פ דרבנן עכ"פ, דאמור לא ישחוט לתוך הגומה, ואפילו לדעת הרמ"ב על איסורא דאוריתא או דרבנן, לא אבד באח חיקת כשרותו, וכ"ז בין בנו של ק"ז על לעז ורינוון שלא נתברר דאי מקום להעבירו, וראיתו שהבא ממשרת שיצא לעלו שם גנב, איינו ראי' כל, אשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוחתמי בראיות ברורות, דادرבה ממון הקל חמור בזה מאיסורא, והרי ספק ממון להקל להנתבע עע"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"נ קדושין בסוגי" דע"א, שהביא בשם הרמ"ב ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שהטמי אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, עע"פ שישק איסורא לחומרא, אבל כיון מגנבתו, אם הוא באמת גנב, ומ"י ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש לעלו לעז ורינוון, אם יאמרו הבעלים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט ישלמי בשחיטה שאינה כשרה, אף אן נשוב לו, מי שאמיר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צרך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משתאות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה חיקת כשרות דברא חזקה כל כך, עד שתשי כי עדים המכחישים זו את זו, באין מעידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חיקת כשרות עע"ג דבודאי חד כת פסולה, וממוש"ש שאין להרוג איש וביוו לסלוקו מפרנסתו שהוא עבירה כרכיצה, בשביל חיש לעז ורינוון,ומי שמקיים מצוה זו של הגה"ק ז"ל, ליפסוק רישא דשותט בשビル קול רינוון, חבר הוא לאיש משחיתת, והוא עיין שאמרו ביוםא דג"ג דחמירא להם טהרת כלים יותר מהורג את הנפש.

היי, ואון צריכין לחור אחר פרוכס, אבל ודאי אם אירע שראינו היטב דלא פרוכסו, ודאי נבלה היי, כמש"כ שם,rical שלא יצא דם ולא נתן שום סימן חיות אחר השחיטה בטח מטה, אבל בבראה כתוב „ולא פרוכסה“ הינו דראינו דלא פרוכסה, ומ"מ כשרה, ומשום עדי שפיקת הדם מציא מית גס בלי פרוכס, ותדע שכן כוונתו, אדם נאמר דבלא יצא מהם דם נמי, אפילו דראינו שלא פרוכסה כלל, כשרה, מהו לו להוטיף וכן בריאה, כיון דאפילו בחולה, דלא יצא מהם דם הדין כן. ואבקש סליחה מאת רבינו הרמב"ם ז"ל שפולטתא קולמוסי נגדו דברים קשים שלא כדין.

ולפי

האמור תימא רבחא לי על בעלי השו"ע שהשミニוט דין זה שחידש לנו הרמב"ם, והלא לפי דעת הרמב"ם, יש שלשה מדרגת לעניין פרוכס **א)** מסוכנת דבעינן דוקא פרוכס אבל אם שחתה והלך לו ספק נבלה הויה, ורמב"ם שכטב ודאי נבלה ולוקה, משום דמיiri בראה שלא פרוכסה כלל כմבואר בדבריו, **ב)** לא יצא ממנה דם, דין צרייך לבדוק אחר פרוכס, אבל בראה שלא פרוכסה כלל, ג"כ ודאי נבלה, **ג)** בראה שאפלו ראה שלא פרוכסה כלל, נמי כשרה, ואין שתקו הפסיקים מכל זאת וצ"ג.

הדרון עלך פרק השוחט

מלתא דמצוי, אבל לא יכול במאיד אחת ממשתים בשידע שיש בהן חלב, לא שכיח שיעשה כן, ועיין בשוו"ת בית שערם ז"ל בראש ספרו שהביה פלוגתא באזה בין בין הראשונים.

עוד זאת נשמע מדברי רשי"י אלו, דלאחר שאכל, בעין דזקא שני עדים כדי לחיבבו בקרבו, דניזה דקודם שאכל סגי להחזק החתיכה לחלב בע"א וכמו שפסק הרמב"ם בפט"ז ה"ו מהלכ' סנהדרין, אבל לאחר שאכל לחיבב גברא בקרבו בעין שני עדים, אבל פשוטא לי Adams ירצה לחייב גברא בקרבו על פיו ואפילו לא מהימן עליה בבב' תרי, ודוד"ק.

[שייך לעיל] לשונה דף לג' ע"א בהמה חיים וועף כשרים אחר

ההדפסה ראייתי, כי על חנס כתבתי שם דהרבנן ז"ל נתן מכשול לפניינו במה שהתריר בלא יצא מהם דם בלי פרוכס, כמו בבראה דתנו במשנה שאח"ז „אבל אם הייתה בחזקת בראה, אפילו אוין בה אחד מכל הסימנים הללו, כשרה“ דז"ל הרמב"ם בפ"ד ה"ג ממ"א „השותט בהמה חייה וועף ולא יצא מהם דם, הרי אלו מותרין ואין אמרים שמא מתים היין, וכן השותט את הבראה ולא פרוכסה הרי זו מותרת“ עכ"ל, המՃדק בלשונו זהה יראה, דחילוק גדול יש בין לא יצא מהם דם לבראה, לעין דין דפירכס, דבלא יצא מהם דם, נשמר הרמב"ם ולא כתוב „ולא פרוכס“ אלא סתם דין אומרים מתים היין, והכוונה באזה, דין צריכין לחוש שמא מתים

פרק אלו טרפות

בניקב קром של מות, דכפי סדרו של התנא הולך מראשה לסופה, ועיין במהר"ם ש"ג בביבאו רשותו של ש"כ דלאחר חזרת ר"ע דנקה"ו וופסה"ג נבלה הו, שינה התנא סדרו ולשונו, אבל לפ"ד דוחק גדול הוא לומר כן, דלאחר חזרה נשתנה סדר ולשון המשנה, שהייתנה שגוררה בפיהם מאז ומקדם, ולא תקנה על כנה לשנות נקה"ו וופסה"ג נבלה, ואס נאמר דבבאא שתקדים ושת לוגרת והפרידם מאינך, במה דקANTI נקה"ו וופסה"ג, די לרמז את זאת, דהני חמירו ואיית בהו מושום נבלה, למה נדחק הש"ס לעיל ל"ב לישיב לר"ע לאחר חזרה האי משנו, בתירוצים שונים עד שבא ר"י לתרצה, דבאמת קודם נקה"ו וופסה"ג חילוק מאינך, וע"כ מושום דבנינו נמי מרמזת, דנקה"ו וופסה"ג חילוק מאינך, וע"כ מושום דבנינו אין שהייתנה מטהרטן מידי נבלה.

אבל הט אזנק לשמעו מה שמקוסה ומוסתר היה, בהא דקANTI נקה"ו וופסה"ג בשינוי לשון וקודם לשאר טרפיות שלא בסדר, ופשיטה דפירושו סובב לשיטת הרמב"ם ז"ל, דשיטות התוס"פ פרצת מכח הני דקדוקים מכל וכל, דכאשר ביראנו לעיל ל"ב בתוס"פ דה רומנהו, לדעת התוס"פ נקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, כמו ניקב קром המות, וא"כ למאי הלכתא חיבור התנא יחד ושת עס הגורגרת והקדים הושט עוד לוגרת, ואין לך תשובה נצחית יותר מזיה נגד דעת התוס"פ נקה"ו איננה פסולת השחיטה, ואין להמליץ בעדס, דעכ"פ במקומות הנקב אם שחתט נפסלת השחיטה מושום דהאי נקב לא מctrף אל הרוב, אז עוד יותר בולט הקושי, דהוה ל"י להקדמים פסה"ג דהוא ודאי אתה לידי נבלות, ולא נקה"ו, דרך אפשר לבוא לידי נבלות, בדרך רחוק מאד, דהינו בידע מחיים שנייקב הושט, וגמר באותו המקום השחיטה, כי לולי זאת מנין לו

ד"ג מ"ב ע"א משנה אלו טרפות בהמה, עיין לקמן סוף המס' ק"מ ע"א רשי"ה ד"ה והוא בהדי כתיב, שכטב דטרפה בעוף לפניו מקרא דنبלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה, ובהגבות המהרא"ש קמתמה, דהרי האי קרא לעניין טומאה כתיב, ולא אתה לאזהרת אכילה, ולמה סני לי לרשי"י לומר דקרה דבשר בשדה טרפה כולל בהמה וועף עי"ש, ובאמת זה ליתא דבשר לשון זכור, והוול"ל ובשר בשדה טרוף, אבל האי טרפה אbehema קאי שהיא לשון נקבה, והפירוש, בשר בשדה של טרפה ל"ת, וקרא דنبלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה, דלפי דרשת חז"ל דקאי על נבלת עוף טהור, א"ג דנבלה וטרפה לשון נקבה והויל"ל נבל וטרף, אלא דשם נבלה וטרפה הוא שט בפ"ע ונופל שפיר על עוף כמו על בהמה, מפני שגם בעוף אין נבלה וטרפה, וזאת ידעין אחר דדרשין הקרא על נבלת עוף טהור, אבל לולי האי קרא ודרשת חז"ל, דקאי על עוף, והוא מפרשין כל נבלה וטרפה שבמקרה, על בהמה וחיה מפני שהוא בלשון נקבה, ולא על עוף שהוא לשון זכור, ומישובים דברי רשי"י, דלעולם לאו דטרפה כולל גם עוף, אבל רק ע"י קובלות חז"ל, דקרה דنبלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה קאי על נבלת עוף טהור, הרוי. דגס בעוף שייך לשון טרפה שהוא לשון נקבה ודוק.

ע"ש נקה"ו וופסה"ג, דקדקודו האחוריים למזה שינה לשונו מאינך, ולא קתני ניקב הושט ונפסק הגורגרת, כמו דתני ניקב קром של מות, ולמה חיברים יחד, ויפה כיון בני הרב האברץ מ"ה עקיבא שיחי" דהדקడוק הראשו מישוב ע"י השני דכדי לחיברים יחד בו"י החיבור, שינה לשונו לשנות נקה"ו וופסה"ג, כי היכי דלא נאמר, ניקב הושט ונפסק הגורגרת חדא טרפות הוה, כמו נשבר השדרה ונפסק החוט שלה, עוד קשי"י לי למה התחיל בהם, ולא התחיל

ר"י הביא הלכה מיוחדת בידו דأتא ביהוד על פיסול במקצת השחיטה, שהיא נבלה לטמא, דהאי הלכה דין דארוייתא אית לה, וס למלכות לא מצד בני ח"ט, אלא מכח פיסול השחיטה דהוה כנחרה, והיא הלכה דأتא לפרש את מצות זבחת, ואמרה דכל שלא נזבחה יכולה שחיטה הוגנת אלא מקצתה בפיסול לנבהה תחשב ועל הנבהה יש לנו לאו מוחדש, דלא תאכל כל נבלה אשר לפि האי הלכה קאי, זה על נבהה יכולה והן על מקצתה, וכן לוקין על אכילת בשר שנשחת במקצת פיסול כמו עלבשר נחרה, ואחר שקיבל ר"ע הלכה זו,תו אין לו מקום לנקה"וו ופסה"ג בהדי איןך, דהני לכל היותר באיסור עשה אסורים, ונקה"וו ופסה"ג בשער נחרה הוה ובבלאו, ולא עוד אלא דלפי האי הלכה, דאתא מפורש על מקצת פיסול בסימנים,תו לא איצטרך למןנות נקה"וו ופסה"ג בכל ח"ט, (וההלכה בלאה לא באה על פרטיות הטרפויות, עיין לקמן בהא דאמר לעלה שמנה מני טריפות נאמרו למשה מסיני ובמה שכותבי שם) ואבאר לך יותר, אם לא האי אסורה התורה את הטרפה, אלא המתה שלא ע"י שחיטה כשרה בכל הלכותיה, וההלכה מפרשתן לו דאפילו מקצת השחיטה בפיסול נידונות כkolah בפיסול, מה הי' הדין של בהמה בנקה"וו ופסה"ג, הלא פשיטה דחשחיטה לא היהת מועלת בה, ואביפלו במקצת פסוקת הגיגרת וכאשר כתבתטי בסוגי" דרבובצה לעיל עי"ש, וע"כ לומר דההלה או שאמרה לו דמקצת פיסול בשחיטה פסולת את השחיטה ציינה ג"כ מה מקרי מקצת שחיטה, הינו מיעוט ושות ורוב קנה, ואחר האי הלכה, אביפלו היהת הטרפה מותרת כל שניקב ושתה הייתה אסורה לנו לאחר השחיטה משומן נבלה כמותה, וגם חלבה מחיים, כאשר ביארתי בסוגי" דמסוכנת, דכל שאין לעב"ח היתר בשחיטה, כל היוצא ממנה הוה ציר היוצא מן הטמא דהן מהרים והן לאח"מ הבשר באיסורה קיימת עי"ש, וא"כ לאסור לנקה"וו ופסה"ג לא בעין לאו דטרפה ומכך"כ דלא בעין הלהלה דח"ט, ולכן קושי" הש"ס, דמה לנקה"וו ופסה"ג בהדי הני ח"ט, חמורה מאד, ולא מצא מענה אחרת אלא לומר דקודם חזרת ר"ע נשנית, אבל לאחר שהוזהה ר"ע נהפק הוא, דהאי הלכה דח"ט, היא תולדה מאותו הלכה דמקצת פיסול בשחיטה פסול את השחיטה, ועשה נחרה, וממנה נצمح דכל מכח שיש בה כדי להמית אפיילו לאח"י, ע"פ דלא עשה מסוכנת, ראוי לאסור משום טרפה, ולא על חנוך סיידר הרמב"ם ח"ט בהלכ' שחיטה, ועיקר לאו דטרפה בהלכ' מאכילות אסורות, ואי ה"י סובר הרמב"ם דהאי הלכה על ח"ט פירושא דבר בשדחה טרפה הוא למה חילק האי לאו לשנים בשני הלכות רחוקות, אם לאו להורות בא כי האי לאו דטרפה מתרפרש בפ"ע שהיא הנטהה למota ע"י מכח שאין לה תרופה, וזאת נדע ע"י אימוד הרופאים, והני ח"ט נתנו ע"י הלכה, בהדי האי הלכה שקיבלה ר' ישבע מר"י דכל מקצת פיסול בסימנים שחיטה פסולה הוה, דאמ נקה"וו או פסה"ג פועל השחיטה ועשה נבלה, ראוי' מכות הדומות להני לעשותה טרפה אלא ע"ז לא מליקין מפני שהוא תוספת על הקרא דטרפה, ולא פירשו, וביתר ביאור תמצא הענין יכול בפתחה עיקר י"ד וכן לקמן בגמי ודוק"ק.

ע"ש הריאה שניקבה, הרמב"ם בפיה"מ כתוב "קרומי הריאה הם בתכליות הדקות וכי' ואם ניקבו שניים והגע הנקב לשער הריאה, טרפה" עכ"ל, האי תנאי שיגע הנקב לשער הריאה לא כארוי' איננו מבון, דכיוון שהקדמים דקורמי הריאה דקות בתכליות הדקות, איך אפשר שינקבו ולא יגעה הנקב לשער הריאה, אבל כפי הנראה כיוון הרמב"ם בזה, לדברי המהרים שי"פ, שמדקדק למה קתני ניקבה הריאה, ולא קתני קרזמי הריאה, כמו דתני קروم המות, ותירץ דבמוה הטרפות מצד נקיות הקром הוא, אבל בריאה ספוגי כל שניקבו הקרומי יוצא הרות, והוא ממש ניקב הריאה, ולא כיוון

שבמקום שחיטה נקב הוה, אבל המשנה מותפרשת לדעת הרמב"ם, עין בעicker י"ד, דשם ביארתי, לדדרת הרמב"ם, האי הלכה דח"י טריפות ג"כ נתחדשה כשנכנסו לארץ ונמצו על הארץ, אבל בדבר שהנחרה הותר להם, לא נזהרו על הנני י"ח טרפות אע"פ שנצטו על הטרפה בקרה דבר בשדחה טרפה, כי טרפה המפורש בקרה כפי שמספרש לו הרמב"ם היא הנטהה למות מחמת מכותה, אבל הנני י"ח טרפות بلا נטהה למות דהינו מסוכנת לא נאסרו במדבר, ותדע דנקה"וו ופסה"ג נחרה הוה דנחרה בסימנים בעין, מה תאמר דנחרה דוקא בשני סימנים אבל נקה"וו או פסה"ג בבהמה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסל שהי' בנחרה, אדם ניקב הוושט או פסק הגיגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ רשי" זיל לעיל דף ל', הן אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, דיל' דתוק מעל"ע מazi להשלים השחיטה, וה"ה נאמר כן בנחרה, ולא עשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא אדם בנקה"וו ופסה"ג לא עשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מה יגרעו שאור טרפות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרות בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלכות לממן"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker י"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרש התקרא אלא מוספת על התקרא, אלא דיל' דהאי הלכה אתא פרש התקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למות לאח"י מחמת מכח זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א בסוגי" דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצין לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכתابر, או על הח"ט שסופן למות לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, שכ' ומה דרישו חז"ל יותר האי קרא על ח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה הייתה מתרת, ה"י צד חמוץ בזה, דMercastis היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרת, ושאני שחיטה של עתה דמתרת מיד, וזה נתחדש בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, لكن גם המסוכנת אישורי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתה חדש היתר מפרקסט נתחדש ג"כ היתר מסוכנת, ואתא ההלה על הח"ט, הפרש התקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

והנה ר"ע קודם חזרה, דסובר מקצת סימן או אפיילו סימן שלם בפיסול אין בו אלא משום טרפה ולא משום נבלה, טumoו ונימוקו ה"י משום דמעשה טרפות אין בו מלכות אלא איסור עשה לכל היותר, לא מzi מעכב השחיטה ולזרום נבלות לעין טומאה, ולשרוף עליו תרומה וקדשים, וכך כל פסולי שחיטה במקצת הסימנים לא היה חמוץ אצלו משאר הטרפויות דאין בהם איסור מלכות, דכל שפיסול השחיטה תלוי בהלה זו של ח"ט, שאין דין עליהם לשער דיני תורה, כמו שהוכחתני, דכן שיטת הרמב"ם, לא מzi משובה נבלה לטמא, ומ"מ אף לפ"י דעתו זה, סיידור המשנה דאי"ט להקדמים נקה"וו ופסה"ג ולהחדרים ולחדרים ושת לפני גדרות, כל זאת הוא להשמענו כי ע"י האי הלכה דח"ט העשה מקצת פיסול בשחיטה, לשחיטה פסולה, ונפ"מ דלולי שם שחיטה פסולה עליה, לא הינו מתרפין במקצת דרשא או חלה וכדומה לא מבוי בין סימן לסימן, דאין טרפות לחצי חיים, אבל אפיילו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות על מקצת שלא בהקשר שחיטה, אם אכן רובה בשחיטה, וכאשר ביארנו זאת בפתחה, כיון וכן בסוגי" דלעיל ל"ב ע"ב, אבל לעניין טומאה לא נקרה נבלה, אבל ר' ישבע משום

להוסיף, דהינו שלא יועיל בו שהיית י"ב חדש, אבל בily שהיית י"ב חדש, כל שאינה חיה מכך חכמת רפואית רפואה טרפה, א"כ גם הני בגידא נשי ובוכלי, למה לא יהי טרופות בלבד שהוא י"ב חדש.

(ב) מה פרך הש"ס מבוגר' ושב שמעתתא, דילמא הני נמי כהאי דרכיש, לאו מהלכה נאסרה, אלא מהני בעלי המאמר או מרבותיהם הקודמים ומהני אצלם שהיית י"ב חדש, אבל بلا שהיית טרופות כמו לקוטא דרכיש.

(ג) מה נעשה למ"ד טרפה חייה, הכי נאמר לדידי' באמות ליתא לדריכש הלא הש"ס אתנא דבר', דעת לי טרפה היה קפריך, והוא איךא שי', ובתוכם גם הא דרכיש.

(ד) ועל גוף הגוינו של הדגול מרובבה, אני עומד ומשתומם דמה בעי ממשה רבינו לעשותו לרופא כלبشر ואפלו בהמה חייה ועוף, עד שלא נדרש להלכה על החית', שהיה משה ממצאים מחכמת הרפואה שבו, והגמ' ליקמן ס' ע"ב צוח וכי משה קנייא או בלטורי היה, ומה עשה הדגמ"ר ברוצח, דשם נמי בעינן לידע אם המכחה שהכח הרוצה יש בה כדי להמית כדי לקיים דין דיבערת הרע מקרוב ברוצח, ולא בא ההלכה לממדנו הטרופות המימות באדם, ולמה לא חיבר משה פרק א"ט באדם, והניח הדבר על אימוד הרופאים, שככל מקום ובכל זמן וכל נידון לפ"ע, ולא העמיד כלים השווין בכל זקן ובחור חולש ובריא.

(ה) ואם נניח שעל משה רבינו היה מוטל החיוב, להעמיד לו הני כללים, לדון בדייני טרופות בהמה חייה ועוף, אלא דזה הכללה הקדימיו, ולהתכלית שנאסר כל הני אפלו אם חי י"ב חדש ונתרפהו, נגד הקרא המפורשuchi אכול, מנ"ל דבאמת הני כללים לא משה מפי עצמן אמרו ולא מפי הגבורה, כי בכל מקום שמנצא בש"ס על איזה הלכה שהיא הללמ"ס, הכוונה כיון שלא מצין סמק בקרה ובודאי מוקובל הדבר באומה שכן הדין, ע"כ מהלמ"ס הוא דמפני עצמו, ודאי לא חידוש משה דבר, אלא או שדרשו מן הכתובים עפ"י המדות, או שנmarsר לו הלכה עפ', אבל דבר הרואי' להאמר על ידו, כפי הבנת הדגמ"ר, מפני לנו דבאמת לא מפני עצמו אמרו, הלא הני חית' ראיין היו לה Amar מפני שהוא עזם נmarsר לו בסיני, האיל הילכה עוקרת הקרא דרכטיב חי אכול, וכקשי' הדגמ"ר, וכי אמר דהיא לחז"ל עדות ברורה על זה, דהני חית' המקובלים אצלנו לא משה מחכמו אמרו כמו שהיה ראוי להיות, אלא שמען מפי הגבורה, כדי לעקור הקראuchi אכול, ולאסור גם את החיניתרפה, מכח גזרת ההלכה וחוק שאין הדעת סבלתו.

ודע כי גם על הרשב"א בתשו' סי' צ"ח המפורסת, יש לי לתמונה הרבה, ואיל שם בתחלת התשו' "אם ראית ושמעת מי שמייקל ומ Chesir ביתרת או בכל מה שמננו חכמים בכל הטרופיות אל תשמעו לו וכו', הרי שמננו חכמים במשנתנו חית', נkeh'ו ופסה'ג וכו' וקוני סייפה זה הכלל וכו' ועל זה הכלל סמכו להוסיף, בסוג'ר' וש"ש, ועוד היו מקצת חכמים מוסיפים והולclin בטרופיות, בימה שאינה חייה כפי סברתם, וסומכין על הכלל הזה וכו' ועל הטרופיות האלו הנוספות, סימן לטרפה י"ב חדש וכו', ומכך'ם כל אותן שמננו חכמים במשנתנו בסוג'ר' וש"ש, ומה שמננו חכמים מכלין, (נראה להגיה ובסוג'ר' וש"ש שמננו חכמים מכלין) א"א להם בשום צד לבוא לידי היתר לעולם וכו' עכ"ל.

הנה דבריו ה"ק סותרים זה את זה מנ"י ובוי', כי מתחילה כתוב דבסוג'ר' וש"ש למדו חכמים מזה הכלל, ר"ל דזה הכלל יוצא מקרא זאתת החיים, שדרשו חי אכול שאינה חייה ל"ת, ולכן הוסיפו על הני חית' שנmarsרו למ"ס, ומకצת חכמים רצו עוד להוסיף, כמו ניטל הנוצה בעורף לר"י, ועל הני הנוספות, וכן על ספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש להכשרם, ולבסוף כולל בסוג'ר' וש"ש בותך הני

הרמב"ם דכל שניקבו הקромים הגיע הנקב לשער הריאה מחמת שהוא ספוגי והוא ממש ניקבה הריאה ודז"ק.

ע"ש נפלת מן הגג, עיין מה שכתבתי בזה لكمן בסוגי' ועל המשנה נ"ז ע"א עי"ש היטב ותרווה צמאונך.

ע"ש ודרותת האב, הא דקANTI דרושא לבסוף, ע"פ שהאי טרופות שיק' בכל אברים הפנימיים וגם بواسט וקנה ולדעת הרמב"ם, האי טרופות חמור משאר טרופיות, י"ל משום דעת שלא מכירים האברים דרושא ברישא, הו"א דבכל מקום שהזאת מטיל אורוסטו טרפה, لكن קתני דרושא לבסוף להשמעינו דרך הניג אברים דלעיל פועל הדרושה ודז"ק.

ע"ש זה הכלל, כל שאינה כמות חי' טרפה, בגמ' מפרש דזה הכלל אתה לרבות הני בסוג'ר' ושב שמעפתא דלא מנה התנה בפירוש, וכן מבואר لكمן דף נ"ד ע"א, אלא דיש לי בזה מקום עיון גדול, דשם מביא הש"ס ע"ז עובדא דבי' ר"י רישבא דמחו בניגא נשייא, ועובדא דר"פ ב"א רישבא דמחו בכולי' ומותו, ובכளן אמרו וכי להסיף על הטרופות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים, ופרק זה קחין דמתה, ומשנה גמירי דאי בדרי לה סמי חיה, היוצא לו מסוגי' זו דאע"פ שהנסין מעיד שמקה זו מミית, ואני אתנו יודע בחכמת הרפואה להעלות ארוכה, כל שלא נmarsר לנו מסיני שהוא טרפה, אמרין מסתמא יש למכה זו רפואה שנעלמה מאטנו, וקמי' שמי' גלי' וכן הוא מפורסם ברמב"ם בפ"י שכתב וויל,, ואינו לנו להסיף על הטרופות שמננו חכמים והסבירו עלייה בתני ישראל, דכל מהו חוץ מלון, אפשר שתחיה', ואפלו שעפ' חכמת הרפואה שבידנו אין תרופה למכה זו, מ"מ כשרה' עכ"ל וא"כ דכל הני טרופיות שבידנו ע"כ נmarsרו כולם מסיני, ולא היה כה לשום חכם בשום צוין לחידש טרופות מכח הנסין, וחכמת הרפואה, דהרי אפשר שיש למכה זו רפואה והוא לא ידע, וא"כ הני שבח שמעתתא, לא הני אמורים חדש מכח חכמתם, אלא קבלה היתה בידם איש מפי איש, דהני נmarsרו מסיני, וא"כ האי כלל דמשנתינו הוא ללא צורך כלל, כי למי אומר האי כלל, למי שקיבלה בידו דלקתה בכולי' טרפה לא בעי לי' כלל, ולמי שאין קבלה בידו מה מהני לי' האי כל, כיון שאין להסיף על הטרופיות מכח הנסין וחכמת הרפואה, ומכיון'כ למ"ד טרפה חייה דזודאי בעינן הללמ"ס על כל אחת ואחת מן הטרופיות, ובגמ' מוכח דיליכא פלוגתא במספר הטרופיות בין הני מ"ד טרפה חייה או טרפה אינה חייה, אלא אי מהני שהיה י"ב חדש בספק טרפה, וא"כ אין מצא התנה לסמוך על זה הכלל, ולשתוק מן בסוג'ר' ושב שמעתתא.

עו'ז זאת夷' לעין, הא דזודאי טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש מוכח ממה דמנה התנה הני טרופיות סתם שחן טרפה, ולא חילק אם כבר עבר עליהם י"ב חדש או לא, והוא מנ"ל, דהרי מקרא מלא דבר הכתיב, חי אכול ורק שאינה חי' ל"ת, וכתיב הדגול מרובה בגליון ליו"ד סי' צ"ט, דזאת נדע ממה דANTA הילכה על הני מיini טרופיות, ולא קסמרק על הקראuchi אכול לחוד, ועל משה רבינו שמצא בחכמת הרפואה מה שיכול לחיות, ומה שאינו ראוי לחיות, אלא ודאי אתא הילכה לומר דהני בקוב"כ טרופיות, ובממצאה זו מצא הדגמ"ר ז"ל מקום לישב הרמב"ם לחילק בין טרופיות שנלמשמ"ס, דלא מהני שהיה י"ב חדש, לטרופות דחידש רכיש מחכמת הרפואה, דשם מהני י"ב חדש עי"ש, ובמבחן'ת כל דבריו בזה בטלים ומובטלים, ואין בהם תקומה נגד הביקור השכללי, ואבאר בקיצור.

(א) הר' אמרו חכמים שאין להסיף על הטרופיות מחכמת הרפואה, ואי לפי דעת הדגמ"ר רק להיות טרפה להלוטין אין

וחרמ"ס, ואגימה דקה דבוי חכם קמבעי, דמנינו שפוסלת עי"ש, ועוד"פ אנו רואין ממש דדרכם היה להכenis כלאוחר יד תושבע"פ ככלו הוא מפורש בקרא, דרך לעולם על בדיקת סכך קמבעי ל"י דהרי בקרא דושחת ולא וקרע לא כתיב בדיקת סכך, אלא דחשוחת מרגיש בשחיטה עצמה אם קרע או חתק, ומ"מ פריך הש"ס פשיטה שהבדיקה מה"ת מדקטיב ושותת ולא וקרע, עד שמתרכז דעת בדיקה מפגימה כל דחו דבוי חכם, קמבעי לי' וכן ממש הכא, ר"ל סמך זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מה הנ"י טטס שמנה מניini, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובנהני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא Dunn עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbekmann נ"ז ע"ב שרשב"א שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדורים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו Dunn עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכים ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם דיבור בהוה, אבל בהמה שהולכת בשוק ואוכلت כשר בהמות הבריאות שתהיה בכל טרפה מחמת איה חסרונו באחת מאברהה, נקובה חסורה או שבורה לא שמענו מהאי קרא, וא"כ יפה פריך ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם טרפות מןין מה"ת, ואין להסביר ע"ז דהלהכת אתא לפריש הקרה, Dunn הנה הטרפות אשר עליהם כיוון הקרה, דהרי בעינן נתחה לעוד שתהיה עומדת להשליק לככל, והוא המסוכנת, ובכל זאת מודה שויון בלשון בתמי, מןין ובשר בשדה טרפה, אבל הי' שואל על דבר המפורש בקרא עד שמגיה שאלתו, אלא רמז לטרפה שאינה חייה מה"ת מןין, וכן ציריך להפוך הדבר ולומר אלא רמז שככל שאינה חייה, שאסור מה"ת מןין כי אם נפרשו כפשו, התשובה אמרת, דבזה א"א להעמיד כללים כללו וכלל לא כי אין כל הגוף וגוף ובכל מכחה ומכה, וכך באמת ברוצח בן הדין, ציריךAIMOD הרופאים ולא מצין כללים לדון על פיהם, ולכן ההלכה דהעמידה כללים על הטרפיות ע"כ להחמיר אתא, ככל שיש לה מכח צזו טרפה בעלי השקפה על החיים אם תוכל לחיות או חיתה י"ב חודש, וכיון כל שיעורי התורה, כמו שיעור גדלות איש, שהוא י"ג שנים בין חכם ובין טפש, ועיין גיטין דף פ"ט ע"ב, בהאי Dunn עלה קלא דיוקדי לקטן הנראה בגודל ואמרו Dunn לא הגינו לפוגות ראובן, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"י דיוקדי שנראה מתוק מעשי כבד בר דעת, לא ניחוש לקדושין, כי לא הגינו לפוגות ראובן גדים חקרי לב, להבחן בכל איש פרטיו מתי הגיעו לדעת שלמה, لكن אין לנו אלא השיעור של שנים וסימנים, וכן לעניין שיעור כוכבת ביהו"כ, דביתובי דעתה תלי מלטה, ועיין ביאמא דף פ' ע"ב פריך כל העולם בכוכבתה וועוג מלך הבשן בכוכבתה, ובשר שמן בכוכבתה, וללבבי ונפים בכוכבתה, ותריצו מה שתיריצו והעיקר דבכל שיעורים וככלים כן הוא, דא"א להיות מכוון בכל איש ובכל פרט, אבל כדי להשוו הדין נתנו השיעורים והכללים, וכן על חנוך כתוב הרשב"א ז"ל בתשובה שם דבפיו מה מעידים על טרפה שהיתה חי, לא נאמין להם נגד קבלת ח"ל, יותר ביאור העניין תמצא בפתחה בעicker י"ד, כי שם הראתי איך חשב הרמב"ס על עין זה, ועיין بما שכתבנו لكم נ"ד ע"א ביישוב הקושיות שהקשתי על האי זה הכלל ועל תוספת דהני בסג"ר וש"ש ודז"ק.

גמר' ארשב"ל רמז לטרפה מה"ת מןין, מןין וברא בשדה טרפה ל"ת, אלא רמז לטרפה שאינו חייה מה"ת מןין, דקANTI סיפה זה הכלל וכו' עכ"ל הגמ', האי שקליל וטור' דומה ממש לשקליל וטור' דלעיל י"ז ע"ב, דארח' מןין בדיקת סכך מה"ת וקמונתמה עליו מןין והוא כי נקב טרפה, ר"ל דהא כתיב בתורה ושותת ולא וקרע, הרי לך מקרה מלא צורך בדיקה לטcin, דאם לא יבודק נקב, ועי"ז קמהדר בעי בדיקה להחכם קאמרין, ופרשנוו שם עפ"י הבה"ג

לא היה ההלכה אוסר על הספק את הטרפה, דהוה מוקמינו אותה בחזקת שלם, הא בורכו דבשלה מא ברוצח, אכן קרא רבי יכה כל נפש אדם, לאפוקי מקצת נפש, ע"כ לא מיפטר אלא בטרפה שאין בו אלא מקצת נפש, וכל שאין סופה למות, לא מקרי מקצת נפש, דעתך חסרוןابر לא מקרי מקצת נפש, אבל בטרפה דילמא אמרת וחסרוןابر אמרת תורה בשדה טרפה לא תאכלו, וניהו דיל' דכיוון דההלה מונה דוקא הנ' מכות, ובניהם אברים, ולא מכת אוזן ועין וכדומה, וגם ממה דנקב בily שום חסרון פסול בכמה אברים, למדון דעתמא משום דבהני כל חיות של הע"ח תלי, אבל עדין אין לנו הוכחה דיש בו בודאי כדי להמית, אלא מצין למימר דבנהני אפשר דמיית, ומ"ה אסורה ההלכה, ועל ההלכה גופאlica להקשאות למה לא סמכה ההלכה על חיקת שלם, שלא לאסורה את הטרפה, כי זו קוש' לאלקינו שאין מקשן כלה, כמובן, וכמדומה לי כל ישר הולך יבין מכל האמור לעלעה, אכן להעמיד שיטת התוס' בהזאת, אפילו אם נקבע כל הדוחקים.

ולכן אנו מוכרים להודות, כי ממשה ועד משה, לא קם כמשה רביינו הרמב"ם ז"ל, אשר בעיני שכיו' ההז והטההור ירד לתוך עומק דברי חז"ל המכוסים והנעימים ולמלובשים לפעמים בעשרה לבושים, הנה הרמב"ם ז"ל קבוע במסמורות נטוועים בפ"ד ה"ז ממאכילות אסירות דטרפה האמורה בתורה היא שטרפה אותה חי העיר ושבהו איתה ונטתה למות, והאי נתה למות פירושה שאינה יכולה לעמוד והיא כמו מסוכנת וכאשר מוכחת שם במש"כ בהלה"א, ודבר זה נלמד ממה דאמורה תורה טרפה, ולכלב תשיליכון אותו, הרי דמכה זו שעשו רואי' לככל, אם לא ישחטנה מיד, ועל דין זה שהוא דין תורה ללקות עליו, אין כאן שום מחולקות, וגם לא נדרש לשום הלכה לפרש האי קרא דכל שנטה למות מהמת אבר טרפה ואי לצורך לדיע אין תרופה למכה זו ולא תוכל להרפא,لالג' ברוחץ כן הוא עיין רמב"ם ריש פ"ד מהלכ' רוץ ה"ג כתוב "המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהן אומדין אותו וכו' ואס אמודינו למתיה וכו' ואס הקל ונתרפא והולך בשוק על רגליו כשאר בריאות וכו' ונפטר" עכ"ל ובמבחן כל זאת בגמר', וכמו דשם ברוחץ לא בעין כללים קבועים לחיים ולמות, רק סומכין על אימוד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ק"ו דראוי לטעוך על אימוד כזה גם בטראות בהמה, וא"כ האיל הלהקה לקבוע כללים לדzon על פיהם על הטרפה, אין זה פירוש הקרא אלא תוספת, כדי להחמיר על המפורש בתורה, ולא עוד אלא דסוחר גם את המפורש, כי לפי ביאור הרמב"ם דבעין נתה למות מהמת המכה, והאי הלהקה ע"כ بلا נתה למות קامر, דהני ח"י מכות מטורפה, דאי שנטה למות על ידם הוא מן הנמנע ע"י נקב بلا חסרון, בושט או בריאה או בב"מ תהי' נתה למות, דעתך מה שאנו אומרים, טרפה אינה חייה י"ב חדש הכוונה שהמכה מתפשטות והולכת עד שיחלה הע"ח וימות, אבל הקרא בעי שתהי' נתה למות ורק אז תאסר, ולכן ע"כ לומר אכן קרא אחר לאסור את כל שיש לה מכחה שסופה להמיתה ע"פ שאינה נתה למות, כי הלהקה לחוד לא תחדר לו אין סירור חדש, ועל האיל קראי קאי הלהקה, שלא נצטרך וגם לא נסמן על לימוד הרופאים, אלא נדון ע"פ הני כללים שנמסרו לו, ולכן כך מtopic שאלת ר"ל רמז לטרפה מה"ת מניין ר"ל להני טרפות של הלהקה דעתך לא אתו לפרש הקרא דבשר בשדה טרפה כנ"ל אלא איזה קרא אחר ומניין, ומהקשן לא הבין או עשה א"ע כלו לא הבין, ופרק מניין ובשר בשדה טרפה, וכך אפשר לומר לך דהאי הלהקה אתה לפרש האי קרא, ע"ז משיב לו אלא רמז לטרפה שאינה נתה למות, שהוא ג' טרפה מניין, דהיינו התנאה כן אמר דכל שאין כבואה חי טרפה, ולא בעי נתה למות,

האי מ"ד דאית לי קרא על טרפה אינה חייה, מוכחה לומר דכל hei יצאו מן הרוב, לא ממש"כ הרשב"א דשקר אמרו, אבל אני חכמים שראו וידעו דברמת מתקיימות שתיים ושלש שנים, מהו להו עוד דרשת מפורשת בתורה דטרפה חייה,ומי הוא זה שייתרכז את חומר קושי' הללו. ג) בסנהדרין דף ע"ח ע"א, אמר רבא החורג את הטרפה פטור, והקשו שם בתוס' והא רבא הוא דס"ל בנדזה דטרפה חייה, ומכך חומר הקושי' חדש דגם למ"ד טרפה חייה סופו שימות מחבלה זו עי"ש ולפ"ז לא פליגו אלא בהגבלה הזמן, למ"ד טרפה אינה חייה ימות תוך שלשים או תוך י"ב חדש, ולמ"ד טרפה חייה ימות לאו שאין לו קצבה, ובער אני ולא אדע איך פרנסו הסוגי' דהaca, דמן"ל לר"ל, דתנא דמשנתנו סובר טרפה אינה חייה, הלא מזה הכלל אין להכחיח זאת, דהרי רוצה לרבות בסג"ר וש"ש שם ג' טרפות ויפה אמר דכל שאינה כבואה חי, אלא שיש בהאי מכחה, כדי שימושו לאו מן הזמינים אינם מוגבלים תנду שהוא טרפה, והוא בין למ"ד טרפה אינה חייה ובין למ"ד טרפה חי' וגם הקרא דזאת חייה, שפיר נדרש גם למ"ד טרפה חייה, דכל שאינה חייה ל"ת הלא בקרה לא נרמז כלל שצרכיך למות לאיזה זמן מוגבל, וצ"ל דתנותס' הכי מפרשים הסוגי', דתנא דמרובה הני בסג"ר וש"שizia הכלל, ע"כ לא מחמתה הרפואה ידע דכל הני טרפות אינם יכולין להיות, אלא מקרה, והאי קרא למה לי הלא הטרפות נמסרו לו מסיני, כי מכח הקרא דטרפה אינה חייה, עדין לא ידעו מאומה. כי מי אמר לנו איזה מכח יכול להתרפא ואיזה ממית בליך, ולא כמו שסובר הדגמ"ר דלעיל, ממש"ר וה"ה החכמים שאחריו יכולים לעמוד על הדבר, ע"כ הני טרפות כולן היו צריכים להمسר לנו מסיני, ולמ"ד אתה קרא דטרפה אינה חייה, אלא ודאי כדי שנידע להכשיר ס"ט בשתיית זמן מה, או יום או שלוש ימים או ל' יום או י"ב חדש, וכל זאת ג' מה לממ"ס ולכן ע"כ דהאי תנא ס"ל דיש איזה זמן מוגבל, למתי מօרכחת למות, אבל למ"ד טרפה חייה ע"ג דעכ"פ גם לדידי' סופה שתמות מואה טרפות, אבל קרא א"ד דתנא ע"ז, דלמא נפ"מ אלא אדם ימצא אadam שיקבל את כל זאת, הלא עוד יותר יפול בסבוך הקושיות חדא דמןין לו דטרפה חייה הלא מחמתה רפואה או מנסיו א"א לקבוע דינים, ואי דבאמות פריך הש"ס עליו ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, א"ק אפשרшибא קרא על זה שאין לו שום נפקותא לדינא, מה נשוב ע"ז, נשוב תירוצי האחرونים דיש נפקותא לענין טמאה לידה וכדומה, והלא זה ליתא לשיטת התוס' דכמו בהרוג את הטרפה פטור גם למ"ד טרפה חייה מפני שישפו למות מחבלה זו, כן הדיון בטמאה לידי דמ"ש, האררכי בזה להראותך עד היכן מגיעים הדברים אם נחיזק בהאי דוחיק של התוס'. ד) עוד זאת יש מן התימא, דלא כו' למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי אלא ספק באמות הטופה, דמספק לא קטלינו, ע"כ דזה ליתא דאי טרפה ספקה הוה הוה מוקמינו הנרצח בחזקת שלם, וכאשר כן פסק באמות הרמב"ם בפ"ב ה"ח מהלכ' רוץ וצ"ל "הרוג את הטרפה ע"פ שאכל ושותה והלך בשוק ה"ז פטור מידיין אדם, וכל אדם הרופאים שלם והרגו נהרג, עד שידעו בודאי שzie טרפה, יאמרו ימות וכו' עכ"ל הזהב, ולפנינו נשוב על דבריו, ועכ"פ מפורש אומר דבלא אימוד שבודאי ימות מהאי מכח הינו הורגין את הרוצה מפני שמעמידין הנרצח בחזקת שלם, ולכן הי התוס' מוכרים לומר, שלא אלא שואל מ"ל ה"י מת הנרצח מן הטרפה, אי לא זה הרגו, וא"כ אני שואל מ"ל להאי מ"ד דטרפה, ודאי סופה שימושות מחבלה זו, Dunnho דיש לו קרא דטרפה חייה כדדרשanca התדברי', מלבדיל כו' אבל ע"ז שסopo שימושות ל"ל קרא, ומ"ל הא וא"ת דגם לענין אכילת טרפה

כמויה חיה טרופה, ובhalb' שחיתה יתבואר לך איזה חוליא עושה אותה טרופה וכו"ל, הרי דחוליה זה הכלל במסרים ולא בקרה זאת החיה, וע"כ משום דלא משמע לי שתה"י דרש גמורה, וגם מקרה דכלכל תשיליכון אותו נמי לא יצא, דהרי ממש ה"י צרך להיות נתחה למות, ומה שיויצא מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כבר אמרו לעלה בהלכ' ח' ז"ל: "נמצאת למוד וכו' ואשרה הנטה למות מחמת מכותיה, ואע"פ שעדיין לא מתה והיא הטרפה, וכשם שלא תחולוק במיתה וכו' כך לא תחולוק בנותה למות, בין שטרפהה היה ושברתה בין שנפלה מן הגג ונשברתו רוב צלעותיה בין שנפלה ונתרסקו אבריה בין שזרק בה חז' ונקב בה או ריאתה וכו', הוайл והיא נוטה למות מ"מ הרי זו טרופה וכו"ל הרי דמונה כאן כמו וכמה טרפיות הנולדות מקרה דכלכל תשיליכון אותו, قولן מכות גדולות ונאמנות, קופל ומשליש והוא נוטה למות, דהיינו שוכבות בחליה שאין לה טרופה, ומה זה שכabbach' כ"כ, שאמרו חכמים זה ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש דוקא מכה שאמדוזין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפו בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כך אייסור עשה דשאינה חייה לא תאכל אפילו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל האי אייסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מני"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש דטרפה חייה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקרה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג"כ לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז"ל בכיוון כיiso והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפילו לדין דפסקין טרפה אינה חייה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייבין את הרוצה, מושם דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפרioso, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשליל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם,תו לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

עליה נמר' נפ"ל מאידך תדבר"י, דתנא בין החיה הנאכלת וכו' ע"ש נמר' זאת החיה היא אכול וכו' ופרש"י ז"ל קרי ב"י זאת היה, פירוש לפירושו, דניהם דכל תיבת חיה מיותרת בקרה,aggi היה לכתוב ואחת אשר תאכלו מכל הבהמה, אבל מ"מ כיוון דזאת מיעוטה הוא, אם נדרוש תהה על בראה, הרי האי זאת למעט בכוטוי אתה, וכמו דדרש באמת אייך מ"ד דס"ל ט"ח, וכן פרשי"ז דהאי מ"ד טרפה אינה חייה לא דרש רק "חיה" המיותרת לחוד ובלא ה' הדיעה, ומילא גם بلا זאת והו"ל להקשות מיד, האי זאת מה עביד לי, אלא דמניח קושי ז', אחר אייך דדרש הhipik מזאת החיה דט"ח, והא דלא קאמר דתפס הקב"ה גם את הנסיבות כמו הטהורות להראות למשה, ואז הוה שפיר מתרפesh גם זאת החיה, דמה הראה לו בנסיבות בטראפיות היה להראות, אלא דלפי דמסיק דט"ח מאידך תדבר"י ATI, האי החיה מה עביד לי זהה דתפס הקב"ה וכו', בלא תיבת החיה הוה מצי למילך, וצ"ע וזה.

וה"ה דחוומי"ל והוא התנא מנה נקובים ללא חסרונו שכן טרפה והמה ודאי אינם עושים ממש כמסוכנת הנטה למota, אלא כיון דמהפץ השała ממן לטרפה שאינה חי תולה שאלו על האי דזה הכלל, לרמז לנו דלא מניינ לטרפה שאינה חי קמבעי לי, אלא על מה שמספרש בזה הכלל, דכל שא"ח ע"פ שלא נטה למota, נכל לקבל האי הלהקה שקבע לנו כללים קבועים, לדון על פיהם שהמה טרפה, וע"ז קאמר דאיך קרא דזאת החיה, דאתא על שאינו יכול לחיות, ע"פ שלא נטה למota, ואשרה באיסור לאו הבא מכלל עשה, וכן תמצא ברוצח דלחיב הרוצה בעין דוקא מכח שאומדין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש אדם, כל שאמדוזין את הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפו בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כך אייסור עשה דשאינה חייה לא תאכל אפילו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל האי אייסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מני"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש דטרפה חייה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקרה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג"כ לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז"ל בכיוון כיiso והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפילו לדין דפסקין טרפה אינה חייה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייבין את הרוצה, מושם דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפרioso, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשליל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם,תו לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

ולהלה היה נראה לרמב"ם ז"ל, דהאי דרשא דזאת החיה אינה אלא אסמכתה בעלמא, ולכן לא הביאה, אבל כתוב בהל' ט' שם ז"ל: "וענין הכתוב שהנותה למות מחמת מכותיה, וא"א לה לחיות מחמת מהכה זו אסורה, מכאן אמרו חכמים: זה הכלל כל שאין

בעהחת"ס ז"ל שכותב דרי"י דאית ל' בנדה טרפה חיה באמת ס"ל דטרפה ילפינן מקרא דבוני החיה הנאכלת וכו', וזה הוא לאו, עי"ש לבסוף מ"מ מסיק דלי"י טרפה תרתי משמע, ודבריו דחוקים.

אבל לפע"ד גם לר"י מוכרים לומר דטרפהDKRA על מנת אמרים קאי, דשם בשר הוא לשון זכר, וטרפה לשון נקבה, ואי אברש קאי הוליל ובשר בשדה טרוף, כמו דכתיב עליה זאת טרף בפה, אלא וא"י דהפריש הוא, בשר מן הטרפה, וטרפה אבהמה קאי ולא אברש, עיין בדברו ריש פרקן בדיור הראשון, וכן אף-DDRASHINEN הקרה גם אבמ"ח ע"כ מתיית בשדה ילפינן, וכן תראה בסוף דברי הרמב"ם, דעת"ג דפרש דבמה"ח הינו טרפה במקצתה, מ"מ כתוב „כיוון שנעשית בשר בשדה“, הרי דאיצטראך האי תיבת בשדה כדי לרבות נמי במ"ח, וא"ג דהאי בשדה אתה לומר טרפה חית העיר והוא הדרושה, אבל מדכתיב „בשדה“ בין בשר ובין טרפה, ולא כתיב ובשר טרפה בשדה שמעין מני תרתי וזה האמת.

וזע דלא כואר' לפי פירוש הקרה דבר של טרפה, ע"כ בשחותה מיררי הקרה כי בשר מקרי אחר שנחיתה וכאשר ביארתי זאת כמה פעמים לעלה בפרקם קמאי, והאי לכלב תשlicoן אותו אברש קאי דאותו נמי לשון זכר, ולא אטרפה שהיא הבמה ואמ"כ דדרשות הרמב"ם דיליף מני הקרה מיררי בנטהה למות עד שאינה ראי' אלא לכלב, נפל בבירא, דהרי הפסוק מבשר הטרפה שלאחר שחיטה מיררי, אבל דע דהרב"ם יליף זאת מדיניותה התורה להשליך בשר הראו' לגר או לנכרי, לכלב, ולית ל' האי דרשת אגדה דנכבד הכלב מן הנכרי, המובהה ברשי"י בסוגי, דחזקיה ור"א, אלא ממש"כ האבן עצרא דיש סכנה לאדם לאכול טרפה זהה ברור ואמת ודוק'.

תנוס' ד"ה א"ט אי גרשין אלו ניחא וכי עיין במהר"ם שי"ף, וכונתו דהאי וי"ו דואלו ניתוסף אחר חזקה, ופירשו Amiti, אבל אסוף דברי התנוס' יש להעיר שכטבו „אי אכל הנני שחיטתו פסולה דלעיל דזהה פסול דאיירUSH בשחיטה והוה נבלה וכו" עכ"ל, וזה ליתא דלי"ע קודם חזקה כל הנני דקתו שחיטות פסולה אינם נבלה לטמא, כיון דאפיינו סימן אחד בהקשר מטהר מידי נבלה ואע"ג דודאי גם קודם חזקה ידע ר"ע מפסקו שהו"י שהוא בין סימון לסייעון, וכן בכל פסולו שחיטה במקצת סימנים, אבל כל הנני פסולים היו אכלו מהני ח"ט מהלכה שאינם דין דאוריתיא אלא מד"ס, וכן אין בהם מלכות ולא טומאת נבלות עד שקיבלו קבלת ר' ישבב מושום ר"י וכאשר ביארתי כל זאת בארכיות לעיל ל"ב ובשאר מקומות, והתנוס' לא נחתו בכל אלה ודוק'.

ד" ה' ניקב הלב באחד ומ"מ ניטל הכבד ולא נשתייר ממנו איצטראך דאפשר להיות ניטל הכבד ונשאר המרה דבוקה בגדי הכבד והסימפונות עכ"ל, ראייתי מי שרצה להוכיח מדברי התנוס' אבל דס"ל כרשב"א טרפות הכבד הוא מצד המרה שסופיה戾ול ולא מצד עצמה, דאל"כ בנסיבות היו להם לתוך דאיצטראך ניטל הכבד באופן הבעה"ח אין להם מרה או צבי ואיל שאר המרה במקומות הכבד, אבל וא"י דס"ל דבוחני באמת ניטל הכבד כשר, ועוד יש להוכיח זאת ממה דלא תרצו דאיצטראך כי היכי לדנדע שניי בבדין טרפה, אבל אי טרפות הכבד מושום מרה היא, דסופה ליטול ניחא אז באמת שניי בבדין כשר כמו שניי כיסי הורדא דתרי רואין לא אמרין, עיין יי"ד סי' ל"ה פלוגתת הש"ז והמ"ב ז"ל בהזאת וכן ישבתי מה שמקשין העולם, לר"ל דນפק הגרגרת, הריאה כמו דמוני בkoposa דמי, מה לוי פסה"ג הרי טרפה מצד חסרה ריאה, ואמרתי משום תרי גרגרת איצטראך וככ"ל, אבל האי קושי' האחורה בלאה"ה לק"מ דאי לא דפסה"ג טרפה הוה אמרין לדזרה בריא, ואין כאן שום ריעוטה גם בריאה ודוק'.

יש להעיר למה לא פריך הכא כדעליל ואידך בהאי קרא מה עבד ל', וממצאי בפלטי שעמד בזה ותני' דהקרא שפיר מתפרש למ"ד טרפה אינה חיה לומר לך דאפיינו אירע שהטרפה חיה י"ב חדש, מ"מ טרפה, אלא דרי' ישמעאל דחייש למיועטה לשיטתי'iley מכאן דאפיינו בספק טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש עי"ש ועוד תמןני במחכ"ת, אך פלטו קולמוס דבר בטל זהה זלי' דבורי פליגו הני מ"ד, לא בטרפה חיה או טרפה אינה חיה, אלא אי חישין למיועטה ועל זהה וכיוצא זהה אין כדי להшиб.

אבל לפע"ד נראה ליישב עפ"י פרש"י עה"ת, ש' על האי קרא דלהבדיל, ז"ל „דבין פרה לחמור ובין צבי לערוד א"צ, דהן מפורשין בפרשה אלא בין הטמא והטהור, לנשחט רובה לנשחט חייו, ובין החיה וכי' בין סיימי טרפה לשינוי טרפה פסולה", והפלתי הביא דברי רשי"י אלו וקמתמה, דהרי זה כתתדרבי"י דס"ל ט"ח, ודלא כהlcתא, ואני אומר דادرבה דהוא כמ"ד טרפה אינה חיה, והכל קאי אליה שחיטה בין טמא לטהור הוא שפק אם נשחט רובה או חייו, והוא חזקת איסור א"ז, ולהזכיר באספק, ובין החיה הנאכלת לאשר ל"ת הוא בנמצא נקב במקומות דמשמשא ידא דטבחא, ובין שאין לתלות והרי נקוב לפניך, ורקリ' לשניהם חייה מפני חזקת כשרותו של הנשחט, חזקה דאתני מכח רובה, וכן מקרים שאין לתלות והרי חזקה ממכח רובה אומרת דחיה היינו במקומות שאין לתלות עפ" שחזקה מכח רובה אומרת דחיה היהת הרוי נקוב לפניך וחזקה דהשתא חזק יותר, ולא תלין בדבר רחוק, כן מתפרש הקרה למ"ד טרפה אינה חיה, אבל התדרבי"י דקאמר דאתא קרא על ח"ט, ע"כ על גוף הטרפיות מוקי ל', ועליהם אמר קרא להבדיל בין החיה שאין בהם אלו, ובין החיה הנמצא בהם אלו, ושניהם חייה קרי להו משום דט"ח.

אלא דلتדרבי"י קשה מה שהקשה רשי' שם דלהבדיל נון פרה לחמור לא איצטראך דמפורשים הם, כמו כן בין טרפיות לכשרות ומה ל' הרי כתוב ובשר בשדה טרפה ל"ת, אלא דמכאן נמי וראי' ברורה דליך"ט בעין קרא מיוחד, כי לא נלמד מקרא דטרפה דמייריק לכ"ע בנטהה למות ולא בחיה, ודוק'.

רש"י ד"ה ובשר בשדה טרפה, ואע"ג דילפין מני' בעלמא בשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, מ"מ טרפה ממש טרפה ממש, ובש"ס ווילנא בשטמ"ק מגיה „מ"מ טרפה כמשמעו" והוא נכו' וכמש"כ רשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, דמחלוקתן הכתוב לשנים "ובשר בשדה" וזה במ"ח וכן בשר קדשים שיצא ממחיצתו, "טרפה" כמשמעו, ומה שלא הביא רש"י דאתא קרא אבמה"ח וכאשר כן תרגום האונקלס, וכן הוא בירושלמי בסוגי"ר ור"א, מושום לכל הנני אלבא דרי"י קאי דלומד במה"ח, מקרא דבשר בשדה טרפה, אבל כאן מרא דשמעתה ר"ל הוא דיליף במה"ח מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, וכן לא הקשה רש"י אלא מבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, ובתריזו דמ"מ טרפה ממשעו, מישוב גם לר"י.

אלא דהרב"ם לכואו' נרא דחולק על פרשי"ו ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, ש' בפ"ד ה"י ממאכילות אסורות וז"ל, "וכן החותך במה"ח וכו' לוקה מושום טרפה, שהרי בשר זה מבהמה שלא נשחטה ולא מתה, מהו לי טרפה אותה היה מה ל' חתכה בסכך מהו לי בគלה מה ל' במקצתה, הרי הוא אומר ובשר בשדה טרפה ל"ת, כיון שנעשית בשדה הרוי הוא טרפה עכ"ל, הרמב"ם מתרץ בפירושו זה קושי' התנוס' שם שהקשו למה לא לקו על במ"ח ומן הטרפה שניים, כמו בנה וمبושל לגבי פשת, ונڌחו מאי אבל להרב"ם מתרץ אבון פשת, דנא וمبושל שני שמות הוו אבל במ"ח הינו טרפה דמה לי טרפה כולה מה ל' מקצתה וא"כ לא כאו' קשה מני' לנו להכניס שניים דילמא באמת רק טרפה מקצתה דלית בה שחיטה, אבל בנטרפה כולה דאית בה שחיטה מנ"ל, ועיין בה ק"ז

הרגל למעלה שום טרפות מצד צמות הגידי, ורק למעלה מון השוק יש מושום חתיכת הרגל, שפיר מצין למימר דרש"א מכשיר, אבל עדין יש לתמונה על רשי"י כיון DSTMS טוגן' דחכא, אלה אליבא דעולה, לא יהי לו לפסק כרב אף דלחומרה הוא ודוק.

ד"ה ופרכינן אע"ג דיכולה ליכות, קשיא היא דאפקה איכא למימר דארפהה לא פליג ר"ש, דלאן קמותבין אתנה דבר"י וכוכו, עיין מהרמ"ל, ומלא שלא הביא הברייתא המפורשת ביבמות ק"כ, דרש"א אומר לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות, אלא דא"א לומר דכאן בתוספתא שמודבר מבהמה, יאמר רב"א יכול ליכות ולהיות כדין לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות ק"ז א"ל שביבא דברי הרשב"א נבות, שכ" דהאי תוספתא דחכא משובשתא היא, והכא לא קטני אלא רשב"א מכשיר בלי נתינת טעם, אלא שם ביבמות קאמר רשב"א יכול ליכות ולהיות והש"ס בגין הביא תחולת דברי רשב"א מיבות וע"ז פריך מנין דמכשיר לענין טרפה, צ"לDKאמור, למאן קאמר לה וכו' לרוחא דמלתא קאמר, דהא רשב"א אין משועבד לתדברי, והויל"ל דלמא אטרפהה לא פליג דאפשר ס"ל טרפה חייה.

אלא לש"י א"א לפישך דהאי הביא התוספתא דחכא כצורתה דקטני בה רשב"א מכשיר מפני דיכולה ליכות ולהיות, ומ"מ כתוב כיון דחש"ס לא הביא אלא סוף דבריו דיכולה ליכות ולהיות, קפראיך דילמא אטרפהה לא פליג, אבל לפע"ד נראה דהכי קא קשי' לי דלפי הס"ד דרש"א לא קאמר הכא אלא יכולת ליכות ולהיות, הי' סובר דאפשר דהמסדר התוספתא העמיד הכא דברי רשב"א מיבות, משום דהוא סבר טרפה אינה חייה, וא"כ מכללא הבין בין דרש"א פליג גם אטרפה, ולכן פריך דלפי תדברי" דטרפה חייה אפשר דרש"א לא פליג אטרפה, רק המסדר התוספתא העמידו הכא, ורמז ע"ז דאין אלו דברי רשב"א כאן אלא לקוחים מיבות מдалא קאמר רשב"א מכשיר שהוא הדין, וקאמר רק הטעם דיכולה ליכות ולהיות, וע"ז משני דלא היא אלא דבאמת קתני מכשיר וכו' וכיון דaicaca מאן דמכשיר, מצי תדברי" סובר כוותי ולא מטעמי.

וזע דמתניתני דיבמות דמחלך נמי, בין מן ארוכובה למעלה ובין מן הארוכובה ולמטה, יש להוכיח עולא ארוכובה עליונה קאמר, לדגבי אדם ארוכובה דמלטה בשכיבה ולא באזיפה כבבמהה, עיין בשווית ק"ז ציל וא"כ לא שייך לישנא מן הארוכובה ולמטה, אם לא שנדחק כיון דאמר למעלה אמר נמי למטה אף שאינו מודוקך ודוק.

תונס' דה' והא איכא, תימא דלא פריך מניטל צמות הגידיין וכו', ויל' דהוה בכלל בהמה שנחתכו רגליה עכ"ל, דביריהם מוקשים דבין לרוב ובין לעולא דלקמן, אין לחשוב הני תרתי בחדא, דלא מבעי לעולא, דנחתך למעלה מצוה"ג כשר, ודאי תרתי נינהו, אלא גם לרוב דנחתך בכ"מ טרפה, מ"מ הרי קאמר שם נחתך בלא צוה"ג, וצוה"ג בלא נחתך טרפה, הרי שהם שני טרפות הלווקת, וכפי הנראת התוס' נחתו זהה שחרי כתבו בקושיתם, תימא דלא פריך מניטל צוה"ג דתנן בחדי' בפ' בה"מ דטרפה, והאי בהדי' דקאמרו הוא שפט יתר, כיון דהוא סיפא דהאי מתני' ועיין ברשב"א ובחר' ר"ץ ציל, דחקשו סתם, ומה לא פריך נמי מצמות הגידיין כדתנן שם בסיפיא דמתניתני, אבל התוס' כיונו דלא נימא דנחתכו רגליה היינו ייטל צוה"ג لكن כתבו, דקתרני שם בהדי' צוה"ג בפ"ע, אלא דמ"מ תיזיצו, דהוה בכלל בהמה שנחתכו רגליה, והוא פלא, אבל כוונתם כמש"כ בח' הר"ן, דהוה בכל קושי' הגמי' דנקט רישא דמתניתני, אבל כוונת המקשין גם על צוה"ג, ולא צריך לפרש זאת, כיון DSTMS טוגן' לה ברשב"א דמכשיר, הרי מתרוך נמי מצוה"ג, אלא דחר' ציל לא נחיא ליה' מושום דקשי' לי' מסוף הסוגי', דקאמור אלא הנה תרתי דאפקת לא תיפק, והוא נחתכו רגליה וגלויה, וא"כ עדין

ד"ה דורות הנק באה"ד, טעמא לא מושום דסופו לינקב דאי'כ' בכלל נקובה היה וכוי אלא שהארס שורף וסופה למות עכ"ל, הפלתיyi בס"י נ"ז סובר דכונתם שהארס ממית, ולכן נתקשה לו מגומ' לקמן דמסתפק בוגרתת דרוסטו בכמה, אי כאיסר כינובתו או סגי במשחו מושום דמקלי קלוי ואיל, הרי משמע דמקלי קלוי עד כאיסר, ואני תמה דאי'כ' אפשר לומר דהארס הוא הממית, הלא אז אין כאן מחסרא אבר, והויה לי' כמו אכלת הרדופני או צואת תרגנוליס כדלקמן נ"ח ע"ב, אע"ג דמיית בהכי כשר, והוא כמו מסוכנת דודאי מיית דהרי קרי לי' מה"ט אינה חייה, בסוגי' DSTMS מ"מ כשרה, מושום דאן בטרפה מהסרא אבר בעין, ושימות מכח האי חסרון, אלא ודאי כוונת התוס' דהארס שורף את האבר והויה כמחסרא מושום דבר שרוף מן הארץ הלויה, איינו פועל פועלתו כמו חסר או נקב, אבל לא מושום דסופו להתחסר, ומה דמנה בין מיני טרפות דרושא, פירשו, שרופה מן הארץ וקיי אבר שנדרס, ותדע עוד דאי הארץ ממית מה לי מוקם הדרישא היא הוא הלא כל שנקנס הארץ לגוף הוא ממית כמו סם המוות אלא פשיטה ממש"כ ודוק.

ע"ב גמר' והא איכא בהמה שנחתכו רגליה, הראש יוסף זיל' הקשה למה לא נימא דתדברי" כר"ע לאחר זהרה לא מנה נקה'ו' ופסה'ג בין הח'יט, מושום דהני נבלות הוה, ותמורתם נוכל להזכיר שתים אהרות, והנה לשיטת התוס' דנקה'ו' ופסה'ג טרפות נמי הוה, לא הקשה, וע"כ ריק לשיטת הרמב"ם, דאן בהם מושום טרפה אלא מושום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין הח'יט, זהה אמת וצדק, אלא דמה'ט גופא מאן דמתקשה לא חל לключи' דכאשר ביארנו הא דכתיב הרמב"ם דהוה נבלה מהים מושום דס"ל דכל טרפה תחולת נבלות הוא, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים מושום דאפשר בשחיטה המתרת מיד' נבלה וכן נקה'ו' ופסה'ג דאיון להם שחיטה, מושום דכבר שם נחירה על האי טרפות, וכן מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעת'פ' נקה'ו' ופסה'ג אין חין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחולת שחיטה פסולת איכא בהו, וכسمנים עקרים בה'ג דכשר אלא שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נקב בעלמא שם פיסול שחיטה עליו, ומ"ש פסה'ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן אינם חיין, כי לולי זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נקב בושט אינם חיין ודאי דה'ה בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה'ג אינם חיין, ה'ה פסיקת החוט השדרה.cn הוא דמ"ש, וכן תדברי" DSTL ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר זהרה, והוא נקודה נפלה דכל הני אמרואי DSTL ט"ח אלבא דר"ע קודם זהרה אמרו למליט'יו, וצע"ג,

ומה ש' הראש יוסף, דלמעלה ממקומות שחיטה איכא עכ"פ טרפות בשוט וגרגרת, הוא אמת וצדק וכמש"כ ה'כ"מ והפר'ח, והפלתי החולק זהה במחלוקת טעה טעות גדול, וכאשר ביארתי כל זאת בסוגי' דמוגרמת לעיל דף יט עיישי'ש ודוק.

רש"י דה' ארוכובה, מקום חיבור השוק והירך, ויש לי תימא רבתא, דכאן פרשי"י אליבא דעולה לקמן ע"ז ע"א, ודלא כרב שם, DARCOBWA הואה האי דמג'כראת עם הראש, ושם פסק רשי"י כרב זה, DARCOBWA הואה עיישי', והנראה לפע"ד דהאי סוג' ע"כ אליבא דעולה אזלה, דשם בסוגי' פריך עולא לר'י, לדידך מאי וכן שניטל צמות הגידיין, ומשני לי' ארוכובה בלא צוה"ג וצה"ג בלא ארוכובה, ופריך והנא נחתך צוה"ג לחוד נמי טרפה, ומעתה י"ל דהאי דרש"א פליג גם בלא צוה"ג לחוד נמי טרפה, אבל אם נחתכו רגליה ממש באופן דaicaca ואישתק, הרי דרב האי נחתך לאו דוקא, אבל מכם ריק בחוד מנייהו, אבל אם נחתכו רגליה ממש באופן דaicaca כאן ב' טרפות לת"ק, לא מסתבר לומר דפליג וממושיר, אבל אי הסוגי' איזלה לעולא DARCOBWA הואה שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

שיעור קייב לחרון גלגולת בשיעור מיתה כיוון דבנקיית הקром לוחוד מת, (וניהו דוידי לען טומאת אוחל דמיiri התם בעין כדי לטהרה חסרון, אבל כדי שנintel וימות אין זה שיעור, עיין בפלטי סי' ל', שכ' דאי עם נקיית הקром מיר' למה לי חסרון עצם, ולא דק בלישני ודוק'). זה ליטתה דהא לתדברי קיימין דס"ל ט"ח וא"כ שפיר נתן שיעור כדי שימות ואעפ' שטרפה הוה بلا שום חסרון ע"י נקיית הקром בלבד, אלא אז גם בחסרון בשדרה י"ל כן דמיiri עס פסוקת החוט, וניהו דפסוקת החוט לחוד טרפה אבל אין מミית אלא עם חסרון חולי' אחת למր ושתיים למר, וראי'ש דamar וכן לטרפה לא ממתני קדייק אלא מסבריה דנפשי' אומר כן, אבל אחר שהקדימו דמש"ה מסדר הש"ס האי דרא'ש בתוך בסג"ר משושים דדייק ממתני דבשיעור מיתה תלי' מלטא דהאו טרפה אינה תהיה ס"ל ושפיר מדייק כן, א"כ קשה גם מגלאת ליפרך בין בסג"ר, ואין להקשות דא"כ בלא"ה לק"מ על תדברי דס"ל ט"ח ולדיד' אין לדיק משם לא לעין חסרון שדרה ולא לעין גלגולת, דחש"ס ידע דיליכא פלוגתא במנין הטרפיות בין הני מ"ט ט"ח וטרפה אינה תהיה וכאשר ביארנו זאת כבר למעלה, זה כוונת דברי המהרא'ס שיף.

ומה שהקשה על שכטו התוס' בתירוצים, ס"ד דאם נקבות הקром וכו', והא לפ' האמת נמי כן הוא ועודadam לפ' האמת איןנו כן לא ה' קשה כלום מעירובין, עיין בזה בפלטי הנ"ל וזה דלא ממש'כ' למעלה.

אבל לפע"ד נראה לפרש בכוננות שכטו ס"ד, כיוון דעתה ס"ד שם מיר' עם נקיית הקром, שבוי ליא' בבחמה שום טרפות בחסרון גלגולת بلا קром, ולכן לא פריך מחסرون גלגולת אבל לפי האמת י"ל דאיKa טרפות באיזה שיעור, ולא שיוערא דמלא מקדח דמתני', דהאי ע"י הקром ובאים קאי, אבל בבחמה מצ' להיות טרפה בשיעורא אחרינא بلا קром, והוא בכל נחבותה הגלגולת, ומ"שפיר הקשו מעירובין דשם אמר דאיKa תרי חומרא DSTARI אהדי' ב글גולת הנצמה מפלוגות ב"ש וב"ה, דמה עניין טרפות הגלגולת בבחמה דע"כ הוא שיוערא אחרינא, פלוגותא זו דמיiri באדם ועם נטילת הקром ודוק'.

ד"ה אפיק חדא ועייל חדא, ולמ"ד חסרון בפנים לא שמייה חסר וחסרון דמתני' לר"ש, דלרבען hei בכל נקבות, צ"ל דח' סוג' כר"ש, דרבנן ליא' רק י"ז עכ"ל, כוונותם מבואר, דניהו דሞקי לתדברי' כייחדי דלא פסקין כוותני', כמו כרשב"א דמקשיר בנחתוכו רגלי', וכר"מ דמקשיר בಗלווה, היינו כדי להשווות חי"ט דקאמר תדברי' עם המנוים במשנתנו, אבל כאן דבלאה' מכניס טרפות חדשות שלא נמנה במשנה, מהה ל' לשוטות מהמס' ובה' כ' דחברים התנא בתירתי, חדא כיוון דרבנן דר"ש ליא' רק י"ז, אלא ודאי דסוג' ס"ל דמתני' ATI' כר"ש שחרורה הריאה הוה בכל חי"ט, אלא דלווי' דבריהם hei נלפע' דדקושיטם לק' מ' דהא באמת גם לרבען אייא חסר או חלי' דאונות, וכאשר באמת מפרש בן הרמב"ס בפיה' מ', והוא דלא אמר בגמ' דמשנתינו דקונטי או שחרורה, על חסרון אונות קאי, נלפע' דמושם דא"כ ל�מן במשנה דallow' כשרות בעוף הוו' לחשוב חסרה ראה דהרי בעוף אינו פסול חסרון אונה, אבל לעולם הحلכה באה ע"כ גם על חסרה ריאה במנין האונות, וכעין זה מצאתי ג'כ' בהגחות מלא רועים, אבל זאת כתבתי בימי חרפי, אבל הדרנאי בי, דבאו' כשרות בעוף לא שיק' למתני' חסרה אונות כיוון דלית בהו מני' קבוע, מה חסרה שיק' בהו, והוא דלא מתרץ הש"ס דחרורה אונות קאי כאשר מפרש כן הפיה' מ' לרמב"ס, הוא מטעם שאבא, דהנה הרשב"א בתשי' שהזכרתי לעיל, איזיל ומודה דחרסר בתולדה מצ' להיות בחויל

הר' אילא צוה'ג, لكن מתרץ הר' ז' כיוון דבחד אבר יחשב לי' בחדא, ולא ידעת מה עינה לניקב הריאה וחסירה, וכן חרותה שהיא בריאה דהכל בחד אבר, וחשב לי' בתלתא, لكن נראה לע"ד דהתו' לא חשו לקושי' הר' ז' דבאמת י"ל דהנק תרתי, נחתכו רגילה וצוה'ג אמר, ולא ח' למ' שמקשה לי' והא אילא גולדה דמילא יבין דאיKa למימר, דסביר לי' כר"מ דמקשיר בಗלווה, ועוד הר' לרבען דרא'ש ליא' בריאה חסרה, הר' אפשר לדתדברי' כרבנן דרא'ש ס"ל, דחסרון בפנים לש' חסרון, וכמ"ש'כ' התוס' בד"ה אפיק חדא, עיין ל�מן מה שככתבתי בזה ודוק'.

ד"ה וארי' א"ש וכן לטרפה, באה' ז' א"ג לענן טרפות אדם וכו', לענן הורג את הנפש וכו', ולענן עשה חבירו טרפה עכ"ל, דעת התוס' נפלא ממוני דהרי לבבי רוצח, לא אזלין בתר האי הלהקה של חי"ט, לא ל科尔א ולא לחומרא, דכן מוכח פשוטות לשון המשניות והסוגי' בסנהדרין, וכן מבואר בפסקין הרמב"ם, דאם אמדחו הרופאים למתיה ולא קם ממותו עד שמת נהרג הרוצח, אפיק לא נמצא בו אחת מהני טרפיות המנויות כאן, ולהיפך כל שום ממותו והולך בשוק על משענתו, דהינו משענת בריתו, אפיק עשוו את מן הטרפית, ומת אח'ז לא נהרג הרוצח עלי', ולא עוד אלא שכבר הבאתו דברי הרמב"ם בהלי' רוצח, דאפילו הורג את הטרפה, כל שלא אמדחו הרופאים את הנרצח למתיה מכח האי טרפיות, אנו הווגין את הרוצח, אעפ' שהרג את מי' שהי' בו אחת מה'י', ומכם'כ' טרפה שהרג דהדין כן, דאם הרופאים אמדחו לחים, נהרג אעפ' שיש בו מחייב' כי האי הלהקה רק לענן טרפות בבחמה מקובלת, ולא לשאר דיני תורה, כאשר הוכחות זאת מכמה פסקי הרמב"ם, עיין בעicker י"ד, והדבר מוכרת דלמה לא נאמרה האי הלהקה ברוצה שהוא המקצוע יותר חמור, ונלמד ממש על טרפות בבחמה חיה ועוף וכן מבואר בסוג' דיבמות הנ'ל ועיין בש"ע אה' ע' סי' י"ז סע' ל"א ול"ב דאי' מעידין על מי' שדקרו'ו וייר' בו חיצים אף בעשאו טרפה, ומה שמחליך ע"פ מירמא דרבא בין סיכון מלובנת לאינה מלובנת, לגבי טרפות בבחמה לא שמענו חלק זהה, ואדרבה מירמא דרא'ז לעיל דר' ח' מ' מוכת אין חילוק די' לאו דחוודה קודם לבונה הוה טרפה, אעפ' שלגביה אדם אמרין דאפשר שיחי', ועם בנחתוכו רגלו'ו קמתמה ה'כ' מ', ומה מעידין, עיין' בב"ש סקץ' ז', ועיין בה' ק"ז החת' ס' ז'יל כאן מה שתמה על הב"ח, והדבר צריד עיון, ולהע'ד הי' נראה דרכ' במים ורגלים בראים וחין עד זקנה ושיבתא, ולפע'ד הי' מושתתת דבאל'ה מה'ת אשתו מותרת סמכו אם העלו מן המים רגלו' מארכובה ולמעלה, אלא דמן הסוגי' שם לא משמע חci, וצ'ע' דוק'.

בא"ד וא"ת א"כ אמריא לא פריך נמי ולהשוב גלגולת עכ"ל בראש יוסף ז'יל מקשר דברי התוס' אלמעלה, דבלא הקדמות ריא'ש ממתני' דיק', הוה מצינן לתרץ דחסרון גלגולת הוה בכל גלגולת שנחבסה דפריך מני' בשב שמעתא דבחד אבר כחדא חשיבה, אבל עתה הקשו כיוון דמתני' hei, הי' לפרוץ חסרון ב글גולת בתוך בסג'ר ולא לכלו' בנחבסה שהיא שמעתא דammo'א עי"ש ולפע'ד לא הוועיל בפירישו כלום, דאפילו לא דרי'ש דחסרון בשדרה טרפה ממתני', מ"מ חסרון ב글גולת ודאי מתני' הוא דהא קטני' כדי שנintel מה'ח' וימות, אלמא דאיKa חסרון ב글גולת הממיית, אבל ראי'י במר'ס שיפ' ז'יל דזריך דרך ליקשר קושי' התוס' אשפנוי, אלא דקיצר כדרכו, וכן אבר כוונתו בתוספת ביאור משלי' והוא, דבלא הקדמות ריא'ש מדייק ממתני' היינו מתרצים דלא פריך הש"ס מחסרון גלגולת מושם דהתם עם הקром קאמר, ולגביה טרפה הלא נקיית הקром לחוד טרפה, ואי' קשי' לך' דאי'ה

להאמר, דהרי רשי' זיל כתוב, וא"ת תה' לסתורא דרךיש בכל נקבוה, לאו מלטה הוא, דהרי ניקבה הכללי ליכא מ"ד טרפה, וא"כ למאנ מהני הא סיינא, למאנ דלא ידע דבניקבה הכללי לית בה טרפות, הרי מצי פסול נקבה ומילא גם לסתה הכללי ולמאן דידע דלית טרפות בניקבה, ידע גס בלקתה, הא חדא, ועוד איך יחולוק עולא אטדבר'י' דאמר דח'יט נאמרו לממ"ס, לא מביע לפי מה דמשמע מותוך הסוגי' וכאשר מבואר ג'ב בתוס' ד"ה הנך דאפקית בקושיתם, דלית מאן דפליג אהא מניון דח'יט' דקשה אלא אפלו לפוי תירוצם דלרא' תנא דמתני פlige הינו דוקא אמניין פlige דאיינו מכoon, אלא פחת הוה, אבל לא דלא נאמרו פרטימ' כל אלא הכללים, ולומר דעתלא קאמר דחו'ן מן הפרטימ', נאמרו גם הני הכללים, ודאי ליטתא דלמא הילכתא נאמרו הכללים אחר שפרט כל הח'יט, אלא ודאי עולא הוא עדשה הני הכללים מותוך הפרטימ' שהיו מקובלים בידו, ומותוך דבריו שמעין דלא היה מקובל בידו הא דרכיש, ומלשון השיע' שכ' ח' מיני טרפות יש, יש למישמע הци, ומסתמא כן נראה לב', לפרש דברי הרמב"ס שכ' בפ"ה ה"ד וזיל': "ויש שם חלאים אחרים אם יארע לה טרפה והן הלמם"ס, ושמנה מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו'" על' מ"ל מדברת תחלה דחלאים הפטולים נאמרו למשה מסיני, ואח'כ כתוב עוד הפעם וח' מיני טרפות נאמרו לממ"ס, משמע דהאי סיינא דח' מינים עשינו עצמנו, שיצאו כן מותוך הטרפיות הפרטיות שנאמרו למשה מסיני והדברים סתוםים, ומה שהקשו על הרמב"ס דמאי שטרי לב' תרי, שפסק עולוא וכרכיש, עיין לקמן נ"ד ע"א על המשנה ועל פלוגתא דוד' ור'ל, מה שכתבתי שם, ודוד'ק.

רשי' זיל לא תיפוק וכו' וחליף הינו חסרה ממוקם הראוי' להיות, ובחליף דערותות הווש特 פרשי' דאין לך נקבה גדולה מזו ואבאר דרש' סובר דיחילוף האונות שהוא מתולדה אין להכניס בכל נקבה, דיל' לרשי' דחשר בתולדה סופו לינקוב וע'כ דחרשה ריאת טרפות בפ"ע הוה, וכפי שביארנו לעיל חסרה הריאת לא בא בא ההלכה על חסרון אונות מתולדה דמציז חיויות, ואינה טרפה אלא מכח הילכתה אחרת דחשר נתול, כמו יתר נתול, דבלל הא הילכתה דאמר ר'ה כל יתר נתול גם חסר בכל והכי מתחפר, כל יתר בחסר וחסר נתול, ור'ה קיצר בלשונו, וע'כ כן הוא אדם חסר איינו נתול למה יהיו יתר גרע מחסר, וחסרה ריאת אי אתה בא כל היח'יט בהילכתה, מתרפרש או בחסרון בפנים לרבען או בחסר מבוזע לר'ש, וכן האי חילוף האונות דזהה בכל חסרה, איינו אלא לרבען דסל' חסרון בפנים שםיה חסר, דיל'ש אם הוא נתול בעיד הוה נקבה עד הסימוכנות ולא בעין להכenisו בחסר, ומילא הוה לי' לרשי' להכenis גם חסרה אונה בכל חסרה ריאת בפנים, אבל לר'ש דחרשה ריאת באה על חסרון שבוחז וכו' לרבען אי ס'ל דחשר מפנסים לא שמייה חסר דלא בא הילכתה כלל על חסרה הריאת, כל הטרפיות שבריאת צריכין להכניס בכל נקבה ומטעם דחשר נתול ומילא איכא נקב, וכאשר באמת כן כתוב התבורי' זיל' דכל הטרפיות בריאת בכלל ניקבה הריאת הוה, אבל בחליף עורות הושט גם רשי' מוכರח לומר דבכל נקה'ו הוה דהרי בושט אין לנו הילכתה על חסר רק רק, אבל מה דקשי לי טובא הוה דכפי מה שכ' רשי' דזהה כניטולן ממוקמן משמע דרש' מפרש דהאי חילוף העורות בתולדה הוא ולא מחמת חוליה נשנתנה מראיתן, וא"כ קשה מנין לרובה טרפות דחליף בשוט שאינו דומה לחילוף דאונות בריאת, דשם שפיר מיצין למימרAdam נמציא רק תרתי בימין ע"ג דאיכא בשמאל תלטא אין זה השלה מאלה חשבין דבימין איכא חסרון ובשמאל איכא יתר, וחסר ויתר נתול דמי טרפה, משא'כ בשוט דאפיקו חסר עור אחת כשר, א'כ חילוף העורות משום מה נטירף, הן אמת דלפי ההסביר של' גם בריאת

ומים, דהרי הידועה לכל, א"א להכחיש, אלא שכ' דכך היה הילכתה לממ"ס, דכל שnitול ביד טרפה, גם חסר או יתר טרפה, עי"ש, אמרו מעתה, איך אפשר דבתווך הח'יט אתא חסרה אונה כיון דלאה ה'י צרך הילכתה מיהודה, דחשר נתול, ועל ניטול ביד הילכתה א'כ בריאה, כיון דנקב בעלמא פסול בה, אבל הרמב"ס לשיטות' לא ס'ל כנ'ל דהרי כתוב דבכ' משבניינו ניטול, חסר בתולדה כשר, ולידי' גם יtier נתול אינו מכח הילכתה מיהודה, אלא כמו דחשר טרפה לאו מצד דחשר נתול, אלא שהוא טרפה בעצם ה'יה יתר כו, ולידי' ל'ק לי' והוא אנו רואין דבון יתר ובין חסר חין הון, דהרי גם בנקובים כן אנו רואין שחין ומ' מתא הילכתה שבכל טרפיות הון, ולכן שפיר מצי מפרש דחסרה אונה בכל ח'יט' נאמרה, ולא חש להא דלא מתרץ הגמ' כן, כדרךו בהרבה מקומות.

אבל דע דפריך הש'ס מחרותא קשה טובא דהא ע'כ בכלל חסרה או נקבה היא, וכmesh'כ רשי' בסוף הילכתה מונח חסרה בא כל חסרה או ניקבה נהנו, והרמב"ס מונה חרותה בכלל חסרה, ותדע דעולא רק ח' מיני טרפיות מנה ואין חרותה בכלל, ולא ראיimi מי שהרגיש בזה, אבל מה שנלפע' דהוא דלקמן נ'ה ע'ב מiotiy עובדא דרבב'ח שאיל בב' מדרשא, ואמרי לי' דיש לתורתא בדיקה אי בידי שמים או בידי אדם היא ע'י מים פושרים, וכותב שם הר'ז זיל' דהאי בדיקה רק ח' בספק אי ב'יש או ב'יא, אבל בודאי ב'יש לא צריכא בדיקה, ובודאי ב'יא לא מהני בדיקה, דאפיקו הדרה בריא, לא יצאה מכל טרפה ובודי' הר'ז מוכרכחים, דכיו' דתנאה סתם חרותה ב'יש' כשרה וב'יא טרפה ע'כ דהילכתך היהת, וכלן אין בידנו להקל אפיקו הדרה בריא, כמו בכל ודאי טרפות דלא מרווחי' ב' חודש דודאי הדרה בריא, וא"כ ע'כ הוא טרפות בפ"ע כמו דרושה שכתבו התוס' לעיל דלא מטעם סופו לינקוב או לחסור, וכאשר כתבנו שם בפי' דבריהם, כן אתא הילכת על חרותה ב'יא, כי כל מה שאנו מטריפין מושום דסופו לינקוב, ודאי ה'יה' מהני שהיית י'ב חודש אם ה'י במציאות לעיל שנעשה כן קודם י'ב חודש, דכל שלא בא הילכתה בפירוש אלא דאן אמרין דסופה להיות לך, אם חזין דלא כן הוא, למה נטירף אוטו, וממש'כ הכא דאייכא חרותה דהדרה בריא וחרותה דלא הדרה, והאי ב'יש וב'יא אינו הילכת, אלא סימנא בעלמא הוא, כל שאנו רואין ע'י פושרים דהדרה בריא, מה לי ב'יש או ב'יא, זה בורר, ולכן חרותה אינו ע'ש סופה טרפה אלא הוא טרפה גמורה אס היא ב'יא, כי כן אתא הילכתה, ועלא דלא מה זאת למן טרפות כמו דרושה, מושום דהוא באמת ל'ל דחרותה היא חד מחי'יט דאחו מוהילכת, אלא דזהה כמו לocketה דרכיש, ומה דלא קאמר לאפקוי חרותה, מושום דודאי אמתני לא פlige דס'ל דזהה בכל חסרה כmesh'כ הרמב"ס, אבל הש'ס מדיק מדלא קטני במשנה חרותה שהדרה במים פושרים כשרה, אלא קטני חרותה ב'יש' כשרה, ובברירות קטני דב'יא טרפה, ע'כ דהילכתך היהת, ולא מצד סופה להתחסר אלא, מושום דעתקה שם טרפות בפ'ע המה, ודוד'ק.

ד'יה סימנים שנדללו ברובן וכו' שנתפזרדו זה מזה, ויש לי ראי' להאי פירושא דאי כריש' האי תרתי נהנו חד בושט וחד בקנה, ואייכא ח' שמעותתא, ולא שב, ודוד'ק.

ד'יה א'ש נקרעה צלע מעיקרה, עיין מה שכתבתי על דבריהם שבכאן, لكمן דף נ'ב ע'א ודוד'ק.

ד'ג מג' ע'א גמר' אמר עלא ח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו', לאפקוי לסתורא דרכיש ב'פ', ויש להעיר למאי הילכתא נאמרו בסיני הני סימנים של ד"ז ח'ק נפ'ש, וראיתי ק'ז' צ'ל' בחודשו נתוער בזה, וכ' דהני סימנים נאמרו לאפקוי דרכיש, וכן נרא דסוער הפלטי שהבאתי לעיל, אבל במח'cit' דבר זה לא ניתן

טרופה אע"פ שחזר להקשרו, והוה זאת כמו ודאי טרפה דלא מהני שהיתה י"ב חדש, אע"ג זאת מורה שנתרפה המכחה ולא ישטור לעולם מ"מ כיון דשם טרפה היתה עליה פ"א, אינה יוצא שם זה לעולם ודוק.

תנוס' ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה אע"ג דסיפה דאלן כשרות מסיע לי' וכוי עד סה"ד, והקשו המהרש"א ומהר"ם שיר' זיל מהא דלעיל דאר"י הלכה כריבי', והא למה לי' כיון דסתם התנאה ניקבה המרה, ותרצו כיון דרבים פליגי עלי', לא ארי' הלכה כסותם משנה והנה דבר זה בפלוגתת רשי' ותוס' שנוי לפקמן נ"ה ע"ב, במה דאמר בלשון יחיד אני שונא אותה דרש"י פי' יחידאי היא דמשמעו דאת' ייחיד ולדעת התוס' הפריש דגוזס במשנה עצמה דברי ר"ש, אבל כל שסתם רב' כדברי יחיד אף ברבים חולקים הלכה כסותם, דהרי ת"ק דר"ש שם סתמא איתתר וסתם סתמא רבים הם, וגם הכא רך סתמא איתתר ת"ק דריבי' בברייתא, ורק' ל' המהרש"א רבים דאין לומר מושם דר"י אמר, מי אהדרו לי' חבריה לריבי', מוכח דרבים נינחו דהרי ר"ג גופא רך מכח האי ברייתא ידע דפליגו, ותדע דכו הוא Adams אמר דר"י ידע מקבלה דרבים היו החולקין על ריבי', ממש'ה החצרך לקבוע הלכה כמותנו היל' צrisk להקדמים האי מימרא דמאי אהדרו לי' וכוי ואח'כ' לקבוע הלכה כמותנו.

ועוד קשה טובא דאיך שנה משנה דברי יחיד כל דהנה לפקמן נ"ו ע"ב קתני במשנה דלו' כשרות בעוף ר"א אם ניטל הנוצה פסולה וככתבו שם התוס' ד"ה איבעי להו,-DD בדבורי יחיד המה וככתב שם הר"ז דאל"כ הו"ל למיתני' במשנה דא"ט בעוף ולא אבל' כשרות, וכן תראה בגלודה דקטני' במשנה דלו' כשרות בבהמה, ר"מ מכשיר וחכמים פולסים ולא קתני' ל' בא"ט מושם דר"מ פליג' ומכשיר, ובמשנה דא"ט לאמנה, אלא מה דהוה ד"ה בלי' חולק, ואני' דיש פלוגתת מרובה בה הצלל, ויש מזה ראי' נפלאה ומה ש' הרמב"ם בהלכ' ממרמים דעת הללמ"ס לא נמצא פלוגתא ועיין מה ש' בתקדמתה של' בענין זה, יה' איך שיחי', עכ"פ חזון דהתנא נשמר למנות בהאי משונה דא"ט דבר דתלוי בפלוגתת דמה"ט לא קתני' בה ברמה שנחתכו גלילה והגלווה רק כוללם בה הצלל וכן לא קתני' ניטל הנוצה בא"ט בעוף, אפי'ו לשיטת הסוברים דהיל'ו כגולודה בבהמה עיין לפקמן וא"כ קשה טובא איך קתני' ניקבה מרעה כייחידה, אבל ראה זה החדש דהאי ניקבה המרה קתני' בין קביה לדקון ומקומה היתה לעיל מני' אחר ניטל הכבד והלא דבר הוא, וכן אין ספק אצלי' כי בסוד המשנה באמת לא היתה שינוי' מרעה, אלא לאחר שאמר ר"י דהלהה כריבי' הכנסותו ושלא במקומו כדי לידע שהוא תופת, ומה שאמר בגמ' לעיל אפיק מרעה ועיל תרotta, לאו אליבא תדברי' דזוקא אומר כן, אלא גם לדידן ולמסקנא צריכין למימר הכי דמרה יחידי' היא, ואפי'ו ס"ל לרבי' כוות', היה מרובה טרפות זו בה הצלל, כי דבר התלוי בפלוגתת להכנס בתוך ה"ח טרפות אם לא שנאמר דחרותא בכל ריאה שניקבה היא ולעיל הראתי כי יש בה פלוגתא.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דהנה הרשב"א זיל כתוב דטרפות הכבד אינו אלא מושם דסוף המרה ליטל, ולכן בענין צוית במקומות מרעה, והוא לאכ'ור' תימא רבתא, א"כ מאן דפליג אריבי' ומכשיר ניקבה המרה, גם טרפות בכבד לית' לי' והוא דבר שא"א לקובלו, דא"כ למה לא פליגו גם בכבד, אבל עכ' כוונות הרשב"א דמאן דפושל בכבד אפי'ו נשתייר כ"ש עד דאיכא צוית במקומות מרעה הוא דסובר דהאי שיור' דכזיות במקומות מרעה, מושם הגנה דמרה בענין אבל بلا' נשתייר כלום ודאי דאיכא טרפות בכבד בפ"ע

בתלתא בימיןו וארבעה בשמאלו הי' כשר דליך כאן שם חסר אלא שם חליף וחליף לא שמענו מהלהה דמטרף, כי רק' ח' מיני טרפיות יש, ויש באמת בהז פלוגתא אולם מדברי הרא"ש זיל מוכח דבושט משום לקותא וחולי' קתני' עלה וא' שפיר הוה הכלל נקוב הכל בשර ש佗פה גרדו, אלא מסתמא לרשי' לא ניחא לי' בהז משום דשינוי מראה לחוד אינו פסול רק בקרים הריהה בלבד ולא בשאר אברים כמבעור בי"ד סי' נ' באחרונים שם דבעין דוקא לקותא ממש אבל שני'י מראה לחוד שר, אולם לדעת הרא"ש זיל דבשני עורות ושניהם נשתנה מראיתן גרע טפי, זכי' ודו"ק.

ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה, והוא נמי סתמא היא ומאי אלמא דסיפה מרישה עכ"ל ועיין מה שנדחקו התוס' לפרש קושי' הגמר' והנה הריבי' זיל גרס גם באידך מתני' ונשתיר ממנה כ"ש, זיל דלקמן דף מ"ו גרס דפרק מבריתא והתני' כאית, וכן כתוב הראש יוסף במשנה לעיל ד"ה בא"ד ניטל הכבד, אלא דקשה להגיה בgeom' וגם לא סגי בהאי הגיהה דתנן, דבגמ' הכי איתי ניטלה הכבד וכו' הא נשתייר הימנה כלום כשרה וכוי' ואי' דתנן במשנה דלו' כשרות בפירוש דנסתיר כ"ש כשרה לא בעי לדיקא זאת, ולא עוד אלא לכל השקלול וטורי' הי' ללהעמיד שם על המשנה דלו' כשרות דמפורש בה דבשior כ"ש סגי, אבל לפ"ע' נראה דלקמן מתרץ הא ר' חייא והא ר' בר רב' וכוי' וקשה וכי רב' היה סותם מושניות ע"פ תלמידו ובנו דר"ח תלמידו הי' ור' ש' בנו הי', אלא ודאי דהכי פירושו דרש"ר הי' שונה במשנה דלו' כשרות ונשתיר ממנה כ"ש כדי שלא יסתטו הסתומות ור' ח' הימני ומגיה ונשתיר ממנה בזית, ולכן הריבי' היבא המשנה כמו' שנאה רש"ר, דמסתבר יותר לגרוסן כן כדי שלא יסתטו המשניות האחדדי' אבל להלכה פסקין כר'ח דמחמיר, ולכן כאן פריך על ר' יוחנן דאית ל' הלכה כסותם, איז נקבע ההלכה כר'ח המגיה במשנה השינוי' כדי לסתור המשנה הראשונה, ודוק.

ד"ה בקורבן פסול hei ס"ל מושם שהמאכל מתאש' שם, ומחללו ונכנס בנקב' וכי רצה בהז ליתן טעם לאסור בקורבן יותר מבושט אלא דא"כ מה פריך לע' אדרבה ושת' דאכלת בי' וכו' אבל קורבן מניה נייח כדקאי קאי, והוא בקורבן לאו מטעם דזימן מתרמי אהודי' פסליין, אלא מושם דהמאכל מתחחל ויוצא באכלsson, ויל' בדוחק ודוק.

ד"ה אינו קרום ואם ניקב ונסתם וכו' אינה מתקיימת וכו', דהאי סתימה מעיקרה הוא עכ"ל, עיי' בראש' יוסף זיל שהבין מדברי רשי' דטעמא דלא מהני סתימה דלאח' זיל מושם לכל שם טרפה עליה פ"א, שוב אינה חוזרת להכשרה, אע"פ שנתרפה המכחה וע' מביא יש מי שסובר והוא הרא"ש זיל בשמעtan, דטעמא מושם דספסו לסתור הקרים. ולכאר' איה מצא ברשי' דלא סובר כן דהיא בתחלת דבריו כתוב ג"כ אינה מתקיימת, וממה דמסיים דההיא סתימה דמעיקרה היא ולא אמר דהאי סתימה מתקיימת, אין להוכיח דאפשר דרש"י טעמא אמר, מושם דהוא מעיקרה לאו מתקיימת, ואולי מושם דאי רשי' כרא"ש ס"ל דספסו לפסק, לא הי' לי' להביא כל הני סתימות של דופן וכבד וחולחות, ולחקל ביןיהם דPsi'תיא דהס תהי'ות של' ניטל מושם כל זמן שהבהמה חי', אבל אם אמר דגס קרום שעלה מה' מתקיימים לעולם, שפיר כתוב רשי' לחקל ביןיהם דההס מועלם לא הוה שטרפה על האי מכמה שא"כ בקרים שעלה מחמת מה' ויש להביא ראי' לדעת רשי' ודלא קרא"ש, מהוא דאמורין כאן בוושט ניקב א' שלכני' זיל טרפה מושם דזימן מניה דזימן בהדי' הדדי' ומה בכ' קיון דאי' זה אלא לרוגאים אחדים ואח'כ' חזרין לפקמן, הרי' כאן סתימה המתקיימת לעולם, אלא ודאי כל שפעם אחת שם נקוב על הושט, שוב לא יצא שם

בדיקה ודאי בעי ולעכבר, וא"כ מה מתרץ הש"ס דלעולא א"ח לספק דורסה, ס"כ"ס איך נקשר בישק קו"ז بلا בדיקה, שהוא דומה ממש לוודאי דורסה, והוא תימא רבתא.

ועתה נראה, איך מתרפס כמין חומר השקיל וטרוי' לדעת רשי' אם נפרש הבריאות נתרפה, הנה הא דס"ל לרשי' דלאגבי נקב נמי אין לושט בדיקה מבוחץ, נראה דעתמי' הוא, כמו דס"ל בודאי דורסה לא מהני בדיקה, עיין ל�מן ג"ע בע"ב דהתוס' מסבירים דעת רשי', דפעמים מאים הבשר ואינו יכול לשומך על הבחנה, ורק בספק דורסה סמכין משום דאיכא בגין ס"ס שהוא לא דרש כלל, ואת"ל דדרס, שהוא יפה בדקינו, וליאכאר רושם הארץ בשער ובסימנים, וסמכין אבדיקה קלישטה, וא"כ ה"ג בממסמס קו"ע דמא דלעיל, ס"ל כיון דהאי הוה כודאי דורסה דהרי צוארו נקרע מן הקוצים, וצרך בדיקה אלימטה להוציא מספק שמא ניקב הושט, لكن לא מהני בדיקת חוץ, דשנא נכנס טפת דם בתוך הנקב ואינו ניכר, וכמוש"כ רשי' זל לעיל, ולפ"ז אומר אני דלמ"ד שלא חישין לספק דורסה, מודה רשי' דמהני בדיקה לוודאי דורסה, אבל שלא חיש לספק דורסה, הוא מטעם דמווקיון בהמה אחזקה שרota, ממילא אם בודאי דורסה, חזק החזקת כשרות כ"ב, דמהני גם בשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותו בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשם נתרפה, כיון דאיכא למשיח שעדיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע ד' בביואר השיטות הווא, דהנה הרא"ש זל' כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא"עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דaicca בכל לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק דורסה, דשאニー הטעם, דaicca טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא"ש הווא, דאין חישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד בלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו לצריך לברר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דaicca חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דaicca לבורי מברירין, אבל בנאנבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגם לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

ולכ"ע, וא"כ באמת ליכא סתירה בין המשניות דבמשנתנו פא"ט דלא כתני רק טרפיות דלית בהו פלוגתא, כתני דוקא לא נשתייר כלום דזאת ד"ה, וمرة לא נשתייר ביסוד המשנה כנ"ל, אבל במשנה דאלו כשרות שפיר כתני ונשטייר כזית דוקא משום דהרי פסקינו כריבב', דניקבה המרה טרפה, ומילא אם לא נשתייר כזית בכבד במקום מרה, טרפה מצד המרה ולא מצד הכבד, ולכן הני תרתי דר"י דקבע הלכה כריבב' במרה, וכן בכבד עד דאית ב' כזאת מיש שיכי אהדי והוא נקודה נפלאה, ע"ג דחשקל וטרוי' דגמר' לא נחות לה.

ומעתה אומר אני דליך"ר ולרמב"ס זל', שלא גרסו במשנה דלקמן כזאת אלא כ"ש, גם ניקבה המרה און לגרוס ומאן דחוסיף מרה במשנה, הגיה ג"כ כזית במשנה דאלו כשרות ועיין עוד שם מה שתכתבתי בזה ודוק'.

ע"ב גמר' האי ספק דורסה וכו', עיין מה שתכתבתי בפלוגת רשי' ותוס' זהה, דעל דף כ"ח.

ע"ש גמר' אמר עולא יש לה קו"ז בשוט און חושין שמא הבריא, רשי' זיל הביא שני פירושים בהאי לשון הבריאות, א') שהוא לשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותו בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשם נתרפה, כיון דaicca למשיח שעדיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע ד' בביואר השיטות הווא, דהנה הרא"ש זל' כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא"עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דaicca בכל לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק

דורסה, דשאニー הטעם, דaicca טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא"ש הווא, דאין חישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד בלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו לצריך לברר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דaicca חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דaicca לבורי מברירין, אבל בנאנבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגם לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

תנוס' דה' קסביר עולא א"ח לספק דורסה וכו' וא"ת ואמאי, נימא נשחתה הווורה וכו' והכא נמי כי נשחתה, נעמידנה בחזקת מה שהיתה קודם שנולד בה ספק דורסה וכו' עכ"ל, הפלתי זל' רצה לחדר שהתוס' רך אספק דורסה קא קשי' להן, אבל אישב לו קו"ז בשוט לא, משום דכאן לא שייך נשחתה הווורה, דהוה ספק

בஹמות כשרות דעתמא מカリע האי ספק לצד רוב בהמות דעתמא דכשרות הו, והן הון הדברים שנאמרו למשה מסיני, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד ודוק".

ד"ה שאני התם איתחיק איסורה, ובחתיכה אחת ספק חלב ספק שומן, ע"ג דלא איתחיק איסורה, לא איתחיק נמי התירא, אבל הכא מעיקרה היתה בחזקת כשרה, עכ"ל והנה כפי הנראה לא גרסו התוס"ר, "התם איתחיק איסורה הכא לא איתחיק איסורה" דאמס כנירסא זו, קשה למה לא קארם הכא איתחיק התירא, כדי שלא יקשה לו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שליא יקשה לנו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שישנו זה לא סובל האי סיפא, "הכא לא איתחיק איסורה" כנובון וכן שפיר כתבו דחש"ס לא הקשהתו מוחתיכה אחת, משום DIDוד הכא איכא להיפך חזקת כשרות, אבל לגרסתה רש"י ذקאמר בפירוש, "הכא לא איתחיק איסורה" לכ"ו קשה דלא די בהז, דהא גם בא איתחיק איסורה כמו בחתיכה אחת נמי אסוה, והוליל הכא איתחיק התירא, והנעלפ"ד דלאכ"ר יש לתמונה טובא על המקשן שבגמ' דלמה לי להקשות משתית חתיכות, דאיןם דומין כלל להא ספק נקה"יו, ולא פריך מוחתיכה אחת דדומה ממש לספק בשיט דבשניותם על חדא חתיכה דני, אם כשרה או אסורה, והוא תימא רבתא בעני, וכן נרא לפע"ד דע"כ המקשן ידע דהכא איכא חזקת היתר מכח חזקת כשרות דבמהה, וכן נרא דהכא לא קשה מוחתיכה ספק חלב דאסורה, דהתם ליכא שום חזקה להカリע את הספק, אבל הקשה משתית חתיכות שאכל אותה מהנה וחיבע עליה اسم תלוי, ע"ז קשה לו ניהו דודאי אסור לאכול אפילו באחת, אם מוטלת בספק, אבל לחיבע קרבן הלא איכא חזקת פטור דגברא, שמעיד דכמו שקדום האכילה, לא נתחייב בקורבן, כך גם עתה אחר האכילה, כי חזקת פטור שלו, יカリע הספק דأكل את של היתר, ואית דاشם תלוי על הספק בא נילוף מיני חזקה בשום מקום לא יカリע את הספק, ונאר גם ספק קוץ בשות ע"פ דאיכא חזקת כשרות וע"ז קמשני התם איתחיק איסורה ר"ל איקבע איסורה, וקרוי לי" איתחיק איסורה כדי להסביר למה לא יカリע חזקת פטור שלו את הספק משום דקדום שאכל כבר איתחיק שאסור לאכול אף אחת מהנה, וכן א"א שיכרי עזקה פטור שלו, מה שכבר איתחיק הי' מקודם שאסור לאכלו, אבל הכא בספק קוץ, על זה אנו דניין אם אסור או לא, וכיון דאיכא חזקת כשרות לא אסרין והוא דבוחתיכה אחת לא מתחייב שם תלוי, גזה"כ הוא דבעניין דוקא איקבע איסורה משתית חתיכות, וכן נרא דילו בפשט הסוגי" ודו"ק.

ע"ש גמר' אמר מב"ר דרבינו, מותבニア תיובתא לפני סנאיה דרבא, לעולם הלכתא כדורי ב"ה וכוי' תמייה לי דבלא האי Tosfeta נמי קשה דאפילו מצין לעשות כתרי חומרא דסתרי אהדי וכמו שבאותם אנו עושים דאלין בדורייתא, הכא לחומרא והכא לחומרא, עיין בדיבור שאח"ז, אבל הכא הרי שרין בין לריב ובין לשטמאל ממי' כמש"א בgem', והנעלפ"ד דרב לא קארם רק תורבץ החושט במשחו, ובעל המימרא הוא דמדייק דהיה מקום שחיטה הוא, ומ"מ אבל און מזה הכרע, דאפשר לומר דלאו מקום שחיטה הוא, ובמשחו כמו למטה מקום שישער דהו"ג דהו"ג במשחו כשאר בני מעיים, מ"מ קארם בגין דבכרס קשחת ופסלה, וכארש באמת כן מסיק לבסוף דטורבץ במשחו ואינו מקום שחיטה הוא, אבל שמו אל דאמר ברובא פשיטה לאו מקום שחיטה הוא כנובון, ומעטה סבר האי מקשן דעתמא דרבא ה' דמסופק בדברי ר' רב דקארם במשחו, אי הוה בכל וشت לשחיטה, ולכן טרי' לי' וא"ג דaicא ס"ס שמא הילכה בשםואל וזה ליכא כאן טרפות כלל, ואיפלו אי הילכה קרב אפשר דהו"ג מקום שחיטה אפילו מאן דס"ל דלא מהני ס"ס

בשחיטה, וכבר תפסו עלי, דהתוס' יבמות בפירוש כתבו גם בושת דשכיח יותר לאיסור מלhitra, וכבר ביארנו דשיטות התוס' הוא דנקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, והחו"ד וק"ז זל בל"ה השיגו עלי, דאפילו לדעת הרמב"ם דנקה"ו נבללה, מ"מ ש"ז לאוקמי אחזקה שהיתה ראו' לשחיטה, ואני ביארתי בפ"ק בסוגי' דחזקה ורוב דפליגו באזה רשי' ותוס' עיי'ש.

ובגונ' העניין אי בנולד ריעותא מהים מוקמינן אחזקה כשרות דאיתני מכח רובא, פליגו באזה הרמ"א וחכמי קראקה מבואר ביו"ד סי' ל' והtab"ש מביא ראי' לדעת הרמ"א דאוסר מהא דאמרו בכתבונות פ"ב דרוב נשים בתולות נשאת והנשאת בתולות יש להן קול, וזה הויאל ואין לה קול אינטרא לה רובא, והכא נמי רוב בהמות כשרות, ולכשרות אין להם מים במוח, וזה הויאל ואית לה מים במוח יצאה מכלל רוב הcessrot, ויפה דחה החוו"ד סי' נ' ראי' ז, דהתס' יצאא רובא נגד רובא המתנגדות אהדי, דכמו דרוב נשים בתולות נשאות כן הרוב דאין להם קול לאו בתולות נשאות, אבל הכא מאן יימר דרוב דאית להו מים במוח אינם כשרות, ואני מצאתי ראי' מוכרתת נגד הרמ"א וכחכמי קראקה, והוא מגני' נגרן אי איזלינו דפליגו שם רב ושמואל במכור שור לחרבו דדרדיא איזלינו, אי האי גברא בממוני בתור רובא דדרדיא דזבין לשחיטה, ומשיini לא צריכא בגברא דזבין להא ולהא, וכ' שם הרא"ש זל וז"ל: "ומוקי פלוגתא באדם שקובונה לשחיטה ולחירישה וכו' וכיון דזבין להכי ולהכח, ליכא שמקים עלי' דמלטה לפ' מנהג הקונה, וסביר רב דאלין בתור רובא, וא"ג דזה האיש קונה זהה כמו רובא דעלמא לשחיטה ולחרישה וכו' וכיון דזבין לצד הזה" עכ"ל הזהב, ולכאו' איינו מובן כיון דאנן על האי גברא דניין, והוא קונה זהה כמו ראי' דיש לו שדות ווגם בית המטבחים, וא"א למיקם עלייה, לאיזה מהם קזבין יותר, מה מהני רובא דעלמא להカリע דעת הקונה הלה, שיצא מרובא דעלמא כיון שקובונה נמי לשחיטה, ורובא דעלמא קונה רק לדידי, אבל הדבר מותבאר היטב עפ' מה שתכתבו התוס' לעיל כח' ע"ב ד"ה בידי' שמים א"א לצמצם, דכל דבר שאין האדם מצמצם בכוננה, ממילא הוא איינו מצומצם, דבידי' שמים לא שכיח כלל שיתרמי המצמצם, עי"ש ולכן בכל הני ספקות שאנו אומרים דספק השkol הו, אין הcovona דמצמצם הוא מחיצה ע"מ, זהה פשיטה דליתא אלא ודאי איכא רוב לצד אחד, אבל כיון דאנן לא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב קרי' לי' ספק השkol, למשל מחיצה זרים ומהנה נקבות, פשיטה לנ' דאיינו מצומצם דכל בידי' שמים א"א למצמצם, ר"ל דרוב פעים איינו מצומצם. וא"כ האי רוב מעיד דאייכא ע"כ רובא לצד אחד או לזכרים או לנקבות, ולא מחיצה ע"מ למצמצם, ומ"מ קרי' לי' מחיצה ע"מ משום האי ספק גופא, שלא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב, אמרו מעתה אי איכא רובא דעלמא, שפיר מカリע האי רובא דעלמא את ספקתו שano מסופקים לאיזה צד נוטה הרוב בהאי יידון שאנו דניין, וזאת הם דברי הרא"ש זל, דנייהו דהאי גברא איזל להא ולהא, וא"א למיקם עלי' לאיזה צד זבין יותר, אבל זאת פשיטה לנ' דאייכא רוב לאיזה צד, כי לומר דcovona במצמצם מהנה לשחיטה ומחיצה לחרישה, הלא א"א לצמצם וכפי התוס' דהרוב אומר דאיינו מצומצם וכיון דמכורחים לומר דאייכא רוב לאיזה צד, מסתבר לומר דרובא דעלמא מカリע ספק זה לצד רובא דעלמא, והרי תראה דהאי הכרעה הוא רוב גמור אפילו הוציא עלי' ממו, לרבות דאל גם במנון בתור רובא מכך"כ דהני באיסור ליאיל בתורי' וא"כ בכל ריעותא מהים כמו במוח, אמרת הדבר דיצאה מכוב בהמות כשרות, דין להם מים במוח, אבל כיון דספק הוה אי הני שיש להם מים במוח בשרות או טרפות הוה, ופשיטה לנ' דאייכא רוב לצד אחד ולא מע"מ במצמצם, א"כ רוב

וכו' אין הכוונה דברצונו תלי' מלטה או בהטלה גורל חיללה לומר כן, דהרי אנו מוחמירים בדאוריתא, במקום שאין כאן הכרעה, אבל הכוונה הרוצה להכריע כב"ש, והוא בר הבי להכריע, ואז לא עי' לחוש על ב"ה הרבים מפני שرك לדורו מהני הכרעת הרבים, אבל דור הבא אחרים יכול לסתור הכרעתם, כי אין לך כאן אלא شبימיך, ואין דור זה משועבד לדור שלפנינו וכਮבוואר במתנית' דעתיות פ"א משנה ה' ולמה מצירין דברי היחיד ייסמוך ולאין הלהקה אלא כמרובים, שאם יראה בי"ד את דברי היחיד ייסמוך עלי' וכו', ועיין בפי הראב"ד שם שכי' שיכול בי"ד האחורי לקבוע הלהקה כדברי היחיד שבדורות הקודמים, כמו שמצינן באמוראים אחרים, שהם קבעו הלהקה כיחידים הראשונים בכמה מקומות ואע"פ שהמרובים חולקים עליהם, ואם לא שמצוו בדברי היחיד הראשון לא היו יכולים הלהקה כב"ה, גם לדורות הבאים, שלא עצמן, לפי שאין בי"ד יכול לבטל וכו' עכ"ל, ולפי דברי הראב"ד לא הי' צרכין להתו', דח"ק יצא נגד השבירה דמחודדין טפי, אלא דח"ק יצא לקבוע הלהקה כב"ה, יתלה את עצמו על ב"ש המועטים, אבל יבא מי שיכירע נגד ב"ה, ורק בתקנות וגזרות אמרו, שאין בי"ד יכול לבטל וכו', ועיין בכם ועיין' בכם ועיין היטב בהקדמה של אריקות דברים זהה ודוק.

ד"ה וה איכה עיקור סימנים, לפי ה'ך' דבעיקור סימנים הוה טרפה, תימא דהיכי פשיטה לי' דזהה טרפה וכו', וכי תימא שלא גרע משימות הגרגרת שהיא טרפה, זהה דוחק גדול ועוד קמשני דברובו כשרה, אע"פ שבפסה"ג תנן ברובו טרפה, עכ"ל ועיין מהרמ"ל, דምפרש דشمויות הגרגרת אנו יודעים מפסה"ג, וזה לכאר' פלא, דהא איכה Tosfeta מפורשת מובהה לעיל דף י"ע, דנסmet הגרגרת ואח"כ שחת את השוט פסולה ולמה לנו תלות שמוטה בפסקה, ומילא דלא קשה כלל מה שהקשו בתוס' דהא עכ"ג גראגרת גרע דטרפה ברובו, ובתורבץ שניטל מלחי ברובו כשר, דהא גם בגרגרת שנשmet ברובו י"ל דכשר, וכאשר באמת פסיקין כן ביו"ד סי' כ"ד סעיף ט"א, דזוקנא נשmet כלו, אבל כוונת התוס' הוא, דנינויו דתני בתוספתא, דشمויות הגרגרת טרפה, מ"מ אין זה אלא מכללא, דהא Tosfeta לאו בדיני טרפה מيري, אלא לאשמעין אתה להב"ג דין עיקור שפוסל בשחיטה, ולרש"י נמי דבפסק נשmet קודם או לאח"ש, שהוא להחמיר ומטעם שביארנו שם, עיין לעיל בחודשינו, אבל לא למדך דין דشمויות הגרגרת טרפה, ועכ"ג לומר דעתיך טרפות שמעין מפסה"ג דקתני במסנה, ותדע Adams אמר שלא נשמע נשmet מנפסק, ולא נזכר דין דشمויות הגרגרת רק בהאי Tosfeta, ממילא דשייעורא בכלו ולא ברובו, נשmet כלו משמע וכטורבץ, דבעינן ניטל כלו מלחי, וא"כ הוה טרפה בפ"ע במקומו ושיעורו ולמה לא פריך הש"ס לעיל בין בסג'יר, והא איכה שמות הגרגרת, אלא ודאי דזהה בכלל פסה"ג וברובו ודוקא להב"ג דין במשמעות טרפות, עיין כלו, וא"כ בתורבץ השוט כיוון במאמת רובו שניטל מלחי כשר, יכול דטרפה מנ"ל.

ו"ד דריש"י הוא דלא פריך לעיל, והא איכה תורבץ השוט נשיט כלו מלחי, מושם דבריך פריך והא איכה סימנים שנדללו ברובו, והוא כאשר מפרש כאן, באפרך אפרקוי בכח, ומטעם דזהה כניטל כלו, ובזה נמצא יישוב נכון לקושי' שהנחתה לעיל בצע' דלפרשי' דארליך ליכא ליפלגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשות

במקום חזקת אישור, בספקא דדין ואדי מהני, אבל שייך חזקה להכריע את הדינים, אבל הוא רמי עלייה חומרא דרב דהוא במשחו וגם חומרא דשומאל דוזדא לאו מקום שחיטה, וא"ג דרב הא שפקא הוה, ושפир קפריך דזהה ממש כתרי חומרא דסתרי האהדי די' כרב דבמשחו הרי יש ספק שמא מקום שחיטה הוא, ודוק.

ע"ש מcoli ב"ש ומcoli ב"ה ריש, מחומרה ב"ש ומהומרה ב"ה, עלי' הכתוב אומר כסיל בחושך הולך וכו' והקשה הרשב"א ז"ל, והא אמרו בע"ז בכ"מ דלא איתמר הילכתא, בדאוריתא הלך אחר המחמיר, ובדרבען אחריו המקיים, ותירץ דהנ"מ במקומות דלא סתרו החומרות האהדי, אבל במקומות DSTORO כמו בשדרה וגלגולות צרייך לעשותות, או כmor או כמר בשינויים, ואני כסיל בחושך, ולא אבון בשום אופן מה זה, וכי בשביל השהדים סותרים נקל בדאוריתא בשאן בידינו להכריע, ופוק חי' כל פסקים שבשו"ע ותמצאו דזילינו לחומרא הכא והכא, במקומות שאין לנו הכרעה, אבל לווי דברי הרשב"א, נלפע"ד דהא דקרי לי' כסיל, לאו מושם דלא איתות לעשות כן, ודואי כל שלשין בידו להכריע מוכרכה למיל לחומרא הכא והכא, אבל קרי לי' כסיל בשביל שאין לו דעת מכרעת, לומר כחד מיניינו ומסתמא נתעוררו האחרונים על דברי הרשב"א אבל אין CUT הפניי מסכים לחפש אחרי דבריהם ודוק.

תוס' ד"ה אי כשמואל, והוא אמר ברובו אע"ג דשומאל פסול בפ"ק הגרים שליש וחטט שני שלשים וכו', הכא בעי למימר דרבא לא פסול מה"ט וכו', עכ"ל תירוצם דחוק, ועוד דס"ס, למה צוה ר' אבא שישלם רבא דמי תורא למרא, כיון דלשומאל טרפה מצד הגרמה, אולם לפע"ד נראה ברור דשומאל דזוקא בגרגרת פסול, בהגרים שליש קמא ולא בשוט, דעתם הפסול הוא אע"פ דשחיטה לא מציז מctrqr לפיסול, מושם דעל שליש אמריע בגרגרת עדין אין עלי' שם שחיטה, אלא בctrqr שליש קמא ולכך האי דפוסל ס"ל להיפך, דשליש קמא דהגרמה לא מציז מctrqr לשיש אמריע להקרה בשם שחיטה וכיון דאיכא כאן מעשה טרפה, ועודין שם שחיטה ליכא, تو לא מהני שליש בתרא להctrqr עם האמצעי להיות השיש קמא, איכא שם שחיטה עלי', לא מציז להctrqr להשלים הרוב לטרפות ועיין היטב מה שכתבתני לעיל שם בסוגי' מעין זה, והדבר אמת לאמיתו בס"ד ודוק.

ד"ז מ"ד ע"א גמ' למלעה עד כמה, עד כדי תפיסת יד, ופליגו רשי' ובה"ג ז"ל בהאי שייעורא אי אצבע אחת או ד' אצבעות, ולוי קsha טובא דנחزو כמו הוא, דהא תורבץ ניכר בסימני כמו שאמרו למלעה, ואיך יפליגו פלוגתא רוחקה צו, מאתה עד ארבע, וממש"כ לפ' פרשי' דלעיל דיננה אמר מבלעתה דיניה שם חכם ושיעור התורבץ פחות משלורה ועדיף מחתתה, איך אפשר דבחוץ הי' שייעור זה ד' אצבעות, וצ"ע.

תוס' ד"ה ור"י היא אמר אין משיחין בב"ק, תימא וכו', ויל' דשאני הטע שלא יצא אלא לכבודו של ר"א ועוד דב"ק דב"ה מסיע קרא, דאחרי רבים להטאות וכו' עכ"ל האי ועוד שכתבו הוא כמו וועי"ל, או כמו א"ג דהא שני תירוצים המה, דלטירוץ קמא גם נגיד רבים משיחין בב"ק ושאני ב"ק דרא' דלכבודו יצאה, אבל להאי ועוד אין משיחים בב"ק, אלא במקומות דרבים סוברים כן נגד מיעוט דחריפי טפי דהסbara באלה קלשטה דהרי הרבים שומעים חריפות של המועדים, וכיון דמ"מ חולקין עליהם מסתבר לפיסוק כרבים אלא דקsha טובא, כיוון דקרה מסיע לב"ה ואREL'ה בלא"ה משמע בין שהמעדים שווין או חריפים טפי הלהקה כרבים איך קאמר הרוצה לעשותות בדברי ב"ש עשה דאפיקו אין משיחין בב"ק אקרו דארליך ליכא ליפלגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשותות

בשר פיגול, אבל עשה איך כاضרессת ושמע ביאור דברי חכמים וחידותם, דהנה לפי מה דמסיק מקרין מורה בה החכם, ודוקא במלתא דתלי' בסברא, ולא במקום דסמק' אגמרי', ופרש' ז' למלתא דתלי' בסברא, כגון מקיפין בריהה, דaicא למימר דלמא לא מידמו שפיר וכיו' ופעמים שאדם טועה במראותיהם, ויפה פי' דיין לפריש דעל סברת השכל לא סמכינו כללא טעה, דהרי מצין הרבה פעמים בגמ' אב"א קרא ואב"א סברא, ומזה הוכיח הרמב"ז'יל, דסבירא שירה, שהשכל הישר מעיד עלייה חשובה כמו קרא, וכן אמרי כ"פ, סברא היא למה לי קרא, ולא עוד אלא דגמרא דקאמר היינו מה שמקובל מרבי' וכי לא אפשר לרבי' מכח הסברא אמר למלתאי, ולכן מוכחה לומר, דסבירא דקאמר הכא, היינו הבחנה חשאית וראי' גשmitt דבזה יש לחוש, דלפעמים איינו מכובן דעתו כראוי, לדבר שצרכיך דקוזוק היטב בכוונת הלב, ועיין בח' ק"ז ז' שכותב כן בכוונת רשי', ומה'ט בכל כיוצא בזה בעינן חכם דוקא כמו בבדיקה הסכך מגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת ובבדיקת סימנים בשחיטה מצומצמת, כפי פי' הרמב"ם בפיה'ם לעיל ל"ב ע"א, על כדי ביקור חכם, ועיין שם מה שכתבתי זה, ולכן יחזקאל חש על הוראה אז, דלמא, אז כשבדק החכם את הדבר, לא הייתה דעתו עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודודי דאבי' עבד cocci, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי',adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רקס בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهכי ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهכי אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסבירה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמוד' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמבר'ז', הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנסקס כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמבר'ז', והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רקס מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

זה סימנים שנדרדרו שתי טרפיות, בשוט וברגרמת, בכל אחד واحد לחוד ולמה מנאן לחוד, אבל לפ' האמור לך' מדהה בגרגרת גם אם לא אפרק בכח, טרפה ברובו, משום דהוה בכלל פסה'ג, ורק בושט בעינו בכח, משום דבעינו כלו וזה נכון מאד ודז'ק.

בא"ז ומיהה ספרים דגרסו מעיקרא לא קשי' וכו' עיין מהרמ"ל, שמספרש דקאי על מה דמקשה הש"ס, והוא אמר שמו אל חורבץ הושט ברובו, ואני תמה, איך אפשר שבבה'ג גרס קושי' ז' כלל, דכמו דנתקשו בתוס' לדעת הבה'ג, מה פריך מררב'ח, תקשה לדנפשך איך סימנים שנדרדרו ברובן טרפה, אם עיקורו כלו כשר, ה'ג קשים מה פריך ממשמו אל דאמור תורבץ ברובו אדשומאל דאמור ניטל מלחי ברובו כשר, תקשה לדנפשך, איך אפשר דפסוקת התורבץ ברובו, כיון דגס זל יכול מלחי כשר, אלא שאין שחיטה מועלת בו, ולא עוד אלא דיוור קשה לרב דאמור תורבץ במשהו, והא ניטל כלו נמי כשר, אלא ודאי דלא גרס בהה'ג האי קושי' בתורבץ הושט ברובו כלל, אם לא לפ' מה שתירצו בתוס' דהויל' ולטעמיך, ולכן העיקר כמו שפי' המהרשות' וא'דו'ק.

ע"ב גمرا היה פסה'ג דאתאי לקמי' דרב יתיב וקובדיך לי' ברוב עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודודי דאבי' עבד cocci, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי', adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רקס בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهכי ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهכי אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסבירה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמוד' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמבר'ז', הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנסקס כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמבר'ז', והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רקס מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

ע"ב גمرا' ולא בא בפי בשור פיגול, אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר'ג'ן אמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מנתנותיה, עיר לעיל בח'א למהרשות' ז'יל, איך נדחק להכניס הני תרתי בלשון

שם בוק' דהדר בי' מאידך שני' דשני מעיקרא וכוכ' עכ'ל, והנה שם בפרש"י ליתא דהדר בי', ואדרבה שפי' דלכן האמין לדבריה, וכמ"ש התוס' לקמן, וע"כ לדעת רשי' כן הוא דהה כתוב שם, דמפני כבודו של רבב"ח טימא לה בתחלת, וא"כ דמעטם כבוד החכם, איינו רשאי להתריר ולטוהר, מה שהברור אסר וטימא, מה לי סברא ומה לי גمرا, בכוכ'כ אייכא זילותא דראשון אלא דעת טעם זה קשה, דמה פrisk הכא ארבעב"ח אייך עבר הכא, שהרי המהרש"א הקשה, שמא לא ידע רבב"ח, שרב ה"א אסרו, ותיזץ דקו"ש סובבת על רב דשדררי קמי' דרבב"ח, ועתה אם נאמר דין דין וכי מושם לתא דאסורה, אלא משום כבוד החכם, הלא רב ה' מצי למוחל על כבודו, דרב שמחול על כבודו כבודו מוחל, ואולי י"ל דמתחללה דלא ידע הש"ס חילוק בין סברא למגרא, והי' סובר דבכל גונא אייכא משום הורה בה חכם, א"כ במקומות שכבר אסר חכם אחד, מן הרاوي לכ"ע שלא לאכול ממה שאחד אסר, כיון דגם לדעת המתיר, יש למנווע עכ'פ' לת"ח שלא לאכלו, וכן פריך אייך שדר' רב לררב"ח, אבל לאחר שזכה לחילוק בין סברא למגרא, שוב ליאכ'א איסור להתריר מגمرا מה שאסר חברו, אלא משום כבודו של הראשון, וא"כ הכא משום כבודו נמי ליאכ' דהרי מצי מוחל על כבודו, אבל התם ע"ג דאגמורי סמך לא ה' מטהר לה, אם לא משום דהאמון לדבריה ודוי'ק.

ויש לי מקום עיון על הא דאיובי התם בנדזה, פלוני חכם התיר לי' כי מאי, ופרש"י Mai שתסמווק עלייה שהרתה שהראה דמה לאו, ואיל' בدم זה שלך הראותי גם אני לפ' חכם וטירח עכ'ל וכ' הב'ח צ'ל בס' קפ'ח, דמה שלא פ'י דלפנ' חכם אמרה כו', דכיוון דהחכם רואה את דמה של עתה, לעני מה מספרות זאת לחכם, אבל אה"ג אם אנו מסופקים על דמה של עתה, והיא אומרת כזו התיר לי' פ' חכם, דהוה בכל האיבער, וכיון דלא אפשרי לחומרא, וכותב זאת כד' ליש' דבר הטור שם שכ' ואם הבאה לפניו דם, והחזקונה בטמא, או אפילו נסתפקנו בו בטמא או בטהור, והוא אומרת פ' חכם טירח לי' כי יצא באז, אין סומכין עלייה עכ'ל, הרי דהטור לא כתוב ברשי' דהאיובי הזה אם תסמווק שהרתה עלייה, ולפנען' ד' דבר הטור והב'ח תמהיןthead, דין לפרש כל דבhabaha לפניו חכם קמבעי שתהה' נאמנת, א"כ לא תה' צריכה לבוא לפניו חכם כלל, ותוסמוך על מה שהראה פ'א דם כזו לחכם, וזאת נשמע דליתא ממעשה דילטא דازלה לגבי רבב'ח ואמרה, דכל יומא הזה דכי לה, הרי דازלה בכל פעע בהא מראה לשאול עלייה, וע"כ דasha העצמה לעולם לא תוכל לטיר דמיה, על סמך שהראה כיוצא באז לחכם, וממש'כ'adam החכם רואה ומסתפק בהאי מראה, דלא מהני הנגדה, שכזה התיר לה פ' חכם, דלו ה' כדבריהadam הוא בר ה'כ' לראות דמים לא יפשות ספקו בשבייל הוראות חברו שטירר, וכן לא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו בזול עכ'ל ונראת שבר על הוראותו, ולקמן ד' הרחק מן ה'כ'עו, פ' סותרים זא'ז, עיין מהרש'א ומהר'ס מה שנדחקו באז, ובדריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנפלען' ד' דרש'י צ'ל קשי' לי', למה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמ', דבמטייר בסברא דהינו כמו שפרש'י כגון מקיפין בראיה, איך חודה אבל אם אגמר' סמך הלא גלי וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן' רוב חלה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי יפה הורה, וליש'ב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חדאד, דנותל שבר בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנים, ולא משום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה כמוון ודוי'ק.

תוס' ד'ה' ה'יכי עביד ה'כ'י, והא תנ'י' חכם שטימא וכוכ', ואית' דלקמן גבי האי מחתא וכוכ', י"ל דההם אגמירה סמך וכוכ', ופי' רק בנתינה, וזה על הכהן ליכא, ולמה יהי' לכהן אסור לאכול מפני שהישראל לא קים מצות נתינה, וע"כ כמו שכתבנו לעמלה כיון דהדין עם הטבח, הרי השחיטה בעצמה בשחיטת פיגול, ולכן גם לכהן אסורה וזה אמת ונכון.

ולכן נראה דקו"ש' הנ'י אחرونיהם הנ'יל בלאו תירוצים לך'ם, כי לא מיחסקל לנו מקשים על רבב'ח, אלא מהני תנאים דפרשימים בדברי יחזקאל, וצריכין לנו לחוש על שנייהם כי לא פליגו זה על זה בגוף העניים, דיש לת'ח להזהר בשניהם אלא דלמר נראת להכניס בהאי בשר, פיגול חומרא זו, ולמר חומרא אחרינה, ואולי אז ודאי יחזקאל בשניהם היה נזהר ושניהם נקרים בשר פיגול וזה ברור ודוי'ק.

ע"ש גمرا וא"ר חסדא איזה שונא מתנות יחה וכוכ' ויל'ד למו לא כפשוינו שאינו מקבל מתנות, וכמו שהביא עובדא דר'א ור'ז' שלא קיבלו מתנות, ובתי' ק'ז' ל' הרני'ש באז, וכל' דגס מי שמקבל שלא לרצונו אלא מצד ההכרח, בכלל שונא מתנות הוה, אבל דכל זה מופרך מעשה דר'א שהביא דלא קיבל ואמר לא קבוע מודאי' דאייתי, ור'א עני מדוכה הוה, וכאשר מביא החת'ס בעצמו מגמי' תענית, ופלא שלא הרגישי באז, אבל לפע'ד נראת, דaicא עוד שונא מתנות, והוא מי שאומר שלו מדת סdom, לכל מי שאינו נוטל כדי שלא שיש אומרים שהוא מודה גראה מdad, וכל' של' ושל' של' א' אשר תנ'ן עליו בפ'א, יצטרך ליתן, והוא מודה גראה מdad, אבל קבוע איזה שונא מתנות יחייה, שהוא תפארת לאדם, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, כלומר שוותרן בממוניו, הוא סימן שאינו מקבל מתנות מהמת שאינו רוצה להנות משל אחרים רק מיגע כפו ודוי'ק.

ע"ש גمرا ר'א כי הוה משדרי לי' אבוי נשיאה לא שkil, וכי הוהamazoniyeli' לא איזיל, אמר לא קבוע מרדאייטי, כפי הנראת דרך אחר דאמני' ליה אהדר לי' לא קבוע מרדאייטי, ויל' דיבזימן לסעודה שעוד טעם שלא לילך, דכתיב המשלי' כי, כי חשב להחום את מושל, בין תבין את אשר לפניך, ושות שיכין בלבך וכוכ' אל תלחות את חם רע עיר', וכאשר אמר רב'י לרבי, לעל' ח' ע'ב שלא רצה לסעוד אצל אחרים, משום דיש שיש לו ואינו רוצה, ומ' מזמין מפני הבושה, ע"י' שבטוס', וכן במה דהדרי' לי' ולא קיבל, לא ה' צריך ליתן טעם, דפשיטה דמשום שונא מתנות, כי בקבלת מתנות המבואים לבתו, לא שיק' האי קרא כמובן, אבל כשהזמין לסעודה כד' שלא יחשבו שמטעם, כי תשב להחום את מושל וכי נמנע מליל, لكن אהדר לי' לא קבוע מרדאייטי ודוי'ק.

ריש' ד'ה' משום חדשא, שלא לימרו מושום דברי' ניל' מזיל גבי' ונראת כנוטל שבר על הוראותו, ולקמן ד' הרחק מן ה'כ'עו, פ' שלא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו בזול עכ'ל ובדברי רשי' סותרים זא'ז, עיין מהרש'א ומהר'ס מה שנדחקו באז, ובדריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנפלען' ד' דרש'י צ'ל קשי' לי', למה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמ', דבמטייר בסברא דהינו כמו שפרש'י כגון מקיפין בראיה, איך חודה אבל אם אגמר' סמך הלא גלי וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן' רוב חלה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי יפה הורה, וליש'ב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חדאד, דנותל שבר בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנים, ולא משום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה כמוון ודוי'ק.

תוס' ד'ה' ה'יכי עביד ה'כ'י, והא תנ'י' חכם שטימא וכוכ', ואית' דלקמן גבי האי מחתא וכוכ', י"ל דההם אגמירה סמך וכוכ', ופי'

שאמרו, הוא זוב לאירוע ולא ראש לשועלים, וכך במוח וחוט שדינן ל' למוח שהוא היותר חשוב, ובזפק וושט, שדינן ל' לושט היותר חשוב, ומילא נמצא דהaca לחומרא והכא לחומרא ודוק'.

ע"ב גمرا ניקב הלב בית חללו, עיי ר"א בית חל גודל או לבית חל קטן, ופרש"י חל גודל חל האמצעי, חל קטנו הרבה חללים קטנים יש לו סביב עכ"ל, ולא ידעתי איך המה הנוי החללים הרבה, והרשב"א בתו"ב וכמו בא בטור ריש סי' מ' כתוב, דג' חללים יש לבב, אחד גדול באמצע, ושנים קטנים ממננו אחד בימינו ואחד בשמאלו, ולפ"ז החללים הקטנים הרבה שהזכיר רשי' כשרים בנקבו, כי לא דבר מהם כלל, ונחיה לישנא דבית חללו דלא דבר אלא מבית שהחללים מחבקצים בהוכו, עיין בח' ק"ז זיל, והנה הרמב"ם בפייה' מ' וכן בחיבורו הגודל כתוב דרכ' ב' חללים יש לבב, אחד גדול בימיון, וקטן ממננו בשמאלו, וכן הוא בחכמה הרפואה, אלא שם אמרו שיש ד' חללים לבב, ב' חללים גדולים, ולמעלה מהם ולא מן הצדדים, ב' קטנים, הנקראים "פארקאממער" והוא הנכוון לפרש הגמר, דמסתפק ר"א, אי חל גודל קאמර, דהינו ב' הנגדלים שהמה "הויפטקאטאממער", כי אפילו יהובנה לי לרמב"ם דשל הימין גודל קצת בשל שמאל, לא מסתבר דבשביל האי שניינו כ"ש נחלק בהם לעניין טרפות, אבל קמבעי על הני שני חללים פ"פארקאממער" שהם למעלה אי הנקב פועל בהם, וזה ברור לפע"ד ודוק'.

תונס' ד"ה נתמזה מוחי' דדין תימא לריב"ם, דמייתי ראי' ממוח דראש, דשיערו בנקב מהשו, למוח דחוות השדרה דשייערו ברובו, ועיין בת"ח יישוב נכוו ע"ז, אבל לפע"ד בלאה' נראה דלקושי' זו אין לה מקום אלא לשיטת הריב"ף, דקרמא תתה לחוד ממי טרפה, אבל לר"ת דחלי בעילאה, וממש'כ' לדעת הרמב"ם ושאר פוסקים דנקבו תרוויוהו דוקא, שפיר יליף שדרה ממוח,adam המוזמן לינקוב שני עורות זו ע"ז זו, ורוחקות זו מזו, ממש'כ' שמהני עור אחת, ועיין בח' ק"ז זיל ודוק'.

ד"נ מ"ז ע"א גمرا ניטלה הכבד וכו', הא נשתייר הימנה כלום וכו', ל"ק הא ר"ח והא רב"ר, כי הא דר"ח זרייך לה, ורב"ר מטביל לה עכ"ל, כבר כתבו לעמלה, כי יש לתמורה על האי תירוץ, דלא מתין עין זה בש"ס, לתלות ב' משניות דסתורי האחדדי, חדא בתלמודו דרבי ואידך בבנו של רבבי מסדר המשניות, וחתני הרב מ"ה חייט צבי ריציך נ"י אמר פרפרות נאה, דשניהם ס"ל צייט, אלא דלמאן ذרייך לה ואין הריאה החשובה בעינוי, כל שנשתייר פחות מכזית לא נשתייר כלום קרי לי', ולמאן דטביל לה והיא חשובה בעינוי, תנא "ונשתייר ממנה צוית", והוא ע"פ מה דאית בביבה ט"ז ע"ב, דתנן שיר ממננו כ"ש סומך עליו לשבת, ואמר בגם' מי' כ"ש לאו ע"ג דליקא צייט, לא דאית ביה צוית, ופרש"י ולגביה ככר שלם קרי לי' כ"ש, וא"כ ה"ה דנשתייר כ"ש קרי לי' לא כלום, ולפי דעתך יש לומר להיפך, דבדבר שאינו חשוב אפילו נשתייר כ"ש, ולא כלום קרי לי', יהי איך שייה', אין זה אלא דברי אגדה, ואין לקבלו בתורת אמת, אבל האמת שכונת הש"ס שהם גרסו במשנה כן, וכאשר כתבנו למעלה ודוק'.

תונס' ד"ה עד ועד בכלל, או עד וכל, מדאמר בפרקין لكمון כל שיעורא חכמים להחמיר, לי'א למיפשט דהני ملي' בשונה או בברייתא, אבל הכא מירא הוא עכ"ל, הנה התוס' בזה לשיטתייהו אלו, דלקמן דקאמר חוץ מכריס של כתמים, פרשי' זיל, מושום דכתמים דרבנן אלין בשיעורייהו לקולא, אבל איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

שלא בשעת וסתה, וכע"פ אין זה אלא חומרא ולא מעיקר הדין ואכ"מ להאריך יותר ודוק'.

ד"ג מ"ה ע"א גمرا, דא"ר חלבו א"ר נקבים שיש בהם חסרון מצורfin לכאייסר וכו', וכותב הרא"ש זיל דהא דמצורfin גם השלים שביניהם ננקה, משום דסופו ליטול השלים שביניהם, וראיתי בס' ירידות שלמה שהקשה, דלפ"ז היה כאן תרי רואין, דחסרוון כאיסר גופה, כתבו התוס' לעיל מ"ג ע"א ד"ה הנך דאפקת, נמי מטעים סופו לפסוק רובה טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש"ך בס' ליה סקי"ד בשם המ"ב לענין שני כייסי וורדא דכשר, דמשום דיתיר לניטול דמי, וסוף הוורדא ליטל ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, ולי'ק"מ דסבירת המ"ב לא שיק אלא בשני אברים, כמו כייס וורדא, ובכיס לא שיק שום טרפות מצד עצמוו, אלא כל שניטול הcis סוף הוורדא ליטל, בזה שפיר שיק לומר, שני כייסין לא איכפת לנו, לא מביע למאן דס"ל דכל יתר לניטול הוא חק בלי טעם, כי מציichi ימים אין מס'ר, א"כ לא שיק כל יתר לניטול, אלא באבר דאית ב' טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפילו לדעת הרמב"ם דס"ל דכל יתר סופו יש להורדא ביארתי הני שיטות לעיל, מ"מ כלazon שלא ניטל עידיין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מהחרשה אבר עטה, ולא משום סופו ליטול וכל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש דבר עתה החולשה ניכרת בהאי אבר שאן פועל פעולתו, וכאשר ביארנו זאת במא"א, ולכן כאן בשני כייסין, כל זמן שהגנה של הוורדא קיימת, לא שיק לומר דהורדא מרגשת חולשה, משום דסוף ההגנה שלה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג וסימנק' חייתה דמתנה ב' מוחא, ארבע"ח אריב"ל, בגנו בביבים ניכר, עכ"ל, הנה על האי מי' מירא דריב"ל פרשי' דמתוך שהקרים התחתון של מוח דק מאז, ואין ניכר לממרי ונראה כמות עצמו, הוא נוון לו סימן בביבים עכ"ל, ולא פ"י כן בהא דרש"ג דנותן ג"כ סימן חייתה דמתנה ב' מוחא, משום דהאי סימנא קאי נמי אדיינה عدد דאיןקב תתה, וכאןomer חייתה דהינו ש, כלומר דהחותות תלוי בקרמא דמתנה, דכלazon שהמוה מונה בתוכו בלי מפריע, קרי לי' חייתה, ר"ל שהוא משמר החיות, אבל ריב"ל לא נתן סימן על הדין רק על מציאות הקרים, וכן ניכר לממי וסימנק', אלא שרצה לצין מקום הקרים התחתון, וע"ז קשה לרשי' הא קחזינו אותו, لكن מפרש דמשום שהוא דק מאז ואין ניכר, צריך לסמן כמו שהוא בביבים, ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג אבריב"ל משום ב"ק, מוח כל מה שבקדרה נדו' כמו, התחל למשוך נדו' לחוט השדרה ומהיכן מתחילה למשוך וכו', ומהיכן מתחילה למשוך דשאל לכאר' אינו מובן דשפיר מצין כל מה שבקדרה הוא מוח, וכאשר יוצא מן הקדרה הוה חוט, ויתור פלא דכאשר נותן סימן בפולין עידיין יש לו מקום ספק, וכונגד פולין עצמו אינו יודע וمستבר לפנים והוא לחומרא, ומסתמא מיד נגד תחולת הפולין, הוא מתחילה למשוך, דאל"כ לא היה מסתפק נגד הפולין Mai, ומ"מ קאמר מסתבר כלפנים, ועיין לקמן נ"י ע"ב גבי זפק קאמר רב"ל, דגנו של זפק נידון כושט, ופרק נמי היכא כל שמנתח עמו, והנה המה סברות הפוכות, דכאן במוח קאמר עע"פ שמתחל למשוך חשוב כמו מה שהוא בתוך הקדרה, ובזפק הוא להיפך דכל שהתחילה למשוך נידון חוץ לאפק, אלא דכפי הנראה איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

והנלפע ז' דהאי מקום שהתחילה למשוך, לעולם יש לדון לכך ולכואן, אבל מסתבר דנספח להיותר חשוב ולא להקל ממננו, וכען

אינו קרום מחמת שכל שפעם אחת שם טרפה עלייה, אינה חזורת להכשרה ולא מפני שישפו לסתור, עיי"ש מה שכתבנו בזה, וא"כ מה מהני האי סרכא להחזירה לכשרותה, עוד קשה מאד, הלשון והסידור דהאי מימרא אליא דרש"י, אך אמר סתם תרתי אונה דויסרין להדדי, ומסתמא כסדרן משמע, וכדרכו לסורך כאשר עיננו רואות דמחודה לשליישת הוא רוחוק המציאות, כאשר גודע זאת לכל העוסקים בבית המטבחים, והול"ל תרתי אונה דויסרין להדדי כשרה, ושלא כסדרן טרפה אבל הוא אומר להיפך דתרי אוני דויסרין להדדי, ליל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן, שהוא דבר דלא שכיח וגם לא מישתמע בלשונו, גם היא ליל בדיקה דקאמר, או"ו מובן וטרפה הול"ל, ועיין ברא"ש בשם הרמב"ז, דעתמא קייחיב, דמש"ה טרפה ממשום דיל"ל בדיקה, אבל סכ"ס יוטר מובן הי' לומר טרפה סתם, ובפרט שיש לדיק אבל בכסדרן אית לה בדיקה, והרי באמת כסדרן לא בעי בדיקה כלל, עיין ברא"ש, וכן משמע מפרש"י שכ' היינו רביותיהם, והדרה בריא, משמע דאפיילו מפקא זיקא לית לנו בה דסופה להיות נסתם, דרש"י ע"כ מוכרכה לסבור כן דאי קודם שנסתם טרפה הוה,תו לא מתசר בשום סתימה בעולם, כמו שבואר לעיל מג ע"א, ועוד קשה על רש"י ומה הוצריכו ח"ל בדיקת הריאה כיון דכל סרכות כשרות חז' מסרכתא שלא כסדרן, שהיא מחדא לשליישת דלא מיחרחש אלא לעתים רוחקים, ולכאו' התייחס אומר לדעת רשי' משום שאר ריעותות דשחיתו בריאה תקנו, ויש סמק' זהה ברשי' לעיל י"ב ע"א ד"ה פשת, שכ' שם, ונקבות הריאה ממשום דשכיח בה ריעותא בדקינו וכמו עכ"ל הרוי דנסחר לכתב סרכות אלא ריעותא סתם, אולם לפחות דיל' רעה לפע"ד כתוב בפירוש ובסריכי דרייא, משום לקמן דר' נ' ע"ב ד"ה מאי, כתוב בפירוש ובסריכי דרייא, אלא דשחיתו, בדקינו בתရיהו, אם לא שנאמר דרש"י גם סרכא כסדרן בעי בדיקה, וזה אינו מכובן לשיטת רשי', דאפיילו לא סופו לפסקוק, לא מהני סתימה כנ"ל, لكن שיטת רשי' בכל ענפיה א"א להעמידה לפע"ד.

שיטות התוס' דסרقا בין כסדרן ובין שלא כסדרן ATA בלא נקב, מחמת שוואבות כל מיני משקה, ומ"מ שלא כסדרן טרפה, משום דסופה להחפרק ולקב הריאה, וכסדרן שלא כסדרן שניהם בתרי אונה דסמייכא, אלא כסדרן הוא מחייב לחיתוך, ושלא כסדרן מחייב לחיתוך לנגב, או מגב, ושלא כסדרן דקאי לפי הפשט הפטוט על סדר האוניות, אינו מדויק לפי פירושים, והרי תראה שכטבו "כסדרן" דוקא באוטו עניין שווכבתת זו אצל זו, ר"ל מחייב לחיתוך, הרי דצרכין להוציא ביאור, כדי להבינו, דזוקא באוטו עניין שווכבות, אם נסרכו מקרי כסדרן אבל לעומת זאת מרוחה לנו, דשלא כסדרן הוא רשכית, וכסדרן הוא לא רשכית, וכיוז את להשוחטים, ולכן שפיר אמר סתם, דיל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן השכיח, אבל אםaire בכסדרן היינו ריבותיהם, וצריך לפרש כמו שפי' ר"ח שהוא דרך רביעית, וכך מרביעיתיהם, ומה"ט אין סופו להחפרק, אבל אין להפרש דרגילותות להיות, דادرבה שלא כסדרן יותר רגילות להיות, ומ"מ טרפה, ומה שיש מן החומר לפי פירושים בלשון המימרא, והו מה דקאמר לית לו בדיקה, דבדיקה מה בעיaca, הלא לא חיישין שכבר ניקב, אלא שעטיד להנקב, והול"ל הטעם דסופה לנקב, ועקר זה חסר, אבל העיקר מה שיש מן התימא על שיטת התוס' הוה, האי סרכא הוא בדבר שחוצה לה, וכן קוץ ומהט, שסופה לנקוב, ושלא כסדרן מפרש רשי', דשתי אוניות החיצונות נדבקו בסרכא מעמל לאמצעית, או מתחתייה, ועל פירושו הקשו בתוס' הכי עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מהכה بلا דיבוק למ"א, וחומר קשה דריש"י סותר את שיטתו, דלעיל דמפרש קרום שעמ"מ

דלישנא דתנא לחוד ולישנא דאמורה לחוד, אבל לפרש"י גם במשניות אנו מסופקים, אי עד ועד בכלל, אלא דבדאוריתא אזلين בחומרה, ובדרבן לקולא, כמו בכל שפה דעלמא, מה בין משנה למימרא דאמורה, אבל לשיטתו לקמן בל"ה קושי' התוס' דחכא לך"מ, דהרי רשי' מפרש לקמן דבכל hei דקמיהתי מסתפק אי משערין בשוק או בעצב, וזאת פשוטה דאיינו אלא אצימוצים של חוט השערה, ובזה אמר דבדאוריתא לחומרה ובדרבן לקולא, ואי הוא בכלל או איינו בכלל, וזה ברור, ועיין לקמן דף נ"ד ע"ב וריש דף נ"ה מה שכתבתי שם ודוו"ק.

ע"ש גמי הריאה שניקבה רב ושומאל ור"א דאמר קרמא עילאה, ואמרי לה קרמא תהאה, ופלא עניין הלא ריאה שניקבה ולא קרומי הריאה שניקבה כתני, ועיין שם בפייה"מ וכן הוא במהר"מ שיפ' זיל' שם, דלא קטני קרומי הריאה כמו במוח, דקטני קרום המוחות, משום דהטריפות הוא דבר הריאה הספוגי ניקב ומוציא הרוח מותוק הנקב, ואיך עלה עה"ד דחד קרום שניקב טרפה, אלא שראיתני בת"ח כאן של' זיל' "הא דלא נקט מתני" קרום של ריאה כדקANTI קרום של מוח, משום דקרומי הריאה דבקון ומחרבון בברא הריאה, וכי חדא נינהו" וכו' עכ"ל ולפי טעם זה יש מקום לומר, דהה ניקב קרום אחד מקרי ניקבה הריאה, אלא דברי התה"ח קשה להולמים,adam הכל ריאה מקרי למה לא נפרש ניקבה הריאה מעל"ע כמו ניקבה הטחול, ור"ש שפיר אמר עד לבית הסمفונות, דיש נקב מפולש שלא נגע בסمفונות, דזאת ודאי כשר לר"ש דבעי סمفונו גדול, זכ"ע.

לכן נראה פע"ד לפרש, דיל"כ ריאה שניקבה דמתני' מיר' שהגיע הנקב לשבר הריאה, דמש"ה כתני ריאה ולא קרומי הריאה, מ"מ קסביר חד מ"ד, בדנקי בקרום עליון טרפה, מצד סופו לינקב, ע"ג דהמשנה לא קטני אלא עיקר הטריפות שנאמרו למשה מסיני, אבל אכן מוסיפים כל שסopo לינקב נמי טרפה, אלא דבר כתבנו לעיל דכל שאנו הטריפות בגוף האבר לא פסילין ע"ש סופו, כמו בכיס הורדא דלא אמרין תרי רואין עיי"ש וא"כ ה"ג אי הטריפות הוא בשבר ולא בקרומים, לא שייך להטריף בקרום העליון, משום דסוף התחתון לינקב, ובזה פליגו הני אמוראי, אי הטריפות בקרומים או בריאה עצמה.

ומזה יש לתמהוה על שיטת התוס' דלקמן, דסרכות מטעם סופו לינקב מטריפין, איך אפשר זאת כיון דליקמן בשבר שניקב, והברש עדין אינו מרגיש שום חולשה, וועשה פעולתו לרוח על הלב באין מפריע, אין כאן מחסרא אבר, אלא דתימא זו יש בכמה וכמה טרפיות שאנן מטריפין ודוק'.

ע"ב גمرا וא"ר הני תרתי אונה דויסרין להדדי לית לה בדיקה, ולא אמרן אלא בשלא כסדרן, אבל בכסדרן, היינו רביותיהם עכ"ל הגמ'.

הנה רבים הפירושים במימרא זו, וכל א"א נמצא חומר או בלשון או בעניין עצמו, עד שקשה להכריע ביניהם, ולהלכה אנו מחמירין בכלל, ואבראר בהז.

פרש"י זיל' דכל סרכא הן כסדרן והן שלכ"ס מורה על נקב שהיא ונתרפא, והוא קרום שעלה מחמת מהכה, ומ"מ בכסדרן כשר, משום דשוכבות האוניות צע"ז ואינו מתרפרקות, והקרום הולך ומתחזק, ושלא כסדרן מפרש רשי', דשתי אוניות החיצונות נדבקו בסרכא מעמל לאמצעית, או מתחתייה, ועל פירושו הקשו בתוס' הכי עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מהכה بلا דיבוק למ"א, וחומר קשה דריש"י סותר את שיטתו, דלעיל דמפרש קרום שעמ"מ

ד"ג מ"ז ע"א א"ז ה' אוני את לי לראייה וכי חסר יחר או חליף טרפה, מدلלא החציר וורדא, ע"כ בזמנים לא היו לבתנות וורדא, אלא להני חיוי בריטיא, ומילא לרבא כל דעתה לה וורדא, הוה יתר טרפה, והה לה"ר אן, ומ"מ אנן מטריפין בין חסר ובין יתר וורדא, ועיין בב"ח סי' ל"ה ודוו"ק, ובvikר הענין של חסר יתר וחילוף, יש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתש"ו כתוב, דחסר וכן יתר מתחלת ברייתו יכול לרבות כחול ימים, ומ"מ טרפה דיתר חסר, וחסר כנטול, עיין ש"ך י"ד סי' נ"ז סקמ"ח ובפרט"ג שם, ולכאורה חסר כנטול, לא מצין אלא דצ"ל דוחה בכלכל כל יתר כנטול והוא קיצור לשון, ורק יתר חסר וחסר כנטול, כאשר כתבנו לעיל מ"ג ע"א, ברשי"ד ד"ה לא תיפק ולפ"ז כל יתר וחילוף בראיה, בכל ריאת שנקבה, והחלכה לא אתא אלא על נקבוב, אלא הלכה אחרת אתא על כל יתר חסר וחסר כנטול, ובכל האברים והה בראיה וחסורה ריאת דמתני' כר"ש או כרבנן וס"ל חסרון בפניים שמייה חסר, אבל לא חסרון אוניות דלא אתה אלא בהלכה מיוחדת נ"ל, אבל הרמב"ם בפיה"מ וכן בחיבורו היד החזקה ס"ל, דחסר מן האוניות הוא בכל חסירה הריאת, אתה בהלכה בין ח"ט ועיין לעיל ר"פ, דלרמב"ם לשיטות" דכל היכי דקתני ניטל חסר כשר ע"כ לית ל"י דחסר כנטול, ומילא גם יתר חסר איינו הלכה, אלא יותר איינו יכול לחיות כמו חסר דמחליש כה האבר ע"י שיש יתר, ואין אחד מהם יכול לעשות פועלתו כראוי עיין בהגתה מהרש"ש שם, על הא דכל יתר כנטול, ואי דחוינן דחסר או יתר חיין ימים רביבים, לרמב"ם לא קשה לי' כאשר כבר ביארתי זאת לעיל ודוו"ק. ע"ש גמר' האי ביני וביני וכו' וכורי לטבחא ע"י עינוניותה דורדא ופרש"י צ"ל אוניה קטנה על שם קלישטה ואיזומה, עכ"ל הנה מהה ذكري ל"י ביני ובני ועינוניותה דורדא, הוציאו האחרונים כמה וכמה הלוות, להתרף שניתה מקומה ותוארה, עיין בס"י ל"ה בהגנה וראיתי מקשין, ומה לא נקייד שתהה' אודומה ביוטר דע"ש זה קרו ל"י וורדא, ולא נאכל בשרא כלל, ואמרתי דיל"י, דבכל הני שינויים במקומות ותואריהם מותולדה, יש לומר דהאי לא וורדא היא, אלא יתרת אחרינא והוא חסרה וורדא וטרפה, אלא בשינוי מראה אפשר שנשתנה ע"י חולין וכדומה אין כאן הוכחה לומר דחשרה וורדא, ומשום שינוי זו, אין להתרף כמובן, אלא לאחר האמת הלווה נפלו כל הני חומרות בבירא דכיוון דשם וורדא לא מורה על שום פסול, ומה נדרוש עינוניותה וביני וביני, ובלא"ה אני תמה על הני חומרות הלא כפי דמוכח מגמ' אין זה אונה קבוע, וכי שכטו התוס' בדורותם באמות רק חיוי בריטיא היו להם, ומש"ה רבא לא האכירה במניין האוניות, ואיך אפשר לחפש טרפיות חדשות ככל, על סמך קנה רצוץ כאלו דכל הרואה בעיני שכלו הישר את השקיל וטררי' לא ניתן בכל הני לשונות מקום לדקדק בהם, הרי אמר האי ביני וביני, יאמר נא האומר איך נוצר מזהadam עםמדת בין ארוכה ובה לאומה, تو לא מקרי ביני וביני, וממה דאמר ר'ה לר"א, וכורי ל"י טבחא עינוניותה דורדא, ודאי דליך ממשען מנ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלהקה כר"ש, והוא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלהקה כר"ש, והוא לchromera ומספקא, אבל עכ"פ אין יוצא מידי ספק דשמא הלהקה כר"ש, ואיך כי הש"ך טרפיות היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספק ודוו"ק.

ע"ב גמר' אמר רפרם, האי ריאת דדמ"י לאופטא טרפה, א"ד בחזותא וא"ד בגשתא וכו' וא"ד דשיעא דל"ל חתוכי דאווי

הראיה שנייקב, וכל זמן שהקרומים קיימים, עכ"פ שחולשים המה וסופו לינקוב ע"י האי סרכא, מ"מ כל זמן שלא נקבע הריאת משמשת בגין לרוח על הלב כמוז, ואין כאן מחסרא אבר עתה, אלא סופו להתחסר ואם סופו להתחסר אבר טרפה ק"ו ב"ב של ק"ו מסוכנת שסופה להתחסר מכל וכל, שתמותה בעוד שעיה או שתים, שתהה' טרפה והוא תימה ربータ על שיטת התוס', ועיין בעיקר י"ד ולקמן מ"ח ע"א בחודשו.

ודע דבין מדברי רשי' ובין מדברי התוס' נראה, שלא דיברו אלא מסרכות ממשיות המדברים האוניות יחד, ולא מחוטן דקיו הנמשכים מאותחת לחברתה, דוק ותשכח, אלא דהרמב"ם והטור אחורי כתבו דחוות הנמשך וכוי' ואפיקו הוא דק ביותר הוועה סרכא והנה לדעת רשי' דסרقا מורה על הנקב, אפשר דגס האי חוט דק, כן הוא מורה, אבל לדעת התוס' דסופה להחפרק ולינקוב אין אפשר לומר כן על חוט דק, שבתונעה קלה של הבתומה תוכל לפסקו, שבתוחתון תינקוב הריאיה ע"י האי פסיקה, וכל מי שירצה, יכול לנשות את זאת אם יתפרקו האוניות מוזדי, אם יופסק הסירקה או תפרקו עמה קרום הריאת, אלא דהרמב"ם מבואר דמעיקר הדין אין לאסור אלא דיבוק ממש ומאחת לשליישת כדעת רשי', כי כן פסק בפ"ח ה"ח, והוא מימרא דרבבא, ולהני חוטין היה סגי לחותכן ולבדק בפושרין אם אין נקב, אלא דמצד המנגה אוסרין אותן, כן כתוב בפ"י א"ז עי"ש. ויש עוד שיטה שלישית והוא שיטת הראב"ד ז"ל, דסרقا שלכ"ס מורה על נקב וכרכ"י, אבל כסדרון הכי ריבוטי'יו, ר"ל רגילה לבוא בלא נקב מהמת הפשטות הליה והזיהה, וכמוש"כ התוס' בכל הסרכות, וזה השיטה היותר מתתקבלת על הלב מצד הדין אבל מה שיש להפליא עלייה, כי קשה להאמין שהסירקה היוצאת מכח הזיהה, אינה מתדבקת אלא כסדרון, וסרقا היוצאת מותוך ליהות הנקב מתדבקת דוקא שלא כסדרון, הוא דבר שאין הדעת הבריא סובלת.

ועכ"פ היוצא לנו מכל האמור, כי עיקר טרפות הסירכות חותם החומרה עליה, ועכ"פ אינה דאוריתית, דהרי ההלכה שאמרה ריאת שניקבה, א"א להעMISS בה סירקה של התוס', וסירקה שלא כסדרון של רשי' בלא"ה אינה שכיח כלל כמוש"כ לעיל, ולכן אין תמה אקרה על רבינו הש"ך ז"ל, שכتب ביו"ד סי' פ"א סק"ט, דסרقا גמורה שלכ"ס ודאי טרפה ולא ספק, ואם היה כדבוריו, אז לא הייתה דברה התורה מדרושה משועם דדיירה בהוויה, כמוש"כ הרמב"ם, אלא מסרכות שהמה המצויות כ"כ, עד שהוחכרו חז"ל לתקן בדיקת הריאת, ועד שנטרכ במנה אחת מפני שנדרצה, נטרפות אלפים בהמות על סרכות הריאת, וגם מעולם לא שמע או ראה איש, שבמהות מותה, ולא מצאו לה סיבה אחרת אלא שריאת שללה סרכוה, ובר מכל הלין טעמן שכח הש"ך דאיכא תנא ר"ש במשנה, דאית ל"י עד שתנקוב לבית הסምפונות, ולדידי' הלא כל הני טרפיות של סרכות ועוד ועוד, יכול נפלת בבירא כמובן, והרי לקמן דף מ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלהקה כר"ש, אלא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלהקה כר"ש, והוא לchromera ומספקא, אבל עכ"פ אין יוצא מידי ספק דשמא הלהקה כר"ש, ואיך כי הש"ך טרפיות היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספק ודוו"ק.

תוס' ד"ה אין מקיפין בבואה, כשניבורה היכא דלא ממשמשא ידא לטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דפשיטה דבואה יהודית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת רשי' דלקמן כ' ע"א, דמקיפין רק בחדא בהמה ולא מבהמה לחברתה, וא"כ ע"כ מיררי הכא דיש להבאה זו תרי בוועי, לכן כתבו דבתרי בוועי נמי כשר אס לא סמייכי להוזדי, והכא ברוחקים מיררי, שוב ראייתי במחרש"א מהד"ב שנטעורר על דברי התוס' והנחים בצע".

זהאי בדיקה אינה מעכבות, ולחומרה אמר הרבה ר' ברא וצ"ע ודוק.

רש"י ד"ה המתינו לו. דאיין לך דבר שעומד בפני עצמו חוץ וכו' עכ"ל. שמעת מקישין, תפ"ל דאפשרו היה מהובי למסור נפש גם על שאר מצוות, אבל לא نفس חבירו ואיך יביא את התינוק לידי סכנה בשבייל המצואה שלו, ואני זה כלום כי המצואה על הבן אלא דהוא לאו בר הכי הוא עתה لكن מצואה על האב או על הב"ד ולכשיגדל באממת מוטל עליו המצואה, כן הוכחתி ממה שפסק הרמב"ם בהלי' מילה פ"ב ה"ז, הא דרבא פסחים נ"ב ע"א אמר ערל ההאה ואיזמל העמידו דבריהם במקריםCRT, הררי דקרי לי' מילה בזמנה עשה שיש בה כרת ודלא כריש' בסוגי' שם דמפרש דआערט פסח קאי עי"ש דא"כ הויל לרמב"ם להביאו האי דין בהיל' פסח, ע"כ דס"ל דלulos המצואה על הבן והוא עשה דברת גס מלא בזמןו אלא בתורת זכיה מלין אותו האב או ב"ד ובמ"א האררכי' באה, אבל אי קשי' הא קשי' דהרי על עשה באלה' לא היינו מחוביבים להסתכן היל' אפי' לא דרצה דוחי בהם ולא שימושות בהם דרך בוקום ועשה בעין לתת כל ממונו כדי שלא לעבור אבל על מע' שהוא בשוא"ת, אפי' מוון הרבה איינו מהובי לפזר, וממש'כ' שאינו רשאי להסתכן בנפשו, ולמה לי' לרשי' להא דין לך דבר וכו'. ואיל' במצוות מילה שאני דבלאי'ה דרשו עליה הקרא דעתך הרגנו כל היום, צ"ע ודוק'.

ד"ה נשפכה בקיתו. בשר הריאה נימוח וכוי' ועכשו ח齊ו ריקנית עכ"ל, לא זכית להבין למה לי' לרשי' כולי' האיל' ולא פ' בפשיותן כיוון שנימוח הבשר, הררי הוא עכ"פ כבשר שרופא גורדו וחסר הכל צ"ע ודוק'.

תוס' ד"ה שליש' הביאתו לפני, נראה דסביר דבתרי זמני הנה חזקה כרבו, מדامر המתינו עכ"ל, דברי התוס' נפלאים כמו שהקשה המהרשה'א ז"ל ומה שתירץ דר"ג גופא רק עי' מעשה זו נחרבר לו דין למול האדים והירוק, זה פלא והפלא. אדם לא ברירה לי' מוקדם דבר זה איך התיר כאן למול אחר שיוביל דמן, דשמא אין בירקות ואדיימות סכנה למול, והני דמתו מסיבה אחרת מתו, והוה לגבי האיש שלישי מתו אחיו מחמת מילה ואולי' ייל כיון דחזי דהני אדומים ומתו, מstable ברוור לומר דהא גרמא, מלתנות בחולה שאינה ידועה לנו, צ"ע ועיין בח' ק"ז ז"ל ודוק'.

דף מ"ח ע"א גמר' אר"י ב"מ אר"ג, ריאת הסמוכה לדופן אין החושין לה, האי סמוכה סרכוה קאמר וכפרש'י' דבוקה בצלעות וזאת א"א אלא עי' סיירקה, ובש"ס ווילנא בפ' ר' גרשון כתוב בפירוש כלומר סרכוה, ושליית טעם למה שנינה ר"ג להחליף סרכוה בסמכה, נולפע"ד דהוא כדי לאשמעין דמייר הכא שלא במקומות רביתא, וכגדתראץ لكمן דהינו במקומות שאין הריאת סמכה לדופן, רק נסכמה עתה עי' הסיירקה ואצת משמעינו שפיר, במה דאמר ריאת הסמוכה לדופן, כלומר שנסכמה לדופן, עי' וכיוצא בזה נאמר ותבחר לשון ערומיים, עיין ב"ח ק"ז ז"ל, שמחליך בעין אחר בין סמכה לסרוכה.

והנה בסוגי' או רבו הפירושים עיין בראש יוסף שסידרים והאריך בהם ואני לא באתי אלא להעיר, כי מותוך סוגי' זו נפרכת שיטות דיפרקיינו, דמה שמלחך הש"ס בין סרכוה מאונה לאונה לסרכוה לדופן אין להעמיד כלל לשיטת התוס', דבר האררכי' בעיקר י"ד להראות לך דין להתריף ע"ש סופו אם לא שכבר נחלה האבר ונחלשה כ"כ, עד שראי לומר לעלי' דמחסרא אבר, דקן יוציא מפורש מותוך סוגי' דמסוכנת לעיל ל"ז, דמסוכנת, אף דבטח תמות מחלת החוליא או אפיקת הכת, כל זמן שאין כאן חסרן אבר כשרה, ושאני טרפה דאסירין ע"ש שסופה למota, משום דמחסра אבר, כן מבואר

הרמב"ם ז"ל פסק בכל הני א"ד דטרפה מספק, אבל בהאי דשיעא פסק דטרפה ודאי, וכ' הב"י בטעמי' דבכל הני מאן דמטריך בהא לית לי' דאחרינא, אבל בהא דשייעא דל"ל חתיכי דאונן בלרא פרס, הלא חמשה אווני בעינה ולהאי לית לה, ותיתי לי' כי קיימתי דבר זה מדנפשי, אלא דקשי לי' דא"כ מ"ד דשייעא רפרנס מאין קמ"ל, דהרי אפשרו חסר אוננה אחת טרפה, ע"כ לומר דיש איזה סברא לחלק בינויהם, עד דהוצרך לשמייענו דשייעא כולה נמי טרפה, והדרה הקושי' לדוכתי, אבל הנפלע"ד דבאמת בזה פליגו הני אמוראי' על האי מ"ד דשייעא, דלא על חנס בקשו חשבונות רבות לפרש האי אופתא במשמעותו וכדומה, והניחו היותר מסתבר דשייעא, דיש לו סמק' גדול בדربא עכ"פ, דבעינן ה' אוננות, אלא ודאי דהני ס"ל דהא פשיטא وك"ז מחסירה אוננה אחת, ולגביה זאת הלכה כרבים, ונדהה האי פירוש ומילא הוה ודאי טרפה, כהני שאר מ"ד, דס"ל דהאי דשייעא ודאי הוא, ואני שפקה הוה דלא ידעין לאיזה מהם כיון רפרנס.

ובא וראה איך מבואר דבר זה מותוך סידרו של רבני הרמב"ם ז"ל, דביהל' ב' כתוב, חסר מנין האוננות וכו' טרפה, והוא מיירא דרבא, ואח"כ בה"ז כתוב נמצא שתי האוננות כאגיה האחת ואינו נראות כשתי טרפים, והוא יוצא ממורא דרפרט דדמ"י לאופתא, כאשר כתוב ה'מ ואח"כ בה"ז, נמצא שתי ערוגות ואין לה חיתוך אזנים, טרפה וכו' עכ"ל הזאב, ותמה עלי' ה'מ דלמה הקדים דין דשתוי אוננות כאונה אחת, היוצא מדין אופתא לדין אופתא עצמו, והניחו בתמיא עי"ש, ולפי הצעתינו הכל בדיק ובחשכל וברוח'ק שבו מסודר, כי הרמב"ם פסק כהני א"ד דלא מופשי האי דרפרט דשייעא, אבל הא דשייעא לנמד מרובה דבעינן ה' אוננות, ומילא שתיים כאחת וממש'כ' ערוגה יכולה שאין לה חיתוכי דאונני טרפה, ולכן דاصر דחסר אוננה טרפה שהוא מופרש במשמעותו דרבא, כתוב דה'ה שתי אוננות הנראות כאחת, דהוה כחסר וטרפה, ואח"כ כ' דcolaה ערוגה כאחת טרפה והוא ק"ז מעתים, אלא דלאפוקי אתה, ממאן דמפרש אופתא דרפרט בהכי דלדי' דע"כ מחלוקת בין חסר לאופתא, דוקא אופתא יכולה טרפה אבל שתים לא, דסבירא ליכא למילוף, ורפרם דוקא ריאת כולה אופתא קאמר, אבל מאחר דלא פסקינו כוותי' אלא כרבים דחוקין וסוברים דשייעא מרבע שמיעין, ממיילא הון יכולה והן שתי אוננות דשייעא טרפה, וכל זאת משמייענו הרמב"ם ז"ל, עי' שישידר תקופה די' ו דשתי אוננותadam היה מהפך הסדר לקבוע תקופה דין דשייעא תקופה, הוה מצין לטעות דפסק כמ"ד דשייעא מופרט נלמד, ולומד אופתא בשתי אוננות מכללה אופתא, וזה אמת לאmittio 18twohundred דשייעא הן בשתי אוננות והן בכולה מרובה, אין לאמיחו ודוק'.

ומזה יש השגה על פסק האחוריים להכחשי בשתי אוננות הנראות כאחת עי' סמפון שבתוכם, ומחליק בין יכולה לבין מקצת אופתא, דליה יש מקום להאי מ"ד דרפרט דשייעא קאמר, אבל מאחר דהרבנן פסק דלא כהאי מ"ד, אלא לומד דיניים 18twohundred דשייעא הן בשתי אוננות והן בכולה מרובה, אין להקל בשום אופן בין שתי אוננות יכולה ערוגה וגם זאת אמת לאמיחו ודוק'.

ע"ש גמר' ר'ח חלש וכו' ואיתוי קמי' ריאת נשפכה בקיתו ואכשרה, א"ר והוא דקימי' סמפון, מנא יעדין, מיטין צעה דקוני' וכו' עכ"ל, ויל"ד אדם דוקא לאחר בדיקה צו' יש להכחשי, או איך סיפר לו סתם דר"ח אכשרה והעלים מתנו דבדקה תקופה, או שציווה לבודקה אי קיימי' סמפון, ועל ר'י דאמר נמי סתם ריאת נשפכה בקיתו כשרה, יש לדחוק דאחר בדיקה קאמר, אבל בהאי מעשה רב קשה לומר דשתק ולא סיפר לו דבדק תקופה, והי' נראה

לשםא דרך הושט נכנס המחת לריאה, אבל כי ניחא ל' לומר גם דרבנן טרפאי מודים דסימפוני נקט ואתאי, אלא טרפי מטעם חסרונו בפנים דש"ח לדידחו דז' בכל נוכל להחריע כהני דמכתשי, מפני דחץ מהני כבר יש לנו רבים דס"ל דחסרונו בפנים לא שמייה חסר, דלעיל התירו ריאה שנשפכה כקיתו מעשה רב וה' שם ר'ח' ור'ג' וכל גдолיל הדור ושתקי לי' וכן ריאה שנימוקה התיר ר'ג' ותני' כוותי' ולית כאן ספק לקבוע ההלכה במכשוריין, אבל אי נאמר דדוקא במחט פליגו, והני דטרפי חשו משום דרוב נבלעים דרכ' החושט, והוא פלוגתא חדשה בין הני תרי כתות של שלשה שלשה, לא ברירהן להלכטה כיון דהוא באיסור דאוריתא, ע"ג דר'י מן המתירין ולגביה ר'ל הלכתא כוותי' מ"מ בשיש עוד חולקין בדבר אין זה כלל לפוסק כר'י נגד ר'ל להקל בדאריתא והרי תראה דרש"י ז'יל לא סגי לי' לקבוע ההלכה כרבנן דמכתשי עד דמצא עוד טעם משום דר'א ור'א בשיטתיתיו דמכתשו איזלו ומעתה הכי פירושא, למאה דבחסרונו בפנים פליגו, ר'ל דמלעם חסרונו בפנים טרפו הני שלשה ממילא נדע אכן הלכה כמוותן אלא כהני דמכתשי ומסיק דפליגו בסימפוני נקט ואתאי והוא פלוגתא חדשה, אלא דמ"מ סכמינו אמרן דמכתשי כמש"כ ר'ש"י ז'יל, ועתה תראה כי לא חנים קבע ר'ש"י ז'יל כאן ההלכה שאין דרכו בכך, משום דשייך זאת לפשט הסוגי' כנ"ל, ובכ"מ שתמצא ברש"י קביעת הלכה יש טעם מיוחד בדבר, כי ר'ש"י לא העמיד תבورو אלא לפרש השkil וטררי' ולא לקבוע ההלכה ודוק'.

ע"ש גמור' האי בחברו אמרה, ופרש"י שקשה ואינו מגין אבל להדי בשרא הבשר שהוא רק נכנס בנקב, ואני תמה דמ"ש מקרומי הריאה שנקבו דלא אמרין שהבשר סותם מפניהם בפה"מ במשנה באמת כתוב והגיע הנקב לבשר הריאה, ושאלתי השוחטים ואמרו טינרי דברבבה מקומות לא תבצץ הריאה אף שנקרעו הקромים, ועמדתי משתומם,adam כן הוא אז ודאי כיון הרמב"ם היה במא שכותב והגיע הנקב לבשר הריאה, אלא שבבחבورو לא הזכיר כלום מזה וצ"ע.

אבל מה דקשה יותר מזה הוא, דפרק מהדורא דכנתא שניקב להדי חברי' דמגין עליה, ואמר ר'א טרפות קמדmittah להדי, אין אמרום בטրפות זו דומה לו שהרי חתכה מכאן וטרפה וחחכה מכאן וחיה, והוא בעיני הספר החותם, דהתרטט עצמה ודיין אין לדמות, דהרי ראיינו חדש ננד השכל דחוות למטה במקומות צומח הגידין טרפה, ולמעלה ממנה כשרה, אבל אכן מהגנה המדובר, וספר מצי לחקור ולדרוש מ"ש דבחדורא דכנתא מגין ובסימפוני לא מגין, והוא לhayesh כי הכתנתא רק וסותם והסימפוני קשה ואינו סותם כאשר כתוב ר'ש"י ז'יל, ולא לעשותוchk שאין להרהר אחריו והוא פלא והפלא בעיני עד שנלפע"ד דזאת הי' מכריח את הרמב"ם ז'יל לפרש הא סוגי' באופן אחר, ז'יל בפ"ז ה"ג "אחד מסימפוני הריאה שניקב אפילו ניקב לחברו טרפה" עכ"ל וכבר תמה עליו הראב"ד וכל הבאים אחריו, זה ננד הסוגי' דאמרה דדוקא להדי' חברי' טרפה, אבל להדי בשרא כשר, ולפע"ד הרמב"ם מכח קושי' הנ"ל היה מפרש"י דחברי' קשה ולא מגין האי לחברו אמר אין הכוונה כפרש"י דחברי' קשה ולא מגין אבל בשרא מגין, ואדרבה בשרא דספוגי אינו מגין כמו בניקבו הקромים בחוץ דאיינו מגין (ועיין בביריה ז'יל שנתעורר ג"כ על זו) אבל קבלה היתה בידם דניקב הסימפוני דוקא להדי' חברי' טרפה, אבל להדי בשרא לא, ולא משום זהה מגין זהה לא מגין, אלא דהאי טרפות כן נמסר, ופרק' על זה מהדורא דכנתא דמגין ולמה לא מגין גם הסימפוני על חברו, ע"ז מתרץ לו דיין לדמות טרפות להדי' דכאן הטרפות כן הוא דלהדי' חברי' טרפה ולא מהני הגנה דסימפוני, ולהדי' בשרא ע"ג דספוגי ולא היה ראוי'

בגמ' וע"כ כוונת הגמ' דמחסירה אבר עתה, دائ' שסופה להתחסר, הינו מסוכנת, ואיבלה החמורה אינה אוסרת ע"ש סופה, טרפה הקל מינה לא כ"ש, ועין בפרמ"ג סי' מ' במשבצות זהב אוות ד' מה של' בשם הלבוש לעניין מחט בלב, דשאני חסרונו בגלגולת וסירכא בריאה, דהוא דבר המחדש בגופה, משא"כ מחט בסימפונו דלבא דיין להטריף משום דספוגו לניקוב, וקורט של חלתיית דאסרין, משום דספוגו לניקוב ה"ט, דהתחליל כבר לשרו' בהטלת הארס, עי"ש, והנה אין ספק אכן דגס בסירכא וחסרו' גלגולת צריין לומר דבר נחלשו העורות כ"כ עד שחשובים ננקובים, דאל"כ לא נדע מה בין סירכא למחת, ועין בפרמ"ג שם ובסוף פתחתו לסי' ל"ט, שחקר בסירכא לדעת התוס', אי מazi חי רק עד י"ב חדש או עד י"ד חדש, ואני אומר דא"א לומר מחסירה אבר רק לאח'י, וזאת א"א דהרי יותר מיב"ח, דא"כ גם מחסירה אבר רק לאח'י, וזה א"א דהרי בעין מחסירה אבר עתה, אלא ודאי דסירכא שלא כסדרן, עי' שמושכתת לכואן ולכואן נחלשו העורות כ"כ עד שחשובים ננקוב, וכמו בبشر שרופא גורדו דחוותם לאיננו, ותדע Adams אמר דרך משום דספוגו להתרפרק ולניקוב העורות טרפה, הלא ידועה דבקל נולח חתוך בין הצלעות כאשר הרופאים עושים בכל יום, ולפרק הטירכות מן הריאה, והרי אמרו כל דאי בדררי לה סמי וחייה, אין כאן טרפות אפילו אין עושין כן, וכן רשב"א מכיר נחיתכו רגלייה משום דיכולה ליכוות ולהיות, ואיך נטרף הסירכא שבקל נולח לטלקה משום דספוגו לניקוב הריאה, אלא ודאי דחיישין שכבר נחלשו העורות ולא מהני אפילו נשלק הסירכא ממשנה, אלא דלעיל כתבתי Adams הטרפות אינה בקרומים אלא בبشر הריאה שניקבה כדמשמע מלשון המשנה, וכփיה"מ לרמב"ם, ג"כ נפרכת שיטת התוס' דז' גם החולשה בעורות גופא, אלום מתוך עי"ש, אבל התוס' ע"כ סבورو דהתרפוק בעורות גופא, וע"כ משום אמרין דברך אית ש נקב, ולא דספוגו להיות נקב, וצע"ג ליישט שיטת התוס' ודוק'.

ע"ש גמי' ריבר"י הוה קאייל באטרי' דר'י בשוקא דטבח, חזינחו להדק דק"י מני חמחי חמחי' אל' לא עמי מר אומצא וכו' ופרש"י דרוצה היה לדעת אם יכירנה אם לאו, ובхи' ק"ז ז'יל הקשה מיש מהני עובדות דבתר הכא, בהני דק"י מני כנדי וטינרי טינרי דקאמר מדמחלתי שם ולא אמר להו מידי, ש"מ דכשרים, ולמה הזרכך כאן להאי הערימה כדי לידע דעתו של ר'י, עי"ש שנڌחק לישב, ולפע"ד נראה פשות דהני חמחי' שמהו מורה או בוועות קטנות אפשר דבעברה בעלמא לא הכיר בהם, משא"כ כנדי וטינרי שפרש"י צמחים גדולים וכבדים וטנרי עוד יותר גודלים מהם וכן הוא בראש"ש דאלו קטנים ואלו גדולים, פשיטה דנפלו בעיני כל עובר דרך שם, ואולי ר'ש"י ז'יל כיון בפירושו זה ליישט האי קושי' של ק"ז זיל ונכון הוא ודוק'.

רש"י ד"ה קרום אבל סתיימות דופן סתיימה מעלייתא הוא, עיין הגהות מהרש"ש דר"ל דע"י הסביבה אגלאי דהדורן הי' סמוך והוא סטימה דמעיקרא, ולא ידעתו למה נדחק בה, דמה עינה לדעת רש"י בסירכא מחיתוך לב או מגב לב בתרי אוני דסירכא להדי' דמקרי' כסדרן וכשר ודוק'.

ע"ב גמור' איתמר מהט שמנצא בריאה וכו' לימא בהא קמייפלו דמר סבר חסרונו בפנים שםיה חסר ומ"ס לא שמייה חסר, יש להעיר, איך קס"ד דבחסרונו בפנים קמפלגו דז' הו"ל לאיפלוי בפשט דחסרה ריאה שבמשנה, אי חסרונו בפנים קamar וברבנן או חסרונו בחוץ וכרכ"ש כדלעיל, והנפערן"ד דודאי גם בס"ד ידע דנקט פלוגתא זו במחט בריאה כדי להשミニינו דמן דמכתשי לא חשו

קפסיק לי, ובישיבת האחونة נפסקו ההלכות הללו הפסוקות סתם בוגמי' עכ"ל, ואני עומד ומשתומם, אם האי הלכה היתה רופפת בידם עד הישיבה האחونة, ור' ביבי ור' ב"א אמרואין בתראי סברו דהלהכה קר"ש, וכן נראה דסבירו רביה בר תחליפה ור' ב"ר אבא דמפרשוי דברי ר"ש דלטפונו גдол קאמර, והמה בשם רב אמרו לAMILתיהו כדעליל מה' ע"ב, ורבנו הקדוש נמי אי חסירה ריאה לר"ש קתני, הרי עכ"פ לא הכריע בגנדו, מעתה יש לחמו על כל הגני טרפיות, בריאה, סיירות ומראות הפסולות דנאמרו סתם בוגמי' נימא דהמה דלא קר"ש, לדידי' בעין עד שתינקוב לבית הסטפונות, דכל הגני משום ניקבו הקורומים או סופו לנקב טרפה, דלא שייך איליא דר"ש, ואיך לא נמצא דמசיר בכל אלו, משום דסובר הלכה קר"ש, ולא עוד אלא דתנקו רבותינו ז"ל בדיקת הריאה משום סיירקה דשכחו, והרי אדרבה היא הנוננת דהלהכה קר"ש, דבעינו נקב עד הסימפון הגדל, כמו דמצין בניטל האס בסנהדרין לג' ע"א, דהאכילה ר"ט לכלבים, וחכמים בינהן דחו דבריו, משום דהheid תודס הרופא, דאין פרה וחזירה יצאות ממצרים, שלא ניטל האס שלה, וכי שם רשי' ז"ל והרי חזין דמתיקיות, והכא דכוויות, דמעולם לא שמענו דמתה בהמה, ולא נמצא לה סיבה אחרת, אלא שריאה שלה הייתה סרכוה או נקובה, ולמה לא תכريع ענין זה את ההלכה, וכבר העיר בשוו'ת מהר"ס שיק ז"ל חשי' ס"ז ע"ז לעניין תחיבת הcarsוס הרגיל בבהמות עיי'ש.

אולס אחר מן רב נתישתי בדבר דלפי מה שמויק מתני' או שחשורה אליאב דר"ש, כתבו התוס' במשנה לעיל, דבחסרוון כ"ש מודה דטרפה, האי כ"ש דקאמרו התוס' בגם' ליטתא, אלא כיון דלא אייתפרש בגמי' חסרוון לר"ש בכמה, ודאי משמע דאפיקו חסרוון כ"ש קאמר, ונראה לומר דהאי חסרוון לאו בبشر הריאה בעין, דלא מסתבר כלל דחסרוון כ"ש בبشر, יעשה מעשה טרפות דהרי חסרוון פנים לא שמייח חסר ובנימוק הריאה נמי, דוקא בחסרוון יותר מרביות בעין, אלא ודאי דחסרוון מן העורות סגי לר"ש, וחסירה דומי' דניקבה קתני וכמו ניקבה בעורות כן חסירה, הן אמת שלכאור' נראת להיפך, דהרייא השניקה קתני וכבר הבאו כ"פ דברי הפיה'ם ודברי המהרא'ס שיר על המשנה שכ' משום דכל שניקבו הקורומים הרי ניקבה הריאה דספוגי היא, ולعلום ניקבה הריאה בעין, וא"כ גם או שחשורה אריה קאי ולא אקורומים, ומחייב' אי אליאב דר"ש, דבנكب בעין עד הסימפון, איך נפרש או שחשורה הריאה על הקורומים לחוד, אלא דלא אדע איך נפרש חסירה הריאה על כ"ש בبشر הריאה, لكن מוטב לקבל דוחק בלשון המשנה מלקלב דוחק בעין עצמו, וכן נחלייט דר"ש בחסרוון כ"ש שבעורות מודה דטרפה, וא"כ גם לדידי' אייכא סיירות ומראות המטרפות כי מקום הסיירקה והמראה תופס מקום, ואייכא כאן חסרוון בעורות, ואפיקו לרשי' דסירaca מחמת נקב בא, מסתמא נקב שמצויא ליהה אינו בל חסרוון כ"ש, וכןו דאי או שחשורה דמתני' דלא קר"ש, אלא מייר בחסרוון בפנים או כמש'כ' הרמב"ם בפה'ם בחסרוון אוניות, לא שמעין כלל דר"ש בחסרוון כ"ש מודה, אבל לפע"ד נראה ברור דכל הגני אמרואין דס"ל דהלהכה קר"ש, ה"ט משום דס"ל דרבי במתני' קתני, או שחשורה אליבי', אבל לויל' זאת מהיכי' תיתי יפסקו קר"ש נגד סתם מתני' באיסור דורייתא, וא"כ ממ"נ ליאכ' כאן חולק על הגני סיירות ומראות, דאי או שחשורה דמתני' קר"ש, ואיז' הלכה כוותי, הרי מודה ר"ש בחסרוון העורות כ"ש, ואי דלא את' האי שחשורה דמתני' קר"ש, ואיז' לא מודה ר"ש בחסרוון כ"ש, אז בלא'ה אין הלכה קר"ש, וכלפ"ד ליישב הדבר כפי חומר העצום שב'ו ודו"ק.

וכאשר חזרתי על הדברים בשעת ההדפסה אני רואה כי עדיין

להג' מ"מ אינו טרפה מאיזה טעם שייה' שלא מתגלה לנו כמו בחיתיכת הרגל דאנו רואים ג"כ דבר שמתנגד לשכלנו, דחתוכה מכאן וטרפה וחתחה מכאן וכשרה, ומה שכתב הרמב"ם דאפילו ניקב לחברו איין ר"ל דלהדי' בשרא מאש'כ' דטרפה אלא אפילו להדי' חברו דיל' דאיכא הגנה מ"מ טרפה, כי כן נמסר האי טרפה, וידעתי דהשון עדיין דחוק והוא נגד הכלל שכתבנו בהקדמה דבלשון הרמב"ם אין לדחוק אבל אין כלל שאין בו חוץ ודוו"ק.

ע"ש גמר' הא מחותא דאישתחח בחתווכא דכבדא וכי' אל' ר"א אלו אישתחח בשברא כה'ג הוה טריף מר וכו', יש לתמונה דשאани דאישתחח בשברא דלא חיישין כלל דחאה דרכ' בליעת הפה, אלא אמרינו דמחוץ אתה ע"י חיכון בគותל או בקרקע, ועיין ברא'ש דאפילו בקופה לצד החלל מכשרין משום דע"י שמתחכת אף הקופה עוברת דרך עובי העור בשבר וא"כ איך מדמה מוחט בכבדא, דוואי דרכ' בליעת הפה אתה לתוך הנגר מוחט בשער הירך, ולא עוד אלא דבעצמו מסיק DSTMS מוחט בכבדא טרפה משום דרוב נבלעים הם דרך הוושט זורק באליםמא ובקופה לבר מכשיר, ואיך קומתמה על מר בר' דרי' דסביר למיטרפי, ודחי' לי' באלו אישתחח בשברא דאין לה שום דמיון להאי דינא, צע"ג בעניין ודוו"ק.

רש' ד"ה נקובי נקב, בסה"ד והלכטה כהנץ' רבנן דמכשיר וכי' ועוד דקם לי' בשיטתי'יו ר"א וכו' עכ"ל, וקשה לי איך נשמע מהא דר' אש' דאית לי' כרבנן דמכשיר, דהא בכבדא בקופה לא גנו מש'ה מכשיר משום דא"א דעובר בקופה את הכבד שהוא ולכנן אמרינו דרך סימפונות אתה, אבל ברייא דרכ'ך דלא מחקינו בה בין קופה לבר או לגוי, מצי להיות טרפה לר'א, דاضיר דבר כרבנן דטרפו, משום דרוב נבלעים דרך הוושט, ויל' ודו"ק.

ד' מ"ט ע"א גמר' הא קשיטה דאישתחח במרה וכו' והנ"מ בתמורה, אבל דזיטה מיבצע בעז ופרשי'ו, ומאן דטרף במוחט טרף נמי בהא, והקשה המהרא'ש'א, דהא הכא בכבד קיימינו וכו' ומסתמא נכסה המוחט דרך הוושט לכבד, כי בכבד לא שייך בדיקה שהיא שלמה, ותוי' כיון דאישתחח במרה הו"ל כסימפונה רבה בכבדא וכו' עכת' ד, ואני תמה, דא"כ הלא ליאכ' מאן דמטריף בהא, דהא אמר לעיל שקיilo גילמא דטרופה, אבל לפע"ד נראה לפרש, דניהם דסימפונא נקטו ואתאי, אבל כיון דמיבצע בעז, חיישין שניקב המרה והבריא, למאן דחיש שדרך הוושט במרה לשמא הבריא, ומטריף משום דROAD נבלעים דרך הוושט, הכא מטריף מטעס שמא ניקבה המרה והבריא, ואע"ג דלעיל לא חייש לשיטת רש'י, לניקבה הריאה והדרה המוחט, אלא דחיש שדרך הוושט נכסה לריאה, שאני ריאה דרחה, משא"כمرة קטנה שקרובה לינקב ע"י הא קשיטה דזיטה, ואס' כניס דברנו, מישוב בה גם קושי' התוס' שהקשו על פרשי'ו, דא"כ הוה דלא כהלהcta, דאן ר'ר'י דמכשיר לעיל פסקין, ולפי האמור ניחא, דיל' דאפילו ר'י' דלא חייש לעיל לשמא הבריא, הינו דוקא לגבי החשש דדרך הוושט נכסה במרה, דהוא חשש רחוק אצלו, דניהם דרוכ' נבלעים דרך הוושט, אבל כל הנבלעים דרך הוולכים לחוץ דרך הרכשתא כדריכס, ואפיקו מוחט אם נתעכט בהליךתה לקוץ נתחבה לאיזה אבל שעוברת דרך שם, אבל לא לצאת לשטח היראה, משא"כ כאן במורה שפיר מצי' חייש לשמא ניקב והבריא, ותדע דלעיל דף מג' ע"ב רצה לומר, נמצאת אitemר ודחה לי' דכל הגני חיוי ברייאתא קויצ' אוכלי', וא"כ במנצ'א במרה דלא שייך האי סברא, למאן דחיש בישב לו קוץ בשוט לשמא הבריא, ה"ה דחיש במנצ'א במרה, לשמא נקב והבריא, כיון דוערה דק מעד וצר מעד המוקם ודוו"ק.

ע"ש גمرا יתיב ראב"א קמי' דר'יה ויתיב וקאמר א"ר מלוך ארישב"ל הלכה קר"ש וכו', ואין הלכה קר"ש, ופרשי' ז"ל גמר'

הוא" עכ"ל כוונתו דלא ר"ז לא בירוא לי' האי טעםם דלא מהדק כי באמת קשה להבין, וכי עדיף סתימת ירכים בחלהות או דופן ברייה, שהם שני אברים, מחלב הדבק בשער, ובאמת הרמב"ם בפ"ז הי כתוב בטעמא דחלב טמא, וכל הני דלא סתמו, משום דקשין הן, ומסתמא קושי מחלחות, ודופן וכדומה, הכריחו לפרש כן, ועכ"פ כיוון דליך טעם מבורר בדבר קמבעי לי' דלמא בטמא וטהור תלי' מלטה, מפני איזה טעם הנעלם מתנו, ודוק".

תנוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא וכו' כדר"פ הלכה ומסתבר דרבא נמי חזר בו, דקאמר لكمן חמוץ ובר חמוץ חד סתים וחוד לא סתים עכ"ל עיין בלב אריה שתמה על ראיית התוס' ובאמת لكمן ע"ז ע"א מצינו עוד הפעם, דרבא סמך או"י מטעם דהתורה חסה על ממונים של ישראל, לצרף גידין הריכון להיות חופין על עצם הנשבר, ושם כאשר השיב לו ר"פ כדחכא אמר אישתיק, וכאן לא קאמר, אישתיק, ולפ"ע"ד נראה דחתם כיוון דבאמת ר"י הדר לגבי ר"ל בגידין שsspונ להקשות, ודאי לא מסתבר לסמוך ע"ד יחיד שנדחה, אישתיק והדר ב', אבל הכא נסמך אר"ש במקומות רב, ומושום דחית' לא חשיבא לי' כדורייתא ממש, עיין לעיל ל"ב ע"ב ולקמן שם שכטבנו בה ביתר ביאור, ומה שרצה רבא לסמוך להקל בסכנות גילי מושום דסמק ארבים נגד יחיד, ומ"מ דחה לי' רגצ', ר"ש וסכנות נפשות, כי במקומות סכנה יש לחוש גם לדעת יחיד.

והנה הלב אריה הקשה על ראיית התוס', דאיתרבה, מדמסופק רב בחימצא ובר חמוץ, הי' סותם, עכ"כ ס"ל חלב טמא נמי סותם, ע"כ ידע, הי' חמוץ והי' בר חמוץ, והוא ע"י' ש, וכן כ' התת' ח' ולא ידעת מה לאי' אריות הלוז, דאפילו נאמר דלא ידע רבא פירושא דחימצא ובר חמוץ, הויה לאי' להוכיח זאת מכח הדיון בסתים ולא סתים, דהרי דאייתרא אינו תותב, ודאשתחא תותב, וכן הקשה התת' ח' דמה לו לאתוני היא דר"י דאינהו מיכל קאכל' וכו', כיוון דאשתחא גרעיני טפי דתותב, כפרש'י, ופשיטה דאשתחא הוא אינוי סותס, ודאייתרא תותב כל סותם, ומכח חומר קושי' זו כתוב, דאי' לאו דר"ג הוויא דתרוריה מותרין באכילה, וסבירת רשי' דאשתחא דמי' לתותב לאו סברא היא, אלא מכח ריעוטה אחרינא חד לא סתים, ע"י' ש, ואני תמה, ודאי אמת הוא, מש"כ רשי' דאשתחא תותב קרום, ורק באטען מחובר, וא"כ אפיקו שניהם מותרין באכילה, וכליישנא בתרא דלקמן, דבאשתחא פליגו, סכ"ס במקומות דתותב איך יסתום, דהרי לא בטהור וטמא תלי' מלטה, ועין لكمן בתוס' ד"ה ודאייתרא, ובגהגת מהרש"ש, וא"כ רבא דלא ידע עכ"פ מושום ריעוטה אחרת, וידע דתותב קרום מה לו להסתפק, וספקו גורו יותר מספקו של ר"ז דלעיל, דמסופק בלישנא דרב, אבל רבא אפיקו שניהם מותרין באכילה, מ"מ אין כאן מקום להסתפק, semua דאשתחא דתותב יסתום ודאייתרא אינו תותב לא יסתום אתמהה.

ומה שנלפ"ע"ד להתריך הקשר הלאה, שכבר הבאתី לעיל דפליגו רש"י ורmb"ם, בטעמא דחלב טמא דאיינו סותם, דלרשות' מושום דאיינו מחובר בשער יפה, ולרmb"ם משום דהקרום המפסיק קשה ואינו סותם, והנה דאשתחא כי' רש"י, דהאי נמי לתותב דמי, דאיינו מחובר אלא באמצעות הקשת, ועין בהגות מהרש"ש על התוס' ד"ה ודאייתרא, שכ' דלפי דבריהם דבערבה אכןו גם דאשתחא, מיסתם נמי סתים, עכ"כ צ"ל דלאו תותב כי' הוא גם בצדדים, ולפ"ז הרבה מוסופק בטעמא אי כרש"י اي כרמ"ם דלרשות' מושום דאשתחא דמי לתותב, עכ"פ אינו מהדק כי' אינו סותם, ודאייתרא דלאו תותב כלל, סותם, אבל אי כרמ"ם משום דהקרום קשה, הנפוך הוא, דאייתרא דקרים ונקלוף, הקרים קשה ואין

התמיה של דלעיל קיימת, דכפי הנראה ברור, דר"ש ות"ק פליגו בפירוש ההלכה שהיתה מקובלת בידם, דלשון זה „הריאה שניקבה או שחסרה“ היה מקובל בידם, ות"ק פירשה הци, הריאה הינו קרומי הריאה ומפני שהנקב מגיע לבשר הסוגוי קרי לי' ריאה שניקבה, ואו שחסרה חסרון בפניהם אמרו, ור"ש לא ניחא לי' לומר דריאה קרומי הריאה אמרו, וכדקדוק המהרה"ס שין, דמ"ש מקרים המוח דבאה ההלכה על הקרים, لكن מפרש, דעד הסימפונות על חסرون הקריםים בלבד, וזה ברור בעניין ولكن אין בידי למצוא תירוץ לתמיהתוי ודוק".

ע"ש גמר' דתני כי תברכו את ב", ר"יש אומר למדנו ברכה לישראל מפי הכהנים, לכחנים עצמן לא למדנו וכו', ולכארוי יש לתמונה על קושי' זו דהרי לכחנים אין חלק ונחלת הארץ ומתפרנסים מיתר השבטים מחלב דגון תירוש וצחר שלם, והאי ברכה לישראל הוא עיין אורח מברך לבעה"ב, כן נצטו הכהנים שומרי משמרת הקודש, לברך את העם, יברך וישראל כפרשי' עה"ת שיתברכו נכסיהם והי' נשמרים מן המיקון, וכן יאיר, ושלום הכל לאישור וטובת האומה, שתשכנו בטח שאנן והשקט, ובאישור וטובת האומה, ממילא מתביברים כהנין, ומה צרכין ברכה לעצמן, אבל הנלפ"ע"ד ברכה הנזכרת לכחנים, היא שיצלחו בתורה ויזכו לאורה האמית', כדי שיידעו להדריך את העם בדדך הנהה למקומם ולבריות, כאשר כל ת"ח צריך להתפלל ע"ז בכל יום, יה"ר שתAIR עני בתרורתך ולא יאמור פי דבר שלא כרצונך וכו' וע"ז קשא ברכה לכחנים עצמן לא למדנו, ודוק".

תנוס' ד"ה, והקב"ה מסכים על ידם, ולר"יש לא איתטרך קרא להכי וכו', וזה דוחק, ולפ"ע"ד נראה דגס בזה ר"יש כהנא מסיע כהנא, כי לכארור' דברי ר"ע דקאמר מפי הגבורה לא למדנו צרכין ביאור, דמנין לו שבעין הסכמה מפי הגבורה מ"ש האי מצוה משארמצוות למשל הקב"ה ציווה לעשות מעקה, ע"פ שיפול הנופל ממנה, ר"ל שלא יפול רק מי שראי לפול, והוא כדי לצרף את הבריות, כן כהן לשכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ו וז"ל, הקב"ה ימצאים ראיים לברכה ישפיע עליהם, ואם חלילה לא, אבל העניין יתבאר, ע"פ מה שכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ו וז"ל, כהן שלא ה' לו דבר מכל אלו המונעים מנשיאות כפים, ע"פ שאינו חכם ואינו מדקדק במצוות, או שהי' הבריות מרנני אחריו, או שלא היה מ"מ בצדקה, אין מונעים אותו וכו', ואל תתחמה ותאמר, ומה תועיל ברכת הדירות זה, שאינו יכול הברכה תלוי בכהנים, אלא בהקב"ה שנ' ושמו את שמי על ב' וαι אברכם, הכהנים עושים מצוות, והקב"ה ברחמי מברך את ישראל כל חפציו" עכ"ל הזרב, ולדבוריו כיוון אכן ר"ע בשאלתו, מפי הגבורה לא שמענו, כלומר שלא תאמיר שיש כה בכהן המברך מצד לידתו, יה"י מי שיחי, דזה אינו אלא הקב"ה ציווה להם כן, כדי שלא יהיה כפו' טוביה, שקיבלו מן העם, ונאה לברכים, אבל חלות הברכה תלוי בחפציו ית' ולא בכהן המברך, זאת דעת ר"ע מבני הגרים שאינו מיחס, אבל ר"יש מיחוסין כהונה, מסיע כהנא, ס"ל דבאמת חלות הברכה תלוי בכחן המברך רע אהרן קדוש ד' ע"פ שמאך עצמו אינו ראוי להאי איתטלא ודוק".

ע"ב גמר' בעי ר"ז, חלב היה Mai, דוקא אמר חלב טהור סותם, והאי נמי טהור, או דלמא, משום דמהדק והאי לא מהדק, ויש לראות Mai קמבעי לי', וכי האי ממירא דרב זהה'ב הוא שאין לדריש טעמא, הן אמת דאבי מהדר לי' כן, אבל איך עלה ע"ז ר"ז למיבעי כלל, וכפי הנראה רש"י ז"ל הרגש בזה ומש"ה כי' ז"ל, „ולהא דבעי הך בעי, לא אפשר לאי' אכת' טעמי' דבר Mai

דור' אבינה טפח בכרס סמוך לושט קאמר ניחא עכטד'ק, ואינס מובנים לי כלל, דע"כ הכא לא איזל הסוגי' כהך לישנא, אז ודאי דלא פריך מידי, ודור' אבינה מאי, דזהו נמי שייך בדרבה בר"ה, דאמר מפרעתא, כמו דר' אסי אמר מן המיצר ולמטה, והוא פלא. וראיתי בח' ק"ז ז"ל שכ' דהמוהרשה לשיטותי איזל דס"ל ברכורות' כ' ע"ב, דנקה"ו אינו אלא טרפה, אבל אי הוה נבלה איך באנייהו טובא, לענין או"ב וכסה"ד וחלבה וביצתה עכטד'ק, במחכ'ת, טעות פלטו קולמוס, דלענין הלב וביצה לא נקל בנקה"ו גנד שאר טרופות, דהרי אינו מטמא מחיים, וגם בל"ה שגה, דפסוקת הושט גם המהרשה מודה דזהו נבלה כמו פסה"ג, וא"כ הרוי נפ"מ אי נדון כושט או כרסס לבגי פסוקה, אבל חוץ מזה גם גוף הדבר לריא, דגס בל"ה ר' אבינה אין כאן משום נקה"ו דתהי נבלה, דהרי לעיל מקיים האי לישנא, דטפח בשוט סמוך לכרסס, רק בתורה דמשער טפי, והרי מקום שחיטה אמרו שם אינו אלא עד שישעיר, וא"כ בכוב"כ אין במקומות זהה משום נבלות דלאו מקום שחיטה הוא, כמו בטורבץ הושט דנקובתו במשחו מצד נקה"ו, וענין שחיטה לאו מקום שחיטה הוא, זה ברור, ועפ"י הדברים יש מקום איני לישב קושי' המהרשה (דכפי שבירנו אין בת' המהרשה'א ולא בח' החת"ס כדי להעלות ארכיה), דהנה תראה לעיל דלשמהאל תורבץ דלאו מקום שחיטה הושט ברובא, ומעתה לשמואל ה"ה האי מקום שיעיר, אם אינו שייך לקרס הפנימי, נמי בפסקה ברובא הן אמת דעת לשאול מנ"ל האי טרופות דבשלמא תורבץ הושט הו בכל סימנים שנדרלו ברובן, אבל למטה מנ"ל, אלא דיל' דלמدين למטה מלמעלה, דס"ס הרוי נפסק הושט מן האברים הפנימיים, ואם לשמואל כן הוא, גם לרבי קודם דמסקין לעיל להא דרמי בר יחזקאל, דאמר לא תצתי להני כלל דכייל וכוי' והוא ס"ד דrab תורבץ במשחו, משום דזהו מקום שחיטה, וא"כ למטה במקום דמשער דלאו מקום שחיטה, עכ"פ אין הנكب פסול בו, רק פסוקה ברובא, והסוגי' איזלה הכא אליבא דהאי ס"ד, دق"מ שאין מקום שחיטה הון בשוט והן בגרגרת ברובא טרפה ולא בנקב, ולכן ספир פריך, ודור' אבינה מאי, כיון דליך' ע' האי מקום שישער לאו מקום שחיטה, נדונו ברובא, אי לאו דזהו קרס הפנימי, שוב ראייתך דממקומו הוא מוכרע, דהרי דר' אבינה ממשמי' דרב ע"כ כי הודה אחים דרמי בי"ס"ל, דrab תורבץ הושט מקום שחיטה, וכל שאין מקום שחיטה בהלהם"ס, קרס הפנימי שניקב על האי דלמא הילכתא נאמרה הללמ"ס, טפח אחרון בשוט, דבלאי' היה תדוון הושט לענין טרופות כמו תורבץ וכוקשי' המהרשה'א, מה תאמר דהאי טפח דמשער גם בלי' שנטנו בו לחמים שיעור דאיינו מקום שחיטה, לא היה בכלול ושת כלל, א"כ לא הקשה המהרשה'א מיידי איזיק הוה כוشت ולא דר' אבינה, וזה ברור אמת וצדיק, עד שאין התחלת לкосי' המהרשה'א, שוב ראייתך בלב אריה שכ' דהסוגי' דהכא איזלה אליבא דשמואל עי"ש ודז"ק.

ע"ש גמר' ר' ר' לא בגדולה טפח ובקינה ברובא, א"ר בנימין ב"י א"ר' לא גדולה גדולה ממש ולא קטנה קטנה ממש וכו', א"ר גניבא א"ר' נקדחה כסלע טרפה וכו' עכ"ל הגמ' ממה דמפרש דברי ר' ר' וכו' דמפרשין דר' לפреш דברי חכמים אתה, דהא דקתי שנקרע רוב החיצונה, היינו בקינה שרובה פחות מטפח, אבל בדאיכא בקרע טפח טפח גם بلا רובה והוא פלא, דלקמן בדרותת הזיאב נמי ר' ר' ב"י א"ר' הוא דامر, דר' לא בא בא לפרש דברי חכמים, אלא דבחד לישנא ר' ר' חולק עלי', וס"ל דלחכמים יאב אף בגסה דרס ועיג'יש ברא"ש דבעל סה"ת פסק מהאי לישנא דפליגו ולהומרא, וכן לא נמצא מכאן דלימה דפליגו וכאו' הכא

סותם, אבל דאקשטא כמו שאינו תותב ממש, כן אינו קשה ממש, מפני שהרי באמצע מוחבר, لكن ע"פ שטמא, מ"מ אינו סותם, כן לפע"ד לישב חומר הסוגי' הללו ודז"ק.

ד"ג נ' ע"א גמר' א"ד דאייתרא לא פליגו דשרי, כי פליגו דאקשטא, רשי' ותוס' ז"ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, داخل דאייתרא וכו', כתבו דהאי קלישנא קמא שבגמ' דהכא, ואני תמה, אכן פליגו תרי לישנא במצבות צו, דזהו מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורך דאקשטא משום הלב ואייך אמר ע"ז א"ד דלא היא, אלא דאוכlein גם דאקשטא, וכן אמר האיכא דאמר לשני שבאייא CAN, פרשי' דל"ק קאי, ומה יאמור האיכא דאמר לשני מעשיות, והוא פלא, והו אמת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא בעין זו במצבות, אבל אין העין רגיל כל כך כמו הכא דבכל יום שוחטין בנסיבות לרוב, ואיך יפליגו איכא אוכלין דאקשטא או נמנעים מלאכלו, צע"ג.

ע"ש גמר' ואין הלכה כרש"ב ג' בטופה, ויש להעיר שלא נacr בברייתא דאיכא מאן דפליג, אם לא שנאמר דבמה דקtiny, "רש"ב ג' אמר רשב"ג", נשמע דחבירו חולקין עליו, ודז"ק.

רש"י ד"ה מקיפין בקנה, אם נמצאת פסוקה לאח"ז אן קדרה כאיסור עכ"ל, ונדף בಗליון, "יבת לאח"ז מושלל הבנה קצת, ובפרש"י שברי"ף ליטתא" האי בעל הגליוון במחכ'ת לא דק, דהנה במקום דMEMORY זיא דטהרא, תלין לאח"ש ללא הקפה, משום דלעולם תלין במצב, וכן להיפך דרחוק במצבות הרבה, דנעשה לאח"ש, לא מהני הקפה על החקל, דהרי האי הקפה אינה בירור של ודאי, כי הוא השערה אנושי שאפשר לטעות בה, שהרי תראה, דריש"י לעיל מ"ד ע"ב מפרש, הורה בה חכם, כגון מקיפין בראיה, דאייכא למייר שמא לא אידמו, וכן נראה ממה שהסכימים רשי' לילשנא אחרינא, דמדקה לדקה היינו מואנה לאונה באותה בהמה, ולא מבהמה לחברתה ומשמעותם, "וזאת נראית לי" שאין מקיים כל כך, הרוי דגוף הקפה אינה בירור גמור, לכן אין סומכין על הקפה אלא במקומות ספק, אבל לא במקומות שהוא רוחוק מהמיציאות שנעשה לאח"ש, ומעתה בב"מ ובראייה דעל נקב כד' אנו דינן דבקל אפשר דנעשה בבלתי דעת, אפילו במקומות דלא ממשמי' ידא דטהרא, שפיר סמכין אהקה לתלות דנעשה לאח"ש, אבל בקנה דבעין דוקא פסוקה ברובא, או קדרה, שיהי' נעשה זאת בבלתי דעת הטבה, הוא רחוק המיציאות, אלא בהניח הבמה והליך לו, ולאח"ז חזר אליה ונמצא כן, אז יש לתלות, דנעשה ע"י אדם בטל או קטן המשחית, וזה ברור בכוונת רשי' ז"ל ודז"ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמינה לנו לא תתלו בי' בוקי סרייקא וכי' ויל"ד מלטה דאמר ר' יוחנן מרא דכולא תלמודא, איז קרי לי' בוקי סרייקן, שלא לתלות בר' ר' נולפע"דadam מקום הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על הח'יט' שמנה במתני', אלא דכבר כתבו הtos' לעיל מ"ע' א"ד' ה' הנך דאפקת, דר' דאית ל' אלו טרופות דוקא, לעיל האי מספר דח'יט', אלא דמצינן לרבות בזה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ' טרופות חדש במקומות הדבק ברובו, אבל רבא לא רצה לתלות בר' ג' טרופות חדש וקרי לי' בוקי סרייק לעומת מה דס"ל, דח'יט' דוקא, ובಹם לא נמציא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא כשית ר' יונה מובא בראש' דגס לר"ג, כדי תפיסה אין הנكب פסול בו, אבל שייערו ביטול רובי, ודז"ק.

ע"ב גמר' ודרב' אבינה ודבני מערבא Mai, והקשה המהרשה'א ואי דלא כר' אבינה, נמי טרפה, דטפח בשוט סמוך לcars Ai לא כר' הוא, הרי הוא ושת דנקובתו במשחו, ולהק' לישנא דלעיל, דהאי

ולא כמשמעותו' כאן, דמשום שמא הבריח, ועיין בפתחה עיקר יoidך כל שלא ניקב מעלי'ע לא נאסר ע"ש סופו, אלא דבלאל'ה אני תמה על פרשי', אדם מצד דעورو דק, א"כ גם בኒקב ע"י חוליל הדיןכו ולמה נקט מחת ולא קאמר סתם בה"כ שניקב מצד אחד כשרה כדי לדיק, אבל בחומס מצד אחד טרפה, ואולי ייל דמשום סיפא דנמצא עלי' קורתם דם, דדין זה שיק' דוקא במחט, ולא בנקב בעלמא, ועיין בת"ח שכתב דרישא דהאי ברייתא אפי'ו בא קורתם דם מטריף, דמייר' בחוץ' הבני מעיים מיד ומצא בה"כ מנוקב, דהא דמקיפין לעיל הינו דוקא לאח"ז, ועיין מש"כ בזה לעיל רשי' דהא מקיפין בקנה, אבל דברי ת"ח אין להם שחר במוחכ'ת, דהרי כאן מחת תחובה, ולמה לא נאמר דלא'ש נתבחה מעלי'ע, כיון דליך קורתם דם, וכי מון השחיטה עד אחר הפשטה ועי' נדנוד הבהמה כרגיל, א"א שנתחב המחת להלא אתמה, ודוק'.

ד"ג נ"א ע"ג גמר', הוגلد פי המכחה, בידועה שלשלושה ימים קודם שחייבתו וכיו' עיין חוי'ם סי' רלב'ב סע' י"ז וזל' "המוכר בהמה לחבירו לטבחה ושותה ונמצאת טרפה וכו", וכי' הנתיבות ז'ל, "בטור לא נקט לטבחה, ומשמעו אפי'ו מכחה סתם הוה מקה טעות, טרפה או אינה חייה, וא"כ אפי'ו לחרישה הוה מום במקח, זונרא דהא דנקט המחבר לטבחה הוא, משום שכ' בסע' י"ב, דאפי' טרפות דסERICA מבטל המקח, וסERICA הוא רק מכח ספק וכו', ולפ"ז זונרא דזוקא בקנו לאכילה וכו', עכ'ל ואני תמה, איך לא ראה הנתיבות שהמחבר העתיק אכן לשון הרמב"ם כדרכו בכ"מ והרמב"ם לא הזכיר כלל דין זה דסERICA, ומה עינה הנתיבות על הרמב"ם דנקט לטבחה, הון אמרת דהבי' כ' דמסתימת לשון הרמב"ם משמעו דבעל טרפות ואף בסERICA דין הא כי, אבל זאת ע"כ ליתא, כאשר תראה מותוך דברנו.

הננה הזכרתלי לך כ"פ ובעיקר יoidה הארכתி להראותך, כי הרמב"ם בשום שאר דיני תורה, לא הלך אחר האילכה דחייט, כי סובר דרך לעניין אכילתבשר נאמרה האילכה, וא"כ גם כאן אם לא כדי לטבחה ולאכללה לקחה, ליכא כאן מקה טעות מושום דנמצא בו בה לאח"ש אחת מן החיט', כי אנו מעמידים אותה בחזקת שלמה ובריאה, לחרישה ולגדול ולדעת, עד שיאמדודה הרופאים שלא הייתה ראוי' לחיות, כאשר כן פסק הרמב"ם ברוצח דאיינו ניצל ע"פ שיש להנרצח אותה טרפות עיין בערך יoid.

וראה זה מה ש' כאן הרמב"ם בפט"ז ה"ו מהל' מכירה, וזל' "מכאן אתה למוד, שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקת בו מום אחר וכו', כגון זה ששחתת את הבהמה פטור" עכ'ל ולפי הבנת הנתיבות דהאי טרפה אינה חייה, ולא יכול לא לחרישה ולא לגדול ולדעת, אינה מום עשה בשחיטה, ואדרבה תיקון הוא זה, כמו בمسוכנות, כיון דאיתנה ראוי' לשאר מיל', אלא ודאי דלגביה שאר דיני התורה אין לנו מושגים על האילכה, ודיןן אותה בבריאה, וכן כתוב הרמב"ם, "לטבחה" דוקא, והטור וב"י לא ירדו לסוף דעתו, אלא דהטור השmitt מוה' ט' תיבת לטבחה, והב' סבר לתקנו במה שעומיס בו דמייר' אפי' בטראות דסERICA שלמה ספקא, והאמת עד לעצמו ודוק'.

על ר' ר' ר' ל' ר' ר' לאבוי, חז' מר האיל צורבא מרבענן דאתא ממערeba ואמר ר' אוירא שמנוי וכו', עיין בפסחים פ"ו ע"ב דאיון דרכך לקרויא לעצמו בשם רב' ורב, ואולי כדי לחזק שמוועתו אמר כן, והא דלא רצה לילך לקראת אבי, וגם לא נחות מאיגרא לאראעה לכבוד אבי מריא דאתרא, ולבושא' גטווע דהעלה בידו חספא, ייל דהוא באמת חדודוי דהני רבנים שבבל אמר בשם רב' דטרף מחת שמנצאת בה"כ מצד אחד, דבר שהוא נגד המשנה דקטני שנייקבה לחוץ' וגם

מסתמא פליגו, דבשלמא בדרוסת האוב ייל דת'ק נקט זאוב משום דבר בהווה וכדכתיב זאוב יטרוף וכן הקרא דבשר בשדה טרפה סתמא באב מירוי לפי פ' הרב ابن עזרא, דאמירה תורה לכלב בה"ה הידיעה לכלב שומר הצאן שהכbesch מן האוב, אבל אין דרך הכלב להציג השור מן האובי, ולכן שפיר מצינן למימר דר' לפרש אתה אבל כאן דת'ק שנקרע רוב קאמר, שהוא לפי דברי ר' בקטנה שבקטנות, ואת לא איצטריך כלל דרובה כcoleה דהרי במתני' קטני פסה'ג ופסוקת החוט ולא קטני ברובא משום דמסתמא רובה כcoleה וכאו' קטני נקרע רוב החיזונה, ושיעור טפח דנחויז מאד לידע לא קתני, ואי הוה קטני שיעור טפח ממילא הוה יעדין דקטנה דליך טפח סגי ברובא, וע'כ דת'ק פlige עם ר' ולא מצאתה יישוב על האי תימא רבתא אלא לפ' שיטת הרמב"ם דנקרע רוב החיזונה לא קאי כלל על אוריך הקרע, אלא על עובי הבשר שנקרע ברוב עובי, עיין בפ"ט ה"ה, וטעמא של הרמב"ם שכתבו ה'ם בשם הרשב' א' ובשם עצמו לעפ"ד אין ראיון לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיטתו מכח קושיתינו הנ'ל דע'כ סבר הש"ס דת'ק על שעיר עובי קאי, והש"ס מוכיח זאת משום דשיעור רובה באורך א'ץ לאמרו כמו דלא אמר כן בפסחה'ג ובפסיקת החוט, והא דקטני נשתרו רוב צלעותיה, משום דמשונה האי טרפות דכלל אברים הרבה, ועל כן מצינן פלוגות רבות בשיעורייהן, אבל מה שיש לעין הוא לכל הנני לישנא חוץ מבני מערכה דמפרשי דנקרע רוב החיזונה על הכרס עצמו, דא"א לפרש על רוב עובי דהכרס הוא עור דק, ועוד זאת יש מן התימא דשומאל לעיל בריש פרקן אמר בשער החיזונה את רוב הכרס ברובא, כי הוא מפרש המשנה דרוב החיזונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש אי ברובו דשומאל, دائ' ברוב עובי איזה הוכחה יש לנו לפרש כן, ולומר דלשומאל אין הפ' ברוב עובי כמו מתני' עלبشر החיזונה קאי, א"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשמואל, כיון דהסוגי' לעיל פריך מני' בין השם שמעתהא, אלא דבלאל'ה שעורה דטפה אליבא דשומאל ליתא דלא נזכר בשר החיזונה כלל, ובאמת ייל Adams כל הכרס קרי כרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשער החיזונה אותו מיטרפ' ברוב עובי ובטפח לארכו, כי קרוב להיות הכרס נראה כמש"כ הפסוקים הנ'ל בטעה דרמב"ם, אבל להנץ הכרס החיזונה בכרס עצמו ברובו, לא מסתבר כלל להטריף בשער החיזונה כמו בכרס עצמו لكن לשומאל ודאי רק בק:right; רובה ממש Камарו ודוק'.

רש' ד' ה' מא', וכיון דלא איפסק הילכתא, עבדין לחומרא וכו' ובסERICA דריאה משום דשכיחן בדקינן אחרייהו עכ'ל, מה דבעו רש' ה' הכא בזה עיין בלב בשער החיזונה כלל, ובאמת ייל השעיר על שיטת רשי' הוא, דאם סירכות שכיחו ממילא גם נקבים שכיחו, ולמה לא בדקינן גם אחרייהו, דນפיקת הריאה אינה מעיקר הדין. ועיין בשו'ת כתוב סופר ז'ל' שמישיב את זאת, ע"ד הפלפול, שאין דעתו נוחה הימנו, אבל לעפ"ד נראה מה שחשו החכמים הוא,adam לא יבדקו אחר הסירכות, יתרבו המכשולים, כי ימכרו הבשר, ואח'כ מי שבא הריאה לייזון, בקהל מצאנה סרכוה ana ana, אבל נקבים אינם נקרים אלא ע"י נפיחה וэтת לא שכיח שנפחו את הריאה לא צורך, ולפ"ז מי שמחמיר בנאבדה הריאה הוא שלא מן הדין, ובהפסד מרובה לכ"ע כשרה ודוק'.

תוס' ד' ה' מחת שמנצא בעובי בה"כ מצד אחד כשרה, אבל המסס אפי'ו מצד אחד טרפה כך פרשי' במן'א, ואפי'ו את'ל שאין סברא שייה' טרפה, הויל ולא ניקב רק חצי העור וכו', עכ'ל עיין בראש יוסף שבאמת ברשי' בב' שט' שט' מבואר טעמא לאסור בניקב מצד אחד משום שעורו דק ולא הוה סתימה במה שנשאר,

נפש, ר"ל אפלו גוסס העומד למות מיד תוך מעלי"ע, כי האי מלה כל, נדרש תמיד לשיער לסבירה כנ"ל, אמרו מעתה, לגבי טרפות בהמה דכחותי, התורה אסורה הנבללה שהיא מושך, והטרפה הנטתה למות מחמת מכות אבר וחסרונו, אבל המסתוכנת מחמת תשות כח כשרה, דאיתנה לא בכל נבלה, מפני שעדיין חייה, ואני בא כלל טרפה, מפני שאין בה חסרונו אבר, אולם הנטטה למות מחמת הכהאה, או נפולה ממוקם בגובה ואני יכולה לעמוד דהינו הך, דיש לה דין מסוכנת בי"א, וכל שטמדה מעלי"ע יצא מכל גוסס בי"א, דבר זה נלמד מדין מכח עבדו דאמרה תורה אדם מת תחת ידו נקום ינקם, ואם יום או יומיים ימודד לא יוקם, והוא מעלי"ע כמו שאמרו חז"ל, הרי דלאחר מעלי"ע יצא מכלל בי"א ונעשה גוסס ביב"א ביש" אעם עדיין לא קם, ואת היא טרפות נפולה דהינו גוסס בי"א לדומה לטרפה לדעת רבנן דריש"ב וכל שטחתה מעלי"ע יצאה מכלל גוסס בי"א, ואע"פ שעדיין לא עדמה הרי זו גוסס בי"ש דלא איכפת לו, דמסוכנת בידי שלמים שר'י, וכל ששתחו תוך מעלי"ע, טרפה ודאית, משום דרוב גוססין למיתה תוך מעלי"ע, עיין תוס' יבמות ק"ב ע"ב דה' למימרא גוסס מות לאלאר עי"ש, אלא דילפ"ז ריב"ב לדממה גוסס בי"א לגוסס בי"ש, ומחייב את הרוצח ה"ה דין לו טרפות נפולה כל עיקר, וזה דבר שא"א לקובלו, דא"כ הו"ל להש"ס להזכיר את זאת בטרפות דנפולה פlige ריב"ב, וצריכין לדוחוק דגמ' לדידי' אתה ההלכה לחשבו כטרפה וכמחסרא אבר, וכמש"כ התוס' שהבאתי לעיל אלא יתר קשה על ריב"ב הרי ההלכה בטרפות נפולה מורה נגדו, דהרי בסבירה קמייפלגי והוא מדמה לי' לגוסס בי"א וההלה מדמה לי' לטרפה.

אבל הרמב"ם ז"ל מאיר לנו העינים בזה, דהוא ז"ל סובר דרישוק אברים הוא טרפות כשאר טרפות, אבל דוחוק מעלי"ע גם באברים שאין הנקב או הניטול פסול בו, אבל דוחוק מעלי"ע עדין לא נזכר האי ריסוק שהוא הפסד צורתו ותווארו, לכן לא מהני תוק מעלי"ע הבדיקה ואחר מעלי"ע דבעי בדיקה לאו דוקא אשר טרפיות אלא גם אריסוק בעי בדיקה, כי ז"ל הרמב"ם בפ"ט ה"ח "וכיצד הוא הריסוק שיתרוצץ האבר ויחלה מחמת הנפילה עד שתפסד צורתו ותווארו" כך פירשו הראשונים ז"ל דעת הרמב"ם, אלא לפי פירושם זה לא ידוע לפרש למה בט마다 תוק מעלי"ע מהני בדיקה, כיון דקים לחוז"ל דעד עברו מעלי"ע לא נזכר הריסוק, וע"ז נדחק הור"ן הובא בכ"מ שם ז"ל, "בחני דامرין חושין לאו למימרא דיבין להו דיני דנפולה ודאית דמתני" דלבעי שהי" ובדיקה, אלא בודקין אותה מיד בלי עמידה ושהי" ולא מחווור, וכי אמרין חושין, משמע שדין כדין נפולה גמורה, ואע"ג דامرין לישנא דחוישין, הינו טעמא מטעם דכולא מלטה דרישוק אינה אלא חששא בעלמא, עכ"ל וכעין זה כ' הרשב"א ז"ל, עי"ש וראה עד היכן הגיעו הדברים, שהראשונים ז"ל בדו מלבם טעמא לדברי הרמב"ם, וחלאו בו דברי עצם, עד ש' הר"ן ז"ל, כתוב הרמב"ם וכו' ובאמת הרמב"ם לא כתוב בדברים האלו מעולם וגם לא עלו על לבו, כי דעתו רוחוק מדעתם רחוק מארץ מערב.

ועתה הט איןך ושמע שיטת הרמב"ם בזה, הנה בנפליה מן הגולא عمדה, נעשה מסוכנת בי"א ואפלו אין כאן שום מחסרא אבר, לרבות דריש"ב מדמו להו לטרפה, וכמו דברוץ פטור דהוה כהורג את הטרפה, ה"ה לעניין טרפות בהמה דינה כטרפה, אבל דריש"ב דחייב ברוצח מושום דמדמה לי' לגוסס בי"ש כשרה, אבל אין דפסקין שם כרבנן, ממילא גם כאן פסקין דוחוק מעלי"ע דינו כטרפה, דהוה גוסס בי"א, וממילא דלא מהני שום בדיקה, ואפלו אין בה שום חסרונו, הרי מצד גוסס בי"א דינה כטרפה, אבל לאחר

נגד הברייתא ונגד הסברא, דמ"ש בה"כ מכל שאר אברים דבעין מעלי"ע או לחילן, ורצה בזה לנסתום, אי מסברא דנסותם יבינו דמסתמא ראה רבי קורט דם מבוחץ, וממילא דין כאן חידוש כלל, וכיוון שלא השינו את זאת, דרך עונש ה"י מטריחן לשם מפיו מה שי" ראיו לידע מדעת עצמן, וכיוון זה מצין בפסחים סי"ו ע"א, דהיל העונתן ה"י מקנטרן לבני בתירא בדברים, על שלא ידעו מסברת עצמן דפסח דוחה שבת, עי"ש ודוק.

ע"ש גמר נפליה מן הגולא אריה'ה וכו', הנה טרפות נפולה משאר טרפיות, גם לא איתפרש מה היא, כי כל גודל בידינו דבטרפה בעינן מחסרא אבר כմבוואר לעיל ז"ע בא"ז בסוגי דמסוכנת, ושם הרגשו הותס' בה, וכתבו ונפולה נמי כמחסרא חשובה, ומיה הוא שיבין את זאת, ורק"י במחני דא"ט כתוב על עניין נפולה, ואין טעם בטרפות שלhalbם"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מחסרא אבר, משונה טרפות זו, ובשאך טרפיות ודאי שאפיילו חי' חי' אלף שנים לא מותכו וספקן יצאה מידי חשש טרפות עי' שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה עי' שהיית מעלי"ע, מן ודאי טרפות, מה תאמיר דנפולה בעצם הלא א"א להיות טרפה, אלא ריסוק אברים שנתחווה עי' הנפילה, ואת אינו נזכר עי' בדיקה, עי' מהני שהיית מעלי"ע, א"כ הרי נפליה מן הגולא רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה ההלכה, הא מיה'ת ודאי מוקמין אחיזות כשרות, וכל ששתחו תוך מעלי"ע גם بلا בדיקה יתקשר, ולאחר מעלי"ע פשוטה דהבדיקה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפיות וא"כ האי טרפות דנפולה אין לה מציאות מהיה'ת בכלל, ואיך אתה ההלכה עלייה, אבל גם כאן לא יצאו הראשונים ז"ל ידי חותבת באור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והנحو כל זאת לרבענו הגודל הרמב"ם ז"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר ארץ.

דע דפרטון של האי חידה, נמצא בסוגי ארוכה בסנהדרין ד"ה ע"א, דשם מבואר דהורג את הטרפה פטור, והורג את הגוסס בידי שמיים חייב, וכל זאת ילפין מקרא דאיש כיימה כל نفس אדם, דמעטה את הטרפה שאין כאן כל نفس, אבל גוסס הרי אכן כאן כל نفس, אולם בגוסס בידי אדים דהינו בהכרה בט' מקלות ועשאו גוסס, ובא העשيري והמיתו, פליגו בה ריב"ב ורבנן, דריש"ב מחייב דכל דה נש' משמעו, ורבנן פטרו דכל نفس עד דאייכא כל نفس, וא"ר דבhorog את הטרפה הכל מודים דפטור, ולא פליגו אלא בגוסס בידי אדם, דמר מדמה לי' לטרפה, ומර מדמה לי' לגוסס בידי שמיים, וכתבו שם החוס' ז"ל: "אע"ג ذקראי קדרשי, איצטרך לי' להני טעמא" עכ"ל ודבריהם צריכין ביאור, כਮובן לכל רואה, אבל פ"י דבריהם כך הוא, דהנה בפסחים מג' ע"ב אמרינו דחויז מר"א, לא דרשו התנאים "כל" אלא דרך אסמכתא, אבל לא ללקות על ריבוי דכל, וכן פסק הרמב"ם בכ"מ דין אין לוקין על ריבוי דכל, אלא שהתוס' שם ובשאר מקומות הוכיחו, דריש"ע וכן שאר תנאים דרשו כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"ש וכייא למידרש כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"ש והוא אמת.

ועפ"י הקדמה זו תתרפרש הסוגי שלפנינו hei, דהיינו, "כל" לפעם מרבה ולפעמים כמעט, כמו תאות ד' כל גבה לב, דמפרשין hei והכי כידוע, וה"ג ממעטין ההורג את הטרפה לפטרו, מפני שאיןו כל نفس רק חי נפש, דמחסרא אבר שהחיות תלו בו, ומרבין את הגוסס דהוה גופו שלם, לדrhoש אפיילו כל نفس, ר"ל מקצת نفس, אבל בגוסס בי"א פליגו בסבירה דמי שסבירתו נוטה דהוה כטרפה מחסרא אבר, כמעט אותו מכל, דין זה כלنفس, ומאן דסבירתו נוטה לדמותו לגוסס בי"ש מרבה אותו מכל דאתא לרבות כל דהו

דורי מפרש ואומר לshima נתרסק אבר א"צ בדיקה, והוא תימא רבתא ואח"כ בהלכה י"ט כתוב נפלת מן הגג ולא עמדת אسور לשחותו אותה, עד שתשתה מעל"ע, ואם שחת בתוך זמן זה, הרי זה טרפה, וכשוחחת אותה לאחר מעל"ע, צריכה בדיקה כמו שביארנו, עכ"ל כאן עומד כל רואה משותם, Mai ai דקמן, דלפי שיטת הר"ן והרש"ב"א בדעת הרמב"ם, דעתך טרפות נפלת היא באינה יכולה לעמוד, איך המתין הרמב"ם בזה עד לבסוף, ולא הזכיר זאת בריש דבריו בהלכה ח', Adams לא עמדת ושחתה מיד טרפה, בין נתרסק ובין לא נתרסק, כי לפי דעתם, הינו דין דמתנה נפלת המשנה שהיא הללמ"ס, מביא, היא חדא, שנית מה שכתב עמו הגג ושחתה מיד, כמו שפרשי"ע על המשנה שהוסיף,, ושחתה מיד", והרמב"ם אדרבה כתוב "ונתרスク אבר מאבריה וכו'" הרי דהוא מפרש כן המשנה, דhari בהאי "כיצד דין נפללה", דין של המשנה שהיא הללמ"ס, מביא, היא חדא, שנית מה שכתב עמו הגג ושחתה מיד, ואסורה שחתה עד שתשתה מעל"ע ואם שחת בזאת זמן זה טרפה" הלא זה עיקר הטרפות של ההלכה שנמסרה כן, דלא עמדת ושחתה מיד טרפה, ומה זה דקאמר "אסורה לשחות אותה" שימושי מזיה, דהוא איסור בפ"ע, ואין זה עיקר הטרפות של ההלכה. עוד זאת מה זה דקאמר "טרפה" דמשמע ודאי והלא רק ספק טרפה הנה, משום דא"א לבודוק תוך מעל"ע, דבשלמה לרשי"ד אין ברישוק אברים שום ריעותה הניכרת, הרי ההלכה כך אתה, וכמש"כ רשי"י שאין טעם בטרפות וכן אתה ההלכה, דשחתה תוך מעל"ע, אכן כאנ טרפות, ע"פ שאם הייתה שוחה מעל"ע, כשרה הייתה מדין רישוק, אבל תוך מעל"ע טרפה וצ"ל משום דרוב גוסטין לימייה מיד. וכמש"כ שהbabati לעיל מtos' יבמות הרוי זו טרפה, מכח האי רוב. אבל לרמב"ם דבעינן דוקא רישוק הניכר באבר. אלא דבתוכו מעל"ע עדין אין להזכיר זאת, איך הוה טרפה ודאי, ולא עוד אלא דמה"ת גם ספק טרפה לא הוה, דhari נעמיד אותה בחזקת שרשותה דלא נתרסק האבר, וכמש"כ לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"י, וא"כ א"א דאתה ההלכה על דין זה, דשחתה מיד بلا עמדת.

ובר מן דין על לשון הגמר' גופא קשה טובא, דלקמן נ"ז ע"א אר"א בן אנטיגנוס אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה. לרשי"י מתפרש כפשוטו, דاع"פ ששחתה מעל"ע ויצאה מחושש רישוק אברים. אבל צריכה בדיקה ממשום שאר טרפיות. אבל לרמב"ם לפיה הבנת הראשונים, הלא האי שהיתה מעל"ע איינו אלא כדי שנוכל לבדוקה, כי אז כבר נזכיר הרישוק, מה מחודש לנו ראב"א צריכה בדיקה, פשיטה הלא הייתה מעל"ע להכי הוא, כדי שנוכל לבדוק, ולהיפך הולול' דאתת זו ואחת זו מהני בדיקה, ואי משום דבמשנה כתני סתם כשרה, עבי הוא למימר לצריכה בדיקה, על המשנה גופא יש לתמהה, אם ששחתה מעל"ע הוה כדי שנוכל לבדוקה, אך שתק מחידוש דין זה ולא פירש דבריו דשחתה מעל"ע יש לה בדיקה, ולא קודם לנו, וקחני סתם כשרה.

כל אלו החומרות והקשרים א"א להתיירה רק ע"פ דרכנו בשיטת הרמב"ם, ונגד דעת הראשונים, אשר עפר אני תחת כפות רגליים, ובכלל זאת, אם אכbos נבאותי ימצאי עון, כי התורה אמרת נקראת, ואין מהננים בה, לדעת הרמב"ם בנפלת ולא עמדת שהשונית ב"א, ע"י הכאח חיצוני כל מעל"ע אסורה מצד גוססת ב"א, דפליגו בה רבנן וריב"ב בסנהדרין, אי דיןו כגוסס ב"א ב"ש וכשרה או טרפה, וטרפה, ואני כרבנן ס"ל דהוא כטרפה ומחרסא אבר, ע"פ שאין כאן שום חסרון באבר פרט, אלא חולשה כלל ע"י רוב המכחות או איבוד הדם, ואע"פ שאם ששחתה מעל"ע, יצאה מיידי גוסס ב"א, כמו שביארנו למטה, מ"מ פטור הרוץ, וטרפה בהמה, ולא נעמידנה על החזקה שהיתה בריאה וחיתנה, שתחיה'

ששתה מעל"ע אפילו אינה עומדת וудין היא כמסוכנת וגוססת אבל כבר יצאה מגוסס ב"א, ונעשה גוססת ב"ש דכרה, אם לא מחסرا אבר, אבל ע"ז את ההלכה, דרישוק אחת מאבריה הפנימים ע"י נפללה, היא טרפות כשאר טרפיות של החי"ט, ומה דיברה המשנה דא"ט באמורה נפלת מן הגג, ולא קתני בה ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, כמו דקמתי לפקון נ"ז ע"א במשנה דא"ט בעוף, דשם קטני ושחתה מעל"ע ושחתה דכרה, ורק מדיוק נדע דבלא שהתה מעל"ע טרפה, אבל אין זה מה"ט של ההלכה, אלא טרפה המפורש בקרא, דhari פטירין הרוצה שרצח את הגוסס ב"א, משום דהוה טרפה המפורש בקרא, דכי יכה כל נפש ולא מקצת נפש, ה"ה כאן אמרה תורה בשדה טרפה, שהוא לא לדעת הרמב"ם הנתנה למכת הדורס, דשם ודאי דלא כתיב כלל דבעינן מחסرا אבר, דhari עשה נטחה למות ע"י הכאח אפילו בלא מחסра אבר, לדעת רבנן דריב"ב דינו כמחסרא אבר, אבל מה דבעינן בטרפה מחסרא אבר, הוא משום דחקרא בכל ענין מיריעי, אפילו שחתה מעל"ע, ואז בלא מחסרא אבר אין לה דין דמסוכנת ב"א, אלא כמסוכנת ב"ש, וזה כשרה דלא אסורה תורה אלא נבלת שהיא מטה ממש, אבל כ"ז שמקצת עדין, כשרה, ולכן משנתינו דדיברה רק מה"ט של ההלכה, לא מצי קחני נפלת מן הגג ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, דזאת טרפה המפורש בקרא, וגם בדיקה לא מהני, דאפילו אין כאן שום חסרון אבר דינה בטרפה מעד מוסכנת ב"א, אבל כאן מיריעי בעמדת או שחתה מעל"ע, דעתו ליכא כאן משום מסוכנת ב"א, אבל איתך אן טרפות דרישוק אחד מאבריה, אם נמצא, שסופה אינה חייה כמו שאר טרפיות, והוא מהלכה דח"ט, ומעטה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פלייג על טרפות דנפולה, לדעת הרמב"ם זה אינו דנחיוז דפליג על דנפולת מן הגג ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, לדיד"י גם גוססת ב"א כמסוכנת ב"ש כשרה, אבל על טרפות דרישוק אבר שהוא מהלכה, לא פלייג, ולכן לדיד"י אפילו תוך מעל"ע ולא עמדת נמי מהי בדיקה, ואם לא נמצא אבר מרישוק כשרה, אבל משנתינו לא דיבירה כלל מלא עמדת ושחתה תוך מעל"ע, שהוא לרבען דריב"ב טרפה המפורש בקרא אלא עמדת ולא הלהכה או שחתה מעל"ע באופן שיצאה ממשוכנת ב"א, וכאשר אבר לפקון במשנה דא"ט בעוף, דבבמה סתמא דמלטה לא נעשה ממשוכנת שאינה יכולה לעמוד מחמת הנפליה עי"ש.

והא לך פסקי הרמב"ם, פ"ט הלהכה ח' כתוב וז"ל, "דין נפללה כיצד, בהמה שנפלת ממוקם גביה ונתרסק אבר מאבריה, עד שתפסד צורתו ותווארו" הרי דפרש האי דינא דמשנתינו נפלת מן הגג ונעשה בה מעשה טרפות שנפסד איה אבר צורתו ותאורו שהיא ניכר בהאי אבר, וכאן לא מפרש באיזה מעמד צריך לחיות ההמה, כדי שנחש להאי רישוק אבר, אבל הלהכה שאח"ז כתוב, "בבמה שנפלת מן הגג אין חששין לה ואם עמדת ולא הלהכה חששין לה" וכיו' עכ"ל, ועיין בכ"מ שכ' דהוא מימרא דרי"א, עמדת אינה צריכה מעל"ע, אבל בדיקה ודאי ב"ע, הלהכה אינה צריכה בדיקה עכ"ל, אבל ראה איז שינה הרמב"ם האי מימרא, שכ' תחליה אם הלהכה א"ח ואח"כ עמדת ולא הלהכה חששין לה, והשミニ הא דיאינה צריכה מעל"ע, והלא דבר הוא, ואח"כ בהלכה י"ז, "כל מקום שאמרנו א"ח לה, מותר לשחות מיד, וא"צ לבדוק שמא נתרסק אבר וכוכ"ע עכ"לומי לא ישתומם על שפת יתר, דמותר לשחות מיד, כיון שכ' דאין צורך לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ר"י אמר דיאינה צריכה בדיקה בדיקה, ותו לא מיידי, ועוד זאת א"ר בהלכה אמר דיאינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, ועוד מה זה שאמר דיאינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפי הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעל שר טרפיות קאמר,

קטני והאדמים הבשר כנגד ב"ע, מقلל דאי לודאי דרושא בדיקה, ומה"ת הוא כן, דהרי ההלכה אמרה כן, דרושא הזאב, וצ"ל משום דעתך דרך דרך הדורס להטיל הארץ בספק שועשה אותה טרפה, וגם לוקין ע"ז לדעת רשי", דהרי ההלכה אמרת כן, ואין לנו לחזור על טעם ההלכה אם מצד רוב או מצד ודאי אמרה, ולכון גם בנפלת מן הגג ס"ל לרשי" דלית לה שום תקנה וע"כ מيري ריסוק אברים, וגם אדם עמדאה או שהתה מעל"ע הלא בשורה מצד ריסוק אברים, וגם הבדיקה דבעי אינה אלא משום שאר טרפות והוא חומרא דרבנן, ולכון הוכחה רשי" להודות שהאי טרפות חידוש וגזה"כ הוא, עד שתכתב שאין טעם בטראות והוא הללמא"ס, ואין להרהר אחריה. אבל הרמב"ם סובר דהוא טרפות שאר טרפות דהינו נתרסק אחד מאבירה ע"י נפילה, ובדיקה ודאי מהני ומ"מ קתני סתם נפלת מן הגג, כמו דקתני דרושא הזאב ובשניהם מהני בדיקה, אלאadam לא בדקיו יש בהם איסור תורה, משום דעתך הרוב אכן בדרושא אלס במקום שעשה אותה טרפה, ובנפולה לכך אשר מירושק, ולכון קתני סתם נפלת מן הגג, אבל כוונתו הוא ונתרסק אחד מאבירה, ובדיקה מהני אפילו בטרם שעמדאה, ולא חישין בדיקה, כי אם נפלת נפילה, כי אם גילה להסתכן עם חמת נפילה כמו עוף בטראות או רצתה בכוטל, ובHAL ט' מפרש הרמב"ם, הלהקה אין חווישין כלל ועמדאה ולא הלהקה חווישין לה, והיינו מתני, כי מתני מيري, או דשחטה מיד דטרם שנתודע לנו אי יכולה לעמוד או שעמדאה אבל לא הלהקה, כי בשניהם צרך בדיקה ומהני בדיקה, כי למסוכנת לא חישין, עד שרוואין שאינה יכולה לעמוד ולריסוק חישין גם בעמדאה, ויש לה בדיקה, ואין זה מירא דרי"ר כמו שכ"כ"ם, דהוא קאי על המשנה דאי"ט בעוף דשם קתני טרפה ורצצתה ומפרכסת ושחטה מעל"ע בשורה, ועליה קאי ר"י א"ר וקאמר, עמדאה א"כ מעל"ע וכו', ופלא דרש"י ז"ל מפרש דקאי על משנתנו דנפלת מן הגג, והרי שם לא נזכר מעל"ע, ואיך מאי עלייה, אלא דרש"י לשיטתי דפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד דוקא, קודם שעמדאה, הרי בהאי ושחטה מיד שאנו מוסיפין על היא דנפלת מן הגג, כבר נשמע דאם שחטה לאח"ז דאי למד, והוא מסתמא מעל"ע אין כאן דין נפולה, ולכון מצי קאי ריא"ר עלייה, לומר דה"ה אם עמדאה יצאה מדין נפולה, ובדיקה עבי משום אשר טרפיות, אבל הרמב"ם דלא מפרש האי דנפלת מן הגג בשחטה מיד דוקא אלא כ"ז שהיא נפולה ולא הלהקה, אית בה חשש ריסוק אברים דבעי בדיקה, וש לה בדיקה ודין דפרש נפלת דבעי שחוויות מעל"ע מצד גוסס ב"י, ולא מצד דריסוק אברים, מזה לא דבר התנא בטראות בהמה, אלא גבי עוף, איך אפשר לפרש ריא"ר, ועל"פ נפלת מן הגג קאי, אלא קאי עופר דקתני שם ושחטה מעל"ע, ואע"פ דבעל מסדר הש"ס העמido כאן, משום דמסדר כאן כל דין נפולה, מביא גם האי מירא הכא, אבל הרמב"ם, דלא דבר עדין מן המסוכנת שצריכה שהיתה מעל"ע עד לבסוף הלו"ט, והבא דינים היוציאים מן המירא דראי"ר הש"יכים גם לדין נפולה, השמייט הא דאיתנה צריכה מעל"ע, כי מעל"ע מאן דבר שמי"ע עדין, ומהפוך הסדר לומר תחלה דלהקה מוציאה מידי חשש ריסוק, אבל עמדאה ולא הלהקה חווישין לה, לאשמעין דהוא פ"י לדינא דמותני דנפלת מן הגג, ואח"כ בHAL יט' וכ' הביא האי דינא דמפרכסת לצריכה שהיתה מעל"ע מדין מסוכנת ב"י, ודין זה יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, דידיברה מפרכסת כדקתני שם, ופלא ארץ, דשם פרש"י, "עדין היא מפרכסת", כלומר שעדיין לא עמדאה, והוא לשיטות, וכל שעמדאה אין כאן חשש ריסוק אברים, כי עניין ריסוק אברים, הוא מסוכנת ב"י, שאינו מחסרא אבר, אשר בזה פליגו ריב"ב ורבנן, בסנהדרין שם, וכן התוס' שכתבו לעיל ל"ז ע"א, דנפולה נמי כמחסירה אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם

גם עד לאחר עכ"פ, חדא דלעתיד לא גמרין חזקה, ועוד דהרי רוב גוסcin למתיה תוך מעל"ע, כמו שכותב התוס' יבמות, מ"מ נראה דנינוי דפטור הרוצה, ואסורה הבהמה, אבל מלכות משום טרפהlica לכיא משום דאי עונשין על רוב כזה דלא איתחזק כמו שאין מוציאין ממון על רוב כזה, ובמ"א דברנו מזה ואכ"מ.

ולכון כ' הרמב"ם הל' יט' בסוף העניין דין זה דנפלת מן הגג ולא عمדה אסור לשחוטו אותה עד שתשתה מעל"ע ולא מדין גופה, כי הלא לא זה יש לה בדיקה, ואפילו בחלים לא עליה ע"ד הרמב"ם ז"ל, מה שתלו בו הראשוני, דתווך מעל"ע לא ניכר הריסוק, אלא דמצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריב"ב וכותב אח"כ שאם שחטה הרי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס ב"י לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתך גוב גוסcin למתיה אין לוקין, וכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוסcin למתיה, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ אילא רוב דטרפה הו, הרי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאית כאן איסור תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואם עדין לא די לך באזה שתודה לי דכך הפירוש האמתי, אךך אל מקום אחר ומשם חרנה ברור שימוש דקון הוא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאור לו הרמב"ם טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפהה חייה ושבرتיה, בין שנפלת מן הגג ונתרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחתמת עצמה, ונקב בה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, בהמה שהיא חוליה מחמת שתחש חייה ונטטה למות, הרי זו מותרתaira לה מכח באבר משתמש דקון הוא, ומה נטו הרמב"ם ממה שדיבר עד וכי עכ"ל, וכן הבן שואל, למה נטו הרמב"ם לתארה בתורה מה היא, מטרפות חיתו עיר, או נפלת מן הגג, הלא גם בטראות היא זו מותרת וכו' עכ"ל, וכן הבן שואל, למה נטו הרמב"ם ממה שדיבר עד הנה, מטרפות חיתו עיר, או נפלת מן הגג, הלא גם בטראות היא זו מותרת וכו' עכ"ל, וכך הוכח שואל, מה נטו הרמב"ם ממה שדיבר עד דוקא ע"י חוליו שבא מעצמה ותשש חייה, כי זאת נדע מ"ק' או ע"י מכת הארי והאב או ע"י נפלת מן הגג כשרה, כשאיו בה חסרונו אבר, מכש"כ כשנטטה למות ע"י חולשת חוליו כליל שכרהה דוקא ע"י חוליו שבא מעצמה ותשש חייה, כי לאחר מעל"ע תו ליכא כאן מסוכנת ב"י, ולא ע"י חיתת העיר, כי לאחר מעל"ע כליה כה המכיה, והמתיה שאח"כ מקרי ב"י בשגרמת של המכיה, והאי דין דנטטה למות מחמת המכיה בליך חסרונו אבר, דהוא בטראפה ובלא מלכות, כתוב הרמב"ם כאן, והוא יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, דכל דאמ לא שחטה אסורה, ומשום מסוכנת ב"י או שאר סיבה החזוני שדין אחד להם, ואין בו מלכות, כנ"ל. וכל שחולק על פ"י זה ברמב"ם, כאלו חולק על פ"ב שנים ארבע, ודין נפולת שבליה בין הח'יט, שנשנה במסנתנו דאי"ט בבחמה מפרש הרמב"ם בHAL ח' דהיא, כיצד נפלת מן הגג ונטרסקו אבריה דהיא נטו שניתנה צורתו ותוואר האבר, ובעמדאה או לאחר שחטה מעל"ע, דיאנה מחשש מסוכנת ב"י, ובזה הלו"ט רשי" והרמב"ם לשיטות, דרש"י ז"ל שפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד, משום דס"ל לרשי" כשבא הלהקה נפלת מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטראות ללא שום תנאי אחר, כמו דרושא הזאב דקתני במשנה דס"ל לרשי" לCOLUMN נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ובמשנה דס"ל לרשי" לCOLUMN נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ולא ואו ספק אצל דהווחתו היה, ממה דקתני סתם דרושא הזאב, ולא

אולם הרא"ש ודאי מפרש כרשי' דנער לעמוד אבל לא הlk. **ועפ"י** אלה הדברים יש מקום ATI, לישב פסק הקרא"ש ז"ל בפ"ק בדביצה דף ו' ע"ב שכ', דהה דשותחין עגל ביו"ט דוקא כספריס לע"ק, כדמותה בפ"ט נ"א ע"ב עכ"ל, וצוחו עליו כל הבאים אחריו, דאין זה אלא דחו"י בעלהaca ואילא קר"ג, אבל אכן הרי פסקינו קר"ג, דבריה אין בו ממשום ריסוק אחרים, לא בעין הפריס עג"ק, ולפי הנל"ל י"ל, דהה דانيا יוכלה לעמוד הלא היא ריעוטא גדולה, עד שבכל הנז דלא חיישין, אם אינה יוכלה לעמוד חיישין כנ"ל, אלא דבבית הרחם מיד אחר הלידה, כיון דאין דרכו להלך כלל, גם אינה יכולה לעמוד רק ריעוטא כל דחו הוה, אולם כל זאת אם נשחת מיד, אבל אחר אויה שעות אם עדין אינה יכולה לעמוד, ודאי חיישין, כמו בכל הנז דלעלי, וא"כ כוונת הרא"שadam שוחטין אותו אחר כמה שעות, כי מסתמא אין שוחטין את הולך מיד בשיא לאoir העולם, אז בעין הפריס עג"ק ודוק".

תוס' דה ביה"ר אין בו ממשום ר"א, משווה דאيكا ריעוטא דانيا הולך איצטראץ' לי' לאשמעין, דאי לאו הci פשיטה דאלין בתר רוב ולדות עכ"ל האי, "דא לאו הci" אין הכוונה אם הולך הוא, דאי לא בעו למיר דאלין בתר רוב ולדות, דאפייל בנפולה גמורה מהני הילוך, אבל הכוונה דאי לאו הci אלא שחטה מיד, באופן דאי ריעוטא דלא הlk, דאין דרכו לילך מיד, וכמש"כ לעיל, מ"מ פשיטה דאי מחזיקין ריעוטא, ממשום דאלין בתר רוב ולדות, ודוק".

הרמב"ם ז"ל מפרש האי מימרא דר"ג באופן אחר, והוא דבית הרחם שנטרסק הרי זו מותרת, ואיזיל בהז' לשיטתי, דרישק דבר הניכר הוא שנפסד צורתו ותווארו של האבר ופושל גם באברים שנייטול איננו פושל בהם, ולכן הו"א דהה' בנטרסק הרחם כן הוא, קמ"ל ר"ג דלא, וכי' זה א"א להעמידו מתוך השקיל וטררי' שבגמ', ועיין בכ"מ ובלח"מ, ולכאור' קשה על בעלי ש"ע שפסקו האי דנא שהוא להקל נגד כל הפוסקים, דפרשים הסוגי' כפשוטה דעת ולד הנולד קאי, ונינהו דכל הפוסקים הראשונים אין ריסוק הניכר טרפה כלל, מ"מ כבר הסכימו הרשב"א והטור לפסוק בהז' להחמיר כרמב"ם, דבנמצא אבר אשר במראה ותווארו אצל נפולה להתריף, אבל لك"מ, דהה דפושל הרמב"ם האי ריסוק דידי' גם בהני אברים שנייטול כשר, כתוב הכה"מ, לדמד זאת מהא דר"ג דאיתצטראץ' לאשמעין דביה"ר אין בו ממשום ר"א, ע"פ דינטל האם כשר, מכלל דשר אברים דאפיילו ניטל כשר בהם, ריסוק פושל, וא"כ, כיון דאנן לא מפרשין הא דר"ג דקאי על הרחם, לא פסילין בריסוק הרחם, ממשום דאן שום טרפות פושל בו, אלא דלפ"ז קשה להיפך דלמה פסקינו כרמב"ם בריסוק תחול וכליות נמי, כיון דלא ס"ל כוותי' בפירוש האי מימרא דר"ג, אלא לדידין שנשכחין אחרי הרמא"ז י"ל שכ' בס"י נ"ח דאן לא בקיין בבדיקה זו, בלבד' האין נפקותא לדינא בהז' וזה דוק".

ע"ב גמ' אמר אמייר ממשמי' דר"ד, נפילה שאמרו צריכה בבדיקה נגד ב"מ, א"ל מר זוטרא הci אמרין ממשמי' דר"פ, צריכה בבדיקה נגד בית החلل כלו, ופרש"י ז"ל נגד ב"מ שמא נקרע רוב החיצונה או נקבע הדקון, עכ"ל ומסתמא נגד הלב והכבד והריאה והקבבה ס"ל לרשי' דלא צריך בבדיקה, ממשום שם רוחקים הרבה מיחיצונית הבהמה, וגם לא נחאה לי' לרשי' דמאן דמוסיף נגד החלל כלו שהיה מושמי' הני, דממן' אי איכא מקום להוש גם בהני, אלא אפשר להכניםם בדברי אמייר, אלא דלא מסת变速ר לי' לרשי' כל שהיה חש ניקוב או קריעה בהני אברים הטמונהים בתוך תוכו של החלל, لكن פרשי' דהוא מושיף דבוי בבדיקה ממש שבירת הצלעות או עקירת חוליות השדרה, אלא דקשה לי' לומר

אין חילוק בין טרפה המפורש בקרה ובין ח"ט של ההלכה, ומזה יוצא מהז' דריב"ב דס"ל גוסס בי"א דומה לגוסס בי"ש, פליג על ההלכה דנפלה מן הגג, ורבא דامر בסנהדרין, הורג את הטרפה פטו, אטרפה של ההלכה קאי, ואעפ' שהוא סובר ט"ת, עי"ז הוצרכו להמציא דמ"מ סופו שימות מחייבה זו, לזמן זמנים טובא, ורש"י הוכרח לומר דטרפות דנפולה הוא גזה"כ, יצא מכלל שאר הטרפות, אבל לרמב"ם ז"ל אין כאן לא חידוש ולא קושי' וריב"ב לא פליג אטרפות דנפולה דאתה מהלכה, כמו שביארנו די והותר, והוצרכתי להאריך כ"כ, וככפל הדברים כמו פעים כ"י דעתך שקשה מאי להוציא מלבד הלומדים כללים ודינים המקובלים מ眞ות הראשונים, ביל' חולק ומפרק, ולא אחפה על הרמב"ם ז"ל, כי בס' על שיטותו יש לתמוהו, והוא דלמה מהני הילוך, להוציא מוחש ריסוק, זאת לדישי' ותוס' ניחא, דכיוון לדידיו טרפות נפולה היינו מסוכנת בי"א, بلا שום חסרונוابر, אלא חולשה כלל, וממילא הילוך ואיפלו עמידה מוציאה מהיא מסוכנת מבוון, אבל לרמב"ם דתרי מילני נינהו, ולכן בעמدة אף דצאה מסוכנת, אבל לא יצאה מחשש ריסוק, ובעדי בדיקה על ריסוק, א"כ גם בהלכה ליבעי האי בדיקה, דלא מסת变速ר דמשום ריסוק אבר אחד כמו תחול או כליה, או אפייל כבד, לא תוכל לילך ברגליה, ואתה ודאי מן התימא, אבל שוב נתיישבת דיל', דמסתמא אם הנפילה הייתה חזקה כ"כ, עד שגורמת ריסוק הניכר, לא רק אבר אחד נטרסק אלא כמה אברים, ואז מסת变速ר שפיר דانيا יכולה להלך הילוך יפה, ולכן כל שלחלה שמ בפתייה עיקר יוז".

ועתה נשוב לבאר הסוגי', אר"ה הניח בהמה לעלה ומצתה למטה, אין וחושין ממשום ריסוקי' אברים, עכ"ל, لكمן בעובדא דהאי גדי' דחזי' חשולא באיפומא דגר נפל, כתבו התוס' דמיירי ע"כ בלא הlk, דאי בהlk, הלא בהלכה אף בדיקה לא עבי, והרא"ש ז"ל כי על האי דר"ג דביה"ר הרחם אין בו ממשום ר"א, דבלא עמד מيري', וא"כ מסתמא לדידי' גם ר"ה מيري' בהכי אפייל بلا עמד, והוא פלא בעניין, דכל שלא עמדה, הוא סימן מסוכנת כדאמר כך לעיל לע"ב, וניהו דזראי בלא שום סיבה המורה על חליה אין לחוש, אם ע"י' כאב עובר אינה יכולה לעמוד לפני שעיה, אבל בהניח לעלה ומצתה למטה ואינה יכולה לעמוד, הרי רגלים לדבר שנפלה, ולמה לא נבעי עכ"פ שהי' ובדיקה, ומ"ש מהא דשוררים מנגחים זא"ז, או נפל לאראעה חיישין וכתבו התוס' ע"ג דליך מכיריא דתורה אלא ארבעה טפחים, מ"מ כיוון דמחמת הכהה נפל חיישין, ולכן נראה ברור דזוקא בלא הלהקה אבל עמדה מيري', וכמש"כ התוס', וכן נראה מלשון הרמב"ם, שאחר ש' עמדה ולא הלהקה חושין, כתוב נפלה מלחמת עצמה, וכן הניח לעלה ומצתה למטה, אין חושין וכן כל הני דחשב בהלכה י"ב, משמע דעת מה שביאר לעיל דעתה ולא הלהקה קאי, והרא"ש ז"ל נמי גראה, דרך רגילות הוא קامر דאפייל לא עמדה לא חושין, דבבית הרחם, הא דלא הlk מיד אין שום ריעוטא דאי דרכו לילך מיד, וממילא גם אינו יכול לעמוד, אינו מורה על מסוכנת דמחמתocab הלידה רגילות הוא אפייל שתחעלף, ובשעה מועטת חוזרת לבריאותה, אלא שהתוס' כתבו גם בבית הרחם דאי הולך ריעוטא הוה, משמע דברינו יכול לעמוד חיישין, ולפ"ז צ"ל הא דמתרך لكمן, הב"ע בהפריס עג"ק, אין היפוי כפרש"י דנער לעמוד, אלא דהlk ממש עג"ק.

ריאתיחי' שמענו מזה דגש בחדא כהג'יו טרפה, וכמיירתא דרב, ועיין מהר"ם שיף ויתר האחוריים, דחקשו דלמא משום דנבללה נמי הוה, קאמר לו גיסטרא קאמරיתא, ולא משום דבחדא נמי טרפה הוה, אבל עז דהרמב"ס, הון בהל' שחיטה והן בהל' אבות הטומאה, לא הזכיר כלל האי גיסטרא דעתל מעכון ומכאן עס האסיטה, שתה' נבלה מטמא מחיים, והלח"מ פ"ט ה"ב הריגש בזה וכותב ז"ל „עוד אמרו שם בעקרורה צלע וקצת חול'י מעכון ואמצעיתה של החול'י קיימת שהיא נבלה, ולא ראיית שזהירות רביינו בהל' שחיטה, ששם ביאור דין הנבלות, ולא ידעת טעם"ו עכ"ל ויתר הו"ל להקשוט דאפיילו ענקרורה ב' הצלעות וכל החול'י עמה לא האיך הרמב"ס בין הנבלות, רק כי בפ"ג ה"ט ז"ל, „בהמה שניטל ירך שלה וכו' הרי זה נבלה כמו שנחטך ח齊יה ונחלקה לשני גופות" וכוי' הרוי שין הצלעות, דרך זאת הוה לנחלקה לשני גופות, אבל בעקרורת חול'י אע"פ שע"י נחשבים הצלעות עוקרים, כמו שאמרינו ל�מן, החוליה بلا צלע היכי משכחת לה, מ"מ בשביב זה לא נחשבה הבהמה לנחלקה לשני גופים, דהרי החיבור הנורא של הצלעות והבשר לא נתבטל עדין אבל פי' הסוגי לפי דעת הרמב"ס ז"ל כך הוא, דעל הא דפרק הש"ס, והוא רב נמי גיסטרא קאמר, כתבו התוס' דצ"ל דמעיקרא את' לי הא דבר שפיר, דלמא לא חשב הא דרב גיסטרא, ועיין בלב אריה ז"ל דגש הוה מחזק בסברא הניל' דכל שטיבור הבשר שבין הצלעות קים, אין לחשבו לגיסטרא בשביב עקירת חול'י, והיא באמות הסברא החיצונית והפשטotta, אלא דכל זמן שלא ידע הש"ס פירוש הדבר, היה מקבל עכ' דברי רב כפושטן, דgisטרא קאמരיתא, בגיסטרא ממש קאמר, ולפנ' פריד על רב, והוא הוה נמי גיסטרא הוה, ואע"פ ששניהם עפ"י הסברא החיצונית אינם גיסטרא, אבל כאשר מתרץ דרב בחצ'י חול'י קאמר, והם שאלו בשתי צלעות עם מקצת חול'י והיינו דרב, אבל דוחא טרף בחדא והם שאלו על שנים, מצד זה ומצד שכגנדו, וסמכו לידע אם דיננו דחדא, מותוק תשובתו אי ירתח או ישוב במעינה רך, ורק באמות השיב להם בריתחא, גיסטרא קאמրיתא, דהיינו ריאתיחא כדאמר תואמתו של תורה בס"ד ז"ל.

אחרי כתבי הלכתى לביהם ט' לראות בעין גשמי איך תחובים הצלעות בחוליות, ונתודע לי שם דבר חדש לי, שלא נשמע מתווך הסוגי' והמופרשים, והוא כי החול'י האחת אינה סוגרת בתוכה הצלע, כמו שדmittiy עד הים, אלא הצלעות תחובים בין החוליות, ומשתתי חוליות נתהוו אסיטה אחת, שסוגרת בתוכה הצלע שתחובה בין שתי החוליות, ומה מדוקדק לפ"ז, מה דקאמר רב בעקרורה צלע וחול'י עמה ומפרש בגמ' דחצ'י חול'י קאמר, שכפי פשטו נראה דוחק גדול, אבל השთא ניחא דחצ'י מכל צד קאמר דהאסיטה מתחבר משני חצ'י חול'י ומה שאמיר ל�מן דאי'א חול'י بلا צלע, אע"פ שבעקירת חול'י נשאר הצלע תחובה בחזירה בחול'י הסמוכה לה, או בימין או בשמאלי, מ"מ כבר מנתק הצלע ממקומו, כי חצ'י חור אינו מחזק את הצלע כמובן, וגם ר'כ' ור'א דשלאו

דאימיר לא חס לשבירת הצלעות שהוא עלול יותר לשבור מלנקוב הדקין, אבל לשיטת הרמב"ס ניחה טובא דאמיר בדיקה כנגד כל הב"מ האברים הפנימיים קאמר ולא משום נקב או קריעה דלא שכח כלל, אלא משום ריסוק שני נירה ותואר של אחד מאברים הפנימיים, וא"כ האי בדיקה משום טרפות נפולה היא, וע"ז מוסיף מר זוטרא, כנגד החלל כלו, גם משום שבירת עצמות או עקירת חול'י בעי למיבדקין, אע"פ דלא שיק לטרפות דנפולה, אבל הלא מצוי הוא להשתבר או לעקור מן העצמות, וגם מזה איכא ראי לשיטת הרמב"ס ודוק'.

רש' ד"ה כגו' שהפריס עג'ק, נגעր לעמוד ותחב פרטוטוי בקרקע לעמוד, כדאמרין לקמן עמודה מנפילהה אינה צrica מעלי'ע עכ'ל. וניל' דבדיקה מיהא בעי, ויהי נפשט האיבעדי דרי' רמי' בביבה לד"ע"א לכולא, וזאת לפי מה שדחינן, דלמא דלא כר'ג, אבל לדידן דפסקין כר'ג, לא בעינן אפילו נגער לעמוד, ודלא כרא'ש בפיק דביצה וכמש"כ מהא לעמלה, וכעת אני רוואה דיש לקים פסק הרא"ש, לפי שיטת הרמב"ס דרישוק לחוד ומוסכנת לחוד, והעודה צריכין להוציאה מסוכנת ב'י"א, דידיינו לטרפה גס ולא ריסוק, ובדיקה בעי מצד ריסוק שלא יצא מהשח זה, אלא ע"ז הילוק כראוי, וא"כ ניהו דר'ג אמר דביה'ר אין בו משום ריסוק אברים ולא צריך בדיקה אחריו איפלו לא עמדה, אבל עדי'א לא נבע שחייבת מעלי'ע להוציאה מסוכנת ב'י"א, דהרי לא עמד, ואפשר ע"ז דחק הלידה נעשה גוסס, כמו בסנדירין שם בהני דהכחו בעשרה מלכות, דט' הראשונים עשו גוסס ב'י"א, בלי שום מעשה טרפות וחסרו אבר, אלא דלשטי' וחווס' הינו ריסוק אברים, אבל לרמב"ס, ריסוק אברים הוא טרפות הניכר ועל זה אתה הולכת, אבל הריסוק הכללי של רשי' וטפי' מתרפרש כאן, הא דאמור דפיגו בה ריב'ב ורבנן, וא"כ ניהו דביה'ר אין בו משום מעשה טרפות הניכר באבר אבל ריסוק כללי שעיל' דידה נעשה מסוכנת שפיר מצי להיות אשר זהה בעינן מעלי'ע, ולפ"ז מתרפרש כאן, הא דאמור הב"ע בהפריס עג'ק, גם לר'ג קאמר וקמחדש זאת עתה דלכ'ע בעינן נגער לעמוד, כדי להוציא מהשש מסוכנת, ואך שהרא'ש ז"ל דלא נחות לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זהה, אבל עכ'פ' די שלא יצא שגנת הוראה מלפניו ודוק'.

ד"ה ביהם ט', כשמפליים וכו' איפלו מקום גבוה, עיין מהר"ס שיף ז"ל מה ש' בזה ואני עבר ולא אדע, דאם מקום גבוה עשרה הפילוחו, הרי לא שיק צפורה נועץ בקרקע, והוא נפולה גמורה וצ'ע.

תוס' ד"ה עמדה א"צ מעלי'ע, בסה"ד ונראה דגרסינן התם, עמדה אינה צrica מעלי'ע וכי' עכ'ל, לפי דעת הרמב"ס שפירשנו דמעלי'ע לא צריך אלא להוציא מידי מסוכנת ב'י"א, כל שעמדה הרי יצאה מיל'ע, אלא דקשה להיפך לרמב"ס, מה קמ'ל פשיטה, דכל שעמדה הרי אין כאן מסוכנת, ולמה נבעי מעלי'ע, ויל'י דקמ'ל, כל שעמדה פ"א איפלו חזרה ליפול ואינה יכולה לעמוד, تو אינה צrica מעלי'ע, דבריך יצאה מידי גוסס ב'י"א, ונעשה כגוסס ב'י"ש כיון דעמדה פ"א מן הנפילה, וכמו שכתב הרמב"א ס' נח טע'י ו', כל שהכח אחר הנפילה וא"כ אינה יכולה לעמוד (ברמ"א כ' לילך וט'ס הוא) דינה כשאר מסוכנות, ה"ה אומר אני דבעמדה וחזרה להיות אינה יכולה לעמוד הדין כן, ודוק'.

ד"ג נ"ב ע"א גמר' א"ר, בעקרורה צלע וחוליה עמה טרפה וכו' עד סוף העמוד, לפי המסקנא ר'כ' ור'א שאלו על בעקרורה מכאן ומכאן עם האסיטה, ולא נשאר רק אמצעיתה של החול'י, ורב טרף איפלו בחד צלע כהג'יו, וממה שהוא להם, גיסטרא קאמראיתא, הינו

עכ"ל, והנה האי תי' השני הוא אליבא דבר"א שבגמ' אבל לתי' קמא, דבר פליג ארבי"ב י' וסובר דרי" פלייג את'ק זאב בgenesis נמי דריש, צ"ל כתיה' קמא שברא"ש, אלא דלפי מה שכי' התוס', דרב קמל' דזאב בגסה נמי דריש, מדאמר בבהמה למעלה מזאב, משמע לכל מן זאב ולמעלה שוה, איך קאמר מן הנץ ולמעלה בעופות, וזה ליתא, דהרי הנץ אינו דורס בעוף הגס, עיין בר"ץ ז"ל מה שתי' בדוחק קושי' הראי"ש ז"ל,อลם לפע"ד נראת ברור, דל"ק דבר פליג ארבי"ב וסובר דרי" פלייג את'ק, פלייג גם בעופות, דلت'ק נצ' דורס אף בעוף הגס, אב"א גמר' ואב"א סברא, הסברא נוונתני כי היכי דת'ק, סובר בזאב שהיא חיה קטנה מצי דרס אף שור דהרי אמרי לסתון דחנן אפיilo בדרברבי מניה, ואינך רק בדכוותי' דהרי דחנן עלול לדروس יותר מאשר עוף הדורס. ואב"א גמר' דלעיל בשונה כתבו התוס' ד"ה ודروسת הנץ ז"ל, גבי טרפות העוף הוה שיך לimentiini, אלא ממשום ר"י תנא ל' הכא' עכ"ל.

ויש לראות שלא ר"י מון התנאים האחרוניים, מתלמידי ר"ע, ייסוד המשנה הלא הייתה מסורתה בידם מז', ועד דעתא ר"י, היכי לא היה נשנה דרוסת העוף בנהר, כמו דרוסת הזאב בבהמה, ועתה אם נאמר דבמשנה דא"ט בעוף היה שנוי' דרוסת הנץ בעוף הדק והנא בעוף הגס, לא ה'י לר"י שום דבר להוסיף או לגרוע ע"ז, ולא אמר על עוף מידי, ולמה מחלוקת רבינו הקדוש מן המשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן ובשם ר"י, ע"ג דרי" או מפרש דברי הת'ק היתה קתני בא"ט בעוף, אך קודם דפליג ר"י או מפרש דברי הת'ק קתני בא"ט בעוף, דרוסת הנץ סתם וכמו דקתוני כאן דרוסת הזאב סתם, כאשר כתבו התוס' דדין דעתו מקומו בא"ט בעוף, כי בסוד המשנה לא היה קתוני יותר, ואחר שר"י פלייג או מפרש כדי שלא להציגך להעמיד דבריו בשתי המשניות, מחק רב' דיון דרוסת הנץ, ממשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן כל דבריו של ר"י, ומילא נדע דת'ק פלייג hon בבהמה והן בעוף או שר"י מפרש שנייהם ולא איצטרךתו לדברי הת'ק בעוף במסנה דא"ט בעוף כנלפע"ד אמות לאמינו זדו"ק.

ע"ש גמר' מיתבי דרוסת חתול נץ ונמי' עד שתנקוב לחלל, אבל דרוסה ל"ל וتسברא, וכי' הר"ץ' ורמב"ס ז"ל מפרשים עד שתנקוב לחלל, ואיז יש להם דרישה ועיין בפרשיותם, והנה לדידחו,, אבל דרוסה לית להו" לאו לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דרישא ל"ל, וتسברא, אלא דלפי הס"ד דל"ל דרוסה כל עיקר, ע"כ ה'י מפרש עד שתנקוב לחלל, מצא נקב נגעה בה כפרש", דלא"כ בלא"ה אס לאחר שניקוב לחלל יש להם דרישה, נס בגדים וטלאים, לא מסתבר כלל לומר דבעוף הדק לית לי' דרישה, אבל לאחר שמתרכז לעצמו כאן בעופות כאן בגדים וטלאים, אז מהדרינו לפרש דבניקוב לחלל יש להם לר"ץ' ורמב"ס לפרש כן, אבל דלא"ז ודאי קשה טובא, מה דחק לר"ץ' ורמב"ס לפרש מה שナルפה בעונת ולחיות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתורי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגלגולת, דמקרוי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו דשماול אכן אמר וכן לטרפה, שאילו גודל ממנה נכנס לתוכה החלל, ולא בעומד בשפת החلال ע"פ שעבר לפניהם, כנלפע"ד לדינה.

ע"ש גמר' וتسברא נץ לא דרש, והא תנן ודروسת הנץ, הא ל"ק בגין בעופות וכאן בגדים וטלאים, עכ"ל ויל"ד, דלמא הלכתא נקט התנאה דביריתא נץ דלא דרש בגדים וטלאים, כיון דמשנה שלמה תנן, דנצ' דוקא בעוף הדק, לר"ץ' ורמב"ס דמפרשים דכשיגיע

בנעקרה צלע מכאן ומכאן, שאע"פ שעם האסיטה קאמרו, מ"מ אמרו, והחולוי' קיימת, דהאסיטה ניטלת ולא החולוי' והאסיטה הוא מkeit' מזה ומזה של שני חוליות, אבל גוף החולוי' קיימות ודוו"ק.

ע"ש גמר' איש נערקה צלע מעיקרה כי היכי דלא חילוק שמואל אסיטה, ור"ת מפרש עם האסיטה, כי היכי דלא חילוק שמואל עולא בר זכאי ור"י, דלחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעינן עכית' התוס', והי' להם להזיכר גם רב, דרב נמי דוקא וחולוי' עמה, דהינו חצי חולוי' כדלעיל, והנה האחוריים הקשו שחירות רשי' אהדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דשماול, דעת חצי חוליתה קאמר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו זיל' „לקמן פלייג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתברו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דשماול, משום איןך דקאמר וכו" עכ"ל, ועיין שם במרה"ל מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאותה איני תמה, דומה שלא האצירו ר"י, דפליג וקאמר בין עוקרו ובין נשתברו, ברוב שני צדדים, משום דMRI' לא מצי פריך דלחשוב עוקרו, דהינו נשתברו דקתוני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשות, משום דס"ל עוקרו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי אכן קר"י פסקין ודלא כשמואל ודלא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא דשماול שהוא דלא כהילכתא, אבל הת' ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולוי' גם בצלע אחת טרפה, נקט דשماול, משום איןך דשماול, ולא מדקך ב' דחווה דלא כהילכתא משום דהרי אפשר לפרשו דעת חצי חולוי' קאמר הרבה, וליה כיוון רשי' ז"ל דלא"פ דדבורי שמואל דקאמר סתם נערקה צלע מעיקרה לא ממשע דעם החולוי' קאמר, מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא ה'י אלא לפי הילכתא וכרב, דעת החולוי' דהינו מkeit' האסיטה טרפה, אבל התוס' ודאי החליפו שייטותם דהכא מפרשיהם דברי שמואל קרשי' דלעיל, דעת חצי חולוי' קאמר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרך מבן זכאי דלית הלכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למיפורך סתירה ממשום דהמחברים רבים היו כידוע, ולישב דברי התוס' דלעיל, י"ל דלפי דס"ל דשماול בא"ל כוותי' קאמר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמתابر זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלכתא כוותי' משום איןך דשماול ודוו"ק.

ע"ב גמר' מתקיף לה ר"א ולתנייה גבי קולי' ב"ש וחומרה ב"ה, א"ל רבא, כי איתשל לענין טומאה איתשל עכ"ל לפי מה שהזכרנו כ"פ, לדיעת הרמב"ם, דשא רני תורה לא נדון ע"פ דסבירו הכא לגבי טומאה, לכאר' יש לעיון, איך קאמר כאן דב"ש דסבירו הכא לגבי טומאה, בעין שתי חוליות לטהר, ה'ה גס בבהמה לא מיטופרי אלא בחסרונו שיטם, אלא דגס בללא שיטות הרמב"ם נמי קשה, דלמא בש"ט"ח ס"ל, ומילא לא תלי זה זהה, כמו דאמרין בראש פרשן על בהמה שנתחטו ורגליה, ע"ג דלעינו אדם ס"ל לצדב"י כרש"ב"א, דיכולה לכחות ולחיות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתורי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגלגולת, דמקרוי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו דשماול אכן אמר וכן לטרפה, שאילו גודל ממנה נכנס לתוכה החلال, ולא בעומד בשפת החلال ע"פ אלא דלא ביררי לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג ודוו"ק.

ע"ש גמר' אר"י א"ר, בבהמה מן הזאב ולמעלה, ובופות מן הנץ ולמעלה, ועיין ברא"ש דהקשה, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דרוסת הנץ בעוף הדק, אבל למטה ממנה לא דרש, ותי' דאיידי נקט מן הזאב ולמעלה וכו', א"ג כי היכי דASHMEINU בבהמה, דלא תימא אורחא דמלטה, נקט ה'ג' איכה לשינוי בעופות

התוס' בשם ר"ת מפרשים, דורס ואוכל מחיים, ואינו ממתין עד שתומות, ומביא ראי' מב"ק ט"ז ע"ב, דאמרו שם ארוי דרס ואוכל פטור, עי"ש ולפ"ז לא ידעת מה בין האי דרישא, לדרישא דהכא, ולמה לי באמת האי, "ואוכל" דבודROS לחוד הוה סי' לוטמאה, וה"ה דטמטריף, דהרי עופות טהורין אין להם דרישא כלל, כמו שכ' בעצם דאין דרישא לטהורין, ואי דקשי' להו מה קמבי עי' לר"א בשאר עופות טמאים, דהרי מוכח لكمן דרבה מהם דורסים והרבה אינם דורסין, ומכם' דמסיק כאן דכלולם יש דרישא עכ'פ' בדזוטרי מני' לפע"ד נראה גם כן לא קבעי אלא על אותו שדרכם לדROS, אי מטילין ארס, או אי יש כח בארס שליהם למקרי האבר, אבל על מעשה הדרישא בעצמו לא קמבי עס' דידע שיש מהם דורסים, ויש מהם שאינם דורסים, והוא דבר שיש לבירר, וכן בחitious שיש הרבה שאינם דורסים כלל, כמו הדבר והפיל וכדומה, עיין שו"ת ק"ז החת"ס זיל סי' נ"ח, لكن דברי התוס' נפלאים ממי' וצע'ג וד' יאיר עני' להבאים דוד'ק.

ע"ש גמר' ארב'ר'ה א"ר, ארוי שנכנס לבין השורדים, ונמצא צפורה בבגו של אחד מהן, אין חוששין שמא ארוי דרסו וכוי' ורב לטעמי' דאמר אין חוששין לספק דרושא עכ'ל הגמ'. ותמה אמי' איך תלוי זה, בפלוגתא דרב ושמואל, אי חוששין לספק דרושא או לא, ובפרט דאמר אבי' דבמוקום צפורה לכ"ע חוששין, דלמה ניחוש כיון דסביר' מקום הצפורה אין שום ריעوتא ניכרת בעור, הרי אין לך הוכחה גדולה מזו, דלאו ע"י דרושא בא הצפורה לתוכך גב השור, דהרי יש ליד הארי הרבה צפורהנים ואם תtab כולם באוטו מקום לתוכך העור, איך רק האי מקום צפורה לבד ייכר ונראה, ותו לא, וגם בסתם דרושא דאייה שתק ואנו מקרקין, לכאר' יש לעי'ין, למה לא נסמק על בדיקת חוץ שכל העור נגד החלל שלו ויפה בלי פצע וחיבורה, דבזבחים דר' ע"ב אמרינן, דאיירוב דרישת האיזב בנקבת הקוץ, ופרק' והא hei משיך והאי עגיל, ועיו'ן בתוס' لكمן וכן שם בזבחים, דלמטה מן האיזב אינו ניכר להבחן, משמע דלמטה מזאב נמי' עכ'פ' ניכרת החיבורו, ומכם' כל במלעלה מזאב, היתכן שלא hei ניכר מקום הדרישא לחוץ בעור השור, אלא דבזה יש לדוחוק, דמי'ר' בלא בדק העור בחוץ, אז צרכין לבדוק בבשר בפנים, אם ליכא אדמיות או רקבון בשור שכןגד האברים הפנימיים, אבל בבדיקה בחוץ העור, ואין בה שום רושם דרישא,תו לא צריך יותר, אבל כאן דמי'ר' בנמצאה בשור ח', תחב צפורה במקומות הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא שיאולת האי מקום הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא נסמק על זה שלא לחוש על דרושא, וצ'ל' דאפשר שפיר שלא תחב הארי רק האי צפורה לחוץ העור, ונכנס הארס דרך האי נקב לחול הגוף, אבל שאר הצפורהנים לא נתחבו כלל לתוכך העור והבשר, ואם כנים דברנו, מושבים באזה כל הגני' קושיות שהקשוו התוס' ד"ה רוב על פרשי' דלמה לא ניחוש לשאר שוררים שאין בהם צפורה, ולאב'י למזה לי מקום צפורה כלל, ולפי האמור "ל' דלגבוי כל הגני' חששות סגי' בבדיקה העור בחוץ שהוא שלם ויפה, וראה זה מה שמצאתי און לי בפסקי הרמב"ם זיל דס' ל' בפ"ה היל'א "ספק דרושא אסורה עד שתבדוק כדירושה וזה, כיצד ארי שנכנס לבין השורדים, ונמצא צפורה בגבו של אחד מהם, חוששין שמא ארוי דרסו, אין אומרים שמא בכוטל נתחך, וכן שועל או נמי' שנכנס לבין העופות, והוא שותק והן מקרקין, חוששין שמא דרס וכוי' עכ'ל וליד' א') למאי הלכתא קאמר, דצrica בדיקה כדירושה ודאית, ולא ד' לו לכתוב דצrica בדיקה לחוד, ב') הלא גם על שאר השורדים איכא חשש דרושא וכמ"כ הרשב"א זיל, ועיו'ן בטור סי' נ"ז ובע"י וכמובא בהגמ'י' שם, ולמה שתק הרמב"ם מה', שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרושא דהכא, אבל

לחול דרס אף בגדיים וטלאים, הא אתה לאשמעין, אבל לרשותי קשה, אולם אם נאמר ממש'כ' למעלה, דלמן דס' לדרי פlige את'ק, ה"ה בגין פליגו, דلت'ק דרס אף בעוף הגס, וממילא גם בגדיים וטלאים חד דינא אית' להו, אז האי ברייתא את' קר'י ולאפקוי מת'ק וקאמור דינץ אין לו דרישא בגדיים וטלאים, וה"ה בעוף הגס, ואולי מזה הוכח רשי' לפרש במנתני' דר' פlige את'ק, דמיהי ברייתה דקתי נץ דאין לו דרישא בגדיים וטלאים נראה כו, ודוק'.

רש'י ד"ה עד שתינקוב לחול, כקו' בעלמא ועד שנקבו הדקיין וכו' עכ'ל. לבאו' סותר רשי' את עצמו במה שכ' لكمן בדף הסמוך עכ'ב ד"ה ב��וץ עד שתינקוב לחול, ופרש'י "אבל הגע לחול יש לחוש שמא ניקבו הדקיין ובבדיקה א"א מפני שאין נקב דק ניכר בהם' עכ'ל וכאן כתוב דלא מטרף עד שניקבו הדקיין, הרי דמוני בדיקה עכ'פ', ולקמן יפה מדיק דלא מהני בדיקה, דהרי מדקתי ניקב בחול, עד שתינקוב לחול, ובדרוסה משיידי הבשר כנגד ב"מ, הרי דשווין הן ניקב לחול עם דרושא ובדרוסה הלא שיטת רשי' דלא מהני בדיקה, עכ'כ הפירוש עד שראו' להאדים הבשר, דהריינו שתחביר צפרני נג' חלל הגוף לאפקיע על ריכוי, וכדומה, ואלי' מיירி لكمן שנכנס הקוץ יכולו לתוך חלל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידווע וניכר מודה רשי' דיש לו בדיקה, עכ'כ צרי' לומר כו, דכפי' שכתבתני לעיל, רשי' הוכח דדרוסה ודאי אין לו בדיקה, משום דההכלכה כך אתה, "ודראות הזאב" ובזה סגי' להטרף, וא"כ נקבות חלל הגוף ב��וץ, דאיןנו ממין הטרפיות, עכ'כ דבזה יש בדיקה. אבל ב��וץ הנמצא בתוך החול, מסתבר דמן הנגע לבודוק כל החול ניקב כ"ד ודוק'.

ד' נ"ג ע"א, גמר' בעי ר"י, שאר עופות טמאים יש להם דרושא וכו' הא דלא קבעי בשאר חיות חוץ מاري' זאב לגבי בהמה Mai', לדעת הרא' ש' זיל' באמת ליכא דרס בין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עי'ון בטור סי' נ"ז, ונראה דלפי הני הראשונים, צ'ל' דבחיות ידע דדיבר התנא בהווה, ולכון נקט ארוי זאב, דהני שכחיהם יותר משאר חיות לבוא לתוך העדר, עי'ון בב'ק ט' ע"ב ארי דרס זאב טורף, ובשביל זה מצין למינר דר' פרש הת'ק' אתא, משום דההכלכה דיבר בהווה ויתור שכח הוא האיזב שבא על הצאן לטרוף, ולכון אין מקום להסתפק דודאי גס שאר חיתו עיר יש להם דרישא, אבל בעופות לא מצין דצ'ן זאו ייתר ערלולים לדROS, וחוץ מזה נראה לפע"ד דבעופות טמאים דמשוניים הם הרבה זמ'ז' ביטני טומאה שלהם עד שהتورה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, ולכון שפיר יש מקום להסתפק לעניין דרושא מה דינס של איינט, דלא חזוקים התנא בשמותם, ע"ז' קפשת לי' רב היל, דיש להם דרישא, והוא דפרק' לי' ממתני' והאנן תנן דרושא לי' בפי הנץ, לאו ר"א לר' היל קפריך, דחא ר"א ספוקי מספקא לי' בפי המשנה, אלא מסדר הגמי' שלאחר ר"א, ותדע דחא לא קחני', אל'ל' והא דקמשני דהני בדכוותיהם או בדרכברבי מני', ואינט בדזוטרי מני' היינו נמי' מטעם דהם ערלולים יותר לדROS, لكن אלים זהיריהו אפיקו בדרכברבי מני', וא"כ בחיות נמי' הדין כו, וכן הוא באמת דעת הרשב'א זיל', והוא השיטה המחוורת דוד'ק'.

ודע דהה דרישא בעופות, כתבו התוס' لكمן דאין זה מה שאמרו, כל עוף הדROS טמא, אלא דשדיה זירוי' כי שליף צפורה, וכמו בזאב בבהמה, ולא ה'יהם לפרש האי דרישא צפראני' מון די' והותר בסוגי' הש'ס, דהוא הטלת ארס, כשהוחזיא צפראני' מון הנדרס, אבל ה'יהם לפרש הסימן טומאה של דרישא דהכא, והנה רשי' זיל' لكمן מפרש דאווז' בצפרני' ומגביה מן הקרקע מה שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

далא שכיה שאירע ספקה בהם, וכל עצמיות גיטין וקידושין, איתרמו לאדם רק פ"א בחיו מסתמא, לא מצאו צורך להחמיר בספקן נגד חזקה, והרי תראה דהה תורה עצמה הקילה בעין מזרות שלא לאסור מזער, אפילו שלא במקומות חזקה ועיין עוד בדיור שאח"ז. ודודו".^ק

ע"ש גמר' קטע רישא חד מיננייהו, נח ריגז', וכתבו הפסוקים הא דלא חיישין שמא דרש אחורינא קודם דקטע רישא דהאי, משום דחזקת אלימטה לאח"ל דאין הדורס מניה את הנדרס מידי עד שיראה נקמתו בפינויו, ומה"ט אף בהמית יותר, לא חיישין לנשארים, עיין בט�"ז וש"ד סי' נ"ז ס"ט דאיכא פלוגתא בזיה, ולפ"ז בכל סדי"ר כמו באיזו שתק ואינה מקרקרים איכא לעומת רוב ארויות דורסים, רוב הדורסים אינם מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקמתם בפניהם, ولكن שפיר אמר בגמ', איכא למימר הכי ואלא"ה, הנה ס"ד"ר, וא"כ קשה דלעיל בנמצא צפורה על גבו של אחד מהם, דקאמר רב לטעמי', דהה בהא מצי מודה שמואל, דהרי איכא תרי רובה להתר, חדא דרוב דורסים ממיתים מיד, ואינם מניחים את הנדרס מידם ועוד רוב דאיין הצפורה נשמטה מיד הדורס, אלא דהא לק"מ דלעומת זה איכא רוב המותחך, און צפורה ישב בגבו. אבל מ"מ קשי', דהאי רוב ארויות דורסין לא הי' לו להזכיר כלל דלעומת האי רוב, איכא רוב הדורסין אינם מניחים הנדרס עד שימוש, ועיין בדיור שאח"ז.

ובגוף הפלוגתא שבין האחורינים אי קטע רישא דתראי או יותר נמי כשר, כתבתבי בתשובה לדילין דאפילו לא וראיינו הנדרס נכנס חיישין דתלין במצוין, ודורסים יותר שכיהן שיירגו בעופות ובצאן, מלבלים או עכברים, פשיטה דאפילו בנמצא כמה מהים בעדר או בכלוב במקום דלא ראיינו דורס נכנס דכשר, דניינו דבגמור' קאמר קטע רישא חד מיננייהו, והוא דוקא חד ולא תרי, משום דחש"ס הלא סובר ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא, וא"כ לא חיישין לדירושה אלא בשראיינו הדורס נכנס, ואז ודאי הדין כן דכל שהרג יותר הרי הוא יוצא מן הרוב דנח רוגזיווילו لكن חיישין על הנשארים, אבל הרשב"א ז"ל כתוב דברמננו הכלבים בני תרבות נינהו ולא שכיה שיירגו בעדר או בכלוב ותלין במצוין שדורס נכנס לשם, וכן בנמצא מצועים ללא שראיינו שם דורס נמי חיישין דתלין במצוין וכן רובה השאלה שבאו לפניו בapon זה המה, שלא ראו דורס אלא שמעו רעה בכלוב או בעדר ובדקנו ומזהו, ובזה פשיטה דגס במצוין כמה מותים והנשארים אין בהם שום פצע וחיבורה, שקרים הם, דמי הגיד לנו ר Stark דורס אחד היה דלמא ב' או ג' היי, או שהאי דורס עליה בכלוב ב' או ג' פעמים בתקלת הלילה, באמצען, ובסוף, ובכל פעם קטע רישא חד מיננייהו. וזה ברור לדינא בלי פקפק לפע"ד ודוק".^ק

תנוס' דה רוב ארויות דורסים, וא"ת איפלו אט"ל צפורה זה מהמתת חיקוך אתה, מ"מ איפלו בשאר שורדים בין צפורה, ובஸמו נמי דקאמר אבוי וכוי עכ"ל, כוונתם דודאי הכא מייריב באיזו שתק ואינהו מקרקרים, באופן דבלא צפורה חיישין אדי שניהם שותקים או צוקים דבעלמא לי"ח, משום דאמרין שלמא שי' דקמבעתי אהדי, אך קאמר אכן רוב ארויות דורסין, הא בכח"יו רוב אינם דורסין, אבל כבר כתבנו לעיל דלרמב"ם כל שלא ניכר בשור על שמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

ג') הביא דין דהוא שתק ואיננו מקרקרים בשועל או נמי' שנכנסו לבין העופות ובגמ' נראה, דברי שבין השורדים נאמר דין זה, וכן פרשי ז"ל דעל שתיק ואותיב בנינויו, על ארוי בינויו, וכן על איהו קמעועאי, פרשי נוהם, זה על ארוי נאמה, ועיין בראש יוסף מה ש' על דברת רשי', דיש מי שמספר דקאי על מהDSLICK, ספק כלבא ספק שונרא, עי"ש. אבל על הרמב"ם ודאי קשה,-DD-דבר מארוי שנכנס לבין השורדים, ולמה לי' להוסיף, וכן על שועל או נמייה וכו', אם גם בארי הדין כן, ועיין בלח"מ שהרגיש בזיה וכתב דהה בשורדים, אלא דריהיטה דגמ' בעופות דקאמר לעיל מני', ספק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי רשי' ז"ל, בארי שבין השורדים מפרש כל hei, ולא קאי אדעליל, ובפרט הרמב"ם שכותב אח"כ בהלכ' י"ב סתם, ספק שנכנס לכאו טורף, או נודע אם זה מן הטורפים וכו', למה לא כתוב גם דין זה, בהוא שחק והן מקרקרים בסתם טורף עכ"פ, וכן דורס שנכנס בין דוקא בשור שעורו חלק, ובארי שמקום הצפורה גדול. אבל לא בכבשים שעיריות, ולא בעופות בוגצותם, והדורסים שלהם צפורים קטנות, וכן בשור דוקא בנמצא צפורה יש ס"ר, ורק על سور זה ולא על שאר השורדים, שיכולים לבדוק بكل מבחוץ, וזה ש' הרמב"ם במתוך לשונו דס"ר צריכה בדיקה כדורסה ודאית, ר"ל דלא סגי בבדיקה חוץ אלא בעי בבדיקה בפנים, כדורסה ודאית, והמציאות בזיה הוא כאשר מפרש, בארי שבין השורדים, בנמצא צפורה בגבו של אחד, דאי איכא ספק על אותו השור בלבד, ואני סגי בראיה בעלמא שאין בהם היכר נקב בחוץ, או בשועל ונמייה בין העופות, איפלו אין כאן היכר רושם מבחוץ, משום דבנהין לסמווק על בדיקת חוץ מטעמים שהזכרנו, כנפ"ד בគונת הרמב"ם ע"פ דהפסוקים לא נחתו לה.

אחרי כתבי זאת ראייתי בב"ז בשם הרשב"א ז"ל הובא ג"כ לקמן במהרמל", על דברת התוס' ספק שונרא שכותב, דכל שאיינו ניכר רושם הדרישת בחוץ, א"צ שום בבדיקה פנים, אלא דגס לרשב"א אם ניכר איזה מראה אדמימות או רושם חורה בחוץ, שוב צרייך בבדיקה בפנים, ואני אומר דכל זאת בעופות או ג"ט אבל לא בשור הגدول, שדורס שלו הוא הארי, ואולי גם לא אמר רברבי, שדורס שלחם הוא האזאב, דשם בעין דוקא מקום צפורה נפלא עניין לקמן מה שכתבתבי על דברי המהרב"ם, ועכ"פ חידוש נפלא עניין שהמחבר בשלוחנו הטהוו, לא הזכיר כלום מהא דרש"א שהביא בעצמו בב"י, ז"ע ודוק".^ק

ע"ש גמר' איכא למימר הכי ואלה אוקי מלטה אחזקי' והו"ל ס"ר, ורב לטעמי' וכו', הא אוקי מלטה אחזקי' שלא במקומו הוא, דהכי הוול", הוה לי' ס"ר ואוקי מלטה אחזקי' עי"ן באחרוניים, ולפע"ד נראה דהה ש"ס רצה לשולב בהא, שלא תאמיר דרב ושמואל פלגו אי שייך לאוקמי אחזיקת ברשות בנולד ריעותא מחיים, עי"ן לעיל בסוגי' דישב לו קווץ בשוט, אריכות בעין זה, דאם נאמר כן הוה ס"ר ספקא דאוריתא, لكن לשולב את זאת קאמר תחלה, אוקי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, ואח"כ אמר והוא"ל ס"ר במקומות חזקה, ורב לטעמי' דאין חושין איפלו מדרבן, אבל לשמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

שכפי הנראה, הוא חומרא אמוראי, דלא מzin במשנה ובריתא.
ועיין בזבחים שם דר"ל מוקי בנפולה וס"ל דהלה נמי צריכה בדיקה, והוא לפי דברינו לכאור' פלא דPsiיטה דהאי בדיקה בהלה, שהוא מצד אייה נקב או שבירה באברים הפנימיים הוא חומרא דרבנן, ואיך מוקי מותני לכל הזבחים שנתערכו בהכי, אלא דרש"י ז"ל כפי הנראה נתעורר בזה וכותב "וזל" כיון דאיתחזק בה ספק טרפות אין מכניםין אותה לעזרה לשוחטה, משום הקריבתו נא לפחתך עכ"ל, והנה על אוקימתא דאיירוב בדורosa לא כתוב מיד, משום דרש"י לשיטתי ס"ל דודאי דרושא לית לי בדיקה, ולכן מוקי דוקא בודאי דרושא. אבל בספק דרושא, כיון דיש לבדוק, שפיר מצי שחטה בעזרה דהרי כאן לא איתחזק בה ספק טרפות, כי ההיא איתחזק שכ"ר ש"י הינו דוקא בנפולה, שקודם שהלה היתה אסורה ודאי משום נפולה וע"פ שללה אח"כ יוצאה מאיסור ריסוק אברים. אבל עדין נשארה בספק שאר טרפיות, וזאת קרי ליל' לרשי"י איתחזק ספק טרפות דס"ל דמחזקין מאיסור לאיסור, והוהו גנאי לשחטה משום הקריבתו נא לפחתך. אבל בספק דרושא לדלא איתחזק איסורא כלל, דשמא לא עשה מידי איין כאן גנאי לבדקה, כך מתפרשים דברי רש"י, וא"כ גם לפי דעת רש"י קושי ההמර"ס והש"ך לק"מ. אבל הרמב"ם לשיטתי לא ציריך לכל הני חדוקים, אלא דהן בדיקת ודאי דרושא והן בדיקת ודאי נפולה, ואורייתא הו, כאשר ביארנו לעיל בסוגי' נפולה, ואיכא בשינויים משום הקריבתו נא לפחתך, דל"ר ל"ל דגס בהלה צריכה בדיקה, לאו משאר טרפיות לחוד קאמור, אלא משום ריסוק אברים דיש בדיקה לרמב"ם, ומזה ג"כ יש ראי מוכחת לרמב"ם, בבדיקה משום ריסוק קאמור שהוא אורייתא, כי הלה צריכה כך אתה על דראות הזהאב ועל נפלת מן הגג, ולר"ל אפיו בהלה וכן שנייהם פסולים בקרבן, משום DATArho בדרישה ובונפליה, והקריבתו נא לפחתך. דוד"ק.

ד"ה דרישה שאמרו צריכה בדיקה וכן פ' ב'��ו' כגון שפק דרישה או שדרסה ואין מקום הדרישה ניכר מבחן, דוידי דרישה לא מהני בדיקה, וכן פ' ה' ה' ו' ע' ל', כבר כתבנו למעלה בדיון הקודם וליל בסוגי דינפולה דשית רשי' הוא כיון דהלהה אתה על דרישות האבא, וכן אונפלה מן הגג, ולא על האדם, הבשר ע' דרישת, ועל רישוק אברים ע' נפולה, כמו ש��ינו לקמן בא"ט בעף נפלת לאור ונחמרבו ב'ם, ע' כ' דהני טרפה לחולטיין נינהו, ומושום דעת' פ' רוב כל הנדרס נכנס הארץ לתוכן הגג, וכל שונפלה מן הגג נתרסקו אבריה, אלא אדם עמדה או שהתח מעל'ע, מוציאה מיד' חש רישוק, וא"כ ס' ל' לרשי' דמה'ת לא מהני בדיקה בלאו, והוא להו קודאי טרפה, והא דמוהני בדיקה, הוא במקומות דעל הדרישת עצמה איך שפק באיזו שתק ואינו מקרקין, או אפי' במקומות שדרס ולא ניכר תחיבת צפורה הדורס עד הבשר, דשם מה'ת בלא'ה מוקמנים אחזקת כשרות, ורבנן אצרכו בדיקה לחומרא, שם מהני הבדיקה. והראיות שהביאו התוס' נגד דעת רשי' אינם מוכחות, הראי' האחמת מהא אמרו בסמוך עד שיידים البشر כנגד הב'ם ובסימנים עד שיידים הסימנים עצמן, הרי דעת' ג' דהאדמים البشر נגד הסימנים דוידי נדרשה, מ' מ' כשרה מפני שלא האדים הסימנים עצמן עכת'ד. לא זכיתי להבין ראי' זו כלל, דמי אמר אגדמויותبشر ודאי מכח דרישת קאתא, דמעולם לא שמענו באדים البشر, לחוש על דרישת, לאן כמו כן ע' הכהה וכדומה מץ البشر להאים, וכך בונפלת לאור ונחמרבו ב'ם דבלא נפלת לאור לא חיישין על האי חימור כמבודר בפוסקים, ולכן רק במקומות דאיכא חש דרישת ובעינן בדיקה להוציאיה מספק דרישת כל שהאדים البشر, הרי עדין השפק שמא מכח דרישת

ע"ב גמור' אתררי' דשモאל הוה, להא גירסא הדר בי' רב דאי לא הדר הוועל להזכיר גם באתררא דשモאל, משום הפסד ממון של ישראל דהוה נדנוד איסור, ואין חולקין כבוד לרבותן פרש"י ז"ל ויש קצת ראי' להא מהא דאמורינו בפסחים דף ל' ע"א, דאמר שמואל להני דמאבני בכדי אשוו זיבנה דכנדיכו, ואי לא דרישנא לכוכ' כר"ש, ופרק ולדורש להו, ומתרץ אתררי' דבר הוה, וכשה איך מפיחדים בדבר שקר שידורש להו כר"ש באתריה דרב דס"ל דלא כר"ש, אלא ודאי הכי אמר להו דאם תמכרו בו בוקר דאייא הפסד רב, לא אחולוק כבוד לרבות מפני הפסד ממונם של ישראל ודז"ק.

ע"ג גמור' וליחנקינהו ולשדייניהו לאשפפה וכו' בת"ח ז"ל הביא גרסת מקצת ספרים או ניתבינהו לעכו"ם, וככתב דה"ה דהווומל דניזבינהו לעכו"ם דמזכיר נזדמן, ואין כאן משום עושין שחורה בנו"ט עי"ש. ואני תמה על האי גירסא דאי' מה קאמר, ולטעמייך נישדיניהו לככלבים, וכי הוא יותר טוב מליתנים או למקרים לעכו"ם, דהרי כל הרاوي לאדם, איינו מוכן לככלבים כדאמרינו בביבצה דף י' ע"א דכל דחזי לאדם, לא משליך לככלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שייתנים או ימקרים לעכו"ם חנוקים ניחא דכיוון דלא נחרם אלא חנוקים, והוא נבלה כמתה מלאיהן, שוגם לנכרי אין ליתנים לאכול, דהרי התורה אמרה לכלב תשליךון אותו. עיין בفتיחה עיקר א' ועיקר י"ד, והא דלא פריך למה באמות חנוק ולא נחרם, כדי שייהי ראוי לנכרי, משום דכפי הנראה שמואל בכבוזו ובעצמו עשה כן שחנוקים והשליכם לנهراء, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייהי בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת אייה חכם המתויר סד"ר כרב, ולכן לא טrho לחנוך כל או"א, אלא חנוק ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנهراء, אלא דקשי' לי' למה טrho להוליכם לנهراء ולא זרכם לאשפפה כשר נבלות, וע"ז שפיר קמהדר ולטעמייך, ומה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לככלבים, כדי שליא יכל של מלא עופות לאיבוד מכל וכל, אלא כדי לפרסומי מلتא דאסורה עבד הכי, ויש מהזה ראי' לගירסת רשי' „אלא אתררי' דשモאל הוה“ ולא הדר בי' רב, והוחץ שמואל לחזק הוראותו, די' רב גופא הדר בי', מהה ל'י قول' האי ודז"ק.

תוס' ד "ה שפק שנורא ס"ק אמר קני", וא"ת דבריש פ' התערבות ע"ד ע"ב אמרין, גבי נטערבה בטרפה וכו', ומפרש כולחו כר' ינא לא אמרו, דברין נקובת הקוץ לדרישת הזאב מידע ידיע, דהאי משיך והאי עגול וכו' עכ"ל, והקשה מהחרמ"ל ז"ל, דלמה לא נוקמא דנתרבער בדרישה שאינה ניכרת כלל, באיזו שתק ואיננה מקררין, דלשומו אל דחlectta cootui בעי בדיקה כנדכ' כל החلل, וכ' דכפי מה שהביא הרשב"א ז"ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרישת הא"צ בדיקה בפנים כלל, ניחא, וכדבריו ממש כ' ג' כ' הש"ך סי' נ"ז סקללו עי"ש. ואני תמה, דמהו העוילו זהה, דעתידי' יש להקשות למה לא מוקי דאין רושם אקדמיות בהאי ס"ד ר' וכן באינך שנטערב ומהו יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דלרבמב"ס מן הזאב ולמעלה בעינן דוקא מקום צפורה הזאב והאריה ניכר, ולא רושם אקדמיות בעלמא ולכן שפיר קאמור בגמ', דברין דרישת הזאב לקו"מ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באממת בלאי"ה קושיתם לקוץ דניינו דאן ברושם בעלמא סגי לו להטריף ספק דרישת אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזק" וחדר אמר הוה לוי' ספק דרישת לאשמעין, דמהה"ת ודאי דሞקמיין אחזק" ואון חושין לספק דרישת. אבל לשם אל דחיש לספק דרישת, הוא מדרבנן וכן מבואר הדבר ברמב"ס בראש פ"ה מהל' שחיטה שכabb מפני שדרישה מפורש בקרא החמירו בה, וכל ספק שישתקפ בדרישה אסור, הרי דין זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ בקדשים ודאי לא החמירו חומרא זו להביא קדשים לביה"פ, ובפרט

ודו"ק.

ד"ג נ"ד ע"א גמר' בתיר דברי הדר פשטה, אחד זה וא"ז במשהו מ"ט זיהורי מילא קלי ואזיל. ופרש"י, "גרסינן" ולא ידעתני איזה יירטא אחרת הייתה לפני רשי' שרצה לשולחה. וכי הראתה האי תיבת "ואזיל" רצה רשי' לקיים שהי' חסר בנוסחא אחרת שלפני רשי', ושלא נטע לפרש דהארס שורף את האבר ולכן אין נפקותא בשיעורו, וכן צרך לגורוס, "ואזיל" לומר דשורף עד רובו של גרגורת דסופו לפסק, וכן משמע מרשי' דלעיל בדף הקודם ד"ה צריכה לבדוק שכ' סופו לשורף עד שתנקוב את בני מעיים, הרי'Dמצד סופו לנוקוב קאtinyן עלי', וה"ה בגורגורת סופו לפסק. אלום דעת התו"ל לעיל במשנה אינו כן, אלא דשריפת אבר הנלקה מן הארס, הוא המmitt ולא מצד שישופו לנוקוב או לפסק, אדם משומס דסופו לינוקוב או לפסק, לא ה"י טרפות בפ"ע, כמו דלא תשיב מראות פסולות בריאה וכדומה לטרפות בפ"ע. ולפ"ע מ"ה דלא תש"י "יל' לקושי" זו הוא מפנ' דלישיטוי' ודאי דרושא אין לו בדיקה מה"ת, משומס דההלהכת אטה על דרושא האזב דטרפה, א"כ שפיר הוא טרפות בפ"ע, אע"פ שטעם הטרפות משומס סופו לנוקוב או לפסק, אבל החוס' ורמב"ס דס"ל, דגש לדאי דרושא אית לה בדיקה, וכל שלא האדים הבשר או הסימנים מחמת הארס כשר, מוכרים לומר דשריפת הארס הוא שם טרפות בפ"ע ולא מטעם שועשה אותו טרפה, גם רב בעלה ודאי דליקא רוק חד ספק שמא דריש במקום, אבל בעלה ודאי דליקא רוק חד שמעון דרושא במקום ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' "יל' דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואינו מקרין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

ע"ש גמר' אל' ר"ל, מנו רב ומנו רב ולא ידענא לי' מכאן יש ראי' למה שכתו' התו"ס' לעיל ל"ח ע"א ד"ה איצטרך דעיקר שמו הי' אבא, ורק בשם חמימות קרו לי' רב, ושם זה ודאי לא הוה לי' בעודו ששימש בישיבת רבי בא", רק אח'כ בתור ראש ישיבה בבל, קרו לי' בשם רב, כמו ר"י הנשיא בשם רב, ולכן ר"ל לא היה מכירו בשם רב, ואל מנ' רב, דלפי פרש"י דעיקר שמו היה רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה"י זוכר את רב שהי' החשוב שבתלמידי רב יי' יותר גדול בתורה וחסידות מר' יוחנן ודוו"ק.

ע"ש גמר' שמותה ושותה כשרה וכי ר"י אמר יביא ויקיף. הראש יוסף ז"ל הביא כאן קושי' הרשב"א ז"ל דהא לדעת בה"ג, דאי' בשימושות הסימנים משומס טרפה אלא מגורת הלהכת אין שחיטה מועלת בהן, לעולם לא ידמו החתוכים, דהא אפיקו נשחתה לאחר שחוטה עדין הייתה בחטים חייתי' וחותך השני הוא עתה לאחר שחוטה: והראש יוסף תמה דאפיילו לרשי' דשומות הס' טרפה, מ"מ אינו נבלה, דשלא במקומות שחיטה הוא ואטו טרפה אין בה חיוט עי"יש. ובמחייב'ת דברים אלו שלא בדקוק כתbam, ואם במקומות שחיטה דنبלה, הכי משומס דאי' בה שחיטה קרו נבלה, דהרי רק לאחר מיתה מטמא, אלא משומס דאי' שחיטה מועלת בו יותר שכן מקרי נבלה מחיים, כמו שביארנו זאת בעicker יי"ד בארכיות, גם מה ש' דלמעלה דלאו מקום שחיטה רק טרפה הוה, בהז איכא פלוגתא, עי"ן לעיל בפ"ב בסוג' דמוגרמת. ואני ביארתי שס דלמאן דס"ל דכל שנפסק הקנה שוב הוה כמדמ"ד ולדעת הרשב"א על הקנה עצמו ליכא מאן דפליג ע"ז, א"כ מה לי נפסק במקומות שחיטה, או מעלה ממקומות שחיטה, כיון דטרפה הוה, ממילא דכאן דכמ"ד ותו אין שחיטה מועלת בו, ומילא יקרא נבלה, אלא דלגב' נידון יידין של הקפה, אין שום נפקותא אם טרפה ואם נבלה, דהכא בחיות תלוי מלטה, וכיון דבכוב"כ חייב הוה איך ידמו החתוכים, אלא דמ"מ לא הקשה הרשב"א על שיטת רשי', דכו'ן דטרפה

אתה, במקומו עומד ואסורה אבל ודאי לרבות דלא יש לספק דרושא לא יאשר אפילו נמצאת האדים הבשר אינה ana, כי מכח סיבות שונוח מצה להיות אדמים בבשר, ראי' השניה הביאו, ממה דרב מורי בי' מכפה ועד אטמא, והנה לעיל בסוג' דישב לה קו"ץ בושט כתבתתי דלרבע גם רשי' מודה דמהני בדיקה גם לו דאי דרושא, וכן הבאתה בשם הגהות מלא רועים אכן עין בי'. ועתה הדריני בי, כי טעמא דריש"י מפני שההלהכת סתם ATA, דרשות הזאב, ע"כ דהוא ודאי טרפה ואין לו בדיקה, ולכן א"א דלשטי פליגו בזה רב ושמואל, מ"מ ראי' זו אני מכיר, דתקשה לדנטשיך דע"כ לרב צרך להיות ניכר מקום הדריש, וא"כ למה בעי בדיקה מכפה ועד אטמא, מהו תאמיר דכל שעלה הדורס על הנדרס, גם מודה דבעי בדיקה, דזוקא באיזו שתווק ואינו מקרין פלי, ממש דאי' כען ס"ס דשמא מלחמת ביעותוא מקרין אבל לא עלה עלייה, וכמ"כ למעלה משום דכנגד רוב ארויות דרושא איכא רוב דאי' הנדרס נשפט מידם עד שימייתו, ואת"ל עבד מעשה, שהוא שלא כנגד הב"מ והסימנים דריש, דלא מיטרף בהטלת ארס באתו המקום, אבל בעלה ודאי דליקא רוק חד ספק שמא דריש במקום שעשוה אותו טרפה, גם רב בעלה ומctrיך בדיקה, א"כ ודאי דנפלו ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' ז"ל דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואינו מקרין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובאהי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

וזע דבשה"ד כתבו, דגש רשי' לא נקט ספק דרושא אלא משומס אז צרך לבדוק כנגד כל החלל, אבל אם הי' ניכר מקום הדריש, לא הי' צרך לבדוק אלא כנגד אותו המקום, אין כוונת שכו הדין לדידן דהרי אנו פסקין כשמואל דחושין לספק דרושא, וממila צרכיך לבדוק כנגד כל החלל, אפילו ניכר מקום הדריש אלא דר"ל, לרבות חיש בלא ניכר מקום הדריש באיזו שתווק ואינו מקרין, וה"ה דלא חיש בלא ניכר מקום הדריש, וא"כ לרבות דקאמר מכפה ועד אטמא, אם ניכרים כמה וכמה פעעים במקומות מפוזרים צרך בדיקה בכל החלל, אבל כבר כתבנו דזה ליתא, דהרי לרשי' כל שודאי נدرس אפיקו בעיל' במ"א, הרי הוא דרושא האזב שאסורה הלהכת, וכאשר הוכחת זאת לעיל ומפרש"י שבפ' התרבותות דלא קשי' לי' למאנן דמוקי לי' בדראות האזב, דהרי אפשר למבקי' אחר השחיטה.

והנה הלב אריה ז"ל בפירושו לדברי התו"ס' אלו, ס"ל דספק דרושא בסימנים הוה כספק בשחיטה, לדעת הפלתי' דספק נקה"וו ופסה"ג ספק בשחיטה מקרי עי"ש. וכבר כתבתתי במקומו דהאחרונים ז"ל טעו זה טעות גדו' במחכ'ת בחשבם דכל מעשה טרפות בסימנים הוה נבלה לדעת הרמב"ס, דזה ליתא, דזוקא נקב או פסוקה דמקרי תחלה נחרה ונידון בשחיטה פסולה למ"ד ישנה לשחיטה מותע"ס, אבל לא טרפות דלא שייך להחשב לתחלת שחיטה פסולה, והרי תראה דנקה"וו ופסה"ג וכן נחרסה הרגגרת כאיסר ונקבה בנפה, דכל הני לא מנה הרמב"ס בין הטרפיות מפני שהן עני' שחיטה פסולה, אבל נהפכו עורות הושט במרαιו מנה בתוך העי"ז טרפיות, הרי שלך לפניך, דכל דלא שייך לומר דהוה כתחלת נחרה, אין בו מושם נבלות, וכן הכא בטראות דרושא דאי' מושם נקב או נפסק אלא שם דרושא הוא טרפות בפ"ע, עי' בריש פרkon על התו"ס' ודרושא הען מש"כ שם, ובדייבור הסמוך

זהה אין להוסיף על הטריפות מכל חכמת הרפואה. וראה זה כי הרמב"ם זיל בעצמו נכשל במה שהזuir כאנ שאין להוסיף מכל חכמת הרפואה על הטריפות והוא הוסיף לנו ניטל חי העליון בפ"א הכה"ג. והסביר זאת לחכמי לוניל דין לך כל שאין כמו חיה יותר מזה עיי"ש. אבל דע כי עמקו מחשבות חז"ל ואין כאנ לא קושי' ולא סתירה וגם פסק הרמב"ם על מקומו יבא בשלום, אבל כדי שנבוא למטורת חפצנו צרכיך לפרש המשנה והשקל וטור' שבמועד הלאה כי מתווך פירושנו יתגלה לנו טעם ואפרושה דהא מלטא ולכנ עתתיק עצמנו למשנה.

משנה ואלו כשרות בבהמה וכוי' וכתבו התוס' דוכלהו צרכיכי כדפרשנא בריש פרק. והمعنى שם בתוס' ימצא דפירושו רק הניא אבריםண נזכרו בתוך הטריפות והכשרות מגרגרת ועד המסת וביה"כ. דחווא"א נסדקה כמו נפסקה וכן כולן. אבל מהני דקתיות היכי בין השרותות ולא נזכר לעיל בין הטריפות והן הנה תחול כלויות ולהי התחתון והאם לא דברו מאומה, ובאותם קשה למו כתני באלו כשרות פשיטה דכל שלא נשנו בין הטריפות ממילא כשרות דאין לנו להוסיף על הטריפות אבל באמת כתני הני כדי להשמעינו דיש גם בהם אופן המתירף ומכח האידי דיווקה קאמר רבא ניקב הטעול בסומכי טרפה. ורכיש ב"פ דלקתה בכלוי טרפה, וניטל האם או אתה לאפוקי מר"ט בסנהדרין דחשlick בהמה שניטל האם שללה לכלבים או כהני פוסקים דבנימוק האם יש להטריף וניטל לחיה התחתון כשרה, למד מהרmb"ם הא לחיה העליון טרפה. והנה לךן אר"ז ל"ש אלא שיכולה להיות עיי' המראה והעלטה וכוי' אלא דמהרש"ל זל מוחק מימרא זו שאינה מובהה לא ברי"ף ולא ברמב"ם וכאשר כ' המהרש"ל הוא תוספת על הגילון מן הגאנונים וטעה הסופר וכתחה בפנים. ואני אומר דמאן דגראס לי' בגמי' הי' מי שייה' הוא מוחלך על הרמב"ם בדין דלחיה עליון ולכן מדיק האידי דינא מiotra דמותני דקתיini ניטל לחיה התחתון כשרה דל"ש אלא ביכולה לחיות עיי' המראה והעלטה וכוי', אבל הרמב"ם דחה האידי מימרא משום דס"ל דלulos יש לעשות את איזה תחבולת להכנס המזון כדיוע ולכן דיק ממשנה יתרה זו דניטל לחיה העליון טרפה ולרמב"ם גם הא דאמרו לעיל מ"ד ע"א ותנא תונה ניטל לחיה התחתון כשרה לא גרים לי' דחווא זל פסק דזוקא ניטל עד הסימנים כשר עיין בכ"מ שם.

мотוך הדברים שאמרנו אנו לנידין דכל הני שב שמעתתא לא מהחכמתם בלבד חדו ולא על סמך דזה הכלל לחוד אלא דלכלו יש רמז במשנה ניקב הטעול ולקתה בכלוי' כמו שפירשנו גולגולת שנחכבה ממה דקתיini נפתחה הגולגולת כשרה ענקרה צלע מעיקרה עם חזי חול'י והוא טרפה מטורבנת דאהלות וככ"ה ולכן הרכיב צלעות بلا חול'י שלמה טרפה מטורבנת דeahloot וככ"ה ונימנים שנדללו שלמה. ועיין מה שכתבנו זהה לעיל נ"ב ע"א וסימנים שנדללו ברובן אי כפרשי' ממקום חיבורן בלחי הרי הוא בכלל עיקור סימנים ר"ל כעין עיקור ואי לפ"י ר"ח דנדללו מיחبورם בארכן זאת נרמז ממה דקתיini נקיה' וו' פסה'ג בו'ו' החיבור דASHUMAYIN זהה ובערבעין שייהו מוחברים ייחד בארכן כאבר אחד וזה רמז טוב ובשער החופה את רוב הקרים ע"ג דשモאל ע"כ מפרש נקרע רוב החיצונה דמותני על הקרים עצמו כדאמרין לעיל בגמי' מ"מ כיוון דקתיini או שנקרע רוב החיצונהiao תמיד לרבות אתה וכדרשין בריש פ' אווא"ב ואע"ג דבלישנא דתנאה לא נדרוש ריבויון כאלו אבל האי או דהכא משונה מאי דהרי תרתי טרפיות נינחו ניקב הקרים הפנימי ונקרע רוב הקרים החיצונה ומה זה דקامر או"ז דאייה שיקות שיש בין שניהם אבל אם נאמר דמורז גם עלبشر החופה שנקרע

זהה, הרי הגורגרת כמו דמונה בדיקולא, וניהו דבכמה יכולה היה לכל דבריה, אבל הגורגרת דווה כدمב"ד הרי חשוב כמת, וכאבל המודולל דין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא חשוב כ寧פול, אלא עיי' מיתה, ולכך לא הקשה הרשב"א אלא לדעת הבה"ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף זל דלא נכון לכל זאת.

וזע דhalb ארוי זל הביא כאן קושי' המהרב"ם שיפ' זל שהקשה דמה מהני הקפה, כיון לאפשר דעתם בין שחיתות הקנה לשוט. ותי הלב אריה, דבאמת זהה פליינו רב ור"י הכא, דרב סובר כר"ל, דכל שנספק הקנה כמדמבר"ד. ולכך קאמר א"א לשמותה שתעשה שחיתות דאפיילו אם נשפטו בין סימון לסימן דחרש כשר, לאחר שחיתות הקנה אינה פוסלתתו דזהה כמדמבר"ד, אבל ר"י פlige על הא דר"ל ולית לי' כמדמבר"ד, ואפיילו הקנה עצמו לא, ודלא כרשב"א. ולכך לדידי' אפשר שנשפטו בין סימון לסימן, ואם תרצה לעמוד הוה לדעת רשי' עיי"ש. וכל ההקדמות אמיתיים, ואם תרצה לעמוד על בורין של הדברים תעיין היטב מה שכתבת比我 זה עיל זך י"ט ודף ל"ב בפלוגתת ר"י ור"ל באזה. אבל לפרש דרב ור"י כאן פליינו בזה, אי שמותה שבין סימון לסימון פוסל, הווא דבר שא"א להעמידו דראי' יבוא ויקיף דקאמר ר"י, אין להלמו והלב אריה כ' דיבוא וישמות במא"א לראות ההשומות אי דומות אהדי. לא הבנתי מה קאמר, דאי' ישמות עוד הפעם סימון השומות, כיון דגם הגורגרת איך ידמו הני חיותוכים אפיילו אם לאח"ש נשפטו, ועוד זאת דקושי' הרשב"א במקומה עומדת, דאי' לר"י סימון השחות לאו כמדמבר"ד, כי כמו אחר האברים, ולכך דברי קדרשו אינם כדי להקימים. וגם קושי' הרשב"א קיימת, אפיילו بلا בה"ג, כי האמת הוא דר' יוחנן ל"ל כמדמבר"ד לא הראה ולא הקנה וצע"ג.

ע"ש גמר' זה הכלל: לאתווי' מי לאתווי' שב שמעתתא דבי' יוסף רישבא וכוי' אל' וכי להוסיף על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים וכוי' עכ'ל הגמ'. ועיין לעיל במסנה ד"ה זה הכלל מה שתהמאת על הסוגי' דהכא דהרי סouter א"ע מנ' וב' דמתחלה אמר דזה הכללআתא לאתווי' הני ש"ש ועכ' דמוכח זה הכלל אנו מוסיפין כל מה שנראה לנו שאינו כמורה חייה, וכמוש'כ הרשב"א בחשו' סי' צ"ח דעל טמץ זה הכלל שבמשנה הוסיפו החכמים שבדורות הבאים הני ש"ש, משום דבاهני נמי יכולין לחיות ועכ' עיי' הנסיוں שעליה נבנה חכמת הרפואה ידעו את זאת. ובתווך כד"ד דחה ריב"ב הא רישבא בשתי ידים אין להוסיף על הטריפות והרי הוא הי' מן התנאים הרשומים שבימי ה' ע"ז מוקריין קרבע פשח (אוולי לא על האי תנא כיון כאן וכן נראה מרשי' ודוו'ק) וכמה וכמה דורות אחרי חדש טרפיות לרוב כמו הני ש"ש ואין לומר דלהאי מכיה בגידה נשי' יש תרופה ותחבשות דאי' הכי הוליל', דגמירו דאי' בדרי לה סמי' וחוי. ומה דמתרך לי' בעל מסדר הש"ס על קושיתו דמקשן והא קחציא דמתנו, גמירי דאי' בדרי לה סמי' וחוי' לאו דעל הני מאורות העי' קבלה בידו בידיו דיש סס לאלו אלא דרך כלל אלומר לו דכל הטרפיות שלא מון החכמים מסתמא כן הוא דיש איזה תרופה למכות אל. וכן מבואר ברמב"ם שהבין כן. זל' בפי' היב"ב לאו, ואין להוסיף על הטרפות אלו כלל של שאר ערע לבמה או לחיה וועך חיז' מאלו שמנו חכמי דורות הרשומים והסכימו עליהם בבתי דין ישראל, אפשר שתחיה, ואפי' נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות' עכ'ל, הרי דדרך כלל אנו אומרים כן שמסתמא אפשר שתחיה עיי' איזה רפואה הנעלמת מאיתנו וא"כ אם התנאה ריב"ב לא ריצה להוסיף מה"ט על הטרפיות שהיו מוכבלים בידו איך הוסיפו האמורים ע"פ המשנה דזה הכלל כהנה וכחנה. ואם נאמר דה' גם הני מוכבלים בידם מדורות הקדמוניים, האי זה הכלל למאי אתה, דין לומרadam ישכחו יחזים ע"ז זה הכלל

אר' ז"ל החזיק לדוחק, דבר ברור כמשמעותו בזמנים, אכן וככל להכנס נקב או חסרון שע"י חולי בכלל נקבה וחסורה, במקומות שהנקב והחדרון בעלי חוליותם, הר' דקאנן החוליות הגורם שנטף ומפני שהוא מכאייב יותר וא"כ האילקוטא שם החולי, שהוא מכאה יותר גדולה מן סתם נקב וחדרון, ע"כ תחת סוג אחר נופל, אבל בהני אברים דניקב או נחרט סתם, נמי טרפה, פשיטה דלקתת בכל ניקב או נחרט הוא, וכאשר כתוב רשי"ז"ל שם, על לאפוקי דרך וזה אמת לאמתנו, וברור לכל מבין דבר, אמרו מעטה, מהא דלא מצין בmontini לכתה לא שמעין דלקתת איינו טרפה, דהרי בכ"מ דניקב או נחרט טרפה, מכש"כ דלקתת דהינו נתמסס טרפה אלא ממה דלא נזכר טרפות בcoli' הר' אין לנו להוציא טרפות באבר שלא שניינו טרפות במשנה, אמרו אם נזכר באלו כשרות, דעתנו הכליות כשרה, דעתה להשמעין דאייא איזה מין מכאה בכליות שהוא טרפה, שפיר מצין למוד, דלקתת שהיא מכאה יותר גדולה מנטיל שהוא טרפה, ואין להסביר כי סוג לכתה עדין לא שמעין בשום אבר שהוא שיהי טרפה, הא בוכרא, אדרבא לכתה בכלן שיש בהם טרפות, נהוג כיוון דבכל מתאיםמנה, אולם עולא דמונה מיני טרפות היוצאות מן כל הטרפות שיש לנו במשניות הן מפורשות והן מרומות, אי הי' סובר כרכיש דלקתת coli' טרפה, ויוצא ממה דחקני באלו כשרות ניטלו הכליות כשרה, הוועיל למנות ט' מיני טרפיות, וגם לכלול לכתה בינהם, והדברים קלוריין לעיניהם תל"ת.

ואחר הדברים האלה, נבון היבש השקל וטרוי', ולא יקשה לנו כלל למה לא קאמר, דפליינו בדרכי, דבאה דרכיש א"א דפליינו, דהרי לכתה דגרע מניקב או כשרה, אין להוציא ממשום דלא דמי' להנני, כיוון דגרא מהני, ובכלל מתאיםמנה, רק הא דר מתנא דשך מדוכתי דהוא פחות מנהתך וניטל, אם דמי' לניטולו נוכל לרבות אותן בא הצלל, אבל אי לא דמי' לניטולו, אפילו לר"ל דאלו כשרות דזוקא וקאמר דאתא לדבוי' הא דר' מתנא דלא דמי' לניטולו, כמו שאמר בגמי' אין הכוונה דלא דמי' כל לניטולו, ואין לרבותו בא הצלל, אלא דאי לאו מתני' דאלו כשרות הוועיל לנטולו, ומילא לניטולו וקשר, ואתא אלו כשרות לנגולות לו דמי' לניטולו, ומילא איתרבי בא הצלל, וכן תראה מפרש"ז"ל, ולנטולו נמי לא דמי', דהא לאו נטולה לגמרי הוועיל ואח"כ כ' בד"ה הנני, ז"ל, "הני נטולי הוא דcarshot ניטל הטחול והכליות, אבל נטילת ירך דר' מתנא טרפה" עכ"ל הזהב, הר' שלך לפניך, דרך ממשום דמי' לניטולו, מצין להטריפו ממיעוטי דאלו כשרות, ולשון הגמ' נמי מורה על זה, דקאמר לאו לנקיובי דמי' ולא לפסוקי לא דמי' כל, לניטולו נמי לא דמי' משמע דלגיוקבי ולפסוקי לא דמי' כל, וניטולו נמי לא דמי' דמיון גמור, עד שבעי לרבותו דהוה בכל ניטולו, וע"כ כן הוא אדם נאמר דלמי' אלו כשרות דזוקא, פתח פתוח לנו לרבות הצלל, אף מה שאינו דומה כלל, לא באבר ולא בסוג המכאה, א"כ איך קאמר לעיל דאין לנו להוציא על הטרפות שמנו חכמים, כמו שהקשתי לעיל, אלא עכ"ל דהאי אלו כשרות ג' לא אתה לרבות, אלא במה שדומה Katz, ויש רמז לרבותו כמו שביארנו, אבל לא מצא הש"ס ת浩ות פלוגתא דר' ר'יל, אלא בהא דר' מתנא דהוה דזוקא, או אלו כשרות דזוקא, זותמאני מאד על התוס' אך מצאו סברו דמכך אלו כשרות מצין להוציא טרפות כרצונו, ומה נעשה עס מה שאמרו דאין להוציא על הטרפות שמנו חכמים.

אתרי כתבי ראייתי בח' הרשב"ז"ל שכ' ג'כ, דהא דקאמר דמי' לניטולו, לאו דמי' ממש אלא דאייא למיטען בי' דמי' לניטולו עי"ש מילא דגס אידך דקאמר דליתולו נמי לא דמי' ג'כ ה'י ולכתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

והוא משומס דסוף הכרם שנתגלה לינקוב כמו שכתב הב"ח סי' ניחא טובא דקאמר או שנקרע ומרמז עלبشر החופה דזאת נמי משום ניקב הכרס נגעה בה, והוא דר' מתנא דבוקי דאטמא דשך מדוכתי הוא למד, מנהתכו רגלייה, דהרי אמרנו לקמן DDMM' קצת לנוטלה דאי כשר הוה homel באלו כשרות, דרגל דשך מדוכתי ע"ג DDMM' לנחתק כשר, כמו דקANTI נסדק הגרגרת שלא נטעה DDMM' לנפקס. **ומעתה** זיכינו שא"א להסביר על הטרפות המשניות במשניות אלא באחד משני אופנים, או באבר שנזכר בו טרפות ואנו מוסיפין מכאה הדומה למה ששננה, כמו הני דבוקי דאטמא דשך, ודנערה צלע וחצ' חוליה, וסימנים שנדרדרו, וכן כל הני מיני טרפיות בריאה, סיירכא ומראה ובעות, דכל הני בכלל ניקבה הריאה, או שחררה המש, או באברים שנזכרו במשנה דאלו כשרות שניטל או ניקב כשר בהם, דעתא לדיווק, דיש מכאה המטריף בהם. ובזה מתיחס היטב דרייב"ב השיב לי' לישעך רישבא, דמחו בגדי נשייא וקטלי, דאי כהן דג'ין הוא אבר חדש שלא נזכר לא אלו טרפות ולא באלו כשרות, لكن אין להוציא טרפות כזו מכח זה הכלל לחוד, ור' באב דחשיב כמו כן בהאי דמcho בcoli' וקטלי, ע"ג דכול'י תנן באלו כשרות, אלא דאיון לדיק דנתתק טרפה, דמה בין ניטל כולה או מקצתה, ורק לכתה coli' למידק יש מידייק משום דכאייב לה טפי. ועיין עוד בדיבור שאח'ז ומה שיש להעיר על כל הני טרפות דנטיל כשר בהם ורק ניקב או נליה טרפה, עיין בפתחה עיקר יוד ודוק'.

תוס' ד"הizia לדר' מתנא דאתא' בזה הכלל, מ"ט DDMM' לנוטלי. וא"ת דהכא ממשע בין לר"ל ובין לר' דלא מרביבן בזה הכלל א"כ דמי' להנץ דמותני, וא"כ האיל דרכיש דלקתת coli' הicy ATI, והוא אמרו בראש פרקון דלעולא דאמר ח' מיני טרפות מנו חכמים דאתא למעוטי דרכיש עכ"ל. ועיין מהרש"א, מהר"ס ש"פ' ויתר המפרשים, ואני עומד ומשתומם, כי קושי התוס' מרפסין איגרא לאראעה ובתכח"ד סותרים דבורי עצם, דהביאו ראייה מדאמר לעיל דעולא לאפוקי דרכיש, והרי מתחילה כתבו דרכיש כיוון דאיינו דומה להנץ דמותני אין לרבות בא הצלל ולמה לי' לעולא לומר מדאצטריך לדעולא כדי לשולח הא דרכיש מכלל מצין לרבות בא הצלל דמותני, אלא דכפי הנראה התוס' הרגשו בא, ולכן כתבו "دلעולא דח' מיני טרפות שנוחכמים" והוא שינוי לשון מלשון הגמ' דהרי בגמי' אמרו "דח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני" אלא דהה Tos' מפרשים האי דעולא, דלא היה בידו קבלה זו, דבסיינו נאמרו שמנוה מיני טרפות אלא דהוא מדיק מן המשניות, דלא קרניין אלא אני מינים ד"ז חנוך נפ"ש, מכלל דמיון אחר לכאה, וא"כ עולא הינו מתני', והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר למד כן מבדיק הרמב"ם, כמו שביארנו במקומו, אבל לא הוועיל בא הצלל, להצדיק את דבריהם, דנינו דלא נזכר בשום טרפות שמננו שם לקותא, מ"ט טעות גודל לומר, דאיון לרבות לכתה coli' בזה הכלל משום דלקתת שם חדש הוא, דהרי לכתה הינו שנותמסס הבשר כאשר כתוב הטoor ומחבר, והוא גרע יותר, מניקב או נחתק או ניטל, דהרי כאייב לי' טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לכתה דטרפה, דהרי הוא בשור שרופא גרדון, וכ"ש מניטול, ועיין לעיל מג' ע"ב בלב אר' ד"ה אמר עולא, דקמלה שם על האו"ה שכ' דניקב coli' ע"י חוליא לא גרע מלקתת עכ"פ אם יש בו חסרון, הר' שפיר הוא בכלל נקבה או חסרה, וכותב שבזחוק י"ל דכיוון דסוג נקבה דעולא ג'כ ע"י מחת וכן חסרה ע"י חיתוך, لكن לא הוה ניקבה coli' ע"י חוליא ולכתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

דאי צריך לבדוק אחריהם, אבל שלא יعلמו עיניהם מהם, אם יראו אותם, מלחמת שאים בקיים בהם ובשותם, והם לא מכח הכרעתם אמרו דהילכתא כרכיש, אלא דכך נהגו מז' להטריף לכתה בכו"ל, וכן תראה لكمן דף נ"ז ע"א, דפרק סתרה מרוב אדרב לבני שמות ירך בעוף, ואמר לו, ברני נהרא ופשטי, ופרש"י אין מנהג המקומות דומות וכו', וכן שם ע"ב א"ר אידי, אילמלי הוה ר"י באתרא דאורו בה חבורתא להתיירה, לא פירכם עי"ש בפרש"י, והא אין חכמה ואין תבונה נגד ד', ואיך ה"י שותק במקום שיש חילול השם להתיר את הטרפה, וניחא משום דגס הוא רק לחומרא ומצד מהנאה פסק לאסרו, ודלא מישוב מה שהקשה הרשב"א צ"ל, דהרי ר"י ס"ל אל"ט דוקא, ודלא בר' מתנה, ואיך סובר דשחוות ירך בעוף טרפה, וניחא משום דלא מעיקר הדין היי מטריף אלא דבמקומו היי נהוגין להטריף, ולא רצה לבטל מהנאמ, וכן הרמב"ם פסק כדרכיש משום דטרפא דמערבא נהגו לאסור לכתה בכו"ל, כי רכיש ב"פ נמי ממשי" דבר אמר למליטי" והוא מאמוראי בתראי ושמע דרב ה"י אוסר, וקרוב הדבר לומר, דבר ה"י אוסר לכתה בכו"ל, כמו דאסר שמות ירך בעוף, ושם אמר בעצמו דעתך מהנאה המקום עשה כן, וכן נטאש האיסור בשם, ובכן הוקבעו הני הלכות מצד מהנאה המטרפין, לנפער"ד נכון ודוק".

ע"ש גמר" א"ל שב בני שב, אין בעלי אומניות רשאין לעמוד מפני ת"ח, בין לפרש"י ובין לפ"י התוס' לשון הש"ס דחוק אבל יותר מחורר פ"י הר"ץ צ"ל שכ' העוסקין במלאת עצמן אינם ראשין לעמוד,Adam מקטן עומדים ומקטתן אינם איכא זילוטא לת"ח, ואני איטי על דבורי, ואם אפילו قولם עמדו מותך שאחד עומד הרי הוא מכריח את חבירו לעשות כמו שהוא נגד רצונם, מה שאינם היי מחויבים לעשות, והוא כפייה חברותי (געazzulshafatlicurzachowang) שאינו מן הדין, ומה יש ללמידה לכיצא בזה, אבל הרמב"ם ובועל"ש ע"ע, לא פסקו כדעת הר"ץ דוק"ק ותשכח.

ודע דגוף האי עובדא, לא ידענא מה בעי הכא ומקומה היי בקידושין שם מדבר מעוני כימה והידור, ואי משום דרצה לספר דבר נפחאו בקש להמציא דינרא קורדנא לשוערו בו טריפטה, והוא גופה אין לנו בו צורך, דהש"ס אינו מביא סייפור מעשיות בעלמא, אם לא שיש למדוד מהם דבר מה, איזה הלכה או מודה טובה, אבל נתיבש לי במה שכ' ק"ז צ"ל בחידושין, גם בר נפחאו ה"י עסק במצויה, במה דמחייב אחר האי מطبع כדי לשער ב"י טריפטה, ומ"מ אל" שב בני שב, עי"ש ודוק".

רש"י ד"ה אין בעלי אומניות העוסקים במלאת אחרים וכו' וצריך להזהר ולתת עינוי וכי והכי תנ"י בתוספתא וכו' עכ"ל, רש"י צ"ל האריך, כדי לתרץ מה דקשה לכארו', דהרי ריך בשעת מלاكتן אמרו, אבל בשולחני שאינו עסוק במלاكتן אלא כישי לפניו מוכרים או ליקחים, והאי בר נפחאו לא רצה ליקח ממנו אלא לראות האי דינרא דקורדנא לממדיו, ולא עוד אלא דמסתמא קם ר' חנה פטוראה, בעוד שהיה בתוך ד' אמות טרם שהגע לשולחנו, וא"כ צרך לומר דהיה אז עסוק בקונים או מוכרים שלפנוי', ואתה הו"ל להש"ס למימר ולא לסתום, וכן הוצרך רשי"ז צ"ל לפרש, דבעלי חנויות אין דינים כבעלי אומניות, דרך בשעת שעוסקים במלاكتן אינם ראשין לעמוד, אבל בעלי חנויות, כל זמן שיש בהם בוחנות, מקרי עסוקים במלاكتן, ואין לו להסיח דעתו מסחרתו, אלא לשאול להעוביים מה הם מבקשים וכדומה, שכן משמעו מן התוספתא שהביא רש"י צ"ל, דין רשיי לעסוק במלاكتה אחרת כל עיקר, אפילו בעת שפנוי, שהרי נתן טעם לפ"י שאין עינוי על החנות, הרי דבעיין שייהיו עינוי ולבו תמיד על החנות, וזה ברור

мотפרש, דהו"א דלא דמי, אלא דמי' מכתב הרשב"א, דלקותא דרכיש דלא דמי' כלל, ל"ל לר"י, ומ"מ הלכתא כרכיש עי"ש, והוא פלאי, ומה שכותבת אני נפלע"ד אמת לאמתו, ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק".

ע"ב גמר' גופא א"ר מותנא בוקי דעתמא דשף מדוכתי טרפה ורבא אמר כשרה, ואי איפסיק ניבי טרפה, והלכתא אפסיק ניבי נמי כשרה, עד דמתעכלא אתעכל, עכ"ל הגמ. ועיין ברשב"א צ"ל שהביה גירסת הגאנונים והריה"ז צ"ל דר' מותנא גופא אמר והנ"מ פלגו בי, ור"י לית לי דר' מותנא, לכן מקיים הרשב"א הגירסה שלפנינו דר' מותנא מטרוף גס بلا פיסוק או עיכול ניבי, ועיין פליג ר"י דאמר אל"ט דוקא, דאתא למיעוטי משום דלא דמי' לניטולי, אבל אכן דר' ריך באיעכל ניבי מטרפין, שפיר מרביבן בזה הכלל דהאי ודאי דמי' לניטול או לפוקי עי"ש. ואני תמה דהרבש"א צ"ל מדויל ידי' קמשתלים, דלעיל הבאתי דברי קדשו, דס"ל דר"י ור"ל פליגו אדרכיש משום דלא דמי' לדמתני דלקתה סוג חדש הוא, וא"כ הכא נמי כיוון איפסיק ניבי כשר, רק איעכלו טרפה, הרי אין זה בכלל פסוקי או נטולה, ואי דמ"מ פסקין כו' ולא כר"י ור"ל וכמו שכותב דמ"מ פסקין כרכיש ע"פ שאינו דומה, גם כאן הכי הול"ל, אלא דבזה צ"ל דרק נפסקו אמרינן דקשר אבל נטלו לגמריDOI וואי טרפה, וא"כ איעכלו הינו נטלו, וכן משמע ממה דכ' הר"ץ צ"ל דבניטול הירך לא בעין איעכל ניבי' דכי מכרשין בדאיפסיק משום דהדרא בריא וכו', משמע דהה' בנטיטו הניבים דלא הדרא בריא ור"ל הרgel לה ישוב למוקומו, והוא דנקט איעכל, משום דדיבר בהווה דלא שכיח כלל שניטלו היבוי במקום דשף הבוקי מדוכתי, אלא דלפ"ז יותר קשה על עיקר סברת הרשב"א דכי היכי דבאיעכל ניבי' דמי' לניטולי דהינו ניטול الرجل ממוקמו משום דתו לא ישוב למוקומו, עכ' לר' מותנא גס بلا איעכל ניבי' ס"ל דלא הדרא בריא לשוב למוקומו, וא"כ למה איינו דומה לניטולי, וכן דבריו צ"ע.

ובגונ"ט קושי הרשב"א צ"ל הנה הוא ממש כמו ברכיש שכותב הוא בעצמו דاع"ג דלא דמי' להני דמותני מ"מ פסקין כוותי' וכן הקשו על הרמב"ם צ"ל, דפסק בעולא דח' מני טרפות נאמרו למשה מסיני' ומ"מ פסק כרכיש, ואיך מזכי שטרא לב' תרי, ועל כל אלו מכך הקושי' נלפע"ד ברור מעיקר הדין פסקין כו', אלא מכך מהנהga דטבח דנפחאו להטריף, דהרי הרשב"א כתוב דמש"ה פסקין כרכיש, ומדמיםין לךן אר"ג שאולתינהו בכלחו טרופה דמערבא, ואמרי לי הלכתא כרכיש ב"פ, והני טרופה דמערבא לאו חכמי מערבא היו שבחם הכריעו ההלכה, דריש"י צ"ל מפרש מורי הוראות של הטרפות, הרי שהיו ממוניין רק להורות על הטרפות בלבד, ולא חכמים סמכים בכל מקצוע התורה, והן הנה טבחים שבמערבא שבזמןם היו בקיים בטרפות וראה זה מה של' הרמב"ם בפ"י הי"ד צ"ל, "כל טבח שהוא יודע הטרפות האלו (וקαι על כל ע' טרפות שמנה שם) והרי הוא בחזקת כשרות, מותר לו לשחות ולבדוק לעצמו ומוכר לאחרים וכו'" עכ"ל, וחידוש בעניין של הפסיקים בקיון אבל אם הם שניים, אחד שוחט ואחד קצב, בטל הדין זה, דלא ידעת מ"ש, ובאמת עמדתי משתוומם מנין יצא לרמב"ם דין זה, והונשי כיlio שתקו מלצין המקור, אבל לפ"ז ברור דמנה דקרי לי' כאן טרופה דמערבא שהן הטבחים שבמערבא, שלא מסתבר לי' שהיו ממוניים חכמים מוחדים על טרפות בלבד, הרי דהעוסקים בטבחות צריכים להיות בקיים בכל הטרפות, ע"פ

כל שיעורי חכמים להחמיר, ותירצו דלא נאמר זאת אלא במשנה או ברייתא ולא במירא אדמוראי. וזה דבר שא"א לשמעו. ולרש"י אין אנו צרכין להאי דוחק, דהרי גם התם הוא כמו בחפלת השחר, דמספקין על פרשה שנייה אי למעלה או למוליה שדין, ולא שייך כל שיעורי חכמים להחמיר ודוק.

על"ש גמר' ניטל הטחול א"ר עיירה ממשי' דרבא פ"ש אלא ניטל אבל ניקב טרפה. כבר כתבתי בפתחה דטרפות זוגן לקתה בכלל'ו הוא תמיा רבתא בעניין, דהרי כלל גדול בטרפות דעתינו מהсрוא אבר שהחיות תלי בו, וכיצא כלל זה מוסגי' דמוסוכנת לעיל לי"ע, וא"כ ניחו דנאמין לח"ל דטחול שניקב בסומו, וכן לקתה בכלל'י כאב ליטפי וסופו שימות הע"ח מהאי כאב, אבל כיון דניטל כל האבר כשר, הרוי דין באבר זו תלוי החיות, שהרי יוכל לחיות בלבד' מה בכך שאם נלקה האיר אבר דגערע טפי, וראו להמית הע"ח על ידו, הרוי גם בעין כן הוא, ומסתמא ונתאים הרבה מסתכנים בו האדם עד שஸלקין אותו, ומסתמא גם בטחול וכליות כן הוא, אדם מסלקין אותו מציא לחיות, ולמה יטרוף בלקותא שלהם, וכן קשה צאת בניטלו צומת הגידוי, כיון דאם נתתק הרגל מעלה, יוכל לחיות הרוי דין הרגל אבר שהחיות תלוי בו, ולמה יטרוף בנחתוכו צוה"ג, דניחו דאפשר דכאיב ליטפי יmittiy בו, אבל משום סופו למות לחוד לא מטרפין, דהרי מוסוכנת נמי סופה למות וכרהה כי בטרפה מהсрוא אבר שהחיות תלוי בו בעין דהינו שאם חסר אותו אבר אין אפשרות לחיות בלאו, והדבר צ"ג בעניין.

על"ש גמר' אידי דתננה רישא מותר באכילה, תנאה נמי סייפה אסור באכילה. لكمן בראש בהמה מקשה כ' רשי' וכן ר"ע ברטנורא ז"ל דטחול וכליות דנקט במתנני' משום דמידי דלא מיטרפי הוא, ותמה התו"ט ז"ל עליהם, דהוא נגד הש"ס דהכא ולא hei להתיו"ט הגירסה כאן דאב"א ניקב לחוד ונחתק לחוד) אלא כתוב דהא דנטקט טחול וכליות משום דאורחא יותר לחתקכם מאשר אברים הפנימיים. ועיין בלב אוריה שהאריך בזה. ועפ"י התו"ט הי' לי מקום עוד לתרץ קושי' הגמ' דאם חתק בין סימן לסימן אין טרפות לחץ חיות, שפיר מותרת בהרומה, ואי דין פסקינו יש טרפות לחץ, כבר ביארנו לעיל ל"ב ע"ב, בזאת ידעין מכח ההלכה שקיביל ר' שבב מן ר', דPsiisol במקצת השחיטה בין סימן לסימן נמי פסולת השחיטה, וא"כ ר"ע קודם חזרה הי' ס"ל כסברא החיצונה דין טרפות לחץ, ומתנני' דבכמה המקשה נמי נשנה קר"ע קודם חזרה, אבל דברי התו"ט קשה לקבלם דמה לי טחול וכליות ומה לי כבד וריאיה, ואיך שייך לומר אורחא על דבר דלא שכיח כלל, שיתחטו אדים חלקיים אברים בהרומה חיה ולהניהם שם. וכן העיקר ממש'כ' רשי' והרבע'ט דמשום דמידי דלא מיטרפי הוא. והוא דמתרך הש"ס כאן דאיידי דרישא קותני אסור באכילה, ודאי דוחק גדול. וכן האב"א לפי גירסתנו דניקב לחוד ונחתק לחוד, אבל לפי מה שכתבנו לעיל דטרפיות דטחול וכליות באמת אין להם סמכה במשנה, ורק ממנהגנא נתקבלו להיות אסורים, ואח"כ הוקבעו להלכה ועיין לעיל א"כ איך מן התמיा, שהגמ' נחתק לתרץ המשנה שלא היה סתירה גלי' נגד האיר דינא דרבא, ולא מפני שבאמת התנאה דמשנה כבר הי' מיטרף נקובח הטחול, וכן הוא בהרבה מקומות בש"ס דמנכיס דינים שנתחדשו, לתוך המשנה, וממש'כ' לתרץ המשנה שלא היה היפך האיר דין כאשר הראית במסכתא זו בכמה מקומות.

ודע' דבלאו כל הניל' מן התמיाadam דחתיכת טחול עשו אותה טרפה, מה קמ"ל מתנני' דחוותך מן הטחול, אסור גם משום אבמה"ח, הא נמי פשוטא, דהרי שחיתת טרפה גם אולד לא מהני

בכונת רשי' ודוק. תוס' ד"ה אין בעלי אומניות וכו', כדאמרין בקידושין מה קימה שניין בה חיסרון כיס וכו', ועיין במהרמ"ל דכך צרכיך לגרוס, ובגמ' שם פריך ע", והלא נוקב מרגליות שיש בו חיסרון כיס, וע"ז קאמר להיפך, מה הידור דין בו ביטול מלאכה, אף קימה דין בו מלאכה, ואח"כ מקשין להיפך מה קימה דין בו חיסרון כיס עיי"ש, וא"כ התוס' הו"ל לatoiוי' הא דמה הידור אין בו ביטול מלאכה, דבלא זה הרוי אכן בא בקימה חיסרון כיס, וכגון נוקב מרגליות, וגם כאן ע"כ מצד ביטול מלאכה, ע"פ שאין בה חיסרון כיס של פרוטה, קאותינו עליה, והטעם מבואר דאם יצטרך לעמוד, הרוי בפני כל עובר שהוא ת"ח צריך לעמוד ואם רבים הם, יתבטל מלאלתו בחיסרון כיס הרבה, ודוק.

ד"ה כסלע כיiter מכסלע, פ"ה דקיי אפלוגתא דשדרה וגולגולת וכו' וקשה לפירושם דמלתא דפשיטה הוא, דסלע הזה כיiter מכסלע, דלא כתני בהו עד עכ"ל, וכ' המהרמ"ש ז"ל דרש"י נשمر מוקושי' זו דפרש על סלע, דקאתא לאשמעין, דסלע מצומצם קאמר דטרפה, אלא דלקמן בדף הסמוך ד"ה התם לחומרא כתוב, אבל כסלע וכייטר דר"ג וכי עיי"ש, וכל וא הפלא מאחר זיכה המהרמ"ש לראות דרש"י מפרש בכסלע לאשמעין דמשערין במצומצם להחמיר, איך לא הבין דגס בכאיסר לרשי' אין כאן רבותא אחרת, דפשיטה דשעורא דשערו ח"ל אטרפה שערו בכאיסר, אלא דהנתנא דמתני' אכשרה קמהדר, ווא"ג קאמר דעת כאיסר אפילו מצומצם טרפה כמו יותר מכאייסר, וא"ג קאמר דהאי כאיסר אפילו שבמקומות אחרים, כמו לעיל דף מ"ו ע"א וכן בפ' תפטל השחר דעת ד' שעוט. ועיין עוד لكمן בראש דף הסמוך מה שאכתב בהז' ודו"ק.

בא"ד, כמה תחסר ויהי' בה אונאה וכו' עיין במהרמ"ל של' דקלולא ולחומרא לא שייך רק בא"ה או בטומאה וטהרה, אבל לא בממון, דקלולא לאחד הוה חומרא לשני, ואי קשי' לך דהא גם בממון אמרין דבספק איזלען לקולא לנtabע ולחומרא לתובע, דהמוחזיא מחבירו עליו הראי' הינו דוקא בספק במצבות, או אפילו בספקא דפלוגתא, דמכך ספק אין מוצאיין ממון, אבל בעיקר קביעות שיעור אונאה, שאין עדין שום נידון לפניו, לא שייך קולא וחומרא כמוון ודוק.

ד"ג נ"ה ע"א גמר' דא"ר אבוח אר"י, כל שיעורי חכמים להחמיר, חז' מגירס של כתמים, וכותב רשי' ז"ל דעתמא משום דעיקר כתמים בנדה הוא דרבנן, וכ' בהגותה מהרמ"ש, דלפ"ז לא מקשו התוס' מידי מהא תפטל השחר, דקמבעי שם אי עד ועד בכל דהא תפלה נמי דרבנן, ולפענ"ד בלאה' לדעת רשי' אין הדמיון מהכא להתם עולה יפה דהרי מייר' במצומצם חומרא או שיוחק או עזוב והוא כ"ש, ובזה כתוב רשי' אי מצומצם חומרא הוא משערין במצומצם, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משערין בשוחק, וכל הסוגי' כאן מדברת מכך אלו, דוק' ותשכח. וכך שפיר כתוב רשי' דבדרבנן דכל ספקא להקל, ה"ה לעין זה ג"כ לקולא משערין, אבל שם בתפטל השחר, הרוי קמבעי על שעיה שלמה, אי עד ד' שעוט עד סוף ג' קאמר, או עד סוף ד' קאמר, וכן הוא بعد ז' לתפטל מוסף, ולא שייך שם כלל קולא וחומרא, כיון דלאו אצמצום דין קמבעי ל', אלא על גוף קביעות זמן התפלה. ובזה נת"ש ג' מה שהקשה המהרמ"ש, דטרם דמסיק הש"ס, החם לחומרא, למלה לא הקשה הרבה לר"ג מתפלת השחר והמוספין, דשם עדועב"כ, ולפי האמור לא שייך הכא לדחתם כלל. ועיין לעיל דף מ"ו ע"א תוס' ד"ה עדועב"כ, שהקשו שם, למה לא פשוט שם מהא דהכא, דאמרו

ביש' הדרה בר' וב' לא, ויש נפקותא לדינה לידע זאת במקומות דא"א לבודקה כגון שנאבדה, اي יש לתלות בכול רעמים שששעה, או שידעו שהבעיחה עי' אדם, אלא דלפ' א', לא ידעתו איך פסקין כהא דר' ז'ל מאחר שפסק הרמב"ם לעולא דח' מני טרפות אמרו למשה מסיני וכותב דחרותה בכלל נקבה ואין זה טרפות בפ"ע וצע"ג ודוק'.

על' רש' ד' הא נשתיר בו בסלע עי' אותו השior מעלה ארוכה עכ'ל, וכן כי בד' כל העור כולו, ואל' כל היכי דנשתיר, ההוא בסלע מעלה ארוכה וחוזר כל עورو לקדמותו עכ'ל, ונראה דרש' ז'ל לא כתוב כן, אלא להני מ"ד דלא בעו מקום מיוחד להאי שיורי ומסיגי בהחאה בסלע, dazu לא מסתבר לומר, דבහאי שיורו כל דחו סגי לחיות, אבל למ"ד דעת כל פניו רוחב השדרה ובראשי פרקים ומקומות טיבורו בעינן, אז שפיר מצין לפרש דבחכי סגי לחיות אע'ג דנשאר חסר, ובאמת המעין בנדה נ"ה ע'יא וראה דaicא בא' לשונות שם, אי בעור גזו מחלף או לא, וא"ד דאין גזו מחליף אמרו, ור' מ"ד דמזכיר משום דקריר בשרא וחוי, וממילא דDrvben sag'i בשירוי להיות חי בחסרון השאר עי'יש ודוק'.

תוס' ד' בלשון ייחד אני שונה אותה, שבמשנה עצמה הי' שונה דברי ר'ש, אבל אין לפреш דעת' כייחדי, דמה בכ' וכו' עכ'ל הלשון, „אני שונה אותה“ משמע כתוס', דרש' ז' דעת' כייחדי, הци הול'ל, הדאי סתמא כייחדי ATI, אלא דקשה לומר דכל סתמא בעלמא רבים אומרים, דהרי פעמים מצין במשנה בפיוש סתמא, ועיין לרקון דפ' ה' ע'יא דקאמר שם, ראה רב' דבריו של ר' ימ' באוא'ב ושנאו בלשון חכמים, ודר' ש' בססה'ד ושנאו בלשון חכמים, עי'יש, ואם עשה כן כדי לחזק ההלכה לשנות דברי יחיד בלשון חכמים, מכש'כ' שה' שונה בכ'ם שבאמת רבים המה, בלשון חכמים ולא בסתם, ועיין מה שתמיהת עם על עניין זה ודוק'.

ד' נ' ע'יא משנה, ואלו טרפות בעוף נקה'ו ופסה'ג' וכו' וכו' רשי' ז'ל ואעפ' דכל טרפות בהמה נגדם בעוף, הני איצטרכא למותני וכו', הנה כל הני דמנה כאן,יפה מתפרשים דאיצטרכא עיין בראשונים. אבל מה ש' רשי' והר' ז'ל דנקה'ו או פסה'ג', ופסה'ג' שלא נטעה דבעוף דחויתא מועט מיטרף גם בניקב קשה לקבלו, דא'כ גם פסקות חוט השדרה או נטילת הכבד ליתני, שלא אמר דבעוף דזוטר חיותא גם בפחות טגי. ודוחק לומר דכבר נשמע זאת מהא דפסה'ג', וגם דוחק גדול לומר דנקה'ו ב כדי נקט משום פסה'ג', דאי פסה'ג' היה בו צורך יש לומר כן, אבל כאן דפסה'ג' גופה פשיטה אלא כדי שלא נחמיר יותר להטריף גם בניקב קתני, אך מישך זאת אחראי נקה'ו ולשנותו עוד קודם פסה'ג'. ועיין בראש' יוסף ז'ל שסתמה נמי על פרשי' ומש'כ' הוא ז'ל, דקמשמיינו לר' ע' קודם חורה דאי בעוף פסה'ג' רק טרפה ולא נבלח, זה ליתא דפשיטה לי דר' ע' גם קודם חורה מודה בעוף, דפסה'ג' נבלח, דהרי גם בהמה בשני סמנים נחרורים נבלח הוה גם קודם חורה, דרך בסימן אחד שחותט מטהר ר' ע' וכו' בעוף בנטפק אחד דנירה גמורה הוה, מהיכי תיתי לא תהיה נבלח. ומיש'כ' דבעוף דזוטר חיותא הו' א' דביסמין אחד הוה כמת, גם זה פלא דהה בהמה גם בשני סימנים פסוקים, אינה כמותה כל זמן שטפרקסט, ומהיכי תיתי עוף בסימן אחד יהיה גרע בהמה בשני סימנים ואפלו בעוף בשני סימנים אינו כמת בלי שבירת השדרה. עיין לעיל ד' כ' ע'ב ברשי' ד' וה' מטה עומד ומולק ובמהרש' א' שם. ופלא שבעיון זה נתבלבלו הדעות באחרוניים עד להפלा.

אבל דע דתנא דמשנתנו אתה לאשמעין בהא דקמנ' נקה'ו ופסה'ג' ביע' ש' לאו הלכה היא, כיון דעיקר חרותה לאו מHALCA ATI אלא כמו שאר טרפיות הריאה-DDMI לדיזט או אופטא וכדומה, דכלו בכל ניקב וחסר הו', ורק התנא מכח הניסיון נתודע לו כי

לאכשו, וכదא מירין לךון ע'ה ע'ב, אבל לכל אר' מ' שחיטה שאינה רואה שמייה שחיטה, דמויה ר' מ' בשוחט את הטרפה דאיתו מתרת את העובר, ומיש'כ' שלא מהני על חתיכות טהור, אבל י"ל דהאי דיא נפוא איתא התנא להשמיינו, דזאת לפינן נמי מקרא דאותה שלמה ולא חסורה, עי' בזה לקמן ס' ט ע'א, ולא קשה נמי דהרי בלא' הא אסור משום טרפה, דבתלש אבר וטרפה בה, האי אבר לא מיטרפ' עם הבמה, אלא הוה אבמה'ח ובמה'ח. עי'ון מה שכתבתי בזה לקמן דר' ק' ג' ע'א, וא'כ' אי שוחט את הטרפה הי' מתייר את הولد בן ט' חדשים הנמצאים בתוכו, ה'ה דהוה מתיר את חתיכת הטחול. ולכן י"ל דבאמת בדיק נקט התנא טחול וכליות, לאשמעין תרתי מייל, חדא דשחיטת טרפה איננה מתרת מה שבתוכה, אפילו לא הוה דרישן אותה שלמה ולא אסורה, וזאת נשמע מחותך מן הטחול והנפ'ם על הولد שבמעי טרפה וכליות נקט לאשמעין דגס בשחיטה כשרה לא ניתר את שנחסר מגופה ודוק'.

ע' ב' גמר' אר'ג שאילתינו יכולת טרופאי דמערבא, ואמרו לי הלכתא כרכיש ב'פ', ולית הלכתא קר' עירא, ולא אמרנו וכו' ויש לדקדק, דכמו כן הומל'ם להפוך דהלכתא קר' עירא, ובኒק בבסומכא, ולית הלכתא כרכיש בשלא הגע הלוקוטא למקום חרץ, דהרי במערבא לא אסור אלא בהגע הלוקוטא למקום חרץ ויל'י, דהא דבעין שיגע הלוקוטא למקום חרץ יש להכניס בדברי' ר'כיש, ע'ג' דקאמר סתס לכתה בכל', אבל הא דניקב הטחול טרפה דקאמר ר' עירא סתס, א'א להכניס דזוקא בניקב בסומכי, והחילוק מבואר מעצמו, ודוק'.

על' גמר', ואי אשתייר בה כעובי דינר זהב כשרה, והנה לויל דברי הגמ' הינו מפרשים ניקב הטחול מעל'ע' קאמר דכל אבר שאינו לו חلل, מסתמא ניקב מפולש בעין. וא'כ' חומרא אתא להשמעין דכל שלא נשתייר כעובי דינר זהב טרפה, ואיך קאמר להפוך דאם נשתייר וכו' כשרה, צ'ל דלעולם ניקב מפולש בעין, אלא דכל שניקב עד שלא נשר כעובי דינר זהב, הוה נוקוב מעל'ע' מפני שישפו לניקוב, וכמו דס' ל' לרשי' לעיל נ' ע'ב בהמס' בתוס' שם ד'יה מחת, עי' קאמר אם נשתייר כעובי דינר הוה הננה ואין סופו לניקוב, וכן נראה מפרש' ז'ל במא' ש' ויש הגנה בוגדנה, דס' ל' דלעולם ניקב מפולש בעין אלא דפחות מעובי דינר איןנו מגינו, ולאו כיון ג'כ' המחבר בריש סי' מ'ג' ש' ז'ב' ניקב הטחול ניקב מפולש טרפה וכו' ועי'ש בפרמ'ג' ודוק'.

על' ט' ר' איזה חרותה, וכל שצמeka ריאה שלה בי' ש' כשרה בי'א טרפה וכו', עי'ן בחדושנו לעיל מ'ב ע'ב בד'ה, **תוס'** אפיק חדא, שהוחתני כדעת הר' ז'ל דבידוע שהוא בי'א לא מהני בדיקת פושרי ובידוע שהוא בי' ש' לא בעי בדיקה, דמש'ה כתני במשנה ובביריתא רק עיקר הדין כפי שאתא מהלכה, חרותה בי'א טרפה, בי' ש' כשרה, וכל שהוא כן, לא נשתנה דינה עי' שהדרה ברייא בפושרין, אבל הבדיקה מהני במקומות דלא ידעין אי בי'א אי בי'ש, ובזה ישבתלי לעיל לא דפרק, והוא איכא חרותה, ע'ג' דכל טרפיות שבריאה בכלל ריאה שניקבה או שחסרה המה, משום דעת'כ' על חרותה אתה הלכה מוחדת, דאל'יך מה לי בי'א או בי'ש, דכל שאינה הדרה בפושרין טרפה וכל דהדרה כשרה, ולפ'ז עלול דחשב רק ח' מני טרפות ולא חשב גם חרותה, ע'כ' ל'ל הא סברת הר' ז', וס' ל' דכל דהדרה בר' עי' פושרין כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נעשה, והוא דקמנ' החילוק שבין בי'א או בי' ש' לאו הלכה היא, כיון דעיקר חרותה לאו מHALCA ATI אלא כמו שאר טרפיות הריאה-DDMI לדיזט או אופטא וכדומה, דכלו בכל ניקב וחסר הו', ורק התנא מכח הניסיון נתודע לו כי

עוֹף טמָא וּכְוֹי" עכ"ל, כוונתו, דשם נבלה וטרפה, נופל בין העוֹף ובין אהבהמו, והוא תמייד לשון נקבה, עיין בחדשונו בראש א"ט, וא"כ גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בבהמה, ולכן התנה דקנתני אלו טרפות ואלו כשרותה הון בבהמה והן בעוף, שפיר קחני גם כאן „נפלה וראשה“ הכל לשון נקבה, משום דלא על עוף קאי אלאACSrhoת שבעוף. אבל הרמב"ם דלא דבר מטרפה וכשרה אלא מעוף, מוכרת לכתוב הוכחה חולדה על ראשו, ופוק חי מה בין הרמב"ם ליתר הראשונים, כי הטורו בס"י לא שת לבו ליאת, וכותב ז"ל „ועוף של יבשה אם הוכחה חולדה על ראשה או נגפה וכו" הכל בלשון נקבה מפני שנמשך אחר לשון המשנה, מבלי לעמוד על טעם דהאי זרות הלשון ודוק".

והנה על גוף הדין הלווה, כתבו הר"ן והרש"ב"א ז"ל דלעיל במסנה תנן נפלת מן הגג, והכא דרשעה וטרפה וכו', דהאי כי אורטא, והאי כי אורטא, דבכמה דרכה להחרסק ע"י נפילה, ועוף ע"י דרשעה וטרפה בכוטל ולא ע"י נפילה, עיין בהם, וזה ודאי אמרת צדק. אבל עדין לא נתישב לו למה לא קתני לעיל דשתתה ועלע"י דכשרה, וזה ה"י האידי דהכא, משנה שאינה צריכה, גם למה לא קתני נמי עמדת כשרה, דהרי בין עמדה ובין שהמתה, יוצאה מיד פסול דרישוק אחרים, ובשניהם צריכה בדיקה משום שאר טרפות, וכל זאת הוא צורם בעניין, ולא מצאת יישוב הגון אלא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל, וכפי פירושי האמתי בדעת קדשו, ואשר ביארתי, זאת בארכזה לעיל ל"ז ע"ב, ולא כמו שפרש"י כאן, „עדין היא מפרקסת" דמה בא לשולל, שלא מותה פשטי, אלא דבא לומר שהוא מסוכנת, כדאמרין לעיל ל"ז ע"ב, ואפרשות לך כאן בקיצור, דהאי מפרקסת דקנתני היינו שהיא אינה יכולה לעמוד והוא מסוכנת, כדאמרין ב"י, דטרפה בלבד פשטי, ושוסת, ואני יכולה לעמוד, והוא מסוכנת ב"י, דטרפה בלבד שום חסרונו אחר, כי זה הוא רישוק כללי שאין ניכר בשום אחר, ודיניו כטרפה, וכדאמרין בסנהדרין אליבא דרבנן דריב"ב, דהורג את הגוסט ב"י פטור מהרוג את הטרפה, וכל ששתהה מעלע"י כבר יצאה מגוסט ב"י, ונעשה גוסט ב"י, דלא מיטרפ בהכי אף שעדיין אינה יכולה לעמוד, ודבר זה לא שכיח בבהמה ע"י נפילה מן הגג שתה"י מסוכנת, אם לא שנשתרב אליו אחר מן החיצונים, لكن לא קתני זאת בבהמה אלא בעוף, והוא דלא קתני עמדת שום דהוא ק"ו משחתה דהרי בששתה לא יצאה מגיססה כל זמן שלא עמדת, אבל יצא מגוססת ב"י ונעשה גוססת ב"י, ואית צrisk התנה לא להשמענו. אבל עמדת פשטי דהרי כל שעמדת אין כאן דברי התוו"ט התמהון ש' דמצין למימר דקמ"ל בהא דוחכתה חולדה על ראשה, דבעוף טרפה בניקבת קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואני לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התוו"ט התמהון ש' דמצין למימר דקמ"ל בהא דוחכתה חולדה על ראשיה יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבהמה, ולפי האמור, כוונת התוו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בניקבת קרום העליון לחוד טרפה, משום דא"א למיבדקין דלעולם יבצבץ, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עליאי, ע"ג דלא אינקב תתאי, משום דמחמת רכבותי לעולם יבצבץ, הרי דהה כמעט הנמנע שלא יבצבץ בבדיקה, ואת קמ"ל התנה במ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קתני ניקב קרום של מות, שנתקשו באזה המפרשים ודוק".

וראיתני במסניות וילנא, ב글יו „אור גדור“ שהביא נשוי מהר"ם לובלין ז"ל סי' צ"ד ש"כ", דליך קתני ושחתה לשון דיעבד, דלכתחילה איי לסמוך על הבדיקה רק ימתין עד שתלך עיי"ש. שתלו דבר זה באילן גדול בלשון הרמב"ם ז"ל, ודבר זה שנגה רבתה הוא במחכ"ת של הגאון ז"ל, דמה ירווח בהאי המתנה עד שילך, וכי יותר כשרה חה"ז מוקדם הליכה, אמתהה, ומה ש' הרמב"ם, ש' „אם שחטה“ משום דמסתמא ימתין עד שתלך כדי למעט בטרחת הבדיקה. אבל לומר דמשום לתא דאיסורה ראיי להמתן

מוחית כמו בבהמה, דلم"ד אשלהמה"ת לא נאמר נקה"ו ופסה"ג בעוף דפסה"ג פשיטה דחויה נחירה כשרה, דודאי לא בעי יותר מבשחתה, אלא גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו במלשון נקבה, ולא יתיר את הנטהה בושת הנקוב ואין כאן טרפות עכ"פ תוך מעלע"י למגורר את הנטהה בושת הנקוב והרמב"ם דבניהם שחייטה גם בעוף, ומדמנה כאן נקה"ו ופסה"ג בעוף, מוכח דרצה לומר דהאי טרפות גם בעוף דאוריתיא אכן טרפות שמנה זהה ברור ואמת לפע"ד, ואם תרצה לעמוד על בור"י דהאי עניינה עיין הטיב בפתחה ובסוגיות השיעיכים אליה בחדשונו ana ודו"ק. **ע"ש** במסנה הוכחה חולדה על ראשה במקומות שעשו אותה טרפה עיין בהගות מורהיש"ש דקמתה כיוון דמהני בדיקה כדאמרין בגמ' איך קתני סתמא טרפה, והרי בסיוף בדישה וטרפה בכוטל, קטני כשרה ע"ג דבעי בדיקה, הנה לדעת רשי"י דבדיקה זו בשחתה מעלע"י אינה משום רישוק אחרים אלא מוחש שאיר טרפות שפיר קתני כשרה משום דקיים שמה יצא למורי ע"י שהיית מעלע"י, אבל בחוכחה חולדה על ראשה דצrichtה בדיקה מהאי טרפות עצמה של האי הכא, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי"י לדידי דרושא לא מהני בדיקה וכותבו בטיענו משום דקנתני ודרוסת הזאב, הרי דהלהך כך אתה דכל שנדurst טרפה, וכן בנפולה אתה הלהך נפלת מן הגג. עיין לעיל בסוגי דנפולה, וא"כ גם כאן לכאר' איך מהני בדיקה כיוון דקנתני הוכחה חולדה על ראש, הרי דזה שם טרפות מוחלות דאלע"כ הוליל ניקב קרום על מות, כמו דקנתני בא"ט כבהמה, ואיך צ' כאן רשי"י בד"ה הוכחה חולדה דחיישין לניקבת הקרום, ועל חש הלא מהני בדיקה וכדאמר בגמ', אבל ניחא לי, במה שפרש"י בגמ' בד"ה טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פ"י דבריו, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון רכיך, ואגב רוככ"י מפקע פקע בבדיקה האציבע, וא"כ גם אחר בדיקה יבצבץ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמ"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ונתרטסקו אבריה, וא"כ גם בסה"מ הוכחה חולדה על דבוקה העליון, ומ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואני לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התוו"ט התמהון ש' דמצין למימר דקמ"ל בהא דוחכתה חולדה על ראשיה יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבהמה, ולפי האמור, כוונת התוו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בניקבת קרום העליון לחוד טרפה, משום דא"א למיבדקין דלעולם יבצבץ, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עליאי, ע"ג דלא אינקב תתאי, משום דמחמת רכבותי לעולם יבצבץ, הרי דהה כמעט הנמנע שלא יבצבץ בבדיקה, ואת קמ"ל התנה במ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קתני ניקב קרום של מות, שנתקשו באזה המפרשים ודוק".

ע"ש במסנה דרשעה וטרפה בכוטל או שריצצתה בהמה ומפרקסת ושחתה מעלע"י כשרה עכ"ל, בכל המשנה דיבר בלשון נקבה, ולא ידעתו למה כיוון דuous לשון זכר, והרמב"ם בחבоро נקט לשון זכר בכל אלין, אבל עיין לקמן דק"ב ע"א, רשי"י ד"ה ג"ל ואין שחיטתה נקבה, מושם דרישא אתחלת בה לשון נקבה דתנו בה הци, נבלת נקבה, מושם דרישא אתחלת בה לשון נקבה דתנו בה הци,

מיד, אבל בסוגי' דנפולה כתבתי שלא הוועיל בזה מיד, אבל שלא נתברר לנו דאיתנה יכולת לעמוד לא נחזיק ריעותא, ורקשה מאד לומר דהלהכה כך אתה, דנפולה מן הגג ושותה מיד ודדו"ק.

ע"ש במשנה ר"י אס ניטלה הנוצה טרפה, עיין בס"ט בב"י דלמאן דפסק כר"י משום דס"ל דהינו כלודה בהמה ושם חכמים דר"מ פושלון, אלא דקשה למה שנה רביה לעיל בלשון חכמים, וכן אמר ר"י א"א בלשון ייחד, ולכן באמת הר"ף והרמב"ס ז"ל המשיטו טרפות זו בעוף, ומה שכתו התוס' דלכן לא חשב לו ביתר עליהם עוף, גם ניטלה הנוצה משום דבפלוגותה לא קמיiri ולא זכיית להבון, דהרי מאן דפסק כר"י ע"כ משום דסובר דעתלה הנוצה הוא לעומת גlodah בהמה, ואין כאן יותר וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה אבל היפך בהם טרפה, בכלל נקובי דמותני הוא דעתמא משום דסופו לינקוב וליירקב עכ"ל, מלשון הגמ' לא ממש מעכן, דהרי מביא ראי' מקרה דהוא עשיך וכונך, ודרש מלמד שברא הקב"ה כונניות באדם, שאם נהפק מהם אינו יכול לחיות, וכן נראה מפרש"י שכטב שאם ירדו מבסיסןשוב אינס מתויישים, ולא מטעם שסופו לינקוב, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"י הט"ז וז"ל "בני מעיים וכו' ואם נתהפו עע"פ שלא ניקבו טרפה, שא"א שייחזו כמות שהיו אחר שנפהכו ואינה חייה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דבבנין מעיים שאינס במקומם אין בע"ח יכול לחיות, ולא מטעם שסופו לינקוב. וראיתי למיעו"ט על הררא"ש, שהביא דברי התוס' דמשום סופו לינקוב טרפה, וככתוב וכן הרמב"ס כתוב זה הדין גבי דין הנקובים בפ"י מוהל"ש עכ"ל, ובמחכ"ת כי رب הוא, שגנה רבה ראייתי כאן דוזדי לא אתא הלהלה רק על ניקבו הדקין, אבל ניטלו הדקין מק"ז טרפה, כי רק חסר בתולדה של לרמב"ס לא הוה בכלל ניקב אבל כל שניקב טרפה מכש"כ ניטול, וא"כ יפה סיידר שני החולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגנתה דליקא לצרף חזקת שרחות דבכמה כדיוע, אבל כאן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת שרחות דבכמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ואולי יש להמליץ بعد התוס' שלא מישתבר להם סברת רשי'י ורמב"ס דאי' להחיזרים כמהות שהוא, דזאת לא נשמע מקרה, מה תאמר לכל שהחיזרים בידים אלו חושין שלא החיזרים על מקוםם יפה. עיין בדברי חמודות בראי' שאות רע"ד דעות בזה, סכ"ס כיוון דיש במציאות להחיזרים יפה ומה יטרוף בזה, דהרי ככל אפשר דברי לה סמי וחיה, אינה טרפה אפילו לא בדורו לה כולם, וכן סברו לכל שנטהפהכו פ"א שם במקום ההיפוך, נחלשה העור וסופו לינקוב ולירקב, אבל דעתה זו דוחק גדול ודעת רשי'י ורמב"ס, דהה כי אתה קרא למרם לכל שנפהכו פ"א שוב אינו יכול לחיות אפילו ע"ז.

ד"ג נ"ז ע"א גمرا, א"ר שמותות יך בבהמה כשרה, שמותות ירך בבהמה טרפה וכו'. האי שמותות ירך בבהמה טרפה בגמרה שלנונו נמקח ע"י שני חצאי לבנה, ובଘותה מהרש"ש כתוב שלא ידע למה מחקה. ולפע"ד פשוט. אדם רב בפירוש אמר שמותות ירך בבהמה טרפה, א"כ היינו דר' מותנא דבוקי דעתמא דשף מדווכת' ואיך מביא הש"ס בריש פרשן בין הני ש"ש הא דר' מותנא, אם כבר קדמו רב בהאי דינא, אלא אדם לא גרסין לי בדרב, הא גופא קשי' דרב דנחתה להשמעינו דין דשותות יך בבהמה ושותות ירך וגף בעוף, ומה השמייט שמותות ירך בבהמה ולא אמר בה לא איסור ולא היהתו. אבל ניחה לפי מה דמסיק דגס בעוף לאו בפירוש אתמור דשותות ירך טרפה, אלא דפומבדיתא נהגו בו איסור, ולא התירה

הוא טעות נגלה, ודז"ק.

תוס' ד"ה נבלות והא שחוטה היא, וא"ת והוא שמעין לי' לר"י בפ' חטאת העוף, דשחיטת העוף אינה מטהרת טרפה מתוממתה וכו', ויל' וכי עכ"ל. ועיין במפרשים ובפרט בהගות המהריש"ש, ותראה כי תירוצים של התוס' גם שניהם מושלים הבנה וקושיתם עצומה וחמיה רבתא, אע"פ שכטבנו רק בלשון "וא"ת".

ומה שנראה לפע"ד זה הוא עפ"י מה שכטבנו לעיל מ"ט ע"ב דרבא ור"פ פליגו אי הח"ט כדורייתא נידונים דלא שיק להקל בהם מושום דההורה חסה על מומנס של ישראל או נימא דאין אלא מ"ס, וכמש"כ הרמב"ס בסה"מ שלו, והכא הני תרי תנאי ר"י ור' חנימה נמי בהא פליגו, ומעתה ר"י דבדיק בידא ולא חייש למאליל טרפות דקאמר לי' ר"ג ס"ל דכיון דאין לוקין על הח"ט, מミלא דגס לענין טומאה דדרשין נבלה וטרפה דגביה נבלות עוף טהור טרפה כנבלותה, דוקא בטרפה האמורה בתורה מפורשת, דהינו הנטהה למות, ולא הני ח"ט של הלהלה.

ע"ז קאמר בגמ' נבלה והא שחוטה היא, ואיך קאמר לי' ר"ג לר"י נבלות דהרי בין לדידי' ובין לר"י אין כאן נבלות, לדידי' לא דמסתמא ס"ל כחכמים דפליגו על ר"י דשחיטה מטהורתה מידי נבלות, ולר"י לא, דהרי הוא עד מתי אתה מכליה מומנס של ישראל, הרי דח"ט אינס כדורייתא אצל, דאל"כ לא הי' מקליל לבדוק בידא, וזה נכון מאד.

וזע דלפי האמור קשה לכארו' דמ"ש לעיל דפסקין כר"פ ולהזכיר, דחלב טמא אינו סתום, וכן פסקין כמאן דבדק בידא ולקולא, ולא חיישין דאפשר שלו יבצע מחייב עקיימות שני החולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגנתה דליקא לצרף חזקת שרחות דבכמה כדיוע, אבל כאן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת שרחות דבכמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ע"ב גמר' דרשת וטרפה בכוטל, א"ר א"ר בר אנטיגנוס משום רaber'י אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה, ממש' ביצה לא גרסין האי, אחת זו ואחת זו' וכן נראה מפרש"י שם שכטב "חגי גרסין" ומסתמא להא כיוון לאפוקי דלא נגורוס אחת זו ואחת זו, וכן נראה מدلע'י מפרש כאן מידיד, דאהיכי קאי האי אחת זו ואחת זו. וראיתי בפ' ר"ג בಗליון ש"ס ווילנא שמספרש כלומר בין שדרסה או טרפה או ריצצתה וכו', ופ"ז זה אינו מתקבל מכמה טעמיים כמובן. אבל לעפ"ד נראה לקים הגריסטא, עפ"י שיטת הרמב"ס שביארנו והיא דמשנה דאי' ט בבהמה תנא דין נפולה בבהמה, ומיריע שעמדה דין דרך הבהמה שנפולה מן הגג ולא נשתבר שום אבר, שאינה יכולה לעמוד ולהי' מסוכנת, וכן בעוף קטני ומפרכסת משום דכך דרכיה שע"י ריצצתה כזו תה"י גוססת, והיא צריכה מעלי"ע לצאת מסוכנת בידי האדם, אבל הוו בבהמה שעמדה ולא הלהכה אחר הנפילה והו עוף שלא שחה מעלי"ע אחר הריצצתה, תנא בבריתא דצרכין בדיקה משום ריסוק אבר שניכר, וזה פ"י המתקבל על האי דאתה זו ואחת זו, דקאי על שני דיני המשנה, אבל רשי' לשיטתי לא מצי גרס לי' ולפרש כן, לדעת רשי'י כל מה ששנה בח"ט בבהמה, סתם טרפה אין לו בדיקה כמו דרשת הזאב, דס"ל שאין לו בדיקה, וה"ה בנפלת מן הגג כן הוא ולכן לרשי'י צריכין לפרש גם שם דלא עמודה, אע"פ שלא קטני ומפרכסת, אלא דרש"י מפרש שם דשחיטה

שיטות רשיי ז", דאמירם מביצים שנולדו ולא מבנים שנמצאו בمعنى האם קמיiri, ולכן אין למאמר ענינו כלל, להא דב"ש וב"ה בעדיות דאסרו ב"ה אפיilo ביצה נבלה, ומכיון ביצת טרפה בין שיחלא-קמא ובין שיחלא-בתרא, דהותם מيري בונמצא ביצה גמורה בمعنى תרגנותל הנבלה, דב"ש מתירין, וב"ה אוסרין מדרבנן. אבל ביצת טרפה הנמצאת בمعنى תרגנותל אח"ש, כאמור דמודדים גם ב"ש דאסורה, שהרי גדרה באיסור, וניהו דבשחלה בתרא אייכא זוז". אבל כיון דבשחלה קמא עכ"פ אסור מה"ת, כל שנמצאת בمعיה לא חלכו בה ואסרו בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא, משום דלעומם דעתן על האם והביצים שבתוכה ביחס, ואם נתיר הביצה שבمعنى הטרפה, יהיו בעיני המון מלטה דתמייה, וכי היכי דב"ה גיזרו ביצת נבלה אותו ביצת טרפה, כך מודדים ב"ש ביביצת טרפה דלא מחלקין בין גדרה באיסור לגمراה באיסור, ומודדק שפיר הא דקתני במתני' שם, מפני שגדלה באיסור, דאיתא לאשמעין דאפיilo בשיחלא בתרא מודדים לב"ה דיש מקום לגרור אותו שיחלא קמא או דב"ש כתלמידיך ר"א ס"ל, דזוז"ג אסור, וליאכא חילוק בין שיחלא קמא לשיחלא בתרא ושניהם אסורים, ולב"ה כיון דנמצא בمعنى תרגנותל הכל אסור, דלא עדיף ביצת טרפה בשיחלא בתרא מביצת נבלה, ועיין בי"ד סי' פ"א סי' ב"ה בגהה דבטרפה שנינהמן הכהרה אפי' בקרוב, יש אוסרין מושם מר"ע, דנראה כאוכל טרפות, הרי דכל הנמצא בתוך הטרפה אפי' מה שבא מחוץ לה אסור, מכש"כ הגדל בתוכה דאיתא ב' מושם מר"ע, והיינו טעמא דב"ה, דאוסרין נמי ביצת נבלה, אבל כל זה בנמצא בمعنى הטרפה, אבל בנולדו הביצים שאין לנו רק על הביצים כי התרגנותל עדיין היה, זהה לא גזרין כל שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא או אותו ספרנה מרערע, ומישוב קושי התוס' ותדע שכן הוא, דהנה מטעט איז"ג שהחיר אמייר בשיחלא בתרא, עכ"ב בעודה בمعنى ומעורה בגיןו נמי שרי, אע"ג דאי דינם כשר, וכמשמ"כ הרמב"ם בפ"ז ה"ז ממאכלה אסירות וז"ל, "יראה לי דהאוכל ביצי DIGIM טמאים וכו', וכן האוכל ביצי העוף הטמא התלוויות באשכול, שעדיין לא פירשו ולא נגמרו, lokha כאוכל בני מעיים שללים" עכ"ל, ר"ל דاع"פ לאחר שגמרו אין לוקה על ביצים מבואר שם בהלכה הקודמת, אבל כל שלא נגמרו זהה לבני מעיים ובכלל בשער המה אבל ביביצי עוף טרפה בשיחלא בתרא לדעת אמייר דזוז"ג הזה מותרין לגمرا, ואם תאמר דכל צוין שמעורות בגיןן נידונים כגון אחד עס העוף, ולוקה עליהם משום בשער טרפה, אך חורן וניעור ההיתר של איז"ג אחר שכבר נארסו קודם שגמרן, אלא ואדי ניהו דנדונים כשר, אבל האי בשער יש לזכור ולנקבה חלק בו, והוא בשער של איז"ג, ואיך קאמר דלישנא קמא דאמירם סבר לי" כראב"י דטרפה יולדת, למما לעולם טרפה אינה יולדת רק טענת, וכמבואר ברמב"ם דזוקא אינה יולדת. ועיין בשוע" סי' נ"ז בש"ך סקמ"ה, ושפיר קאמר,adam נמצוא שאינם גמורים בעוף טרפה שחוטה משיחלא בתרא, שכשרה כosh"g, וכן הקשה באמת הראש יוסף ז"ל, אלא ואדי דעתך פ"פ מדרבנן אסירות, דכל שנמצא בمعنى העוף, לא עדיף מביצת נבלה דאסורה לב"ה, ובביצת טרפה גם ב"ש מודדים להא גירה, וכן עכ"פ אמייר רק מביצים שנולדו מيري, ובנולדו ס"ל שלא נזרו שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא אפיilo ב"ה לא, ומש"ה לא מצי פריך ר"א אמייר ממשנה עדידיות, דמיiri ביביצת טרפה הנמצא בمعنى טרפה, דומיי בדביצה נבלה, דבזה בין שיחלא קמא ובין בשיחלא בתרא אסורה וכקושי התוס' ועיין מה שכתבתי עוד בזאת בתוס' ד"ה ושווין.

ועפ"י הקדמות דברים אלו נbaar הסוגי בס"ד והוא דר"א דפרק אמייר מושווין ביביצת טרפה דאסורה, משום שגדלה באיסור האי ושווין אר"א ורבנן קαι, דפליגו בولد טרפה לגביה, וקאמר

בפניהם, א"כ י"ל דר' יודה מעשה ראה בעוף דלא התירה וכלן אמר משמו דין זה בעוף, ומכללה נמי א"א ללימוד מדאמר שמות יד בבחמה כשרה מכלל דבריך טרפה, DID אציגטרך לעומת עוף דקאמר טרפה, משום חשש הריאה קאמר דביד בבחמה ליכא חשש על הריאה ודוד"ק.

רש"י ד"ה נזכר שאינו בקי בתרגגולים אינו רגיל לאכול תרגגולים לפיכך לא ידע אם יש להם ריאיה וכו' עכ"ל. רש"י ז"ל נתקשה, הלא לא ריאינו אינו ריאיה ואיך החליט דאיין להם ריאיה ולא עוד דכמו כן הוויל דאיין להם כבד וקורבן. لكن פירש דלא היה רגיל לאכלן אבל ראה אותן פתוחים וראה כל הב"מ חוץ מן הריאה דנהבתה בין הצלעות בעוף ואננס נראה את אבל אם היה אכלן היה מוצאה בשעת אכילה ודוד"ק.

תוס' ד"ה שמות ירך וד"ה למה ליה לмер. עיין מה שכתבתי זה לעיל נ"ד ע"א, ועיין בלב אריה ז"ל כאן שכתב היפך דברי דתוס' דרב דאית ליה לקתה בכלל מכש"כ דאית ליה דר' מתנא אף באיל עיכל ניבי עי"ש. הן אמת דלפי דברי התוס' לעיל שם י"ל כן, אבל לפי מה שביארתי אני שום הכרע מזה, דاع"פ דאית ליה דרכיש, מצין למעת מא"ט דוקא, הא דר' מתנא עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' אל והלא רחל את היתה בשכונתו שנקדר קנה שלה, ועשוי לה קромית של קנה וחיתה, אליל על דא את סמק, והלא הלכה רוחות בישראל, שמות הירך בעוף טרפה, ותרגנותל היתה לי' לרשב"ח שנשנתות ירך שלה, ועשוי לה שופרפת של קנה וחיתה וכו', עכ"ל הגם. והנה הא דחיתה קמפרש רשי' דעל המכחה שנתרפהה קאמר, אדם על התרגנותל קאי, עכ"ד דחיתה י"ב חדש קאמר, א"כ מה השיב לו בתוך יב"ח הוה. אלא דבנני תרתי דנקדר הקנה בכאסיר ונשפט ירכיה, לא ידעתה במחה חיותה בריאה זה חסרון לא יכול למלאות, ונשפט היינו יטול למגררי ממשמ"כ הלב ארוי, דאל"כ hei שופרפת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונת רשי' ה"י נראה לפרש וחיתה המכחה שהיתה בריאה ושלמה ולא מותנוונת והולכת, כי ה"י סובר דעיקר הטרפות המפורש בקרא, הרי היא הנטהה למota, וא"כ עכ"פ בהני ח"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהה החולוי ניכרת שמתנוונות והולכת, וע"ז השיב לו דוגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בריאה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מותעורר החולוי ומיתה, ומכאן הוכיח הרשב"ז ז"ל בתשי' דבושים אופן אין להכחיש קבלת ז"ל, דטרפה אינה חייה יב"ח אפיilo מהא עדים יעידו כנגדה, ואני בפתחה ולשאר מקומות הוכחתה, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לנו ההלכה, רק "בטעاري" אינה חייה ולא "בפראקסיס" עי"ש. והא דאמרו כאן תוכ' יב"ח הוה דחויל בעלמא הו, דהרי אמרו לו لكمן הלא הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, ולא עוד אלא דמה נעשה לר"מ ולרבינו דקאמרו סימן לטריפה שלשים יום, איך נאמר דפליגו במצוות, דלחד שנים רבות יכול לחיות, ולחד רק עד יב"ח, ולחד רק עד שלשים יום, אלא ואדי רק לעניין ספק טריפה פלייגו, ולא על גוף המציאות ודוד"ק.

ד"ג נ"ח ע"א גמר' אמר אמייר המני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך הוה לי זוז"ג ומותר וכו', עד סוף העמוד. הנה סוג' זו עמוקה עדiscal בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא לפרשנה כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרכ' בה דרך עצמוני, ואני בעניין משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רשי' ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, זה החלי בעזיה"ת.

ומהאי פלוגתא שבין תוס' ורמב"ם אי לוקין על היוצא מן הטמא נצחת פלוגתא שנייה ונפקותא רבתא לדינה, והוא ביווצה מן היוצאה, לדעת התוס' כיון דאיתן לו קרא היוצאה מן הטמא כתמא עצמו ולוקין עליו, ה"ה היוצאה מן היוצאה ואפילו עד מהה, דמ"ש, כיון היוצאה כתמא ממש. אבל לדעת הרמב"ם היוצאה אישורה בעלמא הוא ללא מלכות, שוב ביוצאה מן היוצאה לכוא איסור כלל, ולא עוד אלא דרmb"ם רק ביוצאה מן איסור שיש בו מלכות יש איסור, ולא ביוצאה מאיסור עשה, זיל' בריש פ"ג הנ"ל, "כל מאכל היוצא ממין מן המינים שלוקין על אכילתון, הרוי אותו המאכל אסור מה"ת" (ויאין בו מלכות מבואר בהלו") ואח"כ כתב, דחלב אדם מותר באכילה, אע"פ שבשר אדם אסור הוואיל ואין בו אלא איסור עשה. עי"ש וא"כ מכש"כ ביוצאה מן היוצאה דעת הרמב"ם אין בו אלא איסור בעלמא בחזי שיעור, כמש"כ הרמב"ם בהלכ' ז', וחיש מהר מסלך בזה השנתה הראב"ד על הרמב"ם בהל' י"א, שכ' הרמב"ם שם, אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר, שאין מינו טמא, עכ"ל. ותפס עליו הראב"ד ז"ל בבוטהCMD מדרמת חרב, זיל' "מה ראה לשנות הטעמיים שפירושו בו חכמים שהם מתוקנים יותר מוכלים, כי ביצת טרפה אינה ממין טמא ואסורה, והטעם שפירושו בו, לאימת קגביל וכי קמסרחה, וכי מסרחה עפרא בעלמא" (תמורה ל"א עכ"ל). וזה "זיל המליך בעד רביינו שכabbת טumo, כדי להוציא אפרוח של ביצת עוף טמא שיישב עליו עוף טהור שאסור ודאי ולוקין עליו, אין אמרין לאימת קגביל וכי מסרחה. עי"ש בדבורי במח"ט אינם כדאים לו, דהרי בעצמו כתב דבזה גם מלכות איכא, עכ"ב לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא אין כאן מלכות לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על אפרוח היוצאה ממנו. אבל איכא שפיר מלכות אפלו היה גם הביצה תהורה, משום היוצאה ממנה עוף טמא בסימני ותוואר, דבעופות הכל תלוי במנה שהוא, ולא מי שיצא ממנה, ועיין דנדזה דר' נ"ב תוס' ד"ה תרגונתא דאגמא, שכתחבו שם דבעופות הכל תלוי בסימני העוף, וניהו שכabbת שם וכן תיימן ס"ב ע"ב, דעיקר דתרגולתא ותרגול דגםא שני מינים הם, אחד טמא ואחד טהור. אבל הם ה"י במציאות שעוף טהור היושב על ביצי עוף טהור, להוציא אפרוח עוף טמא, דין עוף טמא היה לי, لكن הכי הוויל לה"ה זיל להצדיק את הרמב"ם, דאפרוח ביצת טרפה שרי, משום דהוה יוצא מן היוצאה, כיון דהביצה עצמו אין בו אלא איסור יוצא, וביצת עוף טמא נמי הכי הוה, אלא דהאפרוח היוצאה ממנה לאו משום יוצא מן הטמא אסורה, אלא משום דהוא עצמו עוף טמא ולאחר יש בו מלכות, כי הוא הוה מה שאסורה התורה. אבל האפרוח של ביצת טרפה מין הוה והוא, ואין בו אלא משום מצד יוצא מאיסור יוצא דשרי, זאת גם לר"ה שבס בתמורה דלית לי סברת דאיתמת קגביל וכו' וס"ל דאפרוח ביצת טרפה אסור, דהוה לבובה קامر וכשר פרשי' שם, דמש"ה נקט אפרוח ביצת טרפה דהינו יונה. אבל להדיות גם לדידיה שרי, משום דהוה יוצא מן היוצאה, ומה דקאמר שם הש"ס דאיתמת קגביל וכי מסרחה, הינו לסתור דברי ר"ה, דקאמר דמודדים חכמים לר"א דהאי אפרוח אסור ליקרב, זאת נדחה בהאי אימת קגביל וכו', ובא וזה כי הרמב"ם זיל מביא האי דינא דאפרוח ביצת טרפה גם לעניין הקربה בפ"ג מהלכ' איסורי מזבח, כמו שציין עליו העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גביל כבר מסרחה, ואדרבה נראה מתווך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דכתב שם הלכ' י"ז דכל האיסורי לגבי מזבח ולדוניהן מותרין, חז"ז מولد נרבעת וכו', שלודותיהם ממונן איסורי למזבח, ואח"כ בהלכ' י"ג כתוב וזיל "בד"א כשנעבדה בה עבריה כשהיתה מעוברת, שהרי הولد מצוי עמה בעת שנפיסה והיה כאחד מאבירה, אבל נתבערה אחר שנעבדה בה עבריה, הרי הولد כשר למזבח וכו', וכן אפרוח ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל. הרי כולל האי הדין

ושוין בביבסה טרפה דאף להדיות אסורה, וזאת לר"א ניחא ל' ולא מימר קשי' ומטעם שאבאר וכאן אני צריך להאריך קצת, והט אזך ושמע, ותורה צמאונך. הנה לקמן ס"ד ע"א תוס' ד"ה שאם רכמה הקשו, לאכילה ולמלךות למה לי רכמה, והוא קיימ"ל כל היוצאה מן הטמא טמא, וכן בסמוך שם למה לי קרא דבנה העינה על ביצת טמא ותירצון, דאה"נ דכל הני לא צריך קרא, אלא דביצים שאין דחידוש הוא מושם דאותו מן החי ושרי עי"ש היוצאה לנו מדברי התוס' אל, דכל היוצאה מן הטמא דינו בטמא עצמו ללקות עלי. וזאת נלמד בבכורות דר' ז' מקרא דאף את זה לא תאכלו ממעלי הגרא ומפריסי הפרשה יש לך מעלה גרא ומפריס פרשה שאי אתה אוכל ממנה, והוא לדעת התוס' דרשא גמורה, וגליי מלטא שנשאר באסורי' כמו שהיא במעי אמו, דاز' החוחך ממנהابر פשיטה אסור מושום טמא, דעובר ירך אמו, ואתה קרא דלא תאמיר כשביצא לאoir עולם פקע שם טמא ממנה, עי' שיש לו סימני טהרה, וכן הוא בביבים לדעת התוס' דכל מון שמוראות בגדיין הרוי כבשר עוף טמא, וכמש"כ הרמב"ם שהבאתי לעיל, ואחר נגמר ונשתנה לביצה לא מהני לסליק האיסור שהי' בה, ולוקין על היוצאה מן הטמא כמו על העוף טמא עצמו דהקרה אתא דלא יצא מאיסרו שהי' עליו קודם שנגמר, ואע"פ דלענין טומאת נבלות לא ידונו הביצים הגמורים שבתוכה כבשר, דחתם הטעם מושום דכפירים קודם המיתה דמי, ומה שאינם אסורים מושום אבמה"ח עי' יש לנו לפותה בסוגי' דבכורות שם, דחלב וביצים אינם אסורים משום אבר או במה"ח, זו הוא בביבים לדעת התוס' אבל דעת הרמב"ם זיל אינו כן, אלא דהוא מישב קושי' התוס' בפשיטות, דהני דרישות היוצאה מן הטמא טמא, ודרישת דבת העינה אינם דרישות גמורות ולמלךות, אלא לאיסורה בעלמא וכמו חזי שיעור, וכמובא בפ"ג ה"ו מאכלות אסורות, שכabbת שחלב בהמה טמא וביצי עוף טמא אסורין מה"ת ואין לוקין עליון וכו' וכן כתב בפ"א ה"ה, בהמה טמאה שלידה כמוון בהמה טהורה וכו', הרי זה אסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא וכן הטהורה טהורה. ועיין בפרמ"ג ריש ס"ו פ"א שכabbת, לדעת הרמב"ם זיל גם דרשה זו אינה דרשא גמורה למלקות, דהרי עיקר הקרא לאחיזר ושפן אחא, אלא דתמייה בעינוי דלא משתמש אחד מן הפסיקים לומר כן עי"ש. ובעינוי אין כאן שום תיימא, דברבה מקומות לא נחתנו הפסיקים לדעת קדשו של הרמב"ם זיל. אבל הדבר פשוט בכיבא בכוחה, אכן כאן מלכות על היוצאה מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל נששתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השנווי' אבל נתחדש לעילו יוציא חדש הנקרא יוציא מן הטמא או מן הטרפה שאין בו מלכות, והוא סברת רביינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במי"א סק"ג, דמתייר המוסיק שנתחווה מדם החיה, אלא דשפיר חולקין עליו הפסיקים, דニーון דאיתמת איסור דם ליכא, כיון דנשתנה לד"א בשמי ובטעמא. אבל עדין יוציא מן הדם, וא"כ כל נתחדש חלב למ"ד דם נערר ונעשה חלב, اي לאו קרא הוה אסריםן, לא משום דם ממש אלא משום יוצא מן הדם, וא"כ גרע מדם שבלו חכם אחד, איך הוה אסריםן חלב מושם דם, וכי גרע מדם שבלו דפסקין דין עבור עליו משום דראוי לארקה בעיןן, וכש"כ חלב דודאי אינו ראי' לארקה, ולפי האמור לדעת הרמב"ם ל"ק"מ, הכי משום דם ממש אנו באין לאסור החלב, הלא רק משום יוצא מן הדם, ואיסור יוצא איסור בפ"ע הוה, ודם שבלו רק אינו עבור עליו. אבל איסור תורה ודאי יש בו, שלא גרע מיזוצא מן הדם אסור, (אבל דרmb"ם לא ביאר דעתו בدم שבלו, עיון בפ"ז ממאכלות אסורות), ועיין בפתחה הכללית של שארcticי בכלל זה.

בתמורה שם, שכותב ג"כ בთוך דבריו דולד נשתנה שני פעמים, "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכחן, דעת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגורי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחזר לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמר שישילא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דاع"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דעתן כתמא עצמוני, שאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מדותהיר שישילא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותתו ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזען שום חילוק, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע הזכר גורם היתר, כן בביבט טמא, דהרי זרע הזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרואה. אבל עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית ליל, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שרין כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת מושחתת, אלא דלא מתמייש האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלייה כמו על בני מעיים, ממש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרורה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצא מן הטמא, ולכן בביבט עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבט טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצא וגורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכוי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואיין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצוא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבט טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, זרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגחות מהרש"ש על המשניות

דאפרוח ביצה טרפה, עם שאר תולדות מאיסורי מאבה, וכותב עליו "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכחן, דעת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגורי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחזר לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמר שישילא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דעכ"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דעתן כתמא עצמוני, שאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מדותהיר שישילא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותתו ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזען שום חילוק, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע הזכר גורם היתר, כן בביבט טמא, דהרי זרע הזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרואה. אבל עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית ליל, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שרין כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת מושחתת, אלא דלא מתמייש האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלייה כמו על בני מעיים, ממש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרורה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצא מן הטמא, ולכן בביבט עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבט טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצא וגורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכוי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואיין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצוא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבט טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, זרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגחות מהרש"ש על המשניות

אמו, ולא נטרף הولد עם האם. אבל בבייצה دقוגפה דמי מודה. דשוב כشنגורה ע"פ שפניהם חדשות באו לאן, אסורה משום יצא מעצמו שהיתה טרפה קודם שנגמרה. אבל לאמיר דס"לadel יוצא לוקין קשי' ל"י דע"כ פליגו אף להדיוט, דתו ליכא סברא הנ"ל כמבואר בדברכו לעיל, וא"כ ע"כ הא דמודים בביבצת טרפה בשיחלא בתרא, דבשיחלא קמא למה יאסר ר' יהושע יותר בבייצה מולד, דעתה עדין לא ידע דביצה יותר חשוב כוגפה, מעובר קודם שנגמר, ולכן כשמתרכז לו דמ"מ מיריב בשיחלא קמא, פריך לו מפלוגתת ר' וא ר' דע"כ לאמיר פליגו אף להדיוט, ולמה מודים בביבצה, עד שמשיק דביצה גופה היא, ואנן דפסקין טרפה אינה חייה ואינה يولדת, ומוקמינן פלוגותת ר' וא ר' בעירה ואח"כ טרפה ובعتبر ירך אמו, ופסקין כר' אשיג נגד אמיר, דיויא איננו אלא איסורה בעלמא, ע"כ מפרשין פלוגותת ר' וא ר' רק בלבובה ולא בהדיוט ומטעם הנ"ל, ובביבצת טרפה דלא שייך טעם הנ"ל אסור אפיקו לר' יהושע, דהאי חילוק שבין ולד בבייצה דקאמר הש"ס כדי לתרץ דברי אמיר, גם לדין צריכין, כיון דא"א לאוקמי ושווין בביבצת טרפה בשיחלא בתרא דחרתי טרפה אינה, يولדה.

בהא סליקין דהאי סוג' דקאמרה דר' וא ר' פליגו גם להדיוט אליבא דאמיר קאי, אבל לר' אשיג דהלהטה כוותי' לא פליגו רק בלבובה, דלהדיוט לא שייך בולד איסור יוצא לנ"ל, ולכן יפה פרש"י בתמורה במשנה שם, דר' וא רק לגובה אסור. אבל להדיוט לא אלא דעתמא שכ' שם משום דמאיורי קרבוי כדקאמר בש"ס צ"ט, דהאי טעמא קאמר הש"ס לר' יהושע דמודה בביבצה, אבל לר' גס הولد נאסר במעי האם דירך אמו הוא, אלא כשןגמר יצא לאויר עולם פקע איסור זה, משום דעתשה גוף אחד ונשתנה לדבר המותר, ואיסור יוצא בולד שחיה בפ"ע ליכא, רק בבייצה כמו שביארנו ודוק' היטב בכל אשר כתבענו כי הדברים קילוריין לעיניים בס"ד.

תונס' ד"ה ושווין, לא כמו שפי' ב��' דקאי אפלוגותת דר' וא ר'ין, אלא קאי אפלוגתא דב"ש וב"ה וכו', וא"ת דהשתא חשבו ב"ה ביצת טריפה כבשר דאסרו אפיקו ממותה נמכרת בשוק וכו', פי' לדבריהם, דמביבצת טרפה דמודים גס ב"ש, וכן אמר דאיסור בשיחלא קמא, לא קשי' לה, דהני לאו משום דחשיב כבשר אסרו, דלulosains בככל לאו דבשר בשדה לאחר שגמירו אלא כיון דקודם שנגמרו בככל בשער היי וכמוש'כ הרמב"ס שהבאתי בדיור הקודם, שוב לא פקע איסורין ע"פ שנשתנו לנווש אחר. אבל לב"ה דאסרו ביצת נבלה אפיקו ממותה נמכרת בשוק, ואע"ג דPsiṭṭia להו דין ביצה בלילה לב"ה אלא איסור דרבנן, דאפילו נחשב הביצה הנגמרת כבשר אינה חמורה יותר מאשר המдолדל, דלית ב"י נבלה אלא אבמה"ח דמייתה עשו נפול, ובבוח"ח בבייצה ליכא דאל"כ כל ביצים דעתמא יהי אסורים, אלא דכל שלא נולד הוה מדרבנן כבשר, והוא בנמצאת בעי נבלה כאמור המдолדל, ואסורה מדרבנן כבשר מדרבנן, ותריצו שני תירוצים, חדא דנייהו דלאגבי חשבוהו כבשר מושם נבלה איך איסור תורה (ר' ל"ל אבמה"ח דהאי ביצה פורש מן הנבלה ע"י מיתה עשו נפול לנ"ל). אבל לאגבוי בשר בחלב של עוף דגוף האיסור איינו אלא דרבנן לא חשבוהו כבשר, כך תי' הבה"ג, תני דגבוי נבלה דבר האיסור חשבוהו כבשר. אבל לגבי בשר בחלב דכל חד שרי וצריך להעתה עתה בשר בחלב לא חשוב כבשר, כך תי' ר"ת, וע"ז הקשו על הבה"ג מפ' הדר וכוי' ולקי שעה לתי הבה"ג דלפי תירצטו לר' מ"ד דאית לוי' לקמן ק"ב ע"א דבמה"ח איןנו נהוג בעוף מה"ת א"כ גם ביצה נבלה הווה כמו בשר בחלב גוף האיסור רק דרבנן, דחרתי משום אבמה"ח קאמאין עלה ולא משום נבלה לנ"ל. ואך אפשר דר' מ"י חילוק על ב"ה דמנין מוכח דנוהג אבמה"ח גם בעוף וזה אפשר דגם ב"ש

הדיוט בטל הוז"ג ע"י שנעשה כבשר האם קודם שנגמר, ונאסר כמותו, אלא נשתחנה אח"כ לביצה והלך לו איסור זה, אבל בה תחתיו איסור יוצא מן הטרפה, דלא שייך בולד לנ"ל, אבל שייך בבייצה, אבל לאמיר דמותר הביצה בשיחלא בתרא וע"כ גם במעי האם כשמועורה בגידי, מכש"כ שמותר בשיחלא קשה וע"ז מתרץ דאמיר מוקי האי ושווין בדسفנה מרעא דליך זוז"ג, ופרק לי' אמא לא מוקי בשיחלא קמא, דליך זוז"ג כיון דנעשה טרפה בשעת עיורה, ע"ז מתרץ משום דקANTI שגדלה ולא קANTI שגמרה, וכאות הקשה המהרש"א, דהא לפרש"י לא מצי מוקמי בשיחלא קמא, דלמה לי ביצה, דהינו עיורה ואח"כ נטרפה, דגס בולד דינא הכי, ואין זה קושי' דיל' דנקט ביצה כדי שלא צטרך לומר בפירוש דגס להדיוט קامر, דניהם דלגי פלוגותתם אמרינו דר' וא דאוסר, אוסר אף להדיוט, ופליגו לגובה להודיעךacho דר' וא, אבל בהא דשווין לאיסורה בעירה ואח"כ נטרפה, הו"א דשווין רק בלבובה כי להדיוט יש סברא להתייר משום דש לולד חיות בפ"ע. ולכן נקט ביצה דבזה פשיטה דלהדיוט קامر, חדא משום דלא סלקא לגובה, ועוד אפיקו תאמר דלענין אפרוח שנולד ממנו יש נפקותא לגובה, דהא ליתא דהרי אפרוח ביצת טרפה לכ"ע שרי, דהא מעפרא קגביל כדאמר בתמורה, ולפע"ד נראה, ר' שם דקטעעה לומר דמודים חכמים לר' באפרוח ביצת טרפה, מכח האי ושווין סבר כו', דהוא סבר דפלוגותתם רק בלבובה קאי וממילא דהאי ושווין נמי בלבובה, וביצה לגובה לא סלקא לנו ע"כ באפרוח שלו קאמר והוב.

ועתה נפרש לשנא בתרא דרבינו, דלא סבר קראב"י ומתני להא דאמיר בהאי לשנא, אמר אמיר, הני בי עדי דספק טרפה משחינו להו אי הדרי טענה שרין ואי לא אסורן איתבי' ר' וא וכו', הנה להאי לשנא לא שמעין לי לאמיר דס"ל בשיחלא קמא דליך על ביצי טרפה, מ"מ איזיל גס האי לשנא בשיטה זו, דכפי הנראה אמיר גופא אמר הני תרי לשנא דהרי אי טרפה היה או טרפה אינה היה פלוגותיא שונה בין תנאים ואמוראים היא, והה"י יולדת ואינה יולדת וכדעליל, וכן נראה מלשון הגמ' דר' אחא ורבינה לא פליגו איך אמר אמיר, אלא דמר מתני לאמיר אליבא דמ"ד טרפה יולדת ומור מתני דאמיר אליבא דמ"ד טרפה אינה יולדת, ואמימור גופא אמר שניהם להאי מ"ד ולהאי מ"ד, כי לא הכריע בינויהם, אבל ר' אחא ורבינה דהכריעו דרב' וא סבר קראב"י דטרפה יולדת, אמר בשם אמיר האי נושא, ורבינה דסבירא טרפה יולדת אמר נוסחא, דאל"כ איך נאמר משום דהוא סבר קראב"י תולה באמיר דאמיר הכי, ואידך משום דפליג אראב"י, תולה באמיר דאמיר דאמיר הכי, ולפיקך בהא דשמיין מלישנא קמא דליך דחש"ס הכא סובר דאם אין לוקין ליכא פלוגתא, ואם תרצה אמר לך דחש"ס הכא ד"ה רב ואיסורה דארוייתא, מה שכתבתี้ שם, ולכן הוכית ר' וא מדברי אמיר דבעי שהי"י בספק ביצת טרפה, דס"ל דליך על איסור יוצא כמו בטרפה עצמה. אבל לר' אשיג דסובר דאיסור יוצא אינו אלא איסור בטלמא וכחצ' שיעור, ספר מתיישב פלוגותת ר' וא בעבור ירך אמו, ודוקא לגובה, דאפילו לר' וא דעובייר ירך אמו, הינו קודם שנגמר ויצא לאויר העולם. אבל לאחר גמרו ויציאתו הרי פנים חדשות בא לאן, והוא דמ"מ אסור לגובה משום דלידי' לא מהני השינוי להתריר לגובה. אבל להדיוט מודה, מטעמא דכתיבנה לעיל בליך דפליגו בנטרפה ולבסוף עיירה בזוז"ג, משום דאיסור יוצא לא שייך בולד כי שמצויה להיות טרפה בפ"ע. אבל בביבצה ודאי אסורה משום יוצא אפיקו לר' יהושע דס"ל עובר לאו ירך

ט"ח או ט"ח אבל בגין סברת התוס' כבר כתבו לעמלה, בריש הסוגי' דרך זאת יש מקום לסבירתם אם נאמר דיויצה מן הטמא הוה כתמא עצמו ולוקין עליו, אבל לפי דעת הרמב"ם דasiswa יוצא הוא איסור בפ"ע ואינו בו מלוקות, ונראה יוצא מן הטרפה. מה מהני זאת דיש לוולד חיות בפ"ע הלא לא משום טרפה קתניין עלי', אלא משום יוצא מן הטרפה, ואס תרצה לדקדק יותר ולומר דס"ס האASA דאסורה התורה היוצאת מן הטמא ע"כ משום דיש בו בכך ע"פ שאיןנו נראת דבר מן האס, דלפנ"ד לא על הנם נקט הרמב"ם למשל דחלב וביצים של טמאים דומין לאיסור ח"ש שלא בלבד לעניין הדרשות דומין זל"ז, דשניהם מריבוי הכתובים שאינם דרישות גמוראות, אלא גם במחוקם יש דמיון בין דכמו ח"ש שהוא החיצי בנסיבות, כן הני יוצאים מן הטמא, המה חיצי שייעור באיכות, כי כח האס ותוכנותה שורר בולדחה ע"פ שיש לוולד סימני טהרה, וכן בחלב וביצתה ע"פ שנשתנה לנוג' אחר ואין כבשר, מ"מ מסתמא יש בהם כח הבשר טמא שה תורה רצתה, למנעו אותנו מלייזון בהם, מימלא גם בולד טרפה יש בו מליחות האס החולנית ומותמצית גופה שאסורה לנו התורה, אלא דמ"מ י"ל כיוון דהחוויות הוא היפך הטרפות כי הטרפות תחולת נבלות כמש"כ הרמב"ם. והאי ולד הולך ומתחזק, יש סברה לומר דדוחה האי עיפוש וחלהה שקבלה מליחות האס החולנית, וכפי הנראה זה כונתו בגמ' תמורה רשם דקאמר דעד כאן לא פליגו עלי' דר"א אלא בולד טרפה רבען מודו, ופרשי' ותוס' דלאחר שנולד הולך, משא"כ בביבה עי"ש, וכן ספקacial דلسברא הנ"ל כיונו דע"י שהולך גDEL ומתחזק החווית, פולט חלקוי השקבלה מן האס. מפני שהחוויות הוא היפך החולוי, Adams נפרש כפשווט דמוסיף בנסיבות גופו לאחר שנולד, מאורייאי ע"כ גם בולד טהור הנולד מן הטמא נמי נימא כן, שלא תאסר משום יוצא, והרי עיקר הקרא דיויצה מן הטמא בולד איתת בן. אלא ודאי דטרפה שאני שהחוויות הוא היפך הטרפות, והבן את זאת. ובזה מি�ושב לשון רשי' זל' בתמורה במסנה שם דמפרש דר"א מודה להדיות דשרי' דלאו מוגופה קרבוי אלא מאורייר ולעיל הנחתיו בצ"ע דעתם זה לא עבי בגמ' אלא להתייר גם לגובה לרבען דר"א, אבל לפי האמור גם להתייר להדיות בעין האי טעמא דלאו מגופה קרבוי אלא מאורייר כנ"ל.

ודע דיש לי לכואורה קושיא עצומה על הרמב"ם דאית' פרנס הסוגיא דלקמן ס"ט ע"א דמסיק בתיקו בחלב של אבר היוצא, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ה הי"ב ממאכילות אסורת דאסורה החלב מספק, והלא לדידיה אבר היוצא דאי בו מלוקות, והוא ג"כ כאיסור ח"ש איך תאסר החלב ממנו דיויצה לא נאסר אלא מאייסור לאו שיש בו מלוקות לדעת הרמב"ם, אבל ניחא לי כי לרמב"ם הכי מתפרש האיבער בגמרא, דכל חלב דעתמא כאמבה"ח (ור"ל כצר של אבמה"ח) דמי, אלא דשריא רחמנא משום דעתה בהמה התר לאיסור ובמה"ח ע"י שחיטה, אולם האי אשר היוצאה דלית לה היתר בשחיטה, ניהו דלאחר שחיטה אין בו לאו ממש רק איסור בעלמא, מ"מ קודם שחיטה חוזר להיות חלבה היוצאה ממנו כצר של אבמה"ח, ולא כצר של אבר היוצא שלאחר שחיטה, והוא אמת וצדק בס"ד ודוו"ק.

על"ב גمرا תנן התם וכו'. אר"ה ל"ש שלא שחייב ביד, אבל חיסר יותר ברגל טרפה נמי הוה, מ"ט כל יתר כניטול דמי עכ"ל הגمرا. בפירוש דברי ר"ה איך פלוגתא רבתא בין הרשב"א לרמב"ם ז"ל, דהרבש"א בחשי' סימן צ"ח ס"ל דכל טרפה מן החית' א"א לחוות בשום אופן, ואפיו מאה עדים יעידו שראו ח"י עדי שקר הם נגד קבלת ח"ל דטרפה אינה חייה, אבל לעומת זאת בטרפה מבטו, הון יתר והן חסר מודה שאין להכחיש שהחיה חי חי' כחול ימים, אבל

מודים להם, אלא דהם לא גרו בביבה לחשבה כבשר, אלא גם על תי' השני של ר"ת יש לי תימא דאין להטעים סברתו אלא בשנאמר, דלבבי איסור אין מוציאין את הביצה מאיסור שהיתה בו בעודה מעורה במעי האם. אבל כפי שביארנו הלא לאיסור נבלת בל"ה אין בה, דהרי עכ"פ מדולדל מקרי, ורק מטעם מיתה עשה ניפול נוכל לחשבה כשאר אבר המדולדל שנעשה אבמה"ח, וא"כ גם כאן איסור חדש רמיין עליו ולא איסור נבלת כפשות דברי התוס' וקשה להקל בין הנושאים ולכך העיקר כמש"כ התוס' בוועל"ל, דב"ה גزو בביבה נבלת אטו ביצת טרפה, וביצת טרפה אסורה משום דנגמרה באיסור, אלא דעת תי' זה כתבו דאין נראת להם, דהרי לא גרים שיחала קמא ואטו ביעי דספנא מארעה, עכ"ל, אבל דכבר כתבתי בדיור הקודם, דקושי' זו לא קשה אלא לשיטתם דסבירו דקושי' הש"ס מושווין הוא ממשנה זו דעדיות ועכ"פ דהש"ס לא סבר שום חילוק בין ביצים הנמצאים במיע האם לביצים שנולדו, אבל לפ"ד דעת רשי' ורמב"ם זל' דושווין קאי על פלוגתת ר"א ור"י, קושיתם לק"מ, דב"ה גזרו על ביצת הנבלת הנמצאה במעי האם משום ביצת טרפה בשיחала קמא, כ"ש שגזרו על שיחала אטו שיחала קמא, אבל כל זאת בנסיבות במעי האם אבל בשנולדה הביצה, דאין הנידון רק על הביצה אין מקום לגוזר הא אטו הא. יותר זל' לדידין דפסקין כר' אשוי ודלא כאמיר. באמת אין חילוק בין שיחала קמא לשיחала קמא, דשניות אסורים ואין בהם מלוקות יוצא, ובעת שעדיין הון מעורין במעי האם על שניהם לוקין משום דינידונים כבני מעיים של האס, ורק לאミיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעדיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיוון דבל"ה היה הולכתא כאמיר, אבל התוס' לשיטות דסל' דקושי' הש"ס הין מב"ה, וגם ס"ל דבאה דקאמר אמייר דשיחала בתרא שרוי משום זויז'ג הלכתא כותני, ונפ"מ גם לדידיך, דעתית לנו טרפה אין יולדת באירוע שודאי טרפה טעונה ולידה, או ביתרת שלכ"ע היה ווילדת, لكن דחו הא תי' השלישי שהוא באמת העיקר, ובזה תבין נמי למה העמידו קושיתם כאן שלא במקומו דכאן לא נאסר הא דב"ה רק הא דשווין, אבל לפ"ד האמור, לויל אמייר דהכא היה ניחא להם דב"ה גזרו על ביצת נבלת אטו ביצת טרפה, ולעולם ביצה לאו בשיחала אטז מצד יוצא מן הטמא נאסר ובין בשיחала קמא ובין והוצרכו לתירוץ הבה"ג ור"ת כנ"ל ודוו"ק.

ד"ה במאי קמיפלגי וכו' ובאייך ד"ה הכה' כל מה שנתקשו להם הוא ולפי שיטתם, אבל לפ"ד שיטות הרמב"ם כל זאת לק"מ כאשר ביארנו לעיל בראש הסוגי' ודוו"ק.

ד"ה והולכתא בסה"ד, ולענין ולד הינו טעמא, ע"ג דבעלמא עובר ירך אמו הוה, לעניין טרפות שאני דתלו בחיות ההבמה ולעובר יש לו חיות בפ"ע עכ"ל. עיין לבב אריה זל' דעפ"י דבריהם רצה לישב דעת רשי' זל' בתמורה, דס"ל ר"א ס"ל כן, אבל לא פlige רק בלגבוה, אבל כל זאת אי ס"ל טרפה אינה חייה אבל כאן איזיל הש"ס בין בלישנא קמא ובין בלישנא בתרא כמ"ד ט"ח, لكن לא שיקד סברת התוס' עי"ש ותמונה אני על גאנון כוונון, איך פלטהה קולמוסו דבר בטל ציה, הלא גם למ"ד טרפה חייה כתבו התוס' בסנהדרין ע"ח ע"א דסופו שימות מחבלה זו אלא דאין שייעור קבוע לכמה, אי למד יום או ל"ב חדש או יותר, וממש"כ לדעת הרמב"ם שביארנו דעת טרפה האמורה בתורה שיש בו מלוקות ליכא שום פלוגתא, דבעינן נתה למות מחמתה מכח וחסרון אבר. ואיך עלה ע"ד הגאון לעשות מלאו דטרפהחק כפירה אדומה, הלא הלהקה רוחות הוא בסנהדרין דף הנ"ל ולעיל בסוגי' דמסוכנת דבטרפה בעין מחסרא אבר שהחוויות תלוי בו ואין חילוק זה בין למ"ד

כントול דמי, וכן מפרש הרמב"ם ז"ל האי מימרא דרא"ה ה כי, ל"ש אלא שחרס ויתר ביד, אבל ברجل חסר מתולדה טרפה, דעתך ההלכה אתה על חסר הרגל מתולדה, ויתר טרפה דכントול דמי מכח סברא, וכאשר כתוב הפלתי בס"י נ"ה וכן בהגנות מהרש"ש כאן, ככל שמתחלק הכח של האבר לשנים נחלשו פעולות ואפשר שימושה בע"ח ברבות הימים, כמו בניקב משחו בשוט או בדקון, וכך מונה הרמב"ם בראש פ"א מהל' שחיטה שתי חסרים בין החית'ם, שהם חסרים מתולדה, וכותב "חסורה כי"ד, ב' אברים הם שאם חסר ממשנין טרפה, ואלו הן, הריאה והרגלים", ואח"כ בהכל"י י"א כתוב "בבמה שהיתה חסורה רגלי בתחלת בריאותה טרפה, וכן אם היה תירה רגלי, שכל היה תיר חסר הוא וכ"ו עכ"ל. הרי לך, לדעתך הרמב"ם עיקר הטרפות ברגל שבא בהלכה, על חסר בתולדה, ואח"כ מביא נחטך מארכובה ולמעלה והוא ממשנה דבבמה המשקה אבל זה נלמד מחסורה הרגל בק"י,adam חסר בתולדה טרפה, מכש"כ נחטך, והוא דלא קתני עיקר הטרפות של חסר הרגל, משום דהוא מלטא דלא שכית, ונחטכו רגלי' שכיה יותר ולא נמנה בפירוש בין החית'ם שבמשנה דאי"ט, אלא נכלל בזיה חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים, מודקד הלשון ניטול ואי אפילו אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הו, נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הש"ס ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול ניקב הוא ומשום ההלכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בחית'ם מותולדה, כתבתי קצת י"שוב לעיל על במקומו.

והנה בין לרשב"א ובין לרמב"ם פ"י כנטול, שנטו או שחרסו שניים, וממילא באבר דבין חסר ובין ניטול ביד כשר, גם יתר כשר. אבל דעת הרמב"ם ז"ל דעת שלישית, דכנטול דקאמר ר"ה הינו דהירתה הו כנטול ממקומו בעומקו, עד שגם יתר טחול טרפה, והוא פ"י דחוק מאד, ומ"מ לדינה חששו הפסוקים גם על שיטה זו.

וזע דרש"י ז"ל נמי מפרש הרמב"ם דיתר חסר, אלא דחויסף בפירושו וכותב "והוה לי" כשותיות ירך בבמה וטרפה" עכ"ל. וכן בביבורות שמות כותב "ובבמה שניטול ירך וחולל שלה טרפה, וקי"מ"ל בבמה שנחטכו רגלייה מן הארכובה לעלה טרפה, ועוד בוקי דעתמא דשך מדוכתוי" טרפה" עכ"ל, ועיין בפוסקים ומפרשי הש"ס מה שכתבו בזה, ולפענ"ד נהא דרש"י ז"ל רצה בזיה, כיון שלא נראה לו לפреш יתר כנטול ביד אלא חסר בתולדה, ובטרפה הרגל הלא לא מצין חסר הרגל אלא נחטכו רגלייה, שכן הוסיף רשי"ז דהוה כשותיות הירך, וששותיות הירך ממשוע לי" בין בתולדה ובין ע"י סיבת שאירע אחר הלידה, וס"ל דהאי ששותיות ירכו שמנת שבסכורות דוקא ע"י סיבה מירוי ובלא אייכל ניבי, כי היני שכתבו, דמתולדה קאמור והוא כשר. אבל רשי"ז ס"ל דאדרבבה בתולדה טרפה גם بلا אייכל ניבי, דעתמא דבעינן עיקול ניבי הוא דבר לא עיקול ניבי הדרכה בראיא, ובנולך כך בירך שמות לא הדר לעולם, ולפ"ז ר' מתנא דאמר דבוקי דעתמא דשך מדוכתוי" טרפה, ולא התנה והוא דאייכל ניבי, במתולדה מירוי, ומני' שמעינן דחסר הרגל מותולדה נמי טרפה, עכ"ג לרש"י ציריך לומר דעריך טרפה הרגל של ההלכה בין החית'ם טרפיות היתה חסורה הרגל, דאל"כ אלא דהלהקה הייתה על נחטכו רגלייה, חסורה בתולדה מנ"ל טרפה, כיון דרש"י לית לי חסר כנטול כמו דל"ל יתר כנטול, ודוק"ק.

משנה אחוזת הדם וכו' התוס' חדשים על המשניות כתוב בשם הרשב"א, הטעם דאע"פ שהדברים האלה מミtinyן את הבהמו, אינה אלא כמסוכנת וכשרה, וצ"ל שלא שמעינן אלו ממתני' דמסוכנת דלעיל לע"ז ע"א דהתם במסוכנת מהמת חולשה ואפיקת הכת. אבלanca אשרין דאפיקו אילך בגופה איזה דבר שמשמעותו, כל

מ"מ אתה הלהקה מיוחדת לומר דכל יתר כנטול דמי, ורק"ל אע"פ דפעולות יתר וחסר אינו כנטול דזה כי וזה אין חס, אבל לעניין דין טרפה דומה זה לזו דשניות אסורים מכח הללמ"ס, והוא גזרה ביל' טעם. ורק מחוקי התורה שאין נהරר אחרת, ולפי שיטתו כך מתפרש מאמר הלאה, כל יתר חסר וחסר כנטול, ורק"ה קיצר בלשונו באמרו כל יתר כנטול, וסמך על מה שהתחילה לומר "אבל חסר ויתר ברגל" הרי דדייבר מחותר ומיתר, וע"כ הטעם שנטנו קאי ג"כ על שנייהם, ולכן ס"ל לרשב"א אכן חילוק בין חסר לניטול ובכ"מ דקתני ניטול טרפה לאו דוקא ניטול דה"ה חסר, ומה דקחני בכמה טרפיות חסר ובכמה ניטול, וכן הא דחי' מיני טרפיות שמנה עלול ובתוכם חסורה ונטולה, האי חסורה ע"כ אין הפירוש חסר מותולדה, זאת א"א להיות בין החית'ם שהמה כולם אינם חיין, וחסר מתולדה שהוא כנטול אינו טרפות בפ"ע אלא בכלל ניטול והוא, וגם הלכה בפ"ע היא על כל הטרפיות דכל חסר כנטול, אלא חסורה נופל על ניטול במקצת האבר, ונטולה היינו כולם, ושניהם ע"י מכח או חוליל ולא בתולדה כמו חסורה ריאה שפירוש. או חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים, מודקד הלשון ניטול ואי אפילו אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הו, נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול ניקב הוא ומשום ההלכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בחית'ם שעאים חיין, כנ"ל.

אבל לרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא לא סבר להכחיש את הידוע בכל, ולומר כי ע"י נקב כ"ד בראיה או בדקון אהת דתו להמית, דהרי אמרו כמהים לרבי לעיל ולהלא הרבה מתקימות שתים ושלש שנים, ועל המעשה בכל יום א"א לחילוק, והטרפה האמורה בקרא, ודאי דאיינה יכול לחיות, כי היא הנטהה למות, דהינו אינה יכולה לעמוד מחמת מכחה שאמדדו הרופאים למיתה, כמו ברוצח. אבל הני כללים שהעמידם ההלכה ע"כ אינם "המקאקסמוס" אלא "המיינמוס" כי לא להקל על מה שמספרש בקרא, אלא להחמיר עליו אתה, ורק"ל דהני נמי רואין להmittat את הביע"ח על צד הרחוק, וכך אין אנו שואלים אחר לימוד הרופאים. אלא חשבין האי ההלכה כאימוד הרופאים אבל רק' "בטעאריע" ולא לומר דא"א לחיות בנקב שהוא של אברים הפנימיים, דבר שאין הדעת סובלת בשום אופן. אבל לעניין ספק טרפה מהני לנו האי "טעאריע" להתיירו אחר שהיתה י"ב חדש, ויתור מזה תראה כי בש"ך סי' נ"ז סקמ"ח מסיק, דגם בספק יתרת מהני י"ב חדש לדעת הרשב"א, דאע"פ דמודה דיכיל לחיות שנים אין מספר, והוא אמת וצדוק, ואל"כ יהיה יתר חמור מחותר וניטול, דבسفוק מהני שהיה י"ב חדש ובספק יתר לא תהני, והוא יציבא באירועו וגירוא בשםשמי, וכן לרמב"ם כן הוא בכל ספק טרפה, דהאי חומרא של ההלכה שמסרה לנו כללים דז' לנו אס נטרף ודאין אפילו חיין משום דההלהקה כבר קבועו אונתן לטרפה. אבל ספקן לא נטרף, אלא אומרים הרי ההלכה עלasisoid דטרפה אינה היה נטיסט, וכן בספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש, אף שאנו יודען דאיינו דאיון החיות מכריע באממתו, והעד ע"ז הוא ספק יתרת לדעת הרשב"א, וכש"כ הש"ד הנ"ל.

מזה יצא לרמב"ם ז"ל שלא בעין למימר בחסר מתולדה וביתר, דעתך הלהקה מיוחדת נגירה ביל' טעם להתרף מה שאין בו שום חוליל וכי חי' כשר ברアイים, שהוא ג"כ דבר שאינו מתקלбел, ואיך המתוין האי הלהקה לממ"ס שיתגללה ע"י ר"ה, ולא נזכר בשום משנה ובריאיתא, וגם ר"ה גופא לא הזכיר שקיבל הלי' דינא איש מפי איש ומלהקה לממ"ס, אלא מפרש המשנה וטעמא קאמר דכל יתר

טמאים שאינם ביתנים והרבה מהם רוחקים מן היישוב, ואדם אחד מאלף שכירם בשמותם, דודאי צריך גדול יש לסייענים כדי להבדיל בין טמא לטהור, אבל מה דלא סגי בסימנים והוזכר בבחמות לנקבותם בשמות, שור שה שבים ועייזים וכו' וכן בחגבים דלא סגי בסימנים, צריך טעם, אבל בעופות לא קשי' דלפרש הסימני טהורה ולא בעי למנות כ"ד מיini עופות טמאים, דהרי בעופות גם בס' אחד או ב' או ג' טהורם, אם מכיר הני דעתאים כדאמר לקמן בגם, וכן צריך למנותם אף בשידעין סימני טהרה שליהם אבל בהמה וחגבים דכל שכן להם הסימנים כולם טמאים, הרי שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם אין מן הצורך למנותם בשמותם, כמו דלא מנה מיini הדגים לא הטהורים ולא הטמאים, י"ל דבא לאסור אם יזדמן דרך מקורה שיהי' בהמה או לחגב טמא, אותן הסימנים שיש למיני הטהורים, ולהיפך, להתריר אם יארע בהמה טהורה סימני טמאה, דהינו גמל בمعنى פרה, משא"כ בדגים דלעולם הסימנים מכירעים, והתעם כי בהמה וחגבים הסימנים כשם כן המה סימנים לא טעמים, אבל בדגים, האי סנפיר וקשחת אין אלו סימנים בלבד, אלא טעם החיתר. וכך לא איכפת לנו במין הדג, אלא בסנפיר וקשחת. וראה זה מה שכתב הרמב"ן ז"ל עה"ת בטעם סנפיר וקשחת, שהוא שחדג הי' תמיד מעלה בשיטה העליון של המים עד שהαιיר שולט בערו והוציא ממנה הליחות הגຽות המזיקות, ושאן לו סנפיר וקשחת ישכון בתחום המים, ולרוב הליחות ואפיקת החום, לא ידחה בהם דבר עיי". ודבריו הקדושים בינוי על אדני חכמת הטבע, וקיים לעניין, אבל קשה עליו למה לא חקר גם למצוא טעם על סימני בהמה ועוף וחגבים על כל עוף הדורס טמא כתב טעם), ואם ביקש ולא מצא, עכ"פ הו"ל להזכיר, כי בהני לא ירד לסוף דעת התורה, אבל לפי האמור למלعلا ניחא, כי בהני דמנה התורה בשמותם שהם טמאים או טהורם, הני סימנים אינם טעמים אלא סימנים בעולם, וכל שמנה את שמותם אין לנו לבקש טעם למה אסורה התורה את החזר והתריר את השוע, אבל בדגים דלא הזכיר שום מין לא לטמא ולא לטהור, עכ"ד הני סימנים טעמים המה, וזה ברור בדעת הרמב"ן ז"ל והנפ"מ לדינא כן".

עוד יש למצוא נפקותא, اي הני סימנים טעמים המה או רק סימנים לעניין מה שכתב הרמב"ן ז"ל בריש פ"ב ממאכילות אסורות, דלאו על שאר בהמות טמאות חז' מן המפורשים בתורה, ידיעין מק"ז, ומה הני דרך סימן אחד להם וטמאים, ק"ו הני ב' סימני שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחילה כה האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה היתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד לך"מ, הדניأكلת סם המוות והכישה שכלה האי סם והאי ארס מtopic גופה, כי לא מיסתבר כלל שלעלום תהי' סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמור סתם אסורה משום סכנ"פ, משום דבאתת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכי עכ"ל, הנה בהמה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכי עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריס פרסה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפ' ראה, אבל בעופות לא נאמרו סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפ' שמיini ובפ' ראה, והטעם שמספרש הטמאים קאמר בגמ' מפני שהם מועטים נגד הטהורים שאין להם מספר, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובחגבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' וגם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לצינוס בסימנים או מפורשים או מדרישות הכתובים, הוא מובן בפשיות דשותם שלולים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטראך בסה"ד, דאיצטראך קרא שלא נטעה וכאשר אמרו ל�מן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכח"כ בעופות

שאין כאן חסרון אבר עיי' נקב או פסוקה או שבורה וכדומה, אין כאן איסור, ולעומת זה מהכא לא Nadu דמסוכנת שרי', דכאן לא דיבר מסוכנת ממש שאינה יכולה לעמוד על רגליה, דמה של' הרשב"א ז"ל-DDינה מסוכנת הכוונה Даע"פ שטופה למות מחמת האי חולין, לא גרענה מסוכנת דעלמא דשר', כיון דאיין כאן חסרון אבר. אבל לא דהאי משנה מסוכנת איירין, דאפילו אינה מסוכנת עדין איצטראך לאשמעין דין זה טרפה האמורה בתורה, עכ"פ שיש בגופה דבר המעודד להמיתה, אלא דמאחר שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם הגינו למדרגת מסוכנת נמי שרי', וכן תראה מסידור דיןנים אלו בرمב"ם, דדין דמסוכנת הביאו בהלכ' מ"א, אחר שביאר דין טרפה האמור בתורה, הינו נתהה למות מחמת מכת אבר, כתוב אבל הנטהה למות מחמת תשות כחה אין זו טרפה אבל צריכה פרוכס, אבל האי משנה דאחוות הדם והמעונת וכו', כתבה בהלי' שהיתה בפ', בין שאר הח"ט של הحلכה שמקומם בהלי' שחיתה, כמו שביארנו בעicker י"ד, וכتب דהני אינם בכלל טרפות של ההלכה, ולא הזיכר שצרכין פרוכס, כי לא מירוי שהיא מסוכנת עיי' תלאים אלו, אלא שמחולי פשוטים, מפני שהטווי' סי' קט"ז לא נחות מה שכתבת, והי' סובר דלכל הני דין מסוכנת ממש יש להם, משום דלמד כן מדברי הרשב"א וזה ליתא כמש"כ ודוו"ק.

ע"ש במשנה,أكلת סם המוות או שהכישה הנחש, מותרת משום טרפה, ואסורה משום סכנת פשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתמהה למי נפ"מ קאמר שמותרת משום טרפה כיון דמ"מ אסורה משום סכנת נפשות, עי"ש שנדחק לישב ומ"כ שם דalgo נפ"מ למלכות, למה כתוב דין זה בי"ז. הנה משום הא לא ארין, דהרי עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין זה לאו שיש בו מלכות אלא איסור עשה בלבד, דושמרתם לנפשותיכם, אבל באמת כבר כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ם בסה"מ שלון, דעל ח"ט אין בהן מלכות, אבל קושתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, הדניأكلת סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם וуд, אלא עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מtopic גופה, כי לא מיסתבר כלל שלעלום תהי' סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמור סתם אסורה משום סכנ"פ, משום דבאתת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחילה כה האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה היתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד לך"מ ודו"ק.

ד"ג נ"ט ע"א מ"שנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכי עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריס פרסה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפ' ראה, אבל בעופות לא נאמרו סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפ' שמיini ובפ' ראה, והטעם שמספרש הטמאים קאמר בגמ' מפני שהם מועטים נגד הטהורים שאין להם מספר, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובחגבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' וגם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לצינוס בסימנים או מפורשים או מדרישות הכתובים, הוא מובן בפשיות דשותם שלולים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטראך בסה"ד, דאיצטראך קרא שלא נטעה וכאשר אמרו ל�מן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכח"כ בעופות

בשدة טרפה כתיב, וכ כולל גם בשר עוף, אלא דתנה חלק עוף מבהמה מפני איזה שינוי אברים שבhem, וכਮבוואר במשניות דלעיל, וכן שפיר שמעין בא"ט בהמה גם חיה, אבל בסימני טרפה דבקרא בהמה כתיב, אלא דממה דתחיל הפרשה בזאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, דרישן דחיה בכל בהמה לסייענים, וכדלקמן דף ע"א ע"א, ודאי הדנה דתנה סימני טרפה מוכרת להזכיר בפירוש היה אתה מדרשה דבר כל בהמה היא ולכך דברי ר'ת לפע"ד צע"ג ודוו"ק.

ע"ב בא"ד יש לה טלפים כטלי פחיה, אכתיה אייכא לספקוי בהמה דיש טלפי חיה דומה לטלפי בהמה עכ"ל. עיין בmaharsh"א זיל מה שנדחקו בפירוש דבריהם, והלב אריך ליישם, זיל הארכיך של הארכיות שלו לא ידעתה איך קאמר אבל לא עלתה בידו דאחר כל הארכיות שלו לא מעלים ולא מורידים לא ר"ד טלפי חיה הדומים לשלהם, לא מעלים ולא מורידים לא לאייסור ולא להיתר, דכינון דממה התורה בטהורים, ואון בהמה תורהה בעולם חז"ז משור שב וע, ולהן טלפים מיוחדים שונים של חיה, למה לא מהני טלפי חיה להתריר וטלפי בהמה לאיסור, ולכן לפע"ד הפ"י הייתר נכון הוא פ"י המהารש"יל זיל, דאין כוונת התוס' לומר שיש מין חיה שתಲיפה דומות לשלהם אלא שמצוין פעומים בהם שינוי הטבע בפרטית ולכן חייש ר"ד לשינוי הטבע זהה גם בהמה לאגביה הטלפים, עכ"פ שלא ראיינו בהמה כך, משא"כ בקרים דלא מצינן שנייני הטבע לא בהמה ולא בחיה, لكن הוה קרנים סימן מובהק, ובזה מסולק קושי' המהארש"יא מעליו ודוו"ק.

ד"ג ס' ע"א תוס' ד"ה הרכיב שניים דשאים זעג"ז ומהו, וא"ת מתני' הוא, אין גוטען אילן באילן ולא יוק בירק וכו', עיין בmaharsh"א זיל שהביא דעת הרמב"ם זיל, שהשטייט הרכבת יرك בירק, משום דס"ל דמתני' לענין איסורה תנן ולא למלוקות, דמדון ק"ז אין עונשין, והכא קמבעי לי למלוקות, דכינון דהסכים הקב"ה על ידם כמאן דכתבי בהדי' דמי, עכטד"ק, ולא הרגש המהארש"א דרש"י זיל פריש מהו להרכיב זב"ז, וכן נתעורר ע"ז המהארש"יש זיל, ולכאור' יש לתמורה על רש"י, למה לא ניחא לי' לפרשי' כמשמעות לשון הגם', דקמבעי אי מותחיב בדייעבד בשחרביב. אבל יפה עשה רש"י לפענ"ד, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם דהשטייט מכל וכל האי דינא דהרכבת יرك בירק, והוא משום דבא"י דלוקין גם על זריעת כלאים בשני מיני זרים כאשר פסק שם הרמב"ם בריש הלכ' כללים, פשיטה דלוקין גם על הרכבת דהוא גרע זרעים, וכמש"כ הכה"מ שם, ואי בחול"ל דמותר לזרוע כלאי זרעים, לאסור הרכבה מכל', דלאגי הרכבה אין ק"ז מאילן כמוון, ולא עוד אלא אפילו הוה כתיבי בהדי' למיננו בזועים, לא הוה מצינן לאסור בחול'ל, דאיתמעט משך לא תזרע כלאים, דנוהג דוקא בארץ, אדם בשעת הבריאה לא ה' נצטו לצתת למיניו והוא יוצאים בערוביה, מミלא א"א לאסור כלל כלאי זרעים אפיקו בא"י לא, כמוון, וא"כ יפה פרש"י דקמבעי רק אי שרי להרכיב או אסוד מדרבן, וזה תלי' בהא דר' חנינא בר פפא,adam השבון כאלו כתיב בציווי בהדי' למיניו בزرעים כמו באילנות, אז ע"כ הרכבה בהן מה"ת. אבל אי לא כתיב בהו למיניו'ו כמו באילנות, איזומוקם לגוזר בזרעים אותו אילנות, כך צריכין לדוחק בפירוש האי האיבע, וכיון דרך מדרבנן קמבעי, כל חיקו בדרבנן לקולא, لكن שפיר עבד הרמב"ם זיל שלא פסק לאסור הרכבת זרעים בחול'ל ודוו"ק.

ע"ב גמור' א"ל הרבה מקרים שרואין לשรอง, והן הון גופי תורה וכו', כיצא בו, ואת העם העברי אותו לערים, מאי נפ"מ, דלא ליקרו לאחיו גולים עכ"ל הגמרא. עיין מהרש"א חא"ג, דאייכא טעמא שהעביר את העם לערים, כדי לחזק הקניין שקנה את הארץ לפרעה, א"ט בהמה שנכלל היה עמה דלאגי טרפה בקרה סתום ובשר

פרשא לחוד, רק החזר, איך נוכל להוציא על אלו כיון דליך, אלא דלפ"ז קושיתו לך"מ, דאי לאו דגילה לנו קרא דהוא שליט בעולמו, הו"א דהני שמנת המה בלאו ואיך שדומה להם, רק בעשה אסורים וממילא גם הני שאין להם סימן כלל הבאה, דתו ליכא ק"ו-DDI לבא מן הדין להיות כנדון, כיון דכל בסימן אחד כל שאינים מפורשים אינם אלא בעשה, גם הני הבאים מק"ז לאiah' חמור מהם, ואפיילו נאמר דשייך כאן לומר דכל היכי דמיפרק ק"ז לא אמרין די, אבל עכ"פ בקי"ז צו' ודאי יפה כתוב הרמב"ן זיל דאין עונשין עליו, ולכך איצטריך "ווא"ו" לומר לו דהוא שליט בעולמו ולכך אחרינה בחוד סימון, ומילא איתן לו למייעב ק"ז על שאר הבהמות דלית להו שום סימן טרפה, שהמה בלאו, אלא דסכ"ס נשאר קשה, ומה פרט להני כלל, ולא כתוב סתום וכמו בדגים, דכל שאן מפריס פרסה, וגורה לא יגר, לא תאלים וטמאים הם לכם, ואולי זיל אדם ה' כתיב כן הו"א דכל שמי לו שום סימן טרפה בלאו, אבל מי שיש לו אחד כמו גמל וחירות, איינו אלא בעשה, אלא דלפ"ז קשה למה באמת לא נימא כן בדגים, דמי שאין לו סנפיר וקשה בתלאו, אבל בסנפיר לחוד ואין לו קשחת רק בעשה אסור, והיינו נפלטים מכו"ש ה"ס דלקמן, סנפיר דכתב רחמנא למה לי, אשר לקושי' זיל לא מצא תירוץ אחר, אלא לדוחק ולומר דמשום יגדיל תורה ואידיר כתוב דבר שאין בו צורך, שאין לך דוחק גדול מזה, וביעני הוא קושי' עצומה לצריך נגר ובר נגר דיפרקייה ודוו"ק.

תוס' ד"ה אלו הון סימני חיה, כל שיש לה קרנים וטלפים, קרנים אתא לאפוקי וכוי' אבל אכתיה אייכא לספקוי בהמה טמאה, لكن בעינן טלפים פרסות סדוקות וכוי' ר"ד אומר כל שיש לו קרני חיה אי אתה צריך לחזoor על טלפים, דסביר היה טמאה איין לה קרנים וכוי' עכ"ל וק"ל דל"ד ולרביב דסתם כוותי' בנדה כמו שישים הtos' לפ"י הריב"ס, תקשה למה האריך התורה בשני סימני תורה וחוץ ר' אח' להוציא הגם וחויר דאית להו חד סימנא, כיון דמצוי אמר כל שיש לו קרנים תורה וכל שאין לו טמא דכמה דביחה טמאה לא נמצא בקרנים, כ"כ בהמה טמאה כן כאשר עינינו רואות. עיין במ"א בא"ח ס"י תקפ"ו סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, ואי משום דיש עזים טהורים וכל שאין לו להוציא ה"ס הרבה, ואולי זיל עיזים לטהרה ותו לא, והי' מיתר ריבוי דברים הרבה, דלא רצה לסמן סימן שבא לאח'י, דהרי תורה בתוספתא דשנינו, דכל שאין לה שנים למעלה תורה, והتورה לא תלה טהרתו בהן מפי שבאו לאח'ז ודוו"ק.

בא"ד, ור'ת פירש דיש לו טלפים דקאמר לא את' לארוי' שחיה תורה היא, שהרי הכא לא אירוי אלא בסימנים להתריר חלהה לאפוקי מהבהמה טהורה וכוי' עכ"ל, דברי ר"ת בזה נפלאים ותמותים מאד, שהרי האי "algo han simoni chaya" הוא סיפא דתוספתא המובאה לעיל, דברישא קאמר שם, אלו הון סימני בהמה כמוון בגמי, וכיון דחלקים בחרותי, עכ"כ דבבהמה דוקא קאמר ולא כתנא דמשנתנו דקחני סימני בהמה וחיה, ובתוספתא לא קטני נמי דנאמרו מה"ת כמו דתנה תנא דידן אלא סתום, ואיך כתוב הר"ת דתנה דתוספתא לא נחות לאורי' סימני טהרה דחיה, דהרי עדין לא דבר מחייב כל רק מבהמה ומה דפרק ה"ס על התוספתא קודם שהנicha למורת חיים בכל בהמה לסייענים, הכוונה דפרק דלא הוה לי' להקלם לשנים אלא לשנות כמו במתנית' אלו הון סימני בהמה וחיה, אבל השתה דחלקים לשנים בתורי בבותה, פשיטה דבבא האחרונה גם לטהר מטומאה קמייר' דאל"כ הו"ל בבבא הראשונה, אלו הון סימני בהמה וחיה כתנא דמתני' ואין זה דומה להא דתנה א"ט בהמה שנכלל היה עמה דלאגי טרפה בקרה סתום ובשר

כל הילפota להוסיף על הניג כ"ד המוני, או מין נשר לדעת רשי", או שאר מינים שיש להם ד' סימני טומאה לדעת התוס', איך אפשר ללקות עליו, הלא האילכה לא לפרש אלא להוסיף על המפורשים אתה, ואית' דבאמת אין לוקין רק על הניג דמפורשים, והני דמוריין מכח הילכה, לאיסורא מר宾ן ולא למלקות, מה פריך הש"ס על מה דקתו במשנה דסימני העוף לא נאמרו, ולא ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כמובן. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם גם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למאך לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במות איש זה מצי להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא הי' חושב מחשבות ועובד לאדון עבדה הרבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישף גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

אבל ראה דעת הרמב"ס ז"ל דלא כרש"י ולא כתוס', דהוא ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות הי"ד כתוב ז"ל, "סימני עוף טהור לא נטרש מה"ת, אלא מנה מןין הטמאים בלבד, ושאר מניין העוף מותרין, והמינים האסורים כ"ד הן ואלו הנקו"ו ואח"כ כתוב "כל מיהו באקי במיניהם אלו ובשומותיהם הי"ז אוכל כל עוף שאינו מהם, וכי הוא באקי במקורה וכ"ו" עכ"ל, הרי ברור מילו נגד רשי' ותוס', ואין צרך בדיקה וכן"י. דליכ"ל, רשי' ברור מילו נגד רשי' ותוס', דלית לו לרבות שום עוף לטומאה חזק мало המוני וטומאות בתורה, וכל המכיר בהם ובסמותם, מציא כל עוף שאינו מהם בלי השקפה על הסימנים, והסימנים לא נאמרו אלא מי שאינו באקי כדי שיוכל לאכול עוף הבא לפניו ב"ד סימני טהרה, וכן אם מכיר עורב בשנים ואם מכיר פרס ועוגיה גם בס"י אחד, אלא דלא יצחתי להבין איך יפרנס הרמב"ס הסוגי, לדיד"י אין צרך להגיה בלשון המשנה כלום, דיפה קתני במשנה דסימני עוף לא נאמרו, ונשר לא לסימנים כתיב ודלא כדקתו בברייתא, דנשר לרבות אתה, או מין נשר כרש"י, או שאר מינים כתוס', דהרי לייכא שום עוף טמא חזק мало המפורשים, ופלא והפלא תורה דבעל דbullet אות דקדק בלשונו לכתוב "דלא נתפרשו" והוא לשון אבי, ולא כתוב "לא נאמרו" בלשון המשנה, ולבסוף כתוב דהני סימנים נתנו חכמים, למי שאינו באקי בהן ובשומותיהם, הרי דסובר דבאמת לא נאמרו כלל hei סימנים בתורה, ואפילו בהלכה לממי"ס נמי לא, דלא מישתבר לומר דהילכה אתה למי שאינו באקי, דהלא כל הקבי יכול לעשות סימנים אלו כדי למסרם לאינו באקי, ואין כאן צורך כלל, שייהי נמסר למשה מסיני.

אבל אחר העיון נראה לפ"ד ביחסו לשון הרמב"ס ולהשווונו עם השkil וטרוי שבגמי', כי יש לנו קרא על סימני עוף בקרוא דוחבדתם בין עוף טמא לטהורה דבسف"פ' שמנין, ז"ל הרמב"ס ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות, מ"ע לידע הסימנים שմבדלים בהן בין בהמה חייה ועווף וחגבים שמוטר לאכול, ובין שאין מותר לאכלן שני' והבדלתם בין בהמה טמאה לטהורה, ובין העוף הטמא לטהורה, ונאמר ולהבדיל וכו", עכ"ל. ועיין בה"ה שם דבש"מ עשה הרמב"ס מכל א"א מ"ע בפ"ע, דלהבדיל בין עוף טמא לטהורה היא מ"ע מפורשת בפ"ע, וזאת ההבדלה עכ"ב סימנים קאמר, דהוא בדיקה והבחנה חוזית בחילוקין דקון. אבל במקומות דליך סימנים אלא מנויים הטמאים או הטהורים בסמותם לא שייך ע"ז לשון הבדלה אלא לשון הכרה, גם לא צרך להזכיר שניהם אלא או הטמאים או הטהורים, ולא על חנם דיק' הרמב"ס בלשונו הזhab לכטוב דמ"ע לידע בסימנים שմבדלים וכו' ולא כתוב לידע ולהזכיר הטמאים או הטהורים, ומאחר שזכינו דמהאי קרא יצא דיש גם בעופות סימנים כדי להבדיל בין הטמאים לטהורים, אפילו איןנו

וכפרשי' על התורה שם, מ"מ כל הסיפור הלאה ללא צורך אם לא כדי לאשמעין דהיה חס על כבוד אחיו עכדי"ק. ולפ"ד לא כיוון יפה, דהרי כל הפרשה יכולה שם מלא מסיפורים כאלו מחכמת יוסף ותחבולותיו שליקט כל הכסף והזהב וכונה בהמתם וחיתם לפרעה ולבסוף גם אדמתם, והניא אדמה הכהנים, והכל בעצה ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כמובן. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למאך לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במות איש זה מצי להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא הי' חושב מחשבות ועובד לאדון עבדה הרבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישף גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

ד"ס"א ע"א נמר' סימני עוף לא נאמרו ולא והתני' נשר מה נשר מיוחד וכו', אף כל ציוואה בו טמא, חורין וכו' אף כל ציוואה בהן טהורין, אמר אבי לא נאמרו פירושן מדברי תורה אלא מד"ס, עכ"ל הגמ'. ווהסוגי' ארכוה והשיטות בה מרובים כאשר יראה כל המעין בה, אולס חזק ממה שהרגישו ונתעוררו בה הראשונים והאחרונים מפרשיש הש"ס, לי העני בדעת תמורה הסוגי' מאד, דהנה אבי ע"כ איזל ומודה דלא נאמרו בתורה סימני עוף טמא אלא מנה אותן בשמותם בפרוטרוט במספר כ"ד, דהינו כ"א בשמותם ושלשה מריבוי דלמיינו למינה ולמינהו, כמובן רקמו ס"ג ע"א, ואין כאן שום יתרור ולא שום רמז על סימנים, ואיה כתיבי כדי שנctrיך לפירושן הלא תורין לקרבן כתיביו ולא אייחרו לדריש מוהם סימנים ונשר הלא הוא כאחד משאר כ"א המנויים בתורה בשמותם, בלי שום השקפה על סימנים, ואיך בין מה דקאמר דנשר מיותר דהוה נלמד מק"ז משאר עופות המנויים, דהוא בספר החותם דכלazon שאין לנו בקרוא שום רמז רמזיא על סימנים, איה ק"ו איכא, ובמוועדי נשר לטמאו יוטר מאיניך, ולא עוד, אלא דכל הני קושיות שבגמי' דלא כתוב אלו, או אלו, וኒלו בק"ז מאיניך דכתיבו, אפילו הוי הסימנים מפורשים, איך נלמוד במא מצעינו או מק"ז כיוון דאיין עונשי מה"ד כיודע, מכש"כ כשייך הסימנים אינם כתובים, והני סימנים עכ"ב מהלהקה נמסרו לך, דהרי אפילו הי' נשר ותורין מיותרים בקרוא ואתא ללימוד מהם סימנים, הלא שינויים יש בין תורים לנשר גם חזק мало ארבעה, כמו מה שמשינו במשנה דפירה מובהה לקמן, דכל העופות פסליין את מי חטא חזק מן היונה מפני שמווצת, ובמדרשי על הקרוא ענייך יונס מה שינויים בעניין יונה משאר עופות, וכדומהו שינויים אין מספר שיש למצוא בגין נשר ליוונה, וכיון דרך על הילכה נבנה

דיל'ל דלא אמר כן מפני שפ"ע לא שכחו בישוב כדאמר ליקמן, וכל שאינו מכיר אין מיהici תתיייכי פ"ע. אבל לשיטת התוס' דברישא לא דבר מעור שבא בס' אחד דוקא אלא במכיר את כלו, עוד הבא בא בס' אחד בחוץ טהור בלא בדיקה, ואפילו אית ל' עוד בפנים סימן שני ושלישי טהור ודאי יותר קשה דהוומ"ל דעופש אין לו אלא סימן אחד בלבד, כל שמכיר פ"ע טהור. אלא דמ"מ לא עשו מזה תימה אלא כתבו, דהוומ"ל וכוי' משום דגס לדידחו לא דבר מלטאה דלא שכחא, שייה' מכיר דוקא בפ"ע ולא בשאר' ודוק'.

ע"ב גמר' ארכ"פ תרגנולא דאגמא אסירי, תרגנולטה דאגמא שריא, וכתבו התוס' שאון לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור, דقول היוצא מן הטהור טהור, אלא שני מיניהם הם וכוי עכ'ל, אלום בנדה דף י' ע"ב כתבו דלא שיק בעופות יצא מן הטמא או מן הטהור, דהה הביצה בלאה' נשעה תחליה עפרה ומעפרה קגביל האפרוח, כדאמרין בתמורה ל"א ע"א, אלא הבל תלוי בסימנים עי"ש, ולפ"ז יש לומר דהאי חד מינא הוא, אלא דלנקבה יש סימני טומאה, ולצורך סימני טהרה, אלא דגס זאת ליתא, דהרי בקרא סימנים לא כתבי אלא מינויים הטמאים בשמותם, ואם תרגנולא דאגמא אחד מהני המינויים הוא, איך נתר הקבה שלו עפ"י סימנים להקל נגד המפורש בקרא לאיסור אלא דהתוס' בה לשיטתו איזו, אבל דס"ל דמקץ הני סימניםanno מוסיפים לטומאה עוד מילים הרבה אין מספר, והוא למתקות, משום דכלום דרשנה גמורה הוא מנשר וטורים. וכאשר בارتהי זאת בראש הסוגי. ולכן גם להקל מהני האי דרשנה להתריר הנקבה משוש שיש לה סימני טהרה, ולא עוד דאפילו הנשר אם אירע וש לאחד עפ"י מקרה אכבע יתירה הרי הוא טהור, אבל לדעת הרמב"ס שאין לסימנים אלו שום سورש בקרא ורק לאינו בקי אמרו חכמים שיש לבדוק בסימנים, עיין לעיל אין מקום לדברי התוס' אלו, וגם לרשי' דס"ל דילפota נשר וטורין לא אתא אלא לרבות מין נשר לטומאה, אין להתריר בסימנים כלל, כל שהוא ממין הטמאים. וזה ברור ואמתות ודוק'.

ד"ר ס"ג ע"ב גמר' ארכ"י עופש טהור נاقل במסורת ונאמנו הציד לנומר עופש זה טהור מסדר לי רב'י ופרש'י ז"ל במסורת, ואם זכר הוא באדם כשר שאכלו, או שמסר לו רב'ו ציד חכם שהוא טהור עכ'ל. הנה אם זכר אדם כשר אכלו לא בעי להיות לא ציד ולא חכם אלא סתם אדם כשר, אבל במסר לו על פה שזה עופש טהור, צריך להיות ציד חכם, דהיינו איש הבקי בהן ובسمותיהן, והוא לאכזר' אינו מובן. ובאמת הרמב"ס ז"ל מפרש האי מירמא דר' יצחק באופן אחר שכabb' וזל', וועופש טהור נاقل במסורת, והוא שייה' הדבר פשוט באוטו המקום שהיא עופש טהור ונאמנו ציד למור עופש זה התיר לי רב'י הציד, והוא שיווכח אותו ציד שהוא בקי במיניהם אלו ובسمותיהם" עכ'ל. הרוי דפרש הא דאמר עופש טהור נاقل במסורת, הני אסם הביאו לפניו עופש ממוקם אחר של האי ניכר אצלינו, אסם שם במקומו שהוא שכיח אוכליין אותו, זאת מקרי מסורה, ואין צריך לחזור מי התיר לאנשי אוכליין אותו, כי מסתמא עפ' בקי אוכליין אותו שם, ויש עוד אופן התיר בצד' שמעמיד על עופש שאינו ניכר לנו, כי רב'ו אמר לו שהוא טהור, ואז צריך לידע שרבו היה בקי בהן ובسمותיהם, דילוי זאת אין סומכין על הגדתו. וזה הפירוש נכון מאד. אבל רשי' ז"ל שפרש דסגי בז' שאחד הי' מי שייה' אכלו ולא בעי להיות ציד בקי, נראה דרצה חלק בין עבד עובדא עצמוני, בלי כוונה להheid, לבין בא להheid, ובסוגי דע"א נאמן באיסורי הארכתי בסברא זו, דיש לה מקום, אבל כאן קשה לחלק בהכי.

והנה בתשובה אחת שנדפסה מהוגה'ק משינאווא זצ"ל שא Sorcer בברישא בנוסח זה דעופש בס' אחד דוקא טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

מכיר שום עופ בעולם בשמו ותוארו, שפיר פריך הש"ס על לשון המשנה דקנתני דלא נאמרו, ולא תנ'י וכו' והכוונה על הקרא דהבדלתם, דעת'כ האי ברייתא על האי קרא כסמק, דיליף מנשר וטורין הסימנים, דהני נשר וטורין אינס מיותרים כלל, אלא כיון דההторה ציוותה להבדלים בסימנים עכ' מנשר וחורין מוכחים להוציא הסימנים, והוא דילפין מנשר כל שיצא בהן לטומאה לאו דוקא, דחויז מאלו המינויים אין שום עופ טמא, אלא אגב דמתורין מצין לידע כל עופ שיש לו ד' סימנים דטהור, נקט גם במנשר דכיא ציא בוטמא, עפ' שאון שום עופ חוץ מנשר יש לו ד' סימני טומאה, והני סימנים לא בעין אלא רקים מצות הבדלה כשאינו בקי בהן ובسمותם, ואין הכלכה אלא חכמים הוציאם מנשר וטורין, ולכן מודוקדק לשון הרמב"ס שלא הביא לשון המשנה דלא נאמרו, אלא לשונו אבי דלא נתפרש, אבל מצות עשהrica להיכרים בסימנים מהמי שאיינו בקי בהם, כך נלפ' עד ברור בדעת הרמב"ס ובביאור הסוגי לשפטו, אבל לשיטת התוס' וגם שיטת רשי' דבאמת מרביינו לטומאה אייה עופות חוץ מאלו המינויים בתורה א"א להעמידו, כי מכח הכלכה דלא אתה לפреш הקרא אין להוסיף לאוין למלכות, והוא תימא רבתא ודוק'.

תוס' ד"ה הדורס. עיין מה שכתבתי בזה לעיל דף נ"ג ע"א בד"ה גמר' שם ודוק'.

ד"ר ס"ב ע"ג גמר' ארכ"ג היה בקי בהן ובسمותיהם, עופ השם בסיימן אחד טהור. לדעת רשי' ז"ל קאי אפרס ועזינה המדבר מהן לעיל מני' ודוקא בסימן אחד, באופן שאין לחוש רק לפרס ועזינה, ומה דלא סגי בקי בהן לחוד بلا שמותיהם דהיאנו שמכיר בתוארן, כתוב רשי' ז"ל, שאם שמו של העוף שזען עליו פרס, אע"פ שאינו דומה לפרס שמכיר ובקי בו, חיישין שמא איינו הוא עכ'ל. ר"ל שמיון פרס מצי להיות גם מי שאינו דומה לפרס בתוארן, וככארה איינו מובן דהא בפרס לא כתיב למיניו, וא"כ רק פרס אסורה תורה, אבל מיון פרס שרי', ועוד דמה מהני בקי גם בשמותיהם ויידע דהאי לאו פרס שמו מ"מ שמא מין פרס הוא, שנקרה בשם אחר, אבל כוונתו מבוארתadam איינו בקי בשמותיהם, חיישין שמא האי נמי פרס שמו, והוא הפרס שאסורה התורה, והאי פרס שהוא מכיר מכבר איינו אלא מין פרס דשרי'. ולכן כל שנקרא פרס כולן אסורה מספק, מפני שא"א לידע לאיזה מהן כיוון הקרא, ולפ"ז קאי האי "ובسمותיהם" לא לבד על פרס ועזינה, אלא גם אהאי עופ הבא לפניו בס' אחד צריך נמי להיות בקי בשמו.

אבל התוס' ד' העת אחרת עם, שמספרים בקי בהן ובسمותיהם על כל הכה' הטמאים ועופ השם בא בס' אחד לאו דוקא אלא ה"ה בב' וג' סימנים, הכל טהור, דכיוון דמקץ אכבע יתירה, איינו מחויב לבדוק שמא בא בסימן החיצוני דהיאנו אכבע יתירה, איינו מחויב להוכיח להו לפרש דבעינן יש לו עוד זפק וקורקנו נקלף, וגם לא ניחא להו לפרש דבעינן בקיותם בשמותיהם של הכה' דהא למה לי כיוון דהאי עופ שלפנינו אית ל' שמא אחרינה למאי ניחוש, אי דשמא נחhana שמו, א"כ גם במכיר את הכה' בשמון יש לחוש, שמא מתחייב להא היה שם כון, ורש' סובר לדלחן שינוי השם חיישין, אבל לשני שינוי שמות לא חיישין, עג' דמצין בגמ' שבשכינתי לעיל דשלשה נשתנו שמייהו, ב' כסא הבלילא והבלילא ב' כסא. ולכן פירשו הtos' דכדי שלא נתעה בהן צרי' בקיותם ג'ב. עוד זאת נתקשו לתוס' דהוומ"ל בסימן אחד טהור והוא שיכיר פרס ועזינה. וזאת לרשי' לא קשה דהרי ברישא דיבר מזה בקי בהן ובسمותיהם, הני פ"ע, בסימן אחד טהור דוקא בסימן אחד קאמר. אבל בסימן דבלא בקי בהן ובسمותיהם, הני פ"ע, אז בס' אחד דוקא טמא, אבל בבי' דוקא טהור והוא שיכיר ערב אלא דגס לרשי' הוומ"ל גם ברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד דוקא טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

דכתיב והבדלתם בין עוף טמא לטהורה, והוא מ"ע מפורש להבדיל בסימנים בין טמא לטהורה, כאשר הבאתו לעיל דברי הרמב"ם ריש הכל' מאכלות אסורות, הרי אמרה התורה בפירוש דלא נסмоך ארבוב, אלא נבדיל ע"י סימנים בין טמא לטהורה, וכן שפיר פריך גם בדברים, דלמא בשל עוף טמא נינחו, אבל בטרפה אע"ג דגש שם דרישין להבדיל בין החייה הנאכלת ובין החייה אשר לא תאכל, על החית'ת לተדברי" בירוש פriskון, ועיין ברשי" עה"ת, דאתא להבדיל בין נולדו בה סימני טריפה כשרה, לסימני טריפה פסולה, ועיין בחידושינו בריש פriskון, מ"מ לא נאמר צריך לבדוק אחר היח"ט ולא נסמק ארבוב, דהאי הבדלה מוקמינן בנולד ריעוטא דוקא, אבל לא בסתס וזאת נרמז במה דקאן הקדים היחה הנאכלת, ולא כמו בטמא דהקדים בין עוף טמא לעוף טהורה, ותדע דאל"כ לא נאכל חלב וביצים לעולם, וזה אמות לאמותו, ובזה נמציא פשר הדבר למה בנולד ריעוטא דוקא מחייבים לא סמכין אחזקה דאתאי מכח רובה דרבב כשרות, אשר ע"ז כרכרו כמה ברכורים הראשונים והאחרונים זה בכיה וזה בכיה, ולא זכו להאי אמת, דמשום מצוות הבדלה שאמרו תורה אין לסמוך במקומות ריעוטא על הרוב, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד, האמת ודוק".

ד"ר ס"ד ע"א גמרא אי הכי Mai Datma, אפילו Dat hora נמי. עיין מה שכתבתי בביאור שkil וטרוי זו לקמן בפוגה דף צ"ת בסוגי דביצה אפרוח ודוק".

תנוס' ד"ה שאמ רקמה ואכללה לוקה, מה שיש להעיר על דברי התוס' אלו, עיין היטב לעיל בסוג' דשחלה קמא ד"ח נ"ח ושם בחודשינו תמצא ביאור רחב לשיטות התוספות דסבירו לוקין על היוצאה מן הטמא, ושיטת הרמב"ם דסובר אכן לוקין, כי אלו הילופיות אינם דרישות גמורות אלא כמו דרשיה, דכל חלב על ח"ש, ונicha לדידי' דבעין בביצים קרא מייחד דבת הינה לילוף איסורא, ע"ג דכבר איתך לך על פרה במUi גמל קרא דלא תאכלו מעגלי הגירה ומperfisi הפרסה, ברכורות דף ה' ע"א, דטהור שיוציא מן הטמא אסור, דתתם בשער, אבל ביצה דזה גוש אחר ואינו בשער לא נדע ממש לאסורו, וכן בעין קרא דבת הינה גם על גוש אחר שאייכא בו ממש יוצא, ומהנה נדע גם חלב טמאה שאסורה וכמש"כ הרמב"ם צ"ל בריש פ"ג מאכלות אסורות ודוק".

ומה שכתבו התוספות דביצה Dat hora דביצה ואין בה משום אבמה"ח, ידיעין מתקח לך דרישון ולא לבליך, הרי דביצים מותירות באכילה עיין בחודשינו לקמן דף ק"ט ע"א דזה פלא והפלא, דמקרה זה לא אימעת אלא ביצת טמאה אבל ביצה טרפה Drao'i להוליד אפרוחים לא אימעת, וא"כ ה"ה Adams ביצים אסורות מצד אבמה"ח, מ"מ קרין בי' תחק לך גולד אפרוחים, ואני עומדים לכלבים וצעיג' ודוק".

ד"ר ס"ד ע"ב גמ' אמר חזקיי מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מה"ת, שנ' ואות בת העינה, וכי בת יש לה לעינה, אלא זו ביצת טמאה, עיין בהגחות ה' מהר"ץ חי' זל' שהביא בשם בעלי התוס', דיענה בעת זיקנתה נעשה בשרה קשה כברזל מפני שאוכלת אבנים, لكن רק בילדותה אסורה תורה, והוה האי בת כמו בני יונה דפירשו קטנים לאפקיק גודלים, והניח ה' בע"י, דלפ"ז איך נפרנס דרשא זו, דאתא לאסור הביצים, ומזה באמת נ"כ ראי לשיטת הרמב"ם דאין כאן מלכות והדרישה אינה אלא כמו אסמכתא, אולם לישיב דעת התוס' צ"ל י"ל דמס' דס"ל דמשו"ה ה' צרך לכתוב בת, דמעצמננו נדע דרך כל זמן شبורה רואיה לאכילה מזוהרין עלייה, אבל כשייקין וה'י בשרה קשה כברזל, פשוטה דלאו בר אכילה הוא, וכן הראה על איסור ביצים שלא ATA, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין ביצים שלו לאיסורא, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עי' ישוב אחר, אבל התירוץ האמתי על הקושי' הללו הוא, כי מאחר

לאISON, מדובר הרמב"ם שהבאים גם המחבר ממה שכותב "והוא שיחי' דבר פשוט באותו מקום שיה עוף טהורה" ו"ול של הנה"ק הנ"ל, "לכאר' שפט יתר הוא, דהא כי מקודם עוף טהורה נאכל במסורת, ומסורת הוא שעוף צהיה' פשוט באוטו המקום הלא בסע' ה' הביא פלוגתא זהה, ואיך סתם בכאן שצרכ' שיחי' פשוט באותו מקום, אלא נראה ודאי דכוונתו הוא לבאר, דלא מקרי מסורה רק אם אין שום שינוי ודבר פשוט הוא לכל רואה העוף שזה הוא העוף הנאכל מוקדם, אבל אם אין מרגלים בעוף זהה אין זה מסורה" עכ"ל קדשו.

הנה לא עיין הנה"ק צ"ל בשעה שכ' הדברים האלו, בגמרא ורש"י, דלולי זאת לא ה' קשי' לי' דהאי, והוא שיחיה דבר פשוט באותו מקום וכ"ו' הוא שפט יתר, כי ה' רואה דמאמר ר' הוא דאמר, דעוף נאכל במסורת, ופרש' בsharp שזכר שאר אכלו, והרמב"ם לא ניחא בפי' זה מפני סיפא דהאי מאמר דאמר, וכייד נאמנו לומר וכו', והוא שיחי' בקי' בהן ובشمאותיהם, דמי'ש כאן דלא סגי באדם שר לחוד, ובsharp שאלל, סגי באדם שר לחוד, لكن מפרש הרמב"ם נאכל במסורת, הפ' פשוטו הדבר באותו מקום שהוא שיחיה שמי' שיטהו, אז מותר באותו מקום אחר שהביאו לשם מהוינו המין לסמוך על מסורת מקום ההוא, ע"פ שאין אנו יודעים עפ"י מי הותר להם לאכלו כיון פשוטו שם להיתר מסתמא עפ"י בקי' אוכללים, ומה שכתב הגאנז צ"ל דהרי בסע' ה' מביא המחבר ב' דעתות אם מסתמא, אז מותר באותו מקום אחר שהביאו לשם מהוינו כתוב צאתה, הלא בסע' ה' מיררי בעוף דשכיח הכא והכא, ובחד מקומות אוכללים אותו ובחד מקומות מנמים מלאכלו, יש מחמירים שלא לסמוך על מה שנטודע לו שיש מוקום שאכלין אותו, דאפשר דקאן קיבלו על עצם שלא לאכלו מפני ששייכח כאן עוף טמא הדומה לזה, כן כתוב הרשב"א עיי'ש ומה עניין זהلقאן, דמי'רishi שבמביין מין חדש לכאנן שלא ראיינו עד הנה, דבזה ודאי לכ"ע מהני מסורת אותו המקום אשר שם שכיח האי עוף ופשוטו שם לאכלו, ופשט זה פשוט כביעה בכתובת, ופירושו של ה' צ"ל דמי'רishi בעוף שנאכל כאן, וקאמר שモותר לאכלו מוקדם, והוא פשוט שאין הפה יכול לדבר ולא האוזן יכול לשמוע ודוק".

רש"י ד"ה אלא אינו מי ידע בהו, כלום מכירן שלא היה אחד דומה לזה והוא טמא, עכ"ל, גם בפירוש דברי רש"י אלו במחכ"ת טעה הנה"ק הנ"ל צ"ל בתשובתו הנ"ל שה' סובר דהאי שיחי' בקי' בהן ובشمאותיהם קאי על התלמוד המעיד לפניו עפ"מ מסורת רבו, כדי שלא יחלף טהור בטמא עי' דמי'ון כזוב, ומזה דן ה' צ"ל להמץיא איסור עי' גודל וקטון עי' שם וחס מלחציך פ' זה, דעל רבו הצדיק קאי,adam אין בקי' בהן ובشمאותיהם ורק בשמאותיהם אנו חושין דעל שינוי השם יסומך להתריר, אבל באמת הוא דומה בתוארו לעוף טמא, ואסור משום נדמה, עפ"פ שיש לו שם אחר מוחמת איזה שניי' שבו, ואסן כן אדרבה מכאן איכא ראי' להיפך דכמו עדי' שנדמה לעוף טמא הוא טמא כן להיפך נדמה לעוף טהור טהור, וכן כתוב אבי הגר"ה צ"ל בד"ח תש' מ"ח שכתב על אחד מרבני שרצה לומר דשכנן ונדמה לא אמרינו רק לאסור ולא להתריר, הבל יצחה פיהו, עיי'ש, וכפירושי ברשי' צ"ל נמצא בכל הפסיקים בטור ובש"ד סי' פ"ב סק"ב עיי'ש ודוק".

תוס' ד"ה ודילמא דעוף טמא הוא, וא"ת כיון דעתות טהורי' מרווחות ניזול בתר רובה וכו', ותמהני למה לא הקשו כן למעלה על כל הני מירמות דאמרו שצרכ' להיות בקי' בהן ובشمאותיהם, ולבסוף מיסיק דעוף אינו נאכל אלא במסורת, ולמה לא קשי' להו דנסמוך ארוב טהורם, ותירוצים דיש בנסיבות רוב מטמאים, אינו עולה יפה לרמב"ם דס"ל דרך כ"ד מינים הם ותו לא, ولكن קושי' התוס' עי' ישוב אחר, אבל התירוץ האמתי על הקושי' הללו הוא, כי מאחר

יש לו סנפיר, אבל התורה לא מצה סמוכה על קבלה זו, עיין לעיל דף ס"א ע"א תוס' ד"ה כל עוף הדורס טמא ובמהר"ס שיר שם, והש"ס שפיר פריך כיון דאמות הוא דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, מהו כתוב רחמנא סנפיר, אבל אי או או קאמר שפיר בעי כתוב קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר מפני שהتورה לא סמוכה שנדע האי כלל דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, זה פשוט ואמת בכוונת המהרש"א וד"ק.

הדרן עלך פרק אלו טרפות

דביצה שלה לאו יוצאה מן הטמא מיקרי דהרי אז כבר בשורה עז בעלא הוא ולא חייבה התורה עליה, ומילא גם ביצים שלה שרי' קמ"ל דמ"מ יצא מן הטמא מקרוי וד"ק.

ד"ט ס"ו ע"ב גמ' ולכתוב רחמנא קשחת ולא סנפיר בתוס' נהה נ"א ע"ב הקשו דלמא או או קחני עד שיפרט לך הקריאה ייחדו והקשה שם המהרש"א דא"כ לככטוב רחמנא סנפיר לחוד, ותירץ בתירוץ השני, דעתך קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר עי"ש, והتلמידים לא ידעו לפרש דברי קדשו, אבל פירוש דבריו הוא דניהם דין ידענו מקבלת אדה"ר או נח, דכל שיש לו קשחת

פרק בהמה המקשה

ע"כ מيري בנשחתה אמו, ומה שחסר זאת במתניתין עיין בתיאו"ט. אילם דעת הרמב"ם ז"ל איינו כן דסובר דבריו לעולם אסור, אפילו נולד אח"כ הولد ולא נשחתה אמר כי כן כתוב מפורש בפ"ה מהלכ' מא"ה ע"ט, וכן הבין הכלבו דברי הרמב"ם, אלא שכ' דכל הראשונים חולקים עליו וס"ל דכל שלא נשחתה אמו ונולד אח"כ אין כאן שום איסור יוצא, אבל הבב"י בסימן י"ד נדחק בפירוש הרמב"ם, כדי להשוותו אם שאור הפסוקים, כי דבר זה אצלם דבוחציא ידו או רגלו יאסר אותוابر לעולם, והוא מעשה בכל יום אצל הלידות שהולד מוציאה תחילה ידו או רגל, ואחריו נמשכו כל הפסוקים האחרונים ביל פוצהפה ומ慈פץ ואני בעני רואה כי מוכחים אנו לפרש דברי הרמב"ם כפושטם וכמו שהבינים הכלבו. **הנה הרמב"ם ז"ל** השמייט להא דר' מרשיא דלקמן בדף הסמוך, דקאמר בן פקועה הבא על בהמה מעלייתו הولد אין לו תקנה, והבב"י כתוב עליו דלא ידע למה השמייטו. ופלא הדבר שלא שת ליבו הטהור על שיטת רשי"ז"ל לקמן דף ע"ה ע"ב, שכתב דלפי מה דמסיק רבא, ד' סימנים אכשיר בה רחמנא, לית לנו להא דר' מרשיא, ואפשר דהbab"י לא רצה להעMISS שיטה זו בדעת הרמב"ם ז"ל מפני הקושיות העצומות שבתוס' שם על שיטתה זו, ולאחריו תראה מה שכתבתבי זהה, והנה כל גודל הואacial אפיקו אם נדחק פעם אחת בלשונו לפניו נגד המשמעות הפשט, אבל אם נצטרך לדחוק פעמים, הדרין לכלוא אין הלשון יוצא ממשמעו כי עפ"י שני העדים יקום דבר. ובפרט בלשונות הרמב"ם ז"ל שמסר המחבר נפשו על ברירת הלשון, שלא יפול שום ספק, באשר לא ציון מקור הדין מאין מוצאו, וכונתו היתה שלא יctrיך אדם לשום סוף זולתו כדי שייכל לדון בדיוני תורה, כמו"כ בהקדמותו בספרו, עד שקראו משנה תורה, ואיך יעלה על הדעת שהרמב"ם לא ישגיח על לשונו ויסמוך על המ夷ין בסוגי' ולכן דרכי תמיד למסור נפשי לקיים פשוטות דברי הרמב"ם ומכו"ש שלא נסבול תרי מלטה Datmeh. והרי תראה כי הנני תרתי מישך שייכו בהדייadam ל"ל להא דר' מרשיא, מכח מכרא דרבא דד' סימנים אכשיר בה רחמנא, א"כ היא דרך דבר עצמו אסור, דהכלתא כוותי', כדמסיק הש"ס על ריו"ח בר פלוגתי' בתיאובתא, והוא מדדרשין בשר בשדה טריפה כטרפה שאנו לו היהר, ע"כ דמייר אף באן נשחתה אמו, דכיוון דלא מחלוקת בין שחיות כשרה לשחיות טרפה ולעלום אמרינן ד' סימנים אכשיר בה וכאשר אבר טעמא דהא מלטה במקומו

ד"ט ס"ח ע"א משנה בהמה המקשה לילד וכו', דין המשנה נבנה על הדין דחולד ניתר בשחיתות אמו, ודין זה נשנה لكمן בנסיבות ודרך אגב מתוך פלוגתת ר"מ ורבנן لكمן דף ע"ב וע"ד, ובאמת דהיה לו לתנא להתחיל בעיקר הדין תחלה, והכי הולל בהמה שנשחתה ולד הנמצא בחוכה מותר באכילה, ואח"כ בהמה המקשה ליד וכו', וכן لكمן נמי לא נשמע דין זה רק מתוך משמעות פلغתת ר"מ ורבנן, ובאמת שהוא היסוד אשר כל אלו הדינים בנויים עליו וח"ל השמיותו ואשמעינו רק מכללא, עיין חדושי ק"ז חת"ם צ"ל במשנה והנרא להע"ד דדרך התנא כך הוא, לבנות על הקדמה מקובלת להם מפי השמועה, לפי שבkowski התירו לחבר ספר בתושבע"פ נגד המקרא דעתם פי הדברים האלה כרתי אתך בריית [עיין בהקדמה למסכת ז' בארכות מעניין הרם הזה] ולכו הניח התנא עיקר ושורש ויסוד ההלכה על פה, על השמיעה מפה לאוזן באופן שכל המתחליל ללימודם עם תלמידים הילכה זו, יצטרך להקדמים להם על פה עיקר ושורה האי הילכה, ואח"כ הטעיפים הסטיעפים מתוך המשנה הכתובה. וכן תראה בראש ברורות מתחילה מיימת קוראין את שמע עברית, והשמייט עיקר הדין דחיביב אדם לקראת ק"ש ערבית ושרית, עד דפרק הש"ס תנא היכן קאי דקנתניマイימת, ומתרץ אקרה קאי דכתיב בשכבך ובקובץ. ובאמת פשطا דקרה לא מيري בק"ש שחרית וערבית, רק על ת"ת דהכי כתיב ולמדתם אותם וכו' לדבר בס שבתק וכו' ככלומר בכל זמן אפשר, אבל עפ"י קבלת ח"ז"ל הוא מצות ק"ש שחרית וערבית, והתחילマイימת כדי שיצטרך המלמד ולהלמד להקדמים על פה פירוש הקרא ועיקר הדין, דחיביב אדם לקרוא שמע שחרית וערבית. ובן מסכת ז' תראה שהתחיל התנא הכל שוחטין ולא בעיקר חיוב שחייטה בהמה היה ועוף מקרא דזובחת כאשר צויתך, מלמד שנצווה משה על הוישט וכו' והטעם לנ"ל כדי שיצטרך הלומד להקדמים עיקר הדין דחיבוב שחייטה ועופ מקרא דזובחת כאשר צויתך, ללימוד מתוך הכתב כדי לקיים למוד תושבע"פ על פה, ולעשות רוח בין תושב"כ לתושבע"פ, שלא יהא נראת כאילו המשנה הוא מן השמים, וזה ברור ונכוון בס"ד.

רש"י בד"ה בהמה המקשה ליד בשעת שחיטתה. הוסיף רש"י ז"ל בשעת שחיטתה מيري מתניתין בין לר' ברב, דמותר באכילה קאי אולד וא מקום חתק, ובין לר'ו"ח דקאי אבר גופי' דזרה מהני,

נאסר היוצא אפילו לא נשחתה האם וגם לא החזיר האבר, דא"כawai, "ונאסר האבר" שפת יתר הוא, שכבר כתוב לעיל דבר היוצא נאסר, וגם מה מה יונאסר האבר ואח"כ נולד" דמשמע דaicא דבר בין היציאה להלידה, אלא ודאי כדאמרון דהשחתה של האם או חזרת האבר עשויה טרפה. ולפי"ז מתניתין לא מיריך דוקא בשעת שחיטתה דנימא דוקא נשחתה אמו צריך לאשמעין דמקום חתק מיותר פחציזר כיון דבר עצמו אסור, אבל بلا נשחתה אמו, אבר עצמו נמי מותר, אלא אמרינו מתניתין בכל גוני מיריך, אפילו לא נשחתה אמו ונולד צריך להתר מוקם חתק, דבר עצמו אסור וכן"ל. ורש"י ז"ל דכ' בשעת שחיתה, ג"כ אין הכרח לאמר דחולק על שיטת הרמב"ם אך"ג דלית לי' דר' מישרשיא דיל' כיון דשיטה זו של הרמב"ם מוכרכות מכח מירמא דרבא, דמהדש לן השחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציציתابر תחילת לדידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנקב הושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שחיטה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו לנו דפלוי חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידה על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני התם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפילו פסק משלוחו שם עי"ש בחידושי, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ודע דלפי באורנו בדעת הרמב"ם ז"ל, הא דאמרו דבלא החזיזו מקום חתק אסור, דינהו דלא יוצא מקרוי ואין בו מושם בשער בשדה, אבל מ"מ לא הותר בשחיטת אמו דלאו בבהמה הוא, איינו אסור אלא בשלא נשחת הولد אבל שחת Ach"c הولد, מהני שחיטת הولد למקומות חתק ד"ז סימנים אכשר בה רחמנא, דבאה מקום חתק ליכא איסור טרפה, דלא"כ למה לא תועל שחיטת הבן פקועה, ומועליל לי' סימני הولد כמו בגין פקועה הבא על בהמה מעלייתא, ואם בכל זאת פסק הרמב"ם שם בהלכ' י' דמקום חתק אסור בין שחticks קודם שחיטה בין חתכו לאחר שחיטה ולא הזכירadam ח' מיעיל לו שחיטת עצמו להתריו, אפשר לאמר דלא דיל' שאבר שחיטת הרמב"ם למלטה דלא שכיח כי הא ישיח' הولد אחר שחיטת אמו ואחר שחיטת אבר, ולא עוד אלא דגם זהה צריך לחלק בין טרפה בין האי שחיטת אבר או לא, דודאי למאן דס"ל ד' סימנים וכי' ומהני גבי' האי מקום חתק, ה"ה דשיך טרפו לתבי האי מקום חתק, ואם לא נחתק כלל עד שנולד אז בלאה' נמנע במציאות, להבחן מקום היציאה בדקdock, כדי לידע איזה הוא מקום שעמד בשפט הרחמס, لكن כתוב הרמב"ם סתם אסור, יותר נראה לפ"ד דכל שאבר עצמו אסור אין להתר מקום החתק ע"י שחיטה, מושם דקרווב הדבר דאתה להתר גם האבר, כי בהאי חילוקא קלישא בין אבר למקומות חתק לביבי ולכנן ודאי דאין להתר ע"י שחיטתה את מקום חתק ועין עוד لكمן ודוק.

גמרא אר"י אמר רב ואבר עצמו אסור, מ"ט דאמר קרא ובר בשדה טרפה לא תאכלו, כיון שיצא בשער חז' למחיצתו ונאסר האי טעמא אצטיריך לרבע כדין לאסור האבר אף שהחיזיר, וכמוש"כ התוס' ז"ל. כדדריש لكمן דומי' דטרפה שאון לה הтир, ועיין בהר"ם לבליין דכובנת התוס' דמהאי דרשה ליפין דין דאין לו הтир בחזירה, אבל بلا החיזיר שיהא האבר אסור בין חתכו קודם שחיטה ובין לאחר שחיטה לא בעי קרא, דכל שאיןו בהמה לא הтир בשחיטת אמו, ושוב ממילא היה כבר מה"ח שלא נשחת, ורק' דכך הוא דהרי מקום חתק بلا החיזיר נמי אסור והאי לאו מיטעם בשער בשדה נאסר דה לא יצא חז' למחיצתו, ע"כ דנאסר מושם דלא קריין בי' בהמה בבהמה, או כל בהמה כדאמר لكمן ומילא כאשר בהמה"ח שלא נשחת הוא, ובין החיזיר ובין לא החיזיר האיסור הוא אבמה"ח כלומר דכל שהוציא אבר נעשה האי אבר היוצא, אבר

אי"ה והה"ג דמהני בן פקועה דנשחתה אמו לגבי הولد, ודלא כר' מישרשיא, ה"ה דאנו מוכרכים לכאר' לאמר דמהני שחיטת הولد לאבר היוצא ד"ז סימנים אכשר בה, ואיך מסיק הע"ס لكمן במהו לנמעת את חלבו בתיקו, מושם דין לו הтир בשחיטתה אלא ודאי דשאני אבר זה אסור מטעם טרפה והוא דקרי لكمן אבמה"ח, הינו כאבמה"ח שנתשל כי מקרה דבר בשדה טרפה מרביבין לי', ואם כן הוא פשיטה שאף بلا נשחתה אמו אין האי אבר ניתר בשחיטת הولد דבאיסורי' קיימה דין אין השחיטה מורתת איסור טרפה.

ומה דקשי' לי' להבי ז"ל איך אפשר שאבר היוצא דרך לדידה יאסר לעולם והוא שכיח הרבה הנה כשתקדך בלשון הרמב"ם תראה שלא אסר הרמב"ם אבר היוצא بلا נשחתה אמו, רק כשחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציציתابر תחילת לדידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנקב הושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שחיטה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו לנו דפלוי חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר רשותו שיטרף מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידה על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני התם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפילו פסק משלוחו שם עי"ש בחידושי, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ואביה לשונות הרמב"ם ז"ל להראות כי כנים ואמתיים דברי, ז"ל בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, "עובד שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם בין שחתוכו קודם שחחת שחשחת אמו ובין שחתוכו אחר שנשחתה, ואפילו החיזיר אותו אבר למעי אמו ואח"כ נשחת, או נולד הولد וכו', הרי אותו אבר אסור מושם טרפה וכו', ובהלכה י"ב כתוב ז"ל, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו'" עכ"ל. הנץ רואה דבהלכה ט' מדבר תחולת מהابر היוצא ולא החיזיר וכותב בין חתכו קודם שחיטת אמו ובין Ach"c, ואח"כ הוסיף לאמר ואפילו החיזיר אותו אבר ואח"כ נשחת או נולד הولد, ואי כדוחק של ה"ב"י דגם כאן מיריבי נשחתה אמו מה נלקם לשנים ולא הוסיף האי, אפילו החיזיר" לחולקה ראשונה ולכתוב בין חתכו וכו', ואפילו החיזיר האבר קודם שתשחט אמו וכו', אלא ודאי דבזהאי אפילו החיזיר אכן חידוש דין, נולד Ach"c אף بلا שחיטת אמו, כל שחחיזר אין כאן שיש לידיה על יציאה זו ודיננו כابر היוצא ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י"ב כתוב, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד וכו'" והנה ה"כ"מ לשיטתו מפרש הני תיבות, "ונאסר האבר" דהרבנן ז"ל היה מחייב כתוב תמורה, "ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כי ע"י שחיטת אמו יאסר האבר ומילא יודה דהרבנן ז"ל היה מחייב כתוב תמורה, "ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כדי שלא יצטרך ה"כ"מ לפרש דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב"ם כפושטן, אז בדיק כתוב, "ונאסר האבר" כי בשני אופנים מצי להאסר או ע"י שחיטת אמו קודם לידיה, או ע"י חזירה קודם לידיה דהן ע"י שחיטת האם, והן ע"י חזירה בטלה הלידה ומאהר שכבר ביאר הרמב"ם לעיל בהלכ' ט' אותן שני האופנים שנאסר האבר ע"י, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר ע"י אחד מב' האופנים הנ"ל, ומזה מוכרכה ג"כ דין לפרש דברי הרמב"ם דלעומם

המודולדים לכא איסור תורה, אלא מצות פירוש מדרבנן וקרא דובשר בשדהDDRשין ל"א אברים המודולדים, אסמכתא בעלמא היא, ולכנ לא מצי סבר, דעתיך איסור דבר היוצא מקרא דובשר בשדה יפינן, דא"כ יהא נמי אסמכתא, ואיך אמרו מגע טרפה שחוותה, דנעהו דגזרו חכמים טומאה לקדשים בטרפה, אבל לא לטרפה דרבנן, וע"כ לאמר דעתיך איסור דבר היוצא בלאו קרא דובשר בשדה ידענן, משום דכל בבחמה כתיב, והאי לאו בבחמה הוא, ולא אצטרך הא דרשיה דובשר בשדה אלא ביצאابر והחיזיר, ע"ג דהשתא הוא בבחמה, כיון שיצא פעם אחת שב לא ניתר בשחיטתם אמו לעולם, ונשאר האי אבר קאילו לא נשחט, מ"מ מטהרו השחיטה מידי טומאה, דלא גרע מטרפה כיון דאיתקס לטרפה, וממילא לא מחקלינו בין החיזיר לא החיזיר וליפינן נמי קולא, דכמו בהחיזיר מהני השחיטה לטהרו מידי נבלה, ה"ה בלא החיזיר תהני לטהרה, ובלאו האי קרא הו אמרין דהחיזיר מותר אף באכילה דבבחמה הוא, ובלא החיזיר, לא רק דאסור אלא דטמטנא נמי כישאר אבמה"ח וכרכ"מ.

נמצא דהרבמ"ס ויתר הראשונים פליגי בפלוגות הב"ח והש"ך, דלעת הרמב"ס איכא איסור ברור באבר היוצא, איסור דבשר בשדה טרפה, וליתר הראשונים לייא איסור ברור, ורק מפני שאין לו סימנים לשחיטה נאסר. ומהז תראה ג"כ איך מוכרת בדעת הרמב"ס לאמור דגם לא נשחטה אמו איכא איסור הא באה תליי דכיוון דבלא קרא דובשר בשדה הויה מתירין אבר היוצא ע"י שחיטה האם אף בלא החיזיר, משום דגנער האבר אחר גוף הולוד, דהא אין לידי לאברים א"כ הא דאן השחיטה מועלת לאבר היוצא, והוא מטעם דהוא בשדה, ע"כ דאסור זה הווא הסבה דאיינו ניתר ולא להיפך דאיינו ניתר יהי הסבה לאיסור בשער בשדה, אלא דבלא החיזיר ונולא א"כ אין יציאה לחוץ למחייבת משום דangelai מלטה דתחלת לידה הויה ממש"כ למעלה בדבר הקודם, משא"כ בהחיזיר הלידה, וכן בלא החיזיר וחתחכו קודם שחיטה, דכיוון דחתחכו אין לאידיה לאבר ושפיר איכא חוץ מאיסור אבמה"ח, גם איסור בשער בשדה להו טרפה, ועיין בה"ה הלכ' י' שהרבמ"ס השמייט אבעי דנחתך אבר אבר גורס בגמ' למ"ד יש לידי לאברים והוא דלא כהכלכתא.

ודע דהbab"ח ופר"ח בס"י י"ד, פליגו בשוחט את הטרפה והוציא העובר את ידו, אם ניתר האבר בשחיטת העובר או לא. דלעתה הב"ח ניוו דיש שחיטה לולד הנשאר אפלו רק מעיות נשאר בפנים, משום דד"ס יסמנים אכשר בו רחמנא, אבל האבר"י אסורים, והפר"ח כתוב עליו ועל הש"ך דקאי בשיטתי" דטאות הוא בידם, דכל שיש לו לד סימנים לשחיטה שובי ניתרים גם האברים היוצאים. ולפי באורינו הב"ח לשיטתו יפה כתוב, כי לדעת הרמב"ס ודאי כן הווא, דבר היוצא אסור מטעם בשער בשדה עוד קודם השחיטה ואייך תנחני לו השחיטה לסלק איסור זה, אבל לאידך הראשונים, דין כאן איסור רק שאין לו סימנים ממילא כל שיש שחיטה לולד, ודאי דניתרים גם האברים שיצאו, דרך זהה איתקס לטרפה דין אין לו היתר בשחיטה האם אבל שחיטה עצמה מהני לי. ובזה נדחה ראי' הפר"ח דמביא ראי' מהא אמרין גבי אבעי דמהו לחוש לרעעו, אי לר"מ איסור יוצא לייא, אלמא דכיוון דיש שחיטה לולד, לא נאסר אבר היוצא עי"ש. ולפי האמור אין ראי', דלעתה הרמב"ס והב"ח דס"ל כן, ר"מ ורבנן בהז ממש פליגו اي אבר היוצא יש בו איסור טרפה מצד עצמו, או רק איסור אבמה"ח ע"י שאין לו סימנים לשחיטה ור"מ דס"ל דטמטמא משום אבמה"ח ס"ל דאיתקס רק משום שאין לו סימנים וככל, וא"כ אם בן ט' חי הווא, הטעון לדדי' שחיטה, מועלת השחיטה גם לאברים משא"כ לרבותן, וזה נכון מאי גם הריאות האחרות מטוס' ורשב"א דף ע"ה ע"ב אינס אסרים להו.

מן חיי הטעון שחיטת עצמו, אלא דבלא החיזיר פשיטה לו שלא לפוטא דהוה אבמה"ח שלא ניחר בשחיטת אמו לא האבר ולא מקום החתק, ובבחיזיר בעין לפוטא דבר בשדה, דהיאנו אבר היוצא שעון שחיטת עצמו, ונשאר באיסור זה כטופה שאין לה היתר, גס זה אין לו יותר רק בשחיטת עצמו, וזאת א"א. משום דהולד כבר ניתר בשחיטת אמו והסימנים כשהותין. וכן מבואר ברשב"א ז"ל לקמן גבי האבעי מהו לגמוע את חלבו, מובאים דבריו בש"ך יי"ד סי"מ י"ד סקי"א שמסיק שם על הב"ח דמחלקל בין בן פקועה הבא על בהמה דעלמא, דહולד אין בו איסור רק שאינו השחיטה מועלת בו, והוה כשהותה לדעתה בה"ג דחלבה וביצה מותרין, משא"כ באבר היוצא דאית בי איסור טרפה, והביא הש"ך ז"ל דברי הרשב"א ז"ל שכטב, דבר זה אין בו איסור מחמת עצמו כטרפה, אלא מחמת שאין לו סימנים להתרו בהם ע"י שחיטה, והרי כל הגוף כבשר מונח בדיקולא והאבר שיוצא לבדו נשאר חי וכי עכ"ל, ואני אומר כי הש"ך ז"ל יפה כתוב לדעת הרשב"א ור"ז ותוס', אבל העביר עינוי הבודליך מעל דברי הרמב"ס שכתב בפיrosis בהלכ' ט' הנ"ל, "העובר שהוציא ידו בין חתכו ובין לא חתכו קודם שחיטתם אמו ואפלו החיזיר וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה, כיון שיצא טרפה, שכל בשער שיצא וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה" עכ"ל, הרי דבעי קרא דבשער בשדה על כל אבר היוצא אפלו לא החיזיר, והאי איסור לדעת הרמב"ס בהלכ' י"א דלוקין משום אבמה"ח אבל בלא חתק אין בו אלא משום טרפה, ועיי"ש בכ"מ שצ"ל דמה של' לעיל בהלכ' ט' דבון חץ וכו' איכא משום טרפה, צ"ל דבחתחך איכא תרתי, משום אבמה"ח ומשום טרפה. וכך אשר ארנו למעלה הוכחה הרמב"ס ז"ל לאמר דאית אין איסור טרפה דאל"כ למה לא תהני שחיטת עצמו מאחר דד"ס יסמנים אכשר בה רחמנא, וא"כ פלוגות הב"ח והש"ך הוא ממש פלוגות הרמב"ס והרשב"א וודעימ". ולדעתני נראה דס"ל הרמב"ס דבזה ממש פליגי ר"מ ורבנן לקמן דף ע"ג דר"מ ס"ל אבר היוצא מגעו נבלה, ורבנן ס"ל מגע טרפה שחיטה. והנה ר"מ דקאמר מגע נבלה, ה"ינו אבמה"ח דטמטמא נבלה, וקאמר ר"מ אדם תאמר דמנהני שחיטה לטהר את האבר תתירנו נמי באכילה, וכיון דבאכילה פשיטה שאינה מתירתו, דהא אינו בבחמה, הרי דהאי אבר לא נשחט, ממילא שחיטתה עשויה ניפול, והוא האבר כניפול ע"י שחיטתה העובר ומטעמה כשאר אבמה"ח. הרי דר"מ לא בעין קרא מיוחד לאסרו באכילה, אלא דכיוון דמקרה דכל בבחמה לא אתרבי להיתר, ממילא אסור משום אבמה"ח דשחיטה עשויה ניפול, ומהני שחיטה גם לאבר היוצא לטהרו מיד נבלה, כמו דמנהני לאבר המודולל שבגופה, כי כן אמרו לר' מאיר דמדמינו אבר דעובר לאבר המודולל דמתשובת ר"מ בברייתא נלמד, דהיאנו שאמרו ר' חכמים במשנה טרפה, כונתם על כל מיini טרפה, דהיאנו כולה טרפה או אבר המודולל, דהוה נמי טרפה לאסר באכילה מה"ת לדעת הרמב"ס, עיין בה"ה כאן הלכ' י"א) הרי דס"ל להחכמים דכמו דשחיטה מהני לטהר לאבר המודולל, א"ג דכטרפה יחשב, ולא שייך להבמה לעין אכילה, כן מהני השחיטה לטהר לאבר היוצא, וע"כ כונתם לאמר, דניהם דלא מקרי כל בבחמה, מ"מ נגרר האבר אחר העובר, ולא גרע מאבר המודולל, דהא אין לידה לאברים פסקין. אמרו מעתה די לאו קרא דבשער בשדה אתה לאסור אברים המודולדים, באמת גס באכילה הוי מטורין ע"י השחיטה א"כ ה"ה אבר היוצא היה מותר באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא לאסור אבר היוצא באכילה, והן אבר המודולל, והן אבר היוצא, מקרה דובשר בשדה אסרים להו. והרשב"א ז"ל צ"ל דازיל בשיטת התוס' דבאברים

דאיסור יוצא לא שיקך רק בנסיבות אמו שחיטה כשרה, וא"כ לענין מה חבורם הכתוב אלא ודאי דלהי טרפה שאין לו היתר.

ע"ש גמרא אבעי' לחו לדברי האומר אין לידי לאברים הוציא ידו והחזרה וכו', עיין ברא"ש דחד"ף ז"ל חולק עם רש"י ז"ל, וס"ל דלהי לישנא דמערבה דפלמי ביש לידי לאברים, גם ר"ג מודה לר' דבר עצמו אסור, ולא מהני חזרה, ומאי דאמר מא' בגיןיו לא על שתי הלשנות קאי, רק על רב ורו"ח. ולפי"ז בא פלוגתא דיש לידי לאברים פסקין כרי"ח, ואבעי' דידן אי מועיל חזירה לענין רוב העובר או לא, אליבא דחלכתא. והנה לא פירשין הרא"ש ז"ל דלפי' שיטת הר"ף למה מבעי דוקא למ"ד אין ליה, דהא גם למ"ד יש לידי מל' מבעי, כיון דחרורה אליבא דשניהם לא מהני, והספק שמא חזרה מבטל הלידה לגבי המעוות הנשאר, דעת"ג דהני אברים אסורים ולא מהני להם שחיטת האם, מ"מ אפשר דלמעוט הנשאר מהני, א"כ ה"ה למ"ד יש לידי, איכא למימר הכל. ולא עוד אלא אדם נאמר דיש חילוק בין יש לידי לאין לידי לענין זה דחזריר האברים. א"כ ומה לא קאמר הש"ס האי איכא בגיןיו. בשלמי' אבל לר"ף דמאי בגיןיו קאי על ב' הלשנות לא קשה כנ"ל, אבל לר"ף דקא依 על פלוגתא ריו"ח ור"ל, א"כ חד נמי איכא בגיןיו. שוב ראייתני כי מהרש"א במחד"ב הרגיש בכל זה והניח ביש לישיב. וכונתו דיש לומר דהא גופי' מבעי' לי' אי איכא בגיןיו דוקא הא למשיר מיעוט אבר שבפניהם, או לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי גייעה הרבה וס"ד.

דף ט ע"א גمرا ותבעי לך ק"ק בירושלים פרשי' כגון שהוציא את ידו בירושלים והחיזרו, ותבעי למ"ד יש לידי לאברים וכו', עיין מהרש"א והר"ס ורא"י ז"ל, שהארכו בפירוש דברי רשי' ז"ל, ואחרי דברי כולן קשה, איך אפשר למבעי למ"ד יש לידי, דהא כתבו התוס' דהאי ודאי פשיטה ל' אדם נולד יכול או רבו או ראשון, דעתו שחתית עצמוני, וא"כ למ"ד יש לידי לאברים הרי הוא לגבי האי אבר כמו רובו או ראשו לגבי כל הولد, וכל דהוה כיילוד לא בעינן קרא דובער בשדה לאסרו, וכמיש"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, נולד כלו לנולד מקצתו, משא"כ למ"ד אין לידי לשיטת רשי' כיוון דרך מכח דהוה בשדה עד שחזרה מהני לשיטת רשי' נאסר, אולי בעזירה או בירושלים לא מקרי בשדה, מגו דהוה מחיצה לגבי שחיתה, הוה נמי מהחיצ' לגבי אבר היוציא. ואולי כוונת הקושי' בתאם לכך הוא, וכמו דלמ"ד יש לידי ליכא למבעי דמ"ש אבר חבר, ומיש' כלו ה"ה למ"ד אין לידי נמי לא תבעי, דלגבוי מחיצת אבר שהוא אמו לעולם מקרי בשדה אפילו בעזירה, דלא מצינו מגו בעין זה רק בחילוק בנסיבות, אבל לא בחילוק באיכות כמו כן.

רש"י דהא אין לו תקנה, וסימנו אינס סימנים דהא פגלי' כחוותין דמו, וא"נ ה"ל סימן אחד, ובמהמת צrica' ב' סימנים עכ"ל, ולקמן דף ע"ה ע"ב כתוב, דמצד שהי' נגעו בה, דין לך לך' גדולה מזו. ולפענ"ד דשני טעמיים אלו תלויים באבעי' דלקמן דף ע"ד

מכريعות דדי' זה תלוי בנסיבות בפלוגת רמב"ם תוס' ורש"ב". והש"ד דס"ל בנסיבות כדעת התוס' והרש"ב"א וכנ"ל, וכן פסק בכ"ח דשותט את הטרפה האבירים היוצאים אסורים, לכאר' מוצי טרי' לב' תרי'. ושיטת הרמב"ם ז"ל הוא לכאר' השיטה המוחורת בש"ס דכפי' ביאורנו נראה דפליגי בזה ר"מ ורבנן והלכה כרבנן, דמגע טריפה הוא ולא נבלה. אלא דהא אסור מקום חתק לרמב"ם קשה מעד להולמי, דכיוון דלא הוה בכלל בשדרה דהא חזין דחזרה מהני, וא"כ למה יאשר כלל וככל, נימה דמקום חתק נגרר אחר הولد, כמו דהוא אמרין על כל האבר אי לאו קרא דובער בשדרה, ואין לומר דהשתא דaicaca קרא דובער בשדרה לאסור האבר, אמרין מקום חתק נגרר אחר האבר, דא"כ למה מהני חזרה כיוון דנאסר עם היוציא, עי"י במשבצות סימן י"ד סק"ג בשם הלבוש ומיש"כ עליו שם דברים נוגעים בדברינו במעט אלא גם עליו קשה מה תועליל חזרה. ועיין בדברינו בסוף הסוגי'.

על זאת ראוי לobar דלפי דעת הרמב"ם דבר היוצא עם אבר המודולל חד דינא אית להו, דבנסיבות איכא אישור תורה ואין בו מלוקות, א"כ לענין טומאה דרבנן לטמא קדשים נמי זה כמו זה ומטמא קדשים מדרבנן. ובאמת בפ"ב מהלכ' אבהת' לא הכך רבניו הגדול באברים המודוללים טומאה זו, רק באבר היוציא, ואולי מאחר שלא נזכר בגמרא לא ח' לכתוב, אבל באמת גם לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי גייעה הרבה וס"ד.

רש"י דה' ובשר בשדה: כלומר חוץ למחיצתו דהינו לאoir, שורח זה הוה לי' מחיצה להתרו בשחיטה וכו', וכל מי שיש לו מחיצה יצא כגון בשער קדשים שייצאו, נמי מהאי קרא נפקא לנו עכ"ל, והראש יוסף עמד על שפת יתר זו ברש"י, שהוסיף האי וכל מי שיש לו מחיצה, והוא באמת פלא והרא"י ז"ל נתקבaza. אבל לי' נראה דרש"י הוצרך ליה דהוה קשה לי', מי עשה רחם זה מחיצה לויל, היתר שחיתה והוא לפוטא מכל בהמה, ואיך נאמר דהאי קרא דובער בשדה קאי על האיל לפוטא דעיקרה על רוך דرك אסמכתא נסכמה לкраה לכל רשי' ז"ל, דמייר' מסימני בהמה טהורה ולא משותה, וכעון זה לא מצינו, لكن כתוב רשי' ז"ל, דבאמת האי קרא אצל מה שייצא מחיצתך אתה, כגון בשער קדשים שיצאו, ואנו ידעינו ממילא דהה באבר היוציא אשר מפי השמועה למדנו, דרכם אמו הויל' מחיצה לענין היתר שחיתה, נמי הדין כן, אבל קרא ודאי לאأتي לדבר שלא ידעינו רק ע"פ דנקרא בשער היוציא, והבן את זה כי הוא דבד העומד ברומו של עולם, ומקום הניחו לי' מן השם תיל"ת. ועיין בסוף הסוגי' בדברינו.

שם שם ע"ב גمرا, מיתבי בשער טרפה מה ת"ל פרשי' אטרפה קאי, למה קראטו טרפה ומה מלמדינו בכך, הוה לי' למכתב בשער בשדה לא תאכלו, ותמייה לי' הלא טרפהDKRA כמשמעותו כאשר פרשי' ז"ל בראשו אלטו טרפות, וכן לקמן דף ק"ב ע"ב דהה ובשר בשדה, וא"ל בשער בשדה משמע שפירש ממוקמו זהו בשער מה"ח, וטרפה כמשמעותו. אבל כוונת רשי' ז"ל דמדלא כתיב וטרפה ביוו' המחלקת מוכרכה דקאי אלמלעה, ולמאי הלכת' קראו הכתוב להאי בשער היוציא, ומיש"כ דחויל' למכתב בשער בשדה לא תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לתרבם הרו"ל לחברים בו"י' המחלקת. והתוס' לקמן כתבו, דלהכי אבל במיה"ח ומון הטרפה אין לו קחה אלא דיא משום דלא כתוב וטרפה בו"יו' ש"מ דחוד לאו הוא, וא"כ לכאר' נימא גם כאן דלאוכל מן היוציא ומון הטרפה, שלא רק לא חדא אתא הא דכתיבי' יחד, ולא לדריש ממנה דשוב אין לו היתר בחזרה, אלא דזה א"א דהי' על אבר היוציא יוציא ואייסור טרפה לדעת הראשונים ז"ל,

והנה לדעת רשי' ז"ל דלקמן דהא דר' מרשישא ליתא לדרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, כתבו שם התוס' ז"ל דלפי' א' כל הסוגי' דהכא עד דמסיק בתיקו במוחו לגמוע את חלבו תה' שלא כהlecתא, דלעת רשי' ז"ל למאן דעתך ל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, גם לאבר היוצא יש תיקון בשחיטת העובר, זה דוחק גדול לומר, דמה דמסיק בחיקו הוי' שלא כהlecתא. וכתבתני אני למעלה דהרמב"ס שלא הביא הא דר' מרשישא נמיอาท' לי' בראש' וועל כן הוכרח לאמר דבריו היוצא שאני דאסור מכח טרפהDKRA דובשר בשדה, ולכן אין לו תיקון בשחיטה וابةית הגמורה דמהו לגמוע את חלבו ומה דמסיק בתיקו, אלא אליבא דהlecתא, ורק הא דר' משרישא נדחה מהלכה, דשם ליכא איסור יוצא, ולכן מהני שחיטה אחר שחיטה, דאיין חילוק בין שחיטה לשירה לשחיטה טרפה וגס בכחג'יו לצריך לסימני האם לוולדת השולח מבהמה מעלי' אמרין נמי ד' סימנים אכשר בה רחמנא.

ועתה אני רואה כי מאן דעתך ל'. בראש' דאיין חילוק בין שחיטה לשחיטה, וכיון דאני צריך לה לעניין הولد אמרין שפיר שיש להאמס סימנים דד' סימנים אכשר בה רחמנא, ע"כ צ' גט באבר היוצא הדוי כו', דלית ב' אישור בפניהם עצמו מושם ובשר בשדה, והני לאבר שחיטת עצמו מושם ד' סימנים וכו'. דהנה טעמא דרש' ז"ל הוּא דלהא דד' סימנים אכשר בה רחמנא לית לו קרא יתירא, אלא אמרין דהאי קרא דכל בבהמה תאכלו היתרא הוא דרבבי בי' רחמנא, ולא יכול לצמוח מזה שום חומרה ואיסור, וא"כ ניהו דניתר הولد בשחיטת האם לא יזיק אם אנו צרייכים לשחיטת עצמו, כגון בשליל של בהמה טרפה, כי התורה אמרה הولد יכול להיות ניתר גס בשחיטת האם. וכן הוא לשון רש' ז"ל לפקמן ע"ה ע"א ד"ה ד' סימנים אכשר. ומני' נצמח ע"י' הא היתרא דרבבי רחמנא א"א שיצא שום חומרה ואיסור, ולכן קאמר דף ע"ד ע"ד דמושיט ידו למעי בהמה, אי לא בעניין אויר לשחיטה דמצוי שחת את העובר בפניהם, וכן אמרין נמי דאיתו שנשחטה אמו ע"פ דסימנים של הولد בשחוטין, הא בא אבהתה דעלמא והולד מציז שחייט אותו ולד, והכל מטעם דחומרה לא מציז למיפיק מהאי קולא דכל בבהמה תאכלו, וכי היכיadam לא היה אמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אין כאן מקום להחפק לוולד של בן פקעה הבא על בבהמה מעלייתא, דיש לוולד שחיטה הה' עתה. אמרו מעתה האי לאבר הייתרא דכל בבהמה תאכלו לאו דכתיב הייתרא דכל בבהמה תאכלו, לא הינו יכולם לאסרו מצדبشر בשדה. דהא דמחיצת עbor אמו הוא מצד דניתר בשחיטת האם לו זמן שהוא בתוכה וכמוש'כ' רש' בריש פירקן, וע' שיק' ב' יצא חז' למחיצה והניינו בשער בשדה. אלא אחר דרבתנה לנו תורה מכל בבהמה דעובר כ' ז' שהוא בבהמה ניתר בשחיטת האם איק' יעשה ע"ז רחמס מחיצה ונצמח האיסור דיויצא חז' למחיצה כיון דאנן דמכח קולא זו א"א שיצא שום חומרה, גם דרשא זו דבשער בשדה, לא מצינן לדרשה, ובפרט דיש לו לאוקמי קרא על במאח' כ' קמן ק' ב' ע"ב, ועלبشر קדשים שיצאו חז' למחיצתן כי איק' אפשר לעשותות מכח היתרא דכל בבהמה מלחיצה חדשה לאסרו על יודה. וגם חז' מזה קשה לאמר דדרשה דובשר בשדה תהא נבנית על דרשא אחרת דכל בבהמה תאכלו, כי לפי דעתך לא נמצאה זהה הש"ס [ועי' מש'כ' לעיל בדרכי רש' בריש פרקין באה'] ולכן אמרין מוכרכחים לאמר דלדעת הרמב"ס באמת לא נבנית דרשא דובשר בשדה אדרשה דכל בבהמה תאכלו, אלא דרכם אמו מלחיצה טבעית הוה, וכל היוצא שלא כדרך לידה [כasher בארנו לעיל דציאת ז' כיוון דחזריך לאו דרך לידה יחשב] בהז' מיריע קרא, ובכחיזר אף שלא נשחטה אמו, או ללא החיזיר ונשחטה אמו, דלא אתא לכל לידי, מקרי יצא לחוץ למיחיצתו הטבעית, ואפלו ללא קרא דכל

ע"א, דהושיט ידו למעי בהמה ושחת בון ט' חי, דאפיילו לרבן מהני השחיטה, דד' סימנים אכשר בה רחמנא, או נימא דרך ביצא לאoir העולם איך שחיטה בהמה, ע"ג דד' סימנים אכשר בה, Adams נאמר דד' סימנים אכשר בה הינו מושום עדידי אין לנו סימני א'כ הא דשחיתת אמו מהני, הינו מושום עדידי אין לנו סימני עצמו, והוא כבר מאבריה, וכיון שנשחטה הוו'ל האיל וולד כבשרה בדיקולא, ואין לנו סימנים כלל, ولكن האיל וולד שנולד מבן פקעה נשחטה אמו ג'כ' חוץ שחוט, ואין לנו סימנים לשחיטה רק חצי סימנים או סימן אחד, ואני להתרח ח齊ו השני בעין שני סימנים כי כל צוית וכזית בעי' שחיטה ב' סימנים להתרו, וזה אין לנו ממש'כ' רש' ז"ל כאן. אבל אם נאמר הצד השני של האבעי' דשם, דבר ט' חי יש לו שחיטה גם בمعنى אמו מצד דד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע'כ לא אמר הא דשחיתת אמו מהני לוולד שיש לו סימני עצמו לשחיטה, מושום דבשחיטת אמו נחשבים סימני הولد כאילו נשחטו, וא'כ בולד של בן פקעה א'יא לא אמר ממש'כ' רש' כ'ו, דאיין לו סימנים, דהרי יש ויש דהא עוד בمعنى אמו הוי לו סימנים אלא דנחשבים כשותין וא'כ למה לא נחיר עתה להוסיף על חצי השחיטה ח齊ו השני להשלים שחיטתו, וכן צריכין אנו לטעם א' דשחיתת ז' וזה ברור ואמת. אלא דלפי' פרש' דלפקמן דמצד שהי' נגעו בה שכטב כן אליבא דר' מרשישא תמה, דכיוון דלדעת רש' א'כ ע'כ צריך לאמר דכיוון דשחיתת האם מהני לוולד מושם דבשחיטה כל בمعنى אמו, והוא כאחד מאבריה, דכו מוכח מהאבעי' דהושיט ידו למעי בהמה, דקאמר הטעם לרבן לאו דד' סימנים אכשר בה רחמנא לא קמבעי' לי', דאיין לשחות בمعنى אמו, הרוי דהש' ס' סבר לסביר פשוטה דשחיתת אמו מהני, מושם דאיין לוולד סימני עצמו, ואיך כתוב רש' אליבא דר' מרשישא דל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, דסימני הבן פקעה נחשבים כשותין, ומצד שהי' נגעו בה, אשר זה דוקא למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל מה שכטב כן דסימני אינס סימנים ניחא, דכל שניטר בשחיטת האם ע'כ מושם דאיין לו סימנים וכבשרה בדיקולא ואבר מאבריה יחשב, ומיש'כ' אח'כ' דהא פלגי' כשותין דמי, וכן כונתו על הסימנים, אלא על כל הגוף דכיוון דשחיתת דמי, וכן גם אחר הלידה אין לו סימנים דנחשבים כבשר שחוט, אבל לא כסימנים שחוטים ודוק'.

תוס' ז'ה תלתא לא אמרין, תימא Mai קמבעי' ל', והוא זוז'ג שרי עכ'ל. עיין באחרונים ז'ל מה שתמכו על דברי התוס' אלו, הא בחד גופא לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבלבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדחקו מאי לישב ונלענן' דחודה קושי' מתוڑת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכטבו האחוריים דבחד גופא לא שיק' זוז'ג אבל כאן מותרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שרי, והכי נמי אמרין איסורין מבטלין זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר'ל הפיגול והונורת והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע מושם דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כל ולא מהאי דאסורין מבטלין זה את זה הוא, כי היכי דלא נאמר דנניהו דבעין מבטלין זא'ז' אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שרי' כנלענן'.

להשלמת העניין הנני חזר כאן בסוף הסוגי', לפולגת הרשונים והאחרונים ז'ל בעניין איסור יצא, אם הוא איסור מהמת עצמו מקרה דובשר בשדה, או הוא אסור רק מושם דאיין שחיטה מועלת לו מושם דאיין כאן סימנים, כיוון דחויתר העובר בשחיטת אמו אשר דברנו מזה לעיל בארכוחה.

ובזה נתחזק לי מש"כ לעיל ברשי"י דריש פרkon. דהנה גם בשאר בשדה טרפה דנאמר במדבר קשה, איך מצי עלי אשר היוצא לאשרו וудין לא הי' נוהג כלל התר שחתיטה לולד ע"י האם, שדין הוא נתחדש במשנה תורה אחר שנצטו על האזבחה, וכן ע"כ דקרה על שאר היוצאים קאי. כמש"כ רשי"ז"ל, ואנן עתה מאחר שזיכינו לדין דכשנכנסו לארץ נתחדש להם התר שחתיטת אם לولد ממילא נאסר האבר היוצא, וזה אמת וצדקה.

ועיין בעיקר ב' שם ביארתי דבאמת דרשין גם האי קרא דת"כ אהיתר שליל אבל לא ב"ט כי אלא ב"ט מות וכרכ"מ דהרי במדבר אמר דעדין לא נצטו על השחתה, וב"ט מות גם הנחירה הייתה מתרת, ובפ' ראה כאשר נתחדש מצות שחיתות חולין ועמו התר מפרקסט, שוב נתחדשה גם התר שליל ב"ט כי דלא הותר עד עתה ולכון כתיב כאן בהמה בבהמה.

"ואותה" דכתיב הכא והכא נמי ייל דמחך דת"כ לפינן דחויתך מן הטחול ומון הכלויות אסור באכילה, דשלמה ולא חסרה, והאי דפ' ראה אתה על שחיתת טרפה דלא מהני לולד ואע"ג דשא"ר שמה שחיתה, מ"מ לא מהני להתר הولد מטעם שביארנו דד' סימנים אכשר בה רחמנא لكمן, והוא מושם דשא"ר עכ"פ אינה מתרת מיד אלא שמיתה שאחר השחיטה אינה נעשית נבליה לטמא ממילא האי ב"ט כי שלאל ניתר במיתת האם שוב לא ניתר, ולכון ייל דהאי קרא דאותה אתא להכיadam הוא שלימה לא טרפה עד שנאכלת היא עצמה, אז ניתר הولد עמה, אבל לא כשהיא חסרה, ואשמעין דהאי שחיתה אינה מותרת מיד ולכון שליל בمعنى טרפה לא ניתר, ועיין מה שכתבת זאה לקמן פ"ה ע"ב ולעל נ"ה ע"א ודוו"ק.

ע"ב גمرا אמרת פ"א שליש ומכו"ם וחזר ויצא שלישי אחר ר"ה אמר קדוש רבה אמר אינו קדוש, ר"ה אמר קדוש למפרע הוא קדוש וכו' ורביה סבר מכון ולהבא הוא קדוש, ואיזדו לטעמי"ה וכו'.

הנה לכארוי ה"י נראת דפלוגתא או דר"ה ורבה דומה לפלוגת' דבראי ורבא בפסחים ל"א בע"ח אי למפרע גובה או מכון ולהבא הוא גובה, אבל ענן שיש לו המשך התחלתה וסוף מצינו פלוגתא, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע, דמשעת התחלתה הוה כנוגר או לא, וכן הוא בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא לבסוף וכדומיהן, והכי נמי הלידה מתחלת יcitאת הولد ועד שיצא רובה נגמרה וזה תחילת היציאה כעון שיעבוד של המלה גבי חוב, דמשעת השיעבוד מתחיל קניינו ונגמר בשעת גוביינה, וכן נמי הכא משעה שהתחילה יצאת נשtabud האיל וולד לקדושת בכור, וכשיצא רובה נגמר ההקנין, אז קדוש לחלוין, ופליגו ר"ה ורבה בפלוגתא דבראי ורבא דשם. אלא דא"כ קשה הא התר שמא דהיכי דמקדיש או זבין לוה, כ"ע לא פלייגי דأتא מולה טריף ופיריק, כי פלייגי בהקדיש או זבין מולה, ועיין לעיל דר"ט ע"ב שהארכתי בהאי כללא רבתא והסבירתי הדבר כשמלה, דליך על גוף הענן אנו אומרים אגמל"מ, דאל"כ נקשר כל פסוליש שחיתה ושחיתת נכריע עד הגמר שייה' בהקשר, אלא ודאי דעת גוף השחיטה אנו אומרים אגמל"מ אלא עיקר הפלוגתא אי מהני האי גilio למפרע, אדבר המסתלק קודם גמר השחיטה, ולכון לא פלייגי בלא נתקנה הדם דוחסchar הדעת, רק בנטקנה הדם בין סימן לסייעון דהוה דבר המסתלק, וכן בע"ח לא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף הגביה, כל"ע אמרין אגמל"מ, איך נקיים מCKERת הליה נגד הגilio אבל פלייגי בזכין מולה אלא פלייגי בהקדישו אם לא חל בשעת המכירה, שוב לא מצי חיל, וכן בהקדישו אם לא חל בשעת הקדש והוה דבר המסתלק כמו נתקנה הדם, בה פלייגו עי"ש היטב למען הבינו את הכלל הגדול הלזה, אשר מן הראשונים ז"ל הרבה נתבחטו

בבהמה הוה אסרים לו.

ולפי"ז יש נ"מ בין החזיר לאחairs. עיין בתב"ש סימן י"ד שהביא בשם הלבוש דמקום חתק אסור משום שראה פני השדה, והוה בכל בשר בשדה, והקsha עלי, חדא דא"כ בלי הוציא כל לחוץ עד מקום שרואה פני השדה נמי יאסר, אותו מקום הרואה פני השדה, ובקדשים מצינו שאנו כן דבפתח העוזרה ע"ג דראה פני חזץ לא מיתסר ממשום יוצא, ועוד הקsha למזה מהני חזזה כיון דנאסר ממשום ובר בשדה, ועיין פרמ"ג שצינתי לעיל. ולפי הנ"ל ייל דהמלחוק בין החזיר לאחairs דבלא החזיר איכא כאן תחלת לידי, וגם האי מקום חתק ה"י עומד לצאת, כי בא עד שפת הרחם, אמרין דזהו כאלו יצא, אבל בחזיר הרי חזין שהאי יצאה לא היהת תחלת לדזה כלל, אלא דחולד שדרכו להתנווד במעי amo ana veana vekama peumim bech hozeh penei mitzvah z"l lo chutz, vemuha zo sheicaz naasr dachir shatzchut umtza vodla mesh"c leil dha aissur dmekom chtzchuk zo meshom vasher b'sheda.

ויעש להביא קצת סיוע להאי סברא שכתבתבי בדעת הרמב"ם מהא דבורי ר"ח הוציא עובר את ידו בעזירה, והנה לפ"י ציד האבעי" דazeira הוה מחיצה נמי לאבר היוצא, א"כ אם שחת בהתמת קדשים בפתח העזירה וידה חזץ לעזרה ה"י נאסר האבר מצד יוצא, הרי דסביר לבעל האבעי, דאיסור יוצא אינו תלי כלל בהתר שחיטה של האם על הولد, וניהו דבגמרא מודה באמת האבעי" מצד דמחייב עוברומו ה"ו, היינו דאנן מחיצה טבעית בעין לגבי אבר היוצא כלגעפ"ד לפי חומר הנושא ועכ"פ בהא סלקין דלדעת הרמב"ם ודאי אף بلا שחיתת האם איכא איסור יוצא בחזיר, ולא כmesh"c היב"י ונתקח בלשון הרמב"ם דוחק אחר דוחק ודז"ק היבט.

גמר שם חותך מעובר וכו' מנ"ל וכל בהמה מפרשת פרסה וכו' הנה פ██וק זה בפרשת ראה כתיב אלום בויקרא כתיב כל מפרשת פרסה וכו' בבהמה אותה תאכלו, ורש"י ז"ל שם הביא דרש זה על בבהמה דכתיב שם וכותב חיבת ז"ו יתרה היא לדרשיה להתר את השיל הנמצא בבהמה, ואח"כ כתוב על אותה ולא בבהמה טמאה ולעbor עליו ועשה, והוא פלא דלא דרשין האי דזוקרא כלל להתר שליל, וק"ז בעח"ס בחודשו ציין ת"כ דדרש כן, אבל באמות זה ליתא דגס הח"כ מביא קרא, ועיין בקרבו אהרן. ולפע"ד דזוקא קרא דראה דרש דמיותר לגMRI, דשם מונה והולך שור שה כבשים וכו' ואח"כ כתוב וכל בהמה וכו' ומאי בעי בהז' דכבר פרט כלון ולכון דרש דלהתיר שליל ATI, וכל הקרא לדרשיה פרסה ופרשיות כבשונין, אבל קרא דזוקרא אינו מיותר לדרשיה. אבל רשי"ד דסביר דחת"כ מהאי בהמה דרש, א"כ למה לא סיים למלטה גם מאותה, כשהיא שלמה כמו שדרש הכא. ודע דלדעתיב להלאה לא מצי דרש הקרא בפ' שמיין על התר שליל ב"ט חי, דהנה האי קרא במדבר נאמר, ובמדבר שעדיין לא נצטו כל על השחיטה והיו נוחרין או אוכליין כשאר עכו"ם, כmesh"c הרמב"ם בפ"ד מה"ש, וממיילא דאי בmittah תל"י מלטה ואיך נתר ב"ט חי שמספריס ע"ג קרכע ע"י נחרת אמו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחרה עד שתמות, וא"ת שגס הولد אינו ניתר רק אם מת אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחרה עיין דדי לולד להיות כאמו ולכון לא אדע איך מציין למידרש התר שליל ב"ט חי מקרה דפ' ויקרא [עיין mesh"c בהזאה לקמן דר"ט ע"ב ע"א על המשנה].

ושחרור מפקיעין מיד שעובד. והיינו קדושת הגוף כמבואר שם, וא"כ הכא דכווית', דעתה קדושתה אלים ואני מניה לבא לידי קדושת בכור, כמו קדושת הגוף אלים דאיינו מניה לבוא לידי גמר גוביינא, זה ברור ואמת לאמתה של תורה תליית'. ועינן עוד בדבריינו ע"ד התוס' ל�מן.

תוס' דה יצא רובו הרוי יקרב, א"ג דתנן בפ' כל פסול המקדושים, דב"ה מתירין למנות נרכי על הבכור וכו', תמייה לי דלא מבעי לר"ה דמפרש האי דיצא רובו נמי במחתק אברابر ומנייה, דהוא הני אברים אבמה"ח אלא אפיו מאן דמפרש יצא רובו ואח"כ חתכו נמי, הלא אין דרך לעשותות גיסטרא אלא לאט לאט, ואיכא כאן אבמה"ח עד שתנות ואסור לנרכי, ולא עוד אלא לפ"י מש"כ רשי"ז ל"ל لكمנו דף צ"ב ע"ב וכן התוס' צ"א ע"א ד"ה כמא"ד, דגס בני נח נצטו על הנחירה, ולא אשתרי להו נבלה גמורה שמתה מלאיה, או הרגה בקופץ וכמו שהארכנו בזה בכמה מקומות [ועיין בفتישה למיכלתן] א"כ אין לתהה לנרכי ולא מציא קשי' להו רק מה אינו משליך לכלבים כמו ברישא, וזה ודאי ליתא דברישא ליכא קדושת בכור כלל, אבל בסיפא דאיכא בכור בעל מום, פשיטה אדא Sor להשליך לכלבים אע"פ דשרי לנרכי דcum דאי פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, ה"ה וכש"כ בכור בע"מ דאי לו פודין ונאלם במומו, דאי לחתנו לכלבים, ומחלוקת קדושתו צריך קבורה: אמרם הדין דין אמת דבלאי"ה לא שרי לנרכי כיוון דאיינו מותר לישראל ממש"כ התוס' דבכור בע"מ שנמצא טרפה נמי יקרר וכן פסק הרמב"ם ז"ל ודוד"ק.

תוס' דה ר"ה והוא דארוי דמותר להטיל מום בבכור קודם שיצא לאoir העולם וכו', והיינו דלא כר"ה עכ"ל וכתב מהרש"א ז"ל ולא דמי' להא דמחתק ומשליך דמעולם לא חל קדושה עלייה ובגמר יציאת הרוב לתניןיו אבל הכא בגמר יציאת הרוב עלי' מיהא קדושת בכור בעל מום, וא"כ למפרע עביד איסורה שהטיל בו מום עכ"ל, ותמהני הלא لكمנו בדף הסמוך בתוס' ד"ה Mai לאו מחתק ועווה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות לאו מחתק ומנייה בסוף דבריהם הקשו כן באמת, דלהמה לא קשי' לי' אמתקח איך מטיל מום, ותרצו דמציא לאוקי בנפל או מחתך קבורה שיצא לאoir העולם. וכפי הראיה היה סובר המהרש"א ז"ל דחמס לא קשי' להו על מחתק דרישא, אבל על הא דמקרה מייא לאו מחתק ומנייה, ומאי לא יקרר ונתקשו למה לא פריך איך מחתק ועווה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות כן, דאפשר לאוקמי בדוחק, אבל לפי האמתות ודאי דלא מוקמיין מתניתין דוקא בנפל או במחתק וקודם שיצא לאoir העולם, אלא דבבון קיימא והוציא אבר מותר לחתוך, ע"ז מוכרת מהרש"א לתרץ דשאיגי הכא דלטנייה, ופה כתוב לפ"י שיטות התוס' . אבל אני אומר דאם נתנו התוס' לסבירא זו, דבלתניןיו לא אמרין אגלאי מلتאת למפרע לחיבבו מושום מטיל מום, לא היה להם להקשות כלל, לא הכא על ר"ה מדרא", ולא لكمן אקו"ש"י הגמרא דפרק אמריא לא יקרר ולא פריך על הטלת מום, דאייזו סברא איכא דבלתניןיו לא אמרין אגמל"ם דהוה קדווש איז כאשר יצא לחוץ, ע"כ משום אמרין דאדבר המסתתק לא מהני אגמל"ם, אלא עתה מהני הגליי夷 לשוטת כל האברים קדושים וא"כ הא הטלת מום נמי ליתה בעולם כדי לחיבבו עתה, דמה לי' אם האבר ליתה בעולם או המעשה אשר עליה אני דין נשעה מכבר וליתה עתה בעולם. ולפ"ז למ"ד אגמל"ם גם בדבר המסתתק כמו בחולץ למעוברת לר"י, ובנטקננה הדם בין סימן לסימן בניתו על הדעת, למאן דמנני שם החליצה אף דליתא המעשה בעולם בשעת הגליי, וכן הדם ע"ג דליתא בעולם עתה בסוף שחיטה, מ"מ הדעת הוכשר מצד אגמל"ם דהיה דם שחיטה, א"כ ה"ג ע"כ לאמר גם הכא על האבר שיצא ע"ג דעתה ליתה בעולם, מ"מ אגמל"ם דקדוש היה,

בו, ורק הרמב"ם ז"ל תפסו על אמתותו כאשר תראה שם וכאן. ועתה איך קאמר הרבה הכא דמשום דמכאן ולהבא הוא קדוש, שפיר זבין והוא הא זビינא הוה ממש כמו זビינא דלווה דלכ"ע אתה מלוה וטריף, ולמה לא יית' כאן נמי ההקדש לטרווף מן הולוק, מה דעתה עבד לי מתחלת הלידה.

אבל כד נדייק בהאי ואזדא לטעמייהו דקאמר, נראה דלק"מ דביצה שליש דרך דופן ושני שלישים דרך פלגי להיפך, לר"ה אינו קדוש ולבבה קדוש, ומפרש טעמא דר"ה סבר כל שתחלת הלידה היתה דרך דופן,תו לא מצי מקדש על ידי שלישים האחרונים אבל רובה סבר דהאי יציאת רובה דרך בית הרחם לא איכפת לנו, בין רוב ראשון בין רוב אחרון. והרי החלוקת מבואר מעצמו, דהתס בשיעבוד, לויה או בשיטתה לכ"ע מתחילה הקני של מלה משעת השיעבוד, והשחיטה מתחילה מנקבות הש Ost, ולכנן לכ"ע לענין גופו הגוביינא והשחיטה אמרין אגמל"ם אבל הכא בהא גופא פליגו אי מתחילה שיובוד הקדושה מתחלת הלידה, דלר"ה מתחילה, דאם הלידה היתה בפסול בתקלה' דהינו דרך דופן, שוב לא אתה לדידי קדושה לעולם, אבל לרבה אינו מתחילה כלל מתחלת הלידה, אפשר להיות קדוש ע"י סוף מיתה נמי בשני שלישים האחרונים, וניהו דאם יצא כדרכו מצטרף גם מתחלת הלידה הרוב, מ"מ כל שזבין לנרכי בתקלה' הלידה, הרי ליכא התחלה בקדושה כלל, והרי זה דומה לחיצי קינה פגום, דהרי ע"י שחיטת רוב הקנה מתசור העוף, ומ"מ לכ"ע בחיצי הקנה לא מיפסל שום פסול, ולא נカリ, ודי להוסיף עליו כ"ש מכש"ב הכא שלא בעין כלל לצירוף מעוט קמא. ואולי לרבה סgi בשליש אמצעי דרך רחם להשלים לרוב עובר שיצא לחוץ, ולא נקט שני שלישים אלא משום דאורחא בהכי שכיוון שנפתח רחמה ויצא שליש שלישי האחרון ומסתמא יצא כדרכו דרך רחם ולכנן שפיר קאמר רבה דזבינת נカリ מבטל הקדושה, דכיוון שאין הכרח שתחול הקדושה מתחלת לידה, אין כאן שיובוד לקדושה מתחלת הלידה, ושפיר הלה המכירה, וכיון דיש מקום למכירה חולול, א"א تو שיחי" קדוש כלל ולא שייך כאן אגמל"ם כמו בשחיטת חיצי קינה דלכ"ע לאו שם שחיטה עליו.

אמור מעתה ר"ה דאמר למפרע קדוש, הוא משום דס"ל דהקדושה מתחלת מיד מתחלת הלידה, אינו מוכחה לסבור כאבוי במלפרע גובה, ויכול לסבור כרבא וכחלכת' דמכאן ולהבא, ומ"מ על גופ הלודה, וה"ג לא מהני זビינא לנカリ להוציא מקדושות בכור זビית הלודה, וה"ג לא מהני זビינא לנカリ להוציא מקדושות בכור שהוא נגד האגמל"ם כנ"ל. ומה מה השכעתה בזה תראה מעצמך, איך שתקי קושיות התוס' מותישות מאליהן. שהקשוו בד"ה ר"ה מסוגני דבכורות לב"ה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דחם דלא כר"ה, אם לא שנקליך בין מכירה לעשית מום, ועינן בחידושי ק"ז בעל החת"ם ז"ל שכטב, דהרבנן ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בכור ביציאת מעוט הראש, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנרכי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונדהה הרבה, גם הביא שהרבה גדייל האחרונים נדחקו לישוב ולא עלתה בידם, ועינן בלח"ם במקומו סוף הלכו' בכורות. ולפי העצתינו אין כאן מתחלת קושי' כלל.

ধהננה עשיית מום להתחייב עליהם הוא דבר המסתתק כמו הבהיר דלעת בנטקננה הדם, ועל דבר המסתתק לא אמרין אגמל"ם דאם לא חייב אז בשעת עשיית המום שוב לא מצי מתחייב אח"כ, ולכנן שפיר מותר להטיל בו מום. וקושי' השני מהקדשו לעולה קודם יציאת רובו לא קsha דהרי אמר רבא בגין מ"א הקדש חמץ

עד רבו מצי משליך אותו שליש קמא, אשר דבר זה בלתי מתקין דעתך נאמר חלק מן הבכור הקדוש אינו קדוש, ובפרט לדעתה התו"ש והרואה שדאלכתא כרבבה.

אבל אבל עד דלפי הצעתינו דלמעלה מותפריש הסוגי' כמי חומר בלי שום דוחק. דהנה הא דפשיטה לי' למ乾坤 לירך א"ר"ה, מי לאו מחתך ומנייה יצא רבו דקטני, היינו רבו בת' אחת ולא במחותך, אשר מכח זה נדחקו בתו"ש לאמר דלרבה נמי במחותך והניח מצי משליך עד הרוב, כל זאת המשמעות אינו אלא לר"ה ולא לרבה. ודבר זה למדתי ממתוק לשונו של הרמב"םzel וmpsiko דהוא ז"ל פסק הכר"ה ודלא כתו"ש ורא"ש דפסקו כרבבה, וכtab בפ"ד מבכורות ה"ג וז"ל, "המבררת המקשה ליד חותך אבר ומשליך לכלבים, והבא אחורי בכור וכו'", עי"ש הנה שינה רבנו מלשון המשנה דקטני מחתך אבר וכו', והוא ז"ל השמייט ולא כתב רק פ"א אבר, ואמר דהבא אחורי בכור, ודלא כרש"י ז"ל דכתיב דפטורה מן הבכורה, דמותניתין גם ארישא קאי, דלגי פטור מן הבכורה אין נ"מ בין שישא ראשות אבר ובין שישא רוב אחת, דהא שני לאו פטור רחים הו. ולא ראיית שום אחד מן נשאי כליו ושאר הבאים אחריהם, לפреш דבר זה המבריל את הרעיון דודאי גם הרמב"ם מודה בפטור בכורהינו תלוי בקדושה, דשם בהלכי אחרית פסק אידיך דר"ה, דביצה שליש ראשון דוףן ושני שלישים דרכ רחים דאיינו קדוש, ומ"מ לא על דעתו כתוב בהבא אחורי בכור, הרי ע"ג דלא קדוש הרាសון נפטרה מן הבכורה, דמ"מ לידה הוה ונפטר רחמה. וגאות דהרבנן ז"ל בהלכות בכורות שלו דחיה שיטת הרמב"ם בהזאת קושי' כעין זאת, מההפלת חרתה דם ושליא דפוטרים הבא אחריהם, ומחתך לא גרע מהם לפטור עי"ש.

ואני אפרש בס"ד עומק מחשבות הרמב"ם ז"ל, דהנה לפום הרהיט ופשתות לשון המשנה דקטני, מחתך אבר אבר ומשליך, משמע דתחלתה מחתך אבר אבר ואח"כ משליך, لكن פשיטה לי' לה乾坤 להקשות מי לא מחתך ומנייה, ואח"כ אחר חיתוך כל האברים משליכם לכלבים. אולם יש מקום לפреш מתני' ה כי מחתך אבר אבר עד רבו ולא עד בכלל ומשליך לכלבים יצא רבו ר"לhai האי אבר המשלים לרובם ועל כרחך לומר דאגמ"ם לא אמר' אליתנייהו, ולא חל קדושה למפרע אדרט דליתא בעולם, וא"כ כיון דלא קדוש מיעוט קמא למפרע,תו אידיך לא מצי קדוש, כמו ביצא שליש דרכ דוףן דלא חל הקדושה אידיך, מה תאמו שאני בשליש דרכ דוףן דלא מקרי לידה, אבלanca ניהו דקדושה לא חל הדבר דליתא, אבל לידה מקרי, זה אינו דחיה הר"ף והרמב"ם פסק לעיל כר"יח דין לידה לאבירים, הרדי דעל אבר לא נקרה שם לידה, אלא ביצא רבו אמרין אגמ"ם דהכל לידה מאבר ראשון עד רבו, וכיון דעל אבר דליתא בעולם לא שייך אגמ"ם, ה"ה להיות קרוא לידה למפרע לא מניח, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפשט הקדושה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ דוףן, דמותפשטות הקדושה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם האי שליש קמא דרכ דוףן קדוש, ומ"ש ההני אברים דנתחטו דלא תתפשט הקדושה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

וממילא המחותך חייב ממשום מטיל מום, וא"כ קשה כל הגני אמרואי, ר' יוחנןوابי, דס"ל דגס על דבר המסתלק מהני היגלי למפרע איך פרנסו המשנה דמחותך ומשליך לכלבים, ודוחק לומר דሞקי מתני' בנפל, כמש"כ התו"ש רك לתרץ דהגמרה לא פסיקה להักษות, אבל לא לפי האמת והם יסבירו כהאי דוחק גדול, ע"כ לומר דהם ס"ל כרבה דהכא דמקאן ולהבא קדוש, ר"ל דשליש קמא לא קדיש כלל, בשנחותך ורק על המעוות קמא קאמר התנאו דמשליך לכלבים כמש"כ התו"ש לסתו [ע"י מה שאכתוב זהה שם]. ולפי"ז ר"ה דס"ל כאן בבעור למפרע קדוש מוכרכה לסבור כר"ל וכרבא וכhalbcta בכל הני דלעיל, דאדבר המסתלק לא אמרין אגמ"ם, ואל"כ יקשה לו המשנה איך מטיל מוםBBC בבעור ואיך משליך לכלבים אבל רבה דסbor מקאן ולהבא קדוש מצי סבר כרי"ח ואבוי אפילו בדבר המסתלק אגמ"ם, ושאני הכא דשליש קמא לא קדוש ודז"ק היבט.

ד"ה ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אבר אבר ומשליך לכלבים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יAKER מבצעי לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבבה והתו"ש הקשו איך ניחא למ"ד מכון ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצא מחותך קדוש בכור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה לבנדה דיצא מחותך אמו טמאה לידה, וככמונתניתן דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מקרים דחאה לעיל דף ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דammo טמאה לידה אין מוכרכה דיצא מחותך הווה כייל. ושפיר קמבעי לעיל אי הוה כייל וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין דחאי ראי, דחרاي אף לר"ה דמפרש מחתך ומשליך פטורה מן הבכורה אף דלא נתקדש שום אבר, אבל כוונת התו"ש הוא דלעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר דלא נפשטה ופסקין לחומרה הצד האבעי דחאה נפיק לי' רובה, הרדי דלא מחלקין בכך, כמו דאמו טמאה לידה, כך חשבין הولد כייל. ומה דפטורה מן הבכורה גם לר"ה, אף דמחותך ומשליך דמצוי להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כייל אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמא ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שב לא קדוש, דהרי ביצא שליש דרכ דוףן ושני שלישים דרכ דודאי פטר רחים ולידה מקרי, מ"מ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא בכור כלל, וא"כ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא מצו חיל הקדשה, מושום דلتנייהו, שבו כשייא האבר המשלים לרוב ע"פ דודאי שם לידה עליו, אבל הקדשהתו לא חיליא, וכן גם את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמקאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראשון ראיון, ודאי אין חילוק וכל דמקרי ילוד הרוי הוא קדוש, ושפיר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקדיש נמי. ותרצוי דודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפי"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דינא דמחותך אבר עד שיצא רבו, אבל האי אבר המשלים לרובתו איינו משליך אלא יקר, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפשט הקדושה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ דוףן, דמותפשטות הקדושה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם האי שליש קמא דרכ דוףן קדוש, ומ"ש ההני אברים דנתחטו דלא תתפשט הקדושה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

ועפר אני תחת כפות רגלי רשי"ו ותו"ש במצוותה מנינו להרשנו לאמור פירוש מרווח בגמרה, ולא נctrיך לאמור דלרבה מחתך ומנייה

קדושי ראשון, ואמאי לא נימא לקודשי שני פסקו את הראשונים שלא יבואו לידי גמר כמו הכא בקדושים עליה דמסקת לקדושת בכור, דהרי קידושין הם קדושים הגורם מבואר בנדרים בסוגי' דלמפרע פדא. אבל דעת כי ענין זה באրתי בארכוה בפסחים בסוגי' דלמפרע גובה, ותוכן דברי שם הוא עפי' דברי הר"ץ ז"ל בנדרים ריש נערה המאורסה דמותריך קושית הרשב"א ומחלוקת בין קידושין ע"מ שאין עליה נדרים, דמהני אם הלכה אצל חכם והתייר, ובין ששאל על החקם דלא מהני להעמיד הפרה הראשונה אידך על מקומה, וכותב הר"ץ דהאי הפרה חדק קלישתא היא בעצם דאנן תרי מפירים בעין لكن לא מציא האח' חצי הפרה להמתין על הגilio למפרע מה שමתר החכם החקם דשני. משא"כ מעשה הקידושין דהוא מעשה שלמה אלא דמצד תנאו מתלי תלי, בא שפיר אמרינו דמצוי להמתין עד שיתגלה למפרע דין עלייה נדרים והסבירו קילוריין לעיניהם וראוי למי שאמרה, ועפ' תורה אמרת זו של הר"ץ ישבי' כמה חומרות בש"ס, וכן חומרא זו מישובת דשאני בכור, דמיות בכור שיצא הוא בעצם קלישתא, דאנן יצא רבו בעין, וניהוadam יצא אח'כ רבו, אמרינו אגמל"ם דהתחליל הקדושה מיד. אمنם אם בנתינן הקדישה לעלה, אין בכך האי קדושה קלישתא לדוחות ולהמתין עד שתתגלה למפרע אחר יציאת הרוב, וחולפה והלכה לה מחמת קדושים עליה, אבל קידושין דמעכשי הלא הם מעשה שלמה, אלא דמכח התנאי דעת לי' יום צריכין להמתין עד שייתברר התנאי, וכל שבאה העת הרי נתגלה אז נתקדשה מכל וכל, ממילא פקעו קדושי שני, וכן בהקדיש מעכשי ועד לי' יום הדין וכן פסק הרמב"ס דלא כל קדושת עליה והדבר ברור ואמת בili ספק.

רש"י ד"ה אי נימא רבו ממש ובב"א קמ"ר ע"כ דause"ג דשנין לעיל מחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו שניין' בעלמא שני אגב דוחקי', ומנתניתן במשמעותה קיימה עכ"ל, ודברי רש"י ז"ל אלו נפלאים ממנו דסכ"ס הלא לר"ה ע"כ דחקין לפרש מנתניתן כו, דעתשה כאלו יצא רבו, וא"כ לדידי' מא'ראי' איקא מנתניתן לדינה של רבא, ולמה לא פירש רש"י ז"ל בפשיות דהגמרה אלא אליבא דרבא דרבבה דהילכתא כוותי', כמש"כ הרא"ש ז"ל דלסרברת ר"י ותוס' מסתבר לפ███ כרבבה, ולידי' מתפרק יצא רבו יCKER בפשותו יצא בב"א יCKER גם מה שבפניהם ממש"כ התוס'. אלא דבר כtabbi' דדברי התוס' פלאים ולא זכיית להבינים, דכיון דהם בעצם כתבו דרבבה במחתך ומניח לא מציא משליך רק עד רבו, ולא עד בכלל, א"כ ע"כ האי יצא רבו על מחתך אבל דלעיל קאי, דרך עד רבו משליך, אבל יצא רבותו לא משליך, וליכא כאן שום דוחק בנתניתן, ולא אייר' מנתניתן כל ביצא רבו בב"א, ורק לר"ה דמצוי משליך אבל עד כוilo, אז מוכרכחים אנו לפרש יצא רבו בב"א, ולדוחק במחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו הוה ביצא בב"א, ומזה נמי תראה איך יפה עשה הרמב"ס שפסק קר"ה, דהרי סתם נマー דהaca רוצה לפ███ אבעי' דרבא מנתניתן אליבא דר"ה. אלא דעתן נגדנו קושית רש"י ז"ל, דהא לר"ה מוקי מנתניתן במחתך ומניח דנעשה ביצא בב"א, ואיך אמר פשיטה, אבל כד תדייך שפיר, תראה כי רק לפ███ פירוש רש"י ותוס' ז"ל קשה קושי' ז', ולא לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס ז"ל, דבשלםא לר"ה ותוס' איקא רבותא בהא דמחתך ומניח דהוא כרובא בב"א, לאפוקי מדרביה דס"ל מחתך ומניח מותר להשליך עד רבו, אף אחר שיצא רבו או כוilo, אבל לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס, גם לר'ה על הדעת לומר דמצוי משליך המועטו קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לפניינו, רק מפרש מנתניתן עד שיצא רבו משליך, ומשם ואילך לא, וממילא אם לא השליך שוב איינו משליך, א"כ לר"ה דמפרש דמשליך עד כוilo, וסיפא דקאמר דמחתך ומניח היה יצא רבו בב"א שניהם פשיטה, דבזה ילכא פלוגתא כלל ויצא מחוחך או

הכל. והרמב"ס ז"ל תיקון לשון המשנה בפסקיו כפי מה דנתקנו בגמ' אליבא דר"ה, וכותב מחתך אבל ומשליך וכו' לאמר דכל אבל שמחתך משליכו מיד. אולם הרבה דרביה דס"ל מכאן ולהבא קדוש הלא פרשנו למעלה דלאו מטעם דל"ל אגמל"ם אדרבא הוא ס"ל קרוי'ח ובאי', ורבא דפסקין כוותיהו, אלא אדרבא הוא ס"ל דהקדושה אל דגס אדר בדילטא בעולם שיק' אגמל"ם אלא דס"ל דהקדושה של בכור אינה מתחלת בהכרח מתחלת הלידה אלא מציא מתחלת גם באמצע לידה, כמו ביווץ דופן דמתقدس בשני שלשים אחריםים ע"ג בבחילה ביציאת שליש קמא ליכא לידה, ולכן ס"ל דמצוי מחתך ומשליך, ואפי' אם יולד אח'כ כלו, האי מעוט קמא לא יתקדש למפרע, דause"ג דגס אדר בדילטא בעולם שיק' אגמל"ם אבל לא בדבר שאינו מוכרכח לאמר דהתחליל הקדושה מאז, וא"כ לדידי' מותפרשת המשנה שפיר דחדא קתני, מחתך אבל אבל עד רבו, ולא עד בכלל ומשליך לכלבים, אבל יצא רבו אחר שכבר השליך המועלות,תו לא משליך דהאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת בכור השאר אגמל"ם דקדוש דהאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושה לכחלים, ולא ישליכו וילוד אח'כ כלו ונאמר אגמל"ם דקדוש היה לחול, ואם ישילכו וילוד אח'כ כלו ואמר אגמל"ם קדוש היה קתני וליכא כאן מציא דהשליך בכור לכלבים, וא"כ מתניתן דחדא קתני והרמב"ס רישא וסיפה, ושפיר פטורה מן הבכורה גם במשליך עד רבו. ולרבה גם בעובר על איסור השלכה ומשליך כלו אבל אבל נמי פטורה מן הבכורה, דהא קדוש למפרע גם בליתנייה ו록 מייעוט קמא איינו קדוש כנ"ל. ואולי גם רש"י ז"ל לא אמר דפטורה מן הבכורה אלא לפי פשוטות המשנה דמתפרשת יouter כרבבה, דמחתך עד רבו ומנתניתן דחדא קתני, דהא כתוב בין יצא רבו ואביו יצא רבו בא"ו וכוכ' אבל לא האזורי דהשליך ג'כ, אלא דause"ג להעמיס כן בדעת רש"י כיוון דמפרש יצא רבו כאחת וחחכו עכ"ל, וזה דלא כרבה לפי באורנו.

והנ'ך רואה כי בראש הסוגי' כתבתי בדרך אפשר אולי סובב רבעה קרוי'ח ובאי', אמרינו אגמל"ם בדבר דילטא בעולם, ועתה לפי באורנו מוכרכחים לאמר דרביה סובב כן כנ"ל ודז"ק היטב, ותלית'ת כי זכית לבאר הסוגי', המוקשה הללו ע"פ דעת הרמב"ס ז"ל ביל שום דוחק ומה שרשי' ותוספות ז"ל לא נחתו אלה הוא משום דבעיקר הפלוגתא אגמל"ם דרכו דרכ' אחר עיין לעיל דף לעז' בארכיות ובפרט רש"י ז"ל פ███ לעיל כרב' דיש לידה לאברים וא"כ א"א לפ███ דבורייא באחריו בכור כרמב"ס ונפל כל הבנים מבואר לمعنى בדברינו היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי ברי"ט אלגזי ז"ל בהלכות בכורות להרמב"ס ז"ל פ"ג אותן ל"ג שהאריך בבארו סוגי' זו הסתוםה, והוא ז"ל וכן בעל دمشق אליעזר שהביא שם ס"ל דהאי פלוגתא דר"ה ורבה, תלוי בפלוגתא דאבי' ורבא דפסחים או דרי'ח' ור'ל בחולץ לעמובה ר'ה' כר'י'ח' ובאי' ורבה כר'ל ורבא, ע"ז נתבעו בהון ספיקות ונסתבכו בקשיות וסתירות ומה אומר ומה אדר, הלא האמת עד עצמה וחיך אוכל יטעם להבחן ולשפוט אם צדקתי בדבריו או לא. אולם ראייתי שם שהקשה הר'י'ט אלגזי על הרמב"ס, דפסק בהקדיש לעולה קודם יציאת רובה דלא קדוש בבכורה, וסוחר את עצמו בפ"ז מהלכות ערקי' הלכ' ט' דהאומר הרי זה הקדש מעכשי' ולאחר לי' יום אם הקדשו בתוך ל' למאובן איינו מוקdash, והקשה הוא ז"ל עלי' ניהו אי צרצה הוה ניחא דאין חזרה להקדש, ובזה איינו דומה להאי דהאומר בקידושין אבל אי תנאה הוה, הרי הקדשה מתלי תלי' וקאי' עד שיתקיים התנאי, ולמה לא כל קדושים עליה הקדומה. ועיי'ש מה שנדחק בהז. ולא הבנתי למה לא מקשה על גוף הדין, דהרי אית' את מוקדשת לי מעכשי' ולאחר ל' יום ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דר' ס' ביני' רב ובין לשובאל, אי תנאה הוה פקעו קדושי שני ע"י שנמרו

בבהמה טמא הרועה, אף קודם שיצא ראשו או רבו דאין כאו טומאה בלועה, ולכון קשי' فهو מאי פרייך מ"ט דת"ק תמיוק ל' דהוה טומאה בלועה. וכבר הרגיש מהרש"א ז"ל لكمן דף ע"ב ע"א בתוס' ד"ה נזירה שמא יוצאת הולך ראשו, דהותס' סותרים דברי עצם דהא ס"ל لكمן דגש ר"ע מודה בטומאה בלועה, ורק כשהוזיא ידו פליגו ר"י ור"ע, עי"ש שנדחק, ומה שכתבתני אני בזה באריכות שם, אלא דוחץ מזה גם על רשי' אני חמה איך על דעתו דבעהgil ראשו כפיקה יטמא בהמה נמי בפתחת הקבר אלא יצא לחוץ, וא"כ גם השחיטה לא תועל להתריר דוחשכ בילד, וכן אשר תהי טמאה לידה משעת פתיחת הרחם, ואיך אפשר לומר כן, דהרי בהדי תנן בנדה מ"ב דזוקא החזיר ראשו חוץ לפזרודר הוא בילד, ובן ט' חי הנמצא בהמה מותר באכילה ולא נוצר בשום מקום דפתחת הרחם לחוד לשויי בילד, ובבהמה המקשה לילד והוצאה עובר את ידו אין לךفتحת הקבר גדולה מזו, ומה שבחוץ אסור ומה שבפנים ניתר בשחיטת Ammo, ורק לעניין טומאה בלועה קאמר דבעהgil ראשו כפיקה איינו בלועה לעניין נגיעה, אבל להיות בילד מאן דבר שמייה. וכן תראה מתוך פסקי הרמב"ס ז"ל لكمן דף ע". ולכן הני תרתי משניות דבבהמה שמית עוברה והושיט הרועה את ידו, ודasha שמית עוברה ופשטה חיה את ידה, מתרשות בכל גוני, בין העגיל ראש כפיקה ובין לא העגיל, בהמה לעולם טהור משות דא"ר דין כאןתו בלועה לנגבי נגיעה, אבל כל שאינו יכול אין טומאה כלל, דהרי יותר בשחיטת Ammo, ואיך אפשר שיתור מה טומאה כבר משות נבלות, ואך בהמה טומאה כן דאתקsha לטהורה, וה"ה מAMILא דא"ר בחושיט ידו לחוץ נמי אינו מטמא, וא"פ דידו זה לא ניתר בשחיטת Ammo לאכילה, אבל מטומאת נבלות נתהר, וכרבנן لكمן במסנה איינו אלא מגע טפה שחותטה. ופלא על מהרש"א لكمן דכתוב דעל אבר טיצה אין לנו ק"ו, וכי דזוקא מאכילה שעשינו הק"ו הלא גם מטומאה מצין לעשות ק"ו, אם השחיטה מועלת לטהר את היד היוצאת גם אחר שיצא הולך כלו, או חתק האבר אחר שחחיטה, מכש"כ שלא תטמא קודם שיצא זה ברור. ובאיתן מתניתן בעובר מות בתוך מעי אשה נמי מתרפש בכל גוני, אפילו לא העגיל ראש כפיקה טמא, ולכן צ"ל דטומאה זו بلا העגיל אינה אלא דרבנן, ולפ"ז שפיר פריך הכא מ"ט דת"ק, דכיוון דמסתמא קתני ע"כ גם בעהgil ראש כפיקה טהור, וע"כ דליך טומאה כלל על הולך קודם שלילו ומנילו הא. ומה שהכריחו לרשי' ווילס' לפרש דום בהמה העגיל ראש כפיקה טמא הרועה, הוא מכח מימר' דר"י שם בביברות, דאמר שם ג' פיקות שמעתי בשל אשה שלishi ושל בהמה של ערב, הרי גם בטהמה שיחריו לרשי' אליבא דרישה"ג דקאמר בטומאה טמא, נתן שיעור זה אף דלא קייל כוותי, בהדי איןיך מצי לפריש גם דברי ייחיד. וכן תראה דהרבמ"ס ז"ל מביא דבשחיטת Ammo, וא"כ אמר דלאו מצד שהוא אחד מאכילה ניתר בה רחמנא, וע"כ אמר דלאו מצד שהוא אחד מאכילה ניתר בשחיטת Ammo, וא"כ איק ניתר בשחיטת עצמו. ומה דמסתפק לאמר כן, הוא לפי הילפוטא דבבהמה הרוי דהתורה קראו בהמה ועיין לעיל ס"ט ע"א דפריך באמת לילפוטא זו אלא מעתה ימירו בו וכיוון דיש לו שחיטת עצמו, וא"כ גם מיתה יש לו, לקרוא בו כי מות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגזה"כ יש לו היתר אפילו לאכילה בשחיטת Ammo, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז ייל דמש"ה בעי קרא לת"ק לדרוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבעי דדר"ז סימנים אכשר בה רחמן, אז אין הטעם משות דהוה אחד מאכילה. אלא דלפי"ז גם חלב וגיד יותשרו בו, דרך שחיטה הוא דלא בעי מוגה"כ אבל לכל מיל בהמה מקרי, דהרי יש לו שחיטת עצמו במי Ammo ודוק.

ד"נ ע"א האשה שמת ולדה בתוך מעי' וכו' גמ' אמר רביה כסוטומאה בלועה אינה מטמא, כך טהרה בלועה אינה מטמא, כל הסוג' עד לבסוף. הנה סוג' זו מקשי' הבנה, הון לפ"ז רשי' ז"לthon לשיטות התוס', ואבואר דעת שניות ומלה שקשה עליהם, וא"כ אבוי' דעת שלישית שיטות הרמב"ס ז"ל המחוורת כאשר תראה עיין. הנה דעת רשי' ז"ל, דר"י ור"ע פליגו لكمן בטומאה ז"ל ונחenti מdad. ועיין לעיל בסמוך.

מוסorus amo טמאה. לידה תנן, וכן ע"כ צ"ל דאיכא אויא רבותה בדיון זה, לגבי מעטן אבר שבפניהם שמשלים את הרוב, או יצא רוב עובר במעטן אבר. וכ"כ התווע' לעיל ע"ח ע"ב ד"ה החזיא ידו וחתקה, דחא בעי' לעניין הנשאר בפניהם, אבל מה שיצא פשיטה דקדרוש, דיצא מוחותך הרוי הוא כילוד ממתניתן דנדה דאמו טמאה לידי. אלא דיש להקשוט דלמא הא קמ"ל דמחתק ומיניה הו היא יצא רובו בב"א לעניין חלק שבפניהם, וכמו שפסקו הראשונים ז"ל האבעי' דלעיל לחומרא, דיצא מוחותך נאסר מה שבפניהם ולא עיין רובה בב"א ואולי ייל' בזה דאה"ג אלא אז היה נפשט האבעי' דלעיל ממתניתן דהכא, והש"ס רוצה לדחות דאפשר לפרש דלא תשפט לא אבעי' דהכא, ולא אבעי' דהכא, אלא דאתא לאשמעין רוב עובר במעטן אבר. ועיין ברי"ט אלגזי' שם בזה. ודוק' היב.

ע"ב משנה בהמה שמת עוברה בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו ונגע בו, בין בהמה טמאה ובין בהמה טהורה טהור, ריש"ג אומר בטמא טמא ובטהורה טהור, ופרשי"ד דעתמא דת"ק מבואר מכך' י"ד אמר ר"ח בגמרא, ובבהמה טמאה ממילא דכינוי דחיזין דהתירה התירה העובר בשחיטת Ammo, ע"כ לאמר דהנה אחד מאכילה כל זמן שלא יצא לאויר העולם ולא מקרי בהמה כלל, וא"כ ה"ה בטמאה כך דמה שלא ניתר בשחיטת Ammo, הינו מושום דום לאמו אין שחיטה. ותדע דהרי חלב וגיד דשליל מותר מכח כל בהמה תאכלו, והשחיטה ודאי אינה מתרת איסור גיד וחלב, וע"כ אתה אומר דכינוי דנiter בשחיטת Ammo לא מקרי בהמה לעצמו והוא כבר Ammo, וא"כ ה"ה בטמאה חשוב ולדה כאחד מאכילה, ולא קריין ב' כי ימות מן הבהמה, ולא כי יגע בנבלת בהמה טמאה, דאיו זה בהמה, ועוד ראי' דפריך בגמרא אחר שבאר טעמא דת"ק, ריש"ג מי טעמא, ומה פריך וכי משועבד הו לא להאי הקישא דוכי ימות מן הבהמה וכי' לחיק הפסוק לשנים ולאמר דמי'רי מטמאה וטהורה ולהקשי' נונתג גם בעלי שום קרא, דאי על הולך שם בהמה בפ"ע אלא יחשב כאחד מאכילה, והוא הנונתג להתריר את הולך בשחיטת Ammo, וצ"ל דבאותם עיקר הסמicha בזה על הסברא אלא דרך חז"ל להסביר הכל על הכתוב, אבל פריך טעמא דריש"ג דמחתק בין טמאה לטהורה Mai. אלא דלפי"ז קשה איך יליף נגד הסברא הברורה מסמך בעלמא. והנראה נפ"ד בזה דיל' דפלוגתתם תלוי בהאבוי' דרי' הושע'י דלקמן דף ע"א, דהוישט Ammo ז"ל למעי בהמה וחשת בת"ט חי דקמבעי נמי לרבען דנiter בשחיטת Ammo, אולי מהני שחיטת עצמו נמי דדר"ז סימנים אכשר בה רחמנא, וע"כ אמר דלאו מצד שהוא אחד מאכילה ניתר בשחיטת Ammo, וא"כ איק ניתר בשחיטת עצמו. ומה דמסתפק לאמר כן, הוא לפי הילפוטא דבבהמה הרוי דהתורה קראו בהמה ועיין לעיל ס"ט ע"א דפריך באמת לילפוטא זו אלא מעתה ימירו בו וכיוון דיש לו שחיטת עצמו, וא"כ גם מיתה יש לו, לקרוא בו כי מות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגזה"כ יש לו היתר אפילו לאכילה בשחיטת Ammo, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז ייל דמש"ה בעי קרא לת"ק לדירוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבעי דדר"ז סימנים אכשר בה רחמן, אז אין הטעם משות דהוה אחד מאכילה. אלא דלפי"ז גם חלב וגיד יותשרו בו, דרך שחיטה הוא דלא בעי מוגה"כ אבל לכל מיל בהמה מקרי, דהרי יש לו שחיטת עצמו במי Ammo ודוק.

רש"י ד"ה ק"ו כלומר אפילו לר"ע דאמר لكمן טמאה בלועה כגון עובר במעטן אשה טמאה, הכה מודה מק"ו וכוי עכ"ל, וכ"כ התוס' בד"ה Mai עינמא דת"ק, ורש"י ותוס' הלכו בזה לשיטות, דביבורות כ"ב ע"א כתבו שניים, דבעהgil ראשו כפיקה גם

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאתה עצמה, ואילו דטומאה ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כותוי.

אולס לפענ"ד נראה לפרש הסוגי' כמין חומר, וכן פירשה על כרחך גם הרמב"ם ז"ל. דהנה פלוגותת ר"י ור"ע, אין לה שייקות כלל עם הילפוטא דרביה דטומאה בלועה אינה מטמא, אשר לזה כי"ע מודים אבל פלוגותם היא, אי עבר במעי אמו של טומאה כלל, דהרי לא קריין כי אדם כי מוות דלאו אדם הוא, דגמ לעניין רוצח פטור על העוברים. והרי בבחמה טמאה נמי שנינו לעיל, דעוברה מות אינה מטמא את הרועה שהושיט ידו להוציאו, וכבר כתבענו למעלה דאפילו העיגל ראשו כפיקה ונפתח רחמה הדין כן, וכן בהוצאה ידו, וכש"כ התוס' בעצם בחד תירוץ, דהרי איתקס לטהורה, וא"כ ה"ה עבור אדם כל צוין שהוא במעי אמו היה ירך אמו וכאחד מאברה. והוא דמצrix ר"י קרא מיחיד להוציא עבור במעי אמו, או דס"ל כריש"ג דבבחמה טמאה, ולכן בעי קרא דבאים אינו כן, או דס"ל שלא מצין למילך אדם מבהמה, וקרא אתה אפי' עם העיגל ראשו כפיקה, דכל זמן שלא נולד אין כאן טומאה כל עיקר, עד שיצא ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כיילוד. אבל ר"ע יש לו קרא דהונגע במת בנפש אדם עבור במעי אמו, והיינו בהעיגל ראש כפיקה, דאל"ה הרי הוא טומאה בלועה. ומה דפרק לר"ע מני"ל משום דר"ע דדורש טעמא דקרה כמבואר בגיטין ריש פרק הנזקין ודאי דחו"ל למיפיק מבהמה טמא דעל עבור ליכא טומאה כלל, וכמו שבארנו לעיל במשנה הקודמת דהסבירא נונתנת כיון דחיזין דמנהני בבחמה טהורה שחייבת אמו על הولد, הרי ודאי משום דעובר ירך אמו, וא"כ ה"ה בבחמה טמאה וה"ה אדם, ולכן פריך לר"ע אי לאו דאייא קרא מייחד על עבור במעי אמו דטמא, מ"ש עבור אדם מעובר בבחמה טמא, ולכן קאמר דדרש הנוגע במת בנפש אדם. ואין זה ש"יך כל לדינו של הרבה פליגי בעבור במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר ע"ט מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוציא ידו, כל דשלוחיהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר ע"ג דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן במסנה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עbor בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם בלוא הוציא כל מה"ת, ולית לי' כל יפותא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיינו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כותוי.

והתוס' הקשו על רש"י, א"י אכן אמר לקמן דמתניתין דעתבעת לא שמעין לא טומאה בלועה ולא טהרה בלועה דחו"א טעמא משום מגע בהיס"ת הוא, הא עכ"פ במשא הויה ליה לטמא, דהא טבעת הרי הוא חרב כחל וטומאותו בוקעת וועל, ולמה לא בטמא במשא, וטהורה נמי למה לא בטמא היא אין הבלעה כצמיד פטייל. וכן קשה על הא דאמרו שעובר וחיה כתמי טבעות דמי, ודלא תימא ר"ע הוא, אשר בכולן פרשי"ז של דעתמא דasha טהורה הוא משום מגע בהיס"ת הוא, וקשה הא במשא עכ"פ מטמא כמו שבאי רש"י ז"ל בעצמו בריש הסוגי' מגمرا נדה מ"ב ע"ב. ב') קשי' להו לפירוש"י כיוון דרביה ור"י חדא מלטא אמרו, למה לנו ב' יפותות על טומאה בלועה קרא דנבללה דרביה, וקרא דעל פני השדה דר"י, ועוד איך נחיה מתניתין דasha טהורה אליבא דר"ע, כיוון דאייא עכ"פ טומאת משא. ולכן פרשו דרביה אתה לא שמעין דטומאה בלועה אינה מטמא אפילו טהרה שאצלה, מה דלא נשמע ממתניתין, דהתרם אינה מטמא טהרה דעלמא וכן טהרה דانيا מיטמא מטמא דעלמא, אבל מטמא שאצלה מיטמא,, וכשם" שאמור הרבה, הци' פירשו שם שהאדם אינו מיטמא מטבעת שלע, כך שתמי טבעות און הטהורה מקבלת טומאה מהחיה שאצלה, ומה דפרק תרוייהו תנינחו, לא קאי על טומאה בלועה דאיינו מטמא, דעל זה לא הקשה כלום, דהא זה לא חדש לנו רביה, אלא מטהירה בלועה קפריך, ור"ע שניהם מודים דטומאה בלועה אינה מטמא, אבל פליגי בעבור במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר ע"ט מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוציא ידו, כל דשלוחיהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר ע"ג דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן במסנה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עbor בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם בלוא הוציא כל מה"ת, ולית לי' כל יפותא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיינו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

שם מונה והולך, שדרה משני מותים וגלגולת משני מותים, ואבר מן המת משני מותים ובכולן כתב דאין מצטרפין, ובחלכ' ג' כתוב דעתית מבשר המת וכזית נצל ומלא חפינו רקב גם משני מותים מצטרפין משום דטומאתן ושיעורן שווה. ובהלכ' ב' באבמה"ח של אדם אפלו מdad אחד אם נחלה לשנים אינו מצטרף הרי החלוקת מבואר, בין אם השיעור בא בכמות ובין בא מצד האיכות, נפש או שדרה וגלגולת או אבמה"ח דבנה לא שייך צירוף משני גופין דאי בטל האיכות, זהה ברור ואמת ומעצתי כעון הדברים בדברי התוס' סנהדרין ד' ע"ד ד"ה מנין לרביית עי"ש היטב.

במשנה בהמה המקשה לילד והזcia העובר את ידו וחטכה וכו' שחת את אמו ואח' חותכה הבשר מגע נבלה דר"מ, וחכ' מגע טרפה שחותטה וכו'. הסוגי' מוקשה מdad, והאחרונים ז"ל לא יצאו, "יח' בביורים ובראשונים ז"ל אני ראה פלוגתא עצומה בפירושה, בין רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל כי כל אחד מהם דרך דרך לעצמו בהבנתה ובabar דבריהם כדי ה' הטובה על.

א') שיטות רשי' ז"ל, כפי המבואר בריש פירקן ס"ל לרשי' ז"ל דlam"ד חזרה לא מהני, ס"ל יש לידי לאברים ולמ"ד חזרה מהני, ס"ל אין לידי לאברים, וממילא כן דאותותב י' יוחנן דס"ל אבל עצמו מותר בחזרה, אידח' נמי הא אמר אין לידי לאברים, ומ"ה' חזרה לא מהני, כמו שלא מהני בהזcia ראש דהוה יכול אם לחזירו. וממילא דלא בעין דרשה דובשך בשדה טרפה לרבות החזירו. ואבര היוצאה, דהא מסברא דכל שנולד לא מהני בי' חזרה ונאר, ועוד דלא שייך בלילה טבעית והחרחות לאמר עליה יצאה חוץ לחמצחה ולהקרא בשם טרפה. ותדע שכן הוא דהרי אמרו לעיל דאיaca בינויו דלשנא קמא ולישנא דמערבא למסיר מיעוט אבר שבפנים, הרוי דלשנא דמערבא איסרין גם מה דלא נשמע מקרא ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהור והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

הנה לפ"ז אכן דקי"ל רכבר דחזרה לא מהני ויש לידי לאברים, כל עובר שהזcia אבר נידון כולד ולא כאבר מן הבמה ומיד חל עליו איסור אבמה"ח למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת, ולמ"ד לא לאברים עומדת חל עליו אבמה"ח כשיתחתק. דרך בעודה במעי בהמה תנע חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה בשחיטת האם, אבל בשיצא והוא כילד אם נחתק, ה' אבר מן הח' ומצד העובר ולא מצד הבמה, דכוין דכילד דמי איך אפשר לדונו כאבר מן הבמה, והוא תרתי דסתורי. ומאה נצחה דכל שהעובר מת נידון האי אבר היוצאה כנבלה, דהאי אבר לעולם נידון כולד ולא כאמו. וניהו דהולד שלא יצא עדין נידון כאמור שחיטה מגזה'כ דכל בבמה תאכלו, אבל לגבי אבר שיצא ונולד ונפרש מן הבמה, נידון הولد כיוצא אם חי היה אבמה"ח, ואם מת כאבר מן המת והוא נבלה, וזה שכטב רשי' ז"ל בד"ה מגע נבלה دائ' העובר חי הוא מגע אבמה"ח דטומא כנבלה, ואם נמצא מת הוה נבלה ממש, לשיטת רשי' קי"ל יש לידי לאברים וע"כ הוה כן. ומה דאמרו בגמר' דטומא דאמ' משום שחיטה עשו ניפול, אין הכוונה כמו במיתה דועשה ניפול דהיו שטומא מיד בעודו בחבورو משום אבמה"ח דהוה לנפל משם קודם המיתה והשחיטה דזה א"א דהרי כיוון דמצד דכילד דמי קטין עליה, הרי אפלו מיתת האם אינו עשו ניפול דבין לר"מ ובין לחכמים אם הביצה נתנבלת בשחיטה

קמבעי לי', הרי דכל שטבע הדבר כך הוא לא שייך בו משא, ולכן ה' ניחא לי' לאמר דחחי' טומאה ממש מגע והasha טורה, דין כאן משא, ע"ז קmortץ דלעלום טומאה בלועה כמאן דלייא דמי, והחיה טומאה מדרבנן, ואין טומאה דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי למימר כולא האי, ומתרץ דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי אשא טומאה ליה טומה בלועה, ואתה' מתניתן כוות' וממילא נפרק רבה מהר"ע ומסתומים מתניתן, דזה ליתא דאפיקו כר"י מצא את' מותניתן, ומושום דגוזרו באשה שמא החזיא רacho חוץ לפרויזדור, וממילא גם אי כר"ע את' מותניתן מדרבן קאמר, דעתה אטו העיגל ראש כפיקה, אבל מה"ת מודה ר"ע דכל שבולה הטומאה אין כאן טומאה כל עיקר מגזה'כ וקרא דבמתה בנפש אדם, דמרבנן מני' טומאה לעובר במעיasha, היינו בעיגל ראש כפיקה, דלא בעין ילוד וכל שכן הנגעה בלועה מטמא במעג. ומעתה לא צריכנא להאי דוחק של מהר"א ז"ל דלר"ע בהזcia ידו מטמא גם מה שבפנים, דהא במתה בנפש קדרש. דמהר"א שפיר נרך אלה לדעת התוס' דבעיגל ראש כפיקה גם בבמה טמא, א"כ ע"כ קרא דבמתה בנפש את' להוסיף איזו טומאה בולד אדם שאינו בבהמה, ואי דידו שהזcia דטמא, להא לא צריך הקרא, לא מבעי' לפי דעה שני' שבתוס' לקמן ד"ה וחכמים אומרים, דכון הדין נמי בבהמה טומאה אין כאן תוספת טומאה באדם אלא אף' לדעה א' דבבמה טרפה לא מטהר, מ"מ קרא דבמתה בנפש אדם מורה דטמא מבפנים ע"כ הוכחה לאמר דע' הוצאתה זו גם מה שבפנים טמא, אבל לפי באורנו דבעיגל ראש כפיקה ליה טומאה בבהמה, שפיר אתה קרא דבמתה בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שהי' נראת וגלי' אף שהוא עדין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ם ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהור והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

וזע דלמאן דפוסק כר"ע יש להקשوت לכאר' הא מתוך השקלה טרוי' שבגמ' אינו נראה כו. דהא אמר דפליני ר"י ור"ע בקראי דעל פני השדה, דלא' י'atti לאפוקי ולד במעי' אשה, ולר"ע לרבות גולל ודופק ור"ע עובר דטמא ילי' מבמתה בנפש אדם, ור"י מוקי האי קרא לרביית דם מן המת, ור"ע לטעמי' דיליף לי' מקרה דעל כל נפשות, וס"ל לרביית מ' מותים דטמא ואנן בהאי דינא דרביעית מב' מותים ריש פ"ד מהלכ' טו"מ, וא"כ איך פסק כר"ע בעבור במעי' ברמב"ס ריש פ"ד מהלכ' טו"מ, וא"כ איך דבאל"ה הקשו התוס' דלא' אמרו, אבל לק"מ דדבאות לא תל' זב' זב' דבלא' הקשו התוס' דלא' תרי קראי לרביית דם ל"ל וע"כ לומר דר"י מוקי חד לד"א, אבל אין כר"ע ס"ל דבמתה בנפש את' לעובר במעי' איש וועל כל נפשות מת לרביית דם ויש אם למסורת וכמוש'כ התוס'.

ועל הא דר"ע דמרבה רביעית דם משני מותים הקשו בתוס' ימא דף פ"ד ע"א ד"ה טומאותו, דלמה לי' קרא דהא כל שטומאותו שווה ושערוי' שווה מצטרפין, ולא מצאו מענה אחרת, רקDACטריך לבא משני נפלים דאיון בכל אחד רביעית (ועיין מש"כ בה בסוגי' דט"ח لكمון ק"ח ע"ב ברשי' ד"ה לעולם לא מצטרפין) והכפות תמרים שם תמה לפ"ז על הרמב"ס, ודפסק דלא כר"ע וקאמר דרביעית דם מב' מותים אינם מצטרפין ולא הזכיר כלל דהיו דוקא מב' נפלים, וע"כ דבכל מותים הדין כן ואיך יתרץ' קושית התוס'. אבל לפענ'ך נראה דkowskiת התוס' לך' מ', דכאן אמרה התורה נפש ונפשות ולא רביעית ותלי' הטומאה בנפש האדם אלא דאן אמרין דשיעור נפש הוא רביעית וא"כ איך צורף זאת משני מותים כיוון דאיון כאן نفس, ור"ע מקרה ילי' ממצטרף ותדע שכן הוא דהא הרמב"ס

מת, דעתם אדרבן בזה (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעובר ח') אין לו הבנה כלל, כיון דחכמים דר"מ דהלהכתא כוותיהו, ע"כ נמי יש לידי לאברים ס"ל, אך מצו אמרו דהשחיטה של האם מהני להאי אבר הנולד לטהר מידי נבלה, וילפו זאת מטרפה, הלא שפיר צוח ר"מ האי גופה והאי לא גופא, ורק לטרפה ואבר המודלד בה נשחת גופה, אלא דאסור מצד איסור טרפה שהיה עליה מקודם לכאן, אבל האי אבר היוצא לאו גופא, אלא נולד ונפרד מן הבהמה, ואם מהני השחיטה על הנולד נמי, למה לא יתירנו ע"כ דלא מהני על הנולד, וא"כ אך בטהר דבר שאינו גופה ונקרא נולד ע"י השחיטה גופא, ומה שהшибו שיוטר מצלת על שאינו גופה, אין זושובה כלל, דבחותך מעובר שבמעיה אין לייה, וכן ר' מאהן השחיטה על בהמה תאכלו אף באכילה, אבל באבר היוצא דאיכא מחייב כל דבר קדאמון בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח כאן לייה, אך נחلك בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח לאמור שם חולד או נחתק האבר. ומכו"ש דקשה באבר דעובר מות, למה לא מטמא מיד לחכמים כמו לר"מ כיוון דכילדزم, וממי לא תhani השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא קודם השחיטה איך TABA השחיטה ותותר ועין לבב ארוי ובמלא הרועים בהגותה הש"ס שתמהו על דמיון הדשחיטה טרפה לאבר היוצא, ובאמת חומר הקושי אין אלא לשיטת רשי"ז' על כאשר בارتני, אבל לשיטת התוס' והרי"ף יותר הראשונים דעתם תראה כי דעת אחרת עmons.

ב') **שיטות התוס'** הו, דפלוגתא דיש לידה לאברים אינה תלי' בפלוגתת רב וועלא בשם ריו"ח اي אבר עצמו אסור או מותר וاع"ג דאיתו בסה בא דקאמור אבר עצמו מותר, מ"מ במא דקאמור אין לייה לאברים הלכתא כוותי' נגד רב, כי רק במערבא בטעמא דרב דבר אסר אור משום יש לידי לאברים, אבל תלמודן קאמור בשם רב דקיליף מקרה דובש בשדה טרפה דלה מהני חזרה טרפה שאין לה היתר, ומעתה סובר לר"מ כיוון דהאי אבר כابر דבמה נידון, בין עובר חי ובין עובר מת, כל זמן שלא נשחט אין כאן לא איסור ולא טומאה, ולכן כתבו התוס' בד"ה וחכ"א דקודם השחיטה לכ"ע אדם הנוגע באבר זה טהור, ורק השחיטה גורמת איסור וטומאה ומשום הדשחיטה עושה ניפול. אלא זה לבאורי אין לו מובן כלל דע"כ אין הכוונה דהשחיטה עושה ניפול מעיקרא אלא כמש"כ רשי"ז' על דאי השחיטה מועלת על היוצא, דכי נאמר דשחיטה גרעה ממיתה, דהמיתה ודאי אינה עושה ניפול לאבר היוצאה כמש"כ לעיל בשיטת רשי"ז', אבל דעת הענין כך הוא דכל שהאבר בחוץ אין לו היתר בשחיטה מקרה דוכל בבהמה תאכל, דמכללא ממשע דמה שאינו בהמה ע"ג דלא הוה כילוד, מ"מ אסר אור משום דאי בווער בבהמה, ואינו ניתר בשחיטתה. אלא דחזירה היתה מהני, اي לאו קרא דבש בשדה טרפה, דמני' ילפין לכל שיצא חוץ ממחיצתו פעת אחות שוב אין לו היתר באכילה כטרפה שאין לה היתר, ומינה דלא מצי להיות חמור מטרפה דיש לו טרחה ע"י שחייה, ה"ה אבר שהחזר לא נאסר אלא באכילה כטרפה, אבל השחיטה מהני עכ"פ על מה שבבהמה לטוהר, וכ"כ הרראש יוסוף ז' ובדברים קילורין לעניים, והמה מרומים בחידושים הרשב"א ז' בשם בעלי התוס' שמפרשים כן דברי הש"ס דלקמן, דקאמור ר' יוסי בר חנינא, Mai טעמא דר' יוחנן אליבא דחכמים האיא את לי' חקנתא בחזורה והאי לית לי' תקנתא בחזורה, ופירושו ז' לדוכנונה דבאבר היוצא את לי' תקנתא בחזורה, להיות נתהר מטומאה גם לר"מ, דבחזרה מודה דלא גרע מטרפה, כיוון דכל האיסור בא מקרא דטרפה. אלא דבלא החיזיר ס"ל כיוון דבלאו קרא דטרפה, כל שאינה בהמה אין השחיטה מועלת בו, ממי לאו כניפול גם לגבי טומאה, ולא שיטמא מיד כל שהבהמה והולך חיים, אלא דהשחיטה משווה להאי אבר אבמה"ח ומטמא אחר

או נהרגה בהתקזת ראהה והיה בה אבר היוצא והולך יצא ח', אין כאן על האי אבר שם איסור וניתר בשחיטת העובר, ואיך חפעול השחיטה על אבר היוצא לעשותו ניפול יותר מהמיתה, אלא פירושו כמש"כ רשי"ז' על דקמן דף ע"ג ע"א ד"ה עשה ניפול ז' על עשה ניפול בשעת שחיטתה הרוי היא כניפול ממנה ואין שחיטתה מועלת בו ומשום לישנא דקרא דילפין לדקמן מיתה עשה ניפול נקט לה' עכ"ל. הרוי דבפירוש מדיק רשי"ז' על דשחיטה עשה ניפול הכוונה בשעת שחיטתה דוקא, דהינו שאין השחיטה מועלת באבר, ולא כמו מיתה עושה ניפול דהכוונה כאילו נפל קודם לכן, וכמש"כ רשי"ז' על דקמן באוטו הדף ע"ב ד"ה ואינו מטמא, וכיון דשחיטתה עשה ניפול הפירוש בשעת שחיטתה לאמר דין דין השחיטה מועלת לו להתרiro, ה"ה דמיתה נמי הדין כן דעוישה ניפול בשעת מיתה, ואני פועלת עליו לאסרו באופן דהמיתה והשחיטה שווין לגבי האבר דאים פועלים עליו כלל, אלא דהשחיטה כיוון דמגוזה"כ פועלך על הולך שבמעיה בהמה להיות ג"כ שחחות, ממי לאו נשאר האי אבר כבבמה היה שאין לה סימנים לשחיטה, וכן מוכח מרשי"ז' לעיל דף ס"ט ע"א ד"ה אבן פקעה דכוותה, דבאבר היוצא אין כאן איסור אחר אלא דין לו סימנים לשחיטה, וזה אפילו לרבן דר"מ דרבנן ט' נמי איכא אבר היוצא, ומכו"ש לר"מ דרכ בון ח' שיק אבר היוצא דהכי הוה דבן ח' אין במינו שחיטה הוא, ואייכא כאן אבר שאין לו שחיטה ואסור משום אבמה"ח. מ"מ טומאת אבמה"ח ודאי לייכא עלי, דהרי הוא חי והتورה אמרה כי ימות מן הבבמה וכו' הנוגע בנבלתה, אשר מזה למדנו לקמן קכ"ז ע"ב דאבמה"ח מטמא, הרוי דבעינן מיתה דוקא ולא גרע אבר זה מבן ח' חי דין במינו שחיטה, מ"מ כל זמן שהוא חי איינו מטמא, ואיךITEM אבר שהוא חי מישום דין לו שחיטה יותר מבן ח' חי שאין לו שחיטה, ולכן הא דקאמור לר"מ דמגע נבלה דהינו אבמה"ח, הינו משום דחתחכו ומה דאמרו בגמרא דל"מ אפיקלו בלא חתחכו משום דמגע ביחס"ת מטמא או למ"ד חבורו ע"כ כשמת אח"כ, דמסתמא בגין ח' מות מהר אחר שחיטת אמו, ומטמא האי אבר כבבמה"ח דעלמא. ואפיקלו למ"ד בהמה בחו"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחתוכה עומד, כיוון דהולד ניתר בשחיטה והוא נשאר אסר עלולים וכך עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם אח"כ מות נקבות הושט ופסה"ג לדעת הרמב"ם ז' לדאית בהם איסור אכילת נבלה מוחים וטומאות נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי' איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הולך ולא על האבר, וטומאת אבר מון ח' ע"י מיתת הולך, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעובר חי, אבל בעובר מות כיוון דאבר היוצא כילוד, הרוי הוא מיד אסור וטמא משום נבלה עוד לפני השחיטה דבשלמא בעובר חי כל זמן שלא שחט את האם עדין אין כאן איסור אבמה"ח לחולוטין, לא מביע' בבר' לרבן דאפשר שיולד כלו ושחט שחיתות עצמוני, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, אלא אפיקלו לר"מ דרבנן ח' מירiy אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ושחט שחיטת עצמוני, רק ע"י שחיטת האם, אבל בעובר מות דהאי אבר לעולם באיסור קיימת, א"כ מה בין לאחר שחחיטה לקודם שחחיטה, כיוון דיש לידה לאברים, והיינו טמא דר"ח דלקמן דקאמור, דבאבר דעובר מות לכ"ע שחיטת עושה ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, וממי לאו באיסורה קמא קיימת ונאסר ומטמא מיד כשהוציא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכה לשיטת רשי"ז' על, דעתם אבר היוצא הוא משום דיש לאברים. אבל מה שא"א להבין לדעת רשי"ז' הו, מה דאמר הרבה רבבה לקמן דפליגו בין באבר דעובר חי ובין באבר דעובר

עצמם. וגם בעובר מות לא נקבע איסור אבמה"ח,adam יולד ככל אין כאן אבמה"ח אלא נבלה, ולכן רק ע"י השחיטה ששותת אמו הוקבע איסור אבמה"ח, על האי אבר היוצא בין חי ובין מת, ולגביו עיין זה שהחיטה עשוña ניפול. וזה מקרים דכל בהמה תאכלו ידועין, דמכללא נשמעAdam איןנו בהמה לא תאכלו. ולquin על האי אבמה"ח אף דרך מכללא דכל בהמה תאכלו ידועין, משום דזהה כמו דרשה דתזבח ולא גיזה דהדרה לאיסורה קמא, ואע"ג דלא דמי, דתתם اي לאו היתר דתזבח הכל היה אסור משא"כ כאן, דבלא קרא דכל בהמה היה לאבר היוצא ע"י שחיטה הولد אם יצא חן, אבל י"ל דהכא מכח ההיתר דוכל בהמה נצמה האיסור של האבר ממילא, דכיון שהولد בתוכה כשותת הרי אין כאן סימנים לשוחט, וא"כ ממילא אילך איסור אבמה"ח כאשר בהמה דעלמא, וחמור ממנו דין לעוña היתר בשחיטה. אלא אי מטמא נמי אבמה"ח לאחר מיתה או לא, בזה פלגי ר"מ ווחכים. דר"מ ס"ל כל דין שחיטה עשוña ניפול לעניין איכילה ללקות עליו משום אבמה"ח, ועתה שהוא מות להא יטמא, ווחכים ס"ל שחיטה עשוña חי פועלות הפוכות, דעת" שמכורת את הولد נעשה האי אבר היוצא בכינוי איכילה, ומ"מ לטהר מותני פלאו ממי, דפליגי דרביה לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, דכיון דין דלא פליגי רק בעובר חי, אבל במת דין שחיטה עשוña ניפול, כי השחיטה גורמת איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוד לרבען. ועיין במוהרש"א ז"ל שכטב דודאייפה כתבו אליבא דרביה לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, אבל לר"ח דין דלא פליגי רק בעובר חי, אבל בלא הוצאה עשוña ניפול, האי דרעה בפשיטות את"י דודאי בלא הוצאה ידו ודאי מטמאה. ודבורי הקדושים פלאו ממי, דפליגי דעתו דר"ח בעובר מות מטמא אבר היוצא מיד, ועד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר לר"ח דין שחיטה עשוña ניפול, שחיטה מה בעי הכא, והכי חול"ל אבל בעובר מות דין טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי" שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט לר"ח האי לשניא, כיון דרש"י פליגי חכים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דוחכיהם שיטם מושום דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוña ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לשניא דין שחיטה עשוña ניפול דוקא קامر. ולא עוד אלא דעל גוף הסברא קשה, דבשלמא לרשי" דמטעם שלידה לאברים קטינו עלה, שפיר י"ל בעובר מות טמא מיד, ואדרבא בטעמא דרביה דקאמר דפליגי גם בזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס' דין לידה לאברים, ורק מכח דיצא חוץ למחייבתו קטינו עלה, אבל כאחד מאברי הבמה יחשב, והוא כה' מכח הבמה,இאו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המהרש"א אח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא מושום דין לידה לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר משום שחיטה עשוña ניפול, וקודם שחיטה אינו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דין לר"ח דין דודוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא לא נקבע בלא עד השחיטה, لكن מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והיה נטהר ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי"ז בהמה טמאה והוצאה ידו, לטהר הרעה גם לר"ח לח תירצא שבתוס' / אלא כתבו לבסוף, דיל' דלא לפינן טמאה מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ טעמא רבה יש בדבר חלק בין טהור לטמאה, דבטורה כיון אפשר בחזרה להיות נתהר אח"כ בשחיטת האם لكن איןו מטמא בחוץ, משא"כ בטמאה דאי"א בחזרה להיות נתהר.

ועתה יצא לפניך שיטת הרמב"ם, דעת שלישית ומכרעת.

ג') **הרמב"ם** ז"ל פסק אין לידה לאברים כדעת הר"ף והתוס', אבל ס"ל דבابر היוצא לית בי רק איסורה בעלמא ולא מלוקות, ויז"ל בפ"ה הכל" י"א. אבר עבר שיצא וכו' ואם נחתק לאחר שחיטה האוכלינו יוקה, עכ"ל, הרי דין דלאו יוציא לידי לאברים اي לא קרא דבר בשדה לאסורהبشر שיצא חוץ למחיצה הוה השחיטה מתרת גם היוצא, דנヒו דאינו בהמה מ"מ הוה נגרר האי מקצת שיצא אחר עיקר הגוף שהוא בפניהם, דאיך נחקל בגוף אחד לאמר דברבו שחוט ומוותר, ומיעוט אסורה ממשום דלא נשחת שהՃבר זה זר ממד, ולכן ס"ל דין כאן איסור אבמה"ח ומשום שלא נשחת, כי נשחת שפיר וליכא על האבר לא טומאה ולא איסור אבמה"ח, אבל עשוña ניפול ואני מועלת באבר היוצא, אלא דקדום שחיטה לא איקבע איסור זה דיווחא חוץ למחיצה, אלא על ידי חזרה דاز נטבולה הלידה, אבל קודם שהחזר אס יולד אח"כ הרי אגמ"ל דיציאת האבר תחילת לידי היה. ולעיל בסוגי' דמכברת הארכתי בזיה. וכן בשחיטה דכיון דנשחתה אמו הרי נטבולה הלידה, ואגמ"ל דהאי יציאה לאו לידי היהת אלא יצאה חוץ למחיצה, ונאסר מקר' דובוש בשדה. ופסק זה כולל אבר היוצא ואבר המдолדל בהמה, ובשר קודש שיצא, וכמ"כ ה"ה שם בפירוש

שתמות הבהמה ולדה, וכן בעובר מות אחר שתמות הבהמה יהיו האבר אבמה"ח דהאי עבר לעולם כחד מאברי האם שלא הועיל לו השחיטה. ווחכים אומרי' כיון דאת מודית לן דבחזרה מהני השחיטה לטהר האבר, אח"כ ה"ה בל החזר לא נאמר אלא דין השחיטה מועלת להתריר באכילה, אבל לטהר למלה לא תהני, ואין חילוק בין עובר מות לחוי דבשניהם מודה ר"מ דין כאן לא איסור ולא טומאה קודם שחיטה, וחזרה מהני עכ"פ לטהר ע"י שחיטת האם ולכן רק השחיטה עשוña ניפול בגין עכ"פ בעובר מות, ובשניהם נידון האבר ע"י השחיטה אבמה"ח. ולכן כתבו התוס' דברועה שהושיט ידו דמתניתין דלעיל ה"ה בהוציא עובר ידו הדין כן דעתו הרועה בגע בו, דכיון דין יוציא לידי לאברים ונידון כבר מן הבמה, מה לי טמא ומה לי טהור, כי השחיטה גורמת איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוד לרבען. ועיין במוהרש"א ז"ל שכטב דודאייפה כתבו אליבא דרביה לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, אבל לר"ח דין דלא פליגי רק בעובר חי, אבל בלא הוצאה עשוña ניפול, האי דרעה בפשיטות את"י דודאי בלא הוצאה ידו ודאי מטמאה. ודבורי הקדושים פלאו ממי, דפליגי דעתו דר"ח בעובר מות מטמא אבר היוצא מיד, ועד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר לר"ח דין שחיטה עשוña ניפול, שחיטה מה בעי הכא, והכי חול"ל אבל בעובר מות דין טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי" שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט לר"ח האי לשניא, כיון דרש"י פליגי חכים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דוחכיהם שיטם מושום דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוña ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לשניא דין שחיטה עשוña ניפול דוקא קامر. ולא עוד אלא דעל גוף הסברא קשה, דבשלמא לרשי" דמטעם שלידה לאברים קטינו עלה, שפיר י"ל בעובר מות טמא מיד, ואדרבא בטעמא דרביה דקאמר דפליגי גם בזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס' דין לידה לאברים, ורק מכח דיצא חוץ למחייבתו קטינו עלה, אבל כאחד מאברי הבמה יחשב, והוא כה' מכח הבמה,இאו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המהרש"א אח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא מושום דין לידה לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר משום שחיטה עשוña ניפול, וקודם שחיטה אינו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דין לר"ח דין דודוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא לא נקבע בלא עד השחיטה, لكن מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והיה נטהר ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי"ז בהמה טמאה והוצאה ידו, לטהר הרעה גם לר"ח לח תירצא שבתוס' / אלא כתבו לבסוף, דיל' דלא לפינן טמאה מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ טעמא רבה יש בדבר חלק בין טהור לטמאה, דבטורה כיון אפשר בחזרה להיות נתהר אח"כ בשחיטת האם لكن איןו מטמא בחוץ, משא"כ בטמאה דאי"א בחזרה להיות נתהר.

נמצא פסקן של דברים לדעת התוס' דבابر היוצא שחיטה עשוña ניפול לעניין איסור אבמה"ח, ר"ל דעת' השחיטה והקבע האיסור דaber היוצא דין בו משום לדה, אבל יש בו משום אבמה"ח, כאשר אבר הבהמה אס יהי' נחתק, כיון שהוא בחוץ, ולמ"ד לאברים עומדת אית' איסור אבמה"ח מיד, אלא דעתו לא הוקבע. דכמו' דבבהמה דעתה לא היתר בשחיטה, כן הוא נמי באבר היוצא, אם יצא אח"כ שאר העובר, והיה לו שחיטת

דטרפה ילפינו דחורה מהני לענין טומאה, וסבירו חכמים דמשם נשמע גם לא החזר, ואין חילוק בין החזר, ובשניהם אסור ואני מטמא, ואיסורים ממשום אבמה"ח. זאת הוא שיטת הנני יש מפרשים. אבל שיטת הראב"ד ע"כ אינה כן, דהוא מודה בדבר היזוא ליכא איסור אבמה"ח ממשום דכל שאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, ה"ה לענין הקשר אכילאה עשוה, וכקושי ר"מ לחכמים, אם טרחה מידי נבלה תתרנו באכילה, אלא דיש על האבר איסור אחר דעתא מקרה דבר בשדה טרפה, וא"כ למה לוקין עלابر היזוא דילפין לע"מ במשר בשדה, ואין לוקין עלابر המודולל, וזאת דהוה רק אסמכתא בעלמא, והחילוק שזה גופה וזה אין גופה, הלא לית להחכמים דק"ל כוותיהו, וכן השגת הרaab"ד ז"ל אין לה מקום ונפרקת עצמה תכ"ד,

ועתה הט אንז' ושמע איך תפרטש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל. דר"מ דסובר דשהיטה עשוה ניפול באבר היזוא בין לענין איסור ובין לטומאת נבלה, ע"כ לאו מקרה דבר בשדה Kata'a עללה, אלא ממשום דעתך לי יש לידיה לאברים וכיון דהוא כילד אין לו היתר בשחיטה אמו, אפילו בחזרה כמו בחוזיא ראשו לדלא מהני חזרה, כל שכבר נולד, וע"ז לא צרך שום קרא ומילא דהאי אבר אם הولد כי הוה אבר מן החי, ואם הولد מת הוה נבלה, וכמו שפרש"י ז"ל דברי ר"מ דאמר מגע נבלה. ואפילו החזר קודם השחיטה הדין כן, ובלא שחתט את האם אין שום איסור, דהא לידה הוה, ואם יולד אח"כ הוה כשאר בהמה דעתמא, אלא דשהיטה גורמת, לעשות ניפול. ואיך קשי לך הרי אתה קרא דכל בהמה לאסור, הלא קרא להתир בא ולא לאסור, באמות הלא לית לי לר"מ דקרו אתה להתיר בט"ח, רק בן ח' ח' או ב"ט מות, וא"כ גם بلا קרא דכל בהמה תאכלו, לא הי היתר להאי ולד בשחיטה, ואין כאן Tosafot איסור אם נאמר דשהיטה עשוה ניפול, וא"כ לר"מ באמות איכא באבר היזוא מלוקות, ממשום אבמה"ח או ממשום נבלה איילו החזר קודם השחיטה. אבל חכמים דפליגי סברין אין לידיה לאברים, וכיון דאין כאן לידיה הוה כאחד מאביריה, השחיטה מטהרת ומכשרת גם את האבר היזוא, כמו טומאה בקדשים בין טרפה דעתך בי' מלכות לטרפה דלית בי' מלוקות. ור"מ פריך فهو לפי שיטתו, אם נתהר מטומאה, יותר גם באכילה, והם השיבו לשיטת עצמן, טרפה תוכיח לדידיהו באמות היזוא, דטהר ומתריר איסור אבמה"ח, אבל אסור ממשום טרפה, כמו טרפה נתהר בשחיטה מטומאה כן האי אבר. ור"מ דקאמר ע"ז האי גופה והאי לאו גופה, ג"כ לשיטת עצמן אמר כן, דבר המודולל גופה ואי לאו קרא דבר בשדה היה מותר למגורי, لكن שפיר נימא דלא חמיר מטרפה, משא"כ האי אבר היזוא לאו גופה דכילד דמי, ואין זה אבר דאמו אלא אבר דעובר שנולד. וכן שפיר מחלקים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, וכיון דעלום חשבין ליcaleו בחוץ, וזהת היא דרשה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחזר, נשאר עליו גם אחר חזקה מכח האי ילפota, וכן שפיר מחלקים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין דעווה ניפול. ואע"ג דהאי קרא כדי יפול לענין טומאה כתוב, והומר"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחלקין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרוא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

דעת הרחוב"ס ז"ל. ולעיל בראש פרkon בברותי דעת הרמב"ס ז"ל כשמלה, דס"ל דאיסור יצא לא תלי בשחיטה דה"ה בחזרה נעשה יוצא ונאסר, דאל"כ אלא דשהיטה גורמת האיסור, ומקרה דוכל בהמה תאכלו, הרי א"כ בא הכתוב לאיסור וזה א"א לפי מה דק"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ופרש"י ז"ל דהיתר רבתה לו התורה ולא איסורה א"כ א"א שיצמח מהיתר זה שום איסור, ואיך יצמח מהיתר זה איסור דבריו יוצא. ודלא בכ"מ שם שנחקר פשוטות לשון הרמב"ס, ורצה להשוותו עם דעת שאר הראשונים ז"ל, ולא עוד אלא דנתקשה לי הרי רוב לידות הכי הו, שמצויא ידו תחלה, ולא נחתת במקצת דהאי מלטה דרמב"ס רק בחזרה את ידו איסור ממשום דנתבטלה הלידה. עיין היטב לעיל אריכות הדברים בא.

וראה זה הפלא ופלא איך הרaab"ד ז"ל בהשגתו על הרמב"ס מדויל ידי' משתלים. ז"ל על הלכי הניל' „זה שבוש שהרי אמר לעלה שאפלו החזרו וחטכה אחר שחיטה לוקה משום בשר בשדה טריפה (זה ליתא ברמב"ס כמו שהעיר ה"ה ז"ל), ובמשנה אמרו שחתט את אמו ואח"כ חתכה חכ"א מגע טרפה שחוטה אלמא אית ב' איסור טרפה והויל' איןו לוכה משום אבמה"ח דאין שחיטה עשוה ניפול, ואם כל זה מה צורך הויל' ויש בו לאו דטרפה" עכ"ל, ובסוף דבריו נתפס, דהרי איזיל ומودה לדעתה חכמים דאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, א"א לאמר דשהיטה עשוה ניפול לטניין איסור, וא"כ השחיטה מטהרת וגם מכשרת את האבר, ואין כאן אלא איסור דמרביין מטרפה, הלא מטרפה מרביבן נמי אבר המודולל, ומה בין אבר היזוא לאבר המודולל, וכקושי' הש"ס لكمון על ר"מ אליבא דרוי' ח' וע"ז מתרכזין שם דהאי גופה והאי לאו גופה, אבל חילוק זה אית לי לר"מ, אבל חכמים אדרבא אמרו הרבה מצלת על שאין גופה מגופה, וא"כ למה לוקין על אבר היזוא, ואבר המודולל אין בו אלא מצות פרוש בלבד, ועיין מש"כ על התוס' שם), והז"ל כתוב נמי בדברים האלה להצדיק את הרמב"ס, דס"ל אבר היזוא ואבר המודולל חד דינא אית להו לבעלי התוס' וודעטם, ומה מה קלוקו בין אבר מודולל לאבר היזוא, מושום דס"ל אבר היזוא לוקין עליו ממשום אבמה"ח, דכיוון דלאו בבהמה היא מילא השחיטה עשה ניפול, דהינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא באיסור אבמה"ח. אלאadam החזר האבר קודם שחיטה הוו' א"ד דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר, בשדה דכל שיצא פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלעולם חשבין ליcaleו בחוץ, וזהת היא דרשה גמורה דין אן מעיקרה אין איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחזר, נשאר עליו גם אחר חזקה מכח האי ילפota, וכן שפיר מחלקים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דעווה ניפול. ואע"ג דהאי קרא כדי יפול לענין טומאה כתוב, והומר"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחלקין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרוא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

כבר נפל, ובabar היוצאה לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה כדאמר ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל רק אמר דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעת פреш דבר, אכן אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המдолדל יש לנו קרא לטליה דכי יכול עד שיפול, ובabar היוצאה יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל מה שחווצה לה דוחה כיולד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א חלק בין איסור לטומאה, ע"כ לדידי'babar המдолדל גם איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם بلا החזיר ואמו טרפה או בתנבלת בשחיטה, אין כאן איסור על האבר וניתר בשחיטתו הولد, אבל לעומת זה אסורה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הولد, אין כאן שיש לו שחיטה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הולד, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם שחיטה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם אין בו רק איסורה ולא מלכות, ואפיו לא החזיר ונשחתה אמו, אבל לעומת זה אם החזיר ואח"כ גולד, אבל לעומת זה אסורה דבשחיטה או בתנבלת בשחיטה, לעולם אבר שיצא בין החזיר ובין לא החזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למיחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונasar למפרען, ובזה תראה דבמה דפלייגי הב"ח והש"ך והperf"ח בסימן י"ג,babar היוצא ואמו טרפה, הוא תלי בפלוגנת הרמב"ס ויתר הראשונים ז"ל. ובאשר כפי שהארתק, ועוד תראה לפניו בס"ד שתת הרמב"ס ז"ל הוא יותר מחוורות בסוגי' היא העיקר, ומילא אבר היוצא גם בטרפה או בתנבלת בשחיטה, אסור מן התורה ודוק' היטב בכל זה.

ע"ב ג' מאמי טומאת ביחסת' היא. כבר כתבנו לעלה, דבעבור חי אפיו בבן ח' דוחה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהה כי ימות מן הבהמה כתיב, וכמו דליך טומאות נבלת כל זמן שטפרקסת, ה"ה דליך טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרקסת, דמקרה דכי ימות מן הבהמה אנו למדין טומאות אבמה"ח, ומשום דשחיטה עשויה ניפול לר"מ אינו עושה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן קודם חתיכה יטמא. וכן במסקנא קאמר, דלר"מ אפיו בלי חתכו, אבל ע"כ הכוונה بلا חתכה והמתין עד שימות, ואח"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג'כ' ההינו אחר מיתה דaicא משום צער בעלי חיים לחותך אבר מעובר חי שלא לצורך האדם, והאי אבר הרוי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעוברין שייך צעב"ח. ובריש דחთכו קודם שחיטה, וכן לעיל במבררת דקתי מתחך אבר אחר משום דוחתם היא לצורך הבהמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחותך بعد שהולד חי משום צעב"ח.

ד' ע"ג ע"א גמר, ארשב"ל כמחלוקת בעבורין כך מחלוקת באברין, ור' יוחנן אמר מחלוקת באבר דעובר, אבל באבר דבמה ד"ה שחיטה עשויה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דרי"ח,babar המдолדל נמי שחיטה עשויה ניפול לא הבנייא ולא ידועنا מה הוא. דנヒו דרב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי' תקנתה בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דבר המдолדל מרביתן מקרא דבר בשדחה טרפה, ואיך יי' חמור מטרפה גופה, דמוני שחיטה לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה עינה לפירכא דרבנן אם לטרפה מהני שחיטה למה לא תhani נמי לאבר המдолדל וכאן אין להشب דזה גופה וזה לא גופה, דהה אבר המдолדל נמי גופה. אלא דלא יוחנן י"ל דלאו מקרא דבר בשדחה אסירין אבר המдолדל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דאין מעלין ארוכה טומאות נבלות נמי ליטמא, ומפני לעולם דאין מעליין ארוכה והא דלא מטמא משום דכתיב כי יפול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנ' לחשב המдолדל העומד ליפול ואני יכול להעלות ארוכה כלו נפל, ויהי' אבמה"ח מטמא בעודו בחבורי להבמה, אלא דגלי קרא דבעינן נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לענין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאלו

עד ניחא לדעת הרמב"ס דaicאbabar המдолדל איסור טרפה, וזה לא ראי' בדיבורים שאחר זה.

ע"ב ותוס' ד'ה Mai טעמא דר"י אליבא דר"מ, קצת קשה דשאני אבר דבמה דmadorityא שרי אף באכילה כדאמרין לקמן, דין בהם אלא מצות פרוש, ויל' דמ"מ עיי, דכמו שגורו עליו חכמים איסור מצות, טומאה נמי הו"ל למינזר, עכ"ל. תורצט לא זכיתי להבין, הלא אՓשי טומאה לא מפשין, וכן' לקמן נדקרו הרבה בחדושי, יותר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרב"ם ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר"מ לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ו' ואינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון טומאה ניפול, ושאיון באבר היוצא אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשות ולאמר דמסברא נדמה באבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, ביןابر המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בלב ארי' ובהגנות הנגן מהר"ץ חיות דוחין דברי מהרש"א בקש, וכותבו דכונת רשי' ז"ל לאפוקי מישיטת הרמב"ם דס"ל דבר המודולדי ואבר דעובר שיצא דינם שוה, דאסורי ואין לוקין, וע"ז כתוב דבר דקאמר איינו לוקה הוא רק במודולדי דאין בו אלא מצות פרוש, והוא ריק דרבנן, אבל אבר שיצא לוקין עליו מושום אבמה"ח וזה כתוב רשי' ז"ל דמתירין לעי' שבדבריהם. אבל לאו דטרפה איתא על הבשר לרוי' חילוף לקמן דבשר מן החי מקרא דובשר בשדה טרפה.

וראיתתי בלב ארי' ובהגנות הנגן מהר"ץ חיות דוחין דברי מהרש"א בקש, וכותבו דכונת רשי' ז"ל לאפוקי מישיטת הרמב"ם דס"ל דבר המודולדי ואבר דעובר שיצא דינם שוה, דאסורי ואין לוקין, פ"ז כתוב דבר דקאמר איינו לוקה הוא רק במודולדי דאין בו אלא מצות פרוש, והוא ריק דרבנן, אבל אבר שיצא לוקין עליו מושום דהו כבר מן החי גמור, עי' שבדבריהם. ומובן דלפ"ז ליכא שום דיק בהתאמרו דאכלו לזה, אם איכא דיקא ע"כ לשון ראשון דקאמר משמעה דרב אכלו לזה לוקה ה' בא לשולל דבר מה, ולא האידך דקאמר איינו לוקה זהה ודאי איינו "דאכלו לזה" ודאי מורה על אכלו כלו, דאל"כ הול' האוכל מהם או האכלו כיון דקאי אברייתא דקתני בה האברים והבשר המודולדיין. ועוד הלא למאי דמסיק דמ"ד לוקה מייר' במתה ומיתה עשו ניפול קשה טובא, איך נשמע זאת מלשון דקאמר אכלו לזה דمتה עשו ניפול בעי לאשמעין, הא ב"כ וב"כ איכא מלכות או מושום

מדרבנן, ואיך יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצת קושי', והוא ענייני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגנות מלא הרויעים מתהימים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצא ס"ל שחיטה עשו ניפה, ובابر דבבמה אינה עשו ניפול, ובמחייב' של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיון כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבען נמי יש חילוק גדול ביןابر היוצא השחיטה העשו ניפה, ובابر המודולדי, גם המה מודדים דבר היזא השחיטה עשו ניפה דרבנן מושעת להתרה, ובابر המודולדי מהני אכילה, ר"ל דאין השחיטה מושעת להתרה, ובלוקת תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון טומאה ניפול, ושאיון באבר היוצא אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשות ולאמר דמסברא נדמה באבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, ביןابر המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמוך בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואבר המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו ב' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עbor דבר שאינו גופה, ע"כ. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל אייזו עbor כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עbor הנמצא בבהמה טרפה הלא הינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כאמו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדבנן כמו אומו, ואי בעבור הנמצא במעי כשרה, מהה יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עbor בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבאי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבען, ובזה ס"ל Adams לא שחותו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עbor דבאי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זהה לא גופה וא"כ לחכמים דלית לה חילוק בין גוףה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זהה וצ"ע.

ועל"פ גם בזה תראה איך נתקחו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובابر המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, לר"ל דבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוףה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכלן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבען לא פריך דבראמת

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תני לחלק בין נטרף למגורי מן הבהמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שישיה' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתא בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכוי, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בבהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא"כ פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחותין, ודרשינו בהמה, דין על פי שנחשב הولد כבהמה מ"מ שחיטתו אמור מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא"כ נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנו נאמר דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא מושום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבבהמה גמורה בהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בבהמה ולא בהמה בבהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא"כ לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשஹוטי ידו למעי האם ושותטו. וא"כ נצמחה מהו לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז' ל' לקמן מושום דעת' קרא להתר את וא"כ מותר, וא"כ לעניין זה נמי אי נאמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים מושום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בבהמה, שי' נצמחה מהני איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא"כ מותה אמו, דאי לאו קרא כלל בבהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז' בד' הא או דלמא אפילו לרבען, שכטב דמקש' ב' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע' כ' לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משומ דאן בלא'ה לא סמכין על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ הרמ"א בהגה סימן י'ג. אלום לפ"ד נראת דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת אמו מותר, ע' כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלב וגיזו דהא אס מיתר שחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגיזו נמי איסורין בשליל זה, ע'ג' דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעינו אוירא לשחטה כמו כן וק' דלא בעינו אוירא לגיד וחלב, וא"כ איך קאמר דלא' מותר שחיטת עצמו הוחר החלב והגיז, והא כבר נאסר החלב והגיז בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى אמו. אלא ודאי דלהאי דר' א' אר' לית לי' להאי אבעי', וס' לד' כ' לע' לא מהני שחיטת עצמו בעודן בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשיטה האם ויצא הב' ט' ח' לאoir העולם, דלא' מ' דלא היה מהני השחיטה נאסר עתה, ע' אויר העולם החלב והגיז, ולר' דמהני השחיטה על השליל,תו ליכא אוירא דייסר,

אבל מה' ח' או משום נבלה זו את הי' עיקר יסוד פירושו של מהרש"א כאשר בארנו לעיל. ולעומת זה פירושים אין לו שחר במחכת'ה, דחץ מהה שאין דרכו של רשי' ז' לכתוב הלכות שאינם נוגעים לפירוש המאמר שעוסק בו, מה בעי רשי' להשמענו, דהא כאן בעל המימרא הוא רב, ורב דס' ל' יש לידי לאברים פשיטה דס' לדוקה עלابر היוצא, ובזה גם הרמב"ם מודה, דהא דפסק הרמב"ם דיןлокין הינו מושום דפסק כבר פלוגתא דרב דין לידי לאברים וכן שבארנו לעיל בארכיות. ולא עוד אלא דריש' ז' לדפרש האי דיןוקה שאין בו איסור תורה כלל, ודאי דלא אctrיך לאשמעין דابر היוצא איןנו כן והוא אסור מן התורה, דזה פשיטה דהא לרשי' ז' מל' מצד כל בבהמה תאכלו נאסרابر היוצא, דין החיטה מורתה היוצאה ואפלו החזיר נמי מפשיות השקלא וטררי' דריש פרkon משמעו דהוא דאוריתא, ואלו היה הרמב"ם מפרש כאן מחות פירוש מדרבנן ודאי לא הי' מצ' מושה איסור מודולל לאיסור יציא, מכל הלוי טעמי חזוריין, ונראין דברי מהרש"א בכוונות רשי' ודברי הגי' גאנונים נדחין ודוק היטב.

עוד ראייתי בהגנת הגאון מהר"ץ חיות כאן שהביא בשם הפר"ח סימן ס' ב' ראי' לדעת הרמב"ם, דהיינו איסור תורה באברים המודוללים, מהה שמברואר בתוספתא סוף ע' ז' דדברים המודוללים אסורים לב' ג', וא"כ דלשראל אינס אסורים רק מדרבנן לב' ג' מאן אסריינה. ותמהני למה הביא ממוחך לחומו, ולא הביא גמורה מפורשת לעיל ז' לג' ע"א, דאסור לזמן עכו'ם' אבנין מעיים והני ודאי רק אברים המודוללים נינחו ולא נפרדו למגורי מן הבהמה, דאפיילו הריה יש לה חבורים הרבה אחר שחיטתה הקנה (ועיין לעיל שם בדביבני) הרי דאיכא לב' ג' איסור אבמה' ח' באברים המודוללים, אבל אמרו שם בטעמא דמלטה משומ דלעכו'ם' בmittah תל'י' מלטה, ומיתה עשו ניפול, ולישראל בשחיטה תל'י' מלטה והשחיטה מכשרת גם את המודולל, אבל מה שיש מן העיון הוא דהא מלטה גופה דmittah עשה ניפול ג' כ' רק לשישראל נאמרה. ועיין בחשי' ק' דהכת'ס ז' ל' יוז' דסימן י' ז' דרצה לאמר כן, אבל באמות זה ליתא דין עניין דרשעה לmittah דעושה ניפול, ושלקו'ן דר' קכ' ע' ב' אמרינו דמסבירה הוה אמר'י כל שאין מעלה ארכאה הוה כנפל כיו' שסוכפו ליפול אלא דדרשין כי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא דmittah עשה ניפול, וא"כ בב' ג' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה ארכאה הוה כנשל, ולא בעין כל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקש' לי' דבשר המודולל אוابر שיש עליו צית' בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה לקמן ק' ב' ע'ב לאסור במה' ח' וכרי' ש' ס' וכן פסק הרמב"ם בפ' מה' ממי' לאמה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלא גבי לאו דאמ' דאייכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, אמר' שפיר דגילה לנ' קרא לגב' טומאה עד שיפול, וה'ה לאיסור אבמה' ח' הוה נבלה במקצת דהינו בכמה' כי ימות מן הבהמה נבלה, ואס מות אמר' אבר אחד קריין בי' כי ימות מן הבהמה, ولكن כמו באיסור נבלה בעינן דוקאmittah למוגרי, אבל מסוכנתה שרי' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעין כי ימות למוגרי ולא שי' לו קצת חיבור לחיות, אפלו עומד ליפול, אבל לגב' איסור דטרפה דברש מן החי', אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין כי אסורה משום טרפה, ה'ה בטירפה מקצתה דהינו בשר מן החי', ע'ג' פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik' שחיטה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מות שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מותיר כל שנמצא אפלו בשעת שחיטה אפשר דהיה חי, וצ"ל דלא חילק ר"מ בגין מות מות שפתח הבהמה, וכשմ"כ הרא"ש צ"ל דלא חילק ר"מ בגין מות, קודם שחיטה למית אחר שחיטה, אלא בין מצאו חי למצאו מות, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחיטה אמו, איך מותיר למצאו מות. וכן נפלאו דברי רש"י צ"ל בד"ה טעון שחיטה, שכטב חדשים גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי'. דזה ודאי ליתא, וכמו שכטב רש"י צ"ל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם לר"מ בעין אוירא דגיד וחלב, אעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם דהולד סגור בمعنى האם ליכא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחיטת האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו וחוי, ולא פлаг אלא מהני שחיתה תילא אחר שפתח הבטן אחר שחיטת האם, אז לא מהני שחיתה למפרעה. ועיין בחידושי הרשב"א צ"ל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דלך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז צ"ל תירץ לישיב פרשי צ"ל, דכל דליך שחיטה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחיטה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. ובענין לא הבנתינו מהו חידש לנו הרמב"ז צ"ל לישיב שיטות רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות צrik' שחיטה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאך שהיה חי בשעת שחיטה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחיתות אמו, וחלבו וגידי מותר עולם, ואיך כתוב רש"י צ"ל חדשים לחוד גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי' וזה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מות אפלו לא נשחתה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחיטה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לאמר, וחלב איסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז צ"ל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מילני בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחיטה עכ"פ שניתר בשחיטה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחיטה לדידי' לא מהני להתייר החלב, ומ"מ בגין ט' מות חלבו מותר, ואעכ' משום שלא יצא כי לאויר העולם אין כאן איסור חלב. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפלוג, דין מוכח מסוגי' דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור החלב או לו, ואח"כ קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו צ"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גם בגין ט' מות, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלל כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעין, ואעכ' צrik' לא אמר דהא כתוב רש"י צ"ל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שכתב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא דכתוב רש"י צ"ל לקמן אהא דאמר ר"י חלבו כחלב בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מקמא פשיטותי' דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוק' היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחיטה מהני שחיטה אף לאבר היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari' צ"ל איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י צ"ל דיש במנינו שחיטה בגין ט' חי, דאך על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחיטה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחיטת האם, ומכל מקום ד' סייננסים אכשר בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוציאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחיטה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שיישלים הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחיטת עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכלל שחיטת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחיטה ודוק' היטב.

עד שם משנה השוחט את הבהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שנימס וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז צ"ל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמוטר לאכול بلا שחיטה, אין חלבו ודמו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik' על שהוא חי, והלכה טרופות מפשידתו, לפי שהוא אצלנו כשותען עכ"פ שהוא חי, והלכה בחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז צ"ל מדבר מטרופות מbasן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך עכ"פ שחלו וגידו אסוריין לדעת הרמב"ז כמו שהקדמים, הרי גם בגין שחיטת מהני אוירא להיות חלבו וגידו נאסר ורק נימא דה"ה שחיטתה הנמצאה בו מזיק ב', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחיטה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום דאיינו שחיטתה, וכן בגין ט' חי הנמצא בהמה שחוטה מקרי אין במנינו שחיטתה, וכך בגין ט' חי הנמצא במשנה ומילא דין טרופות פולשת בו. וסבירא אלימטה הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות,adam מות בمعنى אמו ניתר ומכל"ש אם רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חי חל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהיה שחוטה, כך כוונת הרמב"ז צ"ל במה דכתב דהרי הוא אין במנינו שחיטתה, ומזה ג"כ ראי' למה שכטבנו לעיל דלית לנו הא דבעי' אצלו שחוטה, וכן בגין ט' חי מותר שחוטת בגין ט' חי,adam נאמר דבן בגין ט' יש לו שחיטה בمعنى אמו בלבד רלאו, א"כ יש במנינו שחיטה מקרי, ושפיר היה נטרף בمعنى אמו גם ללא אוירא, זהה הכלל כל שיש לו שחיטה טרופות פולש בו, וזה וכ"ש דnableות פולשת בו ואיך בגין ט' מות לכ"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחיטה לעצמו, וא"כ נהוג בו גם נבלות והבן כי זה ברור לפענ"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י צ"ל סיון י"ג אחריו במחכ"ת לא דקדקו יפה בדברי הפה"מ אלו, וכתובו ממש"י דרמב"ז כאן דההפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחיטה משום מראית העין, אבל טרופות אין פולש בו, והוא שיטת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז צ"ל בפיהם"מ כאן לא דבר מזה בכלל, כאשר מבוואר לכל רוחא דלא דבר מההפריס ע"ג קרקע דטעון שחיטה מדרבנן שנטרכ' אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שניתר בשחיטת אמו, והיינו בלא הפריס ע"ג קרקע זהה לא טעון שחיטה כלל, וע"ז כתוב adam נמצוא בו טרפה - ה'ינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צrisk' כלל להשミニענו כיון דהס ברו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסורי צrisk' רובה למימר טרופות לא שיק' גבי', וטעמא דמלטה הוא כמו שבארנו ותימא על גאניג עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על לדלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמור כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם,uso"פ שללה לא חסר מידי, וכן אוולי"ל דדרבנה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין האי יוצאת בתר האם, שפיר קרין ב' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתר האם אלא בתר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אלא דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במת אובל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולדPsiṭṭא שיש בו אישור חלב, וא"כ חובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבמה"ח אפיקל בעבור מות חוביןابر היוצא כאמה"ח לדעת התוס', מבואר בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול' נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמורה בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמיתה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מוצאה עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרוי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח די לولد להיותו אמו, וכיון דammo לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה' ה' לולד, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות Ach"c, מחמת השחיטה, אפיקל מות מיד Ach"c עכ"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם חי Ach"c ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מואומה על האי ולד, וחכמים ס"ל כר"ע דהשחיטה מצוה מקרא דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפיקל חי הولد חמיש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בזה, והדברים עמוקים ואmortים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחותה לאמו שרי לר"מ מכל בבהמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הולד כשוחות וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא בי' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידיים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הולד חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו,oso"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת, וא"כ ה'ה לענין חלב שנתlesh מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחשבו כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם,uso"פ שללה לא חסר מידי, וכן אוולי"ל דדרבנה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין האי יוצאת בתר האם, שפיר קרין ב' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתר האם אלא בתר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אלא דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במת אובל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולדPsiṭṭא שיש בו אישור חלב, וא"כ חובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבמה"ח אפיקל בעבור מות חוביןabr היוצא כאמה"ח לדעת התוס', מבואר בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול' נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמורה בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמיתה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, דהוא ג'כ' סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות לאחר שחיטה קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפיקל מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תחתה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בגמר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמו, דאין שחיטה מותרת הלבה, "ל' דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, דהשחה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאות אוכלין אעפ"ה שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך עשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאות נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקסט יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באה. והאי חלוקה עושין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין מהה שריביה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחידש, דברמב"ן ז"ל מפרש דר"י ור"ל אליבא דר"י, דאית ל"י דם התמצית ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו אמר דרי"ח דמותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זירא ומפרש פליגו על ר"ל הינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להшиб על קושי ר' ממתניתון, עד שבא ר' זירא ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרט, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הר"י והרמב"ם והרמב"ן ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו אמר דרי"ח דמותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זירא ומפרש. אלא דהרבנן ז"ל מפרש דר"י ור"ל אליבא דר"י, דאית ל"י דם התמצית ר"י ובCRT פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייג. נמצא לדידן דלא קיל"כ קרוי בدم התמצית, גם דם השليل אינו בכרט, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפילו לר"י לית ל"י כרת בדם שליל,DDRISH DDM VCL HICHI דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתה נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייג כלל אליבא מן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית ל"י במקומות אחר דם התמצית בכרט, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כלל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו יהי מי שייה' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ן ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיוון דלאו نفس מקרי האי חיותא דלשלייל, או נימא דם שאני אעפ"ה דאיין כאן נפש, אבל דם הראי להחיות נפש איכא ואית ב' CRT, וכן פסק קריו"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפילו בגין ח' דחלבו מותר עיין בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מ"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרפרש לדעת הרמב"ן ז"ל, מה דאותבי ר"י לר"ל ממתניתון, דקחני קרעו ומוציא את דמו, דאי היה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי לדחוק ולאמר דר"י חיב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי ריו"ח על ר"ל, דר"י זהה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדדין אמר, לדידן דמחלקין בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, ע"כ דם שליל מותר אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, לדם הנפש ליתא בדם הנפש ליתא בדם האברים, ואיין כאן שום איסור, וכן פריך ל"י ממתניתון דמשמע דהא דקרווע ומוציא את דמו דה' הוא, והוא לר"ל לאו דה' הוא דהא לר"י דהו הוא המתיר בחלבו, באמצעות דם השليل לר"י, מ"מ אלא דר"ז מתרץ ל"י דauseג דליך כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיוון דדרש דם וככל דם וצ"ע ודוק היטב.

אבל דע דלשิตות רשי"ז ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקסט מקבלת טומאות אוכלין, ומשנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקסט דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטהור, וכך מפרש שם בטעמא דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא עג"ד דסופה למות לא, אפילו בגיןה אינה מקבלת טומאת אוכלין, בין לשראול ובין לבן נה, ואין כאן אוכל אסור אחר מן החיה, אלא מטרפה ואבאר, ורק דג מפרש דג מטרפה דיבש בו כסלע ואני יכול להגיד, הלא מפרש אבעי"ד ר"ח בנולדו בו סיימי טרפות אליבא דר"ע, ועכ"ס"ל לרשי"ד דהלהcta כר"ע, משום דהוה מכריין בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דלשיטות רשי"ז ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקסט מקבלת טומאות אוכלין, ומשנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקסט דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטהור, וכך מפרש שם בטעמא דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא עג"ד דסופה למות לא, אפילו בגיןה אינה מקבלת טומאת אוכלין, בין לשראול ובין לבן נה, ואין כאן אוכל אסור אחר מן החיה, אלא מטרפה ואבאר, ורק דג מפרש דג מטרפה דיבש בו כסלע ואני יכול להגיד, הלא מפרש אבעי"ד ר"ח בנולדו בו סיימי טרפות אליבא דר"ע, ועכ"ס"ל לרשי"ד דהלהcta כר"ע, משום דהוה מכריין בין ב"ש לב"ה.

ע"ש בגמר אבעי"ד להו פדות בן פקועה וכו', עיין בה"מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק".

ד"ה ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגים מאמתי מקבלין טומאה בש"א משיכוזו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מטרפה אייכא בינייהו. בעי ר' חסדא נולדו בדגים סיימי טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי פלייג רשי"ו ותוס' ז"ל, ותחלתה נbear פלוגתת ב"ש וב"ה ור"ע המכריין ב"ש ס"ל כיוון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה יהי בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabb בבן ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יב בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם ז'יל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo ונימוקו עמו מבואר לעיל. דלהמה לא תהני שחיטת האם על הولد להתריר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאורו! אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, מאשר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זו את לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דף ע"ג ע"א, לא אם תהרעה שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתריר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא ايقا למביע' לעיל, דלמא שאני התם דלא יצא לאoir העולם ואיסורapiro לר'ם, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל חלב מב"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' ע"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאoir העולם דין בזה מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאoir העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעולם חדשים לחוד משוו' לי לשור להיות חלבו אסור, ומה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תהי' אליבא דר"ע, דאי אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, וכך שפרשנו לדעת רשי', ולכן לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הרוג את הנפש, מסוכנת שר' באכילה וטרפה אסורה והרוג את הגוסס חייב והרוג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, דג טרפה איינו מקבל ט"א. ולכן מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפרכסת אינס מכבליין טומאות אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר'ח בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיota שלמה בנסיבות כי מחסרא אבר, ושפיר חשוב כמות לעניין טומאות אוכlein, כמו דחויב במת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רוצח דמקרגי גברא קטילא. אלא דמה דקאמר בגמי' בצד המקיל דלאה בבהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת לעניין רוצח דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת לעניין שחיטה והן אמרת דאיסור אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הци איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרה דטרפה האמורה בקרה דהינו נתהה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקררי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתריר את הولد, כיון דכל'ע מהני לטהר מיידי נבלה, כדאמר ר'ח לקמן, ולמה לא תתריר באכילה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראווי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר באכילה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שוחט טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתריר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' ק' וטעון שחייבת פשיטה שאחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לו ערע האב. עוד זאת את השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבוי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוף והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהינו באמו טרפה שי"ה צrisk שחייבת, והי' טהור מלטמא, ואדרבה פסק בהפריס עג"ק גם טמא הוה, והאלקים כי כן האמת בעדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שלא עלה זאת ע"ד שום ראשון או אחרון ז"ל, אבל מקום הניחו לי אבותי להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דהא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדקמל מושגיא ע"ג קרקע, ובין הא דאבי דהכל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאת פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיקיך לדריש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס עג"ק איכא בגיןיו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, יש לפреш ג"כ דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר"מ ס"ל דדי לולד להיותו אומו, ובאמו גופה בעין שותמות הבע"ח עי" השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנירחו דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדעליל לג' ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמניו וברח מתירין את אשתו, עי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטהי בארוכה בפתיחה בעiker ג' דבעיין מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה נגד יצח'ר' למיל שלחוט אחר תאות אכילה לאכול מיד כי"ת עי"ש. אבל כל שלא עלה השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי' לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירא כל מוחים, וכמש"כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפלייגי בתשל' וכו', דלאי' דאמר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש"כ, אלא ודאי לדעת התוס' ליכא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפילו לא שחט אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתין כן מגמר', ודבורי הר"א' שעדיין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכיאה להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאיים גם בא זה כמבעור למעלה.

שם בסוף הדיבור, ואפילו לר"ל דאמר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבمعنى אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בעדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירא כדי' שיחול איסור הלב, ודלא כלב ארי' ז"ל, גם לר"ו'ח בעין לפרש צד האבעי' דליעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו לר"ל, ודלא כמשמעות מפשטות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר"י מובן מאלוי, אלא כיון דלר"י ה' צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"ו'ח ובין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי אם כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנvhו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא בע"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני נמי שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבمعنى אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואם מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא בمعنى בהמה טרפה דעתון שחייבת, מבעור ברמב"ם בהלכ' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ'ם בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם הר"י קורוקס ז"ל, דהא דכ' הרמב"ם שם ואם מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי הוא טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמרת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התמיा, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטמא במשא, ומהכי תייתי, וכי משום דבעי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי. וראיתי בזגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו"ז דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעד לא אסרו מושום מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטמא כנבלה, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטמא כנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאות נבלה אית בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דהפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואם הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קריש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מת קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכינו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לארעו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזל דלעיל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קריש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג' קראקע גם זוטרא ואיליא דרש"ש דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי למיר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דבעי שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסול לפסק, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל להעליהם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מיותר בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחוט במעט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קראוין she. הן אמת דבגמור' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שסביראה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמור כאן שהה מפסק ולא בטרפה ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן צור תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה. אי תפדה

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ ונתקדשו במצבות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתם אמו פעה עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קראקע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעה עליו שחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחמה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה, דאם מת אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך ע"ש קאמר ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג' קראקע, ליתה להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכלל שבידינו דבשל תורה הלך אחר הממחמיר, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר השחיטה או דרבנן דהה דר' חנינא אמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהקה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיטת בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דה"ה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחזרו לאמר ניהו דבדף י"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אין אלו כמפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהו קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיין בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במסוכן מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דלהקה קריש' בכל מקומות מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו ש"ד סימן רע"ו, או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד ביו"ד סימן רע"ו, שתמהה באמת איך פסקו הופקים הא דרש"ש בתלית השם, כיון שפסקו כאן בשחיטת בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהא דלא קבלו הכלל דלהקה קריש' הינו דר' קבל כל בלי יוצא ממנו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחמיר, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולר רק האי דבן פקועה דהה מה"ת לדעתו, ואיך נפסוק כיחידי לא גברי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קריש' ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדאורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהקה קריש' משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ז' נבלה גמורה, ואיך נתיר חיללה איסור תורה ע"י פסקי יתר הראשונים נגד דעת הרמב"ם במקומות שאין רואים שלא ירדו לסוף דעת קדשו, ושלפי שיטתו אין כאן שום דוחק בכל הסוגיות ולא עוד אלא אדם לא נשחת רק סימן אחד גם בלאה אין להתריר כלל הכתת הראש כմבואר אצלנו בפתחה ודוק' היטב.

ע"ש רשי' ד"ה הפריס וכו', טעון שהחיטה מדרבנן דעתך לאחלופי לאכול בהמה ללא שחיטה עכ"ל, אין לפרש דוחשו לאחלופי כמו בפסחים דף ע"ה דאין צולין ב' פסחים כאחד מושם תערובות גופם, וה"ה הכא כיון דאין כאן שום היכר, דבקל ברבות הימים יתחלף באחרת, אדם נפרש כן לא נבון הפלוגתא בקהלוט אי חד תמייה'aggi או בעין תרי תמייה'aggi וכן לא נבון הא דרא' דלא חש לדדרישה בבפ"ק דמ"ש טרפה דלא חש לה כיון דאיقا חש השחלפה אלא דהכא תמייה'ין שיאמרו גם שאר בהמה לא בעי שחיטה, וכן מוכחה לשון הרא'ש ושאר פוסקים. אבל הדבר תמורה בעני דמיהיכי תיתיב ניחוש שבשביל שיתרמי לעתים רוחקים שאחד ינחו או יכה על ראש בהמה ויأكل את בשרו, שיאמרו דבטלה הזביחה והותר הנבלה אחמהה? וכי לא קרובה יותר לחשוב את האיש שאוכל נבלה. וגם למה לא חששו על תערובות גוףן כמו בפסחים וצ"ע.

תוס' בד"ה בן פקועה מה שפירש בקונטרס דהרי הוא כדי שאין לו אלא סימן אחד מצד amo וכו' וגם פירש דר' מרשריא ל"ל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, והכל מגומג דאפיילו היהנה בהמה ניתרת בסימן אחד להכשיר דחויס כל סימן וסימן בח齊ו שחוט וכו', ואפלו למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא מודה הכא, דהתס שחיתת טרפה לא הויה שחיטה, אבל כאן הויה כאלו ח齊ו נשחת וכו' עכ"ל. ועיין לב אר' מש"כ בז'ה. ואני תמה מאיד עלי התוס' דאין כאן שום מקום השגה על רשי' ז'ל, דלפירושם דאין כאן סימנים לחץ הولد הצריך שחיתה קשה יותר, הכא יאמרו דמי שיאכל מאותו ולד בלא שחיטה מחייבים או לאחר מיתה, צריך לאכול שני זייטים כדי שיתחייב מלוקות, דמי יימר לנו דחק האב וחלק האם שווין הם בנסיבות, אלא ודאי דאין כאן תערובות בנסיבות, אלא באיכות, וממילא דאין כאן מלוקות כלל על אכילת הولد הזה בלבד שחיטה, והוא כמו כי לעניין חלב דהוה חצי שעור באיכות, ואין לוקין עליו, וא"כ למה לא תhani שחיתה להאי ולד דאיינו זבוח באיכות, ע"י סימני עצמו שהמא ג"כ רק באיכות מקצתם זבוחים ומקצתם אינם זבוחים, הדאי ולד בר' בפ"ע הוא סימני ובשרו שווין, ומ"ל להתוספות דלהאי בר' בפ"ע לא מהני שחיתה סימני כמו שהוא, ולכן הוכחה רשי' ז'ל להמציא דעתך שהי' נגע בה דכמו דבשחי' בנסיבות השחיטה נפסקת, כמו כן נפסקת בשחי' בחיתות איכרות הסימנים. גם כוה שרצוי לחלק בין האין, לשחיתת טרפה איןנו מובן, דהא גם בשחיתות טרפה מהניولاد לטהר מיידי נבלה, ולדעת התוס' גם להתייר איסור אבמה'ח כמו באמו, דחוינך אבל ממנה בעודה מפרקסט אין בו איסור אבמה'ח, הרי דגס הولد שחחות הוא, ואדרבה יותר מקרי שחות בטרפה, עד שלא מעד מה נשר להתייר בולד טרפה ע"י שחיתת עצמו כמו שתכתבנו למעלה באריכות. וחוץ מזה הלא כל עצימות ההסבר של ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ממש'כ רשי' ז'ל דהתיר הוא דרב' רחמנא ולא איסורה, והא סברא המוסכמת עם השכל דאייך נאמר שחיתה המכשרת תקלקל יותר את הولد, מנicher האוסרת, ר"לadam נחר האם היא הولد ניתר בשחיתות עצמו, ואם שחיטה יאסר הولد שלא יהא לו שוב היתר ע"י שחיתתו הוא, ואם הסברא מוכרכות א"כ גם בגין פקועה הבא על בהמה מעלייה אנו מוכרכים לאמור כן, איך אפשר דהשחיטה של האם המכשרת תגרום איסור לבן בתה בדור שלישי. אבל מה שכתבו התוספות דא"כ הסוגי' דלעיל, דמהו לחוש

ריבת כל הני נמי א"כ שהיא מהני לנו עכ"ל הגמר' הרי דבעין כמעט כל הני מגז"ש שהיא מפסקה. אלא דנראה דהרבנן ז'ל דחיה האי ברייתא מכח האי דר' אשி כאן. דכפי הנראה ר' אשיה מפרש מתניתן דבכורות דמעט כל השמות הללו משה דכתיב בגופי'DKRA, דאל"כ אלא כברייתא דבן בג הלא תקשה לנפשי' דבר אמר כאן פודין.

הן אמת דלא אוכל להבין איך פלגי ר"א ומר זוטרא ביזוא דופן, והמשנה בבכורות לא מנה בכל אלו יוצא דופן, הרי דפודין בו. דומה דקמבעי' שם בנדמה ובפסחים'ק אי פודין, היינו אם היא בכלל כלאים דקתני במתניתן וכן בגין פקועה, אי כפ' התוס' דמצד שהוא שחות קמבעי' הרי הוא בכלל שחות דקתני נמי במתניתן, אבל אי נפרש דמצד יוצא דופן קמבעי', באיזו מהנהו דחויס במשנה נוכן להכניiso, והוא תימא רבתא אצל, אלא מירוץ פירוש התוס' ג"כ אין מפסק, דומה פריך ר"א למר זוטרא מה דעתך דילפת שהיא שה העמידו, דומה פירך ר"א לאמר זוטרא מה דעתך דילפת שהיא הא במשנה שלמה היא דאין פודין בשחותה והרי הא בן פקועה נמי שחוט הוא, יהי' מאייז טעם שהיה', אם לא שנפרש דהכי קפעריך לי', דבשלמה אם מפסק ממעתיקו שחוט, שפיר קמדמיית בו פקועה לשחות דעלמא, דשניות הלא אינם ראיים לפסק אבל אי מסברא קממעט התנא כל השמות הללו, מושום דאיןם בכלל שה וכמיש'כ הרמב"ם א"כ האי בן פקועה ניהו דחויט הוה, אבל מ"מ כיון דרהייט ואיזל שה קריין בי'. שוב ראיית ברי"ט אלגזי ז'ל שכtab, דר' אשי לא ידע מהיא ברייתא. והרבנן ז'ל שכבר כן,adam ר"א לא ידעה איך פסק שם כר' אשי דפודין נגד הברייתא. ועכ"פ נבוק אני מאייד בפירוש הסוגי' וקשה לי מאי להכניס ברמב"ם כדעת רשי' ורמב"ג, דמטעם יוצא דופן דניין על בן פקועה, והוא לא הזכיר יוצא דופן בדבריו אלא בן פקועה, ובפרט שהגמר' לא הזכיר כלל שם יוצא דופן, וממשנה נלמד דביויצא דופן לא מيري'. لكن יותר נראה לךים פירוש התוס' גם לדעת הרמב"ם ז'ל, דמטעם שחותה קמפלגי ומ"מ לא קשי' מידי ר"א אדר"א דס"ל דחכמים מדאורייתא מצרכו שחיתה בהפריס ע"ג קרקע, דהא דלא פסק ר"א כרש"ש דמתיר גם בהפריס ע"ג קרען, היינו מושום דכיוון דבדאוריתא קמפלgni לא מלאו לבו לפסק לקולא כרש"ש נגד החכמים, אבל כאן בפדיון הוי חושש לדריש' שלחחמיר שלא לפדות, אם לאו דס"ל דכיוון דרהייט ואיזל שה קריין בי', ומר זוטרא ס"ל כברייתא דבן בג בג, דמשה שה קממעתיקו לבן פקועה, ולפ"ז ניהו מה שפסק הרמב"ם כר"א ע"פ דהסוגי' כמר זוטרא אזלה, כמו שכתבבו הראשונים ז'ל שפסקו כמר זוטרא, ובפרט דהבריתא מס'יעה למר זוטרא, אבל אי נימא דכל עצמיות הפלוגתא הוא מושום דהוה כשחות ואיליא דרש"ש דשמא הלהקה כמותו גם בדאוריתא, וכיון זהה גופה פסק הוא כדאי הוא ר"א לסמווק עליו נגד הבריתא ודוק' היטב.

ועל"פ' יהי איך שיהי' ברור כמשמעותו דהרבנן ז'ל פסק דהפריס עג"ק טעון שחיתה מה"ת, כי רק במקרה זה מחפרשים כל פסקיו, וכל מה שהשミニיט מן הדינים הנראים כבלי חולק בסוגית הגמר', ואן ספק אצלי שאילו זכה ה"ב' לאזה ודאי היה פסק כרמב"ם עמוד ההוראה שהוא שקול אצל ה"ב' נגד רוב הראשונים, ולא עוד אלא דכל הראשונים ז'ל אילו הוי נחטו לעומק שיטת הרמב"ם ז'ל לא הוי חולקים עליו כלל, כי הלא לפי דרכם אין קץ לדחוקים שמכרחים אנו לסביר בסוגיות הללו כאשר בарנו הכל בפרקן, כל אחד ואחד במקומו, וא"כ פשיטה דחלילה לא יכול בגין פקועה שהפריס ע"ג קרקע ולא שחיתה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יצא לנו מזה דמה שהתריר הרמן' ז'ל בעוף השווה למota אפייל מעלה' לעחות על ראיו הוא לפי דעת הרמב"ם

בו גם הבהמה טרפה, אלא אפילו לדעת אידך הראשונים דין בו אלא מצות פירוש מדרבנן, מ"מ מודים מהה דאיינו יכול להעלות ארוכחה, ובפירוש אמרו לעיל דף ע"ג דבר המadolدل אין לו תקנה בהזירה, ור"ל שאינו חזר ומתדבק לנוף ואיך לא תטרף בהמה ע"י חסרון זה שאין האבר תלוי בה אלא בחיבור כל דוחוא שסופו ליפול. הן אמת דהש"ס לקמן מביא מתקיף לי ר"ג לשם אל, יאמרוابر שהחיהות תלוי בו מוטל באשפה ומורתת, ולכאורה הוא הקושי' שהקשתי, אלא דהש"ס יאמרו' משמע דמייקר הדין מצ' קיימין הני תרתי, דבר שהחיהות תלוי בו יהיה נדון כמדולדל, ומ"מ בהמה תהיה' מותרת, אלא ממשום שלא יאמרו מקשה לי' דהויל' דהבהמה אסורה עכ"פ מדרבנן, ועינן לבב ארוי. וזה פלא והפלא דודאי כל שינקר' מдолדל וכן סופו להעלות ארוכחה לעניין טרפות בהמה ודאי חשבין לי' כנפל, דחובור כל דחו צזה ודאי אינו מצל מלחיות טרפה, ולכן עכ' אנו צרכיכם לאמר דהאי, "יאמרו" דקאמר ר' לעו משום אמרה דבריות קאמר, אלא כונתו דהבהמה נאסרת מעיקר הדין ומון הדין יאמרו' אך אפשר דבר שהנשמה תלוי בו מוטל באשפה והבהמה מותרת ודוק.

גמרא א"ר אשיש טרפות קמדmittiyil' זכי' שהרי חתכה מכאן וחיה וחתכה מכאן ומותה. הרמב"ז י"ל סובר אדם אחר פסיקת צוה"ג חתך الرجل למعلיה בשוק חזר להכשו, ומ"מ אם לא עשה כן וחתחה כמהות שהוא טרפה ואין זו דומה להא דאמרו לעיל דאי בדרי לה סמא חי' דכמהות שהוא עכשו א"א לה לחיות. והרשב"א אחריו שהביא דברי הרמב"ז כתוב ויז"ל,, וא"ת שמא כבר התחללה מכתה להמיתה בה (ר"ל פועלתה המミיתה) ותירץ חולין והוא זה ומהשוכנת שראי' ע"כ, והנה בריש פרק אלו טרפות כבר תמהתי על הנני טרפיות דנייקב או לקתה גרע מניטל, וכן לרמב"ז דכל מקום דקתני ניטל טרפה אבל חסר מתולדה כשרה, דצ"ל בכל הנני דיוטר כאיב לה האי לקותה מאלו ניטל כלו או חסר מתולדה, איך מיטרף משום האי כאב אף שסופו למות הלא מסוכנת נמי סופה למותות וכשרה, וטרפה שאני דמחסרא אבר מבואר לעיל בסוגי' דמסוכנת ל"ז ע"א, ומעטה כל שאם ניטל האי אבר או נברא חסר יכול הבע"ח לחיות בלבדו הרי אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, א"כ Mai הוה אם עתה דלא ניטל אלא ניקב או נלקה דכאייב ל"י טפי עד דסופו למות, ס"כ אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, אלא כמסוכנת אוأكلת סם המוות דכשרה. וקושי' זו קשה לכל השתויות, ולאו דוקא לשיטת הרמב"ז אלא דכינוי דהרשב"א כאן מביא ומשתמש בסברא זו, דכל שאין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו אין כאן דרישת טרפה, אפלו התחללה החולי המミיתה פועלתה, א"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בביבה"ז והיא תמייה עצומה ולית נגר ונגר דיפרקיינה.

רש"י וכלישנא קמא דבר עבדין ולחומרא וכו' ולקמן פסק הלכתא הци אפלו בנשבר העצם וכשכ' נחתך לגמרי עכ"ל, והרא"ש ז"ל הקשה דמאי ראי' איכה מהאי נשבר העצם דלמא בעצם הקולית למعلיה מארכובה עליונה מייר, ולדעתינו נראה דכוונת רש"י ז"ל בזה, דכפי הנראה תלי' פלוגנתא זו דרב וועליא, בהאי פלוגנתא דבר שמואל דלקמן, דהא דלא ניחא ל' לעלא לפרש ארכובה בארכובה הנכרת עם הראש, משום דקשי' ל' וכן שניטל צוה"ג כמו שהקשה עולא לר"י, ומה דמתרצה ל', תנא רקובה בא צוה"ג וצוה"ג بلا רקובה, לא ניחא לה משום דנחתכו קתני, ומה נראה דאית ל' כשםואל דנחתכו לגמרי משמע אבל רב לשיטתי' הלא נחתכו לאו דוקא כמשכ' התוספות لكمן ד"ה ואם לאו, ומעטה כיון דין פסקין لكمן כרב מסתבר דגם כאן הלכתא כוותי', והרי לא קשה למה קתני תרתי נחתכו רגילה וניטל צוה"ג ודוק

לזרעו ולחלבו של אבר היוצא חיה' שלא כהרכתא, וזה דוחק, היא תמייה קיימת כי שם מסיק בתיקו במוחו לגמווע את חלבו, ואיך נאמר דהוא שלא כהרכתא, אבל זאת התמייה הכריחה את הרמב"ז ז"ל לסבור דברابر היוצא מטעם טרפה נגעו בו ולא שייך לשחיטה כלל. וכפי שביארנו בס הני דין דר' מישריא ודרבא דד' סימנים אכך בה רחמנא כולן אינם הלכתא, כי נאמרו רק לדעת אבי' דחכמים דרש"ש מודים דמה"ת גם הפריס ע"ג קרקע נ יתר בשחיתות האם, אבל אין לית לנו זאת אלא קר' מישריא דאמר דין אלו אליבא דרש"ש משום דס"ל דלחכמים בהפריס ע"ג קרקע עיי' שחיטה מה"ת, וכייל' בחכמים כמו שכתבתתי לעמלה בארכיות בס"ד.

תוס' ז"ה דנפל דובא עלי', ע"ג דסביר ררבנן לא אסר ממשום דrostot הزاد וכוי', כבר הבאתה לעיל דנושאי כל הרמב"ז כתבו דין זה ממשי' דרמב"ז בפיהם"ש, והוחתוי זהה ליתא, דהרמב"ז בפיהם"ש לא דבר כלל מטרפות של בן פוקעה שהפריס ע"ג קרקע, אלא מטרפות שנולדה מן הבطن ובובור שהותר בשחיתות אמו עיי'ש. ולפי מה שהוחתני דדעת הרמב"ז דהפריס ע"ג קרקע טענו שחיטה מן התורה, ודאי דלא מצי להביה האי דינא דליתא אלא לדעת יתר הראשוני, דסבירו להו דכללו עלמא בהפריס ע"ג קרקע דמן התורה ניחר בשחיתות אמו, ושחיתתו מדרבנן משום מראית עין לחכמים דר' שמעון חזורי, וצריך לאמר דלא מיריע הכא דעתאו טרפה וכמו שהביא הרשב"א ז"ל בחודשו לדעת מקצת הראשונים.

ד"ג ע"ו ע"א משנה בהמה שנחתכו רגילה וכו' האי משנה אין כאן מוקמה אלא בפרק אלו טרפות וכותב הרמב"ז בפירוש המשניות זה לשונו: ונזכר הדין זה בפרק הזה מחמת מה שאמר שחייבתו מתרתו לאותו אבר כמו שנאמר בעובר שחיתת אמו מתרתו ע"כ. ואולי טעות ספר אייכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחיתתו מתרתו כמו בابر היוצא מן העובר. דהא דשחיתתו מתרתו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן אבר המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועיקר הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ז מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתך. אלא ודאי כונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתך לאו נחתך לגמרי קאמר, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכינוי דמקרי בהכי אבר המдолדל שאין שחיתתו מתרתו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שבועה אותה טרפה לא בעין נחתך ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכה חשבין לעניין טרפה נמי נחתך לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דלמעלה מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשמואל דס"ל דגס למעלה מארכובה רק האבר אסרו אבל בהמה מותרת, דנחתך דרישא למיטה מארכובה, ודאי קשה מה עניין בהמה שנחתכו רגילה בפרק זה, למיטה מארכובה, כי הדין דסיפא השיך לכך אין לו התקשרות עם הדין דרישא. אלא דיוטר אני תמה בשיטת שמואל, דאי אפשר לומר דבבמה תהיה' מותרת. דכינוי דקותני מותניין דכל שאין רובبشر קיים נידון כבר המдолדל דין שחיתתו מתרתו, מה בין זה לחתך לגMRI, דהרי אמרו לקמן כך' ע"ב דאין מעלה ארוכה והוא ל' לטמאocabמה"ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהרי כנפל דהרי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ז דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר בשדה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

כלענ"ד נכון.

ד"ה ע"ז ע"א גمرا א"ל ר"פ לרבע, ר"ל ואיסורה דאוריתא ואת אמרת התורה חסה על ממון של ישראל. וכן הוא לעיל ד"מ"ט ע"ב ד"ר"פ השיב לרבע כן לעניין הלב טמא אי סותם או לא, והת"ח תמה איך רצה רבא להתייר אישור תורה מושום התורה חסה על ממון של ישראל, וכתבדרבא מספקא לי עי"ש. והלב אר' כתוב דלא הוועיל כלום דוגם בספוקא אין להקל בשל תורה עי"ש מה שנחdisk, והקושי' ודי עצומה דכיוון דבשני מקומות מצינו ויכוח בין ר"פ לרבע נראה דרבא לא הדר ב"י מסברתו, רק אישתק דרושא, ולכן נטה כמי שחייב ר' זל דיליכא מפושך בקרא אלא דינדון בדברי סופרים (ועיין לח"מ פ"ח מהלכ' שחיטה הכא' ועיין נמי מה שכתבתית בפתחהanza דלדעת הרמב"ם באמת אנו לוכה על הטרפיות שאין הבע"ח נוטה למות)DOI ואדי דלא קשה מידי אי רבא היה רוצה להתייר גם ספק זה משום דחסה התורה על ממון של ישראל אלא דוגם לאינך פוסקים דלית להא דרמב"ם, י"ל דרבא לשיטתו אייל דס"ל טרפה חייה כידוע, וכבר כתבתת בריש א"ט דלמ"ד טרפה חייה אין כאן רק שעשה דלהבדיל בינו החיה הנאכלת וכו', ולא דטרפה מוקי לי לבשמה"ח כמו שמבוואר בירושלמי ריש פרק כל שעיה וכגדתרגם אונקלוס או כדעת הרמב"ם דטרפהDKרא נוטה שאינו חי וכיון לדידי' ליכא אלא לא הבא כלל עשה הי' רוצה להתייר מטעם דחסה התורה על ממון של ישראל ועיין כתיב ק"ז זל בריש א"ט ובחדושנו שם ודוק כי נכון הוא.

משנה שם השוחט את הבהמה ומוצא בה שליא نفس היפה תאכלנה, ופרש"י ז"ל ולא אמרין אבמה"ח הוא שגס הוא נ יתר בשחיתת האם, ובגמ' פריך מנא הני מיili, ויליף מכל בבהמה תאכלו לרבות את השלי', ועיין בראש יוסף שכ' דבשין ריבוי דכל שללי' משום דאיתנה בכל בבהמה, ולכוא' קשה דהא לעיל בריש הפרק מסיק דומול בבהמה ילפין היתר לווד ולכון גם בחותך מעובר שבמעי' מותר באכילה ומהיכי תיתי נאסר השלי', ואפילו אי מבהמה בבהמה ילי', מ"מ אין סברא למעט שללי' דלהבותא קאמר קרא דאפילו בהמה בבהמה וכגון ב"ט חי נמי נ יתר, אבל העני הוא כך לפען"ד דבלי' ריבוי שללי' לא הוה שמעין להתיירא

הדרן עלך פרק בהמד המקשה

פרק אותו ואת בנו

שהוא לצורך גמור למנתנייהו, גם בפני הבית לא הוה תנא כלל, והיה סומך על הסברא ושכל היישר שלא נתעה בסברא, דמה שמצוין בריש שליח הקון סברא דלא לנרוג אלא בפני הבית הוה מפני שאם לא נמצא בו איזו צורך, אז בכל הני פרקים דמקילתן ב כדי נסבי, ואת א"א דכמו כן לא נקט דעתוג בפרה אדומה וכדומה ולכון קמהדר למצוא לכל חלקה שייה' לו באיזו מקום צורך כ"ש עכ"פ, כדי להבין למה שנינו בכל הני פרקים ובזה די למצוא איזו סברא קלישטא, כדי שלא יהיה שלא לצורך כלל, אבל עיקר הצורך שבשבילו נחתת האי תנא לשנות כל הני חילוקים, צריך להיות צורך גמור אשר בעינן למילך מקרה, לוזה דיקיך רשי' ז"ל במתוך לשונו הטהור דבחולין ובמקודשיןDACטריך למילך מקרה וכו' אבל לא כתובDACטריך למינקティינהו דין כאן צורך גמור אלא צורך כל דחו ודוק'.

ד"ה ע"ח ע"א במשנה אותו ואת בנו נהוג וכו' בחולין ובמקודשין, כתוב רשי' ז"ל משום דבלי למיימר בחולין ובמקודשין DACטריך למילך מקרה CIDLPEIN, תנא נמי בארץ ובחו"ל דלאDACטריך וכו', והראש יוסף קמתמה על רשי' ז"ל למה לא כתוב כמש"כ התוס' DACטריך דוגם בפני הבית וללא בפני הבית לצורך הוא, וכמבוואר בריש פרק שלוח הקון. ואין כאן מקום לתמייתו כלל, ובברי רשי' ז"ל מזוקקים לצריך כסף, וכדרכו בקדושים להיות קולע אל השערה. דהנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב בדברו הסמוך בפני הבית DACטריך בתרא מפרש למה נקטינהו. אלא דהענין מבואר דראי הי"א דלא לנרג אוא"ב אלא בפני הבית סברא קלישטא היא, וכמש"כ התוס' בעצם CAN בד"ה אי מה דמש"ה לא צריך קרא לרבות שלא בפני הבית. אלא התנא בעצמו אתה להשミニינו שלא נתעה בסברא, וא"כ די להפיקע את עצמו ולא לגרור אחריו אחרים שאינם לצורך כלל. ר"ל دائ ליכא בכל הני איזו מהם

זה מהר"ס שי"ר ז"ל מפרש כן הסוגי, ועיין עוד בדברינו על דברו התוס' ד"ה או לרבות.

באו"ד ואית בפרק הזרוע דדריש מקרה דין מתנות נהגים בקדושים וכו', וזה מוקמיין קרא בכל מייל עכ"ל. ואני אומר דהאי קרא דמתנות עכ"ל בחולין ולא במוקדשין, דהוא במשנה תורה בפ' שופטים נאמר, והוא מצוה מחודשת שנכננסו לארץ כదמוכח מסדר הפרשיות שמתחליל בשימתי שופטים מלך ואח"כ אמר דכל הנינים ולויים לא יהיו חלק ונחלת הארץ בארכ' וזה הי' משפט הכהנים מנת העם מזאת זובחי הזבח וכו', ומה שנתחדשה מצוה זו בכתנתן לארץ הוא ממשום דבמדבר לא שחטו בחוץ רק בעלי מומי, והביאו חולין לאויל מועד, והורה לכוהנים חזה ושוק, אבל עתה שנכננסו לארץ שהותר להםبشر תאوة לבוחן חולין בחוץ ממשום רחוק מקום כמפורט בפ' ראה, עכ' לען לא יפסידו הכהנים חלקם מן הזבחים לגמור, נצווה העם ליתן מזבח חולין עכ' המתנות, וחוז"ל מאייה טעם געלם סמכו העניין על דרישות ואسمכותות עכ' פ' שאין בהם צורך ודוך'.

ע"ב תוס' ד"ה או לרבות וכו', ואח' והיכי פריך לעיל ואימא במוקדשין אין בחולין לא וכו', דכלאים בקדושים ליכא, וכותב מהר"ס שין צריך בראשון כלאים והשני קדשים, דגמ' מתחלת פריך מניין לאו"ב שנוהג בקדשים הכוונה מניין דיופסל השני מצד מחוסר זמן עיי'ש. ולפע"ד נראה דיניהו דיש לפריש בן האי דמנין שנוהג בקדשים וליעיב באזה' קושית התוס' דלעיל וכמש"כ לעמלה, אבל מה דפריך אח"כ ודלא מא בקדשים ולא בחולין עכ' הכוונה דלמא שקham קדשים ולא סגי שני. דכיו' דבחולין אינו נהוג הרי דלא על השיטה קפיד קרא אלא על ההקרבה לנובה נודה ריצה לרבנן א"כ הא דנקיט קרא לא שחתו הווא, כמו לא תקריבו דלעיל מניין גבי מומי בהמה, כי איןallo מצד השחיטה אלא מצד ההקרבה, ונקט תחלת העבודה שהיא השחיטה ומשום דלא ריצה לרבנן נאסר השחיטה בלאו, וא"כ מהיכי תיתי נימא דאם הראשו חולין נאסר השנוי דהרי בגוף השחיטה לייא איסור, אלא שלא להקריב או"ב ביום אחד. דהאי לא תשחטו מהתפריש כמו לא תקריבו אבל עתה שזיכינו לדין דוא"ב נהוג בין בחולין ובין במוקדשין, ומצד השחיטה, שפיר מצין למיר כיון דבענינה קדשים כתיב אית' ב' נמי פסול ממחוסר זמן על השנוי משום לאו השחיטה, ולא נאמר דגמ' על הקרבת שניהם ביום אחד קפיד קרא דבר שלא כתיב כלל, דהה לא תשחטו כתיב, מה שאין כן איינו נהוג בחולין אז מסתבר דליך פסול בשחיטה אלא בהקרבה, וממילא דока בשניהם קודש ודוק' היט.

ד"ט ע"ג גמור' מהו דתימה את' צד סוס ומשתמש הצד חמור וכו' קמ"ל, ופרש"ז'ל דין כאן שום צד מיחוד דהא מבבל זרعي' ומינא באנפנא נפש'יו הוא דמקרי, והוא מין בפ"ע מעין סוס וחמור, וכעין זה כתבו התוס' לישיב הקושי' מחצ'י' שפהח וחצ'י' בת חורין דאסורה לחצ'י' עבד וחצ'י' בן חורין, וסיימו בחגיגא דף ב' ע"ב, דמה'ט שרי לרוכב על פרדה ולית בה משום כלאים. ול' קשה דא"כ למה לא דניין להני שתי פרדות שאחד מסוס וחמור ואחד חמור וסוס' לשני מינים, דהה משוננים בקהלם ובתוארט החצוני וכגד אמר בגמר' דהאי עבי קל' והאי צנפי קל', והאי רבנן אודני' ואוטר גנובתי', והאי זוטרן אודני' ורבה גנובתי'. דבשלמא אי ד'ינין להו מצד אב ואם לחצ'י סוס וחצ'י חמור שפיר ייל, דכל מיני פרדותichert הוא דבשניהם איכא צד סוס מסוס וצד חמור מחמור ולא איכפת לנו שהצדדים מתחלפים, אבל אי נימא דפנימ' חדשות בר' משונה ובפני עצמה איכא כאן, דהוא מן בפ"ע, הרי דגם זה משונה מזו ואיכא כאן שני מינים, אבל לומר דמיון בפ"ע הוא

גמר ת"ר מניין לאו"ב שנוהג בקדשים. תימא הלא הא לאו במדבר נאמר, ואז לא היו רשאים לשחות אפילו חולין בחוץ ורק להבאים אל פתח אוחל מועד ולהקריב שלמים עיין היט בעיל דף י"ז בסוגי' דבשר תאوة ובמה שכטבתה שם ובפחיתה, וא"כ עכ' בקדשים נאמר או"ב לא תשחטו, דאילו בחולין גם אותו או בנו לחוד נמי לא תשחטו ממשום שחוטי חוץ שהוא בכרת, והוא לכארו' תימא ורבתא. אלא דפל' מה שכתבו התוס' מכח קושיותם דקסם להקשوت ממשום שור הפסיק העניין יש לתרץ קושית' גם כן, בשנאמר דהאי שור דבו הפסיק העניין מתחלת הפרשה דשור או כבש או עז כי יולד, קאי אפרשה שלפניה דמבדרת ממומי בהמה שפושלים להקרבה ועליהם קאי ושור או שה שארשתי לך למעלה להקריבם ממשום מומם, ואוטם תשחטו בחוץ עליהם אני מזיהרך שלא לשחותו אותו ואת בנו, והי' ניחא בזה דנאייד הקרה משור כשב דשור דהפסיק העניין של קדשים, קאי אישור דלפנ' פניו שהוא בעל מום, הרי דבמדבר בחד' בחולין דוקא והוא דבר יקר בס"ד ודוק'.

תוס' ד"ה מניין וא"ת וכו' ואין לאמר דאיצטריך שאם צריך לפסה וכו', מכאן ראי' שגמ' התוס' סברו כמו שכטבתה לעיל, דעכ' חולין ומוקדשין ביענו לצורך, ורק אגבם תנא איזיך, דאל"כ מנ"ל לתנא דברייתא דבאמת אינו נדחה מפני הפסח עד ששאל עלי מניין, דלמא שאר קדשים קאמר או בפסח ויש לו אחר, ואי דPsiṭṭא אגב בפני הבית תנא כל הני, והבו.

ועיין בראש יוסף ז"ל שהביא דברי התוס' מנהhot דף מ"ט ע"ב ד"ה הולה דהיכא דaicא פסל קרבן לא שייך דחיה, וא"כ הכא נמי לא שייך דחיה, דהא ממחוסר זמן פסל דשלמה, דאי אמרת נראה דאי הינדו' דומה לראי' דהה Tos' דמןhot לא כתבו זאת רק בפסול קרבן מצד שהוא קרבן, כמו בעשה דשלמה, דאי מעשה דמיופסל בכך, אך נאמר בו דח', כי דח' לא שייך רק על דבגרה ולא להכשיר קרבן פסל אבל כאן דהאי ממחוסר זמן נצמה מלאו דוא"ב שהוא לא בעלמא, שנוהג בחולין כמו במוקדשין, ואס הלao נדחה ממילא דליך מוחוסר זמן, וניהו דלענין דליהו לאו ועשה שפיר אמרין דהוי מוחוסר זמן משום נדחה לא הותרה, ואיכא אגbara גם איסור עשה דמימים השמיini ולהלה ריצה, אבל ארבנן כיון דעתך הלאו אשר ממנו נצמה העשה איינו ברבנן, לא מצין למימור דaicא כאן פסל קרבן.

שוב ראיתי בחודשי ק"ז בעל החת"ס ז"ל שהביא סוגי' דיוםא ס"ד ע"א, דשם קאמר דבאי קרא דמחוסר זמן נהוג בשער המשתלה, כגון ששחט אםו לחולה, ועכ' דלא דחי' משום דהוה עשה ול'ת. ואח' ככתב דיש לתמוה על התוס' דהה דוא"ב חשיב מוחוסר זמן הוא דוקא אחר שזיכינו להא דוי' מוסיף על עניין ראשון קאי עשה דמימים השמיini ולהלה ריצה גם אשל אחורי על או"ב, אבל בלי זה אין כאן עשה דמחוסר זמן, אלא הוה כמו נצמה העשה איינו ברבנן ולפי דבריו ז'ל נוכל לפרש הא דבאי בגمرا' מניין לאו"ב שנוהג במוקדשין, היינו מניין דaicא איסור מצד שהוא מוקדשין, ומקרי פסול קרבן מצד מוחוסר זמן. ואח' כפרק ודלא מא בחולין ולא במו'קדשין, לא דלא יהי' הלאו דוא"ב איינו נהוג כלל במוקדשין, אלא דלמא אין כאן איסור מיוחד מצד מוקדשין ודוק'.

מקצתה, והא אין כאן ש כל אלה מון בפ"ע. אם לא שנאמר דבאמת בהא פלגי וכמו שモבא בתוס' חגיגה הנ"ל דף ב' ע"ב תוספתא וירושלמי, דאייסי ב' י" אומר אסור לרכוב על הפרדה משום כלאים, וכל זאת צrisk עיון ובירור ואני לא באתי אלא כמעורר כי לא עיינתי בסוגין כל החוץ.

דף פ' ע"א גמר' א"ר אוושע', כולה מתניתן דלא קר"ש, ממא מדקתני קדשים בחוץ וכו'. הנה מהא דקטני בריש המשנה דנוהג בחולין ובמקדשין לא מצי להוכיח דהוא דלא קר"ש, דבאמת גם לר"ש אם הראשו חולין אסור לשוחוט השני קדשים משום אווא"ב, הע"ג דחrichtת קדשים שחיטה שאינה ראייה הוא, דהרי גזה"כ היא מויו"ז מוסיף על ענין ראשון, דקאי אסור אווא"ב גם בקדשים, וכמש"כ התוס' ע"ב בסד"ה שא"ר, דלר"ש מוקי קרא בראשון חולין והשני קדשים, אלא אי יאיכא מלכות באוא"ב בקדשים זהה פלגי רש"י ותוס', ועיין מה שכתב זה לפניו בס"ד.

ע"ב גמר' שחrichtת קדשים נמי שא"ר היא, דכל כמה דלא זיקן שם לא משתריبشر באכילה וכו', הנה צrisk באור דמשום דבעין זריקה להוציא מיד' מעלה, נימא דהשחיטה אינה ראייה, וכמו דאמר בגמ' דכי נחר וזרק לא משתרי, וכי שחט משתרי ואיך קרי להאי שא"ר, אבל מה שנראה לפ"ד בסבירת ר' אוושע' היא עפ"י מה אמרו בביבצה כ"א ע"א בטעה דעתדים ונבדות דאי קרבין בי"ט דאי ע"ג דאייכא בהם חלק לכהנים ולבעליים, מהה משלחן נבואה רקזו אבל השחיטה היא יכולה לצrisk גבואה, ואני דומה להבמה חצץ של נחר וזרקי של ישראל וגם לא למסוכנת דמותר לשחיטה ביו"ט, אם יש שהות לאכול אפילו רק כיitz אחד, דבاهני מציא אמר דשותט בשבייל חלק זה, אבל בקדשים הכל לגובה, ואח"כ הנבואה מיותר מחלוקת לצrisk הכהן והבעליים וכמש"כ רשי"י ותוס' שם, דהוא שעבד הנוטל פרס מרבי. ולקמן אמר רבא דבעולה ודאי שא"ר לאכילה מהרי, דלית לי דאיכילת מזבח כאכילת הדיות דמי, וא"כ ר' לאכילה מהרי, אלא דנשתנה צורתו במרקחה זה במקצת כעין סוס, וזה אוושע' סובר דהה בשלמים דהכל לנבואה אין כאן צורך הדיות כלל, ורק ע"י הזריקה והקטרה נפרס חלק ממנו להדיוט, لكن שחrichtת קדשים אפילו של שלמים שא"ר מהרי, ורבא דמחלק למינו בין שלמים לעולה לית לי האי סברא וסובר דמי' כיוון דלהתיר בשאר באכילה בעין השחיטה ג"כ, דאיilo נחר וזרק לא אישתר, שחיטה הרואוי לאכילה מהרי ודוק'.

תוס' דהה קדשים שא"ר היא, וא"ת הא בפרק כס"ד מפרש טעמא דר"ש דילוף מטבוח טבח והכנן, ופריך וליפ" משותוי חז' ומשני דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים, וא"כ הכא דבקדשים נילוף קדשים מקדשים ע"כ, ועיין במלא הרועים בהגהתו על הש"ס שכטב וז"ל, "משמע מדבריהם דבר דבר שאינו נהוג אלא בקדשים ילפין ממש"ח דישא"ר שמה שחיטה, ועיין בדבריהם בב"ק ע"ז ע"ב שכטבו שם, דאפיילו בש"ח גופה היכי דאית ב"י פסול אחר שא"ר לא שמה שחיטה" עכ"ל. ובמחייבת גברא רבה קחיזנא אבל הקושי' בדotta היא, כי אדרבה הני תרתי דברי התוס' מתאימים יחד, כי שם דחאו התוס' האי דעה שרצתה לומר דבר"ח עצמה חייב אףלו אייכא שא"ר מצד אחר, משום דמן הדין דחיה בורה תורה ש"ת, אין למוד שא"ר שמה שחיטה, דהרי כל עיקר שנעשה ש"ח שא"ר היא ע"י שאסורה תורה ש"ח, ואיך נאחז החבל בתاري ראשון, אדם נאמר דלא נאסר ש"ת, אז תה"י שחיטה ראי', ודומה זאת למה שכטבו התוס' פסחים כ"ז ע"ב דהה עליה עלייה זכר דעליה עלייה זכר פסולה, עפ"ג דעתה לא ניחא לי, כיון דאם היהתה כשרה הוה ניחא לי. ולכן מן הדין דש"ח א"א למליף שא"ר ש"ש ולכן שפיר כתבו התם דגם בש"ח עצמה אי יאיכא פסול אחרינא והוה שא"ר מצד אחר, אין

ומ"מ כל מני פרדות אחת hon, נראה כאוזן החבל בתاري ראשוני וצ"ע, ועיין לקמן בדברינו.

ע"ש גמר' אלמא קסביר חוששן לזרע האב וסימנים דאוריתא עיי' בתוס' ורשב"א ז"ל, דגס ר'ABA ספוקי מספקא לי' קאמו. וקשה לי טובא דהאי סימנים דאוריתא דקאמר כתוב הר"ן בחידושים בשם הרמב"ז ז"ל דאין זה כמו סימני אבודה דמספקינו בב"מ אי דאוריתא איי דרבנן, אלא כמו סימני ביצים דלעיל דף ס"ד ע"א, דאמרין גביהו סימנים לאו דאוריתא, דהינו שאינם מקובלים אצלנו מהללם"ס, וכאן אמר דמקובלים מהללם"ס, ודלא כרש"י ז"ל. ומדובר מוכרת דמה עניין זהה בסימן כהה, והוא כמו דמיינן דלמא גם אחר אבד חפש כזה בסימן כהה, והוא כמו דמיינן לתاري יוסף בן שמעון. אבל כאן כיוון דהני תוארים מקובלים דבאה מן הסוס והחמור הhei, ומן החמור והסוס' hei, מה תימא דלמא לפעמים משתנה הדבר, הלא בכל התורה ככל אזיין בתרי רובא, ורוב הפרדות באודין רברבן ונובתא זוטרא בר חمرا, וכי גרע האי רובא מרובה דעלמא כגון רוב בהמות השירות הרמב"ז, דהא נופא ATA לאשמעין דהני סימנים מקובלים בידינו מהלכה, דבר חמורא וסוסי' כך תוארו, ובר סוס וחמורא כך תוארו, וא"כ ע"כ דאיון חוששן לזרע האב מכח ודאי, דעל הלכה א"א לאמר בספוקי מספקא ואי חוששן לזרע האב, אין כאן נפקוא בהני סימנים.

עו"ד זאת הקשו האחוריונים ז"ל דאי ספוקי מספקא לי' איך מוכח דס"ל סימנים דאוריתא, דאפיילו רק מדרבן הלא שרי מכח ס"ס, שהוא חוששן לזרע האב ושמא חד מינא הוא. אלא שבזה י"ל שמייננס אלו לאו דאוריתא א"כ אייכא לسفוקי נמי שמא אין כאן תערובות ב' מינימ דסוס וחמור כלל, אלא דזה כולה סוס וזה כולה חמור, אלא דנשתנה צורתו במרקחה זה במקצת כעין סוס, וזה במקצת כעין יוסף, ודוק'.

ע"ב תננו רבנן אווא"ב נהוג בכלאים ובכוי וכו' א"ר חסדא אייזו כי שנחלקו בו ר"א ורבנן, זה הבא מן התיש ומן הצבאי וכו', עד סוף הסוגי', הנה פלוגת חנניה ורבנן לעיל, אי אווא"ב נהוג בזיכרים דתלוי בחוששן לזרע האב מובנת ספר, דיניהו דPsiata דאב נשתתף ביצירת הولد, או כמו שתכתב הרמב"ז ריש פרשת תזריע, דגדעת ח"ל שהזכר מזיער הלובן והנקבה האודם, או כדעת אונקלוס וכחכם היוני, שהאב נותן הצורה ההווית, וגשמי הגוף מהאם מ"מ אייכא מקום לאמר אין חוששן לזרע האב להיות נקרה אב לבנו ביחס שאליו לעומת שאר זרים שבמנינו, מפני שמעשה האב מסתתק, וудין אין כאן בן או בת אלא בכח משא"כ האם שמלודדת ולד שלם וגם אח"כ מיניה אותן. אבל בהרכבת שני מינימ כמו שיש הבא על הצבאי או להיפך צבי על התיש לה אמר דאיון חוששן לזרע האב והוה הראשון כלו צבי עפ"ג דאביו תיש והשני כלו שהע"ג דאביו צבי זה דבר זר מאד, דהרי מינו של אב ניכר היטב בתולדתו כמו בפרדוט דצורתו משותפת מחמור וסוס, ומסתמאן כן הוא בכל ולודות כלאים שני מינימ, ואיך אפשר לאמר דאיון חוששן לזרע האב, גם לגבי מין כלומר דאיון אכן תערובת מין האב, רק כלו מין האם, ומה עניין פלוגת ר"א וחכמים לפלוגת חנניה ורבנן, כי ר"א ורבנן ע"כ רק בשא ואפיילו מקצתה שהמצוא לאפיגנו.

אבל לעומת זאת גם להיפך קשה דכפי מה שאמרו לעיל דהנולדים מן הסוס ומן החמור מותרים לבוא זה זה, וקמ"ל שלא שייך למימר את צד חמור ומשתמש בצד סוס, דאיון כאן צדים אלא מין בפני עצמו, וכך שפרשו שם רש"י ותוס', איך נאמר כאן דשה אפיילו

שם חולקים על רשי' זל בזיה וכתבו דהוה כמו קדשים שמותו שיצאו מידי מעלה, וה"ה כאן השחיטה מותר באכילה. ועיי"ש ב מהרש"א מהר"ם לובלין ובהගות הרש"ש, ולפענ"ד נראת דודאי גם התוס' מודים דש"ח אסורים באכילה, אלא דס"ל דכמו דילפין מה שי לבי בשליך אסור לגביה, כך שרך בשלי אסור להדיוט ועתה ילפין להיפך, מה שרך בשלי אסור להדיוט כך שרך בשליך אסור לבדיוט, ועתה כיון דאי ש"ח אישור אחר רק מכח ש"ח לדעת התוס', שפיר כתבו הכא והתס' בב"ק, כדי אייכא פסול אחר בש"ח פטור דמדין ש"ח עצמו אין למלוד, דבש"ח לא הקפידה תורה על שחיטה ראיה, משום שהוא כמו בעלה עליה זכר, ומ"מ השיגו על רשי' זל דמחלק בין אישור אחר רק מכח ש"ח לדעת דהה אמרה תורה לית' וuber אמרה דרhamna למה לא ליקה ודוק.

תוס' ד"ה הנח למוחסר זמן שהכתוב נתכו לעשה, פי' בונטרס וכו', משמע שרצו לפזר כמו שאר ניתק לעשה שבש"ס, ותימא וכו', ומהו מצינו לאו הניתק לעשה כהגו' ביוםאי לי' ע"ב אמר ר"י בלאו דنبלה קמנפלגו וכו', עכ"ל. הנה לפי מה שבארנו לעיל דף י"ז ע"א, גם שם ביוםאי לאו מצד לאו הניתק לעשה קתינו עלה, אלא דהאי לאו דنبלה מהנירה ופסולי שחיטה דיבר, שנתחדשו שנכנסו לארץ ונצטו על הזביחה גם בחולין, וקאמר ר' ירמי' דפליגי אי האי לאו מעלה הוא ללקות עליו, משום דעתכם מן העשה דזובחת Dolola העשה דזובחת לא היה נחרה או פסול שחיטה נבלה כלל, והרי גם במדבר נצטו על הנבלה מכללא דטרפה, ואעפ"כ אכלו הנחרה, אלא דר"ע סובר דס"ס כיון דעתכם עתה בלאו דלא תאכלו כל נבלה, lok'in עליה, ורישא"ג סבר דלא חמור האי לאו שנצטח מן העשה כשר לאו ללקות עליו. אלא דלפי פירוש גם כאן נוכל לפרש כנ"ל דהנה האי לאו דמוחסר זמן לא מפורש בהדי', אלא דבכלל לנדר לא ירצה דכתיב גבי מומין דרישין, לכל שפסול להקרבה עbor בחמשה שמוט, כברשי' כאן מגמורא חמורה דף י'. אמרו מעתה הא דאו"ב דפסול להקרבה מושום מוחסר זמן לא נודע אלא מקרה דמביום השמיini ולהלא ירצה, דקיי נמי זמן לא שאלת מה דהינו על או"ב, עיין בחדושי ק"ז החת"ס זל, ואחר אשлемטה דהינו על או"ב, אבל לא מסתבר לאו דלא חמור האי לא ירצה שזקינו שפסול מכך עשה דירצה, שוב אמרינו דהאי ולנדר לא ירצה קאי נמי אפסול זה דאו"ב דפסול מטעם עשה, וא"כ לא מסתבר ללקות על לאו זה, לכל עצימות הלאו נצחות מעשה דירצה ופירוש הכתוב נתכו לעשה, דא"א דהלאו קאי אמוחסר זמן עד שלא נדע מהאי עשה דירצה, ולכן ליקא מלוקות ודוק'.

בא"ד ונראת לפרש הנה למוחסר זמן דכתיב נתכו לעשה מלאו דלא ירצה, ולא הוה בכלל שאר פסולים וכו', וליכא למימר דעתא קרא דירצה דיש בו שם עשה על הלאו, לכל והכי דיאכא למדרש דרישין ולא מוקמינן לי' בלאו יתירי, ואיתן לנ לאוקמי בשאר פסולים וכו'. הנה מש"כ דכל היכי דיאכא למידרש לא מוקמינן בלאו יתירי, לא מצאנו זאת אלא שלא להרבות בלאו, אבל לא במקומות דילכיא רק עשה אלא דחחות' רוצים להשמר מזה במא שכתבו, דאיתן לנ הכרת לאוקמי הלאו להוסיף על העשה גם בא דבכהgo' זן דאיו לען הכרת לאוקמי הלאו להוסיף לעל העשה. אלא אמרינו דדרשין לי' ולא מוקמינן לי' להוסיף לאו על העשה. אלא דס"ס הלשון הכתוב נתכו לעשה קשה להולמו. והתוס' כתבו דזומה להאי דמצורע פשחים ס"ז ע"א שאמרו הכתוב נתכו לעשה וכן להא דחולץ ליבמתו דהוי بلا יבנה. דכתוב הוציאו מכרת דاشת את וכן להאי דאמרינו הבURA להאו יצאה, ובאמת אין הדמיון עולה יפה, דכל הני הוה בכלל, והוציאם הכתוב מכלל, אבל כאן הרי מיעקרא לא היה בכלל לא ירצה, איך שיק לאמור נתכו מלאו שלא ה"י בכלל מעולם, וכל זמן דילכיא עשה אין כאן

כאן שחיטה ופטור, אבל כאן מתכו דנילוף תיבת שחיטה דכתוב באוא"ב, מותיבת שחיטה דש"ח בגז"ש, וכך דיליף ר"מ באמת שחיטה דכתיב בעלמא מש"ח, וזאת הילפotta אינה מן הדין דש"ח אלא גז"ש שחיטה שחיטו, ושפיר הקשו גם לר"ש אי לא תשחטו דאו"ב בקדושים כתיב, נילוף גם לר"ש שחיטה דכתיב בקדושים משחיטה דכתיב בש"ח, ונימה בקדושים ששא"ר שמה שחיטה, ואי זה הו ai יפותא קיימת אז ודאי גם בש"ח היה הדין כד דאפיקו אייכא שעא"ר מצד אחר מ"מ שמה שחיטה, אבל מאחר דהה אמר מותרים דאו"ב עיקרו בחולין ואין ללימוד גז"ש מש"ח, תו ליכא יפותא שחיטה שחיטה ולא נשאר רק הדין דמש"ח ומדין המש"ח אין ללימוד כנ"ל. ומאן דרצה ללימוד שם מדין ש"ח, נהא דהה אם הוא שעא"ר מצד אחר.

אבל מה דקשי' לי הוא נאמר לכל שחיטת קדשים שעא"ר הוא למה לא נילוף ש"ח מושחתת את בן הבקר, ונחיב בתש"ח גם בשא"ר מצד אחר, ויש לאמר דין דאי שחיטה דערירה משחיטה דהה אמר אבל באוא"ב אם הראשון קדשים, איך אמר ר' אושע'י דמיקטל קטלי', דהאי שחיטת קדשים מעלי' הוא ונ Kra שחיטה כבדתי' וחתט את בן הבקר, ואיך נאמר דלגביה או"ב לא מקרי שחיטת הראשון שחיטה ועיין בדבר הסמוך ודוק.

תוס' ד"ה שחיטה שאינה רואה פירוש הקונטרס לא מבעי' וכו' ואני נראה, דכיוון דאסר הכתוב או"ב בקדשים, מוייז' מוסף על עניין ראשון, הרי גזה"כ דילכיא עג'ג דלאו שחיטה ראי' היא דהוה מוחסר זמן כיון דילכיא פסול אחرينא, כמו ש"ח דחיב אפיקו לר"ש עג'ג דלשادر מילוי חשובי שעא"ר, עכ"ל. כבר כתבנו בדבר הקדום דרש"י זל סובר דלגביה אישור ייל דהוה כמו בעלה עלייה זכר, לכל עצימות דאייה נצחה מכח מה שאסורה תורה ש"ח או או"ב, אבל לנגי' מלוקות כיון ס"ל לר"ש דבש"ח ונעשה שעא"ר הרי אין שחיטה, ואיך ליקה לכן ס"ל לר"ש דבש"ח דמפורש כרת ומלוקות הר' הוא גזה"כ, אבל באוא"ב דלא מפורש מלוקות בהאי לאו שוב אמרינו דבקדים אינו לוקה, כיון דהוא מוחסר זמן ופסול ואין כאן שחיטה ראי'. ובזה מ דויק היטב מה דמפרש רשי' זל דקשי' הש"ס למה פסול הוא מכח שחיטת הראשון דמיקטל קטלי', הרי השני ראי' לבא לפנים, וכותב מהרש"א זל, דה"ה מכח השני הוה מצי להקשות אמא פסול, וזה ליתא דמכח החשי לא מצי מקשה, דהרי התורה פסול מקרה דויז' מוסף על עניין ראשון, וכקשי' התוס' אבל מצד הראשון שפיר מקשה דקרה מוקמינן בראשון חולין ושני קדשים, אבל אם הראשון קודש גם בא או"ב שעא"ר מקרי, ומ"מ אסורה התורה או"ב בקדשים שוב אין לאמר דהוה בעלה עלייה זכר, עכ"ג גזה"כ הוא דלגביה או"ב גם שחיות קדשים שחיטה ראי' מקרי, וא"כ מה לי ראשון ומה לי שני, וגם למה לא ליקה, דכי היכי דלגביה איסורה בעין האי גזה"כ, וא"כ ה"ה דלוכה מגזה"כ זו. ובש"ח נמי גם בלאו אישור כרת דש"ח מקרי השחיטה או"ר דהרי לא נזרק הדם, והוא קדשים פסולים ואסורים באכילה, ועיין בקידושן נ"ז ע"ב ברשי' זל דהה מה שלוי בשליך אסור, דש"ח כיון דלא נזרק הדם מי יתירם, אלא דהה אמר

לשਬש המירא דין מלכות או"ב נהוג בקדשים קאמר, ומשום התראות ספק דלא שיק"ב לשון נהוג ואינו נהוג ממשום צ"ע.

תנוס' בד"ה יומ להרצתה, וא"ת מבויים צוותו נפקא ויל' דמהאי קרא לא זהה פסליון לילה אחר שבעה אלא כמו שאר לילות, ואם עליה לא יריד, להכי צרייך קרא דהכא דוחה מחוסר זמן. ואם עליה יריד עכ"ל. ותמונה לי טובא דין איך אפשר לפרש דלהוי הא לילה מchosר זמן, כיון דבפירוש אמרה תורה רך שבעת ימים יהי תחת אמו, ובפרט לר"ש-DDR שטעה מדראה דמשום חיש נפל נאסר, וכל שנשלם השבעה יצא מחושז זה, וגם מהא דليلת לקדושה מוכח דין און מchosר זמן, דאל"כ מיש הא לילה דמצוי מקדים לי ובכל שבעה עבר על בל תקדשו. ולא עוד אלא אדם לעשות הא לילה מאו הבא מכלל עשה, דמויים השמיini והלאה ירצה הרי הוא לאו הבא כל שבעה הוא בליא ירצה, ומה פריך והא מבעי לי שקדמו והה' לכל שבעה זיין תקדשי ק"י החת"ס ז"ל הביא לכדר' אפטורייקי וצע"ג בעני. ועיין בחודשי ק"י החת"ס ז"ל הביא קושי' בשם גאון אחד למלה לא העמיד ר' אפטורייקי מאמרו על פ██וק הקודם בפ' משפטים דכתיב, וכן תעשה לשורך לצאנך, שבעת ימים יהי' עם אמו ביום השמיini תנתנו לך, ושם לא היה יכול לתרץ לילה לקדישה ויום להרצאה, דהא בבכור מיררי דברחים קדושים, עי"ש איך נדחק לתרצ, ואני בעניי אני רואה התחלת קושי, ואדרבה הא הנוטנת דכיוון דבכורו מיררי דקדושים מוחכם, א"כ הא תנתנו לי עכ' אהקרבה קאי, לא קשי' לי' ביום השמיini ומילא גם הא שבעת ימים דקהרבה שיהי' וא"ת אונן הקרבה והלאה ירצה בלילה לא, דידי' דלילה לאו זמן הקרבה והלאה ירצה ביום און בלילה לא ימיר אותו איך אפשר לומר, והרי התוס' לעיל הקשו דאפשר חד מלכות לא נלקה ממשום דוחה לאו שככלות ואיך נסיף עי' כללות שני לאוין אמחוסר זמן וצ"ע וד"ק.

על'ב משנה השוחט ונמצא טרפה, השוחט לע"ז והשוחט פרת חטאתי וכוכו, בהגנות ריש"ש נתקשה לר' אושע'י דלעיל למה לא כתני פלוגתייו בשאר קדשים, וכן לרבע דלעיל הו"ל למינקט שוחט עולה. ולפע"ד נראה ליישב משום דבנה לא מצי למינקט ר'ש פוטר, דהא חייב עכ"פ מלכות משום מchosר זמן, דלר'ש וכי אמחוסר זיין כבזבחים קי"ד, ונירנוadam הרាតון קדשים והשני חולין מצי מתני פטור, אבל סתם פטור לא מצי למתני משום דמסתמא משמע בין ראשון ובין שני. ואל תשיבני משוחט לע"ז דקאמר ר'ל לע"ש אלא ראשון לע"ז ושני לשלחנו דהתנס לדבנן דמחיביו קאמור, ושם הרוי גם בשני לע"ז עבר אלא דוא"ב אלא דקלבד"מ, וא"כ מצי כתני מחייבין עכ"ג דבשני לע"ז לא לך, דמ"מ לאו איכא וכו' מ"מ לקבעו בין רשיים גמורים ולשונו מחייבין דנקיט משום ראשון לע"ז, אבל לר'ש דפוטר א"א לא אמר כן ממשום ומכח"כ לר'י דגס בשני לע"ז מחייבין וכגון דלא אתרו בי' משום ע"ז, א"כ ייל' דר' אושע'י כרי"ח ס"ל ולדייד' לא קחני קדשים משום דבשני קדשים לא מיפטר. אלא דכל זאת נתיא לר' אושע'י דבשני קדשים איך ממשום או"ב ומchosר זמן אבל לרבע דמצוי מカリיב עולה אחר שחיתות האם וליכא שם שום מchosר זמן, ודאי קשה למה לא נקייט בעולה דר' שמעו פטור אלא בזאה ייל' לפ' מה ש' התוס' לעיל, עליה לאו בת אכילה היא, דלר'ש לגבי טומאת אוכלין דבעין

פסול מחוסר זמן, ואי איכא עשה לא מוקמינן הלאו דלא ירצה הנאמר בשאר פסולים נס למchosר זמן, ואין כאן ניתק לעשה כלל כਮון. אלא דחוץ מזאת גוף הסברא דלא מוקמינן בלאו יתרי ליתא כאן דהא הלאו דלא ירצה כולל חמשה שמות וועבר על השחיטה לחוד וכן על האזיקה והקטרה ומשום עשה דמיום השמיini והלאה ירצה ודאי דלא היה עובר רק על ההקרבה אבל על השחיטה לחוד דאיינה עבודה וכשרה בז לא היה עובר.

בא"ד והשתא ניחא סוג' דפרת חטאתי וכוי אבל לפ"י הקונטרס קשה כי היכי דלא ירצה הוה ניתק לעשה, ה"ג לא תעשו וא"כ מי פריך עכ"ל. ולא זכית להבון איך לפי פירושם ניחא האי סוג', דנヒו דגנגל לבני שליה כמושר זמן דמי, אבל מ"מ אי לאו קרא דלא תעשו וכו', לא הוה ידעין מאיסור הקרבת חותב יחיד בבמת צבור, וא"כ אין זה דומה למchosר זמן דעלמא, דבריך ידעין מקרא דמויים השמיini והלאה ירצה דאסור להקרבה באיסור עשה, גם איך ילכה משום לא תעשו דקיי' אמחוסר זמן בגנגל ושילה, גם במchosר זמן דואו"ב או של תוך שבעת ימים דהמה נאסרים כבר בעשה, ואין להוסיף עליה לאו לדעת החותס'. וכן קשה על פירושו של הר' שמאלא מוארון, דמכך תרי לאוין פריך איך אתה חד עשה ומנתק לתרי לאוין, דאיך נחשב זאת לתרי לאוין דהא כל אחד ואחד צרייך אידי' דלא ירצה על בעלי מומין, וקרא דלא תעשו אגלאל קודם שליה, וא"כ ניחו דיש להכניס מchosר זמן בזה וגם בזאת, אבל לעשות מזה תרי לאוין כמו בליא חיליפנו ולא ימיר אותו איך אפשר לומר, והרי התוס' לעיל הקשו דאפשר חד מלכות לא נלקה ממשום דוחה לאו שככלות ואיך נסיף עי' כללות שני לאוין אמחוסר זמן וצ"ע וד"ק.

ד"ג פ"א גמר' א"ר המונוא אומר היה ר'ש אין או"ב נהוג בקדשים, מ"ט כיון דאמר שא"ר כו'. ויש לתמוה על האי מ"ט דקאמר, הלא בריש פרקן פריך להיפך, מנ"ל דואו"ב נהוג בקדשים, ואctrיך למדרש' מו"י מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ מי קאמר מ"ט דודאי טעמו דלא דרש הא יוו' להוסיף על עניין ראשוני ואמ הקושי' מ"ט לא דרש אין זאת תשובהadam התורה אוסרת או"ב גם בקדשים זהה כמו ש'ח לע"ש, וכמש"כ התנוס' לעיל בד"ה ששא"ר. ולפע"ד מכאן איכא ראי' ברורה למש"כ מהר"ם שיף זיל' בריש פרקן, דואו"ב בין בחולין ובין בקדשים, וכוקשי' התוס' שם דכל קרא דואו"ב בין בחולין לבין קדשים, אלא דלא דכתיב סתמא מהיכי תיתי לחלק בין בחולין לקדשים, אלא דלא הוה פסול בקדשים שמחוסר זמן, ומוו"י מוסיף ילפינן דעתית בי' משום מchosר זמן בקדשים, ולכן ר'ש דקאמר דואו"ב אינו נהוג כלל בקדשים ואפילו איסורא ליכא לשחותט או"ב פריך, נירנו דלא דריש ויו' מוסיף לעשותו מchosר זמן אבל למה לא יהי' נהוג כמו בחולין לאיסורא עכ"פ וע"ז קאמר דל"ר'ש איכא סברא דלא נהוג בקדשים כלל רק בחולין משום דוחה ששא"ר, וזה פירוש אמתיב בס"ד וד"ק.

עוד שם גמר' דאמר הרבה היא חולין ובנה שלמים וכוי' עין לעיל אהא דר' אושע'י דעתמא דקדשים מקרי שא"ר משום דכלו לגביה וכחנים משלחן גובה קצין, ועתה דרבא מפרש הא דר' המונוא דאין מלכות או"ב נהוג בקדשים, ונайд מסברת ר' המונוא, ע"כ לאמר דאכילת מזבח כআলিলות הדיטס דמי, וכרכ' יעקב אר"י לסתן דחולק על רבא, אבל טעמא דרבא דמחלוקת בין עולה לשלים קשה להולמו. ועוד קשי' לי, לרבע דמחלוקת בין עולה לשלים, מה לא מפרש הא דר' המונוא דקדשים דקאמר דיל' זוקיך דם וכו', רק סתמא קאמר קדשים שא"ר היא, ושפיר מתפרש בקדשים דעולה ולא נצטרך

מושום דבאה פרקה בהכא עסקין, ולמה לי האי תוספת לשון בסיפה דחווחת ונתנבלה בידו. ותירץ דקמ"ל דפטור משום אוא"ב, אבל איסורה קעביד משום צעב"ח או בל תשחית. ומה אעשה שמכורח אני לאמיר שבמחלוקת כד שכיב ווים כתוב הא מלטה, דהרי لكمנו פ"ה ע"ב תנינא בברית' ה策יך לדם כיitz' יעשה או נחרו או עקרו, הרי דביש צורך אדם מותר לנחרו, וא"כ נס' כאן מצי מيري דלית לי סכך יפה לשחיתה, רק מסמר לנחר ולעקר והוא צריך לדם ולא עוד אלא דבר שחתט את הנה היום, ועתה צריך לדם ומוקם ואיך ישחות ויעבור על איסור אוא"ב, ועיין נוב"ת חיו"ד סימן י' שכותב ג"כ דיליכא בנחירה לא משום צעב"ח ולא משום בל תשחית. יותר תמייא לעיל ז' לדבשנה דבפרק בסה"ד נמי קשה כנ"ל דמתחללה קתני השוחט ונמצאת טרפה וכו' ר"מ מהייב וחכמים פוטרין ולא קתני מלכשות ואח"כ קתני התם השוחט ונתנבלה בידו וכו' פטור מלכשות, ושם לא שייך תירוץו כלל כמובן, וע"כ דאייזו כוונה עמוקה ומוסתרת לרבעו הקדוש ביתרת לשון זו.

אבל שמע קושט דברי אמת, איך צדקו דברי רבנו הקדוש, ונס' איך מדוקים לשונות ופסקי הרמב"ם בלי עוקלי ופשווי, ואון כאן לא יתר ולא חסר, ולא סדר הפוך, ודברי חכמים כדרבנות וכמסמורות נטוועים. דהנה כבר בארכוה בפתחיתו לחבר זה, דל"ע' קודם חזרה לעיל במשנה דף ל"ב ע"א לא היה בשום פסוליה שחיטה משום נבלה אלא דוקא נחירה ממש שבמבדר היתה מתורת ומתרת נאסרה משעה שנכנסו לארץ שנצטו על האזביחה, אבל פסוליה שחיטה שאינס אלא מהללם"ס אינס אלא מ"ס וליח בהו מלוקות אלא איסורה בעלמא, ומכח"כ שאינס מטמאין נבלה. אמרו מעתה דהאי הלכה לא אתה אלא להחמיר לעשותו אסור באכילה טרפה, אבל לא טרפה ממש ללקות כי אין לוין על ההלכה, דידי' כדרבנן, כמו דאין לוין על הח"ט לדעת הרמב"ם כאשר ביארתו שם בארכוה ומיליא דלא אתא להקל להתייר אוא"ב ולפטור מכוסיו הדם משום דהוה כלא נשחתה, דהרי אין בו מלוקות ואני מטמא ואיך נשוי' כלא נשחת להתייר לאו המפורש בקרוא, ולפטרו מכוסי מצוחה המפורשת. אבל אחר שר"ע הודה לקבלת ר' ישבע מפי ר' יהושע דכל פסול בשחיטה נבלה והיינו דההלכה אתא לפרש הקרה וכאשר אומר רב' דזובחת כאשר צויתך מלמד שנצטו מהה על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב ב' בהמה, וה"ה דעתך על פסוליה שחיטה במקצת הסימן וכיון דההלכה אתא לפреш דינה כמפורש בקרוא ומיליאן עלה ומיטמא נבלה דהוה כמו נחירה ממש, ועיין היטב בפתחה בעירק ה' ותמצא באירור דעת ר"ע קודם חזרה ולאחר חזרה על בור'. שוב גם להקל אמרינו דפטור באוא"ב ומכסה"ד, והנה בארכנו בفتحה דכמו דאמר ר' ילי דף ל"ב דמתנתיןן דא"ט נשנית אליבא דר"ע קודם חזרה, בן הוא בכל סטמי דכולא מכילtan אליבא דר"ע דקודם חזרה נסתמו. והרי תראה דbulletin המשניות דבפרק שני דקתני בהו פסוליה שחיטה לא קותני לשון נבלה אלא פסולה דוק ותשכח, ובאה דקתני בפ"ק שחיטת נכר נבלה ומטמא במשא, ידוע דעת הרמב"ם ז' דאיינו מדיין שחיטה אלא משום לתא שעבודה זהה ומדרבנן. והנה לכל המעין יקשה מדוע התנא דקתני תחלה פלוגות ר"ש וחכמים בששא"ר, ואח"כ תנא השוחט ונתנבלה בידו וכו', דאם היה תנא בדרכ' ומודים חכמים לר"ש הוה נחיא, אבל לא אמר האי דינא דעתך ונודים חכמים לר"ש הוה נחיא ריק בשחיטה להקדים האי דינא דהוא עיקר דין דואוא"ב אינו חייב רק בשחיטה ולא בנחירה, ולהביא אה"כ פלוגות ר"ש ורבנן בששא"ר.

אבל דע כי באמות יסוד המשנה כמו שהיתה שני' מימי ר"ע

אוכל שאתה יכול להאכילו לאחררים ע"כ צריך לומר דם אכילת מזבח אכילה מקרי אלא דרבא ס"ל דיש לחלק בין טומאת אוכליין לשחיטה הרואין דבעין דומי' דטבוח טבח והכנ עיי"ש, וכיון דאין זאת סבירה פשוטה כ"כ אין דרך התנא לשנות דבר כזה ה策יך עוד הקדמות מלין כדי להבינו ודוק.

ע"ב במשנה השוחט ונתנבלה בידו והנchor והמעker פטור משום אוא"ב פרשי ז"ל, ונתנבלה בידו שלא מדעת והנchor והמעker מדעת עכ"ל. הנה בעיני פלא פירוש זה דלמה קתני כל הנchor והמעker כיון דבר תנא השוחט ונתנבלה בידו דהינו שרצה לשחוט אלא שאירע לו אייזו קלקל בשחיטה ולמה לי למונתי או הנchor והמעker משנה שאינה צריכה כלל. וויתר השותומתי על הרמב"ם ז' שבפרק י"ב מהלכ' שחיטה הלכה ה' כתוב, ניחר אוו נתנבלה בידו הרי דהרגיש בזה ורצה לתקן במה שמהפכן לכטוב תחלה ניחר, ואח"כ אוו נתנבלה בידו, כדי שיהי לא זו א' זו, ולא ז' ואצ"ל ז', אבל עשה בזה לקוישטי' על סיידרו של רבנו הקדוש במשנה קיומ לדורות. יותר פלא והפלא שבפי"ד שהביא הרמב"ם ז' לדין דכסי הדם, דגס שנסינו כה"ג השוחט ונתנבלה בידו הנchor והמעker פטור מלכשות לקמן פ"ה ע"א והشمיט הרמב"ם ז' נוחר ומיעקר, וכותב רק השוחט ונתנבלה בידו לחוד, וזה פלא יותר דהרי שם פסק בחכמים דר"מ דהוא ר"ש דשא"ר לא שמה שחיטה מפני דבכסה"ד אשר יאלל כתיב, וכותב השוחט ונמצאת טרפה וכו' ושוחט ונתנבלה בידו פטור מלכשות וזה ודאי תימא רבתא, כיון דבשחיטה מעלי' שאינה רואה מצד אחר פסק דפטור, מה לו להוציא שוחט ונתנבלה בידו דבשלמא תנא דמשנה כיון דהביא פלוגתא גבי כל הני - טרפה וכדומה - אי ישא"ר שמה שחיטה או לא, שפיר קامر דשוחט ונתנבלה בידו וכו', פטור מלכשות, דבזה כ"ע מודים, אבל הרמב"ם דפסק הלכה ברורה דbulletin השוחט ונתנבלה בידו. עיי' כסוי, איך מביא בסוף قول' Tosfot השוחט ונתנבלה בידו. והרי תראה דהוא בעצמו השמייט דינו דנוחר ומעker, משום דהוא משנה שאינה צריכה, וא"כ גם נתנבלה בידו אינה צריכה, והוא דבר המבהיר את הרעיון, ואין מחבר ראשון או אחרון ממפרשי רבנו הרמב"ם שהרגינש בחומר לשון המשנה ולשונות הרמב"ם בזאת. עיין בלח"מ שם שכ' ג"כ דהشمיט הרמב"ם נוחר ומעker משום דכ"ש הוא מנמץ טרפה, ולא הבנתי איך נעלם ממנו שהביא השוחט ונתנבלה בידו. ואולי סובר דמשום דין חשו"ק שהביא נקט השוחט ונתנבלה בידו, אבל זה דוחק גדול דbulletin האי דינא הו"מ לשנות בהלכה מיוחדת דין דחשוי'.

וראייתי בתו"ט שהרגיש על הא דנוחר ומעker להקשوت להיפך, לממה קתני דוקא hei תרדי, ומנייח שאירע פסוליה שחיטה עיי"ש, ואני תומה עלי' וכי הני פסוליה שחיטה הון הלא הנchor והמעker איןו שחוט ופסול שחיטה הון דוקא בשותח, אלא שאירע לו איה פסול במקצת השחיטה. ועיין בפתחה שביארנו דע"פ שדרסה ועיקור נתמעטו מלשון שחוט דהינו ומשך ולא ודרס ולא ועקר מ"מ קרי נמי להני פסוליה שחיטה מהללם"ס משום דמרקרא לא נתמעט אלא נוחר ומיעקר כל הסימני' אבל ההלכה אתא גם למkeit פיסול בתוך השחיטה וא"כ כל פסוליה שחיטה כבר תנא בכמו דאמר השוחט ונתנבלה בידו ומה דמוסיף והנchor והמעker אין זה שחיטה כלל והויל להתיו"ט להקשות הני למה לי, כיון דבר תנא כל פסוליה שחיטה.

ORAITEI עוז גאון אחד מדבר והוא ק"ז צ"ל בתוס' רעק"א על המשניות, שמדקדק דקדוק עצום בהאי משנה במאה דקתני בסופה פטור משום אוא"ב ולשון זה "משום אוא"ב" כחומר לשנים דלעיל מני' קתני ר"ש פטור וחכמים מחייבור, ולא קאמר משום אוא"ב,

דוחביה תחלה דין דייסוד המשנה בהכל' ג' ומאהר דעתה הא נתנבללה בידו קאי גם על פסולין שחיטה, הוא מהפק הסדר וככבר ניחר או נתנבללה בידו בדרך לא זו אף זו תחלה נוחר, דauseג' דבמדבר הוה חיב' גם בנוחר מושם אוא"ב אבל עתה שנצטו על האזיבחה פטור, ולא זו בלבד אלא אפילו נתנבללה בשחיטה דהוא מהלכה, נמי פטור מושם דחזר ר"ע והודה דגס זאת נבלה הוה, דהלה לפרש אתא דזובחת דזוקא בלא שהי' וכו', ואח"כ בהכל' ו' כתוב שא"ר לאכילה שיש לפיכך וכו' כי כו' היה רבענו הקדשו עשה'ai לאו מושם דלא היה בידו לשנות המשנה שהיתה שגורה כן בפי התלמידים. אולם בפי"ד בכשה"ד דפסק קר"ש דשא"ר לא שמה שחיתה, וכותב דוחשות ונמצאת טרפה וכוי' דפטור מלכסות,תו לא אצטרך להביא דנוחר נמי פטור דפשיטה ופשיטה, כיוון דהקדדים דבעין ראו' לאכילה מכ"ש נחירה דדיןנה כנבללה דפטור מכסי, אבל נתנבללה בידו דהינו פסולין שחיטה מוכרכ להביא, אפילו לר"ש דפטור בשוחות את הטרפה היינו טרפה המפורשת בקריא משום דא"ר לאכילה מה"ת, اي לאו דהדר ב' ר"ע היה מחייב בנפשלת שחיתה דין בו אישור רק מהלכה והוא ד"ס ואינו לוקה ואין מטהמא כנ"ל, אלא משום דחזר בו ר"ע וכן גם פסולין שחיטה פוטרים מכסי ולכן הביא השוחות ונתנבללה בידו לבסוף כי זאת רבוטא הוה גם אחר שנדע דוחשות את הטרפה פטור מכסי והדברי' אמרתים לאמתה של תורה תליית' ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק היבט.

עוד שם גמרא ורש"ל אמר כיוון דכי אתרו ב' פטור כי לא אתרו ב' נמי פטור עין בהגচה מהירוש"ש זיל שכטב דבזה מטורץ מה שהקשה לי ר'יו"ח לר"ל, אז אפילו תשב"ר יודעים אותה, דהא טובא אשמעין דאפילו לא אתרו ב' נמי פטור. ויפה העיר וכן נרמז זאת ברשי"ז זיל בד"ה פעםים שכטב יולר"ל כיוון דאלו אתרו וכו', ולא ציין ציוון ודבור מיוחד על "ור"ל אמר" הר' דמפרש האי לר"ל אמר דלאו לר"ל השיב כן לר'יו"ח אלא דמסדר ש"ס מתרץ ר"ל, כי היכי דלא תקשה עליו והוא מוכח מהה דלא אמר, אמר לי ר"ל לר'יו"ח כמו לעיל. אמר לי ר'יו"ח לר"ל ובזה מובן דאמר ואזו לטעמי'יו דלכאו'ר' כיוון דלאו לר"ל קאמר האי כיוון דאל אתרו ב' וכו', אין כאן פלוגנתה מפורשת בין ר'ל לר'יו"ח. אבל אם לתרץ קושי' ר'יו"ח קאמר הר' הוה כמו ש郿ורש בן בדברי לר"ל דפליג בזה אריו"ח. ולפי מה דמסיק בפרק אלו נערות דבחיבבי מיתות שוגני פטורין, כ"ע מודים כמו שהביא מהרש"ל כאן, צ"ל דר'יו"ח בעצמו לא קאמר לר"ל רק זו תשב"ר יודעים אותה ותו לא מידי ר'ק הש"ס מפרש דבריו דכוonto על אתרו ב' ולתקשות על ר'ל קל Kata'a, אבל לפि המסקנא דלו נערות אדרבה, גם בלא אתרו ב' קאמר ר'יו"ח דתשב"ר יודעים אותה, מדתנא דבי חזק', לר'ל לא חש להסביר על זה, כיוון דבאמת אייכא תנא דפליג אבדי חזקי' עין בסוגי' ותוס' שם ודז'ק.

ד' דר' פ"ב ע"א משנה שנים שלקחו פרה ובנה וכו' ובגמר' א"ר יוסף לענין דינא תנן תנא אם קדם השני הרי זה זרי ונשכר, זרי דלא עביד איסורה ונשכר דקאכל בשאר, עכ"ל הסוגי', ופרש"ז זיל לענין דינא תנן הא דקANTI מתנניין מי שלקח ראשון וחשת ראשון לא לענין או"ה שאמ רצה השני לשוחות ראשון והרשות ימתין עד לakhir מותר, אבל דין הוא וכו' ע"כ. הכוונה בזה דלא תימא דלענין או"ה תנן דזה שלקת ראשון רשותי לשוחות ואין צורך לחוש שוחת השני תחלה, משום דלשני אין לו רשות לשוחות בידעו שקדם הרាលון בלקיחה, אבל אם קדם השני וחשת זכה ע"פ שעשה שלא כהווגן, דלא היה רשאי לשוחות בליל נטילת רשות מן הראשון, דשמא שחת הרាលון ויбурר על אישור אוא"ב, דזה אינו דשניהם שווון לכל

וקודם לכן בודאי היה רק האי סיוף חדשות ונתנבללה בידו וכו' לחוד, כי רק בימי ר"ש ור"מ תלמידי ר"ע נתחדשה האי חקירה, כיוון דבעין דזוקא שחיתה להתחייב באוא"ב אבל נחירה לא, אי קפיד רחמנא אשחיטה מושם דראוי' לאכילה בעין, ואז מミילא דה' הא אם איכא אישור מצד אחר ג"כ פטור, או אשחיטה קפיד קרא בלי טעם, ולא כמעט רק נחירה, וממילא כל שם שחיטה פטור עלי, אף שהיא אינה ראו' לאכילה נמי חיב', ובטעמא דפלוגנתא זו עין לפחות פ"ה ע"ב מה שכתבתי בזה בס"ד, וכיוון שזכהנו להא דיסוד המשנה הוא הסיפ' וכלן הוא כאמור מוסגר ולא שיק' להא דפליגי ר"מ ור"ש אחר זמן רב, וממילא דלא קשה מה דקANTI פטור משום אוא"ב, כי כך הייתה נסחתה (ע"ז במבוא התלמוד שלא הי' להם פרקים מסוודרים עיי"ש) קודם שסדר רב המשניות על סדר פרקים, וכן הוא במשנה דכסה"ד, יסוד המשנה מאז הי' הסיפה דוחשות ונתנבללה בידו וכו' פטור מלכסות, ואח"כ נtosף עלי' הרישא פלוגת' דר'ימ' וחכמים שהוא ר'ש. ועתה אין לפреш האי נתנבללה בידו דקאי על השוחות שאריע לו פסלן שהי' וכדומה, דהאי לא הי' נקרא אז נבלה לר"ע, והי' חיב' באוא"ב ובכסי דאיון בו אליאסרא מהלכה דהוא ד"ס ולא אתה להקל וככ"ל, אבל פירוש נתנבללה בידו הוא דשחט כהונן אלא דיצאה מות מחמת ידו, שיצאה נפשה בגמר שחיטה, וזה נבלה ממש עין י"ד סיימו י"ז ובש"ז סק"ג, ומדוקדק היטב לשון ונתנבללה בידו ר"ל דבudo' עוסק בשחיטה נתנבללה וקמ"ל, דauseg' דוחשתה והmittה נעשן כאחת אין בשחיטה זו משום אוא"ב וכסה"ד, וזה גרע מניהה דגס במדבר היהת כמתה מלאי', דאן מיתה שע"י נחירה בעין, עיי' מש"כ זהה דף ל"ז בסוגי' דמוסכנת, ואח"כ קאמר דהנוחר והמעקר נמי פטור מאוא"ב ועל דר'ע דהוtour להם בשחיטה במדבר היה נוגג אוא"ב בס בנוחר ומעיר, דאיון זה כמתה מלאי', וניהו דכתיב לא תשחטו האי משום קדשים הוא דכתיב דוויי' מוסיף על עין ראשון וכמו כסה"ד דה' נוגג במדבר לר"ע, כן נמי אוא"ב, וכן אמרו ביוםא ס"ד ע"א דחיתו לצוק זו היא שחיטתו לענין אוא"ב, אבל לאחר שנטטו על האזיבחה ושיל לנו קרא דלית' כל נבלה דקאי על הנחירה לעשותה נתנבללה, שב פטור מאוא"ב כאשר בארנו בארכחה בפתחה. כך הפירוש של יסוד המשנה הללו בעת שנסדרה מר"ע. אבל רבנו הקדוש או אחורי לפי דעת רש"י שנכתבו המשניות אחרי רבי שכבר זכה להא דחזר בו ר"ע והזודה דכל פסל בשחיטה נבלה היה צריך לעשות ולשנות נוסח יסוד המשנה הללו ולכתוב, השוחות ונפלה שחיטתו פטור משום אוא"ב, כי ניהו דלאחר שנטפהה הלהלכה דכל פסל בשחיטה נתנבללה בידו מצין לפרש דapsulation נבלה גם בהשות ונתנבללה בידו מצין לא ריצה או לא הי' יכול לשנות האי הנוחר והמעקר ורבנו הקדוש לא ריצה או לא הי' יכול לשנות יסוד המשנה וכמש"כ רשי' שבועות דף ד' ע"א ד"ה ומשנה לא זהה ממוקמה, מאחר דהיתה שגורה כך בפי התלמידים לה היה יכול לשכח מהם, על כן שכל את ידיו הקדושים לסדר האי יסוד המשנה אחר פלוגנת ר'ש וחכמים, וכךלו היה סיומה דמלטה מדבריהם, ויקשה לנו מה שינה מקומה וממילא נדע שעשה כן כדי שנפרש ונתנבללה בידו על פסולין שחיטה, ומה דקANTI הנוחר והמעקר דליקא שחיטה כלל והיה צריך למחוק מן המשנה דהמשנה לא זהה ממוקמה.

ועתה נבן לשונות ופסקי הרמב"ם זיל על בוריין דהוא זיל לא הי' משועבד לשנות הדין בלישנא יסוד המשנה, גם לא הביא פלוגנתא ר"ש וחכמים רק פסק באוא"ב הכר"מ דשא"ר שמה שחיטה, אלא

וחרמבי"ן והחינוך ז"ל דרשין טעמא דאיסורה דאי"ב הוא שלא נתזכיר לשוחות אם על בנים ביום אחד, א"כ כל עצימות האיסור אין אלא בידע השני מן הראשון שלקו לשוחתו ואז אסור לו לשוחות מספק דschema שחת חברו או רצחה לשוחות חיים, והוא שוחתו אכזריות מספק, אבל بلا דעת אין כאן איסור כלל ואין דומה לשאר עבירה שעבר שלא מדעת והוא מלטה דמסתבר וכיון זה אמרתיג גבי איסור סוטה, ודוק'.

עוד שם ואם קדם שני הרי זה זרי ונשכר זרי דלא עבד איסורה ונשכר דקאל בשרא עכ"ל מכאן מדקך הבה"ג מובה בראי"ש ז"לadam לא היה זרי ועבד איסורה, לא קאכל בשרא. ולא מה"ת קאמר דהרי כתבו הtos' לעיל בראשון פרקן דעתך ל"ח כל תועבה א"א לאסור או"ב משום דאשרה מחוסר זמן לבוהה, מכלל דלהדיות שרי, אבל מצד קנסא אסרו לי לבו ביום. יש דעתות שוגם לאחרים אסור לבו ביום כמו גבי מעשה שבת כדי שלא יהנו מאיסורה, והנה אם נאמר כמו שכתבתני לעיל,DSLIA דעתת ליכא איסורה כלל, א"כ המעשה בעצמו לאו איסורה הוא ואם אחרים דלא ידעו שנשתת כבר האם, כי שוחטין את הבן לא עשה איסור כלל, ולא מקרי מכשול שוב גם אם הוא שוחט לגבי אחרים לא מקרי נהנה מאיסורה, דLAGBI דלא ידוע זה הוה ננחתת שלא מדעת, ואין דומה לעמיה שבת מבון.

וראיתי בפרמ"ג ז"ל שמביא כאן קושי" אחת דנימא כל מלטא דאמר רחמנא לא תעביד אי עבד לא מהני ותירץ דאיסור התלוי בזמן לא שייך לאמר לעל"מ וכמו בשוחות שבת עי"ש. ולדעתי ברור כמשש דזה לא מקרי תלוי בזמן, ובכל זמן אסור לשוחות או"ב ביום אחד, כמו במחוסר זמן של שבעת ימים יהי תחת אמו, דלא מקרי איסור התלוי בזמן. הון אמרת שגם התוס' בסוגי" דעתות עשה שהז"ג נחותו לסבירת הפרמ"ג, באשר חשבו מילה וכן שריפת קדשים שהוא ביום ולא בלילה, וכן הקרבת קרבנות למ"ע שהז"ג, אבל האמת עד לעצמה, דין זה זמן גרמא אלא הזמן מגבilo וסיבה אחרת מביאו, ומגן גרמא לא הוה אלא מה שהזמן מביא כמו שבת וו"ט ושביעית ויום וקדומה, ובסוגי' שם הארכתני בהזה. ועיין בסוגי' דהשות בשבת שכתבתני דבשוחיטה בלאיה לא שיק' כלל כל מלטה דאמר רחמנא לא חעביד אי עבד לא מהני. עי"ש.

עוד שם גמר' אמרת אוא"ב אמר רחמנא ולא בנו ואותו. הא דPsiṭṭia לוי להמקשן דוא"ב ולא בנו ואותו לכאר' קשה דהא א"א להוציא שני שמות כאחד ולמה לא נאמר דה"ה איפכא בלי דרשעה דתשחו דלקמן, ויל' דמדקך כן מדלא כתיב אם על בנו כמו בשלוחה הוקן דכתיב אם על הבנים لكن סבר דזוקא כסדר זה אוא"ב ולא בנו ואותו אלא דלפ"ז באמת צrik ליתן טעם למה לא כתוב אותו על בנו ולא יצטרך לתשחו, אבל ייל' משום דاز הוה משמע דהאיסור הוא שוחיטות שניהם ואם שניהם שוחטין, זה אחד וזה אחד יהיו כמו בחוצאת שבת זה עוקר וזה מנת דשניהם פטורין, וניהו דזה למד מלשון רבים דלא שוחטו דחיבת השני בשוחיטת הראשון, דיןונו אלא מתנאי האיסור ולא שיק' לאיסור, מ"מ אותו על בנו אין משמע שהיה אחד התנאי והשני האיסור, רק שהיהם ייחד הוא האיסור, لكن לא מאי כתוב אותו על בנו ודוק' היטיב ועיין בדברו שאח'ז.

עוד שם בגמרא כשהוא אומר לא תשחטו הרי כאן שניים, הא כיצד אחד שוחט את הפרה, ואחד שוחט את אמה, ואחד שוחט את בנה, שנים האחוריונים חייבין. התב"ש מקשה ודלאה קרא בשנים שוחטין בב"א, דשניהם חייבין אחד התנאי והשני האיסור, רק בנו ואותו, וניהו ד"א לצמצם מ"מ למ"ד ישנה לשוחיטה מוחודע"ס

או"א הרשות נתונה לשוחות, אם הוא זרי ומשער בעצמו שמקדש את חברו, יוכל להודיעו ששחתת טرسומס twohundred94 שיחות חברו, ואם אין יכול להזדרז גם הראשון אין רשיי לשוחות, מפני שגם לשוחות ושמא שחת, מען לא ישוחות הוא, וא"כ משום או"ה אין לראשון מהבו שוחט, מען לא ישוחות הוא, אבל לעניין דינא תנן דהינו כשאין לאחד עדיפות על השני כלום, אבל בשאלה תנן דהינו כשיון לאחד מהם רזיות שישמוך על עצמו לשוחות ולהודיע חברו, ובאים לב"ז לשאול מה דינא הוא דהראשון לו דין קדימה ע"פ שהשני צרי יותר, ומשום דעת מנתן לך השני שלא יהיה לו כח יותר מבעה"ב, ובעה"ב לא היה רשיי לשוחות קודם הлокח הראשון, שעמ"כ מכורו שהлокח ישוחות היום. כך מתרפרשת האי מירמא דר' יוסף. אלא דיש לראות איך יתקיימו שני דינים אלו, דהינו קודם שבאו לב"ז יש לכל או"א רשות לשוחות מצד דינא דחבירי', אם בטח בזירותי', וא"כ לאו מכח בעה"ב קאתה לتبוע ישוחות הוא ראשוני, ואיך נדחהו מושום דלא לך רק על מנת שלא ישוחות תחלה. וגם הא דבעה"ב אין רשות להקדים ולשוחות צרי' באור, כיון דהיה בידו לשוני והשני יש לו רשות להיות זרי ולשוחות תחלה, ומה יגרע מהו מכך הлокח ממוני.

אבל דע דכך היא הצענתן של הדברים. המוכר פרה ובנה לשני בני אדם בשאר ימות השנה, דין כאן הוכחה שרצוים הлокחים לשוחות הום, והדבר בספק מوطל אם הום או ליום אחרינו לcko לשוחות אין לבעה"ב להודיעו שהמי אמה מכרתני לשוחות, דהוא ס"ס, ספק שהוא לא ישוחות הראשון ואת"ל ישוחט שהוא לא ישוחות השני הום. אבל הוא בעצמו אין רשיי לשוחות הום, שהוא לשוחות הום. הlokח נוחך ספיקא ודאי אסור מה"ת, אפילו לרמב"ם דס"א לקולא, הכא דaicא להחביר בכל ודאי אסור, וכיון דעתך חזש איסור אין לבעה"ב לשוחות אפילו אם הוא זרי וידוע להקדים לפני הлокח ולהודיעו למען לא ישוחוט, מצד דין חברו אין רשיי יכול הлокח לتبוע מעתו מן הבשר או לتبוע מעתו משום דין אם בשעת המקה היה בדעתו היה מחייב להודיעו דשמא לך ע"מ לשוחות הום. וכיון דלא היה הרהו כלו התנה עמו ע"מ שלא ישוחות בעה"ב הום. אבל למכור לשני הירה רשאי דכיוון דבשביל המכירה לשני לא נאסר לראשון לשוחות ואני על הבעה"ב להודיעו משום ס"ס כנ"ל למה לא היה רשאי למכור. וכך גם אחר שנתודע לשני לקחת הראשון אם הוא זרי אין לו לחוש על חברו אם ידע בטח שיש לו שוחות להודיעו שלא ישוחוט, כי לא מכח בעה"ב הוא שוחט ולכן אין לשני לחוש על פסידא דראשון, ואין לראשון שום תרעומות על שהקדים לשוחות. אבל אם הוא בעצמו אין סומך על זירותי' וחושש שהוא שוחט הראשון או שהוא לו שהות להודיעו עד ישוחות, ולכן בא לב"ז וטעו דהוא קודם מצד שצrik לו יותר, הנה אם ה"י שני אחין שירשו מאביהם פרה ובנה ונתחלקו בין שניהם ודאי הייתה טענתו טענה, והיה שורת הדין מכך שודא דידיינה דהיא צרי' יותר ישוחות הוא תחליה, אבל בשני לוקחן דaicא ראשון ושני בזמנם דהיא שוחטת הום דבאת לידי מדה זו לתבוט את חברך שימתין עד לאחר, רק ע"י שלקחת בנה של האם שהיתה כבר לקוחה ביד הראשון, וכיון דקודם לקיחה של בעה"ב לא היה רשאי לשוחות קודם הлокח הראשון, אין לך על ידי הלוקחה מבעה"ב רשות יותר מבעה"ב עצמו.

אבל אי קשי' הא קשי' דלמה לא נימא דבעה"ב מחייב להודיע גם בשאר ימות השנה אמה מכרתני לשוחות דניהו דהיא ס"ס כנ"ל מ"מ לכתבה גם בס"ס אין להכenis עצמו במקום שבקל יכול לברר ועיין ביו"ד סימן ט"ז ובפרמ"ג שם בשפ"ד סק"ז ח' ט'. אבל יפה אמר בזה בני ה"ב החתן כמר בנימין שיחי' דלפי הרמב"ם

נתערבו וכדומה למה ירעו עד שיסתאבו ולא נאמר אדעתא שלא יבואו לידי הקרבה לא אקדשי' דמה שכתבו התוס' כאן בעגלהعروפה דלא מסקו אדעתיהו שימצא ההורג לא סgi זהה כדמותה בלבב'ק, דאפילו אדבר הרחוק כמו בנפלה לפני מוכה שחין, הוה אמרין דאדעתא דחכי לא קדשה נפשה, ועייש' בתוס' דכל שתלי בדעת עצמה אמרין אין סהדי דלא כניסה בשום ספריא אפילו הוא רחוק בתכילת הרחוק, ואעג' דלא התנה אין סהדי דהוה כללו התנה והסביר אלימטה דכל שתלי בדעת עצמו, מהו יcinis עצמו בספק כלל, והדבר צעג' ובמ"א הארכתי בזה בתכילת הבואר בכמה מקומות בש"ס כמו בנדרים אמרין אין פותחן בנוול אדרבה הול'ל דבנול אין צrisk ההרה כלל,angan סהדי דאדעתא דחכי לא נדר והא דלא התנה משום דלא אסיק אדעת' להתנות ודו"ק.

ד" ה עגלהعروפה אינה משנה, הקשה הר"ר משה מבונדייש אמריא לא אמר דשותת היינו עורף וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' זו בשנאמר דהא התם ביוםאי אתן קרא בשער המשתלח דפסול משום מחוסר זמן, ועכ' דבלא קרא לא היה נסל משום לאו דאו"ב משום דהוה אמרין עדלא"ת, וכן כתוב נמי ק"ז בעחתת"ס ציל' בראש פירkon, ועתה כאן בעגלהعروפה דליתון קרא דפסול משום מחוסר זמן הרי עשה דעריפה דוחה ל"ית דאו"ב. וניהוadam ערך תחלת העגלהعروפה ואח"כ שחת אמו חיב, מ"מ כבר כתבתי לעיל במתניתן, דמתניתן סתמא קתני בין ראשון ובין שני ושוחט לע"ז אני עייש' ודזוק' היטב.

ע"ב גمراו אל' אבוי לר' יוסף מ"ט דסומכוס קסביר סומכוס אלל שני יצית חלב בהעלם אחד חייב שתי חטאות וכו' תמהני מdad דנייהו דסובר סומכוס כן, מ"מ הרי לא עשה שתיים רק שחיטה אהת ואיך יתחייב שנים אחודה מעשה. ולא עוד אלא איך חל איסורakash בשהשת הראשו נאסר השני בשחיטה ואיך יהל עוד הפעם איסור ע"י שחיטת החלשי ומכם"כ כשהשת שני בניה כיון דכבר נאסר לשחות אמו בשחיטת הראשו איך חל עוד הפעם האי איסור עצמו ע"י שחיות בן שני ללקות שמוניות. ובכל מה שכתבו האחرونים ציל' זה לא נחה דעתך ולא שקטה רוח. ולול' דמסתפינא אמינה דבר חדש והוא דמאחר דאסורה תורה או"ב וגם בנו ואותו הוה לנו כען שתי כקרות אחת גדולה ואחת קטנה ונשבע עליה שבועה שלא אוכל הגודלה אוכל הקטנה ושבועה שלא אוכל הקטנה אם אוכל הגודלה באופן שכל או"א הוה איסור ותנאי דפסק הרמב"ם בפ"ד מהלכ' שבועות Adams אכל שניהם מזיד דריש שתים דפסקין כדי' לגבי ר"ל בהתראת ספק דשמה התראה, הרי Adams מתרין אל תאכל האיסור. אם בדעתך לאכול התנא אח"כ חייב ע"ג דשבועת אכילת האיסור עדין ליכא כאן איסור דהרי תלוא בשני שהוא התנא מ"מ עבר למפרע אם היה מזיד דהינו ששבועת אכילת האיסור היה בדעתו לאכול התנא, אח"ה בה בשחיטת או"ב כל או"א הוה איסור ותנאי, וכאשר כתבנו למעלה Adams שניהם שחתו בלבב'א שניהם חייבין זה משום או"ב וזה משום בנו ואותו ממש"כ בתבב'ש, וא"כ באחד שוחט הול' לחיביו שתים אם התרו בי' כמו שבועה שחלאן זה זהה, אלא כיון דלא אמרו שני איסורין אלו אלא בלאו אחד, איינו דומה לשבעה דשם נשבע תרי שבועות וכאן רק על תנאי שיצטרך להקריבו כאשר אמרו בלב'ק ד"ק ע"ב, בחטא שמתה בעליה, דאי לא דהולם"ס ש"ד חטא מותות הול' לדליך הלה, למה לא נאמר אדעתא דחכי לא אקדשי' לכן אמר משום דלבו נקפו גmir ומקדייש. ובמ"א הארכתי הרבה שגית'athi חילן משוגת'.

מספר חייבין, ותירץ דרצה לאוקמי אליבא דכ"ע, אף למ"ד אין לשחיתה אלא לבסוף. ועיי' קמתמה הפרמ"ג דא"כ לדידן דקייל' ישנה לשחיתה מותע"ד מנ"ל דבנו ואותו חיב, וכותב ע"ז הלב ארוי' דשגה יצאה לפני, דהתבב'ש לא אמר דאי קרא להכי ATI לא נשמע דינא דבנו ואותו, ואדרבה דברי התבב'ש ברורין להיפך דאחד חייב משום בנו ואותו, וקשיתו רק למה לגמורה לאוקמי בג' בהמות הלא גם בב' אפשר למצוא או"ב ובנו ואותו, בשחוטו שנייהם בב'א עייש'. ואני אומר דהפרמ"ג שפיר הקשה, דהא DIDUNIN דשנים ששחטו באיזי' שהשני חיב, משום דהראשון רק החתו ברבים כדامر בסמור, אלא האיסור, הוא מדכתיב לא שחתו בצדדים בב'א כהמורות בנו ואותו, דילפין נמי דגס בנו ואותו חייב מבדלא כתיב לא ישחוטו אבל כל זאת אם ליכא מציאות לאוקמי בשניהם שוחתו בב'א ונחיב שניהם, אבל אי מצין לאוקמי בשניהם בב'א ולהחיב שניהם מנ"ל, דהאחד התנאי והשני האיסור דלמא שניהם איסור, ואתא קרא דבב'א שניהם חייבין כמו בשבת זהה איינו יכול וזה איינו יכול דשנים חייבין וא"כ לייכא הוכחה דגס אבנו ואותו חיב, דהא אם שניהם האיסור, אח' שניהם שחתו או"ב ר"ל שניהם בצירוף כמו בשבת, וממילא דלא מתחייב השני בשחיטת אחר את האס והוא אחריו את בנה, דהא שניהם המה האיסור. ותלמידי הרב הדין מועה' אמרהמשה נ"י השיב לי' דבשלמא מאן דשחט האס שפיר חייב דכל שבזה אחר זה גם בב'א חיב, אבל מאן דשחט את הבן למה יתריב, דהא אלו שחת הוא בעצמו אח'כ את אמה היה פטור, וכל שאינו באיזי' אפילו בב'א איינו. (לדעתי לא שייך כל שאינו זהה קידש' ב' אחיות בב'א כיון דזא' אין מיניה הרשותה מלהתקדש והוה כמו און ברירה וכן במעשר ותודה המובאים שם בקידושין נ"א. ועל כן א"א למיימר כן מבון, ועיין ריטוב'א שם. הגהה מהתני הרב משעבעש נ"י) ואם כייפה אמר מ"מ הקושי' עדין עומדת דמן'ל דחייב השני באיזי' דלמא שניהם בעין עיי' שחיטת אח' והא דלא תשחטו אתה חייב שניהם כשחטו בב'א כמו שנים שעשו מלאכה. ואני לי תירץ אחר רק בשנאמר דז הוה למכתב אותו על בנו כיון דשנים שייכים לאיסור ומדכתיב או"ב ידיעין דהראשון התנאי והשני האיסור ודזוק'.

תוס' בד"ה והתנן נמצא ההורג, וא"ת איך מדקדק מכאן דלא מתרסא מהים דלמא היינו טעמא דאדעתא דחכי שימצא ההורג לא אקדושא, כי היא דתנן בכריתות וכו' תמה אני על תמייחם דמה עניין זה למפריש אשם ודאי ונודע לו שלא חטא דהרי החם איל' הקדש טעות, וסביר ריה שחטא ולכון הפריש קרבן, וכיון דנודע לו שטעעה מעיקרה נתבטל ההקדש למפרע, אבל בעגלהعروפה שנמצא ההורג, אין כאן טעות איל' ריה על לא נודע מי הכהו חיבתה התורה להביא עגלהعروפה, ואייזו טעות איל' בנמצא ההורג, ועכ' דהא דתצא ותרעה בעדר היינו משום דלא חלה קדושה מהים, והא דאמרו שם בכריתות בטעם אדים תלוי דבנודע שלא חטא ירעה עד שישתאב משום דלבו נקפו גמר ומקדייש, ולא קאמר משום דעל הספק באה ואיןakan טעות, משום דברמת גס בנוולד סיבה אשר על ידה אין צורך להקריבו, הוה לו למימר דהקדשו רק על תנאי שיצטרך להקריבו כאשר אמרו בלב'ק ד"ק ע"ב, בחטא שמתה בעליה, דאי לא דהולם"ס ש"ד חטא מותות הול' דליך הלה, לא קדשיה עייש' בגמרא ותוס', וא"כ הכא באשם דאדעתא דחכי לא אקדשיה עייש' בגמרא ותוס', והלא אמר דאדעתא דחכי לא אקדשי' לכן זה דבאמת קשיה בכל הקריםות שהוממו אחר הקדשן או

ולעשות מציאות ע"י ביטול, וכן הוא לעניין ספק אם אתה מסופק על חתיכה אחת אם יש עליה איסור או לא עליך להביא ראי' על המיציאות, ולא על העדר, משא"כ בחתיכה מב' חתיכות דין הספק על המיציאות, רק על מעשה שליל אם אכלתי זו או הוה ספק השkol ואסור מן התורה וחייב עלי' קרבן אשר תלוי ותבן הדבר.

ד"ג פ"ג ע"א נגיד' לעולם בזא' ז' ודקאמרת מ"ט דר"י בגנו דלית בי' כזית וכוי', ופרש'י דלית בי' בזית בת חד מנינו וכו' ולכאורה' יש לראות לפמש'כ רשי' ז' ליקמן דר' ק"ח ע"ב דבחצ' זית בשיר וחצי אית' הלב אין מctrפין מכלל היתרן להקרא שם איסור, א"כ גם הכא דכל שאין כזית בכל הגיד אין יטרף עס' גיד אחר שאין בו כזית מכלל היתרן להעשות כזית איסור, דשאני ח"ש הבא משוער גדול. ועיין בתוס' יומא דר' פ"א ע"א ד"ה כל שטוממאתו דמייתי ה' סברא דרביעית דם משני נפלים אctrפיך לקרה דעתשיות שctrפהו. ועיין מה שכבתבי זהה לקמן בסוגי' דט"ח שם ודוק'.

עו"ד שם בגמרא ת"ר את זו דרש ר"ש בן זומא לפי שכל העניין יכול איינו מדבר אלא בקדשים ובקדושיםليلת הולך אחר היום, אבל אף זה כן וכוי', תמורה לי דהא בקדשים בלבד אין נשחטין בלילה, וא"כ נימא דיים אחד האמור כאן יום ולא לילה כאמור, וא"ת הראשו מazi להיוות חולין ורוק השני קדשים, וממש'כ לעיל בריש פרkon דלר' ש מוקמינו כן, א"כ ודאי מזוכחה דלילה אחר היום דראשו שחט בלילה שהוא חולין ושני שחט ביום שהוא קדשים, וצ"ל דהכי אמר דהאי שור הפסיק העניין לרבות דוא"ב נהוג בחולין הי"א כיון דמ"מ בענינה קדשים כתיב יום אחד דקאמר היינו יום ולילה כמו שנ Kra בקדשים ודוק'.

הדרן ערך פרק אותו ואת בנו

עו"ד שם בגמרא' דתני' הכה את זה וחזר והכה את זה וכוי' חיב וכו' ר' יהודה אומר בב"א חייב בזא' פטור, ופליג בהתראת ספק אי' שמי' התראה או לא, ויש לראות דאפילו התראת ספקשמי' התראה הא הכא לא נכנס אלא בספק איסור שאין עלי' חיב מיתה כאשר הכה את הראשון, ואם אח"כ הכה את החני' הרי' ג' ר' בספק איסור נכנס, מה תאמר הרי' עתה ממי' הכה בודאי את אבי או היום או אטמול מה בכם וכי בשביל מעשה של עתה, נחייבתו על מעשה שעבר סוף כל סוף אטמול רק בספק איסור נכנס, נשמע מזה, דכל שנכנס בספק איסור במקומות דאייבע איסורא, ואח"כ נתברר דעתך אייבע חיב מלכות ומיתה, ולא יכול לפטור עצמו אני רק בספק איסור נכנסתי, דכל שנכנס בזא' אפילו בספק במקומות דאייבע איסורא התיר עצמו לעונש, כשיתברר למ"ד התראה ספק שמה התראה, דלא גרע משובעה שלא אוכל זו אוכל זו שהבאתי לעיל בדבר הקדום, דחיב באוכל האיסור ואח"כ התנאי, וק"ו הוא אם התם חיב דהאיסור מתלי תלי במעשה שיעשה אח"כ, מכ"ש כאן דקמא שמיא גלייא מיד דבר אלא דלו ולעדים ספק הויה ודוק'.

ואגב אסביר לך מה בין ספק באקבע איסורה לבין ספק ללא אקבע איסורה, ר"ל בין חתיכה אחת משתי' חתיכות לחתיכה אחת ספק חלב שפוק שומן, דודאי צrisk הסבר למה זו מותר לדעת הרמב"ם מכל וכל מה"ת, ולדעת הרשב"א דאסור מה"ת עכ"פ אין בו חיב קרבן, ובזו מביא אשם תלוי. הסבר הדבר דכל היתר הוא העדר וכל איסור הוא מציאות כי קודם מותן תורה הכל היה מותר והוא ההuder וע"י מוצות התורה נאסר והוא המיציאות ולכך תראה כי איסור בטל בהיתר ולא היתר באיסור ממשום דמציאות מציא להבטל ולהעשות העדר, אבל להיפך מן העדר לא מציא

פרק כסוי הדם

בעלי מומין דהמה לא שכיחי, גם זה דבר הכתוב בהוה, דאמרה תורה כי' יצד' חייה ועוף דבכמה לא אשטרוי כלל בחוץ אם לא בע"מ, ומאל לו לא דבר הכתוב אבל באמות גס אלו אי אתרמי ושחטן בעו בסוי', והאי יעקב מינאה אליבא דר"ש איזיל, ומה דפריך מבכמה בכל חייה היינו דמשום דבר הכתוב בהוה לחוד, קשה להוסיף מין שלא נאמר, ולכן קאמר דלעלם בהמה נכל בחייב אלא דכאן דבר הווה הן בכ"י יצד' והן בחיה, אולם לר"ע דבר תאויה לא איתסר כלל אלא אדרבה אשטרוי להו לנחוור והאי ושפך את דמו דכתיב בסוסו נחרה הואר, הרי מוכח מהה דכתיב כי' יצד' דהאי חייה דקאה קאמו, דלא שייךתו לאומר דבר הכתוב בהוה דאס בהמה בכל חייה, אז בהמה דלא בעי' צידה הוא השכיח ולא הchein' המחוורת צידה, ולא עיין שם קרא למעט בהמה מכסוי, ובזה מודקדק דחשיב לו רבא, עלי' אמר קרא וכי' דמשמע דין לא בעין הא' ילפotta, ולפי הנ"ל ניחא דין דכר"ע קי"ל לא בעין שום ילפotta. ומעתה מה דנקטו במוניטין ונוהג בחיה ובעוף סטם, ולא קאמר ואני נוהג בחמה ניחא מiad, מושום דכלוא מוניטין בהאי מסכת אליבא דר"ע נשנו, וככל המשניות הסטומות

ד"ג פ"ג ע"ב משנה ונוהג בחיה ובעוף, הא דלא קתני במשנה דאו"ב דנווג בבהמה ולא בחיה ועוף, מושום דפשיטה דשור ושה כתיב אבל כאן הי"א דברמה בכל חייה כמש'כ התוס' לבן בעי' להשמייננו, אלא דק"י החת"ס ז' בלחדשו מדקדק, דא"כ למה לא נאמר בפירוש ולא בבהמה כמו בגיה'ג דקטני ואני נוהג בעוף. ולדידי קשה עוד דהא כי' יצד' כתיב, וכו' הרמב"ם ז' בלחבורו פי"ד מהלכות שחיטה דלא אתה למעוטי מזומן דאשר יצד' דכתיב, משום דדבר הכתוב בהוה, וא"כ עכ' האי חייה דקרא דוקא ולא שם הכלל חייה ולבמה, דהא בהמה דזהו שור ושה אין דרכם לצוד דביביטים המה, וא"כ קרא מפושט טפי' ממוניטין דבקרא כי' יצד' כתיב אבל במשנה דקטני סתם חייה אפשר דבמהם בכל. (הא דבמהם בכל חייה היינו בלשנא דקרא אבל בלשון חכמים לא. מחתני הרוב משעבעש נ"י) זה ליתא והוא ראי' אלו טרפות בבהמה וכן קשה לקמן בגמרא' האי יעקב מינאה דקאמר לרבע דמייא בהמה בכל חייה לכסי', ורבא השיב לו עלי' אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, ותפ"ל דכתיב כי' יצד', ועכ' דהאי חייה דוקא ולא בהמה. אבל דעתך כתבתבי בפתחה דלר' ישמעאל דס"ל בשר תאזה של שור ושה אתרס להם במדבר, ולא הותר להם רק

ברייתא מכל וכל, ורובה המבויכה זה אמור בכה וזה בכה, ותמצית דרביהם כי דין דהאי ברייתא קשה להולמה מצד קשיות התוס' דהאי שפיר מצי מכסה ע"ג גירירה, שנית הלא דם היה שנותער בדם בהמה הרי תנו לקמן פ"ז ע"א במתניתון דרויין אותו כאלו הוא מים, אם היה בו מראית דם חיב לכטוטה, והש"ס לא הביא האי ברייתא אלא להוכיח מה דעפר למיטה איינו מעכב. ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכותב, דהאי תנא סובר דגש לח בלח אין בילה. ובמחלוקת ארשה לאמיר כי לא דבר נכונה, כי מאן דס"ל אין בילה, ע"כ אין הכוונה דלח עומד השני על הראשו שתחתיו כמו ישב ביבש, אלא איןנו נבל בשוה וא"כ אדרבה היא הנותנת לחיב בסיסוי אם שפק דם בהמה על דם היה וכעפ"פ מייד ספיקא לא נפקא דשמא אכן מדם החיה גם למעלה. ואלא ודאי דדם שאינו דשנופל על הארץ ומתפרק מיד נקרש קצת עכ"פ, כאשר נראה הכל, ולכן פשוטו לי להאי תנא דדם שלמטה נשאר במקומו ודם הבא בזמן מה אח"כ - דבר שחייב לשחיטה שתמא איכא שהי"י מיעוט - עומד כולם למעלה ומכתש את שלמטה הימנו. והוא דתנן לקמן דם שנותער בדם הינו בידים או בשפק זה על זה בעודו חם ממש טרם שנקרש קצת.

אחרי כתבי זאת הראה לי תלמידי הה"ג מו"ה אברהם משה נ"י דבריו הטו"ז או"ח סימן תש"ז דס"ל לאסור הbeer שנפל בתוכו מים חמוץים קודם הפסח מושום דעומדים למעלה, וזה דלא כתח"ס. אמנים החת"ס אדרבי הראשונים קסמייך דגש בלי בלילה ביד אמרין בלח יש בילה, וכבר עמד בזה על דבריו הטו"ז בפרמ"ג שם עי"ש. עוד הקשה תלמידי הנ"ל על הברייתא דהא לח איןנו חזץ ולמה לא יועל כסוי לדם החיה שתחת דם בהמה, והשבות לו דזה לך"מ דהרי אדרבה אמרו במנחות כ"א ע"א, דדם בין לח ובין בש חזץ ופרק שם מבריית' דלו לחין אין חזץ יבשין חזצין, וחדא מנינו דם, וממשני הא דסביר הא דלא סביר, ועיין י"ד ס"ק צ"ח ובפוסקים שם, הרי דדם שאני משאר משקין וטעם אמר מאש"כ, דבdem איכא ממשות הרבה ודרכו להסתבך וכיון דעתמא דלח בלח איןו חזץ הוא מושום יש בילה, ובdem לא שייך טעם זה רק בעודו כלל. עוד אמרתני בסברא דכפי כמה שפרק"י ז"ל לקמן פ"ח ע"ב ד"ה כלל הצריך לפרט דבעינן הדם נבל בעפר דכיוון דהקפידה תורה על כסוי עפר דוקא, שדרכו לבלו מסתמא מושום דבתוכו הי"י נבל ולא שייה ריק מכוסה למעלה, א"כ כל שיש דם בהמה למעלה ואין נבל עם דם שלמטה הימנו מעכב הכסוי בעפר דהא לא יהיה הדם דלמטה נבל בעפר רק מכוסה ולא סגי בהכי. ובזה מטורץ נמי היא מין במינו איןו חזץ, אבל לפ"ז ז"ל קמ"ח דמ"מ איןו חזץ שייך רק במקומות שעדרב צריך שייה' מונח על דבר אחר ומינו מפסיק אמרין דמינו איןו מעכב מלחיות נקרה מונח עליון, אבל כאן דבאי נבל בעפר איך יתקשר ע"י מב"מ איןו חזץ, סכ"ס איןו נבל ואפיו ליכא שום דבר המפסיק עיי חזץ מכסוי גם בלילה בעפר ודוק היטב.

שוב רأיתי דכל הקושי מותלמיidi נ"י הנ"ל לך"מ והוא ממה שנינו בזבחים ע"ח ע"ב, דלי שיש בו יין לבן או חלב והטבilo הולכין אחר הרוב, וכתבו שם התוס' שלא דמי להא דתנן הדין והחלב לחין אין חזצין דהכא כיון דהאי דלי יש בו חלב עד רובו לא מחלחל, ולא דמי להחלב דמיח אגבא דיןיא הרוי דבריבוי משקה לא אמרין יש בילה ודוק'ק.

עוד שם בגמר' דאי' זירא כל הרاوي לבילה אין בילה מעכבות בו. ויש לי מקום עיון דהרי בחולין לא בעין שנה הכתוב לעכבר רק בקדשים, וכמ"ש"כ התוס' מנהות ל"א ע"א ד"ה ואם הקדים,

ולר"ע הרי הפסוק מבואר באור היטב דרך בחיה ממש דבר דהא כי יצד כתיב, וכ"כ הריטב"ז ז"ל דמה ממופרש בקרא אין דרכו של התנא לשנות, אבל כאן לאו לפרש בקרא קרא קטטא, דהוא ממופרש ועומד אלא לאפוקי מדר"י ש בר פלוגתי" דס"ל דבשר בהמה אתסר לחם ואיז הוותם בהמה חייב בכסי, אי לאו דaicא יפותאת אחרין' לפטרה, וכדרבא לקמן שהשיב לעקב מינאה. ولكن בדיק נפלא, לא קאמר ממופרש ואיינו נוהג בבהמה לרמז דלא אצטריך, דהרי בקרא מבואר דחיה ממש קאמו, ולא כתני במתניתו הכא אלא לרמז ולהראות מקום לקרא עצמו שמתפרק כז, משום דאשר יצוד כתיב ולאפוקי מדר"יש, דאלו לר"ש ודאי דהוה כתני ואינו נוהג בבהמה, לדידי' מכח הרא גם בהמה היה חייב בכסי, דחיה דכתיב משום דדי' דבר הכתוב בהוה ושמור לך הדבר הזה, כי הוא נקודה נפלאה בס"ד ועיין עוד לקמן.

עוד שם במשנה במזומנים ובשאינו מזומן ופרש"י ז"ל משום דלקמן בשלוח הקון אצטריך כתני נמי הכא. והקשו בתוס' דאי' כ' למה לא תנין לי נמי באידך פרkon אלא ממפרשים דמשום דכתיב כי יצד הו"א דוקא באינו מזומן נקט לי' במתניתו. ולפי האמור למעלה יש לישוב פרש"י ז"ל דהאי כי יצד דמפרשיין דדיבר הכתוב בהוה כבר ידענו מדקתני דנוהג בחיה ובעוף, ואילו דינימה דוקא באינו מזומן חייב מדקתיב כי יצד, א"כ מנ"ל דאיןנו נוהג בבהמה דלמא גם בבהמה אי מתրמי אינה מזומנת חייבת בכסי, והוא דכתיב היה משום דדבר הכתוב בהוה דחיה דרכה להיות אינה מזומנה ולכך מוכחה לאמר דלא כתני אלא משום דברך שהק' כתני נמי הכי ע"ג דבר נשמע, והוא דלא כתני בשאר פרקי, משום דברכל הני לא צריך כלל הכא הרי יש צורך, אלא כבר נשמע ממה דקתני נוהג בחיה ובעוף, ודוק היטב.

עוד שם גמור, דאי' זירא השוחט צרייך שיתן עפר למיטה ועפר למיטה, שנאמר ושפך את דמו וכסחו בעפר, עפר לא נאמר אלא בעפר וכו', ופרש"י ז"ל עפר למיטה ולא על קרקע קשה. ריצה לשולול בה פ"י התוספ' דאמרו בסוף ד"ה צריך שיתן, לצריך עכ"פ הזמנה ז"ל ב' הפירושים. ולפע"ד ב' דעתות אלו תלויים בפירוש דברי ר' זירא דלפי פשטות הדברים דרש ר' הא בעפר דבעינן שיכסהו מלמטה ומלמעלה בעפר לאחר ששפך את דמו, ואתה אי אפשר רק ע"י גיררה אלא דאי' חסר בקרא הגירה דחול"ל ושפך את דמו על הארץ, וגררו מושם וכסחו בעפר, וכיון דלא כתיב הכי, אנו דני' דאפשר לקיים וכסחו בעפר ע"י שיתן תקופה עפר על הארץ שיזמין בפה העפר דלמטה דמעיקר המצואה הוא שיעיטוף בעפר לאחר ששפך אלא אדם הזמן עפר דלמטה בתקלה די בכך. אבל יש לפרש דר"ז דרש הא בעפר אשלפנוי נמי והוא כלו כתיב ושפך את דמו בעפר וכסחו בעפר, דגש השפיכה תה' לתוך עפר, וא"כ לא בעין שום הזמנה אלא אם איכא שם עפר תחוות לשוחט לתוכו, מקיים בזה קרא דכתיב ושפך את דמו בעפר ונראה פירוש זה השני יותר מן הראשוני, מדහביה ר"ז האי ושפך את דמו שהוא לפירוש הראשוני לא צורך כלל כמובן. ולעיל דף ל"א השמייט באמת האי ושפך את דמו אלא דשים מCKER במאמרו משום דאיינו עיקר מקומו. אלא דבשו"ע י"ד סימן כ"ח עושה האי דעה לצריך הזמנה בפה לשיטה העקרית, ועיין עוד לקמן.

עוד שם גמור' ניהו דלמטה לא אפשר למעלה לעבוד כסי, מי לא תניא ריב"י אומר שחתת חיה ואח"כ בהמה פטור מלכסות, בהמה ואח"כ חייה חייב לכסיות הפסוקים הראשוני' השמייטו האי

בסיור דיני הכסוי, מיד נתנה לי אוור גдол אויר בהיר בשחקים. הדנה מתחלט הפרק עד קרוב לסוף מסדר הרמב"ס ז"ל דיני כסוי הדם ולא הזכיר מאומה דחכסי הוא עיטוף בעפר למיטה ולמעלה, ואח"כ בהלכ' י"ד כתוב ז"ל: "השותט צrisk ליתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו ואח"כ יסחוט בעפר אבל לא ישחוט בכלל ויסחוט בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתומים כאשר יתבונן בדבריו הקדושים. א") דמתחיל השותט צrisk ליתן עפר למיטה בדבריו הקדושים. ב") דקאמר לשון זהгалו לא דבר עד הנה מצאות כסוי כלל. ור"ז דקאמר דכל הוא משומם דמדבר מכל המצואה וקאמר דחשוט צrisk שייתן עפר למיטה ועפר לעמלה. וכן תראה מלשון הטור שבריש דבריו כתוב כיצד מכך נו陶ן עפר תחוות למיטה ועפר תחוות לעמלה ואח"כ מביא דעות אי צrisk האמונה בפה, הרי דהטור מביא ממש מימרא דר"ז אלא דלא אמר השותט צrisk שייתן וכו', משום דהוא כבר עסוק בדיון דחייב לכוסות. אבל הרמב"ס ז"ל אחרי כל דיני כסוי מתחיל במימרא בפ"ע השותט וכוי' הא חזא. ב') דקדק הרמב"ס ז"ל לכתוב בעפר למיטה „צrisk שייתן" ובעפר לעמלה כתוב "ויאח"כ יסחוט בעפר" והלא דבר הוא דמשנה לשון ר"ז דקאמר ליתן עפר למיטה ועפר לעמלה ועכ"ל דעביד הכי כדי להוציא האי עפר למצאות כסוי. ג') מה זה שהושrif על דברי ר"ז וכותב צrisk שייתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו, והאי ואח"כ וכו' לא נזכר בדברי ר"ז כי באמת ר"ז לא אמר דצריך ליתן עפר למיטה קודם שחייתה בהכרח, אלא לצrisk ליתן עפר למיטה ולמעלה, דבקרא שדרש משמע שיכתו בעפר לאח"ש ואנ' זה אלא עצה טוביה, שלא יצטרך לנגרור הדם יתן עפר תחללה. אבל הרמב"ס שנה בדיק והוסיף ואח"כ יסחוט בו משמעו אדם לא עשה כן בטל המצואה עפר למיטה, וזה נגד הש"ס דקאמר ולגרור ולכסוי. והלח"מ דן להיפך הרמב"ס ס"ל דבעי גורירה וזה ליתא, דהא מצrisk לשוחות בתוך העפר, ובגירירה לא יתוקן האי מעות כי רק בדברי ר"ז דלא אמר ואח"כ יסחוט בו, יש לפרש כן דיתן עפר למיטה בין קודם ובין אחר שחייתה כمو奔 בכל מבחן דבר. ובזה נפרק גם פירוש דלעיל דתבנת בעפר קאי גם אשפנוי דאם קרא שפיקה בתוך עפר מצrisk, מה מהני הגירירה, סס"ס לא קיים השפיקה בתוך העפר כדכתיב בקרא, דמאן ספון לפרש טעמא דקרה דמשום הכסוי קאמיר ושפק את דמו בעפר, דלמא אילא טעמא אחרינא בצדויו ודושפק לתוך העפר והבן זאת. ד") והוא העיקר דמסיים, אבל לא יסחוט בכל'ו ויסחוט בעפר. וכי לא ישתומות על המראה הלו, והלח"מ שם הרגשי בהאי זרות וכותב ז"ל: "פירוש בענין דליך למחוש למינות כגו' ע"ג כל', אי נמי אפילו אילא למחוש למינות קאמיר הכא, דזולת האי טעמא דהוא דרבנן, מדאוריתיא אסרו" עכ"ל. העתקתי כל לשונו כדי להראות לעין המשמש דבשות אונן אין מתבלין דבריו. בבדרך הראשון דמיירי ע"ג כל' דינ' שפיקה בכל' דאסור ועל גבו מותר באר לעיל בפ"ב והכא דאסור בדליך עפר למיטה מה עניין זה לכלי, הלא ע"ג קרקע נמי אסור ביל עפר למיטה, ולא עוד אלא דהרבמב"ס בפירוש קאמיר והלא יסחוט בכל'ו ולא על גבי כל'. ודרך שני' דבאון דאסור לשוחות בכל' מיiri, ואთא לאמר דאית ב' נמי איסור מה'ית מושום דליך עפר למיטה, גם כאן הבן שואל, מה עניין זה לכלי פשיטה דבלא עפר למיטה בטל חלק מצאות כסוי ולא בכל' בלבד אלא ואסמכותו אקרא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

וא"כ איך מדמה הא דר"ז דמיירי בקדשים להא דכשי הדם דהוה חולין. דנינו דמצין גם בחולין דרך למצואה נאמר ולא לעכב כמו קרייה בחלוקת ע"כ לאמר דזה דוקא בדבר שאינו מעיקר המצואה רק טפה בעלמא. אבל ליתן עפר למיטה דהוא מעיקר המצואה מהיכייתי לא יעכט. ואולי כפי מה שכתנו לטמטה דעפר למיטה ידענן מדמפרשין הקרא דתבנת בעפר קאי אשפנוי נמי דהינו אושפץ את דמו, א"כ י"ל דהוה כתמי מצות שאין מעכבות את את חברתה, כמו תכלת ולבן במצוות ומ"מ קאמר דכל שאינו ראוי לעור למיטה גמור נאמר דקרה מוכח דלא אמר דקרה קאי דאנן מספקין אי האי מצות כסוי נאמר דזוקא בחולין כמשמעותו הסתמית או נאמר דה"ה בקדשים, ע"ז שפיר פשיטין כיוון דקרה תרתי קאמר עפר למיטה ועפר לעמלה, ע"כ דלא מיيري מקדשים וליכא מצואה בקדשים כלל לכוסות הדם, ולא מטעם דאיינו ראוי לעפר למיטה, אלא דקרה מוכח דלא איירי בקדשים מאיזו טעם שהיה להמצואה ב"ה, שלא לצות כסוי על דם קדשים כמו דלא כזה בבהמה וכו', מה בעי הכא, לעפ"ד נראה דגס התם בהא דביבה נמי הפירוש כו, דכיון דהتورה אמרה בollowה דלמעלה עניין לבול, ע"כ דלא דבר הכתוב ממנה גדולה יותר מס' עשרונים דזה פסול, ולא משום שאינו יכול לבול אלא מטעמא אחרינא דהקפידה תורה שלא להביא מנוחה יותר מס' עשרוניים, משום דאי"א לבול למה יפסל כיוון דאיון בבלילה אלא מצוה. וכן צ"ל בכל הנין שהביא התויס' כמו ושמע אשה דמעטן חרש, אין הטעם משום דבענין ראיו לשמעו כדי שנוכל לקיים ושמעו אישה, אלא דמהא דושמעו אישה אנו מוכחים דדברה תורה מאיש שאינו חרש, אבל החרש אינו יכול להפר מאייזה טעם נסתור מatanנו. אלא שהותס' כא"ז דבענין עכ"פ ראיו ואני בעניין לא אבין האי סברא מה היא, צ"ע.

ובגנו' הענין דר"ז דבעי עפר למיטה אשר עליו בהנה מסדר הש"ס יסודו, ולכן קדשים פטורין מכוסוי והפוסקים פליגי אי בעין הזמנה בפה דוקא בעפר למיטה. ובעניין יפלא מאי דאייך השמייט רבנו הקדוש במשנה וכן ר"ח ור"א בברייתא האי הילך המצואה ולא הזקירותו אפילו ברמז רמאי, אם לא במה דקתני דאיון נהוג במוקדשין אם נפרש מטעם דלא מציא ליתן עפר למיטה. ועיין בימות לע"ז אמר ר"א אפשר דאייא להא דר"ל ולא תנן במתניתן, והיינו נמי מטעמא הנ"ל כיוון דידיינו של ר"ל הוא מעיקר דיני ליצח' א"א שלא יהיו נזכר ונרמז במשנה, ומיתתי התם מתניתן וברייתא לסייע עי"ש. ועוד דהדרישה דר"ז גופא נראה כעין אסמכתא. דאייך יכתב וכשהו עפר, הלא כל מקום דמשתמש בפועל בסה תבא אחריו ב"ית השימוש, כמו סוף פ' במדבר וכוסו בה את מזבח הזהב, שם א"א לאמר עטוף מלמטה. ואפילו אם נאמר כמש"כ לעמלה דהאי בעפר קאי אשפנוי ושפק את דמו בעפר, אין להזאר דרשת גמורה והכרחית כمو奔 לכל מבחן לשון והגינוי, ובפרט דדרשין لكمן בברייתא דמי שפק יסחה, ובמה שפק יסחה, שלא יסחנה ברgel דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה נס להיפך קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדבר של טעם שהוא נראה לחכמים מושם סיג וגדר או מושם נמוס וד"א ואסמכותו אקרא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

ומתנו' עיוני זה אמרתי אלכה אל הבאר באר מים חיים רביינו הרמב"ס ז"ל, כדרכי תמיד אولي מותוך דקזוק לשונו הטהור והברור, אלמד סוד הדבר הסתום הלהה, וכאשר בינוותי בפי"ד מה"ש

הכל גם קדשי בדה"ב, וטעמא משום דמיחה ועופות טהורין אין מספר קמיiri במתניתן, ואין מסתבר כלל במקדשון סתם דהכא מיiri רך מתרומים ובנ"י". ותדע דברי הש"ס על הקושי וליגרר ולכסי מתרץ אי בקדשי מזבח ה"ג. אבל הכא במה עסקיים בקדשי בדה"ב, וקשה איך קאמרו סתם לא במקדשון אי קדשי מזבח בעי כסוי, ואדרבה נהוג במקדשון הוליל, אלא ודאי משום דחיה ועוף כמעט כולם אינם ראויים למזבח זולת שני מינים בעוף, דהינו חורדים וב"י לא חש לדבר עליהם, וסתמא מוקדשין דהכא קדשי בדה"ב הון, וא"כ גם מר בר ר' אשיש ס"ל קדשי בדה"ב עכ"פ נמי בכלל פטור נהוגו, ומדרשה דושפק וכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה דמחוסר פדיי". אלא דלפ"ז נתחשו ז"ל מהו לי למר בר"א לחידש דרשה דמה חי" אינה קודש דהא שפיר אמרין לעיל דלא שייך כסוי משום האי דרשה גופה דפטר בקדשי בדה"ב דמחוסר פדיי פטור נמי בקדשי מזבח דמחוסר גיריה. ותרצו דלא ס"ל למր בר ר' אשיש רך מוחסර פדיי דהוא מעשה רביה ובעי בי"ד וכחן. אבל מוחסר גיריה דהוא מעשה כד לא, ובמחכ"ת תירוץ זה לא נתן להאמר, דהרי משנה מפורשת שנינו בגיטין דין כותבין במחובר לקרקע וטעמא משום דוכתב ונתן כתיב ולא שי"י מוחסר תלישה, עי"ש בתוס' וכן לקמן פ"ט בסוף פרקו, ועל משנה זו בודאי לא יחולוק מר בר"א, ומה בין חלisha לגרירה. אבל לדעת הרמב"ם מר בר"א נאיד מהאי טעמא דלעיל דמחוסר גיריה, משום דס"ל דכל עופר למטה איינו אלא מדרבן, ומהטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, וקרא דר' זира הוה אסמכתה בעלמא ודוק"ק היטב.

ד"ה פ"ז ז"א מצד בר"א אמר, אמר קרא היה או עוף, וכו', הנה הדרשה נראה דחוקה מאד, אבל כבר הודיעיך דכל דרישות כאלה לא באו אלא לחזק סברותם או קבלתם של רובתוינו חכמי התלמוד ז"ל, ועicker הטעםDKDISIM פטורין מכסייו הוא דעתן כסוי הדם שייך לאיסור הדם כאשר הארכיך הרמב"ן ז"ל עה"ת על הקרא שם, כי נפש הבשר בדם הווא, ואני נתתי לכם לכפר על המזבח, ותמצית דבריו שמו הוא כי בkowski התיר הש"ית אכילת בשר בכל, והרי עד נח נאסר ובניהם אחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' הנחירה) והתיר לו רך גופם אבל דם שהוא נפשם לא, כי און לבעל נפש לאכול נפש, רך נתן הדם לזרוק על המזבח שיבא נפש וכיכפר על הנפש. ואח"כ בא החוו עלי כסיה עכ"פ הדם, כי גנאי שאים באים לכפר ולא יהי יכסה עכ"פ הדם, והוא לאדם שימית בע"ח להאנטו ורק בkowski התירו לו, וכן יכסה הוא לאדם ולאחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' דבביצה ז"ל ע"ב דהביבא הש"ס נמי הא דר"ז פירוש רש"י ז"ל פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא בעפר משמע שעוזם טמון ונבל בעפר קודם הכספי, ור' ל' וכסהו כשהם כבר נבל בעפר, והוא פלא דא"כ עופר למלعلا היכן כתיבא דאפשר לשכות במשה שיריצה רק שהם יהי טמן ונבל תחלה בעפר. ומה גופה דריש ז"ל פירש פעם כד ופעם כך תראה, כי הילופוא הלווע עופר למטה הוא דחוקה בקרה בדף אסמכתה. עוד יש לי רמז זה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עופר למטה ועופר למלعلا בראשת המאמר, ובסוףו והוא יתור ממש לא צורך דרכי היל"ל אר"ז ושפק את דמו ונסהו בעפר עופר לא נאמר אלא בעפר מלמד וכו' ומידתחילה בדיון צריך שיתן משמעינו דהדין נולד קודם הדרש ומונע הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקרוא וזה רמז הג� לדעתינו.

וועוד אריך הכרח גמור לפרש קרמ"ם ז"ל דמר בר ר' אשיש עכ"ב דס"ל דהאי עופר למטה איינו אלא דרבנן וקרו אסמכתה. דהנה האחרונים ז"ל כתבו דלמר בר ר' אשיש דודאי אית לי דגס קדשי בדק הבית לא עבי כסוי, עכ"ב דאית לי לילופוא דלעיל דושפק יכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה שמחוסר שפיקחה פדיי וכסוי, דלא"כ הלא היה מצי להיות קדוש קדשות בדה"ב ויפה כתבו בא דנייהו דרש"י ז"ל מפרש במתניתן אבל לא במקדשון חטאאת ועולת העוף, אין זה אלא לעומת מה דס"ד בגמר' דהטעם משום דלא מצי ליתן עופר למטה זה לא שייך רך בקדשי מזבח. אבל לפי המסקנה פשיטה דכיוון דמקדשין סתמא קטני, כולל

לקבל האי דרשה גמורה רק לאסמכתה, מטעם דהדרשה בעצמה חותם האסמכתה עליה וככ"ל, וגם משום שלא נזכר בשום משנה וברירתא האי חלק המזבח מעפר למטה, והיתכן ששכח התנא להשמיינו חידוש דין זה, שנדרש מדקודק כל בקרה, ولكن ס"ל לרמב"ם דין זה משום מצות כסוי כלל, רק מאחר דאמרה תורה לכסטות דם הנשפך מחיה ועוף בעפר ומידרך הדם הנשפך על הארץ שוחרל למרחוק ובפרט אם הקרע קשה ומדרונו קצר. ואז הכספי קשה מאי צריך לילך כל אותו הדרך ולכסטות דם הנחל, ולכן מסתמא ישחות השוחט לתוך כלי או גומה כדי שייהי הדם כנסוס במקומות אחד כדי לכסותו בנקל, אבל בזה הלא יש חשך לעכו"ם מבואר לעיל בפ"ב במשמעותו וגמרא וצדפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה"ש, ולכן אמרו ז"ל דהשוחט צריך שתיתן עופר למטה שע"י כי יעדם הדם במקומות אחד ולא יצטרך לשוחט לתוך כלי או גומה ואסמכתו אקרוא, כדי לעשות חיזוק לדבר זה שלא ישחות לתוך הכליה היה או עוף הצריכים כסוי. אולי הש"ס קודם דמסיק בטמא דקדשים אין בהם חיוב כסוי, להא דמר בר ר' אשיש דמה היה אינה קדשים וכי והיה מבקש למצאותם מה במקדשין לא, מכח הא דר"ז עכ"ב היה סובר דהוא מעיקר מוצאות כסוי, ליתן עופר למטה ומון התורה, ואין זאת אלא ס"ד בגمرا. אבל אחר שמסיק להאמת ואחר תראה לפניו דהוא עיקר הטעם דלא בעי כסוי בקדשים,שוב לא צרכיהם אנו למימר דר"ז דארוייתא קאמר, ומושום מצות כסוי כל, וрокך דרך אסמכתה הוא, ולמען לא ישחות בכל להקל עליו הכספי, צו לחת עופר למטה, כן"ל בדורו ואמות בדעת רבנו הרמב"ם ז"ל, ומיליא דיפה כתוב ה"כ"מ שם דמימה שכותב הרמב"ם אבל לא ישחות בכל ויכסה בעפר, נראה דסובר דלא בעי הזמןה בפה דזה ודאי אמת, אבל לא מטעם אחד, שהתו"ס לא עלתה על דעתם דהאי עופר למטה לאו מושום מצות כסוי קבוע, משא"כ דעתו של הרמב"ם ז"ל דין זה משום מצות כסוי כל, וрокך דרך אסמכתה נדרש כך.

מבקר וצאן מיררי, מ"מ האי כאשר צויתך לשוב קאי גם אחיה ועוף שלא הזיכרו בקרה, דהא זכר מבקר וצאן הוא משום דברם היה בעי היתר על האזיפה שנasar להם במדבר משום שי"ח, אבל כיון דשענין מהאי היתר זיבחה אישור נירה שוב גם חייה ועוף בכל האי איסור, דמהיכי תמי תחקל בינויהם. ולאמר דלא נסارة הנחירה רק בבר וצאן ולא בחיה ועוף. ואדרבה הר' בבר וצאן היה מוכרת להתר איסור שי"ח שהיה עד עתה, משא"כ בחיה ועוף דלא נסارة השחיטה גם עד עתה, וא"כ כמו באיסור נחרה וציווי השחיטה קאי הקרה על כל בע"ח, כמו כן נימא נמי דעת הארץ השפכו כמים (עיין בהגנות הרמב"ש ז"ל דע"כ אקררא דבפ' כי ריחיב "את גבולך קאי) כדי לבטל מצות כסוי, לא מבקר וצאן לבד אלא מכל בע"ח שנתחייבו למצות שחיטה, ומסתבר מלטה טובה, כמו דבמדבר רק בנחירה היה חיוב כסוי בין בחיה ועוף ובין בבר וצאן ורק בשחיטה ומילקה דהיה מצוה לא בעי כסוי, כמו כן נימא עתה שנתחייבו למצות שחיטה על כל בע"ח נפטרים מכסוי בכלל.

ומתוך חומר קושי זו נפרכים דברי הרמב"ן ז"ל בטעם פטור כסוי דבHEMA משום דרובם נקרבים דהרי להאי מינאה דפיך דלמא בהמה בכלל חיה לכסיו לא שמעין פטור בהמת חולין דהרי הוא בכלל חיה אלא דדייר הכתוב בהוא כי יצוד וככ"ל, ואי מקרה דעת הארץ תשפכו כמים הלא נתחש לפטור מכסוי כל בע"ח מאחר שנתקדשו למצות שחיטה. אלא ודאי דכל"ע היו גalign בנהירות בהמה במדבר, וממילא וכי יצד דמייר כטבת בהמה לא להיות בכלל חיה, וכל דברי יעקב מינאה ותשובה רבא אזדו לדעת י' ישמעאל, דברש בבר וצאן נאסר להם במדבר, רק בעלי מומין אשתי ושבחיטה אז מצין למימר וכי יצד דכתוב משום דדייר הכתוב בהוא וכמיש"כ בריש פרkon וזה ברור שימוש בצהרים. וכיוון שזקינו להיא עוד יותר מובן לשון המשנה אליבא דר"ע, דקתי נוהג בחיה ועוף ולא קתני ואינו נוהג בהמה, דלר"ע הא דאיינו נוהג בהמה משנה שאינה צריכה היא, וכקושית הריטב"א ואינו לאמר דלאפוקי מהאי מינאה וכמיש"כ התוס' דלא נימא בהמה בכלל חיה, זהה ליתא דהרי כי יצד כתיב ובהמה בייחות היא ואני נצדota ולא מקרי ציד כלל. אבל לעומת זאת אתטריך טובה לאשמעין דחיה ועוף בעו כסוי גם עתה אחר שנתקדשו למצות שחיטה גם בחיה ועוף, דלא נימא כדעת הרמב"ן ז"ל דגס לר"ע לא היה דרכן לנchor במדבר רק מקריבין קדשים, ומושום הכי דבר הכתוב בהוא ובאמת גם בהמת חולין שנחר היה חיוב בכיסוי, ושוב עתה שנצטו על האזיפה, נאמר על הארץ תשפכו כמים לפטור מכסוי בכולם, لكن קתני נוהג בחיה ועוף ודוק' היטיב כי הדברים ברורים ואמתים לאמתת של תורה תלייתו.

עוד שם גמ' על הארץ תשפכו כמים מה מים לא בעו כסוי. מכאן נמי משמן, דעפר למטה ציוו אלא דרבנן וקרא אסמכתא, דאי דרש גמורה היא, למה לי הקישא למים הר' מהא דעת הארץ תשפכו ולא בעפר תחוות מוכח דלא בעי כסוי, דניזה דאפשר לגרור ולכשה וכקושית הש"ס לעיל, זה אינו אלא דיעבד אבל לכתהלה הלא בעי עפר למטה, דהרי לעיל ל"יא ע"א דפרק עיל רבא דבדיק גירא לר' יונה בר חלפתא לשוחות עופא בהדי דפרה, והא בעי עפר למטה ולא מצא שינוי אחרינא אלא דאמין לי' לכולא בקטא ולא משני בפשיטות בגריר לדם ומכסה מוכח דלבתלה מצוה שישחוות לתוך עפר תחוות, ואיך יאמר כאן על הארץ תשפכו ומארץ סתם אינו עפר תחוות, וזה הערה נכונה לפ"ד.

עוד שם גמ' אלא מעטה יטבilo בו. תמייה לי, וכי משום דאיתקסם דם למים דלא בעי כסוי כמים, נימא נמי דאין היקש למחזה ויהי

דמחלק הקרה בין חייה לבHEMA במצות כסוי, משום דבHEMA על הרוב קדוש וא"כ מסתבר דעתו קדוש נמי פטור מכסוי, וא"ת א"כ כמו בהמה דפרטתו ולא חלקת בין קדוש ובין איינו קדוש כיון דמיינם קדוש, ע"ז אמר דומי' דחיה לא חלקה בה, ר"ל דעת חיים דמיינם קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוכו מין דתורים וב"י נגרר אחר הרוב עופות דין במיינם קדוש, וזה יותר מסתבר שבהן שאין קרבין אחר מערת הנקרבין ודוק' היטיב.

עוד שם א"ל יעקב מינאה לרבע קייל חייה בכלל בהמה לסייענים, אםא נמי בהמה בכלל חיה לכסי, א"ל רבא עלייך אמר קרא על הארץ תשפכו כמים וכו' הנה כתבתי לעלה השואל והו רבא דהשיב, אליבא דרי"ש אמרו דבשר תאוא איתסר להם במדבר, א"כ מהא דכתיב כי יצוד יליכא להוציא דחיה דוקא, אפשר לאמר מומין שהוא מילטה דלא שכיח, אבל לר"ע דהוה מצי לנchor וקרא דושפיך את דמו מנהירה דבריך וכמボואר לעיל דף י"ז ע"א, דהרי קרא לר"ע נחירה קאמר א"כ מי יצד דקאמר, כיון דבHEMA נמי מיררי, אלא ודאי דהרי חיה דוקא חיה, כי בהמה גם במדבר היה פטור מן הכלוי, כך כתבתי לעלה. אולם לפי מה שהבאתי בדבר הקדום דברי הרמב"ן ז"ל דגס לר"ע רוב בהמות הי' נקרבין, א"כ גם לר"ע יש לשאול דלמא גם בהמה חייב בכיסוי, והוא דכתיב כי יצוד ציד חיה, משום דדייר הכתוב בהוא, דלא הי' מוחרין במדבר בהמות הראוין להקרבה. אלא דיש להעיר טובה דלמר בר"א והוא העיקר וכמיש"כ לעלה, דרך מדרשת דמה היה אינה קדוש ידעין דין מצות כסה"ד נוהג בקדשים, וא"כ אם נימא דבHEMA בכלל חיה, נפל כל האי דרש בבריא, והוא גם בהמת קדשים חייב בכסוי אחר זריקת הדם, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כיון דכתיב איך נפרשו, דחו לא שייך לאמר דבר הכתוב בהוא, כיון דגס בהמת קדשים בכלל כסוי.

לכן נראה לפ"ד דלא נוהג כסה"ד בהמת קדשים לא בעי קרא כלל, דהרי תראה דאפייל בלאו דאו"ב פריך הש"ס ר"פ אוא"ב מניל דנווהג במוקדשין ע"פ דכתיב בענינה קדשים, וממוש' כאן דלא כתיב בענינה קדשים כלל, ולא עוד אלא אדם נאמר דעתך כסה"ד נוהג במוקדשין ג"ב, וכולל כל מיני בע"ח למה פרט חייה ועוף כלל והוליל סתמא, איש אשר ישוף דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרט חייה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהרי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכך כתיב כי יצוד ציד חיה ועוף דדבר בהוא, וכמיש"כ הרמב"ן ז"ל דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור מכסוי ומיליא דגס חטא עולת העוף פטורין וכמיש"כ הרמב"ן ז"ל שם טמא רבבה איכא לפטור קדשים מכסוי, דכל שדמו נזרק על המזבח ומכפר לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מיעיטה בהמה מכסוי בהמה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי' יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, ובחולין הי' נחרין ואוכלין כשאר עכ"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקיון, וכסבירת הריצב"א בתוס' שבועות כ"ד על השחיטה עצמה, וכאשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עי"ש וכאשר נכנסו לארץ נתחדרה להם מצוה חדשה לשוחות גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

שדרכו להיות מאומן, וזאת לא קחני במתניתו, ודוק היטב.

עוד שם גمراה ת"ר כי ירחיב ד"א את גבולך למדזה חורה ד"א וכי עין מה שכתבנו זהה בפתחה עיקר א' עי"ש היטב.

תוס' ד"ה וליפרקיינו ולכשינחו תמא וכ' ויל' דחכי פריך כיון שסופו לפדותו וכו', א'כ לכשינחו ואפילו קודם פדי' ואפילו לא יפדם לבסוף היה שחייב ראי' כמו שחיטת קדשים לר'ש וכו', והקשו האחרונים ז'ל ד'א' מה אמר לבסוף דפטור מכסי מושם ומחוסר פדי' והוא גם بلا פדי' חייב בכשי כל שעומד לפדות ותרצוי דמל מוקם מקרי מחוסר פדי'. וכמ"כ התוס' לעיל ד' פ' ע'ב ד"ה דכל כמה, דזוקא לעניין לשוו' ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים היה צורך, אבל לשוו' שחיתה ראוי משום דברוך דמי לא. ואני אומר במחכ'ת לא כוונו יפה בזה דחתם קאו התוס' אליבא דר'ש דס'ל שחיתה שאינה ראייה לא שמה שחיתה, ע'כ שפיר כחבו דכל שלא נזוק אך ע"פ דעומד לזרוק, עדין ששא"ר מקרי וכן נמי לעניין כסוי לר'ש כל שמחוסר פדי' עדין ששא"ר היה ופטור מכסי, אבל תנא דמתניתין ניהו דעתך לי' קר'ש בכתה'ד' דשא"ר פטור מכסי, אבל לא מטעמי' דס'ל ששא"ר לא שמה שחיתה, דהרי תנא דידי' לעניין ששא"ר באוא'ב שנה ר'מ בלשון המכימים דס'ל ששא"ר שמה שחיתה, אך בכתה'ד' דכתיב אשר יاقل דרש דבעין ראי' לאכילה, וא'כ כל שיש במצבות שיה' ראי' לאכילה ע' פדי' אשר יاقل קרין ב' כמו ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, דasher יاقل משמעו דכל שאפשר לבוא לבסוף לידי אכילה, וא' משום ששא"ר הלא אכן קר'מ ס'ל דשם שחיתה ולכן דעת התוס' קשה להולמה וצער'ג.

תוס' ד"ה בעין העמדה והערכה וכו', ומפרש הר'ר שמע' דחתט בה שנים או רוב שנים הינו דזוקא ישראל בטמא ונכרי בטהורה וכו', אבל הכא דבחיתה זו משתרי באכילה לאו בני העמדה והערכה ננה עכ'ל, וא"ג דגש בהאי שחיתה לא משתרי באכילה דהרי אסור מצד אישור קדשים, מ"מ הר' אישור אבמה'ח אשתרי בשחיתה, ע'כ דחשובה כתמה כן כתבו האחרונים ז'ל, אלא דפי מה שבארנו בפתחה עיקר ב' כל ששא"ר דלאו מצוה היא אינה מתרח אישור אבמה'ח והוא כמו נהירה במדבר דאיתנה מתרת רק אישור וטומאת נבלה א'כ ליתא האי סברא דעתמא דמ"מ חשובה כתמה אדרבה כדי חשובה גם לעניין אישור אבמה'ח, מ"מ יש לקיים שיטת הר'ר שמע' בשנאמר דהכא אם אמרת דהוה חי ובכלל העמדה והערכה, ממילא תה' שחיתה כשתיה דעלמא המחרת אישור אבמה'ח, ושוב חשובה כתמה ואיך נערכה, והוה כמו שכתבו החוס' בפסחים כ"ה ע"ב ד"ה עליה זכר ודוק.

עוד שם אמר ר' נחמן כגון לנוין ואוכליון, בב"ק דף ע"ב ע"א קאמר ר'ג לא אכילה היום בשרא בתורה. ופרש'י ז'ל, ולא דקדקי ביתר, ומשמעו דרגיל היה בשרא דתורה בכל יום, וכגד אמר הכא דאן לנוין ואוכליון, והתוס' שם פירשו דלאו דזוקא אלא שרווי בתענית היה, ואולי גם התוס' על האי גמר' קסמכו דכיון אמר ר'ג דאן לנוין ואוכליון א'כ למה באמת לא אכל בשרא דתורה, דא'א לאמר דהיה כללה פרותה מכיסו, כיון דמסתמא היו לנוין לו, אלא ודאי יושב בתענית היה דלוי זאת היה אוכל בשרא דתורה בכל יום.

שם ע"ב גמורא לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש וכיסה ממה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהם תלויים בו והוא תלוי במ' שאמור וה' העולם עכ'ל בפשיותו י'ל דשפוע שמקבל האדם מושית' צרך לחשב תמיד אויל איינו ראי' לך' ע'כ יאכל וישתה פחות ממה שיש לו אבל יلبש ויכסה ממה

כמים ממש גם לעניין טבילה, אטמהה, והרי תראה דכמה פעמים כתוב האי על הארץ תשפכנו כמים, ודרשין דם מותר בהנאה כמים, ודמ' מכשיר כמים פסחים כ"ב ע"א ושם לא פריך אלא מעתה יטבilo בו, אלא ודאי דלא שיך בעין, זאת איין היקש למחלוקת, דורחץ כל בשרו במים כתיב, ואין דרך לדוח ז'ל רחוץ בדים, דאין זאת רחיצה אלא לכלוך. ולא עוד אלא דקשה לי לשנא דגמר' דקאמר דלמא אשר משקין אבל דם דקاري מים לא, איך אكري כאן דם מים, הלא רק שפיקח דם איתתקש לשיפיכת מים, ולא דם משפק ור'ל כמו מי שופך מים על הארץ איינו צריך לכשות, כך מי משפק דם על הארץ, אין בו מצות כסוי וצעיג.

עוד שם גمراה ת"ר אשר יצוד, אין לי אלא אשר יצוד, ניצודין ועומדין מלאיהם כגון אוזין ותרגולין מנין הנה מלשון זה המשמע דרצה למעט מין עופות מכסי דהינו שהוא בייתי ואין דרכו לצוד אבל צפורים דדרבן לצוד אפילו אם נצדין ועומדין, לא עלה על הרמב"ם ז'ל ומיש דרכו להיות נצד חיב גם בניצוד ועומד, אבל אתה למעט אוזין ותרגולין דאין דרכן להיות נצדין והם פטרוני אבל אם ארעו שנצדדים דמה'ט גופא דבר הכתוב בהוה מעתים הני דאין דרכן להיות נצדין, ולכן ציד מ"מ דכל שאפשר להיות נצד בכל כסוי, ומAMILא גם אוזין ותרגולים בכל כסוי, ובין נצדין עתה ובין נתגלו בבית דמי' ציד דבר הכתוב בהוה, ומשום חיות ורrob עופות שדריכם להיות נצדדים נקט לה, ולא למעט אתה - וכן נראה ממה דלא מצין הש"ס המשנה במזומנים ובשאיינו מזומנים ועליו ליתנה האי ח"ר כדרכו תמיד לצין המשנה ולפרשה ע"י הברייתא שמספרש בה הדרשה מקרא. ועוד ראי' לזה דהרי בפרק שלוח הקון כתני במשנה, איזה שאינו מזומן כגון אוזין ותרגולין שקנו בפרדס, הרי דחשוב אוזין ותרגולין בשקנו בפרדס לאינו מזומן, ואיך קחני הכא כגון אוזין ותרגולין למזומן, אלא דהכא ממיין שדרכו להיות מזומן משתייע, והותם בקנו בפרדס במרקחה מיררי ולכארו' י'ל דבזה מתישב פרשי' במשנה דכתיב במזומן ושאיינו מזומן דנקט מושם האי דשלוח הקון, ותמה'ו התוס' עליו דרא איצטריך כי היכי דלא ניכא כי ציד דזוקא בשאיינו מזומן, ולשי הנ'ל ניחא דהא בר'ר'תי לא דבר כלל מזומן ושאיינו מזומן, דידעין מושם דמי' ציד דבר הכתוב בהוה, אלא רצה לשול שלא מעט מין שאין דרכו לצוד והוא כמיין אוזין ותרגולים - ומה מאי מתישבים בזה דברי הרמב"ם ז'ל שכתב בפי' ד הלכ' ב' ז'ל לא ציד דזוקא בשאיינו מזומן, לא נאמר אשר ציד דהה' ד' נזהה כתוס', אלא דקמתמה מהה' עכ'ל. וכ' עליו הלח' ז'ל דזה כתוס', לא כמיין אוזין ותרגולים - לא כתוב רבינו דאשר ציד בחיב' למדך דרך שלא יאכל אלא בהזמנה הזאת כמפורט בהאי ברייתא ולפי מה שבארנו זה ליתא דרמב"ם קר'ש' ולא כיחס' ס'ל והפרש המשנה דמזומן ושאיינו מזומן לא איצטריך דהרי דבר הכתוב בהוה, והאי ברייתא דאיתא לפרש שלא נמעט מין שאין דרכו לצוד דהינו אוזין ותרגולים, לא הוצרך להביא כלל, כיון דכתיב בראש הפרק מחות כסוי לכתות דם שחיטת חי' טהורה או עוף טהורה וכו', הרי דכלל כל מיין חיות ועופות הטהוריים הנשחטים, שוב נתיעשבתי דהתוס' נמי נחחו לכל זאת, דהרי תראה שהתוס' לא צינו הברייתא דלקמן להקשות על רשי', אלא כתוב מדעת עצם דאיצטריך מושם דכתיב כי' ציד דלא תימא דזוקא מזומן, וכוונו ג'כ' להא דרמב"ם ז'ל דדיבר הכתוב בהוה, ולא להא דברייתא דלמלך דרך ארץ Kata'a, אלא דריש' ס'ל דניאו דיש קצח רבותא דפרשין קרא דדיבר בהוה, אבל ס'ל לא היה כתני במתניתין דהרי הברייתא גופא סמכתה על המובן, ולא תשמיינו דאי' במזומן חיב' בכשי, אלא אף במיין

אלא היה דורש טעם כלללי, דלמה ל"מ בכל מקום ששא"ר שמה שחיטה ולר"ש לא שמייה שחיטה. אבל עתה דרואה שרבנו הקדוש פוסק כאן כמר וכאן כמר ע"כ דין טעם הדבר שוה בכל אלו, וכן צריך להמציא דרישות חלוקות לכל או"א כדי שיזדקט טעם לפסק רבנו הקדוש, דראה לפוסק כאן כמר וכאן כמר. ומעתה אומר אני דברמה רך אליבא דרבי בעין הני טעמים ודרישות אבל ר"מ ור"ש גופי לא צריכים לתרי טעמי ולא לדרישות הכתובין כלל, דהנה באוא"ב ובtbody ומכר דכתיב שחיטה וטביחה הרוי מפורש שחיטה ולא הריגה וע"כ מעשה המכשרת קamar. וכן בכסה"ד דכתיב ושפך את דמו נמי ע"כ מעשה המכשרת לאכילה קבעי בין זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול רק פ"א רשי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו דהגבלה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ל לשפטת המצווה היא הזמן כמו לווב סופר וסוכה וכדומה מהזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאין הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לדת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר הימים דבר הרבה חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המצווה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

אבל מה שנראה לפ"ד ברור הוא ממש"כ בעיקר ד' דר"מ ור"ש לשיטתייוו אזלו. דר"מ כרי"ש ס"ל, דבר תאوة אסור להו במדבר, ולידי" השחיטה אינה מתרת איסור אבמה"ח ذקריא דכל אותן נפשך וכו' אתה להתייר בשר תאوة ולא מפרכסת וא"כ אין בין שחיטה ראוי לאינה רואי ולא כלום, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבר תאوة לא אייטסר כלל ואדרבה בשר נחירה יותר להם במדבר, ונתחדשה ההלכה לאסור הנחירה ולקדשם במצוות שחיטה ואתא קרא דבעל אות נפשך להתייר איסור אבמה"ח ע"י מצות שחיטה, וכעין כל שנעשה מצותו אין מועלין בו וכגד יצה"ר דברת תורה עיין היטב בעיקר א') א"כ בששא"ר דליקא מצוה וגם בלא"ה דליקא בה צורך אכילה, באמת איסור אבמה"ח במקומו עמוד

שיש לו, משום גודל כבוד הבריות אבל לכבד אשתו ובינוי שהוא חיוב אצלו, צריך לחשב תמיד אולי לא יצא י"ח, ע"כ צריך לפחות עליהם יותר ממה שיש לו, והיינו שאמר שהם תלויים לך ואתה וכו'.

עוד שם גמוא החשיב ר"א הקפר בריבי חשובה מה למילה שכן אינה נהגת בלילות כבימים, ועיין בתוס' لكمנו ד"ה מה למילה שפרקא זו קולא וחומרא דכתיבי הוה. ואני תמהני מדוע איך נחשב זאת דانياה נהגת נהגת בלילות קולא, אדרבה חומר' הוא זו דאיינו רשי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו דהגבלה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ל לשפטת המצווה היא הזמן כמו לווב סופר וסוכה וכדומה מהזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאין הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לדת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר הימים דבר הרבה חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המצווה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

דף ע"א גسور' א"ר חייא בר אבא א"ר, ראה רבינו דבריו של ר"מ באוא"ב ושנאו בלשון חממים, ודר"ש בכסה"ד ושנאו בלשון חממים. וכעין זאת בפסחים מ"ח ע"ב במשנה דאייזו שיאור וכו', דברי ר"יהודה, וחכ"א זה וזה בכרת, ואייזו שיאור וכו', וברבריתא שם כתני להיפך אייזו שיאור וכו' דברי ר"י, וחכ"א וכו', וככתב ר"ש ע"ל דחכמים דברירתא הוא ר"י דמתניתין וחכמים דמתניתין הוא ר"מ דברירתא. פלא דברי שניה האמת ותלה דברי יחיד ברבנים כדי שיקבו לקבוע ההלכה כרבנים נגד היחיד. ואין זה דומה למה שהרבבה פעמים מביא דברי היחיד בסתס' דבזה לא שנייה מידי, אלא דהעלים שם בעל המאמר, להורות דהוא מורה כתות'. לפיכך בדברי רבי לרבעון. כי היכי דעתיקום הלכתא כרבנים נגד היחיד, והוא מותג וצע"ג.

עוד שם גמוי מ"ט דר"מ באוא"ב וכו'. הנה אי לאו דברי היה מזכה שטרוי לבני תרי לפוסק באוא"ב כר"מ ובכסה"ד כר"ש, והיה מביא פלוגתnames כאן וכן בטבח ומוכר בביב"ק, דbulletin all ס"ל לר"מ ששא"ר שמה שחיטה ור"ש לא שמה שחיטה, לא היה על דעת הדורש טעם לפלוגתnames, לדריש טעם בכל או"א בפ"ע,

ז"ל מביא דברי הספרי, כאשר מובא דרשה זו ג"כ בगמ' כאן, וזאת לכ"ע דהרי הש"ס מתרץ אליבא דר"ש הא דרצה דלמעוט עופר טמא - וועף טמא מ"ט משום דאר לאלילה הא נמי אינה רואו"י לאכילה - ולא אמר דר"ש באמת מעטה מאשר יאכל כל شيئا נמי רואו"י לאכילה - הרי דלכ"ע כך היהת מסורה בידם דאשר יאכל אתה למיעוטה עופר טמא, אלא דבימי ר"מ ור"ש נתהוווה הא פלוגותא בשוחט את הטרפה מה דינה ודוק.

עוד שם גמרא מה נפ"מ הא תדבר"י ושב הכהן ובא הכהן וכוכו, מכאן נחין דברי הרמב"ןעה"ת על הקרא דזוחבת דכתוב שם, דוחשת משמעותא חיתוך סימני הצואר, אבל אוחבת איינו כון, לבן צרייך לכתוב בזוחבת, "כאשר צויתיך" בקדושים. מכאן מוכח דוחשת וטביחה ומיליא זביחה (זהה ממש חד מליה היא אלא זי' וט' מתחלפין כיודע) הכל מובן אחד להם דאל"כ איך קאמר מה נפקא מינא.

עוד שם בגמרא ור"ש נמי ליגמר מש"ח, דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים. ור"מ אטו אוא"ב בקדושים מי לא נהיג. כתבו התוס' דל"ר' ש גם בקדושים אין אוא"ב בשא"ר משום דעתך קרא בקדושים כתיב וכותב הריטב"א דעתמא דר"מ משום דעשה עיקר מקדשים כיוון דבעניאן דקדשים כתיב עי"ש. ולפי מש"כ איני דר"מ ור"ש פליגי בפלוגותא דרי"ש ור"ע ניחא טפי בפשיות, דל"ר' ש דסובר קר"ע דבר נחירה אשתרי להם במדבר, והאי לא תשחטו נים נחירה במשמעות, דנחירתן זהו שחיטתן, א"כ שפיר קאמר דעתך קרא בחולין כתיב, דהוא הרוב אבל ר"מ דרבי"ש ס"ל דבר תאوة איתסר להם במדבר זולת בע"מ ושותחה דוקא קאמר, וא"כ רובה קדשים זהה, והוא דקאמר וכי לא נהיג בקדשים דהלא וויי' מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ דגס בקדשים נהיג הו"ל קדשים הרוב נגד בע"מ דחולין, דתמים לא הי רשיים לשוחט חולין. ומכאן נפרכו דברי הרמב"ן ז"ל בפרשת כסוי הדם שכטב, דבמה פטורה תורה מכסיי משום דבמדבר רובן קדשים, ואפיקלו לר"ע דחולין מקדשים לא ילפינן להם, וזה ליתא דא"כ איך קאמר ר"ש דחולין מקדשים לא ילפינן כיון דבפ' קדשים כתיב ורובן קדשים היו במדבר. ואולי ייל היפך דמכך ראי לדעת הרמב"ן דלפי שאמרנו יקשה על רבוי איך ראה דבריו של ר"מ בא"ב דהא חולין מקדשים לא ילפינן ור"מ דחשיב ולשיטותי דס"ל קריש' שפיר השיב, אבל רבוי הלא קר"ע ס"ל, אלא ודאי דרבוי ס"ל דאפיקלו אליבא דר"ע דהותר נהירה במדבר, מ"מ רוב הנחותים היו במשכנן בתורת שלמים ולא נהרו בחוץ מה שהיה ראוי להקרבה ודוק היבט.

ולדע דהא דאמרין הכא דש"ח קדשים הוה לפ"י דעת התוס' לעיל ט"ז ע"ב ניחא, דגס במדבר רק בקדשים נאסר ש"ח, אבל לדעת רשי"ש ז"ל שם דגס בחולין נאמר, ולדעת הרמב"ם ור' הרמב"ן ז"ל בין לר"ש ובין לר"ע הכי הוה, וכן עיקר עיין בפתחה עיקר א' קשה טובא מה זה דקאמר דש"ח קדשים הוה, הא נהוג בחולין כמו בקדשים, כמו איסור או"ב. ופלא וראיתי בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכתב על הא דקאמר דש"ח ששא"ר הוה, די' בשר תאوة, איתסר להם ואי קדשים וכו' עי"ש ואיך לא הרגש כיון דקרה בשער תאوة ג"כ מירי א"כ גם בחולין נהיג. אבל לעפ"ד נואה ברור דחולין ע"פ שהיה חייב ברת על השחיטה בחוץ, אבל הבשר לא נאסר באכילה והא דאמר ר' ישמעאל דבר שר תאوة איתסר להם, והינוי דנאסר להם שחיטה אבל לא האכילה אם עבר ושות. והא דפרק שם רビינא א"ה לעולם שוחטין ואוכלין מבעי' לי עי"ש בראש יוסא שעמד ע"ז דלפרשי' דהאיסור נצחים מאל פתח ואול מועוד לא הביאו מאי פריך. ולפי האמור דאכילה לא נאסרה מעולם, עוד יותר קשה. אלא דבלאי'ה צ"ל לפרשי' דלא נחחו

דבmittah תלי' מלטא, וא"כ חילוק גדול יש בין שחיטה ראי' לאינה ראי', ולכן סבר ר"ש דלא שמייה שחיטה מכח האי סברא עצמה, דהרי אינה מועלת אלא שלא תטמא ממש נבלה, אבל אינה מתרת איסור אבמה"ח. ומעטה רבוי ע"פ שסובר קר"ע כאשר באנו בעיקר א' ומ"מ סובר לענין ששא"ר ר' קר"מ באוא"ב ע"כ ממש דדרש ג"ש משחווטי חוץ דאע"פ דהאי שחיטה גרוועה היא, דaina מחרת רק לחצאי נבלה ולא אבמה"ח, מ"מ שם שחיטה עליה לחיב משום אוא"ב, וטבח בגין כמו שחיב בע"ח על השחיטה דוקא, ולא על הנחירה ע"פ דגם שם אינה מתרת איסור אבמה"ח כיון דאי מ"ט ראי' לאכילה. ובכשה"ד שאני דאשר יאכל כתיב. והוה האי מ"ט דר"מ דקאמר כמו לקמן דקאמר לא לכל אמר ר"מ דמגיה הש"ס דכונתו על רבוי אליבא דר"מ, ועין עוד לקמן ודוק.

עוד שם ור"ש מ"ט, א"ר מנין בר פטיש, גמר מטבח טבח והכן מה להלן שחיטה הראי' אף כאן שחיטה הראי', והקשה מהר"ס שיף ז"ל למה לא יליף מזבחות ואכלת, ובכשה"ד הולל מעל הארץ תשפכנו דהולל מושחתת את בן הבקר, וכותב דמכל אלו אין למילך דוכי מפני שמצינו שחיטה הראי' כמים, וכותב דמכל אלו אין למילך דוכי מפני שמצינו שחיטה הראי' קרי' לי' שחיטה, נילוף דשאינה ראי' לא שמייה שחיטה, אלא מטבח טבח והכן יליף מיתורא, דאתה יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז ז"ל ובספר הישר לד"ת מבואר דמווהן יליף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא בהאי קרא ובגמרה לא מיתורא יליף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש יליף ר"ש מטבח טבח דלא שחיטה. אבל לפ"ע דנראה דר"ש יליף מטבח טבח דאע"ג דההטס ע"כ לאו טביהה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עלייה, וע"כ אמר דכל המmittah בע"ח לצורך אכילה טביהה או שחיטה קרי' לי'. וככ"כ הריטב"א כן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דהצאן ובקר ישחט لهم, ינחר להם מביעי' ומתרץ דנחריתן זו היא שחיטתן. ושם ביארתי דאע"ג דמושחת את בן הבקר ממעט שחירה משדיו שאני דבצויי מדקדק על הלשון לפניו בדקודוק כדכתיב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא ספרו בעלמא, כל שלצורך אכילה טביהה זביחה או שחיטה קרי' לי'. ומעטה קאמר ר"ש דהה בלאו דאו"ב וכן בטבח ומוכר לישנא דשחיטה דנקית אנו דנין אותו כמו שחיטה וטביחה דנאמרו בתורה דרך ספרו, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כאן חיבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשו במצוות שחיטה ממילא א"א להcin לאכילה בלא שחיטה כשרה, אבל משום האי מצות שחיטה לא ווציא מלת שחיטה ממשמעותי' הפשט של קודם שנצטו על דקדוקי שחיטה, כאמור דאפיילו בשוחט לכלהו כל שדקדק במשמעותו בל פסול, שחיטה קרי' לי' וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיון דס"כ"ס שעשו ראי' לאכילה אבל אם באמת איינו ראי' לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחיטה יקרה, דהוראות הראושנה והעקרית של מלת שחיטה טביהה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא יליף מטבח טבח, ולפ"ז א"א למליך מהתס דושפך את דמו ש"יך לציוויו הרי על אונון המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיכה שפיכה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הותר להם הנחירה, דעכ"פ אתי למיעוטי הריגה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבח טבח דבעין נמי ראי' לאכילה, ודוק ועין לקמן עוד בדברי התוס'.

ועיין בראשי' עה"ת שמספרש ג"כ אשר יאכל פרט לטמאים והשפתי חמימים שם הניח בצ"ע שרש"י מפרש הקרא קר"מ שלא כהכלתא, דלחכמים גם את הטרפה כמעט מאריך יאכל - ושגהanza כי רשי'

וצ"ל דהאי מסורת דהעמידה אתנה על אשר יאכל תושבע"פ הוא ולא קסמן הקרה ע"ז דהרי אפשר לקרווא האי ושפק דמו אשפינו ולחברו לתנאי המאמר דכי יצוד וכו' ושפק את דמו, אז מצוח וכסהו בעפר لكن שפיר בעינן אשר יאכל להורות ע"ז גופא דמשם ואילך שיקץ ציווי. אלא דלפ"י גם לר"מ מאשר יאכל דANTA למעוטי עופר טמא נדע דהאו ושפק את דמו שחיטה קאמר, מאחר שמקח האי אשר יאכל אנו למדין דהאי ושפק את דמו שיקץ ציווי, וע"כ הקשר אכילה קאמר, ולא היה צריך רשי"זיל לאמר דמשפיכה שפיכה איליף דשחיטה קאמר, אלא דמ"מ אמרת דר"מ משפיכה שפיכה יליף, דמשחיטה דבר הכתוב ולאפוקי נחירה, ר"ל דלא נימא דעתירה מכשרת בחיה ועופר, וכאשר לר"ע באמות כן הוא אלא דר"ע גם בברker וצאן הכל הוה במדבר, ולדיד"י גם שפיכה דגביה ש"ח נחירה קאמר, דהרי לר"ע מדם יחשב דם שפק דכתוב בש"ח מרביבן עופר, כמובא באבותים ק"ז ע"א (וכאשר בארטוי בארכיה בעירker א' עי"ש הטיב) היינו נחירת עופר, דהרי במדבר הי', דהקשר האכילה היתה הנחירה ומיליקת עופר בחוץ נתמעטת מאו אשר ישחת, כבגמרא' שם, אבל לר"מ דס"ל כריש' כמובא בעירker ד', ומרובה עופר בחוץ מאו אשר ישחת, לדיד"י לא אשתרי נחירה במדבר, ע"כ לאמר דהאי ושפק את דמו דגביה כסוי נמי שחיטה קאמר, ע"ג דכתוב סתם שפיכה, וע"כ ממשום דגמור שפיכה שפיכה משוחוטי חז'.

ובדברי אלו תבין מה דקשה טובא, דר"ש ליל' למידרש מאשרiacל דבראו לאכילה הכתוב מדבר, לאפוקי מדרשא דר"מDDRש שפיכה שפיכה מש"ח, תפ"ל דר"ש קר"ע ס"ל, בל"ה לא דרש שפיכה שפיכה מש"ח, דהאי שפיכה דש"ח לר"ע נחירה קאמר, ועל נחירה לא בעינן גז"ש ודשפק את דמו ע"כ למעוטי הרינה בעלמא אתה, וכמ"שכ' רשי"זיל דף כ"ט ע"א. ולפי הנ"ל ניחא דאפילו אי נחירה קאמר, מ"מ איכא גז"ש שפיכה שפיכה מש"ח, דכמו דחחס נחירה שאינה ראויה שמה נחירה, דהרי עופר קדשים בחוץ פסול, כך האי ושפק את דמו גם נחירה שאינה ראויה חייב בכסוי, וכן בעינן אשר יאכל לאפוקי מהאי גז"ש.

ומה מאי שי לישב באזה קושית הלב אר"י זיל' דהקשה, איך יליף בסה"ד מש"ח, דזה ודאי חולין מקדשים הוה, דהרי בסה"ד אינו נהוג כלל בקדשים. ולפי הנ"ל ניחא דהרי עיקר השחיטה לר"י'ו, ו/or"מ בשיטתי הילך, לפין חולין מקדשים עיקר השחיטה בקדשים בתיב, וע"כ לילך שפיכה שפיכה מש"ח, דשחיטה קאמר ולא נחירה, כמו שהארכנו באזה בעירker א'. ע"ז לא מצין להקשוט חולין מקדשים לא גמרין, דהרי האי שחיטה דכתיב בקדשים. לאו מצד שהוא קדשים כתיב דלאו עובודה היא אלא מצד הקשר הבשר hon להדיות והן למצב, דמשקה ישראל כתיב מן המותר לישראל, וכיון דלגביו עיקר השחיטה שפיר לפין שפיכה שפיכה מש"ח, לא מסתבר לחלק דלגביו שא"ר דוקא בקדשים הוה שחיטה ולא בחולין, ממשום דחולין מקדשים לא לפין, דהרי אין גז"ש שלמחזה. ובפרט דכמו דילפין עיקר השחיטה מקדשים כמו כן כל העסיפים המשטיעפים ממנה שפיר לפין, ואני משיבון דחולין מקדשים לא לפין. והוא דהשיב ר"ש כן היינו לשיטתי' דעתירה היתה מעשה ה耩שות בחולין, ושחיטה דוקא בקדשים, וע"ז לעיל בסוגי' דבר שאותה דבאותה השחיטה היתה אז עובודה שאור עבודת, וא"כ שפיר קאמר חולין מקדשים לא לפין. ו/or"מ שהשיב אטו או"ב בקדשים מי לא נהיג רק לדבריו דר"ש השיב. ומפני זה ראה רבוי דבריו של ר"מ באוא"ב עע"פ דגם הוא קר"ע ס"ל, ממשום דגם לר"ע מסתבר למליך או"ב בקדשים מטעם דמי לא נהוג בקדשים, אבל כאן בבסה"ד דר"ש לא השיב כלל על גז"ש שפיכה שפיכה, אלא יליף ממשיו, ודבר הלמד מעניינוDKARA מצדיה כדי לאכלם מירי, וא"כ אשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

מוחלה מטעה דמלטה דר' ישמעאל, דהרי פריך לר"ש צבי ואיל גופי מי קשי, וכמו שהקשה התוס' על רש"י זיל, וע"כ לאמר דרכ אחר שתירץ דכי אסר רחמנא בהמה דחי זכרה נתגלה לו טעם, דמשום איסור דש"ח קאמר ר"ש דנאסר להם. א"כ גם רבינו דמקש' שוחטין ואוכלין מבעי' לי לא נחית בטעמא דרי"ש אבל לפיה המשקנא והאמת כיון דמש"ח יליף אין כאן איסור אכילה כלל, וכן משמע מרשי' שם שכחוב וע"ל: "שאין יכולן לאכול אלא בשר שלמים ואם ה"י שוחטין בלי קרבן ה"י עונשים כרת שנאמר ואלفتح אורח מועד לא הביאו" עכ"ל. הרי מפורש אומר דאיון כאן איסור אכילה רק שאין יכולן לבוא לידי אכילה מחמת איסור שחיטה שהיא בכרת. ותדע שכן הוא דאפילו בש"ח דקדשים אין טעם האיסור של הבשר ממשום חיוב כרת דשחיטה עיינו קידושין נ"ז ע"ב דרש"י זיל כתוב על מה שליל בשלך אסור, ממשום דמי תירום הרי לא נזרק הדם, ולא יצאו מידי איסור מעילה, וההתוס' הקשו הרי קדשים שמתו יצאו מידי מעילה גם בלי זריקה, וכתבו דבאותם אין בש"ח איסור. ועיין באחרונים זיל' ובמ"א הארקטיבי בזה, ועכ"פ בחולין בחוץ לכ"ע אין כאן איסור על הבשר, וא"כ שפיר קאמר דרך בקדשים איכא בש"ח שא"ר. אבל בחולין אף דאית בי כרת אבל איסור אכילה על הבשר ליכא, אלא דלפ"י נצחתת קושי' עצומה מנ"ל דבאותם מירי הפרשה גם בקדשים דהוא שא"ר דלמא רק בחולין מירי ממשום דשחיטה ראיוי היא. אבל קדשים בחוץ דשחאר היא באותם פטור. שוב ראיתי דלק"מ דבסטוף הפרשה שם כתוב חוקת עולם לדורותיכם, ועיין לעיל בסוגי' דבשר תאوة דהראש יוסף הרגש באזה דהוא מיותר עי"ש מש"כ בזה, ועכ"פ מהאי קרא מוכחה דש"ח נהוג גם גם בקדשים, דאי ריק בחולין לחוד הלא אין איסורו נהוג לדורות דכשנכנסו לארץ אישתרי להו לשחות בחוץ זה נכון ואמת.

על ד שגמרא' מ"ט דר"מ בכסה"ד גמור שפיכה שפיכה מש"ח מה להלן שחיטה שאינה ראיוי' שמה שחיטה, אף כאן שא"ר דשחיטה בעינן ולא שפיכה בעלמא, לדלי זאת גם הנחורה והמעוקר היה חייב לכיסות, וכן פרשי"זיל לעיל דף י"ז על הא דמקשה שם הש"ס לר"ע מהאי משנה דהנחורה והמעוקר פטור מלכיסות וזיל' שם: "פטור מלכיסות דכתוב אשר יאכל ושפק וכסה בראי לאכילה הכתוב מדבר, ואפילו למנאן דמחייב בכסוי בשוחט את הטרפה (והוא ר"מ דלא דרש אשר יאכל דראוי' לאכילה בעינן אלא למעט עופר טמא) הכא מודה דשחיטה מיהא בעינן דגמר שפיכה שפיכה מש"ח, והתס' שחיטה כתוב' עכ"ל הרי דלשני צדדים גמר ר"מ שפיכה שפיכה. חדא דשחיטה בעינן ולאפוקי נהר ומעוקר, ושנית דשחא"ר שמה שחיטה וחיבב בכסוי דומי' דש"ח. ואין להקשוט דאי'כ אשר יאכל למעט עופר טמא לר"מ דל', כיון דילפין מגז"ש בעינן שחיטה, הלא א"כ ממי לא נתמעט עופר טמא דין אין במינו שחיטה, דבזה ייל' דכל און שאין מפורש במקומו דקרה בטהורים הרואים אופן המיתה, טרם שננדע דקרה מירי בטהורים הרואים לשחיטה. אבל דקשי' לי הוא דהרי האי ושפק את דמו ציווי הוא, וכן מורה הנגינה שנמסרה מסני דהעמידה אתנה תא על תיבת אשר יאכל, ורוצה להורות באזה דעד אשר יאכל הוא תנאי המאמר, וא"כ בא הציווי ושפק את דמו וכסהו בעפר, וא"כ מזה גופא מוחך דבתרוריהם וברוצה לאכלם הכתוב מדבר, דאי בטמאים נמי איך יצוחה לשפק דם און צד אותו לגדלם לנו או לשאר חמישיו, ודבר הלמד מעניינוDKARA מצדיה כדי לאכלם מירי, וא"כ אשר יאכל מיותר לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

את ידו, דקאמר ר"מ דוחבר מגע נבלה, עי"ש מש"כ בפלוגתא דר"מ וחכמים, א"כ אי הוה ס"ל דבט"ח ניתר בשחיטת אמו, גם בעמי טרפה הוה דינה המכ, אבל רבינו דס"ל בהא בחכמים דבט"ח ניתר ובשא"ר ש"ש כר"מ, אבל לא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ כל מה שהחיטה ראיי פועלת, אלא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ דינה פועלת להתריר איסור אבר מ"מ שמה שחיטה, لكن קאמר דמודה דבמעי טרפה לא ניתר הבט"ח הנמצא בה, ומטעם הנ"ל כדי לולד להיות אמו. ובזה תבין היטב המש"כ התוס' בד"ה אימא, לא מצי למימר דמודה ר"מ ורב"ח חי, דשם אין הטעם משום דשהחיטה לא פעה להתריר הولد לדידי ליתא האי סברא כלל, דהרי גם על האם אינה מועלת אלא לטהר ולהתריר מיד נבלה, וזאת גם לולד מהני, והיה האי ב"ח חי שרי באכילה אף שאמו טרפה, אבל כיון דאין לו חיים בפ"ע אמרין טרפה כאמו, דירך אמו כל זמן שאין לו חיים בפ"ע: ובזה הוה כטרופות החוזר להכשו דאס היה משולם חדשו במעי טרפה היה כשר, אבל צ"ז שלא שלמו לו חדשו טרפה הוה. ועיין לעיל בדף ע"ה בסוגי" דד" סימנים מש"כ שם ודוק"ק.

ע"ש גמור לא לכל אר"ש וכי, לא צריכה לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזירה וכו', ס"א הוואיל וא"ש מותר בהנהה אלמא לאו שחיטה הוא כלל. ועיין בלב אר"י קומתמה מהיכי תניתי הו"א דמשום דהוה תרתי טרפה וחולין בעזירה לא תהי שחיטה כלל ובפרט מה זה דקאמר הוואיל דאמר ר"ש מותר בהנהה, אדרבה כיון דאמר מותר בהנהה הרוי אין כאן ממשום חב"ע אלא טרפה לחוד, ולמה לא תטהר שחיטה מיד נבלה, עי"ש מה שנתקה בה.

ולפענ"ד עפ"י מש"כ התוס' ב"ק ע"ו ע"ב ד"ה הוואיל דיש מי שרוצה לאמר דבש"ח גופא אף הוא פסול מצד אחר היה חייב, אי לאו קרא דואל פתח אוROL מועד לא הביאו, ודחו זאת דא"כ ר"ש למה בטרפה חולין בעזירה מותיר בהנהה, דהא חולין בעזירה בלאה" שעשא"ר, אלא ודאי דעת"ג דחולין בעזירה שעשא"ר בהכי חייבה רחמנא, אבל אי יאכיא פסול מצד אחר פטור עי"ש. ואתה הכוונה כאן דחו"א כסבירת היש מי שאומר בתוס' שם, והיה קשה למה מותיר ר"ש בהנהה אלא ודאי דשהחיטה טרפה לאו שחיטה כלל גם לענן טומאה, ודלא כר"י א"ר דשהחיטה מטהורתה מיד נבלה, וכן קאמר ר"ש דמותר בהנהה. ע"ז קאמר דלייא לאו דשהחיטה טרפה מיד נבלה, ומ"מ כיון דשא"ר הוא מצד אחר לא עבר אחולין בעזירה. ומה דקאמר בגמר' לא צריכה לשוחט את הטרפה והוא חולין בעזירה לאו דחוקא בכחגו לא תטהר שחיטה טרפה, אלא דהוא כמו לא צריכה, אלא לעומת מה דקאמר ר"ש בטרפה והוא חולין בעזירה דמותר בהנהה ממשם היינו למدين דשהחיטה טרפה דעלמא לאו שחיטה הוא כל. ומה מאי מישוב בהז Ко"י התוס' בד"ה ס"ד"א שהקשו, מה לא נקט שוחט את הטרפה והוא א"ב דפotor ר"ש. ולפי פירושנו לק"מ דהרי באוא"ב שחיטה ראיי הוא, ופשיטהadam היא טרפה ונעשה שעשא"ר דפotor ר"ש, אבל כאן הו"א הוואיל דחולין שנשחטו בעזירה בלאה" שעשא"ר לא גרע ממשום שהוא טרפה, אם לא דשהחיטה טרפה לאו שחיטה היא בכלל ודוק"ק היטב.

כל מה שכתבת כי כאן הוא טרם שזכיתי ללמידה פ' ראשית הגא אבל עיין מה שכתבת כי שם דף קל"ו ע"ב ד"ה חומר ברזוע באירועים גדולים ותמצית הדבר לדעתה הרמב"ם שהשميיט האי תוספהה מהbabiah בהלכותיו ממשום דהיא דלא כהכלכתא דרבינו דס"ל שעשא"ר ש"ש כר"מ ומ"מ בכסה"ד פוטר מקרא דארש יאכל, פטור גם בשוחט שלא לצורך אכילה. ועיין בمعدני יוט' כאן שדחה דברי רמי"י

חולין מקדשים, כיוון שכל דין שחיטה מקדשים יופיע וזה אמת וברור בס"ד ודוק"ק היטב.

תוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, אבל אם פא אשר יאכל מטביחה לא גמר, משום דלא דמי שפיקה לטביחה כמו שחיטה לטביחה. לכאר' דברי התוס' אינס מובנים דכל זמן דאין לנו אשר יאכל לא ידען כל דמהசער אכילה מייר, דהרי לויל אשר יאכל גם עוף טמא ממש, ומה נילוף מטביחה דהרי הטעם מהכשר אכילה מדבר, והכא אפלו הרגו צריך לכיסות דמו וכיוון דב"כ וב"כ צריכין אשר יאכל להורות דמהחשר אכילה מדבר הכתוב ולמעוטי הריגה, שוב יליף ר"ש נז את דבענן ראיי לאכילה ממש, ולאפוקי נמצאת טרפה. אבל לך"מ דקושי התוס' כי מתרפרשת דבלא אשר יאכל למוטוט שטא"ר, אלא למוטוט הריגה בעלמא, וכרכ"מ דאיתא צריך לאו טמא דאין בmino שחיטה, נמי הומ"ל דר"ש גמור שפיקה למוטוט עוף טמא דאין בmino שחיטה וזה ראיי לאכילה ממש, ולכך דר"ש מתרצץ דעוף טמא, ע"ז תרצו דעוף דהאי שפיקה נמי הקשר אכילה קאמר. מ"מ אין הלשון שפיקוח דם מורה על מעשה מיוחד להכשיר, דכל הריגה בעלמא נמי קרי לי' שפיקת הדם על שם נתילת הנפש והחיות אלא מאשר יאכל ידען דבמהחשר אכילה קמייר, لكن און לעשותו לפוטא משפיקה לטביחה. ועיין בראש יוסף שהקשה לפום סברת התוס' בקושיותם, איך נפרנס הא דראה רבינו דבורי של ר"ש בכסה"ד, ותירץ דשפיר נראין דבריו בכסה"ד דהוה חולין ולא יליף שפיקה מטביחה חולין מחולין עי"ש ר"מ מה יענה, ולמה לא יליף שפיקה מטביחה חולין הוה דלא שייך כל דיני שחיטה מקדשים ממש דענין שחיטה חולין הוה דלא שייך לקדשים. ועתה אני מוסיף מה שהשגב ר"ש לר"ש אטו או"ב מי לא נהיג בקדושים הכוונה דנהיג בקדושים להיות נפסל ממש מוחסר זמן, הרוי דאית ב"י ממש פסול קדשים, וזה שראה רבינו דבורי של ר"מ אלא דר"ש ס"ל דפסול מה"ז נצמח מאיסור או"ב, ע"כ הוה עיקרו בחולין.

ע"ב גמור לא לכל אר"מ שעשא"ר ש"ש מודה ר"מ שאינה מתירתה באכילה, ומסיק דאליבא דרבינו דס"ל כר"מ בשא"ר וס"ל בט"ח הנמצא בהמה שחיטה אמו מתירתו בנמצא במעי טרפה מודה דאיינה מתירתו. משמע דלר"ש דשא"ר לא שמייה שחיטה לא אצטראיך כל להשמיענו האי דニア דבט"ח הנמצא בהמה דאין השחיטה מתירתו זה תמייא, דמה עניין לה לפגותא דשא"ר. דהרי אפלו אי לא שמייה שחיטה מ"מ הו"א דמחייב להתריר הولد ותהיי ממיילא שחיטה ראיי ממש הולד. ובגוף הדין באמת צריך הסבר רב, למה באמת לא תהני שחיטה להכשיר הولد כיון דלגביו איסור טרפה אמרין עוברiao ירך אמו הוא, וכמוש"כ התוס' בסוגי" דעליל דג"ח ע"א. אבל כבר הודיעתי בעיקר א' וד' דשא"ר אינה מחרת איסור אבמה"ח ומילא גם איסור נבלה לא, דכל שניין השחיטה מותרת מיד איינה מותרת לא אבמה"ח ולא נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה יקרה, כאשר דרשנין לKNOWN קכ"ח ע"ב קרא דכי ימות מן הבמה על אבמה"ח דמטמא, ולא פעולה השחיטה רק על טומאת נבלות ולא לגבי איסור דאייסור וטומאה תרי מיל ננהו, אמרו מעתה דדי לולד להתריר שום איסור, וכיוון דבאמו מה השחיטה רק לטהר ולא להתריר שום איסור, א"כ גם הولد אם מותהר מלטמא, אבל אסור ממש אכילת נבלה כאמו שאסורה ממש טרפה (وترפה ונבלה חד הוא וכמוש"כ הרמב"ם ז"ל דמצטרפין דטרופות תחולת נבלות). ולפ"ז לר"מ דס"ל כר"ש דאפלו שחיטה ראיי אינה מותרת מיד איסור אבמה"ח רק נבלה, וטומאה ואיסור חד הוא לדידי' כמבואר לעיל דג"מ"ב ע"ב במשנה דהוציא העובר

גמר, אלא דקרה אתה אפיו ליכא שוחט המתחיל חייב לכוסות, וכמ"ש "ב' הרמב"ם ז"ל כסוי מצוה בפ"ע ואינה תלוי בשוחט בלבד, ור"ל דלאicia שוחט אייכא כסוי, ולכון גם בסחו"ק צרייך אחר לכוסות. זאת ATA התנה להשמענו נט2512 ואגב כסוי נקט נמי בסייעת באוא"ב האי דין אף דשם ודאי א"צ. ואולי גם באוא"ב י"ל דזהו"א דזוקא בדאיכא שוחט דלא תשחטו כתיב, אבל בדלאicia שוחט גנון חשו"ק או במתעסך. אז פטור השני. אולם הרמב"ם ז"ל שכתב שם וגם באוא"ב דחו"ק שוחטו בין לבין עצמן ליכא מחות כיסוי ולא איסור אוא"ב, ומכללה נשמע דבאחרים רואים אותן חיב מושום אוא"ב ובכיסוי לא חש להביא האי דין באפרוש כנפער"ד ודוו"ק.

שם גمرا ורבנן מ"ש רישא דלא פלגי ומ"ש סייפה דפלגי. הקשה הלב ארוי הירשנא ושנא לרבי דעתם לעיל באוא"ב כר"מ דשא"ר ש"ש, ובכשה"ד כר"ש דלא שמייה שוחיטה מושום דאשר יאלל כתיב, וא"כ האי שוחיטה חשו"ק דספק הזה ובמקומות חזקת איסור דלכ"ע אסור מן התורה, ולא קרינן בי"א אשר יאלל לנו לכ"ע פטור מכוסוי, משא"כ באוא"ב אע"ג אסור באכילה חייב בששא"ר וזה כאן בספק שחייב דאסור עכ"פ לשוחט אחריהם מספק והביא דעת הב"ח דבכל ספק בשוחיטה שאירע פטור מכוסוי מטעמא דאשר יאלל כתיב והאי אסור באכילה מה"ת עי"ש.

ולפער"ד לא נראין הדברים דכל דקמא שמי"ג לי" דראוי לאכילה חייב בכוסוי, כי לאו כל אנפין שווין בהא דבעינן ראיוי לאכילה למשל בעירוב או בממשל בי"ט כל שעינו ראיוי לאכילה אפיו מצד ספק אין עירוב, וגם חייב אבישול בי"ט, וכן בקרבו פsch דשכח מה שאמור לו רבו, אם קודם זריקה שכח זהה אין ראיוי לאכילה מהמת ספק כבפסחים פ"ח ע"ב, אבל כגון הכא דבעינן ראיוי לאכילה חייב בכיסוי לא בעינן ראיוי לאכילה ממש דלאו מושום דסופה להיות נאלח חייב בכיסוי אלא הוה כמו אתרוג דאיינו יוצא, אלא אם הוא ראיוי לאכילה ובכען אלו לא אמרינן דספק כודאי אין ראיוי דהא לא בעינן כלל שביא לדי אכילה כמו בפסק דאייכא מצוה באכילת פסחים וכן בעירוב דקובע מקום במקומות שישועד וכן מבשל בי"ט דחוור רק לאוי. ובמ"א הארוכתי בכל זה. ותדע דכן הוא אדם כדברי הבהיר ז"ל גם באסור מדרבן לאכול מקרי אין ראי מה"ת, עיין מל"מ ריש פ"ז מתרומות ובשעה"מ ריש פ"ח מלולב, אך אמר בגנרא לעיל דלמ"ד אין שחייב להונך מה"ת, בנורח ומעקר צרייך לכוסות, ואמאי הא סכ"ס אין ראיוי לאכילה הוה אלא ודאי דכאן כל שאפשר להיות ראיוי חייב לכוסות ודוק. (וממה שכתבתת לעיל לענין שוחט וצרייך לדם לכארו' יש סתירה אבל ילי").

והנה הסוגי הלו כולה מוקשה מרישא ועד גמירה ואין יוצא ואין בא בה כאשר אסדר לפניך החומרות העצומות אשר נופלת בה:

א) **ኮושית התוס'** דאיך אפשר לומר דמשום שלא יאמר דמשום שיחיטה מעלייטה היא, נתיר לאו דואוא"ב בקו"ע, וע"כ כתירוצים DIDU הש"ס דמשום דרוב מעשייהם מוקלקין מעיקר הדין היה פטור מלכסות, ומותר לשוחט אחריהם אלא דשלא נהמר להטעין כסוי צרייך ליתן טעם שלא יאמרו, וא"כ ה"ה באוא"ב. ועיין בלב ארוי שהביא בשם הריטב"א ז"ל דבאמת רק משום חומרה בעלמא ס"ל לחכמים לצרייך כסוי ואסור לשוחט אחריהם, וכן משמעו שלשון הש"ס דקאמר בעלמא רבנן לחומרה. אלא דא"כ הקשה הלב ארוי מה פריך אלא ר"מ Mai טעמא, הלא כבר הטעם אמרו כדי שלא יאמרו שחייבת חשו"ק שחייבת מעלייטה היא, עי"ש מה שנדרך בה. ובסיום דברנו ישבנו קושי זו בטוב טעם, אלא דבאוון אחר קשה

ז"ל, דמפרש טעמא דתוספות דמחייב מושום דלאו באכילה תלה רחמנא. ובאותה הפשט האmitti הוא כן, אלא ששקל וטרוי דהכא לא נחות אלה. עיין בדברי לקמן ותמצאו עונג.

עד שבסוגיה והתניא השוחט וצרייך לדם חייב לכוסות כיצד יעשה או נחרו או עקרו. ש לראות מה קמ"ל בהא דחייב לכוסות פשוטה. וכפי הנראה רשי ז"ל נתעורר ע"ז ומשום הכל כתיב חייב לכוסות ולא יעשה בהם צרכיו ור"ל דהא אתה לאשמעין דכיוון דהתורה צותה לכוסות דמו איינו רשאי לגלותו ולעשות בו צרכיו. (מכסהו ונוגלה דפטור מלכסות נשמע דלאחר שנעשה מצותו אין בו שוב שום חייב והוא כתשימי מצוה אחרים דק"ל דנזרקין דבטל מהם כל קדשות המוצה. מחתני הרוב משעבעש נ"י). אבל לגלותו אסור וכש"כ להנות ממנה הכל הנברין). ולפער"ד נראה דאתה לאשמעין דלא תמייא כיון דאשר יאלל כתיב דמנני ממעטינו גם שעא"ר מפנין שאינו ראיוי לאכילה דמליצה ממי שוחט שלא לצורך דמו, כבاهאי עובדא ולא נבי עסוי, קמ"ל דכל שהוא ראיוי לאכילה לא אלין בת רוחש把他 וחייב בכיסוי נכלפער"ד נכון. ועיין לעיל כ"ז ע"ב דשם לא פירש רשי"י כמו הכא דכתיב חייב לכוסות על קרחו ושוב אין ראיוי עוד למלאכה. ולפער"ד דכאן נתקשה למה לא צוה לכוסתו ואח"כ ישליך הדם עם העפר לתוכה הכיתה דזודאי לריחא מהני גם אחר הכסוי, וכן הוכיח רשי ז"ל דאסור בהנאה דכיוון דעתה תורה לכוסתו בעפר דהוה כען קבורה ממשמע דרצה לאסרו בהנאה, ויש להסביר עוד יותר דהיתר הנאה בדים ליפין מעל הארץ תשפכוו כמים וזאת נאמר בברker וצאן דלא בעו כסוי אבל דם חייה וועף דבעו כסוי אם שחטן וכשה דמן באמות אסור בהנאה מפני דתורתה אמרה לכוסתו בעפר ולא לשפכוו כמים ופלא דלא נתעורר שום פושק בהז' וצ"ע. והתוס' לעיל לג ע"א ד"ה השוחט וד"ה דם שכתבו דכל דם מותר בהנאה גם של חייה וועף עי"ש. הינו מה שלא כסה כמו דם המכוס בלב וכדומה.

ד"פ פ"ו ע"א במשנה חשו"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרשי ז"ל, "דאםון בראש מכילתן דשחיטתן כשרה אותו אחרים חייבין לכוסות, כדתנן لكمן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רשי ז"ל, רצה לתרצ דלא תמייא דמשנה שאינה צריכה היא דכל שאחרים רואין את השוחטה שהיא הוגנת פשיטה לצריכה כסוי, لكن כתיב דאסור לאשמעין דאחר חייב כדתנן لكمן. אלא דלא ידעת מה הוועיל בהז' דכיוון דהכל תנ מפורש במסנה אחريינה, הן הא דאחרים רואין אותן דתוחיטה כשרה, והן הא דהרוואה חייב לכוסות, מה בעי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפה באוא"ב היא אינה צריכה, דPsiטיא דאסור לשוחט אחרין כיון דשחיטתן כשרה. ופלא תורה דתוחיט בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דינים דאחרים רואים אותן חייב מושום אוא"ב בשוחט אחריהם וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שניות, וע"כ מושום דPsiטיא וממשנה שאינה צריכה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש למה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטותו. אבל דעת דלפי מה שבארתי لكمן שמשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שוחיטה חשו"ק דחייב אחר לכוסות,adam נאמר דמצות כסוי גמר השוחיטה אין חייב למומר אלא אי ייכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרוואה למורה מצד ערבות משא"כ בחשו"ק דהוה כמותעסך דאין כאן התחלת מוצה כלל, ולכיא כאן שוחט אלא נשחט, הו"א דגס אחר פטור, אבל בברית' דדריש מואמור אל בניי שהוא זההה על כל ישראל דזודאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למומר מה שפשע בו חברו והניחו בלי

אבל לפי הצעתיו בփיחה בעיקר א' וד' תגלה המכסה ויתמלא הבית אורה, דנהה כמי שהוכחנו ר"מ קריש ס"ל דחירה לא אשטריכ כלל, ולידיי כל פסול שיחיטה אפיו במקצת השחיטה נבלה הוה, דהרי לא שחתו רובה כאשר באրתי שם, וא"כ שחיטת חזוק' אע"ג דודאי דרכם לשחות דרך השוחטים מ"מ אין מודוקדים על מקטץ פיסול, כי זה צירק התבוננות וזהירות יתרה שלא יקלקל השחיטה, וכמשמעות' הרשב"א ז"ל בריש מقلtan בשחיטת כתות עיי"ש. ומכך' חשיוק' דין דאין דעתם שלמה שעולמים לקלקל במקצת. ועי' אמר ר"מ מהיב על שחיטתן מושום נבלה, ומשום דרוב מעשיהם מוקלקלים. אולם חכמים דר"מ דכר"ע ס"ל, וקודם שנטתקבלה חזורתו (דהרי כל המשניות נסדרו עוד בימי רבינו קר"ע קודם חזרה מושום דהאי והודה לו ר"ע לא נתקבל מיד וכמשמעות' בפתחה) אין פיסול במקצת ואפיו סימן אחד כלו בפסול רק טרפה ולא נבלה, ובמקצת הסימנים רק דברי סופרים דין לוקין, וא"כ אין לומר דרוב מעשיהם מוקלקלים ועלילם לנchor ולעקור ולא לשחות כלל, דמחייבתי. וכן לרבען חייב לכשות וגס אסור לשחות אחרים דהרי אין כאן נבלה רק טרפה ואסורה באכילה. וניהו דלא"ש גם בזה מותר לשחות אחרים דהוה עכ"פ שעאר' מה"ת, ואפיו בפיסול במקצת דין לאו אלא ד"ס מ"מ לעניין זה כדאורייתא יחשב רק שאין לוין עלייה, דהרי תראה הרמב"ם בפ"ב מהל"ש פסק דחולין שנשחטו בעוראה פטור מלכשות, מ"מ הגי חכמיינו של ר"מ הון רבינו ותבורי, דלענינו שא"ר סברו הכר"מ דשמה שחיטה, ולכנן פליגי וס"ל דאסור לשחות אחרים אבל בכשה"ד דס"ל לרבי קר"ש דושא"ר לא שמייה שחיטה מושום דאשר יאלל כתוב, גם לדידי' פטור מלכשות. וא"כ ברישא כתני סתם דפטור מלכשות בין לר"מ ובין לחכמים, ולא מחד טעמא דלא"מ דס"ל ששא"ר ש"ש גבי כסוי פטור מושום דהוה נבלה ממש, וליכא כאן שחיטה כלל, ולחכמים דהם רבינו ותבורי דלא הוה נבלה אלא אסור מדברי קבלת וכו' חולין שנשחטו בעוראה לדעת הרמב"ם, מ"מ לפטור מכוסי סגי דהרי אסורה באכילה והוא כדאורייתא, אבל באוא"ב דס"ל לרבי ותבורי הכר"מ דושא"ר ש"ש פליגי ואמרו דאסור לשחות אחרים, ומודים דין סופג את הארבעים דאפשר דנהרו או עקרו והוא נבלה.

ולכל זאת קודם שקבל רבינו החזירה דר"ע דהודה לקבלת ר' ישבע בשם ר' יהושע דכל פסול ואפיו במקצת השחיטה נבלה, אבל אחר חזורה זו פשיטא דיש לפטוק הכר"מ הון בכשה"ד והן באוא"ב, ולכנן הורה רבינו תחלתה כחכמים ואח"כ חזר להורות הכר"מ, דהינו לאחר שקבל דהודה ר"ע, כי רק בסוף ימי או אחריו נוטס במשנה האי והודה לו ר"ע, כי רק כאשר בארנו בפתחה ובמקומו לעיל ל"ב עיי"ש.

ועתה בין תבין דמתחלת הסוגי' כבר ידע מהא דרוב מעשיהם מוקלקלים גם לרבען, וכמשמעות' התוס' אלא דב"ס' ר' רצה למוצה טעם אחר לחלק בין כס"ה"ד לאוא"ב אבל כאשר מסיק דרבנן בתרתי פליגי, تو לא ניחא לי' בהא דקאמור לעיל דחששו שלא יאמרו, וכאשר באמת הקשה התורמות הדשן ז"ל על טעם זה, דהרי מכסין דס' כוי בחול ואין חושין להתרות חלבו, והלב אורי' רצה לחלק דשם בכוי הספק ידו על כל העולם משא"כ כאן עיי"ש ולפע"ד לא אמר כלום, דהרי בי"ט אין מכסין מושום חש התורת חלבו, ומ"מ בחול לא חששו דהכל יאמרו דמהיות טוב מכסין, ולא מפני שודאי עבי כסוי, וא"כ הכא דכוותי'. וכן קאמור בשלמא לרבען לחומרא, ור"ל דחששו לחומרא דשמא פסול שיחיטה במקצת אין בו מושום נבלה דהרי ממתניתן מוחץ דלית ב' מושום נבלה ודאית, וכמשמעות'

دلמה לי' טעמא כלל לר"מ, כיון דמעיקר הדין פטור והלא הגמר' לא חידש לנו באזאת מידי רק דאמרו דלא"מ מעיקר הדין פטור ואתobar ידענו.

ב') **ויתר** קשה לי דר"מ ורבנן פליגי כאן מהיפך להיפך דר"מ דחייש למעוטי מותר לשחות אחרים, ולרבנן דלא חיישו אסור אתמה!

ג') **דקאמר** בטעמא דר"מ משום דמחייב היה ר"מ על שחיטתן מושום נבלה, ועי' מקשה מ"ט, א"ר אמי הוואיל ורוב מעשיהם מוקלקלים. מלשון זה מוכח דרבנן לא פליגי על הא דרוב מעשיהם מוקלקלים. דהרי לא אמר דר"מ ס"ל רוב מושמעין מוקלקלי, אלא דכן הוא אליבא דכ"ע. ותדע דר' יעקב א"ר' לא קאמור אלא דר"מ הי' מחייב על שחיטתן מושום נבלה, ועי' בודאי פליגי רבנן וכן מוכח זאת מן המשנה עצמה, דקנתני ומודים חכמים לר"מ שאין סופג את הארבעים, ואי ס"ד דמודים דליהקה מושום נבלה על אכילת שחיטתן, יותר הול"ל דמודים חכמים דליהקה מושום נבלה, אבל למה לא קאמור ר' יעקב א"ר' דעתמא דר"מ משום דרוב מעשיהם מוקלקלי אי' רבנן פליגי עלי' וס"ל דיןינו כן.

ד') **וממילא** נצמתה הקושי' העצומה שבתוס' ד"ה מ"ט דרבנן דלמה לא ילקה לרבען מושום נבלה, דלא די הוכחת דלעיל דמשמע דהאי רוב מעשיהם מוקלקlein הכל מודים, וגם קשה לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הקשה הרש"ש מודין Mai ס"ל לרבען אי ס"ל רוב מעשיהם מותוקנים למה לא נاقل משחיתתם וא"י ס"ל פלאג ופלגנא למה לא יתחייב על שחיטתן מושום נבלה כיון דספק במקום חזקה מוקמינן אחזקה. ואפיו נאמר כדעת הרשב"א ז"ל לעיל ט' דבמקרה הנעשה ומספקין על המעשה לא שייך חזקה, מ"מ אמרינו חזקה שלא נעשה מעשה מחוקנת עיי"ש מש"כ בארכיות.

והתוס' שתרכזו בהא דרבנן מספקא להו اي רוב מעשיהם מותוקנים או מוקלקלים והשתא לא מהני החזקה מיד, לא אכתי להבון דכל ספק דעתמא דሞקמינן אחזקה הוא כן דלא ידען לאיזו צד הרוב נוטה כי כל דברי שמים "א"א לצמצם ולאמור דמחיצה הци' ומוחיצה הци', ואדרבה בטח אנו יודעים דלאו בנסיבות הוא וכמשמעות' התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה לפי שא"א לצמצם, אלא כל שאין אנו יודעים להיכן הרוב נוטה מקרי אצלינו ספק השkol, והחזקה מכירעה הספק לצד החזקה לאמר דעתכו כך היה, כדי להעמיד הדבר בחזקתו, וא"כ דברי התוס' בזה נפלאים בענייני הרי' דבושים אופן אין לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הרוב הלאה ובמה פליגו?

ה') **דקאמר** בגמר' דרבנן אכולה מלטה פליגי, וזה פלא דבמשנה לא כתני הци' אלא דבכשה"ד לכ"ע פטור מלכשות, ורק באוא"ב מביא פלוגתא דר"מ ורבנן והגמר' לא הגיה במשנה מאומה, ועי' בחדושי החת"ס ז"ל מה שנדחק בהא.

ו') **והוא** יותר זר בענייני, דמסיק דהורה רבינו קר"מ והורה רבינו כרבנן, והוכיח דאחריניתא הא דהוראה רבינו קר"מ, וכן אקבוע הלכתא ברמב"ם וש"ע, ויאמר נא כל מי שריגל בדרכי הש"ס, היה נמצאו כמו זה דבמשנה שנה רבינו קר"מ וחכמים, ור"מ לקולא וחכמים לחומרא, דPsiṭṭa וPsiṭṭa דהלהכה כמותם, וחזר רבינו אח"כ, ומה ראה רבנו הקדוש על כהה, לחזור מההוראות כחכמים ולחומרא ולקבוע אח"כ הלכה כיחידי ולהקל, אם כל עיקר הפלוגות' כפי שפרשו התוס' והראשונים ז"ל, אי רוב מעשיהם מוקלקלים או רק ספקא הוה אי רוב מותוקנים או מוקלקלים, וכל מי שיש לו מוח בקדקו צריך להזות כי סוד כמוס איכה הכא שנעלם מأتנו.

שחייבתן שחיטה כלל ומותר לשוחות אחריםם כר"מ, וברוך שבחור בהם ובמשנתם.

עוד לאליך מילין בהא דכתוב הש"ד סימן כ"ח ס"ק כ"ד, דאמ רצה לכסות דם שחיתתן אסור משום דחישנן שיאמרו שחיטה מעלייה היא, וכתיב דכן משמעו מגמור ואתוס' וכ"כ הב"ח ואני בעני אני רואה ההיפך מהה מדרך השקלה וטרוי שבגמר' דנהה משנה שלמה קתני דפטור מלכסות, אבל לא אסור לכסות, ואיך מינחה הרבותה הגדולה דאסור לכסות כדי שלא יאמרו וכו'. אבל מה דאמר בגמרה בס"ד דרבנן מודים ברישא דפטור מלכסות כדי שלא יאמרו, הינו דוקא אי רישא דברי הכל היא, אז נוכל לאמր כן דבטעמא דרבנן דהם החמירו באוא"ב שלא לשוחות אחריםן אבל הקילו בכסי כדי שלא יאמרו, ומה דלא קתני אסור לכסות משום דר"מ, דהוא לית לי האイ חשש שלא יאמרו, لكن לא מצי קתני אסור לכסות דזה אינו דה. אבל כאשר מסיק דרבנן ארישא נמי פיגוע, וא"כ רישא רק ר"מ אמרו, ולא קתני אסור אלא פטור הרי דר"מ לא חש לשמא יאמרו, ואיך נחולק על ר"מ במקומות דלא פיגוע עליו חכמים. ובזה מיושב קושית הלב ארוי שהbabות לעיל דלמה לא ניחא לי להש"ס למימר בטעמא דר"מ ממשום שלא יאמרו, דזה א"א דא"כ אסור לכסות הול"ל, ודוק.

ראשי דה שדרכו של תינוק לטפח ידיו באשפוז ששרציםמצוין שם, וטמא את העיסה שאנו רואים שנגע בה עכ"ל, והתוס' חולקים על פירושו ומפרשים דהתינוק ודאי טמא בלבד בא"ה, מפני שנשים נdotות מגופות אחרות, אלא דהתיפות בעיסה ספק וע"ז קאי דאיaca למותליadam נטול מן העיסה וננתן לתינוק.

והנה יש לראות על פרשיי ז"ל לכארו' קשה מאד, לפי מש"כ הטווי י"ד סימן א' סק"ו ויוטר מבואר ברטיב"א ז"ל, דכל טהרונות שנעשו על גבי מקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתאות, ע"ג דהני טהרונות הינו תרומה, כמש"כ רשי ז"ל בגיטין, יש להם חזקת טהרנה, ולמה לא נעמיד הטהרונות על חזקת טהרנה שלhon כמו שמעמידין הכלים על חזקתן דעתאים, וכתובו דהינו טמא ממש דבשבעת טבילהת הכלים לא היו לפנינו הני טהרונות, ולא נפקא להו מידי اي הכלים נשארו בטומאתו או לא, וממילא אמרינו דעתאים הם מחמת חזקתן, וכן לעולם נגררו הטהרונות אחר דין הכלים, משא"כ חזקת הכלים מהני שפיר על נידון המקווה, ממש דעל זמן טבילתו לנו דניון, אם נסתלקה חזקה זו או לא, ואמרינו העמד כלים על חזקת טומאתן עי"ש וא"כ הכא דהאי תינוק כבר החזקן לו לטמא לפני נגיעהו בעיסה, חזקת העיסה מה בעי הכא הלא נגררת העיסקה אחר התינוק. אבל לק"מ דזוקא שם במקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתה לתרתי לעריאות' אנו מחזקין הכלים או האדם שטבל לוداعי טמא, וכיון דלוداعי טמא חשבין להו, ממי לא נגררו הטהרונות אחרי הכלים והאדם, ולא יסתור מה שהחלנו כבר לוداعי טמא, משא"כ בהאי תינוק תלוי הדבר اي רוב כודאי יחשב או רק כספק, ובאה באמת פligeו ר"מ ורבנן דר"מ דחיש לمعוטי, אפילו לא חייש ריק מדרבנן וכמש"כ התוס' לעיל י"ב ע"א וכן לקמן בסוגיו זו, מ"מ טעמי ממשום דס"ל דמה דאמרה תורה זיל בתר רובה בקושי התירה דרוב רק ספק עושה, אלא דעתה יותר לצד הרוב בלבד המיעוט, וכיון דספקה הו אלא דהתורה התירה האי ספק, אמר ר' מאיר דמדרבנן ראוי לחוש למיעוט, ושוב באיכא חזקה נגדו אפילו חזקה נולדה אח"כ, מ"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה ממשום דם עד עתה היה הדבר בספק ולא החלנו לדאי, אבל רבנן סברו דרוב ודאי עושה וכיון דכוודאי יחשב מה איךפתן לחזקה העומדת נגד האי ודאי. וע"ז מסיק הש"ס דהו דר"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה אבל לא לעשותות מן המיעוט

לעיל מדקתני ומודים חכמים דאיינו סופג, ולא קתני רבota יותר דמודדים דסוגג ממשום נבלה. וממילא עתה דזקינו לה שוב אין תימא דלענין כסוי קתני סתם פטור ממשום דנhydroו דחכמים דס"ל כר"מ בששא"ר לגמרי אף בכשה"ד, חולקים גם ברישא לאמר דחיב לכסות אבל רבני דס"ל לגבי כסה"ד כר"ש דלא שמייה שחיטה שפיר מסתומים קסטיטים דפטור, דעכ"פ ששאר הוּא כנ"ל, ولكن לרבען ניחא, אלא ר"מ מ"ט. אינו חוששת דלמא פסול שחיטה במקצת אשר זהה עלולים הני חז"ק דאיינו אלא אסור ולא נבלה ועי"ז קאמר ר"י ארי, דמחיב היה ר"מ מלכות ממשום נבלה דהוא כריש"ש ס"ל. ומה דפרק אח"כ מ"ט, והביא דר'امي ממשום דרוב מעשיהם מוקולקין ע"ג דברך ידע את זאת גם לחכמים כן הוא דבזה ליכא שום חולק, לא הביא זאת אלא ממשום מה דקשי ל"י דר"מ דחיש למעוטי גם אי הוּא ס"ל פסול שחיטה במקצת לאו נבלה נמי הוּה מחיב ממשום נבלה ממשום מיעוט דשמא נחרו או עקרו ברוב הסימן. כך היה נראה לפע"ד נכו' לפרש הסוגי, שתהא מוסכמת להאי פירוש האמתי במשנה, ובאה דזרורה רבי והורה. אבל אם תמצא שהוא דוחק יותר מדי לפרש כן הסוגי, אני אומר להא הרבה מן האמורים לא נתרצו להא דאמר ר' יותן לתרץ המשנה דאלו טרפות דנסנה קודם זהה, דהרי תורה שם ל"ב ע"ב דרבא ור"ל טrhoו לישב המשנה באופן אחר וא"כ י"ל דגס כאן לא בעו לישב האי משנה באופן שנצטרך לאמור דחכמים דר"מ תפסו קר"ע קודם זהה, עכ"פ לחומרא שלא להתריך לשוחות אחריםם. אבל ר' יותן בעל המירא דהכא דאמר בטעמא, דר"מ ממשום דמחיב על שחיטתן ממשום נבלה ודאי כוון למה שבדרכנו לדידי" דס"ל לעיל דמשנה דאלו טרפות דנסנית קודם זהה"ה דכולא מסכתן כנ' נשנית, כי לא קבלו האי זהה עד סוף ימי רבי או הרבה אחריו וכמש"כ רשי ז"ל בשבועות דף ד' ע"א דה לא זהה ממשימה עי"ש במחרש"ש ודוק.

ועפ"י דברינו אלה נבון דברי הרמב"ם ז"ל והם יהיו לי לראי גדולה ועמוד חזק לסמוך עליו פירושי בסוגי זו, דנהה מפי"ב מה"ש ה"ד כתוב ז"ל: "חיש"ק שוחחו בין עכ"ל ובפי"ד הלוי י' אהריםם, לפי שאין שחיתות שחיטה כל"י עכ"ל ובפי"ד הלוי י' לעניין כסחה"ד כתוב סתם פטורין מלכסות, ולא נתן טעם ממשום שאין שחיטתן שחיטה, ולא עוד אלא שהעלים עיקר הטעם דקאמר בגمرا, ממשום דרוב מעשיהם מוקולקלים, דמהה ש'כ' הרמב"ם דאי שחיטתן שחיטה (ומכ"ש לפי גרשטיינו דהוסיף תיבת כלל, וכפי הנראה מאן דמקח תיבת "כלל" ברמב"ם הרגיש בהא ורצה לתקן בהאי מחיקה, כדי שנוכל לפרש כונתו בהא דאי שחיטתן שחיטה, ממשום דרוב מעשיהם מוקולקלים, ולא חיש"ק שמא שחת יפה. אבל לא הועיל באזה כלל, דאם להא מתכוון הרמב"ם, גם בכסי היה לו ליתן טעם זה, דהרי חכמים דר"מ בתוויזיהו פligeו כפי הפירוש הפשט וסבירת התוספת) אין כוונתו לאמר דעפ"י הרוב מוקולקלים אלא דלא תאמיר דאית בי עכ"פ ששא"ר, והוא"י אסור לשוחות אחריםם, קמ"ל דזה אינו דאי זאת שחיטה כלל. ואם כן מתפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסגי לפטור אפיו הוה ריק ששא"ר, אבל אי נפרש דכונתו מכח רוב מעשיהם מוקולקלים, אין אנו חוששין שחיתו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טמא לפטור מכסוי. הרי ברור לפניך דהרבב"ם ז"ל הי' מפרש כפирושנו דזה דרוב מעשיהם מוקולקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הואיל ורוב וכו', ולא קאמר דס"ל לר"מ רוב מעשיהם מוקולקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממשום דס"ל דהוה עכ"פ ששא"ר וכרכ"ע קודם זהה, אבל אחר שחזר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

ע"ב גMRI אס אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אייסור להתייר. הקשה בהגחות מלא הרועים, מה פיריך הש"ס דנימא סמוך מעתוא לחזקה, גם כאן הלא נגד חזקת אייסור איכה חזקת תהרה, ולעיל ט' ע"א פליגי תנא באז לא בדק בסימן אי היה טפה או נבלה נמי היה, ודילמא ר"מ כי האי תנא ס"ל דרך טפה ולא נבלה, ואי נתיר לשוחות אחריהן (ור"ל דהה ר"מ ס"ל שא"ר ר"ש) ותירץ דבאמת זאת כוונת הגמר' בתירוץ אדם אמרו וכו' עי"ש וכל הרואה כמה מהדוחק, להכניס זאת בכוונת הש"ס. אבל במכ"ת קושיינו טעות גמורה הוא, דשנה בפירוש דברי התנא רק אמר טרפה ואסורה באכילה, دقונתו טרפה ממש, זהה ליתא, דחרי זה דבר שא"א דאי שחת חhogן אז כשרה נמי באכילה, ואי שחת שלא כהוגן נבלה נמי היה, אלא כוונת האי מ"ד דהה נידון הוא כמו דין דשני שבילין פשחין י' ע"א, דבזא"ז שניהם טהורין, וכתבו שם התוס', דמה"ת אפילו בב"א שניים טהורין דומוקמין כאו"א אחזקה תהרה שלו אף דידיינו בטיח דע"ב אחד טמא, והכא נמי דוכות' קאמר דלענין איסור פסקין לי' דאסור משום חזקת איינו זבוח, אבל לענין טומאת נבלה פסקין לי' דטהרו משום חזקת תהרה, ואע"פ שבתאי איינו כן באמת, כי א"א להיות כן, ומעתה כיון דלענין איסור אמרין דהוה איינו זבוח למה נאסר לשוחות אחריםם, דמה שאינו מטמא הוא רק לענין טומאה, אבל לגבי איסור הרי אינה זבוחה כלל, ולא כטרפה ששוחטה דהוה עכ"פ שא"ר זה ברור ואמת וד"ק היטב.

עוד שם הורה רבינו בחכמים והורה רבינו קר"מ, הי מינינו ה'ז' לאחריותה. לפי מש"כ ליל דהוראות אלו תלויין בהא דחזר ר"ע והזודה לוי' ישוב, לכאו"ר אין מקום להסתפק דהי דאחריותה, אלא דיל' הלא כמה אמראים רבא ור' ליל לעיל ל"ב ע"ב לא סברו קר' יוחנן דרכי סתם המשניות ר"ע קודם חזרה, וכמש"כ לעיל, ולא עוד אלא אפילו אליבא דרי"ז אולי הדר ב' לר' מהא דהודה לו ר"ע ופסק קר"ע קודם חזרה וד"ק.

עוד שם ת"ר היה כל משמע היה, בין מרובה ובין מועצת וכו', לפע"ד מצד היה קדרש, ולא מחיה לחוד, הצד היה הוא שם דבר על מי שהליך לצד חיוט כפי אשר יעלה בידו רב או מעט וד"ק.

ד"נ פ"ז ע"א ת"ה ושפק וכסה מי ששפך יכסה, שחת ולא כסה וראחו אחר מנין שחביב לכוסות שנאמר ואומר אל בנ"י אזהרה לכל בני ישראל עכליה", הרמב"ם ז' השמייט האי דרשה דואמר אל בני ישראל, וכותב בסוף פי"ד מה"ש וז"ל: וכי שחת יכסה שנאמר וכסהו בעפר, ואס לא כסחו וראחו אחר חייב לכוסות שזו מצוה בפני עצמה הו, ואינה תלוי בשוחט בלבד עכ"ל וכן הטור סיימון כ"ח כתוב בטעמא דהאי דינא, שמצות כסוי הוא כאשר מוצאות עשה שכל ישראל חייבים בהן, אלא שהשותט קודם לכל אדם. ובדרישה נתקשה בדברי הטור, דלמה לי' למתלי' דהוה כאשר מצות עשה, כיון דאייכא כאן ילפotta מיויחדת לחיב כל ישראל (ויתר הול'יל)adam בטעמא דהטור דהיה כאשר מוצאות עשה, מה ל' קרא ומדאצטריך קרא עכ' דיאנו כאשר מוצאות עשה) ותירץ דלולי' סברת הטור הוה לנו מעט מדכתוב שפק' וכסה, דזוקא על השופך אייכא חיוב כסוי ולא היהנו למדין מואמר אל בנ"י, דיל' דקאי אכל שוחות ושותט, אבל השטא מס'יעה הסברא לדריש ואומר אל בני ישראל, דכל ישראל קامر ולהוציא ממשמעות' דושפק וכסה שאינו דזוקא עי"ש וחוץ מן הדזוק האידול שבדבריו, מהנה נפרכים מכמה צדים. **א'** איזו מועצת אייכא במא שצotta תורה להשופך שיכסה שאם עבר או נанс או שגה ולא כסה שאין אחר יכסנו במקומו, כמו בשאר מצות עשה כגון נטור או חמץ דודאי עיקר המצווה על הבעלים, אבל אם לא קיומה מאיוז סבה

ודאי אלא דעתשו ספק השקול, ובטומאה הספק מותר דתינוק בדבר שאין בו דעת לשולח חשבנן אבל באיסור אסור הספק. ובהצעתינו נמצא יישוב נכוון לקושית התוס' ע"ב בד"ה סמוך מעתוא לחזקה, דחקשו מהא דעהר יוחשי פ"ז ע"א דאר"י שם דרבנן עשו תינוק כמו שיש בו דעת לשואל, וקשה הא לרבען בלא"ה שפיר מטמאין משום דלא חיישו למעוטה, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השמקב"ץ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קושית התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטוריין, וככשנהנו דנניido וייהו חיבין במעשר, מכח כל דפריש מרובה פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובה פריש, עשרי ספק מקרי אלא דההתורה ספק זה באיסורין דכתיב אחריו ربאים להטtotות ונחפק האיסור להיות היתר עי' ביטול ברוב, אבל הכא לא נפיק מכל ספק עשרי עכ'ל, ודבריו הקדושים לא נתרשו דמה עני נחפק האיסור להיות היתר לכואן, כיון דמכח כל דפריש מרובה פריש יתרנו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כוזאי או רק כספק וההתורה התירו, הוא באמת פלוגתת ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטamente כמאן דלייא דמי, لكن לא סמיכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו התורה בקושי וחיש עכ' למיעוטי מדרבנן, ועכ' ס"ל סמוך מיועטא חזקה ועי"ש בפרש"ז ולומתא כדברי, ואיך מתרץ השטמקב"ץ קושי' התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי' מתורתצת בחברתה, דהה דامرין רבנן מעוט כמאן דלייא לכואר' בעו הסבר גדול, דמהיכי תיתי נימא הци, דין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה ג'il יותר מהא, אבל לא שהמעוט כמאן דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדנו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נחפק האיסור להיות היתר, הרי דהמעוט ברובא דלייא קמן כמאן דלייא, ולכן מסתבר לאמר דגס ברובא דלייא קמן המיעוט כמאן דלייא, דהרי למשל ברוב בהמות כשרות אמרין שפיר כל דפריש מרובה פריש בודאי משום דכל הבהמות שבulous יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נחפק ההיתר להיות איסור וכמו שכתב הר"ן ז"ל בנדרים דרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלעלום האיסור המציגות והיתיר העדר, ולכן המציגות יכול לההבטל עי' הרוב להיות נעדר וכמאן דלייא, אבל להיפך לההבטל ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמור מעתה דגס כל דפריש מרובה פריש איינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי רבים להטtotות. וזה כוונת השמקב"ץ ז"ל דהה קפץ לדיר הוא הפטור וההuder, ואני רוצים לעשותות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, וא"כ לעולם ספיקא הוה דرك במקומות שישיך נחפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיב, אבל בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיב לא שייך נחפק וממילא דגס כל דפריש מרובה פריש נמי איינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהה במצויה איירין ועיין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה וד"ק.

ולפי האמור גם הכא בתינוק באשפה כפרש"ז ז"ל הרי המיעוט הטהורים שהם העדר, לעולם לא יתבטלו ברוב הטמאים שהם המציגות, וממילא גם כל דפריש מרובה פריש אפילו לחכמים דר"מ רך ספיקא הוה, והוא אמרין סמוך מיועטא לחזקה אי לאו דשאלו כדבר שיש בו דעת לשואל. אלא דההתוס' לשיטתם דסבירו דרוב ומיעוט דהכא מטפוח בעיטה מיריע לא מצי לתרץ הци וד"ק.

דמיםים דם כל בשר לא תאכלו, ומה ענין אכילת דם לכסי או לא כתעם הרש"ם ז"ל, וזה ברור ואמת בדעת חז"ל שדרשו הא וואמר אל בני ישראל לאזהרה לכסי. ועיין מש"כ במשנה זה דבר נפלא בחוש"ק שוחטו ודוק"ק.

ד"ג פ"ז ע"א תנוי אכן, ושפק וכסה בימה ששפך בו יכסה שלא יסנו ברגל, שלא יהיו המצות בזיות עליו. ויל"ד מה זו שאמר שלא יהיו המצות בזיות עליו דרך כלל, ולמה לא קתני שלא יבזה את המוצה, דהינו הכספי ומה שמכסה ברגל. והנראה לפע"ד כי מחייב הטע אמורים, כי הדם הוא העצם הייתר עלול וממהר להבאיש ועפשו מקלקל האיר, וגופם מחלות רעות, וע"כ צותה התורה לכיסותו בעפר שהוא יותר מוכשר לבטל האדים המזיקים והבאצלין היוציאים מן הדם הנשף. ואם נאמין לטעם זה, תה"י מצות כסוי הדם, כען מצות וכסית את צאתיך. ואם נאמר טעמיים כאלו במצות ה' יתברך, תtabזה המצוה בעיניו כמובן, וכן דרש שכסה ביד דיקי ודלא כדרך המכיסים דבר מואס ברגל, כי יש טעם כמוס ותיקון הנפש בקיים מצות ה' שלא נחלגה לנו, וכן עליינו לכבד את המצות מצד קדשות המצוה. ורא"י דכו הוא ממה לדלמוד מה, בשבת כ"ב ע"א שאסור להרצות מעות נגד נ"ח, ולהרבה פוסקים אפילו מרוחק ואיזו בזין אייכא באזה, עד שלמדו מה הוא א דין מכסין ברגל, אלא ודאי כדאמרו, דמשם ילפין דבעינן לכבד המצוה ובעינן דוקא ביד ולא ברגל כשר דבר מואס, ומזה שפיר ילפין גם להרצאת מעות נגד נר חנוכה דמורה על אי כבוד. ובזה נבון נמי למה דוקא כאן בכסי גلتה התורה שלא היה המצות בזיות עליינו עד שאמרו שם בשבת, אבוחון דכלחו דם אבל לפה האמור ניחא דכאן בכסי המעשה בעצמו שהוא לכיסות דבר מואס ועלול לעיפוש, היה הדרך הרגיל לכיסות ברגל ומ"מ הקפidea תורה לכיסות דוקא ביד כדי להראות כבוד לא להמעשה אלא להמצוה בה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל במתוך לשונו הזהב בסוף הל"ש ו"ל: וכשיכסהו לא יכסה ברגלו וכו' שאין הכבד לעצמן של מצות אלא למי שצוה בהו בה וכו' עכ"ל ודוק"ק.

עד שם גמרא אבעי' להו שכר מצוה או שכר ברכה, כבר נתעורר בל"ת הא תורתך אייכא מצוה וברכה. והנראה לפע"ד בគונת האי אבעי', דהכי Kmסתפק מצוצה עצמה כיון דאיתא בשילוח ושלוחו של אדם כמותו. אך אפשר לחטפה מן המחייב בה, דהרי הוא שלחו ונייה דבתורותם שלא מדעת בעליין און תרומתו תרומה, והתמס אפשר לבטל הפרשתו אם נאמר דלא עשה כלום, ועוד דחתם ג' מודות בתורמים ואמר בעה"ב שהוא רוצה ליתן חותות או יותר, ע"כ צריך לעשותו שליח בפירוש, אבל בכסי או במילה וכדומה דבלאה"ה א"א לבטל המעשה, מסתמא ניחא לבעלים כדי שייהי שכר של המצוה שלהם אלא דמ"מ אפסדי' הא מצוצה בו יותר מבשלוחו. וכך בברכה אייכא ספק דהרי אמרו גודל העונה יותר מן המברך וכע"פ מביך, וא"כ מה אפסדי', ועיין ש"ך ח"מ סימן שפ"ב דהעהלה באמות דביברך בלחש מיררי, דאי אייכא עונה הרי הוא יותר או כمبرיך. ועיין בחדושי ק"ז החות"ס ז"ל שהקשה א"כ מ"ט אמר דנ"מ לעניין ברכות המזון, ולא אמר בפשיות דנ"מ בעונה אמרנו יפה דחיה דברי הש"ך ז"ל, אלא דלא/bar להמה באמות ישלים שכר ברכה במקומות דהנzel ענה אמרן. אבל באמות רק"מ כאשר בארתי במקומות, דהא גדול העונה יותר מן המברך, היינו מן המברך בלבד עונה, אבל לא מן המברך בדיאכאה עונה. דהא דעתנה גדול מן המברך משום דשםוע ושותם עוננה וגם ענה אמרן, אבל מבריך בלבד עונה לית לי רך אמרית הברכה לבד בלבד שמייעת אמרן, משא"כ בדיאכאה עונה דגס למברך אית ל"י תרתי מברך וגם שומע עניית אמרן דהוא בעונה אמרן, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

שייה, ודאי דחייב על כל ישראל לבعرو ובפירוש אמרו ז"ל בחמש דהכל מצוין עליו לבعرو. ואין לך בדעתך דבמחץ אייכא לאו דב"י, דלאו הא אין בו מעשה, ומה לילאו זה או ביטול מצות עשה, ועוד לדעתך רשי ז"ל כל שהבעליהם לא ידעו מחמצץ ולא ראויהם עוברים כלל. **ב'** לפי דעת הפרישה הכי הול'ל בברייתא יכול ראהו אחר פטור, ת"ל ואומר וכו' אבל בבריתא כתני, "מנין" ואיך פריך מנין במקומות דבכל המצות הכי הוא, וכל עצימות ספיקו כאן דשמא אתה ושפק וכסה למעט כל ישראל אתה והול'ל יכול וכו'. ג') הפרישה לא העמיד קוישתו על הרמב"ם ז"ל שהמשמעות ג' דרש דואמר אל בנ"י, ותרוץ נפרק מלשון הרמב"ם, דמדבריו משמע די לאו דכסי מצוה בפ"ע אלא גמר מצות שחיטה לא היתה מוטלת על כל ישראל, והוא מניל' דמ"ש מכל המצות שלא קיימה בעלייה שחייב כל מי שבידו לקיימה לתיקן המעוות וכמוש"כ הטור, וא"כ מנין לרמב"ם לאמר דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולמما גמר מצות שחיטה היא, ומ"מ כל שלא גمرا השוחט חייב הרואה לגמורה.

אבל האמת יורה דרכו דהרבנן והטור לדבר אחד נתכוונו דקשה להם על הבריתא למה לי ילפota דואמר אל בנ"י דהרואה חייב לכיסות פשיטה דמ"ש משאר מצות עשה, לכל שלא שעאה מי שחייב בה חייב כל מי שיש לו קיימה מצד ערבות, וצ"ל דאיצטריך האי קרא דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולא גמר השחיטה, וניהו דב"כ וב"כ מחויב הרואה לכיסות וכוקשייתינו, אבל הנפקותא הוא אדם שחת חשי"ק או זרך סכך לנעיצה בគותל והלהקה ושחיטה כדרכח, דבחני אופנים לא נתקיים מצות וובה, ומ"מ הנשחת כשר (ובפרט לדעת הרמב"ם ז"ל דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק") דבכל הני מה"ת. עיין מש"כ בסוגי דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק) דבכל התחלת, ואין ליכא כאן CHOIV על השוחט למגור המוצאה כיוון דלא התחלת, ואין שוחט אלא נשחט, א"כ גם על אחר הרואה ליכא שום CHOIV למגור. משא"כ אי מצות כסוי מצוה בפ"ע היא אז בכל הני אייכא CHOIV וזאת ילפין מואמר אל בנ"י דמצות כסוי מצוה בפ"ע היא ואינה תלוי' בשוחט בלבד, ואפילו ליכא שוחט אייכא כסוי. ולהי כיוון גם הטור דנגרר בזה אחרי דברי הרמב"ם בכהו שכתב דמצות כסוי היא כשר מצות עשה שכיל ישראל חיבטים ר"ל שאינה גמר מצות שחיטה שאז היה החויב ארואה רק מצד ערבות למגור מה שפשע בו חברו, וממלא בשחיטה חשי"ק דאיין כאן שוחט בכוננה ולא ברCHOIV היה פטור גם הרואה מלכסות, וע"ז אתה קרא דואמר אל בנ"י דהוא מצוה בפ"ע ואינה גמר מצות שחיטה. וא"כ טעם של' הרמב"ם הוא פירוש למה לי קרא ודוק"ק.

ועיין זה אי מצות כסוי הוא מצוה בפ"ע או גמר מצות שחיטה תלוי בטעמי המצואה של הרמב"ן והרש"ב ז"ל, דדעת הרמב"ן ז"ל בטעם המצואה הוא, משום דאין לשפוך דם בע"ח לצורך אכילת אדם בלבד, שלא לצורך גבוח בלבד, ולכן צווה הש"י לתכיסות דם היה ווער שאינם קרבים על המזבח, ולפי טעם זה הכספי הוא להראות שהאדם מתבאיש על שפיכה זו ומכתסה את דמו, וכדכתיב באחוי יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרכו הרוצה לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורא מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסך וזרק סכך ובחשו"ק דאיון להם מחשבה ושחיתון חשובה כמתעסך מבואר לעיל י"ב ע"ב, ליכא כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרמב"ם שכתב דטעם המצואה הוא הרוחקת אכילת דם שאינו קרב לגבי מזבח, ולפי טעם זה ודאי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי' בשחיטה כלל, וקרוא ומתניתא מסיע לרש"ב ז"ל דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאמרו ז"ל שהוא אהירה לכל בני ישראל על הכספי, באיסור דם קמיiri

חייב לברך וכותב דמלשוון הגמור' דקאמר שאם חזר ונתגלה חייב לכוסות, וכיון דمحובי לכוסות מAMILIA או ע"י עצמו חייב להכשות, דהא בסוכה לג"ג ע"א מסיק דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחווי אצל מצות ולחומרא אמרין ולא לכולא א"כ ספק ברכות להקל עכת'ז. והדבר נפלא עד מאי דהרמב"ס ושאר פוסקים לא האצירו כלל דבר גדור כזה דהאי חייב לכוסתו היינו מספק ובלא ברכה, ועל הש"ס גופא שי לתמורה דאייך יסתפק ר"פ במקום דקתני בתמאנתן חייב לכוסות, ולא מצינו כיין זה בש"ס שהתניא יסתפק בדין ועין באחרונים שם בסוכה שנתפלו באזה.

אבל מה שנראה לפ"ד באזה הווא דהנה רש"י זיל בד"ה הא אידח' לי' פירוש זיל "והא אידח' לי' מכספי, דהא כסחו ונתגלה פטור מלכסות" עכל. והוא פלא מה מביא ממש דהא בכשה בעצמו העשיה מצותי. ובসוכה לג"ג ע"א באמת לא פירוש כן אלא דכתוב על הא אמרין והוין בה כי חזר ונתגלה אמרاي חייב לכוסות כיון אידח' אידח' ופרש"י זיל הויאל ואידח' ע"י הרוח מכסי של מצוה כדקאמר, דכי לא נתגלה פטור מלכסות ע"כ והוא הנכוון דקושית המקשן יתמה מנוי ובדי זכין דבלא נתגלה פטור הרוי דנדחא, איך שבוי ה'י נרא אבל לפ' פירושו כאן אין הקושי' מצד דחווי, אלא כיון דעתכסה מה לי ע"י אדם ומה לי' ע"י הרוח, דהרי כבר נעשה מה שראו לעשות, ונשלם כוונת המצווה יתברך, ואי שבביל דעתשה דבוסוכה קפריך "כיוון אידח' אידח'" וככא פריך "והא אידח' לי'", הרוי שלך לפניך דשם כונתו למיפורך זכין דע"י הרוח נדחה מכסי איך יהי' חזר ונרא, ולבן אמר כיון אידח' אידח'. אבלanca פריך למה לא נימא דכבר עשתה מצותי' ברוח כמו בכשה בעצמו, דמ"ש דסכך' סתקיימה כוונת המצווה בה' שיתכסה הדם פ"א, ובהכי סגי דוכשחו מעוטא הוא נ"ל. ומה דקאמר לישנא דואה אידח' לי' ולא קאמר והא עשתה מצותי' כיוון דאין כאן מצוה רק התכלית של המצווה עשו וע"י נדחה זה מן המצווה. ואם כן הוא הפירוש כאן בקושית המקשן והא אידח' לי', גם בתירוץו של ר"פ דאין דחווי אצל מצות צרכין אנו להכנסי כוונה אחרת מה דחשיב ר"פ שם בסוכה על הקושי' דהואיל ואידח' אידח', והכוונה כאן דאין דחויב אצל מצות דכל שכשה הרוח וחזר המשם כמו השב חשבים ושלח תשלה, דבכל פעם הוה מצוה חדשה, ולא שיד' כאן דחווי כל וכסבירת הרא"ש זיל ס"פ אלו מגלחין לגבי שבת, דבכל רגע אייכא מיעוטא כדامر בגמור' והסבירו הוא דכל שכשה פ"א שם איכא מיעוטה להתגולות עוד, משא"כ ברוח המכסה דדרכו לגלות כמו אין דרכו כמו שליחות הקן דדרכו של האם לחזר אל קנה. ותדע שכשחו הול' כמו שליחות הקן דדרכו של האם לחזר אל קנה. וההש"ס לא על דרשה דהשב כסוך, דהרי פריך מ"ש מהשבת אבדה דהשב אפי' מאה פעמים, ומ שני התם לא כתיב מיעוטה הכא כתיב עמיוטה וכשהו, ואיפכא הול' התם כתיב השב במקור דמורה על התמדת המעשה, אבל הכא לא כתיב רבוי הכא, אלא ודאי עיקר העניין אסבירה נבנה, והאי מיעוטא דוכשחו קאי דוקא על כסוי של עצמו, או אפילו של חז"ק ונכרי, אבל בכשה הרוח דדרכו לגלות כמו לכוסות הדרין לסבירתיו, להיות כמו השבת אבדה ושלוח הקן. ומעתה מה דקאמר שם דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחווי או אין דחווי, הינו בשאר מצות אבל בכשי ציל ע"כ דלא שיד' כל דחווי, דכל שהרוח כסיה וגללה, הוה כהשבת אבדה דאפיילו מאה פעמים חייב לכוסות, וכסתימות לשון המשנה דאמרה

להמברך בדאיقا עונה נגד העונה ועל אותו חטיפה חייב 'זוהובים. וזה דקמסתפק שכר מצוה ומשום למצוה בו יותר מבשלוחו, אבל שכר ברכה לא דעונה מבברך או שכר מצוה לא, דמשום האי פורטה מצוה בו יותר מבברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום ברכה משלם משום דהמברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום האי יתר משלם. ובזה נ ditchן נמי דברי הש"ץ זיל שמכוכיח מדברי הרاء"ש זיל כאן, שמחליך בחטף מצות מיליה בין חטפו מן האב דחביב, ובין חטפו משלוחו דפטור דומה מוכחת אכן לעשות שליח למול, דאל"כ הרי סכ"ס חטף המצווה מן האב אם חטף משלוחו שהוא כמהותו. ולפי הנ"ל ליתא דהרי בחתיפת מעשה המצווה אין אלא משום למצוה בו יותר מבשלוחו, וזה הפסיד האב בכו"ב, ואיל דחטף זאת מן השlich' ע"ז כתוב הרא"ש זיל דבדבר בעלמא, אבל השlich' זכה במצוה דנינו דהאב מסתלק ע"י דבר בעלמא, אבל השlich' לא זכה בה להיות טובע הפסדו מן החוטף ודוו"ק.

עוד שם גمرا כסחו הרוח חייב לכוסות. ארבעב"ח ארי' ל"ש אלא שחזר ונתגלה וכו', ויש להכenis זאת בלשון המשנה דאל"כ הול' כסחו הרוח חייב לכלותו ולכסותו, אלא ודאי קאי' אשלהעלת כסחו ונתגלה פטור מלכסות והני מיili אם כסחו בעצמו, אבל כסחו הרוח חייב לכוסות כנתגלה. אלא דעת גוף הדין אני תמה כיון אדם נתגלה חייב לכוסות למה לא יתחייב לכלותו ולהביא עצמו לידי חוב שהיה עליו מותחה. וק"ז הוא ממה שאמרו חסידים הראשונים הכניסו פירוטיהם דרך חצירותם כדי לחיים במעשר והרי שם לא היה חייב מתחלה כלל, מכ"ש הכא דהיה מוטל עליו החזיב לכוסות והrhoח חטף ממנו המצווה, ולמה לא גילהו כדי ליקות במצווה שהיתה כבר מוטלת עלי, וחכם לב יקח מצות כתיב. וע"פ שיש חילוק בין מעשר לכסי, דחתם לא נפרש המעשר אבל כאן הרוי נתכסה הדם, ורצון הבורא ב"ה נתקיים בלאדי עשייתו, ואין מקום לעשות עוד, אלא דזה ע"כ ליתא דהרי אם כסחה בעצמו וחזר ונתגלה פטור, ובכסחו הרוח וחזר ונתגלה חייב, הרי מוכחת מהא דכל זמן שלא כסחה הוא לא עשה רצון הבורא.

אבל דע כי כבר אמרתי לך כמה פעמים דנקוט כלל גדול בידינו, דכל דרישו זיל כען אלו הייתה סברתם או קבלתם האב, והדרשה להסמייך לקרא התולדת, וכן גם כאן שאנו רואים דבהתשב אבדה ושילוח הקן ובתויחה בכלם אנו דורשים אפיילו מאה פעמים, וכך בכסוי דורשים וכשחו דסני בפ"א, ואע"פ שחזר ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"ז סמכו לדרישו כאן הכא, וכאן הכא, והסבירו מבוארת לכל שופט בצדק דבכ"מ מדרך שיחזור הדבר לכמות שהיה לא סגי בפ"א. ובהמה שדריכה לבrhoות מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדריכה לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתויחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכתו, וכן מסתבר דעד שנסיג התכלית איךיא חייב בהתמדת המשעה הלו אפיילו מאה פעמים. אבל בכסוי הדם הלא כל שנטכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותט שיחזור אחר הדם, אם אירע שנטגלה, וכך בכסה"ד אמרו דוכשחו מיעוטה הוא דסאי בפ"א, אמנים כן בכסחו הרוח כמו שהrhoח מכשחו כך דרכו לגלותו, כי כן דרך כידוע, וא"כ שפיר אמרו דבכח"ג חייב לחזר ולכסותו. ולפ"ז דוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרת נתגלה באמת פטור מלכסות, וכן אם כסחו נכרי או חז"ק ע"פ שחזר ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא ולא עלה ע"ד שום פום.

והנה הפר"ח בסימן כ"ח חקר באם הוא גילה בכשה הרוח אם

החייב אנו דנין, אם חזר או לא, וכן משמעו מילשון הש"ס שם בבכורות, בлокח ציר מע"ה דקאמר ואי משום מעוטי מים שבציר בטלי ברובאו, וקאמר ר' דימי ל"ש אלא לטבל בו פטו, אבל לקדרה חזר וניעור, ופרק אבוי וכי טומאה שבטלת חזרה וניעורה, ולא פריך וכי מים שבטללו חזרו וניערו הרי דודאי חזרו להיוות מים ע"י שמאלא מין את מינו, אלא דהטומהה שדבוקה במרקחה עליהם והלכה ע"י הביטול איך חזרה וניעורה. ולכן קאמר ר' ר'פ' לחalk בין קדשים לכסי, דבכשי החייב לא מציז ליבטל, כיון דחזר להיוות גם נתחדר החייב לכסי דין דחויה אצל מצות, משא"כ בקדשים לא מהני היא דחזר להיוות דין כיון דפקע מנין הקשר זריקה שבפטומהה ומכ"ש באיסור דם חזורים וניעורים, וזה כמו קדשים לכל שנכח אינו חזר ונראה ה"ה כל שפקע האיסור והטומהה איך יזרו למוקמו וכקושית אבוי שם בבכורות, וע"ז תרצהו דמ"מ גם בהזה יש לחalk בין קדשים לאיסור וטומאה, דבאמת לא פקע למורי לא האיסור ולא הטומהה וה"ה גם ההקשר לזריקה, אלא מתלי תלי, עי"ש בבכורות פלוגתת רשי" ותוס' בזה, ולכן באיסור וטומאה שפיר נטעררו ע"י התוספות, אבל בקדשים לא מהני כיון דנדחתה פ"א דשוב אינו חזר ונראה.

ובאמות כשאני לעצמי היתי מחלק באיסורין עצמן, בין אם האיסור מקרי או עצמי, כגון ינ"ס דהאיסור מקרי דין דפ"א בטל אסור, רק מה שננטנסך לע"ז, בהז שיך לאמר כיון דפ"א בטל האיסור ניהו דחזר וניעור היו בתורת יין, אבל לא בתורת איסור, והוה האי יין כיוון דעתמא דשתי, וכן לעניין טומאת המים ניהו דבקדירה חזרין להיוות מים, אבל הטומאה שהיתה במרקחה דבוקה בהם, כבר אזלא לה ואני חזרת, אבל כגון דם וחלב הרי כל דם וכל חלב ל"ת כתיב, ואין זה איסור במרקחה אלא בעצם, וכל שינקראה דם וחולב בהמה רביע עלייהו איסור תורה בכען כיון דעל העצם אמרין חזר וניעור איך נפריד האיסור מן העצם, אבל חזר להיוות דין הרי הוא בלא תאכלו, כן היתה הסברא נונתנת, אלא דא"א לישב הסוגיות בהז שנראה שבعلي התלמוד לא חלקו כו ודו"ק.

תנוס' ד"ה רואין אותו כאלו הוא מים, והקשה הרר"ש מوردין, דבಹקומץ הרבה מפרש טעמא דרבנן ור' מדקטיב ולקח מדם הפר ומדם השער, גלי וידעו שדם הפר מורהה מדם השער, מכאן לעולין שאין מבטילין זאת, ור' אומר מכאן למיין במינו שאיןו בטל. והשתא היכי מוחך דאפשרו מבטילין עולין זאת ומב"מ בטל,anca לא בטל שאפלו היה דין הפר מים, היה ניכר אקדמיות דין השער. ויל'adam דין הפר היה מים לא יהיה' בדם השער מראית דין גמור וכו' עכ"ל. ומיל' לא ישתומם על הדוחק הגadol הלאה, דלאמר דין השער לא ניכר אקדמיות גמור בימים שכגד דין הפר. ולא עוד אלא דתירוצים נפרק מלשון הש"ס שם, דהרי הדבר ידע שדם הפר מורהה מדם השער, וכי בשבייל שהוא מרובה עדין לא סגי ליבטל דהרי רואין כאלו הם מים, וע'כ' תאמר דהאי מרובה דקאמר דמורובה כ"כ דלא ניכר אקדמיות דין השער, וכי קרוא דבר ידוע, הלא אינו ידע מב' צדדים, דלפי דעתך ידוע להיפך דין השער בימים כפי דין הפר אדום הרבה, ולא עוד אלא דהאי מראית דין אינו משוער במתניתין עד כמה מקרי מראית דין, ואיך מצי קאמר ע"ז שהוא דבר ידע שאין בדם השער בימים כדם לשאר איסורי, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דЛОקה ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים לעם מים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

חייב לכסיות ולכך כל שחזר ונתגלה ע"י הרוח חייב לכסיות בברכה אבל אם הוא אלה או נתגלה ע"י סבה אחרת, אין כאן מצות לכסי כלל, כמו בכסחו בעצםו ובכ"ל והא דמקסה בעצםו, וחזר ונתגלה אף ע"י הרוח דפלוור משום דהא גופא שיהי רוח מנשב בחזק שוגלה לכסי עperf שבארץ הוא לא שכיח, אבל כסחו הרוח הרי כבר איכה רוח המכסה והוא המגלה אין זה לכסי העומד. היוצא לנו מזה לדינא להלכה ולמעשה כל שכחו הרוח והרוח גלו ודי כיסה בברכה כסתם משנה וכסתימת לשון הפסוקים, אבל אם גלה בעצםו או נתגלה ע"י סבה אחרת ודאי יש לחוש ולכסיות ולא נסוך על סברתינו נגד סתיות לשון הפסוקים שלא נחתו למה שכתבנו, אבל חילתה לברך על לכסי זו באשר גם הפ"ח וכמה אחרים שאחריו מסכימים שלא לברך, ולפי הצעתנו אין כאן ספק מצוה, אלא ודאי לא בעי לכסי כלל.

ועפ' דברינו נדחה מה שראיתי בת"ח ז"ל שכتب דממה דקטני במתניתין כסחו ונתגלה פטור מלכסיות, לכ"ו' משמע דודוקא אם נתגלה בדיעבד, אבל אסור לגלותו לכתלה, וא"כ הוה אסור לשוחות ברוחב העיר מקום דרישת הרבים, אבל נראה דמתניתון אורחא דמלטה נקט, דאפשרו לכתלה מותר לגלוות כיון דמיוט קרא דחזר ונתגלה פטור מלכסיות, אבל דכסי לחוד עשה מצוה, דכל שמכוסה אפשרו רגע אלزا לה המצווה. וא"ג דגבוי נר חנוכה נמי קייל הדלקה עשויה מצוה וכבתה אין זוקק לה, מ"מ אסור לכבותו תוך השיעור שאני הטעם דפרוסומי ניסא בעין וכו', עכת"ד, ולפי דברינו ליתא דגס לכסי, ממש כדי נ"ח הוא, דין זוקק לכוסתו אם נתגלה אבל אסור לגלוותו וכן ברוח מצוי' לגלוות אין הטעם פוטרו מלכסיות פ"א כמו שבארנו לעלה. וואי' לזה מהא דלעיל פ"ה ע"ב דאמר לי' צא טרוף כפרש"י שם, שלא עשה ממנה צרכיו ושוב אסור לו לעשות צרכיו כפרש"י שם, וא"כ לארוק הכל לתוך ביבותא דמייא, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. וחילוקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלא הקושי' הוא כיון דהתם משום פרוסומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מון השיק, מה לא הוקיקו להזכיר ולהדליק אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאין עלול לכבות לא אטרicho, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינא בס"ד ודוו"ק.

עוד שם גمرا ומי' מהא דתניתא השוחט ונבעל הדם בקרע חייב לכסיות, ופרש"י חייב לכסיות ע"ג דלא חזר ונתגלה, ופלא להבין דמה ס"ד דגס הכא בכסחו הרוח יהי' חייב לכסיות אחר שכבר נתקassa, ואיך אפשר לאמר כן דמה מהני הטעם על לכסי, דהא בא ר' יוחנן הוה מפרשין מתניתין דכסחו הרוח חייב לכסיות דר"ל שחייב לגלותו ולכסיות, אבל לכסיות מה שכבר מנוסה מהי' נמי וצ"ל דהומ"ל ולטעמייך, ודוו"ק.

ע"ב גمرا' א"ר חי' בר"א א"ר' לא שנו אלא שנפלו מים לתוכן, אבל נפל דין לתוכן מים, ראשון וראשון בטל. א"ר פפא לעניין לכסי אינו כן, דין דחויה אצל מצות. מבואר מדברי ר'פ' דלעולים אמרין חזר וניעור בכל מקום, אלא דגבוי קדשים לא מהני האי דחויה וניעור, משום דכיון דנדחתה פ"א שוב אינו חזר ונראה, ולכן לא ידעתלי לכוא' לפרש קושיות התוספות מהא דЛОקה ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דLOWKA ציר מעם הארץ דאמרין, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, דאי לאו דחזר וניעור למים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

בפרקם הבאים. אבל מוח שנראה סתירה לדברינו הוא מה שאמרו מצות אין מبطلות אז"ז, מhalb שהיה כורך ומרור, ומ"מ אמרו בפסחים קט"ז ע"א דבזה"ז דמצה DAOРИיתא ומורור מדרבנן, ATA דרבנן ומובל ליה לדאוריתא, מזה לא כואר' מוכח דרישות מובל מצוה ורכך מצוה לא מובל מצוה, ומילא גם בעולין נמי דוקא עולין אין מבלתיין אז"ז. אבל דם חולין מבטל דם עליה. אלא דמשם לא מchein להקשוט, דהרי התוס' בזבחים שם הקשו קושי' חמורה על הא דמרור דרבנן מבטל מצה DAOРИיתא, דהרי חזין DAOΡו אין מבלתיין והו יצאה בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו DAOΡו) איננו מבטל הדגן והוא צואת דהרי מסוג' דשם מוכח דלאו מטעם דמתעם גיררה אתינו עליה דהרי מסוג' דשם מוכח דלאו מטעם גיררה אמרינו, דא"כ לא הוה פריך מדי) ותרצו דמרור הו מבטל למורי טעם מצה עיי"ש. והגמ' דתירוץ זה פלא בעיני דא"כ מה מהני היא דמצות אין מבלתיין אז"ז, דכל שבטל כ"כ שאין כאן טעם מצה, איך יוצא, ולא עוד אלא דמלטה דPsiיטה הוא אם אוכל צוית פת אסור עם צוית היתר דלוכה על האיסור, ולמה לי מצות אין מבלתיין אז"ז, אבל יהי' איך שיחי' כיוון דהאי סוג' דחתם בלאל"ה אינה מובנת א"א לסתור בה דבר הנרא לאמת בפי המשניות וסוג' דזבחים דו"ק היטב.

וכדאי להזכיר כאן דבר שכלי שימושתי מפה קדוש כבוד הגאון האמתי מרבעיאן צוק"ל, לפреш מאמור הגמר' יומא ל"ט ע"ב ת"ר ולא תפטעו בהם ונטמאתם בהם, אדם מטמא עצמו מעט, מטמאין אותוו הרבה, והוא מספרא סוף פרשת שמיני. ופרש"י מניחים אותו ליטמא הרבה, ופירוש הגאון ז"ל עפ"י הרמב"ן הנ"ל, דהביטול תלוי ברצון הבעלים, וא"כ מי שאוכל שכךים ורמשים בעין,תו גם בביטול ברוב אסור לדידי, דלא ריצה בביטולם. ועיין יומא ס"ד ע"א דרש רב כי משחטם בהם מום בהם, דבtems משמע בעיניהם הוא דלא מרוץ אבל בתערובת מרוץ. הרי דבtems דמיותר ההא דחו"ל למכותם בסאותה לאמר בעיניהם דוקא. עיין זבחים ע"ז ע"ב ובתוס' שם, ולפ"ז גם הכא אמר ולא תפטעו בהם בעיניהם,adam תפטעו בעיניהם, אז ונטמאתם בהם גם בתערובת ודפק"ת.

ע"ש גמר' ר"א מנהרביל אמר בצללתא דדמא, ר"ע מדייפטא אמר הענוש כרת והוא דaicא צוית. וכתבו רשי"ו ותוס' דבעין צוית דם גמור, ועיין בת"ח שנטקsha הרבה בהז דכוין דהאי צלلتא דדמא ראוי לזריקה, הרי כדס גמור יחשב ולמה לא יתחייב כרת על צוית ממנה, ולא עוד אלא דרי' רמי' וכן במתניתא רק ענוש כרת ומטמא באהיל קאמר, והגמר' הוסיף והוא דaicא צוית והוא דaicא רביעית, וא"כ מה קמ"ל דעונש כרת ומטמא באהיל, וחci ס"ד דלא, כיוון דaicא צוית ורביעית. ועיין בריטוב"א שכותב דמייר בדאיכה הרבה צלול ולבן ומיעט דם גמור עד דהוה יותר מכדי אכילת פרס ואס היה מערוב במים כה"ג לא היה עונש כרת ולא מטמא באהיל, אבל האי צלلتא אפלו הלבן עכ"פ דם הוא שלא יתבטל בדם הנמור בו עיי"ש. ולא הבינוותי דבריוי הקודושים ז"ל, דהרי אפלו הדם גמור כל שושואה באכילתיו יותר מכדי א"פ פטור, ואיך יתחייב בהאי צלلتא כיוון דעכ"פ שושואה בסתם אכילה יותר מכדי א"פ. יותר היה נראה לי עפ"י הריטוב"א, דהכי קאמר והוא דaicא צוית ורביעית בכדי א"פ, ואיך חייב על כל צוית ורביעית מותן התערבותות דרך אז אנו דנין הכל כדס, אבל בפחות מכך דם גמור בתוך א"פ לא חשבינו ליה לדם גמור, כיוון דלאו כברירתא הוא ונעשה צלلتא. ועדין צ"ע.

ד"ף פ"ח ע"א דתוס' ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו תימא דפס"ק דבכוורות סברות הפוכה וכו', لكن נראה שאין לדמותה הדרשות אלא מה שהש"ס מדומה וכי עכ"ל, מכאן ראי' מה שהזכיר פעם אין מספר, כי רוב דרישות חז"ל מיסודות על

מים ולא בטל מה"ת, דהרי מכשין בברכה קאמר, וזורך את הדם ומ珍惜ין הקרבן, ועל מה הטבע דין זה דראין, שוב מצאת ש"ז החת"ס ז"ל בחדשו ישב על מדוכה זו, ואח"כ עיינתי בסוג' דזבח' ע"ח ע"ב ושם בחדשי שיטה מקובצת הנdfsים חדש בהשומות וקמתהה על עניין זה, דמה בין חזותא לטעמא והרי הש"ס פריך אר"ל ונשער במב"מ כמו בשא"מ הרי דמדונה חזותא לטעמא, וא"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בההמ"ד, דהרי פסקין הני סתמי הון דזבחים והו בכסי דאמורין רואין ואין מבלתיין ברוב, ובאייסורין קי"יל מב"מ בטל ברוב בעלמא עכ"פ מה"ת, ולמאנ דמציריך שניים הוא מושג גזירה מינו אוינו מינו.

אבל מה שנראה לענ"ד בזה הוא, דהנה כל שלא נודע התערבות לא שייך ביטול כאמור בי"ד סימן צ"ח וק"י, וראיית ברמ"ז בחדשו לע"ז טעם נפלא להא מלטא, דביבטול בעין דעת בעליים ויש להסביר העניין כי הא דאמורין אחרי רבים להחות בקושי התירה התורה, כדי שלא יגרר הרוב אחר המעוות, וא"כ כל דלא איכפת להו לבעים בביטול, באמת לא בטל, והיינו טעמא דהיתר בהיתר לא בטל, וכן אייסורין דין מבלתיין זאי'י כפי דפסקין הכר' אלעזר שם בזבחים ודלא כר"ל, דסכ"ס אסור לאכול אי משום האי איסורא אי משום האי. ואי דעכ"פ לאeki זה דוקא לר"ל דס"ל התיראת ספק לא שמה התורה, אבל לר"א (ובירושלמי הוא ר' יוחנן דפלייג אר"ל) דס"ל שמה התורה, אין שום נפקota בביטול ולכן שפיר לא בטל. וזאת מה שאמרו רבנן דעלין אין מבלתיין זאי'ז. ור"י לית לי' הא סברא דרצו בעין לbijtol לך' וליפ" דמבע"מ לא בטל. אמרו מעתה דרבנן דעלין אין מבלתיין זאי'ז, מכ"ש דרישות לא מבטל מצוה שאין לו צורך בביטולם, דמה איכפת לי' אם יסחה הכל או יזרוק הכל, וכל עניין bijtol אינו אלא דלא צריך לחוש על המיעוט אבל לא איסור דחצ"ל שאיסרו דשיל"מ, משום דבקושי התירה התורה לסמוך על הרוב, ושלא לחוש על המיעוט, וא"כ במקום שאפשר להמתין עד למחרה למה יהיה נחא לי' bijtol האיסור. וכל זאת בDALIA ר' רוב דבעין למסימק על אחריו רביים להחות, אבל בDALIA כ"כ דאי הוה איננו מינו היה בטל בעצם מיעוטו דלא היה נותן טעם או בדבר שאינו אוכל דלא היה ניכר חזותא דתו לא בעין היתר דאיתרי רבים להחות, אלא משום דחשוב כאלו הוא נאבד מן העולם, לרבן דלית להו סברת ר"י דמבע"מ מתחזק ואיינו בטל לעולם במעוטו, אז לא בעין דעת בעליים לביטולו ולכן שפיר אמרו הון בכסי והן בזריקה דכל זמן דאי היה בימי ניכר חזותי' ולא בטל בעצם מיעוטו, מציז ריק ומץ מסכה, וממילא מהויב לעשותו דמייכי תייתי ריצה לבטול כדי בטל מצות עשרה, ולפסול את הקרבן ועיין כאן בלשון הרמב"ס שכותב אם ניכר מראית הדם חייב לכסתות הכל. והאי תיבת "הכל" לפום רהיטא הוא שפת יתר וכי לא היה די לאמר חייב לכסתות, וככלשון המשנה ולא לחנס הוסיף הרמב"ס ז"ל תיבה זו, אם לא להביניינו למה לא יתבטל חד בתרי' לגבי חזותא, כמו באיסורים לגבי טעמא, דלא אמרין רואין ולתראץ זאת קאמר האי "הכל" ר"ל מה איכפת לי' אם יסחה הכל, ולכן חייב משא"כ באיסורין דפסיד הרוב אגב המיעוט. ואי קשי' לך' א"כ בדשיל"מ נמי לסגי בששים דאי בטל בעצם מיעוטו י"ל, כיוון דביבטול בעין דלאו מטלום לא בטל אלא מכח אחריו רבים להחות, לא פlige רבנן בגזירותם בפרט מהר דרי' סובר בלאל"ה מב"מ לא בטל כלל, لكن איסרו בדשיל"מ hon bijsh והן בלח במשהו.

ובזה יש לישב הסוג' דזבחים, וגם פסקי הרמב"ס המוקשים מאי עיי"ש, אלא דלא רצתי להאריך כאן בזה ועוד חזון למועד

אלקי אביך, להכير גודלות הבורה ב"ה, יותר מבן שפלות עצמו, כי לעומת גודלה ונציחות הבורה ב"ה. מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, וממילא בטלו כל המדרגות של בני עניינו, כמו שלעומת עשרו של מילאRADUR לא יחשבו מי שיש לו מאותים, שהוא קרוב יותר לעשרו ממי שיש לו רק מנה ואעפ"כ שניים לעניינים גמורים שווים יחשבו. ועיין במד"ר ריש ויקרא דקרה לעונתנותי דמשה רבינו דעת, וקאמר שם דעת חסורת מה קנית, דעת קנית מה חסרת, וב恰עתיו מובן היטיב כי עונתנותי דמשה היה נצחת מעדתו כתיבגב' אשר ידעו ה' פנים אל פנים ולעומת גודל השגתו היה אומר על עצמו ונחנו מה דלא חשב לכלום, אבל אברהם שלא הייתה השגתו גודלה כ"ב בהשגת משה רבינו, כתיב ב"י ואנכי עפר ואפר והבן.

עוד שם גמורא אר"י מה דכתיב האמנים אלם צדק תדברו משרים תשפטוبني אדם, מה אומנתו של אדם בעזה^ז יעשה עצמו כאלים, יכול אף בד"ת כן ת"ל צדק תדברו, יכול יגוס דעתו ת"ל משרים תשפטו ב"א. ועיין בפרש"י ומהרש"ז א"ל שכטב עלי שהוא דוחק, ולפע"ד הא יכול אף בד"ת כן ע"כ איינו כפשווטו, דמהיכי תיתי לאפתח פיו בד"ת דכתיב בהו ודברת בם, אבל הכהנה אם טוב לו לעשותות עצמו אלם כגון יראה חברו עובר על לאו או עווה אסור ג"כ ישוק ת"ל צדק תדברו, וזאת נקרא צדק דועשה צדקה אם מוכחו וממלמדו און אותו במזון רוחני, וע"ז אמר צדק תדברו. יכול יגיס דעתו באשר הוושם למוכחים אחרים, וידון את העולם לכף חوب, ת"ל משרים תשפטו ב"א, ואל תדונ את חברך עד שתגיע למקומו, והו דן את כל אדם לכף זכות ודוק".

עוד שם גמורא יצא זה שמחוסר תילisha קביצה וشرפה. והתוס' רצוי להוכיח מזה מק"ו לפסול גט שנכתב על קלף גדול ואח"כ חתכו, ולפע"ד נראה דגם האידי דרשת דמנה יلفו להתריר עפרה בהנהה, אינה אלא סמק בעלמא לחיק הסברא, דמסתמא לא רצתה תורה^ה לאסור קרע עולם של עיר הנדחת, רק המטלילין והבתים שהם תלוש ולבסוף חברו, ועיין לעיל דף ט"ז ע"א דדרשין בע"ז אלהים על ההרים ולא ההרים אלהים אבל השתחווה בבית אסרו, דלגי ע"ז מקרי תולש. וכיון דברתם הייתה דלא אסורה תורה בעיר הנדחת יותר מן המשתחווה להר لكن סמכו זו את אהווא דרשת כדרכם בכ"מ שלא בגלות שברטם רק לסמוך הכל אקרא, וא"כ מהייכי תיתני נילוף מכאן לפסול את הגט שנכתב בתולש על קלף גדול, בשבייל שהוא מחוסר חותיכה. שוב ראיתי בשטמי'ק הנדפס על הגליון בש"ס וילנא שכתב ווז"ל, "יצא זה שמחוסר תילisha שאינו חשוב עיר הנדחת" וננהתי עד מאד ודוק".

עוד שם איתבי בשופר של ע"ז לא יתקע לאו אם תקע לא יצא. משמעו דלא קשה לי בלאו האידי דיקוא, למה בשופר לא יתקע בו לכתהלה, ובupper עיר הנדחת מכיסין בו דמשמע לכתהלה, משום DIDDU לחילך בשופר ולולב דבאים לרוצות מאיס הוא ואפ"י שמות דידע כתבו התוס' לדכתהלה לא משום דמאיס למצה, אבל לגבי חיליצה כתבו התוס' לדכתהלה לא חילץ בין חיליצה בכסיוי לא חיישין להא דמאייס. אבל קשה לי לחילך בין חיליצה לכסיוי באשר דרישו לעיל ושפק וכסה שלא יכנסו ברגל מושום ביוזו מצוה וכי היכי דכסיוי ברגל הוה בזוי, ה"ה בעפר עיר הנדחת וע"ז. ואולי הא דקתויני מכיסין בעפר עיר הנדחת היינו דוקא בלית לי אחר. והרמב"ם פי"ד הי"ג כתוב מותר לכסות בעפר עיר הנדחת משמע מדבריו דሞת לכתהלה, אבל דהלה"מ כתוב שם דupper עפרה אמר, וכתרוץ זעיר בגמר. אבל היכ"מ שם כתוב דמשום מללה^ה, וכתרוץ רבא. ולכאור מסתבר יותר דAPER שרייפה קامر כדרבא, דאי צעררי ובupper עפרה, מה עניין זה לכון בהלכות כסיה^ד, ושיך בהלכות ע"ז ושם בפ"ד הי"ג כבר פסק

סבירתם ושכלם האלקי, או על קבלתם, כי רק אם נאמר כן נוכל לקבל מש"כ התוס' דין לדמות הדרשות האחדדי רק מה שمدמה שה"ס ומשום דלא תדע אם הסברא נותנת גם כאן לדירוש כך, או שהיה העניין מקובל כך באומה מאז ומקדם, ווრחו למצוא סמך לדבר בקרה, אבל הקרה לעולם איינו מוכחה כלל כי הלא אפשר למדרש כך או כך, וזה ברור ואמתות וכל שאינו מקבל הכל הזה לא יצא מסבך הקשיות לעולם.

ע"ב דתוס' ד"ה מצינו אף שקרוא עפר, וא"ת דהכא פליגו ב"ש ובפ"ק דביצה תנן דמודדים וכי שapr כירה מוכן הוא, ותירץ ר"ת דAPER כירה שבא מן העצים מגדל צמחים ולא דמי לאPER פרה וטלית דלא מגדל צמחים. ולא ידעתני מניין לר"ת לאמר דAPER ואוכלי גרע מאפר עצים לעניין מגדל צמחים דהסבירא החזונה אינה נותנת כן, אם לא שמכח הקושי הוכח כי דע"כ כן, והדבר קשה מאד דמרקא מלא כתוב עפר עתה ועל עפר תשוב הרי דע"כ פ' לא גרע עפר הנעשה מבשר מעפר דעלמא, ולעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש מבשר גרע מאפר עצים. ובאמת זאת גם לא חז' לכסיוי של העיר, דבאמת ב"ש דוקא עפר קامر, ואפר נמי לא חז' לכסיוי של העיר, איך אפשר דפליגו ב"ש וב"ה בדבר הרגיל ונעשה בכל יום ובכל בית לשחות ולכסות ואיך נתהוו בימיהם פלוגתא בדבר הרגיל ממשתמא הוה כ"ע מכסין באפר שהוא מצי בכל בית ואיך יחולקו ב"ש על דבר הנהוג בכל ישראל לאמר שבטעות נהגו כך ודבר זה צ"ע בכמה פלוגות כעין זו וצע"ג.

ד"ט ע"א גמורא לא מרכיבים מכל העמים השק ה' בכם אמר להם הקב"ה לישראל חקנני בכם שאיפלו בשעה שאני משפייע לכם גודלה אתם ממעטים את עצמכם. ופרשי ז"ל לא מרכיבים פ' שאין אתם מרבים עצמכם אלא ממעטין וכו' עכ"ל, וכפי הנראה מפרש רשי ז"ל דהאי לא מרכיבים הינו ה'ק, עם כי אתם המעת, והכהנה שאין אתם מרבים רק ממעטים את עצמכם והוא דוחק כמובן. ולולי פרשי נראה לי הכהנה דקשי' לי לבעל המאמר בהאי קרא,adam כפשווט אין הלשון לשון ערומים, די אמר לא תעעה שמחמת שאתם הרוב השק בכם דהרי אתם המעת, פשיטה Adams הם מיעוטי עמים אכן עלה על דעתם שמחמת רבוי השק בהם. לכך מפרש הци דהאי דברה ה' בנו להיות לו לעם סגולה ולקיים אותן בתורה ומיצות יתרות על שאר העמים, ע"כ מחתמת הנסיבות הנועלות שמצוין בנו, אבל החשך שבקבון איינו מכיון כשרונותינו במדות ודעות טובות שבנו אם היינו מתגאים על זה כי אז יצא שכנו בהפסדנו ותוועת ה' כל גבה לב, ורק מפני שבכל זאת שמדרגתינו גבוהה על שאר העמים, אנו מכנים עצמנו לידע, כי עדיין לא יצאנו י"ח, וכך שאמיר יעקב איבינו ע"ה קטנטני מכל החסדים. וכל מה שנתקרנו אליו יתברך יותר גודלה עונתנותנו, לכן השק ה' בנו. וזה שאמיר לא מרכיבים הינו ה' בכם, עע"פ עומדים מעלה בשלמות האדם נגד העמים נגד השק ה' בכם, עע"פ שאמתה הוא דהרי מה"ט בחר בנו לתת לנו את תורה, אבל לא מצד האי יתרון השק בנו, אלא משום דכי אתם המעת, דבכל יתרון שבכם אתם המעת וממעטים את עצמכם והוא פירוש נכון לעפ"ד.

ע"ז שם א"ר ואי תימא ר"י גדול מה שנאמר במשה והארון ממה שנאמר באברהם. באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר ואלו במשה ואחרון כתיב ואנחנו ממה. הכהנה בזיה דעתינו בגודלי עולם העומדים בראש המין האנושי אין להבין בפשיטות שמדמה שקר בנפשו, שהוא פחות וגורע במדרגה מוחטבי עצים וושאבי מים, כי אין זאת בגדר מציאות שיטה בכך, ואיך נבין ה"ה דכתיב במשה שהיה ענו מכל adam אשר על פני האדמה. אבל העניין הוא כך דכל מה שהאדם יותר משתמש במושכלות ומגין למדרגת דע את

מש"כ התוס' סוכה ל' ע"א ד"ה משום במאצע הדבר וצ"ל: „אלא טעמא דכתותי מכתת שיעורא אתרוג נמי בעי שיעור כאגוז או בכיבזה, דאע"ג דאמרין لكمן טעמא משום דלא גמר פירא, מ"מ בעינן דמיינר לקייתה, דמה"ט פסילון ל�מן פפלפין" עכ"ל ועיין שם במחר"ס ולכאור' אינו מובן, מה לי אם משום דברינו גמר פירא או משום דברין מינר לקייתה, דזה כאן בשל אחרה כמו דגנמר פירא אף דעתך לשรอง, כ"ב מינר לקייתה. אבל העניין לפי האמור-DDוקא שיעורא מכתת ולא איקות הפרי ולכך שפיר כתבו התוס' דאי בעין שיעור כאגוז או כביצה ממש גמר פירא, אין לומר משום דכתת שיעורי' לא גמר הפרי, זה באיכות האתרוג הוה, כמו דמיינר אתרוג בן מוגמר פרי מקרין, אבל אי משום דמיינר לקייתה דין זה באיכות הפרי, אלא בכמות וגודל הפרי, בזה הלא אמרין שיעורי' כמו שאינו דכתותי מכתת, אלא דזה גופי' ודאי טעמא בעי דלמה לעניין איקות הדבר לא אמרין דזהו כמו שאינו מחמת שעומד לשรอง, רק לעניין שיעורי' וצ"ע עתה.

הדרן עליך פרק כסוי הדם

הרמב"ם צ"ל אפילו בפירות האילנות שמוטרין משום דכתיב תקבוץ ושרפת, יצא זה שמחוסר תילשה, אלא גם על המימרא גופא בגמ' קשה, דאי בעפר עפרה ומשום דמותר בהנהה דאיינה בכלל עיר הנדחת, מה קמ"ל בכיסוי הוליל בעפר עיר הנדחת מותר בהנהה, וממליא נדע דמכסין בו. ולא עוד אלא מהא דמכסין בה לא נשמע כלל דמותר בהנהה, דזה אפשר משום דמצות לאו להנות נתנו, ומכ"ש הרמב"ם דפסק בראש הלכות שופר ובכמה דוכתא דמצות לאו להנות נתנו, ודאי דלא אתה לאשמעין דמכסין בה משום דמותר בהנהה, אם לא שאמר דalo הוה בכלל עיר הנדחת היה עכ"פ אסור לכנות בו בתחילת משה דמאייס קמ"ל דמותר בהנהה, אבל הוא ודאי קשה שלא שיק האידי דינה כלל לכיסוי אלא לדין עיר הנדחת דכל שהוא מחומר לא נאסר כלל, וצ"ע עתה.

עד שם אר"א הכא השთא הטע שיעורא בעין ועיי כתותי מכתת שיעורי' וכו', יש להעיר למה דוקא השיעור מכתת אבל אתרוג לווב שופר ايיכא, דכיוון דעתך כל העומד לשรอง כשרוף דמי אתיין עלה, אין כאן אתרוג לווב שופר כלל, אלא אף, והכא ודאי שיעורא דוקא דכתותי מכתת קאמור, אבל פרי הוה. ובזה תבין

פרק גיד הנשה

גם במחומר לא יעלה כיון דנוסף לזה דאיינו בכללبشر גם איסור אכילה להדיוט יש עליו لكن צריך לחלצו, ועיין מה שאכתב עוד בזה לקמן בד"ה הסמוך ודוק'

ע"ש ונוהג בבהמה ובchia, עיין בחדושי ק"ז בעהחת"ס צ"ל שהביא דברי הרשב"א בתשו' דוגה"ג של אדם נמי אסור דעיקר המשעה באדם הוות, אלא שהעשה"מ צ"ל כתוב לדעתה הרמב"ם דבשר אדם אסור בעשה א"כ גידו מותר כמו בבהמה טמאה לר"ש אבל משנתנו דל"ל טעמא דר"ש דמי שבשו מותר וכ"ג שפיר בבהמה בחיה עי"יש, ואני אומר דא"כ למה לא קתני במתניתן ונוהג בבהמה בחיה ובאדם, אבל כבר כתבתי בפתחה כללית של' דבשר אדם לא יכול הוא יותר מתועב ומשוקץ מכל לאוין שבторה, ולא היה צריך לאשרו, כי הוא יוצא מכלל אדם מי שאכלו, ולכן לא קאי איסור אכילת גיד, אגיד של אדם דבלאה"ה אין שום אדםأكلו, ובפרט שאיסור גה"ן הוא לאחר נאסר כדי שננקר הגיד מן הבהמה ונזир אותו מעשה, ומה"ט קאמר ר"ש דאיינו נוהג בטמאה כיון דבשרה אסור ממשילא דלא ינקר הגיד ולמה לי' לאשרו, והת"ק דפיג נמי לא פlig אלא אברהמה טמאה משום דלבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם ולא מסתבר לי' לומר דע"י שנתנה תורה ונאסר הטמאה שיתור הגיד שכבר נאסר מז, אבלبشر אדם דאסור לב"ג כמו לישראל כי גם הוא נברא בצלם אלקים, ומצווה על הנימוס והמוסר הכללי ממילא דלא קאי איסור גיד על גיד האדם, וזאת ברור בעניין ודוק'.

ע"ש ונוהג בירק של ימין ובירק של שמאל, וגם' קאמר מתני' דלא כר"י דאמר אינו נוהג אלא באחת דהינו בשל ימין, והלב ארי' צ"ל מדקדק למה שתיק רבוי מהודענו שר"י פlige וסובר דאיינו נוהג אלא בשל ימין כיון דבלאה"ה מביא בהאי משנה דעת ר' דאיינו נוהג בשיליל, הנה מלא מעכין זה בש"ס דרב' במתניתן הביא הלכה

דף ע"ב משנה גיד הנשה נהוג וכו' בחולין ובמקדשין וכותב רשי"ז צ"ל ולקמן פליגו בה, איך לא מ"ד אפי' בעולה ואיכא למ"ד בקדשים הנאכלין עכ"ל, ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ וצ"ל: "ומה שארם מוקדשין ואפילו עללה ששורפני אותה ע"ג המזבח, מוציאו ומשיליכו" עכ"ל. ורבים תמהו דא"כ מה פריך הש"ס מוקדשין פשיטה, דזה טובא קמ"ל קרבען דרבבי וכ"ה דלקמן דגה"ן חלצו לתפות, ועיין בראש יוסף צ"ל שכ' דדין זה לא שיק הכא בפרקון עסקקו מאיסור אכילת גה"ן לאדם, וכוונתו דבלאה"ה כל הנני דמתניתן שלא לצורך נשמו בשליל האי דנוהג במקדשין וא"כ מוקדשין עכ"פ צריך להיות לצורך מענין אכילת אדם דשיך בהאי פירא והוא נכוון, אלא דקצת קשה, דא"כ איך רצה הש"ס לומר דאיתא לאשמעין דמקדשין חיל ואיסור גיד, או אי אין בגידין בנוטן טעם, דאיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא, דכל זאת לא שיק כאן להאי פרק דמדבר מאיסור גיד ולא מאיסור מוקדשין.

ולכן אני אוסיף על דבריו, ואומר דלא שמעין מהא דנוהג במקדשין אי קרבען אי כרבי, דהא גם לרבי שפיר שייך למיתני נוהג במקדשין דאם פרשו לא עלו דרכ במחומר קאמיר עלה, דמתניתן סובר יש בגידין בנוטן טעם כמו שנאמר דרכ דלקמן והוא גה"ן בכל בשר ומה שמעט מועשית עלותיך הבשר והדים גם גידין עכ"ג גידי צואר דאים כבשר אבל גה"ן הרוי הוא כבשר ולכך מה דקאמיר רב במחומר דוקא יעלה ולא בפירוש הינו משום דאסור באכילה וכתיב משקה ישראל למנה מהו המתור לישראל. ולכן לא מציא קאמיר דמשום דנווהג איסור גה"ן לעניין הקרבה כתני נוהג במקדשין דרא אין להעלותו כשפירות ודיי דאיון זה עניין גה"ן כלל דכל מה שאסור באכילה אסור להקרבה ואי' קרבען דחלצו לתפות זאת לא נשמע דדילמא כרבי ולא עולה בפ"ע כשפירות אבל הרמב"ם בפיה"מ שפיר כתוב לדידין דס"ל אין בגידין בנוטן טעם עכ"ג דשair גידין ועכמתות במחומרים יعلו אבל גה"ן לרבען

גה"נ' שהוא אסור, דעשה דוחה לא תשעה לא נאמר אלא בדרך הגדמנות באופן שידעינו בודאי דעתך כאן עשה, ודרכ מקרי עומד ל"ת כנגדה בהז שיק עשה דוחה לא תשעה, אבל בענין שלulosם כן הוא, אם בפירוש אמרה תורה שיקים המוצה ע"י עברית הלאו אז מצותי בכך וכמו יובם במקום כרת או מליקה בערך קדשים, דין זה בגדר עדילתי, אלא מצותי בכך וליכא כאן ל"ת כלל, ואי לא אמרה התורה בפירוש, אז אין לא נעשה עדילתי בכח'יו, לדדרבה אמר דין כאן לעשה, וכמו כאן דאמרה תורה ואכלו אותו אשר כיפר בהם, לא עללה על דעתינו דהעשה הללו כולל גם גה"נ שבתווך הבשר, דמהיכי תיתי נאמר דין כאן ל"ת וממצותי בכך, ועיין לממן בדף הסמוך, דרבינו אומר דעתך קרא דוחקטר הכהן את הכלל, לרבות גה"נ שבתווך, מיד דהוה אהלב ודם, והшибו לו חכמים דשאני חלב ודם מצותי בכך, משא"כ בגיד הנשה בתוך הבשר, ומעתה זה שאמר מוקדשין פשיטה, ואיד דהווא"ד עדילתי, וכי משום דקדשי פקע איסור גיד מני', ר"ל אדם נאמר דנאכל הגיד עס הבשר תמיד, הרי דעתך איסור גיד לגמרי, ומהיכי תיתי, דעל זה בעין קרא מיוחד, אפילו לרבי דלקמן, ודוק', ובגוף הסברא כוונתי לדברי ק"ז בעחתת'ס צ"ל בחדשו עיי"ש.

עוד י"ל בכוונת המקשן דאמר משום דקדשי וכו', שלא תאמר דעתך לאשמעין אפילו לר"ש דס"ל כל שבשו איסור גיד מותר, הינו דוקא מין שבשו אסור, אבל לא קדשים, וכמש"כ התוס' לממן ק"ג ע"א ד"ה ומור סבר, לעניין אבמה"ח בטרפה, لكن קאמר דגם זאת פשיטה, ולא איצטראך התנה להשמייננו.

ודע כי יש להעיר מהא דאמרו במכות כ"ב ע"א, דהמניג שור פסהמ"ק לוכה משום כלאים, עיין בפרש"י שם, דהוה חולין וקדשים מהם שני מינים, ועיין ברמב"ם ספ"ט מהל' כלאים ובמל' מ' שם, וכע"פ אס קדשים חשב מני בפ"ע, למה באמת לא נימא לעניין גורע' דהוה כמו שבשו אסור, וכע"פ רבותא אייכא באמרו דנורא במקדשין וצ"ע ודוק'. ועיין עוד לממן בדף הסמוך.

ראשי ד"ה איסור גיד נהוג בבחמה משעה שנוצר עכ"ל, עיין בראש יוסף וכן בהגהת מהרש"ש שלא ידען, מה הוץך רשי"ז לפרש כו, כיוון דקוושי הש"ס גם בלאה' קשה, דהרי לא מצי מקדיש הבחמה קודםليل שמונה לילידתה כדלעיל פ"א ע"א, לילה לקדושה ויום להרצאה, וא"כ לעולם גיד קדימים. אולם לפער' נראה שלא ציין רשי"ז על לשון הגמי' איסור גיד, ועיין בשטמ"ק שנדפס אצל הש"ס ווילנא שmagia בלשון רשי"ז, להוסיף על החיזון, "איסור גיד" גה"נ נהוג בבחמה" וליראה דליך כאן ציוון כלל, רק להקדמה בעלמא כתוב רשי"ז ל"ד דהסוגי' איזלה כאן בשיטה זו שגיד הנשה נהוג בבחמה משעה שנוצר, ודלא כר"א א"ר דלקמן, והקדמה זו צריכין כדי להבין השקיל וטררי' שלפנינו כמובן ודוק'.

ד"ה יש בגידין בנוטן טעם בשר, ואשמעין האי תנא וכו', ואחת משום מוקדשין שיש בו טעם וננהנה מן המוקדשין וכו', עכ"ל. הנה בדקודק גדוול נקייט רשי"ז ל"ש שננהנה מן המוקדשין ולא שאכל בשר קודש, אע"פ שקיים למ"ד יש בגידין בנוטן טעם כבשר, משום דלאו של אכילת בשר קודש ליאך רק בדבר שראו' למאבחן או להחנים, עיין היטב ברמב"ם ריש פ"יא מעעה"ק, וריש פ"א מהל' מעילה ובמל' מ' שם, ולאו דמעילה אע"פ שהازהרה שלו הוא, מלא ציטת, וכן תראה מותוך הנוקודה נפלאה שבפיה"מ לרמב"ם בכריות דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

בסתם ובלי חולק ובברייתא איתא פלוגתא בהאי הלכה, וא"כ בכל אלו מקומות יש להקשوت מה השמייט רבנו הקדוש דעת יחיד החולק, והרי שינוי בעדיות פ"א דלמה מזכירין דברי היחיד וכו' ע"כ הי' לרבי טעם מיוחד במקום שלא הזכיר הולך, אבל כאן קשה לי' לבב ארוי ז"ל דכיון דהזכיר במשנה זו דברי ר' דפלייג בשליל וקאמר דיןנו נוהג משמע דביתר דין המשנה מודה זהה אינו דהרי פלייג גם אם אהא דנורא ביריך ימין ושמאל, דיןנו נוהג אלא בשיל ימין. ועיין בלב אריה מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש וחולבו מותר בגמ' לממן מפרש דהאי וחולבו מותר חלבו דעתיך קאמר ומה"ת מותר אבל אסור מדרבנן דישראל קדושים נהגו בו איסור, יש להעיר איך שתק רבנו הקדוש מהאי אישור וקטני סתם וחולבו מותר דמשמע מותר למגרמי, והנפער' בזה עפ"י מה שהביא היב' בסס'י צ"ט בשם הרשב"א בתורה'ב' דמסופק אי' שמננו של גיד אסרו מושם לתא גיד או מושם לתא דחלב ובביבמות כתוב הרשב"א ז"ל בחחלה דמשום לתא דחלב נגעה בו, ונוארה דעתיך זה תלוי בפירוש משנתנו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשינו חלבו גיד, ומה קרי ל' חלב ובברייתא כתני שמננו, אלא ודאי דהנתנה שחמייט דישראל קדושים נהגו בו איסור קרי ל' חלבו כדי להשלים האי חסרונו דבזה משמעינו דראואה להמנע מלאלכו משום דנוראה כחלב ובפרט דמתניתן ר' מ' דדייק בשמא, אבל בתנא דברית' דקתני בפירוש דנהגו בו איסור קרי ל' שמננו מפני שכך הוא, וא"כ אז יש הוכחה גמורה דמשום לתא דחלב נאסר שמננו דגיד, אבל אם נפרש חלבו מותר דמתניתן אחלב דשליל אז ליכא שום הוכחה ונוכל לומר דמשום לתא גיד נאסר שמננו ודוק'.

והנה ראש' ז"ל מפרש דחלבו דשליל קamar ורב"ט הנמצא בהמה, והוא כר"א אר"א לממן צ"ב ע"ב, אבריתא דפליגו ר' מ' ור' י' בגיד וחלב של שליל, ועיין בתוינו' ט' ובראש יוסף כא, וצ"ל דריש' ז"ל ס"ל דרא"א גם משנתינו מפרש כ, והוא דחלבו מותר לאו ד"ה אלא סיומה דפלוגתא דת"ק ור' והוא דלא קתני בדברי ת"ק דחלבו אסור, משום דרב"ט חי הנמצא בבחמה ועל עסקי שחיתה קמיiri, בלבד' אין די זה שיקן לכוא ושנו'י' כבר לעיל בפ' בבחמה המקשה, דלר' מ' טעון שחיתה, וא"כ פשיטה דנהוג בו איסור גיד וחלב, דין זה שליל אלא בבחמה מעלי', ולא נשנית כאן אלא בשביל דברי ר' דקאמר אי' נוהג בשיל וחלב מותר, דזאת לא נשמע מדברי חכמים לעיל במשנה דקאמרו שחיתת אמו מטורתה, דהרי עדין אפשר גיד וחלב שלו אסור, דדי' לולד להיותו כאמו, וכקושי' הראי' ש' ז' התם, ולכן קיצר התנה דמשנתינו בדברי ת"ק, שלא הובאו אלא בשביל בר פלוגת' ולא קאמר רק נוהג בשיל שצרכ' שחיתת עצמו, וממילא נדע דבון גיד ובין חלב נוהג דהרי הוא בבחמה מעלי' אבל בדברי ר' דקאמר אי' נוהג בשיל, ובשביל שהוא שליל ושהית האם מטורתו, קמפרש בהדי' דהו גיד והוא חלב מותר, אלא דלפי פירוש זה קשה טובה, אך שינה רבינו הקדוש טעמו מלעיל להכא, דלעיל בעסקי שחיתה מאן דמטיען שחיתה הוא ר' מ', ומ"ד שחיתת האם מטורתו מה החכמים, וכך הוא להיפך, דבבורי ר' מ' שנה סתם בלשון ת"ק ודבורי חכמים דלעיל, בדברי ר' יהודיה. ומכח קושי' העצומה הללו נצחים כמה שיטות בעניין זה ומובאים לממן בראש יוסף בסוגי' דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

ע"ש גמר' מוקדשין פשיטה ממשום דקדשי' פקע לי' איסור גיד מני' האי משום דקדשי' וכו' לכארוי' שפת יתר הוא ודאי הי' להקשوت סתם פשיטה, אבל לפער' נוראה, דבא לשולן קושי' השאגת ארוי' המפורשת שהקשה דינמא עשה דאכילת בשר קודש ידחה ל"ת דגה"נ. והקושי' לך' מ' דמן'ל דaicaca עשה כלל על

בשר נתقدس לצורך הקרבה או אכילה, וממילא ايقا עלי' נמי לאו דמעילה משא"כ בגיד דמתחלה יצא מכלל שאר הבשר דלא חל עליו לאו דכליל תהי' לא תאכל, אלא לאו דמעילה לחוד, ולא עוד אלא שאנו נובך מאד גם בלאו דמעילה אי אית ב', דעתו בתוס' ישנים בריתות יג' ע"ב, שהקשו שם איך מתחייב על נותר וטמא אשם מעילות, כיוון דלא שוה מדי להקדש, ותירצויDKDS הגרף שאני דלא פקע, ועיין שם בהגחות ק"ז בערךת"ס ז', ועיין Tos' מעילה יי"ד ע"א ד"ה הבל מודים, וכע"פ האי גה'י דמתחלה עומד לחלו' לאו דמעילה מנ"ל, ולכן נהרא דאיסורה בעלמא קאמר ולא מעילה ממש, וא"כ ודאי דהאי איסור עומד בפ"ע חולוק משאר הבמה, ואולי מכך לאלו דלא תאכל באש תשרף דדרשין מנ"י בפסחים כי"ד ע"א דבאה ליתן ל"ת על כל פסהמ"ק, והאי גה'ג הוה פסהמ"ק מתחלת הווייתו וכע"פ אין בו מושום כולל בשארبشر, ובזה מיושב נמי מה שיש להקשות דהאי מוקדשין דנוהג בגין נמי פשיטה דמה אתה לאשמעין, אי דיש בגידין בנותן טעם לה לא משנה שלמה لكمון ריך שנתבשלה בה גה'י' ואי דמוקדשין חל על איסור גיד הלא כולל דחל הוא משנה שלמה בבריתות כmob'a בתוס' כאן, ובפרט ש את איינו שייך כלל לפפרקן שעוסק בדינני גה'ג, אבל אם אמר דהאי איסור מוקדשין איסור פרטני דווקא בגין שפיר שייך הכא. וממהות שתירצוז בtos' דאיסור מוקדשים חמורים באכלו בטומאה, נמי איך למשמע מנ"י דס"ל דאיכא על גיד איסור אכילתبشر קודש, ולא לאו דמעילה דנהנה מן ההקדש כדכתוב רשי' ז', דבhai לאו ליכא קרת גם באכלו בטומאה, דהקדישה איינו אלל קדושות בדק הבית ודוק' היבט.

שוב ראיינו דא"א להעensis בדעת התוס' דמוקדשין איגיד לאו כוללו הוה, דהרי בדיבור שאח"ז כתבו בפירוש דמוקדשין איגיד כוללו חומרו הוה.

תוס' ד"ה אלא קסביר ולא ה"י יכול להקשות והתנן איינו נהוג בטומאה וכו' אי אף' הי' יכול לדקדק ממש דיש בגידין בנותן טעם ניחא לי' למיפורך מירך שנתבשלה בה גה'ג' שנומי' קודם עכ"ל, וכל הרואה ישתומים ודקרו לה מה קארו לה, וכי לא יידעו התוס' המשנה דירך שניוי' קודם ממשנה דנוהג בטהורה שהוא משנה האחורייה בפרקון, עד שנshawו וננתנו להקשות ולתרכז תחלה דלא מציא למפרק ממשנה דנוהג בטהורה, ורק בא"ג נתחדש להם דקושיותם מעיקר' ליתא דהרי הש"ס פריך ממשנה דירך שניוי' קודם וזה פלא והפלא לפום רהיטא. אבל חילילה לחשוד לעבלי Tos' שכתו' דברים של מה בכ' שוב מצאתה שלב אר' עמד בזה ונתקח מאד בישוב דבריהם עי'יש', ואין דרכנו לדוחק בדוחקים ולהעמיד פילא בקייא דמתחטא.

אבל דע כי קושי' התוס' כראוי מוצקת, דהאי משנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, סיומה דמשנתינו הוה, דהרי מנוהג ואני נהוג דיבר והפסיק בשאר דיני דגה'ג' עד שישים לבסוף מה שהשאריך כאן במשנתינו, וא"כ פשיטה דהאי משנה דנוהג בטהורה וממשנתינו דנוהג במוקדשין חד תנא אמרה והי' לו להקשות יותר מסויימה דמשנתינו ממה שמקשה ממשנה דירך דאפי' העיפה דהוא אליבא דתנא אחר נשנה, ומ"מ תירצוי לבסוף דאפי' העיפה לי' להקשות ממשנה דירך השוני' קודם ואני אוסף מיא ואוסף קמחא להמתיק תירוץ התוס', והוא דנהנה דהא דנחلك היא משנה לשנים להפסיק בין כל הני נהוג בשאר דינים ולשנות בסוף הפרק דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, ע"כ טעמא עי'. ויל' בטומאה דהיא מלטה דרבינו הקדוש רצה להורות לנו, דכל סתמי דהיא פרקא חד תנא אמרה, וכעין שאמרו בנדרים פ"ב ע"א, דמייתור דקתני דברי ר' יוסא שמעין דכולא פרקה ר'י אמרה, ומפרש שם הר'ז'

בגיד הנשה שאינו עומד להקריב למזבח אלא חלו' לתפות, אין בו רק לאו דמעילה דaicא גם בדשן, עיין ברמב"ס בפ"ב דמעילה, וכן בדיקון נקט רשי' ז'ל דבאכילת גה'ג של מוקדשים ايقا לאו דנהנה מן המקדשין, ולא לאו דאכילתبشر קודש.

ומכאן נפרק סברת התוס' פשחים דף כ"ב ע"א ד"ה ור"ש, שכתבו דבגיד הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם מודה חזקי' דaicila הנהה במשמע, כיוון דלא שייכי' בי' אכילה, ור'ל דניהו דלאו אכילה גמורה היא אבל עכ"פ טעם קליש' פ' לשאר הנהה, וכמ"כ הרשב"א ז'ל מיחסב אכילתנו עכ"פ לשאר הנהה, ולא כאוכל קליפי' ערלה וקשה של כלאי כרם, דלא עבד מיד, דחתם עץ ממש הוא, ואין באכילתנו שום הנהה, משא"כ בגיד הנשה דאית בי' קצת טעם כן מופרשים דברי התוס' שם. אבל נפרכו מהא דקامر אכן דודקן אי יש בגידין בנותן טעם איסור מוקדשין אגיד, אבל אי אין בגידין בנותן טעם ליכא איסור מוקדשין ולסברת התוס'alam לא שפיר איכא איסור אכילה שהוא בננה מקרי, אם לא שנאמר דהתוס' כתבו טעם גמור ביגיד, דעכ"פ נהנה מקרי, אם לא שמוסר גה'ג בהנהה, אבל זאת רק שחזק' מצי לתרץ כן דעת ר'ש שאסור גה'ג בהנהה, אבל אין לא סבירא לך סברא זו והוא דוחק ודוק'.

תוס' ד"ה ואתא איסור מוקדשין וחיל איסור גיד וاع"ג דתנן لكمון איינו נהוג בטומאה וכו', איסור מוקדשין דחמור דאית ב' כרת אם אכלו בטומאה חיל עכ"ל.

והקשה המהרשי' ז'ל דהא דאיינו נהוג בטומאה מצין לפרש כר"ש, דמי שבשו מותר וכו' וכמ"כ התוספות בעצםם لكمון בד"ה בולדות קדשים, ותירץ דמותוך הסוגי' דהתרטט משמעו דרך לר'ש' שאית ל' האי סברא דפוטר בגין של טמאה לממרי אבל לתנאי דמתני' דפוטר רק מגיד ולא מטומאה, מטעם אין איסור חל על איסור קפטור ומ"כ התוס' דגמ' לתנאי דידן מצין למימר דעתמא כר"ש, הינו דכיוון דמצוי למיחדי כן ניחא לי' יותר להקשות ממותני' דניזיר עכ"ד, וקשה לי' טובא חדא, דהכא נמי הרוי מקשה הש"ס דא"כ מוקדשין נהוג בגין מבעי' לי', דהוא קושי' יותר עצומה מלהקשות מאינו נהוג בטומאה, דמצוי מלחכי' לי' דטעמא כר"ש, אבל יותר קשה דנהנה הראש יוסף ז'ל הקשה ג'כ על קושי' התוס' דמה קשי' להו, הלא הכא מוקדשין כולל הוה על איסור גיד, ותירץ, דלפומ סברא דהשתא דגידי חל משעה שנוצר ומן' איינו חל בטומאה, ע"כ משום דלי' להאי תנא איסור בת אחת, א"כ ה"ה דל"ל כולל עכ"ד, ודבורי נפלאים ממן דא"כ מה הקשו בד"ה בולדות קדשים, דאמאי לא פריך מאינו נהוג בטומאה אלמא דטומאה קדים, הלא איינו מוכרת דהרי גיס איסור בת אחת לית לי' כמ"כ הרוש יוסף וע"כ לומר דתנאה דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת, דל"ל איסור בת אחת, וא"כ קושי' הרוש יוסף הדרה למקוםה, וממילא גם קושי' המהרשי' ז'ל יותר נכון לומר דהמ乾坤 סבר דעתמא דתנאה דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת.

ולפי חומר העני' מה שנראה מה פע"ד לישיב דברי התוס' מוקשי' הרוש יוסף החמורה, והוא דכבר כתבנו לעלה דעל גה'ג' עכ' ליכא אכילתبشر קודש דכל שאינו בכלל כליל תה' איינו אלא תאכל, אלא אית בי' לאו דמעילה, כיוון דמ"מ נתקדש בכל הבמה, ואע"פ ששאר הבשר עומד ליקרב בעולה או לאכול להננים בחטאת ואשם, והאי גיד מתחלה עומדת לזרוק ולענין מה נתקדש, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה להננים ומולין הוה ואני מועלין בה, וצל' דמ"מ נתקדש בכל שאר הבשר ונידון קדושים פסולין מתחלה הקדשו ונתקדש מיד רק למיעילה ולא לשום צורך הקדש כלל, וא"כ ס"ל לתוס' דלא שייך כאן איסור כולם, דהרי איינו דומה קדושת שארبشر לקדשות גה'ג' דשאך

אי טעמא כר"ש אין כאן חשובה של כלום, ויפה כתוב הת"ח שהוא דבר שבידילי מני' אינו לא בעי התורה לאשרה, אך לא נחתו למה שכתבנו, וס"ל דר"ש סמנה ולא טעמא אמר, אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דאייה הקרא על האי סמנה ובפתיחה תראה כי שיטת התוס' בלאייה נפרכת מכמה מקומות ודוח'ק.

שוב נתיבותי שיש ליישב דברי התוס' ע"פ שר"ש טעמא ולא סמנה אמר, דנヒו דעתם איכא שלא נאסר גה"ן של טמאה נאסר גם של טמאה לא מסתבר עתה להתריר דאי"כ נמצא דיצהה מקדושה חמורה לקדושה קלה ומ"מ איכא מיד' וכי כאשר אמרו בسنחרין. ותדע שכן הוא דהרי בגיד הנשה של נבלה וטרפה גם ר"ש מודה דלוקה ומטעם דرك מין אסור ממיעטין והוא גופא צרך טעמא, די משומם דבלאה לא יאלכו, גם בנ"ט שייך, אלא ודאי דכל שפעם אי ה' חל לא נתיר בשבייל שנופל הטעם ה"ג לר"ש בטמאה שנאסרה לב"י לא נתיר עתה ע"פ שנופל הטעם, אז יצאו מקדושה חמורה לקלה מה שא"כ לת"ק דמשום אחע"א קטאין עליה, סכ"ס נשאר הגיד באיסור מצד איסור הקדום והבן כי נכון הו.

ד"ה איסור גיד איכא בסה"ד, א"ג לא בעי לשוני הци, משומדاقتתי תקשה לי דאי"כ אין מוקדיין נהוג בגין מביי לי' והשתאות דקאמר דקסבר אין בגיןנן טעם, הוומ"ל אין מוקדיין נהוג בגין מביי לי', אלא עדידי מיני פריך עכ"ל, ודבריהם צרכין בגין, אם התרצין לא מוקי' קושי' התוס', משומם דידע' דיש להקות עליו להקות עליו כנ"ל, איך קאמר מה שאמר שג'כ יש להקות עליו קושי' זו ממש. אבל פירוש לדבריהם כך הוא, דהרי שקייל וטרי רצח להראות דאי"א לאוקמא רבותא בהאי נהוג במוקדיין לא למ"ד יש בגיןנן טעם ולא למ"ד אין בגיןנן טעם, ומתחילה תחליה ביש בגיןנן טעם ומדחה, ואיה' בגין בגיןנן טעם ומדחה, ועי' הקשו והלא יש לאוקמא כאוקימטא קמייתא ביש בגבנ"ט אוקימטא מתקימות דס"ל אחע"א דל"ל ככל, ע"ז קתרציו דגס זאת אינה מתקימת דהרי יש לדחות דאי"כ אין מוקדיין נהוג בגין קמביי לי' וαι קשי' לך א"כ איך קמנסה לאוקמי כמ"ד אין בגיןנן טעם ואיסור גיד איכא ואיסור מוקדיין יליכא שיש ג'כ לדחות כנ"ל אין זה קושי', דהרי לכך מתכוון להראות דגס אין בגיןנן טעם א"א לאוקמי כי כך דרך הש"ס ודוח'ק.

בד"ה אם יש בה בנ"ט תימא, דילמא אסורה משומם שמןו של גיד וכו', ולפ"ז הר"ס אתה שפיר, דפ"ז דין להחמיר ולאסור בשמננו של גיד, כיון דגיד עצמו אינו אסור עכ"ל, להסביר שתורת הר"ס צרכין דברי הרשב"א דבגיד איכא עכ"פ טעם קליש, אלא שטעם קליש אינו אסור, אז יש מקום לומר דין להחמיר בטעם דשmeno יותר מבטע גיד עצמו, אבל אם נאמר דכלי' ממש הוה, ואני מוציא שום טעם, לא שייך לומר דין להחמיר בשמננו יותר מבגיד כמובן. וגוף דברי הר"ס עכ"פ הרשב"א ז"ל ביבמות ס"ל דשmeno של גיד משומם לתא דחלב נאסר ולא משומם לתא דגיד לית להוא מקום וכבר הבאתינו דבריו לעיל ועשיתוי סמכוכין לדבריו אם מפרשין הא דחלבו מותר דחלבו דגיד קאמר עיין לעיל. אלא דלפי שיטה זו ממשיא מיושבת קושי' התוס', דמתני' דירך א"א לפרש דמשום שמןו קאמר דהרי סתם ירך קאמר הן דבמאה והן דחיה, ובchein דחלב גמורשרי' מכם' שמןו של גיד ודוח'ק.

בד"ה בולדות קדשים עסקין וא"ת והיכיantu בההדי', ואיסור גיד אינו חל עד שהוא בן ט' כי כדאמר ליקמן ר"א אדר"א, מחלוקת בין ט' ח' והלך ר"מ לשיטתי' ור"י לשיטתי' וכו', ויל'

ז' לדע פירוש המשנה דנוהג בטהורה ואני נוהג בטמאה, שלא כאמור דר"ש אמרה דס"ל אין בגיןנן טעם ומ"מ אינו נוהג בטמאה, מכיון דכלבשרו מותר וכו' ומילא חלקו האי סתמא אסתמא דירך השינוי' קודם, דס"ל יש בגיןנן טעם, لكن כתני האי דנוהג בטהורה לבסוף פרkon לשברו עם תחלתו, ולאשמעין דכלוא סתמא דהאי פרקה חד תנא אמרו, ומילא תדע דעתם אדינו נוהג בטמאה הוא משומם דאחע"א, דכמו דמשנה דירך לאו ר"ש אמרה, כמו כן משנה דאינו נוהג בטמאה לאו ר"ש היא, וכן שפיר מקשה הש"ס ממשנה דירך עכ"ג ממשנה דנוהג בטהורה סיום דמשנה ראשונה, משומם דמזה גופא נדע דכלוא פרkon חד תנא אמרה, וא"כ נקא המשנה השינוי' קודם, והבן כי הדברים קילורי לעיניהם תל"ית.

בא"ד ומה שמקשה ר"י וכי לא מסתבר למימר דאח"כ פקע ממוני איסור גה"ן עכ"ל וכותב הרראש יוסף דודוקא לטעמא דר"ש יש להשיב כן, דכיוון דכן נתנה המצואה אף בהמה טמאה דבשרה הייתה מותר, ותו לא נשנית המצואה בסיני ודאי דלא נשנית דינה משומם דבבמה טמאה נאסר בשירה, אבל אי מצד אחע"א קאתינו עלה, אז לא נוכל להשיב דלבני יעקב נאסר אף בטמאה דהאי מותרת להם ושוב לא פקע גם אצלוں שבבמה טמאה אסורה דאמאי לא, כיון דנתחדרה ההלכה דבבמה טמאה בשירה אסור ובכל מקום אחע"א מAMIL דאיסור גיד לא מצי חיל אטמאה, וכן קמתמה על הת"ח שלא נחotta להא لكمן דך קע' ע"ב ד"ה והלא מבני יעקב נאסר עיי'יש. והנה כוונת הרראש יוסף ז"ל מבוארת דמחולק בין טעמא דר"ש דמי שבשרו מותר, אינו טעמא אלא משומם דאחע"א דהאי טעמא דמי שבשרו מותר, איזו יעקב נשאר באיסורי דמהיכי תיתי נאמר נשנית הדין דגה"ג ע"י שבטל הסימן, אבל טעמא דאחע"א טעמא ממש דכל שאסור מצד אחר לא חל עליו איסור אחר דהלא די במה שמזהר ע"ז מצד אחד, כי רק מצד הדוחק אמרין דאותו שני לאין על עני אחד כדי ללקות שתיים, וא"כ שפיר מצין למימר כשותחדרה ההלכה לישראל דבבמה טמאה אסורה נשנית הדין ופקע איסור גה"ן מטעם. אלא דלפער"ד אין לומר כן בשום אופן, דהאי סימנא היכי כתיבא,adam נאמר דלר"ש איתרת האי אשר על כף הירך מה שלא הזכר ליקמן בגמי' ולא ברשי' עיי'יש וא"כ לדרשא אתה למעט ע"כ בבהמה טמאה לאחר מ"ת, דלבני יעקב לא צרך קרא דלא אימעת להם שום דבר, וא"כ מה משיב לו ר"י והלא מבני יעקב נאסר, אלא ודאי דלא מייתורה דקרה קדרה דהרי הקרא דאשר על כף הירך איצטריך כדלקמן בדף הסמוך לכל מר וממר כדאית לי', וגם איצטריך למיעוטי עוף דלית לי' כף, וא"כ ר"ש עכ"מ מסברא קאמר וכאשר ביראנו לעיל דכיוון דאית ל' אין בגיןנן טעם קשה לי' איך אסורה תורה עץ בעלמא לאכול וכאשר אמרינו בע"ז דר"ש עכ"ב בשרצים המאוזים דבדיל' אינשא מני' ולא בעי קרא לאסרו, ולתרך זאת נאמר דגה"ג שאני, דמ"מ לא יסלק אוינו שום אדם מון הירך ואיכל אותו מתוק שאר הבשר, וכן שפיר בעי קרא לאסרו, ונזכר מה דכלבשרו אסורתו לא איצטריך קרא לאסור היגד דבלאה לא יאל אוינו אפילו פירוש מן הירך דהרי אין בו טעם ועץ בעלמא הוא, ועיין בה בفتיחה מה שכתבתבי בארכיות בפלוגת רשי' ותוס' בע"ז הנ"ל. ועכ"פ אמת וצדק דר"ש עכ"ב טעמא קאמר ולא סימנא, דהרי יליכא קרא מיותר ע"ז, וא"כ הוה האי טעמא ממש בטעמא דאחע"א, ולפ"ז דברי הש"ס ליקמן דך ק' ע"ב דקאמר, דיקא נמי דקתני אורי וכו' כפשטוא את' דעכ"ב טעמא דת"ק משומם אחע"א, ועי' משיב ר"י דחומר חל ספר, אבל

דказמר שמו אל ד"ה ממש קאמר, וכן יותר ניחא לומר דאחלבו דגידי קאי וכדי לאוקמא ת"ק דר"מ הווא, כאשר סתמי דמתני' ו/or מפליג בניד על ר"י בתרתי דלא מבעי בגין ט' ח' דהרי בעי שחיטה בפ"ע, אלא אפילו בפחות מזה משום דהשחיטה לא תתייר איסור הקדום לה ובחלב לא מיריר תנא דמתני' אלא מחלבו דגידי שהוא מותר לד"ה אלא דלפי שיטה זו נשאר הקושי' דמה קאמר הש"ס הכא ולקמן דהא דנוהג בשליל, דהינו דאיסור גיד משעה שנוצר, פליגו ב' ר"י וחכמים, והוא גם ר"י מודה דאיסור משעה שנוצר, אלא דס"ל דהשחיטה מתרת אותו, ע"ז חידש לנו הרשב"א בסברא, דכל איסור שיש לו יותר ע"ז שחיטה לא מקרי חל לענין איסור חל על איסור, ומבייא רא"י לזה ממה דאמור ר"י בשילוי פרkon, אבל חלב מן החיה ומון הטרפה לוכה שלש, ואוקימני' בשנטרפה עם יציאת רובה, דכוון בהדי הדדי קאטו, והא ר"י לעיל בפ' בהמה המקשה שמעין לי' דתלש חלב בגין ט' ח' לוכה חדשים גרמו לי' הרוי דייסור חלב קדים, אלא ודאי כיון דיש לו יותר שחיטה מיתלי תלוי ועומד, שמא תשחט האם ולא מקרי חל לענין איסור חל על איסור עיי"ש, מי יתן ויארו עניין להבין דברי קדשו, כי מהה לפע"ד מופרכים מכח הרבה טעמי.

א') **אייך** מדמה שני עניינים שאינם דומין ורחוקין זמ"ז כרחוק מזרח ממערב, דלקמן קאמר שפיר אבמה"ח וטרפה חלין על חלב בהדי הדדי, דיניהו דחלב חל עד במעי אמו בשלמו לו חדשין, מ"מ כל שלא הוקבע עדין לחלווטין דהרי יש לו יותר שחיטה לא מצי מעכב שאר איסורים מלחול, אבל לא למד מזה להיפך דמוקדשין יכולים לעכב איסור גיד מלחול משום דמתלי תלוי והבן.

ב') **הרוי** ממוקומו מוכחה חילוק זה דאל"כ אייך חל אבמה"ח על טרפה וחלב בנטרפה עם יציאת רובה, הא אבמה"ח מותלי תלוי דהרי אפשר שחיטה ואפילו בנחירה ומיתה, אז הlkן לו איסור אבמה"ח.

ג') **הרוי** מוקדשין בקדשים הנאכלים נמי מותלי חלי דעת ידי שחיטה וזריקה תועת הבשר לכחנים, וקדשים קלים גם לזרים ומה לי אם השחיטה מתרת או שחיטה וזריקה מתרת, וכמו שהקשו התוס' לOLUMN בדף הסמוך לדלהה לא חל גיד אוולדות קדשים, כיון לאחר זריקה מותר הבשר ותירוצים דבענן חל מחייבים לפי סברת הרשב"א ליתא, דכוון דייסור מוקדשין מותלי תלוי שפיר חל גיד מיד בשעת לידה עכ"פ, דהרי הוא קבוע נגד מוקדשין דמתלי תלוי ועומד, עד הזריקה המתרת איסור זה, ולכן דברי הרשב"א באזה לא ידעתם להולמים.

ולענין ההלכה יש באזה ד' שיטות עיין ברשב"א זל' ובראש יוסף לCOLUMN דף צ"ב עכ"ב ובמה שאכתוב אני באזה שם בס"ד וד"ק.

בא"ד **אג'** ניחא לי למפרק ממתני' דניזיר, דמשמע בהדי דלאו בהדי' אותו עכ"ל, בפשטות לא מצי לתרצ' דניחא לי' יותר למפרק ממתני'ן מליפרך מדברי אמרוא, דהא ממתני' דניזיר לא שמעין דייסור גיד וחלב תלוי בחדשים, רק שהגיד לא בא עד שנטקשו ראייריו, וא"כ ודאי יותר ה'י לו למפרק ממיירא דאמוראי כדי להעמיד האמת, דבענן שלמו לו חדשיו עכ"פ, ולכן הוסיפו דלא פריך מר' יוחנן דלעלי, דלא קתני בהדי' דגידי דינו כhalb ומותר בגין ח', ומילא את הדעת מהתוס' לא רצוי לתרצ' רק קושי' השני', אמא לא פריך מר' יוחנן דלעלי, אבל קושיותם הראשונה דאמאי לא פריך מראהרא"א דאמר דר"מ ור"י הילכו לשיטות לא מצו לתרצ', דניחא לי' יותר לפרק ממתני'ן דניזיר זהה אינו, דהא ראהרא"א בפירוש אמר דר"מ ונוהג בשליל משום דבעי שחיטה הרוי דין ח' דלא בעי שחיטה לית בי' גיד, אלא דהרבש"א זל' כתוב גם על קושי' זל'

זהא דשרי ר"מ בגיד דשליל בגין ח', היינו לאחר שחיטת האם דנימטר בשחיטת אמו וכו', עכ"ל. והנה אבא בקיור שיטת התוס' דהכא, והוא בניד וחלב לעולם חלין עוד במעי האם עכ"פ בגין ט', ולתיווך קמא איסור גיד משעה שנוצר, ומ"מ השחיטה מתרת hei ני איסורים מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, ולא פליג ר"מ ור"י אלא על עסקי שחיטה, דלר"מ בגין ח' דוקא מתרת שחיטת האם את הولد, אבל בגין ט' ח' בעי שחיטה בפ"ע ולר"י גם בגין ט' ח' יותר בשחיטת האם, ולפי פ' זה דברי הת"ק דקאמר נהוג בשליל, אין בהם שום רשותה דהרי אין זה שליל לר"מ, דהרי בהמה מעלי' הווא, וכבר כתני פלונטה או בגין ט' ח' לעיל בפ' בהמה המקשה, ולא איצטריך הכא אלא לר"י דקאמר איןנו נהוג בשליל דניטרין הגיד והחלב מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, דלא שמעין זאת מಡעליל, דממה דניטר הולד בשחיטת האם, עדין איכא למימר דידי' לולד להיות כאומו, וכקושי' הרא"ש זל' לעיל בסוגי' דשם, ולהכי ניחא דלא נקט בדברי ת"ק וחלבו אסור, דבדברי ת"ק בללא' אין כאן שום רשותה, ולא נקתה אלא משום דברי ר"י המתיר גיד וחלב ע"י שחיטת האם, ולכן' איכא מתרת בגין ט' ח' יותר קשה בו, אבל לשיטה זו קשה מאד איך שניהם רבינו הקדוש טעםו מלעיל עד להכא דלעיל שנה דברי ר"מ ביחס ודברי ר"י בלשון חכמים, ועכ"ב כדי לקבוע הלהכה כחכמים, ולא עוד אלא דר"ש שורי מוסיף עוד אפילו בהפריס עג"ק, וכך שנה דברי ר"מ בסתם הרוי דרצה לקבע הלהכה כוותגי' דהשחיטה אינה מתרת בגין ט' ח' יותר קשה דהנתא הי' יכול לסתום סתם ואני נהוג בשליל והיינו יודעים דלכל מושר ומר' כדאית לי', דלר"מ קרי שליל בח' או ב"ט מת ולר"י קרי שליל אף בגין ט' ח'.

אלום הרשב"א זל' בחודשו הביא בשם תוס' שיטה אחרת, והוא דר"א אר"א לא אמר דהלו לשירתם רק בחלב, אבל בגין גיד דר' טעםא דר"י מכל בהמה תאכלו, עכ"פ שנאסר משעה שנוצר. ואין זה כתירוץ שלפנינו שמלחקים ג' בין גיד לחלב, דזוקא בחלב בעין ט' חדים, משום דכתיב חלב שור כשב וע, ולא איקרי שור עד שגמרו חדשין, אבל גיד איכא משעת יצירה, דאפילו לפני תירוץ זה עדין מתרפרש הא דראאר"א דקאי בין אחלב ובין אניד, דהלו בפלוגתם לשיטתי'ו, דעכ"פ שאיסור גיד חל משעה שנוצר, מ"מ ניתר בשחיטה בין לר"מ ובין לר"י, לזה בגין ח' ולזה אף בגין ט' כי לשנים השחיטה מתרר אסורים אצל השיל, לר"י גיד וחלב, ולר"מ עכ"פ גיד. אבל האי שיטה שהרביא הרשב"א זל' סובר דלר"מ באמת איסור גיד דחל משעה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה, אפילו בגין ח' משום דידי' לולד להיות כאומו, ואני חלב בגין ח' דעדין לא מקרי חלב שור, ורק ר"י דמתיר אף ב"ט אע"ג דאייקרי שור, מצד גזה'כ דכל בהמה תאכלו, ה'ה דמתיר גה'ג מה'ט, ולפ"ז התנאו דידין סתום באזה כר"מ דנוהג בשליל הון גיד והוא חלב, דיניהו דלגביו שחיטה שנה דברי ר"י בלשון חכמים דגס בגין ט' ח' יותר שחיטת האם, אבל לגבי גיד וחלב סתום כאן כר"מ, דאינו מתריר איסור גיד וה'ה חלבו, והא דלא קתני נמי דחלבו א Sor, ייל' משום דלא דמי, דגידי איסור אפילו בגין ח' ועוד פחות מזה, אבל חלב אינו אסור עד שהוא באזן ט' ח', ולא עוד אלא דיל' דהאי ת"ק דנוהג בשליל, ואני ר'ם בר פלונטה דר"י בעסקי שחיטה, אלא מהני חכמים דסבירו בשחיטה קר"י, דין ט' ח' יותר שחיטת האם, אבל איסור גיד שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בחלב ד'ה מותר, שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בחלב ד'ה מותר דבunning ואוירא, וכמש"כ התוס' لكمן בד'ה מבורת אלא דלפי דרכ' זה, קשה מה פריך لكمן מדרארא"א אדשモאל דאמור וחלבו מותר לד'ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג א"ר' בגין, מודה בחלב כנ"ל, אבל לעולם ר'ם פלי' נמי אחלב עכ"פ בגין ט' ח' ומושום דעתון שחיטה, ויל"י בדוחק דמשמע לי' דד'ה

מיהא אשוו להחדי, מר לא מכשר ומר לא מכשר, הוה ל' רבי חד במקום שניים עי"ש וכן לא מצי פריך והא hei תנא איינו נהוג בטמאה ס"ל דהרי ה' הוא מה שהחידש התרצן דלכן חלקן התנא לשנים, משום דס"ל כר"י לענין נהוג במוקדשי ולא לענין טמאה ודוק"ק היטב כי נכוון הוא בס"ד.

ע"ש גמר א"ר י"פ ולא פליגו כאן להלכותו וכו' והקשה בראש יוסף ובבלב ארוי ז"ל דמה קמ"ל ר' דנוהג להלכותו פשיטה וכקושי' הגמ' בריש שמעתין, וככתב הלב ארוי ליישוב עפ"י התוס' דלפקן ק"ג ע"א, שהקשׁו לרבען דס"ל כל שבשו אסר אין אתה מצוא על אברהם, בטרפה נמי נימא דלא חל אבמה"ח, ותירצ'ו דהאי לא אתה למיעוטי אלא מין שבשו אסר, דהיאנו טמאה אבל לא טרפה, וא"כ הכא דכוותי אתה ר' לאשמעין לאפוקי אליבא דר"ש דדרש כל שבשו מותר גידו אסור אבל בטמאה שבשרה אסור גידה מותר, דמוקדשין לא, דין זה מין אסור, אלא דא"כ למה לא מתרצ'ו הש"ס כן לעיל על הקושי' פשיטה עי"ש ועיין לעיל מה שכתבת' בהזה. והנה יותר יש לתמונה על הרמב"ם ז"ל שכתב בריש פ"ח ממאה"א וזל, "גה"ן נהוג בבהמה וחיה הטהורים ואפי' בנז"ט שלhn נהוג בשליל ובקדושים בין קדשים האכלין ובין קדשים שאינם האכלין עכ"ל, ועיין בה"ה שם ובלח"מ בפ"ז מעעה"ק, דודאי לא נהות כאן הרמב"ם ז"ל לדינא דהקרבה למזבח, אלא לומר דלוכה על אכילת גיד בין בין קדשים האכלין ובין קדשים כאלו כתבת' זאת, והוא פשיטה הוא ועליו אין לתרץ אתה לאשמעין דלא נימא מי שבשו אסור אין גה"ן נהוג בו, דהרי כבר כתבת' דנוהג בנבלות וטרפות שלhn, ובלי"ס לאתה כיון נימא כל שבשו אסור וכו'. אולם לפ"ז מה שכתבנו לעיל יש לתרץ זאת דתחלתה דמכין אסור יחשב, וכמו שהbabati לעיל דחויש בשור פסהמ"ק לוקה משום כלאים עי"ש, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל אבל הש"ס לא מצי לתרץ משנתינו דנוהג במוקדשין כן, משום דהרי התנא דמשנתינו לית ל' הא דר"ש, דהא ס"ל יגבנ"ט וטעמא דאיינו נהוג בטמאה משום דאח"ע"א וכ מבואר לעמלה, ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר ורבי מחבורין דתהיira לא איצטריך קרא לרובי' כי איצטריך קרא לגה"ג במ伙bor וכו', קשי' לי טובא דהאי איסורה דלא ליקרב מקרא ממשקה ישראל ע"כ סברא היא דלא ליקרב למזבח מה שהמקריב בעצמו אינו יכול דאל"כ עד דאתא חזקאל איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דירך דאיינה מוכרכחת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהרשה"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טума בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, וממשנה דירך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכאנ סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם כר"ש, כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצין הרצה פעמים בש"ס כעין

דסוגי' שלנו דלא כראאר"א ודוק"ק.

בד"ה והאר"י לא נצרכה אלא לנפל וכו' תימא דבניזיר גרשין בכל הספרים כדאר"י, משמע דר"י לא אמר אהאי דניזיר וכו' עכ"ל, תימא צו לא נמצא בשום מקום בתנ"ס, אבל כוונתם לתמונה על בעל הגמ' למה לא הביא עיקר המאמר אשר עליו סובב ר' וע"ז תירצ'ו דעיקר מימרא דר"י על משנה דהאלות איתמר והיא אחר משנה דניזיר נשנית, וגם לא היו שגורות נגעים ואהלוות כ"כ בפי התלמידים כדיוע לבן הביא משנה דניזיר ור' כאשר עסק באלהות הקשו לו ואמר שם מה אמר, וכן מצין הרצה פעמים בש"ס כעין זה עין בפסחים דף ל"ז ע"א ודוק"ק.

ד"כ צ' ע"א גמר אלמא איסור מוקדשין קדים בח' ק"ז בעחהח"ס ז"ל הקשה והא קיימ"ל אבלו ואין בו כזית חייב משום דגידי בר' הוה, וא"כ כשנטקشرو אבריו בגידין מסתמא אין בו כזית והוא עניין קדשים חצי שייעור ושפיר חל גיד על חצי שייעור קדשים, עניין קדשים חצי שייעור ושפירות חל בד"ה וולדות קדשים שהביא קושי' זו, ומסיק דכיוון דהוה שייעור לג"ה הוה נמי שייעור להקדש כמו בשבת עי"ש, והנה יפה כתוב לתרץ שם איך מיניהם מפקית דנימא דגידי איכא וקדשים לייא, דכאן לא שייך הי מיניהם מפקית דודאי איכא להפקיע קדשים דאיינו אלא חצי שייעור, אבל מה עינה כאן דקאמר גידי לא חל משום קדשים קדים. אבל לפ"ז אין מקום לקושי' ז' דאה"ג דכל מן שאין בכל הגיד כזאת דאייכא גיד על קדשים אבל אם אח"כ נתגדל ונעשה כזית ודאי שלא לקי אגיד, כיון דליך אקדשים וכ מבואר לפנינו בסוף פרkon בסוגי' דאייסור חל על אישור דאע"פ שחל על חצי שייעור מ"מ אם אכל שייעור שלם מן האיסור הראשון לא לקי אשני כאשר כן פסק הרמב"ם והשׁו"ע ועיין שם בחודשו וא"כ ק"ז הכא דאם נתגדל הגיד עד כזית דפקע איסורה משום איסור קדשים קדים, ושם נתבאר טума דנוהג במוקדשין, היכי נוקי מלטא בטוב טעם וא"כ איק קתני סתום דנוהג במוקדשין, והיכי נוקי זאת בתלוש הגיד ממעי אמו של שליל קודם שהיא' בו כזית אתמהה? והוא ברור בעיה"ת ודוק"ק.

ע"ש אמר דשמעת לי' לר' בטמאה וכו' וכתב המהרש"א דלפי מה שהזכירו התוס' לתרץ לעיל דלא ה' יכול להקשות מאינו נהוג בטמאה, ע"כ משמע לה' דהאי תנא דמתני' ס"ל ה' כי כססתמא דמתני' דסיפא, א"כ הול"ל בפשתות יותר והא תנא דידן צ"ל שכן איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דירך דאיינה מוכרכחת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהרשה"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טuma בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, וממשנה דירך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכאנ סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם כר"ש, כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצין הרצה פעמים בש"ס כעין

התוס' למה שכתבו لكمון בד"ה קדשים דאייסור כרת, דכל שאיןו חל מחייבתו לא חיל, או דבלאי"ה מסתבר דגיה"ג חל מחייבים נמי. ואני אומר לכל הפירושים דברי התוס' פלאים וא"א אל הולמים, וכבר כתוב הרראש יוסף ז"ל דהרמב"ס ז"ל לית ל' סברת התוס', ואלא"כ איך לא מכיר חדש זה (אע"ג דהרמב"ס פסק דאגבנ"ט, מ"מ הלא ס"ל דאוכל גה"ג של נבלה לוקה שתים, א"כ לא מצוי חיל גיד על מוקדשין, דሞקדשים לא פקע אף כשנתקשה הגיד, כיון דאחסבי לאכילה גבי גיד).

ובאמות יש לתמוה איך עלה בעדעת התוס' לומר דכל שלא חל מחייבים לא חל לאחר שחיטה, דהלא גם טרפה למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת כתב רשי"י لكمון ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, ז"ל "ור"ל סבר אין אישור טרפה חל על הבבמה עד שתישחט דאייסור מיתלא תלי וקיים, וכי פקע אישורอาท' אישור טרפה וחיל"ע עכ"ל, ועיין בעיקר י"ד ו"יא אריכות דברים והרי תראה דכתיב ובשר בשדה טרפה דלא דברה התורה אלא כשבודה עיין בשער דהוא לאחר שחיטה, כמוDDRשין ב"ק מה"ע וא"ל יאל את בשרו דשור הנסקל, דמיירishi בשחוות לאחר שנגמר דיןנו, וא"כ ה"ה בגיד אע"פ שנאסר מעשה שנוצר ונתקשה היינו להיות מיתלא תלי המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס ומה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היהתן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היהתן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלטה דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

תנוס' ד"ה קדשים דאייסור כרת מי שמעת לי', משמע דאפיקו שלמים לאחר זריקה דשרי אף לזרים, בעי למימר דלא חיל אייסור גיד כל וכוי' מدلא אשכחו דחיה"י אלא והקשו כן מיד שמתארץ תמה למה המתינו בקושיותם זו עד הכא ולא הקשו כן מיד שמתארץ הכא בולדות קדשים עסקיים ובהדי הדדי אותו, והוא"ל להקשוט קושיותם כתבענו לדיבור הקודם ד"ל דהא דקאמר דאייסור גיד חיה"י אמוקדשין היינו בין שחיטה לזריקה, דאי לא חיה' אז לאחר שחיטה שוב לא מצוי חיה' לאחר זריקה דזומני' דsharp בהמות בעין ולא צרכין לדוחק של התוס' דבעין שיחול איסורי מחייבים.

ועוד נלפע"ד לומר דזריקה אינה מתרת אלא מה שראוי' לאכילה, דחררי תראה בעור העולה אי לאו קרא מפורש דלכניים תהיה היהנה קדושה לבדוק הבית וא"כ גה"ג נמי אי נאמר דאחר הזירקה חיל אייסור גיד שוב און הזירקה מתירתו לאכול ונשאר אחר איסור מוקדשין על הגיד ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' מתני' דלא כדורי, דחני"ר י"י אומר לנו מה אלא באחת והדעת מכרעת את של ימי, איבעיא להו מיפשט פשוטא לי', ומאי דעת דעת תורה, או דלמא ספוקי מספקא לי' ומאי דעת נוטה, עכ"ל הגמר', וש לתמורה איך אפשר לספקוי בשל שמאל קרא סתמא כתיב ולא בא ליסותם אלא לפרש ודוחק גדול ולומר דמספקא לי' דלמא איכא רמז בתורה על של שמאל אלא דאן לא ידען לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות על של שמאל אלא דאן לא ידען לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי וגדרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות שם) אבל הנראה לפע"ד

בפ"ע אתה, ואע"פ דברי קאמר דאתא קרא אmachוברים דאייסור האכונה דהקרה דבר ממחוברים כדרכו, אבל אנחנו ממילא יעדינו דגיה"ג דבכללبشر הוה מקריב אפילו בתולש, מDUCTיב ועתית עלותיך הבשר, והוא נמי בשער מקריב אולם ר"ה דס"ל מסתמא כהכלתא אגבנ"ט, ולא הוה בכללبشر וכרכבי ס"ל בסටירתה הני פסוקים, א"כ ע"כ קרא דועשית עלותיך הבשר למיעוטה גה"ג ATA, צריך לך חלצו מגזה"כ, ולא כשאר גידין ועכומות, ואולי משום דתרתי אית' ב', איןו ראוי בעכם וגם איסורה רביעי עלי', והא דהשיב לר"ח ממשקה ישראלי הוא לעומת קושיתו מי כתיב לא יאל המזbatch, דלא ידע כלל דaicא חילוק בין גה"ג לעכומות ושאר גידין שאינם נאכלין, השיב לו ממשקה ישראלי למינחה, אבל לעולם מותמעט מושעת עולותיך הבשר, ולא גה"ג אבל שאר גידין ועכומות במוחוברים יעלו מקרא דוחקטייר הכהן את הכל, ומישוב זהה ג"כ דלא פליגי ר"ה ור"ח בפלוגתא דתנאי. ולא תאמיר כי הסוגי' רק בדוחק מתפרש כן, כי על דוחק זהה כ' ק"ז בעחתה"ס ז"ל הדוחקים רובם אמיתיים, וכאשר ביארתי דבריו הקדושים בהקדמה.

ויש להביא ראי' לפירושנו גם מרשי"ז ז"ל שכabb על הא דר"פ דלא פליגו דלהעלותו אין גה"ג נהג דלא כתיב ולא יאל המזbatch, וכותב המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס מהו לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היהתן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה מוסמך DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היהתן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלטה דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

ואם כנים אנחנו בדבינו סר מהר התמיה הרבתי שתמה הלח"מ ז"ל על הרמב"ס ז"ל בפ"י ממעה"ק, דהרמב"ס ז"כ ז"ח שטרוי לבי' תרי דפסק כרבי וכסתם ממשמעות המשנה בזובחים דפרשו לא יעל, ומ"מ פסק דגיה"ג חלצו לתפוח, דלפי האמור כן הוא לר"ה, דג"כ ס"ל קרבי אבל אית' לה אגבנ"ט ודז"ק היטב.

תוס' ד"ה אלמא אייסור מוקדשין קדים, אומר ר"ת משום דמתחללה הכל בשער והבשר עצמו מתקשה אח"כ ומותלבן ונעשה גיד וכו', עכ"ל, ותמה תמייה עצומה בהଘות ר"ץ חי' ז"ל, הלא אכן חזרת ר"י ס"ל דבחר לבסוף איזלין בגין שטוף להקשוט, וכן בעכומות הרכין הנאכלין פסק הרמב"ס דחיב בפסק משום שבירת עצם בפסק, ולמה לא יהי' חיב משום גיד ע"ש סופו עי"ש, ואני גברא הרבה קחיזנא, אבל תמייה גם זוטרטא ליתא, דאן רק גידין שכבר נתלבנו ועל עצמות שכבר תואר עצם עליהם אלא דעדין רכין הון, אמרין דנדידונים ע"ש סופן, אבל כאן מדייק הר"ת לומר דמתחללה הכל הוא בשער ואין זכר לתואר גיד כלל, רק אח"כ מותלבין ומתקשה קצת עד שנופל עליו שם גיד, וכן מורה לשון הש"ס דקאמר שלא נתקשרו אבריו בגין, כי אין כאן גידין שעווין פעולתם לקשר האברים משום דעדין רכין הון כבשר ממש, ואז לכ"ע נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

בא"ד ואע"ג דהשתא ר"ל אין אייסור גיד חל על מוקדשין על איסור אבמה"ח דלא חמיר כמנוקדשין חיל וודע דאי"א לאיסור גיד בע"א עכ"ל, ועיין בmahresh"א וביתר האחرونים ז"ל, אי כוונת

חכמים מחמות חומרא בעלמא לא בעי ס', ובטל ברוב עיי"ש, והרי תראה דדמאי וכן חמץ שעעה פ' בטילים ברוב, ומ"מ שמנו של גיד בעי ס', ולא עוד אלא שהח"ז והטו"ז מתמיהים על המחבר בס' כי, דלמה לא אוסר הירך מצד איסור דבוק והן אמרת דהפרט מגשם הביא ממנה ז"ל לתוך, דשmeno של גיד קיל ויפה כתוב לתרץ המחבר שהרי הוא ז"ל בכ"מ שלו כאן המליך על הרמב"ם בשmeno של גיד מה"ט, אבל האמת איינו כן,adam ה"י קיל לא הי ציריך ס', והי" דינו כדמאי וחושעה פ', והרי תראה דעת מימרא דר"ז דבנוח ישראל החמיירו על עצם ויושבת ז' נקיים על טיפת דם חרודל, מבריכין על הטבילה לנדה גמורה, הרי דקבלה שבכלו המון העם על עצם לתוספת קדושה, הרי הוא עכ"פ כשר דרבנן דשייך לומר עליו וציווין, ואולי עוד חמוץ יותר מדרבנן בעלמא דהרי הוא כגדיר, (הארכתי בזה لكمון דף צ"ז ע"א על המשנה הנוטל את גה"ע להוכיח דלא כחת"ס שסובב דקבלה חומרא הוּה לנדר דאוריתא עיי"ש ומיעיר איסור גיד אתה למועד דאתא מקבלת יעקב ובניי לדעת הרמב"ם ז"ל גם אליבא דרבנן ואין להאריך בזה יותר). אבל דעת הרמב"ם ז"ל כפשוטו, בכל הנני קורומים וכן שמנו של גיד לא החמיירו בפסח להוציאם קודם צלי' מפני דhma רך מדרבנן אסורים, וטעם בעיקר הוּא ג"כ מדרבנן לדעת הרמב"ם, והוא תרתי דרבנן במקומות מצוחה לצלתו שלם, והפלג הראב"ד ז"ל, adam היו מביאין לפניו פסח זהה, הי' חבטו בקרקע לפני אינו אלא גוזמא בעלים, וחיללה לחשדו שהי' עבר עשה דאכילת פסחים ואלאו דבל תותירו, משום האי איסור קל شبקלים, ואולי נזהר כתוב "לפנוי" וכונתו כדי לייסר את הצולה המביאו, אבל אח"כ הי' מגביחו ואכלו.

והנה ה"מ ז"ל לא מצא ראי' לדברי הרמב"ם ז"ל כי ראויito שambilא שם לא הבנתי, אבל לפע"ד מוכח כן מהכא, דהרי ר"ת מפרש בדging הדגש הנשה ואelibא דר"י אמר, ור"א מוקי בשmeno של גיד, וע"ז נשנה במסנה דישרפו בששה עשר עם הנותר, ואם נאמר דה"י מסיר את הכל לפני הצלוי, הרי הי' מצי להוציאם בעוד יומם בע"פ ולשרפן מיד קודם שיבואו לידי נותר, דהרי תרומה תורה שירפה בתחלת שיש מושם דאסורה מדרבנן, ולמה ימוציא עד שיישעו נוחר, וניהו דכל שאסור לו חכמים לאכול ודאי דלא עבר אלא דלא תותירו, דכל שאינו בכל ואכלו את הבשר איןו בכלל לא תותירו, אלא דאי"כ גם שרפה לא תעבי, ונשדי'יו כמו שאר עצמות וגידין לאלו בשר נינהו כמבואר בגמ' והרי תראה דרש"י ז"ל נתעורר ע"ז, ובדר"ח דקאמר דעת הגה"ז קאי כתוב ז"ל, "ותתרו'יו בעו שרפה לכל חד ודוד מספקין לי' בהתריא, והוא נותר שפיר וכו'" ולקמן בשmeno של גיד כתוב ז"ל והלך עכ"ל משיר לה משום מנהגא, ושרפה בעי הויאל ומדאוריתא בר אכילה הוּא עכ"ל, הרי לך דכל דין נותר יש לו וא"כ למה לא יבער את הקורומים והחותמים וגה"ג ושמנו קודם שיבואו לידי נותר, ובפרט גה"ג דיבגבנ"ט דמה"ט הוה בכללبشر ונעשה נותר ושם ודאי נותר גמור הוה דהרי רק מספק מיניהם מלאכל גם שניהם, ומה ימוציא עד שייהיו נותר ויעבור על לא תותירו במקומות דיקול לעברן לפני זה, אלא ודאי משום דמצוחה הוה לצלותו שלם, וזה נראה לפע"ד ראי' נcona ומכורחת לדעת הרמב"ם ז"ל, מילא נלמד דאפילו גה"ג לר"י דיש בו טעם והוא איסור תורה, לא חששו להיסרו קודם צליה ומכש"כ שאר הקורומים דרבנן ודוד"ק חיטב.

ע"ש גמר' ח"ש אכל מהז' צוית ומזה צוית וכו', כבר כתבתי לעיל שאין זה תוספתא כמו ציון בעל מסורת הש"ס, אלא משנה שלמה בפרקן لكمון צ"ז ע"א אבל בתוספתא איתוי פלוגתא זו בין ת"ק לר"י בסוגנו אחר והוא "האוכל מגה"ג צוית הרי זה חייב ר"י פטור איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

דר"י לשיטת"י דס"ל לבני יעקב נאסר, שפיר מצי לספקי בשל שמאל,adam לבני יעקב נאסר אז אין זה ציווי, אלא סייר המעשה דבini יעקב קבלו על עצם שלא לאכול את גה"ג, וכיון דכתיב עד היום הזה אנו ידעים דהקב"ה הסכים על ידים, ושאר איסור זה לעולם, וא"כ לא הי נחוץ ליכתוב בתורה מאיזה גיד המדובר, אם של ימין או של שמאל, הלא פשוט איסורו בעם קודם מ"ת, ואם של שמאל געתך ולא אכלו של שמאל, עד מ"ת למה להם לפרש יותר, אבל לחכמים דס"ל דבשיני נאמר והוא ציווי כאשר ציווי התורה אין מקום להסתפק בשל שמאל כלל, אם לא שנאמר דשניות נאסרו כדעת המשנה.

וכתב הרاش יוסף ז"ל דהמשך לשון האיבעי הוא, دائ אמרין ספוקין מספקא לי' אפשר דמתני ר"י היא, ר"ל דלא פלא ארישא דלאיסורא קאמיר דתתו'יו יהו איסורין עכ"ל, אין כוונתו דרישא ר"י אמרה ונוחג דקאמר לאיסורא קאמיר, דאי"כ כי פשיטינו דמיישט פשיטה לי' נימה דחכמים דפליגו ספוקין מספקא להו, ומספק קאמרו דנוהג בתרוי'יהו, אלא ודאי דזה ליתא דנוהג ממשמע מכח ודאי, ועוד דהרי בהדי תנן لكمון צי' ע"א (ובמסורת הש"ס בדף הסמוך נסמן תוספתא פ"ז והוא טעות) דأكلה מהז' צוית ומזה צוית סופג שמנים, אלא דכוונת הרаш יוסף הוא לומר דר"י נמי מודה דעכ"פ לא אכלין לתרוי'יהו, لكن לא חש התנא להזכיר כאן דר"י פלא, וסמק אמרתני דלקמן דקתני ר"י אומר אינו סופג אלא ארבעים, ועיין בלב אר"י בריש פרקן דנדחק ליישב להא תנא דר"י פלא דאיינו געה אלא באחת כמו דתנא דפליג בשליל. ולפער"ד במאמת נראין דברי הרاش יוסף ז"ל גם לר"י לא אכלו גיד של שמאל אף"י אי מפסיק פשיטה לי' דשל ימין מטעם דלא אותו לאחלהפי ובפרט דכפי שראיתי במד"ר פע"ח דר' יוסי ס"ל דנוהג רך בשmeal עיי"ש כי איך נוכל לציר לעצמו פלוגתא דתנאי בתראי ר"י ור"מ בדבר הנוהג בכל יום ובכל מקום אם פלוגתם ירכות או רק הימנית אלא ודאי דלא אכלו שניהם אלא פלוגתם הי' אי מעירק הדין כן הוא או רק מצד ספק או חומרא בעלמא, ועיין עוד لكمון מה שנכתב בזה בס"ד וד"ק.

דפ"ז צ"א ע"ז אמר ר"א אמר לא נצרך אלא לשטנו של גיד דתנאי ופרש"י ז"ל, "מהכא לא חפותו וכו' והוא לא כאו' פלא הלא אין מאמתני דגידיון והעצמות ישרפו פשיטין, אלא מר"ח דמפרש דמתני מונני ר"י היא, ופשיטות זו לא נדחה מהא דר' אשדי פלגורש למתרני בעניין אחר. אבל ניחא לי' דודאי מר"ח אמרה בתרא א"א לפשט ספקתנו אי ר"י דעת תורה או דעת נוטה קאמיר, דלר"ח מנ"ל הא, אלא מה דפשיטין מר"ח הוא משום דר"ח גופה פשט לעצמו דודאי ר"י דעת נוטה קאמיר, מדקתני במשנה דפסחים ישרפו ואין פירוש אחר במשנה זו, אלא דשנית אליבא דר"י, וספקי מספקא לי', וממילא אי מצינן לפרש המשנה באופן אחרתו ליכא למפסיק מדר"ח, שהוא בעצם לא ידע בבירור דעת ר"י, אלא מכח האי משנה דפסחים, דלא מצי לפרש בא"א ודוד"ק,

ודע הרמב"ם ז"ל בסוף הלכ' ק"פ כתוב, דה"י צולין את הפסח שלם, ולא הי מנקרים כשאר בשיר, אלא דבשעת אכילה הי' מסירין גה"ג ושאר קורומים והראב"ד ז"ל הרעיש עליו, והכ"מ שם מצדי'קו באמרו, כי הלא גה"ג אין בו ליתן טעם ולא קאמיר רק על שmeno של גיד, דאיינו אלא מצד ישראלי קדושים נהגו בו איסור, אבל שאר קורומים האסורים מדרבנן ודאי גם להרמב"ם ז"ל בעו ניקור קודם צליה עיי"ש, איך נדחק בלשון הרמב"ם. הנה מה שרצתה ה"כ"מ ז"ל החלק בין שmeno של גיד לשאר קורומים האסורים מדרבנן, לפע"ד ליתא דהרי תראה שהשmeno של גיד בעי שישים בתערוכות ככל שאר איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

והלב ארוי וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביאו כאן דעת הזוהר ק"ש גשה"ג מן שיש"ה גידין מכון לילאו דשתי אחיות מן שיש"ה ל"ת, ושרו של עשו לא הי' יכול לו עד שהגע להאי גיד, וא"כ הוא, ודאי לא נגע רק באחת ולא בשתיים, אלא דבמד"ר שצינתי כבר לעיל איתני, דר"י אומר באחת מהן נגע ואחת נאסרו ור' יוסי אומר באחת נגע ושתיין נאסרו, אלא דח"כ כתוב שם אית תנא הדעת מכרעתה שהוא של ימין כר"י, ואית תנא הדעת מכרעתה שהוא של שמאל כר' יוסי, מ"ד של ימין ויגע בclf' ירכו, ומ"ד שהוא של שמאל כי נגע בכף ירך יעקבclf'ל, ועיין במפרשי המדרשים שם, זה בכיה וזה בכיה הנחות ותיקוניהם, אבל מדברי قولם clf'פ' זה יצא ברור דליקא שום מ"ד דבשניהם נגע, אלא דמ"מ נאסרו בשניהם. ועפ"י המקובלים ניחא דהרי בבהמה וחיה ודאי אין האברים והגידים מכונים למספר רמ"ח ושות"ה כמו באמון, כי היכי דנימא דהאי גיד שנגע בו ביעקב תאסר כנגדו בבהמה ולכן כיוון דנאסר ע"ש המאורע נאסרו שניהם, אבל דעת חכמי תלמודינו קשה להלום וד' יair עני וד"ק היבט.

שוב נתישתי שיש ליישב תלמודנו עפ"י דברי המהorer'ם שיפ' שהבאתי לעיל, דין דרך המתאבקים לשום שתוי ידיו למיטה, אז שכנגו נצח אותו לעלה, אלא דבזה לא הוועיל אלא לתרץ למה שכנגו נצח אותו לעלה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir למייר דמאחריו' אתה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir בתרווי'יו, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד מציע להשלפו למימר דבמתאבק פנים אל פנים אם ידו אחת לא מציע להשלפו למיטה מטעם שכטב המהרמ"ש ז"ל, ולכן ס"ל לחכמים דר"י דע"כ לומר מדאחריו' נשוי' וכיוון שכן מסתמא לא חס עליו להכוותו רק ביד אחת על ירך אחת רק בשתי ידיים על שתי ירכות, והוא הנכוון ודוד"ק.

ע"ש בגמ' אמר יוסי ב"ח דבר שלח ביעקב ונפל בישראל, דבר שלח ביעקב זה הג"נ, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל. ועיין ב מהרש"א ח"א שנראה שמספר שלח ביעקב על מעשה המלך שנעשה את ידיו של יעקב, וע"י האי מאורע שפשת איסרו בישראל בסיני, ובמחכ'ת לא דק בהז כי כל השופט בצדק הון לשון הגמ' והן פרש"י ז"ל, וכן לשון הקרא בעצמו כפ' הדרשה הללו מורה, דר"ל דבר שלח ביעקב זה איסור הג"נ ופושט אח"כ איסרו בכל ישראל, ומילא קאי האי כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג גם אם אמיירא או דר' יוסי ב"ר, ומושב בזה ג"כ קושי' התוס' ד"ה כמ"ד, ומה שקשה מכאו על שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דלכ"ע התחיל האיסור בבב' אלא דלרבנן ע"כ שניית בסיני, עיין לקמן בסוגי' דאייסור חל על איסור מה שכטבו בזה, ודוד"ק היבט.

תנוס' ד"ה כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג דלאא לא נאסר אפ"ה הי' מקיימין שחיטה וכו' clf'ל, ולפע"ד נראה דגה"ג שאני דבפירוש אמרה תורה דנאסר ע"ש המאורע, ועל כן לא יאכלו ב"י את נה"ג, אין לומר דאבות קיימו את הציווי הלאה מדנפשם, קודם המאורע ואין זה דומה לשארמצוות ולא תעשה אף דנזיר אצלם זכר ליציאת מצרים וכדומה, מ"מ יש לכולם איזה תועלות ותיקון גוף ונפש בעצם וากילת מצה ואיסור חמץ וחוכית, שנצטו עליהם עוד במצרים טרם יצאו, וכן אכילת קרבן פסה ובכולם כתיב, טעם של יציאת מצרים שלא הספיק בזקם להחמי ופסח ע"ש שפסח על בתים ב"י וע"כ דיש בקיום איזה עניין חז' מן הזכור הלאה, משא"כ בגין הדשה דכתיב ב"י ע"כ לא יאכלו וכו' וכיון דאבות לא קיימה השבטים מנ"ל ודוד"ק.

בא"ד א"ג פרע להו ביה"ש הינו נהירה שנצטו על הנהירה clf'ל, ובחדושים הרשב"א כי דלא למא דמאכיל אותן אבמה"ח. אבל התוס' בפירוש כתבו דנטטו על הנהירה, ועיין בהגורות מהרש"ש שתמה איה נצטו על הנהירה, ועיין בהגורות ר"ץ חיות מה שכטב

עד שאכל משניות" הרי לך מפורש דר"י ספקי מספקא לי' דאל"כ הוליל עד שאכל ממש ימין. וא"כ ע"כ הסיפה דתוטסתה, דאל' ב' גידין מב' ירכות מב' בהמות וכו', אשר מינה פושט הש"ס דר"י מיפשטו פשיטה לי' דשל ימין, ג"כ או הפירוש כמו שסובר הש"ס, אלא דאל' כל הד' גידין, וכפשות לשון התוטסתה, ועיין לעיל פ"ג ע"א דרש"י ז"ל תיקון הלשון תחת "מב' בהמות" כתוב "של ב' בהמות". ועיין בראש יוסף שכטב דהאי מב' ירכות הוא שפת יתר Adams אמר מב' בהמות, ממילא דעת שהוא של ב' ירכות ימנית, דאל' ב' בהמות למה לי. אבל אנחנו נפרש כפושטא דאל' כל הד' גידין, ומירי שאין בכל חד צית-demokiy בגמ', ואין זה דוחק כי התוטסתה קאי על החלוקה הקודמות שם אכלו ואין בו צית חיב, ר"י פוטר עד שהיה' בו צית, וע"ז כתני אח"כ האי חלוקה דאל' ב' גידין, דلت"ק לוכה פ' ואע"ג דאל' ד' גידין לא לקי ד', או משום דבתורתהacha אחת לא לקי רק אגופין מחולקים, או נאמר דעל בר' לא לקי על כל בר' וביי, כל זמן דליך צית דהא דבר' חשוב הוא לחיב פעם א', ע"פ שהוא פחוות מכזית דכיון דאל'ו אהשבי' אבל באכל ב' או יותר ובין כולם אין בו אלא צית לא לקי תרתי, והוא נכוון בסברא. (דניהם דבריה דחביב משום דהתורה אהשבי' אבל מהכי תיתני לא נבעי נמי מחשבת האוכל). ולר' אין חייב אלא דח' דרכ' שני גידין של ימין או של שמאל מצטרפין לצית, ואין כאן אלא חד לאון, וזה ברור לפע"ד בគונת התוטסתה, וע"כ לומר דבעל מסדר הש"ס לא הי' שני לפני האי ריש דתוטסתה כמו שהיא לפנינו, ולכן לא נחות לפרש כפירושנו וудין צ"ג. ודע כי מה שכטבו דגופין מחולקים אף בתורתהacha אחת לוכה שתים עין בזה בראש יוסף כאן, ומה שהביא בשם מל"מ ריש הלכ' א"ב דגום בהמות ש"יך גופין מחולקים, ואפי' בשחוותין לדעת התוס' זבחים ע"ח ע"א ד"ה והפיגול. ולפע"ד דהכא בגיד הדשה ואליבא דרבנן דמחייבי מכח בר' אף פחוות מכשיעור לכ"ע הוה שני גידין משתי בהמות גופין מחולקים, ובפרט לפי מה שכטבו התוס' לעיל דגידי בעין שנאסר מחחים, דודי' היה משתי בהמות לכזית אליבא דר"י, בזה יש מקומות עיון גדול, לפי סברת רשי' ז"ל لكمון ק"ח ע"ב דאי' מכל התוין להקראה שם איסור, עין لكمון מה שכטבتي בזה ודוד"ק היבט.

ע"ש גמר' וטעמא Mai, לא קאי אמה שאמר ר"י דאיינו נהוג אלא באחת, דהרי פשיטה דקרה מורה על אחת דbullet סיפור המעשה רק מירך אחד דיבר, אבל בעי וטעמא Mai, על דעת מכרעתה של ימין, וכן פרש' ז"ל במתוך לשונו הזהב, וטעמא Mai פשיטה לי' לר' דשל ימין, ור' דלה דנהוג באחת לא בעי טעמא דהרי רק באחת נגע ותקע ירכו האחת כפושטא דקרה, אלא דלפ' פלא והפלא על מה סמכו חכמים דס"ל דנהוג בשניהם דמה שאמר בגמ' ורבנן מאחוריה אתה ונשי' בתרווי'יו, אין זה מספיק כלל ללקות על תרווי'יו, על השערה צו' בלי' שום רמז בקרה ונגד פשوطות הכתובים, ולא עוד אלא שהיא ג'כ נגד הקרה דזיאבק איש עמו, הци' דרך המתאבקים כן הוא, אטמה? וגם זאת לפלא בעני' למה לחו למימר מאחוריו' אתה, והלא גם מლפניהם מצ' נשוי' בתרווי'יו אתא' ונתשי' בתרווי'יו ולא עוד אלא דגס על דרשת ר"י דהירך' יש לתמונה אדם פשיטה אליה מכח פשوطות הכתובים דرك באחת נגע ותקע ירכו ושל שמאל כמו בשל ימין, אז האי הירך' כתוב בצוויי אין בו הכרע כל דשל ימין הוא, דהרי קאי האי ה"ה הידיעה על אותו הירך' שנגע בו.

נאסר להם בחולין, אם נאמר האבות קיימו כל התורה, אך אכן בשר חולין כלל. אלא ודאי הא פרע להם בה"ש על הנחירה קאמר וכבר"ע, דהותר לישראל במדבר נהירה אלא דנחרית עוז"ז אסורה להם מצד לתא דעתך לעצם, וכן קאמר לטבותיהם יטבוחו בעצם, ולר' ישמעאל צל דחיה שאינה ראוי להקרבה שחת לhem.

ומצינן עוד כעין אגדה זו, על הקרא דشا נא כליך, דאמר יצחק לעשו חודד סכינך ושותיו יפה שלא תאכלינו נבלות, כמה שמשינו אין משחיזין את הסכין אבל משיאנו אותה על גבי חברתה, והוא ממד"ר מובה ברשי"ע ה"ת ושמעתינו מקשין דמביא ראי' לסתור, דsha אין לו לשון השזהה דהרי קחני אין משחיזין אלא משיאנו אותה ע"ג חברתה, והגס שאין זה אלא אגדה דרך רמז בעלמא מ"מ היכי אפשר ליישבה שתה"י מכונת להלכה ודאי שפיר דמי.

והנה כפי שכתבנו לעמלה בלאה א"א לומר דברות הקדושים נזהרו על דקדוקי השחיטה שלא יהיה הסכין פגום דבר שלא נצטו עליו במדבר לאחר מ"ת עד שנכנסו לארץ. אבל גם בנחירה אפשר לקלקל בשחותך בסכין שאינו חד עד ששותה הרבה במעשה נחירה, ובאופן שהבע"ח מות תחת ידו ועין לעיל פ"א ע"ב במשנה השוחט ונתנבלה בידו, שביארנו שם שהפירוש האmittiy הוא שוחט ושחה כל כך בשחיטתו עד שנתנבלה בידו, וזה הי' נבלה גמורה גם במדבר שהנחירה אישתרי להם, וגרע מנותר ומעקר דקנתני אח"כ ע"י' שהנחירה ממש קאמර, אבל גם בהאי אגדה נפרש שיצחק אמר לעשו חודד סכינך שתה"י חדה כי בסכין שאינה חדה יכול לנבל ע"י' ששותה הרבה בשחיטה, ולזה די במשיאה ע"ג חברתה כיudo, אבל להוציא פגימות הסכין ודאי לא מהני מיידי להשיהה ע"ג חברתה אלא צריכה משחיזות וזה פרפרות נאה ודוק' היטב.

ע"ב גמר' א"ר ע"ש שאלתי את ר"ג ואתת ר"י וכוי' שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג, כתיב וירוח לו המשם, וכי שימוש לו לבדוק זרחה וכוי' מה ששאל זאת דока ביריד מקום קיבוץ בהמות, אמר אמרו"ר הג' צ"ל עפ"י המדרש הידוע, אדם האדם אין ראי' שיזרח השמש, משמשים המזלות בשביל ובזינות הבהמות, ולכן שאל שפיר וכו' לו לבדוק זרחה השמש, דין לומר דברצוטו, שלא פשט ידו בגזיל כדעליל, זרחה השמש, דהרי כמו בהמות אייכא בשוקא ובסבילים ראוי' לארוח השמש.

ע"ש ויפגע במקום כי מטה לחרן אמר אפשר עברחי על מקום שהתפללו אבותוי ואני לא התפללת מייד היב דעתו למיהדר וכו', ופי' אמרו"ר הג' צ"ל כי יעקב שהי' טמון י"ד שנים בבית מדרשו של שם וuber, כפי הנראה חשקה נפשו בתורה כבן עזאי, ומאוס בכל תחלוכי העוה"ז ובquo' נערת לציווי אביו ואמו לילך לבית בן וליקת שם אשה ויעסוק בהווית העולם, ומספר עתה כי מטה לחרן וuber את הר אלקים מקום מוקדש לתפילה מאברהם ויצחק אמר, היכי אי כאשר התייתי אדוק בתורה בביבה"ד של שם ה'י אפשר לי לעבור על מקום קדוש כזה בעלי להרגיש קדושתו, וממה שיאירע לו שעבר בעלי להרגיש קדושת המקום זו על עצמו כי מחשבתו לא טובה לילך לבית בן וולעסוק בהווית העוה"ז, כבר עשתה פירוריה, החללו והפרידו מדיקות קדושתו, וכן יဟב דעתו למיהדר לביבה"ד, כי שם ביתו להיות איש תם יושב אוהליים, ומה לו לעסוק בעסקי העולם המחללים אותו מקדושתו, מיד וילך שם כי בא המשם והראה לו הקב"ה בחלומו כי מחשבתו לא טובה היא, כי לפירוש ממחמודי העולם מכל וכל, ולהתדבק רק במושכלות אין זה תעודת האדם בעוה"ז, והוא מדרגת מלך אלקים שאין לו יצר, אבל שלמות האדם הוא לחיות חי' חברותי, ולשם זה חי' שעה

בזה, ואני בפתחה של לי ובהרבה מקומות בתוכה המסקנת' הארכתני הנבלה שמתה מאלי', דהרי אבמה"ח הוא רק מיתת אבר ומטמא כנבלה כדריש בדף קכ"ז ע"ב לקמן דכי' מותם מון הבהמה, ק"ו מותה יכולה דגוע מאבר מות, וכתיב' בב"ג אך בשור בנטשו דמו לא תaccelו כל זמן שדמו בו לא תאכלו הון בחיים וחון במתה רק ע"י הסרת הדם תאכלו, והוחתני שכן דעת הרמב"ם ז"ל שכטב בסוף פ"ד מהל"ש דישראל במדבר לא נצטו בשחיטת חולין אלא היו נוחרים ושוחתני כשר עכו"ם עכ"ל, הרי דישראל לא נצטו על הנחירה אלא כשר עכו"ם, וע"כ דsharp עכו"ם נמי נהירה בעו, דאל"כ הרי על הנבלה נצטו ואפי' על הטרפה, ואיך כתוב שנוחרין כשאר עכו"ם ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועיין ב מהרש"א ח"א שכטב שדקך לומר נבי הגה"נ טול בפניהם ובגי' שחיתה לא קאמר בטח בפניהם כי בשחיטה לא סגי בהכי דהרי שחיטת נכרי נבלה אפי' בע"ג, אלא פרע להם מ"ש"כ בח"ה, והוא דטבוח טבח אין ציווי בעצמים ע"י' ש, שצין על מ"ש"כ בח"ה, והוא דטבוח טבח אין ציווי וכפרש"י בחומש שהוא כמו לטבוח מדרלא כתיב וטבח, אבל והכו ציווי הוה, ולפ"ז ניחא דלא קאמר וטבח, שלא רצה שיטבח האיש אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתתקן בה"ש לטבוח טבח הון בעצם, והדבר נכון מאי בלשון, ומכח"כ בלשון הש"ס דקאמר פרע להם ביה"ש, ולא קאמר שחוטם להם או בפניהם, אלא דכל זאת אי שחיטת ממש קאמר, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתוטס', דנחירה קאמר אז הלשון פרע להם בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר אלא להראות דלא הרגה בקייפז ולטהו דמסתמא לא האיש לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי' הטבח, אבל נטילת הגה"נ דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רקס לנאמן ביתו שהי' נאמן אצלו על ניקור הגדי, אלא דמחcit' של מהרש"א ז"ל לא דק במנה שכטב שחחו על שחיטת נכרי שהוא נבלה, דהרי טעמא דהא מלטה לדעת התוטס' והראשונים טעמא מדכתיב וזבחות ואכלת, ודרשין דדока המזוודה שלא לנחירה ראוי' ליזביחה, ולא נכרי שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחייבין שלא לאכול, מזביחת איןו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נקונים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרים דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך ע"ז כמש"כ הרמב"ם ז"ל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כמבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחירה קאמר שנצטו על הנחירה שפיר קאמר דפרע להם ביה"ש שנחירות לעצם כי גם נהירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דока זביחת שחיתה כשרה קאמר כמובן וזה אמתה וצדך.

ובלאה אני תמה מאד איך אפשר לפרש דחכא שחיתה ממש קאמר, דהרי אנו קיימ"ל כר"ע דישראל במדבר אכלו בשור נחירה ולא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דabortות החמירו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דעתה לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחוט חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחוט חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם איז, כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק ע"י' ברמב"ן ז"ל, ולר' ישמעאל נמי דנחירה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיתה

שהמצבה אבן אחת, והמצבה נבנה מאבני הרבה וא"כ האי מצבה שהעמיד יעקב דינו כמצבה, דהרי מאבנים מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, להיות בבית אלקים, ולעולם מצבה שנואה מעיקרה הייתה מאייה טעם נסתר, ויעקב שניני מצבה שלו הייתה מצובח ודוחק כי הוא כפchor ופרח בס"ד.

ד"ג צ"ב ע"ב גמר' שאין שוקלין בשר המת במקולין, וכ' רש"י צ"ל שני פרושים בשר המת של אדם, ואני שמעתי בשר בהמה שמותה עצמה. ופי' השמי מסתבר הן מצד הענין והן מצד הלשון, שלא שמענו מعلوم גם בימי הביניים והישנים שהוא"ע היה אוכלים בשר אדם, ובין התוצאות שעשו הגויים לא הזכירה חותורה תועבה הלו, וא"פ הרמב"ם צ"ל כתוב דבר שר אדם אין אלא בלאו הבא מכלל עשה, זאת החיה אשר תאכלו, לא משום שאין מתוועב כשר מאכלות האסורים, אדרבה התורה לא הי' צריכה להזהיר ע"ז, לא לישראל ולא לב"ג דמווזהرين ועומדים מעלהיהם, אך הנברא בצלם אלקים לא יاقل בשר אדם המת וכמש"כ הרמב"ז צ"ל דהרביה לא האיהira התורה עליהם כמו שלא לך האדם עורם וכדומה. וגם בלשון בשר המת לא משמע אדם דאי הויל' בשר אדם, וממילא הוה ידעינו דמת קאמור, ומה שלא קאמור בשר המתה ותהה הפירוש בשר מבהמה שמותה, משום דרצה לכלול גם בבהמ"ח, אין שוקリン במקולין, וכן קאמור בלשון זכר המת וסובב על הבשר דכל בשר מת הן מבהמה שמותה כולה או מקצתה עד שלא מתה, רק הבשר בשר מת קרי לי' ועיין לעיל צ"א ע"א בתוס' ד"ה כמ"ד ומה שתכתבו שם ודוחק.

ע"ש גמר' ואני נהוג בעוף, והוא קחיזין דעתית לי, אית' לי ולא עגיל, ופי' רשי"ז צ"ל ואני דומה לפה. ולקמן צ"ו ע"א דאמר שמואל שלא אסורה התורה אלא שעל הקף שנ' על כף הירך, פריך לבסוף והאי כף מעבי לי למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה ולכאורה תמורה דהרי מAMILא נשמעו למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה שלא נאסר אלא מה שעלה הקף, הרי ממין שיש לו כף דיבורה, אבל כוונת הגמי' דילמא רק למיועט� עופ קאתא, ומ"ל לשمواל לדריש שלא אסורה תורה רק במין שהוא דומי' דאסד שיש לו כף, ולא הי' צריך לכתוב בצדיו, אלא ע"כ לא יאכלו בי' את גה"ג כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה, ונשאר האי, "אשר על כף הירך" שמצוין לדריש לדישمواל. ולפ"ז למיועט� עופ אין לנו יותר כי כל הני כף הירך דכתיבי לצרכו איקתבי דכך הי' המעשה, אלא דמסתבר דדמי' דמעשה נאסר לזכר המאורע דוקא, במין שיש לו כן לאופקי עופ. ועיין עוד בדיבור הסמוך ודוחק.

ע"ש בעי ר"י עופ ועגיל, ואית' לי' לכהמה ולא עגיל, מהו בתור דידי' איזלין או בתור מיני' איזלין תיקו. והקשו הראשונים למה לא פשיטין מתפליין דדרשין ידכה יד כהה ואיזלין באיטור יד בתור דידי'. ויש בזה כמה תירוצים ושיטות היוצאים מהם. ובשם אחרים כתוב הרשב"א צ"ל דשאני הכא דיש לספק שנайл בתור מיני' מפני שנאסר ע"י מעשה, ומה יעקב ומינו שיש להם כף, אף כל שהוא ומינו יש להם כף עיי"ש, ועיין בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל, שהניח דעה או בצע"ג דהרי לפ"ז בבהמה ולית לי' פשיטה דאי נהוג ממ"ג דאי כתפליין הרי איזלין בתור דידי', וא"י דבעינן דומי' דמעשה הרי שם יעקב ומינו אית להו כף והאי בהמה הרי לית לה. ולפ"ז נראה דודאי היא פשיטה דדמי' דיעקב בעינן ואשר ביארנו למעלה דלאו מיותרא קמעט עופ, אלא משום דהמעשה הי' שנגע בכף, וכן

ברשות התורה והמצוות, ולקיים בכל דרךך דעהו, כדי לקשר הגוף והנפשה, וזה שהראה לו בחלום „והנה סולם מוצב ארצה" "סולם" כינוי לאדם בעזה"ז עולם העשיי', שהוא עולה או יורך תמיד כי הולך הוא או מעלה או למיטה כידוע, והנה עיקר עמידתו ומצבו של אדם הוא ארץך כי לא לתהו ברא לשבת יצרה, אבל ראשו מגיע המשימה, כי התקין עצמן בפראזדור כדי שתכנס לטרקלין, והנה מלאכי אלקי' עולים וירדים בו" ר"ל דמלכים תחלה הם עמידים במדרגה אל האדם אבל לבסוף יירדים בו, כי האדם השלים המקימים בכל דרךך דעהו כנ"ל, גדול ממלאכי מעלה, וכאשר מבואר כאן בgeom' בסוף העמוד דחביבין ישראל לפניו הקב"ה יותר מלחה"ש וכו', וא"ת גודל הנסיך וכי יכול לעמוד בקשרי מלוחמות היצור, אם לא שמתבודד עצמו בד"א של הלכה, ע"ז הראה לו „והנה ד' נצב עליו לשמורו", וכאשר קץ משלתו אמר „מה נורא המקום הזה" ר"ל הדרך הזה נורא ואוים לחבר שני הקצוות והי' האוהל אחד "אין זה כי אם בית אלקים" הלא סכ"ס הכלכלי אשר עליו סובב הכל הוא להגיע למדרגות נפשי חלל בקרבי, ושלא יהי' לו אלא לב אחד לאבוי שבשים „זה שער השמים" והשער להישג מדרגה זו, יהי' דרכי זאת אשר אני הולך חRNA, לישא אשה ולעסוק ברעות צאן לבן הדבר הזה הוא נורא ואוים, כי מי יודע אם אזכה ע"ז להשלמה התכליות ולכך נדר נדרו. והוא אגדה נאותה ודפח"ח.

ע"ש גמר' ייקח מאבני המוקם, וכתיב ויקח את האבן וכו', וכתבו התוס' דעל פי פשוטו יש לפרש שלקה אבן אחת מאבני המוקם עכ"ל, אלא דאי' כקשה מה ראו' צ"ל לדירוש מלמד שנטקבצו כל אותן האבנים אל מקום אחד וכו', אבל הנראה לפ"ז דלאו מכח סתירות הכתובים קדרש אלא משום דקשי' לי' כיוון דה' שם אבני הרבה דהרי כתיב ויקח מאבני המוקם, لما העמיד המצבה דזוקא מאותו אבן ששבב עליו אבן ראו' שנשתמש בו הדיטו, יותרה הי' לוליקח אבן אחר שלא נשמש בו אדם מעולם, שהוא כבוד שמיים יותר ולכן קדרש דנטקבצו כל האבנים של אותו מקום ונעשה אבן אחת עד שלא נשאר שם אבן. ותடע שכן הוא הכוונה דאם כפי מה שרגילים לפרש דמסתירת הכתובים קדרש, מה זה דקאמור שנטקבצו כל אותן האבנים, הלא יעקב לך רק אינה אבני ועשה אבן כמי מרזב סביב לראו' כמו שכתב רשי"ז צ"ל בחומר. וא"כ רק אותן האבנים היו מרבות זו עם זו והמה היו מקובצים ע"י יעקב, אלא ודאי כפרושנו כן הוא, דכל אבני המוקם ההוא, וכפי מה שכתבו המקובלים דהני אבני המזבח שנעתק עליו יצחק, הי' לכולם השtopicות זו שעלי' יניח צדיק ראשו. ויל' דנטעורה יעקב לשום אותו האבן למצבה מלחמת ענותנותו, והוא לא החזיק את עצמו לקדוש אלקים שהיה האבנים מריבות עברו, עד שנעשה להם נס זה שובלעו באחת, ותלה המריבה והנס באשר הרגישו שיעמיד מצבה, וכל אחת הי' רוצית להיות המצבה הלו. ובהאי אגדה אמרתני לפרש באופן נאה מה שאמר יעקב, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי בית אלקים, עיין בפרש"ז צ"ל וברמב"ז צ"ל, ולפי הנ"ל ייל' דהרי מצבה נאסר במ"ת, כדכתוב לא תקום לך מצבה, אבל אמרו צ"ל דאהובה הייתה בימי האבות ונעשה שונאה אח"כ מפני שעשו עכו"ם חק לע"א, ובאמת הדבר קשה מאד דהרי כ"כ מזבחות בני, כדכתיב ואת מזבחות תתוצון ומבלעם אתה למד שערך כמה וכמה מזבחות, וכל מעשה קרבנות בעצם נהוג הי' בעע"ז כדכתיב, למען לא ישבחו עוד לשעריהם, וכתיב ויאכלו זבחים מתים ישתו יין נסיכם, ואני חילוק ביןינו לביניהם, אלא שהם מקריבים ויזבחו לשדים, לא אלה, ואנו מקריבים לשמים לאין סוף ב"ה, ובכוננה המבוארת במפורשי התורה. וא"כ מה בין מצבה לשאר מזבחות אבל לפ"ז האמור כאן דכל האבני עפ"י נס נבלעו באחת, והרי החלוק בין מצבה למזבח כתוב רשי"ז צ"ל בחומר

ניתר בשחיתות אמו דשנאו בלשון חכמים, וכן בגדיד הנשה סתם כר"מ דנוהג בשליל, ושנה דאיינו נוהג בשליל בלשון יחיד ור' יהוד' אומר אינו נוהג בשליל, ואם תלוי זה זהה לרואה"א הרי זה רבנו הקדוש מפרק לפרך, ועי' חומר אלו הקשי' נתהרו ד' שיטות בהלכה סידרים ופירש הרاش יוסף ז"ל על נכון, ואלו הן א') ר' אפרים פסק לכך זה כר"מ גם בשחיטה דבן ט' חי בעי שחיטה מה"ת ושיטה זו א"א להעמידה כלל דכמה סוגים מורים דהלהקה זהה עכ"פ כר"ג, דבן ט' חי ניחר בשחיטת האדם. ב') שיטת רבני הceptorsים דפסקין כר"י הן בשחיטה והן בחלב וגדי דעתךין בבן ט' חי ע"ז שוחיתת האם, ונהי דתולש הלב מבן ט' חי חלב בהמה, היינו משום דיצא לאויר העולם, והא דרבינו סותר את טעמו לשיטות לעיל כר"ג וכאן כר"מ, הוא משום דבגדי פלאג אי אסור משעה שנוצר או בעין ג' כחדים כhalb דעתךין בי' שור או דמוצא מכלל שליל הוכיחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכוותי' כיוון דלא גلتה אי בעין לאידך ספקא אי סגי בדומי' דידי' או דמיינן, כיוון דaicא סברא ללימוד מתפלין דברת דידי', ואיכא סברא דבעין דומי' דמעשה שאירע, האי ספקא במקומו עומד, דאולי יש להכריע מכח הסברא לכאן או לכאן ולכן לא קמבעי להתר שנים אלא או זה, ודוק' היטב כי נכון והוא בס"ד.

ודע דהא דזילין בתפליין בתר דידי' ואיתור מניח בימין של כל אדם, האיל להלה הוא נגד הקבלה, כי עפ"י הסוד האי ידכה יד כהה אמרה תורה, איינו אלא סימן אבל הטעם הוא מאפני שמאלו נגד הלב, וכמו שאמרין כן בה"ר הנדפס בכל הסידורים ודוק'.

הפרמ"ג בס"ה הביא הכהנה ג' שכתב בשם הבה"ג דגה"ג נוהג בח"ד דחיה בכלל בהמה, ותמהו עליו דהרי לא נזכר בתורה בהמה רק גה"ג סתם עד שאפי' בשל עוף הי' נוהג, אי לאו דמגעטינו מכף הירך דאיין לו כף, ועיין לבב אר"י כאן שמרתץ בדרך רחוק ודוחוק, ולפע"ד נראה דכוון דדמי' דיעקב נאסר הי' סברא לומר לכארו' דזוקא גה"ג של בהמה ועוף שהוא יותר דומה לאדם, דהרי מקריבין קרבנות רק מבהמה בקר וצאן ועוף, והוא עני נפש תחת נפש כדיוע, והבהמה שהוא ממין תרבויות מסוימת הקרא לאדם, כדכתיב אדים ובהמה תושיע ד', ועיין לעיל דף ה' ע"ב, שדרשין אלו בני אדם ממשימין א"ע כבבמה, ופרשי' דכאי רוח, הר' דהאי בהמה בקרוא דזוקא בהמה, ולא חייה כי רק הבהמות המה דכאי רוח, והנביא מוכיח את ישראל באמרו ידע שור קונוּחוּ וחמור אבוס בעליו, ישראל לא יידע, لكن הי' מקום לומר דזוקא בהמה שיש לה יותר דמיון לאדם אסירה תורה ולא חייה שאינה בת קרben, מפני שאין לה דמיון לאדם, וכן אמר הבה"ג דלא אמרין כן, כיון דבעניי אכילה לטימנים ולשחיטה, חייה בכלל בהמה, לא מסתבר להוציאו כאן חייה מכלל בהמה, על סמך סברא קלישטא כנ"ל לישב דבריו שלא לעשותו כתועה בדבר פשות ודוק'.

ע"ש גמר' ונהוג בשליל, א"ש וחלבו מותר לד"ה, חלבו דמאי, וכי' וארא"א מחלוקת בין ט' חי וחלך ר"מ לשיטתי', ור' לשיטתי' ולא חלבו דגיד וכו', ומסיק דעתם חלבו דגיד קאמר ומיתני מחלב דשליל לא דבר, רק הבריתיא כולל גם החלב עם הגיד חד דינא אית להו, ותלוי בפסקות ר"מ וחכמים בעסקין שחיטה בפרק בהמה המקשה. והנה יש כאן מבוכה גדולה בין הפסיקים כי הסוגי' והמשניות סותרים אחדדי'. דנהה הסוגי' דכאן מביאה דברי ראה"א בלי חולק עד שמקשה מני' עלי' דsharp, וועל' ע"ה ע"א קאמר ר' יוחנן דתולש הלב מבן ט' חי, חלבו כhalb בהמה, וכיון דaicא איסור חלב במעי אמו, די לולד להיות אמו, ואין תהייה השחיטה בולד מה שאינו מתיר באמו. ושנית והוא יותר קשה, דלעיל בהמה המקשה סותם רבני הקדוש הכר"י דבן ט' חי

אבגבע"ט עי"ש בדבריו הק'.
ו אני אומר דעת כזה וכיוצא בה נאנו דברי ק"ז זכ"ל שהבאתי בקדמה, החודדין רובם שקר והדוחקים רובם אמת, ואף כאן אע"פ שדברי הר"ן זיל נראין דחוקים ממד אמיטים הם וסבירות הני גאנוני בתראי, למדו מהם במרוחות וק"ו על גה"נ שאינו ב"ט שקר הוא. כי לעולם כלל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט דרישות דחוקות רק לחיזוק הסבראה הירה או לקים דבר המקובל בישראל ביל' חולק, אבל חלילה לחדר דעת נגד הסבראה עפ"י דרישות אלו, ולכן אין לומד גה"נ של שליל לאסור, לא מסוגי' דחוקים ולא מדברי הר"ץ בדים, אף דנראה כק"י, דבפסחים שפיר קאמרו דאי' להתריר גה"ע בהנהה מכח קרא דנבלחה נגד הכלל שבידינו דכל לא תאכלו א"ה במשמעו, רק למ"ד יש בגידון בנוטן טעם, וע"כ בכל בשר הוא אבל למ"ד אבגבע"ט דילמא באמת טעם מודה להוציא הגיד, וגם בהזהה לא ס"ל כן, אלא דגה"י מותר בהנהה אע"פ שאין בו טעם. ועיין בהז במקומו לקמן. וכן בדים הסבראה נונתנת דחילוק גדול בין איכה בין גיד וחלב לדם, דגיד וחלב דבר מסוימים ומופרש לעצמו הו, ואיין להבמה אתה ד' גידין ושתי חלב הכלויות וכיוון דהשחיטה משווה לו לא כירך אמו וכחד מאבירה, אין נאמר דיש להבמה או כפל בגיד וחלב, משא"כ גם שאינו מסוים ודם אברים אסור עכ"פ בלאו, ולכן לא מסתבר שבשביל שנוטר הולד בשחיטת האם שיותר הדם שבתוכו יותר מדם שאר אברים שאסור, ולהזק סבראה האmittiot הלאו, המזיא הר"ן זיל דרשה דחוקה ממשותה. והרי תראה דלעיל דף ע"ד ע"ב פליגו ר"ל ור"י בהז, ולר"ל למאן דמתיר בחלווה מותיר נמי בדמם, ומסיק לומר שאין בו כרת ר"ל בדים הכוויס בלב, אבל בלואו בשאר דם החמצית אית' בי לכ"ע, והרי לך הסבראה לפניך וכל שאין לפני כל זה, חדש חידודין אין מספר והכל הבל. והנה כפי הנראה הלב ארי' זיל נשמר מזה דמש"ה הביא דברי הרא"ש זדי לולד להיות כאמו, וע"כ מגזה"כ התיר חלב וגיד, וסביר הלב ארי' כיון דבלאי"ה האי שרויותא גזה"כ ביל' טעם, ממילא די לומר דחלב בכל תאכלו ולא גיד דין לך בו אלא חידושי". אבל באמת הלידה, "יל' כיון דאם הולד הי' מת קודם יציאתי אפי' ב"ח הילדה להתריר האי חלב שהי' אסור בעורר ר'ם, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאור עולם. הן אמת דיש לדון אם בבן ט' ח' החלב אסור בעורר בעמי אמו, אין מהני המיתה קודם הילדה להתריר האי חלב שהי' אסור בעורר ר'ם, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר'ם, דבן ט' ח' טעון בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בון ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהז בחדשי ב' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפי ביירונו הייתר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בבן ט' ח' דזוקא, ולכן יש להזהיר להשוחטים שחלילה לאכול אחרים של ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הנה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

בא"ז משום דלא מקרי חלב דאיינו בעמוד והקרב וכוכו, עיין בראש יוסף זיל' שמתוך דבריו יוצא דמפרש דחלבו מותר אפילו בבן ט' ח' הנמצא בהמה, ואפי' אי ת"ק ר'ם הוא, דמצרך שחיטה לו לא זה, ומזה"ה קשה"ה להו לתוס' מ"ש גיד מחלב, ולא מצץ לתרץ לשאני חלב דלא מקרי שור דהרי האי בון ט' ח' לר'ם שפיר איקרי שור, וקמתמה הראש יוסף על הת"ח דמתרכז קושי' התוס' כנ"ל אבל התוס' תירצ'ו דאיימת מהקרבה, ולכן גם באכילה מותר, ולכן קשי' לי' לראש יוסף מ"ש מחלב בעל מום. ואני אוסיף ומ"ש מיצא דופן דמלידה פסול להקרבה, וכי עלה ע"ד להתריר חלבו. אבל כל דבריו בזה אינם אלא דברי תימוה דאם ת"ק דמתני' ר'ם הוא אז ודאי משליל דידי' קמיiri דהיאנו ב"ח הנתר ברשותה אמו, ולא בון ט' ח' דלא נקרא אצלו שליל, ורק ר'י דקאמר אינו נהוג בשליל אפי' בון ט' ח' קי אמר, לדידי' עדין שיליל קרי' לי' משום דניתר בשחיתות אמו, ואפי' שפיר קאמර שמואל דחלבו מותר לד"ה, כל אורא' בשליל דידי' לר'ם ב"ח ולר'י ב"ט. ולא עוד

באישור כרת אין להקל נגד דעת הרמב"ם זיל, אפילו הוא היחיד כי פסקי המה סולת נקייה מנופה ב"ג נופת, ואבאר בזה.

הנה לפע"ד נראה ברור דהרמב"ם זיל hei מקיים הני תרי משניות דראין כסטורין וגם דברי ראהר"א, ומ"מ אין כאן שום קושי' דראאר"א שפיר קאמר דר'ם ור'י דברייתא דפליגו בגין גיד וחלב של שליל, לשוטתייהו אזלו ועל עסקי שחיטה פלייגו ובון ט' ח' אבל בון ח' לד"ה הן גיד והן חלב מותר, דניהו גיד איסור משעה שנוצר, דליקא שום טעם לומר דבגיד בעין חדשים, מ"מ השחיטה מותרת כלל, וכקושי' הרא"ש זיל לעיל, דדי' לו לא היהות כאמו, דא"כ, איך כולל גיד וחלב בהזדי, לומר בשינויים דנוזר, דהרי חלב אינו נהוג אלא בון ט' ח', והגיד הרי נהוג משעה שנוצר, אלא ודאי דגס ר'ם מודה בהא לר'י, דכל שחחיטה פועלת על הولد, גם גיד וחלב מותר, וכך שפיר כולל הני שנייהם בהזדי, דניהו דבגיד מתיחיל האיסור משעה שנוצר, וחלב רק מב"ט מ"מ אין נפקota בזה, דהא עד שנעשה ב"ט השחיטה מותרת, ורק בב"ט נאסרו שנייהם, משום דעתו שחחיטה ואי דנפ"מ בתולש מן הولد שבਮיעי אמו, דבחלב עד ב"ט מותר, ובגיד אסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פלייגו ר'י ור'ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי נהוג ואינו נהוג בשנמצאו בمعنى בהמה לאחר שחחיטה קאמרו, אבל אם נאמר דר'ם פלייג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת אסורים שכבר חלו, א"כ האי נהוג בשליל בגין אפי' ב"ח ופותחות מזה, וחלבו אסור איינו אלא בב"ט ואיך כולם יחד, וכך שפיר קאמר ראאר"א דזוקא בגין ט' ח' פלייגו ולא הזoir ר'ם, אלא סתום דמשתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הזoir ר'ם ור'י מ"מ דהשחיטה מותרת איסורי', וס"ל דגה"נ כיוון דחל מחייביםתו לא פקע ע"י השחיטה, ורבי סתום כוותי' ומביא דברי ר'י החולק בהז בדרכי יחיד, ואנן כיוון דפסקין בהז כסתום מתני' גם בחלב בגין ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהזדי קאי דמוכח דאיסור חלב איינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולד הי' מת קודם יציאתי אפי' ב"ח הילדה להתריר האי חלב שהי' אסור בעורר ר'ם, א"כ לענין איסור חל על איסור מכך כל בהמה תאכלו אפי' ב"ח, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאור עולם. הן אמת דיש לדון אם בבן ט' ח' החלב אסור בעורר בעמי אמו, אין מהני המיתה קודם הילדה להתריר האי חלב שהי' אסור בעורר ר'ם, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר'ם, דבן ט' ח' טעון בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בון ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהז בחדשי ב' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפי ביירונו הייתר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בבן ט' ח' דזוקא, ולכן יש להזהיר להשוחטים שחלילה לאכול אחרים של ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הנה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

תוס' ד"ה אילימה חלבו דשליל וא"ת ומ"ש דבגיד פלייגו ובחלב מודו. עיין בלב ארי' זיל, שרצה להמציא דלמ"ד אבגבע"ט, אין גה"נ בכלל כל בהמה תאכלו, כמו שאינו בכלל נבלה כדאמר בפסחים, וק"ז וצ"ל בחדושיו כיוון ג'כ' לסביראו או לחזק שיטת הר"ף, וכتب דעפ"י סברת הר"ן זיל, דdemo אין בכלל כל בהמה תאכלו מפני שיכלון לקים הקרה באוכלון ממש, לא מוקמי קרא בדים ע"ג דקרה אוכל כולל דם לא תאכלו, וא"כ ק"ו לגה"נ למ"ד

יווחנן דבר משיעור שבון הכל והוא צוית ואפי' לעברו, ולא מליקין כלל, ולכן עבי כאן לקבוע הלכתא דלא תימא כיון דלפי דברי מר זוטרא הר' בעינן לידע הא שיעורא דכשועורה גם לר' דאמר בכזית דה'ינו לענין צירוף ב' ו' מקומות דלא מצרפין פחות מכך, קמ' ל' ננייה זו ודי אמרת כן הוא מ"מ הלכתא ג' כ' קר'פ' דיש חילוק בין לעברו ובין להלכותו דכשועורה לחוד מעברין ומ' גם גם בכזית דמליקין בעינן ודאי דבכשועורה במ"א עכ'פ' דפחות מכםורה לא מצרפין לכזית. וללא תורה דהרמב"ס ז"ל משנה הא דאמרו בגמ' בב' ו' מקומות וכותב אף' במקומות הרבה, ולכאו' רצה לשולב זהה בכזית מצרפין גם פחות מכםורה וצ'ע'ודו'ק.

ע"ב ותנו' מدلלא קא בר'ין אבמה'ח ינחו', מה'ית לא הו' אבמה'ח כיון דמחוברין הון מעט וכו' עכ'ל. והנה יש לי מקום עיון גדול בעינן זה, דאם דאמר המודלדיל אף דלא מצי הדרא בריא וסופו ליפול וליסרת, אין בו ממשום אבמה'ח עד שיפול ממש'כ' התוס', אלא דבר זה לאו מסברא בעלמא ידעין אלא מקרא לפין, דלקמן דק' ע"ב פריך הש"ס, טומאת אוכlein אין, טומאת נבלות לא, היכי דמי אי דמעליין ארוכה אף' טומאת אוכlein נמי לא ליטמא ואי דאן מעליין ארוכה, טומאת נבלות נמי ליטמו, וקמשני לעולם דין מעליין ארוכה, ושאני טומאת נבלה דר חמנא אמר כי יפול עד שיפול, תנ'ה האבר והبشر המודלדיל בבהמה ומעורין בחוט השערה, יכול יטמאו טומאת נבלה, תל' כי יפול עד שיפול וכו' עכ'ל הסוגי' שם, הרי לך דהקרה אתה להוציא מסברא החיצונה, ולומר דהאי חיבור בחוט השערה שסופו ליפול בקרוב, ואין במציאות להעלות ארוכה שמנהני להציג מטומאת נבלה והנה היא לא קשי' לי דענין דלענין טומאת אבמה'ח גلتה התורה דבעין דוקא עד שיפול, אבל לענין איסור אכילה מנ'יל דלא מקרי אבמה'ח עד שיפול או עד שתנותם הבהמה וטה' המיתה עשו ניפול, דילמא שאני טומאה מאיסור, דכבר ביארתי בפתחה עיקר יי'ד וכן בסוגיא דמסוכנת לעיל דף ל'ז דאיסור וטומאה חד דינא אית' לחו' ודלא כדעת האחرونים דתלו בוקי סריקה ברמב'ס ז'ל, חלק בבלה בין טומאת נבלה לאיסור אכילה כי מש'כ' הרמב'ס דנקה'יו' ופס'ג' נבלה, הינו תחלת נבלות ולא ללקות עלبشر התולש ממנה גם משום נבלה עיישי' בארכיות ותרזה צמאונך ודבר זה גם מהכא מוכח דbabma'ח דמטמא נבלה נמי דין טומאה ואיסור שווון בו, דכל שידען דאינו מטמא מילא גם איסור אכילת אבמה'ח ליכא אל מוצות פירוש דרבנן לדעת התוס', ואיסור בלי מלוקות מריבו הכתוב לדעת הרמב'ס ז'ל. אבל מה דקשי' לי הוא דבר מה'ח דאית' לדין דפסקין קר'י לקמן ק'ב ע"ב, מקרא דבר בשדה טרפה, למה לא נימא דכל שעומד ליפול בנopol דמי וטרפה הוה כטרפה עצמה אסורה, עכ'פ' שעדיין חיה משום דסופה למות, כמו כן האיبشر המודלדיל ממנה דהוה ג'כ' טרפה במקצת ממש'כ' הרמב'ס ז'ל בפ'ד ה'י מ'מ'א, דהחותוך בשר מה'ח הר' יוטו הבשר טרפה מה לי כולה מה לי מקצתה עיישי', וצל' דמש'ה כתיב בשדה למד עד שנעשה בשר בשדה וכל שעדיין מעורה אף' בחוט השערה לא מקרי בשדה, כי לפי פ' הרמב'ס ז'ל דמש'ה טרפה ובמה'ח חד לא הוא משום דעתינו שווה דהאי טרפה כולה והאי מקצתה, באמת האי בשדה לכואו' שפת יתר, אבל אתה לומר דהאי מקצת בעין ממש בשדה וכדי שלא תאמר דדרשה יבשתה היא בלי טעם, תסביר לך העניין כי האי לאו דטרפה עם לאו דnableה מישך שיכ'ו, דמש'ה כתיב הרמב'ס שם הי'ז' דמצטרפין לכזית דטרפה תחלת נבלות עיישי' אלא דחלוקן הכתוב לשנים משום דטרפה אפשר דלא תבא לידי נבלה עי' שהשחיטה מבטלת הנבלות, אבל עכ'פ' בעינן אפשר רבוא לידי נבלות עי' מיתה بلا שחיטה. ועיין בפתחה שם שביארתי מה

אלא דלפי האי ס'ז' מאן לימה לנ' דהאי תנ'ק ר'מ הוא דכיוון דלא פליגו כאן בעסקי שחיטה מצי להיות תנא אחר דס'ל בשחיטה כר', אבל פלייג עלי' בגיד וס'ל דונhog משעה שונצרא. ומה שלא תירצ'ו התוס' כת'ה, משום דבעין הלב שור וכמוש'כ' בעצםכו בריש פרKen. ותירוצים דילפין מארש, איינו מובן, דהרי לעיל דף ע"ה ע"א בעצם כתבו הא דיכול איינו בעונש ואזהרה, לאו מהכא ילי', אלא מכל בבהמה תאכלו ועיין שם בלב אריה ודוק'.

ומה שנראה מトンך דברי הראש יוסף דל'ר'ם כל שה'י חי בשעת שחיטת האם עכ'פ' שמota אח'כ' קודם קריית הבטן נבלה ההו, גם זה ליתא כי כל שנמצא מות עכ'פ' שבשעת שחיטה אפשר דה'י חי גם לד'ר'ם מוהני שחיטת האם לטוחו. ועיין בהז' לעיל בפ' בהמה המקשה מה שכתבנו בזה ודוק'.

תוס' ד'ה גוממו עם השופי פי' בקו' חלב הגבוח וגיד הנרא על השופי גוממו ומשילכו מופיע מוש'ע וכו', ולפ'ז לא פליגו וכו', עיון בלב אר'י ז'ל, ולפ'ע'ד נראה עוד להוציא על דבורי דשמננו של גיד הוא מסתמא לעמלה ולטטה, והגיד מכוסה בשומו, ומושום מראית העין שכותב רשי' ז'ל איינו גומס אלא מה שלמעלה מן הגיד, אבל לא שלמעלה ממש'ו ודוק'.

תוס' ד'ה עלוא אמר וכו', אלא קסביר רב דהא דפליגו תנאי ביש בגבנ'ט בקנקנות הוא דפליגו וכו' עכ'ל, ועיין במהרשב'א ז'ל ואני בער ולא אדע, אם אגבג'ט אקנקנות קאמר האי תנא דלקמן דף צ'ט ע"ב, لما יאסרו הקנקנות ולא הגיד, דכפי הנרא הא דקאמר רב דלא אסירה תורה אלא קנקנות שבו מצד הדוחק אומר כן, משום דהגיד אין בו טעם, אבל למ'ז דגס בקנקנות ליכא טעמא, لما יפרש הקרה דקאי אקנקנות אם לא שנאמר לדידי' א' אקנקנות קאמר דבכל גיד המה, ורק רב דס'ל יגבג'ט קאמר דקנקנות דוקא, אלא דל'פ'ז لما לא נפרש דברי עולא דקאמר עץ הוא והتورה חייה עליו, דמודה להא דרב דגס הקנקנות בכל גיד אלא דס'ל דאפי' למ'ז יגבג'ט ובקנקנות כרב, מ'מ' גם הגיד שהוא עץ בעולא אסור רחמנא, ומ'ל' לאב'י דלעולא גיד ולא קנקנות וצ'ע' כת ודו'ק.

ד' צ'ג ע"א **תוס'** חתכי' ומלהתי', בסה'ד, מדנתן הבה'ג' שיעור לשהיית מליחה כשיעור צלי' עכ'ל. כוונתם דמהא דשומואל דמליחה הר' הוא כרותין און ראי', דיש לפרש דמליח לאורה קאמר ולא מליחה לדקרה, אבל מבה'ג' דילף מושואל דשיעור מליחה כשיעור צלי' מוכח דפרש הא דשומואל דמליח לדקרה קאמר, ובגוף שיטת ר'ת עיין לקמן בסוג'י' דכבד ובמה שכתבנו שם ודוק'.

גמר' אמר טבח שנמצא חלב אחריו וכו', עד והלכתא להלכותו בכזית לעברו בכשועורה עכ'ל הגמ', ידוע דלא שייך הלכתא במקומות דליך מחולקות, וכפי הנרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דעת הרשב'א ז'ל נמי אמר מר זוטרא ולא מר זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב'א ז'ל דמור זוטרא אתה לאפלוגי אדר'י, דבמי' צוית במ'א, אולס הר'י'ז' והרמב'ס ז'ל פסקו כמר זוטרא וכר'פ' דמפרש, דר'י' ורב יהודה לא פלייג ולפ'ז נשאר הקושי' דגמי' קאמר והלכתא מכל דפליגו, ועיין במהרשב'ל ז'ל דרצה לתרץ זאת, אבל דבריו אינם מובנים ומסתמא טעות הדפוס ערבעבו דבריו עד שהמהו מושללים הבנה. ואולם לפ'ע'ד נראה לפרש דוזוטרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דמימה דאמר דשיעורא דרב יהודה בכשועורה הוא במקומות אחד ושיעורא דר'י' בכזית הוא אפי' בב' ו' מקומות, נצחה מילא דאפשר לומר דלא כר'פ', דלעולים לעברו ולהלכותו חד שיעורא הוא, אלא דקאמר של מ'א בעין עכ'פ' בכשועורה, אבל בין כולם גם לעברו בעין צוית, אלא דפחות מכםורה לא מצטרף לכזית, ור'

דר"י לסתון ק"ב דבמה"ח נמי כתיב בהאי קרא, הרי מחלוקת הקרה לשנים בשר בשדה וgom טרפה ל"ת, הרי שלא קאי בשר אטרפה, שפיר מציין למילש מטropa כקושי הפ"י, אלא דלר"ש דאית ל"י כ"ש למלקות, ע"כ לא בעי קרא מיוחד אברש מה"ח, וכמש"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ב סוף ע"א, דלהכי פלגינוו קרא לאבמה"ח ובמה"ח לחביב אברע ע"פ שאין בו שיור בשר, ואברע ע"פ שאינו אבר, ולר"ש גם בבשר לא בעי שיור, וא"כ שפיר קאמר לר"ש גה"ג אסור בהנהה, אלא לדידן מותר בהנהה מקרא דטרפה עכט"ק מימי חרפ. ובמתק"ג גירסה דיניקותה היא, וכל דבריו באז אינס אלא חמוץין. כאשר אברע לך חדא: קרא דכלבל תשליקו אוטו לכ"ע ע"כ אברע דכתיב ברישא דקרא קאי, ולא אטרפה דהרי אותו בלשון זכר כתיב ולא מציא קאי ריק אברע, ולא אטרפה שהיא לשון נקבה, ועיין לסתון ק"ב ע"א בראש"י ד"ה ג' ואין שחיטתה ממש. ואין להקשوت באבר המודולל דסופו ליטמא כשיפול נימא עכ"פ דגם בעודו מעורה במקצת טרפה הוה ולא תחני שחיטתה רק לטהר מן הטומה ולא להתר בacellular, זה ליתא דכל שבשר מוה"ח ליכא איסור טרפה לאחר שחיטתה איך נחلك בין אבר בשר, דע"כ השחיטה אינה מתורת איסור שהיה עליו כבר ואם בבשר המודולל ליכא איסור ה"ה באבר המודולל ובא וראה כמה עמקו מחשבות חז"ל והכל בחבונה ובבדעת עליון היהיב חכמה לחכימין, ודוד"ק היטב.

תוס' ד"ה נאמנין עליו ועל החלב בסתם חלב איירי וכו' ופליגו, דר"מ סבר דעתן נאמנים בגיד הנשה לצריך חיטיטה וכו', ולר"י נאמנים בגיד משום שלא עלי גימה ובחלב נמי וכו' עכ"ל, ועיין בלב ארוי ובוח"ק"ז בעחתת"ס צ"ל, דשניהם קמתמהו איך סמכין אנן אטברים, כיון דפסקין כר"מ דבעי חיטיטה, تو ליכא תנא דקסמך אナンמנות הטעבה, דעתמא דר"י משום שלא עלי חיטיטה. ולפע"ד נראה דרבינו דסTEM וחוCMIM אומרים עכ"ב בחיטיטה כר"מ סובר, ומ"מ לעניין נאמנות הנקור קסמך כר"י, דאל"כ איך סתס לסתון כר"מ נגד hei חכמים דהכא דמתני, אלא ודאי דרבינו הכריע לפסק כר"מ בחיטיטה וכרכ"י בנאמנות, ואולי hei תרתי לשנאה בגמר פליגו בהא, דל"ק דמחני, הא דאמר ר"י חזו ר' לומר נאמנים ארישא הי' סובר דנאמןות תלוי בפלוגנתה דר"מ ור"י לעניין חיטיטה, ומעיקרה סבר רבבי כר"י ואח"כ חזר בו וסתם כר"מ לצריך שיטול את כולו, ואנן לא משועבדים לפסק כהכרעת רבוי במשנה השני כר"מ, אלא סברנו כר"י ולכן חזו לומר נאמנים, דהרי איכה תורי מ"ד אליבא דר"י, אי אמר הלהקה כסתם משנה, עיין ריש פ' א"ט. ואידך לשנאה סובר דהלהקה כסתם משנה, והני תרתי סתמא לא סתמן אחדדי, דלענין חיטיטה סתם רבוי כר"מ ולענין נאמנות כר"י ודוד"ק היטב.

משנה שלוח אדם ירך לנכרי שגה"ג בתוכו מפני שמקומו ניכר. אגב אורחא שמעין ממשנתינו דגה"ג מותר בהנהה, וכדדייך כו' בפסחים כ"ב ע"א, והביא הרא"ש צ"ל כאן פסק הרמב"ם צ"ל דגה"ג מותר בהנהה, אלא דחכמי לוין נתקשו בפסק זה שהוא נגד הסוגי דפסחים שם דתולה דין זה במד"ג יגבגנ"ט משום שהוורה נבלה ליתנה לגר או למקרה לנכרי, היא וחלבנה וגידה הותר, אבל למ"ד אבגנ"ט לא חוחר גה"ג בכלל נבלה א"כ אסור בהנהה, וכאשר באמת ר"ש אוסר גה"ג אף בהנהה וכיון דרמב"ם צ"ט ס"ל כר' אבחו ופסק אבגנ"ט, וכדאיפסקי הلتכתא לסתון צ"ט ע"ב, אין מוצי שטרי לב"י תרי ופסק גה"ג מותר בהנהה, והרבה דיו נשפהה לתרץ פסקי וזה ולא אביה כאן רק מה שכתב ק"ז בעחתת"ס צ"ל בחדשו מימי חרפ, והוא עפ"י קושי הפ"י בפסחים דנילוף היתר הנהה מטropa, דהתמס הרוי כתיב לכלב תשליקו אוטו, וגה"ג אפי' אין בו טעם הרי ראוי לכלב עכ"פ. ותמי הצל"ח דבטropa דכתיב בשר בלא"ה אין הגיד בכלל, כיון דלית ב"י טעם, אלא

שנית מה של' דלר"ש ע"כ קרא דלא תאכל הנפש עם הבשר רק אבאמה"ח אבל בהמה"ח לית ל"י כלל, די בשר מה"ח אסור, لما לי לאו דבאמה"ח זה איכא כ"ש בשר באבר, דבר זה קשה לשם ע, דלא לישטמט תנא לומר דליך לאו אברש מה"ח והוחתחו דא"כ לד"ש למה חלקו הכתוב לשנים כקושי רשי"ל לסתון אינה מכרצה. לא מבуй' ליר' יקר שבתוס' שbowות דבתערובות מודה ר"ש דלא עמודה, עיין לסתון ק"ב ע"ב, וא"כ לא חל לאו דטרפה עד שלא החל לו לאו דבמה"ח, וכמש"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ג ע"א ולכן גם הוא קאמר בשר מן הטרפה הא חדא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב פסק הרמב"ם צ"ל הוא, דלפי דרכו בפיה"מ לסתון במשנה דונוג בטורה, דבון לר"י ובין לחכמים קרא, דע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג, לבני יעקב בניין, או שנאמר דע"כ מיחסקין בהאי איסור מטעם שנאסר לבני יעקב, או שנאמר דע"כ נשנית בסיני, דלולו זאת אין אנו מוחיבים לקיים מה שנאסר קודם מ"ת עיי"ש, א"כ ליכא מהאי קרא שום קושי א"ר אבחו דהרי הוא יליף דכ"מ דכתיב אכילה גס הנאה במשמע, או מנבלה או מטropa כמובא רשם בסוגי, והוא דרשא מיטורא דקרא ולא מציא קאי על האי, ע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה, שהוא סיופר המעשה של קודם מ"ת, וא"כ גם ר"א ודאי מודה דבנוי יעקב לא החרו אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנאותו, וממילא אן דלא אכילין או

לאכילה הן במכר והן במתנה הן בשלמה והן בחתוכה, והתוס' ליקמן אצלו לפי ההלכה דאגבניט'. גם החלוקת שבן מכר למchnerה הגם שהביא כן בשם הדרישה לא שמייע ליadam המקובל מתנה מתכבד יותר בירך שלמה ממילא שאווי' מתעללה,ומי שלוקחה כדי לכבדה במתנה לאחר יתנו יותר עברו הירך שלמה מחתוכה. ובגוף סברת התוס' אני בעניין בער אני ולא א宾, איך מקרי צאתה הנהנה מן הגיד מה שהירך שלמה ולא ניטל גידה, הלא אם לא היה להירך הגע' נמי הייתה שלמה, כי הלא לא הגיד עשויה אותה שלמה, אלא אם ה' מוכחה להוציא ממנה הגיד, היהת מתקלקלת ומי שמע מעולם הנהנה צו. ומה דוחוכיח הש"ס בפסחים מהאי משנה דגה'ג' מותר בהנהנה הוא משום דהאי תנא סובר יגבניט', וא"כ שפיר מוכחה מהא דשולח אדם ירך לנכרי שגה'ג' מותר, ומה דפרק שם על היפוטוא מנבליה הנחיא למ"ד יגבניט' אבל למ"ד אגבניט' מא"ל, לא פריך איך מותר לשלוות ירך לנכרי דلم"ד אגבניט' בל"ה מותר לשלוות דאיתו שוה יותר בשbill הגיד שבתוכה, אלא דהगמ' פריך, הכי נאמר דلم"ד אגבניט' תה' גה'ג' באמת אסור בהנהנה, אם יש לו בו צורך להשליך לכלבו או לעשות ממנה רצואה וכדומה. ועיין עוד לקמן מה שכתבתי על דברת התוס' שם. שוב ראייתי דהראש יוסף ז"ל לקמן בעצמו הריגש במה שכתבתי.

בהתוצאות מהר"ץ חיות ציון כאן ירושלמי פ' כ"ש והצל"ח שם דמפרש דבריו דמוקמי מתני' בנבלות ובנבלות דוקא גה'ג' מותר בהנהנה מטעם דר"ש מי שבשו אסור יגיד מותר. ולא ידעתني איך מתרפרש האי מפני שמקומו ניכר והק"ע קמפרש דמותר אפילו במקומות שמכരיזון, דישראלי חבירו יכיר שנבליה היא דהרי לא ניטל גידה, והוא פלא דידלמא חתק ל' עכו"ם ואח'כ' ייכרנה לשישראל, ועיין לקמן בד"ה גמר' חיתוכא דעכו"ם מה שכתבתי שם ס' זולת זאת אין דין זה שיק' בפרקון דעוסק בדיינ'ג'ג'. גם לשון בגיד של נבלות דקאמר, איינו מודוקדק, דיויתר הוול'ל בגדיד דטרפות דהוא יותר שכיח מnbולות. ולפנ' פירוש זה בירושלמי קשה להולמו ודז'ק.

רש'ג'ג' דה' ירך שלמה ממשעה. אין זה ציון, דגבמ' לא קחני תיבת ירך כלל, אלא רשי'ג' ז'ל כתוב שלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה דבעל הגמ', והרש'ב'א ז'ל כתוב שלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה לא פירש דקמדייק מדרתני, "מפני שמקומו ניכר" דע'כ' בשלמה קמיiri. ותלמידי הרבנן מוי'ה שמואל קופטש עיי' השיב עיי' דלשון "מפני" שהוא בחרטלו מורה דע'כ' ירך שלמה ממשעה די' ירך בין שלמה ובין חתוכה, הי' לי' למיתני, "אם מקומו ניכר" ולא "מפני" ולכן יפה עשה רש'ג'ג' ז'ל שה' מדקדק נפלא שכתב, ירך שלמה ממשעה, דרך אז מצ' כתני מפני שמקומו ניכר, יפה דבר, ומ'מ אמר אני דשפירות תפיס הרשב'א ז'ל, כי פרשי'ג' ז'ל בזה הפלאopolא, כי האי "חתוכה לא" דקמדייק הש"ס, אין הכוונה על חתוכה מן הירך, שלישי או רביע, דהרי חתוכה בויז' ולא חתוכה בייז' קאמר, כי באמת בין יכולת למקצתה אין נפקותא כי אותו חלק של הירך דהוא הকף מוקום מושב הגיד, אם אינה נפרעת לעומת הגיד, ניכר שפיר כמו בכולה, והא דנקט ירך דודאי כולה, ולא מקצתה ממשעה, אין בויה דיקוק של כלום דהרי ממתנה דבר התנא, ואין דרך לשלוות אלא ירך כולה, לאו מקצת ממנה, אבל הדיקוק הוא דמיiri ע"כ באינה נפרעת במקומות הגיד בדרך שפורען אותה כדי לנקרה, וגם חתוכה כולה קאמר, אלא שנפרעת ומילא אין חתוכה ממונעיט מיריך דכולה ירך, דהאי חתוכה נמי כולה ניכר, ותடע שכן שנפרעת, אבל ממיוט מהה דקמדייק מפני שמקומו ניכר, רשי'ג' ז'ל, מה הוא, אדם מלשון ירך, ממשעו איינו מפרעתה ממש'כ' רשי'ג' ז'ל, מה זה דקמדייק במשנה שהגה'ג' בתוכה, פשיטה דבירך שלמה שאינה מפרעת, הגה'ג' בתוכה, והכי הוול'ל' שלוח איד' לנכרי מפני שמקום גה'ג' ניכר אלא ודאי דאיכא ירך שאין גה'ג' בחוכו, והיינו

כרכ'ג' משום דנאסר לב"ג, או כרבנן משום דע'כ האי איסורה דבנ'ג' נשנית בסיני ע"פ, פשיטה דלא ניתוסף איסור הנאה אח'כ, שלא נשнич אלא מה שנאסר לבני יעקב ולא יותר, לר'ש דאוסר גה'ג' בהנהה ע"כ שלא סבר בזה כפ' הרמב'ם ז'ל, וכמו שהבאתי לעיל צ"ב ע"א, אלא דהרב'ם נגד הרמב'ם ז'ל, מסתמא מצ' חיל'י ממקומות אחר, עד שלא חס לא להא דר'ש ולא להני שkil וטרי שבגמ' דנראה דלא כוות', וכאשר במקומו הארכתי, והראתי דקרה מסיע לע'כ דהרי מיסים "עד היום הזה" ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא אכלו. ועכ'פ' האי פסק דגה'ג' מותר בהנהה אף' למ"ד אגבניט' לפ' שיטותו דלב'ע הקרא בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודז'ק היטוב.

וזע לדידי בלא"ה קשי' לי על הסוגי' דפסחים הנ"ל דמקשה מגה'ג' ודם דאייך אפשר דהני איסור גיד וחלב ודם יה' הא הלא אז כל בהמה מקצתה איסור הנהה יש בה מחיים דגס גה'ג' ע"כ מחיים נאסר כמש'כ התוס' בריש פרkon ומכם'כ דם וחלב ואיך התירה תורה לחROSS ולדוש בשור דכתיב לא תחרוש בשור ובchromו ייחדי, אבל לדוש אבל בשור לחודה ספר דמי, ולא תחסום שור בדיש, אבל לדוש بلا חסימה שפיר דמי, והרי נהנה מגה'ג' וחלב ודם ואל חשיבנו דሞטור מצד זוז'ג, דאפי' למ"ד זוז'ג אסור איינו אלא מדרבנן, דזה טעות גדול דפשיטה דמי שמסיק תנורו בעצי הקדש ועצי היתר ביחסו, או החורש בשור של הקדש ושל חולין ביחס דמעל מה'ת משום דנהנה מן הקדש, דהרי אישתרשי לי' הא שוי' של עצי הקדש, או מלאכת השור של הקדש, דמה מהני לי' שננהנה גם מן החולין להציגו מיד' איסור נהנה מן הקדש, ורק אחר העשה אם דינן מה דיננו של התנור המוסק או שדה החROSS, באיה ליכא איסור תורה כלל להנות מהם, אף' באלו זוז'ג דאפי' ביחס הקדש או שור הקדש לחוד אין זה אלא גורם הנהה דשרי'ת, כמו חלפי איסורי הנהה דע'כ' פ' שהחלהפה בעצמה הוא איסור תורה, אבל החליפין מותרים אבל מדרבנן אסורים הן החליפין והן התנור המוסק והשדה החROSSה, בدلיכא זוז'ג אבל בדאיכא זוז'ג עצי איסור ועצי היתר פלוגתא הוא וכאשר הארכתי בזה בסוגי' דושוחט בסכך של ע"א לעיל ד' ח' עיי'ש, וא"כ פשיטה לי' דאמ' גה'ג' וחלב ודם היו איסורי הנהה, דלא הי' רשאי לחROSS ולדוש בשור, וא"כ מה פירך הש"ס והרי גה'ג' באמת דגה'ג' מוקראי להתירם בהנהה ומכם'כ דקשה לר'ש דס'ל באמת דהיא דש'ג'ג' אסור בהנהה, איך נהנין משור בחויז' לעבוד עמו או לרקוב עליו, וביעני צע'ג' וד' יאיר עניין.

שוב נתישבת דעל ר'ש לא קשה מיד' דהוא ע"כ ס'ל דגה'ג' לא נאסר מחיים, כיון דדרש כל שבשו מותר גידו אסור למיועטו גיד של טמאה, ה'ה דקאי על זמן נמי דכל זמן נמי דכל אוכל ולא גידה, ע"כ מיריך הדיקוק והל'כ' הכתוב. ועיין בצל'ח' פשיטות בסוגי' דחזק'י ור'א שהביא דעת הירושלמי דל'ר'ש גם גה'ג' של נבליה מותר לטמאה דכל שבשו אסור גידו מותר. ומה דבעין קרא להתיר חלב ודם בהנהה אין קשי'כ'ב, אבל סמך הקרא ללימוד הינהה מכללא וכעון זה מצינו הרבה הרכבה פעמים ודז'ק.

כתב הרראש יוסף ז'ל דהא דנקט שלוח ולא מוכר דעתה לאשמעין דרכ' אגב דגה'ג' מותר בהנהה, ובמוכר הלא כתבו כתבו הtos' ליקמן צ'ב ע'ב דה' והל'כ'תא, דין הנכרי נותן יותר בשbill הגיד אלא דבמתנה מתכבד כשהריך שלמה ולא חתוכה עכת'ד', ולא זכית ליריד לסוף דעת קדשו, הלא תנא דידן יגבניט' ס'ל בכלא פירקון, א"כ בכל גוונא איכא הנהה כשהגיד בתוכו כיון דראוי

דחtick ל' ו' מזבון ל', חתך לחתיכות ולא בכוונה לרמות שהיא מנוקרת, אלא דעל ידי שוחטך לחתיכות אין מקום הגיד ניכר, ואთא למיזון מנין, וע"ז משני דחיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ר"ל כל שלא ניכר מקום מושב חתך הגיד, על הספק שמא בא חתוכה מיריך מנוקרת לא יקחנה, ואם הוא מקרי הדת שמקלו יגיד לו, אין אנו אחריאן לו כאשר כן מתרפרש לדעת הרשב"א ז"ל, אז ליכא שום הוכחה דניכור הגיד יהי סימן בשולח לחברו ע"י עכו"ס, דהרי התם המחליף מתכוון לפרטעה כמו אותו הירך שבידך, ומינן לנו שאין בידו לדמות חיתוכו לחתך דישראל. אלא ודאי דרבו של רשי"ז ל' היה מפרש קושי"ג הגי' דחתוך ל' ומזבון ל' בכוונה לדמות לחתך דישראל, כדי לרמות לולוח שהוא מונקרת, ומ"מ מתרץ דכל שאינו בקי ב尼克ור ולא ידע מושב הגיד אינו יכול לכובן חתך לחתך, וזה ברור לפע"ד בס"ד.

ועפ"י הדברים האלו נפלאתי עוד על דברת הרשב"א ז"ל בריש הסוגי" שכתב דמה דעתן התנא דינו דחתוכה לא, בשולח לנכר, ולא נקטו בישראל בתנא דבריתא משות דעתא לאשמעין, שלא תימא דהאי שילוח לנכריו הוא כלפי פנוי, שלא קפדיין מבואר בגמי ע"ז דף י"ד ע"א ודף ח' ע"א, קמ"ל דהכא קרוב הדבר וכודאי משווין לי, וכשה דתנן בגין שאבד בה כלאים לא ימכרנה לנכרו, שמא ייחזר וימכרנה לישראל עכת"ד, ועיין בהගות מלא רואים, דהקשה לפאי מה פריך הש"ס דילמא חתיך לי ומזבון לי' דהרי זה איינו כודאי עכ"פ, וא"כתו הוה לפני פנוי. ואני תמה למה לא הקשה דעתיך מנין, הלא התם בע"ז מוסחרים דיבר שקרוב לוודאי שימכרו להעובדים, ומ"מ מותר מושם דחشب לפני פנוי, ואיך כתוב כאן הרשב"א דבשולח דורון לנכרי חשב יותר כודאי מהתם אתמהה, הלא בשולח דורון לנכרי קמיiri דאין דרכו למוכר, ואם אויל ימכרנה, הלא הרבה נוכרים לפני למכרה, וכן הוא בגין שאבד בו כלאים דמסתמא סתם קונה בגין ייחזר וימכרנה לישראל, ולא למוכרו לאחרים ומ"מ חשוב שמו שמא ייחזר וימכרנה לישראל, ואיך סבר הרשב"א לתרצ' זאת במה שכתב דהכא כודאי יחשב, והוא הפלא ופלא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב קושי הרשב"א ז"ל מסוגי דע"ז דלפניהם שרי, הוא דלא אמרו חילוק זה בין לפני לפני דלפניהם, אלא במקומות שהעשה שלא כדין עשו, ועובד עבירה במצויד, ואנו אם מקרביין לו הדבר הר夷 עוברים אלףני עור, משות מסיע, באופן דרך בתורי עברדי דנהרא עוברים אבל בחוד עברא לא, כדאמרין בריש ע"ז, ה"ה בלפניהם נמי שרי דכל שהוא עובר עבירה, אין אנו אחריאן לו, אלא בחוד לפני שלא להוציא כס יון לניר ואבמה"ח לב"ג, אבל לא שלא להוציא לאחר אפייל קרוב הדבר שמננו הגיע לניר ולב"ג, דאלפניהם לא מקפידין במקומות דין בעמעהה שלנו אלא מסיע, ועיקר העבירה על הניר והב"ג שעוברים בשאט נפש, אבל כאן מיריך דישראל הלקחו בהיתר גמור אכלו, כי שרי לי' לסמוק על החתך הלהזה לומר דעתך גידה, וכן בגין שאבד בו כלאים, דשרי לישראל ליקח מן הנכרי דין לו לחוש על חוט של כלאים שאבד בו, וא"כ מי שמכרו לנכרי אם אח"כ יגיע לידי ישראל וכיישל בו, כל הקולר תלי בצוארו והרי הוא העושה כל האיסור, ר"ל דמבטל איסור לכתלה, דהרי ע"י שמסר האי בגין והאי ירך מפורעת שנראית כמנוקרת ביד הנכרי, הרי הוא כמבטל איסור לכתלה, והוא איסור אדרוייתא עין בנוב"ת י"ד סי' מ"ה ועיין היטב מה שכתבנו בזה בפתחה הכללית.

והרי הרשב"א ז"ל בעצמו כתוב דברין מカリין ובין און מカリין תקנתה הוה אבל מעיקר הדין אסור למוכר ומותר ליקח מהם ובודאי די אדרוייתא קאמור דעתך להזהה עין בנו"ת י"ד סי' מ"ה

כשהיא מפורעת, ומ"מ נקרא ירך וא"כ איך מצי לידע מיריך דמייריך באינה מפורעת, אם לא ממש דקחני מפני שמקומו ניכר.

ומה דקתני לשון "מנני" שהוא בחחלה, ולא לשון "אם" הו, מושם דמסתמא אינה מפורעת, דכל שהגה"ג בחוכה למזה היה לו הפרעה דיותר מתכבד בה כשהיא שלמה ולא נפרעת, ועל התאמר א"כ מהא דקתני שגה"ג בתוכה למידין דבשלמה מיריך, ולמה לי מפני שמקומו ניכר, הא בוכרא דניכו דמסתמא בשלמה מיריך, אבל א"כ נודוק מני" דחתוכה אסור לשולח וכמו שכתבו לעיל, שלא מצין למילך דחתוכה וחילק ממנה אסור, ר"ג דמתני" כולה ירך קאמור, מושם דדיבר התנא בהווה, ולא לדיק מני" דבאוון אחר אסורה, והג' א"א למידק דחתוכה אסורה, מושם דמסתמא משילימה דבר, ולכן יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדייק אלא מושם דעתמא קתני מפני שמקומו ניכר, וזה ברור ואמת בס"ד.

ודע דמה שכתבת דחתוכה מן הירך נמי מותר לשולח, אפייל אם אינו ניכר אי ניטל גידה או לא, ר"ל שאפשר שנייטל ע"פ שאין האי חתוכה מפורעת כי הפרעה מסתמא אינה ניכרת בכל חתוכה וחתייה, מ"מ מותר לשולח, הואאמת וצדקה דמה דקתני במותני טעמא דמנני שמקומו ניכר, לא תידוק מני" דבאוון אחר לא לכאן ולא לכאן אסור, דזה ודאי ליתא, דכל שאין לולוח מן הנכרי איזה הוכחה שהחתוכה מן הירך המונקרת נתכחיה, מהכי תיתני יאלנה, והרי תראה דהראב"ד ז"ל מובה בח' רשב"א ז"ל ובראי"ש ז"ל, מוכיח מהא דחתוכה לא, דיש לסמוך על כל אדם מעלה מא שニיקר כמו בשחיטה עי"ש, הרוי דמש"ה אסור לשולח מושם דמדינא שרי לסמוק על מה שראהו שהירך חתוכה בדרך שפערין הטבחים לנקרה, דמסתמא גמר ניקورو ויודע לנcker, אבל כל שאין הוכחה כלל שעסוק אדם בניקור האי בשר, פשיטה אסור ליקח ולאכלו, ביל' בקי שיראה אם אין בחתוכה זו חלק מן הגיד. והא דקתני במותני מפני שמקומו ניכר דלא ניטל גידה, או אם שלמה אין בנסיבות אלא או שתהיה ניכר דלא ניטל גידה, או אם היא מפורעת בדרך שפערין לנקרה שתהיה נראית כמנוקרת, אבל לעומת בחתוכה שאפשר להסתפק אם בא מיריך מונקרת או אינה מונקרת נמי שרי. ולפ"ז הא דפריך בגמי ע"ה שלמה נמי לא לשידר לי' דחתוך לי' ומזבון לי', נמי אין הפירוש דחתוך לי' לחתיות ומזבון חתוכה חתוכה דזא פשיטה דלא קזבני מני" דעכ"פ ספק אכן, אלא דהש"ס קפריך דהכרי הרוצה למקרו לישראל יפערנה בכיוון לרמות את הлокח שהי"ה סבר שהוא מונקרת ומוכנת לו מיד לאכללה. שלא יצטרך להוליכה למunker שיש בו טורח והוצאה, אמתה דאי' נהפק הוא דאפי' חתוכה לשידר לי' דכיוון דגוי מצי לחותך חתוכה דישראל, מAMILיא אין לסמוק אלא דהש"ס לא חש להאריך והקשה אפייל שלמה לא או א"ו דאפשר חתוכה שרי חד טעמא איתם בשנים דמצוי מחותך ומזבון יש לאסור בשניהם, ומAMILיא גם להתир בשניהם וע"ז קמשני דאפא"ה חיתוכא דעכו"ם שאינו בקי במושב הגיד לא יכוון המקומות, ומידע ידיע לכל המכיר את מקום מושב הגיד, דין זה חתיכת ישראל המנקר, ואם האי לוקח גם זה אינו בקי, כי גם הוא אינו יודע לו בזון מקום מושב הגיד, אז מסתמא לא יקחנה ואכלנה בלי להראותה למבחן ולא צרכין לדוחק שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הראב"ד הנ"ל, דב�"ד קודם דמטורץ דחיתוכא דນכרי מידע ידיע, באמת ה' סובר דמשום קל הדעת אנו צרכין לחוש שלא לימкор ירך שאינה מונקרת מושם דידייקין מון המשנה דחתוכה לא, דזה ליתא כמש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, מושם דין דרכך לשולח חתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכחים מכאן דניקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם ה' מפרש קושי"ג הגמ'

ודוק' היטוב.

ד"ג צ"ד ע"א גמור רבע אמר אנפקא אמר לי לאשköוי והוא אשköיה חמורה מזינה, לא ידעתاي איזה גניבת דעת איכא כאן, דמיל' דנקרי לא הריגש שהוא מזינה, ואם הוא באופן דאי אפשר להרגיש, וכי מה חייב הוא להגיד לו שהיין מזון, הלא אמרו ליקמן במקום דאייהו מטעה אנטשי' לית לך בה, ורוב משתיין אז הלא הי' חמורה מזינה, ואנפקא חיה ממשע, ושפיר נגב דעתו דנקרי מצד אשköוי אנטפקא, ואנפקא חיה ממשע, ציוו' דשומאל, דאטעהו לסבור שהוא חייא ולא מזינה, אלא דלא משמע הכא ממה דמשני ליקמן אנטפקא חייא משמע. משמע דעת השთא לא ידע זאת, ולא עוד אלא דלא קמשני מיד' דהא עדין מוכח מהה אנטפקיד דאסור לגנוב דעת, אטס מותר לגנוב דעת לא עבר על דברי, דהרי הי' מצי סבר דגס שמואל רק כדי לגנוב דעת הנקרי אמר בפni הנקרי לאשköוי אנטפקא, ע"פ' שכונתו הי' על מזינה, אלא ודאי דשלא בפniו אמר לו, וא"כ הדרא קו' לדוכתיה במוה גנוב לי' דעתך. ותלמייד מהוי שמואל קעפטש נ"י הי' השיב ע"ז דרכם הי' למזוג בשעת שתאי' והוא אשköוי מזוג מאכבר ובזה אטעה. וככון הוא דכן ממשע בפסחים דף פ"ג ע"א במשנה שם והmixם באמצע כשהמשם עומדים למזוג, ופרש' שמחממי בו חמין שמזוגין בו את היין עיי'ש. ובלאו הci מוכח דאטעהו דהרי מזינה הי' בחמין ויין חייא ודאי לאו חם הוא, וע"כ דעתן לו מזינה קרייא, דלויל' זאת הי' מכיר מן החמיימות שהוא מזוג ודוק'.

ע"ש גנמי אל יסרב אטס בחברו לסעוד אצליו יודיע בו שאינו סועד וכו', ואל יאמר לו סך שמן מפה ריקן. עכ"ל הברית', ורש"י ז"ל הוסיף שידע בו שאינו סך דגנן לי' דעתו, כסבר שיש בו שמן עכ"ל, וקיים לי' וכי על חנס המשנה התנאה מלעיל לדחכא, דלעיל קאמר העמים יודע בו שאינו סועד, יודע שאינו מקבל. וכך הניח דבר זה על רש"י ז"ל להשלימו, גם למלה הפסיק עס דבר אחר, "ולא יפתח לו חיות המכורות לחנוני" ואח"כ קאמר "ולא יאמר לו סך שמן מפה ריקן" שהוא ג"כ ענין אחד אם הא דלא יסרב בו לאכול. ועוד זאת דרש"י ז"ל בעצמו סותר את דבריו מנוי וב"י, דמסיים ביעמוא דגניב דעתך, דקסבר שיש בו שמן, דהא באלא"ה גניב לי' לדעתך" אפי' הי' בו שמן, כיון דידע בו שאינו סך. אלא דרש"י ז"ל נתקשה לו אותו בשופטני עסakin דמי פתי יאמר לחברו סך שמן כשהפח ריקן, דהא אפשר שייתפס לשקרן, لكن הוץרך רשי' לפרש דחכא נמי מיריעי כדעליל, דודיע בו שאינו סך. אבל לולי שאינו כדי ארשני לומר, דלא כן הוא דהרי שניינן גדול יש כאן בדברי התנא, דלעיל קאמר "אל יסרב", וכאן "אל יאמר", אבל העניין כך הוא, דכלל גדול מכללי דרך הארץ, דמסרבין לקטו, דהינו לחברו כמותו או לקפן ממנו, ולא מקבלו מיד עד שייפזר, וכן קאמר דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע שחברו לא יסועד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימור לי', ע"פ' שידעו שלא יסועד, ולכך באזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישועד אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא אמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא"כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ' דבעפעם א' לא הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ"פ' במה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טובה יקבל. צ"ל דמנהגו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, ואע"ג דהאי הנה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

ע"ב דת"ח וע"ה שבאים לדין מותבין לת"ח, וע"ה אומר' לו תיב

וכו' ע"ש, דלאור' קשה איך מתקים בכך תשפטו עמייך, שלא יחדר את האחד נגד חברו, אבל לפי האמור ניחא טובא, דהאי מיתבין לת"ח ר"ל שஸרבין בו לישב, וזאת עושין לת"ח שהוא יידונו כתברו של הדין, וא"כ בפעם' לא סגי דחררי לגב' ת"ח לא מקרי הדין גדול, וכאשר אמרין שם בגמ' בע"א שלח לי' ר' יוסף עלא חברנו עמיית בתורה ובמצוות. וע"כ בcn מיריעי, דאי באמת הדין גדול בחחלה, הררי סגי נמילבצ'ורבא מרובנן באומר לו תיב, אבל בע"ה דלגב' ודאי מקרי כל דין גדול, סגי באומר לו פעם אין דחררי אין מסרבין גדול, ואם בכל זאת הוא קאי, לית לך בה, דסביר לת"ח ופעם' ע"ה, שפיר קרינן בי' בצדκ תשפטו עמייך ודוק'.

ע"ש גמר' כיון שראתה אמו עלתה ledge ונפללה ומתה, אף הוא עלה לגג ונפל ומתה. הא דלא אמר שהփילה את עצמה, וכן בכ"מ שמדובר ממאבד עצמו לדעת נקט האי לישנא זיל' דרצה זה לומר דבשעת מעשה עצמה, כבר איינו שפוי בדעתו, וכאלו מעצמו נפל ולא חיב אלא על ההסתמה שמתהלה, כשהיא עדי' דעתו צלולה, ונפ"מ דכל שעווה מעשה ע"ז מקרה נורא שאירע לו בפתע פתאום איינו נידון כמאבד עצמו לדעת עין בי'ז' ובאחרונים בהה ודוק'.

רש"י ד"ה אין מוכرين טרפה לעכו"ם בסתם א"כ הודיעו שהיא טרפה דתו לכא גניבת דעת, ובמקומות שאין מכריזין דליך למכיר שמא ימכרנה ליישראל וכו', עיין בראש יוסף זיל' וזה דוחק נдол לפריש דברי רשי' דלאוקימתא דר' אש' דמוקי כולה במקומות שאין מכריזין קאי, ובפרט דכתב דליך למכיר שמא ימכרנה וזה ולהתא לדרא' עדין אייכא למכיר שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה ליתא לדרא' עדין אייכא למכיר שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה שטס'ים רשי' זיל' דחכי מתוקמא ליקמן, דליך אייכא אבוי' ורבא דמוקמי האי מציעטא במקומות שמכריזין. אולם לפע' דחכי פירשו דבסטם קאמר, אבל בהודיעו שהיא טרפה דליך גניבת דעת שרי' למוכר אט הוא במקומות שאין מכריזין, דליך למכיר שימכרנה לשישראל אחר דזאת לכ"ע הדין כן, דחכי מתוקמא ליקמן דהינו דחכל מודים ביה אט הודיעו וגס הוא במקומות שאין מכריזין דשרי', אבל בלא הודיעו אפי' הוא במקומות שאין מכריזין אייכא משום גניבת דעת, ולחד מ"ד דהינו ר"א גם משום שמא יחוור ימכרנה להרואה.

ע"ב גמר' אחד מפni האננסין, לכאר' אין מובן דאם הוא אנס ליקח בשר על כרחו של טבח בלי לשלמי, גם אם לא ישלחjisר'אל זה את הנקרי יעשה כן, ואולי זיל' דגס האנס רק מצד ההכרח עושה כן, ועלול הוא שאט יקבל דינר מון הישראל ליקח לו בשר שעד שמנגע לאיטלי' יוציא את הדינר לצרכו כנו' להשתכר, ומחייבת פחד משלחו יקח הבשר בלי מעות. אלא דמפרשי' לא משמע כן שכתב שמעכובו את הדינר בידו. ואולי זיל' דניזה דהוא אנס ליקח מה שצורך לו ולמכו' כדי להשיג מעות אלא הי' חומס סוחרים בעדו'ו ליקח ולמכו' בלאו' דלא דינר לטבה הר' מחזקיק כבר בדין' ונותל הבשר בחמס' ודוק'.

ע"ש גמר' אימא סיפא וכו' ואי במקומות שמכריזין אי' איתא דזהו טרפה אכרזוי הוה מכריזי עכ"ל הגמ' ורש"י זיל' הוסיף על זה זיל': "ומדלא אכרזוי לאו טרפה היא ויאכל ומה בכ"ל" ועמדתי כשבה חדא משתומם על האי תוספת שנראה כו'לו מיותר רק כמחזר על מה שאמרו בגמ'. ואון דרכו של רש"י זיל' בכך כתוב דברים שלא לצורך. ומה שנראה לפע' דבפי דברי רש"י זיל' אלו הוא עפ"י מה שכתב הרשב' א"ל בשבות דף י"ח, דע"פ' דלפרוש מאשתו עונה סמוך לוסטה אינה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaira שבא עליה אז ופרשה נדה חיב חטא על

המשנה והבריתא, וא"י דנחות רשי' ז"ל דמץ' מתרצ'ו דמתנה' במקומות שמכריזין מיריעי, א"כ גם לר' אש' מצין למימר כן ולא נצטרך לומר דפליגו המשנה עם הבריתא. ולפע"ד נראה ליישב דלית לרשי' ז"ל דזוקא לר"א מוכרכין לומר דפליגו, ולא לאבוי ורבא. דלא כאר' קשה לנכרי המורה במקומות שאין מיריעי, וכן קאמר דאסרו לישראל ומותר לנכרי מ"מ לפלוג בדידי' ר"ל בנכרי גופא במקומות שמכריזין גם לנכרי אסור חותכה, ומדמפליג רק בין ישראל לנכרי ש"מ דلنכרי לעולם מותר. אלא דיש לתרץ דהרי זאת מציעתא שמעין רשי' לאבוי ורבא במקומות שמכריזין אלא שairyע להם טרופות וקאמר דאסרו למכור לנכרי נו"ט, מילא נדע באתו מוקם גם ריך חותכה אסור לשולח, דשما ימכרנה לישראל, דהרי מהאי סיפא שמעין דחישיןן אלפוני דפלפני, וכמש"כ הרשב"א וכאשר הסברנו לעיל בטעמא של דבר, ولكن לדידיה לא קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא דפערומים אסור לשולח ריך חותכה גזאת שמעין מסיפה וכן יתר קמ"ל במקומות שאין מיריעין מותר, ולא חיישין שםיא יתננה לו בפני ישראל. אלום לר"א דcolsה בריתיא במקומות שאין מיריעין ומצעיתא קאמר דא"ה אסור למכור בסתר לנכרי נו"ט דשما הרואה העומד שם באיטלי' דשם מתאפסים הרבה לוקחי בשר, יטעה לומר דכשר הו, דאל"כ ה' הטבח מטעחו כמש"כ רשי' ז"ל ובbrisא דליך רואין לא חייש, וא"כ לדידי' קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא, במקומות שמכריזין אסור זם בלא רואין אין למקוח ישראלי, וזה לא נשמע מציעתא דשאני שם באיטלי' דשם אין ריבבה לוקחי בשר, משא"כ בשולח מבתו לבית עכו"ם אויל לא חיישין שהעכו"ם ילך ויקש לו קונה, אלא ודאי דלית לי לר"א דחתוכה דעכו"ם מידע ידי'ן, וכן גם במקומות שמכריזין באמות מותר לשולח כי ישראל לא יקח ממנו כל זמן שלא ידע מי חתכו, וכאשר כתוב הרשב"א ז"ל בדמසקנא אם ס"ל חותכה דעכו"ם לא ידי', אז לא חישין שיקחו ממנו, וכן יפה קאמר התנא דבריתיא דבל מוקם מותר לשולח לנכרי וא"כ פליג אתנא דמתני' דחיש לשמא יתננה בפני ישראל אחר, והוא לא חייש במקומות שאין לוקחי בשר מזוין כמש"כ רשי' ז"ל, ויש לדברנו אלו סמך גדול בלשון הבריתא, במה דקתני' במציאות ומפני' ב' דברים וכו' ומלהן זה משמע דקאי לפרש הרישא דלווי זאת למה לא קחני ולא ימכור אדם טרופות לנכרי מפני שני דברים וכו' כמש"ב בסיפה וכו' אבל לפי אкомותא דר"א לי בדין זהبشر מפני' ב' דברים וכו' אבל סמך לערוך' קח רצה לפרש הרישא, דהא דהתרתי לך לשולח חתיכה לנכרי ולא חששתי לא מפני' גניבת דעת ולא לשם ימכרנה לישראל אחר, מושום דהני שני חששות אינם אלא במוור בשר טרופות ונובלות במקולין, דבנו"ט במקומות כשרות אפי' בסטם אין ממש גניבת דעת, משא"כ בירך במקומות שאין מיריעין ושלא במקולין שלא שכיח שהנכרי ימכרנה לישראל מה איכפת לי' بما שהיא מנוקרת, וכן ממשום שאין יחוור וימכרנה אינו אלא במקולין, ואמ' תקשה למה לא דקתי' דין בירך חותכה ובמקולין אז אסור מפני' הני ב' טעםיים לק"מ דהרי התנא מביא מה שאמרו חכם'ים, והם אמרו דבר זה בהמה שמצו'נו"ט מצוין, אבל ירך פרועה שלא ניקר אוותה לא שכיח, DSTMATA דמלטה כל שפרעה, כדי לנקרה פרעה דהרי מה"ט רשאי לסמך לאכללה בתורת מנוקרת כמש"כ הראב"ד ז"ל שהבאתי לעיל, ולאבוי ורבא קאמר תחלה ומפני' ב' דברים ולא אל ימכור וכו' משום דלא מיריעי כדעליל במקומות שאין מיריעין או שמכריזין והכרייזו, אלא במקומות שמכריזין ולא הכרייזו, אלא שאירע להם טרפה, ורצה לרמז זאת דהאי מציעתא לא מיריעי כמו הרישא וחסיפה, וכן הקדים הטעם לדין לומר דהאי דין מיריעי רק במקומות דשייך גניבת דעת דהינו שנעשה דבר בקום ועשה או בשב ואל

ביה א', ולא דמי לשאר רואה דם בשעת תשמש דפטור, משוע דאנוס הוא דמאי הוה ל' למיעד, דהכא כיון דה' מוחר ועומד מן החכמים לפרש והוא עבר על זה, אע"ג דרך אישור דרבנן עבר, אבל מ"מ לא מצי מתנצל דאנוס הא, ועיין לעיל דף י' ע"א וגם בפתחה מה שהעלתי בזה דבכל הני אסורי דרבנן אישורו מושום דחששו שמא בהאי מעשה יבור אדווריתא ולא סמכו על רוב וחזקה, כמו שהזירעו על עונה סמוך לסתה וכמו בדמאי שחששו על מיעוט ע"ה שאינן מעשרין, אין כאן אישור מוחלט דרבנן אלא ספק אישור תורה, דמוכח האי סברת הרשב"א ז"ל, تو מה"ת אסור לסוך ארוב או חזקה, דהוה כמו סכתנתא דלא מהני רוב וחזקה מה"ת, והסביר הש"ש ז"ל הטעם מושום דכיוון דאם יארע שעבר הרי יה' ניזוק משא"כ באיסור אף אי קמ"י שמי' גלי' שעבר לית לו בה כי התורה התירו דאנוס הוה, אמרו מעתה כל שהזירעו חכמים דתו לאו אнос הוה ממילא אסור לו ליכנס, לספק זה דשما יбур עי"ש בארכות באזה.

ועל' פ' לענינו הכא לכאר' ה' מצין לומר דלעולם במקומות שמכריזין ולא הכריזו אבל מ"מ הרי מותר חפש פעמים דairoע טרפה ולא הכריזו מחמת איה סיבה וכמו דמיירי במציאות שארע להם טרפה ולא הכריזו ניהו דלא בעי' הלוקח מן הנכרי לחוש להז' וממציא סמך ארוב דכל שלא הכריזו מסתמא ליכא נו"ט במקולין, אבל האי משלח עכו"ם ליקח לו בשד דמוירא שלא לשולח מושום דאנס הוא ומץ גזול את הטבח, שוב אם יארע אונס דלא הכריזו והי' נכשל בبشر טרפה, לא מצי מתנצל אнос התייתי ברשות התורה דאמרה מותר ליקח מן הנכרי במקומות שמכריזין, כי נשב לו אתה שלחת לאיטלי' את העכו"ם שאיסרו לך חכמים מפני' האنسין, ממילא אין כאן טענות אונס מצדך ועל תתקעש חלקין בין איסרו לך חכמים מצד שלא סמכן על הרוב או שאיסרו מצד אחר דזיל בתר טעמא, הכא והכא לאו אнос הוה, מושום דעשה שלא כדין ועבר אדרבי ז"ל, והוה זאת כמו תחלנו בפשיעה וסופה באונס דפסקין כמ"ד חיב בב"ק כ"ג ע"ב עי"ש, דהתמס נמי הפשעה הוה לעניין קפיצה והוא לא קפץ אלא נפל באונס, מ"מ אמרין אלו ה' משמרין, שלא יהיו הכלב והגדי בראש הגג, ממילא לא ה' בא לדי' אונס נפילה, וכן חיב, והכא דכוותי' אלו ה' נשمر מלשלוח עכו"ם למקולין ושלח ישראל ה' ניצל מאיסור, וע"י שפשע בשילוח זר וuber אזהרת חכמים, בא לדי' אכילת נו"ט ולא אונס מקרי, וכן לא די' במה שאמר בגמ' אי איתא דהוה טרפה אכזריז הוה מכרייז דהכא עבר לשולח נכרי נגד אזהרת חכמים צrisk לחוש שמא יארע אונס דלא הכריזו דאי נקרא אצלו סמך מஸול ולא אונס דתחלת שילוחו בפשעה הה, لكن צrisk רשי' ז"ל להוציא, דאפי' אידי' אידע כן דלא הכריזו איז אין לטבח רשאי למכור נו"ט לנכרי כדלעיל, וא"כ באמות לאו טרפה הוא זה שהוסיף רשי' במתוק לשונו הזהב על דברי הגמ', ומידלא אכריז לאו טרפה היא. ר"ל אפי' אירע דלא הכריז באונס אבל האי בשר שלחק הנכרי גם איז לאו טרפה היא, ולא קאמר דליך טרפה בעיר אלא דהאי שבדינ' הנכרי בכב' כל לאו טרפה היא ויאכל ומה בערך דבכח'יו אוף דפשע בשלוחו מ"מ לא צrisk לחוש למיעוט דלא הכריזו דגס איז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקבל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוו"ק.

תוס' ד"ה אמר אבי תימא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להו להנק שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידי', ומתוך כך נתקש' להו על רשי' דפי' אמלטה דר"א דפליג תנא דמתני' אתנא דבריתיא, דהרי ר"א נמי מצי לתרץ דהאי מציעתא לא מיריעי כמו דרבנן, דמיירי במקומות שמכריזין עכתי' דבריהם. ופירוש לדבריהם דברחרתי' קמתמו על רשי' ז"ל דלמה לא פ' גם אליבא דאבי ורבא איך קמתרצ'ו סתרת

נתקבל, ואילו משום קבוע קאמר הרשב"א הו"ל לפреш כן. וגם דינו שהמציא דבela נודע ליכא קבוע איפלו אם נהיה לו שכן הוא (הרא"ה מפלפל עלייו). לא הבנתי למה דין זה ללא נודע, דהרי נודע למוכר הטבח שמכר דמה שלא נודע להלוקחים, אי גם זה לא נודע מקרי אז גם בט' חניות איך קאמר דבלוך מהות מון דמקרי קבוע, דהרי ע"כ הא לוחך לא ידע בשעת לקיחת דבאתה מהנה מוכרים טרופות, دائمו ברשייע עסקינו דיעד והלך ליקח באחת בלי לשאל אי כשרה אי טרפה, ולכן דינו של הרשב"א לא שייך אלא בנודע אייזה טרופות בסתר שלא ה"י ניכר ונודע לשום אדם, עיין בפסחים פ"א ע"ב אייזה טומאת התהום כל שלא הכיר בה אחד בסוף העולם, הכיר בה אחד בסוף העולם אין זה טומאת התהום ומסתבר דהכא נמי דכוותי ה"ו, וזה לפ"ד ברור עד שני תמה שלא ראייתי מי שהרגיש בזה וד"ק היטב.

על"ש גמר' אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור וככתבו התוס' דחומרא בעלמא הוא, ומושום עובדא דלקמן, אלא שכתו הachableים ז"ל, דב"ד דבעל השקיל וטרי' ע"כ סבר דמדיאן קאמר רב ולא שגאר הוא ע"י מעשה שאירע, דלא"כ מה פריך מכל הני משנהיות וברייתא שנשנו קודם רב ועין בה' ק"ז בעהחות"ס צ"ל שרצה לתרץ בזה פסק הרמב"ם ז"ל ואני תמה מאד איך ס"ד דבר מדיאן קאמר דחיישין עלبشر שהניח ומצאו אח"כ במקומו, על החלפה של עורבים. וכי לא ידע מכל הני ברייתאות מובאות בפסחים דף יוי"ד ע"א דפלייג בהניח תעש ומצא עשר או עשר ומצא תשע, אבל מצא המספר כמו שהניח לית מאן דחש להחלפה וגם בחזר ויתר כתבו שם התוס' דודוקא בקשורים יחד פליגו, אבל בלא"ה מה שחרר אחת אין זה כעורה אצלנו הספק שהוא נמי אחירנא נהנו, וכן פליגו התרם רב ורשב"ג בשדה שנאבד בה קבר אם מצא אח"כ קבר, אם חיישין שהה קבר אחר והוא משום דלא ידעין המקום כי נאבד מקומו. אבל כאן שמצא הבשר במקומות שהניחו שנחosh להחלפה מהיכי תיתי, ע"כ חומרא בעלמא היא שחדיש רב ומה פריך מ"ט חניות ומיתר משניות. ולעומת זה קשה גם להיפךadam רב רק רק מצד חומרא גוז לאסור בשר שנתעלם מן העין איך קאמר בשם רב סתם, בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור, דלשוון זה משמע דידיינה קאמר ולא גוזה שנזר רב, וכן דלעיל דף ה' ע"ב דקאמר ר"ג וב"ד נמנו על שחיתות כותוי ואסרוו, ומסתמא גם רב לא עדיף מר"ג הנשיא ולא ה"י יכול לגוזו מעצמו דבר גדול זהה, לאסור בשנמה"ע בלי' למנות עליו חמי דורי ואיך לא הזכיר זאת בכל התלמוד. ומה שנראה לפע"ד בזה ה"ו, דהרי מצין הרבה פעמים בש"ס שדרcum היו לתלות גירותם וחידושיהם דינם גדול מדורות הראשונים, וכן שסמכו דבריהם אל אייזה מקרה שייה' נראת כדורייתא, כן עשו לתלות דברי אמראים במסניות וברייתאות הקודמין להם הרבה, כדי שיקובל הדבר בעם, ולכן שנה רב בדורי יחיד בלשון חכמים וכן מצין בפסחים דף כ"ז ע"א דsharpאל החילוף רב בחכמים, כדי לקיים ההלכתא כייחיד נגד רבם, וכאשר הארכתי בזה בכמה מקומות במקילתן ועין לעיל בראש המ██' בסוף האוקמתות מה שכתבנו בזה. וא"כ ה"ג חשו חכמי התלמוד אמרואין בתראי, שלא יקבלו גירות רב ובית דינו שגוזרו על בשנמה"ע, لكن אמרוא משמו בדרך החלטה דאסור, כאשר הוא גוזה ישנה מתנאי קמאי שעיל זה שייך שפיר לומר אסור סתם, דהרי כבר אישטרש איסור זה מזמן כבירות, ע"ז פריך מ"ט נשמע דין זה איסור קדום ע"כ. ולא פריך מהני בשר חי דמנה נשמע דין זה איסור קדום ע"כ. פ. ולא פריך מהני ברייתאות דפסחים שהבאתי לעיל, זאת פשיטה לי' דבשנמה"ע חומרא וגוזרה דרבנן ה"ו, دائمא פשיטה דלית כאן מקום לחוש איפלו בקולא טבח נקרים, דכל שמצוות במקום שהניחו בלי' שום

תעשה שambilaididi גניתה דעת והוא דוקא במקום שמכרין ולא הכריזו, וכן שמא ייחזר וימכרנה לשישראל וד"ק היטב.

תוס' ז"ה אינו דקמטעו אנפשייחו פי' בכו' וכו' לכך נראה דהתמס בסתם אסור משום דאיו לאורח לאסוקי אדעת' דמכורות לחנוני אבל הכא וכו' עכ'ל, ועל הא דמוכר לו בחזקת שחוותה לא השיבו התוס' כלום, והיינו טעמא משום דזה תלי בנהן אוקימות דעליל, דלאביי ורבה דמוקי האי דלא ימכור לו נ"ט במקומות שמכרין ולא הכריזו, ועוד גם בסתם איכא גניתה דעת דלא הוה לי' לאסוקי לנכרי שהיוער לעם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכרין ודאי מודו התוס' דצריך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר"ת אלא דריש' ז"ל שכtab דהתמס במוכר לו בחזקת שהייא כשרה שלא אליבא דוד"א כתוב כן, דלדיי איפלו בסתם נמי איכא גניתה דעת וד"ק.

ודע דלאביי ורבה דמציעתא מיר' במקומות שמכרין ולא הכריזו, אלא שאירע להם טרפה, הא דקאמר שמא ייחזר וימכרנה לשישראל ולא קאמר שמא שלח ישראל את הנכרי ליקח לו בשר משום דלהא לא צריך לחוש, דהרי אסור לשלחו נקרי לאיטלי גם במקומות שמכרין ולא הכריזו מפני טעם אנשיין וד"ק.

דף ז' ז"ה גמר' אמר רב, בשביל שוטה זה שעשה שלא כהוגן נאסר את כל המקולין עכ'ל הגמ', כפי הנראה מפי' רשי' ותוס' ז"ל, הא נכי דיבין לי' האי טובח מן שור הטרפה, בעל מקולין הי' ולקחו כדי למכוו, והמקום ההוא ה"י מקום שאין מכרין או מקום שמכרין ולא הכריזו ה"י, באופן שלא ה"י רשי' למוכר לנכרי מן הטרפה באותו היום, והוא עבר ועשה שלא כהוגן, אלא דמ"מ קאמר דלא נאסר שאח המקולין נקרים, מיחמת חיש שמא גם לשאר בעלי מקולין מכר כמו שמכר לה, אבל מאותו הנכרי שמכר לו פשיטה דאסור ליקח איפלו יש לו גם בשר כשר במקולין שלא כיוון דאיתחזק אצל טרפה, ולישנא בתרא אי לא דאמירין דלצערוי קמכוין דמש"ה מותר נמי ליקח מאותו הנכרי, והוא אסרין את כל המקולין, דהוה חיישין כי היכי דמוכר זהה מכר נמי לאחירנא, והנה יש לראות דס"כ' למה נאסר כל המקולין בשביבה אהת שנטרפה, דהא דאסרין למוכר אפי' טרפה אהת בעיר במקומות שנטרפה, דהא דאסרין למוכר אפי' טרפה אהת בעיר במקומות שאין מכרין, או דבשביל טרפה אהת מכרין בעיר כדי שלא יקווח בכל המקולין נקרים, הינו משום תקנה להטבעים, דלוליזאת שאסרו ליקח לא ה"י רשי' למוכר טרפה לנכרי מושום דלא אמרה תורה שלח לתקלה והוא מה"ת דאסור לבטל איסור לכתלה עין ברשב"א בסוגי' דמכרין לעיל, ובפתחה של' אבל כאן דהאי דמוכר טרפה بلا הכרזה כבר מוחר דזה שמכר מליקח בשאר מקולין אחר שכבר נתבטל, ואולי מוחר דזה שמכר הוא מבטל איסור לכתלה, ולמי שנטבתל בשביבו אסרו חז"ל כמבהיר בו י"ד סי' צ"ח, וא"כ הכא דהני מוקולין נקרים שЛОקחים בשביב הישראליים שרגילים ליקח אצל המקולין, אבל יותר נראת המקולין נמי קבוע הם, וכמש"כ התוס' בד"ה ובנמצא וכמש"כ המהרש"א ז"ל, וא"כ מדיאן אסור ליקח אצל מוקולין ואע"פ דקבע שעינו ניכר ה"ו, ניכר ה"ו, עכ"פ מדרבנן הוה לי' קבוע גם בכחג'ו.

אולם הרשב"א ז"ל הביא בשם תוס' שיטה אחרת בזה, והוא דודאי לכתלה ליקח אסור כיוון דמהימן לנו דמוכר את הטרפה הוה ל"י במקומות שמכרין והכריזו אלא על מה שלקווח קודם שנודע קאמר דלא נאסר דכל שלא נודע בשעת לקיחת ע"פ שנודע אח"כ לא מקרי קבוע למפרע עיי'ש. והנה מה דמודה זאת למקומות שמכרין והכריזו ה"ו פלא ממש"כ למעלה, דהתמס תקנתא הוה כדי להתיר המכירה, אבל לא להציג את הלוקחים מאיסורה שכבר

הר"י החלק על רשיי ומפרש דלענין אכילה קבעי ודוק".

ועתה בא וראה עד כמה נכנסו התוס' בדוחקים ודוחקי דוחקים מכח שיטה זו דבט' ציבורין לעין אכילה מيري דע"י שיטה זו והכרחו לומר דראה שלקה הנכרי מן החנות באמת אסור דמקרי נולד הספק במקומות הקביעות כמו הtems בעכבר, ומהז נצחים להם קושי מפ' התערבותות, אכן מהני ניכבשינו דנייניזון, דהרי ראה שניניגיזו מן הקבוע ונכנסו בדוחק גдол דמיירி באופן שלא ראה, ע"ז קשי' להו עוד ע"ס הדיבור, ועיין לבב אר' מה שתמה עליהם. אבל כל זאת לשיטת רשי' ז"ל בפסחים דלענין בדיקה אחריו מيري לא צרכין כלל, כי הכל יבא בשלום על מקומו בעלי שום דוחק והוא דאפיילו ראה ישראל שלקה הנכרי מן החנות, כל שאין לו נפקותא בזה אין לומר דנולד הספק במקומות הקביעות, דנולד הספק לא מקרי אלא כצרכין לדון עליו, ולכן דבעכבר מקרי נולד הספק במקומות התערבותות, משום דיש להישראל נפ"מ אי חמץ אי מצחה שכול כדי לידע אם צריך בדיקה אחריו, אבל בנכרי שלקה בשר באחת מן המקולין, ע"פ שראהו ישראל אבל כל זמן שלא לקחו מהם אין לו נפ"מ ובזמן שלקו ייש לו נפ"מ כבר פירוש, דיןנו שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל תנומת לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר בזמנים אחדים ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו יותר מבשניהם ע"ז אחר גזירת דודיאן, ובאמת תנומת לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מברשותם ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוטס' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי'adam לא קיימי הא לא קיימי הא מבונן, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות ע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מيري, ואיך מותר בשר הנמצאים. ע"ז לומר דלא גزو כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמורה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות נידך דשם איכא תקנה שרי זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרי דשם איכא תקנה ע"כ שלא לנקות מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעמוד וראהו קמו לי', דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דברית' דט' חניות מيري בנסיבות עכו"ם ממש, ועיין בפלתי שהרגיש בזה ולפע"ד אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי בריתיא דט' חניות לפיה מה דמוקי לי' בנסיבות עכו"ם, מيري בסתם מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למכור טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד נכרי מושום דרוב טבחין ישראל ודוק". ועיין בבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam לך מזור בדיudit ולפע"ד נראה כמש"ב.

אחרי כתבי מצאי לי ראי נפלאה וברורה בירושלמי שקלים פ"ז הלכ' ב' המוגא ג'כ' בפוסקים, והוא דאחר שהביא הבריתיא טט' חניות דבלוך מן הקבוע וחושש לטרפה ובנמצאת הולclin אחר הרוב, א"ר יוחנן שם הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, פי' ומותר דהולclin אחר רוב הטבחים, ופרק מעשה שאירע חד ארכמי הי' חותך מן סוס' ונפיקן לברא למקרו וא"ר יוסי דר' יוחנן רבייה ג'כ' בראה אותו יוצא ממוקולין של ישראל עי"ש.

והנה ע"כ מيري דלא ידע ישראל אם מחות שמכרין טרפה או משאר חניות יצא, אכן בידע דמחנות של כשרות יצא מאי למיימרא ולא עוד אלא דרי' הלא כנמצא בפלטיא קאמר וע"כ דASHMUNIN דכמו דבנמצא בפלטיא סמכין אבל דפריש מרובה פריש, כמו כן

שינויו ודאי האי שנמצא הוא שהניחו, אלא דרבנן גרו, אבל מאחר דאמרו ממשי' דרב דבשנמה"ע אסרו, ע"כ גזרה קדומה הוא ואי אפשר לפרנס hei ברייתא ומשניות, וע"ז קמדחיה דאפשר לאCKER לאCKER ביד עכו"ם ובעומד וראהו ולא דכו האמת, אלא דכו דאי נצחים ביד עכו"ם בדוחק דגזרת בשנמה"ע ישנה hei, שפיר קאמר בשם כאן הוכחה מוכרכחת דגזרת בשנמה"ע ישנה hei, אבל עולם רב הוא דגזר על בשנמה"ע, ואמוראי בתראי אמרו משמו בלשון דמיישטע שנאסר מכבר, ולפ"ז יש לקיים הא דמתוך החות' ז"ל הנ"ל דעת הרמב"ם ז"ל, דס"ל לפ' האמת דרב גזר על בשנמה"ע, אין אנו צריכים לחלק בין נתעלם מן העין לנמצא ביד עכו"ם, ועיין עוד לקמן ודוק".

תוס' דה ובנמצא הלא אחר הרוב, וא"ת דבמקומות שמכרין והכריו מושום טרפה אחת אסرين כל המקולין וכו', עד שמסיק לבסוף דחקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקומות שאין מカリין שלא לנקות מן עכו"ם לכתבה הארץ ע"פ שרוב טבחין ישראל וכי' עכ"ל, וכוונתם בל"ס למה שכתבת הרשב' א"ז' בסוגי' דמיכרין לעיל כדדי' שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל תנומת לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר בזמנים אחדים ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו יותר מבשניהם ע"ז אחר גזירת דודיאן, ובאמת תנומת לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מברשותם ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוטס' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי' adam לא קיימי הא לא קיימי הא מבונן, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות ע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מירי, ואיך מותר בשר הנמצאים. ע"ז לומר דלא גזו כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמורה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות נידך דשם איכא תקנה שרי זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרי דשם איכא תקנה ע"כ שלא לנקות מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעמוד וראהו קמו לי', דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דברית' דט' חניות מירי בנסיבות עכו"ם ממש, ועיין בפלתי שהרגיש בזה ולפע"ד אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי בריתיא דט' חניות לפיה מה דמוקי לי' בנסיבות עכו"ם, מيري בסתם מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למכור טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד נכרי מושום דרוב טבחין ישראל ודוק". ועיין בבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam לך מזור בדיudit ולפע"ד נראה כמש"ב.

תוס' דה הכא נמי שנמצא ביד עכו"ם, וא"ת דאמר בפ' ק דפסחים ט' צבורים של מצחה וαι' של חמץ ואתא עכבר וشكل וכו'" דמה לי' נמצאו בפי עכבר ומה לי' נמצאו ביד עכו"ם עכ"ל. התוס' לשיטתייה בפסחים שם הקשו כן דס"ל דלאכליה קבעי, וא"כ לא נולד לנקות רק כשמוציאים מפי העכבר או שנפל מפי, וא"כ הינו היך שנמצא בשר ביד נכרי' אבל לרשי' ז"ל שפירוש שם כפושטו דלענין להצריך בדיקה קמירי, א"כ שאני עכבר בחמצ, מנכרי בשר, דמיד שלקה העכבר מן הציבורין נולד הספק לעניין בדיקה וכדאמר שם לעיל שמא לטול חולדה בפנינו וצריך בדיקה אחריו, ועיי"ש בתוס' ותמצוא שסידרו התוס' קושי' רק אחר שהביאו דעת

איתמר עלה רב אמר מותרות משום נבלה ולוי אמר מותרות באכילה, וכך הקשו האחרונים ז"ל הרי דרב בפי אוסר בשר הנמצא במקומות טבוח ישראל משום חשש שבאיו מרובה דעתם, ואיך מסיק מכך דרב לאו בפירוש איתמר אלא כלל לא ק"ז בעחחות"ס ז"ל כתוב, דבאמת כאשר מסיק דמקללא איתמר גם זאת דמפרש רב האイ חתיכות מותרות משום נבלה י"כ לאו בפירוש שאמרו אלא כלל לא, ודבר גודל דבר הנביה זה, אלא בל"ה קשה לשון הש"ס דקאמר דמידי הוא טעמא אלא לר ובוי' דכל מקום שמצוין כן הוא על אופן דין חדש מישיב הקושי, אבל כאן הלא רב כדי לתרץ דין דבשנה"ע הוכחה לפרש האי מותרות דלעין טומאה אמר. וא"כ האי מידי הוא טעמא אלא לר אינו מדוקדק, והכי הוליל רב מותרך לך דמותרות משום נבלה קאמר ואיתמר נמי הכי וכו'.

ד') הקשו ג"כ האחרונים ז"ל, הלא لكمן קאמר רב דאל תהי שוטה בחזרום, הרי בפירוש אסור בשנמה"ע בחזרום ודאי לאו סימן הוא במקומות דבעי היכר מדינא, כמו שבאיו התוס' لكمן מגני' ארכוה באלו מציאות, ורק לבג' חומרת בשנמה"ע מהני סימן כל דחו כמו חזרום, ואיך קאמר דרב לאו בפירוש איתמר ודורי הראש יוסף ז"ל בהז אינן מובנים לי.

ה') ממה דאמר רב, עבדי נמי הכי ואסרינהו ניחלי, אך נשמע דאוסר בשנמה"ע וחיש להחלפה, דשאני התם דעתן תרי במקומות חד וכפי הנראה הרגשו התוס' בהז, אלא דקשי' להו יותר דממה דקאמר עבדי נמי הכי, אדרבה מוכח דalo עלה רק חזא לא הווער אסור לי' ומתרצים בדוחק גודל, דהרי ראה שלא היה שם עורב ולמייחס שמא קודם לנו שדא עורב ראש במים אין כאן חשש, וא"כ הוה לי' לעלות שניהם דמחייבתי שלו נאבד במים ואידך עלה, כך מתפרשים תירוצים וכי לא יודה זהה דוחק גודל, אם חזישין להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא למה לא ניחוש גם בגין שי' במים ראש אחר ואדרבה דורך המים להולך מה שנארק בתוכו להלאה, וכן עד שבאי הסל, שט ראש שנפל ממנו להלאה וראש אחר שבא ממקום רחוך אריע עתה לאן ועליה בסל שלו, אבל אם יהיה לנו לומר דלא נשמע להיפך, אבל עדיון קשה מניל' דאלו הוה מיתרמי בראש אחד ולא ראה אם לאו עירוב ה' כאן דהוה אוסר, דדילמא דוקא מושם דעלו תריין, ואיכא כאן בטוח ראש חדש שלא ידע מאין בא, אי מכאן ואי מעלמא, ואין כאן אף' מقلלא דרב חייש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא והוא קושי' עצומה שאין למעלה הימנה. ולא עוד אלא דקשה לי' ע"כ כאן בהאי עובדא איך ח' בשנמה"ע כל דורי בחזרום קאמר רב בעצמו דהוה סימן לגב' חומר' דבשנה"ע, וא"כ ה' חתיכה מסוימת כמו ראש ורגל דהוה סימן, דעין שם ב"מ דף כ"ג ע"ב דכמו דפרק آخرווים דליהו סימן להחזר או באדה, כמו כן פריך את חתיכות דליהו סימן או דפרק או דאטמא, הרי דשותין הון חזרום או חתיכות מסוימת דשניהם לגב' אבדה דבעין סימן גמור לאו סימנים נינהו אבל לבגי' חומרת בשנמה"ע גם שניהם סימנא הוה דמ"ש היא מהא דבעי ר'יה מרוב בחזרום ולא בעי בחתיכות משום דשם במתני' חזרום קתני' ברישא, נקט הוא נמי חזרום אבל אה'ג דבעי נמי בחתיכות ותדע ע"כ חזרום וחתיכות שות הן דאם תאמר דחרוזים הוה עדיף מחתיכות למה סייד התנא שם לקתני' הרי אלו שלו חזרום ואח'כ' חתיכות דהוה זו ואצ'ל או והו"ל להקדמים חתיכות ואח'כ' חזרום אלא ודאי דשווין הון ורב לא גזר רק רק חתיכות בשר בעלמא דלא ידע מאייה חלק הבימה הוא אבל בידע דראש או גרג' או מאטמא הוה סימן וכאשר פריך רבו איך אכל בשרא ונשוי בסימנא כי הוא דרב' הדוחת ל' אתלן קרנה לכתהלה ודאי עשה סימן גמור אבל לאוסר בדיעבד

בנמצא ביד נכרי כן, וכיון דמיירי בראה יוצאה מחד מן המקולין הרי ראה שלקה מן הקבוע, ואיך נאמר כאן כל דפריש מרובה פריש כמו שבນמצא בפלטיא, אלא ודאי דכל זמן שלא ה' נפקota לישראל ומה שלקה הנכרי, ע"פ שראהו יוצאה מן המקולין די בשר שנמצא יש לו וזה את תא ר' לאשמעין ולאפוקי מישית התוס' דראה לחוד גורם לעשותו ספק נולד במקומות הקביעות והואrai' שאין עליה תשובה ודז'ק היטב.

מהדורה בתרא בסוגי' דבשנה"ע

בעברי עוד הפעם בעין עיוני על סוג' העומקה הללו האיר ד' עני וראיתי אויר בהיר או מצחצח ורק ע"פ פירוש זה אנו הולכים בהרחבה בכל שקל וטרוי' בלי דוחק כאשר אבא, ואסדר תחלה מה שיש מן החומר בסוגי' זו טפי' פירוש רשי' ותוס' והוא:

א') אמר רב בשר כיון שנתעלם מן העין אסור. דבר פשוט הוא דרב החמיר חומריא תירה לחוש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא נמצא במקומות שנייה, וуд כאן לא פלייג תנאי בפסחים דף י"ד אלא בהניח מהנה ומצא מאתים או בהיפך, ורק בקשורים יחד וכמש'כ התוס' שם, אבל מצא כמו שהניח מאן דכרשמי' שהיה' חחש אחלפה, והרי בתרומה וקדשי' דפוסל היסח הדעת, היישין על נגעת טומאה ומשום דכתיב ומשמרת תרומות, אבל על ההחלפה לא חישין, ע"ג דבעי שימור וע"כ דרב חומריא תירה החמיר לאסור בשר בהיסח הדעת, שמא הוחלש בנבלה, וא"כ קשה מאי מה פריך לי' ממשניות וברייתיות שנשנו מכבר ובמה שכתבתי למלعلا דמלשונו דקאמר אסור ממשמע לי' ע"פ דהו גזירה קדומה לא נתקorra דעת, דעתין אין מקום להקשות דאפשר דהני נשנו קודם האי גזירה ומשנה לא זהה מקומו, ואין זה כמו בשאר מקומות שמתרך תחלה בשאר אופנים ורק מצד הדוחק מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכתבת', שם זהה) דבכל הני מקומות גזירה הוה, וממילא בטעות נשנו והי' מן הרואי לתקן הטעות אבל כיוון שכבר היזיר בפי הלמידים לא ה' יכול רבנו הקדוש לשכחה, אבל כאן בגזירה לא בעו המשניות הקודמים שום תיקון דבלאה'ה כל גזירה דלא נתקבלה ולא נפתחה בתוך העם לאו גזירה היא, וכל שנטקבלה ונחפיטה לא תבטלה בשביל שבמשנה שניתנית קודם הגזירה שנו' היהר, וכן כאן שום מקום קושי' ממשנה או בריתיא השנו' קודם האי גזירה, שלא זהה מקומה גם אחר הגזירה.

ב') **תירוץ** הש"ס נמצא ביד עכו"ם שאני אין לו מובן, ניהו דביד עכו"ם שפיר משתمر מן העורבים שלא יהליפו, אבל האי עכו"ם שאמן מן העורבים דשדו קיבל. כמו מעשה דלקמן דשדו עורבים כבדי וכוליתא במעלי יומא דכפורי, וק"ז הוא אם חיישין להחלפת העורבים על בשר שהניח והעלים עינו ממנה, מכש'כ' דבנמצא ביד גוי דניחס שמא ממה שבאיו העורבים בא לידו. ומה שכתב רשי' ז'ל שהיתה בחזקת משתמר מראה דהרגיש בקושי' וז' רואה לתרץ זאת ולומר דሞמן דמוקמינו האי בשר שהיתה בחזקת משתמר כמו שהוא עתה ביד אדם כך ה' מלפנים, ובא לו מיד אדם המשמר ולא מן השוק, אלא אדם מכח חזקה זו לא ניחוש שהגוי מצאו בשוק מכש'כ' דמצאו במקומות שהניחו דאי'א חזקה טובא דכאן נמצאו וכאן היה, ומהיכי תיתי הוחלף ע"י עורבים שלא ראיינו, וזה תימיא רבתא.

ג') **על** קושי' האחونة ממשנה דשקלים נמצא בגבולין אברים נבלות חתיכות מותרות, קמתרץ מידי הוא טעמא אלא לר' הא

להם וגם למייעוט לא יחשב, שכן לרוחח דמלתא הביא מעשה שהוא, ולכן מסיק דרי"י לא התירبشر הנמצא ביד גוי אלא בראו שלקו מהן המקולין באופן דיליכא רק חשש שהוא מנו"ט לך ועל זה מהני הרוב וכמוש"כ בועללה דלא שייך בנכרי לך מן הקבוע והא דמתיר בנמצא לפטלי" ע"פ דבזה שוב איכא חששبشر טמא שנפל מן הנכרי שיש לו נבלות הטמאים בבתו וכמעשה שהי"ל כיון דבריך שרובא ישראל דרים בה הוה נמצא בפטלי" תרי רובה דמסתמא מישראל נפל שהמה רובים בעיר, ואית"ל שמעיינות הנכרים נפל הלא גם המה רובبشر שבידם מן המקולין הוה, ובתרי רובה המיעוט כמאן דליתא, וכמובואר בכתבונות דף ט"ז ע"א דמעלה עשו בייחוסין שלא לסמך ארוב כשרים אלה, אבל ברוב העיר ורוב סייעת רוחקים מעליין ליחסין, וע"ז קאמר בירושלמי דרב כי אתה לבבל וראה שמקילין בשבר שביד עכו"ם שאסור מדינא משום מיעוטبشر טמא, החמיר עליהם לאסור גם מה שנטעלם מן העין ולהושך להחלפה במקומות דיליכא שום ריעותא, וממילא אין צרייך לומר דעל עורבים שהביאו מעלמא חס, אלא החלפה שבכאן ע"י נכרי שיש בידוبشر טמא, ואולי משום לא פלוג גזר נמי בגיןך שאין זה מן הטמאים, כל שאין לו סימן ואפשר דוחולף אסור, וממילא אוסר גם בשער הנמצא בשוק, ע"פ שיש תרי רובה ומשום לא פלוג אבל מן הברייתא דט' חניות וממשנה דشكלים דקטני התיוכות מותירות לא קשה דהרי חומרא דרב הוא שלא ה"י בזמן הקדום.

אולם הגמ' דילן דעת אחרת עמה, דגס היא ידעה דמה דאסור רב בשנמה"ע הוא חומרת עצמו שחייב, ובס"ד שהקשה עליו מהא דרב דמקולין וטובי ישראלי בשער הנמצא ביד עכו"ם מותר, אולי באמת סבר דעתמי" דרב בירושלמי דחייב משום דראיה מקילין בשבר שביד עכו"ם, וע"כ דבשער ביד עכו"ם אסור מדינא, אבל המתרצה דקאמר נמצא ביד עכו"ם שאני מגלה לך טעמי" דרב דלעולם בשער שביד עכו"ם המשתרם מיותר דלייעוט טמא לא חישין כמו למייעוט טרופות, אבל בשער הנמצא איכא איסור מדינא והוא להיפך מסברת הירושלמי, ומטעם דחווש לרוב בשער דעלמא שהוא נו"ט ועי' עורבים המבאים, ואיל' דאן זה מצוי, עין בפי' כתובות הנל"ד"ה שם ומדאוריתא, שכותב דע"ג דלא איזלין בתר רובה דעלמא נגד רוב שבעיר, אבל עכ"פ מייעוט עושה, ואם היה פלנא בעיר מצטרוף האי מיטוטא לפלנא, וא"כ ה"ה אם איכא רובה בעיר דעשה האי מייעוט בצירוף מייעוט שבעיר פלנא, וכן כתבת הרץ"ז לעיל בסוגי" דביבים, דף ס"ג ע"ב, דמייעוט טמאות ומיעוט טרופות מצטרופין להחליש הרוב, וכן ה' סברת רב בשער הנמצא בשוק ע"פ שרוב בשער שבעיר כשר, אבל חשש הבאת העורבים מرواיה דעלמא שהוא טרופות ונבלות מגער הרוב, ועשה ספק ואסור, וכי' לחזק האי דינא דבשער הנמצא אסור מדינא ומשום חשש עורבים המבאים מرواיה דעלמא, אסור רב כל בשער שאינו ביד המשוחרר. וראה זה בפי' רשי"ז עיל דעל דינא דרב בד"ה אסור מפרש סתם שהוא נתחלף בנבלה ולא הזכיר עורבים ואח"כ על המתרצה נמצא ביד עכו"ם שאני כתוב אבל בשער המונח שמא עורבים חלפו, ולא כמש"כ התוס' מיד על רב דעתמי" שמא עורבים חלפו, דהמקשן ודאי לא ידע מה"ט עורבים מדרפרק מבשר הנמצא ביד עכו"ם דאין כאן חשש עורבים, כיון דהוא ביד המשתרם, וחזקה אלימטה הוא דכמו שהוא עתה ביד המשתרם כן בא לידי מיד המשתרם. אלא דלפי דרכנו לא היה לי' לרשי"ז עיל כתוב "אבל בשער המונח וכו'" אלא "אבל בשער הנמצא וכו'" כי עתה מאחר שגור רב לאסור אפילו בשער המונח על שלחנו משום שהעלים עינו ממנה, פשיטה דגס בשער ביד עכו"ם כmorph, דמסתמא איכא העלמת עין במקולין וגם ברשות הגוי, דהרי תראה דחש"ס

ודאי דסגי בסימנה דחתיכה מסוימות כמו דסגי בחרואים וייתר נראה לומר דחש"ס טרם שמסיק דרב פשוט לי לריה דחרואים הוה סימן לרוחח דמלת' קאמר דعبد סימן מעלי' אתלת קרנא אבל לעולם בהיכר חתיכה מסוימת חלק הבהמה הוא ג'כ' שפיר דמי ועין באות שאח"ז ודוק".

ו) **מעשה** דרב דקאייל לב' רב חנן חתני' וכו', ולא עלים רב עני' מיניה דהאי חייתה דתלי' הקשו בתוס' דמקאן מוכח דרב אסר בשנמה"ע, ותירצו לדלמא רוב טבח עכו"ם, ושפיר קומתמה הראש יוסף ז"ל דמה בכך דרוב טבח עכו"ם, וכי חישין להחלפה עכו"ם דהא ה"י נתפס כגבג, ורב רק לעורבים חושש אבל הביא בשם הת"ח דה' מתירה שיצאו כולם ויה' טרודים ולא ייא' חילפומו הנכרים, או דמותר דבחד' דאותיא כ"ע לאפי' שלא יתפס כגבג עכ"ל, סוף הדברים לא מצאת בת"ח יה' העכו"ם נתפס כגבג עכ"ל, אבל לפע"ד לא הוועיל זהה כלום, חדש החלפה בנכרי לא שלפני, אבל לפע"ד לא הוועיל זהה כלום, חדש החלפה בנכרי לא שיק אלא בנסיך לו דבר بلا סימן ולא יכול להחזיקו לעצמו, אז קטין עלה בחשש החלפה טוב ברע, אבל במקומות דלא מסרנו לו מידי, אם איינו נתפס כגבג ונכנס לבית למה יניח אחרת תחתיה ואם יש לו מני מחזיק בשניהם, ואולי יל"יש זאת בשנאמר דמחליף כדי שלא יתעוררו בעליו לחזור אחריה הגנבה והיה' נתפס אח"כ בגנבה שבידו, אבל סכ"ס גם بلا נתפס כגבג לחוש להחלפה בלי' שום ריעותא, ודאי דאיינו מדינא אלא משום חומרא דרב דחש בברש שנמה"ע להחלפת עורבים, וה"ה ברוב טבח עכו"ם להחלפת עכו"ם במקומות דאיינו נתפס כגבג, אבל بلا חומרא דרב, ודאי אין מקום לחוש שעכו"ם ה"י לו בהמה ביוז גרוועה מזו והחליפה, דחשש זה ממש רחוק כ"כ כמו שיש דחלפה עורבים, ولكن עדין קושי' התוס' במ"ע, למה לא מדקדק מהאי מעשה דרב אוסר בשנמה"ע מהש החלפה, וזאת בפירוש נשמע ולא מכללא, ולתרץ כל זאת נראה לפע"ד פרש הסוגי" לולי פרשי" ותוס' ז"ל באופן אחר והוא.

דבעל מסדר הש"ס ידע שפיר מיד דאסור בשנמה"ע מצד חומרא שהחייב הוא אסור כן, וכמובואר בפירוש בירושלמי דشكלים דרב ראה דמקילין בעין לקיחת בשער מן הנכרים, והחייב עליהו, אלא דירושלמי גומרי' דילן פליגו בטעמא דרב, דבירושלמי מוקי להא דארזי' שם דבשער הנמצא ביד גוי כמנמצא בפטלי', והוא שראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ומשום דמקשה לי' התם מעשה השה', חד ארמאי מקטען מן סוסי' ומפיק ברא. ויש להעיר וכי משום دائירע שנכרי מכיר נבלה שבבתו תו לא נסמק אrose בשער שבעיר, ומה חדש מצא בהאי מעשה כדי לאסור בשער הנמצא ביד עכו"ם, ושנית קשה דאם חושש למיעוט נבלות שבבית נכרי, מה הנמצא בפטלי' מותר, ולא עוד אלא דהא דקאמר ר"י דמנמצא ביד נכרי כמנמצא בפטלי' מותר נפרש כמו שאמר שם ר' יוסי תלמודי" דראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ע"כ הפירוש דלא ידעינו אם מרוב כשרים או מיעוט טרופות, ובדאכיא אחת מוכרות נו"ט דאל"כ Mai קמ"ל, וכמש"כ למעלה בתוס' דה' הנ' במנמצא, ואם כן הוא מ"ש ראה ומ"ש לא ראה, דהכא והכא איכא מייעוט נבלות ופלא בעני' שכל הפסיקים הביאו דברי הירושלמי וכדי לישב שיטת הרמב"ם ז"ל, ולא נתעוררנו לפרשים, אבל לפע"ד נראה עפ"י מה שכתבנו לעיל דף ס"ג ע"ב בתוס' דה' דאכיא עשה דוחבדלטם ובעני' שכל הפסיקים הביאו טהורים משום דaicא עשה דוחבדלטם ובעני' דזוקא הבדלה ע"י סימנים ולא מהני כל דפריש מרבא פריש, וא"כ ס"ל לירושלמי דבמקומות דaicא חשש בשער טמא לא איזלין בת"ר מושום עשה דוחבדלטם ולא הביא האי מעשה דנכרי אחד מכר בשער סוס וחמור דמאייס משום שלא תאמר דגס העכו"ם נזהרים מברש כשר סוס וחמור דמאייס

ואשר הש"ס מסיק דמסתבר דפרותא דעכו"ם ה' מודהшиб רב דאיסורה שכחיו טפי, והרי גזירת שחייבת כוותים אמרין לעיל דף ה' ע"ב דר"ג ובית דיןנו מןיהם ולא קבלו הגזרה עד שבאו ר' א"ר ואישום בגויים גמורים, וכן שאור גזירות ה' נמנים עליהם חכמי הדור, ונשאו וננתנו בדבר עד שיצא אישור חדש לעלמא, והיתכן דגזרת בשנמה"ע שהוא גזרה כבודה עד דפרק הש"ס ורב היכי אכל בשארא, רק כל אחר יד נתהווה מעובדא שהיה ומכללא דלא ביריא לו כלל דעתיך רב, והוא מן הנמנע, ואדרבה לפ"י רשי"ו ותוס' ז"ל/DDינא דבשנמה"ע אשר רב נשמע מכללא דהאי עובדא ודאי דרב דין קאמר ולא חומרה וגזרה שגזר הו,adam אמר דרב גזרה ולא דין קאמר אז פשיטה דרך בפירוש מציא אמרן כן ולא מכללא, ולכנן לרשי"ו ותוס' ע"כ רב דין אמר. ולכנן תמהני מאד על הב"י ויתר הפסיקים שתמהנו על הרמב"ס ז"ל דאין הנית סוגי דילן ופסק כירושלמי, דאפילו לפ"י שיטות דהסוגי דילן ס"ל דרב דין קאמר, ולכנן פריך לי' מכל hei משניות וברייתנות, כיון דבריו של הרמב"ס ז"ל דפסק שהחמיר עצמו, הלא היורשומי נסדר בדורו או קרוב בדורו של רב, כמה מאות שנים לפני הbabli וא"כ פשיטה דזהו יותר דסכמה לידע מה דקאמר רב, אי דין או גזרה קאמר ואין זה דומה לשאר פולגותות בסברא או בקבלה בפירוש המשניות דאנן אחריו תלמוד בבבלי גירין נגד היורשומי, אבל במה שהיעיד היורשומי דרב אתה לבבל וראה מקילון והחמיר עלייה, ע"פ שהגמי דילן לא ידע מיה וסביר דדין קאמר רב, לא נדחה עדות ברורה של היורשומי שנסדר אז בזמנו של רב, מפני השערת תלמודא דילן דין קאמר רב, וזה ברור ואמת, אלא דלפי פירושינו גם הbabli לא עלה על דעתו דרב מדינה קאמר לחוש להחלה בשר המונח על שולחנו לפי שהעלים עניינו ממנה, זהה דבר שאין הדעת סבלתו, דבעל התלמוד טעו בהכא, אלא הפירוש האמתי הוא כמו שביארנו, ומוקם הניחו לי' מן השם להחדר בו תליית ודו"ק.

ע"ב גמרא אמר רב בעדי נמי הכלאי אסרים ניהלי תמהה לי הלא באברים כתני במתני" דشكלים דובלות, לכל בשאר המושליך איתרעו הרבה ממש"כ רשי"ז, דכו דרך הנבלות לחתחלה לאברים ולהשליכם לאשפה, ופשיטה דהה לנחר, וא"כ האי ראש הנמצא בימים אפילו נבלה הוה דראש ודאי בחתיכה ניזון מבון. והוא תימא רבתא בעני אם לא שנאמר דרכם ה' לילך לנחר בראש ומיעין לחלים ולהדים וכן נראה מירשומי שקלים הנ"ל שהביא האי עובדא באופן זה חד בר נש איזיל עבי' מشيخה אסקופתיה בגו נחרה ומפרש שם הפני משה אשוףטא הוה הראש והרגל ובני מעיים עיי"ש וא"כ אין بما שמנצאה ראש ריעוטא כנמצא בשוק כי עלול הוה בשעת רחיצה בנחר שיפול מידו לתוכה המים ואין זה דומה לנמצא בשוק דשם ע"כ אבידה הוה ואין דרך לאבד מה דבעי' שמייה וכמש"כ לעלמה אבל ברוחץ האברים בנחר שפיר דרכו לאבד. ואולי אלה כיון רשי"ז במה שכtab וכוי בעדי נמי הכלאי כלומר אחרים הוו נמי התרם בראשיא עכ"ל דדברים אלו לפום רהיטא אין להם פירוש דהלא יפה מפרש וכי דרך הוא כן שמאבד חפץ רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא ה' אסור, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלפי שיטת התוס' בד"ה בחורותים דסימן כל דהו מorny, אבל אסור משום דעתך עלה עוד אחד עמו והוא מדינה משום דחווש ארווא דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור ודאי בפירוש אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני ולא מהה דקבעי לי' ר"ה בחורותים Mai, ע"ז לא על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רובינו גDOI החרונינו ז"ל שסבירו לטרץ הסוגי' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

לא מצא ממציאות על רב דהיכי אבל בשרא אלא בשעתו' ופרש"י מיד כشنחתו, או בצריך וחותום או בסימנה וא"כ בנסיבות בשןחאתו, לכטח חד מכל הני הרי דהוא בכלל אסור בשנמה"ע, ועיון בלב אר"י שנטעורה ע"ז, אלא דלפי דרכנו דכמו לדעת היורשומי חומרא דרב ה' משום שמקילין בבשר שביד נקרי, אבל כיון דרב גזר על בשנמה"ע ממילא גזר גם על בשר הנמצא, א"ג דזאת מדינה ה' שרי, כן נמי לתלמידא דילן דרב גזר על נתעלם מן העון משום בשר הנמצא בשוק, אבל גזרתו כולל ודאי גם בשר הנמצא ביד עכו"ם אבל גזרתו מבשר המונח על שולחנו מבון, וכמוש"כ בפסיקים ובזה יצא כנוגה צדקו של הרמב"ס ז"ל דפסק בין בשר הנמצא בשוק ובין הנמצא ביד גוי ואפיקו נתעלם מני העין אסרו חכמים, דיבין לירושלמי ובין לש"ס דילן אחר גזירת רב הכל אסורי אלא דשני התלמודים פליגו בטעמא דרב אי משום דס"ל דבשר הנמצא בשוק אסור מדינה ולכנן גזר אי משום דס"ל בשר הנמצא ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל גזר אחר לדעת שניהם אחר גזירתו אסור הכל כנ"ל, וזה תורה הרמב"ס ז"ל תורה אמת ומוסכם עם השכל. ועתה נשוב לפירוש הסוגי', ואחר שזכה דעתמא דרב משום דחשש לרובה דעתמא שמדובר הרוב שבעיר, והוא מדינה אי' בשר הנמצא בשוק שאינו ביד המשתמר מדינה אסור, פריך לי' מט' קמייר, דהאי מדינה קודם גזירת רב שרי, ואח"כ פריך לי' ממשנה דמיכשין מבשר מבושל ומתרך לי' בעומד ורואה, ואח"כ פריך לי' ממשנה דشكלים דשם תנן בהדי' דחתיכות הנמצאות מותרות, וא"כ מדינה בשר הנמצא מותר, ומה ראה רב לאסור גם בשר המונח על שולחנו מצד גזרה, ע"ז ממשני מידיו הוא טעמא אלא לר' רב באמות מפרש האי מותרות דרך משום נבלה מותרות אבל באכילה אסורים מדינה, ומשום חשש רובה דעתמא שעשו פלאג ובוטמאה על פלאג לא החמיר לצרף תרי מיעוטה לנרע הרבו, אבל באיסור אכילה חששו מדינה וא"כ ספר ATA רב לשיטתי' וגזר גם על נתעלם מן העין כנ"ל, וע"ז אמר והוא דרב ר"ל הא דאתמר דרב מפרש המשנה דחתיכות מותרות משום נבלה ולא באכילה, לאו בפירוש אתמר ולא כמו שפי' רשי"ז'ל הרגש דהא דרב משמע דקאי אמאי דסליק מני' ולא אדרב דלעיל, אבל לפ"י דרכנו שהוא דעת הרמב"ס ז"ל, האמת כן הוא דקאי על האי דרב דמפרש המשנה דחתיכות מותרות וקאמר דלאו בפירוש אמר, אלא מכללא משום דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא ה' אסור, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלפי שיטת התוס' בד"ה בחורותים דסימן כל דהו מorny, אבל אסור משום דעתך עלה עוד אחד עמו והוא מדינה משום דחווש ארווא דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא מהה דקבעי לי' ר"ה בחורותים Mai, ע"ז לא על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רובינו גDOI החרונינו ז"ל שסבירו לטרץ הסוגי' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

כלל, כמו הכא דסימנים אינם אלא כרוב דרכי המיעוט מתרמי סימון כסימן, לא נהרג על הרוב, משא"כ אם המעשה נעשה בטוח אלא ממץ' אחר אנו רוצים לפטרו דילמא טרפה הרוג, או דלמא לאו א"א היא, כל שע"פ הרוב הוא כשר והיא א"א הרי הוא נכנס לעבר על איסור שענשו מיתה ולא מצי טעון דילמא האי גברא או אתנא מן המיעוט ודוק".

משנה הנוטלגה צריך שיטול את כלו ר"י אומר כדי לקיים בו מצות נטילה, ופרש"י צל דהוה פלוגתת ר"מ ור"י בבריריתא דלעיל צ"ב ע"ב "דרם" א"ה ג"נ מוחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותך שמנו מעיקרו ור"י אמר גממו עם השופי וא"כ פליגו בעומק אם צריך לחוטט או שדי במה שלמעלה וכאשר ישמעו נמי מלשון הגני' דאמר שמואל לביר פולי דהוה גאים לי', חות' ב' טפי, אבל באורך הגיד לא פליגו, ושניהם מצי סבירי דלא אסורה תורה אלא מה שעלה הכה' כשמואל בגני' או שנייהם מצי סבירי דבעינן כלו באורך הגיד, וניהו דבריריתא לסתן פlige ר"י עם ת"ק באכלו ואין בו כזית, ומפרש פלוגתתם בהא דשמואל דרבנן ס"ל שלא אסורה תורה אלא מה שעלה הכה' וכו', ולר"י אסורה תורה דcola ירך רבינו הקדוש וכי הראה לא ידע מפלוגתא זו, דהרי לא הביא דבר ר"י שהחוק על הא דأكلו ואין בו כזית, ואדרבה מדהבאי באדכל מהז' כזית ומהז' כזית דפליג ר"י ואומר אינו סופג כלל הארבעים, ובמציאות באכלו ואין בו כזית סתם דחיבב, הרי מבואר דעתך ד"ה הוא. ולא עוד אלא אכן נאמר דרבינו הקדוש מביא פלוגתת ר"מ ור"י בחטיטה דרבנן, והשמייט פלוגתתם בעיקר דאוריתא אי דוקא מה שעלה הכה' אוcola ירך, ועיין בפוסקים דאיכא מבוכה גדולה באזה', ולפי הפסיק פסקינו כשמואל ופסקין דביני חטיטה כר"מ, נגד הכלל דר"מ ור"י הלכה כר"י. ובאמת לשון ר"י כדי לקיים בו מצות נטילה קשה מאד להולמו, לא בלבד מה שנטענו ר' והרש"ב"א צ"ל דלא נתן לנו שיעור במה שאמר כדי מצות נטילה, אלא דהאי מצות נטילה מה היא, וכי יש מצוה בניקור גיד וחלב עד דקרה לי' מצוה. ומה שנראה לפע"ד זהה דר"י לשיטתי' דס"ל לבני יעקב נאסר, והיינו דיעקב ובניו נהגו באחת כמעשה השהי', ועיין לעיל בריש פרקנו מה שכתבתי זהה והבאתי דעת חכם המדרש וכן הוא בזו"ק דלכ"ע לה נגע המלאך אלא באחת וכפשתת הקרא Dunnע בכף ירך יעקב ותקע כף ירכו הרי לפי ע"ז אין בעצם הגיד שום איסור המזיק באכילתו דמ"ש גיד ימין לשמאל, אלא דמשום זכר נאסר, וא"כ עיקר הזכור הוא בנטילתנו שהוא מעשה בפועל, כי רק הפעולה מעורר המחשבה ולא המניעה וכבדרישין זכר את יום השבת לקדשו בין או עכ"פ בפה, ולכן קרי לי' מצות נטילה, עיקר הלאו נאמר רק כדי שינטול הגיד, ועיין מעשה הניקור נזכר אותו המאווע וניהו דודאי לאו מקרי ללקות על אכילתו, מ"מ הלאו נאמר כדי לקיים בו מצות נטילה, ולכן כל המוסיף בנטילה גורע דדומי' דמעשה בעינן גיד אחת ולא שתים, ולכן גם החטיטה עס' שמננו הרי הוא מגרע הזכור, וזאת שמענין מהא דאמר כדי מצות נטילה, אבל ר"מ דס"ל נהוג בשתיים מושום דליישראל נאמר האי לאו ככל לאוין שבתורה, ואע"פ שנכתב במקומו לידע מאיזה טעם אסורה התורה גה"נ אין בשbill' זה עיקר טעם התורה לעשות זכר להאי מאורע, הרי כמו כן כתיב בשבת כדי לזכור יצ"מ וכן בתפилиין ועוד, hei נאמר דין בכל אלו המצאות שורש וטעם רק לעשות זכר ליצ"מ, וכן סברו חכמים דנוהג בשני היררכות ויש ג"כ מקום להחמיר בחטיטה וישראל קדושים נהגו איסור בשמננו, וכל זאת רק למ"ד בסיני נאמר, וכיון דאנן כרבנן דר"י דבשו' פרקו ס"ל, דבשיני נאמר לנו דרכה ר"י מהלכה גם בהא דאינו נהוג אלא בשאת, וגם בפלוגתת חטיטה כנלפער' לפי חומר העניין ואם שגית'

ע"ש גמר' בעי מני' ר"ה מרוב בחרזין Mai, אל תה שוטה בחרזין. הנה דעת התוס' דהאי חרוזין לענין אבודה לאו סימון, וכדקדקתי במשנה בב"מ דחרוזות של דגימות הרי אלו שלו, ובתוספותא קתני דשל דגימות ושל בשר, הרי דחד דינה אית' להו, אבל לגבי בשנמה"ע דהוא חומרא בעלמא סגי בסימן כל דחו, אבל בהג"א כתוב דודוקא בשל דגימות דדריך לחזור אותם לאו סימון דעלמא, והאי בבשר דאין דרכ' בחרזין הוה סימון כאשר סימון דעלמא, והלב אר"י דתוספותא שהוא נגד המשנה דב"מ לאו דסמכה הוא, והלב אר"י צ"ל מוסיף לדחות שיטת התוס', דאם האי חרוזים לאו סימון הוא לענין אבודה, מה זה שהשיב לו בחרי אף אל תה' שוטה בחרזין, ואני תמה עלי'ו דלהפוך הוא דאסם לענין ממן הוה סימון באמת מה עלה על דעת ר"ה לשאול כאן באיסור דרבנן בעלמא דלא להוי סימון, ובפרט דלאידך לשניא בניחותא אר"ה אמר רב דבחרזין הר' זהה אבודה, ומה שכתוב דמתני' דבב"מ דקתני' חרוזות של דגימות וחיתוכות של בשד דודוקא דגים ולא בשר, צ"ל דאה"י דאן דרכ' לחזור רק דגים קטנים אלא דגס בceptors כו' הוא עין לעיל ריש דר' דקתני, וכן מצא בידו דקור'י של צפרים ופי' רשי' חרוזות עופות, וא"כ י"ל דתוספותא ג' כ' הא בשד דקתני צפרים קטנים קامر דדריך לחזור כמו דגים קטנים ודוק".

ע"ש ר"ח בר אבון איתבְדֵל' כרכשא ב' דנא וכו', בכל הני עובדא דבוי סימונא או טב"ע, ודאי סימונא מעלי', ולא כמו סימוני בחרזין, ותדע דהרי דומי' דתכלתא קאמר, ובתכלת ודי מיינא צrisk סימון, דלא שיק רוב טבחין ישראל בהז, וע"כ או דברוב טבחין עכו"ם מירו, או אליבא דרב בשד הנמצא אסור מדינה וכמוש"כ לעיל ודוק".

ד' צ"ו ע"א תוס' ד"ה ולא מהדרין בטב"ע תימא דשאני התם דחישדין לי' דלמא משקר דהא לצורבא מרבען מהדרין בטב"ע. והנראה להפע"ד בזה דהנה חד מן חררי'א הקשה לי' קושי' עצומה דהה שפיר מציין להחזר בטב"ע גם לעם הארץ דחישוד לשקר ע"י שמניחים לפניו כמה מן כלים כאלו, ואנו מסמנים אותם ואם הוא יכיר את האבודה בין כמה שאר כלים הדומים ע"כ טב"ע אית' לי' ב'. ולא מצאת עינה לתרץ קושי' זו אלא בשנאמור, דאפשר כסומא בארכובה פגע בזה ואין לומר דאיכא רובה נגד האי ואיך מסתיע' דפצע בזה דהרי הוה קבע וכמע"מ דמי, ואין כאן הוכחה, אלא דעדין איך הוכחה דאין לא ח' לעצמו שמא לא יגע באבודה, ונמצא הוחזק לרמא, אלא דזה אינו דהרי אפשר לטעות בטב"ע דהרי טב"ע כל דחו קאמר, דבנני כלים דמייר' התם שדומים ממש אחד לחבריו א"א מסתמא אלא טב"ע כל דחו (ופלא על התוס' שכתבו דהה בטב"ע גמור דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיון דבקל אפשר לטעות לא הוחזק לרמא וזה שקבע דמהא דלא מהדרין לע"ה אבודה בטב"ע ועל אופן הנ"ל, מזה מוכח דבטב"ע כל דחו עכ"פ יש לטעות, וא"כ גרע מסימנים דניהם דגס בסימונים ריעותא דרצונו שיחסירו לו אבודה טעת' להכירה בדמיון שוא, ולא משום שרוצה לשקר שאינו חדש כיוון דהוא ת"ח אלא משום דהרצון מוקור השכל CIDOU ודו"ק.

תוס' ד"ה פלני' דהאי סימונא והאי קטל נפשא לא קטלין לי' וא"ת והלא משיאןacha עפ"י סימונים וכו' ועיין באחרונים שמיישבים קושי' התוס' דכל דבר שהוחזק ע"י סימונים או ע"י אחד, שפיר סוקlein ושורפין עליה, ועיין בזה באריכות ביריעות שלמה בבית יד שלו וגם אני הארכתי במקומו בענין זה בתכלית הארכות'.

ועיקר החילוק הוא דבמוקום דהמייעוט אומר שלא עשה מעשה

לענין לעבור על המנהג זהה ברורו. ומה"ט הקיל הרמב"ם ז"ל במשמעותו של גה"ג לענין קרבן פסח שפסק בפ"י ה"א מהלכ' ק"פ שצולח הפסח כולם בעלי להוציא גה"ג וכותב שם ה"כ מ דיןודה דמותה דחויטין וקורנות האסורים אף" מדרבנן צריך להשירו ולא לאכלו אבל שמננו של גיד שאינו אלא מנהג קדושים בפסח לא נהגו עי"ש, ולפי דברי החת"ס ז"ל אדרבה שמננו של גיד ה"י חמור משאר קורנות וגידין שאסורים רק מדרבנן אלא ודאי ממש"כ דהקבלה ה"י שלא ה"י חמור משאר איסורי דרבנן וזה ברור לפ"ע"ד וכן ה"א דלא הזכיר התנא במשנתינו מנהג דשמננו של גיד לאסרו אין לנו מנוס אחר מלומר דיןוה דפסח כר"מ לענין חיטה שהוא מדרבנן אבל לענין שמננו שאינו אלא לר"מ מנהג קדושים ור"י חולק וכגדsmith על השם הגמ' דלעיל, דקרויר והוא בשמננו של גיד מיפילג פליגו, ורק לר"מ אסור מושום מנהג, ובזה לא רצתה רבינו הקדוש לסתום כר"מ, והניכת הדבר על המנהג kali לקבוע הלכה במשנה בדבר זה, מה"ט גם הרמב"ם ז"ל לא כתוב בפירוש שצורך להסביר שמננו של גיד רק בראש הפרקכנ"ל ודו"ק.

תנוס' ד"ה מ"ט מדרבנן בריה היא וא"ת ומ"ש וכי' ויל' דהינו טעם הדני כי אמר רחמנא לא תאכלו גיד עוף טמא ואמבו"ה, כאלו פירש בין גדול ובין קטן וכי' ויפה מפרש הראש יוסף ז"ל כוונת התнос' דגה"ג ועוף טמא דוקא שלם מקרי ולא חסרים ומילאichi דחיב' גם אקטון כל שהוא שלם, ואם אינו שלם בעין צית דוקא משום דכתיב אכילה, ולדעת התוס' דלקמן בדיבור שאח"ז בכל הני לאווי דשרצים דלא כתיב אכילה באמות אינו לוקה אלא כשאוכל שלמים, אלא דבזה הרמב"ם ז"ל פlige עליהם שהרי כתוב בפ"ב ה"ב ממא' האוכל כי משרץ המים לוקה מה"ת שני אל תשקצו את נפשותיכם בכל הארץ השורץ על הארץ וכי', וכן בנבראים באשפות ובגופי הנבלות האוכל מהן צית לוקה שנ' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל הארץ הרומש על הארץ וכי', הרי מפורש אמר דלוכה על צית מהם ע"ג דלא כתיב בהני לאוין לשון האכילה אלא דמ"מ לא פlige על טעם התוס' בבר"י דלוכה בשלם גם פחות מכזית, משום דשרץ ורומש על הארץ שלם משמע, אלא בסופר דלא מסתגר כלל לומר דבשביל דעתא רחמנא להחמיר לחיב על בריה שלמה גם בפחות מכזית דנצחמו מזה קולא, דיפטור באוכל צית מברשות נגד הני טמאים דכתיב בי' מבשרם לא בשרצים כמה מלקיות, لكن שפיר כתבו באוכל צית בהו אכילה, רק אלווי דאכילה, ולא אלואו דלא כתיב בהו אכילה, דהני לאוין הנוספות אפשר דוקא אשלים קפיד רחמנא אבל הרמב"ם ז"ל דסל' דליך רק חד לאו וחד מלוקות, ורק בהצטרכות העוניים לוקה ג' ד' ה' וגם שיש מבואר שם בסוף הפרק, לכן לא מסתגר לי' לומר דברון דעתא בי' רק חד מלוקות, דלא לוקה על צית ממשום דחומר רחמנא עלי' באוכל שלם גם בפחות מכזית הוא חד, ועוד הרמב"ם הלא פסק כר"ש דדורש טמא דקרה, סובר דעתם החשוב של בריה הוא מטעם חשיבות, וא"כ באוכל צית דלא בעין חשיבות למה יפטור וכאשר אבא.

דרנה לפי דעת התוס' הא דחיב בבר"י אל"ש גאה"כ בלי טעם הוא ולכן ס"ל דבין לחומרא ובין לקולא אמרי' דהתורה קפיד דוקא אמר' שלמה אם לא במקומות דכתיב ביה נמי אכילה, דעתא דחיב נמי אכיזית ממנה, ולפי שיטות הביאוראי' לדבריהם מגמי' שבויות כ"א ע"ב דקאמר מפרש נמי בבר"י דמי' דסבירו דמפרש כבר'י, ובבר'י למפרש ר'ל דמשום דמפורש בקרוא שרך שלם, لكن אף בגין בו צית חיב' ה"ה במפרש בשבועה. ותמה תמה אקרה הלא פ' רשי' ז' שם דמשום חשיבות קאמר דמפרש דומה בבר'י העי' שמספרש כ"ש אחשב' הוא פירוש מוכרכה שם, דהלא תחלה

ד' הטוב יכפר ודוק'.

ודע דיש להעיר עוד דלמה המשmitt רבני הקודש מכל וכל הא דשמננו של גיד דהוא מנהג ישראל קדושים, כי במה דקמני צרך שיטול את כולם ודי דליך להכenis גם שמננו ואדרב' בראש פרkon כתני בפירוש וחלבו מותר ומפרש ר'י א"ש לעיל דעל שמל שמננו קאי ומותר לד"ה, ולעיל כתבנו לדעת הרשב"א ז"ל דשמננו של גיד משום לתא דחלב החמיר על עצם, ייל' דמרומז מנהג זה בשמא שקראו חלב, אבל הלא הרשב"א ז' יlid' ייחיד בדבר זה, ובתוס' וכן ברמב"ם מבואר דמשום לתא דגיד נאסר. והיתקן שישתווק מאיסור זה המנהג בכל מקום ובכל יום והתוס' לעיל צ"ב ע"ב ד"ה גוממו עם השופי, כתבו דומה שהנו לאסור שמן היד הוא כמו חומרא דר"ז דבנות ישראל דחומרו על עצמן לישב ז'ל על טיפת דם כחרדל דאמרו בנדה ס"ו ע"א, דהיכא דאחמור אחמור, לפ"ע"ד נראה דמנהג של שמננו של גיד דקאמר עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, מנהג קדמון מאד ה', ונתפשט בכל האומה דלולי זאת לא ה' קרא עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, והרמב"ם ז' יlid' ריש פ"ח כולל חלבו וקונוקנות כתוב עלייהם שהם מד"ס, ותנא דמשנתינו הזכיר הקונוקנות במה דקמננו משום ר'מ דצרכי ליטול את כולם, והשמיט החלב שעל היד, ופלא על הרמב"ם ז' דגס הוא הנם שהזכיר החלב בראש הפרק אבל בהלכה ז' שהביא האי דינה' דמשנתינו כתוב וא"ל: הנוטל גה"ג צריך לחטט אחורי עד שלא ישאיר ממנה כלום עכ"ל, והשמיט דחוטך שמננו מעיקרו דקמנינו בבריות'. ועל השמות רביינו הקדוש נראה לפ"ע"ד.

דרנה ק"ז בעהחת"ס ז' ביו"ד חשי' ק"ז כתוב ע"ד חלב שהלבו עכו"ם אם נניח דהלהקה כרבב"ז דבאיין דבר טמא מצוי אין אישור הרוי אנו קבלנו עליינו לאסור בכל מקום, והרי הוא דאוריתא ככל קבלה של פרישות ומצד נדר עי"ש.

ואם כדבורי כן הוא ה' מקום לומר דהנתא דמשנתנו לא כלל' עם הקונוקנות מה"ט גופא, דהני דרבנן בעלמא אבל מנהג ישראל קדושים הוה כדאוריתא, והשארו על המנהג, ולא עוד אלא דקמנינו בפירוש וחלבו מותר לידע, דרך מצד מנהגאית ב', וממילא דחומר מן קונוקנות דאיינן אבל מדרבנן, אלא דבגוף דברי החת"ס אני נבוך מכך כי הלא בעצמו כתוב שם דנניהו דכל מליל קיל כשר אייסור דרבנן הינו משום דכך קיבל שי' אייסור עליהם קוקלי אסורי דרבנן, אבל לעבור ע"ז, הרי הוא עבר על נדר דאוריתא עכ"ל, ולדעת קדשו לחולה מאכילין גיד החיצון והקונוקנות טרם שמאליכין לו שמננו של גיד דהוא חמור מאיסורי דרבנן, אולם במחכ'ת של ק"ז צ"ל דבר זה ליתא, כי כמו שאזיל ומודה דלכל מיל ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קיבל על עצם שלא ה' יותר חמור מגזירת חכמים, ה"ה לענין לעבור נמי קבלו שלא ה' חמור העובר על מנהג קדושים, מעובר אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' הוא, דרנה הרמב"ם ז' בראש' פ"ד מהלכ' שבאות כתוב דהנשבע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכזית הרי הוא אוכל חצי שעור מנבלות וטריפות וכיוצא בו, והמל' מ' שם חקר ממ' ג' אי כוונת הנשבע ה' גם על חצי שיעור הרי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה' חצי שיעור היותר גמור, והביא שם דעת הרץ ז' שבאמתה ה' סובר כן דבשבועה ונדר חצי שיעור מותר למגורי, אלא דחזר בו והחסכים לדעת הרמב"ם ז' וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין לעבור על השבועה יש ג' מציאות שי' רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה בלבד לא מלוקת כאשר חצי שיעור באיסורי תורה, וא"כ ה' הכל מנהג שקבלו העם על עצם ג' לא רצוי להיות חמור מגזירות ותקנות חכמים גם

בקרה ודוק.

תוס' דה ור"י אכילה כתיבה ב"י באמצע הדיבור, ויל' דודאי אלא דשרצים דכתיב בלשון אכילהeki ממשום כזאת שץ, אלא שיש לאו דשרץ דלא כתיב בהו אכילה כגון אל תשڪצ. עכ"ל. כבר כתבנו לעיל מהרמב"ס זיל' בפירוש כתוב דמשום לאו דאל תשڪצ'eki אכיות דשרץ המים, ורק חד לאו אית בהו, ומתרץ קושי' התוס' לפי שיטתו דרך הatzotot הענינים השונים אפשר ללקות כמה פעמים עי"ש, וצ'ל אף דלא כתיב אכילה סטמא כמפורט דאל תשڪצ'eki באכילה קאמר, ואעפ' דפסחים זרכ"ה ע"א קאמר נפ"מ לעניין שלא כדרך הנאותן אסור בלאוי דלא כתיב בהו אכילה האי להחמיר הוא, אבל להקל ולומר דלא מחייב אכיות עד דאכל יכול לא, וכמוש'כ' למעלה ודוק.

משנה ירך שנתבשלה בה הג"ג וכוי כיצד משערין אותה כבשר בפלפת, הנה הרמב"ס זיל' בפייה"מ מפרש דר' ל' שיטועם ביחס טעם הגיד בירך כמו שימצא אדם טעם הבשר בפלפת, והוסיף עוד לפ' שהבשר נוטן טעם בפלפת יותר מאשר צמחים והאי תוספת דברים הוא, מפני מה שאמר ר' ר' ל�מן כבשר בראשו לפחות הרי' דיש חילוק בין הצמחים לעניין קליטת טעם בשער שנתבשלה בתוכם, אלא דלא עיקם פירושו פלא והപלא, דলפי פירושו דבעינן שירגש ממש טעם הגיד, אז הא שיעור כבשר בפלפת היינו על חזק הטעם קאי והוא לקולא, שלא סגי בהרגשת טעם כל דחו, אלא כטעם הנרגש מן הבשר בפלפת אשר זה בעצמו כמעט מן הנמנע, מפני שהгад עכ"פ לכ"ע בעצמו טעמא קלישטה, וכמה מן הגיד בעי כדי שייה' האי טעמא קלישטה נרגש בשער, ואעפ' דלפי סברת הרמב"ס טעמו חילוק מטעם הבשר, אבל מ"מ קרוביים הטעמיים כמו כבד ולב ובשר דמボואר בב"י סי' צח' דנידונים כאינם מינים, דחלוקים בטעמים, אבל מ"מ טעמים קרובים הם, ואם יבושל בשר וכבד ולב קשה להרגיש כבשר טעם הכבד והלב, ולהיפך טעם לב וכבד בשער כדיוע לכל, ואיך אפשר שירגש בירך טעם הגיד בחזק טעם כמו בשער בפלפת, אפי' אם לא נאמר דcola ריך קאמר, ולא די לו בזה אלא שמוסיף הרמב"ס זיל' דנקט התנה לפת משום דבו נרגש טעם הבשר יותר מאשר צמחים, ואע"כ הוא עוד תוספת קולא, דבעינן שיטועם בחיך את הגיד בירך חזק כ"כ כמו שמרגש הבשר בפלפת ואע"כ הוא לא אסור לעולם ומניין לתנאה קולא זו דלא סגי בטעם הנרגש סתם, בין אי טעם בעיקר דאוריתא ובין דרבנן, ותעד דהרי בע"ז שנשנית קודם חולין, קטני שם במישנה דף ס"ז ע"ב ג"כ בנותן טעם, בגין שנפל על תנאים ושם לא קטני האי כיצד משערין, הרי דלא בעינן ע"ז שום שיעור דכל שמרגש טעם בחיך ולידע ולהבחן שיש כאן תערובות יין, אסור ממשום טעם בעיקר ואם כן הה'anca אם ירגש טעם הגיד בשער אסור, ואי דמאי טעם לי', הלא ר'י אמר לנו ל�מן דעתם לי' קפיא ארמא. עוד קשה לי לפ'י הרמב"ס זיל' מה יענה להני בנ"ט דקANTI בסייפה, גבי גיד בין הגידין וחטיכה בין החתיכות, דחתם ע"כ ליכא לפרש שירגש בחיך דהרי מין במנינו ממש הוא, ולפירושו א"א לפרש דבמ"ב שירגוו בששים כמו שכתב רשי' זיל' דhai גירה תערובות מינו אינו מינו דלבעי' ט' כאשר אמר רבא ל�מן עכ' לא ה' בזמן המשנה לפירוש הרמב"ס זיל' דבשר בפלפת היינו הרגשות הטעם ממש, דהרי כל תערובות ה' נידון בפ"ע, ולא שיעור מסוים לכולם, וכייד בשער אוילי אפי' עשר פעמים בשער ה' סגי, כדי שלא ירגש טעם חזק של בהמה, וא"כ פשיטה דיויתר מסתבר לדrho שדאית לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקיי אבמה וויה ולא אווע' שאין לו כף, צ'ל דלהוזוחה דמלטה לדrho שדאית כף הירך, אבל אה"ג דבלאה' רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עוף, במקום שיש פירוש מרוח

פריך על הא דאמרו רבנן היאק מצין באוכל כ"ש שהוא חייב, והרי נמלה ומשמי בריה שאני, ואח"כ פריך והרי מפרש, ומתרץ מפרש נמי כברי' דמי, ועתה לפי פי' התוס' דבר' נמי כפרש, הדרה קושי' ראשונה לדוכתי' והרי נמלה, ומה מתרץ בר' שני, הינו דמפורש בתורה לחיב, הרי אותה מבקשת לדיע אסור, והרי מצין באיזה איסור שחיב ב'כ'ש, והרי מצא מפורש בתורה לחיב אנסלה דע'כ' מה דמפורש בתורה אין זה טעם לאסור, וא"כ עכ' מה דהשיב בר' שני הוא טעם על התורה, למה אסורה כ"ש משום דהוא בר' ואין לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפורש נמי כברי' דמי, הפי' כמו שפי' רשי' זיל' דע'כ' שאסור על עצמו כ"ש אחשב' לאכילה, ובלאה' עכ' לר' ע' דדורש טעמא דקרא כתלמודי' ר'ש מבואר בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא משום דברי' חשוב ומילא דלייטה מה שכטבו התוס' דרשׁ וגיד בין קטן ובין גדול משמע אשר מזה נצחה דאפילו גדול בעין כלו מצד גזה'כ' וכאשר הראייך דהרמב"ס בפירוש פסק להיפך, אבל הילפotta דחיב אבר' כ"ש הוא מלוא דרמשים דהומה כולם קטנים פחותים מכיצית, וכאשר כתוב רשי' זיל' במקו' ט' ע"ב דרומש על הארץ על הנקיינטנים קאי, ולא מסתבר כלל דשאمرةה התורה דאל תשڪצ'eki בכל הרמש הרומש על הארץ, דכוונתה על הרבה רמשים ביחס, ומזה נדע דברי' שלמה חשובה ככזית, אם הוא דומה לנמה בכל פרטיה, וזאת אפילו למד' דלא דרש טעמא דקראי, דכאן חידוש זהה נגד כל איסורי תורה דבעינן בית, ומהיכי תיתני נימה דרמשים יצאו מזה מכלל שאר איסורי התורה, אם יש טעם מספיק לפניו דבר' חשובה גם בפחות מכשיעור. וכפי הנראה גם התוס' לא נכנסו בכל האי דוחק אם לא משום האי שkill וטר'י דכאן דמשמע מני' דלשון אכילה מבטל חשיבות הבריה, וכלקמן בדיור שאח'זיל' אבל הרמב"ס זיל' לא שلت לביו להאי שkill וטר'י דלא אמר אלא לרווחה דמלטה לפרש פלוגתת ר'י' ורבנן על צד הרחוק דפליגו בדשモיאל, והנה היה המקום אליו לחשות על דרך פלפול האי שkill וטר'י' עם דעת הרמב"ס זיל', אלא דהוא טרחה דלא צricht,ומי שמכיר דרכו של רבינו הרמב"ס זיל' דפסק תמיד כפי עיקר הסוגי' שנשנית במקומו, ולא חיש על מה שאיתمر במא' שלא במקומו נגד זה, וכן אין עיקר עסקו לפרש דיני בריה, אלא קאי אמיומא דشمואל לומר דבלפלוגתא שנה, ובפרט שהרמב"ס זיל' בלאה' פסק בפ"ד באכל צפ/or תורה בחיה בכ"ש ממש, ומשם נבלה עי"ש, ועיין מה שכטבתי בה ל�מן בסוגי' שם ודוק.

בשה' ז וא"ת ור' שדחשיב חטה בר' היאק תרומה עלה בק"א וכו' אכתי ערלה וכלאי הכרם לא לטלו עכ'ל, הקשה לי תלמידי הרב הגדול מהו'ר' אברהם משה' יי' והא ערלה וכלאי הכרם דעומדים לשרפפה וכותוי מיכתת שיעורייו לא שייך בהו חשיבו' בר'י' ומה קשי' להו ואמרת לי' דלא קשה מידי דע'י' ביטולתו לא עומד לשרפוף, והוא שפיר' חשייב וכמו שכתבו התוס' ל�מן ק' ע"א לעין חטיכה הראוי' להתקבב, דכל שראי' להתקבב אחר הביטול אעפ' שהי' אסורה בהנהה מתחלת אינה בטלה, והה' לעין בר'י' ודוק'.

ע"ב גמרי' והאי כף מבעי' לי' למיעוטי עוף דלית לי' כף, תרי' כף כתיבי'. ועיין לעיל צ"ב ע"ב בעי' דר' מיה שכתבת' בהא, אבל עדין לא נח דעתך כי איך נאמר דקראי דארש על כף הירך למיעוטי עוף כתיב, דתמורה זאת היה מצוי לכטוב בפירוש את נה'ג' של בהמה, וא"כ פשיטה דיויתר מסתבר לדrho שדאית לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקיי אבמה וויה ולא אווע' שאין לו כף, צ'ל דלהוזוחה דמלטה לדrho שדאית כף הירך, אבל אה"ג דבלאה' רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עוף, במקום שיש פירוש מרוח

ועתה נזהה איך מתרפרש האי משנה לדעת רשי' זיל'. הנה רשי' זיל'

ה' מוסכם אצלם דשיעורبشر בلفת כמו הוה, ולכן לא האכיר התנא שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט דמשום לא פלוג נמי בעין ביטול כמו אינו מינו, נמי כל או"א ה' משער כפי השערתו דבר בلفת, וכן במשנה דקתי ניד ביגידן בן"ט, ודאי ג"כ אשיעורא בשער בلفת קסמרק, ואל"כ גם כאן הוויל'ר מצד משערין, ומ"מ כתוב רשי ז"ל דלקמן בגין מפרשין דבמ"ט משערא בששים, לא שכונת התנא בטוח ה' על שישים זהה ע"כ אינו, دائ לרביינו הקדוש ה' מוסכם שיעור זה דשים, לא ה' כתני כבשר בلفת, כי לפרש אתה ולא לסתום, אלא דרש"י ז"ל כתוב כן לפירוש הסכמת אמרוראי בתראי, דשים סגי בכל האיסורים, אבל בזמן המשנה כי היכי דבאיינו מינו ה' משער כאו"א כבשר בلفת לפי השערתו כן ה' במ"ט, והטעם דחומריו גם בתערובות מב"ט בלח שלאל סגי ברוב חד בתראי, עיין באזה לקמן. ועכ"פ לדעת רשי ז"ל משער דCBSR בلفת הוא מחלת על כל תערובות משא"מ, ואע"ג דaicא איסור חזק מן הבשר ונוטן טעם בפחות משער בשער בلفת, מ"מ לא הקפידה תורה על האי טעם דהוא לעלה מכשעור בשער בلفת, אבל מדרבנן לא מהני שיעור כבשר בلفת, אלא להחמיר, דפחות משער זה לא נתיר שום תערובת, אבל תערובות דאפשר שנרגש האיסור בתוכו גם אחר שיעור זה אסור מדרבנן, ולזה ה' צרך עוד קפילה, אלא דבגדי בירך גיד בלא"ה טעם קליש הוא אוקמי אישעor של ההלכה ולא עיין זען קפילה. ועיין עוד לקמן ודז"ק.

תנוס' ד"ה אם יש בן"ט הרי זו אסורה לאו בגין חודי משערין וכוי ולפי ר"א שמפיר דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג אלא בב"ח ATI שפיר, ואח"כ כתבו דמשמע קצת דין הרוטב ולא שאר חתיכות מסיע לבטל הגיד, והאי לפ"י הקונטרס ניחא וכו' עכ"ל, הנה כפי שבארתי לקמן בסוגי" דטפת חלב, להוכיח דעת רשי ז"ל כפי פ"י הט"ז בס"י צ"ב, דלulos יצא הבלועה מחתיכה שמקצתה ברוטב גם לשאר הקדרה, ומ"מ נעשה האי חתיכה נבלה, מושום דברך ראשון שהוא רתיחה שלא רוטב לא מazi להתפשט רק בהאי חתיכה ולא חוצה לה, ורק אחר שהבלועה נכנס בחלק התחthon שבחתיכה שברוטב מתחיל כח הרוטב להוציאיה שם וזה לא מקרי סופיה להתפשט עיי"ש, א"כ אי בשאר איסוריין אין חתיכה עצמה נ"ג כדעת ר"א אז לא שייך הכא לומר דרך בירך מישערין מטעמא דרש"י ז"ל דלקמן דשם מבב"ח מיריד דאית ב' משום חתיכה עצמה נ"ג, אבל הכא גיד בירך אינו עושה נבלה, וא"כ מה שכתו התוס' לדפי רשי ז"ל דלקמן ניחא הינו אי ס"ל דלא כר"א ואמרין חתיכה עצמה נ"ג גם בשאר איסוריין, וזאת ה' להם לפרש ולא לסתום, יצ"ע.

אולם איכא מאן דגרס במתני' אם יש בו בן"ט ולא בה עיין במשניות, ואי אין כאן ממשמעות כלל דבריך לבדה משערין, דהרי אם יש בו אגיד קאי ודז"ק.

ד"ה עד שמנגע גיד לאו דוקא עד שמנגע לייד ממש, דהא צרכש שנייה כדי קליפה סמוך לגיד, ואפלו כדי נטילה וכו', הא דלא קאמר דעת ולא עד בכלל, ובפרט דיל"פ דקוול' עד הגיד ממש, אבל אינו אוכל האי קליפה ממש דאו ה' מוכחה דסגי בקליפה, וזה ליאתא דהרי עיין נטילה ממש"כ התוס' ודז"ק.

ז"ל סובר דעתם הגיד והבשר שווין, ואפלו אין שווין ממש מ"מ להרגיש זען טעם גיד בשר אפלו למ"ד יגבנ"ט הוא דבר רחוק וכמ"כ למעלה,ומי הוא זה שיבחין בשער הירך אם נתשל בעיניה או בא גיד. והי"כ בשmeno של גיד דודאי חד טעמא אית' ע"ם הבשר, וא"כ מעיקר דין תורה הרוי זורק את הגיד ואוכל את הירך חד בתרי בטל, וזאת אפלו למ"ד מב"ט לא בטל, דהרי שוה בשמא בעין וגיד עס בשער אינו שוה בשמא וגם לא בטעה, ומ"מ קתני בגין ועכ"פ מדרבנן הוא וצרכין לחקר חדא מפני מה גרו להצריך יותר מרוב, ומה בין תערובות יש ביש דהנחו על דין תורה להיבטל ברובה, וכאשר פריך לקמן על גיד בין הגידין וחתיכה בין החתיכות דibile ברובא, ובכל בלח ניחא לי' דבעין בגין טעמו, היאך משערין האי בגין בגיד עם הירך, ד"א לעמוד על טעמו, אלא דעת קאמר התנא כיצד משערין אותה כבשר בlfת. ופירושי ז"ל דרואין כאלו הירך לפת והגיד בשער ושיעור זה הללמ"ס כשאר שיעורו ה תורה, וכאנו הבן שואל חדא דהלא רשי ז"ל פסק בסוגי" דזרוע בשלה לקמן דעתם כעיקר לאו דאוריתא, וכל הדרישות בהזאה אילא אסמכתה בעלמא, ואיך בא הללמ"ס לשער הטעם דבלא"ה אינו אסור מה"ת, ולא עוד אלא דכל שלא נרגש הטעם בהזאה התערובות שאנו דנין עליה, מהו איכפת לי' שאלו ה' בשער בlfת כען זה ה' נוטן טעם הלא אכן טума בעין וחיך ואוכל יטעם.

אבל דע כי כפי שראת פנינו בバイורנו בשיטת רשי ז"ל הוא, דעתם הנרגש עד איזה שיעור, הוא אסור מה"ת, דיליפות זרוע בשלה יլפotta גמורה הוה, ורק הטעם שלמעלה מאותו השיעור והוא טעם קלש, איןו מה"ת רק מדרבנן אסור, ווילפotta ע"ז מנזר או מגיעולי כותים מהה אסמכות וכן ביאור הגאון בעל כנפי יונה בספרו הנעים על יוז"ד בסימן צ"ח עי"ש בארכיות, ועין עוד לקמן מזה, ועכ"פ גם לדעת רשי ז"ל טעם גמור של איסור אסור מה"ת, ע"ז אתה ההלכה כדי להגביל איזה טעם איסור ואיזה מותר והגביל זה את אמרים בשער בlfת, ולא כמו שפירוש הרמב"ם ז"ל שאם נרגש בהחיך כמו שרגש הבשר שדרכו ליתן כדי להטעם הלפה, אלא הוא שיעור על כמהות האיסור וההתיר ור"ל שייהי האיסור בכמות נגד ההיתר כמו שדרך ליתן בשער בתוך הלפה, ועכ"פ שבזה עדין אין כאן שיעור מוצמצם כי לאו כל אדם שווה בזה ויש חילוק בין עשיר לעני ובין בשער כדיודע ומה שכתו התוס' דCBSR בlfת הוא שווה עם שיעור ששים קשה לשמעו מכמה טעמיים, אולם כפי הראיה האי שיעור ששים לא ה' מוסכם אצלם עד סוף ההוראה שבתלמוד וכאשר תראה לקמן בバイורנו ולכן קתני עיקר השיעור של ההלכה שהוא בשער בlfת ומהא גופא דקתי ניד כבשר בlfת שיעור שאינו מצומצם ידע רשי ז"ל דעתך הלהקה היתה בדים, דשיעוריו חכמים לעולם מצומצמות כפי האפשרי, דעל זה אמרו במנחות ק"ג ע"ב כל מודת חכמים כך הוא מ"ס חסר קורוטוב אינו טובל בו וכו' ואי שיעור זה חכמים אמרוה ומדרבנן בעין כך, ודאי לא היו תולין זאת בכבר בשער, שעדיין צרכין אנו לידע וכמה הוא זהה כתוב רשי ז"ל על גיד שנרגש בשער הירך דלקמן מפרש דיל"ט מבב"מ שיעורו בששים, ולא כתוב כן לעלה בכבר בשער. וס"כ אן לא פירש כן על בגין אלא בד"ה כוון אסורות ממש דבאמת בזמן המשנה עדין לא

אלא ודאי נזכר באן ע"ש אומנתו שהוא נהנות, וזה נכון מאד, אבל נשאר עליינו לobar למה צריך לכל זה, ואם אכן אומן שלא מרע חזקתו למה לי לפי תומו. אבל דעת כי מאחר דאנן מהדרין לרבר אחר ששים אי אית ב"י טעמא קליישטה שאסרו חז"ל כל שטועם לפי תומו ואינו מותכוון לכך, לא סגי לנו בסתם ב"א, אם אחר טעימה כלאחר יד ולפי תומו יאמר, שלא הרגש אותו הטעם שאנו דניין עליו דכיוון שלא נתכוון להבחן בטעמיים, מלטה דלא רמי' עלי' הוה ולא אדעתוי' וכלען ביעין דוקא שידע בשעת טעימה שיש נפקותה בטעמיתו אז ודאי סגי גם בסתם ב"א כל שלא הרגש ולכון בתמורה סגי לי' בסתם כהן, וכל שנווון לקפילה אומן הוא מפסיד ממון של ישראל חכם, אמן בתערובות דיסורא מה געשה אם ליתנה לקפילה אומן שייטעמנה ויאמר לנו כפי אומנתו אם הריגש הריג הפרשנו על המדה להחמיר יותר מדי, ואם שנטעמנה לסתם נכרי הלא אינו נאמן לנו בהגדתו שלא הרגש. מלטה דעבידי לגלי לא שיק' אכן דבשתם ב"א איכא דרגש ואיכא דלא מרגש, כי חוש' ב"א חולקים, כמו בבדיקה שכין דין כל אצבעות שוות, כן בחוש החיך הטעם. ואם נתנו לו לטעם כלאחר יד ולפי תומו לא סגי בהכין, דכל שלא כיון להבחן אינו מרגש כ"כ כמובן, ולכון נתנו ר' יוחנן דחכים בטՐ甫ות ובכל מייל עזה טוביה ומושכלת, לדלition לקפילה ארמאי דליתעמעה לפִי תומו מפני דאומן הריגל בטעמיים המאכלים להבחן בין הטעמיים גס בטעם לפִי תומו בלי כוונה להבחן בין הטעמיים, ירגש עכ"פ כסותם ב"א בכוונה ואין מدت הדין לקו אם נסמק על הגדתו, אבל אמר לטעמי דהינו לפִי תומו, ודיקי קפילה ארמאי שהוא אומן להבחן. כדי שהיה' טעימתו שווה עם שעימת סתם אדם הטעם בכוונה, כדי להבחן אבל אחר שכבר טעים שפיר מצין לשאול אותו בתורת אומן מה שהרגש כי הגדתו אינה צריכה להיות מסלפ"ת דכיוון דהוא אומן שפיר סמכין אחזקתו שלא מרע אומנתו כמש"כ התוס, אבל דקדק רשי' זיל שלא האזכיר "מסיח" רק דסמכין עלי' לפִי תומו ר'ל בטעימה לפִי תומו, דהרי מלשון וליטעמעי נשמע רק דהתעימה תהיה' כלאחר יד ולפי תומו. וא"כ אח"כ דושאlein אותו בתורת אומן זה שהרגש והוסיף רשי' זיל שפיר דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, אלא דנפ"מ למלה תא אחריתא Adams יודיעו שבדבר או"ה צרכין יש חשש שכדי להכחיל יאמור דלא הרגש ולא יפסיד אומנתו בכך, כי הכל יודיעיםDDRם כן להכחיל, ובזה דברי רשי' זיל שפיר מזוקקים ומוציאר' כזהוב וככסף וחכמת שלמה דבר בו, בפירשו של הני שלשה תיבות דליתעמעי קפילה ארמא. ומה מאד מישוב בזה קושי' התוס' שהקשו על הא דרבא דעתך על ההריבית' לשאול, בשלמא תרומה טעם לי' כהן, אלא בב"ח מאן טעם לי' שהקשו להם למה לא קמתמה רבא על כל הני משניות דקתיini בהו בנו"ט בתערובות יי"ג ובב"ח, ולפי האמור בשיטת רשי' זיל ניחא, דבכל הני ידע לאפשר לסמוך אומן נכרי שיחמיר שלא יפסיד אומנתו, ואי דבאותן שהוא מרגש יותר ימצע שיחמיר שלא כדין, שאני היכי דאפשר מהיכי דלא אפשר, אבל כאן בברייתא דקחני תרומה ובב"ח בחדי, משמע לי' דושאlein הני דנוון טעם בב"ח כנ"ט בתרומה, ואם נctrיך בב"ח אומן המבחן בטעמיים הריג אינו שווה האי נ"ט עם נ"ט בתרומה, דעת לא צרייך אומן אבל השטא דאמר רשי' דסמכין אקפילה ארמאי דליתעמעה דלפי תומו, אז שפיר שווין הן כנ"ל, ואע"ג דלפ"ז חסר בדברי רבא האי תיבת, "טלטעה" דמיינ' לפינן כל זאת כנ"ל, אין זה קושי' דכיוון רק אמר דשמען מר"י דסמכין אקפילה ארמאי א"כ באופן הנ"ל קאמר, די בתורת אומן ומשום חזקה דלא מרעה אומנתו אין הרובותא דפשיטא, דהרי על האי חזקה סמכין בכ"מ אלא ודאי דהרבותא דסמכין אטעימה שלפי תומו, ודוק'.

בד"ה אף' מראש אינו באה"ד, ובלא"ה נמי כיון דלא אפשר האיסור להתפשט חוץ לציר שרי, שלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג ואוסרת את כל החתיכות אלא במקום שהאיסור מתפשט בכל החתיכה וכו', על"ל, בטעם דהא מלטה כתבתה דבר יקר לקמן בסוגי' דטפת חלב, וישבתי בזה סתרות הטור והמחבר מס' צ"ב לסי' ק"ה אשר נלאו האחرونים למצוא פשר הדבר עי"ש ותורה צמאונך.

ד"ג צ"ז ע"א גמר' ובחلب אסור, והוא ארבע"ח עובדא הוה קמי' דר"י וכו', הרاش יוסף הביא בשם הח"ח זיל שהקשה למה לא פריך בלא"ה סתירה על ר"ה מעובדא דר"י, עי"ש מה שכתבו האחرونים בזה, ולפע"ד נראה פשוט עפ"י מה שכתב הר"ץ זיל בשם הראה זיל דבחלב בצליל דמפעפע רעב מביבול ולא מהני שישים, מושום דאיינו מפעפע בשואה. והנה סברא זו נcona לפִי מה דפסקין דרותה דעתלי אינו כרותה דמובלש, אלא דחלב שאיני דמפעפע, וא"כ שפיר ייל דחלב אינו מפעפע בשואה אלא הולך בשביב הנווח לו יותר安娜 ואנה ולא מתפשט בשואה, אבל אם נאמר דכת הצליל בכח הבישול,תו/licא להקל ולומר דעתלי אינו מוליך הטעם בשואה דמ"ש כיוון דכתות צלי ובישול שווין הן. ולכון קודם שמסיק דעתלי שאני דמפעפע, לא מציaska א"ה מהאי עובדא דר"י, דיל' דשם הוה שישים נגד החלב דחווש הוה, וקמ"ל בסיפור דהאי עובדא דר"י תימא צלי אינו כמובלש אלא חלב דמפעפע, וא"ז הי' אסור בצליל ע"פ דעתו בו סמק' וכדעת הראה, דעתו מפעפע בשואה, קמ"ל דגם בצליל מהני שישים דהוה כרותה דמובלש, אבל מאחר שחדיש לנו דעתלי אינו כמובלש אלא חלב דמפעפע, שפיר פריך מעובדא דר"י דתו ליכא לתרץ דהיה בו ס', דהרי בחלב דעתו מפעפע בשואה, לא מהני שישים כנ"ל וצריך לתרץ בחוש הוה ר'ל חלבו בחוש ואינו מפעפע, וכפי' ר'ת בתוס' דה' בחוש הוה. ולאידך פירוש שבתוס' דחווש הוה דעתה בה סמק', ציל' דקמ"ל נגד דעת הראה הנ"ל, דמוני ס' אף בצליל ואע"פ דחווש פחות מרווח דמובלש, מ"מ מפעפע החלב בשואה אלא דלפ"ז קושי' הת"ח הדורה לדוכתי' ודוק' א"ח'כ' מצאת שקרוב לדברי כתוב הלב ארי' זיל.

ע"ש גמר', ואמר להו ליטעמעה קפילה ארמא, ופרש' זיל זיל, נחתום עכו"ם ואשמעין דሞתר לסמוך עלי' לפִי תומו ולא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה עכ"ל מהא דפרש קפילה נחתום עכ' דלאו ע"ש האי מעשה קרי לי' כן, אלא דבעין אומן הידוע להבחן בין הטעמיים ומ"מ בעין לפִי תומו ולא סמכיןacha, דאומן לא מרע אומנתו, ופירוש זה הוא פלא והפלא, חדא דלמה צרייך אומו ולא סגי בעין נוגש לשסתם בני אדם, ובפרט לדעת רשי' זיל דעתם עכ' א. שנית אמאי דעת קפילה, דודאי רק דרבנן הוה'ai טעהא שלآخر ס', ולמה לנו להזכיר אומן המרגש יותר מסתסם ב"א. שנית אמאי בעין מסלפ"ת ולא נסמק אומן דלא מרע אומנתו כמש"כ התוס' ומה שהוסיף רשי' זיל דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, הוא סותר מה שכתב תחלה לפִי תומו, דהרי מסלפ"ת הינו שלא ישלו כלל, רק כלאחר יד יציאו לפע"ד בזה. הנה תחלה נאמר דרש' זיל ה' לפרש דעת רשי' זיל ובכל מה שכתב בזה באחרונים זיל לא נח דעת זזה מה שנרא' לפע"ד בזה. והרבה דיו' נשפץ מדקך שיטתו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמנחו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה עכ' אומן קאמר ולא על שם המשעה העשויה עכשו קראו כן, דכיוון דהיא כלאחר יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראהו קפילה בשבל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך.

חדש הוא דלא אסורה אלא קדרה ב"ג, מ"מ דין חדש הוא לא אסור פליטת כלים, טעם הבא מן הטעם, ולא למדין רק על הני איסורים שעלהיהם קאי הקרה לצווות להगעל, ולא ב"ח דתהירא בעל ולא תרומה דין איסורו שוה בכל, וה"ה נמי כי יון לנזיר ודלא כמו שכתו התוס' בפסחים ובניאיר בסוג' דטעם עיקר דה"ה כי יון דהרי ציווי דהעגלת kali מדין כמו kali חלב או בשער משום דמה ענין זה למלחמת מדין ממש"כ לבועל, ה"ה kali יון לניאיר נמי אין לו שיקות למדין, וא"כ למד' דיליף טעם בעיקר מגעולי עכו"ם, באמת לא יליף רק לאיסורי טמאה ונ"ט ודם וחלב שישראל נזהרים בהם ולא עכו"ם, אבל בשער או חלב או תרומה לר' ווין לניאיר טעם בעיקר מה"ת עכ"פ בפליטת כלים לא שמענו לדעת הראה"ה זיל, אשר כפי הנראה שכן סובר האי תנא דבורייתא, אשר משום זה צריך להשמעינו דמ"מ מדרבנן אסור לבשל בהם, וממילא גם באינו ב"י אפשר דלא פלוג רבנן, אע"ג דווה גזירה, ועכ"פ מכאן "א"ל מדין היתר ודוק"ק היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי בחודשי הצל"ח על חולין שכח בPsiiotot דבלועת חלב בכלי לדעת רשי" דטעם בעיקר אינו אלא מדרבנן ק"ו דאיינו עשו ב"ח, אדם בלוועת איסור אינו אסור כש"כ דבלועת היתר לא נעשו איסור עי"ש מה שמייש בהז Koshei העולם אכן למד רבא מכיליכת באילפת דאיינו אלא טעם בעיקר מדרבנן אבב"ח דטעם בעיקר דאוריתא לסמוך ארמא. ועכ"פ כיוון שכח הוא זיל דלרשי" איaca ק"ו דבלועת חלב לא נעשו ב"ח, ה"ה לתוס' דס"ל טעם בעיקר בכל איסורין דאוריתא, ב"ח עדין לא שמעין דבלועת היתר יעשה ב"ח וכוקשי המהרא"ם א"ש זיל.

ע"ש גמר' א"ר אמרו רבנן בטעם ואמר רבנן בקייל ואמר רבנן בשים, הلكך וכו' אין לפרש דכל מקום שנינו בנ"ט, הוא בתהירא דמציא ליטעמי' כהן דזה ליתא, דהרי בכל המשניות ובריותות שנינו בנ"ט בין דתהירא ובין דאייסורא, ובין במוש"ם ובין במ"ט, כמו במשנתינו ובברייתא דהביא רבא בעצמו, ב"ח וברותומא אלא דכל הני שנינו בהן בנ"ט אין פירושו שוה, דבנ"ט דשנינו במשנתינו בגין הגידין וחתייה בין החתיכות דהוא מב"מ ע"כ בנ"ט היינו ששים, או כבשר בלפת, ובנ"ט שנינו בכב"ח או ביון בימים הינו בקייל ארמא וبن"ט שנינו בתמורה היינו ע"י טעימות כהן, ולכן קאמר הلكך וכו' ר"ל דאן למדין מכל הני משניות ומミימרא דר"י דאמר ליטעמי' קפילה ארמא, דהדין כן, ועכ"פ פרש כון, דשים דקאמר אינה נזכרת בשום משנה ואיך נאמר דמה דקתני במשנתינו בגין הגידין בנ"ט שהוא ס' דבר שלא נזכר כלל, וכמוש"כ לעיל במשנה ודוק"ק.

תוס' דה"ה א"ר וכו' ואמר רבנן בס' באמצעות הדיבור, ור' אפרים ה"ד דוחה דהכא אייריב בחומרא חדתא בעינבא וכו' וש לי מקום עיון זה דאמ נאמר דרבא ס"ל במ"ט בשמא אבל שוה בטעם יהודה דמ"מ לא בטל, א"כ באינו שוה בשמא אבל שוה בטעם כחמורא חדתא בעינבא, מה בעי ס' ולא סגי ברוב כמו תערובות יבש ביבש, ואי משום גזירה תערובות מינו אותו אינו מינו, לנו ר"י איינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, וליתסר בשmorphו ואולי ייל עפ"י דברי הריטב"א זיל ע"ג ע"ז דס"ל דהה דקאמר רב ושמואל דכל איסורין שבתורה במשהו מדרבנן אמרו, ואפילו לרבען דר"י, וא"כ לא שייך לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, דזה גזירה לאיזרה אבל אותו אינו מינו בטעם לאlica רק חד גזרה, דטעם בעיקר דאוריתא. וכשאני לעצמי אפילו לר"י לא ידעת מניין לו לא אסור אלא מדרבנן מ"מ מה"ת, דהרי חצי שיעור בתערובות לכ"ע לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחותות מכך"פ, ליכא

ע"ש גמר' דתני קדרה شبישל בה בשער לא יבשל בה חלב ואם בישל בנ"ט וכן תרומה. ועיין בראש יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה"ה זיל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יבשל חלב בקדחה شبישל בה בשער מדקדק הראה"ה דאתא לאשמעין, דודקה בתבז ימא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"י, משום דתהירא בעל, והנה בתרומה לא כ' מיד דלמה היא"י מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיינתי ברטיב"א גופא, ומצתתי שכח דתהירא בעל אינו דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעל דכל"ע בבב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי ז"ו כרוב קושי' העולם, אין לה התחלה כלל, دائ' רק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעל, ומה המתין בפ' ז' עד מלחתת מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא דאגב ציווה להם להטבילים מטופמות עכו"ם ה"י מוכרכח לצווות גם אהגעה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וקרא דוטר אסמכתא בעלמא, אלאapiro לדעת הרשב"א זיל שדאורייתא הוא ונאמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתמש בהם חלב וטור ואטרופות ונבלות ולכן יפה קאמר הראה"ה זיל, דבכללי מדיין לא דברה מהתהירא בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה זיה לומר, הכי בשביב זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדחה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביב שאינס דומי' דכליה"ם אתמהה. וה"י עולה בדעתי דהרא"ה זיל סובר כקושי' המהרא"ם א"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר אפיי א"י בכל האיסורי טעם בעיקר דאוריתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, כמו משות ענבים שיהם קבלו טעם מן הענבים, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכה החלב, אבל טעם kali לתוכה חלב שהוא טעם מן הטעם מנ"ל, ואפילו מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האטי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"ז נאמר דיתהווע ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס זצ"ל קלסי' בסברתו, אבל כתוב דסוג' הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מון הכליל. ואם הראה"ה זיל סובר כן שפיר כתוב דתהירא בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס א"ז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכה חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זר. שנית עדין קשה דאם לאו כיון הראה"ה וס"ל דבאמת אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתהירא בעל, וא"א ללימוד מכל דמיון רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לא אסור רק טעם מן המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בבירא דמה קשי' לוי' דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדחה شبישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפ"ע"ד באמת נראת דהאי בריתיתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דאין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מטע"כ, וניהו דאסרה תורה kali מדין ונאמר דלאו

בתרי בטל לתנאי דמתני' דאית ל' כרבנן דרי' דמבר'ם בטל, ואיך אפשר דאתא הלכה על תערובות גיד בירך ביחיד שייעור לאיסרוгалו ה' בשר בלפת, ובשאר תערובות מב'ם או טעםם קרובים כמו בשר שור עם כבד ובשר, קם דינה דכל שלג נרגש בטלה מה'ת ברוב, כי לית לנו שום הלכה לאסרו תערובות מב'ם, רק בגין בירך, הרי יש דבר זו יותר מזה. וכבר כתבנו במשנה דעתך רשי' זיל דישיעור דכבר בלפת הוא הללמ'ס, אין לו מקום כלל אלא בשנאמר דעתם עיקר עד איזה שייעור הוא דארוייתא, ולמעלה מהו השיעור אין הטעם אסור מה'ת, ואתה הלכה אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ'פ' מה מהני לו זריקה, וכדומה אבל לעניין אכילה דבעינו צית בכדאי' פ' מה דאין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש'ס שה'י' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איסורי אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וכדלקמן דף קט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ'ך דהרי' מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב'ם טעם בעיקר גופה אינו אלא מדרבנן ומ'ג גוזו במבר'ם להצrik' ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי' הריטב' וא משאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במיינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

ע"ב גמר' הני אטמהתא דאיימליך בי' ריש גלותא בגידה נשוי וכוי' מליל דכורתה דצלוי קאמר קשי' ובכ'ם דקאמר בגמי' קשי' יש לו תירץ, וכך אין איכא תירץ מרוחה, עפ' מי מה שכטבו התוס' לעיל דרבניהן עכ' משום שמנו של גיד אוסר, דמסתמא לא יחולק על ההלכה שקבעו לעיל דאין בגידין בנותן טעם, וא'כ' זיל דס' ללבניה דשmeno של גיד מפעפע חלהב, וכן אוסר גם בצל' ו' ר' אתה סבירותו ליה דכחוש בטבעו ואינו מפעפע, או כדעת הר'ם שהביא התוספות דשmeno אינו אסור יותר מן הגיד ודוק'.

ע"ש אר'א אר'י, כל אישורין שבתורה משערין כאלו הן בצל וקפולות, הא שייעורא רק על האיסור לחודא קאי וכמו שפרש' זיל והא דנקט תרתי בצל או קפולות, משום דאם ההיתר מהד מהני משערין האיסור בשני, אבל במשנה דוחיב שייעורא לאיסור וליתר, לא בעי רק חדא לכל חד כבשר איסור בהיתר של לפט, וכותב רשי' זיל דהאי שייעורא דבר בטלפת רק לגיד הנשה נאמרה, ור'ל לגיד בירך, וכן לא סגי בשיעורא דגיד בלבד לומר דזהה כבשר, דהרי גם ההיתר הירך בשר הוות ולכך אתה הקבלה גם לשיעור הירך דהוא כטלפת, אלא דזאת רק לגבי גה'ג נ' דקליש טעמו כן הוא, אבל בשאר איסורין משערין האיסור כבצל או כקפולות, וההיתר כמהות שוהו, וממילא דלייא ליתן שייעור מסויים מהאי שייעורא דרי' לומר, שהוא שישים או מאה, דהרי דבר זה תלוי עדין בהיתר מה הוא, וממילא גם בתערובות מב'ם, אין השיעור שהוא לר'י רואין האיסור כלו הוא בצל וההיתר תמיד כפי מה שהוא, כן מתרפרש עכ' לדעת רשי' זיל, והוא פלא והפלא, חדא דהלא במתנית' תנא אח'ג' גיד בין הגידין וחתיכה בין חתיכות בן'ט, ולא קתני כיצד משערין את אלו, ולדעת רשי' בעין כאן שייעור אחר לא מבעי בחתיכת נבלת ודג טמא בין חתיכות היתר, אלא אפילו בגין גיד בין הגידין,adam נאמר דשייעור בשר בטלפת דוקא לגיד בירך ATA, ומושום דגיד קליש טעמי' א'כ בשחהיתר ג'כ' גידין דקלישון בטעםם, אין כאן מקום להקל נגד שאר תערובות מב'ם, ואי בחתיכה בין החתיכות בעין האיסור כבצל למה בגין גיד בין הגידין לא נשער כמו בחתיכה בין החתיכות, וכיון שכן איך סתם לנו התנאה לכתוב בנ"ט ולא מפרש כיצד משערין כמו שפרש בירך שנתבשל בה גה'ג' הא חדא, שנית קשה טובא על גוף העניין, איך אתה הלכה על גיד בירך לשער כבשר בלפת, כיון דבאמת אין הגיד בירך נרגש אם מפני שטעם הגיד בטעם הירך והוא מב'ם בטעמא, או אפילו אין שווין ממש אלא דגיד בטמא קלישתא ואני נרגש בירך שהטעמים קרובים עכ'פ', הלא דין מב'ם אית' לי', דכל שלא נרגש הטעם הרי חד

של הביצים מצטרפין לבטול והיה הקילפה של הטמא, א"כ ד' בسمך ולצרכו האיסור כמו בכח, קמ"ל דלא, אבל מה שכתבו התוס' דמשום דআיכא ביצה טמא דלא אסורה כדאמר איןשי דמי' בעלמא הוא עכ"ל, דבריהם אינם מובנים ממשמעו דקאו אמסקנת הש"ס, דבביצה אפרוח קמיירין וע"ז כתבו דהוו"א להקל גם בביבה שיש בו אפרוח, משום דשאר ביצים מיא בעלמא נינהו. ואין לה מובן כלל דמהיכי תיתי נקל בימה שיש לו טעם גמור משום הני דלית בהו טעם, ואם נדחק בלשונם ונאמר דכוונתם בס"ד דביצה טמאה אמרו ואתא לאשמעין לאפוקי ממה דאמרו אינשי גם זה ליתא דמה עניין זה לכאן בהאי מירמא דנראה בעילע דעיקר דאתא לאשמעין הוא דאין האיסור עללה במניין הששים, ועוד זאת דלמה לא פרשו התוס' לפि המסקנה דביצה אפרוח קאמר מה אתה לאשמעין, ולכן דברי התוס' לפני הספר החותום, ולוי נראה דלפי המסקנה דביצה אפרוח קאמר, אתה לאשמעין שלא תאמר דדומה לכח, דאיו כלו אסור דהרי האפרוח אינו ממלא את כל החל דין כי גם פרש הרבה כדיוע ותסגי בני"ט והוא, להשלים הסמק כמו בכח קמ"ל דלא, וכלפ"ע"ד נכון מאך.

ודע דרש"י ז"ל פירש ביצה בס' ביצה של עוף טמא, והקשה הראשiosa ז"ל למה לא ביצה טרפה או נבלה, והנה תלונתו איינו כנגד רשי"ז ז"ל כי הלא הגמ' אמרה כן כאשר מריש דהה"ס בביבה אפרוח קפריך אבל טמאה לא, הר' דהה"ס הי' סובר אדם לא בביבה אפרוח אז בביבה עוף טמא קמיירין אבל מהה ראי לשיטת הסוברים וכאשר הכריע גם הרמ"א ז"ל בריש סי' ק"ט דכל שבטל ישב ביבש חד בתاري, تو לא נאסר גס בנטבשoli יחיד, דאין איסורו חזר וניעור עיי' הבשול כל שנtabטל ביבש ונחפק האיסור להיות היותר עיי"ש, ולכן לא מאי מיררי כאן בביבה טרפה ונבלה דהרי שבטל חד בתاري ולמה לי שים בבישול, דהרי ביצה טרפה אינה נכרת בתוך שאר ביצים, אבל אי בביבה עוף טמא או כפי המסקנה בביבה אפרוח קמיירין, שפיר בעי' ס' דהרי היא ניכרת ואני בטלה בגין הביצים הנסיבות ודוק'.

ע"ב גמר' האי צויתא תרaba דנפל בדיקולא בדשרא סבר ר'א לשערוי' במאי דבלע דיקולא וכו', האי פלאג' צויתא תרaba וכו' סבר מר בר"א לשערוי' בתלתין פלאג' צויתא וכו', נ"ל דהה תרתי עובדי משיך שייכי אהדי, דמר בר"א כאשר ראה דאבי הי' משער ההיתר בימה דבלעה קדרה, והאיסור לפיה שנצטמך כמו שפי' רשי"ז ז"ל, הי' סובר דעתמו בהז מה שמוסד דהאי צויתא דחרבא שנצטמך ונעשה חצי שיעור, لكن יש להקל בשיעורי ע"פ דבשעת נפילת הי' זית שלם, ולכן בשנפלו רק חצי זית דחרבא, הי' ריצה לשער בתלתין. אבל לא הי' טעם אביו כן, עיין בהגנות מלא הרועים מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש גמר' א"ל אבואה לאו אמינה לך אל חゾל בשיעורין דרבנן, הפירוש הפשטוט הוא דלא תゾל בשיעורין שהן דרבנן, במקרים שיש להקל כמו כאן דלא נפל אלא חצי שיעור שבאייסור ג'כ' רק דרבנן, ולא הי' צריך להזכיר האי קולא דחצי שיעור דפשיטה דלא ריצה לשער כל האיסורים בתלתין אז לא הי' קורא זול, אלא חולק ממש על שיעור שקבעו חכמים, וכיון דקרה לי' זול נדע דמשום שיש מקום להקל ריצה למיעט בשיעורי, אבל רשי' ז"ל לא ניחא לי' בהאי פירושא, דהרי הוא ז"ל סובר דכבר שבלפת שהוא שיעור שים הוא הללמ"ס, ומפני שטעם עתיקר עד ס' הוא דורייחא, וכן שכתב רשי' ז"ל לעיל בדף הקודם בד"ה במאי דבלעה קדרה, וכיון דאייפלו לישנא ואיסורה דאוריתא היא אזלין להומרא" עכ"ל, וכן קשי' לי' איך קאמר כאן דשיעורין דרבנן ולא יזל בזון,

ליקח תמורהبشر טמאה בשער טהורה וצ"ע.

ע"ש א"ל ר'א לאבוי ולישערינהו בפלפלין ותבלין א"ל שעירו חכמים דאיו נ"ט באיסורי יותר מבצל וקפלוט. תשובה זו צrica הסבר דהלא איכא פלפלין ותבלין דאסירי, וא"כ מה דאו חכמים להחמיר עד בצל וקפלוט ולא יותר, ולפע"ד כוונת המתרצה הוא דלא החמיר חכמים אלא עד בצל וקפלוט נאכלים בעינא והוא שפיר בכל איסורים, משאכ' פלפלין ותבלין דאיו בכל איסורים שאסורים בעינא רק בתערובות, ולא אותו למיטע' בהו לשערם בתערובות שאר איסורים, דהרי איסורים מתחילה בתערובות כי בעינא אינם ראויים לאכילה ודוק'.

ע"ש, אר"ג גיד בששים ואין גיד מן המניין וכו', כתוב הרاش יוסף ז"ל דהא דנקט ר"ג hei שלשה גיד כחל וביצה, י"ל דס"ל כר"י דכל אסורים שבתורה כבצל וקפלוט, אלא דבגיד דקליש טעמי סגי בס"א, וכח דחלב שחותה דרבנן הקילו בו יותר וסגי בנ"ט של היהר, וביצה דלא יהיב טעמא قول' האי הוה כמו גיד בס', והוא אפילו לפיה דמקי בביבה אפרוח איינו אלא איסורה דרבנן עי"ש. ודבריו במחcit' לא מהוירין חזא דלקמן אמר לי ר'א לבריה אל תזאל בשיעורא דרבנן, וא"כ מהיכי תיתי ר'ג פlige אהא דר"א, ושנית האי ביצה למלה לי, דהרי כבר כתני כחל דמשום דהוה רך איסור דרבנן סגי בס', ואדי דבכחל גם הכלח מצטרף לס' הוא מטעמא אחרינא משום דהיא עצמה אינה יכולה ממש'כ האיסור בשים, ור'ג הלא אמר אחד מהם הי' ובזמן רבא, ומהיכי תיתי נימא דהוא עדין החזיק בהא דר"י דבעינו כבצל וקפלוט, ולכן יותר נראה דר"ג כרבא ס' דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורה דאוריתא לאיסורי דרבנן לא חלקו בשיעורין וכדר' אש' דלקמן, דלא תזאל בשיעורא דרבנן, אבל כל דברי ר'ג לא סבבו רק אם סמק חז' מן האיסור, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מכיוון עם השיעור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מצינו דחז'ל אמרו במקומות אחד שעירו זה של ששים שמשם נלמד אחד מן ששים יש בו ממש וכמו שאמרו בברכות נ"ז ע"ב חמישה אחד מששים, ואלו הן וכו', עיי"ש. ואמרו בנדירים ל"ט ע"ב כל המבקר את החולה נוטל אחד מששים בחלו ולבן בעין סמק חז' מן האיסור דاز' אינו יחשב בעוצם מיעוטו. ורמז הנה אמרתי דנותן טעם ראשית התיבות נ"ט.

ומעתה يتפרשו דברי ר'ג הכהי, דתחלתה קאמר גיד בס' ואין הגיד מן המניין והוא גופא אתה לאשמעין, דשיעורא דכבר שבר בلفת דקתני במתני' דהוא סמק, היינו בלבד מן האיסור, ונקט גיד משום דעל'י קתני במתני' דשיעורו כבשר בلفת, וממילא וממש'כ' בכל איסורי התורה כן הוא, אבל אין לומר דגיד נקט משום דעתמא קלישטה הו"א להקל בו, דהרי משנה שלמה הוא דמשערין כבשר בلفת, הרי דבשר נבלה בلفת שוה בשיעורו עם גיד, אלא נקט גיד משום דתහנתה עליו קאי לומר כבשר בlfת, וכן נראה דסבירו התוס' ז"ל שהעמידו דבריהם על ביצה בס' לכתוב וה"ה בשאר איסורים, ולא נקט ביצה אלא שלא תאמיר מי' בעלמא היא, ולמה לא נתקשה על הא דגיד בס' דקאמר, ע"כ דסבירו דגיד נקט משום דתහנתה בגיד קאמר כבשר בlfת וה"ה שאר איסורים ואח"כ קאמר דבכל חילוני כולה איסור רך החלב הכנוס בתוכה עללה לכך ולכך ומctrף עם הנ"ט של היתר להשלים הששים. ואח"כ דביצה איינו כן אלא בה בעין סמק לבד ממנה שאר איסורים, ואי ביצה טמאה קאמר וכס"ד שבגמ' צ"ל דהו"א כיוון דהקליפות

משערין במדידה במים כדיודע, והוה בסמך כשאר איסורין, אבל כאן מيري בתערובות שנראות לפני האומדן שותה, ואז צריך ס"א דין לאסמן זהה על האימוד. אבל דבר זה קשה מאד לקבל מכמה טעמים, חדא דעכ"פ הוו לפרש דבכחיק קמיiri, ושנית הלא אין זה דין אלא עצה טובה אם לא ירצה לטורוח ולמודד דלא מסתבר כלל לומר דיاسر לחלוטון התערובות שיש בו ששים, ולא הני מדידה כמו שמהני בביבצים שאינם שותה, ועוד בו שלישיה דאם באמות לפי האימוד שותה הביצים, למה לא סמכו על זה הלא מב"מ דבלאי"ה כל עצימות הששים אינו אלא חומרא בעלמא אותו אינו מינו, וגם רק לעומת הפליטה אנו דין דבלאי"ה רק מחומרא דלא ידענין קמא נפיק בעין ס' נגד כל הביצה, וכל זאת אינו שוה להם עד שהושפטו עוד ביצה אחת, והוא דבר שאין הדעת הבריאות סובלתו היא חדא. ועוד אני תמה מהה אקרה על רבותינו הראשונים ז"ל, הלא אי אפשר לבשל ביבצים שלמותם ללא מים, וא"כ גם המים מצטרף לבטל האסורה ולא עוד אלא שוגם הקЛОפות בין של היתר ובין של איסור מצטרופים לבטל כמו שתכתב הש"ץ ז"ל "בסי פ"ז" סקט"ז ומפרש בזה דהני אמוראי דרצו לשער במ"י ומ"ה אביצים קאי, ומשום דחשבו הקЛОפות בהדי היתר, וא"כ בלא"ה צרכין אנו למדידה, כיון דaicaca כאן מים וקליפות, וכיון שאנו מודדים און בגין שום מקום למדוד על שייעור ביבוצים ביןוניות, רק למדוד את כל הקדרה נגד שייעור הביצה האסורה, אם יש בה סמק והוא היותר קשה על שיטת הראשונים ז"ל, ואון לי מקום לישב עד שייאיר ד' עיני למצוא דעת קדושים.

ועתה נבוא לבאר דעת הרמב"ם ז"ל ושיטתו. וצריך אני להעתיק כל פסקי הרמב"ם ז"ל אותן באות בהאי עניינה ולדקדק בלשונו שומן של גה"ג שנפל לקדרה שלبشر משערין אותו בס', ואני שומן הגיד מן המניין, ואעכ"פ שומן הגיד מדבריהם הוואיל וגה"ג בריה בפ"ע החמירו בו כאיסורי תורה וכוי' הלכ' י"ח אבל שנותבשהה עם הבשר בששים וכחלה מן המניין, הוואיל והכחלה מדבריהם הקלו בשיעורו, הלכ' י"ט ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביבאים המותרים, אם הייתה שם ששים ואחת והיא הרי הן מותרים, היהת שס' בלבד נאסרו הכל, מפני שהיא בריה בפ"ע עשו היכר בה והוסיף בשיעורה, הלכ' כ', אבל ביצת עוף טמא שנשלקה עם ביצ' עוף טהור לא אסורה אותן, וכוי' עכ"ל. והריני לבאר פסקים אלו שהוציאה הרמב"ם ז"ל מתוך האיסוגי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל דר"ג עכ"ס"ל כהכלכתא דאגבנ"ט, ומה שאמיר גיד בששים עכ"ב אשmeno קאי, וכן הוא דעת הריף ז"ל, ולא עוד אלא אי אגיד עצמו קאי, ולפרש שייערו לו לפי התנאה דמתני' מה לי ייד ומה לי שאר איסורים, ואני לומר גדייך איצטרכי לי שלא תאמר דעכ"פ קליש טעם, וסגי לי בפחות, הלא משנה שלמה הוא דמשערין אותו כבשר בلفת, ובלא"ה הלא מפשטות לשון האי מימרא דר"ג משמע דעיקר חידושו הוא אי האיסור מן המניין של ס', או חז' לאיסור בעי' ופשיטה בשבב Kilishת טעם הגיד אם רצוי חיז"ל להקל לעלי' לא בחדר מול ס' מקליין אלא בעשרות או שלשים וכדליך, וכן בחל נמי מה"ט לא ייחא לי לרמב"ם ז"ל כמה שכתו התוס' ובהשות הראב"ד מתכוון על דבריהם, דמשום שאין הכחלה גופא האיסור רק משום החלב הכנס בתוכה, שכן בצו רחא מן שייעור ס' דאי מה"ט בצו רחא להם להקל עכ"פ על שלשים. וכן ביצה לא ניחא לי לומר דמשום גודל וקטון הוסיפו חדא, וכמוש"כ למעליה דחאי חדא פחות או יותר לא משווה החילוק הגדול שבין גודל וקטון בששים ביבאים, ולכון ס"ל לרמב"ם דחאי תוספת וגרעון של אחת בששים אינו אלא משום הכריא דבברי' שאינה בטלה בעצמה מפני חשיבותה עשו היכר להוסיף חדא על הששים, ובאישור דרבנן שלא יחלפו

הלא שייעור זה דאוריתא כמו שאר שייעורין שבתורה, ולפיכך כתוב רשי"ז'ל כלומר אפיו במידי דלא מיתסר לדאוריתא לא תזאל בשיעורי עכ"ל, ולפי פירושו צרכין להפסיק בין תיבת "בשיעורין" לתיבת "Drvbn" ועוד זאת קשה לפרש"י כמו דמר בר ר"א רצה להקל בשיעור דאוריתא משום דnidzon בעצמו רק אישור DRVBN, ה"ה דחק בנדזה DRVBN כמו כתמים דלא בעין מ"ס של מקווה וכדומה, והוא דבר קשה לשמעו. אבל אם נפרש דחאי שייעור ששים באמות רק שייעור DRVBN הוא, והוא כמו מאה בתמורה ומאתים בערלה וכלי הכרם, אז ניחא דרכ בנהני שייעורים רצה להקל במקומות שהוא DRVBN וא"ז אמר לי' אבוחה דגם בס"ה בשים DRVBN, אין לאל בהן במקומות אישור DRVBN וד"ק.

ודע דכאן יש לי מקום עיון רב בדבר אני ולא אדע מה לי בין נפל כזית תרבה לדיקולה דבשרה, לנפל חצי אית' דכל שאין בתערובות כל כך אישור שהיה כזית מן האיסור בתוך כדאי"פ, לעולם רק חצי שייעור הזה דהרי לא מציא אלן מן האי תערובות כזית מן האיסור בתכבד"פ. ועיין בש"ת מהר"ם שיק ז"ל יוז"ס קי"ח שהשואל חקר בטעם עתיקר ע"י חצי שייעור אס הוא ג"כ דאוריתא ולוקין עליו, והшиб לו הגןון דמסתemat לשון הפסוקים נשמע דאיו וילוקין, וכן נראה מרשי"י פסחים בסוגי" דמשרתת, וכן ס"ל לר"ת דעל כל כזית של התערובות מבשא"מ לוקין, והוא ז"ל הסביר זאת בטוב טעם עי"ש, וא"כ ה"ה בתרבה בبشرיא שהוא מב"מ, כיון DRVBN אצרכיו גם במ"מ בלח בלח ששים וכך אשר כתני בפירוש במשנתינו דגידי בין הגידין וחתייכה בין החתיכות בנ"ט, והוא בס' כבשר בلفת דלעיל, עכ"ז ודאי דלא פלייג מר בר ר"א, וא"כ גם שם ליכא ריך חי שייעור מן האיסור, ולמה בעין סמק ולא די בתלטן, והדבר צרי' אצלי עיון גדול וד' יאיר עניינן ודוק.

ע"ש גמר' דבי' נשיאה אמרו ביצה בסמך אסורה, בס' ואחת מותרת, הא דהפסיק מידי ביצה דלעיל בעובדא דנפל כזית דתרבא, וכחצ'י איתא דחרבא - ובלב ארי' הרגשיז זהה - נראה לפע"ד דהאי חומרא דביצה נצמחת מהא אמר למלعلا דאל תזאל בשיעורא DRVBN ובعين סמק ודעמי' מושום גודל וקטון או מטעמא בביבא או מטעמא דרמב"ז ודעמי' מושום הכירה דבריה, אבל אי הוה אמרין דהאי שייעור דסמק לאו דוקא, ומוצמצם קאמו, דהרי ר"א רצה לשער האיסור כמו שנטצטמך והיתר כמותה שי' קודם ובחייב שייעור רצה בר' להקל עוד הרבה יותר, אז אין מקום לחומרא זו של ששים ואחת בביבא, וממוש"כ אם נאמר דביצה אפרוח רק אישור DRVBN ממש"כ הראש יוסף ז"ל דודאי ניחא שהביא האי דינה בתר דמסיק דלא תזאל בשיעורין DRVBN.

ובטעמא דהא מלטא דהחמירו להוסיף אותה על סמק בביבא כתוב הרשב"א והרא"ש ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל, דמשום שהביבאים אינם שות בוגדלו וקטונם וטעם זה בעין לפלא יחש, חדא דחאי תוספת לכולא יתhapeק הלא אם הביצה האסורה היא מן הגודלות מה תת כחה של תוספת חד ביצה ופשיטה דלולי האי חומרת חכמים לא הי' עולה על דעת שום אדם לשער ששים בביבאים עפ"י המניין כסומה בארובה אם האיסור גדול וכן להיפך אם הביצה האסורה קטנה, מה החמירו قولוי האי להזכיר ס"א במקומות דלפי המדה הי' דיבארבים למשל, ומה תאמיר דכל חומרא זו באמות לא נארה אלא במקומות שלפי אומד שות הנה האסורה עם המותרים, וכאשר כן משמע קצת משלו הרשב"א ז"ל עי"ש. ואם נאמר כן ה"י מישוב שלא יסתטרו המימרא DRVBN דלעיל דביצה בסמך והברייתא דקתני סתם בנ"ט, להא דריב"ל דבעי ס"א מן הנסיבות, משום דלעיל מيري בסתם תערובות דמסתמא אין הביצים שות, ואז

שמא כרבא וכל ששה בsuma בעי ששים, ע"פ דבטעמא איןו שוה, וטעם קפילה ולא הרגיש, לדעת הרמב"ם סגי בזה מבשא"מ, אבל אם שווה בשמא לא סגי בקפילה בלבד, ובמי ששים והענין מובן היטיב עפ"י ביאורנו בפתחה דכל תערובות מבשא"מ עי התערובות לח שבבל ונעשה גוף אחד, הרי הוא עתה מב"מ, אלא כיון דשמא של האיסור נשתנה וכייל עתה שמא של היתר שהוא העיקר בהאי תערובות, פקע איסורי" שהי' עליו, ואי דיאסר מכח יצא מן הטמא ודלא כרבנו יונה, הרי זה איסור חדש ולא מצא חיל בתערובות כדברי המרדכי עי"ש ותמצאו נחת, ולפי הקדמה זו, כל שווה בשמא ולא בטעמא, כמו חמרא עתיקה בחדთא, לא סגי לנו בטיעמת קפילה עד דיאיכא ששים, גם לדעת הרמב"ם ז"ל דהרי עי התערובות נעשה מב"מ, ושמא לא נשנה, כי היכי דינמא דפקע איסورو הראשון, זה אמת וברור, ולכן כאן דכוותי כיון דגם האי אפרוח בשם ביצה יקרה כל זמן שלא יצא האפרוח לאויר העולם, لكن לעניין ששים דין מב"מ איתת לי', ומה עמקו בהזאת דברי חז"ל דקמפרשו הא דקחני בתוספתא, ביצי טהורות שלוקן עס ביצים טמאות בביבה שיש בה אפרוח, ואמאי קרי לי טמאה כיון דאית ב"י אפרוח קרי לי טמאה. ולא על חנים קרי לי ביצים טמאות, אלא להודיעך דהאי בגין דקחני היינו ששים ככל תערובות מב"מ דבעי סמך דוקא ולא סגי בקפילה, משום דבשמא שותה הנה, דביצים קרי להו, ועניין בראש יוסף ז"ל ד"ה ע"ש גמר' שכותב ז"ל: "ודע דנו"ט דקחני היינו שעיל' ומה עינה הו ז"ל לרמב"ם דבעי בביבה אפרוח אינו מינו" עכ"ל ומה עינה הו ז"ל לרמב"ם דבעי בביבה אפרוח ס"א והיא, היכי הו ז"ל נמי בדיליכא קפילה איירוי, אבל באדיכא קפילה ולא הרגיש טעם האפרוח מוותרות הביצים שנשלקו עמה גם בפחות מס', והיתכן דהרבנן ז"ל יסתום דבריו לכתוב בדယא רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם איכא קפילה ואמיר דאיון בהם טעם אפרוח דמותות, אם לא שיאמר דע"י האי תוספת חד על הששים עקרו דין קפילה בביבה אפרוח מכל וכל וזה דבר זר לא ניתן להאמיר, ולא עוד אלא דא"כ לא היה הרמב"ם ז"ל כותב בשmeno של גיד שנפל לקדרה שלبشر כמש"כ לעיל, אם דגס באינו מינו גזו להצrik ס"א משום בר", אלא ודאי כמש"כ דגס ביבית אפרוח שועה בשמא עם שאר ביצים, וכן החמירו עוד להצrik ס"א וממילא בנשלקה בתבשיל אחר איןו מינו הדין בגין ע"י קפילה בכל שר אויסורי התורה, ודלא כ"ז פרמ"ג ז"ל, אם לא שיאמרו מאחר דין עפ"י הסכמת הרמ"א ז"ל בראש סי' צ"ח אין סומקין על קפילה וצרכין תמייד ס' גס באינו מינו, ממילא בביבה אפרוח בעין ס"א משום חומרא דבריה, אבל לאחו חומרת הרמב"ם בביבה אפרוח משום בריה וחומרת רשי" ז"ל להצrik ס' גס באינו מינו, ע"ז אמרו חכ"ל כסיל בחושך הולך.

ועדיין נשאר לנו לבאר בשיטת הרמב"ם ז"ל דאיירן הרמב"ם ז"ל הסוגי" דמיירא דר"ג והתוספתא דביצה שיש בו אפרוח דין כשר מא"מ דבעי ס' חוץ מן האיסור ותו לא, דהרי ר"ג בפירוש אמר כן דביצה בס' ואין ביצה מן המניין, והתוספתא נמי דקחני בה בגין דהיא ששים ותו לא, דבשלמא לאין הראשונים מר"ג לא קשה דעתך מיררי בביבה בשאר תבשיל ולא עם ביצים, והתוספתא דקאמר בגין דביצה נמי ס"א דבבצים ס"א הוה כס' בשאר איסורין, דהאי יתר ביצה משלים הקוטן וגודל, משא"כ לרמב"ם ז"ל ר"ג לא מצי מיררי בשאר תבשיל, דהרי איןו מינו בקפילה ולא בס' והתוספתא דקאמר בגין ט", ע"כ דלא בעין יותר משיעור ששים שהוא בגין ט", דרmb"ם ודאי מודדין הביצה האסורה ומ猝פין להיתר המים והקליפה לבטול, אלא דמשום בריה בעין תמורה

באיסור תורה גראו אחת מששים, להכירה בעלמא, ואע"ג דהאי טעם דהכירה לא האזכיר הרמב"ם ז"ל רק בהאי תוספת חדא בבררי, אבל בגערון חדא בכח כתוב סתם דהואיל וכחן מדביריהם הקילו בשערורה, נלמד סתום מן המפורש דכוות קולא זו הוא העשות הפרש בין דאוריתא לדרבנן, דלולי זאת אין להאי פחת מששים על נ"ט דאין בו תועלת אלא במצבאות רוחקה שום טעם, ואשר מה"ט כתוב עליו הרaab"ד ז"ל "ויש נוון טעם טוב מזה" אבל אם נאמר דלהכירה כדי להבדיל בין איסורי תורה לדרבנן אין טעם טוב מזה, כי כל שאנו עושים מדרבנן דאוריתא יש בו ממשם בל Tosfot, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל סוף פ"ב מממרים באומר בשר עוף בחלב מה"ת, ועיין בש"ך בסוף סי' רמ"ב בהגנת הוראות אויה אותן ט' ذרכי המורה להודיע לשואל אם אסור מצד ספק או מצד חומרה שאין האיסור ברור, עי"ש בטעמא, ומה שלא נהגו כן כדי ביוזן. ואכ"מ להאריך בהזאת. ועכ"פ דעת הרמב"ם בהאי תוספת וגרעון בן הוא. ועפ"י הקדמה זו מפרש מימרא דר"ג הци, גיד ר"ל שמננו של גיד שהוא דרבנן מצד מנהג קדושים, ה"י ראיו להתבטל בגין של היתר כמו חל אלא דכיוון גיד ברייה הוא, וה"ה לשmeno הדבוק בו, لكن הוסיפו עליו חדא להכירה, שלא נבטל הגיד חד בתاري ביבש, וכך בעין ס' בלבד מן הגיד כאיסורי תורה. ובדקדוק נдол כתוב רבינו ז"ל שמננו של גיד הנשה שנפל לתוך קדרה שלبشر, דהאי שלبشر הוא לא כארורה שפת יתר דכן הדין גם בנפל לקדרה של ירקות או שאר תבשילן מבשא"מ, ומדנקת קדרה שלبشر הרי מוכת דרכ במב"מ הדין כן כי שמננו של גיד עס בשאר מב"מ הוא, וכמובא בפי המשנה לרמב"ם ז"ל עלי משנתינו ומזה נסתור מה שכותב הש"ך ז"ל בס"י פ"ז סק"ז לדעת הרמב"ם בביבה בעין ס"ב, הוא בתבשל הביצה בשאר התבשיל, והפרמ"ג ז"ל כתוב עי"ז דהיא פשטוט, ובמחכ"ת של הני שני עמודי ההוראה זה ליתא, ופלא והפלא שלא השוע על דברי הרמב"ם ז"ל שכותב בפרק שונאי בה אפרוח שנשלקה עס ביצים המותירות, ומסתמא סבورو דלאו דוקא נקט שנשלקה עס ביצים ודיבר בהוויה דאיון דרכ ביצה שלמה לבשה בתחום התבשיל, אבל מה יענו על הא דשmeno של גיד דודאי דרכו יותר ליתו בתחום ירקות להטעים, מליתנו לתוך קדרה שלبشر ולמה הוסיף הני תיבות שלبشر, ולא כתוב עכ"פ סתום שמננו של גה"נ שנפל לתוך קדרה, ה"י מה שייה" אלא ודאי דהאי תוספת אחת משום בריה לא שייך אלא בתערובות מב"מ. ולא בשא"מ, והטעם פשוט שמיון במקומו דהרבנן ז"ל ס"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר סמכותו אקרא דזרוע בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמיד בגין דהינו בקפילה, ורק במקומות דיליכא קפילה סמכין אשימים עפ"י הסכמת הרמ"א ז"ל פפינוי בסוגי" אקרא דזרוע בשלה וכאשר באבר דעתו ז"ל פפינוי בסוגי" אקרא דזרוע בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמיד בגין דהינו בקפילה, ורק במקומות המשניות והבריותות לא ידעו משיעור זה מבשא"מ כלל, וכאשר מבואר דעתו ז"ל בפט"ו שם, ואכ"ח האי תוספת אחת להכירה אין לו מקום אלא בתערובות מב"מ דשם תמיד בעין ס' ווושופו על בר"י עוד אחת בתערובות איןו מינו דעיקר בקפילה וואם אין בו טעם מתירין גס בארכבים, ועוד פחוח מזה, ורק במקומות דאריע דיליכא מי שיטועם משערין בס', מפני שאז בטח לית ב"י טעם, ומה מקום יש כאן להוסיף חד להכירה, ולא עוד אלא דבאיינו מינו לא נבוא לעולם לבטול בריה שלמה דהרי ניכר האיסור, ולכן כל עצמות טעמו של הרמב"ם ז"ל לא שייך אלא מב"מ, ולכן נקט קדרה שלبشر אצל שmeno דגדי, ודוקא נקט ביצים אצל ביצה אפרוח, משום דזוקא מב"מ אייא האי תוספת חד להכירה, ואל תשיבו נובנו דביצה שיש בה אפרוח ביצים מבשא"מ הוה דלא שווה בטעמא. דהנה לדעת הרמב"ם ז"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחלת ובהלכה כ"א הרי מב"מ איזלן בחר

דמרבנן „מכל“. ודע דבלאה נמי לא הבנתי דברי הראש יוסף זיל במא שכטב דאם משום נבלה אין כאן בריה. הלא לרמב"ס קאי ולרמב"ס זיל הלא גם בנבלה איכא בריה כמו שפסק בפ"ד ה"ג עי"ש.

והשתא דאתنين להכא נאמר דרי"ג קאמר ביצה בס', ולא בעי ס"א מיריע בבייצת אפרוח עוף טהור דמסתמא כך הוא כמובן, דהרי בייצת טמא ניכרת ואין דרכו לשלקו אפי' אינה אוסרת בטעםא דמייא בעלמא היא, אבל דכיוון דעתמה מה ישולנה וגם איסור שישבדר לבשל טמאות ונ"ט דשמא יבא לאכלו, וס"ל לרי"ג דגם מה שאסור מריבוי הכתובים כמו חצץ שיעור כדרבנן יחשב, וכמו שכתבנו לעיל דף מ"ט ע"ב בתוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא, לישב דעת רבא דרצה להקל בח"ט כמו בשאר דברי סופרים, משום דמלוכה אותו עי"ש, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל בחצץ שיעור אף דודאי ידע וסביר כרי"ג בחצץ שיעור אסור מריבוי הכתובים, וכן סגי לי' בס' כמו בשמננו של גידת ותחליה אמר דין דשמננו של גיד וכחל שנדע דבאיסור דרבנן הקלו לפחות חדא וסגי בנז"ט ט"ת והוסיפו חדא בגין משום בריה, ואח"כ קאמר דבייצת אפרוח טהור נמי כדרבנן דניין לי' ולכן בס' והוא סגי, כמו בשמננו של גיד, אבל אנן דלא פסקינו לא קרבה דלעיל ומחייבן בס' ח"ט כמו בשאר איסורי תורה, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל לענין שיעור ס' קר' אשוי, لكن שפיר פסק הרמב"ס קר' חלבו אמר ר"ה, דבייצה בס' והיא אסורה, בין בטמאה ובין בטהורה, דשניהם אסורים מה"ת. אולם בתוספתא דקთני דבייצה בנ"ט ודאי דלדעתה קודם האי גזרה שהגزو להוסיף חדא על הביצה משום בריה דלדעתה הרמב"ס זיל בלאה"ה מוכחה לנו ר' כון, דהרי לדעתו גס בגין ציריך להוסיף חד משום בריה, ואיך יפרנס משנתינו דקთני בגין בין הגידין בנ"ט דהינו שישים והרי התנא דמשנתינו סובר יש בגידין בנותן טעם והוא לוי' דאוריתא, ולמה לא בעי ס"א כמו בבייצה להכירה דברי, אלא ודאי דהמשנה נשנית קודם האי תקנה, ובזה נתבאר שיטת הרמב"ס זיל על נכוו, וגם הסוגי מתישבת שפיר בס"ד. ועוד זאת הראשונים כאן דומה שהקשה הפלתי זיל ואחריו יתר האחראנים על התוס' ד"ה ביצה בס', ומה לא כתבו דרי"ג אחא לאשמעין לאפיקי מדר' חלבו אר"ה דסגי בס' והיא, ולא בעין ס"א והיא. קושי' בדotta היא, דאי לאפיקי מדר' חלבו הוליל' ביצה בס' והיא מותרת, וכלשווון ר' חלבו, אבל מדקאמר ביצה בס' ואינו ביצה מן המניין, הרי הרבותא דאן ביצה מן המניין של ס' ולא דלא בעי ס"א וזה פשוט.

על' ש' גמרא ארחב"א אריב"ל משום בר קפרא כל איסורין שבתורה בס' וכי כל איסורין שבתורה במאה, ושניהם לא למדוה אלא מازוע בשלה וכי הנה סוג' זו מרישא לסייע עמקה וסתומה, ויש בראשונים זיל ומכח"כ באחרונים זיל מבוקה נדולה ואני העני בעדעת אתנהלה לאטי לבאר שיטת רשי"ו ותוס' והרמב"ס זיל כל או"א לפ' דרכו וארכא כי שיטת הרמב"ס זיל היא השיטה המחוורת שאפשר להעמידה קרובה לה שיטת רשי"ז, והרוחקה ממנה שיטת התוס' שאין להעמידה כלל, וכאשר כן הוא ברוב המקומות כאשר ביארתי בחבירוי זה.

ואתחיל בביואר שיטת רשי"ז ולוז היא: האי דרצה דזערע בשלה דרצה גמורה היא, ולהצריך בכל חורבות לח בלח שישים או מאה לכל מר כדאית לי', משום דזוקא שלמה צויתה התורה לבשל האיל עם הזורע ולא חלק בשתי קדרות, משום דאי אוסר הזורע את המתבשל עמה פחות מששים, כי כן כתוב רשי"זיל בפירוש لكمן בד"ה הא חומרא זיל: „דלא תימא ליבטן ברובה וכו' ומוה איל נזיר דאקיל גבי', לא אקל אלא במאה או בששים,

ששים בזקוק שניים ואחד בזקוק, וא"כ במקום דקתני בנט"ז א"א להכנס האי תוספת אחת על סמך הא חדא, שנית הלא הרמב"ס זיל בשמננו של גיד נמי בעי תוספת אחת משום בריה, אלא דכיוון דהוא רק מדרבנן ובדרבען בעלמא כמו בכח וצדומה סגי בנז"ט ט"ת לפירשו, لكن סגי בשמננו של גיד בס' והוא, וא"כ בבייצת אפרוח לפי מה שפסק הרמב"ס זיל בפרק ג' ה"ח לחלק בין בייצת טמא לביצת טהור דביצת עוף טמא שהתחיל האפרוח להתרוקם בה לתקה עליה משום שרך העוף אבל בייצת עוף טהור אין בו אלא מכת מרדות מדרבנן עי"ש, וכאן כתוב סתם בייצת אפרוח דבעי ס"ב והי לו לחלק בין בייצת עוף טמא לטהור דבביצת רשי"ז דמשום טהור סגי בס' והוא, ולא עוד אלא דלפי שכתב רשי"ז לא העלה כלום כאריך בהני עניינים, אבל לישב דעת הרמב"ס זיל לא העלה כלום כאשר יראה כל רואה.

אבל מה שנראה לפע"ד בזה הוא, דלהרמב"ס זיל האי בייצת אפרוח טהור לענין זה כדאוריתא, דהרי דומי' חצץ שיעור הוא דנלמד מריבוי הכתובים מכל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם כדתני' לעיל ס"ד ע"א. והא דקאמר שם דהוא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, משום דאפילו ביצא לאoir העולם אסור כז' שלא נפתחו, וזאת ודאי רק דרבנן בעלמא ופליגו בה ראב"י ורבנן בבייצה דף ז' ע"ב, אבל ביצת שרייקמה שכטב עליו הרמב"ס דמקין אותו מכת מרדות אם אלה, הוה איסור תורה בחצץ שיעור, דהרי מריבוי דכל Kata'a, ותדע דהרי שם בהלכ' שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה קורט דם, אם על החלמו אסורה כולה בבייצה, ולא כתוב דמקין עלי' מכת מרדות כמו שכטב תחלה בבייצה שרייקמה, וכן דרכו בכל מקום לכטוב מכת מרדות רק על דרבנן שנדרש ונסמוד אל הכתוב שהוא שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה כען שלוקין על לא גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתב בפ"ז הטז' זיל: „יראה לי שכל אלו החוטין והקרומות איסורן מדברי סופרים ואם תאמיר שהן אסורה כולה בבייצה, ולא כתוב דמקין אין לוקין עליון אלא מכת מרדות, וזה חצץ שיעור מה"ת ואין לוקין עליון" עכ"ל, הרי משמע מדבריו דעל דברי סופרים ממש גם מכת מרודות ליכא אלא במקום שדרשו כן מריבוי הכתובים, וגם משקל וטרוי" שגבג' מוכח כן דפרק.htm על הא דפרש רבא על ביצת השוץ שאם ריקמה ואכלה לוקה עליה משום שרך השורץ על הארץ, אי הכי Mai Ari' דטמאה אפי' טהורה נמי, דתני' כל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם, ומתרץ מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא. ויל"ז הלא לדעת הרמב"ס זיל דכל דאתה מריבוי הכתובים אין בו מלכות, מה פריך טהורה נמי דהא עכ"פ אין לוקין אותהה כיון דאתה ריק "מקל", ועכ"ב לומר דהכי פריך כיון דאתה מריבוי דכל, אפרוח שיצא לאoir העולם לראב"י, עכ"ב דרייקמה אית בי' מלכות דעל ריקמה לא בעין ריבוי כלל,adam בעין הריבוי על ריקמה באפרוחים שיצא מנ"ל, ועכ"ז מתרץ דבאמת גם לראב"י לאו מריבוי דכל אסור באפרוח אלא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, וריבוי" דכל אריקמה אתה ולאeki ריק מכח מרודות כמו בחצץ שיעור. ועכ"פ יצא לנו מכל הנאמר לדעת הרמב"ס זיל בריקמה דאתה מריבוי דכל ולוקין מכת מרודות עליה הוה דאוריתא בחצץ שיעור, וציריך ס' כשאר איסורי תורה, כמו שאמר ר"א لكمן ועוד בחצץ שיעור אסור מה"ת, וממילא דהאי תוספת חד משום בריה שיק' נמי בבייצת אפרוח טהור. וזה דלא כרשי"זיל שכתב דמשום נבלה נגעה בה ואז לא ה' המשום בריה ממש'כ הראש יוסף זיל, אלא משום שרך נגעה בה

הזרוע נגד האיל. כיוון דאיכא הללמ"ס לשיעור ביטול האיסורים כבשר בלפת. אולם בהז"ל דלא מצינן הלהקה צו שתחדרש לו איסור נגד מקרה מלא אחריה רבים להטוט שמה נשמע ביטול איסורים חד בתרי וכמו שאמרינו בגמרה דמדאוריתא חד בתרי בטל ופירש"י ז"ל מקרה אחריה רבים להטוט, לולי הילפota דזורי בשלה, וכן בעין הילפota דזורי בשלה להוציא ביטול איסורים מקרה אחריה רבים להטוט, ולצמצם השיעור בכמה ATA הלהקה דכבר בבלפת, אלא עדין קשה כיוון דمزורי בשלה גם השיעור נלמד למ"ב' ולמר במאה, מה מוסיף תחת לנו שיעור אחר כבשר בלפת, שאינו מבאר יותר אלא אדרבה סותם יותר כמובן, ולא עוד אלא כיוון דלפי באירינו לשיטת רשי"ז"ל, הא יילפota דזורי בשלה עיקרה על תערובות מב"מ אתה, דלמ"ד טעם עיקר DAOיתא רק על מב"מ אתה ולמ"ד טעם עיקר דרבנן מבשא"מ מב"מ דלא בטל ברוב, ובענין נמי ס' כמו מב"מ דמ"ש אמר הא שיעורא דכבד בשלה און לו מקום כלל, דחרי הא דבעין יותר מרוב בביטול האיסורים איינו כדי לבטל טעם הנרגש במבשא"מ, אלא גס במינו בעין יותר מרוב ולא אותו איינו מינו, רקADRבה איינו מינו נשמע ממענו גנ"ל, ומה זה דקאמר התנהא לשינה דבנ"ט כל ותולה אותו בשיעור בשלה בטלת כיוון דעיקר ביטול האיסורים דבעין יותר מרוב מזורע בשלה נלמד שהוא מב"מ, ושם נתינת טעם לייא, והוא חומר עצום על שיטת רשי"ז"ל, והרבה יגעתו לישבו, ולא עלתה בידי, אבל מ"מ ברור אצל דשיטה רשי"ז"ל כן הוא, דעיקר יילפota מזורע בשלה על מב"מ הוא דבעי ס' או ק', אלא דלי"י דס"ל מב"מ לא בטל וכאשר כן הحلכתא לדעת רשי"ז"ל, פליגו בי' אבוי ורבא לקמן איך יילפין מזורע בשלה דלאבי קתני בבריתא זה היתר הבא מכלל איסור למיעוט שאר איסורים מב"מ כמו מזורע בשלה נטלו כלל, מ"מ יילפין לרaben דר"י דבמ"ב לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' בלח בלח, ואז באמת האין יילפota מזורע דלא הحلכתא הוא, אולם רבא מפרש באטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זהרציך מהו"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדדרה שבשל בה בשר וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איינו דבעין ס' אלא דסמכינו אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"י ז"ל לעיל על הא דרבא דאמר רבנן אקפילה ולקולא, אבל הז"ל זכייר רשי"ז"ל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפי באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איינו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דהאי דרבנן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מהו"ת, ומידרבנן במבשא"מ דטעמא לא בטלה, אבל עדיין לא סגי בס' מידרבנן במבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זהרציך מהו"ת, אמר דרא"י קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדדרה שבשל באטל וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו הינו קודם דאייפסק הולכתא בששים, הרי דסובר רשי"ז"ל דהאי פסק הולכתה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا אбел בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא אייפסק האי הולכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צרך קפילה גס בדאיכה ס' בدلיכא קפילה הי' צרך לפי האומד כבצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י ז"ל על הא דר"י משום דמתני היא דכבר בלפת משערין. אבל רבע דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הולכתא מאמוראי בתראי.

וז"ע כי האי כבשר בלפת דלפי רשי"ז"ל הללמ"ס זהה, הון אם נאמר דרכך על גיד בירך אתה וכפשתת דברי רשי"ז"ל, והן כפי ביאורנו לעיל כל איסורין אתה, אפילו אם נאמר דהינו שעור שישים, לא יתתיشب שפיר עס האי מימרא דריב"ל, משום בר קפרא, לפי מה שמספר הש"ס דשניהם ילו מזורע בשלה, יילפota גמורה על ס' או מאה, למאי הולכתא אתה שיעור דכבד בלפת ולא עוד אלא אדם נאמר דשייר כבשר בלפת על כל איסורין אתה, עכ"פ דהני תרי לשינה דריב"ל גס בשיעור בשלה בבלפת פליגו אי בס' אי בק', וא"כ מנ"ל להש"ס לתלות פלוגתתם בזורי בשלה ולומר דמשם למדוה שניהם דמה"ת לא סגי ברוב, אלא בעין כשיעור כ"ש באיסורי אחרים" עכ"ל ועיקר הילפota הוא על מב"מ אלא דרבנן אפילו שוה בשמא, ולר"י דמ"ב' מזוה בשמא לא בטיל, במ"ב' מזוה בטума כמו חמרה חדתא בעינבא, ועיין ברשב"א ז"ל דזרוע בשלה באיל נמי הכה דמויה הזרוע לגבי איל חמורה חדתא בעינבא. וממילא במבשא"מ נמי בעין ששים דמ"ש, ואפילו אי נס בפחות כבר בטל הטעם מ"מ לא גרע משה בטума דבעין ס', אלא באם נרגש הטעם גס אחר ס' תלוי בפלוגתא דטעם עיקר, ולמ"ד טעכ"ע דאוריתא אסור, ולמ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא מותר מה"ת אבל מדרבן עכ"פ אסור מצד טעם עיקר, ולפ"ז הא דקאמר דכל איסורין בתורה בס', לא בטין בס' קאמר, אלא דעט סמך איסורין מה"ת, ולא בטין ברובא, ולפ"ק פרש"י ז"ל בד"ה בס' דהיכי דבדיקנא ולא יהיב טума, או במ"מ דליך למקים אטומה בעין סמך, וממילא שמעין דבדאיכא סמך בטל מה"ת, אפילו כי היב טума למ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא, וזה שכטב רשי"ז"ל בד"ה ושניהם לא למדוהו, דמהאי יילפota שמעין גם ביהיב טuma, אבל רבנן אהמור ואמור טuma לא בטל, וכן בעין נמי קפילה ולא תקשה מהאי דרבא לעיל דרבא בדליך קפילה סגי בס', וכן מר"י לעיל דקאמר ליטעמי קפילה ארמא, ואמר רבא דשמעין מני דסמכין אקפילה הרי ממשע דבדליך סמך ולקולא סמיכין, דאי בדאיכה סמך וליכא קפילה נמי מותר כדאמר רבא מה רבותא דסמכין אקפילה וכאשר נתקשו בכל זאת על רשי"ז"ל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפי באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איינו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דהאי דרבנן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מהו"ת, ומידרבנן דטעמא לא בטלה, אבל עדיין לא סגי בס' מידרבנן במבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זהרציך מהו"ת, אמר דרא"י קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדדרה שבשל בה בשר וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו הינו קודם דאייפסק הולכתא בששים, הרי דסובר רשי"ז"ל לעיל על הא דרבא נתחדש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"י ז"ל ע"א פסקין הולכתא דאמր רבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איינו דבעין ס' אלא דסמכין אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا אбел בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא אייפסק האי הולכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צרך קפילה גס בדאיכה ס' בدلיכא קפילה הי' צרך לפי האומד כבצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י ז"ל על הא דר"י משום דמתני היא דכבר בלפת משערין. אבל רבע דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הולכתא מאמוראי בתראי.

מבשא"מ בנן' ומב"מ שא"א לעמוד על טumo יבטל ברובו", ואח"כ מפרש תערובות מבשא"מ כיצד, אם יש טума וממשא דהינו כיitz בצדא"פ אסור מה"ת אבל פחת מזה ע"פ שנרגש הטעם איינו אלא מד"ס, ולוקה רק מכת מרדות ואח"כ מפרש דין תערובות מב"מ בהלכ' ד' וצ"ל, "נפל חלב כלו לחלב האלי" ונnoch הכל, אם ה'י חלב האלי" כשנים בחלב הכליות הרי הכל מותר מה"ת אבל מד"ס הכל אסור עד שיאבד דבר האסור בעוצם מיעוטו ולא ה'י דבר חשוב שעינו עומדת כמו שתיבאר, הלכ' ה' ובכמה יתעורר דבר האסור ויאבד בעוצם מיעוטו כשיעור שנטנו בו חכמים, יש דבר שישعروו בששים, ויש שישعروו במאה ויש שישعروו במאתיים. הלכ' ו' נמצאת אתה למוד, כל אישורין שבתורה וכו' מבשא"מ בנן' בטל בס' מושום דבריו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במושם".

שיטת התוס', עיקר מימרא דרב"ל דכל אישורין שבתורה בס' או במאה על תערובות איינו מינו ולבטל טעם הנרגש בחיך קאי, ובמקומות דיליכא קפילה ארמאו, ורק באיסורין שאסורים גם לזרים, ולא בתרומה ולא בין לניר, דכל דיליכא טעם הנרגש אין צריד יותר ושורי, והא דאצרכו גם במ"מ בלבד ס' הוא רק ממשום דלא פלוג רבנן כן כתבו הראשונים ז"ל ولكن כתבו התוס' בד"ה ומ"ד בס' דלענין מבשא"מ דעתם עיקר דאוריתיא לאו דרשא גמורה היא, דהרי זרוע עם האיל מב"מ הוה דבטל מה"ת ברוב, אלא ס' או מאה קבלה היתה בידך, ואסמכותו האי קרא, ואם באמית טועמים ואין בו טעם גם בפחות סגי, ואם אריע דיש בו טעם אחר ס' ודאי אסור מה"ת, אלא שכתבו בד"ה לחומרא דקים להו דוביור מס' לממר וכ' לממר פוסק הטעם - ואין כוונתם כמו שיראה משלו, דלענין מב"מ דרשא גמורה הוא דלבעי ס' או ק' דהרי כתבו דמדאוריתיא בטל ברוב, ולא כמו שפרשיי לולי לפותא זרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברוב - ומ"י חכם יבין את זה חדא דסכך"ס עיקר הדין לריב"ל הוא לkolא דסמכינו אס' או ק' במושם" ויליכא קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, ואת אסמכותו אקרה זרוע בשלה שהוא מב"מ, ואין לו עניין כלל למה צריךין לדעת דהינו דב"ס או ק' אין הטעם נרגש בחיך.

ומה שכתבו בד"ה ולהומרא ז"ל "ועוד דילפין לאסור עד ס' וכ' חומרא בעלמא הו"ע צ"ל אינו מובה כלל דלפי שיטותם אם באמת פסק הטעם לא בעניין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא במ"מ שכתבו הראשונים ז"ל דמשום לא פלוג הצריכו כן איך חמור מב"מ דבטל מה"ת ברוב יותר ממבשא"מ דסגי בקפילה, גם לא שיק לא פלוג כלל, כיון דבדאיכא קפילה לא בעניין ס', הרי מב"מ כמו איכא קפילה דמי, אלא דבזה אוי רואה שהתוס' לא סברו דמ"ב מאטו איינו גזרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' במ"מ וכאשר כן הוא ג"כ דעת הרמב"ם ז"ל כמו שאבאר לפניו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' כעشن לעינים וכחומר לשנים בפירוש הסוגי בהא דתני בבריתין, זה היתר הבא מכל אישור ודברי רבא דקאמר לא נזכרה אלא לטעם עיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים הן בלשון הש"ס וזה בסבירות, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

ז' שיטת הרמב"ם ז"ל: דמה"ת חד בתורי בטל במ"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טעה ולא ממשו מותר מה"ת, דעתם עיקר לאו דאוריתיא, אלא מדרבנן אסור במ"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובאיינו מיינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחיך. כי כן כתוב בראש פט"ו ממ"א ז"ל: „דבר אסור שנתעורר בדבר מותר

והא דקחני במתני" כיצד משערין כבשר ב:left הרטב"ם ז"ל בפיה"מ מפרשו דעל איינו מיינו קאי. כי הגיד נרגש בירך אלא דהתנא נותן לנו שיעור על הרגשת הטעם, שה'י נרגש בחיך כ"כ כמו שנרגש הבשר שנוטן ב:left. אלא מה דקשה טובא לרמב"ם ה'איך מפרש מה דקחני אח"כ במשנה, בגין הגידין ובחתיכה בגין החתיכות בנן' דאין ה שיעור דהרי בגין מיינו בטעימה

המשנה החמירו יותר לאסור באינו מינו כל טעם הנרגש וסמכו על געולי עכו"ם דאפיקו פליטת כלים אסור, ואז נתחדש ג"כ הא אסמכתא דזרוע בשלה ולשאר כל תערובות מב"מ בס', ולכן הא משנה דCBSR בלפת במושגא"מ ובו"ט במב"מ לאו הלכתא הו, אלא במושגא"מ אסור כל טעם הנרגש אפיקו כל דחו, ובמב"מ בעין ס' כדי שיבוטל בעוצם מיעוטו, ומזה סמכו אח"כ אמראי בתראי להתריך גם תערובות אינו מינו בדליך קפילה בביטול ס' או ק' או מأتים להשות שיעור הביטול באינו מינו כמו במנינו כי מסתמא הטעם כבר בטל עוד קודם שיעורין אלו, כך דעת הרמב"ם זיל ומיל שלבו רחב יוכל לסליק החומרות מרשי"י ורמב"ם על אופן אחר כדי שלא נצרכך לכל מה שכתבנו אחיזק לי' טבות ואberta.

ע"ב גמור'ומי לפינן מינה והתני' זה היתר הבא מכלל איסור זה למיעוטי Mai וכו', והתוס' הקשו דהרי שפיר אמר זה למיעוטי שאיר איסורי תורה דאי מבלתי לכתחה, עיין בראש יוסף זיל שכתב דהותס' סברו ביטול איסור לכתחה אסור מה"ת, וכדעת הראב"ז זיל והוא אמת וצדק דארחרי רבים להחות בקשי התירו ההוראה, ומהיכי תיתני לכתיחה לבטל, עיין בفتיחה מה שארכנו בה, אלא דלא פאי יש לישב קושי' התוס', דהכי פריך דאי נימא דילפין מהכא ביטול ס' או ק' דעדיף מרובה וכאשר הסביר הרמב"ם זיל דנאנך בעוצם מיעוטו והוא כמאן דליתא, א"כ נימא דבלט ב' שרי גם לכתחה עכ"פ מה"ת, דניאו ביטול חד בתרי לא, אבל ב' שפיר דמי אף לכתחה, וזה נכון מאד, אולם בלא"ה נראה לעפ"ד ליישב קושי' התוס' דהרי ביטול איסור לכתחה אפיקו הוא דאוריתא, עכ' אינו אלא דעת איסור בביטולו, אבל לא שרי' התערובות אסור אחר שביטול, וא"כ כל זאת לא שייך אלא בכונתו לבטל, אבל הכא דמצותוי' בכך לבשלה בהדי האיל, וליתנה אח"כ להחן, לא שיך כלל לממר דעת איסור ביטולו, ואין זה דומה לשאר איסורין כמו איסורי מלאכת שבת, אך שלא בכונה חייב במקום דאיaca פסיק רישא דהכא עיקר האיסור כוונת הביטול כדי לאכול האיסור ע"י תערובות והמעשה של הביטולibli כוונה זו אין בו איסור של כלום (ותדע דאל"כ איך מצין למילך טעם עיקר מגעולי עכו"ם דאפיקו אי טעם עניין לאו דאוריתא שפיר צייתה התורה להגעיל כל"י ב' כדי שלא יתנו הבלעה טעם במתבשל דהרי הוא כמבלט איסור לכתחה ומיל' דאם בישל בלא הגעלה דהתבשיל נאסר, וניהו דאיינו כוונתו לבטל מ"מ הנה פסיק רישא וכמבלט בכונה, וכן אמרה תורה להגעיל אבל לא לאסור בדיעבד כשבישל בלא הגעלן) ומ"מ קאמר בגמ' דזרוע בשלה חידוש הוא ופרשי' זיל לכתחה התיר לבטל איסור דניינו כיון דעתו כן לבשליה יחד ודאי דלא עבד איסורה כל כ"ל אבל מ"מ על האי מצוה לבשל יחד שפיר אמר חידוש הוא צייתה תורה לבשל איסור עם היתר ודוק' היטב.

ד"ה צ"ט ע"א גמור' רבינא אמר לא נרכה אלא למקום חתק ופרשי' זיל דבעלמא בכל איסור והיתר המוחבורים כגון הוציא העובר את ידו וכגוןابر המודולל כוון איסורין כדאמרין בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"ב עכ"ל, ואני עומד ומשתומם דלעיל שם ליכא שום זכר מאבר המודולל לאסור מקום החתק, רק באבר היוצאה ומשמעות דמה שעומד על שפת הרחם ע"פ דאיינו בכלל יצוא להיות נאסר מצדבשר בשדחה טרפה, אבל גם בכלל כל בהמה תאכלו אינו, להיות ניתר בשחיתת האם וכמוש"כ שם רשי' זיל בפירוש, וא"כ באבר המודולל מאן דבר שמי' "שייה" מקום חתק שלו איסור. שוב ראיית שהרראש יוסף זיל נתעorder בזה וציוין דברי הרשב"א זיל לעיל נ"ז ע"א, ובושא"ו י"ד ס' ס"ב והנה הרשב"א באמת כתוב כן ולומד דבר זה מהא דרבינא דהכא דבכל איסורין

תלו ושיעור ששים לא נזכר כלל, ולא עוד אלא דילשנא דבנ"ט לשיטת הרמב"ם זיל אינו מובן כלל כיון דעיקר שיעור ס' או ק' אמר"מ נקבע ומשום דאיינו ניכר בנסיבות התערובות מחמת עצם מעו"ו ולא משום דהטעם של אינו מינו נאבד בס' ועוד זאת דבפ"ב דערלה תנא שיעור ק' בתמורה ומאותים בערלה וכלאי הכרם, ולמה השםיט שיעור ס' בשאר איסורין, וזאת גם לשיטת רשי' זיל קשה דסובר דהאי ק' ומאתים הן במנינו והן באינו מינו. תלונה על הרמב"ם דסבירו דשיעור ס' עיקר אמ"ב איקבע א"כ מה ראה התנא להשמיט שיעור ס' בשאר איסורין הן במ"מ והן באינו מינו. ולדעת רשי' זיל אין לקושי' זו שום ישוב לפע"ד. אלא דבלאי'ה יש לתמונה על הרמב"ם לפִי פירושו bahwa כיון כבשר בלפת דקאי על חזק הטעם דבעין שיטיעום מה השםיט דין זה בחיבורו יד החזקה, ניהו דהנתנא על ירך שנתבשלה בה גה"ג קامر, ואנן איתן לנ' אבן"ט, מ"מ במאם דקامر דבעין שיטיעום טעם האיסור כבשר בלפת, על כל תערובות מושגא"ם קאי, ולא דוקא איגד כהן, ורמב"ם בחיבורו אדרבה סתם וקאמר בהלכ' כ"ט דתרומה טעם לי' כהן, ושאר איסורין סמכין אסתיימת קפילה עכו"ם, ולא האזכיר כלל דציריך שיטיעום טעם גמור כמו שדרך ליתן בשר בלפת להטעינו משמעו דכל טעם שנרגש אסור ודלא כתונני' דדוקא כבשר בלפת בעין.

ולכן קרוב בעניין לדעת הרמב"ם (ולא לרשי'') דבזמן חיבור המשנה, דהיאנו תנאים הראשונים באמת לא ידעו משיעור ששים, הן במ"מ וממוש"כ במושגא"ם ובמנינו מינו ה' בטיעמה וכבשר בלפת, ולא כל טעם כל דחו אסור, והדבר מסתבר, דהרי למאן דיליך טעם כעיקר ממשרת צmockים במים כדי לעשות מינן מין לשותות, וכן אם מב"ח ילפין טעם עיקר הרוי אמרין לקמן ק"ח ע"א דלאו כל שהוא קאמר משום דדרך בישול אסраה תורה, והכוונה בזאת דידי' הכתוב בהווה בדרך שדאש מ בשל בשר בחלב, וא"כ כמו דממעוט כ"ש דאי טumo נרגש כלל, ה'ה ממעוט טעם קלוש דהרי דרך בישול אינו כן, אלא כדי להרגיש טעם גמור, ורק אי מגעולי עכו"ם כייל, אז אפיקו בפליטת כלים שהוא ודאי רק טעם כל דחו, ולא בדרך המבשلين או השורין אסור, אבל תנא דמתני' דבשר בלפת קאמר דהיאנו בדרך ש旄לים בשר כדי להטעים הלפת, עכ' טעם גמור הנוטן בכונה לתוכן המאכל אסור, ובב"ח פשיטה דכך הוא אפי' למאן דיליך מגעולי עכו"ם, ואפי' הוא דאוריתא כדעת הר"ת מ"מ בב"ח דרך בישול דוקא אסراה תורה, פשיטה דפליטת כלים רק מדרבנן בעלמא הוא, וכאשר הארכנו בזה לעיל בהרא דקדדרה שבישל בה שער עיי"ש. וא"כ הוא במושגא"ם, דלא מקרי תערובות האסור רק אם נתערב איסור כפ"י דרך המבשלים להטעים המאכל בכונה, וגם זאת לדעת הרמב"ם זיל רק מדרבנן, דכן מבואר בריש דבריו ב' זה דכל שהאיסור פחות מחד בששה שהוא פחות מידי א"כ פ' אין לוין עלי, אפיקו אצל כל הקדרה, וא"כ במ"מ דמה"ת בטל ברובא חד בתרי, ודאי די' ה' אם אסרו פי ערך אינו מינו שהוא כדרך המבשلين ליתן טעם ולא יותר, וכן קתני שפיר במתני' גם בגין בין הגידין וחתייה בין החתיכות בנ"ט, ור"ל כערך בשר בלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש דמפרש כבשר בלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש כבשר בלפת, פשיטה דאי זה ס' ולא קרוב לו, וממילא דהאי בנ"ט דסיפא שהוא במ"מ נמי ע"כ קאמר אלא לפ' ערך בשר, ולדעת רשי' זיל לא כתני במשנה דערלה שיעור שאר איסורין במ"מ בלפת, ולכן לא כתני במשנה דערלה שיעור שאר איסורין רק כבשר בלפת משום דאי לא ה' שיעור קבוע אשר איסורין רק כבשר בלפת באינו מינו ובמ"מ ה' נגרר אחר אינו מינו, אבל בזמן אחר יסוד

ודו"ק.

מקום חתק אסור, אבל בגין דלעיל אין זכר לדבר זה, גם מה שציין סי' ס"ב אני לא מצאת דין זה לא בטור ולא בשוו"ע והדבר צע"ג

דורי לא נזכר שיעור ס' לא במשנה פ"ב דערלה ולא הכא, רק שיעור כבשר בלפת באינו מינו והוא הרבה פחות מס' ובגיד בגידין בגיןCSI כשיעור בשר בלפת, והוא כדי שלא החלוק בין השיעורין ממש כשייטת התוס', אלא אכן ס"ל כבירית' דריש'ל משום בר קפרא דבשר אייסוריין מצאו חז"ל ג"כ סמך להצריך במ"מ ס', כמו שמצאו בתורה טעם על מאה, מקרה דעת מקשו ממן, וא"כ הוא, פריך שפיר על תנא דמשנתינו, וليبוטל ברובא וברובא ממש דבביש ביבש ליכא טעם להצריך שיעור של אינו מינו וכדעת התוס' וכן מתפרש מה שהביאו סוג' דב"מ ד"ב דקאמר על מעשר דבטל ברובא, והיינו לפי סברת תנא דמשנה, אבל אכן דבעינן ס' במ"מ מעיקר הדין, שוב ממילא גם ביבש בעין שיעור זה, והרבא"ד צ"ל דנדחק לפреш דברובא דקאמר בגמ' ברבייה קאמר, הוא משום דמסתמא בשיטת רשי' צ"ל איזיל, דס"ל דבנ"ט כתני במתנית' היינו ס', ושיעור דכבר בלאו דזוקא על גיד בירך נאמר, וא"כ גם התנא דמשנה סובר דבעינן ס' במ"מ, ולישנא לנו"ט מושאל ואין מודקדק, וכמשמ'כ למעלה בשיטת רשי' צ"ל, ולכן צרכין לדוחק דהא דפרק וליבוטל ברובא ברבייה קאמר, אבל לרמב"ם צ"ל אין צרך לשום דזוקק לנ"ל ודו"ק היטב.

תנוס' ד"ה שאני חתיכה הויאל וראו'ו להתכבד, בסה"ד, וי"ל דהכי פריך וכור' א"כ לא לתני חתיכת ב"ח, כיון דכבר אשמעין הכא דחתיכת איסור לא בטלת משום דזהה דבר שבמנין עכ'ל, התוס' לשיטתייהו דסבירו לעיל דגס חתיכת חטא טמאה זהה חתיכת הרואה להתכבד שפיר כתבו דה"ה ב"ח נלמד מנבלה, אבל לפי דעת הרשב"א והריטב"א צ"ל שככטו, דחתיכת טמאה הוה חתיכת שנארה מכח בלעה, וכוונתם לדעתך דחריל"ה לא מקרי אלא בשנאסרה מתחילה ברייתנו, וכן גם ב"ח נלמד מנבלה, דהרי שנאסר מתחילה הטעם נאסר, ולולוי איסור הנאה הוה שפיר בטלה, אבל גם לפי דעת התוס' י"ל דאייצרך לאשמעין חתיכת ב"ח, למ"ד אפשר לשחות מותר, דהרי פלוגתא דתנאיiac באזה לקמן ק"ח עי"ש. ולהאי מ"ד ודאי דאית ל' דין כחתיכת שנאסרה עתה קודם שנשחתה אסורה בהנהה, עיין ברא יוסף צ"ל שחקר לדידן דפסקין בכל איסוריין חתיכת עצמה נ"ג, ומה לא תהי לחתיכת שנאסרה עי" בלוועה, ומ"מ קאמר התנא דלא בטלה כיון דכמות שהיא רק עי" בלוועה, ומ"מ קאמר לא מקרי דתנאיiac באזה לעתיך עצמה נ"ג בשאר איסוריין חוץ מבב"ח אינו אלא מדררבנן, מ"מ גם באיסוריין דרבנן אסירין התערבותות משום חתיכת הרואה להתכבד, ולפע"ד נראה מושום דחתיכת שנאסרה עי" בלוועה עא"פ דנעשה נבללה וביעין ס' נגד כולה, מ"מ לא מazi איסור בפליטה רק כשאוסר דמעיקרה מצח הולך עמו, הרי דלא לכל מיili חשובה כಗו האיסור, ולכן צפטעם ההלב הולך לא נחשבה איסוריין בס' דאין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על אין מינו מינו גרו' להצריך ג"כ ס', אז שפיר מחלוקת בין רק משום אינו מינו גרו' להצריך ג"כ רמב"ם צ"ל אין כאן מקום תערבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל להצער כלל. ומאחר שכפי שביאנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא המחוורת וגם רשי' צ"ל בפירוש הסוג' נתה עליה עכ"פ באזה דשיעור ס' על מב"מ הוקבע, ונלמד מזרוע בשלה לא ידעתך איז נוכל להקל גדים. ולפי ביאורינו דלעיל לדעתך הרמב"ם צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתמורה וק"ק בערלה,

ע"ב גמר' כיצד משביעין אר"ה כבשר בראשי לפות, הון לפ"י רשי' צ"ל וחן לפ"י הרמב"ם צ"ל בפיה"מ, ר"ה לקולא קאמר דרש"י כתב דבעינן בראשי לפותה בשר הרבה כדי לטעם טעם בשר, ממה דבעינן בגיןות הלפת, וכן הרמב"ם צ"ל מפרש דהטעם נרגש בלפת דהינו בראשי הלפת יתר מבשר חמחים ואנן בעין הרגשת טעם הגיד בחיק, ולכן בעין יד הרבה כדי שירגש טעמו בירך, וטכ"פ לדעת שנייהם עכ"ב זאת השיעור פחות מס', דכיוון דאן לפי הסכמה אמרוין אסחים במקום דלאיה קפילה בכל האיסורים, עכ"ב דבש' לא נרגש שום איסור חז' מדברים החריפים שאינם נאכלין לבדן, אלא מתחלה עומדים לתבל ולהטעים המאכלים וא"כ א"ל לומר דשיעורא דבשר בלפת יהי' מכון עם ס', ומילא א"א לפреш גם בגמ' דסיפה בגין גיד בין הגידין ובחתיכה בין החתיכות בס', כמו שפי' רשי' צ"ל במתנית' ועכ"ל לומר לדעתך דלא פירש כן אלא לפי מה דחHAMIROACH"כ להצריך ס', וזה סתרה גלו' לפירושו בהא דריב"ל דלעיל דלמד מזרוע בשללה, דהוא דרשה גמורה לדעתך רשי' צ"ל דס' לעולם בעין, וכאשר הארוכתי באזה לעיל אבל לדעתך הרמב"ם צ"ל ודאי כן הוא דחכמי המשנה לא ידעו מוחמרא או דס' בשאר איסוריין רק מחומרא דק' בתמורה וק"ק בערלה וככלאי הcars וכם"כ למעלה ודו"ק.

תוס' ד"ה אבגנון"ט למאי דקימ"ל גה"נ אסור בהנהה וכוי' עין בזה מה שכתבנו לעיל בריש פרקן ודוק'.

דף ק' ע"א גמר' וליבוטל ברובא, בר' אני, וככתבו התוס' בד"ה בר' שאני ודבר שאינו בר' ולא חתיכת ראו'ו להתכבד בטל ברוב, ואפיקו איסור דרבנן לייא' וכון הוקבע ההלכאה בשוו"ע סי' ק"ט, אלא שיש פלוגתת הראשונים הרשב"א והרא"ש צ"ל אל שרי לח גברא לאכול שלשתן. ולא חשו הטור ובעל ש"ו לשיטת הרבא"ד צ"ל המובאת ברשב"א צ"ל, דגס יבש ביבש עי' ס' ועכ"פ שהב"י כתוב דכן נראה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל. והראש יוסף צ"ל כתוב דלא מצא כן ברשב"י. ואני אומר דאלו ה' נחתו וירדו לסוף דעתם של רשי' ורמב"ם צ"ל, ודאי דהיו פוסקים כמוותם בפרט לחומרא. דהרי באירנו למעלה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל כתוב צוין זה שווין דעתך רבקיעת שעור ס' הוא על תערובות מב"מ, כמו תרומה במאה וערלה וככלאי הcars במאתיים, כן כל שאר איסורי תורה בס' במ"מ וסמכווה על קרא דזרוע בשלה, ועכ"ט עטム צ"ל להצריך יותר מחד בתרי, משום דאחרי ריבים להטוט ריק בקושי התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאתים כדי שיבוטל האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במ"מ בלאה'lica לכיא טעמ' עלי' כמשמ'כ הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, הכל כמו שביאנו לעל פשיטה צדי חילוק בין לח ליבש ביבש, כמו בתמורה וערלה דלכ"ע גם ביבש בעין ק' וק"ק, ה'ה בשאר איסוריין בס' דאין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על אין מינו מינו גרו' להצריך ג"כ ס', אז שפיר מחלוקת בין רק משום אינו מינו גרו' להצריך ג"כ רמב"ם צ"ל לא נרגש הטעם, ובמב"מ תערבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין מקום להילק כלל. ומאחר שכפי שביאנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא המחוורת וגם רשי' צ"ל בפירוש הסוג' נתה עליה עכ"פ באזה דשיעור ס' על מב"מ הוקבע, ונלמד מזרוע בשלה לא ידעתך איז נוכל להקל גדים. ולפי ביאורינו דלעיל לדעתך הרמב"ם צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתמורה וק"ק בערלה,

חומר מקרי וכמו שמדובר ביבמות דף ה' ע"ב שלא מצין למילוי העשה דוחה לא תעשה ממילה ותמיד שכן ישנו קודם הדיבור הרי דחומר מקרי מה שישנו קודם הדיבור. אלא דשם ביבמות ראייתי בהגנות הגאון ר"צ חיות ז"ל שהקשה והא גם יום נהג קודם הדיבור ביהודה, והביא שם דברי הריטב"א שכטב דעתו"ג יהודה ואבות נוהגן ביום, לאו מטורת חיוב אלא כמו שקיים אברהם אבינו כל התורה וכותב הגאון ז"ל דבזה ניחה דהרבמ"ס פ"ט ה"א מהלכ' מלכים דמונה והולך המצות של אר"ה ונוח ואבות, השמייט יבום, ופלא על הגאון ז"ל דהעברי עניינו דהרבמ"ס שם האזכיר מעשר ביצחק, ותפלות שתכננו האבות, והלא אלו ג"כ מצד עצם עושים ולא ע"י ציווי השם, ולא עוד אלא דגה"ג כתוב הרbam"ס ז"ל שם, דיעקב חדשו, ולא כמו מילה שנצטווה עליה אברהם אבינו, עי"ש בכ"מ שכטב ג"כ דמלשון הרbam"ס מוכח כן, וא"כ קשה למה נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור ג' גיד דהה טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גס לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקدل, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דנין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני hei איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אחות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד זהה אח'ז, אין אמרין דאין אח'ע"א ללקות או להביא קרבן על שניהם, זהה שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים זה אח'ז שלא אסירה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ומה"ט בהני איסורים שבטבחם באים בהדי כמו לאו דנדרכים דאמרו ז"ל דליה חמש וששבע במכות דף ט"ז, אין להקשוט להמה לוכה משום כל hei ולא נאמר דלאיסורה בעולמא נאמרו, ולא ללקות תרתי ושׁ שבע, ונפקא מינה לקברו בין רשיים גמורים, או בחולה שיב"ס, להאכיל אותו הקל הקל, זהה ליתה דכל שאסורה התורה ממליא לוכה משום דבר אמרה דרחמנא, ולא שייך לחלק בין מלכות לאיסורה רק בהזדמן במרקחה, שני איסורים כנ"ל ודוק' היטוב.

ע"ש אר"י והלא מבני יעקב נאסר וудין בהמה טמאה מותרת להם עיון בת"ח ובראש יוסף דמוכרת מגמ' דmutsum חמוץ קתינו עלי', אבל אין לומר כיון דבני יעקב נאסר גם בטמאה تو לא חשטרי, זה אינו וכיון דבמ"ת נתחדשה ההלכה דבחמה טמאה נאסרה גם דאין אח'ע"א, ממילא דלא חילג גיד אטמאה, אלא דלפ"ז קשה טובא הפיה"מ לרbam"ס דמפרש, דלעלום גם לרבן נאסר גה"נ לבני יעקב, אלא דפליגו אר"י באמרים שאין אנו מקיימין המצות שנצטו קודם מ"ת לאבותינו, אלא מפני שנתחדשו בסיני, כמו אבומה"ח ומילה וכן גה"ג, ויש לתמורה סכ"ס מה השיבו רבנן לר"י דשפיר מציא מודה להו בכלל זה, אבל מ"מ כל שנצטו קודם הדיבור

יותר ניחא, אבל אי התנה דמשנתינו מטעם אין אח'ע"א סובר, דאיינו נהג בטמאה ובאשר באמרת מסיק כן בגמ' אז לכאר' יש לראות, והא דזוקא לעניין מלכות אמרין דאיינו חל ע"ב דלקברו בין רשיים גמורים אח'ע"א, ואיך אמר כאן דאיינו נהג דמשמע דלא שייך כלל איסור גיד בטמאה, ולא עוד אלא דקשה יותר לפ' מה אמרין שם ביבמות דבקטן שנתקדל בשבת אתה איסור טומאה וזרות ושבת בהדי, כמו כן נאמר בקטן שנתקדל hei בהמות טמאות דאייכא בעולמא עתה נאסרו עליו היום וגם איסור גיד שליהם עמהם דהא לגביה בהדי הדדי קאתו, ושוב הוה מושיף ומיגו דחל איסור של גיד טמאה אקטנים שנתקדל הי' ב晦ות טמאו נאמרו ז' לומר כן דהא בסיני כל איסורי תורה בהה הדדי נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור ג' גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עז דכל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גס לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקדל, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דבטבע העניין הגוף הללו דנין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבמקורה לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני hei איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אחות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד זהה אח'ז, אין אמרין דאין אח'ע"א ללקות או להביא קרבן על שניהם, זהה שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים זה אח'ז שלא אסירה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

חחי דכתיב בנה לאפוק מטה מלאיה, והוכחות דעה זו מכמה ראיות מוכחות כראוי מוצקות, יש לעיין מהו לא יכול נבלה אטמאה או גה"נ וכדומה, מצד אישור מוסיף לב"ג, וצ"ל דברמת לא דברו אלא מנבלה שהוא בשר נחרה, או נשחטה בפייסול דהני נתחדו לקרו נבלה שנכנסו לאرض ונצטו על השחיטה, כאשר ביארתי זאת בארכוח שם בפתחה, וזאת רק ליישר נאמרה, אבל מטה מלאיה באמות חל גם אטמאה ודוק.

ד"ג ק"א ע"א גמר' מאן תנא דאישור כולל באחע"א לית ל' ואיסור כולל באיסור חמיר אית ל', הנה רשי"ז מלפרש דאה"ג מקרי מוסיף, דכמו אדם האיסור מוסיף גברא מקרי מוסיף, ה"הadam מוספי איה חומר כמו הנה, מוספי מקרי וחונס' הקשו עליו מלכון קי"ז ע"ב דפרק לשימוש וסביר שמו אל Achu"a, והאתם בב"ח אחלה הוה אישור מוסיף ממשום דאטור בהנה, אלא ודאי בחומרא זו לא משווה לי להיות אישור מוסיף, אלא דהרמב"ס ז"ל בפייה"מ בכירויות בנודה נפלאה שלו, מישב קושי' ז' ע"י שמכרע בין שתי שיטות הללו אמרו דלulos אישור הנה מקרי מוסיף, אבל דוקא אם האי אישור הנה נצמה מן אישור אכילה, רק הוה אישור בפ"ע, כמו בהקדש דאישור מעלה אין תלוי באיסור אכילה דהא מועלין גם בעור וקרן העולה, וכן אמרין כיון דאישור הנה חל על כrho, דין-can מישעכnu מלחול, וכן מושך עמו גם אישור אכילה לחביב תרתי, אבל בב"ח ושאר אישורין הדומה לו, דכל עצמיות אה"ג נמשך מאיסור אכילה, ואם אין כאן אישור אכילה אין כאן אה"ג, אך נאמר מגו דאיתו סוף הנה וכו', אדרבה מיוג דלא חל אישור אכילה גם אישור הנה ליכא, וכן זה אלא אישור חמור בעלמא ולא מוסיף. והנה הסברא הלו באמות נודה נפלאה וראוי למי שאמרה, וכן מוסבר עניין מוסיף ברשי"י כאן דוק' ותשכח, ומיה"ט אישור כרת לא מקרי מוסיף כמו שנראה מדברי התוס' שהקשו על רש"י ז"ל, דמה פריך הש"ס לקמן לר"י ניהו דאישור כולל ליל, יבא טומאות הגוף שהוא בכרת ויחול על טומאותبشرשהואבלאו, דלמא ר"י מוסיף אית ל', אבל חמור ליל, אבל מה דקשי' לי על סברת הרמב"ס ז' הוא, דהא בימות שם אמרין דמודה ר"י לענן לקבעו בין רשותים גמורים דחל, וא"כ גם בב"ח נימא דהא לענן לקבעו וה"ה לענן להאכיל לחולה שב"ס הרי חל, ומילא דאטור בהנה, שוב הוה מוסיף דמיוג דאיתו סוף הנה איתו סוף גם אכילה ולמלךות הון אמת דלפי מה ש' הלח"מ בפ"ט ממ"א הלו' וכו', דכל שאין מלכות על הנה לא מקרי מוסיף, לא קsha מידי אלא דדברי הלח"מ תמהון, דהוא ז' רצה לתרץ בזה דעת הרמב"ס שפסק בסוף פ"ד דהקדש הוה מוסיף מצד אה"ה, ובב"ח פסק שלא חל אחלה ואנבלה, וכן מחלוקת כ"ל והוא פלא, כי לא ה' באותה שעה נגד עני הганון, דברי הרמב"ס בנודה נפלאה שמותרן קושי' ז' באופן הינ'ל, הרי דלא מחלוקת הרמב"ס בין איقا מלכות על הנהא או לא. וא"כ קושתי במקומה עמדת דכוון דחל לקבעו, הרי איقا אישור הנה נמי ושוב איقا מוסיף. אבל כבר כתבנו בריש דברנו דלא שייך הא דקבעו דחל אלא באיסורין דבאי דרך הזדמנות זה אה"ז וה' אפשר לבוא להיפך, אבל כגון בב"ח אחלה ואנבלה דלulos חלב ונבלה קדים ואשר מה"ט אין במציאות לעולם شيء' בב"ח תחה וzech' חלב ונבלה בזה אין כאן שום אישור גם לקבעו, לא, וזה ברור.

ואמ' כנים אנחנו בדברינו נצמה לנו ישב נכון על שיטת רש"י ז"ל לסתן דפרק בגמי וריוסה"ג אישור כולל ליל, והתניא שבת ויה'כ וכו', ופרש"י ז' דע"ג דאישור ב"א הוא, מאן דלית ל' אישור כולל גם אישור ב"א ליל, והקשו בתוס' דהא מבואר בגמי' בימות לי' ע"ב, דיוור מסתבר אישור ב"א מאיסור ב"א מוסיף כולל. ולפי הצעתו

איסור טמאה, אלא דהרמב"ס סותר א"ע בזה דברי' בבסופו, הביא מימרא דר"ז בריש נמלות והביא אחת שלמה עד שנעשה צוית לוקה ש, חמש מושום נמלת ואחת מושום צוית מנבלת המתאים, וה"ה הניח סתירה זו בצ"ע, והכ"מ כתוב בכוונות הרמב"ס דלאו דברשרצים קאמר, ולא לאו דנבלה והלח"מ תמה עליו מאהר דברבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, איה הא לאו מיוחד עלبشرשרצים. ולפ"ע' נראה לקיים דברי' ה' ז' לדלא'ה יש להרמיה דאפיילו נימא דאישור חל על אישור גם בשרצים המואסים כמו נמלת מיל' דהא אמרין בע"ז דף ס"ח ע"ב, דלאו דשרצים חידוש הוא משום דבדילא אינשא מני' מחמת מיאוס ואיך נחייב עוד משום לאו דנבלה דלא כתיב בהוא בפירוש, בפרט בלאו דנבלה דלא כתיב ב' לגר אשר בשער תנתנו הרי' דבעין ראי' לגר והני שרצים הלא אינם ראי' לגר מקרי, מצד דבדילאי אינשי מינייהו, עיין ברמב"ס שם הלו' כ"א ז' זה שאמרנו בפרק זה שאוכל כיון שאכל כיון מבריה גודלה וכו', אבל האוכל ברי' טמאה בפ"ע הרי' זה lokha אפיילו היהתה פחותה מן החדרל וכו', ואפיילו סרחה הבריה ונשנית צורתה, הויאל ואכללה כולה lokha עכ"ל, וכותב ה' דמה שכותב ואפיילו סרחה הברי' וכו' הוא בשלא סרחה והבאישה עד שלא תה' ראי' לאדם, אבל אם סרחה כ"כ כבר ביאר רביינו בפ"ד דכל שאכל אוכל האסור אחר שהסריה והבאיש שבטל ממאל אלם ה' פטור, וכן הוא דהלהכה קר"ש דאמר נבלה שאינו ראי' לגר אינו קורי נבלה כמו שתבהיר שם עכ"ל. ואני תמה על דבריו ז'ל, דמה ראי' מובללה, אדרבה משם ראי' להיפך דהרי' בשרצים המואסים גם ר"ש מודה דעתלפ"ג אסור כמובן שאמור שם בגמר' ע"ז הינ'ל, וכן יש להוכיח מפסיק המחבר ביו"ד סוף סי' ק"ד ש' דברים המואסים כנלים וזובים ויתושים שלם אדם בודל מהם למיאוסן אפיילו נתרבו בתבשיל ונימחו גוףן לתוכו אם ההיתר רבה עלי מותר, והוא מריש'א' שכותב דבහני אין לך בו אלא חדושן לאסרו בעין מגזה' אבל לא לאסרו תערובתן, וא"כ ה' להחומר נמי, דכל שהוא בעין אפיילו סרחה אסור, דאי' למד מובללה דבעין ראי' לגר, כיון דהרי' בל"ה אין ראי' לאדי' לאדם ומ"מ התורה אסרתן, וכבר חולק הפרח' בס' ק"ג על האי ה' וכותב דבහני שרצים אפיילו נסרחו לוקין עליהן, וכפשתות דברי הרמב"ס ז'ל. ולפ"ז קsha טובא לאו דנבלה בעין ראי' לוגר, והני ראי' לאדם בל"ה ליתא, דהא בNEL הני נמלים שאינם איין ראי' לוגר, ואל תשיבו דהאי אינו ראי' לוגר, דוקא בנסרחה אח'כ קאי, ולא כמעט שרצים הנימאים בטבעם זהה ליתא דהא שם בע"ז אמר דלר"מ אתה קרא למעט סרחה מעיקרה, ולר"ש סרоч מעיקרה לא צריך קרא, וא"כ לכ"ע קsha נהמעט מהאי קרא איסור נבלה משרצים המואסים שאינם ראי' לוגר, אלא ודאי למ"ד אה"ע' לא צריך למעט, ולמ"ד אה"ע' באמות נעט השריה והן שרצים המואסים דשניים אינם ראי' לוגר. ומוכרחים אנו לומר דאי' לא מוחך לבשרשרצים, ולפ"ע' נראה לבאר זאת עפ"י מה שכותבו התוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש'ה בעין אחד Chi דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאי' כמה בהני דכתיב לא יכול דבון ה' אכילה, כמו ואל תשקו את נפשותיכם בכל השרצ וכו', ועל אלו לא וכי עד שאוכל שרצ שלם, וא"כ י"ל בהני שרצ לא יכול דאיכא תרטי שלם וגם צויתبشرשרצים, ולפ"ע' ראי' לאו מוסיף על צויתبشرשרצים, ובמר מן השרצ, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז'ל וכפירוש ה' ז' דוע' עוד דלפי מה שהארכתי במ"א (עיין בפתחה עיקר יו"ד וו"א) דנבלה שמתה מלאיה גם ב"ג מצווה עליה, וכదדרש בפסקתא מכל

היתה שלא לחדש חדים, ולא נחאה לי' דלעומם הגזירה הייתה על יהוה"כ לבטו, אלא דהמה עשו עצות בנפשם שלא לחדש חדים, כדי שלא יצטרכו למסור נפשם על יהוה"כ נראת מזה דכל שהיתה הגזירה על יהוה"כ, לא הי' רשותם להנצל ממשית נפש ע"י ביטול מע"ש כל קידוש החדשים, אלא דקשה אם לא גזרו על יהוה"כ, למה קבועו על שבת דזוקא להתענות בו ולבטל עונגה שבת, ולא קבועו באחד מימי החול, וצ"ל דכוונת הריטב"א ז"ל דלעומם כוונות הגזירה הי' לבטל המעודדים וגזרו על הב"ד שלא לחדש החדשים כדי שיבוטלו המעודדים ממילא, ומ"מ לא הי' צרכין למסור נפשם ע"ז, כיון דעיקר הגזירה הי' על העשה דקה"ח והמעודדים ממילא יתבטלו, או אולי י"ל דעתע"פ שלא קדשו החדשים מ"מ לפי החשבון נפל יהוה"כ על שבת, ולכן ציוו לשמרו בתורת יהוה"כ שלפי החשבון אף שלא נתקדשوا החדשים. ובזה הי' ניחאה מה דקשי' לי' דמהה אתא ר' יצחק לאשמעין דבריה"כ כזה דלא חייב חטאת עליו פשיטה, דודוחק לומר דעתך לאשמעין לאפקוי מקושי' התוס' ד"ה יהוה"כ, דתירוצים פשוט כ"כ עד דלא איצטרכ' ר' יצחק למימר, וממילא שפטור, אבל אם נאמר דבאמת לפיה החשבון נפל יהוה"כ דהאי שתאת אשבת, רבותא גדולה קמ"ל, דכל שלא קדשו הב"ד חדשם נתבטלו המעודדים ולא מהני החשבון לקבוע מועד ודוק.

ע"ש תני אמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב וכו' ולא נקרוו בני ישראל עד סיני אלא בסיני נאמר אלא שכתב במקומו לידע מאיזה טעם נاسر להם עכ"ל הגמר' כבר כתבתי לעיל דלפיה"מ לרמב"ם דגס לרבען נاسرנה"ג לבני יעקב ע"כ הא בריתיא משושבתה היא, והוכחת הרמב"ם ז"ל הוא ממה כתיב "עד היום הה"ד דאי"א להיות ציוויו". עתה אני מוסיף בתמיון על האי בריית', דהנה הש"ס פריך מתיב רבא, וישאו בני ישראל את יעקב אביהם, ובଘחות ש"ס וילנא הקשו דהיה לי' להביא עוד פסוקים קודמים כמו ויבאו בני ישראל לשבור אוכל ועוד שם, וכל זאת איינו אלא דקדוק בעלמא, דבמה שנדחק הש"ס לתרץ ולהלך בין קודם מעשה ולאחר מעשה מתישב הכל, אבל אני תמה אקרה מה יענו למקרה מלא במעשה דידיינה שהי' קודם המעשה, והתמס כתיב כי נבלה עשו בישראל, הרי דגס המעשה נקרוו י"ר ישראל.

עוד אני חמה דלעיל דף צ"א ע"א איתתי, אמר ריב"ח Mai dictibet דבר שלח ביעקב נפל בישראל דבר שלח בעקב זה הג"ג, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל, עיין ב מהרש"א שמספרש דבר שלח ביעקב קאי על המעשה שאירוע בעקב עם המלאך, ופשט בישראל כי סיבה זו גורמת שנاسر גה"ג לישראל, והוא פלא והפלא דמה זה שказמר, זה הג"ג והולל ז"ה חקיעת כף הירך" וכן קאמר בכל ישראל" ולא ذי לו לשנא דקרה שנפל בישראל, ורש"י ז"ל בפירוש כתוב דעיקר הדרש הוא לדבר הנשלח בעקב, דהינו איסור הגה"ג שנטപטש, "בכל ישראל" מדייק האי בכל ישראל לומר, דנינו דרך יעקב הנาง כן, נתפסת איסורו לא רק על בניו לחוד, אלא שנשאר חק עולם בכל ישראל, והמהרש"א ז"ל נראת דרצה לפרש האי מימרא אליבא דרבנן דסבירו בסיני נאמר, אבל זה ליתא וצ"ל דמה דקאמר ש"ס על איזיך מימרא דריש"ח דדרש טבוח טבח והכך, טול הג"ג בפניהם דאתא כמ"ד גה"ג נاسر לב"ג, קאי נמי אמיمرا הקודמת, והש"ס קאמר לה הא, "כמ"ד גה"ג נאשר לב"ג", ולא ריב"ח, אלא דלפ"ז מה השיבו כאן רבנן לר"ג, והא לא נקרו בני ישראל עד סיני, והא גם לר"י הפירוש בקרא, "על כן לא יאכלו בני ישראל את הג"ג עד היום ההז"ה" ר"ל מאי שאירוע המעשה ועד היום ההז"ה, אינם אוכליין, ועתה כבר נקרוו ישראל כאשר כתוב משה את התורה, וכיון שהוא מספר שמאז ועד היום אינם אוכלייןיפה קראו אוטם בני ישראל בשם של עותה, כמו דכתיב ונפל בישראל,

دلעיל י"ל, דהש"ס מוכיח דריש"ג ע"כ ל"ל ב"א, כמו דל"ל כולל דהנה התוס' יבמות ל"ג ע"ב ד"ה אר"י כתבו דנבלה מקרי חמוץ שכן מטמאה, והנה התוס' לשיטתו דגס אה"ה רק חמוץ מקרי ולא מוסיף, ואולם לדעת רשי"י ורמב"ם דגס אה"ה מוסיף מカリ, لما לא נימא גם טומאה מקרי מוסיף מיגו דמוסיף טומאה חל נמי לבבי אכילה ואיך אמרו חכמים שהמו ריוסה"ג, דנבלה אגיד לא חל, והקדש ושור הנסקל חל אגיד, וידעת מה שב' הנז"ב בהז"ה וכן הטעם המליך, אבל אין סברתם דתרי מיili נינהו מתקיימת לדעת הרמב"ם אדרבה הנה גבי הקדש מש"ה מוסיף מカリ, משום דלא תלי באכילה. אבל הנכוו בהז"ה הוא דلسברת הרמב"ם לנו לא מקרי טומאה מוסיף אגיד, משום דבאמת אי נבלה לא חיל אגיד, גם טומאה דגה"ג של נבלה אינה מטמא, ובאמת סוברכו ריוסה"ג בפסחים בסוגי דחזקי"ו ר"א ומושום דאין אישור נבלה חל אגיד עי"ש בגמי' ובאחרוניים, וא"כ שפיר לא מקרי מוסיף, אמנים אם יש בנסיבות דיחול נבלה אגיד באיזה אופן, שוב לעולם איכא טומאה עכ"פ דהרי אז חל לקברו בכל אנפין ממש"כ לעיל, וממילא דהזה מושיף. אמרו מעתה בנבלה שנטנבללה עם יציאת רובה של הולך דאתא גיד ונבלה בהז"ה הדידי אם נאמר דבב"א חל איכא מציאות אישור נבלה אגיד ושוב גם בשאר נבלות חל עכ"פ אגיד לקברו, וממילא דמטמא נבלה, וכיון דמטמא הויה מוסיף, ואיך קאמרו חכמים דנבלה אגיד לא חל כיון דמוסיף אית להו, הרוי גם נבלה אגיד מקרי מוסיף מכח טומאה, אלא ודאי דהין חכמים גם בא לית להו ולא חל נבלה אגיד אפילו דגס טומאה ליכא אגיד, ולא רובו, וכיון דלעומם גיד קדימים ממילא דגס טומאה ליכא אגיד, ולא מקרי מוסיף ולכך שפיר פריך משבות ויה"כ דריש"ג עכ"פ כי הicy דל"ל כולל ל"ל נמי אישור ב"א והבן.

אלא מה דקשה לי על הרמב"ם ז"ל הוא איך פסק במבחן חלב או נבלה בחלב, דלוכה על בישולו ולא על אכילתו דלמה לא מקרי מוסיף כיון דחל אישור בב"ח לגבי בישול הרוי חל נמי לגבי אכילה וכח דישנא בגמי' לסתן דק"יד ע"ב אבל דעת הרמב"ם ז"ל בא"ה בעניין תמורה טובא דהוא ז"ל מביא שם בהלכ' ב' איסור אכילת בב"ח מכך' מ��בישול דשתק הכתוב מאכילה מפני הבישול הbisholeh שהוא אחד מצורכי אכילה, וק"ז אכילה עצמה והוה כמו ששתק מבת מאחר שאסר בת התבת. ולפי"ז הי' לו לפ██סikan כהאי לישנא וכחאי מ"ד דקאמר מזלאeki אכילה גם אבישול לא לקי, אך אפשר ללקות אבישול אם כל עצימות הבישול לא נאשר אלא מפני האכילה, והוא פלא והפלא לית נגר ובר נגר דיפרקיינהו ודוק.

ע"ב גמור' והתנני שבת ויה"כ וכי הנה שיטת התוס' הוא דהש"ס ידע מיד דשבת קדמים מושום דקביעה וקיימת, ולכך פריך וכי ל"ל לריוסה"ג כולל, דהא מהחייב איזה"כ מושום כולל, וקשה לי דאפשר אם נימא כן מ"מ קsha, מה פריך הש"ס דהנה לקטנים שנטנבלו בהאי יהוה"כ, ליכא למימור דשבת קדמים דהא עליהם לא חל שבת רק בעשרה בתשרי כיון דלולי שהוא עשרה בתשרי עדיין לא בא כלל גדולות, וכיון דלהני עכ"ב בא שבת ויה"כ בב"א, שוב הוה מוסיף לכ"ע מיגו דחל אהני שנטנבלו היום, וזה הערת נפלאה.

ע"ש אלא א"ר, שמאדו הוה ושלחו מותם דiomא דכפורי דהאי שתא שבתא הוה. והקשה הריטב"א בשם התוס' איך אפשר שבטלו יהוה"כ מושום גורה, והא בשעת גורה אפילו אערקתה דמסאנאי יהרן ואל עברור וכו', ותירץDKידוש החודש בבי"ד עשה הוה, וע"ז עברור ואל יהרג והואה"ע גרוו שלא לקדש חדשים עי"ש. כוונתו דכל שלא קדשו בי"ד חדשים, ליכא מועדים כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

למה באמות לא נאמר כן, דכמו בשורצים אם אכלו כלו אף בכ"ש חייב משום ברוי', ובדאיכא כמה זיתים חייב אבל כאיז מಡתיב בי אכילה, אבל הטעם מבואר דבשרצים אתה אכילה לחיבב אכיות בשער ממנה, דודוקא בכלו בעינן גם עצמות וגידין כדי שייה' שמו עליון, דבחסר עצם או גידתו לאו ברוי' הוה, אבל באבמה"ח אם נאמר דעתך ברוי' חייב אפותות מצית בין הכל, אכילה דעתך בבי למה אתה, ע"כ אכיות בשער דבמץתו לא מצין לצרכ' עצם וגידין, דהה לאו ברוי' הוה ולכיות בשער לא צרכ' קרא, דהה חייב משום בבהמה"ח אף דלא תלש אבר רק בשער לחוד, וכל זאת אי איכא קרא לחוד אברשר מה"ח, אבל אי לא הי' קרא רק אבר מה"ח, ודאי הוה אמרינו דין חייב אבר בכ"ש בין הכל, ואכילה דעתך בבי אתה אכיות בשער ממנו.

ולפי האמור האי מימרא דרב לאו ד"ה הוה, אלא תלי בפלוגת' דרי' ורל' לקפן, דודוקא לר"י דבמה"ח אתה מקרא דבר בשדה טרפה, מצין למייר דבמה"ח בעי בזית מפני דכתיב בי אכילה, משא"כ לרל' דבini אבמה"ח ובין בשער מה"ח, את' מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, ואיצטרך אכילה דקרוא משום בבהמה"ח דבעי בזית, ע"כ באבמה"ח חייב אכ"ש משום ברוי' אפי' بلا בזית, כאשר ברוי' דלא בעי בזית, דעתיו דהה לא תאכל אשניהם קאי, מ"מ לא גרע מאכילה דעתך בשער עצמו, דמחלקין לומר דעת שרצ' שלמה חייב בכ"ש, ולא קאי לשון אכילה אשוץ, אלא אתה לאסור באוכל מקטתו מה דלא כתיב בקרא, מכש"כ הכא דמפורש בקרא גם בשער מה"ח, דשפיר מצין למימר דלושן אכילה דעתך משום בבהמה"ח, אבל באבמה"ח חייב בכ"ש משום ברוי', ומיוישב זהה מה שתמנה התווית' מובא בראש יוסף על הרמב"ם והרשב"ט זיל' שכתבו, למ"ד באבמה"ח צريق בזית, דהה ד"ה הוה דלא מצין מאן דפelig אהאי מימרא דרב. ולפי האמור תלי זה בפלוגתא דרי' ורל', ועינן עוד לקמן בסוף פרקן מה שאכטובי זהה, אלא דרלטב"ם דעה אחרת איכא בהאי דינא וכאשר אבראר שם ודוו"ק.

אחרי כתבי כי ריאתי בראש יוסף לעיל דף צ"ז ע"א בסוף העמוד ד"ה ועוד אפשר לפרש שכתב דמדברי רשי' דהכה משמע דחולוק על התוס', וס"ל דבמה"ח לאו ברוי' מקרוי, כי הרבה יש לחלק בין מה"ח לאבמה"ח עיי"ש ולא ידעתי מה הוועיל בהזה לשיב דברי רשי' דהכה דעתך קשה דעתך פ' הוה לי לרשוי פרש, דרב אתה לאפוקי דלא תימא דברי' הוה כמו גה"ג, אבל באמות ניחא דא"כ מה קאמר רב משום אכילה כתיב בעי בזית, דהה בגין הנשה נמי כתיב אכילה ולא בעי בזית, וכמו שאמרו חכמים לר"י לעיל דאכילה כתיב כדי לחיבו על בזית בדאיכא בו הרבה בזיתים, מה תאמיר דהכה באבמה"ח ליכא למימר כן ממש"כ התוס' שם, כמו שהסבירו לעיל, ע"כ מצין למימר דעתך ברוי' הוה, ומ"מ בעינן בזית כמו בגין הנשה לר"י ממדתיב אכילה, אלא ודאי ס"ל לרשי' דלאו ברוי' הוה, ולא אתה לאשמעין דלאו ברוי', דזה פשיטה לך, ומ"מ הוועי' לחיב בכ"ש, משום דחלוקן הכתוב לשני לאוון בשער מה"ח ואבמה"ח, והואו"א דבזה חלוקין דבשר בעינן בזית ובابر סגי בכ"ש, וכן קאמר רב דזה ליתא דאיך יתחייב בכ"ש כיוון דעתך בבי אכילה, אלא החילוק הוא דbabter מצרפינו גידין ועצמות משא"כ בשער, ואי לא דעתך בבי אכילה, הוה מהיבין אכ"ש ולא מטעם ברוי', אלא מטעם דחלוקן הכתוב ממש"כ רשי' זיל' וכן תראה דדייך רשי' זיל' לקמן בריש' ע"ב בד"ה בmittata בכ"ז ו"ל, "בנבלת אכילה כתיב בי, וכל אכילה בכזית בר מאבמה"ח דרבוי' קרא וקפיד אברар להזדיה" עכ"ל, ובධיבור שах"ז ד"ה טמאה בכ"ש חייב, דרבוי' היא עכ"ל, הרי דריש' זיל' מדייק לומר דאפי' נחייב אבמה"ח בכ"ש, לא מטעם ברוי' נהי'בו אלא מטעם דרבוי' קרא וקפיד אבר בגידין

הענין צע"ג לפע"ד.

ד"ג ק"ב ע"א גמר' כל שאתה מצווה על דמן אתה מצווה על אבריו, והני טמאין נמי וכו', הרаш יוסף זיל' העיר כאן דלר"א דאיתיך קרא לאסור אבמה"ח של טמאייס, מנ"ל דאמה"ת נהוג עתה בב"ג, דהה נשנית בשביל דבר שנתחדש בו, דלולי קרא לא הי' אבמה"ח בטמאים משום דआחע"א, ולא מצין תנא שיאמר דב"ג מותר באבמה"ח עיי"ש והנה לפי סברתו גם לר"י קשה קושי' זו דהה התוס' ד"ה ור"י הקשו, מה פריך לר"י ליל' קרא, דלמא ר"י מהכא יליף דאייסור חמור חל, ותירצ'ו דמהכא א"א למילך דהה מושך הוה דנווהג גם עתה בב"ג משא"כ גה"ג, ועתה אם נאמר דגס אבמה"ח איןנו נהוג עתה בב"ג לא הוה מושך רק חמור, ושפיר מציע יליף מהכא על גה"ג דחל על הטמאה, ולא עוד אלא גם לרבען דס"ל דאיינו נהוג אלא בטהורים בלבד, דלמא אתה קרא ללימוד דआחע"א ולא מקרי נשנית בסיני, משום דמשנית בשビル דבר שנתחדש בו. אבל קושי' חדא מתרצת בחברתא דהה דआחע"א סברא חיזונה היא, דכמו שאמרו בע"ז דף ס"ח ע"ב דשרצים חידוש הוא דבלא"ה בדילאי אינשי מני' ולמה אסורה ההנורה, ה"ג בדבר דבדילי מני' מהמת איסור שאסורה התורה, לא בעי לאסורה עוד הפעם, וכן אמרו בלאיו יתרא, לכל היכי דאייכא למידרש לא מוקמין בלאיו יתרא, וכיון שכן מהיכי תיתי נימא דבמה"ח איןנו נהוג בב"ג ונשנית כדי לחיב על הטמאים שהוא חידוש, אם מצין למידרש קרא כרבנן דלהתיר אתה בטמאים ודוו"ק.

שוב נתישבותי דkowski' הרاش יוסף זיל' במחכ"ת בדotta היא. דהנה בסנהדרין שם פריך למה נאמר דנאורה ולא נשנית, לישראל נארה ולא לב"ג, ולא נאמר אדרבה לב"ג נארה ולא לישראל, ותירץ הש"ס משום דליך מיידי דרישראל שרי' ולב"ג אסורה. והנה התוס' לעיל דף ל"ג ע"א כתבו דר"מ דהכא דאין אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד ולא בחרי' וועפ', ע"ג דליך מיידי דרישראל שרי' ולב"ג אסור הכא בלא"ה אסור לישראל משום דלא נשחתה ואע"ג דליך אכית בשער באבר (זהה דהollow' משום בבהמה"ח לר"י) דחכ' שיעור אסור מה"ת, ולר"ל דחכ' שיעור מותר מה"ת ודוו"ק) דחכ' שיעור אסור מה"ת, ולר"ל דחכ' שיעור מידי עיי"ש. ומעטה קושי' אויל באמות לית לי' כלל דמי איכא מיידי עיי"ש. ומעטה קושי' הרаш יוסף לית לי' מקום, דבמה"ח אפיקו לא ה"י נשנית בסיני נמי הוה נאמרה לב"ג ולא לישראל, דהה ליכא להקשות מי איכא מיידי דהה אסור לישראל מצד א"ז או בבהמה"ח עכ"פ בחצי שיעור, ואי לרל' הלא ליל' מי איכא מיידי, וא"כ הכלל דנאורה ולא נשנית לישראל נארה ולא לב"ג ליתא לדידי', וזה ברור כשםש. וממיila דנדחו כל דברי הרاش יוסף דלקמן בד"ה רישא בישראל וסיפא בב"ג שנתקשה לי' בעין זה בבהמה"ח מנ"ל דנווהג בב"ג עיי"ש ודוו"ק. **ע"ש** גמר', אמר רב באבמה"ח צrisk' בזית, מ"ט אכילה כתיב בי, פרשי' זיל' ע"ג דתרי' קראי כתיבי, חד לאבמה"ח וחוד בבהמה"ח, לא תימא דאייטרבי אבר ע"ג דאין בו שיעור וכו', והעיר הרаш יוסף זיל' דלמה לא כתוב רשי' דמשום דבמה"ח ברוי' הוה לא בעי שיעור, וכמו שבאמת הקשו התוס' לעיל צ"ז ע"ב ד"ה ור"י, יותרה ה' לו להקשות דריש' טעמא לסתור קאמר, דנהפוך הוא דמשום דחלוקן הכתוב לשני לאוון אבמה"ח ובבהמה"ח, ידעינו דבעינו באבמה"ח בזית ולא מהיבין אכל שהוא מטעם ברוי', כי על קושי' התוס' תירצ'ו שם דא"א לחיב באבמה"ח בכ"ש משום ברוי', דכיוון דאיינו חייב רק באכלו כלו אפי' איכא ד' וה' זיתים لكن אכילה כתיב בי, ע"כ אכיות אתה עיי"ש, והדבר צrisk' ביאור סכ"ס

ולא נשאר לנו לבאר, אלא איך אפשר דוחהים בלי שום תלישה תהיה עליה איסור בהמה"ח דأتא מקריא דטרפה, דהינו בשר בשדה שיצא חוץ למחיצתו, וזו לא נקרהת בשר ולא יצאה חוץ למחיצתה. אבל דעת דלכאו"ר כמו כן תוכל להקשוט על המ"ד בהמה לאברים עומדת, הלא האיסור הואابر שנתפשט מה"ח, ואמרין לפחות דף קכ"ח ע"ב, ד'אבמה"ח מטמא נגבלה, ויליף לי' מՃכתי ובכי מותם מן הבהמה החיה, הרי ד'אבמה"ח הואابر המתמן בהמה החיה בשר חיה, אבל צ"ל דהלא כל בעל חי עומד ג"כ לאכילה ואם לא הי' לנו תיקון שחיטה של אחר כניסתו לארץ, או נחרה של מדבר לא הי' מציאות לאכולبشر, רק או מה"ח או מנבליה, וכיון שכן הריבilly ציוו הتورה עומדת כל בהמה לאכילה או חיה או מותה, ושניהם נאסרו לנו והוא חדא איסור, ומctrף ר'לכיז' כמו שבירנו, אלא דלמ"ד אינו לאברים עומדת סובר דעתמות ונידין אינם עומדים לאכילה בשר חיה, והרי ד'אבמה"ח וא'במה"ח ס"ל ואלו לאברים עומדת תלי באידך פלוגותא אי' אבמה"ח ובמה"ח מחד קרא אתה, או מחרי קראי, או ר'ל סובר לאברים ר'ל לשיטותם, דלרי"ז דאית ל' תני קראי אבמה"ח וא'במה"ח ס"ל שפיר לאו לאברים עומדת, דנוהו עומדת לאכילה או חיה או מטה מ"מ לאו לחותך ממנהابر עם עצם וגידין, ר'ל סובר לאברים עומדת כיוון דעכ"פ לאכול חי עומדת כתם לאכול מת, ובמה"ח וא'במה"ח מחד קרא אתה, מה לי בשר ומה לי אבר, ומעתה דברי ר'ז"ל מזוקקים שכותב דבاقלו ואית ב' כזית לא גרע מבהמה"ח ר'ל דזאת א"א לומר דלא תהי על בעב"ח לא איסור א'במה"ח ולא ב מה"ח דהרי עומד לאכילה עכ"פ, ומה לי מת ומה לי חי, דהא לר'י מצטרפין וחדא איסור הוה, ומה תאמר דכיון דאמורה תורה תיקון ע"י שחיטה או נחרה,תו אינו עומדת לאכילה לא חי ולא מת, זה ליתא לכל שמחסור תיקון מחוسر מעשה הוה, והרי ربיעה עליה איסור כל צמן שלא נתקנה, וש' לי' כמה הרהורי דברים בזה וcutת אין להאריך יותר, ועיין עוד לפחות דזוק היטב.

הטול בס"י ס"ב כתוב ד'אבמה"ח נהוג בטהורים ולא בטמאים ובין אית ב' כזית ובין לית ב' אסור, ותמה הב"י צ"ל למה לי להשמעינו גם פחות מ贗ית אסור, ומ"ש משאר איסורי תורה דחצ'י שיעור אסור מה"ת, וגם מש"כ דאיינו נהוג בטמאים לי'א נפקותא לנו בהז' דאיין דינן דיני מלקיות, דבכוב"כ אסור, ועל קושי' הרשונה היבא הלב ארוי' בשם פרמי"ג, אך הרבה יש להקשוט למה בא'במה"ח יהיו' חצ'י שיעור אסור, כיוון דלא שייך בו חי' לאצטראופி, דהא חלקו בחוץ פטור, ואני תמה דהא עכ"פ איכא גם בהאי חצ'י שיעור קצת בשער דפשיטה דעתך ועצם לחוד לא מקרי חצ'י שיעור, וא"כ איכא משום חצ'י שיעור בהמה"ח. אבל חוץ מזה נראה לפע"ד דהטור כאן דבר גדול אתה לאשמעין, דכיון דכתב דאיינו נהוג בטמאים, הר'י דנתנות לנו לדיני מלקיות, וכמש"כ הפרמ"ג נפקותא גם לדין לעניין פסולי עדות. וחוץ מזה יש כן נפקותא גדולה לעניין להאכיל לחולה שבב"ס דמאכליין אותו הקל הקל,adam יש א'במה"ח מן הטמאים ומן הטהורים שאין בו כזית בשער רק בצרוף גידין ועכימות, וצריך לאכול כלו למילוי כרס, דמאכליין אותו אבר טמא דלית ב' איסור מלקיות, ולא אבר טהור דאית ב' מלקיות, וכן קאמר נמי דאבר שאין בו כזית אסור, ר'ל שאם תלש אבר שאין בו כזית יש עליו איסור א'במה"ח כיון שהוא עכ"פ אבר שלם, ואם אכן שני אברים כאלו ודאי חביב מלקיות, דנוהו דבחلك אבר בחוץ פטור הינו טעמא דבטל מנין שם אבר והتورה הקפידה דזוק על אבר שלם כמש"כ התוס' לעיל צ"ו ע"ב, אבל בשני אברים שלמים דאית בהו כזית בין שניהם ודאי מצטרפין דהא איכא אכן אבר

ועצמות כבריתנא הוה אמינה לחיב בכ"ש ודזוק היטב.

ע"ב גמר, ת"ש נטל צפור שאין בו כזית ואכלו, רב פוטר פרשי"ז צ"ל רב פוטר מפרש ואזיל דקסבר אין א'במה"ח בשלמה דלאו או בר מקריא, ומיהו אי איכא כזית הוה מחייב דלא גרע מבשר מה"ח דמחייב עליה בכזית, דהא נמי בשער הוא, עכ"ל. וכותב המהרש"א צ"ל וא"ל: ולא ידעת מי הכריחו לה, דהא אי איכא כזית בשער הוה חיב משום נבליה. כמש"כ רשי"ב פ' אלו הון הלוקין, בהאי דט' נמלים ואחד ח' דחיב אף משום נבליה, דכשבלו'ו הוא מות וכוי' עכ"ל, ואני תמה על תמייתנו דאיך אפשר לומר הכא דבכזית בשער הי' חיב משום נבליה שמית בבלעה והוה נבליה, הרי אינו א'במה"ח משום א'במה"ח דכיון שמת בבלעה והוה נבליה, אלא ודאי דזוקא בנמלים כתב רשי"ז דבבליעתו מת משום דזוטר חיota טובא וגוסס נמי כמת ייחשב, וכמו דקמבעי לעיל דר' ע"א בנוילו בדגים סימני טרפה אי' חשוב רשב"א אבל בעוף דבבוי שחיטה ומסוכנת בו שר'י, לא נאמר דבבליעתו הוא מות ממש. אבל לעומת זאת שיטת רשי"ז צ"ל דחיב משום בהמה"ח גם לרבי דס"ל לאו לאברים עומדת, חוץ ממה שהקשו עליו התוס' קשה להולמו, דמה שכתוב דלא גרע מבהמה"ח דהא נמי בשער הוא, תמהו מאי לא מבוי לר'י דיליפ' ב מה"ח מבשר בשדה, דציא חוץ למחייבתו טרפה קרי לי', הר'י צ"ל שלא נחלש מון הח' אי' קרא בשדרה וכטרפה, אלא אפיilo לר'ל דיליפ' מלא תאכל הנפש עם הבשר, דבר שchodא ונפש לחודא לחיב על א'במה"ח ועל מה"ח הלא בשער לא מקרי עד שמת, וכמו דדרשין בב'ק ובפסחים על ולא יכול את בשרו, אפי' עבד'י כען' בשער, דהינו שחתו לאחר שנגמר דין, הר'י דבשר לא נקרה מהיים, ואי' מצין לחיבו בבעל צפוי ח' משום בשער מה"ח.

והנה כדי לבאר לך שיטת רשי"ז צ"ל בהז' צריך אני להאריך קצת. ודע דעפ"י מה שישuber רשי"ז כאן דבמה"ח לכ"ע איכא מוחים מובן שיטת רשי"ז צ"ל הידוע דחזקת איסור בהמה דקאמרין הוא איסור א'במה"ח, ולכן גם בתבונלה בי'ה' פוטר ר'ש משום דלא מצי חיל' יו'ה'כ איסור זה הקדום, והתוס' שבועות כ'ה ע"א, וביצה צ'ו ע"א, הקשו עליו והא א'במה"ח חלף הlek לו ע"י המיתה, ולמה לא יכול יו'ה'כ נבליה בהדדי, ולכן כתבו דחזקת איסור הינו אינה זבוחה משום דכתיב וזבתח וסימנו שם בביבה דבזה נחיא גם למ"ד בהמה בח' לאו לאברים עומדת, דלרש"י יקשה מה נעשה להאי מ"ד דהכלתא כוותיה, דאייה חזקת איסור א'במה"ח לדידי. אבל אין ספק אצלי דריש' צ"ל בשיגרא דליישנא נקט א'במה"ח וכוונתו במ"ח, וכן הוא רגילותן לקרא גס במ"ח בשם א'במה"ח, וכן בירושלמי ריש פ"ב פסחים דקאמר א'במה"ח מותר בהנהה, מקריא דבשר בשדה טרפה לכלב תשיכון אותו, וכוונתו ודאי לbam"ח, ובמה"ח הלא לדעת רשי' דהכא ליכא מ"ד דלא חל מל machim, וכיון שכן מישב ג'כ' קושי' התוס' העיקרית שהקשו דהא בינו שמת הלק לו הא איסור ואתא תמורתו איסור נבליה, ולפ' ע"ז לא קשה דהא במ"ח וטרפה אליבא דר'י דהכלתא כוותיה' חדא לאו הו, דאית' מקריא דבר בשדה טרפה, וכבר כתוב הרמב"ם צ"ל בפ"ד הלכה י' דבליה ובמה"ח מצטרפין לכזית משום דחדא א'יסורה קחשיב, דטרפה תחולת נבלות, וא"כ ה'ה במ"ח עם נבליה נמי מצטרף משום דח' לאו הוה על טרפה וכן מבואר ברמב"ם שם בהכל' הנ'ל דבליה ובמה"ח מצטרפין וא"כ לעניין איסור חע"א נמי כחדא יחשיב, וכן לעניין חזקת איסור, ולא שייך לומר דהאי איסור במ"ח הלא לו ואთא תחתו נבליה או טרפה, דכיון דמצטרפין לכזית הר' דהינו ה'ק, והוא ברור כמשמעות דכך ס"ל לרשי' צ'ל.

ומבוישל, וחילוקם דשם כתיב ויו' וכך נבלא ויו' דחוק. והרי תראה הרמב"ם באמת באבר היוצא פסק דאיינו לוקה מבואר בפ"ה הلق' י"א, והטעם כתוב ה"ה דס"ל דחידינא עס אבר ובשר המודולל דנפקא לי' נמי מרביוי דבשר בשדה, והכל אסור מה"ת ואין בו מלוקות, ולפ"ע' דאיין בכל אלו מלוקות מושום דהוה לאו שבככלות, דאיין לוקין עליו, וכן תראה שהרמב"ם לא האזכיר נמי האי לאו דבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, עיין במכות דף י"ח ע"א, ומסתמא ס"ל דחיה דקאמר שם דללקין נמי מושום בשדה דבשה טרפה,atti כמ"ד לאו שבככלות לוקה עליו, וכן כאן דבון ר"י ובין ר"ל ס"ל דלוקין אלאו דבמה"ח, ע"כ דהאי לאו מעלי' הוא לר"ל מלא תאכל הנפש עם הבשר ודר"י מبشر בשדה טרפה, ואני דומה להני דמרביבן מבשר בשדה דלית בהו מלוקות, אלא דהאי במה"ח ממש בכלל טרפה הוה, מכח מה לי וכמו' שכתב הרמב"ם וכי להבין הדמיון איך עולה יפה נאמר, דנהנה שתפקיד בלשון הרמב"ם תעמוד משתומות בלי לידע כונתו, כי זיל שם "וכו החותך במה"ח וכו', שהריبشر זה מבהמה שלא נשחטה ולא מותה, מה לי וכמו' עכ"ל, הנה איזה טעם קאמר כאן למלוקות על במה"ח שהאי בשער מבהמה בלבד נשחטה זה איינו מספיק אלא לאסרו מכח עשה דיא'ז, ומה שאמר "ולא מותה" בודאי איינו טעם לאסור, אדרבה הוא טעם להתריר כי הבהמה בריאה ושלמה ולא חסר לה כלום, כי עושה חליפין, ולמה יהי' בשער זה אסור בלבד מושום טרפה, ואי משום דבשר זה בעצמו נטרף, ויש עלי' שם טרפה הלא זה מה שאמר אח"כ מה לי טרפה כולה ומה לי מקטנו, אבל דעת כי באמת האי בשער בשר מות הוא ומון הראווי להקרא נבלה דהינו נבלה במקצת דמה לי מותה כולה ומה לי מותה מקצתו, כמש"כ הרמב"ם לעניין טרפה, והש"ס לקמן דף קכ"ח ע"א יליף דבמה"ח מטמא נבלה מקרה דכי ימות מן הבהמה אפילו מקצת ופרק"א"כ במה"ח נמי, ומשנין דזוממי' דבמהה בעינן שאינו עושה חליפין, הרדי דולי' זאת הוה קרי לי' בלהה, דהרי עתה מותה, אלא הן אבר והן בשער מה"ח א"א להכenis תחת סוג נבלה, כי סתם נבלה היא דמתה מלאיה מחמת מסוכנת, כמו שאמר לעיל דף ל"ח ע"ב, אבל כל שמית בעפ"ח לצורך אכילה ע"י מיתה הנוהגה אין זה בכל נבלה, עין מזה באריות בפתחה להלכ' שחיטה דברים קילוריין לעניינים, אלא דלאו דלא"ת כל נבלה אתה לגלות לנו, דכל שלא נשחטה כראוי' בשם נבלה תקרא, ולכן כתיב כל נבלה, ורק משם אנו למדין דבר נחירה דאישתרי להם במדבר אחר כניסtan לארץ שנצטו על הזביחה דינו נבלה, וממילא מזה מצין לומוד דכל בשער שלא ניבח דינו נבלה עכ"פ לעניין אישור אכילה, ובזה מצאת פירוש הגון לدرשת הספריDDRUSH כל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה, והרבה פירושים נאמרו בדרשה זו ואני הארכתי בזה בקונוטרט הלהכה למשה והעלתי דהיריבו דכל אתה על שחיטה פסולה דהינו במקצת הסימן, דאיין בזה אלא מעשה טרפות, מ"מ אמרה תורה דבשם נבלה תקרא ומשם אנו יכולים ללמד נמי במה"ח דתאי' בכל נבלה, אלא דיא'א לומר כן דזאת אסור גם לב"ג, ואיך אמרה תורה לגר ולנכרי תנתנה ואכלת, ולכן הוכרכו חז"ל לחיש דבמה"ח איינו מטמא כנבלה, ומשום דעשה חליפין, להוכיחו בלאו, וכן הוכיחסו בכלל טרפה, וכען שאמר ר"ע קודם חזקשו התוס' בדיבור שאח"ז דלמה לקי על במה"ח לר"י, דהיא מי שמוס דמקרה נבלה ידעו דכל בשער שלא נזבח אית' ב' לא נבלה, וא"כ לא מסתבר למור דהאי בשער מה"ח שלא נזבח לא תהיה בלאו, וכן הוכיחסו במשנה ל"ב ע"א בשוחט סי' אחד דטרפה, משום דס"ל נינו דמהני לטהרה מיד נבלה אבל כל שלא נשחטה קרואו, עכ"פ בלאו הוה כמו טרפה, וזה שכתב הרמב"ם זיל דהאי בשער מבהמה

ואיכא כאן אכילה, ושפיר חייב מלוקות עליהם אפילו אכלן באז"ז, וזה נכון מאד בס"ד. ומה שיש להעיר עפ"י מה ש' רשי' זיל לפקמן ק"ח ע"ב בסוגי' דטפת הלב דבח"ש א"א מכל היתרן להקרא שם איסור, ואיך יחול מתחלה איסור אבר אחצי' שיעור עיין מה שכתבתבי באזה שם בסוגי' וירוח צמאונך ודוק'.

תוס' דה שאין בו כזית באמצע הדיבור, ועוד דא"כ אמא לא חיל עליה איסור אבמה"ח כי כיוון דליך מאטרפה אלא ח"ש, דבפ"ב דיומא וכי מ"מ חיל אחצי' כזית עכ"ל, הנה רשי' זיל ביום א פי' דודק באכל ח"ש, אבל אם אלל שיעור שלם לא לקי מושום השבועה, כיון דחייב מושום טרפה, וכן הוא ברמב"ם ובשו"ע י"ז רlich ס"ד, ועיין שם בהגותות אמרי ברוך שתמה על דין זה. ועיין בספרישביבי אש בלקוטים שברתמי כי הדין דין אמיתי ומוכרת, ותמצית הדבר הוא, כי הא דחל אח"ש הוא דוקא שלא ה' בעדו לאות רוקח ח"ש באופן דאפילו השלמים אח"כ איינו חייב מלוקות, וח"ש זהה אין בו איסור רוק מכח ריבוי לכל חלב, ושפיר חל עלי' איסור מלוקות מצד השבועה, אבל באוכל ח"ש וודעתו להשלים תוך כא"פ גם לר"ל הוא אסור מה"ת ובלא ריבוי לכל, וכן הוה בירושלמי תורות פ"ז דמודה ר"ל בעדו להשלים דכוין דמצטרף תכדיא'פ, עכ"פ לומר דאפשר את ב' בחזי שיעור, דאל"כ הרי היתר באיסור לא מצטרפין אפילו במקומות דammerין היתר מצטרף לאיסור אלא באוכל בב"א, ולא בזיא"ז כմבוואר בגמ' פסחים מה"ה ע"א, וכן כאן כל שאכל צאית מן טרפות ונבלות אפילו אכלו בזיא"ז תוך כדי אכילת פרט פטור על השבועה כי ניהו דחל אחצי' שיעור דוקא ח"ש שאכל בלי כונה להשלים לכשיעור עי"ש באירועים קילוריין לעניינים ועכ"פ הדין דין אמיתי. וכן ל"ק קושי התוטס' על רשי' זיל אן דכל שצירוף עוד ח"ש מטרפה אחרת ואכל שיעור שלם בשער טרפהתו לא מצי' מחייב מושום אבמה"ח גם על הא ח"ש של אבמה"ח והבן.

ד"ה ובשר בשדה טרפה זה במה"ח, מדכתייב בשדה דריש דמשמע שפרש ממוקמו, וא"ג דאיצטרך לשער שיצא חוץ למחיצתו כדאמר בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"א, כולהו דריש מיני, עכ"ל, המשיך דבריהם דלא תימא דבמה"ח הוא עין טרפה, וכן שסובר הרמב"ם זיל בפ"ד הל' י"ד, דמסביר לנו מה לי טרפה כולה ומה לי מקטצתה ומה לי טרפה ח' או חתכה בסכך, דחתוטס' וכן רשי' זיל מיאן בזה עדניין טרפה הוא חוליל רע המmitt את בע"ח אח"ז, וכמש"כ הרמב"ם זיל בעצמו דטרפה תחולת נבלות ובמה"ח הנפוץ הוא, דהאי אמרין לעיל ל"ג ע"א דהרוצה שיבリア חותך כזית בשער מבית טביחחה, ואיך נדונה זאת באיכות לשער מן הטרפה לומר חד עניין הוא ובחפז עלה בדעתו לומר דבאות ר"י לשיטתי' איזיל בזה, דהוא ס"ל ט"ח CIDOU, וא"כ שפיר מדמה במה"ח לטרפה, וההתוס' לא מצי' סברנו כן מפני שבסנדדרין ע"ח ע"א כתבו, דגם למ"ד ט"ח סופו למות מבלה זו, אבל הרמב"ם זיל לא ס"ל בזה כתוס', עין בזה באריות בפתחה להל' טרפות, ובריש אלו טרפות, אלא אדם לנו איך פסק הרמב"ם כאן כר"י ולענינו טרפה פסק דאיינה חיה כר"ל, ומוצכי שטרוי לב' תורי, ונתתי אל לב' לברר דעת הרמב"ם בזה אולם טרם עננה חליקי אברר שהרמב"ם יפה עשה למאנ' בפירוש רשי' ותוס' מפני תרי קושי', חד מה שהקשוו התוס' בדיבור שאח"ז דלמה לקי על במה"ח לר"י, דהיא הוי לאו שבככלות, ותירוצים איינו מספיק, דניהו דבשר בשדה כולן כל מיני יוצא כלאו בפ"ע נגד טרפה, מ"מ כיון דבשר בשדה כולן כל מיני יוצא מהחיצתו, במה"ח ובשר קדשים שיצא מהחיצתו ועובד שהחיציא את ידו בשעת שחיטה, דהכל כלל בהאי לאו דבשר בשדה, איך ילקה, הא הוה לאו שבככלות. ב' קשה קושי התוטס' שלחא"ז, דלמה לא ילקה על במה"ח ובשר מן הטרפה שתים, כמו בנא

זה האיבער הוא מצד שאבמה"ח חידוש הוּא, וכן בעינן דוקא בב"א והנה כבר כתבנו לעיל לדעת התוס' דאבמה"ח בר"י הוה אין כאן שום חידוש דמצרפין גידין ועכומת, דהא בכל ר"י דעלמא נמי הדין כן, אדם יחסר ממנו עצם שהחיה תלי בותו לאו בר"י מקרי להתחייב עליו אלא האי חלק משאר בר"י דכל שאר בר"י חייב אכ"ש, וכן בעינן דוקא כיוזת, מושום דכתיב ב"י אכילה, ושאר בר"י דכתיב ב"י נמי אכילה, אתה שאם יש הרבה זיתים שחייב אכיזת פנויו, אבל כאן א"א לומר כן, דכלzeit ממנויך נצטרף גידין ועכומת, ואי דaicא מבשר לחודא צוית לא בעי קרא, דהרי הוא במא"ח וכותבת לפ"ז לר"ל דאבמה"ח ובמא"ח מחד קרא נפקאתו באמת קאי אכילה דכתיב ב"י אבשרה מה"ח, ולכן חייב אבבר שלם גם פחות מכך ודלתא כרב דלעיל, א"כ קשה מה חידוש יש באבמה"ח יותר משאר בר"י וצ"ל דבאמת לר"ל לאו מכח חידוש קאתא עלי' אלא דבל' בר"י ס"ל כן דחלקו מבוחץ בטל מנין שם בר". ומה דקבי עלי' דוקא באבמה"ח אליל לר"י קבעי, דlid"י אבמה"ח בעי צוית גם בחלוקת מבוחץ חייב כמו בכל האיסורין ודוד"ק.

ע"ש גמר ר"י א' חייב הרי נהנה גרונו בכזית, לר"א פטור אכילה בעמי עיין. האי פלוגתא דר"י ור"ל לא איתפרש במוה פליגו בשולמא ר"ל ניחא דבעי אכילה שלמה שינה גרונו גם מעוי, דרך אכילה כד הוא, עיין בשו"ת ק"ז בעל כת"ס צ"ל ר"ח צ"ו שכתב דLAGBI נשבע שלא לאכול לכ"ע לא עבר עד שבعلתו בעמי, דבלשוון בא"א ודאי אכילה לא משמע הנאת גרונו לחוד, וכן ביהו"כ דביתובא דעתך תלי' וכן בהbam"ז דתלי הקרה בשבעה לכ"ע אכילה בעמי עיין עי"ש, וא"כ קשה טובא מנ"ל לר"י דאכילה ذקראי משונה עד דקרוי לי' אכילה בהנת גרונו לחוד.

אבל מה שנלפע"ד דסבירת ר"י הוה, מאחר דהלהלמ"ס ATA דישעור אכילה בכזית ואמרין בימוא דף ע"ט ע"ב, דישעור שביעה בכביצה ושיעור יתובה דעתך בכתובת שני שיעורים אלו הם יותר מכך, הרי דבאכילת צוית לית ב"י לא כדי שביעה ואף לא כדי יתובה דעתך וא"כ אכילה בעמי למאי עלי, כיון שלא פעיל מאומה, אלא ודאי דסגי בהנת גרונו לחוד חייב מלוקות על איסורין. ואולי ר"ל סובר כמו"ד התם ביוםא כמהו בלג רגניתא דהוא פחות מכך, וא"כ איכא יתובה דעתך בכזית لكن בעי אכילה בעמי דוקא להיות מיתובא דעתך. ולפ"ז נדחיס דברי הכת"ס צ"ל מה שהחיליט דבנשבע גם לר"י בעין אכילה בעמי כלשונ"ב"א אם נאמר דבלשונ"ב"א אכילה בעמי או מAMILIA גם שיעור יתובה דעתך משמע להו, ונבעי עכ"פ שיעור כוכבתה, אלא ודאי דLAGBI שבעה אינו אומרים דכוונת הנשבע על מה שהחשב אכילה בתורה וראי' ליה ממשה שכתב הריב"ש ז"ל מובא במל"מ היל' שבעות ריש פרק ד' דח"ש שבעה אסור ואני לוקין עליו שנטקsha לו ממ"נ אי כוונתו ה"י גם אח"ש, ללקות עליי כמו בפרש, ואי דלא כיון רק אכיזת, הרי אין כאן איסור כלל, ותירץ דאמידין כוונתו לעשות איסור זה כשאר איסורא תורה עי"ש, וא"כ לענין זה נמי כיון דבל' איסורי תורה הנאת גרונו אכילה יקרה, ה"ג לענין שבעה, זה אמרת ונכוון בס"ד ודוד"ק.

ראשום מה ע"ד מה שכי התוס' שבעות דף כ"ד ע"ב ד"ה דמומי לה כד"ה, דלא ח"ש חל שפיר השבעה גם לר"י, אף דח"ש נבלות אסור מה"ת. וממש"כ לר"ל דס"ל דין בו אלא איסור דרבנן, והרשב"א חלק עליהם והביא ראי' מהא דאמרו ריש פ' יה"כ, לר"ל כיון איסור מדרבנן אין חל השבעה, ופרש"י מושום דaicא לא חסור, ומISK דמ"מ חיל', משמע דר"י פשיטה לי' דלא חל

שלא נשחתה, ומון הדין הי' לו דין נבלה, דכל נבלה אפילו מקצת נבלה, דמה לי מטה יכולה או מטה מקצתה, אבל כיון דהבהמה גופא לא מטה וממעטין אותו מטומאה דזוקא אבמה"ח מטמא דהוה דומי' דבכמה דאיינה עשו חליפין לנון האי מה לי וכו' דהוה שיק לומר על נבלה, אנו אומרים על טרפה, אבל עיקר סמכית דרש זה הוא מושום דכל שלא נבחה ע"כ בלאו הוא, כמו נהירה ושיטתה פסולה, דלא הי' בכלל נבלה קודם כnishten הארץ, ואח"כ כנבלה תשחוב, ה"ה במא"ח ודוד"ק היטיב בכל הדברים שתכתבתי.

די"ג ע"ג גמר' רבא אמר כגון שתלשابر ממנה וטרפה בו, מר סבר לאו לאברים עומדת, אישורابر וטרפה בהazzi קאטו, ומור תימא רבתיא יש לי כאן, דאי אפשר לומר לאברה הנטלש אשר על ידו נטרפה הבכמה, ה"י בכלל טרפה, הלא אין טרפה לאחר מיתה, ומה להאיابر הנטלש עם הבכמה, ובשלםא לר"י שפיר מחיב משום טרפה דהא עכ"פ טרפה הוה משום במא"ח, ולוקה על האירابر הנטלש עם הטרפה הלא בלאה חייב אפילו לא נטרפה הבכמה משום אבר, ומושום במא"ח, קושי' זו בכב"כ קשה, וע"כ לומר דלרבותא דר"ל נקט מן הטרפה, אבל לר"ל למה לי' לרבע למימר דמש"ה אינו חייב אלא אחת משום לאברים עומדת ולא חל טרפה אבר, תפ"ל דעל האירابر הנטלש לא מתפשט האיסור טרפה שהוא דוקא על בע"ח מחייבים, ולא על האירabr המת שנפרד ממנה בשעה שנטרפה, וכעת איני יודע פשר הדבר ולפע"ד לית נגר ובר נגר דיפרנקהו.

תוס' ד"ה מר סבר ר"י וכי' משמע דאי לאו לאברים עומדת דאייסור טרפה קדים, לא אתא איסורابر חייל עלה, ע"ג דאייסור מוסף הוא ותימא וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' התוס' דהנה תראה דלעיל בדף הקודם, דפרק הש"ס לר"י למה לו קרא, ליתי איסורابر ולחול איסור טומאה שכן איסורו נהוג בע"ג, ולמה לא קאמר הש"ס שכן מוסף הוא לב"ג, כמו שכתבו שם התוס', لكن אני אומר דהא דס"ל לר"י דבכמה בח"י לא לאברים עומדת וליכא איסור אבמה"ח אבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנטקדשו במצב זביחה, עד שאיפלו בלא לאו דל"ת הנפש עם הבשר, לא הייתה הבכמה עומדת לחזק ממנה אבר ולأكل משום דאנו ביצה בעין لكن מהיים ליכא לאו על אכילת אברים כיון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בע"ג אי לאו דאשרה תורה אך בשפנסו דמו ל"ת הייתה עומדת לחזק אברים ולאכול ממנה, لكن לכ"ע לאברים עומדת ומעתה ניחא דאייסור אינו אלא חמוץ ולא מוסיף, למ"ד לאו לאברים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תילשה ודוד"ק.

תוס' ד"ה דאייסור חלב באמצע הדיבור, ונראה לפרש דזוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירה דבכמה הוא דלא עלי אבל אוירה דחלב עלי עכ"ל, כל המעיין בסוגי' לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דין לסברא זו שום קיום, לומר דלא מקרי חלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביב שהוציא החלב חלב שור מקרי אטמהה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטררי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתוישב, אלא לפי דעת הרשב"א דמש"ה בעין אוירה דחלב, דכ"ז שהוא בעמי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורא לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וצחה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון אינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרשב"א ז"ל בזה מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שכתבתבי זהה ודוד"ק.

ע"ב גמר' בעי מני רשב"ל מר"י, חלקו מבוחץ מהו, ופרש"י ז"ל

בית הוצר בחלוקת, ובמוחק אותן יתר כדי לתקן התיבת, ולמה בעין דוקא ע"מ לחפור וע"מ לכתוב, אלא היינו טמא, מושום דפותח בית הוצר אין על המשעה הללו שם קרייה כי שם קרייה אין נופל אלא על קלקלול ולא על תיקו וכן מוחק אין נופל על מחייבות אחרות, כי זאת בשם כתיבה יקרה, כי שם מחייבת הוא דוקא על קלקלול שיק, הרי ע"ג דהמשעה שוה כאן וכאן, מ"מ תלוי' שמה בכוננה ותכלית המשעה וה"ה בזומר עצים לא מקרי קצר אלא ע"י מחייבתו שצרכיך לעצים כך מתרששים דברי התוס', ובחדושים להלכ' שבת ישבותו בזה חומרות רבות, ולענינו כאן נמי הכי הוה לבב לאו דלא תסור, דלא מצי עבר אלא ע"י מחייבתו וכוננותו לעבור על לא תסור כי לויל' זאת המשעה בעצמה אינה מורה על לא תסור כמוון.

ובזה מיישב ג"כ מה שהקשו על הרמב"ם דס"ל דבכל דרבנןencia מושום לא תסור, למה שפקו להקל. ומה שתירצו דכך תקנו אילא מושום לא תסור, למה שפקו להקל. וזה הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עקש דפסוקן היה להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שיטת לומר כן, ויפה כיוון דחשכל הפשות מתנגד לה, אבל מ"מ שיטת הרמב"ם ז"ל לא נפרקתי, כי מה שכתב הרמב"ם דבכל דרבנן אית' ב"י מושום לא תסור, היינו דכוחים לגוזר ולאסור הוא נזכר מלאו דלא תסור, וכל העובר על דבריהם בכוננה זו לעבור על לא חסור, עבר על האילו. אבל מאן דבר סתום, ולא כדי לעבור על לא תסור, עבר אישור דרבנן ולא על לא תסור דאוריתיא שלגביה לאו זה מתעסק הו, כי כל שחסר הכוננה אין במשעה עצמה יותר מעבירת אישור דרבנן, ותדע שכן הוא לדעת הרמב"ן ז"ל דלאו דלא תסור על דרישות חז"ל קאי שדרשו הכתובים ופירושו התורה, א"כ בח"ש שאסור מה"ת מכח ריבוי דכל חלב עבור עליו על לא תסור, גם לדעת הרמב"ן ז"ל קsha איך חל על ח"ש אישור שבואה, כיוון דאית בי, תרתי אישור בעלמא מכח ריבוי הכתובים, וגם לאו מפורש דלא תסור אלא ודאי דלכ"ע בלאו זה אין עבור אלא במתכוון לسور מדבריהם ולא בסתם עובר. וזה אמרת לאמתו של תורה בס"ד.

הדרן ערך פרק גיד הנשה

旄וס דaicaca איסור תורה. ואני תמה בין לר"ל ובין לר"י, איך חל דדרמב"ם על כל תושבע"פ וגם על תקנות וגזרות דרבנן קאי באלו דלא תסור, איך חל על לאו מפורש אישור שבואה, ועיין באבני מלואים בתשובותיו סוף חיבורו סי' י"ד שנתקשה בזה בספר זהה הרקייע, ולא העלה כלום ליישב עי"ש. ולפע"ד נראה דהא ידוע דהן לצאת והן לעבור עכ"פ כוונות מעשה בעין, אבל بلا כוונות מעשה זהה מתעסק ולא יצא ולא עבר דכל שאין כאן כוונות מעשה כמוון דלא עבד דמי. והנה בכל לאוון כמו לא תאכל נבלה וטרפה, אם אכן גו"ט בלי שום כוונה הריaicaca כאן כוונות מעשה, ובחלב שmbia חטא ואפיilo במתעסק חייב בחלבים ועריות שכן הנה והנתת אכילתיו ממשה לי' כמעשה, אלום בלא דלא תסור מטיב הלאו זה, דין כאן כוונות מעשה אלא במתכוון לסור, דהינו לעבור על מה שאמרה תורה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך, ואפיilo ידע לעבור אישור דרבנן, כל שאינו מתכוון לעבור על לא תסור, אין כאן כוונות מעשה דלא תסור, דגביה לאו זה הוה מתעסק, ולא מהני בהזאה גם אם נהנה וגם לא פסיק רישא, ואסביר לך הדבר יותר בדברי תוס שבת ע"ג ע"ב ד"ה וצרכיך לעצים שכתו ו"ז, "נראה דאפיilo לר"י דמחייב אמלאה שאצל"ג, בעין צרכיך לעצים, דלא מקרי קוצר אלא בעין זה, מידי דהוא אקורע ע"מ לתפור ומוחק ע"מ לכטוב וכוכ"ע עכ"ל ועיין בהගות ק"י רעך"א זצ"ל במשניות שם שהתפלא על ראיות התוס' שאינן מובנות, וכתבתاي אני בחדושי פירוש לדבריהם, כי סברתם הוא דיש מלאה שرك הכוונה עשו אותה למלאה זו ולולו הכוונה אינו נופל על האילו מעשה שם מלאה זו ולכן הזומר אינו חייב נמי משום קוצר אלא בשצרכיך לעצים, כי לויל' שמתכוון לעצים העש בעצמה מורה על נוטע, ולא על קוצר, ואני דומה לקוצר עשב השדה, אפי' אני צרכיך לעשבים מ"מ קצירת עשב מקרי קוצר, בין צרכיך לעשבים שכיוון לך, ובין לא צרכיך להם ולא כיוון לך אבל זומר עצים לא מקרי קוצר רק ע"י הכוונה שצרכיך לעצים, ולסבירה זו הביאו התוס' ראי' נפלאה ממה דלא מצאו לחיב אמלאת כורע אלא בעשרה אותה ע"מ לתפור ובמוחק רק אם עשה ע"מ כתוב, והלא יש קורע שהקריה בעצמה היא לצורך כגון פותח כתוב,

פרק כל הבשר

נicha ל"י לומר דאטו אין קתני אסור, וה"ט משום דכל דaicistruck לאשמעין דהם בכלל העינוי דקרה אין רשי לכלול מה דחייב עליו עם הני דין בהם אלא אישור בעלמא מד"ס, ולכתוב על הכול לשון אסור זה ברור.

והא דקטני אסור לבשל והשמיט אכילה והנהה כתוב הרשב"א ז"ל דילשנא דקרה נקט ולבשל ולאכול קامر, ואני תמה ע"ז הלא ג"פ לא תבשל כתיב ומני' ילפין מכח אם אין עין חד לאכילה וחוד להנהה וחוד לבישול אבל לישנא דלא תבשל לא משמע אכילה ואיך סגי ל"י לתנאי לשנות לבשל לחוד והשמיט אכילה והנהה, ולא עוד אלא דלקמן דף קי"ג ע"א תנן בשיר ברמה טורה בחלב בהמה טורה אסורה לבשל ואסורה בהנהה, ולמה כפל שם דאסורה לבשל מה שכביר תנא בריש פרkon ואילו דאגב הנהה קתני א"כ גם אכילה הילו לשנותו, אבל הפירוש האmittiy הוה, דכאן רק מאיסור אכילה

משנה כל הבשר אסור לבשל בחלב וכו' בפ' יהה"כ קתני יהה"כ אסור באכילה ושתייה וכו' ופרק שם בגמר' אסור והא ענוש כרת הוא עי"ש וכאן לא פריך אסור והוא ענוש מלכות עליו משום דהתמס דכתיב ועניתם את נפשותיכם ואתה התנא לפרש מה הוא האי עינוי דכיוונה עליה התורה ושפיר פריך אסור והא ענוש כרת הוא, אבל כאן דמפורש בקרא לא תבשל, והתנא לא אתה כאן אלא לפרש דלאו דוקא גדי בחלב אם אלא כל בשר בכלל האי לא תבשל הוא אינו צרכיך לדקדק ולומר על כל בשר מזוזה שלא לבשל, כי לא נחתת כאן לומר אסור אלא דכל בשר בכלל האיסור המפורש ושhai אישור המפורש יש בו מלכות פשיטה דמ"ש האי לאו משאר לאו התורה, אבל אין לומר משום דכלול כאן גם היה ועו"ר ואס"ר ע"ת מותני' איז אינס אסורים אלא מד"ס, ולכן קחני רק אסור ולא קחני מזוזה, דהא שם בפ' יהה"כ נמי מונה והולך כל החמשה ענויים ומ"מ פריך אסור והא ענוש כרת ולא

נאמר בזה, עיין לעיל בראש הסוגי' דנוהג בטמאה שכתבותי שם, אכן כתני אין גה"ג נוהג בטמאה, דהיינו לשון משמעו דגם ל夸בו אין כאן אישור גיד כלל, וא"כ גם גם בב"ח שלא אסורה התורה כלל בחלב ובבליה הרי אין כאן אישור כלל, וא"כ איך אפשר שאסורה התורה הבישול שהוא אסורה רק כדי להרחיק את האדם מלאכלו, אולם י"ל דשאני בב"ח דס"כ"ס איסור המפורש הוא הבישול ולגביו בשול גם חלב ונבליה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א וכיוון דמקלל והגבלה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א אלא דآن מוציאין את החלב בשול אלא לא לחוצאים,תו גם מכלל אישור אכילה איינו יוצא אלא מכלל מלוקות אבל איסורה איכא דהרי בכל בישול המה, והבן ולפניהם נדבר עוד מעין זה ודוק.

תנוס' ד"ה כל הבשר תימא דלא תני וכו' בחולין ובמוקדשין וบทוספתא תני فهو וכו' עכ"ל ועיין באחרונים מה שכתבו בה, ולפע"ד נראה דבקדים הנאכלים פשיטה דחל כיוון דלאחר זריקת דמים נאכל לכחנים ולבעליים וממילא חל מכח מוסיף לשאר בני אדם, ואיבשר עליה פשיטה דאיינו חל כמו דלא חל אחלב ונבליה, ואי דס"ל לתוספתא דחע"א או כמ"ד לזמן מתקדי אבישול אכילה נמי לך, יותר היה לשנות דין זה בחלב שהוא בכל בהמה דנוהג וכן בנבליה וטריפה דשכיח יותר ודוחק לומר דמשום אין רק דקתו חולין ומוקדשין תני נמי הכא אבל יותר נראה בכונות התוספתא דקתו דנוהג במוקדשין עפ"י מה דמובואר ברמב"ס ספ"ט אהל"כ כלאים וז"ל "דבhamת פשה"ס עשה הכתוב כשמי גופין כבבמה טמאה וטהורה דהכי הוא אומר ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריב ממנה קרבן לד', מפי המשועה למדו שאינו מדבר אלא מפסחה"ם וכור"ע עכ"ל וא"כ הו"א דלאגי בב"ח נמי נחשב בהמה קדושה כמין בפ"ע שאין בכל גדי וכאשר כתבתاي לעיל בראש פ' גה"ג עי"יש ודוק.

ד"ה ק"ד ע"א ממשמה הנודר מן הבשר מותר בשער דגים וחגבים. הראש יוסף ז"ל נתעורר על האי באא איך משיך שייכי להכא, והרי בנדרים הולclin אחר לשון ב"א. ומה עניין זה לבב"ח אם לא לפי מה שכי הלח"מ על דעת הרמב"ס ז"ל בפ"ט מנדרים דעופות בכ"מ בכלבשר, ודגמים דקאו במקומות דמייל עלי' שליח דעתומה כיון דלענין בכ"ח הוה בכלבשר לר"ע, ה"ה לעניין נדרים. דעתומה כיון דפריך בנדרים מ"ש עוף מדגים היינו לריושה"ג דשרי בב"ח ומה דרגים הוא לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג בעוף. אלא דהראש יוסף קמתמה על דברי הלח"מ, דמאי שייאכி דנדרים לבב"ח דאסור מושום שדומה Katz לשער במראה ובטעמא דמש"ה אסור רבנן. גם מה שכי' דהשוגי' דנדרים דמקשה מ"ש עוף מדגים הוא לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג הוא ר"ע וכו' עכט"ד דברי הראש יוסף ז"ל. ואני אושopic הקשות אם שיויו האיסור בב"ח גורם דעוף בכלבשר לנדרים הלא גם בלוא איסור בב"ח שהוא עוף להמה, לאיסור אבמה"ח לטרפה ונבליה לדם ולשחיטה וכן להיפך הרי רשב"ג שם בנדרים קחשב לב וכבד וכל בני מעים דאינם בכללבשר לנדרים, והרי בכל איסור בב"ח לכ"ע גם אלו המה, הרי דנדרים מلتא באנפה נפשי' הוא התלויב בלשונו ב"א. ולא במה שאסורה תורה. אלא דמ"מ אני רוואה דבר גודל דבר הנביא בעל לח"מ ז"ל, כי Mai דקתו הכא הנודר מן הבשר הוכיח הרמב"ס ז"ל שיטותו, דלר"ע דס"ל דעוף אסור בב"ח מדרבנן נגרר די' דנדרים להיות בכללבשר ואפיקו ללקות עליון, ודוקא לר"ע דס"ל חיה ועוף אינם מה"ת, אבל למאן דס"ל דעוף מה"ת אסור, לא, וכאשר אבר והא כתוב הראש יוסף דנדרים אמר דת"ק דרש"ג ר"ע הוא במחלוקת זו ליתא, שלא קאמר התם אלא מאן תנא דפליג אדר"ע רשב"ג הוא, ור"ל מאן תנא דמותני' דקאמור מותר בدلעין רשב"ג דברייתא הוא, אבל

והנה מדברי תרבר"י דלקמן נמי משמעו דקרה קמא מוקמיין איסור אכילה ורק קרא בתרא אבישול כמשמעותו וכSIDORו של תנא DIDON דכאן מאיסור אכילה דיבר וככלל חיה ועוף שהמה מדרבנן, וא"כ לקמן קי"ג ע"א תנא איסור בישול והנה, והא דתנא הנה לבסוף משום דבאמת רק הנזקי תרתי לא תבשל שב' משפטים ופ' כי תשא אתה חד לאכילה וחד לבישול ולוקין על שניהם, אבל איסור הנהא דילפין מקרה דלא תבשל הנהא במשנה תורה בפ' ראה, באמות אין לוקין עליו כאשר פסק הרמב"ס, והטעם דמהו שנשנה במשנה תורה לאו שכבר נאמר בד' ספרים לא נוכל לדרש באם אין עניין לדבר חדש, כי איך נא' דכל ארבעים שנה במדבר היה בב"ח שר בהנהה, ונתחדש להם עתה בשכננסו לארץ איסור הנהה, ולכן סבר הרמב"ס ז"ל אכן זה אלא דרך אסמכחה, לדrhoש האי השינויים הללו במשנה תורה על איסור הנהה, ובספר המצוות שלו באמות לא הביא הרמב"ס אלא אני תרי לא תבשל חד לבישול וחד לאכילה כמו שהביא דביו הלח"מ כאן בראש פ' וילך גם תנא דמשנינו הnicח הנהא לבסוף ונשמע מזה אכן כאן מלוקות דאל"כ הוויל' תחלת איסור בהנהה ואח"כ ואיסור לבשל מקרה שלishi שבפ' ראה, והתדבר"י דבאמת מנה הנהא אחר אכילה ובישול לבסו' אין הכרע לומר דס"ל דמקרה השני לפין הנהא ולוקין עלייה, כי י"ל מאחר שמנוה כל שלשה איסורים דאית בב"ח בהדי' והראשון היא אכילת בב"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהא דמשיך שייכי ע"פ שהנהא את' רק מקרה השלישי ואינו אלא מדרבנן כנ"ל, וכן מסתבר לומר דהרי בגמ' לזמן יש כמה י寥פותות ודאי דלא לקי על איסור הנהא דבב"ח דוק ותשכח ואי נושא זה פולוגתא בין תדרי' לשאר התנאים והאמוראים, דבר שלא נזכר בגמ'.

אבל מה דיש מן העיון הוא על הרמב"ס שישדר תhalb איסור בישול ואח"כ איסור אכילה וכן בסה"מ שלו שכתב מצוח קפ"ו שלא לבשל בב"ח, מצוחה קפ"י, שלא לאכול בב"ח, והוא נגד סיור/DTDבדר"י ומשנותו, אבל האמת יורה דרכו כי לדעת הרמב"ס הון דרשיהDTDבדר"י והן שאיר הדרישות שבגמ' לזמן אין דרישות גמורות לחיב' עליום מלוקות. ולכן בדריש המדרש רבה שלא נזכר כלל בגמר' כאשר תראה שכטב בהלה ב' ז"ל לא שתק הכתוב מלאיסור אכילה אלא מפני שאיסור הבישול, כלומר ואפיקו בשולו אסור ואצ"ל אכילתו כמו ששתק מלאיסור הבת מאחר שהאר בת הבת' עכ"ל הרי דהרמב"ס מיאן בכל הני י寥פותות שבגמ' משום דاسمכתות נינהו, ולמד איסור אכילה מאיסור בישול שנאסר מפני שהוא אחד מצורכי אכילה מכש"כ אכילה עצמה, וא"כ מוכרכה היה להקדים איסור בישול שהוא המפורש בקרה והוא האב ואיסור אכילה שהוא התולדה אחריו.

אבל מה שיש להעיר הוא, דאין פסק הרמב"ס בהלה ב' שם כמ"ד דהמברש **מל'ב** או נבלה בחלב דלוקה להאי דמדרש רבה ואינו לוקה על אכילתו, דהוא לכוארה התורה אפילו בישול וא"כ בחלב או אכילה נלמד ממה דאסורה אכילת בב"ח איך לוקה על בישולו, אבל נבלה בחלב דליך איסור אכילת בב"ח לא מצי חיל על אכילתו ניהא בשנאמר דהרי רק מטעם דחע"א אין לוקין על אכילתו אבל לעולם איכא כאן איסור אכילת בב"ח לעניין ל夸בו בין רשיים גמוריים. אלא דלפי מה שכתבנו בריש פגה"ג דהאי ל夸בו לא נאמר אלא במקום דרך מדריך מורה לא מצי חיל יש בנסיבות שיחול אם הוא יהיה' קודם, כמו דחוות אש ואשת Ach, דלפערם זה קודם אלה, ולפערם להיפך. אבל במקומות שא"א בשום אופן שיחול בב"ח על חלב או נבליה הרי אין נאמר איסור זה כל בשול הנבלה או חלב, ולא שיק' לומר דחל ל夸בו וכו' כיוון עצימות האיסור לא

רק משום דמיילך עלי' שליח, לא מצי סברו דגזרו על עוף, (ע"י"ש בנדרים בהגותה הגאון ר' יוסף חנינא לפא מייזיש ז"ל דברי טעם, דממה דנקט התנאו שם ועופות, אחר שאמר אסור בכל מני בשר ובלב וכבד וקורבן מוכח דעוף לאו בכלל בשר אלא דמיילך עלי' שליח) וכן אין זה פלוגתא חדשה ר' דרייה"ג מצי סבר כהני תנאים דעוף לאו בכלל בשר וממיאלא דליך מקום לגוזר, עיין עוד ל�מן מה שכתבתי שם.

היווץ

מן האמור דיפה כתוב הלח"מ ז"ל, דזוקא לר"ע לא בעין בעוף טעמא דמיילך, אבל לא מטעמי' דהינו מושם אסור בב"ח, אלא הנפק הוא, דר"ע אסור בב"ח מדרבנן וכדי שלא יטעו לומר כדי בחלבamo כמשמעותו דזוקא, ע"כ ס"ל דאיישי קרו גם בשר עוף סתם בשר, ולא עבי שליח לימייל כלל, וכך קתני תנאהaca האי דינה נזorder מן הבשר דממה אסור גם בשר עוף וכרכ"ע שמעין גם לעין נדר אסור בכל בשר חז' מגדים וחגבים, וגם לעין מלכות בשר עוף בכלל בשר אבל לריסחה"ג וה"ה להני תנאי דנדרים דפלו גו שם בנדרים, בשר עוף לעניין נדרים כבשר דגים דמיילך עלי' שליח, ותלו בפלוגתא דר"ע ות"ק דידי' במתני' נזorder מן הירק. והש"סorchaca דפרק רישא לסייע דרישא אסור עוף מה"ת כי ה"ס"ד דלא בר"ע, ובסייע קאמר דעוף בכלל הנדר והוא כר"ע דמיילך עלי' שליח (ועיין בבב"ח שנטקה בא ר' שעת הרמב"ם דבעוף לא בעין מימיילך עלי' שליח) הכי פירושה Adams התנא סובר דעוף בחלב דאוריתא ודלא בר"ע, איך קתני בסיפא דעוף בכלל בשר לנדרים דכמו דאמרנו לקמן דרייה"ג פליג אר"ע דעוף איינו בכלל בשר בלשון בא, מסתמא גם האי תנאה ס"ל כן די לאו דתנאה סתם לנו כאן כר"ע דעוף איינו מן התורה אלא מדרבנן, הרי ר"ע יחיד בדבר הזה דעוף בכלל בשר סתם דהן ריסחה"ג והן רש"ג ות"ק שלו בנדרים, לא ס"ל כר"ע לעניין זה, וע"כ דטעם מימליך עלי' שליח קאמר דבשר עוף בכלל נדרו, וכרכ"ע דמתני' דהנorder מן הירק, וא"כ רישא רבנן דעוף בחלב דאוריתא, וסייע אליבא דר"ע דמיילך עלי' שליח מיני' הויה, ולא ר"ע גופא דר"ע לא מציא אמרה, דהרי לדידי' עוף בלאי' אסור בנדר דבכל בשר אלאidalibaa דר"ע דהנorder מן הירק נשנית ומשום דמיילך עלי' שליח. ולפי האמור למ"ד דרישא דלא כר"ע, אלא עוף אסור מדאורייתא בתמ"ת האי סייפה דהנorder מן הבשר לא שייך הכא ולא חש הש"ס להביא ראי' לר"א דאמר דרישא נמי ר"ע הוא, מהא דקתני הנorder מן הבשר ודוק' הקיט.

גמר' הא עוף אסור מדאורייתא, המהראמ"ל מדקדק למה לי' דיקוא מסיפא, דהינו ממה דקאמר חז' מבשר דגים וחגבים, כיון דMRIsha שמעין דהרי כל הבשר קתני, והכי הול'ל, כל הבשר ואפיקו עוף, ולפ"ד לך' מ"ד Adams עוף מדאורייתא אסור לא שמעין דעוף בכלל בשר בלשון בא לעניין נדרים ממש'כ' למעלה וא"כ גם בדבורי התנאו בא' להכנס עוף בכלל בשר רק מדיקוא דחוץ, אלא אי קשה הא קשה, דחיה ודאי בכלל כל הבשר, וא"כ מחיה הול'ל דמתני' דלא בר"ע, אלא ליתא מדיקוא דחוץ, והוא להיפך, דעוף איינו בכלל כל הבשר, וזה ליתא מדיקוא דחוץ, והוא דלא נקט חיה ועוף כבר הקשו בתוס', ודוק'ק.

תוס'

ד"ה הנorder מן הבשר בגמ' מוקי' כר"ע, ובנדרים פריך דדגים נמי מימליך עלי' שליח ומוקי' מתני' דהaca במאן דכאיב ל' עינא ובוינא דהקה זא' וכו' עכ'ל, הנה שם בנדרים לא הביא משנתינו כלל, אלא אבריתא קאי דפליגו בה ת"ק עם רש"ג, והות'ק אסור בעופות

תק' דבריתא ודאי לאו ר"ע הוא דלדי' עוף בכלל בשר גם בלאו טעמא דמיילך עלי' שליח, וגם למלכות. ולא על חנס קתני ר"ע דינו במתני' שם בירק ולא קתני בשר דהוא עיקר מאכל האדם וכארשר באמת קתני בבריתא דת'ק ורש"ג אלא ודאי דלגייב בשר לא קאמר ר"ע מלתי' וכארשר אבא.

דראה זה דבר נפלא בדבורי הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א הלכ' ד' ואיל' וכו' בשר חיה ועוף וכו' ואסור באכילה מד"ס כדי שלא יפשטו העם וובאו לידי איסור בב"ח של תורה, ויכאלו בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב amo ממש, לפיכך אסור כל בשר ממש' עכ'ל ההזבב, וכל שדרכו להעמייק במוה' שלומד ישנותם על האי אריכות דברים בכלל, כי אין דרכו של הרמב"ם ז"ל בכך זה לפרש טעם חז'ל, שלמה גזרו, מפני שਮובן מAliyo שעשו גדר וסיג משמרת למשמרות, כדי שלא יגעו באיסור תורה, וכן תמצא לעיל מני' בפ' ח' בגה'ג כתוב שאינו אסור מה'ת אלא מה שעיל הקף אבל שאיל הגיד וכן חלבו של גיד איינו אסור אלא מד"ס ולא פירוש טעם האיסור, וכן בפ' באיסור דם כתוב, דדים האדים האיסור מד"ס. וכן בפ' הט' כתוב יראה לי שככל אלו החווינו והקרונות אסורי מז"ס, ולא פירוש טעם האיסור ממשום דMOVEN מAliyo, כדי שלא יבוao לאכול האיסור עצמו. ומה ראה הרמב"ם ז"ל כאן לפרש טעם איסור ח' ועוף בב"ח. ולא עוד אלא שהרמב"ם לא סגי לי' במה שכתב, כדי שלא יפשטו העם יבוao לידי איסור בב"ח של תורה' אלא שהוסיף דברים "שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב amo ממש' מה' נשמע דאל' ה' כתיב בתורה מפורש ל"ת בשר שור שב וע' בחלב, לא ה' מקום לחז'ל לאסor מדרבנן גם בשר חיה ועוף. אבל האמת דבריו ז'ל, הלא תורה דבאייסור חלב לא מצאו מקום לאסor חלב Chaya אטו חלב בהמה, ולא דם דגים וחגבים אטו שאור דם - ודם אדים ממשום בשרו אסרו. - הר' דאי מקום לגוזר ממיינו על שאינו מינו. ומה ראו על כהה בב"ח לאסor בשר חיה ועוף אטו בשר בהמה, لكن המציא הרמב"ם ז"ל חידושא רבה, והוא דלהוציא מלבו לפреш הקרא ממשעו גדי בחלב amo ממש, וכטעה אדבן עזרא דמשום אכזריות אית' ב', ובאיו ראי' לדביריהם מה' שחיה ועוף מותרים, דאמ' גדי בחלב amo לאו דזוקא אלא כל בשר חיה ועוף בחלב אסור, אלא שדיבר הכתוב בהזה. למה אוכlein בשר חיה ועוף בחלב ולא ה' משמעו להו דג"פ גדי אותו למעט חיה ועוף ובמה טמאה כדלקמן. لكن הוצרכו לאסרו, וזה ברור ואמת בדעת הרמב"ם ז'ל, ולול'ז' זאת אין לנו מוכחה בדעת ר"ע דס' לש' חיה ועוף אינס מה'ת, דלול'ז' זאת אין לנו טעם למה אסרו בחיה ועוף בב"ח יותר מבחלב חיה. אמרו מעתה אי בלשון העם בשר עוף לאו בכלל בשר הוה, למה אסרו בעוף, כדי לאסor בהזה מה'ט שכתב הרמב"ם, אלא ודאי דלער'ע גם עוף בכלל בשר בלשון העם, וכן הוצרכו לאסor גם בעוף וממיאלא דלבבי נדרים ג'כ' עוף בכלל סתם בשר הוה, ולא תלי בחמלכה. ותדע שכן הוא דלקמן דף קט'ז ע"א מסיג באב'א, דרישא ג' ור"ע פליגו בעוף אי אסor בדרבנן או לא, וע"י' בראש יוסף שכתב דלהאי אב'א בחיה גם ריסחה"ג מצי סבר דמיינעט אלא דאסרו מדרבנן, אבל עוף דלא דמיינעט בשר בהמה לא איזרו, וע"י' שלב ארי' שנדחק לפרש במא פליגו ר"ע ורישא ג' ודבורי אינס ראיים למי שאמרם במחכ'ת.

אבל יפה הקשה דכיוון דע"כ פליגו בחיה כדמיינעט בדבורי מה' כי תיתי לומר דפליגו עוף בעוף דאיון בדבורי רם'א, אבל לפ' העצטנו בדעת הרמב"ם ז'ל ניחא טובא, דرك ר"ע מציא סובר דגזרו על עוף ממש דלא ס'ל דבאי המלכה אלא גם בסתם הוה בכלל בשר, אבל רש"ג דמיינעט בנדרים בשר עוף וכן ת'ק שלו אסור

אבל מלשון הרא"ש שם ממשע דה"ה בנדר לכמה ימים, כיון דהוים לא מazi אכל דגיס, ממילא אין כוונתו בלשונו על הדגים, וכן נראת מלשון הרמב"ם שכ' ואם מראן הדברים בעת שנדר וכו', אבל הטור והשו"ע ע"פ שהביאו לשון הרמב"ם, כיון דהר"ן ז"ל בפירוש כתוב דזוקא בנדר על אותו היום, הי' להם לפреш. ולפער"ד נראת כדעת הרא"ש ז"ל דבאמת קשה טובא לדעת הר"ן ז"ל אך נאמר דלא כיון לאסור דגים ממשום דהוא על יום הקזה נדר שבלא"ה אינו אוכל. והרי חוץ שהוא רוצה לאכול דאל"כ למא נפ"מ, וכיון דרוצה לאכול אדרבה מסתבר יותר דכוון לגדור את עצמו מלאכול דגים, כיון דתאב עליהם לאכלן גם ביום דהזה. אבל לדעת הרא"ש ז"ל דקיים על שאר יומא ניחא אלא דלעומת זה קשה כיון דנדר על ימים רבים למה נוציא דגים ממשום, דהוים אינם אוכל בלבד"ה וצ"ע.

תנוס' דה"ה הא עוף אסור מדאוריתא וכו', ונראת דהא דס"ד שהוא דאוריתא ממשום דסמק אסיפה דגזר העלהו אתו אכילה וכו', אבל אין לומר וכו' דהא הנודר מן הבשר אין כל בשר שהוא וכו' עכ"ל, עיין במרחמי"ל ובמרחמי"ש ז"ל, שדברי התוס' תමוהים והוא בסיפה הנודר מן הבשר לא קתנה איסורא כלל, וגם לומר דידייך כדי יוסף דאי מדרבנן, לא הוא גزو על העלהה שהוא גול"ג, קשה לשמעו, דמה מתרץ ר"א מהן ד"ת ומהן ד"ס וכולה ר"ע היא, הלא עיקר חסר מן הספר דה"י לו לתרץ איך גור-can גול"ג ו��מותץ אבי.

והנה לפע"ד בהא דכתבו, דא"א לדיק מהא דקთני כל הבשר כוונתם הכי הוא,adam נאמר כן, אז הנודר מן הבשר נמי בעין למיר דושא עוף לבמהה ע"ג דלא קתני בפירוש, דאל"כ אין כאן מקוםו כדקsha הרא"ש יוסף ז"ל וכדי שלא נסבול דוחק זהה שambilaya כאן דין הנודר דלא שייך הכא וגם אין שוה בדין עם בב"ח, נסבול יותר דוחק קטן מזה, דקתני כל הבשר אסור יש מהם ד"ת וש מהן ד"ס, אבל אי דיקא מצד איסור העלהה הי', אז ניחא, דעתך נסbold הא דוחק גדול דלא שוה דין בב"ח לדין הנודר. ומה דלא חש ר"א לתרץ איך גزو אהעלאה בעוף דרבנן נראה לפע"ד דבר נכוון עד מאד, והוא דהרי הש"ס דמידיק מחוץ מבשר דגים, דעוף אסור, ולא מרישא דכל הבשר, כבר כתבנו לעיל דה"י סובר דעתו לאו בכלל סתםبشر הוה, ואם בכל זאת נאמר דאסור מדרבנן, אז נפרש המשנה הכי "כל הבשר אסור לבשל" הינו בשר בהמה, ומה"ת "חוץ מבשר דגים וחגבים" דשי' למגורי אבל בשר עוף נשמע מדיוקא דאסור מדרבנן, ע"ז ודאי קשה א"כ להנודר מן הבשר ייה' אסור בדגים שאינם מי' בשר כלל וכמו דגבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גורה חדשה להכניס דגים בכלל הבשר, ור"ע רק בנודר מן הירק אסור בדלוין ממשום דירק כולל גם דלוין אבל דגים אינם בכלל בשר כלל, ולכן נדחקו לפרש היהר דגים דקתיini במשנה וביבריאתא ביום דהזה, ולא שביסודה המשנה שהיא ישי' נושן מתפרש כן, אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכניסו דגים בכלל בשר לעניין נדריס, מפני דיש מקום להיתר זה ביום דהזה והבן את זאת, כי עז' זה צריך לפרש בכמה מקומות וחד מהם הוא בראש מכך לתן דכמה אוקמתות שבגמי הכנין ביריבוי דהקל שוחטין דינים חדשים שנתחדשו זמן הרבה אחר יסוד המשנה, ודוז'ק.

ודרך אגב אצעע כאן מה שיש לי מן התימא על הפסקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביו"ד סי' ר"ז בהא דሞר דגים ביום דהזה, אי דזוקא בנדר רק על יום אחד והוא יומא דהזה, או אפיו נדר על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רואה פלוגתא דהר"ן ז"ל שם בנדרים כתוב בפירוש, דזוקא בנדר על יום הקזה, ומתריך בדקרים מותר דקאסר משום דמיילך על' שילח, דגיס נמי, וקמשני כנ"ל וכמה מן הדוחק לאוקמי הביבריאתא דנסנית בנדרים דמיiri ביום דהזה ורק אז מותר בדקרים, ובפרט דקתני בהדי חגבים, ובחגבים פשיטה דמויר בכל"מ, וכמש'כ הפסקים, אבל משנתינו דאין לה עסק בדברים, והביאה דין זה הנודר מז הבשר הכא משום שיויי הדין דהכח והכח כל הבשר אסור, ודגים וחגבים מותר, לאוקמי דמויר ביום דהזה או בדכאי ל' עינה, הוא דבר זו עד להפליא, ובירושלמי נדרים באמת פיג' אש"ס דילו בזה, וס"ל דבשער דגים לעולם מותר, ועיין בר"ז נדרים דף הנ"ל ד"ה והוא מן ירך נדר, ובהגהת הש"ס בעליפה עיניים שם. ובאמת בעיני פלא מוד איך אפשר לומר דאפילו אינו מינו משום דמיילך עלי' שליח יהיו הימי' במשמעותו נדרו, אך נפרנס המשניות דסוף פ' הנודר מן המבושל, הנודר מן הין מותר בין תפוחים והנודר מז המשמן מותר בשמן שומשיין, וכותב שם הר"ן דכל שיש לו שם לווי' לא מקרי יין ושמן סתום. ופשיטה דבכל הני מילך על' עליון שליח. אדם רוצה לשחותין יין אפיו על שכר מילך השלח, והצריך לשmeno להדליך או לבשל אם לא ימצא שמו זית יקח איה שמן אחר מה שמצא ומאם פשיטה ל' לתנא דמתני' דבכלל נדר אינו אלא מה שנקרה יין ושמן סתום ולא מה שמוסיפין לו שם לוויי, וא"כ בדגים נמי ניחו אדם לא ימצא בשר יסתפק בדגים דהמה קרובים לבשר, אבל מהיכי תיתי יהיו בכלל נדרו. ועוד זאת דהרי לגבי בב"ח אמרין דגדי בחלב אלו לא דזוקא אלא שדבר הכתוב בהווה, ולכן אסרים מה"ת כל בשר שנתבשל בחלב, ואפי' ח' ועופ' ובמהה טמאה הוי בכלל, אלא שייצאו מן הכלל ע"י ג' פעמים גדי שכותב בתורה כמבואר לקפן קי"ג ע"א במסנה שם, ולמה לא בעין מיעוטא על בשר דגים וחגבים (דמל"ד היה ועופ' אינם מה"ת קשה לומר דמעט דגים וחגבים מהיקש דנבללה וכירישה"ג לקמן) הרי דגים וחגבים אינו בכלל בשר כלל, ובDALIKA שום מיעוטא נמי ידוען דלא הוה בכלל בשר כלל, ואיך נאמר דזהה בכלל נדר מושום אדם רוצה לאכול בשר ולא ימצא, יאל' דגים ולא ירך או קטניות מושום דגים יותר קרובים לשבר מן ירך וקטניות, והוא פלא והפלא בעניין. ושוב דקדתי בדרכו של שון הרמב"ם בפה"מ כאן שכ' וזול, "כבר באנו במקומות מנדרים, שעיקר אצלנו בנדרים החל אחר לשון ב"א, אבל בזמן שחברו המשנה הוי עושין שהנודר מן הבשר אסור אפיו בשר גדים וכמו" עכ"ל ומ"י לא ישנותם דגמי קדוקתני בדרכו של שון הרמב"ם וכו", על לשון הלווה, שבזמן שחברו בעיליל דגם הרמב"ם ז"ל הרגש באורות דין זה, וכעפ' כפי הנראה בעיליל דגם הרמב"ם ז"ל הרגש באורות דין זה, דהנודר מן הבשר ייה' אסור בדגים שאינם מי' בשר כלל וכמו דגבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גורה חדשה להכניס דגים בכלל בשר, ור"ע רק בנודר מן הירק אסור בדלוין ממשום דירק כולל גם דלוין אבל דגים אינם בכלל בשר כלל, ולכן נדחקו לפרש היהר דגים דקתיini במשנה וביבריאתא ביום דהזה, ולא שביסודה המשנה שהיא ישי' נושן מתפרש כן, אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכניסו דגים בכלל בשר לעניין נדריס, מפני דיש מקום להיתר זה ביום דהזה והבן את זאת, כי עז' זה צריך לפרש בכמה מקומות וחד מהם הוא בראש מכך לתן דכמה אוקמתות שבגמי הכנין ביריבוי דהקל שוחטין דינים חדשים שנתחדשו זמן הרבה אחר יסוד המשנה, ודוז'ק.

ודרך אגב אצעע כאן מה שיש לי מן התימא על הפסקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביו"ד סי' ר"ז בהא דמויר דגים ביום דהזה, אי דזוקא בנדר רק על יום אחד והוא יומא דהזה, או אפיו נדר על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רואה פלוגתא דהר"ן ז"ל שם בנדרים כתוב בפירוש, דזוקא בנדר על יום הקזה,

אנו למיימור דר' יוסף ס"ל בשר עוף בחלב דאוריתא. עיין כאן בהגחות הגרא"ב שקבעה על הבה"ג שיש"ל דמש"ה שר ביעא בכוטחא משום דעוף בחלב דרבנן, הלא ר' יוסף קאמר ל"י שם בעירובין, והוא הר' ס"ל דבר"ח בעוף מה"ת עי"ש. ולפי באורנו זה ליתא דר' יוסף קמנפריש רישא דמשנתינו דכל הבשר רק אבמה קאי ומדוקא דחוץ מדגים וחגבים קמדיק ה"א בשר עוף אסור, הינו דפלוغو ב"ש וב"ה כدمפרשו איזיל וכמש"כ למעלה, וא"כ ליכא כאן סטמא דבר"ה אוסר דהרי מנ"י וב"ה קאמר דר' יוסף קאמר ל"י ויש חולקין עליו ולא משום מביא גאולה אמר לה, אלא לידע לדאו ד"ה הוא אלא דיש חולקין וס"ל דנהפהך פלוغو ב"ש בחומרא וב"ה לקולא, והוא תנא עדויות דפ"ד, וממילא צריכין אנו לפ███ כמותו, ממש"כ הראב"ד, ובפרט שהוא במילוי דרבנן דהעלאה גופה בכוב"כ אינו אלא מדרבנן. וא"כ ר' יוסף להלכתא ס"ל דעוף בחלב דרבנן כב"ה אליבא דת"ק עדויות, וממילא דמותר להעלתו על השולחן וזה נראה ברור ונכון מאד ולא נוצר לומר הזוכר בפירוש אי בשר עוף בחלב דאוריתא או דרבנן דבר שלא יתעורר המשנה בגמ"י ודוו"ק. ועיין לפקון קי"ג ע"א מה שכותבי שם על המשנה המעלה את העוף עיין שם היטב.

וראתاي כאן בדברי הלב אר"ז שכתב להתנצלותו דבריהם אבינו ע"ה דאיך העלה לאורחים שלו בן בקר, עם הלב וחמאה כיוון דקים א"א כל התורה כולה ואפיו עירוב תבשילין כמ"ש חז"ל, והביא בשם הפסוקים דמה שקיימו האבות התורה ה"י אצלם כדרבנן כיון שלא נצטו עלייה, ומماחר דאמרין דבוח"ל לא גרו על העלתה חלה משום דליקא דאוריתא, ה"ה לאבות קודם מתן תורה דליקא בב"ח דאוריתא, אין מקום לגזר העלה אותו אכילה עכט"ד. ואני עבר ולא אבין, א"כ איך קיים א"א גם עירוב תבשילין יותר משמרת דרבנן דהרי כולן גזרות והרחקות נינחו שלא לבוא לפגוע באיסור תורה, עירוב תבשילין בכתב הרמב"ם בראש פ"י מ"ט דנטקון כדי שלא יבא לבשל מיו"ט לחול והוא טעמא דר' אש"ג נמי ריש פיו"ט עי"ש ודוו"ק.

תנוס' ד"ה ונינתנת לכל כהן שירצה, פ"י ב��"י אף"י אינו מחזיק בתורת ד' ואין נראה לר"י וכו', וחשייב בהדי"ה הזרע והלחים והקבבה ואמרין لكمן שאין ניתנות למ"י שאינו מחזיק בתורת ד' עכ"ל כוונתם דרש"ז ל"ל לא ה"י לו להזכיר כאן האי קרא דلتת מנת לכחנים המחזיקים בתורת ד'. דמה"ט חلت ח"ל נמי אינה ניתנת אלא למחזיקים ומ"ז,adam חلت הארץ דאוריתא דתבנית הכהן עלייה יותר חזקה, אמרה תורה דין לימי שאינו מחזיק בתורת ד', מכת"כ מה שזוכתו בה אינה אלא מדרבנן, דלא רצוי חז"ל להחזיק בה ידי עברי ולבן ע"כ מيري בדיליכא כהן אחר, וכדי שלא יפסיד למגמי ויתבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב ליתנה גם למי שאינו מחזיק, וכן אם הוא עני ובבלא"ה צרייך ליתן לו בתורת צדקה, אבל חلت הארץ דיש בה משום טומאה שאינה משמרה כראוי בכל אופן אסור ליתנה לע"ה שאינה משמרה בטורה לכך ס"ל להתנוס' ז"ל, אלא דלשון המשנה, "וניתנת לכל כהן שירצה" אינו מדויק לשיטתם דהרי אין לו ברירה, דהרי אין לפניו כהן אחר, והכי הול"ל ונינתנת אף לע"ה צ"ע ודוו"ק.

תנוס'

ד"ה עוף וגבינה אין בשר וגבינה לא, תימה דהיכי פריך מגבינה אחר בשר, אברש אחר גבינה וכו'. הנה מפרש"ז מוכח דס"ל אין חילוק בדבר"ה בלא קינוי הפה כתוב "שאם אכל זה ובקש לאכול זה וכו' אבל בשער בהמה עגי קינוי כדלקמן, שלא יהי נדבק כולם מן הראשון בחניכיו" עכ"ל מdecתביב סתם אכל זה, ולא פירש גבינה וכן

טעם הנ"ל, משום דכל שגוזו אכילה שוב לא שכיח כלל שיבשלו, רק דרך מקרה בנפל עוף לחלב רותח, ועל מלטה דלא שכיח לא חשו על טעם הנ"ל משא"כ העלה אם יהיו מותרת עלהו בכל עת על השולחן עם החלב.

ועפ"י האמור מיושב ג"כ מש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ט הלכה כ' דהעלת עוף אסור משום הרגל עבירה שיאכל זה עט זה, אע"פ שעוף בחלב אסור מד"ס עכ"ל ועיין בלח"מ שהקשה הא בגמ' אמרין אי שרית לאסוקי עוף וגבינה אותו לאסוקי בשר וגבינה ובאלפס רותח דאייכא בא"ח דאוריתא. ועיין באחרונים ז"ל מש"כ על פרשיי במתני". ולפ"ע דנראה לפי האמור דהא דמתרך אביי בגמ' כנ"ל הוא אליבא מה דס"ל הש"ס בתרחלת הסוגי" דעוף מדיוקא סיפה דחוץ מדגים וחגבים אסרים, אבל אליבא דר"א דקאמר דמתני" דכל הבשר כולל גם עוף ומטעם הרמב"ם ז"ל לא צריכין להא, אלא דהכא השו בשר עוף לבשר בהמה לכל מילוי כדי שלא יטעו לומר דעתך בחלב אומו דוקא ודוו"ק.

ד"ג ק"ד ע"ב. משנה העוף עולה עם הגבינה על השולחן ואינו נאכל דב"ש וב"ה אמורים לא עולה ולא נאכל. התוס' הקשו דזה הוה מחלוקת אחר הסtems דלעיל, דכל הבשר אסור לעלות על השולחן. ובאמת לפי מה שכתבו לעמלה דהש"ס מש"ה מדיק מן "חוץ מדגים וחגביס" דעוף אסור ולא "מקל הבשר" משום דס"ל דעוף אינו בכל הבשר סתום, דהינו בשער בהמה אסור לעלות חוות פירושא דמשנה כל הבשר, דהינו בשער בהמה אסור לעלות חוות מדגים וחגבים שמותר לעלות. וזאת לד"ה, עוף פלוغو ב"ש וב"ה. אלא דלפ"ז צריכין לומר דמתני דלא כר"ע, דהרי חיה ודאי הוה בכלל כל הבשר, ואיך אמר דאיינו עולה לד"ה כיון דגם חיה אינו אלא מדרבנן לר"ע, ולפ"ז ליתא ג"כ מה ש' התוס' דפלוגי ה"ה בחיה, ולא נקטו בלשונות משום דלא שכיח, דאם בחיה נמי פלוغو הוה לי' סתם ואח"כ מחלוקת. וממילא צריכין ג"כ לומר דב"ש וב"ה פלוגו בעוף אי דאוריתא או דרבנן דאי לשניות דרבנן ופלונו אי גרו כאן גזיל"ג או לא, וכדאיibi לעיל, הרי שניהם ס"ל דחיה מד"ת ועוף מדרבנן זאת דלא כחד תנא דלקמן קי"ג ע"א, דلت"ק חיה ועוף מה"ת, ולר"ע חיה ועוף רק מדרבנן, ולרייסח"ג חיה מה"ת ועוף מותר אף מדרבנן כדמסיק בסוגי" שם, דבקומו של ריויס"ג היי אוכlein בשער עוף בחלב, וכאן בין ב"ש ובין ב"ה סברו דחיה מה"ת, ועוף מדרבנן, אבל אי פלוגו לע"י איזה ר' יוסי או ר' יוסי והס"ד שבגמי לעיל, דעוף אינו בכלל כל הבשר, אבל לר' אש"י דמתרך דעוף בכלל כל הבשר ויש מהן מד"ס עכ"ל לומר דהוה סתום דהוה סתם ואח"כ מחלוקת לעני הعلاה, אי גרו גל"ג עוף אטו בהמה ממש"כ התוס' דותא.

ע"ש גמר' הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסי כל האומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. לכארוי תמייה לי דהרי בלא"ה צרייך לומר דר"י קאמר לי' דלא תימא ד"ה הוא דב"ש לקולא וב"ה לחומרא אלא דרך ר' יוסי אומר כן, אבל יש חולקין ואומרין דפלוغو להיפך וב"ש לחומרא וב"ה לקולא, עיין בריש פ"ה מעדיות בתוי"ש סתם תנא דפ"ד שם לית לי' דהני נמי דקחשב ר' יוסי הו מוקול ב"ש, ולדעת הראב"ד באמת אין לפ███ כר' יהודה שם ולא כר' יוסי, אלא כתנא דסתם בפ"ד דלא כוותיהו חוות ממה שנמצא במ"א דסתם כר' יודא ור' יוסי עי"ש וצ"ל דהaca כיון דברשי פרקו סתם כר' יוסי דהרי קתני כל הבשר אסור להעלות ועוף בכלל לכון פסקין כוותי" עעפ"ד הוא נגד הסתם שבעדיות דפלויג ארי יוסי. וממילא כאן לא הביא שהוא דברי ר' יוסי אלא משום אמר ר' יוסי בשם אמרו מביא גאולה לעולם. והשתתा דעתינו להכי לא צריכין

החויריו להמתין והרי תראה דבירות הפוסקים הוסיפו חומרא גם על גבינה קשה להמתין כמובא ברמ"א בהגהה סי' פ"ט, וכאשר הראותיך בכמה מקומות בש"ס שנדחק לישיב במאמרות הראשוניות להשווותם עם חומרות נתנוו אח"כ, כדי שלא יהיה מפוזר הפך חומרתם, וכעין שכטב הט"ז דמלטה דמורש בקשר להtier אין כן לחכמים לאסרו, כן הדבר הזה דלא רצוי להיות מפורש במימרא דרך"י הפך חומרות ר"ח, אבל באמות ר"י אמר סתם ולא כלום, על שנייהם, דעתינו לא היה חילוק ביןיהם, וכל מי שאינו מתעקש אלא מבקש את האמת, יודה שהדבר כך הוא ודוק".

ע"ש גמר' אל"ר א"ל ר' אתה בר' יוסף לר"חبشر שבין השנינים מהו קרי עלי' הבשר עודנו בו שינויים, לפירושו זיל השלה הי' עלبشر שבין שניים, אפילו לאחר שיש שעות, שלא לאכול גבינה עד שיטלנו מפני שעדיין חשובبشر, ע"ז קרי עלי' האי קרא, דאלמא מיקרי בשער, עיין בפוסקים, ופירוש זה לפלא בעניין דע"כ שאל אם לא חשב אחר שיש כנתעלל דמיד ודאי חשובبشر, דהרי אמרינו לעיל סוף פ' הנה נ"ד אפילו חזר והקיאו מתחייב על אכילתנו דלא הוה עיכול, מכש"כ מה שנתקhab בין השנינים דלא הוה ממכלול, ולכן ע"כ לפרש דשאל אלהר שיש שעות, וא"כ מה השיב לו מן הקרא דבר עודנו בין שנייהם, דלא מוכח מיד אלاهר שיש, ולא עוד אלא דהקרה בפשיטתו לא מيري כלל בשער שנתקhab בין שן לשן, אלא פירושו הדבש עודיין בפיהם דהינו בין השנינים שלמעלה ושלמטה עין ברשי"י בחומש, טרם יכרת כתרגומו עד לא פסק, ד"א אינו מספיק לפוסקו בשינוי עד שנשנתו יצאה עכ"ל ולד"א דהינו שלא הספיקו לעלוס הבשר, ודאי אין מקום לדרש זה שבגמ' אלא דוגם לפי התרגם שפירוש דלא פסקו מלאכל ג'כ' און המדבר מבשר שבין שן לשן כמובן, ועוד קשה לי דמ"ש דקמסופק אבשר ולא אgebינה אם נמצוא שנתקhab בין שניינו ועדיין הוא שם לאחר שעות אי שרי לאכול בשער בלי ליטול הגבינה שבין שניינו דמהיכי תיתני נימה בגבינה חשוב כמעוכל בין שניינו ואפילו מיד, דהרי אחר גבינה מותרת לאכול בשער מיד אחר קינוח והדחה, ודוחק לומר דעת"י קינוח והדחה א"א שתשתאר בין שניינו רק בשער ולא גבינה. ולכן יותר מסתבר שיטת הרמב"ם זיל דס"ל דעתמא דר"ח דאמר אכן בשער אסור לאכול גבינה הוא מטעם בשער שבין השנינים שאנו סר בקנוך כמו גבינה אלא דמהרמ"ל יותר המפרשים נתקשו להו, דא"כ מה שאל לי ר' אתה בשער אכל בשער והרמב"ם שחייב השהי"י שבין גבינה הוא מטעם בשער שבין השנינים שאנו סר בקנוך ואני תמהני לכאר' עוד יותר דלפי שיטת הרמב"ם דלאחר שיש באמת חשוב כמעוכל, ואין צריך להיסרו וקשה רק ואבל מ"מ מיד אסור לאכול בשער אחריו עד שיקנה ידיה, וכמה ישחה שלא יצטרך קינוח והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעת גבינה שבין שניים, והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשער לגבינה בעין השהי"י שיש שעות או עכ"פ סעודה אחריתא מושם טעם המשך מן הבשר בתוך פי כדעת רשי"י או מושם בשער שבין השנינים כדעת הרמב"ם. עדיין לא נדע שיעור השהי"י שבין גבינה לשער כדי שלא יצטרך קינוח והדחה, דכיוון דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל ר"ח לא אמר שיעור אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידועין דבריו המתין מעלי"ע והוא הקיל עד סעודתא אחריתא הרי דלא ה"י להם שיעור מבורר על האי המתנה, וא"כ ר' אסי דבעיא מובי"ר יחנן כמה ישחה בין גבינה לשער, והשיב לו ולא כלום, והיינו בקינוח והדחה כדעת רוב הפוסקים, איך לא שאל לו כמה ישחה בין גבינה דלא סגי בקינוח והדחה. ומתוך חומרה הנוי קושיות אני אומר דלאו מר"ח אר"י קפריך "איינ"י דר"י באמת עדיין לא החמיר חומרא זו דר"ח, להמתין אחר אכילת בשער רק ה"י דיו בקינוח והדחה, ובכבריתא דב"ש וב"ה דקאמרו סתם על בשער וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחריו השני, וכפרש"י זיל לעיל, אלא דעת מאן דקאמר מימורא זו דר"י בבחמא"ד להלכה קפריך, אני והוא אור"ח הרי דבר קובלו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשער ובתורת אישור כמ"ש ר"ח ואיך נקבע תשובה ר"י לר' אסי בוגמ', ע"ז השיב לו דעכ"פ תלי בין גבינה לשער, דבזה לא עיניתי בעין יעקב ושם הגירסה בדברי המהרש"א, אפשר שהרגיש

בשה"ד שכטב סתם „מן הראשון“ ולא כתוב גבינה, הרי דבון בשער ובין גבינה תחלה צרך קינוח ונטילה וסגי בהכי מתפרש הטעמי על נכוון וرك ר"ח דמחלק לקמן בין בשער תחלה לגבינה הוא חידש לנו דבבשר תחלה צרך המתנה, ולפ"ד ברור דisisrho זה דקאמר ר"ח הוא חומרת אמוראי, וכעין אישור דבר ש"נמה"ע דקאמר רב לעיל צ"ה ע"א אסור, ומובואר בירושלמי דרב גוזר על זה, וע"ז שם מה שהארכת בזאת. וכאשר ביאנו בראש מגילtan דהא דפוסלון השחיטה בנסיבות פגימה שאינו אוגרת רק נרגשת חומרא זו חידש לנו ר"ח באמרו דבבירה סכך להכם מעכבות, ולא משום כבוזו בלבד כאשר אמר ר"י שלפנינו עי"ש, והכא דכוותי" דאיך יעלה על הדעת דדבר שלא נזכר בשום משנה או בר"יתא, ואדרבה הן מביריתא דאגרא והן מביריתא דפליגו בה ב"ש וב"ה דלא דברו אלא מכיון והדחה ונטי"י מוכח דזא לא הי' חומרא זו דהמתנה ולומר דחויב המתנה כבר הי' על בשער תחלה ולא האכירו התנאים ומה שדייבורו מן קינות והדחה סתם נוקמא על מציאות דבתחלה גבינה הוא דוחק שאין הדעת סבלתו, ומה דפרק לKNOWNו אר"י דאמר „ולא כלום“ מר"ח דאמר אכן לאכול גבינה וגם יתר ביאור הטעמי, עיין לפחות בדיור הסמוך ודוק".

ד"ה ק"ה ע"א גמר' בעיא מני" ר"א מר"י, כמה ישחה בין בשער לגבינה אל' ולא כלום, איini והא אור"ח וכו', אלא כמה ישחה בין גבינה לבשר אל' ולא כלום עכ"ל הש"ס וכל השkil וטרוי' הליה כולה מוקשה, דהאי ר' אסי דקבעי כמה ישחה, הци לא ידע מביריתא דב"ש וב"ה, דבמי קינות והדחה, וממי לא דבכחא סגי דקשה מאד לומר דלא ידעה מאחר דהוא מלטה דונחג בכל יום ובכל אדם ופוק חי מה עמא דבר, ע"כ דקבעי לי' כמה ישחה כדי שלא יצטרך קינוח והדחה, וא"כ מה השיב לו ר"י ולא כלום, דהא מה נפטר מכיון והדחה, וא"כ מה דבאל קינוח והדחה וזה ודאי אין דלייתא דבאל קינוח והדחה, וא"כ מה עיין השהי", ובזה ובדאי אין חילוק בין בשער תחלה לגבינה תחלה. ופלא בעניין שוגם הפוסקים השמיטו דין זה, דכמה ישחה בין גבינה לשער כדי שלא יצטרך קינוח והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשער לגבינה בעין השהי"י שיש שעות או עכ"פ סעודה אחריתא מושם טעם המשך מן הבשר בתוך פי כדעת רשי"י או מושם בשער שבין השנינים כדעת הרמב"ם. עדיין לא נדע שיעור השהי"י שבין גבינה לשער כדי שלא יצטרך קינוח והדחה, דכיוון דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל ר"ח לא אמר שיעור אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידועין דבריו המתין מעלי"ע והוא הקיל עד סעודתא אחריתא הרי דלא ה"י להם שיעור מבורר על האי המתנה, וא"כ ר' אסי דבעיא מובי"ר יחנן כמה ישחה בין גבינה לשער, והשיב לו ולא כלום, והיינו בקינוח והדחה כדעת רוב הפוסקים, איך לא שאל לו כמה ישחה בין גבינה דלא סגי בקינוח והדחה. ומתוך חומרה הנוי קושיות אני אומר דלאו מר"ח אר"י קפריך "איינ"י דר"י באמת עדיין לא החמיר חומרא זו דר"ח, להמתין אחר אכילת בשער רק ה"י דיו בקינוח והדחה, ובכבריתא דב"ש וב"ה דקאמרו סתם על בשער וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחריו השני, וכפרש"י זיל לעיל, אלא דעת מאן דקאמר מימורא זו דר"י בבחמא"ד להלכה קפריך, אני והוא אור"ח הרי דבר קובלו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשער ובתורת אישור כמ"ש ר"ח ואיך נקבע תשובה ר"י לר' אסי בוגמ', ע"ז השיב לו דעכ"פ תלי בין גבינה לשער, דבזה לא

לهم כיוון זה הדבר כי עלייהם חובה ליטול אחר הסעודה לפיכך נחשות כמצוות, ייל' גם להיפך כיוון דמים הראשונים מצה דין לאכול בסתם ידים דהו מזוהמות, א"כ מכש"כ שלאחר אכילה נחשות מזוהמות לעניין ברכבת המזון, ומדובר בדבר בקרא והותקdashת הוא הצויי למים הראשונים, וממילא והייתם קדושים מפונקים שידים שלאחר אכילה נחשות אצלם כמצוות, וכן ראשונים קרי מצוה, והשנאים חובה, דחויה נצחה ונתווה מילא מן הראשונים שהם מצוה ודוז"ק.

באי"ז ובה"ג פירוש הראשונים שהם מצוה משום סרך תרומה טעונית ברכה, אבל אחרים מהם לצורך אדם אין שטונון ברכה, ומכאן כי הר"י שאין בරך על ק"ש שלפני מטבחינו וכיו"ל, ולכאר' תמורה עשיית מעקה וקביטת מזואה למה מבריכין עליהם, ובכלל הלא כל המצות נצטו לטובות האדם כמפורט בתורה כמה פעמים, ואולי לא כאמור בהה"ג כלל זה אלא במצות דרבנן ולא בדאורייתא מפני שבדרבנן אנו יודעים הטעם בבירור, אבל בדאורייתא הלא חוץ מן הטעם הנглаה, יש בהן סוד ממש, ועיין מה שכתבי זהה לעיל דף פ"ז ע"א לעניין מצות כיסוי הדם ודוז"ק.

ע"ב

גמר' אר"ג לא שנו אלא בין תבשול לתבשול, אבל בין תבשול לבבינה חובה, הנה לדעת ר"ש שבתוס' וכן הוא דעת הר"י' ורמב"ס ז"ל, אין חילוק בין תבשול לבשר ממש, התבשול מי אחורייתא, ועיין בלב אר"י מה שכתב בזה, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלות בוקי סיריקא בתוס', שהמציאו טעם סעודה אחרת לא היכירה, הלא כבר עשו חכמים היכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר ובבינה יחד, ושלא לאכול זה אחר זה רק אחר קינות והדחה, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שולחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שולחן ישכח בקינות והדחה הכי סילוק השולחן יזכרנו. ולא עוד אלא דלשון התוס' מוכיח דלא כוותיו דהרי כתבו דמשום דלא פלא רבנן סגי בסילוק שולחן, ואי כדעת הת"ח הלא משום היכירה עבדו כדי שלאأكل בלא קינות אבל המתנה לא צריך כלל. אבל לפע"ד נראה בדור דכוונות התוס' דאי"ג דאסרו רבנן לאכול באותה סעודה בגינה אחר בשר אף אחר קינות והדחה עד סעודה אחרת, משום מושך טעם כרש"י, או משום בשר שבין שניים כרמב"ס, מ"מ לא גזרו רק עד סעודה אחרת דעפ"י רוב ישחה בין סעודה לסעודה עכ"פ שיש שעות, אבל מ"מ אם לפעם יתאה לאכול גינה מיד יי' לו בסילוק שולחן וברכת המזון לפחות ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחזא סעודתא, וש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, دائم סתם אכל גינה אסור לאכול בשר, ולא יהיב שיעורא למלאה, ע"כ בחזא סעודתא אמר, וכל שלא אכל בחזא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנותם, וכאשר מצין כזה הרבה הון בתורה והון בש"ס, ואין להאריך כאן בזה.

כדי ק"ז ע"א גמר' כי אתה ר' דימי אמר מים הראשונים האכilio בשר חזיר וכותב רשי"ז שלחוני ישראל הי' מבשל ומוכר בשר שחוטה לישראל, נבלות לנכרים, ולזה שלא נטיל דיון האכilio בשר חזיר, ומהרשה"א ז"ל נתעורר על דברת רשי"ז לשותח בנבלות ומסיים בחזיר, וכותב דריש"ז רצה לתרץ איך נשא ונתן בדברים אסורים לכך כתוב דמכיר נבילה וטריפה שנזדמן לו מותוק בהמותיו, ועתהaira שנדמן לו בחובו וכדומה בשר חזיר עיי"ש. ולפע"ד נראה ברור לדינא דאפילו בנזדמן לו דרשאי למכוון לנכרי, מ"מ לבשלו ולהאכילו לנכרי בדרך אקסני פשיטה אסור דזה לבשל ולמכרו מבושל הוא מסחר חדש ולא הותר לו בשבי של שנדמן ובפרט בבישול קרובי החשש שהוא יבא לאכilio, שוב ראייתי בפתח ססי' צריך שולחן וברכה בשווי"ע כתוב צריך קינות והדחה עיי' קי"ז ז"ל: ונראה קצת דהה' דאסור לבשל בשר טרפה שנזדמן צריך אצלי תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב בזה ודוז"ק.

תוס' ד"ה לסעודה' אחירותא אכילה לאו בסעודה שרגילין לששות, אחת שחרית ואחת ערבית, אלא אפילו לאלאר אם סילוק השלחן ובירך מותר דלא פלוג רבנן עכ"ל, מה שהכינויו לה, דלאכאר' קשה דהרי אבוי הי' שווה מעל"ע ולמה נימה שבנו מר עוקבאה הקיל נגד אבוי לאכול ע"י סילוק שולחן וברכת המזון. אבל לפע"ד נראה דהתנס' לא פירשו, עד למשך כי השטא, כמו שפרש"י ז"ל דהינו מעל"ע, אלא דסתם סעודת בשר הי' בערב וכדכתייב בערב תאכלו בשר, ובבוקר תשבעו לחם, ושהה מן הערב עד הבוקר, כי השטא ר"ל עונה אחת חי היום דהינו י"ב שעות, וא"כ איך נפרש דמר עוקבאה הקל בסעודתא אחירותא דהינו הך מן הערב עד הבוקר, ואם דלא דזוקד על צימצום השעות שייהי עונה שלמה י"ב שעות, ע"ז לא הוה קאמור דהוא כחלה בר חمرا, ולא עוד אלא אדם בשביל שעעה קלה לא הי' משנה ממנהג אבוי, אלא ואדי דהוא הקיל לאכול עוד בערב גבינה אחר בשר ע"י סילוק שולחן ובה"מ.

אלא

דחת"ח הקשה על שיטת התוס' דאי"כ הוא הרי אין זה אלא להכירה בעלמא, שלא לאכול בשר ובבינה יחד בלבד קינות והדחה, וא"כ גם בגבינה תחלה ואח"כ בשר הי' לו להחמיר עד סעודתא אחירותא, ועיין בלב אר"י מה שכתב בזה, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלות בוקי סיריקא בתוס', שהמציאו טעם סעודה אחרת לא היכירה, הלא כבר עשו חכמים היכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר ובבינה יחד, ושלא לאכול זה אחר זה רק אחר קינות והדחה, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שולחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שולחן ישכח בקינות והדחה הכי סילוק השולחן יזכרנו. ולא עוד אלא דלשון התוס' מוכיח דלא כוותיו דהרי כתבו דמשום דלא פלא רבנן סגי בסילוק שולחן, ואי כדעת הת"ח הלא משום היכירה עבדו כדי שלאأكل בלא קינות אבל המתנה לא צריך כלל. אבל לפע"ד נראה בדור דכוונות התוס' דאי"ג דאסרו רבנן לאכול באותה סעודה בגינה אחר בשר אף אחר קינות והדחה עד סעודה אחרת, משום מושך טעם כרש"י, או משום בשר שבין שניים כרמב"ס, מ"מ לא גזרו רק עד סעודה אחרת דעפ"י רוב ישחה בין סעודה לסעודה עכ"פ שיש שעות, אבל מ"מ אם לפעם יתאה לאכול גינה מיד יי' לו בסילוק שולחן וברכת המזון לפחות ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחזא סעודתא, וש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, دائم סתם אכל גינה אסור לאכול בשר, ולא יהיב שיעורא למלאה, ע"כ בחזא סעודתא אמר, וכל שלא אכל בחזא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנותם, וכאשר מצין כזה הרבה הון בתורה והון בש"ס, ואין להאריך כאן בזה.

ולפע"ד שיטת התוס' דסעודה אחירותא אפייל מיד ע"י סילוק שולחן ובה"מ סגי, אני מסתפק ושאל אי גם בלבד קינות והדחה מהני, כמו שהי' דשש שעות לרמב"ס דודאי לא בעי קינות והדחה, או נאמר דרך לחומרא א"ר חסדא דגבינה אחר בשר אסור עד סעודה אחרת, אבל לא להקל דלא נctrיך קינות והדחה עיי' שסילוק שולחן וברכה בשווי"ע כתוב צריך קינות והדחה וזה צריך אצלי תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב בזה ודוז"ק.

תוס' ד"ה מים הראשונים מצוה ואחרונים חובה בברכות דרש תרווייהו מקרא מוחתקdashתם, אלו מים הראשונים, והייתם קדושים אלו מים אחרים וכו', עכ"ל לפי מה שכתבו דמה שאמרו שם שמהותם פסול לעובדה, כך ידים מזוהמות פסולים לברכה, הינו

שיקלקלו הספרים, כמו שאמר שם בשבת ומה דלא סגי לי לומר דמשום סרך תרומה לחולן נתקנה, ותרומה משום גנאי רקדים וכדמשמע נמי שם מלשון רשי ז"ל משום דא"כ ذי לתקון נט"י לכוהנים לחוד ולא לכל העם ודוק".

ע"ב גמרא אמר רב נוטל אדם את שתי ידיו שחרית ומיתה עליהן כל היום כולם. עיין בתוס' ובשאר פוסקים ומדרבי כולל נלמד דס"ל דרב קאי אנטילת ידים של שחר לתפלה, ועיין בב"י או"ת סי' ד' בשם תש"י הרשב"א ז"ל שלומד מהאי מירמא דרב דעתילת שחרית בעי וכל דיני נטילה לטועדה. ועפר אני תחת כתופת גגלי הראשונים ז"ל, אלא דלפער"ד אדרבה מדלא אמר מתנה אדם על נטילת שחרית ורק אמר נוטל אדם וכו' משמע דלא דבר מנט"י לתפלה דלא בעי וכל דיני נט"י כבטעודה, וסגי גם במידי דמנקי כמו צורו באני לו מים, ונלמד מקרה דארחץ בנקיון כפי, וכמברואר שם בב"י לדעת הרא"ש והר"ן והמרדכי ז"ל, אלא דנותל אדם שתי ידיו בדור לפער"ד ודוק". שוב ראיית בהגחות מהרש"ש ז"ל שום הוא ז"ל הריגש בימה שכבתבי וננהנתאי.

ד"ה ז"ע א"ג מר' א"ד בשעת הדחק אין שלא בשעת הדחק לא, ופלגו אדרב, וא"ד אפיקו שלא בשעה"ד נמי והינו דרב. קשי' לי לפ"ז דעת הרמב"ם ז"ל שם הלכ' י"ח דע"י כריכת מפה מציא אכל בלא נט"י, איך שייך שע"ד דהרי לכל אדם מסתמא יש לו מפה, אם לא שנאמר דקשה לאכול במפה, וא"כ שע"ד דקאמר הכא שע"ד כל דהו קامر, ולפ"ז יש לומר דרמב"ם ושאר פוסקים לשיטתיו אזלו בזה, דלשיות התוס' וואר פוסקים דנתקשו על הא דרב מערבי פסחים כדעליל, והוכrho לתרץ דרב באני לו מים בסמוך קאמר ממש"כ התוס', וא"כ הא夷 שע"ד דקאמר הכא שע"ד גמור קامر, וע"כ דלא הותר לאכול במפה רק לתרומה ולא לחולין, אבל הרמב"ם ז"ל כפי שביארנו לעלעה דרב בנט"י לטועדה שחרית קמיiri, ובזה לא שייך הפסק בין טועדה לטועדה, ואפי' בלא שע"ד כל מציא מתנה על כל טועדת הים בחוד נטילה, لكن האי שעת הדחק דקאמר כאן שע"ד כל דהו קامر, ולא הוצרכו הכרוך ידיו במפה שקשה לאכול בידים כרכות במפה כיודע ודוק".

תנוס' ד"ה Mai לאו, עיין בראש יוסף על דבר זה ובסוף דבריו קימותה על הרמב"ם ז"ל שכ' דלט אדם ידיו במפה ואוכל תרומה אבל לא חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הן, אבל כקודש ז"ל סובר חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הן, ואמור דריש דמי דכן כתוב בפי"א ה"ט מהא"ט, חולין על טהרת תרומה השלייש פולס בהן, ועל טהרת הקודש הרי הן בחולין גמורין, ובחולין גרידא הרי סובר הרמב"ם דMOVTOR לכרכוך ידיו במפה והניח הדבר בצע". ואני אומר במחכית של הרראש יוסף ז"ל דכאן לא חש لكمחי', אבל עצימות הפלוגתא אי חולין שנعوا על טהרת הקודש בקדשים דמי, או לאו בקדשים דמי, הוא אם אכן נדו ב"י דין קודש שהשלישי שלו יעשה רבייעי בקודש, או אפיקו לאו עצמו אם צריך ליוזר שלא

בתוך בהמותיו ודוק". אבל מה שנראה לפער"ד בכונת רשי ז"ל הוא, דרצה לומר דהיא נבראה שהי' מזולע בימים הראשונים חטא כאן ב春晚ים, דהיא לו לחוש שלא יכולו יכרחו שהוא ישראל ואיכילו נבילה וטריפה דשכיח אצל האי חנוני שמאכל ישראל ונקרים וכמיש"כ המהרש"א ז"ל, דنبילה וטריפה שכחיהם אצלו, אבל עלبشر חזר לא הי' לו לחוש דהוא לא שכיח, ובמה שבישל ומוכר באמות איסורה עבד, עיין בהגחות מהר"ב מרגשبورג ז"ל ודוק".

ע"ש כי אתה רבין אמר ראשונים האכלו בשר נבלה, עיין בראש יוסף ז"ל שכabb דמסתמא לחומרא קאמר, ונבלה חמורה דעתית בה גם עשה דאיתנה זבוחה, ולא ידעת הכרחתו לה, והוא אדרבה הש"ס קאמר אח"כ דר'ABA מתני חזא מהני וחדא מהני לחומרא, הרמב"ם ז"ל בפ"ב ממ"א דבכל הטמאים הן בהמות והן עופות דחיזר חמור מנבלה, שנית עמלמו מעניini קדשו לפני שעה דברי הרמב"ם ז"ל בפ"ב ממ"א דבכל הטמאים הן בהמות ואיך חוץ מן הללו גם לאו הבא מכלל עשה דאותה תאכלו ויל' בדוחק ודוק".

ע"ש חממי טברוי' וכו', וכותב רשי ז"ל דבחמי טרבי' כ"ע מודים דין נוטלן משום דלא היו להם שעת הקשר, ובעניין פלא, דבמלטה דרבנן DIDUIN טעם תקנות שנחלק בין הי' לו שעת הקשר או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיון הסמוך דעיקר נתילת ידים לתרומה הי' משום נקיות לדעת רשי ז"ל, ולכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא אית להו, וא"כ כמו דבמים אחרים נחומיין לא מפני שמליעין את הזוחמא ממש"כ רשי ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשח בהן ממש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"י מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הקשר הכא. ולטעם שכותב הרמב"ם שם דחמי טבריה מפני שאינם ראוי לשטיית בהמה ואיינם בכלל מים נחיא ודוק".

ע"ש א"ר אידי וכו' נתילת ידים לחולין מפני שמי תרומה ועוד משום מצוה אמר אבי' משום מצוה לשמעו דברי חכמים, ופרש"י ז"ל משום סרך תרומה שהידים שנויות הן לפסול את התרומה, אבל חולין לא מהני فهو שני לפסלו, וכי שיריגלו ואוכלי תרומה ליטול ידים הנגינה בחולין, ועל מצוה לשמעו דברי חכמים פי' שתקונה עכ"ל, והתוס' הקשו והלא מצוה סרך תרומה תקונה, וא"כ מיAi עוד ויל' דתקנו מפני נקיות עכ"ל. והנה רשי ז"ל כתוב בשעת דר"ז ע"א על הא דאמרו שם דגזרו טומאה על הידים מפני שעסכנותיהם הם, דונגין במקומות טופות ונגאי לתרומה שנמאסת בכך, ודלא כמו מ"ד דמשום טומאה ממש נגעבה בה, דהרי אם נגע באב הטומאה הרי גם אחר נתילה מטמא את התרומה מה"ת, וגם מיש' ידים מכל גופו, ועוד מה מהני נתילת ידים לגבי טומאה, אלא נבעי בטילת כל הגוף עיי"ש, הרי לדעת רשי ז"ל עיקר גירות טומאה על הידים לגבי תרומה מושום נקיות היהתה שלא יכול מסואב והרחיבו דבר זה גם על חולין דודאי גנאי לאדם השלם לאכול מאכל מסואב אפי' הוא חולין, אלא דממה שגאו טומאה על הידים להיות שנייות מוכח דעיקר תקנות ה' על אוכלי תרומה שהמה הכהנים, ומפני שטומאת וטהרות חמורה להם, כמו שאמרו ביומא גרו טומאה על הידים, וממילא בחולין דלא מהני לחו טומאה שנייה, ובפרט לאוכל בימי טומאותו עכ"ל לומר דמשום סרך תרומה שייה' רגיל בנט"י, אמרו גם בחולין ליטול ידו לטועדה שהוא עיקר אכילת אדם, אבל באמות עיקר טעם ח"ל ה' הי' משום נקיות שלא יתלכלך המאכל עיי' ידים העסקיינית, ה' בתרומה והן בחולין והן בכחן והן בישראל, אלא שלבשו דבר זה בטומאה מפני שרדו לסוף דעתו של המון העם, שאם יגלה להם עיקר הטעם שמאפי' נקיות תקנו ליטול ידים לא ה'י. נזהרים בה וכאשר גרו טומאה על הספר כדי שלא יניח אצל האוכlein ומשום עכברים

הרווחת את החלב גם לחוץ, וכך מן החלב לא נאסר חלק התחתון שבחתיכת דכבלעה כך פלטה החלב לחוץ בשוה לשאר החתיכות שבקדרה, אבל חלק התחתון נאסר מחלק העליון מכח איסור דבוק, וחלק העליון נעשה נבלה ע"ג דסופה החלב להתפשט לחלק התחתון וממש לככל הקדרה מושם דבאהי כח המתפשט בחלק העליון לא מזע יצא לחוץ לשאר החתיכות כיוון דליקא רוטב, וניהו דהחלב המגע לחלק התחתון שבחתיכת תפישת ע"י הרוטב גם לחוץ, מ"מ חלק העליון נשאר באיסרו כי לא מסרי מתפשט דרך הילכו, אלא אם מיד בכל הרשות מזע להתפשט בכל הקדרה ועין.

וננה אני רואה ברשי"ד "ה אם יש בה בנ"ט מבואר, דרש"י סובר שמקצת החתיכת ברוטב מייר וכחבותה הט"ז DAOסרת שאר החתיכות בלי נייר מושם דפלוטה החלב מחלק התחתון שבאה לחוץ דז"ל רשי"זיל, "אם יש בה בנ"ט באורה חתיכת כלומר שאין באותו חתיכת בדחה ס' לבטול הטיפה, מייד נאסרת החתיכת מפרש האי בנ"ט דמתני"ן דר"ל שאין בה שישים, והוא לעיל צ"ז ע"א מבואר דבנ"ט בכל מקומות בקפילה ורק היני דליקא קפילה, אוanca לכאלה למיקם אטומה משערין בס'. וכי רוצה רשי"זיל לאוקמא מתני"ן בדליקא קפילה אהמה? ועין לעיל בתוס' ד"ה אבל, שהקשו אמראי לא פריך אמרתי"ן דטפת חלב מאן טעים לי. והנה קושי' ז' והקשו רק לשיטות דמשנתינו מייר בחתיכת כולה לחוץ לרוטב אבל לדעת רשי"זיל דמייר במקצתה ברוטב וכחבותה הט"ז לק"מ, דהאי בנ"ט דמתני"ן ע"כ ליכא לפרש בטיעימות קפילה דהא אפשר דלא יטועם טעם חלב, ומ"מ אסורה החתיכת דהא שמניע החלב לחלק התחתון שבתוך הרוטב יוצא ויוצא, ומ"מ החתיכת כבר נאסרת חלק התחתון מן העליון ממש"כ הט"ז. ולכן צריך ע"כ לפרש האי בנ"ט בס', משא"כ בסיפא דמתני"ן מניה רשי"זיל בנ"ט כמשמעותו לבנווור בתחלת מייר ואז שפיר מזע טעים לי קפילה. ולשיטת התוס' דבכללה לחוץ לרוטב מייר ונינור דסיפא הוא בס' דיקון, דהא להיפך דנ"ט דריש הוא בקפילה וכן"ט דסיפא הוא בס' דיקון, דהא מב"מ הוא וביעי ס' נגד כל החתיכת ודוק". וכן נראה מהות' כאן שסבירו כן בשיטת רשי"זיל מהא דהביאו ראי לשיטות והקשו על שיטתו של רשי"זיל מלמן אמרין, אי לא נייר ולא כיסה כלל, מבולע בעל מפליט לא פליט, ואי כפ"י הרמ"זיל דלש"י מקצתה ברוטב אינה אוסרת השאר בלי נייר כמו לדעת התוס' בכולה לחוץ לרוטב לא הביאו מידי מלמן, ודואיה היני הוא דלא פלט החלב לחוץ גם במקצתה ברוטב, אלא ודאי גם התוס' הבינו כן דעת רשי"ז דמולפלט החלב ואסורה השאר בלי נייר, ומ"מ עשה החתיכת נבלה תחלה כנ"ל. ולכן שפיר הקשו מלמן DAOסרו מבולע בעל מפלט לא פליט ואני אסורה השאר בלי נייר זה ברור ונכון ועין היטב ומה שכתבתי لكمן ד"ה גמר' אמר רב.

אבל הר"זיל דעת אחרת לו בשיטת רשי"זיל, דהיא לא האזכיר כלל בשיטת רשי"ז שחתיכת מקצתה ברוטב ומ"מ אוסרת כל שאר החתיכות ע"י פליטת טעם בשור לחוד, דכיוון דחנ"ג הרי הבשר בעצמו גוש האיסור ומץ אסורה בפליטת טעם בשור לחוד, ולית לי' סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסורה אלא במקרים שאיסור עצמו יוכל לילך שם, והוא דאין הקליפה אוסרת את השני', הטעם שלא הוא דרך דרך בישול דומוי"ח, ומה אמרין למן אי דלא נייר מבולע בעל מפלט לא פליט הינו בס' דאפשר לשחטו מותר עי"ש באריכות. והנה מובן דפי דרכו האי כלומר דכתב רשי"זיל אשר הארכתי בו לעיל מוקשה ועומד הוא.

אלא דלעומת זה ניחה טובא מה שכ' רשי"זיל, ובשאר חתיכות

itemao, ומזה"ט בראש מיכלון מוקי רבה ב"ע מתני" דהכל שוחטין בחולין שנעשה על טהרת הקודש ובטמא ששחת דока לא מקודש דמי, דרך אז אסור לו ליתן לטמא לשחוות בסיכון קצהה שמא יגע בבשר וירום טומאה לחולין שדים נס כבודם מחתמת הבעלים שנוגדים בו דין קודש, אבל למ"ד לאו כבודם דמי, גם בעליינים מצוין לשמור את חוליו שלא יטמאו, אבל אם באמת נתמאו, ודאי אסורים לו לאכלן מפני נדרו שקידב ע"י לאכול חולין עטה"ק, ולכן אין דיש לחוש דגש במפה לא יהי' נשמר יפה מה מגנית ידוiba ידי' אכילת חולין טמאים אשר אסור לדידי' מחתמת גדרו לאכול חולין בטהרה, לגבי הא מלטה ודאי לכ"ע כבודם דמי, וזה ברור שימוש בעיה"ת ודוק' היטב.

ע"ב גמר' אמר שמואל התairo מפה לאוכל תרומה ולא התairo מפה לאוכל טהרות. כבר הזכרתי לעיל שיטת הרמ"זיל דחולין גרידא התairo מפה, אבל יתר הראשונים ס"ל דחולין גרידא ודאי לא זהיר כן כתוב הרא"ש זיל ועיין ברראש יוסף לעיל ע"ד תוס' ד"ה Mai לא כביצה שכותב דלדעת התוס' APIלו להננים דחתairo להם מפה דוקא לתרומה אבל לחולין לא, ובאמת שיטה זו קשה להולמה, דזה מקרי יציבי באירוע ויגורי בשמי'emi, דכל עצמיות נט"י לחולין תקנו אטו סרך תרומה, ואיך תהי' חולין עוד חמור מתרומה ואף להכו, ועיין בלב ארי זיל שהביא ראי לשיטת הרמ"זיל מואה דבאי אח"כ באוכל מחמת מאכלי אי עבי נט"י לאוכל ונפשט לחומרה, ומסתמא דגס לכחן בתרומה בעין נט"י לאוכל, והרי הוא חמור מפה, ואיך קמבעי תחלה להתир לאכול בלי נט"י לחולין DAOסר בפה עי"ש. אולם לפע"ד נראה דלשתת התוס' דבחולין גרידא אסור אף להננים, אין הטעם מפני שחולין לא יהיה זהיר כמש"כ הרא"ש זיל, אלא דלפי מה DAOסרו לעיל בדף הקדום דעת"י לחולין מפני סרך תרומה, ועוד משום מצוחה לשימושם בלי טעם, והיינו בפת דקובע סעודתו עליו תקנו נט"י גס ללא סרך תרומה, ולכן לא התairo לא מפה ולא באוכל מחמת מאכלי, והה בפת של תרומה לכחן נמי דינה הכי, והוא דחתairo מפה לאוכל תרומה, היינו תרומה דאיינו פת וכמעטה דר' צדוק דאכל כותבת נclfפ"ד ודוק'.

דף ק"ח ע"א. משנה טיפות חלב שנפלה על החתיכת וכו' הנה פליגו בפירוש משנה זו רשי"ז ותוס' אי בחתיכת שבתוך הרוטב מייר או בחתיכת שכולה לחוץ לרוטב, ומהז יוצאים דיןדים שונים, גם נמוך פלוגתם או בכל השקליל וטררי', لكن ארוחיב באה הדיבור ואבאר את שיטות ונוס הסוגי' לפי שיטת כאו"א CID ד' הטובה עלי'.

דעת

ရשי"ז דבחתיכת כולה לחוץ לרוטב מייר לא בפירוש אמר אלא שתוס' כתבו כן לעיל דר' צי' בשם רשי"ז, והאחרונים דקדקו מדברי רשי"זיל أنها להוציא ממשמעות דבריו שכן הוא, גם בפירוש שיטת רשי"ז יש פלוגתא בין הרמ"ז ותוס' זיל בריש סי' צ"ב דהרמ"ז אסובר דלדעת רשי"ז במקצת חתיכת ברוטב הוה הדין כמו לדעת התוס' בכולה לחוץ לרוטב דחתיכת עצמה נאסרת אבל אינה אוסרת את השאר מושם דהחלב מפעפע רק עד סמוך להחלה. שברוטב אבל לא בכולה כדי שתצא ממנה לשאר חתיכות שבקדרה. אבל הט"ז חולק וסובר דלש"י במקצתה ברוטב אכן תרי חומרות דחתיכת עצמה נעשה נבלה ואוסרת גם השאר שבקדרה. והכוונה דודאי דחלק התחתון שבחתיכת אוסר השאר שבקדרה. כשמגיעה החלה חלק התחתון שבחתיכת שהוא בתוך הרוטב מוליך

מקרי היכי דסליק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם עתיק בפסחים מ"ד ע"ב דשורה ענבים במים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופוטא מבב"ח לאו מבשר אתי" דבו נכנס ממשא של הלב, אלא מחלב שנארטו ע"י שקיבלה רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשה תרתי חדא דאבי העמיד דבריו על משנתינו דאוסר החתיכה מחמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעמא ולא ממשא מקרי ולא עוד אלא מחלב לא מצין למליח, מחלב שנארסה לא נאכר בתורה, עד שבגמרא רצוי לומר דרב באמות אית לי גדי אסירה תורה ולא חלב, מושום דעתך לת"ת גדי, "בחלב" ולא "עם חלב" אלא דלא קיימת הכי במקנה, מושום דלא מסתבר לומר דגדי אסור וחלב מותר, כיון דשניות היתר ותערובתן אסורה, ואיך יאסר האחד והשני בשתיותה קיימת, لكن אמרין דלעולם שניהם אסורים, והוא דנקרא האיסור בתורה על שם הגדי לשיעורא ATA דגם החלב נשער בכזית כגדי ולא כמשקה ברובעיה. אמנם כל זאת ניחא אי ליכא חילוק בין בשר לחלב ליכא רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר איaca חלב ממש, אבל בחלב ליכא רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר דטעם בעיקר הא מנין לנו ובשלמא אי ילי פינן טע"כ ממ"א ניחא, אלא מבב"ח עצמוני אין נילוף דלמא באמות החלב אינה נאסרת מחמת דלית בה רק טעמא בעלמא ולא ממש ואינה רש"י זל בפסחים שם באמות כתוב דהילופוטא הווא מבשר שהבשר בעינה אלא שטעם החלב נבלע בו עיי"ש. והראש יוסף זל כתוב דבראמות ליכא חילוק בין בשר לחלב ובשניםיהם רק טעמא ולא ממשiac, דהה רש"י זל בסוגי"ד ذרעו בשלה כתוב דלולי יילופוטא על טע"כ הוה בטל חד בתמי מקרה אחריו ריבים להטוט, והנה לעולם החחינה לא תקבל חלב כמוות שהיא רק פחות ממנה וא"כ מצד העצם הרי בטלה החלב ברובبشر, ורק מצד שנרגש הטעם אסורה. והנה במא"כ כתבתתי-DD בזאת אני מוסכם, כי לפי מה שכ' הרשב"ז זל בסוגי"ם דע"י שנרגש הטעם הוה כניכר האיסור ובኒרכ' האיסור לא שייך ביטול, א"כ ליתא הא מלטא דחלב בבשר רק טעם מקרי ולא ממש, ולא עוד אלא דלפי מה שכתבו התוס' והראשונים דבב"ח היתיר בהיתר הוה ולא בטיל והא דכ"ש אין אוסר, מושום דדרך בישול אסירה תורה וביעין טעם, וא"כ במקומות דאיכא טעמאתו לא מצין למימר דעתם החלב בטלה, דהה היתיר בהיתר לא בטל. ותו קשי' לי טובא על הא דכתב רש"י זל דהילופוטא הוה דכי מסלך זה מתוך זה לאחר בישולו, אין כאן אלא הטעם עכ"ל. והוא פלאי דהה אין כרב וכרי"ס"ל, דאפשר לסתחו אסורה, וא"כ אפלו מסלך גם הטעם ע"י SMBSEL החתיכה אח"כ במים, נמי נשarra באיסורה הראשו ואיך נילוף מכאו טע"כ בכל איסורי.

ואחר העיון נראה לפע"ד דאנן כי גמרין טע"כ מבב"ח, דחיזין Dai'sor bab"ch נתהזה ע"י נתינת טעם זה בזיה דודוקא דרך ביישול אסורה תורה, ואם ה"י מתחשלים זה אצל זה בלי נתינת טעם לית לו בה, וא"כ בשר שנתבשל בחלב לא נאסר הבשר מחלב שחווצה לו בתוך הקדרה ורק מחלב שנכנסה לתוך החתיכה והחלב שבקדרה לא נאסורה מן החתיכה עצמה שנתבשל מתוך הקדרה רק ממולח שיצא מן החתיכה לתוך החלב ונתבשל בה, וא"כ לא תבשל גדי בחלב אמו ע"כ הכוונה על טעם הגדי שנתבשל בחלב רק מחמת שהחלב נתבשל עצמו איינו אסור מה שכך רשי",adam הדרין זה מזה איין כאן בתוך הגדי ולכן מה שכך רשי", adam הדרין אני ניכרת רק בהא אלא הטעם הכוונה להסביר דפעלת הבישול אינה ניכרת רק בהא דבר כל אחד נשאר טעם, ועל זה הקפידה תורה, וקרי לי גדי בחלב אמו הינו טעם הגדי בתוך החלב. וממילא ליכא להקשות ג"כ דילמא משום היתר בהיתר דלא בטל, והא כאן על הטעם אנו דני אם הואrai עיקרי טעם לאו כעיקר, לא איכפת לנו דלא בטל,

פליגו אמרוראי בגמ' א' אסרתן או לא, והוא פלוגתת רב ושמואל באפשר לסתחו, והקשו כל האחוריים ז'ל דהא למ"ד אפשר לסתחו מותר גםกรณת הנארת חרזה להיתרה וככש'כ רשי' ז'ל בעצמו בפירוש פלוגתת אפשר לסתחו, וכן בסוף הסוגי'. ולפי דעת הר"ן דרישי ג'כ' מיירி בחתיכה שכולה חוץ לרוטב ניחא, דהאי לכ"ע באיסורה עומדת דלא נפלט החלב כלל, ופליגו אם פליית עצמה של מוהל בשער אוסרת השאר אבל לקמן ובסוף הסוגי' מיירי ב寧יעור לבסוף דאי יצא החלב لكن מותרת. וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם ז'ל בפ"ט ממ"א לפ' מה דמפרשים דבריו שאוסר בלי ניור כל הקדרה עד ס', ומ"מ תולה האיסור בטעימת החתיכה אי יש בה טעם חלב או לא, הרי ע"כ דחתיכה יכולה חוץ לרוטב דמהני טעםיה, וא"פ' האוסרת השאר בלי ניור. אבל כפי אשר הוכתמי מדברי רשי' ז'ל אין דעתו כדעת הר"ן, אלא דבכולה חוץ לרוטב אינה אוסרת וכן איקבע הלכתא בשוע' סי' צ'ב, דבלא ניור אינה אוסרת את השאר אלא דבסי' ק'ה סטרו בעלי השוע' את טעםם, דשם סי' ז' פסק הטoorו והמחבר דחתיכת בב"ח מקרי גוף האיסור ואוסרת את חברתא בצליל כדי נטילה, כמו חתיכת נבללה וכל מפרש'י השוע' נלאו למצוא פשר איך זכו שטרוי לב' תרי. ומוקם הניחו לי העני להתגדיר בו, כי לפע'ד שני פוסקים אלו שירין וקיימין זה אצל זה וליכא שום סתירה ביןיהם.

דנההיפה דבר הר"ן צ"ל לכאורה להסביר על סברת התוס' דאי הנאסר יכול לאסור וכיו' כיון דזהו בגוף הנבליה מה תנת כח בהלן עמו טעם האוסר ובפרט בב"ב הלא ליכא אוסר לחוד ונאסר לחוד, כי שניהם נעשים איסור מכל היתר ע"י מעשה הבישול, ונשארים באיסורים גם אחר שנשאטו זה מזה, ולמה לא יהי' בכך האחד לאוסר בili הלוייתו השני, ובפרט שמקח מב"מ קאנטינןعلاה, וא"כ טעם הבשר לחוד הוא האוסר ולא טעם החלב שעמו, ואם נאמר דעתינו גם טעם החלב עמו הרי אין כאן מב"מ לא בטעמא ולא בשמא.

אבל הנראה לפע"ד הסבר חדש בהא דין הנasser יכול לאסור אלא במקומות שהאסור יכול לילך שם, והוא דכל מונח אצלו בסופו להתפשט לא נעשה נבלה, כי כל דרך הילוכו אינו אסור, כמו"כ התוס' לעיל דף ק' בד"ה שקדם, והסבירו מבוארת דאנו דין כל דבר על שם סוף תכליתו והנחתתו וכיוון דהאי טפה שנפללה על גג החתיכה לא תנוח עד שתתפשט בכל החתיכה, אנו דין עלייה רק אחר הנחתה, ועפ"י סברא זו אני אומר גם לאידך גיסא, אם הטפה אוסרת החתיכה מפני שיש בה כדי ליתן טעם בכל החתיכה, אותו המוחל שלבשר שעומד להתפשט חוץ לחתיכה מלאו לא נידון עם החתיכה להיות נבלה עמה כיון שעומד להפריד מן החתיכה ולילך דרכו החוצה, لكن ע"פ שהחתיכה נעשה נבלה, אבל האי מוחל שעומד לצאת ממנה לא נאסר עמה, וכך שפיר אין החתיכה שכולה חוץ לרוטב אוסרת את השאר, כי מה שנפלט ממנה בעוד שמונחת שם בקדורה בלי שם סייע הרי הי עומד להתפשט ולא נאסר מעולם, ושפיר פסקו כן בס"ץ ב', דשם מיררי מהאי דין א דחתיכה שבתוכן הקדרה שנפל עלייה טפת חלב, אבל אם לקח החחיכה ממש ומקרובה אצל חתיכה כשרה על הגחלים ודאי דגוף האיסור הזה ואוסר המוחל היוצא גם בליך, כי האי מוחל לא הי עומד להתפשט מלאיו רק ע"י מעשה שלו, שמרקם החתיכה אל הגחלים ומהז מיררי שם בס"ק ה' וכך שפיר פסקו לאוסרת נבלה דמ"ש חתיכת ב"ח משאר איסור עיקרי, ודוק' הקטיב כי הדרבנן אמרו יתיר בחד"ג

גמר' אמר אבי טעמא ולא ממשא בעלמא דאוריתא די ס"ד
דרבנן, מב"מ ט"ט לא גמרין וכו', ופרשוי זיל טעמא ולא ממשא

מעיקרא ליכא כאן איסור הרציך ביטול, כי איסור הראשון חלף הילך לו מוחמת נשנתנה בשמא ובטמא לד"א, והאיסור החדש של יוצא מן הטמא לא ה' מקום לחול, שכן שפיר בטל לר' יהודה וגם לית ב' חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא"כ בתערובות מב"מ דלulos קאתינו עלי' ריק מצד קרא דחורי וביבס להטtot, וזאת בקושי התירה התורה וכמו בטומאה אי דחווי היא בצדior אמרין דכל כמה דעתך להדר אטורה מהדרין ה'ג' בביטול חד בתاري צריכין להמתון עכ"פ מדרבנן עד לאחר. וזה הן הדברים שנאמרו ממש מאיני בס"ד.

ומעתה נשוב לדברי רשי' ז"ל דלפ"ז איך נאמר דעתו חלב בהזרבה בשח, בב"ח מקרי, כיוון עצם החלב נשנתנה ונעשה בשח, חלב מען דברשמי וממה"ט ג"כ אין לומר דהיתר בהיתר לא בטל, וכמוש"כ העט'ז מובה בש"ז ריש סי' רצ"ח, דכל שנטעverb ואינו עומד בפ"ע שפיר בטל, ולא שייך כאן היתר בהיתר לא בטל דהא לאו מכח ביטול חד בתاري קאתין עלי', ריק מכח נשנתנה עצם לעצם אחר בשמא ובטעמא, ואנו בשח בחלב בעינן וליכא ואי' קאמר אבוי דאפילו ליכא נ"ט נמי והוא תימא רבתא, ודברי הש"ז שם נפלאים ממש לא הבנתים ודז"ק.

אבל הנראה לפ"ע, דאבי דלא דיק בדרכ ביטול אסורה תורה הי' סובר, דמיד בתחילת הביטול קודם שנותנים טעם זה בזה נאסרין, ובתחילת הביטול הלא עומדים בפני עצם וכמו טפת חלב על החתיכה קודם שנבלע ונ昶ט בחתיכה. ואיז בב"ח מקרי ויהי אסורה עכ"פ לאחר שנבלע בתוך החתיכה תבטל שם חלב, מ"מ באיסורה עומדת כמו בנשחת אח"כ דאמרין אסורה, כמו כן בנאסר קודם שנבלע. ועי' השיב לו רבא דדרך ביטול אסורה תורה, ר"ל דלא נתהוו איסור בב"ח עד שנתבשל זה בזה כל צרכו, ואיז אי אפשר שלא יהיה נבלע אחד בתוך חברי, וממילא בכ"ש חלב ליכא כאן בב"ח, דהכל נשנתנה לשח. ועיין בפלתי ריש הלכ' בב"ח שפרש דברי רשי' ז"ל בד"ה אמר לי' רבא, דכוונתם מדלא אסורה תורה כבוש רק ביטול הרוי דהקפידה דוקא שתנתן טעם זו בזה, כי רשי' ז"ל לשיטתך' דכבוש דוקא בץיר וחומץ הוה כמבושל עיי"ש, ודברי רשי' ז"ל מטיון כדבורי דז"ק ותשכח. ולפ"ז צריך לפרש מה דאמר מ"ט לא גמורין דחדוש, אי חדש כי ליכא נ"ט נמי האי חידוש עכ"ז האי לחודא שרוי, ולאו מטעם חדש קחאה עלה רק דשאני היתר בהיתר דלא בטל, ונאמר דע"י הטעם הנה ניכר הממש, ובאמת רק בשח אסורה תורה ולא חלב, ועי' פריך א"כ כי ליכא נ"ט נמי כנ"ל, ומה מאי מישוב בהז' הtoutos' מהא דפסחים דלא קיימת בהאי לחודא שרוי, פסקין כוות' א"ו מושם דל"ל סברתו, רק ה"ט דלא ס"ל כוות', מושוס דאמרין ניהו דפנוי חדשות בא לבוא איסורה מניין, ואע"ג זה הוא סברת רבינו יונה המובא בא"ח סי' ר"ז ב"מ' שם, דנשתנה לדבר המותר שרוי, ואנו לא פסקינו בהא קר"י הנ"ל, כאשר הארכו זהה האחוריים להרבות עלי' קושיות. הטעם דלא פסקין כוות' א"ו מושם דל"ל סברתו, רק ה"ט דלא ס"ל כוות', אבל נאסר מכך היוצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות דף ו' מקרא, וזה איסור חדש של על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור הישן, ולכן אין נסך שנעשה חומץ עדיין לא הותר, עכ"פ דפקע מני' האיסור עי' שנשתנה לד"א אבל נאסר מכך יוצא מני' נסך שאסורה ככל היוצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא עין אבל בתערובות ספר נשאר בהיתרו ולא על עלי' איסור של יוצא מן הטמא כסברת המרדכי הידוע בתערובות לא מצח'il איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה'ג' ובפתיחה כוללת עיי"ש והסביר נפלא ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחרי רבים להטtot ומני' וב' אין יכול כלל כיוון דאין לנו רגע אחת שיקרא יבטל מני' ולא עוד אלא שאמורא צרך לפרש דבריו, ולמה קיצר בלשונו ולא הזכיר תנאי של נייר לבסוף. ג') דפרק לימה פליגא

דסוף כל סוף ליכא כאן ממש רק טעם, ושוב גם מבשר שנכנס בחלב ממש אי'カル מלילך דהא דאסורה תורה לאכול הבשר לאו משום דניכר בו החלב אוינה בטלה דהא אדרבה אי נחשב החלב כעומדת בפ"ע שר' דהא שניהם היתר וכל האיסור לא נתהוו רק מה שנקנס טעם החלב בבשר, ומה שהזכיר רשי' ז"ל איסור אכילה ומג' פעמים לא תבשל, ולא די לו באיסור בישול לחוד א' אי'ילפין, זה לק"מ דאי לאו דילפין איסור אכילה ומג' פעמים לעית, לא הוה ידעינו כלל דדרך בישול אסורה בלא אכילה טע'כ' מאי בעי הכא, כי כל עצמיות טע'כ' לעניין איסורי אכילה אמר, ואפילו ילפין איסור אכילה בב"ח כל תועבה, נמי לא מצינו למילך טע'כ' מב'ת, כי איסור אכילה בב"ח אין לו שיקות על הביטול, רק עי' שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה, אבל אי מג' פעמים לעית ילפין איסור אכילה הרי דעיקר האיסור האכילה וכמוש'כ הרמב"ם דהביבל נאסר ממש דהוא מזרכי אכילה, וא"כ שפיר אמרין דאנטינט טעם זה בזיה קפיד רחמנא כי זה הנחינת טעם משוויל' לי' לאיסור, וניהו דח'כ' אסורה לעולם אפילו נסחט גם הטעם, אבל האיסור נהחהו עי' נתינת טעם, ועיין היטב במה שכותבי כי הדברים עמוקים ואמיתיים בס"ד.

רש' ז' דה אי חדש הוא וכו', ואפילו כל דהוא בב"ח הוא וכו' עכ'ל. והנה תימא רבתא עיין אי נאמר דחלב כל דהוא בשח הרבה בב"ח מקרי, דהא כל עצמיות ביטול מני' נבנה, על דכל נשנתנה שמא וטעהא בטל שם העצם ומילא פקע שם האיסור וכאשר אבאר.

ধהנה מעולם תמהתי להבין מה בין תערובות מב"מ לשאינו מני' בלח ביחסו מושגים, עד שלר' מ"ב' מ' לא בטל ואינו מני' בטל, וכן לדידן דבר שיש לו מתירין דמחליקין בגין לאינו מני' אחר ס', דהא כיוון דנתערב ונבלז זה בזיה למשל יון בחו'ם הר' הכל נתהפק למים ונעשה האסור והנאסר הכל מים, והרי אכן מב'מ איסור והיתר, ולמה יבטל לר'י, וגם לדידן בדבר שיש לו מתירין. ולמה לא נאמר גם בזה עד שתאכלנה באיסור תאכלנה בהיתר, או עפ' סברת הר' ז' ל' מושום מב'מ הר' עתה הכל מון אחד הוא כי הכל מים ועל מודוכה זו ישבות הרבה שנים עד שהAIR ד' את עיין, כי העניין נכון מאד, אדם נתערב יון במים ונתהפק היהין למים פקע ממנו האיסור שה'י בו מתחלה, כי עי' שינוי העצם פקע האיסור, ואע'ג זה הוא סברת רבינו יונה המובא בא"ח סי' ר"ז ב"מ' שם, דנשתנה לדבר המותר שרוי, ואנו לא פסקינו בהא קר"י הנ"ל, כאשר הארכו זהה האחוריים להרבות עלי' קושיות. הטעם דלא פסקין כוות' א"ו מושם דל"ל סברתו, רק ה"ט דלא ס"ל כוות', אבל נאסר מכך היוצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות דף ו' מקרא, וזה איסור חדש של על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור הישן, ולכן אין נסך שנעשה חומץ עדיין לא הותר, עכ"פ דפקע מני' האיסור עי' שנשתנה לד"א אבל נאסר מכך יוצא מני' נסך שאסורה ככל היוצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא עין אבל בתערובות ספר נשאר בהיתרו ולא על עלי' איסור של יוצא מן הטמא כסברת המרדכי הידוע בתערובות לא מצח'il איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה'ג' ובפתיחה כוללת עיי"ש והסביר נפלא ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחרי רבים להטtot ומני' וב' אין יכול כלל כיוון דאין לנו רגע אחת שיקרא יבטל מני' ולא עוד אלא שאמורא צרך לפרש דבריו, ולמה קיצר שם איסור עלי' דהוא בתחום התערובות לח בלח, וא"כ הוא אין אנו באים להזכיר תערובות אינו מני' מכח ביטול חד בתاري, דהא

ניור כל אינו אסור אפילו החתיכה עצמה דבכולה חוץ לרוטב כו' הדין לרשיי', אינו אסור אלא כדי נטילה ור' דחיב שמא לא ניור יפה דהינו שלא נשתקע החתיכה כולה ברוטב רק מקצתה, لكن שפיר איסרת את قولן וכן שפיר ק אמר הגמ' דבלא ניור כלל מבלו בעל מפלט לא פלט, ר' מלבע בעל רק במקצת חתיכה וכפירוש' שם דהחלב עומד בגנה של חחיכה דין לומר דרב מוקי גם הבריאות בא מקצתה ברוטב כמו רב משנחנו, דא'כ מניל' דר' גוזר שמא לא ניור יפה, דחא לא נזכר בדבריו ניור כלל, אלא ודאי דרב מוקי הא דר' בכהה חוץ לרוטב ובניעור בתחליה וגוזר שמא לא ניור יפה וחכמים מתירין אפילו ניור בסוף דסבورو אפשר לשחטו מותר וע' מכך רבי בלא ניור מתחלה אלא לבסוף קר' ובניעור מתחלה ועד סוף חכמים אבל במקצתה ברוטב לא מיiri הכא, אבל במשנתנו מיiri בהכי ולכנן איסר את כל הקדרה גם בלא ניור לרוב ודזוק' היטב. אבל לדעת התוס' רב ק אמר דין לעצמו וולוק אמשנתינו, כי לדעת התוס' בעין ניור כדי ישאר כל הקדרה, וכן שפרשים הרישא שלא נזכר ניור, אינו אסור רק החתיכה אבל אין לפреш המשנה לאיסר כל הקדרה ק אמר ומיר' בניור, כמו שפרשים ע' ר' דבריאות, אע'ג דלא הזכיר ניורadam נפרש משנתינו כך לאיסר את כל הקדרה ק אמר, הרי סוגר דיון סתום למעלה במסנה דירך קרבען דמ"מ בטל, וכותב הר' ז' דרב כיוון דרכ' ס'ל, ה' מדקדק בלשנא דמשנתנו דק אמר סתום אסור, ולא ק אמר עד שישים, DSTAM CANON CAR'G, ועתה אם נאמר דבלא ניור לא נאסר רק החתיכה בלבד הרי יש לנו מקום לפреш שפיר המשנה לאיסר את החתיכה בלבד קאי, ולמה לי לאוקמי בניור לבסוף אשר אין זכר למו במסנה וצטריך לדוחוק DSTAM CANON CAR'G NGD סתום שלפני ה', אלא ודאי לרוב אסור בלא ניור, וכן מוכחה לפреш לאיסר את הקדרה ק אמר, וכיון דק אמר סתום ניחא לי לתלות בהאי דק דוק כדי לאוקמי מתני' CR' DSC' COOTI. וכן כאשר פריך, וכי לית לי לרוב סליק קושי' עצומה הוא דלא מצינו לדוחות דמתני' מיiri בליקא ס' ברוטב, דחא כל חיל'י דרב דמתני' CR' ATI, מושום DSTAMA KATNI, ומסתמא מיiri בכל גונא אפיוacia הרבה חתיכות, ואם נוקמי מתני' לעניין חתיכות בכל גונא, כמו כן מוכחהים לאוקמי לעניין רוטב בכל גונא. ועיין ברשב'א ז' ותמצוא שם כי כיוון ליה, ומה של' והיינו דשמעין מהא דרב דלי'ל סלק, דחא בקדירה זו רוטב הרבה יש לטל את החתיכה, וברשב'א כתוב "את הטפה" CHMORAH "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח'כ שיטת התוס' כתוב וזה': וולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה שסתם דבריו וכו' עיישי', וע'כ כיוון דברuno אל, והוא עפ' דברי הר' ז' CANIL. ועתה AA לתרץ דמיiri דרוטב מועטה דליה בה כדי לטל החתיכה, וכן אמר אי ברוטב רכה ה' ג' ר' ל' אם היינו מוכחים לומר דaicaca בקדירה זו רוטב עכ'פ' ע'כ ה' נשמע דלי'ל סלק, דכיוון דמיiri בדאיכא רוטב ע'כ API רוטב הרבה יש כמו חתיכות דמוקמין API דaicaca הרבה, מושום DSTAMA אסור כתני ה' ה' היינו מוכחים לומר לעניין הרוטב, אבל מאן לימא לנו דaicaca רוטב כלל, דחא רוטב לא הזכיר במסנתנו ואיכא למיר' דליקא רוטב עלה, אינו מינה כלל, דהינו מים רק רוטב עבה ופירוש' ז' דק שלبشر ושומן דהכל מין בשור הוות. ואין זה דוחק כיון דלא הזכיר רוטב במותני' משא'כ חתיכות שנזכרים אם נוקמי דיש מספר להם פחות מס' זה יהי' דוחק כיון DSTAMA KATNI. כך הפירוש לדעת רשיי ז' דרב מפרש המשנה. ומה מאי מישב לפ'ז גם הוא דלקמן דק אמר מבלו בעל מפלט לא פלט אשר מאה הוכחו תוס' לשיטות, דהאי ברית' ע'כ מיiri בכהה חוץ לרוטב גם לרשיי' דחא רב' מוקי לה בנעור מתחלה וע'כ מושום דבלא

אדרכה ולית לי' סליק ואח'כ נזכר לפреш דברי רב, ופרק ומאי קסביר ולהיפך דרך הש"ס לפреш תחלה המימרא ואח'כ שkil וטרי' בה ממ'א. וגם לשנה ומאי קסביר בו'ו' מורה דקאי אדלעיל מל' מני' וחוזר על הנשכות. ז') מתרץ אי דנפל ברכ' דק שלبشر ושומן דנבל ברוטב עבה, ופי' רשיי ז' לרוטב עבה דק דק שלبشر ואישור דהכל מיןبشر. וזה למה דהא די בשיאמר דליך ברוטב שישים, וכמוש' התוס' באמת על הבריאות' דלקמן דמשמע לע' דמיiri בלית ברוטב שישים. ה') ברשיי דה' ומאי קסביר באיסור שנבלע בהיתר, והוא פלאי דהא מבב'ח המודובר כאן, וזה היתר בהיתר ולא איסור בהיתר. וכן לקמן בד'ה אלא קסביר פרשיי ז' ואשמעין אף היתר שבה נעשה איסור להיות כאן שיור גדול לאסרו אחרים הרבה העכ'ל. וזה אינו דחא בב'ח קיימין ואשמעין דבר שנעשה עצם האיסור לאסור את הקדרה מצד מין במינו אם רב אס הרבה וזה תימה רבתא והאחרונים הרגשו בשני דקדוקים האחرونין עיין בהם מה שנדחקו בז'ה. ואען אני את חלקי בעזה'ית.

הנה לדעת רשיי ז' לרוטב לפреш משנתינו אתה, וקאמר דאסור דרייש לאיסר את כל הקדרה, ע'כ בלא ניור ק אמר, דחא בא'ה קשה, איך יפרש משנתינו אליבא דרכ' ז' דמ'מ לא בטל, והתניא ז' דידן סתום למעלה במסנה דירך קרבען דמ'מ בטל, וכותב הר' ז' ז' דרב כיוון דרכ' ס'ל, ה' מדקדק בלשנא דמשנתנו דק אמר סתום אסור, ולא ק אמר עד שישים, DSTAM CANON CAR'G, ועתה אם נאמר דבלא ניור לא נאסר רק החתיכה בלבד הרי יש לנו מקום לפреш שפיר המשנה לאיסר את החתיכה בלבד קאי, ולמה לי לאוקמי בניור לבסוף אשר אין זכר למו במסנה וצטריך לדוחוק DSTAM CANON CAR'G NGD סתום שלפני ה', אלא ודאי לרוב אסור בלא ניור, וכן מוכחה לפреш לאיסר את הקדרה ק אמר, וכיון דק אמר סתום ניחא לי לתלות בהאי דק דוק כדי לאוקמי מתני' CR' DSC' COOTI. וכן כאשר פריך, וכי לית לי לרוב סליק קושי' עצומה הוא דלא מצינו לדוחות דמתני' מיiri בליקא ס' ברוטב, דחא כל חיל'י דרב דמתני' CR' ATI, מושום DSTAMA KATNI, ומסתמא מיiri בכל גונא אפיוacia הרבה חתיכות, ואם נוקמי מתני' לעניין חתיכות בכל גונא, כמו כן מוכחהים לאוקמי לעניין רוטב בכל גונא. ועיין ברשב'א ז' ותמצוא שם כי כיוון ליה, מה ש' והיינו דשמעין מהא דרב דלי'ל סלק, דחא בקדירה זו רוטב הרבה יש לטל את החתיכה, וברשב'א כתוב "את הטפה" CHMORAH "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח'כ שיטת התוס' כתוב וזה': וולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה שסתם דבריו וכו' עיישי', וע'כ כיוון דברuno אל, והוא עפ' דברי הר' ז' CANIL. ועתה AA לתרץ דמיiri דרוטב מועטה דליה בה כדי לטל החתיכה, וכן אמר אי ברוטב רכה ה' ג' ר' ל' אם היינו מוכחים לומר דaicaca בקדירה זו רוטב עכ'פ' ע'כ ה' נשמע דלי'ל סלק, דכיוון דמיiri בדאיכא רוטב ע'כ API רוטב הרבה יש כמו חתיכות דמוקמין API דaicaca הרבה, מושום DSTAMA אסור כתני ה' ה' היינו מוכחים לומר לעניין הרוטב, אבל מאן לימא לנו דaicaca רוטב כלל, דחא רוטב לא הזכיר במסנתנו ואיכא למיר' דליקא רוטב עלה, אינו מינה כלל, דהינו מים רק רוטב עבה ופירוש' ז' דק שלبشر ושומן דהכל מין בשור הוות. ואין זה דוחק כיון דלא הזכיר רוטב במותני' משא'כ חתיכות שנזכרים אם נוקמי דיש מספר להם פחות מס' זה יהי' דוחק כיון DSTAMA KATNI. כך הפירוש לדעת רשיי ז' דרב מפרש המשנה. ומה מאי מישב לפ'ז גם הוא דלקמן דק אמר מבלו בעל מפלט לא פלט אשר מאה הוכחו תוס' לשיטות, דהאי ברית' ע'כ מיiri בכהה חוץ לרוטב גם לרשיי' דחא רב' מוקי לה בנעור מתחלה וע'כ מושום דבלא

היא הנחתו, וכן כתיבתו כשהוא מהלך זו הנחתו, ובכל הני טעמא משום דכל שבעת הילכו נתהווה דבר חדש, מקרי שם הנחה לענין שבת, ה"ג כיון דהחלב פועלת לאסור הבשר מקרי שם נח, כדי שתאסר גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג"כ דיון של ר"ש המובא בתוס' לסתור להצrik ב' שישים ודוק.

תנוס' ד"ה אפשר לשתחו מותר בדיעד פ"י בדיעד וכו', אבל לכתחלה אין מבטלין איסורCDFי בקי' עכ"ל, ואני נוכח בהז דכיון דבב"ח שניהם היתר, אי אין חענ"ג איזה ביטול איסור אילך און, והדבר צרך תלמודו, ועיין מה ש' לסתור ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ד"ה אינו עובר ודוק.

ע"ב גופא חציzeit בשר וחצי Zeit חלב שבשלן ע"ז, א"ר לוכה על אכלתו ואינו לוכה על בישולו וכו', בא מיראה גודלה, ולוי אמר אף לוכה על בישולו וכן תנא לוי וכו'. הנה אמרת לי לאור' דפלוגות רב ולוי תלוי באפשר לשתחו אי אסורה או מותר. דהנה רשי' זיל מסביר לנו סברת רב דאיינו לוכה על בישולו דא"א מכל התירן להקראה שם איסור. ור"ל דניהו דהתורה אסורה גם חצי שיעור היינו בפרט משיעורם אבל להעתות איסור חדש בעינן שיעורם ולוי, והנה כאן אם נאמר אפשר לשתחו מותר אילך שיעורם דהני כדי לצרפן עם חציzeit בב"ח ללקות עליון, ורב דסובר אפשר לשתחו אסורה סובר דכל או"א איסור בפ"ע הו, لكن בעינן שיעורם שלם מכל אחד. ואמרתי לישב בהז דעת הרשי' זיל שלא הביא בהחלטויו הא דרב דחענ"ג ואפשר לשתחו אסור, משום דס"ל דלי פлаг עלי' וכיוון דתני בברייתא כוותי' דלי הכי הלכתא ממילא גם אפשר לשתחו מותר, אולם אכן דפסקין כלוי בשני חצאי זתים דלוקה על בישולו ופסקין ג"כ כרב דאפשר לשתחו אסור נ"ל דסבירא לנו דלי פлаг על גוף הסברא דא"א מכל התירן להקראה שם איסור, כי באמת מצין כמה פעמים בש"ס היפך סברא זו, לעיל דף צ"א ע"א דפליגו ר"י ורבנן בגין גיד שאי בו בזיט, וקאמר דמייר' דאי בכל אחד בזיט, הרי דלא בעינן Zeit שלם להקראה שם איסור, וכן אמרנן במכות דף י"ז ברиск ט' נמלים והשלימו לציית דחיב אף מושום נבלה, הרי דשם נבלה חל על נמלת שהיא פחות מזכיות, ומctrיך לכזית למלקות. והגם שמצוות שהתוס' משתמשים בסברת רב הנ"ל, והוא ביוםא דף פ"א ע"א ד"ה כל שטומאותו, שכתבו דעתך לרביעית דם הבא משוני נפלם, שלא ה' ב' בכ"א שיעורם שלם, אבל דברי התוס' אלו בלא"ה תמהוהן כאשר כתבתי לעיל דף ע"א ע"א ד"ה ועל הא דר"ע עי"ש דבר יקר מאד ודוק.

רש"י ד"ה לעולם לא מצטרפי בסוף הדיבור, לפי שאין מצטרפין מכל התירן לקרות שם איסור עד שיחי' בכל אחד לעישות איסור לעצמו עכ"ל, נראה לאור' מזה אדם יש שיעור באחד ואני בשני ג"כ לא מצי ליתסר, אלא דלא מפורש ברשי' אם לא נעשה איסור כלל גם על אותו שיש בו שיעור, או שرك אותו בו שיעור נשר בהתרו, וזה נפרק מהא דפרק לעיל על רב בכזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב, והוא מודע לאור' דהנה רשי' זיל מ"מ צריך לשבקדרה מבלו שבחתיכה, והנראה לפע"ד בהז דהכא ע"כ החלב שבתקופת הבשר נגרר אחר הבשר דהא א"א שהבשר בלבד אסור, ונחקרו ממד לומר דהבלוע בקדירה מקשר יותר למה שבקדירה מבלו שבחתיכה, והנראה לפע"ד בהז דהכא ע"כ החלב ה' ה' האיסור בב"ח הכי נחחו, ושניהם יחד נאסרו, והוא דכל אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבואר לפניינו בס"ד, מ"מ צריך לחול האיסור על שניהם וכיוון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליתסר, ממי לא אסורה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחלב פועלת לחיש איסור חשבין אותה כנה ע"פ שהיא דרך הילכה. וכיון שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא עמוד, דבליעתו זו

דו"ר בשלה, דלרבה דאלין בתור שמא וכאשר פסקין ג"כ כוותי', לעולם חתיכת מין בשא"מ הוה, דהא המוחל היוצא מן חתיכת האיסור עם החתיכות אינו שוה בשמא, דזה מוחל בשאר זה בשאר, וכמו חמרא חדתא בעינבא אבל שאר החתיכות נאסרין עי' שמוול שיצא מהם עם מוחל של החתיכות האיסור נפגשו יחד בתוך הרוטב, ונאסרו מצד מ"מ וממילא יש כאן מוחל איסור הרבה שמצי איסור את החתיכות, וכן כתוב הרשב"א זיל כאן בסוגי' דתחללה נאסר המוחל היוצא ושוב נאסרו ממנה החתיכות והוכיח זאת מtopic עכומה עי"ש. והנה ידוע מש"כ הש"ז זיל סי' צ"ב דכל שנעשה בב"ח ואיסור תערובות אחרת לאו בב"ח מקרי, רק כשאר איסורין יחשבד fourhundred84 ג' כוותי' והנה לפי הקדמתנו מבואר דבר סובר חענ"ג גם בשאר איסורין דאלת"ה, איך נאסרו כל החתיכות דהא צריך ליתסר המוחל של החתיכות המתרות מן המוחל של חתיכת בב"ח, ואי בשאר איסורין לא אמרין חענ"ג המוחלים נאסרין ולא נעשים נבלה, ושוב נשכננסו בתוך החתיכות לא צריכין רק ס' נגד מוחל של חתיכת האיסור ומци' ליבטל דמוחל עם בשר מבשא"מ הוה, א"כ לעולם לא נצטרך יותר מס' גוד חתיכת, וזה הוא שרצו להוכיח כאן דרב סבר גם בשאר איסורין אפשר לשתחו אסור ונוכנים דבורי רשי' זיל שפי' באיסור שנבעל בהתר, וגם מה ש' ואשמעין דaicא כאן שיעור גודל לאיסור אחרים הרבה כנדג', הינו דהאי מוחל של היתר ג"כ נשעה איסור וaicא כאן שיעור גודל לאיסור כל החתיכות מצד מבשא"מ,adam לא נאמר בשאר איסורין אפשר לשתחו אסור לא נשעה המוחל נבלה, ואי יאסרו החתיכות מן המוחל, (וידעת שיש סתירה לדבר ברשי' ד"ה אמר, אולם אולי תיבת חלב שברשי' ט"ס הוא ודוק) אמונם כל זאת מוכרת, אי אית לי לרבות סלק, אבל לית לי סלק נסתר כל הבניין דאו מצין למימר דלית לי לרבות בשאר איסורין אפשר לשתחו אסור והמוחל היתר נשעה רק אסור ולא נבלה, ומ"מ איסור כל החתיכות אם נכנס בתוכו משום דלא אמרין סליק, ולעלום המוחל באיסורו עומד בכתוללה דהוה מ"מ מוחל היתר על מוחל האיסור ולא מצי החתיכה בטל מוחל האיסור, כיון דaicא בהדי גם מוחל היתר שנאסר מצד מב"מ, וכן צריך להקדמים דרב אית לי סלק ואח"כ פריך ומאי קסביר אפשר לשתחו.

והא דפרק לסתור רב אפשר לשתחו אסור, מכזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב, אך אמר רב דחלב מותר הרי דגס בב"ח לית לי אפשר לשתחו אסור אה"ג דהוה מצי פריך ולטעםך, בב"ח עצמו ע"כ אית לי אפשר לשתחו אסור אלא דמשני לי' האמת ודוק.

שם גמור' והאitemר כיון בשר שנפל לתוך יורה של חלב, אמר רב בשאר אסור וחלב מותר, ואס"ד אפשר לשתחו אסור חלב אמראי מותר. והנה האחרונים נבוכו הרבה דנתקשה להם, הא האי חלב שבתקופת הבשר מקשר הוא עם החלב שביורה, וסופה להתפשט בתוכה, ואיך נעשה נבלה כל וכמו דלא אמרין נעשה נבלה הבלוע שבקדירה, ונחקרו ממד לומר דהבלוע בקדירה מקשר יותר למה שבקדירה מבלו שבחתיכה, והנראה לפע"ד בהז דהכא ע"כ החלב שבתקופת הבשר נגרר אחר הבשר דהא א"א שהבשר בלבד אסור, ונחקרו ממי לא אסורה היא עמו, וא"כ נבואר לפניינו בס"ד, מ"מ צריך לחול האיסור על שניהם וכיוון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליתסר, ממי לא אסורה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחלב פועלת לחיש איסור חשבין אותה כנה ע"פ שהיא דרך הילכה. וכיון שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא עמוד, דבליעתו זו

להוכיח דתבלין הבלוע מחלב ודם ונפלו לקדרה מתבטלון בששים, וاع"ג דנותנים טעם אפילו באלו, דאיינו חמור מן האסור הנבלע בהן עכ"ל. והנה רأיתי בברוך טעם ז"ל שכ' דיש לחלק בין הנדון לראה" דניהו דלענינו מב"מ אלילו בתיר האיסור, אבל כל שנרגש הטעם מינון לנו להתריר, ודברי טעם הם. אבל אני הוספתי עוד להקשות, דלמה להו להחותס' לחדש זאת הסברה דין הנאסר היה" חמור מן האיסור, דבלא זה היו יכולם לדוחות דינו של ר"ש, דניהו דנאסר הרוטב מון החתיכה, אבל הוא דעתה כנבלת הוא רק מדרבנן כאשר כתבו בעצם, ובדרבנן הלא כתבו לעיל דף צ"ג בד"ה זיא בא עಲמא דמ"מ שפיר בטל, וממילא לא היו באים לדון להתריר על תבלין הנאסרים מדם להתרין בס' דחא תבלין האיסורי מדרבנן נמי לא בטלו בלבד כל איזו שנרגש טעםם. וצל' דהחותס' סברו כיון דעיקר האיסור שנאסר הרוטב דאוריתא אלא דחא דעתה כנבלת הוא מדרבנן, זה חמור מזיא דעיקר האיסור איינו אלא דרבנן, אבל זה דוחוק גדול דחא דעיקר האיסור דאוריתא הכא איינו אלא אותו הטעם בשער נבלת שנרגש ברוטב, אבל הרוטב בעצם לא נאסר מה"ת מעולם, ואפילו לר"ת דלוקין על עצית מטעם כעיקר, היינו מושום דלוקין על הטעם כמו על העיקר, אבל לעולם ההיתר לא נהפק לאיסור, ורק מדרבנן גם ההיתר נעשה כנבלת, ונהפק לאיסור ואיסור זה אין לו שום שייכות לדאוריתא, ואיך יאסר מטעם מב"מ אי באיסור דרבנן לא אמרו מב"מ לא בטל צע"ג ודוי".

הרמב"ם ז"ל בפ"ט הלכ' י' מהלכ' מ"א כתוב, וכן אם נפל חלב לתוך המרק או לכל חתיכות ולא נודע לאיזה חתיכה נפל, נוצר את הקדרה כולה וכוי עכ"ל, וرأיתי בהגרות ק"ז רעיק"א זצ"ל ביז"ד סימון צ"ח שמתמיה ע"ז הרבה, אך מנער הקדרה שמא ימצא בו אח"כ טעם ויתחייב מושום בישול בב"ח, דוגמיס חייב מושום מבשל בשבת, והה בב"ח, ולפ"ד ה' נראת דרמ"ס לשיטתי" איזיל זה, וזה ז"ל הביא בראש הפרק הלכ' ב', איסור אכילה מק"ז מבישול, ור"ל דהתורה הרחק אכילת בב"ח כלכך, ואפילו בישול שהוא צורך אכילה נמי אסור לו. ומלקינו על האיז ק"ז מושום דחווה כמו בת מבת הבית, עי"ש. ומעטה אכן אומר שלא אסורה התורה אלא בישול שהוא לצורך אכילה, אבל שלא לצורך אכילה לא אסורה דאלת"ה רק הבישול בעצם אפילו שלא לצורך אכילה אסור, איך נילוף אכילה מק"ז וכי"ה כמו בת מבת הבית דאפילו אם יהיו ק"ז, אבל אין עניין הבישול כולל עניין אכילה אבל אם נאמר דרך לצורך אכילה אסור אז שפיר הוה כמו בת מבת הבית, עי"ו, וכן אם נפל ענור כדי לבטל טעם החלב ולא כדי לאכלו אין זה בגדר מבשל בב"ח לחיב עליון, וכן גם לעשות מלומוא לצורך חולה שאב"ס מותר לבשל לדעת הרמב"ם ובזה יש ליישב מה דקשי' לאחרונים על הש"ך בס"י פ"ז סק"ז עי"ש ודוי".

ורأיתי לרשום כאן דבר פלא שרائيتي בדברי לב ארוי' בסוגי' זו דרצה לתרץ קושי' התוס' ד"ה דחוידי הוא דבאמת מושום דכלאים נמי הכי הוה עדין חדש מקרי ממש'כ התוס' לעיל דף ס"ד ע"ב, אבל כוונת הגם' שם בפסחים' כלפי מה שאמרו חכמים דמשרת לטעע'כ ומכאן אתה ذן לכלאים בשלש ולערלה בתורתך, עי"ז פריך לילוף מבב"ח, ואי חדש הוא עכ"פ לכלאים דנמי חדש כמותו נילוף מבב"ח. ודבריו במחכ"ת שגיאת המה, דחא אי מבב"ח לא מצי למלוף מושום דחוידי הוא, אז גם חתיכות בב"ח לא תאסר תערובות אחרות בנ"ט דכל שנעשה כבר בב"ח כשאר איסוריין הוא, וכן שנבלת אינה אסורת בטעמה כ"כ בב"ח, וא"כ ככלאים נמי איינו אסור את חערבות זה וברור. ולעומת מה שהביא ראי' מתוס' לעיל ס"ד ע"ב דגם בתורי מייל אמרין חדש הוא, כבר כתוב ק"ז בעל

בתוכו צית הלב. אבל אין לומר דבאמת לא נאסר מה"ת רק מדרבנן ומדרבען ודאי געשה גס חצי שיעור איסור, דרב לא קאמר רק דאיינו לוקה, חדא אדם לכיא ריק איסור דרבנן הא בטל גם במינו ממש'כ התוס' לעיל צ"ט ע"ב ד"ה זעה בעלמא הוा, ולא עוד אלא דלמה נקט ריק צית בשער והוא גם בפחות מכזית בשער אסור מדרבנן, והול"ל מעט בשער ביורה גדולה של חלב או חצי צית בשער, אם לא שנאמר דבאמת הבשר אסור מה"ת בדאייא צית אף דחלב לא נאשרה ריק מדרבנן ואתה רב לא שמעין ריבותא דאע"פ שהচיאת בשער אסור מה"ת, מ"מ החלב מותר אלא דקשי' ראשונה במקומה עומדת דלא הוה פריך מידי לרבק. והנה בגין הדין אי לרוב הבשר אסור מה"ת הגם שהחלב לית בה צית יש לפשט מושנטינו דתנן טפת חלב, וסתם טפה פחות מכזית היא ומ"מ הבשר נעשה נבלת, אלא דחא לאו דזוקא הוא דהאי טפה ע"כ לאו דזוקא, דחא בינויו את הקדרה דסיפא קטני עד שתתנו טעם בכל הקדרה ולפרשי" ז"ל דטאפה קאי ובניעור בתחלה הרי אפשר דיש בה ליתן טעם בכל הקדרה, ועיין.

תוס' ד"ה אמר, חלב נבלת היא, מכאן הי' מדקדק ר"ש, דלמ"ז מב"מ לא בטיל צריך תרי שישים וכוי', הנה הא דסגי בתרוי, ס' הוא מושום דאמירין קמא קמא בטל, ולא חזר וניעור, דאל"כ לא تسגי אפילו בהרבה פעמים שישים, דחא נכס ויוצא רוטב הרבה בתוך הנבלת שעשו איסור, וא"כ גם חד שים למה לי והא קמא קמא בטל, אלא Mai צריך שישים, ולא אמרין קמא קמא בטל, מושום שלא תחולק בביטול האיסורים, בין לח ליבש, כי בלח שנפל בפ"א לא שייך קמא קמא בטל, ולכן עלולים צריך ס' נגד חתיכת האיסור, אבל נגד הרוטב שנפל בעתיכה וחזר ויוצא שאינו נראה לעיניהם למה לי ס' בכל דחו תסגי, כי קמא קמא בטל, ושאני חלב היוצא מכך זה לתוך היורה דליקא אין מינו כלל ולא שייך ק"ק בטל, דכל שהוא מחלב מצי אסור זבל להצרך ס' נגד הרוטב מניין וצ"ע לפ"ד. עוד שניית נתקשה לי טובא על שיטת ר' שמואל דלפי דעתו מה מהני ס' בחתיכות להתריר הרוטב דכיון דרוטב נאסר מצד מב"מ וצריכין לומר סלק את הרוטב והחתיכות מבטלון רוטב הנבלת, הלא חתיכות ניכרים בפ"י, ואיך יבטלו הרוטב שבתוכו הרוטב, ז"ל דהמוהל היוצא מן החתיכות בתוך הרוטב הוא יבטל את רוטב הנבלת, אבל מנ"ל דחתיכות יפלטו כל כך מוחל שייהי ס' נגד הרוטב שפלטה החתיכת איסור דמן מפיס לשער זאת, וכל זאת צע"ג ודוי".

שם בא"ד וקשה לר"י לדבורי דמשני גדי אסורה תורה ולא חלב, הלא בעלמא חתיכה של היתר נעשית נבלת מדרבנן וצריך ס' תנ"ד כולה, דמדאוריתא לא צריך ס' וכוי עכ"ל. הא דידי'קו דבעלמא חענ"י רק מדרבנן ולא מDAOיתא צריך ביאור, וرأיתי שהאחרונים הרגשו זה. אבל לפ"ד דבב"ח דמ"נ שלא לתרץ עפ"י סברת הר"ן דחענ"ג דזוקא דומי' דבב"ח דמ"נ ילפ"נ, וא"כ אם גדי אסורה תורה ולא חלב הרי דבלח לא מצינו חענ"ג ממליא לא אמרין כן גם בשאר אסוריין, אבל התוס' לא ניהא להו דרבנן עשו זאת דזוקא דומי' דבב"ח, אבל אי DAOיתא היא ולפotta גמורה מבב"ח אז ה' החלוקת בין לח ליבש מוכרת, דחא גדי אסורה תורה ולא חלב, הרי דבחלב דחויה כשאר איסוריין לא אסורה התורה ההיתר שקיבל טעם מן האיסור, אבל אי דרבנן כנפ"ד כוונת התוס' ודוי".

בא"ד אלא ודאי כיון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נ"ג אלא מטעם בשער המעוורב בו, אין לו דין חלב טמא וכוי', המכון יש

כפי הנראה לא דבר התנה כלל, וכך רב דקאמר מותר או אסור לאו לפרש משנתינו אתה, אלא דין קאמור, והוא דעתך אלשנא דעתך לאינו עובר עלי ומותר או אסור, הינו שלא תקשה ולא תידוק ממתני' דלישנא סובל ההיתר כmo האיסור דהרי האינו עובר דקנתני' דמשמע מני' הא איסורה איכה, הלא בעיקר אכילתבשר בחלב שחוותה ודאי לכ"ע איכה איסורה, וכן גם בכתל בהדי בשרא עכ"פ אסור מדרבנן, וכמ"כ התוס' ד"ה הא איסורה איכה. אלא שנڌוקו לפרש הא דפרק הש"ס מדיקא דמתני' ארבע דקאמר מותר. ולפע"ד נראה דחש"ס קמותיב ממשם דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמת אין כוונתו כלל להכניס דבריו במסנה אלא שדרכם היו להספיק דין שחידו על המשנה, כמו שסבירו בדבריהם על המקרא וכאשר הארכתי בהז בפיחיה, וכן הוא הכא שהתנה בכל מאמרו לא כיוון אלא להשמעינו, חלב שחוותה אין בה בב"ח מה"ת אבל יש בה מדרבנן, ובגוף דין הכהן רק תיקונו של לכתלה קתני, דקרווע ומוציא את חלבו, אבל אם צלאו או בשלו בא לא הא תיקון מה דינו, מה לא דבר התנה לא בפירוש ולא מדיקי ודוק.

ע"ש גמר' א"ל יلتא לר"ג מכדי כל אשר לו רחמנא שר לא כוויות, אסור לו דמא שרא לו כבדא וכו', א"א גירוש בחוי בעלה וכו', הנה הנני קמאי דחשב אית בהוא שינוי טבעי ושפיר קאמר דעתותיהו שרא לו אבל בא"א ואשת את וכותית דלית בהוא שינוי טבעי משאר נשים אלא איסורה דורי' עלייהו ממתיקים אוטם, כמ"ש בסוף נדרים, דס"ד דניאה לי' שלא למות בעל, דמים גנובים מותקו ולחות סתרים יונעם, וא"כ לא שיך כל דשרא לו כנגדן לכל דשרא היה להו כשיר נשים, אבל י"ל דכל הנני דחשב מן העניות גם במה דשרא כנגדן יש בהן קצת איסור דගורשה קראו הторה איש אחר דהוא מכניס לביתוASA שבעלמה מצא בה ערות דבר, אשת אח במקומות מוצה אם אין כוונתו לשם מצוה הרי הוא פוגע בעורה, יפת תואר הלא לא דברה תורה אלא כנגד יצ"ר, ואין כאן היתר גמור אלא דלפ"ז בגירוש לא הי' לו לומר בחוי בעלה. דמהאי לשנה ממשע אמתה בה עדין צד"א. אולם זאת בלאה' קשה דהרי גם מיתת הבעל דמתיר בעין קרא כמבואר בפ"ק דקדושין וכקדתני במסנה וקונה את עצמה בgetto ובמיית הבעל, ומכאן נראה דמיתת הבעל הוא היתר טבעי, ובתוס' הביאו בשם הקליר שכנגד א"א אמר היתר יפת תואר, וכן גותית לא אמר לא אמר מידי והכל עשה עפ"י היירושלמי. כוונתם לפ"ע דעפ"י היירושלמי ריש קידושין דין גירושין לב"ג ועיוון שם במראה פנים שתמה על הרמב"ם פ"י מהלכ' מלכים, וא"כ ה"ה מיתה הבעל אינה מתרת, וכן אמר היתר דיפת תואר, ולעתות כותית לא אמר משום לדעתה היירושלמי, גם ביאה ראשונה לא הותר עד אחר כל המעשים והרי היא גירונית ודוק.

תנוס' ד"ה אינו עובר בסה"ד, ויש להעמידו לפ"י הקוי שיש במים ס' וכור' ועיין בהגנות מהרש"ש שנתקשה לו, דמ"מ מה פריך הש"ס והוא קתני שבשלו דיעבד והא בבישול אפי' בדאיכא ס' בימי איכה עכ"פ ביטול קידושין בב"ח של כל לכתלה, ואני גברא הרבה החזינה אבל קושי' לא חיניא דהרי הא בב"ח בתערובות בא לעולם ולא אתה כל לידי איסור ואין כאן ביטול איסור לכתלה ועיין לעיל מה שכתבתי בדף ק"ח ע"א תוס' ד"ה אפשר לסתחו מותר ודוק.

ד"ג ק"י ע"א גמר' ורב בקעה מצא וגדר בה גדר, דרב איקלע לטטלווע וכו' אמר לא גמירי דבב"ח אסור, אייעכ' וקאסר להו כחל. יש לתמונה וכי מקרה מלא לא ידעוו, שלא תבשל גדי בחלב אמו, ולא עוד דמה מקום יש כאן לנדר גדר דדי' ה' לממדים מקרה ואין זה דומה לבשר שנטעלם מן העין דאסור להו רב כדლעיל נ"ה

חת"ס ז"ל לחלק בין הנושאים דשני מני' חידוש איכה, א') מוה שהוא חידוש נגד הסברה והשכל, וזה עלול בחידושו קאי אפיו נמצאין אלף פעמים, שנית חידוש מצד דלא מצין כו' ובהז אם נמצא עוד אחת בטל חידושו, וכן כתבו דאפיקו נמצא נמצאת כמה נגד השכל, היותר מכל איסור, שפיר כתבו דאפיקו נמצא נמצאת כמה פעמים חידוש מקרי, אבל הגמ' בפסחים מייר' בחידוש שלא מצין כו' ודו"ק.

ד"ה ע"א משנה הכהן קרווע ומוציא את חלבו בגמרה קאמר לפרש המשנה כיצד קרווע שתי וערב וטוח בכותל. וע"ג דבסייעא בלב נמי קאמר הא ליישנא קרווע ומוציא את דמו, והתם לא בעין שתי וערב ולא טוח בכותל דבשניות מוציא כדרכו קאמר, דבלב שדמו ננוס בתוכו, מצי להוציא בידיו הדם אחר הקריעה, אבל בכחל דהחלב מובלע בשער הכהן, במה יוציא החלב, והרי מוציא את חלבו קחני, וע"כ בטוח בכותל, וכיון דטיחה בכותל בעין מובן מאליו דקרווע אחד לא סגי להוציא חלב המובלע בתוך הבשר כלו ודוק.

ע"ש הלב קרווע ומוציא את דמו לא קרווע אין עובר עליו וכותב רשי' ז"ל דבגמ' כריתות מוקי לה בלב עוף שאין בדמו כזית, וכן הוא דעת הרמב"ם ז"ל דס"ל דם שבשלו נמי עובר עליו, וע"כ דמשום דין אין כזית פוטר הכא, ומיריב בלב עוף שאין בדמו כזית. ומאוד אני תמה דחווץ מן הדוחק הגדל והנורא דרישא דכחול מיריב בבחמה וסיפא דלב מיריב בעוף קשה טובא, מה אתה לאשמעין דעל חי' שייעור דם דיןינו עובר עלי, מה שייטי הכא, הלא בכל איסורי תורה הדין כן דכזית בעין, והנראה לפ"ע' דבכל דשרא היה להו כשר דשרא נסימן, אבל י"ל דכל הנני דחשב מן זה הוא, דआע"פ דבגמ' שם בכריתות דקאמר בלב עוף דין בו כזית, דמשמע דבכל הלב אין בו כזית, אין הפירוש כן, אלא שאין בדמו כזית וכאשר כתבו רשי' ותוס' הכא וכן הוא ברמב"ם ז"ל שכותב שאין בו כזית "דם" הווסף תיבת "דם" לשון הגמ', וע"כ לפרש אתה דין ר"ל דמייריב בעוף שאין בלב כזית דזה לא ה'י' צריך להשמענו הכא דפשיטה דמ"ש מחלב ושאר איסורים דבעין כזית, ועל פחות מכשיעור אין עובר עליו, אבל הכא אתה לאשמעין דלא מצרפין בשער הלב לדם המכוס בתוכו, מפני שנידון הבשר כשומר לדם וכאשר מצרפין בפירות השומר לפני להשלים לכזית או לכביצה לעין טומ"א, עיין מנוחות דף ע' ע"ב וברמב"ם פ"י ד mamm' ובפ"ד מהלכ' טו"א, لكن קמ"ל כאן דבשער הלב איןו ואין נידון כשומר לדם המכוס בתוכו. וא"כ משנתינו דקתני אין עובר עליו יש לו מקום גם בהחמה דאם אלל כזית מדמו ובשרו של לב בהחמה נמי עובר, אלא דבעוף מלטה דפסיקא הוא דליך שום עוף שדים הלב ה'י' בו כזית ודוק. ועיין בראש יוסף מה שכתב ליישוב דברי רשי' ז"ל بما שכתב דין הנבלע בשער הלב להיות בכרת דמשמע הא מלכות איכה דין הנבלע בשער הלב מצרפין למלכות, ולא הבנתי דהלא לא ידיעין כמה נפיק וכמה נבלע ואיך נלקה מספק, ובפרט לרשי' ז"ל דעתם עיקר אין אלא דרבנן לעולם ליכא מלכות על בלעות איסור ודוק.

ע"ב גמר' א"ר ז' א"ר אינו עובר עליו ומותר וכו' וא"ד אינו עובר עליו ואיסור. הנה הא דקנתני' דאס לא קרווע אין עובר עליו ודאי בכל אנפינו קמייריב בין בצל' ובין בביישול ואפיקו עם שארبشر, דחכי עיקר הרבותה דמתני' הואה להשמענו דבחלב מותה לית בה איסור בב"ח מה"ת, דממעניין מחלב אמו ולא בחלב שחתה לקמן קי"ג ע'ב, ודבר זה לא קתני במסנה זלוט הכא ומדקתני הכהן קרווע ומוציא את חלבו עכ"פ שמעין דאיכא בחלב שחוותה איסור בב"ח מדרבנן, דlbrace בשער בחלב שחוותה דאסור לאכלו עכ"פ, אבל מדין הכהן עצמו شبישול או צלאו ללא קריעה מה דינו, מה

המשמעות המגיעה למקיימה של א' מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תתי הדבר בכלל האומה וכל א' נידון מעצמו, ולכן שפיר קשי' לי' לר' יעקב היכן אריכת ימי של זה והוכיח מזה דשכרו אחר התהית' ומעתה מאד עמוק מחשבות הא' גברא רבה דאמר דכל מוצואה שמתן שכרה בצדקה אין בי' של מטה מזוהרים עלי'. דכל מה שאנו מצוין לכוף לקיום המצוות למי שאינו רוצה בהן צריך טעם, דמה שמרוגל בפיינו לומר מטעם ערבות מחובבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמהה ולו למי שאינו רוצה לעשות סוכה או להניח תפילין דבר שאינו מגע שום נזק לאחרינה, אבל כפי הוצעתינו דלעיל מובן הדבר, דהלא אישור האומה על האדמה לתולוי' בקיום התורה והמצוות, ולכן כל יחיד המבטל קיום המצוות מסיע לאבדון האומה בכללה, כי אם רבים יה' העורבים בגיע נזק גם להמקיימין המועטים מطبع העניין נ'ל', ולכן שפיר כפוף על המצוות, אלם מוצואה שמתן שכרה מצדיה, הלא יצאה מן הכלל לדון בפרט שכל המקיימה הגיע לו שכר בעולם התהית' ליום שכךלו טוב וארכז, וזה איןUberות ואין אחד תלוי' בחבירו, וכל א' פרי מעלי' יאלל, ומה ל' ול' לכופו שיקיים מוצה צו על הכרחו, מוצה שאין אישור האומה בכללה תלוי' בה דלהכי יצאה מן הכלל להיותה נידונו בפרטנו. ודברים עמוקים ואנומתיים תלוי'.

ובזה תבין מה שמבואר ברמב"ןעה"ת בכמה מקומות וכן ברש"י
עה"ת על הקרא דושמות את דברי אלה על לבכם, דעתך קיים
ההתורה והמצוות הוא בארץ דוקא שנראה לך' כסתירה מפוזרת
לקבלת חז"ל דמצוות שאינן תלויות בארץ נוהגות בין הארץ ובין
בחול', מבואר בקידושין בפרק. אבל לפ' הנ"ל כוונת הרמב"ן
אלל, דעתך התורה לכוף על קיומה מי שאינו רוצה בה הוא דיקא
באוצר, כי רק בישיבת האומה על אדמתה תלי האומה במעשה
היחיד, אבל בגלוות כא"א נידון בעצמו בעזה"ב, כי שכר מצוה
ועונשה בהאי עולם לא ייכא, רק על האומה בכלל בדרך טبعי ולא
דרך קביעת שכר ועונש, ולמה נכוו בשוטים לעובר אם לא ממש"
רש"ז, "יל שאר לאחר שתגלו תהיו מצינוים במצוות כדי שאם תחרזו
ונכוו" ו"יל לפי דברנו שגם בגלות מוטל علينا החוב לראות לכל
או"א יקיים המצוות אפילו על כרחו, מפני שהוא מצפים בכל יום
לשוב לארץ אבותינו ולהיות עם אחד קשר אחד באחד וערבים
אתם לאם

ובמה שכתבנו יש תשובה נצחית למה שהhaftפלה ק"ז בעל החת"ז אל בתשובה אחרונה בחו"ד שכתב ו"ל: אך א"א לי בשום אופן להאמין שתה' גאולתינו אחד מעקריו הדת ושאם יפול היסוד תפול החומרה חיללה, ושנאמר אלו הי' ח"ו חטאינו גורמים שיגרש אותנו מגירוש עולם, וכDSL ל"מ בעשות השבעתיים שם נדחים לעולם, המפני זה רשאים לפרק על מלכות שמיים, או לשנות קו צו של הארץ ולשבוע מטובה, לעשות רצונך אלקינו חפצתי. עכ"ל העתקתי לשונו הטהור, מפני שחביבין הדברים היוצאים מלב טהור וקדוש על כל השומעים אותם ומכם"כ עלי אחד מיזואין חלצוי, אבל מה העשה כי אכן הפריז על המדה ושלא בכיוון כפר בעיר לומר שאינו מעיקרי הדת מתווך רוב התלהבותו לעבודת ה' שלא ע"מ לקבל פרט, ופלא אראך כי ק"ז ע"ל בעצמו כתוב בחודשו למס' יגיטינו דף מ"ד ע"א בד"ה חוץ ממלאכתו ו"ל: ויש לעיין הרי אפילו מכרכו לחו"ל דמקיים כל התורה רק מצוות התלויות בארץ אין יכול לקיים, ואפי"ה יצא לחרות, ויל' דהתרם איננו מקיים שום מצוה כלל הדר בחו"ל כמו שאין לו אלהו, ואפי' ק"ש שקורא בחו"ל, איננוCKERORA בא"י, כי גרשווו מוהסתפה בנחלת ד', וזה מוסר גדול. עכ"ל ההצהב, והוא מכון למה שכתב הרמב"ן בסוד הארץ דעקר התורה

ע"א, ומובואר בירושלמי דמפני שהי' מזלאין ליקח בשר מן הנכרי דשם ידעו ונשמרו מאכילת נבלות וטרפאות, אלא שלא חשו בנמצאים ביד עכו"ם, אבל כאן דלא גמירי כלל איסור בב"ח מה ראה להוסיף חומרה וכփ הנראה רש"י "יל נשמר מזה, וככתב גם כאן ד"ה בקעה מצא כלומר ראה שהי' מזלאין באיסור בב"ח משמעו מינ'י דעתך האיסור-nodeע להם אלא דזלאו בו ולכן נראה לפ"ד דבאמת ידוע מקרה, אלא דהיו מפרשים קרא כדכתיב גדי בחלב אמרו, וכמש"כ הרמב"ם "זל ריש פ"ט דממה"ט אסרו חז"ל גםبشر חי' ועוף, עיין לעיל בראש פרקן מה שכתבנו בהזאת, ולכן הוסיף רב עוד חומרה לאיסור להם גם כחלி, וד"ו^ק.

על' ש' גמרא' דתנני כל מ"ע שמתן שכחה בצדה אין בי"ד של מטה מוזהרין עליה, ופרש"י ז"ל דלכך פי' מתן שכחה לו רום אם לא תקימינה זהו ענשו שלא תטול שבר זה, עכ"ל. לבא'ו' נראה דין לו שום עונש אחר גם מידוי' שמיים לא, רק שנפסד שכר המצווה, אלא דאי"כ הוה האי מצווה רשות בעלמא דמי שיריצה לקיימה יקבל שכר ומילא קיימה לא יטול השכר אבל לא עבר אמימרא דרhomנא, ואתה אי אפשר לומר כן מכמה טעםיים כמובן, ובפרט שלשלון הגמ' סוטר פירוש זה דהרי אמר דין בי"ד של מטה מוזהרין עליה, ולדזוקא אתה אבל בי"ד של מעלה מעונייש על ביטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דנענש על ביטולה, דהרי אפילו על ביטול לבישת בגדי של ד' כנפות אמרו ז"ל, דנענש בעידנنا דritisחא ע"ג דהוא רשות שלא ללובש בגדי של ארבע כנפות, ולכן קשה למה באמות אין בי"ד של מטה מוזהרין עליה לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאור מ"ע כיון דגם עליה נענש בידי' שמיים על ביטולה, הר' הוא עובר אמימרא דרhomנא בשב ואל תעשה.

וְלֹא

פי רשי"ו ול היהתי מפרש הcci, דברר אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי

- עלמא ליכא, דהוים לעשותם ומחר לקבל שכרם, וצ"ל דכל יудוי התורה על קיומה, ונעשה על ביטולה, שמצינו בתורה על כלל האומה קאי, ולא על החיד המקאים או העובר, כי דין החיד הוא בעולם הנשמעות אלא שיש פרטימ יוצאים מן הכלל עני מה שהארכתי זה בספרי שביבי אש בפ' בחקתי, ומ"ע שמתן שכרה בצדה היא ג"כ פרט היוצא מן הכלל, וקאי על החיד העושה וכאשר מוכח מהאגודה דסוף אכילתנו דתני ר' יعقوב, שכל מצוה שמתרן שכרה בצדה תחייב המתים תלויות בה, דר' יعقوב מעשה ראה שאמר לו אביו להביא גוזלת וכו' ובחזרתו נפל ומת וכו', עי"ש הרי דמחלוקת בין שאיר עוזי התורה דכתיבו על כלל קיום התורה דקאי על עזה"ז לפני התחיה, ועל כלל האומה ולא על החיד, ולכן לא קשה לי' למה יש צדיק אובד בצדקו ורשע מאיריך ברשותו, אבל במצבה כמו"כ הרמב"ן ז"ל ריש פ' בחקתי ד"ה ונתתי משכני לא ניחא לי' לפреш דקאי על כלל האומה, ובטעמא דהא מלטה י"ל דקיום התורה בכללה וע"י כלל האומה, מביא אישור האומה בטבעה ודלא כמש"כ הרמב"ן ז"ל ריש פ' בחקתי ד"ה ונתתי משכני בתוככם, וכאשר הארכתי זהה במ"א, דכל שהאומה גדרה בערים ובמأكل ומשתה, ומולמדת בדעתות ובמודות נשמר את דרך הצדקה והירוש, מגיע לה כל טוב וכל אושר, ויושבת לבטח בארץها בגין מפריע, והכל בטבע העניין, ולכן יפה אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי
 - עלמא ליכא, דכל יעדוי התורה לא בדרך שכר שנקבע להם מאות השם ית' אלא הוא מונח בטבע העניין, וכל זאת בכלל התורה וכל האומה, אבל במצבה פרטית לא שייך לומר דאם האומה יחזק בהאי מצוה ייחידית, תאריך ימים על הארץ הטובה לרוגל מצוה זו כموבן, ולכן ע"כ לומר דהאי הבטחה דרך שכר סגולוי ולא טبعי נאמרה, וא"כ ממילא דקאי על החיד דכיוון דהוא שכר

אני ואז חשבינו לי' כעושה מרצוינו וכמו שהסביר זאת הרמב"ם ז"ל יכידוע, משא"כ במצבות פריעת בע"ח ניהו יודין לנטשו על כרחו, לא קיים המוצא לקלב עלייה שכר דאנוס כמוון שלא עבד דמי. וזה עוד גרע מאנוס דהרי לא עבד כלל, אבל מ"מ תכלית המוצא שישלים חובו ושותהבע לא יוזק השגנו וזה די כי בשביל שכרו לא נכוו אותו בשוטים רק בשביל תיקון העולם כנ"ל. וכmarsh'ב לעמלה ומכאן ג' ראי' דעתך העברות הוא משום דכל חדיך צריך לשיער לאישור האומה אבל אין כופין כדי שייכח האי יחיד לחיה עזה"ב כי מה ולו. ומעתה במצבות כבוד אב ואס איכא ג'ך תרתי דברין לו לאב ויש לבן ניזון משל בן, ואפלו יש לו לאב מצוחה על הבן לכבדם משליהם וכਮבוואר זאת בגמ' ופוסקים, ועל מצוחה האחוריונה הלאו לכבדם משליהם אין לכוף בשוטים עד שיאמר רוץ אני, משום דמתן שכחה בצדה ואין כאן משום תיקון ואישור האומה, והרי כאן בהכא מיררי דהרי כפתחו, ואי באין לאב ויש לבן הלא הי' יודין לנכסיו ישברו מי ישמש את אביו ואמו, אלא ודאי דהיא להם משליהם ורכחה לכפו עד שיאמר רוץ אני, כדי לקבל שכר מצוחה, ע"ז השיב להם שפיר דמ"ע שמתן שכחה בצדה אין בי"ד של מטה מזוהירן עלייה, אבל הירושלמי מיררי ביש לבן ואין לאב שכופין היינו שירודין לנכסיו, זאת ודאי מפני תיקון העולם, וכן הוא בהשbat העבות וכן בצדקה שהקשו התוס' דירודין לנכסיו ע"פ שע"ז זה עדיין לא קיים הוא המוצא, אבל להתקלית המגע לאחרינה השגנו שפיר, ובשביל שכרו אין אני אחראי, רק במצבה שאין מתן שכחה בצדה שהיא להתקלית אישור האומה בכללה כופין בשビル האומה, ולא בשビル שיקבל הוא שכרו בעזה"ב, ודז"ק.

ד"ה כבда מה איתין בי, אמר ר"ת דcola ה' שמעתא אייר' בכבד שלא נמלח וכי שכך נהוגין העולם לבשל אחר צלייה וה"ה דשיiri אחר מליחה וכו' עכ"ל. תמה אני מאד דמבייא ראי' ממנהג העולם דמבלין אחר צלייה, על היתר בשיל אחר מליחה, דמסתמא לא היה הילה נוהג היתר בשיל אחר מליחה, כמו שתכתבו בסוף דבריהם בשם הר"ף דכל ישראל נהוגן שלא לבשל אחר מליחה, הרי ממנהג העולם דאי מבלין רק צולן מוכח נגד ר"ת, ואיך פשיטה ליהstor דבר שנגנו בו איסור בימיו כמו בימנו דאיין מבלין כבד אחר מליחה, עצ"ג.

ב"א דשעור מליחה פי' הבה"ג דהוא כשייעור צלייה משום דמליח הרוי כרותח צלי וכו' עכ"ל. הא דבעו לאתווי דברי הבה"ג ולא סגי לי' בגמ' שמואל מליח הרוי כרותח צלי. עיין لكمנו קי"ב ע"א בתוס' ד"ה הנ"מ דאיין נאכל מחמת מלחו, דיש שיטה דזוקא מליח לאורחא בעין עיבוד הוא דהוא כרותח צלי אבל מדברי הבה"ג שמעין דאיינו כן, אלא גם מליחה לקדרה שאנו מולחין הוה כרותח צלי ודז"ק.

וננה בסוגי' או דכבדא יש מבוכה גדולה בין הראשונים אי בלא מליחה קבוע, או אפלו במליחה ומשום דcola דמא. ועיין בראש יוסף ז"ל שסדר השיטות וביאור טעםם ונימוקם, אבל לפע"ד לא יצא ידי חובה כי ביאור סוגי' זו תלו依 ביסוד עניין מליחתبشر אשר לתוכ' ויתר הראשונים לי' להם שיטה לעצםם, ולרמב"ם ז"ל שיטה לעצמו ורש"י ז"ל בינותם נוטה לבאו ולכאן. ולכן שיטתו בסוגי' זו סתומה, וכאשר גם הראש יוסף ז"ל כתוב דלא ברירין דבריו עיין בס' ע"ג ואבאר שיטתו בהזה.

הפרמן"ג בפתחתו להלכ' מליחה חקר, اي מליחתبشر שאנו מולחין חיוב דאוריתיא או דרבנן, ותולה הדבר בפלוגתא אי דם שבשלו או שמלחו דאוריתיא או דרבנן עיי"ש. וכאשרabar אפלו

והמצוה בארץ וסתירה גלו' למה שכותב כאן בתשובה דאמונה על גאולינו ב"ב אינה מעיקר האמונה, אבל אין לי עסק בנשתאות ולא באתי בסוד אלקי לידע מה בין ארץ לחול לעניין קיום המצאות, אבל הנגלה לנו לפי ביאורנו דלמעלה דכל י'ודוי התורה נאמנה על האומה בכללה ובזמן שישובת בארץ ומושלת בה, ולכן התורה והמצוה היא משפט הארץ שבי"ד של מטה מזוהירן עלייה, כי אז תלוי אישור כל האומה במשמעותם, אבל בחול' ניהו דמצוחים לקיים מצוחות שאינם תלויים בארץ, כדי לקלב שכר בבא, ולא להעניש על ביטולים בעזה"ב, אבל דבר זה לא נמסרubi"ד לכוף למי שאינו רוצה בתקנות עצמו, ולולו אמוןנתנו החזקה בגאולינו ושנשוב לארץ אבותינו להיותם לעם אחד, הי' בטללה התורה בתור משפט הארץ שיהי בי"ד של מטה מזוהיב לכוף על קיומה, רק היתה עניין פרטី לכל או"א פריווטאצע, כמו כל הדתות שבזמןנו שאין מושלי הארץ כופין על קיומם באמורם שהיא געויסטענאנע שאין מן הראו' לכוף על אמוןנות, ועיין ברמב"ן עה"ת ריש פ' שופטים שכותב בשם הרמב"ם וכן הוא ז"ל הסכים על ידו דהקמת שופטים אינם אלא בארץ ולא בחו"ל עיי"ש, הכי אית' לך עיקר גדול מזה. הבן הראוי לכוף על אמוןנותו ז"ל דאין זה עיקר מעיקרי התורה לא הי' מקלט מחשי הקיין בתפה רוחם ר"ל. ודז"ק היטב בכל מה שכתנו עיין מה שכתבתי בתוספות ד"ה כל מ"ע.

תוס' ד"ה טלית שאולה מדאוריתיא פטורה לעולם וכו' ולענין ברכח נראה שאין לברך על השאולה וכו' ואעפ"כ המברך לא הפסיד עכ"ל. הנה המהרא"ם שף ז"ל כתב דהה Tos' דברו מטלית שאינה מצויצת דalgo בטלית מצויצת ודאי מברך דאדעתא דהכי השאלו כדי לצאת בו עיי"ש, אולם לשון הtos' לא משמע דמייר' בטלית שאינה מצויצת, אבל עיין באו"ח ריש ס' י"ד בט"ז שם דרך במני שואל טלית לתפלה וכנהוגו אצלנו שלא לבבשו בכל יום אמר הרא"ש ז"ל סברת דמסתמא אדעת'י דהכי שואל לו, שי' במנותה עמל'ה כדי שיאצ' בז' מצוה, אבל אם שואלה לצורך לבשה בעלמא ע"פ שהטלית מצויצת, ליכא האי און סחד'. ולכן אף בטלית מצויצת שפיר כתבו התוס' דאיין לברך, דמייר' בשאלת טעם ולצורך לבישה. ומ"ם סיימו דהמברך לא הפסיד דאפיילו בכחגו כיון דזריך העולם לברך על טלית מצויצת שוב גם בשואל סתם אמרין דעמל'ה נתנו לו כדי שיוכל לברך עליו כרגיל כנלפע"ד בכותנת התוס' ודז"ק.

בד"ה כל מ"ע וכו' וא"ת והרי צדקה וכו' ועיין בי"ד ריש ס' ר"ס בט"ז שהקשה מהא דкопין בהשbat העבות, וכן מירושלמי דכו פון את הבן לאו את האב, ונכנס בדוחק גדול לחלק בין אם הבוי"ד רוצין לכוף, או שמחוויבים לכוף, ועיין בחו"מ ס' ק"ז בשם"ע דבאמת דוחה האי דהשbat העבות מוקמי' דהאי גמר' דידן. ולפע"ד לווי שאינו כדי היתי אומר דאיין לא קושי' ולא סתירה. דעינו בשיטמ"ק ב"ק פ' הגוזל שהקשה כיון דפריטות בע"ח מצוחה למלה לא מכין אותו עליה עד שתצא נפשו כמו בכל מ"ע, וכן סוכה ותפלין, ותירץ דכוין דמצינן לירד לנכסיו ולשלם חבו למלה לו להלוקות, ויהה דבר הנביא, דבסוכה ותפלין נמי הינו מושיבים אותו בסוכה ומניחים לו תפילין בזורע ובראשו, اي המצוחה היתה מתקיים אף נגד רצונו אבל בהני מצוחת כל שהוא נגד רצונו ועל כרחו, אין כאן מצוחה, דאפיילו למ"ד מצוחות אצ"כ, אבל היפך כונה ומכח"ב על כרחו הוה כמו מתעסק דכלכ"ע לא יצא, כי כוונות מעשה עכ"פ בעין ולכן אין לנו תקנה אחרת אלא להלוקותן עד שיאמר רוץ

משכן דם הנפש חייב כרת, אבל דם הלב דקתני בברייתא דהוא רק בל"ת, והוא דם המתכנסقلب בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קחני דם האברים, ומשיini תנא והדר ותנא, הרי דלפי גירסא זו הנו בכרת והן בלאו אינו אלא דם המכוס בעודה הבמה בח"ם, כי בשעת שחיטה ואפ"י אח"כ כלazon שמספרכסת חמי תשחט, וכל שנעשה אז מכונס וראוי לשפיכה הרוי זה בלאו, אבל מדם הנבלע בשער לא דבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי היא דקתני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכחה דעת האי דם דאיינו מכונס ואינו ראוי ושפיכה רוק אחר שיפרוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שנימוח אח"מ, שמוטרת משום דם. ועיין בפרמב"ג במשבצות ריש ס"ע ע"ב שהביא גירסת רש"י ור"ף ז"ל וכותב דרש"י רוק ב' מיini דמים יש בלב, מה שכנוס בו ומה שנבלע בשערו, אבל לר"ף יש ל' מיini דם דם הנבלע בברשו, ודם המתכנס בשעת שחיטה, ודם המכוס מתחלה וכן כתוב החינוך מצוה קמ"ח, דאך לפ"י גירסת הר"ף ורmb"ג דם הנבלע בשער הלב בל"ת מה"ת, ולפ"ד זה ליתא וא"א להיות מטעם האמור לעמלה, וכל המעניין בדברי הרמב"ג ז"ל יודה לדברי, שהרי הוא ז"ל כתוב בפ"ז ה"ד ז"ל דם התמצית ודם האברים, כגון דם הטחול ודם הכלויות ודם ביצים ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה ודם הנמצא בכבד, אין חייבין עליו כרת וכו' עכ"ל. הנה הקדים הרמב"ג דם אברים וועשו תחלתו הננה הפרטים ובכל כל ופרט אלו אינן אומרים אין בכלל אלא מה שבפרט, ומיליא דם הנבלע בשער אינו בכלל דם האברים כי בכל הני פרטים שמנה הדם ננוס בעורקים ומוכחו בדם המתכנס ללב בדברים ננוס מيري ולא בנבלע בשער הלב הרי לך מופרש דעת הרמב"ג דם הפורש מן הבשר לאח"מ אין בו לאו מה"ת, ורק מדרבנן אסורה והצריכה מליחה או צלי, וכן פסק הרמב"ג ז"ל שם הלכ"י י"ב, דהרצאה לאכול בשער חי מולחו יפה יפה משום דלית לי' חילוק זה שכתבו התוס' והראשונים אחרים בין פירושו לא פירושו, דמה"ת אין כאן איסור כלל ומדרבנן אסורה לאכול הבשר קודם שנוציאו ממנו דם הנבלע בחוכו, אמור מעתה אפי' לדעת הרמב"ג דם הפורש מן הבשר עליו, אין מה"ת חיוב מליחה על בשער לקדרה, כי דם הנבלע בשער אינו דם אלא חמר בשראי ורק מדרבנן אסורכוו מליחה, וכפי שקרה בזמנו המשנה עדין לא נתפשט חיוב זה למולח בשער לקדרה, דאל"כ ה_ticksן שרבענו הקדוש העלים במסניות שלו, כל עניין חיוב מליחת בשער שהוא דאוריתא, ונוהג בכל יום ובכל אדם, ויפה אמר תלמידי הרבנן מ"ה יחזקאל ר"ב נ"י דאי חיוב מליחת בשער לקדרה ה"י דאוריתא, איך שתק הקרויה מהচשיך לה אוסר לנו דם שבברים ומותר לנו לאכול בשער בכל אותן נפשנו, ולא אמרה לנו איך נ בשל בשער שנבלע בדם, וכי גרע זאת מה Chesher כל מدين דנאמרה לנו, ונគון דבר. וכן דעת ריש"י ז"ל שסביר דם שבשלו אסור מה"ת וגורס דם דידי' אסור בלאו, דהינו המובלע בשער, הוא לפלא והפלא, אז כבד דכולא דמא במא במא יתசחר דכל מה שפולטת אפיקו איזר צליה, הרי הוא דם דהרי כבב שניות נידון כל המחו"י כדם ואיך נאכל אותו הפליטה היוצאת ממנה והבן הדברים ודוק" היטב.

ד"ה קי"א ע"א גמר' אל האי נמי לא תבעי לך, דאנא ינאי בריה דברי אמר איקלו לבי יהוד' בר"י דר"ש בן פזי וקריבו לנו קני' בקבופיה ואכלנא עכ"ל, ומדמים ואכלנא משמעו דלא מהא דקרויבו להו בבי' יהוד' בר"ש ב"פ מוכיח אלא מהא דאכללו הוא ינאי בר' דרא". ולא ידעת מה ראי' מעצמו ומחבר' הדומה לו וצ"ל דאבי

לדעת הרמב"ג ז"ל, ע"פ דס"ל כרש"י דם שבשלו ושמלווע עכ"פ אסור בלאו מה"ת, או אפ"י בכרת, מ"מ חיוב מליחת בשער אינו אלא מדרבנן, דם הנבלע בשער אין לו דין דם אברים שהוא בלאו כדאית בכריתות כ"א ע"א, דם אברים הינו דם המכוס בחוטין או בשאר חילול שבברים, אבל דם הנבלע בשער שאין כנס במן"א אינו בכלל זה, כאשר אבאר ודבר זה ה"י בהעלמת עין של הראשונים ז"ל נמי, והוא לפלא והפלא עבini.

הנה

ברייתא ובגמ' שם לא נזכר אלא דם הטחול דם הכלויות ודם האברים. והאי דם האברים דומי' דם הטחול והכלויות המכונס בערקי וגידיו האבר קאמר, ולא דם הנבלע בשער דם על האי דם ה"י כוונתו הוליל' דם הנבלע באברים ולא דם האברים ולא עוד אלא דם הנבלע בשער הוליל' אבל עיין זבחים כ"ז ע"א דקאמר ש"מ דם המובלע באברים היה דם ובתוס' ד"ה ש"מ ובהגנות מלאכת יי"ט ובהגנות השם שהביא דבורי הרשב"א בתויה"ב בית ג' ריש שער ג' דלהתהייב מלוקות קודם שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מזוה ראי' דקודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר אכן הנבלע משום דז' היה משמעו דבעודו נבלע אסור, וזה ודאי איינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במכילתון דף י"ד ע"א ד"ה ונסבין קודום שפירש בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש איסור אלא דבר זה הוא תימא רבטא עבini, דאישר דם יתוהה לאח"מ ופירשה מן הבשר, ומג"ל לח"ל דבר זה, דהלא יתורה דלאו תאכלו כל דם שפיר יש לו מקום על דם המכוס באברים שאינו דם הנפש, שהוא אסור בעודו בחים בכל מקום שהוא כנוס, ומג"ל לנו לרבות דם שהוא מובלע בשער שאינו דם וכמבעואר בגמ' הנ"ל אשר ממנו לומד התויה"ב, דכל זמן שהדם מובלע בשער אין עליו שם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי' ברורה שדים הנבלע בשער אפיקו פירש אח"כ לא נאשר מה"ת דעין כאן בחדושי ק"ז בעהחות"ס ז"ל שהביא קושי' חמורה دقבדא מנ"ל דשרי' דהרי' כולה דמא ואמרין בכוכרות נ"ה ע"א ذזכרות דדמא כבדא, וכגד אמר ר' יצחק כבב שניות מטמא במת ברבנית, וכן פסק הרמב"ג ז"ל שם, וא"כ כי היכא דחקר במכילותן דף י' דחלב מנ"ל דשרי' והביא בשם הלבוש לא חקר על כבדא דכוכלא דמא, מנ"ל דשרי' והביא דהיתר כבדא דעין מדקתייב באיסור דם על הארץ תשפכנו, הרי דרך על דם הראו' לשפיכה נאמר איסור דם עי"ש, והוא תירוץ מספיק ואמת וצדק אלא לאלה הבנתי איך ניחא להו בכבד שניות דשפיר ראי' לשפיכה להו לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבז' לאחר שנימות, והרי ר' יצחק נמי רק לעניין טומאת מת קאמר דידי' מיחוי' دقבד כדם, אבל לא לעניין אכילה, וע"כ לומר دقבל שלא נאשר מחייב לא חסר לאח"מ, וכאשר כתבו התוס' ריש פ' גה"ג לעניין גיד, دقבל שלא נאשר מחייב שוב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דבר זה תלוי בගירסת ריש"י ור"ף ורmb"ג ז"ל בגמ' כריתהות הנ"ל, דפרק שם על רב דקאמר על דם לב דבמה חייב כרת, מבריתיא דקתני דם הלב בהדי' הני דהוה בל"ת ואין בהם כרת, ומשיini הוא דקטני, אין חייבים עליין, בדים דידי' כי קאמר רב בדים דאתא מעלמא כך הוא גירסת רש"י ז"ל, ופירש דם דידי' הינו דם הנבלע בשער הלב, ואח"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדר ותנא, וא"כ לפ"י גירסא זו מפורש בגמ' דם הנבלע הן בשער הלב והן בשאר בשער הוא בל"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ"ל. אבל גירסת הר"ף ורmb"ג ז"ל הוא להיפך בדים דגופי' חייב כרת ובדים דאתא מעלמא רק בל"ת, ופירשו כך הוא, בדים המכוס心底 בשעה

דכוון דלאו בפירוש אמר לא ידע שמואל דבר אסור נ"ט בנ"ט, ולכון נתנו לאכול אבל רב אמר דמסתמא ה' הקב"ה משמרו שלא יבא מכשול לידי שיתן לרבות דבר שלפי דעתו אסור לו, ולכון קאמר חס ל' לארע'י דאב"א שחשיד גдол ה' שיבא לידי מכשול. ועיין עוד לקמן ודוק.

ע"ש גמרא א"ל חס ל' לארע'י דאב"א וכו', ולכורה יש מן התימיא למה לא יאכל לאחרים דבר שברור לו שהוא מותר, ועיין במהר"ס שיפ שנטעורה דלמעלה אמר ר"ג גאמו לשבא, וכותב דבר שבא לא חשיבא לר"ג כ"כ. ובפשיטות אין לדבריו הבנה ולפי מה שכתבנו לעיל דבר מצד גזורה וחומרא קאסר י"ל דהוה קבללה מכל גדר וסיג ואסור לדידי' משא"כ בחא דבר שבא דתלי בפלוגותא דתנאי לעיל אבל עיין לעיל דף י' ובפתחה של שביarterti הענן דבאות אין לנו בהלכה אמת החלטי במקומות דאיכא פלוגותא רק אמת הסכמי, אלא שההתורה ציוותה לעשותה הסכמה זו, אפיקו למי שלפי דעתו והמהר"ס אמר דלא בעי קריעה מושם דאיין בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי לקדרה במליחה כשארبشر, מושם דאיין כולה דמא ככבדא, ועיין בתוס' ובר"ז ובמהרש"א לעיל בתוס' ד"ה כבדא ובמהר"ס כאן, והמבוכה גדולה. אולם כפי מה שהארכתி למלעה בדעת הרמב"ס ז"ל גם בטחול יש דם כנוס שהוא בלאו, ועל דם כנוס דאוריתא, ודאי לא מהני מליחה, וגם צלי' לא, אלא צריד להוציאו אבל כבדא בעי קריעה שוי"ע לצלי', מושם דכלוא דמא ובלא קריעה יתקבע מדם הכבד בתזוז הסمفונות, וע"פ שהיה עצמה אינה חוזרת ובולעת, ולכון ציווה להם צלחותו וע"פ קריעה שוי"ע וחтика לחתוך, אבל טחלא לא בעי צלייה מושם דאיין דם, אלא בשאר בשער מליחה מדרבנן, מושם דם הנבעל בששו, ואין להאריך יותר ודוק.

אבל

מה דקשי' לי הו, דע"כ הא דאמר שמואל, לרבע יהיב לי' ואכל הינו מדעת רב הודיעו לו שהוא נ"ט, דאל"כ מי רשותא דאכל, וכיוון שכון מה זה דקאמר רב חס לי' וכו' והלא הודיעו יותר הול"ל חס לי' לאכול מה דלא סבירא לי'. ואולי לפि מה שכתבנו בדבר הקודם י"ל דלעומם שמואל נתן לרוב בלי' להודיעו, ומושם לא ידע שמואל מה הוא דבר אסור, ומ"מ הוכח לתלמידיו דבר דין מוקם לחוש, דכוון דבר אבל אפיקו שלא מדעת לא יאונה לצדיק כל אוון ומסתמא אין הלכה כמותו. אחר כתבי כלו ראיינו בשווית ק"ד בעל כתוב טופר י"ד סי' ע"ז שפלפול בסוגי' זו ובדין המורה ברמ"א בהגה י"ד סימן קי"ט סע' ז', דמי שנוהג איסור בדבר מכך שסביר שדינא הכליה הוה, או מכך חומרא שמחייב ר"ע, מותר לאכול עם אחרים שנוהגין בו היתר, דודאי לא יאכלוهو דבר שנוהג בו איסור. דינהו דלפי דעתו הוא טועה ואין כאן ממשום שוויה אנטישיה חתיכה דיסורה כמובן, מ"מ אيكا בזה לפ"ע, והראי' לדין זה מיבמות י"ד דלמ"ד עשו אודיע מודע להוא עי"ש. ובאמת כל מי שייעין בסוגי' שם יפלא על הדבר, דהרי במשנה כתני אע"פ שאלו אוסרין ואלו מחמירין אלו פולסין ואלו מחייבין, לא מננו וכו', וע"ז מביא בגין' בפלוגותא דאמוראי לחד מ"ד לא עשו דבריהם להקל ולכון לא מננוו מוחמירם مليsha נשים מן המקילין, ולהחדר מ"ד עשו ועשו אבל לא מננוו מושם דאודיע מודע להו. ואני בער ולא אבן איך יצדך זהה לשון המשנה דקחני אע"פ שאלהו אוסרין ואלו מתיירין, לא מננו, אי לא עשו כדבריהם היכי הול"ל אע"פ וכו', מ"מ לא טשו כדבריהם, אבל דלא מננוו אין בזה שום רשותא כיון דלא עשו, מהו ה'י' נמנעו مليsha מהם. וכן למ"ד עשו אלא דמודיע להו, אם הדין כן שחיביב להודיע, למ"ד ונחנאתי ובזה ניחא דאמר חס לי' לארע'י דאב"א ורשי' ז"ל פירוש דאיכא דיחב טעמא, גוז על כל נטב"ט וכעין איסור בשער שנטעלם מן העין דלעיל צ"ז, דרב אסר מצד גזרה עפ"י עובדא, ועיין לעיל במקרה שכתובנו שם. ושוב מצאתי שכונתי בפי זה לדברי הר"ן ז"ל ונחנאתי ובזה ניחא דאמר חס לי' לארע'י דאב"א ב"א דליספי לי מדי דלא ס"ל, דבר תומו איך יכחש שמואל לומר שקר. ולדידי עוד קשה דאמר חס לי' לארע'י דאב"א ורשי' ז"ל פירוש דאיכא דשםואל חסיד גдол ה'י, ולמה לי' قولיה האי, וכי בלאה לא סגי למיר דלא עבד שמואל איסורה, דודאי איסור לעשות כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפי האמור י"ל,

רצה לידע איך עמא דבר בארץ ישראל בעין כבדא, ולכון הביא לו ר' זוקא ראי' מעובדא דהיו מאכליין ואוכליין בגין מפריע, אבל לעיל אמר אני שלקי לי' לר'امي ואכל ה'י מביא ראי' ממעשה רב בר סמכתא, משא"כ כאן דהן בי' ה'וד' המאכילד והן ר' זוקא וינאי לא היו ראוי' לסמוך עליהם מצד הורהה שלחן אלא מכח עמא דבר ומסתמא כך מנהג בני מערבה ה'י ודוק'.

ע"ש אמר והוא קרוו שתי וערב וחתוכא לחתוך וה'מ כבדא אבל טחלא שומנה בעלמא הוא, ופרש"י דאקריעה שוי"ע וערב דבעי בכבדא מושום סمفונות, בטחלא לא בעי. אלא דלפ"ז מה זה דקאמר דושומנה בעלמא, ולכון כתוב רשי' ז"ל דאף לקדרה שרין, וא"כ תורת קאמר דלא בעי קריעה מושם דאיין בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי לקדרה במליחה כשארبشر, מושם דאיין כולה ובמהר"ס כאן, והמבוכה גדולה. אולם כפי מה שהארכתி למלעה בדעת הרמב"ס ז"ל גם בטחול יש דם כנוס שהוא בלאו, ועל דם כנוס דאוריתא, ודאי לא מהני מליחה, וגם צלי' לא, אלא צריד להוציאו אבל כבדא בעי קריעה שוי"ע לצלי', מושם דכלוא דמא ובלא קריעה יתקבע מדם הכבד בתזוז הסمفונות, וע"פ שהיה עצמה אינה חוזרת ובולעת, ולכון ציווה להם צלחותו וע"פ קריעה שוי"ע וחтика לחתוך, אבל טחלא לא בעי צלייה מושם דאיין דם, אלא בשער מליחה מדרבנן, מושם דם הנבעל בששו, ואין להאריך יותר ודוק' היטב.

ע"ב גמרא אר"ג א"ש סכין שחתט בה אסור לחתוך בה רותח, צוון אמרו לה בעי הדחה וכי' ופרש"י ז"ל דאצונן שחתוך בה קאי, והתוס' לעיל דף ח' ע"ב חולקין על פירושו, וס"ל דאסכין קאי, ולפע"ד רשי' ז"ל הוכיח פירושו מושום דבריא דאסור לחתוך בה רותח אפיקו בסכין מקונה והודח קאמר, דהרי ביה' שרותח ובולע וכפרש"י ז"ל, וא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מימי ודו"ק.

ע"ש גמרא והא דרב לאו בפירוש אמר לא כלל אלא אטמר וכו', ולא היא שאני התם דנפיש מררה. וכותבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכחה בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דאייך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמרה את דינו דנ"ט בר לעפ"ד נראה דכוונת הש"ס דרב גופא המציה את דינו דנ"ט בר נ"ט אסור מהאי עובדא שאירע לו דאייתי בנסיבות דף י"ג ע"ב דכל היכי דיתיב רב לא סגי בלא הורהה עיין בפרש"י דכ"ע בעו מניין, והוא דוחק דמ"ש רב משאר גدول הדור בעירו אבל עין ברמב"ס פ"ב ה"ד מהלי' דעות שכ' דאינו יודע מוקומו. ולפע"ד אם איןנו מפורש כל ימי' והכ"מ שם כ' דאינו יודע מוקומו. ולפע"ד אם איןנו מפורש בmai' נלמד מהכא, דקאמר כל היכי דיתיב רב לא סגי בלא הורהה משום דגס מישית חולין שלו היה לומדין הלכה מה שמוסם דברור להם שלא שיחקה בטליה מימי' ולכון לא נמנע מליישב ביוםא טבה עת שכורות בין תלמידיו והעם והוא נכון מאי לעפ"ד וא"כ שפיר לפינן גם כאן ממה שאמר יהיב טעמא قولיה האי דלהלכה אמר כן ואולי הוא בעצם ידע חלק דהאי מורותוי' קגרים, אבל כיוון דאייכא דיחב טעמא, גוז על כל נטב"ט וכעין איסור בשער שנטעלם במה שכתובנו שם. ושוב מצאתי שכונתי בפי זה לדברי הר"ן ז"ל ונחנאתי ובזה ניחא דאמר חס לי' לארע'י דאב"א ורשי' ז"ל פירוש דאיכא דשםואל חסיד גдол ה'י, ולמה לי' قولיה האי, וכי בלאה לא סגי למיר דלא עבד שמואל איסורה, דודאי איסור לעשות כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפי האמור י"ל,

טכ"ע ממשרת ולוקין עליי, מ"מ בב"ח דרך דרך בישול אסורה תורה, וכי דרך בישול הוא דמי שרצו לבשל בב"ח יκח קדרה שלבשר ויבשל בה חלב את מהה, ולכן פשיטה לא ליבשל קדרה שלבשר אפילו נרגש בה טעם בשר, אין זה בב"ח שחיבבה התורה עלבישולו ועל אכילתו וא"כ כל עצימות פלוגות רב ושמואל בדגים שעלו בקערה אפילו לאכלו בכתח רותח kali ראשון, אינו אלא חומרא בעלמא באיסור דרבנן. אבל אני תמה לפיה הכלל שלנו נון המרדכי ופסקין כוותי' בדעתך באה לעולם לא נתהוו איסור חדש, א"כ בלא'ה אפילו יהי' בדגים טעם בשר ממש אם יכנסו בו טעם חלב איך יתהוו איסור בב"ח בתוך הדגים שהם היתר, כיון שבין אדם לחייבו, הוא חייב גדול וחשוב כמו לפני עור ומצד זה וסבירתו יותר הוא, אלא כדי שלא יצטרכו לפרוש ולבודל זה מזה מכל וכל, מפני החשש שלא היו מודעים זה זהה, אלא דזה גופה כדי לקיים האמת והשלום אהבו ולהחזיק הריעות והחיבה שבין אדם לחבריו, הוא חייב גדול וחשוב כמו לפני עור ומצד זה חייב כל אחד להודיעו לחברו המכמיר, כדי שלא יצטרך לחברו להיות פרוש ומובדל ממנו. וכן ניחא דלא כתני במתני' דעת' פ' וכוי' לא נמנעו מהודיעו, משום דהאי חייב הודהה נצחה ונתרווה מאחר שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיום האומה באחדותה, אך יהיו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו למגורי רבים בתיות ונען במיתה את ההזקן מראה שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר הארץ בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בಗלות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רק התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה טמוני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשפחותם לשונות בארצותם בגויהם. דפשיטה דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעשה אגדות אגדות.

ד"ג קי"ב ע"א גמר' ומ"ש לכדי תיקול עליה כורא דמלטה, ופרש"י כתמידוד לי כור של מליח בשקרי וכו' וולעיל דף י"ב ע"א הוסיף רשי"י זיל בדיחותא בעלמא הו, אלומם לפע"ד נראה דהיא תיקול אכילה קאמר, וכוונתו כי יש שני מיני שואל אחד המסתפק בסברא, ושואל על ענין הדומה, משום דמסתפק מפני שיש לחלק בסברא, שני שואל סתם ואע"פ שלא ידע שום סברא לחלק בין הנושאים, מ"מ שואל על שני דברים הדומים אולי יש חילוק ביןיהם והוא לא יידע, והנה בכל מקום שתמצא האי לכדי תיקול עליה כורא דמלטה, הוא על אופן שאל באז"ז על שני עניינים הנראים לדומים, ומ"מ יש חילוק ביןיהם, וכאש השיב המשיב באחד לאיסור ובשני להיתר, חוזר ושאל ומ"ש. מזה נשמע דהשווא שאל סתם בלי שעלה על דעתו שיש חילוק ביןיהם, וא"כ קשה מה עלה על דעתו לשואל, ולא פשוט לעצמו מן הראשון על השני, ועיין במרה"ס שיף ז"ל שנתעורר ע"י, אבל הוא מה שהשיב לו לכדי תיקול עליה כורא דמלטה, כי יש שואל ע"ה שלא נסמך על עצמו לדמות מלאתא אויל יש הפרש בין הנושאים, והוא לא ידע, ואם אח"כ באמת השיב המשיב משונה בשני ממה שהשיב על הראשון, שואל ומ"ש, כי לא מחכמה שאל על השני, אבל אם הי' השואל בעצמו מסופק בסברא אם יש לדמותם או לחלק ביןיהם, לא הי' חוזר ושאל ומ"ש. והנה השואל בili טעם הוא כמאל טפל בili מלח, כי המלח מתמייך ונוטן טעם במאכל, ולכן כאשר שאל ומ"ש ונתגלה שהוא שואל כסותם ע"ה, בלי להסתפק בסברא אלא משום שאינו סומך ע"ע לדמות מלאתא למלאתא, הרי שאלתו היתה כמאכל טפל בili מלח, لكن השיבו לו לכדי תיקול עליה כורא דמלטה, לרמז לו ששאלתו היתה חסורה מלח ששאל בלי טעם ודז"ק.

ובגוג' איסור لأنוחי כדא דמלטה נבי כדא דcmcaca אני תמה החחש שיפול מןcmcaca לתוך המלח ואח"כ ימלוח קדרתו, אינו מביאו לשום איסור דמסתמא איכא ס' בקדרה נגד המלח שנוטנים לתוכו, ומכם"כ נגד הכותח שננטערב במלח, ואפי' לפיה מוה שכתבו התוס' שימולח בשר, עיין בלב אר"י שוגם בהז מסתמא ס' נגד הכותח, ואיך אמר על דבר זה שבשות אופן א"א לבוא לידי איסור, ואיך יאסר על הניח זה אצל זה. ואולי משום מבטלין איסור לכתחה נגעה בה דהאי איתי לאיסורה בעינאי, אלא דם זאת אין כאן, דהרי לא ידע ולא כיוון לבטל, ובפרט בב"ח דשניות היתר לא שייך כ"כ אין מבטלין זה זהה לכתחה, עיין לעיל בסוגי דטיפות הלב מה שכתבנו בזה. ואולי מה"ט הי' לרמב"ס זיל טיטה וגירסה אחרת בזה, והוא דאי להניח זה אצל זה בסומך ממש, מפני שהמלח שואב טעם הכותח, ונמצא מבשל בשר במנא שיש בו

שהאמת כדעתינו מ"מ נדחה מפני השלים, אלא דא"א לפרש hei אלא אם נאמר כלל שאין שהחמירנו נגד האמת מפני השלים, שלא יהי' נמנעים זה מזה, אבל למ"ד שעשו אלא שהודיעו להם כדי שלא יכשלו בינה שונאה עניינהם לאיסור, מה זה דקאמר האמת והשלום אהבו, כי מפני חיבת וריעות הודיעו להס, הלא כדי שלא יעברו הם אףני עור מהחביבים הי' להודיעו, וע"כ לומר דבראמת אין כן חיוב הודיעה וליכא לפני עור בינה שלפי דעתנו וסבירתו יותר הוא, אלא כדי שלא יצטרכו לפרוש ולבודל זה מזה מכל וכל, מפני החשש שלא יכשלו היו מודעים זה זהה, אלא דזה גופה כדי לקיים האמת והשלום אהבו ולהחזיק הריעות והחיבה שבין אדם לחבריו, הוא חייב גדול וחשוב כמו לפני עור ומצד זה חייב כל אחד להודיעו לחברו המכמיר, כדי שלא יצטרך לחברו להיות פרוש ומובדל ממנו. וכן ניחא דלא כתני במתני' דעת' פ' וכוי' לא נמנעו מהודיעו, משום דהאי חייב הודהה נצחה ונתרווה מאחר שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיום האומה באחדותה, אך יהיו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו למגורי רבים בתיות ונען במיתה את ההזקן מראה שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר הארץ בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בגלות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רק התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה טמוני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשפחותם לשונות בארצותם בגויהם. דפשיטה דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעשה אגדות אגדות.

וזע דבראמת יש לתמונה על מה שפרק הש"ס מתני' דקתני דלא נמנעו מפני דאודיעו דהוא כמעט מן הנמנען, הרי תורה דב"ש וב"ה פליגו בפסול זוחלין לטהרת מוקה, וככפי שכתב הד"ה ז"ל לרוב הראשונים הוא פסול דוריתיא, ודלא כתחת' ז"ל וא"כ לב"ש דזוחلين מטהרין הי' נשיהם נדות ובניהם בני נdotות, ואיך שייך כאן הודיע ומכש"כ בתשמוש כלים לענין טומאה וטהרה, דלב"ה הטובלת באחולין היא טמאה נדה כמעיקרה, ובעליה בועל נדה ומילא כל הכלים שימושים בהם טמאות, ואיך יעלה על הדעת דיש לסומך לשאול כלים טהורים מבני ב"ש, שלא יעלה על דעתם להשגיח על מקומות שלם שלא יהיו זוחלין, ומלאתא דלא רמי' אדעתיהו כדי שיודיעו זאת לבני ב"ה ומכם"כ שאחר זמן שרבו המחלוקת בין תלמידי ב"ש וב"ה, ועד זמן האמוראים ולמשל פלייגי ב"ש וב"ה לעיל י"ח ע"א בשוחט במגל קציר בדרכ הליכתו ובdry' הקודם פליגו אמרוי באשיעור פגימה ועיי"ש מה שכתבתבי בארכיות בסוגי' דשם, ועכ"פ איקא פגימה הכתירה לאחד ופסולה לאידך, ומילא דמאן דמייקל לא בדק הסכךן על פגימה הכתירה לדעתו כלל וכל לא, ואיך שייך כאן הודיעה דהוא מלאתא דלא רמי' אדעת'י ולא ידע כלל להזיהר את חבריו המכמיר, ונצחים מזה דבימי האמוראים עכ"פ כבר נמנעו מלאכל אחד אצל חבריו, והוא נגד האי משנה דקחני דרך החלטה דלא נמנעו זמ"ז' וכדמפרש לביריתא לקים מה שני האמת והשלום אהבו והענין צrisk למדוד ועינן גدول, ודז"ק.

בענין נ"ט בנ"ט עיין בפתחה לפרק' הלכ' בב"ח בסוף ד"ה טכ"ע, שכתב שמסתפק בקדרה شبישול בה בשר ואח"כ חלב אי דאוריתיא או דרבנן וכותב דתלי' בפלוגתא אי טכ"ע בשאר איסורי דאוריתיא או דרבנן ועיין מה שכתבתי אני לעיל בדף צ"ז ע"א, ואפי' למ"ד טכ"ע דאוריתיא ויליף מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי ילפין מגע"כ דליך אלא איסור עשה, מהיכי תיתני נימוא דנעשה בב"ח בטעם היוצא מפליטות כלים, אלא אף' לפנין

בשתייה כי עומדת לכך, ושאני גוף החלב והחומרה שאינו עומד להמחות ולשתות, אלא בדבר זה הקשה גם על הסוגי' דלקמן עי"ש בתוס' ד"ה היכי דלאו איסור הבא מאלי, ובמהרש"א ז"ל שם אריך בזה בהרצות ד' ודוק.

ע"ש גמר' א"ר מישרשי' אין מחזיקין דם בבני מעיים וכתבו התוס' דאין לאסור מכח זה למלאה בני מעיים עם שארבשר וכוי' דהכא דם מישריך שريك ואין להתר מר מטעם שיריקה אם כי' שופcin דם בשעת צלי' דדוקא דם הנפלט נופל על העציר וכוי' עכ"ל, כבר מלתי אמרה לדעת הרמב"ז ז"ל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור תורה, ואם כן הוא שפיר מחקלין עפ"י סברות דקות ושורפות קדים, בין דם הנפלט עי' צליה ומיליה, לדם הנבלע בבשר אסור מה"ת בלאו לאחר שפירוש, פלא מאייך סמכין על סברות כאלו למלאה בשער על בני מעיים ודוק.

ע"ש גמר' א"ש משום ר"ח השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה וכו', עיין בفتיחה שהוחתמי דיש בזה בלא"ה קצת איסור כמו יפת תואר, שלא התירה אלא מצד הדוחק נגד יצה"ר עי"ש היטב.

ע"ש משנה המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן איןו עובר בל"ת ופרש"י ז"ל לדוקא איצטריך, הא אוכל עוף בחלב עובר, עיין בראש יוסף ז"ל שכabbת דמדלא פירוש במסקנת הגמ', דאיינו בא לידי ל"ת וכאשר פי' נמי הבע"ט במשניות, משמע דס"ל לרשי', דרך דרך דחו"י בعلמא קאמר אימא איינו בא לידי ל"ת, אבל העיקר דהתנה סוטם דבר עוף בחלב דאוריתיא, ולכאורה' יפה העיר דיניהו דדרכו של רש"י ז"ל לפירוש המשנה בס"ד שבגמר' במקומם שהשפטות כן הוא, אע"ג דבמסקנא לא קיימת הכל, מ"מ כאן אי הוה ס"ל לרשי' דבר עוף בחלב לאו דאוריתיא, ע"כ משום דמפרש מתני' שאח"ז כרי"ף וכפי' הרא"ש ז"ל, דר"ע לפреш דברי ת"ק אתה, וא"כ ליכא שום תנא דס"ל דעוף דאוריתיא דהא פשטוות דברי ת"ק שבמשנה שאח"ז נמי רק בשר בהמה קامر ולא עוף, וא"כ יותר הי' ל"י לרשי' ז"ל לשתווק מלפרש המשנה שמתפרשת מיד בגמי', ולכתוב דהא גופה לא איצטריך ובגמי' מפרש. אלא אחר העיוון אני רואה דבאמת ליכא הוכחה מפרש"י דס"ל להלכה דעוף דאוריתיא, דהנה על הא דקרו אמר בגמ' אימא איינו בא לידי ל"ת, פרשי' ז"ל קלומר איין לחוש שמא יאלנו ויעבור עליו די נמי אכל ל"י לא עבר עכ"ל, והוא לכאר' מן התימא אז' קאמר התנה דמותר להעלות עוף עם גבינה על השולחן, והוא כב"ש' ודלא כב"ה דמתנית' בריש פרקן. אבל מזה איכא ראי' ברורה להמה שכתבתני שם ד"ה ע"ש גמר' הא קמ"ל מאן ת"ק ר"י, דלר' יוסף דב"ש וב"ה פליינו ב"ש בכל סתםبشر, לית לי הא דברי ר' יוסי דב"ש וב"ה פליינו ב"ש לכולא וב"ה לחומרא, אלא כסותם מתני' דעדות דלא מנא האי בין הני דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא נהפק הוא דב"ש לחומרא ואסורים העלה וב"ה לכולא דמתירין, ולפיגי اي בשער עוף בחלב דאוריתיא או דרבנן, ولكن האי סוגי' דהכא אליבא דר' יוסף אולה לפרשי' ז"ל ואליבי' פליגו ב"ש וב"ה اي בשער עוף בחלב דאוריתיא, אלא דאן לא ס"ל קר' יוסי דקרו ז' מקולי ב"ש. אלא כסותם מתני' דעדות דו נמי מחומרה ב"ש, ומילא להלכתא פסקין כב"ה ולכולא ממשנה עדות, ומשום דלא סתם לו התנהanca קר' יוסי. ולכון הש"ס כאן פריך לפוי פשوط המשנה דבאכל איכא י"ת דבר עוף בחלב דאוריתיא Adams נפרש משנתינו כן הרי סתם לו התנהanca כאן קר' יוסי דו מוקולי ב"ש ומוחמרי ב"ה, וע"ז קמשני אימא איינו בא לידי ל"ת ואשמעין דמותר להעלות וסתם כן ממשנה עדות, ודלא קר' יוסי דפרקן, ולכון יפה פרשי' במשנה כפשوط המשנה

טעם חלב, וניהם דודאי בטל טעם החלב בקדורה, אבל הלא אין אסרים ליתן אף' מעת לב בתוך הקדרה לכתחה, והאי ודאי הוא שושאב טumo ואינו חש שמא יפול, כמו לפ"י רשי' ודוק.

ע"ב רב מריה ביר' אימלח לי בשער שחיטה בהדי בשער טרפה, אתה لكمי' דרבא, א"ל הטמאים לאסור צירין ורטבן. והנה מה דאבי עי' לרבע מריה ה' משום דשםעין מהא דר"ג דעליל, דדוקא דגים ועופות שמלהו יחד נאסרו הדגים, משום דרפוי קרמי'יו, אבל בשער עם בשער לא, וכמיש"כ רשי' ותוס' ולכון אישטפק אי דוקא בשר כשר הדין כן, ומשום דם מישריך שريك אבל בטרפה לא, או דלמא ל"ש. אבל בציר היוצא מן הטרפה אסור הא ודאי פשיטה לי', דחרי משנה שלמה היא, מובהה לעיל צ"ט ע"ב, דג טמא צירו אסור, וא"כ רבא לא השיב לו מאומה, דעתך חסר מן הספר, דהי' לו להшиб דחליך ציר מדם, דג"ע' דבדים אמרין מישריך שريك או כבלעו כך פלטו, אבל ציר טרפה לא, ועיין באחרונים. ולפע"ד מכאן ראי' גמורה להא דכתבנו למעלה, דם הנבלע בשער אפיקו יציא אינו מה"ת דאן זה בכל דם האברים, ולא נאסר מה"ת אלא דם הכנס באברים, וכאשר הוכחתך דכן דעת הרמב"ז ז"ל, ולכון כל הני סברות דם מישריך שريك וכל זנין דטריך לפלוט אפיקו ציר אינו בולע דם, אשר עליהם סמכין במליחת בשער על בשער, לא נאמרו אלא משום דעתך חסר שאינו כנוס אין בו איסור תורה. ולכון בטרפה דצирו ודומו היוצאה ממנו הוא אסור מה"ת, לא קסמכין אני סברות שאין להם יסוד. ולכון רב מריה דקבי עי' משום דה' מסתפק אי ציר של בשער טרפה אסור מה"ת דציר דגים דקחני במשנה דאסור הוא באמת רקס דרבנן דזיעא בعلמא וכדאמרי'ן לעיל דף הניל', ועי' השיב לו רבא שפיר, הטמאים לאסור צירין ורטבן שהוא מה"ת, וממילא אין להקל בציר טרפה כמו בדים כשרה הנבלע בשער שאינו אלא מדרבנן. ודע לדעת הרמב"ם גם צירין ורטבן של הטמאים אינם לוקין עליהם, ודלא כמיש"כ התוס' כאן דדרשה גמורה היא, כי לדעת הרמב"ם ז"ל כל שנלמד מרובי הכתובים אין בו מלכות, ודינו בחצי שיעור דחשב איסור תורה אבל אין בו מלכות, אבל מ"מ חמוץ הוא יותר מאיסורי דרבנן בעלמא וכדמוכחה מואה דלעיל דף צ"ח ע"א דאל ר' אש' לממר בריה לאו אמיאן לך אל תזיל בשיעור דרבנן, ועוד הא ארוי' חצי שיעור איסור מה"ת, ולכון אע"ג דאן לוקין על ציר טרפה, אבל מ"מ איסור הוא יותר מדם הנבלע בשער דהוא דרבנן ממש, נכלפ"ד נכון וברור. ועיין לקמן בדף הסמוך בלב ארוי' ד"ה בגמ' מיתבי, דהביא דעת הא"ה דבאסור דרבנן אמרין בכל האיסורים סברת איידי דטריך לפלוט לא בולע וכבלעו כך פלטו. וקמתהמה עליו, דא"כ מה פריך מציר של דגנים שהוא מדרבנן לציר של טרפה שהוא דאוריתיא עי"ש. ובאמת חילוק זה בין ציר דגים לציר של טרפה רק תוס' סברו, אבל לדעת הרמב"ם בשניהם אין בו מלכות ואסורים מרובי הכתובים שחומורים אצלנו בשל תורה וכחץ שיעור ניל'.

תוס' ד"ה ורטבן וקיפה שלחן, וא"ת ותפ"ל ממשרת ליתן טכ"ע וכי' עסה"ד, יש לי תימא רבתא על האי דוחקה שבתוס' שכ' דיצטריך קרא על שתני' שהוא אכילה ברוטב, ועל ציר הו"א דוקא כשהקפהו ואכלו. הלא לקמן ק"ד ע"א ד"ה לרבות את השותה, כתבו התוס' דמיידי דשתני' כגון יין ושמן לא איצטריך קרא דשתני' בכלל אכילה, ורק במיידי דאיינו עומד לשתי' כמו חלב ונבלעה וחמצ' דהוה שלא כדי להמחות ולשתות בהזה צרכין נפש לרבות את השותה. וא"כ اي ציר ורטבן אסורים הרוי הון עומדים לשתייה ומהיכי תיתי בעין להקפות הציר, ורטבן נמי הלא הבשר עומד לבישול כמו צלי', וכיוון דטכ"ע ממילא הרוטב אסורה

איסור בבישול והנאה ואע"פ שבהעלאה גרו גם בחיה ועו"פ עיין בmulah מה שכותבי טעם נכוון זהה ודוק היבט.

רש"י ד"ה פרט לעוף ולהיה ובמה טמאה, עיין בהגנות הרש"ש שכותב דרשי זיל הקדים עוף לחיה דמיעות הראשון יותר מסתבר לאוקמי עוף שאינו בכלל בהמה ויפה דבר אלא אז הו"ל להקדים גם בהמה טמאה לחיה לאו"ד יותר מסתבר למעט דהרי רש"י זיל על היה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ ATA קרא יתרא ומפקע, וא"כ כתוב גדי ולא את בהמה טמאה ולא קשי לי' דהוה בכלל גדי, וא"כ רק תרי גדי כתיבי היינו מוקמי גדי השני להוציא את בהמה הטמאה ולא את היהת הטהורה שהיא בכלל בהמה טהורה, וא"כ למה לא תיקן רש"י זיל גם בזה להקדים בהמה טמאה לחיה, אם לא שנאמר דלulos בהמה טמאה שפיר היה בכלל גדי כמו היה בכלל בהמה אלא דמ"מ מסתבר למעטה משום דאסורה בל"ה וזה אפיו למ"ד איסור חל על איסור מ"מ במקום דaic מאירועי מסתבר לאוקמי על דבר שנאסר בל"ה ולפיכך באמת מיעוט דבמה טמאה באחרונה ATA דכל זמן שיש דעתו אלו דהעולה את העוף אינו עובר, אבל על אכילתו עבר, וכן בשר בהמה טהורה והה עוף ולאפקוי רק טמאה, וב"ש פליגו בפלוגתא דת"ק ו"ע, ופסקין כת"ק וכבה אליבא דר' יוסי ולהומרא, ועדת רש"י דעת שלישית דר' אשיה נדהה אידי דרבנן, אלא דב"ש יוסי, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דז' מוקול ב"ש וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימל כר' יוסי, דז' מוקול עדת רשות דב"ה אלא כת"ק דעדות דב"ה עוף לאו מדאוריתא, ונדהה הא כת"ק דהכא ודוק היבט.

גמר' מה"מ אמר קרא ושלח יהוד' ATA גדי העיזים וכו' ויש להעיר והא הם וכן בקרוא ואת עורות גדי העיזים, כתיב בפירוש צאן. לך נא אל הצאן. ואשלח גדי מן הצאן, וא"כ אמר למליף מיתורת דעיזים אלא DSTם גדי קאי נמי אלה שהוא מן צאן כי צאן כולן עזים ורחלים, וכמש"כ התוס' לקמן קל"ז ע"א ד"ה מנה"מ, שכתו דעיזים נמי אקרו צאן, שכן לך נא אל הצאן ותחי לי' משם שני גדי עזים עכ"ל אבל מני לך לומר דגס פרה דהיאנו עגל בכלל גדי, דהוא בקר ולא צאן, ואולי י"ל דלפי מה דמסיק דתרי מעוטי כתיבי עזים העיזים, ילף מינני' דגדי כולן וגם פרה, ומושב קושי התוס' דהקשו ל"ל תרי מעוטי, דbamata גםelman, דשנין כתובים הבאים כאחד אין מלמדים, נמי איכטריך עוד חד מעוטי, והש"ס קייזר בלשונו, ועודין הדבר צריך אצלי תלמוד ודוק'.

ודאותי כב"ה דלעיל אליבא דר"י, ולאפקוי מות"ק דעדות, אלא בגמ' במסקנא לא קיימי הכי, והוא ההלכתא דעוף לאו דאוריתא ומותר להעלות, ונדהה אكومתא דר' אשיה לעיל בראש פרקן דכל הבשר כולל גם עוף ויש מה"ת ויש מדרבן, ומ"מ אסור להעלות גם עוף דהרי סתם גמר' לא ס"ל כן אלא כר' יוסי, זו היא שיטת רש"י זיל, אלols שיטת הר"ף והרמב"ס זיל דתפסו תירוץ של ר' אשיה לעיל ופסקו דבר עוף רק מדרבן ומ"מ אסור להעלות עם הגבינה, עכ"ב מפרשיהם הוא דמסיק הכא אימא אינו בא לידי ל"ת, דלא להתר העלה אתה כפרש"י, אלא דלשמיין דבר עוף אינו באכילתו איסור תורה וכרכ"ע, וכדי שלא תעעה לומר דת"ק ס"ל דעוף דאוריתא וכפשתת לשנאה דמתני' דריש פרקן דריש פרקן דכל כל הבשר, אשמעין דיש מהם דאוריתא ויש מהם דרבנן, וממילא גם היה מדרבן דכ"ע לפреш דברי הת"ק אתה. שוב עיני עני בלאו' לאינו בא לידי ל"ת לפי שבר עוף בחלב עצמו מדרבן הוא כמו שתיבאר" עכ"ל הרי דרך זאת אתה לאשמעין דעוף דרבנן ומה דלא קתני כן בפשיות מסוים דרצה עוד לאשמעין דמ"מ איסור להעלותו וכרי' אשיה דריש פרקן דגזרין גול"ג ואת נשמע מדקתי אינן עובר דמשמעות הא איסורה איכא.

ולפי האמור יש להלכתא זו ג' שיטות. דעת הר"ף והרמב"ס זיל דבר עוף דרבנן, ומ"מ אסור להעלותו, דעת התוס' דבר עוף דאוריתא כר' יוסי דמפרש כן משנה דריש פרקן, וכן מתפרש משניות אלו דהעולה את העוף אינו עובר, אבל על אכילתו עבר, וכן בשר בהמה טהורה והה עוף ולאפקוי רק טמאה, וב"ש פליגו בפלוגתא דת"ק ו"ע, ופסקין כת"ק וכבה אליבא דר' יוסי ולהומרא, ועדת רש"י דעת שלישית דר' אשיה נדהה אידי דרבנן, אלא דב"ש יוסי, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דז' מוקול ב"ש וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימל כר' יוסי, דז' מוקול עדת רשות דב"ה עוף לאו מדאוריתא, ונדהה הא כת"ק דהכא ודוק היבט.

ע"ש משנה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה הנה בראש פרקן דקתו נמי לשון דאסור לבשל מ"מ שם לא דבר מבישול אלא מאכילה בלבד לדעת הרמב"ס זיל, דלא נאסר הבישול בחו' ועוף אפיו מדרבן לא, ולשנאה דקרה נקט, אבל כוונתו על אכילה, וכן כולל שם כל הבשר גם חי ועו"פ וכדאמר ר' אשיה, דמתני' לעולם ר"ע הוא ויש מהן מה"ת ויש מהן מד"ס, אבל כאן דברו מאיסור בישול ממש ומאיסור הנאה דשנין איסורים אלו נלמדו מדכתיב ג'פ האי לאו דלא TABSEL ואיסורים אלו אינם נהיגו אפיו מדרבן בחיה ועוף אלא בבהמה טהורה בלבד, אבל הב"ח זיל בראש הלכ' בב"ח קמתהו, איך נתקדך במסנה דריש פרקן דקתו כל הבשר אסור לבשל דלפי דעת ר' אשיה כת"ק כר"ע, ויש מהם מדרבן דהיאנו חייה ועוף דריש פרקן דמפרש אכילה קامر ולא בישול, והביא דברי הרשב"א בראש פרקן דמפרש בבישול ואכילה קامر, ועיין בפרק"ח שם שדוחה דברי הב"ח ויפה כיוון,adam נפרש דלעיל בישול ואכילה קامر וממילא הה הנאה אמר אין דעתך דיננו אלא לאשמעין דאיתנה נהוג רק בטהורה ולא בטמאה לא היה לי' להזכיר כלל והנאה אלא סתם בב"ח נהוג בהמה טהורה ולא בטמאה, ואם רצה לך אגב להשמעינו דבב"ח אסור גם בהנאה ונקט אגב הנאה גם בישול אז ה"י לו לנקט אם אכילה והפרט לדעת הרמב"ס זיל דין לוקין על הנאת בב"ח איך השמייט העיקר ונקט הטפל ועיין לעיל בראש פרקן שהארכתי בפרש המשנה הללו עפ"י דעת הרמב"ס זיל ועכ"פ לדינה ודיין אין לנו מפסק הרמב"ס, והש"ע דבחיה ועוף אפיו מדרבן לי'כא

ואיך לא הזכיר הרמב"ם דאייכא יתירה להוציא טמאה, ואדרבה כתב דלא אסורה תורה אלא הטהורה בלבד, משום גדי משמע ולד שור כשב ועוף, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מוגדי טמאה לחיה ועוף, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מוגדי טמאה שאינו כולל אלא ולד שור כשב ועוף. ולעת תבננו דיש לתמונה מנ"ל באמת כולל גם ולד השור דילמא רק ולד הצאן כשב ועוף בהמה דקה, ולא ולד הבקר בהמה גסה, אולם ניחא לי בשנאמר דגום האי דרש דדרש ר"א מדפרט גדי העזים מכל דגדי סתם גם פרה ורחל במשמעותו, אינה דרש גמורה, דהרי תורה גם בעגל כתיב כ"פ בתורה עגל בן בקר וגמל בקר ובשעירם כתיב שעירים עזים וכי נאמר דעגל סתם ושער סתם כולל כל מלמי בהמה, אלא ודאי דגום כאן סמכו חז"ל על הסברה הפשטוטה,DKRA נקט גדי אבל ה"ה שאור מני בהמות, דין שום טועם לומר דזוקא בשר עז בחלב אסורה תורה ולא בשר רחל ולא בשר פרה, ורק דרך סמק בעלמא דרשו כן, והוציאו את החחה משום דמסתבר דעת בהמה ביתוי קפיד הקרא, והוא ממה שדיבר בלשון הווה גדי בחלב אמרו, כי בחיה ועוף כתיב כי יצוד ציד חיה או עוף, אלא שתלאו ברמאן כ"ד מזכות גדי העזים בי"ה' מכל דסתם גדי בל מין בהמה במשמעותו, אבל העיקר על סברתם סמכו, וכן צרכין לומר ברוב דרישות כאלו, ואשר ביארתי זאת בפתחה ובהרבה מקומות במקילתן ודוק' היטב.

ע"ש

גמ"ר אמרו המבשיל חלב בחלב ר"א ור"א, חד אמר לוכה וחוד אמר אינו לוכה וכו', אכילה כ"ע לא פלייג דלא לקי, כי פלייגו אבישול וכו', הנה כפי הנראה פלייגו אי עיקר האיסור הוא האכילה, ומשום חומר האיסור אסורה התורה גם הבישול שהוא הכנה לאכילה, וכגדעת המדרש הרבה רבה שהביא הרמב"ם ז"ל בריש פ"ט ממ"א, אשר מה"ט ילי' אף איסור אכילה מאיסור בישול דזהה כמו במת הבית,adam אסור תורה הבישול שהוא מצרכי אכילה, כ"ש אכילה עצמה, והוא לפ"ז אסור בישול הרחקה מאכילה כמו ביראה ובלימצא בחמצץ, שכתב הר"ן ז"ל בריש פסחים שהוא הרחקה מאכילה. ואם כך הוא כל שאין לוין על אכילתנו, איך אפשר לקות על בישולו, אבל אם נאמר דאיסור בישול הוא איסור בפ"ע לא מביעUPI דעת הרראב"ע והרמב"ן ז"ל מצד אכזריות אסורה תורה, וכען אותו ואת בנו ושילוח הקן דוידי עיקר האיסור הבישול, ואיסור אכילה נגרר מאיסור בישול אלא אפילו לא נדרש שום טעם, אלא קרא בכתיב, אבל דמשום דכתיביו ג"פ בתורה לא תבשל, ונוקמי הני תرتתי התרטטים לאיסור אכילה והנאה וכתדברי דלקמן, אז שפיר אכן למייר דמברש חלב בחלב ניho דלא לקי אכילה, משום דआח"ע, אבל איסור בישול הוא איסור בפ"עeki שפיר ועין לעיל בריש פרקן מה שהארכתני בזיה, ועפ"ז הדברים תמותתי על הרמב"ם ז"ל דמצהה שטרוי לבי' תרי, דפסק המבשיל חלב בחלב לוכה על בישולו ואני לויה על אכילתנו. ולא הביא האי תדברי" נלמד מג' תא תבשל בישול אכילה והנאה אלא דברי המדרש רבה שלא שתק הכתוב מלאisor אכילה אלא מפני שאסור הבישול כלומר אפילו בשולו אסור ואצ"ל אכילתנו. עי"ש מה שכתבתי שם. והנה הרראש יוסף ז"ל נתקשה כאן למה לא לוכה על אכילת חלב בחלב כיון דמצטרף הჭלב אל החלב לכ zie ולי kaean אין איסור חלב רק חצי שיעור עי"ש. וכבר כתבתי בפ' גה"ג דכל שאוכל כזית נבילה וטריפה ע"פ שנשבע על חצי שיעור וחול השבעה מ"מ באכל כזית לא לקי כי שר פסק כן הרמב"ם והשוו"ע, ואשר הסברתי בטוב טעם טума דהא מלטה. וא"כ גם כן בשאכל כזית חלב מירין, וע"ז קאמר דלא לקי על אכילתנו אפילו אם אכל חלב עם החלב

ע"ב גמור אמר שמואל גדי לרבות את החלב וכי, עד סוף הסוגי הנה תמצוא בדרשות אלו ריבויין ומעוטין, והסבירו גדולה, DR"ע במתני' דרש הני שלשה גדים למעטיה היה ועוף ובהמה טמאה, ושמואל דרש אותם לרבות חלב ומתה שליל ולמעטיה טמאה, וממעט טמאה ולאו משום דאח"ע א"דאפילו מבישול קממעט ממש"כ המהרש"א ז"ל, ולא איתפרש טעמא למה מרבה חלב ומתה וממעט טמאה ולר"ע מסיק לקמן קט"ז ע"א, לחלב ומתה לא צרך קרא, דס"ל בעלמא אח"ע א"ו וכן לשיל דגדי מעלי הוא לא צרך קרא, והנה אנו ס"ל להלכתא דאח"ע א"ו ובאמת אחלב ומתה לא חל איסור אכילת ב"ח, ור"ע גופה הכי ס"ל עיון לעיל ק"ב ע"ב ובתוס' שם, ואחריו כל זאת עדין קשה מנ"ל למעט חייה דהוא בכלל בהמה, דכמו דממעטינן בהמה טמאה אף דבלא"ה אח"ע א"דאפילו בבישול מותר, נמעט גם חלב ומתה מבישול, דמסתבר למעט כמו בהמה טמאה, דהאי אסור והאי אסור, ולא נמעט חייה דהוא בכלל בהמה, ולעומת זה קשה להיפך למ"ד לחלב בחלב כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי, למה לי מיעוט קטינה, אלא שדיבר הכתוב בהווה, דדריך לבשל בחלב דיקי בשר הרך ולא הזקן, וממילא קרוב להתבשל בחלב אמו דמוכנת פנוי, וא"כ אך מצין לדירוש מגיד ולא בשר, ומהבל אמו ולא חלב סתם, כיון דהכל נכתב משום דדיבר הכתוב בהווה. מכל הלין טעמין אין לנו מנוס אחר אלא לומר, וכל הני דרישות אסמכות בعلמא נינהו, וכדי להגדיל תורה ולסלסלה, אבל הדינים היוצאים מכל השקיל וטורי' נבנו על הקבלה ועל פשטוות פירוש הכתוב, וכן תורה בפירוש מפסק הראב"ם ז"ל בענין זה ז"ל בפ"ט ה"ג ממ"א "אין איסור מה"ת אלא בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, וגדי הוא כולל ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי עזים ולא נאמר גדי בחלב אמו אלא שדיבר הכתוב בהווה (ר"ל דה"ה ה Zakim שבמיini בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשר וכי מותר לבשל", ובהלכה ח' וכן בשר חיה ועוף וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכותב הרמב"ם ז"ל דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלוש מיני בהמות המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלהי מה טמאה טהורת שור כשב ועוף כי הולד מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמיואר דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשר בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם גדי בוגם' דרנה כתוב בשר בהמה אף איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טמאה אף לעוף ע"פ דעוף פשיטה יותר למעט מבהמה טמאה משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובבהמה טמאה לית בה איסור בב"ח מדרבענן יש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כידוני, וכן חיה ועוף נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי,adam לא תאמיר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיוזה מין שהיה', וא"כ גם ולד רק של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טמאה מיתורה ממש וכדמשמע מפשטות לשון ר"ע ומשקול וטורי' שבוגם'

גדי בחלב אמו דכתיב הוא משום-DD דבר הכתוב בהוויה. דרך גדי דרך לבש בחלב, משום שהוא רך ומתבשל בבישול כל כמו החלב ומסתמא מתבשל בחלב אמו שמכונת לפני. ובזה השkil וטר"י מתרפרש כמו חומר דהכי קامر, בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, ר"ל אמו דוקא ואפיו מינו לא, דלפום פשנות הלשון שהוא דוקא הרוי טעם כמו אותו ואתנו והוא וכמו זהותם דוקא אם ובנה, ולא זקנה ולידה דעתמא הנ"ז דוקא גדי בחלב אמו ולא בחלב אהותה וממש"כ לא בחלב מין אחר, ולכן פרה ורחל מניין, ע"ז משיב דאייכא ק"ו נאים בקרובים שלא נאסרו בהרבעה אסורה התורה משום תערובות מינים שונים מכש"כ ברוחקים שנאסרו בהרבעה אסורה התורה תערובות בשר בחלב. ע"ז קאמר דמעירא דידיינא פירכא ר"ל דקי' דוידך נבנה על הקדמה מוטעת, DATA סברת דהטעם משום ק"ו לא אכילה קאי, משום דאייסורה, ומה קמ"ל דחיב אבישול ולא אכילה אלא חד אייסורה, ואי שלא תאמור מדלא לך אכילה לקרו אבישול כיוון דיליכא אלא חד אייסורה, וכיון דיליכא אלא חל לאיסורה חל בין רשיים גמורים, ומהיכי תיתי לא לך אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לך, באוכל קצת מתערובות הבשר והחלב באופן דיליכא שיעורبشر לגבי פיגול ונוגר וטמא, אלא ודאי דמה דקחתי בבריות גס אכילה, והיינו באוכל קצת באוכל פיגול ומ"מ חייב תרתי אפיקול ואבב"ח ומשום דחחע"א עיין בהගות ביאור מהר"ם שיף ז"ל שכ' דמפרש"י נמי ממשען דלא כמהרש"א והוא אמרת ודוק"ק.

שוב ראייתי בחודשי ק"ז בעחתת"ס צ"ל שהעיר קצר בינה שכתבנו וכتب דהאי ברייתא ATI כר"ש דודוש טעמא דקרא וצין גמור" ערוכה קידושין דף כ' ע"ב. ובענין יפלא לפי מה שכתב ק"ז ז"ל בעצמו בתשובותיו ליו"ד סי' רנ"ד, דפשיטה דלקלא דוקא לא דרישין טעמא אבל לחומרה ודאי חישין אטעמא דקרא עי"ש. וא"כ שם דמיiri בדיני ממונות בבתי ערי חומה לגאל לחצאיין, איך נסmodo אקי' דינירך עפ"י טעמא דקרא, להוציא מהו וליתן זאת. וכן בב"ח דרוצין למדוח לבן פרה ורחל מק"ז, הלא בלאה קשה וכי עונשין מה"ד, עד שפרק זה וא"ת ולמה לי קרא, אלא ודאי דהאי ק"י לא אתה אלא נгалות לו פירוש הקרה, אי גדי בחלב דוקא וכפשות ממשמעותי או דלמא דבר הכתוב בהוויה, וכל הבשר בכל החלב אסורה תורה, ולפשות ספק זה גם לדידן דלא דרישין טעמא דקרא, צרכיך אנו לחזור אחר הטעם, כי רק ע"י הטעם מצינן לידע פירוש האמתי ודוק"ק היטב.

ע"ב גמר' א"ר אש' מנין לבב"ח שאסור באכילה שני ל"ת כל תועבה כל שתבעתי לך הרי הוא בבבל תאכל. תמהני על סידור הש"ס דהקדים דברי ר"א אחרון שבאמוראים לפניהם ר"ל ור"י וכמה תנאים בברירות דיש להם ילו פופות. אלא דבלא"ה הקשו האחוריים ז"ל דהא הוה לאו שבכללות ואיך לוקין על אכילת בב"ח. וראייתי בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל שהביא דברי הכהן ריש פ"א מהל' טומאת מות שכתב,-DD דברי ר"א דילפינו מל"ת כל תועבה הון הון דברי המדרש הרבה הרבה שהוא רבשה הראםב"ס ז"ל שם, דאסור הבהיר וכש"כ האכילה והוא מהאי קרא דלי"ת כל תועבה ועפ"י הדברים כתוב החחת"ס ذרכין ג"פ לא TABSHUL גם ל"ת כל תועבה, דמג' הענין, כבש"כ התוס' בב"מ עלי"ש, ואמ' כנים הדברים אז י"ל דכל

לא מיצטרף עם חצי שיעור חלב, אבל אם אכל רק חצי זית חלב וחצי זית חלב, ואל אם לך ודו"ק.

גמר' מיתבי המבשל וכי הפגול והנטור והטמא שבשלו בחלב חייב וכותב מהרש"א ז"ל דاع"ג דאייכא לאוקמא דזוקא בבישול דלא הוא אלא חד אישור חייב, מ"מ אייכא לאו תיב' עכ"ל, והנה לפי מה שביארנו לעמלה דבר דבאישול נמי לא לך עכ"ל, והנה לפי מה שביארנו לעמלה בפרק גה"ג בחלב בחלב אמרין דלא דבר הקרא רק מבשר הגדי ולא מחלב, וכן גם אבישול לא לך, אבל באיסור שבא על הבשר דרך הזדמנות ליכא מ"ד דלא לך על הבישול דאייכא אלא חד אישורא, לא הוועיל מהרש"א כלום בתירוץ, דכאן בפגול נותר וטמא לכ"ע לך אבישול, אבל צ"ל דחש"ס לא מצי לחרץ דבישול ולא אכילה קאי, משום דאייסורה, ומה קמ"ל דחיב אבישול כיוון דיליכא אלא חד אייסורה, ואי שלא תאמור מדלא לך אכילה אבישול נמי לא לך, והו לא לאייסורה חל בין ענין אכילה לקרו בין רשיים גמורים, ומהיכי תיתי לא לך אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לך, באוכל קצת מתערובות הבשר והחלב באופן דיליכא שיעורبشر לגבי פיגול ונוגר וטמא, אלא ודאי דמה דקחתי בבריות גס אכילה, והיינו באוכל קצת באוכל פיגול ובשר מפיגול ומ"מ חייב תרתי אפיקול ואבב"ח ומשום דחחע"א עיין בהගות ביאור מהר"ם שיף ז"ל שכ' דמפרש"י נמי ממשען דלא כמהרש"א והוא אמרת ודוק"ק.

רש"י ד"ה, ומיר אמר חד ואכו', דאס לא התירו בו משום אכילת חלב אלא משום בב"ח, אין לך דלא ATI אישור בב"ח וחיליל אייסור חלב עכ"ל, גם מכאן אייכא ראי' דאפיילו לאיסורה לא חיליל Adams נאמר דלאיסורה חל אם לא התירו ב"י משום חלב למה לא לך משום בב"ח. אלא דלפ"ז בכל הני איסורים שבאו רק דרך הזדמנות ייחד כמוبشر פיגול בחלב אי לא אתרו ב"י משום פיגול לך משום בב"ח, ודבר זה לא הזכיר שום פוסק וצ"ע ודוק"ק.

גמר' ת"ר בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, בחלב פרה ורחל מנוי, אמרת ק"ו וכו', ת"ל בחלב אמו וכו' עכ"ל. הנה הן לפרש"י והו לתוס' האי שkil וטרוי לפלא בעניין כל רואה ולא נמצא עניין זה בש"ס, וגם קשה מאי לדודוש מחלב אמו אפיילו מיטירוא לפרק ורחל, היפך משמעות הלשון מכל וכל, וגם לשון ר"א דקאמר מעירא דידיינא פירכא משונה מאי הגם שרש"י ז"ל ריצה לתקנו, אבל לפע"ז לא תיקון כלום, דלא מצינן לשון זה בש"ס הגם דפרק אתחלת דינא דוק"ק ותשכח.

אבל לפע"ז לפרש הסוגי עפ"י מה שהזכירנו בריש פרקן, וכן לעיל בדף הקודם דיש שני טעמים בענין אישור בב"ח או כמש"כ הראב"ע והרמב"ן ז"ל דמצד אכזריות נגעה בה וכען שחיטתו ואთ בנוי, או מצד תערובות מינימס וכען כלאים ושתנו.

והנה אם נאמר דמצד אכזריות נגעה בה, אז עיקר האיסור הבהיר כי הוא המעשה המתוועבת לפני המקום, ואיז לא ידענו טעם לאיסור אכילה, כי אותו ואשיılı הנקן ודואיאית ב' יותר אכזריות, ומ"מ לא אסורה התורה אחר המעשה את הנשחת ואת הנחיתות, ואיך יאסר הכא המהבשל, שנית אם מצד מעשה אכזריות אסורה התורה הבהיר, אז ודאי מסתבר לומר דאמו דוקא ואפיילו מינו לא, וכאשר כתוב באמות האבן עוזא ז"ל בתורה עי"ש. אולם אם מצד תערובות מינימס וכען כלאים נאסר, אז עיקר האיסור הוא האכילה והבהיר נאסר רק אכילה ומצד הרחקה מאכילה, וכductat המדרש הרבה הרבה הראםב"ס ז"ל, ואיז מסתבר לומר דכש"כ גדי בחלב אחרת ואפיילו שאינו מינו, כמו פרה ורחל, דהרי כל שרוחקים יותר, מסתבר יותר לאסור וממלא צ"ל

הגמ' בכאן לא סיימה למלטה, דהרי אין כר"י נגד ר"מ פסיקין, לדדרבים כתובן אתה, וממילא בעין לפוטא דעתו דכתיב בטרפה וכדמפורש בפסחים בסוגי' חזקי' ור' אבוח, וצ'יל שלא חש כאן להאריך וקסמך אסוגי' דפסחים שנסדרה קודם סוגי' חזקה, אלא אז לא היה לו להביא כלל האי ברייתא דפליגו בה ר"מ ור'yi, אלא דברי ר' אבוח דמדפרט בנבלה היתר הנהה, מכלל דשארא איסורי אכילה אסורים גם בהנהה. ואולי י"ל משום דפשטהذكرא נראה לדברים כתובן וכר"י, لكن איצטריך להביאה הברייתא דר"מ מפרש דלא אתה לדברים כתובן, ומה פריך תחלה מ"ט דר"י משום אדם אין לנו הכרע לפреш לדברים כתובן, אין חדש מובהק, דהתס שני הסימנים מורדים על עניין אחד, אבל כאן אין ה"ה בשני הפסקים דשניהם שאינם מובהקים חסיבו כסימנו להא דכתבו הפסקים דשניהם שאינם מובהקים חסיבו כסימנו מובהק, דהתס שני הסימנים מורדים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כմובן, וגם מה שהביא ק"ז החת"ס ז"ל ראי מתוס' ע"ז ס"ו ע"א, אין עניינו לכון כמובן לכל רואה, ובלא"ה קושי התוס' דשם לפע"ד לק"מ, שהקשרו לר"מ דקאמר איסורי מצטרפין לכזית משום ל"ת כל תועבה והקשוי, הואוה לאו שבככלות, נראה דסבירו דל"מ נמי מתרפרש הקרא דעתה להוציא לאו על כל איסורי אכילה שבתורה, והוא לאו שבככלות לכן נתקשוי, אך אפשר לקות עליו אבל לפע"ד לויל שאני כדי אני אומר דל"מ לא אתה הקרא להוציא לאו חדש בככלות, אלא את למדנו שכאליסורי מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבככלות והבן. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב"ס ז"ל פשיטה דאין להכenis את זאת, דמה שהכח"מ שם בפ"א מטו"מ כתוב, דמהה דל"ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז"ל הדר ב"י מיד, שכטב א"ג משוםCDC שללא יבא לאכול, אסורה התורה אפילו הבישול והוא האמתה דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב"ס ז"ל. ובחנוך תמהו על הרמב"ס ז"ל, ומה הניח כל הדרשות שבש"ס והביא ממරחיק לחמו ממדרש רביה. דלפע"ד ברור דרmb"ס ז"ל הי' קשה, דכלל hei הדרשות דעתיך הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבככלות דל"ת כל תועבה, או hei הני באם אין עניין, או סמוכין, דעל כל זה אין כדי לאקלות, ואין לנו לאו לאחר ראל לומר בדעת המודרש הרבה הלאו לאכילה אתה, והבישול נאסר רק אגב כדי להרחיק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש"ס דילן עוד יפלא, מנ"ל אדם נפל מאליו טפת הלב על החתיכה או שבישלו עכו"ם דלא ניכר הבישול, שהי' אסור באכילה ולוקין עלייו, דלא מבעי לר' אשידרש מל"ת כל תועבה כל שתעבותי לך הוא בבבל תאכל, שקשה מאד דמה שכתב רש"י ז"ל הרי הוא בבבל תאכל עולמית, בכל הענינים שהוא בין שבא בעבריה ובין שלא בא בעבריה, הוא דוחק גדי, דמ"ש מעשה שבת ומחרוש בשור וחווס פ' פרה, דבכל hei דפריך ליתשר, פשיטה דרך בבא בעבריה, אלא דגס לכל איןיך דרישות, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר לומר עכ"פ דעתיך האיסור הוא הבישול כמו במעשה שבת ואתו בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה התורה האכילה, וכן הוסיף אכילה, וכעין טעמא דרבנן דקנסו במעשה שבת שלא להנות מאיסורה, ובפרט לדברי' דדרש מג"פ ל"ת, הרי דהוציא רחמנא איסור אכילה בלשון בישול, למה לא נימא דמש"ה הוציא בישול דרך כשבוער לאו דלא תששל אסורה התורה האכילה, ועיין בלב אר"י שכתב כן באמית, ولكن כתוב לצריכין גם לדר' אשידרש שאפילו לא בא בעבריה אסור. אבל מי לא יודה שדווח לך חבר שני דרישות ולבנות ע"ז יסוד ללקות אדם מישראל מכיה רבבה. וכן פה עשה הרמב"ס ז"ל דتفس לעיקר דברי המודרש הרבה, ורק פה עשה הרמב"ס ז"ל דتفس לעיקר דברי המודרש.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנהה מנין, כדרא"א, דאר"א, הנה כל מקום שנ' וכי' כדרך שפרט לך בנבלה וכו', דתני' וכו', הגמ' בכאן לא סיימה למלטה, דהרי אין כר"י נגד ר"מ פסיקין,

הילפות דלקמן לא מצינו להלכות, דכל hei או שהוא מריבוי בעמא, או באם אין עניין או בהיקש וסמכים, שכל hei אין דרישות גמורות למלכות כmoben, ולכן כלום צריכין להא דר' אשידרש לאו שבככלות למלכות, כך hei מקום לומר ולאיסורה, ואני אח"כ hei הני דרישות למלכות באו שבאים אין דודחן גדול לומר לאו שבככלות כmoben, ולכן כלום צריכין להא דר' אשידרש לאו שבככלות למלכות, דהא דלא מליקינו אלאו שבככלות ואלאו דבאים אין עניין, הכל טעמא, משום דלא ביריא לנו דלהכא אתה, וא"כ ה"ה בשני הפסקים דשניהם שאינם מובהקים חסיבו כסימנו להא דכתבו הפסקים דשניהם שאינם מובהקים חסיבו כסימנו מובהק, דהתס שני הסימנים מורדים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כmoben, וגם מה שהביא ק"ז החת"ס ז"ל ראי מתוס' ע"ז ס"ו ע"א, אין עניינו לכון כמובן לכל רואה, ובלא"ה קושי התוס' דשם לפע"ד לק"מ, שהקשרו לר"מ דקאמר איסורי מצטרפין לכזית משום ל"ת כל תועבה והקשוי, הואוה לאו שבככלות, נראה דסבירו דל"מ נמי מתרפרש הקרא דעתה להוציא לאו על כל איסורי אכילה שבתורה, והוא לאו שבככלות לכן נתקשוי, אך אפשר לקות עליו אבל לפע"ד לויל שאני כדי אני אומר דל"מ לא אתה הקרא להוציא לאו חדש בככלות, אלא את זאת, דמה שהכח"מ שם בפ"א מטו"מ כתוב, דמהה דל"ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז"ל הדר ב"י מיד, שכטב א"ג משוםCDC שללא יבא לאכול, אסורה התורה אפילו הבישול והוא האמתה דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב"ס ז"ל. ובחנוך תמהו על הרמב"ס ז"ל, ומה הניח כל הדרשות שבש"ס והביא ממරחיק לחמו ממדרש רביה. דלפע"ד ברור דרmb"ס ז"ל hei קשה, דכלל hei הדרשות דעתיך הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבככלות דל"ת כל תועבה, או hei הני באם אין עניין, או סמוכין, דעל כל זה אין כדי לאקלות, ואין לנו לאו לאחר ראל לומר בדעת המודרש הרבה הלאו לאכילה אתה, והבישול נאסר רק אגב כדי להרחיק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש"ס דילן עוד יפלא, מנ"ל אדם נפל מאליו טפת הלב על החתיכה או שבישלו עכו"ם דלא ניכר הבישול, שהי' אסור באכילה ולוקין עלייו, דלא מבעי לר' אשידרש מל"ת כל תועבה כל שתעבותי לך הוא בבבל תאכל, שקשה מאד דמה שכתב רש"י ז"ל הרי הוא בבבל תאכל עולמית, בכל הענינים שהוא בין שבא בעבריה ובין שלא בא בעבריה, הוא דוחק גדי, דמ"ש מעשה שבת ומחרוש בשור וחווס פ' פרה, דבכל hei דפריך ליתשר, פשיטה דרך בבא בעבריה, אלא דגס לכל איןיך דרישות, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר לומר עכ"פ דעתיך האיסור הוא הבישול כמו במעשה שבת ואתו בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה התורה האכילה, וכן הוסיף אכילה, וכעין טעמא דרבנן דקנסו במעשה שבת שלא להנות מאיסורה, ובפרט לדברי' דדרש מג"פ ל"ת, הרי דהוציא רחמנא איסור אכילה בלשון בישול, למה לא נימא דמש"ה הוציא בישול דרך כשבוער לאו דלא תששל אסורה התורה האכילה, ועיין בלב אר"י שכתב כן באמית, ولكن כתוב לצריכין גם לדר' אשידרש שאפילו לא בא בעבריה אסור. אבל מי לא יודה שדווח לך חבר שני דרישות ולבנות ע"ז יסוד ללקות אדם מישראל מכיה רבבה. וכן פה עשה הרמב"ס ז"ל דتفس לעיקר דברי המודרש הרבה, ורק פה עשה הרמב"ס ז"ל דتفس לעיקר דברי המודרש.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנהה מנין, כדרא"א, דאר"א, הנה כל מקום שנ' וכי' כדרך שפרט לך בנבלה וכו', דתני' וכו', הגמ' בכאן לא סיימה למלטה, דהרי אין כר"י נגד ר"מ פסיקין,

יליף הנאה כדרא' אבוחה דכ"מ לא תאכל איסור הנאה במשמעותו, עיין ב渙רש"א משום דברינו ידム כתיב הרי הוא כדם ולא משמעלי' איסור הנאה, וכן כי הר"ן ז"ל והנה מפרש"י ז"ל משמע, שלא כ渙רש"א ז"ל, שהרי כתוב בד"ה אבל בהנאה לא, קמ"ל מהאי קרא וכתיבא אזורה דידי' גבי פ██ת דמה פ██ת מושל אסור באכילה ובנהנה, ככל קדשים שאינם ראויין לאכילה תעובר צורתן וויצאן לביית השרפָה עכ"ל, וזה דוחק דהאי מכח כל פ██ול בקדש באשר תשרף, ואיכא קרא אחרינו עיין בפסחים כד"ע,יא, אבל הלאו דאל תאכל ממןנו נא ובשל מושל במים רק אכילה קאי, ותדע דהרי כייל נא ומושל בהדי, ונוא ודי ריך באכילה קאמער, דהרי איינו בשרפָה אלא שיצלהו כל צרכו, וא"כ למה לי' לרשי' לבנוס בדוחק במקום שיש לפניו דרכך מרווח דל"ל איסור הנאה מדר' אבוחה יליף, משא"כ לרבי כמש"כ המהרש"א לך נראה לפע"ד דהכא ר"י פריך לר"ל כעורה זו משנה רבוי, ובירושלמי פ██חים ריש פ' כל שעיה מבואר, דר"י לית לי' הא דרי אבוחה, וא"כ לדי' לא מפני הש"ס להшиб דעתה מדר' אבוחה קיליף, ולכך גם אליאב דר"ל מוכרכ רשי' ז"ל לומר, דר"ל לית לי' דר' אבוחה, דלא"כ תקsha עלייו קושי' ר"י, כעורה זו משנה רבוי. אבל לדידן שפיר מצין למימר דרבבי אה' מה מדר' אבוחה נפקא.

ע"ש גמר' דברי' תנא, ל"ת גדי נ"פ אחד לאיסור אכילה ואחד לא"ה ואחד לאיסור בישול האי סדר ודאי איינו מדויקדק דא"ה מן שלishi יליף כਮובן והנתנא דמתני סיידר בריש פרקן איסור אכילה ובמשנתנו דהכא איסור בישול ואיסור הנאה, עיין לעיל בריש פרקן מה שכתבתني בזה בארכיות ודוק.

ע"ש גמר' תנאי איסי ב"י אומר, מנין לבב"ח שאסור נאמר כאן כי עם חדש וכי אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, אמרת ק"ו וכי למן בדף הסמוך יליף ר"ש מהאי היקשא דבב"ח לטרפה איסור אכילה והיתר הנאה, והתוס' למן נתערכו ע"ז, דאיך מציא יליף אה' מק"ו, כיון דאיתקש לטרפה ע"ז'ש ואין גז"ש מהמחאה, ותירצטו דהאי תנא סובר דהאני גז"ש ואהני ק"ו, ובענין יפלא, דאפשרו אפשר לומר אריה גז"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס למה לי גז"ש דיאיכא ק"ו גם בל גז"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס מהרשות בשור נילוף הכל מק"י מערלה, וקמתרץ דק"ו פריכא הוה מחרוש על וחמור וחוסם פי' פרה, ורק אחר דיאיכא גז"ש אכילה חזר וניעור ע"ז'ש, ננד הק"ו, ואיך נאמר דק"ו זהה השואה נפרק חזר וניעור ע"ז'ש, וזה גז"ש שאינה למחצה. גם תירוץ השני שכתו התוס' נרא לא דוחק גדול בעניין, דאיך נאמר דאתא ק"ו שאינו אלא היקש שכלי, ואינו מקובל לדרשו לדוחות דרשה גז"ש המקובלת להקשי בב"ח לטרפה המפורש בקרא, ומכח ק"ו נאיד מזה ונקי שבר קדשים שיצאו חוץ למחיצתו שהוא נגד הכלל לדמה שمفוש בקרא מקשין. אבל מה שנראה לפע"ד להוסיף קצת קמחא ומים על תי' התוס' הדנה ייל"ד דר' אשி לעיל קאמער מנין לבב"ח שאסור באכילה, ור"ל קאמער מנין לבב"ח שאסור. והוא משום דר"א יליף תחלה רק איסור אכילה מקרא דלי'ת כל תועבה, ואח"כ אה' מדר' אבוחה, אבל ר"ל דיליף מייתרא דמושל שניהם איסור אכילה והנהה יחד لكن קאמער סתם (ומזה י"כ ראי' לפרש"י ז"ל דלא מר' אבוחה יליף אה' אלא מפסיק גופה) וא"כ איסי ב"י דיליף נמי רק איסור אכילה מגז"ש ובע' ק"ו על אה' ומה לא קאמער ר' אש' מני' לבב"ח שאסור באכילה וקאמער סתם מנין לבב"ח שאסור. אבל ניחא בשנאמור דהאי תנא קסמן אכלל דר' אבוחה דכל מקום שנאמר לא תאכל אכילה והנהה, וכן גם ובר שודה טרפה לא תאכלו נמי כולל הנאה באכילה עד שצרך קרא דכלכל תשליקו להתיו הנאה ולהוציא אותה מכלל אכילה. ומעטה הגז"שDKודש קודש דמורה לו עיין מהרמ"ל והראש יוסף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמער דרביה

קוושי' המהרש"א ז"ל דלר"י הסנדלר תקשה חרוש בשור וחומור ליתשרי, דלפי הנ"ל לא קשו מידי, דלר"י הסנדלר דאית לי' קרא על מעשה שבת ליטסר, היינו אם עבר הוא במאיז ש' שם מחלה מות ימות, אבל בשוגג ומכח"כ בענשה מלאיה לא, הרי דגס לדידי' נשמע דאין כאן תועבה בכען זה, וממילא נדע דגס היוצא מן התועבה כמו בחורש בשור וחומור אין לאסור, ודוק'ק היטב.

ע"ש

גמר' מדאסר רחמנא מוחסר זמן לגובה מכלל דלהדיות שרי ומאד קשיא לי' הלא מוחסר זמן דהתמס דלא ירצה תוך שמוות ימים איינו אלא לבוה, ואין זה אלא פ██ול קדשים ואיך הוה ליפין קדשים מהולין לענין זה וכפי הנראה התוס' ד"ה מדאסר, רצוי לתקן זאת, אבל לא זכית להבין איך נתקן ודוק'ק.

ע"ש שילוח הנקן ליטסר, ופירש"י כשבא לפניו אחר שעבר ונטל וחיבנוווח לשלוח ליטסר עולמית, ור"ל אחר שלחה, והוא תומו לכארו', אדם שלחח הרי תיקו הלאו, ולא נعبد בה עבירה, אבל רשי' לשיטתני למן קמ"ע ע"א, דלמ"ד קיימת דוקא תכ"ד יכול לתקן, אבל לאחר מכן לוכה ומשלח עי"ש ניחא, דהרי מי שבא לפניו כבר הלאו ואין בידו לתקן, ומ"מ חייב בשילוח ובכג'ו'ו ליטסר, ומפני דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל מה עינה רשי' למ"ד בטלו ולא בטלו, הרי כל שלוח אפיקו לאח"ז לא עבר אלאו כי לא נגמר הלאו עד שביטל העשה בידים, וא"כ לא מתרץ מידי, אבל שלוח אין כאן תקלה, ועיין למן שם בסוף ע"ב מה שכתבתני עוד בזה ודוק'ק היטב.

ע"ש גמר' אר"ל מנין לבש בחלב שאסור וכו', כאן הי' לי' למימר ר"ל אמר מהכא, אלא דכבר כתבנו לעיל דבלא"ה אין דרך לסדר ר"ל אחר ר' אש, ולכן התחיל דין מחדר' אל, ובטעמא דמלתא דהקדים דברי ר"א לפני כל הני אמוראי קדמאי ובריתות, עי' לעיל מה שכתבנו בזה ודוק'ק.

ע"ש גמר' אל ר"י כעורה זו משנה רבוי וכוי' בח' ק"ז יצ"ל נדחק לתרצ', דלמה לא פריך ארבעashi כעורה זו משנה רבוי, ולידי' לא קשיא מידי, חדא דהרי ר"י לר"ל פדיך שהי' הרבה קודם ר"א, ועוד דודאי יותר מסתבר לילוף מל"ת כל תועבה דהוא לאו מפורש על כל שתיעובי' לך, מלדרוש באם אין עניין לאו דכתוב על עניין אחר, אבל ר"ל וברירתא דרבבי ר' דריש שנייהם דרשו בלאו של עניין אחר, באם אין עניין דקאי אבב"ח, אלא דרבבי דריש מלאו דלי'ת בדים המייתר למגורי ור"ל דרש מותיבת מושל שמיטור, וא"כ שפיר פריך לי' ר"י דאם תרצה לדרשו באם אין עניין, יותר מסתבר דרשת דרביה דיאיכא לא תאכלנו לאו גמור ודוק'ק.

ע"ב גמר' ורב' בהנאה מנין לי', נפקא לי' מהכא, נאמר כי עט קדוש אתה לה' אלוקיכם ונאמר להלן, ולא יהי' קדש ב"ב' וכו', והא דלא יליף מאנשי קדוש תהיון לי' דכתוב בטרפה כדלקמן דאייסי בן יהוד', משום דעל איסור אכילה לא צרכ' קרא דכבר יליף מלא תאכלנו דכתיב בדים, ולכן ע"כ דאיתקש לקדש דכתיב אצל ערויות ולאיסור הנאה, וזה מישוב גס על איסור אכילה, תaccelנו הא מהאי היקשא דקדש קדש מציא למילך גס על איסור אכילה, Dai לאו הא דלא תאכלנו הוה אמרין תפסת מרובה לא תפסת ודיליף קדוש מטרפה לאסור בב"ח באכילה, ולא להקשי לקדש ערויות ולאיסור גס בהנאה, אבל עתה דעל אכילה כבר איתן קרא דלא תאכלנו, ע"כ ההיקש הוא לקדש ערויות ולאיסור הנאה. ועל תירוץ התוס' דבלא קרא על אכילה ה"א דהנתת הגוף بلا אכילה אסר הכתוב, נטלבטו האחרונים ז"ל עיין מהרמ"ל והראש יוסף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמער דרביה

להעיר למה לא דרש ולא יהי' קדש בב"י כרבי דלעיל, ולאסור בהנהה, ואפיו לפיה שכתבו התוס' לעיל דמג"ש זו לא נדע אלא הנאת הגוף בלבד אכילה עי"ש באחרונים מ"מ נדע אכילה מ"ו מעירלה וכ"כ, דתו לא מ齊 למידח חורש בשור וחמור יוכית, דהרי אסור בהנהה שאינה של קלוי מכח הגז"ש, וצל' שלא משמע לי לדריש האי גז"ש, משום דהאי קדש בעריות הגם חד הוא במבטא עם כי עם קדוש אתה, אבל טעמו הוא היפך קדושה, ודרכ' סגי נהור נקרה קדש וקדשה. ואולי גם בזה איזיל ריש' בתר טעמא ולא בתר שמא כדכתיב ודוק'.

ע"ש גמר' מאי איכא בין ריויסה"ג ר"ע וכו'. עיין בראש יוסף דלאב"א דעופ דרבנן א"ב, אז ריה לrioיסה"ג מדרבנן כר"ע וממעוט מגדי עי"ש, והוא בעצמו קומתמה מהיכי תיתי נימא כן, ואיה מרומו במשנה דריש"ג על עוף דרבנן פlige. ולפע"ד דלועט בחיה פליגו כדמות מדרישותיהם בפשיות, אלא דאב"א ATA לחיש דבב"ח שאסור, לומר DSTAMM אכילה גם הנהה במשמעותו, אי לאו דprt היתר הנהה. אלום ר"ש דברי'תא דלקמן לית ל"י דרי' אבוח וס"ל דכל אכילה שבתורה רק אכילה ולא הנהה במשמעותו. עיין Tos' בסוגי' חזקי' ור"א שם). וכן ע"כ דגוז"ש קודש ATA דבב"ח כטרפה דלא ATA היתר הנהה שירש דהרי מפורש היתר הנהה בו ה"ג א"א להוסיף א"ה אבב"ח דאיתקס ע"י גז"ש לטרפה. כן לפע"ד לתקן קצת תי' התוס' ודוק'.

ובזה יל"י מה שראיתי בהגהו ש"ס ווילנא בפסחים כ"ד ע"ב לאיסי ב"י דיליף הנהה בב"ח מעירלה וכ"כ לא יאשר אלא בא' ולא בחול' כערלה וכ"כ שאיננו אלא בארץ ולפי האמור ניחא דכיוון דעת'פ' אינו כטרפה להיות מותר בהנהה שוב אמרין דאכילה כולל גם הנהה וכ"ד אבוח ודוק'.

Tos' ד"ה כ"כ יוכיחו בסה"ד, ויל' דאין זה קורי הותר דזוקא חלב דכתיב כל חלב דמשמע דאפי' דחיה, והדר שרא דחיה וכו', וק"ז בעחתת'ס צ"ל הביא קושי' עצומה מהגאון ר"ד דיטש צ"ל, מש"ס מנחות ה"ע"א דקאמר טרפה הותר מכללו במליקת עוף, ובטרפה לא כתיב כל. וככתוב הוא צ"ל דודאי אי זהה מוציא עוף בין חולין לבין קדשים מכלל טרפה, וזה שיק' סברת התוס' דאין זה הותר מכללו כיוון דלא כתיב בטרפה כל בשור, אבל הלא רק קדשים יצא, וזה פשיטה דעופ חולין בכלל טרפה, וכך שפיר מקרי יצא מכלל טרפה ממשום דבלא כל נמי בין חולין ובין קדשים בכלל. ושיים וזה ברור בעזה'ית עי"ש. ול' העני עדין התמיה במקומה עומדת, דהא גופה קשי' כיוון דציויתה, תורה למלך עוף נימא דבשר בשדה טרפה רק מבהמה מיררי ולא מעופ, כי היכי דלא להו עוף קדשים יצא מכלל טרפה שהוא עכ"פ חידוש. ולא עוד אלא דקושי' זו קשה גם بلا סברת התוס' דאפיilo נימא דבלא, "כל" נמי מקרי יצא מן הכלל שאני טרפה דמשמעות הקרא באמות בהמה מיררי, דהרי דבר הכתוב בהווה בטרפה חי היה והוא בבהמה דוקא, ולא בעוף ולא עוד אלא דלשון טרפה שהוא נקבה אבהמה קאי, ולא עופ שהוא לשון זכר עיין זכר ברש"י לעיל ק"ב ע"א ד"ה ה"ג ואין שヒיטה מטהרתת. ועיין לעיל בחוזנונו ד"ה נ"ו על המשנה דאלו טרפות בעוף מה שכתבתי שם. ואולי ייל' דלמד' וכדפסקין דיש שヒיטה לעוף מה'ת מהקיים או מhalb'ה וכמו שביארנו בפתחה בארוכה, ע"כ מליקה בעוף קדשים חדש הוא, וכן גם לעין טרפה לא נימא דיצא על כל עוף דלא מיפסל בו טרפה, אבל למ"ד אין שヒיטה לעוף מן התורה באמות טרפות בעוף מנ"ל דאסור מה'ת, והדבר צ"ג ודוק'.

ע"ב גמר' רבב"י אומר משום ר"ש בב"ח אסור באכילה ומותר בהנהה שני' כי עם קדוש אתה ונ' ואנשי קודש תהיו לי וכו' ויש

אלא באמות לשון הגמי לא משמע כן, דהרי על האי מעשה דלי דאייתו لكمי' רישא דטוווס בחלבא. קאמר ואמינא דאחרי' דריש'ב' הוא, ודרש فهو כריויסה"ג דאמר יצא עוף שאין לו. חלב אם, - משמע בהדייא דממעט מקרא עוף הותר גם מדרבנן, - ועיין בלב ארוי' שרצו להזכיר לאסרו וכדברי הטו'ז הידועים. בקרא להיתר, ואין כה ביד חכמים לאסרו וכדברי הטו'ז הידועים. ואני יידע איך עלה על דעת קדשו לומר כן דהרי לדעת התוס' הת"ק באמות סובר דעוף אסור מה'ת, וכן לדעת ר"ע עכ"פ לא דרש האי בחלב אמו למיעוט עוף, אלא מעוטו מגדי יתרא, וא"כ איך יקרה זאת מפורש בקרא וצע"ג ודוק'.

תוס' ד"ה המעיד בעור של קיבה, תימא דבגמ' מפרש טעמא דאסרו גבינות עכו"ם מפני שמעמידין אותו בעור קיבת נבלה. מי' ארוי' נבלה אפי' כשרה נמי וכו' עכ"ל. וככתב מהרמ"ש צ"ל דלפי מה שכתב הרמב"ם ויתר ראשונים צ"ל, דאייסור מעמיד ליכא בא' משום דהיתר הוי לא ק"מ, דבעור כשרה ליכא איסור אלא בגין' אбел בנבלה אסור משום מעמיד. והנה כפי הנראה התי' לא גרסו במתנני' תיבת כשרה, וכן הוא בהגחות הב"ח דתיבת כשרה נמקח, וא"כ מתנני' דקנתני' סתמא דמעמיד בעור של קבה שהוא בגין' בין כשרה ובין נבלה קאמר וכע"פ פשיטה דגס נבלה קאמר,

עור הקבה ואתה ב' משום נבלה, ואע"פ שבטל גזרו משום הרחקה ממאכליהו ולא גזרו משום כשרה, אע"פ דאית משות בב"ח ממש"כ התוס' ע"ז שם,-Decion דהוא בעל בישול ואין בו אלא איסור דרבנן אף" בנט, ולכן לא שיך כאן גירת הרחקה, ואולי גם כיון דהיתר בהיתר הוא לא שיך לגוזר משום הרחקה מעכו"ם כמובן, והא דקთני והלכתא אין מעמידין בעור קיבת נבלה, לכתלה קאמר אבל בדיעבד כשר, והה בכשרה אלא משות סיפה נקט נבלה או אולי בכשרה אף" לכתלה כשרה משות דין בו בישול וגם נ"ט ליכא ואין כאן איסור שמתבטל דהכל היתר, ואם כןם הדברים אין באוטו קונסטלאב אע"פ שנעשה מעור נבלות איסור, כיון דליך מצד מעמיד, דرك בגבינות עכו"ם אסרו הגבינה אבל לא היאי קונסטלאב דין בו אלא אותו תמצית השליימיות שהוא המעמיד, ולא באתי זהה אלא לעורר ולהלכה ולא למעשה קאמינא ודוד"ק.

ד"ג קי"ז ע"א רשי"ד היה תיתסר כל אלית כבש באכילה, תמהני למה לא תיתסר כל אליו אפיו של שור וע, ואולי ייל' דאלית שב באמית יותר שמנת בטבעו מלאית שור וע' עיו' בפסחים צ"ו ע"ב ברשי"ד וזה אמר, שהביא בשם שמןושים, דעת אין לו אליה אלא שכטב דעתו הוא בידם דא"כ ליל' קרא למיעוטו. ומסתמא הני י"מ לא בחשו המציאות הנראה לעון כל, אלא דברו דאלית שמנה מקרי אליו דחלבו האלי' מקרי כדامر ר' אש缸, וגבי עז והה' בשור אינו שמנה ומסתמא מש"ה באמת אינה קרבה בשור וע, ולכן יפה פרשי"ד רך אלית כבש תיתסר, אבל ממה דמתරץ הש"ס עלייך אמר קרא כל חלב שור שב וע' דבר השוה בשור שב עז, אין להביא דיש חילוק באלי' בטבעו בין מני הברמה, דכוונת הש"ס דבעין חלב השוה בשור שב וע' שיוקרב לגובה, וכאשר כתיב בתר הци אשר יקריב ממנו לד', דמיini יפליגנו דرك מה שנקרב לד' קרא חלב ודרש הכא דרכ מה שנקרב משור שב וע' נקרא חלב אבל מה שקרב רק מכבש לחוד לא איקרי חלב ודוד"ק.

המהר"ם שיף ז"ל בסוף הפרק הביא דברי הג"א בראש פרקן מובא בב"י סי' צ"ב וקמץך דעתו להתיר כבד מטוגנת בחמא דכיוון דהוא בב"ח דרבנן בטל ברובו, וכל המעיין ב"י שם יראה דפרש דברי הג"א דחתיכת עוף שנתבשלה בחלב בטלה ברוב, אבל לא דוחלב מועט בטלה ברוב בשר עוף, זה לא ניתן להאמר דמעט מין הנמנע שייה' נבלע בחתיכת חלב כפי ערך הבשר מחזה על מחזה, ולכן דברי המההר"ש ז"ל צ"ע.

הדרן ערך פרק כל ובישר

דררי דבר בריש מקבה של נבלה שהיא אסורה, ואח"כ קתני המעמיד בעור של קבה, ומסתמא אידליק מני' קאי, אלא דה"ה בכשרה דינה הכוי הו. וכך סברו התוס' דין חילוק בו עור נבלה לכשרה, דבשניות נ"ל לזמן בסוף הסוגי' דקבוע הלכתא, אין מעמידין בעור קיבת נבלה, דהא בכשרה נמי אין מעמידין, וכן לא שיך תירוץ התוס' עי"ש, ועיין בלב אר' מה שרצה לתרוץ זה, וכי אשר כתבנו דLAGGER התוס' דין תמא בעור קבה במתניתן וככל גם קיבת נבלה, הרוי מוכח גם להיפך ממתניתן דאפילו בקבת נבלה אם אין בה נ"ט לית לנו בה ואו תימה גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"ע אוסר אף بلا נ"ט.

אבל דהא מלטא דמשום מעמיד קאסרינו גבינת עכו"ם לא נזכר בಗמ' אלא שהרמב"ם ז"ל כתוב כן בפ"ג ה"ג ממ"א ז"ל: "אבל בימי חממי המשנה גזו על גבינת עכו"ם וכו', ואם תאמר והלא עור הקיבה דבר קטן הוא עד מאי בחלב שעמד בו, ולמה לא יבטל במיטטו, מפני שהוא המעמיד הגבינה וכו' ובפ"ט הט"ז מחלוקת בין מעמיד בעור קיבת נבלה לעור קיבת כשרה, דלבוי מעמיד בעינו דליהי איסור, וכך נארה הגבינה משום נבלה ולא משום בב"ח, אבל הראב"ד ז"ל משלגנו שם וסביר דשאני גבינות עכו"ם שלא הלכו בו חכמים אחר נתנית טעם, משום שלא יפרוצו להתחבר עם יונק יש בו עוד טור הנקרה בלשון אשכנז שלימימות, והוא נבלעת מן אותו תמצית החלב שהעגל יונק, וכשמייבש את העור אותו השליימות נקלפת בעור שלם, והוא נגד כס הקורבן בעוף, וכן בדקין יש עור צזה, ובו י"ד ריש סי' מ"ז פסק שלא כרשב"ג דס"ל בಗמ' חולין דף נ' ע"א דסוטם, דשם איקבע הלכתא דלא כוותי, ובסי' מ"ט לענין קורבן יש פלפל באחרונים, אם אותו הcis שוקלפני הנשים עם המאכל שבקורבן הוא העור והשני עיו' בפ"ט שם בשו"ת ק"ז בעחחת"ס סי' נ'. ולפע"ד אפילו למ"ד דהיו העור שני מ"מ ודאי פשיטה דין לעור זה דין בשר, לא לענין נבלה ולא לענין בב"ח, והוא המעמיד את הגבינה, וכך לא שיך כאן לאיסור מצד מעמיד באיסור, והוא דאמרו בע"ז ליה ע"א דמשום דאיקום איקומי חשוב לי' כבעינה היינו בקיota עגל ע"ז, ומושם דגש הפרש איסור, אבל על עור הקיבה לא האזכיר בש"ס בשום מקום דאית ב' משום מעמיד נבלה או בשור ומצד בב"ח, רק אסרו גבינת עכו"ם מפני שמעמידים בעור בנותנים בתוך החלב כל

פרק העור והרוטב

הכל שוחטין אפילו טמא בחולין וע"י סכךן שלא נגע בשור, וכן קתני בפ"ב דף ל"ג דחשוחת ולא יצא דם כשרים ונאכלין בידיים מסובות, לפי שלא הוכשרו بدם. וכך שפיר שיך להאי מסכתא דיני טומאת אוכלין. אם לא שנאמר דקשי' להו למה לא סיידר התנא האי פרקה אחר הפרקים העוסקים מענני שחיטה מיד, והמתין עד אחר גה"ג וכל הבשר. אלא דלשונם ממש דעל עיקר הפרק דין ענינו לאן קמקשו ודוד"ק.

ד"ג קי"ז ע"ב משנה העור והרוטב וכו' התוס' בקשרו למצוא קישור להאי פרקה לשמלעה וככטנו בדוחק גדול לשראו עם הא דעתנא בפ' בחמא המקשה, שלא אינה מתמא טומאות אוכלין ולא טומאת נבלה, ומהא נראה דקשו להו דמה עני' פרק זה למסכתא חולין שאין עסקה בטומאות וטהרות אלא בעסקי הכלר אכילת בשר, ואולם לפע"ד שפיר שיך למ"ס ז' דלמאן דאוכל חולין בטהרה יש לידע דיני טומאות אוכלין וכאשר בראש פרקן לרבה ב"ע קתני

נקראת ערוםה כי הקליפה הדבוקה שהיא הסובין הוא בכלל האוכל, וניהו דודאי אינו אוכל בפ"ע אבל בתוך הקמיה נאכל, אבל התוס' שכתבו דהאי דכתובות דחטה נקברת ערומה, דהיינו קאמר אף כשנקברת ערומה, ע"כ ס"ל דחטה בקליפה ההינו קליפה הדבוקה ונעשה סובין במכחת קאמר, ואע"פ שתוס' ודאי מודים דהאי קליפה נאכלת בשעת הדחק עכ"פ בתוך הקמיה, וא"כ בלוא שומר שפיר מצורף וכן אל וגידין וקרנינים וטיפים דמנני, ונאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל הסובין רק מעורב בקמיה נאכלין נאכלים בשעת הדחק בפ"ע, ואבל מזוהה נאכלת שהקליפה החיצונה עומדת אבל בפ"ע לא. ומעטה בחטה שלמה שהקליפה החיצונה עומדת בפ"ע, לא היותה נחשבת כאוכל לולו שהיא שומר לחטה. עיין בה' ק"ז צ"ל שסתומה על התוס' שכתבו דלפעמים נקברת ערומה. הכי אורעין קמת, ולא הבנתי חמייתו, הכי חטה קלופה מהאי קליפה הדבוקה נשאה קמיה הלא החטה גם בלי הא קליפה גוש אחד הווה וביע פירור ע"י טחינה ואי דקשי לי דرك לקלפה כלל מסלקין אותה הקליפה אבל חטה שלמה אין דרכה לקלפה כלל ואיך קאמר שלפעמים נקברת ערומה הנה התוס' נשמרין מזוהה שלא כתבו כאשר העתיק החת"ס ז"ל „לפעמים ערומה" אלא כתבו „אף אם נקברת ערומה" וכן במנחות ע"ב ד"ה כדרכם כתבו „אפיקו היהת נקברת ערומה" והיינו בשארע שהחטה קלופה ונזרעת כד' מ"מ יצאת בכמה לבושין, ובאמת יש לתמזה על התוס' מה הカリחו לכнос בדוחק זה, לפרש נקברת ערומה אפיקו ערומה כשאיירע כד, ולא מפרשין בפשיות דלגביה הלבושים שמוציאה אח"כ, נקראת החטה ערומה אף שדבוקה בה הקליפה החיצונה, לאחר שהיא נחשבת כאוכל מחמת שהיא שומר ומctrף להשלים השיעור אבל הני לבושים שיוצאים עליה בשבולת אין מctrף מושם שומר כדלקמן דף קי"ט ע"ב דין שומר ע"ג שומר. ואולי סברו התוס' דחוץ מקליפה הדבוקה אין להחטה רק לבוש אחת וכן נראתה מדברי חת"ס שהביא מאחד מן החיצונים שרצה לומר דכוונת ח"ל על טירקישן וויטצען שהוא יצא בכמה לבושין על הגבעול. אבל באמת זה הייתה דדוק ותשכח שם לחטה יש כמה לבושין י' או ד' כאשר בדקתי ואחד מתלמידי אמר לי שבספרי הפלאנצלעלערע כתוב שיש לו חמשה לבושים וח"ל נזהרו בלשונם לכתוב כמה לבושים מושם דקשה להעמיד עליהם כמה הם, עכ"פ אין כאן מקום לדברי האי חיצוני כל. ומה שכתב החת"ס דטירקישער וויטצען אין מוציאין אותו לארעה בשום קליפה ואפיקו קליפת סובין אין עליי קורא אני עליי במחכ"ת, שמתן דברי בריבי ניכר שאין בקי בתרגולים, כי קליפת סובין ודאי יש עליי כמו לחטים, אלא שמחמת גודל הנרעין היא מועטת לערך הקמיה.

ודע דעת הרמב"ם ז"ל נמי כדעת רשי ז"ל, דבחלכ' טו"א פ"ה ה"ד כתוב אז ול' וממן לשומרי אוכלין וכו', חטים בשעוירין ושוררים בקליפהן וכו"ל. הנה משנה הרמב"ם מלשון הברייתא דקתני בכלוں לשון „בקלייפהן" וכותב אצל חטים „בשעויריהן" ועיין בערך ערך "סער" ש夷יר נקרא המוץ של התבואה (ולפי דעתך צ"ל בשעריהן בי"ד ולא בו"י) ודוקא לחטין יש להם הני לבושים חזק הקליפה הדבוקה, אבל לשעוירין אין להם רק קליפה אחת הדבוקה בגרעון, אבל היא קשה ועבה, משא"כ בחטה שהיא דקה ורכה וכם"כ רשי ז"ל במנחות, ושם בסוגי יש לעין טובא בפירוש השkil וטרוי וגם במנה דמחלק בשעוירא בין לחות ליבשות שברש"י יש שני פירושים וברמב"ם פ"י השלישי היפך מדעת רשי ז"ל, ואין כאן מקוםו להאריך בזה.

תונס' ד"ה ולא שומר לטומאה חמורה, וא"ת דאמר בפ"ש משקיין

ע"ש העור והרוטב והקליפה והאלל והלצמות והגידין והקרניים והטלפים וכו', על הסידור הזה יש לעיר דפתח בעור, והניא האלל והעצמות וכו' שהם כולם חלק הבהיר, אלא שאינם בשער וקתני הROUTב והקליפה שאינם שייכים כלל לבמה, והוא שבעת בישול מתחברים לבשר להיות מאכל אחד. והוא דקדוק עצום לכואו' אבל מזוהה נראה לפ"ד דהוכחה הש"ס דתניא להא דת"ר שומרין לטומאה קלה ולא שומרין לטומאה חמורה. דבاهי עור דתקני במתניתן יש לפרש שני פירושים האחד דמיירי בעור הרך או שלקה וכדאמר רבב"ח לעיל ע"ז ע"ב על הברייתא דקתני בנבלתה ולא בעור ולא בעצמות וכו', דלא נכרה אלא שעשאן צקי קדרה וכאשר נדרב מזוהה לפניו. וזאת מctrף לטומאת אוכלין ולא לנבלות דלאו מאכל גמור הוה אלא ע"י הדחק נאכל עם הבשר, ולגביה נבלה נתמעט מבנגבלתה אבל לבבי טוב"א אין לנו מייעוט, لكن מצורף עכ"פ אע"ג דבפ"ע גם בל' מיעוט איינו מאכל גמור. שנית מצין לפרש דהאי עור גמור ובל' שליקה ולא מצד שנעשה אוכל ע"י שליקה אלא מצד שומר לבשר מctrף לטוו"א, אבל לא לנבלות וכדרשין מקראי בגמרא' דשומרין לטומאה קלה ולא לטומאה חמורה. והתנא בסידורו רצה להשמענו מצד שומר קדרף, لكن הפסיק בין העור לאל ועצמות וגידין קאמר דעור מctrף, וכך בראויין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכו' דהני יכול בראויין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לאו מה"ט מctrף אלא וכן הוא בפיה"מ לרמב"ם, אבל העור לאו מctrף אלא מצד שהוא שומר לבשר, וכן הפסיק בינוים ברוטב וקליפה וסידר תhalbת העור מצד שומר, הROUTב והקליפה שהם טפחים לבשר, ואח"כ האל וכו' שכולן יש לאכלו בדוחק. וזה נכון וברור בס"ד ועייןbekמן בדיבורים הסמוכין ודוק'.

גמר' שומרין לטומאה קלה מנ"ל דתני' וכו' כתבו התוס' דלהכenis ולהוציא לא צrisk קרא דנפיק בק"יו מיד כדמיסיק בגמ' וכי איצטרך לא בקורסית שחומה, וכותבו שם התוס' דע"פ דשומר הוה בסתומים, וכן דהיא טבאה דהרי לקמן קב"ו ע"ב קאמר בנבלתה בגמ' כגן חטה בקליפה התם מרביבין מקרא דצעע זרע וכו', אבל הכא גלי קרא דשומר לא הוה אלא בשאפר דגע עכ"ל, וא"כ שפיר איצטרך קרא להוציא ולהכenis ע"י שומר סתומים כמו חטה בקליפה שלא נאמר דזהו כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא ואין כאן ק"ו מיד דזהו בಗלי, ואין ללמד אלא על שומר בಗלי, וכן עור שיש עליו כוית בשר. אלא דמו"ט גוףא מטורץ שפיר דילפנין דשומר לנבי טוב"א מctrף, די אינו מctrף גם להוציא ולהכenis, לגבי חטה הסתומים מכל צד לא הי' מהני, דהרי הוא טהרה בלווע, והוא כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא, אבל אי השומר מctrף הרוי הוא חשוב כאוכל והוא הכל בगלי, וכן בקורסית נבלה דאין השומר מctrף ממש, ממילא גם להוציא לא מהני, מושם דזהו טומאה בלווע אבל בחטה דהשומר מctrף שפיר מכניס ומוציא דכינוי דכאוכל יחשב הוה בಗלי. וכן נראה לפ"ד דכל הסוגי דהכא דקאמר דשומר להכenis ולהוציא לא צrisk קרא אלא לצrisk לאו דזוקא, דלפי מה דשנינו לקמן דשומר סתומים בנבלה לא מהני אף להוציא, ממילא דקראי דצעע זרע לצrisk אתה וככל"ז.

ע"ש גמרא' כדרך שב"א מוציאין לזרעה, חטה בקליפה וכו'. הנה רשי"י ותוס' ז"ל פליגו בפירוש האי קליפה, דריש"י מפרש דקליפה העליונה שהחטה מונחת בה בעוד שבולת, אבל הקליפה הדבוקה בחטה שמננה נעה סובין בטחינה הוא אוכל גמור, ולא בעין לפותא דמctrף ומטעם שומר. ולפ"ז מה דאמרו בכתובות דחטה נקברת ערומה ומוציאין כמה לבושין העליונה שבבולת ואת כפשוטה דעתה ערומה נזרעת ללא קליפה העליונה שבبولת ואות

לייתי הנך מזוערים בק"ו, משום חומר שיש בהן, דא"כ מה זו דקאמרתו לוי ליתני הנך מתנוור, דהא כבר אסיק אדעת' דאי'א איזה חומר בחנות מה שאינו בזעירין עי"ש. ואני בער ולא אדע, היכי כוונת המהרשות'א דזערעים נילוף מק"ו משניהם בע"א, דזה ודאי ליתא דהא הנך שנים הוה להו שני כתובים הבאים כאחד, ואין מלמדין והוא מדה בתורה ומיעוטא, הנך אין אחרינה לא ואפלו בק"ו א"א לממוד, אלא כוונתו דלפמי מה דאמרו לעיל דבר כל אחד מהני תלת יש חומר מה שאינו באחרינא, הלא יש ללימוד חדא מתרתי בק"ו והצד השווה, דהינו זערעים מנבליה בק"ו, ומה נבליה שאין טומאותו מרובה אית' לי יד ק"ו זערעים שטומאותו מרובה, ואם נפרק מה נבליה שכן טומאתה יצאה מגופה, נשיב תנור יוכיח, ואם נפרק מה לתנוור שכן מטמא מאורי נשיב נבליה תוכיה, וחזר הדין וכו' אלא מה דיש להעיר על המהרשות'א הוא, דילמא רשי' ז"ל נמי כיון לכך, ומה שכנהב דבר כל הנך דקאמר תיתיב בע"א קאמר, כוונתו על חדא מתרתי במה הצד כנ"ל, וקרוי לי' בגין אב משום דפרכינן עלי' פרכנא כל דחו, כיון דהוה חדא מתרתי וככלעיל דף קט"ז ע"א, ואשר כתוב רשי' ז"ל כאן ד"ה מה להנך שכן מיטמאן ודוק'ק.

ע"ב גמר' ואב' א' סברא, מר סבר הקשר תחלת טומאה הוא, ומ"ס לאו תחלת טומאה הוא, לכארו' נרא דפליגי בהא דאמר ר' בר' דרי' לעיל, פירות שלא הוכיחו כתנוור שלא נגמרה מלאכתו דמי, דאין זה קולא דזערעים, אין מקבלין טומאה ביל הקשר מים, דכל זמן שלא בא עליהם מים, לא נגמרו מלאכתן, ולפ"ז ודאי אין כאן מקום לדמות הקשר לטומאה לעין יד, דמה ייעיל הקשר יד לפירות שצרכין לגמר מלאכתן ביאת מים, אבל לסתם גמר' דלעיל דחשב הקשר מים לקולא, דקיים רחמנא בזערעים, דגמרא מלאכתן לטומאה מ"מ בעי הקשר מים, ואח'כ' נגיעה הרשות' יש מקום לומר תחלת טומאה הוה ביאת המים, וממילא כמו דבטומאה סגי בנגיעה הר' הד' בביאת מים, ובזה ניחא נמי לא דקANTI בבריתא שהביא לסייע לר'וי וכש שאון מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, כך אין מקבלין הקשר אלא לכשיטלשו שנטקשו בתוס' למו תולה הקשר בטומאה ולא בהיפיך טומאה בהקשר שהוא קדום, וא"א שקיבלה טומאה קודם שיוכשר, ולפי הנ"ל ניחא דגמ דין זה תליי בסברא הנ"ל,adam כר'ה דלעיל דביאת מים גמור מלאכה היא, א"כ מה לי אם באו המים עליהם אחר התליה או קודם התליה שמוך לה, דהרי התליה ונביאת מים שנירום מצד גמור מלאכה בעין, ומה לי אם זה קדים או זה, אבל אם תחלת הטומאה הוא אז רק אחר התליה בעין בטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה הוא, لكن קאמר כמו לטומאה, והוא משום דהקשר כבוי בטומאה כמו דלא מהני דמה'ט נמי לא מהני הקשר במוחבר כבוי הטומאה דלא מהני נראה לפע'ד נכו, אלא דקצת קשה דלמה לא פריך מהיא ברייתא על ר'ה בר' דרי' לעיל, ואדרבה כפי הנראה נתקבלו דבריו בלי' חולק.

ו"ד דהא דאמרינו אין מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, פרש"ז ז"ל בשם תוו'כ דאם אתה אומר מוחברין טמאין טימאת את הכל וכו', וככטו התוס' דמילא בהקשר נמי כן הוא, ולמה תלה הקשר בטומאה, ותירצzo בדוחק, עיין במהרשות'א ואני רואה דבר חדש ברמב"ס, דבפ"ב ה"א מטו"א כתוב, דأكلין הגדים מן הקרע אין מקבלין טומאה עד שיעקרו, אבל כ"ז שמחוברין אפלו בשורש קטן שיוכליין לחיות ממנו אין מקבלין טומאה עכ"ל, ולא נתנו טעם לדבר כמו של' רשי' ז"ל, ואדרבה מזכות הרמב"ס ז"ל כ"ז שיוכליין לחיות משמעו דהטעם הוא משום דחחיות מציל מן הטומאה, כמו בע"ח דכתיב כי ימות מן הבהמה הרי דחחיות מציל מטומאות

מיפקד פקידי ולא נטמא המשקין עם האוכל, ואם לא נטמא ב涅געה הטומאה לחייב פל"ג. והקשה המהרשות'א ז"ל דקרו להו מה קרו עד שיצאו מוח'ט לא נטמא המשקין עם האוכל שבתוך האג, וכפרש"ז ז"ל שם וכוונתו דבלא קושיתם צ"ל כן, דעתין אין שם משקה עליהן להיות נטמא עם האוכל, דהרי האג שומרם שבתוכו נטמאו בלא סברת שומר, דהרי האג בעצמו אוכל הוא ומתקבל טומאה, ומה הוסיף בקשיתם שהקשׁו דיטמאו המשקים שבתוך האג מצד שומר כיוון דבלא"ה נטמא האג ע"כ דרכ' משום דעתין אין תורת משקה עליהן ואוכל נמי לא הוה משום דעומד לשוחות ולהיות משקה. וע"ז כתוב ק"ז צ"ל בחודשו דלק"מ, דיל' דמש"ה לא נטמא המשקין המפוקדים בתוך האג, משום דהוה טהרה בלוועה מגע בית הסתרים, ולכן הקשו דכיוון דהאג שומר לשקה והשומר בגלי שובי אין כאן טהרה בלוועה, דכיוון דשומר בגליו תו לא מקרי ביה"ס. ולא זכית להבין, דסכ"ס גם بلا שומר הלא האג נטמא, משום דהוא אוכל, ולמה לא יטמא גם המשקה שבתוכו בהדי, וע"כ לומר דלא מתחטאח בחדא משום דלאו אוכל דכוות' חשיבי בהדייהו, ואין חיבור לו כמש"כ שם רשי' ז"ל, וא"כ גם שומר לא מהני לטמא דשומר מחובר לאוכל בעין כאשר כתוב כן הרמב"ס ז"ל בפ"ה ה"ד הנ"ל ז"ל, "ומניין לשומר אוכלין שהן מתחטאין עם האוכל כשהן מחוברים בהן" הרי דבלא חיבור עס האוכל לא מיטמא עריכן לזה דמטעם טהרה בלוועה ומגע ביה"ס לא נטמאו המשקין המפוקדים דכיוון דלאו כחדא גופה חשבין המשקה בהדי אוכל, אין יטמא אלא ע"י נגיעה בהיה"ס, ומגע בית הסתרים לאו מגע הוא, ואפלו לרביבא בפ' בהמה המקשה לעיל ע"ג ע"א, דחוורי אוכלין כמו דמפרט' דמה, ולא הוה מגע בבית הסתרים, באוכל משקה מודה דמגע בבית הסתרים מקרי, וע"פ המהרשות'א ז"ל יפה השיג ודוק'ק היטב.

ד"ה ק"י"ח ע"א גמר' שומר דכתב רחמנא למה לי. והיינו דעל כל ער' זרע, ממש"כ רשי' ז"ל ש"מ לצרף, והנה לדעת הרמב"ס ז"ל וכמבעור בתו"כ דלהתמא טומאת עצמן לא בעין שיעור, דאיפלו כ"ש מקבל טומאה, וכאן בקרא הלא רק מטומאת אוכלין שתיטמאו דיבר הכתוב, וכדיםיים וכי יתן מים על ער' ונפל מבטלם עליו טמא הוא לכם, וקשה לומר דברים איינו עניין שדין אוכלין טמאים שטמאין מושקין או אוכלין אחרים למאן דאוכל מטמא אוכל, דזאת הוה לי להש"ס להזכיר. אולם לפי מה שבירנו לעיל, גם לרמב"ס בעין הכא צירוף דכיוון דהשומר בתבואה שסובב את כל האוכל אי לאו דמצטרף הוה טהרה בלוועה וביה"ס. ובזה תבון מה שכותבו התוס' ד"ה שומר, דכיוון דיד מכניס ומוסיא ושומר מכניס ומוסיא, שוב לעין צירוף לא בעין תרי קראי אהננס ואהוציאה, הכוונה בזה דכיוון דלא מקרי טהרה בלוועה ע"י שהשומר מצטרף, הרי דהוא כאוכל ממש ולא שייך לומר בשומר שהוא מאכין ומוציא, אלא כל זמן שלא ידעין שמצטרף לשיעור האוכל, אבל לאחר שזיכינו שמצטרףתו הוה כאוכל ממש ולא שייך כלל מכניס ומוציא. ועיין בלב ארי' מה שכותב על דברי התוס' ודוק'ק היטב.

ר"ש ז"ה תנור מטמא אוכלין מאויריו וכו', כל הנך דקאמר תיתיב מני' בبنין אב קאמר, וכ' המהרשות'א ז"ל לא ידעת' מי הכריחו לכך, דהא שפיר מציין למיעד ק"ו מהן פירכות דקאמר תלמודא, ועיין בבב אר' דקמתמה על המהרשות'א אדי אפשר לומר דהא דקאמר

תמה על המגיה במל"מ שרצה למדוד לעניין ברכה דלהוי כמו קבלת טומאה שלא להתחשב אף שהוא בריה, עי"ש. והנה יפה העיר, אבל לא הסביר החלוקת שבין טומאה לצירוף, אבל ההסביר הוא דחישות באיסור נמי לא מהני אלא אם תחולת ברית' הוה באיסור, עיין לעיל צ"ו ע"א בסוגי דבירה בתוס' ובפוסקים, וא"כ ה"ה בטומאה כך ד"א ליהיות טמא טומאה חדשה מצד בריה, כמו ד"א לחול איסור חדש על בריה בפחות מחייב, אבל לענין צירוף שומר לכביצה הרוי אילך שיעור ביצה מתחילה ברית', וכן אף אין צירוף שומר לפחות לפחות מחייב אבל מצד חישות בריה, מהני גם לפחות מחייב, מפני שהצירוף מתחילה ברית' הוה וד"ק.

ע"ב רשי"ד ה"ה חיטין בקהליפתן וכו', וה"ה לאוכל שחלקו, וה"ג הוה מצי לתרוצי בריה שני אלא תירוצא דחיקא הוא עכ"ל, בהגנותו שטמ"ק על הדף בש"ס ווילנא כתוב, דהאי וה"ג וכו' עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דምפרש דברי רשי" דלשוני נמצא בספר צ"ל, דלענן איסור חשבא בריה בירנו גם ר"ה בר"י דרי" לית לי" האי סברא, لكن בחר הרמב"ם ז"ל בהקשר דלא סגי במוחבר בטעמא דא"כ הקשרת את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, משום דבאמת אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחיקות מחייב והשemit הרמב"ם ז"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא בעין האי הוכחה דהא כיון דלא מתקבל הקשר במחובר, מミילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי התוס' אבל מה דקשה על ז"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פרי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמי עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמי, ואדרבה בימי קוצר חיטים גשמי סימן רע המה, אולם ז"ל דהרמב"ם ז"ל סובר אדרבה היא הנונתנת דלא דבר ממשימים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנשס שלא לרצון, אלא דלושן הרמב"ם ז"ל משמע דאיפלו הגשמי הרצינן להשלמת הגערין ה"י מכשיך דז"א כבר אילך רע אלא לא נגמרה וצ"ע וד"ק.

תוס' ד"ה שומר אוכל שחלקו וכו', וא"ח ואמאי לא משני דין שאין השומרים מצטרפין, וממיiri כגן שיש בין כל הגערין כביצה בלא שומרון, והשומרין מכנים ומויצאי וכו' עכ"ל, לפי מה שכתבו לעיל בריש פרkon דשומר האזרע שמכסה את כל הגערין אי לאו מצטרף לאוכל לא ה"י מכניס ומויציא, משום דזהו טהרה בלועה ראיינה מקבלת טומאה ניחא, שלא מצריך כן וד"ק היבט.

ד"ג ק"כ ע"א גמר' א"ל אבוי הוא עצמו יטמא טו"א, והתוס' כתבו דהוומ"ל הוא יטמא טומאת נבייה, כתבו בא"ג דבאמת טו"ג לא מטמא, דaicא מיili טובא דמטמא טו"א ולא טו"ג, כדתנן השוחט בהמה לעכו"ם ומperfכת עכ"ל, והמהר"ם לובלין ז"ל קותמה, מה ראי" היא זו הדתם במיתה תל' מלטא דהתורה אמרה כי ימות מן הבהמה, והוא באמות קושי" עצומה על התוס', אבל מה שנלפע"ד באזה, דתנוס' סברו דהא דאמרה תורה כי ימות עד שימות, דכ"ז שperfכת אין בה טו"ג אין הטעם משום דחיקות מחייב, אבל משום דעתך אין אוכל גמור, דעתך לו כמו שהקשה הלב אר"י لكمון בדף ק"כ ע"ב אר"י, דכיון דחיקות מחייב מן הטומאה מה לא יכול נמי מטומאת אוכל, אשר מכח קושי" או מסיק הלב אר"י דבאמת טומאה זו אינה אלא מדרבןן עי"ש, אבל התוס' לא ניחא فهو באזה, וס"ל דחיקות מחייב משום דלא עבדי כתעןبشر עד שמתה למורי, ולכן שפיר יש מקום לחלק דרכן לענין טו"ג לא מקרי בש"ר, אבל לגבי טו"א אוכל סתם מקרי, ולכן ראייתם מכוננת, אלא דמ"מ "ל דגם התוס' לא כתבו כן אלא בדרכ" ס"ד, וכי לישב דלמה

גבילות, ואע"פ שוגסשת ומperfכת מ"מ כל זמן שהוא חי אין כאן טומאה, מכש"כ בטו"א שהוא טומאת נגעה בהאה מוחוצה לה שלא תטמא כי"ז שמחובר לקרקע שהוא חיקות הצומח, והא דבשחיטה כשרה מperfכת מטמא טו"א, עיין לקמן קכ"א ע"ב בלב אר"י ד"ה שם ור"יא ישנה לאברים דבאמת אין זה אלא מדרבןן ועיין מה שאכתב אני בהזה לקמן בס"ד. אבל בריש פ"ב לענין הקשר כתוב דבעין ההקשר דוקא אחר שנעקרו מושך הדבר ידע הוא שאיין לך זרע שלא בא עליו מים כשהוא במחובר, לא נאמר וכי יתן מים על זרע אלא לאחר שנעקרו האוכלין וכו' עכ"ל, הנה כאן הביא האי טעמא שכתבו רש"י ותוס' מזה משמע דלא דהקשר תחולת טומאה וכמו דחיקות מחייב מטומאה כמו כן מהקשר שהוא תחולת טומאה, והוא לאכו"ר דלא כר"י דס"ל יש יד להקשר כמו לטומאה וכאשר כן פסק הרמב"ם ז"ל, אבל בהזה י"ל דכיוון דבגמ'aicא תרי אב"א, ולחד בקרא פליינ', اي דרשין גם אלפיני פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דהקשר תחולת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בר"י דרי" לית לי" האי סברא, لكن בחר הרמב"ם ז"ל בהקשר דלא סגי במוחבר בטעמא דא"כ הקשרת את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, משום דבאמת אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחיקות מחייב והשemit הרמב"ם ז"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא דלא בעין האי הוכחה דהא כיון דלא מתקבל הקשר במחובר, ממיילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי התוס' אבל מה דקשה על ז"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פרי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמי עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמי, ואדרבה בימי קוצר חיטים גשמי סימן רע המה, אולם ז"ל דהרמב"ם ז"ל סובר אדרבה היא הנונתנת דלא דבר ממשימים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנשס שלא לרצון, אלא דלושן הרמב"ם ז"ל משמע דאיפלו הגשמי הרצינן להשלמת הגערין ה"י מכשיך דז"א כבר אילך רע אלא לא נגמרה וצ"ע וד"ק.

ע"ש גמר' איר אין יד לפחות מחייב, עיין בריש' ותוס' דפליגו אי בעין כביצה אוכלין במוחבר דוקא, או סגי לי' בנגעה שלמעלא לצרפן, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בהזה. והנה יש לפע"ד ראי' ברורה דלא בעין חיבור לצירוף אוכלין, מהה דאית בפסחים מה ע"ב, אמר עלא ל"ש אלא בעריבה אבל בבית חיב לבער, מ"ט זימינן דמכניס להו ונפלו לגבי הדדי הרי מפורש אומר, דגבוי חמץ דעובר אכיזת דוקא, סגי בנגעת שני חצי זיתים, ולא עבי חיבור גמור, ואין לומר דבל יראה וחיבור ביפור תלי באיסור אכילה, וכיון דaicella עבור באוכל בהפסקה רק שהיה" בתוך כדי אכילת פרס, لكن גם חיבור ביפור חל על כיון מרדיך, אלא דהא אינו א"כ איפלו אינו מונחים יחד סמכים זל"ז נמי עברו ויתחייב ביבורו, והרי הש"ס לא קאמר אלא משום דזימינן דכינוי אהדי דמזה משמע דמדאוריתיא לא מתחייב ביבור בשאים נוגעים החלקים זב"ז, ומ"מ בדכינוי לחו איז אילך חיבור ביפור מה"ת. אולם באמת הדבר צרייך טעם דמה לי אם השני חצאי זיתים מונחים סמכים ווגעים אהדי או רוחקים זמ"ז כיון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תזוז כדי אכילת פרס, וצ"ע כתע ודו"ק.

ד"ג ק"ט ע"א גמר' ת"ש על כל זרע זרוע כדריך שב"א מוצאיין בריה שני אני, עיין בלב אר"י דא"פ דברי" אינו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לענין צירוף שומר שפיר מהני בדיה, וכן

חייבים עליו משום חנוך מהקיים למצה, ובמצה הרי כתיב להם עוני, ודוחה מכח האי ברייתא דהמזהו וגמרו, אלא ה"ט דמי פירות אין מחייבין עיי"ש, וצ"ל האי הקישא לא מהני אלא על גוף ענין חמצ ומצוותם, אבל לא לענין פרטני דיניו דכתבי בקראי אחרינה, ולכן אין הוה מקשהaca מ"ש מצה מחמצז דהרי בשניהם כתיבocab אכילה, לא ה"י מספק לו התירוץ דבחמצ אתה נפש לרביוי ולגלוות דאכילה דקאמר הד"ה שתיה דיא עדיין לא מיתרך אמריא לא נקי ש biome מצה לחמצ, דכמו דהאי אכילה כולל גם שתיה ה"ג במצה כן הוא, לכן קאמר מיד דהא לא קשה לי' Dunnikש מצה לחמצ לענין זה, דהרי במצה כתיב קרא אחרינה לחם עוני ולגביה זה לא מהני ההיקש, אבל קשה לי' דהא בחמצ אכילה כתיב ומניין לנו לומר דה"ה שתיה. וממה שאמרנו ג"כ מוכח דהאי יפותא דעתך רק גלו מילתא בעלמא הוא, דאכילה דקרא כולל גם השתייה ולא דילוף זאת ורק מריבוי, וכמש"כ בדיור הקודם ודוק"ק היטב.

ע"ש נבלה לא אתה מנין שכן ענווש כרת, האי פרכה קלישטא טובא ואני דומה לשאר פרוכה של קולא וחומרא, דהרי בחלב אפיקו קרת וחטאת נמי מתחייב על השתייה, הרי דהוה ממש באכילה אפיקו לכרת וממש"כ בмеди דלית בי' אלא לאו ולמלקות צ"ע.

תנוס' ד"ה מה להנק בסה"ד, ואפיקו למ"ד לאו לאברים עומדת הי' באיסור שאינה זבוחה, עיין בבב ארוי מה שכ' לענין אישור אינה זבוחה בעוף דנסתק הפfram"ג אי אית' בי' וממש"כ דהכא לר"ל קיימין דס"ל אין שחיטה לעוף מן התורה, עיי"ש. ואני בל"ה ביארתי בפתיחה דבכל הני קראי דכתבי ב"ד ספרים שנאמרו להם במדבר לא שיז' כל אל איסור עשה דאי', דהרי במדבר לא נצטו על הזביחה, ואכלו נחרה לדעת ר"ע דהאלכתא כוות', ואולם בל"ה נמי יש לחמה על התוס' שכתו בלא ה' להם שעת הcores מכך אישור אבמה"ח או עשה דאי', הלא האי קרא דນבלת עוף טהור לא דבר כלל מאיסור אכילה, אלא מטומאת אדם באוכל נבלות עוף טהור, ולגביה טומאה ודאי ה' לה שעת הcores דאבמה"ח נמי מטמא לנבלה, היינו דוקא בהמה ובגנעה מדכתיב כי ימות מן הבהמה וכדלקמן קכ"ח ע"ב אבל אבמה"ח דועף לא שמעין דמטמא בבית הבליה ודוק"ק.

ע"ב גמר' ובכוורים גופיהו מנ"ל דתני ר' יוסי, פרי, פרי אתה מביא ואי אתה מביא משקה, הביא ענבים ודרכו מנין ת"ל תביה. הנה האי ברייתא מתחלת הבאה מדברת וקאמר דין מביין רק פרי ולא משקין היוציאים מהם, חז' מן הענבים ובכ"מ שם, גם משקה שלhn, עיין ברמב"ם ריש פ"ב מבכוורים ובכ"מ שם, ולכן תימא רבתה הוא שביבא ראי' לסתור, ובלא"ה כל הסוגי' קשה להולמה, שמערב הדברים, כי מיחוי של חמצ חלב ונבלה וזה רצה לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפי האמור לעלה ה' לי מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ניינו למי שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעוזס ולגן המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, ולכן הכא דקתני דהמזהה וגמרו דלא יצא ידי' חובה מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתוב במקרה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעוזס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, ולכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה' ע"ב רצה לומר דהנילוש במ"י פירות אין

לא פריך דאף טו"ג יטמא וכן כתבו דלא ברירה להקשות כן, אבל לא דס"ל דבאמת אין בשום של נבלה משום טו"ג, ודוק"ק.

ע"ש גמר' תנן התם וכו' אלא המה את החלב וגמרו, אכילה כתיב בי', אר"ל אמר קרא נש לבות את השותה, ואני תהה איך יתחייב חטאת על ריבוי צו דהוא פחות אפיקו מאיסור עשה, וקרי לי' לרמב"ם דברי סופרים, כמו ח"ש, דלענין אחע"א לא חשבין ח"ש כאיסור אינה זבוחה מבואר בתוס' וברמב"ם בסוגי' דאחע"א, ועיין בלח"מ ריש פ"א מחמצ ומצוות שהביא דברי הרמב"ם בפ"ג מאבה"ט דכתב הטעם בהמזהה נבלת עוף טהור דמטמא את האכלו משום דשתיה בכל אכילה, וכן משמע מסתימת לשונו בהלכ' ח"מ דכתב אחד האוכל ואחד המחה ושותה דמשמעו דושאון ה'ן מצד שחייה בכל אכילה, וקמתמה הלח"מ שזה נגד דברי הש"ס כאן דיליף ר"ל מנפש דחייב גם על השותה, ולא מטעם שח'י בכפל אכילה וכמש"כ התוס' הכא דבמידי דאכילה לא מצינו דמיליף מותירוש וצ'ה, ונתקח הלח"מ לומר דגם הרמב"ם ז"ל ס"ל להא דר"ל דמכח קרא דນבלת גליין דגם במידי דאכילה שתהיה בכל אכילה. ואני תהה איך לא הרגש דהראם"ס ז"ל דסובר דכל מה דאתה מריבוי הכתובים אין לוקין עליהם, לא מצי מחיב כרת וחטאת ומלקות מכח האי דרשא דນבלת לרבות את השותה, וכן נראה ברור דדעת הרמב"ם דהאי י寥וטא דשבועות מזכיר לי' לתירוש וצ'ה אכילה מהני גם לחלב וחמצ וכדומה, כל שהמזהה גופ המאכל עד שעשו משקה דשתיה בכל אכילה, אלא לעומת ההוו"א דין דרך אכילה צו כדרך אכילתון, דריש ר"ל האי נפש לרבות השותה אבל גם בלא קרא מסתבר לומר כן דכיוון דיש הרבהה בא"ה שאין להם شيئا' וממנים מאכליהם להקל אכילתון, לא מסתבר כלל לומר דזה מקרי שלא כדרך אכילתון, ותடע דהרי לגביה בישול שבת וכן בישול בב"ח סגי' כמאכל בן דורותאי, עיין בפתחה בב"ח לפfram"ג ואע"פ שרך לבן דורותאי וחבריו רואי לאכול, אבל לרוב בא"ה הוא קשה לলעתס, מ"מ לא מקרי שלא כד"ג, וכן אמרה תורה בפסח אל תאכל ממנו נא, ולא מקרי אינו ראי', רק מה שבטלת דעתו אצל כל אדם כמו אוכל חלב חי בפסחים כ"ח ע"ב וכן ממש"כ דהמזהה חמץ או חלב וגמרו דלא מקרי שלצד"ה ניון ור�� לרוחא דמלטה אסמי' ר"ל דבר זה בריבוי דນבלת והגם דמשתוחיות הסוגי' דבעי' נפש בחלב ובחמצ ובנבלה ובעיד צריכותא ממשמע דדרשה גמורה, הרמב"ם ז"ל לא שת לבו זהה, מפני הכלל שבידו שMRIובי הכתובים אין לוקין ואין מביאין חטאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' בשלמא אם מצה היא וכו', לחם עוני אמר רחמנא וכו', וכתבו התוס' דהוומ"ל נמי אכילה כתיב והוא באמת קושי' עצומה על בעל המסדר, דלמה לי' להביא ממරחק לחמו ולא פריך מני' ובו, מ"ש חמץ ממצוה דהכא כתיב אכילה והכא כתיב אכילה, והתח' רצה לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפי האמור לעלה ה' לי' מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ניינו למי שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעוזס ולגן המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, ולכן הכא דקתני דהמזהה וגמרו דלא יצא ידי' חובה מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתוב במקרה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעוזס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, ולכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה' ע"ב רצה לומר דהנילוש במ"י פירות אין

דניטז מדים השחיטה על הדלעת בין סימן לסייעו, והאי דם ודאי ניתז בחים דהרי הוא בין סימן לסייעו, וכי מתה עמוד ושותט ואיך יקשר לדעתו דבעין גם בשחיטה דם היוצא לאחר יציאת דם הנפש שכבר מתה, והוא תמייה רבתה. ועיין לעיל שם שכבתבי בזה ודוק". אבל דעתם מותוק האי סוג' נצחים קושי עצומה על שיטת הרמב"ם דסביר דשחיתת נカリ אינה נבלה מה"ת, לדעתו מה לין בהרמה טמאה לטהורה, ובין ישראל ליכרי וצעיג לישב.

על"ב גמר' אמר חזקיי הויאל וכיקול לנורורה ולהעמיד על פחותה מכזית, עיין לבב ארוי זיל דזחו דבר הנגע קצר שיאכלנה כולה וудין תה' מפרקסט. ואני תמה על לשונו שכבתב שהוא נמנע קצר, הלא כבר ביארנו לעיל דף לעיל"ב ובשאר מקומות דעתל הלב לחוד מתה גמורה היה כמו הותז הראש, ואיך יעלה על הדעת לאכול כל בשירה עד שלא תשאר אפיקו צית בשור והיא עדין חי' ומפרקסט. וכך נראה לפע"ד דכוונת חזקיי הוא לומר שלא דלא שיק' כאן סופה לטמא טומאה חמורה כמו נבלות עוף טהור, דהאי כאשר הוא עתה מצי לטמא טומאה חמורה עיי' אכילה, אבל בהרמה מפרקסט דחichtet מצליל מן הטומאה, אע"פ סופה למות ואז תטמא אין זה מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, וכאשר לסברא או כיינו בתוס' ד"ה ולהעמידה, ולהזק סברא זו קאמר הויאל וכיקול לנוררה וכו', ור' דאלוי ה' במציאות לגרה תחיכות חתיכות לא היתה באה לדי' טומאות נבלות כלל, וניהו דאינו במציאות מ"מ מהני דעתה בעודה בחיותה לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה. ומפני שסברא זו דחוקה יפה עשה הרמב"ם זיל דדוחה מהלכה ודוק".

על"ש גמר'ומי אמר חזקיי הכי, והא איתמר וכו', חזקיי אמר אינה לאבירים מותה היא וכו' יצאה מכלח חיים ולכלל מתה לא באה עכ"ל הגם. והנה הת"ח קמתמה דחזקקיי למה לי מחשבה כלל כיון דהוה אוכל גמור לבג', והלב ארוי' מושיף בתימה דמ"ש בנכרי טומאה לא, כיון דאין בה איסור אבמה"ח. והוא נדחק מעד עי"ש. ואני מושיף בתימה דמ"ש שחיתה דהה נפסקו או עקרו הסימנים נמי הדין כן. אולם לפע"ד נראה ברור דרא דס"ל לחזקיי דשחיתת בה שניים יצאה מכלח חיים דזוקא בשחיטה הוגנת הדין כן אבל שהה ודרס ומכ"ש נחר או עקר הסימנים אינה אלא כטרפה בעלמא, ולא דזוקא אליבא דרי' קאמר כן לקמן בגמ' אלא חזקיי נמי מודה לה, דעיקר טעם דחזקקיי הוא מדרשי כן לאכול אחר השחיטה מיד קודם שתצא נפשה (וכאשר ביארנו בפתחה דהיתר זה לר"ע מוכח מקרא עי"ש) מזה דן דשחיטה הוגנת משווה לה בגיןה חייה עכ"פ, וכן אין בה משום אבמה"ח והתנא במשנתינו אשמעין דהה בטמאו כשלחת ישראל או בטהורה כשלחת נカリ דיש בו צד שחיתה או מצד השוחט או מצד הנשחט, משוו' לי אוכל לא לטמא טוי"א ומילא ה' שלא לחיבר אבר מה"ח ור' אסי מבואר לנו דבעין נמי מחשבה להאכילה כדי שתתחשב אוכל לגבי טו"א, ומילא גם שלא תהא בה משום אבמה"ח. או נאמר דלה לא בעין מחשבה כלל, דההמשה שחותך ממנה אבר לאכלו חשובה יותר מחשבה, אבל כל זאת רק בנסיבות שחיתה הוגנת ובישראל בטמאו ובנכרי בטהורה, אבל בשחרר אחת מהני תנאים אין בו אלא מעשה טרפות בעלמא, אע"ג דנפסקו שני הסימנים, וכח' תחשב hon לגביו טוי"א והן לגבי איסור אבמה"ח.

אבל מה דקרה על דעת חזקיי הוא, וכיון דעת לדי' רק בשחיטה הוגנת הדין כן, ומכח גזה'כ דהתירה התורה לאכול מיד בעודה מפרקסט, מיל' דהדין כן גם לגבי טוי"א והעמדת והערכה ולגבי הרבעה דלכל מיל' חשיבא כאשרה חייה, דלמא רק לגבי איסור

שכנoso כדאמר ר'ה, אז מטמא גם טומאת נבלות, אלא קאי על אל דת"ק דעתך לטמא טוי"א, ע"ז קאמר בגמ'adam חישב עליו גם בפ"ע מטמא טוי"א בלא צירוף, ודוק' ועיין עוד לקמן בדף הסיום.

על"ש גמר' א"ר אסי שנין ישראל בטומאה ווע"כ בטהורה צרכין מחשבה והקשר מים ממ"א, מפשות הענן נראה דהאי מחשבה היא לא האכילה בעודה מפרקסט, דאי להאכילה לאחר פירוכס ולא מחשבה נמי עומדת לאכילה, ועוד דאי מחשבה להאכילה לאחר, פירוכס איך משוו' לי' אוכלא קודם פירוכס. אלא דעתך דרב' המרב"ם זיל לא נראה כן, שכתב בפ"ג מאבה"ט ה"ד, דישראל ששחיתת טמאה לעכו"ס, ה"ז מטמא טוי"א כי' שmprcast. ואני צרכיה מחשבה שהר' ישראל שוחטה לאכילת עכו"ם, ואני לך מחשבה גודלה מזו, ואני צרכיה הכשר שהר' סופה לטמא טומאה חמורה עכ"ל. והכ"מ תמה עליו למה פסק דלא כר' אסי לעניין הקשר, וكمתרץ דס"ל דנדחה מכח סוג' דם שחיטה, וכקושי' התוס' لكمן ד"ה ולהעמידה פחות מכך. אבל על הא דפסק דלא צרכיך מחשבה לא הקשה כלל, ועיין לבב ארוי' שהתעורר בזיה لكمן בד"ה בפרש"י זיל אל מודה חזקיי'. ובאמת לך' מ' דה' סובר דהאי מחשבה דקאמר ר' אסי אינה להאכילה בעודה מפרקסט, אלא סתום להאכילה לעכו"ם, וכן עכו"ם בטהורה סתום להאכילה לישראל וכפרש"י لكمן ע"ב ד"ה מטמא טוי"א ודלא כתוס' שם ד"ה ווע"כ והא דקאמר ר' אסי צרכיך מחשבה ע"ג דמסתמא כן הוא מושם דהוא לא הזכיר שוחטה ישראל לעכו"ם והעכו"ם לישראל, אלא שוני לישראל ולעכו"ם בטהורה, שכן מוכರח לי לומר צרכיך מחשבה והיינו שייחסוט/israel לזכור עכו"ם והעכו"ם לזכות ישראל, אבל הרמב"ם שכתב בפירוש דישראל צרכיך לעכו"ם וכן עכו"ם לישראל ספר קאמר דלא צרכיה מחשבה אחרת דהינו רק מחשבה דקאמר ר' אסי, וכן לא נתקשה לי' להכ"מ רק על מה שפסק דלא בעי הכלש מים משום דסופה לטמא טומאה חמורה, דזה דלא כר' אסי.

אבל מה דיש להעיר על האי פסק של הרמב"ם זיל הוא אכן לא בעי הכלש מים לגבי עכו"ם בטהורה, לפי מה שכתב הרמב"ם זיל בפ"ב ה"י מאבה"ט, דשחיתת נカリ אין בו טומאות נבלות, א"כ אין סופה לטמא טומאה חמורה. ובוח' ק"ז ציל כתוב בפשיות דהדין כן דזכיר בטהורה צרכיה הכשר ותמה אין איך לא הרגיש כי הוא נגד פסק הרמב"ם דפסק בפירוש דנזכיר בטהורה אינה יסתרו פסקי, דינויו דין סופה לטמא טומאה חמורה מ"מ אינה צרכיה הכלש מים משום דם השחיטה מכשרה, דכוון הדם כדם נカリ מה"ת שחיתה הוה לטהר מידי נבלה שוב לידיון הדם שחייה להקשר. והן אמרת דההרב"ם זיל כתוב בפ"י ה"ג מטו"א דאו בدم השותת לאחר קילוח, א"כ אין במציאות שיוכשר הבשר אלא דם השותת לאחר קילוח, א"כ אין במציאות דם השנפש יצא בו, ובמוש"כ הרמב"ם זיל בפירוש בפ"ו מ"א, וא"כ לאחר שייצא דם הקילוח הוה כמותה גמורה ומטמא טוי"ג כי הפירוכס אחר יציאת דם השנפש איןו אלא כפירוכס לאחר התזוז הראש, שאינו אלא צניב הלטאה אלא כבר תמהו הראש יוסף והלב ארוי' על פסק הרמב"ם זה עיין לעיל דף לעיל ע"ז דהה דם דממעט שם מדים חללים ישתה דיצא דם הקילוח הינו בדם הקאה, אבל לא דם שחיתה דמיכיר מקרה דעת הארץ תשפכנו כמוים עי"ש לבב ארוי' היטב. ואני הוסיףתי בתימה על הרמב"ם זיל דמנוי ובי' הביא את הדין

מתה כל מה דפorsch ממנה ודאי גם بلا קרא כנבהה תחשב, דהא גם היא עומדת למות מיד.

ועיין בח' ק"א בעהחת"ס צ"ל של' לפי דעת הרמב"ס דנקה"ו^ז נבלה מחיים אלא שאינו מטמא מחייבים, וממש"כ שחת בתניים וכי לפ"ז בנכרי בטהורה וምרכסת ואכל כזית ממנה יש בו איסור אבמה"ח ואיסור נבלה עכ"ל. ואם בדבריו כן ה'י, אז אפילו לר' יוחנן נמי הדין נוטן דברש מן המpercסט כזו שכבר אית עלייה איסור אכילת נבלה אלא שהחיות מציל מן הטומאה אם חתך ממנה כזית בשר קרי ב'י כל אשר יגע בנבלתם לטמא, דהרי על האי בשר שם נבלה הוה ואין בו חיות כדי שתצליל מן הטומאה, ואין זה דומה לשארבשר מה"ח שאין בו טומאה, דהרי אין עליו שם נבלה, משא"כ על בשר זה שלוקין עליו משום נבלה. אבל דעת ר'ז צ"ל נמישך בזה אחריו מפרש הרמב"ס אשר ביארתי בפתחה ובסוגי" דמסוכנת לעיל ד' י"ע, שבמחלוקת לא נחתנו לדעת הרמב"ס כי הרמב"ס בפירוש כתוב גם לגבי איסור אכילת נבלה בעין דוקא מטה גמורה, וכאשר מוכח כן מסוגי" דמסוכנת עיין בלב אר' שם, אלא דעת הרמב"ס דטרפה ונבלה חד לאו הוא וכאשר כתוב פ"ד ממ"א, דמצטרפין מה"ט משום דטרפה תחולת נבלה ולא חלקון הכתוב לשנים אלא משום אדם שחט את הטרפה ולא בא הנבלות ליד גמור, מ"מ לוקין גם על הטרפה לחוד שהיא תחולת נבלות, אמר מעתה בנקה"ו ופסחה ופסחה"ג דתו לא מציע שחיתת המטהרת מידי נבלה, הרי מיד קרי נבלה ע"ש סופה, ככל דבר שסופו להיות נן בלי ספק, לכ"ע אמרין אגמלל"מ, ואי גם בסנקה"ו בנקה"ה הלא יכול לגרה החיטיות כמו שאמר חזקיי כאן עד שלא Tabא לידי נבלות לעולם, הלא הרמב"ס ז"ל דחיה זאת מולכה כמו שהבאתי לעיל, וס"ל דמקרי סופה לטמא טומאה חמורה, ולא בעי הבשר, וכmesh"כ למעלת דזה דבר שא"א תשחיתה כל כך, אולם אם חתך כזית ממנה האי כזית ודאי יצא מן הכלל של הבעיה, דהרי האי כזית הוא בשר מה"ח ולא נבלה, אבל טרפה הוה אלא דבמה"ח וטרפה חד לאו הוה וכרכ"י לעיל ק"ב ע"ב, וכמו שפסק הרמב"ס ז"ל, אבל בחותך אחר ממנה הרי זה טרפה וגם אבמה"ח, שהם תרי לאוי דלא סטרו אהדדו, אבל אבמה"ח ונבלה מהה תרתי דטרפו וא"א לעבור על חד אבר בשני לאוין אלו, דנבלה הוה בשר מן המת, ואבר מה"ח הוא מן החי דוקא. וכל זאת לר'ז צ"ל דpercסט תקופה לאחר שחיתות הסימני" עדין היא חייל, וכי באבמה"ח דבמה"ט ולא נארה דבמה"ט לאויה"ת עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נארה דבמה"ט לאויה"ת ולפ"א מאבה"ט ואישום דאין בה משום אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד הא לשאר מייל הוה חי". וכך נראה לפע"ד דבון לחזקיי ובין לר'ז, הא דpercסט הון בטהורה והונאתה דבמה"ח כשרה ע"י ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מייל זה את לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבון פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיתת מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראיי ודז"ק.

גמר' ר'יא האל וכו, אר"ה והוא שכנסו, ופרש"י ז"ל דעת"י שכנסו גלי דעתך דלא בטליה מעירקא, אבל נוכנס מאליו, וכן שכנסותו בגיןוקות וכו' עכ"ל, הנה ה"ה אם כניסה גדול בכונה אם אינו המפשטע במpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל חיה אלא דעדין לא בא את לכלל

אבמה"ח התירה התורה, ואי כדי שלא תהי גזה"כ ילפין ממש לכל מיל יצאה מכלל חיה, סכ"ס גזה"כ הוא דודוקה בשחיטה הונת יצאה מכלל חיה אבל בנחירה או עקירה לא ע"ג דבטבע הענין אין שום נפקותה בהז אישחט או נחר ועקר, ועין עוד לקמן אליבא דר' יוחנן בהז ודז"ק.

ע"ש ר'י אמר ישנה לאברים, לאו מתה היא. פי' אלא כי לכל דבריה לעניין אבמה"ח וכן לעניין הרבעה ולענין העמדה והערכה, אלא לעניין טו"א בלבד הוה כמותה וכן שלא תצליל הבלועין בתוכה באחול המת כדלקמן. ועין בלב אר'יDKMתמה למה לא תצליל החיות גם מטו"א, ומ"ש מדגים ובן פקועה דאין טעונים שחיטה, ומ"מ החיות מציל מטו"א וכmesh"כ התוס' לעיל פ"א ע"ב ד"ה הוαι, ולכן יצא לחדר החדש דהאי דמקבל טומאות אוכליין בעודהpercסט באמות רק מדרבנן הוא, הוαι ונראית כשותפה, ומ"ה בנהירה אינה מקבלת טו"א דאקדמי אדאורייתא דחחיות מציל, ומוסלק בהז מה שעמד בו הראב"ד ז"ל פ"ג מטו"א, אבל לחזקיי דס"ל דpercסט אינה כחיה באמות מקבל טו"א מה"ת עכ"ק עי"ש. ואני תמה דלפי דבריו לחזקיי באמות אין חילוק בין שחיתת לנחירה, ובין טמאה ונכרי לטהורה ושישראל וזה ודאי ליתא כמו שביארנו, והוא ז"ל לשיטתי" איזיל שכתב למעלה דגס לחזקיי אסורהpercסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של עוף לרמב"ס. וכל זה דוקא אחר דוחק ואחרי כל הדוחקים עדין לא יתישב ומה נקרי בטמאה לא מהני מחשבת עצמו לאכלה להיות משוווי" אוכליין. הא חדא שנית קשה לי על דבריו דמשמעו דלא קשי לי על ישראל בטהורה כלום ולבן ניחא לי דמדרבנן החמירו בישראל ולנכרי בטהורה דנראה כשותפה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ובאמות לפ"י קושיתו זה ליתא דגס בשחיטתה כשרה באמות קושיתו ז"ל לשיטתי" איזיל שכתב למעלה דגס מה"ת ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה דסביר, דבשחיטה כשרה באמות אינה כחיה לא לעניין הרבעה ולא לעניין העמדה והערכה דבזהה דתירה התורה לאכול בחותך כזית ממנה בעודהpercסט, גلتהلن דחשחיטה הcessהמושוויל לה כמותה לגמרי וממילא לכל מייל, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דגס בשחיטה כשרה הוה כחיה לכל דבריה כמבואר מותו פסקיו בפ"א מה"ל א"ב ובפ"א מאבה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נארה דבון לחזקיי ובין לאויה"ת והונאתה דבמה"ח כשרה ע"י ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מייל זה את לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבון פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיתת מה"ת

תוס' ד"ה הוαι ויכול לגרהה ולהעמידה חחות מכזית, פ"ה וכוי ולא ה'י צריך לפרש כן אלא אפיילו חחיות גדיות ובלבד שלא יי' אברים, דבמה"ח לא מטמא וכו' עכ"ל. ולפ"ד נראה דבדקדוק גדול פי' רשי" ז"ל דוקא חחיות קטנות דהא לחזקיי קיימין כאן דס"ל דיצאה מכלל חיה, וא"כ אין כאן לא אבמה"ח ולא במא"ח אלא נבלה, ורק בבשר מה"ח אמרין דאיינו מטמא דגס אבמה"ח לויל קרא דכי ימות מן הבמה דמנין" דרשין ליקמן קכ"ח ע"ב דבמה"ח מטמא נבלה לא הוה ידעין דאית ב' טומאה, אבלpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל חיה אלא דעדין לא בא את לכלל

הקריעה, ג"כ לטהורה תחשב ואינה מטמא הטהרות שנגעה בה, משום דסופה להקרע לגמרי ונידון ע"ש סופה hon לענין קבלת טומאה שלא ליטמא חלק אחד בנסיבות הטומאה של חבירו, והן היהות טהורה בעודה מחוברים לקרעים במקצת, משום דחרי עסק הוא בקריעה, ורובה כולה משום דסופה להיות כן, אלא אם נפרש המשנה כן, אין מקום לדברי ר"ג דאמר ל"ש וכו', דהה לא מיררי כלל מקרייה כדי לטהרה דהרי ה"ה בטלית טהורה דשובה אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, ומה שיק' לומר דחס עליה לקורואה כיון דחצין שהתחיל ולא פסק מלקרוע עד שגמר כל הקריעת אלא דבנתים נגע שרך בה או אם היא טמאה ונגע טהרות בטלית זו קודם גמר הקריעת. וכן אין מוכרים לפירוש ז"ל דמיירי דוקא בטלית טמא וקורואה כדי לטהרה מטמא, ורובה סגי לטהרה כי בטלה מטורות בגדותו אינה עומדת לתשミשה הראשונה, וע"ז אתה ר"ג לומר דזוקא בגין טבולה יומם דלא חס עליה סגי ברוב, אבל בלא אטבלה אייכא למיחש שיקרא רק מחיצה וידמה בנפשו שכבר קרע רובה, דהרי חס עליה ואני קורע אלא מה שצרכיך כדי לטהרה, אלא דלפирוש זה רבו הדקדוקים והקשיות, חדא מה זה דקעתי טלית שהתחיל לקורואה ומה שתכתבו התוס' בטהור למתחלת הקריעת, האי דינא בעצמו יש לתמוה עליון, אדם מוחשבתו לבטלה מטורות כל' מהני א"כ גם בלא התחלת הקריעת תהני למפרע כשחישב עליה לקוראה ולבטלה, וא"כ דבענין דזוקא ביטול ממש מה מהני תחלת הקריעת כיון שעדיין עומדת לתשミשה ולא עוד אלא דהמשנה בעצמה אומרת כיון שנקרע רובה שב אין חיבור, הרי ברור מללו דרך אחר שנקרה רובה אין לו חיבור. וכפי הנראה רשי ז"ל הריגש בחומר לשון זה דעתית שהתחיל בה לקורואה, ורצה לתקן בו מה שמספרש דבא לקוראה כדי לבטלה מטורות טלית. אלא דאי' החומר על חומר דלפ' ז' אם היה קורואה לא כדי לטהרה אלא מטעם אחר או שנקרעה מעצמה, נמי הدين כן בטהור, דהרי שוב אינה עומדת להשתמש בה לתשミשה הראשונה. ולמה קתני התנא האי לישנא דהתחיל בה לקורואה. ואני לנו מנוס אחר אלא לומר אדם נקרעה מעצמה לעולם סגי ברובה, אבל אם הוא התחיל לקורואה כדי לטהרה בעין כולה זוקא מחששא דר"ג, דילמא חס עליה ולא אני למייבוד רובה, אבל מ"מ גם בזיה סגי ברובה בטלית טבולה יומם ומזה הוכיח ר"ג דינו דכיון דהתנא אתה לא אשמעין אפילו בהתחיל לקורואה כדי לטהרה סגי ברובה ולא חיישין שחס עליה ולא יקרע רובה, ע"כ בטבותל יומם מיררי. ומ"ל לא יודא דזוקא על דוחק, דמסתמא מתפרש המשנה להיפך, גם בתחלת לקוראה סגי ברובה, ואיך נכנס בדרכי התנא היפך מזה דבאמת חיש חס עליה ובענין כולה, אלא דבטבותל יומם סגי ברובה כמו בנקרע מעצמה שנית גם היא דקעתי אינו חיבור לפי פרש"י ז"ל אינו מזוקק כלל, הלא אין זה הטעם דין כאן חיבור, אלא משום דבטל מטורות טלית, כמו כי חרס שניקב כמושcia זית טהור, שבת דף צ"ה ע"ב. והכי הול'ל כיון שנקרע רובה בטלה וטהורה. אלומ דעת הרמב"ם ז"ל חלק הרבה משיטות רשי' ותוס' ז"ל בפ"כ מג' כלים בסופו, טלית שהיא מדรส והטבילה וקודם שייריב שימושה להקרע ממנה קרע, כיון שנקרע בה רובה אינה חיבור וטהרה כולה וכי טהרי הוא קרע והולך וכו' עכ'ל. דעתו ז"ל לפרש הא דקעתי במשנה דהתחיל לקורואה דהינו שקורע חתיכות פחות מג' על ג', וא"פ שעדיין לא תיבת כולה דלא נאכ' במשנה שמעין דהקרעים נפרדים לגמרי קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה והגעו טהרות אליה קודם גמר

בעצמו שאין כאן גilio דעת דלא בטליה, לא מהני להחשב בש"ר לטמא טומאת נבלות, כאשר מסביר לו רשי' ז"ל דמחשבה שאח"כ מהני דока לשוו', אוכלה לקבל טו"א, אבל לא לשוו' אבל תיבות רשי' ז"ל דמה שתכתב רשי' אבל ה"ה נסxo אחר שלא הפטיט, ומילא דזוקא בפלטו סכך אבל בפלטו היה לא מהני להנнос לשוו' בש"ר, דכאן לא שיק' גilio מלטה למפרע, אלא דלפי מה דמסיק דר"י אליבא דר' ישמעאל אמר למלאי, דס"ל דעור לא מבטל, א"כ בפלטו היה בלאו כינוי מטמא נבללה ורק בפלטו סכך בגין כינוי משום דבטלו מדעת, וא"כ לכ"ע דהעור בעצמו בלא מחשبة מבטל הני חצאי בשר, אין לדין דר' יהוד' שום מקום, אבל הרמב"ם בפ"א מאבה"ט פסק כר"ע מ"מ פסק הא דר"י וכדמפרש ר"ה והוא שכנסו, כתוב דבין פלטו היה ובין פלטו סכך מהני הcinous לשוו' נמי בשר, ולידי' כל שמתקנס ע"י גדול ומדעת אפילו איינו המפשיט מהני' וכבר השיגו הראב"ז ז"ל, ועין בכ"מ ובלב אר' מה שתכתבו בזה. והעיקר דהרבmb"ם ז"ל מפרש דהגמר' במסקנא דקאמר ור"ה דאמר כר"ע על כל השני מימרות קאי, וא"ג דר"ע סובר דהעור מובלן, מהני הcinous לשוו' בש"ר לטמא טומאת נבלות, ואם נתכנס בלא מחשبة מאליו אפיו טו"א איינו מיטמא וכדאמיר לעיל, והסוגי' מתפרש בדוחק, אבל גם לפרש"י ז"ל הסוגי' אין לו פירוש מרוחות, וכאשר נדחקו התוס' בקושיותם כאשר תראה ודוק' היטב.

דפ' קכ"ב ע"א משנה אלו שעורותיהם כבשרן וכו', ר' יהודה אומר וכו', גירסת הרמב"ם וכן אתני במשניות ר' יוסי. ואולי משום אכן דר' יהוד' גרשין תרי פעומים ר"י למה לי, אבל זה ליאת דלעיל רק הא דאור עור חזיר הבור, דברי ר' המה, אבל עור חטרת וכו' חזיר לדבורי ת"ק, ורק הפסיק בדברי ר' שיחולק על הא דמדייק הת"ק בחזיר דזוקא של יושב, להסיף אף חזיר הבר, ואח'כ' חזיר בדברי ת"ק, וכן הוא بما שתנתנו אחרי דברי ר' בתרא, וכולן שעבדן וכו' שהם דברי הת"ק סתם מתני' אלא שהפסיק בדברי ר' שיחולק על הלטאה. אבל דברי ריב"ע שאומר שמנת שרצים וכו' הנני לבסוף אחר שישים דברי הת"ק, כי לא רצה להפסיק כל כך בדברי הת"ק, ומישב בזה מה שדקדק מהרש"ש בהגותו ודו"ק היטב.

תוס' דה עורות אביו ואמו שטיחין, וא"ג דמות אסור בהנאה וכו', מ"מ לא י"גزو רבנן מושום ה"ק חשא וכו', והא דלא קשי' להו כיון ד אסור בהנאה למה להו לגוזר טומאה, דבימוא כ"ג ע"ב אמרו דחמירiy להו טהרת כלים יותר מהורג את הנפש ועיין פשחים פ"ה ע"א.

תוס' דה עור הראש של עגל הרך על מעשה הי' שואל וכו' ואני מסתפק ושואל אם בימי ר'יל ור' עדיין הי' נהוג טומאות וטהרות וכעת אין הפנאי לחפש אחר הדבר.

דפ' קכ"ג ע"א גמר' תנן התם טלית שהתחיל לקורואה כיון שנקרע רובה שב אין חיבור וטהורה עכ'ל, הא תיבת,, וטהורה" ליאת במותני' דכליס, והברטנורא שם מפרש איןו חבור דאם נטמא הקצה האחד לא נטמא הקצה השני, והכי פירושה של המשנה טלית טהורה שרצויה לקורואה לשננים, כיון שהגיע לרוב הטלית ואז נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נטמא החלק השני, אע"ג דעתינו לא נחלקה לשננים, כיון שעיטה עתה לחלקם לשנים הוה רובה כולה תיבת,, וטהורה" ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעתינו יש לומר דתרתי קאמר דכיון שהגעו לרובה שב אין לו חיבור כוכלה קבלת טומאה, וכן אם טماء הייתה והגעו טהרות אליה קודם גמר

והא דלא פריך מכל שחיקות דעתם דקימל' דודובא סגי, דילג'זור דילמא לא אתו למייעבד רובה, משום דהתאם לא שייך לומר דחס משלוחות הרוב כמו בטלית דחיש מלקרוע, אבל גבי עולת העור שפיר חיש משום דאסור להבדיל כולן עיישי. ולכאורה' דבריו תמוין, דס'כ'ס אם יארע דלא שחת רק מהצה הסימנים יהיו חס להטריף את הנשחת, ודמה על המכחשה שהוא רוב ושפיר הי' מקום נגור דינבעי כל הסימן, והי' מקום ליישב זאת עפ' דברי הרשות'א ז'ל בריש מכילתן שכ' על הא דרבא אמר, מומך אוכל נבלות מותר לאכול משחיטתו עי' בדיקת סיכון, משום דלא שבך התירה ואכל איסורה והקשה הוא ז'ל עדין ניחוש דילמא לא שחת רוב הסימנים דבזה לא מהני מומכח דהרי לא בדק בסימנים נבלה, ותירץ דמסתמא יבודק מיד וישלים את הרוב אם ימצא שעדיין לא נשחת, וא'כ ה'ג' י'ל דלא מצאו כאן ליגוזר משום דלא חיש לשחוות אפילו כולן, ואם ימצא מצומצם הלא תוק שיעור שהי' יכול להשלים, ולא יכנס בספק, ואם בשביב שיארע שיחיה בבדיקה הסימנים עד לאחר שיעור שהי' הוא מלטה דלא שכיח ולא גרו בה. אלא ד'א'כ נצמח לנו קושי' עצומה על פסק בעלי השוע' ב'ו'ד ריש סי' כ'א, דסגי ברוב מצומצם עיישי' בטוו'ז הא לדידן דמחמרין בשהי' משחו ומיכש'כ בעופ' דכלמה פוסקים מעיקר הדין במשהו, איך נסmock ארוב ולא נגור דגזר ר'נ' כי בטלית טבולה שאינה טבולה יום דבעינן דוקא קריעת כולה, משום דילמא יאמר על מהצה שהוא רוב והוא קושי' עצומה.

וא'ל דהא דפסק המחבר דרוב מצומצם נמי סגי והוא דעת הר'ן והרשב'א ז'ל וכמו שהביא שם הטו'ז בלא'ה מן התימא, לפי מה שכתב הרמב'ס ז'ל בפיה'מ לעיל ל'ב ע'א ר'ש כד' ביקרו (טבח חכם למפרש בגמ') דהינו ביקור השחיטה לדעת אם נשחת השיעור שחיב או לא עיישי', ואני ביארתי ש'ובד'ט' דיפה דיבר הרמב'ס ז'ל בזה דבשחתה מצומצמת קמיiri דבעי הבנת הלב ודקדוק עצום לשער אם הוא מהצה או כ'ש יותר, וצריך דוקא חכם כמו בבדיקה הסיכון על פגימה כל דחו הנרגשת ולא אוגרת, והרמב'ס ס'ל דמשום לתא דאייסורה ולא משום כבונו של חכם בעין דוקא חכם, וא'כ ה'ו' לו להמחבר לחוש לדעת הרמב'ס לחומר באיסורה דאוריתא, ולהתנות עכ'פ' דבעי להביא שחיטה מצומצמת לפני החכם. אבל הקושי' דלעיל דלמה לא נctrיך כל הסימנים כמו הכי דבעינן קריעת כל הטלית דהרי ודאי חס להטריף בהמתנו כמו שחס ליקרע הטלית באמות לק'ם, אלא דברי המהרמ' ז'ל במקצת' נדרים וקושתו אין לה מקום.

דנהנה הא דגזרו על טלית שאינה טבולה יום דבעינן קריעת כולה ולא סגי ברובה ואפילו רוב הנראה לעיניים לא, (זה מוכח מדלא מוקי' בסתם טלית ורובה רוב הנראה לעיניים קאמר) ע'כ אינו אלא במלטה דבידו הוא לעשות דהרי מצי לקרעה כולה אם רוצה לטהרה, וממילא גם בדיעבד אם לא עשה כן ונגעו בה טהרות נטמאו, אבל כיוון דגזרו טומאה עלייה עד שנקרעה כולה הוא דבר דעתא ממילא, אבל לפסול דבר מפני גירה כזו במקומות שלא ה' חס בעשי', אלא דראייך רק שלא נגמר ולומר דמשום דילמא יאמר על מהצה שהוא רוב, זה דבר זר דהרי בזה סגי להצrik רוב הנראה לעיניים, או שיכריע בדבר איש אחר שאינו חס על הפסוד, אבל אין לו טעם לאסור ולהפסיד מכל וכל ולבן בכל שחיטה דעתם לא מצי פריך מידי דלכתחלה בעין באמות כל השני סימנים, ולדעת הרמב'ס אפילו בעופ' וכדמבעואר בריש פ' השוחט דרבא כמו שהוא אין אלא בדיעבד, ואי בדיעבד כיוון דהוא לא מחמתה שהי' חיש עלייה, לא שחת כולם אלא מחמת שאירע כן ע'פ' שכונתו הי'

מעיקר הטלית, והעיקר הרבותה הוא דהנשאר במשמעות והוא כדי מעפורת נמי טהור, וכיahi "אינו חיבור" על המיעוט של הטלית שעדיין לא נקרע לקרעים, שג' הוא אין לו חיבור מפני שהוא קורע והולך, וחשוב גם האי מייעוט כרוך לחתיות פחות מכדי מעפורת ונתרה ע"ש סופו. ועיין במיל'ם שם שכטב לדעת הרמב'ס צrisk להגיה בגמ' בדברי ר'ג' וקרע לה כולה" וכן "גזרה דילמא לא אתי למקראה כולה" והמל'ם שכח לומר דמס תיבת "גזרה" צריך למחקיה דהא עדין באמת לא קרעה כולה, ולא שייך לומר גזרה אלא חיישין דילמא יחווש על הטלית בגמר קריעתו ושאיר כדי מעפורת ממנה. וגם לשון "אינו חיבור" קשה לשמעו, דיתור הויל' שוב סופה להקרע וכקרוע יחשב. וגם אחר כל ההגחות והדוחוקיס, המימרא דר'ג' גופא קשה לשמעו, דכיוון דקרוע רוב הטלית לקרעים בכונה לקרעה כולה, איך ניחוש דבמעיותו الآخرין יחוור מהחabitו מפני שחל עלייה חס על הרוב וגם הסוגי' משולל הבנה דמה קשי' מעולת העור ומפשיט בהמה לשטוח וכאריך האריך בזה המיל'ם וצע'ג וד' יאיר עני ועיין עוד לפניו ודוק'.

ע"ש גמר' ארבע' א, ל"ש אלא בטלית טבולה יום וכו'. והנה מאיד יש לתמונה איך מצרי ר'ג' להכניס במשנה ברורה דקחני טלית שנקרעה רובה טהור, דמיiri בטלית טבולה יום דוקא, ובטלית דהמים קשים לה דוקא אשר אין זהו שום רמז רמייא בלשון המשנה, וכל זאת בלי שום הכרע, דעתמא גזרה דילמא לא ATI למיעבד רובה הוא גזרה חדשה, והיתכן דהנתנא שלא הזכיר גזרה זו כלל, ישנה סתם דטלית שנקרעה רובה טהור ויסmock על המבין שיבין מדעתו דנפשיה, שכאן יש מקום לגורר דחס ולא יקרע הרוב וידמה בנפשו דאייכא רובה, וקורא אני על זה וכיווץ בזה, דברי הגם' ל�מן דך ק'כ' ע"א, האלקים אי אמר לי יהושע בן נון מפומי לא ציתינא לי'.

אבל כבר ברرتاي לך כל גדול בזה בהרבה מקומות בש"ס, והעיקר לעיל נ'ה ע"א בסוגי' דבשר שתנטעלם מון העין דרב אוסר בשר שתנטעלם מון העין, ומובואר בירושלמי דעפ' מעשה שראה רב מקילין בשבר ליקח מון העכו'ם, עמד וגזר על כל בשר שתנטעלם מון העין ובכל זאת בש"ס דילן מקשה על רב מכמה משניות ובריתות ומרתצין להסכים עם גיורת רב, והוא דבוקש כתוב הטוי' יו'ד מזה דרב גזר גזרה זו. אבל העניון הוא דכמו שכתוב הטוי' יו'ד ריש סי' ק'י'ז דכל דמפורש להיתר בקרה אין כה ביד חז'ל לאיסרו, כן הוא גם לגבי אמוראים דין להם כה לחיש איסרו נגד היתר מפורש במשנה או בריתא, ולכן מקשין על איסרו של רב דאמור סתם בשנמה'ע אסור ולא קאמר דגזר תיקון כן להוראת שעה או לעירו זמנו מצד תקנה אלא איסור לכל העולם ולכך זמן קאמר וכזאת א'א לחחד אס מפורש להיפך במשנה או בריתא הקודמת לו בזמן, ולכן הוצרך לשנות שאין היתר זה מפורש משום דיש לדחוק ולפרש המשנה להתחאים עם דינו ואע'פ' דPsiṭṭa דמעולם לא כיוון התנאה זהה, אבל די לו בדוחק זה שלא יהי' מפורש להיפך, וכן כתบทי ברייש פ' כל הבשר לעניין דמקי' מותני בדכאי'ב לי' עינא עיישי', וחדר מלמידי אמר לי שמובא בשם הגאון ר'ג' ווילנא ז'ל שכתב בדברי על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני شبש'ס וכדומה מון הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה ונחנתי מאד, אבל אפילו לא זאת נמצאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי שבדברי ר'ג' על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני שבש'ס וכדומה מון הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה ונחנתי מאד, אבל אפילו לא זאת נמצאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי עוד لكمנו מה שאכתוב בזה ע"ד פסקי הרמב'ס ז'ל ודוק'.

ע"ב גמר' עולת העור לרaber'ש ליגזר וכו', וכותב המהרמ' ז'ל

ועוד אני אומר דיפה דחה הרמב"ס ז"ל האי תירוץ שבש"ס דברותמה דרבנן מيري, כי על תירוץ זה יש תימה רבתא, דא"כ ר"ג העמיד דין על משנה דכלים שהוא בסדר טהרות האחרון שבסדרי משנה, ואמר לא שננו וכו', למה לא העמיד דבריו על משנתינו הקודמת לומר לא שננו יותר מכדי אחיזה תהיר אלא בטומאה דרבנן, אבל בטומאה אורתיתא בעיןcola, והוא הוכחה גמורה דלא מוקמן באמת המשנה בטומאה דרבנן. ובלא"ה כבר כתבנו לעיל דעתך הגזירה ר"ג בשם רביה ב"א חדש לנו, ולא הייתה בימי המשנה, ועיקר שkill וטרוי הוא כדי שלא תהיה משנה מפורשת נגדו, וא"כ הוא אין לנו לקבל האגירה רק במקרה דהינו בקורס טלית כדי לטהרה, אבל לא נלמד מטלית על מפשיט עור וכען שאמרו קנסא לא יפלין אפילו הוא דומה, כן גירה מגירה לא נילוף אלא דעל ר"ג פריך ממשם דאמר דין בו לשון לא שננו, וכען הוא מפרש המשנה כן, א"כ יפרנס המשנה ומפשיט, ומה תאמיר דהתמס לא גרו, א"כ מנ"ל דבטלית גרו, אבל כיון דאנן באמות אמרינן שהగירה היא חדשה שנטהדרה בימי אמראים, אע"ג דר"ג אמרה בלשון לא שננו. וכען מימרא דרב דמביא הש"ס לעיל צח' ע"א בלשונו אסור בשר שנמה"ע אסור ולא הזכיר דהוא גור עלי עד שפרק בשביב זה עליו ממשניות ובריותות כמו כן הכא, אבל באמות הוא גורה חדשה, ולא נילוף מטלית על מפשיט בטומאה, אפילו לא נדע לחلك בינם, דהרי חזין דר"ג בטלית קאמר ועל משנתינו לא קאמר מיד', ודז"ק היטב.

רש"י ד"ה בטרפה בסה"ד והיא מטמאו אם נוגע בה כדםפרש ואיזיל. ד"ה מטמא במקודשין, ככלומר אם של מוקדשיין היא עכ"ל. הנה רש"י ז"ל מפרש דהאי אמר אבוח דشمואל דטרפה מטמא במקודשים, היינו אם הטרפה מוקדשין היא ואז מטמא את האדים ואת הטהרות אפילו חולין וחכרח לאה משום דכאן טהור בטומאה דהינו אדם טהור. אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דמה ראו ח"ל ליגוזר טומאה על הטרפה אם היא מוקדשין אין בזה שום מעלה בקדושים ולשון הגמ' כאן ולעיל דר"ג ע"א, רק אמר טרפה בת טמאה היא, אין דכאובה דشمואל אמר טרפה ששחטה מטמא במקודשין, משמע דלא כרש"י, דאי כרש"י דודוקא בטומאה קדושה אמר דמטמא, הכי הוול"ל הב"ע בבהמה קדושה וכדאבוה דشمואל. וכן הרמב"ס בפ"ב ה"ח מאבה"ט כתוב בפירוש דלא כרש"י וז"ל: "טרפה שנשחטה ע"פ שהיא טהורה מה"ת, אם נגע בה הקדש נתמא מד"ס, וזה מעלה יתירה שעשו בקודש" עכ"ל הרי דלא הזכיר כלל שהטרפה צריכה להיות קודש ומטמא אח"כ גם את החולין. וכן פרשי ז"ל צע"ג, ובגמ' צרכין אנו לדוחקי דטהור בטומאה היינו טהרות קדשים ולא אדם טהור דהוא ודאי לא נתמא מן הטרפה.

והנה חד מתלמידי הקשה על הא דכאובה דشمואל למה לא מינה התנא בפ' חומר בקודש בין הני מעילות קודש יתר על התרומה, דטרפה מטמא את הקודש ולא את התרומה ואם נאמר כדעת רשי"ד דהכא הי ניחא דין זה מעלה בקודש כשאר המעילות שמנה שם. וגם קושי"ז צרכיה נגר דפרקנו ודז"ק.

ד"ה קכ"ד ע"א גמור' אל כלקים אי אמר לי יהושע ב"ג מפומי' לא צייתנא ליה. עיין בחדושי ק"ז בעחתת"ס ז"ל שהביא דברי הרב"י י"ד סי' רמי'ב דמוכחים מכאן, דין לאמר אף' אמרה משה רבינו. וככתב הוא ז"ל דין מוכחה מהכא מידי, אבל אמר משה מפי עצמו ומסברא דנפשי" דבר שלא נשמע איינו מחויב לקבלו, אבל הכא עולא משמי' דר"י אמר ואהא אמר אף' אי יהושע בן נוע משמי' דמשה אמרה לא צייתנא לי, אבל אי משה רבינו משמי' דרב'

על כל הסימן לא נاصر לו בדיעבד ואם יש לו שחות להשלים תוק שיעור שהי' ודאי מחייב לעשות כן, ולידיין דמחמוריין בשהי' משחו, מה יעשה ולא נاصر מושם זה את הנשחט, אם יש כאן רוב הנראה לעיניים או אם החכם יאמור דaicא רוב מצומצם, משא"כ על עולת העוף לרaber"ש פריך, מאחר דאסור להבדיל וחוסר שלא ימלוק כלו, ה"ל לתוך שימליך לכתחלה עכ"פ רוב הנראה לעיניים וכארש כתבו התוס', דע"כ בלא"ה צרכין לפреш כן, דהרי אסור להבדיל, וגם זאת לא מכך לממיר דקשי' לי' שנפסול בדיעבד אם לא מלך רוק רוב מצומצם, דמהיכי תיתי נבייא קדשים לביה"פ משום האי גורה, וע"כ הקושי' אינה אלא שהול"ל דימליך לכתחלה רוב הנראה לעיניים, וא"כ בשיטתה דעלמא דבאות הדין כן נדרש להדר לשחות כל הסימנים מה ה' לו להקשות, זה ברור ואמת לפע"ד, ובזה נבון ג"כ דברי התוס' ד"ה דילמא לא ATI למייעבד כדי אחיזה שהקשו. דמאי פריך הא לא חיס עלה דמשפט הבמה ורוצח שהי' כולה מופשט וכו', והוא ג"כ תמהוה לכאר', דניהם דלא חס מלחשיט אבל אם אירע טומאה בנתים שנגעו טהרות או אדם טהור בעור שאינה מופשת רק כדי אחיזה, הוא ייחס שלא יטמא ויאמר שהוא יותר מכדי אחיזה, אלא ודאי כדארן דז"ל לא גרו או דינגור בדיעבד רק אלכתילה במקומות דעהשה במצוצים וחס לעשות טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט שפיר דכאן בהפשטה דלא חס מלחשיט יותר דהרי רוצה להפשיט כולה אם הוא מפשיט יותר מכדי אחיזה, ומניח כך למה לא נסמו' לומר דעתה כל הנוגע בעורה המתפשט טהור, דהרי הוא יותר מכדי אחיזה, מה תאמיר דילמא ידמה על כדי אחיזה שהוא יותר כדי שלא יצטרך להפשיט יותר, דהרי כך לי' אם ישוט קצת יותר או לא, ואי דינגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט אם לא הופשט הרבה, ולכן יש מקום לנזרו שלא יתרה בהפשטה זו דחס עלה שלא להפשט בשופי אלא במצוצים עד שייפשיט את כולה וממילא אם נגע בה טהרות קודם שהופשט כולה טמאים כמו בטלית. הן אמרת כי עדיין יש לבעל דין לחלק ולומר דשאני טלית דהקרעה היתה כדי לטהרה ולכן שייך לנזר שיקרע כולה אם ירצה לטהרה ולא רובה, אבל כאן בהפשטה לא כדי לטהר העור הוא מפשיט אלא הוא מפשיט כדרכו ומפשיק בנתים, או דירע בשעת הפשטה נגע אדם טהור או טהורות באיה עיר ווא"כ לעולם הנידון כאן אדיעבד ולא אלכתילה, וא"כ לא ה' פריך הש"ס מיד' מהאי משנה דמשפט בטומאה. ואולי באמות מה"ט לא שת הרמב"ס ז"ל להאי תירוץ דמתרץ הש"ס דמיiri בטומאה דרבנן ופסק סתם דיותר מכדי אחיזה טהור, משום דבאות אין דומה כל הא דמשפט להא דעתית, דשם גרו על הקרעה שיקרע יותר אם ריצה לטהרה וכך אין שיגזרו על הפשטה כיוון דאין מפשיט כדי לטהרה אלא דהש"ס לא נחתת זהה ומדחה בדוחק. ובלא"ה הלא לפי תירוץ התוס' כפי שפירש דבריהם המה"ס לובלין ז"ל, לא שייך חס בהפשטה אלא ברוצח להפשטה עתה ולגמר הפשטה לאח"ז, וא"כ בסתם מפשיט שמפשיט והולך עד גמירה דלא שייך חס אם נגע טהרות בעור בעודה לא הופשט רק יותר מכדי אחיזה, למה לא נתהר, וא"כ למה לי לאוקמי בטומאה דרבנן כיון דמצוי לאוקי בסתם הפשטה ולומר דכיוון דaicא מציאות שייה' חס מלחשיט יותר מכדי אחיזה שכן גרו בכל גוונא, זה דוחק עד להפליא, דמנ"ל זאת כדי להקשות על ר"ג וע"כ גם לפי דברי התוס' צרכין לומר, דאה"ג קושי' הש"ס לא קשה מה"ט ורק להרואה דמלתא תירוץ ומוקי בטומאה דרבנן.

ע"ש משנה קולית המת פרשי ז"ל טמא דהא עצם כshawora בתורה מטמא בגע ובמשא כדכתיב או בעצם אדם עכ"ל, אין רצינו לפרש האי טמא דקתוני במתניתן דאי הו"ל לצוין על תבנת טמא דקתוני במשנה בדף ה疏ן, כי מה דקתוני במתניתן הנוגע טמא, או דהפיירוש הוא דאיתא לאפוקי דמeahil איינו טמא או כר"י דמפרש נוגע היינו מהail כדלקמן בגמ' ורש"י ז"ל לא נכנס כלל עתה לפרש דינא דמשנה רק להקדמה כתוב על קולית המת דטמא, אבל עצם כshawora בתורה מטמא בגע ובמשא, והכא דקתוני בקולית המת דהנוגע בו טמא, ודאי לאו האי דינא אתה לאשמעין, חדא דאיין דרכו של תנא לשנות במשנה דבר המפורש בקרא, דין זה תורה שבב"פ אלא מקרה נילא, ולא עוד אלא דמש' קולית דעתקט, הלא בכל עצם הדין כן וכshawora מכל עצם מטמא בגע ובמשא. אלא רשי ז"ל כתוב זאת להקדמה וממיילא תבין דהאי דינא דמתניתן דהנוגע בו טמא צריך להתרפרש וכדלקמן אלא גם לאחר האוקמות שבגמ' עדין קשה טובא, איך שידיκ האי קולית המת לכאן, דבשלמא קולית מוקדשין קתני הכא, משום דלעומת קולית נבלה ושרץ דיש חילוק בין סתוםים למקובין, קתני דבקולית המוקדשין ע"פ שג'ב מצד המוח שבתוכו מטמא, מ"מ אין חילוק בין נקוב לשאיינו נקוב, אבל קולית המת דעתם גופא מטמא בא מוח מה שידיκ לכאן, ועיין בח' ק"ז ז"ל מה שנדחק בהז, אולם לפע"ד נהאה דחתנה רצה בהז, משום דבאמת קשה טובא, איך החמירו בשימוש נותר, דנותר גופא אין בו אלא טומאה דרבנן, יותר מנווג בקולית סתוםה של נבלה ושרץ שהמוח מטמא בגע מה"ת, אלא דכיון דמצאו קולית המת דמטמא נמי, ניהו דשם משום דעתם גופא מטמא, מ"מ שוב אין חידוש כל כך אם גרו עצם שיש בו מוח שייטמא משום שימוש נותר, אבל اي לא הי עצם המת מטמא לא הי מצי גרו טומאה על קולית המוקדשין שייהי חמור מkoliot נבלה. ולכן הזכיר קולית המת עם קולית המוקדשין דשניים סתוםים, משא"כ קולית נבלה ושרץ דלולי קולית המת דמטמא בגע הי צרכין לגוזר גם על קולית הנבלה והשרץ שיטמאו סתוםים, כדי שייתקיים גזירותם בקולית המוקדשין נכלפעד"כ נכון בס"ד ודודו"ק.

ד-ט קכ"ה ע"א גמור נוגע אין מאהיל לא לכאור הפירוש הפשט דהש"ס מזכיר מאהיל לא דאל"כ פשיטה דמטמא במגע וכי מקרה אתה לאשמעין, אלא דא"כ מי קמתרץ דליך כאית בשר הרי הדרא קושי לדוכתני מי קמ"ל דاز שני הדינים פשיטה, הון דמטמא במגע משום עצם והן דלא מטמא באוהל משום דליך כאית בשר או מוח, אלא דהה"ח צ"ל מקיים פ"ז זה בגמ' עיי"ש, אבל התוס' לא סברו כן דהרי הקשו דילמא באמות אייכא גם מסאהיל, ולא כתני לי כמו דלא כתני דמטמא במשא. ולפי מה שכתבנו לمعלה ניחא, דלא פריך הש"ס מצד פשיטה דעת"כ מסאהיל לא, ד"י"ל דנקט לי קוליות המת כדי לתרץ איך גזרו על שם נותר יותר משימוש נבלה. ועי"ק כתני דעתואה כkoliot ha-mat. אבל דלפ"ז קשה להלום תי' התוס' על קושיותם. וגם מגמי' דלקמן ומדברי התוס' דלקמן נראה דבעינן מצואו אייזה רבודתא בהא דקוליות המת דנוגע בו נטמא וכ"ע ודוד"ק.

תוס' ד "נהוג אין מהיל לא במאצע הדיבור ואע"ג דלא הוה אוול דומי" דנהוג, דנהוג בכ"מ טמא אבל מהיל לא מטמא אלא כנגד המוח וכו"ל. וקמתמה המהר"ש"א ז"ל דהרי לעיל גבי שני עצמות ועליהם שני ציטים מוכח דגם במונחים השניים חוץ לאוול אלא שראשי השרניים נכנסו לאוול נטמא משום דייד ושומר מכניס טומאה לאוול, וא"כ ה"ה הכא דהשותר מכניס הטומאה אם

קוב"ה, אין לומר שמשמעותה טעה במשמעותו ח"ו, דא"כ תפיג תורה וכוי עכ"ל. ולא זכית לייד לסוף דעתך קדשו דלמה תפיג תורה ח"ז. דודאי בתושב"כ לא שידי לומר דמשה טעה במשמעותה, דלא הי' המצויה ית' מניח לכתוב היפך או יתר וחסר ממה ששמע, כי כל עוקץ ועוקץ בתורה מפי הגבורה נאמרה למשה, אבל תושב"פ, מה לי בין משה ליהושע דבר היכי דיהושע מצינו לטיעות במשמעותו דהינו בהבנתו כך משה אפשר דעתה כי תושב"פ לא נמסרו המlotות והאותיות אלא העני בכל וחוושמע למדו לתלמידיו כפי הבנתו ולכן שידי בזה טיעות באשר אין דעתות ב"א שווות, ועשירה ששמעו עניין אחד כל או"א יבין הדבר כפי שכלו והשגתנו, אלא דכך גירה חכמו ית' שהתוסב"פ תהיה נמסר ע"פ העניין ולא המlotות, ויעשו ישראל ע"פ הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, ואפיקו בטיעות של חכמי הדור, וא"כ מה לי משה ומה לי יהושע, אדם נאמר דיהושע מצוי להבין דברי משה באופן שלא כיוון משה, כי"כ נוכל לומר שימושה הבין התורה שבע"פ כפי שכלו והבנתו ולא כיוון האמת, אבל משום זה לא תפוג תורה, כי האמת הוא כמו שהבין משה כי כך גירה חכמו ית', וכן הוא ביהושע אם לא שנאמר דשאני משה דלא מצוי טעה במשמעותו מושום דכתיב ב"י בכל ביתני אכן הוא ועיין בהקדמה שלי מה שכתבתי בענין הנעללה הלאה באריכות ודוק"ק.

תוס' דה אבל פלתו סיכון בטול וא"ת וכו' א"נ לדידי' ר' יהודה פליג אר"י ור"ע וס"ל בנסיבות אפילו פלתו סיכון לא בטול וכו' עכ"ל ולא אדע א"כ למה לי כינוס כיוון שיש צית במקום אחד, ועיין לעיל בסוגי' שם ובמה שכתבתني ודוו"ק.

ד"ה שם תחובים בקיסם והסיטן, וה"ה بلا תחובין ונגע בהן דטמא וכו' אלא ממשום דפליג ר"ע אר"י וכו' עכ"ל עיין לבב אר"י שסתמה דניהם DAMAT DHADIN כו לר"ע, מ"מ לר"י בכחגו'ו אינו טמא דהא אין נגע וחוזר ונגע, וא"כ איך שיק' לומר ומודה ר"ע דלמאן מודה עיי"ש. ואני בער ולא אדע, דגם עתה איך שיק' ומודה ר"ע בתוחבן בקיסם, כיון דלר"ע גם ב מגע מטמא ממשום דס"ל נגע וחוזר ונגע, א"כ מי קמ"ל דמודה דמטמא במשא פשיטה, כיון דמטמא ב מגע למה לא יטמא במשא. ועיין ברמב"ס בפ"א הי"א מאבה"ט, דפסק באמת דדווקא במשא מטמא אבל לא ב מגע ממשום דין חבירי אוכלי עיי' אדם חיבור, וاع"ג דברישו שלחביין מטמא במשא, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם בראשיא הוא ממשום דהעור מבטלן וכגדמדייק בגמ' אבל זאת אפשר דמטמא במשא ולא ב מגע וצ"ע ודז"ק.

ע"ב גמר "אל עורבה פרח וכוכי". אל אני הימים סמכוני באשיות
וכוי עיון בלב אר' וחודשי ק"ז צ"ל. ואני אומר מלטה דעדיפא
מהא דמייניהו בס"ד, והוא דספריו המקובלים כתבו, דלמןן דאדוק
בדקנות לעמלה ית', מראין לו תמיד הדריך אשר ילך בה והמעשה
אשר יעשה. והנה האי רבה בר"ה הי' עייף מטורח הדרשא וקשה לו
להסביר לשואל דבר דבעי טעמא כמו שפרש"י ז"ל ולמנוע לימוד למי
שבא וatab לשמעו הוא אכזריות, כמו למי שמנוע בר ומazon לרעב
המשכנים לפתחו. וכן היל' רבה בר"ה נבוק בדבר אם יפה עשו
למנוע התשובה להאי שואל מלחמת חולשת גופו או לא, והראו לו מן
הশמים עורבה דפרח לפניו ונטקראה דעתו בה, כי ידועה דעורב
הוא המתאזר גם נגד ידיו וכדכתיב ולבני עורב אשר יקרחו,
ולכן אמר לר' אורא שבא ראה עורבה פרח זהה סיימן שנונתנים לי
להתאזר נגד לבתי השב לך לממדך מפני שיש לי לחוס על גופי
העדי מטורח הדרשא והוא דבר נחמד בס"ד.

דנוגע בחזי שعروה עצם ומאהיל על חזי כזית בשר דליקא כאן שום טומאה וכיון שכן ע"כ האי נוגע בקולית המת מצד נוגע במות נמי אית בי, דלא"כ דרך מושם נוגע בעצם הוה נשמע דנוגע בעצם מצטרף עם מאהיל על המת בדאליכא בכל או"א חזי שיעור, וזה ליתא כדכתיבנא, וזה כוונת התוס', דאי הוה קחני דין בהשרמן המת, לא הוה ידעינו אלא בשער המת דטמא באוהל כמו במגע, אבל בקהלית אי אית בי חזי זית מוח המתקשש, הו"א דגנעה בו ומאהיל על חזי זיתبشر אחר, אינו מצטרף כי האי קולית לא מץ לבוא לידי טומאת אוהל אלא ע"י צירוף והוא אמינה דבכהגו"ו אינו מטמא וכען שכתבו התוס' לעיל קכ"א ע"ב ב"ה ולהעמידה על פחות מכך, דאע"פ דעת חזי זית אחר מצטרף, מ"מ בסופה לטמא טומאה חמורה לא סגי בחזי זית עי"יש, וה"ה הכא הוו"א דאין כאן גנעה במוח מושם דאפשר ליטמא באוהל ע"י צירוף, קמ"ל דמ"מ מצטרף, אלא באמת אני מסתפק טובא בדיון זה אם מצטרף בכחגו"ו, דהא האי גנעה בעצם שתהיה חשובה גנעה במוח עצמו הוא מטעם שומר דמקניש ומוציא, וזה אינו בעצם סתום מכל צד דהוה טומאה בלועה, ורק מטעם דטמא בוקעת ועולה, והנה לא מבעי לפי מה שקיימנו לעלה הלב אר' דלא מהני זאת לשוי' שומר להכenis ולהוציא פנוי שرك עולה למעלה ולא להמשיך לצדדין, אלא אפילו נאמר כדעת הגהות רעך"א ומהרשות' שמקיימין דברי המהרש"א דמהני ג"כ להמשיך הטומאה, ושפיר הוה נוגע בעצם כנוגע במוח, מ"מ כיוון דכל זאת נבנה על הכלל טומאה בוקעת ועולה ולכן אין להו בטומאה בלועה, אבל כאן בחזי זית מוח המתקשש בתוכו אין שיעור טומאה, מנ"ל לומר כל בית טומאה בוקעת ועולה, ואין זה דומה להא ועולה, ואין זה דומה להאידלקון ע"ב דאמר ר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים דמיירי נמי בחזי שיעור, ומ"מ אמרין דמצד הללמ"ס טומאה רצוצה בוקעת ועולה עד לרקע גם בחזי זית הדיון כן, דשאני התם דaina בלוועה אלא רצואה וגלו', יכול לנוגע בה ומהני האי דרוצואה דהוה האיר כמלא ממנה ואס נוגע בידו אחת בחזי זית ומאהיל בידו שנייה על האי חזי זית שבין המגדלים, חשבין כגע בעיטה שלם ב"ב, אבל כאן בקהלית דסתום והסתימה משווה את הטומאה לטהרה דגניעת בית הסתרים אינו מטמא, וצריכין אנו לשלק האי סתימה ע"י שנאמר דהטומאה בוקעת את העצם הסותם וmpsik, כיון דרך חזי זית איכה דין בו טומאה, מנ"ל דאמירין בה נמי דבוקע את העצם ועולה, והדבר צריך תלמוד ועינו רב לפע"ד ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים עסקין וכו' סוג' זו מקושי הבנה. א"י מה לו לר"ז לנוד מן הפשו ומובואר במשנה עצמה דרישא מיררי במאהיל הוה עצמו, והוא הוה כען מגע ומctrף, וסיפא באוהל דהמשכה כדקתו ודבר אחר מאהיל עליו ועל בחזי זית, וכדרבא לפקון. ב') למה לא הביא הש"ס באמת אוקמתא דרבא הכא, כדי לקיים תירוץ ר' יוחנן דנוגע היינו מאהיל, כי כן הוא דרך השקיל וטרוי' בנל מקום. ולא עוד אלא דהא אבוי' ורבע לא היה להביא כלל כאן לתרץ סתירת רישא וסיפא דהאי משנה, רק על הברית' דר' יוסי ושם על הברית' לא הביא אוקמתא דר"ז. ג') מלשון הגמ' "מאן האי תנא דקי' לאוּהָל נוגע" משמע דקי' אתיירוץ דר"ז דלעיל דמוקי' נוגע דמתני' דהיאנו נמי מאהיל, והרי לפי פי' רשי' ותוס' ע"י תירוץ של ר"ז נדחה תירוץ דר"ז, דהרי דוקא בטומאה רצוצה קרי לאוהל נוגע ולא כמו שפי' רשי' זל דלר"ז ליכא סייעחא דהרי רישא דוקא בטומאה רצוצה קאמר דמצטרף אבל בשאר טומאות אוהל קתני סיפא דלא מצטרף. ואם נפרש דעת אוקמתא דר"ז בטומאה רצוצה

מאהיל עליו אפיקו שלא כנגד המוח, ועיין בהගות ק"ז רעכ"א ז"ל בהגהות על המשניות ובגהות מהרש"ש ז"ל, דאע"ג דכל שא"א ליגע לא מטמא משום שומר, מ"מ כאן דאפשר לבוא לידי מאהיל כנגד המוח משום דטומאה בוקעת ועולה, והוא כמו מגע כדאר'י, ומהרש"ש מוסיף דגם לולי ר"י, וכיון דאתא לכל טומאת אוהל סגי כאן, כיון דעת טומאת אוהל דין. אלא דכל דבריהם ז"ל נדחים בכוונה שכתוב הלב אר' ז'ל. ואני אסביר את דבריו הקודושים דשאני הכא, דהרי האי עצם אף שהוא שומר מ"מ כיוון דהוא סתום מכל צד הר' הוא מעכבר מლטמא, דטמא בלוועה הוא שאינה מטמא כלל. אלא אדם אין כאן פותח טפח קיימ"ל דטומאת מת בוקעת ועולה, אבל רק עולה ולא לצדין ואנו בעין כאן שקודם שבוקעת לעלות לחוץ תמשוך לאורך העצם כדי שתבוא לתוכו האוהל ועת א"א דהרי הסתימה של העצם מעכבר את הטומאה מlteמא ולכן אויר העצם החலול בלי מוח לא נتمala מן הטומאה כיון שטומאה בלוועה היא, אלא בוקעת ועולה למעלה וכיון שהיא חוץ לאוהל מאן יכנסה לתוכו האוהל. והדברים אמיתיים וקילוריין לענין ולכן קושי' המהרש"א על התוס' לך"מ דבברי ק"ז בעחתת' ס' זל בחדשו כאן לא זכיתי להבini ודוו"ק.

בא"ד וא"ת ולשוני לי הא מנין ר' יוסי דל"ל טומאה בוקעת ועולה لكمון בשמעתון, ושם לא מסתבר לי לאוקמא קר"י עכ"ל וכותב המהרש"א זל דה"ה דחוומ"ל דגם ר"י מודה כאן בקהלית דהוה כמות בסוסתו כמש"כ התוס' لكمון, ועיין لكمון על דברי התוס' במהרמל"ז זל מה שכתוב בזה ובאמת ע"כ הש"ס דהכא לא נחות להאת דלמה לי ליפורך וא' דaicא כיitz מוח טומאה בוקעת ועולה, דבר דתלי בפלוגתא, ולא פריך הא מת בסוסתו הו, דבר דהכל מודים בה ובוגוף סברת התוס' עיין لكمון מה שאכתב בזה ודוו"ק.

בד"ה ואי מוח שבפנים מעלה ארכוה מבחו' פי' ה'ק' אע"ג דליך מוח כל זה דחקו וכוי עכ"ל, והנה רשי' זל בעצמו כתוב لكمון בד"ה נבליה כיוון דמתתקשח הוא בסה"ד דהשתא גרע מוקלית שיש בה בכעדה מוח לת', דההיא מעלה ארכוה הוא עכ"ל, והתוס' כאן הוסיף על דברי רשי' זל תיבת, "כלל זל תיבת" מה שליחא בראשי' שלפנינו וא"כ גם הכא כוונת רשי' זל במה שכתוב, "אע"ג דליך מוח" ר"ל שעור זית אבל עדשה ע"כ איקא דלהכא קתני קולית. ולא עוד אלא בדליך מוח כל א"א לאוקמי, דא"כ מה קמ"ל, והרי הש"ס ג"כ מהדר לפרש האי קולית המת שייה' בו שום רבותה ולפי דרכם של תוס', דרש"י זל מפרש דבלא מוח כלל קאמר דאיינו מעלה ארכוה, י"ל דחקרו של רשי' ה'י ממה דפרק הש"ס, ותו קולית נבליה קולית השרצ' כי נקבו אמאי מטמא. ועיין בגליון הש"ס שכ' דעיקר הפירכא מנבליה, ושרץ דנטקט הוא שיגרא דלישנא, ולפי פרש"י זל אין צורך זה כיון דמיירי בלית ב' מוח כל דבאיית ב' מוח בכעדה לכ"ע מעלה ארכוה לבשר בחוץ ודוו"ק.

ד"ה אה' מוקדשין וכו', פירוש בשלמא אי אירוי בדאליכא כיitz א"ש מוקדשין, אפילו למ"ד בפסחים נותר בככיבת דכל חד אירוי בשיעור דידי' וכו', ויתר הול"ל דלמ"ד נותר בככיבת ה'ה האי קולית המת מצי מיררי בככיבת,adam בכזית אינו מטמא באוהל ה'ה בככיבת ודוו"ק.

תוס' דה' ומאי נוגע דקתו הינו מאהיל וקמ"ל דנוגע הינו מאהיל ומctrפין, וא"ת ולתני כיitz מן המת וכו', י"ל דלא הוה שמעין מהכא וכו', כל דברי התוס' מוקשים וקשיים להולמים עיין במהרמל"ז ובת"ח ובבל אר' מה שהאריכו בדיבור זה, ולפע"ד בפירוש דבירהם הוה, דהא דנוגע ומאהיל מצטרפין ודאי אינו אלא בוגע ומאהיל על בשער המת דטמא באוהל, אבל פשיטה

ו"ע דבמהרש"א איכא טעות סופר דמוכח, בסה"ד חיבת "איינה" צריך למחוק והלב אר"י העתק הטעות כמוות שהוא.

תוס' ד"ה מאן תנא דפליג עלי' דר"י, ר"ש היא פ"ה וכו', וקשה החותם אפלו ר"י מודה בין לאבי ובין לבבא, דהה לעמלה מטפה אוול להמשכה היא, ועיין בלב אר"י שדברי התוס' אינם מודוקדים דמנ"ל דלמעלה מטפה אוול קמיiri, אלא דaicא לאוקמי לאבי בהכי, ולרבא בפשיותו אתה שפיד דהא מפורש אוול מהמשכה, וכן הוא בחידושי הר"ץ עכ"ז, ואני אומר אוול הדמשכה אין חילוק בין לעמלה מטפה או למטה, וכן בטוראה רצוצה דכל שהוא ע"י המשכה שוב בטל הרצוצה ואין כאן מגע וכמוש"כ התוס' לעיל בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מההיל, וכיון דאיין שעירעו שוה איך מצטרף, דמן"ש מהא דתנן בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותיו ושעירעו שווין מצטרפין, טומאותו ולא שעירוא שיעורא לפ"ד ה"א מטו"א, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד ה"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מההיל, כיון דין שעירוץ לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מה לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבוי ולא כרא אלא דכל נגע ומאהיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בריש פ"ג מההילות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי' דחכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטוראות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

בナ"ד ונראה לפרש, דאםאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחשב לאוול נגעה ר' יוסי מככל דaicא דפליג עליה, וקאמר מאן הוי האי תנא עכ"ל, ולקי שטה טובא גם על פירושם, דמן"ל דר"ש פלייג דמدادמר דבתרודך רקב ליא מגע רך אוול ומשא, ליא למשמע מני' דפליג לומר דאוול בטוראה רצוצה או בפחות מטפה או לרבע אפי' לעמלה מטפה אינס מצטרף עם נגעה, דספר מצי מודה להא דר"י יוסי, אבל הוא נגעה ממש אתא למעט, ואתה גם ר' מודה כדלעיל, דחרי לא מצי נגע בכולי' ועיין לעיל בלב אר"י שהרגיש בזה צ"ע וזוק"ק.

ע"ב ר"ש"י ד"ה ואינה מטמא במגע שאינו נגע בכולן והיינו דפליגי דר"י דמלא תרודך רקב מטמא במגע דקררי' לאוול מגע עכ"ל, דברי רשי" אלו צרכין עיון, דבמה דפתח לא סייס דהתחל דaicino מטמא במגע ממש דaicino נגע בכולן זהה גם ר' יוסי מודה, ואיך כתוב שוב והיינו דפליגי דר"י וכו' ועיין לעיל ודוק"ק.

תוס' ד"ה בnbתלה ולא בkolית שחומה מהאי קרא נמי ממעיטין וכו' וקשה וכו' ע"פ דשותר אויל בסותום (ולא בסותום) כgon חטה בקליפה התם מרביבין מקרא ذרע אשר יזרע וכו' עכ"ל, עיין לעיל בריש פרkon במה שכתחבו ותמצאו פירוש נכוון לדברי התוס', והוא כי התם מרביבין שומר, לא להכנס ולחותcia דזה נדע מק"ו DID אלא לצרכך בעין האי ריבוי', וכיון דהשומר מצטרף להיות כאוכל שוב מה איכפת לך מה שהוא סותם את האוכל כיוון דהשומר עצמו כאוכל יחשב, משא"כ כאן בkolית נבלת דלטומאה חמורה לא מצטרף השומר להיות קורי בשר, אלא להכנים ולהוציא שוב מעכבר הסתימה מליטמאו, דהר' היה טומאה בלועה שאינה מטמא עי"ש היטב, ואע"פ דלשון התוס' דחכא איננו מורה על עניין זה שכתבנו אבל הדבר בעצמותו אמת לאמתיו אם כיוונו התוס' לכך או לא, כי האמת עד לעצמו ודוק"ק.

ע"ש משנה עבר חציו בשר וחציו אדמה וכו' עיין בפייה"מ לרמב"ס ז"ל שאע"פ שמצוות בע"ח זהה דבר מתמיה הו, מ"מ שמע מגידים אין מספר שרואו בעיניהם בריה זו, ועיין בתפרט ישראלי שכtab נגד המלගים והמחכים מציאות האי בರיה שמצוה בספר מחכם מחכמי האומות המפורס שמצוה בראיה זו בארץ מצרים ושמה בלשון מצרי דיפוס ואקווליס ובלשון אשכנז שפריגנומי. והתו"ט שם כתוב לדעתו האי בראיה הוא טענה גדרולה על מאמיניו הקדמות. והתפארת ישראל כתוב דכוונתו דאם נהיה חיota חדשה מדומה בלא פ"ר הוא כען מעשה בראשית.

קפריך, ומאן האי תנא, וע"ז קאמר דר' יוסי הוא דקאמר דמלא תרודך רקב מטמא במגע ובמשא ובוואל, וע"כ האי נגע מההיל הוא ובטומאה רצוצה כדרכ"ז ודמחיין דאהלות, א"כ מאן פריך והא כתני מההיל, הלא כבר ידע דaicא תרי מיני מההיל, מההיל בטומאה רצוצה ושאר מההיל. ז') הלא הסברא בעצמה דחוקה מאד דינהו דטומאה רצוצה בוקעת ועולה, מ"מ אס מכניס אצבעו בין שני המגדלים, ודאי לא טמא כלו נגע בטומאה, ודוקא מההיל דהינו עכ"פ כמעט טפח בעין, וא"כ איך יצטרף אפלו מאהיל שעירעו שוה איך מצטרף, דמן"ש מהא דתנן בה במעליה י"ז ע"י קרוי ל"י נגעה ממש דאית ב"י נמי צד נגעה, מ"מ שיעורא אינו שווה דבגיעה סגי מן הצד ובכ"ש מן גופו, ובטומאה רצוצה בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מההיל, וכיון דאיין שעירעו שוה איך מצטרף, דמן"ש מהא דתנן בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותיו ושעירעו שווין מצטרפין, טומאותו ולא שעירוא שיעורא לפ"ד ה"א מטו"א, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד ה"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מההיל, כיון דין שעירוץ לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מה לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבוי ולא כרא אלא דכל נגע ומאהיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בריש פ"ג מההילות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי' דחכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטוראות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

תוס' ד"ה קסביר ר"י טומאה אינה בוקעת ועולה וא"ת וכו' וע"ל ע"ג דסביר ר"י טומאה טמונה אינה בוקעת, מודה בקולית סתומה שמטמא באוול כמו מטה בכיסותו דמוודה ר"י דמטמא עכ"ל, ואני שמטמא באוול דמת בכיסותו איינו סתום ובלתייה, ولكن אין הכסות בער ולא אדע דמת בכיסותו איינו סתום ובלתייה, וכך הווה טומאה מפסיק, אבל האי קולית דסוטם את המוח מכל צד והווה טומאה בלועה שאינה מטמא, ובוקעת ועולה לית ל"י לר"י, א"כ איך יטמא ואפילו הי' שיק בעצם שהוא לבוש בתולדה ביטול, כמו בכסות מ"מ לשווין האי עצם כמוبشر ע"י ביטול א"א כמו שפרשי"ז ז"ל לעיל קכ"א ע"ב ד"ה והוא שכנסו, ועוד בשאר מקומות דבטול מהני לשווין אובל באבול בטומאה חמורה לשווין בשר לא מהני מחשבה, ולכן דברי התוס' צ"ג בעניין ודוק"ק.

דפ קכ"ז ע"א גמר' ורמי דר"י אדר"י דתנן הכלב שאכל בשר המות ומית הכלב ומוטל על האסקופה רמ"א וכו', הנה מדקפני מוטל על האסקופה משמע דאלו בתוך הבית לעולם הבית טמא, וכן ממה דאמר ר"מ מביא את הטומאה ואיינו מביא את הטומאה נמי משמע, דטומאה חזק בית וצריך להביא ע"י אוול הצואר שהוא פותח טפח. אבל ר' יוסי דקאמר רואין את הטומאה אם הוא מכגד המשקוף ע"כ דתלי אי הטומאה בבית, ولكن לא כתני מביא ואינו מביא, אלא הבית טמא והבית טהור, ומהנה מוכיח דר' יוסי סובר דטומאה רצוצה וטמונה בוקעת ועולה. אלא דמיהר"ז ז"ל נתקשה בזה דאם צואר הכלב חשוב דבר המקובל טומאה, למה לי טומאה בוקעת ועולה, תפ"ל-DD בדבר המקובל טומאה אין חוץ מפני הטומאה עיין בפייה"מ ומיהר"ז ומיהר"ס לובלין ולב אר"י ז"ל שהראיינו בפייש דברי התוס' והגמ', אולם לפ"ד נראה דהא דבדבר המקובל טומאה איינו חוץ מפני הטומאה הוא משוס דכיוון דמקובל טומאה מן המת ממילא לא מצי חיז' אולם האי בשר המת בתוך הכלב כיון שהוא טומאה בלועה ורצואה, אי לאו דבוקעת ועולה לא מצי מטמא את בשר הכלב טו"א, דטומאה בלועה אינה מטמא דהר' מגע בית הסטרים הו, וא"כ שפיר חוץ מפני הטומאה וזה ברור ואמת בעניין, ומקום הניחו לחתוגדר בו ודוק"ק היטב.

קאמר יוшибו חلد כי אדם יש גם בים ודו"ק. ע"ש גMRI כל שתשמשין ועיבורן שווה, ופרש"י שימוש שנייהם פנים כנגד פנים כגון אדם, ובבכורות אמרינו דאי בכל בע"ח שימוש שנייהם פנים כנגד פנים אלא אדם דג ונחש ושמעתיה שיש מכון תשובה להאמרם שהאדם שרשו מן הקוף וברבות העתים נזדקך דהרי האדם והקוף אין תשמשון שווה.

ע"ש משנה האבר והבשר המודולדים בהמה מטמאן טו"א במקומן וכו', ובגמ' מדיק הא טומאת נבלה לא, ויש להעיר למה לא קתני זאת בפירוש כמו דעתنا באידך משנה ל�מן, האבר והבשר המודולדים באדם טהורים מטה האדם וכו' והכא נמי הדין כן, ולמה השמייט כאן עיקר הדין דבר המודולDEL אין בו מושום אבמה"ח ע"פ שאינו מעלה ארוכה וועוד לפול. ונראה לפע"ד עפ"י מה שבאי בעלמא על המשנה דפוס ווילנא ז"ל הר'ם בכריתות פ"ג נסתפק ר"ע בזה ושאל לר"ג ור"י ע"ז, והכא פשיטה לי, פ"י הראב"ד בפי התו"כ בתור דשמעינו ר"ע מינינו קבעינה במתני' ואגמירינה לתלמידיו עכ"ל, ועיין בתו"ט שם על הא דראויין אנו ק"ו מאדם ז"ל, ובפ"ט דחולין לפינן לה מקרה דכתיב כי יפול עד שיפול ולא דטרח למכתב מלטא בא"ק, שהרי כתבתי שם דעתיך קרא למיתה עשו ניפול ואבר המודולDEL מAMILIA משמע"ע עכ"ל. ופלא והപלא איך לא הרגש דא"כ מה נסתפק ר"ע ומה השיבו לו ק"ו מאדם, כיון דעתך לך קרא על מיתה עשו ניפול, וע"כ לומר דהו ר"ע והוא ר"ג ור"י לא ידעו מהאי דינא דmittah עשו ניפול, אלא שמעו באדם ובלי לידע מנין, ובמה למדנו יחשב, ולמדו ממוני להמה מק"ז ועפ"י סידר ר"ע, שאליבי' נסdro כל משניות, הני תרתי משניות דהכא, חדא בהמה וחדא באדם וכיוון דגוף הדין שמעו באדם ובלי לידע מנין, ובמה למדנו י"ז, لكن שפיר עבר ר"ע דבבמה תנא דמתמא טו"א ולא תנא בפירוש טהורים מטומאת נבלות, וסמק רך אידיוקי כדי להשמעינו דעיקר האי דינא באדם שמעניא ורך ממש נלמד מק"ז אבמה. אולם התנאים שאחריהם צכו לילופota דכי יפול מהם במותם דmittah עשו ניפול דהרי בטיפה קתני דמותה הברמה האבר מטמא משום אבמה"ח ולא משום נבלה אז דברי ר"מ כדקתי נמי לא ברא ר"ע שהוא סידר רישא דמתני' וכן הוא במסנה שאח"ז דהא "דابر והבשר המודולדין באדם טהורים" דברי ר"ע יסוד המשנה והא דח"כ מות האדם וכו' והבר מטמא משום אבמה"ח דברי ר"מ. ואחר שזקינו לדברי ר"מתו לא צריכין לק"ז הניל' דארדרה בהמה ידיעין מקרא ואדם נילוף מבמה. ולפ"ז ה"י לו לרביינו הקדוש לשנות כאן בפירוש דבר המודולDEL טהורים אלא דהמשנה לא זהה מקומה כאשר נשנית מר"ע יסוד המשנה CIDUVAL מ"מ הש"ס פריך שפיר טומאת נבלה ליטמא ולא סגי לי בק"ז מאדם, דהרי מותוך דברי ר"מ מוכחה דעיקר הדין בהמה ולא מק"ז אלא דלפ"ז קשה מניל' למילף אדם מבהמה דילמא שאני אדם דמתמא מהחיים וכק"ז של ר"ג ור"י דשם בכריתות, וקושי זו באמת הקשו התו"ס' שם בכריתות והניחו בליא יישוב. ולכאורה ל�"מ לפי מה שכי התו"ס' لكمנו סוף פרקו ד"ה כיitz דילכאו' נראת דבמה"ח באדם דמתמא מבניין אב דשרצים ובהמה אני עיי"ש, וא"כ הוא לא מצין להחמיר באדם יותר מבהמה, כדי לבא מה"ד להיות כנדון, אלא דהתו"ס' בעצם כתבו דמתוך המשנה דפליגו בה ר"א ור"י לא משמעו כן, ועיין בלב אר"י שם דתפס שנעלמו מהתו"ס' ברייתא מפורשת נזיר דף"ג והוא מדברי הספרי ופסקו הרמב"ס בפ"ב מטו"מ דדרשו בחל חרב זה אבמה"ח שלפטו רחוב עיי"ש, וא"כ הדרה הקושי" לדוכתי' מניל' דאיינו מטמא במקומו קודם שנטלש

ולפי דעתינו הנחפק הוא דלפי חכמי הטבע שאומרים דאי שום מציאות בעולם להווית חיות חדש רק ע"י הטלת ביצים ופו"ר יש תשובה גדולה נגד מאਮני הקדמות, דחוית הראשון מתברא. תוס' ד"ה יכול אף לא ריקמה, וא"ת ולרכמה ל"ל קרא לעניין טומאה, הא לעניין אכילה פשוטה לנו לעיל ס"ד ע"א بلا קרא שams רקמה ואכלת דלוקה, ועיין בלב אר"י ולא הבנתי סוף דבריו דאי שכתבו התו"ס' מכוחו שפיר בשיטות דלעיל. אבל מה שיש מן העיון הוא לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דבצוי טמאים ושרצים לית בהו מלכות אלא אישור בעלמא בח"ש משום דכל אתה מריבוי הכתובים איון בהם מלכות, וא"כ אם לא נדע ביצה מזורקת דטמאה הנה לעניין טומאה והו לעניין אכילה, אלא מריבוי דהטמאים כאשר נראה מהאי ת"ר שהביא כאן מלכות מניל' אבל עז דלשון המשנה מהופך הוא מלשון הברייתא דת"ר, דבמשנה כתני דביצה השרץ המזוקמת תהורה, ניקבה כ"ש טמא, הרי דלא אתה לאשמעין כלל דריוקים טמא כמו השרץ השורץ על הארץ, דזה דבר פשוט ולא צריך קרא, ומימילא גם התנה לא איתטרך לי' לשנות, ורק אדרבה דכל שלא ניקב דטהורה אתה לאשמעין ועת נלמד מהא דלעיל בקולית סתוםה הון בנבלה והו בשער דטהורה וביצת השרץ שركמה היינו ה"ז, דסתומה היא מכל צד, וכך איזה בה טומאה לא בגען ולא במשא וכדלעיל, ומה דקטני האי דינא בביבת השרץ כל עיקר, ולא סמך אדלעיל בקולית סתוםה, למדתי מדברי הרמב"ס ז"ל י"שוב ע"ז ז"ל בפ"ד ה"ז מאבא"ט, "ביבת השרץ המזוקמת ע"פ שהשרץ נראית מותוכה תהורה" עכ"ל, והוסיף על דברי המשנה, "ע"פ שהשרץ נראית מותוכה" למדנו זאת הוא הרבותא נגד קולית השרץ שהביא קודם, דהו"א בביבא שקהרים צלול ונראה השרץ מותוכה לא מקרי סתוםה. אולם הברייתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביצת השרץ, יכול אפילו לא ריקמה ת"ל השרץ וכו', והוא נגד המשנה דאלו ה"י בעי קרא על ריקמה דמטמא לא ה"י שותק התנה דמתניתין מזה, אבל כוונת התנה דברייתא הוא למוד תהורה על לא ריקמה הו"א כמו לעניין אכילה דיש לנו יפותוא דכל היוצא מן הטמא טמא, כמו כן נימא גם לעניין טומאה דהיו צא מן הטמא מטמא כמו הטמא וביצת השרץ טמא כמו השרץ בmouthה ע"ז מביא הדרישה דהטמאים לרבות ביצת השרץ והוא לאכילה דאסורה כמו השרץ אבל יכול לעניין טומאה נמי כן ת"ל השרץ. ובאמת כל אלו הדרשות אסמכחות הנה, כי העיקר נבנה על הסברא והשכל הישר דלענין טומאה שאני דמחייב ליכא טומאה נמי כו ת"ל השרץ. ובאמת שמיינן טומאה לה שאיך ויצא מן הטמא דהרי לעניין טומאה הוה יוצא מן הטורה לך ליכא טומאה בביבת השרץ כל והא גדרסינן הכא בבריתא גם קולית השרץ, עיין בלב אר"י דבתוכ"כ ליתא, ובאמת אין כאן מקום לקולית השרץ דמה עי קרא דמות הוה כבשר אתמהה ודז"ק היטב.

דף קכ"ז ע"א ת"ר כל מה שיש ביבשה יש בים חז' מן החולדה, אר"ז Mai קראת האזינו כל יוшибו חلد. ולכוארה תימא דהרי גם אדם לא נברא רק על הארץ ולא בים אבל עיין ב מהרש"א ח"א שכ' דבמאמור זה דימה את האדם לחולדה שאין לו יושב אלא בארץ, ואם מביא מבול לעולם יכלת מן האדם כלו וגרע משאר בע"ח שנשאר מינים בים. ועדין צ"ע ודז"ק.

שוב ראייתי בgem' בכורות דף ח' ע"א, הדולפנין פרין ורבין בני אדם, אר"ז Mai Dolfenin בני ימא פרשי' דגס יש בים שחצין צורת אדם וחצין צורת דג. ועיין בתו"כ פ' שמיינן על קרא דאדם כי מות באוהל למיועדי הסילונית שהוא דג שחציו אדם. וא"כ שפיר

בבנה משניות ר"ע שנאו, והוא לא ידע מדין דמיתה עשויה ניפול
דדו"ק.

על "ש גמר נשחתה הבהמה הוכשרו בדمه וכו' במאית קמיפלאי כוכו לכאורה נראת דחփשטי כמו שאמיר ר"א בסוף הסוגי' דבשחיטה מכשרות ולא דם פליגו דל"ר מ"ד חדם מכשיר נתכשר גם האבר הבהיר המודולל בבהמה נעשית יד לאבר, אבל ר"ש דסובר דשחיטה מכשרת ולא דם, לגבי הקשר השחיטה לא שייך יד, רבשלא מא בהקשר משקין ייל' דכל דנפל מים על היד חשוב כללו נכסל על האוכל עצמו, אבל לגבי הקשר שחיטה, כיון דאין השחיטה מותרת האבר והבשר לדעת הרמב"ם מה"ז ולדעת התוס' ורש"י מדרבנן, הרי האי הקשר א"א לבוא כלל על האיابر ואיך תחני מה שנותר הבהמה להקשר את האבר, וסבירא זו ברורה כל כך, עד שקשה לומר דהנאי אמראי קר"א יתפרק על סברא זו. ואע"פ שהתוס' כתבו כן דהניא סברו דגס בשחיטה שייך יד להקשר לולי דבריהם הי' נראת לוי, דאפיילו נאמר דידיועו מהא בריתיתא דלעיל דף ל"ו ע"א דל"ר השחיטה מכשרת ולא דם, מ"מ נראתה להם דר"ש כאן דמחדר לדברי ר"מ דואמר הוכשרו בدمיה, לדבוריו קמשיב דאפיילו לשיטותך חדם מכשיר לא הוכשרו האברים הבהיר המודוללים ומטעמים דקאמרו הני אמראי kao'a לפי דרכו, דאי מושם דס' לשליחיטה מכשרת ולא הדם כבר נשנית לעיל במשנה ובבריתיתא דעת ר"ש, ומה שייך הכא ולא עוד אלא דהleshon בממי מורה דאהכשר דם דקאמר ר"מ קפיג דהניא המודוללים לא הוכשרו, מדקאמר לא הוכשרו דמשמעו הם לא הוכשרו אבל הבהמה הוכשרה דאי מושם דआיקר הקשר דם פליג הוול' של שחיטה מכשרת לא ומילא הוה שמעין שלא שייך על המודוללים האי הקשר כסבירת ר"א דעת זו לא פליג שום אדם כנעלע"ד ודוק'.

ה' ב' קכ"ח "א גמר' רמ"א אם אווח' בקטן וגדול עולה עמו הר' הוא
במוהו, התוס' הביאו המשנה בטבול יום שם אם אווח' בגודל וקטן
עליה עמו. ולפ"ז צריכין לומר דר' יוחנן לאו דוקא באוח' בקטן
אין גדול עולה עמו אלא באוח' בגודל ואין קטן עולה עמו נמי
לר"מ זהה כמחובר וזה לא משמע הכל. עכ"ד התוס', והוא לפלא
בעניינ' דהרי באבר המודולל אפילו מחובר בחוט השערה סגי, ובכל
אפונ' קטני במתנני' דוחכשו בדמייה לר"מ ואיך אפשר לומר דברינו
לר"מ דוקא בחיבור שה아버 עליה עמה. ועיין במשנה כריתות פ"ג
שם הגירסא, "עד שהוא מניח בו בשוערה" אלא דהתוס' חדשים
מגניה, "כשעורה" עפ"י הש"ס ותומ"כ ובאמת מכאן משמע דברינו
עכ"פ חיבור כדי שהקטן *"עליה* עם הגדל וצע"ג.

שוב נתיישבתי דגס באוקיימטא דרבה דמוקי ביש יד לאבר ע"י
בכמה ציריך לעין איז קחני דהוכשו מטעם יד הלא בחיבור כ"ש
כחוט השערה שאין האבר עליה עם הבמה איזה יד איכא כאן כיון
דאלא מיטלטל ע"י הבמה וע"כ דעפ"י הרוב דבר דאיינו מדולדל
עד כחוט השערה או אולי האי כחוט השערה חוץ מן העור קאמර
דדורו לא שייך כלל לבשר וצ"ע.

ע"ש ר' אתה בר' דרב איקי אמר בנטקנה הדם בין סימן לSYMן לקמיפלאגי. אקומה או דבר תמיין עד להפליא הוא, דהיינו שצרכיכון להכenis במשנה דברים שאין עלייהם שום רמז, דמייר' בניתו דם בין סימן לSYMן על המודוללים ונטקנה קודם גמר החשיטה, עוד מן התמייא מה ש"יכות יש לפוגתואו או אם ישנה לשחיטה מתועה"ס או אין לשחיטה אלא לבסוף לכאן דין לו עסק בדין שחיטה, ועיין בזחים ל' ע"א דרבא ס"ל לר"מ אין לשחיטה אלא לבסוף ודוק".

ע"ב גמר' תנ"ה האבר והבשר המודולדים בבהמה יכול יטמאו טומאת נבלה וכו', כתוב הות"ח נקט בשר ע"ג דבשר כי יפול נמי אינו מטמא, לאשמעינו דדוקא טו"ג אבל טו"א מטמא עכ"ל לא ידעתו למה לי להشمיענו את זאת, הכי לא נדע זאת מאבר דמ"ש בשר מאבר לעניין טו"א, ובלא"ה נראה דהאי "ואפ"ה טו"א מיטמו" אינו מלשון הבריתיא אלא דהגמ"ן מוסיף זאת לתרץ המשנה, דאפ"ה יפה קאמר התנא דמטמא טו"א. אבל לפ"ד נראה לומר דנקט בשר דמטמא עכ"פ בקדושים כשאר טרפה, וכדיעיל קכ"ג ע"ב, ואע"ג דטומאה זו רק מדרבנן, מ"מ שפיר כללו בהדי אבר ולומר, יכול יטמאו טו"ג האבר מדאוריתא והבשר מדרבנן בקדושים. ולעיל נמי קامر לשון רבים אי דין מעליין ארוכה אפילו טו"ג נמי ליטמו". וכי עיל אבר ובשר ומתיישב לפי תירוץ ולא לפי תי' הות"ח ודוו"ק.

על "ש גמר" מסייע לי לרחב"א וכו', והחולש מהן בשבת חיב, עין בתר"ח שכותב דלא אגופה דדין מאיסייע, דدلמא נמכו לא הויהCMDOLDLIM, אלא אהא דקארו דיש דבר דהוה כתולש לענין טו"א ולא לשאר מיל', מיתוי ראי עיי"ש. ולפער"ד לא נראה כן דהרי הש"ס לא מכח סתייר הדינים פריך מ"ש לגבי טו"א דחו"ש כתולש ולטומאת אבמה"ח חשוב כמחובר דזאת לך"מ, דהרי בריש פרkon קתני לגבי מפרכשת דמתמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה כמתה, אבל לגבי נבלות חשובה בחיה, דריבבה לטמא טו"א ממיה שריבבה לטמא טו"ג כדקטני במתני' שם, אלא דפרקיך אי דמעלה ארוכה הרוי הוא מחובב ממש ולמה יטמא טו"א וא"י דמיiri בלא מעלה ארוכה, ותלי רק בחוט השערה, למה לא נחשבשו לתולש יטמא משום אבמה"ח, וע"ז קאמר דיש לנו קרא דכי פול דעתך נגד הסברא החיצונה. וא"כ הוא, אי לאו דsharpאל מהכי ליפ"נ נמי לענין שבת דחו"ש בצמכו כמחובר, באממת מנ"ל האי דינא לח"בו חטא את נגד הסברא החיצונה, אלא ודאי דמשם ילי' וע"ז קאמר מסייע לי. ועוד זאת אי בדעת הת"ח הרי התוס' הקשו למה לא הביא סייעתא ממשנתינו ותירצו משום דאין מפורש במשנה דלא מתמא טו"ג אלא מדיקי, וудין קשה למה לא מביא המשנה דריש פרkon דשם מפורש במפרכשת דמתמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה כמתה ולגביו טו"ג בחיה, וצ"ל משום דמשם ליכא סייעתא על גוף הדין. אבל הא ודאי אמרת עדין אין ראי' דצמכו הוה CMDOLDLIM לענין טו"א, דاضשר דהוה יותר מחובב ממיה שמחובב האבר התלי בחוט השערה, וע"ז מביא אה"כ לימה מסייע לי מוטספטא דירקות שצמכו באביבון וכמוש"כ התוס' ד"ה לימה. באופן דמשיע לי הראשון הוה על סוף דיננו דהחולש מוהם בשבת חייב, ור"ל דמקרא וכי פול עד שיפול נוכל למילך לכל ملي דאפיילו חיבור כל שהוא חשוב כמחובר, זאת פשיטא ודאי דצמכו אין חיבורו פחות מחיבור אבר לגוף התלי בחוט השערה, אבל עדין אפשר לומר דצמכו חשוב יותר ולא יכול לקבל טו"א וע"ז מיתוי מוטספטא דירקות שצמכו. ודוק".

תוס' ד דרשותנו אמר כי פול עד שיפול תימא מאי משמע כי פול לעניין זה וכו'. הנה רשי' זיל' כ' דאיינו קרווי נבלה עד שיפול והויסיף תיבת מונבלותם שלא מכיכי פול דרש אלא מונבלותם דלא מקרי נבלה כל זמן שיש לו קצת חיים, וכךען זה ממש פ' לקמן במתנית' דבר ובשר המודולים באדם טהורים פרשי' מושום דכתיב כי מוות ודבקות מעט מציל מן הסטומה וכן פ' הברטנורא, והתויז'ט נתקשה שם ופי' כתוס' דהכא, דמוכי פול מהם במוותם קדרש. עניין שם וכן לעיל במשמעות מה שכתבתי נבל זאת ליתא דהרייא'

והרמב"ם עיין לקמן.

אבל מה שיש להעיר דמן"ל דבר אחר הון מה"ח והן מן הנבללה לא בעין כזית בין הכל בצירוף גדיין ועכומות, דילמא לעולם צאית. בעין וכמו לעניין אכילה דקאמר רב לעיל ק"ב ע"א דאמבמה"ח צריך כזית אכילה כתיב בי, ולמה יהי חלוק ש夷ור טומאה משיעור אכילה באבר, וממצאתה שהער בזה בעל משנה אחרונה במשניות ווילנא שם באוחלות פ"א מ"ז, וסימן ז"ל "וז"ל דעיקרו הלכה היא וכן משמע פ"ז דעתות שהשיב ר"א לא אמרו אלאابر מה"ח ולא חיש לקיי דילפי חכמים מושום דהלהה היא ואין דינן ק"ו מולכה" עכ"ל ולכאורה אדרבה מר' יהושע דין בקיי והלכ' כמוותו נשמע דאית ל' קרא, יישוב ע"ז עיין בדיבור הסמור.

ועכ"פ היוצא לנו מן האמור דלר"א דס"ל באדם דוקאابر מה"ח ולאابر מן המת, ע"כ גם בבהמה ס"ל וכן דוקא אבמה"ח מטמא אבל מנבלה לא אם נאמר דגס בבהמה עיקרו מהלהה, עיין בדיבור הסמור.

ע"ש גמר' אבר מה"ח דמטמא Mai קרא אר"י א"ר, וכי ימות מן הבהמה, והאי מביע לי לאידך דרי"ר וכו', א"כ לכתוב רחמנא מבהמה Mai מן הבהמה ש"מ תרתי עכ"ל הש"ס ומיא לא יכיר דין דרשיה צו כדאי לסמוך עליה לשຽוף תרומה וקדשים וללקות ולהיכיב קרבן על טומאת מקדש וקדשו וההרטש"ש בהגחותיו כתוב ז"ל, "לכתב מהבהמה וכו' אם זה דקדוק, ק"ל קרא דפ' נח מהעהפ' למנחו וכן מהבהמה למינה ועוד קראי טובא" עכ"ל, ועיין בתורה תמיימה על דרשיה זו שהביא דברי הרמב"ן ז"ל בסה"מ שכתב בכל מקום דקאמר בגמ' „מאי קרא" הוא דרבנן והקרא איינו אלא אסמכתה בעלמא, ותמה לפ"ז דחא הכא ודאי מדי תורה אבמה"ח מטמא ולכן כתובatz"ל דעיקר דין זה מהלהה ומ"מ רצה הש"ס לסמכה אקרה, והוא ממש"כ בעל משנה אחרונה שהבאתי לעיל, ומעתה לר"א דל"ל באדם רק אבמה"ח ולאابر מן המת, ה"ה בבהמה ליח לי" דברן מן הנבללה תטמא, ולפ"ז הוול"ל לקמן דפריך על ר"ש דמתהר ממ"נ דס"ל קר"מ דמטהר אבר מן הנבללה, כמו שמתרכז לקמן על דמתהר באדם ויל"ו ודו"ק.

ע"ש גמר' וכי ימות מן הבהמה וכו' זו טרפה ששחתה, בפ' בהמה המקשה ובפתיחה הוכחתו, דاع"פ דשחיטה כשרה מטהר את הטרפה מטומאות נבלה אבל אבר המודולד בה לא ניתר, כי גם החותך אבר ממנו אחר שחיטתה אית' ב' אבמה"ח, כי רק מיתה מוציאה מיד' אבמה"ח, ודבר זה הוא נגד דעת התוס' ויתר הראשונים, אבל מ"מ האמת כן הוא כאשר ביארתי שם בארכוה דוק ותשכח.

ע"ש גמר' בין רבינו לר"ע איכא בגיןיהן ארוכובה, עיין בתוס' ואני תמה דחא כי כל הנוגע בנבללה כתיב וקיים נמי על אבר דמרביבן מוכי ימות מן הבהמה, ומובלטה ממעטין לעיל ולא בעכומות, ואיך אפשר שארוכובה שאין עליו בשר כלל תטמא כיון דעל עצמות אין עליו שם נבלה, וצ"ע ודו"ק.

ד"נ קכ"ט ע"א גמר' אמר אבי הרי אמדנו כופת שואר שיחדה לישיבה טומאות לאו אורייתא והתוס' התמייה, דא"כ אמא בטלה מתורת חמץ ומותר להניחה בביתו וכותב ק"ז ז"ל דמיiri בביטול דסגי מדאוריתא, ולא הבנתי דהרי כיון שיחדה לישיבה הרי לא כיון עלייה בביטול חמוץ, אם לא שנאמר שבפירוש ביטול האחד, אבל יותר תמורה דהרי משמע דשרי להשתמש בה בפסח לישיבה ואין לך חזקה מן הביטול יותר מזו, אלא דיל' דלגי חמצ דההורה גילתא ביטול בלב ובמוחשנה מהני להנצל מלאו

ע"ש עיי רבה בהמה מהו שתעשה יד לאבר, עיין בת"ח ובהගות המהרטש"ש דהן לעניין טומאה והן לעניין הקשר קמבעי, וכן משמע מדברי הרמב"ם ודלא כרש"י שכטב דהיכא דהוכשר במים לאחר לדולו קמבעי אם נגע טומאה בבהמה מהו שתעשה יד להכenis טומאה על האבר בעודה בחיה, והנה מה ראה רש"י ז"ל בכחה לחלק בין טומאה להקשר, אולם לפע"ד רש"י ז"ל והוכיח זאת מונתני די בהקשר נמי קמבעי, הלא נפשט ממתני דקთני פלוגתת ר"מ ור"ש ולדעת רבה בעל האיבעி בבהמה נעשה יד לאבר קמיפלגי, א"כ למה נקט פלוגתת נשחתה הבהמה ונתקשרה בדמייה, ולא נקט נכרהה הבהמה בחיה ע"י מים, כי הלא הרישא דקחני מטמאן טו"א במקומו וצריכין הקשר מביחיה קאמר, והויל' להביעא ע"ז פלוגתת ר"מ ור"ש אי הקשר מים ומגע שרך על הבהמה מהני לאבר, ומAMILא נדע דהה לאחר שחיטתה בהקשר דס דפליגו אי מהני על הדולדלים, ובדי ליישב זאת הוכיח רש"י ז"ל דלגי הקשר ודאי דלא הוה הבהמה בחיה יד לאבר, لكن לא פליgo אלא נשחתה הבהמה. וטעמא חלק בין טומאה לעניין זה ודאי קשה, אלא דרביה בעל האיבעி ע"כ הי' סובר איזה סברה, חלק, וזה שמדיק רש"י ז"ל וז"ל, "רבה אוקים פלוגתיהו לעיל בבהמה נעשית יד לאבר, עיי רבה וכו'", ולכאורה לרוב אוקימות דלעיל צ"ל דעתמא דר"מ הוא דס"ל בבהמה נעשית יד לאבר, אבל להנץ מ"ד כיון דר"ש החולק טעמא אחרת איית לי ובפרט לר' אש' דהוא אוקימתה הייתר פשוטה ממש"כ למעליה, ר"ש חולק מושום דס"ל שחיטתה מכשרה ולא דס, ולדידחו באמת האיבעி דרביה אם בהמה בחיה נעשית יד לאבר אליבא דר"מ מציא קאי נמי אחשר, דלדידחו לא מצין למיפשט ממותני כלום כמובן, ולכו' הרמב"ם צ"ל דעתמא פסק קר' אש' אוקימתא בתראי בגמר', שפיר כתוב אדם בבהמה בחיה נעשית יד לאבר אפילו אחשר מסתפק בגמ' ודוק'.

ודש דאפיקו נעשה הבהמה בחיה יד לאבר לעניין הקשר וטומאה לא סגי ביאת מים ונגיעה שרך על עורה, דהרי העור רק שומר לבשר ושומר ליד ודאי לא אמרין מ"ז דושמר על גב יד דלא, אלא צריך ביאת מים במקומות הדולדול על צד הבהמה, אבל בשתיית מים קשה ודאי לומר דליהו הקשר על המולדלים ודוק'.

ע"ב גמר' מותה הבהמה: Mai איכא בין אבמה"ח לאבר של נבלה וכו', הנה גם שניהם מטמאן בכל שהוא וכדנתן בפ"ק דאוולהות דאייריים אין להם שיעור הון במת והן בנבלה ושרצים, והנה באבמה"ח דרש לקמן מקרא דכי ימות מן הבהמה דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא אבל מנבלה לא פריך הש"ס מנ"ל דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא כמו במת ותלו בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע כדלקמן סוף פרקון דר"א לא שמע אלא אבמה"ח ולא אבר מן המת, ור"י אומר ק"ז מה חי שהוא טהור אבר הפורש ממנה מטה שהוא טמא לא כס"כ, וא"כ בבהמה נמי רך לר' יהושע אבר מנבלה מטמא ומוק"ז מאבמה"ח, ואס תקsha לך א"כ איך אפשר דבר מנבלה יהי חמור מאבמה"ח דהא די לבא מן הדין להיות כנדון, ואס בשר הפורש מן אבמה"ח טהור איך בפירוש מאבר מות יהי טמא, לא מהכמה שאלת את זאת, דהרי באבר שיש עליו כזית בשר לא בעין ק"ז לטמאתו, דהרי לא גרע מכזית בשר דנבלה בעלמא דמטמא, כי רק על אבר שאין עליו כזית בשר בעין הק"ז מאבמה"ח, אולם לפי פ"י הרמב"ם בפיה"מ דלקמן וכן פ"י הרעב"ט במשניות, דר"ש דמטהר בצעית בשר ועכט כשוערה היינו בפירושים מאבר מן המת יש מקום לקושי' או אלא דבר התמייהו רבים וכן שלמים על פיה"מ

התנה דסיפה, אינו מטעם מיתה עשוה ניפול אלאadam כי מות כתיב, דמזה יש לדrhoש דכל המודולל אינו מטמא, כיון שלא מות גמור מקרי וכען דדרשין בנזיר מג ע"א במתעם לאפקי גוסס הרוי דאפיילו קצת חיות מציל ה"ה האי חיבור כ"ד של האבר מציל דיאנו בכל ימות דבעין מיתה ממש, וניהו דעת בשר לא צריך קרא אבל כיון דלאחר מיתת האדם הבשר נמי מטמא נקט גם בשר.

ו"ג דיש מקום עיוון, דמנין לנו באדם דבמה"ח טהור דהרי על אבמה"ח שהוא טמא, לא כמש"כ התוס' כאן דמנבנין אב משרצים ובמהמה ילפינן אלא מקרה דבחلل חרב וכמו שהבבאי כאן הלב ארוי גמור" ארכוה כ"ג והוא מספרי ואשר כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"ב מהל' ט" דבחלל חרב זה אבמה"ח שפלטו חרב וקשה טובא אבר מי כתיב כאן, ולמה לא קאמר ה"ה חרב שפלטו בשר מן האדם דהרי בהמה נמי פריך לעיל נימא דגס במה"ח מטמא, ודrhoשו הני תנאים כא"א למעט בשר מה"ח אבל כאן איזה מיעוט איכא למעט במה"ח באדם, אבל אם נאמר אדים כי מות כתיב ובעין ריבוי דחלל חרב דומי" אדים ואז הוה ממש כדעליל, וא"כ הוה ניחא בפשיטות מה דנקט רשי ז"ל אדים כי ימות כתיב, דבעין האי דרשנה כדי לטהר הבשר אחר מיתת האדם, דקתני אח"כ דמת האדם הבשר טהור דלא סגי לי בטעמא דמיתה עשו ניפול, אלא בעין עוד דרשזה זו דאמ"ד כי ימות לטהר במה"ח ודוק".

ע"ש גمرا" אל ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקו"ח וכו', כתוב במגילת תענית פשחא עירא דלא למספ"ד הא רביה למספ"ד וכו', במשנה עדויות ליתה האי ראי' דמגילת תענית, והנה כבר כתבנו לעיל דע"כ עיקר הנני דינים דאמ"ח מטמא הון בהמה והון באדם הללמ"ס שם וכע"פ הני תנאים הראשוניים ודאי לא ידעו לא מדרשה דחלל חרב באדם, ולא מדרשה דמן הבמה דהרי ר'א אמר שמעתי שאמה"ח מטמא, והיינו מפני השמיעה ולא מדרש הכתובים ור' יהושע השיב לו דבר המת איכה ק"ו, ומה זה תשובה הלא אין למדים ק"ו מהלכה, ואם אבמה"ח הלכה אז אין זה מספיק ואיכא ק"ו על אבר מן המת, אבל הווסף לו כתוב במגילת תענית וכי ושם הוא יותר מק"י, והוא כמו בת מבת הבת דלקין עליו CIDOU, והה דקען זה ילפין שפיר גס מהלכה, ומ"מ השיב לו ר'א כך שמעתי מן החי ולא מן המת דאי למד גס זאת מק"ו ודוק".

ע"ש השתה דأتית להכי בין ת"ק לר"ש נמי כזית בשר ועצם כשבורה א"ב, ופרש"י ז"ל דעת בשר ועצם הפורש מאמה"ח קמתרה ר"ש בשניהם, וכר' יהושע דמתרה בשניהם, ות"ק מטמא באחת מהן או כר"ע או כר"ג, ועיין בתינוי"ט דנראה דוחק דהיה" כאן ההלכה קר"ש נגד ר"מ, ולפ"ע"ד עוד יותר דוחק לומר דיפלגו תנאים האחוריים בפלוגת תנאים הראשונים ר'א ר"ו ור"ג בעדיות פ"ו, יותר דוחק דהרי בדברי ר"מ לא נשמע כלל דמטמא בחדא כר"א או כר"ג דאדربבה אס מטהר בשניהם הכר' יהושע יותר ניחא ואיך קאמר ר"ש מטהר דבר דלא שמעין מתנהו שלפניו דמטמא ודרכי התינוי"ט דאי כאן דוחק אחר אלא דיהי ההלכה קר"ש נגד ר"מ תומוהים מאי וזה הכריח להרמב"ס בפיה"מ ואחריו הברטנורא לפרש דעת אבר מן המת קאי. אבל כבר צוחחו על פי' זה כולם אחד, כזית בשר מאבר מות היינו כזית מן המת, ואיך אפשר לטהר ויפה דחחה הלב ארוי" דברי התינוי"ט זהה, וכתוב שאין מז מצין דר"א מטהר אבר מן המת ומטמא אבמה"ח, וכתיוב שאין דמיינו עליה יפה, דתתס באין באברים כזית ומת מהי מק"ו וכמש"כ לעלה מושם דאי למדין ק"ו מהלכה, אבל הכא הלא כזית בשר מאבר מות היינו הך דהרי הוא מן המת.

דבל וראה מכש"כ שיחוד לשיבה תהני לבטו מטורת חמץ, אלא דלפ"ז אין זה אלא לשיטת רשי" ורמב"ס ז"ל דקרה דתשביתו אتا לביטול, אבל התוס' דסביר דביטול הוא מטעם הפקר ולא מקרי, לא שיקן האי ביטול מטעם הפקר, דהרי משתמש בו ושוב מצאת מקצת דברי בלב ארוי" ודו"ק.

ע"ב אל אמריעתא, נשחתה בהמה הוכשרה בדמי' וכו' ועיין בבב ארוי, ולפ"ע"ד נראה דלנכרי ודאי לא שייך לומר מיתה עשו ניפול, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה ולא לב"ג, אלא דלב"ג בלבד, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה לאבמה"ח, דהרי מכח סברא פשוטה פריך לעיל קכ"ז ע"ב אי דאין מעLIN דכל שאין האבר מציא אבמה"ח) נמי ליטמא, הרוי דס"ל להש"ס דכל שאין ארכוה טומאת נבלות (זהינו להעלות ארכוה כתלוש דמי לענן אבמה"ח, אלא דקרה כתיב כי יפול עד שיפול, זהה ודאי ריך לשישראל נאמרה אבל לב"ע אהדרין לשברא חיצונה דכל שעומד ליפול כנפול דמי, אלא דיש לעין בדבר דהרי בשחיטה ניתרים המודוללים מה"ת לשישראל, וממילא גם לנכרי מכח מי איכא מיד, וע"כ לומר דגס לנכרי בעין עד שיפול דמכך מי איכא מיד אנו מוכרים לומר דגס לנכרי נאמר האי דין דעד שיפול אבל אס מיתה בהמה ודאי לב"ג מותרין כנבלה עצמה, דמיתה עשו ניפול מנ"ל אצל ב"י, וא"כ קשה טובא איך קאמר הש"ס דאסיפה קאי אמתה בהמה הבשר צרך השר, וע"ז פלאג ר"ש דאי זה אוכל הרואין לאחרים, ואמאי איכא מיתה לב"ג ואין לנו מנוס מקושי" ז, אם לא שנאמר דמסברא נמי מיתה עשו ניפול, ורק דרך אסמכתא סמכו דבר זה אקרה דכי יפול מהם במתום ודוק".

משנה האבר והבשר המודוללים באדם טהורין, ופרש"י ז"ל דכי ימות כתיב והברטנורא במשניות מוסיף, "אדם כי ימות כתיב" והתינוי"ט קמתרה כיון דבסמוך קטני דמת האדם הבשר טהור דמיתה עשו ניפול, ממילא שמעין דבר ובשר המודוללים טהורין עשו ניפול טהורין עיי"ש, ולא עד דהה אין לנו קרא על מיתה בהמה שכתבנו באדם אלא בהמה, ומשם ילפינן גם באדם, ולפי מה שכתבנו לעיל סברא היא ולא בעי קרא, אבל כל זמן שהוא הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף בעין דוקא ניפול, אבל כל זמן שהוא הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א מטהה אדם מבמה, וכבר כתבנו לעיל דמהה שהתנה השמיית האי דינא טהורין לא קתני בפירוש האבר והבשר המודוללים בהמה התהורים, כמו דקען באדם מוכח דהני משניות ר"ע שנאן דלא ידע כלל מדרשה דמיתה עשו ניפול, דהרי שאל לר"ג ור"י בפ"ג דכՐתיות עלابر המודולל בהמה מה דינו והשיבו לו דשמעו באדם ומשם יש ק"ו על בהמה, ולכן העמיד התנה שהוא ר"ע עיקר דין זה באדם, ובמהמה נלמד מק"י, והסיפה דמתני" דלעיל וודהכא לאו ר"ע אמרה דהוא לא ידע מימותה עשו ניפול, עיין היטב לעיל, וכעת אני רואה עוד ראי' לדברנו אלו, דהרי האי "בשר" דנקט התנה אינו מדויק, דהרי עיקר דין הכא הוא, דהჩיבור הכל שהוא מצל מון הטומאה, והרי הבשר גם אס לא מהני החיבור טהור הוא וזה אינו מטמא, ולמה קטני כלל בשר בהדי אבר, ואי מושם סייפה דמת האדם הבשר טהור, הלא גם זאת לא צורך, דאי היה קטני רק האבר מטמא מושם אבמה"ח דנסמע מזה דמיתה עשו ניפול, ממילא דעת דהבשר טהור, אבל אם נאמר דר"ע אמרה והוא לא ידע מימותה עשו ניפול, אז ניחא דליידי" אס מות האדם הון האבר והון הבשר המודולל מטמא מושם אבר ובשר מון המות וריך כל זמן שאדם חי גס שניהם טהורין, ולכן פרש"י ז"ל מודדק היטב שכتب דעתמא דהאי תנא קמא שהוא ר"ע, ולא

במגע ובמשא ואוהול כמוות, והוא שיהי שלס כבריתו בשר גידין ואבמה"ח איכה גס באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا דרשה דבחל חרב, אבל על אבר המת כתוב סטם דמטמא כמוות בלי להביא דרשה Dao במת דכתיב שם על אבר מן המת, ואין ספקacial דבכוונה השמייט האי דרשה מושם דפסק קר' יהושע נגד ר'א דקאמר ק"ו מן חמי מכש"כ מן המת. הרוי דסובר הרמב"ס דר"א ור'ג נס שנייהם ידעו ודרשו האי בחלל חרב על אבמה"ח אבל האי, "DAO במת" לא דרשו על אבר מן המת. והי' מקום לומר DAO במת אתה על נפל שלא נתקשו אבריו בגינדי וכאשר מפרש ר' יוחנן המשנה נזיר נ' ע"א דקחני על המת ועל צית מן המת, אלא דומה נעשה בהאי, "או במת" השני דכתיב אצל מגע, דשם א"א לפרש לנפל, דהרי הנפל מטמא נמי באוהל ושם ע"כ באבר שאין בו להעלות ארוכה ודומיי" דחל וא"כ מהיקי תיתי לא נפרש גם כאן דמדבר מטומאת אוהול וקامر בחלל דהינו אבמה"ח, DAO במת היינו אבר מן המת. והדבר אצל הפלא וללא.

ודע דגס בלאה"ה תהיו" קחצינה בהני פסקי הרמב"ס שכטב דחל חרב היינו שפלטו חרב דאל"כ מה לי חרב מה לי אבן או דבר אחר ובאמת בגמי' שם בנזיר מבחל לחוד קדריש, דחל בכ"מ הוא הנחרג ע"י אדם ולמה לא אמר במת שכולל הכל גם במת מיתה טבעית, لكن דרישין בחלל זה אבר הנחלן מן החי, (כך גירסת רשי' שם) וחרב דכתיב ATA דחרב הרוי הוא בחלל, וכן אצל מגע לא כתיב חרב, דחרב מטמא גם באוהל, אבל בחלל כתיב דקיי על אבמה"ח שאין בו כדי להעלות ארוכה, ולא ידעתו למהamina הרמב"ס ז"ל בזה מדרש חז"ל.

עוד זאת בהליך ג' באבמה"ח כתוב חסר מן העצם של האבר כ"ש הרוי האבר יכול טהור חסר מברשו אם נשאר עליו כדי להעלות ארוכה בחו"ה ויתרפה וישלים ה"ז מטמא במגע ומשא ואוהל, ואם לאו מטמא במגע ובמשא ואני מטמא באוהל. ובHAL' ד' אצל אבר מן המת כתיב, חסר עצמו אם נשאר עליו בשר צית מטמא כמוות שלם חסר הבשר ולא חסר העצם אם נשאר עליו כדי להעלות ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea אבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתיימה חוויתם עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור' דפליגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' כ' באבמה"ח וכדישין שם בגמי' DAO במת" על אבר מן המת שאין בו בשר כדי להעלות ארוכה דבילה"ב מטמא במגע ובמשא וכאשר הרמב"ס בעצמו פסק כן לקמן בפ"ג ה"ב, "ואלו שמטמאין במגע ובמשא ואני מטמאן באוהל אבל אבמה"ח שחסר בשרו וכו' ואבר מן המת שחסר בשרו או עצמו וככו"ע עכ"ל, ואיך כתיב כאן אס חסר הבשר וזה בו כדי להעלות ארוכה, הרוי הוא כאשר עצמות המתים, והיינו דבעי עכ"פ שיעור עצם כشعורה וזה ליתא, לכל שהוא אבר לא עלי שיעור, ואיפלו בפחות משועורה מטמא במגע ובמשא. וכמודומה לי דלאת כיוון הראב"ד ז'יל בהשגתנו וא"ג דלשוינו מגומג, והרבה טעויות נפלו בו, ולא כמו שהבון ה"כ מdashat הראב"ד קאי על שישאר בו צית בשר, אלא על שפסק הרמב"ס דחסר מן העצם או מן הבשר דתוור אס אין בו כדי להעלות ארוכה, וזה אינו והוא עצמו לא פסק כן לקמן כנ"ל ודוק'.

בא"ד אבל אי מבניינא דשרצים ודבמה"ח אמאי אמרו לי' לר"א מ"ט מורה בשר וממעט עצם עכ"ל, ועיין מהרש"ל ומהרש"א ז'יל ואני הלא כבר כתבתי למעלה דר"א דבר מן המת טהור ה"ה אבל מונבלת דעתך דמ"ש. אבל מה דקשי' לי הוא דאמאי מבניין אב' ילפנינו, איך שיק' לדרש פסוקים לאוקם על הבניין אבל תורה שבכתב איך יפרש דבר שהוא מפי השמועה תושבע"פ כי צאת לא

ובוגראה לפ"ד לתרץ פי' הרמב"ס ז"ל הוא, דהנה טומאת אבמה"ח איכה גס באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا רק באבר שאין עליו צית בשר, כי רק אז איכה עליו שם טומאת אבר טהור וрок בהדי אבר מטמא, אבל טומאת אבר מן המת ליתא מות מצד צית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכה בין אבמה"ח לאבר מן המת היינו לאבר מן המת שאין עליו צית בשר אשר אז אית ב' טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליו בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליו שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחבו לבשר מן המת להיות צית ע"פ שהיית בשר שני מינים מצטרפין מבואר ברמב"ס בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי' עליו שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב מצטרך לטומאת בשר המת דביני שעור כזית דזה מקרי אין שייעורו שווה דהאי חי צית בשר של האבר הי' מתחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שייעורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר' ש כנפער' דליישב שיטת הרמב"ס ז'יל לפי חומר הענין, והדוחק מתגDEL בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון שכבר נתישב טמא דר"ש דס"ל כל קר"א ומטהר באבר המת, והבן.

ודע דלפי פי' הרמב"ס ז'יל לפי מה דמסיק דר"ש מטהר בשר הפירוש מאבר המת שאינו מטמא משום בשר המת, מילא גם במשנה דלעיל דטהור דטהור ר' ש בובלנה נמי מפרשין כן דבשר הפירוש מאבר נבלה איינו מצטרף לטמא משום בשר נבלה, והש"ס לא חטא להאריך ולהזכיר אשemu להבדיל ממשמעו ובפרט שלדינא אין כאן נפקota דאין הלכה קר"ש ודוק'.

תוס' ד' דזה צית בשר הפירוש מה"ח ר'א מטמא, לכאר' נראה דבר האדם מה"ח מב"א דשרצים ובחמה ATI וכו'. כבר כתבנו לעמלה שתפסו האחוריים ז'יל דמעני בעלי התוס' נעלמו גמר' ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea אבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתיימה חוויתם עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור' דפליגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' כ' במת" דכתיב שם על אבר הנחלן מה"ח והוא מוכחה לדרוש אס בתל קאי על אבר הנחלן מן החלל א"כ האי או במת נמי על אבר מן המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח' בקרא, ועל הנוגע בעצם או בתל או במת" דרישין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כشعורה או בתל זה אבר הנחלן מה"ח ואין בו כדי להעלות ארוכה או במת, זה אבר הנחלן מן המת ואין בו כדי להעלות ארוכה" ושם ודאי מוכחה לפרש כן דהרי הני רק במגע ומשא מטמאן ולא באוהל, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר'א שלא שמע רק מאבמה"ח דטמאן ולא אבר המת, ואי השיב לו ר' יהושע מק"ו אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמאנן דדרש בתל על אבמה"ח מוכחה לדרוש או במת על אבר מן המת.

אבל ראה זה פלא והפליא כי תמיית סיובבת נס על הרמב"ס ז'יל בפ"ב ה"ג מט"א, "aber שנחתק מן האדם הרוי ה"ה כמוות שלם וכו' שאברים אין להם שיעור שמי' כל אשר יגע ע"פ השدة בתל חרב, הדבר ידוע שדין חל חרב כדין חל אבן, או חל שאר דברים מפי השמועה למדו שלא בא זה אלא לטמא נוגע באבר שפלטו חרב וכו', הלכה ד' אבר הפירוש לדרוש על אבר מטמא

דיפליגו ר"מ ור"ש בפלוגתא דתנאים הראשונים הוא ג"כ דבר זר שלא מצין כמווהו, ואשר כתבנו לעללה דמה"ט נайд הרמב"ם והברטנורא מפי זה ודוק.

הדרן עלך פ' העור ורוביון

נמצא, וכן גם נאמר דמהלכה ידעו דאמנה"ח מטמא, ג"כ לא שייך לדריש פסוקים לפרש את ההלכה שהוא תושבע"פ ודוק.

תוס' ד"ה בין ת"ק לר"ש צוית בשור ועטם כשוורה א"ב, פ"י או עצם כשוורה דבתרויהו ליכא למימר לת"ק טמא וכו' ובלא"ה נמי איך יחולוק הת"ק שהוא ר"מ על כל הנני תנאים הראשונים ר"א ור"י ור"ג בעדיות שמייה"נ דלא חדוד מיניהם, אלא דאפיילו הא גופא

פרק הארץ והלחיים

בחול' נמסר ההוראה לכוהנים להיות מורי משפטים ותורה לישראל, וכאשר הבא ק"ז בעחתת"ס אצ"ל בתשובה אחרונה לא"ח בשם הגאון מהרצ"ח ז"ל והגם שהוא דחאו, לפחות מכאן אכן ראי' ברורה לדבריו, ולא עוד אלא שהפסק מסיים לעמוד לשרח וכוי' כל הימים. ודורש בספריו כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל. וראיתי בתורה תמיימה שכותב דוגמא הדבר לנשיאות כפים שצורך להיות בעמידה עי"ש. ובמחלוקת מכבוזו דבר בטל דבר דדרבה דחרי מאן דיליף בנ"כ שהוא בעמידה משום דכתיב בפ' עקב לשרטו ולברך בשמו, מה שרוט בעמידה אף ברכיה בעמידה, הרי מוכח דנ"כ לא מקרי שירות, וכן הא כתיב לעמוד לשרת ומאן דיליף מלאה עמדו לברך את העם, מה להלן בעמידה וכו' מוכח נמי דס"ל דנ"כ אין זה עבודה ושורת דאי עבודה היאala בעבודה בישיבה מחוללת כמובואר באזכים ט"ו ע"ב. אבל הדבר ברור לעמוד ולשורת הגם דעיקרו בעובד בביהם"ק קאי דלכןBei עמידה וכפרש"י עה"ת שם דאיין שירות אלא מעומד, אבל כיון דמסיים כל הימים דקאי על חול' ושלא בפני הבית רצה לרבות שירות הכהנים באזה"ז דחוא לא לדון ולהורות, וממילא הן פנויים ממלאכה וועסוקים במלאת שמים, והוא מפרש דלא דן האי גז"ש. אלא דתרומה מ"מ ממעוט דasiswa טבל וצריכין להחזקת העס. אבל לא שיך בחו"ל, ובמתנות ורה"ג ותרומה שהוא בכרת ובmittah ודא' לא שיך בחו"ל, דהנתן שמייה"נ דתניא דמשנתינו ר' אילעאי דלא איצטרך התנא לתת טעם דאמקו מק"ו, אבל בנטינה נתינה דהוא גז"ש דאין אדם דן מעצומו לא צריך לתת טעם למה לא דן גז"ש זו, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי דלא איצטרך התנא להشمיענו כל האי דינא, דהנתן שנאן לאפוקי מדהא, אלא אכן דשמיענו דר"א אלו למדין דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש זו, מפני שרבענו הקדוש לא קיבל דהרי לא ראיינו ולא שמענו איינו ראי' דהרי במס' עדויות מלא המשכטה מן ההלכות שקיבלו עי"ע עדות ואפיילו של גרדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ש זו מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, ועכ"פ הא פשיטה לי דהנתן לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התליות בארץ רבותא הרבה רבתה את בהו להشمיענו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצויה, זה משפט הכהנים מנת העם ונתן לכוהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשרת בס' ד' הוא ובנו כל הימים ויזועו לכל והכי דרטעט המוצה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טעמאDKRA, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכוהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשרת בס' ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככהן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשרת עד שבאמת יש לחמו על התניא דמשנתינו מה ראה על כהה לחיב בחול' במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דחוא תלוי בארץ, תפ"ל דאין בחו"ל שום טעם ליתן לכוהן. אולם טעמא דחוא מלטה הוא לפע"ד כמו שנראה מפסק' התורה, דגם

תוס' ד"ה תיתני מלכות ויתום הוומ"ל נמי תיתי מכלאים וטרפה וכו', רבים מותמיים על התוס' הלא טרפה פטורה ממתנות כدمבוואר لكمון. ולפע"ד פשט דעיקר דקדוק

ד' כל ע"א משנה הארץ והולה"ק נוהגין בארץ ובחול' וכו', ופרש"י ז"ל דמשום דעתו למייר בחולין ולא במוקדשין נקט להו, וה Maharsh"a התמיה על רשי"ד דהלא בראש פ' שילוח הקון אמר דברראשית הגז איצטריך בחו"ל לאפוקי מדרא אילעוי והה במתנות כפרשיי ז"ל שט, ועיין באחרונים מה שהאריכו בהז, ולפע"ד נראת בפשיות דלאפוקי מדרא אילעאי דדורש נתינה נתינה מתורומה לא איצטריך התנא לאשמיינו, דבלא"ה נדע דהנתן לית לי' דאי אית ל' האי דרשה אשר מכחה נפטר בחו"ל, נגד הכלל שבידנו דמצואה שאינה תלוי בארץ נוהגת גם בחו"ל, אז הא' מחייב להشمיענו זאת, ולא עוד אלא אתה התנא להشمיענו לאפוקי מהאי דרשה דעתינה נתינה מתורומה הויל' לפרש זאת כמו שמספר לחולין ולא במקדשין שהי' בדין וכי ת"ל ואתן אותם. מה תאמר שאני ק"ו אדם דן מעצומו צריך התנא לתת טעם דאמקו מק"ו, אבל בנטינה נתינה דהוא גז"ש דאין אדם דן מעצומו לא צריך לתת טעם למה לא דן גז"ש זו, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי דלא איצטריך התנא להشمיענו כל האי דינא, דהנתן שנאן לאפוקי מדהא, אלא אכן דשמיענו דר"א אלו למדין דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש זו, מפני שרבענו הקדוש לא קיבל דהרי לא ראיינו ולא שמענו איינו ראי' דהרי במס' עדויות מלא המשכטה מן ההלכות שקיבלו עי"ע עדות ואפיילו של גרדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ש זו מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, ועכ"פ הא פשיטה לי דהנתן לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התליות בארץ רבותא הרבה רבתה את בהו להشمיענו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצויה, זה משפט הכהנים מנת העם ונתן לכוהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשרת בס' ד' הוא ובנו כל הימים ויזועו לכל והכי דרטעט המוצה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טעמאDKRA, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכוהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשרת בס' ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככהן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשרת עד שבאמת יש לחמו על התניא דמשנתינו מה ראה על כהה לחיב בחול' במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דחוא תלוי בארץ, תפ"ל דאין בחו"ל שום טעם ליתן לכוהן. אולם טעמא דחוא מלטה הוא לפע"ד כמו שנראה מפסק' התורה, דגם

לי', אבל עין בדיבורים הבאים ויתגלה לך סוד הענן על בורי' ודודוק'.

ע"ש גופה ארכ'ח וכו', אב"א משום דכתיב זה, ואב"א משום דזהו ממו שאי לו טובען עכ'ל הגמ', ולכאו' תימא רבתא אייא כאן דבכ'ם דקאמר תרי תירוצים האחד איינו סובר את השני, אבלanca הרוי דקאמר משום דכתיב זה, ע"כ נמי סובר דזהו לי' ממון שאין לו טובען, דעת זה א"א לחוק דמאן יתבע ולמי ישלים, וא"כ האי „זה" למה לי' ולאין לומר דבמカリ כהונה וכקדמארין גיטין דף לי' ע"א דזהו כמו אתה לדידי, ושפיר אית' לי' טובען ועל זו אתה קרא דזהו לפטרו, דזה פשיטה ליטתא, דכיון דזהו כאתו לדידי דכהן, אמאי יפטור התורה את המזיק ואת האוכל. והנה כפי הנראה התוס' הרגשו בחומר קושי' ז', ולכן כתבו דאייא בין הני תרי לישני דלישננא משום דין לא טובען ניהו דין יכול לתבעו בדיינים, בדיינים מיהיא מחיב, אבל ליל'ך' דדריש לי' מ"ז'ה' אפי' בדידי'ש נמי לא מחייב עכ'ל. אבל הר' ז' דעת אהרת עמו דנטקשי' לע' על מה דקאמר משום דזהו ממון שאין לו טובען דמאי אר'י מזיק אפי' אתנייהו נמי אין להם טובען, ולכן פ' דהכי קאמר בינו' דמתנו' כהונה ממון שאין לו טובען הוא, ניהו דכי אתנייהו בענייהו מחייב משום מצוה, כי ליתנייהו אין לו טובען הוא, ולא דין ממון הלך פטור לנמר, ולכן לא נתחוור לע' מה ש' התוס' דלאצאת ידי' שמים חיב, דכיון דליך כאן מצוה דהרי ליתנייהו שוב אין כאן שום חיוב אפילו לצאת ידי' שמים, מיהיא משום מידת חסידות ודאי מחייב גם לשני הלשונות וליכא שום חילוק בין הני תרי לישנא, אלא משום דאייצרך „זה" לדרשה אחריתא, לכן קאמר ובב' א' עכט' ז' של הר' ז', וכל דבריו אינם אלא דברי תימא, דלי' פירושו עיקר חסר מן הספר, דהא דזהו ממון שאין לו טובען לא מצליל לע' באיתנייהו, וממילא גם בליתנייהו לא מצליל לע', אלא משום דבליתנייהו אין מצוה, וזהות הול'ל' משום דמתנות אין הוא מיותר ומורה היפך דעת הר' ז' דהוול'ל' משום דמתנות אין לו טובען', אבל מדקאמר „ממון" משמעו דאית בה דין דין גם בدلיתנייהו, אלא שאין לו טובען, ובಗו' העניין דין עם התוס' דנייהו דודאי יפה כתוב הר' ז' דגס באיתנייהו הול'ל' אין לו טובען אבל מ"מ מצין לכופו משום מצות נתינה שעלי' וכמו שכופין על כל המצוות דעתמא אם איינו רוצה לקיימן, אבל מה שכתב בدلיתנייהו דשוב ליכא גם מעיקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן לא הי' עלי' חיווא גם מעיקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן שיתבענו, אפילו הי' יחיד בעולם (דכך כוונתו) זה ליטתא, דמכח המצווה שעלי' נתהוו חיוב ממונא לגבי השבט, דהרי אכן פסקין כמ"ד בקידושין דף י"ג ע"ב דמלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמי, ונשתבעדו נכסיו למצואה זו המוטלת עלי', עד שגס לאחר מותו יורדים לנכסיו, וכן פסק הרמב"ם במחושרי כפורה פ"א הי'ג האי דינא וז"ל „האהשה שהביהא חטאנה ומטה יביאו הירשים עלתה ע"פ' שלא הפרישה אותה מחייבים, כבר נשטעבדו נכסיה לקרבן והשיעבוד דין תורה הי' עכ'ל, והנה תראה דחטאנת אם לא הביהא ומטה אין להביה דזהו לי' חטאנת שמתה בעלייה, ומכם'כ שאי להפריש עליה מחודש דהלא המתים וחופשי מן המצוות, אבל עולתה מביאין ואפי' מפרישין מונכסיה שהניהם, ועיין בשבועות דף ח' ע"אDKrbn יולדת איינה באה אלא להכשרה לאכול בקדושים, וא"כ כיון שמתה אין לך בטל המצווה יותר מזו, ואיך כופין את הירשין להפריש עליה שהיתה אמס מחייבת מצד המצווה וכדי להכשרה לאכול בקדושים, עתה אחר שמתה ואין כאן מצוה ואין כאן טעם המצווה כדי להכשרה לאכול קדושים, אבל הטעם משום דמכח המצווה שהי' עלייה בחיותה נשטעבדו נכסיה להאי עולה, כי

התוס' על הש"ס הוא, דהנה בביברות שס כתני תחלה דלקוח פטור ממערש, ואח"כ כתני במשנה שאח"ז הכל נכני לדיר להעתשר חז' מן הכלאים והטרפה ויזא דוף ומחוסר זמן והיחסים ונטקשו להו לאחר התרנה אחר לכוון דשנית קודם לכלים שאחריו ודילג את כלום רך נקט יתום דתקני בסוף ולא קשי' לחו' רך שתמורות יתום הול'ל' לכלים או תרתי מאותו המשנה גופא חז' מליקות דלא כתני שם בהדי איןך, אבל מעולם לא עלתה ע"ד התוס' שיאמר תתיי מטרפה, אולם לפע' דקדוקם לך' מ"ד דתתנה נקט לכוח דקtiny תחלה ויתום קחני לבסוף משום דבאמת פריך מוכלים והוא כמו דאמר מליקות וכו' עד ייחום ורך מקצר ואומר לך' ויתום, ועיין בה' ק"ז צ'ל' שרצה לתרץ דברי התוס' דמשחחת טרפה דמותרת בשקף טרפה בתוך העדר בטל מה'ת ברוב ומקריבין ג' ע"ג מזבח, ומ"מ איינו במעשר דעשירי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, דבר זה במחכ'ת איינו, וכאשר הארכתי בזה בפתחה דודק א' בקפץ מן המנויים שכבר נפטר ממעשר בהזאה אמרין דלא מהני הביטול משום דלעלם הביטול משווה את המזיאות להעדר ולא להיפך מן ההעדר לא יתהוו מזיאות, ולכן כל שפטור שהוא החדר לא יתריב ע"י ביטול شيء' במשמעותו, אבל טרפה שפטורה ממעשר אינה בעצם פטורה אלא דהטרפות הוא הפסול אותו מההעדר מרמחמות איסורו וזה הוה מזיאות, דהינו איסור הטרפות וכל שנתבטל וuber הטרפות ונעשה מותר באכילה ואףלו להקרבה ממש'כ החת'ס' ז' בעצמו מהיכי תיתי לא יתריב במעשר, כי כל שנסתלק המנעה הרי הוא כאשר הבהמות שבuder, וזה ברור ואמת לאמתו בס"ד.

ע"ב גמר' אי אגואי כא מעיל חולין לעזרה, ק"ז ז'ל' בחדשיו קמתימה איך אפשר דכל זובייח זבח בריחוק מקום יביאו חז' ושוק לעזרה, אלא משׂו'ה' הותר לו בשר תאזה משום כי ריחק ממך המוקם' ואפ' למ"ד דלא דרש כן לעיל' י"ז ע"א, אבל דרכיה דרכי נועם כתיב עי'יש'. ובמחכ'ת לך' מ"ד דהאי תנופה אפי' בקדשים אינה אלא למצוה ולא לעכב ומכם'כ בחולין ולכן בריחוק מקום יתנס להחן ויאכלם בני תנופה, אבל הש'ס מדיק שפיר דאם בחולין אין לתנופה שום מזיאות, אז מוכח דלא נאמרה מצות חז' ושוק בחולין כלל, וזה פשוט וברור ודוק'.

ע"ש אלא „זה" למה לי', לדרכ' דאר'ח המזיק מתנות כהונה או שאכלן פטור משללים. מתנות דקאמר הכא הינו זרע ולהלה'ק וכן כתוב הרמב"ם בראש פ"ט מביברים דלאר'ע ולהלה'ק קראו חכמים מותנוח סתם, וכן מוכח בפרקן בלשון הגמ', ויש ליתן טעם בקראייה זו משום דלעומת תרומות ומעשרות וחללה וביכורים דבכלן אכן ביהן מוצות הפרשה אשר על ידה נחקשו ואין לבעלים בהם אלא טה'ין של מוצות נתינה, קראו זרע ולהלה'ק מותנות שאין בהם מוצות הפרשה ורק נתינה בלבד והוה מותנה ממש, דקדושה לית' בהו, וראשית הגז דכוות' אלא דין זה מידי דאכילה, לכן לא קחشب בהדייהו דין ואיך נקרא ראשית הגז, והנה אם טעמא דר'ח מקרא דזהו דקאמר בחד אב'א, ניחא דקאמר עיקר דין על זרע ולהלה'ק, ושאר מותנות כהונה נילוף מננייהו, אבל אי טעמא משום דזהו ממון שאין לו טובען כאייך אב'א שהוא העיקר, ואיך פסק נמי הרמב"ם בפ'ט ה"ז למה אמר ר'ח דין בהני ולא בכל מותנות כהונה והכי הול'ל', כל מותנות כהונה שאכלן או היזקנו פטור מלשלם, וכן מוכח מון פסק הרמב"ם שהביה דין זה רך בכאו שכטב עבר ואכלן או היזקן או מכרו איינו חייב לשלם, ולא עוד אלא שפסק בריש הל'כ' מעשר האי ברייתא דלקמן מניין לע"ב שהליך פירוטיו טבלים וכו' בסתם ודלא אקומה דגמי' בדאותו לדי' בטבלייהו, מוכח דלא מטעם דין לו מובען פטור

דבמתנות פוטר הקרא את הטבח מושם דלית ביה עדין דין ממו נדלית לי להאי לשנא מלאה הכתובה בתורה ככתובה בשטר וכמו שביארנו לעיל, ולא האזק שיעבוד"י של חבירו אבל כאן דהבעלים כבר נסתלקו וקיימו מה שנצטו לעני ולגר תעוזב אותם, מי שבא ולוקט שלא כדין ודאי מזיק את העניים הוא וחיביך מדי ממו אלא שאין לו, טובען, וא"כ מהיכי תיתי לא יתחייב כי"ש אם לא שנאמר דעת מעשה עני המתחלק בתוך הבית קאי דהטה"ג ג"כ לעבעלים, אבל גם בזה אני אומר בשעה שהבה"ב נתן לו הרי סילק את עצמו ממנו, והאי עשר שמקבלו במקום שעומדים שם עניים גוזל עניים הוה בלתי ספק, דבראותו רגע שהבה"ב סילק את עצמו הרוי הוא ממון עניים ולפ"זaea דקאמר ר"ח מדת חסידות שניי כאן ע"כ הפירוש לצ"ש ולא מדת חסידות בעלמא, והסוגי בלאה"ה תמהה כאשר קמתה על"י הלב ארוי ז"ל דמה זה דקאמר מדר"א ליקום וליתוב, הלא החכמים לא פליגו עליו מטעם זה הוא ממון שא"ל טובען, אלא משום דעתו הוא באותו שעיה, ומצד הדין מגיע לו כשר עניים, ועיין בח' ק"ז ז"ל שהביא הירושלמי לדידי' הוה ממון שיל"ת Dunnii העיר יכולן לתבעו, עצ"ג וד' יאיר עני ווד"ק.

אחרי כתבי כל זאת ראיتي בח' הריטב"א ז"ל שכטב ז"ל יודוקא הוא ודכוותי ר"ל מזיק מתנות כהונה ודכוותי אבל המזיק הקדש עניים או שאכלו חיב לשלהן יכול לתבעו ממונו וה"ה כל אחד מן ממונו עניים הרוי הגابر שלהן יכול לתבעו ממונו והוא כהן את העניים וכו' וזה דבר ברור והוורכתלי כתבו מפני שטוע בו מקצת חכמים" עכ"ל ולא הבנתי איך יפרנס הסוגי דפרק מלשו"פ אמאי שלם דמש הא משאר ממון עניים וצע"ג.

ע"ש ת"ש מנין לב"ב שאכל פירוטיו טבלין, וכן בן לוי שאכל מעשרותיו טבלין שפטור מן התשלומיין, תל' ולא יחלו וכו', הא משעת הרמה ואילך מיהא משלם וכו'. כאן אני עומדת ומשתומם הרוי תרומה, ע"פ דלא אתא ליד כהן התורה חייבה בפרטן בקרא דאיש כי יאכל קודש בשגגה ויסף חמישיתו עליו, וננתן כהן את הקודש עין ריש פ"י מתרומות במיל'ם שם, וניהו דזה בשוג נאמר הלא במיד בלא"ה פטור משום דאיינו לוקה ומשלם, ז"ל הרמב"ס בפי"ו ה"ו שם זר שאכל תרומה בזדון וכו' ואני משLEM דמי מה שאכל שאינו לוקה ומשלם עכ"ל. אלא אפילו בדלא אתרו בי, ונידון לגבי תשולמין בשוג וחיביו מליקות שוגגין חיבין בתשלומיין, מ"מ לא פריךaca מידי כי לדעת הרמב"ס ז"ל ביארתי שבסוגי"ן לאוכל תרומות חמץ דגס באוכל תורה לשלם, כי הרמב"ס שם בפי"ו הייח' פסק כהן חייבה עליה התורה לשלם, אבל הראת דבון לא חולין מתקונים, ע"כ ס"ל דבשוג רק החומש לכפירה ATI, אבל הראת מחויב גם במיד, והקרא מסיע לי דכתיב ויסף חמישיתו עליו וננתן לכהן את הקודש שכחה ופה ומעשר עני, נוטל ולכשיזור ישלים וכו', הפר"ח הביא ראי" משקל וטרוי זאת לדעת הר"ן דאך לצאת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן ע"כ גם הר"ן מודה דחיביך עכ"פ לצאת י"ש, דבשלמא בתנות דאיתנייהו ביד הבעלים סובור הר"ן דליך העלים ובטל המצווה, לית כאן דין ממון כלל, אמנם בהני מתנות עניים דהבעלים כבר סלקו ידיהם, והוא הפרק לעניים, מי שבא לטול שלא כדין פשוט דגוזל את העניים, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חיביך מטעם דין על התוס' סובב תמייתך שכתבו דל"ק דפורר ר"ח ומרא דזה פריך ספר דלמה לא פטור גם הכא למורי, והוא פלא ובסוגי"ן שם הארכתני בדבר זה בתכלית הארכות. ואם כןם דברי

מלוח הכתובה בתורה ככתובה בשטר ונטהוה דבר זה כתוב על נכסיה, וא"פ שע"י מיתה בטלה המצווה, אבל החוב כדקימא קיימת, וא"כ הכא ממש דכוותי הוא דכיוון דבדיאתנייהו בין היה עליו חייב מצוה כתוב לגבי השפט משום דמלואה הכתובה בתורה הוה כתובה בשטר, וכמו דהגבוה זכה בחוב עליה של היולדת דין עלייה אלא משום מצוה להכשרה באכילת קדשים, מ"מ נעשה זה כתוב לגביה ונשתעבדו נכסיה וגם אחר מיתה עומד השיעבוד הזה על נכסיה להוציאה מירושה כמו כן אחר אכילת או איבוד המנתנות, הרי האוכל או המזיק נידון כמציק שיעבודו של השפט שחיביב לשלם כי הני מתנות מכח המצווה ה"י משועבדים לשפט ולכן אם השפט ה"י יחיד וכמו הقدس שפיר ה"י לATABOO ולהוציא בדיינים הזיק שיעבודו, וכן יפה כתבו התוס' דעכ"פ מדיני שמים חייב לשלם, דהרי אייכא כאן גזל השפט מצד מציק שיעבודו שהי' לו על המתנות מכח המצווה דתנו ל', וזה ברור שימוש בחרדים, וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל שכטב עבר ואכלו וכו' איינו חייב לשלם מפני שהוא ממון שאין לו טובע ידוע עכ"ל הרי כתוב פירוש דאחר דילתנייהו הוה לי' ממון שאין לו טובע ידוע, אבל גזל השפט אייכא, ומילא דביה"ש חייב, אבל מה שיש מן התימא על התוס', הוא להיפך דכיוון דכל זאת אמות וצדק להאי לשנא דמשום דהוא ממון שאינו לו טובען, איך נאמר דמן דדרש מ"זוה" פטור גם מדיני שמים, דקשה מאד לדרש הקרא לפטרו מנגל השפט שלא יצטרך לצאת ידי שמים, דהה"ז דהוומ"ל דאתא קרא לפטרו גם במכיר כהונה אי אכלן, ע"ג דאייכא טובע שלא יצטרך לשלם, וכן יותר נראה באזה כדעת הר"ן ז"ל דליקא לדינא שום נפקותא בין הני תרי לשנה, אלא דקשין לנו דכיוון דכל"ע הוה לי' ממון שאין לו טובען, למה קאמר בלשנה קמא דדרש מואה לפטרו דרשעה שאינה צריכה אבל מה שנראה לפע"ז דלשנה קמא ה"י סובר כיון דמתנות אלו חולין נינהו גם אחר נתינה וביד הכהן למכרן למי שירצחה, וא"כ הוויא דמה לי הן ומה לי דמיון ואפי' בגזלה ס"ל להתוס' ב"מ קט"ז ע"א דההזרת דמים הוה חזקה ואפי' בגזלה ס"ל להתוס' ב"מ קטו"ז ע"א ד"ה וחיביך מושם ב' כלים, דמקיים מצות והשיב בחזרת דמים יצא, אלא דהרבמ"ס לא ס"ל כן דבריש הלא' גזלה כתוב דבנשך ה毛泽ה נמי איינו לוקה משום דעתך לתשולמיין אבל העשה דוחשיב לו קיים ובכמה סוגי הארכתני בזה וא"כ שפיר מצי לקיים האי מצוה גם בתשלומי ממון ומילא דכופין אותו בתשלומי מעתות ליכא קרא דזה דאיון המצווה אלא בעודן בעין אבל בתשלומי מעתות ליכא מצוה, ואידי' לשנה סובר דמסברא ידיעון דהמצווה דוקא בהן ולא בחלוfine, ע"ג דהכהן מציע להחליפן ולמכרן וזה נכוון בפירוש הנני תרי אב"א, אבל לעניין דין שווין, דלצתת ידי' שמים מחויב ליתן לאיזה כהן או לכמה כהנים את שווין ז"ק היטב.

ע"ש ת"ש בעה"ב שהי' עובר מקום וצריך ליטול לקט שכחה ופה ומעשר עני, נוטל ולכשיזור ישלים וכו', הפר"ח הביא ראי" משקל וטרוי זאת לדעת הר"ן דאך לצאת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן ע"כ גם הר"ן מודה דחיביך עכ"פ לצאת י"ש, דבשלמא בתנות דאיתנייהו ביד הבעלים סובור הר"ן דליך העלים ובטל המצווה, לית כאן דין ממון וכל שנאבדו מזו עניים דהבעלים כבר סלקו ידיהם, והוא הפרק לעניים, מי שבא לטול שלא כדין פשוט דגוזל את העניים, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חיביך מטעם דין על התוס' סובב תמייתך שכתבו דל"ק דפורר ר"ח ומרא דזה פריך ספר דלמה לא פטור גם הכא למורי, והוא פלא

ז"ל בפ"י ה"ט מהל' מעשר וז"ל „אין פורען חוב מן הטבל מפני שהוא כמורכו“, וכותב ה"כ"ם שם, שדין זה נלמד ממה שביאו בסמוך והוא בהלכה י"ד וז"ל „מי שלקו בית המלך את פירוטיו והם טבלים, אם מחמת שהוא חייב להן צרך להוציא עליה מעשרות“ וכוכו עכ"ל, הרוי מבואר דחויב מצות מעשרות על המוכר, וה"ה אם ללח בيت המלך את הטבל בחובו דינה נמי כמורכר, וא"כ מה פריך הכא לר"ח שהוא מדבר ממתנות שנאבדו מן העולם, דיליכא כאן חיוב תשלמיין מצד גול השבט, משום דינה ממו שאין לו טובען, אבל כאן במורכר או נלקח מבית המלך בחובו, דינה כמורכר וההתובהה עדין קיימת ואייכא כאן חיוב מצות ת"מ, כדי קתני דחייב לעשר לאו מצד מmono של כהן ולוי Katain עליה אלא מצד חיוב מצות מעשר. ורש"י ז"ל נראה דהרגש בזה ורצה לתყון הדבר בפירשו שכותב ז"ל „קתני מיתה אס בחובו חייב לעשר אלמא יש לו חובען דאי לאו דינה הוא שישלם לו, ע"כ מא"י חיוב מצוה אייכא הא לא פש גבי מידי“ עכ"ל. אבל לא זכתי להבין אי ליכא כאן חיוב מצוה, איך קתני חייב לעשר דהינו לתקון מן הטבל שבידו על הטבל שלקה ביה המלך, והוא העשה תרומה ומעשר וכן כתב הרמב"ם „צרכיך להוציא עליה מעשרות“ ואיך אפשר לעשר דבר שאין עליו חיוב מצוה ורק מדין גול השבט, אז ליכא רק חיוב תשלמיין ממו, ולא חיוב להוציא עליה מעשרות מן הטבל שבידו דהרי מאכיל טבל לכחן ולוי. ובלב ארי ז"ל קתמתה להיפך דמה פריך הגמ' על ר"ח זהה כאן קודם הרמה מירוי דאן לכהנים שום זכות בהם, ואיך עליה ע"ד המקשן דהחויב כאן משום מזיק לכחן דהרי לעיל כבר דרשו דאוכל טבלו פטור דין להם זכות עד אחר הרמה.

אבל לפ"ע"ד כך הן הצעת הדברים. דינה ב"מ פ"ח ע"ב דרשו עשר תעשר ואכלת ולא מוכר, חבות רעך ולא לוקה, הרוי דמורcer ולוקח שניהם פטורין מלער ש"ת וرك מדרבנן נתחיכבו, וכן פסק הרמב"ם ז"ל בריש פ"ב מעשר וז"ל „אין חייב להפריש מה"ת אלא הגומר פירוטיו לאוכל לעצמן, אבל הגומרן למכרן פטור מה"ת וחיב מדבריהם ש"י וכו" עכ"ל, ועיין במנ"ח מצוה שצ"ה שכabb דמפשטיא דגמי' ב"מ מראה דמוכר טבל פטור, אבל דעת הרמב"ם הוא דתלוין במחשבתו בשעת גמר מלאכתו, ולא ידע מנ"ל לרמב"ם זאת עיי"ש, ולפ"ע"ד לא עליה ע"ד הרמב"ם לפטור האוכל אחר שגמר למכור, ולהייב המוכר אחר שגמר לאכלן, אלא משום דהחויב תועמ"ב בא בגין מלאכתן מבואר זאת בכל הש"ס, ולא מסתבר דהתורה יתנו מכשול לפני שיחיק בטבלו כל השנה, ושער בכל פעם ופעם דדומה זה להא אמרו חז"ל לא אמרה תורה שלח לתקלה, כמו שתבנו מזוה בפתחה דע"פ' דbullet האי צפוף ברובה דעלמא מ"מ לא יצוה התורה לבטל לכתלה, ואף כאן ע"פ' דהא דלא להשות איסורה דחייבין לתקלה הוא רק חש דרבנן, אבל התורה לא יתר זאת בפירוש בדבר שהוא נהוג בכל איש ובכל يوم תמיד, שישחה טבלו בביטול כל ימות השנה, ושער בכל פעם שיתוחן לצורכי بيתו, ומרקא מלא דבר הכתוב עשר תעשר את כל התבאות רעך היוצאת השדה שנה, דמשמע דbullet שנה ושנה עשר בפעם אחת, וכן כתיב ראשית דגנך וראשית גזע נורמן לאכילה שוב חייב גם אם מוכרן אח"כ, או

הרמב"ם נבון היטב למה דבר ר"ח רק ממתנות ליפטור האוכל והමזיק מתשלמיין ולא דבר מתוי"מ משום דבתרומה לעולם חייב, ובמעשר اي טבל לחרומת מעשר הרוי זה טבל ואי מתוקן הרוי כבר הוא ביד כהו ולוי, لكن תימא רבתא הוא איך פריך מהאי דיקוא הא משעת הרמה ואילך חייב על ר"ח, ולא עוד אלא דקsha טובא למה לי ליפרך מדיוקא כלל ולא פריך מהא דבאי קרא לפטור את האוכל פירוטיו טבולן מתשלמיין, הרוי דלית לי הא דר"ח דינה ז"ל ממון שאין לו טובען, דל"ח ודאי לא בעי קרא והא דלישנא קמא בעי קרא דזה, כבר ביארנו לעולה משום דהוו"א דבמתנות חולין דין אין בהם קדושה, אמרינן מה לי הון ומה לי דמיון, אבל כאן בטבל ותרומה לא שייך זאת. וראה זה פסק הרמב"ם ז"ל וז"ל בפ"א ה"ה מהלכ' מעשר, „האוכל פירוטיו טבלין וכן לי שאכל המעשר בטבלו ע"פ' שהן חייבין מיתה לשמים, אין משלמיין המתנות לבעליהם שני אשר ירימו וכו' ובחול' מותר לאדם להיות אוכל והולך תחליה וא"כ מפרש תועמ"ז עכ"ל, ועיין בבב ארי שקבעה על הרמב"ם דלמה לי קרא דאשר ירימו, הא בלא"ה פטור מפני שהוא ממו שאין לו טובען. גם מה ש' אעפ"י שם חייבין מיתה לשמים אין מובן دمشמע דמחמתה זה ה"י מקום חייבו בתשלמיין, ובאמת נהפק הוא דהרי אייכא מ"ד דאף מיתה בייש' פטור מתשלמיין, עיי'ש איך נדחק וחולה א"ע בשינוי לשונו הרמב"ם דכאן כתב „אין משלמיין" ובhalb' בכורים אצל המתנות כתוב „איינו חייב לשלים“, דקדוקו כוכן מאד אבל תירוץ או יולא לפיה. אבל דע דהרבmb"ם ז"ל ברור מללו ומפרש הבריתא שיטתו, דס"ל דתרומה ע"פ' שלא הגעה לכחן האוכל בין בשוג ובין בזמיד משלם פירות חולין, אלא דבשוג נעשין התשלמיין קודש מגוז"כ, אבל בזמיד לא נעשיין קודש, ומעתה הו"א דגס בעודה טבל כיון דפטיכי ב"י תרומה כדאית בgeom' ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה"ה לערלה בשתיים, ישלם האוכל התרומה שבו בפירוט כמו בתרומה שהרומה, עיי' איתא קרא דאשר ירימו דין לך בהן כלום עד שירימו ממש, וזה ש'כ' הרמב"ם ז"ל, ואעפ"י שהן חייבין מיתה לשמים" הרוי לך דחשיבין אוכל טבל כאוכל תרומה לעניין עונש לשמים, יכול דגס לעניין תשלמיי תרומה האוכל טבל כאוכל תרומה דבין בזמיד ובין בשוג ישלם פירות הראוין כפי מה שאכל, מ"מ „אין משלמיין המתנות לבעליהם" ובדקודוק עצום שינה לשונו ולא כתוב פטור או איינו חייב דזה פשיטה דאיינו חייב משום גול השbet דהרי הוא כשאר מזיק מתנות כהונה או שאכלן שפטור, אבל כאן ה"י מקום לומר דאיכא משום תשלמיי תרומה دمشעת הרמה ואילך באמות משלם הון בשוג והן בזמיד ולא משום גול השbet דהרי בזמיד גס בתרומה פטור אלא באוכל דוקא מצד הראין זור כי יכול קודש, והרי תראה דבריש פ' עשרי מתרומות כתוב ג"כ זר שאכל תרומה משלם קרע וחומש ולא כתוב חייב לשלים, ובhalb' ה' כי אכל תרומה בזמיד וכו' משלם הקרע ואיינו משלם החומש ולא כתוב חייב לשלים, וזה ברור ואמת בכוכנת הרמב"ם ז"ל, אלא דלפ"ז אין אנו יודעים לפרש הסוגי' בכך דמה פריך הכא לר"ח כנ"ל וצ"ל דהסוגי' באמות לא ס"ל דאובל תרומה בזמיד צרך לשלים פירות מzd אוכל כמו בשוג דזה תלוי בנסיבות תנאים ואמוראים אי גם הקרע שייך לכפרה או לא אבל הרמב"ם לפי ההלכה מפרש ספר הבריתא כנ"ל, ומミלא לא שייך כאן הא דר"ח כל ודוק' היטב.

ד קל"א ע"א גמר' ת"ש הרוי שאנסו בית המלך גרנו אם בחובו חייב לעשר, ואם בנפרות פטור מלער. קושי' זו קשה מאד להולמה, הרוי חייב לעשר קתני ולא חייב לשלים, וכיון דמצו מעשר מטבל אחר עלייו ונעשה תרומה ומערש, ע"כ דאיכא מצוה עליו לעשר כשאר טבל שבידי, דהרי הוא כמורכו, וכאשר פסק הרמב"ם

בח' ק"ז צ"ל, דבער רשי ז"ל בזה שלא היה גמור לא מצד הכהן נשלח לו, ולא מצד הבעלים שיש להם טו"ה, וכן אמר דכל שולח ע"י תינוקות דלא זכי לכהן ע"י". ובענין תמורה לומר דכל שולח אדם מתנה לחבירו ע"י קטון אוון בו משום גזל אהמה, אבל לפ"ד נראה דכל שומור מתנות לתינוקות להולכים לכהן ודאי אינו מקפיד על כהן ידוע רק שיגע לידי כהן כדי לתקן בהמותו, כי מאחר שדרך הכהנים לחזור אחר מתנות ולחותוף וכאשר אמר אבוי לקמן קל"ג ע"א מריש הוה חטיפנה מתנתה הרי הכהנים היו רגליים בכך, וכן אם הבעה"ב הי' מקפיד שיגע לידי כהן ידוע הי' מושרן ביד גדול היודע לשמרן מן הכהנים הלהוטים לחוטפן, אבל מי שמשרן רקתן מסתמא לא ציווה לו כלל לתתם לכהן ידוע אלא לכהן שימצא ראשו, וכן אין באזה לא משום גזל הכהן שלחו אלו, ולא משום טו"ה של הבעלים, וזה נראה לפ"ד ברור בכוונת רשי ז"ל וד"ק.

עד כדלקמן קל"ג ע"א, דדרש ונתקן ולא שיטול מעצמו וד"ק.

יע"ב

אמר לך רב, תנאי היא, דתני ובי' דמר סבר איקרו עם ומיר סבר לא איקרו עס. לכאר' הי' מכאן ראי' נג' הב"ח הנ"ל דלפי דעתו דאין דקהני כהנים, ומה לא אמר דמאן דמוקי לאילום בכל כהנים, אלא דזה ליתא כperf על עבדים ולא אליהם ס"ל דיאים לא בכל כהנים ולא בכל דיא"כ אידך דמוקי אליהם ס"ל דיאים לי' דלא מכאן, ואם אמר דרב עם הקחל, א"כ רב דספוקי מספקא לי' דלא מכאן, ואם אמר דרב ספוקי מספקא לי' בהאי תנא דמוקי יכperf על עבדים ולא אליהם אי משום דחו בכלל כהנים אי דחו בכלל עם הקחל, אז לא הוה לי' לרבות פסוק כהאי תנא כיון דלאידך ודאי לא הוה בכלל כהנים או עם ובתח פטור ממתנו, ולאידך אפשר דאפילו בכלל כהנים מה ואיך אמר מסתיים דלא שקין מני' דהא בדין הוא דלא שקין מני', אלא דעת רב גופא קשה דילמא באמת האי תנא דדרש יכperf על עבדים ס"ל דלויים הו בכלל כהנים וצ"ג וד"ק.

ך

כל"ב ע"א גמרי אר"ה בר חייא Mai חייב נמי, אך אמר חייב בחצית מתנות, עיין בלב אר"י שהקשה דמ"ש מספק וייסם שבאו לחלוק בנטשי סבא אמרין דהכל של ייסם משום דאי ספק מוציא מידי ודאי בפ' החולץ, וכען שהקשו התוס' ריש מס' בב"מ, bahwa אמר כולה שלוי וזה אומר חייה שלוי, עי"ש מה שהאריך, ולדיidi לך' מ"ד שאני התם דלולי האי ספק היה היבם היירוש ייחידי, וכן בב"מ שם דלולי האי טענת חייה שלוי הי' אידך מכח מציאותו זוכה בכולה וכן שיק' לומר דאי ספק יכול להחליש את הودאי שהי' לויל הספק, אבל בצדיה הבא על התשעשה מה תאמר דלולי הצדיה הי' האי ולכך שהוא, ולא לויל הצדיה לא הי' נולד מידי, כי בלא אב אין הריוון ולידיה, וא"כ האי ספק ספק דמעיקרא הוא והשיות נולד במומו עמו בספק ארע האב שהוא צבי וזה ברור ואמת וד"ק.

משנה

שיפטור בגמורן למכור אף שמתישב להחזיק עצמן, לא נשמע מזה. ואבאר יותר דהרמב"ס ז"ל לשטי"י מוכרכ ה' לתלות זאת במחשבתנו כנ"ל, דהנה הוא פסק בראש פ"ד דאין הטבל נקבע לעשרות מן התורה עד שיכניסו לבתו, שנ' בערתי הקודש מן הבית, וכן כתוב דאפילו נקבע בששה דברים בגורו, והוא עיקר הפרשת תנו"מ הוא אכילהו עד שיקבע בכניסה לביתו. והנה עיקר הפרשת תנו"מ הוא בגורו, והרי הרמב"ס ז"ל בעצם פסק בפי"ב הי' מתרומות דין ישראל חביבן ליטפל בתורמה ולהביאה מן הגורו לעיר ומן המדבר ליישוב, אלא הכהנים יוצאים לגרונות וישראל מונתנים להם חלקו שם, והוא מברייתא סוף פרkon, ומעתה איך יתאמתו שני דברים אלו, הלא מה"ת אין הגורו קבוע לתוכו אלא הכנסה לבית, ואיך יפריש בעודם פטורין, אלא ודאי דכל שגורר מלاكتון כדי להכנסם לבית שוב מצי מפרש עליון מה"ת עיין במנ"י, אבל גמורן ע"מ למכרן לא נקבע כלל למעשר אפיקו יכינס לבתו, אבל מ"מ מצי מודה הרמב"ס ז"ל אם מוכרן לבסוף אחר שגמרן לאכילה, ולא הפריש איז, דפטור מה"ת וכן ממשען מלשונו שנ' בפ"ד הנ"ל "וכן האוכל מפיריות שדעתו להוליכן לשוק אחר שנגמרה מלاكتון אינו לוקה אלא מכת מרדות כמו שביארנו שאין הגורר למוכר חייב בעשרות אלא מדבריהם" עכ"ל. והנה אחר שנגמרה מלاكتון שתובע ע"כ קאי אוכל מפיריות, וכמו דאמר האוכל פירות אחר שנגמרה מלاكتון, ונגמרה מלاكتון היינו כניסה לבית דאי קודם لكن בלא"ה אין לוקה ממש"כ לפיו זה ברישא דכל זמן שלא ראה פניו הבית אין כאן מלקות על טבל, וא"כ הי' לו לכתבוב,, "שהיה דעתו להוליכן לשוק" ולא,, "שדעתו להוליכן לשוק" עתה הרוי דס"ל דזוקא אם עדין דעתו להוליכן לשוק פטור מה"ת בأكل ארע, אבל אם חמוץ מהשבותו, ע"פ שבשעת גמר מלاكتו הילך פטור מה"ת דעתו למוכרן, לא מהני האי מחשבה שנטבטה לפטרו ממערש, ועכ"פ הי' איך שייה' האי דין דקהני כאות בבריתא, דאנס המליך גורנו בחובו דחייב לעשר, ע"כ רק מדרבנן חייב, דהרי הוא מכורנו לו ומוכר פטור מלערש ואפי' תפיש דרכי הרמב"ס כמו שהבין המנ"ח, דזוקא אם חייב בשעת גמר מלاكتו למוכרן, אז פטור מה"ת, אבל חייב לאכלו חייב הלאanca האנס את גורנו כתני, והוא קודם שהכנסו לבתו שלדעת הרמב"ס אין כאן חיוב מעשר מה"ת עדין.

ולפ"ז הי' סובר המקשן דהא דחייב רפנן את המוכר לעשר הוא מטעם גזל שבט, שלא יפסידו הכהנים חלוקם ועכ"פ דעתין לא הורמו ובittel ליכא משום גזל השבט כדעליל, התם כבר נאכל וליכא לחיבבו בהפרשה וננתנת תנו"מ, لكن גם תשלomin לא תקנו חכמים דהא בלא"ה איכא עליו חיוב מיתה על אכילתו אבל הכא כיון דהittel בעון ואייא לחיבבו בהפרשה וננתנה חיבורו רבנן, משום שלא יפסידו הכהנים חלוקם, וכן פריך במתנות נמי נינה דליתנייהו וא"א לחיבבו בנתינה אבל כיון דליך איסור באכילתון הוויל לח"ל לחיבבו מדרבנן בתשלומי המתנות משום פסידא דכהן, דזהה כמוכר, כמו שחייבנו מדרבנן לעשר במוכר או אנס בחובו, דזהה כמוכר, עי"ז משני דשאני התם דקמישטרשי לי', ור"ל דלאו משום פסידא דכהן חייבו לעשר במוכר, אלא משום שלא יהיה כאו"א מוכר ולוקח שישתרשו לי' התו"מ, لكن הוכרח ח"ל לחיבב המוכר והולקה בתו"מ, אבל בגין במתנות הרוי הוא עובר אכילת מ"ע אם אוכל או מזיק המתנות, וא"כ אין כאן מקום לחיבב בתשלומים כדי שלא יאכלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים לנפלע"ד לפי חומר העני אישטרשי לי', כמובן וד"ק היבט.

ע"ש גמר' ההוא ליוואה דהוה חטף מתנתא, ופרש"י ז"ל כשהוי התינוקות מוליכין הזרע והלה"ק לכהן, חוטפים מידיהם עכ"ל, עיין

הни דברים, דעינו בביברות דף ט"ז ע"א, דכתני התרם בבריתא דמה צבי ואיל פטורים מן הבכורה ומון המתנות, אף פסחמא"ק כן, וא"כ קאמר אי מה צבי ואיל חלון מותר אף פסחמא"ק חלון מותר תר"ל אך חלק וא"כ פריך ר"פ לאבוי אי מה צבי ואיל אין אווא"ב נהוג בהן אף פסחמא"ק וכו', אל' למאי מדמת להו, אי להחולין אווא"ב נהוג בו, ואי לקדשים אווא"ב נהוג בו, אל' אי הכי גבי חלב נמי נימא הכי וכו', לאו מי אמרת אך ולא חלון אימא נמי אך ולא אווא"ב, עכ"ל הגמ', הנה היוצאה לנו מתוך האיסוגי דלאו מצד קדושה דאסיר גיזה ועובדיה פטורין אותו מבכורה ומונתנות, דא"כ למה לי אך חלק לדגבי אווא"ב וחלב אין לו דין צבי ואיל וכאשר פריך שם דברין חולין ובין קדושים הני נהוגין בהן, אלא משום דמגוזא"כ פסחמא"ק עשו הכתוב צבי ואיל, ועיין שם בתוס' דמה"ט מהניג שור פסחמא"ק לוקה משום מהניג כלאים, וכן מה"ט אין פודין בפסחמא"ק פטור חמוץ, והתוס' הקשו שם דnimא נמי דלבני כסוי בשחיטה, ותייצו משום דכתיב בפסחמא"ק על הארץ תשפננה כמים, עי"ש, ואיל' הדבר הזה אור בעניין דאיך נאמר משום דאיתקס לצבי ואיל לעניין בכור ומונתנות דפטורין דנאמר דהקרה משואה אותן עד שנתיר חלבן ואויא"ב ונצרך כסוי הדם בשחיטה, דיפה דרשׁו חז"ל קו' דאם נאמר דחצץ בפסחמא"ק שעדיין אין קדושה יש בהן דיסורים בגיןה ועובדיה, ולכן אין בכורה ומונתנו נהוג בהן האי הקישא לצבי ואיל הוא היפך האי טעמא דהרי צבי ואיל לא שייך בו לעולם שום קדשות קרבן ופסחמא"ק משום שעדיין אין קדושה יש בהן דיסורים בגיןה ועובדיה, אין בו משום בכור ומונתנו והו"ל להקישן לקדשים להשמעון, דמצד שעדיין יש עלי קדושה דין שהוא לעניין בכור ומונתנות כקדום שהוממו ונפדו, אבל לא להקישן לצבי ואיל שאין שייך בהם שום קדשות קרבן, ולכן הוכרחו חז"ל לדריש דתורתה שעאן לצבי ואיל ולא מצד קדושה שבשם דאסורים בגיןה ועובדיה, אלא מגזה"ב, וכן הו"א בכל מילן קו' דדין היה עליהם לעניין חלב ואויא"ב וכסוי אשר על כל זה בעינן מעוטרים. ופלא והפלא אני רואה הרמב"ם ז"ל דלא נחות ליה, דז"ל בפ"ה מבכורות ה"ח, כל הקדשים וכו' ואם קדם מום עבר להקדשן או שהקדשן תמיימים וא"כ נולד מום קבוע ונפדו, פטורין מן הבכורה שהרי לא יצאו לחולין לכל דבר מפני שהם אסורים בגיןה ועובדיה" עכ"ל, וזה נגד הגמ' הנ"ל דדרשינו מכבי ואיל דהוה לצבי ואיל, ולא משום צד קדושה דאית בהו, והרי בהא אין פודין בהם פטור חמוץ אמרין בביברות דף י"ב ע"א נמי מטעם דהוה לצבי ואיל והרמב"ם בפי"ב מבכורות ה"ט כתוב פודין בגין פקועה אבל לא בפסחמא"ק שהרי נאמר בהן לצבי וכאל, מה צבי ואיל אין פודין אף פסחמא"ק אין פודין בהן עכ"ל, וכיון דבחדא בבא עם בן פקועה נקט דין דפסחמא"ק, עכ"ז חד עטמא אית בהזאת דפודין ובזה דין פודין, והרי בגין פקועה פליגו ר"א ומור זוטרא לעיל דש ע"ב اي שה מעלה היא אלו, ופסק הרמב"ם ז"ל בר"א דכיוון דהרי שעה מעלה קרינן ב' ע"ג דלענין אכילה כבשרא בדיקולא חשוב ולן פודין, אבל בפסחמא"ק אין פודין כלל והוה ש מה מעלה, דהרי איתקס לצבי ואיל, ואיך שינה הרמב"ם ז"ל טעם הכא גבי בכורה לכתוב דמשום איסור גיזה ועובדיה נגעה בה, ובמנתנות בפ"ט מבכורים שתק הרמב"ם ז"ל מכל וכל ולא כתוב שום טעם אלא הדין סתום קדשים שהקדש חמימים וא"כ נולד בהם מום ונפדו, הרי אלו פטורין מן המונתנות עכ"ל, ודרכו בזה נעלם ממוניומי יתו ואזכה להבין דעת קדשו. אבל ממשנתנו יש ראי' ברורה לדעת' התוס' דתורתה שעאן לצבי ואיל, דהינו כמין היה שלא שייך בהו מונתנות ובכורה ומילא לא מצי הביטול ברוב מהני לחויו במונתנות דניהם דאסיר גיזה ועובדיה פקע ממוני של קדשים נסתלק. אבל הט אזנק ושם דבכור שהו מום וכן כל פסול מוקדים שנפדו דפטורין מבכורה ומונתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה ומונתנות, אלא משום דאיתקסו לצבי ואיל דהינו דתורתה אמרה דפסח"מ מהנה חייה ממש לעניין ע"י ביטול,

בכור שנחרב במאה בזמן שוחטין את כלון פוטרי את כולם, ותימא רבתא תמהתי הלא מה"ת חד בתרי בטל אפי' בבע"ח, וא"כ ליכא כאן שום קדשות בכור ומוטרין כולם בגיןה ועובדיה ולמה לא יתחייבו כולם במנתנות כיון דכולן חולין גמורים מהנה לכל מיili מה"ת עכ"פ, וביעוני פתחתני את ספרא דק"א החת"ס ז"ל וממצאי שהוא ז"ל ישב על מודוכה זו, וכותב ז"ל הנה צל"ע הא מה"ת אפי' בע"ח ודבר חשוב בטל ברוב ואיל' התערבות אורה ה' בטל ואפי' היתר באיסור דס"ל לרמב"ן בטל מאין דרך היתר להתבטל מ"מ הינו להתבטל ולהזכיר ההיתר לאיסור אבל כל דפריש מרובה פריש אמרין וכו' האמנם מבואר בחו"מ סס"י רל"ב, בהאי דינא ממש חזקת ממון של בעליים עדין, וזה בכלל אין הוליך בממונו אחר הרוב (ר'ל דלא אמרין כל דפריש מרובה פריש), אך מ"מ מבואר لكمון קל"ד ע"א אפי' בספק השkol לא מהני חזקת ממון של בעליים נגד מונתנות דאמירין צדק משליך ותנו לו, מכש"כ היכי דרובה מסיע' לכחן וכו', עצ"ג לפ"ע' ז' ואין לי מקום לשיב' קושי' זו אלא לומר כיון דעכ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצאו אסורים כולם בגיןה ועובדיה מדרבנן הם פטרו מונתנות שלא יבוاؤ לזלל בגיןה ועובדיה וכו' עכ"ל, העתקתי לשונו הטהור כדי לדקדק בו, כי לפ"ע' במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היכן שחכמי התלמוד יעבורו בשתקה על משנהזו שלא לפרש דעתמא דפטורין משום גזירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחשש גיזה ועובדיה, וגם גופ הגזירה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמות מותרין כולם בגיןה ועובדיה, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גזירה לגזירה והרי לעיל בכלי לא פטרו מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלבה וחיבב בכיסוי כחיה ואסור חלבה כבבמה והחთ"ס הרגיש באזה וכותב דעשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה, אבל לא מצין דוגמא לזה שעקרו מ"ע כדי לעשות חיזוק יותר משל תורה, וכעכ"פ כעין זה ה' להגמי' לפרש בשקל וטרוי ולא לשתוק מני' וגס הראשונים ז' לא היו מניחים חידוש זהה לאחד מן האחרונים שבאחרונים להתנדר בו.

אבל דע דהאמת כמו שכ' החת"ס בשם הרמב"ן, דהיתר באיסור לא מותבטל וכאשר הארכתי בזה בפתחה, וכן לעיל בראש פרקו על התוס' ד"ה נתית, דלulos לא נעשה מהויתר שהוא העדר להתחף ע"י ביטול לאיסור שהוא המציאות, וזאת למד מהא אמרו בב"מ בקפץ אחד מן המנוין לתוכה דכולן פטורין ממעשר משום דישרי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, ולא שדרשינו זאת מקרה ובמיעשר בהמה דוקא, אלא דבכ"מ דאיתκא חד דפטור ממצותה ונתערב בכמה שחביבים שוב א"א לקיים המצואה ודאי אלא דיש חילוק בדבר אם הפטור הוא בעצם זאת שייך סברה הנ"ל, דא"א להעשות חיזק מן הפטור ע"י ביטול, אבל אם הפטור הוא ע"י איזה פסול או איסור שוב כל שנטבטל הפסול והאיסור, ממי לא נעשה ראי' למצואה, ומה"ט בראש פ' כל הזבחים בטרפה שנתערב בזכחים פריך ונכטיל ברכוב ונכבשינו דניידי' משום דטרפה הוה פסל לגבוח מקרה דמן הבקר להוציא את הטרפה, ולא בעצם אינו ראוי לקרבן, ולכן כל שע"י הביטול נסתלק הטרפות לגבוי האיסור, שוב ממי לא ראוי לקרבן, וא"כ לכאר' הכא דכוותי' דבקדים אין מונתנות נהגנו בהן משום דמייעט רחמנא קדשים ממותנות ומעתה אם נטבטל הבכור בשאר בהמות חולין עד שפרק הקדשה ממנה מכל וכל והותר בגיןה ועובדיה, ממי לא חיזק להיות חולין גמורים, ולמה לא יתחייב במונתנות דהרי המוניה של קדשים נסתלק. אבל הט אזנק ושם דבכור שהו מום וכן כל פסול מוקדים שנפדו דפטורין מבכורה ומונתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה ומונתנות, אלא משום צד דאיתקסו לצבי ואיל דהינו דתורתה אמרה דפסח"מ מהנה חייה ממש לעניין

לפסקוק דין פודין דמי"ש מפסקהמ"ק דאין קרא בתר הקרא דהשוות אותן לצבי ואיל, אע"ג דעלענין שאר מיליה הוא ודיננו ג"כ כשה לנבי חלב ואוא"ב ופטור כייסוי ומ"מ אין פודין בהן מושום דהשוות התורה אותן לעניין בכור ומוננות ואולי גם לעניין כלאים להחשב כחיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותט לעניין אבמה"ח שלא נפדה בו, הגם שרהייט ואיזיל כשה מעליה והבן.

ודע עוד דגס מרשי"ז י"ל יש להוכיח דסבירו כדעת הרמב"ם דפטור בכורה ומוננות בפסחה"מ הוא מטעם קדושה דאית בהו, דהינו איסור גיזה ועובדיה, דביריש פרkon במשנה שם ד"ה כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן בסה"ד כתוב ז"ל קסביר האי תנא קדושת דמים מודחה מן הבכורה, דין קדושה תלה על קדושה עכ"ל. ועיין בטו"ז י"ד סי' ס"א סק"א דנתתקשה לי' דבמננות ליכא שום קדושה דמאכליין אותם גם לכלבים, אלא קדושת מצוה קאמר, דלא מציז חיל אקדשים, אפילו בקדושת בה"ב ובכברורות כתוב רשי"ז י"ל שם בביואר יותר קדושת דמים ייפינן מקדושת הנוגן דמפרש לקמן מקראי דפטורה מבכורה ומוננות עכ"ל, והוא ממש דדרשינו בדף ט"ו שם דפסקהמ"ק פטורין מבכורה ומוננות ממה פסקהמ"ק דnidzon כחיה לעניין מחנות לעולם נשר כמות שהוא פטור משותם דסבירו אבל לא בטלה רשי"ז דהא דהתם משותם דאיתתקשו לצבי ואיל, והתוס' שם הקשו על רשי"ז דהא דהתם פטורין אע"פ שנפדו ומשותם דאיתתקשו לצבי ואיל, והכא דוקא בא נפדו, אלא היינו טעמא בקדושת דמים משומך דכתיב גבי בכור בישראל ובמננות כתיב מאת העם עכ"ל, ואבאר תמייתם על רשי"ז יותר, דרש"ז י"ל סובר דבפה"מ משומך צד קדושה דאית בהו מעטען אותו מבכורה ומוננות, ולכן קאמר דהאי תנא סבר דהה קדושת דמים מודה, וזה איןן דמשום דנעשה לצבי ואיל תנמעטו, וזאת לא שייך בקדושת דמים, ובאמת פלא והפלא הוא שיטת רשי"ז בהז, דלפי שיטתו מכש"כ קדשים שלא הוממו ודאי פטורין מן המוננות, וא"כ למה כתיב בקדשים „אותם“ למיעט ממננות, תפ"ל דאפילו פסקהמ"ק דין בהם רק קצת קדושה איסור גיזה ועובדיה נמי פטורין. וראיתי בספר קרבע אשר על בכורות דף ט"ו ע"א שהקשה על הש"ס שם האי קושי, א"י פסקהמ"ק פטורין מן המוננות מכש"כ תמיימים, ול"ל בריש פרק הזרע לימוד מאותם דמננות נהוגין בחולין אבל לא במוקדים, וחירץ לפ"י מה שעבד ק"ו מזהה ושוק על מוננות לא הוה מצין למליף תמיימים מפסולים דמה לפסקהמ"ק דין בהם חזזה ושוק משא"כ בתמים דאית בהו פסקהמ"ק ממננות משומך דאית בהו צד קדושה, א"כ הק"ו פריכא דמה לחולין דאין בהם צד קדושה لكن חייבן במוננות, אבל קדשים אע"ג דחיבים בחזזה ושוק, אבל כיון דהם קדשים הוא הגורם לפוטרן ממננות, כמו שהקדשה גורמת לפטור בפסחה"מ ובקדושים דמים, זה פשוט וברור לכל בא שער התלמוד אבל האמת הוא דלאו צד קדושה שבפסחה"מ גורם הפטור אלא משומך דהתורה שעאן כצבי ואיל ואפילו פקע מהם איסור גיזה ועובדיה ע"י ביטול, מ"מ בפטורים מן המוננות ובמכורה קיימו ועיין במנ"ח מצוחה תק"ז שכותב בע"י הביטול, אע"פ שמוטר בגיזה ועובדיה מה"ת אבל בכור תם שנטרבר ודאי מה"ת ה"י חייב במוננות גם על הבכורה, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדשה מנ"י ונעשה חולין ומילא חייב במוננות דבר כוכו לכחן, ועתה שנטרבר ופקע הקדשה מנ"י ומה לא יתריב במננות, אלא דכיון דמדרben בע"ח לא בטל וכולן ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

והנה הא דכתב הטור והשו"ע סי' א ע"ט ,,ואינה נהגת בקדשים ולאBBC", הוא חותם וסתום מאד, דיבור ודאי בע"מ קאמר, דיבור תם הוא יכול להזכיר ומאי למיירת דין חיוב מוננות ובקדשים אם נמי בע"מ קאמר מה חילאים לשנים, הכי הול"ל בפסולי המקדש אין נהוגות ונכלל בהז גם בכור בע"מ וחדר טעמא אית להוא דאיתתקשו לצבי ואיל, אלא ודאי דהאי קדשים

עובדיה הוה, אלא מכח דעשאן הכתוב כחיה, שלא שייך במוננות, ועי"ז לא מהני הביטול לעשותו שהמעליה כנ"ל, וכיון דזכינו לידע דיבור בע"מ לא שייך ביטול לעניין מוננות לחיבתו, שוב לא שייך ג"כ כל דפרש מרובה בראש הרמב"ם ז"ל כר"א דפודין בכנ"ל דבר שלא נתבטל חשוב לי' קבוע וכמיחה על ממחזה דמי, וא"כ כל שלקה הזה כלכך מן הקבוע ולא תימא דהרי הוא קבוע שאינו ניכר רק מדרבן, משום דמה"ת בטל ממילא דטעמא קבוע שאינו ניכר רק מדרבן אבל בהיתר באיסור דההיתר מה"ת לא נתבטל ולא נתהפק להיות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע DAORIYITA וכמיחה על ממחזה דמי. וראי ברורה לזה ממשנה סוף מעליה בפלה פרוטה של הקדש לתוך החיס דלכ"ע מועל כשיוציא חדא פרוטה ממשום דסבירו דמביא אשם תלוי על ספק מעילה עיי"ש והרי שם רוב המעוט חולין ואפילו אלף פרוטות אבל כיוון שלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שביארתי בראש פ' שילוח הוקן, שוב הוה קבוע וכמיחה על ממחזה אע"פ שאין ניכר, ועתה ממש כמו כאן, וזה הוא הדין DSMNTINU דהאי בוכר בע"מ דהוה פסקהמ"ק דnidzon כחיה לעניין מחנות לעולם נשר כמות שהוא פטור ממננות, אף שנטבטל איסורו של הקדש מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה"כ להיות כחיה לעניין מוננות עדין במקומו עומד, ולכן כל או"א מן השוחטים יאמר להכהן אייתי ראי' דידי לאו פסקהמ"ק הוא דחישוב כחיה לעניין מוננות, וככל המוציא מהליך לקמן בין פרה לקמן דפרה בהחזקת פטורה קיימת וקמה בהחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שאכתב זהה לקמן בס"ד, ותוכנן הדבריס דהאי חזקת פטור וחיזק חייב לא חזקה ממש קאמור אלא דקרה דענין ורש הצידקו דדרשין וכור' דעתך משליך ותנו לו מוקמיון במקומות דaicaca חייב מבורר אע"ג דנולד לו ספק אם זה שייך להאי חיובא או לא, כמו בכמה דaicaca כאן חייב לקט עליה, אלא שמוספיקים על הני חיטים אם נפלו לפני קצירה או בשעת קצירה, ע"ז אמרין צדק משליך ותנו לו אבל במקומות דaicaca ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירותו, זהה הדירין לדין המוציא מהחברו עליו הראה דכל ספק ממונה לקולא לנtabע גם במננות כהונה, אמרור מעטה כאן גר דמהה יי' אם מד שאפשר שהבעל הפרה ה"י פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאלי הפרה היה היא ואינה בת חיובא, והרי כאן טוען כל או"א שהוא שחותתי אני דבר שאין בו חיוב מתנות וליכא כאן חזקת חיובא כל כמו בגר, וזה פשוט ואמת לאmittio בס"ד. וכך לדין DSMNTINU די' אמרת מה"ת דכל שנטבע בוכר בע"מ כולן פטורין ואם אחד שוחט את יכול לא ישלם עבור הבכור בע"מ משום נטבטל ואין בו איסור גיזה ועובדיה, דהרי צבוי ייחס ולא יתהוו להיות כשה ע"י הביטול, אע"פ שמוטר בגיזה ועובדיה מה"ת אבל בכור תם שנטרבר ודאי מה"ת ה"י חייב במוננות גם על הבכורה, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדשה מנ"י ונעשה חולין ומילא חייב במוננות דבר כוכו לכחן, ועתה שנטרבר ופקע הקדשה מנ"י מה לא יתריב במננות, אלא דכיון דמדרben בע"ח לא בטל וכולן ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

ודע דעלענין פדיון פטור חמוץ דפסק הרמב"ם ז"ל כר"א דפודין בגין פקועה אייכא מאן דגרס ברמב"ם דין פודין וכמר זוטרא עיין לעיל בפוסקים ובפרשני הש"ס שם והנה באמת יותר מסתבר

ודבאו דהדין עם הטבה, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי" דהרי לא מצין חולק עליו בגמר, אלא דלפ"ד מש"ה המשיטו מושום לדידי אין שום נפקותא בדבר דהרי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו למייר דין טו"ה לבעלים אלא אדם כהן בא לתבעו לטבח אינו יכול לדוחתו ולומר לו לך לבעלים ואני יכול להבון כוונתם בזה, ס"כ ס"כ יון דעתו"ה לבעלים הרי אינו יכול ליתן לכהן התבעו ובלא"ה הלא אמרו לקמן דין ליתן לתבעו חלקו בפה ולא עוד דהרי יכול לדוחתו שיתנהו לכהן אחר, ולעיל דף מ"ד ע"ב כתבתי על הא דדרשו מה אמר יחזקאל ולא בא בפי פיגול, שלא אל מבהמה שלא הורמו מתנותיה, דמש"ה קרי לי בשער פיגול כיון דהדין עם הטבח והכוונה שהטבח מזוהר שלא ישחוט לבעלים עד שיהי בטוח שיתנו המתנות לכהן, וכל ששותת kali השחיטה על הכהן שיגיע לחלקו, הוא השחיטה כעין פיגול, דהמחייב פוסלת בקדשים עיי"ש, וכיון שאין זה אלא חומרא בעלמא שמשתבחה בי יחזקאלಲן לכון לא הביאו הרמב"ם ז"ל להלכה, הכלפ"ד וד"ק.

ע"ש גמר' דרש רבא מאת העם, ולא מאת הכהנים מאת זובי' היזבח הי' אומר אפלו טבח כהן במשמעו. והנה רשי"ז לפרש Adams כהן נעשה טבח למוכר ויב' מוח"ת ליתן מתנות לכהן אחר, והתוס' הקשו עליו די"כ איך פטורו שננים או שלשה שבועות, ועיין בראשונים שתירצ'ו זאת, אבל ק"ז צ"ל קמתמה דעכ"פ מ"ש מתורותם תבאותו דסגי בהפרשה, אבל אינו נותן לכהן אחר, ולעיל תנין בפירוש דין מוציאין מכחן לכחן.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא עפ"י הכלל שהזכירתי כ"פ דח"ל דרשו המקראות להשות לסבירתם, והנה נראה עד כמה רחוק הדמיון של תומ"מ מן התבואה, למינות מאביתה היזבח, דבתבואה לפי שהקרע נחלה היהת שווה בשווה ואינה נכרת לחלוין, סתמא דמלטה לא הי' לשום בעל הקרע יתרון גדול למוכר לאחרים, וכן פטורו את המוכר לגמרי, כמו שהבאתי לעיל דרשת ק"ל בב"ב פ"ח ע"ב, ואכלת ולא מוכר בתואתزرעך ולא לוקח, ולעומת זה בשר הנפק כי סתמא דמלטה אין בעל הבאה שוחט לעצמו כי חז' ממה שהוא טראיא תירא וצריכה אומנות לשוחט ולפשות ולהקל לחתיقت, און לב"ב אחד צורך לבהמה שלמה, בפרט לשור, וכן כאן לא הקפידה תורה לחיב' דוקא בשוחט מעדרן מבקרו וצאנן למיוטא לוקח, דהרי לא כתיב מאת העם זובי' בקרים וצאנן כדי למיוטא לוקח זובת, אלא מאת זובי' הזבח סתמא כתיב, שהם הטבחים הלווחים בהמות בשוק מון המגדלים בקר וצאן ועל הטבחים הטיל את החיוב ליתן המתנות לכחן, ואין זה חס על הטבחים אלא על העם המוכר לטבח, כי הטבח מחשב שוי' של בהמה לשחיטה כמה ליטרא בשאר יש בה למוכר וכיון דמתנות מגע לכהנים ייכה זה את משוו' וזה פשוט, ומעתה אם הכהן טבח יפטר מליתן מתנות, הוא יקח את הבאה בשוק בגין מטה שיקח אותה הטבח ישראל, מפני שלדי' שוי' יותר, ואם יקח בשווה עם חברו הישראל, אז הוא יירוח יותר במסחרו מן הישראל חברו וזה דבר שאינו מן הראי ולכן אין לחלק ולומר אם בעל הבאה שוחט כאשר באקרי אירע זאת דשותט ומחלוקת היהת לשכני, אז הישראלי חייב במנות והכהן השוחט את כולן, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הויל'ל הי' כלון של אחד לא פטור אלא מנות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו הוא אדם של אחד המה ואחד הוא השוחט את כולן היזבח ממי שרך אז הדין עם הטבח אם שוחט במנות, ומעתה אם בעל היזבח ממי פטור את עצמו באומר דילמא הזבח של הי' הבכור, הרי מילא גם הטבח אין עליו שום דין, אלא דבחולקה שנייה לשונו אינו מדויק שכטב היה האחד הוא השוחט את כולן, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הויל'ל הי' כלון של אחד לא פטור אלא מנות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו המה, אבל מעשה היזבח ממי עבדי מה שוחטין ז"ק.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת הדין על הטבח, לעיל קאמר אליבא דר"א דיליף זאת מאת זובי' היזבח, וככתוב בחדושי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי דרש מدقתי' זובי' ולא זובי', משמעו فهو תרתי דרישות, אלא דани רואה דהרבמ"ם ז"ל השmitt ה' הא

הינו קדשים תמים ודינא דמתני' קאמר דקANTI בחולין אבל לא במקדשין, ולכן ציון העין משפט על האי דין בחולין ולא במקדשין, טשו"ע שם סעיף י"ט, ואיך קתני' זאת בהדי בכור בע"מ דלאו מחד טמא הוה, קדשים תמים מושום דרצה דאותם נתמעטו מתנות, ובכור בע"מ מושום דאיתקס לצבי ואיל, ומה שכטב שם הטו"ז סק"א דרש"י כתוב הטעם דין קדושה חלה אקדושה הוא פלא והפלא דרש"י

ז"ל כתוב כן אקדשי בה"ב דקדם מום קבוע להקדשן, גם זה ליתא אלא הטעם ממש"כ התוס' ברכירות דמתעת העם כתיב ולא מאת הגבואה, דהוה כשותט לכחן ולעכו"ם, אבל אקדשים תמים מושום דכתביהם כל עיקר דין זה דאינו נהוגין בזיה"ז ידעתו למה הביאו הטור והמחבר, דהרי אין קדשים נוהוגין בזיה"ז והרי תראה דכל הנני בחולין ובמקדשים ובחולין ולא במקדשין דהאי מסכתא לא הזכיר הטור והשוו"ע כלל דוק ותשכח ורק הרמב"ם הזכירם, וכן כאן במתנות נמי המשיטו בעלי השוו"ע את יתר דין המשנה בעניין קדשים, כמו דין שכטב הרמב"ם בפ"ט ה"ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו חיבים במתנות, וע"כ לומר דהביאה כאן דאינו נהוגין בקדשים אותו בכור קתני, ואתה הי' בעוכרי הטו"ז וכן הפרישה על הטור שכטב ג"כ הטעם דין קדושה חלה על קדושה כדי שיהי חד טעמא לבכור בע"מ עם קדשים תמים, אבל מאחר שבררתי דזה ליתא, דשני דין משי' טעימים הס' א"כ באמת לא הי' להטור והשוו"ע להביא כל האי דין דאינם נהוגין במקדשין, כמו שלא הביא זאת, לא באוא"ב ולא בגה"ג ולא בראשית הגז ולא בשילוח הקון, והוא תימא רבתא על הטור והמחבר ונתן מקום לאחרוניים לטעות הה חד טמא אית לkadshim תמים ולבכור בע"מ וד"ק.

ע"ש במשנה בזמן שוחטין את כלון וכו', אחד שוחט את כולם וכו', מלשון המשנה משמע דהכל תלוי בשוחט אם מהה שוחטין או אחד שוחט, אבל של מי מהה כך לי אם של אחד או של מאה, ולזה הי' מקום לפיה שאמר רבא דהדין עם הטבח, א"כ אם שhotet הוא לכל מהא בעלי היזבח לא מצי מיפטרו אלא מחדא אבל אין כלון צריך ליתן לכחן דהרי אין כאן ספק לגבי הטבח בשחט רק אחד שהוא בכור והשאר כלון חיבים. אלא דמלשון הרמב"ם ז"ל מבואר דאינו כן שהוא ז"ל שינוי מלשון המשנה וככתוב ז"ל, בהמות קדשים שנפסלה במומה ואינה חיבת במתנות שנטערבה בהמות אחרות אפיקו ליתן לכחן דהרי אין כאן שכל בהמה מהס לאחר כלן פטורים וכו', היה אחד הוא השוחט את כולם פטור מנות אחת מהן בלבד עכ"ל, הנה ברור מילו בחולקה ראשונה דאם כל בהמה יש לו בעל אחר, כלון פטוריין בין שוחט אחד את כולם או כל או"א שוחט לעצמו, כי לא דבר מן השוחט כלל, אלא אם של בעלים הרבה המה וניהו דהדין עם הטבח, מ"מala השוחט לכחן ולנכרי פטור, מפני שרך אז הדין עם הטבח אם שוחט למי שחייב במנות, ומעתה אם בעל היזבח ממי פטור את עצמו באומר דילמא הזבח של הי' הבכור, הרי מילא גם הטבח אין עליו שום דין, אלא דבחולקה שנייה לשונו אינו מדויק שכטב היה האחד הוא השוחט את כולן, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הויל'ל הי' כלון של אחד לא פטור אלא מנות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו הוא אדם של אחד המה ואחד הוא השוחט את כולן היזבח ממי עבדי מה שוחטין ז"ק.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת הדין על הטבח, לעיל קאמר אליבא דר"א דיליף זאת מאת זובי' היזבח, וככתוב בחדושי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי דרש מدقתי' זובי' ולא זובי', משמעו

הרי אם נרד לנכסיו וניקח לו הלוב באף או ונותנים בידו, ע"כ אכן סחדי דרוצה בגוף המצוה רק מחמת חסרו כיס לא רצח בה, ולמה נלקחה אותו במקום דאפשר לבוא לתכלית הנרצה ולא מכות ודו"ק היטב.

ע"ש גמר' וא"ח כ"ד מתנות כהונה כל כהן שאינו בקי בהן אין נותנן לו מיתה, ולאו מלטה היא דתני ריש"א אומר כל כהן שאינו מודה העובדה וכו', ופריש"י שאמור בלבו דברי הבעל והלא מודה היתר לשכניו בלי להיות טבח קבוע במכור באיטלי, אלא כדי שלא יתחכם לעשות כן תמיד הטיל חכמים עליו לשלם אחר ב' וג' שבועות לפני ראות עיני השופט והדין, אבל בקבוע מסכתא דחיב מיד הוא דין תורה הוא בכלל זובי הזבח שהמה בטבחים, והוא נכון ואמת בס"ד.

ד"ג קל"ג ע"א גמר' בדקلن ר' יוסף האי כהנא דחטיף מתנותא בחובבי קמחבב מצוח או זלאוי קמאלל במצבה, לא הבנתי איה מצוח קעבד כהן בקבלת ואכילת אורע ולחים וקבה כי אכילת תרומה מצין דאיקרי עבודה בפסחים ריש דף ע"ג, אמר לו הרי הוא אומר עבודה מתנה אתן את כהונתכם וזהן הקרב יומת, עשו אכילת תרומה בגיןבון בעבודת ביהם"ק, משמע דוקא אכילת תרומה, אבל לא אכילת אורע והלהו"ק שהוא חולין ונأكل גם לנכרי ולכלבים, ולעיל דבר ר' יח' מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי ובחדרל מ"ט אמר קרא למשחה לגולה, דמשה משמע דאכילת המתנות למצוח דזרע והלהו"ק כי שם כתיב ב' קרא, "ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומתי לכל קדשי ב' לך נתתים למשחה ולבניך לחך עולם" ושם מונה והולך כל המתנות כהונה, אבל מזרע ולחים וקבה אין זכר למו, כי היא מצוח מהמודשת במשנה תורה פ' שופטים, וכל הני דמנה ב' קרח את בה קדושה ונאכלות דוקא בטהרה ולכהנים או לב"ב דוקא, אבל הני מתנות מן הזובי חי בחם חילין גמורים, ונאכלין אפילו לכלבים מנ"ל לר' יח' דאיכא באכילתן שום מצוח כדי לדרשו האי למשחה דכתיב ב' קרח על תרומה קודשים, גם על הני מתנות חולין דכתיבו ב' שופטים, ולהיפך נמי קשה לי אי אכילת הני מתנות מצוח איך רשאי למקרים לנכרי ולבטל מצוח זו בידים, וצ"ע עת ודוו"ק.

ע"ש גמר' כיון דשמעنا להא דתני הצעונים תישנין את ידיהן וכו' משקל נמי לא שקין לא בר מעלי יומא דכפורי לאחוזקי נפשאי בכחני, ולפרוס דידה אונסי לי" עידניתה עכ"ל, הנה הרמב"ס והטור השמיטו כל השkil וטררי ופסקו האי דינא זהה"ל, "לא יחטו הכהן המתנות ולא ישאל בפיו אלא א"כ נותנן לו בכבוד ובזמן שהרבים ב biome"ט הצעונים מושכי ידים והגרננים גוטלן, ואם ה"י כהן צנען ואין מכירין אותו שהוא כהן ה"ז ווטל כדי שיודיע לכל שהוא כהן" עכ"ל הרמב"ס, וקרוב לזה ממש לשון הטור, ועיין מה שהאריכו בזיה הדרישא ה"ב והטו"ז ואחריהם הלב ארי"ז, ובאמת הסוגי תמורה מאד, דהא דברי לא שקל מפני שטעמי הא ברייתא דהצעונים מושכי ידיהן בתילוק לחם הפנים לכארוי אינו מספיק כלל, דלמה לא שקל אם שלחו לו לבתו בדרך כבוד, וע"כ למד דלא ה"י הדריך לשלו המתנות לשום כהן אלא מתחלות בשוק של טבחים שם מתאפסים הכהנים, כמו בלחה"פ שנטאפסו בעזירה, ומה דשקל במעלי יומא אוחרא כתבו התוס' משום דהאי יומא המתנות מרובות, והכהנים מתאפסין, ואלו לא ה"י נוטל ה"י אומרים שאינו כהן עכ"ל ור"ל שאז מפני רוב המתנות לא היו

לאכול ולחקל לשכניו, וזה יצאו הכהנים מחויב זה, ולכן דרישין מאת העם ולא מן הכהנים, ואח"כ אמר ומאת זובי האב ששם בטבחים שאומנותם בכך ליקח בהמות ולמכרן באיטלי ובזה גם הכהנים בכלל. ומה מאי מישב זהה קושי התוס' על רשי"ז'ל דהני ב' וג' שבועות דפטרו הכהן הינו בלבד קבוע מסכתא כדאמר בגמי' ואז מדין תורה הי' פטור לעולם, דהרי הוא בשוחט עצמו ומהליך היתר לשכניו בלי להיות טבח קבוע במכור באיטלי, אלא כדי שלא יתחכם לעשות כן תמיד הטיל חכמים עליו לשלם אחר ב' וג' שבועות לפני ראות עיני השופט והדין, אבל בקבוע מסכתא דחיב מיד הוא דין תורה הוא בכלל זובי הזבח שהמה בטבחים, והוא נכון ואמת בס"ד.

ע"ש גמר' ואמר רבב"א ארי"י כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, ולית הلتcta כותוי. כבר כתבתי לעלה דכיוון שהדין עם הטבח הרוי הטבח ה"י לוஇזיהר מליחוטו לו, בידעו שאינו נותן מתנות, ולכן שחייבתו פיגול אלא דלית הלכתא כוותי, ואולי ממש דלעיל דף מ"ד ע"ב ר' נתן אמרו דבר פיגול דקאמר יחזקאל, הוא בהמה שלא הורמו מתנותיה, אבל הת"ק פлаг שם ואמר שהוא שהורה בה חכם, והתוס' כתבו דכיאלו אוכל טבלים ממש, דמתנות לפין נתינה נתינה מתרומה. ולא זכית להבין דהא גם בתרומה אין הנתינה מעכבות להיות הכרוי טבל, רק ההפרשה מעכבות וכאן הלא המותנות מהה מופרשים ועומדים, וליכא אלא מצות נתינה ואיך יהי חמור יותר מן הטבל דשם הנתינה אינה מעכבות, וכך תעכוב, ואולי כוונות התוס' לומר דמאן דיכול מן המתנות עצמן קאמור אלא אז הוול"ל כאלו אוכל תרומה, וצ"ע ודוו"ק.

רש"י ד" הנה כגון אומרים לו עשה סוכה עשה לו לב שאין בהם חסרו כיס כולי האי. ועיין בלב ארי, ועיין ב"ח ק"ז ז'ל שכטב דרש"י ז'ל למה שכ' הש"ד יוז"ד קנו"ז סק"ג דבמ"ע אין צריד לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא אלה כיון רשי"ז'ל, דהרי גם בהני מצות מציז להיות עני ואני סיוף בידו לעשות, והרי שנינו בע"פ דאפי' עני הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח ארבע כסות, אבל בשאר מצוח לשושות סוכה או לבן, אין העני מחויב להוציא הוצאה שאין לפי יכלתו, אבל כוונה אחרת היהת עם רשי"ז'ל, דהרי מי שאינו עושה סוכה לו לב וציצית מפני חסרו כיס, אבל פי אומדן סיוף בידו לעשות, הרי יורדי לנכסיו וועשין לו סוכה ולוקחין לו לב וציצית ואין מון הצורך להלקתו עד שתצא נפשו, וכאשר שנינו שם בכתבות פ"ז ע"א לעני פריעת בע"ח דגובן חבו מנכסיו, וא"כ נמי נימה הци, דעתוין לו סוכה ללב וציצית, ולכן פרשי"ז'ל דכיוון דהני מצות לית בהו חסרו כיס כולי האי, כי היכי דנימא דמפני חסרו כיס נמנע מלעתון, אלא ודאי דבוצעת בהם ואני רוצה לקיים ומילא אפילו נעשה לו סוכה לא ישב בה, ואפיילו נשיב אותו עכ' בה מ"מ לא יצא ידי חובתו, דהרי כל שגילה דעתו דלא ניחה לי' לקיים המצוה לא מהני הקפיה, דआ"פ דאי מצוות צ"כ אבל היפך כוונה מבטלה لكن מוכרים להכותו אותו עד שיאמר בפיו רוצה אני, ואז מחשבתו הרעה ותבטלה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ס ז'ל הידוע, משא"כ בפריעת בע"ח דאנן סחדי דרך מלחמת חסרו כיס אני רוצה להקים מצות פריעת בע"ח, ומילא כל שהוא יונסיו יורדין לנכסיו ופורען את חובו שוב ממילא ניחה לי' בזכות המצוה דבכוכ"כ מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתי שם דתכלית המצוה שישיג המלה מעותיו השגנו גם אם לא קיים המצוה אין כאן תכלית זולתו, משא"כ בסוכה וכדומה אי חסרו כיס הרבה, באופן שליי האומד מושם חסרו כיס הוא נמנע

הקודם בהם אכה בהם, וכמו בכל המנתנות שאין בהם טו"ה לבעלים וכמשמעותו עלייל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא לאחרי האי הסבר עדין קשה לי כאשר פריך הש"ס מאידך ברייטה דע"מ מהני למה לי' לתוך דפלו'גוי אי ע"י שיראה הוא דיויתר מסתבר לומר לדלכ"ע לאו שירואו דלשון ע"מ מורה על תנאי, אלא דלאן דמהני ס"ל דעתה כאומר ע"מ שתן ליה המנתנות.

אולם התוס' ס"ל דתתנאי זהה, בין אם אמר ע"מ שהם שליל, ובין שאמר ע"מ שתנתנו לי, לא מהני מושם דהוה מתנה ע"מ שכחוב בתורה, דתתורה הרשותו ליתנים לכל כהן שירצה, ואחת קשה מאד להבין אם לא שנאמר דכוונות התוס' דהוה כמו כרך הטו"ה לכחן זה שהוא אסור מן התורה, וכך שפסק הרמב"ם בפי"ב מתרומות ה"ח דאסור לכהנים ולשים ולסייע בבה"ג ואסור לכהנים לחוטוף תומ"מ ואפילו לשאול בפיהם והכי דמוכר ע"מ שיתנו לו המנתנות עוד גרע מזה דמכריה את הלוקח ליתן לו המנתנות, אלא דלשון התוס' לא משמעו כן, ולשונו הרמב"ם סתום שכתב,, הויאל ולא שיר לו בהן שותפות לא קנאן בתנאי זה" ולא קמפרש מ"ט לא קנאן בתנאי זה וצ"ע ודוק.

ע"ש גמר' אמר רב ליש' שלא שקל לעצמו אבל שקל לו הטבח הדין עם הטבח וכו', הכא במתנות כהונה נגוזת קמיפלאג וכו', עכ"ל. הנה הרמב"ם פסק כהא דר"ח דלעיל, דמייק מתנות כהונה או שאכלן פטור, אלא דהושיפ ג"כ או מכרן, ומסתמא אפייל הם עדין בעין,adam כבר נתאכלו מה חדש אתה לא שמעין דמי'ש אכלן בעצמו ממךך לאחר והлокח אכלן, כי קשה לומר דמשום דבמוכרן מקרי אישתרשי לי', דה' מץ' להתענות אדם ה' לעיל, דבאלן לא מקרי אישתרשי לי', דה' מץ' להתענות זה מסברא הרמב"ם סובר שיש לחקל בהזאה אלא שהוא חילוק זה מסברא דנפשי, הול"ל ויראה לי דה' מכרן כדרכו בכ"מ, וכיון שכן קשה טובונא איך פסק adam מכרן במשקל נותנים לכחן ומונכח לטבח מן הדרמים, דהא הטבח כבר גזל ופטור מלשללים, ואיך יהי' להאי לוקח כח על הטבח להוציאו ממנו וממנו, ובעצמו כתוב בהלכ' י"ד adam עבר ולקחן ה' מותר לאכלן מפני שמתנות כהונה נגוזות, וצ"ל בדוחק דס"ל לרמב"ם דניהםadam מכרן הטבח מותר לлокח לאכלן אע"פ דעתך אישתרשי לא בליך והמומך במכירה מ"מ במתני' דמייר' במכר לו בני מעי' של הבמה ולא כיון לגוזל המתנות יתנו המנתנות לכחן והлокח דבאה את הטבח במצויה על כרחו דהינו אפייל הטבח רצח לא גוזל המתנות כנראה بما ששלקן במשקל בתוקן שאר הב"מ, וכיון דהטבח זכה במצויה אפייל שלא מרצנו, יכול לנוכח הדברים ממנו ועדין הדבר צ"ע אצלי כי מפשטות הסוגי' נראת דלית לי' הרבה הא דר"ח דלעיל דהוה ממון שלאל"ת ודוק'.

ע"ש משנה ג' שנתגיגיר וכו' ספק פטור דהממע'ה, האי דקר ליש' ספק, מושם דליקא כאן חזקה דמעיקרה דלמא השטנא הוה נשחתה דאיו אנו יודעים צמצום הזמן, לא של הגירות ולא של השחיטה וכן ליכא כאן חזקה נשחתה לומר דפרה השטנא הוה דאיישתחה דכמו כן נימא דגמ' השטנא הוא דאגיגיר, והוא ממש כמו לעיל דר' יוז' ע"א בשחת את הושט ונמצאה הנגרת שטטה, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיתה נשפט דהוה ספק השקול דעל שני מעשים אלו מסופקים איזה מהם קדם ליכא כאן חזקה דמעיקרה ועיין לעיל בחדושינו שם, ומה דקאמר לקמן פרה בחזקת פטודה קיימת לאו דока ואישר אבאר לקמן ודוק'.

ע"ש גמר' אמר רבא הכא פרה בחזקת פטורה קיימה כמה בחזקת חיובא קיימת. הנה כתבתי לעיל דברה איכא ספק השקול דעל שני המעשים של הגירות והשחיטה שנעשה בזמן אחת בקרוב ואין

חווטfine משום דהו מותנות לרוב כדי שיגיע לכל או"א ככל הצורך ולכך אז הלו' גס הצנועין שמשכו ידיםם כל השנה, אבל בעמלו יומה דכיפור הלו' כולם, אלא דא"כ ומה נתנו לנו אבוי כדי לאחוזוקי בכחני, תפ"ל דהlek כמו כל הצנועים שהלו' איז מפני שה' ד' סיוףוק כלום. אבל הנראה לפע"ד בהזה דהן אמת שבאים הה' הי' המנתנות מרובות לנו הלו' גם הצנועים, אלא דע"י שהלו' שוב ה' בא לידי חטפה, ואולי כדי להקדים עד שלא היה דרכ' בבוד לעמוד שם ולקבל מותנות ומ"מ עמד אבוי שם כדי לאחוזוקי נפשי' בכהני, אלא דא"כ גם על שאר צנועים סובבת הקושי' דפרק הש"ס ולפרוס וכי, ולא יצטרכו לבוא לידי בזין, ולכן צריכין אנו לחלק בין שאר הכהנים לאבוי, דודאי סתם כהן שאינו אדם מסוים וכבד בעירו אם עלה לדוכן בין אחיו הכהנים מלטא דלא רמי' על הציבור הוא, לידע אם הוא ג"כ בתוך העולים, או לא, لكن כל הצנועים הין מוכרים לקבל מותנות בעיה"כ כדי לאחוזוקי בכהני ולא מהני فهو הדוכן, אבל על אבוי דהו הי' מסוייא וככבד בעירו, פריך שפיר דעליתו לדוכן ודאי עושה רשות על הציבור, והוא לא היה בטל בתוך שאר הכהנים פשוטו העם וע"ז הוצרך לתרץ דאונס' לי' עידנא ולפ"ז יפה הוציא הרמב"ם ז"ל מתוך האי שkill וטרי' דודק בא מקום דaicא חשש באיזו כבוד הכהן יש למשוך מלקלבל, אבל אם מכירנו אותו ר"ל שאינו איש מסוים ראוי לקבל כדי לאחוזוקי נפשי', ודוק' היב.

ד"ר קל"ד ע"א גמר' ע"מ אחוז קרמית, חז' שירא ע"מ לאו שירא, עיין בו"ד ס"י ס"ע כ"ט בש"ד וטו"ז, מה שתמותו על הרמב"ם ז"ל שפסק כאן דע"מ לאו שירא והתנאי בטל, ובפ"ז מעשר בבו לוי שמכר שדה לשראל ע"מ שהמעשר שלו ספק דשפיר קיים התנאי והמעשר של המוכר דשיורי משיר בשדה וכמובאר בגמ' ב"ב, והאחרונים כולם נדחקו מאי לישיב סתירה זו, וגם אני עננה חלקו, והוא דהתנס בשהה לא ה' מץ' למוכר לו חז' מחלק העשيري שבו דאי לא ה' הлокח חורש וזרע וקורצ' את חלק העשيري, והאי מוכר הלא רצה לקבל התבואה מהחلك העשيري בלי عمل וטורח, ולכן ששם שפיר אמרין דלעולס לשירא קמכוין ומה דאמר בלשון ע"מ משום דהרי רצה שהлокח יעבד את כל השדה יתנו לו מפרות חלק העשيري, אבל כאן במתנות אי לשיעורא קמכוין מה לא אמר חז' מן המתנות שאינו מוכר לו, כי הלא מהה עומדים מוכרים לו ולא צריך להлокח לתקון בהם מאומה, כי השחיטה צריך לכזית בשער כמו לכלה והמתנות גוףו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצمرן כאשר פסק הרמב"ם והשׂוע, לכן כאן ע"מ דקאמר לתנאי איכזון שיזכה הлокח בכל הבמה, אבל ע"מ שיתנו המתנות דיקי' לו ולא לאחר, נכלפ"ד נכו' לפי חומר העניין.

אולם בಗוף הדין דלא מהני כאן תנאי דע"מ, יש כאן פלוגתא בין רשי' ותוס' דרש"י ז"ל כתוב דהטעם מפני שהמתנות אינם שלו אלא של הנים וرك הטו"ה שלו, לכן לא מץ' לאתינוי' שיתנים דיקי' לו,ומי כחכם יודע פשר דבר זה דלא מבעי אי טו"ה ממון דמצוי שפיר להתחייב ליתנים להאי כהן ולא לאחריתא דהרי מץ' ליקח סלע מבן ביתו של כהן בשביל טו"ה, אלא אפייל אינו ממון מ"מ למה לא מץ' להתחייב שיתנים לו כיון דהוא דבר שבידו לעשות.

אבל הנראה לפע"ד דרש"י אי הוה מתנה ע"מ שיתנו לו המנתנות הוה מהני שפיר, אלא דכיו' דאמור ע"מ שהמתנות שליל כתיב שהוא דבר שא"א שהרי אין לлокח אלא טו"ה ולא גוף המתנות, ואיך אפשר שייהו שלו דהлокח יסלק את עצמו מהם והוא מילא א"א, דגם אם הлокח יסלק מהם הרי' הם של השבט, וכל כהן

להפרישה כדי לתקן העיטה מאיסור טבל, עיין בתפארת ישראל על המשניות שנובע בזה, וא"כ אין כאן פסידא דמונוא, ומ"מ דוקא בספק איסור מיתה חייב להפריש ולא בספק איסור לאו, אלא דיל' דסובר רשי' דכי היכי דמהני סברת פרה בחזקת פטורה קיימא לסליק הא夷 עשה דעתך מלך ה'ה דעתך ספק איסור לאו, ולא ס"ל כמו שכתבנו דין אין כאן שום חזקה אלא דעת חיוב צדק משיך גופא אנו מסופקים אם יש עליו דבאמת סברה זו קלישטה דהרי עתה באשר דעתך עליו הרי הוא גור וחייב לקיים צדק משיך וע"כ הפ' דפרה בחזקת פטורה קיימא כמו שכתבנו לעיל במשנה דבכור שנחערב וצ"ע.

ע"ב גמור' א"ל לעני ולגר תעוזב אותן ולא לעורבים ולא להטלפים, יש להעיר נינו דפטור מן העיטה, אבל הלאו דלא תלקט מנ"ל דליתא, אבל מזה יש ראי' ברורה למה שכתבתி לעיל דף י"ז ע"א לפרש הגמ' יומא אמרין שם דלאו דלא תלקט וכן נון דנבליה לאו לאי מעלה נינהו דלא כפרש' ותוס' משום דנתנקו לעשה, אלא משום דכל עצמיות הלאו נצמה מן העיטה עי"ש היטוב, וא"כ גם כאן ניחא דכל דליקא עשה דתעוזב אותן מילא דליקא לאו דלא תלקט ודז"ק.

ועיין בהגחות מהרש"ש מה שתפס על הש"ך י"ד סי' של"ב שכתב דרך בחול' דמתנות עניינים אינם אלא מדרבנן, דסידור לשון הטור אסטעתי', וכ"ז ז"ל בחודשו כתוב דהאי דרשה תוספתא היא ולא הביאה הש"ס משום דלית הלכתא כוותה דאנן דרישין לא תלקט לעני להזיר העני על שלו, אבל בחול' דרבנן מקלין כהאי תוספתא ולוי דערע בכישר חוויל' הוה עי"ש. והנה לומר דלית הלכתא כהאי תוספתא משום דרישין לא תלקט לעני להזיר על של הוא דבר שאיןו, כי דרשה זו דלעני ולא לעורבים היא פשוטה, ומסתבר ולא נחרית מפני האי סמכין דלעני אדלעיל קאי אלא תלקט, ולא עוד אלא משום דרישין אדלעיל היכי יצאה המקרא מידי פשטוטה דaicא עשה דלעני ולגר תעוזב אותן, וממי לא נשמע במקומות דליקא עניינים אין כאן מצות עזיבה, וכל המעין בלשון הרמב"ס ז"ל יראה שאין זה דרשה משום אייזה יי"טור, אלא מכח הסברא מפרשין הקרא כך, ועוד זאת אי משום דרבנן הי' מטורמה וממנות דדאוריתיא הס, لكن ודאי דברי הש"ך תמורהין ועומדים ודז"ק.

הדרן על פרק הזרע והלחמים

או יודעים גם על אחת מהם צמוץ הזמן לומר דגירות נעה בחזות היום והספק על השחיטה אי קודם החות או לאחריו דאי הוה מוקמינן הפה בחזקת חי ולآخر החות אישחת אם קודם אי לאחריו דחשיטה הייתה בחזקת גיטתו ואמרין דלאחר החות אישת מתי נעשה לנו ספק השkol מקרין, וכן בקמה דאנו מסופקים על הנני חיטים שמצאננו בחתונותים אם המה לקט או לא, הוא ספק השkol ומ"מ קאמר רבא דמפני שהתורה אמרה עני ורש הצדיקו צדק משלך וכן לו, ע"ג דבר שאמר ממן כל ספק להקל להנטבע, אבל לגבי עניים אמר התורה הסתלק גם מן הספק, אבל זה דוקא אם עכ"פ הגברא בק חיובא בודאי, אבל כאן בגר על זה גופא אנו דניינו אם הי' עליו האי חיובא דעני ורש הצדיקו, בזה לא אמרה התורה שיחמיר על עצמו. ולפ"ז האי פרה בחזקת פטורה והמה בחזקת חיובא שניהם לאו דוקא, אלא אגרברא קאי דבפרה הגברא גופא הי' פטור אף' מקרא דעני ורש הצדיקו, אבל בקמה הגברא אית' ב' חיובא דענו ורש הצדיקו, ואם כן הוא אז לכארו' יפה הקשה ק"ז ז"ל לעיל על המשנה דבBOR שנטערב במאה דלמה לא יתחייב قولן משום עני ורש הצדיקו, דהרי עכ"פ ספק הוה ולחומרה במתנות כמו שאמרו כאן, וליתא מה שכתבתி למעלה דהתמס דומה לפרט, דהרי אין כאן חיוב ברור כלל משא"כ בקמה דaicא עכ"פ חיוב על הקמה, דלפי ביאורנו אין הכוונה משום דaicא חיוב לקט על הקמה דהרי רק אזaicח חיובא אי איכא לקט אבל על הנני חיטים אין מסופקים אי מלקט קטתו, אבל מ"מ נראה לי לכארו' ק"ז ז"ל לעיל לק"מ דהתמס כיון דעכ"פ איכא חד גברא בטח דפטור למגררי, כל או"א מצי אמר אני הוא, ולא שייך עני ורש הצדיקו אלא במקומות דלא נוציא בודאי ממעון שלא כדי, אבל בהני מאה ששותחים כיון אדם נחיב כל או"א ודאי נחיב אחד מהם שלא כדין ונגוזל את האחד בודאי, בזה לא מסתבר דמשום עני ורש הצדיקו לעות את הדין נגד אחד בק"ע, וזה ברור לפע"ד בס"ד ודז"ק.

ע"ש א"ל אבי והרי עיטה, א"ל ספק איסורה לחומרה, ופרש' ז"ל שיש בה עון מיתה הלכך לא סמכינו אחיזה, יש למדוד מדברי רש"י אלו בספק לאו לא איזלין לחומרה והוא פלא אלא דיל' דכאן כיון דaicא חזקת פטור כדאמרין פרה וה'ה עיטה בחזקת פטורה קיימא, ה' סובר רשי' ז"ל דלא מסתבר להחמיר בספק, אלא דלפי שביארנו לעיל אין סום חזקה רק ספק השkol, ובאמת לא בעי ליתן חלה לכחן אלא מצי מכחה, אלא דצrik

פרק ראשית הגז

המובחר, אבל הקושי' מעיקרא ליתא דהרי פסוק זה במשנה תורה כתיב ומסתמא לצרכו הוכפל מצות נתינת תוי'ם, וכן לא כתיב חלב אלא קרי' לי' ראשית משום דבעינן מן המובייח, ואין כאן שום יי"טור וגם הספרי לא כיון לומר דמקאן אנו ילפינן דבעינן מן המובייח, אלא דפרש' תיבת ראשית. אמן מצות ראשית הגז היא מצוה מחודשת במשנה תורה דלא נמצא בפ' קרח שמנה שם כל המנות, ובודאי אתה האי שם ראשית דיתין לו מן המובייח שבגיהה, אלא דלא נמצא דרשה זו לא בגין' ולא בספר, ולעומת זה כתיב הרמב"ס בהלכ' ט"ו, "רה"ג מצויה בתחלת,

דף קל"ה ע"א משנה ראשית הגז וכוי' הא דקרי לי' ראשית או דאיתא על הזמן שייה' מן הקודם בזמן, או באיכות שייה' מן המובייח. והנה על ראשית דגנדך דרישין בספרי שאין תורמין אלא מן המובייח, וכן פסק הרמב"ס ריש פ"ה מתרומות דאין תורמין אלא מן היפה, אלא שמייא קרא אחרינא מפ' קרח בהרימכם את חלבו ממנו, וראיתי בת"ת עה"ת דנתעורר ע"ז, וככתב דהאי ללאי, ואידך לעשה, ולא נראה כן מרמב"ס שייה' בלאי ועשה, ובלא"ה לא ידעתני מה הוועיל בתירוצו הלא כמה פעמים כתיב שם בפ' כל חלב דגן תירוש ויצהר ואת חלבו ממנו וכדומה, הרי איכא עשה טובא דיתינו מן

דוחה מוהבב"^ע, הנה טעם זה האחרון לא הבנתי דהרי בשופר של עולה לבתר דמעל דנפקא חולין יצא כדאמרין בר"ה כ"ח ע"א, וליכא משום מהבב"^ע, והכא בגז עולה להחזק בגזיה הרי מעל יצאה הגיה לחולין, ולמה יפטור משום מהבב"^ע הא חדא, שנית לא שמענו מעולם לפטור אדים מחובבא דרמי^ע עליה משום מהבב"^ע אלא דאמרין לא יצא וצריך לקיים המצווה בדבר אחר, אבל לפטרו מחובבא דעליו פשיטה דלא, שלא יהי^ע חוטא נשכר, כמו שלא נפטר את הנושא נשים בעבריה ואפילו חיבבי כריתות מלמול ולפדות את בנו דנולד בעבריה, ומה שאמרו הרי שגוז סאה חיטים טחנו ואפאו וمبرך אין זה אלא מנאץ כבר כתבו דלא אותו חז"ל לפטרו מברכת המזון או מברכת הנחנין בשלחים בא מן הגוז אלא לומר שלא יעלה לרצון פפני^ע ית' אבל לעולם חייב לברך, והכא ודאי פשיטה דלא יפטור מליתן לכחן הגזיה משום עבר עבריה במה דגוז כאן קדשים, אבל טעמא קמא Dai קדשי מזבח אתה, אלא דמ"מ הדין דין אמרת דפטורין Adams נמעט מצאנך^ע צאן שותפות של ישראל או של נכרי כדלקמן אז ממילא דשל קדשים נמי איתתמעט דלא גרע משאר שותפות דאפילו לריו"ג^ע קדשים קלים ממון בעליים הם, מ"מ הרי עכ"פ אית לגבורה חלק בהן עד שלא מקרי צאנך, וא"כ לכארו^ע קשה למזה לא מצי מיירי בקדשי מזבח ובעבר וגוז, והקרא באמת לא אתה אקדשים אלא אשותפות וקדשים ממילא נתמעט, אבל זה לך"^ע, אדם הקרה לא אתה למיעוטי קדשים ורק ממילא נשמעו ממיוט דשותפות א"כ גם התנה^ה די לאשמיינו עיר הדין דשותפות ישראל או נכרי פטור אשר זאת נלמד מקרה צאנך, וקדשים ממילא נשמעו, וגם אין לפרש דלא במוקדיין הינו בפסחמה"^ק, דפסחמה"^ק לא נקרו קדשים דחולין מהה לכל דבר, אלא אסורים בגזיה ועובדיה, אולם התוספה דלא קתני האינו נהוג במוקדיין שפיר בעי הני תרתי קדדם ממון להקדש ונפדו דחיב ברה"^ג, כדי לדיקך דבלא נפדו פטורין ומטעם שפטור במתנות, אלא דרש"י^ו ותוס' שם בבכורות פלגו בהא דקאמור בגמ' שםDKדשות דמים נמי מדחוי דרש"י^ו הפירוש דילפינן קדשות דמים מפסחמה"^ק דנתמעט ודאתקסו לצבי ואיל, ותוס' סברו דماء העם כתיב ולא מאת ההקדש, וכאשר הארכתי בזה למعلלה בפ' הזרוע, וא"כ^ז קתני דבקדשן קדם לממון ונפדו דהיא^ז בפסחמה"^ק דפטור ואע"ג דאסורים בגזיה מ"מ הקרה דאיתקסו לצבי ואיל לא לרה"^ג אתה אלא לכל שאר מיל ותמייל נס רה"^ג בכל עבר וגוז, ובקדשי מזבח בעבר וגוז דפטור לרש"י^ו ק"ו^ו הוא מפסחמה"^ק, דהרי רק מצד קדשות אישור גזיה ועובדיה פטור לו^ו מכש"כ^ו בלא נפסלו למזבח, ולתוס' מאחר דאיתתמעט שותפות או דישראל או נכרי ה"ה קדשי מזבח דעת"^ע אין צאנו מקרי.

ואחרי הצעת הדברים יש לתמונה על הרמב"ם שהביא המשנה וגם התוספה והוא לפלא ענייני, דהאי דין דקדשי בה"ב שנפדו שחיב, לא הי^ג צרך להבאים מושם דפשיטה ולדיוקא דבלא נפדו פטור ל"צ דהכי מפורש אומר כן בהא דאיינו נהוג במוקדיין דמפרש הרמב"ם דאקדשי בה"ב קאי והדין השני בפסחמה"^ק בעבר וגוז דפטור, שהוא מטעם דאית ב"ב צרך קדושה כי כן שיטת הרמב"ם ז"ל בשיטת רשי"ז וכמו שביארנו בפ' הזרוע לעיל, וא"כ^ז מכש"כ^ז קדשי מזבח שלא נפסלו וקדשי בה"ב שלא נפדו דפטורין משום קדושה דאית בה, ולא עניין מיועט א"כ קדשי הbia על פטור דקדשי בה"ב משום דאי זה צאנו, ובאמת אין זה צורך דתפ"ל משום קדושה שבו פטור ומגמ' דדרש מצאנך למיועט צאן קדשי בה"ב א"כ ראי נפלאה נגד רשי"ז והרמב"ם ז"ל, דפסחמה"^ק דוקא אימעטו משום דהתורה קראן צבי ואיל וכמש"כ התוס' שם בבכורות, אבל

ואם הפריש בין באמצע ובין בסוף י"א^ע כ"ל, והוא מותוספתא כאשר הביא שם ה"כ"מ, ויש לתמונה למה לא נדרש גם האי ראשית בגז כמו ראשית דכתיב בדגן דבעין מן היפה והሞבהר, ולא על הזמן שגוז בתחילת כלו.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דמקאן אייכא ראי^ע למה שהסבירו הפוסקים האחרונים דזריזין ומקדימין למצווה עדיף מצوها מן המובהר, ולכן יותר מסתבר לדרש ראשית בגז דיתן לו מיד שגוז בשיעור נתינה לכחן ולא ימתין עד גמר הגזיה כדי ליתן לו מן המובהר שבייה אבל בדגן דבעין מלאכתו כמו שפסק הרמב"ם תרומות פ"ה^ד, ולכן מוכרכין לדרש דעל איקות התבואה קאי שתהיה התרומה מן המובהר והיפה ואולי גם פשטות לשון ראשית הדין דזריזין ומקדימין עדיף מצואה מן המובהר נשמע מקרה זה, דכוון דציוויה התורה להקדים הנטינה ולא הקפידה יותר شيء מחלבו, וליכא מלתא דלא רמיה באורייתא ודוו"ק.

ע"ש בחולין אבל לא במקדיין הרמב"ם בריש פ"י מהלי בכוויס מפרש^ח, כיצד הרי שהקדיש בהמות לבה"^ב וגוון, יכול יהי^ח חייב לפדות וליתן לכחן, או שהקדיש בהמה חוץ מגזיה יכול יהי^ח חייב בראשית הגז, ת"ל צאנך און אלו צאנו^ע ז"ל ועיין בכ"מ מה שהביא בשם הר"י קורוקס שתמה עליו, ומה שכתו האחرونים ז"ל.

וגם אני ענה חלק בדיבורים הבאים ביישוב הני פסקי הרמב"ם אבל כתע Auror על Koshi^ח חדש שלא נתעורר שום אחד מן האחرونים ונושאי כלוי, והוא דהרבמ"ם הוסיף עוד מה שלא נזכר במשנה, דכל הקדשים שקדם מום קבוע לפקדשן ונפדו שחיבים ברה"^ג, אבל אם קדם הקדש את מומם ונפדו פטורין מרה"^ג, והכ"מ ציין לדין זה משנה דריש פ' הזרוע ופ"ב דבכורות כי לעניין זרוע והלהו"^ק, וכן לעניין בכורות תנא התנה דמשניות הני דין, ובגהנה שם כתוב דהנתנה דמתני לא נחות לאשמעין דיןדים אלו ברה"^ג, אבל מוקדם בתוספה שהרמב"ם הביא ממש לשון התוספה, והנה הא דתנה דין לא נחות לדינים אלו ברה"^ג כמו במתנות לעיל ובבכורות, י"ל^ח מושום דחיב רה"^ג בקדשות בה"ב שנפדו שהן חולין גמורין לכל דבר אפיקו^ח לגזיה ועובדיה ולהאכלו לכלבים, אין שום ידישׁ ולא קטני فهو לעיל ובבכורות אלא לדיקא דקדום שנפדו אין נהוג בהן וכגדמדייק כן שם בבכורות י"ד ע"א דאלו ברישא דמתני^ח נהוג בחולין אבל לא במוקדים מק"ו^ח אתה, מקדשי מזבח מיירי, מבואר במשניתנו לעיל דלאפוקי מק"ו^ח אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במקדיין עכ"ב אקדשי בה"ב קאי דמקדייש מזבח אסורים בגזיה וכמבעור בגמ', א"כ האי דינא דאם נפדו ופקע קדשות^ח להגמורי דחיב הוא משנה שאינה צרכיה, ודין השני דקדם הקדש את מומם ונפדו דהיא^ח בפסחמה"^ק דפטורין מרה"^ג הרי הינו הך דקדשי מזבח דפרק עלייו^ח בגמ' טעמא דכתב אכן ולא של הקדש וכו'^ח הא לאו בני גזיה ועובדיה נינהו, והרי פסחמה"^ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולס התוספה לא כתני כל האי רישא דמתני^ח דנוהג בחולין ולא במקדיין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא כתני מאומה מדין קדשים וرك בהאי דינא דהמשתתרע עם הכהן צריך לרשות כתני בפסחמה"^ק א"כ לרשות) וכלן קתני בקדשי בה"ב שנפדו דחיב, וממייל נדע דבשלא נפדו פטור, והוא דקחני דבפסחה^ח מנספדו דפטור עכ"ב אסורים בגזיה מ"מ בעבר וגוז משמעינו דפטור ומה דלא ניחא לי^ח להש"ס לאוקמא מתני^ח בקדשי מזבח ובער וגוז, כתוב בחר^ח ק"ז ז"ל משום דאי להתיירה לא כתוב קרא כביבמות ריש דף ע"ח, וככתוב עוד משום

ולומר דאסור לבוש בגדי ממנה קודם שנtran לכהן חלקו. אלא דיש לעין למה לי לרמב"ס ליתן האי טעמא בהמה שלא הורמו מתנותיה דהרי בטבל דין איתן לון קרא דולה יחללו את קדשי ב"י אשר ירימו, שמשם ידעינו איסור טבל, אבל כאן לא היה לון קרא, ומה דאיכא מ"ד דהאוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כלו אוכל טבלים כתבנו לעמלה, שהוא מצד השחיטה דהדין על הטבה, וכל שלא הי' רשאי לשוחות עד שידע שייתנו המתנות לכהן שחיטתו פיגול לא ירצה וצ"ע, ודוק".

ע"ש גמר' הב"ע בקדשי בה"ב וכוכו, ס"ד"א ליפורוט וליתוב לי' וכוכו עכ"ל הגמר', האי אוקמתא ע"כ לית לי' להא דרבא לקמן דיצה מאחוsur גוזזה פ"ד" ונתינה דהרי מקרא מצאניך ולא של הקדש קממעט, וזה נראה לי טעמא דרמב"ס ז"ל דהשמיtin הא דרבא, דהרי הוא לא חס לפירכת הש"ס וקבעו העמדה והערכה, ויפה כתוב באזה ק"ז צ"ל ד"ע"ג ד"ס"ל לרמב"ס קדשי בה"ב בכל העמדה והערכה, אבל הגיזה עומדת לגוזן נגוז דמי, וכוקשי התוס' דהוה מקדייש עצים ואבנים, אע"גadam הקדיש בהמה סתם כל המחבר לה בכל הקדשו, אבל לעניין העמדה והערכה אין הגיזה בכלל, וא"כ קיימת האי אוקמתא ונתמעט מצאניך, וכאשר כתוב הרמב"ס דלאו צאנו הווא ע"כ דל"ל דרבא ופסק כאוקימתא דגמי' דמצאניך נתמעטו קדשי בה"ב, וא"כ קשי' לך, הלא לעניין כייסוי הדם וכן לעין כתיבת גט במחובר פסק הרמב"ס כהאי דרשיה דקרא, דושפך וכסה יצא מחוסר פדיי, וכותב ונתן יצא מחוסר קציצה, ולפע"ד נראה דלרדרשה זו אין לה מקום אלא בשני פעלים זאת, ושפך וכסה, וכותב ונתן וכדומה, דזאת מורה על תכיפות שני המעשים שלא יהיו צורך להפסיק בינוים באיה תיקון וכן מצאתי כתוב בת"ת עה"ת בפ' אחריו על דרשיה זו דושפך וכסה עי"ש, אבל כאן ברה"ג דכתיב רاشית גז צאניך חתו לו, אין מקום לדרשיה זו וכן לעין פסקו הרמב"ס ז"ל, ודוק".

ע"ש אר"מ ב"פ משום ר' ניאי הכא במקדייש בהמותו בה"ב חז מגיזותי וכוכו, אמר חז מגיזה וכחישה עכ"ל, גם כאן תפסו על הרמב"ס ז"ל שכטב בהקדיש בהמותו חז מגיזותיה, והشمיט הא דכחישה. ולפע"ד נראה דכל שמקדייש צאנו חז מגיזותיה היינו דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הגוזן להקדש, דהרי לא אמר חז מגمراה אלא מגיזותיה שהוא הצמר התלוש, וע"כ כוונתו לנוז תחלה, וא"כ הא דאמר בגמי' דאמר חז מגיזה וכחישה לאו דוקא, אלא דהוה כאמר דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הגוזן, וזה נכון מאי אולם מכז זה נצחה לי קויש' עזומה על הרמב"ס שפסק בליך גז צאנו של עכו"ם דפטור דוקא בליך אחר שנגן עכו"ם, אבל לך הצאן לגוזן ע"פ שחזרן הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב' שאין החזיב אלא בשעת הגיזה עי"ש בכ"מ וכוונת הרמב"ס ז"ל מבוארת, דמי' שליך לגוזן צאן של עכו"ם, הרי הצאן שלו מקרי עד אחר הגיזה, דהרי אכן כחש' צאניך ולא יכול בעל הצאן לעכב כהון קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאיינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiטיא ל"ד"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מוחיב לכך בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכהן ליכא, ולא עוד אלא שאתה מסתפק בראה"ג אי איינו טוב, עד שמקיים מצות נחינה לכהן, לפי מה שכטב הרמב"ס בפ"ט ה"יד לעניין מתנות ז"ל, "ברמה של הא הורמו ומתנותיה מותר לאכול ממנה שאינה דומה לטבל שהרי מתנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לאכלן אלא ברשות כהן" וכי עכ"ל הנה נתן טעם דלמה פסקין במתנות דאיינס בטבל דאסר משום דהן מובדלין ועומדין, ולפע"ז בראה"ג דעל כל הגיזה מוטל חיוב נחינה ממש מאיזה שיחי', הי' מקום

חדשין זה של מזבח והן של בה"ב לא נתמעטו מה, וכמו שהארכנו למעלה בפ' הזרוע ולכן עיין כאן קרא דעתך למיועטה קדשי בה"ב וגם קדשי מזבח בעבר וגוזן אבל הרמב"ס מזכה כאן שטרוי לבי' תרי לפ' שיטותו ננ"ל וצ"ע ודוק".

ע"ש משנה מלובן ולא צואו, ופרש"י שלא נתלבן עדין כלו כוונתו דכיוון דקtiny מלובן פשיטה דלא צואו لكن מפרש דלא נתלבן כלו ודוק".

ע"ש לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ופרש"י ז"ל דקני' בשינוי והוא לי' מזיך מתנות כהונה או שאכלן עב"ל, הנה הגם דבגמי' ב"ק ס"ו ובשאר מקומות הbia האי דinea לעניין שינוי קונה, מ"מ נראת לפע"ד דלא שייך כאן לומר דקני' בשינוי דהא גם לפני השינוי דידי' הוא, דהא רק מצות נחינה עליו, ולא עוד אלא דע"כ בצבוע כל הגיזה דוקא פטור כמש"כ התוס' בבב"ק וכן ביאר המל"מ בפי' ה"ה מבכווים וא"כ איזה קנון שידי' בשלו, ועוד דלא משמע כלל שצבעו כדי לוז השבט, אלא אירע שלא הספיק ליתן עד שצבעו, וכי נימא דבפרקנו נמי יקנה הנפקד את החפש עי' שינה ויכול להחזיק בחפש של חבריו וישלם שוויו אתמהה, אבל הכוונה כאן דכל שנשתנה שצבעו לא נקacaתו גיזה, ומילא פקע החזיב נתינה ממוני, דג' אמר רחמנא ולא צמר צבעו דלא נקרא גז ומילא שמעין מני' דלענין נמי' תו לא קריין בי' והשיב את הגזלה אשר גזל בעין שגאל, ולכן מה שכטב רשי' ז"ל דקני' בשינוי לאו דוקא אלא נפטר ממצות נתינה עי' השינוי והא לא מהני השינוי, לפטרו מותווים ואפילו ייון ונעשה חומץ דודאי שינוי גמורה היא, משום דחתם אישור טבל לא פקע עי' שינוי ומזה איכא ראי' גמורה נגד דעת רבנו יונה שמתייר אסורי עי' שינוי ומכאן מוכח דליתא והחולוק שבין אישור טבל לחזיב נתינה הוא דיסורי תורה אישורי החפצא נינחו ולא פגמו עי' שינוי, משא"כ מצות שהמה חיזובי גברא כל שנשתנה החפש תו ליכא חיזוב אגברא, ולפי מה שביארנו במ"א באיסורי חפצא ג"כ רק מטעם יוצא מן הטמא טמא לא מהני השינוי, ולדעת הרמב"ס דאין באיסורי יוצאת מלוקות אלא אישור בעלמא באמות יש לעין בין טבל שנעשה חומץ אי איכא בי' לאו מעלי' של טבל וצ"ע. ווד דמה שלא הקשתי על טבל דיןadam טחינו ואפאו דודאי שינוי גמור הוא דשאני טבל דגון דכל שאסורה תורה אכילת טבל כדרכך אכילה אסרו דהינו לאכול הפת ממנו או התבשיל כדרכו אבל בין ונעשה חומץ שפיר יש מקום עיון בזה ולפע"ז בינו טבל שנעשה חומץ יש לעין אם יכול לתקן עי' הפרשה, כי על חומץ אין כאן מצות הפרשת תומ", ורק אישור טבל עליו מצד יוצא מין טבל וצ"ע ואכ"מ להאריך ודוק".

ועל מה שכטב רשי' ז"ל דהוה לי' מזיך מתנות כהונה שפטור מלשלם, הקשו התוס' لكمון קל"ע עב"ד דא"כ הא דר"ח מתני' היא ומה קמ"ל. ולפע"ד נראה פטור ממצות כהונה, ור"ל דאיינו מחויב לכחון קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, דPsiטיא ל"ד"א ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דמשום מצות נחינה לכחן בדים וואכלין מפני הפסד כהן, לפי מה שכטב הרמב"ס בפ"ט ה"יד לעניין מתנות ז"ל, "ברמה של הא הורמו ומתנותיה מותר לאכול ממנה שאינה דומה לטבל שהרי מתנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לאכלן אלא ברשות כהן" וכי עכ"ל הנה נתן טעם דלמה פסקין במתנות דאיינס בטבל דאסר משום דהן מובדלין ועומדין, ולפע"ז בראה"ג דעל כל הגיזה מוטל חיוב נחינה ממש מאיזה שיחי', הי' מקום

ובכן אין כאן בקנין בנסיבות אלא באיכותם.

ועתה נזהה בשותפות עכו"ם מה דינו, הנה באין מוגעCSI על חלקו של ישראל פשיטה דפטור לכ"ע ובלא שום קרא, דברין אשר נאמר דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, והן אף נאמר דעתם כאו"א מתחלק הקניין בנסיבות, אין כאן חיזוק מבונן, וע"כ הא דמעטינן שותפות עכו"ם לכ"ע כפי האי ס"ד שבגמ' רק בדאיKa כשייעור לישראל בהאי שוחפות. ועתה נראה לפי דרך הראשון שהחכמים מחייבין בשותפות ישראל גם בדיליכא שייעור לכאו"א דמעטינן דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, שפיר פטור בשותפות עכו"ם אפילו מגיע לשישראל כשייעור מה"ט גופא דהרי בהאי מושג השותפות פתיכי בי טכו"ם דלאו בר מעיבוד מצוה הוא אבל לר' אללעאי דפטור בשותפות ישראל בדיליכא שייעור לאכוא"א, משום דיש קניין פרטី בנסיבות לכל שותף ושותף בשותפות עכו"ם בדאיKa כשייעור לכל או"א אין כאן טעם לפטור את חלקו של ישראל, אם לא מגזה"ב, ולכן יפה מופרש כפשוטו מה דפרק הש"ס ולר' אללעאי ישוטפות העכו"ם מנ"ל אף כבר דרש מצאנך לפטור שותפות דישראל משום דהאי שותפות דישראל לית בי שייעור לכאו"א, אבל ההאי שותפות דנכריי אית ב"י שייעור ומסבראה ה"י חיזב אלא מגזה"ב פטור, ולהחכמים דמחייבי בשוחפות ישראל בדיליכא שייעור פשיטה דפטרין שותפות עכו"ם גם בלא קרא מה"ט גופא דהרי השותפות מושג בפ"ע ופתיכי בי עכו"ם אבל אם נפרש דelogתנס בדאיKa שייעור לאכוא"א ופליגו בהאי סברא, אי שותפות עכו"ם ופטורי בדיליכא לא דלחכמים דמחייבין בשmeguy שייעור על עליון ומ"מ פטורין בשותפות עכו"ם אבל כשייעור לכאו"א, ע"כ משום דס"ל לדכל שותף יש קניין בפ"ע בחולקו הגם שאנו מצווין ומ"מ פטורין בשותפות עכו"ם הגם דיש לישראל כשייעור חמץ צאן לחלוק, הרי זה מגזה"ב מלטא بلا טענא ור' אללעאי דפטרין אפילו פטורין בישראל משום דשם השותפות מושג בפ"ע והتورה לא Chi'ba רק אישים נפרדים, הא דפרק הש"ס ור' א שותפות דעכו"ם מנ"ל הפירוש,adam אין לו קרא למטע שותפות דעכו"ם דלמא צאנך למעט שוחפות דעכו"ם, אבל דישראל חייב אכן ע"פ שהשותפות מושג בפ"ע מ"מ Chi'ba התורה.

והנה ממה דקתני בבריתא בהמת השותפות חייב ולא חייב ע"כ דעת האדם קאי והי' לו לומר חייבין, וכן הוא ברמב"ם שכתב השותפות חייבין ברה"ג, ע"כ בכונה קחני הכי, שלא נטעה לומר דמיירי דברין הכל איליכא רק חמיש צאן וחוייבן השותפות כמו איש יחיד ברא"ג, שכן כתני חייב, ותו לא צריך לפרש דהינו דוקא בדבריא שיעורא לכל חד וחוד, אבל הרמב"ם שכ"י השותפות חייבין הוזק לפרש והוא שיהי בכל חלק מהן כשיעור, ע"ז עורנו בני הארץ הרבה מוע עקיבא שיחי"ו יפה דבריך וכן יש ראי' לא מהה דפרק המשנה ס"ט דר' אלעאי ולא מ"ט דרבנן דאי פלוגתם ה' באין בין הכל רק שיעור חמיש, אז אדרבה עפ"י סברא החיצונה ה' לו לפטור ומאן דמחייב בעי טעמא, ולפ"ז לחכמים אליבא דרבא בשותפות ישראל חייב בדבריא בחילך כא"ו כשיעור, אבל בדיליכא כשיעור רק בגין הכל פטור, ובלא קרא כלל דכיוון דחובבין כא"ו לבב"ב בעפ"ע, הרי אין לו שיעור ולמה יתחייב וכמן תמהני על הכל"מ שכ" דהרמב"ם למד דין זה מדין חלה בבי' נשים שננתנו לנחתום, וכבר צוחת הלב אורי ע"ז, דאדרביה בחללה בעיסת השותפות חייב כਮבוואר ברמב"ם בע"ז מבכוורים, והוא ע"כ אפילו כשבין הכל רק שיעור אהת עיין בלב ארוי. ולא עד אלא גם במתנות אדרוע והלווא"ק חייב בהמות השותפות, ולמה יפטור כאן ברה"ג, אבל באמת לך"מ דבלא שום קרא פטור כל שאין כשיעור לכל חד וחוד כי על השותפות לא מצין להטיל חיובא רק במקרים

כאן אנו רוצים לחיב את המקדש דחצאן שלו שיפדה את הגיהה
ויתן מגיה של צאנו כיוון דבידו הוא לפות, ואי דקשי' לי' כיוון
דבעשут הגיהה הגיהה של ההקדש ופטור, אך יתרהיב לפות, הלא
קשה' ז' קושי' התוט' הוא בד"ה רה"ג לפרק וליטוב ל', דקושי' ז'
קשה אקומוטא דלעיל וה"ה אקומוטא דרבא, וכק"ז ז' תפס בצד
ראשונה של הקושי' דלא הקדש חלקו של כהן כמו במכר, אלא
דמ"מ בלא פדי' לא מazi ליתן לכחן גיהה אחת מבני הגיווות משום
ברירה עיי'ש, ובמהכח'ת כד שכב ונויים כתוב דבר זה, דברירה לא
שיך אלא בשאנו דניין על הדבר קודם שהוברר כמו בשני לוגין
שאני עתיד להפריש, אם מותר לשוחות על סמך שיוברר אח"כ,
וכן הוא בכלל ברירה שבש"ס, אבל לאחר שהוברר לכ"ע מהני
אפיקו אלמפרע ומכ"ש אלהבא דלית כאן משום חשש ברירה והוא
פשויט יותר מביעא בכותחא, ואפיקו אם הי' כדברי ק"ז ז' ג'כ' לא
העליל בתירוץ כלום, דאו קשה דה' להמשנה חלק במוקדשין
כמו במכרadam שיר לעצמו חיב המקדש ליתן מגז' ששייר, ואיך
קונטי סטמא דבמקדשין איינו נהג.

ועכ"פ מתוך הדברים נזכר לנו תירוץ מרווח למה השמי הرمבי"ס זיל הא דרבא, דהרבמ"ס סובר לדרבא ע"כ לית לי' דלא מכיר או מקדיש חלקו של כהן, אבל הרמב"ס דפסק בפירוש בפ"י ה"י בלוקח זו צאנו של חברו דאם המוכר שיר לעצמו, המוכר חיב ליתן אף' בא התחליל לגוז, משום דחזקאה אין אדם מוכר מותנות כהונה, ואם לא שיר הלוקח חיב להפריש עי"ש, א"כ ממילא דינו של רבא נדחה וחיב בהקדיש הגיאה ליתן לכחן חלקו שלא הקדים, ועיין עוד מה שאכתבו בסוף פרקנו בס"ד ודוו"ק.

על' ש' גמר' אלא צאנך למאי אטא לאכטנאי בהמת השוטפין חייב ברה"ג, ור' אלעאי פטור מ"ט דרא"א, א"ק צאנך ולא של שותפות ובבן למיעוטא שותפות עוכ' וכוי עכ'ל הגמ', הנה האי בהמת השוטפין דפלייגו בה חכמים ור' אלעאי לא ידענו מה היא, אם גם בגין בכל השותפות יותר מחמש רחלות החריכות כדי להתחייב נמי חינבו חכמים, ור' אלעאי פטור משום דלא מגיע לכל שותף כדי להתחייב אבל בדאייא בשותפות חמש לכל שותף גם ר"א מודה דחיבין, וטועמא דחכמים דמחיבי אף בدلיכא שייעור לכל שותף, משום דהאי שותפות אנו מוחשבין כבר' שיש לו כמה ראשין אבל הוא איש אחד, ובלשון אשכנז איניין יורידישע פערזאן, וכאשר אבאר לךן דמה"ט חשבני אחין שחלקו לקלוחות, דהינו שכאו"ל לקחו מן השליש, דהינו השותפות, ובשותפות שאינו עומד להתחלק רק אחר שנים הרבה ועוד אותו זמן לוקח כל או"א מן השותפות כי צורכי ביטו, ולבסוף באים לחשבון ומתחלקים עם הנמצא אז אפיילו למ"ד יש ברירה הדין כו, כי הלא הגיזות אין עומדות להתחלק בין השותפין, הרי דיש לכל הגיזות רק בע"ב אחד והוא השותפות, ולכן חיבו חכמים דרא"א גם בלאיכא רק חמש בכל השותפות. ויש דרך אחרת לומר בלאיכא בכל השותפות רק חמש להחכמים פטורין כמו לר"א משום דס"ל דהשותפות אין בעל קניין בפ"ע, אלא גם בגין עומד להתחלק בפיירות השותפות מיד מ"מ לענין הקניין שם כאו"א לבדו נקרו עליו כי חלקו למחצה שליש ורביע, וכן כל שאין מגיע לכל או"א כשייעור אין חיוב לא על ראובן ולא על שמעון, אבל בדאייא שייעור לכל או"א מהיבין מוה"ט גופא, דהרי יש לכאו"א בפ"ע חמיש, הגם שאינו מצוייןizia המשם שלו, און בעכ' כלום דיש קניין גם בדבר שאינו מצויין במוקום, ור' אלעאי פטור אפיילו ביש שייעור לכאו"א ומכח"כ בدلיכא שייעור משום דס"ל דאיין קניין בכמות לשום אחד אלא שם השותפות נקרו על הכל, והתורה לא ציוויה מצוותה אלא לאישים מיוחדים, ולא לשותפות שהוא בפ"ע שיש לו כמה ראשין, וממעט זאת

וחורין ביובל, וא"כ בתמורה למ"ד א"ב הוה אחר החלוקה כאו"א כלוקח ופטור מה"ת, אלא מדרבנן חיב, אבל לא לוקח מן הנכרי דפטור אף מדרבנן מבואר ברמב"ס ריש הל' תרומות ובשו"ע סי' של"א. אלא דמה שאמיר רביה היינו דין כל חטה וחטה שאין בו איינו אם נפרש אין ברירה היינו דין כל חטה וחטה שאין בו חלק של שניהם, כי מאן דפרש כן, אז עד חלק שבלי מתחלק אנו אומרים כן וכאשר כתבנו למליה דאנו משווין הני תרי שותפין נכרי וישראל כאיש אחד דשם השותפות על כל חלק קטן שבקטנים דין להה ואין להה כלום בנסיבות, אלא באיכות הנקין יש לכל או"א חלק, וכאשר חלקו בנסיבות אנו משווין כאו"א כאלו הם קונים מן השוק שבאו לקנות מן השותפות, וא"כ אין כאן חיובתו"מ לא על חלקו של נכרי ולא על חלקו של ישראל, ואפייל מדרבנן, כי לקוחות מן שותפות גוי וישראל שהיו פטורין, אבל האי תנא דקאמר דעתך וחתולין מעורבים זב"ז, מפרש האי דין ברירה בע"א וכן שכתו התוס' גיטין ס"פ השולח דאפשר שחלקו המגע לו בשעת החלקה הי' מעודד לחברו, ועתה מתחלפו ואפשר כולם או מקצתו מתחלף, ואין לנו יודע עד מה, אז ודאי יפה כתוב המהרש"א דלחומרא צרכין לשער כל חלק וחלק, אבל לא די בחצי אלא לפי כלו, והנה דבר זה ברירה הוא עניין עמוק ממצאו ואני כתבתתי ע"ז קונטרס מיוחד ועיין גם מה שכתבתי לעיל בפ"ק דף י"ד בסוגי"ד דשותם בשבת מצה, ותמצית עניין בהרירה תלוי בידיעה ובחרה הנראה כסותרים א"ז, וכן אין בה קביעת הלכתא אלא בדברורייתא פסקינו א"ב ולחותרוא, ובדרבנן פסקינו יש ברירה ולקיים הדיןaca בעינן תועמ"מ קשה להולמים, ולא אරיך עתה בהז דוד"ק.

ע"ש וא"ב תרויריו לר' אלעאי מצאנק נפ"ל, שותפות דעתכו"ם מ"ט משום דלא מייחדא לי' דישראל נמי לא מייחדא לי'. לפע"ד נראה דהני תרי לשניאyi דשל ישראל דומה לשעל עכו"ם ומchein למיועטי מחד קרא או לא, נמי תלוי בסברא שנזכרת למליה דאם נאמר דשותפות אין לשום אחד חלק בנסיבות אלא באיכות, א"כ מה לשותפות ישראל או שותפות עם נכרי דכיון דין לשום אחד חלק בנסיבות, הרי לא מצי מתחייב אפילו אי איכא כאן שיעור גדול לחיב שנייהם, אם הי' נפרדים אבל כ"ז שהשותפות קיים אין לחיב האישים הנפרדים כיוון דין לשום אחד חלק בנסיבות רק על כל חלק קטן שבקטנים שם של השותפות עליו, אבל אם בכל השותפות אין מזין לכל או"א חלק בנסיבות לפי ערך חלקו, אלא שאין חלק מבורר אליה הוה, אם בczפונה או בדרומה ואם צאן זה שלו, אי אידך אבל איתת לכל אחד חלק בנסיבות אז יש לחלק בין שותפות ישראל לעכו"ם ובאופן שיש בכל הנסיבות כדי לחיב שנייהם, אז בישראלים חייבים גם שנייהם, דמה איכפת לי דין חלק כאו"א מבורר מקום, סכ"ס לכל אחד יש לו בנסיבות כל כך כדי לחיביהם, משא"כ בשותף נכרי כיוון דכל זמן שהשותפות קיים אין חלקו של ישראל מבורר אין כאן מקום לחול החיוב על החוץ, דעת הספק לא מצי חיל חיובא, ע"ג DAGGERIA מצי חיל, אבל אחפצא לא מצי חיל ודוד"ק.

דף קל"ו ע"א גמר' מתנות ע"ג דכתב רחמנא ונתן, איך למימר יליף נתינה מרה"ג וכוי' כתוב רחמנא מנת זובייח' היזבח וכו', אה"נ מאת זובייח' היזבח ליל' לכדרבא וכו', ותמה על הרמב"ס זל' שכטב דבהתאם השותפיין חיבת במנתנות דמתות זובייח' היזבח כתיב, ועיין לבב ארוי, וכבר כתבתתי לעיל בהריכות דרכ' הרבה מצינו למילפ' מתרומה וכן מרה"ג לחכמים דר"א, אם נפרש דחכמים מחייבין גם בגין כל השותפות יותר מחמש צאן, אבל לפי ההלכתא שהוא דלא כרבא, החכמים לא מחייבין ברה"ג אלא

דאיכא קרא מivid ע"ז, ولكن הביא הרמב"ס קרא במתנות מנת זובייח' היזבח וכאשר נברא לפניו בס"ד, ولكن כאן ברה"ג דליך קרא לחיבא בשותפות באין שיורר לכaco"א, פטו מסברה, אולם בשותפות עכו"ם ובדאיכא שיורר לשישראל דנטמעט לפי מה שאמיר כאן מצאנק לחכמים, מזה לא האזכור הרמב"ס כלום, ואדרבה נהא דחיב דרכ' לרבע אתה צאנק למעט שותפות דעתכו"ם דע"ג שהוא נגד הסברה לפי מה שביארנו, אבל כיוון דין לא מעט מצאנק ד"א רק שותפות דעתכו"ם, מוקמינן הקרא להכי גם נגד הסברה, אבל לפי הני אוקימות דלעיל וכאשר פסק הרמב"ס דגנץ אתה למעט צאן שהקדיש להב"ב לא פליגו חכמים ור' אלעאי בדרשה דקרה כלל, אלא דחכמים מחיבין השותפות בין של ישראל ובין של נכרי ובדאיכא כשיעור לכaco"א כמו בחו"מ דדרשו דגנץ על דיגון עכו"ם דלא, ומהיבין גם שותפות עכו"ם בלבד שום קרא ור' אלעאי הוא דדרש דגנץ וצאנק הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדאמר בגמי' لكمן באב"א האחורי, דמחוד קרא נפקא, "ל דלמאן דאיצטריך קרא דגנץ ודצאנק ננ"ל גם ר' אלעאי לאו אקרא לבד קסמק לפרט אלא דמסברה אין צווי שותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمן מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ס ז"ל ודוד"ק היבט.

ע"ב גמר' ור' אלעאי איידי דהאי קדושת דמים והאי בדה"ג פסוק فهو והדר ערבי להו. בני הרב הנל' שיחי' עורני לפי מה שכתבתתי בראש פרקן דהני תרי ראשית אין פירושם שוה, דראשית דגנץ הינו מן המובהר שבדגנץ וראשית גז צאנק הינו תחולת הגיזה, ולהקדמת הזמן קאטא עי"ש, נחאת טובא למה כפל האי ראשית, וipher כיוון ולא דחש"ס לא נחית לה, כי כפי הנראה הוא פשוט ומה דקאמר לעיל לא נכתב לא ראשית ולא וכו', אין ר'ל דיכתוב גז צאנק بلا וכו' דהרי עיי' לחברו עם ראשית שבתחלת הקרה, אלא דו"יו של יצחרך הוא הנוספת דהוו"ל לכתוב ראשית דגנץ תירושך יצחרך וגז צאנק תחן לו, והוה מיותר ראשית השמי וכו' דו"חך, אבל מה דקש' לי הוה אדם לא הי' כתיב ראשית אצל גז צאנק רק נסמק על ראשית שבראש המקרא איז הינו דורשים צאנק כל, דהרי תראה דלא דרשין תירושך יצחרך רק דגנץ וכו' משום דנקט הני בסוף משום דגנץ, א"כ גז צאנק נמי כון הוא ור' עי' שהפסק בראשית מצין למידרש צאנק כמו דגנץ, זצ"ע ודוד"ק. ע"ש וא"ב שותפות עכו"ם בתמורה רבנן חיובי וכו', ופרש"י דחלקו של ישראל חייב וחלקו של נכרי פטור, דגנץ ממש דפלייג דמי וכותב המהרש"א דדרישב"ג דס"ל יש ברירה כל זה ניחא, אבל לרבי דין ברירה, בשל נכרי למה יפטור למגורי אם לקחה ישראל, ובשל ישראל למה ישראל לעיל הכל, כיוון דבעל חטה וחטה יש לשנייהם חלק, ולמה נמא ממש דפלייג דמי. ועיין בח' זצ"ל שכטב ע"ז וז"ל, "ולפע"ד לא נחית רשי"י לך, אלא hei פירושו, בשלמא באפרה אפסר למיפלייג הדגן, hei יש ברירה או א"ב, עכ"פ עיטה חלקו הגז הוה כתיב ראשית גז hei דומה לראשית דגנץ ממש שחלקו הגז הוה גז של ישראל, אבל הכא כתיב צאנק ותלי' בזאנ' ולא בזאה וכו' עכ"ל, הנה כאן הוודה ק"ז זל' להא דכתבתתי לעיל שלא שיק' ברירה אלא לדוק על הזמן שקודם הבירור, אבל לאחר שהובר ודאי מהני הבירור, אלא דכאן לא הוועיל בזאה דמה שכטב דבתרומה כתיב דגנץ והרי אחורי החלוקת הרי הוה דין גם למ"ד א"ב במקצת' זה ליתא דהא גס בתמורה ומעשרות כתיב תבואה רעך אשר מני' ממעטינן בפ"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכר, וא"כ למ"ד א"ב הוה להו הני שותפני שחלקו כלקוחות, כמו שאמרו באחין שחלקו דין מביין בכוים דהוה כלקוחות

כדי לגוזן דהינו שלא יוכל המוכר לעכב הנזיהה מפני חשי דעתן, ולומר לлокח שימתיין עד שישחט הצאן, אבל לדעת הרמב"ם מובן היטב החילוק דבלוקח גז צאנו אחר גוזן אין לו שום שייכות עם הצאן אבל לקח כדי לגוזן הרי הצאן משועבד לו לנזיהה ומקרי גז אכן, אלא דלפי פירושו עיקר הדין דמתניתין הוא משנה שא"ז דמהיכי תיתי הו"א דמי שלפק גיזה תלתשה מן עכו"ם קודם שנזיהה ברכה", אבל גם לפירושו צ"ל דלקח הגיזה מן העכו"ם קודם שנזיהה לאחר גזיה דהינו שהעכו"ם ימסרים לאחר גזיה והוא"א דרך שליחות" דלקח קבוע, והו"ל גם כאן הצאן משועבד לлокח לנזיהה קמ"ל דלא ודוו"ק.

ודע דקו"ש הותשי' דלקמן ע"ב ד"ה שהמתנות נזהות, דליתני נמי הא דלקח גז צאנו דפטור, בין חומר זרווע והלה"ק לרה"ג לפירוש הרמב"ם לך"מ ודוו"ק.

תוס' ד"ה اي מה תרומה חייבן עליה מיתה וחומש, וא"ג דברה"ג לא שייכא בי' אכילה הנאת רה"ג היא אכילתה עכ"ל. ועודין איינו מתישב דהא אין כאן הנהה של כל"י וועל מה יוסיף חומש, כיון דמציא ליתן אותה הגיזה עצמה לכהן, ובלא"ה נמי קשה כיון שכבר מיעוט דאין רה"ג טובלת, הרי ע"כ משום אין בו קדושת תרומה דמשום דפטימי בי' תרומה טובלת, ע"כ לומר דדרך הש"ס להסמייך אקרא גם מה דפשות בלא קרא, והגופא דריה"ג אינו טובלת נמי לא בעי קרא, Adams אמר דטובלת תהי' חמורה מתרומה דהרי לא כתיב כי' הפרשה אלא נתינה ובתרומה לאחר הפרשה אף לא נתנה לכחן הכרוי מותוקן, וכאנו יהי' כל הגיזה טבל, עד שיתן ראשיתה לכחן, אלא גם זאת רק לרוחח דמלטה קנסמך אקרא, ובזה מיושב מה שהעיר הלב אר"י דלי' מה דדרש כאן מראשית דאייה טובלת, איך קאמר לעיל דלא איצטרך ראשית אלא משום דחאי קדה"ג והאי קד"ד ודוו"ק היטוב.

ע"ב גמר' חומר זרווע וכו', וליתני חומר ברכה"ג שנזהג בטראות משא"כ במתנות, אמר רבينا ה"מ ר"ש היא, דעתני ר"ש פטור את הטראות מריה"ג.

הנה הרמב"ם צ"ל פסק דרה"ג גנווג בטראות, וכותב הר"ן צ"ל לכלא"ר הוויל למיפסק קר"ש מאחר דתנא דמשנתינו סתם כוותי, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בזה להצדיק את הרמב"ם, דמכח סוג'י דנדזה דחהה תירוץ של רבينا עי"ש מה שהאריך, ויפה דיבר לפי דעת הר"ץ שהקשה ולפי דעת כל הפוסקים שהעבירו עינן משיטת הרמב"ם כאן ובחלכ' כסוי הדם, כי אני אומר דדעת הרמב"ם צ"ל דגס במתנות חייב בטראפה בכברשה. דנהה הרמב"ם לא הביא דין זה דפטור בטראפה במתנות הגם שהוא דין מפורש כאן בגמ' ובספריו דדרש מאת זובי היזבח ולא את הטראפה, ולעומת זה משתייחסות לשונו משמע דגס בטראפה חייב, דכן כתוב בריש פ"ט מבוכרים מ"ע ליתן כל זובה בהמה תורה להכהן, ואם דוקא בשחיטה ראוי' לאכילה קאמר, מה לו להוסיף הא' טהורה על מגן דהלא אין זיבחה בטמאה, אם לא שכונתו למדינו דכל שזובח בהמה טהורה ע"פ שהיא טרפה כיון שהיא טהורה, ומה שלא אמר זה בפירוש משום דגס בתוספתא שמננה לך הרמב"ם צ"ל מ庫רו לא קחני בפירוש דח'יב בטראפה כמו דקטעני ברכה"ג שהתחילה התוספתא בו דרה"ג נהוג בטראפה, אבל במתנות קתני דהשותט וננטבלה בידו והנורח והמעקר פטור מן המתנות, ומכל זה מוכרכה הא בטראפה חייב למ"ד שחיטה שאינה ראייה ש"ש, שהוא ר"מ דסובר כן בכל מקום, והתוספתא סובר כמו וכלהכתא דין דחו"ז מכיסוי הדם פסקין קר"מ, דשחיטה שאינה ראייה ש"ש, ושאני כיסוי הדם דכתיב בי אשר יאלל וראה רבי דברי ר"ש דפטור כבושא' דלעיל פ"ה ע"א, ולא שלא נתעורר על זה שום פוסק או מפרש ורק בתורה תמיימה

בדאICA שיעורא לכל שותף ושותף, ובתו"מ חייבו השותפות ואפילו של עכו"ם כיון דלא בעין שיעורא ומשום דס"ל דכל שותף יש לו חלקו בכמות כנ"ל, וא"כ מה"ט וופא"ה אין לפטור במתנות בהמה משום דין אין לכל או"א אלא החצוי, לולי הקריאה דמתא זובי הבהיר, וכן הדין בחלה ומושום דכתיב עיריסותיכם, והלב אר"י ראה קצחו של הדברים ולא כלו ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא גוך למאי אתה למיוטי בתי' כנסיות ובתי' מדשות, נתעוררתי על מה דפסק הרמב"ם צ"ל בפ"ד מהלי' בה"ב ה"ג דבහיכל היה ג' אמות מעקה והוא ממשנה מדות, ולהלא כאן ממעטין בתי' כנסיות ממעה, וכבר עמד בזה המלב"ם וכן המנ"ח מצהה חקמי' וזה הקשה, דיוור יש למעט של הקדש כדודשינו בכ"מ היכי דכתיב בי' יחס הקנון לך, ולא של הקדש, ולכאורה' הי' מקום לומר דמשום הא לא אר"י, דהרי גיגן ועלויות לא נתקדשו, אלא דזה ליתא דנייהו דלא נתקדשו קדושת עראה והיכל, אבל קדושת בה"ב הלא הי' עלייהם, דמשל הקדש נבנו אבל אמרתי לישב דבלא"ה קשה הלא מעקה סגי ביו"ד טפחים כאשר מבואר בשו"ע ולמהו כאן בהיכל ג' אמות, אלא דשים במשנה וברמב"ם איתי דג' אמות מעקה ואמוה אחת טס של ברזל כמו סייף ע"ג המעקה שבבב כדי שלא יניחו עליו העופות והוא נקרה כליה ערובה, רשי' שם במשנה כתוב כי' חד מאד והעופות חותכין רגליהם על האי טס, ולפ"ז נחיה נhero דפטור ההיכל ממעה, אבל לעשות מזיק בידים פשיטה דאסור, וידוע דאריך האדם כשמגביה את ידיו הוא ד"א עירובין מ"ח תוס' ד"ה גופו של אדם ג' אמות, וא"כ היו מוכרכין להגביה את האי כליה ערובה עד ד"א, כדי שלא ליתן מכך לאותם המשתמשים שם בגג היכל עי"ש במלב"ם שהוא עפ"י האי משנה דמדות והוא גירסה מוטעית דהגאון הגר"א צ"ל מגיה בית פרט לאולם עי"ש, והדבר ברור דכן הוא.

ודע דרש"ז צ"ל כתוב בטעמא דמיוטא בתי' כנסיות ומדשות, משום שאין חלק לאחד מהם בו שאף לבני עבר הים הוא, ועוד שאינו בית דירה עכ"ל, והנה טעם הראשון אין בו טעם דהרי מש"ה לא כמעט מגאנ' שותFINE מדקטייב כי יפול הנופל ממנו, ורק"ל דח'יל לא דרישו מלטה ללא טעמא דמיואר טעם המצווה בקרא דעשית מעקה הוא כדי שלא יפול הנופל ממנו, מה לי בית מיוחד לאחד או לשניים, וממילא גם לרבים ואפילו של כל העולם אין לבנות בית بلا מעקה, כדי שלא יפול הנופל. אבל הטעם השני קרוב לשימוש דאיינו בית דירה, ולכן אין משתמשין על גגות של בתי' כנסיות ומדשות, אלא לעתים רוחקים וממיילא דגס בגג היכל עי"פ שהאומנים הי' מניחים כליהם שם מבואר בפסקים דף ס"ו ע"א מ"מ תשמשם שם הי' ארעוי וחושש נפילה קלישטה, וש萊ז' את בלשנא ذקרה דכי יפול הנופל כתיב, והנופל מורה על התמידית שהוא עלול ליפול ואזת דוקא בתשמש קבע ולא ארעוי, ודוו"ק.

ע"ש גמר' והתנן הлокח גז צאן עי"כ פטור מריה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי"ז צ"ל דהлокח גז קודם שנזיהה פטור, אבל לקח העדר כלו ע"פ שגדלה הגיזה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם צ"ל אינו מפרש כן אלא מתניתן בлокח הגיזה אחר שנזיהן עכו"ם הוא דפטור, אבל לוקח הצאן כדי לגוזן עי"פ שחוריין הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב עי"ש. והנה גם רשי' צ"ל לסתן סוף פרקן בעלה ומ"מ לפרש דרכ' עד שנזיהה מכר לו הצאן ואח"כ חזרה בעלה ולקחה לגוזן דפטור, וקשה מאד לחלק בין הני שני אופני המכירה, כיון שבשניהם אין גוף הצאן קניי לлокח עולמית, רק עד אחר הנזיהה ובשניהם קניים לו

ומוכרח לשנות דהשותט את הטרפה פטור ולא השוחט ונתנבלת בידו, הרי ברור דגש כאן פליגו ר"מ ור"ש כמו באוא"ב ולא הביא פלוגותא זו כאן כמו שלא הביאה בפ' כי סיוי הדם משום דקՏמכה על מה שהביאה פלוגותא זו בפ' אוא"ב כי חד טעמא חד דינה בכל הני שלשה אוא"ב כסה"ד ומתנות, דבשותט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, ע"כ הא שkil וטרי שבגמי כאן לאו דסמא הוא. ואל תמהה על הדבר שהרמב"ם דחה השkil וטרי שבגמי לומר, דשלא בדקוק פריך הש"ס וליתנא וכו' דראיה זה בהאי עניינה ממש דכוותי הפלא ומלא, שכל הפסיקים הראשונים העבירו עניינם משיטת הרמב"ם הלאה, והוא שביו"ד ס"כ כי הביא הטור והמחבר הדין דעתך מותספתא מובאה בגמ' לעיל פ"ה ע"ב ובפ' השוחט כי"ז ע"ב דהשותט וצריך לדם חייב לכיסות, כיצד עשה או נחרו או עקרו, ולא ראייתי בשום אחד מן המפורשים והפסיקים שירגשו, כי הרמב"ם ז"ל המשיט האי דינה שהוא Tosftata מפורשת בפ' כסה"ד ומובאה בגמ' בשתי מקומות, ובין משפט ציין הרמב"ם בפי"ד בין שני חזאי לבנה, והוא פלא והפלא דלא הביא לא האי דינה דעתך וצריך לדם, וגם לא הא דעתך לרופאה לעכו"ם ולפלבים דחייב לכיסות, שנשנית ג"כ בחוספה דשם וכן בגמ' מוכרים לעין מתנות הביא הרמב"ם האי דינה שבתוספתא, והרבא"ד ז"ל כתוב עליו דמלמד מדין דחשות וצריך לדם חייב לכיסות, והכ"מ תמהה עליו דלמה צריך ללמד משם, כיון דהוא מפורש כאן בתוספתא, ולא חלי ולא הרגש דבכתה"ד גופא אשר גם שם מפורש בתוספתא השוחט וצריך לדם וכן השוחט לרופאה וכו' דחייב לכיסות, לא הזכיר הרמב"ם ז"ל כלום מדינן אלו, ואני אומר דעת"פ דהרי"ף ז"ל הביא ג"כ האי Tosftata דהשותט וצריך לדם חייב לכיסות אשר מזה נראה דפסק כמותה, ומשום גמ' העיל פ"ה ע"ב הביא ומקשה ממנה על רבינו דאל לר' חייא שkol עופא ושוחט על בובייתא דמייא, והוצרך לתרץ דאמר צא וטורף לחוד מ"ד, או צא ונחר לאייך מ"ד, מכל מקום הרמב"ם שלא הביא לא דין זה ולא דין דחשות לרופאה, ע"כ דחאה מהלה ולגביה כסה"ד דיקי והדין עמו כי ד' עמו שהלהה כמותו בכ"מ וכל הפורש ממנה ומהלכתיו כאלו פורש מן החיים.

דהנה כבר ביארתי לך לעיל דהתוספתא לא ידעה ולא סברה הא הכרעה דרבי ישנה באוא"ב כר"מ ובכתה"ד כר"ש, ושם בכסה"ד ביארתי דבאמת עיקר פלוגותא ישנה של ר' ישמעאל ור"ע הוא, אלא דפלוגותם תלוי בפלוגותא ישנה של ר' ישמעאל ור"ע דר"מ כר"יש דלא הותר נחרה מעולם, רק שיחיטה היתה גם במדבר ומזה נצמך דלית לי ג"כ הтир מפרכסת, אלא ס"ל דבעין מיתה שע"י שחיטה, ולא מתרת השיחיטה איסור אבמה"ח אלא מתרת מידי נבלה, ומה נצמך ג"כ סברתו דיבין שחיטה ראוי לאיננה ראוי אין שום חילוק, דשניות מתרחים מידי נבלה, ובשניהם אייכא איסור אבמה"ח כז" שምפרכסת, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבמדבר הוחר לה הנחרה, וזה היה תלוי בmittah אבל שנכננו לארץ ונצטו על מצות ואבותות ואייטסר להם הנחרה נתחדש להם ההיתר לאכול מיד בעודה חי כיון נשחטה אבל הтир זה לא ניתן להם אלא בשיחיטה הרואוי דאייכא מצוה, אבל לא בשוחט את הטרפה דיין כאן מצוה לאבותות, ומילא אייכא חילוק בין שחיטה הרואוי שמתרת מיד איסור אבמה"ח ובין שחיטה שאינה ראייה שאינה מתרת מיד עד שתמאות עי"ש, ובפתחה עיקר א' בארכיות.

ולפ' ז' אכן דקימ"ל כר"ט נגד ר"ש הוה לנו למיפסק כר"ש נגד ר"מ בשיחיטה שאינה ראייה דהרי תלויין זב"ז, ולא ראייתי כי בתוספתא ב'יק פ' מרובה קתני בשוחט שחיטה שא"ר דחייב בד' וה' דברי ר"מ אבל חכמים אומרים עד שישוחט שחיטה הרואוי

על התורה ראיתי כי המחבר מותמיה על הרמב"ם שלא הביא דין זה דטרפה פטור מן המתנות השינוי בספרי, וכן בסוגי שלפנינו בפשיות, עד דפרק בלי להביא האי ספרי וליתני חומר ברא"ג מבתנות כלו היא משנה שא"צ דבטרפה פטור ממתנות.

והנה רשי"ז ז"ל מפרש דטרפה אינה בכלל מתנות דכתיב חתנו לו ולא לכלבו, והר"י ז"ל מגיה ונתן לכלהן לו ולא לכלבו, ולכאורה' גם רשי"ז ז"ל העביר עניינו מהאי ספרי, אבל עין לעיל בראש פרק הזעוז בהגנות מלא הרועים שיפה כתוב זהה דסתם ספרי ר"ש דס"ל שיחיטה שאינה ראייה לש"ש ומAMILIA מותמעט מזובחת האבה שיחיטת טרפה, אלא דהש"ס כאן דפרק על סתם מותן' דאית' כר"מ ע"כ דס"ל דגש לר"י איתמעט טרפה ממתנות ומנייל', דהוא ס"ל שיחיטה שאינה ראייה לש"ש ולא מצין למעט מזובחי זביחת טרפה, لكن הוכרח רשי"ז ז"ל להמציא האי דרשא דלו ולא לכלבו, דגש ר"מ ס"ל, אלא דבאמת לא הוועיל כלום זהה דהוא דרשא פשוטה עד שהgam' סמך עליה בפשיות ליפורך וליתני וכו' למה לי' לספרי שהוא ר"ש לדירוש זאת מזובחי ובפרט שזובחי הוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלאה אינה מיותרת כלל ולמה נדרש דרשא שר"מ בר פלוגותא לית לי' אם מציא למידרש ונונן לכלהן, לו ולא לכלבו, ולא עוד אלא דבאמת אכן לית לו דרשא זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים לג' ע"א לידrhoש תנתן לו ולא לאورو, ופרק עלי' והחורים מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומיכש"כ מן הטמא מנ' ובו' דלכתחלה צריך לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומושני ע"ז דלא ממיעטינו אלא דבר שלא היתה לה שע"כ וכגון דאתמי במחובר ועיין Tos' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חיוב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצוי דלו ולא לאورو, מה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שיה' שיריה ניכרין עי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשות בפשיות דפטור ממתנות מונתן לכלהן דרשא שהיא דחו"י גבי תרומה, ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר אדרשה דספריה קסמך להקשות וליתני וכו' והgam' לא נחות בהאי שkil וטרי' דהאי דרשא דחידייא דהינו ר"ש, ותנאנ דומתני' שהוא ר"מ לית לי' דרשא זו ומילא ליכא חומר זהה ברה"ג מבתנות, דבשניהם חייב בטטרפה כך הייתה שיטתו של הרמב"ם ז"ל ברור כמשמעותם וחול'י מן התוספתא.

דהנה התוספתא בפ' הביא פלוגותא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה או שוחט ונמצא טרפה, דר"מ אסור מושום אוא"ב, ור"ש מותיר, ואח"כ קתני השוחט לרופאה לאכילת עכו"ם ולאכילת כלבים אסור מושום אוא"ב, השוחט ונתנבלת בידו מותר מושום אוא"ב, ובפ' ז' קתני השוחט לרופאה וכו' חייב לכיסות, השוחט ונתנבלת בידו בפ' הקודם באוא"ב, וכי' פטור מלכסות עכ"ל, כאן לא הביא פלוגותא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה כתנא דמשנתינו, מזה מוכח דבעל התוספתא לא סבר כהאי הכרעה של רבינו באוא"ב בלשון חכמים כדברי ר"מ, ובכסה"ד בלשון חכמים כדברי ר"ש, וכן קסם של לא להביא גבי כסה"ד פלוגותא ר"מ ור"ש על מה שכבר תנא בפ' הקודם באוא"ב, כי משם נלמד גם לכך כי בשוחט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, דאל"כ אלא דהתוספתא ידעה וסבירה כהאי הכרעה דרבי, אך תנא השוחט ונתנבלת בידו דפטור מלכסות, אשר מנ' משמע אבל בנמצאת טרפה חייב לכיסות, והקדמה זו אמת לאמתה ואין לפקפק עלי' בשום אוף, אמרו מעתה בפ' השיחיטה התוספתא כמו כן ממש כלשון שבפ' כסה"ד "השוחט לרופאה וכו' חייב במנתנות השוחט ונתנבלת בידו וכו' פטור מושום מונן המתנות" אם אכן במנתנות לכ"ע בין לר"י ובין לר"ש פטור בשוחט את הטרפה, הלא ה'י

פורט בשני אלו", עכ"ל.ומי לא יודה שהוא תמייה רבחא,adam רבינו מצא בו צורך להשמעינו דר"ש דפורט מושום דס"ל שחייבת שאינה רואה לש"ש מודה בשוחט לרפואה ולכלבים דאיינו בכלל שחיטה שאינה רואה, מה משמענו זאת בב"ק שאין עיקר עסקו בעניין שחיטה רך דרך אגב, והמשמעות זאת כאן במקבילות שהוא עיקר עסקו בדייני שחיטה, אולם אם נאמר דרבינו דדרש בכסה"ד אשר יاقل פטור גם בשוחט לרפואה ולכלבים השמייט מדעת האי דינא, די היה קותני לי במקבילות הוויל למתניתן באוא"ב כמו בב"ק לגבי גנב וטבה דר"ש פטור שני אלו, ובמשנה זאת כאן במקבילות שהוא עיקר עסקו בדייני שחיטה, אולם אם נאמר דרבינו דדרש בכסה"ד אשר יاقل פטור גם בשוחט לרפואה ולכלבים השמייט מדעת האי דינא, די כלל דהרי בכסה"ד לא הי' מחולק עם ר"מ מעולם כ"א באוא"ב, וממש אנו למדין דפליגו גם בכסה"ד וכאשר באמת בתוספתא לא נזכר פולחותם רך באוא"ב ואנן ידעינו ממילא דגמ' בשאר דיני תורה לר"מ בכ"מ שחיטה שאינה רואה ש"ש, ולר"ש בכ"מ שחיטה שאינה רואה ש"ש, וא"כ רבי דחידש דכסה"ד בלא"ה פטור מכיסוי ממשום דאיתר יاقل כתיב, לא רצח לתלות דבר זה בחכמים דבר דר"ש גופא לא אמרה, דמן"ל לרבי דס"ל לר"ש דהאי אשר יاقل אתא למיעוטא כל שוחט שלא לצורך אכילה ולשנות די' דשותט לרפואה באוא"ב ולהشمיטו בכסה"ד וזה לא רצח דאי נשמע מזה דשותט לרפואה חייב בכיסוי כמו באוא"ב لكن שיכל את ידיו והشمיטו הון באוא"ב והן בכסה"ד, ואחריו נמשך הרמב"ם והشمיט האי דינא בכסה"ד וכן השוחט יציריך לדם, ממש דלדעת רבי פטור בכל הני מכיסוי, וזה אמרתו שכן דעת הרמב"ם, והטור והשורע אלו הי' נוחותים להז ודי לא העמידו די' זה לחיב בcisוי, ובברכה אשר לדעת הרמב"ם הוא ברכה לבטה, ומקום הניחו لي להתגדר בו ודוק' היטב.

אחרי כתבתי כ"ז, ראייתי בחו"ז זיל שכטב ג"כ דהרמב"ם וגם הראב"ד משמע דס"ל בטרפה חייב במוניות, אלא ש' דתחן לו דדרש רשיי ליתא והרץ' שמניה ונתקן להן אין כאן יתור לדריש עי"ש ואין ציריך לכל זאת, דתחן לו בתרומה נמי לא דרשין כנ"ל ועודוק'.

על"ש גמור, וכל אשר יעבור תחת השפט פרט לטרפה שאינה עוברת, ופרש"י זיל כגון נחטכו רגלייה מן הארכובה ולמעלה, ומני' לפין שאר טרופות, ובתוס' התמייחו גם מן הארכובה ולמטה אינה עוברת, וככתוב שמא באמת גם היא נכנסת לדיר להתשרר, וכל זאת פלא והפלא אדם נימא כמו שעלה ע"ד התוס' דאף מן הארכובה ולמטה נתמעט, מה עין זו אצל טרופות דהרי הכל תלי ביכולתה לעבור, ואם כפרש"י דוקא מן הארכובה ולמעלה התמייא שבתוס' במקומה עומדת, דלמה דוקא מן הארכובה ולמעלה וה"ה שאר טרופות, דלמה פשוטו גם מארכובה ולמטה ומילא דין לו עין לטroppות כלל, אבל דעתם מכאן אייכא ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם זיל שביארנוו בטפתחה לטרופות, דטרופה המפורשת בקרוא היא שהוכחה מכחה שאינה יכולה להתרפא ממנה ואיינה יכולה לעמוד מחומרה על רגלייה, כי רק אז היא ראי' לכבל דיאינה עומדת לכלום רק לכלב, אבל בהוכחה מכחה שאין לה תרופה וסופה למות ממנה אחר עי"ז וידני, אבל הולכת ואכולת כאשר בריאות ליבור אסורה בלאו דטרופה, אלא מכח העשה דחיה אכול שא"ח לית', שעליה בא ההלכה של ח"ט וא"כ בכל מקום שהקרה אתי למעט טרופה לא על טroppות של הלהקה אתה אלא על הטרופה המפורש בקרוא אשר מה"ט כתוב ג"כ הרמב"ם דטרופה אסורה לגביה מקרוא דמן הבקר מושום דהאי מיעוטא אטרופה המפורשת בתורה אתה, אבל לאسوור מה שאנו קורין טרופה ציריך קרא דברי

לאכילה, הרי לך דתוספתא הכריע להלכה כר"ש בכ"מ ושנאנו בלשון חכמים היפך מסברת רבינו שהכריע בכסה"ד קר' מאיר וرك בכסה"ד קר"ש אבל רבינו מ"מ פסק קר"מ ולא מטעמי אלא משום דראיה לפ███ כר"ש בכסה"ד ג"כ לא מטעמי דר"ש דס"ל שחיטה שאינה ראייה ש"ש, ומ"מ פסק קר"ש בכסה"ד ג"כ דשחיטה שאינה ראייה ש"ש, ראויה לא מטעם דראיה קתני עלה, אלא משום דכתיב אשר יاقل וראה רבינו לפרש האי אשר יاقل לא למיעוטי עוף טמא דוקא, אלא ה"ה טרפה שא"ר לאכילה, וא"כ גם כל שאון כוונת השוחט לצורך אכילה נמי ישמעט דהרי בטרפה לאו מצד שחיטה שאינה ראייה קתני עלה, דהרי אנו למדין מש"ח דשם שחיטה, אלא משום דלא לצורך אכילה שחיטה, ומ"ש אי מצי אכלי ממנה או לא מצי אכלי ממני, ולכן קושי הגמי על רבינו אך אמר לר"ח שקול עופא ושותט על בובייא דמי' מתוספתא הניל לא קשה מיידי, דהרי התוספתא לא ס"ל האי הכרעה דרבינו אלא דר"מ ור"ש בכ"מ פליגו, אי שחיטה שאינה ראייה ש"ש או לא, וליכא שום חילוק בין כסה"ד לאוא"ב דהאי לא יاقل גם לר"ש רך למיעוטי עוף טמא הוא דאיתא דאי בימי' שחיטה, וא"כ שפיר סבירה לי' לתוספתא דבשותט וציריך לדם או בשוחט לרפואה לכ"ע חייב לכשות, וכמו שחיב באוא"ב בשוחט לרפואה כدمפורש בתוספתא אולם לרבי דפסק בכסה"ד קר"ש ולא מטעמי, אלא משום דדרש אשר יاقل דצע"ג דשותט את הטרפה שמה שחיטה כמו שלפין מש"ח, אבל כאן לא חיבבה תורה בכיסוי אלא השוחט כדי לאכול ולא כדי להשליך לכלבים, א"כ מה לי אם משליך לכלבים משום שהוא טרפה או משום דהוא שחיטה לצורכם, ולא צריכנא לתרץ דברי רב"י דצא וטורף או צא ונchor אמר לר"ח, והש"ס לא נחות להז אбел האמת כן הוא דרביב צא ושותט אמר דהוא לשיטתי' דדרש אשר יاقل כנ"ל כל של לא לצורך אכילה לא בעי cisoy, וכן לעיל כ"ז ע"ב דפרק מויה תוספתא על המ"ד דאלעלמה"ת עי"ש בתוס' דה' בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ את' דהרי קאמר כיצד עשה נהרו או עקרו, ולא אמר יטרפנו, וכן לא נכל לתרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א דלא מביע טרוף דלא בעי cisoy, אלא אפילו נchor לאפוקי למ"ד אלעלמה"ת דהרי קאמר או עקרו ותומרתו ודאי הוול"ל טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ קר' ישמعال ס"ל, ומילא גם עוף בעי שחיטה דוקא ולא נחרה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אלעלמה"ת דרק אליבא דר"ע מצוי אמר כן, מהאי תוספתא דאמית' קר"מ, אלא דגמ' ש"ל דחש"ס שקליל וטוריבilly לשום עין ממי על מפי פריך ובאמת הקושי' בלאה' להק"מ, ועיין שם שבשכתבת, ומה"ט השמייט הרמב"ם האי תוספתא בכסה"ד,

ויש לי עוד ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם ממה דרבינו הקדוש השמייט במשניות דואוא"ב וכסה"ד את הדין דשותט לרפואה וכוי' דבאמת איכא בהז רבודתא שלא לצורך אכילה אין מזות זוחת, והניל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין מזות זוחת, וכן כתבו התבב"ש והפר"ח דין ציריך לברכת השחיטה, והי' מוקום לומר דבשחיטה שאינה של מצוה, אין כן היתר אריסור אבמה"ח, ומילא הוה כשותט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה התוספתא להשミニינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מתרות גם מיז, והדבר מובן לכל שיאכל ממנה אגמל"מ דשחיטתו מצוה הוה, ומילא דינה כשותט הראי' גם לעין אווא"ב, וכל שאר מיל', ואם כן קשה להז השמייט תנא דידי' את האי רבודתא להשミニינו, ואל תשיבנו דתנא דמשנתינו לא חיש להשミニינו זאת מרוב פשיטתו הרוי ארץ' דבב"ק דף ע' ע"א במשנה כתני לה בז"ל,, נגב וטבה לרפואה או לכלבים ושותט נמצאת טרפה השוחט חולין בעזירה משלם תשלומי ד' וה', ר"ש

דניהם דכוונת התורה בנתינה זו הייתה כדי שייה' לכחן לחם ובשר לשבוע ולא אורו ולא כלבו, כמו כן ברה"ג דהתקללת היל' שיחי' לכחן להלביש גופו, ולא לשקו אבל שאב טומאת הטבל וטריפות הנשחתות שהמה סיבות ע"י מאורעות ואין הסברה נוטנת דהתורה הוציאים מן הכלל בשליב סיבה שאירע, אבל גז שור שאון מינו ראוי לבישה מסתבר להוציא שפיר, והקרא אסמכתא בעלמא ודבר זה הוא כלל גדול בדרכי חז"ל כאשר כתוב כאן הרמב"ם בפייה"מי ושמור לך כלל זה בכ"מ ודוק".

ע"ש גמר' בשלה מא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן, אלא לב"ה מ"ט, אר"כ אמר קרא עשוויות וכו', הנה צאן שהוא שם המין אינו נופל בשום אופן על אחת מן המין לנו צרכינן אנו לידע כמה בעין כדי לחיב' ברה"ג, ואמרו ב"ש דמאי דמצין בדברי הנביא שקרוא שתים צאן ואין לנו קבלה בכמה חיב' מסתמא כל שנופל עליהם שם המין צאן חיב' והוא שתיים, ולכן פריך הש"ס שפיר, בשלמא ב"ש דלא למדו מהאי קרא דישע' רך שם על שתים נופל לשון צאן והחיקוב ברה"ג לא למדדו ממש, אלא דכיון דלא גלה התורה כמה מסתמא גם שניים חיב'ם כיו' איקרו צאן ניחא, אבל לב"ה שambilאים קרא דשמאול, דחמש צאן עשוויות, מה רצוי זהה דבר זוקחו ב"ש דגש שנים איקרו צאן ומכח"כ חמץ, אבל מנין דבעינן דזוקח המשות את בעליין לשות מצוח', והנה כאן ודאי קשה דאית מילוף מדברי קבלה שעירור חיוב רה"ג, ועד דאתא שמואל מנא ידעו, וע"כ ולומר דודאי היה שיעור זה קבלה בידם שאර שיעורי התורה, אלא דכאן מצאו רמז על האי שיעורא אבל מו' דקשי' טובא הו, דעת ר' יוסי שלסי' רבי דקאמר ד' מדברי ואربع צאן תחת השה, עליו נשארה קושי' הגמר' שהקשה על ב"ה מ"ט, דהלא ב"ש יפה בררו דגש על שנים נופל לשון צאן, וכי מצין לדחות זאת משום דמצין בתורה על ארבע ג"כ לשון צאן אתמתה, ואולי מה"ט דחיה הרמב"ם ז"ל קלוסי' דברי, וגם דברי ר"י שאמר שמאפי' שמעונה מהגי' זכר'י ומלאכי אמרה מהלכה ופסק כב"ה דבעינן חמץ, אבל מ"מ צרכינן אנו ליש' קושי' הש"ס פריך על ב"ה מ"ט, ולא פריך על ר' יוסי מ"ט, ואולי י"ל דלר' יוסי באמת לא ה' קבלה מהלמלמ"ס כשאר שיעורי התורה, וכן קאמר דהתורה דלא נתנה שיעור ע"כ סמוכה Dunn'ע מקרא ארבע צאן דבעינן ד' דבחות מארבע לא מצין בתורה דיהי' נקרא צאן, ואי דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן, אבל עד אתה ישע' לא נקבע זאת בלשון האומה לקרוא לשנים צאן וудין לא נתקרה דעתך בזה וצ"ע ודוק".

ע"ב ותוס' ד"ה עד שבעו פטור, עין מה שכתבת ע"ז במסנה ברש"י שם, והנה הא דהביאו התוס' מפרש"י מכ"י שפרש שקדום שגוי חמץ צאן צבע, והעביר לעליו קולמוס דמשמע מותס', דלפי פי' זה לא ה' קשה קושיתם מה קמ"ל ר'ח מתני' היא, דזה אינו טעמא דרש"י ז"ל שמחק פירוש זה, משום דבגמי' לקמן פליגו ר'ח ורבנן'ה בגז' ומכך, ר'ח מחיב ורבנן'ה פטור, ופלוגתא זו על האי משנה איתмер, דהרי הציוון שבגמי' הוא, לא הספיק ליתנו וכו', ופליגו בפירוש המשנה דר'ח מפרש אפילו בצלבו אחר גמר הגיה' ופטור משום מזיק מתנות כהונה כשמי'ת' דאלו משום לצבעו קודם חיובא מעט מעט, בזה לא נפטר הגז' ומכך חיב', ורבנן'ה ס"ל דמתני' לצבעו מעט מעט קודם דatoi' לדי' חיובא גז' ומכך פטור, וכן מחק רש"י פירוש זה שהוא דלא כר'ח אלא דלפ"ז מישובת קושי' התוס' דהרי ר'ח מפרש המשנה כשמי'ת', אבל אין הכרע לה, דהרי רבנן'ה פליג, וקרוב לדברים אלו כתבו התוס' בעצם אלא שלא ביארו דבריהם ככל הצורך, דהינו דשני מ"ד דלקמן פליגו בפי' המשנה וחדר מיניהם ר'ח בפירוש המשנה כשמי'ת', ודוק".

קבלת דהקרבה נא לפחתיך עי"ש אריכות דברים בזה. וא"כ הכא דכוותי' הוא דהנה חז"ל בכל דרישותיה השთפו עכ"פ הסברה, וכך דכל אשר יעבור אמת דיש שני דרכים לפניו או מעת טריפה המפורשת בתורה שהיא אינה עוברת, או נא' קרא כדכתיב דאפילו אינה עוברת מהמות חתיכת רgel למטה מן הארכובה והיא זולט זאת שלמה ובריאה נמי אינה מתעשרה, אלא דפירוש האחרון אלה הוא נגד הסברה, דהרי אין בחתיכות רgel כזה אלא מום בעלמא, והרי בעבור בהמה לא הקפידה תורה על המומיין דבפירוש אמרה לא יברך בין טוב לרע, וכל מום רע נכנס לדיר להתשרר, ולמה נוצרה דזוקא פיסח, ולכן פשיטה לחז"ל דעל הטרפה אתה, ומה שכתוב לעבור לאפוקי אינה עוברת מושום דכל טרפה אינה עוברת.

ומה מאי מיושבת בזה ג"כ קושי' התוס' ד"ה למייף צאן צאן מבכור, שהקשו דל"ג גז"ש לחיב' טרפה ברה"ג דמהיכי תיתני לא ינוג בטרפה, ותירוצים לא זוכית להבין אדם נאמר דאין זה גז"ש רק גilio מלטה בעלמא היאך פוטר ר'ש מכח האי גilio מלטה טרפה מרה"ג נגד הסברא החיצונה, אבל לפי האמור למULA דטטרפה שאינה יכולה לעמוד מהמות שהיא גוססת ועומדת למות ממיטינו ניא, דהנה בוטספהא קתני רה"ג נוג בטרפה אבל לא במתה ומסתמא הטעם דמתה לאו צאן מקרי אלא בשר, וכדרשין ב"ק לא יכול את בשרו דושא"ג אתה בעבד"י כעוי בשר, הרי שור או צאן לא מקרי אחר המתה, וא"כ הו"א דה"ה טרפה הגוססת שעומדת למות מיד, נידון כמתה ויפטור מרה"ג, דבאמת אין דרך לגוז אלא צאן העומד על רגליו, אבל לא המושב על הארץ لكن שפיר בעין גז"ש לרבות טרפה שאינה עומדת על רגלייה אינה חשובה כמתה לעין זה, וכאשר באחרתי בפתחה לדעת הרמב"ם טרפה ונבלת חד לאו הוא, ובפ' משפטים דכתיב טרפה ולא נבלת מושום טרפה שהיא תחולת כולן גבלה ג"כ, ובמשנה תורה כתוב נבלת ולא טרפה מושום דכל מרבה את הטרפה قدשינו חיית, ודוק"ק היטב.

ד"ג קל"ז ע"א גמר' מנה"מ, אר"ח אחיא גיזה גיזה, וככתבו התוס' ע"ג דברי תורה מדרכי קבלה לא לפניו, גilio מלטה בעלמא הוא וכו', ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ דאין זה אלא רמז בעלמא, אלא לפ' שאצלם אינו ראוי למלבוש צmor אחר זולט צמר כבשים, וכן ממעטינו, וכבר ביאר זאת בתחלת חיבור זה עי"ש, והנה מכאן ג"כ תראה כי חז"ל על סברתם סמכו לרבות ולמעטות ותלו הדבר באיזה דרשת כמותה היא, וראה זה פריך כאן ונילוף גיזה גיזה מבכור, ומתרץ דנאמר תנתן לו ולא לשקו, הנה כבר כתבתה למעלה דלבוי תרומה לא דרישין תנתן לו ולא לאורו, אבל באמת גם כאן רק דרכ' רמז בעלמא משיב דמתנתן לו נידחה הילפotta מבכור, דהנה בבכור דכתיב לא תעבוד בבכור שורך ולא תגוז בכור צאנך, מסתבר דבר הכתוב בהוויה, מושום דדריך לעבוד בשור, ולגוז הצאן, אבל ה"ה ומכח"כ שעבוד בצאן וגוז' השור, פשיטה דחילל את קדושת הבכור בא, אדם מה שהוא כדרכו אסורה התורה, מכש"כ עבודה וניזה שלא כדרכו, אבל כאן ברה"ג הסברה נוטנת הרהף, דמה שהוא לה גזו מהז' חיבת הסורה ליתן לכחן, אבל ממשיב לו תנתן לו ולא לשקו, והנה לעלי כתבנו דבמתנות לא מצין הוא דהסברא נוטנת ההיפך, והנה לעלי כתבנו דבמתנות לא מצין גיזה גיזה מבכור, ולא משיב לו שהנושאים מורים על ההיפך, אלא דמשיב לו תנתן לו ולא לשקו, ואין זה עיקר הטעם אלא העיקר הוא דהסברא נוטנת ההיפך, והנה לעלי כתבנו דבמתנות לא מצין לעט טרפה מכך תחן לו ממש"כ רשי"ז, דמ"ש מתרומה דלא דרישין כן, ואע"פ דכאן דרישין לא ולא שקו, אלא דבאמת הכל תלוי בסברה, ובittel ונתנות בשינויים אין סברה למעט טרפה

הוא דמתנות דכהן מסתמא לא מובני' אינשי', הנה מה' ראי' בরורה לפ' הרמב"ם ז"ל בהא דלעיל דהלווק גז צאנו של עכו"ם דמיiri שאחר שגוזן, דמסתמא בחד גונא מיירי עם הסיפה דהלווק נז צאנו של חבירו ובכאן ע"כ מיררי שלקה הנז אחר ניזוזן Adams קודם גזין כמו שפי' רשי' ז"ל, מ"ש בעכו"ם דפטור ומ"ש בחבירו דחיביב, דהרי בשניות הלוקח שהוא הגוז פטור דין לו צאן, והרי גז צאנך כתיב, והמורר פטור דין לו גז שהרי מכרו, ולא אתה כלל חיבוב כלל מפני שלאחד אין לו גז שהרי מכרו, וזה ראי' ברא' ברא' לשיטת הרמב"ם ז"ל ודזוק' היטב.

וראית' להזכיר כאן מה שראיתי בפ"ת י"ד ש"ב אות ב' ו'ז' כתיב בר"י על אודות האשה שהפרישה חלהנה והנחתה אצל, אדהכי בא עוף ואכל החלה שהפרישה, הדבר ברור דבזמן שהי' נווננס החלה לכון, היהת חייבות באחריותה כמו ברא"ג ס"י של"ג ס"ה, והיתה מחויבת להפריש שנית וכוי עכ"ל, וכל רואה ישתומים כי הוא שגנת הוראה דהרי הלכה רוחוח דאפיילו מזיק בידים מת"כ פטור כר"ח, ושאני ברא"ג דליך מצוות הפרשה רק מצוות נתינה ומצד המצווה חייב באחריות, אבל בHALLA שהיא תרומה אין כאן הפרשה אחר הפרשה והוא פשוט ודזוק'.

הדרן ערך פרק ראשית הגז

ועיין עוד בדיור שלآخر זה.

דף קל"ח ע"א גמר' איתמר גז ומכר ראשונה רח"א חיב רב"ה אמר פטור. כבר כתבתי בדיור הקודם דר"ח שמעתי' אמרה למלא' דס"ל דמייק מותנות כהונה פטור, וכן מצי' לפרש המשנה דהפטור הוा משום מזיק מותנות כהונה, אבל אין לו הכרח לפרש כו', דאי הוה ס"ל גז ומכר ראשונה פטור הויה מצי' לפרש המשנה כו', דצבעו את קודם דאתא לדי' חיבוב, ולא תקשה לי' דבלא'ה נמי פטור, ואפיילו צבעו בב"א משום מזיק מותנות כהונה, דהא ליתא דמצד מזיק מותנות כהונה לא מיפטר אלא בצע כל גזינו'ו שיש לו, אבל שייר קצת בל' צביעה חייב ליתן מן השיוור גם על מה שבע כבוי דאמרין גבי מוכר אם שייר עצמו עליו ליתן משום דמסתמא לא מכר חלקו של כהן, וה"ה בצע הדין כן דמ"ש, ולכן לא נפטר משום מזיק מת"כ אלא בצע הכל, אבל צבע קודם שבא לידי חיבוב מה שבעתו לא מתחייב, ומילא רב"ה דבאמת מפרש כן המשנה שפיר מזיק מודה להאי דינא דר"ח דמייק מה'כ פטור אלא דמתני' לא מיירי בדלא שייר כלום بلا צביעה, אלא דשייר ומ"מ על מה שבע קודם שהי' חמישיות בב"א פטור ליתן מהרינו צבואה עליהם, ומש'ה לא מזיכר כאן הש"ס דר"ח כשמעת' אמרה למלא' ודו"ק.

ע"ש גמי' הלוקח גז צאנו של חבירו וכו', מאן תנא דהיכא דאיכא שירוא גבי מוכר בתר מוכר אזלון וכו', ומשיק רבא דעתמא דמתני'

פרק שלוחה הקון

הלב ארוי ז"ל דין זה קולא בשילוק הקון, דכיוון דמצوها בשנים אם ובנים הא אב ובנים ליכא בעופות, ותמהני עליו הרי אם רובצת על בגין עצמה דוקא, הלא גם על בגין החברחה נמי, וא"כ אםaire שעווע' זכר רובץ על בגין' הי' אפשר בנסיבות שלוחה הקון, ומ"מ פטור דברען נקבה דוקא ולא זכר ודזוק'.

ע"ש גמי' במוקדשין אמאי לא, דאמר קרא שלח תשלה את האס במישאה מזוודה לשלהו, יצא זה שא"א מזוודה לשלו או לא להביאו לידי גיזבר. התנוס' הביאו בשם רשי' דעתמא משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, והקשו דלישנא לא משמע hei ור'ל דהויל' כל שאתה רשאי לשלו יצא זה שאינך רשאי לשלו לתקלה, והוואר דרשעה מקרה, הוול'ל דМОקדשין לא דלא אמרה תורה שלח לתקלה, ועוד זאת דלפירותם דפסח' דקרא קדריש, דמשמע דבמיד' דיקול לשלו או לא במא דמצואה להביאו ליד גיזבר סכ"ס למה לי האי דרשעה כיון דגס איסורה איכא ומסתמא לא אמרה תורה שלח לחקללה, אבל מה שנראה לפע"ד דבלא'ה הקשה למה לא נימא בקדשי' בה'ב, דיפרנקנו וישראלנו וכאשר פדי' כן בריש פרק רה'ג, ליפריך וליתיב ה'ג ליפריך ולשלח, ולכןן צרך גס כאן דרשעה לאפקוי שלא מחויב ליפריך תחילה ורקדרש שפיר משלח תשלה שהמקור בחיבור הציווי מורה שעומד לשילוח ולא להביאו תחלה ליד גזבר או בעצם או לפdotnu, וכי דנימא שישלחנה אף שהוא הקדש, ע"ז כתיב רשי' ז"ל דפסח' דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל הדרשה בעין דלא נימא ליפריך ולשלח, ומיוושב שפיר דבעוף הורג את הנפש סגי' לי' בהא דמצואה להביאו לב'יד' בלא דאית' בי' שלח לתקלה, דבಹקדש באמת ליכא עליו שאיןו בעליו, לא מצות פדי'.

דף קל"ח ע"ב משנה שלוחה הקון נהוג וכו' בחולין אבל לא במוקדשין, ופרשי' בגמ' מפרש היכי דמי מוקדשין, ור'ל דמפרש איזה מציאות איכא דיה' שיק מצות שלוחה במוקדשין ויפטור, משום דבעי' להביאו לידי גיזבר ולא לשלו, וכדפרק' אח'כ' הש"ס בדף הסמוך הני מוקדשין היכי דמי, אבל אין לפרש אבל לא במוקדשין משום דבאמת ליכא מציאות שיתחייב במוקדשין, דהרי לא משום מוקדשין איינו חייב אלא מטעם אחר וכדמפרש בגמ' ודזוק'.

ע"ש חומר בכח' ד משילוח הקון וכו', ולכאור' מה עניין כס"ד לשילוח הקון עד שהתנאה מעמיד זה כנגד זה, אבל ניחא לפ' מה שכחב הרמב"ז ז"ל בפ' כס"ה' דהטעם ג'כ' מצד אכזריות כי אין לאדם לשפוך דם בע"ח גם ל猝כו, ובquo' התירה התורה אכילתבשר לאדם, ובשר בהמה על הרוב נזרק הדם על המזבב ומשולחו גבוח קובי בשבר לאכול, וחיה עוף שאין במנינו זולת תורמים וב'י שמקRibim ציוותה התורה עכ'פ' לכטאות דם הנשפך מהם עיי'ש, וא"כ הוא דומה מצות כס"ה' בטעמא למצות שלוחה הקון שהוא ג'כ' מצד שלא נתאזר ליקח ולאכול האם על הבנים, וכמוש'כ' ג'כ' הרמב"ז'יל במקומו, ולכןן קאמור דכסה' ד נוהג בין במזומנים ובין באינו מזומן, אבל שלוחה הקון רק באינו מזומן, והוא דקאמור דשלוחה הקון איינו נהוג אלא בעוף ולא בחיה, ולכאור' איך שיק שלוחה הקון בחיה, אבל ר'ל דבוחיה לא הקפידה התורה לשפוך דם דחיה ובניה בב"א, כי אוא"ב לא אסורה התורה אלא בשור ושה, ושילוח הקון הוא בעין אוא"ב, וכאשר מדמה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב, ועל מה שהקשו התנוס' דלי'תני חומר בכח' ד דונhog בין בזכירים בין בנקבות, ושילוח הקון איינו נהוג אלא בנקבות כתוב

להקדש ב' גא דדפמנא איתי, ואפילו עוף שבחר למדבר ומטבע שנפלה לים הגדול לא זכה בהן המוצא, ולא נפקע מקדשה מושום שלדי הארץ ומלאה וא"כ הרי ביטול חד בתרי עדיף מזותו של ים אטמהה, וכן כל של הקדש אין לו מיציאות לצאת מרשות גביה בכל מקום שהוא, ובאמת הי' מצוי הש"ס לפרוך על רב ור' ל' דלא נתנו לסרה הלו, מהאי משנה דנפלה פרוטה של הקדש לתוך היכיס דמוועלן בה, אלא דבלא"ה הדר ר' ל' וקיביל דברי ר'.

ויש להוסיף הסבר על הדבר כי אכן לא שיך ביטול בשל גובה, אבל הארץ ומלאה לד' ולול' דעתן הארץ לבני אדם היו מועלן בכל, וכן אמרו חז"ל בברכות לישב סתרת הנני שני כתובים, כאן קודם ברכה וכן לאחר ברכה, הרי דלהנות מעוזי' ציריך להזכיר להקדש רשותה כי הכל לגובה, ומעתה איך יתבטל מה שבאמת הורמנה ורשותה בחולין שהוא ג'כ' של גובה, אלא דהתורה התירה הקדשו לגובה, בחולין שהוא ג'כ' של גובה, מינין שם בעלים עוד קודם דאתא לא זוכה, וכן מוכח ממש שכתבו התוס' דאווזין ותרנגולים שברחו מבעליהם הו הפרק והמחzik בהן זוכה בהן, ולא מטעם מציאה אלא מטעם הפרק ממש ודוק'.

ובני הרב מו"ה עקיבא שיחי אמר דיל' דמש"ה פרוטה של הקדש אינה בשלה ברוב מושום דברל בטול דעת בעלים כאשר כתוב הרמב"ן בח' עז' ובಹקדש הרוצה שיתבטל היינו שיפקע שם הקדש וכי' לרשות הדירות היינו המעליה ובמצד הלא אין יוצא לחולין א"כ א"א לבטל דבלא דעת בעלים לא מתבטל דעת בעלים והוה מעילה במאיד ודפת'ח ודוק'.

ע"ב גמר' ת"ר כי יקרה ק"ץ לפניך מה ת"ל לפי שני' שלח תשלה יכול יחוור בהרים וגבועות כדי שימצא קון וכו'. מכאן הוכיח החוי' שהבאתי לעיל דאפילו איינו רוצה ליקח מאומה מצوها עלי' לשלה את האס ולוקח את הבנים, דהרי דרש כי יקרה כדי לפטרו שלא יחוור בהרים וגבועות אחר מצואה זו, ואני תמה דהרי היא היא מה שאמרו שלא תאמור שהיא מצואה לחזר אחריה מפני כתיב שלח תשלה וכפרש'י ואזDOI> ואזDOI> והוא מוחיל גם אם א"מ יקרה אבל להכי כתיב כי יקרה שלא אמר כך, ומילא גם אם א"מ יקרה א"ו מוחיל לשלה האס רק אם רוצה ליקח הבנים, והחו' הביא מושם דברי הואה'ק שטעם המצואה כדי שהאums העיפה תצער וחפרה ממוקם למקומות לבש את בניה, עז' יתעוררו רחמי המקום ית' על בניו שבגלוות עי"ש, אבל ידוע כי הטעמים שעפ'י הסוד עפ'י רוב לא התקונו אל הحلכה כי כן הראותך בגה'ג דעפ'י הזוהר הוא לתקן חטא של שתי אחיות נשיא יעקב שהוא מוכון לנזה'ג בין השס'ה גידין שהמה כנגד השס'ה לאווזי, וזאת יודק לר' דעלמא עי"ש, וכל הנאמר בהזאת לו שום התחלה, ועיין בשו"ת מהר'ס שיק זיל יוז' ס' קל' שיפה העיר דלא די שקה דמה'ת בטלה האי פרוטה ברוב, אלא דין מהני פדיון על דבר שכבר בטל ופקע איסורי', ואין לו לפדיון על מה לחול והוא אמת וצדקה, וגם כל מה שדנו דמווען דאחרים א"א ליטבול ג'כ' בורכא הוא דודאי גם ממונו של חברו שנפל לכייסו שפיר בטל, אלא דמחיב לשולמי כמו בכל קניין עז' שניינו או ייאוש דאגלה דמווען בעי לשולמי, אבל החפש עצמו שפיר קונה עז' ביטול, אבל שאינו ניכר היה כנפלazo של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דעתער במומו של חברו אישתעבד לשולמי לי' שוו' מכיסו, וא"כ בפרוטה של הקדש נמי ניהו דבעי לשולמי להקדש כמו להדיות אבל מעלה מאן דבר שמי'. אבל כשגעתי לשקליל וטרי' דהכא, ראייתי כי הקושי' מעירקה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן לד' הארץ ומלאה, וכל היכי דאיתי

ולא מצאה להביאו ליד גזבר אלא משום מצות שלוח הקון קאמור דה' עלי' מצוא לפדותו כדי לקיים מצות שלוח הקון כמו ברא"ג אי לאו קרא דמחוסר פדי' ודוק'.

ד' קל'ט ע"א גמר' אבל במקדיש תרגולתו לה'ב' דקדשות דמים בעמא הוא כיון דמרדה פקעה קדושתיהו, והקשה הר' ב' בחידושין, וא"ת קדושה שבו להיכן הלכה, ותי' ביוון דנטיאש הגבר מחייב שרדו זהה כהפרק עי"ש, ואין לפרש דמוכח ייאוש קאתינו עלי', דהרי כיון שניכרת ובאותה ליד המשתרם לסתה היאוש, ושוב חיב להזכיר להקדש דהרי בייאוש בעין אתה ליד זוכה דוקא וכן בהקדש אס ניאמא דקנה מצד ייאוש הר' היא המעליה דקנה מן ההקדש, אבל הכוונה דזהה כהפרק גמור ועוד קודם שבא ליד זוכה יצא מרות הקדש, כי ברחה ומורה הוה כמו זוטו של ים דפקע מניין שם בעלים עוד קודם דאתא ליד זוכה, וכן מוכח ממש שכתבו התוס' דאווזין ותרנגולים שברחו מבעליהם הו הפרק והמחzik בהן זוכה בהן, ולא מטעם מציאה אלא מטעם הפרק ממש ודוק'.

ע"ש גמר' אלא דחיזא כן בעמא ואקדשי'. וב' ק"ז הקשה דילמא בתוך ד"א אקדשי', והנה לפי דעת החוי' חשו' ס' ז' דחויב מצות שלוח היא החלטות אף שאינו רוצה ליקח מאומה, בלבד לא מצי מירי בהכי' דמיד קשחיזי הקון מוטל עליו חיווא דשלוח הקון קודם אקדשינו, וכדרפריך הגמר' אנטל האס ואקדשה, מעירקה אי חיב בשלוח מקמי' אקדשי' ובגוף דברי החוי' עיין עוד لكمנו מה שאכטוב בזה ודוק'.

ע"ש גמר' ושמואל אמר כל היכי דאיתי' ב' גזא דרכמנא איתי' דכתב לה' הארץ ומלאה, והכי הלכתה דר' נמי אמר הци' ור' ל' בר פלוגתני קבלי' אחר דשמי' מר'י ולכך משנתינו בקדשי' בה'ב שרדזו ולול' אקדשי' היו הפרק ואינו מזמן וראו לשילוח, וכמוש'כ התוס' דבחולין כה'ג אף שמכיר המוצא דאלו לעלמא בעבלייהם, כל המוחזיק בהם זוכה בהן, דהאי מרידיה דאלו לעלמא להחלוטין שלא לחזר עוד لكن שליהם, הוה כמו זוטו של ים דכל המצליל ממוני זכה, מ"מ לגבי הקדש דלה' הארץ ומלאה לא זוכה דכל היכי דאיתי' ב' גזא דרכמנא איתי', ומסתמא ה"ה בנפה מטעע של הקדש בזוטו של ים, מי שמוציאיה לא זוכה בה, וצריך להביאו ליד הגיאבר כי לעולם אין ההקדש יוצא מרותות גביה אלא או עז' פדיון, וזה אמת וברור כמשמעות שבוגת שמאי קרבן מעילות או עז' פדיון, וזה אמת וברור כמשמעות וראה זה מציאה מצאתי' כמוני של רב לישיב בזה קושי' עצומה וחמורה שניגעו בה בעלי התוס', ואחריהם כל המפרשים ולא מצאו מענה מהחייבת על הלב, והוא בסוף מעלה דשנינו במשנה פרוטה של הקדש שנפלה לכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש דמוועל לר'ע כשהוואציא את הראשונה ולהחכים כשהוואציא כל היכיס, והקשרו בתוס' למה לא בטול האי פרוטה של הקדש כאשר איסור דעלמא עי"ש, וכל הנאמר בהזאת אין לו שום התחלה, ועיין בשו"ת מהר'ס שיק זיל יוז' ס' קל' שיפה העיר דלא די שקה דמה'ת בטלה האי פרוטה ברוב, אלא דין מהני פדיון על דבר שכבר בטל ופקע איסורי', ואין לו לפדיון על מה לחול והוא אמת וצדקה, וגם כל מה שדנו דמווען דאחרים א"א ליטבול ג'כ' בורכא הוא דודאי גם ממונו של חברו שנפל לכייסו שפיר בטל, אלא דמחיב לשולמי כמו בכל קניין עז' שניינו או ייאוש דאגלה דמווען בעי לשולמי, אבל החפש עצמו שפיר קונה עז' ביטול, אבל שאינו ניכר היה כנפלazo של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דעתער במומו של חברו אישתעבד לשולמי לי' שוו' מכיסו, וא"כ בפרוטה של הקדש נמי ניהו דבעי לשולמי להקדש כמו להדיות אבל מעלה מאן דבר שמי'. אבל כשגעתי לשקליל וטרי' דהכא, ראייתי כי הקושי' מעירקה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן לד' הארץ ומלאה, וכל היכי דאיתי

ודודאי פשוטה דספקה שלחן עכ"פ מה"ת מותרין ודוק".

ע"ש עוף טמא רובץ וכו' בשלמא עוף טמא וכו', כדאמר ר"כ חחק לך ולא לכלביך, ה"ג תחק לך ולא לכלביך, והיכא איתמר דר"כ אהא דתני אם טרפה חייב בשילוח אפרוחים טרופות פטור משילוח, מהנה"מ אמר ר"כ דאמר קרא תחק לך ולא לכלביך עכ"ל הגמ', ותמייה לי, למה העמיד ר"כ דרשתו לך ולא לכלביך על הברייתא ולמעט אפרוחים טרופות, ולא על המשנה דעוף טהור רובץ על ביצים טמאים שובראייתי שהתח"ח הקשה בהזח וחרוץינו איינו מספיק והרי מדקתי דנוהג בטהור ולא מטמא נמי נשמע בטרפה חייב.

אבל מה שנראה לפע"ד באזה דלפי מה שכתבתי למפלגה בפ' רה"ג קל"ז ע"ב, על הא דדרש תחן לו, לו ולא לשקו, דاع"ג דלו ולא לאוaroו בתמורה לא דרישין, וכן נתנו לכחן ולו לכלבו גבי מתנות אורעו ולוח"ק נמי לא דרישין, דלרמב"ס חייב אף בטרפה במתנות, מ"מ לו ולא לשקו דרישין, ומשום דלא מעוטין אלא מי שאיינו ראוי להיות נוהג בו, אבל מעוטין דבר שرك במרקחה איינו ראוי לנחינה כי מסתבר דלא פלוג התורה לפטור מהפרשת תרומה ע"י שairyע סיבה שנטמא הטבל או לפטור ממתנות ע"י שנמצאה בהמה טרפה דעל העוף דבר הקרה, אבל לו ולא לשקו דמעוטין מין שאינו ראוי לבגדים, כגון שעיר שור עי"ש לעיל, וא"כ קשה איך מעוטן כאן מתקח לנו ולא לכלביך אפרוחים טרופות דזוקא בגין עוף טמא יש למעט שהוא מין טמא, אבל לא אפרוחים טרופות דרך ע"י סיבה נטרפו, אבל ייל דשאני הכא דעוף טהור שייהי רובץ על בגין עוף טמא בלי עשיית אדם אלא ממילא דרי בגין מזומנים דבר הכתוב, הוא כמעט מן הנמנע, והמשנה דתני דין זה הוא על מציאות רוחק אם אירע שאדם החשיב עוף טהור של הפקר על בגין עוף טמא של הפקר, אבל לדרישו הקרה ע"ז במקומות הפקר מזוהה עם מציאות טרפות שהוא עכ"פ יותר שכיח, ודאי עדיף שיש למעט אפרוחים טרופות שהוא עכ"פ טמא, ולא שייך לדרישו ע"ז, וממילא דעת גם די זה דבצוי עוף טמא, ומילא כאן לומר דבר שהואר רק במרקחה אין למעט אדרבה האי מקרים הוא האזרע שכיח מין המין טמא דהוא לא שכיח כלל שיזדמן כך, וכי להשמיינו זאת לבן העמיד ר"כ דרשתו על הברייתא שדיברה מאפרוחים טרופות ולא על המשנה שמיירி מביצי עוף טמא וזה נכון מאד בס"ד ודוק".

ע"ב גמור" א"כ ציפור למשמעות עוף טמא למה לי. לפי מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ן ז"ל דכמה תנאים לא ס"ל דציפור טהור במשמעותו א"כ להני תנאים גם אם טרפה אינה חייבת לשלהח, עפ"ז כתוב קדוש זקנין זצ"ל דמה"ט פטור הרמב"ס מלוקות גם באם טרפה, משום דלא ביריא לי" הא מלטה, ולא אוכל לירד לסוף דעת קדשו, אכן רוצה להפרש דמה שכי' הרמב"ס בהלכ' י"ב בשחת מקצת סימנים וכו', וגם לא שלח איינו לוכה, דקאי נמיadelיל מני בהלכ' י"א דיתיה האם טרפה חייב לשלהח, זה ממי' ליתא דאי מפרש כדעת הטור דשחט מקצת סימנים אם קאי אז ודאי לעיל מני באם טרפה הו"ל לומר דאיינו לוכה, ונדע ממילא גם בדיון שלאחריו ואם נאמר דהאי גרע, משום דהוא עשה טרפה, עי" מעשיו אינה בת שילוח, א"כ ודאי קשה איך סמך הרמב"ס בירושא באם טרפה על הסיפה בעשאה טרפה לכתוב שם איינו לוכה ואם נפרש כדעת הכס"מ וכאשר כן האמת דהרמב"ס נמי בשחת מקצת סימנים של האפרוחים, וכפרשי"י, וא"כ הא דאיינו לוכה כאן הוא משום דהוא איבעי' דלא אפשרי, ומה שייכות יש להא עס הדין של אם טרפה השינוי בהלכה הקודמת, ולכן אין ספק הרמב"ס לא חש להני תנאים דלא האזכיר בgeom' כאן משום דסתם מתניתנן נמי מסיע להאי ברייתא האם טרפה חייב בשילוח, דכיוון דקתי דעת הרמב"ס אין בהם אלא איסור ללא מלוקות כחci שיעור,

טוורות, ובמקום דדייבור בין מטהור בין מטמא כתיב ציפור סתם, אלא דהגמ' בשקל וטרוי נדחק בפירוש הכתובים לומר במקום דכתיב צפור סתם, אתה כנ"ף לרבות חביבים וגס תהורות ובמקום דכתיב טהור או תהורות למלאה אהירתי אתה, אלא דהרבמ"ז עה"ת מביא דאيكا באזה פלוגתא דתנא, או שם ציפור כולל הוא כשם עוף בין טהור ובין טמא, ונפ"מ לדינא יהי' עוף טרפה אי חייב בשילוח או לא, ועיין בח' ק"ז ז"ל ועיין בדברנו בזה لكمן ודוק".

ד"ג ק"מ ע"א גמר' אי טרפה בהדי' כתיב ופרש"י נו"ט לא יכול לטמאה בה ובגחות מהרש"ש קמתמה דהרי האי קרא לעניין טומאה זההיר כמו שפקש"י בעצמו שם עה"ת ולמה סגי לי מקרה דבשר בשדה טרפה ל"ת, ואני אמר דיפה כתוב רשי"ז ז"ל מקרה דבבלה וטרפה דזההיר על טומאת נבלות עוף טהור דיש במינו טרפה שמעין דשיך טרפה בעוף, אבל מקרה דבשר בשדה טרפה לא שמעין דסתמא דקרה בהמה איררי דפי' המקרה הוא בשרד מהן הטרפה דבשר לשון זקור אבל קאי על בהמה שנטרפה ואח"כ שחתה שלא נאכל מבשר של בהמה הטרפה, וכך ר' מקרא דנו"ט לא יכול לטמאה בה נדע דבעוף טהור יש במינו טרפה ודוק".

ע"ש טרופות מחית נפקא הנחיא למ"ד טרפה חייה וכו'. עיין بما שכתבתי בראש פרק אלו טרופות זה.

ע"ש ש"ש בשלמא עוף טמא וכו' אלא עוף טהור רובץ על בגין עוף טמא הא צפור הוא, כדאמר ר"כ תחק לך ולא לכלביך. בח' ק"ז ז"ל הביא קושי' מספר שיחות חולין דזילוף דאלין בתר רובה מבנה דאמורה תורה תחק לך ולא לכלביך, ואי דלא אלין ב"ד, דלמא הביצים שתחתיה נגמרה לאחר שנטרפה אמה, והיא נשלחת וא"א לבדקה ע"י טעינה שנייה, והנה קושי' זו היא במחכ"ת שיחת חולין יותר מזה שיחה בטליה, כי ביצים טרופות אינם פטורי משלוח הקון, דהרי במשנה רק רובץ על בגין עוף טמא, ולא בגין טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קטני בבריתא דפטור, ובביצים מוזרות קטני במתני' דלקמן דפטור ומושום דאין בני קיימת דהינו שאים יכולם להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים לדל אפרוחים, ומאהר דביצות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ס בפ"ג ממש"א הי"א אפרוח שנויל מביב' טרפה מותר שכן במינו טמא עכ"ל, אין כמעט מתקח לך ולא לכלביך דהרי שיפר ראי לך לגדל אפרוחים ואין שום פ██ק הזכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומטעם לך ולא לכלביך, ותדע דמתני' דיבר מביצי עוף טמא ולא מביצי טרפה והברייתא מטרופת נקתה אפרוחים ולא ביצים זה ברור ואמת.

ולפי האמור יש לתמונה נס אתוס' דעיל ס"ד ע"א ד"ה שאם דקמה שכתבו דביצה דשרי' ולא הוה אבמה"ח ידעין מתקח לך ולא לכלביך, והוא פלא שוב ראייה בח' הרץ ז"ל ש' כי' ביצים מוזרות שאין אפרוח נולד מהם ובDSLפנא מרערעה ואצל' אם הביצים נוצר בהם אפרוח שהיא איינו חייב לשלח דכיוון דהביצים אסורות קרי' ב' תחק לך ולא לכלביך, אלא שי"ל שאם ה' יכול לשום הביצים תהח עוף אחר חייב לשלח עכ"ל, ושמחתה בעל כל חזן וכמוץא של רב שכונתי לדעת קדשו והוא האמת דכל שרואין להוציא מהן אפרוח אף שאסורים באכילה שפיר קרינו כי לך ולא לכלביך ודוק".

ובגונ' הקושי' יותר היה להמקש להקשות מהה לא ילף מחלב דהתירה התורה כדיiph ברכות דף ו' ע"ב, ודלאה הפרה טרפה הוה, אבל לפי מה שבירארתי בסוג' דרוב מהיתר איסורים לא מצי למילון כלל, דילמא מכח ספקה ל��ולה וכמוש"כ מחלב וביצים דלדעת הרמב"ס אין בהם אלא איסור ללא מלוקות כחci שיעור,

חיב, וכאשר כתבנו למלגה דעוף טמא על ביצים טהורין במקומות הפקר הוא כמעט מן הנמנע, ואי התנה ה"י סובר דה"ה עוף טרפה פטור משילוח hei נקט מה דשכיה יותר, ועל מה שיש להפליא הוא הפימ"ש לרמב"ם שכ' צפוף נופל רק על עוף טהור שנ' כל צפוף טהורה עכ"ל, והוא פלא אדרבה מהאי קרא קשה על כלל זה וצריך לישבו כדמترץ בגמי' למעוטי בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי' לסתור וצ"ע.

ומה שכ' ק"ז ז"ל כאן דף ק"ס דחכ"מ מכוון بما שכתב דהגריסא האמיתית לרמב"ם הוא דשחת מקצת הסימנים (וולוגה) שם לא הבין מה חיקן), שכונתו מסווג דסימנים לשון רבים ע"כ אפרוחים קא, דאמס דהכרה בס' אחד, לא הוול"ל מקצת סימנים, אלא מקצת סימן דושט קאי, לא הבנית מה רצה באזה שכ' דעוף הכרשו בס' אחד, דהרי הרמב"ם הוא דס' דגש עוף בעי' לכתילה שני סימנים שלמים ומה"ת, אבל ודאי אכן מקצת ולא מרוב דבר, ומיליא דלא קאי על הקנה רק על הושט, אבל בשיבול זאת מ"מ דרך לדבר על ב' הסימנים איפלו אם המדבר מונחת אחד משום דקהנה לעולם נשחת תhalbלה, והרי שהה במשמעות סימנים והחליד במילוי סימנים דלעיל דף ל' ול"א ולמן דפרש דמייעוט קמא קאי, נמי קתני סימנים לשון רבים, ולא קאי אלא הושט, דקהנה לית לנו בה, אבל כוונת ה"כ'ם לאפוקי מגירסת הטור שהביא, "שחט במילוי סמניה" דלפי גירסא זו ע"כ אנס קאי הגיה ה"כ'ם, "מקצת סימנים" דז' אפשר לפреш דאפרוחים קאי ודז"ק.

ע"ש במשנה היו שם אפרוחים מפריחין או ביצים מוזרות פטור מלשלח וכו', מה אפרוחים בני קיימת אף ביצים בני קיימת, ור"ל אפרוחים בני קיימת לאפוקי טרופות דאים בני קיימת ונוטמעתו מתחק לך ולא לכלבך, אף ביצים בעין ראוין להוליד לאפוקי מוזרות, וא"ג דהנתנא דמתני' לא תנא בפירוש אפרוחים טרופות לטטור, נשמע זאת מהא דקתני עוף טהור על ביצי עוף טמא דפטור, חד טעמא איכא דליך ולא לכלבך ובבדammer בגמי' לעיל, עיין ברמב"ם ז"ל שכטב בהלכ' ט' ז"ל, "היו אפרוחים טרופות הר' אלו ביצים מוזרות ופטור מלשלח", עכ"ל. ולא הבנית הלא אפרוחין טרופות נטעמו מתחק לך ולא לכלבך, אבל ביצים מוזרים ראוין להוליד ולא היפה תאכלם, אבל טעם הפטור משום ראוין להוליד ולא בני קיימת נינחו, ואיך תולה הרמב"ם אפרוחין טרופות ביצים מוזרות, וצ"ע כתעת ודז"ק.

ד' קמ"א ע"א שלחה וחזרה איפלו ב"פ וה' פעים חייב, שני' שלח תשלח את האם עכ"ל המשנה, וכוצרתת תנן נמי בב"מ דף לי' לעין השבת אבדה, והאי מדרבנן דאמר לי' לרבא ואימא שלח חזא זימנא תשלח תרי זימנא, הי' סובר דד' וה' דנקט היא דזוקא ולא יותר, لكن פריך דמן"ל לרבו, מיתורא דתשלח יותר מתרי זימנא, די ידע דהאי ד' וה' לאו דזוקא ואיפלו מהא פעים נמי מה פריך דילמא באמת לא מצין לרבות מיתורא רק עוד העפsum, אבל מ"מ נדע מה דה"ה מהא פעים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד הפעם לשלח מה ליל פעים ומה ל' מאה פעים, אבל דלפ"ז ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה', לאו דזוקא דה"ה מהא ולעולם מרובי דתשלח אנו דורשין, אבל זה ליתא דאם מרובי דתשלח אז אין לדרש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנה נקט ד' וה' די אדרשה קסמי' ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דמיליא נדע דה"ה יותר ואיזה אי' לו לתנה לנוקוט איפלו מהא, אבל לא ד' וה' שאין זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאו מטעות דלא מרובי דתשלח מרובה חזא ואיך מסברה, אלא שלח לחוד הרבעה ממשמע ונקט התנה ד' וה' לרמז על הריבוי דדי' בזאת לידע גם על מהה, ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא

המשנה צריכה מלאה במלה ולא שת ליבו על האי פירושא הרבה דבגמי' דמשלח לחוד קמרבין ואפי' מאה פעים, ובהלכות גולה ואבודה פ"י"א הי' דשינה מלשון שהוא ממש כמו כן עפי' תיקונו של רבא וויל', "החזירה וברחה אפי' ק' פעים חייב להחזיר שנאמר השב תשיבם השב אפי' ק' פעים וכו' עכ"ל, והלא דבר הוא, ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דהנה מה שצרכין קרא דשלח אפיקו מאה פעים יש ראי' נפלאה שהbabati לעיל, דס' דאי'KA מצוה מוחלתת לשלח האם אף אם לא ייצה כלל לטפל בהאי קין ציפור דאם כדעת החלוקין דאם אין רצינו ליקח מאומה אין כן מצוה כלל, והמנעה טוב יותר מן הטשיי, א"כ קרא דציריך לשלח מהא פעים, דהינו שלא ליקח האם מעל הבנים אחר שחזרה עליהם למה לי דהרי ק"ו הוא מפ"א אמרה תורה לא תקח האם בעודה על הבנים משום שלא לעשות פירוד בין הדבקים על כרחה של האם, ורק אם תשלה ואינה חוזרת אז תקח לך הבנים אם חרצתה, מכש"כ אם אנו רואים דהיא דבוקה כל כך בבניה שחזרה תמיד מיד קודם שהשפיך ליקח בניה מן הקון, וזהאי אסור ללקחה מעל הבנים על כרחה, ואין זה דומה כלל לכל הני דמוניה התם בב"מ דהשגב תש הוכיח עצב העז דבכל הני אכן מצוה מוחלתת לשלח להשב ולהזכיר והוא"ז דangi לי' בפעם אחת או ב' פעים אבל לא הטריה התורה אותו כל כך שלא יפטר מהשקב ולהזכיר עד אין מספר, אבל כאן דאי'KA לאו דלא תקח מהיכי תיתי נתיר לו ליקח האם המרחתת על בניה וחזרת עליהם מהיא פעים ליקח אותה על כרחה, אבל ודאי דאי'KA גם כאן מצוה החלית לשלח האם ואז הוא דומי' דהשבת אבדה וחוכחה.

אלא דאי' רואה מבוכה רבתא בכל הטני' הלאה כאשר אבאר הנה חוץ מהאי פלפולא דשו"ח חוו' עם האחرونים לאחריו, אם אכן מצוה מוחלתת בשילוח הקון או לא, איכא עוד פלוגתא בין האחرونים בבבא שאח"ז דקתי'ני, אמר הריני גוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, שנ' שלח תשלח את האם, וכותב החכ"ז ז'ל בחשי' פ"ז דחיב לשלה, ואם לא שלח עבר אמצאות עשה דשלח תשלה, (והוא גורס כן במשנה "חיב לשלה" ובמשניות הגירסה כן, אבל במשנה שבגמי' לא קחני רק, "חיב") אבל אל"ת דלא תקח לא עבר, כיון דלא נטל הבנים עיי'ש, ולפי' לאו דזוקא במשלח את הבנים אלא ה"ה במנחים במקומו, ובאותם בלא"ה לא אדע איך יכול לשלח הבנים הלא במנחים ליקח מצוה כלל כדקתי'ני בתמאנ' דלעיל, ובאפרוחים שאינם מפריחין אין ישלח, ומכש"כ ביביצים שלא שיק' שלוח, אלא דכל שאינו גוטל הבנים האפרוחים או הביצים, לי' לאו, דלא תקח האם על הבנים כתיב, דהינו עס הבנים, אבל עשה דשלח תשלח את האם איכא, אבל צוחו על דברי החכ"ז ז'ל שנעלם ממנה פרש"י עה"ת שפרש, ל"ת האם על הבנים בעודה על הבנים ואלקיחת האם בלבד עמי עבר לאו, עיין במנח' שחוכיח כן מגני' דיזן דהרי נדחק למצוא מיציאות דעתך עשה ולא לאו, ולא מצא רק כדאמר מר בר"א בשניטה ע"מ' אבאל מ"מ נדע מה דה"ה מהא פעים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד הפעם לשלח מה ליל פעים ומה ל' מאה פעים, אבל דלפ"ז ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה', לאו דזוקא דה"ה מהא ולעולם מרובי דתשלח אנו דורשין, אבל זה ליתא דאם מרובי דתשלח אז אין לדרש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנה נקט ד' וה' די אדרשה קסמי' ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דמיליא נדע דה"ה יותר ואיזה אי' לו לתנה לנוקוט איפלו מהא, אבל לא ד' וה' שאין זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאו מטעות דלא מרובי דתשלח מרובה חזא ואיך מסברה, אלא שלח לחוד הרבעה ממשמע ונקט התנה ד' וה' לרמז על הריבוי דדי' בזאת לידע גם על מהה, ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא

ועתה ארך איך פסק הרמב"ם ז"ל מכונים לכל מה שכתבנו דהנה בראש הל"ש בשמונה המצוות כתוב „שלא ליקח האם על הבנים, לשלח האם אם לקחה עם הבנים“, הרי שלא הזכיר שהי' שליח הקן מוצה מוחלטת, ונס לא מצוה תנאיית דהינו אם ירצה ליקח הבנים וכמו שחייבת אם ירצה לאכול אלא שהיא מצוה המתבקשת עוותנו אם לקחה, וכן מבואר בפסקיו בפ"ג שכתב הלוקח אם על הבנים (והינו מעל הבנים) ושחתה לוקה על שחיטת האם שי' וכו' (דיהינו משום דע"י שחיתהバイאל המ"ע בידים ואיסוף למ"ד בטלו ולא בטלו) וכן אם מטה קודם שישלחנה לוקה (והינו כמ"ד קיימו ולא קיימו דפסק כוותי) „ואם שלחה אחר שלחה פטור“, פטור אבל אסור כמו דisor להחותר ע"מ שישודר הנוטר וזה ברור בדבריו, והוסיף בהלכה ב', וכן כל מצות ל"ת שניתק לעשה וכו', הרי דקרי לי מצות ל"ת מה שליח האם וקרי לי ניתוק לעשה מה שלחה אחר שלקהה, אבל מ"ע בלא לא שעבר תחיליה אין זכר למ', ואדרבה כתוב בחל' ג' „בא אחר וחטף האם מידיו או שברחה מידיו שלא מודיעו לוקה שנ' שליח השלח עד שישלח מעצמו, והרי לא קיים העשה שבה“ עכ"ל, הרי דምפרש האי שליח המיותר בקרא, שאם לא קיים בעצמו העשה המתבקשת עוותנו לוקה ע"פ שנתקיים העשה ממילא, וזה נגד הגמ' שמספרשת האי שליח בלקוחה ע"מ לשלחנה דליך לאו אלא עשה, וחביב על העשה איפלו לצורך לי לטהרת מצורע שהוא עשה חמורה, הרי שליך לפניך לדעתה הרמב"ם זה ליתא, אך ייחד דרשאי, לעבור על לאו דלא תיקח ע"מ לקיים העשה המתבקשת הלאו, כמו דלא נימא דמותר לגוזל או להחותר כדי לקיים והשיב או באש תשרופו, אלא העשה בא בגין שום עבר ולכך לתყן את הלאו שעבר, הרי דפסק בחכמים דליך כאן עשה בעלי לאו, אבל איכא עשה המתבקשת את הלאו ובhalbca י"ט הביא דין של המשנה האחורה ז"ל, „אסור ליטול אם על בניים איפלו לטhor בהן את המצורע שהוא מצוה, ואם ליטול בשלהת האם לחוד עובר, וכן מושב שלא יעבון זה כלל והעשה דשלח תשלח לא בא אלא לתყן הלאו אם נטל האם מוחלט בלקחת האם לחוד עובר, וכן מושב שלא יעבון זה כלל, מעל הבנים, כמו והשיב את הנזלה דבאה העשה לתყן הלאו דלא תנזול, כן מטופרש גם כאן הקרא דשלח תשלח אם עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא חוך כלל האם מעל הבנים, כמו בכל לאו הניתק לעשה דלא נימא דaicא רשות לגוזל כדי לקיים והשיב, או להחותר מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שריפת נותר, וכן הדין נזון לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ובב"ז יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נתאכזר בלקחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקחת, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא יליה, אולם לר' יהודה דשלח מעיקרא ממשמע איכא מצהה החלטה בלקחת האם מעל הבנים לשלהה, ועפ"י טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי איזלה האי עבדא דסוף פרkon, במ"י שעלה לבירא להביא גוזלות ושלוח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו ע"פ שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופא דכן הוא, דהרי קתני בה ומה אם מצוחה קלה שהיא כאיסר וכו' ואי על שלוח האם קאי הלא הי מוכרכ לשלוח שלא יליה, ואיפלו שלא בהתראה הרי הוא רשע ונפסל לעדות ולשבועה, ומה הו לי למייעבד אלא ודאי או דקאי אליבא דרי", והוא מצי ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשות בלא הבנים, ולא עבר אלא עשה כי אליבי דוקא בלקחת שנייהם איכא לאו דלא תיקח וכדעת החכ"ץ הנ"ל, או דDrvben על המניעה מכל וכל קאי והוא מצי לשלח האם ולקח הנזולות, והוא אמת ונכוון ואל תשחਬש, והנה לא ידעת מה תיקון בכל דבריו,

תקח הו"ל לפרש לא תקח האם מעל הבנים להחזיק, כי סתם לא תקח איינו ממשמע להחזיק בה דוקא, כי עיקר(acziorot של האי מעשה הלקיחה הוא משום שמסלק אותה מני לדיה שמרחפת עליהו לשמרנו, וכאשר כתוב הרמב"ם בHAL' ז' וז"ל, לא אסרה התורה אלא לצד אותה והיא יכולה לפרק בשביב הבנים שהיא מרחפת עליו שלא יליהו, שני' והאם רובצת על האפרוחים" וכו' עכ"ל, וא"כ טרם שנדע ההיתר דשלח תשלח לצורך ליקחת הבנים, וזאת הינו מפרשנים לא תקח האם מעל הבנים כלל, אלא עכ"ד דחויה" ג"כ ה' מפרש דל"ת האם על הבנים עם הבנים, וליכא לאו רק בלקחת שנייהם, ואם מודוקדק העשה אחרי הלאו לומר, אבל שלח תשלח את האם והבנים תקח לך אם תרצה, ואז השילוח הוא החלטי ולא תנאי שאם תרצה ליקח הבנים אז תשלח האם, אלא שלח תשלח לחלוין ואם תרצה תקח לך הבנים. ומעתה אני אומר כי בדבר זהה האם פירוש על הבנים הוא עם הבנים או מעל הבנים היא הפלוגתא שבין ר"י וחכמים במשנה שאח"ז, דר"י אמר הנוטל האם על הבנים לוקה ואני משלחת, ומפרש בגם' דסובר שלח מעיקרא ממשמע והינו דምפרש שעל הבנים הוא עם הבנים, ולכן כל שעבר על זה ולקח האם על הבנים גם שניהם עבר אלאו זה ותו ליכא שום מצוחה כדי לתყן את הלאו, דמה כתיב אח"כ שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך מעיקרא ממשמע, דיהינו העשה מוחלטת לשלח האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין לפרש דחכל רשות שאם תרצה תוכל לשלח את האם ולקח את הבנים, דא"כ גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלח או להניא את הבנים דגס אז לא עבר אלאו דלא לך האם עם הבנים, וכן עכ"ה פפי' דשלח תשלח למ"ע אתה, ואם לך האם והניא הבנים או שלחם עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר"י ואומרים משלח ואני לוקה, ודנו אותו לאו הניתק לעשה כדקטני במתוני, מפרשנים הלאו דל"ת האם על הבנים כפרש"י מעל הבנים, והלאו מוחלט בלקחת האם לחוד עובר, וכן מושב שלא יעבון זה כלל והעשה דשלח תשלח לא בא אלא לתყן הלאו אם נטל האם מעל הבנים, כמו והשיב את הנזלה דבאה העשה לתყן הלאו דלא תנזול, כן מטופרש גם כאן הקרא דשלח תשלח אם עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא חוך כלל האם מעל הבנים, כמו בכל לאו הניתק לעשה דלא נימא דaicא רשות לגוזל כדי לקיים והשיב, או להחותר מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שריפת נותר, וכן הדין נזון לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ובב"ז יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נתאכזר בלקחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקחת, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא יליה, אולם לר' יהודה דשלח מעיקרא ממשמע איכא מצהה ההחלטה בלקחת האם מעל הבנים לשלהה, ועפ"י טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי איזלה האי עבדא דסוף פרkon, במ"י שעלה לבירא להביא גוזלות ושלוח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו ע"פ שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופא דכן הוא, דהרי קתני בה ומה אם מצוחה קלה שהיא כאיסר וכו' ואי על שלוח האם קאי הלא הי מוכרכ לשלוח שלא יליה, ואיפלו שלא בהתראה הרי הוא רשע ונפסל לעדות ולשבועה, ומה הו לי למייעבד אלא ודאי או דקאי אליבא דרי", והוא מצי ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשות בלא הבנים, ולא עבר אלא עשה כי אליבי דוקא בלקחת שנייהם איכא לאו דלא תיקח וכדעת החכ"ץ הנ"ל, או Drvben על המניעה מכל וכל קאי והוא מצי לשלח האם ולקח הנזולות.

הוא מצוה החלטתית ליקח את האם מעל הבנים ולשלחה, וכאשר קתני במתנני אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, ובמשנה שבמשניות קתני חיב לשלח, והנה שתי הגירושות אמיטיות דלחכמים דרי"ז אמרו משלח ואינו לוקה למ"ד קיימו ולא קיימו, וכפרשי"ז תוק כ"ז אם לך האם ולא שלחה מיד חיב מלכות וחיב לשלח, ולרי"ז דס"ל שלח מעיקא משמע חיב לשלח אצל איןו לוקה וכדעת החכ"ץ ז", דהרי לא לקחה עם הבנים, וא"כ מי אמר, ותו לר"ר אפיקו עשה אין כאן, אבל ניחא בשנאמר דהא רק אמר דתשלח אתה להיכא דעתך ולאו עבר', היינו לחכמים, אבל לר"י מיריד דשקל גם שנייהם, האם עם הבנים, וא"כ לר"י לוקה וכדעת החכ"ץ ז", דהרי לא לקחה עם הבנים, סובר דהאי דברי מר בר"א לא דסמכא הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפ"ז ששלחה מעל הבנים שהוא ג"כ לקיחה מעל הבנים, אלא דזהה כעובר אלא ומקיים התיקון בב"א, ואולי גרע דזהה מצוה הבא בעבריה וליכא תיקון כלל, ועכ"פ פשיטה דהרמב"ס ז"ל סובר דהאי דבשרה ולבא תיקון כל, אבל ר"א לא דשלהח אתא לחיב בשילוח בדאיכה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרא דתשלח אתא לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידו דלאתיקו בזה הלאו, וכי ז"ל בעצמו הרגיש לעיל מני' באה, בד"ה לדבר מצוה מן ת"ל תשלח, שכ' דאי הויה רבא סובר לצרכי לאחזה בוגייה או רגילה ולשלחה בידי, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא ה' צריך לשינוי כל הני שינוי דחיקא, בנטלה ע"מ לשולחה וגם כל שינוי דש"ס דלעשות שלום בין איש לאשתו וכו' עכ"ל, הרוי לך ברור ואמת דהרמב"ס ה' מודה כל השkil וטרוי הלאו מהלכה, וגם הרי"ז ז"ל לא הביאה, וכן תמה אקרה על יתר הראשונים, החינוך והטור ואחריהם הבית יוסף בשוש"ע כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicא בשילוח הקון מצוה החלטתית, שזה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרא ממשמע, וממשכו כולם אחר פשוטות הסוגי שלפנינו וגם אחר האי אגדה דסובר פירקן יותר לשונות שבגמי', דמשמע דaicא מצוה בשילוח הקון טכ"פ כמו שrichtה למי שרוצה לאכול, כן למי שרוצה ליקח הבנים שמותר לכתילה ומצו עליו ליקח האם ולשלחה תחיליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אינו אלא לר"י ולא לחכמים, וזה הפלא ופלא, והב"י בכ"מ שלו בעצמו הרגיש לדעת הרמב"ס לייא עשה ז"ל שלא לך, ומ"מ לא שת ליבו בפסקיו שוע"ל על האי עניין גודל וקבע הלכה נגד דעת הרי"ז והרמב"ס ז"ל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני דיןינו קתני במשנתינו הטעם משומש שנ' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האם על הבנים אפי' לטהר את המוצרע לא מסיים משומש שנ' שלח תשלח, הרוי דלא צריך להאי דינה דרשה דתשלח שאמרו בגמי' שלפנינו. ועתה נשוב למה שהתחלנו דהרמב"ס ז"ל גם בהאי דינה דשלחה וחורה אפי' ד' וה' פעמים לא שת לבו לתקן המשנה עפ"י תירוץ של רבא דאפי' מאה פעמים ושלחה לחוזה, כי לפ"ז ביאוריינו לדעת חכמים דאין מצות שלוח אלא תיקון הלאו שעבר וטוב מזה ומה שלא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמת צ"ל שום לפוטא שלא יטול האם אחר שחזרה על בניה מושע דצריך דזקא בידי וזה שאין כאן מצוה אלא תיקון מושע מושע דצריך דזקא בידי ושלחו, ואם לא אז נלקה על הלקיחה, והמשנה באמת בין לר"י ובין לחכמים נשנית, ולחכמים באמת بلا שלח נדע דאין לעבור על הלאו שחזרה, ולכן הרמב"ס שפסק חכמים לא חש להאריך בהאי פירושא דרבא דעתך ריך רק לר"י ולא לחכמים, דlididho לא קsha אימא שלח תרי' זימנא ותו לא, אלא להיפך קsha מה קמ"ל פשיטהadam חזקה איכא הלאו דלא תיקח כמקודם, ומקי"ז כמו שכתבנו בריש דברינו וכן ה' דרי"פ לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוציא עליו ממשום, משא"כ שם בב"מ לעניין מצות השבת אבדה דהיא מצוה החלטתית שם מבאר כתירוצו של רבא וד"ק היטב בכל הדברים שכטבתי כי הר' קילורין לעניינים ואmittים להלכה בס"ד.

תנוס' דה לא צריכין דעתך ושקל'י מכאן קשה לפ"ר ריב"א וכו', קושי התנוס' קשה להולמה, דקשה לדעת הריב"א דהלאו לעולם נדרחה ולא נשרך רק עשה, לעולם צריכין קרא דתשלח להורות לכך און ליקה אם עבר ולקחה לטהרת מצורע והוא פלא דס"ס אין זה יותר מעשה דתשלח ואיך נלקח עשה גמ' לא דחוק כתייא כמה פעמים, זכ"ע ודוק'.

משנה הנוטל אם על בניים ר"א לוקה ואינו משלח בתוספתא הגירושא נוטל האם מעל הבנים, ולפי ביאוריינו לעלה גירושא זו משובשת דרי"ז איןו לוקה אלא בנוטל שנייהם.

ע"ב גמ' עד כמה משלחה, ופרש'י אם נטלה. ולא ידעת מה רצה זה ואולי יש לומר דזוקא לחכמים קמבעי לי דס"ל דמשלח לאחר שuber ונטלה סגי לי עד שתצא מתי', אבל לר"י דשלח מעיקרא משמע בעין שלוח לחלוין, והטעם דלחכמים דכך עבר אבל לאו דלא תחק, אלא שמתכו בשילוח, כל שיצאה מתי', כבר קיים העשה ויכול אח"כ לתפשה, אבל לר"י דשלח מעיקרא משמע מצוה הכרחית היא והוא מטעם שכותב הזוהר כדי שחזור ותבקש את בניה ויתעוררעו ע"ז זה רחמי שמים על ישראל בגלותם, א"כ לא נגמר העשה במא שיצאה מתי' כਮובן אלא דקשה להכניס זאת בכוננות רשי' ז"ל, כיון שלא הזכיר מכל זה מאומה וצ"ע.

אולם הרמב"ס ז"ל לא מפרש כפרש'י דאיתא לאשמעין דסאי בשיצאה מתי' ומותר אח"כ לתפשה דלא האזכיר מזה כלום אלא שכותב בהלכ' ג' ז"ל, "בא אחר וחטף האם מתחת ידו ושלחה או שברחה מתי' שלא מדעתו לוקה", שנ' שלח תשלח עד שישלח מעצמו, והרי לא קיים העשה שבה"ע כל, והכ"מ ז"ל עמד על הלכה זו ולא ציון אינה מקומה בגמי', ולפער' דנראה ברור דהרמב"ס ז"ל מפרש בן דברי רב יהודה אמר, כדי שתצא מכה"ז דהינו שישלח הוא בעצמו ולא אחר שחתוף אותה מתי' או שברחה שלא מדעתו, וודרש זאת מקרא יתירה דתשלח ודלא כרבא דלעליל דדרש תשלח אף' לדבר מצוה וכמו שהארכתי לעיל והוא לדעת חכמים דליקא מציאות עשה בלא לאו וכן אתה תשלח על האי דינה אמר עבר ונטלה יוכל לתקן הלאו דזקא ע"ז שלוח מתחת ידו ממש, אבל

דם אמרת דלדעת חכמים אין כאן עשה הקודמת ללאו, אלא דהאי שלוח הוא תיקון הלאו שעבר, וכמו שrifpat נותר, אז א"א ליטול האם מן הבנים בלי לעbor אלאו דלא תיקת, דמי התיר לו השילוח כי השילוח בעצמו הוא ע"כ ע"י עברת הלאו נעשה, ואיך נאמר דלא עבר אלאו ע"י שלחה מעל הבנים שהוא ג"כ לקיחה מעל הבנים, אלא דזהה כעובר אלא ומקיים התיקון בב"א, ואולי גרע דזהה מצוה הבא בעבריה וליכא תיקון כלל, ועכ"פ פשיטה דהרמב"ס ז"ל סובר דהאי דבשרה ולבא תיקון כל, אבל ר"א לא דסמכא הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפ"ז ששלוח מעל הבנים שהוא ג"כ לקיחה מעל הבנים, אשר על כן לא פסק הרמב"ס הכאי תירוץ שבגמי' דקרו דתרוץ אנתא לחיב בשילוח בדאיכה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרא דתשלח אתא אתא לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידו דלאתיקו בזה הלאו, וכי ז"ל בעצמו הרגיש לעיל מני' באה, בד"ה לדבר מצוה מן ת"ל תשלח, שכ' דאי הויה רבא סובר לצרכי לאחזה בוגייה או רגילה ושלחה בידי, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא ה' צריך לשינוי כל הני שינוי דחיקא, בנטלה ע"מ לשולחה וגם כל שינוי דש"ס דלעשות שלום בין איש לאשתו וכו' עכ"ל, הרוי לך ברור ואמת דהרמב"ס ה' מודה כל השkil וטרוי הלאו מהלכה, וגם הרי"ז ז"ל לא הביאה, וכן תמה אקרה על יתר הראשונים, החינוך והטור ואחריהם הבית יוסף בשוש"ע כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicא בשילוח הקון מצוה החלטתית, שזה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרא ממשמע, וממשכו כולם אחר פשוטות הסוגי שלפנינו וגם אחר האי אגדה דסובר פירקן יותר לשונות שבגמי', דמשמע דaicא מצוה בשילוח הקון טכ"פ כמו שrichtה למי שרוצה לאכול, כן למי שרוצה ליקח הבנים שמותר לכתילה ומצו עליו ליקח האם ושלחה תחיליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אינו אלא לר"י ולא לחכמים, וזה הפלא ופלא, והב"י בכ"מ שלו בעצמו הרגיש לדעת הרמב"ס לייא עשה ז"ל שלא לך, ומ"מ לא שת ליבו בפסקיו שוע"ל על האי עניין גודל וקבע הלכה נגד דעת הרי"ז והרמב"ס ז"ל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני דיןינו קתני במשנתינו הטעם משומש שנ' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האם על הבנים אפי' לטהר את המוצרע לא מסיים משומש שנ' שלח תשלח, הרוי דלא צריך להאי דינה דרשה דתשלח שאמרו בגמי' שלפנינו. ועתה נשוב למה שהתחלנו דהרמב"ס ז"ל גם בהאי דינה דשלחה וחורה אפי' ד' וה' פעמים לא שת לבו לתקן המשנה עפ"י תירוץ של רבא דאפי' מאה פעמים ושלחה לחוזה, כי לפ"ז ביאוריינו לדעת חכמים דאין מצות שלוח אלא תיקון הלאו שעבר וטוב מזה ומה שלא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמת צ"ל שום לפוטא שלא יטול האם אחר שחזרה על בניה מושע דצריך דזקא בידי וזה שאין כאן מצוה אלא תיקון מושע מושע דצריך דזקא בידי ושלחו, ואם לא אז נלקה על הלקיחה, והמשנה באמת בין לר"י ובין לחכמים נשנית, ולחכמים באמת بلا שלח נדע דאין לעבור על הלאו שחזרה, ולכן הרמב"ס שפסק חכמים לא חש להאריך בהאי פירושא דרבא דעתך ריך רק לר"י ולא לחכמים, דlididho לא קsha אימא שלח תרי' זימנא ותו לא, אלא להיפך קsha מה קמ"ל פשיטה adam חזקה איכא הלאו דלא תיקח כמקודם, ומקי"ז כמו שכתבנו בריש דברינו וכן ה' דרי"פ לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוציא עליו ממשום, משא"כ שם בב"מ לעניין מצות השבת אבדה דהיא מצוה החלטתית שם מבאר כתירוצו של רבא וד"ק היטב בכל הדברים שכטבתי כי הר' קילורין לעניינים ואmittים להלכה בס"ד.

גמור' ותו לר"י דאמר שלח מעיקרא משמע אפיקו עשה נמי ליכא לפ"ז מה שבירנו לעלה לר"י דשלח מעיקרא משמע, הרי

לרש"י קשה למ"ד בטלו ולא בטלו הרי כל שלוחה ליכא תועבה, וע"כ לומר דריש"ס שם שהקשה שלוחה הקן ליתסר ה' סובר, אע"פ שנטתקן הללו ע"י שלוחה הינו דנפטר מעונש מליקות אבל מ"מ איסורה שעבד עבד ומקרי תועבה אף דאיינו לך, כי נמי י"ל לר"י לפי מה שביארנו לדידי' בנטול האם בא הבנים עbor רק העשה דשלח וועליו לשלו כזמן שהיא בידין, זואת קתני במסנה דברי הריני נוטל את האם ומשלק את הבנים דחיב לשלח, וזה דברי דבמה שלוחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ מירא בין לחכמים ובין לר"י וא"כ גם לר"י עבר עשה במאה שלקהה ע"מ להחיק בה ונעשה תועבה ומ"מ אמרה תורה שלח גם אחר שעבר העשה, כן יש לדוחוק ודוק'.

דנ' קמ"ב ע"א משנה לא יטול אדם אם על בנים אפילו לטהר את המצוירע, הא דין נשנה לכ"ע בין לר"י ובין לחכמים לר"י דשלח מייקרא ממשע"כ כל שנTEL אם על בנים עבר בלאו ועשה בב"א, ולא אתה עשה דמצורע לדחות לאו ועשה וליקח האם לבדה דליקא לר"י אלא עשה דשלח, גם זאת נתמעט לר"י מושלח יתירה ממש"כ למלعلاה, ולחכמים דליקא עשה מייקרא אלא לאו דלא תיקח, מ"מ כיוון adam לקח אייכא עליו עשה לתוך הללו חשוב בעשה ולית', ולא נדחה מפני עשה דמצורע, ולדידחו לא צרייך שלוח על זה ממש"כ לעיל, והמשנה מוכיח כן דכמו דבידינים של מעלה קתני במשנה מושום שנאמר שלח חשלח, ה"ג הוול"ל אהאי מושום שני' שלוח ואפילו לדבר מצוה, אלא ודאי דבלא שום דרשה קאמר דאיינו נדחה מפני עשה דמצורע מושום דהוה עשה ולית', וכן פסק הרמב"ם וכמו שהארכנו לעיל.

ואח"כ קאמר ומה מצוה קלה שהיא כאיסר וכו' גם זאת מתפרשת לכל או"א באופן אחר לר"י מתפרשת, אם מושלח האם ואני נוטלה, שלא ה' עbor בנטילת האם לחוד רק עשה והוא מקיים העשה ושלוחה אינה נוטלה אבל על שאינו נוטל האם עם הבנים גם שנייהם ומיניהם הרי ביטול מ"ע, לדידי' יש חיב הכרחי שלוח אבל לחכמים כל שלוח את האם ושלוחה ונטול את בניו, איןנו מגיעו לו שכר דהרי אדרבה עבר עבירה בליך אלא שתקנה ע"י השלוח וכל שעבר ל"ת וקיים אח"כ העשה המנתקת הללו איןנו מן הדין שיקבל שכר,ומי שלא עבר כלל כשבא הללו לידו לא יקבל שכר, אלא גם כאן הכוונה לאילבא דחכמים שמי שקרה לו קו ציפור והניחו ולא נגע בו, לא באם ולא בבנייה מקבל שכר וזה הקבוע לו על שקיים מצוות ל"ת דלא תקח האם מעל הבנים, וכאשר אמרו בקידושין סוף פ"ק דמי דנזמן לו עבירה וכבש יצרו ולא עבירה נוותנים לו שכר כאשר קיימים מצוה בידים, כן כתפרש האי משנה לפ"ד דעת הרמב"ן שהארכתי בו לעיל ודוק'.

גמר' אני ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומוצה שמתן שכחה בצדיה שאין תחה"מ תלוי בה, עיין במה שכתבתי בארכיות בעניין זה לעיל דף ק"י ע"ב ודוק'.

קישור סוף המסתכתא לתחילהה תמצא בריש מכילתו

לא מתוקן הללו אם אחר חטף ושלח או ברחה עצמה, אבל לר"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע' אם חטף אחר או ברחה מידו הרי לא עבר אלאו, דלא לךחה עם הבנים ואעשה נמי לא עבר דהרי סכ"ס נחלחה ממילא, ולר"י ודאי אתה קרא דתשלה אפילו לדבר מצוה דלידי' בלקיחת האם לחוזא אין כאן אלא ביטול עשה דשלח, והוא"א דעשה דמצורע החמורה תדחה עשה דשלח ולפ"ז גם אידך מירא דבמה שלוחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ לחכמים נאמר, וב עבר וליקח אבל לר"י אי לך יוכל לקיים מצות כבר עבר ולוקה ואני משלח, ואם עדיין לא לך יוכל לקיים מצות שלוחה גם במקיש על הקן שתפרח האם, שהאי תשלה לר"י לא אתה שבעין דוקא מתחתית ידו, אלא דאפילו לדבר מצוה כנ"ל, וא"כ בכל גוונא שתפרח נתקיים העשה ודוק'.

ע"ש גמר' האי דגינו לגביה ושלוחה ואח"כ תפשה נגדי ר"י וכו', עיון במל"מ פ"ג ה"ד מהל' עבדים דקמתמה مكان על שיטת מקטצ ראשונים דאפילו בלאו הנחיק לעשה כמו הענק תעניק כיון דמתן שכחה בצדיה אין ב"ד קופין עלי', אך נגדי ר"י להאי. ותמה אני על תמייתו דשאני הtam דהלאו אין בו מעשה ובלא"ה אין לוקין עליו, וחקרו אי קופין על העשה מצד שמ"מ מנטקה ומתקנת הללו, או גם בזה אמרין דין אין קופין כיון שמתן שכחה בצדיה, אבל כאן הלא עbor הלאו דלא תקח שהוא בקו"ע ופשיטה דкопין על העשה לתוך הללו, וכאשר באמת ציוו עליו Ziel רבי לה גדריה ושלוחה, ומה נגדי ג"כ הלא פריך עליו הש"ס ומשני דברבן ומכת מרודות משום דתחכם לעבור על הללו ולתקנו ברמיה, זה פשוט וברור ואין כאן מקום להקשות מיידי ודוק'.

ע"ש גמר' וליחס לחשדיה. וקשה לי הא לא הורה רבא מידי דהרי אל האי לא ידיע לך מתני' היא דאפי' ביצה אחת חייב שלח, ואי דתימה עוף טהור הוא הלא לא גס זאת דרך מותימה קאמ'ר' הרי לא ידע האי גברא דעוף טהור חייב שלח משמע דתימה ה' מפ魯סם לכל דעוף טהור הוא, והי' אוכlein אותה אם לא שנאמר דמאחר דברך לך קחה اي חייב שלוחה תלו בפלוגתא דר"י ורבנן, لكن מカリ הוראה מה שחיבבו רבא ושלוחו בחכמים ודוק'.

ולהשלמת העניין אציע כאן קושי' אחד הנה ק"ז ז"ל מבנו הגה"ק מו"ה שמעון ז"ל בעודו יلد שעשוים וכן היא בהגנות ק"ז רעכ"א ז"ל על המשניות והוא דלרי' דס"ל שלח מעיקרא ממשע' וכל שלוח לוקה ואני משלח, נשאר קושי' הש"ס לעיל קט"ו ע"א שלוח הקן ליטסר מצד כל שתעתבי לך, ותירץ הש"ס דשם דלא אמרה תורה שלח לתקלה ליתא, דלר"י לא אמרה תורה שלח אלא קודם שנעשה העבירה והניח הקושי' בצע"ע עי"ש.

והנה קושי' זו גם לחכמים קשה לכואו' דכל שלוח לבסוף הרי תיקון הללו וליקא תועבה, ומ"ל היתר אם לךחה ושחתה דהבשר מותר ממש"כ הרמב"ם בריש סי"ג וניהו דריש"י דלמ"ד קיימנו ולא קיימו בעין דוקא תכ"ד אבל אח"כ לוקה ומ"מ משלח ניחא, מ"מ לרמב"ם דס"ל דמצוי לקיים העשה כל זמן שהוא קיימת קשה, וגם

א מ ר ה מ ח ב ר

מקום ATI להציג פה הערכה מבני הרב מ"ה עקיבא שיחי' והשיכת לסוף סוג' דשיכלא קמא פרק אלו טרפות ואיזהו תשובה שערכתי אליו בעגין אבל המודול השיכת לסוג' דנוהג בטמאה סוף פגה'ג.

וכקושיתנו דבראיסור דלית בי' מלכות לא שייך בי' איסור היוצא מן הטמא, ואין לתרץ כתירוץ הנ"ל, דהוה ציר של אמה"ח דהא איסור אמה"ח כבר אזדה לה ע"י שחיטת האם גם מאבר היוצא כיון דאיןו אלא יוצא מן הטמא שאין באיסור עשה א"כ הלא הלב מותר לשיטת הרמב"ס ורק בנוולד כיון דיש איסור אמה"ח על הولد כלו יש מקום לאיבע' דכיון דלהאי אבר היוצא אין לו היתר אכילה אחר השחיטה ממילא החלב שלו קודם השחיטה איןו מותר לחלב דעתמא והוא ציר של אמה"ח.

וראה

זה דבר נפלא דהרבמ"ס בה"ב כת' בז'ל: עובר שהוציא אבר ונארס „ואח'ב נולד“ ושתק מלומר או נשחת וכמו שכטב בהל' ט' ובש' ע' י"ד סי' י"ד כתוב עובר שהוציא אבר ונארס „ואחר נשחתה“ ולא נקט נולד, והוא ממש הפיך לשון הרמב"ס ומ"מ לא יודה כי שנייה זה בלשון הש"ע מלשון הרמב"ס סיודה בפלוגת הש"ע והרמב"ס במאש שכטבתי לעיל, והצעתי דבר זה לפני הגאון מרادرמיישל וקלסי' מאד.

אלא דלפי מה שהזכיר אמא"ר הגאון שליט"א בחיבורו דלשיטת הרמב"ס כל שהפריס ע"ג קרקע עני נמי שחיטה מ"ת עיין היטב בפנים זאת לשיטתו ליכא חילוק בין הנולד או נשחתה אמו דכל שנטגדלה ונחלבת ממילא עבי שחיטה ויש היתר לאיסור אמה"ח של אבר היוצאה נמי ולא נשאר רק איסור של טרפה שאין בו מלכות, ולפ"ז י"ד דהרבמ"ס באמת לאו דוקא נקט נולד וה"ה לנשחתה אמו ונתגדל הولد שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן בעי שחיטה מ"ת, עיין בב"י סי' י"ד שכטב על הטור שהביא לשון הרמב"ס בנולד, וכטב עליו הב"י דה"ה אם נשחתה אמו והוציאו תי' ורבנו חדאן מנינו נהקט ע"ל והוא פלא דرك אי נאמר דרמב"ס כשהוציאו חדאן חי ונתגדל בעי שחיטה מ"ת אז שפיר יש לומר נולד וה"ה נשחתה דמ"ש כיון דשניהם דין אחד יש להם אבל להב"י דלא ס"ל כן בשיטת הרמב"ס וס"ל דבנשחתה האם ע"פ שנתגדל הولد לא בעי שחיטה מ"ת אז בנשחתה באמת החלב מותר וכקושיתנו, ואיך אפשר לומר דהרבמ"ס נקט נולד וה"ה נשחתה הלא נולד בכלל הא בהא, שני דברים שונים והוא פלא ודוק'.

תשובה א'

ב"ה מוש"ק פ' ויצא תרע"ה לפ"ק קל"ב יצ"ו
יהי שלום בחילך שלוחה בארכומונטייך לך אהובי בני
רחומי^ר
הרה"ג חו"ב טובא מופלג בהפלגת חכמים ונבונים
בש"ת
מו"ה עקיבא שיחי' רב דק"ק ט"ס והגילדות

אחרש"ה וכו' וע"ד מה שרצת לישב קושי' החמורה שהקשתי'
איך אמר בחולין ק"ג ע"א דלר"ל אם תלש אבר וטרפה בה

אמר בן המחבר הגאון שליט"א, הקושי' שהקשה אמא"ר הגאון שליט"א לשיטת הרמב"ס דס"ל דאיסור יוצא מן הטמא לא שייך רק באיסור מלכות אבל לא באיסור עשה א"כ הלא הלב מותר כיון דאיינו אלא יוצא מן הטמא שאין בו מלכות איך יפרנס הא דאייבע' בಗמ' חולין ס"ט מהו לגמור הלבו של בהמה דאית לה אבר היוצא. הנה קושי' עצומה הלאו הקשייה מדונפשיי וכשצחתי לחיות בכלל אדרמי' הגאון העצום מרادرמיישל שליט"א הצעתה לפניו והשיב לי ממש בדברי אמא"ר הגאון שליט"א דכוננת הש"ס היא דכיוון דאיין להאי אבר היתר ע"י שחיטה ממילאתו הווה על הלב דעתמא האי אבר היוצא שם איסור של ציר אמה"ח כמו על הלב דעתמא אלא דחלב דעתמא כיון דאית לוי' היתר ע"י שחיטה מותר אבל חלב של אבר היוצא כיון דאיין לו היתר ע"י שחיטה לא פקע מיני' איסור של ציר אמה"ח, ואני הבאת ראי' מכרחת לאמתת סברא זו.

דנהנה הראשונים ז"ל פליגי אי האי אבר היוצא איסור אמה"ח יש בו או איסור טרפה, עיין בפמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב שהאריך בז'ה לבאר שיטות הראשונים ז"ל ותמצית דבריו היא דלשיטת הרשב"א וב"י משום אמה"ח נגעה בי' ומשום דלא הוועלה שחיטת האם להאי אבר היוצא, ולרמב"ס ליכא כלל משום אמה"ח דשחיטת האם מועלת לסליק איסור אמה"ח אפילו מאבר היוצא אלא דין טרפה יש בו מקרה דבשר בשדה טרפה בשר שיצא חוץ למחיצתו, ולפנ"ד נראה דבזה גופא תלייא ג"כ מה דפליגו ב"י ושאר הראשונים בהא אי בנולד הولد באבר היוצא ללא שחיטת האם אי אית' לוי' תקנה להאי אבר ע"י שחיטת עצמו של הولد או לא, דעינו ברמב"ס פ"ה מה' מ"א ה"ט שכטב שם דבנשחת או נולד הولد אותו האבר אסור משום טרפה, וכטב עליו הכה"מ דעתות הוא לומר בדעת הרמב"ס דבנולד بلا שחיטת אמו יהא ג"כ אסר וכתיטת הכלבו אלא דבנולד כיון שיש לו שחיטת העצמה השחיטה מועלת גם לאבר היוצא, וכוונת הרמב"ס שכטב נולד היא שהוציאו את הولد חי לאחר שחיטת האם עי"ש, ולא אזכיר להבון הכה"מ דפלען"ד נראה ברור דדבר זה תלי בהא דאייה ש איסור אכן על אבר היוצא דוזדי לשיטת הרשב"א ודעמי' דמצד איסור אמה"ח קאותין עליה עלה שפיר י"ל דבנולד כיון דיש לו שחיטת עצמו ממילא ניתר האבר עצמו דמ"ש, אבל לשיטת הרמב"ס מצד איסור טרפה קאותין עליה איך תועליל שחיטת הولد לסליק איסור טרפה של אבר היוצא.

ואם כנים אנחנו בדברים הללו צמחה מזה נפקותא גדולה לגבי הלב של אבר היוצא דלשיטת הב"י ורשב"א אין שום מקום לאיבע' הש"ס על הלב של אבר היוצא בולד הנולד דcoil' דיש לו שחיטת עצמו ומהני לסליק גם איסור אמה"ח של האי אבר היוצא ממילא גם חלבו מותר, וע"כ לומר דאייבע' הש"ס היא דוקא בנשחתה האם באופן דם הولد ניתר דאי ליכא חקנה להאי אבר היוצא ואיסור החלב מצד ציר של אמה"ח וככ"ל, אבל לרמב"ס מצד איסור טרפה קאותין עליה היא להיפיך דבנשחתה האם כיון דאיסור אמה"ח אזדה לה גם מהאבר היוצא ואין כאן רק איסור גרידא של טרפה ובלא מלכות אין מקום לאיבע' הגמ' מהו לגמור הלבו

לדידןתו לא שיק' טרופות כיוון דקינה גם לדידן כמוון דמנחא בדיקולא ואני בקונטראטי הילכה למשה השגתי על גוף הדין הילאה מושם דברתני לדידן גם הקנה אינה כמוון דמנחא בדיקולא אבל באוצר המודולל דילכ"ע ממנה דקינה ע"פ שהשחיטה מועלת מגואה"כ גם על האבר אבל טרופות לא שיק' בו כדמות מר"ל הרוי בחיבור זה לא מהני להיות נטרף לא הבמה ולא הריאה בעצמה אע"ג דפסקין יש טרופות לחץ חיים וגם לא מהני נזקبات הריאה על עצמה מכש"כ דנקובת הדקינו לא תhani עלי' שמא Sor והטעם מבואר דהא אפיו חצי חיים אין בו אלא דמגוז"כ מהני השחיטה עלי', ולכן כל פסה"ג אין הריאה נטרפת עם הבמה אלא הוה אבר המודולל, וכן אנו מוכרים לוור לדעת הרמב"ז'ל בסוגי' דרכובוה דר' ע"ז דחתכו مكان ומלה וחתוכו מכאן וחיה מה תהיה' באוטה חתיכת רgel במקום צוה"ג אם חתק אח'כ למעלת הци נאמר דגם אוטה החתיכה חוותת להכשרה אלא ודאי דלא אסירה מצד טרפה לעולם.

ובפרט לדעת הרמב"ס דאיכא על אבר המודולל עכ"פ איסור תורה לאכלו א"כ ייל' דגם אינה זבוחה אית' כי אלא שלא הוה בימה"ח ללקות עלי' מאחר דהבהמה נשחתה ולא שיק' לוור דנטלש מה'ח ואפיו לדידן און בו מה'ת שום איסור יש לוור דיסור עשה דאינו זבוחה לנו אין באבר זה מושם דהאי איסור בשירוינו איינו על החפש אלא חיבוא דגברא אמרה תורה אם חרצת לאכול מצוחה עלי' לזבוח ומהאי מצוחה דגברא נתהזה איסור על הבשר דהינו איסור עשה דאינו זבוח ולכך כל קשיים המצוחה ושותט את העב'ח ניחו דלא פועל על אבר המודולל באיכותו כלום אבל חיבוא דגברא נתקיים וממילא לי'א איסור על אבר המודולל, ולפ"ז גם באבמה"ח גופא אויל' לי'א איסור עשה דא"ז דעשה לא שיק' רק אגררא לשוחט וכל שאפשר לקיימו עדין איך הי' על האבר שנטלש ד"ה האוכל שהקשוויך חל איסור אבמה"ח על עשה דא"ז ודוק' היטב.

תשובה ב' בעניין הנ"ל להנ"ל

אחדש"ה וכו' ומה שכתבת דלפי דברי איך תה' באבר המודולל אם מטה הבמה ע"י הכהה על ראה או תחיבת סכין בלבה באופן שמתה בפ"א האם לא נאמר כאן מיתה עשו ניפול, הנה לא דקדמת בלשונך כי בהכהה על ראה או תחיבת סכין בלבה אינה מטה מיד אלא בתהייז ראה או חתק כל הלב מגופה כי אז מטה מיד והפורוס הוא צנגב הלהטה.

הנה בזה יפה הערת ותיתני לי כי בשעת כתיבת תשובי הראונה עלה בדעתך חיקירה זו אבל יישבתי לי את הדבר עפ"י מה דאמרו בחולין ל"ז ע"ב דאפילו בעשאה גיסטרוא א"א דלא לה הי מסכנת פורטוא מקמא דלייפסק לרובה וא"כ ה"ה בתזאת הראש וחתיכת הלב מגופה ג'כ' איכא קצית המשך למשה וזה עד דשיק' לוור דביהי רגע כמיירא קודם גמר התזה נעשה האבר המודולל ניפול והוא אמרת ונכו.

ומה שכתבת עוד הנה עירובם דברים ראייתי כאן כי בפירוש כתבותי דל"ל דניקבה ריאה בין סימן לסייען כשר ה"ה דלא נטרפת ע"י נקיית הדקינו וכן פסה"ג דטרפה הבמה אבל הריאה לא נטרפת עמה וכקושיתך אבל פשיטה דריאה אסורה מצד אבמה"ח דמיתה עשו ניפול, ואפילו שחתה הלא שחיית טרפה אינה מטהרת מידי אבמה"ח וכמו שהוחתך דבר זה בארכיות בקונטראטי הילכה למשה.

דאיכא על האבר אבמה"ח וטרפה משום דבחדדי הדרי קאחו הלא כל שנטלש האבר איך יתחייב משום טרופות הבמה שאין לאבר שום שייקות בה והלא אבמה"ח וטרפה של ח"י טרופות המה דברים המתנגדים זל"ז וא"א לבוא בב"א דטרפה הוה לי' מחיים דקנו אמרו בגמ' חולין דר' ל"ב ע"ב וזבחים ע' ע"א ואבמה"ח היא לאחר מיתה דקן דרשינו קרא לאבמה"ח בחולין דר' קכ"ח ע"ב דכי ימות מן הבמה זה אבמה"ח דמטמא כנבלא ואיך יחול טרפה של בע"ח על אבר מות שנפרש ממנו.

וע"ז השבת לי דכוונת הש"ס אינו שתלשו למגורי בב"א אלא עשו תחלה אבר המודולל וניהם דעדין לי'א אבמה"ח אם תה' נשחתה אבל עכ"פ כמו למ"ד לאברים עומדת דמקרי אבמה"ח בעודה שלמה משום דעומדת לאברים ה"ה למ"ד לאו לאברים עומדת עכ"פ באבר המודולל מודה דהרי עומד לפול אלא כיוון עדין דעומדת עכ"פ עד שהשחיטה פועלה עלי' להתיiro מה'ת עכ"פ מילא ה"הadam הבהמה נטרפה שהابر נטרף עמו מכון דחשתה פועלת על האבר ג'כ', ותדע דקן הוא דהא גם בכל אבר המודולל דקייל' דמיתה עשו ניפול יש להקשوت איך יש אבמה"ח לאחר מיתה אלא ודאי דאבמה"ח עוד מחיים חל גם למ"ד לאו לאברים עומדת דהאי אבר המודולל ודאי לאבר עומד עכ"ד.

ולפום ריהטה יפה כתבתת ודבר שכלי אמרת אבל אחריו העיון נראה דאין מקום לדברין, ובסוף דבריך אתה נהפס דהאי דמיתה עשו ניפול הכוונה דרגע אחד קודם המיתה חשבין שהابر איז נפל מון הח' אבל בשחיטה לא חשבין כניפול רגע קודם השחיטה דהא לא עשו דבר אבל במיתה טבעית ידוע דברים החיצונים מותים תחלה ואח'כ' הלב והראש ולכך האי חיבור קל של אבר המודולל שהוא עכ'כ' אבר חיצוני לאבר חיצוני יופרד קודם מיתת הלב והראש משכנן החיות, וכל זה תקח בידך דbullet מקום שדרשו חצייל' ה'י להם סברה שכילת על העניין דאפייל' למאן דלא דריש טעמא דקרה אבל דרישות ח'ל צרכי טעמא דריש וחקירה וכל זמן שלא הגענו לטעמא דמלטה נוגש באפילה, וכן הכא עכ"פ שדורשין כי יפול מהם במותם על מיתה עשו ניפול ואין שהחיטה עשו ניפול העיקר הסבירה שהיתה להם, ועיין בתוס' שם קכ"ז ע"ב ד"ה דרומנא כי האי דרצה היא דרצה מאי אבל הסבירה היא נפלאה ואמותית, ומעתה לדבריך מה בין שהחיטה למיתה הלא שניים משלקים איסור אבמה"ח, ר' דלאחר מיתה או שהחיטה לא שיק'תו אבמה"ח ואם במיתה אנו אומרים דלא מהני לאבר המודולל מושם דכבר חל למפרע למה לא נאמר כן בשחיטה, אלא ודאי דאפילו למ"ד לאברים עומדת אין הכוונה דאיכא איסור מוחלט מחיים אלא דאיכא איסור לחתווך ממן אבר ואם לבסוף לא נשתק ונשחתה או מות אין כן שום איסור ללא חתיכה ומ"מ באבר המודולל חשבין כנחתך רגע קודם מיתה, וזה ברור.

וממילא גם מה שכתבת דבابر המודולל גם למ"ד בהמה לאו לאברים עומדת דלאבר עומדת זה אינו דקון דמושור חתיכת דעד שיפול אמרה תורה ואפשר בשחיטה מהיכי תיתי' לומר דלאבר עומדת דהינו לחתיכת מחיים או למיתה אבל אפילו נניח לך סברתק' מ"מ קושיתיבי במקומה עומדת דא"א דלחול איסור טרפה על אבר המודולל והוא מוכרכ ממה דאמר ר' דר' ל"ב דשחת הכהנה ואח'כ' ניקבה הריאה דכשרה דריאה כמוון דמנחא בדיקולא דמי' הריאה כיוון דהיא לר'ל כ아버 המודולל לא מיטרפיתו אם נקבה ולא מיטרפי בנקיבתה וא"כ גם על הריאה להתיירה מ"מ تو לא מיטרפי בנקיבתה וא"כ קי' דלא מטרפי הריאה בנקיבת הדקון, וניהם דאנן ל"ל להא דר'ל הינו משום דאנן לא"ל דלהוה כמוון דמנחא בדיקולא אבל עיין בי"ד סי' כ"ז דلغבי קנה גם

חחי ולפר"ח נ饥ר בשחיטה עצמו וכ"ז ע"י"ש, הרי דהפרמ"ג עכ"פ דרך לכאי כתוב דברו שונמצא בمعنى טרפה שנשחתה איך אבר מן החי ואם הדין כן בעבור ה"ה באמו דכל מה שפעלה השחיטה על אמה פעלת גם על ערבה, איך אפשר דברמה ליכא אבר מן החי ובולדה איך, וע"כ למור דעל הولد איכא אבר מן החי דאייה איסור יהי" דהא איסור אינה זוכה נמי ליכא דהא נשחתה אמה והוא עמה ומכם"כ לר"מ דס"ל שחיטה שאינה ראותה ש ח |יטה אבל האמת עד לעצמו שחיטה אינה פועלת אלא שלא תטמא כנבלת אבר איך אבר מן החי ביעודה מפרקסת וכן בולדת כל מן חי ואמותה אסורה כנבלת, היא גם ולדה משום נבלה אלא דאיינו מטמא כי איסור נבלה ואבר מן החי וטומאת נבלה ואבר מן החי מני נינהו וממילא גם באבר המודולל מהני שחיטת הטרפה על האבר להוציאו מיד' טומאת אבר מן החי כי טומאת אבר מן החי יליין מקרה דוכי ימות מן הבבמה וכל שעיקר הbhמה לית בה נמי ליכא טומאת אבר מן החי דח' דינא באבר המודולל בה נמי לאכילה לא מהני שחיטתה ה"ה אית' לחו אבל לגבי איסור אבר מן החי לאכילה לא ליל' איזת כמו דלא מהני על אמה ומה דנסתפק לי' להפרמ"ג פשיטא לי' והוא אמת לאmittio וככל החולק ע"ז מתעקש ומשתבש כי ליל' איזת לא מצין ידנו ורגלו בבייהם"ד במימורה דר"ח בגין פקועה בטהור מלטמא וטוען שחיטה וכאשר הארץ בזה וממנו אין לו.

כ"ד אביך הנאמן דש"ת

ה"ק משה שמואל גלאזנער

אב"ד דפה קהילתנו והגליל

ומה שככetta דהק"ו פריכא דשאני ניקבו הדקין דהבהמה נטרפת לכון נטרפת הריה עמה אבל בניקבה הריה דהבהמה אינה נטרפת משום דכמאן דמוני בדיקולי דמי איך טרפ' הריה, הנה הלא ע"ז סובבים דברי דאס ניקבו הדקין יפלו גם על הריה ע"פ דכמאן דמוני בדיקולי דמי משום הדולדול והחיבור מעט שיש לה א"כ ק"יו שהנקב בריה עצמה תפעול עלי' עכ"פ ואיך אפשר שתכחיר הריה זהה ק"יו שאין לו פירכא לפען"ד.

תשובה ג' בעניין הניל להניל

חדש" שמחתי במקتبך בראשותי כי עדיין לא נח דעתך ולא שקטה רוחך במה שככetta ולא נסגת אחר גס אחורי דברי כבושין שככetta לך על קשיות ערך כי כך דרכי החכמים שאין מחניפים בתורה ומקבלים האמר ממש שאמרו ודוחין השק ממני שאמרו, והנה לפי דעתך מציאה מצאת נגד מה שככetta דאין אבר המודולל ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמר לך ר"מ אם טהרה שחיטת טרפה אותה ואת אבר המודולל בה וכו' ובדף ע"ז ע"ב מוכיח מהא דאין שחיטת עושה ניפול הריה דאין כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דממי לא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגס מה שחדשתי שחיטת טרפה לא מהני זו דכיאן דמנהני על אבר המודולל להטייר איסור אבר מכמ"כ על עצמה, וככתבת שנעלם ממנה לפי שעה אותה סוג'.

ופלא עלייך איך עלה זאת על דעתך הלא הבאת במקتبci ברייתא זו, והנה ארراك כי כפי הבנתך גם מפרמ"ג נעלמה הסוגי" דז"ל בס"י י"ד במשכבות סק"ב והנה שוחט טרפה ונמצא אבר טהור הוא מלטמא כUMBOR ולענין איסור לכאי' דיש בו אבר מן החי לכל העבר בפנים אמן יש לעיין בי' ואם הוצאה עבר את ידו היא מחלוקת, היב"ח והש"ך סבירו דאין תקנה לאותו אבר והוא אבר מן

ת' ו' ש' ל' ב' ע'